شىنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش

نومۇرى: Z / 0002 — CN 65

(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

新疆日报

（维文）

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى　(بۇ سان ئالتە بەت)

1996 - يىل

ئىيۇل

1

دۈشەنبە

كاپىتونوم رايون بويىچە «ئۇچقۇن ياخشى ئوقۇغۇچى»، «مۇنەۋۋەر ئوقۇغۇچى كادىر» ۋە «ئىلغار سىنىپ كوللېكتىپى» داغدۇغىلىق تەقدىرلەندى

قېيۇم باھاۋۇدۇن مۇھىم سۆز قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مېھرىگۈل تۇردى**، پراكتىكانت مۇخبىر **ئابدۇۋاھىت نىياز** خەۋەر قىلدىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىپاق كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتى 6- ئايىنىڭ 29-كۈنى شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك داشۆسىدە يىغىن ئېچىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە «ئۇچقۇن ياخشى ئوقۇغۇچى» بولۇپ باھالانغان مەرھابا قاتارلىق 195 ئوقۇغۇچىنى، ئالىملار مۇھەممەتئىمىن قاتارلىق 92 مۇنەۋۋەر ئوقۇغۇچى كادىرنى ۋە شىنجاڭ داشۆسى سىياسىي فاكۇلتېتى مەمۇرىي باشقۇرۇش 93-يىللىق 2-سىنىپ كوللېكتىپى قاتارلىق 48 ئىلغار سىنىپ كوللېكتىپىنى داغدۇغىلىق مۇكاپاتلىدى.

مۇكاپاتلاش يىغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتېيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ئامىنە غاپپار، ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشمىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى پاشا ئىشان قاتارلىق رەھبەرلەر ۋە بىر قىسىم ئالىي مەكتەپلەرنىڭ مەسئۇللىرى قاتناشتى.

يىغىندا قېيۇم باھاۋۇدۇن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومى، خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن، بۇ قېتىم باھالانغان ئوقۇغۇچىلار ۋەكىللىرى ۋە كوللېكتىپلارنى قىزغىن تەبرىكلەيدىغانلىقىنى بىلدۈرگەندىن كېيىن مۇنداق دېدى: ئىدىيىۋى تەربىيىنى ۋە نەزەرىيە ئۆگىنىشنى كۈچەيتىپ، سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ يارىملىق قۇرغۇچىلىرى ۋە ئىز باسارلىرىنى تەربىيىلەش كېرەك؛ پۈتكۈل جەمئىيەت ھەر مىللەت ياشلىرى - ئۆسمۈرلىرىنىڭ ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىشىگە كۆڭۈل بۆلۈپ، ئوقۇغۇچىلارغا ياخشى ئۆگىنىش، تۈرمۇش مۇھىتى يارىتىپ بېرىشى كېرەك؛ ياخشى مەكتەپ ئىستىلى، ئۆگىنىش ئىستىلى شەكىللەندۈرۈشنى تەشەببۇس قىلىپ، ئىلھاملار، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرى ئۈچۈن بىر تۈركۈم مەشھۇر ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەرىشىپ بالدۇرراق يېتىلدۈرۈش كېرەك. قېيۇم باھاۋۇدۇن تەقدىرلەنگەنلەرنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشنى ئۈمىد قىلدى.

1995-يىلنىڭ بېشىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى ئەرمۇدۇن يېزىسىنىڭ يېڭىئايماق 7-كەنتىدە خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە، بۇ يەردىكى دېھقانلارنىڭ سۇ ئېچىش جەھەتتىكى قىينچىلىقنى كۆرۈپ، نەق مەيداندىلا ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرىغا بۇ كەنتكىلەرگە تېزرەك قۇدۇق قېزىپ بېرىشنى تاپىلىغاندى.

ھازىر بۇ كەنتكىلەر پاكىز تۇرۇبا سۇيى ئېچىدىغان بولدى. بۇ مۇناسىۋەت بىلەن يېڭىئايماق 7-كەنتىدىكى دېھقانلار «1-ئىيۇل» ھارپىسىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىگە «ئەسسالام» نامىلق رەھمەت خېتى ئەۋەتتى.

ئەسسالام

ئەسسالامۇ ئەل غەمكۈزارى، سىزگە دېھقاندىن سالام،
يېڭىئايماق كەنتىمىزدىن ـــ باغۇ - بوستاندىن سالام.

ياد ئېتىپ كېپسىز يىراقتىن، قەھرىتان قىش كۈنلىرى،
ياش تۆكۈپ، قوللار ئېلىشقان قىز ۋە ئوغلاندىن سالام.

ھال سوراپ كىرگەندە بىزدىن مېھىر-شەپقەت يەتكۈزۈپ،
شادلىنىپ دىل، ئۇرغىدى كۆي، كۆلكە-خەندىدىن سالام.

كەتتى ئۇنتۇلماس مىنۇتلار مەڭگۈلۈك ئىز قالدۇرۇپ،
ئۈزىتىپ مېھمانىنى قانماي بۇندا قالغاندىن سالام.

ئۇن، كۆمۈر، قات-قات كىيىملەر كەلدى ھەم شۇندىن بۇيان،
پارتىيە مېھرىگە چۆمگەن يارۇ-جانىدىن سالام.

سۇنى ئەگلەكتە سۈزۈپ ئىچكەن بۇ يۇرتتا خەلقىمىز،
ئىچىمىز زەم-زەمنى دەپ يايرىغان جانىدىن سالام.

سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش توغرىسىدا

(1996 - يىل 3 - ئايىنىڭ 3 - كۈنى)

جيانگ زېمىن

يېقىندا مەركەز بىر مۇھىم مەسىلىنى، يەنى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ سىياسىيغا چوقۇم ئەھمىيەت بېرىشىنى تەكىتلىدى، مەن پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 5 - ئومۇمىي يىغىنى، مەركەز ئاچقان ئىقتىساد خىزمىتى يىغىنى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ كېڭەيتىلگەن يىغىنى، مەركەزنىڭ سىياسىي قانۇن خىزمىتى يىغىنى، مەملىكەتلىك تەشۋىقات بۆلۈم باشلىقلىرى يىغىنىدا ھەم بېيجىڭ، غەربىي شىمال ۋە گۇاڭدۇڭدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە بۇ مەسىلە توغرىسىدا تەكتالغانىدىم، پارتىيە ئىچى - سىرتىدىكىلەر ئومۇمىيۈزلۈك ھالدا: ھازىر بۇ مەسىلىنى تەكىتلەش ناھايىتى زۆرۈر شۇنداقلا ناھايىتى مۇھىم، دەپ قارىدى. بۇگۈن مەن مۇشۇ مەسىلە توغرىسىدا يەنە ئاز - تولا توختىلىپ ئۆتۈمەن.

سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش، ماركسىزملىق سىياسىي پارتىيە ئۈچۈن ئېيتقاندا، قانداقتۇر يېڭى مەسىلە ئەمەس، بىزنىڭ بۇۋىلىرىمىز ماركس، ئېنگېلس ،لېنىندىن تارتىپ رەئىس ماۋزېدۇڭ ۋە يولداش دېڭ شياۋپىڭغىچە بۇ ئىشنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇپ كەلدى، دەپ ئېيتىشقا بولىدۇ، بۇ پارتىيىمىزنىڭمۇ ئېسىل ئەنئەنىسى .نېمە ئۈچۈن ھازىر بۇ مەسىلىنى تەكىتلەيمىز؟ مەقسەت پۈتۈن پارتىيەدىكىلەرنىڭ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەننىي تېخىمۇ قەتئىي، تەۋرەنمەي، تېخىمۇ ئومۇمىيۈزلۈك توغرا ئىزچىللاشتۇرۇپ، دۆلىتىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ ياخشى ئىشلىشىنى ئۈمىد قىلىشتىن ئىبارەت.

پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىش بېكىتىلدى، بۇ پارتىيىمىزنىڭ تارىخىي تەجرىبىلىرىنى چوڭقۇر يەكۈنلەش ئاساسىدا چىقارغان ستراتېگىيىلىك تەدبىرى، ئەھمىيەت بۇ قېتىملىق ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئالاھىدە مۇھىم رول ئوينايدۇ. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزدە چىڭ تۇرۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، «ئىككى ئاساسىي نۇقتا»دا، يەنى تۆت ئاساسىي پرىنسىپنا، ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرۇش كېرەك. بۇ ئەمەلىيەت تولۇق ئىسپاتلىغان ئوبېيكتىپ ھەقىقەت، بۇ «ئىككى ئاساسىي نۇقتا»دا چىڭ تۇرۇش ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركىزىي ۋەزىپىنىڭ ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشنىڭ ئوڭۇشلۇق ئەمەلگە ئېشىشىغا كاپالەتلىك قىلىش، ئۇنى ئىلگىرى سۈرۈشنى مەقسەت قىلىدۇ. دۆلىتىمىزنىڭ ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى . ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ ھاياتىي كۈچىنى داۋاملىق ئاشۇرۇش ئۈچۈن بۇ ئىشنى داۋاملىق، تەۋرەنمەي، تېخىمۇ ياخشى ئىشلەش كېرەك. تۆت ئاساسىي پرىنسىپ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا ۋە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشكە كاپالەتلىك قىلىدىغان ئەڭ تۆپ سىياسىي شەرت. پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەننىڭ 100 يىلغىچە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇش بىر مەركەز ۋە ئىككى ئاساسىي نۇقتىدىن تەۋرەنمەسلىكنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا باشقا ساھەدىكى خىزمەتلەرگە سەل قارىساق بولمايدۇ دەپ قارىساق ياكى ئىقتىسادنى يۇكسەلسە باشقا ئىشلارمۇ تەبىئىي ھالدا يۇكسىلىدۇ دەپ قارىساق، توغرا بولمايدۇ، بۇنداق ئۇقۇم ۋە ئۇسۇللار ئەمەلىيەتكە ئۇيغۇن ئەمەس، بىر تەرەپلىمىلىك ۋە زىيانلىق. بىز چوقۇم ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقنىڭ مۇناسىۋىتىنى، ئىقتىساد بىلەن سىياسىينىڭ مۇناسىۋىتىنى، ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ مۇناسىۋىتىنى، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى بىلەن ئىشلەپچىقىرىش مۇناسىۋىتىنى، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركىزىي ۋەزىپىنىڭ مۇناسىۋىتىنى، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتىن ھەرگىز تەۋرىنىشكە بولمايدۇ. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزدە چىڭ تۇرۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، «ئىككى ئاساسىي نۇقتا»دا، يەنى تۆت ئاساسىي پرىنسىپنا، ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرۇش كېرەك. بۇ ئەمەلىيەت تولۇق ئىسپاتلىغان ئوبېيكتىپ ھەقىقەت، بۇ «ئىككى ئاساسىي نۇقتا»دا چىڭ تۇرۇش ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركىزىي ۋەزىپىنىڭ ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشنىڭ ئوڭۇشلۇق ئەمەلگە ئېشىشىغا كاپالەتلىك قىلىش، ئۇنى ئىلگىرى سۈرۈشنى مەقسەت قىلىدۇ. دۆلىتىمىزنىڭ ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى . ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ ھاياتىي كۈچىنى داۋاملىق ئاشۇرۇش ئۈچۈن بۇ ئىشنى داۋاملىق، تەۋرەنمەي، تېخىمۇ ياخشى ئىشلەش كېرەك. تۆت ئاساسىي پرىنسىپ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا ۋە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشكە كاپالەتلىك قىلىدىغان ئەڭ تۆپ سىياسىي شەرت. پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەننىڭ 100 يىلغىچە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇش بىر مەركەز ۋە ئىككى ئاساسىي نۇقتىدىن تەۋرەنمەسلىكنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا باشقا ساھەدىكى خىزمەتلەرگە سەل قارىساق بولمايدۇ دەپ قارىساق ياكى ئىقتىساد

بۇ پارتىيەمىزنىڭ تارىخىي تەجرىبىلىرىنى چوڭقۇر يەكۈنلەش ئاساسىدا چىقارغان ستراتېگىيىلىك تەدبىرى، ئەمەلىيەت بۇ تەدبىرنىڭ تامامەن توغرا ئىكەنلىكىنى تولۇق ئىسپاتلىدى. ئىقتىساد ئاساس، جۇڭگونىڭ مەسىللىرىنى ھەل قىلىشتا، تېگى - تەكتىدىن ئالغاندا، ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇشقا تايىنىمىز. مۇشۇ مەنىدىن ئېيتقاندا، كۆچمىنى توپلاپ ئىقتىسادىنى يۇكسەلدۇرۇپ، جۇڭگونى زامانىۋىلاشتۇرۇشنىڭ ئۆزى ئەڭ چوڭ سىياسىي ھېسابلىنىدۇ. شۇڭا ۋەزىيەتتە قانداق چوك سياسيمىز، چۈنكى ئۇ خەلقنىڭ ئەڭ چوڭ، ئەڭ تۈپ مەنپەئىتىگە ۋەكىللىك قىلىدۇ. بۇنى يولداش دېڭ شياۋپىڭ ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىشنىڭ دەسلەپكى مەزگىللىدىلا ئوتتۇرىغا يولداشلىرىمىز بۇنىڭدىن ھوشيار بولۇشى، ئالدىنىپ قالماسلىقى كېرەك. مۇشۇنداق ئەندىشە ۋە گۇماندا بولۇشنىڭ قىلچە زۆرۈرىيىتى يوق، ھېچقانداق ئاساسمۇ يوق. بىزنىڭ سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشىمىز ھەرگىز بەزى سىياسىي شوئارلارنى ئاددىيلا تەكرارلاپ قويۇش، قۇرۇق سىياسىي بىلەن شۇغۇللىنىش ئەمەس، بەلكى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئېيتقىنىدەك

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش نۇقتىسىدىن ئېلىپ بارغان ئىسلاھاتنىڭ ئومۇمىي يۆنىلىشى ۋە ئاساسىي مەزمۇنىنى ئىزچىل چىڭ تۇتۇپ كېلىۋاتىدۇ. بۇ ئىسلاھات ئىقتىسادىي تۈزۈمدە ئىنتايىن چوڭقۇر ئىنقىلابىي ئۆزگىرىشلەرنى پەيدا قىلدى. ئۇ ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئىقتىسادىي ئاساسىنى ئۆزگەرتىپلا قالماستىن، يەنە ئىجتىمائىي تۈزۈمنىڭ ئۈستى قۇرۇلمىسىدىكى بىر قىسىم ئۆزگىرىشلەرنى كەلتۈرۈپ چىقاردى. ئۇ ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئىقتىسادىي ئاساسىنى ئۆزگەرتىپلا قالماستىن، يەنە ئىجتىمائىي تۈزۈمنىڭ ئۈستى قۇرۇلمىسىدىكى بىر قىسىم ئۆزگىرىشلەرنى كەلتۈرۈپ چىقاردى. ئۇ ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئىقتىسادىي ئاساسىنى ئۆزگەرتىپلا قالماستىن، يەنە ئىجتىمائىي تۈزۈمنىڭ ئۈستى قۇرۇلمىسىدىكى بىر قىسىم ئۆزگىرىشلەرنى كەلتۈرۈپ چىقاردى. ئۇ ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئىقتىسادىي ئاساسىنى ئۆزگەرتىپلا قالماستىن، يەنە ئىجتىمائىي تۈزۈمنىڭ ئۈستى قۇرۇلمىسىدىكى بىر قىسىم ئۆزگىرىشلەرنى كەلتۈرۈپ چىقاردى. ئۇ ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئىقتىسادىي ئاساسىنى ئۆزگەرتىپلا قالماستىن، يەنە ئىجتىمائىي تۈزۈمنىڭ ئۈستى قۇرۇلمىسىدىكى بىر قىسىم ئۆزگىرىشلەرنى كەلتۈرۈپ چىقاردى. ئۇ ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئىقتىسادىي ئاساسىنى ئۆزگەرتىپلا قالماستىن، يەنە ئىجتىمائىي تۈزۈمنىڭ ئۈستى قۇرۇلمىسىدىكى بىر قىسىم ئۆزگىرىشلەرنى كەلتۈرۈپ چىقاردى.

ئاپتونوم رايونىمىزدا «1 - ئىيۇل»نى تەبرىكلەش يۈزىسىدىن سەنئەت كېچىلىكى ئۆتكۈزۈلدى

سەنئەت كېچىلىكىگە ۋالۇ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، ھامىدىن نىياز، جانابىل ھېيۇم باھاۋۇدۇن، جۇشېڭتاۋ، ئەسقەت كەرىمباي قاتارلىق رەھبەرلەر قاتناشتى

ئۆز خەۋىرىمىز. 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنى كەچتە شىنجاڭ «خەلق» سارىيىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى تەبرىكلەش سەنئەت كېچىلىكى ئۆتكۈزۈلدى. 1000 غا يېقىن ئارتىس ۋە خىزمەتچى ئىپتىخارلىق ئېچىدە ناخشا ئېيتىپ، ئۇسسۇل ئويناپ، ھەر مىللەت خەلقلىنىڭ پارتىيىگە تەلپۈنگەن مۇھەببەتلىك قەلبىنى ئىپادىلىدى.

ۋالۇ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، ھامىدىن نىياز، جانابىل، قېيۇم باھاۋۇدۇن، جۇشېڭتاۋ، ئەسقەت كەرىمباي قاتارلىق ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە، بىكتۈەن رەھبەرلىرى زالدىكى 3000 تاماشىبىن بىلەن بىرلىكتە «ئىنتېرناتسىئونال شېئىر» نى ئېيتتى، ناخشا ساداسى كېشىلەرنى روھلاندۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقلىنىڭ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە چېگرا رايونلۇق گۇللەندۇرۇش ئىرادىسى ۋە ئىشەنچىسىنى ئىپادىلىدى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى، مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزالىرى ۋە مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمىتى خادىملىرىنى تەقدىرلەش يىغىنىغا قاتناشقان ۋەكىللەر ئالدىنقى رەتتىن ئورۇن ئالدى.

سەنئەت كېچىلىكى «ئۇلۇغ ۋەتەن، ئۇلۇغ پارتىيە»، «ھەر مىللەت خەلقلىنىڭ قەلبى پارتىيىگە تەلپۈنىدۇ»، «شانلىق مۇسابىە»، «ھەممە گۈللەر قۇياشقا باقىدۇ»، «گۈللەر پورەكلىدى» ناملىق بەش قىسىمغا بۆلۈنىدۇ. سەنئەت كېچىلىكىدە مايتاغ نېفىت - خىمىيە باش زاۋۇتى جۇڭغار مەرۋايىت خور ئېيتىش ئۇمكى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئوقۇتقۇچىلار خور ئۇمكى قاتارلىق ئۇمەكلەرنىڭ خادىملىرى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئاتاقلىق ناخشىچى، ئۇسسۇلچىلار ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ سەھنىگە چىقىپ پارتىينى كۆيلەيدىغان ناخشىلارنى ئېيتىپ، ئۇسسۇل ئويناپ، قىزغىن ئالقىشقا ئېرىشتى.

سەنئەت كېچىلىكىگە يەنە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى، خەلق قۇرۇلتىيى، ھۆكۈمەت، سىياسىي كېڭەش، ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكتۈەنىنىڭ رەھبەرلىرى، دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان بىر قىسىم پېشقەدەم يولداشلار قاتناشتى.

سەنئەت كېچىلىكىدىن كۆرۈنۈش. ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت مەمتىمىن** فوتوسى

ئەزەربەيجان دۆلەتلىك ناخشا - ئۇسسۇل ئۇمكى ئورۇمچىدە ئويۇن قويۇپ، قىزغىن ئالقىشقا ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **قەدىردان قەييۇم**، پراكتىكانت مۇخبىر **رىزۋانگۈل قادىر** خەۋىر قىلىدۇ: ئەزەربەيجان دۆلەتلىك ناخشا - ئۇسسۇل ئۇمكى 6-ئاينىڭ 24-، 25-كۈنلىرى ئورۇمچى «خەلق» تىياتىرخانىسىدا ئىككى مەيدان ئويۇن قويدى، ئۇلارنىڭ مىللىي ئالاھىدىلىككە ئىگە ئويۇنلىرى تاماشىبىنلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى.

20 كىشىدىن تەركىب تاپقان بۇ ئۇمەك ھەيجانلىق، شېئىرىي لەنجۇدا ئۇدا بىرنەچچە كۈن ئويۇن قويغاندىن كېيىن، 6- ئاينىڭ 23- كۈنى ئورۇمچىگە كەلگەندى. 6- ئاينىڭ 25- كۈنىدىكى ئويۇندا ئەزەربەيجان جۇمھۇرىيىتىنىڭ خەلق ئارتىسى، ئاتاقلىق ناخشىچى زەينەپخان بىر يۈرۈش ناخشىلارنى ئورۇنلاپ، تاماشىبىنلارنىڭ قەلبىدە چوڭقۇر تەسىرات قالدۇردى.

تۇرپان ۋىلايىتىدە جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقى خاتىرىلەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز **سائىتار رېھىم** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار مول مەزمۇنلۇق پائالىيەتلەرنى ئۆتكۈزۈپ، جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى داغدۇغىلىق خاتىرىلىدى.

تۇرپان ۋىلايەتلىك پارتكوم جايلارغا «1-ئىيۇل»نى داغدۇغىلىق خاتىرىلەشنى ئورۇنلاشتۇرغاندى، ناھىيە (شەھەر)لەر مول مەزمۇنلۇق پائالىيەتلەرنى ئۆتكۈزۈپ، پارتىيىمىز قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلىدى. ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋىلايەت بويىچە قاتلاممۇقاتلام سېلىشتۇرۇپ باھالاپ چىقىلغان ئون مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسىنى تەقدىرلىدى ۋە كادىرلار ۋە ئاممىنى ئۇلاردىن ئۆگىنىشكە چاقىردى. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى پىشقەدەم ياچېيكا شۇجىلىرى بىلەن سۆھبەت ئۆتكۈزۈش، ئىلغار پارتىيە ئەزالىرى ۋە مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمىتى خادىملىرىنى تەقدىرلەش، ئاكتىپلارنى پارتىيىگە قوبۇل قىلىش ھەم ھەربىي - خەلق بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىنى ئۆتكۈزۈپ، «1-ئىيۇل»نى خاتىرىلەش پائالىيىتىنىڭ مەزمۇنىنى بېيىتتى.

شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئوپتىكىلىق كابېل قۇرۇلۇشىغا ياردەم بەرگەن تۆھپىكارلارنى تەقدىرلىدى

«خەلق ئارمىيىسى گېزىتى»نىڭ مۇخبىرى **نەبجان سادىق** خەۋەر قىلىدۇ: ئۇرۇمچى - قاراشلىق لىۋداۋان كۆمۈر كېنىدا پارتىيىمىز قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى تەبرىكلەش ئۈچۈن ئوپتىكىلىق كابېل قۇرۇلۇشىنىڭ ئۈزۈنلۇقى 2928 كىلومېتر بولۇپ، شىنجاڭنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى ئۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرى، بۇ يىل 4 - ئايدا شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسمىلاردىكى نەچچە ئون مىڭ كومانداىر - جەڭچى چۆل - باياۋاندا ئۈزۈلدۈرمەي جەمئىي 4 مىليون كۇب مېتر توپا - تاش مەشغۇلاتىنى تۈگىتىپ، كابېل ئېرىقى كولاش، تىندۇرۇش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن 20 كۈن ئىلگىرى ئورۇنداپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش، دۆلەت مۇداپىئەسىنى مۇستەھكەملەش ئۈچۈن تۆھپە قوشتى. يېغىندا مەلۇم قىسمىنىڭ 9 - لىيەنى قاتارلىق ئىككى ئورۇن، مەلۇم قىسمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ئالىم قاتارلىق 29 شەخسنى 2 - ۋە 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ ئەڭگە ئېلىش توغرىسىدىكى ئومۇمىي بۇيرۇق ئوقۇپ ئۆتۈلدى.

يېغىندا لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن سىلكىيۈەنى، قوشۇمچە شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىلكىيۈەنى فۇيېڭياۋ، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى دەللىقان مامىقان سۆز قىلدى.

ئۇرۇمچى كان ئىشلىرى ئىدارىسىغا قاراشلىق لىۋداۋان كۆمۈر كېنىدا پارتىيىمىز قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى كۈتۈۋېلىش يۈزىسىدىن 6-ئاينىڭ 21-، 22-كۈنلىرى پارتىيە بىلىملىرىدىن زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى.

سۈرەتتە: مۇسابىقە مەيدانىدىن كۆرۈنۈش.

تۇرغۇن ھېزىم فوتوسى

ئۆتكەن يەكشەنبە ئۈرۈمچىدە ئۇيغۇر تىلىدا ئېلىپ بېرىلغان ئاممىۋى ئىلىم - پەن بىلىملىرى ئومۇمىي ئىمتىھانى

ئۆتكەن يەكشەنبە ئۈرۈمچىدە ئۇيغۇر تىلىدا ئېلىپ بېرىلغان ئاممىۋى ئىلىم - پەن بىلىملىرى ئومۇمىي ئىمتىھانىغا 1000 دىن ئارتۇق ئادەم قاتناشتى. ئىمتىھان مەزمۇنى ئاساسەن ئاممىۋى ئىلىم - پەن بىلىملىرى، ئىجتىمائىي ئىلىملار ۋە ئەدەبىيات - سەنئەت بىلىملىرىدىن ئىبارەت بولۇپ، ئىمتىھان ئۇسۇلى يېزىلىق ئىمتىھان بىلەن ئېغىزچە ئىمتىھان بىرلەشتۈرۈلگەن ئۇسۇلدا ئېلىپ بېرىلدى.

ئىمتىھان ئۇيغۇر تىلىدا ئېلىپ بېرىلغان ئاممىۋى ئىلىم - پەن بىلىملىرى ئومۇمىي ئىمتىھانى ئىشخانىسى تەشكىللىگەن بولۇپ، ئىمتىھان ئىشخانىسى ئىمتىھان ئۇسۇلى ۋە مەزمۇنىنى ئىلمىي ئاساستا بەلگىلىگەن. ئىمتىھان ئىشخانىسى ئىمتىھان ئۇسۇلى ۋە مەزمۇنىنى ئىلمىي ئاساستا بەلگىلىگەن. ئىمتىھان ئىشخانىسى ئىمتىھان ئۇسۇلى ۋە مەزمۇنىنى ئىلمىي ئاساستا بەلگىلىگەن. ئىمتىھان ئىشخانىسى ئىمتىھان ئۇسۇلى ۋە مەزمۇنىنى ئىلمىي ئاساستا بەلگىلىگەن. ئىمتىھان ئىشخانىسى ئىمتىھان ئۇسۇلى ۋە مەزمۇنىنى ئىلمىي ئاساستا بەلگىلىگەن. ئىمتىھان ئىشخانىسى ئىمتىھان ئۇسۇلى ۋە مەزمۇنىنى ئىلمىي ئاساستا بەلگىلىگەن.

قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيە ئەرمۇدۇن يېزىسى يېڭىئايماق 7- كەنتىدىكى دېھقانلاردىن

سۇنى تەڭلەكتە سۇزۇپ تېچكەن بۇ يۇرتتا خەلقىمىز،
ئېچىمىز زەم-زەمنى دەپ يايىرىغان جاندىن سالام.

شۇ قەدەر مۇنبەت زېمىنىڭ يوق ئىدى بىر ئۆستىگى،
قانچە ئەۋلاد ئىنتىزارى، ئارزۇ-ئارماندىن سالام.

يۇرتىمىزغا ئاقسا گەر زۇمرەت ئېقىن جان ياشنىتىپ،
ياغقۇسى كومپارتىيىگە يەرۇ-ئاسماندىن سالام.

قوغلىنىپ شۇ چاغدا ئەلدىن رودۇپاي نامراتچىلىق،
ئويىنغايمىز بەزمە-مەشرەپ، ئەھدۇ - ئىمكاندىن سالام.

مىڭ تەشەككۈر خەلقىمىزنىڭ جان كۆيەر خىزمەتچىسى،
ھۆر زاماندا بەختى كۈلگەن بارچە دېھقاندىن سالام.

ساۋەن ناھىيىسىدىكى قازاق چارۋىچىلارنىڭ تۇرمۇش شەكلىدە تۈپتىن ئۆزگىرىش بولدى

250 چارۋىچى ئوتلاقتىن كان قۇدۇقىغا چۈشۈپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشنىڭ يېڭى يولىنى تاپتى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم**

خەۋەر قىلىدۇ: ساۋەن ناھىيىسىدىكى تاغلىق رايون چارۋىچىلىقىغا تايىنىپ جان بېقىپ كەلگەن قازاق چارۋىچىلارنىڭ تۇرمۇش شەكلىدە تۈپتىن ئۆزگىرىش بولدى. ئۇلار تاغقا تايىنىپ، تاغلىق رايوننىڭ بايلىق ئۇستۇنلۇكىنى تاۋار ئۇستۇنلۇكىگە ئايلاندۇردى. 250 چارۋىچى چارۋا مېلىنى تاشلاپ، ئوتلاقتىن كان قۇدۇقىغا چۈشۈپ ئىشلەپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشنىڭ يېڭى يولىنى تاپتى.

ساۋەن ناھىيىسىنىڭ جەنۇبىدىكى تاغلىق رايونلاردا قېزىلما بايلىقلار مول بولۇپ، ھازىرغىچە چارۋىچىلار ئۆزلىرى بايقاپ گېئولوگىيە-قېزىلما بايلىقلار ئىدارىسىدە تەكشۈرتكىنى 23 خلغا يەتتىدۇ. 1987-يىلىدىن باشلاپ ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى تاغلىق رايوندىكى چارۋىچىلارنى تېزرەك نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈن، تاغلىق رايوندىكى يېزا-مەيدانلارنى قېزىلما بايلىقلارنى قېزىشقا رىغبەتلەندۈرۈپ مەبلەغ، تېخنىكا ۋە سىياسەت جەھەتتە مايىل بولۇش سىياستىنى يولغا قويدى. ناھىيىلىك گېئولوگىيە-قېزىلما بايلىقلار ئىدارىسى ھەر يىلى مەخسۇس ئادەم تەشكىللەپ تاغلىق رايونلارغا ئەۋەتىپ، دۆلەتنىڭ قېزىلما بايلىقلىرىنى باشقۇرۇش، قوغداش ۋە ئېچىپ پايدىلىنىشقا دائىر قانۇن-نىزاملىرىنى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، ئۇلارنىڭ بۇ ھەقتىكى چۈشەنچىسىنى چوڭقۇرلاشتۇردى. قەرەللىك تەربىيەلەش كۇرسلىرىنى ئېچىپ، كان ئېچىشقا قاتنىشىۋاتقان قازاق چارۋىچىلارنى تەربىيىلىدى. ھازىرغىچە گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار ئىدارىسى تەشۋىقات ۋە تەربىيىلەش ئىشلىرىغا 240 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 1985-يىلدىن 1995-يىلغىچە ئېلان قىلىنغان قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇشقا دائىر قانۇن-نىزاملارنى توپلاپ، تەرجىمە قىلىپ رەتلىگەن توپلامدىن 6000 پارچە تارقاتتى. كان باشلىقلىرىدىن 76 كىشىنى، ئالاھىدە ئىش تۇرىدىكىلەردىن 272 كىشىنى قانۇن-نىزام، قېزىلما بايلىقنى ئېچىشقا دائىر تۇرلۇك ساۋات، تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى. بۇنىڭ بىلەن تاغلىق رايوندىكى قازاق چارۋىچىلارنىڭ كان ئېچىش قىزغىنلىقى يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ، يېزا-مەيدانلار كىچىك، ئوتتۇرا تېپتىكى كۆمۈر، ھاكتېشى، ئالتۇن كانلىرى ئېچىشنى، نەچچە ئون قازاق چارۋىچى كانىنى ھۆددىگە ئېلىشنى ئېلتىماس قىلىشتى. ھازىرغىچە تاغلىق رايوندا 45 كۆمۈر كېنى، بەش ھاكتاش كېنى، 17 قۇم-شېغىل ماتېرىياللىرى مەيدانى ئېچىلىپ، بۇ يەرلەردە ئىشلەۋاتقان قازاق چارۋىچىلار 250 كىشىدىن ئېشىپ كەتتى. قازاق چارۋىچىدىن 16 كىشى كانىنى ھۆددىگە ئېلىپ كان باشلىقلىق ۋەزىپىسىنى، بەش كىشى سېخ مۇدىرلىق ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالدى. تاغلىق رايونغا جايلاشقان شىگوبى يېزىسى 1987-يىلىدىن باشلاپ ئۆزلىرى مەبلەغ توپلاش، بانكىدىن قەرز ئېلىش يولى بىلەن 830 مىڭ يۈەن مەبلەغ يىغىپ بىر تاش كېنى ئاچتى، 1990-يىلى تاش كېنىنىڭ مۇقىم مۇلكىنى بورىن قىلىپ، دازىلياڭ كۆمۈر كېنىنى ئاچتى. بورتوقكو يېزىسى 1993-يىلى بانكىدىن 850 مىڭ يۈەن قەرز ئېلىپ، كوللېكتىپ مەبلەغ قوشۇپ كىچىك تېپتىكى كۆمۈر كېنى، ھاكتېشى كېنى، ئالتۇن كانلىرىنى ئاچتى. بۇ يېزىنىڭ ھۆددىگە ئېلىشنى ئېلتىماس قىلىشتى. ھازىرغىچە تاغلىق رايوندا 45 كۆمۈر كېنى، بەش ھاكتاش كېنى، 17 قۇم-شېغىل ماتېرىياللىرى مەيدانى ئېچىلىپ، بۇ يەرلەردە ئىشلەۋاتقان قازاق چارۋىچىلار 250 كىشىدىن ئېشىپ كەتتى. قازاق چارۋىچىدىن 16 كىشى كانىنى ھۆددىگە ئېلىپ كان باشلىقلىق ۋەزىپىسىنى، بەش كىشى سېخ مۇدىرلىق ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالدى. تاغلىق رايونغا جايلاشقان شىگوبى يېزىسى 1987-يىلىدىن باشلاپ ئۆزلىرى مەبلەغ توپلاش، بانكىدىن قەرز ئېلىش يولى بىلەن 830 مىڭ يۈەن مەبلەغ يىغىپ بىر تاش كېنى ئاچتى، 1990-يىلى تاش كېنىنىڭ مۇقىم مۇلكىنى بورىن قىلىپ، دازىلياڭ كۆمۈر كېنىنى ئاچتى. بورتوقكو يېزىسى 1993-يىلى بانكىدىن 850 مىڭ يۈەن قەرز ئېلىپ، كوللېكتىپ مەبلەغ قوشۇپ كىچىك تېپتىكى كۆمۈر كېنى، ھاكتېشى كېنى، ئالتۇن كانلىرىنى ئاچتى. بۇ يېزىنىڭ

قويچى يېزىسى دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى ئىلگىرى سۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غازادگۈل توختىمۇھەممەت، خەبەر تارى** خەۋەر قىلىدۇ: قاراقاش ناھىيىسىنىڭ قويچى يېزىسى تونۇشنى ئۇستۇرۇپ، رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى ئىلگىرى سۈردى.

قويچى يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنىڭ دېھقانچىلىقنى ئىلگىرى سۈرۈشكە بولغان تونۇشىنى ئۇستۇرۇپ چارۋىچىلىق خىزمىتىنى ئالدىنقى قاتاردىكى تۇرلەر قاتارىغا كىرگۈزدى ھەمدە ھەرقايسى كەنتلەر بىلەن چارۋىچىلىق مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالاپ، يېزا مەسئۇللىرىدىن بىر كىشىنى مەخسۇس چارۋىچىلىق خىزمىتىنى تۇتۇشقا مەسئۇل قىلدى. 24 كەنتنىڭ ھەممىسىدە بىردىن كىشى چارۋىچىلىق خىزمىتىگە مەسئۇل قىلىندى. يىل ئاخىرىدىكى چارۋامال، تاۋار چارۋا مال، تۆل ئېلىش، نەسىل ئۆزگەرتىش قاتارلىق كۆرسەتكۈچلەر ئائىلىلەرگىچە ئەھلىلەشتۈرۈلدى. نەتىجىدە، ھەرقايسى كەنتلەر يىل بېشىدىن ھازىرغا قەدەر 25 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ، ئوت-چۆپ توغراش ماشىنىسى سېتىۋالدى، 4200 كۋادرات مېتر كۆلەمدىكى ئېغىل - قوتان ئۆزگەرتىپ سېلىندى. يېزا بويىچە باقمىچىلىق كەسىپ ئائىلىلىرىدىن 24 ى بارلىققا كېلىپ، بېقىۋاتقان چارۋاھىلى 12 مىڭ 300 تۇياققا يەتتى. بورداقچىلىق كەسىپ ئائىلىسى 376 گە يېتىپ، يېزا ئومۇمىي ئائىلىسىنىڭ 7.2 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. بوردىغان چارۋا مېلى 4283 تۇياققا يەتتى.

يېزىلىق خەلق ھۆكۈمىتى يەنە بىر تۈياق نەسىللىك بۇقا ياكى ئون تۈياق نەسىللىك قوي باققان ئائىلىلەرگە بىر مودىن يەم-خەشەك پېرى تولۇقلاپ بەردى. يېزىلىق چارۋامال پونكىتى 3200 يۈەنگە بىر نەسىللىك بۇقا سېتىۋېلىپ، دېھقانلارنىڭ ئىنەكلىرىنى ھەقسىز ئۇرۇقلاندۇرۇپ بەردى. نەتىجىدە، يېزا بويىچە 221 كالىنىڭ نەسلى ياخشىلىنىپ، ئۆتكەن بىر يىللىق ساندىن ئېشىپ كەتتى. 627 تۈياق نەسىللىك قوشقار تاللىنىپ، كاپىەن تۇرغۇزۇلدى. ئۇنىڭدىن باشقا يەنە 35 مىڭ 951 تۈياق چارۋامالغا چېچەك ۋاكسىنىسى ئۇرۇلدى. 1245 تۈياق چارۋا مال قۇرتسىزلاندۇرۇلدى. بۇنىڭ بىلەن يىل بېشىدىن ھازىرغىچە يېزا بويىچە 10 مىڭ 196 تۈياق تۆل ئېلىنىپ، 10 مىڭ 74 تۈياق تۆل قاتارغا قوشۇلدى. بۇ ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 23.2 % كۆپ.

قاغىلىق ناھىيىسى «ئوتلاق قانۇنى»نى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئوتلاق كۆلىمىنى كېڭەيتىشكە ئاھمىيەت بەردى

جەنۇبىي شىنجاڭ بويىچە چوڭ چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ بىرى بولغان قاغىلىق ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان،

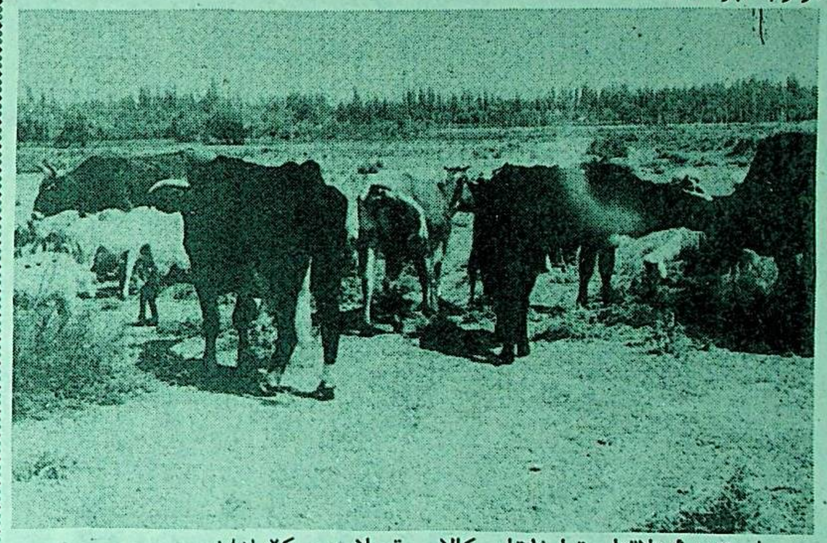
ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەمىنات - سودا سىستېمىسى بىخەتەرلىك ئىشلىرىنى بىر تۇتاش پىلانلاپ يولغا قويۇپ، ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **رەخمىتۇللا ئابلا** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەمىنات-سودا سىستېمىسى ئىككى يىلدىن بۇيان بىخەتەرلىك ئىشلىرىنى بىر تۇتاش پىلانلاپ ۋە ئومۇملاشتۇرۇپ، بىخەتەرلىك تەدبىرلىرىنى زور كۈچ بىلەن ئەملىيلەشتۈرۈپ، تۇرلۇك ئاپەت ۋە ھادىسىلەر ئۈستىدىكى باشقۇرۇش ئىقتىدارىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىپ، ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش ساقلىنىشىنىڭ بىخەتەرلىكىنى كاپالەتكە ئىگە قىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات-سودا كوپېراتىپى بۇ خىل ئەھۋالنى قارىتا، ئۆز سىستېمىسىدا بىخەتەرلىك ئىشلىرىنى بىر تۇتاش پىلانلاش تۈزۈمىنى ئورنىتىپ ۋە يولغا قويۇپ، بىخەتەرلىك ئىشلىرى بويىچە ھەمكارلىق مەبلىغى توپلىدى. ھەرقايسى ۋىلايەت (ئوبلاست)، شەھەرلىك تەمىنات-سودا كوپېراتىپلىرى بىخەتەرلىك ئىشلىرىنى بىر تۇتاش پىلانلاش مەبلىغى 10 مىليون يۈەنگە، ئاپەتكە ئۇچرىغان ئورۇنلارغا بېرىلگەن پۇل 1 مىليون 516 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭدىن باشقا ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات-سودا كوپېراتىپى ۋىلايەت (ئوبلاست)، شەھەر-لەردىكى تەمىنات-سودا كوپېراتىپلىرىغا بىخەتەرلىك ئۈسكۈنىلىرى سېتىۋېلىش ئۈچۈن 1 مىليون 50 مىڭ يۈەن پۇل ۋە 29 بىخەتەرلىكنى تەكشۈرۈش مەخسۇس ماشىنىسى بەردى. بۇنىڭ بىلەن تەمىنات-سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ تۇرلۇك ئاپەتلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ئاپەت زىيىنىنى ئازايتىش، ئىشلەپچىقىرىش ۋە سودىنى ئەڭ تېز سۈرئەتتە ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئىقتىدارى كۈچەيدى.

چارۆچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى ئىشەنچلىك كاپالەتكە ئىگە قىلىش ئۈچۈن «ئوتلاق قانۇنى»نى ھەققىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، تەبىئىي ئوتلاقلارنى ياخشى باشقۇردى، سۈنئىي ئوتلاق بىنا قىلىشقا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. ناھىيىنىڭ بىر مۇئاۋىن ھاكىمى چارۆچىلىققا مەسئۇل بولدى. ناھىيىدە ئوتلاق پونكىتى، پىيزا- بازارلاردا ئوتلاق باشقۇرۇش خادىمى قويۇلۇپ مەسئۇلىيەت قاتلاممۇقاتلام كۈچەيتىلدى، شەرت - شارائىتى بار بىر قىسىم پىيزا، كەنت، مەھەللىلەر ئۆز مەبلىغى ئارقىلىق ئوت - چۆپ مەنبەسىنى كېڭەيتتى. ھازىر ناھىيە بويىچە تەبىئىي ئوتلاق كۆلىمى 8 مىليون 240 مىڭ موغا، بىنا قىلىنغان ئوتلاق كۆلىمى 265 مىڭ موغا يېتىپ، 8 مىليون 170 مىڭ مو تەبىئىي ئوتلاق دېھقان، چارۆچىلارنىڭ پايدىلىنىشىغا بۆلۈپ بېرىلدى.

سۈرەتتە: ئوتلاقتا بېقىلىۋاتقان كالا - قويلاردىن كۆرۈنۈش.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشت،** ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا قۇربان** فوتوسى، خەۋىرى

ھاۋارايىنىڭ زىيانداش ھاشاراتلارغا كۆرسىتىدىغان تەسىرى

شارىپ قاسىم

كىشىلەرگە مەلۇمكى، زىرائەتلەر ئۆسۈپ يېتىلىش جەريانىدا ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە ھەر خىل كېسەللىك ۋە زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ زىيىنىغا ئۇچراپ تۇرىدۇ. زىرائەتلەردە بولىدىغان زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ پەيدا بولۇشى، ئۆسۈپ يېتىلىشى، كۆپىيىشى، يۆتكىلىشى مېتېئورولوگىيىلىك شارائىت بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك.

1. تېمپېراتۇرىنىڭ زىيانداش ھاشاراتلارغا كۆرسىتىدىغان تەسىرى

زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشى ۋە كۆپىيىشى مەلۇم مۇھىت تېمپېراتۇرىسىنى تەلەپ قىلىدۇ. ئوخشاش بولمىغان زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ئوخشاش بولمىغان ئۆسۈپ يېتىلىش باسقۇچىنىڭ تېمپېراتۇرىغا بولغان تەلىپى ئوخشاش بولمايدۇ. ئادەتتە، مۇھىت تېمپېراتۇرىسىنىڭ ئۆزگىرىشى زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ھاياتىي پائالىيىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش رولىنى ھەم چەكلەش رولىنى، ھەتتا بۇزۇش رولىنى ئويناپىدۇ. لېكىن زىيانداش ھاشاراتلار مۇھىت تېمپېراتۇرىسىنىڭ ئۆزگىرىشىگە ماسلىشىش ئىقتىدارىغا ئىگە. ئۇلار تېمپېراتۇرائۆرلىگەندە بەدىنىدىكى سۇنى پارغا ئايلاندۇرۇپ بەدەن تېمپېراتۇرىسىنى تەڭشەيدۇ ياكى ئۆۋەنلىتىدۇ. ئەگەر مۇھىت تېمپېراتۇرىسى بەك يۇقىرى ياكى بەك ئۆۋەن بولۇپ، زىيانداش ھاشاراتلار ئۈلدىغان يۇقىرى تېمپېراتۇرا ۳۵ ℃ تىن 45 ℃ قىچە، ئەگەر ئۆۋەن تېمپېراتۇرا ۳۵ ℃ تىن نۆلدىن تۆۋەن 8 ℃ قىچە بولسا، زىيانداش ھاشاراتلار ئۈلدىغان يۇقىرى تېمپېراتۇرا ياكى تۆۋەن تېمپېراتۇرا چېكىگە يەتمىگەندە، زىيانداش ھاشاراتلار فىزىئولوگىيىلىك ھەرىكىتىنى ياكى فىزىئولوگىيىلىك مۇھىتنى ئۆزگەرتىپ ياشايدۇ. مەسىلەن، تېمپېراتۇرا ئۆرلىگەندە يازلىق ئۇيقىدا بولىدۇ، تېمپېراتۇرا تۆۋەنلىگەندە قىشلىق ئۇيقىدا بولىدۇ شۇنداقلا مۇئاپىق مۇھىتقا يۆتكىلىپ ياشايدۇ. دېمەك، زىيانداش ھاشاراتلار مەلۇم تېمپېراتۇرا شارائىتىدا ھەرىكەت قىلىشقا باشلايدۇ ۋە ئۆسۈپ يېتىلىدۇ. بۇ تېمپېراتۇرا باشلىنىش تېمپېراتۇرىسى دەپ ئاتىلىدۇ. زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشىدىن ھەرىكىتى توختىغانغا قەدەر بولغان تېمپېراتۇرا ئۈنۈملۈك تېمپېراتۇرا دەپ ئاتىلىدۇ. تېمپېراتۇرا زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ھەرىكىتىگە ئەڭ مۇئاپىق بولسا، ئەڭ مۇئاپىق تېمپېراتۇرا دەپ ئاتىلىدۇ. تەتقىقات ماتېرىياللىرىغا ئاساسلانغاندا، ھەر خىل زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ھەرىكەتلىنىدىغان ئۈنۈملۈك تېمپېراتۇرىسى 20 ℃ تىن 30 ℃ قىچە، باشلىنىش تېمپېراتۇرىسى 8 ℃ تىن 15 ℃ قىچە، زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشىنى چەكلەيدىغان ئەڭ يۇقىرى تېمپېراتۇرا ۳۵ ℃ تىن 45 ℃ قىچە، ئەڭ تۆۋەن تېمپېراتۇرا 8 ℃ تىن نۆلدىن تۆۋەن 4 ℃ قىچە بولىدىكەن.

2. نەملىكنىڭ زىيانداش ھاشاراتلارغا كۆرسىتىدىغان تەسىرى

نەملىكنىڭ زىيانداش ھاشاراتلارغا كۆرسىتىدىغان تەسىرىمۇ تېمپېراتۇرا تەسىرى بىلەن ئوخشاش، ئۇنىڭ مۇئاپىق ۋە مۇئاپىقسىز دائىرىسى بولىدۇ. مۇئاپىق نەملىك دائىرىسى ئىنچىدە، زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشى تېز بولىدۇ. مۇئاپىق نەملىك دائىرە ئىنچىدە بولمىسا، زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشى ئاستا بولىدۇ، ھەتتا ئۆلۈپ كېتىدۇ. زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ يۆتكىلىشى تۇيۇقسىز نەملىكى ۋە ئاتموسفېرا نەملىكى، شۇنداقلا تەبىئىي ھۆل - يېغىن مىقدارى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك. مەسىلەن، يېپىشقاق كېپىنەك، بۇغدايدا بولىدىغان شىرنىخور قۇرت -ھاشارات قاتارلىقلار نەملىكى بىرقەدەر يۇقىرى بولغان مۇھىتقا قاراپ يۆتكىلىدۇ ھەم شۇ مۇھىتتا كۆپىيىدۇ. شۇڭا، ھۆل-يېغىن مىقدارىنىڭ كۆپ بولۇشى ئۇلارنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشىگە پايدىلىق. بۇنىڭ ئەكسىچە، كېۋەز كۆك پىتىنىڭ پەيدا بولۇشىغا قۇرغاق مېتېئورولوگىيە شارائىتى بىرقەدەر پايدىلىق بولىدۇ.

3. كۈن نۇرىنىڭ زىيانداش ھاشاراتلارغا كۆرسىتىدىغان تەسىرى

كۈن نۇرى زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشى، شۇنىڭدەك ھەرىكەتلىنىشىگە ئىنتايىن زور تەسىر كۆرسىتىدۇ. مەسىلەن، كېۋەز كۆك پىتى كۈن نۇرىنىڭ چۈشۈشى بېتەرلىك، كۈن نۇرىنىڭ چۈشۈش ۋاقتى ئۇزۇن بولغان شارائىتتا تېزلىكتە تۇغۇلىدۇ. ئەگەر كۈن نۇرىنىڭ چۈشۈش ۋاقتى قىسقا بولسا، قانىتسىز تۇغۇلىدۇ ھەمدە باشقا جايلارغا ئۇچۇپ يۆتكىلىدۇ. مۇتلەق كۆپ ساندىكى پىلە كېپىنىكى تۇرىگە كىرىدىغان زىيانداش ھاشاراتلار گۈگۈم چۈشكەندە جۈپلىشىپ تۇخۇم تۇغىدۇ. لېكىن كۆپ ساندىكى كېپىنەك تۇرىگە كىرىدىغان زىيانداش ھاشاراتلار ھاۋا ئوچۇق كۈنلىرى كۈندۈزدە جۈپلىشىدۇ. كۈن نۇرىنىڭ چۈشۈشى كۈچلۈك بولسا، زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشى چەكلىنىپ ئۇچرايدۇ. كۈن نۇرىنىڭ چۈشۈشى بەك كۈچلۈك بولۇپ، ھاۋا تېمپېراتۇرىسى ۴۵ ℃ تىن يۇقىرى بولسا، زىيانداش ھاشاراتلارئىسسىقتا بەرداشلىق بېرەلمەي ئۆلىدۇ.

4. شامالنىڭ زىيانداش ھاشاراتلارغا كۆرسىتىدىغان تەسىرى

زىيانداش ھاشاراتلار شامالنىڭ ياردىمى بىلەن ئۇزۇن مۇساپىگە يۆتكىلەلەيدۇ ۋە تارقىلالايدۇ. ھاۋا ئېقىمىنىڭ ياردىمى بىلەن تارقىلىدىغان زىيانداش ھاشاراتلارمۇ ئاز ئەمەس. ئۇلار يۇقىرى ئۆرلىگەن ھاۋا ئېقىمىغا ئەگىشىپ يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ، مەلۇم ئېگىزلىككە چىققاندىن كېيىن، تۆۋەن چۈشكەن ھاۋا ئېقىمىغا ئەگىشىپ يەر يۈزىگە چۈشىدۇ.

ھازىر دېھقانلار زىرائەتلەرگە ھەر خىل خىمىيىلىك دورىلارنى چېچىپ زىيانداش ھاشاراتلاردىن مۇداپىئە كۆرمەكتە. لېكىن بەزىلەر دورا چېچىشتا ھاۋارايى ۋە ۋاقىتقا ئانچە ئەھمىيەت بەرمەيۋاتىدۇ. نەتىجىدە، دورىنىڭ ئۈنۈمى تۆۋەنلەپ كېتىپ، دورا ئىسراپ بولۇپ كېتىۋاتىدۇ. كونكرېت ئېيتقاندا، چېچىلىدىغان دورىلارنىڭ ئۈنۈمى كۈن نۇرىنىڭ چۈشۈشى، تېمپېراتۇرا، ھۆل -يېغىن، نەملىك، شامال قاتارلىق ھېتېئورولوگىيە ئامىللىرى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك. ئوخشاش بىر خىل دېھقانچىلىق دورىسىنىڭ مەلۇم ھاۋارايى شارائىتىدىكى ئۈنۈمى يۇقىرى بولسا، باشقا شارائىتتىكى ئۈنۈمى تۆۋەن بولىدۇ، شۇنداقلا دورىنىڭ ئۈنۈمى بىرىش مۇددىتىمۇ قىسقا بولىدۇ. شۇڭا دېھقانچىلىق دورىلىرىنى چېچىشتا مۇئاپىق ھېتېئورولوگىيە شارائىتىنى تاللاش كېرەك. دېھقانچىلىق دورىلىرى تېمپېراتۇرا ۲۰ ℃ تىن 30 ℃ قىچە بولغان ۋاقىتتا چېچىلسا، ئۈنۈمى ياخشى بولىدۇ. ئەگەر تېمپېراتۇرا ۳۵ ℃ تىن يۇقىرى بولۇپ كەتسە، دېھقانچىلىق دورىلىرى يۇقىرى تېمپېراتۇرىدا پارغا ئايلىنىپ پارچىلىنىپ كېتىدۇ-دە، ئۈنۈم مۇددىتى قىسقىراپ كېتىدۇ. پاراشوك خىلىدىكى دورىلارنى شەبنەم چۈشكەن كۈنى چاچسا، شەبنەم سۈيى دورىلارنى زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ بەدىنىگە يېپىشتۇرۇپ، دورىنىڭ ئۈنۈمىنى يۇقىرى كۆتۈرىدۇ. يامغۇر يېغۋاتقاندا دورا چاچقاندا يامغۇر تامچىلىرى دورىنى يۇيۇۋېتىپ، دورىنىڭ ئۈنۈمىنى تۆۋەنلىتىۋېتىدۇ. شامال بەك كۈچلۈك چاغدا دورا چېچىلسا دورا ئۇچۇپ كېتىپ كۆكۈلدىكىدەك ئۈنۈمگە ئېرىشكىلى بولمايدۇ. شۇڭا، دېھقانچىلىق دورىسىنى يامغۇرسىز، شامالسىز، ياكى مەيىن شامالللىق ھېتېئورولوگىيىلىك شارائىتتا چېچىش لازىم. دورىنى ئەڭ ياخشىسى چۈشتە چاچماسلىق كېرەك. دورا چۈشتىن بۇرۇن سائەت سەككىزدىن 11 گىچە، چۈشتىن كېيىن سائەت ئۈچتىن ئالتىنچە بولغان ۋاقىت ئارىلىقىدا چېچىلسا ئەڭ مۇئاپىق بولىدۇ.

تاشيولدا ئۆتكەن 37 يىل

مۇساجان ياسىن

ئۆزلاردا تارتقۇزماسلىق نىشانىغا يېتىشكىلا ئىنتىلگەن ئاق كۆڭۈل بىر تاجىك يىگىتى ئىدى. ئۇ ئەشۇ نىشان ئۈچۈن تاغ ئارىسىدىكى شەيدۇللا تاشيول ئۆچاستىكىسىدا يول ئاسرىغان، ئۇنىڭ خىزمەتتىكى ئەستايىدىللىقى، جاپاغا چىداپ باشلامچىلىق بىلەن ئىشلەش روھى ئىشداشلىرىنى تەسىرلەندۈرگەن، ئۇ تەشكىلنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشىپ، 1980-يىلى كۆزدە ئاقاز تاشيول ئاسراش ئۆچاستىكىسىنىڭ باشلىقى بولغان.

ناھىيە مەركىزىدىن 150 كىلومېتر يىراقلىققا جايلاشقان بۇ ئۆچاستىكىنىڭ شارائىتى شەيدۇللا ئۆچاستىكىسىنىڭ شارائىتىدىن بىر قەدەر ياخشى بولسىمۇ، ئەمما ئاقىتەخلەت بۇنىڭغا قانائەتلىنىپ قالماي، ئۇدا بىر نەچچە يىل دەم ئېلىش كۈنلىرىنى قۇربان قىلىپ، ئىشچىلارنى بوز يەر ئېچىپ قۇدۇق كولاپ ئۆچاستىكا قوروسى، قورۇ ئەتراپىغا 5000 تۇپ ھەر خىل دەل-دەرەخ كۆچەتى تىكىپ ئۆچاسىنى ئىشچىلارنىڭ ئارامگاھىغا ئايلاندۇرغان، ئاقىتەخلەت ئاكىنىڭ ئەجرى بىلەن بارلىققا كەلگەن بىر پارچە بوستانلىق ئۇنىڭ تاشيول ئىلىرىغۇچى بولۇپ ئىشلىگەن 37 يىللىق ئۆمرىنىڭ شاھىدى سۈپىتىدە كۆكرەپ تۇرىدىغان بولغان.

ئاقىتەخلەت ئاكا باش ئۆچاستىكا پېشقەدەملەر ئورنىغا مەسئۇل قىلىپ يۆتكەلگەن بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، تاشيولچىغا خاس جاسارىتى بىلەن بۇ خىزمەتنىمۇ ياخشى ئىشلىمەكتە. ئۇ كېسەلخانىدا يېتىپ قالغانلارنى يوقلاش، ئۇلارنى بېقىش قاتارلىق ئىشلارنىڭ ھەممىسىگە ئۈلگۈرمەكتە. ئۇ ھەقىقەتەن ئاقىبوللۇق ئاقىتەخلەت بولۇشقا مۇناسىپ، چۈنكى ئۇنىڭ باسقان ئىزىدا كىشىلەرگە ياخشىلىق قىلىش، يولۇچىلارغا ئاسانلىق يارىتىشتەك ئېسىل خىسلەت چاقناپ تۇرىدۇ.

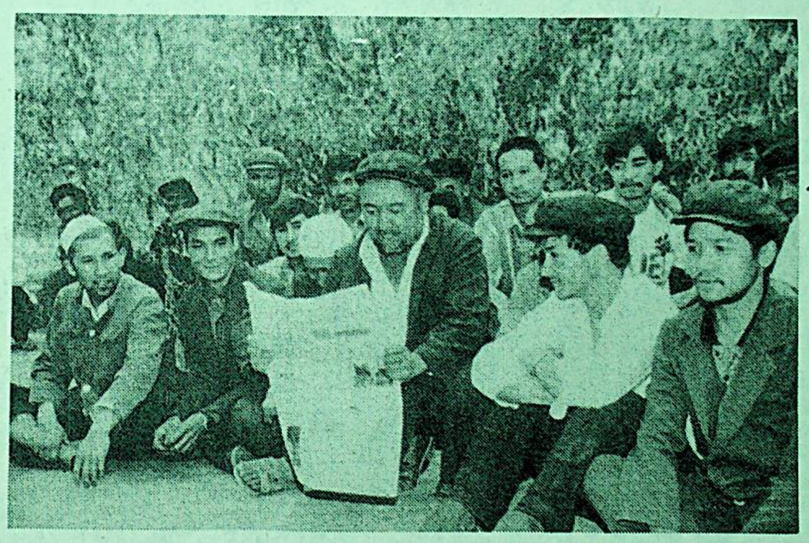
ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەرقايسى جايلار كىتابلارنى يېزىلارغا يەتكۈزۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى مەنپەئەت ئۈزۈك بىلەن تەمىنلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **قەيسەر قېيۇم**خەۋىر قىلىدۇ: ئۆتكەن يىلى قىشتىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەرقايسى جايلار مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، كىتابلارنى يېزىلارغا يەتكۈزۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى مول، ساغلام مەنپەئەت ئۈزۈك بىلەن تەمىنلىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى قاتارلىق ئورۇنلار يېزىلاردا كۈتۈپخانا بولۇش قۇرۇلۇشىنى ئەملىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن، بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئەسلىدە بار بولغان 350 كەنتتىكى كۈتۈپخانا ئاساسدا يەنە 300 كىرىتۈپخانا قۇردى. نۆۋەتتە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئالاقىدار تارماقلار يېزا كۈتۈپخانىلىرىغا 130 مىڭ يۈرۈش (پارچە)خەنزۇچە ۋە مىللىي يېزىقتىكى ھەر خىل كىتابلارنى تارقىتىپ بەردى. بۇ قۇرۇلۇش داۋامىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى «ئۇلۇغ تەكلەش»، «نۇقتا ئارقىلىق كۆزلەنمىگەن يېتەكلەش»كە ئەھمىيەت بېرىپ، مەملىكەت بويىچە يېزىلاردا كۈتۈپخانا قۇرۇش قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ناھىيە - ماناس ناھىيىسىنىڭ كىتاب باشقۇرۇشىنى كۈچەيتىش، كىتاب ئوقۇشنى قانات يايدۇرۇش تەجرىبىلىرىنى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە تەشۋىق قىلدى ۋە كېڭەيتتى.

ئاپتونوم رايونلۇق شىنخۇا كىتابخانىسى مەشغۇلات ئۆزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، يېزىلارغا كىتاب يەتكۈزۈش پائالىيىتىدە باشلامچى بولدى. ئۆتكەن يىلى 9 - ئايدىن بۇيان پۈتۈن رايونىمىزدىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرى ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەرگە كىتاب يەتكۈزۈپ بېرىش، ئىنانە قىلىش، يېزىلاردا سەييارە كىتاب سېتىش ۋە كىتابلارنى يەرمەنكە قىلىپ سېتىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ئاپتونوم رايونلۇق ئاخبارات- نەشرىيات ئىدارىسى شىنخۇا كىتابخانىسى ۋە نەشرىيات ئورۇنلىرىنى تەشكىللەپ ئىككى قېتىم شىمالىي، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىغا 76 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى خەنزۇچە، ئۇيغۇرچە، قازاقچە 40 مىڭدىن ئارتۇق كىتابنى ئىنانە قىلدى.

بۇ يىل باھار بايرىمى ھارپىسىدا ئورۇمچى شەھەرلىك ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى شەھەرلىك رەسساملار جەمئىيىتى، خەتتاتلار جەمئىيىتىدىن بىر قىسىم ئاتاقلىق رەسسام، خەتتاتلارنى ئورۇمچى ناھىيىسىنىڭ ئەركۈلۈك يېزىسىغا ئەۋەتتى. سەنئەتكارلارنىڭ نەپىس ئەسەرلىرى ۋە قىزغىن مۇلازىملىقى ئامىمنىڭ قارشى ئېلىشىغا ۋە ماختىشىغا ئېرىشتى.

خوتەن دۇۋا كۆمۈر كان رايونى پارتكومى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى يولبورۇقىنى ئىزچىل ئەملىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن، ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ھەر مىللەت ئامىمىسىنى مىللىي بۆلگۈنچىلەرگە ۋە قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەرگە قارشى قەتئىي كۈرەش قىلىشقا يېتەكلەپ، جەمئىيەتنىڭ تىنچ، ئىنتىپاق، مۇقىم بولۇشى ۋە ئىقتىسادىنىڭ ئۈمۈمىيۈزلۈك راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈردى.

سۈرەتتە: كان مەسئۇللىرى ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى مۇقىملىقنى قوغداش توغرىسىدا ئۆگىنىشكە تەشكىللىمەكتە.

ئوبۇلقاسىم مەتنىياز، مۇخبىر توختى فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى يېزا كۈتۈپخانىلىرىدا يېڭى كىتابلار، ئاز سانلىق مىللەت يېزىقىدىكى كىتابلار ۋە شىنجاڭ يېزىلىرىنىڭ ئەملىيىتىگە ماس كېلىدىغان كىتابلار ئاز بولۇشتەك مەسىلەرگە قارىتا، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى شىنجاڭ يېزىلىرىنىڭ ئەملىيىتىنى ئاساس قىلىپ، ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە، قازاقچە ئۈچ خىل يېزىقتا سىياسىي، تارىخ، پەن - تېخنىكا، ئەدەبىيات - سەنئەت، مىللىي سىياسەت ۋە دىنىي سىياسەت قاتارلىق مەزمۇنلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بىر يۈرۈش كىتابلارنى نەشر قىلىشقا ئەھمىيەت بەردى.

ئېسىل پەزىلەتلىك شىن ئاۋېن

مۇھەررىردىن: قىيىن كۈنلەردە ئەسقاتىدىغان دوستلۇق، كىشىلەرنىڭ سىنىقىدىكى ئۆزىنى يارىدەم، كۆيۈنۈش ۋە مېھىر - مۇھەببەت قىممەتلىكتۇر. ئىنسانلاردىكى بۇنداق ئېسىل پەزىلەتلەر بولمىغاندا بۇ دۇنيانىڭ گۈزەللىكىگە نۇقسان يەتكەن بولاتتى ھەم شۇ گۈزەللىكتىن سۆز ئېچىش قىيىن ئىدى. ئىنسانلاردىكى بۇ خىل ئېسىل پەزىلەتلەرنى قەدىرلەش ھەم ئېسىل پەزىلەت ئىگىلىرىگە مەدھىيە ئوقۇش، ياشلىرىمىزنى ئېسىل پەزىلەت ئىگىلىرىدىن قېلىپ تەربىيىلەش مەقسىتىدە «ئاق كۆڭۈل كىشىلەر بېينىگىزدا» دېگەن بۇ بېگى ستونىنى ئاچتۇق. بۇ ستونغا كىشىلەر ئارىسىدىكى مېھىر - مۇھەببەت، ئۆزئارا يارىدەم، كۆيۈنۈش، كىشىلەردىكى ئىنسانىي بۇرچ يورۇتۇلغان خەۋەر، ماقالىلەر بېرىلىدۇ. مۇشتېرىلىرىمىزنىڭ خىزمىتىمىزنى قوللاپ، مۇشۇ ستونغا مۇۋاپىق كېلىدىغان خەۋەر، ماقالىلەر بىلەن تەمىنلەپ تۇرۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممەت**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇكېرىم ئابلا** خەۋەر قىلىدۇ: «مۇساجان بىلەن مۇھەممەتجان ياخشى ئوقۇپ، ئالىي مەكتەپكە ئۆتۈپ قالسا، ئۇلارنىڭ ئوقۇش خىراجىتىنى داۋاملىق ئۈستۈمگە ئالىمەن.» بۇ خەنزۇ يەككە تىجارەتچى شىن ئاۋېننىڭ يۈرەك سۆزى.

بۇ يىل 5 - ئاينىڭ 21 - كۈنى كورلا شەھىرىدە ئولتۇرۇشلۇق يەككە تىجارەتچى شىن ئاۋېن شەھەرلىك «ئۇمىد قۇرۇلۇشى» ئىشخانىسىغا كېلىپ، «جۇپتىلار بويىچە يارىدەم بېرىش كارتىسى»دىن ئىككىنى ئالدى ۋە ئىككى نامرات ئۇيغۇر ئوقۇغۇچىنىڭ ئوقۇش خىراجىتىنى ئۆستەكىدە بىر چۆكۈپ، بىر لەيلەپ ئېقىپ كېتىۋاتقان بالىنى كۆرۈپ، ئويلىنىپ تۇرمايلا ئۆستەڭگە سەكرەپ چۈشۈپ بالىنى قۇتقۇزۇپ چىقتى.

بەش ياشلىق ماھىرەنىڭ خېيىم - خەتەردىن ئامان قالغانلىقىنى كۆرگەن قىزنىڭ دادىسى كۆزلىرىگە ياش ئېلىپ ئەنۋەرگە: «قىزىمنى ئۆلۈمدىن قۇتۇلدۇرۇۋالغانلىقىڭىزغا مىڭ رەھمەت!» دەپ تەشەككۈر بىلدۈرگەن.

ئەركىن پالتى

يەككە تىجارەتچى شىن ئاۋېن «ئۇمىد قۇرۇلۇشى» ئىشخانىسىنىڭ تونۇشتۇرۇشى بىلەن مۇساجان بىلەن مۇھەممەتجاننى يارىدەم بېرىش ئويىنى قىلىپ بېكىتتى ۋە ئۇلارنىڭ ئوقۇش خىراجىتى ئۈچۈن بىر قېتىمدىلا 900 يۈەن نەق پۇل تاپشۇردى ھەم شۇ كۈنلا قارا يۇلغۇن يېزىسىغا بېرىپ مۇساجان بىلەن مۇھەممەتجاننى يوقلاپ، ئۇلارغا سوۋكا، ئىياغ ۋە ئوقۇش بۇيۇملىرىنى ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارنى ياخشى ئوقۇشقا ئىلھاملاندۇردى.

خەنزۇ يەككە تىجارەتچىلەرنىڭ نامرات ئوقۇغۇچىلارغا ئىقتىسادىي جەھەتتىن يارىدەم بېرىشى باينغولىن ئوبلاستىدا تۇنجى قېتىملىق ئىش. ئىگىلىنىشچە، شىن ئاۋېن لياۋنىڭ ئۆلكىسىنىڭ جىنجۇ شەھىرىدە تىجارەت قىلىۋاتقان مەزگىلىدىمۇ ئىككى نەپەر نامرات ئوقۇغۇچىغا يارىدەم بەرگەنىكەن.

«قىزىمنى قۇتۇلدۇرۇۋالغانلىقىڭىزغا مىڭ رەھمەت!»

ئاقسۇ شەھەرلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى ئىگەچى يېزىلىق پەيچۇسوسىنىڭ يارەمچى ساقچىسى 25 ياشلىق ئەنۋەر ئابلا يېقىندا سۇغا چۈشۈپ كەتكەن بىر بالىنى قۇتۇلدۇرۇۋالدى.

بۇ يىل 5 - ئاينىڭ 30 - كۈنى كەچ سائەت يەتتىلەردە ئەنۋەر ئابلا ۋەزىپە ئىجرا قىلىش ئۈچۈن كېنۇبۇسىپ، ئىگەچى يېزا گۈلباغ 10-كەنت 2 - مەھەللە تەۋەسىگە كەلگەندە شۇ ئەتراپتىكى ئۆستەڭ بويىدىن ئاڭلانغان كىچىك بالىنىڭ ئەنسىز ۋارقىرىغان ئاۋازىنى ئاڭلاپ ئۆستەڭ بويىغا يۈگۈرۈپ باردى. ئۇ ئۆستەڭدە بىر چۆكۈپ، بىر لەيلەپ ئېقىپ كېتىۋاتقان بالىنى كۆرۈپ، ئويلىنىپ تۇرمايلا ئۆستەڭگە سەكرەپ چۈشۈپ بالىنى قۇتقۇزۇپ چىقتى.

بەش ياشلىق ماھىرەنىڭ خېيىم - خەتەردىن ئامان قالغانلىقىنى كۆرگەن قىزنىڭ دادىسى كۆزلىرىگە ياش ئېلىپ ئەنۋەرگە: «قىزىمنى ئۆلۈمدىن قۇتۇلدۇرۇۋالغانلىقىڭىزغا مىڭ رەھمەت!» دەپ تەشەككۈر بىلدۈرگەن.

ئەركىن پالتى

پوسكام ناھىيىسى «ئەمگەك قانۇنى»نى ياخشى ئىزچىللاشتۇرماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلەھەت ئەھمەت** خەۋەر قىلىدۇ: پوسكام ناھىيىسى «ئەمگەك قانۇنى» يولغا قويۇلغان بىر يىلدىن بۇيان كۆپ خىل شەكىل، ئۇنۇملۇك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ «ئەمگەك قانۇنى»نى ياخشى تەشۋىق قىلىپ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلار بىلەن ئەمگەكچىلەر ئوتتۇرىسىدىكى ئەمگەك مۇناسىۋىتىنى ئىلگىرى سۈردى.

ئەمگەك توختامى تۈزۈمىنى يولغا قويۇشنىڭ قەدەم باسقۇچلىرى ئېنىق بېكىتىلدى ھەمدە 1997-يىلىغىچە بۇ خىزمەتنى تاماملاش بەلگىلەندى. ئەمگەك توختامى تۈزۈمىنى يولغا قويۇش لايىھىسى تۈزۈپ چىقىلىپ، ناھىيە بويىچە كارخانا رەھبەرلىرى ۋە كەسپىي خادىملار قاتناشقان تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىلغاندىن كېيىن، ئىقتىسادىي ئونۇمى بىر قەدەر

سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش توغرىسىدا

(بېشى 1 - بەتتە)

سىياسىينى ئىقتىساد بىلەن، سىياسىينى تۈرلۈك كەسىپلەر بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئىقتىسادىي خىزمەتنىڭ ۋە باشقا خىزمەتلەرنىڭ توغرا يۆنىلىش بويىچە تېخىمۇ تەرتىپلىك ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىشتىن ئىبارەت. بىز ئېيتىۋاتقان سىياسىي ماركسىزملىق ئىدىيىۋى- سىياسىي قۇرۇلۇش ئاجىزلاپ، ئىدىيىۋى - سىياسىي ساپا تۆۋەنلەپ كېتىۋاتىدۇ، بۇنداق ئەھۋاللار ئېتىبار بىلەن قارىشىمىزغا ئەرزىيدۇ. ھازىر بەزى كادىرلار كىتاب ئوقۇمايدۇ، گېزىت كۆرمەيدۇ، ھۆججەتلەرنى تەتقىق قىلمايدۇ، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلمايدۇ، ۋەزىيەتنى سىياسىي جەھەتتىن كۆزىتەلمەيدۇ، مەسىلىلەرنى سىياسىي جەھەتتىن

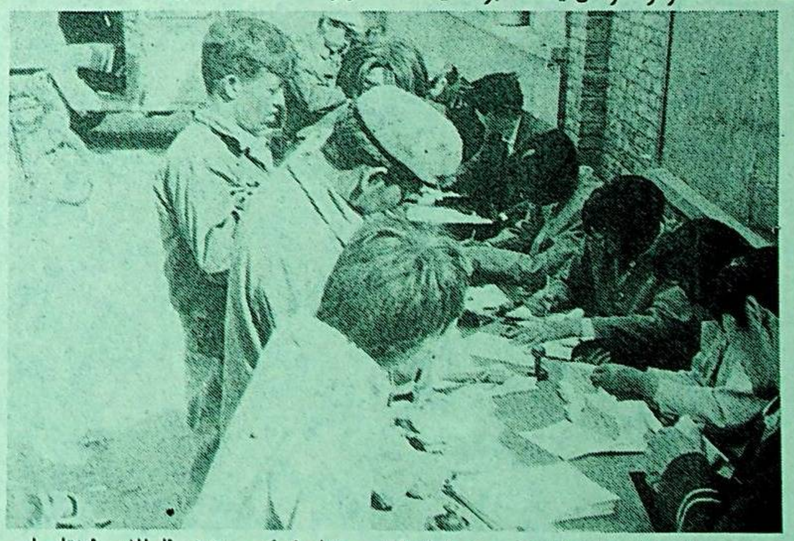
تەشۇق قىلىپ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئادەم ئىشلەتكۈچى تورۇنلار بىلەن ئەمگەكچىلەر ئوتتۇرىسىدىكى ئەمگەك مۇناسىۋىتىنى ئىلگىرى سۈرىدى.

ناھىيىلىك ئەمگەك، كادىرلار ئىدارىسى كۆپ قېتىم تەشۋىقات ماشىنىسى چىقىرىپ، كىشىلەر زىچ ئولتۇراقلاشقان ئورۇنلاردا، چوڭ - كىچىك كوچىلاردا، زاۋۇت، كان - كارخانىلاردا تەشۋىقات ئېلىپ بارىدى. بۇ ئىدارە يەنە ناھىيىلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى بىلەن بىرلىشىپ «ئەمگەك قانۇنى» بىلىملىرى بويىچە زىھىن سىناش مۇسابىقىسى ئوتكۈزدى. بىر قاتار تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىپ، كارخانا مەسئۇللىرى ۋە كەسپىي خادىملاردىن 80 كىشىنى «ئەمگەك قانۇنى» بىلىملىرى بويىچە سىستېمىلىق تەربىيىلىدى. «ئەمگەك قانۇنى»يولغا قويۇلغانلىقىنىڭ بىر يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ناھىيىنىڭ ھاكىمى «ئەمگەك قانۇنى»نى ئىزچىللاشتۇرايلى» دېگەن تېمىدا تېلېۋىزىيە نۇتقى سۆزلەپ، مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنى ئادەم ئىشلىتىشنى قانۇن يولىغا كىرگۈزۈپ، ئەمگەكچىلەرنىڭ ۋە ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى ھەققىي قوغداشقا چاقىردى. «ئەمگەك قانۇنى»غا دائىر قانۇن - بەلگىلىمىلەردىن سوئال-جاۋاب» تىن 300 نۇسخا، «ئەمگەك قانۇنى»دىن 200 نۇسخا، «ئەمگەك قانۇنى» ئىمتىھان سوئاللىدىن 1000 نۇسخا تارقىتىلىپ، بۇ قانۇندىن ھەممە ئائىلە، ھەممە كىشى خەۋەردار قىلىندى.

پوسكام ناھىيىلىك ئەمگەك، كادىرلار ئىدارىسى «ئەمگەك قانۇنى»نى يولغا قويۇشنى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ قىلىپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىگە ماس كېلىدىغان يېڭى ئەمگەك توختامى تۈزۈمىنى ئورنىتىشنى تېزلەتتى. بۇلتۇر چاقىرىلغان ناھىيىلىك 4 - قېتىملىق ئەمگەك، كادىرلار خىزمىتى يىغىنىدا بۇ ناھىيىنىڭ تۇرۇپ چىقىلىپ، ناھىيە بويىچە كارخانا رەھبەرلىرى ۋە كەسپىي خادىملار قاتناشقان تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىلغاندىن كېيىن، ئىقتىسادىي ئۇنۇمنى بىر قەدەر يۇقىرى بولغان يەتتە كارخانىدا بۇ تۈزۈم يولغا قويۇلدى. سىناق قىلىش ئارقىلىق دائىرىلەر يېتەكلىنىپ، دەسلەپكى قەدەمدە سەككىز كارخانا ۋە 2000دىن كۆپرەك ئىشچى - خىزمەتچى ئوتتۇرىسىدا ئەمگەك توختامى تۈزۈمى ئورنىتىلدى، بۇ پۈتۈن ناھىيىدىكى دۆلەت ئىگىلىكىدىكى كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرى سانىنىڭ 54 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى، كوللېكتىپ كارخانىلاردا ئەمگەك توختامى ئورنىتالغان ئىشچى- خىزمەتچى 1199 غا يېتىپ، 72.5 % نى ئىگىلىدى، ئۇنىڭدىن باشقا ئاپتونوم رايونغا بۇاسىتە قاراشلىق كارخانىلاردىن پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى ۋە خەمىيۇي ئوغۇت 2 - توپ تارقىتىش پونكىتىدىكى 171 كىشىمۇ ئەمگەك توختامى ئىمزالدى.

پوسكام ناھىيىلىك ئەمگەك، كادىرلار ئىدارىسى يەنە ئەمگەك رېژىمىنى بىلەن ئەمگەك بىخەتەرلىكى، تازىلىق تەكشۈرۈشىنى كۈچەيتىپ، ئەمگەكچىلەرنىڭ ۋە ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇننىڭ قانۇنىي ھوقۇق-مەنپەئىتىنى ھەققىي قوغداشقا چاقىردى. «ئەمگەك قانۇنى»غا دائىر قانۇن - بەلگىلىمىلەردىن سوئال-جاۋاب» تىن 300 نۇسخا، «ئەمگەك قانۇنى»دىن 200 نۇسخا، «ئەمگەك قانۇنى» ئىمتىھان سوئاللىدىن 1000 نۇسخا تارقىتىلىپ، بۇ قانۇندىن ھەممە ئائىلە، ھەممە كىشى خەۋەردار قىلىندى.

«ئەمگەك قانۇنى»دىكى بەلگىلىمىلەرگە خىلاپ ھالدا مەشغۇلاتتىن ئارتۇق ئىشقا سېلىش، ئىش ھەققىنى خالىغانچە تۆتۈپ قېلىش ھادىسىلىرىنى تۈزەتتى، 50 ئورۇندىكى يۇز بېرىش ئېھتىمالى بولغان يوشۇرۇن ئوت-ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئالدى. بۇنىڭ بىلەن بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ سالامەتلىكى، بىخەتەرلىكى، كارخانىلارنىڭ بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش بىلەن شۇغۇللىنىشى كاپالەتلەندۈرۈلدى.

خوشۇت ناھىيىلىك سۇغۇرتا شىركىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئىچكى يوشۇرۇن ئاممىلارنى ئىشقا سېلىپ ھەرقايسى يېزا - مەيدانلاردىكى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشى ئۈچۈن «تراكتور شوپۇرلىرىنىڭ كۈنۈلىگەن ھادىسىدىن زەخمىلىنىش سۇغۇرتىسى» ۋە «تراكتور سۇغۇرتىسى» ھەم «3 - تەرەپ مەسئۇلىيىتە سۇغۇرتىسى» كەسپى بويىچە ئاكتىپ مۇلازىملىق قىلدى.

سۈرەتتە: شىركەت خادىملىرى چۈققۇ يېزىسىدا تراكتور شوپۇرلىرىنىڭ سۇغۇرتا ئىشلىرىنى ھېجىرمەكتە.

ئېلى مەخسۇم فوتوسى

ئىدىيىنىڭ چەك- چېگرىسى، غەربنىڭ ئىلغار نەرسىلىرىنى ئۆگىنىش بىلەن چەتكە چىقۇنۇشنىڭ چەك- چېگرىسى ، مەدەنىيەتلىك، ساغلام تۇرمۇش شەكلى بىلەن پاسسىپ، چىرىك تۇرمۇش شەكلىنىڭ چەك - چېگرىسىنى ئېنىق ئايرىش لازىم دېگەن ئىدىم. مۇشۇنداق بەزى چوڭ - چوڭ مەسىلىلەردە رەھبىرىي كادىرلىرىمىز ھەق بىلەن ناھەقنى، گۈزەللىك بىلەن رەزىللىكنى ئايرىمىسا، پارتىيىنىڭ تەشەببۇسىغا خىلاپ سۆزلەرنى ئاڭلىسىمۇ ئاڭلىماسقا سالسا، پازتىيىنىڭ مەقسىتى ۋە ئىنتىزامى بىلەن سغىشالمايدىغان ناچار كەيپىياتنىڭ ئەۋج ئېلىپ كېتىشىگە يول قويسا بولمايدۇ. مۇشۇ چەك- چېگرىنى ئېنىق ئايرىپ، كاللىنى سەگەك توتقاندىلا، جۈگگوچە سوتسىيالزم قۇرۇش ئىشلىرىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشغا كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ.

بۇ يەردە دېموكراتىيە مەسلىسى توغرىسىدىمۇ توختىلىپ ئۆتمەن. دېموكراتىيە - ھېسابسىز ئۇقۇم، ئۇستقۇرۇلما كاتېگورىيىسىگە كىرىدۇ، دۇنيادا قانداقتۇر ئابستراكت، سىنىپتىن تاشقىرى دېموكراتىيە بولغان ئەمەس، قانداقتۇر مۇتلەق دېموكراتىيىمۇ بولغان ئەمەس، دېموكراتىيىنىڭ تەرەققىياتى مۇئەييەن سىنىپنىڭ مەنپەئىتى، ئىقتىسادىي بازىس ۋە ئىجتىمائىي تارىخىي شارائىت بىلەن باغلىنىشلىق بولىدۇ. ھەر بىر دۆلەتنىڭ ئۆزىگە خاس تارىخى ئەنئەنىسى ۋە ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىيات ئەھۋالى بولىدۇ. شۇڭا دېموكراتىيە ئۆزىنىڭ دۆلەت ئەھۋالىغا مۇۋاپىق بولۇشى كېرەك. دۆلىتىمىز كومپارتىيە رەھبەرلىكىدىكى سوتسىيالىستىك دۆلەت. كومپارتىيە پارتىيىنىڭ ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈشىنىڭ ماھىيىتى - خەلقنىڭ ئۆز ئىشىغا ئۆزى خوجا بولۇش. سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە تۈزۈمىمىز ئەڭ كەڭ دائىرىدىكى خەلق دېموكراتىيىسىنى گەۋدىلەندۈردى. ئۇ دۆلىتىمىزنىڭ ئەھۋالىغا ئەڭ مۇۋاپىق. شۇڭا ئۇ ئەڭ ياخشى دېموكراتىيە تۈزۈمى. ئامېرىكا ۋە باشقا بەزى غەرب دۆلەتلىرىدە بەزىلەر ھامان ئۆزىنىڭ پارلامېنت دېموكراتىيىسىدىكى بەزى نەرسىلەرنى پۈتۈن دۇنياغا كېڭەيتىپ، ئومۇمىي ئەندىزىگە ئايلاندۇرۇش كويىدا بولۇۋاتىدۇ. ئۇلارنىڭ بۇ خىل قىلىقى ئەسلىدە ئۆزىنىڭ ئىدىيىۋى ھۆججەتلەرنى تەتقىق قىلمايدۇ، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلمايدۇ، ۋەزىيەتنى سىياسىي جەھەتتىن كۆزىتىمەيدۇ، مەسىلىلەرنى سىياسىي جەھەتتىن ئويلانمايدۇ، ئۇلارنىڭ تېگىشلىك سىياسىي پەرق ئېنىق ئىقتىدارى ۋە سىياسىي سەزگۈرلۈكى كەمچىل ، بەزىلىرى پارتىيىنىڭ فاكتىجىن، سىياسەت ۋە تەدبىرلىرىدىن كۆڭلىگە ياقمىغانلىرىنى ئىجرا قىلمايدۇ، كۆڭلىگە ياقمىغانلىرىنى ئىجرا قىلمايدۇ، مەركەز قايتا- قايتا ئېنىق تەكىتلىگەن بەزى ئىشلارنى ئاڭلىسىمۇ ئاڭلىمىغانغا سېلىپ، ئۆزى بىلگەن سەنەمگە دەسسەيدۇ. بەزى جايلار ۋە تارماقلارنىڭ مۇھاپىزەتچىلىكى ناھايىتى ئېغىر دەرىجىگە يەتتى، ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ئازغىنە قىسمەن مەنپەئىتى ياكى شەخسىلەرنىڭ مەنپەئىتىنى دەپ جىنايەت ئۇتكۈزۈش مەسىلىلىرىنمۇ قانات ئاستىغا ئېلىۋالىدۇ، بەزىلىرى ھەق- ناھەقنى ئايرىماي، ماركسزمغا، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنى ۋە سىياسەتلىرىگەخىلاپ ئىكەنلىكى ئېنىق بولغان خاتا سۆز- ھەرىكەتلەرنىمۇ ئىنكاس قىلمايدۇ، دوكلات قىلمايدۇ، توسۇمايدۇ، ئۇنىڭغا قارشى كۈرەش قىلمايدۇ، ھەتتا پىتنە پاسات تارقىتىدۇ، پىتنە پاساتقا ئىشىنىدۇ، كوچا خەۋەرلىرىنى تارقىتىدۇ. بەزىلىرى شەخسىي نام - مەنپەئەتنى دەپ چۆپقەتچىلىككە، ئۆيمۇ ئۆي قاتراپ يۈرۈشكە قىزىقىپ كەتتى. ماختاش ۋە خۇشامەتچىلىك، ئاپاق- چاپاق بولۇۋېلىشتەك ئىنتايىن چاكىنا ئىستىلنى پارتىيە ئىچىگە سۆرەپ كىردى. بەزىلەر جۇشقۇن ئەمەس، مەسىلىگە يولۇقسا ئەگىپ ئۆتۈپ كېتىدۇ، خىزمەتنى قولىنىڭ ئۇچىدا ئىشلەپ مەسئۇلىيەتتىن قاچىدۇ، شەكىلۋازلىق ھەتتا ساختىپەزلىك قىلدۇ. بەزىلەرنىڭ ئاممۇي كۆز قارىشى ئاجىز، ئاممانى بىلەن ئالاقە قىلمايدۇ، ئاممىنىڭ دەردىگە يەتمەيدۇ، ئاممىنىڭ ئەمەلىي مەسىلىلىرىنى ھەل قىلىشقا يارىدەم بەرمەيدۇ، ھەتتا ئاممىنى بوزەك قىلدۇ، باسىدۇ. بەزىلەر ھوقۇقنىڭ تايىنىپ كۆمۈچىگە چوڭ تارتىدۇ، دۆلەت ۋە خەلقنىڭ مەنپەئىتىگە ئېغىر زىيان سالدۇ، ھەتتا جىنايەت ئۆتكۈزۈش پاناقىغا پېتىپ قالدۇ. بەزىلەر تاشقى ئالاقىدە دۆلەت ۋە مىللەتنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىمايدۇ، ھەتتا دۆلەتنىڭ ئىناۋىتىنى ۋە ئۆزىنىڭ كىشىلىك قەدىر- قىممىتىنى يوقىتىدۇ ۋەھاكازا. يەنە بەزى مىساللارنى كەلتۈرۈش مۇمكىن. بۇ مەسىلىلەرنىڭ ئوتتۇرىغا چىقىشىدا كۆپ خىل سەۋەب بار، بىراق، تۆپ سەۋەب — ئۆگەنمىگەنلىكتە، ئۆزىنىڭ ئىدىيۇى - سىياسىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەرمىگەنلىكتە، كاللىسىدا ماركسزملىق ۋە سوتسىيالىستىك سىياسىينىڭ كەمچىل بولغانلىقىدا، مەركەز پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلارنىڭ، ئالدى بىلەن ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ماركسزم - لېنىنزم ، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى خۇسۇسەن يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۈگگوچە سوتسىيالزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى بوشاشماستىن ئۆگىنىشتە چىڭ تۇرۇشنى تەكىتلەپ كەلگەنلىكى كۆچپچىلىكنىڭ سىياسي سەۋىيىسى، نەزەرىيەسەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەننى ئومۇميۈزلۈك توغرا، پائال ئىزچىلاشتۇرۇشنى مەقسەت قىلىدۇ. مەن مەملىكەتلىك تەشۋىقات بۆلۈمى باشلىقلىرى يىغىنىدا رەھبىرىي كادىرلارنىڭ پرىنسىپال مەسىلىلەردە بايرىقى روشەن بولۇشى كېرەك، بەزى ئاساسىي چەك - چېگرىنى، مەسىلەن: ماركسزم بىلەن ماركسزمغا قارشى تۇرۇشنىڭ چەك - چېگرىسى، سوتسىيالىستىك ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكنى ئاساسىي گەۋدە قىلىش، كۆپ خىل ئىگىلىك تەركىبلىرىنى ئورتاق راۋاجلاندۇرۇش بىلەن خۇسۇسىيلاشتۇرۇشنىڭ چەك- چېگرىسى، سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە يۈنىلىشى بويىچە تېخىمۇ ياخشى، تېخىمۇ تەرتىپلىك ئىلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىشتىن ئىبارەت. بىز ئېيتىۋاتقان سىياسىي ماركسزملىق سىياسىي ، جۈگگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىكى سىياسىي . مەن 5- ئومۇمىي يىغىنىدا: «سىياسىي سىياسىي يۈنىلىش، سىياسىي مەيدان، سىياسىي كۆز قاراش، سىياسىي ئىنتىزام، سىياسىي پەرقلەندۈرۈش ئىقتىدارى، سىياسىي سەزگۈرلۈكىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ» دېگەن ئىدىم. سىياسىي- ئىقتىسادنىڭ مەركەزلەشكەن ئىپادىسى، ئۇ ئىقتىساد ئۈچۈن خىزمەت قىلىدۇ، بۇ ماركسزمنىڭ تۆپ قائىدىسى ، سىياسىيدىن ئايرىلغان ئىقتىساد بولمايدۇ، ئىقتىسادتىن ئايرىلغان سىياسىيمۇ بولمايدۇ، كۆچلۈك سىياسىي كاپالەت بولمىسا، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ياخشى ئىلىپ بارغىلى بولمايدۇ. سىياسىيغا ئەھمىيەت بەرگەندىلا، پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى، ئاساسىي لۇشيەنى، ئاساسىي فاكتىجىنى ۋە سىياسەتلىرىنى، دۆلەتنىڭ قانۇن، قائىدە- نىزاملىرىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ۋە خىزمەتلەردە ئىزچىللاشتۇرۇپ، ھەر خىل خاتا ئىدىيە، خاتا خاھىشلارنىڭ كاشىلىسىنىڭ ئالدىنى ئىلىپ ۋە ئۇنى توكتىپ، توغرا تەرەققىيات يۆنىلىشىنى ساقلاپ قىلىشقا كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ. سىياسىيغا ئەھمىيەت بەرگەندىلا، ئالدىن مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى سەپەرۋەر قىلىپ، ئىلھاملاندۇرۇپ ۋە ئىنتىپاقلاشتۇرۇپ، پارتىيە ۋە دۆلەت بەلگىلىگەن ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش، ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ ئۇلۇغۋار نىشانىغا يېتىش ئۈچۈن بىرلىكتە تىرىشىپ كۈرەش قىلغىلى بولىدۇ. سىياسىيغا ئەھمىيەت بەرگەندىلا، خاراكتېرى ئوخشاش بولمىغان ئىككى خىل ئىجتىمائىي زىددىيەتنى توغرا تونۇپ ۋە بىر تەرەپ قىلىپ، ئىچكى- تاشقى دۇشمەن كۆچلەرنىڭ بۇزغۇنچىلىق ھەرىكەتلىرىگە ۋە ھەر خىل شەكىلدىكى جىنايى ھەرىكەتلەرگە كۆچلۈك زەربە بېرىپ، ئىقتىسادنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ياخشى ئىجتىمائىي، سىياسىي مۇھىت ياراتقىلى بولىدۇ؛ سىياسىيغا ئەھمىيەت بەرگەندىلا، ھەر خىل مەنپەئەت مۇناسىۋىتىنى مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىپ، ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئەڭ زور دەرىجىدە قوزغىغىلى ۋە ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئوبدان يېتەكلىگىلى، ياخشى ئاسرىغىلى، ياخشى جارى قىلدۇرغىلى بولىدۇ. سىياسىيغا ئەھمىيەت بەرگەندىلا، كادىرلارنىڭ، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئىدىيۇى- سىياسىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، ئومۇمىي ۋەزىيەتنى ئىگىلەش ئىقتىدارىنى كۆچەيتىپ، شۇ ئارقىلىق ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرگىلى بولىدۇ؛ سىياسىيغا ئەھمىيەت بەرگەندىلا، ئاندىن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىدە چىڭ تۇرۇپ، پارتىيىنىڭ كۆچلۈك ئىتتىپاقلىقىغا، پارتىيە بىلەن خەلقنىڭ كۆچلۈك ئىتتىپاقلىقىغا كاپالەتلىك قىلغىلى، پارتىيە بىلەن خەلقنىڭ قان بىلەن گۆشتەك ئالاقىسىنى ساقلاپ قالغىلى بولىدۇ. قىسقىسى، سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشتە چىڭ تۇرۇش پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى، ئاساسىي لۇشيەننىڭ مۇقەررەر تەلىپى، جۈگگوچە سوتسىيالزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغ ئىشىنىڭ مۇقەررەر تەلىپى.

ئومۇمەن ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلىرىمىزنىڭ مۇتلەق كۆپچىلىكى سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىدۇ، مۇشۇنداق بولمىغان بولسا، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكنى ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىمىزنىڭ مۇنچۇالا چوڭ نەتىجىلەرگە ئېرىشىشى مۇمكىن ئەمەس ئىدى. شۇنىمۇ كۆرۈشمىز كېرەككى، بەزى جايلار ۋە تارماقلاردىكى بەزى يولداشلار ئارىسىدا سىياسىيغا ئەھمىيەت بەرمەسلىك ھەتتا سىياسىيغا سەل قاراش مەسىلىسى ھەقىقەتەن مەۋجۇت، مۇشۇ سەۋەبتىن ئىدىيىسىدە چىڭ تۇرالمايدىغان، ئىدىيىسى ئاجىز كىشىلەر ئىدىيىۋى جەھەتتە ئاسانلا ئېغىپ كېتىدۇ

تەنتەنە ئابلىمىت تۇرسۇن سىزغان

ئەدەبىيات گۈلزارى

پەرۋاز قىلىپ لاچىنلار كۆكتە قانات قاقسۇن
پارتىيەگە مېھرىمىز دەريا بولۇپ ئاقسۇن

تېرىۋالدۇق ئېتىزدىن، بەشكېرەمدە باغ تولا، ئۆركەش ياساپ ئاقسۇن، ئىناق ئۆتكەچ ھەر مىللەت،
ئالتۇن دانىنى، باشاقنى. مېۋىلىرى خىلمۇخىل. ئەزىم دەريا زەرەپشان. كۆڭلىمىز شاد، شۇنچە توق.
پارتىيىنىڭ شەنىگە، پارتىيىنىڭ دەۋرىدە، پارتىيىمىز باش بولغاچ، پارتىيىمىز دەۋرىدە،
ياڭراتتۇق كۈي - قوشاقنى. بارچە مىللەت ئۇيغۇل، ئىجىل. قۇچتۇق ھەر ۋاق شەرەپ - شان. بۆلەكۈنچىگە ئورۇن يوق.

دۇتارنى چالاي دەيمەن، گۈل ئېچىلىپ باغلاردا، زەخمەك تۇتقان ئوڭ قولۇم، دۇتارىمۇ ساز ھېنىڭ،
سازلاپ يېگى پەدىگە. چاچتى ھەريان خۇش پۇراق. نەغمە قىلسام تالمىدى. راۋابىمۇ ساز ھېنىڭ.
يەتتى ئۇلۇغ پارتىيە، يول باشچىمىز پارتىيە پارتىيىنىڭ ۋاقتىدا، پارتىيىمىز بولغاچقا،
دېھقانلارنىڭ دەردىگە. بەختسىزگە نۇر - چىراغ. دىلدا ئارمان قالمىدى. ئۇمرۇم باھار، يار ھېنىڭ.

ئۆستەڭدىكى سۇزۇك سۇ، ئالما تىزدۇق تەخسىگە، ئەمگەك قىلىپ تەر تۆكۈپ، يېگى چاپقان ئۆستەڭدە،
ئاقار ئويناپ شوخلىنىپ. ئانار تىزدۇق تەخسىگە. كۈندىن كۈنگە ئۆرلەيمىز. سۆلار راۋان ئاقسۇن.
پارتىيىنىڭ مېھرىدىن پارتىيىمىز ياشسۇن، پارتىيىنىڭ مېھرىنى، كومپارتىيە باش بولغاچ،
ماڭدۇق ئالغا، روھلىنىپ. خەلقىمىزنىڭ بەختىگە. ناخشا ئېيتىپ كۈيلەيمىز. ئىقبال كۈلۈپ باقسۇن.

يامغۇر ياغسا شارقىراپ، قۇياش چېچىپ ئالتۇن نۇر، كاككۇك كۈندە سايرايدۇ، تۇرمۇشىمىز بايىشات،
كەڭرى زېمىن نەم بولدى. باغلار تولدى ئانارغا. قونۇپ ئېگىز تېرەككە. ئۆتەر خۇددى بايرامدەك.
پارتىيىگە ئەگىشىپ، كومپارتىيە يەتكۈزدى، پارتىيىمىز يەتكۈزدى، پارتىيىگە مېھرىمىز،
ھەممە مىللەت جەم بولدى. بىزنى نۇرلۇق باھارغا. بىزنى ئارزۇ- تىلەككە. ئۆركەشلەيدۇ قاينامدەك.

تاڭ سەھەردە كەپتەرلەر ئىسلاھات ئېلىپ باردۇق، يامغۇر توختاپ ئاسماندا، سوتسيالىزم يولىغا
كۆكتە قانات قاقسۇ. كونا يولدا ماڭمايمىز. ھەسەن- ھۈسەن كۆرۈندى. دىلدا ئوتلۇق ئىشتياق.
پارتىيىگە مېھرىمىز پارتىيىنىڭ سۆزىنى، پارتىيىنىڭ مېھرىدىن، كومپارتىيە باش بولغاچ
دەريا بولۇپ ئاقسۇ. ئىخلاس بىلەن ئاڭلايمىز. ئەلنىڭ قەلبى سۆيۈندى. بارچە مىللەت ئۇيغۇر - ئىناق.

باغۋانلار، گۈل -گىياھ، كېۋەز تېرىساق قۇرلاپ، ئەل ئىشقىدا كۆيگەننى، قوشاقلارنى سابىرجان
ئانا يەرنىڭ زىننىتى. ئۇنۇپ چىقتى قاتارى. ئەلمۇ سۆيەر قەلبىدىن. سېيىت، نىياز قېيۇم، ئابدۇرېھىم
كۆيلىگەنكە تۆگمەس، پارتىيە بار، كۆلمەكتە، پارتىيىمىز بولغاچقا، يۇنۇس، گۈلبوستان ئابدۇرې-
پارتىيىنىڭ شەپقىتى. بەختسىزنىڭ باھارى. تاغ ياسدۇق غەلبىدىن. ھىم، ئەخمەتجان تاشتۆمۈرلەر
توپلىغان.

ياراتتىڭ بۇ گۈزەل تاڭنى

ئاۋۇت نىياز

ياراتتىڭ بۇ گۈزەل تاڭنى جانىجان پارتىيەم ئەلگە، روناق تاپتى جاپاكەشلەر، ئۇلۇغلاندى ۋەتەن جۇڭخۇا،
ئاتا قىلدىڭ بەخت-ھۇرلۇق مېھرىبان پارتىيەم ئەلگە. بەخش ئەتتىڭ شېرىن تۇرمۇش، شادىمان، پارتىيەم ئەلگە.

جاسارەتتە ئۇرۇپ خەنجەر قىلىپ گۇمران جاھالەتنى، بوران -چاپقۇندا تاۋلاندىڭ يەتتىڭ ھىم كامالەتكە،
يېڭى ھايات، نىجات بەردىڭ قەدىردان پارتىيەم ئەلگە. نىجادلىق نۇرىنى چاچتىڭ كۆرمەسچان پارتىيەم ئەلگە.

نۇر - چىراغىم، ئېتىخارىم پارتىيەم

ئابدۇغەنى ھامۇدى

جانىجان كومپارتىيەم، غەمگۇزارىم سەن ئۆزۈڭگە، شۇ سەۋەب جەڭدە يېگەرمەن كەلسە مۇشكۈلات ماڭا،
ھەر كۈرمش، ھەر بىر چېلىشتا مەدەتكارىم سەن ئۆزۈڭگە، مېھرى ئاتەش، چىن ۋاپادار، ئانا جانىم سەن ئۆزۈڭگە،
يەڭ تۇرۇپ چوشسەم چېلىشقا كۆچ- مادارىم سەن ئۆزۈڭگە، قىبلىگاھىم، نۇر- چىراغىم، ئېتىتخارىم سەن ئۆزۈڭگە.
غەلبىگە ماڭغان پېتەكلەپ، باشپاناھىم سەن ئۆزۈڭگە،
مېھرى ئاتەش، چىن ۋاپادار ئانا جانىم سەن ئۆزۈڭگە، سەن بىلەن تاپتى راۋاج ۋەتىنىم ئاۋاتلىشىپ،
قىبلىگاھىم، نۇر - چىراغىم، ئېتىتخارىم سەن ئۆزۈڭگە. ھەممە جايدا يۈكسىلىشىڭ دولقۇنى قاينايپ-تېشىپ،
بارچە مىللەت بىر نىيەتتە سىرداشىپ ۋە بىرلىشىپ،
كۆز ئېچىپ دۇنياغا كەلسەم، سەن ئىكەنسەن پاسىبان، كۆنسېرى باسماقتا ئالغا ھەر كۈرمشتە تاغ ئېشىپ،
ھەر ۋاقىت جۇتتىن- جۇدۇندىن كۆز نۇرۇڭدەك ئاسرىغان، مېھرى ئاتەش، چىن ۋاپادار، ئانا جانىم سەن ئۆزۈڭگە،
كۆرسىتىپ داغدام يولۇمنى، ھۇر ھاياتقا باشلىغان، قىبلىگاھىم، نۇر- چىراغىم، ئېتىتخارىم سەن ئۆزۈڭگە.
دۇشمىنىم قىلسا ماڭا قەست، سەن كۆزىنى ياشلىغان، كۆيلىسەم ئۇلۇغلۇقىڭنى قانچە داستان ئاز كېلەر،
مېھرى ئاتەش، چىن ۋاپادار، ئانا جانىم سەن ئۆزۈڭگە، شۇ سەۋىنىڭ مېھرىڭگە قايسى ئانىنىڭ مېھرى يېتەر،
قىبلىگاھىم، نۇر- چىراغىم، ئېتىتخارىم سەن ئۆزۈڭگە. ئۈيلىسام مېھرىڭنى قەلبىم سۆيۈنىدۇ شۇ قەدەر،
بىر ئۇمۇر كۆيلەپ سېنى ئۇمرۇم - ھاياتىم خوش ئۆتەر،
سەن ئۆزۈڭگە غەمخانە بولغاچ دەرد-ئەلەملەر يات ماڭا، مېھرى ئاتەش، چىن ۋاپادار، ئانا جانىم سەن ئۆزۈڭگە.
سەن بىلەن زېمىنۇ گۈزەل تۇيۇلار ھايات ماڭا، قىبلىگاھىم، نۇر -چىراغىم، ئېتىتخارىم سەن ئۆزۈڭگە.
ئۇرلىسەم ئاسمان - يەلەككە، سەن ئۆزۈڭگە قانات ماڭا،

پارتىيە شەنىگە

پارتیه شەنگە

ئابلز قۇربان

بەختمىزنىڭ تۇۋرۇكى، ئۇلۇغ، شانلىق پارتىيەم،
سېنىڭ بىلەن يورۇدى قاپقاراڭغۇ تۇنىمىز.
باشلىغاچقا سەن بىزنى پارلاق، گۈزەل ئەتىگە،
ئۆتتى شۇنچە شاد- خۇرام بىزنىڭ ھەر بىر كۈنىمىز.

ئېچىپ بەرگەچ سەن بىزگە مېڭىش ئۈچۈن داغدام يول،
ئاداشماستىن ھەر دائىم ئالغا قەدەم تاشلىدۇق.

قەلبىمىزگە پۈكۈپ چىققان ئۇلۇغ غايە، ئىستەكنى،
ئىسلاھاتنىڭ جېڭىنى ھەممە سەپتە باشلىدۇق.

بولغاچقا سەن باشپاناھ، تولدۇق كۈچ ۋە غەيرەتكە،
جەڭ-كۈرەشتە شان قۇچۇپ، پەللىلەرگە ئۆرلەيمىز.
خاتىرجەم بول پارتىيەم، سادىق سائا بىز مەڭگۈ،
تەلىمىگە قىپ ئەمەل، ھۆر ۋەتەننى گۈللەيمىز.

گۈللەيدۇ ھايات شۇنداق

ئۈمەر ئىسمائىل

پارتىيەم زامانىڭدا خۇش ئۆتەر كۆڭۈل ھەر ۋاق،
قىزغىتتۇق ساما، مەشرەپ، شەنىگە چېلىپ دۇمباق.

ياغدۇرۇپ مېھر - شەپقەت ئۇرغۇنقاچقا سەن غەيرەت،
تەر تۆكتۇق تىنىم تاپماي گۈللەندى شەھەر- قىشلاق.

بىزگە كەڭ قۇچاق ئاچتى بىز كۆتكەن ۋىسال سەھەرى،
بولدى چىن بايىاشاتلىق ئۆتمەكتە ھايات قوۋناق.

ئەجىردىن تېپىپ بەرگەت ئاتالدۇق بېگى باي دەپ،

چاقنايدۇ ساراي ئۆيدە ساپا ھەم گىلەم، شىرداق.

سۇ باشلاپ بۇلاقلاردىن باغ قىلدۇق بايا ۋاننى،
دىللارنى قىلىپ مەپتۇن يەلپۈندى يېشىل ياپراق.

جاپانىڭ تېگى راھەت، ئىشچانغا كېلەر ئامەت،
تاغ چاپساق بولۇپ پەرھات گۈللەيدۇ ھايات شۇنداق.

خەلقىمىز نىجادكارى ئۇلۇغ باشپاناھى سەن،
ئەگەشسەك سائا مەڭگۈ ئىستىقبال ھامان پارلاق.

شەرق بۇركۇتى

(نەسر)

مۇھەممەتنىياز ھوشۇر

ئۇ 75 يىل مۇقەددەم تومۇز كۈنلىرىنىڭ بىرىدە، سۇس شەپەق نۇرىغا پۈركەنگەن دېڭىز ساھىلىدا دۇنياغا كۆز ئاچتى.

ئەجەبلىنەرلىكى ئۇ تۆرىلىپلا يا يىغلىمىدى، يا كۈلمىدى... بۇ ھەقىقەتەن بىر مۆجىزە ئىدى...

ئانا تۇيراق ئۇنىڭ ۋۈجۇددا ئالەمشۇمۇل بىر كۆچمىنىڭ يېتىلۈاتقانلىقىنى سەزدى...

ئۇ ئۇچۇرما بولۇپ قانىتى بىلەن تۇمانلارنى تارقاتتى.

نەچچە ئەسىر ئۈيقىدا ياتقان بۇ كەڭ زېمىن ئاستا- ئاستا ئويغىنىشقا باشلىدى.

چاڭجياڭ ئۇنىڭ تومۇرىغا ئايلىنىپ شىددەتلىك ئۆركەشلىدى، خۇاڭخې غەزىپىتە نەرە تارتتى...

ئۇنىڭ تۆرەلگىنىگە ھەسەت قىلىپ كېلىۋاتقان ھېيلىگەر قۇزغۇن قانچە-قانچە كۈندۈزلەرنى بۇلاپ كەتمەكچى بولدى.

نەھايەت، ئۇنىڭ پەنجىلىرى كارامەت كۈچلۈك ئىدى...

28 قىش، 28 باھار، 28 ياز ئۆتتى (ئۇنىڭ يۈرىكىدە نۇرغۇن ئىسىق-سوغۇقلارنىڭ خاتىرىلىرى قالدى)...

ئاقۇۋەت 28- كۈزدە ئۇ ئۆزى ياراتقان قىمقىزىل تاڭنى كۆتۈۋالدى.

ئويغانغانلار ئورنىدىن دەس تۇردى!

تېيانشاندىن تەيشەنگىچە، بوخەيدىن نەنخەيگىچە ھەممە ئۇنىڭغا ئاپىرىن ئوقۇشتى.

كۈنلەر ئايلارغا، ئايلار يىللارغا ئۇلاشتى، ئۇ ئۆزىنىڭ تارىخىنى ئۆچمەس ئىزلىرى بىلەن بېزەۋەردى. ئۇنى ئازدۇرماقچى بولغان زۇغۇيلار ئۆزلىرى بىر-بىرلەپ ئۇجۇقتى.

ئويۇق يول ئۇنى ئازدۇرالمىدى، بەلكى ئۇ تولمۇ ھوشيار ۋە تولمۇ غەيۇر بولۇپ يېتىلدى.

سۇبھى بۇرۇنقىدىنمۇ گۈزەل ھەم جىلۋىدار ئىدى.

ئۇ ئۆزىنىڭ كەلگۈسىگە ئىشىنەتتى. شۇڭا بىر نىشانغا قاراپ يېرىم ئەسىر توختىماي ئۇچتى...

نەھايەت ئۇ شەخسىيەتسىز ھالدا سان-سانا قىسىز «بۇگۈن»نى يارىتىپ «ئەتە»گە قەدەم تاشلىدى.

مانا ئەمدى ئۇ ئۆزىگە تەلپۈنگەن مىليارد روھنىڭ ساداسىنى ئېلىپ كەڭ سامادا تېخىمۇ مەغرۇر، تېخىمۇ ئەركىن، تېخىمۇ ئېگىز پەرۋاز قىلىدىغان بولدى، ئۇنىڭ پەيلىرى يېتىلىپ قانىتى قاتتى...

ئىككى غەزەل

مۇھەممەت مۇسا

پارتىيەم

پارتىيەم مېھرىگدە مەردلەر چۆلنى بوستان ئەيلىدى،
شەرپىڭنى بۇلبۇلۇڭ تىللاردا داستان ئەيلىدى.

سەپ تۈزۈپ كارۋان بولۇپ ماڭغان يولۇڭدا زور قوشۇن،
كەلسە دۈچ مۇشكۈل- خەتەر ھەردەمدە ۋەيران ئەيلىدى.

قىلدى جەۋلان چوققىدا چوغدەك قىزىل شۇ بايرىقىڭ،
پەھلىۋانلار دۈشمىنىڭ تەختىنى گۈمران ئەيلىدى.

ئىسلاھاتنىڭ يولىدا شان قۇچۇپ ماڭماقتىمىز،
گۈللىنىش ھەر سەپتىكى دۇنيانى ھەيران ئەيلىدى.

ھاللىنىشقا يۈزلىنىپ نۇرلاندى بۈگۈن چېھرىمىز،
شۇ قەدەر دەنالىقىڭ بېگىچە دەۋران ئەيلىدى.

بىر نىيەتتە ئۈيۈشۈپ رەقىبنى قالدۇردۇق يېتىم،
ھەر سۆزۈڭ بەيگىدە بىزگە كۈچ ۋە دەرمان ئەيلىدى.

پارتىيەم ئەلنىڭ نىجادكار پاسىبانى سەن ئۆزۈڭ،
نىجادلىق نۇرىنى چاچتىڭ كۆرمىشچان پارتىيەم ئەلگە.

تۆتۈپ گۈلدەستە قۇتلۇقلاي يېتمىش بەش باھارىڭنى،
ئاتا قىلدىڭ چېلىشلاردا شەرەپ -شان، پارتىيەم ئەلگە.

بەختىيار دەۋراندا بىزگە مول زەپەر- شان ئەيلىدى.

كۆيلىمەك بەختىم ھېنىڭ شەنىڭنى شاد ناخشام بىلەن،
چۈنكى سېنىڭ مېھرىڭ تۇمەن دىللارنى خەندان ئەيلىدى.

بازارلاردا

ئۇلۇغ كومپارتىيەم بەرگەن سىياسەت بار بازارلاردا،
ھالال پۇل تاپ دېگەن سىگنال، بىشارەت بار بازارلاردا.

ئۇچۇرغا ئەھمىيەت بەرسەڭ، رىقابەتكە قانات كەرسەڭ،
ساتا خۇش باقتۇسى ئامەت، پاراسەت بار بازارلاردا.

تۈيۇق يولدىن ھەزەر ئەيلەپ قەدەمنى پۇختىلاپ باسساڭ،
جامائەت خوش بولۇر سەندىن، كاپالەت بار بازارلاردا.

مۇلدار ئادىمىي ئىنسان، ئىچىدە يوق ئەمەس شەيتان،
چۇشەنسەڭ گەر نەزەر تاشلاپ رىقابەت بار بازارلاردا.

يامان يولغا ئايانغ باسما، گۈزەل مەنزىل تامان يول ئال،
روناق تاپ يەنمۇ باي بول، دالالەت بار بازارلاردا.

ھەيۋەتلىك ئابىدە

غەيرەت مەمتىمىن فوتوسى

جۇڭگو كوممۇنىستلىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى قىزغىن خاتىرىلەيمىز

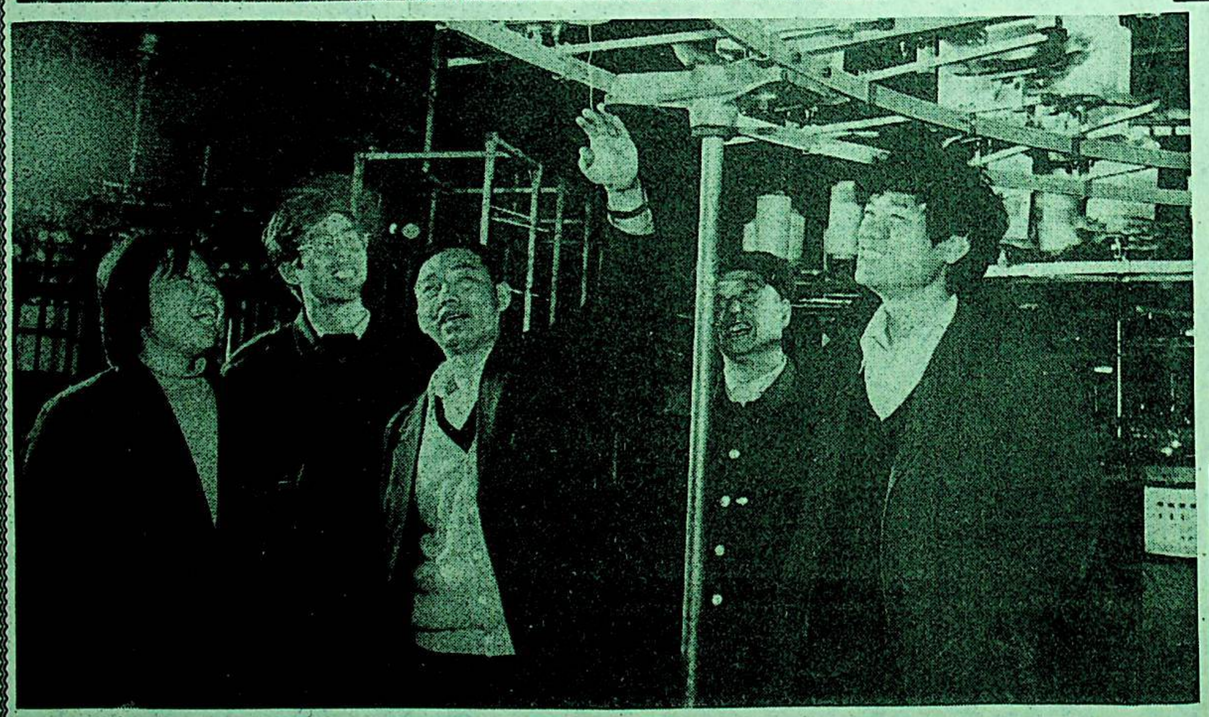

← ئۇرۇمچى نەپت -خىمىيە زاۋۇتىنىڭ 2-خىمىيۋى ئوغۇت قۇرۇلۇشىنى ھۆددىگە ئالغان خىمىيە قۇرۇلۇشى 11-قۇرۇلۇش شىركىتىدە پارتىيە ئەزالىرى ئاساسىي گەۋدە قىلىنغان كەپشەرلەش گۇرۇپپىسى بار، بۇ مەشغۇلات گۇرۇپپىسى جاپالىق، تېخنىكىلىق تەلىپى يۇقىرى، كەپشەرلەش تېخنىكىسى مۇرەككەپ قۇرۇلۇش تۈرلىرىنى ھۆددىگە ئېلىپ، قۇرۇلۇشىنىڭ سۈپەتلىك بولۇش نىسبىتىنى 100 % كە يەتكۈزۈپ كەلدى.

← يەكەن ناھىيىسى چارباغ يېزىسى سۇلۇقبېرىق كەنتى پارتىيە ياچېيكىسى ئاممىنى پەن - تېخنىكىغا تايىنىش، مائارىپقا ئەھمىيەت بېرىش ئارقىلىق بېيىش يولىغا پېتەكلىدى.

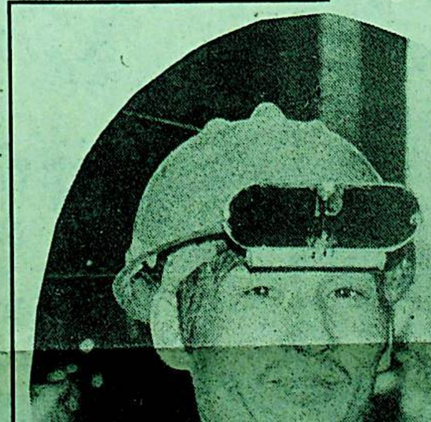
سۈرەتتە: ياچېيكا شۇجىسى ئاۋۇت داۋۇت (ئالدىنقى رەت ئوڭدىن 2- كىشى) ياچېيكا ئەزالىرى بىلەن بىللە.

← ئۇرۇمچى ناھىيىسى ئەرگۈلۈك يېزىسى باجاخۇ كەنتى پارتىيە باش ياچېيكىسى ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى يىلمۇ-يىل يۇكسەلدۈردى. بۇلتۇر كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىم 4510 يۈەنگە يېتىپ، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى.سۈرەتتە: كەنت پارتىيە باش ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى خېجەنشەن (ئوتتۇرىدا) پارتىيە باش ياچېيكىسىنىڭ ئەزالىرى بىلەن بىللە.

← ۋېيخۇلياڭ كۆمۈر كېنى باداۋان شۆبە كېنىدىكى پارتىيە ئەزاسى، كۆمۈر قېزىش ئەترىتىنىڭ باشلىقى ئەرشىدىن شەرپىدىن قۇدۇق ئاستىدا ئىشلىگەن 24 يىلدىن بۇيان، جاپالىق، ئېغىر ئىشلارنى تالىشىپ ئىشلەپ، ئىشچىلارنىڭ ئۆگىنىش ئۇلگىسى بولۇپ قالدى، ئۇ كۆپ قېتىم ئاپتونوم رايونلۇق كانچىلىق ئىدارىسى تەرىپىدىن ئىلغار خىزمەتچى ۋە ئەمگەك نەمۇنىچىسى بولۇپ باھالاندى، 1995-يىلى يەنە ئاپتونوم رايون بويىچە ئەمگەك نەمۇنىچىسى بولۇپ باھالاندى.

← شىنجاڭ پولات-تۆمۈر شىركىتى پولات تاۋلاش زاۋۇتى ئايلانما پېچ سېخىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى ياڭ

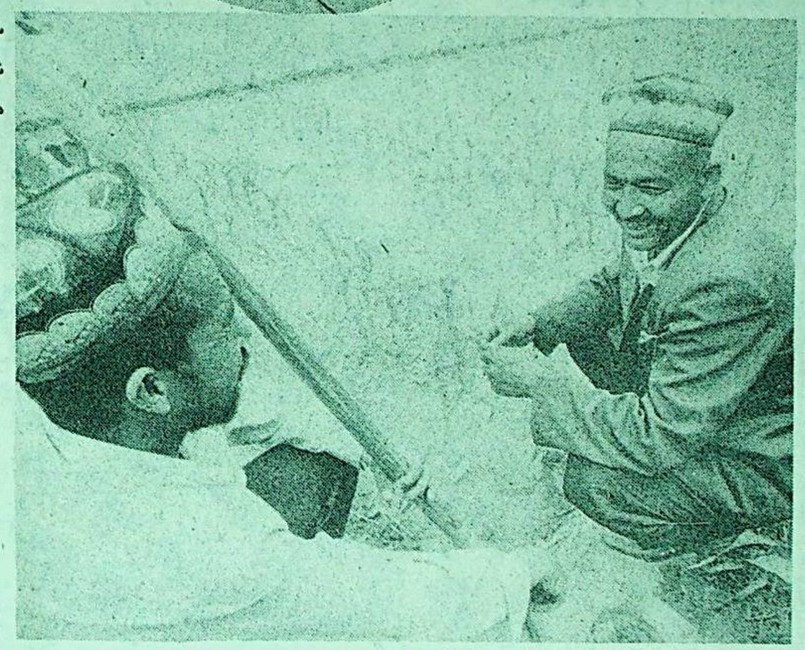

← ئۇرۇمچى شەھەرلىك چ خ ئىدارىسى تەييارلىق سوت باشقارمىسى پارتىيە باش يېچىيكىسى پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدا «كىشلەرنىڭ چۈشىنىش، كىشلەرگە كۆڭۈل بۆلۈش، ياردەم بېرىش، كىشلەرگە تەسىر كۆرسىتىش، كىشلەر بىلەن چەتشىپ ئۆتۈش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرغاندىن بۇيان، پارتىيە ئەزالىرى نۇرغۇن كىشىگە تەسىر كۆرسەتتى ۋە ئۇلارنى يېتەكلىدى. ئۇلار ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىچى - سىرتىدىن نۇرغۇن كارخانا، ئورۇن ۋە شەخسلەر ئەۋەتكەن لەۋھە، تەقدىرنامە ۋە مىننەتدارلىق خەتلىرىنى تاپشۇرۇۋالدى.

پۈتۈن پارتىيە ئەزالىرى ۋە پۈتۈن ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى كومپارتىيە ئەزاسى ياڭ جىچۈن كومپارتىيە ئەزاسىغا خاس نەمۇنە ئىلىك، باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاممىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

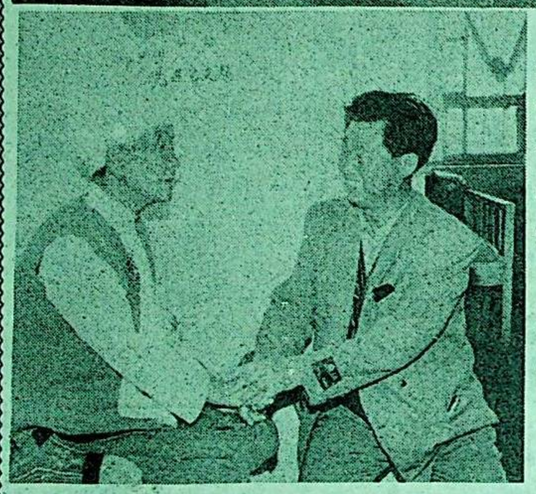

↑ مەملىكەتلىك تۇرمە سىستېمىسى بويىچە مۇنەۋۋەر ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەت خادىمى، ئاپتونوم رايونلۇق تۇرمە باشقۇرۇش ئىدارىسى مەلۇم تۇرمىسىنىڭ سىياسىي كومىسسارى چىڭ پېڭيى خىزمەتداشلىرى بىلەن ئىنتىپاقلىشىپ، تۇرمە باشقۇرۇش خىزمىتىنى ئۈدا ئۈچ يىل ئۆلچەمگە يەتكۈزدى.

← خوتەن ناھىيىسى باغچى بازىرى بۇقەمبەر كەنتى پارتىيە ياچېيكىسى پارتىيىگە يېڭى ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى. سۈرەتتە: كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى ئىمىن ماموت (سولدىن 2 - كىشى) ياچېيكىنىڭ تەربىيىلەش ئۇبېيكتى مەتنىياز ئاخۇن بىلەن سىر داشماقتا.

↓ ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئۆي - زېمىن ئىدارىسى ئىنتىپاق يولى ئۆيى باشقۇرۇش ئورنىدىكى كادىرلار يولداش ۋۇتيەنشيائىدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ئۇلار ئاھالە ئولتۇراق رايونلىرىدا ئەھۋال ئىگىلەپ، ئاممىنىڭ قىينىچىلىقىنى ھەل قىلىپ بەردى.

← مىچۇەن ناھىيىسى تېچاڭگو بازىرى تېچاڭگۇ كەنتى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، قوشۇمچە كەنت ئاھالە كومىتېتىنىڭ مۇدىرى لى فۇجۇڭ (ئوڭدا) ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى.

سۈرەتتە: ئۇ كەنتتىكى ياشانغانلارنى يوقلاپ، ئۇلارنىڭ - تۇرمۇشىدىكى مەسىلىلىرىنى ھەل قىلىپ بەرمەكتە.

بۇ بەتتىكى سۈرەتلەرنى ئۆز مۇخبىرلىرىمىز تىبەن چى، ۋاڭ ۋېيجۈن، لى ياڭ، فەن خاۋ، ۋاڭ يىڭجي، ياۋشىنشىڭلار تارتقان.

← پېچان ناھىيىسى بۇلتۇر ئاپتونوم رايونىمىز تەرىپىدىن تازىلىقتا ياخشى ناھىيە بولۇپ باھالانغان ئاساستا، جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىپ، قاتتىق تەلەپ قويۇپ، ھەر ئاينىڭ 28 - كۈنىنى تازىلىق كۈنى قىلىپ بېكىتتى.

سۈرەتتە: ناھىيىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى لى مېڭ ناھىيىلىك پارتكومنىڭ ئەزالىرىنى يېتەكلەپ تازىلىق كۈنىدىكى ئەمگەككە قاتناشماقتا.

جياڭ زېمىن ئىسپانىيىدە داۋاملىق زىيارەتتە بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، مادرىد، 26-ئىيۇن تېلېگراممىسى. جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ۋاڭ يېپىڭ شەرقىي شىمالدىكى دېڭىز ساھىلى شەھرى بارسېلونادا زىيارەتتە بولۇۋاتقان ئۇچۇن 6-ئاينىڭ 26-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن ئىسپانىيىنىڭ پايتەختى مادرىدتىن يۇرۇپ كەتتى.

ئىسپانىيە پادىشاھى خۇئان كارلوس I ۋە خانىش سوفىيە پارىدا دۆلەت مېھمانخانىسىدا مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ۋاڭ يېپىڭنى ئۇزىتىپ قويدى. ئوركېستر ئىسپانىيە، جۇڭگو دۆلەت شۆبىسىرلىرىنى ئورۇندىدى. پادىشاھ كارلوس رەئىس جياڭ زېمىنغا ھەمراھ بولۇپ ھورمەت قاراۋۇلىنى كۆزدىن كۆچۈردى. ئۇنىڭدىن كېيىن رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ھەم ھەمراھ بولۇپ زىيارەتكە چىققان جۇڭگو گووۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن ۋەزىلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چېن چېچىن قاتارلىق كىشىلەر پادىشاھ كارلوس، خانىش ھەم ئىسپانىيە باش ۋەزىرى ئاسنار، دىپلوماتىيە ۋەزىرى ماتۇېس، ئاۋام پالاتاسىنىڭ باشلىقى تېرىلو، كېڭەش پالاتاسىنىڭ باشلىقى بارېرو قاتارلىق كىشىلەر بىلەن قول ئېلىشىپ خوشلاشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بارسېلونا، (ئىسپانىيە) 26-ئىيۇن تېلېگراممىسى. جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ۋاڭ يېپىڭ 6-ئاينىڭ 26-كۈنى چۈشتە مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن مادرىدتىن بارسېلوناغا كېلىپ، ئىسپانىيىدە داۋاملىق زىيارەتتە بولدى.

بارسېلونا ئىسپانىيىنىڭ شەرقىي شىمالىدىكى دېڭىز ساھىلىغا جايلاشقان، ئاھالىسى 1 مىليون 750 مىڭ، ئۇ كاتالونىيە ئاپتونوم رايونىنىڭ مەركىزى شۇنداقلا ئىسپانىيىنىڭ توقۇمىچىلىق، خىمىيە سانائىتى، تىببىي دورىگەرلىك، ماشىنىسازلىق، قەغەزچىلىك، سېمونت ۋە ئاپتوموبىل سانائىتىنىڭ مەركىزى.

بۈنىڭدىن ئون يىل ئىلگىرى جياڭ زېمىن شاڭخەي شەھرىنىڭ باشلىقلىق سالاھىيىتى بىلەن بارسېلوناغا زىيارەتتە بولغان. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بارسېلونا جۇڭگونىڭ بەزى ئۆلكە، شەھەرلىرى بىلەن ياخشى ھەمكارلىق مۇناسىۋىتە ئورناتتى.

كاتالونىيە ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى پويور ۋە شۇ جايدىكى باشقا بەزى ئەمەلدارلار ئايرودرومغا چىقىپ رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى كۈتۈۋالدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بارسېلونا (ئىسپانىيە)، 26-ئىيۇن تېلېگراممىسى. جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن كەچتە بۇ يەردە مۇنداق دېدى: جۇڭگو غايەت زور يوشۇرۇن كۈچكە ئىگە بازار بولۇش سۈپىتى بىلەن بارسېلونا شەھىرىدىكى تېخنىكا كۆپلىگەن كارخانىچىلارنىڭ جۇڭگوغا بېرىپ مەبلەغ سېلىپ، جۇڭگو بىلەن ئىسپانىيىنىڭ ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزىدىغان ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن تېخىمۇ كۆپ تۆھپە قوشۇشىنى قارشى ئالدۇ.

جياڭ زېمىن بارسېلونا شەھەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ ئۆز شەرىپىگە ئۆتكۈزگەن قارشى ئېلىش مۇراسىمىدا يۇقىرىدىكى ئىپادىنى بىلدۇردى.

جياڭ زېمىن زىيافەتتە سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان جۇڭگونىڭ بىر مۇنچە ئۆلكە، شەھەرلىرى بىلەن كاتالونىيە رايونىنىڭ ئىقتىساد، سودا ئالاقىسى ئۈزلۈكسىز كېڭەيدى، كاتالونىيە رايونىدىكى كارخانىچىلار جۇڭگو، ئىسپانىيىنىڭ ئىقتىساد، سودا مۇناسىۋىتىدە ئاۋانگارتلىق رول ئويناندى. ئۇ مۇنداق دېدى: «بۇقېتىم ئىسپانىيىدىكى زىيارىتىم قىسقا بولسىمۇ، نەتىجىلىك بولدى.» ئۇ جۇڭگو، ئىسپانىيە دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ بۈگۈنگە بىلەن يېڭى ھەربىر كەتلەندۇرگۈچ كۆچكە ئىگە بولىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

دوستانە زىيارەت

رەئىس جياڭ زېمىن ئىسپانىيىدىكى زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بارسېلونا (ئىسپانىيە) 27-ئىيۇن تېلېگراممىسى. جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن ئىسپانىيىدىكى دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىنى تولۇق ئاياغلاشتۇرۇپ، بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن بۇ يەردىن نورۇېگىيىگە يۇرۇپ كەتتى.

بارسېلونا شەھرىنىڭ باشلىقى ماراگار ۋە شەھەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ باشقا ئەمەلدارلىرى رەئىس جياڭ زېمىننى ئۇزىتىش ئۈچۈن مۇراسىم ئۆتكۈزدى. جۇڭگونىڭ ئىسپانىيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى سۇڭ گوچىڭ قاتارلىقلار ئايرودرومغا چىقىپ، رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى ئۇزىتىپ قويدى.

مەخسۇس ئايروپىلان ئىسپانىيىدىن ئايرىلغاندا، رەئىس جياڭ زېمىن ئىسپانىيە پادىشاھى خۇئان كارلوس I گە مىننەتدارلىق تېلېگراممىسى يوللىدى. جياڭ زېمىن مىننەتدارلىق تېلېگراممىسىدا «دۆلىتىڭلارغا قىلغان زىيارىتىم مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى، ئىشىنىمەنكى، جۇڭگو بىلەن ئىسپانىيىنىڭ مۇناسىۋىتى دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى، بۇ مۇناسىۋەت تېخىمۇ زور تەرەققىياتقا ئېرىشىدۇ» دېدى.

جۇڭگو، موڭغۇلىيە، روسىيە دۆلەتلىرى دۆلەت چېگرىلىرىنىڭ چېگرىلىنىدىغان نۇقتىلىرى توغرىسىدا كېلىشىم ئىمزالىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 24-ئىيۇن تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىز-نىڭمۇئاۋىن مىنىستىرى جاڭ دېگۇاڭ بىلەن موڭغۇلىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى داگۋا چاشلگان، روسىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى روگاشېۋ بۈگۈن جۇڭگو، موڭغۇلىيە، روسىيە دۆلەتلىرىنىڭ شەرقىي، غەربىي چېگرا بۆلەكلىرىنىڭ كېسىشىش نۇقتىلىرى توغرىسىدا بايان خاراكتېرلىك كېلىشىمگە ۋە ئۇنىڭ قوشۇمچە خەرىتىلىرىگە ئىمزا قويدى.

بۈنىڭ بىلەن جۇڭگو، موڭغۇلىيە، روسىيە دۆلەت چېگرىلىرىنىڭ شەرقىي، غەربىي كېسىشىش نۇقتىلىرىنىڭ ئورنى قانۇنىي شەكىل بىلەن مۇقىملاشتۇرۇلدى. جاڭ دېگۇاڭ كېلىشىم ئىمزالاشتىن بۇرۇن ئىككى دۆلەتنىڭ باش ئەلچىلىرى بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: بۇ كېلىشىمنىڭ ئىمزالىنىشى ئۇچ دۆلەتنىڭ چېگرىداش رايونلىرىنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى يەنمۇ ئىلگىرى سۈرىدۇ ھەم بۇ رايونىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە دوستانە ئالماشتۇرۇشىغا پايدىلىق بولىدۇ. - شىنخۇا

لۇئان زۇڭلىسى ئىسرائىلىيىنىڭ تىنچلىق پرىنسىپىغا ئەمەل قىلىشىنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيروت، 24 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. لۇئان زۇڭلىسى خېلىل بۇگۈن ئىسرائىلىيە بېگى ھۆكۈمىتىنىڭ 1991 - يىلدىكى مادرىد تىنچلىق كېلىشىمى ۋە ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرىغا ئەمەل قىلىپ، ئوتتۇرا شەرق رايونىدا ئومۇمىيۈزلۈك ۋە مۇستەھكەم تىنچلىقنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنى مۇراجىئەت قىلدى.

خېلىل ئەرەب كاپىتال بازىرى 2 - قېتىملىق يىغىنىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىدا يۇقىرىدىكى مۇراجىئەتنى چىقاردى. ئۇ ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانياخۇنىڭ «مادرىد تىنچلىق يىغىنى ۋە ب د ت قارارى ئىزىغا قايتىپ كېلىشى» نى تەلەپ قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: نېتانياخۇ «تىنچلىقنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنى ھەم ئۆزى ئېيتقان ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق سۆھبىتىنى داۋاملاشتۇرۇشنى ئۈمىد قىلىدىغان بولسا، ئۇ ھازىرقى سىياسىتىنى ئۆزگەرتىشى كېرەك». خېلىل مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: لۇئان بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ تىنچلىقى ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ 242-، 338 -ۋە 425 - نومۇرلۇق قارارلىرى ھەم «يەر بەدىلىگە تىنچلىقتا ئېرىشىش» پرىنسىپى ئاساسىغا ئورنىتىلىشى كېرەك. ئۇ يەنە مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: لۇئاننىڭ كۆزلەۋاتقىنى بىر تەرەپلىمە تىنچلىق ئەمەس، بەلكى ئەرەبلەرنىڭ ھوقۇقىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئومۇمىيۈزلۈك ۋە ئۇزۇل - كېسىل تىنچلىق.

ئەراپات ئىسرائىلىيە بېگى ھۆكۈمىتى بىلەن سۆھبەتلىشىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە خەۋىرى. مىسىر ئوتتۇرا شەرق ئاگېنتلىقىنىڭ 6 - ئاينىڭ 23- كۈنىدىكى خەۋىرىگە قارىغاندا، پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئاپپاراتى (ئاپتونومىيە ھۆكۈمىتى)نىڭ رەئىسى ئەراپات مۇشۇ ئاينىڭ 22 - كۈنى كەچتە ھۆكۈمىتىنىڭ ئەزالىرى بىلەن ئىسرائىلىيە بېگى ھۆكۈمىتى بىلەن سۆھبەتلىشىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئۇ مۇنداق دېدى: پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ ئوتتۇرىسىدا ھاسىل قىلىنغان كېلىشىمنى ئىجرا قىلىشنى ئۈمىد قىلىدۇ.

ماۋزۇخەۋىرى

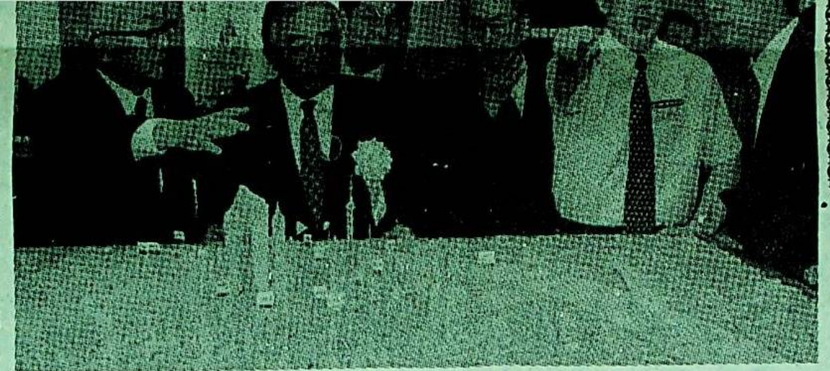
● شىراك تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرگە كۆپلەپ بوسنىيە- گېرتسېگوۋىنادا ئۇرۇش ئوتىنىڭ يېقىباشتىن تۇتۇشۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىشنى مۇراجىئەت قىلدى

● خەلقارا ئاتوم ئېنېرگىيىسى ئورگىنى ئىراقنىڭ يادرو قوراللىرىنى يېقىباشتىن راۋاجلاندۇرۇش نىشتارى يوق، دېدى

● شىراك تەرەققي تاپقان دۆلەتلەرنىك تەرەققي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرگە كۆپلەپ ياردەمبېرىشنى مۇراجىئەت قىلدى

● شىمالي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىك باش كاتىبى سورانا خەلقئارا جەمئىيەتنىك ئىراقنىك يادرو قوراللىرىنى يېغىباشتىن راۋاجلاندۇرۇش ئىقتىدارى يوق، دېدى

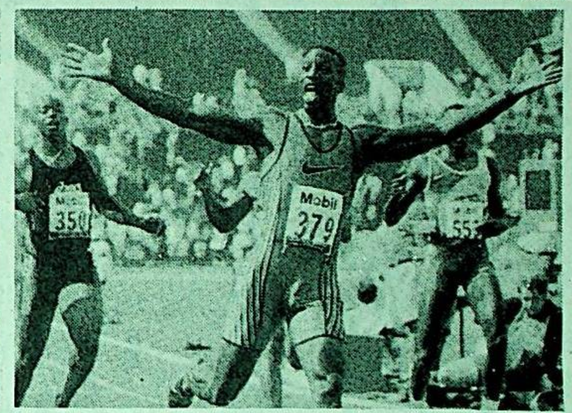
● ئوتتۇرا، شەرقي ئافرىقا دۆلەتلىرى بۇرۇندىغا خەۋپسىزلىك ياردىمى بېرىدۇ شىنخۇا ئاگېنتلىقى

1996-يىللىق دۇنيا جۇڭگو سودا كۆرگەزمىسى يېقىندا دۇنيا جۇڭجىدا ئوتكۈزۈلدى.

سۈرەتتە: شاڭخەي لۇجيازۇي پۇل مۇئامىلە - سودا رايونىدىن كۆرگەزمىگە قاتناشقانلار كۆرگەزمىدە ياپونىيىلىك دوستلارغا بۇ رايوننىڭ تەرەققىيات پىلانىنى تونۇشتۇرماقتا. شىنخۇا ئاگېنتلىقى

△ 6-ئاينىك23-كۈنى كورىيەزۇڭتۇنى جىن يۈڭەن (ئوڭدا) زىيارەتكە كەلگەن ياپونىيە باش ۋەزىرى چياۋبىن لۇڭنەيلاڭ بىلەن ئىككى تەرەپ ئىمزا قويغان پۇتبولنى ئالماشتۇردى ھەمدە 2002- يىللىق دۇنيا لوڭقىسى پۇتبول مۇسابىقىسىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئوتكۈزۈش ئۈچۈن يېقىندىن ھەمكارلىشىشقا بىردەكقوشۇلدى.

تەتقىقىنى مۇنبىرىدە

△ 6-ئاينىك 23-كۈنى م. جۇنسۇن ئاتلانتىدا ئوتكۈزۈلگەن ئامېرىكا ئولىمپىك تەنھەرىكەت يېغىنىنىڭ ئاتلېتىكا تەييارلىق مۇسابىقىسىنىڭ ئەرلەرنىڭ 200 مېترغا يۈگۈرۈش بويىچە ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسىدە 19 سېكۇنت 66 دەققە نەتىجە بىلەن بۇ تۈرنىڭ دۇنيا رېكورىنى بۇزۇپ تاشلىدى.

△ ياۋروپا پۇتبول لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسىنىڭ «گۈرۈپپىسىدىكى ئىتالىيە كوماندىسى بىلەن گېرمانىيە كوماندىسى گۈرۈپپىدىن چىقىشقا مۇناسىۋەتلىك مۇسابىقە ئوتكۈزدى. مۇسابىقە نۆلگە قارشى نول نەتىجە بىلەن ئايىغلاشتى.

سۈرەتتە: ئىككى كوماندا ئەزالىرى جىددىي ئېلىشماقتا. (شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ تايلاند پايتەختى مەنگودا 6-ئاينىڭ 23-كۈنى چۈشتىن كېيىن ھەربىي پارات ئوتكۈزۈلۈپ، پادىشاھ پۇمبول ئادۇيادىنىڭ تەختكە چىققانلىقىنىڭ 50 يىللىقى تەبرىكلەندى.

△ پەلەستىن مىللىي ھوقۇق ئاپپاراتى (ئاپتونومىيە ھۆكۈمىتى) 6-ئاينىڭ 23-كۈنى گازادا پەلەستىن ئاساسىي قانۇن لايىھىسىنى ئېلان قىلدى.

△ ئالجىرىيە زۇڭتۇڭى زەرۇئال 6-ئاينىڭ 22-كۈنى ئەرەب دۆلەتلىرى باشلىقلىرى پەۋقۇلئاددە يىغىنىدا بۇ رايوندا سەپەرۋەر-لىككە كېلىپ تېررورچى كۈچلەرگە زەربە بېرىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

△ روسىيە ھۆكۈمىتىنىڭ مالىيىسىدە قېينىچىلىق كۆرۈلۈپ، يېڭى ئەزالارنى ئالمىم بوشلۇقىغا چىقىرىشقا مادارى يەتمىگەنلىكتىن، روسىيە «تىنچلىق» ناملىق ئوربىتا ئالمىم بوشلۇقى پونكتىدىكى ئىككى نەپەر ئالمىم ئۈچقۇچىسى ئالمىم بوشلۇقىدا يەنە 40 كۈن تۇرۇشقا مەجبۇر بولدى.

△ كورونا 6-ئاينىڭ 25-كۈنى فرانسىيە زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىدە ئۆتكۈزۈلگەن خەۋەرلەندۇرۇش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: 6-ئاينىڭ 27-كۈنىدىن 29-كۈنگىچە فرانسىيىنىڭ لىئون شەھىرىدە ئوتكۈزۈلىدىغان 22- نۆۋەتلىك غەربىتكى يەتتە دۆلەت باشلىقلىرى يىغىنى ئاساسلىقى دۇنيا ئىقتىسادى، خەلقئارا ۋەزىيەت ۋە تەرەققىياتقا يارەم بېرىش قاتارلىق مەسىلىلەرنى مۇھاكىمە قىلىدۇ.

△ ياۋروپا خەۋپسىزلىك ۋە ھەمكارلىق تەشكىلاتىنىڭ رەئىسى، شۋېتسارىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى كورتى، 6-ئاينىڭ 25-كۈنى بۇ يەردە بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنا سايلىمىنىڭ دېتون تىنچلىق كېلىشىمىدە بەلگىلەنگەن ۋاقىتقا ئاساسەن، بۇ يىل 9-ئاينىڭ 14-كۈنى ئۆتكۈزۈلىدىغانلىقىنى رەسمىي جاكارلىدى.

△ يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقى سېربىيە جۇمھۇرىيىتىنىڭ زۇڭتۇڭى ملوشۇۋىچ: 6-ئاينىڭ 24-كۈنى جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى دۇنيا خەلقىگە غايەت زور تۆھپە قوشتى، دېدى.

△ سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ شەرقىدىكى زەھران شەھىرى ئەتراپى رايونىدا 25-ئىيۇن پەۋقۇلئاددە زور پارتلىتىش ۋەقەسى يۈز بېرىپ، ئامېرىكىلىق 19 ئادەم ئۆلدى، 300 دىن ئارتۇق ئادەم يارىلاندى، ئۇنىڭ ئىچىدە 60 چە ئادەمنىڭ جاراھىتى ئېغىر. يارىلانغانلارنىڭ كۆپىنچىسى بۇ دۆلەتتە تۇرۇۋاتقان ئامېرىكىلىق ھەربىيلەر ئىكەن.

△ يېلتسىننىڭ بۇيرۇقىغا ئاساسەن، روسىيە فېدېراتسىيە قوشۇنلىرى 6-ئاينىڭ 25-كۈنىدىن 9-ئاينىڭ 1-كۈنگىچە چېچېنىيىدىن چېكىنىپ چىقىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئەرەب دۆلەتلىرى باشلىقلىرى پەۋقۇلئاددە يىغىنى نەتىجىگە ئېرىشتى

ئومۇمىي بايان

ئىككى كۈن داۋام قىلغان ئەرەب دۆلەتلىرى باشلىقلىرى پەۋقۇلئاددە يىغىنى 6 - ئاينىڭ 23-كۈنى بۇ يەردە ئاخىرلاشتى. يىغىندا ئېلان قىلىنغان ئاخىرقى ئاخبارات ۋە ئىككى قارارنامىدا ئەرەب دۇنياسىنىڭ ئىنتىپاقلىقىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىنى بىرلىكتە ئىلگىرى سۈرۈشتىكى ئارزۇسى ۋە ئىرادىسى ئىپادىلەندى.

ئاخبارات ھەرقايسى ساھەلەرگە چېتىشلىق بولسىمۇ، لېكىن ئۇنىڭغا ئەرەبلەرنىڭ يارىشىشنى ئەڭ ئاشۇرۇش، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت ئىككى ئاساسىي مەزمۇن سىڭدۈرۈلگەن. ئىككى قارارنىڭ ئاساسىي مەزمۇنى ئەرەب ئەركىن سودا رايونى ۋە ئەرەب ئەركىن سوتى قۇرۇشتىن ئىبارەت كونكرېت ھەرىكەتكە ئايلاندۇرۇلغان.

ئەرەبلەرنىڭ ئىنتىپاقلىقى جەھەتتە يىغىن قاتناشچىلىرى بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ھازىر ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتى ئاچقۇچلۇق مەزگىلدە تۇرۇۋاتىدۇ، ئەرەب دۇنياسى بىردەك ئىنتىپاقلىشىپ، كېڭىشىشنى كۈچەيتىپ، ماسلىشىپ ۋە ھەمكارلىشىپ، بىرلىككە كەلگەن ھەرىكەت قوللىنىپ، خىرىسقا بىرلىكتە تاقابىل تۇرۇپ، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىنى داۋاملىق راۋاجلاندۇرۇشى كېرەك.

بۇ مەقسەتكە پىتىش ئۈچۈن، ئەرەب رەھبەرلىرى ئەرەب ئىتتىپاقىنىڭ ماسلاشتۇرۇش روللىنى كۈچەيتىپ، مۇناسىپ مېخانىزم بەرپا قىلىشقا ھەم ئەرەب دۆلەتلىرى ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەت ۋە ئىختىلاپلارنى ئۇنۇملۇك ھالدا ياراشتۇرۇشقا قوشۇلدى.

ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتى مەسىلىسىدە يىغىن قاتناشچىلىرى ئىسرائىلىيە يېڭى ھۆكۈمىتىنى ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرىدا قەيت قىلىنغان «زېمىن بەدىلىگە تىنچلىققا ئېرىشىش» پرىنسىپىغا داۋاملىق ئەمەل قىلىپ، شەرقي يېرۇسالېمنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئىشغال قىلىۋېلىنغان بارلىق زېمىندىن قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىپ، پەلەستىن خەلقىنىڭ ئۆز تەقدىرىنى ئۆزى بەلگىلەش ھوقۇقى ۋە دۆلەت قۇرۇش ھوقۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە، يېرۇسالېمنىڭ ئاخىرقى ئورنى مەسىلىسى توغرىسىدا سۆھبەتلىشىشكە ۋەدە بېرىشكە دەۋەت قىلىشقا بىردەك قوشۇلدى.

يىغىن ئىسرائىلىيىگە روشەن سىگنال بەردى: ئىسرائىلىيە ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىدىن چەتنەسە، ئەرەب دۆلەتلىرى بىردەك ھەرىكەت قوللىنىپ، ئۇنىڭ بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى يېڭىباشتىن ئويلىشىپ كۆرىدۇ. ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنىڭ داۋاملىشىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن يىغىندا يەنە ئامېرىكا، روسىيىدىن ئىبارەت ئىككى چوڭ دۆلەتنىڭ ۋە خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئىسرائىلىيىگە بېسىم ئىشلىتىشى مۇراجىئەت قىلىندى.

دەرۋەقە بۇ قېتىمقى يىغىن ياخشى باشلىنىشتىنلا ئىبارەت، ئۇنىڭ بارلىق مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ كېتەلىشى مۇمكىن ئەمەس. يىغىن قاتناشچىلىرىنىڭ سۆزلىرىدىن ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ بەزى كونكرېت مەسىلىلەردە ھېلىمۇ ئىختىلاپى بارلىقى، لېكىن يىغىندا ئومۇملۇقنى كۆزدە تۇتۇپ، ئاداۋەت ئۇستىدە ئېغىز ئاچمىغانلىقى مەلۇم بولدى، ساھىبخانا مىسىر زۇڭتۇڭى مۇبارەك سۇدان زۇڭتۇڭى بەشىرگە يارىشىش قوللىنىشى سۇندى ھەم ئەراپات بىلەن ئاسادنى، ھوسەيىن بىلەن ئاسادنى ئۈچراشتۇرۇپ يىغىن ئۈچۈن يارىشىش كەيپىياتى ھازىرلاپ بەردى.

ئۇ مۇنداق دېدى: پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ ئاخىرقى باسقۇچلۇق سۆھبىتىدە بېرۇسالېم، يەھۇدىيلار مەسلىسى، پەلەستىنلىك مۇساپىرلار، چېگرا بىخەتەرلىكى ھەمدە سۇ بايلىقىنى تەقسىملەش مەسىلىلىرى نۇقتىلىق مۇزاكىرە قىلىنىدۇ.

ئەراپات يەنە مۇسۇلمان باشلىقلار جىددىي يىغىنى چاقىرىپ، يېرۇسالېمنىڭ ئىستقبالى مەسىلىسىنى مۇزاكىرە قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېغون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇل، پارچە باھاسى: 18 پۇل (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102).

شىنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: Z / 0002 — 65 CN

(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى

新疆日报

（维文）

1996 - يىل

ئىيۇل

2

سەيشەنبە

（بۇ سان ئالتە بەت）

ئەسسر هالقيدىغان ئۇلۇغۋار ئىش ۋە جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى

— «1 - ئىيۇل» بېغىشلىمىسى

ئۇلۇغ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى 75 يىللىق شانلىق تارىخىي مۇساپىنى بېسىپ ئۆتتى.

بۇ 75 يىل — ئىنقىلابىي 75 يىل، كۆرەش بىلەن ئۆتكەن 75 يىل، غەلىبىلىك 75 يىل، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ گۈللەپ ياشناش تارىخىدا ئەبەدىي نۇر چاچىدىغان 75 يىل.

1921 - يىلى پارتىيىمىز قۇرۇلغاندا ئاران بىر قانچە ئون ئەزاسى بار ئىدى، پارتىيە - گۇرۇھلار ناھايىتى كۆپ بولغان جۇڭگونىڭ سىياسىي سەھنىسىدە ناھايىتى ئاجىز ئورۇندا تۇراتتى. شىددەتلىك بوران - چاپقۇنلار داۋامىدا ئەينى يىللاردا ناھايىتى كۆرەڭلەپ كەتكەن نۇرغۇن پارتىيە - گۇرۇھلار كۆزنى يۇمۇپ ئاچقىچە يوقالدى، لېكىن پارتىيىمىز كىچىكلىكتىن چوڭىيىپ، ئاجىزلىقتىن كۈچەيىپ، 57 مىليوندىن كۆپرەك ئەزاسى بار چوڭ پارتىيىگە ئايلاندى، پارتىيىمىز مىليونلىغان جۇڭخۇا پەرزەنتلىرىگە رەھبەرلىك قىلىپ، ۋەتىنىمىزنىڭ شانلىق بېيجىڭ سەھىپىسىنى يارىتىۋاقتا.

بۇ — تارىخىي مۆجىزە، مىللەتنىڭ پەخرى. بۇ ئەلۋەتتە تاسادىپىي بولغان ئەمەس، پارتىيىمىز ماركسزمنىڭ ئىلمىي نەزەريىسىنى جۇڭگو ئىنقىلابى ۋە قۇرۇلۇشنىڭ كونكرېت ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرگەن پارتىيە؛ جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان، خەلق ئامما‌سى بىلەن قويۇق ئالاقە باغلىغان، خەلق ئامما‌سىنىڭ سەمىمىي ھىمايىسىگە ئېرىشكەن پارتىيە؛ پارتىيىمىز ئۇزاق مۇددەتلىك بوران-چاپقۇن ۋە كەسكىن كۆرەشلەردە زور بىر تۈركۈم سەمىمىي، تۆھپە قوشۇش روھى ۋە قۇربان بېرىش روھىغا ئىگە، پارتىيىنى، دۆلەتنى، ئارمىيىنى تۈزەشكە ماھىر يۇقىرى ساپالىق غوللۇق رەھبەرلەرنى تەربىيىلەپ يېتىشتۈردى؛ يولداش ماۋزېدۇڭ، يولداش دېڭ شياۋپىڭ، يولداش جيانڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى ئۈچ ئەۋلاد مەركىزىي كومىتېت رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ كۆچلۈك رەھبەرلىكى بولغانلىقتىن، پارتىيىمىز مۇھتىنىڭ قانچىلىك خەۋپلىك بولۇشى، ۋەزىپىنىڭ قانچىلىك مۇشكۈل بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، باشتىن ئاخىر ناھايىتى كۆچلۈك ئۈيۇشۇشچانلىقى، جەڭگىۋارلىقىنى ساقلاپ كەلدى.

ئۇلۇغ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئەزاسى بولۇش پەخرلىنىشكە ئەرزىيدىغان ئىش. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ دۇنياغا كەلگەنلىكىنى خاتىرلىگىنىمىزدە، ھەربىر كومپارتىيە ئەزاسى پەخرلىنىش تۇيغۇسىنى بۇرۇچ تۇيغۇسىغا، مەسئۇلىيەت تۇيغۇسىغا ئايلاندۇرۇپ، پارتىيىنىڭ ئىسسل ئەنئەنىسىگە ئەمەلىي ھەرىكىتى بىلەن ۋارىسلىق قىلىپ ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرۇپ، خەلق ئۈچۈن بەخت يارىتىش، پارتىيە ئۈچۈن شەرەپ كەلتۈرۈشنى ئويلىشىش كېرەك.

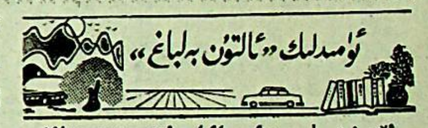
جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ھازىر ئەسر ئالمشىدىغان ئاچقۇچلۇق پەيتته تۇرۇۋاتىدۇ، خەلقىمىز ۋەزىيەتنىن قارىغاندا، ئىككى قۇتۇپلىنىڭ قارشىلىشىنىڭ ئورنىنى كۆپ قۇتۇپلىشىش يېڭى قۇرۇلمىسى ئالدى، تىنچلىق ۋە تەرەققىيات بۈگۈنكى دۇنيانىڭ ئاساسىي ئېقىمى بولۇپ قالدى، لېكىن پەن - تېخنىكا كۈچى ۋە ئىقتىسادىي كۈچنى ئارقا تېرەك قىلغان رىقابەت تېخى ئايىغلاشمىدى، بەلكى تېخىمۇ كەسكىنلەشمەكته. ئىچكى ۋەزىيەتنىن قارىغاندا، 8 - بەش يىللىق پىلان غەلىبىلىك ئورۇندىلىپ، خەلقنىڭ ئوزۇقلىنىش، كىيىنىش مەسلىسى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل بولغان ئاساستا مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش كېيىنكى ئەسرنىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئاساسىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇرۇش ۋەزىپىسى ناھايىتى ئېغىر. يېڭى ئەسر، يېڭى ۋەزىپىلەر پارتىيىمىزگە يېڭى چاقىرىق ئېلان قىلدى.

پارتىيىمىز ئىلمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقە رەھبەرلىك قىلىپ، ھازىرقى تۇرلۇك ۋەزىپىلەرنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن كۆرەش قىلىش بىلەن بىللە كەلگۈسى زور نىشانغا ئىزچىل ئەزەر تاشلاپ كەلدى؛ پارتىيىمىز 8 - بەش يىللىق پىلاننىڭ شانلىق نەتىجىلىرى ئاساسىدا، ئىلىمىز خەلقىنىڭ ئىرادىسى، مەنپەئىتى ۋە ئەقىل - پاراسىتىنى مەركەزلەشتۈرۈپ، ئەسر ھالقيدىغان كۆرەش نىشانىنى ۋاقتىدا ئوتتۇرىغا قويۇپ، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى ماقۇللىغان كەلگۈسى 15 يىللىق كۆرەش «پروگراممىسى» ئارقىلىق ئىلىمىز خەلقنى يەنمۇ ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، بىر نىيەت، بىر مەقسەتته تىرىشىپ كۆرەش قىلدى، بىز پۈرسەت بىلەن خىرىس، ئۇستۇنلۇك بىلەن قىيىنچىلىق تەك مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇۋاتقان ۋەزىيەتكە دۇچ كېلىۋاتىمىز، بۇ خىل ۋەزىيەت بىزدىن پارتىيە قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىشنى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۇرۇشنى، رەھبەرلىك سەۋىيىسى ۋە ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش سەۋىيىسىنى يەنمۇ ئۆستۇرۇشنى تەلەپ قىلماقتا.

（ئاخىرى 4 - بەتته）

مايتاغ نېفىت - خەمىيە باش زاۋۇتى نېفىت ئايرىش زاۋۇتى

ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئىشلەپچىقىرىش تەلىپىگە ماسلىشالايدىغان مەلىكلىك ئىشچىلارغا ئايلاندۇرماقتا

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم خەۋەر قىلىدۇ: مايتاغ نېفىت - خەمىيە باش زاۋۇتى نېفىت ئايرىش زاۋۇتى كارخانا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش داۋامىدا، پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى تەربىيىلەش، يېتىشتۈرۈش، ئۇستۇرۇشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇلارنىڭ ساپاسىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئۆستۈردى، زامانىۋى باشقۇرۇش بىلىملىرى بىلەن قوراللانغان ئىشچى - مۇھەندىسلەرنى بىمالال چىقارايدىغان بىر مەشغۇلاتلارنىڭ ھوددىسىدىن بىمالال چىقارايدىغان بىر تۈركۈم تېخنىكا تايانچىلىرى نېفىتلىك تەرەققىياتىغا مۇھىم تۆھپە قوشماقتا.

ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمىنىڭ كېڭىيىشى، زامانىۋى ئۇسكۇنىلەرنىڭ كۆپلەپ قوللىنىلىشى بىلەن بۇ زاۋۇت مەملىكەت بويىچە چوڭ تېپتىكى نېفىت ئايرىش كارخانىلىرى قاتارىدىن ئورۇن ئالدى. بۇ مايتاغ نېفىت - خەمىيە باش زاۋۇتى نېفىت ئايرىش زاۋۇتىنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە سستېمىلاشقان مەشغۇلات ئىلىپ بېرىش، مەركەزلىك كونترول قىلىش، ئىشلەپچىقىرىش ئۇنۇمدارلىقىنى ئاشۇرۇش بويىچە ئۆز ئورنىدا چىنىقىش پۇرسىتى يارىتىپ بەرگەنلىكى سىرت، ھەر يىلى ئۇلاردىن ئون نەچچە كىشىنى ئېچكىرى ئۆلكىلەر ۋە نېفىت سستېمىلىرىدا نۆۋەتە بىلەن تەربىيىلىدى. ئۇلار ئۆگىنىش - چىنىقىش تارقىلىق ئىشلەپچىقىرىش تەجرىبىلىرىنى نەزەريە يۈكسەكلىكىگە كۆتۈرۈپ، تېپىزلىقتىن چوڭقۇرلۇققا ئۆتۈپ، ئىنچىكە، مۇرەككەپ مەشغۇلاتلارنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالايدىغان، شۇنداق ئىشلارغا يېتەكچىلىك قىلالايدىغان ئىقتىدارىنى يېتىلدۈردى. بۇ سېخىتكى 3 - سەپنىنىڭ سابىق باشلىقى مۇھەممەت ئىبلى 1984 - يىلى مايتاغ تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپىنى پۈتتۈرگەنىدى. ئۇ ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، كەسپىي قىزغىن سۆيۈپ 1990 - يىلى مەملىكەت بويىچە ئەڭگە نەمۇنىچىسى بولدى. ئۇ بۇلتۇر 11 - ئايدا سېخنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىقىدىن مايتاغ نېفىت - خەمىيە باش زاۋۇتى نېفىت ئايرىش زاۋۇتى باشلىقىنىڭ ياردەمچىلىكىگە ئۆستۈرۈلدى.

ئۇنىڭ خىزمەتچىلەرنى ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشتىكى ئەڭ چوڭ ئارزۇسى ئىشلەپچىقىرىش ئۈسكۇنىلىرىنى ئىلغار، ئىشەنچلىك قىلىپ، ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمگەك شارائىتىنى ياخشىلاش ئىدى. ئۇ ئىشلەپچىقىرىش ئۈسكۇنىلىرىنى ئاپتوماتلاشتۇرۇش ئۈچۈن ئۆزىنىڭ بارلىق ئەقىل - پاراسىتىنى سەرپ قىلدى. ئۇ ئىشلەپچىقىرىش ئۈسكۇنىلىرىنى ئاپتوماتلاشتۇرۇش ئۈچۈن ئۆزىنىڭ بارلىق ئەقىل - پاراسىتىنى سەرپ قىلدى. ئۇ ئىشلەپچىقىرىش ئۈسكۇنىلىرىنى ئاپتوماتلاشتۇرۇش ئۈچۈن ئۆزىنىڭ بارلىق ئەقىل - پاراسىتىنى سەرپ قىلدى. ئۇ ئىشلەپچىقىرىش ئۈسكۇنىلىرىنى ئاپتوماتلاشتۇرۇش ئۈچۈن ئۆزىنىڭ بارلىق ئەقىل - پاراسىتىنى سەرپ قىلدى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار ۋە خوجايىنى ھەربىي ھەكتىپى مەكتەپداشلار جەمئىيىتى

پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى تەبرىكلەش يۈزىسىدىن خاتىرلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئالتە نەزەريىسىنى چىشقىنىپ ئۆگىنىش لازىم؛ كوممۇنىستىك يەنمۇ كۈچەيتىش لازىم.

ئۇ ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشتىكى ئەڭ چوڭ ئارزۇسى ئىشلەپچىقىرىش ئۈسكۇنىلىرىنى ئىلغار، ئىشەنچلىك قىلىپ، ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمگەك شارائىتىنى ياخشىلاش ئىدى. ئۇ ئىشلەپچىقىرىش ئۈسكۇنىلىرىنى ئاپتوماتلاشتۇرۇش ئۈچۈن ئۆزىنىڭ بارلىق ئەقىل - پاراسىتىنى سەرپ قىلدى. ئۇ ئىشلەپچىقىرىش ئۈسكۇنىلىرىنى ئاپتوماتلاشتۇرۇش ئۈچۈن ئۆزىنىڭ بارلىق ئەقىل - پاراسىتىنى سەرپ قىلدى. ئۇ ئىشلەپچىقىرىش ئۈسكۇنىلىرىنى ئاپتوماتلاشتۇرۇش ئۈچۈن ئۆزىنىڭ بارلىق ئەقىل - پاراسىتىنى سەرپ قىلدى. ئۇ ئىشلەپچىقىرىش ئۈسكۇنىلىرىنى ئاپتوماتلاشتۇرۇش ئۈچۈن ئۆزىنىڭ بارلىق ئەقىل - پاراسىتىنى سەرپ قىلدى.

ۋاڭ لېچۈەن ئاپتونوم رايونلۇق پىشقەدەم پارتىيە ئەزالىرى سۆھبەت يىغىندا مۇنداق دېدى:

بۇنىڭدىن كېيىن يىغىن ئاچقاندا، يىغىن ئۇستىلىگە سىنچايدىن باشقا ھەرقانداق ئىچىملىك قويماسلىق لازىم

هەرقانداق ئىچىملىك قويىماسلىق لازىم

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئالتە دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھ ۋە خۇاگىپۇ ھەربىي مەكتىپى مەكتەپداشلار جەمئىيىتى ئورگىنى 6- ئاينىك 28 - كۈنى بىرلىكتە جۇڭگو كومپارتىيىسى دۇنياغا كەلگەنلىكىنىڭ 75 يىللىقىنى تەبرىكلەش يۈزىسىدىن داغدۇغىلىق خاتىرىلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى.

جۇڭگو دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق كومىتېتىنىڭ مۇدىرى لىۋ چىڭجى شىنجاڭدىكى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار ۋە خۇاگىپۇ مەكتەپداشلار جەمئىيىتىگە ۋەكالىتەن سۆز قىلىپ، جۇڭگو كومپارتىيىسىنىڭ 75 يىلدىن بۇيان جۇڭگودىكى ھەر مىللەت خەلقىگە رەھبەرلىك قىلىپ قولغا كەلتۈرگەن غايەت زور نەتىجىلىرىنى، شىنجاڭنىڭ تۈرلۈك ئىشلىرىنىڭ كۈندىن - كۈنگە تەرەققىي قىلىۋاتقانلىقىنى مەدھىيىلىدى. ئۇ باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ «1 - ئىيۇل» ھارپىسىدا قىلغان مۇھىم سۆزى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە، دەپ كۆرسەتتى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى چىن گوشۆمۇ يىغىندا سۆز قىلدى. ئۇ ئالدى بىلەن ھەرقايسى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلاردىكى يولداشلار، دوستلارنىڭ كومپارتىيىگە بولغان قىزغىن مۇھەببىتى ۋە سەمىمىيىگە رەھمەت ئېيتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: پارتىيىنىڭ تۇغۇلغان كۈنىنى خاتىرىلىگەندە يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقلىرىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە ماركسىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى، بولۇپمۇ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش نەزەريىسىنى قېتىرقىنىپ ئۆگىنىش لازىم؛ كومۇنىستىك پارتىيە رەھبەرلىكىدىكى كۆپ پارتىيە ھەمكارلىشىش ۋە سىياسىي جەھەتتە كېڭىشىش تۈزۈمىدە تېخىمۇ چىڭ تۇرۇپ ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئۇزاقتىن بۇيان سەمىمىي ھەمكارلاشقان، ئىنتىپاقلىشىپ كۆرەش قىلغان ئىسىل ئەنئەنىنى جارى قىلدۇرۇپ، غەرب دۆلەتلىرىدىكى پارتىيە تۈزۈمىنىڭ تەسىرىنى ئاڭلىق چەكلەپ، پارتىيىنىڭ ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتنىشىش رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇش لازىم، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەنزىلىرى قۇرۇلۇشى ۋە كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىش لازىم.

خاتىرىلەش يىغىندا جۇڭگو دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق كومىتېتىنى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمىگە دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسى ئورگىنىنىڭ كادىرى مۇجىشياڭ «ۋاڭ ئېنياۋ خاتىرىسى» گە ئاساسەن سىزىپ چىققان، يولداش ۋاڭ ئېنياۋنىڭ ھەربىي ھاياتى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن «تارىخىي ئەسلىمە» ناملىق رەسىملەر توپلىمىنى يولداش ۋاڭ ئېنياۋغا تاپشۇرۇپ بېرىشنى ھاۋالە قىلدى.

ئۆز خەۋىرىمىز. «پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇنىڭدىن كېيىن قانداق يىغىن ئاچسۇن، ھەممىسىدە يىغىن ئۇستىلىگە سىنچايدىن باشقا ئىچىملىك، مېۋە - چېۋە، كەمپۇت، تاماكا قاتارلىقلارنى قويۇشقا بولمايدۇ، ھېيت - بايرام مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن چوڭ - چوڭ سۆھبەت يىغىنلىرى، چايلاردىمۇ شۇنداق قىلىش كېرەك، بۇ بىر تۈزۈم بولۇپ قالسۇن». بۇ سۆزنى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن 6 - ئاينىڭ 28 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئاپتونوم رايون ئاچقان پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن پىشقەدەم يولداشلار سۆھبەت يىغىنىدا قىلدى.

ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بەزى ئورۇنلارنىڭ مالىيىسىدە قىينچىلىق كۆرۈلدى، لېكىن بەزى جايلار ۋە پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن 6 - ئاينىڭ 28 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئاپتونوم رايون ئاچقان پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن پىشقەدەم يولداشلار سۆھبەت يىغىنىدا قىلدى.

ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بەزى ئورۇنلارنىڭ مالىيىسىدە قىينچىلىق كۆرۈلدى، لېكىن بەزى جايلار ۋە ئورۇنلار شەكىلۋازلىق، سۆلەتۋازلىق قىلىپ، ئېغىر ئىسراپچىلىق پەيدا قىلدى. بۇ ئىشلار ئامماننىڭ قاتتىق نارازىلىقىنى قوزغىدى. شۇڭا بىز ئاپتونوم رايونىمىزدا جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش، تىرىشچان - ئىقتىسادچىل بولۇشنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىشىمىز لازىم. بۇ ئىشتا ئالدى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىدىكى رەھبەرلەر باشلامچى بولۇشى لازىم.

ئۇرۇمچى «خەلق» مەيدانىدا دۆلەت بايرىقى چقىرىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش ھەم پۇقرالارنىڭ دۆلەت قارىشىنى كۈچەيتىش، ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى ئۇرغۇتۇش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى، تەشۋىقات بۆلۈمى، جۇڭگو خەلق قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ زۇڭدوۋىي «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ دۆلەت بايرىقى قانۇنى» دىكى بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن، 1996- يىلى 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئەتىگەن سائەت تۆتتىن 35 مىنۇت ئۆتكەندە ئۇرۇمچى «خەلق» مەيدانىدا دۆلەت بايرىقى چقىرىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈدى.

بايراق چقىرىلىپ بولغاندىن كېيىن ئۇرۇمچى شەھەرلىدىكى ئىدارە - ئورگانلاردىكى پارتىيىگە كىرىشكە شەرت ھازىرلىغان ئاكتىپلار پارتىيە بايرىقى ئالدىدا قەسەم بېرىپ، جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسىگە ئەزا بولدى.

ماھىيەت بىلەن ھادىسىنى تەڭ تۇتۇپ تۇرەپ، چىرىكلىششكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى چوڭقۇرلاشتۇرايلى

- ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى دۇسىنماۋ كېينكى يېرىم يىللىق ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتى توغرىسىدا توختالدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ۋاڭ دىڭۋې**

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۈيىل 1- ئاينىڭ 13- كۈنى تېلېفون يىغىنى ئېچىپ، چىرىكلىششكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىشنى ئېتىبار بىلەن تۇتۇشتىن ئىبارەت مۇھىم تەدبىر ۋە ستراتېگىيىلىك تۇرۇنلاشتۇرۇشنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كومپارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار، ئامما ئىنىڭ قىزغىن ھىمايىسىگە ئېرىشتى. 6- ئاينىڭ 13- كۈنگىچە دەل بەش ئاي ئۆتتى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى ئاپتونوم رايونلۇق چىرىكلىششكە قارشى تۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئەھۋالىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئاچتى. بۇ يىغىننىڭ مەقسىتى تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ ۋەئالماشتۇرۇپ، چىرىكلىششكەقارشى تۇرۇش، ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىنى يەنمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئىدى. مەن مۇشۇ پۈرسەتتىن پايدىلىنىپ، پۈقرالار كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان بەزى مەسىلىلەر توغرىسىدا ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى دۇسىنماۋنى زىيارەت قىلدىم.

مۇخبىر: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىنىڭ ئىلگىرىلەش ئەھۋالى قانداق؟

دۇسىنماۋ: ئومۇمەن ئېيتقاندا، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى جايلار يەنىمۇ ئېنىق بۇ يىغىننىڭ مەقسىتى تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ ۋەئالماشتۇرۇپ، چىرىكلىششكەقارشى تۇرۇش، ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىنى يەنمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئىدى. مەن مۇشۇ پۈرسەتتىن پايدىلىنىپ، پۈقرالار كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان بەزى مەسىلىلەر توغرىسىدا ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى دۇسىنماۋنى زىيارەت قىلدىم.

مۇخبىر: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىنىڭ ئىلگىرىلەش ئەھۋالى قانداق؟

دۇسىنماۋ: ئومۇمەن ئېيتقاندا، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى جايلار ۋە ئورۇنلار شەكىلۋازلىق، سۆلەتۋازلىق قىلىپ، ئېغىر ئىسراپچىلىق پەيدا قىلدى. بۇ ئىشلار ئامماننىڭ قاتتىق نارازىلىقىنى قوزغىدى. شۇڭا بىز ئاپتونوم رايونىمىزدا جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش، تىرىشچان - ئىقتىسادچىل بولۇشنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىشىمىز لازىم. بۇ ئىشتا ئالدى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىدىكى رەھبەرلەر باشلامچى بولۇشى لازىم.

ھەقىقىي قىلىۋاتقانلىقىنى مەدھىيىلىدى. ئۇ باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ «1 - ئىيۇل» ھارپىسىدا قىلغان مۇھىم سۆزى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە، دەپ كۆرسەتتى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى چىن گوشۆمۇ يىغىندا سۆز قىلدى. ئۇ ئالدى بىلەن ھەرقايسى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلاردىكى يولداشلار، دوستلارنىڭ كومپارتىيىگە بولغان قىزغىن مۇھەببىتى ۋە سەمىمىيىگە رەھمەت ئېيتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: پارتىيىنىڭ تۇغۇلغان كۈنىنى خاتىرىلىگەندە يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقلىرىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە ماركسىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى، بولۇپمۇ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش

چەرچەن ناھىيىسىدىكى ناھىيە، يېزا دەرىجىلىك رەھبىرى كادىرلارنىڭ بىر پارچىدىن كېۋەزدە «ئۇلگە كۆرسىتىش ئېتىزى»بار. ئۇلار قەرەللىك ھالدا بۇ ئېتىزلارغا بېرىپ، دېھقانلارغا ئىلمىي ئۇسۇلدا كېۋەز تېرىش بىلىملىرىنى چۈشەندۈرىدۇ.

سۈرەتتە: چەرچەن ناھىيىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى سۈن جيەنشىن (سولدا) ئۆزىنىڭ «ئۇلگە كۆرسىتىش ئېتىزى»دا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **جاۋ جۇنئەن** فوتوسى

بۇ يىل پېچان ناھىيىسىدە 9300 مودىن كۆپرەك يەرگە سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ قوغۇن، تاۋۇز تېرىلغاندى. ئىلمىي ئۇسۇلدا پەرۋىش قىلىش كۈچەيتىلگەنلىكتىن، قوغۇن تاۋۇزلار ئۆتكەن، يىلدىكىدىن ئون كۈن بۇرۇن پىشىپ بازارغا سېلىندى. 6 - ئاينىڭ 15 - كۈنى ئونجى ئورۇكۇمدىكى 12 تونىنا قوغۇن ئىچكىرى ئۆلكىلەرگە يۆتكەلدى.

سۈرەتتە: ناھىيىلىك تاشقى سودا شىركىتىنىڭ قوغۇن، تاۋۇز سېتىۋېلىش گۇرۇپپىسىدىكى خادىملار دېھقار بىرىسىدا ئىچكىرى ئۆلكىلەرگە يۆتكىلىدىغان قوغۇنلارنىڭ سۈيىتىنى تەكشۈرمەكتە.

سېيتنىياز سايىم فوتوسى

كۇيتۇك شەھرى چوڭ شەھەرلەرنىڭ تەرەققىياتىنى قوغلىشىش، پاكىز شەھەرلەرنىڭ ئەندىزىسىنى تۇرغۇزۇش ئارقىلىق شىمالىي شىنجاڭدىكى گۈزەل شەھەرگە ئايلاندى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم** خەۋىر قىلىدۇ: شىمالىي شىنجاڭدىكى «ئالتۇن ئوچ بۇرجەك» كە جايلاشقان كۇيتۇك شەھرى يېراقتا جاڭجياگاڭ شەھىرىدىن ئۆگۈنۈش، يېقىندا كورلا شەھرىنىڭ تەرەققىياتىغا يېتىشنى نىشان قىلىپ، شەھەر ئاساسىي مۇئەسسەسلىرىنى ئۆزلۇكسىز ياخشىلىدى. ھازىر شەھەر ئىچىدە تەرەپ - تەرەپكە كەتكەن يوللار ئېلىنىپ، ئېگىز بىنالار سېلىنىپ، ياپيېشىل دەل - دەرەخ ئوراپ تۇرغان گۈزەل مەنزىرە بارلىققا كەلدى.

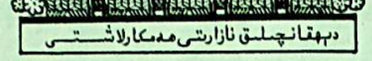
كۇيتۇك شەھىرىنىڭ شەھەر مۇئەسسەسلەر قۇرۇلۇشى 1975 - يىلى باشلانغان بولۇپ، ئەينى ۋاقىتتا شەھەر كۆلىمى ئانچە چوڭ ئەمەس ئىدى. ئاسىيا - ياۋروپا 2 - چوڭ قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكىنىڭ پوتوپ قاتناش باشلىنىشى بىلەن كۇيتۇك شەھىرىنىڭ شەھەر قۇرۇلۇشى يېڭى تەرەققىيات باسقۇچىغا كىردى. 1990 - يىلىدىن كېيىن كۇيتۇك شەھىرى ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش سالمىقىنى كېڭەيتىپ، چوڭ شەھەرلەرنىڭ شەھەر قۇرۇلۇشىغا دائىر تەجرىبىلىرىنى ئۆگەندى. مەبلەغ سېلىش مۇھىتىنى ياخشىلاش ئۈچۈن شەھەر ئاساسىي مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتتى. شەھەرنىڭ ئۆزۈن يىللىق تەرەققىيات پىلانىنى تۈزۈپ چىقىپ، بىتەرلىك مەبلەغ سېلىش، ھەر يىلى قۇرۇلۇش قىلىش يولى بىلەن يول، سۇ، توك، كۆكەرتىش قۇرۇلۇشى بىر گەۋدە قىلىنغان نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلارنى مۇددەتكە بۆلۈپ ئېلىپ باردى. ھازىرغا قەدەر شەھەر دائىرىسىدىكى يوللارنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 78.7 كىلومېتر، كۆكەرتىلگەن يەر كۆلىمى 10 مىڭ 440 گېكتار، ساۋۇن يولى، ماناس يولى، شىخو يولى، چۆچەك يولى، ئىتتىپاق شەرقىي يولى قاتارلىق يوللارنى ياساپ پۈتتۈردى. بۇ يىل شەھەر يوللىرىنى كېڭەيتىشكە بىرلەشتۈرۈپ، 3 مىليون 640 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ ئۇرۇمچى يولىنىڭ چۆچەك- تولى بۆلۈكىدە ئىش باشلىدى، كورلا يولى، بېيجىڭ يولىنى كېڭەيتىپ ياساش، كېرەكسىز سۇلارنى بىر تەرەپ قىلىش قۇرۇلۇشلىرى جەددىي ئىشلىنىۋاتىدۇ. شەھەر قۇرۇلۇشى، مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى شەھەر قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن ئالدى بىلەن شەھەر خەلقىگە «شەھەر پىلانلاش قانۇنى» ، «ئۆي - زېمىن باشقۇرۇش قانۇنى» ، «سۇنى تېجەپ ئىشلىتىش نىزامى» قاتارلىقلارنى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، كىشىلەرنىڭ شەھەر مۇھىتىنى ياخشىلاشقا بولغان تونۇشىنى ئۆستۈردى. بۇ يىل 1- ئايدىن 6 - ئايغىچە شەھەر قۇرۇلۇشى، مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى 760 ئەخلەت ساندۇقى سېتىۋېلىپ يول بويلىرى، كوچا دوقمۇشلىرىغا ئورۇنلاشتۇردى. 700 مىڭ كۋادرات مېتر كۆلەمدىكى يول، 400 مىڭ كۋادرات مېتر كۆلەمدىكى «ئۈچ ھۆددە» قىلىنغان يەرنى تازىلاپ، 13 مىڭ تونىنا ئەخلەتنى سىرتقا يۆتكىدى، 5000 تونىنىدىن كۆپرەك كوچا - ئۆي ئەخلىتىنى بىر تەرەپ قىلدى. كېرەكسىز سۇنى بىر تەرەپ قىلىش، يېقىمسىز ئاۋازلارنى يوقىتىشتىمۇ ئۇنۇملۇك خىزمەتلەرنى ئىشلىدى. بۇ يىل ئەتىيازلىق كۆچەت تىكىش مەزگىلىدە شەھەر بويىچە 627 مو يەرگە 72 مىڭ 500 تۇپ كۆچەت تىكىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن كۆچەت تىكىلگەن يەر 232 مو، ئىداره - ئورگان ھويلا - ئارام‌لىرىغا تىكىلگەن كۆچەت ئىگىلىگەن يەر 80 مو بولۇپ، شەھەر مۇھىتىنىڭ ياخشىلىنىشىغا پۈختا ئاساس سېلىندى. نۆۋەتتە، كۇيتۇك شەھرى شەھەر ئاساسىي مۇئەسسەسلىرىنى ياخشىلاپ مۇھىتى گۈزەل شەھەر بەرپا قىلىش، باشقا جايلاردىن كۇيتۇكقا كېلىپ مەبلەغ سالغۇچىلارنى كۆپلەپ جەلپ قىلىش ئۈچۈن «خەلقئارا شەھىرىنى خەلق قۇرىدۇ، خەلقئارا شەھىرىنى خەلق باشقۇرىدۇ» دېگەن فاڭجېندا چىڭ تۇرۇپ، شىمالىي شىنجاڭدىكى ئىقتىسادى ئەڭ تەرەققىي قىلغان، ئەڭ گۈزەل شەھەر قۇرۇش ئۈچۈن تىرىشماقتا.

****

قارامايي ئېلېكتر ئىستانسىسى «5- ئىيۇن خەلقئارا مۇھىت كۈنى» مۇناسىۋىتى بىلەن 1 - ئىيۇندىن باشلاپ ئىستانسا تەۋەسىدىكى ھەرقايسى ئىش ئورۇنلىرى، ئامىۋى سورۇنلاردا تاماكا چېكىشنى قەتئىي مەنئى قىلىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى مۇھىتنىڭ بۇلغىنىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا سەپەرۋەر قىلدى. 6 - ئاينىك 2 - كۈنىدىن 6 - ئاينىك 10 - كۈنىگىچە 600 دىن ئارتۇق ئىشچى - خىزمەتچى سانائەت تارىلىقى ۋە مۇھىت تازىلىقىغا قاتناشتى.

سۆرەتتە: ئىشچىلار پار قازىنىسىنى

باي ناھىيىسى ۋە كورلا شەھرى كېۋەز پەرۋىشىنى نۇقتىلىق چىڭ تۇتماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھەسەن ئابدۇۋۇھاپ** خەۋىر قىلىدۇ: باي ناھىيىسىنىڭ شەرقىي قىسمىدىكى دېھقانلار كېۋەز پەرۋىشىنى نۇقتىلىق چىڭ تۇتماقتا.

پاختىچىلىق - دېھقانلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ، بېيىتىش يولىغا باشلاشنىڭ بۆسۈش ئىغىزى ئىكەنلىكىنى چوڭقۇر تونۇپ يەتكەن ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىلقى ئۇچ دەرىجىلىك كادىرلار يىغىندا، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى پاختىچىلىققا تايىنىپ بېيىغان ئىلغار ناھىيە، يېزا، كەنتلەرنىڭ تەجرىبىلىرىنى تونۇشتۇرۇپ، ھەر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ پاختىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىش جەھەتتىكى تونۇشنى بۆستۇرۇش بىلەن بىللە ناھىيىنىڭ شەرقىي قىسمىغا جايلاشقان قىزىل، كانچى، باي بازىرى قاتارلىق يەتتە يېزا- بازارغا 30 مىڭ مو كېۋەز تېرىش ۋەزىپىسى ئورۇنلاشتۇردى. يېزا، كەنتلەرمۇ كېۋەز تېرىلغۇ پىلانىنى ھەر بىر كەنت، مەھەللە، گۇرۇپپا، ئائىلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، يەر، ئۇرۇق، ئوغۇت، تېخنىكىدىن ئىبارەت «تۆتتە ئوخشاش» بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. ھەر مو يەرگە يەتتە كۇب مېتردىن مەھەللىۋى ئوغۇت، 50 كىلوگرامدىن خىمىيىۋى ئوغۇت بېرىپ، 5 - ئاينىڭ باشلىرىغا قەدەر 30 مىڭ مو كېۋەز تېرىش ۋەزىپىسىنى 600 مودىن كۆپرەك ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى . ناھىيە، يېزا، كەنت كادىرلىرىنىڭ قوماندانلىق، مول ھوسۇللۇق ئېتىزى، پەن- تېخنىكا خادىملىرىنىڭ تېخنىكا جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىش ئېتىزى بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. كېۋەزنىڭ پەرۋىش ۋاقتى يېتىپ كېلىشى بىلەنلا كېۋەز تاقلاش، كەم مايسىلارنىڭ ئورنىغا تولۇقلاپ تېرىش، قوشۇمچە ئوغۇت بېرىش، سۇغىرىش، كېسەللىك، زىياندىاش ھاشاراتلار كۆرۈلگەن ھامان دورا چېچىپ ئالدىنى ئېلىش قاتارلىق پەرۋىش ئىشلىرىنى نۇقتىلىق كۆچەيتتى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غوپۇر قاسىم** خەۋىر قىلىدۇ: كورلا شەھرى تېمپېراتۇرا تۆۋەن، ھاۋا - يېغىن كۆپ بولغان ئەھۋال ئاستىدا، كېۋەز پەرۋىشىنى كۈچەيتىپ تېمپېن ئۇسۇشى كاپالەتكە ئىگە قىلىندى.

تۇرپان ۋىلايىتىدە «يازنىك ئوچ ئىشى» ياخشى ئىشلەنمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز **سالتار رېقىپ** خەۋىر قىلىدۇ: تۇرپان ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىكىنىڭ تولۇق ئەھمىيەت بېرىشى، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ ئەتراپلىق مۇلازىملىق قىلىشى بىلەن، بۇ ۋىلايەتتە «يازنىك ئوچ ئىشى» ياخشى ئىشلەنمەكتە.

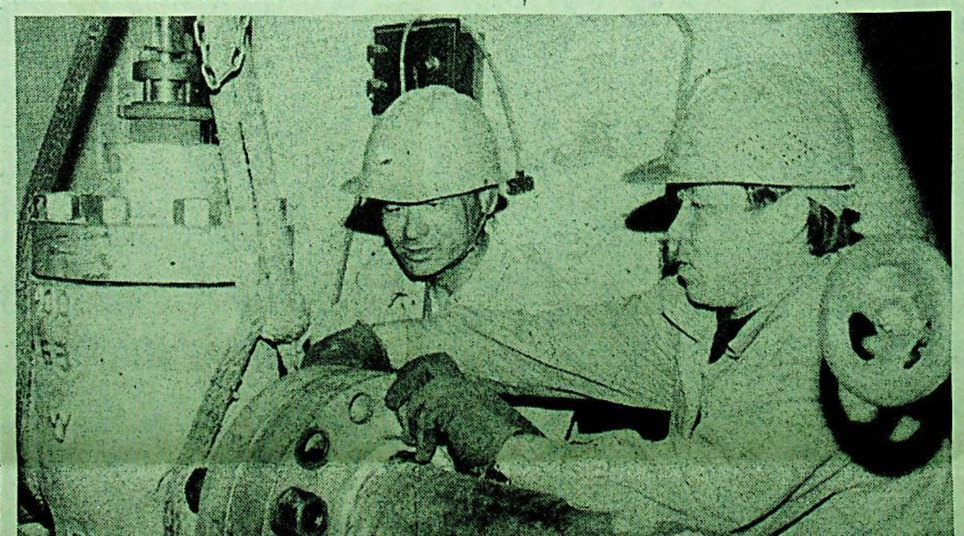
ياز كىرگەندىن بۇيان، بۇ ۋىلايەتتە بوران، قۇرغاقچىلىق ۋە زىياندىاش ھاشارات ئاپەتلىرى ئېغىر بولغان بولسىمۇ، يېزا ئىگىلىك، پەن- تېخنىكا تارماقلىرىدىكى كادىرلار ۋە دېھقانلارنىڭ ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىشى بىلەن 175 مىڭ مو بۇغداي ئوخشاپ مول ھوسۇلدىن دېرەك بەردى. 320 مو كېۋەز زىياندىاش ھاشاراتلارنىڭ زىيىنىدىن ساقلاپ قېلىندى. 180 مىڭ مودىن ئارتۇق ئۇزۇم ئوبدان ھېۋىلىدى. نەچچە ئون مىڭ مو قوغۇن- تاۋۇز، كۆكتات قاتارلىقلارمۇ ياخشى ئوخشاپ، ۋاقتىدا بازارغا كىردى. 6 - ئاي كىرىپ بۇغدايلار پىشىشقا باشلىشى بىلەن ناھىيە (شەھەر)، يېزا (بازار)لار، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار، كادىرلار ۋە تېخنىكلار يېزىلارغا بېرىپ «يازنىك ئوچ ئىشى»غا يارەملەشتى. ۋىلايەت بويىچە 6 - ئاينىك 20 - كۈنىگىچە 50 مىڭ مودىن كۆپرەك بۇغداي ئورۇلۇپ، بۇغداي ئوڭچىسى ئۇدۇللۇق خامانغا توشۇلدى ھەمدە 20 نەچچە مىڭ مو يەرگە ئېگىز قونىقى تېرىلىپ بولدى.

سۇ كەمچىل يەردە ئوت - چۆپ تېرىشنىڭ تېخنىكا ئەھلىرى

مۇختار مۇھەممەت

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھاۋا كىلىماتى تىپىك ئىچكى قۇرۇقلۇق ھاۋا كىلىماتىغا تەۋە، يىللىق ئوتتۇرىچە ھۆل- يېغىن مىقدارى 150 مىللىمېتر بولۇپ، تۇپرىقى ئاساسەن قۇرغاق تۇپراققا كىرىدۇ. شۇ سەۋەبتىن ئوت - چۆپ تېرىپ، پىشىللىق بىنا قىلىنغان ئۆتلەكلەرنى ياخشى باشقۇرۇپ، ئۇزۇن مۇددەتلىك ئىشلەتكىلى بولىدىغان ئۆتلەكلەرنى بەرپا قىلىش ئارقىلىق ئۆتلەكنىڭ ئۆسۈمىنى ئاشۇرۇش ئىنتايىن مۇھىم. ئۆتلەكنىڭ ئۆسۈمىنى ئاشۇرۇشتا ئاساسلىقى ئۆتلەكنى ياخشى باشقۇرۇش، ئۆتلەكنى ئاقلاپ ئوغۇتلاش، ئۆتلەكنى ئاقلاپ سۇغىرىش، ئۆتلەكنى ئاقلاپ ئۇرۇقلاندۇرۇش قاتارلىقلار ئىچىدە ئۆتلەكنى ئاقلاپ ئوغۇتلاش ئەڭ مۇھىم ھالقا ھېسابلىنىدۇ. ئۆتلەكنى ئاقلاپ ئوغۇتلاشتا ئاساسلىقى ئۆتلەكنى ئاقلاپ ئوغۇتلاش ۋاقتىنى توغرا تاللاش، ئوغۇت مىقدارىنى توغرا بېكىتىش، ئوغۇتنى توغرا ئىشلىتىش قاتارلىقلار ئىچىدە ئوغۇت مىقدارىنى توغرا بېكىتىش ئەڭ مۇھىم ھالقا ھېسابلىنىدۇ. ئۆتلەكنى ئاقلاپ ئوغۇتلاش ۋاقتىنى توغرا تاللاش ئۈچۈن ئالدى بىلەن ئۆتلەكنىڭ ئۆسۈش قانۇنىيىتىنى ئىگىلىۋېلىش كېرەك. ئۆتلەكنىڭ ئۆسۈش قانۇنىيىتى ئۆتلەكنىڭ تۈرى ۋە ئۆسۈش مۇھىتىغا قاراپ ئوخشىمايدۇ. ئۆتلەكنىڭ ئۆسۈش قانۇنىيىتىنى ئىگىلىۋالغاندىن كېيىن، ئۆتلەكنى ئاقلاپ ئوغۇتلاش ۋاقتىنى توغرا تاللاش كېرەك.

2. تېرىلىدىغان ئوت - چۆپ تۈرىنى تاللاش: قۇرغاقچىلىققا بەرداشلىق بېرەلەيدىغان، ئېغىر تۇپراق شارائىتىغا ماسلىشالايدىغان، ھوسۇلى يۇقىرى، سۈپىتى ياخشى ئوت- چۆپ تۈرىنى تاللاش كېرەك.

ئوتۇپ تۇپراق تەرلەشكە باشلىغان ھامان يەرنى ئاغدۇرۇپ، سۇرەم سېلىپ بولغاندىن كېيىن ئوت- چۆپ تېرىش كېرەك.

ئومۇمي ئۆزۈنلۇقى 78.7 كىلومېترغا، كۆكەرتىلگەن يەر كۆلىمى 10 مىڭ 440 مودىن كۆپرەككە يەتتى. بۇلتۇر 8 مىليون يۇمىدىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىپ، ئۇرۇمچى يولىنىڭ ئۈل قۇرۇلۇشىنى ئېلىپ ۋە مۇھىت تازىلىقىغا قاتناشتى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار پار قازىنىنىڭ ئىسىنى بىر تەرەپ قىلىش قۇرۇلمىسىنى رېمونت قىلماقتا.

مۇخبىرىمىز روزى فوتوسى

2. تېرىلىدىغان ئوت - چۆپ تۇرىنى تاللاش: قۇرغاقچىلىققا بەرداشلىق بېرەلەيدىغان، ئېغىر قۇرغاقچىلىقتىمۇ قۇرۇپ كەتمەيدىغان ئوت - چۆپلەرنى تاللاش كېرەك. تاللاش ئوبيېكتىنى نۇقتىلىق هالدا چاتقال، يېرىم چاتقال ۋە كۆپ يىللىق سامان غوللۇق ئوسۇملۇكلەرگە مەركەزلەشتۈرۈش لازىم. چۈنكى بۇ خىلدىكى ئوسۇملۇكلەرنىڭ يىلتىز سىستېمىسى تەرەققىي قىلغانلىقتىن تۇپراقنا چوڭقۇرلاپ كىرىپ يىلتىزى ئارقىلىق سۇنى سۈمۈرۈۋېلىپ هايانىنى ساقلاپ قالىدۇ. مەسىلەن: چاكاندا، يانتاق، بېدە، قىزىل بۇيا قاتارلىقلار.

3. تېرىش: ئوت - چۆپ ئۇرۇقىنىڭ سۈپىتىنى ياخشى - يامان بولۇشى يەم - خەشەكنىڭ ئەلا سۈپەتلىك، يۇقىرى هوسۇللۇق بولۇشىنىڭ ئاساسى بولۇپ، ئۇرۇقنىڭ ساپلىق دەرىجىسى يۇقىرى، ئۇنۇش نىسبىتى يۇقىرى بولۇش تەلەپ قىلىنىدۇ. تېرىش ۋاقتى قۇرغاق رايوندا ئاساسەن ئەتىيازدا يامغۇر پەسلىدىن بۇرۇن ۋە تۇپراقنىڭ تېمپېراتۇرىسى ئۇرلىگەندە شۇ يىللىق ئوت - چۆپ هەم يەم - خەشەك قىلىنىدىغان زىرائەت تېرىلىدۇ. ئەگەر تېرىش ۋاقتى كېچىكسە كەتسە تولۇق يېتىلىشىگە تەسىر يېتىدۇ. كۆپ يىللىق سامان غوللۇق ئوسۇملۇكلەر ئادەتتە يا پەسلىدە يامغۇردىن بۇرۇن، تۇپراقنىڭ تېمپېراتۇرىسى بىر قەدەر يۇقىرى كۆتۈرۈلگەندە تېرىلىدۇ. مۇئۇنداق قىلغاندا، ئوت - چۆپ، يەم - خەشەك زىرائەتلىرىنىڭ ئوسۇپ يېتىلىشىگە پايدىلىق شارائىت هازىرلاپ بەرگىلى بولىدۇ.

4. باشقۇرۇش ۋە پايدىلىنىش: ئوت - چۆپلەرنى ئوتلىغاندا، ئەگەر ياخشى ۋاقىت يېشىل ئوت - چۆپ ئۈنۈپ چىقىشتىن بۇرۇن يۇملاق دىسكىلىق تىرنا بىلەن تىرنىلاش، ئوت- چۆپلەر ئورۇۋېلىنىپ يەر يۈزى ئېچىلغاندىن كېيىن، ئەگەر ياخشىسى مقلىق تىرنا بىلەن تىرنىلاش، بولۇپمۇ كۆپ يىللىق سامان غوللۇق ئوت - چۆپلەرنى ئەتىيازلىق يېڭى بىخ چىققاندا ۋە يازلىق ئوت- چۆپنى ئورۇۋالغاندىن كېيىنكى قىشتىن ئۆتىدىغان بىخ چىققان مەزگىلدە تىرنىلاش، ئوغۇتلاشقا ئەھمىيەت بېرىپ، مۇۋاپىق ئورگانىك ئوغۇتلارنى ئىشلەتكەن ياخشى، باشاقلار ئائىلىسىدىكى ئوت- چۆپلەر باشاق چىقارغاندا، پۈرچاق ئائىلىسىدىكى ئوت - چۆپلەر پوتلا چىقارغاندا ئورۇۋېلىنسا مقدارى ۋە ئوزۇقلۇق تەركىبى ئەگە يۇقىرى بولىدۇ. باشاقلىقلار ئائىلىسىدىكى ئوت - چۆپلەر بولسا، ئوت - يەتتە سانتىمېتر، پۈرچاق ئائىلىسىدىكى ئوت - چۆپلەر بولسا، ئۇچ - تۆت سانتىمېتر ئېگىز قالدۇرغان ئەگە مۇۋاپىق.

قاغلىق ناهىيىسى يېڭىچا ئوسۇملۇكلەرنى قوغداشقا ئالاهىدە ئەهمىيەت بېرىپ، قۇم - بوران ئاپىتىنى كۆرۈنەرلىك تىزگىنلىدى

سۈرەتلىك خەۋەر

قاغلىق ناهىيىسى يېڭىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، ئۇنۇملۇك چارە - تەدبىرلەرنى قوللىنىپ يېپىنچا ئوسۇملۇكلەرنى قوغداشقا، يېشىل سېپىل بىنا قىلىشقا ئالاهىدە ئەهمىيەت بەرگەنلىكتىن، قۇم - بوران ئاپىتى ئۇنۇملۇك تىزگىنلىنىپ، ئېكولوگىيىلىك مۇهىت كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى.

بۇ ناهىيە تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ غەربىي جەنۇبىغا جايلاشقان. بۇ يەرنىڭ هاۋا كىلىماتى قۇرغاق، سۇنىڭ پارغا ئايلىنىش نىسبىتى يۇقىرى بولغانلىقتىن، قۇم - بوران ئاپىتى يېزا ئىگىلىكىگە ئوخشىمىغان دەرىجىدە زىيان سېلىپ كەلگەنىدى. ناهىيە رەهبەرلىرى بۇ خىل ناچار ئەهۋالنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن مەۋقەنى كۆكەرتىش خىزمىتىگە قارىتىپ، بىر قانچە يىلدىن بۇيان ئاممىنى كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىشقا سەپەرۋەر قىلدى. ئۇنۇملۇك چارە - تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، يېپىنچا ئوسۇملۇكلەرنى قوغداشنى چىڭ تۇتتى. تەشۋىقاتنى كۈچەيتىپ ئاممىنىڭ ئورمان ۋە يېپىنچا ئوسۇملۇكلەرنى قوغداش ئائىلىقلىقىنى ئۆستۈردى. 15 ئورۇندا تەبىئىي ئورمان ۋە يېپىنچا ئوسۇملۇكلەرنى قوغداش- مۇهاپىزەت قىلىش پونكىتى قۇرۇپ، 43 خادىمنى مەسئۇل قىلدى. ئۇلار سەبىيارە تەكشۈرۈش ۋە چارلاش ئېلىپ بېرىپ، ئورمان ۋە يېپىنچا ئوسۇملۇكلەرنى ئوغرىلىقچە كېسىش، كولاش هەرىكەتلىرىنىڭ ئالدىنى ئالدى. ناهىيە مالىيىسىدە ئېغىر قىينىچىلىق بولغان ئەهۋال ئاستىدىمۇ 560 مىڭ يۇەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، دېهقان، چارۋىچىلارنىڭ سۈنئىي ئوتلاق ۋە يېپىنچا ئوسۇملۇك بىنا قىلىشىغا مەدەت بەردى. نەتىجىدە، بۇ يىل 6 - ئايغىچە ناهىيە بويىچە يېپىنچا ئوسۇملۇك كۆلىمى 80 مىڭ موغا يەتتى. بۇ، قۇم - بوران ئاپىتىنىڭ زىيىنىنى تىزگىنلەشتە مۇهىم رول ئوينىدى.

سۈرەتتە: قوغداش خادىملىرى ئورمانلىقلاردا چارلاش ئېلىپ بارماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشىت**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا قۇربان** خەۋىرى ۋە فوتوسى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قۇم تىزگىنلەش، چۆللىشىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نەجمىدىن مۇهەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەملىكەت بويىچە چۆل - جەزىرىلەر ۋە چۆللەشكەن يەر كۆلىمى كۆپ، تارقىلىشى كەڭ، قۇملۇشىش، بوران زىيىنىغا بىر قەدەر ئېغىر ئۇچرايدىغان رايونلارنىڭ بىرى بولۇشتەك هالتىدە ئۆزگىرىش بولۇشقا باشلىدى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 87 ناهىيە (شەهەر)نىڭ 70 ى، 80 بوز يەر ئۆزلەشتۇرۇش تۈمەن- مەيدانى قۇملۇق بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېرىمى دېگۈدەك قۇم - بوران ئاپىتىگە ئۇچراپ تۇرىدۇ. چۆللەشكەن يەر كۆلىمى ئومۇمي يەر كۆلىمىنىڭ 51 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ.

ئازادلىقتىن بۇيان، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق هۆكۈمىتىنىڭ رەهبەرلىكىدە، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى هەر مىللەت خەلقى ۋە پەن - تېخنىكا خادىملىرى جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىش روهىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئۇنۇمبرسال ئوگشاش ئارقىلىق دېهقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىقنى ئومۇمىيۈزلۈك راۋاجلاندۇرۇپ، چۆللىشىشتىن ساقلىنىش ۋە چۆللەرنى ئوگشاشتا غايەت زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش، ئوت- چۆپ تېرىش ئارقىلىق قۇملۇق رايونلارنىڭ قىياپىتىدە غايەت زور ئۆزگىرىشلەر بارلىققا كەلدى. 1995 - يىلىدىكى مەلۇماتقا ئاساسلانغاندا، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە قۇم تىزگىنلەش مەقسىتىدە 22 مىليون مو ئورمان، ئوت - چۆپلۈك يېتىشتۇرۇلۇپ، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 1.68 % كە يەتكەن. قۇم - بوران ئاپىتىگە ئوچراپ هوسۇلى تۆۋەن، تۇراقسىز بولىدىغان ئېتىزلارنىڭ هوسۇلى ئورمانلارنىڭ مۇهاپىزىتى ئارقىسىدا ئوتتۇرىچە 10.2 % ئاشقان، ئىلگىرى قۇملىشىش، شورلىشىش ۋە ئوتلاقلار ئېغىر دەرىجىدە چېكىنىش نەتىجىسىدە چۆللەشكەن ۋە يېرىم چۆللەشكەن دېهقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن ئۇدا مول هوسۇل ئېلىش شارائىتى يارىتىلدى. بۇنىڭ بىلەن هازىر يىللىق بوران چىقىدىغان كۈن 1964 - يىلىدىكىدىن 10.5 كۈن ئازىيىپ، قىراۋسىز مەزگىل 8.8 كۈن ئۇزارىدى. هۆل - يېغىن مقدارى 10.3 مىللىمېتر كۆپەيدى، هاۋانىڭ نىسپىي نەملىكى ئون پىرسەنتتىن % 25 كىچە ئۆرلىدى. چىرا ناهىيىسىدە 120 مىڭ مو بوراندىن مۇداپىئە كۆرۈش - قۇم تىزگىنلەش ئورمىنى بىنا قىلىندى، 2330 تىن ئارتۇق سالا ئېتىز ئورمانلارنىڭ مۇهاپىزىتىگە ئېلىندى. توغراق ۋە يۇلغۇن ئاساس قىلىنغان 758 مىڭ مو ئورمان ۋە چۆل يېپىنچا ئوسۇملۇكلىرى ئەسلىگە كەلتۈرۈلۇپ، 127 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا ئېهاتە ئورمان بەلبىغى بىنا قىلىنىپ، بەش چوڭ ئاقما قۇم ئېغىزى توسۇلۇپ، دېهقانچىلىق رايونلىرىنىڭ شامال تېزلىكى % 30 تىن % 50 كىچە ئاستىلىدى.

مارالبېشى ناهىيىسى دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز مەبلىغىدىن پايدىلىنىپ ياخشى ئۇنۇم هاسىل قىلدى

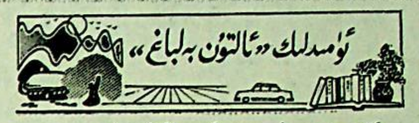
ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **يۈسۈپ مەمتىلى** خەۋەر قىلىدۇ: مارالبېشى ناهىيىسى دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز مەبلىغىدىن پايدىلىنىپ، ئېنىز - ئېرىق سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشى ۋە ئاساسىي مۇئەسسەسلەر قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىپ، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاپ، كۆرۈنەرلىك ئۇنۇم هاسىل قىلدى.

بۇ ناهىيە دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز مەبلىغىدىن پايدىلىنىپ ئېنىز - ئېرىق سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشنى ئاساسلىق تۈرلەر قاتارىغا كىرگۈزۈپ، قەرز مەبلىغىنى ياخشى ئىشلىتىش جەھەتتە كۆپ تەرەپلىمە ئىزدەندى. دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز مەبلىغىنى باشقۇرۇش رەهبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ئۇنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. جانلىق ئىشلىتىشنى تۈر قۇرۇلۇشنى ياخشى ئىشلەشنىڭ ئالدىنقى شەرتى قىلدى. تۈر قۇرۇلۇشى تەشۋىقاتى، قەرز تۈر مەبلىغىنى ئەملىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتتى. بۇ ناهىيدە 1988 - يىلىدىن بۇيان دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز مەبلىغىدىن پايدىلىنىش تۈرىدىن 192 سى تۈرغۇزۇلدى، ئۇنىڭ سوممىسى 120 مىليون يۈەندىن ئوتلاقلار ئېتىز - چۆپىي 20 نەچچە پىرسەنت ئاشقان.

يەكەن، خوتەن ناهىيىلىرى مەملىكەت بويىچە نۇقتىلىق قۇم تىزگىنلەش ناهىيىلىرى قاتارىغا كىرگۈزۈلۈپ، ئېنىۋر كۆلى ۋادىسى مەملىكەت بويىچە نۇقتىلىق قۇم تىزگىنلەش سىناق رايونى قىلىنىپ قۇرۇلۇشقا باشلاندى. يەكەن ناهىيىسى 1994- يىلىغىچە 127 مىڭ مو ئېهاتە ئورمان، 97 مىڭ مو يېقىلغۇ ئورمان، 228 مىڭ مو ئۇقتسادىي ئورمان بىنا قىلىپ، دېهقانچىلىق ئېتىزلىرىنىڭ 92 پىرسەنتىنى ئورمان بىلەن تورلاشتۇردى. بوستانلىقنىڭ ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى % 38.8 كە يەتكۈزۈلدى. 1978- يىلىدىن 1994- يىلىغا قەدەر بۇ ناهىيىنىڭ ئورمان كۆلىمى يىلىغا 24 مىڭ 500 مودىن ئاشتى. ئورمان ۋە يېپىنچا ئوسۇملۇكلەر كۆپىيىپ ئېكولوگىيىلىك تەڭپۇڭلۇق ياخشىلىنىپ، ئاشىدۇ. هازىرغىچە ئۇنىڭ 78 پىرسەنتى تاماملاندى. بۇ ناهىيە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، دېهقانچىلىقنىڭ ئارسال ۋاقىتلىردىن پايدىلىنىپ 19 مىڭ 400 مو بىنەم يەر ئاچتى. 620 مىڭ مو يەرنى رەتلىدى. 120 مىڭ مو يەرنى يۇقىرى، مۇقىم هوسۇللۇق ئېتىزغا ئايلاندۇردى، 20 قۇدۇق قازدى، 70 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا ئوستەك چاپتى.

بۇ ناهىيە يەنە ئاساسىي مۇئەسسەسلەر قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاش ئۈچۈن، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى سېتىۋېلىش، يېزا - بازار چارۋىچىلىق پونكىتى قۇرۇش، بىرىكمە يەم - خەشەك ياساش قۇرۇلۇشى، چارۋىچىلىق مۇلازىملىق مەركىزى قۇرۇلۇشى، ئوت - چۆپ يېتىشتۇرۇش بازىسى قۇرۇلۇشى قاتارلىق تۈرلەرگە 16 مىليون 340 مىڭ يۇەن مەبلەغ سالدى. بۇنىڭ بىلەن دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز مەبلىغىدىن پايدىلىنىپ ئېلىپ بېرىش پىلانلانغان تۈرلەرنىڭ ئورۇندىلىشى % 90 كە يېتىپ، ناهىيە ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىي قىلىشى ئۈچۈن پۈختا ئاساس سېلىندى.

مايتاغ نېفىت - خىمىيە باش زاۋۇتى ئېشىلىپ زاۋۇتى پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، كارخانىنىڭ ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇرۇشقا پۈختا ئاساس سالدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ئىسمائىل مۇھەممەت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم، مەۋلان سابىت خەۋەر قىلىدۇ: مايتاغ نېفىت - خىمىيە باش زاۋۇتى ئېشىلىپ زاۋۇتى ئاساسىي قاتلامىلارنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش 1 - سېپىدىكى ئىشچىلارنى پارتىيىگە قوبۇل قىلىشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، كارخانىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇرۇشقا پۈختا ئاساس سالدى.

بۇ زاۋۇت ئۆتكەن يىلى 8 - ئايدا سىناق تەرىقسىدە ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشكەندىن بۇيان، زاۋۇت پارتكومى پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى كارخانىنى قۇدرەت تاپقۇزۇشنىڭ تۈپ كاپالىتى دەپ بىلىپ، ئاساسىي قاتلامدىكى پارتىيە ياچېيكىلىرىنى تولۇقلاش، تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بەردى. بىر يىلغا يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە سەككىز ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچېيكىسىنى بېكىتىپ قۇرۇپ، 37 ھەيئەتنى سەپلىدى. بۇنىڭ بىلەن ئاساسىي قاتلامدىكى 21 سېخىتا 20 مۇستەقىل ياكى بىرلەشمە پارتىيە ياچېيكىسى بار بولدى. پارتىيە ئەزالىرىغا بولغان سىياسىي - ئىدىيىۋى خىزمەتنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش داۋامىدىكى ئاۋانگاردلىق، نەمۇنىلىك رولىنى تېخمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، زاۋۇت پارتكومى ئاساسىي قاتلامدا 83 پارتىيە گۇرۇپپىسى، 210 پارتىيە ئەزالىرى مەسئۇلىيەت رايونى تەسىس قىلىپ، پارتىيە ئەزالىرىنى نۆۋەتلىق، نىشانلىق باشقۇرۇش ۋە تەربىيىلەشنى يولغا قويدى. رېمونت سېخى پارتىيە ئەزالىرىغا «قەلب سۆزى كارتوچكىسى» تارقىتىپ بېرىپ، ھەر ئايدا بىر قېتىم قەرەللىك ھالدا پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىدىيە، خىزمەت، ئۆگىنىش ئەھۋالىنى ئىگىلەپ تۇردى.

زاۋۇت پارتكومى پارتىيە ئەزالىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا مەۋقەنى ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1 - سېپىدىكى ئىشچىلارغا قارىتىپ، پارتىيىگە كىرىشنى خالايدىغان ئىشچىلارنى تەربىيىلەشكە جانلىق شەكىللەر ئارقىلىق دائىملىق، ئۇزاق مۇددەتلىك تەربىيىلەشنى ئىشقا ئاشۇردى. ئۆتكەن يىلدىن ھازىرغىچە زاۋۇت بويىچە پارتىيىگە كىرىشنى تەلەپ قىلغان ئاكتىپتىن 206نى نۆۋەتلىق تەربىيىلەپ، 91نى پارتىيىگە قوبۇل قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 1- سەپتىكى ئىشچىلار ئىچىدىن قوبۇل قىلىنغىنى 56 بولۇپ، 60 % تىن كۆپرەكنى ئىگىلىدى. زاۋۇت پارتكومى يەنە زاۋۇت بويىچە ھەممە سېپنا- گۇرۇپپىلاردا پارتىيە ئەزالىرى بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش جەريانىدىكى باشلامچىلىق رولىنى ئوبدان جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، پارتىيە ئەزاسى يوق سېنا- گۇرۇپپىلاردىن ئاكتىپلارنى پارتىيىگە قوبۇل قىلىشقىمۇ ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. بىر يىلغا يېقىن تىرىشچانلىق كۆرسىتىش ئارقىلىق، ھازىر زاۋۇتتىكى 220 سېنا- گۇرۇپپىنىڭ 105 دە پارتىيە ئەزاسى بار بولدى.

باشقۇرۇش كۈچەيتىلىپ، تۇرلۇك قائىدە- تۈزۈملەر مۇكەممەللەشتۈرۈلگەنلىكتىن، بۇ زاۋۇتنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشىدا خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەر قولغا كەلدى. بىر تۈركۈم ئىلغار پارتىيە ئەزاسى، ئىلغار پارتىيە ياچېيكا شۇجىسى ۋە ئىلغار پارتىيە ياچېيكىلىرى ئارقا - ئارقىدىن بارلىققا كېلىپ، زاۋۇتنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنىڭ ئۆسۈشىگە تۈرتكە بولدى.

بورتالا ئويلاستلىق پارتىيە مەكتەپ باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلىپ، ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز تۇرسۇن ئىمىن، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز غەيرەت ئابدۇكېرىم خەۋەر قىلىدۇ: بورتالا مۇڭغۇل ئاپتونوم ئويلاستلىق پارتىيە مەكتىپى مەكتەپ باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش ئاساسىدا، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئۈقۈتۇش خىزمىتىدە ياخشى نەتىجە يارىتىۋاتىدۇ.

بۇ مەكتەپ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاساسىي قاتلام رەھبەرلىك ئىپادىلىرىنى تەرتىپكە سېلىپ، ئىلگىرىكى ئىككى كافېدىرا، بىر ئىشخانا،بىر ئىلمىي بۆلۈمنى ئۆزگەرتىپ تەشكىللەپ، بىر كافېدىرا، بىر ئىشخانا، بىر ئىلمىي بۆلۈم، بىر ماتېرىيال ئارقىلىق ئۈقۈتۇش بۆلۈمى ۋە مەكتەپ پارتىيە خىزمىتى بۆلۈمى تەسىس قىلىپ، بىر تۈركۈم تايانچ ئۈقۈتقۇچىلارنى ئۆستۈرۈپ ئىشلەتتى. پارتىيە ئەزالىرىنىڭ تۈرلۈك خىزمەتلەردىكى نەمۇنىلىك، باشلامچىلىق رولىنى ياخشى جارى قىلدۇردى. ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ماركسزملىق مىللەت نەزەريىسى ۋە پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىگە بولغان ئېڭىنى كۈچەيتىپ، ئىتتىپاق بولغان ئىجتىمائىي مۇھىت بەرپا قىلدى. ئۇقۇتقۇچىلار قوشۇننىنى بارلىققا كەلتۈردى. بۇ مەكتەپ ھەر بىر قارارگاھ ئايلىنىشقاندا كۇرسانتلار ئوقۇتقۇچىلارنى باھالاش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ئوقۇتقۇچىلارغا قارىتا سېلىشتۇرۇپ باھالاش ئېلىپ باردى. بۇنىڭ بىلەن ئوقۇتقۇچىلار ئالدىن تەييارلىۋالغان كونسپېكتە تايىنىپ قاتمال دەرس ئوتۇشتەك ھالەتنى ئۆزگەرتىپ، ئالدىن، پۈختا تەييارلىق قىلىش ئارقىلىق جانلىق، جۇشقۇن دەرس ئوتۇش ۋەزىيىتىنى بارلىققا كەلتۈردى. مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلارنىڭ خىزمەت ئاكتىپلىقىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن بۇ يىل يەنە مۇكاپات فوندى تەسىس قىلدى.

مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش سۈپىتى ۋە ئوقۇتۇش شارائىتىنىڭ ياخشىلىنىشىغا ئەگىشىپ، كۇرسانتلار ۋە ئوقۇتۇش كەسىپ تۈرلىرىمۇ ئۈزلۈكسىز كۆپەيدى. 1993 - يىلدىن بۇيان بۇ مەكتەپتە تەربىيىلەنگەن ناھىيە دەرىجىلىك كادىر 484 كە، يېزا، بۆلۈم دەرىجىلىك كادىر 260قا يەتتى.

بۇ مەكتەپ يۇقىرىقىدەك نەتىجىلەرنى ئارقىلىق 1993 - يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پارتىيە مەكتەپلىرى سىستېمىسى بويىچە «ماتېرىيال ئارقىلىق ئوقۇتۇش خىزمىتىدىكى ئىلغار ئوقۇتقۇچى» ، «ئىلغار پارتىيە ياچېيكا شۇجىسى» قاتارلىق ئۇنۋانلارغا ئېرىشتى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك سەنئەت ئۆمەكلىرى يېزا - قىشلاقلاردا ئويۇن قويۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز قەيسەر قەييۇم خەۋەر قىلىدۇ: ئۆتكەن يىلى قىشتىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك سەنئەت ئۆمەكلىرى مەركەزنىڭ ئەدەبىيات- سەنئەتنى يېزىلارغا يۆزلەندۈرۈش توغرىسىدىكى چاقىرىقىغا قىزغىن ئاۋاز قوشۇپ، يېزا - قىشلاقلاردا ئويۇن قويۇپ، دېھقان، چارۋىچىلار ئارىسىدا ئىلمىي تەتقىقات ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى.

بۇ يىل يىل بېشىدا ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت نازارىتى 21 سەنئەتكاردىن تەركىب تاپقان ھال سوراش ئۆمىكى تەشكىللەپ، 3000كىلومېتر يول يۈرۈپ، چەرچەن، چاقىلىق ناھىيىلىرىنىڭ چەت، نامرات يېزىلىرىغا بېرىپ دېھقان، چارۋىچىلاردىن ھال سوردى ۋە مول مەزمۇنلۇق سەنئەت نومۇرلىرىنى كۆرسەتتى. دېھقان، چارۋىچىلار تەسىرلەنگەن ھالدا «ئىلگىرى ئاناقلىق سەنئەتكارلارنىڭ نومۇرلىرىنى پەقەت تېلېۋىزوردىلا كۆرەتتۇق. مانا بۈگۈن نەق مەيداندا كۆرۈۋاتىمىز، مۇشۇنداق سەنئەت نومۇرلىرىنى دائىم كۆرۈپ تۇرۇشنى ئارزۇ قىلىمىز» دېيىشتى.

ئۇرۇمچى شەھىرى تەشكىللىگەن ئىككى ئۆمەك تۆۋەنگە چۈشۈپ، يېزىلاردا 11 مەيدان ئويۇن كۆرسەتتى. ئويۇن كۆرگۈچىلەر 7000 كىشىدىن ئاشتى. ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ ئويۇن قويۇش ئۆمىكى چەت، تاغلىق رايونلارغا بېرىپ 18 مىڭدىن ئارتۇق تاماشىبىنغا 143 مەيدان ئويۇن قويۇپ بەردى.

سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستلىق مەدەنىيەت ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلار بۇ يىل روزا ھېيت ھارپىسىدا تۇنجى قېتىم «ئالتۇن باشاق» ناملىق دېھقان، چارۋىچىلار ئەدەبىيات- سەنئەت كېچىلىكى ئويۇشتۇردى. بۇ كېچىلىككە ئوبلاستقا قاراشلىق ئىككى شەھەر، ئالتە ناھىيە قاتناشتى. دېھقان، چارۋىچىلار ئورۇندىغان نومۇرلاردا ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتىن بۇيانقى پارتىيىنىڭ خەلقنى بەيىتىش سىياسىتىنىڭ يېزىلارغا ئېلىپ كەلگەن يېڭى ئۆزگىرىشلىرى كۆيلىنىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مۇرىنى- مۇرىگە تىرەپ ھاللىق سەۋىيىگە قاراپ ماڭغان يېڭى قىياپىتى نامايان قىلىندى. ئاقسۇ، ئىلى، قىزىلسۇ قاتارلىق ۋىلايەت، ئوبلاستلارمۇ سەنئەت ئۆمەكلىرى تەشكىللەپ، تۆۋەنگە چۈشۈپ ئويۇن قويۇپ، ھەرمىللەت دېھقان، چارۋىچىلاردىن ھال سوردى.

29 - تۆمەن ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشتىن سىرتقى مەنىۋى پائالىيىتىنى جانلاندۇرۇش ئۈچۈن، يېقىندا «ئالتۇن توز ئىشتىن سىرتقى سەنئەت ئۆمىكى» قۇرۇپ، ئاما ياقتۇردىغان بىر تۈركۈم سەنئەت نومۇرلىرىنى تەييارلاپ، ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: «كېۋەزلىككە مۇھەببەت» نومۇرىدىن كۆرۈنۈش.

تاك سەيچى فوتوسى

ئوتام يېزىسىدا دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشى جانلانماقتا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز ئۆمەرجان مۇھەممەت خەۋەر قىلىدۇ: چاقىلىق ناھىيىسىنىڭ ئوتام يېزىسى مەنىۋى مەدەنىيەت خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى جانلاندۇرۇپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىققا ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا ئىلگىرى سۈرۈلۈۋاتقان ئىشلىرىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

پارتىيىنىڭ يېزا ئىقتىسادى سىياسىتىنىڭ تۈرتكىسىدە، 1993- يىلى بۇ يېزىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە كىرىمى 1000 يۈەنلىك ئۆتۈكىنى يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ، ئۇنىڭدىن كېيىنكى ئىككى يىل ئىچىدە ئۇ يەنە ئىزچىل ئاشتى. 1995- يىلى بۇ يېزىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە كىرىمى 1500 يۈەندىن ئاشتى. ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئاساسىدا، يېزىنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىمۇ ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، پونكىتنىڭ تۈرلۈك كىتاب، ژۇرنال، گېزىت، تېلېۋىزور، ئۇنتالغۇ، سىنتالغۇ، ئېلېكترونلۇق رويال، تىكتاك توپ، بىلىيارت، شاھمات قاتارلىقلارنى تولۇقلىدى. 20 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، مەدەنىيەت پونكىتىنى رېمونت قىلدى. ھازىر بۇ پونكىتتىكى تۈرلۈك كىتاب 5650كە، گېزىت - ژۇرنال 20 خىلدىن كۆپرەككە يەتتى. ھازىر ھەر كۈنى پونكىتقا كېلىپ گېزىت- ژۇرنال، كىتاب كۆرىدىغانلار 30 نەچچە ئادەم (قېتىم)غا يەتتى.

ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلاردىن تەركىب تاپقان 20 نەچچە كىشىلىك ئەدەبىيات - سەنئەت ئەترىتى تەشكىللەپ، سەيياره ئويۇن قويۇشقا ئۆتۈنۈش قىلدى. بۈلتۇر بۇ ئەترەت 20 نەچچە مەيدان ئويۇن قويۇپ، يېزىدىكى 4000دىن ئارتۇق ئاممىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى. 1993 - يىلدىن ئۆتكەن يىلنىڭ ئاخىرغىچە يېزا بويىچە 19 قېتىم ئەدەبىيات - سەنئەت كېچىلىكى، يەتتە قېتىم ياش - ئۆسمۈرلەرنىڭ ناخشا - ئۇسۇل مۇسابىقىسى، ئالتە قېتىم بىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى مەزمۇن قىلغان نۆۋەتتىن تاشقىرى، ئۇنىڭدىن باشقا يەنە 180 كۆتۈرەتتە ئۇسۇل، ناخشا ئويۇنى ئۆتكۈزۈلدى.

قىلدۇرۇشتا مەۋقەنى ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1 - سېپىدىكى ئىشچىلارغا قارىتىپ، پارتىيەنىڭ كىرىشنى خالايدىغان ئىشچىلارنى تەربىيىلەشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېردى. ئۇنىڭدىن يىلىدىن ھازىرغىچە ئۇچ قارار كۇرس ئېچىپ، 126 ئاكتىپنى تەربىيىلىدى ھەمدە پارتىيە دەرسى ئۆتۈش، سىنئالغۇ فىلىملىرىنى كۆرۈشكە ئۇيۇشتۇرۇش، يۇزتۇرانە سىردىشىش قاتارلىق

رايونىمىزدىكى پارتىيە مەكتەپلىرى سىستېمىسى بويىچە «ماتېرىيال ئارقىلىق ئوقۇتۇش خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن»، بورتالا ئوبلاستى بويىچە «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار ئورۇن»، بورتالا شەھىرى بويىچە «جەمئىيەت ئامانلىقىنى ئۇنىۋېرسال تۇزمىشتىكى ئىلغار ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

قىلدى. ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، 1994 - يىلىدىن بۇيان 14 تايانچ ئوقۇتقۇچىنى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە مەكتەپلىرىگە بىلىم ئاشۇرۇش ۋە جەمئىيەت تەكشۈرۈشكە ئەۋەتىپ، نەزەر دائىرىسىنى كېڭەيتتى. 1994 - يىلىدىن بۇيان تۆت ئوقۇتقۇچىغا ئالىي لېكتورلۇق، ئون ئوقۇتقۇچىغا لېكتورلۇق ئۇنۋانى بېرىپ، سەرخىللاشقان

1993- يىلى بۇ يېزىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە كىرىمى 1000 يۈەنلىك ئۆتكەلنى بوسۇپ ئۆتكەندى. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى مەنسۇي مەدەنىيەت قورۇلۇشىنى ماددىي مەدەنىيەت قورۇلۇشىدەكلا چېكىپ تۇتۇپ، مەدەنىيەت پونكىتى، رادىئو ئۇزىلى، قىرائەتخانا ۋە دېھقان، چارۋىچىلار پائالىيەت ئۆيىنىڭ قورۇلۇشىنى مۇكەممەللەشتۈردى. مەدەنىيەت

ژۇرنال، كىتاب كۇرىدىغانلار 30 نەچچە ئادەم (قېتىم)غا يەتتى.

بۇ يېزىدا يەنە 180 كۇادرات مېتر كۆلەمدە تانسخانا ۋە كارOK زالى سېلىنىپ، مول مەزمۇنلۇق پائالىيەتلەر قانات يايدۇرۇلۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ بايرام ۋە خاتىرە كۈنلەرنى كۆڭۈللۈك ئوتكۇزۇشىگە شارائىت ھازىرلاپ بېرىلدى. يېزا رەھبىرلىرى كادىرلار، دېھقانلار ۋە

ئالىي مەكتەپكە ئىمتىھان بېرىدىغان ئوقۇغۇچىلار سەمىگە

بەزى ئاتا - ئانىلار باللىرىغا ئىمتىھاندىن ئۆتۈشنىڭ مۇھىملىقىنى ھەددىدىن زىيادە ئارتۇق تەكتلەپ، چوقۇم ئىمتىھاندىن ئوتۇشۇڭ كېرەك دېگەندەك گەپلەر بىلەن بېسىم پەيدا قىلىدۇ. بەزى ئوقۇتقۇچىلارمۇ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆزلەش نىسبىتىنى قوغلىشىپ، ئۇلارنى ھەددىدىن زىيادە چىڭ تۇتۇپ، دەم ئالغۇدەكمۇ ھالىنى قويمايدۇ. جەمئىيەتنىڭمۇ ئوقۇغۇچىلارغا بولغان بېسىمى چوڭ. ئالىي مەكتەپكە ئوتكەن ئوقۇغۇچى ياخشى ئوقۇغۇچى، ئالىي مەكتەپكە ئوتەلمىگەنلىرى بولسا كارغا يارمايدۇ، دېگەن قاراشلارمۇ ئوقۇغۇچىلاردا روھىي بېسىم پەيدا قىلىدۇ. ئائىلە، مەكتەپ، جەمئىيەتنىڭ بۇنداق بېسىمى تەبىئىيكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ روھىي ھالىتىدە جىددىيلىك پەيدا قىلىپ، نورمال ئىمتىھان بېرىشىگە تەسىر كۆرسىتىدۇ.

ئوقۇغۇچىلار ئىمتىھان مەيدانىغا كىرىپ، ئىمتىھان قەغىزىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، ئالدى بىلەن مۇناسىۋەتلىك نومۇرلارنى، ئىسىم-فامىلىسىنى تولۇق يېزىشى، ئاندىن ئىمتىھان قەغىزىنىڭ بەت سانىنىڭ توغرا، توغرا ئەمەسلىكىنى تەكشۈرۈشى، ھەرگىزمۇ جاۋاب بېرىشكە ئالدىراپ كەتمەسلىكى لازىم. سوئالغا جاۋاب بەرگەندە سوئالنى ياخشى ئوقۇپ، كۆڭۈلدە سان توختىتىۋالغاندىن كېيىن، ئاندىن جاۋاب يېزىشى لازىم. بۇنىڭدا شۇ ئوقۇغۇچى ئۆزىنىڭ ئېقتىدارى، سەۋىيىسىگە ئاساسەن ۋاقىتنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇشى، ئالدى بىلەن بىلىدىغانلىرىنى يېزىشى، ھەر بىر سوئالغا ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىپ، ئۆزىنىڭ ئوگەنگەن بىلىملىرىنى قەغەز يۈزىدە ئىپادىلەش ئىقتىدارىنى ئەڭ يۇقىرى چەكتە جارى قىلدۇرۇشى لازىم. جاۋاب بېرىپ بولغاندىن كېيىن، ۋاقىت يار بەرسە بەرگەن جاۋابلىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈپ چىقىشى، سەزگەن خاتالىقلارنى تۈزىتىپ بېگىشى لازىم. يېغىپ ئېيتقاندا ئوقۇغۇچىلار ئوگەنگەن بىلىمنى ئاساس، مۇقىم روھىي ھالىتىنى كاپالەت قىلغان ئاساستا، مەسىلىلەرنى ئىلمىي تاكتىكا بىلەن ھەل قىلسلا، ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانىنى ياخشى بېرەلەيدۇ.

لیۇجاڭتاۋ

ئاتا ئىزىدىن

- ئاپتونوم رايون بويىچە گەمگەك ئەمۇنچىسى ئامىنە جۇمە توغرىسىدا

پەخرىنسا ئابدۇللاھ

ئامىنە جۇمەنىڭ ئالدىدا «خەلق» مېھمانخانىسىدا داۋاملىق مۇلازىم بولۇپ ئىشلەپ بىلەن ئېرىنىڭ دېگىنى بويىچە ئۆيىدە ئولتۇرۇپ راھەت - پاراغەت ئىچىدە تۇرمۇش كەچۈرۈشتىن ئىبارەت ئىككى يول تۇراتتى. ئۇ بۇ ئىككى يولنىڭ قايسىسىنى تاللاش توغرىسىدا قاتتىق باش قاتۇردى...

ئۇ بۇرۇن سىياسىي قانۇن كادىرلار شۆيۈەننىڭ چاقىرىق قەغىزىنى تاپشۇرۇۋېلىپ ئېلىپمۇ ئوقۇشقا بارماي، ئانىسى 30 يىل يۇرەك قېنىنى سەرپ قىلىپ ئىشلىگەن قەشقەرشەھەرلىك «خەلق» مېھمانخانىسىغا كۆتكۈچى بولۇپ كىردى. ئۇ بۇ مېھمانخانىغا كىرگەندىن كېيىن ئاشخانا كۆتكۈچىسى، مۇلازىم، تازلىق ئىشچىسى بولۇپ ئىشلەپ، تەشكىل ۋە ئاممىنىڭ ھۆرمىتى، ئىشەنچىسىگە ئېرىشتى. ئىلگىرىكى مېھمانخانا ئالىي دەرىجىلىك مېھمانخانىغا ئۆزگەرتىلگەندە، تەشكىل ئۇنى مېھمانخانىنىڭ مۇلازىملىقىغا ئالماشتۇردى. ئۇ يېڭى خىزمەتكە ماسلىشىش ئۈچۈن، ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، تاپشۇرۇلغان ۋەزىپىلەرنى تېرىشىپ ئورۇندىدى. مۇلازىملىق سۈپىتىنى ئۈستۈردى. رەھبەرلىك ئۇنىڭغا يېڭى قوبۇل قىلىنغان 15 قىزنى تەربىيىلەشنى تاپشۇرغاندا، ئۇلارغا مۇلازىملىق كەسپىنى سەۋرچانلىق بىلەن ئۆگەتتى. ئامىنەنىڭ كۆڭۈل قويۇپ تەربىيىلىشى بىلەن بۇ قىزلار قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ئۆز كەسپىنى پوختا ئىگىلەپ، لايىقەتلىك كۆتكۈچىلەردىن بولۇپ قالدى. قىسقا ۋاقىت ئىچىدىلا ئامىنەنىڭ «15 سىگىلىسى» بار بولدى. ئۇلار ئۆزئارا ئىتتىپاقلىشىپ، بىرلىكتە ئالغا بېسىپ، تەشكىلنىڭ ئۇمىدىنى يەردە قويمىدى. ئۇلارغا «رەھمەت خەت» لىرىمۇ ئۇزۇلمەي كېلىپ تۇردى. ئامىنە جۇمە ئەنە شۇنداق جاپالىق ئەجرىگە يارىشا ھەر يىلى قەشقەر ۋىلايىتى، قەشقەر شەھىرى بويىچە «مۇنەۋۋەر كۆتكۈچى»، «ئەمگەك نەمۇنىچىسى» بولۇپ ئېرى ئۇنىڭ ئالدىغا توپ - توپ پۇللارنى تاشلاپ «ئاشۇ خىزمىتىگىدىن ۋاز كەچسەگلا، نېمە دېسەڭ شۇنى قىلىپ بېرەي، بالمىز يېتىم بولۇپ قالمىسۇن» دېگەن كۆنلەرمۇ بولدى. قانداق قىلىش كېرەك؟ ئۇ ئېرىنىڭ كىرا ماشىنىسى ھەيدەپ تاپقان پۇلىغا تايىنىپ تۇرمۇش كۆچۈرۈشى كېرەكمۇ؟ ياق، ئۇ بۇ قېتىم قەتئىي ئىرادىگە كەلدى. ئۇيدە ئولتۇرۇپ راھەت تۇرمۇش كەچۈرۈشتىن ۋاز كېچىپ، ئانىسىنىڭ ئىزىنى بېسىپ ئادەتتى بويىچە كىر - قات يۇيۇشقا يارەملىشىپ بولغاندىن كېيىن، قولىغا پەلەي، پۇتىغا رېزىنكە ئۆتۈك كىيىپ ھاجەتخانا تازىلاۋاتاتتى. دەل شۇ چاغدا بىر ئىش بىلەن ئىزدەپ كەلگەن ئېرى ئۇنىڭغا قاراپ ۋارقىراپ كەتتى:

— مەن سېنىڭ ئاكتېپلىقىڭغا قاراپ مېھمانخانىنىڭ خىزمەتچىسىمكىن دەپتىمەن، ئەمەلىيەتتە ھاجەتخانا تازىلايدىغان تازلىق ئىشچىسىكەن سەنغۇ! نەچچە ۋاقىتتىن بۇيان سېنىڭ ئاشۇ قولۇڭدا ئەتكەن تاماقنى يەپ كەپتىمەن - دە... بولدى يۇر، مېنى دېسەڭ بۇ خىزمەتنى تاشلا! مەن سېنىڭ بىر ئاي ھاجەتخانا تازىلاپ تاپقان پۇلۇڭنى بىر كۈندە بېرىمەن، ئويدە ئولتۇرۇپ بالنى باق!

ئامىنە كۆزىگە ياش ئالغان ھالدا، ئېرىگە خىزمەت ئەھۋالىنى چۈشەندۈرۈشكە باشلىدى. بىراق ئېرى ئۇنىڭ چۈشەندۈرۈشىگە قۇلاق سېلىش تۇگۈل، ئەكسىچە « ياكى خىزمىتىڭگە تۇر، ياكى بالا بىلەن ماڭا تۇر، ئىككىسىنىڭ بىرىنى تاللا» دېگەندە، ئۇ سەل گاڭگىراپ قالدى. ئېرى ئۇنىڭ ئالدىغا توپ - توپ پۇللارنى تاشلاپ «ئاشۇ خىزمىتىڭدىن ۋاز كەچسەگلا، نېمە دېسەڭ شۇنى قىلىپ بېرەي، بالمىز يېتىم بولۇپ قالمىسۇن» دېگەن كۆنلەرمۇ بولدى. قانداق قىلىش كېرەك؟ ئۇ ئېرىنىڭ كىرا ماشىنىسى ھەيدەپ تاپقان پۇلىغا تايىنىپ تۇرمۇش كۆچۈرۈشى كېرەكمۇ؟ ياق، ئۇ بۇ قېتىم قەتئىي ئىرادىگە كەلدى. ئۇيدە ئولتۇرۇپ راھەت تۇرمۇش كەچۈرۈشتىن ۋاز كېچىپ، ئانىسىنىڭ ئىزىنى بېسىپ ئادەتتى بويىچە كىر - قات يۇيۇشقا يارەملىشىپ بولغاندىن كېيىن، قولىغا پەلەي، پۇتىغا رېزىنكە ئۆتۈك كىيىپ ھاجەتخانا تازىلاۋاتاتتى. دەل شۇ چاغدا بىر ئىش بىلەن ئىزدەپ كەلگەن ئېرى ئۇنىڭغا قاراپ ۋارقىراپ كەتتى:

— مەن سېنىڭ ئاكتېپلىقىڭغا قاراپ مېھمانخانىنىڭ خىزمەتچىسىمكىن دەپتىمەن، ئەمەلىيەتتە ھاجەتخانا تازىلايدىغان تازلىق ئىشچىسىكەن سەنغۇ! نەچچە ۋاقىتتىن بۇيان سېنىڭ ئاشۇ قولۇڭدا ئەتكەن تاماقنى يەپ كەپتىمەن - دە... بولدى يۇر، مېنى دېسەڭ بۇ خىزمەتنى تاشلا! مەن سېنىڭ بىر ئاي ھاجەتخانا تازىلاپ تاپقان پۇلۇڭنى بىر كۈندە بېرىمەن، ئويدە ئولتۇرۇپ بالنى باق!

ياكى مېھمانلارغا قوپاللىق قىلمىدى. ئۆزىنىڭ خىزمەت دائىرىسىدىن سىرت كۆنىگە ئىككى قېتىم ھاجەتخانا تازىلاشنى قوشۇمچە ئۈستىگە ئالدى. كېيىنچە ئۇ بۆرەك، رېماتىزم كېسىلىگە گىرىپتار بولۇپ يۇز، قوللىرى ئىششىپ كەتسىمۇ خىزمەت ئورنىدىن ئايرىلمىدى.

1991 - يىلىنىڭ مەلۇم بىر كۈنى، ئامىنە ئەمدىلا كەچلىك سمېنا ئالمىشاي دەپ ئورغاندا، 204- نومۇرلۇق ياتاقتىن «قۇتقۇزۇڭلار!» دېگەن ئېچىنىشلىق ئاۋاز ئاڭلاندى. ئۇ ئاۋاز چىققان ياتاقتا كىرگەندە يەردە تېپىرلاپ ياتقان بىر ئەرنى كۆردى. ئۇ يەنە بىر مۇلازىم بىلەن بىرلىكتە ئۇنى دوختۇرخانىغا ئاپىرىپ قۇتقۇزۇشقا يارەملەشتى. ئۇ كىشى ئىسپىرتتىن زەھەرلەنگەن بولۇپ، دوختۇرخانىدىن قايتىپ چىققاندىن كېيىن، ئامىنەگە 3000 يۈەن پۇل تەڭلەپ رەھمەت ئېيتتى. ئەمما ئۇ: «بۇ بىزنىڭ مەجبۇرىيىتىمىز» دەپ پۇلنى ئېلىشنى رەت قىلدى. ئۇ خىزمەت جەريانىدا مېھمانلار ياتاقتا ئونتۇپ قالغان 10 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق قىممەتتىكى ئالتۇن بۇيۇم ۋە مال - مۈلۈكنى تاپشۇرۇپ بېرىپ، مېھمانخانىنىڭ ئىناۋىتىنى ئۆستۇرۇشكە تۆھپە قوشتى.

ئامىنە ئالىي مەكتەپتە ئوقۇش پۈرسىتىدىن، بەختلىك ئائىلىسىدىن ۋاز كېچىپ ئالدىنقى خىزمەت ئورنىدا جاپا چېكىپ ئىشلەپ زور شەرەپكە ئېرىشتى. ئۇ 1992 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەرەققىياتىدىكى نەمۇنىچى»، «مەملىكەتلىك ئەمگەك نەمۇنىچىسى» بولۇپ دۆلەت رەھبەرلىرى بىلەن كۆرۈشۈش پۈرسىتىگە ئېرىشتى. 1994 - يىلى شەرەپ بىلەن پارتىيەگە كىردى. 1995 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە «ئەمگەك نەمۇنىچىسى» بولدى.

خۇ جىنتاۋ جىلىندا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە مۇنۇلارنى تەكىتلىدى:
ئەسىر ھالقيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىش مۇساپىسىدە پارتىيە قۇرۇلۇشىنى داۋاملىق زور كۈچ بىلەن ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، چاڭچۈن، 26 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، شۇجۇچۇنىڭ شۇجىسى خۇجىنتاۋ يېقىندا جىلىندا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: ئەسىر ھالقيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىش ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۇرۇپ، پارتىيە قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت بۇ يېڭى ئۇلۇغ قۇرۇلۇشنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. نۆۋەتتە يولداش جياڭ زېمىننىڭ تىرىشچ يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇش توغرىسىدىكى مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، كادىرلار قوشۇنى ۋە رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كېچىكتۈرۈشكە بولمايدىغان مۇھىم ۋەزىپە سۈپىتىدە چىڭ ۋە ياخشى تۇتۇش كېرەك.

خۇ جىنتاۋ 6 - ئاينىڭ 21 - كۈنىدىن 26 - كۈنىگىچە ج ك پ جىلىن ئۆلكىلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى جاڭ دېجياڭ، ئۆلكە باشلىقى ۋاڭ يۇنكۇن قاتارلىق كىشىلەرنىڭ ھەمراھلىقىدا جىلىن، چاڭچۇن قاتارلىق شەھەرلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە زاۋۇت، سېخ، ئېتىزلىقلارغا، دېھقانلار ۋە شەھەر ئاھالىسىنىڭ ئويلىرىگە بېرىپ، ئاساسىي قاتلامدىكى كادىرلار ۋە ئامما بىلەن سەمىمىي مۇڭدىشىپ، ئۇلارنىڭ خىزمەت، ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش ئەھۋالىنى تەپسىلىي ئىگىلىدى، ئۇلار بىلەن ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتنىڭ ئۇلۇغۋار پىلانى ئۈستىدە كېڭەشتى.

دېخۇي شەھرىنىڭ شېئياڭ يېزىسىدا بىر قىسىم يېزا، كەنت كادىرلىرى خۇجىنتاۋغا دېھقانلارنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش جەريانىدا دۇچ كەلگەن بىر قىسىم مەسىلىلەرنى ئىنكاس قىلغاندا خۇجىنتاۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى يېزا ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش، دېھقانلارنى ھاللىق سەۋىبىگە يۆرۈش قىلىشقا يېتەكلەش، سوتسىيالىستىك يېڭى يېزا قۇرۇشنى زىچ چۆرىدىگەن ھالدا ئېلىپ بېرىش كېرەك. بۇنىڭدا ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت ئاچقۇچنى تۇتۇش، بولۇپمۇ باشلامچىلارنى ياخشى تاللاش كېرەك. بۇلاردىن باشقا، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى ئىستايىدىل ياخشى تۇتۇپ، ياش دېھقانلار ئارىسىدىن ئاكتىپلارنى يېتىشتۈرۈش ۋە پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، شەرت تەشكىلاتنىڭ ئامىنى ئۈيۈشتۇرۇش كۈچىنى يەنمۇ ئاشۇرۇش، ئامما ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش لازىم.

خۇجىنتاۋ ئۆلكىلىك پارتكوم، ئۆلكىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ خىزمەت دوكلاتلىرىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: يولداش جياڭ زېمىننىڭ يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇش توغرىسىدا قىلغان سۆزى يېڭى ۋەزىيەتتە پارتىيە قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت بۇ ئۇلۇغ قۇرۇلۇشنى يەنمۇ ئىلگىرى سۈرۈشتە، ھازىر ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدە رەھبەرلىك بەنزىلىرى ۋە كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىشتا ئىنتايىن مۇھىم يېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە. شۇڭا ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار جياڭ زېمىننىڭ سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشى، ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈشتە تۆپ ئاساسلىقى، ماركسىزم، لېنىنزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى، بولۇپمۇ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسىنى تىرىشچ ئۆگىنىش كېرەك. نەزەريىنى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، ئۇيغۇرچە، قازاقچە، موڭغۇلچە، شىبەچە ۋە سۇيېكتىپ دۇنيانى ئۆزگەرتىشكە يېتەكچىلىك قىلىش كېرەك. پارتىيىنىڭ كادىرلار لۇشيەنى ۋە فاڭجېن، سياسەتلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش، سياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش، توغرا كەيپىياتنى تەكتلەش، كادىرلارنى قەتئىي تۇرغا پارتىيىنىڭ كادىرلار ئۆلچىمى ۋە بەلگىلەنگەن خىزمەت تەرتىپى بويىچە تاللاپ ئۆستۈرۈش، ئىشقا قويۇش، ئادەم تەربىيەلەش، ئادەم تاللاش، ئادەم ئىشلىتىش ۋە ئادەم باشقۇرۇشنىڭ توغرا يولغا قويۇلمىغان قائىدە - نىزام تەرتىپىنى ئۆزگەرتىش، ماسلىشىش جەھەتتىكى ناتوغرا ئىستىللارنىڭ قەتئىي ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى توگىتىش كېرەك. مۇنەۋۋەر، ياش كادىرلارنى يېتىشتۈرۈش، تاللاپ ئۆستۈرۈش خىزمىتىنى يەنمۇ چىڭ ۋە ياخشى تۇتۇش، پېتىشتۈرۈش جەھەتتە تىرىشچ كۈچ سەرپ قىلىش، بولۇپمۇ ياش كادىرلارنى ئاساسىي قاتلاملارغا، جاپالىق ۋە قىيىنچىلىق كۆپ جايلارغا، پارتىيە ۋە ئامما ئەڭ ئېھتىياجلىق جايلارغا بېرىپ چىنىقىپ، ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، ئىستىلىنى توغرىلاپ، قابىلىيىتىنى ئۆستۈرۈشكە يېتەكلەش كېرەك.

پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزامغا دائىر قائىدە - نىزام تەربىيسى پۈتۈن پارتىيىدە ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇلماقتا

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجاڭ، 26 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكى بۈگۈن ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىدىن يولداش جياڭ زېمىننىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن سۆھبەت يىغىندا قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشنى ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلدى: يولداش جياڭ زېمىننىڭ سۆزى ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ قوشۇننىي كۆچەيتىشته ئىنتايىن كۆچلۈك رېئال يېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە. ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى كادىرلارنى جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىش، ئۇنىڭ روھىي ماھىيىتىنى چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈۋېلىشقا ئۈيۈشتۇرۇشى كېرەك. ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى ئۆزلىرىنىڭ ۋەزىپىسىنى ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈشى، ئىنتىزام ۋە قانۇنغا ئەمەل قىلىشنى ئىزچىل كۈچەيتىشى، ئىنتىزام ۋە قانۇنغا ئەمەل قىلىشنى ئىزچىل كۈچەيتىشى، ئىنتىزام ۋە قانۇنغا ئەمەل قىلىشنى ئىزچىل كۈچەيتىشى كېرەك.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلدى: ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى ئەمەلىيلەشتۈرۈشى، ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى كادىرلار قوشۇنى چىڭ تۇتۇپ، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى خىزمىتىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشى كېرەك. يولداش جياڭ زېمىننىڭ سۆزىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 4-، 5 - ئومۇمىي يىغىنلىرىنىڭ روھى ۋە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ يېڭى دەۋرده ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى نەزەريىسىنى ئۆگىنىش بىلەن، ئۆز ئورنىنىڭ كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنىڭ ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ئۇنىۋېرسال قانۇنىيەتنى ۋاستە قىلىپ، تەربىيىنى ئىلگىرى سۈرگەن.

مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكىنىڭ ئالاقىدار مەسئۇللىرى مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: قائىدە- نىزام تەربىيسى پائالىيىتى جايلار، تارماقلاردا ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇلغان بولسىمۇ، بەلگىلىمەلەر توغرىسىدا ئومۇميۈزلۈك تەربىيە ئېلىپ بېرىشنى ئوتتۇرىغا قويغانىدى. بۇ روھنى ئىزچىللاشتۇرۇش ئۈچۈن، مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكى مەخسۇس ئوتتۇرۇش چىقىرىپ، تەربىيە پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش تەلەپىنى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ قېتىمقى قائىدە - نىزام تەربىيسىگە ماسلىشىش ئۈچۈن، مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكى كۆچ ئۈيۈشتۇرۇپ، «پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزامغا دائىر قائىدە - نىزام قوللانمىسى»نى تۈزۈپ چىقىپ، «پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزامغا دائىر قائىدە - نىزام ئۆگىنىش قوللانمىسى»نى تۈزۈپ چىقتى. بۇ ئىككى قوللانما پائالىيەتنىڭ ئاساسىي قوللانمىسى قىلدى.

ئىگىلىنىشچە، ئۆگىنىش پائالىيىتىدە جايلار، تارماقلار رەھبەرلىك ئورگانلىرى، پارتىيىلىك رەھبىرى كادىرلارنى قائىدە- نىزام تەربىيسىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلغان. قائىدە- نىزام تەربىيسىدە ئەمەلىي ئۇنۇم ھاسىل قىلىش ئۈچۈن، جايلار، تارماقلار ھەر خىل شەكىللەرنى قوللىنىپ، پائالىيەتنى ۋاستە قىلىپ، تەربىيىنى ئىلگىرى سۈرگەن.

مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكىنىڭ ئالاقىدار مەسئۇللىرى مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: قائىدە- نىزام تەربىيسى پائالىيىتى جايلار، تارماقلاردا ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇلغان بولسىمۇ، ئومۇمىي جەھەتتىن ئېيتقاندا، تەربىيە مەزمۇنى ئاددىي، شەكلى يەكسان، ئۇسۇلى بىر تەرەپلىمە بولۇپ، تەربىيە ئۈنۈمى ئىدىيىدىكى ئەمەلىي ئىشلارغا ئاز تەسىر كۆرسەتكەن. بۇ ئەھۋال ئاساسلىقى ئىدىيىدىكى سەۋەنلىكتىن كېلىپ چىققان. ئۇنداق بولغاچقا، ئىدىيىدىكى سەۋەنلىكنى تۈزىتىش، ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، ئىدىيىنى ئۆزگەرتىش ئارقىلىق ئىشلارنى ياخشى قىلىش ئۈچۈن، تەربىيە مەزمۇنىنى بېيىتىش، تەربىيە شەكلىنى ئۆزگەرتىش، تەربىيە ئۇسۇلىنى يېڭىلاش، تەربىيە ئۈنۈمىنى ئاشۇرۇش كېرەك.

مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكى ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، جياڭ زېمىننىڭ «1 - ئىيۇل»نى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن سۆھبەت يىغىنىدا قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجاڭ، 26 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكى بۈگۈن ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىدىن يولداش جياڭ زېمىننىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن سۆھبەت يىغىنىدا قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلدى: يولداش جياڭ زېمىننىڭ سۆزى ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ قوشۇننىي كۆچەيتىشته ئىنتايىن كۆچلۈك رېئال يېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە. ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى كادىرلارنى جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىش، ئۇنىڭ روھىي ماھىيىتىنى چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈۋېلىشقا ئۈيۈشتۇرۇشى كېرەك. ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى قوشۇننىي چىڭ تۇتۇپ، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى خىزمىتىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشى كېرەك. يولداش جياڭ زېمىننىڭ سۆزىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 4-، 5 - ئومۇمىي يىغىنلىرىنىڭ روھى ۋە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ يېڭى دەۋرده ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى نەزەريىسىنى ئۆگىنىش بىلەن، ئۆز ئورنىنىڭ كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنىڭ ئەمەلىيتى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ئۇنىۋېرسال قانۇنىيەتنى ۋاستە قىلىپ، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى يەنمۇ زورايتىش، ھازىر قانات يايدۇرۇلۇۋاتقان «ئىككىدىن ئۆگىنىش» پائالىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، سىستېما بويىچە ئۆگىنىشنى تەكتلەش، سياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشنى، تەسىرقىنىش كۈچى ئاجىز، ئۈنۈمى ياخشى بولمىغان ئەمەلىي ئىشلارنى ئۆزگەرتىشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلدى: ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى ئەمەلىيلەشتۈرۈشى، ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى كادىرلار قوشۇنى چىڭ تۇتۇپ، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى خىزمىتىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشى كېرەك. يولداش جياڭ زېمىننىڭ سۆزىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 4-، 5 - ئومۇمىي يىغىنلىرىنىڭ روھى ۋە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ يېڭى دەۋرده ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى نەزەريىسىنى ئۆگىنىش بىلەن، ئۆز ئورنىنىڭ كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنىڭ ئەمەلىيتى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ئۇنىۋېرسال قانۇنىيەتنى ۋاستە قىلىپ، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى يەنمۇ زورايتىش، ھازىر قانات يايدۇرۇلۇۋاتقان «ئىككىدىن ئۆگىنىش» پائالىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، سىستېما بويىچە ئۆگىنىشنى تەكتلەش، سياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشنى، تەسىرقىنىش كۈچى ئاجىز، ئۈنۈمى ياخشى بولمىغان ئەمەلىي ئىشلارنى ئۆزگەرتىشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلدى: ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى ئەمەلىيلەشتۈرۈشى، ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى كادىرلار قوشۇنى چىڭ تۇتۇپ، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى خىزمىتىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشى كېرەك. يولداش جياڭ زېمىننىڭ سۆزىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 4-، 5 - ئومۇمىي يىغىنلىرىنىڭ روھى ۋە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ يېڭى دەۋرده ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى نەزەريىسىنى ئۆگىنىش بىلەن، ئۆز ئورنىنىڭ كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنىڭ ئەمەلىيتى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ئۇنىۋېرسال قانۇنىيەتنى ۋاستە قىلىپ، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى يەنمۇ زورايتىش، ھازىر قانات يايدۇرۇلۇۋاتقان «ئىككىدىن ئۆگىنىش» پائالىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، سىستېما بويىچە ئۆگىنىشنى تەكتلەش، سياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشنى، تەسىرقىنىش كۈچى ئاجىز، ئۈنۈمى ياخشى بولمىغان ئەمەلىي ئىشلارنى ئۆزگەرتىشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلدى: ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى ئەمەلىيلەشتۈرۈشى، ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى كادىرلار قوشۇنى چىڭ تۇتۇپ، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى خىزمىتىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشى كېرەك. يولداش جياڭ زېمىننىڭ سۆزىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 4-، 5 - ئومۇمىي يىغىنلىرىنىڭ روھى ۋە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ يېڭى دەۋرده ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى نەزەريىسىنى ئۆگىنىش بىلەن، ئۆز ئورنىنىڭ كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنىڭ ئەمەلىيتى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ئۇنىۋېرسال قانۇنىيەتنى ۋاستە قىلىپ، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى يەنمۇ زورايتىش، ھازىر قانات يايدۇرۇلۇۋاتقان «ئىككىدىن ئۆگىنىش» پائالىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، سىستېما بويىچە ئۆگىنىشنى تەكتلەش، سياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشنى، تەسىرقىنىش كۈچى ئاجىز، ئۈنۈمى ياخشى بولمىغان ئەمەلىي ئىشلارنى ئۆزگەرتىشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىشنى تەلەپ قىلدى.

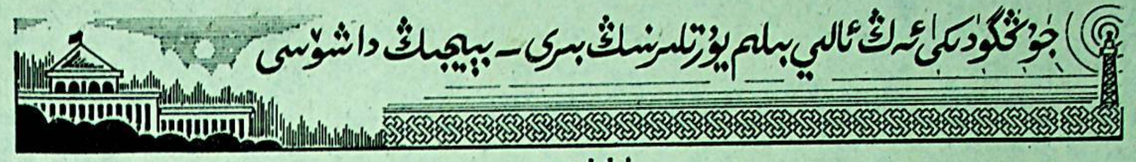
پىنشىتوروش ۋە پارتىيىگە ئەڭ قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، شەرت - شارائىتقا قاراپ ئىش كۆرگەن ھالدا كوللېكتىپنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالي كۆچىنى زورايتىش، پارتىيە ئىشتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ 6 - ئومۇمىي يىغىنى پۈتۈن پارتىيىدە پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق قۇرۇلۇشىغا دائىر سىنئالغۇ فىلمىنى ئىشلەپ، ئۇلارنى تەربىيىسى پائالىيىتى جايلار، تارماقلاردا ئومۇمىيۈزلۈك قانات يايدۇرۇلغان بولسمۇ، تەرەققىياتى يەنىلا تەكشى ئەمەس، ئاز سانداىكى رايونلار ۋە تارماقلارنىڭ بۇ خىزمەتنى ئورۇنلاشتۇرۇشى بىر قەدەر ئاجىز، مەركىزي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكىنىڭ تەشۋىقات - تەربىيە ئىشخانىلىرى قائىدە - نىزام تەربىيىسىدە ئەمەلي ئۈنۈم ھاسىل قىلىش ئۈچۈن، جايلار، تارماقلارنىڭ قانات يايدۇرۇشىغا يېتەكچىلىك، ھەيدەكچىلىك قىلىدىكەن ۋە ئۇنى تەكشۈرۈپ تۇرىدىكەن.

ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار ئىش ۋە جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى

(بېشى 1 - بەتتە)

پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ ئاچقۇچى - كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتە. «1 - ئىيۇل» ھارپىسىدا يولداش جيانگ زېمىن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرلەش سۆھبىتە يىغىندا تەكتلەپ مۇنداق دېدى: تىرىشىپ يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنىنى قۇرۇش - كېچىكتۈرۈشكە بولمايدىغان زور ۋەزىپە. «بىز قۇرامىچى بولغان يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى سوتسىيالىزمچى سىياسەتچىگە خاس ساپاغا ئىگە رەھبىري تايانچلار يېتەكچىلىكىدىكى ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك كادىرلا قوشۇنىدىن ئىبارەت. بۇ، پارتىيە، ھۆكۈمەت كادىرلىرى، كارخانا باشقۇرۇش كادىرلىرى، پەن - تېخنىكا كادىرلىرى ۋە باشقا سەپلەردىكى كادىرلاردىن تەشكىل قىلىنغان زور قوشۇن». جيانگ زېمىن پارتىيىلىك كادىرلار، ئالدى بىلەن رەھبىري كادىرلار ھازىرلاشقا تېگىشلىك بەش تۈرلۈك ئاساسي سىياسي، كەسپي ساپانى ئوتتۇرىغا قويۇپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: سىياسي، كەسپي ساپانى ئۆستۇرۇشتە ئالدى بىلەن ئۇزاقتىچە چوڭقۇر ئۆگىنىش كېرەك، ئەڭ ئاساسلىقى، ماركسزم، لېنىنزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى، بولۇپمۇ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، كادىرلارنى ئەمەلىيەت داۋامىدا چىنىقتۇرۇشتا چىڭ تۇرۇش، كادىرلار ئۆزىنىڭ تارىخي مەسئۇلىيىتىنى ئېنىق تونۇپ، خەلق ئاممىسىنىڭ ئەمەلىيەتتىكە ئاكتىپ ئاتلىنىشى كېرەك. ئۇ ياش كادىرلاردىن سەمىمي ئۈمىد كۈتتى، ئۇلارنىڭ توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، توغرا سىياسي مەيدان ۋە سىياسي يۆنىلىشتە چىڭ تۇرۇپ، ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش، ئىلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ سىناقلىرىغا بەرداشلىق بېرىشنى ئۈمىد قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: «مۇشۇنداق يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇش پارتىيىمىزنىڭ باشتىن ئاخىر دەۋرىنىڭ ئالدىدا ھېچىشقا كاپالەتلىك قىلىپ، ھەر خىل خېيىم - خەتەرنىڭ سىناقلىرىغا بەرداشلىق بېرىپ، ئىلھىمز خەلقىگە رەھبەرلىك قىلىپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىنى ئۈزلۈكسىز ئالغا سلجىتىشنىڭ ئېھتىياجى. ھەر دەرىجىلىك پارتكومىلار ئىدىيىۋى تونۇشنى چوقۇم ئۆستۈرۈپ، مەسئۇلىيەتچانلىق ۋە تەخىرسىزلىك تۇيغۇسىنى كۈچەيتىپ، خىزمەت سالمىقىنى يەنمۇ زورايتىپ، ئىدىيىۋى - سىياسي قۇرۇلۇشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئومۇمىيلىقىغا مۇناسىۋەتلىك بۇ زور ئىشنى چىڭ، ياخشى تۇتۇشى، قىلچە سەل قارىماسلىقى ۋە بوشاشتۇرماسلىقى كېرەك». يولداش جيانگ زېمىننىڭ سۆزىدە ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىش، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىشكە كاپالەتلىك قىلىشنىڭ ئاچقۇچى ئېنىق كۆرسىتىپ بېرىلدى، پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلار، بولۇپمۇ رەھبىري كادىرلار ھۆنى ئەستايىدىل ئوگىنىشى، قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇشى كېرەك.

ساپا — قۇدرەتلىك كۈچ. پارتىيىنىڭ كادىرلار قوشۇنى ياخشى سىياسي ساپا، ئىدىيىۋى ساپا، ئىنتىزام ساپاسى، ئىستىل ساپاسى، كەسپي ساپا قاتارلىقلارنى ھازىرقى زامان سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشنىڭ ئۇيۇشۇشچانلىقى، جەڭگىۋارلىقى، ئىجادچانلىقىنى زور دەرىجىدە كۈچەيتىپ، خەلق ئاممىسىنى تېخمۇ ياخشى سەپەرۋەر قىلىپ، ئىنتىپاقلاشتۇرۇپ، جۇڭخۇا ئىلىنى گۈللەندۈرۈش ئۇلۇغۋار غايىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن كۈرەش قىلغىلى بولىدۇ. 57 مىليوندىن كۆپرەك ئەزاغا ئىگە مۇشۇنداق چوڭ پارتىيە ئۈچۈن ئېيتقاندا، پارتىيىنىڭ ئابرويىنىڭ يۇقىرى - تۆۋەن بولۇشى، جەڭگىۋارلىقىنىڭ كۈچلۈك - ئاجىز بولۇشى ئەزالىرىنىڭ سانىغا ئەمەس، ساپاسىغا باغلىق. پارتىيىنىڭ كادىرلار قوشۇنى ساپاسىنىڭ ئۆسۈشى مۇقەررەر ھالدا پارتىيە ساپاسىنىڭ ئۆسۈشىگە تۈرتكە بولىدۇ؛ پارتىيە ساپاسىنىڭ ئۆسۈشى مۇقەررەر ھالدا پۈتكۈل مىللەت ساپاسىنىڭ ئۆسۈشىگە تۈرتكە بولىدۇ؛ پارتىيە، پۈتكۈل مىللەت ساپاسىنىڭ ئۆسۈشى جەزمەن ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ غەلبىسىگە ئىلگىرىلىشىگە تۈرتكە بولىدىغان غايەت زور ماددىي كۈچكە ئايلىنىدۇ. پارتىيىمىزدىكى يولداشلار ساپا ئېگى، ساپا قارىشىنى زور دەرىجىدە كۈچەيتىشى، ساپاسىنى تېخمۇ ئاشلىق ئۆستۇرۇپ، پارتىيە قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت ئومۇمىيۈزلۈك ئىلگىرىلەشنى ئەڭ ئاساسلىق ۋەزىپە قىلىپ، ئىدىيىۋى ساپا، ئىنتىزام ساپاسى، ئىستىل ساپاسى، كەسپي ساپا قاتارلىقلارنى ھازىرقى زامان سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشنىڭ ئېھتىياجىغا ماسلاشتۇرۇشنى ئاساس قىلىپ، ئىدىيىۋى - سىياسي قۇرۇلۇشنى كۈچەيتى

لیۇ لېجيەن

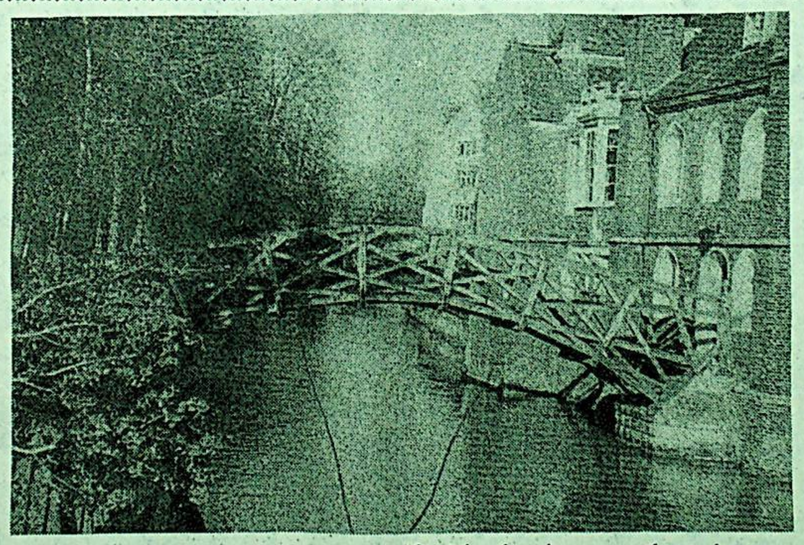
پېيجىڭ داشۇسى دۆلەت ماۋارىپ كومىتېتىغا بېۋاستە قاراشلىق نۆۋەتلىق ئالىي مەكتەپ بولۇپ، جۇڭگودىكى ئەڭ ئالىي بىلىم يۇرتلىرىنىڭ بىرى.

پېيجىڭ داشۇسى ئۇزاق شانلىق تارىخقا ئىگە. جۇڭگونىڭ يېقىنقى 100 يىللىق تارىخىدىكى چوڭ-چوڭ ۋەقەلەر پېيجىڭ داشۇسىدىن باشلانغان ياكى پېيجىڭ داشۇسى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك. پېيجىڭ داشۇسى جۇڭگونىڭ يېقىنقى زامان تارىخىدىكى قانۇنىنى ئۆزگەرتىپ، دۆلەتنى گۈللەندۈرۈش مەرىكىلىرىنىڭ مەسئۇلى. 1898-يىلىدىكى ۋۇشۇي قانۇن ئۆزگەرتىش مەرىكىتى مەغلۇب بولغان بولسىمۇ، بۇ مەرىكەت داۋامىدا قۇرۇلغان ئەڭ ئالىي ماۋارىپ مەمۇرىي ئورگىنى - جۇڭشى ئالىي مەكتىپى ساقلىنىپ قېلىپ، بۇگۈنكى پېيجىڭ داشۇسىنىڭ ئاساسى بولۇپ قالدى. «4-ماي» مەرىكىتىنىڭ ئالدى- كەينىدە پېيجىڭ داشۇسى ئەينى ۋاقىتتا پۈتۈن مەملىكەت بويىچە قوزغالغان يېڭى مەدەنىيەت مەرىكىتىنىڭ مەركىزى بولۇپ، جۇڭگودا ئەڭ دەسلەپكى ماركسزمنى تارقىتىش بازىسى بولغانىدى. جۇڭگونىڭ ھازىرقى زامان تارىخىدا زور تەسىرگە ئىگە «4-ماي» مەرىكىتىنى پېيجىڭ داشۇسىنىڭ ئۇقۇغۇچىلىرى قوزغىغان. جۇڭگودىكى ئەڭ دەسلەپكى بىر تۇركۈم ماركسزمچىلار بۇ يەردە جۇڭگودىكى تۇنجى كومموزمچىلار گۇرۇپپىسىنى قۇرغان. جۇڭگو كومپارتىيەسىنىڭ ئاساسلىق قۇرغۇچىلىرىدىن لى داجاۋ، چېن دۇشيۇ، ماۋزېدۇڭلار پېيجىڭ داشۇسىدە خىزمەت قىلغان، پېيجىڭ داشۇسى جۇڭگو كومپارتىيەسىنىڭ قۇرۇلۇشى ئۈچۈن مۇھىم تۆھپە قوشقان. پېيجىڭ داشۇسىنىڭ ئوقۇغۇچىلىرى «9- دېكابر»، «1- دېكابر» قاتارلىق ئوقۇغۇچىلار ۋەتەنپەرۋەرلىك مەرىكىتىدە ئاساسىي كۈچلەرنىڭ بىرى بولغان. پېيجىڭ داشۇسىنىڭ ئوقۇغۇچىلىرى جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئازادلىقى ئۈچۈن ئۆزگىچە تۆھپە قوشقان. جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغاندىن كېيىن، پېيجىڭ داشۇسى دۆلەتنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك مەخسۇس ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيەلىيدىغان ۋە پەن تەتقىقات ئىلىپ بارىدىغان مۇھىم بازىسى بولۇش سۈپىتى بىلەن ئىلىمىزنىڭ سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىدا مۇھىم رول ئويناندى. 80-يىللاردا پېيجىڭ داشۇسىنىڭ ئوقۇغۇچىلىرى باش بولۇپ «ئىنتىپاقلىشىپ، جۇڭخۇانى گۈللەندۈرەيلى» دېگەن شوئارنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، بۇ شوئارغا پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ، بولۇپمۇ ياشلارنىڭ قەلب سادالىسىنى مۇجەسسەملەشتۈردى.

ئىلغار سەۋىيىگە يەتكەن، دەپ قارايدۇ. پېيجىڭ داشۇسىنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار جەمئىيەت ئورتاق ئىستىراپ قىلغان مۇنەۋۋەر ئىختىساس ئىگىلىرى ھېسابلىنىدۇ. يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن بۇيان پېيجىڭ داشۇسى 70مىڭدىن ئارتۇق تولۇق كۇرس ئوقۇغۇچىسى ۋە 10 مىڭدىن ئارتۇق ئاسپىرانت يېتىشتۈردى. بۈلار ئارىسىدىن دۆلەت ئىچى - سىرتىدا بىر قەدەر زور تەسىرگە ئىگە بىر تۇركۈم خادىم مەيدانغا كەلدى. جۇڭگو ئىلىم-پەن ساھەسىدىكىلەرنىڭ ئەڭ يۇقىرى سەۋىيىسىگە ۋەكىللىك قىلىدىغان جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيەسىنىڭ ئاكادېمىكلىرى ئىچىدە پېيجىڭ داشۇسىنى پۈتتۈرگەنلەر خېلى زور نىسبەتنى ئىگىلەيدۇ. 1992- يىلى جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيەسىگە تولۇقلاپ سايلانغان ئاكادېمىكلار ئىچىدە پېيجىڭ داشۇسىنى پۈتتۈرگەنلەر 16 % نى ئىگىلىدى.

پېيجىڭ داشۇسى ئىلىمىزنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك مەخسۇس ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەش بازىسى بولۇپلا قالماستىن يەنە ئىلىمىزنىڭ مۇھىم پەن تەتقىقات بازىسى. پېيجىڭ داشۇسىنىڭ ئاساس تەتقىقاتى جەھەتتىكى ئەھمىيلىك كۆچى زور. پېيجىڭ داشۇسى جۇڭگونىڭ ئاساس تەتقىقاتى جەھەتتە ئەڭ يۇقىرى سەۋىيىگە ۋەكىللىك قىلىدىغان دۆلەت تەبىئىي پەن مۇكاپاتىدىن 40 قا يېقىن تۈرگە ئېرىشىپ، مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى. بۇ يەردە 60-يىللاردا دۇنيا بويىچە زىلزىلە پەيدا قىلغان سۇئىنىي بىرىكتۇرۇلگەن ئىنسۇلىن بارلىققا كەلدى؛ 70-يىللاردا جۇڭگونىڭ تۇنجى مىليون سېكۇنتلۇق كومپيۇتېرى تەتقىق قىلىپ ياساپ چىقىلدى؛ 80-يىللاردا پروفېسسور لياۋشەنتاۋنىڭ «دىفىبرىنىتاللىق مەرىكەتلەندۈرۈ- گۈچى كۈچ سىستېمىسىنىڭ تۇراقلىقلىقى توغرىسىدىكى تەتقىقات»ى 3-دۇنيا پەنلەر ئاكادېمىيەسىنىڭ تۇنجى نۆۋەتلىك ماتېماتىكا مۇكاپاتىغا ئېرىشتى؛ پروفېسسور ۋاڭ شۇمن رياسەتچىلىكىدە تەتقىق قىلىپ ياساپ چىقىلغان كومپيۇتېر - لازېر نۇرى ئارقىلىق خەنزۇچە يېزىقنى تەھرىرلەپ بەت ياساش سىستېمىسى خەنزۇ يېزىقى مەتبەئە تېخنىكىسىدىكى ئىنقىلاب بولۇپ قالدى. ئولتۇرا ئۆتكۈزگۈچ تېخنىكىسى جەھەتتىكى تەتقىقات مەكتەپلىرى ئىچىدىكى ئەڭ چوڭ مۇزېي - سىكىل ئارخېئولوگىيە ۋە سەنئەت مۇزېيى؛ مەملىكىتىمىزدىكى ئالىي مەكتەپلەر ئىچىدە دەرسلىك ماتېرىياللىرى ئەڭ كۆپ نەشر قىلىنىدىغان نەشرىيات بار.

پېيجىڭ داشۇسىنىڭ چەت ئەللەردىكى ئالىي مەكتەپلەر ۋە ئىلىم -پەن ساھەسىدىكىلەر بىلەن كەڭ ئالاقىسى ۋە ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى بار. ھازىر ئۇ ئامېرىكىدىكى خارۋارد داشۇسى، ياپونىيەدىكى توكيو داشۇسى قاتارلىق دۇنيا بويىچە ئالدىنقى قاتاردىكى داشۇلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان 40 دۆلەت ۋە رايوندىكى 121 ئالىي مەكتەپ بىلەن مەكتەپ ئالاقىسى ئورناتتى. بۇ داشۇ ھەر يىلى نەچچە ئون قېتىم خەلقارا ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، ئىلىمىزنىڭ خەلقارا ئىلىم-پەن ئالماشتۇرۇش پائالىيىتى ئىلىپ بارىدىغان مەركەزلىرىنىڭ بىرى بولۇپ قالدى.

سۈرەتلەردە: كېمبرىج دەرياسىدىكى كۆۋرۈكلەر

↑ ئۇزاق تارىخى، ئۆزگىچە ماتېماتىكىلىق تەپەككۇرى ئارقىلىق دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى سايامەتچىلەرنى ئۆزىگە جەلپ قىلىۋاتقان قەدىمكى «ماتېماتىكا كۆۋرۈكى».

↓ سېنت - جون شۆيۈەننىي ئىككىگە بۆلۈپ تۇرىدىغان «ھەسرەت كۆۋرۈكى».

پېيجىڭ داشۇسىنىڭ جۇڭگونىڭ ئىلىم- پەن ساھەسىدىكى ئورنى كىشىلەر تەرىپىدىن ئورتاق ئېتىراپ قىلىندى. خەلقارا ئىلىم- پەن ساھەسىدىكى نوبېلزلۇق ژۇرناللارنىڭ بىرى بولغان ئامېرىكىدا چىقىدىغان «ئىلىم- پەن» ھەپتىلىك ژۇرنىلى 1995-يىلى جۇڭگو بويىچە ئەڭ كۆزگە كۆرۈنگەن 13 ئالىي مەكتەپنى باھالاپ چىقىپ، پېيجىڭ داشۇسىنى ھەممىنىڭ ئالدىغا قويدى. 1993-يىلى «ئاسىيا ئالىي ماۋارىپ مۇھاكىمە يىغىنى»دا پېيجىڭ داشۇسى «ئاسىيا بويىچە ئەڭ ياخشى ئون ئالىي مەكتەپ»نىڭ بىرى بولۇپ باھالىنىپ، 5 - ئورۇنغا تىزىلدى. 1995 - يىلى دۆلەت پېيجىڭ داشۇسىنى تۇنجى تۈركۈمدىكى «211 قۇرۇلۇشى» يولغا قويۇلىدىغان ئالىي مەكتەپلەر قاتارىغا كىرگۈزۈپ، پېيجىڭ داشۇسىنىڭ «211 قۇرۇلۇشى» تۈرى ئىمكانىيەت دوكلاتىنى ماقۇللىدى. ھازىر پېيجىڭ داشۇسى 21-ئەسىردە دۇنيا بويىچە ئالدىنقى قاتاردىكى داشۇ بولۇش نىشانىغا قاراپ تولۇپ تاشقان ئىشەنچ بىلەن ئىلگىرىلىمەكتە.

ئابدۇۋايىت قاسىم تەرجىمىسى

«شياڭگاڭ» دېگەن نامنىڭ كېلىپ چىقىشى

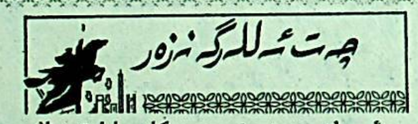
«شياڭگاڭ» دېگەن نامنىڭ كېلىپ چىقىشى توغرىسىدا بىر نەچچە خىل قاراش بار.

بىرىنچى، بۇرۇن شياڭگاڭ ئارىلىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي قىسمىدىكى شىپەيكېدا دېڭىزغا قۇيۇلىدىغان كىچىك بىر ئېقىن بار بولۇپ، بۇ ئارالدىكى ئاھالىلەر ۋە ئوتتەكەن- كەچلەنلەر بۇ يەردىن سۇ ئالىدىكەن. بۇ يەردىكى بۇلاق سۇيى سۈزۈك ھەم تاتلىق بولغاچقا، ئۇلار بۇ يەرنى شياڭجياڭ (مەززىلىك دەريا) دەپ ئاتىغانىكەن. شۇنىڭ بىلەن شياڭجياڭ دەرياسىنىڭ دېڭىزغا قۇيۇلىدىغان ئېغىزى «شياڭگاڭ» دەپ ئاتالغان.

ئىككىنچى، ئېيتىشلارغا قارىغاندا «شياڭگاڭ» دېگەن نام دېڭىز قاراقچىلىرى بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئىكەن. رىۋايەتلەردە ئېيتىلىشىچە، قەدىمكى دەۋردە شياڭگۇ دېگەن بىر ئايال دېڭىز قاراقچىسى بولۇپ، ئۇ ئەلمىگە ماھىر ھەم ئىنتايىن گۈزەل ئىكەن. ئۇ مۇشۇ ئارالنى ئىگىلەپ قاراقچىلىق قىلىپ ياشايدىكەن. شۇڭا بۇ ئارالنىڭ نامى «شياڭگۇ ئارىلى» دەپ ئاتالىپ، قىسقارتىلىپ «شياڭگاڭ» دېيىلگەنىكەن. يەنە بىر رىۋايەتتە ئېيتىلىشىچە، شياڭگاڭ ئەسلىدە دۇگۇمەن ناھىيىسىگە تەۋە بولۇپ، ئۇ يەردىن ئېسىل ئەتىر ئىشلەپ چىقىرىلىدىكەن. ئەتىر خام ئەشياسى «ۋەنشياڭ» دەپ ئاتىلىدىكەن. ئۇلار شياڭگاڭغا توپلىنىپ، كېمە ئارقىلىق ئىچكى ئۆلكىلەر ۋە ياپونىيەگە توشۇلۇپ سېتىلىدىكەن. ئەتىر خام ئەشياسى مۇشۇ پورتتىن توشۇلغاچقا، بۇ يەرنىڭ نامى «شياڭگاڭ» (ئەتىر پورتى) دەپ ئاتالغان.

ئەسئەت ئىسمائىل تەرجىمىسى

ئىراقنىڭ نېفىت تەبىئىي گاز سانائىتى

ئىراق - نېفىت، گاز بايلىقىنىڭ موللۇقى بىلەن دۇنياغا مەشھۇر. ئۇ ئوتتۇرا شەرقتىكى نېفىت ئىشلەپ چىقىرىدىغان ئاساسلىق دۆلەتلەرنىڭ بىرى، نېفىت ئېكسپورت قىلىدىغان دۆلەتلەر تەشكىلاتىنىڭ مۇھىم ئەزاسى، ئەرەب دۆلەتلىرى ئىچىدىكى نېفىت ئىشلەپ چىقىرىدىغان 2-چوڭ دۆلەت. نېفىت سانائىتى ئۇزاق ۋاقىتتىن بۇيان ئىراق خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسى بولۇپ كەلدى. ئىراق دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىدا پۈتۈنلەي نېفىت كىرىمىگە تايىنىدى. ھازىر ئىراقتا ئېنىقلانغان نېفىت زاپىسى 137 مىليون تونناغا ئىگە بولۇپ، سەئۇدى ئەرەبىستانىدىن قالسلا دۇنيا بويىچە 2-ئورۇندا تۇرىدۇ. ئۇنىڭ نېفىت زاپىسى ئوپېك (چەتكە نېفىت ئېكسپورت قىلىدىغان دۆلەتلەر تەشكىلاتى) ھەم دۇنيا نېفىت زاپىسىنىڭ 15.5 پىرسەنتى ۋە 14

ئىراق ئىراق-ئىران ئۇرۇشىدىن ئىلگىرى تەبىئىي گاز بايلىقىنى ئېچىشقا دېگەندەك ئەھمىيەت بەرمىگەنىدى. مەملىكەت بويىچە بىر نەچچىلا گاز يىغىدىغان ۋە پىششىقلايدىغان قۇرۇلما بولۇپ، يانداشما گازلارنى يىغىۋېلىشقىلا ئىشلىتىلەتتى. ئارتۇق تەبىئىي گازلارنى نېفىتلىككە قايتۇرالمايتتى، 1986-يىلىغا كەلگەندىمۇ % 80 تىن ئارتۇق تەبىئىي گاز ھاۋاغا قويۇپ بېرىپ كۆيدۈرۈۋېتىلىپ، ئىشلىتىش ئۈنۈمى % 20 كە يەتمەيتتى. ئىراق 1988- ۋە 1989- يىللىرى ياپونىيە، ئىتالىيە، كورىيە، فرانسىيە قاتارلىق دۆلەتلەر بىلەن تەبىئىي گازنى يىغىۋېلىپ پىششىقلاش بويىچە خەلقارالىق كېلىشىم تۈزۈپ، تەبىئىي گازدىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى يەنىمۇ ئۆستۈردى؛ گاز تۇرۇبىسى يانقۇزۇپ، گاز بىلەن تەمىنلەش سىستېمىسىنى مۇكەممەللەشتۈردى؛ بۇ جەھەتتىكى تەرەققىياتنىڭ ئىستىقبالى خېلى پارلاق.

ئىراقنىڭ نېفىت سانائىتى نەچچە قېتىملىق ئۇرۇشنىڭ خانىۋەيران قىلىشى

مەنبەسى تېخنىكىسىدىكى ئىنقىلاب بولۇپ قالدى. ئۇلترا ئۆتكۈزگۈچ تېخنىكىسى جەھەتتىكى تەنقىقات خەلقئارا ئىلغار سەۋىيىگە يەتتى. 90- يىللارغا قەدەم قويغاندىن كېيىن، بېيجىڭ داشۆسى ئاساس تەنقىقاتى جەھەتتىكى ئۇستۇنلۇكنى ساقلاپ قېلىش بىلەن بىللە، ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان تېخنىكىلار تەنقىقاتى، بولۇپمۇ يۇقىرى، يېڭى تېخنىكا تەنقىقاتى جەھەتتە مۇھىم نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. 1991-يىلىدىن بۇيان تەبىئىي پەن جەھەتتە جەمئىي 186 تۇرلۇك پەن تەنقىقات مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. بۇلاردىن دۆلەت دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 20 تور؛ ئۆلكە، منىستىرلىك دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 136 تۇر. بېيجىڭ داشۆسىنىڭ ئىجتىمائىي پەن جەھەتتىكى تەنقىقات نەتىجىلىرىمۇ ئىنتايىن مول بولۇپ، ئېرىشكەن مۇكاپاتىنىڭ سانى ۋە دەرىجىسى جەھەتتە مەملىكىتىمىز بويىچە ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدۇ. بېيجىڭ داشۆسىنىڭ قۇدرەتلىك پەن تەنقىقات ئەمەلىي كۈچىنى ئارقا تىرەك قىلغان ھالدا گۈرۈھى ۋەكىللىكىدىكى مەكتەپ باشقۇرغان پەن-تېخنىكا كەسپى دۆلىتىمىزدىكى ئالىي مەكتەپلەر ئىچىدە ھەممىنىڭ ئالدىدا تۇرىدۇ، ئۇلارنىڭ 1995-يىلدىكى تىجارەت سوممىسى 3 مىليارد يۈەنگە يېقىنلاشتى.

ئۇنىۋېرسال داشۆ بولغان بېيجىڭ داشۆسىدە 44 شۆبۈەن، فاكۇلتېت، 53 تەنقىقات ئورنى، 63 تەنقىقات مەركىزى بار بولۇپ، ئىجتىمائىي پەن، تەبىئىي پەن ۋە چەت ئەل تىلى بويىچە تەسىس قىلىنغان كەسپلەر بىر قەدەر تولۇق. بېيجىڭ داشۆسىدە يەنە دۆلىتىمىزدە ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدىغان ئوقۇتۇش، پەن تەنقىقات مۇئەسسەسلىرى: 15 دۆلەت دەرىجىلىك تەجرىبخانا، 4 مىليون 400 مىڭدىن ئارتۇق كىتاب قويۇلغان، مەملىكەت ئالىي مەكتەپلىرى ئىچىدە ئون مىڭ پارچە قىممەتلىك مەدەنىيەت يادىكارلىقى ساقلىنىۋاتقان، مەملىكەت ئالىي مەكتەپلىرى ئىچىدە ئالدىنقى ئورۇندا تۇرىدىغان ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنى بار. 2700 دىن ئارتۇق ئوقۇتقۇچى ئىچىدە 835 پروفېسسور، 871 دوتسېنت بار. بۇلارنىڭ 29 ى جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيەسىنىڭ ئاكادېمىكى، ئىككىسى جۇڭگو قۇرۇلۇش ئاكادېمىيەسىنىڭ ئاكادېمىكى، ئۈچى 3-دۇنيا پەنلەر ئاكادېمىيەسىنىڭ ئاكادېمىكى، 26 سى دۆلەت دەرىجىلىك گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان ياش، ئوتتۇرا ياش مۇتەخەسسىس، 300 ى دوكتور، ئاسپىرانتلار يېتەكچى ئوقۇتقۇچىسى بولۇپ، ئومۇمىي ئوقۇتقۇچىلار ئىچىدە دوكتورلۇق ئۇنۋانى ئالغانلار % 15 تىن ئاشىدۇ. بۇ داشۆدىكى جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيەسىنىڭ ئاكادېمىكلىرى، دوكتورلار يېتەكچى ئوقۇتقۇچىلىرى ھەمدە دوكتورلۇق ئۇنۋانى بار ئوقۇتقۇچىلارنىڭ سانى مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدۇ. بېيجىڭ داشۆسى ئوقۇتقۇچىلىرىنىڭ ئىلمىي مۇھاكىمە نەتىجىلىرى خەلقئارا ئىلىم-پەن ساھەسىدىكىلەرنىڭ ماختىشى ۋە ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولدى. تولۇقسىز ستاتىستىكىدىن قارىغاندا، بېيجىڭ داشۆسىنىڭ ئوقۇتقۇچىلىرىدىن 15 كىشى خەلقئارا ئىلمىي تەشكىلاتلارنىڭ رەھبەرلىك ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان، 21 كىشى ئالىي مەكتەپلەر ياكى پەن تەنقىقات ئورۇنلىرى بەرگەن پەخرىي دوكتور، ئاكادېمىك دېگەن نامغا، 14 كىشى ھەر خىل ئىلمىي پەن مۇكاپاتلىرىغا ئېرىشكەن.

بېيجىڭ داشۆسىدە ھازىر پۈتۈن كۇنلۇك تۆزۈمدە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچى 14 مىڭ 265 بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە تولۇق كۇرس ئوقۇغۇچىلىرى 9280 نەپەر، ئاسپىرانت 4055 نەپەر (دوكتورلۇق ئۇنۋانى ئېلىش ئۈچۈن ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچى 1006 نەپەر، ماگىسترلىق ئۇنۋانى ئېلىش ئۈچۈن ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچى 3049 نەپەر)، چەت ئەللىك ئوقۇغۇچى 930 نەپەر. دۆلەت ئىچى-سىرتىدىكى ئىلىم ئەھلىلىرى بېيجىڭ داشۆسىنىڭ تولۇق كۇرس سىنىپلىرىنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنى بىلىمىنىڭ چوڭقۇرلۇق ۋە كەڭلىكى جەھەتتە خەلقئارا

جۇڭگودىكى مەشھۇر سەيلگاھلارنىڭ بىرى - جيۇخۇاشەن

تىسمائىل ئەزىمەت

سەيلگاھ

جيۇخۇاشەن جۇڭگودىكى تۆت مەشھۇر سەيلگاھ - خۇاشەن، تەيشەن، ۋۇتەيشەن، جيۇخۇاشەن بۇددا سەيلگاھىنىڭ بىرى بولۇپ، ئەنخۇي ئۆلكىسىنىڭ جەنۇبىدىكى چىگيالىڭ ناھىيىسى تەۋەسىدە. ئۇ شىمالدا چاڭجيالىڭ دەرياسىغا، جەنۇبتا خۇاڭشەن شەھىرىگە، شەرقتە چىگچۇەن رايونىغا تۇتىشىدۇ.

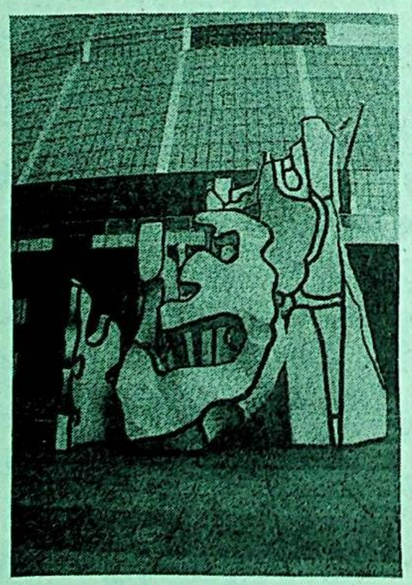
رېۋايەتلەردە ئېيتىلىشىچە، قەدىمكى زامانىدا چىگيالىڭ ناھىيىسى تەۋەسىدىكى مۇشۇ تاغلىق رايوندا ئىنتايىن قەبىھ بىر مەلئۇن ئالۋاستى ماكانلىشىپ، شۇ جايدىكى پۇقرالارغا ئېغىر بالايىئاپەت كەلتۈرۈپتۇ. شۇ جايدىكى بىر ياشانغان دېھقاننىڭ توققۇز ئوغلى بۇنىڭدىن خەۋەر تېپىپ مەردانىلىق بىلەن ئوتتۇرىغا چىقىپ، ئاشۇ ئالۋاستى بىلەن جان تىكىپ ئېلىشىش قارارىغا كەپتۇ. ئالۋاستى بىلەن توققۇز ئەزىمەت ئوتتۇرىسىدىكى ئېلىشىش ناھايىتى ئۇزاق ۋاقىت داۋاملىشىپ، ئىنتايىن پاجىئەلىك ئايالغلىشىپتۇ. ئاخىردا توققۇز ئەزىمەت قولغا قول تۇتۇشۇپ كۈچىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئالۋاستىغا بىراقلا ئېتىلىپ بېرىپ، ئۆزلىرىنىڭ تېنى بىلەن ئالۋاستىنى بېسىپ ئۆلتۈرۈپتۇ، ئۆزلىرىمۇ مەردلەرچە قۇربان بوپتۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ جەسىتى تاغقا ئايلىنىپ، ئۇستىدىن گۈل-گىياھلار ئۈنۈپ چىقىپتۇ، توققۇز ئەزىمەتنىڭ روھى شۇ تاغ ئۈستىدە ئېچىلغان «ئەرش دەرۋازىسى»دىن ئەرشكە چىقىپ كېتىپتۇ. جيۇخۇاشەن ئەنە شۇ توققۇز ئەزىمەتنىڭ شەرىپىگە قويۇلغان ئىسىم ئىكەن.

جيۇخۇاشەن جيۇخۇا بازىرىنى چەمبەر شەكلىدە ئۇراپ تۇرغان، نەچچە چوققىسى بار تاغ بولۇپ، ئۇنىڭ ئاساسىي چوققىسى - «ئون بەگ چوققىسى» دېگىز يۈزىدىن 1342 مېتر ئېگىز. سىز جيۇخۇا بازىرىنىڭ شەرقىي شىمالىدىن تاغقا قاراپ ماڭسىڭىز، ئالدى بىلەن «ئەرش دەرۋازىسى»دىن ئۆتۈپ، «ئەرش سۇپىسى»غا چىقىسىز. ئاندىن يەنە ياي شەكىللىك تاغ ئۈستى يولى بىلەن ماڭسىڭىز ھەر بىر چوققىغا بىردىن ئورۇنلاشتۇرۇلغان «ئەرش ئوردىلىرى»نى كۆرىسىز. بۇلار بۇنىڭدىن 1200 يىل ئىلگىرى سېلىنغان بولۇپ، تارىختا سان-ساناقسىز مۇشكۈللۈكلەرنى باشتىن كۆچۈرۈپ نەچچە قېتىم ۋەيران بولغان، راھىبلارمۇ نەچچە قېتىملاپ قىرغىن قىلىنغان. شىمالىي ۋە جەنۇبىي سۇلا سۇلالىلىرى دەۋرىدە بۇ «ئوردا»لار پەيدىنپەي ئەسلىگە كەلتۈرۈلگەن، ئاندىن يەنە بىر نەچچە قېتىم كېڭەيتىپ سېلىنغان. يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن، بولۇپمۇ پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن 30 نەچچىگە يەتكۈزۈلۈپ، تاغ يوللىرى، پەلەمپەيلەر ياسلىپ، بۇ جاي يېڭى قىياپەتكە كىرگۈزۈلگەن. بۇنىڭ ئىچىدە «ئەرش سۇپىسى» ئىبادەتخانىسى، «مۇڭكىر- نۆڭكىر ئوردىسى»، «ئەرۋاھلار ئوردىسى»، «ئەخلاق ئوردىسى»، «ساكيامونى ئوردىسى»، «بۇلۇت ئوردىسى»، «ئۈزۈن ئۆمۈر ئوردىسى»، «بۇتسادۋا ئوردىسى» قاتارلىقلار «ئەرش ئوردىسى»نىڭ ئومۇمىي كۆرۈنۈشىنى كۆز ئالدىڭىزدا نامايان قىلىدۇ. ئاشۇ «ئوردا»لار، ئۇنىڭدىكى نەپىس ئەقاشلىق، ھەيكەلتىراش-لىق سەنئەتلىرى ۋەتىنىمىزنىڭ ئۇزاق تارىخىي مەدەنىيىتىنى جۇلالاندۇرۇپ تۇرىدۇ. تاغ ئۈستىنى قاپلىغان بۇك - باراقسان دەل-دەرەخلەر، رەڭگارەڭ گۈللەرسىزنى گويا كى غايىۋى دۇنياغا ئېلىپ بارغاندەك بولىدۇ. سىز شۇ چاغدا تاڭ سۇلالىسى دەۋرىدىكى ئۇلۇغ شائىر لى بەينىڭ جيۇخۇاشەنگە ئۇچ قېتىم چىقىپ يازغان: «ئۆزگىچە گۈزەل جاي، گۈللەر رەڭگارەڭ، ساماد نۇر چاچار، جەننەتكىلا تەڭ» دېگەن مىسرالرنىڭ چىن ھەقىقەت ئىكەنلىكىنى بىلىسىز.

جيۇخۇاشەن ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش دولقۇنىدا سەيلگاھ سۈپىتىدە ئېچىۋېتىلگەن-دىن كېيىن، بۇ يەرگە كېلىدىغان جۇڭگولۇق، چەت ئەللىك، شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەنلىك سىياھەتچىلەر بارغانسېرى كۆپەيىپ، سىياھەت كىرىمى ھەسسىلەپ ئاشقان. بۇ يەرگە ياشلار، ئوتتۇرا ياشلىقلار سىياھەتكە كېلىپلا قالماي، چاچلىرى ئاقارغان، بەللىرى پۈكۈلگەن بوۋاي-مومايلارمۇ ھاسسا تۈتۈپ كېلىدىكەن، ئۇلار ھەتتا بۇنى ئۆز ھاياتىدىكى ئەڭ چوڭ ئارزۇ دەپ بىلىدىكەن.

جيۇخۇاشەن ھەقىقەتەنمۇ جۇڭخۇا مەدەنىيىتىنىڭ جەۋھىرى، تارىخىنىڭ سىمۋولى، گۈزەل سەيلگاھ دەپ تەرىپلەشكە مۇناسىپ.

ئېھ، جيۇخۇاشەن! ئىسلاھاتنىن قانات ئېلىپ يەنمۇ پەرۋاز قىل!

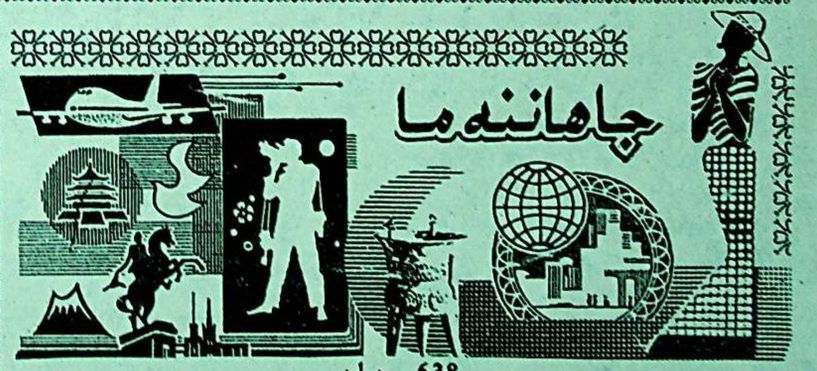
يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئامېرىكىنىڭ كۆپلىگەن شەھەرلىرىدە ھەل بېرىلگەن پولات قۇيما ھەيكەللەر بارلىققا كېلىپ، شەھەر مۇھىتىنى تېخىمۇ گۈزەللەشتۈردى.

سۈرەتلەردە:

↖ ھايۋاناتلار خاتىرە ھەيكىلى

↑ ئانا ۋە داۋند

جاھانىنە ما

رەئىس جياڭ زېمىن نورۇېگىيىده زىيارەتتە بولدى

جياڭ زېمىن نورۇېگىيە باش ۋەزىرى بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئوسلو، 27- ئىيۇن تېلېگراممىسى. نورۇېگىيە پادىشاھى خارالدنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 27-كۈنى چۈشتە نورۇېگىيىنىڭ پايتەختى ئوسلوغا بېرىپ نورۇېگىيىدىكى ئۇچ كۈنلۈك دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىنى باشلىدى. رەئىس جياڭ زېمىن ئايرودرومدا يازما سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى زىيارەت ئارقىلىق ئۆزئارا چۈشىنىشنى يەنمۇ ئىلگىرى سۈرۈش، ئىككى دۆلەتنىڭ ھەر ساھەدىكى دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى مۇستەھكەملەش ۋە كۆچەيتىشنى ئۈمىد قىلىمەن.

نورۇېگىيە پادىشاھى خارالد V ئوردىدىكى مەيدانداردا رەئىس جياڭ زېمىن شەرىپىگە تەنتەنىلىك قارشى ئېلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى. نورۇېگىيە باش ۋەزىرى برۇندتلاند خانىم، پارلامېنت باشلىقى گىلوندار خانىم قاتارلىقلار قارشى ئېلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئوسلو، 28-ئىيۇن تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 28-كۈنى بۈ يەردە نورۇېگىيە باش ۋەزىرى برۇندتلاند خانىم بىلەن سۆھبەتلەشتى.

جياڭ زېمىن سۆھبەتتە مۇنداق دېدى: جۇڭگو نورۇېگىيە بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىدۇ، نورۇېگىيە بىلەن بىرلىكتە تىرىشىپ، ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىش، باراۋەر مۇئامىلە قىلىش، ئوخشاش پىكىرلەردە بىرلىككە كېلىپ، پەرقنى ساقلاپ قېلىش، ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش، ھەمكارلىشىش ئاساسىدا ئىككى دۆلەتنىڭ سىياسىي جەھەتتىكى ئالاقىسىنى يەنمۇ كۆچەيتىپ، يېڭى ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىقى ساھەسىنى ئۈزلۈكسىز كېڭەيتىپ، پەن-تېخنىكا ۋە مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇشنى كېڭەيتىپ، ئۈزاق ئەنئەنىگە ئىگە جۇڭگو بىلەن نورۇېگىيىنىڭ دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى ساغلام ئىزادا ئۈزاق مۇددەت مۇقىم راۋاجلىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشنى خالايدۇ.

برۇندتلاند خانىم مۇنداق دېدى: نورۇېگىيە بىلەن جۇڭگو ئوتتۇرىسىدا ئۈزاق مۇددەتلىك، كەڭ ئەنئەنىۋى ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى بار، بولۇپمۇ يېقىنقى بىر قانچە يىلدا ئىككى تەرەپنىڭ ئىقتىساد، سودا ساھەسىدىكى ھەمكارلىقى ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىگە يېڭى ھاياتىي كۈچ قوشتى. ئۇ مۇنداق دېدى: نورۇېگىيە ئېنېرگىيە، مۇھىت ئاسراش ۋە ئۇل ئەسلىمەسى قاتارلىقلارغا جەھەتتە جۇڭگو بىلەن ھەمكارلىشىشنى ئۈمىد قىلىدۇ، جۇڭگوغا ئالاقىدار ئىلغار تېخنىكىنى ئۆتۈنۈپ بېرىشنى خالايدۇ.

برۇندتلاند خانىمنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن جياڭ زېمىن شىزاڭنىڭ يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيانقى ئۇقتىساد، مەدەنىيەت ۋە دىنىي تەرەققىيات ئەھۋالىنى ھەم جۇڭگو مەركىزىي ھۆكۈمىتىنىڭ شىزاڭ مەسلىسىدىكى مەيدانىنى تونۇشتۇردى.

ئۇ نورۇېگىيىنىڭ دالاينىڭ ۋەتەننى پارچىلاش ئۆچۈن خەلقئارانىڭ قوللىشىنى قولغا كەلتۈرۈش يولىدىكى ئۇرۇنۇشىدىن ھوشيار بولۇشىنى، جۇڭگو، نورۇېگىيە دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى دالاي گۇرۇھىنىڭ توسقۇنلۇقى ۋە بۇزغۇنچىلىقىدىن ساقلاشنى ئۈمىد قىلدى.

6-ئاينىڭ 27-كۈنى كەچتە نورۇېگىيە پادىشاھى خارالد V رەئىس جياڭ زېمىننىڭ شەرىپىگە داغدۇغىلىق قارشى ئېلىش زىياپىتى ئۆتكۈزدى.

رەئىس جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 27-كۈنى يەنە نورۇېگىيە پارلامېنت باشلىقى گلوندار خانىم بىلەن كۆرۈشتى.

رەئىس جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 28-كۈنى چۈشتىن كېيىن نورۇېگىيە پادىشاھى خارالد V نىڭ ھەمراھلىقىدا ئوسلونىڭ يېنىدىكى دېڭىز ساھىلىگە جايلاشقان داڭلىق پاراخوت سۈپىتىنى تەكشۈرۈش ۋە دەرىجىسىنى بېكىتىش ئاپپاراتى - نورۇېگىيە پاراخوت دەرىجىسى بېكىتىش ھەيئىتىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

جياڭ زېمىن نورۇېگىيىدىكى زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇرۇپ رۇمىنىيگە باردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بۇخارېست، 29-ئىيۇن تېلېگراممىسى. رۇمىنىيە زۇڭتۇڭى ران ئىلىئېسكونىڭ تەكلىپىگە بىنائەن جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 29-كۈنى چۈشتىن كېيىن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن بۇ يەرگە كېلىپ، رۇمىنىيىدىكى تۆت كۈنلۈك دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىنى باشلىۋەتتى. جياڭ زېمىن ئايرودرومدا يازما سۆز قىلدى.

رەئىس جياڭ زېمىن شۇ كۈنى نورۇېگىيە پادىشاھلىقىدىكى ئۇچ كۈنلۈك زىيارىتىنى تولۇق ئاياغلاشتۇرغاندىن كېيىن، نورۇېگىيىنىڭ بېرگېن شەھىرىدىن ئايروپىلان بىلەن بۇخارېستقا كەلگەندى. رۇمىنىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى مېرشكانۇ قاتارلىق ھۆكۈمەت ئەمەلدارلىرى ئايرودرومغا چىقىپ رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى كۈتۈۋالدى. شۇ كۈنى كەچتە ئىلىئېسكو زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىدە تەنتەنىلىك مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، رەئىس جياڭ زېمىننىڭ زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى.

دوستانە زىيارەت

جۇڭگو، رۇمىنىيە باشلىقلىرى سەممىي ئۇچراشتى

رۇمىنىيە زۇڭتۇڭى زىياپەت ئۆتكۈزۈپ رەئىس جياڭ زېمىننى قارشى ئالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بۇخارېست، 29-ئىيۇن تېلېگراممىسى. ئەمدىلا رۇمىنىيەگە زىيارەتكە كەلگەن جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن رۇمىنىيە زۇڭتۇڭى ئىلىئېسكو بىلەن 6-ئاينىڭ 29-كۈنى كەچتە زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىدە سەممىي، دوستانە ئۇچراشتى. ئىككى دۆلەت باشلىقلىرى ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان

29-ئىيۇن تېلېگراممىسى. رۇمىنىيە زۇڭتۇڭى ئىلىئېسكو 6-ئاينىڭ 29-كۈنى كەچتە زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىدە زىياپەت ئۆتكۈزۈپ، جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىننىڭ رۇمىنىيەگە زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى. ئىككى دۆلەت باشلىقلىرى زىياپەتتە سۆز قىلىپ: رۇمىنىيە بىلەن جۇڭگونىڭ ۋە ئىككى مەملىكەت خەلقلىرىنىڭ مەڭگۈ ياخشى

لى پېڭ ۋېيتنام كومپارتىيىسىنىڭ 8- قۇرۇلتىيىغا قاتناشتى

ھەم دۇمبي بىلەن سەممىي كۆرۈشتى

ج ك پ مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ زۇڭلىسى يولداش لى پېڭ 6-ئاينىڭ 27-كۈنى خېنېيدا ۋېيتنام كومپارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى دۇمبي بىلەن سەممىي كۆرۈشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

* * *

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېنېي، 28-ئىيۇن تېلېگراممىسى. جۇڭگو كومپارتىيىسى ۋەكىللەر ئۆمكىنىڭ باشلىقى، جۇڭگو كومپارتىيىسى مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۇگۈن چۈشتىن كېيىن ۋېيتنام كومپارتىيىسىنىڭ مەملىكەتلىك 8- قۇرۇلتىيىدا سۆز قىلىپ، جۇڭگو كومپارتىيىسى ۋەكالىتەن ۋېيتنام كومپارتىيىسىنىڭ 8- قۇرۇلتىيىنى قىزغىن تەبرىكلىدى. ئۇ يەنە قۇرۇلتايغا جۇڭگو كومپارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ۋېيتنام كومپارتىيىسىنىڭ 8- قۇرۇلتىيىغا ئەۋەتكەن تەبرىك خېتىنى سۇندى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېنېي، 27-ئىيۇن تېلېگراممىسى. جۇڭگو كومپارتىيىسى ۋەكىللەر ئۆمكىنى باشلاپ ۋېيتنام كومپارتىيىسىنىڭ 8- قۇرۇلتىيىغا قاتناشقان جۇڭگو كومپارتىيىسى مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۇگۈن چۈشتىن كېيىن ۋېيتنام كومپارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئىشخانا

* * *

قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىۋاتىدۇ. ھەر ئىككىسى تىنچ، مۇقىم بولغان خەلقئارا مۇھىتقا موھتاج. جۇڭگو-ۋېيتنامنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ كۆچەيتىش دۇنيا تىنچلىقى، رايون تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئورتاق مەنپەئەتىنى ئۈيغۇن. جۇڭگو دۇنيادىكى بارلىق دۆلەتلەر، بولۇپمۇ ئەتراپىدىكى دۆلەتلەر بىلەن بولغان دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشنى خالايدۇ.

دۇمبي لى پېڭنىڭ جۇڭگو كومپارتىيىسىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ۋەكىللەر ئۆمكىنى باشلاپ، ۋېيتنام كومپارتىيىسىنىڭ 8- قۇرۇلتىيىغا قاتناشقانلىقىغا چىن كۆڭلىدىن رەھمەت ئېيتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: ۋېيتنام خەلقى ئۇزاق مۇددەتلىك ئىنقىلابىي كۈرەشتە جۇڭگو كومپارتىيىسىنىڭ پارتىيەسىنىڭ ۋە جۇڭگو خەلقىنىڭ غايەت زور قوللىشىغا ۋە ياردىمىگە ئېرىشتى. ۋېيتنام پارتىيىسى ۋە خەلقى بۇنى مەڭگۈ ئۇنتۇمايدۇ. بۇ قېتىم يولداش لى پېڭنىڭ ۋەكىللەر ئۆمكىنى باشلاپ ۋېيتنام كومپارتىيىسىنىڭ 8- قۇرۇلتىيىغا قاتناشقانلىقى ۋېيتنام- جۇڭگو پارتىيىلىرى مۇناسىۋىتىدىكى نامايەندە شۇنداقلا ۋېيتنام- جۇڭگو پارتىيىلىرى

ئۆچراشتى. ئىككى دۆلەت باشلىقلىرى ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلىلەرنى چوڭقۇر مۇزاكىرە قىلىشنى ئۈمىد قىلدى.

ئىككى دۆلەت باشلىقلىرى ئىلئىپسكو جياڭ زېمىننىڭ رۇمىنىيىدە زىيارەتتە بولغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزگەن قارشى ئېلىش مۇراسىمىدىن كېيىن ئۆچراشتى. ئىلئىپسكو جياڭ زېمىننىڭ كۆپ يىلئىلگىرى كىلىپ كەتكەن رۇمىنىيىگە زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قەزغىن قارشى ئالدى. ئۇ مۇنداق دېدى: «رۇمىنىيىدە يېقىنقى بىر قانچە يىلدا ناھايىتى كۆپ ئۆزگىرىش بولدى، بىراق رۇمىنىيە، جۇڭگو دوستلۇقى ئۆزگەرمىدى.» ئۇ جياڭ زېمىننىڭ پايتەختتىن باشقا جايلارغا بېرىپ كۆرۈپ بېقىشنى ئۈمىد قىلدى.

جياڭ زېمىن ئىلئىپسكوغا لى پېڭ زۇڭلىنىڭ سالىمىنى يەتكۈزدى، ئىلئىپسكو بۇنىڭغا مىننەتدارلىقىنى بىلدۈردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بۇخارېست،

رەئىس جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 30-كۈنى رۇمىنىيىنىڭ براسوۋ شەھىردە رۇمانكا ئاپتوموبىل زاۋۇتىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

رۇمىنىيە زۇڭتۇڭى ئىلئىپسكو 6-ئاينىڭ 29-كۈنى زۇڭتۇڭ مەھكىمىسى مەيدانىدا داغدۇغىلىق مۇراسىمغا رىياسەتچىلىك قىلىپ رەئىس جياڭ زېمىننىڭ رۇمىنىيىگە زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

**

مىزىنىڭ قىممەتلىك بايلىقى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئارىمىزدىكى ئەنئەنىۋى دوستلۇق يەنمۇ مۇستەھكەملەندى ھەم يېڭى مەزمۇنلار قوشۇلدى، ئىككى دۆلەتنىڭ ھەرقايسى ساھەلەردىكى ھەمكارلىقىئۈزلۈكسىز راۋاجلاندى.»

ئۇ مۇنداق دېدى: رۇمىنىيە ئوتتۇرا، شەرقىي ياۋروپادىكى مۇھىم دۆلەت بولۇپ، ئۇزاق تارىخقا ۋە پارلاق مەدەنىيەتكە ئىگە، رۇمىنىيە خەلقى ئەمگەكچان، باتۇر، ئەقىل- پاراسەتلىك خەلق. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان رۇمىنىيە دۆلىتىنىڭ ئەھۋالىغا ئاساسەن جەمئىيەتنى مۇقىملاشتۇرۇش، ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىپ كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرگە ئېرىشتى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: «بىز رۇمىنىيە خەلقىنىڭ قولغا كەلتۈرگەن مۇۋەپپەقىيەتلىرىدىن چىن قەلبىمىزدىن خۇشالمىز ھەم رۇمىنىيىنىڭ كۈنسانايى گۈللەپ ياشنىشى، راۋاجلىنىشىغا، خەلقىمىز ئۈزلۈكسىز كۈچەيمەكتە چىن قەلبىمىزدىن تىلەكداشمىز.»

**

مىزىنىڭ قىممەتلىك بايلىقى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئارىمىزدىكى ئەنئەنىۋى دوستلۇق يەنمۇ مۇستەھكەملەندى ھەم يېڭى مەزمۇنلار قوشۇلدى، ئىككى دۆلەتنىڭ ھەرقايسى ساھەلەردىكى ھەمكارلىقىئۈزلۈكسىز راۋاجلاندى.»

ئۇ مۇنداق دېدى: رۇمىنىيە ئوتتۇرا، شەرقىي ياۋروپادىكى مۇھىم دۆلەت بولۇپ، ئۇزاق تارىخقا ۋە پارلاق مەدەنىيەتكە ئىگە، رۇمىنىيە خەلقى ئەمگەكچان، باتۇر، ئەقىل- پاراسەتلىك خەلق. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان رۇمىنىيە دۆلىتىنىڭ ئەھۋالىغا ئاساسەن جەمئىيەتنى مۇقىملاشتۇرۇش، ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىپ كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرگە ئېرىشتى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: «بىز رۇمىنىيە خەلقىنىڭ قولغا كەلتۈرگەن مۇۋەپپەقىيەتلىرىدىن چىن قەلبىمىزدىن خۇشالمىز ھەم رۇمىنىيىنىڭ كۈنسانايى گۈللەپ ياشنىشى، راۋاجلىنىشىغا، خەلقىمىز ئۈزلۈكسىز كۈچەيمەكتە چىن قەلبىمىزدىن تىلەكداشمىز.»

خەلقئارا زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش كۈنى

6 - ئاينىڭ 26-كۈنى ب د ت بىر كىشىنى «خەلقئارا زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش كۈنى»، بۇ يىل «ب د ت زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش ئون يىلى»نىڭ 6 - يىلى.

80 - يىللاردىن بۇيان زەھەرلىك چېكىملىك چېكىش پۈتۈن دۇنيادا كۆندىن - كۈنگە ئەۋج ئېلىپ كەتتى، زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىكمۇ كۈنسايىن ئېغىرلاشتى. بۇ كەسكىن ۋەزىيەت ئالدىدا، ب د ت 1987 - يىل 6 - ئاينىڭ 12 - كۈنىدىن 26 - كۈنگىچە ۋېنادا 138 دۆلەتتىن 3000 دىن ئارتۇق ۋەكىل قاتناشقان ناركوز دورىلىرىنى قالايمىقان ئىشلىتىش ۋە قانۇنغا خىلاپ ھالدا يۆتكەپ سېتىشقا قارشى تۇرۇش بويىچە منستىرلار دەرىجىلىك يىغىن ئۆتكۈزدى. دۇنيا ئەللىرىنىڭ زەھەرلىك چېكىملىك مەسىلىسىگە ئەھمىيەت بېرىشىنى قوزغاش، پۈتكۈل يەر شارىدىكى خەلقنى زەھەرلىك بۇيۇملارنىڭ زىيىنىغا بىرلىكتە ناقابىل تۇرۇشقا چاقىرىش ئۈچۈن، يىغىندا: «جىنسىزنى قەدىرلەيلى، زەھەرلىك چېكىملىك چەكمەيلى» دېگەن شوئار ئوتتۇرىغا قويۇلدى. 1990 - يىل 2 - ئايدا نيۇ - يوركتا ئېچىلغان ب د ت نىڭ 17 - نۆۋەتلىك زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش بويىچە پەۋقۇلئاددە يىغىندا «سىياسىي خىتابنامە» ۋە «پۈتۈن يەر شارى ھەربىكەت پروگراممىسى»ماقۇللاندى ھەمدە مۇشۇ ئەسرنىڭ ئاخىرقى ئون يىلىنى (1991 - يىلىدىن 2000-يىلىغىچە) «خەلقئارا زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش ئون يىلى» قىلىپ بېكىتىلگەنلىكى ئەنئەنىلىك جاكارلاندى. ھەرقايسى دۆلەتلەردىن زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش كۈرىشىنى دەرھال ئۈنۈملۈك، داۋاملىق قانات يايدۇرۇپ، «پۈتۈن يەر شارى ھەربىكەت پروگراممىسى»نىڭ يولغا قويۇلۇشىغا تۈرتكە بولۇش تەلەپ قىلىندى.

ئادەتتە ئېيتىلغان زەھەرلىك چېكىملىكلەر ئېپىۋن، مورفىن، خروئىن، كوكائىن، نەشە قاتارلىق 200 نەچچە خىل خەلقئارا ئەھدىنامىدە ئېنىق چەكلەنگەن نارکوز دورىلىرى ۋە نېرۋا دورىلىرىنىڭ ئومۇمىي ئاتىلىشى بولۇپ، يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان ئامېرىكا قاتارلىق جايلاردا تارقالغان ھوشسىزلاندۇرۇش دورىلارنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. دۇنيا بويىچە زەھەرلىك بۇيۇم تېرىش كۆلىمى چوڭراق تۆت رايون بار، ئۇ بولسىمۇ بىرما، لائوس ۋە تايلاند چېگرىسىدىكى «ئالتۇن ئۈچ بۇرجەك»؛ پاكىستان، ئافغانىستان ۋە ئىران چېگرىسىدىكى «ئالتۇن ھىلال ئاي»؛ جەنۇبىي ئامېرىكا قىتئەسېدىكى بولۇۋىيە، پېرو، كولۇمبىيە ئەتراپىدىكى ئاندىز رايونى ھەم ئوتتۇرا شەرقتىكى لىۋاننىڭ بىكا جىلغىسىدىن ئىبارەت. ئافغانىستاننىڭ ھىلال رايونى دۇنيا بويىچە ئەپيۇن ئەڭ كۆپ ئىشلەپ چىقىرىدىغان رايون بولۇپ، يىللىق ئىشلەپچىقىرىش مىقدارى تەخمىنەن 2000 تونناغا يېتىدۇ؛ ئامېرىكا دۇنيا بويىچە نەشە ئەڭ كۆپ ئىشلەپ چىقىرىدىغان دۆلەت.

زەھەرلىك چېكىملىك چېكىش، ئادەمنىڭ سالامەتلىكىنى ئېغىر دەرىجىدە نابۇت قىلىدۇ. زەھەرلىك چېكىملىكلەرنىڭ ئەۋج ئېلىشى ۋە زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىكى مىللەتلەرنىڭ ساپاسىغا ئىنتايىن زور خەۋپ سېلىپ،جەمئىيەتنىڭ كۆپلىگەن بايلىقىنى زەھەرسىزلىك بىلەن يوقىتىپ، بىر قىسىم دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىنى ۋەيران قىلىدۇ ھەمدە ئۇنىڭغا ئەگىشىپ زوراۋانلىق، قانىللىق، نومۇسسىز سېنىشتەك رەزىل ھادىسىلەر پەيدا بولىدۇ، بىر قىسىم خەلقئارالاشقان زەھەرلىك چېكىملىك سانقۇچى گۇرۇھلار يەنە ھەربىي قوشۇن، زامانىۋى ئەتكەسچىلىك قورالى ۋە پۇل يۇيۇش ئاپپاراتلىرىغا ئىگە، ئۇلار دائىم كۆپ پۇل بىلەن ھۆكۈمەت ۋە ئارمىيە - ساقچىلارنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرىنى سېتىۋېلىپ، ھۆكۈمەتنىڭ تەدبىر بەلگىلىشىگە تەسىر كۆرسىتىدۇ، خەلقئارا تېررورچىلار تەشكىلاتلىرى ۋە قارا جەمئىيەتتىكىلەر بىلەن بىرلىشىپ، دۆلەت ئاتلاپ جىنايەت ئۆتكۈزۈپ، ئىنسانلار جەمئىيىتىگە زور تەھدىت سېلىپ، دۇنيادا 1 - ئورۇندا تۇرىدىغان ئىجتىمائىي ئاپەتلەرنىڭ بىرىگە ئايلاندى.

خەلقئارا جەمئىيەت بىر مەيدان داغدۇغىلىق زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى تازىلاش جېڭى ئېلىپ بارماقتا. نۆۋرىغۇن دۆلەت ۋە رايون تېخىمۇ قاتتىق بولغان زەھەرلىك چېكىملىكلەرگە قارشى تۇرۇش قانۇنىنى ئېلان قىلىش، مەخسۇس زەھەرلىك چېكىملىكلەرگە قارشى تۇرۇش ئاپپاراتى قۇرۇش، زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى تەكشۈرۈش كۆچىنى كېڭەيتىش، زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى تازىلاش ھەرىكىتىنى پىلانلىق قانات يايدۇرۇش، زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى قوراللىق كۈچلەر بىلەن تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىش ۋە زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى تازىلاش جەھەتتە خەلقئارالىق ھەمكارلىشىش قاتارلىق تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، زەھەرلىك چېكىملىكلەرنىڭ يامراپ كېتىشىنى تىزگىنلىدى.

دۆلىتىمىز زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چېكىش، سېتىش ۋە تېرىشنى مەنئى قىلىش سىياسىتىنى يۈرگۈزۈپ كەلدى، ھەمدە بۇ ھەقتە ئالاھىدە قانۇن چىقىرىپ، ئىجرا قىلىشنى كۈچەيتىپ، 1990 - يىل 12 - ئايدا «زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش توغرىسىدا قارار»نى ئېلان قىلغان ئالتە يىلدا زەھەرلىك چېكىملىكلەرگە قارشى تۇرۇش- كۈرەشنى نەتىجە كۆرۈنەرلىك بولدى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھرى، يانزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: Z / 0002 ــ CN 65

(ۋەكالەت نومۇرى: 1 ــ 57)

«شنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى بەشىر قىلدى

新疆日报

（维文）

1996 - يىل

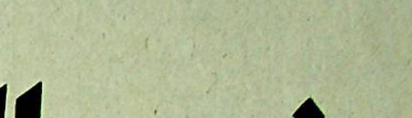
ئىيۇل

3

چارشەنبە

كەڭ ئەتلىك سۇلياۋ يوپۇق يېپىش تېخنىكىسىدىن كېيىن يەنە بىر يېڭى تېخنىكا بارلىققا كەلدى

«چۆنەككە ئۇرۇق سېلىپ سۇلياۋ يوپۇق يېپىش» تېخنىكىسى بورتالا ئوبلاستىدا ئۇلۇگە كۆرسىتىلىپ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئىسمايىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم خەۋەر قىلدۇ: بورتالا ئوبلاستىنىڭ قىراۋسىز مەزگىلى قىسقا، ئەتىياز پەسلىدىكى تېمپېراتۇرىسى تۇراقسىز بولۇپ، ھەمشە ئۇششۇك كۆپ چۈشۈش، يامغۇر كۆپ يېغىشتەك تەبىئىي ئاپەتلەر يۈز بېرىپ تۇرىدۇ. بۇ، كېۋەز، كۆممىقوناق، قىزىلچا ئىشلەپچىقىرىشىغا پايدىسز بولۇپ، يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش، سۇيەتلىك ھوسۇل ئېلىشنى چەكلەپ كەلگەندى. دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىدىكى بۇ قېيىن مەسىلىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، ئوبلاستلىق دېھقانچىلىق ئىدارىسى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق دېھقانچىلىق نازارىتىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش باشقارمىسىدىكى پەن - تېخنىكا خادىملىرى كۆپ يىللىق ئەمەلىي تەجرىبىلىرىگە ئاساسەن، 1993 - يىلدىن باشلاپ «چۆنەككە ئۇرۇق سېلىپ سۇلياۋ يوپۇق يېپىش» يېڭى تېخنىكىسىنى سىناق قىلىشقا كىرىشتى.

«چۆنەككە ئۇرۇق سېلىپ سۇلياۋ يوپۇق يېپىش» تېخنىكىسى كېۋەز قاتارلىق زىرائەتلەرنى پەلەمپەيسىمان كىچىك چۆنەكلەرگە تېرىپ، سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ پەلەمپەيسىمان چۆنەكلەر ھاسىل قىلغان «كىچىك پارنىكلار»دا زىرائەت ئۆستۈرۈشنى كۆرسىتىدۇ. بۇنداق «كىچىك پارنىك»تا زىرائەت ئۆستۈرگەندە كۈن نۇرىدىن تولۇق پايدىلىنىپلا قالماي، مايسىلارنىك ئۆسۈشىنى تېزلەتكىلى، مايسىلارنىك پايدىسز كىلىماتقا تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇپ كېۋەز، كۆممىقوناق، قىزىلچىنىڭ مۇددەتتىن بۇرۇن تېرىلىشىنى، ئۇرۇقنىڭ تېز ئۇنۇپ، مايسىلارنىڭ تەكشى ئۆسۈشىنى ئىشقا ئاشۇرغىلى بولىدۇ. بۇ دېھقانلارنى ئاشلىق، پاختا، قىزىلچا ھوسۇلىنى ئاشۇرۇش ۋە زىرائەت سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، كىرىمنى كۆپەيتىشتە يېڭى تېخنىكا كاپالىتى بىلەن تەمىنلىدى.

بورتالا ئوبلاستلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يېقىندىن قوللىغان بۇ يېڭى تېخنىكا ئۇچ يىلدىن بۇيان سىناق قىلىنىپ، ئۇلۇگە كۆرسىتىش ئارقىلىق كېڭەيتىلىپ ياخشى ئۇنۇم بەردى. بۇلتۇردىن باشلاپ ئوبلاست بويىچە كېۋەز، كۆممىقوناق، قىزىلچىنىڭ بىرلىك ھوسۇلى باشقا ئۇسۇلدا سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىلغان كېۋەز، كۆممىقوناق، قىزىلچىنىڭ بىرلىكتىن 12.5 كىلوگرام، 354 كىلوگرام ۋە 1504 كىلوگرام يۇقىرى بولدى. ئوبلاست بويىچە سىناق قىلىنىپ كېڭەيتىلگەن يەر كۆلىمى دەسلەپكى 5000 مودىن 30 مىڭ موغا كۆپەيدى، كېڭەيتىلگەن دائىرە ئەسلىدىكى بەش يېزا - بازاردىن ھازىرقى ئوچ ناھىيە (شەھەر)دىكى 17 يېزا - بازارغا كۆپەيدى. بۇ يېڭى تېخنىكىنى ئاپتونوم رايونىمىزدا كېڭەيتىش ئۈچۈن دېھقانچىلىق نازارىتى مۇناسىۋەتلىك مۇتەخەسسىسلەر ۋە ئىلايەت، ئوبلاست رەھبەرلىرىنى بورتالا ئوبلاستىغا بېرىپ تەجرىبە ئۆگىنىشكە تەشكىللىدى. ئۇلار نەق مەيدانىنى كۆرگەندىن كېيىن شەرت - شارائىت پىشىپ يېتىلگەندە ئاپتونوم رايونىمىزدا سىناق قىلىپ كېڭەيتىش تەكلىپلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇشتى.

ۋاڭ لېچۈەن ئىككى كارخانا گۈرۈھىدا تەكشۈرۈپ تەنقىق قىلغاندا، كارخانىنىڭ

ئاپتونوم رايونغا بۇۋاستە قاراشلىق ئورگانلاردىكى 600 دىن ئارتۇق ئاكتىپ پارتىيەگە كىرىش قەسىمى بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئۇرىيە ئىمامنىياز، پراكتىكانت مۇخبىر ئابدۇۋۇھلى ھەسەن خەۋەر قىلدۇ: جۈگگو كومۇنىستىك پارتىيىسى ئاپتونوم رايونغا بۇۋاستە قاراشلىق ئورگانلار خىزمەتكۇمىتىنىڭ 7 - ئايىنىڭ 1 - كۈنى ئورۇمچىدە داغدۇغىلىق قەسەم بېرىش مۇراسىمى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا مۇھىم ئورۇن تۇتىدۇ. زىممىزدىكى ۋەزىپە ئىنتايىن ئېغىر ھەم شەرەپلىك، بىز چوقۇم ئىشەنچ تۇرغۇزۇپ، بىر نىيەت - بىر مەقسەتتە جاپاغا

ئۇيغۇرچە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ئىشلىرى ئىدارىسىدىن:

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بىر تۈركۈم ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى ۋە پارتىيە خىزمىتى خادىمى شەرەپ بىلەن مەملىكەتلىك ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى، مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمىتى خادىمى دېگەن نامغا ئېرىشتى

ئۆز خەۋىرىمىز. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمى 6-ئايىنىڭ 28-كۈنى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇشتا ئەلا نەتىجە يارىتىپ ۋە گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان 500 ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى، 500 مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمىتى خادىمىنى تەقدىرلەشنى، ئۇلارغا «مەملىكەت بويىچە ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى» ۋە «مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمىتى خادىمى» دەپ شەرەپلىك نام بېرىشنى قارار قىلدى. ئاپتونوم رايونىمىزدىن 12 ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى، 12 پارتىيە خىزمىتى خادىمى شەرەپ تاختىسىدىن ئورۇن ئالدى، ئۇلارنىڭ ئىسىملىكى تۆۋەندىكىچە:

مەملىكەت بويىچە ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى (12)

ئۈرۈمچى ناھىيىسى چىداۋان يېزىلىق پارتكومى

پىچان ناھىيىسى چەقتەم بازارلىق پارتكومى

كۇچا ناھىيىسى ياقا يېزىسى قاراگەۋ 1- كەنت پارتىيە ياچەيكىسى

لوپنۇر ناھىيىسى شىكپىك يېزىسى داشى كەنتى پارتىيە ياچەيكىسى

ئۇلۇغچات ناھىيىسى قىزىلئۆي يېزىسى كەشتۆەر كەنت پارتىيە ياچەيكىسى

شىنجاڭ «1-ئاۋغۇست» پولات-تۆمۈر چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى 1- پولات پروكاتلاش زاۋۇتى پارتكومى

ئىلى يۈك توقۇمچىلىق زاۋۇتى ئېگىرىش شۆبە زاۋۇتى پارتىيە باش ياچەيكىسى

مايتاغ نەپت-خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى نەپت ئايىرىش زاۋۇتىنىڭ سۇ بىلەن تەمىنلەش - چىقىرىش سېخى پارتىيە باش ياچەيكىسى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئورگان پارتكومى

قۇمۇل ۋىلايەتلىك ئەمگەك-كادىرلار باشقارمىسى پارتىيە ياچەيكىسى

قوراللىق ساقچى قىسىم شنجاڭ چېگرا مۇداپىئە باش ئەترىتى خونجىراپ چېگرا مۇداپىئە تەكشۈرۈش پونكتى پارتكومى

شنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش-قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى يېزا ئىگىلىك 2- شى 29-تۇەننىڭ 16- لېئەن پارتىيە ياچەيكىسى

مەملىكەتلىك مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمىتى خادىمى (12 نەپەر)

يۈسۈپ ئەخمەت ئىلى ۋىلايەتلىك ئەمگەك-كادىرلار باشقارمىسى پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى، مۇئاۋىن باشقارما باشلىقى

يۇشۇمبي (ئايال) چۆچەك شەھەرلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى

لۇيۇگمەن چىگگىل ناھىيىلىك پارتكوم شۇجىسى

مادىنا كەننشىباي (ئايال) جىڭ ناھىيىسىگە بۇۋاستە قاراشلىق ئورگانلار خىزمىتى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى

لىۋۇبىنيەن سانجى شەھىرى ئاشلى قازاق مىللىي يېزىلىق پارتكومىنىڭ شۇجىسى

ھۇسەين يۈسۈپ يەكەن ناھىيىسى چاربېغ يېزىلىق پارتكومىنىڭ شۇجىسى

ئەسقەر نەمتۇللا قاراقاش ناھىيىسى كاۋاك يېزىلىق پارتكومىنىڭ شۇجىسى

ساۋتىخۇجەن ئورۇمچى نەپت-خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى رېمونت قىلىش - قۇرۇلۇش شىركىتى پارتكومىنىڭ شۇجىسى

ۋاڭ كەيۇبىن شنجاڭ داشۆسى ماتېماتىكا فاكۇلتېتى پارتىيە باش ياچەيكىسىنىڭ شۇجىسى

رېن شىنلەي شنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ئىشلىرى نازارىتى ئورگان پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى

ۋاڭ جيەنجۇن جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئورۇمچى رەسەت پونكتى پارتكومىنىڭ شۇجىسى

جېك لىيەنيىن شنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش-قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى يېزا ئىگىلىك 1-شى 3-تۇەن پارتكومىنىڭ شۇجىسى، سىياسىي كومىسسارى.

ۋالك لېچۇەن ئىككى كارخانا گۈرۇھىدا تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلغاندا، كارخانىنىڭ تېخنىكا ئىسلاھاتى توغرىسىدىكى تەلەپلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى

كارخانىلار قەدەمنى تېز ئېلىپ، بازارنى بالدۇر ئىگىلىشى كېرەك

ئۈرۈمچى شەھىرلىك 20- باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ مۇدىرى، پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى نۇرگۈل سابىت (ئۇيغۇر ۱- كىشى) ئىلگىرى كۆپ قېتىم مەملىكەت ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى قاتارلىق شەرەپلىك نامىلارغا ئېرىشكەنىدى. يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، ئۇ 1500 يۇەندىن ئارتۇق پۇل چىقىرىپ نامرات ئوقۇغۇچىلارغا ياردەم بېرىپ، ئوقۇشسىز قېلىش ئالدىدا تۇرغان بالىلارنى غەم - ئەندىشىدىن خالاس قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئۈرۈمچى شەھىرىدە ئىشلەۋاتقان ئۇيغۇر، قازاق، خەنزۇ قاتارلىق ئەل-مىللەت خەلقلىرى ئارىسىدا ئىتتىپاق ھالدا ياشاش، ئىشلەش ئەنئەنىسى شەكىللەنگەن. ئۇلار ئىتتىپاق ھالدا ياشاش، ئىشلەش ئارقىلىق ئۆزئارا ئۆگىنىش، ئۆزئارا ياردەم بېرىش ئارقىلىق ئورتاق تەرەققىي قىلىش ئۈچۈن ئورتاق تىرىشماقتا.

ئۈرۈمچى شەھىرىدە ئىشلەۋاتقان ئۇيغۇر، قازاق، خەنزۇ قاتارلىق ئەل-مىللەت خەلقلىرى ئارىسىدا ئىتتىپاق ھالدا ياشاش، ئىشلەش ئەنئەنىسى شەكىللەنگەن. ئۇلار ئىتتىپاق ھالدا ياشاش، ئىشلەش ئارقىلىق ئۆزئارا ئۆگىنىش، ئۆزئارا ياردەم بېرىش ئارقىلىق ئورتاق تەرەققىي قىلىش

ئۈرۈمچى شەھىرىدە ئىتتىپاق ھالدا ياشاش، ئىشلەش ئەنئەنىسى شەكىللەنگەن. ئۇلار ئىتتىپاق ھالدا ياشاش، ئىشلەش ئارقىلىق ئۆزئارا ئۆگىنىش، ئۆزئارا ياردەم بېرىش ئارقىلىق ئورتاق تەرەققىي قىلىش

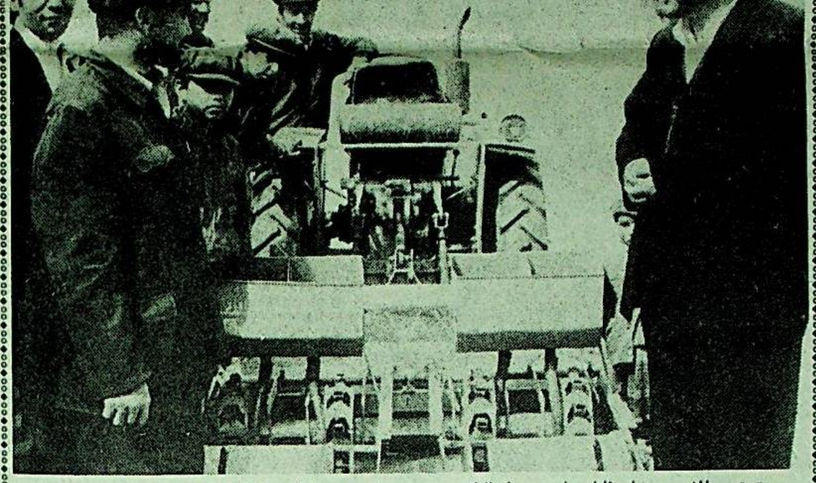
ئۈرۈمچى شەھىرىدە ئىتتىپاق ھالدا ياشاش، ئىشلەش ئەنئەنىسى شەكىللەنگەن. ئۇلار ئىتتىپاق ھالدا ياشاش، ئىشلەش ئارقىلىق ئۆزئارا ئۆگىنىش، ئۆزئارا ياردەم بېرىش ئارقىلىق ئورتاق تەرەققىي قىلىش

كارخانىلاردا باشقىلارنىڭ ئالدىدا مېڭىش، باشقىلاردىن ئۈستۈن تۇرۇش روھى بولۇش لازىم

ئابدۇرۇپھىم قۇربان (شىنجاڭ «جۇڭخې» پاي چەكلىك شىركىتى پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى)

ئۇدا 12 يىل زىيان تارتقان، تارتقان زىيىنى 12 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتكەن ئۇرۇمچى ئالىيۇمىن زاۋۇتى «جۇڭخې»پاي چەكلىك شىركىتى بولۇپ قۇرۇلغاندىن كېيىن بىراقلا قەددىنى رۇسلاپ، پايدا- باج جەھەتتە ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈم جەھەتتە ئاپتونوم رايون بويىچە ئالدىنقى ئورۇنغا ئۆتۈپ، مەملىكەت بويىچە ئەڭ كۆچلۈك 500 كارخانىنىڭ 47 - سى بولۇپ قالدى. بۇنداق غايەت زور ئۆزگىرىش قانداق ھاسىل قىلىندى؟ «جۇڭخې»پاي چەكلىك شىركىتىنىڭ تەجرىبىسى شۇكى، كارخانىلاردا باشقىلارنىڭ ئالدىدا مېڭىش، باشقىلاردىن ئۈستۈن تۇرۇش روھى بولۇشتىن ئىبارەت. 80 - يىللارنىڭ ئوتتۇرىلىردا ئۇرۇمچى ئالىيۇمىن زاۋۇتىنىڭ تەدبىر بەلگىلىگۈچىلىردە باشقىلارنىڭ ئالدىدا مېڭىش، باشقىلاردىن ئۈستۈن تۇرۇشقا ئىنتىلىش ئېڭى بارلىققا كەلگەن. شۇڭا بىز 1981 - يىلى«ئالتە يىللىق تېخنىكا ئۆزگەرتىش ئىشىنى باشلىدۇق. تېخنىكا ئۆزگەرتكەندىن كېيىن ئۇرۇمچى ئالىيۇمىن زاۋۇتىنىڭ ئەھۋالىدا تەلتۆكۈس ئۆزگىرىش بولدى، ھۈنەر - سەنئەت جەھەتتە دۆلىتىمىزنىڭ ئىلغار سەۋىيىسىگە يەتتى، يىللىق ئىشلەپچىقىرىلغان ئالىيۇمىن 1500 تونناڭدىن 23 مىڭ تونناغا كۆپەيدى، زاۋۇت زىيانىنى تۈگىتىپ پايدا ئېلىشقا يۈزلەندى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ئىچكى ئۆلكىلەردىكى قېرىنداش كارخانىلار شۇ مەزگىللەردە قىيىن ئەھۋالدا قېلىشقا باشلىدى. بۇ ئەھۋال ئۇرۇمچى ئالىيۇمىن زاۋۇتى رەھبەرلىرىنىڭ كاللىسىدا: ئەگەر بىر قەدەم كېچىككەن بولساق بىزنىڭمۇ ئاقۇشمىز تەس بولاتتىكەن، قارىغاندا كارخانا باشقۇرۇشمۇ جەڭ قىلغانغا ئوخشاشكەن، كىم بالدۇر، ئەتراپلىق، يۇختا تەييارلىق قىلسا شۇ غەلىبە قىلىدىكەن، دېگەن ئوينى پەيدا قىلدى.

ئادەتتىكى ئېڭى ئويغانسىلا، ئۇنىڭ ھەرىكەت جەھەتتىكى ئاڭلىقلىقى زور دەرىجىدە ئۆسىدۇ. 1986- يىلى ئۇرۇمچى ئالىيۇمىن زاۋۇتى تېخنىكا ئۆزگەرتىشتە نەتىجە يارىتىش بىلەن بىر چاغدا فۇشۇن ئالىيۇمىن زاۋۇتىدىن بىر ئالىي ئىنژېنېرنى تەكلىپ قىلىپ، ساپ ئالىيۇمىن ئىشلەپچىقىرىش تۈرىنى يولغا قويدى. ئەينى ۋاقىتتا دۆلىتىمىزدە زور مىقداردا ساپ ئالىيۇمىن ئىشلەپ چىقىرىدىغان كارخانا يوق ئىدى. ئىككى يىل ئىچىدىلا ئۇرۇمچى ئالىيۇمىن زاۋۇتى ئىشلەپ چىقارغان ساپ ئالىيۇمىن ئېلمىز بازارلىرىدىكى ساپ ئالىيۇمىن ئېلمىز بازارلىرىدىكى ئۈلۈشىنىڭ 70 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. ئۇنىڭدىن باشقا، ئۇ يەنە ئىچكى ئۆلكىلەرنىڭ ئالدىدا مېڭىش، باشقىلاردىن ئۈستۈن تۇرۇش روھىنى بويلاپ،

يقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاۋات ناھىيىسى كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنى تۇرلۈك يېزا ئىگىلىك ماشىنا- سايمانلىرىنى كۆپلەپ سېتىۋېلىشقا رىغبەتلەندۈرۈپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ماشىنلىشىش قەدىمىنى تېزلەتتى. ھازىر بۇ ناھىيىدە چوڭ - كىچىك تراكتور ۋە ماشىنا - سايمانلار 5918 گە يېتىپ، يېزا ئىگىلىك ماشىنلىرى بىلەن تېرىقچىلىق قىلىش نىسبىتى 100% كە يەتتى.

سۈرەتتە: ھاكىم مەتنىيەن شاھىدىن ئايلىغ يېزىسىغا بېرىپ، دېھقانلاردىن ئەھۋال ئىگىلىمەكتە.

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۆرغۇن ئىبراھىم** فوتوسى

چارۇچىلارنىڭ بېيىشى ئۇچۇن داغدام يول ئېچىپ بەردى

ئۇڑ مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم، مەۋلان سابىت** خەۋەر قىلدۇ: ساۋمن ناھىيىسى 1993- يىلىدىن ھازىرغىچە يېزا يولى قۇرۇلۇشىغا 33 مىليون 880 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ناھىيە بازىرىدىن يېزىلارغا، يېزىلاردىن كەنتلەرگە بارىدىغان يوللارنى راۋانلاشتۇرۇپ، دېھقان، چارۇچىلارنىڭ بېيىشى ئۇچۇن داغدام يول ئېچىپ بەردى.

1987 - يىلى ناھىيىلىك قاتناش ئىدارىسى قۇرۇلغاندا، ناھىيە بويىچە 185 كىلومېتر ئۆزۈنلۇقتىكى ناھىيە، يېزا يولىنىڭ 7.85 كىلومېترىغىلا ماي يېتىقۇزۇلغان بولۇپ، قالغىنى ئاساسەن توپىلىق، ئوگزەك- دوگزەك ۋە تەبىئىي شەكىللىنىپ قالغان ناچار يوللار ئىدى. بۇنداق ئەھۋال ناھىيە ئىقتىسادىنىڭ يۇكسىلىشى ۋە دېھقان، چارۇچىلارنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنىڭ يۇقىرى كۆتۈرۈلۈشىگە ئېغىر دەرىجىدە پوتلىكاشاك بولۇپ كەلگەنىدى. دېھقانلار تېرىغان قىزىلچا، كۆكتات قاتارلىق ئىقتىسادىي زىرائەتلەر ۋە كۆمۈر قاتارلىق قېزىلما بايلىقلارمۇ قاتناش قولايسىزلىقى تۇپەيلىدىن خېرىدارسىز تۇرۇپ قالاتتى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يۇقىرىقىدەك ئەھۋاللارنى تۇگىتىپ، ھەر مىللەت خەلقىگە بېيىش يولى ياساپ بېرىش ئۈچۈن، «مەبلەغ توپلاشنى ئاساس قىلىش، كىم پايدىلانسا شۇ يول ياساش ۋە مەبلەغ سېلىش» ستراتېگىيىسىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ يول ياساش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. 1993- يىلىدىن بۇيان بۇ ناھىيە ئاپتونوم رايون ۋە ۋىلايەتنىڭ يارىدەمىنى قولغا كەلتۈرۈش، ناھىيە مالىيىسىدىن مەخسۇس خراجەت ئاجرىتىش ۋە يولدىن پايدىلىنىدىغان يېزا - كەنتلەرنى مەبلەغ توپلاش ۋە ئەمگەك كۈچى چىقىرىشقا سەپەرۋەر قىلىش، ناھىيە ئورگىنىدىكى ئىدارىلەرنى مەبلەغ، ئادەم كۈچى ئاجرىتىشقا چاقىرىق قىلىش قاتارلىق ئۇسۇللار ئارقىلىق، ناھىيىنىڭ يېزا يولى قۇرۇلۇشىغا جەمئىي 33 مىليون 880 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى، بۇ ناھىيىلىك قاتناش ئىدارىسى قۇرۇلغان ئون يىلدا سېلىنغان ئومۇمىي مەبلەغنىڭ 97.3 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى، ئۇچ يىلدا ماي يېتەقۇزۇلغان يېزا يولىنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 150 كىلومېتردىن ئېشىپ، ئومۇمىي يېزا يولىنىڭ تەخمىنەن 80 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. بۇ ناھىيە يېزا بىلەن كەنتلەر ئوتتۇرىسىدىكى يوللارغا ماي يېتەقۇزۇشقىمۇ ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. ھازىرغىچە تەخمىنەن 30% كەنتكە ماي يېتەقۇزۇلغان يول تۇتاشتۇرۇلدى. بۇ يىل ئەنجىخەي بازىرىنىڭ 2 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان 1.5 كىلومېتر ئۆزۈنلۇقتىكى ۋە داچۈەن يېزىسىنىڭ 1 مىليون 40 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان 11.5 كىلومېتر ئۆزۈنلۇقتىكى يېزا، كەنت تاشيولىدا رەسمىي ئىش باشلاندى.

يېزا ئىگىلىرىنىڭ راۋانلىشىشىغائەگىشىپ، بۇناھىيىدىكى دېھقان، چارۇچىلارنىڭ تۇرمۇشىدا زور ياخشىلىنىش بولدى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ناھىيە بازىرىدىن شىگوبى يېزىسىغا بارىدىغان يولغا ماي يېتەقۇزۇلغاندىن كېيىنكى يىل، يەنى 1994- يىلى بۇيېزىدىكى دېھقانلار 8000 موقىزىلچاتېرىپ، 10- ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ھەممىسىنى شەخسىزلەشتۈرۈۋالغان بولسا، 3 مىليون 600 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق كىرىم قىلدى، شۇ يىلى دېھقانلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىمى 1200 يۈەنگە يېتىپ، 1993- يىلىدىكىدىن بىر ھەسسىدىن كۆپرەك ئېشىپ، بىر يىلدىلا نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. ئۇنىڭەن يىلى ناھىيە بويىچە دېھقانلارنىڭ كىشى بېشى كىرىمى 2003 يۈەنگە يېتىپ، 1993 - يىلىدىكىدىن ئىككى ھەسسىدىن كۆپرەك ئېشىپ كەتتى.

ماشىنا - تراكتور (قېتىم)نى ئىشقا سېلىپ، 260 تال ياغاچ، 1 مىليون 675 مىڭ كىلوگرام شاخ - شۇمبا، 150 مىڭ دانە تاغار، 2500 كىلوگرام سىم قاتارلىقلارنى ئىشلىتىپ، كەلكۈن مۇداپىئە توسمىسى ياسىدى، سەككىز جايدىكى كونا توسمىنى رېمونت قىلىپ، كەلكۈن ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا پۈختا ئاساس ياراتتى.

ھاشىم ئىسمائىل

ئاقتۇ بازىرىدا: ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ ئاقتۇ بازىرىدىكى كادىرلار ۋە دېھقانلار ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ئاخىرلاشقان ئارسال ۋاقتىتىن پايدىلىنىپ، بالدۇر ھەربىرىتكە كېلىپ كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش - ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا قاتنىدى. 20 مىڭ 820 يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، 2256 ئەمگەكچى، 75 چوڭ - كىچىك تراكتور، 600 ھارۇنى ئىشقا سېلىپ، كەڭلىكى تۆت مېتر، ئېگىزلىكى ئىككى مېتر، ئۇزۇنلۇقى 1.5 كىلومېتر كېلىدىغان كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش ئۆستىكى ياساپ، كەلكۈندىن پايدىلىنىپ «ئاپەت» نى «ئامەت» كە ئايلاندۇرۇپ، ھەم ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا، ھەم كەلكۈن سۈيىدىن پايدىلىنىشقا پۈختا ئاساس ياراتتى.

ئوسمانجان زۇنۇن

قاغلىق ناھىيىسى قاغلىق بازارلىق ھۆكۈمەت 3 - ئاھالە كومىتېتىدىكى دوپپىچى پاتمە ھوسەيىن دوپپا تىكىش بىلەن شۇغۇللىنىپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتە ناھىيە بويىچە ئايالالارنىڭ ئولگىسى بولدى. ئۇ 1988 - يىلى 1 - ئايدىن بۇ يىل 6 - ئاينىڭ ئوتتۇرىغىچە 8000 دن ئارتۇق ھەر خىل نۇسخىدىكى دوپپا تىكىپ سېتىپ، ئومۇمىي كىرىمىنى 83 مىڭ يۈەنگە، ساپ پايدىسىنى 46 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى.

سۈرەتتە: ئۇ قىزى بىلەن دوپپا تىكمەكتە.

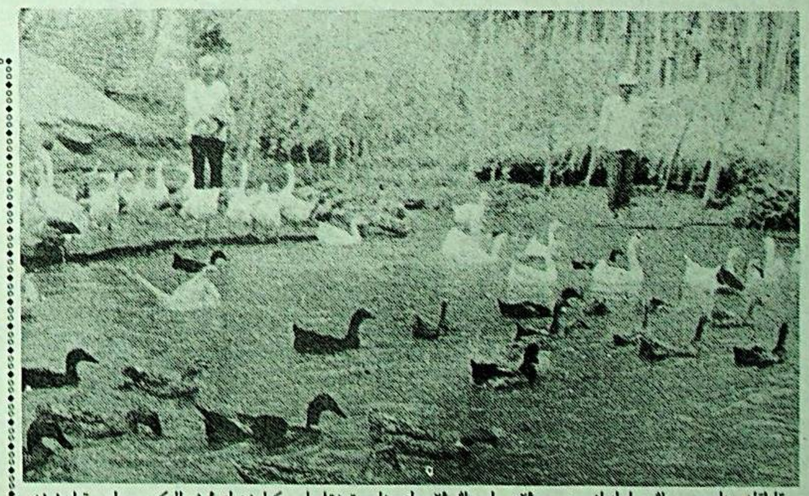
ئابدۇللا قۇربان، ئابدۇللاجان قۇدرەت فوتوسى

چارۋاغ يېزىسىدىكى پىلىكارلار دۆلەتكە 27 مىڭ كىلوگرام پىلەغوزىسى سېتىپ بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۆرغۇن تاشتۆمۈر** خەۋەر قىلدۇ: لوپ ناھىيىسىنىڭ چارباغ يېزىسىدىكى پىلىكارلار بۇ يىل پىلدىن مول ھوسۇل ئالغاندىن كېيىن، دۆلەتكە بەس - بەستە پىلە غوزىسى سېتىپ بەرمەكتە.

يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئىلگىرىكى كۆپ بېقىپ ئاز ھوسۇل ئېلىش، سۈپەت تۆۋەن بولۇشتەك ھالەتنى ئۆزگەرتىپ، باھار پىلە قۇرتى سانىنى مۇۋاپىق ئازايتىپ، ئاساسى ھۆجۈمنى بىرلىك ھوسۇلنى يۇقىرى كۆتۈرۈش، پىلە غوزىسىنىڭ سۈپەتلىك بولۇش نىسبىتىنى ئاشۇرۇشقا قارىتىپ، پىلىچىلىككە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. پىلە - ئۇچمىچىلىككە سېلىنىدىغان سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، پىلە قۇرتى بېقىش شارائىتىنى ياخشىلىدى. بار بولغان پىلە قۇرتى بېقىش ئۈيى ۋە ئەسلىھەلىرىنى ياخشى باشقۇرۇپ، يۇقىرى ئۈنۈملۈك بويىچە دېزىنفېكسىيە قىلىپ، پىلە قۇرتىدا كۆرۈلىدىغان كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئالدى. تېخنىكلار ئۇچاستكا، كەنتلەرنى ھۆددىگە ئېلىپ، دېھقانلارنىڭ ئىلمىي ئۇسۇلدا پىلە قۇرتى بېقىشىغا ئەملىي يېتەكچىلىك قىلدى. 6 - ئاي كىرىشى بىلەنلا يېزا بويىچە بېقىلغان 4400 قۇتا باھار پىلە قۇرتى ئارقا - ئارقىدىن تورغا كىردى. پىلىكارلار 6 - ئاينىڭ 12 - كۈنىگە قەدەر دۆلەتكە 27 مىڭ 470 كىلوگرام سۈپەتلىك پىلە غوزىسى سېتىپ بەردى. بۇنىڭ ئىچىدە ئالاھىدە دەرىجىلىك پىلە غوزىسى 13 مىڭ 750 كىلوگرامغا، 1 - دەرىجىلىك پىلە غوزىسى 5740 كىلوگرامغا يېتىپ، سېتىۋېلىنغان پىلە غوزىسىنىڭ 55% ۋە 23 پىرسەنتىنى ئىگىلەپ، پىلە غوزىسىنىڭ سۈپەتلىك بولۇش نىسبىتى ئالدىنقى يىلىدىكىدىن تۆت پىرسەنت يۇقىرى بولدى.

قاراقاش ناھىيىسىنىڭ جاھانباغ يېزىسى ئۆزۈ جايىنىڭ ئۆردەك، غاز بېقىشقا ماس كېلىشتەك ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن 450 مىڭ يۈەن مەبلەغ تارقىتىپ، ئۆردەك، غاز باقتۇچى ئائىلىلەرنى رىغبەتلەندۈردى.يۇنىڭ بىلەن يېزا بويىچە بۇ كەسىپ بىلەن شۇغۇللانغۇچى ئائىلە 200 گە يەتتى.

سۈرەتتە: كاراسكال كەنتىدىكى دېھقان ئۆردەكلىرىگە دان بەرمەكتە.

ئابلىمىت ماموت فوتوسى

4650 يۈەنلىك قوچقار ئىگىسىگە بىر يىل بولا بولماي 2200 يۈەن تېپىپ بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇرېھىم يۇنۇس** خەۋەر قىلدۇ: قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسى زەمىن يېزا 9 - كەنت 5 - مەھەللىدىكى پېنسىيىگە چىققان ماتارىيچى تۇردى ئۆمەرنىڭ يېزا بويىچە چارۋا مال بېقىشتا خېلى نامى بار. ئۇ بۇلتۇر مەكىت ناھىيىسىدىن 4650 يۈەنگە بىر قوچقار سېتىۋېلىپ 1500 يۈەنگە سېتىۋالغان ساغلىقىنى ئىلىندۇرغانىدى. ساغلىق بۇ يىل 4 - ئايدا بىر ئەركەك قوزا تۇغدى. بۇ قوزا بوز كۆك، ئۇزۇن پاچاق، سۈپرا قۇلاق، ئۇزۇن بەل، ھېشى ئالاھىدە بولۇپ، ئىككى ئايلىق بولماي تۇرۇپلا كىشىنىڭ زوقىنى كەلتۈرگەنىدى. شۇڭا، يېراق- يېقىندىكىلەردىن قويغا ھەۋىسى بارلار بۇ پاقلاننى كۆرۈپلا سېتىۋالغۇسى كەلدى. لېكىن، تۇردى ئۆمەرنىڭ پاقلىنىنى ساتقۇسى يوق ئىدى. بۇ يېزىنىڭ 16 - كەنتىدىكى تۇردى ناسىر بۇ پاقلاننى «ئۇرۇقلۇق» قىلىۋالاي دەپ چىڭ تۇرۇۋالغاچقا، تۇردى ئۆمەر پاقلاننى كۆزى قېيمىغان ھالدا 2200 يۈەنگە سېتىپ بەردى. ھازىر بۇ پاقلاننىڭ 3000 يۈەنگە سېتىۋالىدىغان خېرىدار چىقتى.

ساۋەن ناھىيىسىنىڭ پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش ستراتېگىيىسى ئۈنۈم بېرىشكە باشلىدى

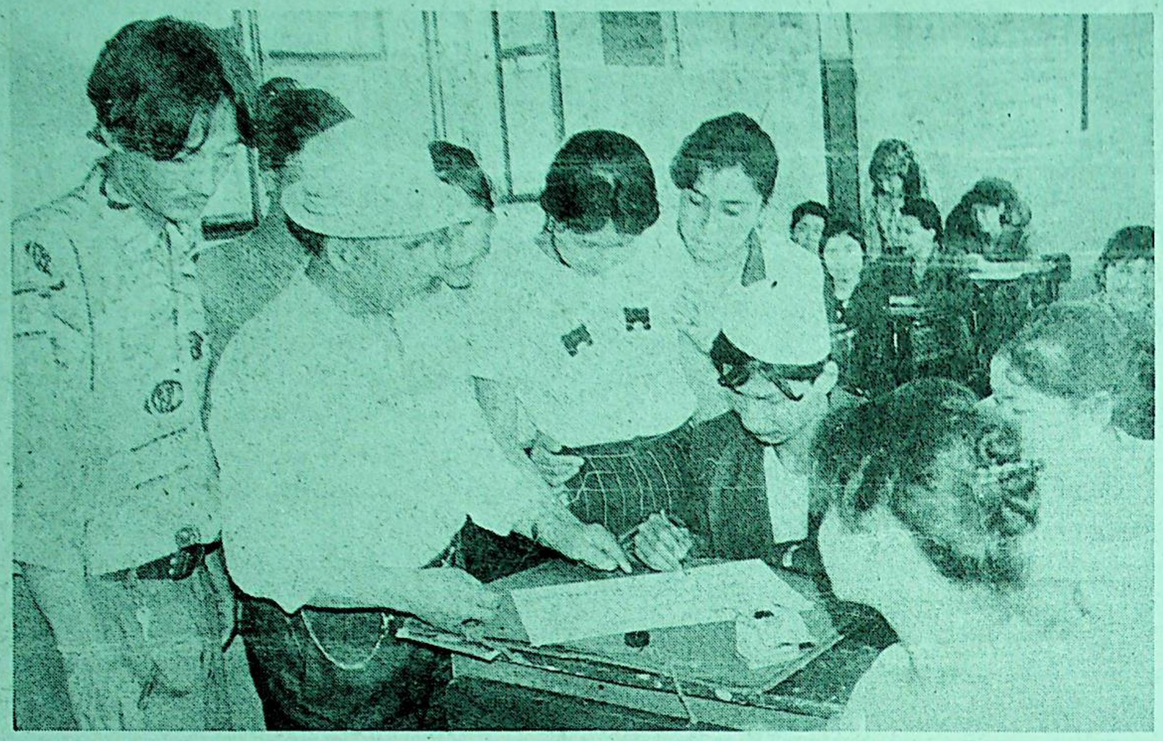
ئۇمىدلىك «ئالتۇن بەلباغ»

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: ساۋەن ناھىيىسىنىڭ ئىلغار پەن-تېخنىكىنى قوللىنىش ۋە كېڭەيتىش، ئەمگەكچىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش ستراتېگىيىسى ئۈنۈم بېرىشكە باشلىدى. ھازىر بۇ ناھىيىدە كادىرلار، تېخنىكلار ۋە دېھقانلار برلىشىپ يېزا ئىگىلىكىدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش ئۈچۈن ئەمەلىي قوللىنىدىغان پەن - تېخنىكا بلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى. يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ گۈللەندۈرۈشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى بولغان «2482» قۇرۇلۇشى(ئىككى چوڭ تېخنىكا ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش، تۆت چوڭ تېخنىكا بويىچە ئۇلاق كۆرسىتىش، سەككىز چوڭ تېخنىكنى كېڭەيتىش، ئىككى چوڭ پەن- تېخنىكىدا ئۇلاق كۆرسىتىش رايونى قۇرۇش)نى يولغا قويۇپ، ناھىيە بويىچە كېۋەزنىڭ 95 پىرسەنتىنى سۇلياۋ يوپوق بىلەن تېرىدى، سورتلۇق ئۇرۇقلۇق كېڭەيتىلگەن كۆلەمنى 640 مىڭ موغا يەتكۈزدى، 140 مىڭ مويەردىكى شاخ - شۇمبىنى يەرگە قايتۇردى. 350 مىڭ مو يەردىكى ئوت - چۆپنى خميىسۇى ئۇسۇل بىلەن يوقاتتى، 320 مىڭ مو يەرگە ماشىنا ئارقىلىق بازارلاردا پەن- تېخنىكىغا مەسئۇل مۇئاۋىن يېزا باشلىقى، مۇئاۋىن بازار باشلىقى، 249 كەنتتە پەن - تېخنىكىغا مەسئۇل مۇئاۋىن كەنت باشلىقىنى سەپلەپ، ئۇچ دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تورىنى شەكىللەندۈردى، تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق بىلەن بېيىغان 13 دېھقاندىن تەشكىللەنگەن لېكتورلار ئۆمكىنى سەيياھ نۇتۇق سۆزلەشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ تۇجۇپلەپ تېرىقچىلىق قىلىش، يەرگە كۆپلەپ مەبلەغ سېلىش ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بەردى. ئۆتكەن يىلدىن بۇ يىل 2 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر % 90 تىن ئارتۇق دېھقان، چارۇچىنى بىر قېتىم ئەمەلىي قوللىنىدىغان پەن - تېخنىكا بلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى. يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ گۈللەندۈرۈشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى بولغان «2482» قۇرۇلۇشى(ئىككى چوڭ تېخنىكا ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش، تۆت چوڭ تېخنىكا بويىچە ئۇلاق كۆرسىتىش، سەككىز چوڭ تېخنىكنى كېڭەيتىش، ئىككى چوڭ پەن- تېخنىكىدا ئۇلاق كۆرسىتىش رايونى قۇرۇش)نى يولغا قويۇپ، پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىغا تايىنىش بىلەن ئەمگەكچىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنىڭ ئىقتىسادنى گۈللەندۈرۈشتە ئويناۋاتقان رولىنى تېخىمۇ ئايدىڭلاشتۇردى. ئۇلار تېخنىكا ھۆددىگەرلىكىنى يولغا قويۇپ، يېزا ئىگىلىك تېخنىكىلىرى بىلەن ئىشلەپچىقارغۇچىلار ۋە بازار بىر - بىرىدىن ئايرىلىپ كېتىشتەك پايدىسىز ۋەزىيەتنى ئوڭشىدى، تېخنىكا ھۆددىگەرلىكى ئارقىلىق يېزا ئىگىلىك تېخنىكلىرى بىلەن ئىشلەپچىقارغۇچىلارنىڭ ئىقتىسادىي مۇناسىۋىتىنى توختام شەكلىدە برلەشتۇرۇپ، تېخنىكا جەھەتتىكى ئېھتىياج - تەمىنلەش زىددىيىتىنى ھەل قىلدى. بۇلتۇر بىگتۇەن، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك داشۆسى قاتارلىق ئورۇنلاردىن 58 تېخنىكنى تېخنىكا ھۆددىگەرلىكىگە تەكلىپ قىلغاندىن باشقا، ئۆز ناھىيىسى تەۋەسىدىكى 63 تېخنىكنى كەنتلەرگە تېخنىكا ھۆددىگەرلىكى ۋە تېخنىكا بېتەكچىلىكىگە ئەۋەتتى. يېزا - بازارلاردا پەن- تېخنىكىغا مەسئۇل مۇئاۋىن يېزا باشلىقى، مۇئاۋىن بازار باشلىقى، 249 كەنتتە پەن - تېخنىكىغا مەسئۇل مۇئاۋىن كەنت باشلىقىنى سەپلەپ، ئۇچ دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تورىنى شەكىللەندۈردى، تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق بىلەن بېيىغان 13 دېھقاندىن تەشكىللەنگەن لېكتورلار ئۆمكىنى سەيياھ نۇتۇق سۆزلەشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ تۇجۇپلەپ تېرىقچىلىق قىلىش، يەرگە كۆپلەپ مەبلەغ سېلىش ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بەردى. ئۆتكەن يىلدىن بۇ يىل 2 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر % 90 تىن ئارتۇق دېھقان، چارۇچىنى بىر قېتىم ئەمەلىي قوللىنىدىغان پەن - تېخنىكا بلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى. يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ گۈللەندۈرۈشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى بولغان «2482» قۇرۇلۇشى(ئىككى چوڭ تېخنىكا ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش، تۆت چوڭ تېخنىكا بويىچە ئۇلاق كۆرسىتىش، سەككىز چوڭ تېخنىكنى كېڭەيتىش، ئىككى چوڭ پەن- تېخنىكىدا ئۇلاق كۆرسىتىش رايونى قۇرۇش)نى يولغا قويۇپ، پەن - تېخنىكا تورىنى شەكىللەندۈردى، تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق بىلەن بېيىغان 13 دېھقاندىن تەشكىللەنگەن لېكتورلار ئۆمكىنى سەيياھ نۇتۇق سۆزلەشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ تۇجۇپلەپ تېرىقچىلىق قىلىش، يەرگە كۆپلەپ مەبلەغ سېلىش ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بەردى. ئۆتكەن يىلدىن بۇ يىل 2 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر % 90 تىن ئارتۇق دېھقان، چارۇچىنى بىر قېتىم ئەمەلىي قوللىنىدىغان پەن - تېخنىكا بلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى. يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ گۈللەندۈرۈشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى بولغان «2482» قۇرۇلۇشى(ئىككى چوڭ تېخنىكا ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش، تۆت چوڭ تېخنىكا بويىچە ئۇلاق كۆرسىتىش، سەككىز چوڭ تېخنىكنى كېڭەيتىش، ئىككى چوڭ پەن- تېخنىكىدا ئۇلاق كۆرسىتىش رايونى قۇرۇش)نى يولغا قويۇپ، پەن - تېخنىكا تورىنى شەكىللەندۈردى، تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق بىلەن بېيىغان 13 دېھقاندىن تەشكىللەنگەن لېكتورلار ئۆمكىنى سەيياھ نۇتۇق سۆزلەشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ تۇجۇپلەپ تېرىقچىلىق قىلىش، يەرگە كۆپلەپ مەبلەغ سېلىش ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بەردى. ئۆتكەن يىلدىن بۇ يىل 2 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر % 90 تىن ئارتۇق دېھقان، چارۇچىنى بىر قېتىم ئەمەلىي قوللىنىدىغان پەن - تېخنىكا بلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى. يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ گۈللەندۈرۈشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى بولغان «2482» قۇرۇلۇشى(ئىككى چوڭ تېخنىكا ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش، تۆت چوڭ تېخنىكا بويىچە ئۇلاق كۆرسىتىش، سەككىز چوڭ تېخنىكنى كېڭەيتىش، ئىككى چوڭ پەن- تېخنىكىدا ئۇلاق كۆرسىتىش رايونى قۇرۇش)نى يولغا قويۇپ، پەن - تېخنىكا تورىنى شەكىللەندۈردى، تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق بىلەن بېيىغان 13 دېھقاندىن تەشكىللەنگەن لېكتورلار ئۆمكىنى سەيياھ نۇتۇق سۆزلەشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ تۇجۇپلەپ تېرىقچىلىق قىلىش، يەرگە كۆپلەپ مەبلەغ سېلىش ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بەردى.

ئۆتكەن يىلدىن بۇ يىل 2 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر % 90 تىن ئارتۇق دېھقان، چارۇچىنى بىر قېتىم ئەمەلىي قوللىنىدىغان پەن - تېخنىكا بلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى. يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ گۈللەندۈرۈشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى بولغان «2482» قۇرۇلۇشى(ئىككى چوڭ تېخنىكا ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش، تۆت چوڭ تېخنىكا بويىچە ئۇلاق كۆرسىتىش، سەككىز چوڭ تېخنىكنى كېڭەيتىش، ئىككى چوڭ پەن- تېخنىكىدا ئۇلاق كۆرسىتىش رايونى قۇرۇش)نى يولغا قويۇپ، پەن - تېخنىكا تورىنى شەكىللەندۈردى، تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق بىلەن بېيىغان 13 دېھقاندىن تەشكىللەنگەن لېكتورلار ئۆمكىنى سەيياھ نۇتۇق سۆزلەشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ تۇجۇپلەپ تېرىقچىلىق قىلىش، يەرگە كۆپلەپ مەبلەغ سېلىش ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بەردى. ئۆتكەن يىلدىن بۇ يىل 2 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر % 90 تىن ئارتۇق دېھقان، چارۇچىنى بىر قېتىم ئەمەلىي قوللىنىدىغان پەن - تېخنىكا بلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى. يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ گۈللەندۈرۈشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى بولغان «2482» قۇرۇلۇشى(ئىككى چوڭ تېخنىكا ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش، تۆت چوڭ تېخنىكا بويىچە ئۇلاق كۆرسىتىش، سەككىز چوڭ تېخنىكنى كېڭەيتىش، ئىككى چوڭ پەن- تېخنىكىدا ئۇلاق كۆرسىتىش رايونى قۇرۇش)نى يولغا قويۇپ، پەن - تېخنىكا تورىنى شەكىللەندۈردى، تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق بىلەن بېيىغان 13 دېھقاندىن تەشكىللەنگەن لېكتورلار ئۆمكىنى سەيياھ نۇتۇق سۆزلەشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ تۇجۇپلەپ تېرىقچىلىق قىلىش، يەرگە كۆپلەپ مەبلەغ سېلىش ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بەردى.

* ** *

مۇھەررىدىن: *پەن - تېخنىكا بىلەن ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ئۆزئارا مۇناسىۋەتلەشتۈرۈپ، ئىلغار پەن - تېخنىكىنى ئىشلەپچىقارغۇچىلار ئوتتۇرىسىدا بازار ئېھتىياجىغا ماس كېلىدىغان قويۇق ئۇچۇرنىتىلىپ كېتەلمىگەچكە، بەزى جايلاردا تەتقىقات نەتىجىلىرى ئىشلىتىلمەي، كېڭەيتىلمەي تۇرۇپ قالىدىغان، دېھقانلار ئۆچۇرسىز قېلىپ ئېھتىياجلىق نەرسىگە ئىگە بولالمايدىغان ئەھۋال سافلانماقتا. تېخنىكا بازىرى قۇرۇش - پەن - تېخنىكا تۇرۇلمىسى ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، بۇنداق قاتمال ۋەزىيەتنى بۇزۇپ تاشلاشنىڭ ناھايىتى ئۈنۈملۈك ۋاستىسى. دېھقانلىرىمىز سىياسەت ئۆچۇرىغا، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى ئوبوروتى ئۆچۇرىغا، پەن - تېخنىكا ئۆچۇرىغا، بېيىش يولى ئۆچۇرىغا ۋە مەبلەغ سېلىش ئۆچۇرىغا بەكمۇ تەشنا بولۇۋاتقان بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا جايلارنىڭ ساۋەن ناھىيىسىنىڭ بۇ ھەقتىكى مۇۋەپپەقىيەتلىك نەتىجىسىدىن ئۈلگە ئېلىپ، بېتەكلەش ۋە مۇلازىملىقنى ئاساس قىلىپ، دېھقانلارغا تېخنىكا بازىرى ئېچىپ بېرىپ، يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنىڭ رېئال ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلىنىشىنى تېزلىتىش يولىدا ئەستايىدىل ئىزدىنىپ بېقىشىنى تەۋسىيە قىلىمىز.*

ئۇرۇمچى ئىجتىمائىي كەسپىي ئوتتۇرا تېخنىكۇمى ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارغا بولغان سىياسىي- ئىدىيىۋى خىزمەتنى كۈچەيتىپ، سىنىپ ھەيئەتلىرى ۋە ئىتتىپاق ئەزالىرىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئوقۇغۇچىلارنى دەرستە ئاجىز ئوقۇغۇچىلارنى يېتەكلەشنى ھۆددىگە بېرىپ كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرگە ئېرىشتى.

سۈرەتتە: گۈزەل سەنئەت كەسپىدىكى ئوقۇغۇچىلار ھۆسن خەت ئۆگەنمەكتە.

ھېسامىدىن ھاجى فوتوسى

ئاپتونوم رايونلۇق يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى يەر تەۋەلىكىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى

يەر ۋەزىيىتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **نۇرىيە ئىمامنىياز، پراكتىكانت مۇخبىر ئابدۇۋاھىت نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يەر تەۋەلىكىنى باشقۇرۇش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ، يەر تەۋەلىكىنى باشقۇرۇش ئاساس قىلىنغان ئۇل كەسىپ خىزمەتلىرىنى ياخشى ئىشلەپ، يەر باشقۇرۇش فۇنكسىيىسىنى تولۇق جارى قىلدۇردى.

ئاپتونوم رايونلۇق يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى ئالاقىدار تارماقلارنىڭ قوللىشى بىلەن 25 مىليون يۇەن مەبلەغ سەرپ قىلىپ 10 يىلدا ئاپتونوم رايون بويىچە 87 ناھىيە (شەھەر)نىڭ يەرلىرىنى تەپسىلىي تەكشۈرۈش ۋەزىپىسىنى تاماملىدى. ۋىلايەت، ئوبلاست (شەھەر) دەرىجىلىك يەرلەرنى تەكشۈرۈش نەتىجىلىرىنى جەملەش ۋە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك يەرلەرنى تەكشۈرۈش نەتىجىلىرىنى جەملەپ خەرىتە تۈزۈش ۋەزىپىسىنى تاماملىدى. بۇلتۇر يەنە 75 ناھىيە (شەھەر)نىڭ يەر ئۆزگىرىشىنى تەكشۈرۈش ۋەزىپىسىنى ئاخىرلاشتۇردى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى يەردىن پايدىلىنىش ۋە يەر تەۋەلىكى جەھەتتىكى ئەمەلىي ئەھۋالنى ئېنىقلاپ، يەرلەرنى تىزىملاش، گۇۋاھنامە تارقىتىش خىزمىتىنى تۈگەتتى. ھازىرغىچە دۆلەت ئىگىلىكىدىكى يەرنى ئىشلىتىش گۇۋاھنامىسىدىن 157 مىڭ پارچە، كوللېكتىپ يەرگە ئىگىدارچىلىق قىلىش گۇۋاھنامىسىدىن 5900 پارچە، كوللېكتىپ يېرىنى قۇرۇلۇشقا ئىشلىتىش گۇۋاھنامىسىدىن157 مىڭ پارچە تارقاتتى. جەمئىي 26 ناھىيە (شەھەر)دە شەھەر،

بىر يېتىم بالىنىڭ ھاياتىنى قۇتقۇزۇش يولىدا...

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن**

- بۇ 491.76 يۇەن مەكتىپىمىزدىكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئىئانە قىلغان پۇلى، - دېدى خوتەن شەھەرلىك 2 - باشلانغۇچ مەكتەپ مەسئۇلى بىر مۇچەلنىك، ئىككى مۇچەلنىك پۇللارنى يېتىم بالىلار پاراۋانلىق مەركىزىنىڭ كاسسىرىغا سۇنۇۋېتىپ.

ئۇچۇن پۇل ئىئانە قىلىنغا سەپتەمبىر قىلدى. 10 نەچچە كۈن ئىچىدە شورۇغ يېزىسى، سودا- سانائەت بانكىسى، ئاشلىق ئىدارىسى، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، ئىككى ئوتتۇرا مەكتەپ، ئىككى باشلانغۇچ مەكتەپ قاتارلىق 20 دىن ئارتۇق ئورۇندىكى كادىر

63 تېخنىكنى كەتتەرگە تېخنىكا ھۆددىكەرلىكى ۋە تېخنىكا يېتەكچىلىكىگە ئەۋەتتى. يېزا - *رېئال ئىشلەپچىقىرىش كوچىكە تايلىنىشنى تېزلىتىش يولىدا تەشايىدىل تىرىدىنىپ بېقىشنى تەۋسىيە قىلىمىز.*

ئالىي مەكتەپلەردە نەزەريە دەرسى ئوتۇشكە دائىر بىر قانچە مەسىلە توغرىسىدا

توختى ئەيسا

نەزەريە دەرسى ئالىي مەكتەپلەردىكى مۇھىم دەرسلەرنىڭ بىرى. بۇ دەرسنى ئوقۇتۇشنىڭ مەقسەت، ئوقۇتقۇچى-ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئىلمىي دۇنيا قاراش تىكلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ماركسىزملىق مەيدان، نۇقتىسىنەزەر ۋە ئۇسۇلىدىن پايدىلىنىپ، مەسىلىلەرنى ئىلمىي يۇسۇندا تەھلىل قىلىش ۋە ھەل قىلىشنى ئۆگىنىۋېلىشتىن ئىبارەت. شۇنىڭ بىلەن بىرگە ئوقۇتقۇچى-ئوقۇغۇچى ۋە ھەردەرىجىلىك پارتىيىلىك، پارتىيەسىز كادىرلارنىڭ دۆلەت ئىچى، سىرتىدىكى سىياسىي ۋە ئىقتىسادىي ۋەزىيەتكە بولغان تونۇشىنى ئۆستۈرۈپ، ئۇلارنىڭ سىياسىي ساپاسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشتىن ئىبارەت.

كۆپ يىللاردىن بۇيان، ماركسىزملىق نەزەريىۋى دەرسلەرنىڭ ئوقۇتۇش ئونۇمىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، ھەرقايسى ئالىي، ئوتتۇرا ئېخنىكۇم مەكتەپلىرى كۆپ تىرىشچانلىق كۆرسەتتى. بىراق ئونۇمى دېگەندەك ياخشى بولمىدى.

قەشقەر ۋىلايەتلىك ئۇزۇن يوللۇق سىملىق تېلېگراف يوللاش شۆبە ئىدارىسى ئۇيۇشكىلىق كابېلنى ئاسراش ۋە قوغداش تەشۋىقاتىنى ياخشى ئىشلىمەكتە

سۈرەتلىك خەۋەر

مەخسۇس تەشۋىقات گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ئويۇشكىلىق كابېلنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغداش تەشۋىقاتىنى كۆچەيتىپ جۇگۇرۇپپىدىكىلەر 4000 كىلومېتردىن ئارتۇق يول يۈرۈپ بىر ۋىلايەت، بىر ئوبلاست، ئىككى شەھەرگە قاراشلىق 500 دىن ئارتۇق ئورۇنغا بېرىپ، تېلېفون سىملىرىنى ئاسراش، ئويۇشكىلىق كابېلىنى قوغداش بويىچە تەشۋىقات ئېلىپ بارىدى. 4150 پارچە تەشۋىقات ۋەرىقىسى تارقاتتى. ئاسراش ۋەقوغداش تەشۋىقاتى ياخشى ئىشلەنگەنلىكتىن، ئويۇشكىلىق كابېل قۇرۇلۇشىنىڭ بىخەتەرلىكى يۇقىرى قەدەمدە ساقلاندى.

قەشقەر ۋىلايەتلىك ئۇزۇن يوللۇق سىملىق تېلېگراف يوللاش شۆبە ئىدارىسى ئويۇشكىلىق كابېل قۇرۇلۇشىنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغداش تەشۋىقاتىنى ياخشى ئىشلىدى.

بۇ شۆبە ئىدارە رەھبەرلىكى يۇقىرىنىڭ يولىورۇقىغا ئاساسەن، مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ سانائەتسىتىكسىغا قارىغاندا، ھەرقايسى ئالىي ۋە ئوتتۇرا ئېخنىكۇم مەكتەپلىرىدە ئوقۇغۇچىلارنىڭ ماركسىزملىق نەزەريىۋى دەرسلەرنى ئوقۇتۇش ئىشەنچىسى % 50 ئەتراپىدا بولغان. ماركسىزملىق نەزەريىۋى دەرسلەر نىسبىتى % 85، دەرس ۋاقلاش نىسبىتى % 50 ئەتراپىدا بولغان. ماركسىزملىق نەزەريىۋى دەرسلەر مەزمۇن جەھەتتىن ئاز ھەم ساز بولۇش، مۇھىم نوقتىلار گەۋدىلىنىش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، نەزەريە بىلەن ئەمەلىيەتنى بىرلەشتۈرۈش پرىنسىپىنى يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ئىزچىللاشتۇرۇش كېرەك.

ماركسىزملىق نەزەريىۋى دەرسلەردە نەزەريە بىلەن ئەمەلىيەتنى بىرلەشتۈرۈش مەزمۇنى ئىككى قەدەمگە بۆلۈنىدۇ: 1 - قەدەمدە ئەمەلىي مىسالار چۈشەندۈرۈلىدۇ. 2 - قەدەمدە نەزەريە ئارقىلىق ئەمەلىي مەسىلىلەر چۈشەندۈرۈلىدۇ. بۇ تۈردىكى ئەمەلىي مەسىلىلەر ھازىرقى زامان كىشىلىرى، بولۇپمۇ ئوقۇغۇچىلار سەزگۈرلۈك بىلەن دەققەت قىلىۋاتقان مەسىلە بولۇشى كېرەك. مۇشۇنداق بولغاندىلا ئاندىن ئوقۇغۇچىلارنىڭ بۇ مەسىلىلەرنى تېيىزلىقتىن چوڭقۇرلۇققا قاراپ تەھلىل قىلىشغا يېتەكچىلىك قىلىش كېرەك.

3. ھەم ئوقۇغۇچىلارنىڭ قىزغىنلايدىغان، ھەم ئاكتىپ يەكۈن چىقىرالايدىغان مەسىلىلەر، ھازىرقى زامان ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئىدىيىسى جانلىق، ئۇچۇر ئىكىلەش ئىقتىدارى كۈچلۈك. لېكىن مەسىلىلەرگە ئاددىي، بىر تەرەپلىمە قارايدۇ. شۇڭا ئوقۇتقۇچىلار ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆز كۆزقارىشىنى بايان قىلىشىغا ئىلھام بېرىشى، ئوقۇغۇچىلارنى چىن دىلىدىن قايىل قىلىپ، ئۇلارغا ئوقۇتقۇچىنىڭ يېنەكچىلىكىنى خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلدۇرۇش كېرەك.

سۈرەتتە: تەشۋىقات پائالىيىتىدىن كۆرۈنۈش.

تۇردى ئۇلۇغ فوتوسى

ئوقۇغۇچىلارنىڭ ماركسىزملىق نەزەريىۋى دەرسلەرنى قىزغىن تەشەببۇس بىلەن ئاكتىپ ئۆگىنىشى ئۈچۈن، ئوگەنگەن بىلىملەرنى ئۇنۇملۇق پايدىلىنىش ئىقتىدارىنى ئىلگىرى سۈرگىلى بولىدۇ. ئوقۇغۇچىلارنىڭ نەزەريىۋى مەسىلىلەرنى ئەتراپلىق چۈشىنىشىدىكى مۇھىم ھالقا نەزەريە بىلەن ئەمەلىيەتنى ئۇزۇنارا بىرلەشتۈرۈشنىڭ نوقتىسىنى توغرا تاللاشتىن ئىبارەت. بۇنىڭ ئۈچۈن تۆۋەندىكى بىر قانچە مەسىلىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك.

1. ماركسىزملىق نەزەريىۋى دەرسى يەنىلا جەمئىيەتنىكى قىزىق تېمىدىن دېرەك بېرىش كېرەك. ماركسىزملىق نەزەريىۋى سىستېمىنى چىقىش قىلىپ، ئۇنىڭ رېئال تۇرمۇشتىكى ئىنكاسىنى مۇلاھىزە قىلىپ، قايسىنىڭ دەۋرىنىڭ قىزىق نوقتىسى ئىكەنلىكىگە قارىشىمىز كېرەك ياكى رېئال مەسىلىنى چىقىش قىلىپ، ئۇ ئۆز ئىچىگە ئالغان نەرەقلىيات ۋە كىشىلىك تۇرمۇش قائىدىلىرىنى ئويلىشىپ كۆرۈشىمىز كېرەك. نەزەريىنى ئەمەلىيەتكە باغلاش نوقتىلىرى ئىككى ياقلىمىلىققا ئىگە بولۇشى كېرەك. 1) نەزەريىۋىچانلىقنى كۆچلۈك بولۇپ، ماركسىزملىق نەزەريىۋى مەسىلىلەرنىڭ ئاساسىي خاھىشىنى گەۋدىلەندۈرۈپ بېرىشى كېرەك. 2) رېئاللىق تۇيغۇسى گەۋدىلىك بولۇشى، ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئارىسىدا مۇنەييەن تەسىرگە ئىگە بولۇشى كېرەك.

2. ئوقۇغۇچىلارغا ھەم چۈشىنىشلىك، ھەم غۇۋا بولغان مەسىلىلەر. ئوقۇتقۇچى ماركسىزملىق نەزەريىۋى دەرس ئۆتكەندە، ئوقۇغۇچىلارنىڭ قوبۇل قىلىش ئىقتىدارىنى ئالدىن ئويلىشى كېرەك. دەرس مەزمۇنى ئاددىي بولۇپ قالسا، ئوقۇغۇچىلار كونا گەپنى تەكرارلاۋېرىدىكەن دېگەندەك تۇيغۇغا ئىگە بولۇپ قالىدۇ. دەرس مەزمۇنى مۇرەككەپ بولسا، ئوقۇغۇچىلار ئاسان ھەزىم قىلالمايدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن مەزمۇن تاللاشتا ئوقۇغۇچىلار ئاسان قوبۇل قىلالايدىغان، دەۋر تەرەققىياتىغا ئۇيغۇن كېلىدىغان مەسىلىلەرنى تاللاشقا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن ئالدى بىلەن ئوقۇغۇچىلاردىن يادرولۇق مەسىلىلەرنى چىقىش ئۆتۈشنى ۋە ئۇنى تەھلىل قىلىشنى تەلەپ قىلىش، ئوقۇغۇچىلارنىڭ بۇ مەسىلىلەرنى تېيىزلىقتىن چوڭقۇرلۇققا قاراپ تەھلىل قىلىشىغا يېتەكچىلىك قىلىش كېرەك.

3. ھەم ئوقۇغۇچىلارنىڭ قىزىقىشىنى قوزغىيالايدىغان، ھەم ئاكتىپ يەكۈن چىقىرالايدىغان مەسىلىلەر، ھازىرقى زامان ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئىدىيىسى جانلىق، ئۇچۇر ئىكىلەش ئىقتىدارى كۈچلۈك. لېكىن مەسىلىلەرگە ئاددىي، بىر تەرەپلىمە قارايدۇ. شۇڭا ئوقۇتقۇچىلار ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆز كۆزقارىشىنى بايان قىلىشىغا ئىلھام بېرىشى، ئوقۇغۇچىلارنى چىن دىلىدىن قايىل قىلىپ، ئۇلارغا ئوقۇتقۇچىنىڭ يېنەكچىلىكىنى خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلدۇرۇش كېرەك.

كۆچا ناھىيىسىدە ئامەۋى خاراكتېرلىك تەنتەربىيە پائالىيەتلىرى كەڭ قانات يايدۇرۇلدى

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، كۆچا ناھىيىسىدىكى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار ئامەۋى خاراكتېرلىك تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ناھىيىلىك «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى ھەم خەلق ئاممىسىنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى بېيىتتى.

كۆچا ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى تەنتەربىيە ئىشلىرىنىڭ ئىنتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، دوستلۇقنى ئىلگىرى سۈرۈش، ساغلاملىقنى ئاشۇرۇپ، تۇرلۇك خىزمەتلەرنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى رولىغا بولغان چۈشەنچىسىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، تۇرلۇك شەكىلدىكى تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىنى زور كۆچ بىلەن قانات يايدۇردى. تەشۋىقاتنى كۈچەيتىپ، ئامما ئىنى تەنتەربىيە پائالىيەتلىرى بىلەن شۇغۇللىنىشقا سەپەرۋەر قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە ۋە يېزىلاردا دائىم تەنتەربىيە پائالىيەتلىرى بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلار 35 مىڭ ئادەمدىن ئېشىپ كەتتى. ھەرقايسى ئوتتۇرا- باشلانغۇچ مەكتەپلەرمۇ ئوقۇغۇچىلارنى دۆلەتنىڭ تەنتەربىيە چېنىقىش ئۆلچىمى بويىچە تەربىيەلەپ، ھازىرغىچە 40 مىڭدىن ئارتۇق ئوقۇغۇچىنى دۆلەتنىڭ چېنىقىش ئۆلچىمىگە يەتكۈزدى. ناھىيىلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپ 1993 - يىلى مەملىكەت بويىچە «مەكتەپ تەنتەربىيە نىزامى»نى ئىزچىللاشتۇرۇشتىكى مۇنەۋۋەر مەكتەپ» بولۇپ باھالاندى. ناھىيە، يېزىلارنىڭ ھەممىسىدە تەنتەربىيە تەشكىلىي ئالپاراتلىرى قۇرۇلدى. مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار يەنە تۇرلۇك تەربىيەلەش كۇرسلىرى ئارقىلىق جەمئىيەت ئۈچۈن تەنتەربىيە يېتەكچىلىرىنى تەربىيەلەپ بەردى.

بۇ ناھىيە 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە، ناھىيە مالىيىسىدە قىيىنچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋال ئاستىدىمۇ تەنتەربىيە ئىشلىرىغا 700 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سالدى. يېقىندا يەنە جەنۇبىي شىنجاڭ بويىچە سۈپىتى ياخشى، ئەسلىھەلىرى تولۇق بولغان چىملىق تەنتەربىيە مەيدانى ياساپ، ۋىلايەت ۋە ناھىيىلىك بويىچە بۈتكۈزۈلىدىغان مۇسابىقىلەر ئۈچۈن ياخشى مەيدان شارائىتى ھازىرلاپ بەردى. ھەرقايسى مەكتەپلەرمۇ ئۆلچەملىك تەنتەربىيە مەيدانى بولۇشنى ئاساسىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇرۇدى.

رەھبەرلىكنىڭ كۈچۈل بۆلۈشى، خەلق ئاممىسىنىڭ ئاكتىپ قاتنىششى نەتىجىسىدە بۇ ناھىيىنىڭ تەنتەربىيە ئىشلىرى جۇش ئۇرۇپ راۋاجلاندى. يېقىنقى بىر قانچە يىل ئىچىدە بۇ ناھىيىنىڭ تەنھەرىكەتچىلىرى ئاپتونوم رايون ۋە ۋىلايەت بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئۇرلۇك مۇسابىقىلەردە 70 قېتىم چېمپىيونلۇققا، 65 قېتىم 2-لىككە، 42 قېتىم 3-لىككە ئېرىشتى. ھەرقايسى ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكۇم مەكتەپلىرىنىڭ تەنتەربىيە كەسپى سىنىپلىرىغا ۋە كومانداىلىرىغا 18 تەنھەرىكەتچى پېتىشتۇرۇپ بەردى. ناھىيىنىڭ تەنتەربىيە ئىشلىرى كۇنسايىن راۋاجلانغانلىقتىن، بۇ ناھىيە بۇ يىل 3- ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن «ئاپتونوم رايون بويىچە تەنتەربىيىدە ئىلغار ناھىيە» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى. نۆۋەتتە بۇ ناھىيە مەملىكەت بويىچە تەنتەربىيىدە ئىلغار ناھىيە بولۇش ئۈچۈن تىرىشماقتا.

گەبەيدۇللا ماخمۇت

لى گوئەن قاتارلىق 12 يولداشقا «مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى» دەپ نام بېرىش توغرىسىدا قارار

پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۈڭگو قۇرۇلۇش ئاكادېمىيىسىنىڭ ئاكادېمىكى، جۈڭگو «لېكەي» پېلىۋكا شىركىتى تېخنىكا كومىتېتىنىڭ ئەزاسى زۇجىڭ، شەندۇڭ ئۆلكىسى يېشۇي ناھىيىسى چۈەنجۇاڭ يېزىلىق باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ ئالاھىدە ئوقۇتقۇچىسى جاڭ زەيجۇن، خېيلۇڭجياڭ ئۆلكىسى دۆڭنىڭ ناھىيىسى ج خ ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى لىۋپىڭ، فۇجيەن ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ شۇجىسى لى ياۋشىدا قاتارلىق 12 يولداشقا «مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى» دەپ نام بېرىشنى قارار قىلدى.

لى گوئەن قاتارلىق 12 مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسىنىڭ ئىلغار ئىش- پائالىيەتلىرى ئۆز جايلىردا ۋە پۈتۈن مەملىكەتتە كۆچلۈك تەسىر قوزغىدى. كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ۋە خەلق ئامما سىنىڭ ھىمايىسىگە ۋە ھۆرمىتىگە ئېرىشتى. ئۇلارنىڭ ئىلغار ئىش- پائالىيەتلىرىنى بىر نۇقتىغا يىغاندا، ئۇلار كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئۆلچىمى بويىچە ئۆزىنگە قاتتىق تەلەپ قويۇشتا چىڭ تۇرغان، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەنىدە، جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىدە چىڭ تۇرۇپ، خەلق ئامما سىغا يېتەكچىلىك قىلىپ، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش يولىدا قەيسەرلىك بىلەن ئىلىشىپ، جاپالىق كۈرەش قىلىپ، ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇردى، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا نەتىجە ۋە تۆھپە يارىتىپ.بۇ جەريانداپ زور بىر تۈركۈم مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى مەيدانغا كەلدى. ئۇلارنىڭ ئىش- پائالىيەتلىرىنى زور كۈچ بىلەن تەقدىرلەپ، ئۇلارنىڭ روھىنى ئۈچ ئالدۇرۇش، پۈتۈن پارتىيەدىكى يولداشلارنى ئۇلارنى ئۆلگە قىلىپ، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ ئۇلۇغۋار ۋەزىپىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇندىتىش كۈرەش قىلىشقا سەپەرۋەر قىلىش مەقسىتىدە ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمى ئەلا نەتىجە يارىتقان ۋە گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان بىرىجەك ھەربىي رايونى گىشۇي قۇرۇلۇش تەمىنىنىڭ باشلىقى لى گوئەن، خۇبەي ئۆلكىسى ۋۇخەن شەھرى ۋۇچاڭ رايونلۇق خەت-چەك، ئەرزىيەت ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ۋۇتيەنشياڭ، جىجياڭ ئۆلكىسىدىن شىزاڭغا بارغان كادىر، شىزاڭ ئاپتونوم رايونى چاڭدۇ رايونلۇق ھاۋارايى ئىستانسىسىنىڭ سابىق پارتكوم شۇجىسى، ئىبتانسا باشلىقى چېن جىنشۇي، شاڭخەي شەھرى پۈتو رايونى جۇڭشەن شىمالىي كوچىسىئۆي باشقۇرۇش ئورنىنىڭ مانتيورى شۇخۇ، تەيۋەن پولات-تۆمۈر شىركىتىنىڭ داشقاللارنى بىر تەرەپ قىلىش مەسلىھەتچىسى لى شۇاڭلياڭ، خېنەن ئۆلكىسى شىنشاڭ ناھىيىسى چېيلىيىك يېزىسى لیۇجۇاڭ كەنتى پارتكومىنىڭ شۇجىسى شى لەيخى، شەنشى ئۆلكىسى جنبيەن ناھىيىسى دۇڭ كېڭ يېزىسى جېن جيشا كەنتىدىكى دېھقان نيۇ يۈچېن، شىنجاڭ قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى خانىبرىق بازىرى بويىچەخىل كەنتى پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقنى پىيپېڭى قىياپەت بىلەن 21- ئەسىرگە ئىلىپ كىرىش، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشنىڭ 2- قەدەمدىكى ستراتېگىيىلىك نىشانىدىكى ۋەزىپىلەرنى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇندىتىش، 3- قەدەملىك ستراتېگىيىلىك نىشانغا يېتىشكە چوڭ قەدەم بېسىشتەك تارىخىي ۋەزىپىنى ئۈستىگە ئالغان. ۋەزىپە ئېغىر، يول يىراق، ئەسىر ھالقىيدىغان بۇ ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىش — پۈتۈن پارتىيەدىكى يولداشلارنىڭ تىرىشىپ خىزمەت قىلىشىغا، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنى بىرلەكتە ئورتاق كۈرەش قىلىشقا موھتاج. شۇڭا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمى تەدىرلەنگەن بۇ 12 مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسىنىڭ غەيرەت ئۈستىگە غەيرەت قىلىپ، ئۇلۇغ كۆرسىتىش، تەسىرلەندۇرۇش رولىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇپ، پۈتۈن پارتىيىنىڭ ئۇلگىسى بولۇشىنى، ئۆزىنىڭ نەمۇنىلىك ھەرىكىتى بىلەن تېخىمۇ كۆپلىگەن كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىلغارلار قاتارىغا ئۆتۈشىگە تەسىر كۆرسىتىشى، تۇرتكە بولۇشىنى؛ بارلىق كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ بۇ 12 نەپەر مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسىنى ئۇلگە قىلىپ، پۈتۈن پارتىيىدە ئىلغارلاردىن ئۆگىنىش، ئىلغارلارغا يېتىشىۋېلىش، ئىلغارلاردىن ئۆتۈپ كېتىش دولقۇنىنى قوزغاپ، يەنىمۇ غەيرەتكە كېلىپ، روھىنى ئۇرغۇتۇپ، ئىشەنچىسىنى چىڭىتىپ، ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشىنى؛ يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەريىسى، ئاساسىي لۇشىيەنى ۋە ئاساسىي يېتەكچى فاكتېنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىش يولىدا تىنىمسىز تۆھپىسىنى قوشۇشىنى ئۈمىد قىلدۇ.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمى

1996-يىل 6-ئاينىك 28-كۈنى

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 30-ئىيۇن تېلېگراممىسى)

مەملىكەتتىكى ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە پارتىيە خىزمىتى خادىملىرىغا چىقىرىلغان تەشەببۇسنامە

مەملىكەتتىكى ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە پارتىيە خىزمىتى خادىملىرى:

جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقى داغدۇغىلىق خاتىرلىنىۋاتقان كۈنلەردە، مەملىكەتنىڭ ھەرقايسى سەپلىرىدىن، ھەر ساھە، ھەر كەسىپلەردىن كەلگەن 118 يولداش مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمى مەملىكەت بويىچە تەقدىرلىگەن 500 ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى ۋە 500 مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمىتى خادىمىغا ۋەكالىتەن بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمىتى خادىملىرىنى تەقدىرلەش يىغىنىغا شەرەپ بىلەن قاتناشتۇق. بۇ قېتىمقى يىغىندا بىز يولداش جياڭ زېمىننىڭ جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن سۆھبەت يىغىندا سۆزلىگەن «تىرىشىپ يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرايلى» دېگەن مۇھىم سۆزىنى ئۆگەندۇق، يولداش خۇ جىنتاۋنىڭ «پارتىيىنىڭ ئۇچ چوڭ ئىستىلدا چىڭ تۇرايلى ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرايلى» دېگەن تېمىدىكى مۇھىم سۆزىنى بىۋاستە ئاڭلىدۇق. تەجرىبە ۋە تەسىراتلارنى ئالماشتۇرۇپ، چوڭقۇر تەربىيىگە ئىگە بولدۇق ۋە ئىلھام ئالدۇق، ۋەزىيەتنى يەنمۇ ئېنىق تونۇپ، ۋەزىپىلەرنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، خىزمەتنى ياخشى ئىشلەش ئىشەنچىنى تۇرغۇزدۇق. بىز ھازىر ئەسىر ئالمىشىدىغان ئۇلۇغ پەيتتە تۇرماقتىمىز، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىشتەك تارىخىي ۋەزىپە زىممىمىزگە يۈكلەنگەن. ۋەزىپە ئېغىر، يول يىراق. ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىشنىڭ ئاچقۇچى- پارتىيىمىزنى ياخشى قۇرۇشتا. پارتىيىنى ياخشى قۇرۇش ئۈچۈن — ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي كۈچەيتىش، پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار قوشۇنىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش لازىم. بىز ۋەزىيەتنىڭ تەقەززاسىنى، ۋەزىپىنىڭ جاپالىق، زىممىمىزدىكى مەسئۇلىيەتنىڭ ئېغىرلىقىنى ھېس قىلماقتىمىز. شۇڭا بىز مەملىكەتتىكى ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىغا، پارتىيە خىزمىتى خادىملىرىغا مۇنۇلارنى تەشەببۇس قىلىمىز:

بىز - بۇ قېتىم تەقدىرلەنگەن ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى مەملىكەتتىكى ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى بىلەن بىرلىكتە پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىغا دائىر توت تۈرلۈك ئاساسىي فاكتېنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، پارتىيە نىزامنامىسىدە بەلگىلەنگەن پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنىڭ سەككىز تۈرلۈك ئاساسىي ۋەزىپىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام

ئاما بىلەن زىچ ئالاقە باغلاپ، ئاممىغا ھەقىقىي كۆڭۈل بۆلۈپ، ئاممىنى توغرا يېتەكلەپ، ئاممىۋى خىزمەتنى ياخشى ئىشلەپ، پارتىيىنىڭ فاكتېجىن، سىياسەتلىرىنى ئاممىنىڭ ئاڭلىق ھەرىكىتىگە ئايلاندۇرىمىز؛ 5) رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، دېموكراتىيە-مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمى ۋە پارتىيە ئىچىدىكى ھەر تۈرلۈك تۈزۈملەردە چىڭ تۇرۇپ، پارتىيە ئىستىلى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ۋە ئاممىنىڭ نازارىتىنى ئاڭلىق قوبۇل قىلىمىز.

بىز مەملىكەتتىكى پارتىيە خىزمىتى خادىملىرى بىلەن بىرلىكتە كومپارتىيە ئەزالىرى ئادا قىلىشقا تېگىشلىك سەككىز تۈرلۈك مەجبۇرىيەتنى نەمۇنىلىك ئادا قىلىپ، تىرىشىپ يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇش تەلىپىنى ئەمەلدە كۆرسىتىپ، ئۆگىنىشكە، سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىپ، توغرا كەيپىياتنى جانلاندۇرىمىز. پارتىيىنىڭ ئۇچ چوڭ ئىستىلدا چىڭ تۇرۇپ ھەم ئۇنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك ۋە ئۇلگە كۆرسىتىش رولىمىزنى تولۇق جارى قىلدۇرۇمىز. بۇ ئىشتا تۆۋەندىكىلەرنى قەتئىي ئورۇندايمىز: 1) ئەمەلىيەتكە زىچ باغلاپ، ماركسىزم-لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيەسىنى، بولۇپمۇ دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسىنى تىرىشىپ ئۆگىنىپ، ئۇنىڭ ئىلمىي سىستېمىسى، ئاساسىي پرىنسىپلىرىنى ۋە روھىي ماھىيىتىنى تىرىشىپ ئىگىلەپ، ماركسزملىق مەيدان، نۇقتىنىنەزەر ۋە ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشنى ئۆگىنىمىز. شۇنىڭ بىلەن بىللە، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىگە دائىر بىلىملەرنى، زامانىۋى پەن-تېخنىكا بىلىملىرىنى، تارىخ، قانۇن ۋە پارتىيە خىزمىتىگە ئالاقىدار ھەر خىل بىلىملەرنى تىرىشىپ ئۆگىنىپ، ئۆزىمىزنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرىمىز. 2) پارتىيە خىزمىتىنى قىزغىن سۆيۈپ، پارتىيە قۇرۇلۇشى كەسپىنى قېتىرقىنىپ تەتقىق قىلىپ، كەسپىنى قەدىرلەپ، بېرىلىپ ئىشلەپ، مەسئۇلىيىتىمىزنى تولۇق ئادا قىلىمىز. جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىپ، ئاڭلىق تۆھپە قوشۇپ، ئۆز خىزمىتىمىزنى تىرىشىپ ياخشى ئىشلەيمىز. 3) ئەمەلىيەتكە چوڭقۇر چۆكۈپ، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، خىزمەت ئىستىلى ۋە خىزمەت ئۇسۇلىنى ياخشىلاپ، خىزمەت ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈمىز. راست گەپ قىلىپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، غەيرەتكە كېلىپ، ئەمەلىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىمىز. 4) جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش تۇپ مەقسىتىدە چىڭ تۇرۇپ، ئامما بىلەن زىچ ئالاقە باغلاپ، ئاممىدىن كەمتەرلىك بىلەن ئۆگىنىپ، ئاممىنىڭ ھاياجانلىق يېتەكچىسى بولۇپ، ئاممىنىڭ ئىشلىرىنى ياخشى قىلىپ، ئاممىنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشىمىز. 5) ئۆزىنىڭ ئىلغار ئىش- پائالىيەتلىرى ئارقىلىق ئاممىنى ئىلغارلارنىڭ قاتارىغا ئۆتۈشكە ئۈندەيمىز. 6) ئىلغار ئىش- پائالىيەتلىرىنى ئۆز جايلىرىدا ۋە پۈتۈن مەملىكەتتە كۆچلۈك تەسىر قوزغىدى. كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ۋە خەلق ئاممىسىنىڭ ھىمايىسىگە ۋە ھۆرمىتىگە ئېرىشتى. ئۇلارنىڭ ئىلغار ئىش- پائالىيەتلىرىنى بىر نۇقتىغا يىغاندا، ئۇلار كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئۆلچىمى بويىچە ئۆزىنگە قاتتىق تەلەپ قويۇشتا چىڭ تۇرغان، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەنىدە، جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىدە چىڭ تۇرۇپ، خەلق ئاممىسىغا يېتەكچىلىك قىلىپ، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش يولىدا قەيسەرلىك بىلەن ئىلىشىپ، جاپالىق كۈرەش قىلىپ، ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇردى، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا نەتىجە ۋە تۆھپە يارىتىپ. بىز ئۆزىمىزنىڭ ئىلغار ئىش- پائالىيەتلىرىنى ئۇلۇغ كۆرسىتىش، تەسىرلەندۇرۇش رولىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇپ، پۈتۈن پارتىيىنىڭ ئۇلگىسى بولۇشىنى، ئۆزىمىزنىڭ نەمۇنىلىك ھەرىكىتى بىلەن تېخىمۇ كۆپلىگەن كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىلغارلار قاتارىغا ئۆتۈشىگە تەسىر كۆرسىتىشى، تۇرتكە بولۇشىنى؛ بارلىق كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ بۇ 12 نەپەر مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسىنى ئۇلگە قىلىپ، پۈتۈن پارتىيىدە ئىلغارلاردىن ئۆگىنىش، ئىلغارلارغا يېتىشىۋېلىش، ئىلغارلاردىن ئۆتۈپ كېتىش دولقۇنىنى قوزغاپ، يەنمۇ غەيرەتكە كېلىپ، روھىنى ئۇرغۇتۇپ، ئىشەنچىسىنى چىڭىتىپ، ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشىنى؛ يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەريىسى، ئاساسىي لۇشىيەنى ۋە ئاساسىي يېتەكچى فاكتېنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىش يولىدا تىنىمسىز تۆھپىسىنى قوشۇشىنى ئۈمىد قىلدۇ.

تەشكىلاتلىرىنىڭ سەككىز تۈرلۈك ئاساسىي ۋەزىپىسىنى ئومۇميۈزلۈك ئەملىيلەشتۈرۈپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنى ئاممىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ ۋە يېتەكلەپ ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ئېلىپ بارالايدىغان مۇستەھكەم جەڭگىۋار قورغان قىلىپ قۇرۇپ چىقمىز. بۇنىڭ ئۈچۈن بىز تۆۋەندىكىلەرنى قەتئىي ئورۇندايمىز. 1) پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەننىي زىچ چۆرىدەپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى ئومۇميۈزلۈك كۈچەيتىپ، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى خىزمەتنىڭ ئەملىي ئۇنۇمىنى ئۆز ئورۇنلىرىمىزنىڭ تۆرلۈك خىزمەت ۋەزىپىلىرىنى ئورۇنداشتا گەۋدىلەندۈرىمىز. 2) «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش»، پارتىيە پارتىيىنى باشقۇرۇش، پارتىيىنى قاتتىق ئىدارە قىلىش فاكتورىدا چىڭ تۇرۇپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە ئىدىيەۋى-سىياسىي خىزمەتنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىپ، پارتىيىنىڭ ئىچكى تۈرمۈشىنى چىڭىتىپ، پارتىيە ئىنتىزامىنى قەتئىيلەشتۈرۈپ، پارتىيە ئەزالىرىغا بولغان تەربىيىنى، باشقۇرۇشنى ۋە نازارەتنى كۈچەيتىمىز. تەنقىد، ئۆز-ئۆزىنى تەنقىدنى پائال قانات يايدۇرۇپ، توغرا كەيپىياتنى ئەۋج ئالدۇرۇپ، ناتوغرا ئىستىللارغا قارشى تۇرۇپ، پارتىيە ئەزالىرى قوشۇننىڭ ئىلغارلىقىنى، ساپلىقىنى ۋە ئىچكى سىياسىي تۈرمۈشىنىڭ قەتئىيلىكىنى ساقلايمىز. 3) ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، ھەقىقەتنى ئەملىيەتتىن ئىزدەپ، يېڭى ئەھۋاللارنى ئىسلاھات روھى بىلەن تەتقىق قىلىپ، يېڭى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ، قولغا كەلگەن مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبىلەرنى ماھىرلىق بىلەن يەكۈنلەپ، ئۇنىڭدىن ياخشى پايدىلىنىمىز، ۋەزىيەت تەرەققىياتى ۋە ئەھۋالنىڭ ئۆزگىرىشىگە قاراپ يېڭىلىق يارىتىپ، پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ۋەزىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا لايىقلىشىش ۋە ئۆز زىددىيەتلىرىنى ھەل قىلىش ئىقتىدارىنى ئاشۇرىمىز. 4) ئاممىۋى لۇشىيەنىدە چىڭ تۇرۇپ، زىچ ئالاقە باغلاپ، ئاممىدىن كەمتەرلىك بىلەن ئۆگىنىپ، ئاممىنىڭ ھالىغا يېتىپ، ئاممىنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداپ، ئاممىا بىلەن جاپادا ۋە ھالاۋەتتە بىللە بولىمىز، ئاممىنىڭ مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزىدىغان ھەر خىل قىلمىشلارغا قارشى قەتئىي كۈرەش قىلىمىز. 5) تەنقىد ۋە ئۆز-ئۆزىنى تەنقىدنى ئاكتىپ قانات يايدۇرۇپ، پارتىيىنىڭ ۋە ئاممىنىڭ نازارەتىنى ئاڭلىق قوبۇل قىلىپ، پاك، ئىنتىزامچان بولۇپ، ئاينىپ ئۆزگىرىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، تۇرلۇك پاسسىپ، چىرىك ھادىسىلەرگە قەتئىي قارشى تۇرۇمىز.

پائال ھەرىكەتكە كېلىپ، روھىمىزنى ئۇرغۇتۇپ، خىزمەتلەرنى پۇختا ئىشلەپ، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسىنىڭ ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەنىنىڭ يېتەكچىلىكىدە يولداش جيالڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتنىڭ ئەتراپىغا زىچ ئۇيۇشۇپ، يولداش جيالڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئوگىنىپ، ئىزچىل ئەملىيلەشتۈرۈپ، بۇ قېتىمقى يىغىنىنىڭ تەلىپى بويىچە پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى ئومۇميۈزلۈك كۈچەيتىپ، تىرىشىپ يۇقىرى سىياسالىق پارتىيەئەزالىرى، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇپ، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىش يولىدا يېڭى، تېخىمۇ زور نەتىجىلەرنى يارىتايلى!

مەملىكەتلىك ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمىتى خادىملىرىنى تەقدىرلەش يىغىنىغا قاتناشقان بارلىق ۋەكىللەر.

1996-يىل 6-ئاينىڭ 30-كۈنى

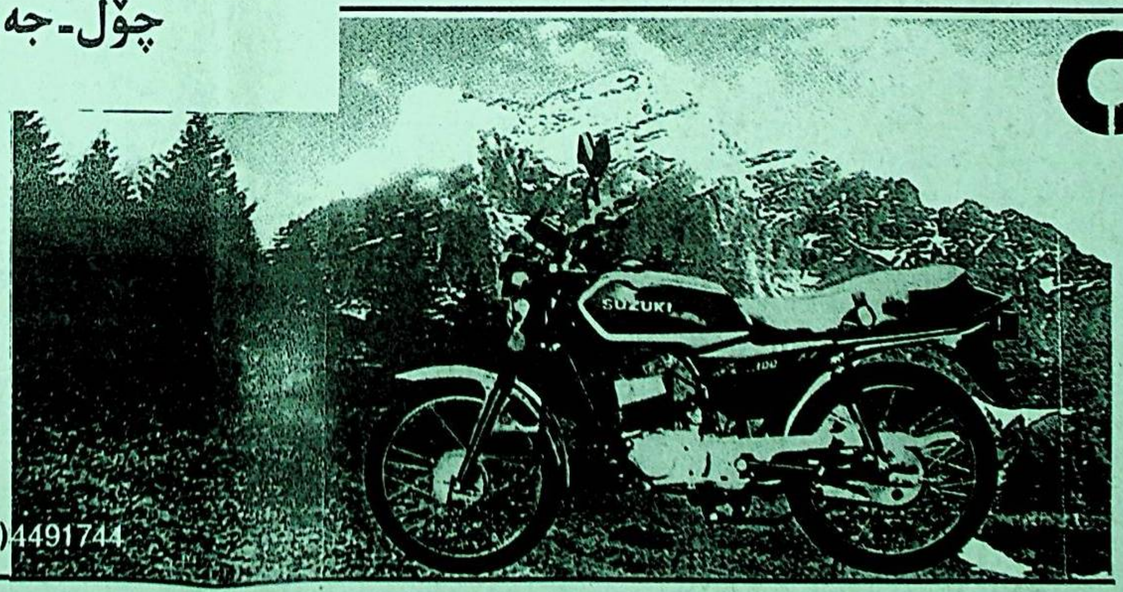
****

ئېلان

ئۇرۇمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ تاشقى ئىشلار باشقارمىسىدىن بېرىلگەن 01476417 - نومۇرلۇق نۇرۇنسا تۇرسۇن نامىدىكى پاسپورت ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

چۆل-جەزىرىلەرنى كېسىپ ئۆتىدۇ، تىيانشاننىڭ جەنۇبى بىلەن شىمالىنى بىر-بىرىگە باغلايدۇ

金城集团 JINCHENG GROUP

يېڭى تېپى
جىنچېڭ .
لىڭمۇ
AX100
ھەيۋەت بىلەن
ئوتتۇرىغا چىقتى

جۆگىگو بىلەن بايۇنىيە بىرلىشىپ ياسىغان «جىنچېڭ . لىڭمۇ» ماركىلىق موتسىكلىتقا زامانىۋى پەن-تېخنىكا جەۋھىرى مۇجەسسەملەشتۈرۈلگەن، ھازىرقى زامان دۇنيا بۇقىمىغا ماسلاشقان، ئۇ بىر ئەۋلاد داڭلىق موتسىكلىت - «جىنچېڭ . لىڭمۇ - AX 100» تېپىلىق موتسىكلىت ئۆزگىچە ئالاھىدىلىكى بىلەن ئون نەچچە يىل دەۋر سۈردى. ھازىر بىز شىنجاڭدىكى دوستلارغا «AX 100» تېپىلىق يېڭى ئۇسخىدىكى موتسىكلىتنى ئالاھىدە تونۇشتۇرىمىز. ۋاقتى كەلگەندە «جىنچېڭ» سىستېمىلىق ھەر خىل تېپتىكى موتسىكلىت شىنجاڭدىكى ھەرقايسى مەخسۇس تەسىس قىلىنغان سېتىش ئۇقتىلىرىدا بىرلا ۋاقىتتا بازارغا سېلىنىدۇ.

شىنجاڭدا ئالاھىدە تەسىس قىلىنغان سېتىش ئورۇنلىرى:

- شىنجاڭ موتسىكلىت سېتىش شىركىتى
  ئادرېسى: ئۈرۈمچى «ياڭزىجياڭ» يولى 40-نومۇر
  تېلېفون نومۇرى: 5812314 5812313 (0991)
- كورلا موتسىكلىت تىجارىتى تېخنىكا مۇلازىملىق شىركىتى
  ئادرېسى: كورلا شەھىرى «سايباغ» يولى
  تېلېفون نومۇرى: 2022194 (0996)
- شىنجاڭ ماشىنا - ئېلېكتر شىركىتىنىڭ موتسىكلىت شىركىتى
  ئادرېسى: ئۈرۈمچى «خېيلوڭجياڭ» يولى 21-نومۇر
  تېلېفون نومۇرى: 5855225 5855770 (0991)
- ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ماددىي ئىشىا سودا مەركىزى
  ئادرېسى: ئاقسۇ شەھىرى «شەرقي» چوڭ كوچا 48-نومۇر
  تېلېفون نومۇرى: 2126698 (0997)

«جىنچېڭ» موتسىكلىت گۈرۈھى تىجارەت چەكلىك شىركىتى
ئادرېسى: نەنجىڭ شەھىرى شەرقي جۇڭشەن يولى 518-نومۇر

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەيمىز

پارتىيە گىرىبى بۇ جايدا نۇر چاچماقتا

- مايتاغ نېفىت خىمىيە باش زاۋۇتى نېفىت ئايرىش زاۋۇتىنىڭ ئاسفالت سېخى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ «قوش نۇر چاچتۇرۇش» پائالىيىتىدىن خاتىرىلەر

نۇزۇ مۇخبىرىمىز **لىيۇفېڭ**

5-ئاينىڭ 24-كۈنى مايتاغ نېفىت خىمىيە باش زاۋۇتى نېفىت ئايرىش زاۋۇتىنىڭ ئاسفالت سېخىغا كىرگىنىمىزدە، كۆز ئالدىمىزدىكى يېڭىلىقلار ھېنى ھەيران قالدۇردى. ئىلگىرىكى يەرگە ئاسفالت يېيىلىپ تۇرىدىغان، ئۇسكۇنىلەر كىرلەشكىنىدىن ئەسلىنى كۆرگىلى بولمايدىغان ھالەت دېرىزىلەر پاكىز سۈرتۈلگەن، سېخ ئىچى يوپيورۇق، يەرلەر پاكىز. پاكىز ھالەتكە تۆزگەرگەنىدى.

بۇ يېڭىلىقلارنى خاتىرىلەۋاتقىنىمدا، سېخ پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى يى خۇگجۇن يېنىمغا كەلدى. ئۇنىڭ مەيدىسىدە پارتىيە ئەزالىق بەلگىسى ئېسىلىق ئىدى. ئۇنىڭدا پارتىيە بەلگىسى، شۇ كىشىنىڭ سۈرىتى، ئىدارىسى ۋە ئىسىم فامىلىسى بار ئىدى. يى خۇگجۇن كارتوچكىنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ: «بۇ، پارتىيە ئەزالىرى ئىش ئورنىغا بەلگە ئېسىپ چىقىش، پارتىيە بەلگىسىنى كۆكرەكتە نۇر چاچتۇرۇش، ئوبرازىنى ئىش ئورنىدا نۇر چاچتۇرۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرغانلىقىنىڭ نەتىجىسى» دېدى.

ئىلگىرى كىشىلەر ئاسفالت سېخىنى «3-دۇنيا» دەپ ئاتايتتى، ھەممىسى بۇ سېخنا ئۇزاق ئىشلەشنى خالىمايتتى. ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ خىزمەت مەسئۇلىيەتچانلىقى كەمچىل بولۇپ، سېخنا بۇدا ئىككى يىل ھادىسە سادىر بولماچقا، زاۋۇت بويىچە ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ تەنقىدلەنگەنىدى.

بۇ ئەھۋالغا قارىتا، ئېغىر يۈكنى زىممىسىگە ئالغان ياچېيكا ئەزالىرى مەسلىنىڭ سەۋەبىنى ئىزدىدى. بۇ سېخنا 86 ئىشچى- خىزمەتچى، 16 پارتىيە ئەزاسى بار ئىدى. پارتىيىلىك كادىرلار باشقۇرۇشتا دادىل بولمىغاچقا، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئۈانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولى ياخشى جارى قىلدۇرۇلماي، خىزمەتلەر ئارقىدا قالدى. شۇنىڭ بىلەن، سېخ پارتىيە ياچېيكىسى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، ئالقىلىقلىقىنى ئاشۇرۇش، «شەخسىي ئوبراز» بىلەن «كوللېكتىپ ئوبرازى»نى ياخشىلاشنى پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنىڭ مۇھىم ئۇقتىسى قىلىپ تۇتتى. بۇلتۇر يىل بېشىدا ئۇلار سېخنا پارتىيە ئەزالىرى ئىش ئورنىغا ھەر ۋاقىت ئەسلىتىپ تۇرىدۇ. ئوبرازىمىز ۋە ئىش-ھەرىكىتىمىز ئامېنىك نازارىتى ئاستىدا بولىدۇ. بۇ پائالىيەت پارتىيە ئەزالىرىنىڭ نەمۇنىلىك رولىمىزنى جارى قىلدۇرۇشىمىزغا ھەر ۋاقىت تۈرتكە بولىدۇ».

بۇ پائالىيەتكە سېخىتكى ئىشچى- خىزمەتچىلەرمۇ ئەھمىيەت بېرىدىغان بولدى. ئىشچىلار: «سېخىمىزدا ئۆزگىرىش بولامدۇ- يوق، ئەمدىكى ئىش پارتىيە ياچېيكىسىغا باغلىق بولۇپ قالدى» دەيىشتى. پارتىيە ياچېيكىسى پارتىيە تەشكىلى، مەۋرىيەت، ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى، ئىتتىپاق كومىتېتى ۋە ئامېندىن بىر گۇرۇپپا تەشكىللەپ، پارتىيە ئەزالىق كارتوچكىسىنى تاقاپ ئىش ئورنىغا چىقىش ئىشىنى نازارەت قىلدى. ھەر ئايدا پارتىيە ئەزالىرىنىڭ «كارتوچكا تاقاپ ئىش ئورنىغا چىقىش» تۈزۈمىنى ئىجرا قىلىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، ئومۇمىي جەھەتتىن مقدارلاشتۇرۇپ نومۇر قويۇپ، باھالاش نەتىجىسىنى ئىشچى- خىزمەتچىلەر يىغىندا ئېلان قىلدى، ھەر پەسلە «پارتىيە بەلگىسىنى نۇر چاچتۇرغان بىر پارتىيە ئەزاسى»نى مۇكاپاتلىدى.

كارتوچكا تاقاپ ئىش ئورنىغا چىقىش پائالىيىتى يولغا قويۇلغاندىن كېيىن، پارتىيە ئەزالىرىدا بېسىم ۋە چەكلىمە تۇيغۇسى پەيدا بولدى. پارتىيە ياچېيكىسى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇشتا ئىشنى پاسكىنا، قالايمىقان، ناچار مۇھىتنى تۈزەشتىن باشلىدى. بۇ سېخىتكى بىر قانچە ئۇسكۇنىدىن 1988-يىلى ئىشلىتىلىشكە باشلىغاندىن تارتىپ تا ھازىرغىچە توختىماي ماي ئېقىپ تۇراتتى. پارتىيە ئەزالىرى تەشكىللىنىپ ئىشتىن سىرتقى ۋاقىتتا ئۇسكۇنىلەردىكى كاشىلىلارنى ئوڭشىدى. بۇ ئىشتىن كېيىن ئىشچىلار پارتىيە ئەزالىرىغا باشقىچە قارايدىغان بولدى.

بۇلتۇر 4-ئاينىڭ بېشىدا سېخنىڭ ئاسفالت قويۇش مەيدانىنى يۆتكەشكە توغرا كەلدى. بۇ خىزمەتنىڭ تېز - ئاسا بولۇشى 2 - يۆرۈش قارىغۇچىسى يوق بوۋاي- مومايغا قاراپ كەلگەنىدى. بۇ يىل باھاردا بۇلارنى كېسەل كۆرسەتكىلى دوختۇرخانىغا ئاپارغاندىلا كىشىلەر ئاندىن بۇ ئىشنى بىلدى.

كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ نەمۇنىلىك رولىنىڭ تەسىرىدە ئىشچى- خىزمەتچىلەر كومپارتىيە ئەزاسى بولۇش شەرەپلىك ئىكەن، دېگەن ھېسسىياتقا كەلدى، ئۇلار ئۆزلىرىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، پارتىيە تەشكىلىگە يېقىنلاشتى. بۇلتۇر ئېتىلىپ قۇرۇلۇشقا ئەۋەتىلگەن ئاسفالت ئىشلەپ چىقارماقچى بولۇپ زاۋۇت ئاسفالت ئوسكۇنىسىنى ئۆزگەرتىشنى قارار قىلدى. تەخمىنىي بى ۋېي ۋەزىپىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، قىسقا ۋاقىت ئىچىدىلا لايىھىنى تۈزۈپ چىقتى. ئۇنىڭ قوماندانلىقىدا ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى ئىككى ئايدىلا تاماملاندى، ئۇ، 7-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن بۇرۇن پارتىيە ياچېيكىسىغا پارتىيىگە كىرىش ئىلتىماسى سۇندى. ئىتتىپاق ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى خەي تاۋ ئىتتىپاق ئەزالىرىنى باشلاپ پارتىيە ياچېيكىسىغا يېقىندىن ماسلىشىپ، ئىش ئورنىدا چىنىقىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. نەتىجىدە، ياشلارنىڭ تېخنىكىسى تېز ئۆستى. «مەدەنىيەتلىك ناسوسخانا قۇرۇش» پائالىيىتىدە ئۇ ياش زەربدارلار ئەترىتىنى باشلاپ جاپالىغا چىداپ ئىشلىدى. بۇلتۇر ئاسفالت سېخى ئىتتىپاق ياچېيكىسى شەھەر، ئىدارە بويىچە مۇنەۋۋەر ئىتتىپاق ياچېيكىسى بولدى، خەي تاۋمۇ مۇنەۋۋەر ئىتتىپاق كادىرى بولۇپ باھالىنىپ، پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ نۆۋەتلىق تەربىيەلەش ئوبېيكتى بولۇپ قالدى. بۇ پائالىيەت قانات يايدۇرۇلغاندىن بۇيان، سېخ بويىچە 29 ئادەم پارتىيە تەشكىلىگە ئىلتىماس سۇندى.

قىزىپ كەتكەنلىكىنى بايقاپ، كەسكىن تەدبىر قوللىنىپ، ئوسكۇنىنىڭ كۆيۈپ، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ توختاپ قېلىشىدەك ھادىسىنىڭ ئالدىنى ئالدى. سېخىتكى بارلىق ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئۆنىڭ بۇ تۆھپىسىنى مۇئەييەنلەشتۇرۇپ، ئۇنى پارتىيە ئەزاسى بەلگىسىنى كۆكرىكىدە نۇر چاچتۇرغان، پارتىيە ئوبرازىنى ئىش ئورنىدا نۇر چاچتۇرغان پارتىيە ئەزاسى، دەپ باھالىدى. ھۇنەر- سەنئەت ا- بەندىكى ئەھمەت خىزمەتكە قاتناشقىنىغا ئۈچ يىلدىن ئاشقان بولسىمۇ، ئىشنىڭ ھۆددىسىدىن دېگەندەك چىقالمىغاچقا، مۇكاپات ئالالماي كەلگەنىدى. مۇئاۋىن گۇرۇپپا باشلىقى، پارتىيە ئەزاسى چېن دۆگشىڭ ئۇنىڭ بىلەن دوست بولۇپ، ئىشقا كەلگەندە ئۇنىڭغا تېخنىكا ئۆگەتسە، ئىشتىن چوشكەندە ئىشنىڭ بىلەن سىرداشتى. ئۇنىڭ سەمىمىي ياردىمىدە ئەھمەت كەمچىلىكىنى تۈزىتىپ، خىزمەتتە ئاكتىپ، تەشەببۇسكار بولدى، ئۇ بېرىم يىلغا يەتمەستىن ۋاقىت ئىچىدە مۇستەقىل مەشغۇلات قىلالايدىغان بولدى. ئۇ ئۇنچى قېتىملىق مۇكاپات پۇلىنى ئانىسغا بەرگەندە، ئانىسى ھاياجانلانغىنىدىن كۆز يېشى قىلدى. پارتىيە ئەزاسى لى يۈيشيا بىر نەچچە يىلدىن بۇيان بىر جۇپ

كومپارتىيە ئەزاسلىق سالاھىيەتىنى ئۇنتۇپ قالمايلى

مايتاغ نېفىت خىمىيە باش زاۋۇتى نېفىت ئايرىش زاۋۇتىنىڭ ئاسفالت سېخى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ كومپارتىيە ئەزالىرى ئېشىدە كارتوچكا تېسىپ ئىشقا چىقىش، پارتىيە گىربىنى كۆكرەكتە نۇر چاچتۇرۇش، ئوبرازىنى ئىش ئورنىدا نۇر چاچتۇرۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىش- ھەرىكىتىنى ئامېنىك نازارىتى ئاستىغا قويغان. بۇنىڭ بىلەن، كومپارتىيە ئەزالىرى ئۆزلىرىنىڭ نەمۇنە، ئۈانگارت ئىكەنلىكىنى، ئۆزىنىڭ ئىش- ھەرىكىتىنىڭ پارتىيىنىڭ ئوبرازىغا ۋەكىللىك قىلىدىغانلىقىنى دائىم ئېسىگە ئېلىپ، ئۇلاردا خىزمەتنى ياخشى ئىشلىمىسە، ياخشى ياشلامچى بولالمىسا، كومپارتىيە ئەزاسى دېگەن شەرەپلىك نامغا مۇناسىپ كېلەلمەيمىز، دەيدىغان بېسىم ۋە چەكلىمە تۇيغۇسى پەيدا بولغان.

«قوش نۇر چاچتۇرۇش» پائالىيىتىنىڭ قانات يايدۇرۇلۇشى نەتىجىسىدە، ئىلگىرى ئىش ئورنىدا نۇر چېچىپ تۇرغان كومپارتىيە ئەزالىرى ئىش ئورنىدا داۋاملىق نۇر چېچىپ تۇرىدىغان، بىر مەزگىل نۇرىنى يوقاتقان كومپارتىيە ئەزالىرى قايتا نۇر چاچىدىغان بولغان. بۇنىڭ بىلەن، ئامما كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ قېشىدا ئىكەنلىكىنى ھېس قىلىپ، پارتىيە تەشكىلىگە، كومپارتىيە ئەزالىرىغا تېخىمۇ ئىشىنىدىغان بولغان. ئۇلار ھەرقانداق جايدا، ھەرقانداق ۋاقىتتا كومپارتىيە ئەزالىرىنى ئۇلۇغ قىلىپ، ئۇلاردىن ئۆگىنىپلا قالماي، يەنە كومپارتىيە ئەزالىرى بىلەن دوستلىشىپ، پارتىيە ياچېيكىسىنى ئۆزىنىڭ ئۆيىي دەپ بىلىدىغان، قانداق گېپى بولسا كومپارتىيە ئەزالىرىغا دەيدىغان، قانداق

ئۈلىمىزدە كومپارتىيە ئەزالىرى 57 مىليوندىن ئاشتى

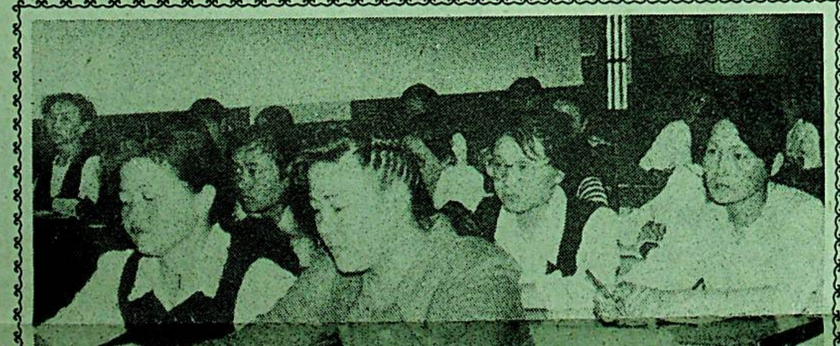
جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغان 75 يىلدىن بۇيان، پارتىيە قوشۇنى ئۆزلۈكسىز زورايدى. بۇلتۇر مەملىكەت بويىچە 2 مىليون 190 مىڭدىن كۆپ كىشى پارتىيىگە كىردى. ھازىر ئېلىمىز كومپارتىيە ئەزالىرى 57 مىليوندىن، پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى 3 مىليون 450 مىڭدىن ئاشتى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە تەشكىلات تارماقلىرى ج ك پ 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 4-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەمەلىيلەشتۇرۇپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ تەلىپىگە ماسلىشىپ، مۇنەۋۋەر ئىشچىلار، دېھقانلار، زىيالىيلار ۋە باشقا ئەمگەكچىلەرنى پارتىيىگە قوبۇل قىلىشقا ئەھمىيەت بەردى. بۇلتۇر پارتىيىگە قوبۇل قىلىنغانلار ئىچىدە كارخانا، يېزىلاردىكى ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1- سېپىدە ئىشلەۋاتقان ئىشچى- دېھقانلار 1 مىليون 70 مىڭدىن كۆپ بولۇپ، يېڭىدىن قوبۇل قىلىنغان پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاز كەم يېرىمىنى ئىگىلىدى. 35 ياشتىن تۆۋەنلەر 1 مىليون 560 مىڭدىن، تولۇق ئوتتۇرىدىن يۇقىرى مەدەنىيەت سەۋىيىسىگە ئىگىلەر 1 مىليون 550 مىڭدىن كۆپرەك بولۇپ، يېڭىدىن قوبۇل قىلىنغان پارتىيە ئەزالىرىنىڭ 70 % تىن كۆپرەكىنى ئىگىلىدى. يېڭى پارتىيە ئەزالىرى ئىچىدە ئايالار 450 مىڭ، ئاز سانلىق مىللەت كىشىلىرى 160 نەچچە مىڭ بولۇپ، ئىلگىرىكى يىللاردىكىدىن كۆپ بولدى.

بۇلتۇر مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمى «ياشلاردىن پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدا پىكىر» تارقىتىپ، جايلارنىڭ ياشلاردىن پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈردى. جايلار يەنە يېزىلاردىكى ئاجىز، چېچىلاڭغۇ ۋە پالەچ ھالەتتىكى پارتىيە ياچېيكىلىرىنى تەرتىپكە سېلىشقا بىرلەشتۈرۈپ، يېزىلاردا پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى كۈچەيتتى. ھازىر مەملىكەت بويىچە 35 ياشتىن تۆۋەن ياش پارتىيە ئەزالىرى ئالدىنقى يىلدىكىدىن 700 مىڭغا يېقىن كۆپەيدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېزىلاردىكى 35 ياشتىن تۆۋەن پارتىيە ئەزالىرى 5 مىليونغا يېقىن بولۇپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 280 مىڭدىن كۆپرەك كۆپەيدى.

مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمى پارتىيىنىڭ تەشكىلى قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىش ئۈچۈن مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: بۇنىڭدىن كېيىن ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىنىڭ ئېتىپ كېتىپ، چېچىلاڭغۇ ئاجىز ۋە پالەچ ھالەتتىكى ئاساسىي تەشكىلاتلارنى ئىسلاھ قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئۇرۇش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈشى كېرەك.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

ئىشلەشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىپ تۇتتى. بۇلتۇر يىل بېشىدا ئۇلار سېختا پارتىيە ئەزالىرى ئىش ئورنىغا كارتوچكا ئېسىپ چقىشنى يولغا قويۇپ، «پارتىيە ئىزنىكىنى كۆكرەكتە نۇر چاچتۇرۇش، ئوبرازنى ئىش ئورنىدا نۇر چاچتۇرۇش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى، شۇنداقلا پائالىيەتنىڭ مەزمۇنىنى كونكرېتلاشتۇرۇپ، پارتىيە ئەزالىرىدىن جاپالىق جايدا ئىشلەشنى، قىيىن ئىشنى قىلىشنى، جەددىي ۋەزىپىنى ئورۇنداشنى؛ شۇنىڭدەك پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدا ئىنتىزامغا خىلاپ ئىشلار سادىر بولماسلىق، ھادىسە يۈز بەرمەسلىك، قائىدىگە خىلاپ ئىشلار كۆرۈلمەسلىك؛ مەسئۇلاتلارنىڭ ئىقتىدارى، تېخنىكىلىق كۆرسەتكۈچى، ئىشكۇنىلەرنىڭ قۇرۇلمىسى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ مەسئۇلىيىتى، خىزمەتداشلىرىنىڭ ئىدىيىۋى ئەھۋالىنى ئېنىق بىلىشنى تەلەپ قىلدى.

ھەممە ئىشنىڭ باشلىنىشى قىيىن. بۇ پائالىيەت باشلىنىشى بىلەنلا بەزىلەر ئۇنى شەكىلۋازلىق دېمە، بەزىلەر نام چقىرىش، دەپ قارىدى. شۇنىڭ بىلەن پارتىيە ياچېيكىسى پارتىيە ئەزالىرىنى «پارتىيە ئەزالىق بەلگىسىنى ئېسىپ ئىش ئورنىغا چقىپ ئامىنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلالامسىز؟» دېگەن تېمىدىكى مۇھاكىمىگە ئۇيۇشتۇردى. يغىندا پىشقەدەم كومپارتىيە ئەزاسى ۋاڭ شنچۇن مۇنداق دېدى: «پارتىيە ئەزالىق بەلگىسىنى ئېسىۋالغاندا، ئۇ بىزگە پارتىيە ئەزالىق سالاھىيتىمىزنى قوبۇل قىلغان ۋاقىتنى ئەسلىتىپ تۇرىدۇ، ئۇنى كۆرگەندە ئۆزىمىزنى ئاگاھلاندۇرىدۇ، ئۇنى ئېسىۋالغاندا ئۆزىمىزنى ئىنتىزامغا سېلىپ، ئۆزىمىزنى ياخشى ئىشلەشكە ئىلھاملاندۇرىدۇ، بۇ ئەلۋەتتە ياخشى ئىش». ئۇ يەنە كومپارتىيە ئەزالىرى بىلەن دوستلىشىپ، پارتىيە ياچېيكىسىنى ئۆزىنىڭ ئۆيى دەپ بىلىدىغان، قانداق گەپنى بولسا كومپارتىيە ئەزالىرىغا دەيدىغان، قانداق قىينچىلىقى بولسا، پارتىيە ياچېيكىسىنى ئىزدەيدىغان بولغان. بۇ جايدا پارتىيە ئامما بىلەن زىچ مۇناسىۋەت ئورنىتىشتەك شەرەپلىك ئەنئەنە قايتىپ كەلگەن. بۇ جايدا پارتىيە ياچېيكىسى غايەت زور ماغنىتقا ئوخشاش كومپارتىيە ئەزالىرى ۋە ئامما ئىنى جەلپ قىلغان، ئىتتىپاقلاشتۇرغان. بۇنداق ئۈيۇشۇشچانلىق تەڭداشسىز ھەرىكەتلەندۇرگۈچى كۈچ ھاسىل قىلىپ، بارلىق خىزمەتنى ئىلگىرى سۈرگەن.

ئاسسالات سېخىنىڭ پارتىيە ياچېيكىسى كومپارتىيە ئەزالىرى كارتوچكا ئېسىپ ئىش ئورنىغا چقىش ۋە «قوش نۇر چاچتۇرۇش» پائالىيىتىنى ياخشى قانات يايدۇرۇپتۇ. ئۇ ھەر بىر كومپارتىيە ئەزاسىنى يېڭى تارىخىي دەۋرده پارتىيىگە كىرگەنده بەرگەن قەسەمگە ئەمەل قىلىپ، زىممىسىدىكى مەسئۇلىيىتى ۋە بۇرچىنى ئادا قىلىشقا تۇرتكە بولىدۇ. ئۇ كومپارتىيە ئەزالىرىنى ئامما كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ خىسلىتىنى نامايان قىلىشقا ئۈندەيدۇ. ئۇ كومپارتىيە ئەزاسىدىن ئىبارەت بۇ قىزىل بايراقنىڭ مەڭگۈ كىشلەرنىڭ قەلبىدە جەۋلان قىلىشىغا مەدەت بېرىدۇ.

ئىلى يۇڭ توقۇمچىلىق زاۋۇتى پارتكومى پارتىيە خىزمىتىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا يۆلەندۈرۈپ، جەڭگىۋار قورغانلىق رولىنى جارى قىلدۇردى

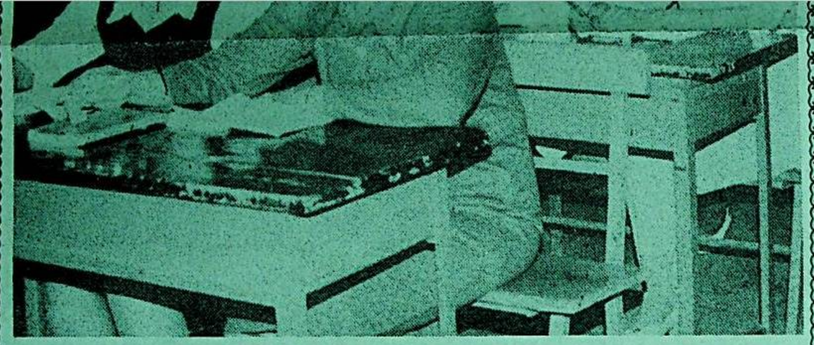
ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار پارتىيە كومىتېتى ـ ئىلى يۇڭ توقۇمچىلىق زاۋۇتى پارتكومى. پارتىيە خىزمىتىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا يۆلەندۈرۈپ، ئۆزىنىڭ جەڭگىۋار قورغانلىق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇردى.

يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان بۇ زاۋۇت پارتكومى پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇشنى يولغا قويۇپ، «ئىقتىسادنى چۆرىدىگەن ھالدا پارتىيە قۇرۇلۇشىنى تۇتۇش، پارتىيە قۇرۇلۇشى ئارقىلىق ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش»تىن ئىبارەت يېتەكچى ئىدىيىنى پارتكومنىڭ بارلىق خىزمەتلىرىدە ئەمەلىيلەشتۈردى.

زاۋۇت پارتكومى زاۋۇتتا «پارتىيە ئەزالىرى مەسئۇلىيەت رايونى» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، پارتىيە كومىتېتنىڭ جەڭگىۋار قورغانلىق رولىنى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇردى. بۇلتۇر بۇ زاۋۇتنىڭ ئىشلەپچقىرىشىدا زور زىيان كۆرۈلۈپ، ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرنىڭ ئىدىيىسىدە داۋالغۇش بولغاندا، زاۋۇت پارتكومى ئىشچى ـ خىزمەتچىلەر ئارىسىدا «ۋەزىيەت ۋە ۋەزىپە تەربىيىسى» ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئىدىيىسىنى تۈزاقلاشتۇردى ھەمدە زاۋۇت گېزىتى چقىرىش، نۇتۇق سۆزلەش، سىملىق رادىئو قاتارلىق تەشۋىقات شەكىللىرىدىن پايدىلىنىپ، كارخانا روھى ۋە پىشقەدەم ئەمگەك نەمۇنىچىلىرىنىڭ ئىش-پائالىيەتلىرىنى سۆزلەپ، ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرنىڭ جاپا ـ مۇشەققەتكە چىداپ ئىگىلىك تىكلەش روھىنى ئۇرغۇتتى. بەزى نۇقتىلىق سېخلاردا خام ئەشيا جىددىيچىلىكى بولغاندا زاۋۇت پارتكومى بۆلۈم، ئىشخانىلاردىكى پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلارنى خالىسانە ئەمگەككە تەشكىللەپ 15 تونىنىدىن ئارتۇق پاسكىنا يۇگنى تازىلاپ كارخانا ئۈچۈن 13 مىڭ يۇەنگە يېقىن چىقىمنى تېجەپ قالدى. بۇلتۇر زاۋۇت مەبلەغ يېتىشمەسلىك سەۋەبىدىن خام ئەشيا سېتىۋالالماي قالغاندا، زاۋۇت پارتكومى ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرنى ئىشنىچا پۇللىرىنى زاۋۇتنىڭ خام ئەشيا سېتىۋېلىپ قىيىن ئۆتكەلدىن ئۆتۈۋېلىشى ئۈچۈن ۋاقتىلىق بېرىپ تۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلىپ، 400 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق مەبلەغ يىغىپ بەردى. بۇ زاۋۇتتىكى 500 دىن كۆپ پارتىيە ئەزاسى بۇلتۇر ۋە بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمدا زاۋۇت پارتكومىنىڭ يېتەكچىلىكىدە ئايەت يۈز بەرگەن رايونلار ۋە قىينچىلىقى بار ئىشچى ـ خىزمەتچىلەر ئۈچۈن 10 مىڭ يۇەندىن كۆپ پۇل ۋە كېسىم ـ كېچەك ئىئانە قىلدى.

بۇ زاۋۇت پارتكومى پارتىيىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە ئىزچىل ئەھمىيەت بېرىپ، ھەپتىدە بىر قېتىم پارتىيە تۈرمۇشى يېغىنى ئۆتكۈزۈش، بېرىم يىلدا بىر قېتىم پارتىيە ياچېيكا يېغىنى، يىلدا بىر قېتىم دېموكراتىك تۈرمۇش يېغىنى تۈزۈمىنى دائىملاشتۇردى. ئىشتىن سىرتقى پارتىيە مەكتىپىنىڭ رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇپ، قەرەللىك ھالدا پارتىيە دەرسى ئۆتۈش، سىنتالغۇ فىلىمى ئارقىلىق پارتىيە ئەزالىرىنىڭ پارتىيەئىلىك ئېڭىنى كۈچەيتىپ، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ مۇستەھكەملىدى. بۇنىڭ بىلەن، زاۋۇت بويىچە ھەممىلا ئادەم كەسپىنى سۆيىدىغان، كارخانا ئۈچۈن جان كۆيدۈرىدىغان ياخشى ۋەزىيەت شەكىللىنىپ، ئىشلەپچقىرىش زور دەرىجىدە ئىلگىرى سۈرۈلدى. زاۋۇتنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىللىق تۇرلۇك ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچلىرىنىڭ ئېشىش نىسبىتى بۇلتۇرنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن بىر ھەسسىدىن كۆپرەك ئاشتى. بۇ زاۋۇت ۋە زاۋۇت پارتكومى 1993-يىلدىن 1995-يىلغىچە ئاپتونوم رايون ۋە ئىلى ئوبلاستى بويىچە «ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ئورۇن»، «ئىلغار پارتىيە كومىتېتى» ۋە «پارتىيە ئەزالىرىنى ئىلېكترونلۇق ئۇقۇتۇش بويىچە ئىلغار ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك نامىلارغا ئېرىشتى.

تۈرسۇنمۇھەممەت ئوسمان

ئىلى يۇڭ توقۇمچىلىق زاۋۇتى پارتكومى پارتىيىگە كىرىشنى ئىلتىماس قىلغان ئاكتىپلارنى ئاۋۇال تەربىيىلەش، شەرتى توشقانلارنى قوبۇل قىلىش پرىنسىپىغا ئاساسەن، ئىشتىن سىرت تەربىيىلەش مەكتىپى ئېچىپ، پارتىيىگە كىرىشنى ئىزچىل تەلەپ قىلغان ئاكتىپلارنى نۆۋەت بىلەن تەربىيىلىدى.

سۈرەتتە: تەربىيىلەشكە قاتناشقان ئاكتىپلار پارتىيە نىزامنامىسىنى ئوگەنمەكتە.

تۈرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

جايلاردا پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەنمەكتە

لوپ ناھىيىلىك ئورگان پارتكومى پارتىيىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇشى، تۈزۈم قۇرۇلۇشى ۋە ئىستىل قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىللە، پارتىيىگە يېڭىدىن ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بەردى.

لوپ ناھىيىلىك ئورگان پارتكومى بۇلتۇر ياچېيكىلارنى تەرتىپكە سېلىش داۋامىدا پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشنى چىڭ تۇتتى. ئۇلار پارتىيىگە كىرىشكە ئىلتىماس يازغان ئاكتىپلارنى قاراتمىلقى بولغان ھالدا نۆۋەتلىق تەربىيىلەپ، كۆزىتىش، سىناش، ئەمەلىي ئىپادىسى ۋە تۆھپىسىنى ئاساس قىلىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، بىرىنچى شەرتى توشسا، بىرىنى قوبۇل قىلىشتا چىڭ تۇردى. نەتىجىدە، بۇ يىل ناھىيىگە بىۋاستە قاراشلىق ئىدارە ـ ئورگانلاردىن 71 ئاكتىپنى كاندىدات پارتىيە ئەزالىقىغا قوبۇل قىلىپ، ئۇلاردىن 49 كىشىنى رەسمىيلەشتۈردى.

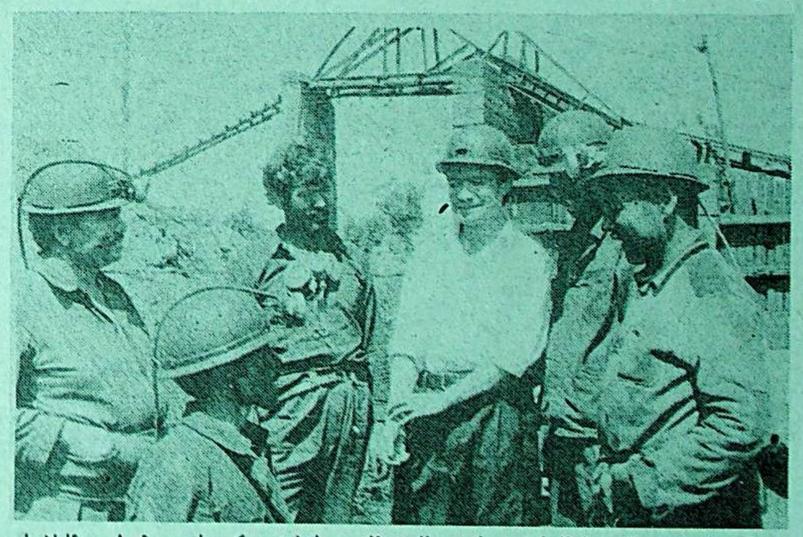
نۇرمۇھەممەت مەخمۇت

يەكەن ناھىيىسىنىڭ ئېلىشقۇ بازارلىق پارتكومى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشتا ئۆتكەلنى چىڭ ئىگىلەپ، پارتىيىگە كىرىش ئوبيېكتلىرىنى تاللاش، تەربىيىلەشنى چىڭ تۇتۇپ، ئۇلارنىڭ كاندىدات مەزگىلىدىكى تەربىيىلىنىشىنى كۈچەيتتى. بۇ بازارلىق پارتكوم ئۈچ يىلدىن بۇيان بېزا ئىگىلىك ئىشلەپچقىرىشىنىڭ 1 ـ سېپىدە ئىزچىل ئىشلەپ كۆرۈنەرلىك نەتىجە يارىتقان ۋە مائارىپ، سەھىيە قاتارلىق ساھەلەردە ئىشلەپ گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان ياش ۋە ئوتتۇرا ياش دېھقانلار، زىيالىيلار، پەن ـ تېخنىكا خادىملىرىدىن بولۇپ 115 كىشىنى پارتىيىگە قوبۇل قىلدى.

ئىبراھىم ئەيسا

تامغىنى تۇردى قادىر نازىرى ئىشلىگەن

باي ناھىيىسىنىڭ بۇلۇڭ كۆمۈر كېنىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، كومپارتىيە ئەزاسى ئابلاجان يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان بىخەتەر ئىشلەپچقىرىشنى چىڭ تۇتۇپ، مەھسۇلاتنىڭ سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىش بىلەن بىللە، بازار ئۇچۇرىغا ئەھمىيەت بېرىپ، شىنجاڭ «ئۆكتەبر» تراكتور زاۋۇتى، ئىلى پولات- تۆمۈر شىركىتى ۋە خېجىڭ پولات-تۆمۈر زاۋۇتى بىلەن يىلىغا 60 مىڭ تونىنا ئۇۋاق كۆمۈر سېتىپ بېرىش- سېتىۋېلىشنى توختاملىشىپ، كانغا زور ئىقتىسادىي پايدا يەتكۈزدى. كان ھازىر 1 مىليون 900 مىڭ يۇەن مۇقىم مۇلۇككە، 150 مىڭ يۇەن ئايلانما مەبلەغقە ئىگە، يىللىق باج-پايدىسى 20 مىڭ يۇەنگە يەتكەن كارخانىغا ئايلاندى.

سۈرەتتە: ئابلاجان (ئوڭدىن 3-كىشى) قۇدۇق باشلىقلىرىغا بىخەتەر ئىشلەپچقىرىشنى تەكىتلىمەكتە.

ئەركىن ئابدۇرېھىم فوتوسى

رەئىس جياڭ زېمىن رۇمىنىيەدە داۋاملىق زىيارەتتە بولدى

دۆلىتىمىزنىڭ رۇمىنىيەدىكى ئەلچىخانىسىدىكى خادىملارنى يوقلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، براسوۋ، 30 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنى رۇمىنىيە دېپلوماتىيە مىنىستىرى مېرىشكانوۋنىڭ ھەمراھلىقىدا ئايتوموبىل بىلەن رۇمىنىيىنىڭ پايتەختى بۇخارېستنىن 170 كىلومېتر يىراقلىقتىكى مۇھىم سانائەت بازىسى براسوۋغا بېرىپ ئېكسكۇرسىيە، زىيارەتتە بولدى.

رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى براسوۋغا كەلگەندە، براسوۋ ناھىيىسىنىڭ ھاكىمى پوپا قاتارلىق يەرلىك ھۆكۈمەت ئەمەلدارلىرى ۋە شۇ جايدىكى ئاممىنىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى. ئامما خۇشال - خۇرام ئۇسسۇل ئويناپ جۇڭگولۇق ئەزىز مېھمانلارغا دوستلۇقنى ئىزھار قىلدى. رەئىس جياڭ زېمىن كۆپ قېتىم ئاپتوموبىلدىن چۈشۈپ قارشى ئالغۇچى ئامما بىلەن يۈز كۆرۈشتى.

براسوۋ شەھىرى رۇمىنىيىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىدىكى كارپات تاغلىق رايونىغا جايلاشقان. بۇ يەرگە تراكتور، يۇك ئاپتوموبىلى، ماشىنسازلىق، ئىچىدىن يانىدىغان دۇنگاتېل، ئوق قازان، سۈلياۋ، بوياقچىلىق قاتارلىق كارخانىلار مەركەزلەشكەن. 70 - يىللارنىڭ باشلىرىدا جياڭ زېمىن رۇمىنىيىدە ئىشلىگەندە براسوۋغا كۆپ قېتىم بارغانىدى. بۈگۈنكى كۈندە ئۇ بۇ يەرگە يەنە كەلگەندە ئىنتايىن خۇشال بولدى.

رەئىس جياڭ زېمىن براسوۋ شەھىرىدىكى رۇمانكا ئاپتوموبىل زاۋۇتىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى. جياڭ زېمىن بۇ زاۋۇتنىڭ يېڭى مەھسۇلاتلىرىنى ئىستايىدىل كۆردى، ئىشلەپچىقىرىش ۋە تېخنىكا ئۆزگەرتىش ئەھۋالىنى تەپسىلىي سورىدى.

ئېكسكۇرسىيىدە رەئىس جياڭ زېمىن تونۇشقا ئالغان ياڭ ئىنجۇ ئىسىملىك ئىشچى بىلەن قىزغىن قوچاقلاشتى، سەممىي پاراڭلاشتى، جياڭ زېمىن ئىككى دوستى بىلەن بىرلىكتە ئەينى يىللاردىكى ئەھۋاللارنى ئەسلىدى. ئۇلارنىڭ ھازىرقى خىزمەت ۋە تۇرمۇش ئەھۋالىنى سورىدى. كەفۇ بىلەن دالۇبەنچۇ رەئىس جياڭ زېمىنغا 20 يىلدىن كېيىنمۇ ئەينى يىللاردىكى قەدىناس دوستلىرىنى ئۇنتۇپ قالمىغانلىقىدىن ھاياجانلىنىپ كەتتى. ئۇلار مۇنداق دېدى: رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن رۇمىنىيىلىك دوستلار ئوتتۇرىسىدىكى دوستلۇق رۇمىنىيە، جۇڭگو خەلقلىرىنىڭ چوڭقۇر دوستلۇقىنى گەۋدىلەندۈردۇ.

شۇ كۈنى كەچتە رەئىس جياڭ زېمىن جۇڭگونىڭ رۇمىنىيىدىكى باش ئەلچىخانىسىغا بېرىپ ئەلچىخانىدىكى بارلىق خىزمەتچى خادىملارنى يوقلىدى ھەم جۇڭگونىڭ رۇمىنىيىدە تۇرۇشلۇق ئورگانلىرىنىڭ ۋەكىللىرى، رۇمىنىيىدە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلار ھەم جۇڭگولۇق سودىگەرلەر ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشتى.

رەئىس جياڭ زېمىن كۆپچىلىك بىلەن سۆرەتكە چۈشكەندىن كېيىن سۆز قىلدى، ئۇ ئالدى بىلەن كۆپچىلىكتىن ھال سورىدى ھەم دۆلىتىمىزنىڭ ۋەزىيىتىنى تونۇشتۇردى. ئۇ كۆپچىلىكنى ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى جارى قىلدۇرۇشقا، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئىپتىخارلىق تۇيغۇسىنى ئاشۇرۇشقا رىغبەتلەندۈردى. ئۇ كۆپچىلىكتىن جۇڭگو بىلەن رۇمىنىيىنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشنى ئۈمىد قىلدى.

باش شۇجى جياڭ زېمىن تېلېگراممىا ئەۋەتىپ، دۇمېنىڭ ۋېيتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىلىقىغا سايلانغانلىقىنى تەبرىكلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېنېي، 1 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن تېلېگراممىا ئەۋەتىپ، دۇمېنىڭ ۋېيتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىلىقىغا سايلانغانلىقىنى تەبرىكلىدى. تەبرىك تېلېگراممىسىنىڭ تولۇق تېكستى تۆۋەندىكىچە:

خېنېي، ۋېيتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىدىكى ھۆرمەتلىك يولداش دۇمېيغا:

سىزنىڭ ۋېيتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىلىقىغا سايلانغانلىقىڭىزدىن خۇشاللىق بىلەن خەۋەر تاپتىم، مەن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىغا ۋەكالىتەن ھەم شەخسەن تۆز نامىمدىن قىزغىن تەبرىكلەيمەن.

ۋېيتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ 7 - قۇرۇلتىيىدىن بۇيان، بىز ۋېيتنامنىڭ ئىنقىلابىي ئىشلىرىغا ئېلىپ بارغانلىقى ۋە سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ جۇش ئۇرۇپ راۋاجلانغانلىقىنى خۇشاللىق بىلەن كۆردۇق، جۇڭگو بىلەن ۋېيتنامنىڭ دوستلۇق مۇناسىۋىتى ئىككى تەرەپنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا يەنىمۇ مۇستەھكەملەندى ۋە كۈچەيدى، يېڭى تەرەققىيات باسقۇچىغا كىردى.

سىزنىڭ ئالىيجاناب ھەم مەسئۇلىيىتى زور بولغان رەھبەرلىك مەسئۇلىيىتىڭىزنى ئادا قىلىشتا يېڭى مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرۈشىڭىزگە چىن قەلبىمىزدىن تىلەكداشمەن!

بىز ۋېيتنامنىڭ سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ جەزمەن ئۇزلۇكسىز راۋاجلىنىدىغانلىقىغا، جۇڭگو، ۋېيتنام پارتىيىلىرى، ئىككى دۆلەت ۋە ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ ئەنئەنىۋى دوستلۇقىنىڭ جەزمەن ئۇزلۇكسىز مۇستەھكەملىنىشى ۋە كۈچىيىشىگە چوڭقۇر ئىشىنىمىز!

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى جياڭ زېمىن

1996 - يىل 1 - ئىيۇل، بېيجىڭ

جۇڭگو ۋەكىلى خەلقئارا ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، زەھەرلىك بۇيۇملارنىڭ زىيىنىنى تۈگىتىشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت خەۋىرى. جۇڭگو ۋەكىلى ۋاڭ شۆشيەن 6 - ئاينىڭ 25-كۈنى ب د ت نىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىيات مۇدىرىيىتى ماھىيەتلىك يىغىنىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىكلەر يىغىنىدا مۇنداق دېدى: خەلقئارا جەمئىيەت بۈگۈنكى كۈندە زەھەرلىك بۇيۇملار يامراپ كېتىشتەك ئېغىر ئەھۋالغا دۇچ كەلمەكتە، شۇڭا خەلقئارا ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، بۇ ئىجتىمائىي ئاپەتنى تۈگىتىشكە توغرا كەلمەكتە.

ھەربىكەتلەرمۇ زور دەرىجىدە كۈچىيىپ كەتتى، زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چېكىش تۈپەيلىدىن كېسەللىك يۈقتۇرۇۋالىدىغانلار ئۈزلۈكسىز كۆپەيدى.

ۋاڭ شۆشيەن خەلقئارادىكى زەھەرلىك بۇيۇملارنى چەكلەش بويىچە ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش ئۈچۈن ئۈچ تەكلىپ بەردى. 1. زەھەرلىك بۇيۇملار ئاپتىگە قارشى كۈرەش قىلىش ئىشلەپ چىقارغۇچى دۆلەت، ئىستېمال قىلغۇچى دۆلەت ۋە چېگرىسىدىن ئۆتىدىغان ھەمكارلىقتىن تېخىمۇ كۆپ مالىيە كۈچى ۋە تېخنىكا ياردىمىگە ئىگە بولۇشى كېرەك. 3. ھەرقايسى ئەللەرنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى ۋە زېمىن پۈتۈنلۈكىگە قاتتىق ھۆرمەت قىلىش كېرەك، زەھەرلىك بۇيۇملارنى چەكلەشتىكى ھەمكارلىقنى باھانە قىلىپ باشقا ئەللەرنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىشقا بولمايدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو زەھەرلىك بۇيۇملارنى چەكلەش خىزمىتىنى ياخشىلاش ۋە كۈچەيتىش ئۈچۈن زەھەرلىك بۇيۇملارنى

شىنجاڭ گېزىتى

1996 - يىل
ئىيۇل
6
شەنبە

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z
(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)
新疆日报
（维文）
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

ئىيۇلدا ۋاقتىدا ياغقان «شپالىق يامغۇر»

- ۋاقى لېچۈەن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنىڭ شىنجاڭ قەغەز تاختا زاۋۇتىنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلغانلىقى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز لیۇ فېڭ، «شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» مۇخبىرى يۈي بىن

ۋاقى لېچۈەن يېتەكچىلىكىدىكى ئاپتونوم رايونلۇق دۆلەت كارخانىلىرىنى تەكشۈرۈش، تەتقىق قىلىش گۇرۇپپىسى 7 - ئاينىڭ 3 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن شىنجاڭ قەغەز تاختا زاۋۇتىدىكى تەكشۈرۈش ۋە تەتقىق قىلىش ئىشىنى تاماملاپ زاۋۇتتىن قايتىشىدا مىنبۇستا ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىساد - سودا كومىتېتى، مالىيە نازارىتى، سودا - سانائەت بانكىسىنىڭ رەھبەرلىرى بىلەن جىددىي يىغىن ئېچىپ، قەغەز تاختا زاۋۇتىنىڭ 2 - قارارلىق تېخنىكا ئۆزگەرتىشىگە كېرەكلىك مەبلەغ مەسىلىسىنى مۇزاكىرە قىلدى. جىددىي يىغىن ئون مىنۇت داۋاملاشتى.

سودا - سانائەت بانكىسىنىڭ باش مەسئۇل ئىقتىسادچىسى چىيۇ بوچۇ بۇ زاۋۇتقا 3 مىليون يۈەن قەرز بېرىدىغانلىقىنى، مالىيە نازارىتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى يۈۋىنپۇ 3 مىليون يۈەن ھەل قىلىپ بېرەلەيدىغانلىقىنى ئېيتتى. ۋاقى لېچۈەن «يوشۇرۇن كۈچى بار، ئۆمدلىك كارخانىلارغا مەدەت بېرىپ، ئۇلارنى رونақ تېپىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشىمىز كېرەك» دېدى. شۇ چاغدا سىم - سىم يامغۇر يېغىشقا باشلىغاندى، سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستلىق پارتكومىنىڭ شۇجىسى خۇ جيايەن تەسىرلەنگەن ھالدا «بۇ ۋاقتىدا ياغقان شپالىق يامغۇر بولدى!» دېدى، مىنبۇستىكىلەر كۈلۈشۈپ كەتتى.

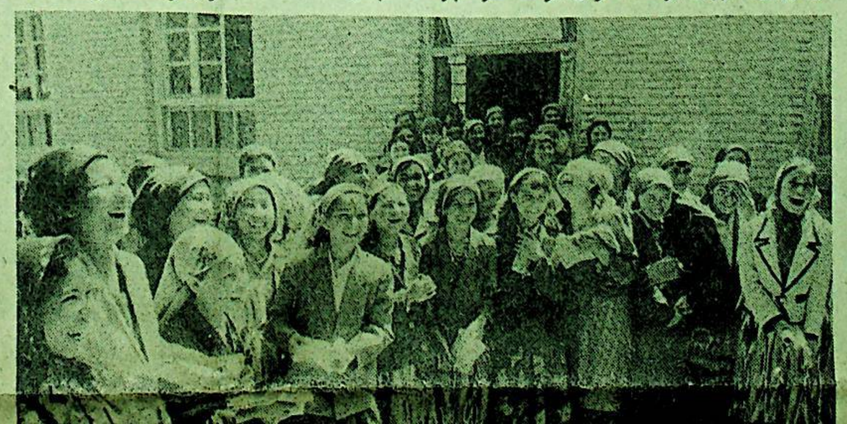
ئەمدى گەپنى باشتىن باشلايلى، 7 - ئاينىڭ 3 - كۈنى ئەتىگەندە، ۋاقى لېچۈەن تەكشۈرۈپ، تەتقىق قىلىش گۇرۇپپىسىدىكىلەرنى باشلاپ مىچۈەن ناھىيىسىگە جايلاشقان شىنجاڭ قەغەز تاختا زاۋۇتىغا كەلدى. ۋاقى لېچۈەن بۇ زاۋۇتنىڭ قەغەز ساندۇق تۈشلەش سېخىدا قەغەز ساندۇق تاختىلارنى سىلاپ تۇرۇپ، زاۋۇت باشلىقى گوزىياڭدىن: « سۈپىتى قانداقراق؟» دەپ سورىدى، گوزىياڭ «بۇلتۇر ۋە ئالدىنقى يىلى تۈشلەپ چىقارغان A دەرىجىلىك قەغەز ساندۇق تاختىسى، نۇر قەغىزى بېيجىڭ خەلقئارالىق ۋە مەملىكەتلىك قەغەز ۋە قەغەز بۇيۇم يەرمەنكىسىدە ئالتۇن مۇكاپاتقا ۋە كۈمۈش مۇكاپاتقا ئېرىشتى. «بۇلتۇر كارخانىمىز جۇڭگو ئوراش - قاچىلاش جەمئىيىتى تەرىپىدىن مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر ئوراش - قاچىلاش كارخانىسى بولۇپ باھالاندى» دەپ جاۋاب بەردى.

ۋاقى لېچۈەن خۇشال بولۇپ: «ناھايىتى ياخشى بولۇپتۇ، شىنجاڭدىن يەنە بىر «سۇمۇرغ» چىقىپتۇ. سىلەرنىڭ ھازىرقى تۈشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىڭلار قانداق؟» دەپ سورىدى، گوزىياڭ: ھېسابلاپ ئۆزىمىز تېزدىن ئىگىلىمىسەك، باشقىلار ئىگىلەپ كېتىدۇ» دېدى.

گوزىياڭ ۋاقى لېچۈەنگە چۈشەندۈرۈپ مۇنداق دېدى: زاۋۇتىمىزنىڭ 2 - قارارلىق تېخنىكا ئۆزگەرتىش تۈرى دۆلەتنىڭ نۆۋەتلىق قۇرۇلۇش تۈرىگە كىرگۈزۈلدى. بۇنىڭغا 30 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ كېتىدۇ، بۇ قۇرۇلۇش پۈتكەندىن كېيىن سۈپەتلىك قەغەز ساندۇق تاختىسى ئىشلەش كۆلىمى 7000 تونىنا ئېشىپ، زاۋۇتىمىزنىڭ قەغەز تاختا مقدارى 30 مىڭ تونىنغا يېتىدۇ. زاۋۇتىمىزنىڭ يىللىق سېتىش كىرىمى 45 مىليون يۈەن، پايدىسى 5 مىليون 940 مىڭ يۈەن ئاشىدۇ، بۇ قۇرۇلۇشنى بۇ يىل 10 - ئايدا سىناق تەرىقىسىدە ئىشقا كىرىشتۈرمەكچى ئىدۇق ، ئەمما يەنە 6 مىليون يۈەن مەبلەغ كەملەۋاتىدۇ...

ۋاقى لېچۈەن بۇنى ئاڭلىغاندىن كېيىن: دېمەكچى بولغىنىڭىزنى چۈشەندىم، بۇ 6 مىليون يۈەننى ھەل قىلىش يولىنى تېپىپ بېرەيلى» دېدى.

ۋاقى لېچۈەن سېخىتىن چىقىپ ماڭغاچ ،يېنىدا كېتىۋاتقان ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىساد - سودا كومىتېتىنىڭ مۇدىرى سۇڭ رۇخۇغا: «سۇڭ رۇخۇ، بىر نەچچە كۈندىن بۇيان ئۇن نەچچە كارخانىغا باردۇق، بۇ كارخانىلارنىڭ ھەممىسى ئۆزىمىزنىڭمۇ؟ ئۇلارنىڭ بېشىنى بىز سىلىمساق كىم سىلايدۇ؟ مەيلى كۈچى زور كارخانا بولسۇن ياكى قېينىچىلىقى بار كارخانا بولسۇن، ئۇنىڭ داڭلىق مەھسۇلاتى ،تەرەققىيات يوشۇرۇن كۈچى بولسلا ئۇنى يۆلىشىمىز كېرەك» دېدى.

جياڭ زېمىن، لى پېڭ تېلېگراممىلا ئەۋەتىپ، يېلتسىننىڭ روسىيىنىڭ زۇڭتۇڭلۇقىغا يەنە سايلانغانلىقىنى تەبرىكلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 4 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن روسىيە زۇڭتۇڭى يېلتسىنغا تېلېگراما ئەۋەتىپ، ئۇنىڭ روسىيىنىڭ زۇڭتۇڭلۇقىغا يەنە سايلانغانلىقىنى تەبرىكلىدى. تەبرىك تېلېگراممىسىنىڭ تولۇق تېكىستى تۆۋەندىكىچە:

موسكۋا، روسىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ زۇڭتۇڭى ب. ن . يېلتسىن جانابلىرىغا:

جانابلىرىنىڭ روسىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ زۇڭتۇڭلۇقىغا يەنە سايلانغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن ئەڭ سەمىمىي تەبرىكىمنى قوبۇل قىلىشىڭىزنى سورايمەن.

بېقىنقى يىللاردىن بۇيان جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ مۇناسىۋىتى گۈللەپ ياشنىدى، راۋاجلاندى. جانابىڭىز جۇڭگو - روسىيە مۇناسىۋىتىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىنى بۇاستە، كۈچلۈك ئىلگىرى سۈرىدىڭىز، بىز ئورتاق كۆزقارىمىز بولۇۋاتقان جۇڭگو - روسىيە خەلقلىرىنىڭ ئەنئەنىۋى دوستلۇقى ۋە ئىككى دۆلەتنىڭ 21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن ستراتېگىيىلىك ھەمكارلىق - ھەمراھلىق مۇناسىۋىتىنىڭ تېخىمۇ چوڭقۇر، ئۇزاققىچە راۋاجلىنىدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز. ئىككى دۆلەت ۋە ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا جۇڭگو بىلەن روسىيە «ئەۋلادمۇ ئەۋلاد ئىناق، دوست ئۆتۈش، ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىش، ئىشىنىش، ھاراۋەرلىكتە ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدا ھەمكارلىشىش، ئورتاق راۋاجلىنىش، گۈللەپ ياشناش »نىڭ چوقۇم ئىشقا ئاشۇرالايدۇ. دۆلىتىمىزنىڭ گۈللەپ ياشنىشى ۋە خەلقىمىزنىڭ بەختلىك بولۇشىغا تىلەكداشمەن.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن
1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 4 - كۈنى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 4 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگو گوۋۇيۈەننىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن روسىيە زۇڭتۇڭى يېلتسىنغا تېلېگراما ئەۋەتىپ، ئۇنىڭ روسىيىنىڭ زۇڭتۇڭلۇقىغا يەنە سايلانغانلىقىنى تەبرىكلىدى. تەبرىك تېلېگراممىسىنىڭ تولۇق تېكىستى تۆۋەندىكىچە:

موسكۋا، روسىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ زۇڭتۇڭى ب. ن. يېلتسىن جانابلىرىغا:

سىزنىڭ روسىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ زۇڭتۇڭلۇقىغا يەنە سايلانغانلىقىڭىز مۇناسىۋىتى بىلەن سىزنى ئەڭ قىزغىن تەبرىكلەيمەن.

جۇڭگو بىلەن روسىيە ئاخىرىدا دۆلەت مۇناسىۋىتى ئورنىتىلغاندىن بۇيان، ئىككى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرى ۋە خەلقلىرىنىڭ ھەرقايسى ساھەدىكى ئالاقىسى ۋە ھەمكارلىقى ئۈزلۈكسىز كېڭىيىپ ۋە چوڭقۇرلىشىپ، كىشىنى مەمنۇن قىلىدىغان نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى. جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ باراۋەر بولۇش، بىر - بىرىگە ئىشىنىش، 21 - ئەسىرگە يۈزلىنىش ئاساسىدىكى ستراتېگىيىلىك ھەمكارلىق - ھەمراھلىق مۇناسىۋىتىنىڭ چوڭقۇر ۋە ئۇزاققىچە راۋاجلىنىدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز. سىزنىڭ بۇ ئالىي خىزمەت ئورنىدا ئۈزلۈكسىز پېڭى نەتىجىگە ئېرىشىشىڭىزگە تىلەكداشمەن.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى گوۋۇيۈەننىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ
1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 4 - كۈنى، بېيجىڭ

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل ئالىي مەكتەپلەرگە قوبۇل قىلىنىدىغان ئوقۇغۇچىلاردىن ئىمتىھان ئېلىش ئىستىلى ۋە ئىنتىزامى بويىچە تېلېفون يىغىنى ئاچتى

يىغىنغا قېيۇم باھاۋۇدۇن، ۋاقى خۇەييۇ قاتناشتى ۋە مۇھىم سۆز قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مەھرىئاي ياقۇپ خەۋەر قىلدۇ: باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئىنتىزامنى چىڭىتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 1996 - يىللىق ئالىي مەكتەپلەرگە قوبۇل قىلىنىدىغان ئوقۇغۇچىلاردىن خەۋەر ئىنتىزامى بويىچە تېلېفون يىغىنى ئاچتى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن تېلېفون يىغىنىدا سۆز قىلىپ مۇنۇلارنى جەددىي تەكىتلىدى: ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئىمتىھانى خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، يوچۇقلارنى ئېلىپ تاشلاپ، دۆلەت دەرىجىلىك ئىمتىھاننىڭ ئوگۇشلۇق تۈلپ بېرىلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك. ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتى ناھايىتى نازۇك ئىجتىمائىي مەسىلە. شۇڭا بىر تەرەپتىن، تۇزۇم قۇرۇلۇشىنى، ئىمتىھان ئىشلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشىمىز ۋە ئىنتىزامى بويىچە تېلېفون يىغىنى ئاچتى.

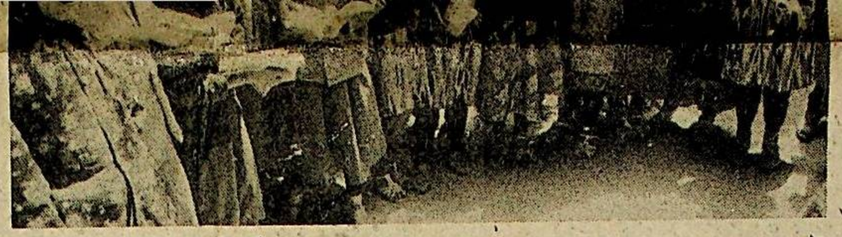
ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن تېلېفون يىغىنىدا سۆز قىلىپ مۇنۇلارنى جەددىي تەكىتلىدى: ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئىمتىھانى خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، يوچۇقلارنى ئېلىپ تاشلاپ، دۆلەت دەرىجىلىك ئىمتىھاننىڭ ئوگۇشلۇق تۈلپ بېرىلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك. ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتى ناھايىتى نازۇك ئىجتىمائىي مەسىلە. شۇڭا بىر تەرەپتىن، تۇزۇم قۇرۇلۇشىنى، ئىمتىھان ئىشلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشىمىز مەمۇرىي تەپتىش تارماقلىرى فۇنكسىيىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، ھەر دەرىجىلىك ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ئاپپاراتلىرىنىڭ خىزمەتلىرىنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن قوللاپ ۋە ئۇلارغا ماسلىشىپ ،ئىمتىھانغا نازارەتچىلىك قىلىش ۋە ئىنتىزامغا خىلاپ ئەھۋاللارنى بىر تەرەپ قىلىش سالمىقىنى ئاشۇرۇشى، ئىمتىھان بەرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ سالاھىيىتىنى تەكشۈرۈش ۋە ئىمتىھانغا نازارەت قىلىشقا بۇاستە قاتنىشىشى لازىم. بولۇپمۇ ئامما ئىنكاس قىلغان ۋە پاش قىلغان ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش مەسىلىلىرىنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش، قىلچە يۇز-

ۋاك لېچۇمن خوشال بولۇپ: «ئاھايىتى ياخشى بولۇپتۇ، شىنجاڭدىن يېڭە بىر «سۇمۇرخ» پەيدا بولۇپتۇ. سىلەرنىڭ ھازىرقى ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىڭلار قانداق؟» دەپ سورىۋىدى، گوزىياڭ: ھېسابلاپ كۆرۈشمىزچە، ھازىر شىنجاڭنىڭ قەغەز ساندۇقىغا بولغان يىللىق ئېھتىياجى 120 مىليون كۋادرات مېتردىن يېتىدۇ، ھەربىر كۋادرات مېتر ئۇچۇن 1.24 كىلوگرام قەغەز تاختا كېتىدۇ، دەپ ھېسابلىغاندا، شىنجاڭنىڭ يىللىق قەغەز تاختا ئېھتىياجى 148 مىڭ تونناغا يېتىدۇ. ۋەھالەنكى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھازىرقى يىللىق قەغەز تاختا ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى ئاران 60 مىڭ تونناغا بولۇپ، بازار ئېھتىياجىنىڭ 40 پىرسەنتىنىلا ئىگىلەيدۇ. زاۋۇتىمىزدا ئىشلەپ چىقىرىلغان سۈپەتلىك قەغەز ساندۇق تاختىسى ئاپتونوم رايون بازارلىرى ئېھتىياجىنىڭ تەخمىنەن تۆت پىرسەنتىنىلا ئىگىلەيدۇ» دەپ جاۋاب بەردى.

ۋاك لېچۇمن ئۇنىڭغا: «ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمىنى دەرھال كېڭەيتىڭلار، تېخنىكا ئۆزگەرتىڭلار، ئاپتونوم رايونىمىز بازارلىرىنى ئاپتونوم خوشاللىق بولۇپ؛ «ئاھايىتى ياخشى بولۇپتۇ، شىنجاڭدىن يېڭە بىر «سۇمۇرخ» پەيدا بولۇپتۇ. سىلەرنىڭ ھازىرقى ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىڭلار قانداق؟» دەپ سورىۋىدى، گوزىياڭ: ھېسابلاپ كۆرۈشمىزچە، ھازىر شىنجاڭنىڭ قەغەز ساندۇقىغا بولغان يىللىق ئېھتىياجى 120 مىليون كۋادرات مېتردىن يېتىدۇ، ھەربىر كۋادرات مېتر ئۇچۇن 1.24 كىلوگرام قەغەز تاختا كېتىدۇ، دەپ ھېسابلىغاندا، شىنجاڭنىڭ يىللىق قەغەز تاختا ئېھتىياجى 148 مىڭ تونناغا يېتىدۇ. ۋەھالەنكى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھازىرقى يىللىق قەغەز تاختا ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى ئاران 60 مىڭ تونناغا بولۇپ، بازار ئېھتىياجىنىڭ 40 پىرسەنتىنىلا ئىگىلەيدۇ. زاۋۇتىمىزدا ئىشلەپ چىقىرىلغان سۈپەتلىك قەغەز ساندۇق تاختىسى ئاپتونوم رايون بازارلىرى ئېھتىياجىنىڭ تەخمىنەن تۆت پىرسەنتىنىلا ئىگىلەيدۇ» دەپ جاۋاب بەردى.

ۋاك لېچۇمن ئۇنىڭغا: «ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمىنى دەرھال كېڭەيتىڭلار، تېخنىكا ئۆزگەرتىڭلار، ئاپتونوم رايونىمىز بازارلىرىنى ئاپتونوم خوشاللىق بولۇپ؛ «ئاھايىتى ياخشى بولۇپتۇ، شىنجاڭدىن يېڭە بىر «سۇمۇرخ» پەيدا بولۇپتۇ. سىلەرنىڭ ھازىرقى ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىڭلار قانداق؟» دەپ سورىۋىدى، گوزىياڭ: ھېسابلاپ كۆرۈشمىزچە، ھازىر شىنجاڭنىڭ قەغەز ساندۇقىغا بولغان يىللىق ئېھتىياجى 120 مىليون كۋادرات مېتردىن يېتىدۇ، ھەربىر كۋادرات مېتر ئۇچۇن 1.24 كىلوگرام قەغەز تاختا كېتىدۇ، دەپ ھېسابلىغاندا، شىنجاڭنىڭ يىللىق قەغەز تاختا ئېھتىياجى 148 مىڭ تونناغا يېتىدۇ. ۋەھالەنكى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھازىرقى يىللىق قەغەز تاختا ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى ئاران 60 مىڭ تونناغا بولۇپ، بازار ئېھتىياجىنىڭ تەخمىنەن تۆت پىرسەنتىنىلا ئىگىلەيدۇ» دەپ جاۋاب بەردى.

ۋاك لېچۇمن ئۇنىڭغا: «ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمىنى دەرھال كېڭەيتىڭلار، تېخنىكا ئۆزگەرتىڭلار، ئاپتونوم رايونىمىز بازارلىرىنى

خوتەن ۋىلايىتىدە ھاۋا ئارمىيىسى ۋە جۇڭگو بالىلار پاراۋانلىق فوندى جەمئىيىتى ئىئانە قىلغان پۇلدىن پايدىلىنىپ «كۆك ئاسمان باھارى پىلانى قىزلار سىنىپى» قۇرۇلدى. ئىككى يىلدا ئوقۇشسىز قالغان 300 نەچچە قىز ئوقۇغۇچى مەكتەپ قوينىغا قايتتى.

سۈرەتتە: خوتەن ناھىيىسىنىڭ خانىئېرىق يېزىسىدىكى «كۆك ئاسمان باھارى پىلانى قىزلار سىنىپى» دىكى ئوقۇغۇچىلار دەرستىن سىرتقى پائالىيەتتە. ئۆز مۇخبىرىمىز لى پېيفېڭ فوتوسى

19 تېلېۋىزىيە تىياتىرى مۇنەۋۋەر تېلېۋىزىيە تەرجىمە تىياتىرى مۇكاپاتى ـ «كۆۋرۈك» مۇكاپاتىغا ئېرىشتى

مۇكاپاتلاش يىغىنىغا قېيۇم باھاۋۇدۇن، مىجىت ناسىر، سامىك قاتارلىقلار قاتناشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل خەۋىر قىلدۇ: مۇشۇ ئايمىڭ 3 ـ كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئېچىلغان شىنجاڭ بويىچە 2 ـ نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىغا تەرجىمە قىلىنغان مۇنەۋۋەر تېلېۋىزىيە تىياتىرلىرىنى مۇكاپاتلاش يىغىنىدا شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى تېلېۋىزىيە تىياتىرى تەرجىمە مەركىزى تەرجىمە قىلغان «يېراق يېزىغا مۇھەببەت» قاتارلىق 19 تېلېۋىزىيە تەرجىمە تىياتىرى ئۈچ دەرىجە بويىچە مۇنەۋۋەر تېلېۋىزىيە تەرجىمە تىياتىرى مۇكاپاتى ـ «كۆۋرۈك» مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ 2 ـ نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىغا تەرجىمە قىلىنغان تېلېۋىزىيە تىياتىرىنى باھالاش، مۇكاپاتلاش پائالىيىتىنى ئاپتونوم رايونلۇق مىللەت، دىن ئىشلىرى كومىتېتى، رادىئو ـ تېلېۋىزىيە نازارىتى، مەدەنىيەت نازارىتى ۋە ئەدەبىيات ـ سەنئەتچىلەر بىرلىكىنىڭ بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرغان، ئاپتونوم رايونلۇق رادىئو ـ تېلېۋىزىيە ئىلمىي جەمئىيىتى بىلەن تېلېۋىزىيە سەنئەتچىلىرى جەمئىيىتى بۇ پائالىيەتكە ھەمكارلاشقان. بۇ قېتىم ئۇيغۇر ۋە قازاق تىلى بويىچە «كۆۋرۈك» مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن 19 مۇنەۋۋەر تېلېۋىزىيە تەرجىمە تىياتىرى ئاپتونوم رايونىمىزدا 1994 ـ يىلى 1 ـ ئاينىڭ 1 ـ كۈنىدىن 1995 ـ يىلى 12 ـ ئاينىڭ 31 ـ كۈنىگىچە تەرجىمە قىلىنغان 1723 تېلېۋىزىيە تىياتىرى ئىچىدىن تاللانغان.

مۇكاپاتلاش يىغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۆجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى مىجىت ناسىر، ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشمىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى سامىك قاتارلىقلار قاتناشتى. قېيۇم باھاۋۇدۇن سۆز قىلىپ دېدى:

تېلېۋىزىيە تىياتىرلىرىنى تەرجىمە قىلىپ ئىشلەش ئاپپاراتلىرىنى تولۇقلاپ، تېلېۋىزىيە تىياتىرى تەرجىمە قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى تېلېۋىزىيە تىياتىرى تەرجىمە مەركىزىنى ئاساسىي گەۋدە قىلغان شىنجاڭنىڭ تېلېۋىزىيە تىياتىرىنى تەرجىمە قىلىش، ئىشلەش تورىنى شەكىللەندۈرۈپ، 9 ـ بەش يىللىق پىلان مەزگىلىنىڭ ئوتتۇرىلىرىغا بارغاندا، ئۇيغۇرچە، قازاقچىغا تەرجىمە قىلىنغان فىلىملەرنىڭ مىقدارىنى 1995 ـ يىلىدىكىدىن بىر ھەسسە ئاشۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئۆز تىلىدا يېگى پروگراممىلارنى كۆرۈش تەلىپىنى تېرىشچ قاندۇرۇش لازىم.

خوتەن ۋىلايىتى پوچتا پۇل ئامانىتىدە 80 مىليون يۈەنلىك ئۆتكەلنى بۆسۈپ ئۆتتى

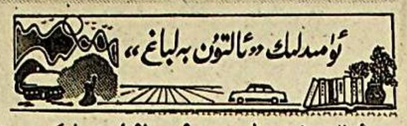

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن خەۋىر قىلدۇ: خوتەن ۋىلايەتلىك پوچتا ـ تېلېگراف ئىدارىسى پوچتا پۇل ئامانىتى كەسپىنى يولغا قويغان بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، تىجارەت ۋاقتىنى ئۇزارتىپ، ئامانەت تۇرلىرىنى كۆپەيتىپ، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ياخشىلاپ ئامانەت قويغۇچىلار كۆپىيىپ، بۇ يىل 5 ـ ئايدا 30 مىڭ 563 كىشىگە يەتتى، 1986 ـ يىلىدىن بۇ يىل 5 ـ ئاينىڭ ئاخىرىغىچە توپلانغان ئامانەت پۇلنىڭ قالدۇقى 83 مىليون 753 مىڭ 482 يۈەنگە يېتىپ، 1991 ـ يىلىدىكىدىن 4.61 ھەسسە ئېشىپ، شىنجاڭ بويىچە 2 ـ ئورۇنغا ئۆتتى. بۇ يىل يۇقىرىدىن بۇ ۋىلايەتكە 30 مىليون يۈەن پوچتا پۇل ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسى بېرىلگەنىدى. ئۇلار 1 ـ ئايدىن 5 ـ ئايغىچە ھەر خىل تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، 15 مىليون 280 مىڭ يۈەن ئامانەت جەلپ قىلىپ، بەش ئايدىلا يىللىق پىلاننىڭ 51 پىرسەنتىنى ئورۇنداپ بولدى.

خوتەن ۋىلايەتلىك پوچتا ـ تېلېگراف ئىدارىسى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان پوچتا پۇل ئامانىتى كەسپىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. بىر مۇنتاۋىن ئىدارە باشلىقى بۇ خىزمەتنى بۇۋاستە ئۆتتى. ۋىلايەت بويىچە سەككىز ئورۇندا پوچتا پۇل ئامانەت ئۇقتىسى تەسىس قىلدى. پوچتا پۇل ئامانىتى ئورنىدىكىلەر كۈنىگە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ئون نەچچە سائەت ئىشلەپ، ھەر يىلى 365 كۈن تىجارەت قىلىشتا چىك تۇرۇپ، ئامىنغا قولايلىق پارتىپ بەردى. خىزمەتتە «ئىناۋەت بىرىنچى، پۇل ئامانىتى بىرىنچى» دىن ئىبارەت مۇلازىملىق فاڭجېنىدا چىك تۇرۇپ، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ياخشىلاپ، ئامىنىي پۇل ئامانەت قويۇشقا جەلپ قىلدى.

1992 ـ يىلى 1 ـ ئايدىن باشلاپ تېلېفون ئارقىلىق ئالدىن خەۋەرلىشىپ پۇل ئامانەت قويۇش، ئېلىش كەسپىنى يولغا قويۇپ، جەمئىيەتتىكى ھەر ساھەنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى. 1994 ـ يىلدىن باشلاپ پوچتا پۇل ئامانىتى كەسپىدە كومپيۇتېر ئارقىلىق بىر تەرەپ قىلىشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ ئىش سۈرۈتىنى تېزلەتتى. ۋىلايەت بويىچە كومپيۇتېر ئارقىلىق پۇل قويۇش، ئېلىشنى ئەملگە ئاشۇردى. نەتىجىدە تۇرلۇك پۇل ئامانەت زور ھەجمىدە ئاشتى. بۇ يىل 5 ـ ئايغىچە پوچتا پۇل ئامانىتىنىڭ قالدۇقى 83 مىليون 700 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ، 1991 ـ يىلىدىكىدىن 65 مىليون يۈەن كۆپەيدى. ئامانەت پۇلنىڭ ئومۇمىي يىغىندىسى 83 مىليون 753 مىڭ 482 يۈەنگە يەتتى. بۇ يىل بەش ئايدىلا يىللىق پىلاننىڭ يېرىمىدىن كۆپرەكى ئورۇندىلىپ بولدى.

شىخو ناھىيىسىنىڭ يېزا ـ قىشلاقلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈش خىزمىتىدە ماھىيەتلىك ئىلگىرىلەش بولدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم خەۋەر قىلدۇ: شىخو ناھىيىسىنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ستراتېگىيىسى يېزا ـ قىشلاقلارنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش خىزمىتىدە ماھىيەتلىك ئىلگىرىلەش پەيدا قىلدى. ھازىرغا قەدەر 61 كەنت، 2000 دېھقان ئائىلىسى دەسلەپكى قەدەمدە ھاللىق سەۋىيە ئۆلچىمىگە يەتتى.

بۇ ناھىيە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى ئەۋلادلارغا بەخت يارىتىپ بېرىشتىكى ئەملىي ئىش سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى. ئۇلار كەسىپ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، يېزىلاردا كەسىپ قۇرۇلمىسىنى ئۆزلۈكسىز ئەلالاشتۇرۇش، زىرائەتلەرنىڭ جايلىشىشىنى تېخىمۇ مۇۋاپىقلاشتۇرۇش ۋەزىيىتىنى شەكىللەندۈردى. ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى مۇقىم راۋاجلاندۇرۇش ئاساسىدا كېۋەز، قوغۇن ـ تاۋۇز، كۆكتات قاتارلىق ئونۇمى يۇقىرى ئىقتىسادىي زىرائەتلەرنى زور كۆلەمدە بىلەن راۋاجلاندۇردى، ئوتلاق چارۋىچىلىق بىلەن يېزا چارۋىچىلىقىنى تەڭ تۇتۇپ، مۇھىم نۇقتىنى يېزا چارۋىچىلىقىغا قارىتىپ، باقمىچىلىقتا ئۇلۇغ كۆرسەتكۈچى يېزا، كەنتلەر ۋە ئائىلىلەرنى كۆپەيتىپ، تاغلاردا ئىككى زامانىۋى فېرما قۇرۇشنى باشلامچى قىلىپ، ئوتلاق ئاساس مۇئەسسەسلىرى قۇرۇلۇشى سېلىنمىسىنى كۆپەيتتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، بۇلتۇر 15 نۇقتا قۇرۇپ، 157 ئائىلىلىك چارۋىچىنى يېگىدىن مۇقىم ئولتۇراقلاشتۇردى، سۈ ئاساس مۇئەسسەسلىرى قۇرۇلۇشىغا 74 مىليون 784 مىڭ 800 يۈەن مەبلەغ سېلىپ، جەنۇبنىڭ سۈيىنى شىمالغا باشلاش قۇرۇلۇشىنىڭ 3 ـ قارارلىق قۇرۇلۇشىنى، شەرقنىڭ سۈيىنى غەربكە باشلاش قۇرۇلۇشىنىڭ 2 ـ قارارلىق قۇرۇلۇشىغا ئوخشاش چوڭ سۇ ئاساس مۇئەسسەسلىرى قۇرۇلۇشىنى تاماملىدى، 50 مىڭ مو توۋەن، ئوتتۇرا ھوسۇللۇق ئېتىزنى ئۆزگەرتتى. يېزا ـ بازارلار «مول ھوسۇل پىلانى» «ئۇچقۇن پىلانى» مۇسابىقىلىرىنى قانات يايدۇرۇپ، دېھقان ، چارۋىچىلارنى ئەسقاتىدىغان پەن ـ تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلەپ، ئولارنىڭ ئىلمىي ئوسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىش، چارۋىچىلىق قىلىش ئېڭىنى ئۆستۈردى. شۇڭا بۇلتۇر يېزا ئىگىلىكىدىن 18 ـ يىلمۇ مول ھوسۇل ئېلىندى. دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 2246 يۈەنگە، چارۋىچىلارنىڭ 1399 يۈەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 156.5 ۋە % 67.7 ئاشتى.

قاغىلىق ناھىيىسى كېۋەز مايسلىرىنىڭ ھازىرقى پەرۋىشىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلىمەكتە

قاغىلىق ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى پاختىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىغا بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، ھازىرقى كېۋەز پەرۋىشىنى ياخشى ئىشلىمەكتە. 6 ـ ئاينىڭ 8 ـ كۈنىگىچە ناھىيە بويىچە 250 مىڭ مو كېۋەز ئومۇمىيۈزلۈك ئىككى قېتىم كولتۇاتسىيە قىلىندى. كېۋەز مايسلىرىنىڭ ئۆسۈشىنى تېزلىتىش ئۈچۈن ھەر مو كېۋەز يېرىگە ئون كىلوگرامدىن خىمىيىۋى ئوغۇت بەردى. كېۋەز پىتى چوشكەن بىر قىسىم يەرلەردىكى پىتىنى يوقىتىشى ئۈچۈن، ناھىيىگە قاراشلىق ھەرقايسى ئىدارە، جەمئىيەتتىكى ئىشچى ـ خىزمەتچىلەر ئىككى كۈن ئەمگەككە قاتنىشىپ، كېۋەز مايسلىرىنى ئايەتتىن قۇتقۇزۇپ قالدى.

سۈرەتتە: كېۋەزگە ئوغۇت بىرىلمەكتە.

(ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇللا ئابدۇرېشىت، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابدۇللا قۇربان خەۋىرى ۋە فوتوسى)

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ جنايى ئىشلار دەۋا قانۇنى

(1979 - يىل 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى 5 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 2 - يىغىندا ماقۇللانغان، 1996 - يىل 3 - ئاينىڭ 17 - كۈنى 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنىنىڭ «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ جنايى ئىشلار دەۋا قانۇنى»غا ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدىكى قارارى»غا ئاساسەن تۈزىتىلدى)

بىرىنچى قىسىم ئومۇمىي پرىنسىپ

بىرىنچى باب ۋەزىپە ۋە ئاساسىي پرىنسىپ

1 - ماددا بۇ قانۇن جنايى ئىشلار دەۋاقانۇنىنىڭ توغرا يولغا قويۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش، جنايەت ئۆتكۈزگەنلەرنى جازالاش، خەلقنى قوغداش، دۆلەت خەۋپسىزلىكى ۋە جامائەت بىخەتەرلىكىنى كاپالەتلەندۈرۈش، سوتسىيالىستىك جەمئىيەت تەرتىپىنى ساقلاش مەقسەتىدە، ئاساسىي قانۇنغا بىنائەن تۈزۈپ چىقىلدى.

2 - ماددا جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى جنايى ئىشلار دەۋا قانۇنىنىڭ ۋەزىپىسى - جنايەت پاكىتلىرىنىڭ توغرا، ۋاقتىدا ئېنىقلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىش، قانۇننى توغرا تەتبىقلاش، جنايەتچىلەرنى جازالاش، جنايىتى يوقىلارنىڭ جنايى جاۋابكارلىقىغا تارتىلماسلىقىنى كاپالەتلەندۈرۈش، پۇقرالارغا قانۇنغا ئاڭلىق رىئايە قىلىش، جنايى قىلمىشلارغا قارشى پائال كۈرەش قىلىش توغرىسىدا تەربىيە بېرىش، بۇنىڭ بىلەن سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىقنى قوغداش، پۇقرالارنىڭ جسمانىي ھوقۇقى، مال - مۈلۈك ھوقۇقى، دېموكراتىيە ھوقۇقىنى ۋە باشقا ھوقۇقلىرىنى قوغداش، سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشنى ئۇگۈشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىنى كاپالەتلەندۈرۈش.

3 - ماددا جنايى ئىشلار دېلولىرىدا تەھقىقلەش، توختىتىپ قويۇش، قولغا ئېلىشنى ئىجرا قىلىش، تەييارلىق سوراق ئىشلىرىغا جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى مەسئۇل بولىدۇ. تەپتىش قىلىنىدىغان، قولغا ئېلىش تەستىقلىنىدىغان، تەپتىش ئورگىنى بۇاستە قوبۇل قىلغان دېلولارنى تەھقىقلەش، ئەيىبلەش ئىشلىرىغا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى مەسئۇل بولىدۇ. سوت قىلىشقا خەلق سوت مەھكىمىسى مەسئۇل بولىدۇ. قانۇندا ئالاھىدە بەلگىلەنگەنلىرىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، باشقا ھەر قانداق ئورگان، تەشكىلات ۋە شەخسنىڭ يۇ ھوقۇقلارنى يۇرگۈزۈش ھوقۇقى يوق.

خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ۋە جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى جنايى ئىشلار دەۋاسىدا مۇشۇ قانۇندىكى ۋە باشقا قانۇنلاردىكى مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلەرگە قاتتىق رىئايە قىلىشى شەرت.

4 - ماددا دۆلەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى دۆلەتنىڭ خەۋپسىزلىكىگە خەۋپ يەتكۈزىدىغان جنايى ئىشلار دېلولىرىنى قانۇندىكى بەلگىلىمە بويىچە بېجىرىشتە، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىغا ئوخشاش ھوقۇق يۇرگۈزىدۇ.

5 - ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى سوت قىلىش ھوقۇقىنى قانۇندىكى بەلگىلىمە بويىچە مۇستەقىل يۇرگۈزىدۇ، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تەپتىشلىك ھوقۇقىنى قانۇندىكى بەلگىلىمە بويىچە مۇستەقىل يۇرگۈزىدۇ، مەمۇرىي ئورگان، ئىجتىمائىي تەشكىلات ۋە شەخسلەرنى ئارىلاشتۇرمايدۇ.

6 - ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ۋە جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى جنايى ئىشلار دەۋاسىدا ئاممىغا تايىنىشى، پاكىتنى ئاساس، قانۇننى ئۆلچەم قىلىشى شەرت. قانۇن ھەممە ۋەقەلىرىگە باراۋەر قوللىنىلىدۇ، ھېچقانداق ئالاھىدىلىككە ئىگە شەخس ياكى تەشكىلاتنىڭ قانۇن ئالدىدا ئىمتىيازى بولمايدۇ، قانۇننى بۇزغانلار قانۇن بويىچە چوقۇم جازالىنىدۇ.

مۇندەرىجە

بىرىنچى قىسىم ئومۇمىي پرىنسىپ

بىرىنچى باب ۋەزىپە ۋە ئاساسىي پرىنسىپ

ئىككىنچى باب باشقۇرۇش تەۋەلىكى

ئۈچىنچى باب چەتئەل تۇرۇش

تۆتىنچى باب ئاقلاش ۋە ۋەكالەتچىلىك

بەشىنچى باب دەلىل - ئىسپات

ئالتىنچى باب مەجبۇرلاش تەدبىرلىرى

يەتتىنچى باب قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسى

سەككىزىنچى باب سۇرۇك، يەتكۈزۈش

توققۇزىنچى باب باشقا بەلگىلىمىلەر

ئىككىنچى قىسىم دېلو ئېچىش، تەھقىقلەش ۋە ئەيىبلەش

بىرىنچى باب دېلو ئېچىش

ئىككىنچى باب تەھقىقلەش

1- پاراگراف ئومۇمىي بەلگىلىمە

2- پاراگراف جنايەت گۇماندارىدىن سوئال سوراش

3- پاراگراف گۇۋاھچىدىن گەپ سوراش

4- پاراگراف ئېنىقلاش، تەكشۈرۈش

5- پاراگراف ئاختۇرۇش

6- پاراگراف ماددىي ئىسپات ۋە يازما ئىسپاتنى توتۇپ قېلىش

7- پاراگراف باھالاش

8- پاراگراف توتۇش بۇيرۇقى چىقىرىش

9- پاراگراف تەھقىقلەشنى ئايالاشتۇرۇش

10- پاراگراف خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ بۇاستە قوبۇل قىلغان دېلولارنى تەھقىقلىشى

ئۈچىنچى باب ئەيىبلەش

ئۈچىنچى قىسىم سوت قىلىش

بىرىنچى باب سوت تەشكىلاتى

ئىككىنچى باب 1 - سوت تەرتىپى

1-)پاراگراف ئەيىبلەنگەن دېلولار

2-) پاراگراف بۇاستە دەۋا دېلولىرى

3-) پاراگراف ئاددىي تەرتىپ

ئۈچىنچى باب ئىككىنچى سوت تەرتىپى

تۆتىنچى باب ئۆلۈم جازاسىنى قايتا تەستىقلاش تەرتىپى

بەشىنچى باب سوت نازارەتچىلىكى تەرتىپى

تۆتىنچى قىسىم ئىجرا قىلىش

قوشۇمچە پرىنسىپ

(1) قىلمىشى كۆرۈنەرلىك ھالدا يېنىك، زىيىنى كىچىك بولۇپ، جنايەت دەپ قارالمىسا؛

(2) جنايەتنى سۇرۇشتۇرۇش ۋاقتىدا چېكى تۆتۈپ كەتكەن بولسا؛

(3) جنايى جازا ئالاھىدە كەچۈرۈم بۇيرۇقى بىلەن كەچۈرۈم قىلىنغان بولسا؛

(4) جنايى ئىشلار دەۋا قانۇنى بويىچە دەۋا قىلىنغاندىلا سورىلىدىغان جنايەتلەر تۇنۇشتىن دەۋا قىلىنمىغان ياكى دەۋادىن يېنىۋېلىنغان بولسا؛

(5) جنايەت گۇماندارى، جاۋابكار تۆلۈپ كەتكەن بولسا؛

(6) باشقا قانۇنلاردا جنايى جاۋابكارلىقىنى سۇرۇشتۇرۇش كەچۈرۈم قىلىنىدۇ دەپ بەلگىلەنگەن بولسا.

16 - ماددا چەت ئەللىكلەردىن جنايەت ئۆتكۈزگەنلىرىنىڭ جنايى جاۋابكارلىقىنى سۇرۇشتۇرۇشتە مۇشۇ قانۇندىكى بەلگىلىمىلەر تەتبىقلىنىدۇ.

دېپلوماتىيە ئىمتىيازىدىن ۋە كەچۈرۈم ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولىدىغان چەت ئەللىكلەردىن جنايەت ئۆتكۈزگەنلىرىنىڭ جنايى بويىچە چوقۇم جنايى ئىشلار دېلوسى ھېسابلىنىدىغانلىرى ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدە بولىدۇ.

23 - ماددا يۇقىرى دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرى زۆرۈر تېپىلغاندا تۆۋەن دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدىكى بىرىنچى سوت جنايى ئىشلار دېلولىرىنى سوت قىلسا بولىدۇ؛ تۆۋەن دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرى بىرىنچى سوت جنايى ئىشلار دېلولىرىدىن يۇقىرى دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرى سوت قىلىشقا تېگىشلىك چوقۇ، مۇرەككەپ دېلو دەپ ھېسابلىغانلىرىنى ئۆزىدىن بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ سوت قىلىشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىشىنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ.

24 - ماددا جنايى ئىشلار دېلولىرى جنايەت سادىر بولغان جايىدىكى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدە بولىدۇ. جاۋابكار تۇرۇشلۇق جايىدىكى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ سوت قىلىشى تېخىمۇ مۇۋاپىق بولسا، جاۋابكار تۇرۇشلۇق جايىدىكى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدە بولسىمۇ بولىدۇ.

25 - ماددا تەۋە دەرىجىلىك بىر نەچچە خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدىكى دېلولارنى دەسلەپتە قوبۇل قىلغان خەلق سوت مەھكىمىسى سوت قىلىدۇ. مۇھىم ئەھۋالدا ئوتتۇرا دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىسى ئۆزى سوت قىلىشقا بۇيرۇق چۈشۈرۈپ، بىر نەچچە خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ بىرىنچى سوت جنايى ئىشلار دېلولىرىنى ئۆزى سوت قىلىشى مۇمكىن.

ۋەكالەتچىلىرى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ.

31 - ماددا مۇشۇ قانۇننىڭ 28-، 29 - ۋە 30 - ماددىلىرىدىكى بەلگىلىمىلەر پۇتۇكچى، تەرجىمان ۋە باھالىغۇچىلارغىمۇ تەتبىقلىنىدۇ.

تۆتىنچى باب ئاقلاش ۋە ۋەكالەتچىلىك

32 - ماددا جنايەت گۇمانداري، جاۋابكار ئاقلىنىش ھوقۇقىنى ئۆزى يۇرگۈزۈشتىن تاشقىرى، بىر - ئىككى ئادەمنى ئاقلىغۇچىلىققا ھاۋالە قىلسىمۇ بولىدۇ. تۆۋەندىكى كىشىلەر ئاقلىغۇچىلىققا ھاۋالە قىلىنسا بولىدۇ:

(1) ئادۋوكات؛

(2) خەلق تەشكىلاتلىرى ياكى جنايەت گۇماندارى، جاۋابكار ئىشلەيدىغان ئورۇن كۆرسەتكەن كىشى؛

(3) جنايەت گۇماندارى، جاۋابكارنىڭ ۋەسىيسى، تۇغقىنى ۋە دوستى.

جنايى جازا ئىجرا قىلىنىۋاتقان ياكى قانۇن بويىچە جىسمانىي ئەركىنلىكتىن مەھرۇم قىلىنغانلار ۋە جىسمانىي ئەركىنلىكى چەكلەنگەنلەر ئاقلىغۇچى بولسا بولمايدۇ.

33 - ماددا ئەيىبلەنگەن دېلو تەكشۈرۈلۈپ ئەيىبلەشكە يوللانغان كۇندىن باشلاپ، جنايەت گۇماندارى ئۆزىنى ئاقلاشنى ئاقلىغۇچىغا ھاۋالە قىلىشقا ھوقۇقلۇق. بۇاستە دەۋا قىلىنغان دېلودىكى جاۋابكار ئۆزىنى ئاقلاشنى ئاقلىغۇچىغا ھەر قانداق ۋاقىتتا ھاۋالە قىلىشقا ھوقۇقلۇق.

خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تەكشۈرۈپ ئەيىبلەشكە ئۆتكۈزۈپ بېرىلگەن دېلو ماتېرىياللىرىنى تاپشۇرۇۋالغان كۇندىن باشلاپ ئۈچ كۈنگىچە جنايەت گۇمانداريغا ئۆزىنى ئاقلاشنى ئاقلىغۇچىغا ھاۋالە قىلىشقا ھوقۇقلۇق ئىكەنلىكىنى ئۇقتۇرۇپ قويۇشى لازىم. خەلق سوت مەھكىمىسى بۇاستە دەۋا قىلىنغان دېلونى قوبۇل قىلغان كۇندىن باشلاپ ئۈچ كۈنگىچە جاۋابكارغا ئۆزىنى ئاقلاشنى ئاقلىغۇچىغا ھاۋالە قىلىشقا ھوقۇقلۇق ئىكەنلىكىنى ئۇقتۇرۇپ قويۇشى لازىم.

34 - ماددا ئەيىبلىگۈچى سوتقا قاتنىشىپ ئەيىبلىگەن دېلودا جاۋابكار ئىقتىسادىي قىيىنچىلىق ياكى باشقا سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ئۆزىنى ئاقلاشنى ئاقلىغۇچىغا ھاۋالە قىلمىغان بولسا، خەلق سوت مەھكىمىسى قانۇن ياردىمى مەجبۇرىيىتىنى ئۇستىگە ئالغان ئادۋوكاتنى ئاقلىغۇچىلىققا بېكىتىشى كېرەك.

جاۋابكار ئەمما، گاس، گاچا بولغانلىقتىن ياكى قۇرامىغا يەتمىگەنلىكتىن، ئۆزىنى ئاقلاشنى ئاقلىغۇچىغا ھاۋالە قىلمىغان بولسا، خەلق سوت مەھكىمىسى قانۇن ياردىمى مەجبۇرىيىتىنى ئۇستىگە ئالغان ئادۋوكاتنى ئاقلىغۇچىلىققا بېكىتىشى كېرەك.

جاۋابكار ئۆلۈم جازاسى ھۆكۈم قىلىنىش ئېھتىمالى بولغانلىقتىن، ئۆزىنى ئاقلاشنى ئاقلىغۇچىغا ھاۋالە قىلمىغان بولسا، خەلق سوت مەھكىمىسى قانۇن ياردىمى مەجبۇرىيىتىنى ئۇستىگە ئالغان ئادۋوكاتنى ئاقلىغۇچىلىققا بېكىتىشى لازىم.

35 - ماددا ئاقلىغۇچىنىڭ مەسئۇلىيىتى - پاكىتقا ۋە قانۇنغا

6 ـ مادده خەلق سوت مەھكىمسى، خەلق تەپتىش مەھكىمسى ۋە جامائەت خەۋپسزلىكى ئورگىنى جنايى ئىشلار دەۋاسىدا ئامىغا تاينىشى، پاكىتنى ئاساس، قانۇننى ئۆلچەم قىلىشى شەرت. قانۇن ھەممە پۇقراغا باپبارابۇر تەتبىقلىنىدۇ، قانۇن ئالدىدا ھەر قانداق ئىمتىيازنىك بولۇشىغا يول قويۇلمايدۇ.

7 ـ مادده خەلق سوت مەھكىمسى، خەلق تەپتىش‌مەھكىمسى ۋە جامائەت خەۋپسزلىكى ئورگىنى جنايى ئىشلار دەۋاسىدا ئىش تەقسىماتى بويىچە مەسئۇل بولۇپ، بىر ـ بىرىگە ماسلىشىپ ۋە بىر ـ بىرىنى چەكلەپ، قانۇننىك توغرا ۋە ئۇنۇملۇك ئىجرا قىلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىشى لازىم.

8 ـ مادده خەلق تەپتىش مەھكىمسى جنايى ئىشلار دەۋاسىدا قانۇن بويىچە قانۇن نازارەتچىلىكى يۈرگۈزىدۇ.

9 ـ مادده ھەر مىللەت پۇقرالىرى ئۆز مىللىتىنىك تىل ـ يېزىقى بىلەن دەۋالىششقا ھوقۇقلۇق. خەلق سوت مەھكىمسى، خەلق تەپتىش مەھكىمسى ۋە جامائەت خەۋپسزلىكى ئورگىنى شۇ جايدا كەڭ قوللىنىلىدىغان تىل ـ يېزىقنى بىلمەيدىغان دەۋا ئىشتىراكچىلىرىغا تەرجىمە قىلدۇرۇپ بېرىشى لازىم.

ئاز سانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان ياكى مىللەتلەر ئارىلاش ئولتۇراقلاشقان جايلاردا شۇ جايدا كەڭ قوللىنىلىدىغان تىل بىلەن سوراق قىلىنىشى، ھۆكۈمتامە، ئېلان ۋە باشقا ھۆججەتلەر شۇ جايدا كەڭ قوللىنىلىدىغان يېزىق بىلەن جاكارلىنىشى كېرەك.

10 ـ مادده خەلق سوت مەھكىمسى دېلولارنى سوت قىلىشتا، سوتنى ئىككى دەرىجىلىك سوت بىلەن ئايلاغلاشتۇرۇش تۈزۈمىنى يولغا قويىدۇ.

11 ـ مادده قانۇندا ئايرىم بەلگىلەنگەنلىرىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، خەلق سوت مەھكىمسى دېلولارنى پۈتۈنلەي ئوچۇق سوت قىلىدۇ. جاۋابكارلار ئاقلىنىشقا ھوقۇقلۇق، خەلق سوت مەھكىمسىنىڭ جاۋابكارلارنىڭ ئاقلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىش مەجبۇرىيتى بار.

12 ـ مادده خەلق سوت مەھكىمسى قانۇن بويىچە ھۆكۈم قىلماي تۇرۇپ، ھەر قانداق ئادەمنى جىنايىتى بار دەپ ھېكىتىشكە يول قويۇلمايدۇ.

13ـ مادده خەلق سوت مەھكىمسى دېلولارنى سوت قىلىشتا مۇشۇ قانۇنغا ئاساسەن، خەلق زاسداتچىللىرى زاسداتچىللىق قىلىش تۈزۈمىنى يولغا قويىدۇ.

14 ـ مادده خەلق سوت مەھكىمسى، خەلق تەپتىش مەھكىمسى ۋە جامائەت خەۋپسزلىكى ئورگىنى دەۋا ئىشتىراكچىلىرىنىڭ قانۇن بويىچە بەھرىمەن بولىدىغان دەۋا ھوقۇقىنى كاپالەتلەندۈرۈشى كېرەك.

يېشى 18گە توشمىغان باللاردىن جنايەت ئۆتكۈزگەنلىرىنى سوراق قىلىش ۋە سوت قىلىشتا جنايەت گۇماندارىغا، جاۋابكارنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسىگە ھازىر بولۇشنى ئۆقتۇرسا بولىدۇ.

دەۋا ئىشتىراكچىلىرى سوتچى خادىملار، تەپتىش خادىملىرى ۋە تەھقىقلىگۈچى خادىملارنىڭ پۈقرالارنىڭ دەۋا ھوقۇقىغا دەخلى ـ تەرۇز قىلىش ۋە ئۇلارنى جسمانىي جەھەتتىن خورلاش قىلمىشلىرىنى شىكايەت قىلىشقا ھوقۇقلۇق.

15 ـ مادده تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرى كۆرۈلسە جنايى جاۋابكارلىق سۈرۈشتۇرۇلمەيدۇ، سۈرۈشتۇرۇلگەنلىرىنىڭ دېلوسى بىكار قىلىنىدۇ ياكى ئەيىبلەنمەيدۇ ياكى سوت قىلىش ئاخىرلاشتۇرۇلىدۇ ۋە ياكى ئۇلار جنايەتسىز دەپ جاكارلىنىدۇ:

دېلوماتىيە ئىمتىيازىدىن ۋە كەچۈرۈم ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولىدىغان چەت ئەللىكلەردىن جنايەت ئۆتكۈزگەنلەرنىڭ جنايى جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۇرۇش ئىشى دېپلوماتىيە يولى بىلەن ھەل قىلىنىدۇ.

17 ـ مادده جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى تۈزگەن ياكى قاتناشقان خەلقئارا شەرتنامىلەرگە ياكى ئۆز ـ ئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش پرىنسىپىغا بىنائەن، ئېلىمىزنىڭ ئەدلىيە ئورگانلىرى‌بىلەن چەت ئەل ئەدلىيە ئورگانلىرى جنايى ئىشلاردا ئەدلىيە ھەمكارلىقى ئىلتىماسى قىلىشىا بولىدۇ.

ئىككىنچى باب باشقۇرۇش تەۋەلىكى

18 ـ مادده جنايى ئىشلار دېلولىرىنى جامائەت خەۋپسزلىكى ئورگىنى تەھقىقلەيدۇ، قانۇندا ئايرىم بەلگىلەنگەنلىرى بۇنىڭ سىرتىدا.

خىيانەتچىلىك، پارىخورلۇق جنايىتى، دۆلەت خادىملىرىنىڭ مەسئۇلىيەتسىزلىك جنايىتى، دۆلەت ئورگىنى خادىملىرىدىن خىزمەت ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ، قانۇنسىز سولىغان، قېيناپ سوراق قىلىپ، قىستاپ ئىقرار قىلدۇرغان، ئۆچ ئېلىپ زىيانكەشلىك قىلغان، قانۇنسىز ئاختۇرغانلىرىنىڭ پۇقرالارنىڭ جسمانىي ھوقۇقىغا دەخلى ـ تەرۇز قىلىش جنايىتى، شۇنىڭدەك پۇقرالارنىڭ دېموكراتىيە ھوقۇقىغا دەخلى‌ـ تەرۇز قىلىش جنايىتىنى خەلق تەپتىش مەھكىمسى دېلو ئېچىپ تەھقىقلەيدۇ. دۆلەت ئورگىنى خادىملىرى ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ سادىر قىلغان باشقا چوڭ ـ چوڭ جنايەت دېلولىرىنى خەلق تەپتىش مەھكىمسى بۇ‌ئاستە قوبۇل قىلىشقا توغرا كەلسە، ئۆلكە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق تەپتىش مەھكىمسىنىڭ قارارى بىلەن خەلق تەپتىش مەھكىمسى دېلو ئېچىپ تەھقىقلىسە بولىدۇ.

بۇ‌ئاستە دەۋا قىلىنغان دېلولارنى خەلق سوت مەھكىمسى بۇ‌ئاستە قوبۇل قىلىدۇ.

19 ـ مادده بىرىنچى سوت ئادەتتىكى جنايى ئىشلار دېلولىرى ئاساسىي قائىدە خەلق سوت مەھكىمسىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدە بولىدۇ، ئەمما مۇشۇ قانۇن بويىچە يۇقىرى دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدە بولىدىغانلىرى بۇنىڭ سىرتىدا.

20 ـ مادده بىرىنچى سوت جنايى ئىشلار دېلولىرىدىن تۆۋەندىكىلىرى ئۆتىۋرا خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدە بولىدۇ:

(1) ئەكسىلئىنقىلابىي دېلولار، دۆلەت خەۋپسزلىكىگە خەۋپ يەتكۈزىدىغان دېلولار؛

(2) مۇددەتسىز قاماق جازاسى، ئۆلۈم جازاسى ھۆكۈم قىلىنىش ئېھتىمالى بولغان ئادەتتىكى جنايى ئىشلار دېلولىرى؛

(3) جىنايەت ئۆتكۈزگەن چەت ئەللىكلەرنىڭ جنايى ئىشلار دېلولىرى.

21 ـ مادده بىرىنچى سوت جنايى ئىشلار دېلولىرىدىن ئۆلكە (ئاپتونوم رايون، بۇ‌ئاستە قاراشلىق شەھەر) بويىچە چوڭ جنايى ئىشلار دېلوسى ھېسابلىنىدىغانلىرى يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدە بولىدۇ.

22 ـ مادده بىرىنچى سوت جنايى ئىشلار دېلولىرىدىن مەملىكەت مەھكىمىسىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدە بولسىمۇ بولىدۇ.

25 ـ مادده تەڭ دەرىجىلىك بىر نەچچە خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدىكى دېلولارنى دەسلەپتە قوبۇل قىلغان خەلق سوت مەھكىمسى سوت قىلىدۇ. زۆرۈر تېپىلغاندا، ئۇ ئاساسىي جنايەت سادىر بولغان جايدىكى خەلق سوت مەھكىمسىنىڭ سوت قىلىشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىلسە بولىدۇ.

26 ـ مادده يۇقىرى دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمسى باشقۇرۇش تەۋەلىكى ئېنىق بولمىغان دېلولارنى سوت قىلىشقا ئۆۋەن دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمسىنى بېكىتسە بولىدۇ، ئۆۋەن دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمسىنىڭ دېلولارنى باشقا خەلق سوت مەھكىمسىنىڭ سوت قىلىشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىشىنى بېكىتسىمۇ بولىدۇ.

27 ـ مادده مەخسۇس خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ دېلو باشقۇرۇش تەۋەلىكى ئايرىم بەلگىلىنىدۇ.

ئۈچىنچى باب چەتلەپ تۇرۇش

28 ـ مادده سوتچى خادىملار، تەپتىش خادىملىرى ۋە تەھقىقلىگۈچى خادىملاردىن تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرى بولغانلىرى چەتلەپ تۇرۇشى كېرەك، دەۋالاشقۇچىلار شۇنىڭدەك دەۋالاشقۇچىلارنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىلىرىمۇ ئۇلارنىڭ چەتلەپ تۇرۇشىنى تەلەپ قىلىشقا ھوقۇقلۇق:

(1) شۇ دېلودىكى دەۋالاشقۇچىلار ياكى دەۋالاشقۇچىلارنىڭ يېقىن تۇغقىنى بولسا؛

(2) ئۆزى ياكى يېقىن تۇغقىنىنىڭ شۇ دېلو بىلەن مەنپەئەت مۇناسىۋىتى بولسا؛

(3) شۇ دېلودا گۇۋاھچى، باھالىغۇچى، ئاقلىغۇچى ۋە دەۋا ۋەكالەتچىسى بولغان بولسا؛

(4) شۇ دېلودىكى دەۋالاشقۇچىلار بىلەن باشقا مۇناسىۋىتى بولۇپ، دېلونىڭ ئادىل بىر تەرەپ قىلىنىشىغا تەسىر يەتكۈزۈش ئېھتىمالى بولسا.

29 ـ مادده سوتچى خادىملار، تەپتىش خادىملىرى ۋە تەھقىقلىگۈچى خادىملارنىڭ دەۋالاشقۇچىلار ۋە ئۇلار ھاۋالە قىلغان كىشىلەرنىڭ مېھماندارچىلىقىنى ۋە سوۋغىتىنى قوبۇل قىلىشقا يول قويۇلمايدۇ، دەۋالاشقۇچىلار ۋە ئۇلار ھاۋالە قىلغان كىشىلەر بىلەن بەلگىلىمگە خىلاپ ھالدا كۆرۈشۈشىگە يول قويۇلمايدۇ.

سوتچى خادىملار، تەپتىش خادىملىرى ۋە تەھقىقلىگۈچى خادىملاردىن ئالدىنقى تارماقتىكى بەلگىلىمگە خىلاپلىق قىلغانلىرى قانۇن بويىچە قانۇنىي جاۋابكارلىققا تارتىلىدۇ. دەۋالاشقۇچىلار ۋە دەۋالاشقۇچىلارنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسى ئۇلارنىڭ چەتلەپ تۇرۇشىنى تەلەپ قىلىشقا ھوقۇقلۇق.

30 ـ مادده سوتچى خادىملار، تەپتىش خادىملىرى ۋە تەھقىقلىگۈچى خادىملارنىڭ چەتلەپ تۇرۇشىنى مەھكىمە باشلىقى، باش تەپتىش، جامائەت خەۋپسزلىكى ئورگىنىنىڭ مەسئۇلى قارار قىلىدۇ؛ مەھكىمە باشلىقىنىڭ چەتلەپ تۇرۇشىنى شۇ مەھكىمىنىڭ سوت ھەيئىتى قارار قىلىدۇ؛ باش تەپتىشنىڭ ۋە جامائەت خەۋپسزلىكى ئورگىنى مەسئۇلىنىڭ چەتلەپ تۇرۇشىنى شۇ دەرىجىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمسىنىڭ تەپتىش ھەيئىتى قارار قىلىدۇ.

تەھقىقلىگۈچى خادىملار ئۆزىنىڭ چەتلەپ تۇرۇشى قارار قىلىنىشتىن ئىلگىرى، دېلونى تەھقىقلەشنى توختىتىپ قويسا بولمايدۇ.

چەتلەپ تۇرۇش توغرىسىدىكى ئىلتىماسنى رەت قىلىش قارارىنى بىر قېتىم قايتا قاراپ چىقىشنى دەۋالاشقۇچىلار ۋە ئۇلارنىڭ قانۇنىي ئاقلىغۇچىلىقىغا ھېكىتىشى لازىم.

35 ـ مادده ئاقلىغۇچىنىڭ مەسئۇلىيىتى ـ پاكىتقا ۋە قانۇنغا ئاساسەن، جنايەت گۇمانلارى، جاۋابكارنىڭ جنايەتسىز، جنايىتىنىڭ يېنىك ئىكەنلىكىنى ياكى ئۇنىڭ جنايى جاۋابكارلىقىنى يېنىكلىتىشكە، كەچۈرۈم قىلىشقا بولىدىغانلىقىنى ئىسپاتلاپ بېرەلەيدىغان ماتېرىيال ۋە پىكىرنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، جنايەت گۇمانلارى، جاۋابكارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق ـ مەنپەئىتىنى قوغداش.

36 ـ مادده ئاقلىغۇچى ئادۇوكات خەلق تەپتىش مەھكىمسى دېلونى تەكشۈرۈپ ئەيىبلىگەن كۇندىن باشلاپ، شۇ دېلونىڭ دەۋا ھۆججەتلىرى، تېخنىكىلىق باھالاش ماتېرىياللىرىنى كۆرسە، قىسقىچە كۆچۈرۈۋالسا ۋە تەقلىد قىلىپ باستۇرۇۋالسا بولىدۇ، قاماقتىكى جنايەت گۇمانلارى بىلەن كۆرۈشسە ۋە خەت ـ ئالاقە قىلىشسىمۇ بولىدۇ.

ئاقلىغۇچى ئادۇوكات خەلق سوت مەھكىمسى دېلونى قوبۇل قىلغان كۇندىن باشلاپ، شۇ دېلودا ئەيىبلەنگەن جنايەت پاكىتلىرى ھەققىدىكى ماتېرىياللارنى كۆرسە، قىسقىچە كۆچۈرۈۋالسا ۋە تەقلىد قىلىپ باستۇرۇۋالسا بولىدۇ، قاماقتىكى جاۋابكار بىلەن كۆرۈشسە ۋە خەت ـ ئالاقە قىلىشسىمۇ بولىدۇ. ئالاقە قىلىشسا بولىدۇ. باشقا ئاقلىغۇچىلارمۇ خەلق تەپتىش مەھكىمسىنىڭ رۇخسىتى بىلەن يۇقىرىقى ماتېرىياللارنى كۆرسە، قىسقىچە كۆچۈرۈۋالسا، تەقلىد قىلىپ باستۇرۇۋالسا بولىدۇ، قاماقتىكى جنايەت گۇمانلارى بىلەن كۆرۈشسە ۋە خەت ـ ئالاقە قىلىشسىمۇ بولىدۇ.

37 ـ مادده ئاقلىغۇچى ئادۇوكات گۇۋاھچى ياكى باشقا مۇناسىۋەتلىك ئورۇن ۋە شەخسلەرنىڭ رازىلىقىنى ئېلىپ، ئۇلاردىن شۇ دېلوغا دائىر ماتېرىياللارنى توپلىسا بولىدۇ، خەلق تەپتىش مەھكىمسى، خەلق سوت مەھكىمسىگە دەلىل ـ ئىسپات توپلاش، ئېلىشنى ئىلتىماس قىلسا ياكى خەلق سوت مەھكىمسىگە گۇۋاھچىغا سوتقا قاتنىشىپ گۇۋاھلىق بېرىش ھەققىدە ئۇقتۇرۇش قىلىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ.

ئاقلىغۇچى ئادۇوكات خەلق تەپتىش مەھكىمسى ياكى خەلق سوت مەھكىمسىنىڭ رۇخسىتىنى ھەمدە زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ياكى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىنىڭ يېقىن تۇغقانلىرى، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى كۆرسەتكەن گۇۋاھچىنىڭ رازىلىقىنى ئېلىپ، ئۇلاردىن شۇ دېلوغا ئالاقىدار ماتېرىياللارنى توپلىسا بولىدۇ.

38 ـ مادده ئاقلىغۇچى ئادۇوكات ۋە باشقا ئاقلىغۇچىلارنىڭ جنايەت گۇمانداري، جاۋابكارنىڭ دەلىل ـ ئىسپاتلارنى يوشۇرۇشىغا، يوقىتۇۋېتىشىگە، ياسۇبلىشىغا ياكى تىل بىرىكتۈرۈۋېلىشىغا ياردەم بېرىشىگە، گۇۋاھچىغا تەھدىت سېلىپ، ئۇنى ئازدۇرۇپ، گۇۋاھلىق سۆزىنى ئۆزگەرتكۈزۈشىگە ياكى يالغان گۇۋاھلىق بەرگۈزۈشىگە، شۇنىڭدەك ئەدلىيە ئورگانلىرىنىڭ دەۋا پائالىيىتىگە دەخلى يېتىدىغان باشقا ھەرىكەتلەردە بولۇشىغا يول قويۇلمايدۇ.

ئالدىنقى تارماقتىكى بەلگىلىمگە خىلاپلىق قىلغانلار قانۇن بويىچە قانۇن جاۋابكارلىقىغا تارتىلىدۇ.

39 ـ مادده سوت قىلىش جەريانىدا، جاۋابكار ئاقلىغۇچىنىڭ ئۆزىنى داۋاملىق ئاقلىشىنى رەت قىلسا بولىدۇ، ئۆزىنى ئاقلاشنى باشقا ئاقلىغۇچىلارغا ھاۋالە قىلسىمۇ بولىدۇ.

(ئاخىرى 3 ـ بەتتە)

(بېشى 2 - بەتتە)

40 - مادداً ئەيىبلەنگەن دېلودىكى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ۋە ئۇنىك قانۇنىي ۋەكالەتچىسى ياكى يېقىن تۇغقانلىرى، قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسىدىكى دەۋالاشقۇچىلار ۋە ئۇلارنىك قانۇنىي ۋەكالەتچىلىرى دېلو تەكشۈرۈلۈپ ئەيىبلەشكە يوللانغان كۇندىن باشلاپ، ئۆز دەۋاسىنى دەۋا ۋەكالەتچىسىگە ھاۋالە قىلىشقا ھوقۇقلۇق، بۇاسىتە دەۋا قىلىنغان دېلودىكى دەۋا قىلغۇچى ۋە ئۇنىك قانۇنىي ۋەكالەتچىسى، قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسىدىكى دەۋالاشقۇچى ۋە ئۇنىك قانۇنىي ۋەكالەتچىسى ئۆز دەۋاسىنى دەۋا ۋەكالەتچىسىگە ھەر قانداق ۋاقىتتا ھاۋالە قىلىشقا ھوقۇقلۇق.

خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تەكشۈرۈپ ئەيىبلەشكە يوللانغان دېلو ماتېرىياللىرىنى تاپشۇرۇۋالغان كۇندىن باشلاپ ئۆچ كۇنىچە زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ۋە ئۇنىك قانۇنىي ۋەكالەتچىسىنىك ياكى يېقىن تۇغقانلىرىنىك، قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسىدىكى دەۋالاشقۇچى ۋە ئۇنىك قانۇنىي ۋەكالەتچىسىنىك ئۆز دەۋاسىنى دەۋا ۋەكالەتچىسىگە ھاۋالە قىلىشقا ھوقۇقلۇق ئىكەنلىكىنى ئۇقتۇرۇپ قويۇشى كېرەك. خەلق سوت مەھكىمىسى بۇاسىتە دەۋا قىلىنغان دېلونى قوبۇل قىلغان كۇندىن باشلاپ ئۆچ كۇنىچە بۇاسىتە دەۋا قىلغۇچىنىك ۋە ئۇنىك قانۇنىي ۋەكالەتچىسى، قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسىدىكى دەۋالاشقۇچى ۋە ئۇنىك قانۇنىي ۋەكالەتچىسىگە ئۆز دەۋاسىنى دەۋا ۋەكالەتچىسىگە ھاۋالە قىلىشقا ھوقۇقلۇق ئىكەنلىكىنى ئۇقتۇرۇپ قويۇشى كېرەك.

41 - مادداً دەۋا ۋەكالەتچىسى دەۋانى مۇشۇ قانۇننىك 32 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمىلەردىن پايدىلىنىپ ھاۋالە قىلىدۇ.

بەشىنچى باب دەلىل - ئىسپات

42 - مادداً دېلونىك ھەقىقىي ئەھۋالىنى ئىسپاتلاپ بېرىدىغان پاكىتلارنىك ھەممىسى دەلىل - ئىسپات ھېسابلىنىدۇ.

دەلىل - ئىسپات تۆۋەندىكىدەك يەتتە خىل بولىدۇ:

(1) ماددىي ئىسپات، يازما ئىسپات؛

(2) گۇۋاھچىنىك گۇۋاھلىق سۆزى؛

(3) زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىنىك بايانى؛

(4) جىنايەت گۇماندارىنىك، جاۋابكارىنىك ئىقرارى ۋە ئاقلىنىشى؛

(5) باھالاش خۇلاسىسى؛

(6) ئېنىقلاش، تەكشۈرۈش خاتىرىسى؛

(7) ئۇن - سىن ماتېرىياللىرى.

يۇقىرىقى دەلىل - ئىسپاتلار تەكشۈرۈلۈپ راست بولۇپ چىققاندىلا، دېلو ھېكىتىشنىك ئاساسى بولالايدۇ.

43 - مادداً سوتچى خادىملار، تەپتىش خادىملىرى، تەھقىقلىكۇچى خادىملار قانۇندا بەلگىلەنگەن تەرتىپ بويىچە جىنايەت گۇماندارىنىك، جاۋابكارىنىك جىنايەتلىك ياكى جىنايەتسىز ئىكەنلىكىنى، جىنايى قىلمىشنىك ئېغىر - يېنىكلىكىنى ئىسپاتلاپ بېرەلەيدىغان دەلىل - ئىسپاتلارنى توپلىشى كېرەك. قېنىپ سوراق قىلىپ، قىستاپ ئىقرار قىلدۇرۇش ۋە تەھدىت سېلىش، ئازدۇرۇش، ئالداش ئۇسۇللىرى، شۇنىڭدەك باشقا قانۇنسىز ئۇسۇللار بىلەن دەلىل - ئىسپات توپلاش قاتتىق مەنئى قىلىنىدۇ. دېلوغا ئالاقىدار ياكى دېلو ئەھۋالىنى بىلىدىغان بارلىق پۇقرالارنىك دەلىل - ئىسپاتلارنى ئوبيېكتىپ، تولۇق يەتكۈزۈپ بېرىشكە شارائىت يارىتىپ بېرىلىشى شەرت، پەۋقۇلئاددە ئەھۋالنى ھېسابقا ئالمىغاندا، ئۇلار تەكشۈرۈشكە ھەمكارلاشقۇرۇلسىمۇ بولىدۇ.

44 - مادداً جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى قولغا ئېلىشنى تەستىقلىتىش ۋاقتى 30 كۈنگىچە ئۇزارتىلسا بولىدۇ.

خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنىك قولغا ئېلىشنى تەستىقلاپ بېرىش ھەققىدىكى تەكلىپنامىسىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، قولغا ئېلىشنى تەستىقلاش ياكى تەستىقلىماسلىق توغرىسىدا يەتتە كۈن ئىچىدە قارار چىقىرىشى كېرەك. خەلق تەپتىش مەھكىمىسى قولغا ئېلىشنى تەستىقلىمىغانلارنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئۇقتۇرۇشنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن دەرھال قويۇپ بېرىشى ھەمدە ئۇنىك ئىجراسىنى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ۋاقتىدا ئۇقتۇرۇشى كېرەك. داۋاملىق تەھقىقلەشكە تېگىشلىكلىرىنى ھەمدە بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىش، تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئېلىش شەرتىگە توشىدىغانلىرىنى قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىشى ياكى تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئېلىشى لازىم.

70 - مادداً جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىك قولغا ئېلىشنى تەستىقلاپ بېرىش ھەققىدىكى قارارىنى خاتا دەپ قارىسا، قايتا قاراپ چىقىشنى تەلەپ قىلسا بولىدۇ، لېكىن توختىتىپ قويۇلغۇچىنى دەرھال قويۇپ بېرىشى شەرت. پىكرى قوبۇل قىلىنمىسا، بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىك قايتا قاراپ چىقىشىغا سۇنسا بولىدۇ. يۇقىرى دەرىجىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئۇنى دەرھال قايتا قاراپ چىقىپ، ئۆزگەرتىش ياكى ئۆزگەرتمەسلىك توغرىسىدا قارار چىقىرىپ، تۆۋەن دەرىجىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ۋە جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنىڭ ئىجرا قىلىشنى ئۇقتۇرۇشى لازىم.

71 - مادداً جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى بىراۋنى قولغا ئېلىشتا، قولغا ئېلىش گۇۋاھنامىسىنى كۆرسەتمىسى شەرت.

تەھقىقلەشكە توسالغۇ بولىدىغان ياكى ئۇقتۇرۇش قىلىشقا مۇمكىن بولمايدىغان ئەھۋاللارنى ھېسابقا ئالمىغاندا، قولغا ئېلىش سەۋەبىنى ۋە قاماپ تۇرۇلغان جايىنى قولغا ئېلىنغۇچىنىك ئائىلە تەۋەلىرىگە ياكى ئىشلەيدىغان ئورنىغا 24 سائەت ئىچىدە ئۇقتۇرۇش كېرەك.

72 - مادداً خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئۆز ئالدىغا قارار قىلىپ قولغا ئالغانلار، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىك تەستىقى بىلەن قولغا ئالغانلار قولغا ئېلىنغاندىن كېيىنكى 24 سائەت ئىچىدە سوراق قىلىنىشى شەرت. قولغا ئېلىشقا تېگىشلىك ئەمەسلىكى مەلۇم بولغاندا قويۇپ بېرىش گۇۋاھنامىسى بېرىپ، دەرھال قويۇپ بېرىلىشى شەرت.

73 - مادداً خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ۋە جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى جىنايەت گۇماندارى ۋە جاۋابكارغا قوللانغان مەجبۇرلاش تەدبىرلىرىنىك مۇۋاپىق بولمىغانلىقىنى سەزسە، تەدبىرنى ۋاقتىدا ئەمەلدىن قالدۇرۇشى ياكى ئۆزگەرتىشى كېرەك. جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى قولغا ئېلىنغۇچىنى قويۇپ بېرىشتە ياكى قولغا ئېلىش تەدبىرىنى ئۆزگەرتىشتە ئۇنىڭ ئەسلى تەستىقلىغان خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ئۇقتۇرۇشى كېرەك.

74 - مادداً جىنايەت گۇماندارلىرى، جاۋابكارلاردىن قاماپ تۇرۇلغانلىرىنىك دېلوسىنى مۇشۇ قانۇندا بەلگىلەنگەن تەھقىقلەش يۇزىسىدىن قاماپ تۇرۇش، تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش، 1 - ، 2 - سوت سۇرۇكى ئىچىدە ئايلاشتۇرغىلى بولماي، داۋاملىق تەكشۈرۈشكە، سوت قىلىشقا توغرا كەلسە، جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكار بىر كېپىلگە بەرسە ياكى ئۇنىك تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئالسا بولىدۇ.

51 - مادداً خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ۋە جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى تۆۋەندىكى ئەھۋاللاردىن بىرى كۆرۈلگەن جىنايەت گۇماندارى ۋە جاۋابكارنى بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بەرسە ياكى ئۇنىك تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئالسا بولىدۇ:

(1) رېجىم جازاسى، تۈتۈپ تۇرۇپ ئەمگەككە سېلىش جازاسى ھۆكۈم قىلىنىش ياكى قوشۇمچە جازا ئايرىم تەتبىق قىلىنىش ئېھتىمالى بولغانلار؛

(2) مۇددەتلىك قاماق جازاسىدىن يۇقىرى جىنايى جازا ھۆكۈم قىلىنىش ئېھتىمالى بولۇپ، بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىلسە، تۇرار جايى نازارەت ئاستىغا ئېلىنسا جەمئىيەتكە خەۋپ يەتكۈزمەيدىغانلار.

بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىش ۋە تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئېلىشنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئىجرا قىلىدۇ.

52 - مادداً قاماپ تۇرۇلغان جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكار ۋە ئۇلارنىك قانۇنىي ۋەكالەتچىلىرى، يېقىن تۇغقانلىرى بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىشنى ئىلتىماس قىلىشقا ھوقۇقلۇق.

53 - مادداً خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ۋە جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكارنى بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىشنى قارار قىلىشتا، جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكارنى كېپىل كۆرسىتىشكە ياكى كېپىللىك پۇلى تاپشۇرۇشقا بۇيرۇشى كېرەك.

54 - مادداً كېپىل تۆۋەندىكى شەرتلەرگە ئۇيغۇن بولۇشى كېرەك:

(1) شۇ دېلوغا چېتىلمىغان بولۇش؛

(2) كېپىللىك مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلالايدىغان بولۇش؛

(3) سىياسىي ھوقۇقى بولۇش، جسمانىي ئەركىنلىكى چەكلەنمىگەن بولۇش؛

(4) مۇقىم تۇرار جايى ۋە كىرىمى بولۇش.

55 - مادداً كېپىل تۆۋەندىكى مەجبۇرىيەتلەرنى ئادا قىلىشى كېرەك:

(1) كېپىللىك قىلىنغۇچىنىك مۇشۇ قانۇننىك 56 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمىلەرگە رىئايە قىلىشىغا نازارەتچىلىك قىلىشى؛

(2) كېپىللىك قىلىنغۇچىنىك مۇشۇ قانۇننىك 56 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمىلەرگە خىلاپ قىلمىش سادىر قىلىش ئېھتىمالى بارلىقىنى ياكى سادىر قىلغانلىقىنى سەزگەندە، ئىجرا قىلغۇچى ئورگانغا ۋاقتىدا مەلۇم قىلىشى كېرەك.

كېپىللەردىن كېپىللىك قىلىنغۇچىنىك مۇشۇ قانۇننىك 56 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپ قىلمىشنى ۋاقتىدا مەلۇم قىلمىغانلىرىغا مەمۇرىي جەرىمانە قويۇلىدۇ، جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلىرىنىك جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ.

56 - مادداً بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىلگەن جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكار تۆۋەندىكى بەلگىلىمىلەرگە رىئايە قىلىشى كېرەك:

(1) ئۆزى تۇرۇشلۇق شەھەر، ناھىيىدىن ئىجرا قىلغۇچى ئورگانىنىك تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بەرسە ياكى ئۇنىك تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئالسا بولىدىغان ئەھۋاللاردىن باشقا ئەھۋاللاردا ئىجرا قىلغۇچى ئورگاننىك رۇخسىتىسىز سىرتقا چىقماسلىقى؛

(2) ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى چاقىرغاندا ۋاقتىدا بېرىپ سوراققا جاۋاب بېرىشى؛

(3) ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى ئىسپات توپلاش، سوراق قىلىش، تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش، سوت قىلىش ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىقى؛

(4) ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى ئىسپات توپلاش، سوراق قىلىش، تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش، سوت قىلىش ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىقى؛

(5) ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى ئىسپات توپلاش، سوراق قىلىش، تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش، سوت قىلىش ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىقى؛

(6) ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى ئىسپات توپلاش، سوراق قىلىش، تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش، سوت قىلىش ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىقى؛

(7) ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى ئىسپات توپلاش، سوراق قىلىش، تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش، سوت قىلىش ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىقى؛

(8) ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى ئىسپات توپلاش، سوراق قىلىش، تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش، سوت قىلىش ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىقى؛

(9) ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى ئىسپات توپلاش، سوراق قىلىش، تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش، سوت قىلىش ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىقى؛

(10) ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى ئىسپات توپلاش، سوراق قىلىش، تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش، سوت قىلىش ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىقى؛

(11) ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى ئىسپات توپلاش، سوراق قىلىش، تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش، سوت قىلىش ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىقى؛

(12) ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى ئىسپات توپلاش، سوراق قىلىش، تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش، سوت قىلىش ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىقى؛

(13) ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى ئىسپات توپلاش، سوراق قىلىش، تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش، سوت قىلىش ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىقى؛

(14) ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى ئىسپات توپلاش، سوراق قىلىش، تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش، سوت قىلىش ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىقى؛

(15) ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى ئىسپات توپلاش، سوراق قىلىش، تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش، سوت قىلىش ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىقى؛

(16) ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى ئىسپات توپلاش، سوراق قىلىش، تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش، سوت قىلىش ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىقى؛

(17) ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى ئىسپات توپلاش، سوراق قىلىش، تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش، سوت قىلىش ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىقى؛

(18) ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى ئىسپات توپلاش، سوراق قىلىش، تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش، سوت قىلىش ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىقى؛

(19) ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى ئىسپات توپلاش، سوراق قىلىش، تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش، سوت قىلىش ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىقى؛

(20) ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى ئىسپات توپلاش، سوراق قىلىش، تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش، سوت قىلىش ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىقى؛

بېرلىشى شەرت، پەۋقۇلئادده ئەھۋالنى ھېسابقا ئالمىغاندا، ئۇلار تەكشۈرۈشكە ھەمكارلاشتۇرۇلسىمۇ بولىدۇ.

44 ـ ماددا جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى قولغا ئېلىشنى تەستىقلىتىش تەكلىپىنامسىدە،خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئەيىبنامسىدە، خەلق سوت مەھكىمىسى ھۆكۈمنامسىدە ئەينەن پاكىتقا سادىق بولۇشى شەرت. ئەينەن پاكىتنى چەستەن يوشۇرغانلارنىڭ جاۋابكارلىقى سۈرۈشتۈرۈلىدۇ.

45 ـ ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ۋە جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئالاقىدار ئورۇن ۋە شەخسلەردىن دەلىل-ئىسپات توپلاش ۋە ئېلىشقا ھوقۇقلۇق. ئالاقىدار ئورۇن ۋە شەخسلەر دەلىل-ئىسپاتلارنى ئەينەن يەتكۈزۈپ بېرىشى كېرەك.

دۆلەت مەخپىيەتكە تاقىلىدىغان دەلىل ـ ئىسپاتلارنىڭ مەخپىيەتنى ساقلاش لازىم.

دەلىل ـ ئىسپاتلارنى ئويدۇرغان، يوشۇرغان ياكى يوقىتىۋەتكەنلەر قايسى تەرەپ بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ.

46 ـ ماددا ھەر قانداق دېلو ئۇستىدە ھۆكۈم چىقىرىشتا ئېغىر ئىقرارغا ئاسانلا ئىشىنىپ كەتمەي، دەلىل ـ ئىسپاتقا ئەھمىيەت بېرىش، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىش لازىم. جاۋابكارنىڭ ئىقرارىلا بولۇپ، باشقا دەلىل ـ ئىسپاتلار بولمىسا، جاۋابكارنى جىنايەتلىك دەپ ھېكىتىشكە ۋە ئۇنىڭغا جىنايى جازا بېرىشكە بولمايدۇ؛جاۋابكارنىڭ ئىقرارى بولمىسۇ، دەلىل ـ ئىسپاتلار تولۇق ۋەراست بولسا، جاۋابكارنى جىنايەتلىك دەپ ھېكىتىشكە ۋە ئۇنىڭغا جىنايى جازا بېرىشكە بولىدۇ.

47 ـ ماددا گۇناھلىق سۆزى سوتتا ئەيىبلىگۈچى، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى بىلەن جاۋابكار ۋە ئاقلىغۇچىنىڭ سوئال سوراشلىرىدىن، ئۇلارنى يۆزلەشتۈرۈپ ئىسپاتلاشتىن ئۆتكۈزۈلگەن بولۇشى شەرت، ئۇ ھەرقايسى تەرەپلەردىكى گۇناھلىق سۆزى ئېلىنغان ھەمدە تەكشۈرۈلۈپ راست بولۇپ چىققاندىلا دېلو ھېكىتىشنىڭ ئاساسىي بولالايدۇ. سوت گۇناھسىزلىق قەستەن يالغان گۇناھلىق بەرگەنلىكىنى ياكى جىنايەت پاكىتلىرىنى يوشۇرغانلىقىنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلىغاندا، ئۇنى قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلىشى كېرەك.

48 ـ ماددا دېلو ئەھۋالىنى بىلىدىغانلىكى كىشىلەرنىڭ گۇناھلىق بېرىش مەجبۇرىيىتى بار.

فىزىئولوگىيە جەھەتتە، روھىي جەھەتتە نۇقسانى بولغانلىقى ياكى گۆدەكلىكى تۇپەيلىدىن ھەق ـ ناھەقنى ئاڭقىرالمايدىغانلار، مەقسىتىنى توغرا ئۇقتۇرالمايدىغانلار گۇناھچى بولالمايدۇ.

49 ـ ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ۋە جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى گۇناھچىنىڭ ۋە ئۇنىڭ يېقىن تۇغقانلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى كاپالەتلەندۈرۈشى لازىم.

گۇناھچىنى ۋە ئۇنىڭ يېقىن تۇغقانلىرىنى تەھدىت سېلىپ، ھاقارەتلەپ، ئۇرۇپ ياكى زەربە بېرىپ ئۆچ ئېلىش جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلەرنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ؛ قىلمىشى جىنايى جازا بېرىشكە توشمىغانلارغا قانۇن بويىچە ئامانلىقنى باشقۇرۇش جازاسى بېرىلىدۇ.

ئالتىنچى باب مەجبۇرلاش تەدبىرلىرى

50 ـ ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ۋە جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى دېلو ئەھۋالغا قاراپ، جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكارنى مەجبۇرىي چاقىرتىپ كەلسە، بىر تەرەپ قىلىنغىچە گۇماندارى، جاۋابكار تۇرۇشى، تەكشۈرۈپ ئېنىقلاش، ئىسپات توپلاش مەقسىتىدە ئۇنىڭدىن سوئال سورىسا، ئۇ سوراققا توغرا جاۋاب بېرىشى لازىم.

51 ـ ماددا مۇنداق ئەھۋاللاردا جاۋابكار ياكى گۇماندار مەجبۇرلاش تەدبىرى قوللىنىلىدۇ:

(1) ئۇ ئادرېسى ئېنىق تۇرمىغان ياكى ئىسمى ئېنىق بىلىنمىگەن بولسا؛

(2) ئۇ چاقىرتىلغاندا ۋاقتىدا ھازىر بولمىسا؛

(3) ئۇ ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋېلىش ياكى باشقا ئادەمنى ئۆلتۈرۈش خەۋپى بولسا؛

(4) ئۇ ئۆزىنى ياكى باشقىلارنى ئېغىر دەرىجىدە يارىلاندۇرۇش خەۋپى بولسا؛

(5) ئۇ ئىسپات ياكى گۇۋاھچىلارنى يوقىتىۋېتىش خەۋپى بولسا؛

(6) ئۇ ئۆزىنى ياكى باشقىلارنى ئېغىر دەرىجىدە زىيانكەشلىككە ئۇچرىتىش خەۋپى بولسا.

52 ـ ماددا مەجبۇرلاش تەدبىرى قوللىنىلغاندا، ئادەم ئەۋەتىپ ياكى خەت يېزىپ ئائىلە ئەزالىرىغا ياكى خىزمەت ئورنىغا خەۋەر قىلىش كېرەك.

53 ـ ماددا مەجبۇرلاش تەدبىرى قوللىنىلغاندا، ئادەم ئەۋەتىپ ياكى خەت يېزىپ ئائىلە ئەزالىرىغا ياكى خىزمەت ئورنىغا خەۋەر قىلىش كېرەك.

54 ـ ماددا مەجبۇرلاش تەدبىرى قوللىنىلغاندا، ئادەم ئەۋەتىپ ياكى خەت يېزىپ ئائىلە ئەزالىرىغا ياكى خىزمەت ئورنىغا خەۋەر قىلىش كېرەك.

55 ـ ماددا مەجبۇرلاش تەدبىرى قوللىنىلغاندا، ئادەم ئەۋەتىپ ياكى خەت يېزىپ ئائىلە ئەزالىرىغا ياكى خىزمەت ئورنىغا خەۋەر قىلىش كېرەك.

56 ـ ماددا مەجبۇرلاش تەدبىرى قوللىنىلغاندا، ئادەم ئەۋەتىپ ياكى خەت يېزىپ ئائىلە ئەزالىرىغا ياكى خىزمەت ئورنىغا خەۋەر قىلىش كېرەك.

57 ـ ماددا تۇرار جايى نازارەت ئاستىغا ئېلىنغان جىنايەت گۇماندارى ۋە جاۋابكارلار تۆۋەندىكى بەلگىلىمىگە رىئايە قىلىشى كېرەك:

(1) ئىجرا قىلغۇچى ئورگانىنىڭ تەستىقسىز تۇرار جايىدىن ئايرىلماسلىق، مۇقىم تۇرار جايى بولمىغانلىرى كۆرسىتىپ بېرىلگەن تۇرار جايىدىن تەستىقسىز ئايرىلماسلىق؛

(2) ئىجرا قىلغۇچى ئورگانىنىڭ تەستىقسىز باشقىلار بىلەن كۆرۈشمەسلىك؛

(3) چاقىرتىلغاندا ۋاقتىدا ھازىر بولۇش؛

(4) گۇۋاھچىنىڭ گۇۋاھلىق بېرىشىگە ھەر قانداق شەكىل بىلەن كاشىلا قىلماسلىق؛

(5) دەلىل ـ ئىسپاتلارنى يوقىتىۋەتمەسلىك، ئويدۇرماسلىق ياكى تەل بېرىكتۈرۈۋالماسلىق.

تۇرار جايى نازارەت ئاستىغا ئېلىنغان جىنايەت گۇماندارى ۋە جاۋابكارلاردىن ئالدىنقى تارماقتىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلغانلارنىڭ تاپشۇرغان كاپالەت پۇلى بولسا، كاپالەت پۇلى مۇسادىرە قىلىنىدۇ ھەمدە ئەھۋال پەرقلەندۈرۈلۈپ، توۋەنامە يېزىشقا، يېڭىباشتىن كاپالەت پۇلى تاپشۇرۇشقا، كېپىل كۆرسىتىشكە بۇيرۇلىدۇ ياكى تۇرار جايى نازارەت ئاستىغا ئېلىنىدۇ، قولغا ئېلىنىدۇ. جىنايەت گۇماندارى ۋە جاۋابكارلاردىن بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىلگەن مەزگىلدە ئالدىنقى تارماقتىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلمىغانلارنىڭ كاپالەت پۇلى بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىش سۈرۈكى توشقاندىن كېيىن قايتۇرۇپ بېرىلىدۇ.

57 ـ ماددا تۇرار جايى نازارەت ئاستىغا ئېلىنغان جىنايەت گۇماندارى ۋە جاۋابكارلار تۆۋەندىكى بەلگىلىمىگە رىئايە قىلىشى كېرەك:

(1) ئىجرا قىلغۇچى ئورگانىنىڭ تەستىقسىز تۇرار جايىدىن ئايرىلماسلىق، مۇقىم تۇرار جايى بولمىغانلىرى كۆرسىتىپ بېرىلگەن تۇرار جايىدىن تەستىقسىز ئايرىلماسلىق؛

(2) ئىجرا قىلغۇچى ئورگانىنىڭ تەستىقسىز باشقىلار بىلەن كۆرۈشمەسلىك؛

(3) چاقىرتىلغاندا ۋاقتىدا ھازىر بولۇش؛

(4) گۇۋاھچىنىڭ گۇۋاھلىق بېرىشىگە ھەر قانداق شەكىل بىلەن كاشىلا قىلماسلىق؛

(5) دەلىل ـ ئىسپاتلارنى يوقىتىۋەتمەسلىك، ئويدۇرماسلىق ياكى تەل بېرىكتۈرۈۋالماسلىق.

تۇرار جايى نازارەت ئاستىغا ئېلىنغان جىنايەت گۇماندارى ۋە جاۋابكارلاردىن ئالدىنقى تارماقتىكى بەلگىلىمىگە خىلاپ قىلمىشى ئېغىر بولغانلىرى قولغا ئېلىنىدۇ.

58 ـ ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ۋە جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنىڭ جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكارنى بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىش سۈرۈكى ئۇزاق بولغاندا 12 ئايدىن ئېشىپ كەتمەسلىكى،تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئېلىش سۈرۈكى ئۇزاق بولغاندا ئالتە ئايدىن ئېشىپ كەتمەسلىكى لازىم.

بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىلگەن، تۇرار جايى نازارەت ئاستىغا ئېلىنغان مەزگىلدە، دېلونى تەھقىقلەش، ئەيىبلەش ۋە سوت قىلىشنى ئۇزۇپ قويۇشقا بولمايدۇ. جىنايى جاۋابكارلىقنى سۈرۈشتۈرۈشكە تېگىشلىك ئەھمىيەتلىكى سىزىلسە ياكى بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىش، تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئېلىش سۈرۈكى توشسا، بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىشنى، تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئېلىشنى ۋاقتىدا بىكار قىلىش كېرەك. بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىش، تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئېلىش بىكار قىلىنغاندا، بىر جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ياكى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا دەرھال تۇتۇپ ئاپىرىپ بەرسە بولىدۇ:

(1) جىنايەت ئۇتكۈزۈۋاتقانلار ياكى جىنايەت ئۆتكۈزگەندىن كېيىنلا سېزىلىپ قالغانلار؛

(2) تۇتۇش بۇيرۇقى چىقىرىلغانلار؛

(3) تۇرمىدىن قاچقانلار؛

(4) تۇتۇش ئۇچۇن قوغلىنىۋاتقانلار.

64 ـ ماددا جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى بىراۋنى توختىتىپ قويۇشتا، توختىتىپ قويۇش گۇۋاھنامىسىنى كۆرسەتمەي كېرەك.

تەھقىقلەشكە توسالغۇ بولىدىغان ياكى ئۇقتۇرۇش قىلىشقا مۇمكىن بولمايدىغان ئەھۋاللارنى ھېسابقا ئالمىغاندا، توختىتىپ قويۇش سەۋەبىنى ۋە قاماپ تۇرۇلغان جايىنى توختىتىپ قويۇلغۇچىنىڭ ئائىلە تەۋەلىرىگە ياكى ئىشلەيدىغان ئورنىغا 24 سائەت ئىچىدە ئۇقتۇرۇشى كېرەك.

65 ـ ماددا جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى توختىتىپ قويۇلغۇچىنى توختىتىپ قويغاندىن كېيىنكى 24 سائەت ئىچىدە سوراق قىلىشى كېرەك. توختىتىپ قويۇشقا تېگىشلىك ئەھمىيەتلىكى مەلۇم بولغاندا، قويۇپ بېرىش گۇۋاھنامىسى بېرىپ دەرھال قويۇپ بېرىشى شەرت. قولغا ئېلىشقا تېگىشلىك بولسىمۇ دەلىل ـ ئىسپاتلىرى تولۇق بولمىغانلارنى بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بەرسە ياكى تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئالسا بولىدۇ.

66 ـ ماددا جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى جىنايەت گۇماندارىنى قولغا ئېلىشنى تەلەپ قىلغاندا، قولغا ئېلىشنى تەستىقلىتىش تەكلىپنامسى يېزىپ، ئۇنى دېلو ماتېرىياللىرى ۋە دەلىل ـ ئىسپاتلارغا قوشۇپ، تەڭ دەرىجىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ تەكشۈرۈپ تەستىقلىشىغا سۇنۇشى كېرەك. زۆرۈر تېپىلغاندا، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنىڭ چوڭ دېلو ئوستىدىكى مۇزاكىرىسىگە ئادەم قاتناشتۇرسا بولىدۇ.

67 ـ ماددا جىنايەت گۇماندارىنىڭ قولغا ئېلىنىشنى خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تەكشۈرۈپ تەستىقلايدۇ، باش تەپتىش قارار قىلىدۇ. چوڭ دېلولار تەپتىش ھەيئىتىنىڭ مۇزاكىرە قىلىپ قارار قىلىشىغا سۇنۇلىدۇ.

68 ـ ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جامائەتخەۋپسىزلىكى ئورگىنى قولغا ئېلىشنى تەستىقلاپ بېرىشكە يوللىغان دېلونى تەكشۈرگەندىن كېيىن، قولغا ئېلىشنى تەستىقلاش ياكى تەستىقلىماسلىق توغرىسىدا ئەھۋالغا قاراپ قارار چىقىرىشى كېرەك. قولغا ئېلىش تەستىقلانغان قارارنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى دەرھال ئىجرا قىلىشى ھەمدە ئۇنىڭ ئىجراسىنى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ۋاقتىدا ئۇقتۇرۇشى كېرەك. قولغا ئېلىش تەستىقلانمىغانلارنىدا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى سەۋەبىنى چۈشەندۈرۈشى، قوشۇمچە تەھقىقلەشكە تېگىشلىكلەرنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىغا تەڭلا ئۇقتۇرۇشى كېرەك.

69 ـ ماددا جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى توختىتىپ قويۇلغۇچىنى قولغا ئېلىشقا تېگىشلىك دەپ قارىسا، توختىتىپ قويغاندىن كېيىنكى ئۈچ كۈن ئىچىدە خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە تەستىقلىتىشى كېرەك. ئالاھىدە ئەھۋالدا، تەستىقلىتىش ۋاقتى بىر ـ تۆت كۈن ئۇزارتىلسا بولىدۇ.

ئېقىپ بۇرۇپ دېلو تۇغدۇرغانلىقى، كۆپ قېتىم دېلو تۇغدۇرغانلىقى يۆزىسىدىن قامالماپ تۇرۇشى، تەكشۈرۈپ ئېيىبلەش، 1 ـ، 2 ـ سوت سۈرۈكى ئىچىدە ئايلاشتۇرغىلى بولمايدىغان، داۋالىنىش تەكشۈرۈشكە، سوت قىلىنىشقا توغرا كەلسە، جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكار بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىلسە ياكى تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئېلىنسا بولىدۇ.

75 ـ ماددا جىنايەت گۇماندارلىرى، جاۋابكارلار ۋە ئۇلارنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىلىرى، يېقىن تۇغقانلىرى ياكى جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكار ھاۋالە قىلغان ئادۇوكاتلار ۋە باشقا ئالقىنۇچىلار خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ياكى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى قوللانغان مەجبۇرلاش تەدبىرى قانۇندىكى سۈرۈكتىن ئېشىپ كەتكەنده، مەجبۇرلاش تەدبىرىنى بىكار قىلىشنى تەلەپ قىلىشقا ھوقۇقلۇق، خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ياكى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى قوللانغان مەجبۇرلاش تەدبىرى قانۇندىكى سۈرۈكتىن ئېشىپ كەتكەن بولسا، مەجبۇرلاش تەدبىرىنى بىكار قىلىشنى تەلەپ قىلىشقا ھوقۇقلۇق، خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ياكى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى قوللانغان مەجبۇرلاش تەدبىرى قانۇندىكى سۈرۈكتىن ئېشىپ كەتكەن جىنايەت گۇماندارلىرى، جاۋابكارلارنى قويۇپ بېرىشى، بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىش، تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئېلىش تەدبىرىنى بىكار قىلىشى ياكى مەجبۇرلاش تەدبىرىنى قانۇن بويىچە ئۆزگەرتىشى كېرەك.

76 ـ ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى قولغا ئېلىشنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش خىزمىتىدە، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنىڭ تەھقىقلەش پائالىيىتىدە قانۇنغا خىلاپ ئەھۋال بارلىقىنى سەزسە، ئۇنى تۇزىتىش توغرىسىدا جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىغا ئۇقتۇرۇش قىلىشى كېرەك، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى تۇزىتىش ئەھۋالىنى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ئۇقتۇرۇشى كېرەك.

يەتتىنچى باب قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسى

77 ـ ماددا زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىلاردىن جاۋابكارنىڭ جىنايى قىلمىشى تۇپەيلىدىن ماددىي زىيانغا ئۇچرىغانلىرى جىنايى ئىشلار دەۋاسى جەريانىداقوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسى قىلىشقا ھوقۇقلۇق.

دۆلەت مال ـ مۈلكى، كوللېكتىپ مال ـ مۈلكى زىيانغا ئۇچرىغان بولسا، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئەيىبلىگەنده، قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسى قىلسا بولىدۇ.

خەلق سوت مەھكىمىسى زۆرۈر تاپقاندا، جاۋابكارنىڭ مال ـ مۈلكىنى پېچەتلىسە ياكى تۇتۇپ قالسا بولىدۇ.

78 ـ ماددا قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسى جىنايى ئىشلار دېلوسى بىلەن بىرلىكتە سوت قىلىنىشى كېرەك، جىنايى ئىشلار دېلوسىنى سوت قىلىش ۋاقتىنىڭ بەك كېچىكىپ كېتىشىدىن ساقلىنىش زۆرۈرىيىتى تۇغۇلغاندىلا، جىنايى ئىشلار دېلوسىنى سوت قىلىپ بولغاندىن كېيىن، يەنە شۇ سوت تەشكىلاتى قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسىنى داۋاملىق سوت قىلسا بولىدۇ.

سەككىزىنچى باب سۈرۈك، يەتكۈزۈش

79 ـ ماددا سۈرۈك سائەت، كۈن، ئاي بىلەن ھېسابلىنىدۇ.

سۈرۈك باشلانغان سائەت ۋە كۈن سۈرۈككە قوشۇپ ھېسابلانمايدۇ.

يولغا كەتكەن ۋاقت قانۇندا بەلگىلەنگەن سۈرۈككە كىرگۈزۈلمەيدۇ.

ئارازلىق خېتى ياكى باشقا ھۆججەتلەر سۈرۈك توشۇشتىن ئىلگىرى پوچتىغا سېلىنغان بولسا، سۈرۈك ئۇتۇپ كەتكەن ھېسابلانمايدۇ.

(ئاخىرى 4 ـ بەتتە)

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ جنايى ئىشلار دەۋا قانۇنى

(بېشى 3 - بەتتە)

80 - ماددا دەۋالاشقۇچىلار تاقابىل تۇرغىلى بولمايدىغان سەۋەب ياكى باشقا ئورۇنلۇق سەۋەبلەر بىلەن سوراققا كېچىكتۈرۈپ قويغان بولسا، توسالغۇ تۈگەپ بەش كۈن ئىچىدە، سوراق توشقىچە تۈگىتىشكە تېگىشلىك دەۋا پائالىيەتلىرىنى داۋاملاشتۇرۇشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ.

ئالدىنقى تارماقتا ئېيتىلغان ئىلتىماسقا رۇخسەت قىلىش - قىلماسلىق ھەققىدە خەلق سوت مەھكىمىسى كېسىم چىقىرىدۇ.

81 - ماددا چاقىرىق قەغىزى، ئۇقتۇرۇش ۋە باشقا دەۋا ھۆججەتلىرى تاپشۇرۇۋالغۇچىنىڭ ئۆزىگە بېرىلىشى كېرەك؛ تاپشۇرۇۋالغۇچىنىڭ ئۆزى بولمىسا، ئۇنىڭ قۇرامىغا يەتكەن ئائىلە تەۋەسىگە ياكى ئۇ ئىشلەيدىغان ئورۇننىڭ مەسئۇللىرىغا بېرىپ قويۇلسا بولىدۇ.

تاپشۇرۇۋالغۇچىنىڭ ئۆزى ياكى ۋەكالەتەن تاپشۇرۇۋالغۇچى تاپشۇرۇۋېلىشنى ياكى ئىمزا قويۇشنى، تامغا بېسىشنى رەت قىلسا، يەتكۈزگۈچى ئۇنىڭ قوشنىلىرى ياكى باشقا گۇۋاھچىلارنى چاقىرىپ تۆپىدە تۇرغۇزۇپ، ئەھۋالنى چۈشەندۈرۈپ، ھۆججەتنى تاپشۇرۇۋالغۇچىنىڭ تۇرار جايىغا قويۇپ قويسىلا بولىدۇ. يەتكۈزگۈچى يەتكۈزۈش قەغىزىگە رەت قىلىش سەۋەبى، يەتكۈزۈلگەن ۋاقىتنى ئۆنىق يېزىپ ئىمزا قويسىلا يەتكۈزۈلگەن ھېسابلىنىدۇ.

توققۇزىنچى باب باشقا بەلگىلىمەلەر

82 - ماددا مۇشۇ قانۇندىكى تۆۋەندىكى سۆزلەرنىڭ مەنىسى:

(1) «تەھقىقلەش» جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ دېلو بېجىرىش جەريانىدا قانۇن بويىچە ئىشلەيدىغان مەخسۇس تەكشۈرۈش خىزمىتىنى ۋە مۇناسىۋەتلىك مەجبۇرلاش تەدبىرلىرىنى كۆرسىتىدۇ؛

(2) «دەۋالاشقۇچىلار» زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى، بۇاسىتە دەۋا قىلغۇچى، جنايەت گۇماندارى، جاۋابكار، قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسىدىكى دەۋاگەر بىلەن جاۋابكارنى كۆرسىتىدۇ؛

(3) «قانۇنىي ۋەكالەتچى» ۋەكالەتلىك قىلىنغۇچىنىڭ ئاتا - ئانىسى، باققان ئاتا - ئانىسى، ۋەسىيسىنى ۋە مۇھاپىزەت قىلىش مەسئۇلىيىتى بار ئورگان ۋە تەشكىلاتنىڭ ۋەكىلىنى كۆرسىتىدۇ؛

(4) «دەۋا ئىشتىراكچىلىرى» دەۋالاشقۇچى، قانۇنىي ۋەكالەتچى، دەۋا ۋەكالەتچىسى، ئاقلىغۇچى، گۇۋاھچى، باھالىغۇچى ۋە تەرجىمانىنى كۆرسىتىدۇ؛

(5) «دەۋا ۋەكالەتچىسى» ئەيبلەنگەن دېلودىكى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ۋە ئۇنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسىنىڭ ياكى بېقىن تۇغقىنى، بۇاسىتە دەۋا قىلغان دېلودىكى دەۋا قىلغۇچى ۋە ئۇنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن دەۋاغا ۋەكالىتەن قاتناشقۇچىنى ھەمدە قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسىدىكى دەۋالاشقۇچىلار ۋە ئۇلارنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن دەۋاغا ۋەكالىتەن قاتناشقۇچىنى كۆرسىتىدۇ؛

(6) «بېقىن تۇغقانلىرى» ئىپرى، خوتۇنى، ئاتىسى، ئانىسى، ئوغلى، قىزى ۋە ئىنى، ئاچا - ئىنى، ئاچا - سىڭىللىرىنى كۆرسىتىدۇ.

ئىككىنچى قىسىم دېلو ئېچىش، تەھقىقلەش

ۋە ئەيبلەش

1 - پاراگراف ئادەتتىكى بەلگىلىمە

83 - ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ياكى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى دېلو قىلىش، شىكايەت قىلىش، پاش قىلىش ۋە ئۆزىنى مەلۇم قىلىش ماتېرىياللىرىنى باشقۇرۇش تەۋەلىكى دائىرىسى بويىچە تېزدىن تەكشۈرۈپ كۆرۈشى، جنايى جاۋابكارلىقنى سۈرۈشتۈرۈشكە تېگىشلىك جنايەت پاكىتى بار، دەپ ھېسابلىسا، دېلو ئېچىشى لازىم؛ جنايەت پاكىتى يوق ياكى جنايەت پاكىتى كۆرۈنەرلىك ھالدا يېنىك، جنايى جاۋابكارلىقنى سۈرۈشتۈرۈش زۆرۈرىيىتى يوق، دەپ ھېسابلىسا، دېلو ئاچماسلىقى ھەمدە دېلو ئاچماسلىق سەۋەبلىرىنى شىكايەت قىلغۇچىغا ئۇقتۇرۇپ قويۇشى لازىم. شىكايەت قىلغۇچى قايىل بولمىسا، قايتا قاراپ چىقىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ.

87 - ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنى دېلو ئېچىپ تەھقىقلەشكە تېگىشلىك بولسىمۇ دېلو ئېچىپ تەھقىقلىمىدى، دەپ ھېسابلىسا ياكى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىلار جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنى دېلو ئېچىپ تەھقىقلەشكە تېگىشلىك بولسىمۇ دېلو ئېچىپ تەھقىقلىمىدى، دەپ ھېسابلاپ خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە مەلۇم قىلسا، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىدىن دېلو ئاچماسلىق سەۋەبىنى چۈشەندۈرۈشنى تەلەپ قىلىشى كېرەك. خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنىڭ دېلو ئاچماسلىق سەۋەبىنى پۈت تىرەپ تۇرالمايدۇ دەپ ھېسابلىسا، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىغا دېلو ئېچىش ھەققىدە ئۇقتۇرۇش قىلىشى، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئۇقتۇرۇشنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن دېلو ئېچىشى كېرەك.

88 - ماددا بۇاسىتە دەۋا قىلىنىدىغان دېلولاردا زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسىگە بۇاسىتە دەۋا قىلىشقا ھوقۇقلۇق، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ئۆلۈپ كەتكەن ياكى ھەرىكەت ئىقتىدارىدىن قالغان بولسا، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسى، يېقىن تۇغقانلىرى خەلق سوت مەھكىمىسىگە دەۋا قىلىشقا ھوقۇقلۇق. خەلق سوت مەھكىمىسى ئۆنى قانۇن بويىچە قوبۇل قىلىشى كېرەك.

ئىككىنچى باب تەھقىقلەش

1 - پاراگراف ئادەتتىكى بەلگىلىمە

89 - ماددا جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئېچىلغان جنايى ئىشلار دېلوسىنى تەھقىقلەپ، جنايەت گۇماندارىنىڭ جنايەتلىك ياكى جنايەتسىز ئىكەنلىكىنى، جنايىتىنىڭ يېنىك ياكى ئېغىر ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلايدىغان دەلىل - ئىسپات ماتېرىياللىرىنى توپلىشى ۋە ئېنىقلىشى لازىم. تەڭ جنايەتچىلەر ياكى بەك گۇماندارلارنى قانۇن بويىچە ئالدىن توختىتىپ قويسا بولىدۇ، قولغا ئېلىش شەرتىگە توشىدىغان جنايەت گۇماندارىنى قانۇن بويىچە قولغا ئېلىش لازىم.

90 - ماددا جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى تەھقىقلەش ئارقىلىق جنايەت پاكىتىنى ئىسپاتلايدىغان دەلىل - ئىسپات تېپىلغانلارنى تەيىارلىق سوراق قىلىشى؛ توپلانغان، ئېلىنغان دەلىل - ئىسپات ماتېرىياللىرىنى ئېنىقلىشى لازىم.

2 - پاراگراف جنايەت گۇماندارىدىن سوئال سوراش

91 - ماددا جنايەت گۇماندارىدىن خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ تەھقىقلىگۈچى ئورگان دېلو ئەھۋالىغا ۋە ئېھتىياجىغا قاراپ تۆپىدە تۇرۇشقا ئادەم بەلگىلىسە بولىدۇ. دۆلەت مەخپىيەتلىكە تاقىلىدىغان دېلولاردا ئادۋوكات قاماقتىكى جنايەت گۇماندارى بىلەن كۆرۈشۈشتە تەھقىقلىگۈچى ئورگانغا تەستىقلىتىشى لازىم.

3 - پاراگراف گۇۋاھچىدىن گەپ سوراش

97 - ماددا تەھقىقلىگۈچى خادىملار گۇۋاھچىلاردىن ئىشلەيدىغان ئورنىغا ياكى تۇرار جايىغا بېرىپ گەپ سورىسا بولىدۇ، لېكىن خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ ياكى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنىڭ ئىسپاتىنى كۆرسىتىشى شەرت. زۆرۈر تېپىلغاندا، خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ياكى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىغا كېلىپ گۇۋاھلىقتىن ئۆتۈش توغرىلىق گۇۋاھچىلارغا ئۇقتۇرۇش قىلىنسىمۇ بولىدۇ.

گۇۋاھچىلاردىن ئايرىم - ئايرىم گەپ سورىلىشى لازىم.

98 - ماددا گۇۋاھچىدىن گەپ سوراشتا، راست دەللى - ئىسپات بېرىش، راست گۇۋاھلىق بېرىش كېرەكلىكىنى، قەستەن يالغان گۇۋاھلىق بەرسە ياكى جنايەت پاكىتىنى يوشۇرسا، قانۇن جاۋابكارلىقىغا تارتىلىدىغانلىقىنى ئۇقتۇرۇپ قويۇش كېرەك.

يېشى 18گە توشمىغان گۇۋاھچىدىن گەپ سوراشتا، ئۇنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسىگە تۆپىدە تۇرۇش ئۇقتۇرۇلسا بولىدۇ.

99 - ماددا مۇشۇ قانۇننىڭ 95 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە گۇۋاھچىلاردىن گەپ سوراشقىمۇ تەتبىقلىنىدۇ.

100 - ماددا زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىلاردىن گەپ سوراشقا مۇشۇ پاراگرافتىكى بەلگىلىمەلەر تەتبىقلىنىدۇ.

4 - پاراگراف ئېنىقلاش، تەكشۈرۈش

101 - ماددا تەھقىقلىگۈچى خادىملار جنايەتكە مۇناسىۋەتلىك مەيدان، نەرسە، بەدەن، جەسەتنى ئېنىقلىشى ياكى تەكشۈرۈشى لازىم. زۆرۈر تېپىلغاندا، مەخسۇس بىلىم ئەھلىلىرىنى ئەۋەتىپ ياكى تەكلىپ قىلىپ، تەھقىقلىگۈچى خادىملارنىڭ رياسەتچىلىكىدە ئېنىقلاشقا، تەكشۈرۈشكە بولىدۇ.

102 - ماددا ھەر قانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ جنايەت سادىر بولغان مەيدانىنى قوغداش ھەمدە ئادەم ئەۋەتىپ ئېنىقلاش توغرىلىق جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىغا دەرھال خەۋەر قىلىش مەجبۇرىيتى بار.

103 - ماددا تەھقىقلىگۈچى خادىملار ئېنىقلاش، تەكشۈرۈش ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلغاندا، خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ ياكى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنىڭ ئىسپاتىنى ئېلىپ بېرىشى شەرت.

104 - ماددا جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئۆلۈش سەۋەبى ئېنىق بولمىغانلارنىڭ جەسىتىنى يېرىپ كۆرۈشىنى قارار قىلسىقا ھوقۇقلۇق ھەمدە ئۆلگۈچىنىڭ ئائىلە تەۋەلىرىگە تۆپىدە تۇرۇشنى ئۇقتۇرۇشى لازىم.

105 - ماددا زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىنىڭ، جنايەت گۇماندارىنىڭ بەزى بەلگىلىرىنى، زەخمىلىنىش ئەھۋالىنى ياكى فىزىئولوگىيىلىك ھالىتىنى بېكىتىش ئۈچۈن ئۇنىڭ بەدىنىنى تەكشۈرۈشكە بولىدۇ.

جنايەت گۇماندارى تەكشۈرۈشنى رەت قىلغاندا، تەھقىقلىگۈچى خادىملار زۆرۈر تاپسا، مەجبۇرىي تەكشۈرسە بولىدۇ.

ئايالارنىڭ بەدىنىنى ئايال خادىملار ياكى دوختۇرلار تەكشۈرۈشى لازىم.

106 - ماددا ئېنىقلاش، تەكشۈرۈش ئەھۋالىدىن خاتىرە يېزىلىشى كېرەك. خاتىرىگە تەكشۈرگۈچى، گۇۋاھچى ئىمزا قويۇشى لازىم.

107 - ماددا جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى جنايەت تەھقىقلەش ئېھتىياجىغا ئاساسەن، جنايەت گۇماندارىنىڭ ئامانەت پۇلى، پىرىبۇوت پۇلىنى بەلگىلىمە بويىچە سۈرۈشتۈرسە، توڭلىتىۋەتسە بولىدۇ.

جنايەت گۇماندارىنىڭ توڭلىتىۋېتىلگەن ئامانەت پۇلى، پىرىبۇوت پۇلىنى تەكرار توڭلىتىۋېتىشكە بولمايدۇ.

108 - ماددا تۆتۈپ قىلىنغان نەرسە ۋە ھۆججەتلەرنى تۆپىدە تۇرغان گۇۋاھچىلار تۆتۈپ قىلىنىدىغان نەرسىنى ئىلكىدە تۆتۈپ تۇرغۇچىلار بىلەن بىرلىكتە ئىدىنتلاپ، شۇ جايىنىڭ ئۆزىدە ئوخشاش ئىككى نۇسخا تىزىملىك يېزىپ چىقىشى كېرەك، ئۇنىڭغا تەھقىقلىگۈچى خادىملار، گۇۋاھچىلار ۋە نەرسىنى ئىلكىدە تۆتۈپ تۇرغۇچىلار ئىمزا قويغان ياكى تامغا باسقاندىن كېيىن، بىر نۇسخىسىنى شۇ نەرسىنى ئىلكىدە تۆتۈپ تۇرغۇچىغا بېرىش، يەنە بىر نۇسخىسىنى دېلوغا سېلىش لازىم.

116 - ماددا تەھقىقلىگۈچى خادىملار جنايەت گۇماندارىنىڭ پوچتا يوللانمىسى، تېلېگراممىسىنى تۆتۈپ قىلىشقا تېگىشلىك دەپ قارىسا، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ياكى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە تەستىقلىتىپ، پوچتا - تېلېگراف ئورنىغا مۇناسىۋەتلىك پوچتا يوللانمىسىنى، تېلېگراممىنى تۆتۈپ قىلىپ ئۆتكۈزۈپ بېرىشنى ئۇقتۇرۇش قىلسا بولىدۇ.

داۋاملىق تۆتۈپ قىلىشقا تېگىشلىك بولمىغاندا، پوچتا - تېلېگراف ئورگىنىغا دەرھال ئۇقتۇرۇش قىلىش لازىم.

117 - ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى جنايەت تەھقىقلەش ئېھتىياجىغا ئاساسەن، جنايەت گۇماندارىنىڭ ئامانەت پۇلى، پىرىبۇوت پۇلىنى بەلگىلىمە بويىچە سۈرۈشتۈرسە، توڭلىتىۋەتسە بولىدۇ.

جنايەت گۇماندارىنىڭ توڭلىتىۋېتىلگەن ئامانەت پۇلى، پىرىبۇوت پۇلىنى تەكرار توڭلىتىۋېتىشكە بولمايدۇ.

118 - ماددا تۆتۈپ قىلىنغان نەرسە، ھۆججەت، پوچتا يوللانمىسى، تېلېگراممىسى ياكى توڭلىتىۋېتىلگەن ئامانەت پۇل، پىرىبۇوت پۇلى تەكشۈرۈش نەتىجىسىدە دېلو بىلەن ھەقىقەتەن مۇناسىۋەتسىز بولۇپ چىقسا، تۆتۈپ قىلىش ۋە توڭلىتىشنى ئۇچ كۈن ئىچىدە بىكار قىلىپ، ئەسلى ئىگىسىگە ياكى ئەسلى پوچتا - تېلېگراف ئورگىنىغا قايتۇرۇپ بېرىش كېرەك.

7 - پاراگراف باھالاش

119 - ماددا دېلو ئەھۋالىنى ئېنىقلاش ئۈچۈن، دېلوغا دائىر بەزى مەخسۇس مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشقا توغرا كەلسە، مەخسۇس بىلىم ئەھلىلىرىنى باھالاپ بېرىشكە ئەۋەتىش، تەكلىپ قىلىش لازىم.

120 - ماددا باھالىغۇچى باھالاپ بولغاندىن كېيىن، باھالاش خۇلاسىسى يېزىپ چىقىشى ھەم ئىمزا قويۇشى لازىم.

تەببىي باھالاشتا تالاش - تارتىش بولۇپ قېلىپ، قايتا باھالاشقا توغرا كەلگەن جسمانىي جەھەتتە زەخمىلەنگەنلەرنى ياكى تەببىي باھالىنىدىغان روھىي كېسەللەرنى ئۆلكە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى بىكىتكەن دوختۇرخانا باھالايدۇ. باھالىغۇچى باھالاپ بولغاندىن كېيىن باھالاش خۇلاسىسى يېزىپ چىقىشى ۋە ئىمزا قويۇشى، دوختۇرخانا تامغا بېسىشى

ئىككىنچى قىسىم دېلو ئېچىش، تەھقىقلەش ۋە ئەيىبلەش

بىرىنچى باب دېلو ئېچىش

83 - ماددا جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ياكى خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جىنايەت پاكىتلىرىنى ياكى جىنايەت گۇماندارلىرىنى سەزسە، باشقۇرۇش تەۋەلىكى دائىرىسى بويىچە دېلو ئېچىپ تەھقىقلىشى كېرەك.

84 - ماددا جىنايەت پاكىتلىرىنى ياكى جىنايەت گۇماندارلىرىنى سەزگەن ھەر قانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىغا، خەلق تەپتىش مەھكىمىسگە ياكى خەلق سوت مەھكىمىسگە مەلۇم قىلىش ياكى پاش قىلىش ھوقۇقىمۇ، مەجبۇرىيىتىمۇ بار.

زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ئۆزىنىڭ جىسمانىي ھوقۇقى ۋە مال - مۈلۈك ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز يەتكۈزگەن جىنايەت پاكىتلىرىنى ياكى جىنايەت گۇماندارلىرىنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىغا، خەلق تەپتىش مەھكىمىسگە ياكى خەلق سوت مەھكىمىسگە مەلۇم قىلىش ياكى شىكايەت قىلىشقا ھوقۇقلۇق.

جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ياكى خەلق سوت مەھكىمىسى مەلۇم قىلىنغان دېلو، شىكايەت قىلىنغان ۋە پاش قىلىنغان ئىشلارنى قوبۇل قىلىشى لازىم. ئۆزىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدە بولمىغانلىرىنى مەسئۇل ئورگانلارنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا ئۇتكۈزۈپ بېرىشى ھەمدە دېلو مەلۇم قىلغۇچىغا، شىكايەت قىلغۇچىغا ۋە پاش قىلغۇچىغا ئۇقتۇرۇش قىلىشى لازىم؛ ئۆزىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدە بولمىسمۇ جەددىي تەدبىر قوللىنىش زۆرۈر بولغانلىرىدا ئالدى بىلەن جەددىي تەدبىر قوللىنىپ، ئاندىن مەسئۇل ئورگانغا ئۇتكۈزۈپ بېرىشى لازىم.

جىنايەت ئۇتكۈزگەنلەردىن جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىغا، خەلق تەپتىش مەھكىمىسگە ياكى خەلق سوت مەھكىمىسگە ئۆزىنى مەلۇم قىلغانلارغا 3 - تارماقتىكى بەلگىلىمە تەتبىقلىنىدۇ.

85 - ماددا دېلو مەلۇم قىلىش، شىكايەت قىلىش ۋە پاش قىلىش يازما ياكى ئاغزاكى ئىلىپ بېرىلسىمۇ بولىدۇ. خەت ئارقىلىق مەلۇم قىلىنغان دېلو، شىكايەت قىلىنغان ۋە پاش قىلىنغان ئىشلارنى قوبۇل قىلغۇچى خاتىرىلەپ، ئوقۇپ بېرىپ، خاتالىق بولسا، ئۇنىڭغا دېلو مەلۇم قىلغۇچى، شىكايەت قىلغۇچى، پاش قىلغۇچىنىڭ ئىمزاسىنى قويدۇرۇۋېلىشى ياكى تامغىسىنى باستۇرۇۋېلىشى لازىم.

شىكايەت قىلىنغان، پاش قىلىنغان ئىشلارنى قوبۇل قىلغۇچىلار قارا چاپلىغان ئادەمنىڭ قانۇن جاۋابكارلىقىغا تارتىلىدىغانلىقىنى شىكايەت قىلغۇچى، پاش قىلغۇچىغا چۈشەندۈرۈپ قويۇشى لازىم. ئەمما، پاكىت ئويدۇرمىغان ۋە دەلىل - ئىسپات يەتسۈالمىغانلا بولسا، شىكايەت قىلغان ۋە پاش قىلغان ئىشنىڭ پاكىتلىرىدا ئېگىز - پەسلىك، ھەتتا خاتالىق بولغان تەقدىردىمۇ، ئۆزى قارا چاپلاشتىن قاتتىق پەرقلەندۈرۈش كېرەك.

جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ياكى خەلق سوت مەھكىمىسى دېلو مەلۇم قىلغۇچى، شىكايەت قىلغۇچى، پاش قىلغۇچىنىڭ ۋە ئۇلارنىڭ يېقىن تۇغقانلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى كاپالەتلەندۈرۈشى لازىم. دېلو مەلۇم قىلغۇچى، شىكايەت قىلغۇچى ۋە پاش قىلغۇچى ئۆزىنىڭ ئىسىم - فامىلىسىنى ۋە دېلو مەلۇم قىلىش، شىكايەت قىلىش، پاش قىلىش ھەرىكىتىنى ئاشكارىلاشنى خالىمىسا، ئۇلار ئۆچۈن مەخپىيەتلىكىنى ساقلاش لازىم.

ماتېرىياللىرىنى ئېنىقلىشى لازىم.

2 - پاراگراف جىنايەت گۇماندارىدىن سوئال سوراش

91 - ماددا جىنايەت گۇماندارىدىن خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ ياكى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنىڭ تەھقىقلىگۈچى خادىملىرىلا سوئال سورىشى شەرت. سوئال سورىغاندا ئاز دېگەندە ئىككى نەپەر تەھقىقلىگۈچى خادىم بولۇشى لازىم.

92 - ماددا قولغا ئېلىشقا، توختىتىپ قويۇشقا تېگىشلىك بولمىغان جىنايەت گۇماندارىدىن ئۆ تۇرۇشلۇق شەھەر، ناھىيەدىكى بەلگىلىگەن ئورۇنغا چاقىرتىپ كېلىنىپ ياكى ئۇنىڭ تۇرار جايىغا بېرىپ سوئال سورالسا بولىدۇ، لېكىن خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ ياكى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنىڭ ئىسپاتى كۆرسىتىلىشى لازىم.

چاقىرتىش، مەجبۇرىي چاقىرتىشنىڭ داۋاملىشىش ۋاقتىنى ئۇزاق بولغاندا 12 سائەتتىن ئاشمۇرۇۋېتىشكە بولمايدۇ، جىنايەت گۇماندارىنى ئارقا - ئارقىدىن چاقىرتىش، مەجبۇرىي چاقىرتىش يولى بىلەن شەكىلنى ئۆزگەرتىپ نەزەربەندە قىلىشقا يول قويۇلمايدۇ.

93 - ماددا تەھقىقلىگۈچى خادىملار جىنايەت گۇماندارىدىن سوئال سورىغاندا، ئالدى بىلەن ئۇنىڭ جىنايى قىلمىشى بار - يوقلۇقىنى سوراپ، ئۆزىنىڭ جىنايەتلىك تەرىپىنى بايان قىلىشقا ياكى ئۆزىنى جىنايەتسىز دەپ ئاقلىشقا يول قويۇپ، ئاندىن سوئال قويۇشى لازىم. جىنايەت گۇماندارى تەھقىقلىگۈچى خادىملارنىڭ سوئاللىرىغا ئەينەن جاۋاب بېرىشى لازىم. لېكىن ئۆ شۇ دېلوغا مۇناسىۋەتسىز مەسىلىلەرگە جاۋاب بېرىشنى رەت قىلىشقا ھوقۇقلۇق.

94 - ماددا گاس، گاچا جىنايەت گۇماندارلىرىدىن سوئال سوراشتا، ئۇلارنىڭ ئىشارەتلىرىنى ئوبدان بىلىدىغانلار قاتناشتۇرۇلۇشى ھەمدە بۇ ئەھۋال ئېنىق خاتىرىلەپ قويۇلۇشى لازىم.

95 - ماددا سوئال خاتىرىسى جىنايەت گۇماندارىنىڭ سېلىشتۇرۇپ كۆرۈشكە بېرىلىشى، ئوقۇيالمايدىغانلىرىغا ئوقۇپ بېرىلىشى لازىم. خاتىرە چالا ياكى خاتا يېزىلىپ قالغان بولسا، جىنايەت گۇماندارى تولۇقلاپ قويۇشنى ياكى تۈزىتىپ قويۇشنى تەلەپ قىلسا بولىدۇ. جىنايەت گۇماندارى خاتىرىدە خاتالىق يوقلۇقىنى ئېتىراپ قىلغاندىن كېيىن، ئۇنىڭغا ئىمزا قويۇشى ياكى تامغىسىنى بېسىشى لازىم. تەھقىقلىگۈچى خادىملارمۇ خاتىرىگە ئىمزا قويۇشى لازىم. جىنايەت گۇماندارى ئىقرارنامىسىنى ئۆزى يېزىشنى تەلەپ قىلسا، رۇخسەت قىلىش لازىم. زۆرۈر تېپىلغاندا، تەھقىقلىگۈچى خادىملارمۇ جىنايەت گۇماندارىنىڭ ئىقرارنامىسىنى ئۆزىگە يازدۇرسا بولىدۇ.

96 - ماددا جىنايەت گۇماندارى تەھقىقلىگۈچى ئورگان تەرىپىدىن تۇنجى قېتىم سوئال سورالغاندىن كېيىن ياكى مەجبۇرلاش تەدبىرى قوللىنىلغان كۈندىن باشلاپ، ئۆزىگە قانۇن جەھەتتىن مەسلىھەت بېرىشكە، ئۆزىنىڭ ئورنىدا ئەرز قىلىش ۋە شىكايەت قىلىشقا ئادۋوكات تەكلىپ قىلسا بولىدۇ. جىنايەت گۇماندارى قولغا ئېلىنغان بولسا، تەكلىپ قىلىنغان ئادۋوكات ئۇنى بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ. دۆلەت مەخپىيەتكە تاقىلىدىغان دېلولاردا جىنايەت گۇماندارىنىڭ ئادۋوكات تەكلىپ قىلىشىنى تەھقىقلىگۈچى ئورگان تەستەلىشى كېرەك.

ھاۋالە قىلىنغان ئادۋوكات تەھقىقلىگۈچى ئورگاندىن جىنايەت گۇماندارى چېتىلىپ قالغان جىنايەتنى بىلىشكە ھوقۇقلۇق، ئۇ قاماقتىكى جىنايەت گۇماندارى بىلەن كۆرۈشسە، ئۇنىڭدىن دېلوغا دائىر ئەھۋالنى ئۇقسا بولىدۇ. ئادۋوكات قاماقتىكى جىنايەت گۇماندارى بىلەن كۆرۈشۈشتە،

ئايالالارنىڭ بەدىنىنى ئايال خادىملار ياكى دوختۇرلار تەكشۈرۈشى لازىم.

106 - ماددا ئېنىقلاش، تەكشۈرۈش ئەھۋالىدىن خاتىرە يېزىلىشى، ئۇنىڭغا ئېنىقلاش ۋە تەكشۈرۈشكە قاتناشقۇچىلار ھەمدە گۇۋاھچىلار ئىمزا قويۇشى ياكى تامغا بېسىشى لازىم.

107 - ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى دېلونى تەكشۈرگەندە، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنىڭ ئېنىقلاغانلىرى، تەكشۈرگەنلىرىنى قايتا ئېنىقلاش ۋە قايتا تەكشۈرۈشكە تېگىشلىك دەپ قارىسا، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىدىن قايتا ئېنىقلاش ۋە قايتا تەكشۈرۈشنى تەلەپ قىلسا ھەمدە ئۇنىڭغا تەپتىش خادىملىرىنى قاتناشتۇرسا بولىدۇ.

108 - ماددا دېلو ئەھۋالىنى ئېنىقلاش ئۈچۈن، زۆرۈر تېپىلغاندا، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى باشلىقىنىڭ تەستىقى بىلەن تەھقىقلەش يۈزىسىدىن ئەمەلىي سىناق ئۆتكۈزۈلسە بولىدۇ.

تەھقىقلەش يۈزىسىدىن ئەمەلىي سىناق ئۆتكۈزۈشتە، خەۋپ تۇغدۇرىدىغان، كىشىلىك غورۇرىغا ھاقارەت كەلتۈرىدىغان ياكى ئەدەپ - قائىدىگە سىغمايدىغان ھەر قانداق قىلمىش مەنئى قىلىنىدۇ.

5 - پاراگراف ئاختۇرۇش

109 - ماددا جىنايەتكە دائىر دەلىل - ئىسپاتلارنى توپلاش، جىنايەت ئۆتكۈزگۈچىلەرنى قولغا چۈشۈرۈش ئۈچۈن، تەھقىقلىگۈچى خادىملار جىنايەت گۇماندارىنىڭ، شۇنىڭدەك جىنايەتچىلەرنى ياكى جىنايەتكە دائىر دەلىل - ئىسپاتلارنى يوشۇرۇش ئېھتىمالى بولغان كىشىلەرنىڭ بەدىنىنى، نەرسە - كېرەكلىرىنى، تۇرار جايىنى ۋە باشقا مۇناسىۋەتلىك جايلارنى ئاختۇرسا بولىدۇ.

110 - ماددا ھەر قانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ ۋە جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، جىنايەت گۇماندارىنىڭ جىنايەتلىك ياكى جىنايەتسىز ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلايدىغان ماددىي ئىسپات، يازما ئىسپات ۋە ئۇن - سىن ماتېرىياللىرىنى تاپشۇرۇپ بېرىش مەجبۇرىيىتى بار.

111 - ماددا ئاختۇرۇشتا ئاختۇرۇلغۇچىغا ئاختۇرۇش گۇۋاھنامىسى كۆرسىتىلىشى شەرت.

قولغا ئېلىش ۋە توختىتىپ قويۇشنى ئىجرا قىلىشتا جەددىي ئەھۋال كۆرۈلسە، ئاختۇرۇش گۇۋاھنامىسى بولمىسمۇ ئاختۇرۇشقا بولىدۇ.

112 - ماددا ئاختۇرغان چاغدا، ئاختۇرۇلغۇچى ياكى ئۇنىڭ ئائىلە تەۋەلىرى، قوشنىلىرى ۋە ياكى باشقا گۇۋاھچىلار تۆپىدە تۇرۇشى لازىم.

ئايالالارنىڭ بەدىنىنى ئايال خادىملار ئاختۇرۇشى لازىم.

113 - ماددا ئاختۇرۇش ئەھۋالىدىن خاتىرە يېزىلىشى، ئۇنىڭغا تەھقىقلىگۈچى خادىملار ۋە ئاختۇرۇلغۇچى ياكى ئۇنىڭ ئائىلە تەۋەلىرى، قوشنىلىرى ۋە ياكى باشقا گۇۋاھچىلار ئىمزا قويۇشى ياكى تامغا بېسىشى لازىم. ئاختۇرۇلغۇچى ياكى ئۇنىڭ ئائىلە تەۋەلىرى قېچىپ كەتكەن ياكى ئىمزا قويۇشنى، تامغا بېسىشنى رەت قىلغان بولسا، خاتىرىدە ئەسكەرتىلىشى لازىم.

6 - پاراگراف ماددىي ئىسپات ۋە يازما ئىسپاتنى توتۇپ قېلىش

114 - ماددا ئېنىقلاش ۋە ئاختۇرۇش جەريانىدا تېپىلغان، جىنايەت گۇماندارىنىڭ جىنايەتلىك ياكى جىنايەتسىز ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلاپ بېرەلەيدىغان نەرسىلەر ۋە ھۆججەتلەر توتۇپ قېلىنىشى لازىم؛ دېلوغا

روھىي كېسەللەرنى ئۆلكە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى بېكىتكەن دوختۇرخانا ياكى ياللاپ بولغاندىن كېيىن ياكى ئۇلاسسىي يېزىپ چىقىشى ۋە ئەمزا قويۇشى، دوختۇرخانا تامغا بېسىشى كېرەك.

ياللىغۇچىلاردىن قەستەن يالغان ياكى ياللىغانلىرى قانۇن جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك.

121 - ماددا ئەھقىقلىگۈچى، ئورگان دەلىل - ئىسپات قىلىنىدىغان ياكى ئۇلاسسىنى جىنايەت گۇماندارى، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىغا ئۇقتۇرۇشى لازىم. جىنايەت گۇماندارى، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ئىلتىماس قىلسا، تولۇقلاپ ياكى قايتا ياكى قايتا ياكى ياكى قايتا ياكى قايتا ياكى قايتا

شېئىرلار

ئابلىز ئوسمان

شېئىر يازار ناۋائى بوۋام،
يىراقلارغا قاراپ زوقلىنىپ.
پەرىشتىنىڭ چۈشلىرى ئارا،
يۈرتۇم بېغى چاقنار نۇرلىنىپ.

ئۇجمە دەرىخى

سەن تارىمدىن كۆكلىگەن بىر روھ،
ئىزگۈلۈكنىڭ ئاددىي ھەيكىلى.
يىلتىزلىرىڭ سۇ ئىچكەن بەلكىم،
تۇپراقتىكى بوۋام- مومامنىڭ
ئۆلمەس سۆيگۈ- يىلىكلىرىدىن،
غۇبارسىز پاك يۈرەكلىرىدىن.

سېنى كۆرسەم پارلايدۇ دۇنيا،
كۆز ئالدىمغا كېلىدۇ بوۋام.
سېنى كۆرسەم تۆكۈلەر زىيا،
كۆز ئالدىمغا كېلىدۇ مومام.

قوينۇڭ ئوچۇق ھەر جان- جانۋارغا،
جىلۋىلىرىڭ تۆكىدۇ يۇلتۇز،
تېرىۋالار سەبىي بالىلار.
قونۇۋېلىپ يەلكەڭگە خۇشال،
چۇرۇقلايدۇ بىغەم، شوخ قۇشلار.

ئۇزاق يولدا ھەمراھ ساھىلغا،
سايىلىرىڭ - جەننەت ھۆزۈرى.
نېمىتىڭنىڭ خىسلەتلىرىدىن،
چاقنار ھارغىن كۆزلەرنىڭ نۇرى.

سۆيۈپ ئۆتسە شامال شېخىڭنى،
مەن ئاڭلايمەن بوۋام ئۇنىنى.
تۇنلەر ئارا يامرىغان نۇردەك،
قەدىم مۇڭلۇق دۇتار كۈيىنى.

ھەر تال شېخىڭ خىزىرغا ھاسسا،
خىسلەتلىرىڭ ھاتەمگە ئۇلكە.
ئۇنسەڭ ئىدىڭ ھەر دىل-يۈرەكتە،
پۈركۈنەتتى بۇ دۇنيا گۈلكە.

بۇلاق لىرىكىسى

بۇلاق...
ۋىلىق-ۋىلىق كۈلگەندەك بوۋاق،
يەر تېگىدىن ئۇخچۇپ چىقسەن،
قىز كۆزىدەك ئۇيناق ۋە ئوماق.
قىزىق ئىش-ھە؟
ئوت قالغاندەك تېگىدىن،
قاينايسەن بۇلدۇقلاپ،
ئېيتقىنا سورايى سېنىڭدىن:
نە سەۋەب قىشتا ئىللىقسەن،
تومۇز ئايلىرى
مۇز كەبى سوغۇق؟

يېزا بالىلىرى

سۆيۈپ ئۆتەر گۈزەل يېزىنى،
غۇر-غۇر سوقتان تاڭ شاماللىرى.
سىلكىنىدۇ قىزلار چېچىدەك،
دەل-دەرەخنىڭ نوتا- تاللىرى.
يۇگۇرۈشىدۇ ئەنە كىيىكتەك،
گۈل يېزامنىڭ شوخ بالىلىرى،
سالام بېرىپ ئۆتۈپ كېتىشەر
ئۇچرىغاندا مومايى، چاللىرى.
ئۇلار بارار مەكتەپكە چېپىپ،
تومۇرىدا ئۇرغۇپ قانلىرى.
كەچتە ئۇلار كەلگەندە ئۆيگە،
قارشى ئېلىپ سەكرەر ماللىرى.
ئايمۇ چىقىپ يېزا قوينىدا،
چاقنىغاندا چىراغ نۇرلىرى،
ئىشلەر قالغان تاپشۇرۇقىنى،
بەكمۇ گۈزەل ئويلىخيالىرى.
ھايات شۇنداق قىلغاچقا داۋام،
بولار ئۇلار يۇرت ئوغلانلىرى،
ئىشىنىمەن شۇلار بولغاچقا،
چېچەكلەيدۇ ئىقبال باغلىرى.

باغ لىرىكىسى

1

مۇھەببەتلىك ئىللىق قوينۇڭدىن،
كەڭ دۇنياغا ئاقىدۇ زەمزەم.
پىشىلىقتا ئاشىق دىللارنىڭ،
ئىستەكلىرى بولغاچ مۇجەسسەم.

سەن خەلقىمنىڭ ئازادە كۆڭلى،
بېغىشلايسەن ھەر جانغا ھۆزۈر.
ئالتۇن رەڭلىك مېۋىلىرىڭدە،
چاقنايدۇ نۇر، چاقنايدۇ غۇرۇر.

2

يىپەك يولى ئارامگاھىسەن،
يۈرەكلەرگە بەرگەن كۈچ- دەرمان.
نەپەس ئالغاچ تىنىقلىرىڭدىن،
توختاتمىغان سەپەرنى كارۋان.

شاۋقۇنلايدۇ جىمجىتلىقىڭدا،
گۈزەللىكنىڭ چەكسىز دولقۇنى.
جەننىتىم سەن يۇرتۇم باغلىرى،
تالىق ساڭا قەلبىم يالقۇنى.

3

- كاككۇك، كاككۇك ...
شۇنچە يېقىن، شۇنچە يىراقتىن،
توختىماستىن ياڭرار شۇ سادا.
گۈللەر تىترەر، كېپىنەكمۇ ھەم،
ۋىسال -ھىجران قايسىنى ئارا.

قاي ئاشقىنىڭ ۋىسال ناخشىسى،
جۇپ-جۇپ قۇشنىڭ ۋىچىرلاشلىرى؟
پەرھات-شېرىن ئۇندۇر بەلكىم،
ياپراقلارنىڭ پىچىرلاشلىرى.

شېئىرلار

جابىر لەمەت

ھايات قىممىتى

كىشىلىك ھاياتىنىڭ قىممىتى نەدە؟
ئۆلچىنەر ئۇ پەقەت ئەجىر- تۆھپىدە.
ئۇنىڭ چىن شاھىدى گۈۋاھچىسىدۇر
ئەھلى ئىش- ھەرىكەت، ئۇنۇم - نەتىجە.

تۆھپىدىن ئايىدە تىكلىگەن ئىنسان،
بولىدۇ ھەققىي ئۆلمەس قەھرىمان.

ئادەملەر جىسمىدا قان بولمىغاندەك،
بولمىسا روھىدا ئىلىم ۋە ئىرپان،
ئۇ شۇنچە زەئىپتۇر، ئۇ شۇنچە ئاجىز،
يوق ئۇندا چوڭ ئىشقا چارە ۋە ئىمكان.

كىتاب

زېھنىڭنىڭ ئوزۇقى، ماداري كىتاب،

پارتىيەگە مەدھىيە

قۇربانجان قاسىم

ساغلام ئۆسۈپ يېتىلدۇق،
پارتىيەنىڭ مېھرىدە.
شۇڭا چاقنار شاد كۆلكە،
بارچە مىللەت چېھرىدە.

كومپارتىيە دەۋرىدە،
تۇرمۇشىمىز پاراۋان.
ھارماي- تالماي ئىشلىگەچ،
بوستان بولدى باياۋان.

يىلدىن يىلغا ئوخشىدى،
پاختا، بۇغداي ھەم قوناق.
كومپارتىيە بولمىسا،
تاپالمىسۇن كىم روناق.

سېلىشتۇرساق ئۆتمۈشنى،
بۇ بەختلىك يىللارغا.
پارتىيەنى مەدھىيىلەپ،
سۆيگۈ تولار دىللارغا.

پارتىيەنىڭ مېھرىدە،
توققۇزمىز تەل بولدى.
ئىقبال بىزگە خۇش بېقىپ،
ئارزۇيىمىز ھەل بولدى.

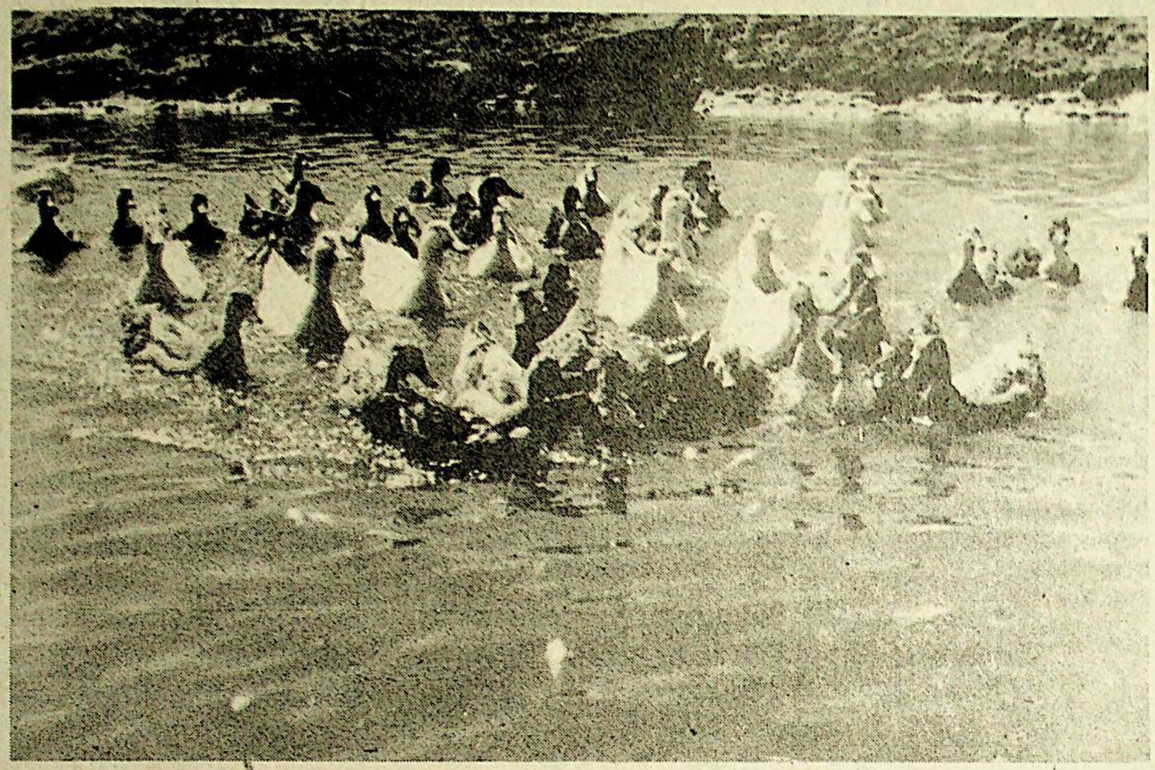
شۇڭا ئوقۇپ مەدھىيە،
پارتىيەنى كۈيلەيمىز.
جاسارەتتە، غەيرەتتە،
كۆندىن كۈنگە ئۆرلەيمىز.

پارتىيە ھەققىدە قوشاقلار

پەرۋاز قىلدى ئاسماندا
مەھەللىمىزنىڭ كەپتىرى.
ئەلگە ئامەت ياغدۇرغان
پارتىيەنىڭ تەدبىرى.

چىلگە قوناق تېرىدۇق
بۇركۈت يېنىك پەر قېقىپ
كۆتۈرۈلدى ئاسمانغا.
پارتىيەنىڭ تۆھپىسى
سىغماس تۇمەن داستانغا.

ئادەم زېھنى ئېچىلار

كۆلۈپ كەلدى ياز، تەبىئەتكە ناز،
كۆللەردە ئويناپ ئۆزدەك بىلەن غاز.

نجات سابىت فوتوسى

چىلگە قوناق تېرىدۇق
ئوبدان ئىشلەپ ئېگىزغا.
پارتىيىنىڭ شەپقىتى
ئوخشار چوڭقۇر دېگىزغا.

ئادەم زېھنى ئېچىلار
قەلەم بەرسە تەپەككۇر.
قەلبىمىزدىن ئوخچۇيدۇ
پارتىيەگە تەشەككۇر.

ئابلىز قۇربان توپلىغان

زېھنىنىڭ ئوزۇقى، مادارى كىتاب،
ئۆمۈرنىڭ ئەڭ كۆركەم باھارى كىتاب.
بىلىمگە ئىنتىلگەن ھەر بىر ئىنسانىنىڭ
تەشنالىق بۇلقى، خۇمارى كىتاب.
ئۇنىڭدىن سۇ ئىچكەچ ئادەملەر روھى،
پارلايدۇ قەلبىدە مەڭ قۇياش ـ ئاپتاپ.

ھاياتتا ھەممىدىن ئالىي پەزىلەت،
ئۆمرىنى بېغىشلاش مېھنەتكە ئەبەد.
جاپالىق ئەجرىدىن كىم ئالسا ئونۇم،
شۇ بولار ھەقىقىي باتۇر- ئەزىمەت.

سەن بىلىق، ئاۋامنىڭ قوينى كەڭ دېگىز،
ئۇنىڭدا ئۆزۈڭنىڭ قىممىتى چەكسىز.
شارائىت ئۆزگىرەر، مۇھىت ئۆزگىرەر،
مۇستەھكەم ئىرادە ئۆزگەرمەس ھەرگىز.

بولۇشنى خالىساڭ تۆھپىكار ئىنسان،
نام-شۆھرەت ئىزدىمە، خالىس بول ھامان.
بولۇپ ئەل ئىشىغا سەمىمىي، سادىق،
ئۇتۇق ۋە تۆھپەڭدىن راسلىغىن خامان.

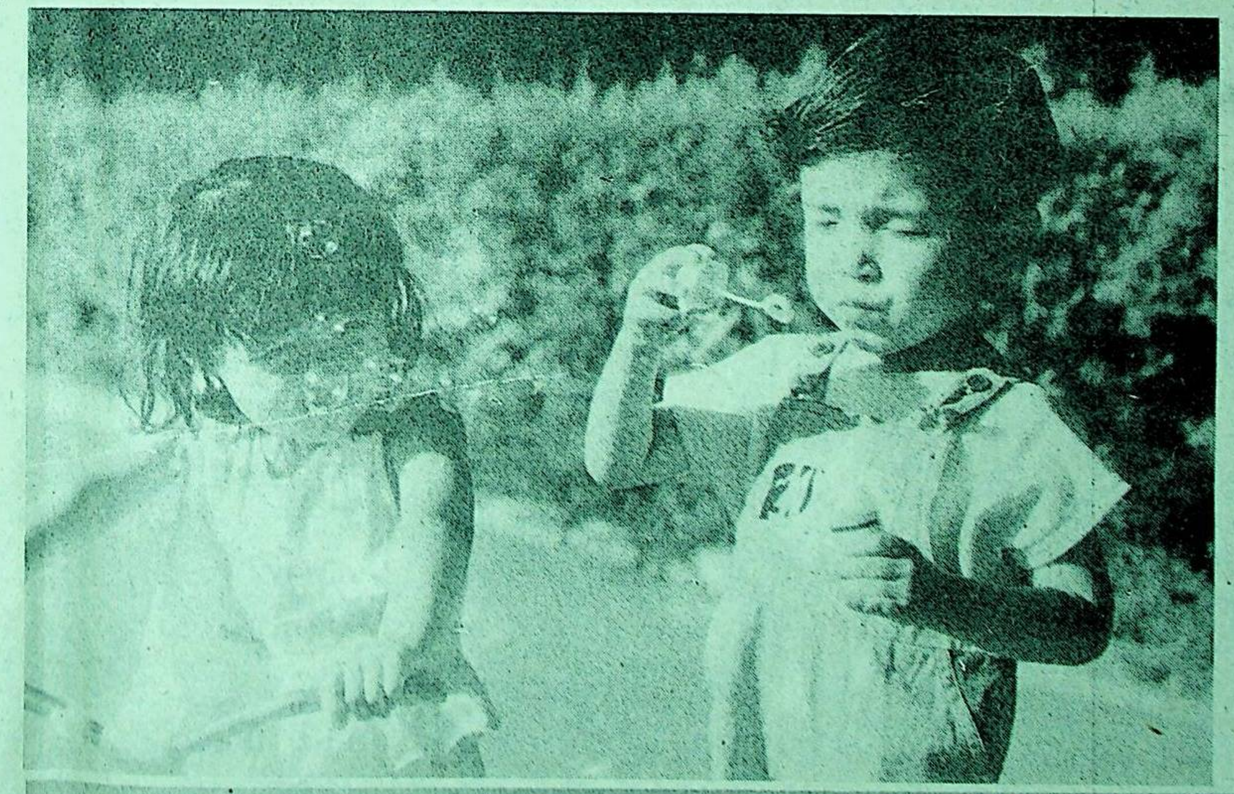
بىلىم

بىلىمدۇر ئادەمنىڭ روھى ئوچۇن جان،
بىلىمدۇر تۇگمەس مۆجىزىلىك كان.
بىلىمدۇر قىممەتلىك ئەڭ ئېسىل گۆھەر،
بۇ گۆھەر بولغاچقا گۈللەنگەن جاھان.

ماقال- تەمسىلەر

△ ساھىبخانا سۇلۇكەتلىك بولسا، داستىخىنى بەرىكەتلىك بولار.
△ ساھىبخانا سايىراپ تۇرسا، مېھمان يايراپ ئولتۇرار.
△ ساھىبخانا نان تەڭلىسە يېمەيمەن دېمە، قولۇڭغا ئال، يېمىسەڭ يېمە.
△ ئەسكى مېھمان ئىشكتىن كىرگەچە، كەشى تۆرگە چىقىپتۇ.
△ ئىشىك ئوچۇق بولسىمۇ سوراپ كىر.
△ گاھى چاغدا مېھمان كېلىدۇ، مانتا- پولۇ ئەتكۈدەك، گاھى چاغدا مېھمان كېلىدۇ، يوگۇرۇپ قوپۇپ تەپكىدەك.
△ كەلگۈچە مېھمان ئويۇلىدۇ، كەلگەندىن كېيىن ئۆيى ئىگىسى.
△ مېھمان بار چاغدا مۇشۇكنى پەش دېمە.
△ مېھمانىنىڭ ئالدىغا ئاش قويى، ئىككى قولىنى بوش قويى.
△ سېرىقتالدا كەلگەن مېھمان ئوغرى كىرگەندىنمۇ يامان.
△ ئۆزى كەلگەن مېھمان بەرگەنگە رىزا، چاقىرىپ كەلگەن مېھمان تارتقۇزىدۇ ئىزا.
△ قىزغانچۇق ئالدىرايدۇ ئالغىلى، مېھماندوست ئالدىرايدۇ داستىخان سالغىلى.

ئابدۇرېشىت ئوسمان توپلىغان

سەيىي چاغلار

ئەيىرەت مەمتىمىن فوتوسى

مىراس

مۇھەممەتجان راشىدىن

قان - قېرىنداش، جان-جىگەرلەرگە نىزا سالغان مىراس،
ئاتىلاردىن ئات بېشى ئالتۇن كەبى قالغان مىراس،
جەڭگە-جېدەلگە سەۋەبكار، قاش- قاپاق يارغان مىراس،
گاھىدا كەلكۈن بولۇپ، گاھ ئوت بولۇپ يانغان مىراس،
چاۋسىن چىتقا تالايلارنىڭ تۆگەل يايغان مىراس.

ياخشى پەرزەنتلەر پەرىشتىدەك چىرايلىق ئۆتتى خوپ،
بىر-بىرىدىن دەرد ئەمەس، ئەكسىچە ئىناپ كۆتتى خوپ،
تەگكىنىگە بولدى رازى، ئۆز ئىچىدە پۈتتى خوپ،
ھەر بىرىگە بۇ مىراس گويا كى زەر تون تۇتتى-خوپ،
ياشىسۇن دەيمىز شۇڭا، شاھلارچە قوتلانغان مىراس.

بەزىلەر ئەمما ئاتا ياكى ئانا ئۆلمەي تۇرۇپ،
بەر مىراس! دەيدۇ، مىراس نەق قانچىلىك، بىلمەي تۇرۇپ،
ھازىدا ماجىرا قىلۇر پاك مۇردىنى كۆمىمەي تۇرۇپ،
قان بولۇشقا قامچا تەبيار، بىر قازان بۆلمەي تۇرۇپ،
كەتتى توزۇپ قانچە چاغدىن ئەلدە ماختالغان مىراس.

چۈشسە سەكراتقا ئاتا، شۇڭلاشقا قايغۇردى ئانا،
ئالتە پەرزەنتتىن مسالى، تۆتىنىڭ كۆڭلى ئالا،
بۇ مەرھۇملىكلەر ئۇچۇن قوتلۇق مىراس بولدى بالا،
شۇ سەۋەبتىن گاھ ئوقۇلدى سۈرە ياسىنمۇ چالا،
بىرىگە راست، بىرلىرىگە بولدى دەل يالغان مىراس.

بولدى ئۇگەي ئۆز قېرىنداش شۇ مىراس غەۋغاسىدا،
مەن بولاي! دەيدۇ جىمىسى سوت ئارا دەۋاسىدا،
ئەقلىدىن ئازدى تالايلار شۇ مىراس سەۋداسىدا،
كونا غۇمىلار چىقتى بىردىن شۇ مىراس باناسىدا،
ئالتە بىشىم ئالدىدا ئابرويى بۇلغانغان مىراس.

قىز قېرىنداشلار بۇرەر كاپشېپ-ۋالاقلاپ كەچكىچە،
تالىشىپ، نوغۇچ، سۇيۇر، ھەتتا سۇنۇق ئېپكەشكىچە،
ئۆلمەن، دەيدۇ بىرى، دەۋادامەن باش ئەگمىچە!...
توت بۇلۇڭنى ئاختۇرۇپ يىغدى كۆسەي، تەشتەككىچە،
مەنزىلىن بىلمەي بارارغا باشلىرى قايغان مىراس.

بۇ مىراستىن كەتتى ئوت ئەخمەق ئوغۇللار پەيلىگە،
ئەر تۇرۇپ كىردى تۆگەل «ئوت-ۋىت» خوتۇنلار كەينىگە،
ئوينىدى شەيتان ئوسسۇل قويماي ئەقلىنىڭ مەيلىگە،
ئايرىلىپ كەتتى قېرىنداشلار تامام يات -غەيرىگە،
ۋاي ئىسىت، ۋارىسلىرى دۈشمەنگە ئايلانغان مىراس.

× ×

بولدىڭىزمۇ سىزمۇ، دوستۇم، شۇ كېسەلگە مۇپتىلا؟
مەنچە بولسا شۇ مىراستىن قان - قېرىنداشلىق ئەلا،
شۇڭا سىزمۇ ھەم تالاشماڭ، خەققىمۇ قىلماڭ سالا،
دەيدۇ سىزنى ئەلمۇ شۇندا: مانا بۇ ئالتۇن بالا!
قالدۇ سىزدىنمۇ ھەم ئالتۇندا چايقالغان مىراس.

ئىككى غەزەل

نەمەت ناسىر

1

گۈللىتەي ئۆمرۇم بېغىنى چىڭ تۇتۇپ پۇرسەتنى مەن،
پەن-بىلىمنىڭ كاندىدن ئىگىلەپ ھېكمەتنى مەن.

ئادەمىيلىك قىممىتىمنى ئاشۇراي تۆھپەم بىلەن،
بارچىدىن ئەلا بولىپ، ئەڭ ئېسىل خىسلەتنى مەن.

بولسىمۇ ئىقبال تېغىنىڭ چوققىسى قانچە ئېگىز،
ئۆرلىگەيمەن دوست تۇتۇپ، غايە ۋە جۇرئەتنى مەن.

ۋەتىنىم، خەلقىم ئۈچۈن بىر ئۆمۈر تەر ئاققۇزۇپ،
ئىشلىگەيمەن ۋايىغا يەتكۈزۈپ خىزمەتنى مەن.

يول يىراق، مۇشكۈل خەتەرلىك، بولسىمۇ تىلسىم داۋان،
مۇشكۈلات تېغىنى يەنچىپ، قازىناي نۇسرەتنى مەن.

ئەلنى كۆيلەش، ئەلنى گۈللەش ھەرقاچان ئەرنىڭ ئىشى،
كۆچ قاتاي ھەر بىر ئىشىمدا ئەلا بىلىپ مېھنەتنى مەن.

2

سەھرالىقنى پەس كۆرمە، مەن تۇغۇلغان سەھرادا،
ئۆزۈڭنىڭمۇ زۇۋۇلاڭ يۇغۇرۇلغان سەھرادا.

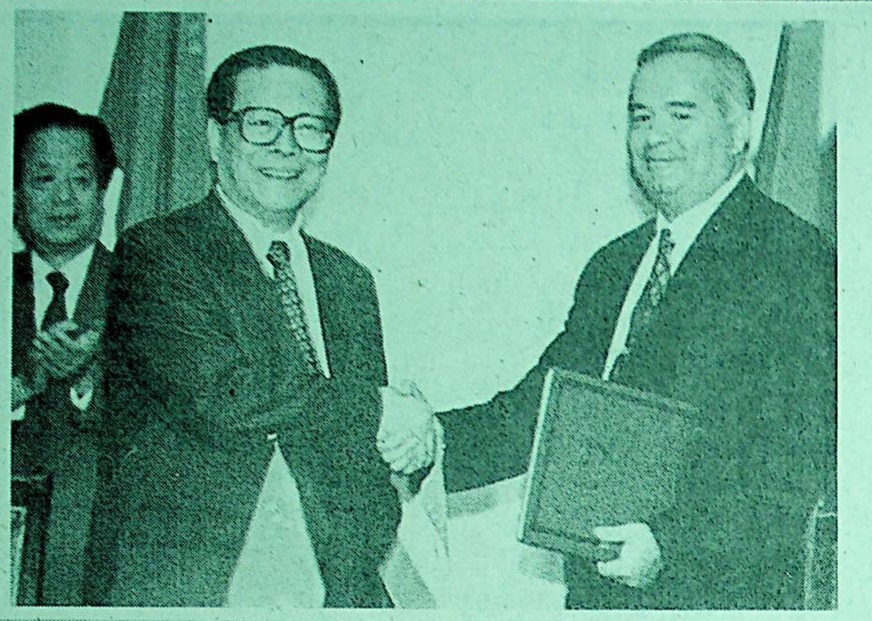
كۆزلىرىدە نۇرى بار، ۋۇجۇدىدا ماگمىسى،
بىسى يانماس شەمشەرلەر سۇغۇرۇلغان سەھرادا.

چۇمۇچلىرى ماي بولغان، ئۆزى داڭلىق باي بولغان،
ساخاۋەتچى مەردلەر بار نۇرغۇنلىغان سەھرادا.

ئىشچانلارنىڭ تەرىدىن گۆھەر زېمىن گۈللىنىپ،
ھاياتلىقنىڭ ئۇل تېمى قوپۇرۇلغان سەھرادا.

گۈلشەن بولدى باياۋان، كۆچ بەرگەچكە ھۇر دەۋران،
ئۇمىد - ئىشەنچ يانماقتا بولۇپ گۈلخان سەھرادا.

جياڭ زېمىن ئۆزبېكستاندىكى زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇرۇپ، قىرغىزستانغا باردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بىشكەك، 3-ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن ئۆزبېكستاندىكى زىيارىتىنى تولۇق ئاياغلاشتۇرۇپ، مۇشۇ ئاينىڭ 3-كۈنى چۈشتىن كېيىن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن تاشكەنتتىن قىرغىزستان جۇمھۇرىيىتىنىڭ پايتەختى بىشكەككە يۇرۇپ كەتتى.

كەرىمۇ ئۆكتۈڭ دۇرمىن دۆلەت مېھمانخانىسىدا رەئىس جياڭ زېمىن شەرىپىگە داغدۇغىلىق ئۆزىتىش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى. رەئىس جياڭ زېمىن كەرىمۇ ئۆكتۈڭنىڭ ھەمراھلىقىدا، ھۆرمەت قاراۋۇلىنى كۆزدىن كۆچۈردى. ئىككى دۆلەت باشلىقلىرى قىزغىن قۇچاقلىشىپ، سەممىي خوشلاشتى.

ئۆزبېكستان ئالىي كېڭىشىنىڭ رەئىسى (پارلامېنت باشلىقى) خەلىلۇۋ ئايرودرومغا چىقىپ رەئىس جياڭ زېمىننى ئۆزىتىپ قويدى.

رەئىس جياڭ زېمىن ئۆزبېكستاندىن ئايرىلغان چاغدا كەرىمۇ ئۆكتۈڭغا مىننەتدارلىق تېلېگراممىسى ئەۋەتتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بىشكەك، 3-ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن مۇشۇ ئاينىڭ 3-كۈنى چۈشتىن كېيىن بىشكەككە كېلىپ، قىرغىزستان جۇمھۇرىيىتىدە دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىنى باشلىۋەتتى. جياڭ زېمىن ئايرودرومدا يازما سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى زىيارىتىمنىڭ ئاساسىي مەقسىتى قىرغىزستان رەھبەرلىرى بىلەن بىرلىكتە 21-ئەسىرگە يۈزلەنگەن ستراتېگىيىلىك يۆكسەكلىكتە تۇرۇپ، ئىككى دۆلەتنىڭ ئىناق، قوشنىدارچىلىق، دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇش يوللىرى ئۈستىدە ئۇستىدىنشتىن ئىبارەت.

ئاقايىۋ زۆكتۈڭ بۇگۈن رەئىس جياڭ زېمىننى كۈتۈۋالدى ھەم ئايرودرومدا ئۇنىڭ ئۈچۈن داغدۇغىلىق قارشى ئېلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى. ھەربىي ئوركېستر جۇڭگو، قىرغىزستان دۆلەت شىئېرلىرىنى ئورۇنلىدى. رەئىس جياڭ زېمىن ئاقايىۋ بىلەن بىرلىكتە ئارمىيە ساقچى قىسىملىرىنىڭ سالامىنى قوبۇل قىلدى.

◇ رەئىس جياڭ زېمىن ئايرودرومدا ئاقايىۋ زۆكتۈڭنىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشىغا

جۇڭگو بىلەن ئۆزبېكستان قوشما بايانات ئېلان قىلىپ، رەئىس جياڭ زېمىننىڭ زىيارىتى تولۇق مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشتى، دەپ كۆرسەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تاشكەنت، 3 - ئىيۇل خەۋىرى. جۇڭگو بىلەن ئۆزبېكستان مۇشۇ ئاينىڭ 3 - كۈنى قوشما بايانات ئېلان قىلىپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ئۆزبېكستاندىكى زىيارىتى تولۇق مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى، جۇڭگو بىلەن ئۆزبېكستاننىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى يېڭىچە سەۋىيىگە كۆتۈردى.

بۇ قوشما بايانات رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن زۆكتۈڭ كەرىمۇ شۇ كۈنى سۆھبەتلەشكەندىن كېيىن بىرلىكتە ئېلان قىلىندى. بايانات مۇنداق دېيىلدى: ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى باراۋەر بولۇش، ئۆزئارامەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدىكى دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتنى يەنمۇ مۇستەھكەملەش، كۆچەيتىش ھەم ئۇنى ئۇزۇن مۇددەت مۇقىم راۋاجلاندۇرۇش ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ ئارزۇسىغا ۋە ئىككى دۆلەتنىڭ تۇپ مەنپەئىتىگە ئويغۇن، مۇشۇ رايوننىڭ تىنچلىقى، مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتى ئۈچۈن پايدىلىق.

بايانات مۇنداق دېيىلدۇ: جۇڭگو تەرەپ ئۆزبېكستان جۇمھۇرىيىتىنىڭ مۇستەقىللىكى، ئىگىلىك ھوقۇقى ۋە زېمىن پۈتۈنلۈكىنى ئېتىراپ قىلىدۇ ھەم ئۇنىڭغا ھۆرمەت قىلىدۇ؛ ئۆزبېكستان تەرەپ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتى جۇڭگونىڭ بىردىنبىر قانۇنىي ھۆكۈمىتى، تەيۋەن — جۇڭگو زېمىننىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى، ئۆزبېكستان جۇمھۇرىيىتى تەيۋەن بىلەن ھەر قانداق شەكىلدىكى ھۆكۈمەت مۇناسىۋىتىدە بولمايدۇ.

بايانات مۇنداق دېيىلدۇ: جۇڭگو تەرەپ ئۆزبېكستان جۇمھۇرىيىتىنىڭ مۇستەقىللىكى، ئىگىلىك ھوقۇقى ۋە زېمىن پۈتۈنلۈكىنى ئېتىراپ قىلىدۇ ھەم ئۇنىڭغا ھۆرمەت قىلىدۇ؛ ئۆزبېكستان تەرەپ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتى جۇڭگونىڭ بىردىنبىر قانۇنىي ھۆكۈمىتى، تەيۋەن — جۇڭگو زېمىننىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى، ئۆزبېكستان جۇمھۇرىيىتى تەيۋەن بىلەن ھەر قانداق شەكىلدىكى ھۆكۈمەت مۇناسىۋىتىدە بولمايدۇ.

جۇڭگو بىلەن ئۆزبېكستان دوستلۇقى ئۇزاق مەزگىللىك ئاساسقا ئىگە

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تاشكەنت، 3 - ئىيۇل خەۋىرى. شۇغۇللىنىشقا پول قويمايدىغانلىقىنى جاكارلىدى. ئىككى تەرەپ خەلقئارا تۈلۈقچەم ۋە قائىدىلەرگە مۇۋاپىق بولۇش، ئۆز ئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش، ئاساسىدا نەق پۇل سودىسىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇشنى ئاساس قىلىپ، كۆپ خىل شەكىل بىلەن ئىلىپ بېرىلىدىغان سودا ۋە ئىقتىساد، تېخنىكا ھەمكارلىقىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرىدۇ.

ئىككى دۆلەت ئالاقىدار تەرەپلىرىنىڭ ۋەكىللىرى شۇ كۈنى يەنە تۆت ھۆججەت ئىمزالىدى. بۇ ھۆججەتلەر: «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتىنىڭ ئۆزبېكستان جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتىگە 3 مىليون يۈەنلىك مادداي ئەشيا تەقدىم قىلىشى توغرىسىدىكى ئالماشتۇرۇلىدىغان ھۆججەت»، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى بىلەن ئۆزبېكستان جۇمھۇرىيىتىنىڭ كونسۇل شەرتنامىسى تەستىقنامىسىنى ئالماشتۇرۇش گۇۋاھنامىسى»، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتى بىلەن ئۆزبېكستان جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتىنىڭ تۆمۈر يول ھەمكارلىق شەرتنامىسى»، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتى بىلەن ئۆزبېكستان جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتىنىڭ تاپاۋەتتىن قوش باج ئېلىشتىن ساقلىنىش ۋە باج ئوغرىلاشنىڭ ئالدىنى ئېلىش توغرىسىدىكى كېلىشىمى» دىن ئىبارەت. ئىمزا قويۇش مۇراسىمىغا رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن كەرىمۇ ئۆكتۈڭ قاتناشتى.

◇ رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن زۆكتۈڭ كەرىمۇ 7 - ئاينىڭ 3 - كۈنى تاشكەنتتە جۇڭگو- ئۆزبېكستان قوشما بايانىتىنى ئىمزالىدى. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

زۆكتۈڭنىڭ ھەمراھلىقىدا، ھۆرمەت قاراۋۇلىنى كۆزدىن كۆچۈردى.

قىرغىزستان جۇڭگونىڭ دوست قوشنىسى، ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدا 1000 كىلومېتردىن ئارتۇق ئورتاق چېگرا بار، ئىككى تەرەپنىڭ ئالاقىسى بۇنىڭدىن 2000 يىلدىن كۆپرەك ۋاقىت ئىلگىرى باشلانغان. تارىختا جۇڭگونى ئوتتۇرا، غەربىي ئاسىيا دۆلەتلىرى بىلەن باغلاپ كەلگەن مەشھۇر «يىپەك يولى» قىرغىزستاندىن ئۆتىدۇ. جۇڭگو بىلەن قىرغىزستان دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقاندىن كېيىن، ئىككى دۆلەتنىڭ ھەرقايسى ساھەلەردىكى ئالماشتۇرۇشى ۋە ھەمكارلىقى ئىجابىي نەتىجىلەرگە ئېرىشتى.

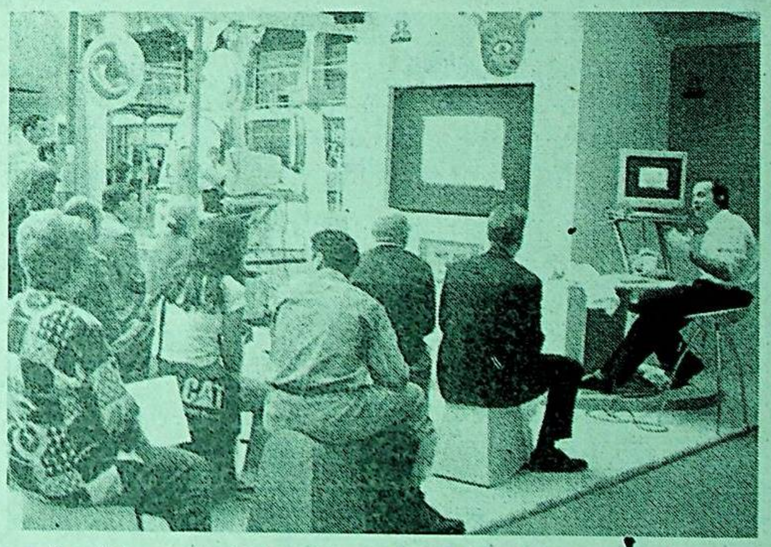
رەئىس جياڭ زېمىن ئايرودرومدا ئاقايىۋ زۇڭتۇڭنىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جەنۇبىي ئافرىقا ئىچكى كابىنېتىنىڭ يېڭىدىن تەيىنلەنگەن ئەزالىرى قەسەم بېرىپ ۋەزىپە تاپشۇرۇۋالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جوھانېسبۇرگ، 2-ئىيۇل تېلېگراممىسى. جەنۇبىي ئافرىقا ئىچكى كابىنېتىنىڭ يېڭىدىن تەيىنلەنگەن يەتتە مىنىستىرى بىلەن مۇئاۋىن مىنىستىرى مۇشۇ ئاينىڭ 1-كۈنى پرېتورىيدە قەسەم بېرىپ ۋەزىپە تاپشۇرۇۋالدى.

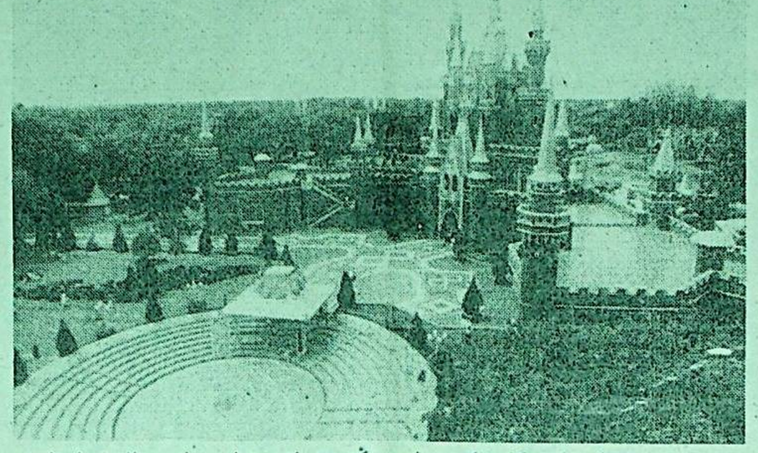
قەسەم بېرىش مۇراسىمىغا جەنۇبىي ئافرىقا زۇڭتۇڭى ماندېلا بىلەن مۇئاۋىن زۇڭتۇڭى مۇبېكى قاتناشتى. جەنۇبىي ئافرىقا ئافرىقىلىقلار مىللىي مەجلىسىدىن كەلگەن بۇ يەتتە يېڭى مىنىستر ۋە مۇئاۋىن مىنىستر خەلق پارتىيىسى مىللىي ئىتتىپاقلىق ھۆكۈمەتتىن چېكىنىپ چىققاندىن كېيىنكى ئىچكى كابىنېتتا كۆرۈلگەن بوشلۇقنى تولدۇردى. يېڭىدىن تەيىنلەنگەن تۆت مىنىستر: مۇھىت، سايامەتچىلىك مىنىستىرى جوردان، يەرلىك ئىشلار ۋە ئاساسىي قانۇن تۈزۈش مىنىستىرى مۇسا، كانچىلىق ۋە ئېنېرگىيە مىنىستىرى مادۇنا ھەم پاراۋانلىق ۋە نوپۇس تەرەققىيات مىنىستىرى فردز موربكىد، يېڭىدىن تەيىنلەنگەن ئۈچ مۇئاۋىن مىنىستر ئىچكى ئىشلار مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى شىسورۇگۇما، ئەدلىيە مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى سابارارا ۋە مائارىپ مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى مۇكاچۇۋا.

خەلقئارا كۆپ ۋاستىلىك تېخنىكا كۆرگەزمىسى يېقىندا لوندوندا ئۆتكۈزۈلدى. دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كەلگەن 100 دىن ئارتۇق كومپيۇتېر شىركەتلىرى بۇ كۆندىكى دۇنيانىڭ ئەڭ يۇقىرى سەۋىيىسىگە ۋەكىللىك قىلىدىغان كۆپ ۋاستىلىك تېخنىكىلارنى كۆرگەزمىگە قويىدى.

سۈرەتتە: ئېكسكۇرسىيەچىلەر كۆرگەزمىدە كۆپ ۋاستىلىك تېخنىكىغا دائىر لېكسىيىنى ئاڭلىماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ھىندونېزىيەدىكى كىچىكلىتىلگەن باغچىدىكى بۇ ئۆسمۈرلەر سارىيىنىڭ ئىمارەتلىرى ئۈزگىچە بولۇپ، ئۆسمۈر -بالىلار بۇ يەردە ھىندونېزىيەدىكى مىللەتلەرنىڭ ناخشا- ئۇسسۇلى ۋە چالغۇلىرىنى ئۆگىنىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنا سېرب رەھبىرى كارادىچ مۇشۇ ئاينىڭ 29-كۈنى پالەيدە ئۆتكۈزۈلگەن بوسنىيە- گېرتسېگوۋىنا سېرب ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىسى سېربىيە دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ قۇرۇلتېيىدا بۇ پارتىيىنىڭ رەئىسلىكىگە يەنە سايلاندى.

△ ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ۋەكىلى بېلىد 6-ئاينىڭ 30-كۈنى سارايېۋودا بوسنىيە- گېرتسېگوۋىنا سېرب رەھبىرى كارادىچنىڭ زۇڭتۇڭلۇق ھوقۇقىنى تاپشۇرۇپ بېرگەنلىكىنى دەللىلىدى. ئۇ بۇنى قارشى ئالمىغانلىقىنى بىلدۈردى.

△ جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ چېگرا سۆھبەت ۋەكىللىرى ئۆمسكى بىلەن قازاقىستان، قىرغىزىستان، روسىيە ۋە تاجىكستان ھۆكۈمەتلىرىنىڭ چېگرا سۆھبەت بىرلەشمە ۋەكىللىرى ئۆمسكدىن ئىبارەت ئىككى تەرەپ خىزمەت گۇرۇپپىسى 6-ئاينىڭ 27-كۈنىدىن 29-كۈنگىچە قىرغىزىستاننىڭ پايتەختى بىشكەكتە 17-سانلىق يىغىن ئۆتكۈزدى، يىغىندا جۇڭگو-قىرغىزىستان چېگرا مەسىلىسى مۇزاكىرە قىلىندى، سۆھبەت ئىجابىي نەتىجىگە ئېرىشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگو- ئۆزبېكستان دوستلۇقى ئۇزاق داۋام قىلىدۇ

ئۆزبېكستان جۇڭگونىڭ يېقىن قوشنىسى، شۇنداقلا قەدىمكى مەدەنىيەتلىك دۆلەت. ئۆزبېكستاننىڭ پايتەختى تاشكەنت مەشھۇر قەدىمكى شەھەر، ئۇ قەدىمكى دەۋر «يىپەك يولى»دىكى مۇھىم قورغان.

جۇڭگو بىلەن ئۆزبېكستان ئوتتۇرىسىدا ئۇزاق ئەنئەنىۋى دوستلۇق مۇناسىۋەت بار، جۇڭگو، ئۆزبېكستان 1991-يىلى دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقاندىن بۇيان بۇنداق ئەنئەنىۋى دوستلۇق يېڭى تەرەققىياتقا ئېرىشتى.

جۇڭگو، ئۆزبېكستاننىڭ دوستلۇق مۇناسىۋىتى تىنچلىقتا بىللە تۇرۇش بەش پرىنسىپى ئاساسىدا راۋاجلاندى. ئۆزبېكستان 1991-يىلىنىڭ ئاخىردا مۇستەقىللىك جاكارلىغاندىن كېيىن، جۇڭگو ئۆزبېكستانىنى ئەڭ بۇرۇن ئېتىراپ قىلغان ھەم ئۇنىڭ بىلەن دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقان دۆلەتلەردىن بىرى. يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان ئىككى دۆلەتنىڭ سىياسىي، ئىقتىساد، پەن-تېخنىكا، مەدەنىيەت قاتارلىق ساھەلىردىكى مۇناسىۋىتى تېز راۋاجلاندى. ئۆزبېكستان زۇڭتۇڭى كەرىموۋ 1992- ۋە 1994-يىللىرى جۇڭگودا ئىككى قېتىم مۇۋەپپەقىيەتلىك زىيارەتتە بولدى. جۇڭگو گوۋۇيۈەننىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى خۇجىنتاۋ، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چېن چېچىنلارمۇ يېقىنقى بىر نەچچە يىل ئىچىدە ئۆزبېكستاندا مۇۋەپپەقىيەتلىك زىيارەتلەردە بولدى. ئىككى دۆلەتنىڭ يۇقىرى قاتلام رەھبەرلىرىنىڭ كۆپلەپ ئۆزئارا زىيارەتتە بولۇشى ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق تەرەققىي قىلىشىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈردى.

جۇڭگو بىلەن ئۆزبېكستان نۆرغۇن ئورتاقلىققا ئىگە، ئىككى دۆلەت تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر، ئىككى دۆلەت ئۆز دۆلىتىنىڭ ئەھۋالىغا ئاساسەن ئىقتىسادىي ئىسلاھات ئېلىپ بېرىۋاتىدۇ، ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىسادى ناھايىتى كۈچلۈك تولۇقلاشچانلىققا ئىگە. جۇڭگو، ئۆزبېكستان ھازىرغىچە بىر-بىرى بىلەن ھەمكارلىشىشقا دائىر 30 غا يېقىن ھۆججەت ئىمزالدى. جۇڭگو تامۇزنىسىنىڭ مەلۇماتىغا قارىغاندا، 1995-يىلى ئىككى دۆلەتنىڭ سودا سومىسى 120 مىليون دوللارغا يېقىنلاشقان. ھازىر ئۆزبېكستاندا جۇڭگو-ئۆزبېكستان شېرىكچىلىكىدىكى بىر قانچە ئون كارخانا بار، بىر مۇنچىسىنىڭ ئەھۋالى ياخشى.

رەئىس جياڭ زېمىنىڭ بۇ قېتىم ئۆزبېكستاندىكى زىيارىتى تارىخىي ئەھمىيەتلىك زىيارەت بولدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

1996-يىللىق دۇجىنىڭ جۇڭگو سودا كۆرگەزمىسى 6-ئاينىڭ 18-كۈنى دۇڭگىدا ئېچىلدى. ئېچىلىش مۇراسىمىغا قاتناشقان ياپونىيە ئاۋام پالاتاسىنىڭ ئەزاسى، ياپونىيە- جۇڭگو دوستلۇقى پارلامېنت ئەزالىرى ئىتتىپاقىنىڭ باشلىقى لىنبىلاڭ شاڭخەي گۇلۇڭ سۇلياۋبۇيۈملار چەكلىك شىركىتى ئىشلەپ چىقارغان ئويۇنچۇق ـ كالتەك توپ كالتىكىنى قولىغا ئېلىپ، «مەن مۇشۇ كالتەك بىلەن توپ ئوينايمەن» دېدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، يانژىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئىپارىتى: 5818200، تېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراق نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش
نومۇرى: Z / 0002 ــ CN 65
（ۋەكالەت نومۇرى: 1 ــ 57）

1996 - يىل
ئىيۇل
7
يەكشەنبە

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى （بۇ سان تۆت بەت）

ئاپتونوم رايون سەپەرۋەرلىك تېلېفون يىغىنى ئاچتى

مالىيە - ئىقتىساد ئىنتىزامىنى چىڭتىپ، كىرىمنى ئاشۇرۇپ، چىقىمنى تېجەش لازىم

يىغىندا ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشت سۆز قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مەۋلان سابىت خەۋەر قىلدۇ: 7-ئاينىڭ 5-كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى مالىيە-ئىقتىساد ئىنتىزامىنى چىڭتىپ، كىرىمنى ئاشۇرۇش، چىقىمنى تېجەش سەپەرۋەرلىك تېلېفون يىغىنى ئاچتى. يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇشېڭتاۋ رياسەتچىلىك قىلدى. يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشت مۇھىم سۆز قىلدى. يىغىنغا ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن ھامىدىن نىياز، جانابىل، قېيۇم باھاۋۇدۇن، ئەسقەت كەرىمباي، ۋاڭ چۈەنيۇ، خەلچەم ئىسلام، ئابدۇرېھىم ھامىد، جاڭ يۈنچۈەن، چېن دېمىن، ۋۇدۇنفۇ، لى دۆڭخۇي، مىجىت ناسىر، يۈسۈپ ئەيسا قاتارلىقلار قاتناشتى.

يىغىندا ئابلەت ئابدۇرېشت ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نۆۋەتتىكى مالىيە - ئىقتىساد ئەھۋالىنى ئانالىز قىلىپ مۇنۇلارنى ئوتتۇرىغا قويدى: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ئاساسىي ئاجىز، كىرىم تۆپ سانى كىچىك، مالىيىدە ئۆزىنى ئۆزى قامداش نىسبىتى تۆۋەن بولغانلىقى، مەركەز «باج ئايرىش تۇرۇمى» بولغا قويۇلغاندىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزغا يەنىلا ئىلگىرىكى چارە بويىچە نورمىلىق ياردەم پۇل بېرىش چارىسىنى يولغا قويغانلىقى، مائاش ۋە تۇرلۇك خراجەت چىقىملىرىنىڭ يىلدىن يىلغا زور دەرىجىدە كۆپىيىۋاتقانلىقى سەۋەبلىك مالىيە كىرىم-چىقىمىنى تەڭپۇڭلاشتۇرۇش قىيىنغا توختاپ، مەبلەغ ئورۇنلاشتۇرۇشتا ئادەتتىن تاشقىرى جىددىيلىك كۆرۈلۈپ، مالىيىدىكى قىزىل رەقەم خېلى كۆپ بولدى.

ئابلەت ئابدۇرېشت مۇھىم نۇقتىغا كاپالەتلىك قىلىش پرىنسىپى بويىچە مالىيە كۆچىنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى مۇنداق دېدى: ئاۋۋال مائاشنىڭ نورمال تارقىتىلىشىغا تولۇق كاپالەتلىك قىلىش لازىم. بۇ، ئىجتىمائىي مۇقىملىققا مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش ھەم مالىيە خىزمىتىدىكى قاتتىق ۋەزىپە. نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرى مەبلىغىنىڭ نەقلىشىش نىسبىتىنى ئاشۇرۇش، بولۇپمۇ شۇ يىلى مەبلەغ سېلىنىپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلىدىغان تۈرلەرگە كېرەكلىك مەبلەغنى جەزمەن ئامال قىلىپ نەقلەشتۈرۈپ، تېزرەك پۈتتۈرۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈپ، ئۈنۈمنى جارى قىلدۇرۇش لازىم. يېزا ئىگىلىكىگە ياردەم بېرىش مەبلىغىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنىڭ ياخشىلىنىشىنى قوللاپ، كەسىپلەر قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، يۇقىرى ھوسۇللۇق، سۈپەتلىك، ئۈنۈملۈك يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم. سانائەتتە زىيانىنى تۇڭتۇپ پايدىنى ئاشۇرۇش، تېخنىكا ئۆزگەرتىش، يېڭى مەھسۇلات يارىتىشنى نۇقتىلىق قوللاپ، كارخانىلارنىڭ تەرەققىيات زاپاس كۈچىنى ئاشۇرۇش لازىم.

مالىيىدە كىرىمنى ئاشۇرۇش خىزمىتىنى ھەقىقىي ياخشى ئىشلەپ، يىللىق كىرىمنى ئاشۇرۇش ۋەزىپىسىنى تېرىشىپ ئورۇنداش ھەققىدە توختالغاندا ئابلەت ئابدۇرېشت مۇنداق دېدى: بىرىنچىدىن، باج يىغىش خىزمىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، باج يىغىش، باشقۇرۇشنى چىڭ تۇتۇش كېرەك. باج يىغىش ۋەزىپىسىگە مەمۇرىي باشلىق ۋە باج ئىدارىسىنىڭ باشلىقى مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى داۋاملىق يولغا قويۇپ، «باجنى قانۇن بويىچە يىغىش، يىغىشقا تېگىشلىك باجنى تولۇق يىغىش، يوشۇرۇپ قويماسلىق، ئارتۇق يىغماسلىق» پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇش، باجنى ھوقۇقتىن ھالقىپ كېمەيتمەسلىك، كەچۈرۈم قىلماسلىق، باجنى كېمەيتىش، كەچۈرۈم قىلىش يوچۇقلىرىنى قالايمىقان ئاچماسلىق لازىم. ئىككىنچىدىن، خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خام چوت ئىچى - سىرتىدىكى مەبلىغىدىن ئۇنۇمۇرسال پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى ئاشۇرۇش لازىم. ئۈچىنچىدىن، كارخانىلارنىڭ زىيانىنى توڭتىپ، پايدىنى ئاشۇرۇش ۋە مالىيە مەنبەسىنى پېتىلدۇرۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇش لازىم.

ئابلەت ئابدۇرېشت خورغىل ناھىيىسىنىڭ كۆچۇرۇش ئىدىيىسىنى پۈختا تىكلەپ، مالىيە

«شىنخۇي» ناملىق ھاۋا تەكشۈگۈچ ئورنىتىلغان پويىز ئىشلىتىلىشكە باشلىدى

ئۆز خەۋىرىمىز. 7- ئاينىڭ 1- كۈنى سائەت 18 دىن 45 مىنۇت ئۆتكەندە «شىنخۇي» ناملىق ھاۋا تەكشۈگۈچ ئورنىتىلغان پويىز ئۈرۈمچى جەنۇبىي پويىز ئىستانسىسىدىن بېيجىڭغا يۈرۈپ كەتتى. بۇ 70 / 69 - قېتىملىق پويىز سۈپەتلىك ھاۋا تەكشۈگۈچ ئورنىتىلغان پويىزغا ئۆزگەرتىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىدىن ۋاڭ لېچۈەن ، ھامىدىن نىياز، ئەسقەت كەرىمباي، مىجىت ناسىر ھاۋا تەكشۈگۈچ ئورنىتىلغان پويىزنىڭ مۇراسىمغا قاتناشتى ھەم لېنتا كەستى. ۋاڭ لېچۈەن «شىنخۇي»ناملىق پويىزغا ھازىرقى بېيجىڭغا قاتنايدىغان پويىزلىرى ئىچىدە قاتناش ۋاقتى ۋە مۇساپىسى ئەڭ ئۇزۇن پويىز ھېسابلىنىدۇ، بېرىش- كېلىشكە يەتتە يېرىم سوتكا كېتىدۇ. ئۈرۈمچى تۆمۈريول ئىدارىسى 120 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، بۇ پويىزنىڭ يەتتە گۇرۇپپىسىدىكى ۋاگونلارنى ھاۋا تەكشۈگۈچ ئورنىتىلغان ۋاگون قىلىپ ئۆزگەرتتى.

«شىنخۇي» ناملىق پويىز 1- دەرىجىلىك پويىز، ئۇ يولۇچىلارغا 1- دەرىجىلىك مۇلازىملىق قىلىپ، شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشى ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشى لازىم، دەپ بېغىشلىما يېزىپ بەردى.

ئۈرۈمچى-بېيجىڭ 70/69- قېتىملىق پويىزى ئېلىمىزنىڭ

قەشقەر ئۇلايەتلىك پارتكوم پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز خۇدا بەردى ئابدۇللا خەۋەر قىلدۇ: قەشقەر ئۇلايەتلىك پارتكوم پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش جەريانىدا پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى.

ئۇلايەتلىك پارتكوم پارتىيە ئەزالىرىنى تەربىيەلەشتە مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، يېزىلاردا ئۆگىنىش ماتېرىيالى كەمچىل بولۇش مەسىلىسىنى نۇقتىلىق ھەل قىلدى. ئۇلايەتلىك پارتكوم 650 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، پارتىيە نىزامنامىسى (ئۈيغۇرچە 60 مىڭ نۇسخا، خەنزۇچە 10 مىڭ نۇسخا) ، «جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ۋە پارتىيە نىزامنامىسىنى ئۆگىنىش ئوقۇشلۇقى» ، «پارتىيە نىزامنامىسىنى ئۆگىنىش لېكسىيىسى» ، «دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىش قوللانمىسى» قاتارلىق 11 خىل ئۆگىنىش ماتېرىيالىنى 265 مىڭ نۇسخا ناھىيە شەھەر قىلدۇرۇپ تارقىتىپ بەردى. ھەر دەرىجىلىك پارتكومىلار مول مەزمۇنلۇق «قوش ئۆگىنىش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، 1071 مەيدان نۇتۇق سۆزلەش يىغىنى، 2177 مەيدان تېپلار دوكلات بېرىش يىغىنى ئاچتى، 578 مەيدان زېھىن سىناش مۇسابىقىسى، 2133 مەيدان مەخسۇس تېما بويىچە مۇھاكىمە يىغىنى ئۆتكۈزدى، 7560 سېتا قارا تاختاي گېزىتى چىقاردى. بۇنىڭدىن باشقا، ئېلېكترونلۇق تەربىيەلەش ئۇسۇلىدىن پايدىلىنىپ پارتىيە ئەزالىرىنى تەربىيەلىدى. بۇ ئۇلايەتتە ئۆلىيە ناھىيە، بېزىدىن ئىبارەت ئۈچ دەرىجىلىك ئېلېكترونلۇق تەربىيەلەش تورلىرى ئاساسىي جەھەتتىن شەكىللىنىپ، كەنتلەرنىڭ ئېلېكترونلۇق تەربىيەلەشنى يولغا قويۇش نىسبىتى 80 % كە يەتتى.

قوراللىق ساقچى شىنجاڭ ئۆزدۇيى كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى

ئۆز خەۋىرىمىز. يېقىنقى كۈنلەردىن بۇيان ، قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ ئۆزدۇيى پارتكومى باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن سۆھبەت يىغىندا قىلغان سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە مۇزاكىرە قىلىپ، ئۆزى ئۆزدۇيى كادىرلار قوشۇنىنىڭ ئەمەلىيىتى بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈپ، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ كونكرېت تەدبىرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى.

ئۆگىنىش ۋە مۇزاكىرىدە ئۆزدۇيى پارتكومىنىڭ ئەزالىرى قىسمىنىڭ ئەمەلىيىتى ۋە ئالاھىدىلىكىگە بىرلەشتۈرۈپ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: باش شۇجىنىڭ سۆزىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇشتا ئالدى بىلەن ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىپ، ھەر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشى ئۈچۈن پۈختا ئاساس سېلىش، پارتىيە ۋە دۆلەت قوراللىق ساقچى قىسىملىرىغا يۈكلىگەن ۋەزىپىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇندىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ھەر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ ئۆگىنىشىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، كادىرلارنى سىياسىي جەھەتتىن چىنىقتۇرۇش، ئەمەلىي تەدبىر قوللىنىپ كادىرلارنى تەربىيەلەش، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ كادىرلارنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشى، ئەمەلىي سىناقلاردىن ئۆتۈشى، ۋەزىپە ئۆتۈشى ئۈچۈن ياخشى مۇھىت يارىتىپ بېرىش ھەم رەھبىرىي كادىرلارنى يۆتكەپ تۇرۇش تۈزۈمىدە داۋاملىق چىڭ تۇرۇپ، ئورگان ۋە ئاساسىي قاتلاملاردا خىزمەت قىلىۋاتقان رەھبىرىي كادىرلارنى ھەر خىل خىزمەت ئورۇنلىرىدا ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش لازىم.

قۇمۇل ۋىلايىتىدە دۆلەت ئىلكىدىكى چارۋىچىلىق فېرمىلىرى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلدى، باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتتى

بېرىش چارىسىنى يولغا قويغانلىقى، ماڭاش ۋە يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى تۇرلۇك خراجەت چىقىملىرىنىڭ يېلدىن يېلغا سۇرۇش لازىم. سانائەتتە زىيانىنى توڭشىتىپ

ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈەنى پارتكومى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگەندى

ئۈرۈمچى خەۋىرىمىز. ئىشلەپچىقىرىش- قۇرۇلۇش بىكىتۈەنى پارتكومى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى 6- ئاينىڭ 29- كۈنى چوشتىن بۇرۇن سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ جۇڭگو كومپارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن سۆھبەت يىغىنىدا قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگەندى. دائىمىي كومىتېت ئەزالىرى سۆھبەتتە بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: باش شۇجىنىڭ سۆزى ناھايىتى كۆچلۈك رېئال ئەھمىيەتكە ۋە چوڭقۇر تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە بولۇپ، يېڭى دەۋردە يۇقىرى ساپالىق قوشۇنى قۇرۇشنىڭ يۆنىلىشىنى كۆرسىتىپ بەردى.

قۇتۇبى «تيانشان»پاختا توقۇمچىلىق زاۋۇتى ئىلغار ئۇسكۇنىلەرنى كىرگۈزۈپ دەرىجىسى، تېخنىكا تەركىبى، قوشۇمچە قىممىتى، سېلىنغان مەبلەغنى قايتۇرۇۋېلىش نىسبىتى يۇقىرى، خېيىم - خەتەرگە تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارى كۆچلۈك ئىشلەپچىقىرىش تۈرىنى شەكىللەندۈرۈپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئاشۇردى. بۇ يىل 1 - ئايدىن 6 - ئايغىچە زىيان تارتىش ئەھۋالىنى توگىتىپ، پايدا ئالىدىغان بولدى.

سۈرەتتە: ئىشلەپچىقىرىش سېخىدىن كۆرۈنۈش.

ئۈرۈمچى خەۋىرىمىز. قۇمۇل ۋىلايىتىدە دۆلەت ئىلكىدىكى چارۋىچىلىق فېرمىلىرى دۆلەت ئىلكىدىكى چارۋىلارنى باھاغا سۇندۇرۇپ ئائىلىلەرگە بېرىش ئۇسۇلىنى سىناق قىلىپ، چارۋىچىلىق تۈزۈلمە ئىسلاھاتىدا يېڭى يول ئاچتى.

قۇمۇل ۋىلايىتىنىڭ رەھبەرلىرى مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: دۆلەت ئىلكىدىكى چارۋىچىلىق فېرمىلىرىنىڭ تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلىش - دۆلەت ئىلكىدىكى چارۋىچىلىق فېرمىلىرىنى پارچىلاشنى ئەمەس، بەلكى باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىپ، دۆلەت ئىلكىدىكى چارۋىچىلىق فېرمىلىرىنىڭ يېزا ئىقتىسادىدىكى رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇشنى مەقسەت قىلىدۇ. شۇڭا بۇلتۇر بىز ئارا تۇرۇك ناھىيىسىنىڭ تاغ ئالدى دۆلەت ئىلكىدىكى چارۋىچىلىق فېرمىسى بىلەن تۈز كۆل دۆلەت ئىلكىدىكى چارۋىچىلىق فېرمىسىدا ئۇنى سىناق قىلدۇق.

بۇ دۆلەت ئىلكىدىكى ئىككى چارۋىچىلىق فېرمىسىنىڭ چارۋىنى باھاغا سۇندۇرۇپ ئائىلىلەرگە بېرىش ئۇسۇلى مۇنداق: چوڭ چارۋا، نەسىللىك چارۋىنى پۈتۈنلەي باھاغا سۇندۇرۇپ ئائىلىلەرگە بەرمەي، چارۋىچىلىق فېرمىسى بىر تۇتاش باشقۇرۇش، ئىشلەپچىقىرىشقا ھەقلىق ئېھتىياجلىق بولسا، دېھقان، چارۋىچىلارغا بازار باھاسى بويىچە سېتىپ بېرىش؛ باھاغا سۇندۇرۇپ ئائىلىلەرگە بېرىدىغان چارۋىلارنىڭ باھاسىنى مۇلۇك باھالاش يەكۈنىدىن پايدىلىنىپ بېكىتىش، بازار باھاسىدىن ئون پىرسەنت ئەرزان بېكىتىش، كونكرېت يولغا قويۇشتا، پىنسىيىگە چىققان خادىملارنىڭ پىنسىيە قوشۇمچە يارىدەم پۇلىنى تاختاي باھاسى بويىچە قوي سانىغا سۇندۇرۇپ، بىر قېتىمدىلا شۇ كىشىگە تارقىتىپ بېرىش؛ خىزمەتتىكى دېھقان، چارۋىچىلارغا چارۋىلارنى باھاغا سۇندۇرۇپ بېرىش، شۇنىڭ بىلەن بىللە تەكلىپ قىلىنغان كادىرلار، يېزا- كەنت دوختۇرلىرى، مال دوختۇرلىرى، دەۋرى ئوقۇتقۇچىلار ۋە ئۆزى ئىش تېپىپ ئۆزىنى باققۇچى باشقا خادىملارنى پۈتۈنلەي قىسقارتىپ تۆۋەنگە چۈشۈرۈپ، ئۇلارغىمۇ چارۋىنى باھاغا سۇندۇرۇپ بېرىش، باھاغا سۇندۇرغان چارۋا پۇلىنى 1995- يىلدىن تارتىپ تۆلەشكە باشلاپ، تۆت يىلغىچە پۈتۈنلەي تۆلەپ بولۇش، بۇ پۇلنى تېز يىغىۋېلىشقا پايدىلىق رىغبەتلەندۈرۈش سىياسىتىنى يولغا قويۇش.

قۇمۇل ۋىلايىتىدە دۆلەت ئىلكىدىكى چارۋىچىلىق فېرمىلىرى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلدى، باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتتى

خوتەندە زەھەرلىك چېكىملىك جىنايەتچىلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىلدى

ئۈرۈمچى خەۋىرىمىز. خوتەن شەھىرىدە يېقىندا 100 گرامدىن ئارتۇق خروئىن ۋە 100 كىلوگرامدىن ئارتۇق نەشە كۆيدۈرۈۋېتىلدى. خوتەن شەھىرى، خوتەن ناھىيىسىدىكى كادىرلار، ئىشچى- خىزمەتچىلەر ۋە ئاھالە زەھەرلىك چېكىملىك جىنايەتچىلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىش بويىچە ئېچىلغان ھۆكۈم ئىلان قىلىش يىغىنىغا قاتناشتى.

بۇ قېتىم ھۆكۈم ئىلان قىلىنغان زەھەرلىك چېكىملىك جىنايەتچىلىرىنىڭ سەككىزى ئايال بولۇپ، بۇلارنىڭ ئىچىدە لاسكۇي بازىرى ئاقتاش كەنت باشلانغۇچ مەكتېپىنىڭ سابىق مۇدىرى پاتىگۈل ئابلىز بىلەن ئوقۇتقۇچى رابىيە ئادىلغا زەھەرلىك چېكىملىك يوشۇرغانلىقى ئۈچۈن ئۈچ يىللىق ۋە ئىككى يىللىق قاماق جازاسى بېرىلدى. ھەم 5000 يۈەندىن جەرىمانە قويۇلدى.

ئوچۇق سوت يىغىندا يەنە كۆكنار تېرىغان ۋە زەھەرلىك چېكىملىك چەككەن يەتتە جىنايەتچىنىڭ قولغا ئېلىنغانلىقى جاكارلاندى.

ئىگىلىنىشچە، خوتەندىكى ئالتە ناھىيىدىمۇ زەھەرلىك چېكىملىك جىنايەتچىلىرىگە زەربە بېرىش بويىچە ئوچۇق سوت ئېچىلغان.

دۆلەتنىڭ شىنجاڭنى ئېچىش قەدىمىنى تېزلەتمەكتە

ئۈرۈمچى خەۋىرىمىز. جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشىنىڭ دەسلەپكى لايىھىسى 6- ئاينىڭ 18- كۈنى پۈتتى، ھازىر تەستىقلىنىش رەسمىيىتى بېجىرىلمەكتە، مۇشۇ يىلنىڭ كېيىنكى يېرىمىدا قۇرۇلۇش باشلىنىشى مۇمكىن. جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولى قۇرۇلۇشى 9- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى نۆقتىلىق قۇرۇلۇشلارنىڭ باشلانغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ، بۇ مەزگىلدە شىنجاڭدىكى تۇراقلىق مۇلۇككە سېلىنىدىغان ئومۇمىي مەبلەغ 100 مىليارد يۈەندىن ئېشىپ كېتىدۇ.

دۆلەتنىڭ نۆقتىلىق قۇرۇلۇشلارنى ئورۇنلاشتۇرۇشتا غەربكە مايىل بولۇشنى ئەگىشىپ شىنجاڭ مەملىكەتتىن ئىبارەت شاھمات تاختىسىدا كۆرۈنەرلىك ئورۇنغا قويۇلدى، دۆلەت 9- بەش يىللىق پىلاندا پاختا، ئاشلىق، نېفىت - خىمىيە سانائىتى قاتارلىق دۆلەت دەرىجىلىك بازىلارنى قۇرۇش نىشانىنى ئۆتتۈرىغا قويدى، ئۇلۇغئاتا سۇ تۇگۈنى قۇرۇلۇشى، ئۈرۈمچى نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ خىمىيىۋى ئوغۇت قۇرۇلۇشى، تارىم يېزا ئىگىلىك سۇغىرىش قۇرۇلۇشى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ نۆقتىلىق قۇرۇلۇشى قىلىندى، بۇ قۇرۇلۇشلار پۈتكەندىن كېيىن شىنجاڭنىڭ يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشتا غايەت زور تۈرتكىلىك رول ئوينايدۇ، 9 مىليارد 400 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىدىغان شىنجاڭ پاختا بازىسىنىڭ قۇرۇلۇشى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇلۇشقا باشلىدى.

9- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە شىنجاڭنىڭ نېفىت- خىمىيە سانائىتىنى راۋاجلاندۇرۇش مەركەز مەبلەغ سالىدىغان يەنە بىر مۇھىم نۇقتا. 9- بەش يىللىق پىلان مەزگىلى باشلىنىش بىلەنلا گوۋۇيۈەن جەمئىي 10 مىليارد يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىنىدىغان تارىم نېفىت- خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى، تارىم خىمىيىۋى ئوغۇت قۇرۇلۇشى ۋە پوسكام نېفىت- خىمىيە سانائىتى زاۋۇتىنىڭ خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتىنى كېڭەيتىپ قۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ تەكلىپنامىلىرىنى تەستىقلىدى، كېلەر يىلى ۋە ئۇنىڭدىن كېيىنكى يىل بۇ قۇرۇلۇشلار ئارقا- ئارقىدىن باشلىنىدۇ. بۇ يىل ئەتىيازدا دۆلەت پىلان كومىتېتى، دۆلەت سۇچىلىق مىنىسترلىكى ئېرىتىش دەريالىسى ۋادىسىنى ئېچىش قۇرۇلۇشىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ، 6- ئاينىڭ باشلىرىغا قەدەر تۇر تەكلىپنامىسىنى سۇچىلىق تارمىقىنىڭ تەكشۈرۈشىدىن ئۆتكۈزدى، 1- باسقۇچلۇق قۇرۇلۇشنىڭ ئالدىنقى مەزگىللىك تەييارلىق خىزمەتلىرى ئومۇمىيۈزلۈك باشلاندى.

8- بەش يىللىق پىلان مەزگىلى باشلىنىش بىلەن مەركەز شىنجاڭغا سالىدىغان مەبلەغنى كۆپەيتكەن، جۈملىدىن نۆقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرىگە 1994- يىلى مەركەز سالىدىغان مەبلەغنىڭ 85 پىرسەنتى، 1995- يىلى 105 پىرسەنتى ئەمەلىيلەشكەندى، بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 30 نۆقتىلىق قۇرۇلۇشقا 12 مىليارد يۈەن ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇنىڭغا مەركەزنىڭ سالغىنى 5 مىليارد 690 مىليون يۈەن بولۇپ، 47 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ، پايدىلىنىلغان چەت ئەل مەبلىغى 3 مىليارد 470 مىليون يۈەن بولۇپ 28.9 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ، يەرلىكنىڭ سالغىنى 2 مىليارد 840 مىليون يۈەن بولۇپ، 23.7 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ.

ئۈرۈمچى شەھىرىدە بۇ يىل بېكىتىن ياسىلىۋاتقان، ئۆزگەرتىپ ياسىلىۋاتقان، كېڭەيتىلىۋاتقان يول 13 بولۇپ، ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 25 كىلومېتر، قۇرۇلۇش كۆلىمى 300 مىڭ كۋادرات مېتر، بۇ يوللار 8- ئاينىڭ ئاخىردا پۈتىدۇ.

سۈرەتتە: ياسىلىۋاتقان «غەربىي قاراماي» يولى

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ ۋېيجۇن فوتوسى

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ جنايى ئىشلار دەۋا قانۇنى

(بەشى ئۆتكەن ساندا)

127-ماددا جنايەت گۇماندارلىقىدىن ئون يىللىق قاماق جازاسىدىن يۇقىرى جازا ھۆكۈم قىلىنىش ئېھتىمالى بولغان، مۇشۇ قانۇننىڭ 126-ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە ئۇزارتىلغان سۈرۈك ئىچىدىمۇ تەھقىقلەشنى ئىنكاسلاشتۇرۇشقا بولمىغانلىرىنى ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، بۈاستە قازاشلىق شەھەرلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ تەستىقى ياكى قارارى بىلەن يەنە ئىككى ئاي ئۇزارتىشقا بولىدۇ.

128-ماددا تەھقىقلەش جەريانىدا باشقا مۇھىم جنايىتى بارلىقى سېزىلگەن جنايەت گۇماندارلىرىدىن تەھقىقلىنىدىغانلىرىنىڭ قاماپ تۇرۇلۇش سۈرۈكى مۇشۇ قانۇننىڭ 124-ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە شۇ جنايىتى سېزىلگەن كۈندىن باشلاپ قايتا ھېسابلىنىدۇ.

ھەقىقىي ئىسىم فامىلىسى، تۇرار جايىنى دەپ بەرمىگەنلىكتىن، كىملىكى ئېنىق بولمىغان جنايەت گۇماندارلىرىنىڭ تەھقىقلەش يۈزىسىدىن قاماپ تۇرۇش سۈرۈكى ئۇلارنىڭ كىملىكى ئېنىقلانغان كۈندىن باشلاپ ھېسابلىنىدۇ، لېكىن ئۇلارنىڭ جنايى قىلمىشىنى تەھقىقلەپ، دەلىل - ئىسپات ئېلىشنى توختىتىشقا بولمايدۇ. جنايەت پاكىتى ئېنىق، دەلىل - ئىسپاتى ئىشەنچلىك ۋە تولۇق بولغانلىرى ئۆزى مەلۇم قىلغان ئىسىم فامىلىسى بويىچە خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ تەكشۈرۈپ ئەيىبلىشىگە ئۆتكۈزۈپ بېرىلسىمۇ بولىدۇ.

129 - ماددا جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى تەھقىقلەپ ئاياغلاشتۇرغان دېلولاردا جنايەت پاكىتى ئېنىق، دەلىل - ئىسپاتى ئىشەنچلىك ۋە تولۇق بولۇشى ھەمدە ئەيىبلەش پىكرىنامىسى يېزىپ، دېلو ماتېرىياللىرى ۋە دەلىل - ئىسپاتلار بىلەن بىللە تەڭ دەرىجىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ تەكشۈرۈپ قارار قىلىشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىلىشى لازىم.

130-ماددا تەھقىقلەش جەريانىدا، جنايى جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۈرۈشكە تېگىشلىك ئەمەلىي مەلۇم بولغان جنايەت گۇماندارىنىڭ دېلوسىنى بىكار قىلىش كېرەك؛ جنايەت گۇماندارى قولغا ئېلىنغان بولسا، قويۇپ بېرىش گۇۋاھنامىسى بېرىپ، دەرھال قويۇپ بېرىش ھەمدە قولغا ئېلىشنى تەستىقلىغان خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ئۇقتۇرۇش كېرەك.

10 - پاراگراف خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ بۇاستە قوبۇل قىلغان دېلولارنى تەھقىقلىشى

131 - ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ بۇاستە قوبۇل قىلغان دېلولارنى تەھقىقلىشىگە مۇشۇ بابتىكى بەلگىلىمىلەر تەتبىقلىنىدۇ.

132-ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى بۇاستە قوبۇل قىلغان دېلولاردا مۇشۇ قانۇننىڭ 60-ماددىسىدا، 61-ماددىسىنىڭ 4-، 5-تارماقچىسىدا بەلگىلەنگەن ئەھۋال بولۇپ، جنايەت گۇماندارىنى قولغا ئېلىشقا، توختىتىپ قويۇشقا توغرا كەلسە، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى قارار قىلىدۇ، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئىجرا قىلىدۇ.

133-ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى بۇاستە قوبۇل قىلغان دېلودىكى توختىتىپ قويۇلغۇچىنى توختىتىپ قويۇلغاندىن كېيىنكى 24 سائەت ئىچىدە سوراق قىلىشى كېرەك. توختىتىپ قويۇشقا تېگىشلىك ئەمەلىي مەلۇم بولغانلارنى قويۇپ بېرىش گۇۋاھنامىسى بېرىپ، دەرھال قويۇپ بېرىشى شەرت. قولغا ئېلىشقا تېگىشلىك بولسىمۇ، دەلىل - ئىسپاتلىرى تولۇق بولمىغانلىرىنى توختىتىپ قويۇلغۇچىنى توختىتىپ قويۇلغاندىن كېيىنكى 24 سائەت ئىچىدە يۇقىرى خەلق سوراق قىلىشى كېرەك. توختىتىپ قويۇشقا تېگىشلىك ئەمەلىي مەلۇم بولغانلارنى قويۇپ بېرىش گۇۋاھنامىسى بېرىپ، دەرھال قويۇپ بېرىشى شەرت.

تۇتقۇن قىلىنىشى كېرەك. تولۇقلاپ تەھقىقلەش ئىككى قېتىم بىلەنلا چەكلىنىدۇ. دېلو تولۇقلاپ تەھقىقلىنىپ خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ئۆتكۈزۈپ بېرىلگەندىن كېيىن، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش سۈرۈكىنى قايتا ھېسابلايدۇ.

تولۇقلاپ تەھقىقلەنگەن دېلولاردىن خەلق تەپتىش مەھكىمىسى يەنىلا دەلىل - ئىسپاتى تولۇق ئەمەس، ئەيىبلەش شەرتىگە توشمايدۇ، دەپ ھېسابلىغىنى ئۇستىدە ئەيىبلىمەسلىك قارارى چىقارسا بولىدۇ.

141 - ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جنايەت گۇماندارلىرىدىن جنايەت پاكىتلىرى ئېنىق، دەلىل - ئىسپاتلىرى راست ۋە تولۇق، قانۇن بويىچە جنايى جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتە قىلىشقا تېگىشلىك، دەپ ھېسابلىغىنى ئۇستىدە ئەيىبلەش قارارى چىقىرىپ، سوت ئىشلىرىنى باشقۇرۇش تەۋەلىكى توغرىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئەيىبلىشى لازىم.

142 - ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جنايەت گۇماندارلىرىدىن مۇشۇ قانۇننىڭ 15-ماددىسىدا بەلگىلەنگەن ئەھۋالنىڭ بىرى بارلىرى ئۇستىدە ئەيىبلىمەسلىك قارارى چىقىرىشى لازىم.

خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جنايى قىلمىشى يېنىك بولۇپ، جنايى ئىشلار قانۇنىدىكى بەلگىلىمە بويىچە جنايى جازا ھۆكۈم قىلىش زۆرۈر بولمىغانلار ياكى جنايى جازا كەچۈرۈم قىلىنىدىغانلار ئۇستىدە ئەيىبلىمەسلىك قارارى چىقارسا بولىدۇ.

خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئەيىبلىمەسلىك قارارى چىقارغان دېلودا تەھقىقلەش جەريانىدا تۇتۇپ قېلىنغان، توڭلىتىلغان پۇل - مالنى تۇتۇپ قېلىش، توڭلىتىشنىمۇ بىكار قىلىشى لازىم. ئەيىبلىمەيدىغانلاردىن مەمۇرىي جازا بېرىش، مەمۇرىي چارە كۆرۈش ياكى قانۇنغا خىلاپ تاپاۋەتنى مۇسادىرە قىلىش زۆرۈر بولغانلىرىنى خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تەپتىشلىك پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئالاقدار مەسئۇل ئورگانىنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىشى لازىم. ئالاقدار مەسئۇل ئورگان بىر تەرەپ قىلىش نەتىجىسىنى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ۋاقتىدا ئۇقتۇرۇشى لازىم.

143 - ماددا ئەيىبلىمەسلىك قارارىنى ئوچۇق ئېلان قىلىش ھەمدە ئەيىبلىمەسلىك قارارنامىسىنى ئەيىبلەنمىگۈچىگە ۋە ئۇ تۇرۇشلۇق ئورۇنغا يەتكۈزۈپ بېرىش لازىم. ئەيىبلەنمىگۈچى قاماقتا بولسا، دەرھال قويۇپ بېرىش لازىم.

144 - ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئەيىبلەشكە ئۆتكۈزۈپ بەرگەن دېلو ئۇستىدە ئەيىبلىمەسلىك قارارى چىقارسا، ئەيىبلىمەسلىك قارارنامىسىنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىغا يەتكۈزۈپ بېرىشى لازىم. جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئەيىبلىمەسلىك قارارىدا خاتالىق بار دەپ ھېسابلسا، قايتا قاراپ چىقىشنى تەلەپ قىلسا بولىدۇ، پىكرى قوبۇل قىلىنمىسا، بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە قايتا تەكشۈرۈشكە سۇنسا بولىدۇ.

145 - ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى بار دېلو ئۇستىدە ئەيىبلىمەسلىك قارارنامىسى چىقارغاندا، كېيىن ھۆكۈم چىقىرىشى كېرەك، كېڭەشمە سوت چىگىش، مۇرەككەپ ۋە چوڭ دېلولار ئۇستىدە قارار چىقىرىش قېيىن دەپ ھېسابلسا، كېڭەشمە سوت مەھكىمە باشلىقىنىڭ قارارى بىلەن سوت ھەيئىتىنىڭ مۇزاكىرە قىلىپ قارار قىلىشىغا سۇنىدۇ. سوت ھەيئىتىنىڭ قارارىنى كېڭەشمە سوت ئىجرا قىلىشى كېرەك.

ئىككىنچى باب 1 - سوت تەرتىپى

1 - پاراگراف ئەيىبلەنگەن دېلولار

150 - ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى ئەيىبلەنگەن دېلولارنى تەكشۈرگەندىن كېيىن، ئەيىبنامىدە جنايەت پاكىتلىرى ئېنىق ئەيىبلەنگەن ھەمدە دەلىل - ئىسپاتلار مۇندەرىجىسى، گۇۋاھچىلار ئىسىملىكى ۋە ئاساسىي دەلىل - ئىسپاتلارنىڭ كۆپەيتىلگەن نۇسخىسى ياكى سۈرىتى يوللانغانلىرىنى سوت ئېچىپ سوت قىلىش توغرىسىدا قارار چىقىرىشى لازىم.

151 - ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى سوت ئېچىپ سوت قىلىشنى قارار قىلغاندىن كېيىن، تۆۋەندىكى ئىشلارنى قىلىدۇ:

(1) كېڭەشمە سوت ئەزالىرىنى بېكىتىش؛

(2) خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ ئەيىبنامىسىنىڭ كۆچۈرمىسىنى كېچىككەندە سوت ئېچىشتىن ئون كۈن ئىلگىرى جاۋابكارغا يەتكۈزۈش؛ ئاقلىغۇچى تاپىغان جاۋابكارلارغا ئاقلىغۇچى تاپسا بولىدىغانلىقىنى ئۇقتۇرۇپ قويۇش ياكى زۆرۈر تېپىلغاندا، قانۇن ياردىمى مەجبۇرىيىتىنى ئۇستىگە ئالغان ئادۋوكاتنى ئاقلىغۇچىلىققا بەلگىلەپ بېرىش؛

(3) سوت ئېچىش ۋاقتى ۋە ئورنىنى سوت ئېچىشتىن ئۇچ كۈن ئىلگىرى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ئۇقتۇرۇش؛

(4) دەۋالاشقۇچىلارنى چاقىرتىش، ئاقلىغۇچى، دەۋا ۋەكالەتچىسى، گۇۋاھچى، باھالىغۇچى ۋە تەرجىمانغا ئۇقتۇرۇش قىلىش، چاقىرىق قەغىزى ۋە ئۇقتۇرۇشنى كېچىككەندە سوت ئېچىشتىن ئۇچ كۈن ئىلگىرى يەتكۈزۈپ بېرىش؛

(5) ئوچۇق سوت قىلىنىدىغان دېلولاردا سوت ئېچىشتىن ئۇچ كۈن ئىلگىرى ذېلو مەزمۇنى، جاۋابكارنىڭ ئىسىم فامىلىسى، سوت ئېچىش ۋاقتى ۋە ئورنىنى ئالدىن ئېلان قىلىش؛

يۇقىرىقى پائالىيەتلەر خاتىرىلەپ قويۇلىدۇ، ئۇنىڭغا سوتچى خادىملار ۋە پۈتۈكچى ئىمزا قويىدۇ.

152 - ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى بىرىنچى سوت دېلوسىنى ئوچۇق سوت قىلىش لازىم. ئەمما دۆلەتنىڭ مەخپىيەتلىگە ياكى شەخسنىڭ نومۇسىغا تاقىلىدىغان دېلو ئوچۇق سوت قىلىنمايدۇ.

يېشى 14 تىن ئاشقان، 16 گە توشمىغان قۇرامغا يەتمىگەن باللار جنايەت دېلولىرى بىردەك ئوچۇق سوت قىلىنمايدۇ. يېشى 16 دىن ئاشقان، 18 گە توشمىغان قۇرامغا يەتمىگەن باللارنىڭ جنايەت دېلوسىمۇ ئادەتتە ئوچۇق سوت قىلىنمايدۇ.

ئوچۇق سوت قىلىنمايدىغان دېلونىڭ ئوچۇق سوت قىلىنماسلىقىدىكى سەۋەبلەر شۇ سوتنىڭ ئۆزىدە ئېلان قىلىنىشى كېرەك.

يېگى مادديي ئىسپاتنى ئالدۇرۇشنى، باھالاش ياكى ئېنىقلاش ئىشىنى يېڭىباشتىن ئېلىپ بېرىشنى ئىلتىماس قىلىشقا ھوقۇقلۇق.

سوت يۇقىرىقى ئىلتىماسلارغا قوشۇلىدىغان - قوشۇلمايدىغانلىقى ھەققىدە قارار چىقىرىشى كېرەك.

160- ماددا ئەيىبلىگۈچى، دەۋالاشقۇچى ۋە ئاقلىغۇچى، دەۋا ۋەكالەتچىسى باش سوتچىنىڭ رۇخسىتىنى ئېلىپ، دەلىل - ئىسپات ۋە دېلو ئەھۋالى ئۇستىدە پىكىر بايان قىلسا ھەم مۇنازىرىلەشسە بولىدۇ. باش سوتچى مۇنازىرىنىڭ ئايلاشقانلىقىنى ئېلان قىلغاندىن كېيىن، جاۋابكار ئاخىرقى پىكرىنى بايان قىلىشقا ھوقۇقلۇق.

161 - ماددا سوتتا سوت قىلىش جەريانىدا، دەۋا ئىشتىراكچىلىرى ياكى سىرتتىن قاتنىشىپ ئاڭلىغۇچىلاردىن سوت تەرتىپىگە خىلاپلىق قىلغانلارنى باش سوتچى ئاگاھلاندۇرۇپ توسۇشى كېرەك. گەپ ئاڭلىمىغانلار سوتتىن قوغلاپ چىقىرىۋېتىلسە بولىدۇ؛ قىلمىشى ئېغىر بولغانلارغا 1000 يۈەندىن تۆۋەن مەمۇرىي جەرىمانە قويۇلىدۇ ياكى 15 كۈندىن تۆۋەن توختىتىپ قويۇش جازاسى بېرىلىدۇ. مەمۇرىي جەرىمانە قويۇش، توختىتىپ قويۇشنى مەھكىمە باشلىقىغا تەستىقلىتىش شەرت. جازالانغۇچىلاردىن مەمۇرىي جەرىمانە قويۇش، توختىتىپ قويۇش قارارىغا قايىل بولمىغانلىرى بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىگە قايتا قاراپ چىقىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ. قايتا قاراپ چىقىش مەزگىلىدە ئىجرا توختىتىلمايدۇ.

سوتتا توپلىشىپ جەدەل چىقارغان، سوتقا ھېسىپ كىرگەن ياكى ئەدلىيە خادىملىرىغا ياكى دەۋا ئىشتىراكچىلىرىغا ھاقارەت قىلغان، بوھتان چاپلىغان، تەھدىت سالغان، ئۇلارنى ئۇرغانلاردىن سوت تەرتىپىنى ئېغىر دەرىجىدە قالايمىقانلاشتۇرۇپ جنايەت شەكىللەندۈرگەنلىرى قانۇن بويىچە جنايى جاۋابكارلىققا تارتىلىدۇ.

162 - ماددا جاۋابكار ئاخىرقى پىكرىنى بايان قىلىپ بولغاندىن كېيىن، باش سوتچى سوتنىڭ توختىتىپ تۇرۇلىدىغانلىقىنى ئېلان قىلىدۇ، كېڭەشمە سوت باھالاپ ئېنىقلانغان پاكىت، دەلىل - ئىسپاتلارغا ۋە قانۇندىكى مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن، تۆۋەندىكىدەك ھۆكۈم چىقىرىدۇ:

(1) دېلو پاكىتى ئېنىق، دەلىل - ئىسپاتى راست ۋە تولۇق بولۇپ، جاۋابكارنىڭ جنايىتى بارلىقى قانۇن بويىچە مۇقىملاشتۇرۇلسا، جنايىتى بار دەپ ھۆكۈم چىقىرىدۇ؛

(2) جاۋابكارنىڭ جنايىتى يوقلۇقى قانۇن بويىچە مۇقىملاشتۇرۇلسا، جنايەتسىز دەپ ھۆكۈم چىقىرىدۇ؛

(3) دەلىل - ئىسپات تولۇق بولمىسا، جاۋابكارنىڭ جنايىتى بارلىقىنى مۇقىملاشتۇرغىلى بولمىسا، دەلىل - ئىسپات تولۇق ئەمەس، ئەيىبلەنگەن جنايەتكە توشمايدۇ، جنايەتسىز دەپ ھۆكۈم چىقىرىدۇ.

163 - ماددا ھۆكۈم پۈتۈنلەي ئوچۇق ئېلان قىلىنىدۇ.

ھۆكۈم سوتنىڭ ئۆزىدە ئېلان قىلىنغانلاردا ھۆكۈمنامە دەۋالاشقۇچىلارغا ۋە ئەيىبلىگۈچى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە بەش كۈن ئىچىدە يەتكۈزۈپ بېرىلىشى لازىم؛ ھۆكۈم قارەللىك ئېلان

بولغانلارنى قويۇپ بېرىش كۆۋاھنامىسى بېرىلىپ، دەرھال قويۇپ بېرىلىشى شەرت.
قولغا ئېلىشقا تېگىشلىك بولسىمۇ، دەلىل - ئىسپاتلىرى تولۇق بولمىغانلىرىنى
بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېچىكتۈرمەي ياكى تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئالسا
بولىدۇ.

134 - ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى بۇ ئاستە قويۇلغان قىلغان دېلودىكى توختىتىپ قويۇلغۇچىنى قولغا ئېلىشقا تېگىشلىك دەپ ھېسابلىسا، ئون كۇن ئىچىدە قارار چىقىرىشى كېرەك. بۇ مۇددەت ئىچىدە قولغا ئېلىنىشى قارار قىلىش ۋاقتى بىر كۈندىن تۆت كۈنگىچە ئۇزارتىلسا بولىدۇ. قولغا ئېلىشقا تېگىشلىك بولمىغانلارنى دەرھال قويۇپ بېرىشى كېرەك؛ داۋالىنىش تەقەققلەشكە تېگىشلىك بولغانلار ھەمدە بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىش، تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئېلىش شەرتىگە توشىدىغانلارنى قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىشى ياكى تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئېلىشى كېرەك.

135 - ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تەقەققلەپ ئىياغلاشتۇرغان دېلو ئۇستىدە ئەيىبلەش - ئەيىبلىمەسلىك ياكى دېلونى بىكار قىلىش قارارى چىقىرىدۇ.

ئۇچىنچى باب ئەيىبلەش

136 - ماددا ئەيىبلەشكە تېگىشلىك دېلولارنىڭ ھەممىسىدە خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تەكشۈرۈپ قارار چىقىرىدۇ.

137 - ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى دېلو تەكشۈرگەندە مۇنۇلارنى ئېنىقلاپ چىقىشى شەرت:

(1) جىنايەت پاكىتلىرى ۋە قىلمىشنىڭ ئېنىق بولغان - بولمىغانلىقى، دەلىل - ئىسپاتلارنىڭ راست ۋەتولۇق بولغان - بولمىغانلىقى، جىنايەتخارا كتېرى ۋە جىنايەت نامىنىڭ توغرا بېكىتىلگەن - بېكىتىلمىگەنلىكى؛

(2) چۇشۇپ قالغان جىنايەت ۋە جىنايى جاۋابكارلىقى سۈرۈشتۈرۈلمەيدىغانلار قاتارىغا كىرىدىغان - كىرمەيدىغانلىقى؛

(3) جىنايى جاۋابكارلىقى سۈرۈشتۈرۈلمەيدىغانلار قاتارىغا كىرىدىغان - كىرمەيدىغانلىقى؛

(4) قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسىنىڭ بار - يوقلۇقى؛

(5) تەقەققلەش پائالىيىتىنىڭ قانۇنلۇق بولغان - بولمىغانلىقى.

138 - ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئەيىبلەشكە ئۆتكۈزۈپ بەرگەن دېلولار ئۇستىدە بىر ئاي ئىچىدە قارار چىقىرىپ بولۇشى كېرەك، چوڭ ۋە مۇرەككەپ دېلولارنىڭكىنى يېرىم ئاي ئۇزارتىشقا بولىدۇ.

خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تەكشۈرۈپ ئەيىبلىگەن دېلونىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكى ئۆزگەرگەن بولسا، تەۋەلىكى ئۆزگەرگەندىن كېيىنكى تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش سۈرۈكى خەلق تەپتىش مەھكىمىسى دېلونى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ ھېسابلىنىدۇ.

139 - ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى دېلونى تەكشۈرگەندە، جىنايەت گۇماندارلاردىن سوتتا سورىشى، زىيانكەشلىككە ئۆچرىغۇچى، جىنايەت گۇمانداری ۋە زىيانكەشلىككە ئۆچرىغۇچى ھاۋالە قىلغان كىشىنىڭ پىكرىنى ئاڭلىشى لازىم.

140 - ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى دېلو تەكشۈرگەندە، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىدىن سوتتا كېرەكلىك دەلىل - ئىسپات ماتېرىياللىرىنى بېرىشنى تەلەپ قىلسا بولىدۇ.

خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تەكشۈرگەن دېلولاردىن تولۇقلاپ تەھقىقلەشكە توغرا كەلگەنلىرىنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنىڭ تولۇقلاپ تەھقىقلىشىگە قايتۇرىسمۇ، ئۆزى تەھقىقلىسمۇ بولىدۇ.

تولۇقلاپ تەھقىقلىنىدىغان دېلونى تولۇقلاپ تەھقىقلەش بىر ئاي ئىچىدە

قىلىنمايسلىقىدىكى سەۋەبلەر شۇ سوتنىڭ ئۆزىدە ئېلان قىلىنىشى كېرەك.

153 - ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى ئەيىبلەنگەن دېلونى سوت قىلغاندا، جەلق تەپتىش مەھكىمىسى سوتقا ئادەم قاتناشتۇرۇپ، ئەيىبلەشنى قوللىشى كېرەك، ئەمما مۇشۇ قانۇننىڭ 175- ماددىسىدىكى بەلگىلىمىگە بىنائەن ئاددىي تەرتىپ قوللىنىلغانلىرىدا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى سوتقا ئادەم قاتناشتۇرمىسمۇ بولىدۇ.

154 - ماددا سوت ئاچقاندا، باش سوتچى دەۋالاشقۇچىلارنىڭ ھازىر بولغان - بولمىغانلىقىنى تەكشۈرۈپ كۆرىدۇ، دېلو مەزمۇنىنى ئېلان قىلىدۇ؛ كېڭەشمە سوت ئەزالىرى، پۇتۇكچى، ئەيىبلىگۈچى، ئاقلىغۇچى، دەۋا ۋەكالەتچىسى، باھالىغۇچى ۋە تەرجىمانىنىڭ ئىسملىكىنى ئېلان قىلىدۇ؛ دەۋالاشقۇچىلارغا ئۇلارنىڭ كېڭەشمە سوت ئەزالىرى، پۇتۇكچى، ئەيىبلىگۈچى، باھالىغۇچى ۋە تەرجىمانىنىڭ چەتلەپ قىلىنىشى ئۈلتىماس قىلىشقا ھوقۇقلۇق ئېكەنلىكىنى ئۇقتۇرىدۇ؛ جاۋابكارغا ئاقلىنىشقا ھوقۇقلۇق ئېكەنلىكىنى ئۇقتۇرىدۇ.

155 - ماددا ئەيىبلىگۈچى سوتتا ئەيىبنامىنى ئوقۇپ ئۆتكەندىن كېيىن، جاۋابكار، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ئەيىبنامىدە ئەيىبلەنگەن جىنايەت ئۇستىدە پىكىر بايان قىلسا بولىدۇ، ئەيىبلىگۈچى جاۋابكاردىن سوئال سورىسا بولىدۇ.

زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى، قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسىدىكى دەۋاگەر، ئاقلىغۇچى ۋە دەۋا ۋەكالەتچىسى باش سوتچىنىڭ رۇخسىتىنى ئېلىپ، جاۋابكارغا سوئال سورىسا بولىدۇ.

سوتچى خادىملار جاۋابكاردىن سوئال سورىسا بولىدۇ.

156 - ماددا گۇۋاھچى گۇۋاھلىقتىن ئۆتىدىغان چاغدا، سوتچى خادىملار ئۇنىڭغا راست گەپ قىلىش كېرەكلىكىنى، قەستەن يالغان گۇۋاھلىق بەرسە ياكى جىنايەت دەللىلىرىنى يوشۇرسا، قانۇن جاۋابكارلىقىغا تارتىلىدىغانلىقىنى ئۇقتۇرۇپ قويۇشى كېرەك. ئەيىبلىگۈچى، دەۋالاشقۇچى ۋە ئاقلىغۇچى، دەۋا ۋەكالەتچىسى باش سوتچىنىڭ رۇخسىتىنى ئېلىپ گۇۋاھچىدىن ۋە باھالىغۇچىدىن سوئال سورىسا بولىدۇ. باش سوتچى سوئالنىڭ مەزمۇنىنى دېلوغا مۇناسىۋەتسىز دەپ ھېسابلىسا، سوئال سوراشنى توسۇشى كېرەك.

سوتچى خادىملار گۇۋاھچى ۋە باھالىغۇچىدىن سوئال سورىسا بولىدۇ.

157 - ماددا ئەيىبلىگۈچى، ئاقلىغۇچى سوتتا ماددىي ئىسپاتلارنى كۆرسىتىپ دەۋالاشقۇچىلارغا تونۇتۇشى كېرەك، سوتقا كەلمىگەن گۇۋاھچىلارنىڭ گۇۋاھلىق سۆزىنىڭ خاتىرىسى، باھالىغۇچىنىڭ باھالاش خۇلاسىسى، ئېنىقلاش خاتىرىسىنى ۋە دەلىل - ئىسپات بولىدىغان باشقا ماتېرىياللارنى سوتتا ئوقۇپ ئۆتۈشى لازىم، سوتچى خادىملار ئەيىبلىگۈچى، دەۋالاشقۇچى ۋە ئاقلىغۇچى، دەۋا ۋەكالەتچىسىنىڭ پىكرىنى ئېلىشى كېرەك.

158 - ماددا سوتتا سوت قىلىش جەريانىدا، كېڭەشمە سوت دەلىل - ئىسپاتلاردىن گۇمان قىلسا، سوتنى توختىتىپ تۇرۇشنى ئېلان قىلىپ، دەلىل - ئىسپاتلارنى تەكشۈرۈپ ئەمەلىيلەشتۈرسە بولىدۇ.

خەلق سوت مەھكىمىسى دەلىل - ئىسپاتلارنى تەكشۈرۈپ ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە ئېنىقلسا، تەكشۈرسە، تۇتۇپ قالسا، باھالسا، سۈرۈشتۈرسە ۋە توكلىتىپ قويسا بولىدۇ.

159 - ماددا سوتتا سوت قىلىش جەريانىدا، دەۋالاشقۇچىلار ۋە ئاقلىغۇچى، دەۋا ۋەكالەتچىسى يېڭى گۇۋاھچىنى سوتقا كەلتۈرۈشنى،

145 - ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى بار دېلو ئۇستىدە ئەيىبلىمەسلىك قارارنامىسى چىقارغاندا، ئەيىبلىمەسلىك قارارنامىسىنى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىغا يەتكۈزۈپ بېرىشى لازىم. زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى قايىل بولمىسا، قارارنامىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن يەتتە كۈن ئىچىدە بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ئەرز سۇنۇپ، ئەيىبلەشنى تەلەپ قىلسا بولىدۇ. خەلق تەپتىش مەھكىمىسى قايتا تەكشۈرۈش قارارىنى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىغا ئۇقتۇرۇپ قويۇشى كېرەك. خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئەيىبلىمەسلىك قارارىنى كۆچكە ئىگە قىلسا، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسىگە دەۋا قىلسا بولىدۇ. زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ئەرز سۇنمايى، خەلق سوت مەھكىمىسىگە بۇ ئاستە دەۋا قىلسىمۇ بولىدۇ. خەلق سوت مەھكىمىسى دېلونى قوبۇل قىلغاندىن كېيىن، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى مۇناسىۋەتلىك دېلو ماتېرىياللىرىنى خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئۆتكۈزۈپ بېرىشى كېرەك.

146 - ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ مۇشۇ قانۇننىڭ 142 - ماددىسىنىڭ 2 - تارمىقىدىكى بەلگىلىمە بويىچە چىقارغان ئەيىبلىمەسلىك قارارىغا ئەيىبلەنمىگۈچى قايىل بولمىسا، قارارنامىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن يەتتە كۈن ئىچىدە خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ئەرز سۇنسا بولىدۇ. خەلق تەپتىش مەھكىمىسى قايتا تەكشۈرۈش ھەققىدە قارار چىقىرىپ، ئەيىبلەنمىگۈچىگە ئۇقتۇرۇشى، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنمۇ ئەۋەتىپ بېرىشى كېرەك.

ئۇچىنچى قىسىم سوت قىلىش
بىرىنچى باب سوت تەشكىلاتى

147 - ماددا ئاساسىي قائىدە خەلق سوت مەھكىمىسى ۋە ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى بىرىنچى سوت دېلوسىنى ئۇچ سوتچىدىن ياكى سوتچى ۋە خەلق زاسداتېلى بولۇپ ئۇچ كىشىدىن كېڭەشمە سوت ئۇيۇشتۇرۇپ سوت قىلىشى لازىم، لېكىن ئاساسىي قائىدە خەلق سوت مەھكىمىسى ئاددىي تەرتىپنى قوللىنىدىغان دېلونى بىرلا سوتچى ئۆز ئالدىغا سوت قىلسا بولىدۇ.

يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى ۋە ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى بىرىنچى سوت دېلوسىنى ئۇچتىن يەتتىگىچە سوتچى ياكى ئۇچتىن يەتتىگىچە سوتچى ۋە خەلق زاسداتېلىدىن كېڭەشمە سوت ئۇيۇشتۇرۇپ سوت قىلىشى لازىم.

خەلق زاسداتېللىرى خەلق سوت مەھكىمىسىدە ۋەزىپە ئىجرا قىلىشتا سوتچىلار بىلەن باراۋەر ھوقۇققا ئىگە.

خەلق سوت مەھكىمىسى نارازىلىق ۋە ئېتىراز دېلولىرىنى ئۇچتىن بەشكىچە سوتچىدىن كېڭەشمە سوت ئۇيۇشتۇرۇپ سوت قىلىدۇ.

كېڭەشمە سوت ئەزالىرىنىڭ سانى تاق بولۇشى لازىم.

مەھكىمە باشلىقى ياكى كوللېگىيە باشلىقى سوتچىلاردىن بىرىنى كېڭەشمە سوتقا باش سوتچى قىلىپ بەلگىلەيدۇ. مەھكىمە باشلىقى ياكى كوللېگىيە باشلىقى دېلونى سوت قىلىشقا قاتناشقاندا ئۆزى باش سوتچى بولىدۇ.

148 - ماددا كېڭەشمە سوتتا باھالىغاندا پىكىر ئېختىلاپى تۇغۇلۇپ قالسا، كۆپ سانلىقنىڭ پىكرى بويىچە قارار چىقىرىش لازىم، ئەمما ئاز سانلىقنىڭ پىكرى خاتىرىگە يېزىپ قويۇلۇشى كېرەك. باھالاش خاتىرىسىگە كېڭەشمە سوت ئەزالىرى ئىمزا قويىدۇ.

149 - ماددا كېڭەشمە سوت سوت ئاچقان ھەمدە باھالىغاندىن

دەۋالاشقۇچىلارغا ۋە ئەيىبلىگۈچى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە بەش كۈن ئىچىدە يەتكۈزۈپ بېرىلىشى لازىم؛ مۇكۇم قەرەللىك ئېلان قىلىنىدىغانلىرىدا مۇكۇمنامە ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن دەۋالاشقۇچىلارغا ۋە ئەيىبلىگۈچى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە دەرھال يەتكۈزۈپ بېرىلىشى لازىم.

164 - ماددا مۇكۇمنامىگە كېڭەشمە سوت ئەزالىرى ۋە پۇتۇكچى ئىمزا قويۇشى ھەمدە نارازىلىق ئەرز بېرىلىدىغان مۇھلەت ۋە سوت مەھكىمىسى ئېنىق بېرىلىشى لازىم.

165 - ماددا سوتتا سوت قىلىش جەريانىدا، سوت قىلىشقا تەسىر يەتكۈزىدىغان تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرى كۆرۈلسە، سوت قىلىش ۋاقتى ئۇزارتىلسا بولىدۇ:

(1) يېڭى گۇۋاھچىلارغا سوتقا كېلىشنى ئۇقتۇرۇشقا، يېڭى ماددىي ئىسپاتلارنى ئالدۇرۇشقا، يېڭىباشتىن باھالاش ياكى ئېنىقلاشقا توغرا كەلسە؛

(2) تەپتىش خادىملىرى ئەيىبلەنگەن دېلونى تولۇقلاپ تەھقىقلەش زۆرۈرىيىتى بارلىقىنى سېزىپ تەكلىپ قويسا؛

(3) دەۋالاشقۇچىلار چەتنەپ تۇرۇشنى ئېلتىماس قىلغانلىقتىن سوتنى داۋاملاشتۇرغىلى بولمىسا.

166 - ماددا مۇشۇ قانۇننىڭ 165 - ماددىسىنىڭ 2 - تارماقچىسىدىكى بەلگىلىمىگە بىنائەن سوت قىلىش ۋاقتى ئۇزارتىلغان دېلولارنى خەلق تەپتىش مەھكىمىسى بىر ئاي ئىچىدە تولۇقلاپ تەھقىقلەپ بولۇشى كېرەك.

167 - ماددا پۇتۇكچى سوتتىكى بارلىق سوتلاش پائالىيىتىنى خاتىرىلەيدۇ، خاتىرىنى باش سوتچى كۆرۈپ چىققاندىن كېيىن، ئۇنىڭغا باش سوتچى بىلەن پۇتۇكچى ئىمزا قويىدۇ.

گۇۋاھچىنىڭ سوت خاتىرىسىگە يېزىلغان گۇۋاھلىق سۆزلىرى سوتتا ئوقۇپ ئۆتۈلدۇ ياكى كۆرۈشكە بېرىلىدۇ. گۇۋاھچى خاتالىق يوقلۇقىنى ئېتىراپ قىلغاندىن كېيىن ئۇنىڭغا ئىمزا قويىدۇ ياكى تامغىسىنى باسىدۇ.

سوت خاتىرىسى دەۋالاشقۇچىلارنىڭ كۆرۈشكە بېرىلىشى ياكى ئۇلارغا ئوقۇپ بېرىلىشى لازىم. دەۋالاشقۇچىلار خاتىرىگە چۈشمەي قالغان ياكى خاتا يېزىلىپ قالغان يەرلەر بار دەپ قارىسا، تولۇقلاپ قويۇشنى ياكى تۈزىتىپ قويۇشنى تەلەپ قىلسا بولىدۇ. دەۋالاشقۇچىلار خاتالىق يوقلۇقىنى ئېتىراپ قىلغاندىن كېيىن، خاتىرىگە ئىمزا قويۇشى ياكى تامغىسىنى بېسىشى لازىم.

168 - ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى ئەيىبلەنگەن دېلونى سوت قىلغاندا، ئۇنىڭ ھۆكۈمنى شۇ دېلو قوبۇل قىلىنغاندىن كېيىنكى بىر ئاي ئىچىدە ئېلان قىلىشى، كېچىكتۈرمەي بىر يېرىم ئايدىن ئاشۇرۇۋەتمەسلىكى كېرەك. مۇشۇ قانۇننىڭ 126 - ماددىسىدا بەلگىلەنگەن ئەھۋاللارنىڭ بىرى كۆرۈلسە، ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، بۇ ئاستە قاراشلىق شەھەرلىك يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ تەستىقى ياكى قارارى بىلەن يەنە بىر ئاي ئۇزارتىسا بولىدۇ.

خەلق سوت مەھكىمىسى باشقۇرۇش تەۋەلىكىنى ئۆزگەرتكەن دېلونىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكى ئۆزگەرتىلگەندىن كېيىنكى سوت قىلىنىش سۈرۈكى خەلق سوت مەھكىمىسى دېلونى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ ھېسابلىنىدۇ.

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

(بېشى 2 - بەتتە)

خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تولۇقلاپ تەھقىقلەيدىغان دېلولار تولۇقلاپ تەھقىقلىنىپ خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئۆتكۈزۈپ بېرىلگەندىن كېيىن، سوت قىلىش سۈرۈكىنى خەلق سوت مەھكىمىسى يېڭىباشتىن ھېسابلايدۇ.

169 - ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ دېلونى سوت قىلىشتا قانۇندا بەلگىلەنگەن دەۋا تەرتىپىگە خىلاپلىق قىلغانلىقىنى بايقىسا، خەلق سوت مەھكىمىسىگە تۈزىتىش ھەققىدە پكىر بېرىشكە ھوقۇقلۇق.

2 - پاراگراف بۇيۇستە دەۋا دېلولىرى

170 - ماددا بۇيۇستە دەۋا دېلولىرى تۆۋەندىكى دېلولارنى تۈز ئىچىگە ئالىدۇ:

(1)دەۋا قىلغاندىلا سوربلىدىغان دېلولار؛

(2) زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى دەللل - ئىسپات كۆرسىتىپ ئىسپاتلىغان يېنىك جىنايى ئىشلار دېلولىرى؛

(3)زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ئۆزىنىڭ جىسمانىي ھوقۇقى ۋە مال - مۈلۈك ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز قىلغان جاۋابكارنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقىنى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈشكە تېگىشلىك ئىكەنلىكىنى دەلىل - ئىسپات كۆرسىتىپ ئىسپاتلىغان، ئەمما جامائەت خەۋپسىزلىكى ئۇرگۈنى ياكى خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جىنايى جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۈرمىگەن جاۋابكارلارنىڭ دېلولىرى.

171 - ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى بۇيۇستە دەۋا دېلولىرىنى تەكشۈرگەندىن كېيىن، تۆۋەندىكى ئەھۋاللارغا ئاساسەن بىر تەرەپ قىلىدۇ:

(1) جىنايەت پاكىتلىرى ئېنىق، دەلىل - ئىسپاتلىرى تولۇق دېلولارنى سوت ئېچىپ، سوت قىلىدۇ؛

(2) بۇيۇستە دەۋا دېلولىرىدىن جىنايەت پاكىتلىرى كەمچىل بولغانلىرى ئۇستىدە، بۇيۇستە دەۋا قىلغۇچى تولۇقلاپ دەلىل - ئىسپات كۆرسەتمىسە، بۇيۇستە دەۋا قىلغۇچىنى دەۋادىن كېچىشكە كۆندۈرىدۇ ياكى كېسىم بىلەن رەت قىلىدۇ.

بۇيۇستە دەۋا قىلغۇچىلاردىن قانۇن بويىچە ئىككى قېتىم چاقىرتىلغاندا ئورۇنسىز سەۋەب كۆرسىتىپ سوتقا كەلمىگەنلىرى ياكى سوتنىڭ رۇخسىتىسىز ئارىلىقتا سوتتىن چېقىپ كەتكەنلىرىنى دەۋادىن كەچكەنلەر قاتارىدا بىر تەرەپ قىلىدۇ.

سوتنا سوت قىلىش جەريانىدا، سوتچى خادىملار دەلىل - ئىسپاتتىن گۇمان قىلىپ، تەكشۈرۈپ ئەھمىيلىشتۇرۇشنى زۆرۈر تاپسا، مۇشۇ قانۇننىڭ 158 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمنى تەتبىقلايدۇ.

172 - ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى بۇيۇستە دەۋا دېلولىرىنى مۇرەسسە قىلسا بولىدۇ؛ بۇيۇستە دەۋا قىلغۇچى ھۆكۈم ئېلان قىلىنىشتىن ئىلگىرى جاۋابكار بىلەن ئۆزى كېلىشۈالسىمۇ ياكى دەۋادىن كەچسىمۇ بولىدۇ. مۇشۇ قانۇننىڭ 170 - ماددىسىنىڭ 3 - تارماقچىسىدا بەلگىلەنگەن دېلولار مۇرەسسە قىلىنمايدۇ.

173 - ماددا بۇيۇستە دەۋا دېلولىرىدىكى جاۋابكارلار دەۋا جەريانىدا بۇيۇستە دەۋا قىلغۇچىلارغا قارشى دەۋا قىلسا بولىدۇ. بۇيۇستە دەۋا قىلىش ھەققىدىكى بەلگىلىمىلەر قارشى دەۋا قىلىشقىمۇ تەتبىقلىنىدۇ.

قانۇنىي ۋەكالەتچىلىرى يەرلىك ھەر دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ بىرىنچى سوت ھۆكۈمى ۋە كېسىمىنىڭ قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسى قىسمى ئۈستىدە نارازلىق ئەرزى پەرسە بولىدۇ.

جاۋابكارنى نارازلىق ئەرزى بېرىش ھوقۇقىدىن ھەرقانداق باھانە بىلەن مەھرۇم قىلىشقا بولمايدۇ.

181 - ماددا يەرلىك ھەر دەرىجىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىلىرى تەڭ دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ بىرىنچى سوت ھۆكۈمى ۋە كېسىمىدە ھەقىقەتەن خاتالىق بار دەپ ھېسابلىسا، بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئېغىز ئارقىلىق ياكى يازما شەكىلدە ئىلتىماس بېرىپ ئۆتۈنۈش قىلالايدۇ.

182 - ماددا زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىلار ۋە ئۇلارنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىلىرىدىن يەرلىك ھەر دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ بىرىنچى سوت ھۆكۈمىگە قايىل بولمىغانلىرى ھۆكۈمنامىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن بەش كۈن ئىچىدە خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ ئېتىراز بىلدۈرۈشىنى ئىلتىماس قىلىشقا ھوقۇقلۇق. خەلق تەپتىش مەھكىمىسى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىلار ۋە ئۇلارنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىلىرىنىڭ ئىلتىماسنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن بەش كۈن ئىچىدە ئېتىراز بىلدۈرۈش - بىلدۈرمەسلىك ھەققىدە قارار چىقىرىشى ھەمدە ئىلتىماس قىلغۇچىغا جاۋاب بېرىشى لازىم.

183 - ماددا ھۆكۈمگە قايىل بولمىغانلارنىڭ نارازلىق ئەرزى بېرىش ۋە ئېتىراز بىلدۈرۈش سۈرۈكى ئون كۈن بولىدۇ، كېسىمگە قايىل بولمىغانلارنىڭ نارازلىق ئەرزى بېرىش ۋە ئېتىراز بىلدۈرۈش سۈرۈكى بەش كۈن بولىدۇ، سۈرۈك ھۆكۈمنامە ۋە كېسىمنامە تاپشۇرۇۋېلىنغان كۈننىڭ ئەتىسىدىن باشلاپ ھېسابلىنىدۇ.

184 - ماددا جاۋابكار، بۇيۇستە دەۋا قىلغۇچى، قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسىدىكى دەۋاگەر ۋە جاۋابكار ئەسلى سوت قىلغان خەلق سوت مەھكىمىسى ئارقىلىق نارازلىق ئەرزى بەرسە، ئەسلى سوت قىلغان خەلق سوت مەھكىمىسى نارازلىق ئەرزىنى ئۈچ كۈن ئىچىدە دېلو ۋە دەللل - ئىسپاتلار بىلەن بىللە ئۆزىدىن بىر دەرىجىدە يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئۆتكۈزۈپ بېرىشى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، نارازلىق ئەرزىنىڭ كۆچۈرمىسىنى تەڭ دەرىجىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ۋە دەۋالاشقۇچى قارشى تەرەپكە بېرىشى لازىم.

جاۋابكار، بۇيۇستە دەۋا قىلغۇچى، قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسىدىكى دەۋاگەر ۋە جاۋابكار ئىككىنچى سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسىگە بۇيۇستە نارازلىق ئەرزى بەرسە، ئىككىنچى سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى ئۇنى ئەسلى سوت قىلغان خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ تەڭ دەرىجىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ۋە دەۋالاشقۇچى قارشى تەرەپكە ئۈچ كۈن ئىچىدە ئەۋەتىشى لازىم.

185 - ماددا يەرلىك ھەر دەرىجىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىلىرى تەڭ دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ بىرىنچى سوت ھۆكۈمى ۋە كېسىمگە ئېتىراز بىلدۈرمەكچى بولسا، ئېتىرازنامىسىنى ئەسلى سوت قىلغان خەلق سوت مەھكىمىسى ئارقىلىق سۈنۈشى ھەمدە ئېتىرازنامىسىنىڭ كۆچۈرمىسىنى ئۆزىدىن بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە يوللاپ بېرىشى لازىم، ئەسلى سوت قىلغان خەلق سوت مەھكىمىسى ئېتىرازنامىنى دېلو ۋە دەللل - ئىسپاتلار بىلەن بىللە ئۆزىدىن بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئۆتكۈزۈپ بېرىشى ھەمدە ئېتىرازنامىنىڭ كۆچۈرمىسىنى دەۋالاشقۇچىلارغا بېرىشى لازىم.

تۇغقىنى نارازلىق ئەرزى بەرگەن دېلونى سوت قىلغاندا، جاۋابكارغا بېرىلىدىغان جىنايى جازانى ئېغىرلاشتۇرۇۋېتىشكە بولمايدۇ.

خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئېتىراز بىلدۈرگەن ياكى بۇيۇستە دەۋا قىلغۇچىلار نارازلىق ئەرزى بەرگەن دېلولار يۇقىرىقى تارماقتىكى بەلگىلىمىنىڭ چەكلىمىسىگە ئۇچرىمايدۇ.

191 - ماددا ئىككىنچى سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى بىرىنچى سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ سوت قىلىشىدا قانۇندا بەلگىلەنگەن دەۋا تەرتىپىگە خىلاپ تۇۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرى بارلىقىنى سەزسە، ئەسلى ھۆكۈمنى كېسىم ئارقىلىق كۆچتىن قالدۇرۇپ، دېلونى ئەسلى سوت قىلغان خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ قايتا سوت قىلىشىغا قايتۇرۇشى لازىم:

(1)مۇشۇ قانۇندىكى ئۇچۇق سوت قىلىشقا دائىر بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىنغان بولسا؛

(2) چەتلەپ تۇرۇش تۈزۈمىگە خىلاپلىق قىلىنغان بولسا؛

(3) دەۋالاشقۇچىلار قانۇندا بەلگىلەنگەن دەۋا ھوقۇقىدىن مەھرۇم قىلىنغانلىقتىن ياكى ئۇلارنىڭ بۇ ھوقۇقى چەكلەنگەنلىكتىن، ئادىل سوت قىلىشقا تەسىر يېتىش ئېھتىمالى بولسا؛

(4)سوت تەشكىلاتىنىڭ ئۇيۇشتۇرۇلۇشى قانۇنغا ئۇيغۇن بولمىسا؛

(5)قانۇندا بەلگىلەنگەن دەۋا تەرتىپىگە خىلاپ باشقا ئەھۋاللار بولغانلىقتىن، ئادىل سوت قىلىشقا تەسىر يېتىش ئېھتىمالى بولسا.

192 - ماددا ئەسلى سوت قىلغان خەلق سوت مەھكىمىسى قايتا سوت قىلىشقا قايتۇرۇلغان دېلونى باشقىدىن كېڭەشمە سوت ئۇيۇشتۇرۇپ، بىرىنچى سوت تەرتىپى بويىچە سوت قىلىشى لازىم. قايتا سوت قىلغاندىن كېيىن چىقىرىلغان ھۆكۈم ئۈستىدە مۇشۇ قانۇننىڭ 180 -، 181 - ۋە 182 - ماددىلىرىدىكى بەلگىلىمىلەرگە بىنائەن نارازلىق ئەرزى بېرىشكە ۋە ئېتىراز بىلدۈرۈشكە بولىدۇ.

193 - ماددا ئىككىنچى سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى بىرىنچى سوتنىڭ كېسىمگە قايىل بولماي بېرىلگەن نارازلىق ئەرز ياكى ئېتىرازنى تەكشۈرگەندىن كېيىن، مۇشۇ قانۇننىڭ 189 -، 191 - ۋە 192 - ماددىلىرىدىكى بەلگىلىمىلەردىن پايدىلىنىپ، ئەھۋالنى پەرقلەندۈرۈپ، نارازلىق ئەرز ۋە ئېتىرازنى كېسىم ئارقىلىق رەت قىلىشى ياكى ئەسلىدىكى كېسىمنى كۆچتىن قالدۇرۇشى، ئۆزگەرتىشى لازىم.

194 - ماددا ئىككىنچى سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى ئەسلى سوت قىلغان خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ قايتا سوت قىلىشىغا قايتۇرغان دېلونىڭ سوت قىلىنىش سۈرۈكىنى ئەسلى سوت قىلغان خەلق سوت مەھكىمىسى قايتۇرۇلغان دېلونى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ يېڭىباشتىن ھېسابلايدۇ.

195 - ماددا ئىككىنچى سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى نارازلىق ئەرزى بېرىلگەن ياكى ئېتىراز بىلدۈرۈلگەن دېلونى سوت قىلىشتا مۇشۇ بابتا بەلگىلەنگەن تەرتىپكە ئاساسلانغاندىن تاشقىرى، بىرىنچى سوت تەرتىپى تەۋرىسىدىكى تەستەقلىشىغا سۈنۈشى لازىم. يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى ئۆلۈم جازاسى ھۆكۈم قىلىشقا قوشۇلمىغانلىرىنى ئۆزى ئالدۇرۇپ سوت قىلسا ياكى قايتا سوت قىلىشقا قايتۇرۇۋەتسە بولىدۇ.

يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى بىرىنچى سوتنا ئۆلۈم جازاسى ھۆكۈم قىلغان دېلودىن جاۋابكارى نارازلىق ئەرزى بەرمىگەنلىرىنى ۋە ئىككىنچى سوتنا ئۆلۈم جازاسى ھۆكۈم قىلغان دېلونى ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ تەستەقلىشىغا سۈنۈشى لازىم.

201 - ماددا ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى ئۆلۈم جازاسى بېرىپ ئىككى يىل كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىشقا ھۆكۈم قىلغان دېلونى يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى تەستىقلايدۇ.

202 - ماددا ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى ئۆلۈم جازاسى دېلوسىنى تەكشۈرۈپ تەستەقلاشتا، يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى ئۆلۈم جازاسى كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىنىدىغان دېلونى تەكشۈرۈپ تەستەقلاشتا، ئۇنچ نەپەر سوتچىدىن كېڭەشمە سوت ئۇيۇشتۇرۇشى لازىم.

بەشىنچى باب سوت نازارەتچىلىكى تەرتىبى

203 - ماددا دەۋالاشقۇچىلار ۋە ئۇلارنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىلىرى، يېقىن تۇغقانلىرىنىڭ ئەرزى تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرىگە ئۇيغۇن كەلسە، خەلق سوت مەھكىمىسى قايتا سوت قىلىشى كېرەك؛

(1) ئەسلى ھۆكۈم ۋە كېسىمدە بېكىتىلگەن پاكىتلاردا ھەقىقەتەن خاتالىق بارلىقىنى ئىسپاتلايدىغان يېڭى دەلىل - ئىسپات تېپىلسا؛

(2) جىنايەت بېكىتىش ۋە جازا ئۆلچەشتە ئاساسلانغان دەلىل - ئىسپاتلار راست بولمىسا، تولۇق بولمىسا ياكى دېلو پاكىتلىرىنى ئىسپاتلايدىغان ئاساسىي دەلىل - ئىسپاتلار بىر - بىرىگە زىت بولسا؛

(3) ئەسلى ھۆكۈم ۋە كېسىمدە قانۇننىڭ تەتبىقلىنىشىدا ھەقىقەتەن خاتالىق بولسا؛

(4) سوتچى خادىملار شۇ دېلونى سوت قىلىشتا خىيانەت قىلىپ، پارا ئېلىپ، نەپسانىيەتچىلىك قىلىپ، قانۇننى بۇزۇپ ھۆكۈم، كېسىم چىقارغان بولسا.

205 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ باشلىقى شۇ مەھكىمىنىڭ كۆچىگە ئېگە بولغان ھۆكۈم ۋە كېسىملىرىدە پاكىتلارنى بېكىتىش ياكى قانۇننى تەتبىقلاش جەھەتتە ھەقىقەتەن خاتالىق بارلىقىنى سەزسە، سوت ھەيئىتىنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا سۈنۈشى شەرت.

ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى ھەر دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ قانۇن كۆچىگە ئېگە بولغان ھۆكۈم ۋە كېسىمدە، يۇقىرى دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىسى تۆۋەن دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ قانۇن كۆچىگە ئېگە بولغان ھۆكۈم ۋە كېسىمدە ھەقىقەتەن خاتالىق بارلىقىنى سەزسە، دېلونى ئالدۇرۇپ سوت قىلىشقا ياكى تۆۋەن دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىسىنى قايتا سوت قىلىشقا بۇيرۇشقا ھوقۇقلۇق.

بۇاسىتە دەۋا قىلغۇچىلارغا قارشى دەۋا قىلسا بولىدۇ. بۇاسىتە دەۋا قىلىش ھەققىدىكى بەلگىلىمىلەر قارشى دەۋا قىلىشقىمۇ تەتبىقلىنىدۇ.

3 - پاراگراف ئاددىي تەرتىپ

174 - ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى تۆۋەندىكى دېلولاردا ئاددىي تەرتىپنى قوللانسا، ئۇنى بىرلا سوتچى سوت قىلسا بولىدۇ:

(1)قانۇن بويىچە ئۇچ يىلدىن تۆۋەن مۇددەتلىك قاماق جازاسى، تۆتۈپ تۇرۇپ ئەمگەككە سېلىش جازاسى، رېجىمغا ئېلىش جازاسى ھۆكۈم قىلىنىش، جەرىمانە قويۇش جازاسى ئايرىم ھۆكۈم قىلىنىش ئېھتىمالى بولغان، ئەيىبلەنگەن دېلولاردىن پاكىتى ئېنىق، دەلىل - ئىسپاتى تولۇق بولغان، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئاددىي تەرتىپنى قوللىنىشنى تەكلىپ قىلغان ياكى ماقۇل كۆرگەن دېلو؛

(2)دەۋا قىلغاندىلا سورىلىدىغان دېلو؛

(3)زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى دەۋا قىلغان، دەلىل - ئىسپات كۆرسىتىپ ئىسپاتلىغان يېنىك جىنايى ئىشلار دېلوسى.

175 - ماددا ئەيىبلەنگەن دېلو ئاددىي تەرتىپ بويىچە سوت قىلىنغاندا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى سوتقا قاتنىشىشقا ئادەم ئەۋەتمىسمۇ بولىدۇ. جاۋابكار ئەيىبلەنگەن جىنايەت ئۇستىدە پىكرىنى بايان قىلسا ۋە ئۆزىنى ئاقلىسا بولىدۇ. خەلق تەپتىش مەھكىمىسى قاتنىشىشقا ئادەم ئەۋەتكەن سوتتا، جاۋابكار ۋە ئۇنىڭ ئاقلىغۇچىسى سوتچى خادىملارنىڭ رۇخسىتىنى ئېلىپ، ئەيىبلىگۈچى بىلەن مۇنازىرىلەشسە بولىدۇ.

176 - ماددا بۇاسىتە دەۋا دېلوسى ئاددىي تەرتىپ بويىچە سوت قىلىنغاندا، دەۋانامە ئوقۇپ ئۆتۈلگەندىن كېيىن جاۋابكار ۋە ئۇنىڭ ئاقلىغۇچىسى سوتچى خادىملارنىڭ رۇخسىتىنى ئېلىپ، بۇاسىتە دەۋا قىلغۇچى ۋە ئۇنىڭ دەۋا ۋەكالەتچىسى بىلەن مۇنازىرىلەشسە بولىدۇ.

177 - ماددا ئاددىي تەرتىپ بويىچە سوت قىلىنىدىغان دېلو مۇشۇ بابنىڭ 1 - پاراگرافىدىكى جاۋابكاردىن سوئال سوراش، گۇۋاھچىدىن ۋە باھالىغۇچىدىن گەپ سوراش، دەلىل - ئىسپات كۆرسىتىش، سوتتا مۇنازىرىلىشىش تەرتىپى توغرىسىدىكى بەلگىلىمىلەرنىڭ چەكلىمىسىگە ئۇچرىمايدۇ. لېكىن ھۆكۈم ئېلان قىلىنىشتىن ئىلگىرى جاۋابكارنىڭ ئاخىرقى پىكرىنى ئاڭلاش كېرەك.

178 - ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى ئاددىي تەرتىپ بويىچە سوت قىلىنىدىغان دېلونى قوبۇل قىلغاندىن كېيىن 20 كۈن ئىچىدە سوت قىلىپ ئايلاشتۇرۇشى لازىم.

179 - ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى سوت قىلىش جەريانىدا ئاددىي تەرتىپ بويىچە سوت قىلسا مۇۋاپىق بولمايدىغانلىقىنى سەزگەن دېلونى مۇشۇ بابنىڭ 1 - پاراگرافى ياكى 2 - پاراگرافىدىكى بەلگىلىمە بويىچە قايتا سوت قىلىشى لازىم.

ئۈچىنچى باب ئىككىنچى سوت تەرتىپى

180 - ماددا جاۋابكار، بۇاسىتە دەۋا قىلغۇچى ۋە ئۇنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسىدىن يەرلىك ھەر دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ بىرىنچى سوت ھۆكۈمى ۋە كېسىمگە قايىل بولمىغانلىرى بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىگە يازما ياكى ئاغزاكى نارازىلىق ئەرزى بېرىشكە ھوقۇقلۇق. جاۋابكارنىڭ ئاقلىغۇچىسى ۋە يېقىن تۇغقانلىرى جاۋابكارنىڭ ماقۇللۇقىنى ئېلىپ نارازىلىق ئەرزى بەرسە بولىدۇ.

قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسىدىكى دەۋالاشقۇچىلار ۋە ئۇلارنىڭ

ئېتىراز نامىنى دېلو ۋە دەلىل - ئىسپاتلار بىلەن بىللە ئۆزىدىن بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسگە ئۆتكۈزۈپ بېرىشى ھەمدە ئېتىراز نامىنىڭ كۆچۈرمىسىنى دەۋالاشقۇچىلارغا بېرىشى لازىم.

يۇقىرى دەرىجىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئېتىراز بىلدۈرۈش مۇۋاپىق ئەمەس دەپ ھېسابلىسا، تەڭ دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىسىدىن ئېتىراز نامىنى قايتۇرۇۋالسا ھەمدە تۆۋەن دەرىجىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسگە ئۇقتۇرۇش قىلسا بولىدۇ.

186 - ماددا ئىككىنچى سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى بىرىنچى سوت ھۆكۈمىدە پاكىتلارنىڭ بېكىتىلىشى ۋە قانۇننىڭ تەتبىقلىنىشىنى نارازىلىق ئەرز ياكى ئېتىراز دائىرىسىدە چەكلىنىپ قالماي ئەتراپلىق تەكشۈرۈپ كۆرۈشى لازىم.

بىرلىشپ ئۆتكۈزۈلگەن جىنايەت دېلوسىدىكى جاۋابكارلاردىن بىر قىسىملا نارازىلىق ئەرزى بەرگەن بولسا، پۈتۈن دېلونى تەكشۈرۈپ بىراقلا بىر تەرەپ قىلىش لازىم.

187 - ماددا ئىككىنچى سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى نارازىلىق ئەرزى بېرىلگەن دېلونى كېڭەشمە سوت ئۇيۇشتۇرۇپ، سوت ئېچىپ سوت قىلىشى لازىم. كېڭەشمە سوت دېلو كۆرۈش، جاۋابكاردىن سوئال سوراش، باشقا دەۋالاشقۇچىلار، ئاقلىغۇچىلار ۋە دەۋا ۋەكالەتچىلىرىنىڭ پىكرىنى ئاڭلاش ئارقىلىق، پاكىتى ئېنىق دەپ ھېسابلىغانلىرىنى سوت ئاچماي سوت قىلسىمۇ بولىدۇ. خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئېتىراز بىلدۈرگەن دېلونى ئىككىنچى سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى سوت ئېچىپ سوت قىلىشى لازىم.

ئىككىنچى سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى نارازىلىق ۋە ئېتىراز دېلوسىنى شۇ دېلو يۈز بەرگەن جايغا ياكى ئەسلى سوت قىلغان خەلق سوت مەھكىمىسى تۇرۇشلۇق جايغا بېرىپ سوت ئېچىپ سوت قىلسا بولىدۇ.

188 - ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئېتىراز بىلدۈرگەن دېلودا ياكى ئىككىنچى سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى سوت ئېچىپ سوت قىلىنغان ئەيىبلەنگەن دېلودا تەڭ دەرىجىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسى سوتقا ئادەم قاتناشتۇرۇشى لازىم. ئىككىنچى سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى سوت ئېچىشتىن ئون كۈن ئىلگىرى خەلق تەپتىش مەھكىمىسگە دېلونى كۆرۈپ چىقىشنى ئۇقتۇرۇشى شەرت.

189 - ماددا ئىككىنچى سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى بىرىنچى سوتنىڭ ھۆكۈمىگە قايىل بولماي نارازىلىق ئەرزى بېرىلگەن، ئېتىراز بىلدۈرۈلگەن دېلونى سوت قىلغاندىن كېيىن، تۆۋەندىكى ئەھۋاللار بويىچە بىر تەرەپ قىلىشى لازىم:

(1)ئەسلى ھۆكۈمدە پاكىتنى بېكىتىش ۋە قانۇننى تەتبىقلاش توغرا، جازا ئۆلچەش مۇۋاپىق بولغان بولسا، نارازىلىق ئەرزى ياكى ئېتىرازنى كېسىم ئارقىلىق رەت قىلىپ، ئەسلى ھۆكۈمنى كۈچكە ئىگە قىلىش؛

(2) ئەسلى ھۆكۈمدە پاكىتنىڭ بېكىتىلىشىدە خاتالىق بولمىسمۇ، قانۇننى تەتبىقلاشتا خاتالىق بولسا ياكى جازا ئۆلچەش مۇۋاپىق بولمىغان بولسا ھۆكۈمنى ئۆزگەرتىش؛

(3) ئەسلى ھۆكۈمدە پاكىتلار ئېنىق بولمىغان ياكى دەلىل - ئىسپاتلار تولۇق بولمىغان بولسا، پاكىتنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلىغاندىن كېيىن ھۆكۈم ئۆزگەرتىلسە بولىدۇ؛ كېسىم ئارقىلىق ئەسلى ھۆكۈمنى كۈچتىن قالدۇرۇپ، دېلو ئەسلى سوت قىلغان خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ قايتا سوت قىلىشىغا قايتۇرۇلسىمۇ بولىدۇ.

190 - ماددا ئىككىنچى سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى جاۋابكار ياكى ئۇنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسى، ئاقلىغۇچىسى، يېقىن

مەھكىمىسى نارازىلىق ئەرزى بېرىلگەن ياكى ئېتىراز بىلدۈرۈلگەن دېلونى سوت قىلغاندىن كېيىن ئېتىراز نامىنى تەرتىپكە ئاساسلانغاندىن تاشقىرى، بىرىنچى سوت تەرتىپى توغرىسىدىكى بەلگىلىمىلەردىن پايدىلىنىدۇ.

196-ماددا ئىككىنچى سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى نارازىلىق ۋە ئېتىراز دېلوسىنى قوبۇل قىلغاندىن كېيىن، بىر ئاي ئىچىدە سوت قىلىپ ئايلاشتۇرۇشى، كېچىكتۈرمەي بىر يېرىم ئايدىن ئاشۇرۇۋەتمەسلىكى كېرەك. مۇشۇ قانۇننىڭ 126 - ماددىسىدا بەلگىلەنگەن ئەھۋاللاردىن بىرى كۆرۈلسە، ئاپتونوم رايونلۇق، بۇاسىتە قارالىدىق شەھەرلىك يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ تەستىقى ياكى قارارى بىلەن يەنە بىر ئاي ئۇزارتىشقا بولىدۇ، ئەمما ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى قوبۇل قىلغان نارازىلىق ئېتىراز دېلولىرىنىڭكىنى ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى قارار قىلىدۇ.

197 - ماددا ئىككىنچى سوتنىڭ ھۆكۈمى ۋە كېسىمى شۇنىڭدەك ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ ھۆكۈمى ۋە كېسىمى ئاخىرقى ھۆكۈم ۋە كېسىم بولىدۇ.

198 - ماددا جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ۋە خەلق سوت مەھكىمىسى جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكارلىنىڭ تۆتۈپ قېلىنغان ۋە توڭلىتىلغان پۇل - مال-لىرىنى ۋە ئۇنىڭ ئۆسۈمىنى كېيىن تەكشۈرۈش ئۈچۈن ئوبدان ساقلىشى لازىم. ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ ئىشلىتىۋېلىشىغا ياكى ئۆز ئالدىغا نېرى - بېرى قىلۇېتىشگە يول قويۇلمايدۇ. زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىنىڭ قانۇنىي مال - مۈلكى ۋاقتىدا قايتۇرۇپ بېرىلىشى لازىم. چەكلەنگەن بۇيۇملار ياكى ئۇزاققىچە ساقلىغىلى بولمايدىغان بۇيۇملارنى دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرى بويىچە بىر تەرەپ قىلىش كېرەك.

دەلىل - ئىسپات قىلىپ ئىشلىتىلىدىغان نەرسىلەرنى دېلوغا قوشۇپ ئۆتكۈزۈپ بېرىش لازىم، ئۆتكۈزۈپ بەرگىلى بولمايدىغانلىرىنىڭ تىزىملىكى ۋە سۈرىتىنى ياكى ئىسپات بولىدىغان باشقا ھۆججەتلەرنى دېلوغا قوشۇپ ئۆتكۈزۈپ بېرىش كېرەك.

خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ ھۆكۈمى كۆچكە ئىگە بولغاندىن كېيىن، ئۆتۈپ قېلىنغان، توڭلىتىلغان زاكى پۇل - زاكى مال ھەم ئۇنىڭ ئۆسۈمىنىڭ قانۇن بويىچە زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىغا قايتۇرۇلغاندىن باشقىلىرى بىردەك مۇسادىرە قىلىنىپ، دۆلەت خەزىنىسىگە تاپشۇرۇلىدۇ.

ئۆتۈپ قېلىنغان، توڭلىتىلغان زاكى پۇل - زاكى مال ۋە ئۇنىڭ ئۆسۈمىنى خىيانەت قىلغان، ئىشلىتىۋالغان ياكى ئاستىرتتىن نېرى - بېرى قىلىۋەتكەن ئەدلىيە خادىملىرىنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۇرۇلىدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرمىگەنلەرگە چارە كۆرۈلىدۇ.

ئۆتىنچى باب ئۆلۈم جازاسىنى قايتا تەستىقلاش تەرتىپى

199 - ماددا ئۆلۈم جازاسىنى ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى تەستىقلايدۇ.

200 - ماددا ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى بىرىنچى سوتتا ئۆلۈم جازاسى ھۆكۈم قىلغان دېلودىن جاۋابكار نارازىلىق ئەرزى بەرمىگەنلىرىنى يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى تەكشۈرۈپ ئىسپات بىلەن ياكى ئىسپاتسىز ياكى ئىسپاتنى ئۆزگەرتىپ ئۆلۈم جازاسى ھۆكۈمىنى ئۆزى ئۆچۈرۈپ تاشلاپ ئۇچ ئاي ئىچىدە ئايلاشتۇرۇشى كېرەك، سۈرۈكىنى ئۇزارتىشقا توغرا كەلگەنلىرىنى ئالتە ئايدىن ئاشۇرۇۋېتىشكە بولمايدۇ.

ئېتىرازنى تاپشۇرۇۋالغان خەلق سوت مەھكىمىسى ئېتىراز بىلدۈرۈلگەن دېلونى سوت نازارەتچىلىكى تەرتىپى بويىچە سوت قىلىشتا، سوت قىلىش سۈرۈكىگە ئالدىنقى تارماقتىكى بەلگىلىمىنى تەتبىقلايدۇ؛ تۆۋەن دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ قايتا سوت قىلىشىغا بويىرۇپ بېرىشكە توغرا كەلسە، ئېتىرازنى تاپشۇرۇۋالغان كۆندىن باشلاپ بىر ئاي ئىچىدە قارار چىقىرىش لازىم، تۆۋەن دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ دېلونى سوت قىلىش سۈرۈكىگە ئالدىنقى تارماقتىكى بەلگىلىمە تەتبىقلىنىدۇ.

تۆتىنچى قىسىم ئىجرا قىلىش

208 - ماددا ھۆكۈم ۋە كېسىم قانۇن كۈچىگە ئىگە بولغاندىن كېيىن ئىجرا قىلىنىدۇ.

تۆۋەندىكى ھۆكۈم ۋە كېسىملەر قانۇن كۈچىگە ئىگە ھۆكۈم ۋە كېسىم بولىدۇ؛

(1) قانۇندا بەلگىلەنگەن سۈرۈك ئىچىدە نارازىلىق ئەرزى بېرىلمىگەن ۋە ئېتىراز بىلدۈرۈلمىگەن ھۆكۈم ۋە كېسىم؛

(2) ئاخىرقى ھۆكۈم ۋە كېسىم؛

(3) ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى ئۆلۈم جازاسى بېرىشنى تەستىقلىغان ھۆكۈم ۋە يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى ئۆلۈم جازاسىنى ئىككى يىل كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىشنى تەستىقلىغان ھۆكۈم.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

پايتەختىمىز مەدەنىيەت ساھەسىدىكىلەر ماۋدۇن تۈمۈرلۇغانلىقىنىڭ 100 يىللىقىنى خاتىرىلىدى

يېغىنغا لى رۇيخۇەن قاتارلىق رەھبەرلەر قاتناشتى، لى تېيىنىڭ سۆز قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 4 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. پايتەختىمىز مەدەنىيەت ساھەسىدىكىلەر بۈگۈن «خەلق» سارىيىغا يىغىلىپ، ئېلىمىزنىڭ ئۇلۇغ ئىنقىلابىي ئەدىبى ماۋدۇن تۇغۇلغانلىقىنىڭ 100 يىللىقىنى خاتىرىلىدى، مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدا شۆھرەت قازانغان بۇ ئۇلۇغ ئەدىبنىڭ ئېلىمىزنىڭ ئىنقىلاب، مەدەنىيەت ئىشلىرىغا قوشقان تۆھپىلىرىنى ياد ئەتتى.

ماۋدۇن (شېن يەنبىڭ) جېجىياڭ تۆلكىسى دۇڭشاڭ ناھىيىسىنىڭ ۋۇجىن بازىرىدا تۇغۇلغان، ئۇ ياشلىق دەۋرىدىن باشلاپلا ۋەتەنپەرۋەرلىك ئىدىيىنىڭ چېنىقتۇرۇشى ۋە ماركسزمنىڭ تەسىرىنى قوبۇل قىلىپ، يېڭى مەدەنىيەت ھەرىكىتى ۋە ئىنقىلابىي ھەرىكەتلەرگە ئاكتىپ قاتناشقان. ماۋدۇن ئېلىمىزنىڭ مەدەنىيەت ھەرىكىتىنىڭ پىشۋاسى، ھازىرقى زامان ئەدەبىياتىنىڭ يول ئاچقۇچىسى ۋە ئۇنىڭغا ئاساس سالغۇچىلارنىڭ بىرى.

يىغىندا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى لى تېيىنىڭ سۆز قىلدى، ئۇ مۇنداق دېدى: ماۋدۇننىڭ تۆھپىسى شانلىق، ئۆچمەيدۇ. بىز ماۋدۇننى داغدۇغىلىق خاتىرىلىگىنىمىزدە؛ ئەڭ مۇھىمى ئۇنىڭ روھىدىن ئۆگىنىشىمىز، ئۇنىڭ قىممەتلىك مىراسلىرىنى تەتقىق قىلىشىمىز ۋە ئۇنىڭغا ۋارىسلىق قىلىشىمىز كېرەك. بىز يەنە ماۋدۇننىڭ ھەقمەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتە چىڭ تۇرۇش، ھەممە ئىشتا ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىش، «سول» چىل ۋە «ئوڭ» چىل خاتا خاھىشلارغا قارشى تۇرۇش، ئەدەبىي ئىجادىيەت قانۇنىيىتىگە ئەمەل قىلىشتەك ئىلمىي پوزىتسىيىسىدىن ئۆگىنىشىمىز؛ ماۋدۇننىڭ ئالىيجانابلىق پەزىلىتى ۋە ئەدەبىي خىسلىتىدىن ئۆگىنىپ، ئىجادىيەت ۋە خىزمىتىمىزگە تولۇق مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن قارىشىمىز كېرەك. ئۇ ئەسەرلىرىنى ئوقۇغاندا ئادەم ئۆزىنى ئۇلۇغ ئىنقىلابىي كۈرەش ئىچىگە ئېلىپ كىرىلگەندەك ھېس قىلىدۇ، ئۇنىڭ ئەسەرلىرى ئادەمنى ئىلگىرىلەشكە ئىلھاملاندۇرىدۇ. بىز ماۋدۇننىڭ ئەسەرلىرىنى ئوقۇش ئارقىلىق ئۇنىڭ ئىنقىلابىي روھىنى ئۆگىنىپ، ئۇنىڭ ئىنقىلابىي ئىدىيىسىنى ئىزچىل ئىزدىنىپ، ئۆگىنىپ، ئىجادىيەت ۋە خىزمىتىمىزگە تولۇق مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن قارىشىمىز كېرەك. ماۋدۇننىڭ ئەسەرلىرىنى ئوقۇش ئارقىلىق يېتەكچىلىك قىلىشىمىز؛ ماۋدۇننىڭ ئەدەبىيات - سەنئەت يېڭى بىخلىرىگە كۆڭۈل بۆلۈش ۋە ئۇنى قوللاش، خەلقنە يېقىنلىشىش، كىشىلەر بىلەن چىقىشىپ ئۆتۈشتەك كەمتەر ۋە مۇلايىم ئۇسلۇبدىن ئۆگىنىپ، ئەدەبىيات - سەنئەت قوشۇنىدا ئىتتىپاقلىشىش، ئىزدىنىشتەك ياخشى ئىستىلىنى بارلىققا كېلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشىمىز كېرەك.

* * *

ئېلانلار

ئاپتونوم رايونلۇق سودا - تېخنىكا ئىشچىلار مەكتىپىدىن كورلا شەھرىلىك «شەرق» مېھمانخانىسىغا يۆتكەپ بېرىلگەن 04545- نومۇرلۇق ئابدۇراخمان مەمەت نامىدىكى، بايىنغولىن ئوبلاستلىق ئۈن زاۋۇتىغا يۆتكەپ بېرىلگەن 04555 - نومۇرلۇق قايىر قۇربان نامىدىكى ئاشلىق، نوپۇس رەسمىيەت قەغىزى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

** ** **

ئۇرۇمچى شەھەر تۆگۈك پەيجۇسوسىدىن كورلا شەھەر قوشئېرىق يېزا باشلانغۇچ مەكتىپىگە يۆتكەپ بېرىلگەن 03584 - نومۇرلۇق ئەخمەت تۇردى نامىدىكى نوپۇس رەسمىيەت قەغىزى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

ماۋزۇ خەۋەرلەر

- پارتىيىنىڭ يۇقىرى، تۆۋەن دەرىجىلىك كادىرلىرىنى تەربىيەلەش، پىتىشتۇرۇش كۈچەيتىلدى
- جۇڭگو خەلق بانكىسى تەدبىر قوللىنىپ، دۆلەتنىڭ چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلىرىغا پۇل مۇئامىلىسى جەھەتتىن مۇلازىملىق قىلىشنى يەنمۇ ياخشىلاشنى قارار قىلدى
- خەلق سوت مەھكىمىلىرى زەھەرلىك چېكىملىك جىنايەتچىلىرىنى قاتتىق جازالىدى
- ئېلىمىزدە سۇ، تۇپراقنى ساقلاش خىزمىتى كەڭ كۆلەمدە قانات يايدۇرۇلۇپ، 200 مىليون مو قاقاسلىق تىزگىنلەندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

مالىيە - ئىقتىساد ئىنتىزامىنى چىڭتىپ، كىرىمنى ئاشۇرۇپ، چىقىمنى تېجەش لازىم

(بېشى 1 - بەتتە)

ئورۇنلارنىڭ پىكاپ يېڭىلىشى ۋە سېتىۋېلىشنى قاتتىق چەكلەش كېرەك. ئۆلچەمنى «سانتانا»دىن ئاشۇرۇۋېتىشكە بولمايدۇ. مائاش «بېرىشكە كاپالەتلىك قىلالمايۋاتقان ۋىلايەت، ئوبلاستلار ھەم شەھەر، ناھىيىلەر ۋە زىيان تارتىۋاتقان كارخانىلارنىڭ بۇ يىل ۋە كېلەر يىل ئىچىدە پىكاپ سېتىۋېلىشىغا بىردەك يول قويۇلمايدۇ. پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ۋە كەسىپىي ئورۇنلاردىكى ھازىرقى ماشىنىلارنى ئەستايىدىل ئېنىقلاش كېرەك. ئومۇمەن ئۆلچەمدىن ۋە شتاتتىن ئېشىپ كەتكەن ماشىنىلارنى ئىشلىتىشكە بىردەك رۇخسەت قىلىنمايدۇ، بۇنداق ماشىنىلار بەلگىلىمە بويىچە بىر تەرەپ قىلىنىدۇ. ھۆكۈمەت ماشىنىسىنى شەخسىي نامدا ئىشلىتىدىغان ئىنتىزامغا خىلاپ قىلمىشلارنى قەتئىي توسۇش كېرەك. ئىككىنچىدىن، يېغىن چىقىمىنى زور كۆچ بىلەن ئازايتىپ، ھەر خىل يېغىن ئېچىشنى قاتتىق تىزگىنلەش كېرەك. ئۇچىنچىدىن، ئىشخانا تېلېفونىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش بىلەن بىللە ئالىملەرگە ھۆكۈمەت پۇل تۆلەيدىغان تېلېفون ئورنىتىشتىمۇ قاتتىق تەكشۈرۈپ تەستىقلاش تۈزۈمىنى يولغا قويۇش ھەمدە تېلېفون ھەققىنى كونترول قىلىش كېرەك. جامائەت خەۋپسىزلىكى، دۆلەت خەۋپسىزلىكى ۋە ئوت ئۆچۈرۈش تارماقلىرىغا ئالاھىدە خىزمەت ئېھتىياجىغا قاراپ قاتتىق تەكشۈرۈپ تەستىقلاش ئارقىلىق ئاز ساندىكى سىمسىز تېلېفون سەپلەپ بېرىشكە بولىدىغانلىقىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر ۋە خىراجىتى مالىيىدىن چىقىرىلىدىغان كەسىپىي ئورۇنلارنىڭ سىمسىز تېلېفون ئورنىتىشغا بىردەك يول قويۇلمايدۇ. تۆتىنچىدىن، ھەر خىل شەكىلدىكى چەت ئەلگە چىقىش پائالىيەتلىرىنى قاتتىق تىزگىنلەپ، رېئال ئەھمىيىتى بولمىغان سىرتقا چىقىپ ئېكسكۇرسىيە قىلىش، كۆزدىن كۆچۈرۈش، ئۆگىنىش ياكى سىستېملار ئوتتۇرىسىدىكى ھەمكارلىق پائالىيەتلىرىنى قەتئىي ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، كاناداندروپكا خىراجىتىنى قاتتىق كونترول قىلىش لازىم. بەشىنچىدىن، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ۋە كەسىپىي ئورۇنلارنىڭ ۋاقىتلىق ئىشچى ئىشلىتىش، دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان خادىملارنى قايتا تەكلىپ قىلىپ ئىشلىتىش ئىشىنى قاتتىق تىزگىنلەش كېرەك. ئالتىنچىدىن، ھۆكۈمەت پۇلغا داۋالىنىش ئىسلاھاتىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ھۆكۈمەت پۇلغا داۋالىنىش خىراجىتىنى كونترول قىلىش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئۆزى تويلۇمايدىغان ئاساسىي قۇرۇلۇش مەبلىغىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، مەبلەغ مەنبەسى ۋە ئاساسىي قۇرۇلۇش كۆلىمى جەھەتتىن ئۆزى توپلىغان ئاساسىي قۇرۇلۇش مەبلىغى سەپلىنمىسىنى تىزگىنلەش كېرەك.

ۋاڭ لېچۈەن سۆزىدە مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: ئاپتونوم رايون ئوتتۇرىغا قويغان مالىيە ئىنتىزامىنى چىڭتىش، كىرىمنى ئاشۇرۇپ، چىقىمنى تېجەشنى كۈچەيتىش تەدبىرلىرىنى ئىزچىللاشتۇرۇشتا مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن كۆزىتىدىغان ۋە تونۇيدىغان بولساق، ئومۇملۇق قارىشىغا ئىگە بولىدىغانلا بولساق، ئاساسىي قاتلام ۋە خەلق ئاممىسىغا رىشتە باغلاشتەك پارتىيەئىلككە ئىگە بولىدىغانلا بولساق بۇ تەدبىرلەرنى تامامەن ئىشقا ئاشۇرغىلى بولىدۇ. يېقىندىن بۇيان بەزى يولداشلىرىمىزنىڭ جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىش قارىشى، ئاممىۋى قارىشى ئاجىزلاپ كەتتى، بەزى يولداشلىرىمىز ئۆزىنى ئەمەلىيەتكە ئۇيغۇن كەلمەگەن ھالدا دېگىز ياقىسىدىكى تەرەققىي قىلغان رايونلار بىلەن تەمىنات، ھالاۋەت ۋە بايۇەتچىلىك جەھەتتە سېلىشتۇرۇۋاتىدۇ. ئۇلار دېگىز بويىدىكىلەر بەھرىمەن بولغاندىن بىز بەھرىمەن بولساق نېمىشقا بولمايدۇ، دەپ قاراپ، ئاممىدىن بارغانسېرى يىراقلىشىپ كېتىۋاتىدۇ. بۇ ئىنتايىن خەتەرلىك. بىزدە ئازراق ئاممىۋى قاراش، ئازراق پارتىيەئىلىك پرىنسىپى، ئازراق پرولېتارىيات ئىدىيىۋى ئېڭى بولسىلا، بۇنداق بۇزۇپ، چېچىپ ئىسراپ قىلىش ئەھۋالىغا قاراپ تۇرالمايمىز، ئاممىنىڭ مەنپەئىتىنى، ئاممىنىڭ كەيپىياتىنى، ئاممىنىڭ ھال - ئەھۋالىنى ھەر ۋاقىت ئېسىمىزدە ساقلىشىمىز كېرەك.

ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دېدى: بىز مۇنداق چىقىمنى تېجەش تەدبىرلىرىنى قوللانساق خىزمەتچىگە تەسىر يېتەمدۇ؟ ھېنگىچە، ئۇنداق بولمايدۇ، ئالىي دەرىجىلىك پىكاپقا ئولتۇرمساق، ھەشەمەتلىك ئۆيلەردە ئولتۇرمساق، «سىمسىز تېلېفون» تۇتمساق، چوڭ يەپ، چوڭ ئىچىش بىلەن شۇغۇللانمساق نورمال خىزمەتنى ئوخشاشلا قانات يايدۇرالايمىز، بەلكى بىز ئامما بىلەن قەلبداش بولغانلىقىمىزدىن، ئاساسىي قاتلامدىكى يولداشلار بىلەن بولغان ئالاقىمىز يېقىن بولغانلىقتىن، خىزمەتتە مۇقەررەر ھالدا تېخىمۇ ھاياتىي كۈچكە، چاقىرىق كۈچىگە ئىگە بولالايمىز، ئۇرلۇق خىزمەتلەرنى تېخىمۇ ياخشى ئىشلىيەلەيمىز، رەھبىرلىك كادىر ئورۇقلۇق پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ غېمىنى يېمەي، خەلقنىڭ غېمىنى يېمەي، پەقەت ئەمەلدار، خوجايىن بولۇشنىلا بىلىسە، پارتىيە ئىستىلى، خەلق رايى، سوتسىيالىزم ئىشلىرى ئەيش - ئىشرەت ۋە شەخسىيەتچىلىك ئۈچىدە نابۇت بولىدۇ. نۆۋەتتە مالىيىدە جىددىيلىك بولۇۋاتقان ۋە قىينىچىلىق كۆرۈلۈۋاتقان ئەھۋالدا بارلىق پارتىيىلىك كادىرلار، بولۇپمۇ رەھبىرلىك كادىرلاردا ئەندىشە ئېگى بولۇشى، ئۇلار ئۆزى ئولاق بولۇپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئىش كۆرۈشى ، ئاقىلىق ھالدا پارتىيىنىڭ، دۆلەتنىڭ، ئاساسىي قاتلامدىكى ئاممىنىڭ دەردىگە يېتىشى، ئۇلارنى غەم - ئەندىشىدىن خالاس قىلىشى لازىم. ئايرىم جايلاردا توسالغۇ كۆرۈلسە، مەۋقەنى تەربىيە بىرىشكە قويۇشمىز كېرەك، ئەگەر توسالغۇ بەك چوڭ بولسا، پاسسىپلىق بىلەن قارشىلىشىدىغانلار بولسا، ئۇلارنىڭ خىزمەت ئورنىنى ئۆزگەرتىپ، ماڭاش تارقىتالمايۋاتقان جايلارغا ئەۋەتىپ، نامرات رايونلاردىكى خەلق ئاممىسىنىڭ قايغا تەربىيىسىنى ئالغۇزۇش لازىم. بەزى تارماقلىرىمىزدىكى كادىرلاردا ئاساسىي قاتلام ئۆچۈن، ئامما ئۆچۈن خىزمەت قىلىش ئېڭى بولمسا، ئۇلار بۇ تارماقلاردا خىزمەت قىلىشقا، رەھبىرلىك كادىر بولۇشقا مۇناسىپ ئەمەس.

ۋاڭ لېچۈەن سۆزىنىڭ ئاخىرىدا مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: بۇ ئىشنى ياخشى تۇتۇشتا، بىرىنچىدىن، تەشۋىقات - تەربىيە ئېلىپ بېرىش، جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىش، تىرىشچان- ئىقتىسادچىل بولۇش ئىدىيىسىنى كەڭ تەشۋىق قىلىش، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مالىيە - ئىقتىساد ئىنتىزامىنى چىڭتىش، كىرىمنى ئاشۇرۇپ، چىقىمنى تېجەش خىزمىتىنى كۈچەيتىشىنىڭ ئەھمىيىتى ۋە بۇ جەھەتتىكى تەدبىرلەرنى تەشۋىق قىلىش ئارقىلىق جەمئىيەتتە جامائەت پىكرى قوزغاپ، ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىپ، بۇلتۇر ھۆكۈمەت پۇلغا يېيىش - ئىچىش شاملىنى توسقانغا ئوخشاش كادىرلار، ئاممىنى بىر نىيەتتە كۈچ چىقىرىپ، بۇ خىزمەتنى ياخشى ئىشلەشكە سەپەرۋەر قىلىش لازىم. ئىككىنچىدىن، تۈزۈم قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، تۈزۈمنىڭ چەكلەش كۈچىنى ئاشۇرۇش كېرەك، پۈرسەتنى قولدىن بەرمەي، ئەزەرىمىزنى يىراقتا تىكىپ، بۇ جەھەتتىكى تۈزۈم قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشىمىز، تۈزۈمۈ ئارقىلىق كىشىلەرنىڭ ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇشىمىز ۋە چەكلىشىمىز لازىم. ئۈچىنچىدىن، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ھەقىقىي تۈتۈپ، ئەمەلىي ئىشلەش كېرەك. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى قەتئىي ئىرادىگە كەلدى. جايلار، تارماقلاردىكى ئاساسلىق رەھبەرلەر مەسئۇلىيەتنى ھەقىقىي ئۈستىگە ئېلىپ، ئۇنى چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش، پاكلىقنى تەشەببۇس قىلىش، پارتىيە ئىستىلىنى ياخشىلاشتىكى مۇھىم ۋەزىپە قاتارىدا تۇتۇشى ھەم ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، ئۆزى ئۈلگە بولۇشى، ھەم ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇددىئاسى بويىچە ئۆز ئورنىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۇرۇپ، تۇرمۇ تۇر، پۇختا، ئەستايىدىل ياخشى تۇتۇشى لازىم. تۆتىنچىدىن، نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىش لازىم. ئاما ۋە جامائەت پىكرىنىڭ نازارەت قىلىش رولىنى جارى قىلدۇرۇش لازىم. ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش، مالىيە، ئىقتىسادىي تەپتىش زىچ ماسلىشىپ، نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈشنى قاتتىق يولغا قويۇشى لازىم. ئاممىنى ئويلايدىغان، ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك - دىيانەتلىك بولغان ئىجابىي تېپلارنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىش، رەھبىرىي كادىرلار ئىچىدىكى ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئۆز كۆڭۈلچىگە چوغ تارتقان، ساھە ئاتوغرا ئىستىلى ئېغىر بولغان، خىيانەتچىلىك قىلغان، چىرىكەن، ئاردىدىن نەپ ئالغان ياكى يۇقىرىنىڭ سىياسىتى بولسا، تۆۋەننىڭ تاقابىل تۇرۇش تەدبىرىنى، دەپ قارشىلاشقان تېپلارنى قەتئىي تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش، خەلقى ئالدىدا ئاشكارىلاش لازىم.

(بېشى 3 - بەتتە)

209 - ماددا بىرىنچى سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى تەرىپىدىن جىنايەتسىز، جىنايى جازا كەچۈرۈم قىلىنىدۇ دەپ ھۆكۈم قىلىنغان جاۋابكار قاماقتا بولسا، ھۆكۈم تېلان قىلىنغاندىن كېيىن دەرھال قويۇپ بېرىلىشى لازىم.

210 - ماددا ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى ئۆلۈم جازاسى بېرىپ دەرھال ئىجرا قىلىش توغرىسىدا چىقارغان ۋە تەستىقلىغان ھۆكۈمنى ئىجرا قىلىش بۈيرۇقىنى ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى ئىمزا قويۇپ چۈشۈرۈشى لازىم.

ئۆلۈم جازاسى بېرىپ ئىككى يىل كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىش ھۆكۈم قىلىنغان جىنايەتچىلەر ئۆلۈم جازاسى كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىنۇاتقان مەزگىلدە قەستەن جىنايەت ئۆتكۈزمىگەن بولسا، ئۆلۈم جازاسىنى كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىش مۇددىتى توشقاندا، جازا ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ئۈنىڭ جازاسىنى يېنىكلىتىش توغرىسىدا يازما پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ كېسىم قىلىشىغا سۇنۇشى كېرەك؛ قەستەن جىنايەت ئۆتكۈزگەن بولسا تەكشۈرۈشتە راستلىقى ئىسپاتلانسا، يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى ئۆلۈم جازاسىنى ئىجرا قىلىشنى ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىگە تەستىقلىتىشى لازىم.

211 - ماددا تۆۋەن دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىسى ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ ئۆلۈم جازاسىنى ئىجرا قىلىش توغرىسىدىكى بۈيرۇقىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، يەتتە كۈن ئىچىدە ئىجرا قىلىشقا تاپشۇرۇشى لازىم. لېكىن، تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرى كۆرۈلسە، ئىجرانى توختىتىشى ھەمدە دەرھال ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىگە دوكلات قىلىشى لازىم، بۇ ھەقتە ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى كېسىم قىلىدۇ:

(1) ئىجرا قىلىشتىن ئىلگىرى، ھۆكۈمدە خاتالىق بولۇش ئېھتىمالى بارلىقى سېزىلسە؛

(2) ئىجرا قىلىشتىن ئىلگىرى جىنايەتچى چوڭ جىنايەت پاكىتىنى پاش قىلغانلىقى ياكى باشقا چوڭ خىزمەت كۆرسەتكەنلىكى ئۈچۈن ھۆكۈمنى ئۆزگەرتىش ئېھتىمالى تۇغۇلسا؛

(3) جىنايەتچى ھامىلدار بولسا.

ئالدىنقى تارماقنىڭ (1) ۋە (2) تارماقچىسىدىكى ئىجرا قىلىشنى توختىتىشقا سەۋەب بولغان ئەھۋاللار تۇغىلەندىن كېيىن، ئۆلۈم جازاسىنى ئىجرا قىلىش بۈيرۇقىنى ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى باشلىقى قايتا ئىمزا قويۇپ چۈشۈرگەندىن كېيىن، ئاندىن ئىجرا قىلىش شەرت؛ ئالدىنقى تارماقنىڭ (3) تارماقچىسىدىكى سەۋەب بىلەن ئىجرا توختىتىلغان بولسا، ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ قانۇن بويىچە ھۆكۈمنى ئۆزگەرتىشى ئۈچۈن مەلۇم قىلىش لازىم.

212 - ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى ئۆلۈم جازاسىنى ئىجرا قىلىشقا تاپشۇرۇشتىن ئىلگىرى، تەك دەرىجىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە جازا مەيدانىنى نازارەت قىلىش ئۈچۈن ئادەم ئەۋەتىش ھەققىدە ئۇقتۇرۇش قىلىشى لازىم.

ئۆلۈم جازاسى ئېتىش ياكى ئۆكۈل سېلىش قاتارلىق ئۇسۇللار بىلەن ئىجرا قىلىنىدۇ.

ئۆلۈم جازاسى جازا مەيدانىدا ياكى بەلگىلەنگەن قاماق ئورنىدا ئىجرا قىلىنسا بولىدۇ.

ئىجرا قوماندانلىق قىلىدىغان سوتچى خادىملار جىنايەتچىنىڭ نەق ئۆزى ئىكەنلىكىنى مۇئەييەنلەشتۈرۈشى، ئۇنىڭ قالدۇرۇپ كېتىدىغان گەپ - سۆزلىرى، ھەت - چەكلىرى بار - يوقلۇقىنى سورىشى، ئاندىن كېيىن ئىجرا قىلغۇچى خادىملارنىڭ ئۆلۈم جازاسىنى ئىجرا قىلىشقا تاپشۇرۇشى لازىم. ئىجرا قىلىش ئالدىدا خاتالىق بولۇشى مۇمكىنلىكى سېزىلسە، ئىجرانى توختىتىپ تۇرۇپ، ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ كېسىم قىلىشىغا يوللاش لازىم.

ئۆلۈم جازاسىنى ئىجرا قىلىش توغرىسىدا ئېلان چىقىرىلىدۇ، سازايى قىلىنمايدۇ.

ئۆلۈم جازاسى ئىجرا قىلىنغاندىن كېيىن، تۆپىدە تۇرغان پۇتۇكچى خاتىرە يېزىشى كېرەك. ئىجرا قىلىشقا تاپشۇرغان خەلق سوت مەھكىمىسى ئۆلۈم جازاسىنىڭ ئىجراسىنى ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىگە مەلۇم قىلىشى لازىم.

ئۆلۈم جازاسى ئىجرا قىلىنغاندىن كېيىن، ئىجرا قىلىشقا تاپشۇرغان خەلق سوت مەھكىمىسى جىنايەتچىنىڭ ئائىلە تەۋەلىرىگە ئۇقتۇرۇش قىلىشى لازىم.

213 - ماددا جىنايەتچىنىڭ جازاسىنى ئىجرا قىلىشقا تاپشۇرغاندا، ئىجرا قىلىشقا تاپشۇرغان خەلق سوت مەھكىمىسى ئالاقىدار قانۇن ھۆججەتلىرىنى تۇرمىگە ياكى باشقا ئىجرا قىلغۇچى ئورگانغا يەتكۈزۈپ بېرىشى كېرەك.

ئۆلۈم جازاسى بېرىپ ئىككى يىل كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىش، مۇددەتسىز قاماق جازاسى، مۇددەتلىك قاماق جازاسى ھۆكۈم قىلىنغان جىنايەتچىلەرنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى جازاسىنى ئىجرا قىلىش ئۈچۈن قانۇن بويىچە تۇرمىگە تاپشۇرۇپ بېرىدۇ. مۇددەتلىك قاماق جازاسى ھۆكۈم قىلىنغان جىنايەتچىلەردىن جازاسىنى ئىجرا قىلىشقا تاپشۇرۇشتىن بۇرۇن قېچىلغان جازا مۇددىتى بىر يىلغا يەتمىگەنلەرنىڭ جازاسىنى سولاقخانا ۋەكالىتەن ئىجرا قىلىدۇ. تۇتۇپ تۇرۇپ ئەمگەككە سېلىش جازاسى ھۆكۈم قىلىنغان جىنايەتچىنىڭ جازاسىنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئىجرا قىلىدۇ.

قۇرامىغا يەتمىگەن جىنايەتچىلەرنىڭ جازاسى قۇرامىغا يەتمىگەن جىنايەتچىلەرنى باشقۇرۇش - تەربىيەلەش ئورنىدا ئىجرا قىلىنىدۇ.

ئىجرا قىلغۇچى ئورگان جىنايەتچىنى ۋاقتىدا قاماقتا ئېلىشى ھەمدە جىنايەتچىنىڭ ئائىلە تەۋەلىرىگە ئۇقتۇرۇش قىلىشى لازىم.

مۇددەتلىك قاماق جازاسى، تۇتۇپ تۇرۇپ ئەمگەككە سېلىش جازاسى ھۆكۈم قىلىنغان جىنايەتچىلەردىن جازا مۇددىتى توشقانلىرىنى ئىجرا قىلغۇچى ئورگان قويۇپ بېرىش گۇۋاھنامىسى بېرىشى كېرەك.

214 - ماددا مۇددەتلىك قاماق جازاسى ياكى تۇتۇپ تۇرۇپ ئەمگەككە سېلىش جازاسى ھۆكۈم قىلىنغان جىنايەتچىلەردىن تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرى بولغانلىرىنىڭ جازاسى ۋاقتىنچە تۇرمە سرتىدا ئىجرا قىلىنسا بولىدۇ:

(1) ئېغىر كېسەل بولغانلىقتىن داۋالىنىش ئۈچۈن كېپىلگە بېرىشكە توغرا كەلگەنلەر؛

(2) ھامىلدار ياكى بالىسىنى ئېمىتىۋاتقان ئاياللار.

داۋالىنىش ئۈچۈن كېپىلگە بېرىلسە جەمئىيەتكە خەۋپ يەتكۈزۈش ئېھتىمالى بولغان جىنايەتچىلەرنى ياكى ئۆزىنى يارىدار، مېيىپ قىلىۋالغان جىنايەتچىلەرنى داۋالىنىش ئۈچۈن كېپىلگە بېرىشكە بولمايدۇ.

جىنايەتچىلەردىن ھەققەتەن ئېغىر كېسىلى بولۇپ داۋالىنىش ئۈچۈن كېپىلگە بېرىش زۆرۈر بولغانلىرىنى ئۆلكە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى بەلگىلىگەن دوختۇرخانىدىن ئىسپات بۇلىپ، قانۇندا بەلگىلەنگەن تەرتىپ بويىچە تەستىقلىتىش شەرت. داۋالىنىش ئۈچۈن كېپىلگە بېرىلگەن جىنايەتچىلەردىن داۋالىنىش ئۈچۈن كېپىلگە بېرىش شەرتىگە ئۇيغۇن ئەمەسلىكى ياكى داۋالىنىش ئۈچۈن كېپىلگە بېرىش بەلگىلىمىلىرىگە ئېغىر دەرىجىدە خىلاپلىق قىلغانلىقى سېزىلگەنلىرىنى تۇرمىگە ۋاقتىدا قايتۇرۇپ كېلىش كېرەك.

مۇددەتلىك قاماق جازاسى، تۇتۇپ تۇرۇپ ئەمگەككە سېلىش جازاسى ھۆكۈم قىلىنغان، ھاجەتتىدىن چىقالمايدىغان، جازاسى ۋاقتىنچە تۇرمە سرتىدا ئىجرا قىلىنسا جەمئىيەتكە خەۋپ يەتكۈزمەيدىغان جىنايەتچىلەرنىڭ جازاسى ۋاقتىنچە تۇرمە سرتىدا ئىجرا قىلىنسا بولىدۇ.

جازاسى ۋاقتىنچە تۇرمە سرتىدا ئىجرا قىلىنىدىغان جىنايەتچىنىڭ جازاسىنى شۇ جىنايەتچى ئولتۇرۇشلۇق جايىدىكى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئىجرا قىلىدۇ، ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ئۈنى قانتتىق باشقۇرۇشى ۋە نازارەت قىلىشى، ئاساسىي قائىلام تەشكىلاتى ياكى جىنايەتچى بۇرۇن تۇرۇشلۇق ئورۇن نازارەت قىلىشقا يارەملىشىشى لازىم.

215 - ماددا جازانى ۋاقتىنچە تۇرمە سرتىدا ئىجرا قىلىشنى تەستىقلىغان ئورگان تەستىقلاش قارارىنى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ئەۋەتىپ بېرىشى كېرەك. خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جازانى ۋاقتىنچە تۇرمە سرتىدا ئىجرا قىلىشنى تەستىقلىغان ئورگان نازارەت قىلىشى ھەققىدە ئۇقتۇرۇشنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ بىر ئايغىچە يازما پىكرىنى جازانى ۋاقتىنچە تۇرمە سرتىدا ئىجرا قىلىشنى تەستىقلىغان ئورگانغا تاپشۇرۇشى، جازانى ۋاقتىنچە تۇرمە سرتىدا ئىجرا قىلىشنى تەستىقلىغان ئورگان خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ يازما پىكرىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، ئاشۇ قارارنى دەرھال قايتا تەكشۈرۈشى كېرەك.

216 - ماددا جازانى ۋاقتىنچە تۇرمە سرتىدا ئىجرا قىلىشقا تېگىشلىك ئەھۋاللار تۇغىلەندىن كېيىن، جازا مۇددىتى توشمىغان جىنايەتچىلەرنى ۋاقتىدا تۇرمىگە قايتۇرۇپ كېلىش كېرەك.

جىنايەتچى جازانى ۋاقتىنچە تۇرمە سرتىدا ئىجرا قىلىۋاتقان مەزگىلدە ئۆلۈپ قالسا، تۇرمىگە ۋاقتىدا ئۇقتۇرۇش قىلىش كېرەك.

217 - ماددا قاماق جازاسى ھۆكۈم قىلىنىپ جازاسى كېچىكتۈرۈلگەن جىنايەتچىنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئۇ تۇرۇشلۇق ئورۇن ياكى ئاساسىي قائىلام تەشكىلاتىنىڭ كۆزىتىشىگە تاپشۇرىدۇ.

شەرتلىك قويۇپ بېرىلگەن جىنايەتچىلەرنى شەرتلىك قويۇپ بېرىپ سىناپ كۆرۈش سۈرۈكى ئىچىدە جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى نازارەت قىلىدۇ.

218 - ماددا رەجىمغا ئېلىش جازاسى، سىياسىي ھوقۇقتىن مەھرۇم قىلىش جازاسى ھۆكۈم قىلىنغان جىنايەتچىنىڭ جازاسىنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئىجرا قىلىدۇ. جازا مۇددىتى توشقاندىن كېيىن، ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ئۇنىڭغا ئۇقتۇرۇش قىلىشى ھەمدە ئۇنىڭ رەجمدىن بوشتىلغانلىقىنى ياكى سىياسىي ھوقۇقىنىڭ ئەسلىگە كەلتۈرۈلگەنلىكىنى مۇناسىۋەتلىك ئامما ئوچۇق ئېلان قىلىشى لازىم.

219 - ماددا جەزمانە جازاسى ھۆكۈم قىلىنغان جىنايەتچىلەردىن جەزمانىنى سۈرۈك ئىچىدە تاپشۇرمىغانلىرىنى خەلق سوت مەھكىمىسى مەجبۇرىي تاپشۇرغۇزۇشى لازىم؛ يەگگىلى بولمايدىغان ئاپەتكە ئۇچراپ، تاپشۇرۇشتا ھەققەتەن قىينىلىپ قالغان بولسا، كېسىم ئارقىلىق جەزمانىنى ئازايتىش ياكى كەچۈرۈم قىلىشقا بولىدۇ.

220 - ماددا مال - مۈلۈكنى مۇسادىرە قىلىش توغرىسىدىكى ھۆكۈم، مەيلى قوشۇمچە چىقىرىلغان بولسۇن ياكى ئايرىم چىقىرىلغان بولسۇن، خەلق سوت مەھكىمىسى تەرىپىدىن ئىجرا قىلىنىدۇ؛ زۆرۈر تېپىلغاندا، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى بىلەن بىرلىكتە ئىجرا قىلىنسا بولىدۇ.

221 - ماددا جىنايەتچىلەردىن جازا مۇددىتى ئىچىدە يەنە جىنايەت ئۆتكۈزگەنلىرى ياكى ھۆكۈم چىقىرىلغان چاغدا سېزىلمىگەن جىنايەتلىرى سېزىلگەنلىرىنى ئىجرا قىلغۇچى ئورگان خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىدۇ.

رەجمغا ئېلىش جازاسى، تۇتۇپ تۇرۇپ ئەمگەككە سېلىش جازاسى، مۇددەتلىك قاماق جازاسى ياكى مۇددەتسىز قاماق جازاسى ھۆكۈم قىلىنغان جىنايەتچىلەر جازا ئىجرا قىلىنىۋاتقان مەزگىلدە ھەققەتەن توۋا قىلغانلىقى ياكى خىزمەت كۆرسەتكەنلىكى ئۈچۈن قانۇن بويىچە جازاسىنى كېمەيتىشكە ۋە شەرتلىك قويۇپ بېرىشكە توغرا كەلسە، ئىجرا قىلغۇچى ئورگان يازما تەكلىپ قويۇپ خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ تەكشۈرۈپ كېسىم قىلىشىغا سۇنۇشى لازىم.

222 - ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ جازا كېمەيتىش، شەرتلىك قويۇپ بېرىش توغرىسىدىكى كېسىمىنى مۇۋاپىق ئەمەس دەپ ھېسابلىسا كېسىمنامىنىڭ كۆچۈرمىسىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن 20 كۈن ئىچىدە خەلق سوت مەھكىمىسى تەكشۈرۈشتە توغرىسىدىكى يازما پىكرىنى بېرىشى كېرەك. خەلق سوت مەھكىمىسى تۈزىتىش توغرىسىدىكى پىكرىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن بىر ئاي ئىچىدە قايتا كېڭەشمە سوت ئۇيۇشتۇرۇپ سوت قىلىپ، ئاخىرقى كېسىمنى چىقىرىشى لازىم.

223 - ماددا تۇرمە ۋە باشقا ئىجرا قىلغۇچى ئورگان جىنايى جازانى ئىجرا قىلىش جەريانىدا، ھۆكۈمدە خاتالىق بار دەپ ھېسابلىسا ياكى جىنايەتچى ئەرز قىلسا، ئۇنى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ ياكى ئەسلى ھۆكۈم قىلغان خەلق سوت مەھكىمىسى ئىجرا قىلىنسا بولىدۇ.

224 - ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئىجرا قىلغۇچى ئورگاننىڭ جىنايى جازانى ئىجرا قىلىش ئىشلىرىنىڭ قانۇنغا ئۇيغۇن بولغان - بولمىغانلىقىنى نازارەت قىلىدۇ. قانۇنغا خىلاپ ئەھۋاللارنى سەزسە، ئىجرا قىلغۇچى ئورگاننىڭ تۈزىتىشىنى ئۇقتۇرۇشى لازىم.

قوشۇمچە پرىنسىپ

225 - ماددا ئارمىيەنىڭ قوغداش ئارمىقى ئارمىيە ئىچىدە يۈز بەرگەن جىنايى ئىشلار دېلولىرىنى تەھقىقلەش ھوقۇقىنى يۈرگۈزىدۇ.

جىنايەتچىنىڭ تۇرمىدىكى جىنايەت دېلوسىنى تۇرمە تەھقىقلەيدۇ.

ئارمىيەنىڭ قوغداش ئارمىقى ۋە تۇرمىنىڭ جىنايى ئىشلار دېلوسىنى بېجىرىشىگە مۇشۇ قانۇندىكى ئالاقىدار بەلگىلىمىلەر تەتبىقلىنىدۇ.

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش
نومۇرى: Z / 0002 — CN 65
（ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57）
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى　（بۇ سان ئالتە بەت）

1996 - يىل
ئىيۇل
8
دۈشەنبە

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 3 - بەش يىللىق قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىلىرى بېكىتىلدى

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونلۇق قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش ئىشخانىسى 6 - ئايىنىڭ 27 - كۈنى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئالاقىدار نازارەت، ئىدارە ۋە ئاساسلىق ئاخبارات ئورۇنلىرىنىڭ مەسئۇللىرىنى تەكلىپ قىلىپ، 3 - بەش يىللىق قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتى بويىچە سۆھبەت يېغىنى ئۆتكۈزۈپ، 3 - بەش يىللىق قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىلىرىنى ئايدىڭلاشتۇرىدى، ئالاقىدار ئىشلارنى ماسلاشتۇردى.

يىغىن قاتناشچىلىرى مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: 1 - بەش يىللىق قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتى ئىشلەنگەندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش تەشۋىقاتى ئۇدا ئون نەچچە يىل قانات يايدۇرۇلدى. 1 - بەش يىللىق قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىدە ئاساسىي قانۇن ۋە ئادەتتىكى قانۇنلارنى تەشۋىق قىلىش مۇھىم نۇقتا قىلىندى؛ 2 - بەش يىللىق قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىدە كەسپىي قانۇن - نىزاملارنى ئومۇملاشتۇرۇش تەشۋىق قىلىش مۇھىم نۇقتا قىلىندى.

يىغىندا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: 3 - بەش يىللىق قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىدە 2 - بەش يىللىق قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىدە قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەرنى داۋاملىق مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇش ئاساسىدا، قانۇن بويىچە ئىش قىلىش ۋە قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلىش، ئومۇملاشتۇرۇش ۋە تەشۋىق قىلىشنى مۇھىم نۇقتا قىلىشى كېرەك. ھازىر پارتىيە ۋە دۆلەت پارتىيىنى، دۆلەتنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى تەكىتلەۋاتىدۇ، قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى بولغان قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش تەشۋىقاتىدا قانۇن بويىچە ئىش قىلىشنى داغدۇغىلىق ياخشى تەشۋىق قىلىپ، خەلق ئاممىسىنىڭ ئالدىدا قانۇن ئۆگىنىش، قانۇنغا رىئايە قىلىش، قانۇن بويىچە دېموكراتىك ھوقۇقىنى ئىشلىتىش، مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلىشقا پېتەكلەش ۋە ئۇلارنى تەربىيىلەش لازىم.

يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش ئىشخانىسىنىڭ مەسئۇلى مۇنۇلارنى جاكارلىدى: ۋەزىيەت ئېھتىياجىغا ئاساسەن، 3 - بەش يىللىق قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىنى تېخىمۇ ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش ئىشخانىسىنىڭ نامى ئاپتونوم رايونلۇق «قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش ئىشخانىسى»غا ئۆزگەرتىلدى.

لەنجۇ ھەربىي رايونى پارتكومى يولداش دېڭ دېفۇدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا قارار چىقاردى

ئۆز خەۋىرىمىز. ج ك پ لەنجۇ ھەربىي رايونى كومىتېتى 6- ئايىنىڭ 26- كۈنى يولداش دېڭ دېفۇدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئالىي، ئوتتۇرا دەرىجىلىك كادىرلارنى باشقۇرۇش، تەربىيىلەشنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، قىسىم ئومۇمىيۈزلۈك قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش توغرىسىدا قارار چىقاردى.

ھەربىي رايون ئارقا سەپ تەمىناتى مەلۇم تارماق بۆلۈمنىڭ سىياسىي كومىسسارى، ئالىي شۆبە ھەربىي رايونىنىڭ سابىق سىياسىي كومىسسارى يولداش دېڭ دېفۇ دېڭىز يوزىدىن 4500 مېتر ئېگىزلىكتىكى قار- مۇزلۇقتا 25 يىل ياشىغان ۋە كۆرەش قىلغان. ئۇ پارتىيە ئىشلىرىغا بولغان چەكسىز ساداقىتى ۋە يۇكسەك سىياسىي مەسئۇلىيەتچانلىقى بىلەن دۆلەت ۋە ئارمىيىنىڭ مەنپەئىتىنى ئەلا بېلىپ، جاپاغا چىداپ ئىشلەپ، خالىس تۆھپە قوشقان؛ خىزمەتتە پاك، ئىنتىزامچان بولغان، كومپارتىيە ئەزالىرىغا خاس قەيسەر ئىرادە بىلەن مىللىي بۆلگۈنچىلەرگە قارشى قەتئىي كۈرەش قىلغان، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ قېينىچىلىقىنى ھەل قىلىپ بەرگەن. ئۇ ئەمەلىيەت جەريانىدا جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىنى ئەمەلگە ئاشۇرغان كۈچ فەنسىنچە رەھبىرىي كادىر بولۇشقا، ئالىي، ئوتتۇرا دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ ئۆگىنىش ئۇلگىسى بولۇشقا مۇناسىپ.

قارارداد مۇنۇلار ئوتتۇرىغا قويۇلدى: بۇ پائالىيەتنى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشى، قىسىملارنىڭ ئىدىيە- سىياسىي قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىپ، ئۇنى قىسىملارنىڭ خىزمەتلىرىگە سىڭدۈرۈش كېرەك؛ شۇنىڭ بىلەن بىللە، بۇ پائالىيەتنى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىش بىلەن، تۆت ئەزىيىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش توغرىسىدكى «ئۇزۇن سەپ»نى ئەسلەش، ئەنئەنىنى

ساۋەن ناھىيىسى شەھەر، يېزا تېلېفونى دېرىكۈدە قىلىنغان رايون تورى قۇرۇلۇشىنى تېز لىتىپ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تېزرەك ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشىگە پۈرسەت يارىتىپ بەردى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلدۇ: ئاسىيا - ياۋروپا ئوپتىكىلىق كابېل قۇرۇلۇشىنىڭ پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلۈشى ساۋەننىڭ ئالاقىلىشىش ئىشلىرىنى تېزلەتتى. شەھەر، يېزا تېلېفونى بىر گەۋدە قىلىنغان رايون تورىنىڭ تۇتاشتۇرۇلۇشى بىلەن ساۋەن ناھىيىسىدىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تېزرەك ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشىگە پۈرسەت يارىتىلدى.

ساۋەن شىمالىي شىنجاڭ رايون تورى قۇرۇلۇشىنىڭ سىناق نۇقتىسى بولۇپ، 1994- يىلى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە تۇنجى قېتىم 6000 تۇچكىلىق پروگراممىلىق شەھەر تېلېفونىنى چوڭ تورغا كىرگۈزگەن ناھىيە. بۇ ناھىيە 1990- يىلدىن باشلاپ تېخنىكا ئۇسكۇنىلىرىنى يېڭىلاشنى ناھىيە ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ ئالدىنقى شەرتى قىلىپ، ئالاقىلىشىش ئىشلىرىغا سېلىنغان مەبلەغنى يىلمۇ يىل كۆپەيتىپ، ھازىرغىچە 6 مىليون يۈەندىن كۆپرەك قەرز پۇل مەبلىغى ئىشلىتىپ، شەھەر تېلېفونى كومپيۇتاتورنىڭ سغىمچانلىقىنى ئاشۇردى. بۇلتۇر يېزا تېلېفون كومپيۇتاتورىنى يولنىڭ سفىرلىق مىكرو دولقۇنلىشىشىنى % 80 كە يەتكۈزدى، شەھەر تېلېفونى قۇرۇلۇشىدا بۆسۈش ھاسىل قىلىپ، 5.5 كىلومېتر ئۈزۈنلۇقتىكى يەر ئاستى كابېل غول لىنىيىسىنى تاماملىدى، ئون ئورۇندىكى يېزا تېلېفون كومپيۇتاتورىنى ئۆزگەرتىپ، 44 كىلومېتر ئۈزۈنلۇقتىكى ئوپتىكىلىق كابېل غول لىنىيىسى قۇرۇلۇشىدا ئىش باشلىدى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى يېزا تېلېفونى قۇرۇلۇشىنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، بۇلتۇر ئىش باشلانغان يېزا ئوپتىكىلىق كابېل قۇرۇلۇشىنى تاماملاش بىلەن بىللە، دېھقان ئائىلىلىرىنىڭ ئۆيىگە تېلېفون قويۇشنى چىڭ تۇتتى. ھازىر ئالاۋۇسۇن، ئەنجىخەي، كونا ساۋەن، داچۈەن، سداۋخېزى، شىگوبى، بورتوگگو قاتارلىق يەتتە يېزىنىڭ يېزا تېلېفونى ئومۇمىيۈزلۈك ئۆزگەرتىلىپ، يەتتە كەنتتە تېلېفون ئومۇملاشتى. بۇ يىل 1 - ئايدىن 6- ئايغىچە 350 دېھقان ئائىلىسىگە تېلېفون ئورناتتى. بۇنىڭ بىلەن دېھقان ئائىلىلىرى ئورناتقان ئومۇمىي تېلېفون سانى 1388 كە يېتىپ، ھەر 100 ئادەمگە بىردىن تېلېفون توغرا كەلدى. ساۋەن ناھىيىسى ئىككى يىلدىن بۇيان 20 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىپ، شەھەر، يېزا تېلېفون قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىللە، سىمسىز تېلېفون ئالاقىسى ۋە كۆپ خىل ئىگىلىكنى يولغا قويدى. ھازىر ناھىيە بويىچە چاقىرغۇ ئاپپاراتى 1000غا، كۆچمە تېلېفون يۈز نەچچىگە يەتتى. شەھەر، يېزا ئالاقە كەسپىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ئۆستى، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تۇرمۇش شەكلىمۇ ئۆزگەردى. دېھقان، چارۋىچىلار تېلېفون ئارقىلىق بازار ئۇچۇرى، پېئى سورت، پېئى تېخنىكا ئۇچۇرلىرىنى ئىگىلەپ، ئۆز مەھسۇلاتلىرىنى ئورۇنچىلار ساتتى. بۇ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمىنىڭ ئېشىشىدا تۇرتكىلىك رول ئوينىدى. بۇلتۇر ساۋەن دېھقانلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 2083 يۈەنگە يەتتى. بۇ يىل بەش ئاي ئىچىدە ساۋەن ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ كەسىپ كىرىمى 3 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە، مەشغۇلات ئومۇمىي مىقدارى 3 مىليون يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 77 ئاشتى.

شىنجاڭ داشۇسىنىڭ 86 تورلۇق تەنتەقات تەنجىسى ئۆلكە، مىنىستىرلىك دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى

پەن - تېخنىكا يېڭىلىقلىرى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل،** پىراكتىكانت مۇخبىر **ئابدۇۋۇھىلى ھەسەن** خەۋەر قىلدۇ: شىنجاڭ داشۇسى ئوقۇتۇش- ئوقۇتۇش بىلەن پەن تەتقىقات خىزمىتىنى تەڭ تۇتۇپ ئىلگىرىلەشكە ئېرىشتى. يېقىنقى بەش يىلدىن بۇيان، بۇ مەكتەپ ئۆلكە، مىنىستىرلىك دەرىجىلىكتىن يۇقىرى تەتقىقات تېمىسىدىن 146نى ئىشلەپ، «دۆلەت پەن - تېخنىكا تەرەققىيات مۇكاپاتى»نى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئۆلكە، مىنىستىرلىك دەرىجىلىكتىن يۇقىرى 86 تورلۇق پەن تەتقىقات مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

شىنجاڭ داشۇسى ئوقۇتۇش سۇپىتىنى چىڭ تۇتۇش ئاساسىدا ئوتتۇرا ئاسىيا تارىخ -مەدەنىيەت تەتقىقات ئورنى، نوپۇس تەتقىقات ئورنى، ئىقتىساد تەتقىقات ئورنى، ئەمەلىي خىمىيە تەتقىقات ئورنى، ئالتاي تىل سىستېمىسى تەتقىقات ئورنى، قۇرغاق يۇقىرى قاتلاملىق ئىختىساس ئىگىلىرىنى يېتىشتۈرۈش قەدىمىنى تېزلەتتى. مەكتەپ بويىچە يېقىنقى بەش يىلدا تورلۇق ئىلمىي ماقالە ئېلان قىلىندى. 61 تورلۇق پەن تەتقىقات نەتىجىسى تەكشۈرۈپ ېكىتىلدى، ئۈچ تورلۇق كەشپىيات نەتىجىسى پاتېنت ھوقۇقىغا ئېرىشتى. تەكشۈرۈپ بېكىتىلگەن پەن تەتقىقات نەتىجىلىرىنىڭ 8.2 پىرسەنتى خەلقارا ئىلغار سەۋىيىگە، 47.5 پىرسەنتى دۆلەت ئىلغار سەۋىيىگە يەتكەن.

تېلېفونى كومپيۇتاورنىڭ سىغىمچانلىقىنى ئاشۇردى. بۇلتۇر يېڭا تېلېفون كومپيۇتاورنى پۈتۈنلەي ئالماشتۇرۇپ، پروگراممىلىق تېلېفون

بويىچە چاقىرغۇ ئۇچۇرات 1000غا، كۆچمە تېلېفون يۇز نەچچىگە يەتتى. شەھەر، يېزا ئالاقە ئىشلىرىنىڭ ياخشىلىنىشىغا ئەگىشىپ، تېلېگراف

ئىككى ئۆزگىرىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن كارخانا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش لازىم

ئىككى ئۆزگىرىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتىكى قىيىن نۇقتىلار ۋە ئۇنىڭغا تاقابىل تۇرۇش تەدبىرلىرى مۇھاكىمە يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى

ئۆز خەۋىرىمىز. «شىنجاڭنىڭ دۆلەت كارخانىلىرىدا ئىككى تۈپ ئۆزگىرىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتىكى قىيىن نۇقتىلار ۋە ئۇنىڭغا تاقابىل تۇرۇش تەدبىرلىرى» مۇھاكىمە يىغىنى يېقىندا ئايىغلاشتى.

مۇھاكىمە يىغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق پەلسەپە - ئىجتىمائىي پەنلەر بىرلەشمىسى، «شىنجاڭ گېزىتى» نەزەرىيە، ئەدەبىيات - سەنئەت بۆلۈمى، شىنجاڭ شەھەر پۈل مۇئامىلىسى ئىلمىي جەمئىيىتى، شىنجاڭ كارخانىچىلار ئىلمىي جەمئىيىتى، شىنجاڭ ماشىنا- ئېلېكترون كارخانىلىرىنى باشقۇرۇش جەمئىيىتى قاتارلىق بەش ئورۇن بىرلىشىپ ئۆتكۈزدى. بۇ قېتىمقى مۇھاكىمە يىغىنىغا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى مۇتەخەسسىن، ئالىم

ۋە كارخانا ساھەسىنىڭ ۋەكىللىرىدىن بولۇپ 80 نەچچە كىشى قاتناشتى.

يىغىنغا قاتناشقانلار ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دۆلەت كارخانىلىرىدا ئىككى تۈپ ئۆزگىرىشنى قانداق قىلىپ ئوڭۇشلۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، شىنجاڭنى ھەقىقىي تۇرتە دۆلىتىمىز ئىگىلىكىنىڭ يېڭى بۆشۈش نۇقتىسىغا ئايلاندۇرۇش مەسىلىسى توغرىسىدا مۇنۇلارنى كۆرسەتتى:

(1) كارخانا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، مۇلۇكچىلىك تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلىپ، مۇلۇكچىلىك مۇناسىۋىتىنى ئايدىڭلاشتۇرۇش، كارخانىلارنىڭ ئۆز ئالدىغا ئىگىلىك باشقۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇش، كارخانىلارنىڭ ئىچكى بايلىق تەقسىماتىنى ياخشىلاش،

كارخانىچى بولۇشقا لايىق ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك ئىختىساس ئىگىلىرىنى تاللاپ ئۆستۈرۈپ، كارخانا باشقۇرۇشقا قويۇش، كارخانا بىلەن مەنپەئىتى ئورتاق گەۋدە شەكىللەندۈرۈش، خادىملارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئىككى ئۆزگىرىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ ئالدىنقى شەرتى.

(2) كارخانىلارنىڭ تارىخىي قەرزلىرىنى كاپىتاللاشتۇرۇشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، كارخانىلارنىڭ مال - مۇلۇك قەرز قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، ئىككى ئۆزگىرىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن پايدىلىق شارائىت يارىتىش لازىم.

(3) پۈل مۇئامىلىسى تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنى تېزلىتىپ ۋە كرېدىت مەبلىغىنى ئىشلىتىش ئۈسۈلىنى يىرىك تېپتىن تۇجۇپلەش تېپىغا ئۆزگەرتىپ، پۈل مۇئامىلىسىنىڭ پىشاڭلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، كارخانىلاردا ئىككى ئۆزگەرتىشنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم.

بىر مەزگىل ئىنتايىن قالايمىقانلىشىپ كەتكەن ئۇرۇمچى جەنۇبىي پويىز ئىستانسىسى يولۇچى توشۇش بازىرى ئالاقىدار ئورۇنلارنىڭ بارلىق كۈچ بىلەن تەرتىپكە سېلىشى، تۇزىشى ئارقىلىق ھازىر خېلى ياخشىلاندى، ئاپتوموبىللارنى قالايمقان توختىتىش، يولۇچى تالىشىش ئەھۋالى تۈگىدى.

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت مەھتىمىن** فوتوسى

قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ ئەدلىيە سىستېمىسى ئوسمان قادىردىن ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش پائالىيىتىنى تېخىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشىت** خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ ئەدلىيە سىستېمىسى مەكتەپ ناھىيە مەكتەپ بازارلىق ھۆكۈمەت يېڭى بازار ئاھالە كومىتېتىنىڭ مۇرەسسە قىلىش، ئامانلىق ساقلاش مۇدىرى ئوسمان قادىرنىڭ ياشقىلارنىڭ ھاياتىنى قوغداش بولىدا باتۇرلارچە قۇربان بولۇشتەك ئالىيجاناب روھىدىن ئۆگىنىش ۋە ئۇنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرىنى تەشۋىق قىلىش پائالىيىتىنى تېخىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرماقتا.

يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى ئۇيۇشتۇرغان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە دوكلات بېرىش ئۆمىكى قەشقەردە ئوسمان قادىرنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرىدىن دوكلات بەرگەندى. بۇ، ۋىلايەتنىڭ ئەدلىيە سىستېمىسىدىكى ئىشچى- خىزمەتچىلەرگە ياخشى ئۆگىنىش شارائىتى ھازىرلاپ بەردى. ئوسمان قادىردىن ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش پائالىيىتىنى تېخىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئۈچۈن، ۋىلايەتلىك ئەدلىيە باشقارمىسى پارتىيە گۇرۇپپىسى ئورگاندىكى كادىر - ساقچىلارنى ئۆگىنىشكە ياخشى تەشكىللەش بىلەن بىللە، ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىدىن 20دىن ئارتۇق ئادەم ئاجرىتىپ، ئۇلارنى باشقارما باشلىقىنىڭ يېتەكچىلىكىدە قەشقەر سەھەن شۆيۈەنى، پاختا توقۇمىچىلىق زاۋۇتى قاتارلىق ئورۇنلارغا ئەۋەتىپ، تەشۋىقات پائالىيىتى ئېلىپ بارىدى. ئۇلار يەنە 5- ئاينىڭ 26 - كۈنى، 6 - ئاينىڭ 2 - كۈنى ئىككى قېتىم تەشۋىقات ماشىنىسى چىقىرىپ، قەشقەر شەھىرىنىڭ ئاساسلىق كوچىلىرىدا تەشۋىقات ئېلىپ بېرىپ، 3000 پارچىدىن ئارتۇق تەشۋىقات ماتېرىيالى تارقىتىپ، ئوسمان قادىردىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈردى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى سىستېمىسى ئالدىنقى يېرىم يىلدا خۇشاللىنارلىق نەتىجىگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەخمەت ئابلا** خەۋەر قىلىدۇ: ئالدىنقى يېرىم يىلدا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى خىزمەتىدە خېلى زور نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى.

بۇ يىل ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ئاپەت تۇپەيلىدىن 10 - 15 كۈن كېچىككەن بولسىمۇ، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى سىستېمىسىدىكى 300 مىڭدىن ئارتۇق كادىر، ئىشچى - خىزمەتچىنىڭ بىرلىكتە تىرىشىشى نەتىجىسىدە، 212 مىليون 800 مىڭ مو ئۇلۇپەملىك تېرىلغۇ يەر ماشىنا بىلەن ئۆز ۋاقتىدا سۈپەتلىك تېرىلىپ، ئاپەتنىڭ زىيىنى تولدۇرۇلۇپلا قالماستىن، بۇ يىل ئەتىيازلىق تېرىلغۇ مەشغۇلاتى بۇلتۇرقىغا قارىغاندا 18.2% ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. ماشىنا بىلەن 600 مىڭ تۇياق قوينىڭ يۇڭى قىرقىلدى، 1 مىليون 200 مىڭ تونىنا يەم - خەشەك ۋە ئوت- چۆپ توشۇلدى، 315 مىڭ تونىنا يەم- خەشەك پىششىقلاندى. بۇنىڭدىن باشقا، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئېتىز- ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى، كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش، ھەر خىل تەبىئىي ئاپەتلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش قاتارلىق پائالىيەتلەرگە قاتناشتۇرۇلدى. 1 - ئايدىن 5- ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ ئومۇمىي مەشغۇلات كرېمى 1 مىليارد 80 مىليون يۈەن بولۇپ، ساپ كرېم 328 مىليون يۈەنگە يەتتى. بۇ يىل يازلىق يىغىمغا ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 2000دىن ئارتۇق كومبايىن ۋە 6000 دىن ئارتۇق ئورۇش ماشىنىسى قاتناشتۇرۇلۇپ، يازلىق يىغىمنىڭ غەلىبىلىك تاماملىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىندى.

تۇرپان ۋىلايىتىدە كەلكۇندىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتى بالدۇر، پۇختا ئىشلەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز **سائىتار رېھىم** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل قىش ۋە ئەتىياز تېيانشاندا قار قېلىن ياغقاندى. تۇرپان ۋىلايىتىدىكى كادىرلار ۋە ئامما بۇندىق ئەھۋالغا ئاساسەن يازدا چوقۇم كەلكۇن ئاپىتى يۈز بېرىدۇ، دېگەن قاراشنى تۇرغۇزۇپ، بالدۇر ھەرىكەتكە كېلىپ كەلكۇندىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىنى پۇختا ئىشلىدى.

بۇ يىل ئەتىياز كىرگەندىن بۇيان، مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ ۋاليسى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرىنى باشلاپ ئاساسلىق كەلكۇن يوللىرى، چوڭ ئېقىنلار ۋە مۇھىم سۇ ئىنشائاتلىرىنى بىر نەچچە نۆۋەت تەكشۈرۈپ، يەنە ئىشلەشكە تېگىشلىك خىزمەتلەرنى پۇختا ئورۇنلاشتۇردى، جايلارغا ئىگىلەتكۈرۈش تارقىتىپ، كەلكۇندىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىنى ھەقىقىي تۇرده ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى. ناھىيە (شەھەر) لەر ۋە يېزا - بازارلار، غول ئېقىنلاردىكى سۇ پونكىتلىرىدا 24 سائەت دېجورنى قويۇشنى ئىشقا ئاشۇردى، ئالاقىلىشىش ئۇسكۇنىلىرىنى تولۇقلاپ ئالاقىنى راۋانلاشتۇردى. جايلارنىڭ بالدۇر ۋە تولۇق ھەرىكەتكە كېلىشى ئارقىسىدا ۋىلايەت بويىچە 6 - ئاينىڭ 20- كۈنىگە قەدەر 65 مىڭ ئادەم كۆچى ۋە كۆپلەپ ماددىي كۈچ سەرپ قىلىنىپ، 3764 مېتر ئۇزۇنلۇقتا مەڭگۈلۈك دامبا، 1850 مېتر ئۇزۇنلۇقتا يېرىم مەڭگۈلۈك دامبا، 2500 مېتر ئۇزۇنلۇقتا ئادەتتىكى دامبا ياسالدى. يەنە 35 مىڭ كۇب مېتر تاش - توپا قۇرۇلۇشى ئىشلىنىپ، 17 مىڭ مېتر ئۇزۇنلۇقتا كەلكۇن يولى راۋانلاشتۇرۇلدى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى يولغا قويۇش خىزمىتىنى پۇختا، ئوبدان ئىشلەيلى

سابىتار ساۋۇت

(ئاپتونوم رايونلۇق كادىرلار نازارىتىنىڭ نازىرى، ئاپتونوم رايونلۇق دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى يولغا قويۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى)

بۇ يىل 3 - ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى يولغا قويۇش لايىھىسى» نى تارقاتتى (تۆۋەندە قىسقارتىپ «يولغا قويۇش لايىھىسى» دېيىلىدۇ). «يولغا قويۇش لايىھىسى» دە، «ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورگانلارنىڭ دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى يولغا قويۇش خىزمىتى بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمدا ئاساسىي جەھەتتىن تاماملىنىدۇ، كېيىنكى يېرىم يىلدا ئاپپارات ئىسلاھاتىنىڭ ئەھۋالىغا ئاساسەن، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەردە تەدرىجىي يولغا قويۇلىدۇ» دەپ ئوتتۇرىغا قويۇلدى. بۇ، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورگانلىرىمىزدىكى دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى يولغا قويۇش خىزمىتىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇلۇش باسقۇچىغا كىرگەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ.

ھازىر ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورگانلىرىمىزدا دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى يولغا قويۇش خىزمىتىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇلۇشىغا ئەڭ زور قىزىقىش ۋە ئىنتىلىش بار بولۇپ، ھەممە ئادەم بۇ خىزمەتنى ئەڭ مۇھىم ۋەزىپە دەپ قارىماقتا، ئۇنى ئىشلەشكە ئەڭ ياخشى كۈچ-ئەقىل ۋە ۋاقىت سەرپ قىلماقتا، ئىشلەپ چىقىرىش ئۈنۈمى ئەڭ يۇقىرى بولغان ئاساسىي كۈچ ئىشلەپ چىقىرىش ساھەسىدە ئىشلەۋاتقان كىشىلەر بۇ خىزمەتنى ئالدى بىلەن ئىشلەپ چىقىرىش ساھەسىدىكى ئىسلاھاتنىڭ مۇھىم مەزمۇنى دەپ قارىماقتا، ئىشلەپ چىقىرىش ساھەسىدىكى ئىسلاھاتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇلۇشىغا ئەڭ ياخشى كاپالەتلىك قىلماقتا، ئىشلەپ چىقىرىش ساھەسىدىكى ئىسلاھاتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇلۇشىغا ئەڭ ياخشى مۇھىت ھازىرلاشقا تىرىش

ئۇچىنچىدىن، مەملىكەتلىك دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمى بىلىملىرى مۇسابىقىسى» گەۋەئورگان خىزمەتچىلىرىنىڭ «دۆلەت خىزمەتچىلىرى ۋاقىتلىق نىزامى» (تۆۋەندە قىسقارتىپ «نىزام» دەپىلىدۇ) نى ئۆگىنىشكە قاتنىشىش ئارقىلىق دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنىڭ شىنجاڭدىكى ئىجتىمائىي جامائەت پىكرى تەشۋىقاتى كېڭەيتىلدى؛ تۆتىنچىدىن، دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى يولغا قويۇش ھەققىدىكى يېتىشتۇرۇش خىزمىتى ئېلىپ بېرىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدا دۆلەت خىزمەتچىلىرى بىلىملىرىدىن خەۋىرى بار، يولغا قويۇشنىڭ ئەھمىيىتىنى چۈشىنىدىغان بىر تۈركۈم رەھبەرلەر ۋە يولغا قويۇشنى بىلىدىغان تاياڭچ كادىرلار قوشۇنى بارلىققا كەلدى. شۇڭا، بىز چوقۇم نۆۋەتتىكى بۇ پايدىلىق شارائىتلاردىن تولۇق پايدىلىنىپ پۈرسەتنى قولدىن بېرىپ قويماي دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇش خىزمىتىنى ئورۇنداپ بولۇشىمىز لازىم. بۈنىڭدىكى ئومۇمىي تەلەپ ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورگانلىرىمىزدا چوقۇم بۇ يىل تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش خىزمىتىنى ئورۇنداپ بولۇش؛ ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەردىكى يولغا قويۇش خىزمىتىنى بۇ يىلنىڭ كېيىنكى يېرىمىدا قانات يايدۇرۇش؛ ناھىيە (شەھەر)، يېزا (بازار) لاردىكى يولغا قويۇش خىزمىتىنى كېلەر يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا باشلاش، 1997 - يىلىنىڭ ئاخىرى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك مەمۇرىي ئورگانلاردا دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى ئورنىتىش ۋە يولغا قويۇش خىزمىتىنى ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇنداپ بولۇشنى قولغا كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت.

1. تەرىبىنى كۆچەيتىپ، تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، يولغا قويۇش خىزمىتىگە پۈختا ئىدىيىۋى ئاساس سېلىش لازىم.

نۆۋەتتە، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئاپپارات ئىسلاھاتىنىڭ ئۆزلۈكسىز چوڭقۇرلىشىشىغا ئەگىشىپ، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورگانلاردىكى دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى يولغا قويۇش خىزمىتى ھەرقايسى تارماقلاردا ئىزچىل قانات يېيىۋاتىدۇ. دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى ئورنىتىش ۋە يولغا قويۇش بىر تۈرلۈك مۇرەككەپ ھەم ئىنچىكە خىزمەت. ئۇنىڭ ئىسلاھات سالمىقى چوڭ، چېتىشلىق دائىرىسى كەڭ، تەسىر كۆرسىتىدىغان خادىملار كۆپ، شۇنىڭ ئۈچۈن يولغا قويۇش خىزمىتى باشلىنىشى بىلەنلا ھەرقايسى تارماق، ھەر قايسى ئورۇنلار ئالدى بىلەن كەڭ كادىرلار ۋە ئامما دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمى ئاساسىي بىلىملىرىنى ئۆگىنىش تەرىبىسىنى كۈچەيتىپ، سىياسىي - ئىدىيىۋى خىزمەتنى ئىنچىكە، ئوبدان ئىشلەپ، ئۇلارنىڭ يولغا قويۇش خىزمىتىگە بولغان مۇجمەل قاراشلىرىنى تۈزىتىپ، ئېلىمىزدە دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى ئورنىتىشنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىش لازىم.

بىرىنچىدىن، كادىرلار ئارىسىدا رىقابەت كۆز قارىشى ۋە مەسئۇلىيەت ئېڭىنى تېكىلەش توغرىسىدا تەربىيە ئېلىپ بېرىش لازىم.

ئىككىنچىدىن، ئىككى خىل خاتا تونۇشنى تۈزىتىش لازىم. ئالدى بىلەن دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى يولغا قويۇش «يۇقىرى ماۋاش تۈزۈمى»نى يولغا قويۇش دەيدىغان خاتا تونۇشنى تۈزىتىش لازىم. دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمى ئاساسىي بىلىملىرىنى ئۆگىنىش ئارقىلىق دۆلەت خىزمەتچىسىنىڭ ھەم دۆلەت مەمۇرىي ھوقۇقىنى يۇرگۈزىدىغان دۆلەت خىزمىتىنى ئىجرا قىلغۇچى خادىم، ھەم خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلغۇچى چاكار ئىكەنلىكىنى چوڭقۇر تونۇتۇش لازىم. دۆلەت خىزمەتچىلىرىنىڭ ماۋاش تەمىناتى دۆلەت خىزمەتچىلىرىنىڭ ساپاسى، مەسئۇلىيىتى ۋە رولىغا ئۈيغۇن كېلىشى لازىم. دۆلەت خىزمەتچىلىرىنىڭ ماۋاش تۈزۈمى دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنىڭ بىر تەركىبىي قىسمى، ئۇنى دۆلەت خىزمەتچىلىرىنىڭ باشقا تۈرلۈك قانۇن - تۈزۈملىرى بىلەن ماسلاشتۇرۇپ ئېلىپ بېرىش لازىم. دۆلەت ئورنىتىلۇاتقان شارائىتتا، بىز يەنىلا پارتىيە كادىرلارنى باشقۇرۇش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇشىمىز لازىم. مۇشۇ پرىنسىپتا ياخشى چىڭ تۇرغاندىلا، پارتىيىنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا بولغان مۇستەھكەم رەھبەرلىكىنى تولۇق گەۋدىلەندۈرۈپ، پارتىيىنىڭ ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش ئورنىنى تېخىمۇ ياخشى مۇستەھكەملىگىلى، ئومۇمىيۈزلۈك توغرا ھالدا «تۆتلەشتۇرۇش» فاكتورىنى شۇنداقلا ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك بولۇش پرىنسىپى بويىچە مۇنەۋۋەر ئىختىساس ئىگىلىرىنى تاللاپ تۆستۇرگىلى، كادىرلار خىزمىتىنى پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەنى ئۈچۈن تېخىمۇ ياخشى خىزمەت قىلدۇرغىلى، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە ھەر دەرىجىلىك رەھبىرى كادىرلارنىڭ مەركىزىي كومىتېتنىڭ نوپۇزىنى ئاڭلىق قوغدىشىغا تەشكىلىي جەھەتتىن ھەققىي كاپالەت قىلىپ، سىياسەت، پەرمانلارنىڭ راۋاج ئىجرا قىلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ.

ئومۇمەن قىلىپ ئېيتقاندا، بىز دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى ئورنىتىش ۋە ئۇنى يولغا قويۇش ئارقىلىق، «نىزام» دىكى تۈرلۈك كونكرېت باشقۇرۇش تۈزۈملىرىنى يولغا قويۇش ۋە قوللىنىش ئارقىلىق، پارتىيىنىڭ كادىرلار لۇشىيەنى ۋە كادىرلار سىياسىتىنى تېخىمۇ ئوبدان گەۋدىلەندۈرۈپ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، كادىرلارنى باشقۇرۇشنىڭ دېموكراتىيىلىشىش، قانۇنلىشىش، ئىلمىيلىشىش سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈشىمىز لازىم.

3. تىنچ بولۇش، ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، خادىملارنى ئۆتكۈزۈش خىزمىتىنى ئەستايىدىل ئوبدان ئىشلەش لازىم.

نۆۋەتتە، ئاپتونوم رايونىمىزدا ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورگانلارنىڭ دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى يولغا قويۇش خىزمىتى يولغا قويۇش باسقۇچىغا قەدەم قويدى، «دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى يولغا قويۇش لايىھىسى» ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «يولغا قويۇش لايىھىسى» نىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، بۇ باسقۇچتا ئاساسلىقى، ئەمەلىي تۇرغا ئايرىش، خادىملارنى ئۆتكۈزۈش ۋە يەككە تۇردىكى تۈزۈملەرنى يولغا قويۇش قاتارلىق خىزمەتلەرنى ئوبدان ئىشلىشىمىز لازىم. بۇنۇڭ ئۈچۈن تۇرلۇك مەزمۇن ئىچىدە ئاچقۇچلۇق مەسىلە - خادىملارنى ئۆتكۈزۈشنى ياخشى ئىشلەش. خادىملارنى ئۆتكۈزۈش دۆلەت خىزمەتچىلىرى قوشۇنىنى سەرخىللاشتۇرۇش دۆلەت خىزمەتچىلىرىنىڭ ساپاسىنى يۇقىرى ئۆستۈرۈشتىكى مۇھىم تەدبىر بولۇپ، ئاپپاراتلار ئىسلاھاتىنىڭ نەتىجىسىنى مۇستەھكەملەشتىكى ئاخىرقى ئۆتكەل، شۇنداقلا دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنىڭ بىرىنچى ئۆتكىلى ھېسابلىنىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، يولغا قويۇش خىزمىتىدە خادىملارنى ئۆتكۈزۈشنى قاناتلاق ئېلىپ بېرىش يولغا قويۇش خىزمىتىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇش - بولماسلىقىغا زىچ مۇناسىۋەتلىك.

شىنجاڭنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسلانغاندا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى يولغاقويۇشتىكى ئومۇمىي پرىنسىپى بويىچە «ئاكتىپ يولغا قويۇش، تىنچ ئۆتكۈزۈش» فاكتورىنى چىڭ تۇرۇش، خادىملارنى ئۆتكۈزۈشنى يولغا قويۇشتا، قەدەمنى مەزمۇت بېسىش، ئۇسۇلنى مۇۋاپىق قىلىش، تەدبىرنى يولغا قويغىلى بولىدىغان قىلىش، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خادىملارنى ئۆتكۈزۈش خىزمىتىدە شىنجاڭنىڭ ئالاھىدىلىكىنى تولۇق نامايان قىلىشقا كاپالەتلىك قىلىش لازىم.

بىرىنچىدىن، ئۆتكۈزۈش خىزمىتىنى ئاپپاراتلار ئىسلاھاتىنىڭ ئۇمۇمىي پىلانىغا ئۇيغۇن ھالدا ئىزچىل ئىلگىرى سۈرۈش لازىم. ئۆتكۈزۈش تەدبىرى تۈزۈپ چىقىشتىن ئىلگىرى ئۆتكۈزۈش خادىملار تۈزۈلمىسىنى تەگشەش بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈش، ھەرقايسى قاتلامدىكى تۈرلۈك خادىملارنىڭ مۇۋاپىق نىسبىتىنى ساقلاشقا ئەھمىيەت بېرىش لازىم. ئاپپاراتلار ئىسلاھاتى مەمۇرىي باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىدىكى ئۆزگىرىش بولۇپ، ئۇنىڭ مۇھىم نۇقتىسى مۇناسىۋەتنى راۋاجلاشتۇرۇش، ئايرىپ ئورۇنلاشتۇرۇش لازىم.

4. يۇقىرى ئۆلچەم، قاتتىق تەلەپتە چىڭ تۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى يولغا قويۇش قەدىمىنى تېزلىتىش لازىم.

دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى ئورنىتىش ۋە يولغا قويۇش كادىرلار تۈزۈمىدىكى زور ئىسلاھات بولغاچقا، پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك دىققەت - ئېتىبارىنى قوزغىدى. شۇنىڭ ئۈچۈن كەڭ خەلق ئاممىسىنىڭ دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى يولغا قويۇش ئارقىلىق ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدا شەكىللەنگەن يېڭى ئۆزگىرىش، يېڭى قىياپەتنى كۆرۈۋېلىشى ئۈچۈن، بىزنىڭ يولغا قويۇش خىزمىتىمىز چوقۇم يۇقىرى ئۆلچەم، قاتتىق تەلەپ بويىچە قېلىپلاشقان ھالدا ئېلىپ بېرىلىشى لازىم.

بىرىنچىدىن، رەھبەرلىك ئۆزى بۈاستە تۇتۇشى لازىم.

ئىككىنچىدىن، خىزمەتلەرنى ئىنچىكىلىك بىلەن ئەستايىدىل ئىشلەش لازىم.

ئۇچىنچىدىن، سىياسەتلەرنى ئەستايىدىل، جىددىي، ئىزچىللاشتۇرۇش لازىم.

ئومۇمەن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ يولغا قويۇش خىزمىتىگە قويغان تەلىپىگە ئاساسەن، نۆۋەتتە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى يولغا قويۇش خىزمىتى ئاچقۇچلۇق دەۋرگە قەدەم قويدى. بىز ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ رەھبەرلىكىدە كۆچلۈك مەسئۇلىيەتچانلىق تۇيغۇسى ۋە ئالىيجانابلىق بۇرچ تۇيغۇسى بىلەن ئالدىنقى پايدىلىق پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ، كۆڭۈل قويۇپ تەشكىللەپ، ئەستايىدىل يولغا قويۇپ، 1997 - يىلىنىڭ ئاخىرى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەر دەرىجىلىك ئورگانلىرىدا دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى ئورنىتىش ۋە يولغا قويۇش خىزمىتىنى ئوبدان ئىشلەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى يولغا قويۇشنىڭ ياخشى باشلىنىشىغا تۆھپە قوشۇشىمىز لازىم.

يەكەن ناھىيىسى مەملىكەت بويىچە سلوس بىلەن كالا بېقىشتا ئۇلگە كۆرسىتىدىغان ناھىيىلەر قاتارىغا كىرگۈزۈلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشىت** خەۋەر قىلىدۇ: يەكەن ناھىيىسى دېھقانچىلىق رايونلىرىدا زىرائەتلەرنىڭ شاخ - شۇمبىلىرىدىن پايدىلىنىپ، زور كۆچ بىلەن سلوس ياساپ كالا بېقىپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجە يارىتىلغانلىقتىن، مەملىكەت بويىچە 4-تۈركۈمدە سلوس بىلەن كالا بېقىشتا ئۇلگە كۆرسىتىدىغان ناھىيىلەر قاتارىغا كىرگۈزۈلدى.

يەكەن ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئۇنۇمى يۇقىرى بولغان سلوس ياساش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىپ، كالىچىلىق تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى. ناھىيە، يېزا، كەنت، مەھەللە ۋە شەخسلەرگىچە مەسئۇلىيەت توختامى تۈزۈپ، بۇ تۈر بويىچە كۆرسەتكۈچلەرنى قاتلاممۇقاتلام ئەمەلىيلەشتۈردى ۋە بۇ خىزمەتنىڭ ياخشى-يامان بولۇشىنى كادىرلارنىڭ نەتىجىسىنى بېكىتىشتىكى مۇھىم شەرت قىلدى. ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۈزۈپ، مەبلەغ سېلىشنى كۈچەيتتى. ناھىيە 2 مىليون 200 مىڭ يۇمن، دېھقانلار 24 مىليون يۇمن مەبلەغ چىقىرىپ، 122 ئېغىل-قوتانىنى ئۆزگەرتىپ ياسىدى ۋە رېمونت قىلدى، 89 ئورۇنغا توڭلىتىلغان ئۇرۇق بىلەن ئۇرۇقلاندۇرۇش پونكىتى سالدى، 5023 سلوس ئوربىسى ياسىدى.

بۇ ناھىيە پەن-تېخنىكا ئارقىلىق چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتتى. ناھىيە بويىچە 12 يېزا-بازار، 36 كەنت، 3600 ئائىلىنى ئىلمىي ئۇسۇلدا كالا بېقىشتىكى ئۇلگە قىلىپ بېكىتتى. بۇنىڭ بىلەن ھازىر كالا 167 مىڭ تۇياقتا يېتىپ، بولتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 5000 تۇياق كۆپەيدى. 25 مىڭ كالا توڭلىتىلغان سېپىرما بىلەن ئۇرۇقلاندۇرۇلدى. 125 تونىنا سلوس بېسىلىپ، 5554 تونىنا ئوت-چۆپ ئامباكلاشتۇرۇلدى.

شىنجاڭ ھەربىي رايونىدىكى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ سانى ئۆسمەكتە

ئۆز خەۋىرىمىز شىنجاڭ ھەربىي رايونى يېقىندا شى، تۆمەن دەرىجىلىك مۇنەۋۋەر ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى ئۇرۇش قىسملىرىدا ۋەكالىتەن شى، تۆمەن دەرىجىلىك رەھبەرلىك ۋەزىپىسى ئۆتەشكە ئۈيۇشتۇردى. بۇ شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى باش بۇيرۇقىنىڭ ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى يېتىشتۈرۈش، تاللاپ ئۆستۈرۈش توغرىسىدىكى تەلىپىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى يېتىشتۈرۈش، چېنىقتۇرۇشنى كۈچەيتىش يۈزىسىدىن قوللانغان يەنە بىر پىڭى مۇھىم تەدبىرى.

شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئۇزاق مۇددەتلىك خىزمەت ئەمەلىيىتى داۋامىدا پارتىيەگە، ۋەتەنگە سادىق، خەلق ئارمىيىسىنى قىزغىن سۆيىدىغان، ساپاسى بىر قەدەر يۇقىرى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى قوشۇننىنى يېتىشتۇرۇشنىڭ ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش، شىنجاڭنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقى ۋە ئىقتىسادىنىڭ گۈللىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، قىسىم قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىشتە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە ئىكەنلىكىنى چوڭقۇر ھېس قىلدى. شىنجاڭ ھەربىي رايونى پارتكومى مۇشۇ تونۇشنى ئاساس قىلىپ، ئۇزاقتىن بۇيان ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى تاللاپ ئۆستۈرۈش ۋە يېتىشتۇرۇشكە ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى، بولۇپمۇ يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسملارنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى تاللاپ ئۆستۈرۈش، تەربىيىلەش ساھەسىدە زور ئىلگىرىلەش ياسىدى.

1. نەزەرىيە جەھەتتىن تەربىيىلەشنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ سىياسىي ئېتىقادىنى چىڭىتىپ. ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ۋە يېڭى دەۋردىكى ئارمىيە قۇرۇلۇشى ئىدىيىسىنى چوڭقۇر ئۆگىنىشكە ئۈيۇشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ماركسىزملىق مەيدان، نۇقتىئىنەزەر ۋە ئۇسۇل ئارقىلىق يېڭى مەسىلىلەرنى تەھلىل قىلىش، يېڭى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈردى. نەزەرىيە ئۆگىنىشنى ياخشى تۇتۇش بىلەن بىللە، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ پارتىيىنىڭ مىللەت، دىن سىياسىتى توغرىسىدا بوشاشماي تەربىيە ھېرىپ، ئۇلارنىڭ مىللەت، دىنغا دائىر مەسىلىلەرنى، توغرا تونۇش ۋە بىر تەرەپ قىلىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈردى.

2. يېتىشتۇرۇش، چېنىقتۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ساپاسىنى تېرىشچ ئۆستۈردى. ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك مۇنەۋۋەر ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى پلان بويىچە مەركىزىي پارتىيە مەكتىپى ۋە ئۇنتۇرا دەرىجىلىك قوماندانلىق مەكتەپلىرىگە ئوقۇشقا ئەۋەتتى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيەمەكتىپى قاتارلىق مەكتەپلەر بىلەن ئالاقلىشىپ، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى بىلىم ئاشۇرۇشقا ئەۋەتتى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئىش ئۈستىدە ئۆزلۇكسىز ئۆگىنىش ۋە سىرتتىن ئوقۇشنىمۇ زور كۈچ بىلەن ياخشى تۇتتى. ھازىر شىنجاڭ ھەربىي رايونىدىكى شى، تۆمەن دەرىجىلىك ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى ئىچىدە ئالىي مەكتەپ، ئۇنتۇرا تېخنىكۇمدىن يۇقىرى مەلۇماتقا ئىگە كىشىلەر 82.7% نى ئىگىلىدى. ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ نەزىر دائىرىسىنى كېڭەيتىش، قابىلىيىتىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، كەچۈرمىشى بىر قەدەر قىسقا، قىسمىدا ئەھمىيەتلىك خىزمەت ئىشلەش تەجرىبىسى كەمچىل، ئۇزاقتىچە خەلق قوراللىق كۈچلىرى سىستېمىسى ۋە ئورگانىدا ئىشلىگەن ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى پىلانلىق ھالدا ئۇرۇش قىسملىرىدا ۋەكالىتەن ۋەزىپە ئۆتەپ چېنىقتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئىقتىدارىنى كۈچەيتتى.

3. تەكشۈرۈش، يارەدەم بېرىشنى كۈچەيتىپ، دادىل تاللاپ ئۆستۈرۈپ ئىشلەتتى. ھەر يىلى بەنزە ۋەكادىرلارنى تەكشۈرۈشتە ئاز سانلىق مىللەت رەھبىرلىرى كادىرلىرىنى تەكشۈرۈش ۋە يارەدەم بېرىشنىڭ مۇھىم نۇقتىلىرىنىڭ بىرى قىلدى. ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى تاللاپ ئۆستۈرۈش، ئىشلىتىشنى مۇنەۋۋەر كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈشنىڭ ئۇمۇمىي پىلانغا كىرگۈزدى. مۇنەۋۋەر ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ئورۇنلىرىغا ۋاقتىدا ئاتىلاندۇرۇش ئۈچۈن، ۋەزىپىگە تەينىلەش ۋاقتىدا چېكى ۋە ياش تەلىپى قاتارلىقلارنى مۇۋاپىق دەرىجىدە كەڭ قىلدى. تايانچلارنى ساقلاپ قىلىش ئۈچۈن، تۆمەن دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ ئەڭ يۇقىرى ۋەزىپە ئۆتەش پىشىنىمۇ مۇۋاپىق ئورنىتى. يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان 20دىن ئارتۇق تۆمەن دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىنىڭ ۋەزىپىسى ئۆستۈرۈلدى.

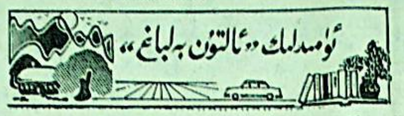

قىزىلسۇ ئوبلاستلىق پارتكوم پارتىيە، ھۆكۈمەت بىلەن ئامىنىڭ مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ قويۇقلاشتۇرۇش، ھال ئەھۋال ئېيتىپ كەلگەنلەر رەھبەرلەرنى تاياملايدىغان ئەھۋاللارنى تۇنجىنىش ئۇچۈن، بۇ يىل 4 - ئايدىن باشلاپ ھەر ھەپتىنىڭ 1 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئوبلاستلىق پارتكوم دائىمىي ھەيئەت ئەزالىرىنىڭ ھال - ئەھۋال ئېيتىپ كەلگەن ئامىنى كۈتۈۋېلىش ۋاقتى قىلىپ بېكىتكەنىدى. بۇ ئىش ئامىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: ئوبلاستلىق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى ھال - ئەھۋال ئېيتىپ كەلگۈچىلەرنىڭ ئەرزىنى كۆرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۇكۇر قاۋۇل** فوتوسى

جىلغا ناھىيىسى ئاممىنى ئۇچۇن ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىپ، پارتىيە بىلەن ئاممىنى، كادىرلار بىلەن ئاممىنى ئۇنتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى قويۇقلاشتۇردى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم**

خەۋەر قىلىدۇ: جىلغا ناھىيىسى يېزا ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە بىرلەشتۈرۈپ، خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى ئامما ئەڭ كۆڭۈل بۆلىدىغان «قىزىق نۇقتا»، «قىيىن نۇقتا»مەسىلىلىرىنى ھەل قىلىشقا، ئامما ئۈچۈن ياخشى ئىش، ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىشكە قارىتىپ، يېزا - قىشلاقلاردىكى پارتىيە تەشكىلاتلىرى بىلەن ئاممىا، كادىرلار بىلەن ئامما ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى قويۇقلاشتۇردى.

جىلغا ناھىيىسىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت تارماقلىرى پارتىيە بىلەن ئامما ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى قويۇقلاشتۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى بېيىش يولىغا يېتەكلەش ئۈچۈن، ئاممىغا ياخشى ئىش، ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىشنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ قىينىچىلىقلىرىنى ۋاقتىدا ھەل قىلىپ بەردى. ناھىيىلىك پارتكوم مۇناسىۋەتلىك تارماقلاردىن ئادەم تەشكىللەپ، قەرەللىك ھالدا ئاساسىي قاتلامنىڭ ئەھۋالىنى ئىگىلەپ تۇردى. نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، ئالدى بىلەن تۇرمۇشتا قىينىچىلىقى بار، تۇل، يېتىم - يېسىر، مېيىپ كىشىلەرگە ماددىي جەھەتتىن يارەدەم بېرىپ، ئۇلارنىڭ قىينىچىلىقىنى ۋاقتىدا ھەل قىلىپ بەردى. بۇلتۇر يىل ئېشىدىن ھازىرغىچە بۇ ناھىيە تۇرمۇشتا قىينىچىلىقى بار، تۇل، يېتىم - يېسىر، مېيىپ كىشىلەرگە 8700 كىلوگرام ئۇن، 658 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك پۇل تارقىتىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى. ئاممىا ئىنكاس قىلغان توك باھاسىنىڭ يۇقىرى بولۇپ كېتىش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، ناھىيە ئالدى بىلەن ماداناتبۇلاق يېزىسىدا سىناق نۇقتىسى قۇرۇپ، ئۇسكۇنىلەرنى يېگىلاپ، سىم يوللىرىنى رېمونت قىلىپ، مۇئەسسەسىلەرنى ياخشىلىدى، توك باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئاشكارا نازارەتچىلىكىنى قوبۇل قىلدى. بۇنىڭ بىلەن توك باھاسى ئەسلىدىكى 0.53 يۈەندىن 0.38 يۈەنگە تۆۋەنلىدى. يېزا - مەيدانلار ئاشلىق تېرىيدىغانلارغا قارىتا سۇ ھەققى، توك ھەققى ۋە يېزا جۇغلانمىسى ئۈچۈن تۇنۇپ قېلىنىدىغان خىراجەتلەردە ئالدىن ئېتىبار بېرىپ، دېھقانلارنىڭ ئاشلىق زىرائەتلىرىنى تېرىش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سېلىقىنى ئاشۇرۇۋۇتمەسلىك شەرتى ئاستىدا، كۆپ تەرەپ مەبلەغ توپلاش يولى بىلەن ناھىيە بويىچە تۆت يېزا - بازاردىكى 80% تىن كۆپرەك كەنتنە سۇ سىگىمىس ئېرىق - ئۆستەك قۇرۇلۇشىنى تاماملىدى. ناھىيە، يېزا، كەنتلەرنىڭ رەھبەرلىك بەنزىلىرى دېھقان، چارۋىچىلارغا ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىش داۋامىدا كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتتى. ئۇلار 1993 - يىلىدىن ھازىرغىچە 4 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ توپلاپ، 30 ئۇرۇندا ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىپ، 25 مىڭ ئادەم، 30 مىڭ تۇياق چارۋامالنىڭ ئىچىدىغان سۇيىنى ھەل قىلىپ بەردى، 800 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلاپ، توققۇز ئۇرۇندا يېپىق يوللۇق تېلېۋىزىيە پونكتى قۇرۇپ، 3500 ئائىلىنى يېپىق يوللۇق تېلېۋىزىيە نومۇرلىرىنى كۆرۈش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. يېقىندا ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى مەخسۇس تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، باجيا خۇ دېھقانچىلىق مەيدانى، تولى يېزىسى، ماداناتبۇلاق يېزىسى ۋە بۇ يېزا - مەيدانلارغا تەۋە توققۇز كەنت، مەھەللىنى ئارىلاپ تەكشۈرۈپ، ئامما ئىنكاسىنى ئاڭلىدى. تەكشۈرۈش جەريانىدا ۋەكىللىك خاراكتېرىگە ئىگە كەنت، مەھەللىدىكى 248 كىشى بىلەن ئۇچرىشىپ، پارتىيە بىلەن ئاممىنىڭ، كادىرلار بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتىگە تەسىر يەتكۈزىدىغان بىر قىسىم پارتىيىلىك رەھبىرى كادىرلارنىڭ ئۆزى بېيىسمۇ، باشقىلارنى بېيىش يولىغا يېتەكلىمەسلىك، ئىگىلىكىدە بۇيرۇقچىرەسلىك قىلىپ، ئامما بىلەن چوڭ ئىشلارنى بىرلىكتە مەسلىھەتلەشمەسلىك، كوللېكتىپ مەبلىغى، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەجبۇرىي ئەمگىكىدىن پايدىلىنىپ يەر ھۆددىگە ئېلىپ تېرىشتەك بەزى مەسىلىلەرنىڭ بارلىقىنى بايقىدى ۋە بۇ مەسىلىلەرنىڭ بەنزىلىرىنى ئامما ئارىسىدا تۆۋەنتتى، بەنزىلىرىنى يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلارغا يوللىدى. بۇ ئارقىلىق خەلق ئامما‌سىنىڭ پارتىيىگە، پارتىيە ئەزالىرىغا، كادىرلارغا بولغان ئىشەنچىنى ئاشۇرۇپ، پارتىيە بىلەن ئاممىنىڭ، كادىرلار بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتىنى تېخىمۇ قويۇقلىشىشغا پۈختا ئاساس سالدى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكۇم مەكتەپلىرىدە «ئەخلاق تەربىيىسى پروگراممىسى»نى يولغا قويۇش بويىچە مۇھاكىمە كۇرسى ئېچىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل، ئابدۇۋۇھلى ھەسەن** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكۇم مەكتەپلىرىدىن «ئەخلاق تەربىيىسى پروگراممىسى»نى يولغا قويۇش بويىچە مۇھاكىمە كۇرسى 6 - ئاينىك 19- كۈنىدىن 23 - كۈنىگىچە شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك داشۋىسىدە ئېچىلدى.

كۇرستا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 40تىن ئارتۇق ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكۇم مەكتەپلىرىدىن 100دىن كۆپرەك كۇرسانت ئالىي مەكتەپ ۋە ئوتتۇرا تېخنىكۇم مەكتەپلىرىدىكى ئەخلاق تەربىيىسى، ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى بىلەن سوتسىيالىزم تەربىيىسىنىڭ بىرىدە-كلىكى، جۇڭگودىكى سوتسىيالىزمنىڭ تەرەققىياتى قانۇنىيلىقى تېمىلاردا دەرس ئاڭلىدى ھەمدە «ئەخلاق تەربىيىسى پروگراممىسى»نى گۇرۇپپىلار بويىچە مۇزاكىرە قىلدى. بۇ كۇرسنى ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق ئالىي مەكتەپ ئىدىيۇى - سىياسىي خىزمىتى تەتقىقات جەمئىيىتى قاتارلىق ئورۇنلار بىرلىكتە تۈيۈقسىز ئۇچرىغان. مەملىكەت بويىچە داڭلىق ئەخلاق تەربىيىسى مۇتەخەسسىسى، دالىيەن سانائەت داشۋىسىنىڭ پروفېسسورى جۇاڭ چىڭ كۇرستا تەكلىپ بىلەن دەرس ئوقۇتتى.

ئاسماندا تور، يەردە قاپقان
تىنىمسىز ئىزدە نگۈچى

بانكا خزمەتچىلىرى ساقچىلارغا ماسلىشىپ، جىنايەتچىنى قولغا چۈشۈردى

6 ـ ئاينىڭ بېشىدا قاراماي شەھىرلىك ج خ ئىدارىسى ۋە جۇڭگو بانكىسىنىڭ قاراماي نېفىت تارماق بانكىسى تەقدىرلەش يىغىنى ئېچىپ، بۈلاڭچىلىق قىلىپ قولغا چۈشۈرۈۋالغان پۇل چېكىگە بانكىدىن پۇل ئالماقچى بولغان بىر جىنايەتچىنى تۇتقان بەيجىيەنتەن ئىش بېجىرىش ئورنىدىكى خىزمەتچىلەرنى تەقدىرلىدى.

5 ـ ئاينىڭ 28 ـ كۈنى سەھەردە خەن شىن ئىسىملىك بىر جىنايەتچى قاراماي شەھىرىنىڭ بىر ئاھالىلەر رايونىغا جايلاشقان ئاشخانىغا كىرىپ، ئاشخانىنىڭ ئايال خوجايىنىنىڭ 600يۈەن نەق پۇلى، بىر سىمسىز چاقىرغۇ ئاپپاراتى ۋە 130 مىڭ يۈەنلىك ئۈچ پارچە پۇل چېكىنى بۇلاپ كەتتى. بۇلاڭچى چەكنى قولغا چۈشۈرگەندىن كېيىن، بۇ چەكلەرنىڭ قايسىلا بانكىدىن پۇل ئالسا بولىدىغان ئالاھىدىلىكىدىن پايدىلىنىپ، شۇ كۈنى ئەتىگەن سائەت ئوندا بۇلاڭچىلىق قىلغان جاي بىلەن بولغان ئارىلىقى يېراق بولغان بەيجىيەنتەن ئىش بېجىرىش ئورنىغا بېرىپ پۇل ئالماقچى بولدى. لېكىن بەيجىيەنتەن ئىش بېجىرىش ئورنىدىكى خىزمەتچىلەر بۇ ئەھۋالدىن ئاللىقاچان خەۋەر تاپقانىدى. ئەسلىدە چەك ئىگىسى ئەھۋالنى ئۆزى پۇل قويغان قاراماي شەھىرى تاخې يولى بانكىسىغا مەلۇم قىلغان، تاخې يولى بانكىسى بۇنى ج خ ئورۇنلىرىغا ۋە ھەرقايسى بانكا، ئىش بېجىرىش ئورۇنلىرىغا مەلۇم قىلىۋەتكەنىدى. جىنايەتچى بانكىغا كىرىپ چەكنى بانكا خادىمىغا تەگلىگەندە، بانكا خادىمى بىر قاراپلا ئالدىدىكى ئادەمنىڭ چەك بۇلغان بۇلاڭچى ئىكەنلىكىنى بىلدى. ده، ئۇنى، بۇنى سورىغان بولۇپ، ۋاقىتنى كەينىگە سۈردى ھەمدە ئاستىرتتىن ئادەم ئەۋەتىپ ئەھۋالنى ج خ ئورۇنلىرىغا مەلۇم قىلدى. ج خ ساقچىلىرى چاقماق تېزلىكىدە يېتىپ كەلدى. جىنايەتچى تېخى نېمە ئىش بولغىنىنى ئاڭقىرالماي تۇرۇپلا بانكا خىزمەتچىلىرى ۋە ساقچىلارنىڭ قولغا چۈشتى. بۇنىڭ بىلەن زور بىر بۇلاڭچىلىق ئەنىسى بىر نەچچە سائەت ئىچىدىلا پاش قىلىندى. **ۋالڭ زوخۇا، شى خۇلى**

يېقىندا ئاقتۇ ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسى قاتتىق زەربە بېرىش كۆرىشىنىڭ 2 ـ باسقۇچلۇق غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن، پۈختا تەييارلىق بىلەن جەڭگە ئاتلىنىپ، جەمئىيەت تەرتىپىنى قالايمىقانلاشتۇرۇۋاتقان بىر تۈركۈم جىنايەتچىلەرنى تۇتتى.

سۈرەتتە: كادىر، ساقچىلار ۋەزىپە ئۈتىمەكتە.

ئابلەت ھوسېين فوتوسى

تىنىمسىز ئىزدەنگۈچى

— مەملىكەت بويىچە ئاممىۋى تەنتەربىيە خىزمىتىدىكى ئىلغار شەخس قۇدرەت ئابلىمىت توغرىسىدا

ئۇز مۇخبىرىمىز ئىلھام ئىمىن

قۇدرەت ئابلىمىت 1961 ـ يىلى شىنجاڭ 2 ـ سىنىپ مەكتىپىنى پۈتتۈرۈپ، تاربا غاتاي ۋىلايەتلىك تەنتەربىيە كومىتېتىغا تەقسىم قىلىنىدى. شۇنىڭدىن باشلاپ ئۇ ئۆز خىزمىتىگە زور ئىشتىياق باغلاپ، تەنتەربىيە ساھەسىگە چوڭقۇر چۆكۈپ، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ھەر خىل ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە تۈرلىرى بىلەن تونۇشتى ھەمدە بۇ ساھەدە قېزىپ، رەتلەپ چىقىشقا تېگىشلىك نۇرغۇن نەرسىلەرنىڭ بارلىقىنى ھېس قىلدى.

ئاساسىي قاتلامدا ئۆزۈن يىل ئىشلىگەن قۇدرەت ئابلىمىت 1984 ـ يىلى ئاپتونوم رايونلۇق تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ ئاممىۋى تەنتەربىيە باشقارمىسىغا يۆتكىلىپ كېلىپ، يېزا ـ قىشلاقلارنىڭ تەنتەربىيە ئىشلىرىغا مەسئۇل بولۇپ ئىشلىدى. بۇ چاغ دەل مىللىي ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە تۈرلىرىنى قېزىپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا رەتلەپ چىقىپ، مەملىكەتلىك 3 ـ نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە يىغىنىغا سوۋغات قىلىش پائالىيىتى باشلانغان مەزگىل ئىدى. يولداش قۇدرەت ئابلىمىت ئۇزۇندىن بۇيان مۇشۇنداق ئويى بولغانلىقى ئۈچۈن، بۇ ياخشى پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، بىر نەچچە كىشىدىن تەركىب تاپقان مىللىي ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە تۈرلىرىنى قېزىش، رەتلەش مەخسۇس گۇرۇپپىسىنى قۇردى ۋە بۇ گۇرۇپپىنى باشلاپ ئاپتونوم رايوننىڭ ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلىرىگە، چەت، يېراق يېزا ـ قىشلاقلىرىغا بېرىپ، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئەنئەنىۋى تەنتەربىيىسىگە ئائىت نۇرغۇن ماتېرىيال توپلىدى. قايتىپ كەلگەندىن كېيىن، توپلانغان ماتېرىياللارنى رەتلەش ئارقىلىق، 1985 ـ يىلى «شىنجاڭ مىللىي تەنتەربىيىسى»نىڭ 1 ـ قىسمىنى يېزىپ چىقتى. بۇ كىتابنىڭ نەشرىدىن چىقىشى ئاپتونوم رايونىمىزدا ئىزى ئۆچۈپ كېتىۋاتقان بەزى مىللىي ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە تۈرلىرى ھەم مىللىي ئەنئەنىۋى تۇسىنى ئالغان كۆڭۈل ئېچىش ئويۇنلىرىنىڭ قايتىدىن يورۇقلۇققا ئېرىشىشىدە مۇھىم رول ئويناندى. قۇدرەت ئابلىمىت بۇنىڭ بىلەن قانائەتلىنىپ قالمدى. تېخىمۇ چوڭقۇر ئىزدىنىش ئارقىلىق تارىختىن بۇيان داۋاملىشىپ كېلىۋاتقان ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە تۈرلىرىنىڭ كېلىش مەنبەسى، تارىخى ۋە ئۇنىڭ رولى قاتارلىقلارنى تەتقىق قىلدى، مۇشۇ ئاساستا شىنجاڭنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىن 90 دىن ئارتۇق مىللىي ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە تۈرلىرىنى ئۆ ئويۇن تۈرلىرىنى قاتناشتۇرۇپ «شىنجاڭ مىللىي تەنتەربىيىسى»نىڭ 2 ـ كىتابىنى نەشرىدىن چىقاردى. ئۇنىڭدىن باشقا ئۇ يەنە ھەرقايسى گېزىت، ژۇرناللاردىمۇ مىللىي ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە تۈرلىرىگە ئائىت ماقالىلەرنى كۆپلەپ ئېلان قىلىپ، بۇ جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى ئەتراپلىق ئىشلەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە ئىشلىرىنىڭ جۇش ئۇرۇپ راۋاجلىنىشىغا تېگىشلىك تۆھپە قوشتى. 1994 ـ يىلى قۇمۇلدا ئاپتونوم رايونلۇق 3ـ نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە يىغىنىغا مەسئۇل بولۇپ بىر تەرەپ قىلدى. ئۇ، 1995 ـ يىلى 11 ـ ئايدا يۇقىنەندە ئۆتكۈزۈلدىغان مەملىكەتلىك 5ـ نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە يىغىنىدا ئاپتونوم رايونىمىز تەنتەربىيە ساھەسىگە قەدەم قويغان 35 يىلدىن بۇيان، ئۇزۇنىڭ بارلىقىنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاممىۋى تەنتەربىيە ئىشلىرىغا، جۈملىدىن ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە تۈرلىرىنى قېزىش، رەتلەش، راۋاجلاندۇرۇش ئىشلىرىغا بېغىشلىدى. ئۇنىڭ تىرىشچانلىقى نەتىجىسىدە ئىزى يوقاپ كېتەي دەپ قالغان بىر قىسىم مىللىي ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە تۈرلىرىمىز قايتىدىن «يورۇقلۇققا چىقتى». باشقا تەنتەربىيە تۈرلىرى بولسا تېخىمۇ مۇكەممەللەشتى. مۇشۇ ساھەدە ئىشلىگەن خىزمىتى كۆزگە كۆرۈنەرلىك بولغانلىقى ئۈچۈن، ئۇ كۆپ قېتىم شەرەپ تاختىسىدىن ئورۇن ئالدى. 1989 ـ يىلى ئۇ مەملىكەت بويىچە دېھقان، چارۋىچىلار تەنتەربىيە خىزمىتىدىكى «ئىلغار خىزمەتچى»، 1990 ـ يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە «ئاممىۋى تەنتەربىيە خىزمىتىدىكى ئىلغار خىزمەتچى»، 1991 ـ يىلى ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك 4 ـ نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە يىغىنىدا «ئالاھىدە خىزمەت كۆرسەتكەن خادىم»، 1993 ـ ۋە 1995ـ يىلى مەملىكەت بويىچە «ئاممىۋى تەنتەربىيە خىزمىتىدىكى ئىلغار خىزمەتچى» بولۇپ باھالاندى. ئۇنىڭدىن باشقا مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى تەرىپىدىنمۇ كۆپ قېتىم «ئىلغار پارتىيە ئەزاسى»، «ئىلغار خىزمەتچى» بولۇپ باھالاندى.

ماشىنىدىن چۈشۈرۈپ ھەرىكەت قىلدۇرغىلى بولاتتى. ئەمدىكى گەپ بۇ ئاتلارنى كىمنىڭ مەسئۇل بولۇپ ئاپىرىش مەسىلىسى ئىدى. شۇ كۈنلەردە قۇدرەت ئابلىمىتنىڭ سالامەتلىكى تازا ياخشى ئەمەس ئىدى. لېكىن ئۇ بۇ مۇشكۈل ۋەزىپىنى دادىللىق بىلەن ئۈز ئۈستىگە ئالدى. ئات توشۇغۇچىلار 10 ـ ئاينىڭ 10ـ كۈنى ئۈچ چوڭ ئاپتوموبىل بىلەن ئۈرۈمچىدىن يولغا چىقتى. ئۇلار سىچۈەن ۋە يۈننەندىكى خەتەرلىك يوللاردا نۇرغۇن جاپا ـ مۇشەققەتلەرنى بېشىدىن ئۆتكۈزدى. 16 كۈندە ئاتلارنى كۆنمىگىنا ساق ـ سالامەت يەتكۈزدى. قۇدرەت ئابلىمىت كۆنمىگىنا كېلىپلا دەم ئېلىشنى قايرىپ قويۇپ، شىنجاڭ كومانداتسىدىكى ۋەكىللەرنىڭ ياتاق، تاماقلىرىنى ئورۇنلاشتۇردى. پۈتكۈل مۇسابىقە جەريانىدا كۈندۈزلىرى ھەر قايسى مۇسابىقە مەيدانلىرىغا بېرىپ، تەنەرىكەتچىلەرگە مەدەت بەرسە، كېچىلىرى باشقا ئارقا سەپ خىزمەتلىرى بىلەن ئالدىراش بولدى. كىمكى بىرەر مەسىلىگە دۇچ كەلسە، ئۇدۇل بېرىپ، ئۇنى ئىزدەيتتى. ئۇنىڭ كۈنلىرى ھەمىشە ئالدىراشلىق بىلەن ئۆتەتتى. بەزى كۈنلىرى 18 سائەت ئارام ئالماي ئىشلىدى.

قۇدرەت ئابلىمىت تەنتەربىيە ساھەسىگە قەدەم قويغان 35 يىلدىن بۇيان، ئۇزۇنىڭ بارلىقىنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاممىۋى تەنتەربىيە ئىشلىرىغا، جۈملىدىن ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە تۈرلىرىنى قېزىش، رەتلەش، راۋاجلاندۇرۇش ئىشلىرىغا بېغىشلىدى. ئۇنىڭ تىرىشچانلىقى نەتىجىسىدە ئىزى يوقاپ كېتەي دەپ قالغان بىر قىسىم مىللىي ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە تۈرلىرىمىز قايتىدىن «يورۇقلۇققا چىقتى». باشقا تەنتەربىيە تۈرلىرى بولسا تېخىمۇ مۇكەممەللەشتى. مۇشۇ ساھەدە ئىشلىگەن خىزمىتى كۆزگە كۆرۈنەرلىك بولغانلىقى ئۈچۈن، ئۇ كۆپ قېتىم شەرەپ تاختىسىدىن ئورۇن ئالدى. 1989 ـ يىلى ئۇ مەملىكەت بويىچە دېھقان، چارۋىچىلار تەنتەربىيە خىزمىتىدىكى «ئىلغار خىزمەتچى»، 1990 ـ يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە «ئاممىۋى تەنتەربىيە خىزمىتىدىكى ئىلغار خىزمەتچى»، 1991 ـ يىلى ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك 4 ـ نۆۋەتلىك

پارتىيە بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، كەلگۈسىگە يۈزلىنىش

- پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 4 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى پارتىيە قۇرۇلۇشى توغرىسىدا ئەسلىمە

57 مىليون پارتىيە ئەزاسى، نەقەدەر ھەيۋەتلىك قوشۇن، نەقەدەر قۇدرەتلىك كۈچ - ھە!

75 يىللىق شانلىق مۇساپە، قىپقىزىل پارتىيە بايرىقى گويا ئۆچمەس مەشئەلدەك قانچىلىغان كىشىلەرنىڭ قەلبىنى يورۇتۇپ، قانچىلىغان كىشىلەرگە ئۈمىد ئاتا قىلدى -ھە!

بۈگۈنكى كۈندە بۇ قوشۇن جۈڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش يولىغا تۆپلاندى؛ بۇ مەشئەل جۈڭگو كومپارتىيەسىنىڭ 3 - ئەۋلاد رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ قولىغا تۇتۇلدى.

يولداش جيالۇ زېمىن يادرولۇقلىرىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى پۈتۈن مەملىكەت خەلقىگە رەھبەرلىك قىلىپ باي، قۇدرەتلىك، دېموكراتىك، مەدەنىيەتلىك، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشقان دۆلەت قۇرۇشتىن ئىبارەت ئولۇغ قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، يولداش دېڭ شياۋپىڭ باشلاپ بەرگەن يەنە بىر ئېگىز ئولۇغ قۇرۇلۇش - پارتىيەمىزنى جۈڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسى بىلەن قوراللانغان، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان، ئىدىيە، سىياسىي، تەشكىلىي جەھەتتە مۇستەھكەم، ھەر خىل خېيىم - خەتەرلەرنىڭ سىناقلىرىغا بەرداشلىق بېرەلەيدىغان، باشتىن ئاخىر دەۋرىنىڭ تالدىداماگىدىغان ماركسىزمچە پارتىيە قىلىپ قۇرۇپ چىقىش ئۈچۈن بوشاشماي تىرىشچانلىق كۆرسەتمەكتە.

«گەپ پارتىيىگە باغلىق»، جۈڭگونىڭ ئىشلىرىنى ياخشى قىلىشنىڭ ئاچقۇچىمۇ پارتىيىدە

پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۈڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۈشىيەننىي يېتەكچىلىكىدە پارتىيىمىز ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئۇلۇغ ئەمەلىيىتىگە مۇۋاپىقلىشىپ رەھبەرلىك قىلدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، پارتىيىمىزمۇ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئۇلۇغ ئەمەلىيىتىدە سىناقتا بەرداشلىق بېرىدى ۋە چىنىقتى.

يولداش جيالۇ زېمىن يادرولۇقلىرىدىكى پارتىيىنىڭ 3 - ئەۋلاد مەركىزىي كومىتېت رەھبەرلىك كوللېكتىپى بارلىققا كېلىش بىلەنلا پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزدى.

جيالۇ زېمىن 1989 - يىلى «1 - ئىيۇل»نى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن سۆھبەت يىغىندا ئېنىق قىلىپ مۇنداق دېدى: پارتىيىمىز ئالدىنقا پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ساپاسى ۋە پارتىيىنىڭ جەڭگىۋارلىقىنى ئاشۇرۇش ۋەزىپىسى قويۇلدى، شۇڭا ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى پارتىيىنىڭ قۇرۇلۇشىنى پۈتۈن كۈچى بىلەن ياخشى ئۆتۈشى كېرەك.

جيالۇ زېمىن پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 72 - يىللىقى مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن سۆھبەت يىغىندا قىلغان سۆزىدە ئومۇمىي ئەھۋالنى تەھلىل قىلىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئۇلۇغ ئەمەلىيىتىنى سىناقتا بەرداشلىق بېرىدىغان ئىككى ئاساسىي مەسىلىنى ئوتتۇرىغا قويدى: بىرى، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۈشىيەننىي يېتەكچىلىكىدە پارتىيىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى ساقلاش، ئىككىنچىسى، ئىسلاھات ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئىزچىل ئىلگىرى سۈرۈش. ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: «ئەگەر بىزنىڭ پارتىيە ئەزالىرى ۋە رەھبەرلىرى ئىتتىپاقلىقنى ساقلىيالمىسا، ئىتتىپاقلىقنى ساقلاشقا ئېتىبار بەرمىسە، ئىتتىپاقلىقنى ساقلاشقا ئەستايىدىل تىرىشمىسا، ئۇنداقتا ئىسلاھات ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ھەققىدە گەپ قىلىشنىڭ ھېچ مەنىسى قالمايدۇ، ئۇنداقتا بىزنىڭ پارتىيىمىز ئۆزىنىڭ ئالدىنقى سەپتىكى ئىلغار كۈچلۈك پارتىيە بولۇش سالاھىيىتىنى يوقىتىپ قويى

جياڭ زېمىن پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 72 - يىللىقى مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن سۆھبەت يىغىندا قىلغان سۆزىدە كۆرسىتىپ ئۆتكەندەك «جۇڭگودا 1 مىليارد 100 مىليوندىن ئارتۇق خەلقنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، ئويۇشتۇرۇپ، ئىسلاھات ئارقىلىق ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى يەنمۇ ئازاد قىلىپ ۋە راۋاجلاندۇرۇپ، كۆچمەن مەركەزلەشتۈرۈپ ئىقتىسادىنى يۈكسەلدۈرۈپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت ئۇلۇغ‌ۋار نىشانغا يېتىش پارتىيىمىز باغلىق، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئىنسانىيەت تارىخىدا ئۈلگە يارىتىلمىغان سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك بەرپا قىلىش پارتىيىگە باغلىق؛ «ئىككى قولدا تۇتۇش»تا چىڭ تۇرۇش، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئىلىپ بېرىش پارتىيىگە باغلىق؛ ئىجتىمائىي، سىياسىي مۇقىملىقنى قوغداش، دۆلەتنىڭ ئۇزاقتىنچە تىنچ بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇرۇشمۇ پارتىيىگە باغلىق».

«گەپ پارتىيىگە باغلىق» دېگەن بۇ سۆزنىڭ سالمىقى ئېغىر، بۇ ئومۇميلىققا مۇناسىۋەتلىك. بۇ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۈگۈچوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسىدىكى ئىنتايىن مۇھىم ئىدىيە، جۈگۈنىڭ ئىنقلاب ۋە قۇرۇلۇش تەجرىبىسىدىكى ئىنتايىن چوڭقۇر ئىلمىي ئاساس.

يەنەن - جۈگۈ ئىنقلابىنىڭ مۇقەددەس جايى. جياڭ زېمىن 1989 - يىلى ئالتۇن كۈز پەسلىدە بۇ يەرگە كېلىپ، مياۋ گو كەنتى پارتىيە ياچەيكىسىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ جيۇفۇ بىلەن پارتىيە قۇرۇلۇشى توغرىسىدا سۆزلەشكەندە چوڭقۇر مەنىلىك قىلىپ مۇنداق دېدى: قىزىل ئارمىيە ئۇزۇن سەپەر قىلىپ يەنئەنگە كەلگەندە، ئاران 30 مىڭلا كىشى قالغان، بۇ 30 مىڭ كىشى ئىنقلابنىڭ ئۇرۇقى. بۇ ئۇرۇقلار پۈتۈن مەملىكەتتە چېچەكلەپ ھېۋە بەرگەندىن كېيىن غايەت زور كۈچكە ئىلىندى، ئۇلار گومىنداڭنىڭ 8 مىليون كىشىلىك قوشۇننىڭ تارمار قىلدى. شۇڭا بىز پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ساپاسى ئىنتايىن مۇھىم، پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنى يېڭىشى قۇرۇپ چىقىش، ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنىڭ جەڭگىۋار قورغانلىق رولى.ۋە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاۋانگاردلىق نەمۇنىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك، دېيمىز.

پارتىيىنىڭ 3 - ئەۋلاد رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ ئەزالىرى ئومۇميلىق ۋە ستراتېگىيىلىك يۈكسەكلىكتە تۇرۇپ، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە تۇرتكە بولدى.

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى پارتىيىنى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ قۇدرەتلىك رەھبەرلىك يادروسى قىلىپ قۇرۇپ چىقىش ئۈچۈن بىر نەچچە يىلدىن بۇيان،بىر قاتار چوڭ چەتئەل‌ئىشلىرى مۇھىم ئىدىيە، ئومۇميۈزلۈك ئورتاق تىرىشچان ۋە ئىشەنچىسىزلىك ئىلىپ بېرىشنى، ئاتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش جەھەتتە يېڭى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ بۇ ئاساستە رەھبەرلىكىدە، مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ۋە ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى ئىشخانىسى، گوۋۇيۈەن ئىشخانىسى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، پارتىيە نىزامى، پارتىيە ئىنتىزامى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قاتار ھۆججەتلەرنى تارقاتتى، مەسىلەن: «سوتسىيالىستىك ئەخلاققا خىلاپلىق قىلغان كومپارتىيە ئەزالىرىغا پارتىيە ئىنتىزامى جازاسى بېرىش توغرىسىدا بىرقانچە بەلگىلىمە (سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇلدۇ)». «پارتىيە ئىستىلى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش توغرىسىدا پىكىر»، «پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدىكى ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ پاك-ئىنتىزامچان بولۇشىغا دائىر «بەش ماددىلىق بەلگىلىمە» نى يولغا قويۇش توغرىسىدا پىكىر» قاتارلىقلار. پۈتۈن پارتىيىنىڭ ئومۇميۈزلۈك ئورتاق تىرىشىش ۋە خەلقنىڭ پائال قوللىشى ئارقىسىدا، چېرنوبىلشىكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىدە باسقۇچلۇق نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلدى. بۇ ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىق، ئومۇميىلىقنى قوغداشتا ئىجابىي رول ئويناندى، خەلقنىڭ ھمايىسىگە ۋە ئىشەنچىسىگە ئېرىشتى.

خەلق ئامىسى بىلەن بولغان قان بىلەن گۆشتەك ئالاقىنى باشتىن ئاخىرغىچە ساقلاپ قېلىش - پارتىيىنىڭ ئىزچىل ئىسىل ئەنئەنىسى ۋە ئىستىلى، خەلق ئامىسىنىڭ ھمايە قىلىش - قىلماسلىقى، ياقتۇرماسلىقى، ئاۋاز قوشۇش-قوشماسلىقى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ بارلىق فاڭجېن، سىياسەتلەرنى تۈزۈپ چىقىشنىڭ ئاساسىي نۇقتىسى ۋە تۈپ ئاساسىي. يولداش جياڭ زېمىن ۋە مەركەزدىكى باشقا رەھبىرىي يولداشلار مۇشۇ بىر نەچچە يىلدا دائىم ئاساسىي قاتلاملارغا، ئامما ئارىسىغا بېرىپ، ئەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىپ، خەلقنىڭ ئەھۋالىنى ئىگىلىدى، جاپالىق ئىزدەندى، ئامما ئىچىدىن ئېلىپ، ئامما قايتۇرۇپ، ئامما بىلەن ھەمنەپەس بولۇپ، ئامما ئوچۇن ئەمەلىي ئىش قىلىپ بەردى. ئۇلار ئامما ئارىسىدىن ئەقىل -پاراسەت ۋە كۈچ-قۇدرەتكە ئىگە بولدى، ئامما ئۇلارغا قاراپ كەلگۈسىنى ۋە ئۇمىدنى كۆردى.

پارتىيە بايرىقى بوران-چاپقۇنلار ئىچىدە يەنىلا قىيقىزىل رەڭگىنى ساقلاپ كەلدى. ئەۋلادمۇ ئەۋلاد ئىز بېسىپ كەلگەن جۈگۈ كومموئىنستلىرى ئۇزۇنىنىڭ قەتئىي ئەقىدىسى ئالىيجانابلار غايىسى، ۋەتەنگە، خەلققە بولغان چەكسىز ساداقىتىنى ئىپادىلىدى.

ئورغاق بىلەن بولقا كونا دۇنيانى پاچاقلاپ تاشلاپ، يېڭى جۇڭگونى ياراتقانىدى.

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يولغا قويۇلغان بۈگۈنكى كۈندە، جۇڭگو كومموئىنستلىرى بۇ بايراقنى يەنىلا ئېگىز كۆتۈرۈپ، تىنىمۇ پارلاق يېگى دەۋرنى ياراتماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 27-ئىيۇن تېلېگراممىسى

پۈت تىرەپ تۇرالمىسىز، ئېچىكى - تاشقى ھەر خىل خىيىم - خەتەرلەرنىڭ سىناقلىرىغا بەرداشلىق بېرەلمىسىز مۇمكىن ئەمەس ئىدى، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىنىڭ غايەت زور تەرەققىياتىنى قولغا كەلتۈرۈپ، ئۇلۇغ جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنى پۈتۈنلەي يېڭى قىياپەت بىلەن 21 - ئەسىرگە باشلاپ كىرىشىمىزمۇ مۇمكىن ئەمەس ئىدى.

جۇڭگو كومموئىنستىك پارتىيىسى مىللىتىمىزنىڭ، جەمئىيەتنىڭ، دەۋرىمىزنىڭ مۇستەھكەم تۈۋرۈكى بولۇشقا مۇناسىپ!

ئاساسىي لۇشيەننى چۈرىدەپ پارتىيە قۇرۇلۇشىنى تۇتۇش، زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەريانىدا رەھبەرلىك يادروسىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش

«ئاساسىي لۇشيەن 100 يىلغىچە ئەسقاتىدۇ، ئۇنىڭدىن تەۋرىنىشكە بولمايدۇ». يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ بۇ كەسكىن، ئىخچام، مەزمۇنلۇق سۆزىدە دۆلەت ۋە مىللەتنىڭ ئىستىقبالى، تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك چوڭ مەسىلە ئوتتۇرىغا قويۇلغان، پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىنىڭمۇ يۆنىلىشى ئېنىق كۆرسىتىپ بېرىلگەن.

پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەننى زىچ چۈرىدەپ پارتىيە قۇرۇلۇشىنى تۇتۇش، پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى باشتىن ئاخىر ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت كومموئىنستلىرىنىڭ ھەشمەتلىك تۇرمۇش ئىچىدە ئىنقلابىي خىسلىتىنى داۋاملىق ساقلاپ، ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش، ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىشنىڭ سىناقلىرىغا بەرداشلىق بېرىش - بېرەلمەسلىكى پارتىيىنىڭ ۋە پارتىيە رەھبەرلىك قىلىۋاتقان ئىشلارنىڭ گۈللەپ ياشنىشى ۋە خاراكتېرىنى بەلگىلەيدىغان مۇناسىۋەتلىك چوڭ مەسىلە. شۇڭا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋەزىيەت ۋە ۋەزىپىدە قاتناق ئۆزگىرىش بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، پارتىيىنىڭ ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئاۋانگارت ئەترىتىلىك خاراكتېرى مەڭگۈ ئۆزگەرمەيدۇ، جان-دىل بىلەن خەلق ئوچۇن خىزمەت قىلىش مەقسىتى مەڭگۈ ئۆزگەرمەيدۇ، خەلق ئامىسى بىلەن قويۇق ئالاقە باغلاش ئېسىل ئەنئەنىسى مەڭگۈ ئۆزگەرمەيدۇ، ئامىسدىن ئېلىپ، ئامما قايتۇرىدىغان تۇپ خىزمەت لۇشيەنى مەڭگۈ ئۆزگەرمەيدۇ، دەپ قايتا-قايتا تەكتىلىدى. رەھبىرىي كادىرلارنىڭ چوقۇم سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشىنى، پارتىيەنىڭ چىنىقىشىنى كۈچەيتىشىنى، ئۆزىنى قەدىرلىشىنى، مېڭىسىنى سەگەك تۇتۇشىنى، ھوشيار بولۇشىنى، ئۆزىنى رەھبەتلەندۈرۈشىنى، توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى ۋە قىممەت قارىشىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، خەلق ئامىسى بىلەن مەڭگۈ ھەمنەپەس، تەقدىرداش بولۇشىنى قايتا-قايتا تەلەپ قىلدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، خاتا ئىدىيە ۋە ناچار ئىستىللارنى قەتئىي يېڭىشى ۋە تۈزىتىشنى تەلەپ قىلدى.

تارىخىي تەجرىبىلەر ئىسپاتلىدىكى، پارتىيىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش - جۇڭگونىڭ ئىنقلاب ۋە قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرۈشنىڭ مۇھىم شەرتى، پارتىيە ئىنقلابىي خىزمەتنى ياخشى ئىشلەشنىڭ تەشەببۇسكارلىق ھوقۇقىغا ئىگە بولايدۇ».

پارتىيىمىزدە سىياسىي جەھەتتىن كۆچلۈك، ئىقتىسادتىن خەۋپىرى بار زور بىر تۈركۈم رەھبىرىي كادىرلار بولغانلىقتىن، ئىسلاھاتنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرى جۈش تۇرۇپ راۋاجلاندى.

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت ئۇلۇغ قۇرۇلۇش، پارتىيىنى تېخىمۇ جۈشقۇن ۋە ھاياتىي كۈچكە ئىگە قىلىپ قۇرۇپ چىقىشتىن ئىبارەت يېگى ئۇلۇغ قۇرۇلۇش ئورگانىك بىرلەشتۈرۈلۈپ، مەملىكەت بويىچە ئىككى مەدەنىيەت ماس ھالدا راۋاجلانغان، بىر-بىرىگە تۈرتكە بولغان يېسپېكى ۋەزىيەت بارلىققا كېلىپ، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئومۇميىلىقنى ئىگىلەش ئىقتىدارىنى نامايان قىلدى.

قىيىنزىل پارتىيە بايرىقى جۇڭگو كومموئىنستلىرىنىڭ قەتئىي تەۋرەنمەيدىغان ئالىيجانابلىق غايىسىنىڭ، ۋەتەنگە، خەلققە بولغان چەكسىز ساداقىتىنىڭ نامايەندىسى

ئۇرۇش يىللىرىدا جۇڭگو كومموئىنستلىرى قاتتىق سىناقلارغا بەرداشلىق بەردى؛ تىنچ قۇرۇلۇش مەزگىلىدە جۇڭگو كومموئىنستلىرىنىڭ ھەشمەتلىك تۇرمۇش ئىچىدە ئىنقلابىي خىسلىتىنى داۋاملىق ساقلاپ، ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش، ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىشنىڭ سىناقلىرىغا بەرداشلىق بېرىش - بېرەلمەسلىكى پارتىيىنىڭ ۋە پارتىيە رەھبەرلىك قىلىۋاتقان ئىشلارنىڭ گۈللەپ ياشنىشى ۋە خاراكتېرىنى بەلگىلەيدىغان مۇناسىۋەتلىك چوڭ مەسىلە. شۇڭا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋەزىيەت ۋە ۋەزىپىدە قاتناق ئۆزگىرىش بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، پارتىيىنىڭ ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئاۋانگارت ئەترىتىلىك خاراكتېرى مەڭگۈ ئۆزگەرمەيدۇ، جان-دىل بىلەن خەلق ئوچۇن خىزمەت قىلىش مەقسىتى مەڭگۈ ئۆزگەرمەيدۇ، خەلق ئامىسى بىلەن قويۇق ئالاقە باغلاش ئېسىل ئەنئەنىسى مەڭگۈ ئۆزگەرمەيدۇ، ئامىسدىن ئېلىپ، ئامما قايتۇرىدىغان تۇپ خىزمەت لۇشيەنى مەڭگۈ ئۆزگەرمەيدۇ، دەپ قايتا-قايتا تەكتىلىدى. رەھبىرىي كادىرلارنىڭ چوقۇم سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشىنى، پارتىيەنىڭ چىنىقىشىنى كۈچەيتىشنى، ئۆزىنى قەدىرلىشىنى، مېڭىسىنى سەگەك تۇتۇشىنى، ھوشيار بولۇشىنى، ئۆزىنى رەھبەتلەندۈرۈشىنى، توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى ۋە قىممەت قارىشىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، خەلق ئامىسى بىلەن مەڭگۈ ھەمنەپەس، تەقدىرداش بولۇشىنى قايتا-قايتا تەلەپ قىلدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، خاتا ئىدىيە ۋە ناچار ئىستىللارنى قەتئىي يېڭىشى ۋە تۈزىتىشنى تەلەپ قىلدى.

تارىخىي تەجرىبىلەر ئىسپاتلىدىكى، پارتىيىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش - جۇڭگونىڭ ئىنقلاب ۋە قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرۈشنىڭ مۇھىم شەرتى، پارتىيە ئىنقلابىي خىزمەتنى ياخشى ئىشلەشنىڭ تەشەببۇسكارلىق ھوقۇقىغا ئىگە بولايدۇ».

پارتىيىمىزدە سىياسىي جەھەتتىن كۆچلۈك، ئىقتىسادتىن خەۋپىرى بار زور بىر تۈركۈم رەھبىرىي كادىرلار بولغانلىقتىن، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەريانىدا ئىنتايىن زور تەرەققىياتىنى قولغا كەلتۈرۈپ، ئۇلۇغ جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنى پۈتۈنلەي يېڭى قىياپەت بىلەن 21 - ئەسىرگە باشلاپ كىرىشىمىزمۇ مۇمكىن ئەمەس ئىدى.

جۇڭگو كومموئىنستىك پارتىيىسى مىللىتىمىزنىڭ، جەمئىيەتنىڭ، دەۋرىمىزنىڭ مۇستەھكەم تۈۋرۈكى بولۇشقا مۇناسىپ!

ئاساسىي لۇشيەننى چۈرىدەپ پارتىيە قۇرۇلۇشىنى تۇتۇش، زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەريانىدا رەھبەرلىك يادروسىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش

«ئاساسىي لۇشيەن 100 يىلغىچە ئەسقاتىدۇ، ئۇنىڭدىن تەۋرىنىشكە بولمايدۇ». يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ بۇ كەسكىن، ئىخچام، مەزمۇنلۇق سۆزىدە دۆلەت ۋە مىللەتنىڭ ئىستىقبالى، تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك چوڭ مەسىلە ئوتتۇرىغا قويۇلغان، پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىنىڭمۇ يۆنىلىشى ئېنىق كۆرسىتىپ بېرىلگەن.

پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەننى زىچ چۈرىدەپ پارتىيە قۇرۇلۇشىنى تۇتۇش، پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى باشتىن ئاخىر ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت كومموئىنستلىرىنىڭ ھەشمەتلىك تۇرمۇش ئىچىدە ئىنقلابىي خىسلىتىنى داۋاملىق ساقلاپ، ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش، ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىشنىڭ سىناقلىرىغا بەرداشلىق بېرىش - بېرەلمەسلىكى پارتىيىنىڭ ۋە پارتىيە رەھبەرلىك قىلىۋاتقان ئىشلارنىڭ گۈللەپ ياشنىشى ۋە خاراكتېرىنى بەلگىلەيدىغان مۇناسىۋەتلىك چوڭ مەسىلە. شۇڭا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋەزىيەت ۋە ۋەزىپىدە قاتناق ئۆزگىرىش بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، پارتىيىنىڭ ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئاۋانگارت ئەترىتىلىك خاراكتېرى مەڭگۈ ئۆزگەرمەيدۇ، جان-دىل بىلەن خەلق ئوچۇن خىزمەت قىلىش مەقسىتى مەڭگۈ ئۆزگەرمەيدۇ، خەلق ئامىسى بىلەن قويۇق ئالاقە باغلاش ئېسىل ئەنئەنىسى مەڭگۈ ئۆزگەرمەيدۇ، ئامىسدىن ئېلىپ، ئامما قايتۇرىدىغان تۇپ خىزمەت لۇشيەنى مەڭگۈ ئۆزگەرمەيدۇ، دەپ قايتا-قايتا تەكتىلىدى. رەھبىرىي كادىرلارنىڭ چوقۇم سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشىنى، پارتىيەنىڭ چىنىقىشىنى كۈچەيتىشنى، ئۆزىنى قەدىرلىشىنى، مېڭىسىنى سەگەك تۇتۇشىنى، ھوشيار بولۇشىنى، ئۆزىنى رەھبەتلەندۈرۈشىنى، توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى ۋە قىممەت قارىشىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، خەلق ئامىسى بىلەن مەڭگۈ ھەمنەپەس، تەقدىرداش بولۇشىنى قايتا-قايتا تەلەپ قىلدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، خاتا ئىدىيە ۋە ناچار ئىستىللارنى قەتئىي يېڭىشى ۋە تۈزىتىشنى تەلەپ قىلدى.

تارىخىي تەجرىبىلەر ئىسپاتلىدىكى، پارتىيىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش - جۇڭگونىڭ ئىنقلاب ۋە قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرۈشنىڭ مۇھىم شەرتى، پارتىيە

قۇم بېسىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەشتە ۋەزىپە ئېغىر، يول يىراق

شى جۇڭ

1991-يىلى جۇڭگونىڭ ئورمانچىلىق تارىخىدا يېڭى سەھىپە ئېچىلدى. يەنى ئۇچ شىمال ئىھاتە ئورمانلىقى، چاڭجياڭ دەرياسىنىڭ ئوتتۇرا، يۇقىرى ئېقىنىدىكى ئىھاتە ئورمانلىق قاتارلىق بىر قانچە ئورمان ئېكولوگىيىسى قۇرۇلۇشى يولغا قويۇلغاندىن كېيىن يەنە بىر يېڭى، ئۇلۇغ ئېكولوگىيە قۇرۇلۇشى - قۇم بېسىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش قۇرۇلۇشى بېيجاڭ قۇملۇق رايونلاردا قانات يايدۇرۇلدى.

مەملىكتىمىز دۇنيادا نوپۇسى ئەڭ كۆپ، تەرەققىي قىلمىۋاتقان دۆلەت. شۇنداقلا قۇم بېسىپ كېتىش خەۋپىنى ئەڭ ئېغىر دۆلەتلەرنىڭ بىرى. دەسلەپكى سائىلىق مەلۇماتلارغا قارىغاندا، مەملىكىتىمىز بويىچە 3 مىليون 320 مىڭ كۈادرات كىلومېتر قۇم بېسىپ كەتكەن يەر بولۇپ، بۇ يەرلەردىكى 400 مىليونغا يېقىن ئاھالە قۇم بېسىپ كېتىش خەۋپىگە دۇچ كەلگەن.

شىنجاڭ مەملىكەت بويىچە قۇم بېسىپ كەتكەن يەر كۆلىمى ئەڭ چوڭ، قۇم بېسىپ كېتىش خەۋپى ئەڭ ئېغىر رايون. جۇڭگودىكى قۇملۇقنىڭ ئۇچتىن ئىككى قىسمى شىنجاڭدا. 1991-يىلى شىنجاڭنىڭ «قۇم بېسىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش ئۇن يىللىق پلانى» مەملىكەت بويىچە قۇم بېسىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش قۇرۇلۇشىنى پلانلىغا كىرگۈزۈلدى. بۇ قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىلغان بەش يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايون بويىچە 8 مىليون 280 مىڭ مو قۇم بېسىپ كەتكەن يەر ئۆزلەشتۈرۈلدى. بۇنىڭ 690 مىڭ موسىغا ئورمان بىنا قىلىندى. 6 مىليون 190 مىڭ مو يەردىكى قۇم تىزگىنلىنىپ، كۆچەت تىكىلىپ، ئوت-چۆپ ئۈستۈرۈلدى. 250 مىڭ مو قۇم بېسىپ كەتكەن ئېتىز ۋە تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى. 1 مىليون 50 مىڭ مو سۇنۇشي ئوتلاق بەرپا قىلىندى ۋە ياخشىلاندى، 100 مىڭ مو يەرگە دورا. ئۇسۇلىدىكى ۋە ئىقتىسادىي زىرائەتلەر تېرىلدى. قۇملۇق رايون باقمىچىلىقى، 58 مىليون يۆەن، ئاما چىقارغان ئەملەك مەبلىغى 246 مىليون يۆەن بولۇپ، ئاما چىقارغان ئەمگەك مەبلىغى ئومۇمىي سېلىنمىنىڭ 70 پىرسەنتىنى ئىگىلىكەن.

ئىككىنچىدىن، قۇرۇلۇش مەبلىغى بارا- بارا كۆپەيتىلىپ ھەقلىق ئىشلىتىلدى. دۆلەت ئاپتو- نوم رايونىمىزغا سالغان قۇرۇلۇش مەبلىغىنىڭ 80پىرسەنتى ھەقلىق ئىشلىتىلدى. بۇنىڭ بىلەن مەبلەغ يغىۋېلىنغاندىن كېيىن يېڭىدىن كۆپەيتىلگەن مەبلەغ قوشۇلۇپ يەنە قۇرۇلۇشقا ئىشلىتىلدى. نەتىجىدە قۇرۇلۇش مەبلىغى بارا- بارا كۆپىيىپ باردى.

ئۈچىنچىدىن، مەبلەغ قۇرۇلۇش تۈرىگە بېقىندى. قۇم بېسىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش قۇرۇلۇشى ئورمان بىنا قىلىش، قۇمنى تىزگىنلەپ كۆچەت تىكىپ، ئوت-چۆپ ئۈستۈرۈش، قۇمنى تىزگىنلەپ ئېتىز بەرپا قىلىش، ئىقتىسادىي زىرائەتلەرنى تېرىش، قۇملۇق رايونلار بايلىقلىرىنى ھەر تەرەپلىمە ئېچىشقا چېتىلىدىغان ئومۇمىي تۈر. شۇڭا قۇرۇلۇش داۋامسىدا ئورمانچىلىق قۇرۇلۇشى مەبلىغىنى تارماقلارغا بۆلۈپ ئېرىش ئۈسۈلى ئۆزگەرتىلدى. مەبلەغ قۇرۇلۇشنى ياخشى يولغا قويغانلارغا نۇقتىلىق سېلىندى. بۇنىڭ بىلەن قۇرۇلۇش پۈتكەندىن كېيىن كۆلەم ھاسىل قىلىنىپ، سۈپىتى، ئېخنىكا سەۋىيىسى، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى.

قىسقىسى، كونا باشقۇرۇش ئۇسۇلى ئۆزگەرتىلدى. قۇم بېسىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش قۇرۇلۇشىدا بىر دائىرە تىزگىنلەنسە، شۇ دائىرە مۇستەھكەملىنىپ، تەرەققىي قىلدۇرۇلۇپ، كۆلەم ۋە ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى. بۇ، ئۇلۇغ كۆرسىتىش، باشلامچى بولۇش ۋە تەسىر كۆرسىتىش رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، قۇملۇق رايوندىكى ئاممىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

قۇم بېسىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش مۇھتىنى ياخشىلاپ، مەسئۇلاتنى، كىرىمنى ئاشۇرۇشنى مەقسەت قىلىدۇ. شۇڭا قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىشتا مەبلەغدىن ھەقلىق پايدىلىنىش، بازارنى يېتەكچى قىلىش، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى مەركەز قىلىش، بۇلارنى قۇملۇق رايونلاردىكى بايلىقلاردىن ئۈنۈمۈرسال پايدىلىنىش ۋە مۇھىم تۈر قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىش كېرەك. مۇشۇنداق تىزگىنلەش، تەرەققىيات بىلەن ئاممىنىڭ كىرىمنى ئاشۇرۇش زىچ بىرلەشتۈرۈلسە، قۇمنى تىزگىنلەش خىزمىتى ئاممىۋى ئاساسقا ئىگە بولىدۇ.

مەركەمل ئابلىمىت تەرجىمىسى

خەلقارا كۆپ ۋاستىلىك تېخنىكا كۆرگەزمىسى 6-ئاينىڭ 18-كۈنىدىن 19-كۈنگىچە لوندوندا ئۆتكۈزۈلدى. دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كەلگەن 100 دىن ئارتۇق كومپيۇتېر شىركىتى ھازىرقى ئەڭ يۇقىرى سەۋىيىدىكى كۆپ ۋاستىلىك تېخنىكىلارنى كۆرگەزمە قىلدى.

سۈرەتتە: ئېكسكۇرسىيە قىلغۇچىلار كۆرگەزمە زالىدا كۆپ ۋاستىلىك تېخنىكىلارغا ئائىت لېكسىيە ئاڭلىماقتا.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى)

تراكتور بىلەن خامان تېپىشتە نېمىلەرگە دىققەت قىلىش كېرەك

تۇرسۇن قۇربان

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تراكتورلارنى قالايمىقان توختىتىشقا، ئوت ئالدۇرۇشقا ھەم تەكشۈرۈش، جايلارنى يېزا ئىگىلىك ريېمونت قىلىش ئىشلىرىنى قىلىشقا بولمايدۇ. خامانلارغا زۇۋۇر بولغان

«كۆرۈنمەس قاتىل» رادون

سىز بىلەمسىز

قاتارلىقلارنىڭ ھەممىسىدە رادون شەكىللىنىدۇ. چوڭقۇر يەر قاتلىمىدىكى رادون يەنە گېئولوگىيىلىك ئۇزۇلۇش بەلباغ ۋە يەر ئاستى سۇ ئېقىمى ئارقىلىق يۇقىرىغا قاراپ ھەرىكەت قىلىپ، ئاتموسفېرا دائىرىسىگە كىرىدۇ. تەتقىقات نەتىجىسىگە قارىغاندا، ئۆي ئىچىدىكى رادوننىڭ 96 پىرسەنتى يەردىن، قالغان قىسمى رادىئوئاكتىپ قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىدىن كېلىدىكەن.

مۇتەخەسسىلەر تەتقىقات ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق رادون مىقدارى كۆپ بولسا ئۆپكە راكى، ئاق قان كېسەللىكى ۋەنەپەس يوللىرى كېسەللىكلىرىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغانلىقىنى بايقىدى. ئامېرىكىنىڭ ستاتستىكىسىغا قارىغاندا، ھەر يىلى ئۆپكە راكى بىلەن ئۆلۈپ كېتىدىغانلارنىڭ 8 — 20 پىرسەنتى رادون سەۋەبىدىن ئۆلۈپ كېتىدىكەن. رادون تاماكىدىن قالسىلا 2-ئورۇندا تۇرىدىغان ئۆپكە راكىنى پەيدا قىلىدىغان ئامىل بولۇپ، خەتەرلىك دەرىجىسى قاتناش ھادىسىسىدىن ئېشىپ كەتكەن.

مەملىكەت ئىچىدىكى ساياھەتچىلىك ئىشلىرىنىڭ جۇش ئۇرۇپ راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، ھەرقايسى جايلاردا نۇرغۇنلىغان ئېسىل مېھمانخانىلار قۇرۇلدى. بولۇپمۇ گرانت تاش سۇر- كىلىشكە چىداملىق يەر يۈزىنى سىلىقلاش ماتېرىيالى سۈپىتىدە كەڭ كۆلەمدە ئىشلىتىلىپ، ئېسىل زىننەتلەش ماتېرىيالى بولۇپ قالدى. بۇنىڭ بىلەن رادوننىڭ راكىنى پەيدا قىلىدىغان كەسىپىي قاتىل بولۇپ، مېھمانخانىلارغا كىرىپ كەلگەنلىكىنى كىشىلەر بىلمەي قالدى. بولۇپمۇ قاتتىق ئىسسىق بولغان ياز كۈنلىرى ۋە قەھرىتان سوغۇق بولىدىغان قىش كۈنلىرى مېھمانخانىلاردا ھاۋا تەڭشىگۈچ ئىشلىتىلگەچكە، ھاۋا ئۆتۈشۈش شارائىتى ناچار بولۇپ، گرانت تاشتا رادون ئاسان يىغىلىپ، يۇقىرى رادونلۇق شارائىتتا خىزمەت قىلىش ۋە ياشاش ئەھۋالىنى كەلتۈرۈپ چىقاردى.

تاللىغان ۋاقىتتا، يەرنىڭ گېئولوگىيىلىك ئۇزۇلۇش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، ئۇزۇڭ بەلباغ بولسا، يەر ئاستى ئۆيى سېلىشنى ئويلىشىش، قېلىن بېتون بىلەن قۇرۇلۇش قىلىپ، توسما قەۋەت ئارقىلىق تۆۋەندىكى رادوننىڭ كىرىشىنى توسۇش كېرەك. ئۆينى زىننەتلىگەندە رادون چىقىرىدىغان گرانت تاش قاتارلىق رادىئوئاكتىپ قۇرۇلۇش ماتېرىيالىلىرىنىڭ ئۇرنىغا مەرمەر ياكى سۇنئىي گرانت تاش ئىشلىتىش كېرەك. لايىھىلىگەندە چوقۇم شامال ئۆتۈشۈپ تۇرۇشنى ئويلىشىش كېرەك. قۇرۇلۇپ بولغان مېھمانخانىلاردا تەبىئىي شامال ئۆتۈش سىستېمىسى، ھاۋا كىرىش تۇرۇبىسى، چىقىرىش تۇرۇبىسى ۋە ھاۋا ئالمىشىش تۇرۇبىلىرىنى ياخشىلاش كېرەك. ئۇنىڭدىن باشقا مېھمان كۇتۇش زالى قاتارلىق دائىرىسى كەڭ ئورۇنلارغا ھەر خىل گۈللەرنى قويۇش ئارقىلىق مۇھىتنى گۈزەللەشتۈرۈپلا قالماي، ئۆسۈملۈكنىڭ زىيانلىق ماددىلارنى سۈمۈرۈش خۇسۇسىيىتىدىن پايدىلىنىپ، ھاۋانى ساپلاشتۇرۇپ، زىيانلىق گازنى ئازايتىش مەقسىتىگە يېتىش لازىم. پولىنىك يوچۇقلىرىنى، توك، سۇ تۇرۇبىلىرىنىڭ يوچۇقلىرىنى توسۇۋېتىش كېرەك. يۇقىرىدىكى تەدبىرلەر قوللىنىلسا، رادوننىڭ زىيىنىنى ئازايتىپ، ياخشى مۇھىت يارىتىپ، ھاۋانى ساپلاشتۇرۇپ، بۇلغىنىشنى ئازايتقىلى بولىدۇ.

ھازىر مەملىكىتىمىز بېيجىڭدا ۋە مەملىكەتنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا «رادون زىيىنىنىڭ يوشۇرۇن ھالەت خەرىتىسى»نى تۈزۈش ئىشىنى چىڭ تۇتماقتا. ئۇ تۈزۈلۈپ بولغاندىن كېيىن، قۇرۇلۇش ئورنىنى تاللاش تۈزۈمىنى ھېكىتكىلى بولىدۇ. مەملىكىتىمىزنىڭ رادوننىڭ زىيىنى توغرىسىدىكى تەتقىقات خىزمىتى ئەمدىلا باشلانغانلىقتىن، خەلقارا سەۋىيىگە يېقىنلىشىش ئۈچۈن، يېقىندا سەھىيە مىنىستىرلىكى ۋە گېئولوگىيە كان تارماقلىرى بىرلىكتە «رادوننى كونترول قىلىش» تەكشۈرۈش ۋە ئۇنىڭدىن مۇداپىئەلىنىشكە رەھبەرلىك

ئۆسۈملۈكلىرى ۋە ئىقتىسادىي زىرائەتلەر، تبرىلدى. قۇمۇلۇق رايونى باقمىچىلىقى، پىششىقلاپ ئىشلەش كەسپى قاتارلىق قۇمنى تىزگىنلەش، پايدىلىنىش تۈرلىرىدىن 248 ى يولغا قويۇلدى. نەتىجىدە قسمەن قۇمۇلۇق رايوندا ئورمانلار كۆپەيدى، ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىندى، باقمىچىلىق يۈكسەلدى.

سوغۇق سەي يېگەنده دىققەت قىلىدىغان ئىشلار

سوغۇق سەي ئادەتتە خام كۆكتاتلارغا، پىشۇرۇلغان گۆشلەرگە دورا-دەرمەك ئارىلاشتۇرۇلۇپ تەييار لىنىدۇ. لېكىن كۆكتات تېرىلىش داۋامىدا ئوغۇتلىنىپ تۇرغاچقا مىكروبلىنىپ قېلىشى تۇرغان گەپ. يازدا تېمپېراتۇرا يۇقىرى بولغاچقا، پىشۇرۇلغان گۆشلەرمۇ ئۆزاقراق تۇرۇپ قالسا بۇزۇلىدۇ، ئۇنى يېگەنده ئوگايلا يېمەكلىكتىن زەھەرلىنىش كېلىپ چىقىدۇ. شۇڭا سوغۇق سەي يېگەنده تازىلىققا ئەھمىيەت بېرىش لازىم.

1. پاكىز، يېڭى، يۇيۇش ئوڭاي بولغان كۆكتاتلارنى، يەنى، تۇرۇپ، تەرخەمەك، پىدىگەنگە ئوخشاش كۆكتاتلارنى تاللاپ، پاكىز ئېقىن سۇدا تەكرار يۇيۇش، شۆپەكنى سويۇشقا بولمايدۇ. ئۇنى ئايرىم ساقلاش كېرەك.

2. سوغۇق سەي تەييارلاشتا ئىشلىتىلىدىغان قاچا، چىنە، دۆشەلەرنى پاكىز يۇيۇش، ياخشىسى قاينىغان سۇدا چايقاش كېرەك، سەينى قول بىلەن ئارىلاشتۇرماسلىق لازىم.

3. سوغۇق سەيگە ئىشلىتىلىدىغان گۆشلەرنى ئوبدان پىشۇرۇش، تەييار سېتىۋېلىپ ئىشلىتىشكە توغرا كەلسە، يەنە بىر قېتىم پىشۇرۇۋېتىش لازىم.

4. سوغۇق سەيگە ئازراق ئاچچىقسۇ ۋە سامساق سېلىۋەتسە ھەم تەم تەڭشەيدۇ، ھەم مىكروب ئۆلتۈرىدۇ.

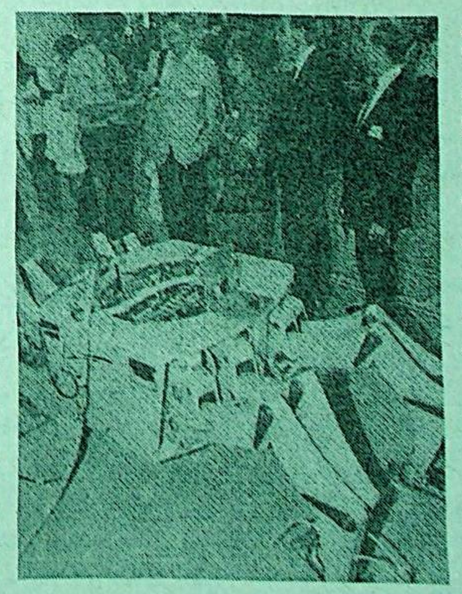
5. سوغۇق سەينى ۋاقتىدا يەۋېتىش، ئۇزاقتىچە ساقلاپ ئىستېمال قىلماسلىق كېرەك.

تۇرسۇنجان ئېزىز تەرجىمىسى

ئەنگلىيە خان جەمەتى ئىلمىي جەمئىيىتى يېقىندا لوندوندا يىلدا بىر قېتىم ئۆتكۈزۈلىدىغان «ئەڭ ئالدىنقى قاتاردىكى تېخنىكا كۆرگەزمىسى»نى ئۆتكۈزدى. كۆرگەزمە قىلىنغان مەزمۇنلارنىڭ ھەممىسى تېخى تولۇق تەتقىق قىلىپ بولۇنمىغان ياكى پايدىلىنىلمىغان ئەڭ ئالدىنقى قاتاردىكى تېخنىكىلاردىن ئىبارەت.

سۈرەتتە: ئەنگلىيە پېۋنىسموس داشۆسى تەتقىق قىلىپ ياساپ چىققان ئۆمۈچۈك شەكىللىك ماشىنا ئادەم كۆرگەزمە قىلىنماقتا.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى)

بالىلارغا كۆزنى روشەنلەشتۈرىدىغان ئۇزۇقلۇقلارنىمۇ بېرىش كېرەك

سەنئەت ھوشۇر

ياشلىق مەزگىلىدە كۆرۈش قۇۋۋىتىنىڭ ئاجىزلاپ كېتىشى ئۇزۇقلۇقنىڭ يېتەرلىك بولماسلىقى بىلەن مۇناسىۋەتلىك. چۈنكى ئادەم تېنى بالىلىق، ئۆسمۈرلۈك ۋە ياشلىق مەزگىللىرىدىن ئىبارەت ئىككى قېتىملىق ئۆسۈپ يېتىلىش باسقۇچىنى باشتىن كۆچۈرىدۇ. ياشلىق مەزگىلىدە ئادەمنىڭ بويى ئۆسۈپ، بەدەن ئېغىرلىقى ئېشىپ بارىدۇ. بەدەننىڭ ھەرقايسى ئەزالىرى (كۆزمۇ بۇنىڭ ئىچىدە) ئۆسۈپ يېتىلىش مەزگىلىنى باشتىن كۆچۈرىدۇ.

ئۆسۈپ يېتىلىش مەزگىلىدە كۆز كېسەللىكى ۋە سىرتقى پايدىسىز ئامىللارنىڭ تەسىرىدىن ئورگانىزمدىكى ئۇزۇقلۇق ماددىلارنىڭ يېتىشمەسلىكى بولۇپمۇ مىنېرال ماددىلار، ۋىتامىنلارنىڭ يېتىشمەسلىكىدىن كۆرۈش قۇۋۋىتى تۆۋەنلەپ كېتىدۇ. كۆزنىڭ ئاناتومىيىلىك قۇرۇلمىسىدا غەيرىي ئۆزگىرىش بولۇپ، يېقىنىنى كۆرەلمەسلىك ۋە يىراقنى كۆرەلمەسلىك كېسەللىكى پەيدا بولىدۇ. كۆز ئالمىسىنىڭ تەركىبىدە سىنىك، خرۇم ۋە كالتسىي قاتارلىق ماددىلار بولۇپ، بۇ ماددىلار يېتەرلىك بولمىغاندا، يىراقنى كۆرەلمەسلىك كېسەللىكى پەيدا بولىدۇ. كۆرۈش قۇۋۋىتىنىڭ تۆۋەنلەپ كېتىشى ئورگانىزمدىكى ۋىتامىن A ۋە ۋىتامىن B نىڭ يېتەرلىك بولمىغانلىقى بىلەن مۇناسىۋەتلىك. بولۇپمۇ ۋىتامىن A ۋە سىنىك ئېلېمېنتلىرىنىڭ كەم بولۇشى كۆرۈش قۇۋۋىتىنىڭ ئېغىر تەسىر يەتكۈزىدۇ. شۇڭلاشقا بالىلارنىڭ كۆرۈش قۇۋۋىتىنىڭ ئاجىزلاپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشتا كىتاب ئوقۇش ۋە خەت يېزىشتىكى ناچار ئادەتلەرنى تۈزىتىش، كۆزنى ئاسراش گىمناستىكىسى ئويناش قاتارلىق ھەر خىل ساغلاملىق تەدبىرلىرىنى قوللىنىشتىن سىرت كۆزنىڭ «ئوزۇقلۇق»نى كۆچەيتىش لازىم. بالىلارنىڭ يېمەكلىكىنىڭ كۆپ خىل بولۇشىغا ئېتىبار بېرىش، ئۇلارنى قارا ئاشلىق ۋە بېلىق قاتارلىقلارنى يېيىشكە ئادەتلەندۈرۈش لازىم (بۇ خىل يېمەكلىكلەردە سىنىك، خرۇم ۋە كالتسىي ئېلېمېنتلىرى ۋە مىنېرال ماددىلار بار). بالىلار شېكەرنى ئازراق ئىستېمال قىلىشى كېرەك. شېكەرنى كۆپ ئىستېمال قىلغاندا، بەدەندىكى كالتسىي مىقدارى ئازىيىپ كېتىدۇ. يېڭى كۆكتاتلارنى ۋە مېۋە-چېۋىلەرنى كۆپ ئىستېمال قىلىشى كېرەك. بالالارغا ۋىتامىن A ۋە ۋىتامىن B مول بولغان، مىكرو ئېلېمېنتلاردىن تەركىب تاپقان ئوزۇقلۇق ماددىلارنى بېرىش لازىم. بۇ ئۇلارنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشىگە ۋە كۆرۈش قۇۋۋىتىنىڭ ئېشىشىغا پايدىلىق.

ياپونىيىنىڭ ئەييۇەن ناھىيىسىدە «جېم» ئىسملىك بىر كېنگورا بولۇپ، ھايۋاناتلار باغچىسىدىكى ھايۋانات باققۇچىنىڭ دۇمبىسىدىكى سومكىدا خوددى ئانىسىنىڭ خالتىسىدا ياشىغاندەك ياشىماقتا.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى)

ئۆلۈش مەزگىلىنى ئالدىن بىلۈۋالالايدىغان ھايۋانلار

مۇئەخەسسىسلەرنىڭ كۆزىتىشىگە قارىغاندا، تەبىئەت دۇنياسىدىكى بىر مۇنچە ھايۋانلار ئۆزىنىڭ ئۆلۈش مەزگىلىنى ئالدىن بىلۈۋالالايدىغان ئىقتىدارغا ئىگە ئىكەن. شىرنىڭ ئۆزىنىڭ ئۆلۈش مەزگىلىنى ئالدىن بىلۈۋالالايدىغانلىقىنى كىشىلەر بىر قەدەر ئاسانلا كۆزىتەلەيدۇ. شىر مۇبادا ئېغىر كېسەللىككە گىرىپتار بولۇپ قالسا كېرەكلىك يېمەكلىكنى تەييارلاپ، ئادەتتە ئايىغ باسمايدىغان ئۆڭكۈرگە كىرىۋالىدىكەن، ئۇنىڭ ئاشۇ يېمەكلىكلەرنى يەپ بولغان ۋاقتى ئۆلۈش ۋاقتى بولىدىكەن.

پىل ئۆزىنىڭ ئۆلىدىغان مەزگىلىنى بىلىۋالغاندىن كېيىن، ئەڭ سىرلىق جايىنى تاللاپ شۇ يەرگە بېرىپ ئۆلىدىكەن.

ئېلىنىڭ ئۆزىنىڭ «رادونلۇق شارائىتىنا خىزمەت قىلىش ۋە ياشاش ئەھۋالىنى كەلتۈرۈپ چىقاردى. ئۇنىڭ ئۇستىكە زىننەتلەش ماتېرىياللىرى چىقارغان زىيانلىق گازمادداللار قوشۇلۇپ، مۇھىتنى تېخمۇ ناچارلاشتۇرۇۋەتتى.

رادونىنىڭ زىيىنى گەرچە ئېغىر بولسىمۇ، مۇۋاپىق تەدبىر قوللىنىلسا ئۆزى ئۇچىدىكى رادونىنىڭ قويۇقلۇق دەرىجىسىنى مۇۋاپىق چەككە چۈشۈرگىلى بولىدۇ. مېھمانخانىلارنىڭ ئورنىنى تاللىغاندا، ئۇنىڭ ئاستى قىسمىنى ياخشى ئىزولياسىيە قىلىش، ئېغىر ئىشلەپچىقىرىش ئورۇنلىرىدىن يىراق بولۇشى كېرەك. ئادەتتىكى ئۆيلەرنىڭ ئىچكى ئىشلىتىش سۇيى ۋە ئاشخانا ئاغزىدىن ئېقىپ چىققان سۇلارنى ئىشلىتىش ئارقىلىق رادونىنىڭ ئاجرىلىپ چىقىشىنى ئازايتقىلى بولىدۇ.

ئابدۇۋايىت نىياز تەرجىمىسى

ھېزا ئىگىلىك ساۋاتى

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان جايلاردا يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ كۆپىيىشىگە ئەگىشىپ تراكتور ئارقىلىق خامان تېپىش تېز ئومۇملاشتى. ئۇلاغ كۆچى ياكى ئادەم كۆچى بىلەن خامان تېپىشكە قارىغاندا تراكتور بىلەن خامان تېپىشنىڭ سۈرئىتى تېز، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ياخشى، دان ئايرىش سۈپىتى يۇقىرى بولغاچقا، دېھقانلارنىڭ ئومۇميۈزلۈك قىزغىن قارشى ئېلىشىغا ئېرىشمەكتە. بىراق تراكتور بىلەن خامان تەپكەندە تېخنىكىلىق تەلەپلەرگە دىققەت قىلماي، بىپەرۋالىق قىلغاندا ئاسانلا كاشىلا چىقىپ، كۆتۈلمىگەن ئاقىۋەتلەر ئېلىپ كېلىنىدۇ. شۇڭا بىخەتەرلىككە ۋە ئىش ئۈنۈمىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن تۆۋەندىكى تەرەپلەرگە دىققەت قىلىش كېرەك.

1. خامان تېپىش ئالدىدا تراكتورلارنى ئومۇميۈزلۈك بىر قېتىم تەكشۈرگۈزۈپ، كاشىللارنى ئۈزۈل-كېسىل ئوڭشاپ، مۇكەممەل ھەرىكەتچان ھالەتكە كەلتۈرۈش لازىم. تەكشۈرۈشتە لايىقەتلىك بولمىغان تراكتور ۋە شوپۇرلارنىڭ خامان تېپىش مەشغۇلاتىغا قاتنىشىشىنى چەكلەش كېرەك.

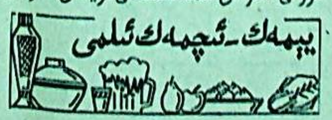
2. خامان تېپىلىدىغان تراكتورلاردا مەشغۇلات قىلىشتىن بۇرۇن چوقۇم لايىقەتلىك ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش ئوسكۇنىلىرى ئورۇنلاشتۇرۇلغان بولۇشى لازىم.

3. خامانلىقتا

4. تۇغرامەشغۇلات ئېلىپ بېرىش. خامانلىقتا يېتىلدۈرۈلگەن ئۇنچىنىڭ قېلىنلىقى ئادەتتە 30 ـ 40 سانتىمېتر بولۇشى، يېتىلىشى تەكشى ھەم تۆز بولۇشى، تراكتورنىڭ سۈرئىتە تېزلىكى مۇۋاپىق بولۇشى كېرەك، تراكتورنى بەك تېز سۈرئىتە ھەيدىمەسلىك لازىم. خامان تېپىشكە باشلىغان دەسلەپكى مەزگىلدە سائىتىگە يەتتە كىلومېتردىن توقۇز كىلومېتر غىچە بولغان سۈرئىتە ماگدۇرۇلسا، كىچىك تۆت چاقلىق تراكتور تۆتىنچى خوتقا سېلىنىپ ماگدۇرۇلسا، تەكرار تېپىشكە باشلىغاندا سائىتىگە 13 ـ 16 كىلومېتر لىق سۈرئىتە ماگدۇرۇلسا، كىچىك تۆت چاقلىق تراكتور بەشىنچى خوتقا سېلىنىپ ماگدۇرۇلسا مۇۋاپىق بولىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا شوپۇرلار مۇزىھىننى مەركەزلەشتۈرۈپ، تراكتورنى پۈتۈن دىققىتى بىلەن ھەيدىشى لازىم.

5. تراكتورغا چېتىلىدىغان تۇلۇقتاش چوقۇم پولات زەنجىر بىلەن چېتىلىشى، تۆمۈر سىم ياكى تانا، چۇلۇۋۇر بىلەن چېتىپ قويۇلماسلىقى لازىم. ھەر بىر مەيدان خامان تېپىلىپ بولغاندىن كېيىن، تۇلۇقتاش ئوتتۇرىسىدىكى ئايلانما ئوق ھەم بۇرىما ۋىنتلارنىڭ چىكى بوشلۇقىنى تەكشۈرۈپ تۇرۇش لازىم.

جياڭ زېمىن ئالمۇتاغا بېرىپ، قازاقستاندىكى زىيارىتىنى باشلىۋەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئالمۇتا، 4-ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن كېيىن مەخسۇس ئايروپلان بىلەن ئالمۇتاغا كېلىپ، قازاقستاندىكى دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىنى باشلىدى. جياڭ زېمىن ئايرودرومدا يازما سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: «بۇ قېتىمقى زىيارەت جۇڭگو، قازاقستان خەلقلىرىگە بەخت يارىتىدۇ، جۇڭگو، قازاقستان دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى يېڭى سەھىپە ئاچىدۇ».

رەئىس جياڭ زېمىن قازاقستان زۇڭتۇڭى نەزەر بايېۋنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن زىيارەتكە كەلدى. بۇ رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ياۋروپا، ئاسىيادىكى ئالتە دۆلەتكە قىلغان سەپىرىنىڭ ئاخىرقى بېكىتى.

قازاقستان دۆلەت ئىشلىرى كاتىپى پىشمۇۋ، قازاقستاننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى شتويېك، دىپلوماتىيە منىستىرى توقاېيۇ، قازاقستاننىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى سۇلتانوۋ قاتارلىق كىشىلەر ئايرودرومغا چىقىپ رەئىس جياڭ زېمىننى قارشى ئالدى.

رەئىس جياڭ زېمىن شۇ كۈنى قىرغىزستان جۇمھۇرىيىتىدىكى زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇرغاندىن كېيىن بىشكەكتىن ئالمۇتاغا كەلگەنىدى. زىيارەت مەزگىلىدە رەئىس جياڭ زېمىن نەزەربايېۋ زۇڭتۇڭ بىلەن ئىككى تەرەپ مۇناسىۋىتى ۋە باشقا ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلىلەر توغرىسىدا چوڭقۇر پىكىر ئالماشتۇرىدۇ، ئىككى دۆلەت ئىككى تەرەپ ھەمكارلىقىغا دائىر بەزى ھۆججەتلەرنى ئىمزالايدۇ.

كەچقۇرۇن قازاقستان زۇڭتۇڭى نەزەربايېۋ زۇڭتۇڭ مەكتىپىدە رەئىس جياڭ زېمىن نەزەربايېۋ زۇڭتۇڭ، رەئىس جياڭ زېمىننىڭ زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى.

قارشى ئېلىش مۇراسىمىدىن كېيىن، رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن نەزەربايېۋ زۇڭتۇڭ سەمىمىي، دوستانە پاراڭلاشتى.

قازاقستان زۇڭتۇڭى نەزەر بايېۋ مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، رەئىس جياڭ زېمىننى قىزغىن قارشى ئالدى.

جۇڭگو بىلەن قىرغىزستان قوشما بايانات ئېلان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بىشكەك، 4-ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى بىلەن قىرغىزستان جۇمھۇرىيىتىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 4-كۈنى ئېلان قىلغان قوشما بايانىتىدا مۇنداق كۆرسىتىلدى: جۇڭگو بىلەن قىرغىزستان بىر-بىرىنى دوست، قوشنا دەپ قارايدۇ ھەم تىنچلىقتا بىللە تۇرۇش بەش پرىنسىپى ئاساسىدا ئۆ ئومۇم ئېتىراپ قىلغان خەلقئارا مىزانغا ئاساسەن، ئىككى دۆلەتنىڭ 21-ئەسىرگە يۈزلەنگەن ئۇزاق مۇددەتلىك، مۇقىم بولغان، ئىناق، قوشنىدارچىلىق، دوستلۇق ۋە بىر-بىرىگە پايدا يەتكۈزىدىغان ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشنى خالايدۇ.

بۇ بايانانتى رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن ئاقايېۋ زۇڭتۇڭ سۆھبەتلەشكەندىن كېيىن زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىدە ئىمزالىدى.

بايانانتا مۇنداق دېيىلدى: ئىككى تەرەپ ھەر قانداق ھەربىي، سىياسىي ئىتتىپاققا قاتناشمايدۇ؛ 3-دۆلەت بىلەن قارشى تەرەپكە قارىتىلغان ھەر قانداق شەرتنامە ياكى كېلىشىم ھاسىل قىلمايدۇ، ئۆزىنىڭ زېمىنىدىن پايدىلىنىپ قارشى تەرەپ دۆلىتىنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى، بىخەتەرلىكى ۋە جامائەت تەرتىپىگە زىيان سېلىشنى مەقسەت قىلغان ھەر قانداق ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىشقا رۇخسەت قىلمايدۇ.

ئىككى دۆلەت بايانانتىدا مۇنداق دېيىلدى: ئىككى تەرەپ ئالىي دەرىجىلىكلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ھەرقايسى دەرىجىلىكلەرنىڭ نورمال ئۇچرىشىشى ۋە سۆزلىشىشىنى ساقلاپ، ئىككى تەرەپلىك ھەم كۆپ تەرەپلىك مۇناسىۋەت مەسىلىسى، ئورتاق قىزىقىدىغان خەلقئارا ۋە رايون مەسىللىرى توغرىسىدا كېڭىشىدۇ، ئومۇم ئېتىراپ قىلغان خەلقئارا مىزان ئاساسىدا بىر-بىرىگە ھۆرمەت قىلىش، باراۋەر بولۇش، ئۆز ئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش روھى بويىچە كۆرۈلگەن مەسىلىلەرنى بىر تەرەپ قىلىدۇ.

بايانانتا مۇنداق بىلدۈرۈلدى: ئىككى دۆلەت سىياسىي، ئىقتىساد، سودا، پەن-تېخنىكا، مەدەنىيەت قاتارلىق ساھەلەردىكى باراۋەر بولىدىغان، ئۆز ئارا مەنپەئەت يەتكۈزىدىغان ھەمكارلىقنى يەنمۇ كۆچەيتىدۇ. ئىككى تەرەپ ئىككى دۆلەتنىڭ جۇغراپىيىۋى جەھەتتە يېقىن بولۇش ۋە ئىقتىسادىي جەھەتتە بىر-بىرىنى تولۇقلاشتەك ئۆزگىچە ئەۋزەللىكىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، ئىككى تەرەپلىك ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىقىنى يەنمۇ كېڭەيتىدۇ ۋە راۋاجلاندۇرىدۇ.

ئىككى تەرەپ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ئىككى دۆلەتنىڭ چېگرا ۋە رايونلار ئوتتۇرىسىدىكى ئالاقە ۋە ھەمكارلىقىنى راۋاجلاندۇرۇش جۇڭگو بىلەن قىرغىزستاننىڭ ئىناق، قوشنىدارچىلىق دوستلۇقىنى، ئۆز ئارا مەنپەئەت يەتكۈزىدىغان، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى كۈچەيتىشكە پايدىلىق، ھەربىي ساھەدىكى ئۆز ئارا ئىشەنچ ۋە ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن ئىككى تەرەپ ئىككى دۆلەتنىڭ ھەربىي تارماقلىرىنىڭ مۇناسىۋەت ئورنىتىشى ۋە ئۇنى راۋاجلاندۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرىدۇ، دائىملىق خەلقئارا ئادەتلەر بويىچە ھەربىي ئالاقە ئېلىپ بارىدۇ.

قىرغىزستان جۇمھۇرىيىتى مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتى جۇڭگونىڭ بىردىنبىر قانۇنىي ھۆكۈمىتى، تەيۋەن جۇڭگو زېمىنىنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى، جۇڭگو تەرەپ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: قىرغىزستان جۇمھۇرىيىتىنىڭ دۆلەتنىڭ مۇستەقىللىكى، ئىناق، قوشنىدارچىلىق، دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇشقا پايدىلىق، ئىككى دۆلەتنىڭ چېگرا رايونلىرىنىڭ گۈللىنىشى ۋە مۇقىملىقى ئۈچۈن پايدىلىق.

ئىككى دۆلەت باشلىقلىرى قاتناش- ترانسپورت مەسلىسىنى مۇزاكىرە قىلغاندا بىرىدەك مۇنداق ھېسابلىدى: قاتناش- ترانسپورتنى راۋاجلاندۇرۇش ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىقىنى راۋاجلاندۇرۇشتا ئىنتايىن مۇھىم. جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن قىرغىزستان، قازاقستان ۋە پاكىستان ئىمزالىغان تاشيول ترانسپورت كېلىشىمى رەسمىي كۈچكە ئىگە بولدى. ئىككى دۆلەت باشلىقلىرى ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا قەدىمكى «يىپەك يولى»نىڭ ستراتېگىيىلىك قاتناش توري بولۇپ، جۇڭگو، قىرغىزستانىنىڭ ۋە بۇ رايوندىكى بارلىق دۆلەتلەرنىڭ ئۆزئارا ئالاقە قىلىشى ۋە ھەمكارلىشىشى ئۈچۈن تېخىمۇ قولايلىق شەرت - شارائىت يارىتىپ بېرىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

جياڭ زېمىن ئاقايېۋ بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بىشكەك، 4-ئىيۇل تېلېگراممىسى. بۈ يەردە زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن مۇشۇ ئاينىڭ 4-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىدە قىرغىزستان زۇڭتۇڭى ئەسقەر ئاقايېۋ بىلەن سۆھبەتلەشتى. ئىككى تەرەپ 21-ئەسىرگە يۈزلەنگەن ئىناق قوشنىدارچىلىق، دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى.

جياڭ زېمىن ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىقى ئۈستىدە توختالغاندا مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن قىرغىزستاننىڭ ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىقى تېز راۋاجلاندى، سودا سومىمىسدا كۆپىيىش ۋەزىيىتى بارلىققا كەلدى. بىر نەچچە يىلدىن بۇيانقى ئەملىيەت جۇڭگو، قىرغىزستاننىڭ ئىقتىساد، سودا مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشتا ئۆزىللىككە، يوشۇرۇن كۈچكە ئىگە ئىكەنلىكىنى كۆرسەتتى. ئىككى تەرەپ ھەمكارلىشىشنىڭ يېڭى شەكلى ۋە يېڭى ساھەلىرىنى يەنمۇ ئىلگىرىلىگەنلىكىنى ھالدا مۇھاكىمە قىلىپ، ئىككى دۆلەتنىڭ ئەملي كۈچكە، ياخشى ئىناۋەتكە ئىگە چوڭ كارخانىلىرى، چوڭ شىركەتلىرىنىڭ بىۋاستە ھەمكارلىشىشنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئۇنى ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىقىنىڭ ئاساسي قوشۇنىغا ئايلاندۇرۇش، ئۆزئارا مەبلەغ سېلىشنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم.

ئاقايېۋ بۇنىڭغا قوشۇلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: «بىزنىڭ ئىقتىساد، سودا ساھەسىدىكى ھەمكارلىقىمىز ناھايىتى زور دەرىجىدە ئىلگىرىلىدى. ئىككى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرى تېخىمۇ كۆپ كارخانىلارنىڭ ھەمكارلىشىشىغا ئىلھام بېرىشى كېرەك. مەن رەئىس جياڭ زېمىننىڭ بۇ قېتىمقى زىيارىتىنىڭ دۆلەتلىرىمىزنىڭ ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىقىنى جەزمەن يېڭى پەللىگە كۆتۈرىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن.»

ئىككى دۆلەت باشلىقلىرى جۇڭگو، قىرغىزستان دۆلەت چېگرىسى كېلىشىمىنىڭ ئىمزالانغانلىقىغا يۇكسەك باھا بەردى. جياڭ زېمىن مۇنداق كۆرسەتتى: بۇ ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىدە زامانىمىزغىمۇ، كەلگۈسىگىمۇ پايدا يەتكۈزىدىغان چوڭ ئىش، ئىككى دۆلەتنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك مۇقىم بولغان، ئىناق، قوشنىدارچىلىق، دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇشقا پايدىلىق، ئىككى دۆلەتنىڭ چېگرا رايونلىرىنىڭ گۈللىنىشى ۋە مۇقىملىقى ئۈچۈن پايدىلىق.

ئىككى دۆلەت باشلىقلىرى قاتناش- ترانسپورت مەسلىسىنى مۇزاكىرە قىلغاندا بىرىدەك مۇنداق ھېسابلىدى: قاتناش- ترانسپورتنى راۋاجلاندۇرۇش ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىقىنى راۋاجلاندۇرۇشتا ئىنتايىن مۇھىم. جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن قىرغىزستان، قازاقستان ۋە پاكىستان ئىمزالىغان تاشيول ترانسپورت كېلىشىمى رەسمىي كۈچكە ئىگە بولدى. ئىككى دۆلەت باشلىقلىرى ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا قەدىمكى «يىپەك يولى»نىڭ ستراتېگىيىلىك قاتناش توري بولۇپ، جۇڭگو، قىرغىزستانىنىڭ ۋە بۇ رايوندىكى بارلىق دۆلەتلەرنىڭ ئۆزئارا ئالاقە قىلىشى ۋە ھەمكارلىشىشى ئۈچۈن تېخىمۇ قولايلىق شەرت - شارائىت يارىتىپ بېرىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

جۇڭگو، قىرغىزستان دۆلەت باشلىقلىرى ئىككى دۆلەتنىڭ چېگرا

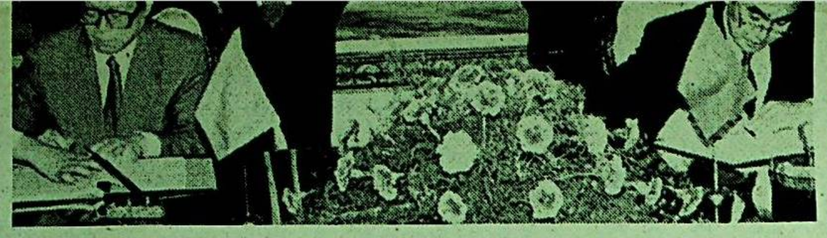
كېلىشمى ۋە ئالتە ھەمكارلىق ھۆججىتىگە ئىمزا قويدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيشەك، 4-ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بىلەن قىرغىزستان زۇڭتۇڭى ئاقايېۋ مۇشۇ ئاينىڭ 4-كۈنى بۇ يەردە «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى بىلەن قىرغىزستان جۇمھۇرىيىتىنىڭ چېگرا كېلىشمى»غا ئىمزا قويدى.

بۇ كېلىشىمنى رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن ئاقايېۋ زۇڭتۇڭ سۆھبەتلەشكەندىن كېيىن زۇڭتۇڭ مەكتىمسىدە ئىمزالدى. ئىككى دۆلەت باشلىقلىرى يەنە جۇڭگو، قىرغىزستان دوستلۇق مۇناسىۋىتىنىڭ ئاساسىي توغرىسىدىكى قوشما بايانلارغا ئىمزا قويدى.

كېلىشىم ئىمزالانغاندىن كېيىن، جۇڭگو دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ بايانلاتچىسى شېن گوفاڭ بۇ كېلىشىمنىڭ ئىمزالانغانلىقى ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتى تارىخىدىكى چوڭ ئىش، دېدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيشەك، 4-ئىيۇل تېلېگراممىسى. بۇ يەردە زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بىلەن قىرغىزستان زۇڭتۇڭى ئاقايېۋ مۇشۇ ئاينىڭ 4-كۈنى چوشتىن بۇرۇن جۇڭگو بىلەن قىرغىزستانىڭ ئىككى تەرەپ ھەمكارلىقىغا دائىر ئالتە ھۆججەتكە ئىمزا قويۇش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بىلەن قىرغىزستانىنىڭ زۇڭتۇڭى ئاقايېۋ 7-ئاينىڭ 4-كۈنى بېيشەكتە قوشما ئاخبارات ئىمزالدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ياپونىيە ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسى ئۆۋ يېنىك خاتا سۆزلىرىگە رەددىيە بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۈشەنبە، 3 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ياپونىيە ئەركىن دېموكراتىك پارتىيىسىنىڭ رەھبىرى مۇشۇ ئاينىڭ 2 - كۈنى ئوتتۇرىلىقەن يىغىندا سابىق ياپونىيە قانۇن ئىشلىرى ۋەزىرى، ئاۋام پالاتاسىنىڭ ئەزاسى ئۇۋېي چېئلياڭنىڭ «ھال سورىغۇچى ئىياللار» مەسلىسى توغرىسىدىكى خاتا سۆزلىرىگە قاتتىق رەددىيە بەردى.

ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ مۇۋاققەت ئىش بېجىرگۈچىسى يېجۇن گۈاگۈۋ مۇنداق دېدى: ھۆكۈمەت بىلەن ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيە «ھال سورىغۇچى ئىياللار» مەسلىسىدىن ئىبارەت بۇ «جاراھەت»نى داۋالاۋاتقان چاغدا، ئۇۋېينىڭ مۇنداق سۆزلەرنى قىلغانلىقى كىشىنى ئەپسۇسلاندۇرىدۇ.

ئۇمۇمىي ئىشلار باشلىقى يەنجۇن جىگشىلاڭمۇ بۇ تەنقىدنى ئۇۋېيغا يەتكۈزىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇۋېينىڭ سۆز قىلغاندا ئېھتىياتچان بولۇشىنى ئۈمىد قىلدى.

غەرب دۆلەتلىرى بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا دۆلەت ھەيئەت رياستى ۋە خورۋاتلار دۆلتىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېلگراد، 1 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا مۇسۇلمانلار- خورۋاتلار فېدېراتسىيىسىنى كۆچەينىش ئۈچۈن غەرب دۆلەتلىرى يېقىندا بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادىكى مۇسۇلمانلاردىن ئىبارەتبېگوۋىچ باشچىلىقىدىكى بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا دۆلەت ھەيئەت رياستىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى ھەم خورۋاتلاردىن ئۆزىنىڭ «خورسېگ - بوسنىيە كرودىيە جۇمھۇرىيىتى»نى ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

دېتون كېلىشىمىدە مۇسۇلمانلار - خورۋاتلار فېدېراتسىيىسى قۇرۇلغاندىن كېيىن، مۇسۇلمانلار بىلەن خورۋاتلارنىڭ دۆلەت گەۋدىسى بۇ يىلنىڭ باشلىرىدا ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇشى، كېرەك دەپ بەگلىنەنگەندى. بىراق خورۋاتلار - مۇسۇلمانلار بۇ مەجبۇرىيەتنى ئادا قىلمايلا قالماستىن، ئەكسىنچە جېنىنىڭ بارچە ئۆز ھاكىمىيەتلىرىنى كۈچەيتتى.

ئىچكى خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ ج ك پ ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ مۇۋاققەت باشلىقى، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ كاندىدات ئەزاسى، شۇجىسى ۋېن جياباۋ ۋېيتنام كومپارتىيىسىنىڭ پارتىيىسىنىڭ 8-قۇرۇلتىيىغا قاتناشقاندىن كېيىن، 7-ئاينىڭ 2-كۈنى چوشتىن بۇرۇن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن خېنېيدىن مەملىكىتىگە قايتتى.

△ سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ پادىشاھى فاھىد مۇشۇ ئاينىڭ 1-كۈنى مۇنداق دېدى: سەئۇدى ئەرەبىستانى 6-ئاينىڭ 25-كۈنى سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ شەرقىدىكى زىخلان شەھىرىدىكى ئامېرىكا قوشۇنلىرىنىڭ بازىسىدا يۈز بەرگەن پارتلىتىش ۋەقەسىنى پەيدا قىلغانلارنى تۇتىدۇ ھەم جازالايدۇ. شۇ كۈنى سەئۇدى ئەرەبىستانى ئامېرىكا گوۋۇيۈەنىگە يوللىغان خېتىدە پارتلىتىش ۋەقەسىنى تەكشۈرۈش ئۈچۈن ئامېرىكا بىلەن زىچ ھەمكارلىشىدىغانلىقىنى توغرىسىدا ۋەدە بەردى.

△ ئىتالىيە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى ئاندىرىئاتا زىيارەتكە كەلگەن ئامېرىكا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى پېرى بىلەن مۇشۇ ئاينىڭ 1-كۈنى رىمدا ياۋروپا خەۋپسىزلىكى قاتارلىق مەسىلەر توغرىسىدا سۆھبەتلەشتى.

ئىككى دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىرى سۆھبەتتىن كېيىن ئۇتتوكۇزگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىندا مۇنداق دېدى: ئىككى تەرەپ ياۋروپا خەۋپسىزلىكى مەسىلىسى، بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنادىكى ھەربىي ھەرىكەت، شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ ئورگانلىرىنى تەڭشەش ھەم ھەربىي ئورگانلارغا ئالاقىدار ئىسلاھات قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا چوڭقۇر كېڭەشتى.

△ ئامېرىكا گوۋۇيۈەنىنىڭ بايانلاتچىسى بوئېنىيىس مۇشۇ ئاينىڭ 2-كۈنى مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىندا ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ سەئۇدى ئەرەبىستانىدىكى ئامېرىكا قوشۇنلىرىنىڭ بازىسىدا يۈز بەرگەن پارتلىتىش ئەنزىسىنى پەيدا قىلغان قاتىللارنى تۇتۇپ بەرگەنلەرگە 2 مىليون دوللار مۇكاپات بېرىدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

△ ب د ت نىڭ باغدادتىكى ئورگىنىنىڭ ئەربابى 7-ئاينىڭ 2-كۈنى باغدادتا مۇنۇلارنى جاكارلىدى: ب د ت نىڭ بىئولوگىيىلىك قوراللارنى تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ئىراقنىڭ بىئولوگىيىلىك قوراللار مۇئەسسەسلىرىنى تەكشۈرۈش ئۈچۈن، بىر ھەپتىلىك مۆھلەت بىلەن تۇنۇگۈن كەچتە باغدادقا كەلدى.

△ ئالبانىيە 14-نۆۋەتلىك خەلق پارلامېنتى مۇشۇ ئاينىڭ 2-كۈنى يوشۇرۇن ئاۋاز بېرىش شەكلى بىلەن ئالدىنقى نۆۋەتلىك پارلامېنت باشلىقى پېتر ئالبۇنورىنى يېڭىدىن پارلامېنت باشلىقلىقىغا، ترانا داشۆسىنىڭ دوتسېنتى ماريكالىتا چېركو (ئايال)نى پارلامېنتنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا سايلىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

بىرلىككە كېلىش ياكى بۆلۈنۈپ كېتىش ئالدىدا تۇرۇۋاتقان مۇستار

ئوچېرك

بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنا ئۇرۇشىدىن كېيىنكى تۇنجى قېتىملىق سايلام 6-ئاينىڭ 30-كۈنى مۇستاردا ئۆتكۈزۈلدى. بۇ قېتىمقى سايلام بۇ يىل 9-ئايدا بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنادا ئۆتكۈزۈلدىغان مەملىكەتلىك سايلامغا «تەييارلىق كۆرۈش مۇسابىقىسى» دەپ قارالغاچقا، جامائەتچىلىكنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك دىققىتىنى قوزغىدى. مۇخبىرىمىز سايلام ئەھۋالىنى بۇاستە كۆرۈش ئۈچۈن شۇ يەردىكى بىر قانچە كەسپىداشلار بىلەن بىرلىكتە ئاپتوموبىل بىلەن مۇستارغا باردى.

سارايېۋودىن مۇستارغىچە بولغان يولنىڭ ئىككى قىرغىقى ياپيېشىل تاغ بولۇپ، مەنزىرىسى ئىنتايىن گۈزەل ئىكەن. ئەمما يول بويلىرىدىكى ئۇرۇش تۈپەيلىدىن ئىشلىتىلمەي تۇرغان تۆمۈر يول، ئۇرۇشتا ۋەيران بولغان ئۆيلەر، كۆۋرۈكلەر بۇ گۈزەل مەنزىرىنى خۇنۇكلەشتۈرۈپ قويۇپتۇ، ئاپتوموبىل مۇستارنىڭ شەھەر ئەتراپىغا كەلگەندە، ھەر بىر يول ئېغىزىدا شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى قىسملىرىنىڭ تانكا ياكى بىرونېۋىكلىرى «ئۆتكەل ساقلاپ تۇرۇپتۇ»، كەيپىيات جىددىي ھەم سۈرلۈك ئىكەن.

دېتون كېلىشىمىگە ئاساسەن، مۇستار شەھىرىنى يېڭىباشتىن بىرلىككە كەلتۈرۈش ئۈچۈن، بۇ قېتىمقى سايلامدا بىرلىككە كەلگەن شەھەر پارلامېنتى سايلاپ چىقىلىدىكەن. بەگلىمە بويىچە سايلىغۇچىلار ئەسلىي تۇرۇشلۇق جايىغا بېرىپ ئاۋاز بېرىشى كېرەك ئىكەن، شۇڭا نۇرغۇنلىغان مۇساپىرلار سايلامغا قاتنىشىش ئۈچۈن مۇستارغا قايتىپ كېلىشىگە توغرا كېلىدىكەن. مۇشۇ سەۋەبتىن مۇستاردىكى ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ مەمۇرىي باشقۇرۇش دائىرىلىرى بىخەتەرلىك مەسلىسىدىن قاتتىق ئەنسىرەيدىكەن، كۈتۈلمىگەن ئىشلارنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدىي تەشكىلاتى 2500 كومانداىز- ئەسكەرنى ئىشقا سالىتۇ.

بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنادىكى مۇسۇلمانلار ۋە خورۋاتلار 1993-يىلى 3-ئايدا ئۆچلىشىپ قېلىپ، 11 ئاي بىر - بىرىنى قىرىشقان، نەتىجىدە مۇستار ئىككى مىللەت بۆلۈشۈپ ئىدارە قىلىدىغان شەھەرگە ئايلانغان. مۇسۇلمانلار مۇستارنىڭ شەرقىي رايونىنى، خورۋاتلار غەربىي رايونىنى كونترول قىلغان. شەرقىي رايون بىلەن غەربىي رايون ئوتتۇرىسىدا ئېنىق چېگرا بولمىسىمۇ، كىشىلەر ئاپتوموبىللارنىڭ ئوخشاش بولمىغان نومۇر تاختىلىرىدىن، ساقچىلارنىڭ ئوخشاش بولمىغان فورمىسىدىن، كوچىلارغا ئېسىلغان ئوخشاش بولمىغان بايراقلاردىن ھەم سايلامغا ئاۋاز قوشۇشقا چىقىرىلغان ئوخشاش بولمىغان ئېلانلاردىن ئۆزىنىڭ قايسى رايوندا تۇرۇۋاتقانلىقىنى ئوڭايلا بىلەلمەيدىكەن.

مۇخبىرىمىز غەربىي رايوندىكى بىر ئاۋاز بېرىش پونكىتىدا ئاۋاز بېرىش ئۈچۈن يۈرتىغا قايتقان بىر قانچە مۇسۇلمان مۇساپىرنى ئۇچراتتى. فىركا ئىسملىك بىر ئايال ھاياجانلانغان ھالدا: «بۇگۈن ئەڭ خۇشاللىنارلىق كۈن، سايلام مۇستارنىڭ بىرلىككە كېلىدىغانلىقىدىن، ھېنىڭ يۈرتقا قايتسام بولىدىغانلىقىمدىن دېرەك بېرىدۇ» دېدى.

ياۋروپا ئىتتىپاقى شۇ كۈنى ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىندا مۇستاردىكى ئاۋاز بېرىش جەريانىدا ئېغىر پاراكەندىچىلىك ۋە «قائىدىگە خىلاپ» قىلمىشلار كۆرۈلمىدى، بۇ بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنانىڭ تىنچلىق مۇساپىسىدە تاشلانغان بىر مۇھىم قەدەم دەپ كۆرسەتتى. ئاۋاز بېرىش نەتىجىسى تېخى ئېلان قىلىنمىدى، ئەمما بۇ يەردىكى نۇرغۇن ئەربابلار: مۇسۇلمانلار ۋە خورۋاتلار ھاكىمىيەت يۈرگۈزگۈچى پارتىيىلىرىنىڭ ئېغىشىدىغان ئورنى ئانچە پەرقلىنىپ كەتمەيدۇ، دەپ قارىدى. بۇ ئىككى پارتىيىنىڭ بىرى «بىرلىككە كېلىش»نى تەشەببۇس قىلدۇ، يەنە بىرى «ئايرىپ ئىدارە قىلىش» تا چىڭ تۇرىدۇ. شۇڭا سايلامنىڭ نەتىجىسى ئۆز - ئۆزىدىن مەلۇم بولۇپ تۇرىدۇ. بۇ يەردە چىقىدىغان «ئازادلىق» گېزىتىنىڭ بىر مۇخبىرى: «تاماشا تېخى ئالدىمىزدا» دېدى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون ياش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش
نومۇرى: Z / 0002 — CN 65
（ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57）

1996 - يىل
ئىيۇل
9
سەيشەنبە

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى （بۇ سان ئالتە بەت）

ئىنقلابىي قۇربانلار ئىسسىق قېنى بىلەن ئىنتىپاقلىقنى قوغدىدى، تەڭرىتاغ ئۇلارغا ماتەم تۇتتى

رەھمەت موللامەت قاتارلىق ئالتە يولداشقا ئىنقلابىي قۇربان دەپ نام بېرىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئۆمەر** خەۋەر قىلىدۇ: 8-ئىيۇل چۈشتىن ئىلگىرى ئاقسۇ ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋە مەمۇرىي مەھكىمە داغدۇغىلىق يېغىن ئېچىپ، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقى بويىچە رەھمەت موللامەت، ھاكىم سىدىققارى‌ھاجى، ھاۋۇل توقا، دىنىساخان غوپۇر، ئەنۋەر قاۋۇل، رەھبانەم مەمەتتەكە «ئىنقلابىي قۇربان» دەپ شەرەپلىك نام بەردى. ھەم پۈتۈن ۋىلايەتتىكى پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار ۋە ھەر مىللەت ئاممىسىنى ئۇلارنى ئۇلۇغ قىلىپ، مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش تۇغرىسىدىكى يولىورۇقىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قەتئىي زەربە بېرىپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ئورتاق قوغداپ، تىنچ-ئىتتىپاق بولغان سىياسىي ۋەزىيەتنى داۋاملىق مۇستەھكەملەپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ قەدەمنى تېزلىتىپ، خەلق ئورمۇشىنى ئۈزلۈكسىز ياخشىلاپ، ئاقسۇنى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن تىرىشىپ كۈرەش قىلىشقا چاقىردى.

رەھمەت موللامەت قاتارلىق ئالتە يولداشقا «ئىنقلابىي قۇربان» دەپ نام بېرىش يېغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى جۇشېڭتاۋ، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى شېي فۇپىڭ، ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشمىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ئىبراھىم روزى ۋە شىنجاڭ ھەربىي رايونى، ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەنى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلىرىنىڭ، ئاقسۇ ۋىلايىتى، يېزا ئىگىلىك 1-شىنسىنىڭ مەسئۇللىرى، ھەر ساھەنىڭ ۋەكىللىرى ۋە ئىنقلابىي قۇربانلارنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىدىن بولۇپ 700 نەچچە كىشى قاتناشتى.

بۇ قېتىم «ئىنقلابىي قۇربان» دەپ نام بېرىلگەن رەھمەت موللامەت قاتارلىق ئالتە يولداشقا ئىنقلابىي قۇربان دەپ نام بېرىش يېغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە مەمۇرىي مەھكىمە داغدۇغىلىق يېغىن ئېچىپ، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقى بويىچە رەھمەت موللامەت، ھاكىم سىدىققارى‌ھاجى، ھاۋۇل توقا، دىنىساخان غوپۇر، ئەنۋەر قاۋۇل، رەھبانەم مەمەتتەكە «ئىنقلابىي قۇربان» دەپ شەرەپلىك نام بەردى. ھەم پۈتۈن ۋىلايەتتىكى پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار ۋە ھەر مىللەت ئاممىسىنى ئۇلارنى ئۇلۇغ قىلىپ، مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش تۇغرىسىدىكى يولىورۇقىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قەتئىي زەربە بېرىپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ئورتاق قوغداپ، تىنچ-ئىتتىپاق بولغان سىياسىي ۋەزىيەتنى داۋاملىق مۇستەھكەملەپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ قەدەمنى تېزلىتىپ، خەلق ئورمۇشىنى ئۈزلۈكسىز ياخشىلاپ، ئاقسۇنى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن تىرىشىپ كۈرەش قىلىشقا چاقىردى.

رەھمەت موللامەت قاتارلىق ئالتە يولداشقا «ئىنقلابىي قۇربان» دەپ نام بېرىش يېغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى جۇشېڭتاۋ، ئاپتونوم رايونلۇق

ئۇزاق مۇددەتلىك، مۇقىم بولغان، دوستلۇق - ھەمكارلىق بىناسىنى قۇرايلى

«خەلق گېزىتى» باش ماقالىسى

رەئىس جياڭ زېمىن ياۋروپا ۋە ئاسىيادىكى ئالتە دۆلەت رەھبەرلىرىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، 6 - ئاينىڭ 23 - كۈندىن 7 - ئاينىڭ 6 - كۈنگىچە ئىسپانىيە، نورۋېگىيە، رۇمىنىيە، ئۆزبېكستان، قىرغىزستان ۋە قازاقستانلارغا دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولۇپ، بۇ دۆلەتلەرنىڭ دۆلەت باشلىقلىرى، ھۆكۈمەت باشلىقلىرى ۋە خەلقلىرى تەرىپىدىن داغدۇغلىق كۈتۈۋېلىندى ۋە قىزغىن قارشى ئېلىنىدى. زىيارەت تولۇق مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى، بۇنى قىزغىن تەبرىكلەيمىز.

بۇ قېتىمقى زىيارەت رەئىس جياڭ زېمىن ئافرىقىدىكى ئالتە دۆلەتتە زىيارەتتە بولغانلاردىن كېيىن ئېلىمىزنىڭ دىپلوماتىيە جەھەتتە قوللانغان يەنە بىر زور ھەرىكىتى. زىيارەت جەريانىدا رەئىس جياڭ زېمىن 21 - ئەسىرگە يۈزلىنىشتەك ستراتېگىيىلىك يۈكسەكلىكتە تۇرۇپ، خەلقارا ۋەزىيەتتىكى چوڭقۇر ئۆزگىرىشلەرنى ئىگىلەپ، ھەرقايسى ئەل خەلقلىرىنىڭ دۇنيا تىنچلىقىنى قوغداش، ئورتاق تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش جەھەتتىكى ئارزۇسىغا ماسلىشىپ، ئالتە دۆلەت رەھبەرلىرى ۋە ھەر ساھە ئەربابلىرى بىلەن كەڭ دائىرىدە ئوچراشتى ۋە سۆھبەتلەشتى، ئۇزاق مۇددەتلىك، مۇقىم بولغان دوستانە - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى قانداق ئورنىتىش مەسىلىسى ۋە ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان خەلقارا مەسىلىلەرنى چوڭقۇر مۇزاكىرە قىلىپ، چۈشىنىشنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىشەنچىنى كۈچەيتىپ، ئورتاق تونۇش دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، مول نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. زىيارەت مەزگىلىدە جۇڭگو ئالاقىدار دۆلەتلەر بىلەن 30 غا يېقىن كېلىشىم ۋە ھۆججەت ئىمزالدى، رۇمىنىيە، ئۆزبېكستان، قىرغىزستان، قازاقستان بىلەن قوشما بايانات ئېلان قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئالاھىدە تەبرىكلەشكە ئەرزىيدىغىنى شۇكى، جۇڭگو بىلەن قىرغىزستان دۆلەت چېگرىسى كېلىشىمى ئىمزالدى. بۇ نەتىجىلەر دۆلىتىمىزنىڭ مۇشۇ دۆلەتلەر بىلەن بولغان دوستلۇق - ھەمكارلىقنى كېڭەيتىش، دۆلىتىمىزنىڭ چېگرا بويىدىكى دۆلەتلەر بىلەن بولغان دوستلۇق، دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى كۈچەيتىپ، قوشنىدارچىلىق، دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى تېخىمۇ كېڭەيتىش جەھەتتە پىكىر يوللىرىمىزنى تېخىمۇ ئاسانلاشتۇرۇش ئۈچۈن زۆرۈر بولغان ئۇزاق مۇددەتلىك، مۇقىم قۇرۇلۇشى ئۈچۈن زۆرۈر بولغان ئۇزاق مۇددەتلىك، مۇقىم خەلقئارا تىنچ مۇھىت يارىتىشقا زور تەسىر كۆرسىتىدۇ.

رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى قىسقىغىنە ئىككى ھەپتە جەريانىدا بەزى قەدىناس دوستلار بىلەن كۆرۈشتى، يەنە بىرمۇنچە يېڭى دوستلار بىلەن تونۇشتى، دۇنيا ئىقتىسادى كۈنسېرى خەلقئارالىشۋاتقان، دۇنيادىكى ھەرقايسى دۆلەتنىڭ ئالاقىسى كۈنسېرى قويۇقلىشىۋاتقان ئەھۋالدا يۇقىرى قاتلامدىكىلەرنىڭ ئالاقىسى ۋە رەھبەرلەرنىڭ بىۋاستە كۆرۈشۈشى يەنىلا ھازىرقى زامان دىپلوماتىيىسىنىڭ مۇھىم شەكلى، بۇنىڭ ئورنىنى باشقا شەكىللەر ئالالمايدۇ، بۇ قېتىمقى زىيارەتتە قولغا كەلگەن نۇرغۇن كونكرېت نەتىجە ئىككى تەرەپ ئالىي رەھبەرلىرىنىڭ ئومۇملۇق خاراكتېرىگە ئىگە بەزى مەسىلىلەردە كەڭ دائىرىدە ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلغانلىقى ئاساسدا قولغا كەلگەن.

تىنچلىق ۋە تەرەققىيات يەنىلا دۇنيا دوچ كېلىۋاتقان ئىككى چوڭ تېما. رەئىس جياڭ زېمىن قازاقستان پارلامېنتىدا سۆزلىگەن «جۇڭگو بىلەن ئوتتۇرا ئاسىيا دۆلەتلىرىنىڭ دوستلۇق - ھەمكارلىقىنىڭ گۈزەل كېلەچىكىنى ئورتاق يارىتايلى» دېگەن مۇھىم نۇقتىدا ھازىرقى خەلقئارا ۋەزىيەتنىڭ ئاساسىي ئالاھىدىلىكى ۋە تەرەققىيات يۆزلىنىشىنى تەھلىل قىلىپ، دۆلىتىمىزنىڭ دۇنيا تىنچلىقىنى قوغداش، ئورتاق تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئوتتۇرىغا قويغان مۇھىم پرىنسىپلىرىنى شەرھلىدى. رەئىس جياڭ زېمىننىڭ نۇقتىنەزەرى ۋە پىكرى تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ياقلىشى ۋە قوللىشىغا ئېرىشتى. تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەردىكى نۇرغۇن ئۇقۇمۇشلۇق زاتلارنىڭمۇ چۈشىنىشىگە ئېرىشتى.

ئىلمىزنىڭ سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تەرەققىياتىنى تېزلىتىش ئۈچۈن، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىش جەھەتتە پىكىر يوللىرىمىزنى تېخىمۇ كېڭەيتىشىمىز، يېراقىراق نەزەر سېلىشىمىز كېرەك. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ۋە ئالاقىدار تارماقلار كارخانىلىرىمىزنى، بولۇپمۇ ئەمەلىي كۈچكە ئىگە دۆلەت كارخانىلىرىنى يېتەكلەشتە چىڭ تۇرۇپ، چەت ئەللەرنىڭ مەبلەغ بايلىقىدىن تېخىمۇ ئۈنۈملۈك پايدىلىنىپ، خەلقئارا بازارغا تېخىمۇ كەڭ يۈزلىنىشى، بولۇپمۇ پۈرسەتنى قولدىن بەرمەي تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر بىلەن بولغان ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىشكە ئەھمىيەت بېرىشى لازىم. مۇشۇنداق قىلغاندا، ئۆزىمىزنىڭ ئۈستۈنلۈكىنى جارى قىلدۇرۇپ، ھۆددىگە ئېلىش، ھەمكارلىشىش، شېرىكلىشىپ مەبلەغ سېلىش قاتارلىق شەكىللەرنى قوللىنىپ، تەرەققىي قىلىۋاتقان باشقا دۆلەتلەر بىلەن تەشكىللىك، باسقۇچلۇق ھالدا ھەمكارلىشىپ بەزى بايلىق مەنبەلىرىنى ئېچىش ۋە ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش تۈرلىرى بىلەن شۇغۇللىنالايمىز. بۇنداق قىلىش ئېلىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇرۇشقا پايدىلىق بولۇپلا قالماستىن، بەلكى جەنۇب بىلەن جەنۇبنىڭ ھەمكارلىقىنى ۋە تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئورتاق گۈللىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە پېڭىدىن تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشىمىز ئۈچۈنمۇ پايدىلىق.

رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ئىنسانىيەت 21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن ۋاقتىتا قىلغان بۇ قېتىمقى زىيارىتى ئېلىمىز خەلقىنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشقا پۈتۈن كۈچى بىلەن ئاتىلانغانلىقىنى، ھەرقايسى ئەل خەلقلىرى بىلەن باراۋەر مۇئامىلىدە بولۇپ، ئىناق ئۆتۈپ، ئەۋلادمۇ ئەۋلاد دوست بولۇپ، تەڭ ئالغا بېسىشنى سەمىمىي ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى يەنە بىر قېتىم ئىسپاتلاپ بەردى.

جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى ھەرقايسى ئەل ھۆكۈمەتلىرى ۋە خەلقلىرى بىلەن بىرلىكتە دۇنيانىڭ تىنچلىقى، تەرەققىياتى ۋە يۈكلىسىشىدىن ئىبارەت ئالىيجاناب ئىش ئۈچۈن بوشاشماي تىرىشچانلىق كۆرسىتىدۇ.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7 - ئىيۇل تېلېگراممىسى)

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئېلېكتر ئېنېرگىيىسى سانائىتىدىكى نۆۋەتلىك قۇرۇلۇش

خۇڭيەنچى ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 9 - نومۇرلۇق گېنېراتورى توك تارقىتىشقا باشلىدى

ئۇز خەۋىرىمىز. 7 - ئاينىڭ 7 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئېلېكتر ئېنېرگىيىسى سانائىتىدىكى نۆۋەتلىك قۇرۇلۇش - خۇڭيەنچى ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 9 - نومۇرلۇق گېنېراتورى رەسمىي ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلۈپ، توك تارقىتىشقا باشلىدى.

خۇڭيەنچى ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 9 - نومۇرلۇق گېنېراتورىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى نۆۋەتلىك ئۈمۈ قۇرۇلۇش تۈرلىرىنىڭ بىرى، شۇنداقلا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئىشقا كىرىشتۈرۈلىدىغان، 100 مىڭ كىلوۋات توك چىقىرىدىغان تۆنجى گېنېراتورلار گۇرۇپپىسى بولۇپ، 9 - بەش يىللىق پىلانىنىڭ يولغا قويۇلۇشىدا مۇھىم رول ئوينايدۇ. بۇ قۇرۇلۇش 1992 - يىلى دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ تەستىقى بىلەن تۇر قىلىپ ھېكىتىلگەن، 1994 - يىلى 10 - ئايدا رەسمىي قۇرۇلۇش باشلانغان، جەمئىي 330 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان.

خۇڭيەنچى ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 9 - نومۇرلۇق گېنېراتورىنىڭ ئىشقا كىرىشىگە بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئېلېكتر ئېنېرگىيىسى سانائىتى ئىدارىسىنىڭ گېنېراتورلار سغىمچانلىقى 1 مىليون كىلوۋاتلىق چوڭ ئۆتكەلدىن ئۆتۈپ، 1 مىليون 70 مىڭ كىلوۋاتقا يېتىتى. 9 - نومۇرلۇق گېنېراتورنىڭ يىللىق توك تارقىتىش مىقدارى 500 مىليون كىلوۋات سائەت بولۇپ، 1 مىليارد 650 مىليون يۈەن مەھسۇلات قىممىتى يارىتالايدۇ.

قاراقاش ناھىيىسى — جۇڭگو پېزا ئىگىلىك بانكىسى شىنجاڭ شۆبە بانكىسى نۆۋەتلىق يار-يۆلەك بولىدىغان نامرات ناھىيە، شۆبە بانكا 3 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلاپ، قاراقاش ناھىيىسىنىڭ سۇ مەنبەسىنى پاخشىلاش قۇرۇلۇشىغا ياردەم قىلدى.

سۈرەتتە: شۆبە بانكا رەھبەرلىرى سۇ قۇرۇلۇشى ئورنىغا كېلىپ، سۇ بىلەن تەمىنلەش ئەھۋالىنى ئىگىلىمەكتە. ئۇز مۇخبىرىمىز لى پېيفېڭ فوتوسى

كۆيتۈلە شەھەرلىك سۇلياۋ زاۋۇتى مەسئۇلات سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش بىلەن خېرىدارلار ئوچۇن مۇلازىملىق قىلىشنى بىر گەۋدە قىلىپ، خېرىدارلارنى كۆپلەپ جەلپ قىلدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم، مەۋلان سابىت** خەۋەر قىلىدۇ: كۆيتۈك شەھەرلىك سۇلياۋ زاۋۇتى ئىشلەپ چىقارغان 600 تونىنا سۇلياۋ يوپۇق ئاپتونوم رايونلۇق تاۋار تەكشۈرۈش ئىدارىسىنىڭ باھالاپ بېكىتىشىدىن ئۆتۈپ، بۇ يىل 3 - ئاينىڭ 15 - كۈنى ئۆزبېكستان جۇمھۇرىيىتىگە رەسمىي توشۇلدى. بۇ، ئاپتونوم رايونىمىز- دىكى سۇلياۋ زاۋۇتلىرى ئىشلەپ چىقارغان سۇلياۋ يوپۇقنى چەت ئەلگە ئېكسپورت قىلالماسلىقتەك تارىخقا خاتىمە بەردى.

بۇ زاۋۇت رەھبەرلىكى ئاپتونوم رايونىمىز مىقياسىدا سۇلياۋ يوپۇق پىپېپ تېرىقچىلىق قىلىدىغان تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنىڭ ئۆزلۈكسىز كېڭىيىشىدىن ئىبارەت پايدىلىق پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ،ئىشنى سۈپەت ئۆتكىلىگە مۇجۇم قىلىشتىن ئىبارەت ئەڭ مۇھىم ھالقىدىن باشلىدى. زاۋۇت رەھبەرلىرىدىن تارتىپ، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1 - سېپىدە ئىشلەيدىغان ئىشچىلارغىچە «سۈپەت ئارقىلىق ئىناۋەت تىكلەش، سۈپەت ئارقىلىق زاۋۇتنى قۇدرەت تاپقۇزۇش» ئىدىيىسىنى تۇرغۇزۇپ، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ھەر بىر ئىنچىكە ھالقىسىدا سۈپەت ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتتى ھەمدە سۈپەت جەھەتتە كۆرۈلگەن مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلىپ سۈپەتسىز، ناچار مەھسۇلاتلارنىڭ زاۋۇت بوسۇغىسىدىن چىقىپ كېتىشىگە قەتئىي يول قويمىدى، زاۋۇت مالىيىسىدىكى چەكلىك مەبلەغنى مەھسۇلات سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە پايدىلىق بولغان تېخنىكا يېڭىلاش تۈرلىرىگە دادىللىق بىلەن ئىشلىتىپ، زاۋۇتنى پارلاق كەلگۈسى ئىستىقبالغا ئىگە قىلدى. نەتىجىدە، بۇ زاۋۇت ئىشلەپ چىقارغان سۇلياۋ يوپۇق 1990- يىلىدىن باشلاپ ئۈدا ئالتە يىل ئاپتونوم رايون بويىچە ئەلا سۈپەتلىك مەھسۇلات بولۇپ مۇكاپاتلىنىپ، سۈپەت جەھەتتە ئوخشاش تۇردىكى مەھسۇلاتلار ئىچىدە 1 - لىككە ئېرىشتى.

مەھسۇلاتنىڭ سۈپىتىگە ھەققىي كاپالەتلىك قىلىپ، خېرىدارلارنى تېخىمۇ كۆپلەپ جەلپ قىلىش ئۈچۈن، زاۋۇت رەھبەرلىرى 1989 - يىلىدىن باشلاپ ھەر يىلى كۆپلەپ ئادەم كۈچى ۋە مالىددىي كۈچ تەشكىللەپ ئىلى، سانجى، تارباغاتاي، ئالتاي قاتارلىق ۋىلايەت (ئوبلاست)لارغا ئەۋەتتى. بۇ تېخنىك خادىملار جايلاردا بىر تەرەپتىن بازار ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلسا، يەنە بىر تەرەپتىن ئېنىز ھېسابچە ھەر-بىر دەھقانلارنىڭ سۇلياۋ يوپۇقلارنىڭ چىداملىقلىقى، نۇر سۈمۈرۈشچانلىقى، ئۆلچەمى قاتارلىق جەھەتلەردىكى پىكىر - تەكلىپلىرىنى ئەستايىدىل ئاڭلىدى ھەمدە ئۇلارغا تېخنىكا جەھەتتىن ھەقسىز مۇلازىملىق قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ خېرىدارلىرى قىسقا ۋاقىت ئىچىدىلا نەچچە ھەسسە ئېشىپ، شىمالىي شىنجاڭدا تەمىنلەش ئېھتىياجىنى قاندۇرالماس لىقتەك ۋەزىيەت شەكىللەندى.

زاۋۇت رەھبەرلىكى بۇنداق پايدىلىق پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئۆتكەن يىلى زاۋۇتنىڭ يېللىق سۇلياۋ يوپۇق ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى ئەسلىدىكى 400 تونىنىدىن بىراقلا 6000 تونىنغا يەتكۈزۈپ، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئەڭ چوڭ سۇلياۋ يوپۇق ئىشلەپ چىقىرىدىغان زاۋۇتقا ئايلاندى ھەمدە بۇ يىل 1 - ئايدىن 4 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 25 مىليون يۇەنلىك مەھسۇلات قىممىتى يارىتىپ، ئۆتكەن ئۈچ يىللىق ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنىڭ يېغىندىسىدىن ئاشۇرۇۋەتتى.

ئىلى، خېجىلەك قەغەز زاۋۇتى زىيان تارتىشتىن قۇتۇلۇپ، پايدا ئېلىشقا باشلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرسۇنمەمەت ئوسمان** خەۋەر قىلىدۇ: بۇلتۇر زىيان تارتىشتىن قۇتۇلۇپ 76 مىڭ يۇەن باج- پايدا يارىتقان ئىلى قەغەز زاۋۇتى بۇ يىل 4- ئايدىن 6 - ئايغىچە 1 مىليون 710 مىڭ يۇەن كىرىم قىلدى.

ئىلگىرى بۇ زاۋۇتنىڭ مەھسۇلاتلىرى بازار ئېھتىياجىغا ماس كەلمىگەنلىكتىن، 1994 - يىلىغىچە 1مىليون 820 مىڭ يۇەن زىيان تارتقانىدى. مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار زاۋۇتتىكى چېچىلاڭغۇلۇق، باشقۇرۇش مۇكەممەل بولماسلىق ئەھۋالىنى ئۆزگەرتىش، ئىشلەپچىقىرىشنى يۆكسەلدۈرۈش ئۈچۈن زاۋۇتنى ئىلى ھاراق زاۋۇتى، قورغاس پېۋا زاۋۇتى قاتارلىق كارخانىلار تۈركۈملەپ مال زاكاز قىلدى. نەتىجىدە، ھۆددىگە ئېلىنغان تۇنجى يىلى زاۋۇتنىڭ ئومۇمىي كىرىمى 8 مىليون 690 مىڭ يۇەندىن ئاشتى ۋە بۇ كارخانا غولجا شەھىرىدىكى ئىلغار كارخانىلار قاتارىغا ئۆتتى، زاۋۇت رەھبەرلىكى ئىشچىلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاش ئۈچۈن، ئۇلارنىڭ مائاشىنى بىر دەرىجە ئۆستۈردى. بۇ يىل 1 - ئايدىن 3 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە زاۋۇت چوڭ رېمونت قىلىنىپ، 4 - ئايدىن باشلاپ رەسمىي ئىشقا كىرىشىپ، 6- ئايغىچە يەنە ياخشى باشقۇرۇش ئارقىلىق زاۋۇتنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇپ، ئىشلەپچىقارغان مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، ئىشلەپچىقارغان مەھسۇلاتلارنىڭ ئىچكى بازار ئېھتىياجىنى قامدىدى. ئۇلار زاۋۇتنى ئۆچۈر بىلەن تەمىنلىدى، زاۋۇتنىڭ ئىچكى ئۆلكىدىكى كارخانىلار بىلەن ھەمكارلىقىنى قولغا كەلتۈرۈشكە يارەملەشتى. زاۋۇتمۇ ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇردى، تېخنىكا يېڭىلىدى، مەھسۇلات تۈرلىرىنى كۆپەيتتى، سۈپەت ئۆتكىلىنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ، سۈپەتسىز مەھسۇلاتنى زاۋۇتتىن چىقارمىدى. نەتىجىدە، 1995- يىلى زىياندىن قۇتۇلۇپ 1 مىليون 390 مىڭ يۇەن پايدا يارىتقان بۇ زاۋۇت بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا

بايىنغولىن ئوبلاستلىق ئۆلچەم ئىدارىسى دېھقانچىلىققا ئىشلىتىلىدىغان بىر قىسىم تاۋارلارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇراخمان قاسىم** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، بايىنغولىن ئوبلاستلىق ئۆلچەم ئىدارىسى ئوبلاستلىق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، مال باھاسى ئىدارىسى، مالىددىي ئىشيا ئىدارىسى قاتارلىق تارماقلار بىلەن زىچ ماسلىشىپ كورلا رايونى، لوپنۇر، بۈگۈر قاتارلىق ناھىيە (شەھەر)لەردىكى دۆلەت، كوللېكتىپ ئىلكىدىكى ئورۇنلار ۋە يەككە تىجارەتچىلەر ئۈستىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى. تەكشۈرۈش ئارقىلىق ئوبلاستتىكى بىر قىسىم ئورۇنلار ئېچكىرىدىن كەلتۈرگەن 12 مىڭ تونىنا خىمىيىۋى ئوغۇتنىڭ ھەممىسىنىڭ سۈپىتى ئۆلچەمگە توشمايدىغانلىقى ئېنىقلاندى ۋە دېھقانلارغا ئەھۋال ئوقتۇرۇلۇپ، ھەر بىر خالتا ئوغۇتنىڭ باھاسى تۆت يۈەن چۈشۈرۈپ سېتىپ بېرىلىپ بىر تەرەپ قىلىندى؛ لوپنۇر ناھىيىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتى ئېچكىرىدىن كەلتۈرگەن 12.5 تونىنا سۇلياۋ يوپۇقتىن 6.5 ھەسسە قېلىن بولغانلىقى، 60 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى 150 سانداۋۇق دېھقانچىلىق دورىسىنىڭ يالغان دورا ئىكەنلىكى؛ تەكشۈرۈپ ئېنىقلىنىپ پۈتۈنلەي مۇسادىرە قىلىندى؛ يەنە كورلىدىكى جەنۇبىي شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتى، بايىنغولىن ئوبلاستلىق دېھقانچىلىق ماشىنا - سايمانلىرى شىركىتى قاتارلىق ئورۇنلار كەلتۈرگەن 2000دىن ئارتۇق تراكتورىدىن دېھقانلار سېتىۋېلىپ ئىشلەتكەندىن كېيىن كاشىلا چىققان. بۇ مەسىلە تەكشۈرۈش ئارقىلىق «سۈپەت ئۆلچىمى قانۇنى»بويىچەبىرتەرەپ قىلىندى. ئۇنىڭدىن باشقا كورلا شەھەرلىك ئۆلچەم ئىدارىسى ئىككى يەر ئاستى «موتەي»، «ۋۇلياگىي»، «خۇگىتاسەن» ماركىلىق ھاراق، تاماكا ياساش ئۈسكىنىسى قولغا چۈشۈرۈپ، 65 سانداۋۇق ساختا «موتەي»، «ۋۇلياگىي»ھارىقى، 40 سانداۋۇق «خۇگىتاسەن» تاماكىسى، 5000 پارچىدىن ئارتۇق تاماكا ماركىسى، قېپى، بىر يۈرۈش تاماكا ياساش سايمانلىرى، 500 بوتۇلكا، 1000تال بوتۇلكا ئاغزىنى بىر تەرەپ قىلدى. تەكشۈرۈپ ئېنىقلىنىپ چىققان دۆلەت، كوللېكتىپ ئىلكىدىكى ئورۇنلار ۋە يەككە تىجارەتچىلەردىن 41ئورۇن ۋە شەخسكە مەمۇرىي جەھەتتىن چارە كۆرۈلدى ۋە ئۇلارغا 126 مىڭ 361 يۈەن جەرىمانە قويۇلدى، ئىككى يەر ئاستى كارخانا ئاچقان ئۈچ كىشىنىڭ مال - مۈلكى مۇسادىرە قىلىنغاندىن سىرت، ج خ ئورۇنلىرىنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا تاپشۇرۇپ بېرىلدى. تەكشۈرۈش خىزمىتى ئىنچىكە ئىشلەنگەنلىكتىن، دېھقانلار ۋە شەھەر ئاھالىسى 10 مىليون يۈەنلىك زىياندىن ساقلاپ قېلىندى ھەم ساختا تاۋارلارنىڭ بازارنى داۋاملىق ئىگىلىشىنىڭ ئالدى ئېلىندى.

ئۆرۈمچى شەھەرلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى «ئىككى يىل» پائالىيىتىدە تېخىمۇ كۆپ مەدەنىيەتلىك بازار بەرپا قىلىشقا پۇختا ئاساس سالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر شېرىپ** خەۋەر قىلىدۇ: ئۆرۈمچى شەھەرلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى «ئادىل سودىنى قوغداش، قانۇننى ئىجرا قىلىش يىلى»، «سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش قوشۇننىنىڭ ئوبرازىنى تىكلەش يىلى»پائالىيىتىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، تېخىمۇ كۆپ مەدەنىيەتلىك بازار بەرپا قىلىش ئۈچۈن پۇختا ئاساس سالدى.

بۇ ئىدارە يېقىندىن بۇيان ھەرقايسى بازارلاردا «ئادىل سودىنى قوغداش، قانۇننى ئىجرا قىلىش يىلى»، «سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش قوشۇننىنىڭ ئوبرازىنى تىكلەش يىلى»پائالىيىتىنى ھەرقايسى تۈرلەر بويىچە پائال قانات يايدۇرۇپ، بازارلارنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقى، بىخەتەرلىك تەدبىرلىرى، ئۈچتىن مۇداپىئەلىنىشنىڭ ئەمەلىيلىشىش ئەھۋالى، ھەرقايسى كەسىپ تۈرلىرىنىڭ تازىلىق ئەھۋالى، يېمەك - ئىچمەك تۈرىدىكى يەككە تىجارەتچىلەرنىڭ سالامەتلىك كىنىشكىسىنىڭ بار - يوقلۇقى، قانۇن بويىچە ئادىل سودا قىلىش ئەھۋالى، بازارلاردا يالغان، ساختا، ناچار تاۋارلارنىڭ بار-يوقلۇقى، بازار باشقۇرۇش تەرتىپىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، ھەر خىل كەسىپ ۋە تاۋار تۈرلىرىنىڭ ئۆلچەم بويىچە ئورۇنلاشتۇرۇلۇش ئەھۋالى ۋە مال باھا پەرقى قاتارلىقلارنى نۇقتىلىق تەكشۈردى. يۇ، بۇ قېتىم تەكشۈرۈلگەن بازارلارنىڭ 85.5 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ.

بۇ ئىدارە يەنە ئۆرۈمچى شەھىرىدىكى بازارلارنى قېلىپلاشتۇرۇپ باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش بىلەن بىللە، ھەرقايسى ئورۇنلار بىلەن بىشقۇرغان بازارلاردىمۇ مۇنتىزىم باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى يولغا قويۇپ، ئۇلارنىڭ مەدەنىيەتلىك بازار بولۇشىغا تەشەببۇسكارلىق بىلەن يېتەكچىلىك قىلدى ۋە ئۇلارنىڭ بازار تەرتىپى، بازار باشقۇرۇش جەھەتتىكى قائىدە - تۈزۈملەرنى تېخىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈشكە ياردەم بەردى. بۇنىڭ بىلەن ئۆرۈمچى شەھىرىدە تېخىمۇ كۆپ مەدەنىيەتلىك بازارلارنىڭ مەيدانغا كېلىشىگە پۇختا ئاساس سېلىندى.

ئۆرۈمچى كان ئىشلىرى ئىدارىسىگە قاراشلىق ۋېيخۇلياڭ كۆمۈر كېنىنىڭ «يۇڭتەي» شىركىتى 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، كان رايونىدا كىچىك سودا بازىرى قۇرۇپ، ئىشچى ۋە خىزمەتچىلەرنىڭ قوشۇمچە ئېمەكلىكلەرنى

نۇشنى يۇكسەلدۇرۇش ئۈچۈن زاۋۇتنى ئىلگىرىكى زاۋۇت پارتكوم شۇجىسى جۇمىگا ھۆددىگە بەردى. ئۇ زاۋۇتنى ھۆددىگە ئالغاندىن كېيىن، باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى، ئىچكى قىسمدىكى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ سۈپەت ئۈتكىلىنى چىگ تۇتتى. زاۋۇت بازار ئۈچۈرىغا ئاساسەن، قەغەز يەشىك ئىشلەپچىقىرىشقا مەبلەغ سېلىپ تېخنىكا يېڭىلىدى، قەغەز يەشىك ياساشقا ئىشلىتىلىدىغان قاتتىق قەغەز ئىشلەپ چىقىرىپ بازارغا سالدى. بۇنىڭ بىلەن

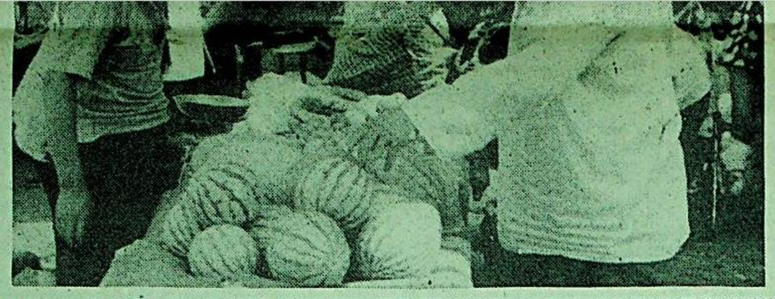
زاۋۇت بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا 1 مىليون 240 مىڭ تونىنا قەغەز ئىشلەپ چىقىرىپ، 11 مىليون 240 مىڭ يۈەن مەھسۇلات قىممىتى يارىتتى.

زاۋۇت 19 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، زاۋۇتنى كېڭەيتىپ قۇرۇشنى باشلىدى.

كۆرۈشۈپ، 6- ئايىچە يەنە ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتتى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇراخمان قاسىم** خەۋەر قىلىدۇ: بۇلتۇردىن باشلاپ زىيان تارتىشتىن پايدا ئېلىشقا يۈزلەنگەن خېجىك ناھىيىلىك قەغەز زاۋۇتى بۇ يىل 6 - ئاينىڭ 15 - كۈنىگىچە دۆلەتكە 250 مىڭ يۈەن پايدا - باج تاپشۇردى.

ئۇدا ئون يىلغا يېقىن زىيان تارتقان بۇ زاۋۇتقا يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي

خىزمەتچىلەرنىڭ قوشۇمچە بىيەكلىكلەرنى سېتىۋېلىشىغا ئوڭايلىق يارىتىپ بەردى

ۋە ئىش كۈتۈپ تۇرغانلارغا ئىشلەش ئىمكانىيىتى يارىتىپ بەردى.

سۈرەتتە: سودا بازىرىدىن كۆرۈنۈش.

ئابلىز جاپپار فوتوسى

قاغىلىق ناھىيىسى دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىپ ئاقتاش رايونىنى ئۇنۇملۇق ئېچىشتا ئۇنۇم ھاسىل قىلدى

سۈرەتلىك خەۋەر

قاغىلىق ناھىيىسى دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىپ ئاقتاش رايونىنى ئۇنۇملۇق ئېچىشتا قەدەمنى پۇختا تاشلاپ، شۇ يىلى ئېچىپ، شۇ يىلى ئۇنۇم ھاسىل قىلىش، سۇ، توك، يول راۋان بولۇش، ئورمان بەلباغلىرىنى بىنا قىلىشتا ئۇنۇم بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇردى. ناھىيىنىڭ شىمالىي تەرىپىگە جايلاشقان ئاقتاش رايونىنىڭ ئومۇمىي يەر كۆلىمى 110 مىڭ مو بولۇپ، ئۇ قومۇش، يانتاق، چۆچۈك بۇيا قاپلاپ كەتكەن چۆللۈك ئىدى. ناھىيە رەھبەرلىكى بۇ رايونىنى ئېچىش ئۈچۈن، 1991- يىلىدىن باشلاپ دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىپ، بىر تۈتاش پىلانلاش، باسقۇچقا بۆلۈپ ئىشلەش، ئۇنۇمۇرسال تەرەققىي قىلدۇرۇشنى نىشان قىلىپ كۆلەملىك ئىگىلىك بەرپا قىلىشقا ئاتلاندى. ھازىر دەسلەپكى كۆلەمگە ئىگە بولغان بۇ ئېچىش رايونىنىڭ 25 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتىكى يولنىڭ شېغىل ياتقۇزۇلۇپ، يول بويىغا 400 مىڭ تۈپتىن ئارتۇق كۆچەت تىكىلدى. يۇقىرى بېسىملىق توك سىمى تارتىلىپ، قۇدۇق سۈيىدىن پايدىلىنىش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. كېۋەز، بۇغداي، بېدە، تاۋۇز ئارىسىغا مېۋىلىك كۆچەتلەر تىكىلىپ، ستېرېئولۇق ئىگىلىكىنىڭ ئەندىزىسى شەكىللەندۈرۈلدى.

سۈرەتتە: بارات ھەسەن (سولدىكى ئولتۇرغان كىشى) ناھىيىلىك ئورمانچىلىق ئىدارىسىنىڭ باشلىقىغا ياڭاق كۆچىتى پېتىشتۇرۇش تەجرىبىسىنى سۆزلەپ بەرمەكتە.

ئۇز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشىت** خەۋىرى، فوتوسى

ھەم ۋىتامىن قاتارلىق زۆرۈر بولغان ئوزۇقلۇق ماددىلارنىڭ كەم بولۇشى، ھەددىدىن زىيادە كۆپ سېغىش قاتارلىق ئاممىللارنىڭ ھەممىسى ئىنەكلەرنىڭ فىزىئولوگىيىلىك كۆپىيىش ئىقتىدارىغا تەسىر قىلىپ، ئىنەكلەرنىڭ كۆيلەش دەۋرى قالايمىقانلىشىپ كۆيلىمەي قالدۇ ياكى ئىنەكلەر زىيادە سەمرىپ ھەرىكىتى ئازىيىش، بىر خىل ئوزۇقلۇق بىلەن بېقىش، ئاقسۇل، مايلىق ۋە كاربون سۇ بىرىكمىلىك ئوزۇقلارنى كۆپ بېرىش بىلەنمۇ ئىنەكلەر سەمرىپ كۆيلىمەيدۇ. شۇڭا، دېڭگىنوزنى تۇغرا قويۇش ئۈچۈن يەم - خەشەك تەركىبىنى تەكشۈرۈش ۋە ئانالىز قىلىش ئارقىلىق يەم - خەشەك تەركىبىنى مۇۋاپىق تەڭشەپ، ئىنەكلەرنىڭ كۆپىيىش ئىقتىدارىنىڭ ئەسلىگە كەلگەن - كەلمىگەنلىكىنى تۆ

ئىنەكلەرنىڭ قىسىر قېلىشى ۋە ئۇنى داۋالاش ئۇسۇلى

تۇرغۇن تۇردى

رۇش لازىم. ئادەتتە، ئىنەكلەرگە تەركىبى ئۇزۇقگىرىپ قالغان كۇنجۇرە ياكى ئۇزاق مۇددەت سىلوسلا بېرىلسە، ئاستا خاراكتېرلىك زەھەرلىنىش پەيدا بولۇپ، كۆپىيىش ئىقتىدارىغا تەسىر كۆرسىتىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا، يەنە ئىنەكلەردە ۋىتامىن A ، ۋىتامىن B ۋە ۋىتامىن E ، ۋىتامىن D ھەم مىنېرال ماددىلارنىڭ پېتىشمەسلىكىدىنمۇ ئورگانىزمدا مادىدا ئالمىشىش مەلۇم دەرىجىدە توسقۇنلۇققا ئۇچراپ، قىسىر قالىدۇ.

داۋالاش ۋە ئالدىنى ئېلىش: ئىنەكلەرنىڭ يەم - خەشەك تۇرلىرىنى كۆپەيتىش، ئاسان ھەزىم بولىدىغان ئاقسۇللىق، ۋىتامىنلىق، مىنېرال ماددىلىق ئوزۇقلار بىلەن بېقىش، يايلىتىپ بېقىش ئارقىلىق كۇن نۇردىدا تۇرۇش ۋاقتىنى ئۇزارتىش، پىچىنى سەۋزە ۋە سىلوسلارنى تولۇقلاپ بېرىش كېرەك. ھەددىدىن زىيادە سەمرىپ كېتىپ بوغاز بولمىغان ئىنەكلەرنىڭ ھەرىكىتىنى كۆپەيتىپ، سۇنى كۆپ بېرىپ، دانلىق ئوزۇقلۇقلارنى ئازايتىپ، شىرنىلىق ۋە كاربون سۇ بىرىكمىلىك ئوزۇقلارنى كۆپ بېرىش لازىم.

ۋىتامىن A يېتىشمىگەندە، ئىنەكلەرنىڭ بوغاز بولۇشىنى تېزرەك ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئۈچۈن سەۋزىنى كۆپرەك بېرىش بىلەن بىللە، تېرە ئاستىدىن ياكى موسكۇلدىن ۋىتامىن A نى بەش كۈندىن يەتتە كۈنگىچە ھەر قېتىمدا 100 - 200 مىڭ بىرلىكى بىلەن ئوكۇل ئۇرسا، ئۇنۇمى بولىدۇ، ئادەتتە، تۆت قېتىملىق ئوكۇل بىر قېتىملىق داۋالاش كۇرسى بولىدۇ.

ۋىتامىن B يېتىشمەسلىكتىن بوغاز بولمىغان ئىنەكلەرگە ئادەتتە كېپەك، پۇرچاق ۋە پۇرچاق كۇنجۇرىسى، چامغۇر قاتارلىق تەركىبىدە ۋىتامىن B كۆپ بولغان ئوزۇقلارنى بېرىش بىلەن بىللە، ۋىتامىن B ئوكۇلى تېرە ئاستىدىن ياكى موسكۇلدىن ھەر قېتىمدا 0.1 - 0.5 گرام ئۇرۇلسا بولىدۇ.

ۋىتامىن D يېتىشمەسلىكتىن بوغاز بولمىغان ئىنەكلەرگە تەركىبىدە ۋىتامىن A ، D مول بولغان ئوزۇقلارنى تولۇقلاپ بېرىش بىلەن بىللە، ئىنەكلەرنى يايلىتىپ بېقىپ، ئاپتاپتا تۇرۇش ۋاقتىنى ئۇزارتىپ، كۇن نۇرىنى كۆپ قوبۇل قىلىشقا شارائىت يارىتىپ بېرىش، يەنە بىر تەرەپتىن، ۋىتامىن A ، D ئوكۇلىنى يەتتە كۈندە بىر قېتىم، ھەر قېتىمدا بەش مىللىلىتىردىن ئون مىللىلىترغىچە ئۇدا تۆت قېتىم موسكۇلدىن ئوكۇل ئۇرسا ئۇنۇمى بىر قەدەر ياخشى بولىدۇ.

ۋىتامىن E يېتىشمەسلىكتىن بوغاز بولمىغان ئىنەكلەرگە قۇرۇق بېدە ۋە سەۋزە بېرىش بىلەن ئۇنىڭغا ۋىتامىن E نىڭ مايلىق ئېرىتمىسىنى بەش كۈندىن يەتتە كۈنگىچە ھەر قېتىمدا 100 مىللىگرامدىن 200 مىللىگرامغىچە موسكۇلدىن ئۇرسا بولىدۇ. ئۇچ قېتىملىق ئوكۇل بىر داۋالاش كۇرسى ھېسابلىنىدۇ.

مىنېرال ماددا يېتىشمەسلىكتىن، يەنى مانگان سولفات كەم بولۇشىدىن بوغاز بولمسا، مانگان سولفات ياكى مارگانسوپىنى سۇغا تۆۋەن نىسبەتتە ئارىلاشتۇرۇپ بەرسە بولىدۇ. ئەگەر بوغاز بولمىغان ئىنەكلەردە يود يېتىشمەسلىك كۆرۈلسە، بىر كىلوگرام تۇزغا 250 مىللىگرام كالىي يود قوشۇپ تەييارلانغان يودلۇق تۇز بەرسە بولىدۇ.

3. ئۇرۇقلاندۇرۇش تېخنىكىسى سەۋەبىدىن قىسىر قېلىش: بۇ ئاساسەن، تېخنىكا كۇچى ئاجىزراق فېرمىلاردا ياكى كالا باققۇچى كەسپىي ئائىلىلەردە كۆپرەك ئۇچرايدۇ. چۈنكى بۇ ئورۇنلاردىكى چارۋا مالىلارنى ئۇرۇقلاندۇرغۇچى خادىملارنىڭ كۆيلىگەن ئىنەكلەرنى ۋاقتىدا ئۇرۇقلاندۇرماسلىق، ئۇرۇقلاندۇرغان تەقدىردىمۇ مەشغۇلاتلىرى تەلەپكە مۇۋاپىق بولماسلىق، ئىسپېرمىلارنى بىر تەرەپ قىلىش ۋە ئىسپېرما بېرىش، ئۇرۇقلاندۇرۇش سايمانلىرىنى ياخشى دېزىنفېكسىيە قىلماسلىق، ئۇرۇقلاندۇرۇپ بولغان ئىسپېرمىلارنى ۋاقتى - قەرەلدە تەكشۈرۈپ تۇرماسلىق، تەكشۈرگەندىمۇ توغرا تەكشۈرمەسلىكتىن ئىنەكلەر قىسىر قالىدۇ.

ئالدىنى ئېلىش: ئالدى بىلەن ئورۇقلاندۇرغۇچى خادىم ئۆزىنىڭ تېخنىكا سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشى، ئىنەكلەرنىڭ كۆيلىگەنلىكىگە توغرا ھۆكۈم قىلىپ بېكىتىشى، ئۇرۇقلاندۇرۇش مەشغۇلاتلىرىغا قاتتىق ئەمەل قىلىشى، ئۇرۇقلاندۇرۇش سايمانلىرىنى ياخشى دېزىنفېكسىيە قىلىشى، ئىنەكلەرنى ۋاقتىدا ئۇرۇقلاندۇرۇشى لازىم. شۇنداق قىلغاندا، ئىنەكلەرنىڭ قىسىر قېلىشىدىن ساقلانغىلى، بېھۇدە زىيانىنىڭ ئالدىنى ئالغىلى بولىدۇ.

مايتاغ نېفت - خىمىيە باش زاۋۇتىنىڭ نېفىت ئايرىش زاۋۇتى ئەتىجىسى گەۋدىلىك بولغان قابىلىيەتلىك ئىشچىلارنى پارتىيىگە قوبۇل قىلىپ، پارتىيە ئەزالىرى قوشۇنىنى زورايتتى

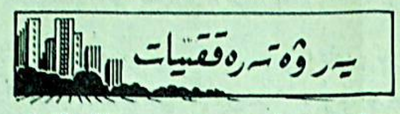
ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: مايتاغ نېفت - خىمىيە باش زاۋۇتىنىڭ نېفىت ئايرىش زاۋۇتى پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشتا مۇھىم نۇقتىنى ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1- سېپىدە جاپالىق ئىشلەپ كۆرۈنەرلىك نەتىجە يارىتىۋاتقان، ئىپادىسى ياخشى، قابىلىيەتلىك ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە قارىتىپ، پارتىيە ئەزالىرى قوشۇنىنى زورايتتى.

بۇ زاۋۇت پارتكومى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان پارتىيە ئەزالىرى قوشۇنىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش سالمىقىنى ئاشۇرۇشنى كۈنتەرتىپكە قويۇپ، ئىشلار تەرتىپىگە كىرگۈزدى. ئۇلار يېڭىدىن پارتىيىگە كىرىشنى ئىلتىماس قىلغان ياشلارنى تەربىيەلەش، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنى تەكشۈرۈپ تەرتىپكە سېلىش، پارتىيە ئەزالىرىنى دېموكراتىك باھالاش خىزمىتىنى قەرەللىك ئىلىپ بارىدى. بۇ يىل 1- پەسلىدە 30 ئىشچى-خىزمەتچىنى پارتىيىگە قوبۇل قىلدى. 34 كاندىدات پارتىيە ئەزاسىنى رەسمىيلەشتۈردى. ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتىنى تەپسىلىي تەكشۈرۈپ چىقىپ، ھەيئەت ئەزالىرىنى تولۇقلىدى. سىلقلاش مېيى سېخى، سۈيۈقلاندۇرۇلغان نېفىت گازى سېخى قاتارلىق سېخلاردا پارتىيە ياچېيكىسىنى مۇستەھكەملەپ، پارتىيە ئەزالىرىنى دېموكراتىك باھالاشنى زاۋۇت بويىچە تۇرۇملەشتۈردى. زاۋۇت بويىچە 949 پارتىيە ئەزاسى دېموكراتىك باھالاشقا قاتناشتى. بۇ، زاۋۇتتىكى ئومۇمىي پارتىيە ئەزاسىنىڭ 98.8 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. بۇ يىل 4 - ئايدىن باشلاپ زاۋۇت پارتكومى بۇلتۇر 6 - ئايدىن كېيىن پارتىيىگە قوبۇل قىلىنغانلارنى مەركەزلىك تەربىيەلەپ يېتىشتۈرۈش بىلەن بىللە، پارتىيىگە كىرىشنى ئىلتىماس قىلغۇچىلارنى قەرەللىك تەربىيىلىدى. ھازىرغىچە پارتىيىگە كىرىشنى ئىلتىماس قىلغان 126 ئىشچى-خىزمەتچى مۇنتىزىم تەربىيەلەندى. پارتىيە ئەزالىرىنى دېموكراتىك باھالاش پائالىيىتى جەريانىدا 43 كىشى زاۋۇت رايونى دەرىجىلىك مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى، ئۈچ كىشى شەھەر (ئىدارە) دەرىجىلىك مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى بولۇپ باھالاندى. توققۇز ياچېيكا زاۋۇت دەرىجىلىك، ئىككى ياچېيكا شەھەر(ئىدارە) دەرىجىلىك ئىلغار ياچېيكا بولۇپ باھالاندى. كۆپ قىسىم سېخلار پارتىيە ئەزالىرىنى دېموكراتىك باھالاشنى ئىش مەيدانىغا يۆتكەپ، ئامما دىن ئاشكارا پىكىر ئىلىش ئارقىلىق پەرقنى تېپىپ چىقتى. رەھبىرىي كادىرلار ئۆزى باشلامچى بولۇپ، ئۆز- ئۆزىنى تەنقىد قىلىش، ئىشچى - خىزمەتچىلەر يۈز تۇرانە رەھبىرىي كادىرلارغا پىكىر بېرىشنى يولغا قويۇپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ پارتىيىگە بولغان ئىشەنچىنى ئاشۇردى. سېخلار ئۆز ئالدىغا «پارتىيە ئەزالىرىنىڭ نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، پارتىيە ئەزاسىغا خاس ئوبراز تىكلەش» تېما قىلىنغان سۆھبەت يىغىنلىرىنى ئويۇشتۇرۇپ، ئىلغار پارتىيە ئەزالىرى، ئىلغار ياچېيكىلارنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرىنى ئۆگەندى. زاۋۇت بويىچە پارتىيە خىزمىتى كۆچەيتىلىپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاۋانگارتلىق رولى جارى قىلدۇرۇلغاچقا، ئۇلار ھەممىدە خەلق مەنپەئىتىنى 1 - ئورۇنغا قويۇپ، ئىشلەپچىقىرىشتا باشقىلارغا باشلامچى بولدى. خېلى كۆپ ساندىكى پارتىيە ئەزالىرى مۇھىم خىزمەت ئورۇنلىرىغا ئۆستۈرۈلۈپ، ئۆز قابىلىيىتىنى نامايان قىلدى.

ئىلى يېزا ئىگىلىك مەكتىپىنى ئەزەربېينى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئەمەلىي بىلىمىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن، بۇ يىل 6 - ئايدا ئۆسۈملۈك ئاسراش ستىپىدىكى 120 نەپەر ئوقۇغۇچىنى شەھەر ئەتراپىدىكى يېزىلاردا قىسقا مۇددەتلىك ئوقۇتۇش پراكتىكىسى بىلەن

ماراليېشى ناھىيىسى تەشۋىقاتنى كۈچەيتىپ، يەرنى قانۇن بويىچە باشقۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋەلى ھەسەن** خەۋەر قىلىدۇ: ماراليېشى ناھىيىسى «يەر باشقۇرۇش قانۇنى»، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ شەھەر ئۆي - زېمىن باشقۇرۇش قانۇنى»نى تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇشنى كۈچەيتىپ، يەرلەرنى قوغداش ۋە ئونۇمدىن پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈردى.

ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يەر باشقۇرۇش خىزمىتىگە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇنى مۇھىم خىزمەتلەر قاتاردا چىڭ تۇتتى. بىر مۇنچا ھاكىمنى بۇ خىزمەتكە مەسئۇل قىلدى. 12 يېزا - بازاردا يەر باشقۇرۇش پونكىتى قۇرۇپ، بىردىن يېزا- بازار باشلىقىنى ئۇنىڭغا مەسئۇل قىلدى. ئالاقىدار قانۇن - بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن، تەرىلغۇ يەرلەرنى قوغداش تەدبىرلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، يەرلەرنى نىشانلىق باشقۇرۇش، يەر بايلىقىنى قوغداش بويىچە قاتلاممۇ قاتلام مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ، مۇكاپاتلاش، جازالاش تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ يولغا قويدى. جايلارنىڭ قانۇننى ئاساس قىلماسلىق، قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلماسلىق، قانۇنغا خىلاپلىق قىلسا سۈرۈشتۈرمەسلىك مەسئۇللىرىنى ئەستايىدىل ھەل قىلدى. تەرىلغۇ يەرلەرنى قالايمىقان ئىگىلەش، كەلسە - كەلمەس ئىشلىتىش ۋە تەرىمداي ئاق قالدۇرۇش قىلمىشلىرىنى چەكلىدى. يەرلەرنى بىر تۇتاش پىلانلاش، بىر تۇتاش ئېلىش، بىر تۇتاش ئېچىش، بىر تۇتاش سېتىپ بېرىش، بىر تۇتاش باشقۇرۇشتىن ئىبارەت «بەشتە بىر تۇتاش بولۇش» چارىسىنى يولغا قويدى. قۇرۇلۇشقا، ئۆي ئورنىغا يەر كۆرسىتىپ بېرىشتە ئىمكان قەدەر تېرىلغۇ يەرگە تەگمىدى.

نەتىجىدە بۇلتۇر يىل بېشىدىن بۇ يىل 5- ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ناھىيە بويىچە قانۇنسىز ھالدا تەستىقلاپ بېرىلگەن 123 مو ئۆيلۈك يەر قانۇن بويىچە قايتۇرۇۋېلىندى. 41 پارچە يەر ماجىراسى، يەتتە پارچە قانۇنسىز يەر ئىشلىتىش ئەنزىسى بىر تەرەپ قىلىندى. سەككىز پارچە دۆلەت ئىگىلىكىدىكى يەردىن پايدىلىنىش ھوقۇقىنى ئۆتۈنۈپ بېرىشتىكى قانۇنغا خىلاپ قىلمىشلار تۈزىتىلدى، يەر باشقۇرۇش پونكىتلىرىنىڭ برنەچچە يىلدىن بۇيانقى مالىيە كىرىم-چىقىمى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈلۈپ، تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك 1 مىليون يۈەندىن ئارتۇق پۇل ناھىيە مالىيىسىگە تاپشۇرۇلدى. 9000 يۈەن قەرز يېغىۋېلىندى. ئالتە ئورۇننىڭ قۇرۇلۇش قىلىشىغا، 330 ئائىلىنىڭ ئۆي - جاي سېلىشىغا 282 مو بىنەم يەر قانۇن بويىچە تەستىقلاپ بېرىلدى.

«شىنجاڭنىڭ يېزا ئىقتىسادي ئىسلاھاتى ۋە يېزا ئىقتىسادي تەرەققىياتى ئۇستىدە تەتقىقات» ناملىق كىتاب نەشردىن چىقتى

يېڭى كىتاب خەۋىرى

ئاپتونوم رايونلۇق ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ كاندىدات تەتقىقاتچىسى رازاق تۆمۈر يازغان «شىنجاڭنىڭ يېزا ئىقتىسادي ئىسلاھاتى ۋە يېزا ئىقتىسادي تەرەققىياتى ئۇستىدە تەتقىقات» ناملىق كىتاب يېقىندا شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىندى.

كىتابقا شىنجاڭنىڭ يېزا ئىقتىسادي ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتى، ئورمانچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش بىلەن بوستانلىقلارنىڭ ئېكىئولوگىيىلىك مۇھىتىنى قوغداشنىڭ مۇناسىۋىتى، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى نىشان قىلغان ئىقتىسادي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنىڭ ھەربىر پروگراممىسى قاتارلىق 12 پارچە ئىلمىي ماقالە كىرگۈزۈلگەن.

تاھىرجان

باينغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدا «مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۆزلەندۇرۇش پائالىيىتى» قانات يايدۇرۇلماقتا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممەت، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابدۇكېرىم ئابلا** خەۋەر قىلىدۇ: مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى، مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ «مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۆزلەندۇرۇش پائالىيىتى» ئىلپ بېرىش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشىنىڭ روھىغا ئاساسەن، باينغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى «مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۆزلەندۇرۇش پائالىيىتى» نى قانات يايدۇردى.

ئوبلاستلىق مەدەنىيەت ئىدارىسى ئۇقتۇرۇش تارقىتىپ، «مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۆزلەندۇرۇش پائالىيىتى»نى ئەستايىدىل ئىلپ بېرىشنى تەلەپ قىلدى. نەتىجىدە، ئوبلاستنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا بۇ پائالىيەت كەڭ، چوڭقۇر قانات يايدۇرۇلۇپ، ھەر مىللەت دېھقان، چارۋىچىلار بۇ پائالىيەتتىن ھەقلىق ئىللىقلىق ھېس قىلدى. ئوبلاستلىق مەدەنىيەت ئىدارىسى، سەنئەت ئۆمىكى، كىنو شىركىتى، ئاممىۋى مەدەنىيەت ساربىيى قاتارلىق ئورۇنلاردىن ئاجرىتىلغان 24 كىشىلىك ئاينىڭ ئاخىرىدىن 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە باغراش، خۇشۇت، قارا شەھەر، خېجىڭ ناھىيىلىرىگە بېرىپ، ئويۇن

«يەر باشقۇرۇش قانۇنى» ئىلان قىلىنغانلىقىنىڭ ئون يىللىقىنى خاتىرىلەش ھەمدە 6 - قېتىملىق «مەملىكەتلىك يەر كۈنى» تەشۋىقاتى مۇناسىۋىتى بىلەن 6 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا «يەر بايلىقى بىلەن يەر مۇلكىنى ھىرلىكتە باشقۇرۇشنى كۈچەيتەيلى»، «يەرنى قەدىرلەپ، ھايانلىق ماكانىمىزنى ئاسرايلى» دېگەن تېمىدا تەشۋىقات پائالىيىتى ئىلىپ بېرىلدى.

بىلىمنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن، بۇ يىل 6 - ئايدا ئۆسۈملۈك ئاسراش سىنىپىدىكى 120 نەپەر ئوقۇغۇچىنى شەھەر ئەتراپىدىكى يېزىلاردا قىسقا مۇددەتلىك ئوقۇتۇش پراكتىكىسى بىلەن شۇغۇللانىدۇردى.

سۈرەتتە: ئوقۇغۇچىلار زىيانداش هاشاراتلارنىڭ بۈغداي مايسىلرىغا بولغان تەسىرى توغرىسىدا دەرس ئاڭلىماقتا. **تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان** فوتوسى

80 - يىللارنىڭ باشلىرىدا ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسىدىن قەشقەر ئۇيغۇر تىبابەتچىلىك دوختۇرخانىسىغا كېسەل كۆرسىتىشكە ماڭغان بىر نەچچە كىشى گېزىتتىن ئاقسۇ ۋىلايىتىدىمۇ مۇشۇنداق دوختۇرخانا قۇرۇلغانلىقى توغرىسىدىكى بىر پارچە خەۋەرنى كۆرۈپ، سەپىرىنى توختاتقانلىقى، كېيىن ئۇلار ئاقسۇ شەھرىدىن بۇ دوختۇرخانىنى تاپالمايى، ھېلقى خەۋەرگە نارازىلىق بىلدۈرگەنلىكى ھېلىمۇ ئېسىمدە تۇرۇپتۇ. يېقىندا ئەينى ۋاقىتتا بۇ ئىشقا نارازى بولغانلاردىن بىرى ماڭا ئۆز ناھىيىسىدە قۇرۇلغىلى ئون يىل بولغان ئۇيغۇر تىبابەتچىلىك دوختۇرخانىسىنىڭ يېقىندىن بۇيان يېڭىچە ھايات كۆچەك تولغانلىقىنى،بۇنىڭ دوختۇرخانا باشلىقى ياسىنجان ئالىمنىڭ خىزمەتە زور تىرىشچانلىق كۆرسەتكەنلىكىنى ئەتىجىسى ئىكەنلىكىنى ئېيتىپ، ئۇلارنى زىيارەت قىلىپ بېقىشىنى تەكلىپ قىلدى.

بۇ دوختۇرخانا ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيە بازىرى ئىچىدىكى ئېقىن بويى مەھەللىسى بىلەن چوڭ خانىقا ئوتتۇرىسىدىكى بىر پەسلىككە جايلاشقان بولۇپ، ئۇنىڭ قىزىل خىش بىلەن ئادەتىدىلا سېلىنغان بىر كورپۈس پاكار ئۆيلىرى سىرتتىن قارىغاندا قېرىلار سانالتوريىسىگىلا ئوخشايتتى.لېكىن ئومۇمىي قۇرۇلۇش كۆلىمى ئاران230 كۋادرات مېتر كېلىدىغان بۇ بىرنەچچە ئېغىز ئۆينىڭ ئىچىدە بولسا ياسىنجانىنى ئاساسىي گەۋدە قىلغان ئاق خالاتلىق پەرىشتىلەر جاي - جايلاردىن كەلگەن بىمارلارغا ئومىد ۋە ھاياتلىق بەخش ئېتىۋاتاتتى.

- مېنىڭ ئىسمىم ئازرۇگۈل ھامۇت، - دەپ ئۆزلۈكىدىن سۆز باشلىدى 30 ياشلاردىن هالقىغان بىر ئايال مېنىڭ ياسىنجانىنى زىيارەت قىلغىلى كەلگەنلىكىمنى ئوقۇپ، - مەن ئەسلى ئاقسۇ ۋىلايەتلىك قۇرۇلۇش شىركىتى خىش زاۋۇتىنىڭ ئىشچىسى ئىدىم. 1993 - يىلى نەپەس يولى سىقىلىش كېسىلىگە دۇچار بولۇپ قالدىم. بىر نەچچە قېتىم ئاقسۇدىكى چوڭ دوختۇرخانىلاردا يېتىپ داۋالانغان بولسامۇ ساقايمىدى. شۇنىڭ بىلەن 1994 - يىلى يېنىيىگە چىقىپ، بۇلتۇر شىنجاڭ تىبىبىي ئىنىستىتۇتىنى پۈتتۈرۈپ، بىر ئايدىن كېيىن داۋالىنىپ خىلى ياخشى بولۇپ قالغانىدىم. لېكىن بۇ يىل ئەتىياز كىرىشى بىلەن كېسىلىم يەنە قوزغىلىپ، دىسىم سىقىلىپ، ئۆكۈمۇم، ئاش - تاماقنى بىردىنلا ئازلاپ كەتتى. يۈز - كۆزلىرىم، پۇت - قوللىرىم ئىششىپ، ئاخىر ئورۇن تۇتۇپ يېتىپ قالدىم. ئاشۇ هالىمنى كۆرگەن بىر دوستۇم ماڭا ياسىنجانغا كۆرۈنۈپ بېقىشنى ئېيتتى. دەسلەپتە مەن ئاقسۇ، ئۇرۇمچىلەردىكى دوختۇرخانىلار ساقايتالمىغان كېسىلىمگە بۇ كېچىككىنە دوختۇرخانا ئامال قىلالارمۇ؟ دەپ ئىككىلىنىپ قالدىم. لېكىن ياشاشقا بولغان ئۈمىدىم مېنى ئاخىر بۇ دوختۇرخانىغا ئېلىپ كەلدى.

ئازرۇگۈل سۆزىنى داۋاملاشتۇرۇپ مۇنداق دېدى:

- مانا كۆرۈپ تۇرۇپسىز، بۇ يەرگە كەلگىلى ئون نەچچە كۈن بولمايلا بىمالال ماڭالايدىغان، نەپەسلىنەلەيدىغان بولدۇم، يۈز - كۆز، پۇت-قوللىرىمدىكى ئىششىقلارمۇ يېنىپ، ئىشتىيىمۇ ئېچىلىپ قالدى. مەن ياسىنجاننىڭ قولىدا داۋالىنىش ئارقىلىق بىرەر كېسەلنىڭ شىپالىق تېپىشى دوختۇرخانىنىڭ چوڭ - كىچىكلىكىدە ئەمەس، بەلكى داۋالاش سۈپىتىنىڭ، دوختۇر، سېستىرالارنىڭ بىمارلارغا تۇتقان پوزىتسىيىسىنىڭ قانداقلىقىغا باغلىق ئىكەنلىكىنى ھېس قىلدىم.

ياسىنجان قىزتىمىسى 40 گرادۇستىن ئېشىپ كەتكەن بىرمەيلەننى جىددىي قوتقۇزۇۋاتقاچقا، مەن ئۈنى ساقلىغاچ كېسەلەر بىلەن پاراكلىششنى داۋاملاشتۇردۇم. ئازرۇگۈل گېپىنى تۈگىتىپ بولۇشغا، 40 ياشلار ئەتراپىدىكى يەنە بىر ئايال ياسىنجان ۋە بۇ دوختۇرخانىنى ماختاپ سۆزلەپلا كەتتى. ئۇنىڭ ئىسمى ئىبادەتخان بولۇپ، 14 ياشلىق ئوغلى تۇرغۇنجانىنى داۋالىنىۋاتقىلى بىر ھەپتە بولۇپتۇ. ئىبادەتخان بۇ ناھىيىنىڭ گۈلئاۋات يېزىسىدىن بولۇپ، ئىلگىرى ئايالى ئۆلۈپ كېتىپ بەش قىزى بىلەن قالغان بىر يېزا كادىرىغا يانلىق بولغانىكەن. تۇرغۇنجان ئەمدىلا سەككىز ياشقا كىرگەندە دادىسى ئۆلۈپ كېتىپ، ئىبادەتخان ئالتە بالىسى بىلەن نۆل قاپتۇ. تۇرغۇنجاننىڭ كېسىلى ئېغىرلىك بولۇپ، ئۇ توغۇلۇشىدىلا بۇ دۇنياغا كېسەلچان يارالغان بولسىمۇ، لېكىن ئائىلە تۇرمۇشىنىڭ ناچارلىقى تۈپەيلىدىن كىچىكىدە ياخشى داۋالىنالمىغانىكەن. ۋاقتىنىڭ ئۆتۈشىگە ئەگىشىپ، بۇ ئازرۇلۇق ئوغلىنىڭ كېسىلى بارغانسېرى ئېغىرلىشىپ، يۆت - قولى ھەرىكەتلىنەلمەيدىغان، چوڭ - كىچىك تەرىتىنى تۇتالمايدىغان، سۆزلىيەلمەيدىغان، كۆزى ئوچۇق تۇرسىمۇ، ئېغىر نەرسىنى پەرق ئېتەلمەيدىغان «تىرىك مۇردا»غا ئايلىنىپ قاپتۇ. يېزا مەسئۇللىرى بۇ ئىشنى ئۇققاندىن كېيىن، ياسىنجان بىلەن ئالاقلىشىپ، تۇرغۇنجانىنى بۇ دوختۇرخانىغا ئېلىپ كەپتۇ. ياسىنجان تۇرغۇنجاننىڭ ئائىلە ئەھۋالىدىن خەۋىر تېپىپ، داۋالاش ھەقتىنىڭ يېرىمىنى دوختۇرخانا ئۈستىگە ئالىدىغانلىقىنى ئېيتىپتۇ. بۇنىڭدىن تەسىرلەنگەن گۈلئاۋات يېزىسىنىڭ مەسئۇللىرىمۇ قالغان چەمىنى يېزا كۆتۈرۈشكە ۋەدە بېرىپتۇ.گەرچە بۇ دوختۇرخانا قۇرۇلغاندىن بۇيان بۇنداق ئېغىر كېسەلنى داۋالاپ باقمىغان بولسىمۇ، ياسىنجان ھەممە ئەقىل - پاراسىتىنى ئىشقا سېلىپ، تۇرغۇنجانغا قەرەللىك دىئاگنوز قويۇپ، ئۇنىڭدىكى كېسەللىك ئۆزگىرىشىگە ئاساسەن داۋالاش ئۇسۇلىنى، دورا - ئوكۇل خىللىرىنى ۋاقتىدا يېگىلاپ تۇرۇپتۇ. باشقا دوختۇر، سېستىرالارمۇ تۇرغۇنجانىنى ئۆز ئىنسىدەك كۆرۈپ، ئۇنىڭ ھالىدىن ئەنراپلىق خەۋەر ئاپتۇ. ھاۋا ئوچۇق كۈنلىرى ئۇنى سىرتقا كۆتۈرۈپ چىقىپ ئايلاپقا ساپتۇ.

ئىبادەتخان مېنى دوختۇرخانا ئالدىدىكى كارىۋاتقا يانغۇرۇپ قويۇلغان ئوغلىنىڭ قېشىغا باشلاپ چىقىپ سۆزىنى داۋاملاشتۇردى: «قارىسلا مۇخبىر ئۆكام، ھازىر تۇرغۇنجاننىڭ روھىي كەيپىياتى خېلى كۆتۈرۈلۈپ، ئىشتىيىسى ئېچىلىپ قالدى. چوڭ - كىچىك تەرىتىنى مەلۇم دەرىجىدە كونترول قىلالايدىغان، پۇت-قولىنى ئاز- تولا ھەرىكەتلەندۈرەلەيدىغان، كۆزىمۇ بىر نەرسىنى ئىلغا قىلالايدىغان بولدى. بۇنى كۆرۈپ ئوغلۇم ساقىيىپ قالغاندەكلا تۇيغۇغا كېلىپ قالدىم.»

- ساقىيىپ قالدۇ، - دەپ سۆز قىستۇردى تۇرغۇنجانغا قاراۋاتقان ياقۇپ ئىسمىلىك ياش دوختۇر ئىبادەتخانغا تەسەللىي بېرىپ، - بىز ئۇنى چوقۇم ساقايتىشقا تىرىشىمىز.

- مەن بېشىم قېيىپ ئاغرىيدىغان، كۆزۈم تورلىشىدىغان بولۇپ قالغىلى بىر ئايدىن ئاشتى، - دەپ سۆزلەشكە تەمشەلدى بۇ ناھىيىنىڭ بازارلىق ھۆكۈمەتنىكە قاراشلىق ساياغ كەنتىدىن كەلگەن 63 ياشلىق روزى قاسىم ئالدىمغا كېلىپ.

- بولدى قىلىڭلار، مەن سىلەرنى ئەمەس، بەلكى ياسىنجاننى زىيارەت قىلغىلى كەلگەن، - دەپ چاقچاق قىلدىم روزى بوۋايىنى گەپتىن توسۇپ.

شۇ ئەسنادا ياسىنجانمۇ مەن بىلەن كۆرۈشكىلى پىنسىغا كەلدى. 40 ياشلار ئەتراپىدىكى ئوتتۇرا بوي، ئاق يۈزلۈك كەلگەن بۇ يىگىت ھاسا تاينىتۇالغاندى.

راكېتا دېھقانچىلىق مەيدانىدىكى ئوقۇغۇچىلار مەكتەپكە بېرىپ - كېلىشتە قىينالمايدىغان بولدى

ئېختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھاۋاگۈل غوپۇر** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىگىتۈمنى قۇمۇل دېھقانچىلىق مەيدانلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسىگە قاراشلىق راكېتا دېھقانچىلىق مەيدانىدىكى ئوقۇغۇچىلار مەكتەپكە بېرىپ- كېلىشتە قىينالمايدىغان بولدى.

بۇ مەيداننىڭ ئوتتۇرا مەكتىپى ۋە 3 - باشلانغۇچ مەكتەپتىكى بىر قىسىم ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆيى يىراق بولۇپ، مەكتەپكە بېرىپ - كېلىشى ئوچۇن ۋېلىسىپىت بىلەن كۆندە ئون نەچچە كىلومېتر، بەزىلىرى ھەتتا 20 نەچچە كىلومېتر يول يۈرۈشكە توغرا كېلەتتى. بۇ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆزگىنىشىگە كۆزلىرى يەتكۈزۈپلا قالماي، نۇرغۇن ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئوقۇشتىن توختاپ قېلىشىغا سەۋەب بولغانىدى. مەيدان ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ ئوقۇتقۇچىسى ياقۇپ ياسىن بۇ ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش ئوچۇن بۇ يىل 2 - ئايدا ئۆز نامىدا بانكىدىن 40 مىڭ يۈەن قەرز ئېلىپ، يېنىدىكى پۇل بىلەن قوشۇپ 70 مىڭ يۈەنگە بىر ئاپتوبوس سېتىۋېلىپ، ئۇنى ئۆيى يىراق ئوقۇغۇچىلار ئوچۇن ئىشلەتكەن.

- ئەسلىدە ئوقۇتقۇچى بولۇش ئارزۇسىدا يۈرگەن ياسىن بۇ ئىشنى ئەقىل قىلىپ ئىشلىگەن ئىدى، - دەيدۇ ئۇنى تونۇيدىغان كىشىلەر.

ياسىن ئاپتوبوسنى ئېلىپ كەلگەن كۈنى ئوقۇغۇچىلار ئۇنى ئوراپ ئالغان ھالدا ئۇنىڭ ئەتراپىدىن ئايرىلمىغانىدى.

ياسىن ئاپتوبوسنى ئىشلىتىشتىن ئىلگىرى ئۇنى ئالتە قېتىم ئەتراپلىق تەكشۈرۈپ چىققان بولسىمۇ، ئاپتوبوسنىڭ ئىچكى قۇرۇلمىسىدا ئاز- تولا ئۆزگىرىش بولۇپ تۇرىدىكەن. ئۇ ئاپتوبوسنى ئىشلىتىشتىن ئىلگىرى ئۇنى يەنە بىر قېتىم تەكشۈرۈپ چىققان. ئاپتوبوس ئىشقا كىرىشىدىن بۇرۇن ياسىن ئۇنى ئۆيى يىراق ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆيلىرىگە بىر- بىرلەپ ئەكىرىپ قويۇپ چىققان. ئاپتوبوس ئىشقا كىرىشىدىن بۇرۇن ياسىن ئۇنى ئۆيى يىراق ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆيلىرىگە بىر- بىرلەپ ئەكىرىپ قويۇپ چىققان. ئاپتوبوس ئىشقا كىرىشىدىن بۇرۇن ياسىن ئۇنى ئۆيى يىراق ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆيلىرىگە بىر- بىرلەپ ئەكىرىپ قويۇپ چىققان.

ياسىن ئاپتوبوسنى ئىشلىتىشتىن ئىلگىرى ئۇنى ئالتە قېتىم ئەتراپلىق تەكشۈرۈپ چىققان بولسىمۇ، ئاپتوبوسنىڭ ئىچكى قۇرۇلمىسىدا ئاز- تولا ئۆزگىرىش بولۇپ تۇرىدىكەن. ئۇ ئاپتوبوسنى ئىشلىتىشتىن ئىلگىرى ئۇنى يەنە بىر قېتىم تەكشۈرۈپ چىققان. ئاپتوبوس ئىشقا كىرىشىدىن بۇرۇن ياسىن ئۇنى ئۆيى يىراق ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆيلىرىگە بىر- بىرلەپ ئەكىرىپ قويۇپ چىققان. ئاپتوبوس ئىشقا كىرىشىدىن بۇرۇن ياسىن ئۇنى ئۆيى يىراق ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆيلىرىگە بىر- بىرلەپ ئەكىرىپ قويۇپ چىققان.

- بۇلتۇر 7 - ئايدا ماشىنا ھادىسىسىگە ئۇچراپ ئوڭ پۇتۇم سۇنۇپ كەتكەن، - دەپ سۆز باشلىدى ئۇ ھاسا تاينىتۇالغانلىقتىن ھەيران قالغانلىقىمنى سېزىپ، - ھازىر كۆپ ياخشى بولۇپ كەتتى. لېكىن ئالىلە بىلەن دوختۇرخانىنىڭ ئارىلىقى سەل يىراق بولغاچقا، ھەر كۈنى ئەتىگىنى باشقىلاردىن بىر سائەت بۇرۇن ئويدىن چىقىشىمغا، كەچتە بىر سائەت كېيىن قايتىشىمغا توغرا كېلىدۇ، چۈشتە مۇشۇ يەردە ئارام ئالغاچ كېسەلەرگە قارايمەن. بۇمۇ بىر ھېسابتا كېسەللەر بىلەن كۆپرەك ئالاقىلىشىپ تۇرۇشۇمغا پايدىلىق بولدى.

مەن ياسىنجاننىڭ بۇ سۆزلىرىدىن ئۇنىڭ بارلىقىنى كېسەلەرگە بېغىشلىغانلىقىنى، باھار گۈل، ئىبادەتخان ۋە روزى بوۋاينىڭ ياسىنجانىنى ماختاشلىرىنىڭ ئورۇنسىز ئەمەسلىكىنى بۇاستە ھېس قىلدىم.

ياسىنجان 1981 - يىلى شىنجاڭ تىبىبىي ئىنىستىتۇتىنىڭ داۋالاش كەسپىنى پۈتتۈرۈپ، ئۆتكەن يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىلىك خەلق دوختۇرخانىسىدا مەسئۇل دوختۇر، ئىچكى كېسەللەر بۆلۈمى ۋە ئامبۇلاتورىيە بۆلۈمىدە مۇئاۋىن مۇدىر، مۇدىر بولۇپ ئىشلىدى. گەرچە ئۇنىڭ ئۆگەنگىنى غەربىچە داۋالاش بىلەن ئىچكى كېسەللەر كەسپى بولسىمۇ، ئەمەلىي خىزمەت داۋامىدا جۇڭگوچە داۋالاش تېخنىكىسى بىلەن مىللىي تىبابەتچىلىك ئىلمىنى ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىپ، كەسپىي ساپاسىنى ئۆزلۈكسىز ئۆستۈردى. شۇڭا بۇلتۇر قىشتا ناھىيىلىك پارتكومىغا خەلق ھۆكۈمىتى ئۇيغۇر تىبابەتچىلىك دوختۇرخانىسىنىڭ رەھبەرلىكىنى تەكشىگەندە ئۇنى بۇ دوختۇرخانىغا باشلىق قىلىپ تەيىنلىدى. ئىلگىرى بۇ دوختۇرخانىنىڭ قائىدە - تۈزۈملىرى بوشاڭ، دوختۇر، سېستىرالارنىڭ مەسئۇلىيەت تۇيغۇسى ناچار بولغاچقا، بۇ يەرگە داۋالانغىلى كېلىدىغانلارنىڭمۇ تايىنى يوق ئىدى. ياسىنجان يېڭى خىزمەت ئورنىغا كېلىپلا ئىشنى ئالدى بىلەن دوختۇرخانىنىڭ قائىدە - تۈزۈملىرىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش ۋە دوختۇر، سېستىرالارغا بولغان تىبىبىي ئەخلاق تەربىيىسىنى كۈچەيتىشتىن باشلىدى. بىر قولدا ئىقتىسادىي ئۇنۇمنى تۆتۈپ، بىر قولدا ئىجتىمائىي ئۇنۇمنى تۆتۈپ، دوختۇرخانىنىڭ يىللىق كىرىم قىلىش ۋەزىپىسى، كېسەل داۋالاش، كۈتۈش چارىلىرىنى تۈزۈپ، ۋەزىپە، مەسئۇلىيەتنى ھەربىر دوختۇر، سېستراغىچە كونكرېت ئەھۋالىيەتلەشتۈردى. ئۆزى مەسئۇل بولۇپ تۇنۇپلارغا غەربچە داۋالاش تېخنىكىسىنى، دوختۇرلارغا مىللىي تىبابەتچىلىك ئىلمىنى ئۆگەتتى. بۇنىڭ بىلەن دوختۇرخانىنىڭ جەمئىيەتتىكى ئىناۋىتى بىراقلا يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ، ئىقتىسادىي ئۇنۇمى ئايدىن - ئايغا كۆپەيىپ باردى. ئىلگىرى ناھىيە مالىيىسى بۈيرۇپ بېرىدىغان ٪ 80 ئىش ھەققىگىلا قاراپ تۇرىدىغان توقۇز كىشى ياسىنجان كېلىپ 2 - ئۆيىدىن باشلاپ ماڭاشنى تولۇق ئېلىپلا قالماي، ۋەزىپىسىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىسا مۇكاپاتىمۇ ئالالايدىغان بولدى. ياسىنجان دوختۇرخانىدا غەربچە داۋالاش بۆلۈمى، مۇسكۇلنا ئوكۇل ئۇرۇش بۆلۈمى، توقۇز كارىۋاتلىق كېسەلخانا بۆلۈمى قۇرۇپ، كېسەللەرگە قولاي شارائىت يارىتىپ بەردى.

ئۇ پۈتۈنلەي سىرقىراپ ئاغرىشىغا قارىماي، ئۆزى يالغۇز ئىككى - ئۈچ ئادەمنىڭ ئىشىنى قىلدى. ئۇنىڭ ئەنە شۇنداق باشلاپچىلىق بىلەن ئۇلۇغ كۆرسەتكۈچ نەتىجىسىدە باشقا دوختۇر، سېستىرالارمۇ كەسىپ، ئەخلاق ساپاسىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈپ، بىمارلار ئۈچۈن جان - دىلى بىلەن خىزمەت قىلدى.

- ھېنىڭ كەسىپىم كاسسىرلىق بولغاچقا ئىلگىرى پۇل ئېلىشتىن باشقا ئىش بىلەن كارىم يوق ئىدى، -دەيدى بۇ دوختۇرخانىدىكى نۆرنسا، - ياسىنجان كەلگەندىن كېيىن مەن ئىنتىپاق ياچېيكىسىنىڭ شۆجىلىقىغا سايلىنىپ، دەسلەپتە ئىنتىپاق خىزمىتىنى قوشۇمچە ئىشلىدىم، ياسىنجاننىڭ يېنەكلىشى بىلەن مۇسكۇلنا، تومۇرغا ئوكۇل ئۇرۇشنىمۇ ئۆگىنىۋالدىم، مەن ھازىر ھەم كاسسىر، ھەم سېسترا، ھەم ئىنتىپاق كادىرى بولۇپ قالدىم. مەن سىزگە دېسەم، ئىلگىرى دوختۇرخانىمىزغا كۆنگەن ئاران يەتتە، سەككىز كېسەل كېلەتتى. كىرىمىمىز چەمىمىزنى قامدىيالمىغاچقا، مەنمۇ كۆنىمويى بىكار ئولتۇرۇپ ئېچىم پۇشۇپ كېتەتتى. ھازىر ئەھۋال ئۆزگەردى. دوختۇرخانىمىزغا داۋالانغىلى كېلىدىغانلارنىڭ سانى كۈنگە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 30 دىن كۆپرەك بولۇۋاتىدۇ. ياسىنجان كېلىپلا زىيىنىمىزمۇ پايدىغا ئۆزگەردى. 1 - ئايلىق ئومۇمىي كىرىمىمىز 3500 يۈەن بولغان بولسا، 4 - ئايدا 14 مىڭ 700 يۈەنگە يەتتى. شۇڭا ياسىنجانىنى قانچە ماختىساكلار شۇنچە ماختاشقا ئەرزىيدۇ. چۈنكى بىز ئۇنىڭ بىلەن يۈز تاپتۇق، رونىق تاپتۇق. ئۇ بىزنىڭ پەخرىمىز.

مەن شېئىر يېزىشنى بىلمەيمەن، شۇنداقتىمۇ بىمارلارنىڭ ياسىنجانغا بولغان مىننەتدارلىقىنى ۋە ئۇنىڭدىن كۆتكەن ئومىدىنى ئىپادىلەش ئۈچۈن تۆۋەندىكى ئىككى مىسرانى بۇ ماقالىگە تېما قىلىپ قويدۇم.

رازىمىز سىزدىن ياسىنجان ئالىم،
تىرىشىك يەنمۇ توختىماي دائىم.

رازىمىز سىزدىن ياسىنجان ئالىم، تىرىشىك يەنمۇ توختىماي دائىم

- ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىلىك ئۇيغۇر تىبابەتچىلىك دوختۇرخانىسىنىڭ باشلىقى ياسىنجان ئالىم توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز غەيرەت ئۆمەر

شىنجاڭدا كارخانا ئىقتىسادىي قانۇن-نىزاملىرى تەربىيىسى بويىچە 4-قارارلىق كونسۇلتاتسىيە قىلىش توغرىسىدا ئېلان

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بەنگۆتىنىك ش ھ ب [1994] 82-نومۇرلۇق ۋە ئاپتونوم رايونلۇق سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىساد كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى قانۇنچىلىق ئىشخانىسى، ئاپتونوم رايونلۇق ئەدلىيە نازارىتى، ئاپتونوم رايونلۇق كارخانا ئىقتىسادىي قانۇن-نىزاملىرى بويىچە يېتىشتۈرۈشكە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنىڭ ش س س ئى [1995] 138- نومۇرلۇق، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش-قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى ئىقتىساد كومىتېتىنىڭ پ ئى [1995] 361- نومۇرلۇق ھۆججەتلىرىنىڭ روھىغا ئاساسەن، يېتىشتۈرۈش پىلانى ۋە ئوقۇتۇش سۈرئىتى بويىچە 7-ئاينىك 19-كۈنىدىن ئېتىبارەن، مەركەزدىكى ئالاقىدار مىنىستىرلىك، كومىتېتلار ۋە مەملىكىتىمىزدىكى قىسمەن ئالىي مەكتەپلەرنىڭ داڭلىق قانۇنشۇناسلىرى، ئىقتىسادشۇناسلىرى، مۇتەخەسسىسلىرى ۋە پروفېسسورلىرى شىنجاڭدا بەش رايونغا بۆلۈنۈپ، شىنجاڭنىڭ 4- قارارلىق كارخانا ئىقتىسادىي قانۇن-نىزاملىرى تەربىيىسىگە قاتناشقان كۆرسانتلارغا يۈزتۇرانە كونسۇلتاتسىيە قىلىدۇ. كونكرېت ئورۇنلاشتۇرۇش تۆۋەندىكىچە:

1. شىنجاڭغا كەلگەن مۇتەخەسسىس، پروفېسسورلارنىڭ ئىسىملىكى

(خەنزۇچە خەتنىڭ سىزىقلىرى بويىچە تىزىلدى)

لېتىپ نىياز: ياش قانۇنشۇناس، ج ك پ مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىنىڭ دوتسېنتى
يۈي جۈڭيى: ياش ئىقتىسادشۇناس، مالىيە مىنىستىرلىكى پەن تەتقىقاتى ئورنى ئاسپىرانتلار بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى، دوكتۇر ېيتەكچىسى، تەتقىقاتچى
يۈي خەيفېڭ: ياش ئىقتىساد مۇتەخەسسىسى، گۇاڭدۇڭ سودا شۇيۇمنى باج فاكۇلتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى
مالىنا: ياش قانۇنشۇناس، جۇڭگو سىياسىي قانۇن داشۇسىنىڭ دوتسېنتى
ۋاڭ شۇۋېن: ئاتاقلىق قانۇنشۇناس، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتېيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ قانۇن كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، جۇڭگو قانۇنشۇناسلىق جەمئىيىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، تەتقىقاتچى
ۋاڭ شۈلى: ئىقتىسادشۇناس، گۇاڭدۇڭ سودا شۇيۇمنى باج فاكۇلتېتىنىڭ مۇدىرى، قوشۇمچە گۇاڭدۇڭ سودا شۇيۇمنى خەينەن يېتىشتۈرۈش مەركىزىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، دوتسېنت
ۋاڭ شۈجياڭ: قانۇن مۇتەخەسسىسى، دۆلەت سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى سىياسەت-قانۇن-نىزام مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى
ۋاڭ سۈيجى: ياتاقلىق ئىقتىسادشۇناس، جۇڭگو سىياسىي - قانۇن داشۇسىنىڭ پروفېسسورى
ۋاڭ يېۋۇ: ئاتاقلىق ئىقتىسادشۇناس، خەينەن داشۇسى ئىقتىساد شۇيۇمنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، پروفېسسور
ماۋرۇڭخاك: ئاتاقلىق ئىقتىسادشۇناس، ج ك پ مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىنىڭ پروفېسسورى
ۋۇمىڭياك: ئاتاقلىق ئىقتىسادشۇناس، جۇڭگو سىياسىي - قانۇن داشۇسى سىياسىي ۋە باشقۇرۇش فاكۇلتېتىنىڭ مۇدىرى، پروفېسسور
شى چې: قانۇنشۇناس، جۇڭگو سىياسىي - قانۇن داشۇسى قانۇن فاكۇلتېتىنىڭ دوتسېنتى
شى تەيفېڭ: ياش ئىقتىسادشۇناس، ج ك پ مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىنىڭ پروفېسسورى
گەيسا مۇسا: ياش ئىقتىسادشۇناس، ج ك پ مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىنىڭ دوتسېنتى
جياك پېڭ: ئاتاقلىق قانۇنشۇناس، جۇڭگو سىياسىي - قانۇن داشۇسىنىڭ سابىق باشلىقى، پروفېسسور
لى يېڭ: ياش ئىقتىسادشۇناس، ېيجىڭ داشۇسىنىڭ ئالىي ئىقتىساد دوكتورى
لى جۇن: ياش ئىقتىسادشۇناس، خەينەن داشۇسىنىڭ پروفېسسورى
لى خەي: ئاتاقلىق ئىقتىسادشۇناس، مالىيە مىنىستىرلىكى مالىيە پەن تەتقىقاتى ئورنىنىڭ تەتقىقاتچىسى، مىللىي مالىيە تەتقىقات جەمئىيىتىنىڭ باش كاتىپى، پروفېسسور
لى گۈيچېڭ: دۆلەت ماتارىپ كومىتېتى چوڭلار ماتارىپى مەھكىمىسىنىڭ باشقارما باشلىقى
جۇداچى: جۇڭگو خەلق داشۇسىنىڭ قانۇنشۇناس دوكتورى
جۇھەخۇن نىياز: ئاتاقلىق ئىقتىسادشۇناس، مەركىزىي مىللەتلەر داشۇسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، پروفېسسور
مى سۇجۇك: جۇڭگو خەلق داشۇسىنىڭ ئىقتىساد دوكتورى
لىۋبوخۇا: قانۇنشۇناس، قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكى سىياسەت-تەتقىقات مەركىزى قانۇن-نىزام تەتقىقات ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى، دوتسېنت
لىۋېڭچېۋ: ياش ئىقتىسادشۇناس، جۇڭگو ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ كاندىدات تەتقىقاتچىسى
لىۋ پېڭ: ئاتاقلىق ئىقتىسادشۇناس، ج ك پ مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىنىڭ پروفېسسورى
يەن ۋاڭشيەن: ئىقتىسادشۇناس، گۇاڭدۇڭ سودا شۇيۇمنى كارخانا باشقۇرۇش فاكۇلتېتىنىڭ مۇدىرى، دوتسېنت
ۋۇگۇاڭخۇي: ئاتاقلىق ئىقتىسادشۇناس، ج ك پ مەركىزىي پارتىيە مەكتىپى كارخانا تەرەققىياتى تەتقىقات مەركىزىنىڭ مۇدىرى، پروفېسسور
ۋۇ جىڭمىڭ: ياش قانۇنشۇناس، جۇڭگو سىياسىي قانۇن داشۇسىنىڭ دوتسېنتى
ۋۇ خۇيچياك: ياش ئىقتىساد مۇتەخەسسىسى، گۇاڭدۇڭ سودا شۇيۇمنى مەبلەغ سېلىش فاكۇلتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى
لۇيەنگاك: دۆلەت سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى سىياسەت، قانۇن-نىزام مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشقارما باشلىقى
جاك چېڭخۇي: ياش ئىقتىساد مۇتەخەسسىسى، گووۋۇيۈەن تەرەققىيات تەتقىقات مەركىزىنىڭ كاندىدات تەتقىقاتچىسى، ئىقتىساد دوكتورى
جاك گۇاڭشېك: ئىقتىساد مۇتەخەسسىسى، دۆلەت ئىقتىساد-سودا كومىتېتى يېتىشتۈرۈش مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى
جاك خۇلياك: ياش ئىقتىسادشۇناس، مەركىزىي مىللەتلەر داشۇسىنىڭ دوتسېنتى
جاك يۈيلياك: ئاتاقلىق ئىقتىسادشۇناس، گۇاڭدۇڭ سودا شۇيۇمنىنىڭ پارتكوم شۇجىسى، پروفېسسور
جاك خۇي: ياش قانۇنشۇناس، جۇڭگو سىياسىي قانۇن داشۇسىنىڭ دوتسېنتى
شاۋلىك: ياش ئىقتىسادشۇناس، دۆلەت پىلان كومىتېتى ماكرو ئىقتىساد تەتقىقات ئاكادېمىيىسى ئۇنۇۋېرسال تەتقىقات بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، كاندىدات تەتقىقاتچى
شېن جېڭ: ياش قانۇنشۇناس، جۇڭگو سىياسىي قانۇن داشۇسىنىڭ دوتسېنتى
لۇجيۈەن: ياش ئىقتىسادشۇناس، خەينەن داشۇسىنىڭ، دوتسېنتى، ئىقتىساد دوكتورى
ياك خەيياك: ياش ئىقتىسادشۇناس، خەينەن داشۇسىنىڭ دوتسېنتى، ئىقتىساد دوكتورى
شۈي يابىڭ: ياش ئاكسىيە مۇتەخەسسىسى، دۆلەت ئاكسىيە نازارەتچىلىك كومىتېتى ئۇچۇر بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى، ئىقتىساد دوكتورى
ياك جىڭيۈي: ئاتاقلىق قانۇن مۇتەخەسسىسى، گووۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى، قوشۇمچە گووۋۇيۈەن قانۇنچىلىق ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، ېيجىڭ داشۇسى ۋە جۇڭگو خەلق داشۇسىنىڭ قوشۇمچە پروفېسسورى
شۈي شياۋسۇك: ياش قانۇنشۇناس، جۇڭگو سىياسىي - قانۇن داشۇسىنىڭ دوتسېنتى
دۇك مىڭچۈەن: دۆلەت ماتارىپ كومىتېتى چوڭلار ماتارىپى مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى
خۇاك جىڭگۈي: ياش ئىقتىسادشۇناس، خەينەن داشۇسىنىڭ دوتسېنتى، ئىقتىساد دوكتورى
ساۋ لىڭجۈەن: ياش ئىقتىسادشۇناس، خەينەن داشۇسىنىڭ دوتسېنتى
لياك جۇ: ئاتاقلىق قانۇنشۇناس، ېيجىڭ داشۇسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، پروفېسسور، دوكتور ېيتەكچىسى
خەن گۇيرۇ: ئىقتىسادشۇناس، جۇڭخۇا ئاياللار داشۇسى ئىگىلىك باشقۇرۇش فاكۇلتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى
رېھەم يۈسۇپ: ئىقتىسادشۇناس، مەركىزىي مىللەتلەر داشۇسى باشقۇرۇش كادىرلىرى شۇيۇمنىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، دوتسېنت
زاك جەفېك: ئاتاقلىق ئىقتىسادشۇناس، ج ك پ مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىنىڭ پروفېسسورى
دەي يۈەنچېن: ئاتاقلىق ئىقتىسادشۇناس، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش ئەزاسى، جۇڭگو ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ تەتقىقاتچىسى، پروفېسسور
ۋېي جيي: ياش ئىقتىسادشۇناس، جۇڭگو خەلق داشۇسى ئىگىلىك باشقۇرۇش شۇيۇمنىنىڭ باشلىقى، پروفېسسور

2. لېكسىيە تېمىلىرىنىڭ ۋەكالەتچىلىك بەلگىسى

A: بازار ئىگىلىكى، زامانىۋى كارخانا تۈزۈمى بىلەن ھۆكۈمەت ھەربىتى
B: ئىككى تۈپ تۈزۈگرىشنى ئىشقا ئاشۇرۇش بىلەن غەربىي رايوننىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى
C: دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ قېينىچىلىقى ۋە ئۇنى ھەل قىلىش تەدبىرلىرى
D: ئاكسىيە ۋە ئاكسىيە بازىرى
E: ئىقتىسادىي قانۇن-نىزاملار
F: ئىقتىسادىي تۈزۈم ئىسلاھاتى
G: ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلمىنى تەڭشەش
H: ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك پىلانى
I: ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ يىللىق پىلانى
J: ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ ئوتتۇرا مۇددەتلىك پىلانى
K: ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك پىلانى
L: ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ ئوتتۇرا ۋە ئۇزاق مۇددەتلىك پىلانى
M: ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ يىللىق، ئوتتۇرا ۋە ئۇزاق مۇددەتلىك پىلانى
N: ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ يىللىق ۋە ئوتتۇرا مۇددەتلىك پىلانى
O: ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ يىللىق ۋە ئۇزاق مۇددەتلىك پىلانى
P: ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ ئوتتۇرا ۋە ئۇزاق مۇددەتلىك پىلانى
Q: ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ يىللىق، ئوتتۇرا ۋە ئۇزاق مۇددەتلىك پىلانى
R: ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ يىللىق ۋە ئوتتۇرا مۇددەتلىك پىلانى
S: ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ يىللىق ۋە ئۇزاق مۇددەتلىك پىلانى
T: ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ ئوتتۇرا ۋە ئۇزاق مۇددەتلىك پىلانى
U: ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ يىللىق، ئوتتۇرا ۋە ئۇزاق مۇددەتلىك پىلانى
V: ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ يىللىق ۋە ئوتتۇرا مۇددەتلىك پىلانى
W: ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ يىللىق ۋە ئۇزاق مۇددەتلىك پىلانى
X: ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ ئوتتۇرا ۋە ئۇزاق مۇددەتلىك پىلانى
Y: ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ يىللىق، ئوتتۇرا ۋە ئۇزاق مۇددەتلىك پىلانى
Z: ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ يىللىق ۋە ئوتتۇرا مۇددەتلىك پىلانى

مەسلىسى
2. «مەمۇرىي جازا قانۇنى»نى ئىجرا قىلىشقا دائىر بەزى مەسىلىلەر

3. ھەرقايسى گۇرۇپپىدىكى پروفېسسور، مۇتەخەسسىسلەرنىڭ ئىسىملىكى ۋە لېكسىيە تېمىلىرىنىڭ ۋەكالەتچىلىك بەلگىسى

خىزمەتچىلىرى: مەلىكىتاي، مەلىنا، سانادەتكۈل، يۈشەن
2- ئەترەت: بورتالا، شىخو، كۆيتۇك، يېزا ئىگىلىك 9-شىسى (دۆربىلجىن)
لياك جۇ (A)، ۋاڭ شۆجياك (A)، لى يېپياك (A)، ماۋرۇڭخاك (B)، لۇيەنگاك (A)، شى تەيفېك (D)، ياك خەيياك (F)، يەن ۋاڭشيەن (C)، ۋۇخۇيچياك (E)، مى سۇجۇك (F)
ئالاقىلەشكۈچىسى: لى ۋېي
خىزمەتچىلىرى: ئارزۇگۈل، كوگۇاڭخۇي، يۈمن خەيخۇك
3- ئەترەت: شىخەنزە، ماناس، قاراماي، ئالتاي
لى خەي (B)، ۋاڭ شۆجياك (A)، يۈجۈگىيى (B)، لىۋېياك (A)، ۋاڭ سۈيچى (D)، جاك چېڭخۇي (E)، جاك خۇي (E)، لى جۇن (F)، يۈي خەيفېك (C)، نۇرمۇھەممەت كېرىم (A)، ئەيسا مۇسا (B, D, F)، لېتىپ نىياز (E, C, A)
ئالاقىلەشكۈچىسى: ۋاڭ چاڭيىك
خىزمەتچىلىرى: دەي جىك، جيا يىڭزى، دىلنار
5- ئەترەت: خوتەن، قەشقەر، ئاتۇش، ئاقسۇ
لياك جۇ (B)، ۋۇگۇاڭخۇي (A)، ۋۇمىڭياك (B)، شى چې (C)، ۋاڭ شۈلى (C)، لىۋبوخۇا (D)، ۋاڭ دۆڭجياك (D)، جاك گۇاڭشياك

تەرەققىياتى
C : دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ قىسىنچىلىقى ۋە ئۇنى ھەل قىلىش تەدبىرلىرى
D : ئىقتىسادىي قانۇن-نىزامنى بازار ئىگىلىكىگە مۇۋاپىق تەتبىقلاش
E : زېھنىي مەبلەغ: فوند، زايوم، پاي چېكى، قەرەللىك مال
F : دۇنيا ئىقتىسادى ۋە دۇنياۋى چوڭ بازار
△ ئۇرۇمچىدە ئالاھىدە تەسىس قىلىنغان مەخسۇس تېمىلار
1. شياڭگاڭ ۋە «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» جەھەتتىكى قانۇن

ۋەكالەت بەلگىسى

1- گەترەت: ئۇرۇمچى، مىچۇەن، تۇرپان، پىچان، قۇمۇل
جياڭ پىك (A)، ۋاڭ شۇڭبن (△)، دۇڭ مىڭچۇەن (A)، زاڭ جەنبك (B)، لىۋ يېڭچىيۇ (F)، لى جۇن (F)، ۋۇجىڭمىڭ (A)، لى گۇيچىك (B)، ۋاڭ سۇيچى (D) لۇجيەۇەن (B C)، شۇي ياپىك (E)، جۇدا چى (D)
ئالاقىلەشكۈچىسى: ژېي شيەن

خىزمەتچىلىرى: تارزۇگۇل، گوگۇڭخۇي، يۇمەن خەيخۇڭ
3- گەترەت: شىخەنزە، ماناس، قاراماي، ئالتاي
ۋاڭ شۇڭبن (A)، زاڭ جەنبك (B)، ژېي جيې (A)، شاۋنىك (B)، ۋاڭ يېۋۇ (C)، مالىنا (D)، شۇي شياۋسۇڭ (E)، شېن جېك (F)
ئالاقىلەشكۈچىسى: ۋاڭ كېبو
خىزمەتچىلىرى: پانتىگۇل، تيەن خۇمن
4- گەترەت: غۇلجا، كۇنەس، كورلا، مالەن

لياڭ جۇ (B)، ۋۇگۇاڭخۇي (A)، ۋۇسىياڭ (B)، شى چى (C)، ۋاڭ شۇلى (C)، لىۋبوخۇا (D)، ۋاڭ دۇگجىك (D)، جاڭ گۇاڭشېك (F)، جاڭ خۇگلياڭ (E)، خۇاڭ جىڭگۇي (F)، خەن گۇيرۇ (C)، ساۋلىڭجۇەن (A)، ۋاڭ داچياڭ (F)، جۇمەخۇن نىياز (C B)، نۇرمۇھەممەت كېرىم (A)، رەھىم-يۇسۇپ (F, E, D)، ئابدۇقادىر ئىسمائىل (A)
ئالاقىلەشكۈچىسى: ئەنۋەر ئىمىن
خىزمەتچىلىرى: لىۋفاڭ، پاشا كېۋىر، ماخەبيەن، گۈلنار بارات، لىۋلىخۇڭ

4. كونسۇلتاتسىيە پونكتلىرى، ئورنى، ۋاقتى جەدۋىلى

ۋاقتى	پونكتى	ئورنى	دائىرىسى	ئالاقىلەشكۈچىسى	تېلېفون نومۇرى
25 ـ 22.7	ئۇرۇمچى	شىنجاڭ خەلق سارىيى	ئۇرۇمچى رايونى، بىگتۈەنگە بىۋاستە قاراشلىق كارخانىلار، سانائەت 1-شىسى، بىگتۈەن ئۇرۇمچى باشقۇرۇش ئىدارىسى	ژېي شيەن	(0991) 2844024
24 ـ 22.7	شىخەنزە	شىخەنزە شۆبە ھەربىي رايون زالى	پىزا ئىگىلىك 8-شىسى، شىخەنزە شەھرى (مەركەز، پېشىھەر پونكتلىرىغا تەۋە رايون)	خۇاڭ ۋېنجۇن	(0993) 2012715
24 ـ 22.7	شىخەنزە	شەھەرلىك س س م ب ئىدارىسى زالى	پىزا ئىگىلىك 8 - شىسى، شىخەنزە شەھرى (باشقا رايون)	خۇاڭ ۋېنجۇن	(0993) 2012715
24 ـ 22.7	ماناس	پارتىيە مەكتىپى مەجلىسخانىسى	ماناس، قۇتۇبى ناھىيىلىرى	جاڭ جىنشېك	(0994) 6661964
24 ـ 22.7	مىچۇەن	ناھىيىلىك داۋشياڭ مېھمانخانىسى	سانجى ئوبلاستىغا قاراشلىق شەھەر، ناھىيىلەر (ماناس، قۇتۇبى بۇنىڭ ئىچىدە ئەمەس)، پىزا ئىگىلىك 6- شىسى	دىك ئېنتاۋ	(0994) 5302491
24 ـ 22.7	بورتالا	ئوبلاستلىق خەلق ھۆكۈمىتى كۆلۈبى	ئوبلاستقا قاراشلىق شەھەر، ناھىيىلەر، پىزا ئىگىلىك 5-شىسى	جاڭ تيەنخۇ	(09093) 222094
24 ـ 22.7	كورلا	پىزا ئىگىلىك 2- شىسى مەدەنىيەت پائالىيەت مەركىزى كىنوخانىسى	ئوبلاستقا قاراشلىق شەھەر، ناھىيىلەر، پىزا ئىگىلىك 2-شىسى	مۇچېگيې	(0996) 2028884
30.7 ـ 27.7	ئاتۇش	ئوبلاستلىق خەلق قۇرۇلتىيى يىغىن زالى	ئوبلاستقا قاراشلىق شەھەر، ناھىيىلەر	ياڭ جيەنشن، شيا مىڭفاڭ	(09081) 223741 (09081) 223633
30.7 ـ 29	قۇمۇل	شەھەرلىك ھۆكۈمەت زالى	ئوبلايەتكە قاراشلىق شەھەر، ناھىيىلەر، بىگتۈەن قۇمۇل باشقۇرۇش ئىدارىسى	رېن گاڭ	(0902) 2233659
28 ـ 26.7	تۇرپان	مەمۇرىي مەھكىمە 3-قەۋەت مەجلىسخانىسى	ئوبلايەتكە قاراشلىق شەھەر، ناھىيىلەر، بىگتۈەن 221-، 222-تۈەنلىرى	چاڭ خۇڭ	(0995) 523533
28 ـ 26.7	پىچان	ناھىيىلىك ھۆكۈمەت مەجلىسخانىسى	پىچان ناھىيىسى	شېن جيالەن	(0995) 221723
30.7 ـ 1.8	ئالتاي	ئوبلايەتلىك مېھمانخانا (ئوتتۇرا بىنا) 3-قەۋەت مەجلىسخانىسى	ئوبلايەتكە قاراشلىق شەھەر، ناھىيىلەر، پىزا ئىگىلىك 10-شىسى	لياڭ جۇنې	(09009) 221415
28 ـ 26.7	شىخو	ناھىيىلىك ھۆكۈمەت زالى	ئوبلايەتكە قاراشلىق شەھەر، ناھىيىلەر	لى يۇەنخەي	(0992) 502298
24 ـ 22.7	غۇلجا	ئوبلاستلىق مېھمانخانا زالى	ئۈلى ئوبلايىتى (كۇنەس بۇنىڭ ئىچىدە ئەمەس)، پىزا ئىگىلىك 4-شىسى	جياجىك	(0999) 8020540
24 ـ 22.7	غۇلجا	غۇلجا شەھەرلىك سىياسىي كېڭەش زالى (ئۇيغۇر تىلىدا)	ئۈلى ئوبلايىتى (كۇنەس بۇنىڭ ئىچىدە ئەمەس)، پىزا ئىگىلىك 4-شىسى	جياجىك	(0999) 8020540
28 ـ 26.7	كۇنەس	ناھىيىلىك مېھمانخانا زالى	كۇنەس ناھىيىسى ۋە قوشنا رايون	ژېي فاڭ	(0999) 5022229
28 ـ 26.7	كۇنەس	ناھىيىلىك س س م ب ئىدارىسى مەجلىسخانىسى (ئۇيغۇر تىلىدا)	كۇنەس ناھىيىسى ۋە قوشنا رايون	ژېي فاڭ	(0999) 5022229
31.7 ـ 2.8	ئاقسۇ	ئوبلايەتلىك ئىشچىلار مەدەنىيەت سارىيى	ئوبلايەتكە قاراشلىق شەھەر، ناھىيىلەر، پىزا ئىگىلىك 1-شىسى	ۋۇچياڭ	(0997) 2123349 2108 ،2179
29 ـ 27.7	قەشقەر	مەمۇرىي مەھكىمە 1-قەۋەت يىغىن زالى	ئوبلايەتكە قاراشلىق شەھەر، ناھىيىلەر، پىز ا ئىگىلىك 3-شىسى	ياڭ شۇگاۋ	(0998) 223857
29 ـ 27.7	قەشقەر	مەمۇرىي مەھكىمە 2-قەۋەت يىغىن زالى (ئۇيغۇر تىلىدا)	ئوبلايەتكە قاراشلىق شەھەر، ناھىيىلەر، پىز ا ئىگىلىك 3-شىسى	ياڭ شۇگاۋ	(0998) 223857
25 ـ 23.7	خوتەن	شەھەرلىك ھۆكۈمەت زالى (1-قەۋەت)	ئوبلايەتكە قاراشلىق شەھەر، ناھىيىلەر، بىگتۈەن خوتەن باشقۇرۇش ئىدارىسى	جاڭ چاڭشۇ	(0903) 222061
25 ـ 23.7	خوتەن	شەھەرلىك ھۆكۈمەت زالى (2-قەۋەت) (ئۇيغۇر تىلىدا)	ئوبلايەتكە قاراشلىق شەھەر، ناھىيىلەر، بىگتۈەن خوتەن باشقۇرۇش ئىدارىسى	جاڭ چاڭشۇ	(0903) 222061
28 ـ 26.7	كۇيتۇڭ	كۇيتۇڭ مېھمانخانىسى زالى	كۇيتۇڭ شەھەرى، پىزا ئىگىلىك 7-شىسى	لوخۇەيۇەن	(0992) 221061
30.7 ـ 1.8	پىزا ئىگىلىك 9 - شىسى	ئۈرۈمچىدىن پىزا ئىگىلىك 9- شىسى ئورگان بىنالىرى 6-قەۋەت مەجلىسخانىسى	پىزا ئىگىلىك 9-شىسى	جۇسىچىك	(09003) 341157
5 ـ 3.8	مالەن	ئىجتىمائىي مۇلازىملىق بۆلۈمىنىڭ 1-قەۋەت مەجلىسخانىسى	مالەن	يۇي شەنفا	(0991) 2958480
28 ـ 26.7	قاراماي	قاراماي كۈتۈپخانىسى دوكلات زالى (1-قەۋەت)	قاراماي شەھرى، قۇبۇقسار ناھىيىسى	چېن يۇبيۇەن	(0990) 223436 886136

(ئاخىرى 6 - بەتتە)

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋا رايى: كۈندۈزدىن كېچىگىچە بەزىدە ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا ℃ 20 - ℃ 34 بولىدۇ، ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

جۇڭگو ۋە ئولىمپىك تەنھەرىكەت يىغىنى

خەلقئارا تەنھەرىكەت يىغىنى 1894-يىل 6-ئاينىڭ 17-كۈنى پارىژدا ئوتكۈزۈلدى. 6-ئاينىڭ 23-كۈنى خەلقئارا ئولىمپىك كومىتېتى قۇرۇلدى ھەمدە بۇرۇنقى ئولىمپىك تەنھەرىكەت يىغىنىنىڭ ئەنئەنىسى بويىچە ھەر توت يىلدا بىر قېتىم ئولىمپىك تەنھەرىكەت يىغىنى ئوتكۈزۈش قارار قىلىندى. بۇ كۈن ئولىمپىك ھەرىكىتىنىڭ ۋە دۇنيا تەنتەربىيە ھەرىكىتىنىڭ راۋاجلىنىشىدا دەۋر بولگۇچ ئەھمىيەتكە ئىگە. شۇڭا بۇ كۈننى نۇرغۇن دۆلەتلەر تەنتەربىيە قاتناشمىغان.

جۇڭگو خەلقئارا ئولىمپىك كومىتېتىغا كىرگەندىن كېيىن، شىمالىي مىلىتارىستلار ھۆكۈمىتىنىڭ تاشقى ئىشلار مىنىستىرى ۋاڭ جېڭتاڭ خەلقئارا ئولىمپىك كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا سايلاندى، كېيىن كۇڭ شياڭشى، دۇڭ شۇيلارمۇ ئەزالىقتا تولۇقلاپ سايلاندى. 1-نۆۋەتلىك ئولىمپىك ئويۇنلىرى 1896-يىلى گرېتسىيە پايتەختى ئافىنادا ئېچىلدى. ئۇ چاغدا 14 دۆلەتتىن 311 سپورتچى قاتناشقان بولۇپ، ئۇلار 43 خىل مۇسابىقىگە قاتناشقان. 1900-يىلى پارىژ، 1904-يىلى سېنت لۇئىس، 1908-يىلى لوندون قاتارلىق شەھەرلەردە ئۆتكۈزۈلدى. مەملىكەتلىك تەنتەربىيە جەمئىيىتى لېۋىچاگچۇن بىلەن تەڭ سۇڭ جۇنفۇنى جۇڭگو ۋەكىللىك سۈپىتىدە مۇسابىقىگە قاتنىشىشقا ئامېرىكىغا ئەۋەتتى. ئۇلار كېمىگە ئولتۇرۇپ 25 كۈندە ئامېرىكىغا يېتىپ بارىدى ھەمدە بىر كۈنلا ئارام ئېلىپ 100 مېترلىق ۋە 200 مېترلىق يۈگۈرۈشنىڭ تەييارلىق مۇسابىقىسىگە قاتناشتى. ئۇلار بەك چارچاپ شەھىردە ئوتكۈزۈلدى. مەملىكەتلىك تەنتەربىيە جەمئىيىتى لېۋىچاگچۇن بىلەن تەڭ سۇڭ جۇنفۇنى جۇڭگو ۋەكىللىك سۈپىتىدە مۇسابىقىگە قاتنىشىشقا ئامېرىكىغا ئەۋەتتى. ئۇلار كېمىگە ئولتۇرۇپ 25 كۈندە ئامېرىكىغا يېتىپ بارىدى ھەمدە بىر كۈنلا ئارام ئېلىپ 100 مېترلىق ۋە 200 مېترلىق يۈگۈرۈشنىڭ تەييارلىق مۇسابىقىسىگە قاتناشتى. ئۇلار بەك چارچاپ باشلىنىش مۇراسىمى ئېچىلاي دېگەندە تەكلىپنامىنى تاپشۇرۇۋالدى. جۇنىلەي زۇڭلى خېلىسىنكىغا دەرھال ۋەكىللەر ئوتكىسى ئەۋەتىش توغرىسىدا يولىيورۇق بەردى. بۇ قېتىمقى ۋەكىللەر ئوتكىسىنىڭ تەركىبىدە 40 ئادەم بولۇپ، رۇئىڭ گاۋتاڭ ئوتكىسى باشلىقى، دۇئى شۇيى باش تەربىيەچى بولدى. ۋەكىللەر ئوتكىسى يېتىپ بارغاندا ئولىمپىك تەنھەرىكەت يىغىنى ئاخىرلىشاي دەپ قالغاچقا، پەقەت دۆلەتلەردىكى ھەققانىي كىشىلەر- نىڭ تىرىشچانلىقى ئارقىسىدا، جۇڭگو ئاخىرى يىغىن

ئىمىن ئوتكۈر

مەدەنىيەت ياڭىلىقلىرى

شىنجاڭغا ساياھەتكە كەلگەنلىكى كىشى شىنجاڭدىكى ھەر خىل پۇللارنى ئىزدەيدۇ. شىنجاڭنىڭ چىڭ سۇلالىسى دەۋرىدىكى يارماقلىرى قويۇق مىللىي پۇراقتا ئىگە، بىرىنچىدىن ئۇلار ساپ قىزىل مىستىن ياسالغان، پارقىراق بولۇپ، «قىزىل يارماق» دەپ ئاتىلىدۇ؛ ئىككىنچىدىن ئۇلار جۇڭگودىكى قەدىمكى پۇللار ئىچىدە بىردىنبىر خەنزۇچە، ئۇيغۇرچە، مانجۇچە يېزىق چۈشۈرۈلگەن يارماق؛ ئۈچىنچىدىن بۇ يىللاردىكى يەرلەرنى ئېچىش، كونا شەھەرلەرنى ئۆزگەرتىش داۋامىدا نۇرغۇن قەدىمكى پۇل قېزىنۇپلىنغانىدى، لېكىن ئەينى چاغدا بۇنىڭغا ھېچكىم كۆڭۈل بۆلمىگەنلىكتىن، ئۇنىڭ ئۈستىگە مەدەنىيەت ئىنقىلابىدىكى تۆت كونىنى يوقىتىش تەتۈر شامىلىنىڭ تەسىرىدىن، بۇ قىممەتلىك بۇيۇملار مېتال ئېرىتىش زاۋۇتىغا ئېلىپ بېرىلىپ ئېرىتىۋېتىلدى. شۇڭا ئاقسۇدا يارماقنى ئۇچراتماق تەس بولۇپ قالدى. شۇنداقتىمۇ ئېرىنمەي ئىزدىسە تاپقىلى بولىدۇ.

قەشقەردە پۇل ياسالغان ۋاقىت دۇكانلارنى ئارىلسا بولىدۇ. ئۇ يەردىن قىزىل يارماقتىن بۇرۇنقى دانچە يارماق ۋە ياپىلاق يارماقلارنى تاپقىلى بولىدۇ، ئۇلارغاقىغىر - قىيىسق يېزىلغان كونا ئۇيغۇر يېزىقى چۈشۈرۈلگەن، شۇڭا ئۇمۇ ناھايىتى قىممەتلىك ھېسابلىنىدۇ. ئەگەر بۇ جايدىن تونجى قېتىم تارقىتىلغان ئېغىر ۋە قېلىن چېيەنلۇك توپىۋرى تېپىلىپ قالسا، تېخىمۇ ئامەت كەلگىنى.

خوتەندە چىڭ سۇلالىسى دەۋرىدە يارماق ياسالمىغان، لېكىن نۇرغۇن يارماقلار بۇ يەرگە ئېقىپ كېلىپ توپلىشىپ قالغان. شۇڭا ھازىرمۇ خوتەن

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: Z/ 0002 — CN 65

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 11 - كۈنى (پەيشەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

ئامما‌نى يەنمۇ سەپەرۋەر قىلىپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداش ئۈچۈن تۇھپە قوشايلى

ئاپتونوم رايون جەمئىيەت ئامانلىقنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز خۇلكە ۋېي خەۋىر قىلىدۇ: 7-ئاينىڭ 10-كۈنى ئاپتونوم رايون يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش سەپىدە بارلىققا كەلگەن بىر تۈركۈم ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى داغدۇغلىق تەقدىرلىدى. ئاپتونوم رايونلۇق سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى قاتارلىق 155 ئىلغار كوللېكتىپ، جىياڭ جىفاڭ قاتارلىق 294 نەپەر ئىلغار شەخس شەرەپ تاختىسىدىن ئورۇن ئالدى.

تەقدىرلەش يىغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ۋە ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈەنلىك رەھبەرلىردىن ئابلەت ئابدۇرېشت، لى فېڭزى، ماسۇنلياڭ، يۈسۈپ ئەيسا، مىجىت قۇربان، سۇلايمان، ۋاڭ خەنرۇ قاتارلىقلار قاتناشتى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمي كومىتېتنىڭ ئەزاسى، سىياسىي - قانۇن كومىتېتنىڭ شۇجىسى لى فېڭزى رياسەتچىلىك قىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ماسۇنلياڭ تەقدىرلەش قارارىنى ئوقۇپ ئۆتتى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى يۈسۈپ ئەيسا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر ئۆز جايىنىڭ ئامانلىقىنى ساقلاش سىياسىي مەسئۇلىيىتىنى ھەقىقىي ئۇستىگە ئېلىشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسىي مەسئۇللىرى بىۋاستە 1 - سەپكە بېرىپ قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى تەشكىللىشى ۋە ئۇنىڭغا بىتەكچىلىك قىلىشى لازىم. جايلار، تارماقلار، ئورۇنلار، چ خ، تەپتىش، سوت، ئەدلىيە تارماقلىرى ئۆز ئارا زىچ ماسلىشىپ، بىردەك ئىنتىپاقلىشىپ، ھەر مىللەت خەلقى قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى پائال قوللاپ، قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنىڭ تېخىمۇ زور غەلىبىگە ئېرىشىشكە كاپالەتلىك قىلىشى لازىم.

لى فېڭزى يىغىن ئاياغلىشىدىغاندا سۆز قىلىپ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش بويىچە ئاساسىي قاتلام ئۈل خىزمىتىنى كۈچەيتىش - نۆۋەتتىكى جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاشنىڭ جىددىي ۋەزىپىسى 1- ئاساسىي قاتلاملارنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تۈزىمش خىزمىتى تورىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئاساسىي قاتلاملاردا ئومۇمىيۈزلۈك تۈزىمش خىزمىتىنى تۈتىدىغان ئادەم بولماسلىق مەسلىسىنى ھەققىي ھەل قىلىش لازىم. 2- ئاساسىي قاتلاملاردا رىغبەتلەندۈرۈش، چەكلەش مېخانىزمىنى مۇرىنتىش، مۇكەممەللەشتۈرۈش لازىم. 3- باشقۇرۇش، ئالدىنى ئېلىش مېخانىزمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، ئادەم، ماددىي كۈچ، تېخنىكا جەھەتتىكى مۇداپىئە كۈرۈشىنى ياخشى تۇتۇش لازىم. 4- كۆچمە نوپۇسنى باشقۇرۇشنىڭ يېڭى يولى، يېڭى چارىسى ئۈستىدە ئىزدىنىش لازىم. 5- قانۇن - تۈزۈم ۋە ئەخلاق تەربىيىسى خىزمىتىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش لازىم.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمي كومىتېتنىڭ ئەزاسى ئابدۇرېھىم ھامىد يىغىندا قىزىلسۇغا كېلىپ، كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغان يېزا، كەنتلەردىكى ئاممىدىن سەممىي ھال سورىدى.

سۈرەتتە: ئابدۇرېھىم ھامىد سۇنتاغ يېزىسىنىڭ مەشىت كەنتىگە بېرىپ ئاپەت ئېھۋالىنى ئىگىلىمەكتە. ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل فوتوسى

ئاپتونوم رايون جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريول قۇرۇلۇشىغا سەپەرۋەر قىلىش يىغىنى ئاچتى

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولى قۇرۇلۇشى پات ئاردا باشلىنىدۇ

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرى ۋە بىكىتۈەن رەھبەرلىردىن ھامىدىن نىياز، قېيۇم باھاۋۇدۇن، جاڭ يۇنچۈەن قاتارلىقلار قاتناشتى، ۋاڭ يۈسەن رياسەتچىلىك قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون 7-ئاينىڭ 10-كۈنى كورلا شەھىردە جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريول قۇرۇلۇشىغا يارىدەم بېرىشكە سەپەرۋەر قىلىش يىغىنى ئېچىپ، يول بويلىرىدىن يەر سېتىۋېلىش، كۆچۈرۈش ۋە تۆلەم بېرىش، ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمەتلىرىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ياشلانغانلىقىنى جاكارلىدى.

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۈيۈەننىڭ تەستىقلىشى بىلەن ياسلىدىغان جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ (كورلىنىڭ غەربىدىن قەشقەرگىچە بولغان قىسمىنىڭ) ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 974 كىلومېتر. مۆلچەرلىنىشچە، 69 ۋوگزال سېلىنىدۇ، 87 مىڭ مو يەر ئىشلىتىلىدۇ. بۇ قۇرۇلۇش دۆلەتنىڭ مالىيىسىدە قىينىچىلىق بولۇۋاتقان، تۆمۈريول قۇرۇلۇشىغا سېلىنىدىغان مەبلەغ قىس بولۇۋاتقان ئەھۋالدا، مەركەز 6 مىليارد يۈەن مەبلەغ سېلىپ ئاۋۋال ئورۇنلاشتۇرغان ستراتېگىيىلىك ئەھمىيەتكە ئىگە مۇھىم ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى، دۆلەت جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىگە ياساپ بېرىدىغان نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش يولى، بېيىش يولى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى يولى ۋە يېڭى ئەسىردىكى پولات «يېپەك يولى».

ھامىدىن نىياز، قېيۇم باھاۋۇدۇن، جاڭ يۇنچۈەن، ۋاڭ يۈسەن، جاڭ تۇڭجىن، دىك ۋېنبىن قاتارلىق ئاپتونوم رايونىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرى، بىكىتۈەن رەھبەرلىرى ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى، يول بويىدىكى ئىككى ئولايەت، ئىككى ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر)، يېزا- بازار رەھبەرلىرى ۋە بىكىتۈەننىڭ شى، تۈەن - مەيدان رەھبەرلىرى سەپەرۋەر قىلىش يىغىنىغا قاتناشتى.

جاڭ يۇنچۈەن يىغىندا ئالدى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن «شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلق پائال ھەرىكەتكە كېلىپ، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريول قۇرۇلۇشىغا بارلىق كۈچىمىز بىلەن يارىدەم بېرەيلى» دېگەن تېمىدا مۇھىم سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: ھازىرقى جىددىي ئىش - تۆمۈريول بويلىرىدىن يەر سېتىۋېلىش، كۆچۈرۈش، ۋە تۆلەم بېرىش، ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش، بۇ خىزمەتنىڭ قىينىلىق دەرىجىسى چوڭ بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قۇرۇلۇشقا يەر ئىشلىتىش تارىخىدا كۆرۈلۈپ باقمىغان. بۇ ئىشنى ھەم قانۇن بويىچە پىچىرىش، ھەم جايلارنىڭ يارىدىمنى گەۋدىلەندۈرۈپ، ئەقىلگە، قانۇنغا مۇۋاپىق بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇش، ھەم دۆلەتنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش، ھەم كۆچۈرۈلىدىغان ئاممىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇشىنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇش لازىم. «دۆلەت پۇل چىقىرىش، يەرلىك يارىدەم بېرىش» پرىنسىپىنى گەۋدىلەندۈرۈش ئۈچۈن، جايلار، تارماقلار نۇرغۇن دېھقان، چارۋىچىنىڭ مەنپەئىتىنى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ھەممىمىز بىر نىيەتتە جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولى قۇرۇلۇشىغا يارەدەم بېرەيلى

باش ماقالە

ئاپتونوم رايون كورلىدا جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولى قۇرۇلۇشىغا يارىدەم بېرىش بويىچە سەپەرۋەرلىك يىغىنى ئېچىپ، يەر سېتىۋېلىش، چۆرۈش، كۆچۈرۈش، تۆلەم بېرىش، ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك باشلانغانلىقىنى، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولى قۇرۇلۇشىنىڭ پات ئاردا باشلىنىدىغانلىقىنى جاكارلىدى. بۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىدىكى چوڭ ئىش، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقى سىياسىي ھاياتىدا ئۆزاقتىن بۇيان ئىنتىزار بولۇپ كېلىۋاتقان كىشىنى ھاياجانلاندۇرىدىغان چوڭ خۇشاللىق.

1000 كىلومېتردىن كېلىدىغان جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولى قۇرۇلۇشىنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 974 كىلومېتر بولۇپ، ئۇ ئاساسەن ئىككى قىسىمدىن تەركىب تاپىدۇ. بىرىنچى قىسىم كورلا - قەشقەرگىچە بولغان قىسىم بولۇپ، ئۇ ئاساسەن ئىككى ئىشلەپچىقىرىش رايونىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بىرى ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى بولۇپ، ئۇ ئاساسەن ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ ئاۋات پاختا رايونىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. يەنە بىرى قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى بولۇپ، ئۇ ئاساسەن قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ ئاۋات پاختا رايونىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئىككىنچى قىسىم كورلا - كۇچا - ئاقسۇ - كاشغەر - ئىلى - ئالتاي - تارباغاتاي - ئۈرۈمچى - تۇرپان - كورلا ئارا بولۇپ، ئۇ ئاساسەن ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، كاشغەر ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى، ئىلى ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى، ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، تارباغاتاي ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، تۇرپان ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى ۋە كورلا شەھىرىنىڭ شىمالىي قىسمىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ قىسىم ئاساسەن ئىككى ئىشلەپچىقىرىش رايونىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بىرى ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى، كاشغەر ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى، ئىلى ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى، ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، تارباغاتاي ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، تۇرپان ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى ۋە كورلا شەھىرىنىڭ شىمالىي قىسمىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ قىسىم ئاساسەن ئىككى ئىشلەپچىقىرىش رايونىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بىرى ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى بولۇپ، ئۇ ئاساسەن ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ ئاۋات پاختا رايونىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. يەنە بىرى قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى بولۇپ، ئۇ ئاساسەن قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ ئاۋات پاختا رايونىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئىككىنچى قىسىم كورلا - كۇچا - ئاقسۇ - كاشغەر - ئىلى - ئالتاي - تارباغاتاي - ئۈرۈمچى - تۇرپان - كورلا ئارا بولۇپ، ئۇ ئاساسەن ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، كاشغەر ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى، ئىلى ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى، ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، تارباغاتاي ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، تۇرپان ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى ۋە كورلا شەھىرىنىڭ شىمالىي قىسمىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ قىسىم ئاساسەن ئىككى ئىشلەپچىقىرىش رايونىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بىرى ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى، كاشغەر ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى، ئىلى ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى، ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، تارباغاتاي ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، تۇرپان ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى ۋە كورلا شەھىرىنىڭ شىمالىي قىسمىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

ئەسقەت كەرىمباي تەكىتلەپ مۇنداق دېدى:

خۇشاللىق.

1000 كىلومېتىرچە كېلىدىغان جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولى (كورلىنىڭ غەربىدىن قەشقەرغىچە بولغان قىسمى)نى ياساش پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ شىنجاڭنىڭ بولۇپمۇ جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىش، شەرق بىلەن غەربنىڭ پەرقىنى پەيدىنپەي كىچىكلىتىش يۈزىسىدىن چىقارغان زور ستراتېگىيىلىك تەدبىرى، لەنجۇ ـ شىنجاڭ تۆمۈر يولى قوش لىنىيىلەشتۈرۈلگەندىن كېيىن، «دۆلەت پۇل چىقىرىدىغان، يەرلىك ياردەم بېرىدىغان»، ئاپتونوم رايونىمىزدا ياساش ئاۋۋال ئورۇنلاشتۇرۇلغان يەنە بىر تۆمۈر يول غول لىنىيىسى، شۇنداقلا 9 ـ بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئاپتونوم رايونىمىز پۈتتۈرىدىغان زور تۈل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى بولۇپ، ئىنتايىن زور ستراتېگىيىلىك

ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە تېز ياساپ، ئۇ يەرنىڭ پاختا ئىشلەپچىقىرىش ۋە نېفىت، نېفىت ـ خىمىيە سانائىتىنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، نامراتلىق، قالاقلىق قىياپىتىنى تېزدىن ئۆزگەرتىش يەنە بىر قېتىم ئونتۇرىغا قويۇلدى.

بىز پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ بو زور تەدبىرىنى ستراتېگىيىلىك يۆكسەكلىكتە تۇرۇپ چوڭقۇر چۈشىنىشىمىز كېرەك.

دۆلەت مالىيە قېيىن بولغان، تۆمۈر يول قۇرۇلۇشى مەبلىغى قىس بولغان ئەھۋالدىمۇ ئاز كەم 6 مىليارد يۈەن مەبلەغ چىقىرىپ، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولىنى ياساش توغرىسىدىكى تەدبىرنى بەلگىلەشتە مەسىلىنى ئىقتىسادىي نۇقتىدىنلا ئەمەس تېخىمۇ مۇھىمى سىياسىي نۇقتىدىن ئويلاشقان. (ئاخىرى 4 ـ بەتتە)

ساۋەن ناھىيىسى ئاغلىق رايوندىكى چارۋىچىلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشتا ماددىي ۋە ئەقلىي مەبلەغ سېلىشقا تەڭ ئەھمىيەت بەردى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ئىسمائىل مۇھەممەت، ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم، مەۋلان سابىت خەۋەر قىلىدۇ: نامراتلىقنى نوموس دەپ بىلىدىغان ساۋەنلىكلەر بۇ يىل قەتئىي نىيەتكە كېلىپ نامراتلىقنى تۆپ يىلتىزىدىن تۇگىتىشكە بەل باغلىدى. ناھىيىدىكى 268 كەنت ئېچىدىكى ئەڭ ئاخىرقى 15 كەنتنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشتا ماددىي ۋە مەنىۋى جەھەتتىن مەبلەغ سېلىشقا تەڭ ئەھمىيەت بېرىپ، چارۋىچىلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلغاندىن كېيىن قايتا نامراتلاشماسلىقىنى كاپالەتكە ئىگە قىلدى.

بۇ ناھىيىدىكى يىللىق ئونتۇرىچە كىرىمى 800 يۈەنگە يەتمەيدىغان 15 كەنت ناھىيىنىڭ جەنۇبىدىكى بۆرتوگو يېزىسى، بۆرتوگو چارۋىچىلىق فېرمىسى ۋە شگوبى بازىرى قاتارلىق تاغلىق رايونلارغا جايلاشقان. تەبىئىي شارائىتىنىڭ ناچارلىقى، قاتناشنىڭ قولايسىزلىقى، ئاساسىي مۇئەسسەسلەر قۇرۇلۇشىنىڭ ئاجىزلىقى قاتارلىق سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، بۇ جايدا ياشاۋاتقان قازاق چارۋىچىلار ئۇزاق يىللاردىن بۇيان نامراتلىقنىڭ دەردىنى تارتىپ كېلىۋاتاتتى. ناھىيىلىك پارتكوم ، خەلق ھۆكۈمىتى بۇنداق ئەھۋالنى تۈگىتىش ئۈچۈن، بۇ يىل 3ـ ئاينىڭ بېشىدا ناھىيىگە قاراشلىق ھەر ئىككى ئىدارە (ئورگان)نى بىر گۇرۇپپا قىلىپ، ھەر بىر گۇرۇپپىغا بىردىن نامرات كەنتنى ھۆددىگە بەردى ھەم ئۇلاردىن ئەڭ قابىل، بىلىملىك خادىملارنى كەنتلەرگە ئەۋەتىش، كەنتلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىغا ئەمەلىي ياردەم بېرىش بىلەن چارۋىچىلارنىڭ ئىلىم-پەن ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى تەڭ ئوتتۇرىغا قويىدى.

ئىدارە- ئورگانلارمۇ كەسىپىي ساپاسى يۇقىرى، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتا ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان بىلىملەردىن خەۋىرى بار يېش كادىرلىردىن 20 نەچچىنى نامرات كەنتلەرگە ئەۋەتتى. بۇ كادىرلار كەنت باشلىقلىرى بىلەن بىرلىكتە تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىشنى كۆچەيتىپ، چارۋىچىلارنى بېيىش يولىغا يېتەكلەشنىڭ چارە-تەدبىرلىرى ئۈستىدە ئىزدەندى، بوش ۋاقىتلاردىن پايدىلىنىپ چارۋىچىلارغا ئەسقاتىدىغان ئەمەلىي تېخنىكىلارنى ئۆگەتتى. ناھىيىلىك قاتناش ئىدارىسى بىلەن جۈگجو بانكىسىنىڭ ناھىيىلىك شۆبىسى بۆرتوگو يېزىسىنىڭ تاشساي كەنتىنى ھۆددىگە ئالغانىدى. ئۇلار كەسپىي خىراجەتتىن 10 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، كەنتتىكى چارۋىچىلارنى ھەربىرىگە كەلتۈرۈپ بىر ھەپتىدىلا ئۈزۈنلۇقى 1100 مېتر سۇ سىڭمەس ئۈستەڭ ياساپ بەردى، يەنە 10 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، دېھقان، چارۋىچىلارغا خىمىيىۋى ئوغۇت، سۈلياۋ يوپۇق قاتارلىقلارنى ئېلىپ بەردى. ماتارىپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تارماقلىرى ئاجراتقان مەخسۇس خادىملار نامرات دېھقان، چارۋىچىلارغا تېخنىكا جەھەتتىن مۇلازىملىق قىلدى.

قىسقىغىنە ئۇچ ئايدا نامرات كەنتلەرنى ھۆددىگە ئالغان 30 ئورۇندىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر قازاق قېرىنداشلىرىغا 4000 پارچىدىن ئارتۇق كىتاب تەقدىم قىلدى، ھەر بىر ئىداره ھۆددىگە ئالغان كەنتكە بەش خىل گېزىتكە مۇشتېرى بولۇپ بەردى، ئۇلارنىڭ نامرات كەنتلەرگە بەرگەن ھەقسىز ياردىمى 390 مىڭ يۈەنگە، بانكىدىن ھەل قىلىپ بەرگەن قەرز پۇلى 290 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ناھىيىمۇ بۇ نامرات كەنتلەرگە سىياسەت ۋە مەبلەغ جەھەتتىن ئېتىبار بەردى، 540 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، بۆرتوگو يېزىسىغا بىر مەكتەپ سېلىپ بەردى، 80 مىڭ يۈەن خەجلەپ، 200 تۇياقلىق پروگراممىلىق تېلېفون ئورنىتىپ بەردى.

ئەسقەت كەرىمباي تەكتلەپ مۇنداق دېدى:
قېزىلما بايلىقلار دۆلەتنىڭ ئىلكىدە بولىدۇ، يەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ بىر تەرەپ قىلىش ھوقۇقى يوق

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئەسقەت كەرىمباي 7 ـ ئاينىڭ 8 ـ كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق گېئولوگىيە ـ قېزىلما بايلىقلار خىزمىتى يىغىندا تەكتلەپ مۇنداق دېدى: قېزىلما بايلىقلار دۆلەت ئىلكىدە بولۇش قارىشىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇش لازىم. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتنىڭ ئۇنى خالىغانچە بىر تەرەپ قىلىش ھوقۇقى يوق.

ئەسقەت كەرىمباي مۇنداق دېدى: قېزىلما بايلىقلار دۆلەتكە مەنسۇپ، گوۋۇيۈەن دۆلەتنىڭ مەنپەئىتىگە بۈاسىتە ۋەكىللىك قىلىدىغان مەمۇرىي ئاپپارات، بىرەر جاي، تارماق، كوللېكتىپ ياكى شەخس قېزىلما بايلىقنى تاپقان بولسا، قېزىلما بايلىقلار شۇنىڭغا تەئەللۇق بولىدۇ، دەپ قاراشقا ھەرگىز بولمايدۇ.

ئەسقەت كەرىمباي مۇنداق دېدى: گېئولوگىيە ـ كانچىلىق مەمۇرىي خىزمىتىنىڭ يادروسى قېزىلما بايلىقلارنىڭ دۆلەت ئىلكىدە بولۇشىنى قانۇن بويىچە قوغداش، گېئولوگىيە-قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش تارماقلىرى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون بەرگەن ھوقۇقتا ئاساسەن، كان چارلاش ھوقۇقى، كان قېزىش ھوقۇقىنى مەركەزلەشتۈرۈپ بىر تۇتاش باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشى كېرەك، ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر كانچىلىق ھوقۇقىنى باشقۇرۇشتا دۆلەتنىڭ قېزىلما بايلىقلارنى قىدىرىپ تەكشۈرۈپ، قېزىشنى بىر تۇتاش باشقۇرۇش نوپۇزىنى قوغدىشى كېرەك، ھوقۇق دائىرىسىدىن ھالقىپ كېتىشكە بولمايدۇ.

ئەسقەت كەرىمباي مۇنداق دېدى: دۆلىتىمىزنىڭ ئېلان قىلىنىش ۋە يولغا قويۇلۇش ئالدىدا تۇرغان قېزىلما بايلىقلار تەكشۈرۈلدىغان، قېزىلدىغان رايونلارنى تىزىملاشنى باشقۇرۇش چارىسىگە ماسلىشىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونىمىز قېزىش ئېلىپ بېرىلدىغان رايونلارنى تىزىملاشنى باشقۇرۇش تۈزۈمىنى تېزرەك ئورنىتىپ، قېزىلما بايلىقلارنى قوغدىشى لازىم.

ئۇرۇمچىدە پەۋقۇلئاددە چوڭ ئوغرىلىق دېلوسى پاش قىلىندى

ئۆز خەۋىرىمىز. ئۇرۇمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى جىنايى ئىشلار تەھقىقلەش باشقارمىسى 2 ـ چوڭ ئەترىتىنىڭ كادىر ـ ساقچىلىرى ساۋەن ناھىيىسى باجاخۇ يېزىسى ئەرسكىتەيزە كەنتىدىكى دېھقان گوفۇنىڭ تۆيىدىن تاپقان 1 مىليون 660 مىڭ يۈەن قىممەتلىدىكى 993 چاقىرغۇنى 7 ـ ئاينىڭ 2ـ كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئوغرىلىتىپ قويغان ئورۇنغا تاپشۇرۇپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن ئۇرۇمچى شەھىرىدە يۈز بەرگەن ئىشخانىغا كىرىپ ئوغرىلىق قىلىش دېلوسى بىر تەرەپ قىلىنىپ بولدى.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك تېلېگراف ئىدارىسى تېلېگراف كەسپى تەرەققىيات باش شىركىتى 6 ـ ئاينىڭ 22 ـ كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئىشخانا بىناسىنىڭ يەر ئاستى ئۆيىدىن ئومۇمىي قىممىتى 1 مىليون 660 مىڭ يۈەندىن ئاشىدىغان «جىگىيىك» 2 ـ ئەۋلاد چاقىرغۇدىن 273 ى، جىگىيىك 3 ـ ئەۋلاد چاقىرغۇدىن 547 سى، مەسلىھەت بېرىش تېپىدىكى خەنزۇچە يېزىقلىق چاقىرغۇدىن 173 ىنىڭ ئوغرىلاپ كېتىلگەنلىكىنى مەلۇم قىلدى.

دېلو مەلۇم قىلىنغاندىن كېيىن، ئۇرۇمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ باشلىقى جاڭ يۈنيۇك كادىر، ساقچىلارنى باشلاپ ۋەقە يۈز بەرگەن ئەق مەيدانىنى تەكشۈرىدۇ ۋە دەرھال كۈچ ئۈيۈشتۈرۈپ، بۇ دېلونى تەھقىقلەشكە كىرىشىدۇ. 6 ـ ئاينىڭ 25 ـ كۈنى گۇمان ئۇرۇمچى شەھەرلىك تېلېگراف ئىدارىسى ئۈزۈن يوللۇق تېلېفون بۆلۈمىنىڭ خىزمەتچىسى فاڭ يۈيگە مەركەزلىشىدۇ. سوراق قىلىش ئارقىلىق فاڭ يۈي ئىشسىز ياش ۋاڭ شىنكۇەن بىلەن شېرىكلىشىپ ئوغرىلىق قىلغانلىقىنى ئىقرار قىلىدۇ ۋە ئوغرىلىغان ماللىرىنى يوشۇرۇپ قويغان جايىنى دەپ بېرىدۇ. ج خ خادىملىرى ساۋەن ناھىيىسى باجاخۇ يېزىسى ئەرسكىتەيزە كەنتىدە ئوغرىلانغان ماللارنىڭ ھەممىسىنى قولغا چۈشۈرىدۇ. قاچقان ۋاڭ شىنكۇەن پويىزدا كادىر، ساقچىلار تەرىپىدىن تۇتۇۋېلىنىدۇ.

ھازىر فاڭ يۈي، ۋاڭ شىنكۇەن ۋە ئۇلارنى قانات ئاستىغا ئالغان، ئۇلارنىڭ ئوغرىلىغان ماللىرىنى ساقلاپ بەرگەن ئالتە جىنايەتچى تۇتقۇن قىلىنىپ سوراق قىلىنماقتا.

> قاغلىق ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى كۆزگى بۇغدايىنى ياخشى تېرىپ، كېلەر يىلى بۇغداي ھوسۇلىنىڭ ئۆسۈشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، 6ـ ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن باشلاپ بىر قىسىم پەن ـ تېخنىكا خادىملىرىنى نۇقتىلىق ئۇرۇقلۇق يېتىشتۇرۇلدىغان بارىن، جايتېرەك، ئۇرۇقچىلىق مەيدانى قاتارلىق جايلارغا دېھقانلارنىڭ ئۇرۇقلۇق بۇغداي خامىنىنى ئايرىم ئېلىپ، ۋاقتىدا يېغىۋېلىشىغا يېتەكچىلىك قىلىش ئۈچۈن ئەۋەتىپ، ئۇرۇقنىڭ سۈپىتىگە تەسىر يېتىشنىڭ ئالدىنى ئالدى.
>
> سۆرەتتە: تېخنىك خادىملار دېھقانلار بىلەن ئۇرۇقلۇق بۇغدايىنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرمەكتە.
>
> ئۆز مۇخبىرىمىز جۇرئەت نىزامىدىن، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابدۇللا قۇربان خەۋىرى ۋە فوتوسى

مايتاغ نېفىت خىمىيە باش زاۋۇتى كۆلەمنى كېڭەيتىپ مەھسۇلاتنى، سۈپەتنى ئۆستۈرۈپ ئۇنۇمنى ئاشۇرۇشنى بىر گەۋدە قىلىپ، دۆلەت دەرىجىلىك باراڭ قۇرۇلۇشىغا ئاساس يارىتتى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: مايتاغ نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى ئۆزلۈكسىز تېخنىكا يېڭىلاش، ئۆزگەرتىپ قۇرۇش، يوشۇرۇن كۈچلەرنى قېزىش ئاساسىدا كۆلەمنى كېڭەيتىپ مەھسۇلات مىقدارىنى ئاشۇرۇش، سۈپەتنى ئۆستۈرۈپ ئۇنۇمنى ئاشۇرۇش يولىغا مېڭىپ، دۆلەت دەرىجىلىك نېفىت-خىمىيە سانائىتى بازىسى قۇرۇشقا ئاساسىي كۈچنى مەھسۇلاتنىڭ دەرىجىسى، سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە قارىتىدى. زاۋۇت، سېخ، سمېنىلارغىچە كەسىپكە پىششىق، ئىقتىسادىنى بىلىدىغان ياشلارنى تاللاپ ۋەزىپىگە قويىدى. بۇنىڭ بىلەن كارخانىنىڭ باشقۇرۇش سەۋىيىسى ئۆزلۈكسىز ئۆسۈپ، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىيىتى شەكىللەندى. بۇ يىل 1-پەسلىدە نېفىت ئايرىش زاۋۇتى 934 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەھسۇلات قىممىتى يارىتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 25 ئاشۇردى. زاۋۇت «مەملىكەت بويىچە سۈپەتنى ئارىلاپ تەكشۈرۈشتە ئىككى قېتىمدىن يۇقىرى لاياقەتلىك بولغان كارخانا» دېگەن نامغا ئېرىشتى، 25-نومۇرلۇق ترانسفورماتور مېيى «مەملىكەت بويىچە ئىستېمالچىلار رازى بولغان مەھسۇلات» بولۇپ ياھالاندى، 10-نومۇرلۇق سالياركا بىلەن 35-نومۇرلۇق سالياركا، 45-نومۇرلۇق ترانسفورماتور مېيى قاتارلىق تۆت خىل مەھسۇلات ئەلا سۈپەتلىك مەھسۇلات بولۇپ ياھالاندى. ھەممىباب ئاپتومۇبىلنىڭ شارك مېيى بىلەن يېنىك سالياركا تۆرىدىكى مەھسۇلاتلار ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن داڭلىق مەھسۇلات بولۇپ ياھالاندى.

كارخانىلارنىڭ QC پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش جەريانىدا نېفىت ئايرىش زاۋۇتى 33 تۈرده ئىدارە دەرىجىلىك QC مۇكاپاتىغا، 14 تۈرده ئۆلكە، مىنىستىرلىك دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، ئىككى تۈرده دۆلەت دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. ئېتىلغان زاۋۇتى بۇلتۇر 9-ئايدىن بۇ يىل 4-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغا 933 مىليون 240 مىڭ يۈەن مەھسۇلات قىممىتى يارىتىپ. زاۋۇت بىر قېتىمدىلا خام ئەشيا كىرگۈزۈلۈپ سىناقتا مۇۋەپپەقىيەت قازىنالغاندىن باشلاپ ئېتىلىشىنى يېغىۋېلىش نىسبىتى جەھەتتە مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى قاتاردا تۇردى. ھازىر ئىشلەپ چىقىرىلغان توققۇز خىل مەھسۇلاتنىڭ ھەممىسى لاياقەتلىك مەھسۇلات بولۇپ، ئىستېمالچىلارنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. باش زاۋۇت ماكرولۇق باشقۇرۇش جەھەتتە ئىچكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونىنىڭ چوڭ تېپتىكى نېفىت خىمىيە سانائىتى زاۋۇتلىرىنىڭ ئىلغار باشقۇرۇش تەجرىبىلىرىنى قوبۇل قىلىپ، كارخانا ئىچكى قىسمىدا ئىسلاھاتنى تېزلەتتى. كارخانىنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى پىلانىنى تۈزگەنده، ئەھمىيەتنى ئاساس قىلىپ، دۆلەتنىڭ چوڭ تۇرلەرنى غەربىي شىمال رايونىغا مايىل قىلىش سىياسىتىگە يېقىندىن ماسلاشتى. بازارنى پائال ئېچىپ، مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىكى خېرىدارلارنى ئۆزىگە جەلپ قىلدى ھەم ئىشلەپ چىقارغان مەھسۇلاتنىڭ سۈپىتى جەھەتتە ئۇلارنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشتى. نۆۋەتتە مايتاغ نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، سۈپەتنى ئۆستۈرۈپ، يۇقىرى ئۈنۈم بىلەن ئالغا ئىلگىرىلەپ، دۆلەت دەرىجىلىك نېفىت-خىمىيە سانائىتى بازىسى قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىنى ھازىرلىماقتا.

ئاراتۇرۇك ناھىيىسىنىڭ شارئۆيلەر كەنتىدىكى سەدەن ئېلى بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا ئۆز كارامىتىنى كۆرسىتىپ تېز بېيىغان دېھقانلارنىڭ بىرى. ئۇنىڭ داڭقى ئۆزۈندىن بۇيان، ھېنىڭ قەلبىمده ئۇنى زىيارەت قىلىش ئىستىكىنى ئويغاتقانىدى. ئۇ تېقىندا رېئاللىققا ئايلاندى.

مەن يېزا باشلىقى ئىلھام ئىسلامنىڭ ھەمراھلىقىدا ئۇنىڭ ئۆيىگە باردىم. ھويلا - ئارام رەتلىك سەرەمجانلاشتۇرۇلغان بولۇپ، ئۆي ئىچى ئۆزگىچە ئۇسلۇبتا ئاجايىپ چىرايلىق زىننەتلەنگەنىدى. ئۆي تېمىدا ھەر خىل چىگىتتى.

19 يېشىدىن باشلاپ مال پادىسىنىڭ كەينىده يۈرۈپ مول ئەمەلىي تەجرىبىگە ئىگە بولغان سەدەن ئېلى ئالدى بىلەن ئوت-چۆپ، يەم-بوغۇزنىڭ غېمىنى قىلغان. چارۋا مالىلارنى ئوبدان بېقىش ئۈچۈن، 4000 يۈەن سەرپ قىلىپ 250 مو يەردە ئوتلاق بەرپا قىلغان. ھەر خىل ئوت-چۆپ تېرىپ يىلدا 6240 كىلوگرامدىن ئارتۇق ئوت-چۆپ يەمۇلغان. 12 مو تاشلاندۇق يەرگە مەبلەغ سېلىپ ئارپا-پۇرچاق تېرىپ يىلدا 1700 كىلوگرام يەم-خەشەك تۇزۇپ، كەنت، مەھەللەرگىچە ئەھلىيلەشتۈردى. سۈ خىزمىتىگە مەسئۇل خادىملارنى كەنتلەرگە ئەۋەتىپ، ئېتىز - ئېرىق ئىشلىرىغا يېتەكچىلىك قىلدۇردى، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلدى. يېتەرلىك مالىيە كۈچى، ئادەم كۈچى ۋە ماشىنا - تراكتورلارنى ئاجرىتىپ، ئېتىز - ئېرىق قۇرۇلۇشىغا قاتناشتۇرۇپ، ئىلغار ئۈسكۈنىلەرنى ئىشلىتىپ، ئۈنۈم ھاسىل قىلدى، 1 مىليون 500 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ ئاجرىتىپ 5000 مو تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزنى ياخشىلىدى، 25 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياسىدى، 80 كىلومېتر ئېرىقنى رېمونت قىلىپ راۋانلاشتۇردى ۋە 25 كىلومېتر سۇغىرىش ئېرىقى، 50 كىلومېتر زەيكەش چاپتى ۋە رېمونت قىلدى، 35 كۆۋرۈك، تۇما، كۆچۈرمە ياسىدى.

- غۇلجا ناھىيىسىنىڭ بايتوقاي يېزىسى، ـدەپ يازىدۇ ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇختەر جاپپار**، - بۇ يىلنىڭ بېشىدىلا ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى بويىچە پىلان - كۆرسەتكۈچ ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئېزىز كېۋىرنىڭ** خەۋەر قىلىشچە، توقسۇ ناھىيىسىنىڭ يۇلتۇز باغ يېزىسى ئەتىيازلىق تېرىلغۇدىن كېيىنكى ئارسال ۋاقتىتىن پايدىلىنىپ 500 ئەمگەكچى تەشكىللەپ يېزا مەركىزىدىن 20 كىلومېتر يىراقلىققا جايلاشقان چەت، نامرات تاغئېرىق كەنتنىڭ بۇزۇلۇپ كەتكەن ئۈچ كىلومېتردىن كۆپرەك ئۇزۇنلۇقتىكى غول ئۆستەڭنى چېپىپ بېرىپ، بۇ كەنتنىڭ سۇغىرىش شارائىتىنى ياخشىلاپ بەرگەن.

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **سادىر سابىر، ئىمىنجان تۇرسۇن** خەۋەر قىلىدۇ: يوپۇرغا ناھىيە تېرىم يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئېتىز -ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشنى يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۇنۇمىرسال كۆچىنى ئاشۇرۇپ، «ئىككىدە يۇقىرى، بىرده ئەلا» يېزا ئىگىلىكى يېتىلدۇرۇشنىڭ مۇھىم كاپالىتى سۈپىتىده چىڭ تۇتتى، يېزا، كەنت، مەھەللىدىن ئىبارەت ئۈچ دەرىجىلىك سۇ قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇردى. يېزىدا يېزا باشلىقى، كەنتته كەنت باشلىقى، مەھەللىده مەھەلله باشلىقى بۇ خىزمەتنى بۇاستە تۇتۇپ، پىلان - كۆرسەتكۈچلەرنى قاتلاممۇقاتلام ئەھلىيلەشتۈردى ھەمده ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنىڭ ياخشى يېكى ناچار بولۇشىنى يېزا، كەنت، مەھەللە باشلىقلىرىنىڭ خىزمىتىنى باھالاشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلدى. ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنى دائىرىلەر بويىچە ھۆددىگە بېرىپ، مۇكاپات بىلەن جازانى ئەمەلده كۆرسەتتى. نەتىجىده، 1992-يىلىدىن بۇ يىل 6-ئاينىڭ 16 كىلومېتر تاش ئۆستەڭ ياسالدى، 98 ئو رۇندىكى قۇرۇلۇش يۇرۇشلىشىدى. بۇنىڭ بىلەن سۇغىرىش ئومۇمىي كۆلىمى 1994-يىلىدىكى 56 مىڭ 891 مودىن كېڭەيىپ بۇلتۇر 74 مىڭ 134 موغا يەتكۈزۈلدى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ھېيىت** خەۋەر قىلىدۇ: گۇما ناھىيىسىنىڭ مۇجى يېزىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى بىلەن پائال شۇغۇللىنىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلىدى.

يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئېتىز-ئېرىقلارنى يۇرۇشلاشتۇرۇپ، ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ۋە تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتىپ، يۇقىرى ھوسۇللۇق ئېتىز كۆلىمىنى كېڭەيتىشتىكى مەھسۇلاتنى مۇقىم ئاشۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىشنىڭ ئۇنۇملۇك يولى ئىكەنلىكىنى تونۇپ يېتىپ، ئېرىق- ئۆستەڭ، تومىلارنى رېمونت قىلىش، سۇ سىڭمەس لىنىشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىش، بوز يەر ئېچىش، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى يۇقىرى ھوسۇللۇق ئېتىزلارغا ئۆزگەرتىش قاتارلىق تۇرلەر بويىچە ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاش پىلانى تۈزۈپ، كەنت-لەرنى بىرلىك قىلغان ھالدا ئەھلىيلەشتۈردى. يېزا كادىرلىرى كەنتلەردە نۇقتىدا تۇرۇپ، دېھقانلارغا يېتەكچىلىك قىلدى. تېخنىكلار ئېتىز- ئۆستەڭلەرنىڭ سۈپىتىنى ياخشىلاپ بولۇشىغا، يېزىغا قاراشلىق مۇلازىملىق تارماقلىرى قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىنىڭ توللۇق بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

چېچەپ چوڭقۇرلاتتى، يېڭىدىن 1760 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا ئېرىق-ئۆستەڭ، زەيكەش چاپتى، 58 ئورۇنغا چوڭ -كىچىك بېتون توما-تاقاق ياسىدى، 153 ئورۇنغا بېتون نو قويدى ياكى بېتون كۆۋرۈك ياسىدى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز مۇھىت ئىسمىتوف، ئىگىدىن 1760 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا ئېرىق-ئۆستەڭ، زەيكەش چاپتى، 58 ئورۇنغا چوڭ -كىچىك بېتون توما-تاقاق ياسىدى، 153 ئورۇنغا بېتون نو قويدى ياكى بېتون كۆۋرۈك ياسىدى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ھېيىت** خەۋەر قىلىدۇ: گۇما ناھىيىسىنىڭ مۇجى يېزىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى بىلەن پائال شۇغۇللىنىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلىدى.

يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئېتىز-ئېرىقلارنى يۇرۇشلاشتۇرۇپ، ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ۋە تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتىپ، يۇقىرى ھوسۇللۇق ئېتىز كۆلىمىنى كېڭەيتىشتىكى مەھسۇلاتنى مۇقىم ئاشۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىشنىڭ ئۇنۇملۇك يولى ئىكەنلىكىنى تونۇپ يېتىپ، ئېرىق- ئۆستەڭ، تومىلارنى رېمونت قىلىش، سۇ سىڭمەس لىنىشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىش، بوز يەر ئېچىش، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى يۇقىرى ھوسۇللۇق ئېتىزلارغا ئۆزگەرتىش قاتارلىق تۇرلەر بويىچە ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاش پىلانى تۈزۈپ، كەنت-لەرنى بىرلىك قىلغان ھالدا ئەھلىيلەشتۈردى. يېزا كادىرلىرى كەنتلەردە نۇقتىدا تۇرۇپ، دېھقانلارغا يېتەكچىلىك قىلدى. تېخنىكلار ئېتىز- ئۆستەڭلەرنىڭ سۈپىتىنى ياخشىلاپ بولۇشىغا، يېزىغا قاراشلىق مۇلازىملىق تارماقلىرى قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىنىڭ توللۇق بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

جايلاردا ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى ياخشى ئىشلەنمەكته

ئۆتكىلىنىش چىك تۇتۇپ، سۆلات بولۇپ باھالاندى.

جۇڭگو خەلىق سىياسىي كېڭىشى تىمپورت - ئېكسپورت باش شىركىتىنىڭ شۇبە شىركەتلىرىنىڭ تەرەققىيات قەدىمى تېز بولماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز رەخمىتۇللا ئابلا خەۋەر قىلىدۇ: جۇڭگو خەلىق سىياسىي كېڭىشى تىمپورت - ئېكسپورت باش شىركىتىنىڭ شۇبە شىركىتى ئىختىساسلىق خادىملارنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، تىمپورت - ئېكسپورت يوللىرىنى راۋاڭلاشتۇرۇپ، كۆپلەپ تاشقى پىرېۋوت يارىتىلغانلىقى توغرىسىدا.

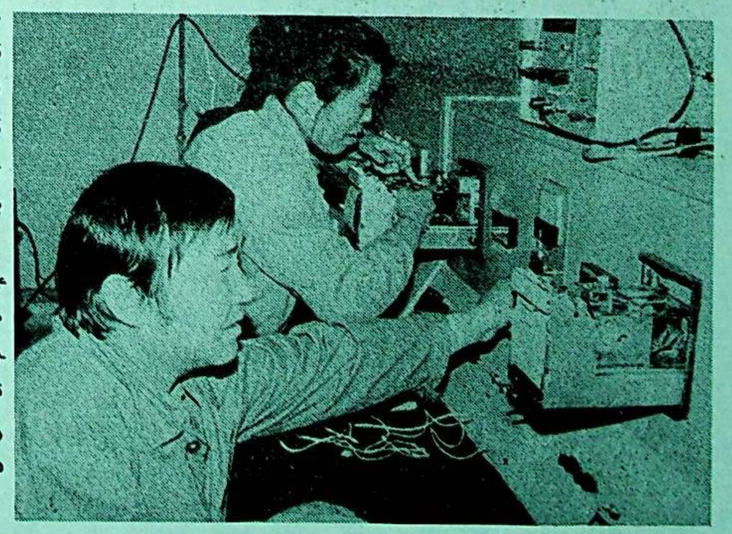
1 - ئۇرۇنغا قويۇش قاتارلىق ئۇنۇملۇك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، تىمپورت - ئېكسپورت يوللىرىنى راۋاڭلاشتۇردى. بۇنىڭ بىلەن شىركەت قۇرۇلغان تۇنجى يىلىلا 90 مىڭ دوللار تاشقى پىرېۋوت يارىتىلغانلىقى بولدى. بۇلتۇر بۇ شىركەت رەھبەرلىكى تەجرىبە - ساۋاقلارنى يەكۈنلەپ، ھەر جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى ئەستايىدىل ئىشلىگەنلىكتىن، شىركەتنىڭ تەرەققىيات قەدىمى تېز بولدى. بۇلتۇر بۇ شىركەت قۇرۇلغان تاشقى پارتلاش تەجرىبىسىگە ئاساسەن، 1994-يىلى 1-ئايدا قۇرۇلغان بۇ شىركەت يارىتىلغان تاشقى پىرېۋوتى 1 مىليون دوللاردىن ئاشتى. بۇ يىلنىڭ دەسلەپكى بەش ئېيىدىلا ئۇلار يەنە 1 مىليون دوللار تاشقى پىرېۋوت يارىتىپ، يىللىق ۋەزىپىنىڭ 66 پىرسەنتىنى ئورۇندىدى.

* * * * *

قارامايى ئېلېكتر ئىستانسىسى ئىشچى-خىزمەتچىلىرىنى «ئىككىنچى ئاشۇرۇش، ئىككىنچى تېجەش» پائالىيىتىگە ئۈيۈشتۇرۇپ ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلدى، بۇ ئىستانسىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر بۇ يىل 4 - ئايدىن 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر 48 دانە تېرمو سائەتنى رېمونت قىلىپ ئىستانسىغا 20 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق ماتېريال خىراجىتى تېجەپ بەردى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار ئىشتىن سىرتقى ۋاقىتلىرىدىن پايدىلىنىپ تېرمو سائىتىنى رېمونت قىلماقتا.

مۇخەممەد تۇرۇبان روزى فوتوسى

جاپا چەككەن خەزىنە تاپار

قادىر لوسمان

ئىچى ئۆزگىچە ئۇسلۇبتا ئاجايىپ چىرايلىق زىننەتلەنگەنىدى. ئۇي تېمىدا ھەر خىل تەقدىرنامىلەر ئېسىلغان بولۇپ، بۇلار ئۇنىڭ دۆلەتكە، كوللېكتىپقا قوشقان تۆھپىسىنى نامايان قىلىپ تۇراتتى.

بىز كرېسلو ۋە ئېلېكتر سايمانلىرى رەتلىك تىزىلغان ئازادە مېھمانخانىدا ئولتۇرۇپ قەزغىن پاراڭغا چۆشۈپ كەتتۇق. سەدەن ئاكىنىڭ ئائىلىسىدە يەتتە جان كىشى بولۇپ، ئۇلار ئەينى يىللاردا سېرىقتال تۇرمۇش كۆچۈرگەنىكەن. 1985-يىلى چارۋا ماللار ئائىللىرگە سېتىپ بېرىلگەندە، سەدەن ئاكا بىركالا، ئۈچ ئات، ئۇچ تۆگە، 150 تۇياق ئۇششاق چارۋا مال سېتىۋاپتۇ. ئۇ چارۋىچىلىق كەسپىي ئائىلىسى بولۇش نىيتىگە كەپتۇ. شۇڭا ئۇ چارۋىچىلىققا كۆپلەپ مەبلەغ سېلىپ، ئىنچىكە يۈكلۈق قوي، تۆتىلىق تۆچكە، ئات، تۆگە قاتارلىق ئېقتىسادىي قىممىتى يۇقىرى چارۋا ماللارنى نۇقتىلىق كۆپەيتىش ئارقىلىق يېزا، ناھىيە، ۋىلايەت تەرىپىدىن كۆپ قېتىم تەقدىرلىنىپتۇ.

- كونىلاردا جاپا چەكمىگەن خەزىنە تاپالماس دېگەن گەپ بار- دېدى سەدەن ئەپەندى كۆنۈم ئەھۋال تونۇشتۇرۇپ- ھېنىك بۇگۈنكى كۈنۈم بىرنەچچىدىن پارتىيە سىياسىتىنىڭ ياخشىلىقىدىن بولدى، پارتىيە، خەلق ماڭا كۆپ قېتىم شان-شەرەپ ئاتا قىلىپ ئالغا بېسىش ئىرادەمنى يەرگە مەبلەغ سېلىپ ئارپا-پۇرچاق تېرىپ يىلدا 1700 كىلوگرام يەم-خەشەك يىغىۋالغان، كۆز پەسلىدە شەخسلەردىن چارۋىلارغا يېتەرلىك يەم - خەشەك سېتىۋېلىشنى داۋاملاشتۇرۇپ، ھەر بىر چارۋىغا 25 كىلوگرام ئوت-چۆپ، 15 كىلوگرام بوغۇز تەييارلاپ ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋا مال باققان. نەسىللىك قوچقار، تېكە سېتىۋېلىپ، مۇھىم نۇقتىنى چارۋىلارنىڭ نەسىلىنى ياخشىلاشقا، چىشى ماللارنى كۆپەيتىشكە قارىتاتتى.

- تولۇق تۆل ئېلىش ئۈچۈن، - دەپ سۆزىنى داۋام قىلاتتى سەدەن ئېلى، - بىرىنچىدىن، ماللارنىڭ سېمىزلىكىنى ساقلاش، ئىككىنچىدىن، تېكىنى ئوبدان بېقىش لازىم. بۇنىڭ بىلەن چىشى ماللارنىڭ بوغاز بولۇش، تۆل ئېلىش نىسبىتىنى ئۇل شۇرغىلى بولىدۇ.

بورتو چارۋىچىلىق فېرمىسىدا گىلەم كارخانىسى قۇرۇلدى

خوشئوت ناھىيە بورتو چارۋىچىلىق فېرمىسى 4-شۇبە ئىدارىسىنىڭ گىلەمچىلىك كارخانىسىدا 5-ئاينىڭ 25-كۈنى ئىش باشلاندى.

بۇ ئىداردىكى خادىملارنىڭ بېرىمى دېھقانچىلىق، بېرىمى چارۋىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىدۇ. ئۇلاردا چارۋا مال ئاز، يەر ئاز، ئادەم كۆپ بولغاچقا، بەزى ئائىلىلەرنىڭ ئېقتىسادىي قىينچىلىقى ئېغىر ئىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل 25 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، گىلەمچىلىك كارخانىسى قۇرۇش، نامرات ئائىلە پەرزەنتلىرى، ئىش كۈتۈپ تۇرغان ئايالالارنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشنى پىلانلىدى. زاۋۇت رەسمىي قۇرۇلغاندىن كېيىن، ناھىيىلىك 2-يېنىك سانائەت شىركىتىدىن ئىككى ئۇستا تەكلىپ قىلىپ، كارخانىغا مەسئۇل قىلدى.

بۇ كارخانا 5 - ئاينىڭ 25 - كۈنى رەسمىي ئىش باشلىدى.

گەخمەت مىجىت

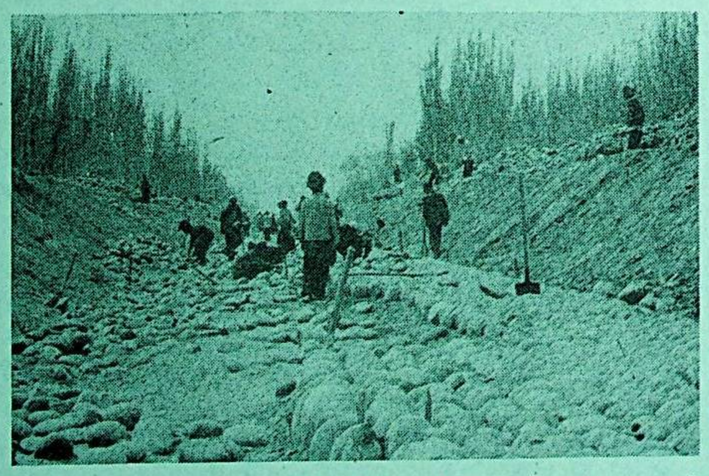
قاغىلىق ناھىيىسىدە «سۇ قانۇنى» تەشۋىقاتى كۈچەيتىلگەنلىكتىن، سۇ ماجىرالىرى زور دەرىجىدە ئازايدى

قاغىلىق ناھىيىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان سۇ باشقۇرۇش قانۇنى، سۇ قانۇنى تەشۋىقاتىنى كۈچەيتىپ، سۇ ماجىرالىرىنى ئۇنۇملۇك ئازايتتى.

بۇ ناھىيە بۇ يىل 6-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە بەش قارار كۇرس ئېچىپ، 378 ئادەمنى «سۇ قانۇنى»دىن خەۋەردار قىلدى. تۇرلۇك تەشۋىقات قوراللىرىدىن پايدىلىنىپ 51 مىڭ 640 ئادەم (قېتىم)گە «سۇ قانۇنى»نى تەشۋىق قىلىپ، ئاممىنىڭ سۇ قانۇنىغا بولغان تونۇشىنى ئۆستۇردى. قانۇنلۇق سۇ ئىشلىتىش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، قالايمىقان سۇ ئىشلىتىپ، سۇنى ئىسراپ قىلىپ، سۇ ھەققىنى ئۆستۇرۇۋېتىشنىڭ ئالدىنى ئالدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە سۇ تالىشىپ ئۆزئارا جېدەل - ماجىرا قىلىدىغانلار ئۆتكەن يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن % 15 ئازايدى.

ئابدۇللا ئابدۇرېشىت (ئۆز مۇخبىرىمىز)

* * *

لوپ ناھىيىسى يازلىق يېغىم-تېرىم باشلىنىشتىن ئىلگىرىكى ئاپرىل ۋاقتىتىن پايدىلىنىپ، ناھىيە بويىچە 35 مىڭدىن ئارتۇق ئەمگەك كۈچىنى سەپەرۋەر قىلىپ «قەزىل بايراق» ئۆستىگى، ھاڭگىيا غول ئۆستىڭىنىڭ 20 كىلومېتردىن ئارتۇق قىسمىنى سۇ سىڭمەس قىلىپ ئۆزگەرتىۋالدى.

سۈرەتتە: دېھقانلار ئۆستەڭگە تاش تىزماقتا.

تۇرغۇن تاشتۆمۈر فوتوسى

ئەتىجدە، 1992-يىلىدىن بۇ يىل 6-ئاينىڭ بېشىغا قەدەر بىزا بويىچە دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر 1 مىليون 150 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سەرپ قىلىپ، 7550 مو بوز يەر ئاچتى، 8800 مو تېرىلغۇ يەرنى سالالاشتۇردى، 130 كىلومېتر ئۆزۈنلۇقتا ئېتىز يولى، 9.5 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئېرىق-ئۆستەڭ ياسىدى. ئەسلەدىكى 609.3 كىلومېتر ئۇزۇنلۇق تېكى ئېرىق-ئۆستەڭ، زەيكەشنى ئەتىجدە، 1993-يىلىدىن بۇ يىل 5-ئايىغىچە، بىزا بويىچە 3 مىليون 282 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىنىپ، يېڭىدىن 87 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئۆستەڭى ياسالدى. كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر ئۆچ يىلدا 601 مو بوز يەر ئېچىپ، ئايرىم كەنتلەرنىڭ تېرىلغۇ يېرى قىس بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلدى. 4375 مو تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئىتىزغا ئۆزگەرتىلدى.

ساۋەن پېرىلىرىنىڭ تېخنىكا بازارلىرىدىكى پېرا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرى رېئال ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلاندى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: ساۋەن ناھىيىسىنىڭ پېزىلىرىدىكى تېخنىكا ئۆتۈنۈپ بېرىش، تېخنىكا ھۆددىگەرلىكى، تېخنىكا يېتەكچىلىكى، تېخنىكا ھەمكارلىقى ۋە بىرلىشپ تەرەققىي قىلدۇرۇش مەزمۇن قىلىنغان تېخنىكا بازارلىرى يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا نەتىجلىرىنى ئېتىزلىقلار ئۈنۈمگە ئېرىشتۈردى. ئەمەلىي ئۇنۇمى ياخشى بولسىمۇ كېڭەيتىلمىگەن، دېھقانلار خەۋەرسىز قالغان نۇرغۇن يېزا ئىگىلىك پەن- تېخنىكا نەتىجلىرى رېئال ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلاندى.

پەن - تېخنىكا بىلەن ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىشلەپ چىقارغۇچىلار ئوتتۇرىسىدا بازار ئېھتىياجىغا ماس كېلىدىغان قويۇق مۇناسىۋەت ئورنىتىلمىغاچقا، تەتقىقات نەتىجلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىشتا قوللىنىلىشى تازا كۆڭۈلدىكىدەك بولماي كەلگەنىدى. بۇنداق ئەھۋالنى ئۆزگەرتىپ ئىلغار تېخنىكىلارنى پائال كېڭەيتىش ئۈچۈن ساۋەن ناھىيىلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتى بۇلتۇر ئۆز جايىنىڭ شارائىتىغا ماس كېلىدىغان، بازار ئېھتىياجىغا ماسلىشالايدىغان تۇرلەرنى تاللاپ ئالىي مەكتەپلەر، پەن تەتقىقات ئورۇنلىرىدىكى مۇتەخەسسىسلەردىن ئۇنىڭ قايىسىنى ئاۋۋال قوللىنىش، قانداق قوللىنىش توغرىلىق مەسلىھەت ئالدى. بۇ تۈرلەر ناھىيىلىك ھۆكۈمەتنىڭ ئوتتۇرىغا چىقىشى، يېزا - بازارلاردىكى يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن ئۇنۇپرسال مۇلازىملىق قىلىدىغان پونكىتلارنىڭ كونكرېت بەجىرىشى بىلەن ئەمەلىيلەشتى. ناھىيە بىئجىرىشى بىلەن ئەمەلىيلەشتى. ناھىيە بېكىتۇمەن، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك داشۇسى، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيسى بىلەن تېخنىكا ئۆتۈنۈپ بېرىش، تېخنىكا ھۆددىگەرلىكى، تېخنىكا يېتەكچىلىكى، تېخنىكا ھەمكارلىقى ۋە بىرلىشپ تەرەققىي قىلدۇرۇش مەزمۇن قىلىنغان تېخنىكا بازارلىرى يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا نەتىجلىرىنى ئېتىزلىقلار ئۈنۈمگە ئېرىشتۈردى. ئەمەلىي ئۇنۇمى ياخشى بولسىمۇ كېڭەيتىلمىگەن، دېھقانلار خەۋەرسىز قالغان نۇرغۇن يېزا ئىگىلىك پەن- تېخنىكا نەتىجلىرى رېئال ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلاندى.

پەن - تېخنىكا بىلەن ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىشلەپ چىقارغۇچىلار ئوتتۇرىسىدا بازار ئېھتىياجىغا ماس كېلىدىغان قويۇق مۇناسىۋەت ئورنىتىلمىغاچقا، تەتقىقات نەتىجلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىشتا قوللىنىلىشى تازا كۆڭۈلدىكىدەك بولماي كەلگەنىدى. بۇنداق ئەھۋالنى ئۆزگەرتىپ ئىلغار تېخنىكىلارنى پائال كېڭەيتىش ئۈچۈن ساۋەن ناھىيىلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتى بۇلتۇر ئۆز جايىنىڭ شارائىتىغا ماس كېلىدىغان، بازار ئېھتىياجىغا ماسلىشالايدىغان تۇرلەرنى تاللاپ ئالىي مەكتەپلەر، پەن تەتقىقات ئورۇنلىرىدىكى مۇتەخەسسىسلەردىن ئۇنىڭ قايىسىنى ئاۋۋال قوللىنىش، قانداق قوللىنىش توغرىلىق مەسلىھەت ئالدى. بۇ تۈرلەر ناھىيىلىك ھۆكۈمەتنىڭ ئوتتۇرىغا چىقىشى، يېزا - بازارلاردىكى يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن ئۇنۇپرسال مۇلازىملىق قىلىدىغان پونكىتلارنىڭ كونكرېت بەجىرىشى بىلەن ئەمەلىيلەشتى. ناھىيە بېكىتۇمەن، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك داشۇسى، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيسى بىلەن تېخنىكا ئۆتۈنۈپ بېرىش، تېخنىكا ھۆددىگەرلىكى، تېخنىكا يېتەكچىلىكى، تېخنىكا ھەمكارلىقى ۋە بىرلىشپ تەرەققىي قىلدۇرۇش مەزمۇن قىلىنغان تېخنىكا بازارلىرى يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا نەتىجلىرىنى ئېتىزلىقلار ئۈنۈمگە ئېرىشتۈردى. ئەمەلىي ياخشى بولسىمۇ كېڭەيتىلمىگەن، دېھقانلار خەۋەرسىز قالغان نۇرغۇن يېزا ئىگىلىك پەن- تېخنىكا نەتىجلىرى رېئال ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلاندى.

پەن - تېخنىكا بىلەن ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىشلەپ چىقارغۇچىلار ئوتتۇرىسىدا بازار ئېھتىياجىغا ماس كېلىدىغان قويۇق مۇناسىۋەت ئورنىتىلمىغاچقا، تەتقىقات نەتىجلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىشتا قوللىنىلىشى تازا كۆڭۈلدىكىدەك بولماي كەلگەنىدى. بۇنداق ئەھۋالنى ئۆزگەرتىپ ئىلغار تېخنىكىلارنى پائال كېڭەيتىش ئۈچۈن ساۋەن ناھىيىلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتى بۇلتۇر ئۆز جايىنىڭ شارائىتىغا ماس كېلىدىغان، بازار ئېھتىياجىغا ماسلىشالايدىغان تۇرلەرنى تاللاپ ئالىي مەكتەپلەر، پەن تەتقىقات ئورۇنلىرىدىكى مۇتەخەسسىسلەردىن ئۇنىڭ قايىسىنى ئاۋۋال قوللىنىش، قانداق قوللىنىش توغرىلىق مەسلىھەت ئالدى. بۇ تۈرلەر ناھىيىلىك ھۆكۈمەتنىڭ ئوتتۇرىغا چىقىشى، يېزا - بازارلاردىكى يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن ئۇنۇپرسال مۇلازىملىق قىلىدىغان پونكىتلارنىڭ كونكرېت

ئىلى ۋىلايىتىدە مۇھىت بۇلغىنىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەنمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەنۋەر تۇرسۇن** خەۋەر قىلىدۇ: ئىلى ۋىلايىتىدىكى ئىككى دەريانىڭ مۇھىت ئاسراش تارماقلىرى مۇھىت ئاسراشقا تەسىر كۆرسىتىۋاتقان ئامىللارنى ئېنىقلاپ، ساقلانغان مەسىلەلەرنى ۋاقتىدا قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلىپ، مۇھىت بۇلغىنىشىنىڭ

6 - ئاينىك 18 - كۈندىن 19 - كۈنگىچە ئاتۇشتا قاتتىق يامغۇر يېغىپ بوغۇز ۋە چاقماق دەرياسىغا كەلكۈن كېلىپ، شۇ ئەتراپتا تۇرۇشلۇق ئامما‌نىڭ ھاياتى، مال - مۈلكىگە ئېغىر زىيانلارنى سالدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمى كومىتېتىنىڭ ئىزاسى ئابدۇرېھىم ھامىت كاتتايلاق يېزىسىغا بېرىپ، بىخەتەر جايغا كۆچۈرۈلگەن ئاممىدىن ھال سورىدى ۋە كەپىياتنى تۇراقلاشتۇرۇپ، ئۆز - ئۆزىنى قوتقۇزۇشنى چىڭ تۇتۇپ، ئىشلەپچىقىرىشقا تەسىر يەتكۈزمەسلىكنى تەلەپ قىلدى.

سۈرەتتە: ئابدۇرېھىم ھامىت ئامما ئارىسىدا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل** فوتوسى

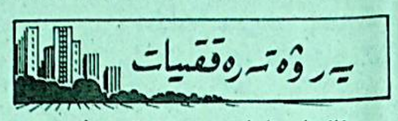
ھېيىلەر جەڭگى يولى تاپتى

تېكەس ناھىيىسى يېقىنقى ئۇچ يىلدىن بۇيان ھېيىلەر خىزمىتىنى خەلق ئىشلىرى خىزمىتىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، ھېيىلەر ئىشلىرىنى ساغلام راۋاجلاندۇرۇپ، ئۇلارغا جەڭگى يولى تېپىپ بەردى.

ئاجرىتىپ ئالىنە نەپەر ھېيىقا ھېيىلار ھارۋىسى ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ 3 - كەسپ بىلەن شۇغۇللىنىشىغا شارائىت يارىتىپ بەردى. چولاقتېرەك يېزا چىپارتۇنلىغا

تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىشنى كۈچەيتكۈزۈشكە بولمايدۇ

مازىيە ئابدۇللا

«ئالقانچىلىك يەرنىمۇ قەدىرلەش ۋە ئۇنىڭدىن مۇۋاپىق پايدىلىنىش، تېرىلغۇ يەرلەرنى ھەققانىي تۇرده مۇھاپىزەت قىلىش» دۆلىتىمىزنىڭ تۇپ سىياسىتى.

ئادەم كۆپ، يەر ئاز، يەر زاپىسى كەم بولۇش دۆلىتىمىزنىڭ ئاساسلىق دۆلەت ئەھۋالى. ھازىر دۆلىتىمىزدە 1 مىليارد 200 مىليون نوپۇس بولۇپ، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان تېرىلغۇ يەر 1.2 موغىمۇ يەتمەيدۇ. دۆلىتىمىزنىڭ نوپۇسى يىلىغا 14 مىليون كۆپىيىپ ماڭماقتا. ئەگەر تېرىلغۇ يەر يىلىغا ھازىرقىدەك 5 مىليون مو سۈرئەت بويىچە كېمىيىپ كېتىۋېرىدىغان بولسا، ھەر يىلى 4 مىليارد جىڭ ئاشلىق كېمىيىدۇ. مۇشۇ بويىچە 2000 - يىلىغا بارغاندا مەملىكىتىمىز بويىچە 20 مىليارد جىڭدىن ئارتۇق ئاشلىق كېمىيىدۇ. مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا نوپۇس1 مىليارد 300 مىليونغا يېتىدۇ، يېڭىدىن قوشۇلىدىغان ئاھالە ئۈچۈن كېتىدىغان ئاشلىق 80 مىليارد جىڭدىن ئارتۇق بولىدۇ.مانا مۇشۇنداق بىرسى كېمىيىپ ماڭسا ئاقىۋىتى ئىنتايىن ئېغىر بولىدۇ.

تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش مەسىلىسى - جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇشى ۋە تەرەققىي قىلىشىغا، دۆلىتىمىزنىڭ ئىستىقبالى ۋە تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك زور مەسىلە. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە گوۋۇيۈەن تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش خىزمىتىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى. باش شۇجى جياڭ زېمىن تەكتلەپ مۇنداق دېدى: «تېرىلغۇ يەرلەرنى ھەققانىي تۇرده مۇھاپىزەت قىلىشمىز، يېزا ئىگىلىكىنىڭ مۇقىم تەرەققىي قىلىشىغا ھەققانىي تۇرده كاپالەتلىك قىلىشمىز، 1 مىليارددىن ئارتۇق نوپۇسنىڭ تاماق يېيىش مەسلىسىگە كاپالەتلىك قىلىشمىز كېرەك. بۇ بىر ستراتېگىيىلىك مەسىلە، شۇنداقلا ئۇلىمزنىڭ تەرەققىياتىدىكى زور مەسىلە، بۇنىڭغا مەڭگۈ بىپەرۋالىق قىلىشقا ۋە بوشاڭلىق قىلىشقا بولمايدۇ.» 1995- يىل 6 - ئاينىك 6 - كۈنى زۇڭلىلار يىغىنىدا لى پېڭ زۇڭلى تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىشتىكى قاتتىق تەدبىرنى ئۇنتۇرىغا قويۇشنى تەكتىلىدى. مۇئاۋىن زۇڭلى جياڭ چۈنيۈن مۇنداق دېدى: «تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش مەسلىسىدە بىز چوقۇم پۈتكۈل مىللەتنىڭ تۇپ مەنپەئىتىنى، ئۇزاق مەزگىللىك مەنپەئىتىنى نەزەرگە ئېلىشىمىز، ھازىرقى كىشىلەردە ۋە كېيىنكى ئەۋلادلىرىمىزنىڭ ھايات‌ئالقىنىغا ۋە تەرەققىياتىنى نەزەرگە ئېلىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئەقىل ئىشلىتىپ، ئىلىم - پەن ۋە تېخنىكىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك، ساغلام راۋاجلىنىشىغا ئىشەنچلىك كاپالەتلىك قىلىشىمىز كېرەك.» ئۇنىڭدىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىلەن رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى يىغىلىش، ھۆججەت ئېلان قىلىش ۋە باشقا ھەر خىل شەكىللەر ئارقىلىق تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش توغرىسىدا بىر قاتار تەدبىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئاپتونوم رايونلۇق ئاساسىي قانۇن ئىجرا قىلىش ئورگىنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ئىجرا قىلىش ئورگىنى بولۇش سالاھىيىتى بىلەن، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ تەكلىپىنى ئاساس قىلىپ

ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى ئاسراش قانۇنى

مەملىكەتلىك تەشكىلات بۆلۈمى باشلىقلىرى يىغىنى بېيجىڭدا ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9-ئىيۇل تېلېگراممىسى. مەملىكەتلىك تەشكىلات بۆلۈمى باشلىقلىرى يىغىنى بۈگۈن بېيجىڭدا ئېچىلدى. يىغىندا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى جاڭ چۈەنجىڭ مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە تەشكىلات تارماقلىرى يولداش جياڭ زېمىننىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن سۆھبەت يىغىندا قىلغان «تىرىشچ يۈقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرايلى» دېگەن مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ئىزچىللاشتۇرۇپ، كادىرلار قوشۇنىنى ۋە رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، كادىرلارنىڭ، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۇمۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈپ، ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق راۋاجلىنىشىغا تەشكىلىي جەھەتتىن كاپالەتلىك قىلىشى، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا ئوڭۇشلۇق يېتىشكە كاپالەتلىك قىلىشى، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئۇزاققىچە ئەمىن بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمى ئاچقان بۇ قېتىمقى يىغىندا ئاساسلىقى يولداش جياڭ زېمىننىڭ قالدۇق ئىدىيىسىنىڭ تەسىرى تۆۋەنلىدىن بەزى جايلار ۋە تارماقلاردا ئادەم ئىشلىتىش جەھەتتە ناتوغرا ئىستىل ۋە چېركىلىشىش ھادىسلىرى مەۋجۇت. جاڭ چۈەنجىڭ ناتوغرا ئىستىل ۋە چېرىك ھادىسىلەرنىڭ بۇ جەھەتتىكى ئىپادىلىرىنى تەھلىل قىلغاندىن كېيىن مۇنۇلارنى تەكتىلىدى: كادىرلارنى قەتئىي تەۋرەپ پارتىيىنىڭ سىياسىتى بويىچە تاللاپ ئۆستۈرۈش، ئىشقا قويۇش كېرەك؛ پارتىيىنىڭ كادىرلارغا دائىر لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرى توغرىسىدىكى تەربىيىنى يەنمۇ كۈچەيتىش كېرەك؛ «پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبىرىي كادىرلىرىنى تاللاپ ئۆستۈرۈش، ئىشقا قويۇش خىزمىتى توغرىسىدىكى ۋاقتىلىق نىزام»نى قەتئىي ئىزچىل ئىجرا قىلىش كېرەك؛ ئادەم ئىشلىتىش جەھەتتىكى ناتوغرا ئىستىل ۋە چېرىك ھادىسلەرگە قارشى قەتئىي كۈرەش قىلىش كېرەك. بۇ جەھەتتە ساقلانغان مەسىلىلەر سېزىلسە، كىمگە چېتىشلىق بولۇشىدىن قەتئىينەزەر ئاخىرغىچە تەكشۈرۈش كېرەك؛ ئەمەل ئۈچۈن يول ماڭغانلارغا، ئەمەل تەلەپ قىلغانلارغا ئەمەس، بەلكى ئىشلارغا جاۋابكار بولۇش روھىنى كۈچەيتىپ، ئىشلارنى ئەمەلىيەتكە ئاساسەن ئىزچىل ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمى ئاچقان بۇ قېتىمقى يىغىندا ئاساسلىقى يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزى ئۈگىنىلىپ، ئۆزلەشتۈرۈلۈپ، نۆۋەتتىكى تەشكىلات خىزمىتىنىڭ ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيەشتۈرۈشنىڭ كونكرېت تەدبىرلىرى مۇزاكىرە قىلىنىدۇ.

جاڭ چۈەنجىڭ مۇنداق دېدى: يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىدە يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇشنىڭ ئىنتايىن مۇھىملىقى ۋە تەخىرسىزلىكى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈش، ئىزچىللاشتۇرۇپ، كادىرلار قوشۇنىنى ۋە رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، ئاساسىي تەلەپلەر يەنمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇپ بېرىلگەن، يېڭى ۋەزىيەتتە كادىرلار خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن يۆنىلىش كۆرسىتىپ بېرىپلا قالماستىن، كادىرلارغا، بولۇپمۇ ياش كادىرلارغا ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىش يولى كۆرسىتىپ بېرىلگەن. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە تەشكىلات تارماقلىرى يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى ئومۇمىيۈزلۈك ئۆستۈرۈپ، ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق راۋاجلىنىشىغا تەشكىلىي جەھەتتىن كاپالەتلىك قىلىشى، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئۇزاققىچە ئەمىن بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمى ئاچقان بۇ قېتىمقى يىغىندا ئاساسلىقى يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزى ئۆگىنىلىپ، ئۆزلەشتۈرۈلۈپ، نۆۋەتتىكى تەشكىلات خىزمىتىنىڭ ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيەشتۈرۈشنىڭ كونكرېت تەدبىرلىرى مۇزاكىرە قىلىنىدۇ.

جاڭ چۈەنجىڭ مۇنداق دېدى: يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىدە يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇشنىڭ ئىنتايىن مۇھىملىقى ۋە تەخىرسىزلىكى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈپ، ئىزچىللاشتۇرۇپ، كادىرلار قوشۇنىنى ۋە رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، كادىرلارنىڭ، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۇمۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈپ، ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق راۋاجلىنىشىغا تەشكىلىي جەھەتتىن كاپالەتلىك قىلىشى، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا ئوڭۇشلۇق يېتىشكە كاپالەتلىك قىلىشى، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئۇزاققىچە ئەمىن بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمى ئاچقان بۇ قېتىمقى يىغىندا ئاساسلىقى يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزى ئۆگىنىلىپ، ئۆزلەشتۈرۈلۈپ، نۆۋەتتىكى تەشكىلات خىزمىتىنىڭ ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيەشتۈرۈشنىڭ كونكرېت تەدبىرلىرى مۇزاكىرە قىلىنىدۇ.

جاڭ چۈەنجىڭ مۇنداق دېدى: يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىدە يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇشنىڭ ئىنتايىن مۇھىملىقى ۋە تەخىرسىزلىكى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈپ، ئىزچىللاشتۇرۇپ، كادىرلار قوشۇنىنى ۋە رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، كادىرلارنىڭ، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۇمۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈپ، ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق راۋاجلىنىشىغا تەشكىلىي جەھەتتىن كاپالەتلىك قىلىشى، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا ئوڭۇشلۇق يېتىشكە كاپالەتلىك قىلىشى، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئۇزاققىچە ئەمىن بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولى قۇرۇلۇشى پات ئارىدا باشلىنىدۇ

(بېشى 1 - بەتتە)

چېتىشلىق بولغان يەر سېتىۋېلىش، چۆرۈش، كۆچۈرۈش، ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىگە يۈكسەك ئەھمىيەت بېرىش، «يارىدەم بېرىش» جەھەتتە كۈچ سەرپ قىلىشى، خىزمەت ئىشلەپ، «تېز بولۇش» جەھەتتە ئۈنۈم ۋە نەتىجە ھاسىل قىلىشى لازىم.

جاڭ يۈنچۈەن شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئومۇمىيلىقنى كۆزدە تۇتۇش، دۆلەت قۇرۇلۇشىغا يارىدەم بېرىش داۋامىدىكى قانۇنغا خىلاپ، ئىنتىزامغا خىلاپ قىلمىشلارنى قەتئىي توسۇش لازىم.

جاڭ يۈنچۈەن شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئومۇمىيلىقنى كۆزدە تۇتۇش، دۆلەت قۇرۇلۇشىغا يارىدەم بېرىش شەرىپىلىك ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇپ، قۇرۇلۇشقا يەر سېتىۋېلىش، كۆچۈرۈش، توك، سۇ ئىشلىتىش، يەر، ماتېرىيال بىلەن تەمىنلەش، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشى قاتارلىق جەھەتلەردە قولايلىق شارائىت يارىتىپ بېرىپ، تۆمۈرىيول قۇرۇلۇشى قوشۇنىغا زىچ ماسلىشىپ، جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ تۆمۈرىيولىنىڭ تۆت يىللىق مۇددىتىنى بىر يىل ئىلگىرى سۈرۈپ، ئۇچ يىلدا ئورۇنداپ، تۆمۈرىيول قۇرۇلۇشى تارىخىدا يەنە يېڭى مۆجىزە يارىتىشىنى ئۈمىد قىلدى.

ھاسىدىن نىياز سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: بارلىق كومپارتىيە ئەزالىرى، ھەرمىللەت كادىرلىرى، ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرى جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولىنى ياساشنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتىنى چوڭقۇر تونۇشى، ھەر مىللەت خەلقى ئامىسى جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيول قۇرۇلۇشىغا يارىدەم بېرىشنى ھەققىي ئۆزىنىڭ ئىشى دەپ بىلىپ، ئۆزىگە ئۆي سالغاندەك، ئۆزىگە باغ ياپا قىلغاندەك جاپالىق ئىشلەپ تۆھپە قوشۇپ پايدىسى زامانىمىزغا، ئۆھپىسى ئەۋلادلارغا بولىدىغان بۇ ئۇلۇغ قۇرۇلۇشنى ياخشى ئېلىپ بېرىشى لازىم.

سەپەرۋەر قىلىش يىغىنىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومى سېكرېتارى ۋاڭ لېچۈەن سۆز قىلىپ، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولى قۇرۇلۇشىغا يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ئىمىن مېھمانشا جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيول قۇرۇلۇشىغا يەر سېتىۋېلىشتا ئالاھىدە بەلگىلىمىلەر توغرىسىدا تەپسىلىي ئىزاھات بەردى.

بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق پارتكومنىڭ شۇجىسى جاڭ جۇ ئوبلاستلىق پارتكوم، ئوبلاستلىق خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن مۇنداق دېدى: جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولىغا يارىدەم بېرىشتە چوقۇم ياخشى باشلامچى بولۇپ، ياخشى قەدەم تاشلاپ، ئاپتونوم رايون تەلەپ قىلغان مۇددەت ئىچىدە ئوبلاست تەۋسىدىكى تۆمۈرىيول بويىدىكى ھەرقايسى ناھىيە، يېزا، مەيدانلاردا يەر سېتىۋېلىش، كۆچۈرۈش، تۆلەم بېرىش، ئورۇنلاشتۇرۇش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىشىغا كاپالەتلىك قىلىمىز.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيول قۇرۇلۇشىنى ماسلاشتۇرۇشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى ۋاڭ يۈسەن رىياسەتچىلىك قىلدى.

(بېشى 1 - بەتتە)

جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ يەر كۆلىمى ئاپتونوم رايون يەر كۆلىمىنىڭ 64 پىرسەنتىنى، ئاھالىسى ئاپتونوم رايون ئاھالىسىنىڭ 46.9 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. ئۇنىڭ 85 پىرسەنتى ئاز سانلىق مىللەت. ئىجتىمائىي، تارىخى، جۇغراپىيەۋى قاتارلىق سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي بىر قەدەر ئارقىدا قالدى. ئاپتونوم رايون بويىچە دۆلەت يار - يۆلەك بولىدىغان 25 نامرات ناھىيىنىڭ 20 سى جەنۇبىي شىنجاڭدا. لېكىن جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ بايلىقى مول، ئېلىمىزنىڭ يېڭى نەپىت سانائىتى ستراتېگىيىلىك زاپاس بازىسى، جەنۇبىي شىنجاڭدا يەنە ئۆزگىچە يورۇقلۇق، ئىسسىقلىق، سۇ، تۇپراق بايلىقى بار، ئۇ ئېلىمىز بويىچە ئەڭ چوڭ سۈيەنلىك ئاۋار ياختا بازىسى قىلىپ قۇرۇپ چىقىلىدۇ، جەنۇبىي شىنجاڭ ئېلىمىزدە ئېچىلىش ئالدىدا تۇرۇۋاتقان بىر پارچە گۈھەر زېمىن.

دېڭىز بويىدىكى ئىقتىسادىي تەرەققىي تاپقان رايونلارنىڭ مۇۋاپىقلەشتۈرۈلگە تېجرىبىلىرىگە ئاساسلانغاندا «بېيىش ئۈچۈن ئاۋۋال يول ياساش كېرەك». جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولىنى ياساش جىددىي قىنى بولۇپ قالدى، ئۇنى كېچىكتۈرۈشكە بولمايدۇ. ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى يەنمۇ كېڭەيتىشنىڭ ئېھتىياجى؛ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، دۆلەت مۇداپىئەسىنى مۇستەھكەملەش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداشنىڭ ئېھتىياجى. شۇنىڭ ئۈچۈن، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش يولى، بېيىش، يېڭى ئەسىردىكى پولات «يېپەك يولى»، چېگرىنى مۇستەھكەملەش، دۆلەتنى قۇدرەت تاپقۇزۇش يولى. بۇ تۆمۈرىيولنى ياساشقا قاتنىشىش ۋە ئۇنىڭغا يارىدەم بېرىش شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ھاياتىدا ئېسىتقارلىنىشقا ئەرزىيدىغان خۇشاللىنارلىق ئىش.

ھازىرقى ئەڭ جىددىي مەسىلە يەر سېتىۋېلىش، چۆرۈش، كۆچۈرۈش، تۆلەم بېرىش، ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ھەققىي ياخشى ئىشلەشتىن ئىبارەت.

بۇ خىزمەتتە ۋەزىپە ئېغىر، بۇ خىزمەتنىڭ قىيىنلىق دەرىجىسى زور، ۋاقىت قىس، بۇ قۇرۇلۇشقا يەر ئىشلىتىش ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قۇرۇلۇشقا يەر ئىشلىتىش تارىخىدا مىسلى كۆرۈلۈپ باقمىغان. لېكىن بىز بۇ خىزمەتنىڭ چوقۇم ياخشى ئۇلگە تىكلەپ بەرىدۇق». مۇشۇنداق ئۇلگە كۆچمەنلەرنى تەسىرلەندۈرۈشى ئارقىسىدا جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولى قۇرۇلۇشىدىمۇ مۆجىزە يارىتىلىدۇ.

شىنجاڭنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقى ۋە ئىقتىسادىنىڭ يۇكسىلىشىگە مۇناسىۋەتلىك بولغان مۇشۇنداق چوڭ قۇرۇلۇش تولۇپ تاشقان سىياسىي قىزغىنلىقتا، سوغۇققان بولۇپ، ساقلىنۇاتقان مەسىلىلەر ۋە ئوتتۇرىغا چىقىش ئېھتىمالى بولغان مەسىلىلەرنى ئەستايىدىل تەھلىل قىلىپ، تەييارلىقنى ئوبدان قىلىشقا، ئەستايىدىل ئىشلەشكە موھتاج، ئەلۋەتتە. ھازىر مۇنداق ئىككى خىل خاھىشنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا ئالاھىدە دىققەت قىلىش كېرەك. ئۇنىڭ بىرى، «دۆلەت پۇل چىقىرىدۇ» دەپ قاراپ، دۆلەتتىن ئۆلچەمدىن ئارتۇق تۆلەم ئالماقچى بولۇش. ئاپتونوم رايون دۆلەتكە تۆلەم خىراجىتىنى ئاپتونوم رايون مالىيىسىدىن ھەل قىلىمىز دەپ ۋەدە بەرگەن، ئاپتونوم رايون بۇ جەھەتتە زور تىرىشچانلىق كۆرسەتتى. ئۆلچەمنى يەنە ئۆستۇرۇشكە ھەرگىز بولمايدۇ، جايلار ئومۇمىيلىقنى ئەزمرە تۇتۇپ كۆپلەپ تۆھپە قوشۇشى كېرەك. يەنە بىرى، «يەرلىكنىڭ يارىدەم بېرىشى» تەكتلەنگەنلىكىنى باھانە قىلىپ، سىياسەتنى تەكتلىمەسلىك. دېھقانلارنىڭ

ئۆسۈپ بېتىلىش يولى كۆرسىتىپ بېرىلگەن. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە تەشكىلات تارماقلىرى، بولۇپمۇ پارتكوملارنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى يولداش جيالڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى چوقۇم ئەستايىدىل ئۆگىنىشى، چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈشى، قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇشى ۋە ئەملىيلەشتۈرۈشى، ئۇنى پارتىيە 14- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 4-، 5- ئومۇمىي يىغىنلىرىنىڭ روھى ۋە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ

ئەمەل ئۇچۇن يول ماڭغانلارغا، ئەمەل تەلەپ قىلغانلارغا ئەمەل بەرمەيدىغان قالماستىن، ئۆلارنى قاتتىق تەنقىد قىلىش، مۇشۇنداق يول بىلەن تاللاپ ئۆستۈرۈلگەنلەر ۋە ئىشقا قويۇلغانلارنى قەتئىي قالدۇرۇۋېتىش كېرەك؛ ئەملىنى ساتقانلار ۋە سېتىۋالغانلار سېزىلسە، ئۇلارنى بىر-بىرلەپ ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ، بىر تەرەپ قىلىش ۋە قەتئىي قانۇن بويىچە جازالاش كېرەك؛

قىلىش كېرەك.

يېڭىنغا مەملىكەتتىكى 30 ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بۇ‌ئاستە قاراشلىق شەھەر ۋە 16 مۇ‌ئاۋىن ئۆلكە دەرىجىلىك شەھەرلەردىكى پارتكوملارنىڭ تەشكىلات بۆلۈم باشلىقلىرى، مەركەز، دۆلەت ئورگانلىرىنىڭ تەشكىلات، كادىرلار تارماقلىرىنىڭ ئالاقىدار مەسئۇللىرى قاتارلىقلاردىن بولۇپ 220 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

شنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ ئېلانى

ئىدارىمىزنىڭ «ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەسلىدىكى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركەتلىرى ۋە پاي چەكلىك شىركەتلىرىنى قايتىدىن تىزىملاشنى يولغا قويۇش توغرىسىدا پىكىر»ى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى (ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئىشخانىسى [1996] 5-نومۇرلۇق ھۆججىتى)نىڭ تەستىقلىشىدىن ئۆتتى. تۆۋەندىكى شىركەتلەر مەزكۇر ئېلان چىقىرىلغان كۈندىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە ئەسلىدىكى تىزىملاتقان ئورگانغا بېرىپ قايتا تىزىملىتىش رەسمىيەتلىرىنى ئۆتەيدۇ:

1. 1994-يىل 6-ئاينىڭ 30-كۈنىدىن ئىلگىرى گوۋۇيۈەن ئېلان قىلغان «چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركەتلىرىنى قېلىپلاشتۇرۇش توغرىسىدا پىكىر»، «پاي چەكلىك شىركەتلىرىنى قېلىپلاشتۇرۇش

توغرىسىدا پىكىر» ۋە يەرلىك قانۇن-نىزام بويىچە تىزىملاتقان چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركەتلىرى ۋە پاي چەكلىك شىركەتلىرى.

2. يۇقىردا ئېيتىلغان قانۇن-نىزام بويىچە تەسىس قىلىنغان، لېكىن نامىغا «پاي چەكلىك»، «چەكلىك مەسئۇلىيەت» دېگەنلەر كىرگۈزۈلمىگەن شىركەتلەر.

3. يۇقىردا ئېيتىلغان شىركەتلەر مەبلەغ سېلىپ تەسىس قىلغان تولۇق مەبلەغلىك بالا شىركەتلەر.

ئالاھىدە ئېلان چىقاردۇق.

شنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 2 - كۈنى

تىببىي ماۋارىپنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن بەخت يارىتايلى
شنجاڭ تىببىي شۆبۈەنى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى خاتىرىلەش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش

1956-يىلى شنجاڭ بويىچە بىردىنبىر تىببىي ئالىي بىلىم يۇرتى - شنجاڭ تىببىي شۆبۈەنى چېقىرا شەھەر ئۇرۇمچىدە قۇرۇلدى.

40 يىللىق تارىخىي مۇساپە جەريانىدا شنجاڭ تىببىي شۆبۈەنى تەرەققىي قىلىپ كۆپ خىل پەن قۇرۇلمىسىغا ئىگە، كۆپ قاتلاملىق، كۆپ مىللەتلىك ئۇنىۋېرسال تىببىي ئالىي مەكتەپكە ئايلاندى. مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش، پەن تەتقىقاتى، داۋالاش مۇئەسسەسلىرى تولۇق، مەكتەپ باشقۇرۇش ئەملىي كۈچى زور بولۇپ، ھازىر ئىككى دوكتورلۇق ئۇنۋان بېرىش ئورنى، 29 ماگىستىرلىق ئۇنۋان بېرىش ئورنى، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئۇچ نۇقتىلىق پەن تۈرى ھەم مەكتەپكە قاراشلىق ئۇچ دوختۇرخانا بار. 40 يىلدىن بۇيان ئوقۇتۇش، پەن تەتقىقاتى، داۋالاش قاتارلىق جەھەتلەردە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى. مەكتەپمىز دۆلەتكە 10 مىڭدىن كۆپرەك ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەپ بەردى، ئۇلارنىڭ كۆپىنچىسى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ داۋالاش، سەھىيە ئىشلىرىدىكى تايانچلارغا ئايلاندى.

40 يىلدىن بۇيانقى، بولۇپمۇ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش جەريانىدىكى مەكتەپ باشقۇرۇش نەتىجىلىرىنى كۆزدىن كۆچۈرۈپ، تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەش، ئىگىلىك تىكلەش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، مەكتەپمىزنىڭ جەمئىيەتتىكى تەسىرىنى كېڭەيتىش، ھەر ساھە ئەربابلىرىنىڭ ۋە مەكتەپداشلارنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشىنى قولغا كەلتۈرۈپ، مەكتەپمىزدىكى ئوقۇتقۇچى-ئوقۇغۇچى، ئىشچى- خىزمەتچىلەر ۋە مەكتەپداشلارنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ كۆرەش قىلىش روھىغا ئىلھام بېرىش، مەكتەپمىزنىڭ تەرەققىياتىنى تېخىمۇ ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، مەكتەپمىز 1996- يىلى 9-ئايدا تۆۋەندىكىدەك خاتىرىلەش پائالىيەتلىرىنى ئۆتكۈزمەكچى:

1. پەن -تېخنىكا خىزمىتى يېغىنى ۋە ئىلمىي ماقالە دوكلات يېغىنى؛
2. ئوقۇتۇش ئىسلاھاتى ۋە ئوقۇتۇشنى باشقۇرۇش تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يېغىنى؛
3. مەكتەپ تارىخىنىڭ كۆرگەزمىسىنى ئېكسكۇرسىيە قىلىش ۋە مەكتەپنىڭ قۇرۇلۇش تەرەققىياتىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان تېلېۋىزىيە مەخسۇس فىلمىنى كۆرۈش؛
4. سەنئەت كېچىلىكى ۋە چوڭ تېپتكى بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىش پائالىيىتى؛
5. مەكتەپنىڭ ئىلغار ئوقۇتۇش مۇئەسسەسلىرى ۋە نۇقتىلىق ئورۇنلىرىنى ئېكسكۇرسىيە قىلىش؛
6. مەكتەپداشلارنىڭ سۆھبەت يېغىنى ۋە دوستلۇق پائالىيىتى؛
7. مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار، مۇنەۋۋەر مائارىپ خىزمەتچىلىرى، ئىلغار پەن-تېخنىكا خادىملىرى ۋە مۇنەۋۋەر تىببىي خادىملارنى تەقدىرلەش پائالىيىتىدىن ئىبارەت.

1996-يىل 9-ئاينىڭ 26-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن تىببىي شۆبۈەنىمىز قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى خاتىرىلەش چوڭ يېغىنى داغدۇغلىق ئېچىلىدۇ.

بىز مەكتەپمىزدىكى بارلىق ئوقۇتقۇچى- ئوقۇغۇچى، ئىشچى- خىزمەتچىلەرگە ۋەكالىتەن مەكتەپداشلارنىڭ ئانا مەكتىپىگە كېلىپ خاتىرىلەش پائالىيەتلىرىگە قاتنىشىشنى قىزغىن قارشى ئالىمىز. مەكتەپمىزنىڭ قۇرۇلۇش تەرەققىياتىنى قوللىغان، كۆڭۈل بۆلگەن دوستلارنىڭ خاتىرىلەش پائالىيىتىگە قەدەم تەشرىپ قىلىپ، ياخشى پىكىرلەرنى بېرىشىنى قارشى ئالىمىز. مەملىكىتىمىز ئىچى ۋە سىرتىدىكى مەكتەپداشلارنىڭ ئۆزئارا خەۋەر يەتكۈزۈشىنى ھەم مەكتەپ قۇرۇلغانلىقىنى خاتىرىلەش ئىشخانىسى ياكى ھەرقايسى فاكۇلتېتلار بىلەن ئالاقىلىشىشنى سەمىمىي ئۈمىد قىلىمىز.

ئادرېسى: شنجاڭ ئۇرۇمچى شەھىرى شنجاڭ تىببىي شۆبۈەنى يولى 8-نومۇر
پوچتا نومۇرى: 830054
تېلېفون نومۇرى: 4843398، 3333- 4841491(0991)
ئالاقىلەشكۈچى: لى جيىلك، شۇشىجى
فوتو تېلېگراف نومۇرى: 481491(0991)
شنجاڭ تىببىي ئىنستىتۇتى خاتىرىلەش ئىشخانىسى

پارتىيىنىڭ تەنقىد ۋە ئۆز - ئۆزىنى تەنقىد قىلىش ئىستىلىنى جارى قىلدۇرۇپ خەلقە پايدىلىق ئادەم بولايلى

مۇھەممەت مەمەت

يولداش جياڭ زېمىن پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 5-ئومۇمىي يىغىنىدا قىلغان «رەھبىرىي كادىرلار سىياسىيغا چوقۇم ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك» دېگەن سۆزىدە ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلاردىن «ئوبيېكتىپ دۇنياسى ئۆزگەرتىش بىلەن بىرگە سۇبيېكتىپ دۇنياسىنىمۇ تىرىشىپ ئۆزگەرتىپ، ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇشى»، «ئۆزىنى قەدىرلىشى، ئۆزىنى تۆتۈۋېلىشى، ئۆز-ئۆزىنى ئاكاھلاندۇرۇپ تۇرۇشى، ئۆزىگە ئۆزى ئىلھام بېرىشى»، «تەنقىد ۋە ئۆز-ئۆزىنى تەنقىدنى قانات يايدۇرۇپ، پارتىيە تەشكىلاتى ۋە ئامىسنىك نازارىتىنى ئاڭلىق قوبۇل قىلىشى»نى ئالاھىدە تەكىتلىدى. جياڭ زېمىننىڭ بۇ سۆزى نۆۋەتتىكى ئىلاھات چوڭقۇرلاشتۇرۇلۇپ، ئىشك كەڭ ئېچىۋېتىلگەن، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تەرەققىياتىنىڭ يولغا قويۇلۇپ، غايىت زور تەرەققىيات ۋە ئىلگىرىلەشى بولۇۋاتقان شارائىتتا ھەم ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار بايلىق، ئەمەل ۋە راھەت-پاراغەتتىن ئىبارەت بۇ «ئېزىنتقۇ»غا قانداق توغرا مۇئامىلە قىلىشتىن ئىبارەت كەسكىن سىناقتا دۈچ كەلگەن-مۇرەككەپ كۆرەش ۋەزىيىتىدە، پارتىيىنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان ئۆلۈغۋار كۆرەش نىشانىنى غەلبىلىك ئىشقا ئاشۇرۇشىدا ئىنتايىن مۇھىم رېئال ئەھمىيەتكە ئىگە.

جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى ئۆلۈغ، شەرەپلىك، توغرا پارتىيە، تەنقىد ۋە ئۆز-ئۆزىنى تەنقىدتىن ئىبارەت ماركسىزم-لېنىنىزملىق قورالغا ئىگە پارتىيە بولغانلىقى ئۈچۈن ماۋجۇشى پۈتۈن پارتىيىنى، پارتىيە ئەزالىرىنى ۋە كادىرلارنى «ئۈينى دائىم سۈپۈرۈپ تۇرۇش لازىم. سۈپۈرمىگەندە چاڭ-توزان بېسىپ كېتىدۇ، يۈزىنى دائىم يۇيۇپ تۇرۇش لازىم، يۇمشاندا كىرلىشپ كېتىدۇ»، يولداشلىرىمىزنىڭ ئىدىيىسى ۋە پارتىيىمىزنىڭ خىزمىتىگىمۇ چاڭ-توزان قونۇپ قالدۇ، ئۇنىمۇ سۈپۈرۈپ ۋە يۇيۇپ تۇرۇش لازىم»، «ئېقىن سۇ سېسىمايدۇ، ئىشىك ئۇلگۇچىكى چىرىمەيدۇ» دېگەن سۆز ئۇلارنىڭ توختىمايى ھەرىكەتلىنىپ تۇرۇش جەريانىدا مىكروبلار ياكى باشقا جانلىق مەۋجۇداتلارنىڭ چىرىتىشكە قارشى تۇرىدىغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ. بىز ئۇچۇن ئېيتقاندا، خىزمەتلەرنى داۋىم تەكشۈرۈپ تۇرۇش، تەكشۈرۈشتە دېموكراتىك ئىستىلنى كېڭەيتىش، تەنقىد ۋە ئۆز-ئۆزىنى تەنقىدتىن قورقماسلىق، جۈرگىگو خەلقنىڭ «بىلگەننى ئېيتماي قويماسلىق، ئېيتقاندىمۇ قالدۇرماي ئېيتىش»، «سۆزلىگۈچىدە ئەيىب يوق، ئاڭلىغۇچى ئىبرەت ئالسۇن»، «بار بولسا تۇزىتىش، يوق بولسا ساقلىنىش» دېگەن پايدىلىق بولغان ھېكمەتلىك سۆزلىرىگە ئەمەل قىلىش ھەر خىل سىياسىي چاڭ-توزانلار ۋە سىياسىي مىكروبلارنىڭ يولداشلىرىمىزنىڭ ئىدىيىسىگە ۋە پارتىيىمىزنىڭ تېنىگە زىيان يەتكۈزۈشىگە قارشى تۇرۇشنىڭ بىردىنبىر ئۇنۇملۇك ئۇسۇلى» دەپ ئاكاھلاندۇرۇپ تۇرغان، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن ئارمىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقىمۇ ماۋجۇشىنىڭ بۇ تەلىماتىغا ئەمەل قىلىپ، كۆرەش جەريانىدا ئۆزىنىڭ كەمچىلىك ۋە خاتالىقلىرىنى دادىللىق بىلەن تۇزىتىپ، غەلبىسىزى ئالغا ئىلگىرىلىگەنلىكى ئۈچۈن، پارتىيىمىز يوقىلۇقتىن بارلىققا كېلىپ، كىچىكلىكتىن چوڭەيىپ، ئاجىزلىقتىن كۈچەيىپ، دۈچ كەلگەن ھەر خىل قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، ئوڭچىل ۋە سولچىل لۇشيەنلەر ئۈستىدىن غەلبە قىلىپ، بۈگۈنكىدەك سىياسىي جەھەتتە پىشىپ يېتىلگەن، ھاياتىي كۈچى تولۇپ تاشقان ماركسىزم-لېنىنىزملىق ئىلغار پارتىيىگە ئايلانغان.

بىراق شۇنىڭغا دىققەت قىلىشىمىز كېرەككى، پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقى يولداش جياڭ زېمىن باشچىلىقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتراپىغا زىچ ئۇيۇشۇپ، جۈڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى يولغا قويۇلۇۋاتقان، پارتىيىمىز 5-ئومۇمىي يىغىنىدا بەلگىلەنگەن ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان ئۆلۈغۋار نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن كۆرەشكە بىرلىكتە قاتناشقان بىر پەيتته بىر قىسىم كادىرلىرىمىز ئۆزلىرىگە بېرىلگەن ھوقۇقنى ھېچقانداق چەكلىمىگە ئۇچرىمايدىغان، قانداق ئىشلەتسە شۇنداق ئىشلەتكىلى بولىدىغان مۇقەددەس، دەخلىسىز نەرسە دەپ قاراپ، ئۆزى خالىغانچە ئىش قىلىۋاتىدۇ. ئۇلار پۇلنىڭ ئېزىقتۇرۇشى، ئالا - بېشىل ھۆزۈر - ھالاۋەتنىڭ بهوش قىلىشى بىلەن خۇددىنى يوقاتقىنىدەك ھەر خىل كەمچىلىك ۋە خاتالىقلارنى سادىر قىلىۋاتىدۇ. ئۇلار يەنىمۇ چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش ھەققىدە چىرايلىق گەپلەرنى قىلسىمۇ، يېغىندىن چىقىپ چىرىكلىك بىلەن شۇغۇللىنىۋاتىدۇ. ئېغىزدا مەركەز بىلەن بىردەك بولۇش ھەققىدە گەپ قىلسىمۇ، ئەمەلىيەتته يۇقىرىنىڭ سىياستى بولسا تۇۋەننىڭ تاقابىل تۇرۇش تەدبىرى بار دەيدىغان پوزىتسىيىدە بولۇۋاتىدۇ. بەزىلەر يۇقىرىدا غادىيىپ تۇرۇۋېلىپ، تۇۋەنگە بېرىپ تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلمايۋاتىدۇ. بەزىلىرى نامدا تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلسىمۇ، ئەمەلىيەتته ئات ئۈستىدە گۈل كۆرۈپ، شەكىلۋازلىق قىلىپ، ئامىنغا ئاۋارىچىلىك سېلىۋاتىدۇ، ھەتتا نام-شۆھرەت قوغلىشىپ ئەتىدىن كەچكىچە ئۆز ئەسلىنى ئەستايىدىللىق بىلەن شۇنى ئويلاپ كۆرۈشى كېرەككى، پارتىيەمىزنىڭ ئەڭ ئالىي رەھبىرى بولغان ماۋجۇشى ئەينى ۋاقىتتا ئۆز خىزمىتىدىكى كەمچىلىك ۋە سەۋىنلىك ئۈستىدە دادىللىق بىلەن ئۆز-ئۆزىنى تەنقىد قىلغان. «سەت بولۇش»تىن قورقماي ئۆزىنى دادىل تەكشۈرگەن ۋە بۇ تەكشۈرۈشنى تۆۋەنگە يەتكۈزۈشنى تاپىلىغان ۋە ئۇنى ئامەمدىن يوشۇرمىغان. دۇنيادا خاتالىق سادىر قىلمايدىغان كىشى بولمايدۇ. گەپ ئۇنى تۇزىتىشته. كومۇنىستلار، ئىنقىلاب قىلغۇچىلار خەلقە بەخت-ساتادەت يارىتىۋېلىش ئۈچۈن ھەقسىز، پارتىيىمىزنىڭ پارتىيىنىڭ تۇپ مەقسىتى، كۆرسىتىپ ئۆتكىنىدەك «بىز ھەر قانداق سىياسىي چاڭ-توزان ۋە سىياسىي مىكروبنىڭ پاكىز يۇزىمىزگە داغ تەگكۈزۈشىنى ۋە ھېچىرىم بەدىنىمىزنى زىدە قىلىشىنى قارشى ئالمىزمۇ؟ سان-ساناقسىز ئىنقىلابىي قۇربانلار خەلق مەنپەئىتى ئۈچۈن ئۆز ھاياتىنى قۇربان قىلدى. ھايات ياشاۋاتقان ھەر بىر كىشى ئۇلارنى ئەسلىگىنىمىزده كۆڭلىمىز بۇزۇلدۇ. بىزده قۇربان قىلغىلى بولمايدىغان يەنە قانداق شەخسىي مەنپەئەت بار. ۋاز كەچكىلى بولمايدىغان يەنە قانداق خاتالىق بار؟» «ئۆتۈقلارنى كۆرۈپلا ئۆز-ئۆزىمىزدىن قانائەتلىنىپ قالساق زادى بولمايدۇ، ئۆز-ئۆزىمىزدىن قانائەتلىنىپ قېلىشتىن ساقلىنىشىمىز، ئۆز كەمچىلىكلىرىمىزنى ھەر ۋاقىت تەنقىد قىلىپ تۇرۇشىمىز، خۇددى پاكىزلىق ئۈچۈن، چاڭ-توزانلارنى يوقىتىش ئۈچۈن ھەر كۈنى يۈزىمىزنى يۇيۇپ، ھەر كۈنى يەرنى سۈپۈرۈپ تۇرغىنىمىزغا ئوخشاش» بىزمۇ كۈندىلىك خىزمەت، ئۆگىنىش، تۇرمۇش ۋە باشقا جەھەتلەردىكى مەسىلىلەرنى راستچىل، سەمىمىيلىك بىلەن يەكۈنلەپ، ساقلانغان كەمچىلىك ۋە خاتالىقلارنى تۇزىتىپ، ئامىنىڭ ئىشەنچىسىنى قولغا كەلتۈرۈشىمىز لازىم. يەقەت مۇشۇنداق قىلغاندا «ئېقىن سۇ سېسىمغان»دەك، «ئىشىك ئۇلگۇچىكىنى قۇرت يېمىگەن»دەك بىزمۇ مەڭگۈ غالىب تۇرۇندا تۇرالايمىز.

شۇنىمۇ ئېيتىپ ئۆتۈش كېرەككى، پارتىيىلىك بىر كادىردا بولۇپمۇ رەھبەرلىك ۋەزىپىسىنى ئۈتەۋاتقان كادىردا، تەنقىد ۋە ئۆز-ئۆزىنى تەنقىد قىلىشقا جۈرئەت قىلىش روھىنىڭ بولۇشى-بولماسلىقى شۇ كادىرنىڭ سەۋىيىسىنىڭ يۇقىرى - تۆۋەنلىكىنى، دۇنيا قارىشىنىڭ توغرا ياكى خاتالىقىنى كۆرسىتىپ بېرىدىغان مۇھىم ئالامەتلەرنىڭ بىرى. ئەگەر سىزنىڭ سەۋىيىڭىز يۇقىرى، دۇنيا قارىشىڭىز توغرا، ماركسىزملىق بىلىش نەزەريىسى بىلەن دىئالېكتىكىنى ياخشى ئىگىلىگەن ئىكەنسىز، ئۇ ھالدا سىز ئۆزىڭىزنى چۈشىنىپ، ئۆزىڭىزگە ئوبيېكتىپ ھالدا توغرا باھا بېرەلەيسىز. ئۆزىڭىزنىڭ كەمچىلىك ۋە يېتەرسىزلىكلىرىڭىزنى بايقىيالايسىز ۋە ئۇنى تۇزىتىشكە دادىل ئىرادىنەلەيسىز. ئەگەر بۇنىڭ ئەكسىچە دۇنياقارىشىڭىز مۇجەمەل بولسا، ئۇ ھالدا سىز ئۆزىڭىزنى چۈشىنەلمەيسىز، ئۆزىڭىزگە توغرا باھا بېرەلمەيسىز. ئۆزىنى چۈشىنەلمىگەن، ئۆزىگە ئۆزى باھا بېرەلمىگەن كىشىنىڭ باشقىلارنى چۈشىنىشى، ئۇلارنىڭ خىزمىتىگە توغرا باھا بېرەلىشىدىن سۆز ئېچىش تېخىمۇ مۇمكىن ئەمەس.

دېمەك، ئۆزىنى ئۆزى تەنقىد قىلىش ئىستىلى پارتىيەمىزنى باشقا ھەر قانداق پارتىيىدىن روشەن ئايرىپ تۇرىدىغان ئىنقىلابىيلىقتا، ئەمەلىيەتچانلىقتا ئېگە مۇھىم بىر بەلگە بولۇپ، ئۇ، ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىمىزنىڭ ئۆز ئەزالىرىنى ئامىغا يېقىنلاشتۇرۇش ۋە پارتىيىمىزنىڭ ئامما ئارىسىدىكى ئوبرازىنى قوغداشنىڭ ياخشى ئۇسۇلى، شۇنداقلا نۆۋەتتىكى چىرىكلىشىش، سىياسىي جەھەتته چۈشكۈنلىشىشنى توگىتىشنىڭ، ئامما ئارىسىغا چوڭقۇر چۆكۈشنىڭ، ئۆزىنى ئۆزگەرتىشنىڭ، پارتىيە بىلەن ئىدىيە، سىياسىي، تەشكىلىي جەھەتته بىردەك بولۇشنىڭ ۋە پاك-دىيانەتلىك بولۇشنىڭمۇ ئۇنۇملۇك ئۇسۇلى. شۇڭا كەڭ پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلار، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار پارتىيەمىزنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسى بولغان ئۆزۈن يىللىق ئىنقلاب ۋە قۇرۇلۇش ئەمەلىيىتىدە ياخشى ئۇنۇم بېرىپ كەلگەن ئۆز-ئۆزىنى تەنقىد قىلىش ئېسىل ئىستىلىنى داۋاملىق ياخشى جارى قىلدۇرۇپ، يولداشىمىز جياڭ زېمىن كۆرسەتكەندەك: «ئالىيجانابلار ئادەم، پاك ئادەم، ئەخلاقلىق ئادەم، پەس ئارزۇ - ھەۋەسلەردىن خالى ئادەم، خەلقە پايدىلىق ئادەم بولۇش ئۈچۈن تىرىشىشىمىز»، قىسقىسى يېڭى دەۋردىكى لايىقەتلىك رەھبىرىي كادىرلاردىن بولۇش ئۈچۈن تىرىشىشىمىز لازىم.

دىنىي پائالىيەتلەرنى سوتسىيالىستىك قانۇن ئىزىغا سېلىش لازىم

قاندۇرىشت ئاندۇللا

يولداش جياڭ زېمىن «بىرىنچى، پارتىيىنىڭ دىنىي سىياستىنى ئومۇمىيۈزلۈك، توغرا، ئىزچىل ئىجرا قىلىش كېرەك. ئىككىنچى، دىنىي ئىشلارنى باشقۇرۇشنى قانۇن بويىچە كۈچەيتىش كېرەك. ئۈچىنچى، دىننى سوتسىيالىزم بىلەن ئۇزۇنۇرا بولسىمۇ، ئۇ ماتېرىيال ئەھمىيەت بېرىپ، پارتىيىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى چاڭ تۇتقاچقا، قىسقىغىنە 20 يىل ئىچىدە ئىقتىسادى يۈكسەك تەرەققىي قىلغان دۆلەتكە ئايلاندى. شۇڭا يەن-تېخىمۇ ئۆ ماتېرىپ ئارقىلىق شىنجاڭنى گۈللەندۈرۈش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇشنى ئىزچىل ئىجرا قىلىدۇ. پارتىيىنىڭ دىنىي خىزمىتى ئىزچىل ئىجرا قىلىندى. دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان كىشىلەرمۇ، ئېتىقاد قىلمايدىغان كىشىلەرمۇ قانۇنۇنىڭ قوغدىشىغا ئىگە بولۇپ، دىنغا ئېتىقاد قىلىش-قىلماسلىق تەرىكىنلىكى ھوقۇقىدىن تولۇق بەھرىمەن بولدى

باشقۇرۇشنى قانۇن بويىچە كۆچەيتىش كېرەك.

ئۇچىنچى، دىنىي سوتسىيالىزم بىلەن تۇزۇتارا ماسلىشىشقا پائال يېتەكلەش كېرەك» دەپ ئېنىق كۆرسەتتى. بۇ يېتەكچى ئىدىيە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۆچەيتىش، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش، ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

دۆلىتىمىزنىڭ ئاساسىي قانۇنىدا: «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ پۈقرالىرى دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكىگە ئىگە» دەپ بەلگىلەنگەن. «دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكى» مۆكەممەل ئۇقۇم بولۇپ، ھەرگىزمۇ «دىن ئەركىنلىككە ئىگە» دېگەنلىك ئەمەس، يەنى ھەر بىر پۈقرا دىنغا ئېتىقاد قىلىش ئەركىنلىكىگىمۇ ئىگە، ئېتىقاد قىلماسلىق ئەركىنلىكىنى قوغداشنى تەكىتلەپلا قالماستىن، بەلكى دىنغا ئېتىقاد قىلماسلىق ئەركىنلىكىنى قوغداشنى كۆچەيتىشكە دىققەت قىلىشنىمۇ تەكىتلەش كېرەك. ماركسزمچىلار تۇيۇقسىز ئېيتقاندا، دىن خەلقنى بىخوتلاشتۇرىدىغان ئىجتىمائىي رولغا ئىگە دەپ قارايدۇ. سوتسىيالىزم شارائىتىدا ئېلىمىزدىكى دىنىي زاتلارنىڭ زور كۆپچىلىكى ۋەتەننى سۆيىدۇ، پارتىيىنى ھىمايە قىلىدۇ، سوتسىيالىزم يولىدا ماڭىدۇ، ئەمما بۇنىڭ بىلەن دىنىنىڭ بىخوتلاشتۇرۇش رولى قالمىدى دەپ ئېيتقىلى بولمايدۇ. ئىقتىساد، سىياسىي، پەن-تېخنىكا، مەدەنىيەت-مائارىپ قاتارلىقلارنىڭ ئۇزلۇكسىز تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، دىنىمۇ كىشىلەرگە ئۆز تەسىرىنى كۆرسىتىپ بارىدۇ.

يولداش دېڭ شياۋپىڭ: 1 - «پەن-تېخنىكا ئىشلەپچىقىرىش كۈچى» دەپ ئېنىق كۆرسەتتى. دۇنياىدىكى ھەرقانداق بىر دۆلەت، بىر رايون تەرەققىي تاپماقچى بولىدىكەن، چوقۇم پەن-تېخنىكىنى تاينىشى، مائارىپ ئارقىلىق خەلق ئاممىسىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئالاھىدە بولغان دۆلەت ئەركىنلىكى سىياسىي ئېتىقاد ئەركىنلىكى ئەمەس. ئۇ پەقەت ئىنسانلارنىڭ ئەركىنلىكىنى ئىپادىلەيدۇ. ئىقتىساد، سىياسىي، مەدەنىيەت-مائارىپ قاتارلىقلارنىڭ ئۇزلۇكسىز تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، دىنىمۇ كىشىلەرگە ئۆز تەسىرىنى كۆرسىتىپ بارىدۇ.

دۆلىتىمىزنىڭ ئاساسىي قانۇنىدا: «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ پۇقرالىرى دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكىگە ئىگە» دەپ بەلگىلەنگەن. «دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكى» مۆكەممەل ئۇقۇم بولۇپ، ھەرگىزمۇ «دىن ئەركىنلىككە ئىگە» دېگەنلىك ئەمەس، يەنى ھەر بىر پۇقرا دىنغا ئېتىقاد قىلىش ئەركىنلىكىگىمۇ ئىگە، ئېتىقاد قىلماسلىق ئەركىنلىكىنى قوغداشنى تەكىتلەپلا قالماستىن، بەلكى دىنغا ئېتىقاد قىلماسلىق ئەركىنلىكىنى قوغداشنى كۆچەيتىشكە دىققەت قىلىشنىمۇ تەكىتلەش كېرەك. ماركسزمچىلار تۇيۇقسىز ئېيتقاندا، دىن خەلقنى بىخوتلاشتۇرىدىغان ئىجتىمائىي رولغا ئىگە دەپ قارايدۇ. سوتسىيالىزم شارائىتىدا ئېلىمىزدىكى دىنىي زاتلارنىڭ زور كۆپچىلىكى ۋەتەننى سۆيىدۇ، پارتىيىنى ھىمايە قىلىدۇ، سوتسىيالىزم يولىدا ماڭىدۇ، ئەمما بۇنىڭ بىلەن دىنىنىڭ بىخوتلاشتۇرۇش رولى قالمىدى دەپ ئېيتقىلى بولمايدۇ. ئىقتىساد، سىياسىي، مەدەنىيەت-مائارىپ قاتارلىقلارنىڭ ئۇزلۇكسىز تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، دىنىمۇ كىشىلەرگە ئۆز تەسىرىنى كۆرسىتىپ بارىدۇ.

پۈل مۇئامىلە قانۇنچىلىق قورۇلۇشنى كۈچەيتەيلى

جۇڭگو خەلق بانكىسى بۇ يىل 1-مايدىن باشلاپ ئامانەت پۇل ۋە قەرز پۇل ئۆسۈم نىسبىتىنى تۆۋەنلەتكەنلىكىنى ئېلان قىلىپ، پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى. بۇ قېتىم بانكا ئۆسۈم نىسبىتىنى مۇۋاپىق تۆۋەنلىتىشىنى ئېلىمىزنىڭ ھازىرقى ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىگە بەلگىلەن، شۇنداقلا ئۆسۈم نىسبىتىنىڭ تۆۋەنلىتىلىشى ئېلىمىز ئۆسۈم نىسبىتىنى بازارلاشتۇرۇش نىشانىغا قاراپ سالماق قەدەم بىسۋاتقانلىقىنى كۆرسىتىدۇ.

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغاندىن بۇيان ئېلىمىزنىڭ ئامانەت پۇل ئۆسۈم نىسبىتى كۆپ قېتىم ئۆستۈرۈلۈپ، ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن زور مىقداردا مەبلەغ جۈغلاپ بېرىلدى. بولۇپمۇ 1993-يىلى ئېلىمىزنىڭ ئىقتىساددا قىزىپ كېتىش ئەھۋالى كۆرۈلۈپ، پۇل پاخاللىقى ئېغىرلاشقان ۋاقىتتا ئېلىمىز مەركىزىي بانكىسى قىسقىغىنە ئىككى ئاي ئىچىدە ئامانەت پۇل ئۆسۈم نىسبىتىنى ئىككى قېتىم ئۆستۈرۈپ، بانكىنىڭ ئىناۋىتى ئارقىلىق زور مىقداردىكى پۇلنى خەزىنىلەشتۈرۈپ، ئوبوروتتىكى نەق پۇل مىقدارىنى ئازايتىپ، پۇل پاخاللىقىنى تىزگىنلەش جەھەتتە زور تۆھپە قوشتى. ئۆسۈم نىسبىتىنىڭ ئۆسۈشى يا كى تۆۋەنلىشىنىڭ ئاكتىپ ۋە پاسسىپ تەسىرى بار، ئامانەت پۇل ئۆسۈم نىسبىتى ئۆستۈرۈلگەندە بانكىلارنىڭ ئىناۋەت ئارقىلىق پۇلنى خەزىنىلەشتۈرۈش كۈچى كۈپەيىپ، پۇل پاخاللىقىنى تىزگىنلەشكە پايدىلىق بولىدۇ، لېكىن ئامانەت پۇل ئۆسۈم نىسبىتىنىڭ ئۆستۈرۈلۈشى بىلەن بانكىلارنىڭ قەرز پۇل ئۆسۈم نىسبىتىمۇ ئۆسۈپ، جەمئىيەتنىڭ ئوتتۇرىچە مەبلەغ پايدا نىسبىتى، مەبلەغ سېلىش ئۇنۇمى تۆۋەنلەپ، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئېشىشى چەكلىمىگە ئۇچرايدۇ؛ ئامانەت پۇل ئۆسۈم نىسبىتى تۆۋەنلىتىلگەندە ئەھۋال بۇنىڭ ئەكسىچە بولىدۇ. دېمەك ئۆسۈم نىسبەت سەۋىيىسى ئىقتىسادنىڭ ئايلىنىش ئەھۋالى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك بولۇپ، ئىقتىسادنىڭ ئايلىنىش ئەھۋالى ئۆسۈم سەۋىيىسى بەلگىلەيدۇ، ئۆسۈم سەۋىيىسى ئىقتىسادىي ئايلىنىشقا تەسىر كۆرسىتىدۇ. ھالبۇكى ئېلىمىز بانكا ئۆسۈم نىسبىتىنى يۇقىرى بولۇشى ئۆز نۆۋىتىدە ئىقتىسادنىڭ مۇقىم بولۇشىغا غايەت زور تۆھپە قوشقان بولسىمۇ، ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەش ئارقىلىق ئىقتىسادىي ۋەزىيەتنىڭ ئۆزگىرىشىگە ئەگىشىپ، ئۆسۈم نىسبىتى داۋاملىق يۇقىرى سەۋىيىدە تۇرۇغاچقا، ماكرو ئىگىلىككە پاسسىپ تەسىر كۆرسەتتى، شۇنداقلا يەنە بىر نەچچە يىلدىن بۇيان ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەش ئارقىلىق مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى زور دەرىجىدە تۆۋەنلەپ، بۇ يىل 1-يېرىملىدە تۇنجى قېتىم بىر يىللىق ئامانەت ئۆسۈم نىسبىتىدىن تۆۋەن سەۋىيىگە چۈشتى، بۇ ئېلىمىزنىڭ بانكا ئامانەت - قەرز ئۆسۈم نىسبىتىنى مۇۋاپىق تۆۋەنلىتىشىگە تولۇق شەرت-شارائىت يارىتىپ بەردى. شۇڭا مەركىزىي بانكا ئومۇمىي ئىقتىسادىي ۋەزىيەتنى كۆزدە تۇتۇپ، ئۆسۈم پىشاڭىنىڭ ئاكتىپ رولىنى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن بانكا ئامانەت ئۆسۈم نىسبىتىنى ئوتتۇرىچە 0.98 پوئېنت، قەرز ئۆسۈم نىسبىتىنى 0.75 پوئېنت تۆۋەنلىتىشنى قارار قىلدى.

بۇ ئاھالىلەرنىڭ ئەمەلىي مەنپەئىتىگە تەسىر يەتكۈزمەيدۇ. چۈنكى ئامانەت - قەرز ئۆسۈم نىسبىتى تۆۋەنلەتىلگەندىن كېيىن، يەنى 1-مايدىن باشلاپ قويۇلغان ئامانەتلەرگە تەڭشەلگەندىن كېيىنكى ئامانەت ئۆسۈم نىسبىتى بويىچە ئۆسۈم بېرىلىدۇ. نوقۇل ھالدا ئامانەت ئۆسۈم نىسبىتىنىڭ تۆۋەنلىشىگە بويىچە قارىغاندا ئامانەت قويغۇچىلارغا تېگىدىغان ئەمەلىي مەنپەئەت كۆرۈنەرلىك قىلغىنى بىلەن، مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ئامىلىنىڭ ئۆزگىرىشىنى كۆزدە تۇتۇپ، كەڭ دائىرىدىن كۆزىتكەندە ئامانەت قويغۇچىلارنىڭ ئەمەلىي مەنپەئىتى تەسىرگە ئۇچرىمايلا قالماستىن، بەلكى ئەمەلىي مەنپەئىتى ئالدىنقى يىلىدىكىدىن يامانلاشمايدۇ. مەسىلەن: قەرەلى بىر يىللىق ئامانەتنى مىسالغا ئالساق 1994-، 1995-يىلى ئۆسۈم نىسبىتى% 10.98 ئىدى، بۇ ئىككى يىلدا مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى% 21.7 ۋە% 14.8 بولۇپ، مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى بىلەن قەرەلى بىر يىللىق ئامانەتنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى ئوتتۇرىسىدا 10.72، 3.82 پوئېنت تەتۇر پەرق بار ئىدى. شۇڭا بىر يىللىق ئامانەتكە بېرىلگەن ئۆسۈم پۇل پاخاللىقىدىن كېلىپ چىققان زىيانىنى تولدۇرۇشقىمۇ يەتمەيدىغان بولۇپ قالدى. بۇ يىل قەرەلى بىر يىللىق ئامانەتنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى ئەسلىدىكى% 10.98 تىن% 9.18 كە تۆۋەنلىتىلگەن بولسىمۇ، لېكىن بۇ يىل 1-پەسلىدە مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى% 7.7 كە تۆۋەنلىگەنلىكى ئۈچۈن ئىككىسىنىڭ ئوتتۇرىسىدا 1.48 پوئېنت ئوك پەرق بارلىققا كەلدى. دېمەك، ئامانەت ئۆسۈم نىسبىتى ئازراق تۆۋەنلىتىلگەن بولسىمۇ، مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمىنىڭ تۆۋەنلىشى سەۋەبىدىن ئامانەت قويغۇچىلارغا تېگىدىغان ئەمەلىي مەنپەئەت كۆرۈنەرلىك ئاشتى. ئۇنىڭدىن باشقا ئامانەت - قەرز ئۆسۈم نىسبىتىنىڭ تۆۋەنلىشى بىلەن كارخانىلارنىڭ يۈكى يەڭگىللەپ، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ راۋاجلىنىشىغا ياخشى شارائىت ھازىرلاندى، شۇنىڭ بىلەن ئىشچى-خىزمەتچىلەر كىرىمىنىڭ داۋاملىق ئېشىشىغا ياخشى شارائىت يارىتىلدى.

تەسىرى روشەنلىشىشكە باشلىدى.

بىرىنچىدىن، كارخانىلارنىڭ يۈكى ئېغىرلاپ، ئىشلەپچىقىرىش چەكلىمىگە ئۇچرىدى. بىزگە مەلۇمكى بانكا ئۆسۈمى سودا-سانائەت كارخانىلىرى يارانقان پايدىنىڭ بىر قىسمىدۇر، شۇڭا بانكىنىڭ ئۆسۈم سەۋىيىسى سودا-سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ئونتۇرىچە پايدا سەۋىيىسىدىن تۆۋەن بولغاندىلا، ئۇنىڭ ئىجتىمائىي ئىقتىسادتا ئويناىدىغان ئاكتىپ رولى گەۋدىلىنىدۇ. لېكىن سودا-سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ھازىرقى ئەھۋالىدىن قارىغاندا بانكىنىڭ قەرز پۇل ئۆسۈم نىسبىتى ئۆستۈرۈلگەنلىكتىن كارخانىلارنىڭ ئۆسۈم تۆلەش يۈكى ئېغىرلاپ، مەبلەغنىڭ پايدا نىسبىتى تۆۋەنلەپ، كارخانىلارنىڭ تاپقان پايدىسى قەرز پۇل ئۆسۈمىنى تۆلەشكىمۇ يەتمەيدىغان ئەھۋال شەكىللەندى. نەتىجىدە يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي ئۇنۇمى ئۆزلۈكسىز تۆۋەنلەپ، كارخانىلارنىڭ زىيان تارتىش دائىرىسى ئۇزلۇكسىز كېڭەيدى. كارخانىلار ئىشلەپچىقىرىش مەبلىغىنى ئىشلەپچىقىرىش جەريانىغا سالماي، بانكىغا ئامانەت قويسا كارخانىلارغا نىسبەتەن ئۇنۇمى يۇقىرى بولىدىغان غەلىتە ئەھۋال شەكىللەندى. بۇ ئەھۋاللار ئىشلەپچىقىرىشنىڭ مۇقىم، داۋاملىق راۋاجلانىشى، ماكرو ئىگىلىكنىڭ مۇقىم بولۇشىغا پايدىسىز ۋەزىيەتنى كەلتۈرۈپ چىقاردى.

ئىككىنچىدىن، بانكىلارنىڭ تىجارەت قىيىنچىلىقى ئېشىپ، بانكىلارنىڭ زىيىنى كۆپىيىپ كەتتى. ئامانەت پۇل ئۆسۈم نىسبىتى يۇقىرى بولغانلىقتىن بانكىلارغا قالدىغان ئۆسۈم پەرقى كېمەيىپ، بانكىلارنىڭ تىجارەت ئۇنۇمى تۆۋەنلەپ كەتتى. يەنە بىر جەھەتتىن كارخانىلارغا بېرىلىدىغان قەرز ئۆسۈم نىسبىتى يۇقىرى بولغانلىقتىن كارخانىلار زىيان تارتىپ، بانكا ئۆسۈمىنى بېرەلمەسلىك ئەھۋالى ئېغىرلاپ، بانكىلارنىڭ تىجارىتى قىيىن ئەھۋالغا چۈشۈپ قالدى.

ئۈچىنچىدىن، ئېلىمىزنىڭ ئامانەت ئۆسۈم نىسبىتى يۇقىرى بولۇپ، خەلقارادىكى ئوتتۇرىچە ئامانەت ئۆسۈم نىسبىتى ئوتتۇرىسىدىكى ئۆسۈم پەرق بىر قەدەر زور بولغانلىقتىن، خەلقارا كاپىتال بازىرىدىكى مەبلەغلەرنىڭ ئېلىمىزگە ئېقىپ كىرىپ ئامانەتكە قويۇلۇپ، ئۆسۈم پەرق پايدىسىنى ئېلىش ئەھۋالى ئېغىرلىشىپ كەتتى. بۇ ئەھۋال ئېلىمىز بايلىقىنىڭ سىرتقا ئېقىپ كېتىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىپ، پۇل مۇئامىلىدىكى خەۋپ - خەتەرنى ئاشۇرۇۋەتتى.

ھالبۇكى، يۇقىرىقى ئۈچ خىل ئەھۋالنىڭ باش كۆتۈرۈشى ئېلىمىزنىڭ بانكا ئامانەت قەرز ئۆسۈم

قىلىش-قىلماسلىق ئەركىنلىكى ھوقۇقىدىن تولۇق بەھرىمەن بولدى. پارتىيىنىڭ دىنىي خىزمىتى توغرىسىدىكى بىر قاتار فاكتىچىن، سىياسەتلىرىنىڭ ئاساسەن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى دىننى باشقۇرۇشنى كۆچەيتىش توغرىسىدىكى بەزى بەلگىلىمىلەرنى قارىتىملىق بولغان ھالدا تۈزۈپ، دىنىي پائالىيەتلەر ئاساسىي جەھەتتىن دۆلەت قانۇنى، قائىدە-نىزامى ۋە سىياسىتى ئىزىغا سېلىنىپ، مىللىي، دىنىي ساھەدىكى نۇرغۇنلىغان ۋەتەنپەرۋەر زاتلار سىياسىي جەھەتتە مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇلدى. بەزىلىرى رەھبەرلىك ئورنىغا قويۇلدى. بۇ مىللەتلەر مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۆچەيتىشتە مۇھىم رول ئويناىدى. لېكىن ئىتتايىن ئاز ساندىكى بىر ئوچۇم مىللىي بۆلگۈنچى ئۇنسۇرلار دىننىدىن پايدىلىنىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان بۆلگۈنچىلىك ھەرىكەتلىرى بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئامما ئىچىدە قۇتراتقۇلۇق قىلىۋاتىدۇ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى بۇزۇش، پارتىيە رەھبەرلىكىنى ئاغدۇرۇۋېتىش غەرىزىدە بولۇۋاتىدۇ. شۇڭا شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان ھەر قانداق ھەرىكەتلەرنىڭ يۈز بېرىشىدىن ھوشيار بولۇپ، دىنىي پائالىيەتلەرنى سوتسىيالىستىك قانۇن ئىزىغا سېلىپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش، شىنجاڭنى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن «ئىككى ئايرىلالماسلىق» ئىدىيىسىنى پۈختا تۇرغۇزۇپ، ئىتتىپاقلىق ئارزۇسىنى ئاساس قىلىپ، ئىتتىپاقلىقتا پايدىسىز سۆز ۋە ئىشلارنى قىلماي، ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى، ھەربىيلەر بىلەن خەلقنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى، بىگانىلەر بىلەن يەرلىكنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، ئومۇملۇقنى ئاساس قىلىپ، زىددىيەت، ماجىرالارنى مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىپ، شىنجاڭنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى بىر نىيەت-بىر مەقسەتتە ياخشى ئىلىپ بېرىشىمىز لازىم، شۇنداقلا ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئامما مىللىي بۆلگۈنچىلىك شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان ئاساسىي خەۋپ دېگەن قاراشنى پۈختا تۇرغۇزۇپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىكنىڭ ئەكسىيەتچىل ماھىيىتىنى ئېنىق تونۇپ، تەجرىبە-ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان دىن تونىغا ئورنىۋالغان ئىنتايىن ئاز ساندىكى مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ بۇزغۇنچىلىق ھەرىكەتلىرىنى ۋاقتىدا پاش قىلىپ، ئۇلارغا قەتئىي زەربە بېرىشى كېرەك.

ئۇزاق مۇددەتلىك، مۇقىم دوستلۇق، ھەمكارلىق بىناسى قۇرۇپ چىقايلى

ـ رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ياۋروپا، ئاسىيادىكى ئالتە دۆلەتكە قىلغان زىيارىتى مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى

دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن تەكلىپكە بىنائەن 6-ئاينىڭ 23-كۈندىن 7-ئاينىڭ 6-كۈنگىچە ئىسپانىيە، نورۋېگىيە، رۇمىنىيە، ئۆزبېكىستان، قىرغىزستان، قازاقستان قاتارلىق ئالتە دۆلەتتە زىيارەتتە بولدى، زىيارەت تولۇق مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشتى.

ئىسپانىيىنىڭ پادىشاھى خۇئان كارلوس I ۋە خانىش سوفىيە 6-ئاينىڭ 24-كۈنى ئوردىدا زىياپەت ئۆتكۈزۈپ، رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ۋاڭ يېپىڭنى قارشى ئالدى.

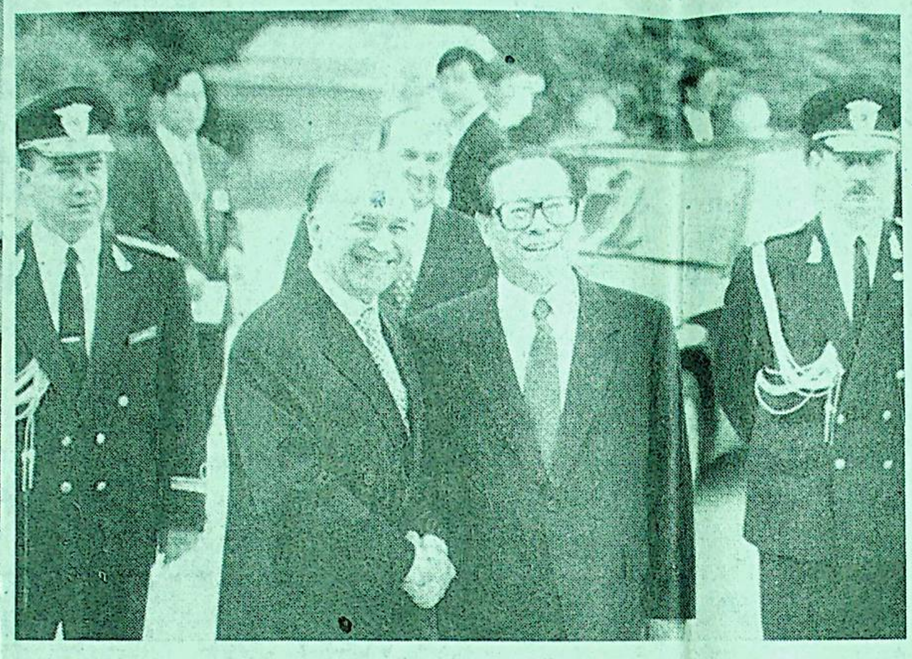

رەئىس جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 25-كۈنى ئىسپانىيە دۆلەت مېھمانخانىسىدا ئىسپانىيىدە ئولتۇراقلىشىپ قالغان جۇڭگو مۇھاجىرلىرى ۋە ئىسپانىيىدە ئوقۇۋاتقان جۇڭگولۇق ئوقۇغۇچىلارنىڭ ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشتى.

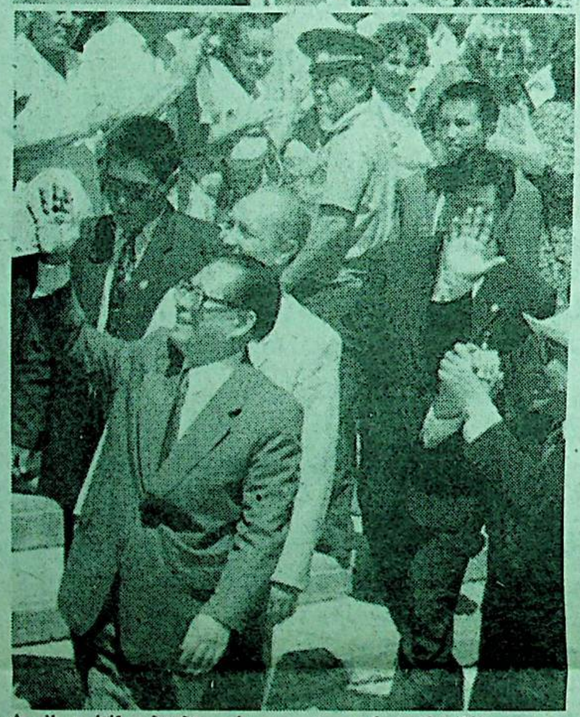

رەئىس جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 29-كۈنى بۇخارېستتا باردى، رۇمىنىيە زۇڭتۇڭى ئىلىئېسكو كاتتا مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، رەئىس جياڭ زېمىننى قىزغىن قارشى ئالدى.

رەئىس جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 29-كۈنى بۇخارېستنىڭ پايتەختى بۇخارېستنىكى ئوتوپېن

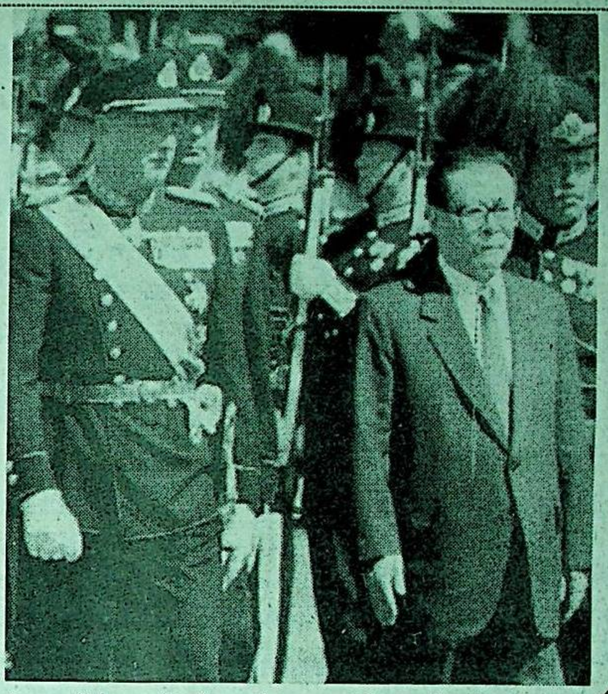

رەئىس جياڭ زېمىن 7-ئاينىڭ 4-كۈنى قىرغىزستان زۇڭتۇڭى ئاقايېۋنىڭ جۇڭگو- قىرغىزستانىنىڭ قوشما بايانىتىغا ئىمزا قويغاندىن كېيىن، قول ئېلىشىپ تەبرىكلەشتى.

رەئىس جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 29- كۈنى رۇمىنىيىنىڭ پايتەختى بۇخارېستتىكى ئوتوپىن خەلقىنارا ئايرودرومىغا كېلىپ قىزغىن قارشى ئېلىندى.

رەئىس جياڭ زېمىن 7-ئاينىڭ 4-كۈنى قىرغىزستان زۇڭتۇڭى ئاقايېۋنىڭ ھەمراھلىقىدا بىشكەكتىكى ماناس كەنتىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

6-ئاينىڭ 27-كۈنى نورۋېگىيە پادىشاھى خارالد V ئوردا مەيدانىدا كاتتا مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، رەئىس جياڭ زېمىننى قىزغىن قارشى ئالدى.

7-ئاينىڭ 5-كۈنى رەئىس جياڭ زېمىن قازاقستان زۇڭتۇڭى نەزەربايېۋ بىلەن جۇڭگو-قازاقستان قوشما بايانىتىغا ئىمزا قويغاندىن كېيىن، قەدەھ كۆتۈرۈپ تەبرىكلەشتى.

رەئىس جياڭ زېمىن 7-ئاينىڭ 2-كۈنى ئۆزى چوشكەن دۆلەت مېھمانخانىسىدا ئۆزبېكستان زۇڭتۇڭى كەرىموۋ تەقدىم قىلغان سوللي كىيىمنى خۇشاللىق بىلەن كېيىمەكتە.

رەئىس جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 28-كۈنى نورۋېگىيە باش ۋەزىرى برۇندتلاند خانىم بىلەن سۆھبەتلەشتى.

سۆھبەتتە: رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن باش ۋەزىر برۇندتلاند سۆھبەتنىڭ ئىلگىرى سۈرىنكە چوشنى.

رەئىس جياڭ زېمىن 7-ئاينىڭ 5-كۈنى ئالمۇتىدا ئاممىنىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى.

بۇ بەتتىكى سۈرەتلەرنى شىنخۇا ئاگېنتلىقى تەمىنلىگەن

رەئىس جياڭ زېمىن 7-ئاينىڭ 3-كۈنى ئۆزبېكستان زۇڭتۇڭى كەرىموۋنىڭ ھەمراھلىقىدا تاشكەنتنىڭ شەرقىي قىسمىدىكى چكاروۋ ئايرودرومىدا زاۋۇتنىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: Z/ 0002 — CN 65

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 12 - كۈنى (جۈمە) (بۇ سان ئالتە بەت)

ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى ئۆز سىستېمىسىدىن

نازارەتچىلىك فۇنكسىيىسىنى جارى قىلدۇرۇپ كىرىمنى ئاشۇرۇپ چىقىمنى تېجەش تەدبىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى 7 - ئاينىڭ 8- كۈنى ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىدىن فۇنكسىيىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، مالىيە ئىنتىزامىنى چىڭىتىش، كىرىمنى ئاشۇرۇپ، چىقىمنى تېجەش بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئاپتونوم رايونلۇق تېلېفون يىغىنىنىڭ روھىنىڭ ئىزچىللاشتۇرۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

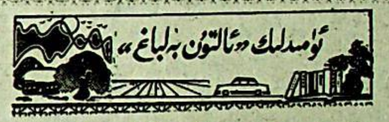
ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق كۆرسىتىلدى: مالىيە ئىنتىزامىنى چىڭىتىش، كىرىمنى ئاشۇرۇپ، چىقىمنى تېجەش بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئاپتونوم رايونلۇق تېلېفون يىغىنى ناتوغرا ساھە ئىستېلىنى تۈزىتىش، ئورگان ئىستېلىنى ياخشىلاش، پارتىيە ئىستېلى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۆرىشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىدىكىلەر يولداش ۋالىڭ لېچۈەن ۋە يولداش ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ مۇھىم سۆزلىرىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ئاپتونوم رايوننىڭ ھازىرقى مالىيىدە قىيىنچىلىق كۆرۈلگەن ئەھۋالى ۋە چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۆرىشى ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، بىر تەرەپتىن مالىيە ئىقتىسادىنى ساغلام تەرەققىي قىلدۇرۇش، ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ ئىزچىل كۈچەيتىلىشى، نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرى تۆۋەن دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىنى نازارەت قىلىپلا قالماستىن، ئەگەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىمۇ نازارەت قىلىش لازىم. نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش تۆۋەندىكى مۇھىم مەزمۇنلارنى ئۆز ئىچىگە ئېلىشى كېرەك: بىرىنچى، تەشۋىقى تەربىيە ئەھۋالى، بولتۇر ھۆكۈمەت پولىغا يېيىش - ئېچىش، ئوبناش شامىلىنى قاتتىق توسۇش توغرىسىدىكى

(باخىرى 4 - بەتتە)

«ساۋەن روھى» ساۋەنلىكلەرنىڭ يېڭا ئىگىلىكىدە چوڭ، سانائەتتە كۈچلۈك، مالىيىدە باي ناھىيە قۇرۇشقا تۈرتكە بولدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز. ئىسمائىل مۇھەممەت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم، مەۋلان سابىت خەۋەر قىلدۇ: ساۋەن ناھىيىلىك پارتكوم خىزمەت بىناسىنىڭ كارىدورىغا يېزىلغان «ساۋەننى قىزغىن سۆيۈش، ساۋەننى گۈللەندۈرۈش، بارلىقىنى ساۋەنگە بېغىشلاش، جاپاغا چىداپ ئىگىلىك يارىتىش، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەش، 1-لىككە ئىنتىلىش، 1-بولۇشقا جۇرئەت قىلىش، تىرىشىپ 1-لىكنى قولغا كەلتۈرۈش» دېگەن سۆزلەر كۆزگە ئالاھىدە تاشلىنىپ تۇرىدۇ. بۇ، ناھىيىلىك پارتكوم ئۆتكەن يىلنىڭ بېشىدا ئوتتۇرىغا قويغان «ساۋەن روھى»نىڭ ئاساسلىق مەزمۇنى، شۇنداقلا ساۋەنلىكلەرنىڭ ئۆزىگە بېسىم چۈشۈرۈپ، رىقابەتلىشىشكە، بەسلىشىشكە جۇرئەت قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 1- ئورۇنغا ئۆتۈشكە بەل باغلىغانلىقىنىڭ دەللىلى.

ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى «ساۋەن روھى»نى ھەقىقىي تۇرده ھەر مىللەت خەلقىنى تىرىشىپ كۆرەش قىلىشقا ئۇندەيدىغان مەنىۋى قورال ۋە ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچكە ئايلاندۇرۇش ئۈچۈن تەشۋىقات- تەربىيىنى كۈچەيتىپ، قاتلاممۇقاتلام تەشۋىق قىلىش، چۈشەندۈرۈش ئارقىلىق كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ تونۇشىنى بىرلىككە كەلتۈردى. بولۇپمۇ «ساۋەن روھى»نىڭ جەۋھىرى بولغان «1-لىككە ئىنتىلىش، 1- بولۇشقا جۇرئەت قىلىش، تىرىشىپ 1-لىكنى قولغا كەلتۈرۈش» كە ھەققىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئۇنى نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەتنامىسىنىڭ ئاساسلىق مەزمۇنى قىلدى ھەم ناھىيە رەھبەرلىرى ئېڭا (بازار) رەھبەرلىرى بىلەن، ئېڭا (بازار) رەھبەرلىرى كەنت رەھبەرلىرى بىلەن مەسئۇلىيەت توختامنامىسى ئىمزالىدى، يىل ئاخىرىدا رەتكە تۇرغۇزۇش ئۆسۈلىنى قوللىنىپ، 1-لىككە ئېرىشكەنلەرنى مۇكاپاتلىدى. بۇ يىل 3-ئايدا ناھىيىلىك پارتكوم ناھىيە بويىچە نەتىجىسى گەۋدىلىك بولغان يەنسخەي داچۈەن، قورغوستىن ئىبارەت ئۈچ ئېڭا (بازار)نى ۋە ئىقتىسادىي ئۇنۇمى ياخشى سېمونت زاۋۇتى، ئىلىكتر ئېنېرگىيە شىركىتى، يۇڭ يېپ زاۋۇتىنى مۇكاپاتلىدى. يېزىلارمۇ 1-لىككە ئېرىشكەن كەنتلەرنى، كەنتلەر 1- لىككە ئېرىشكەن دېھقان، چارۋىچىلارنى مۇكاپاتلىدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە 1- لىكنى قولغا كەلتۈرۈشكە تىرىشىش، ئىلغارلار بىلەن بەسلىشىش قىزغىنلىقى كۆتۈرۈلدى، بۇ، ئىچكى جەھەتتە رىقابەتلىشىش ئارقىلىق ئەمەلىي كۈچنى ئاشۇرۇپ، باشقا ناھىيە (شەھەر)لەرگە رىقابەت ئېلان قىلىشنى كۈچلۈك ئاممىۋى ئاساسقا ئىگە قىلدى.

ئاساسىي مۇئەسسەسلەر قۇرۇلۇشنى ياخشىلاپ، ئەۋزەل شارائىت ئارقىلىق مەملىكەت ئىچى- سىرتىدىكى مەبلەغ سالغۇچىلارنى جەلپ قىلىپ، ئىقتىسادىي جەھەتتە ئۈستۈنلۈكنى شەكىللەندۈرۈش ئۈچۈن، بۇ ناھىيە ئۆتكەن يىلى تارباغاتاي ۋىلايىتى بويىچە تۇنجى بولۇپ ئىقتىسادىي ئومۇمىي كۈچ جەھەتتىن ئالدىنقى قاتاردىن ئورۇن ئالغىلى بولىدۇ. جاڭجياگاڭ شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى چىن جىنخۇا مۇنداق دېگەن: «ھەرقانداق ئىشتا چوقۇم يۇقىرى ئۆلچەم بولۇشى كېرەك، 1-لىككە ئېرىشمەسلىك، 2-، 3- لىككە ئېرىشەلمەسلىك ئەگەر بىزدە 1- لىككە ئېرىشىش ئىشەنچىسى ۋە جاسارەت بولمىسا، ئۇنداقتا بىز 2-، 3- لىككىمۇ ئېرىشەلمەيمىز، خىزمەتلىرىمىزمۇ يۇقىرىدىكى ئەستايىدىل ئويلىنىپ- كۆزۈشمىزگە ئەرزىيدۇ».

ھازىر ئاپتونوم رايونىمىز ئالدىدا نۇرغۇن پايدىلىق پۇرسەت بار، بۇ پۇرسەتتىن تولۇق پايدىلىنىش ئۈچۈن قاتمال قاراشلارنىڭ ئاسارىتىدىن تەلتۆكۈس ئازاد بولۇشقا توغرا كېلىدۇ. شۇڭا جايلار، تارماقلار «ساۋەن روھى»دىن ئۆگىنىپ، كونا رامكىلارنى بۇزۇپ ئىلگىرىلەش، ئىلگىرىلەش ئىچىدە ئىزدىنىپ، ئىزدىنىش ئىچىدە ئىلگىرىلەش ئىدىيىسىنى كۈچەيتىپ،

سيزا ئىگىلىك 1 - شىسى 3 - تۆمۈر - مەيدانىنىڭ ئالىي ئاگرونومى يىلىڭ چىڭيەن ئون نەچچە خىل كېۋەز سورتى ئۈچىدىن ئۆز پىرىنسىپ شارائىتىغا لايىق كېلىدىغان سوۋېتلىك كېۋەز سورتىنى تاللاپ پېتىشتۇرۇپ، ساپ پاختىنىڭ مو بېشى ھوسۇلىنى ئىلگىرىكى 80 نەچچە كىلوگرامدىن 140 كىلوگرامغا يەتكۈزۈپ، 3 - تۆمۈر - مەيدانىنىڭ پاختىچىلىقىغا تۆھپە قوشتى.

سۈرەتتە: يىلىڭ چىڭيەن (ئوڭدا) كېۋەزنىڭ ئۆسۈش ئەھۋالىنى كۆزەتمەكتە.

لۇي بىن فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىزدا يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتى باشلاندى

ئۆز مۇخبىرىمىز رەخمىتۇللا ئابلا، ئىختىيارى مۇخبىرىمىز ئەخمەت توختى خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزدا يازلىق ئاشلىقلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش مۇقىملىشىپ قالدى. ھازىر ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتى جەنۇبىي ۋە شىمالى شىنجاڭدا ئومۇمىيۈزلۈك باشلىنىپ كەتتى. 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە خوتەن ۋىلايىتىدە ئامبارغا كىرگۈزۈلگەن يازلىق ئاشلىق 1000 تونىنىدىن ئاشتى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۇ يىللىق يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسى پۈتۈن يىللىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنىڭ % 70 تىن كۆپرەكنى ئىگىلەيدۇ. يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش پۈتۈن يىللىق ئاشلىق سېتىۋېلىش پىلانىنى ئورۇندىشىنىڭ ئاساسى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى يېقىندا جايلاردىن ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتىگە ۋالىيلار، ئوبلاست، (شەھەر) باشلىقلىرى مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى ئورنىتىپ، ئۇنى قاتلاموئ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈشنى تەلەپ قىلدى. ئاپتونوم رايون يەنە دېھقانلار پۈتۈن يىللىق توختام بويىچە ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى بۇغداي بىلەنلا ئورۇندىماقچى بولسا، ئۇلارنى رىغبەتلەندۈرۈشنى، ئاشلىق سېتىۋېلىش تارماقلىرى ئاكتىپلىق بىلەن سېتىۋېلىشنى، چەكلەپ قويماسلىقنى، جايلارنىڭ ئۇرلۇك ئاشلىق سېتىۋېلىش سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداشنى، تەشەبۇسكارلىق كۆرسىتىپ ئاشلىق سېتىۋېلىش باھاسىنى ۋە سۈپەت تەكشۈرۈش ئۇلچىمىنى قاتتىق ئىجرا قىلىشنى، ئاشلىق سېتىۋېلىش تارماقلىرىنىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسى بولغان ئاشلىق سېتىۋېلىش ئىشىنى ياخشى ئىشلەپ، ئاشلىق سېتىۋېلىش ئىشىدا ئىشلەتكىلى بولىدىغان ھەر خىل ئىقتىسادىي جەھەتتە ئۈستۈنلۈكىنى ئىگىلەش ئۈچۈن، بۇ ناھىيە ئۆتتىكەن يىلى تارباغاتاي ۋىلايىتى بويىچە تۇنجى بولۇپ تېلېفون نومۇرىنى يەتتە خانىغا كۆپەيتىپ، 6000 توچكىلىق پروگراممىلىق تېلېفوننى خەلقئارا تېلېفون تورىغا كىرگۈزدى، ئۆتكەن (ئاخىرى 4 - بەتتە)

شىنجاڭ ھەربىي رايونى خەلق ئەسكەرلىرىنى جەمئىيەت ئامانلىقىنى ئۈزەسكە قاتنىشىشقا ئۈيۈشتۇرۇپ ئۆتكۈم ھاسىل قىلدى

مەركىزىي جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەم تەرەپلىمە ئۈزەش كومىتېتى شىنجاڭ ھەربىي رايونىغا ئەجرىبىسىنى كېڭەيتتى

ئۆز خەۋىرىمىز. شىنجاڭ ھەربىي رايونى خەلق ئەسكەرلىرىنى جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەشكە قاتنىشىشقا ئۈيۈشتۇرۇپ، جەمئىيەت ئامانلىقىنى قوغداشقا تۆھپە قوشتى. مەركىزىي جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش كومىتېتى 7 - ئاينىڭ 2 - كۈنى ئاچقان مەملىكەتلىك قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى ئۇزاقتىچە چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش ھەمجەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش بويىچە ئاساسىي قاتلاملارنىڭ خىزمىتىنى كۈچەيتىش يغىنىدا ئارمىيە سىستېمىسى بويىچە شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ تەجرىبىسىنى تونۇشتۇردى.

شىنجاڭ ھەربىي رايونى 1991 - يىلىدىن بۇيان، خەلق ئەسكەرلىرىنى جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەشكە قاتنىشىشقا پائال ئۈيۈشتۇردى. خەلق ئەسكەرلىرى ج خ تارماقلىرىغا پائال ماسلىشىپ، قانۇنغا خىلاپ جىنايى ھەرىكەتلەرگە قاتتىق زەربە بەردى. ئۇلار جايلارنىڭ ئەمەلىيەتكە ئاساسەن، خەلق ئەسكەرلىرى تەشكىلاتلىرىنى مۇۋاپىق تەڭشەپ شەھەر، يېزا ۋە ئاساسىي قاتلاملاردا جەمئىيەت ئامانلىقىنى قوغداشنىڭ ئېھتىياجىغا ئويغۇن كېلىدىغان خەلق ئەسكەرلىرى قۇرۇلۇشى قۇرۇلمىسىنى پەيدىنپەي شەكىللەندۈردى. بۇنىڭ ئىچىدە، يېزا (بازار)دا تايانچ خەلق ئەسكەرلىرىنى ئاساس قىلغان 705 خەلق ئەسكەرلىرى ئامانلىق ساقلاش شۆبە ئەترىتىنى قۇردى. زاۋۇت، كان، كارخانىلاردا 420 زاۋۇت ۋە كان قوغداش ئەترىتى قۇردى. ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر) تۆمۈر، مەيدانلاردا جەددىي ئەھۋاللارغا تاقابىل تۇرىدىغان 153 خەلق ئەسكەرلىرى شۆبە ئەترىتىنى قۇردى.

يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلار خەلق ئەسكەرلىرىنى 130 مىڭ ئادەم (قېتىم) ئۈيۈشتۇرۇپ، قاچقۇن جىنايەتچىلەرنى تۇتۇش، قېچىپ يۇرۇپ جىنايەت ئۆتكۈزۈۋاتقانلارغا زەربە بېرىش، بۇلاڭچىلارغا قارشى تۇرۇش، زەھەرلىك چېكىملىكنى مەنئى قىلىش بويىچە قانات يايدۇرۇلغان كۆرەشكە قاتناشتۇردى، خەلق ئەسكەرلىرى ج خ تارماقلىرىغا ماسلىشىپ 410 جىنايەتچىلەر گۇرۇھىنى تارمار قىلدى، ھەر خىل جىنايى ئىشلار جىنايەتچىسىدىن 3300 نەچچىنى تۇتتى. خەلق ئەسكەرلىرى يەنە دۆلەتنىڭ قانۇن، پەرمانلىرىنى تەشۋىق قىلىشقىمۇ پائال قاتناشتى.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك «يۇڭخۇڭ» ئىلمە توقۇمىچىلىق باش زاۋۇتى كۆتۈپخانا، قىرائەتخانا، ياشانغانلار پائالىيەت مەركىزى قاتارلىق ئورۇنلارنى يېڭىدىن قۇرۇپ، ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشتىن سىرتقى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى.

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋالىك ۋېيجۈن فوتوسى

ئۇرۇمچى تۆمۈرىيول ئىدارىسىنىڭ كورلا پاراۋوز ئۇچاستىكىسى كۆپ يىللاردىن بۇيان پارتىيەنىڭ مىللىي سىياسىتىنى ئىزچىل ئىجرا قىلىپ، ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلىرىنىڭ تىرانسپورت ئىشلەپچىقىرىشىدىكى تايانچلىق رولىنى جارى قىلدۇردى. بۇ يىل 1- پەسلىدىلا 11 كىشى چوڭ ۋەقەنىڭ ئالدىنى ئالدى ھەم خىزمەت كۆرسىتىپ مۇكاپاتلاندى.

سۈرەتتە: ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى- خىزمەتچىلىرى كەپشەرلەش تېخنىكىسى ئۇستىدە پىكىر ئالماشتۇرماقتا.

لۇي يەنچاۋ فوتوسى

3- بىناكارلىق - قۇرۇلۇش شىركىتى شىنجاڭدا ئېلىپ بېرىلغان سۈپەت تەكشۈرۈشتە ئۈچ تۈردە 1- بولدى

ئۆز خەۋىرىمىز. قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكىنىڭ 1996-يىلى مەملىكەت بويىچە قۇرۇلۇش سۈپىتىنى تەكشۈرۈشنىڭ شىنجاڭنى تەكشۈرۈش نەتىجىسى يېقىندا ئېلان قىلىندى.

شىنجاڭ 3-بىناكارلىق -قۇرۇلۇش شىركىتى پۈتكەن قۇرۇلۇشلار، سېلىنىۋاتقان قۇرۇلۇشلار ۋە كۆرسىتىلگەن كارخانىلارنىڭ ئومۇمىي نومۇرىدىن ئىبارەت ئۈچ تۈردە 1-بولدى.

بۇ قېتىم ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 11 كارخانا تەكشۈرۈلدى. بۇنىڭ ئىچىدە كۆرسىتىلگەن كارخانىدىن بەشى، چەك تارقىتىش ئارقىلىق تاللانغان كارخانىدىن ئالتىسى بار. ئاپتونوم رايونلۇق 3-بىناكارلىق-قۇرۇلۇش شىركىتى ھۆددىگە ئېلىپ سالغان ئاپتونوم رايونلۇق مىللەتلەر تېل-يېزىق خىزمىتى كومىتېتىنىڭ ئائىلىلىكلەر بىناسى تەكشۈرۈلگەن تۆت قۇرۇلۇش ئىچىدە 1-بولدى. ئۇرۇمچى خەلقئارا ئايرودرومىنىڭ 101-ئىسكىلاتى ئىشلىنىۋاتقان قۇرۇلۇشلار ئىچىدە 1-بولدى. 3-بىنا كارلىق-قۇرۇلۇش شىركىتى كۆرسىتىلگەن بەش كارخانا ئىچىدە ئومۇمىي نومۇر جەھەتتە 1- بولدى.

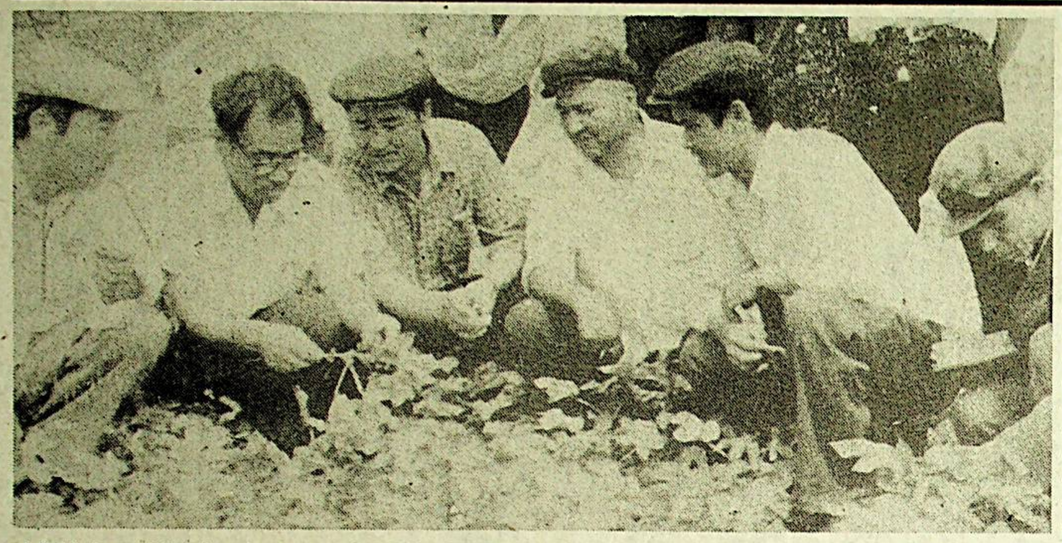
بۇ قېتىم تەكشۈرۈلگەن ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 11 كارخانا ئىچىدە ئومۇمىي نومۇر جەھەتتە 1- بولدى.

«ئەمەلىي ئىشلەش ئۈنىسز بۇيرۇق»

- ئۇرۇمچى ناشيول باش ئۇچاستكىسى خۇشا ئۇچاستكىسىنىڭ باشلىقى، كومپارتىيە ئەزاسى قاسىمجان توغرىسىدا

لاقاي ئالىمقان (ئۆز مۇخبىرىمىز)

ئەمەلىي ئىشلەش، بىلگەن كىشىلەر ئۈچۈن، ئۈنتىسز بۇيرۇق، شۇنداقلا بىر كوممۇنىستنىڭ ئالىيجاناب خىسلىتى، بۇ خىل خسلەت چوشەنمەيدىغان كىشىلەر ئۈچۈن ئېيتقاندا، «ئەخمەقلىق». لېكىن كوممۇنىستلار ئەشۇنداق «ئەخمەق»لەردىن بولۇشقا رازىكى، ھەرگىزمۇ خەلقنىڭ شىللىسىگە مىنۋالمىدىغان بيۇروكرات لويىلاردىن بولۇشنى خالىمايدۇ. 1980 - يىلى ھەربىي سەپتىن كەسىپ ئالماشتۇرۇپ، ناشيول ئاسراش كەسپىنى تاللىۋالغان قاسىمجان دېگىز يۈزىدىن 4000 مېتر ئېگىزلىككە جايلاشقان يۈەندىك داۋېنىگە ئادىدى بىر ئىشچى بولۇپ كەلگىنىدە، بەزىلەر ئۇنىڭغا قاراپ: «ئاۋات شەھەرنى تاشلاپ تاغ جىلغىسىغا يول ئاسراشقا كەلگەن بۇ ئەخمەقنى كۆرمەمدىغان» دەپ مەسخىرە قىلىشقانىدى. لېكىن قاسىمجان بۇنداق مەسخىرە ئالدىدا مەڭدەپ قالمىدى، ئەكسىچە ئۇ: «جاپالىق شارائىت كىشىلەرنىڭ ئىرادىسىنى چىڭىتىدۇ، ئادەمدە كۆچلۈك ئىرادە بولغاندىلا، پارتىيە

- تاماقمۇ پشمايدىغان دۆلەت ناشيولى 216 - لىنىيىسىدە «ئەخمەق»لەرچە خودىدى كالىدەك ئۇنتىنسز ئەمەلىي ئىشلىدى، ئەمگەكتە، تاماقتا، يېتىپ - قوپۇشتا ئىشچىلار بىلەن بىللە بولدى، جاپادا ئالدىدا، راھەتتە بۇرقىدا تۇردى، ئۇ گويا تۇمانلىق تاغ چوققىسىدا پارلىغان نۇرلۇق يۇلتۇزدەك ئەمەلىي ئىشلەش روھى بىلەن ئىشچىلار قەلبىدىن چوڭقۇر ئورۇن ئېلىپ، ئۇلارغا غەيرەت - شىجائەت ئاتا قىلدى. شۇڭا ئىشچىلار بىر ئېغىزدىن ئۇنى ناپتونوم رايونلۇق 5 - نۆۋەتلىك پارتىيە قۇرۇلتىيىغا ۋەكىل قىلىپ سايلاشتى.

1982 - يىلى قاسىمجان شەرت - شارائىتى ئىنتايىن ناچار شەنبى داۋېنەگە يۆتكەلدى. ئۇزاق ئۆتمەي ئۇدا ئىككى كۈن قاتتىق قار يېغىپ، يول قارغا كۆمۈلۈپ كەتتى، يول قايسى، ئازگال قايسى پەرق ئەتكىلى بولمايتتى.

- ئاغىنىلەر، - دېدى قاسىمجان سەزگۈرلۈك بىلەن، - يولدا قاپسلىپ قالغان يولۇچى، ناپتوموبىللار بولۇشى مۇمكىن، مۇنداق قار-شۇنىرغانلىق كۈنلەردە ئۇلارغا ياردەم بەرمەسەك ھايات خەۋپ ئىچىدە قالىدۇ...

قاسىمجان شۇنداق دېدى - دە، قېلىن جۈۋىسىنى ئۈستىگە تاشلاپ، گۈرجەكنى ئېلىپ يول باسقاندىن كېيىن، ئۇلار ئىككى ناپتوموبىلنىڭ قار دۆۋىسى ئاستىدا قالغانلىقىنى بايقاشتى. نېمە قىلارنى بىلەلمەي جانلىرىدىن ئۈمىد ئۈزۈپ گاڭگىراپ قالغان شوپۇرلار ناشيول ئىشچىلىرىنى كۆرۈپ، خۇشاللىقتىن ۋارقىرىشىپ كېتىشتى.

ناشيول ئىشچىلىرى ۋاقتىدا كەلمىگەن، ھەتتا ئەتىسى سەھەردە كەلگەن بولسا، بۇنداق شۇنىرغانلىق تاغ چوققىسىدا ئۇلارنىڭ ھاياتىدىن ھەققەتەنمۇ ئۈمىد يوق ئىدى.

قاسىمجان باشلىق ئىشچىلار دەرھال قار كۆرەپ يول ئېچىشقا كىرىشتى، ناپتوموبىللارمۇ ئاستا - ئاستا قوزغىلىپ ھېڭىشقا باشلىدى، لېكىن يول ئېچىلغان بولسىمۇ، يول ھەددىدىن زىيادە تېيىلغاق بولغاچقا، ناپتوموبىللار تېيىلىپ ماڭالماسلىق زىددىيىتى تۇغۇلدى، قاسىمجان دەرھال جۈۋىسىنى ناپتوموبىللارنىڭ چاقى ئاستىغا تاشلاپ، تېيىلىپ كېتىش، ئاغدۇرۇلۇپ كېتىش مەسلىسىنى ھەل قىلدى. خەتەردىن قۇتۇلغان شوپۇرلار خۇشاللىقتا كۆزلىرىدىن ياش ئېلىشتى. قاسىمجاننىڭ مۇزلاپ كەتكەن قوللىرىنى چىڭ سىقىمداپ تۇرغان پېتى: «سىلەر بىزنىڭ نىجاتكارىمىز، سىلەر بىزنى ئۆلۈمدىن قۇتقۇزدۇڭلار» دېگىنىچە 200 يۈەن نەق پۇلنى تۇتقۇزدى ۋە بىزنىڭ كۆڭلىمىز، ئۇنى يەردە قويماسلىقىڭلارنى ئۈمىد قىلىمىز، دەپ يالۋۇرۇشتى. لېكىن قاسىمجان: «يول ئاسراش بىزنىڭ باش تارتىپ بولماس بۇرچىمىز، شۇڭا پۇلنى ئالالمايمىز، كۆڭلۈڭلەرگە رەھمەت» دېدى. قاسىمجاننىڭ مۇنداق ئىشلىرى ناھايىتى چىق. ئۇنى بىر بىرلەپ بايان قىلىش ھاجەتسىز. شۇڭا ئۇ ئەمەلىي ئىشلەش روھى بىلەن تەشكىلنىڭ كۆزىگە چوشۇپ، 1984- يىلى ئۇچاستكا باشلىقلىققا ئۆستۈرۈلدى.

ھەربىي سەپتە قاتتىق چىنىقىپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە ئەزا بولۇپ كىرگەن قاسىمجان ھەربىيلەرنىڭ قاتتىق ئىشلەش روھىنى يەرلىكتە جارى قىلدۇرۇپ، ئەمەلىي ئىشلەش خسلىتىنى بىر كۈنمۇ توختىتىپ قويمىدى. ئۇ 1985 - يىلى 79 كىلومېتىرلىق يول لىنىيىسىنى تازىلاشتا ئىشچىلار بىلەن بىرلىكتە 24 سائەت قاتتىق ئىشلىدى.

1989 - يىلى قىشتا «يۈگفېك» كۆۋرۈكى، سەنپەنگو ئۇچاستكىسى قار ئاستىدا قالغاندا، قاسىمجان مولاقچى ماشىنا شوپۇرى بىلەن بىرلىكتە توپتوغرا بىر سوتكا دەم ئالماي ئىشلەپ يولنىڭ راۋانلىقىغا كاپالەتلىك قىلدى.

قاسىمجان زىيارىتىمنى قوبۇل قىلىپ مۇنداق دېدى: «ئامىمنىڭ كۆزى كادىرلارغا، بولۇپمۇ رەھبىرى كادىرلارغا تىكىلىدۇ. شۇڭا ئەمەلىي ئىشلەش روھى ئامما ئۈچۈن ئۈنتىنسز بۇيرۇق بولىدۇ.»

تەھرىردىن: *«قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىپ ئەمەلىي ئىشلەش» - يولداش جيانگ*

جايلاردا كېۋەز پەرۋىش ياخشى قىلىنماقتا

ئاختام يېزىسىدا: پوسكام ناھىيىسى ئاختام يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى كېۋەز ئۈنۈپ چىققاندىن كېيىن كادىرلار ۋە دېھقانلارنى كېۋەز پەرۋىشنى ياخشى ئىشلەشكە سەپەرۋەر قىلدى. يېزا تەۋەسىدىكى ئىدارە - جەمئىيەتلەردىن 40 نەچچە كادىر ئاجرىتىپ، ئۇلارنى كەنت، مەھەللە ۋە ئائىلىلەرگىچە ئەۋەتىپ، كېۋەز پەرۋىشگە يارەملەشتۈردى. كېۋەز پەرۋىشنى توۋات قېتىم باھالاپ سىلىشتۇردى، ئۇچ قېتىم نەق مەيدان يىغىنى ئاچتى. بۇ ئارقىلىق ئىلغار تەجرىبىلەرنى كېڭەيتىپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ئۆز ۋاقتىدا ھەل قىلدى. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يەنە 6 - ئاينىك 6 - كۈنى قولتىغىبرىق كەنتىدە كېۋەز پەرۋىشىگە غۇنچە ئۇغۇتى يېغىش، كولتىۋاتسىيە قىلىش قاتارلىق جەھەتلەردىكى تەجرىبىسىنى كېڭەيتتى ھەمدە يېغىن قاتناشچىلىرىغا ئوغۇت بېرىش ماشىنىسى، كولتىۋاتسىيە قىلىش ماشىنىسى، دېھقانچىلىق دورىسى چېچىش ماشىنىلىرىنى باشقۇرۇش، ئىشلىتىش، ئاسراش بىلىملىرىدىن دەرس ئۆتتى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يېزىدا 6 - ئاينىك 7 - كۈنگىچە 6000 مو كېۋەزلىكتىكى سۈلياۋ يوپۇقلار يېغىۋېلىنىپ، كولتىۋاتسىيە قىلىنىپ، ئوتلىنىپ، بوغۇم قىسقارتىش دورىسى چېچىلدى. 8600 مو كېۋەزگە غۇنچە ئوغۇتى بېرىلدى.

تۇرسۇن راخمان

بوزاق يېزىسىدا: خوتەن ناھىيىسى بوزاق يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى پاختچىلىقنى دېھقان، پېچان ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش مەركىزىدىكى تېخنىكىلار داۋاملىق يېزا - بازار، كەنتلەرگە بېرىپ دېھقانلارغا ئىلمىي تېرىقچىلىق قىلىش جەھەتتە يېتەكچىلىك قىلدى. دېھقانلار دېھقانچىلىقتىن يىلمۇ يىل ھوسۇل ئېلىپ كەلدى.

سۇرەتتە: ئۇلار دېھقانلارغا كېۋەز كۆك پىتىنىك ئالدىنى ئېلىش تېخنىكىسىنى ئۆگەتمەكتە.

سېيىتنىياز سايىم فوتوسى

كەنتلەرنى تېخنىكىلارغا ھۆددىگە بېرىپ، مۇكاپات بىلەن جازانى ئەمەلدە كۆرسەتتى. نەتىجىدە 6 - ئاينىك 5- كۈنىگىچە 5000 مو يەردىكى كېۋەز مايىسى تاقلىنىپ، 9400 مو كېۋەزنىڭ ئوتى ئوتالدى ھەمدە تۇۋى

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش

نومۇرى: Z/ 0002 — CN 65

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى　（ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57）

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 16 - كۈنى (سەيشەنبە)　（بۇ سان ئالتە بەت）

تارىم نېفىت قوماندانلىق شتابى كۈچا خەلقىگە يەنە بىر ياخشى ئىش قىلىپ بەردى

9 مىليون يۇەن مەبلەغ سېلىندىغان كۈچا - دۆڭقوتان تاشيول قۇرۇلۇشىدا ئىش باشلاندى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل خەۋەر قىلدۇ: تارىم نېفىت قوماندانلىق شتابى 9 مىليون يۇەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىپ ھەقسىز ياساپ بېرىدىغان كۈچا - دۆڭقوتان تاشيول قۇرۇلۇشىدا مۇشۇ ئاينىڭ 12-كۈنى ئىش باشلاندى.

تارىم نېفىت، تەبىئىي گازلىقنى قىدىرىپ تەكشۈرۈش، ئېچىش بىرلەشمە جېڭى باشلانغان يەتتە يىلدىن بۇيان، بۇ بىرلەشمە جەڭگە قاتناشقان ئوروئنلار نېفىت، تەبىئىي گازلىقنى قىدىرىپ تەكشۈرۈش، ئېچىشتا خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەرگە ئېرىشتى. كۈچا ناھىيىسى يەتتە يىلدىن بۇيان، بۇ بىرلەشمە جەڭگە يىر ئاجرىتىپ بېرىش، سۇ، توك بىلەن تەمىنلەش، ئاساسىي قۇرۇلۇش ئەسلىمەلىرى ۋە تۇرمۇش مۇلازىملىقى جەھەتتە سۈپەتلىك مۇلازىملىق قىلدى. تارىم نېفىت قوماندانلىق شتابى بىلەن دۆڭقوتان بېزىسى بىرلىكتە قانات يايدۇرغان ئىشچى-دېھقانلار بىرلىكتە مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتى ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىنىڭ قوللىشىغا ئېرىشىپ، نېفىتلىك بىلەن يەرلىكنىڭ مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئۈلگە تىكلەپ بەردى.

تارىم نېفىت قوماندانلىق شتابى دۆڭقوتان، ئۇچا بېزىسى ۋە قىچلىق دېھقانچىلىق مەيدانىنىڭ قاتناش شارائىتىنى ياخشىلاش، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنىڭ ئۆسۈشىگە يارىدەم بېرىش ئۈچۈن، مەبلەغ قىس ئەھۋالدىمۇ 9 مىليون يۇەندىن كۆپرەك مەبلەغ ئاجرىتىپ، كۈچا - دۆڭقوتان تاشيولىنى ھەقسىز ياساپ بېرىشنى قارار قىلدى. ياسىلۇاتقان بۇ يولنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 25.6 كىلومېتر بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە 17.6 كىلومېتر يول دۆڭەنىڭ 3-دەرىجىلىك تاشيولى ئۆلچىمى بويىچە يېڭىدىن ياسىلىدۇ، سەككىز كىلومېتر يول ئۆزگەرتىپ ياسىلىدۇ.

ئاساسىي قاتلامنى ۋە خەلق ئاممىسىنى قەلبىتە تۇتۇش كېرەك

- ئاپتونوم رايون بويىچە مالىيە ئىنتىزامىنى چىڭىتىش، كىرىمنى ئاشۇرۇپ چىقىمنى تېجەش خىزمىتىنى كۈچەيتىش تېلېفون يىغىندا سۆزلەنگەن سۆز

ۋاڭ لېچۈەن

(1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 5 - كۈنى)

يولداشلار:

بۇ قېتىمقى تېلېفون يىغىنى ناھايىتى مۇھىم يىغىن. بايا يولداش ئابلەت ئابدۇرېشت ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مالىيە قېينىچىلىقى ۋەزىيىتىنى تەھلىل قىلىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە مالىيە ئىنتىزامىنى چىڭىتىش، كىرىمنى ئاشۇرۇپ چىقىمنى تېجەش خىزمىتىنى كۈچەيتىشنى كونكرېت ئورۇنلاشتۇردى، مەن بۇنىڭغا تامامەن قوشۇلىمەن. بۇ يەردە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ بۇ ئورۇنلاشتۇرۇشىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش توغرىسىدا ئازراق سۆزلىمەكچىمەن.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئىقتىسادنىڭ راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مالىيە كىرىمى زور ھەجمىدە ئېشىپ، مالىيىدە. ئۆزىنى ئۆزى تەمىنلەش سەۋىيىسى ئۇزلۇكسىز ئۆستى. بولۇپمۇ 7-بەش يىللىق پىلان، 8- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە خېلى تېز ئېشىش سۈرئىتى ساقلاپ قېلىندى. 1995-يىللىق مالىيە كىرىمى 1985-يىلدىكىگە قارىغاندا ئۈچتىن كۆپرەك قاتلاندى. بۇ بىر تەرەپتىن، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىكى مۇۋاپىقلىقىمىزنى ئەكس ئەتتۈرۈپ بەردى، ئىقتىسادنىڭ سىجىل، تېز راۋاجلانغانلىقىنىڭ مۇقەررەر نەتىجىسى بولدى؛ يەنە بىر تەرەپتىن، مالىيە، باج سېپىدىكى خىزمەتلەرنىڭ ناھايىتى نەتىجىلىك ئىشلەنگەنلىكىنى گەۋدىلەندۈرۈپ بەردى، بۇنى مالىيە، باج سېپىدىكى كادىرلار، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ تىرىشچ ئىشلىگەنلىكىنىڭ نەتىجىسى دېيىشكە بولىدۇ، لېكىن ھازىر ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مالىيە ۋەزىيىتى جىددىي بولىدۇ. مالىيە كىرىمى تېز ئېشىش بىلەن بىللە، چىقىمۇ تېز ئېشىۋاتىدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە كىرىم تۆپ سانى كىچىك، چىقىم تۆپ سانى چوڭ، كىرىم- چىقىمنى بالانس قىلىشتا قېينىچىلىق زور، بۇ قېينىچىلىق يىلمۇيىل ئېشىپ بېرىش يۈزلىنىشىدە تۇرۇۋاتىدۇ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مالىيىسىدە قىزىل رەقەم يىلدىن يىلغا كۆرۈنەرلىك ئاشماقتا. بۇ ئەھۋال مالىيە ئىشلىرىنى باشقۇرۇشقا ناھايىتى زور بېسىم پەيدا قىلدى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مالىيە ئىقتىسادىي ئاساسى ئاجىز، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى تۆۋەن، ئىقتىسادىي ئىنكاسچانلىقى ئاجىز، ئىقتىسادىي ئىنكاسچانلىقى ئاجىز بولۇشتىن ئىبارەت ئۇزۇن مۇددەتلىك ئامىللار تەسىرىدە، مالىيە كىرىمىنىڭ ئۆسۈش سۈرئىتى ئىقتىسادىي ئۆسۈش سۈرئىتىدىن تۆۋەن بولۇش ئەھۋالى ئۇزۇن مۇددەت داۋاملىشىپ كەلدى.

ره‌ئس ئابلەت ئابدۇرېشت گروزىيلىك مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن جيەن خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، گروزىيە جۇمھۇرىيىتىنىڭ سودا ۋە تاشقى مۇناسىۋەت مىنىستىرى كونستانتىن زاراداستانىشۋىلى باشچىلىقىدىكى گروزىيە جۇمھۇرىيىتى ئىقتىساد-سودا ۋەكىللەر ئۆمىكى مۇشۇ ئاينىڭ 12-كۈنىدىن 19-كۈنگىچە ئاپتونوم رايونىمىزدا زىيارەتتە بولىدۇ. ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشت مۇشۇ ئاينىڭ 13-كۈنى كەچتە شىنجاڭ «خەلق» سارىيىدا گروزىيە ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشتى.

گروزىيە جۇمھۇرىيىتى ئىقتىساد-سودا ۋەكىللەر ئۆمىكى جۆگگو بىلەن گروزىيە 1995-يىلى 9-ئايدا ئىمزالىغان مۇددىتا نامداشكى شىنجاڭ بىلەن ھەمكارلىقنى قانات يايدۇرۇشقا ئالاقىدار قىسمى ئۇستىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىش، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سانائىتى، يېزا ئىگىلىك ساھەلىرىدىكى ھەمكارلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، ئىقتىسادىي ۋە سودا ساھەلىرىدىكى ھەمكارلىقنى كېڭەيتىش ھەققىدە پىكىر ئالماشتۇرىدۇ.

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇكېرىم سېيىتنىياز خەۋەر قىلىدۇ: ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى ئىككى دەرىجىلىك تەپتىش ئورگانلىرى بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا «قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلىش، دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشنى چىڭ تۇتۇش» فاڭجېنىنى ئىجرا قىلىپ، ئىقتىسادىي جىنايەت دېلولىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى.

بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى تەپتىش ئورگانلىرى دېلو تۇرغۇزۇپ بىر تەرەپ قىلغان ئىقتىسادىي جىنايەت دېلوسى 167 گە، بۇنىڭغا چېتىشلىق ئادەم 204 كە يەتتى. بۇ دېلولارنىڭ ئەھۋالىدىن قارىغاندا، ئېنىقلانغان چوڭ دېلو، مۇھىم دېلو كۆپەيگەن بولۇپ، تۇرغۇزۇلغان دېلونىڭ 82 پىرسەنتىنى ئىگىلىگەن. ئىقتىسادىي جىنايەت دېلولىرى ۋاقتىدا تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغاچقا، دۆلەت ۋە كوللېكتىپ 13 مىليون 890 مىڭ يۈەنلىك بۇۋاستە ئىقتىسادىي زىيانىدىن ساقلاپ قېلىنغان.

ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى تەپتىش ئورگانلىرى بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا ئىقتىسادىي دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك ئورگانلار، ئورۇنلار نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش ئىشىغا پائال قاتنىشىپ، ئۆز ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇپ، نامرات رايونلارغا مالىيە كۆچى، ماددىي كۆچ، ئىختىساس ئىگىلىرى، پەن-تېخنىكا جەھەتتە ياردەم بېرىپ، جەمئىيەتنىڭ نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش يولىنى يەنمۇ كېڭەيتتى.

1988-يىلى باشلانغان ئورگان، ئورۇنلارنىڭ نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتى — ئىجتىمائىي كۆچلەرنى سەپەرۋەر قىلىپ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇشنىڭ بىر خىل شەكلى، ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئاپتونوم رايونغا بۇۋاستە قاراشلىق 62 پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگىنى، كارخانا، كەسىپي ئورۇن 30 نامراتلار ناھىيىگە ۋە 19 نامرات يېزىغا ياردەم بەرمەكتە. 1995-يىلى ئاپتونوم رايون 1 مىليون كىشىنىڭ ئوزۇقلىنىش، كىيىنىش قۇرۇلۇشى پلانىنى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇشقا باشلىغاندىن بۇيان ئورگان، ئورۇنلارمۇ مۇناسىپ ھالدا نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش سالمىقىنى زورايتتى، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش بويىچە ئالاقچىلەرنى بېكىتتى، ئاساسلىق رەھبەرلەر مەسئۇل بولغان نۆقتا بەلگىلەپ نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇردى، ئۇلار نامرات ناھىيىلەرنى تەكشۈردى

3-تۆمەن - مەيدان پارتكومى كادىر-ساقچىلار ۋە ئۇلارنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلۈپ، ئۇلارنى خاتىرجەم قىلدى.

سۈرەتتە: تۆمەن-مەيدان رەھبەرلىرى 50 نەچچە ياشلىق پېشقەدەم ساقچىنىڭ تۇغۇلغان كۈنىنى تەبرىكلىمەكتە.

ۋالىك جېبەنجاك فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىز جەمئىيەتنىڭ نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش يولىنى كېڭەيتتى

ۋە نەق مەيدانغا ئىش بېجىردى، نامرات رايونلار بىلەن ئالاقىلىشىش يېغىنى ئېچىپ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش پىلانىنى بىرلىكتە كېڭەشتى.

1995-يىلدىن بۇيان، پەن تەتقىقاتى ئورۇنلىرى نامرات ناھىيىلەرنىڭ تەرەققىيات پىلانىنى ئاساس قىلىپ، 1000 غا يېقىن مۇتەخەسسىس، پروفېسسورنى نامرات رايونلارغا ئەۋەتىپ، نامراتلارغا پەن-تېخنىكا ئارقىلىق يېشىش تەجرىبىلىرىنى ئۆگەتتى. ئاپتونوم رايونلۇق دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى يار-يۆلەك بولۇۋاتقان ئاقتۇ ناھىيىسىدە پاختىدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش يېڭى تېخنىكىسىنى زور كۈچ بىلەن كېڭەيتىپ

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسىدە ئېگىز تېرىلغۇ پىلانى ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى

ئۆز مۇخبىرىمىز غەيرەت ئۆمەر خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسىدە 6-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 76 مىڭ 660 مو يەرگە ئېگىز قونۇقى تېرىلىپ، يىل بېشىدىكى پىلان بىر ھەسسىدىن كۆپرەك ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئادەتتىكى سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىلغان قوناق 61 مىڭ 880 موغا، قارارەڭلىك سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىلغان قوناق 2500 موغا يەتتى. بۇنىڭغا ئەتىيازدا تېرىلغان 32 مىڭ مو (سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىلغىنى 27 مىڭ مو) بالدۇر پىشىدىغان قوناقنى قوشقاندا، ناھىيە بويىچە بۇ يىل تېرىلغان ئومۇمىي كۆمىقوناق كۆلىمى 108 مىڭ 660 موغا، سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىلغىنى 91 مىڭ 382 موغا يېتىپ، يىللىق ئائىلىق ھوسۇلنى ئاشۇرۇشقا پۇختا ئاساس سېلىندى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، يېمەك - ئۇچمەك سانائىتى ۋە باقمىچىلىق كەسىپىنىڭ راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، كۆمىقوناقتا بولغان ئېھتىياج كۆپەيدى. بۇ يېڭى يۈزلىنىشكە ئاساسەن، ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسى بۇ يىل ئائىلىق زىرائەتلىرىنىڭ ئۇچكى قىسمىدىكى نىسبەت مۇناسىۋىتىنى تەڭشەپ، كۆمىقوناق كۆلىمىنى مۇۋاپىق كېڭەيتتى. بۇنىڭدا ئۇلار مۇھىم نۇقتىنى، ئاساسىي ھۆجۇم نىشانىنى قۇياش نۇرى بايلىقىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىپ، بۇغداي ئېگىزىغا تەكرار قوناق تېرىش كۆلىمىنى كېڭەيتىش بىلەن قوناقنى سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىش تېخنىكىسىنى زور كۈچ بىلەن كېڭەيتىپ، يەردىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشكە قارىتتى. شۇ ئاساستا «يازنىڭ ئۇچ ئىشى» باشلىنىش بىلەن تەڭ بۇ ناھىيە ئەمگەك كۈچلىرىنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇپ، بىر تەرەپتىن، 110 مىڭ مو يەردىكى بۇغدايىنى ۋاقتىدا ئورۇپ يىغىۋالدى، يەنە بىر تەرەپتىن، بوشىغان ئېگىز ئورنىغا دەرھال قوناق تېرىشنى چىڭ تۇتتى.

لىنىيە قۇرۇلۇشى پائالىيىتى ئارقىلىق كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، تۆمۈرىيول ترانسپورتىنى سۇتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن يەنمۇ ياخشى خىزمەت قىلدۇرايلى

ئەخمەت يۈسۈپ

كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، تۆمۈرىيول ترانسپورتىنى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ تەلىپىگە ئۇيغۇنلاشتۇرۇپ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن يەنمۇ ياخشى خىزمەت قىلدۇرۇش مەقسىتىدە تۆمۈرىيول مىنىستىرلىكىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا بىنائەن ئۇرۇمچى تۆمۈر يول ئىدارىسى ئۆتكەن يىلدىن بۇيان لىنىيە قۇرۇلۇشى پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، تۆمۈرىيول سىستېمىمىزنىڭ قىياپىتىدە ئىلگىرى كۆرۈلۈپ باقمىغان ئۆزگىرىش ھاسىل قىلدى.

ئىدارىمىزنىڭ لىنىيە قۇرۇلۇشى سۈپىتىنى مىنىستىرلىكنىڭ تەلىپىدىكى ئۆلچەمگە يەتكۈزۈش ئۈچۈن، 1995 - يىل 7 - ئاينىڭ 20 - كۈنىدىن 10 - ئاينىڭ 28 - كۈنگىچە، بۇ يىل 3 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 6 - ئاينىڭ 8 - كۈنگىچە ئىككى قېتىم «100 كۈنلۈك لىنىيە قۇرۇلۇشى بىرلەشمە جېڭى» ئېلىپ بارىدۇق. بىرلەشمە جەڭ مەزگىلىدە كادىرلار، ئۇستىلار باشلامچى بولۇپ، ئالدىدا يول باشلاپ 1 - سەپكە بېرىپ ئىشچى - خىزمەتچىلەر بىلەن بىرلىكتە جان تىكىپ ئىشلىدى. ئۇرۇمچى، قۇمۇل شۆبە ئىدارە ئورگىنىدىكى 80 دىن كۆپرەك كادىر ئايرىم- ئايرىم ھالدا 80 نەچچە ئاساسىي قاتلام، بىكەتلەرگە بېرىپ بىر نەچچە ئاي ئۆيگە قايتماي ئىشچى- خىزمەتچىلەر بىلەن بىللە يېتىپ- قوپۇپ ئۇسكۇنىلەرنى رەتلەپ، ئىشخانا، ھويلىلارنى تۈزەپ، ئىدارە مقياسىدا يۇقىرى بىلەن تۆۋەننىڭ ئالاقىسىنى تېزلىك بىلەن قويۇقلاشتۇرۇپ، ئىشچى - خىزمەتچى ئائىلە تاۋابىئاتلىرىنىڭ روھىنى ئۇرغۇتۇپ، ئۇلاردا تولۇپ تاشقان ئىشەنچ تۇرغۇزۇپ، «1 - سەپتىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ھۇجۇم قىلىش، 2 - سەپتىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ياردەم بېرىش، دەم ئېلىشقا چىققان ئىشچى - خىزمەتچىلەر، ئائىلە تاۋابىئاتلار، ئوقۇغۇچىلار ئالدىنقى سەپنى قوللاپ ياردەم بېرىش» ۋەزىيىتى شەكىللەندۈردى. ئۇرۇمچى ۋاگون ئىشلىرى ئۇچاستكىسى رېمونتچىلىق سېخىنىڭ باشلىقى چىڭ ۋېي ئۆز بەندىكى ئىشچى- خىزمەتچىلەرنى باشلاپ دەم ئېلىش ۋاقتىنى قۇربان قىلىپ ئۆتكەلكە قاتتىق ھۇجۇم قىلدى. مەبلەغنىڭ يېتىشمىگەن يېرىگە ئۆزىنىڭ 800 يۈەن مائاشىنى ئىشلىتىپ «جەڭ» نىڭ ئوگۇشلۇق داۋام قىلىشىنى كاپالەتلەندۈردى. بالىسىنىڭ قىزىتمىسى ئۆرلەپ كېتىش ھەر قانداق ئاتا - ئانىنى ئەنسىرىتىدىغان ئىش. بۇ قېتىم ئۇنىڭ بالىسىنىڭ قىزىتمىسى ئۆرلەپ كەتكەندە، ئايالى بالىسىنى ئېلىپ ئۇنى يوقلاپ كەلدى. ئۇنىڭ ئايالى قاتتىق تەسىرلىنىپ بالا ياخشىلانغاندىن كېيىن، بۇ «جەڭ» گە ئەر- ئايال بىرلىكتە ئاتلاندى. پېچان يول ئاسراش ئۇچاستكىسىدىكى دەم ئېلىشقا چىققان ئىشچى ياڭ شۇنيىنىڭ ئۈچ ئوغلى ۋەبىر كۆيۈغلى بۇ ئۇچاستكىدا گۇڭجاڭ بولۇپ، لىنىيە قۇرۇلۇشى جەريانىدا پۈتۈن ئائىلىدىكى چوڭ - كىچىك، قېرى- ياش بىرلىكتە ئاتلىنىپ بىرلىشىپ ئىشلەپ، ئۆزلىرى باشقۇرۇپ كەلگەن مەشغۇلات قىلىش تەۋەلىكىنى بىرىنچى قېتىمدا كۆزلىگەن نىشانغا يەتكۈزدى. كىشىلەر ئۇلارنى لىنىيە قۇرۇلۇشى جېڭىدىكى «ياڭ ئائىلىسىنىڭ ئەزىمەتلىرى» دەپ تەرىپلەشتى. ئۇرۇمچى ۋوگزال، قۇمۇل توك ئىشلىرى ئۇچاستكىسى قاتارلىق ئورۇنلار، 50 تىن ئارتۇق ۋوگزال، ئۇچاستكىلاردىكى ئائىلە كومىتېتلىرى لىنىيە قۇرۇلۇشى ئۇچۇن ئالدىنقى سەپكە يار - يۆلەك بولۇشقا ئاتلاندى. ئۇلار ئائىلە تاۋابىئاتلارنى تەشكىللەپ تاماق ئەتتى، پويىزلارنى سۈرتتى، ئاچاللارنى تازىلىدى، يوتقان - كۆرپىلەرنى يۇدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە «لىنىيە قۇرۇلۇشى ئۇچۇن تۆھپە قوشۇپ بىخەتەرلىككە كاپالەتلىك قىلىش» خەتلىرى تىكىلگەن پېتەكلەرنى تىكىپ 1 - سەپكە سوۋغات قىلىپ ئاساسىي قاتلامدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ئەمەلىي ھەرىكىتى بىلەن ئىلھام بەردى. تەڭرىتاغ ئېچىدىكى خوستاي بېكىتى بەلگە چىراغ يەنىدىكى گۈرۈپپا باشلىقى جازايەمن ئائىلىسىدىكى ئۇچ ئەۋلاد كىشىلەر بىللە 1 - سەپتە جەڭ قىلدى. پېچان يول ئاسراش ئۇچاستكىسىدىكى دەم ئېلىشقا چىققان ئۇچ خىزمەتچى باشقا ئورۇنلارنىڭ خىزمەتكە تەكلىپ قىلىش چاقىرىقنامىسىنى رەت قىلىپ، بۇرۇنقىدەكلا «ئانا ئائىلىسى» گە كېتىپ لىنىيە قۇرۇلۇشى ئۇچۇن خالىسانە يول رېمونت قىلىشقا قاتناشتى. كۇيتۇڭ يول ئاسراش ئۇچاستكىسى شخو يول ئاسراش بۆلۈكىدىكى گۇڭجاڭ خوسيكۇەن بىر قېتىم جازالىنىپ، قايتا ئىشقا ئورۇنلاشقان ئىشچى بولۇپ، لىنىيە قۇرۇلۇشى جەريانىدا ئائىلىسىنى ئۇنتۇپ، كۆپچىلىكنى ئويلاپ ئىشچىلارغا باشلامچىلىق قىلىپ ئۇچاستكا بويىچە ئەڭ ناچار بولغان 12 كىلومېتر لىنىيىنى ئەڭ ياخشى لىنىيىگە ئۆزگەرتتى. ئىدارە مائارىپ باشقارمىسى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى تەربىيىلەش بۆلۈمىنىڭ باشلىقى جاڭ چۈنشاڭنىڭ ئايالى ئېغىر كېسەل بولۇپ ئوپېراتسىيە قىلىنغاندا ئايالىنى باللىرىغا قاراشقا تاپشۇرۇپ قويۇپ، ئۆزى 1 - سەپكە بېرىپ ئىشچى -خىزمەتچىلەر بىلەن بىرلىكتە لىنىيە قۇرۇلۇشى بىرلەشمە جېڭىگە قاتناشتى. پېچان ۋاگون تەكشۇرۇش گۇرۇپپىسى پارتىيە ياچېيكا شۇجىسى جاڭ خۇككەي توي قىلىشنى ئۈچ قېتىم كېچىكتۈرۈپ «لىنىيە قۇرۇلۇشىدا كۆزلىگەن نىشانغا يەتمىگىچە ئۆيگە قايتىماسلىق»نى بىلدۈردى. شۇڭا نۇرغۇنلىغان ئىشچى - خىزمەتچىلەر تەسىرلەنگەن ھالدا كادىرلارنىڭ يۈزى كۆيۈپ قارايدى، بىزنىڭ تاملىرىمىز ئاقاردى، كادىرلارنىڭ بەدەن ئېغىرلىقى چۈشتى، خىزمەتلەر يۇرۇشتى، دېپىشتى.

ئىدارىمىز غەربىي شىمال رايونىدىكى تەبىئىي مۇھىت شارائىتى ناچار 1000 چاقىرىملىق چۆل- جەزىرە، 100 چاقىرىملىق شامال ئېغىزى، ئېگىز تاغ، ھاۋاسى شالاڭ، كىلىماتى ناچار، سۇسىز چۆللەرگە جايلاشقان بولۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ خاتىرجەملىكىنى ۋە مۇقىملىقنى ساقلاش بىر قەدەر قىيىن ئىش ئىدى، بىخەتەر ئىشلەش ھەر خىل تەھدىتكە ئۇچرايتتى. لىنىيە قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىلغاندىن كېيىن جاپالىق رايونلارنىڭ مۇھىتى يېڭى تۈسكە كىردى. ئىدارە بويىچە 14 تۈرمۇش رايونى دەسلەپكى قەدەمدە پاك- پاكىز، گۈزەل، قولايلىق، رەتلىك بولۇش ئۆلچىمىگە يەتتى. ئاساسىي قاتلامدىكى نۇرغۇن بېكىتمىزنى تۆمۈرىيول مىنىستىرى خەن شۇبىك: «قورۇ سىرتى چۆل - جەزىرە، مويلا ئىچى باغ - ۋارزان» ئىكەن دەپ مەدھىيىلىدى. ھازىر كىچىك كۆكتاتلىق، كىچىك گۈللۈك، كىچىك ئاشخانا، كىچىك مۇنچا، كىچىك كۆڭۈل ئېچىش ئورۇنلىرى بەرپا قىلىندى. لىنىيە قۇرۇلۇشى مۇھىتنى ئۆزگەرتتى، مۇھىت ئىشچى - خىزمەتچىلەر قوشۇننىڭ مۇقىملىقىنى ساقلىدى. كۆپلىگەن بېكەت، ئۇچاستكىلاردىكى بۇرۇن ئالمىشىنى تەلەپ قىلىپ ئىلتماس يازغانلار ئىلتماسىنى قايتۇرۇۋېلىپ جاپالىق رايونلاردا ئىشلەش ئىرادىسىنى بىلدۈردى. خېجىك پويىز ئىشلىرى ئوچاستكىسىدىكى نۇرغۇن بېكەتلەر ئېگىز تاغلار ئارىسىدا بولغاچقا، ئىشچى- خىزمەتچىلەر نۆۋەتلىشىپ ئىشلەيتتى. ئەمدى ۋاقتى توشقانلار تاغدىن چۈشمەي ئىشلەيدىغانلىقىنى بىلدۈردى. تۆزلەڭلىكتىكى بېكەتلەردە ئىشلەيدىغانلار تاغلىق بېكەتلەرگە بېرىپ ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى. خېجىك يول ئاسراش ئۇچاستكىسىدىكى 21 جۇپ ئەر - ئايال ئېگىز تاغدىكى بېكەتلەرگە ماكانلاشتى. نۇرغۇنلىغان چۆل- جەزىرىلەردە ئىشلەيدىغان ئىشچى- خىزمەتچىلەر بالا- چاقىلىرىنى ئۆزى ئىشلەيدىغان ئورۇنلارغا ئېلىپ بېرىپ ئۆزلىرى بىنا قىلغان يېڭى مەنزىرىلەردىن ھۇزۇرلاندۇردى. ئائىلە تاۋابىئاتلار بۇ يېڭى ئۆزگىرىشلەرنى كۆرۈپ ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى شۇ يەردە خاتىرجەم ياخشى ئىشلەشكە ئىلھاملاندۇردى. كادىرلار ۋە ئامما ھەقلىقي ھەرىكەتكە كەلگەچكە، بۇ پائالىيەتنىڭ نەتىجىسى تېزلا كۆرۈلدى. بۇ يىل 6- ئاينىڭ ئوتتۇرىدا لىنىيە قۇرۇلۇشىمىز تۆمۈرىيول مىنىستىرلىكىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى.

بىز نەتىجىلەرنى مۇستەھكەملەپ، بۇ يىلنىڭ كېيىنكى يېرىمىدا بىخەتەرلىك لىنىيىمىزنى ئۇلۇغلىك لىنىيەقىلىپ قۇرۇپ چىقىش يولىدا بوشاشماي ئىشلەپ، لىنىيە قۇرۇلۇشى دولقۇنىنى داۋاملىق ئەۋج ئالدۇرۇپ، تېخىمۇ زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن تىرىشىمىز.

قارامايى ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ ئېلېكتر ئۇسكۇنىلىرىنى قۇراشتۇرۇش شىركىتى ئۇسكۇنىلەرنى يىللىق تەكشۈرۈش رېمونت قىلىش خىزمىتىدە مەشغۇلات تۇرى كۆپ، ئادەم ئاز ئەھۋال ئاستىدىمۇ تەكشۈرۈش رېمونت قىلىش ۋەزىپىسىنى ۋاقتىدا تاماملاپ، نەپەت ئىشلەپچىقىرىشقا كېتەرلىك توكقا كاپالەتلىك قىلدى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار ئۇسكۇنىلەرنى رېمونت قىلماقتا.

مۇھەممەتقۇربان روزى فوتوسى

بۇ يىل دۆلىتىمىزدە شەخسلەرنىڭ پۇل مۇئامىلە مۇلكىنى ئۆز نامى بىلەن خاتىرىلەش تۈزۈمى يولغا قويۇلدۇ

سىياسەت ئۇچۇرلىرى

بۇ يىل ئېلىمىزدە «شەخسلەرنىڭ پۇل مۇئامىلە مۇلكىنى ئۆز نامىدا خاتىرىلەش تۈزۈمى»دەپ ئاتالغان شەخسلەر بانكا ھېساباتى تۈزۈمى يولغا قويۇلدۇ. بۇنىڭ ئاساسىي مەزمۇنى مۇنداق: شەخس ئامانەت قويغۇچىلار پۇل قويغاندا ۋە ئالغاندا سالاھىيەت گۇۋاھنامىسىنى كۆرسىتىدۇ، چەككە سالاھىيەت گۇۋاھنامىسىنىڭ نومۇرى يېزىلىدۇ، ھازىر ئالاقدار تارماقلار نىزام تۈزۈۋاتىدۇ.

ئالاقدار ئەربابلارنىڭ تونۇشتۇرۇشىدىن قارىغاندا، دۆلىتىمىز بۇ تۈزۈمنى يولغا قويۇشتا تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنى نەزەردە تۇتقان: بىرىنچى، ئامانەت قويغۇچىلارنىڭ مەنپەئىتى ھەم مال - مۇلكىنىڭ بىخەتەرلىكىنى تېخىمۇ ياخشى قوغداش؛ ئىككىنچى، دۆلىتىمىزنىڭ باج تۈزۈمى مۇكەممەللەشتۈرۈلگەنلىكى جەريانىدا تۈرۈۋاتىدۇ، بولۇپمۇ شەخسىي تاپاۋەت بېجى توغرىسىدا ھازىرغىچە تېخى ئىلمىي ھەم مۇكەممەل بىر يۇرۇش تەكشۈرۈش ۋە مەلۇم قىلىش تۈزۈمى ئورنىتىلمىدى، بۇ تۈزۈم شەخسىي تاپاۋەت بېجى تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈشكە پايدىلىق؛ ئۈچىنچى، ھازىر ئامانەتكە قويۇلغان نۇرغۇن پۇل ئىچىدە ئومۇمنىڭ پۇلىنى شەخسلەرنىڭ نامىدا ئامانەتكە قويۇش ئەھۋالى بىر قەدەر ئومۇملىشىپ قالدى، بۇ تۈزۈمنىڭ يولغا قويۇلۇشى مەبلەغنىڭ خاراكتېرىنى ئېنىق ئايرىش، مەبلەغنىڭ باشقا يوللار ئارقىلىق ئوبوروت قىلىشىنى ۋە «كىچىك خەزىنە» لەرنى توسۇشتا چوقۇم مەلۇم دەرىجىدە چەكلەش رولىنى ئويناپدۇ.

ئىچكى سودا مىنىستىرلىكى مېھمانخانىلارنىڭ سانى تويۇنۇشقا يۈزلەندى، دەپ پىشارەت بەردى

جۇڭگودا ھازىر 210 مىڭ ئەتراپىدا مېھمانخانا بار. ئىچكى سودا مىنىستىرلىكىدىكى ئالاقدار ئەرباب: ھازىر جۇڭگودا مېھمانخانىلارنىڭ سانى تويۇنۇشقا يۈزلەندى، لېكىن جايلار يەنىلا قارىغۇلارچە يېڭى تۇرلەرگە تۆتۈش قىلىۋاتىدۇ، دېدى. ئىچكى سودا مىنىستىرلىكى مېھمانخانا كەسپىنى تەرتىپلىك تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن، يېقىندا تەرتىپكە سېلىش تەدبىرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى: 1. ئوتتۇرا، ئالىي دەرىجىلىك مېھمانخانىلارنىڭ سانىنى قارىغۇلارچە كۆپەيتىۋەتمەي، بەلكى باشقۇرۇش ۋەمۇلازىملىق جەھەتتە تازا كۈچ سەرپ قىلىش، يوشۇرۇن كۈچلەرنى قېزىپ، سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش، ئالاھىدە تىجارەتنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىش، ئىچكى - تاشقى بازارلارغا ئېچىش لازىم. 2. ئوتتۇرا دەرىجىلىك مېھمانخانىلارنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى ئاساس قىلىپ، سۈپەتلىك مۇلازىملىق قىلىپ ئاممىنىڭ ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش، ئۇچاستكىلارنىڭ ئۆزەللىكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ ئاشخانا، سايامەت تاۋارلىرى تىجارىتى قاتارلىق كەسىپلەرنى تەسىس قىلىپ، كارخانىنىڭ رىقابەت ئىقتىدارىنى كۈچەيتىش كېرەك.

گاز مۇنچىسى ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسىنى باشقۇرۇش يولغا قويۇلدۇ

تولۇق بولمىغان ستاتىستىكىغا ئاساسلانغاندا، ھازىر مەملىكەت بويىچە گاز مۇنچىسى ئىشلەپچىقىرىشدا تەمىنلەش تەلەپتىن ئېشىپ كېتىش ۋەزىيىتى شەكىللەنگەن. مەھسۇلاتلار ناچار بولۇش ياكى ئورنىتىش، ئىشلىتىش مۇۋاپىق بولماسلىق تۇپەيلىدىن ھادىسە يۈز بېرىپ ئۇلاقلەر سانى كۆرۈنەرلىك ئېشىپ، گاز مۇنچىسىنىڭ بىخەتەرلىك مەسىلىسى پۈتكۈل جەمئىيەت كۆڭۈل بۆلىدىغان

يولدىكى پداكارلىق

ئايدۇربهم سدىق، ەخمەت ەختەم

بۇ يىل 28 - ئاپرىل، ھاۋا ئوچۇق ئىدى، قۇربان ھېيت ھارپىسى بولغاچقا، ئادەمنىڭ كۆپلىكىدىن باي ناھىيىسىنىڭ بازىرى تىقما - تىقما بولۇپ كەتكەنىدى. باي تاشيول ئۇچاستىكىسىغا قاراشلىق ياقائېرىق داۋۇەننىڭ ئىشچىسى قۇربان سدىق سودىسىنى تۈگىتىپ، بىر يەككە تىجارەتچىنىڭ 0476 - N نومۇرلۇق مىنبۇسىغا چىقتى. 24 يولۇچى چۈشكەن بۇ مىنبۇس بەك كونىراپ كەتكەن بولغاچقا، يولدا تولا توختاپ قالاتتى. مىنبۇس كەچ سائەت توققۇزدا «2946»نومۇرلۇق ئۆلكە يولىنىڭ 127 كىلومېترلىق قىسمىغا كەلگەندە، يەنە بۇزۇلۇپ توختىدى. شوپۇر خېلى ھەپىلەشتى، بولمىدى. ئۇ ئاخىرى ماتور قاپقىنىنى ئېچىپ، ماي يولىنى رېمونت قىلماقچى بولدى. مىنبۇسنىڭ تېزرەك ئوڭشىلىشىنى ئارزۇ قىلىشقان يولۇچىلاردىن بىرسىمۇ پەسكە چۈشمەي تەقەززالىق بىلەن كۈتۈپ تۇرۇشتى.

ئوت ئالدۇرغاندا، مىنبۇسقا تۈيۈقسىز ئوت كەتتى.

- مىنبۇسقا ئوت كەتتى، قاچايلى!

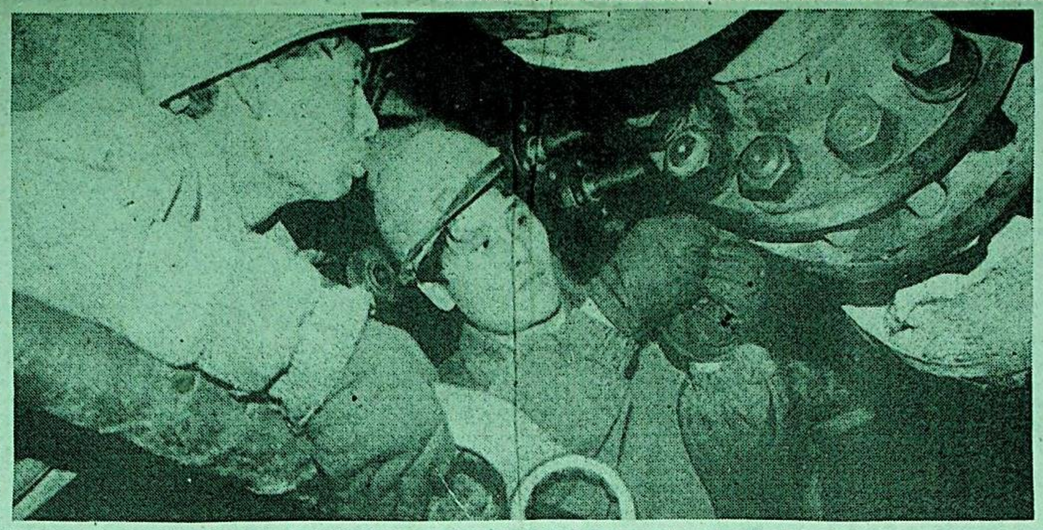
يولۇچىلار قېيا - چېيا قىلىشىپ ئىشككە، دېرىزىگە ئۆزلىرىنى ئاتتى.

ئىشك يېنىدا ئۆرە تۇرغان قۇربان ئىشكىنى ئېچىشقا پۈتۈن كۈچىنى ئىشلەتكەن بولسىمۇ، بولمىدى، ئىشكىنىڭ يېنغىلا قويۇلغان توڭلاتقۇ يولنىمۇ، ئىشكىنىڭ بىر قانىتىنىمۇ توسۇۋالغاندى. قۇربان سدىق يولۇچىلارغا تۈتۈشۈۋاتقان ئوتنى كۆرۈپ، مۇشت بىلەن ئىشكىنىڭ يېنىدىكى دېرىزىنى قاتتىق ئۇرۇپ ئاچتى. ئۇ ئاۋۋال باللىق ئايالنى بالىسى بىلەن كۆتۈرۈپ دېرىزىدىن سرتقا چىقىرىۋەتتى - دە، چاچلىرىنىڭ، كىيىملىرىنىڭ كۆيۈۋاتقىنىغا قارماي، سەكرەپ پەسكە چۈشۈپ، دېرىزىلەرنىڭ ھەممىسىنى بىر - بىرلەپ چاقتى. ئۇ ئارقا - ئارقىدىن ئۈچ ئايالنى دېرىزىدىن تارتىپ چۈشۈرۈۋالدى. دېرىزىدىن سەكرەپ چۈشۈۋاتقان يولۇچىلاردىن ئۈچ ئەركىشىنىڭ مىنبۇس چاقلىرى تۆۋىدىلا ھالسزلىنىپ يېتىپ قالغانلىقىنى، كىيىملىرىنىڭ ئوتتا كۆيۈۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، قانغا بويالغان قوللىرى بىلەن ئۆلارنى بىردىن - بىردىن 20 مېتر يىراقلىققا توشۇدى. ئەتراپىنى قۇيۇقا پۇرقى قاپلىدى. مىنبۇستىكى 15 يولۇچى قۇتقۇزۇۋېلىندى، بۇنىڭ 13ى ئېغىر يارىلاندى. سەككىز نەپەر چوڭ - كىچىك جان ئوت يالقۇنى ئىچىدە قازا قىلدى. ھايات قالغان يولۇچىلار مىنبۇس ئەتراپىدا پەرۋانىدەك ئايلىنىپ يۇرۇپ ئۆزلىرىنى قۇتقۇزۇشتا پىداكارلىق كۆرسەتكەن بۇ تاشيول ئاسرىغۇچى ئىشچىغا چىن كۆڭلىدىن رەھمەتلەر ئېيتتى.

ئىش بۇنىڭ بىلەن تۈگىمىگەنىدى. قۇربان تاشيولدا ماشىنا توسۇپ، ياردىمارلارنى ناھىيىلىك خەلق دوختۇرخانىسىغا ئېلىپ باردى، ياردىمارلارنى نوسۇلكا بىلەن 4 - قەۋەتكە توشۇدى، ئۇ ئىككى كېچە - كۈندۈز ياردىمارلارنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئالدى.

ھېيتنىڭ 2 - كۈنى ئىككى قولى ئاپئاق داكا بىلەن تېڭىلغان، يۈزى ئوتتا كۆيۈپ ئۆزگەرگەن قۇربان سدىق ئۆيىگە قايتىپ، ئاتا - ئانىسى بىلەن جەم بولدى.

1996 - يىل 5 - ئاينىڭ 6 - كۈنى باي تاشيول ئۇچاستىكا رەھبەرلىكى تەقدىرلەش چوڭ يىغىنى ئېچىپ، 28 - ئاپرىل مىنبۇسقا ئوت كېتىش ۋەقەسىدە باشقىلارنى قۇتقۇزۇش بولدا پىداكارلىق كۆرسەتكەن قۇربان سدىقنى تەقدىرلىدى. 5 - ئاينىڭ 12- كۈنى ئۇنىڭغا «تاشيول سېپىدىكى ئۇلگىلىك ياش» دەپ نام بەردى ۋە 500 يۈەن نەق پۇل بىلەن مۇكاپاتلىدى.

توققۇزتارا ناھىيىسى يېزا - بازار كارخانىلىرىنى نۇقتىلىق تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ يېڭى ستراتېگىيىسىنى تۈزدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **قەيسەر تاش** خەۋىر قىلىدۇ: توققۇزتارا ناھىيىسىدىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلار يېزا - بازار كارخانىلىرىنى نۇقتىلىق تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ يېڭى ستراتېگىيىسىنى تۈزدى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە مۇناسىۋەتلىك تارماقلار 1996 - يىلى يېزا - بازار كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى خام ئەشيا قىلغان پىششىقلاش كەسپىگە ۋە كان بايلىقلىرىنى خام ئەشيا قىلغان بىناكارلىق - قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى ئىشلەپچىقىرىش كەسپىگە، مۇلازىملىق كەسپى ۋە تاۋار ئوبوروت كەسپىگە تايىنىشنى ئوتتۇرىغا قويىدى. بۇ يېڭى ستراتېگىيە مەھسۇلاتى بازار تاپقان كارخانىلارنى مۇستەھكەملەش ئاساسىدا كۆلەم شەكىللەندۈرۈش ۋە ئۇلارنىڭ دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈش، بايلىق ئەۋزەللىكىنى تاۋار ئەۋزەللىكىگە ئايلاندۇرالايدىغان سانائەتنى تەرەققىي قىلدۇرۇش؛ سىرتتىن مەبلەغ، ئىختىساس ئىگىلىرىنى كىرگۈزۈش بىلەن بىللە، ئۆز ئورنىدىكى ئىقتىدارلىق كىشىلەرنىڭمۇ كارخانا قۇرۇشىنى قوللاش، بازار، كېچىك سانائەت رايونى قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىپ، بىر قىسىم ئورۇنلارنىڭ 2 - ، 3 - كەسىپنى ئالدىن راۋاجلاندۇرۇشنى قوللاش؛ 1996- يىلى ناھىيىدىكى بارلىق يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتىنى 116 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈش؛ 10 مىليون يۈەنلىك يېزىدىن ئىككىنى، 1 مىليون يۈەنلىك كەنتتىن تۆتىنى كۆپەيتىش قاتارلىق مەزمۇنلارنى ئۆز ئىچىگە ئالدۇ.

بېھىشباغ يېزىلىق تەمىنات - سودا كوپېراتىپى يىللىق ۋەزىپىنى يەتتە ئاي بۇرۇن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىمىت ئەبەيدۇللا** خەۋەر قىلىدۇ: كۈچا ناھىيىسى بېھىشباغ يېزىلىق تەمىنات - سودا كوپېراتىپى ئىچكى قىسمىدىكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، مال تۇرنى كۆپەيتىپ، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ياخشىلىغانلىقتىن، يىللىق ۋەزىپىنى مۇددەتتىن يەتتە ئاي بۇرۇن 1 مىليون 716 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

بۇ كوپېراتىپ يىل بېشىدىلا ۋەزىپىنى كىشى بېشىغىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، مۇكاپاتلاش بىلەن جازالاش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ خادىملارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى، ئۇلار يەنە سېتىش نۇقتىسىنى 18گە، مال تۇرنى 670 خىلغا يەتكۈزدى. ھېيت - بايرام، دەم ئېلىش كۈنلىرىدىمۇ تىجارەتنى توختاتماي خېرىدارلارغا قولايلىق شارائىت يارىتىپ بەردى. دېھقانچىلىقنىڭ قاتتىلاق پەيتلىرىدە دېھقانلار ئالدىرىغانغا ئالدىراپ، ئۇلارنى 3000 تونىنا خميېۋى ئوغۇت، 139 تونىنا سۇلياۋ يوپۇق، ئۇچ تونىنا دېھقانچىلىق دورىسى قاتارلىقلار بىلەن ۋاقتىدا تەمىنلەپ، تېرىلغۇنىڭ ئوگۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ كوپېراتىپ 1 - ئايدىن 5- ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 6 مىليون 220 مىڭ يۈەنلىك مال سېتىپ، يەتكۈزۈپ، يىللىق ۋەزىپىنى مۇددەتتىن يەتتە ئاي بۇرۇن 1 مىليون 716 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

جەنۇبىي «بېيجىڭ» يولى باج پونكتى ئالدىنقى يېرىم يىللىق ۋەزىپىسىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئارزۇگۈل لېتىپ** خەۋەر قىلىدۇ: ئۇرۇمچى يېڭىشەھەر رايونلۇق يەرلىك باج ئىدارىسىنىڭ جەنۇبىي «بېيجىڭ» يولى باج پونكتى ئالدىنقى يېرىم يىللىق ۋەزىپىسىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى. ۋەزىپىنى ھەربىر گۇرۇپپا، شەخسلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، مۇكاپات - جازانىڭ چېگرىسىنى ئايرىدى، خادىملارغا قارىتا باج يىغىشتا پاك - دىيانەتلىك بولۇش تەربىيىسىنى كۈچەيتتى. نەتىجىدە، 1 - ئايدىن 5- ئاينىڭ ئاخىرىغىچە بۇ پونكىت 416 مىڭ 613 يۈەن باج يىغىپ، يېرىم يىللىق 400 مىڭ يۈەن باج يىغىش ۋەزىپىسىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

بولماسلىق ئوپەيلىدىن ھادىسە يوز بېرىپ ئولگەلمەر سانى كورونەرلىك بېشىپ، گاز مۇنچىسىنىڭ بىخەتەرلىك مەسلىسى پۈتكۈل جەمئىيەت كۆڭۈل بۆلىدىغان چوڭ ئىش بولۇپ قالغان.

شۇڭا، ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسىنى ياشقۇرۇشنى يولغا قويۇپ «ئىشلەپچىقىرىش»تىن ئىبارەت بۇ مەنبە تىزگىنلىنىدۇ، ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرى ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسى ئالغاندىن كېيىن ئاندىن ئىشلەپچىقىرىش ھەم دۆلەت ئىلان قىلغان مەھسۇلات ئولچىمى بويىچە ئىشلەپچىقىرىشنى قاتتىق تەشكىللىشى لازىم. ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسى يوق كارخانىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىغا بىردەك يول قويۇلمايدۇ، ئۇنداق بولمايدىكەن قانۇنغا خىلاپلىق قىلغانلار قاتاردا بىر تەرەپ قىلىنىدۇ. بۇ ساھەنى ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەش مەقسىتىگە يېتىش ئۈچۈن گاز مۇنچىسىنى ئىشلەپچىقىرىش قانۇن بويىچە ئۇنۇملۈك باشقۇرۇلىدۇ.

دۆلەت تېخنىكا نازارەتچىلىك ئىدارىسى ئولچەملەشتۈرۈش مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى دەي فۇخەي مۇنداق دېدى: «گاز مۇنچىسىنى بىخەتەر ئىشلىتىشتە مەھسۇلات سۈپەتلىك بولۇش، ئۇنى توغرا ئورنىتىش، توغرا ئىشلىتىش كېرەك. بۇ ئۇچ ئىش بىر سىستېما قۇرۇلۇشى. ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسى ئالغان كارخانىلار مەھسۇلاتنىڭ نامىغا ياكى قاچىلانغان ماركىسىغا ئىجازەتنامىسىنىڭ بەلگىسى ۋە نومۇرىنى ئېنىق ئىزاھلىشى كېرەك. دۆلەت تېخنىكا نازارەتچىلىك ئىدارىسى جايلاردىكى تېخنىكا نازارەتچىلىك تارماقلىرىدىن كىنىشكىسىز مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپ چىقارغان، ساتقان ئورۇن ۋە شەخسلەرنى ئالاقىدار قانۇن، بەلگىلىمىلەر بويىچە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسىنىڭ كۆچكە ئىگە ۋاقتى كېنىشكا تارقىتىلغان كۈندىن باشلاپ 2000 - يىل 12 -ئاينىڭ 31 - كۈنىگىچە بولىدۇ.

ئاقسۇ ئۇلايىتى رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنى ۋەزىيەت يارىتتى

يەر ۋەتەرەققىيات

ئۆز مۇخبىرىمىز **مېھرىگۈل تۇردى** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ ئۇلايىتىدە ھەرقايسى تەرەپلەر بىرلىكتە تۇتۇپ، ئورتاق باشقۇرۇپ، ئەمەلىي ئىشلەشكە كۈچ سەرپ قىلىنغانلىقتىن يەر باشقۇرۇش خىزمىتىدە يېڭى ۋەزىيەت يارىتىلدى.

بۇ ئۇلايەت يەر باشقۇرۇش خىزمىتىدىكى تەجرىبە - ساۋاقلارنى يەكۈنلەپ، ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر)لەر بىلەن مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ، 1995 - ۋە 1996 - يىللىق ئاساسلىق تېرىلغۇ يەرلەر بويىچە مۇھاپىزەت قىلىش رايونلىرىنى ئايرىش خىزمىتىنى ئېنىق نىشانغا ئىگە قىلدى. بۆلتۇر يىل ئاخىرىغا قەدەر ھەر دەرىجىلىك يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى ۋە ئالاقىدار كەسپىي تارماقلار ھەقىقىي تۇتۇپ، ئەمەلىي ئىشلەپ ئاساسلىق تېرىلغۇ يەرلەر بويىچە مۇھاپىزەت قىلىش رايونلىرىنى ئايرىپ بېكىتىش ۋەزىپىسىنى تولۇق ئورۇندىغان ئاساستا، بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا ئۇلايەت بويىچە مۇھاپىزەت قىلىنىدىغان ئاساسلىق تېرىلغۇيەرلەر كۆلىمىنى 4 مىليون 572 مىڭ مو قىلىپ بېكىتتى. بۇ ئۇلايەت يەنە قۇرۇلۇشلارغا يەر ئاجرىتىپ بېرىشتە چوقۇم ئالاقىدار تارماقلار ئىلمىي دەللىلەش، يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى كونكرېت پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويۇش، ئاندىن تەستىقلاش چارىسىنى يولغا قويىدى. بۇ ئۇلايەتتىكى يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى پلاندىكى كۆرسەتكۈچ بويىچە يەرنى قاتتىق كونترول قىلىپ، «قۇرۇلۇشقا بوزيەر ئىشلىتىشكە تېگىشلىك بولسا، تېرىلغۇ يەر ئاجراتماسلىق، ناچار يەر ئىشلەتسمۇ بولىدىغان بولسا، ياخشى يەر ئىشلەتمەسلىك، يەرنى ئاز ئىشلىتىشكە تېگىشلىك بولسا، يەرنى كۆپ ئىشلەتمەسلىك»نى تۇرۇملەشتۇرۇپ، شۇ بويىچە ئىش كۆرۈشتە چىڭ تۇردى. تەدبىر كۈچلۈك، ئۆتكەل قاتتىق ئىگىلەنگەنلىكتىن، 1995 - يىلى بۇ ئۇلايەتتە يەر ئىشلىتىدىغان قۇرۇلۇش تۈرلىرى تېز كۆپەيگەن ئەھۋال ئاستىدىمۇ، ئاپتونوم رايوندىن چوشۇرۇپ بېرىلگەن يەر ئىشلىتىش پلانى كۆرسەتكۈچىدىن ئاشۇرۇۋېتىلمىدى.

بۇلتۇر ئۇلايەت بويىچە بوزيەر ئېچىش، تاشلاندۇق يەرلەرنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئارقىلىق 50 مىڭ مو تېرىلغۇ يەر كۆپەيتىلدى. بۇنىڭ بىلەن بىرگە ئىگىلىكىنىڭ تېرىلغۇ يەر مەنبەسى ئاشتى ھەم تۇرلۇك قۇرۇلۇشلارنىڭ يەر ئىشلىتىش ئېھتىياجى قاندۇرۇلدى.

بۇ ئۇلايەت يەنە يەر ئىشلىتىش تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلىپ، دەسلەپكى ئۇنۇمگە ئېرىشتى، ئۇلايەت بويىچە يەرلەرنى ھەقلىق ئىشلىتىش تۈزۈمى يولغا قويۇلدى. بۇلتۇردىن بۇيان ئۇلايەت بويىچە ئىشلىتىلگەن 305.6 مو يەردىن 5 مىليون 300 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىنىدى. ئىلگىرى ئاقسۇ ئۇلايىتىدە 100 دىن ئارتۇق يەر باشقۇرۇش خادىمى بار ئىدى. بۇ ئۇلايەت يەر باشقۇرۇش تۈزۈملىرىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش ئاساسىدا يەر باشقۇرۇش خادىملىرىنى مۇناسىپ كۆپەيتتى. ھازىر ئۇلايەت بويىچە مەخسۇس يەر باشقۇرۇش خادىملىرى 193 كىشى بېتىپ، ئاساسىي قاتلاملاردىكى يەر باشقۇرۇش خىزمىتى ياخشى تەشكىللىي كاپالەتكە ئىگە قىلىندى.

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىلىك مۇپەتتىشلىك ئىدارىسى مۇپەتتىشلىك نازارەتچىلىكىنى كۈچەيتىپ ئىقتىسادىي تەرتىپنى قوغدىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇختار ئابدۇقادىر** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىلىك مۇپەتتىشلىك ئىدارىسى بۇلتۇردىن بۇيان مۇپەتتىشلىك نازارەتچىلىكىنى كۈچەيتىپ، ناھىيىنىڭ ئىقتىسادىي تەرتىپىنى قوغدىدى.

بۇ ئىدارە ئالدى بىلەن مۇپەتتىش خادىملىرىغا بولغان ئىدىيىۋى - سىياسىي، كەسپىي ئەخلاق، قانۇن - ئىنتىزام تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، خادىملارنىڭ مەسئۇلىيەت ۋە بۇرچ ئېڭىنى ئۆستۈردى. مۇپەتتىشلىك نازارەتچىلىكىدە زاۋۇت باشلىقى، دېرىكتورلارنىڭ ۋەزىپىسىدىن ئايرىلىش ئالدىدىكى مال- مۈلۈك، قەرز، پايدا - زىيانىنىڭ چىنلىقى، قانۇنغا ئۇيغۇن بولغان - بولمىغانلىقى، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ماددىي ئەشيالىرى باھا سىياسىتىنىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالى، كارخانىلارنىڭ ئۇنۇم ئىش ھەققىنى ئەقلەشتۈرۈش، ناھىيىنىڭ ماتېرىيال خراجىتى ۋە قانۇنىنى ئىجرا قىلغۇچى ئورگانلارنىڭ مۇسادىرە كىرىم ئەھۋالى قاتارلىقلارنى مۇپەتتىش قىلىشنى چىڭ تۇتۇپ، كۆرۈلگەن مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلىش ئارقىلىق، مەبلەغنىڭ جايغا ئىشلىتىلىشىگە كاپالەتلىك قىلدى. بۇ ئىدارە بۇيىل 5 - ئايغىچە 71 ئورۇننى مۇپەتتىش قىلىپ، مالىيە ئىنتىزامغا خلاپ 1 مىليون 45 مىڭ يۈەننى ئېنىقلاپ چىقىپ، ئۇنىڭدىن 742 مىڭ يۈەننى مالىيىگە تاپشۇرۇشنى بۇيرۇدى، نۆۋەتتە بۇنىڭدىن 694 مىڭ يۈەن مالىيىگە تاپشۇرۇپ ئېلىنىدى.

يېزا سۇغۇرتىسىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدىكى «تولۇقلىمىلىق» رولى ياخشى جارى قىلدۇرۇلدى

بۇ يىل 3 - ئاينىڭ 19 - كۈنىدىن 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا يەر تەۋرەش ئاپىتى، ئۇششۇك ئاپىتى، بوران ئاپىتى، مۆلدۈر ئاپىتى قاتارلىق ھەر خىل تەبىئىي ئاپەتلەر ئۇدا يۈز بېرىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى ۋە دېھقانلارغا زور زىيان سالدى. بولۇپمۇ، دېھقانلارنىڭ تۇرالغۇ ئۆيى ۋە ئائىلە مۈلۈكلىرى، شۇنداقلا كېۋەز، قىزىلچا قاتارلىق ئىقتىسادىي زىرائەتلىرىنى ئېغىر زىيانغا ئۇچراتتى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك - پىلەن ئاپىتى بولدى. ئاپەتتە نۇرغۇن دېھقانلارنىڭ تۇرالغۇ ئۆيى ئۆرۈلۈپ، ئائىلە مۈلۈكلىرى ئېغىر زىيانغا ئۇچرىدى. بۇ زىيانلار ئۇچۇن قەشقەر ۋىلايەتلىك سۇغۇرتا شىركىتى 2 مىليون 500 مىڭ يۈەندىن كۆپ سۇغۇرتا تۆلىمى بېرىشنىڭ تەييارلىقىنى قىلماقتا.

4 - ئاينىڭ 27 - كۈنىدىن 5 - ئاينىڭ 18 - كۈنىگىچە تارباغاتاي ۋىلايىتىنىڭ دۆربىلجىن ناھىيىسىدە ئارقا - ئارقىدىن ئۇششۇك ئاپىتى يۈز بېرىپ، 43 مىڭ 200 قىلشقا قارىتىپ، خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنىڭ رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇدى.

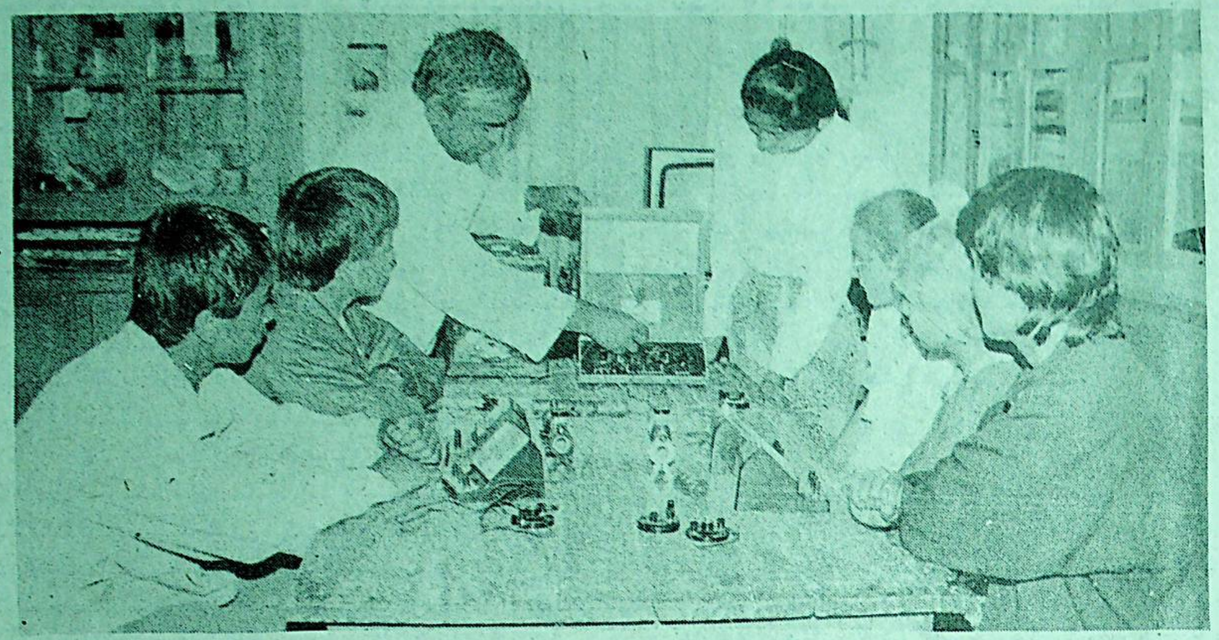
سايياغ رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتى ئاممىنىڭ ساداسىغا قۇلاق سېلىپ، مۇھىم نۇقتىنى ئامما كۆكۈل بۆلۈۋاتقان ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ، خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتى ئىشلىرىنىڭ ئىلگىرى سۈرۈلۈشىگە ئىلھام بېرىدىغان ئىشلارنى ياخشى قىلىۋاتىدۇ.

سايياغ رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتى ئاممىنىڭ ساداسىغا قۇلاق سېلىپ، ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ، ۋەكىللەرنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **كېرەم ئەزىز** خەۋەر قىلىدۇ: ئۇرۇمچى شەھىرى سايياغ رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتى ئاممىنىڭ ساداسىغا قۇلاق سېلىپ، مۇھىم نۇقتىنى ئامما كۆكۈل بۆلۈۋاتقان ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشقا قارىتىپ، خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنىڭ رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇدى.

سايياغ رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتى يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنىڭ رولىنى ئوبدان جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، دائىمي كومىتېت ئەزالىرى بىلەن بىر قىسىم خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنى تەشكىللەپ، بەزى كارخانا، سودا بازىرى، قۇرۇلۇش ئورنى، پەيچۇسو، مەسچىت ۋە ئاممىۋى مۇئەسسەسىلەر ئورنىنى كۆزدىن كەچۈردى ۋە شۇ ئورۇنلارنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلاپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئۈستىدە ئورتاق ئىزدەندى.

رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتى دېموكراتىيە - مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇپ، كادىرلارنى پارتىيە باشقۇرۇش بىلەن خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ قانۇن بويىچە كادىرلارنى ۋەزىپىگە تەيىنلەش ۋە قالدۇرۇشنى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، ئەھۋال تونۇشتۇرۇش، مۇزاكىرە قىلىش، نامىسز بىلەتى تاشلاش قاتارلىق قانۇنىي جارى قىلدۇردى. رايونلۇق 12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 3 - يىغىنىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان 88 تەكلىپنامە، تەۋسىيە، تەنقىد - پىكىرنى ئالاقىدار ئورۇنلارغا يەتكۈزۈپ، تەكلىپنامە، پىكىرلەرنىڭ بېجىرىلىش نىسبىتىنى ئۆستۈردى. دائىمي كومىتېت سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە ۋە قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىشنى ئۆزىنىڭ مەسئۇلىيىتى دەپ قاراپ، خىزمەت ھوقۇقىنى قەتئىي تۇردە ئاساسىي قانۇن ۋە قانۇنلارنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە يۈرگۈزۈشنى دائىمي كومىتېت ئەھەل قىلىشقا تېگىشلىك مۇھىم پرىنسىپ قىلدى، ئاممىنىڭ ساداسىغا قۇلاق سېلىپ، جىددىي ھەل قىلىشقا تېگىشلىك مەسىلىلەر توغرىسىدا ئالاقىدار ئورۇنلارغا تەكلىپ بەردى. رايونلۇق 12 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 3 - يىغىنىدا ۋەكىللەر ئوتتۇرىغا قويغان تەكلىپ - پىكىرلەر ئىچىدە شەھەرلىك 34 - باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ سىنىپ، ئىشخانىلىرى بېتىشمەي، سەبىنا بىلەن ئوقۇتۇشنى يولغا قويغانلىقى ئىنكاس قىلىنغانىدى. بۇ تەكلىپ رايونلۇق خەلق

ئاتوش شەھىرى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىپ ۋە مەبلەغ توپلاپ ئوقۇتۇش تەجرىبە سايمانلىرىنى تولۇقلاشقا ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە ئېلېكترونلۇق ئوقۇتۇش، كۆرسەتمىلىك ئوقۇتۇش ئىشلىرى ئومۇملىشىشقا قاراپ يۈزلەندى.

سۈرەتتە: ئاتوش شەھەرلىك 1- ئوتتۇرا مەكتەپتىكى ئوقۇتقۇچىلار ئوقۇغۇچىلارغا كۆرسەتمىلىك دەرس ئوتتەمكتە.

نجات سابىت فوتوسى

چىك تۆرۈپ، ئەھۋال تونۇشتۇرۇش، مۇزاكىرە قىلىش، نامسز بىلەت تاشلاش قاتارلىق قانۇنىي تەرتىپ بويىچە ئىش بېجىرىپ، ئۆتكەن بىر يىلدا جەمئىي 92 دۆلەت خىزمەتچىسىنى ۋەزىپىگە تەيىنلىدى. بۇ مەزگىلدە خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ۋەزىپىگە تەيىنلەش دائىمىي كومىتېتى كومىتېتىنىڭ ئون نەپەر ھۆكۈمەت تەركىبىدىكى خادىمنىڭ خىزمىتىدىن بەرگەن دوكلاتىنى ئەستايىدىل ئاڭلاپ، ئۇلارنىڭ ئۇستىدىن باھالاش ئېلىپ باردى. شۇنىڭ بىلەن دۆلەت خىزمەتچى خادىملىرىنىڭ پاك - دىيانەتلىك بولۇش، قانۇن بويىچە ھوقۇق يۈرگۈزۈشنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان خادىملارنىڭ نازارەتچىلىكىنى قوبۇل قىلىش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈرۈپ، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن ئىشلەش مەسئۇلىيەتچانلىقىنى كۈچەيتتى.

سايياغ رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى كۆپ خىل شەكىل ئارقىلىق ۋەكىللەر بىلەن بولغان ئالاقىنى ئىلگىرى سۈردى. خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنىڭ تەكلىپ - پىكىرلىرىنى ئاڭلاپ، ئۇلارنىڭ دۆلەتنىڭ ھوقۇقلۇق ئورگىنى بىلەن خەلق ئامما‌سىنىڭ ئالاقىلىشىدىكى كۆۋرۈكلۈك ۋە ئاساسىي يوللۇق رولىنى تولۇق ئوقۇتۇشنى يولغا قويغانلىقى ئىنكاس قىلىنغاندى. بۇ تەكلىپ رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ بېجىرىشىگە تاپشۇرۇلغاندىن كېيىن، رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى 1 مىليون يۈەن ھەل قىلىپ، تېزدىن بۇ مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش بىناسىنى پۈتتۈرۈپ، ئوقۇتۇشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، سەپنا بىلەن ئوقۇتۇش تۈزۈمىنى بىكار قىلىپ، ئاتا - ئانىلارنى خاتىرجەم قىلدى.سايياغ رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى توققۇز مەھەللە ئىش بېجىرىش باشقارمىسى، 55 ئاھالە كومىتېتى ئارا خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرى ئالاقىلىشىش گۇرۇپپىلىرىنىڭ ئالاقىلىشىش تۈزۈمىنى يەنمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ۋەكىللەر چوڭ گۇرۇپپىلىرى بىلەن 56 قېتىم سۆھبەت يېغىنى ئۇيۇشتۇردى. ئىككى خىل يېزىقتا ۋەكىللەرنىڭ پائالىيىتىگە دائىر 12-سان «مەخسۇس خەۋەر» ،1568 نۇسخا «قىسقا خەۋەر» يەنە ئۈچ سان 600 نۇسخا «ۋەكىللەر تەكلىپلىرىنىڭ بېجىرىلىش ئەھۋالىدىن تاللانما»نى بېسىپ تارقىتىپ، خەلق قۇرۇلتىيىڭ ۋەكىللىرىنىڭ تەكشۈرۈش - تەتقىق قىلىش، خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرۈش پائالىيەتلىرىدىكى رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا ئاساسلىق يارىتىپ بەردى.

ئوقۇتۇش ساھەسىدىكى مۇھىم قاتناش تۈگۈنى بولغان كۆچا ناھىيىسىدە قاتناش ۋاستىلىرى 13 مىڭدىن ئېشىپ كەتتى. بۈنىڭغا ئەگىشىپ، قائىدىگە خىلاپ يول يۈرۈش ھادىسىلىرى دائىم كۆرۈلۈپ تۇردى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن كۆچا ناھىيىلىك قاتناش ساقچى ئەترىتى چوڭ تېپتىكى ماشىنىلارنى تەكشۈرۈپ باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش بىلەن بىر ۋاقىتتا موتسكلىت ھەيدىگۈچىلەرنىمۇ تەكشۈرۈپ، قاتناش ۋەقەلىرىنى زور دەرىجىدە ئازايتىپ بىخەتەر قاتناشقا كاپالەتلىك قىلدى.

سۈرەتتە: ناھىيىلىك قاتناش ساقچى چوڭ ئەترىتىدىكى ساقچىلار يول ئۈستىدە موتسكلىت شوپۇرلىرىنى تەكشۈرمەكتە.

ئەبەيدۇللا مەھمۇت فوتوسى .

دۆربىلجىن ناھىيىسىدە ئارقا - ئارقىدىن ئۇششۇك ئاپىتى يۈز بېرىپ، 43 مىڭ 200 مودىن كۆپرەك كۆلەمدىكى قىزىلچا ئۇششۇپ كەتتى. بۇ ئەھۋالدىن خەۋەر تاپقان ئاپتونوم رايونلۇق، تارباغاتاي ۋىلايەتلىك، دۆربىلجىن ناھىيىلىك سۇغۇرتا شىركەتلىرى دەرھال سەپەرۋەرلىككە كېلىپ، 50 نەچچە خادىمنى ئەۋەتىپ، ئۇششۇك ئاپىتىگە ئۇچرىغان قىزىلچىنىڭ زىيىنىنى تەكشۈرۈپ بېكىتىپ، 1 مىليون 550 مىڭ يۈەن سۇغۇرتا تۆلىمى بەردى.

بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە سۇغۇرتىلانغان دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىنىڭ 518 مىڭ مودىن كۆپرەك كۆلەمدىكسى تۇرلۇك تەبىئىي ئاپەتلەرنىڭ زىيىنىغا ئۇچرىغان بولۇپ، سۇغۇرتا شىركىتى تۆلەم بەرگەن كۆلەم 100 مىڭ مودىن ئاشىدۇ.

ھازىرغىچە ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە تۆلەنگەن يېزا سۇغۇرتا تۆلىمى 10 مىليون يۈەنگە يېتىپ، يېزا سۇغۇرتىسىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكىدىن مول - ھوسۇل ئېلىشىدىكى تولۇقلىمىلىق رولى جارى قىلدۇرۇلدى. **تۇرسۇن كامال**

زىرائەتلىرىنى ئېغىر زىيانغا ئۇچراتتى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق سۇغۇرتا شىركەتلىرى ئاپەت كۆرۈلگەن ھامان ئادەم ۋە مالىيە كۈچى ئۈيۈشتۇرۇپ، زىيانغا ئۇچرىغان دېھقانچىلىق زىرائەتلىرى ۋە ئائىلە مۇلۈكلىرىنى ئېنىقلاپ، بولغان زىيانىنى تۇغىتىپ، تۆلەشكە تېگىشلىكلىرىنى ۋاقتىدا تۆلەپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى ۋە دېھقانلار تۇرمۇشىنىڭ ئەسلىگە كېلىشىگە مەدەت بەردى. بۇ يىل 3 - ئاينىڭ 19 - كۈنى يەر تەۋرەش ئاپىتى يۈز بەرگەندىن كېيىن، قەشقەر ۋىلايەتلىك سۇغۇرتا شىركىتى 30 نەچچە خادىمنى ئاپەت رايونىغا ئەۋەتىپ، زىيانىنى تەكشۈرۈپ بېكىتىپ، دېھقانلارنىڭ تۇرالغۇ ئۆيى ۋە ئائىلە مۇلۈكلىرىنىڭ زىيىنى ئۈچۈن 3 مىليون 420 مىڭ يۈەن سۇغۇرتا تۆلىمى بەردى. شۇ كۈنلەردە يەنە قىزىلسۇ ئوبلاستلىق سۇغۇرتا شىركىتىمۇ ئادەم ۋە مالىيە كۈچى تەشكىللەپ، دېھقانلارغا يەر تەۋرەش ئاپىتىدە بولغان زىيان ئۇچۇن 400 مىڭ يۈەندىن كۆپ سۇغۇرتا تۆلىمى بەردى. 3 - ئاينىڭ 27 - كۈنىدىن 4 - ئاينىڭ 8 - كۈنىگىچە قەشقەر ۋىلايىتىدە يەنە ئۇدا نەچچە كۈن يامغۇر يېغىپ، ھۆل

ئۇرۇمچى شەھىرى سايياغ رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى ئىجرا كوللېگىيىسىنىڭ سودىيىسى ئالىم داۋۇت سوت خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان 13 يىلدىن بۇيان تىرىشىپ ئىشلەپ، يېڭى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەچكە، ئۇرۇمچى شەھەرلىك ۋە سايياغ رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى تەرىپىدىن كۆپ قېتىم «ئىجرا خىزمىتىدىكى ماھىر»، «ئىلغار خىزمەتچى»، «مۇنەۋۋەر سوت كادىرى»بولۇپ باھالاندى.

سۈرەتتە: ئالىم داۋۇت (ئوتتۇرىدا)خىزمەتداشلىرى بىلەن ئىجرا دېلولىرى ئۈستىدە پىكىرلەشمەكتە.

ماموت بارات فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

△ مارالبېشى ناھىيىسىنىڭ سېرىقبۇيا بازىرىدىكى ئىدارە-ئۇرۇنلار، مەرپەتپەرۋەر دىنىي زاتلار، يەككە سودا- سانائەتچىلەر ۋە بىر قىسىم ئالدىن بېيىغان دېھقانلار مائارىپقا 302 مىڭ يۈەن نەق پۇل ئىئانە قىلدى.

ئەمەتجان يۈسۈپ

△ يېڭسار ناھىيىسى يېقىندا مەخسۇس گۇرۇپپا تەشكىللەپ، بەش يېزا، بازاردىكى سىمخانا، ئۇنئالغۇ لېنتىلىرىنى كۆچۈرۈپ ستېنش ئورنى، كىتاب- رەسىم يايمىسى ۋە ئاشخانىلارنى تەكشۈرۈپ، مەزمۇنى ساغلام بولمىغان ئون-سىن لېنتىسىدىن 30 نى، قانۇنسىز نەشر قىلىنغان كىتابتىن 15 نى قولغا چۈشۈردى.

مەخمۇتجان ئىمىر

△ قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ چارباغ، تۆگىچى، تېتىر، بېشئېرىق قاتارلىق يەتتە يېزىسى بۇ يىل مەملىكەتنىڭ پروگراممىلىق تېلېفون تورىغا كىرگۈزۈلدى. يېزىلاردا پروگراممىلىق تېلېفون 230 غا يەتتى.

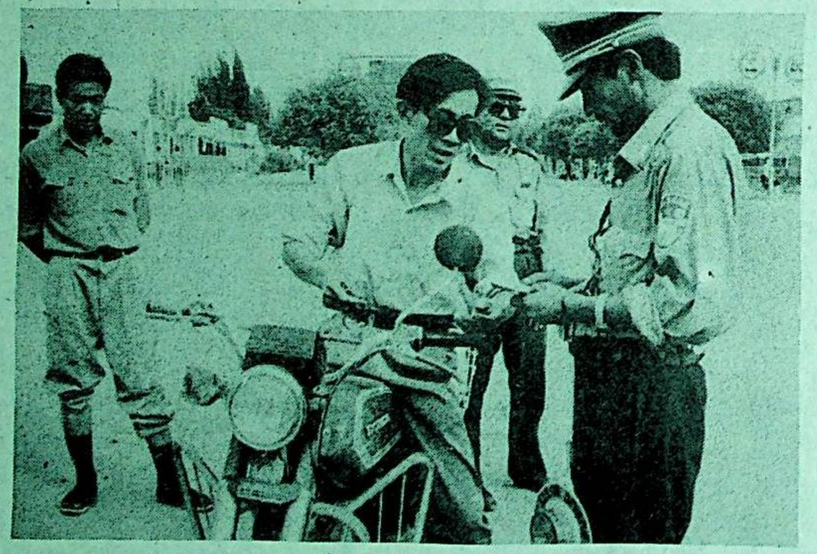
سىدىق تۇردى

ئاممىۋى ئاساس يارىتىش بىلەن ئالدىنى ئېلىش خىزمىتى پۇختا ئىشلەنگەنلىكتىن ئۇچتۇرپان بازىرىنىڭ جەمئىيەت تەرتىپى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى

ئۇچتۇرپان ناھىيىسى ئۇچتۇرپان بازارلىق پەيچۇسو بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئاساسىي قاتلامدا ئاممىۋى ئاساس يارىتىش بىلەن ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى پۇختا ئىشلەپ، ناھىيە بازىرىنىڭ جەمئىيەت تەرتىپىنى كۆرۈنەرلىك ياخشىلىدى.

بۇ پەيچۇسو كادىر، ساقچىلارنى سەككىز ئاھالىلەر كومىتېتى ۋە ئۇچ كەنتكە مەسئۇل قىلغاندىن سىرت، يىل بېشىدىلا ھەرقايسى ئاھالىلەر كومىتېتلىرى، كەنتلەر ۋە ناھىيە بازىرىدىكى 96 ئىدارە - ئورگان مەسئۇللىرى بىلەن ئامانلىقنى قوغداش بويىچە مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالىدى. كۆچمە نوپۇستكىلەرنىڭ ئون كۈنگىچە ئۆزىنى مەلۇم قىلىپ تىزىملىتىش رەسمىيىتىنى بېجىرىش تەدبىرىنى بەلگىلەپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. ئەمگەك بىلەن تەربىيىلەش ۋە ئۆزگەرتىشتىن قايتىپ كەلگەن 80 كىشىدىن قايتا جىنايەت سادىر قىلىش ئېھتىمالى بولغان 48 كىشىنى ئاتا - ئانىلىرىغا ۋە پارتىيە ئەزالىرىغا ھۆددىگە بېرىپ، ئۇلاردىن 38 كىشىنى ئۆزگەرتتى. ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى قىينىچىلىقى ئېغىر سەككىز كىشىگە 1500 كىلوگرام كۆمۈر، بەش قۇر كىيىم - كېچەك، ئۇچ يوتقان- كۆرپە ھەل قىلىپ بەردى. يولدىن ئازغان 23 ياش - ئۆسمۈرنى ئاتا - ئانىسىغا، مەكتەپ، سىنىپ مۇدىرلىرىغا ھۆددىگە بېرىپ، ئۇلاردىن 17 نەپىرىنى ئۆزگەرتتى. كادىر - ساقچىلارنى جىنەن قاتناش ساقچىلىرىدىن ئۆگىنىشكە بېتەكلەپ، كادىر- ساقچىلارنىڭ چىرايلى سۆزۈن بولۇش، سۆز- ھەرىكىتى قوپال بولۇشتەك ئەھۋالنى ئۆزگەرتىپ، ئاممىا بىلەن قويۇق مۇناسىۋەت ئورناتقۇزدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، بۇ پەيچۇسو ھەرقايسى ئىدارە - ئورگانلارنىڭ كېچىلىك دىجورنىلىق ئەھۋالىنى تۇيۇقسىز تەكشۈرۈشنى يولغا قويۇپ، كۆزۈلگەن مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلدى. «ئامانلىق ساقلاش ئىشلىرى بويىچە باشقۇرۇش، جازالاش نىزامى»ۋە ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش ھەققىدە 12 قېتىم تەشۋىقات ئېلىپ بېرىپ، 50 مىڭدىن ئارتۇق كىشىنى خەۋەردار قىلدى. بۇ پەيچۇسو ئاممىۋى ئاساس يارىتىش بىلەن ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى پۇختا ئىشلىگەنلىكتىن، ئەنزە يۇز بېرىش نىسبىتى كۆرۈنەرلىك تۆۋەنلەپ، ناھىيە بازىرىنىڭ جەمئىيەت تەرتىپى تېخىمۇ ياخشىلاندى. 5 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە جىنايى ئىشلار ئەنزىلىرىدىن 15ى پاش قىلىنىپ، پاش قىلىنىش نىسبىتى % 80 كە يەتتى. بۇ ئەنزىلەردىكى 84 مىڭ 50 يۈەن قىممەتلىدىكى مال - مۈلۈك قايتۇرۇپ ئېلىندى. ئامانلىق ساقلاشقا دائىر ئەنزىدىن 31 پارچىسىنى تەكشۈرۈپ ئاخىرلاشتۇرۇپ، 27 پارچە ئەنزىدىكى جاۋابكارلارغا ئامانلىق ساقلاش ئىشلىرىنى باشقۇرۇش، جازالاش نىزامى بويىچە چارە كۆردى. باشقا ئورۇندىن رازۋېتكا قىلىشقا كەلگەن ساقچىلارغا ھەمكارلىشىپ ناھىيە بازىرىغا يوشۇرۇنغان ئۇچ جىنايەتچىنى تۇتتى.

سەمەت سالى

جەنۇبىي شىنجاڭدىكى مۇھىم قاتناش تۈگۈنى بولغان كۆچا ناھىيىسىدە قاتناش ۋاستىلىرى 13 مىڭدىن ئېشىپ كەتتى. بۈنىڭغا ئەگىشىپ، قائىدىگە خىلاپ يول يۈرۈش ھادىسىلىرى دائىم كۆرۈلۈپ تۇردى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن كۆچا ناھىيىلىك قاتناش ساقچى ئەترىتى چوڭ تېپتىكى ماشىنىلارنى تەكشۈرۈپ باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش بىلەن بىر ۋاقىتتا موتسكلىت ھەيدىگۈچىلەرنىمۇ تەكشۈرۈپ، قاتناش ۋەقەلىرىنى زور دەرىجىدە ئازايتىپ بىخەتەر قاتناشقا كاپالەتلىك قىلدى.

سۈرەتتە: ناھىيىلىك قاتناش ساقچى چوڭ ئەترىتىدىكى ساقچىلار يول ئۈستىدە موتسكلىت شوپۇرلىرىنى تەكشۈرمەكتە.

ئەبەيدۇللا مەھمۇت فوتوسى .

ئاساسىي قانۇنىمىزنى ۋە خەلق ئاممىسىنى قەلبىتە تۇتۇش كېرەك

(بېشى 1 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مۇھىم تەدبىرلىرىنىڭ جايىدا ئەملىيلەشتۈرۈلۈشىگە ھەققىي كاپالەتلىك قىلىشنىڭ ئاچقۇچى - ئىدىيىۋى تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئاممىۋى قارشىنى كۈچەيتىپ، ئىزچىللاشتۇرۇش، ئىجرا قىلىش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈرۈشتە. باش شۇجى جياڭ زېمىن بىزنى سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش، ئومۇمىيلىق قارىشى ۋە ئاممىۋى قاراشقا ئىگە بولۇش لازىم دەپ قايتا- قايتا- قايتا سەممىي ئاگاھلاندۇرۇپ كەلدى. مېنىڭچە، ئاپتونوم رايون ئوتتۇرىغا قويغان مالىيە ئىنتىزامىنى چىڭىتىش، كىرىمنى ئاشۇرۇش، چىقىمنى تېجەش خىزمىتىنى كۈچەيتىش تەدبىرلىرىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئىجرا قىلىش جەھەتتە مەسىلىگە سىياسىي جەھەتتىن قاراپ ھەم ئۇنى شۇنداق تونۇپ، ئومۇمىيلىق قارىشىنى تېكىلەپ، ئاساسىي قانۇنىمىز ۋە خەلق ئاممىسىنى قەلبىتە تۇتۇشتەك پارتىيەلىككە ئىگە بولىدىغانلا بولساق، بۇ تەدبىرلەرنى تامامەن ئىشقا ئاشۇرالايمىز. باج ئوغرىلاش، باج يوشۇرۇش، خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى قالايمىقان چىقىم قىلىش، قالايمىقان ئىشلىتىش، ئىسراپچىلىق قاتارلىقلار ئەسلىدە بىر خىل چىرىكلىشىش، ئۇنى قەتئىي تۇزەتمەي بولمايدۇ، لېكىن بەزى يولداشلىرىمىزنىڭ بۇ مەسىلىدە كاللىسى تازا سەگەك ئەمەس. مەسىلەن: خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى باشقۇرۇشنى ئالايلۇق، ھەرقايسى ئورۇن، تارماقلارنىڭ ھەر خىل ھەق، كىرىملىرى دۆلەتنىڭ مۇلكى، قائىدە بويىچە ئۇنى ئەينەن يۇقىرىغا يوللاش، قاتتىق باشقۇرۇش كېرەك، لېكىن بەزى يولداشلىرىمىز ئۇنى قەستەن يوشۇرۇپ يۇقىرىغا يوللىماي، قالايمىقان خەجلەپ، قالايمىقان ئىشلىتىۋاتىدۇ، ھەتتا شەخسلەر بۆلۈشۈۋاتىدۇ، ياكى شەكلى ئۆزگەرگەن ھالدا بۆلۈشۈۋاتىدۇ، بۇ مالىيە ئىنتىزامىغا ئېغىر ھالدا خىلاپلىق قىلغانلىق بولۇپلا قالماستىن، بەلكى پارتىيەگە، دۆلەتكە سادىق بولمىغانلىقنىڭ ئىپادىسى. دۆلەتنىڭ پۇل ۋە مۇلكىنى شەخسلەر بۆلۈشۈۋېلىش ياكى شەكلى ئۆزگەرگەن ھالدا بۆلۈشۈۋېلىش - خىيانەتچىلىك ھەرىكىتى ھەم جىنايەت. بۇ قېتىم ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى ئۆزۈل-كېسىل تەكشۈرۈپ ئېنىقلاشنى قارار قىلدى. ھەرقايسى ئورۇنلاردىن يۇقىرىغا ئەينەن مەلۇم قىلىشنى، تەكشۈرۈپ تەستىقلاش ئىزچىللىقىنى چىڭىتىشنى تەلەپ قىلدى. مەركەز خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنىڭ ھەممىسى دۆلەتكە مەنسۇپ، ئۇنى تەستىقلاش ھوقۇقى ھۆكۈمەتتە، باشقۇرۇش- نازارەتچىلىك ھوقۇقى

قانداقمۇ خاپا بولمىسۇن، قانداقمۇ ھمايە قىلمىسۇن؟ دېمەك، تەرىشچانلىق - ئىقتىسادچىللىقنى يولغا قويۇش، بۇزۇپ- چېچىپ ئىسراپ قىلىشقا قارشى تۇرۇش - پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ ئوبرازىغا مۇناسىۋەتلىك، خەلقنىڭ رايىغا مۇناسىۋەتلىك، ئىجتىمائىي، سىياسىي مۇقىملىققا مۇناسىۋەتلىك، خەلق ئاممىسىنىڭ جانجان مەنپەئىتىگە مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش، بىز بۇنى ياخشى ئىشلىشىمىز لازىم، بەلكى تامامەن ياخشى ئىشلەپ كېتەلەيمىز.

بىز چقىمنى تېجەيدىغان بۇ تەدبىرلەرنى قوللانساق خىزمىتىمىزگە تەسىر يېتەمدۇ؟ مېنىڭچە، تەسىر يەتمەيدۇ. ئالىي دەرىجىلىك پىكاپلاردا ئولتۇرمىساقمۇ، ھەشەمەتلىك ئۆيلەردە ئولتۇرمىساقمۇ، «كۆچمە تېلېفون» ئېلىپ يۈرمىسەكمۇ، چوڭ يەپ-ئىچمىسەكمۇ، ئوخشاشلا خىزمەتلەرنى نورمال ئىشلىيەلەيمىزغۇ، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئامما بىلەن تېخمۇ يېقىن بولىمىز، ئاساسىي قاتلاملاردىكى يولداشلار بىلەن بولغان ئالاقىمىز قويۇقلىشىدۇ، خىزمىتىمىز جەرىمەن تېخمۇ ھاياتىي كۈچكە، تېخمۇ چاقىرىق كۈچىگە ئىگە بولۇپ، خىزمەتلەرنى تېخمۇ ياخشى ئىشلەپ كېتەلەيمىز. بۇنداق دېسەم، بەزى يولداشلىرىمىزنىڭ ئىدىيىسىدە رەنجىش ئالامەتلىرى كۆرۈلۈشى مۇمكىن، ئايرىم يولداشلار زىتلىشىش كەيپىياتىدا بولۇپ، ياخشى پىكاپقا ئولتۇرۇش، «كۆچمە تېلېفون» ئىشلىتىش قاتارلىقلار جەمئىيەت تەرەققىياتىنىڭ مۇقەررەر يۈزلىنىشى دەپ قارىشى مۇمكىن. مەن بۇ يولداشلارنىڭ مەسىلىلەرنى كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ پارتىيەلىكى بويىچە ئەستايىدىل ئويلىنىپ كۆرۈشىنى ئۈمىد قىلىمەن. ھازىر «ئاۋدى» ماركىلىق بىر پىكاپنىڭ پۇلىغا «سانتانا» ماركىلىق ئىككى پىكاپ سېتىۋالغىلى بولىدۇ، بىر «نيۇتۇ» ماركىلىق دالا پىكاپنىڭ پۇلىغا ئۈچ «سانتانا» سېتىۋالغىلى بولىدۇ، ئەگەر ئۇنى يىلىغا 20 مىڭ كىلومېتر قاتنايدۇ، دەپ ھېسابلىساق، «نيۇتۇ» دالا پىكاپنىڭ ماي سەرپىياتى 5000 لىتر ئۆچۈرسىدە بولىدۇ، ماي چقىمىلا 10 مىڭ يۈەندىن ئاشىدۇ. «سانتانا» نىڭ ماي سەرپىياتى ئاران 1500 لىتر ئۆچۈرسىدە بولىدۇ، ماي چقىمىدىنلا نۇرغۇن پۇلنى تېجەپ قالغىلى بولىدۇ. بىر كۆچمە تېلېفون ئون نەچچە مىڭ يۈەنگە كېلىدۇ، بىر يىللىق ئىشلىتىش ھەققى نەچچە ئون مىڭ يۈەن بولىدۇ، بىر كۆچمە تېلېفون توختىتىلسا، بىر نەچچە يېشىقەدەم كادىرنىڭ داۋالىنىش راسخوتى ھەل بولىدۇ. بەزىلەر ئۇنىڭ كۆچمە تېلېفونىنى تۆۋەندىكى ئورۇنلار بولغان ئالاقىمىز قويۇقلىشىدۇ، خىزمىتىمىز جەرىمەن قىلىش لازىم. يەنە بىرى، تۈزۈم قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، تۈزۈمنىڭ چەكلەش كۈچىنى ئاشۇرۇش لازىم. بەزى مەسىلىلەر بىر قىسىم يولداشلارنىڭ ئىدىيىۋى ئىستىلى بىلەن مۇناسىۋەتلىك، ئەلۋەتتە. لېكىن تۈزۈمنىڭ ساغلام بولماسلىقى، تۈزۈمنىڭ چەكلەش كۈچىنىڭ كەمچىل بولۇشىمۇ مۇھىم سەۋەب. پۈرسەتنى تۇتۇپ، كەلگۈسىگە نەزەر تاشلاپ، بۇ جەھەتتىكى تۈزۈم قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، كىشىلەرنىڭ ھەرىكىتىنى تۈزۈم ئارقىلىق قېلىپلاشتۇرۇش ۋە چەكلەش لازىم. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئالاقىدار مەسىلىلەر توغرىسىدا پات ئارىدا رەسمىي ھۆججەت تارقىتىدۇ، ئالاقىدار تارماقلار دەرھال تۇتۇش قىلىپ، يۇرۇشلەشتۇرۇلگەن كونكرېت بەلگىلىمىلەرنى تەتقىق قىلىپ تۈزۈپ چىقىشى لازىم، جايلار، تارماقلار بىرەدەك مۇناسىپ تەدبىر قوللىنىپ، ئەمەلىيلەشتۇرۇشكە كاپالەتلىك قىلىشى لازىم. ئۇچىنچى، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ھەقىقىي تۇتۇپ، ئەمەلىي ئىشلەش لازىم. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى قانۇنىمىز مەسىلىلىرىنى ھەل قىلىشتا ئاساسىي رەھبەرلەر مەسئۇلىيەتنى ھەقىقىي ئۈستىگە ئېلىپ، بۇ خىزمەتنى چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش، پاكلىقنى تەشەببۇس قىلىش، پارتىيە ئىستىلىنى توغرىلاشتا مۇھىم ۋەزىپە قىلىپ تۇتۇشى ھەم ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ ئەمەلىي ھەرىكەتتە كۆرسىتىشى ھەم ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇددىئاسىنى ئۆز ئورنىنىڭ ئەمەلىيەتگە بىرلەشتۈرۈپ، بۇ ئىشنى بىر-بىرلەپ پۈختا، ئەستايىدىل ياخشى تۇتۇشى لازىم. تۆتىنچى، نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىش لازىم. ئاممىنىڭ ۋە جامائەت پىكرىنىڭ نازارەتچىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇش لازىم. ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش، مالىيە، ئىقتىسادىي تەپتىش تارماقلىرى زىچ ماسلىشىپ، قاتتىق نازارەت قىلىشى، تەكشۈرۈشى لازىم. ئومۇمىي دائىرىدىن ئېيتقاندا، ئىدىيىۋى تەربىيە، ئۆزى تەكشۈرۈش، ئۆزى تۈزىتىشنى ئاساس قىلىش كېرەك، لېكىن بەزى نۇقتىلىق ئورۇن، نۇقتىلىق مەسىلىلەردە نۇقتىلىق تۇتۇش، شەكىلۋازلىق قىلماسلىق دېگەننى ئەمەلدە كۆرسىتىپ، ئاممىنىڭ ئىشەنچىسىنى قولغا كەلتۈرۈش لازىم، ئاممىنى نەزەردە تۇتۇپ، ھۆكۈمەت ئىشىدا تىرىشىپ پاك- دىيانەتلىك بولغان ئىجابىي تېلەرنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىش، رەھبىرلىكىدىكى كادىرلار ئۆز كۆڭىچىگە چوغ تارتىش، كەسىپ-ساھەلەردە ناتوغرا ئىستىللار ئېغىر بولۇش، خىيانەت

تۆھپە قوشۇشمىز، خەلق ئاممىسىغا تەسىر كۆرسىتىپ ۋەتەن قۇرۇلۇشىمىزغا تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشىمىز لازىم!

ئاخىرىدا، مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى مۇھىم يولىيورۇقىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش مەسىلىسىنى يەنىمۇ ياخشى تۇتۇش ھەققىدە توختىلىمەن. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ خىزمەت يىغىنى ئايىغلاشقاندىن كېيىن، جايلار، تارماقلار، ئۇرۇنلار دەرھال يەتكۈزۈپ، ئۆگىنىپ، تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈش ھەم ئۆز ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش خىزمىتىنى تۇتۇپ، دەسلەپكى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. لېكىن شۇنى سەگەكلىك بىلەن بىلىشىمىز كېرەككى، مەركەزنىڭ مۇھىم يولىيورۇقى - شىنجاڭنىڭ ئۇزاققىچە مۇقىم بولۇشى ۋە تەرەققىياتى توغرىسىدىكى پروگراممىا خاراكتېرلىك ھۆججەت، مەركەزنىڭ يولىيورۇقىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان ۋەزىپىلەرنىڭ ھەممىسى ئىنتايىن مۇھىم، بىز چاقماق تېزلىكىدە ھەرىكەتلىنىپ يەتكۈزۈشىمىز، ئۆگىنىشىمىز، ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈشىمىز لازىم. تېخىمۇ مۇھىمى، خىزمەت سالمىقىنى ئۆزلۈكسىز چوڭايتىپ، قەتئىي بوشاشماي، خىزمەتنى بىر-بىرلەپ جايىدا ئەمەلىيلەشتۈرۈشىمىز لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەرنىڭ ئاساسىي رەھبەرلىرى مەركەزنىڭ مۇھىم يولىيورۇقىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە بولغان ھەيدەكچىلىك، تەكشۈرۈش خىزمىتىنى بۇۋاستە تۇتۇپ، ھەيدەكچىلىك، تەكشۈرۈش سالمىقىنى زورايتىپ، جايلارنىڭ مەركەزنىڭ مۇھىم يولىيورۇقىنى ئىزچىللاشتۇرۇش تەجرىبىلىرىنى ۋاقتىدا يەكۈنلىشى ۋە كېڭەيتىشى لازىم. ئىزچىللاشتۇرۇشى تازا كۈچلۈك بولمىغان ئورۇنلارنى پارتىيەنىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش تارماقلىرى جىددىي سىياسىي ئىنتىزام بويىچە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشى لازىم. مەركەزنىڭ مۇھىم يولىيورۇقىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش، كادىرلار ۋە ئاممىا مەركەزنىڭ مۇھىم يولىيورۇقىنى چىن قەلبىدىن ھمايە قىلىدۇ ۋە ئالقىشلايدۇ، لېكىن مىللىي بۆلگۈنچىلەر، قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەر بىلەن بولغان شۇغۇللانغۇچىلار چوقۇم قاتتىق ئۆچمەنلىك قىلىپ، قەتئىي قارشى تۇرىدۇ، ئاز سانىدىكى سىياسىي جەھەتتە ئېغىر بىر تەرەپلىمە قاراشقا ئىگە كىشىلەرمۇ ياقتۇرمايدۇ. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى چوقۇم بۇكسەك سىياسىي سەزگۈرلۈككە

مەبلەغنىڭ ھەممىسى دۆلەتكە مەنسۇپ، ئۇنى تەستىقلاش ھوقۇقى ھۆكۈمەتتە، باشقۇرۇش- نازارەتچىلىك ھوقۇقى مالىيدە، بولىدۇ، دەپ تەكرار تەكتلىدى.

ئېنىقلاش داۋامىدا خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى داۋاملىق يوشۇرۇپ مەلۇم قىلمىغان، يۆتكەپ ئىشلىتىۋاتقانلار، بۇ ئىشقا ئالاقىدار كىشىلەر ۋە ئورۇن رەھبەرلىرىنى جىددىي بىر تەرەپ قىلىش لازىم. ئېقتىسادىي تەرەققىيات سەۋىيىمىز تېخى تۆۋەن، ئاممىنىڭ تۇرمۇشى تېخى بايلىقات ئەمەس، 1 مىليونغا يېقىن كىشىنىڭ ئوزۇقلىنىش، كىيىنىش مەسىلىسى تېخى تولۇق ھەل بولۇپ كەتمىدى. لېكىن بەزى يولداشلىرىمىزنىڭ جاپا- مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش قارىشى، ئاممىۋى قارىشى ئاجىزلىشىپ قالدى، بەزى يولداشلار تەمىنات، ھۆزۈر- ھالاۋەت، ھەشەمەتچىلىكتە ئەمەلىيەتتىن چەتنىگەن ھالدا ئۆزلىرىنى دېڭىز بويىدىكى تەرەققىي تاپقان رايونلار بىلەن سېلىشتۇرۇپ، ھەمىشە بىز نېمە ئۈچۈن دېڭىز بويىدىكى رايونلار بەھرىمەن بولغان تەمىناتتىن بەھرىمەن بولالمايمىز؟ دەپ قارايدۇ، ئۇلارنىڭ ئاساسىي قاتلاملار ۋە ئامما بىلەن بولغان ئارىلىقى بارغانسېرى يىراقلىشىپ كەتتى، بۇ ئىنتايىن خەتەرلىك، رەھبەرلىي يولداشلار تۇرمۇشتا قېينىلىۋاتقان ئاممىنى، ئىش ھەققىنى تارقىتالمايۋاتقان زاۋۇت، كارخانىلاردىكى ئىشچى- خىزمەتچىلەرنى، بىر ئۆمۈر جاپالىق ئىشلەپ، ھېرىپ- چارچاپ كېسەل بولۇپ داۋالىنىش راسخوتىنى ئاتالمىش قىلالمايۋاتقان پېشقەدەم كادىرلار، پېشقەدەم ئىشچى- خىزمەتچىلەرنى، ئىش ھەققى ۋە ئادەتتىكى ئىشخانا راسخوتىغا كاپالەتلىك قىلغىلى بولمىسمۇ يەنىلا ئاساسىي قاتلاملاردا ئىشلەۋاتقان كادىرلار، ئوقۇتقۇچىلار، پەن- تېخنىكا خادىملىرىنى ياخشىراق ئويلاپ كۆرۈشى، ئۆز خىزمىتى ئۈستىدە ئەستايىدىل قايتا- قايتا ئويلىنىپ كۆرۈشى كېرەك. مېنىڭچە، بىزدە ئاز- تولا ئاممىۋى قاراش، پارتىيەئىلىك پرىنسىپى، پروليتارىياتلىق ئىدىيەۋى ئاڭ بولىدىغان بولسا، بۇنداق بۇزۇپ- چېچىپ ئىسراپ قىلىدىغان ئەھۋاللارغا ھەرگىز يول قويماسلىق بىلەن قاراپ تۇرالمايمىز، بىز ئاممىنىڭ مەنپەئىتى، ئاممىنىڭ كەيپىياتى، ئاممىنىڭ دەرد - ئەھۋالىنى ھەر ۋاقىت قەلبىمىزدە چىڭ تۇتۇشىمىز لازىم، بۇنى كومپارتىيەمىزنىڭ مەقسىتى بەلگىلىگەن، ئۇ ھەم بىزكومۇنىستلارنىڭ ئۇلۇغ ۋارىنشانغا يېتىشىمىزدىكى تۈپ ئاساس. كومپارتىيەنىڭ ئاممىنىڭ مەنپەئىتىنى كۆزلەشتىن باشقا ھېچقانداق خۇسۇسىي مەنپەئىتى يوق. بىز ئۆتكەنده خەلق ئاممىسىغا تايىنىپ ھاكىمىيەتنى قولغا ئېلىپ سوتسىيالىزم تۈزۈمى ئورناتتۇق؛ بۈگۈنكى كۈندىمۇ خەلق ئاممىسىغا تايىنىپ، ئىتتىپاقلاشقىلى بولىدىغان بارلىق كۈچلەرنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتىمىز، بەزى يولداشلىرىمىز ئاممىنىڭ مەنپەئىتى ۋە ئاممىنىڭ ھالىغا ئالاقىدار ئىشلارنى كۆرۈپ تۇرۇپ كۆرمەسكە سېلىپ، ئاڭلىسىمۇ پەرۋا قىلماي يۈرسە، ئاممىنىڭ قانداقمۇ پىكرى چىقمىسۇن؟ ئامما

پىشقەدەم كادىرلىرىڭ داۋالىنىش راسخوتى ھەل بولىدۇ. بەزىلەر ئۇنىڭ كۆچمە تېلېفونىنى تۆۋەندىكى ئورۇنلار ياكى يەككە تىجارەتچى خوجايىنلار بەرگەن، دەيدۇ. ئۇنداقتا، خوش، سوراپ باقايلىكى، تۆۋەن دەرىجىلىك ئورۇنلار ياكى يەككە تىجارەتچى خوجايىن نېمە ئۈچۈن سىزگە ئون نەچچە مىڭ يۈەنلىك كۆچمە تېلېفونىنى بېرىشنى خالاپ قالدى؟ بەزىلەر تېخى يىلنىغا نەچچە 10 مىڭ يۈەنلىك تېلېفون ھەققىنى ئارتىۋالىدۇ؟ بەزىلەر بىر نازارەتتە 100 دىن ئارتۇق كۆچمە تېلېفون بار لېكىن، ئۇنىڭ تەگدىن تولىسىنى ئىدارە سېتىۋالمىغانلىقىنى ئىنكاس قىلدى، بىز بۇنىمۇ قەتئىي ئېنىقلاپ چىقىشىمىز كېرەك. رەھبىرىي كادىرلار پارتىيەنىڭ، دۆلەتنىڭ، ئاممىنىڭ غېمىنى يېمەسە، ئەمەلدار لوۋىلاردىن بولۇشنى بىلسە، پارتىيە ئىستىلى، خەلق رايى، سوتسىيالىزم ئىشلىرى ھەققىدە چىڭ تۇرسا، ۋە شەخسىيەتچىلىك داۋامىدا نابۇت بولىدۇ. «تىرىشچان بولغاندا ئېقتىسادچىل بولغىلى، ئېقتىسادچىل بولغاندا خەيرىيەت ئىشلىرىنى گۈللەندۇرگىلى بولىدۇ!» ھەشەمەتچىلىك ئۆز بېشىمچىلىقىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ، ئۆز بېشىمچىلىق بارلىق رەزىللىكنىڭ مەنبەسى. ھازىر مالىيەدە جىددىيلىك ۋە قېينىچىلىق كۆرۈلگەن ئەھۋالدا بارلىق پارتىيىلىك كادىرلار، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلار چوقۇم كۆچلۈك غەم- ئەندىشە ئېڭىنى تۇرغۇزۇشى، ئۆزى ئۈلگە كۆرسىتىپ تىرىشچان- ئېقتىسادچىل بولۇپ، ئاڭلىق ھالدا پارتىيە، دۆلەت، ئاساسىي قاتلاملارنىڭ ۋە ئاممىنىڭ غېمىنى يېيىشى، ئۇلارنى غەم- قايغۇدىن خالاس قىلىشى كېرەك، ئايرىم جايلاردا توسالغۇ بولۇشى مۇمكىن، بىز تەرىبىنى ئاساس قىلىشىمىز كېرەك، لېكىن توسالغۇ بەك زور بولسا، بەزىلەر پاسسىپلىق قىلىپ قارشىلىشۇەرسە، ئۇنى خىزمەت ئورنىدىن يۆتكەپ، ئىش ھەققى بېرەلمەيۋاتقان جايغا خىزمەتكە ئەۋەتىش كېرەك، ئۇ قېينىچىلىقى بار رايوندىكى خەلقنىڭ قايتا تەربىيىسىنى ئالسۇن، بەزى تارماقلاردىكى كادىرلىرىمىزدا ئاساسىي قاتلام ئۈچۈن، ئامما ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلىشقا ئېڭى بولمىسا، ئۇ بۇ تارماقلاردا خىزمەت قىلىشقا، رەھبىرىي كادىر بولۇشقا مۇناسىپ ئەمەس.

بۇ ئىشلارنى ياخشى ئۇتۇشتا بىرى، تەشۋىقىي تەربىيىنى كۈچەيتىپ، جاپا- مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش، تىرىشچان- ئېقتىسادچىل بولۇش ئىدىيىسىنى كەڭ تۇردە چوڭقۇر تەشۋىق قىلىش، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مالىيە ئىنتىزامىنى چىڭىتىش، كىرىمنى ئاشۇرۇپ چىقىمنى تېجەش خىزمىتىنى كۈچەيتىشنىڭ ئەھمىيىتى ۋە تەدبىرلىرىنى تەشۋىق قىلىپ، جامائەت پىكرى ھازىرلاپ ئىجتىمائىي كەيپىيات شەكىللەندۈرۈش، خۇددى بۇلتۇر ھۆكۈمەت پۇلغا يېيىش - ئىچىش شاملىنى قاتتىق توسقانغا ئوخشاش كادىرلار، ئاممىنى بىر نېمە تتە كۈچ چىقىرىپ بۇ خىزمەتنى ياخشى ئىشلەشكە سەپەرۋەر ساندىكى سىياسىي جەھەتتە ئېغىر بىر تەرەپلىمە قاراشقا ئىگە كىشىلەرمۇ ياقتۇرمايدۇ. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى چوقۇم يۈكسەك سىياسىي سەزگۈرلۈككە ئىگە بولۇشى، رەھبەرلىكنى، تەشۋىقنى تەربىيە خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ ئىدىيىۋى تونۇشىنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇشى، بايراق روشەن، مەيدان قەتئىي بولۇشنى ئەمەلدە كۆرسىتىپ، پۈقرىي- تۆۋەن ھەرقايسى جەھەتلەردە مەركەزنىڭ مۇھىم يولىيورۇقىنى ئىزچىللاشتۇرىدىغان، ئەمەلىيەلەشتۇرىدىغان بىرىكمە كۈچ، قويۇق ئىدىيىۋى- سىياسىي كەيپىيات شەكىللەندۈرۈشى لازىم. مۇجمەل قاراشتىكى يولداشلارغا تەربىيە بېرىش، ياردەم بېرىش لازىم. مەركەزنىڭ مۇھىم يولىيورۇقىنىڭ روھىنى قەستەن بۇرمىلىغان، ئۇنىڭ بىلەن زىتلاشقان ھەتتا ئۇنىڭغا تاقابىل تۇرۇش، ئاشكارا قارشىلىشىپ بۇزغۇنچىلىق قىلىش ھەرىكەتلىرىدە بولغانلارغا قارشى قەتئىي كۈرەش قىلىپ، بارلىق كاشىللارنى تۈگىتىپ، مەركەزنىڭ مۇھىم يولىيورۇقلىرىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇلۇشى، ئەمەلىيەلەشتۇرۇلۇشىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش لازىم.

ئاپتونوم رايونىمىز جەمئىيەتنىڭ نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش يولىنى كېڭەيتتى

(بېشى 1 - بەتتە)

1995- يىلى بۇ ناھىيىنىڭ پاختا ئومۇمىي ھوسۇلىنى 800 تونىندىن ئاشۇردى. ئاپتونوم رايونلۇق پەن- تېخنىكا كومىتېتى قاراقاش ناھىيىسىدە ھويلا- ئارام ئىگىلىكى تېخنىكىسىنى ئۆزگەرتىش تۈرىنى ۋە زىرائەت شاخ- شۇمبىلىرىنى سىلوسلاپ مال بوراش تۈرىنى يولغا قويۇپ، خېلى ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

30 نامرات ناھىيە قاراشلىق توققۇز ۋىلايەت، ئوبلاستمۇ ئورگان، ئورۇنلارنى قاتلاممۇقاتلام سەپەرۋەر قىلىپ، دەرىجىمۇدەرىجە نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش مەسئۇلىيەتنامىسىنى ئىمزالاپ، نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش

ئېلانلار

شىنجاڭ سىفەن داشۆسىدىن بېرىلگەن 02676- نومۇرلۇق مۇاپىكىن نامىدىكى ئوقۇش پۈتتۈرۈش گۇۋاھنامىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

* * *

(08998 - ٨) نومۇرلۇق ئاتوموبىلنىڭ قاتناش- تەكشۈرۈش، قوشۇمچە ھەق، يوك توشۇش كىنىشكىلىرى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

شىنجاڭ سىفەن داشۆسىدىن بېرىلگەن 02936- نومۇرلۇق ئەكبەر ئەمەت نامىدىكى ئوقۇش پۈتتۈرۈش گۇۋاھنامىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

* * *

ئاپتونوم رايونلۇق ئالىي مائارىپ بويىچە ئۆزلۈكىدىن ئۆگەنگەنلەردىن ئىمتىھان ئېلىش كومىتېتىدىن بېرىلگەن 1301919- نومۇرلۇق ئالىمجان ئىزىز نامىدىكى ئوقۇش پۈتتۈرۈش گۇۋاھنامىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ ئىناۋەتسىز.

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 22 ℃ - 31 ℃ بولىدۇ. تۆت بال شامال چىقىدۇ.

▲ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ تۇنجى ھەربىي ئىشلار خىزمەت تارمىقى 1924- يىلى 11 - ئايدا جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى گۇاڭدۇڭ رايونلۇق ئىجرائىيە كومىتېتى تەرىپىدىن قۇرۇلغان ھەربىي ئىشلار بۆلۈمى بولۇپ، يولداش جۇ ئېنلەي بۇ بۆلۈمنىڭ باشلىقى بولغان.

▲ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى رەھبەرلىكىدىكى تۇنجى ئىنقىلابىي قوراللىق كۈچ - 1925 - يىلى 11 - ئايدا يولداش جۇ ئېنلەي تەرىپىدىن گۇاڭدۇڭنىڭ جاۋچىڭ دېگەن يېرىدە قۇرۇلغان خەلق ئىنقىلابىي ئارمىيىسى 4 - جۇنىنىڭ مۇستەقىل تۇمىنى بولۇپ، ئۇنىڭغا يولداش يې تىڭ تۇمىنجاڭ بولغان.

▲ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى رەھبەرلىكىدىكى گومىنداڭ ئەكسىيەتچىلىرىنگە قارشى تۇنجى قوراللىق قوزغىلاڭ - 1927- يىل 8 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىكى نەنچاڭ قوزغىلىڭى بولۇپ، قوزغىلاڭغا جۇ ئېنلەي، جۇدې، خې لۇڭ، يې تىڭ، لىۋ بوچېڭ قاتارلىقلار رەھبەرلىك قىلغان. شۇنىڭ بىلەن بۇ كۈن جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ ئارمىيە بايرىمى بولۇپ قالغان.

▲ جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى تۇنجى مەكتىپىنى — 1931 - يىلى 7 - ئايدا مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى جياڭشىنىڭ رۇيجىن شەھىرىدە قۇرغان جۇڭگو ئىشچى - دېھقانلار قىزىل ئارمىيىسى مەكتىپى.

▲ ئارمىيىمىز تەرىپىدىن تۇنجى تۇركۈم ھەربىي ئۇنۋان بېرىلگەنلەر: پېڭ جېن، چېن يون،يې جىجۇاڭ، ۋۇشيۈچۈەن، دۇەن زىجۇن، مۇ چۇنخىلاردىن ئىبارەت. 1945 - يىلى سوۋېت قىزىل ئارمىيىسى ئىلىمىزنىڭ شەرقىي شىمال رايونىغا ياپونىيە قارشى ئۇرۇش قىلىش ئۈچۈن كىرگەندە، پارتىيىمىز سوۋېت ئارمىيىسىدە ھەربىي ئۇنۋان بارلىقىنى ھەمدە خىزمەتلەرنى قانات يايدۇرۇشقا ئاسان بولۇشىنى كۆزدە تۇتۇپ، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى نامىدىن پېڭ جېن، چېن يون، يې جىجۇاڭغا جۇڭجياڭلىق؛ ۋۇشيۈچۈەنگە شاۋجياڭلىق؛ دۇەن زىجۇن بىلەن مۇچۇنخىغا شاڭشياۋلىق ئۇنۋانى بەرگەن.

▲ ئارمىيىمىزنىڭ تۇنجى ئايال گېنېرالى- لى جېن.

▲ جۇڭگو قىزىل ئارمىيىسىنىڭ تۇنجى ئايروپىلانى — 1931 - يىلى 4-، 5 - ئايلاردا خۇبېي، خېنەن، ئەنخۇي سوۋېت ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن «لېنىن»نامىلىق ئايروپىلان دەپ نام بېرىلگەن غەنىيمەت ئېلىنغان ئايروپىلان.

▲ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرغان تۇنجى ھەربىي زاۋۇت — 1931- يىلى 10 - ئايدا جياڭشىدا قۇرۇلغان گۇەنتيەن ھەربىي زاۋۇتى.

▲ ئارمىيىمىز تۇنجى قېتىم «1 - ئاۋغۇست»ئارمىيە قۇرۇش بايرىمىنى خاتىرىلىگەن چاغ — 1933 - يىلى.

▲ ئارمىيىمىزنىڭ تۇنجى گېزىتى- 1930 - يىلى 7 - ئاينىڭ 27 - كۈنى پېڭ دېخۇەي باش قوماندانلىقىدىكى قىزىل ئارمىيە 3 - جۇنتۇەنى خۇنەن ئۆلكىسىنىڭ چاڭشا شەھىرىنى ئىشغال قىلغاندىن كېيىن ئۆتكۈزۈۋالغان «دۆلەت خەلق گېزىتى» دىن ئۆزگەرتىپ قۇرۇلغان «قىزىل ئارمىيە گېزىتى» .بۇ گېزىت كوماندىر - جەڭچىلەرنىڭ كېچە - كۈندۈز جاپالىق كۈرەش قىلىشى ئارقىلىق 1930 - يىلى 7 - ئاينىڭ 29 - كۈنى قوغۇشۇن ھەرپىتە تۇنجى قېتىم تۆت بەتلىك قىلىپ چىقىرىلغان.

تۇنىياز مۇھەممەت تەرجىمىسى

دۇنيادىكى يېڭى ئەسىر قۇرۇلۇشلىرى

دۇنيا غانىزەر

يېقىندا ئامېرىكا بىناكارلىق - قۇرۇلۇش جەمئىيىتى بىلەن «كەلك تارقالغان مېخانىكا» ژۇرنىلى بىرلىشىپ سايلام ئۆتكۈزۈپ، يەر شارىدىكى ھەر خىل قۇرۇلۇش ئىلمىي جەمئىيەتلىرىنىڭ ئەزالىرىغا بىلەت تاشلاتقۇزۇش ئارقىلىق يەتتە چوڭ قۇرۇلۇشنى دۇنيادىكى ئاجايىپ قۇرۇلۇش، دەپ سايلاپ چىقتى.

ئامېرىكا ئىمپېرىيە بىناسى دۇنيادىكى ئەڭ ئېگىز بىنالارنىڭ بىرى بولۇپ، «يۇز قەۋەتلىك بىنا» دەپ شۆھرەت قازانغان. ئۇ ئامېرىكىدىكى نيۇ - يورك شەھىرىنىڭ مانھاتتان رايونىدا. پولات قۇرۇلمىلىق، كۈل رەڭ، چاسا مۇنار شەكىللىك بۇ بىنا 102 قەۋەت بولۇپ، ئېگىزلىكى 381 مېتر.

گوللاندىيە دېڭىز توسمىسى دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ توسما قۇرۇلۇشنىڭ بىرى شۇنداقلا دۇنيادىكى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرىدىغان ئەڭ مۇرەككەپ سىستېمىلارنىڭ بىرى. ئۇنىڭدا يەتتە توسما بولۇپ، ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى توققۇز كىلومېتر، ئۇنىڭغا 4 مىليارد دوللار مەبلەغ سەرپ قىلىنغان. 1986- يىلى ئىشقا كىرىشتۇرۇلگەن.

ئىتالىيە سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى برازىلىيە ۋە پاراگۋاي چېگرىسىدىكى دەريا ئېغا جايلاشقان. ئىستانسا توسمىسىنىڭ ئېگىزلىكى 196 مېتر، ئۇزۇنلۇقى 1500 مېتر. شارقىراتمىنىڭ ئېگىزلىكى 118 مېتر، سۇ ئامبىرىنىڭ كۆلىمى 1350 كۋادرات كىلومېتر. بۇ ئىستانسىدا جەمئىي 18 گېنېراتور گۇرۇپپىسى بولۇپ، توك سىغىمچانلىقى 12 مىليون 600 مىڭ كىلوۋات.

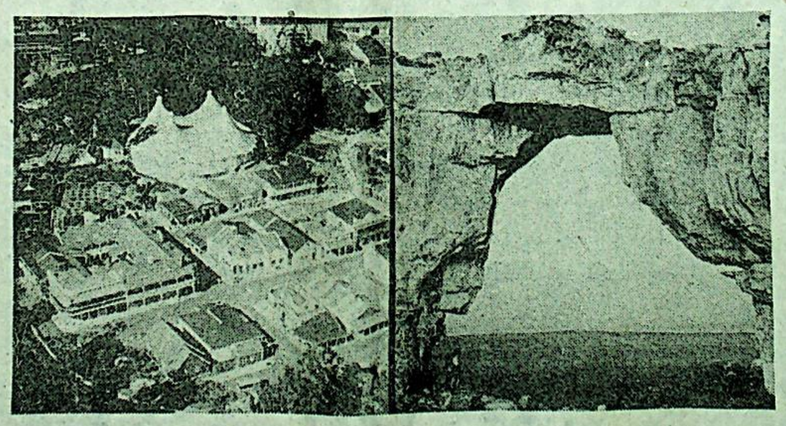
پاناما قانىلى تىنچ ئوكيان بىلەن ئاتلانتىك ئوكيانىنى تۇتاشتۇرىدىغان قانال بولۇپ، ئۇزۇنلۇقى 81.3 كىلومېتر، كەڭلىكى 304 مېتر، دېڭىز يۈزىدىن ئەڭ ئېگىز جايى 26 مېتر. 65 تونناسلىقتىن تۆۋەن پاراخوتلار بۇ قانالدىن ئۆتەلەيدۇ.

ئەنگلىيە - فرانسىيە دېڭىز ئاستى تونىلى دوۋېلكا بوغۇزىنى كېسىپ ئۆتىدىغان ئىككى تۆمۈريول تونىلىدىن ئىبارەت بولۇپ، كېچىك تىپتىكى بىر مۇلازىملىق بېكىتى ۋە ئارىلىقتىكى جىددىي قۇتقۇزۇش (چېقىش)ئېغىزىدىن تەركىب تاپقان. بۇ تونىلدا 1994 - يىلى پويىز قاتنىغان.

ئامېرىكا گولدېن كۆۋرۈكى ئامېرىكىنىڭ غەربىي قىسمىدىكى ئالتۇنتاغ قولتۇقى بىلەن تىنچ ئوكيانىنىڭ قاتناش گىرەلەشكەن جايىدىكى گولدېن بوغۇزى ئۈستىگە جايلاشقان پولات قۇرۇلمىلىق ئاسما كۆۋرۈك بولۇپ، 1937 - يىلى قۇرۇلغان. گولدېن كۆۋرۈكىنىڭ پەلەمپەي شەكىللىك ئىككى مۇنارىنىڭ ئېگىزلىكى 340 مېتر، سۇ ئۈستىدىكى قىسمىنىڭ ئېگىزلىكى 227 مېتر بولۇپ، دۇنيا بويىچە ئەڭ ئېگىز كۆۋرۈك مۇنارى ھېسابلىنىدۇ.

كانادا دۆلەت مۇنارى كانادادىكى تورونتو-غا جايلاشقان. مۇنارنىڭ ئېگىزلىكى 553 مېتر بولۇپ، بوشلۇقتىكى تۇرۇبا ئىچىگە 1000 تونىنا كابېل ئورۇنلاشتۇرۇلغان. كابېلنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 136 مېتر. ئۇ لىفتنى كۆتۈرۈش- چۈشۈرۈشتە ئىشلىتىلىدۇ. بۇ مۇنارنىڭ قۇرۇلۇشى شامال ئۆتۈشۈپ تۇرىدىغان تونىل شەكلىدە لايىھىلەنگەن بولۇپ، سائىتىگە 450 كىلومېتىرلىق سۈرئىتتىكى شامالغا بەرداشلىق بېرەلەيدۇ.

ت. **مۇھەممەت** تەرجىمىسى

كىشىنى مەپتۇن قىلىدىغان دۆلەت - جەنۇبىي ئافرىقا

سولدىكى سۈرەتتە: جوھانىسبۇرگتىكى ئۇزۇنچە قۇرۇلۇشلار.

ئوڭدىكى سۈرەتتە: ئۇمىد تۇمشۇغى

«دۇنيا مۇھىت خاتىرە كۈنى»نىڭ كېلىپ چىقىشى

بىلىۋېلىڭ

بۇ يىل 6 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ئىنسانلار تارىخىدىكى 24 - قېتىملىق «دۇنيا مۇھىت خاتىرە كۈنى». بۇ كۈنى دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا ھەر خىل خاتىرىلەش پائالىيەتلىرى ئېلىپ بېرىلىدۇ.

مۇھىت بىلەن تەرەققىيات قوشكېزەك. جەمئىيەت، ئىقتىساد ۋە پەن - تېخنىكىنىڭ تېز تەرەققىي قىلىشى ھەم ئىنسانلارغا زور مىقداردا بايلىق يارىتىپ بېرىدۇ، ھەم مۇھىتنى ئېغىر دەرىجىدە بۇلغايدۇ، ئېكولوگىيىنىمۇ بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىتىدۇ. مۇشۇ ئەسىرنىڭ 50 -، 60 - يىللىرىدا غەربتىكى سانائىتى تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ مۇھىتى ئېغىر دەرىجىدە بۇلغىنىپ، ئېكولوگىيىسى ئېغىر دەرىجىدە بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى. بۇ ھال خەلقنىڭ قاتتىق نارازىلىقىنى قوزغاپلا قالماي، جەمئىيەت ۋە ئىقتىسادنىڭ يەنمۇ تەرەققىي قىلىشىنى چەكلەپ قويدى. بولۇپمۇ يۇگوسلاۋىيە دۇنياسىدىكى «سەككىز چوڭ

جىلالىق جىبىلى شياڭگاڭنى قايتۇرۇۋېلىش پۈرسىتىنى قولدىن بېرىپ قويغان

تارىختىكى سىرلار

شياڭگاڭنى قايتۇرۇۋېلىش مەسىلىسى ئۇستىدە ئويلانغان. 2 - يۆنىلىش ئارمىيىسىگە گۇاڭدۇڭ رايونىدىكى ياپونىيە ئارمىيىسىنىڭ تەسلىمىنى قوبۇل قىلىشقا ھەمدە گۇاڭشىنىڭ ۋۇجۇدا تۇرۇشلۇق 13- جۇنىنىڭ شياڭگاڭغا بېرىپ تەسلىمانىنى قوبۇل قىلىشغا بۇيرۇق بەرگەن. ئەپسۇس، ئۇ بۇيرۇق بېرىشتىن بىر كۈن ئىلگىرى شياڭگاڭ 1941 - يىلى 12 - ئايدا ياپونىيە تاجاۋۇزچى قوشۇنلىرى تەرىپىدىن ئىشغال قىلىنغان. 1945 - يىل 8 - ئاينىڭ 15-

ئىسرائىلىيە ئەرەبلىرى

60 - يىللاردىكى دېھقانلار مۇ ھايات ساناتىمىز، قاتناش

قىلۇبلىنغان. 1945 - يىل 8 - ئاينىك 15- كۈنى ياپونىيە پادىشاھى شەرتسىز تەسلىم بولغانلىقىنى جاكارلىغان، ياپون ئارمىيىسى پادىشاھنىڭ پەرمانىغا ئاساسەن شۇ جايدىكى ئىتتىپاقداش قوشۇن قارمىقىدىكى ئۇرۇش رايونىنىڭ قوماندانلىغا تەسلىم بولماقچى بولغان. جياڭ جېيشى ئەينى ۋاقىتتا جۇڭگو ئۇرۇش رايونىدىكى ئىتتىپاقداش قوشۇننىڭ ئالىي قوماندانى ئىدى، شۇڭا ئۇ شياڭگاڭغا قوشۇن ئەۋەتىپ ياپونىيە ئارمىيىسىنىڭ تەسلىمىنى قوبۇل قىلىپ، شياڭگاڭنى قايتۇرۇۋالسا تامامەن بولاتتى.

ئەينى ۋاقىتتا گومىنداڭ ھۆكۈمىتىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى سۇڭ زىۋېننى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئالىي دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرى شياڭگاڭنى قايتۇرۇۋېلىشتا چاڭ ئورغان، لېكىن جياڭ جېيشى ئۇرۇشتىن كېيىن كومپارتىيىنى قانداق قىلىپ يوقىتىش مەسىلىسىنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇۋېلىپ، شياڭگاڭغا قارىتا ئىگىلىك ھوقۇقىنى يۇرگۈزۈش مەسىلىسىگە سەل قارىغان.

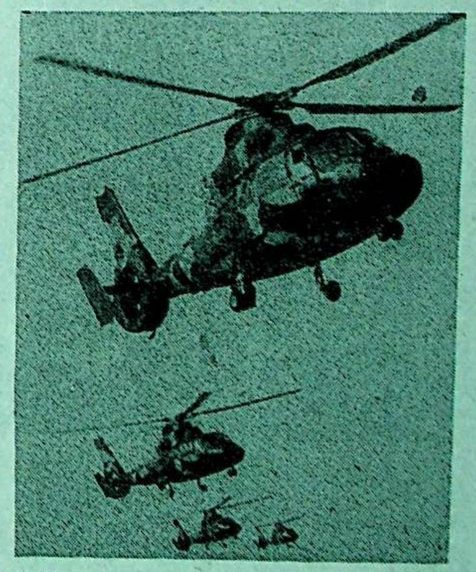
ياپونىيە ئارمىيىسى تەسلىم بولغانلىقىنى جاكارلىغاندىن كېيىن، جياڭ جېيشى ئالدىراپ-تېنەپ نەنجىڭ، شاڭخەي قاتارلىق چوڭ شەھەرلەرگە قوشۇن ئەۋەتىپ، تەسلىمانىمنى قوبۇل قىلىپ ئىچكى ئۇرۇش قىلىشنى ئورۇنلاشتۇرۇش تەييارلىقى بىلەن بولغان. ئۇ 8- ئاينىك 21 - كۈنىگە كەلگەندىلا ئاندىن ئەپسۇس، ئۇ بۇيرۇق بېرىشتىن بىر كۈن ئىلگىرى ئەنگلىيە تىنچ ئوكيان جېيەندۇيىنىڭ قوماندانى ئاللىقاچان قوشۇن باشلاپ شياڭگاڭغا قورۇقلۇقتا چىقىپ بولغان.

ئەنگلىيە قوشۇنلىرى شياڭگاڭغا يېتىپ كېلىشتىن ئىلگىرى گۇاڭجۇدا تۇرۇشلۇق ياپونىيە ئارمىيىسىنىڭ قوماندانى تېيەنجۇڭ جيۇيىغا ئۇقتۇرۇش قىلمىغانلىقتىن، ئەنگلىيىنىڭ بايراقچى پاراخوتى ئىككى منا تازىلىغۇچى پاراخوتنىڭ يول ئېچىشى بىلەن شياڭگاڭ پورتىغا كىرگەندە، پرىستاندا تۇرۇشلۇق ياپونىيە ئارمىيىسى شۇ ھامان بايراقچى پاراخوتقا ئوق چىقىرىپ، ئەنگلىيە ئارمىيىسىنىڭ قورۇقلۇقتا چىقىشىغا يول قويمىغان. ئەنگلىيە قوشۇنىنىڭ قوماندانى سىمىز تېلېگراف بىلەن شياڭگاڭدىكى ياپونىيە ئارمىيىسى گارنىزون قىسمىنىڭ قوماندانى گاگتېيەن ھىيجى بىلەن ئالاقىلەشكەن. گاگتېيەن ھىيجى تېيەنجۇڭ جيۇيىدىن يولىيورۇق سورىغان. تېيەنجۇڭ جيۇيى گۇاڭجۇدا جۇڭگو تەرەپنىڭ تەسلىمانىمنى قوبۇل قىلىدىغانلىقى توغرىسىدىكى يوليورۇقنى ئىزچىل تاپشۇرۇپ ئالالمىغان. ئەنگلىيە ئارمىيىسى ئىتتىپاقداش قوشۇنىنىڭ بۇيرۇقىغا ئاساسەن تەسلىمانىمنى قوبۇل قىلىشقا كەلگەنلىكىنى قايتا - قايتا دەپ تۇرۇۋالغانلىقتىن، تېيەنجۇڭ جيۇيى گاگتېيەن ھىيجىغا ئەنگلىيە قوشۇنلىرىغا تەسلىم بولۇش بۇيرۇقى چۈشۈرگەن. ئەنگلىيە قوشۇنلىرى شياڭگاڭغا كېلىپ بولۇپ نەچچە كۈندىن كېيىن، گومىنداڭ ھەربىي ۋەكىللەر ئۆمىكى شياڭگاڭغا كەلگەن بولسىمۇ كېچىكىپ قالغان.

جياڭ جېيشى بۇنىڭدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن، دەرھال ئەنگلىيە ھۆكۈمىتىگە «جۇڭگو ئۇرۇش رايونىدىكى ئىتتىپاقداش قوشۇننىڭ ئالىي قوماندانى بولۇش سۈپىتى بىلەن تەسلىمانىمنى قوبۇل قىلىدىغانلىقىنى ئوتتۇرىغا قويغان، ئەمما رەت قىلىنغان.

1945 - يىل 9 - ئاينىك 16 - كۈنى ئەنگلىيە تىنچ ئوكيان جېيەندۇيىنىڭ قوماندانى شياڭگاڭنىڭ ۋاللىيلىق سالاھىيىتى بىلەن شياڭگاڭ ۋالىي مەكتىمىدە ياپونىيە ئارمىيىسىنىڭ تەسلىمانىمسىنى رەسمىي قوبۇل قىلغان.

مۇرتىزا ۋايىس تەرجىمىسى

سۈرەتتە: خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ شياڭگاڭدا تۇرۇشقا تەييارلىق كۆرۈۋاتقان ھاۋا ئارمىيە قىسمىنىڭ ئۇچقۇچىلار تۈەنى ئۇچۇش مەشقى ئېلىپ بارماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

60 - يىللاردىكى دېھقانلارمۇ ھازىر سانائەت، قاتناش، بىناكارلىق، سايامەتچىلىك، ماتارىپ، سەھىيە قاتارلىق كەسىپلەردە ئىشلىمەكتە.

چېركسلار: ئاھالىسى ئىنتايىن ئاز، گاللىپدىكى ئىككى كەنتتە توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان. ئۇلار يا ئەرەب مەنبەسىگە، يا ئىسلام مەدەنىيىتى ئارقا كۆرۈنۈشىگە ئىگە ئەمەس، بىراق ئۇلار سۇننى مەزھىبىدىكى مۇسۇلمانلار بولۇپ، ئەرەب تىلىدا سۆزلەيدۇ، كۆپ يىللاردىنبۇيان .ئۆز مىللىتىنىڭ ئالاھىدىلىكىنى ئىزچىل ساقلاپ كەلگەن، كۆپ سانىنى تەشكىل قىلىدىغان يەھۇدي دىنىي مەزھەپلىرى ۋە ئازچىلىقنى تەشكىل قىلىدىغان مۇسۇلمانلار بىلەن ئاسسىمىلياتسىيە بولۇپ كەتمىگەن. لېكىن ياشلار ئەرەب تىلىنى ئىشلىتىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، تەدرىجىي ئىبراي تىلىنى ئىشلىتىشكە ئۆتمەكتە.

دروزلار: ئاھالىسى تەخمىنەن 75 مىڭ، ئىسرائىلىيىنىڭ شىمالىي قىسمىدىكى 20 نەچچە كەنتتە توپلىشىپ ياشايدۇ، مەدەنىيەت، ئىجتىمائىي ۋە دىنىي جەھەتلەردە ئاپتونومىيە ھوقۇقىغا ئىگە، ئۇلار ھۆكۈمەتكە سادىق بولغانلىقى ئۈچۈن ھۆكۈمەتنىڭ ئالاھىدە تەمىناتىغا ئېرىشكەن. مەسلەن، ھۆكۈمەت ھەربىي خىزمەت ئۆتەش جەھەتتە يەھۇدي بولمىغان گرۇپدانلارنىڭ ئائىلە، دىن ۋە مەدەنىيەت جەھەتتە ئىسرائىلىيىنىڭ ئەتراپىدىكى ئەرەب دۆلەتلىرى بىلەن قېرىنداشلىق مۇناسىۋىتى بارلىقىنى نەزەرگە ئېلىپ، ئۇلارنى دۆلەت مۇداپىئە ئارمىيىسىدە مەجبۇرىي ھەربىي خىزمەت ئۆتەشتىن خالاس قىلغان. ئىسرائىلىيىدىكى دروزلار لۇۋان ۋە سۈرىيىدىكى دروزلار بىلەن ئورتاق ئىرق ۋە دىنىي مەنبەگە ئىگە.

خرىستىئانلار: ئىسرائىلىيىدىكى 2 - چوڭئاز ساندىقى مىللەت بولۇپ، ئاھالىسى تەخمىنەن 100 مىڭ، % 90 تىن ئارتۇقى ئەرەبلەر. ئىسرائىلىيىدىكى خرىستىئانلار ئاساسدا مەزھەپ كۆپ، كۆپ قىسمى (تەخمىنەن 42 پىرسەنتى)گرېتسىيە كاتولىك دىنىي جەمئىيەتلىرىگە، (32 پىرسەنتى)گرېتسىيە پراۋوسلاۋىيە دىنىي جەمئىيىتىگە، (16 پىرسەنتى)رىم كاتولىك دىنىي جەمئىيىتىگە قارايدۇ. كۆپلىگەن خرىستىئانلار شەھەردە ياشايدۇ، ھايفادىكى ئەرەب ئاھالىلىرىنىڭ 60 پىرسەنتى خرىستىئان دىنىدىكىلەر (خرىستىئانلار)، نازارېت ئاھالىسىنىڭ يېرىمى خرىستىئان.

يەھۇدىيلار بىلەن ئەرەبلەرنىڭ مۇناسىۋىتى

ئىسرائىلىيىدىكى ئەرەب پۇقرالار مۇرەككەپ ۋەزىيەت ئىچىدىن ئۆز ئورنىنى تېپىشقا ئىنتىلدۇ. ئۇرۇش ئاخىرلاشقاندىن كېيىن زېمىنى ئىشغال قىلىنىپ، باشقىلارغا تاپىنىپ كۆن كۆچۈرۈشكە مەجبۇر بولغان ئەرەبلەر ئۆزلىرىنى ئىسرائىلىيە پۇقرالىسى، ئەرەب مىللىتىنىڭ بىر قىسمى دەپ قارايدۇ.

يەھۇدىيلار بىلەن ئەرەبلەر ئىقتىسادىي، شەھەر مەمۇرىيتى ۋە سىياسىي جەھەتتە ئالاقە قىلىشىمۇ، ئىجتىمائىي جەھەتتە ئالاقە قىلىشمايدۇ. ھەتتا قۇرامىغا يەتكەن يەھۇدىيلارمۇ بۇنداستە ئالاقە قىلىشمايدۇ. بۇنىڭدىكى سەۋەب ئىككى تەرەپنىڭ قىممەت قارىشى، تىل، دىن، ئەنئەنە، تۇرمۇش ئۇسۇلى ۋە ئالاھىدىلىكى جەھەتتىكى پەرقىنىڭ زور بولغانلىقىدا. بۇنىڭدىن باشقا، ئەرەبلەر بىلەن ئىسرائىلىيە ئوتتۇرىسىدىكى ئۇزاق مۇددەتلىك توقۇنۇش پەيدا قىلغان جىددىي مۇناسىۋەتمۇ ئولارنى كۆڭلىدە ئۆزئارا غۇم ساقلايدىغان قىلىپ قويغان، ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ ئىككى مىللەتنىڭ ئۆزىنى ئۆزى ئايرىش خاھىشى ئوتكىلى بولمايدىغان ھالڭ پەيدا قىلغان. ئىشغال قىلىنغان زېمىن مەسلەن، گازا رايونى ۋە ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىدا ئەرەبلەرنىڭ ئىسرائىلىيە ئارمىيىسى ۋە يەھۇدي ئاھالىلىرى بىلەن پات - پات توقۇنۇشۇپ قېلىشى، زوراۋانلىق ۋەقەلەرنىڭ بولۇپ تۇرۇشى ئىككى مىللەت ئوتتۇرىسىدىكى ئۆچەكىشىش ۋە نىزانى ئەكس ئوتتۇرىدۇ.

لېكىن ھايفا، ئاككو ۋە راماللا قاتارلىق جايلاردا يەھۇدىيلار بىلەن ئەرەبلەر ئىناق ئۆتىدۇ، ئىككى مىللەت ئوقۇغۇچىلىرىنى تەڭ قوبۇل قىلىدىغان بالىلار باغچىسى ۋە مەكتەپلەر بار. بۇ مەكتەپلەرنىڭ مەۋجۇت بولۇشى شۇ جايىنىڭ شارائىتىنىڭ شۇنداق بولغانلىقىدىن ياكى ئىجتىمائىي ساھەدىكى زاتلارنىڭ ئېھتىياتچانلىق تەدبىرى قوللانغانلىقىدىن بولسا كېرەك.

ئىسرائىلىيىنىڭ ھۆكۈمەت تىلى ئىبراي تىلى بىلەن ئەرەب تىلى بولۇپ، يەھۇدىيلار مەكتەپلىرىدە ئەرەب تىلى ئۆتۈلگەن، يەنە كېلىپ ئۇ ئوقۇشقا تېگىشلىك دەرس قىلىپ بەلگىلەنگەن بولسىمۇ، ياشلار ئىچىدە ئەرەب تىلىنى تولۇق ئىگىلىگەنلەر ئانچە كۆپ ئەمەس، ئەمما ئەرەبلەر ئىچىدە ئىبراي تىلىنى ئىگىلىۋالغانلار بىر قەدەر كۆپ. گەرچە ئۇلار ئۆزئارا قارشى تەرەپنىڭ تىلىنى ئۆگىنىۋالغان بولسىمۇ، كوندىلىك ئالاقە ئىشلىرىدا بولۇپمۇ ئۆز مىللىتىدىن بولغانلار ئوتتۇرىسىدىكى ئالاقىدە ھامان ئۆز تىللىرىنى ئىشلىتىدۇ. ئىسرائىلىيىنىڭ رادىئو، تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرى پۈتۈن يۇرۇش پروگراممىلارنى ئەرەب تىلىدا بېرىدۇ، ئەرەب يېزىقىدا چىقىدىغان گېزىت - ژۇرناللار ۋە تۇرلۈك كىتابلارمۇ تولۇق.

ئەرەبلەر ئەرەب تىلىنى ئۇچۇرغا ئېرىشىش، بىلىم ئۆگىنىش ۋاستىسى قىلىشقا رازى بولۇپ، ئىبراي تىلىنى ئازراق ئىشلىتىدۇ.

توختى باقى تەرجىمىسى

زىيانداش» مۇھىت بۇلغىنىش مەسىلىسىنىڭ ئېغىرلىقى ۋە جۇغراپىنى مەركەزلىك چوشەندۈردى. مۇشۇنداق تارىخىي ئارقا كۆرۈنۈش ئاستىدا 1972- يىل 6 - ئاينىڭ 5 - كۈنىدىن 16- كۈنىگىچە ب د ت شۇبتسىيىنىڭ ستوكھولىم شەھىرىدە ئىنسانلارنىڭ تۇنجى قېتىملىق مۇھىت يىغىنىنى ئاچتى. شۇنداقلا نامايەندە سۈپىتىدىكى «ئىنسانلارنىڭ مۇھىت خىتابنامىسى»نى ئېلان قىلىپ، ھەرقايسى دۆلەتلەر ھۆكۈمىتى ۋە خەلقىگە ئىنسانلار مۇھىتىنى قوغداش ۋە ياخشىلاش، خەلقنى ۋە كېيىنكى ئەۋلادلارغا بەخت يارىتىش يولىدا ئورتاق تىرىشىش مۇراجىئىتى چىقاردى. شۇ يىلى 10 - ئايدىكى ب د ت نىڭ 27 - قېتىملىق يىغىنى ئىنسانلار مۇھىت يىغىنى ئېچىلغان كۈننى — 6 - ئاينىڭ 5 - كۈنىنى «دۇنيا مۇھىتى خاتىرە كۈنى»قىلىشنى، شۇنىڭدىن كېيىن ھەر يىلى شۇ كۈنده دۇنيادىكى ھەرقايسى دۆلەتلەر ۋە رايونلارنىڭ ھۆكۈمەتلىرى ئاكتىپ پائالىيەت ئېلىپ بېرىپ، مۇھىتنى ئاسراش ۋە ياخشىلاشنىڭ مۇھىملىقىنى تەشۋىق قىلىشنى، مۇھىت مەسىلىسىنى مەركەزلىك مۇھاكىمە قىلىپ ھەل قىلىشنى بەلگىلىدى. دۆلتىمىزمۇ دۇنيادىكى باشقا دۆلەتلەرگە ئوخشاش كۆپ خىل پائالىيەتلەرنى ئېلىپ بېرىپ، خەلقنى بۇ دەۋر بۆلگۈچ كۈننى مەنىگۈ خاتىرىلىتىدۇ.

سۇلايمان داۋۇت تەرجىمىسى

640 - سان

جۇڭگو بىلەن چاۋشيەن ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق، ئۆزئارا ياردەم بېرىش شەرتنامىسى ئىمزالانغانلىقىنىڭ 35 يىللىقىنى تەبرىكلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 12-ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگو خەلق تاشقى دوستلۇق جەمئىيىتى بىلەن جۇڭگو، چاۋشيەن دوستلۇق جەمئىيىتى مۇشۇ ئاينىڭ 11-كۈنى كەچتە «خەلق» ساريىدا كاتتا كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، چاۋشيەن، جۇڭگو دوستلۇق، ھەمكارلىق، ئۆزئارا ياردەم بېرىش شەرتنامىسى ئىمزالانغانلىقىنىڭ 35 يىللىقىنى قىزغىن تەبرىكلىدى.

كۈتۈۋېلىش يىغىنىغا مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيىيۈەنجاڭى ۋاڭ خەنبىڭ، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى چيەن جىگيېڭ، تاشقى دوستلۇق جەمئىيىتىنىڭ باشلىقى چى خۇەييۈەن، جۇڭگو، چاۋشيەن دوستلۇق جەمئىيىتىنىڭ باشلىقى سۇي يۈلى، چاۋشيەن مەمۇرىي كېڭىشنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جىن رۇنخې باشلىقلىرى قاتارلىق چاۋشيەن دوستلۇق ۋەكىللەر ئۆمكى بىلەن مۇئاۋىن ۋېيىيۈەنجاڭ جىن يۈگېي باشلىقلىقىدىكى چاۋشيەن، جۇڭگو دوستلۇق جەمئىيىتى ۋەكىللەر ئۆمكىدە كىلىشكەن قاتارلىق 100 نەچچە كىشى قاتناشتى.

مۇشۇ ئاينىڭ 10-كۈنى 1996-يىللىق خەلقئارا تىببىي داۋالاش ئەسۋابلىرى - كۆتۈش ئۇسكۇنىلىرى كۆرگەزمىسى ياپونىيىنىڭ دۆڭجىڭ شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلدى. ياپونىيە، ئامېرىكا، گېرمانىيە قاتارلىق دۆلەتلەردىن كەلگەن 168 سودىگەر كۆرگەزمىگە قاتناشتى، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ياسالغان 10 مىڭدىن ئارتۇق داۋالاش-كۆتۈش ئەسۋابلىرى كۆرگەزمە قىلىندى.

سۈرەتتە: گېرمانىيەدىكى بىر شىركەت كۆرگەزمە قىلغان پەلەمپەيدىن چىقىپ-چۈشىدىغان ئاپتوماتىك چاقلىق ئورۇندۇق. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

جۇشيادېڭ ياپونىيە، جۇڭگونىڭ ئەۋلادمۇئەۋلاد دوستانە ئۆتۈشى تۆپ فاكتىن، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، زاگۇاك (ياپونىيىنىڭ گۇڭجېك ناھىيىسى)، 12-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ياپونىيىنىڭ سابىق باش ۋەزىرى جۇشيادېڭ بۈگۈن بۇ يەردە ئاگېنتلىقىمىز مۇخبىرىغا دېدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: كېلەر يىلى ياپونىيە بىلەن جۇڭگونىڭ دىپلوماتىك مۇناسىۋىتىنى ئىسلىكە كەلتۈرگەنلىكىنىڭ 25 يىللىقىنى كۈتۈۋالىمىز. ئىككى دۆلەت خەلقى ئەۋلادمۇئەۋلاد دوستانە ئۆتۈشنى ساقلاپ كېلىۋاتىدۇ. ئىككى دۆلەت خەلقى ئوتتۇرىسىدا ئۇزۇن مۇددەتلىك ئالماشتۇرۇش ۋە ھەمكارلىق ئورنىتىلىۋاتىدۇ. ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدا ئىقتىسادىي ۋە سودا ساھەسىدە ئىنتايىن زور ئىقتىسادىي تولۇقلىنىش بوشلۇقى بار. ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدا ئىقتىسادىي ۋە سودا ساھەسىدە ئىنتايىن زور ئىقتىسادىي تولۇقلىنىش بوشلۇقى بار. ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدا ئىقتىسادىي ۋە سودا ساھەسىدە ئىنتايىن زور ئىقتىسادىي تولۇقلىنىش بوشلۇقى بار.

جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق مۇۋەققەت ۋەكىلى خەلقئارا ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، سجىل تەرەققىياتنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 11-ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق مۇۋەققەت ۋەكىلى ۋاڭ شۆشيەن مۇشۇ ئاينىڭ 11-كۈنى ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي مۇدىرىيىتى سجىل تەرەققىيات كومىتېتىنىڭ 4-سانلىق يىغىندا يەر شارىنىڭ سجىل تەرەققىياتىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشنى، بولۇپمۇ تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ ب د ت نىڭ مۇھىت ۋە تەرەققىيات يىغىندا بەرگەن سىياسىي ۋەدىسىگە ئەمەل قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

ۋاڭ شۆشيەن مۇنداق دېدى: تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان تىرىشىش ئارقىلىق، ھەر خىل قىينىچىلىقلارنى يېڭىپ، ئۆزلىرىنىڭ دۆلەت ئىھتىياجىغا ۋە ئۇستىگە ئالغان خەلقئارا مەجبۇرىيىتىگە ئاساسەن ئىقتىساد، مۇھىت ۋە جەمئىيەتنى ماسلاشتۇرۇپ راۋاجلاندۇرۇش جەھەتتە نۇرغۇن خىزمەتلەرنى ئىشلىدى.

ئۇ شۇنىڭ بىلەن بىللە مۇنداق كۆرسەتتى: مۇھىت ۋە تەرەققىيات يىغىنى تۈزۈپ چىققان «21-ئەسىر كۈنتەرتىپى» ئىجراسى يەنىلا ناھايىتى تەكشى بولمايۋاتىدۇ. مۇھىت ۋە تەرەققىيات يىغىنىنىڭ قارارلىرىنى يولغا قويۇش جەھەتتە خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ قوللانغان ھەرىكىتى يېتەرلىك بولمىدى. تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ ھۆكۈمەت دائىرىلىرىنىڭ ياردىمىنىڭ خەلقنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىدىكى نىسبىتى 20 يىلدىن بۇيانقى ئەڭ تۆۋەن نۇقتىغا چۈشۈپ قالدى.

جۇڭگو ۋەكىلى مۇنداق كۆرسەتتى: مۇھىت ۋە تەرەققىيات ھەمكارلىقىدىكى ناچار خاھىشلارنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ مۇھىت ۋە تەرەققىيات يىغىنىدا ماقۇللانغان پرىنسىپ ۋە نىشانىنى ئەسلەش زۆرۈر. شۇڭا ئۇ مۇنداق تەكلىپ بەردى: ئۆۋەتتە يەر شارىدىكى ئېكولوگىيىلىك مۇھىت ئەھۋالى يەنىلا جىددىي بولۇۋاتقان ئەھۋالدا، خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ مۇھىت ۋە تەرەققىيات يىغىنىدا بەرگەن سىياسىي ۋەدىسىنى تەكتلىشى زۆرۈر، مۇھىت ۋە تەرەققىيات يىغىنىنىڭ ھەر خىل پرىنسىپلىرىغا ئەمەل قىلىپ، «21-ئەسىر كۈنتەرتىپى»نى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇپ، يەر شارىنىڭ سجىل تەرەققىياتىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن «يېڭى يەر شارى شېرىكلىك مۇناسىۋىتى» ئورنىتىشى زۆرۈر.

ئاسىيا، تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتىنىڭ سجىل تەرەققىيات مەسلىسى بويىچە منىستر دەرىجىلىكلەر يىغىنى ئېچىلدى

جۇڭگو ۋەكىلى ئاسىيا، تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتىنىڭ مۇھىت ۋە تەرەققىيات ساھەسىدىكى ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، مانىلا، 11-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئاسىيا، تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتى سجىل تەرەققىيات مەسلىسى بويىچە منىستر دەرىجىلىكلەر يىغىنى بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن بۇ يەردە ئېچىلدى.

ئىككى كۈن داۋام قىلغان يىغىندا ۋەكىللەر ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى مۇھىت ئاسراش بىلەن ئورگانىك بىرلەشتۈرۈشنى نۇقتىلىق مۇزاكىرە قىلدۇ، كارخانىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشتا مۇھىت بۇلغىنىشىدىن ساقلىنالايدىغان يېڭى تېخنىكىنى قوللىنىشىغا ئىلھام بېرىشكە دائىر تەدبىرلەرنى مۇھاكىمە قىلدۇ، شەھەرلەرنىڭ سجىل تەرەققىياتى ھەم رايونلار ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىش يوللىرى ئوستىدە ئىزدىنىدۇ.

يىغىنغا ئاسىيا، تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتىغا ئەزا 18 دۆلەتنىڭ ۋەكىللىرى قاتناشتى.

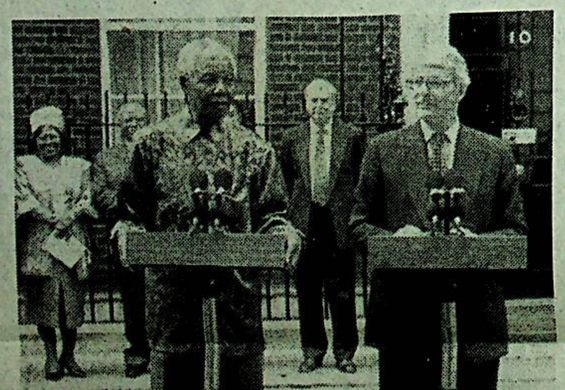
شىنخۇا ئاگېنتلىقى، مانىلا، 11-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئاسىيا، تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتى سجىل تەرەققىيات مەسلىسى بويىچە منىستر دەرىجىلىكلەر يىغىنى بۈگۈن بۇ يەردە ئېچىلدى.

ئىككى كۈن داۋام قىلغان يىغىندا ۋەكىللەر ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى مۇھىت ئاسراش بىلەن ئورگانىك بىرلەشتۈرۈشنى نۇقتىلىق مۇزاكىرە قىلدۇ، كارخانىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشتا مۇھىت بۇلغىنىشىدىن ساقلىنالايدىغان يېڭى تېخنىكىنى قوللىنىشىغا ئىلھام بېرىشكە دائىر تەدبىرلەرنى مۇھاكىمە قىلدۇ، شەھەرلەرنىڭ سجىل تەرەققىياتى ھەم رايونلار ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىش يوللىرى ئوستىدە ئىزدىنىدۇ.

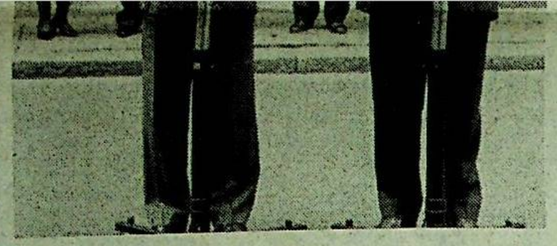
يىغىنغا ئاسىيا، تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتىغا ئەزا 18 دۆلەتنىڭ ۋەكىللىرى قاتناشتى.

مېكسىكا، كانادا «خېلمس - بېرتون قانۇنى»نى رەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، مېكسىكا شەھىرى، 11- ئىيۇل تېلېگراممىسى. مېكسىكا دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى مۇشۇ ئاينىڭ 11-كۈنى مېكسىكا ھۆكۈمىتىنىڭ ئامېرىكىنىڭ كۇبانى جازالىشىنى كۈچەيتىش ۋە خەلقئارالاشتۇرۇشنى مەقسەت قىلغان «خېلمس بېرتون قانۇنى»نى يەنە بىر قېتىم رەت پرىنسىپلارغا خىلاپ. ئۇ باشقا ئەللەرنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىغا ھۇرمەت قىلىش پرىنسىپى بىلەن زىت بولۇپلا قالماستىن بەلكى يەنە كۆپ بىلەن سودا مۇناسىۋىتىنى ساقلاپ كېلىۋاتقان باشقا دۆلەتلەرنىڭ مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزىدۇ. شۇڭا مېكسىكا ھۆكۈمىتى ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ بۇ قانۇننى يولغا قويۇشنى دەرھال توختىتىشىنى

مۇشۇ ئاينىڭ 10-كۈنى ئەنگلىيىنىڭ باش ۋەزىرى ماجۇر لوندوندا بۇ يەرگە زىيارەتكە كەلگەن جەنۇبىي ئافرىقا زۇلۇتۇڭى ماندېلا بىلەن ئۇچراشقاندىن كېيىن بىرلىكتە

ئۇچراشقاندىن كېيىن بىرلىكتە مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

كۇبا دىپلوماتىيە مىنىستىرى سۆھبەت بايان قىلىپ ئامېرىكىنىڭ ئايروپىلان بۇلغۇچىنى قايتۇرۇپ بېرىشكە قويغان ھەرقانداق شەرتنى قوبۇل قىلمايدىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ھاۋانا، 11-ئىيۇل تېلېگراممىسى. كۇبا دىپلوماتىيە مىنىستىرى روۋائىنا مۇشۇ ئاينىڭ 11-كۈنى بۇ يەردە مەتبۇئات ساھەسىدىكىلەرگە سۆھبەت بايان قىلىپ، ئامېرىكىنىڭ كۇبانىڭ ئاۋئاتسىيە ئايروپىلانىنى بۇلغۇچىنى قايتۇرۇپ بېرىشكە قويغان ھەرقانداق شەرتنى قوبۇل قىلمايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

مۇشۇ ئاينىڭ 7-كۈنى كۇبانىڭ خەلق ئاۋئاتسىيەسىنىڭ بىر نۆۋەتچى ئايروپىلانى كۇبانىڭ شەرقىدىكى ئامېرىكىنىڭ گۇئانتا نومۇ دېڭىز ئارمىيە بازىسىغا بۇلاپ كېتىلگەن، ئايروپىلاننى بۇلاپ كەتكەن بىر كىشى ئامېرىكىنىڭ بازىسىدا قانۇنسىز تۇرۇپ قالغاندىن باشقا، باشقا يولۇچىلار شۇ كۈنى ئەسلى جايىغا قايتىپ كەتكەن.

روۋائىنا مۇنداق دېدى: كۇبا ئامېرىكىنىڭ كۇبا، ئامېرىكا كۆچمەنلەر كېلىشىمىنى قاتتىق بۇزغا قىلىپ، گۇئانتا نومۇ بازىسىدا قانۇنسىز تۇرۇۋاتقان ئايروپىلان بۇلغۇچىنى كۇبا تەرەپكە شەرتسىز قايتۇرۇپ بېرىشنى.ئۇمىد قىلىدۇ.

ئۇ مۇنداق كۆرسەتتى: ئامېرىكىنىڭ ئايروپىلان بۇلغۇچىنى سوتلاش ھوقۇقى يوق، كۇبانىڭ شەرقىدىكى ئامېرىكىنىڭ گۇئانتا نومۇ دېڭىز ئارمىيە بازىسىغا بۇلاپ كىرىلگەن، ئايروپىلاننى بۇلاپ كەتكەن بىر كىشى ئامېرىكا قانۇنىغا ئاساسەن جىنايەتچى سوتلاشقا ھوقۇقلۇق.

مۇشۇ ئاينىڭ 10-كۈنى ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرى ھېبرون‌دىكى بىر تەكشۈرۈش پونكىتىدا كاپسلىنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىغاندىن كېيىن، ئىسرائىلىيە ساقچىلىرى ھېبرون شەھرىنىڭ مەركىزىدىكى بازار رايونىنى تاقىۋەتتى.

سۈرەتتە: ئىسرائىلىيە ئەسكەرلىرى پەلەستىنلىك بىر دۇكاندارنى دۇكاندىن ئايرىلىشقا مەجبۇرلىماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئامېرىكا سانفېل زۇكىتۇكىنىڭ ئامېرىكىغا كىرىش ۋىزىسىنى ئەمەلدىن قالدۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سانتا-فې بوگوتا، 11-ئىيۇل تېلېگراممىسى. كولۇمبىيە ھۆكۈمىتى بۇگۈن بايانات ئېلان قىلىپ، ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ سانفېر زۇكىتۇكىنىڭ ئامېرىكا چېگرىسىدىن كىرىش ۋىزىسىنى ئەمەلدىن قالدۇرغانلىقى، كولۇمبىيىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا قوپاللىق، بىلەن ئارىلاشقانلىقىدىن ئىنتايىن غەزەپلەندى.

ئامېرىكا گوۋۇيۈەنى بۇگۈن چۈشتە مۇنۇلارنى جاكارلىدى: «سانفېل زۇكىتۇكىنىڭ كولۇمبىيەدىكى زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى سانقۇچى گۇرۇھقا قارشى كۈرەشتە ئامېرىكا بىلەن ھەمكارلاشماسلىق پوزىتسىيەسىنى قوللانغانلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ»، ئامېرىكا ھۆكۈمىتى ئۇنىڭ ئامېرىكىغا كىرىش ۋىزىسىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى، ئۇنىڭ بۇنىڭدىن كېيىن ھەرقانداق سالاھىيەت بىلەن ئامېرىكا تەۋەسىگە قەدەم بېسىشىنى مەنئى قىلىشنى شۇنداقلا ئۇنىڭ ب د ت يىغىنىغا قاتنىششىغا يول قويماسلىقنى قارار قىلدى.

كولۇمبىيە زۇكىتۇكى مەھكىمىسى بۇگۈن چۈشتىن كېيىن بايانات ئېلان قىلىپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: كولۇمبىيە ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ كولۇمبىيىنىڭ ئاساسىي قانۇنىغا ۋە كولۇمبىيە خەلقىنىڭ زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى سېتىش گۇرۇھىغا قارشى كۈرەش قىلىش ئىرادىسىگە پىسەنت قىلمىغانلىقى، كولۇمبىيىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا قوپاللىق بىلەن ئارىلاشقانلىقىدىن ئىنتايىن غەزەپلىنىدۇ.

باياناتتا ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ كولۇمبىيىنىڭ ئەدلىيە تۈزۈمىگە پىسەنت قىلمايى، كولۇمبىيە ئاۋام پالاتاسى سانفېل زۇكىتۇكىنىڭ پارا بېرىپ سايلىنىش ئەنزىسىدە ھەرقانداق مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئالمايدىغانلىقى توغرىسىدا چقارغان قارارنى ئېنىراپ قىلمىغانلىقى ئەيىبلەندى.

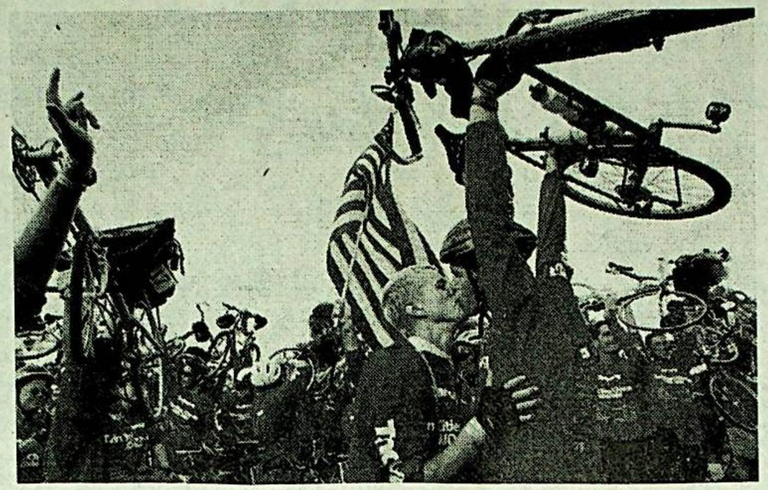
باياناتتا مۇنداق دېيىلدى: ئامېرىكىنىڭ باشقا دۆلەتلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋەتتىكى ئۆز بېشىمچىلىقىنى قوبۇل قىلىشقا بولمايدۇ، بۇ باشقا ئەللەرنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئېغىر دەرىجىدە ئارىلاشقانلىق.

باياناتتا ئاگاھلاندۇرۇپ مۇنداق دېيىلدى: ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ بۇ قارارى دۇنيا ئەللىرىنىڭ زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى ساتقان جىنايى گۇرۇھلارغا قارشى كۈرەشنى كۈچەيتىشىگە پايدىسىز. باياناتتا مۇنۇلار تەكىتلەندى: زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى ساتقۇچى گۇرۇھقا قارشى كۈرەش مەسلىسىدە ئۆز ئالدىغا ھەرىكەت قوللىنىشقا بولمايدۇ، خەلقارا جەمئىيەتنىڭ بىردەك ماسلىشىشى زۆرۈر.

6-ئاينىڭ 17-كۈنى ئامېرىكا پادىشاھلىق سېرىك ئوسكى مۇزۇرى شتاتىنىڭ سەئۇدىيا شەھىرىدە ئويۇن قويۇشتىن ئىلگىرى قىزىقچى رولىغا چىققان ئۇچ ياشلىق روجى دايۇسنى قىزىقچى قىياپىتىدە كىيىندۈرۈپ ئۇنىڭ بىلەن ئويناشتى. ئەنتېنكىلەر بۇ ھالنى كۆرۈپ، كۈلۈپ تىلىقىپ قېلىشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

تەخمىنەن 1425 ئامېرىكىلىق 7-ئاينىڭ 8-كۈنى ۋېلىسپىت بىلەن مىنېئاپولىستىن چىكاگوغا كەلگەندىن كېيىن، ۋېلىسپىتلىرىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ غەلىبىنى تەبرىكلىدى. ئۇلار بۇ مۇساپىنى ئالتە كۈندە تۈگىتىپ، مىنېئاپولىس ۋە چىكاگودىكى ئەيدىز كېسىلىنى داۋالاش ئورۇنلىرى ئۈچۈن 4 مىليون دوللاردىن كۆپرەك ئىئانە توپلاپ بەردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

خەلقارا قىسقا خەۋەرلەر

△ چاد زۇكىتۇكى ئومۇمىي سايلىمىنىڭ 2-قېتىملىق سايلام نەتىجىسى مۇشۇ ئاينىڭ 11-كۈنى ئېلان قىلىندى، ھازىرقى زۇكىتۇكى ئىدرىس دەبىي يەنە زۇكىتۇكلۇقتا سايلاندى.

△ كامبودژا پادىشاھى نورودوم سىخانۇك مۇشۇ ئاينىڭ 12-كۈنى كەچنە دۆلەت تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى ئارقىلىق مەملىكەتكە نۇتۇق سۆزلەپ مۇنداق دېدى: ھازىر تېنىم ئاجىزلاپ كەتتى، نورمال ئىشلىيەلمەيمەن. سىخانۇك مۇنداق دېدى: تېنىم ئاجىزلاپ كەتكەچكە، ھەددىدىن زىيادە چارچاپ كەتسەم بولمايدۇ، شۇڭا يېقىنقى بىر ئىككى ئاي ئىچىدە باشقا ئۆلكىلەرگە بېرىپ قېرىنداشلارنى يوقلىيالمىدىم ياكى ھەر خىل مۇراسىملارغا رىياسەتچىلىك قىلالمىدىم، پۈتۈن مەملىكەتتىكى قېرىنداشلارنىڭ بۇنى چۈشىنىشىنى سورايمەن.

△ ئاسىيا، تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتى سجىل تەرەققىيات مىنىستىر دەرىجىلىكلەر يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 12-كۈنى ھەربىكەت پىلانى ماقۇللاپ، ئەزالار ئارا مۇھىت ئاسراش ئۆچۈرى ۋە تېخنىكا ئالماشتۇرۇشنى كۈچەيتىپ، كارخانىلارنىڭ «ساپ تېخنىكا» قوللىنىشغا ۋە «ساپ ئىشلەپچىقىرىش»نى يولغا قويۇشغا ئىلھام بېرىپ، ئەھلىي ھەربىكەت قوللىنىپ دېڭىز-ئوكيان مۇھىت ئاسراش تەدبىرلىرىنى ئەملىيلەشتۈرۈشنى قارار قىلدى.

△ ب د ت مۇساپىرلار مەھكىمىسىنىڭ بانيالوكادىكى ئىش بېجىرىش باشقارمىسىنىڭ بايانىچىسى نايىوگ مۇشۇ ئاينىڭ 11-كۈنى بانيالوكادا مۇنۇلارنى جاكارلىدى: بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنا مۇساپىرلىرى بىلەن تارقىلىپ كەتكەن خادىملارنى قايتۇرۇش خىزمىتى مەغلۇب بولدى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ يىلنىڭ بېشىدا دېتون كېلىشىمى يولغا قويۇلغاندىن بۇيان تەخمىنەن 100 مىڭ كىشى يۇرتىغا قايتتى، بىراق تەخمىنەن 90 مىڭ كىشى يەنە يۇرتلىرىدىن قېچىپ كەتتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، يائۈنجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئىپارات: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ. پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: CN 65 — 0002 /Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 17 - كۈنى (چارشەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى بەش ئېيىدا ئاپتونوم رايونىمىزدا مۇقىم مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ زور دەرىجىدە ئاشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل خەۋەرقىلىدۇ: بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىز مۇقىم مۇلۇككە سېلىنىدىغان مەبلەغ قۇرۇلمىسىنى يەنمۇ تەڭشەپ، يېزا ئىگىلىكى، سۇچىلىق، ئېنېرگىيە، خام ئەشيا، قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى ۋە نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرىگە سېلىنىدىغان مەبلەغنى زور دەرىجىدە ئاشۇردى.

بۇ يىل 1-ئايدىن 5-ئايغىچە ئاپتونوم رايونىمىزدا مۇقىم مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ 4 مىليارد 643 مىليون يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 15.2 % ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغان مەبلەغ 4.4 %، ئۆي -زېمىن تەرەققىياتىغا سېلىنغان مەبلەغ 1.6 ھەسسە ئاشتى. بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىز 30 قۇرۇلۇش تۈرىنى ئورۇنلاشتۇرغاندى، بۇنىڭ ئىچىدە ئۈرۈمچى نېفىت- خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى 2- خىمىيۋى ئوغۇت زاۋۇتىنىڭ قۇرۇلۇشى، خۇگىيەنچى ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 4-قارارلىق قۇرۇلۇشى قاتارلىق ئالتە قۇرۇلۇش بۇ يىل پۈتتۈرۈلۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلىدۇ. ھازىر ئېرىتىش دەريالىسىنىڭ سۈيىنى قارامايغا باشلاش قۇرۇلۇشىنىڭ ئالدىنقى باسقۇچلۇق تەييارلىق خىزمىتى، پاختا بازىسى قۇرۇلۇشى، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى قاتارلىق نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلاردا قىسمەن ياكى ئومۇمىيۈزلۈك ئىش باشلاندى. بۇ قۇرۇلۇشلار ئاپتونوم رايونىمىز ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ زاپاس كۈچىنى ئاشۇرۇشتا مۇھىم رول ئويناىدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مالىيە خىزمىتىدە يېڭى ۋەزىيەت يارىتايلى

— ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە ئىنتىزامىنى چىڭىتىش، كىرىمنى ئاشۇرۇش - چىقىمنى تېجەش خىزمىتىنى كۈچەيتىش تېلېفون يىغىنىدا سۆزلەنگەن سۆز

ئابلەت ئابدۇرېشىت

(1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 5 - كۈنى)

بۈگۈن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى مالىيە ئىنتىزامىنى چىڭىتىش، كىرىمنى ئاشۇرۇش-چىقىمنى تېجەش خىزمىتىنى كۈچەيتىش بويىچە سەيەرۋەرلىك يىغىنى ئاچتى، بۈنىڭدىن مەقسەت ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھازىرقى مالىيە، ئىقتىساد ۋەزىيىتىنى ئەستايىدىل تەھلىل - تەنقىد قىلىپ، مالىيە خىزمىتى دۇچ كەلگەن قىينچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى تولۇق تونۇش، كۆچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، مالىيە ئەھۋالىنى تىرىشىپ ياخشىلاپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ۋە تۇرلۇك ئىجتىمائىي ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا كاپالەتلىك قىلىشتىن ئىبارەت. ۋاڭ لېچۈەن شۇجىمۇ مۇھىم سۆز قىلىدۇ، ھازىر مەن ھازىرقى مالىيە خىزمىتى توغرىسىدا بىر نەچچە نۇقتىدا سۆزلىمەكچىمەن.

بۇ يىل 9-بەش يىللىق پىلانىنىڭ تۇنجى يىلى، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت، ھەرقايسى تارماقلارنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋەزىيىتى ئومۇمەن ئېيتقاندا ياخشى بولماقتا، خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ھەرقايسى تەرەپلىرىدە يېڭى ئىلگىرىلەش قولغا كەلتۈرۈلدى، مالىيە خىزمىتىدىمۇ خېلى ياخشى نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلدى، مالىيە خام چوتىنىڭ ئىجراسى ياخشى بولدى، مالىيە كىرىمىدە خېلى زور ھەجمىدە ئېشىش داۋاملىق ساقلاپ قېلىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىساد ۋە ئىجتىمائىي ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى كۆچلۈك ئىلگىرى سۈرۈلدى. ئالدىنقى بىرنەچە يىلدا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پۈتۈن سىستېمىنىڭ مالىيە كىرىمى 3 مىليارد 670 مىليون يۈەن ئورۇندىلىپ، 1995-يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 25.26 % ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە يەرلىك مالىيە كىرىمى 2 مىليارد 120 مىليون يۈەن ئورۇندىلىپ، پۈتۈن يىللىق خام چوتىنىڭ 50.5 % ى بىلەن تەڭلىشىپ، 1995-يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 24.05 % ئاشتى؛ يۇقىرىدا مەركەزگە تاشپۇرۇلىدىغان «ئىككى خىل ئەھۋالدىمۇ يۇقىرىدىكىدەك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشى مالىيە، باج سىستېمىسىدىكى كادىرلار، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، ئاكتىپلىق بىلەن ئىشلىگەنلىكىدىن ئايرىلمايدۇ. بېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ھەر دەرىجىلىك مالىيە تارماقلىرى قانۇنۇقات قىينچىلىقلارنى بېڭىش، مالىيە مەنبەسىنى تىرىشىپ يېتىلدۇرۇپ، باج ئىلىش ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، كىرىم قىلىشنى پائال ئۈيۇشتۇردى، بۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مالىيە-ئىقتىسادىدا ناھايىتى زور تەرەققىيات بولۇپ، خادىملارنىڭ ئىش ھەققىنى تارقىتىشقا ئاساسىي جەھەتتىن كاپالەتلىك قىلىندى، مەمۇرىي، كەسىپىي ئورۇنلارنىڭ نورمال ئىشلىشىگە كاپالەتلىك قىلىنىپ، تۇرلۇك ئىشلەپچىقىرىش ۋە قۇرۇلۇش ئىشلىرىغا مەدەت بېرىلىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى، ئىجتىمائىي مۇقىملىقى، خەلق تۇرمۇشىنىڭ ياخشىلىنىشىغا مۇھىم تۆھپە قوشۇلدى. بۇ يەردە مەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالتەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مالىيە، باج تارماقلىرىدا ئىشلەۋاتقان كادىرلار ۋە ئىشچى-خىزمەتچىلەرگە چىن قەلبىمدىن رەھمەت ئېيتىمەن ۋە ئۇلارغا سەمىمىي ھال سورايمەن!

بىز نەتىجىلەرنى كۆرۈش بىلەن بىللە ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مالىيە ۋەزىيىتىنىڭ ھېلىمۇ ئىنتايىن جىددىي ئىكەنلىكىنىمۇ تولۇق تونۇشىمىز كېرەك. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ئاساسى ئاجىز، كىرىم تۈپ سانى ئاز، مالىيىدە ئۆزىنى ئۆزى قامداش نىسبىتى تۆۋەن بولغانلىقتىن، مەركەز «باجنى ئايرىش تۈزۈمى»نى يولغا قويغاندىن كېيىنمۇ ئاپتونوم رايونىمىزغا ئەسلىدىكى چارە بويىچە نورمىلىق قوشۇمچە ياردەم پۇلى بېرىپ كەلدى، ئەمما ئىش ھەققى ۋە تۇرلۇك راسخوت چىقىملىرى يىلمۇ يىل زور ھەجمىدە ئېشىپ، مالىيە يۈكى ئىغىرلىشىپ كەتتى، مالىيىدە كىرىم-چىقىمنى تەڭپۇڭلاشتۇرۇش بارغانسېرى تارقىتالماسلىق، كېچىكىپ تارقىتىش ئەھۋاللىرى كۆرۈلدى، نۇرغۇن ۋىلايەت، ناھىيىلەرنىڭ ھۆكۈمەت پۇلىغا داۋالانىش راسخوتى، سۇ، توك پۇلى، ئىسسىنىش پۇلى، كامائدىروپكا پۇلى قاتارلىق چىقىملىرىنى مالىيىدىن ئورۇنلاشتۇرۇشقا قۇدرىتى يەتمىگەنلىكتىن، قەرزگە بوغۇلۇپ قېلىش ئەھۋالى كۆرۈلدى، نۇرغۇن چىقىملارنى شەخسلەر تۆلىگەنلىكتىن، مالىيىنىڭ يۈكى بارغانسېرى ئېغىرلىشىپ كەتتى. بىر نەچچە يىللىق مالىيە قىزىل رەقىمى نۇرغۇن ئىشلەپچىقىرىش، قۇرۇلۇش مەبلىغىنى ئىگىلىۋېلىپ، ئاپتونوم رايوننىڭ ئىقتىسادىي ۋە تۇرلۇك ئىجتىمائىي ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا ئېغىر دەرىجىدە تەسىر يەتكۈزدى.

مالىيە مەسلىسى ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىدىكى توغۇن ۋە قىيىن نۇقتىلىق مەسىلە بولۇپ قالدى. ئەگەر ھەققىي ئونۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ، كۈندىن-كۈنگە ئېغىرلىشىپ كېتىۋاتقان مالىيە قىينچىلىقىنى ياخشىلىمايدىغان بولساق، جەزمەن ئاپتونوم رايونىمىز مالىيىسىنىڭ مۇقىملىقىغا ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا ئېغىر تەسىر يەتكۈزىدۇ. شۇڭا ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ھازىرقى ۋەزىيەتنى ئېنىق تونۇپ، ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئىنتىزامنى چىڭىتىپ، خىزمەتنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، كىرىمنى ئاشۇرۇش - چىقىمنى تېجەشنى چىڭ تۇتۇپ، يۇقىرى تۆۋەن بىر نىيەتتە بولۇپ، مالىيە قېيىن ئۆتكىلىدىن ئۆتۈشىمىز تەڭ ئۆتۈشىمىز كېرەك.

بىز ھازىردىن باشلاپ ئورتاق تىرىشىپ، تۆۋەندىكى بىر نەچچە خىزمەتنى ياخشىراق تۇتۇشىمىز كېرەك:

1. مۇھىم نۇقتىغا كاپالەتلىك قىلىش پرىنسىپى بويىچە مالىيە كۈچىنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىق ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇشىمىز كېرەك. ئاپتونوم رايونىمىز مالىيىسىنىڭ ئاساسلىق قىسمى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىق ئۈچۈن خىزمەت قىلىدۇ. ئۇنداق بولمىغاندا، ئاپتونوم رايونىمىز مالىيىسىنىڭ ئىقتىسادىي ئاساسى ئاجىز، كىرىم تۈپ سانى ئاز، مالىيىدە ئۆزىنى ئۆزى قامداش نىسبىتى تۆۋەن بولغانلىقتىن، مالىيە ئىشلىرىنى ياخشى قىلالمايدۇ. بولۇپمۇ قېينچىلىقلىق بار ناھىيە (شەھەر) لەر خادىملارنىڭ ئىش ھەققىگە ۋە ئەڭ ئاساسلىق ھۆكۈمەت خىراجىتى مەبلىغى بىلەن تەمىنلىنىشىگە كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك. جايلار مەبلەغ ئەھۋالىغا قاراپ تۇرلۇك كەسىپىي راسخوتلار ۋە زۆرۈر ئىشلەپچىقىرىش، قۇرۇلۇش مەبلىغىنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئۇنىڭ نورمال ئىشلىتىلىشىگە كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك. نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈر مەبلىغىنىڭ جايىغا ئەمەلىيلىشىش نىسبىتىنى ئۆستۈرۈش، بولۇپمۇ شۇ يىلى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلىدىغان تۇرلەرنىڭ مەبلىغىنى چوقۇم بىر ئامال قىلىپ ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئۇنى تېز پۈتتۈرۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈپ، ئۇنۇمىنى جارى قىلدۇرۇش كېرەك. يېزا ئىگىلىكىگە ياردەم بېرىش مەبلىغىگە ھەققىي كاپالەتلىك قىلىپ، يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاش، كەسىپ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش، يۇقىرى ھوسۇللۇق، سۈپەتلىك، يۇقىرى ئونۇملۇك يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىغا مەدەت بېرىش كېرەك. سانائەتتە زىيانىنى پايدىغا ئايلاندۇرۇش، تېخنىكا ئۆزگەرتىش، يېڭى مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىش قاتارلىقلارغا نۇقتىلىق يار-يۆلەك بولۇپ، كارخانىنىڭ تەرەققىيات زاپاس كۈچىنى ئاشۇرۇش كېرەك. ئاپتونوم رايوننىڭ مالىيىسىدە مالىيە كۈچىنى تەقسىم قىلىشتا ئاساسىي قاتلاملار ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىدىيىسىنى گەۋدىلەندۈرۈش لازىم، يوچۇقلار ئاپتونوم رايونىدا قالسا قالسۇنكى، ئاساسىي قاتلاملارغا ئاجرىتىلىدىغان ئىش ھەققى، ئاساسلىق ھۆكۈمەت راسخوتلىرىنى تولۇقلاپ تارقىتىشنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك. قىسقىسى، چەكلىك مەبلەغنىڭ تېخىمۇ زور ئۇنۇمىنى جارى قىلدۇرۇش كېرەك.

2. مالىيە كىرىمنى ئاشۇرۇش خىزمىتىنى ھەقىقىي ياخشى ئىشلەپ، يىللىق كىرىمنى ئاشۇرۇش ۋەزىپىسىنى تىرىشىپ

% 24.05 ئاشتى؛ يۇقىردا مەركەزگە تاشپۇرۇلىدىغان «ئىككى خىل باج» 1 مىليارد 550 مليون يۈەن ئورۇندىلىپ، پىلانىنىڭ 43.71 پىرسەنتىگە تەڭلىشپ، 1995-يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن % 26.95 ئاشتى. مالىيىدە مۇۋاپىق قىسىش سىياستى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىنىپ، تۆرلۈك مالىيە چىقىملىرى قاتتىق تىزگىنلەنگەنلىكتىن، ئۇنىڭ ئۈستىگە مەخسۇس تۆردىكى مەبلەغ خام چوتىنىڭ تۆۋەنگە چۈشۈرۈلۈشى بىر قەدەر كېيىن بولغانلىقتىن، ئالدىنقى يېرىم يىللىق مالىيە چىقىمىنىڭ ئېشىش ھەجمىدىن تۆۋەن بولدى. ئالدىنقى يېرىم يىلدا ئاپتونوم رايون بويىچە مالىيە چىقىمى 3 مىليارد 820 مليون يۈەن بولۇپ، خام چوتىنىڭ 44.16 پىرسەنتىگە تەڭلىشپ، 1995-يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن % 5.88 ئاشتى. بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مالىيە خىزمىتىدە ھەر جەھەتتىكى شەرت-شارائىتلار ئىنتايىن قىيىن كەتتى، مالىيىدە كىرىم-چىقىمنى تەڭپۇڭلاشتۇرۇش بارغانسېرى قىيىنلىشىپ، مەبلەغ يۆتكەش ئىنتايىن جىددىيلىشىپ كەتتى، مالىيە قىزىل رەقىمى خېلى چوڭىيىپ كەتتى. 1991-يىلى قىزىل رەقەم كۆرۈلگەندىن تارتىپ 1995-يىلغا كەلگىچە مالىيە قىزىل رەقىمى جەمئىي 1 مىليارد 597 مليون يۈەنگە يېتىپ، يىلغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن % 62.54 ئېشىپ باردى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 86 ناھىيە (شەھەر) دىن 70 تىن كۆپرەكىنىڭ مالىيىسىدە قىزىل رەقەم كۆرۈلدى، ئۇلارنىڭ مالىيىدە كىرىم قىلىشمۇ، چىقىم قىلىشمۇ قىيىنلىشىپ كەتتى، خادىملارنىڭ خىراجىتىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۇچۇن، نۇرغۇن ۋىلايەت، ئوبلاستلارنىڭ رەھبەرلىرى، ناھىيە (شەھەر) لەرنىڭ رەھبەرلىرى بۇ ئىشتا نۇرغۇن زېھنىي كۈچىنى سەرپ قىلدى. بولۇپمۇ چەت-يىراق نامرات رايونلاردا، مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلاردا ئىش ھەققىنى

ئابلەت ئابدۇرېشت تۆركىيە تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى مۇخبىرلىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن جيەن خەۋىر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشت 7-ئاينىڭ 15-كۈنى چۈشتىن كېيىن ئىشخانىسىدا تۆركىيە دۆلەت تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى مۇخبىرلىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلدى.

تۆركىيە دۆلەت تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ زىيارەت قىلىش گۇرۇپپىسى جۈملىدىن خەلق جۇمھۇرىيىتى دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، مەخسۇس فىلىم ئىشلەش ئۈچۈن ئېلىمىزگە كەلگەن. ئۇلار ئاپتونوم رايونىمىزدا زىيارەتتە بولغان مەزگىلدە پارتىيىنىڭ مىللەتلەر سىياسىتىنىڭ ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈش ئەھۋالى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يولغا قويۇلغاندىن بۇيانقى نەتىجىلىرىنى نۇقتىلىق ئىگىلەيدۇ. تۆركىيە دۆلەت تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى تۈنجى قېتىم سۈرەتكە ئالىدىغان، جۈگگو تونۇشتۇرۇلىدىغان بۇ مەخسۇس فىلىم جۈگگو بىلەن تۆركىيە دېپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىلغانلىقىنىڭ 25 يىللىقى ھارپىسىدا قويۇلىدۇ.

ئابلەت ئابدۇرېشت مۇخبىرلارنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇشنىڭ كۈچلۈك ئارقا تىرىكى ئىكەنلىكىنى يەنە بىر قېتىم ئىسپاتلاپ بەردى.

ھارۇنخان ھاجى دامواللا ۋە ئۇنىڭ ئوغلى سۈيىقەستكە ئۇچرىغاندىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارەتكا قىلىش، دېلو پاش قىلىش خادىملىرىنى تېز تەشكىللەپ قەشقەرگە ئەۋەتتى، شۇ جايدىكى نەچچە مىڭ ھەر مىللەت ئاممىسىمۇ جىنايەتچىنى تۇتۇش كۈرىشىگە ئاتلاندى. دېلودىكى جىنايەتچىلەر خۇددى يادىن ئورگەن قوشتەك سارىاسىمگە چۈشۈپ كېچە-كۈندۈز قېچىپ يۈردى، 5-ئاينىڭ 27-كۈنى چۈشتە ئۇدا ئون نەچچە كۈن قېچىپ يۈرگەن جىنايەتچىلەر قەشقەر بېگىشەھەر ناھىيىسىنىڭ ئارال يېزىسى 8-كەنت 4-مەھەللىسىگە كەلدى، ھېرىپ - بۇچىپ، قاتتىق ئۇسساپ كەتكەن جىنايەتچى نۇرمەھەممەت بىلەن سەيپۇللا بىر دېھقانىنىڭ ئۆيىگە كىرىپ نان ۋە سۇ تەلەپ قىلدى، بۇ دېھقان بۇ ئىككى ئادەمنىڭ ھەرىكىتىنىڭ گۇمانلىق ئىكەنلىكىنى بايقاپ، دەرھال كەنت كادىرلىرىغا مەلۇم قىلدى. كەنت كادىرلىرى جىنايەتچىلەرنى زېرەكلىك بىلەن گەپكە تۇتۇپ، ئۇلارنى كەنت ئاھالىلەر كومىتېتىنىڭ ئىشخانىسىغا باشلاپ كىرىپ بىر تەرەپتىن، جىنايەتچىلەرنىڭ سالاھىيىتىنى ئېنىقلىسا، يەنە بىر تەرەپتىن، يېزا پەيچۇسوسىغا مەلۇم قىلىشقا ئادەم ئەۋەتتى. نۆۋەتچىلىك قىلمۇئاتقان پەيچۇسو باشلىقى ئۇمەر مەمتىلى ۋە مۇئاۋىن باشلىقى ئابلىمىت ئىبراھىم بۇ خەۋەرنى ئاڭلاپ دەرھال نەق مەيدانغا يېتىپ كەلدى. ئۇلار بۇ ئىككى ئادەمنىڭ تۇتۇش بۇيرۇقى چۈشۈرۈلگەن نۇرمەھەممەت ۋە سەيپۇللا ئىكەنلىكىنى ئېنىق تونۇپ، ئۇلارنى تۇتاقچى بولغاندا، جىنايەتچىلەر ئاتقان ئوق ئابلىمىت ئىبراھىمغا تېگىپ، نەق مەيداندا قەھرىمانلارچە قۇربان بولدى.

شۇ يەردىكى ئامما بۇ ئىككى جىنايەتچىنىڭ قاتىللىق قىلىپ ئادەم ئۆلتۈرگەنلىكىنى كۆرۈپ قاتتىق غەزەپلەندى ھەم ئېتىزدىكى ئىشلىرىنى تاشلاپ قويۇپ، جىنايەتچىلەرنى تۇتۇشقا باتۇرلۇق بىلەن ئاتلاندى. ئىككى دېھقان جىنايەتچىلەرنىڭ پېيىغا چۈشۈپ قوغلىدى، جىنايەتچىلەر قېچىپ كېتىۋېتىپ ئۆلارغا ئوق چقاردى، قولدا تۆمۈرنىڭ سۇنقىمۇ بولمىغان بۇ ئىككى دېھقان بۇنىڭدىن قىلچە قورقۇپ قالماي، كۆز يەتكۈسز چۆل- جەزىرىدە 20 نەچچە كىلومېتر يەرگىچە قوغلاپ باردى ۋە كەينىدىن يېتىپ كەلگەن ج خ، قوراللىق ساقچى جەڭچىلىرىگە جىنايەتچىلەر قاچقان تەرەپنى ئېنىق كۆرسىتىپ بەردى.

بۇ ئىشتىن خەۋەر تاپقان ئاختۇرۇپ تۇتۇش قوشۇنى ئەتراپتىكى ناھىيىلەردىن قورشاپ كېلىپ ھۇجۇمغا ئاتلاندى. قورشاۋ ئىچىدە قالغان جىنايەتچىلەر جاھىللىق بىلەن قارشىلىق كۆرسەتتى ھەم ج خ، قوراللىق ساقچى جەڭچىلىرىگە ئارقا-ئارقىدىن ئوق چقاردى. بۇ ئىشتىن خەۋەر تېپىپ قوغلاپ كەلگەن دېھقانلارمۇ كەتمەنلىرىنى كۆتۈرۈشۈپ «بۇ ئەبلەخلەرنى چانىۋېتىمىز» دەپ توۋلىدى. ج خ ۋە قوراللىق ساقچى جەڭچىلىرى ئوق چقىرىپ قايتۇرما زەربە بېرىپ، نۇرمەھەممەتنى نەق مەيداندا ئېتىپ ئۆلتۈردى، يارىلانغان سەيپۇللانى تۇتۇۋالدى.

ج خ نازارەتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى لىۋياۋخوا ھاياجانلانغان ھالدا مۇنداق دېدى: «بۇ قېتىمقى قورشاپ تۇتۇش جېڭى شۇنى ئىسپاتلاپ بەردىكى، ج خ خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشتە بىز جەزمەن كەسپىي خىزمەت بىلەن ئاممىۋى لۇشىيەننى بىرلەشتۇرۇش فاڭجېننىي قەتئىي، تەۋرەنمەي، ئىزچىل ئىجرا قىلىشىمىز، ئاممىغا تولۇق ئىشىنىشىمىز ۋە تايىنىشىمىز لازىم. شۇنداق قىلغاندىلا، ئىنتايىن ئاز ساندىكى مىللىي بۆلگۈنچىلەرنى ئەڭ زور دەرىجىدە يېتىم قالدۇرغىلى ۋە ئۇلارغا قاتتىق زەربە بەرگىلى بولىدۇ.»

ھارۇنخان ھاجى دامواللىنىڭ سۈيىقەستكە ئۇچرىغانلىق دېلوسىنىڭ پاش قىلىنغانلىقى شۇنى ئىسپاتلىدىكى، خەلق مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇشنىڭ قۇدرەتلىك ئارقا تىرىكى

ئۆز مۇخبىرىمىز خەن ئەيمەن خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشمىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، قەشقەر ھېيتگاھ جامەسىنىڭ ئىمامى ھارۇنخان ھاجى دامواللا ۋە ئۇنىڭ ئوغلىنىڭ 5-ئاينىڭ 12-كۈنى سۈيىقەستكە ئۇچرىغانلىق دېلوسىنى پاش قىلىشقا مەسئۇل بولغان ج خ نازارەتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى لىۋياۋخوا 7-ئاينىڭ 15-كۈنى مۇخبىرنىڭ زىيارەتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى: بۇ دېلونىڭ ۋاقتىدا پاش قىلىنغانلىقى ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇشنىڭ كۈچلۈك ئارقا تىرىكى ئىكەنلىكىنى يەنە بىر قېتىم ئىسپاتلاپ بەردى.

ھارۇنخان ھاجى دامواللا ۋە ئۇنىڭ ئوغلى سۈيىقەستكە ئۇچرىغاندىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارەتى رازۋېتكا قىلىش، دېلو پاش قىلىش خادىملىرىنى تېز تەشكىللەپ قەشقەرگە ئەۋەتتى، شۇ جايدىكى نەچچە مىڭ ھەر مىللەت ئاممىسىمۇ جىنايەتچىنى تۇتۇش كۈرىشىگە ئاتلاندى. ئىككى دېھقان جىنايەتچىلەرنىڭ پېيىغا چۈشۈپ قوغلىدى، جىنايەتچىلەر قېچىپ كېتىۋېتىپ ئۆلارغا ئوق چقاردى، قولدا تۆمۈرنىڭ سۇنقىمۇ بولمىغان بۇ ئىككى دېھقان بۇنىڭدىن قىلچە قورقۇپ قالماي، كۆز يەتكۈسز چۆل- جەزىرىدە 20 نەچچە كىلومېتر يەرگىچە قوغلاپ باردى ۋە كەينىدىن يېتىپ كەلگەن ج خ، قوراللىق ساقچى جەڭچىلىرىگە قاچقان تەرەپنى ئېنىق كۆرسىتىپ بەردى.

بۇ ئىشتىن خەۋەر تاپقان ئاختۇرۇپ تۇتۇش قوشۇنى ئەتراپتىكى ناھىيىلەردىن قورشاپ كېلىپ ھۇجۇمغا ئاتلاندى. قورشاۋ ئىچىدە قالغان جىنايەتچىلەر جاھىللىق بىلەن قارشىلىق كۆرسەتتى ھەم ج خ، قوراللىق ساقچى جەڭچىلىرىگە ئارقا-ئارقىدىن ئوق چقاردى.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىك بۆلۈمى پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، خىزمەت ئۇنۇمىنى ئۆستۈردى

ئۇز مۇخبىرىمىز **نېلۇپەر قاسىم**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر شېرىپ** خەۋەر قىلدۇ: ئۇرۇمچى شەھەرلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىك بۆلۈمى قائىدە - تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، خىزمەت ئۇنۇمىنى ئۆستۈردى.

بۇ بۆلۈمدىكى 11 نەپەر ئىشچى - خىزمەتچى ئۆتكەن يىلى 1 - ئايدا ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى يەتتە رايون، بىر ناھىيىنىڭ كىرا ئاپتوموبىللىرى ۋە خۇسۇسىي كارخانىلارنى تىزىملاش - باشقۇرۇش خىزمىتىنى ئۆتكۈزۈۋالغاندىن كېيىن ئۇلارنىڭ باشقۇرۇش دائىرىسى كېڭەيدى، خىزمىتى كۆپەيدى، مەسئۇلىيىتى ئېغىرلاشتى. ئۇنىڭ ئۈستىگە، بۇ بۆلۈمدىكىلەرنىڭ پېرىمى بۇ كەسىپكە خامراق ئىدى. بۇ ئەھۋاللارغا قارىتا مۇئاۋىن بۆلۈم باشلىقى ياشار ھاجىياقوپ خىزمەت فورمىسى كىيىپ ۋە كىنىشكا ئېسىپ خىزمەت قىلىشنى تۈزۈملەشتۈرۈپ، مۇكاپات بىلەن جازانى ئەملەدە كۆرسەتتى. ئايدا تۆت قېتىم تەكشۈرۈپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىغا بولغان نازارەتچىلىكنى كۈچەيتتى. مۇئاۋىن بۆلۈم باشلىقى مەسئۇللۇقىدىكى تۆت كىشىلىك نازارەت قىلىش- تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ھەربىر كىشىنىڭ مەسئۇلىيىتىنى ئايدىگلاشتۇردى. بۆلۈم باشلىقى، مۇئاۋىن بۆلۈم باشلىقى ۋە شەخسلەرنىڭ ئىش تەقسىماتى ۋە مەسئۇلىيىتىنى ئاشكارا ئېلان قىلىپ، ئىش بېجىرىشكە كەلگەن ئورۇن ۋە ئامىغا قولايلىق يارىتىپ بەردى. ئىشخانا ئىچىگە پىكىر دەپتىرى، ئىشخانا سىرتىغا پىكىر ساندۇقى ئورنىتىپ، ئامما‌نىڭ پىكرىنى قوبۇل قىلدى. راسخوت يېغىش چاقىرسىنى ئۆزگەرتىپ، بىر ئادەمنى پۈل يىغىشقا قويدى. پاكلىق قۇرۇلۇشىنى چىرىكلىككە قارشى تۇرۇشنىڭ بۆسۈش ئېغىزى قىلىپ چىڭ تۇتتى. 90 - يىللارنىڭ بېشىدا بۆلۈمدىكىلەر ئارىسىدا باشقۇرۇش ئوبيېكتلىرى مېھمانغا چاقىرسا بارمايدىغان، سوۋغا - سالام قوبۇل قىلمايدىغان، ئىش بېجىرىش ئۈچۈن تۆۋەنگە بارغاندا شۇ ئورۇننىڭ تامىقىنى يەيدىغان ئەھۋاللار كۆرۈلۈپ تۇراتتى، ئۇنىڭدىن يىلدىن باشلاپ بۇنداق ئەھۋاللار تۈگىتىلدى.

باشقۇرۇش پۈلىنىڭ ئېقىپ كېتىشىنى توسۇش ئۈچۈن يىللىق كىنىشكا تەكشۈرۈش ئىشلىرىغا بۆلۈم باشلىقلىرى ئىمزا قويىدىغان بولدى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە يەنە كىنىشكا بېجىرگۈچى ئۆزى كەلمىسە قەتئىي بېجىرىپ بەرمەسلىك تۈزۈمىنى يولغا قويدى. بۇنىڭ بىلەن خادىملارنىڭ مەسئۇلىيەتچانلىق، كەسىپچانلىق تۇيغۇسى تېخىمۇ ئېشىپ ئۇنىڭدىن بىر يىلدا 2 مىليون 100 مىڭ يۈەن باشقۇرۇش ھەققى يىغىۋالغان بولسا، بۇ يىل 1 - پەسلىدىلا 2 مىليون 40 مىڭ يۈەن باشقۇرۇش ھەققى يىغىۋالدى ھەمدە بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئۇدا ئىككى يىل تەكشۈرۈشكە قاتناشمىغان 115 شىركەتنى ئەملەدىن قالدۇردى. شۇنداق قىلىپ بۇ بۆلۈم يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان، ئورگان بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشىپ تەقدىرلەندى.

يەكەن ناھىيىسىنىڭ مشا يېزىسى كېۋەز پىتى ئاپتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، كېۋەز مايسلىرىغا ئومۇمىيۈزلۈك دېھقانچىلىق دورىسى چېچىپ، غوزا تۈتۈش مەزگىلىدىكى پەرۋىشنى ياخشى ئىشلىمەكتە.

سۈرەتتە: يېزا رەھبەرلىرى كېۋەز مايسلىرىنى تەكشۈرمەكتە.

ئۇز مۇخبىرىمىز **ئۆركەش جاپپار** فوتوسى

سېتىلىپ كەتكەن سۈپەتسىز سۈلياۋ يوپۇقنىڭ پۇلى دېھقانلارغا قايتۇرۇپ بېرىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇردى ھاشىم** خەۋەر قىلدۇ: بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق يېزا ئىگىلىك پەن تەتقىقات ئورنى سۈلياۋ زاۋۇتىنىڭ مەسئۇللىرى دېھقانلارنىڭ ئۆزىزاۋۇتىدا ئىشلەپ چىقىرىلغان سۈلياۋ يوپۇقلارنىڭ سۈپىتىگە بولغان پىكىر-تەلەپلىرىنى قوبۇل قىلىپ مەھسۇلات سۈپىتىنى ئۆزلۇكسىز ياخشىلاپ كارخانىنىڭ ئىناۋىتىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش مەقسىتىدە، بۇ يىل كېۋەز تېرىلغۇسى باشلىنىش بىلەن تەڭ بىر قىسىم تېخنىكلار بىلەن چاقىلىق ناھىيىسىگە بېرىپ، سۈلياۋ يوپۇقنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈردى. بۇ جەريانىدا ئۇلار ئۆز ۋاقتىدا ئىشلەپ چىقىرىلىپ چاقىلىق ناھىيىسىگە سېتىپ بېرىلگەن 83 تونىنا سۈلياۋ يوپۇقنىڭ 600 كىلوگرامىنىڭ سۈپىتىدە مەسىلە بارلىقىنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاپ، ئائىلىمۇئائىلە تەكشۈرۈپ بۇ سۈلياۋ يوپۇقلارنى يىغىۋېلىپ، دېھقانلارنىڭ 7680 يۈەن پۇلىنى ئۆز قولىغا قايتۇرۇپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداپ قالدى.

جايلاردا سۇ باشقۇرۇش خىزمىتى ياخشى ئىشلەنمەكتە

كورلا شەھىرىدە: بۇ شەھەر يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، سۇ تەجەشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، سۇنى پىلانلىق ئىشلىتىشنى قانۇن ئىزنىغا سېلىپ، سۇ مەنبەلىرىنى، باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. ئۆزلىرى كولىغان 285 قۇدۇقنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، سۇ ئىشلەتكۈچى ئورۇن ۋە شەخسلەرگە سۇ ئىشلىتىش گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بېرىپ، سۇ ئىشلىتىش توختامى ئىمزالىدى. تۇرمۇشقا، كۆكەرتىشكە ئىشلىتىلىدىغان سۇغا قارىتا سۇ سائىتى خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، يېزا مەسئۇلدىن بىرنى سۇ باشقۇرۇش خىزمىتىگە مەسئۇل قىلدى. يېزىلىق سۇ باشقۇرۇش پونكىتىنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسنى تەرتىپكە سېلىپ، مەسئۇلىيەتچانلىقى كۈچلۈك كادىرلارنى سۇ باشقۇرۇش پونكىتىنىڭ مەسئۇللۇقىغا تەينىلىدى. نورما بېكىتىپ، بىر مو بۇغدايىنى 1 -، 2 - سۈيىدە 40 كۇب مېتردىن 45 كۇب مېترغىچە سۇ بىلەن، 3 -، 4- سۈيىدە 50 كۇب مېتردىن 55 كۇب مېترغىچە سۇ بىلەن، ئاق يەرنى 70 كۇب مېتر سۇ بىلەن سۇغىرىش، سۇ ئىقتىساد قىلسا مۇكاپاتلاش، ئىسراپ

كۇچا ناھىيىسىدە كېۋەز پەرۋىشى نۇقتىلىق چىڭ تۇتۇلماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەبەيدۇللا مەھمۇت** خەۋەر قىلدۇ: پاختىچىلىقنى ناھىيىنىڭ ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرۈش، دېھقانلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈشتىكى مۇھىم تەدبىر سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، كېۋەز كۆلىمىنى ئۆتكەن يىلدىكىدىن 20 مىڭ مو كۆپەيتىپ، 370 مىڭ موغا يەتكۈزگەن كۇچا ناھىيىسى كېۋەزنىڭ نۆۋەتتىكى پەرۋىشىنى نۇقتىلىق چىڭ تۇتماقتا.

بۇ ناھىيە كېۋەز تېرىلغۇ پلانىنى ۋاقتىدا ئەملەلىيەشتۈرۈپ، ۋەزىپىنى سان- سۈپەتكە كاپالەتلىك قىلغان ھالدا ئورۇندىدى. دېھقانچىلىق سېلىنمىسىنى كۆپەيتىپ، ھەرمو كېۋەزگە ئوتتۇراھىساب بىلەن 50.6 كىلوگرامدىن خىمىيەۋى ئوغۇت، 40 - 50 كىلوگرامغىچە كۈنجۈرە، بەش - يەتتە كۇب مېترغىچە مەھەللىۋى ئوغۇت بەردى. 370 مىڭ مو كېۋەزنىڭ 195 مىڭ 600 موسىنى ماشىنا ئارقىلىق كەڭ ئەنلىك سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىپ، پلاننى % 23.3 ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى. كېۋەزنى كۆلەملەشتۈرۈپ تېرىش، تېخنىكا تەدبىرلىرىنى ئەملەلىيەشتۈرۈش ئارقىلىق ئۇنۇش نىسبىتىنى % 85.5 كە يەتكۈزۈپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن تۆت پىرسەنت ئۆستۈردى. ناھىيىدىكى ئالتە يۇرۇش رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى، دېھقانچىلىق تارماقلىرىدىكى خادىملار ۋە ئاگرونومىلار يېزا، مەيدانلارنى نۇقتا قىلىپ، تېرىشقا، پەرۋىشكە نەق مەيداندا قوماندانلىق قىلىپ، تېرىغچىلىقنى ئىلمىيەلەشتۈرۈش، قېلىپلاشتۇرۇش، مۇنتىزملاشتۇرۇشتا ئۈرتكىلىك رول ئويناپ، ئىلغار تەجرىبىلەرنى كېڭەيتىپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا تۈزەتتى. ئىككىنچى قېتىملىق قاتتىق بوران، يامغۇر تۆپەيلىدىن زىيانغا ئۇچرىغان 120 مىڭ مو كېۋەزنىڭ پەرۋىشىنى نۇقتىلىق كۆچەيتتى. بولۇپمۇ 6 - ئاي كىرگەندىن بۇيان، كېۋەزنىڭ ئۆسۈش، شاخلاش پەيتىدە پەرۋىشنى تېخنىكا تەلەپ بويىچە ئالاھىدە كۆچەيتتى. 6 - 8 ئاينىڭ 20- كۈنىگە قەدەر ناھىيە بويىچە كېۋەز ئومۇمىيۈزلۈك ئۈچ قېتىمدىن تۆت قېتىمغىچە كولتۇاتسىيە قىلىنىپ، 296 مىڭ موسىغا بىر قېتىم، 157 مىڭ موسىغا ئىككى قېتىم يوپۇرماق گۆھىرى، 270 مىڭ موسىغا بوي تارتىپ كېتىشنى تىزگىنلەش دورىسى چېچىلدى، 310 مىڭ موسىغا سۈيۇقلاشتۇرۇلغان ئوغۇت بېرىلدى، 167 مىڭ 200 مويەردىكى كېۋەزنىڭ ھارام شاخلىرى پۈتالدى، 97 مىڭ مو كېۋەزنىڭ 1 - سۈيى بېرىلدى.

بۇ شىركەت يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن ئاكتىپ مۇلازىملىق قىلماقتا

ئاقتۇ ناھىيىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتى 1993 - يىلى قۇرۇلغاندىن بۇيان، ناھىيىنىڭ يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن ئاكتىپ مۇلازىملىق قىلىپ ناھىيە ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىغا يېزا ئىگىلىكنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشته مۇھىم رول ئويناندى. 1995 - يىلى بۇ شىركەت 16 مىليون 390 مىڭ يۈەنلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى كىرگۈزۈپ، يىللىق ئالاقدار تارماقلارنىڭ قوللىشى بىلەن بۇلتۇر 1 مىليون 770 مىڭ يۈەن مەبلەغ سەرپ قىلىپ، 1281 كۇادرات مېتر لىق رېستوران، مېھمانخانا بىر گەۋدە قىلىنغان ئۇنۇمبرسال مۇلازىملىق بىناسى سېلىپ

ئۇششلىدىغان سۈغا قارىتا سۇ سائىتى ئورنىتىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، قۇدۇق سۈيىدىن پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى يۇقىرى كۆتۈردى. بۇنىڭ بىلەن پىلانلىق سۇ ئىشلىتىش نىسبىتى% 80.6 كە يەتتى. شەھەر بويىچە سانائەتتە ئىشلىتىلىدىغان سۈدىن تەكرار پايدىلىنىش نىسبىتى% 72 كە يەتتى.

ئەبەيدۇللا مۇھەممەتنىياز

نۇرباغ يېزىسىدا: شايار ناھىيىسىنىڭ نۇرباغ يېزىسى 33 كىشىدىن تەركىب تاپقان سۇ باشقۇرۇشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، يېزىنىڭ بىر مۇئاۋىن باشلىقىنى سۇ خىزمىتىگە مەسئۇل قىلدى. بىر يۇرۇش ئۇنۇملۇك چارە - تەدبىرلەرنى تۈزۈپ ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، سۇ تېجەش بويىچە يولغا قويۇلغان مۇكاپاتلاش - جازالاش تۈزۈمىنى ئەمەلدە كۆرسەتتى. يېزا رەھبەرلىرى ۋە سۇ پونكتىدىكى تېخنىكلار نەق مەيدانغا بېرىپ سۈغىرىش ئىشلىرىغا يېتەكچىلىك قىلدى. يىل بېشىدىن ھازىرغىچە «سۇ قانۇنى»نى 15 قېتىم تەشۋىق قىلىپ، دېھقانلارنىڭ سۇ تېجەش ئاڭلىلىقىنى ئۆستۈردى. نەتىجىدە 6 - ئاينىك 20- كۈنلۈكچە يېزا بويىچە 600 مىك كۇب مېتر سۇ تېجەپ قېلىندى.

پەرھات مىجىت

دامكۇ يېزىسىدا: چىرا ناھىيە سىنىڭ دامكۇ يېزىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش ئۇچۇن، سۇ باشقۇرۇش ئۇششلىرىغا يېتەكچىلىك قىلىپ ناھىيە ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىغا كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشتى.

بۇ شىركەت دېھقانچىلىققا ئۇششلىتىلىدىغان خىمىيىۋى ئوغۇت، سۈلياۋ يوپۇق، دېھقانچىلىق دورىسى قاتارلىق ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدۇ، ئۇلار ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىگە بولغان ئومۇمىي تەلەپ بىلەن تەمىنلەشنى تەگىشۈلاشتۇرۇش، بىر تۇتاش تەمىنلىنىدىغان ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ باھاسىنى مۇقىملاشتۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداش، ئىشلەپچىقىرىش ئوبوروت ھالقىلىرىنىڭ كېڭىيىشىنى تېزلىتىپ، 390 مىك يۇمىلۇق ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى كىرگۈزۈپ، يىللىق يۆتكەش، كىرگۈزۈش پىلانىنى% 10.8، سېتىش پىلانىنى % 18.6 ئاشۇرۇپ ئورۇندىغاندى. ئۇلار بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا يۆتكەش، كىرگۈزۈش پىلانىنى ۋە سېتىش پىلانىنى بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن ئايرىم - ئايرىم ھالدا % 63، % 80 ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى تىجارىتىنىڭ جانلىنىشى ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈپلا قالماستىن، بەلكى شىركەتنىڭ ئىقتىسادىي ئۇنۇمىنى زور دەرىجىدە ئۆستۈردى. بۇ شىركەت رېستوران، مېھمانخانا بىر كەۋدە قىلىنغان ئۇنۇمۇرسال مۇلازىملىق بىناسى سېلىپ ھۆددىگە بەردى. ئۇنىڭدىن باشقا، ئۇلار يەنە بۇلتۇر 1 مىليون 200 مىك يۇەن مەبلەغ توپلاپ، 1939 كۋادرات مېتر كۆلەمدە تۆت قەۋەتلىك ئائىلىلىكلەر بىناسى سېلىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئولتۇراق ئۆيى مەسلىسىنى ھەل قىلدى.

بۇ شىركەت يۇقىرىقىدەك تەتىجىلىرى بىلەن ئۇدا ئۇچ يىل ئاقتۇ ناھىيىسى ۋە قىزىلسۇ ئوبلاستى بويىچە ئىلغار كارخانا بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى.

تۇرغۇن ئوبۇل (ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز)

قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ بارىن يېزىسى ئۆز جايىنىڭ بازارغا يېقىن بولۇشتەك ئەۋزەل شارائىتىدىن ئۇنۇملۇك پايدىلىنىپ دېھقانلارنى كۆكتات - قوشۇمچە يېمەكلىكلەر بىلەن شۇغۇللىنىشقا يېتەكلەپ ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلدى. ھازىر كۆكاتاچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئائىلە 71گە يېتىپ، ئۇلارنىڭ يىل بېشىدىن 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە قىلغان كىرىمى 13 مىك يۇەندىن ئاشتى.

سۆزەتتە: دېھقانلار بازاردا كۆكتات ساتماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **جۇرئەت نىزامىدىن**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا قۇربان** فوتوسى

قۇمۇل شەھىرىدىن 75 كىلومېتر يىراقلىققا جايلاشقان قارادۆۋە يېزىسى چىلان ماكانى ئىدى. بۇ يەردە يېتىشتۇرۇلگەن چىلان دانىسىنىڭ چوڭلۇقى، گۈشلۇكلۇكى، قەنت تەركىبىنىڭ يۇقىرىلىقى بىلەن مەملىكەت ئىچى- سىرتىغا داڭقى چىقارغان، 1995 - يىلى 9 - ئايدا بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك 2 - قېتىملىق يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى يەرمەنكىسىدە ئالتۇن مېدال مۇكاپاتىغا ئېرىشكەنىدى. لېكىن سۇ قىسلىقى تۆپەيلىدىن 16 مىك مو تېرىلغۇ يەر تاشلىنىپ قالغان بۇ يىلدا 100 مىك مو چىلان بازىسى قۇرۇش پىلانلاندى. بۇنچىۋالا زور چىلانزارلىققا سۇ يېتىشەرمۇ؟

33 ياشلىق مۇھەممەتنىياز بۇيىرغاباشلىق بولۇپ كەلگەندە ئەھۋال ھەققەتەن ئېغىر ئىدى. 60 - يىللاردىكى 30 مىك مو تېرىلغۇ يەر 14 مىك موغا ئازلاپ كەتكەن، ئەكسىچە، نوپۇس 1.2 ھەسسە كۆپەيگەن، سۇمۇ ئىلگىرىكىدىن % 60 ئازىيىپ كەتكەنىدى. يەلكىسىگە ئېغىر يۈك چۈشكەنلىكىنى بايقىغان مۇھەممەت نىياز يېزىنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈشتە ئالدى بىلەن سۇ تېپىش كېرەكلىكىنى چەزىملەشتۈردى، ئۇ دېھقانلار بىلەن سىردىشىپ يېزىنىڭ يەر، ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى تەھلىل قىلىپ، سۇ قۇرۇلۇشى ئىلىپ بېرىش، قۇمۇل ئۇيغۇر، چىلىنىنى كۆپلەپ ئۆستۈرۈپ، بۇنى ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتىكى كوزىر مەھسۇلات قىلىش ستراتېگىيىلىك پىلانىنى ئوتتۇرىغا قويىدى.

يېزىلىق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ياسىنجان بىز بىلەن بىللە يۇرۇپ بەزى ئىشلارنى سۆزلەپ بەردى:

1994 - يىلى 4 - ئايدا مۇھەممەت نىيازنىڭ تەشەببۇسى بىلەن يېزىدا سۇچىلىق نەق مەيدان يىغىنى ئاچتۇق، بارلىق كادىرلار يېزىنىڭ سۇ ئاساسىي قۇرۇلۇشىنى كۆزىتىش، چۈشىنىشكە ئۈيۇشتۇرۇلدى، سۇقۇرۇلۇشغارەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى شۇ يىغىندىلا قۇرۇلۇپ، مەھەممەت نىياز گۇرۇپپا مەسئۇللۇقىنى ئۈستىگە ئالدى. ئۇ ئالدى بىلەن بار سۇ مەنبەلىرىنى ياخشى باشقۇرۇش، سۇنى نورمىلىق ئىشلىتىش چارىلىرىنى تۈزۈپ يولغا قويدى، ئۇ مۇناسۈەتلىك ئورۇنلارغا دوكلات سۇنۇپ، 731 مىك يۇەن مەبلەغ ھەل قىلغاندىن كېيىن، دېھقانلارنى سەپەرۋەر قىلىپ، 575 مىك يۇەن مەبلەغ توپلىدى، قايەردە سۇ مەنبەسى، ئېرىق - ئۆستەك بار بولسا، شۇ يەرنى راۋانلاشتۇرۇش، رېمونت قىلىش، ئاسراش بويىچە ئەمگەك دولقۇنى قوزغاپ، ئۆزى قول سېلىپ ئىشلىدى، 1995 - يىلى 7 - ئايدا قارادۆۋە خەلقى كۆپ يىللاردىن بۇيان ئارزۇ قىلىپ كېلىۋاتقان، 300 مىك كۇب مېتر سۇ سىغىدىغان سۇ سىگىمېس ئامبار قۇرۇلۇشىدا ئىش باشلاندى. مۇھەممەت تىياز يوتقان - كۆرپىسىنى ئېلىپ قۇرۇلۇش ئورنىغا كېلىپ، بۇ يەردىن كېچە - كۈندۈز ئايرىلمىدى. ئۇ دېھقانلارنىڭ ئەمگەك سىجىللىقىنى يېنىكلىتىش ئۈچۈن تارانچى كان رەھبەرلىرىنىڭ ياردىمىنى قولغا كەلتۈردى. ئۇلاردىن توپا قېزىش ماشىنىسى، تۆت توپا ئىتتىرىش ماشىنىسى ئارىيەت ئالدى، ئامبار قۇرۇلۇشى جەددىيباسقۇچقا كىرگەن بىر ئاي ئىچىدە ئۇ ئۆينىگىمۇ بارمىدى. بىر نەچچە ئاي جاپالىق ئەجر قىلىش نەتىجىسىدە 32 كىلومېتر سۇ سىگىمېس ئۆستەك رېمونت قىلىندى، 80 كىلومېتر سۇ سىگىمېس ئېرىق ياسالدى، ئالتە كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتىكى تۆۋەن بېسىملىق سۇ تۇرۇبا يولى ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى. كونا سۇ ئامبىرىدىكى 20 مىك كۇب مېتر لاي- لاتقا تازىلاندى، پۈتۈن يېزىدىكى سۇ سىگىمېس ئېرىقنىڭ ئۇزۇنلۇقى 200 كىلومېتردىن ئېشىپ، سۇ سىگىمېس ئېرىقلارنىڭ 60 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. سۇ تەڭشەش ئامبىرى پۈتۈپ، قىش كۈنىدىكى ئېشىندى سۇلارنى يىغىپ ساقلاشقا ئىمكانىيەت يارىتىلدى. 7000 مو يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلىنىپ، 3000 مو تاشلىنىپ قالغان يەرھوسۇللۇق يەرگە ئايلاندى. سۇ قۇرۇلۇشى ئېلىپ بارغانلىقنىڭ ئۇنۇمى توغرىسىدا دېھقانلار بىزگە مۇنداق سانلىق پاكىتلارنى سۆزلەپ بەردى:

- سۇ مەسلىسى ھەل بولغاچقا، باغ بىنا قىلىشقا مەبلەغ سېلىشتىن ئەنسىرىمەيدىغان بولدۇق. شۇڭا، 1994 - يىلىدىن 1996 - يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىمىغىچە يېزىدىكى باغۋەنچىلىك مەيدانىنىڭ كۆلىمى 1993 - يىلدىكى 7991 مودىن كۆپەيىپ 14 مىك موغا يەتتى، پەقەت چىلانزارلىق كۆلىمىلا 205.5 مودىن كېڭەيىپ 6000 موغا يېتىپ، كىشى بېشىغا بىر مودىن باغ توغرا كەلتۈرۈش نىشانى تېز ئورۇندالدى. ھازىر ھەممەيلەننىڭ بېغى بار. مۇھەممەت نىيازنىڭ يېتەكلىشى بىلەن بورداقچىلىق كەسپىمۇ يولغا قويۇلغاندى، ھازىر مېۋىلىك بېغى 15 مودىن، چارۋا مېلى 600 دىن ئاشقان ھاللىق ئائىلىلەرمۇ بار بولدى.

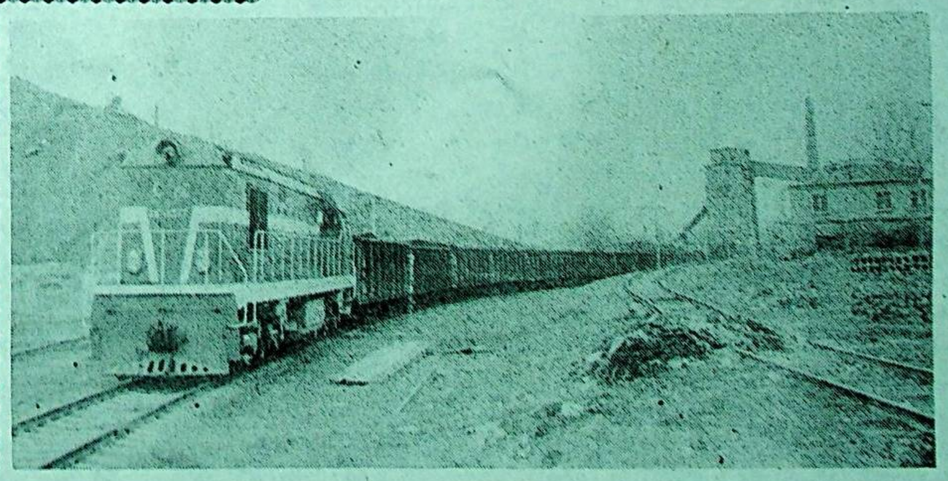
يېزىلىق سۇ، توك پونكتىنىڭ باشلىقى ئابلىز غوجامنىياز بىزگە تەسىرلىك قىلىپ مۇنداق دېدى:

- مەن ئوقۇمىغان ئادەم، ئەمما، ياخشى - يامان ئادەمنى پەرقلەندۇرگە چىلىكىم بار، مۇھەممەت نىيازنىڭ چىقىشقاقلىقى، ئەلگە كۆيۈمچانلىقى توغرىسىدىكى تەسىراتىمنى سۆزلىسەم گەپ تولا. قىسقىسى، بۇ يىگىت بۇ يېزىدىن كەتمىسە بولاتتى، ئاڭلىساق، ئۇنى باشقا جايغا يۆتكىگىدەك...

ئۇ نېمىگىدۇر كۆزى قىيمايۋاتقاندەك غەمكىن بولۇپ قالدى.

ئاڭلىساق، ئۇ يۆتكەلگىدەك!

ئابدۇۋايىت ئىسھاق، ئايشەم ياقۇپ

قۇمۇل ۋىلايىتى يېزا- قىشلاقلاردىكى ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنى پۇختا ئىشلىمەكتە

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **يۇنۇس سادىق** خەۋىر قىلدۇ: قۇمۇل ۋىلايىتى بۆلتۇرقىش ۋە بۇ يىل ئەتىيازغىچە جەمئىي 20 پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسىنى ، 25 ئاھالىلەر كومىتېتىنىڭ مۇدىرىنى قايتىدىن تەڭشەپ، يېڭىلىق يارىتىش روھىغا ئىگە ياشلارنى رەھبەرلىك بەنزىلىرىگە قويدى.

ئىككىنچى، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى تەرتىپكە سېلىشتا پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، قوشۇن قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتتى. پارتىيە ئەزالىرىنىڭ سىياسىي، نەزەرىيىۋى بىلىملىرىنى ئۆگىنىپ ئىدىيىۋى كۆز قارىشىنى بىرلىككە كەلتۈرۈش، پەن- مەدەنىيەت، تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگىنىپ مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈشتىن ئىبارەت قوش ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، پارتىيە ئەزالىرى ئىچىدە ئۇچ كۆپ، ئۇچ ئاز بولۇش كەيپىياتىنى شەكىللەندۈردى. يەنى پارتىيە ئەزالىرى ئىچىدە ئۆزلۇكىدىن ئۆگىنىدىغانلار كۆپەيسە، هاراق ئىچىپ بىكار يۈرىدىغانلار ئازايدى. كوللېكتىپقا كۆيۈنىدىغانلار كۆپەيسە، ئۆزىنى ئويلايدىغانلار ئازايدى. ئىشتا باشلامچى بولىدىغانلار كۆپەيسە، ئارقدا قالىدىغانلار ئازايدى. شۇنىڭ بىلەن يېزا- قىشلاقلاردىكى 3000 غا يېقىن پارتىيە ئەزاسى باشلامچى بولۇپ، مەسئۇلىيەت رايونى قۇرۇپ، نامرات ئائىلىلەرنى ھۆددىگە ئالدى.

ئۇچىنچى، يېزا- قىشلاقلاردا ئىقتىسادنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ يېڭى يوللىرى ئوستىدە ئىزدىنىلىپ، 9- بەش يىللىق پىلانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ كۇرەش نىشانىنى بېكىتىپ چىقتى. كەنت ئاھالىلىرىنىڭ ھەممىسىدە ئۆز ئالدىغا پىلان بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى.

ئۆتىنچى، ۋىلايەت بويىچە كەنتلەرنىڭ ھەممىسىدە تۈزۈم قۇرۇلۇشى چىڭ تۇتۇلۇپ، مۇكەممەللەشكەن بىر يۇرۇش قائىدە- تۈزۈملەر تۈرغۇزۇلدى. پارتكوم ۋە پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ يەتتە تۈرلۈك مەسئۇلىيەتنامە، مەشغۇلات تۈزۈمى، تەشكىلىي ئاپپاراتلار قۇرۇلۇشى، تەرەققىيات پىلانى خەرىتىسى تۈزۈلدى ھەمدە ياشلار، ئىياللار، خەلق ئەسكەرلىرى تەشكىلاتلىرى جانلىنىپ، ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشى قېلىپلىشىش ئىزغاچۇشتى.

بۇ يېزا ھۆكۈمەت پۇلىغا يەپ - ئىچىش شاملىنى قاتتىق كونترول قىلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئابدۇكېرىم** خەۋىر قىلدۇ: ئارىشاڭ ناھىيىسىنىڭ زالمىتى يېزىسى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ھۆكۈمەت پۇلىغا يەپ - ئىچىش شاملىنى توسۇش توغرىسىدىكى ھۆججەتلىرىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، مېھمان كۈتۈش خراجىتىنى ئاك تۆۋەن چەكتە كونترول قىلدى.

ئۆتكەن يىلى بۇ يېزا ئۆز ئورنىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرگەن ھالدا، ھۆكۈمەت پۇلىغا يەپ - ئىچىش شاملىنى توسۇش بويىچە كونكرېت تەدبىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرغاندى. بۇ يىل ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئابدۇكېرىم** خەۋىر قىلدۇ: ئارىشاڭ ناھىيىسىنىڭ زالمىتى يېزىسى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ھۆكۈمەت پۇلىغا يەپ - ئىچىش شاملىنى توسۇش توغرىسىدىكى ھۆججەتلىرىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، مېھمان كۈتۈش خراجىتىنى ئاك تۆۋەن چەكتە كونترول قىلدى.

ئۆتكەن يىلى بۇ يېزا ئۆز ئورنىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرگەن ھالدا، ھۆكۈمەت پۇلىغا يەپ - ئىچىش شاملىنى توسۇش بويىچە كونكرېت تەدبىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرغاندى. بۇ يىل كۆچەيتتى. يېقىندا يېزىلىق پارتكوم مۇناسىۋەتلىك خادىملارنى تەشكىللەپ، مېھمانخانا ۋە رېستورانلارغا بېرىپ ئورگان كادىر، ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ مېھمان كۈتۈش، تاماقتا كىرىش ئەھۋالىنى بىر قېتىم ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈردى. تەكشۈرۈش ئارقىلىق بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى بەش ئېيىدا يېزىغا قاراشلىق ئورۇنلارنىڭ 36 قېتىم مېھمان كۈتۈش داۋامىدا كۈتۈش شەرتىگە توشمىغان ياكى ئۆلچەمدىن ئېشىپ كەتكەن 640.10 يۈەن پۇلنى ئالاقىدار شەخسلەرنىڭ تۆلىشىنى بېكىتتى ھەمدە بۇ قېتىمقى تەكشۈرۈش نەتىجىسى ۋە بىر تەرەپ قىلىش پىكرىنى بارلىق كادىرلارغا ئېلان قىلىپ، ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم ئۆتىيار** فوتوسى

ئېلى ئوبلاستلىق پارتكوم ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى چىرىكلىككە قارشى تۇرۇپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، پارتىيە ئىنتىزامى ۋە قانۇن بىلىملىرىنى كەڭ تۈرده تەشۋىق قىلىپ، ھەر مىللەت پارتىيە ئەزالىرى ۋە رەھبىرىي كادىرلارنىڭ پاك - دىيانەتلىك بولۇش ئاڭلىلىقىنى ئۆستۈردى.

سۈرەتتە: پارىخورلۇق، خىيانەتچىلىككە قارشى تەشۋىقات پائالىيىتىدىن كۆرۈنۈش.

ئۆرسۇنموھەممەت ئوسمان فوتوسى

پىلانلىق تۇغۇتنا «ئۇچنى بىرلەشتۈرۈش» دېھقان، چارۋىچىلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنىڭ ئۇنۇملۇك يولى

- چىرا ناھىيىسىدىكى چىرا يېزا ئاكۇل كەنتىنىڭ پىلانلىق تۇغۇتنا «ئۇچنى بىرلەشتۈرۈش»نى يولغا قويۇش جەريانىنى توغرىسىدىن تۇنۇر مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم ئۆتىيارنىڭ ئىنتېرۋيۇسى

زالمىتى يېزىسى پەن- تېخنىكا تايانچلىرىنى تەربىيىلەپ يېتىشتۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، پەن- تېخنىكىدا ئۇلگە كۆرسىتىش قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئابدۇكېرىم** خەۋىر قىلدۇ: ئارىشاڭ ناھىيىسىنىڭ زالمىتى يېزىسى سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، پەن- تېخنىكا تايانچلىرىنى تەربىيىلەپ يېتىشتۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، پەن- تېخنىكىدا ئۇلگە كۆرسىتىش قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان بۇ يېزا «پەن- تېخنىكا - بىرىنچى ئىشلەپچىقىرىش كۈچى» دېگەن كۆزقاراشتا چىڭ تۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەن- تېخنىكا ساپاسىنى ئۆستۇرۇشكە ئەھمىيەت بېرىدى. ئالدى بىلەن ناھىيىدىن ئون تېخنىك خادىم تەكلىپ قىلىپ، يېزىغا قاراشلىق ھەر قايسى كەنتلەرنىڭ پەن- تېخنىكا تەشۋىقاتى ۋە پەن- تېخنىكا مەشغۇلاتىغا يېتەكچىلىك قىلىشقا مەسئۇل قىلدى. ئىلگىرىكى كەنتلەرنى بىرلىك قىلغان پەن- تېخنىكا كۆرسى ئېچىشنى ئەترەتلەر بويىچە كۆرس ئېچىپ تەربىيىلەشكە ئۆزگەرتىپ، تۈزۈملەشتۈردى. يېزا مالىيىسىدە قىيىنچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋالدا 6000 يۈەن ئاجرىتىپ، 28 قارار تۈرلۈك مەزمۇندىكى پەن- تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلەش كۆرسى ئېچىپ، 1029 دېھقان، چارۋىچىنى تەربىيىلىدى. توققۇز مەيدان پەن- تېخنىكىغا ئائىت سىنئالغۇ لېنتىسى قويدى، پەن- تېخنىكا ماتېرىيالىرىدىن 650 نوسخا تارقاتتى. 36 قېتىم قارا دوسكا چىقاردى. يېزا چۈنەك ئېچىپ تېرىپ سۇلياۋ يوپۇق يېپىش ماشىنىسىدىن توققۇزنى، كۆپ خىل ئىقتىدارلىق سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىش ماشىنىسىدىن تۆتنى كىرگۈزدى ھەمدە سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىش ماشىنىسى سېتىۋالغان تۆت دېھقانىنىڭ ھەربىرىگە

يېتىم بالىلارنىڭ شەپقەتچىسى

ئوبۇلقاسىم ھەتنىياز

يېقىندىن بۇيان لوپ ناھىيىلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى غەيرەت ئىمىننىڭ بۇ ناھىيىدىكى بىر قىسىم يېتىم بالىلارغا غەمخورلۇق قىلىپ، ئۇلارغا پارتىيىنىڭ مېھىر - شەپقىتىنى يەتكۈزگەنلىكى توغرىسىدىكى خەۋەر ئېغىزدىن ئېغىزغا كۆچۈپ، تەرىپلىنىپ كەلمەكتە.

غەيرەت ئىمىن 1994 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىدىن خىزمەت ئېھتىياجى بىلەن لوپ ناھىيىلىك پارتكومغا مۇئاۋىن شۇجى بولۇپ كەلگەندىن بۇيان، ناھىيىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن كۆپرەك تۆھپە قوشۇش يولىدا ئىزدىنىپ، ئۆزىنى ئۇيقۇدا ئويلىمايدىغان، ئۆزىنى ئۇنتۇپ كېتىدىغان ئىشلارنى قىلىپ

كۆرۈشچان بىرلەشتۈرۈشنى قانۇنلاشتۇرغاندى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان بۇ خىرمەتنى يەنمۇ ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرغاندى.

ئۈرۈمچى نېفىت ـ خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى ئېلىپ بېرىۋاتىدۇ

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن** خەۋەر قىلدى: ئۈرۈمچى نېفىت ـ خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى ج خ شۆبە ئىدارىسى «100 كۈنلۈك قاتتىق زەربە بېرىش» كۈرىشىگە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، كادىر، ساقچىلارنى تولۇق سەپەرۋەرلىككە كەلتۈرۈپ، ئۈزۈلدۈرمەي جەڭ قىلىش ئارقىلىق كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى.

5ـ ئاينىڭ 18ـ كۈنى بۇ زاۋۇتنىڭ ج خ شۆبە ئىدارىسىگە قاراشلىق مەركىزىي پەيچۈسوسى چىداۋان پەيچۈسوسنىڭ ماسلىششى بىلەن زاۋۇتنىڭ ئاھاللەر رايونىدا ۋېلىسپىت ئوغرىلىغان مۇ×× قاتارلىق ئۇچ جنايەتچى ۋە ئۇلارنىڭ شېرىكلىرىنى قولغا چۇشۇردى.

5ـ ئاينىڭ 20ـ كۈنى بۇ پەيچۈسو يەنە مچۇمن ناھىيە بازارلىق پەيچۈسوسنىڭ ماسلىششى بىلەن 4ـ ئاينىڭ 27ـ كۈنى نېفىت ـ خىمىيە تۇرلۇك مالالار سودا ساريىدىن 70 مىڭ يۈەن قىممەتلىدىكى مالنى ئوغرىلىغان ئىككى جنايەتچىنى تۇتۇپ، تەكرار سوراق قىلىش ئارقىلىق ئۇلارنىڭ يەنە ۋاڭ×× قاتارلىق ئالتە شېرىكىنىمۇ قانۇن بويىچە قولغا ئېلىپ، ئۇلار يوشۇرۇپ قويغان 30 مىڭ يۈەنلىك زاڭ مالنى قايتۇرۇۋالدى. 5ـ ئاينىڭ 22ـ كۈنى زاۋۇت شۆبە ج خ ئىدارىسى جنايى ئىشلار ئەترىتى بىلەن مەركىزىي پەيچۈسو برلىشىپ ئېچكى ئۇلكىدە كۆپ قېتىم ئەنزە سادىر قىلغان قاچقۇن جىنايەتچى ياڭ×× نى تۇتۇش بۇيرۇقىنى تاپشۇرۇپ ئالغاندىن كېيىن، ئۇنىڭ ئايالىنىڭ نېفىت ـ خىمىيە زاۋۇتى رايونىدا تىجارەت قىلۋاتقانلىق يېپ ئۇچىنى ئېگىلەپ، ئېچكىرىلەپ رازۋېتكا قىلىش ئارقىلىق بۇ جنايەتچىنى قولغا چۇشۇرۇپ، ئېچكى ئۇلكىدىكى ج خ ئورگىنىغا مەلۇم قىلدى. قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى جەريانىدا بۇ زاۋۇتنىڭ ج خ شۆبە ئىدارىسى يەنە زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى سېتىش، چېكىش جنايى قىلمىشلىرىغا قارشى بىر مەيدان «خەلق ئۇرۇشى» ئېلىپ بېرىپ، 15 كۈن ئەترapىلىق تەكشۈرۈش ئارقىلىق 40 قا يېقىن زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىسىنى قولغا ئالدى.

5ـ ئاينىڭ 6ـ كۈنى ج خ شۆبە ئىدارىسىگە قاراشلىق 13ـ رايون پەيچۈسوسى ئۆز تەۋەلىكىدىن ئىككى سېرىق مەزمۇندىكى سىن ئالغۇ قويۇش ئورنىنى ئېنىقلاپ چقىپ، بۇ ئورۇننى پېچەتلىدى ھەمدە بۇ ئىككى ئورۇننىڭ خوجايىنلىرىغا ئايرىم ـ ئايرىم ھالدا 3000 يۈەن ۋە 2500 يۈەن جەرىمانە قويدى. شۇنداقلا ئۇلارنىڭ بارلىق سىن ئالغۇ لېنتىلىرىنى مۇسادىرە قىلدى.

ئۈرۈمچى شەھىرى سايباغ رايونلۇق خەلق سوت مەكتىمىسى «قاتتىق زەربە بېرىش» كۈرىشىگە پائال ماسلىشىپ، ئۆز رايونى تەۋەسىدىكى شەھەرلىك 3ـ ئوتتۇرا مەكتەپ ۋە5ـ ئوتتۇرا مەكتەپتىكى 2300 دىن ئارتۇق ئوقۇغۇچىغا «ئۆسمۈر جنايەتچىلەرنىڭ جنايى جاۋابكارلىقى ۋە قانۇنىي جازا» دېگەن تېمىدا لېكسىيە سۆزلەپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ قانۇنىي ئېڭىنى ئۆستۈردى.

سۈرەتتە: سوت خادىمى ئوقۇغۇچىلارنىڭ سورىغان سوئاللىرىغا جاۋاب بەرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **مېھرىگۈل تۇردى** خەۋىرى، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مامۇت بارات** فوتوسى

«ئۇچچى بىرلەشتۈرۈش»نى يولغا قويۇش ئەجرىبىسىنى توغۇشتۇرۇش ئۆز مۇخبىرىمىز ئويۇلقاسىم تۇرسۇن

ئەكشۈرۈش دوكلاتى

چىرا ناھىيىسىنىڭ چىرا يېزا ئاقكۆل كەنتى پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئۇقتسادىنى راۋاجلاندۇرۇش بىلەن بىرلەشتۈرۈش، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشىگە ياردەم بېرىش بىلەن بىرلەشتۈرۈش، مەدەنىيەتلىك، بەختلىك ئائىلە بەرپا قىلىش بىلەن بىرلەشتۈرۈشتىن ئىبارەت «ئۇچىنى بىرلەشتۈرۈش» تەدبىرىنى يولغا قويۇپ كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى. بۇلتۇر كەنت بويىچە بوۋاقلارنىڭ تۇغۇلۇش نىسبىتى 16.3 %، پىلانلىق تۇغۇت نىسبىتى 100 % كە يېتىپ، كۆپ پەرزەنتلىك بولۇش ئۈنۈملۈك تىزگىنلەندى. پىلانلىق تۇغۇت ئاساسىي بىلىملىرى بىلەن تەربىيەلەش، ئومۇملاشتۇرۇش نىسبىتى 100 % كە يېتىپ، ناھىيىلىك پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى تەرىپىدىن لايىھەلىنىك كەنت ئۆلچىمىگە يەتتى. بۇ كەنت پىلانلىق تۇغۇتنا «ئۇچىنى بىرلەشتۈرۈش» خىزمىتىدە تۆۋەندىكى ئىشلارنى چىڭ تۇتتى:

ـ كەنت پارتىيە ياچېيكا شۆجىسى ۋە كەنت باشلىقىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان 11 كىشىدىن تەركىب تاپقان پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ئىلگىرىكى پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى بىر نەچچە كادىر تۇتۇشتىن ھەمدە كادىر تۇتۇشقا، ھەمدە كىشى مەسئۇل بولۇشقا يۈزلەندۈردى. پىلانلىق تۇغۇتنى ئۇقتسادىنى راۋاجلاندۇرۇش بىلەن، دېھقان،چارۋىچىلارنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشى بىلەن، مەدەنىيەتلىك، بەختلىك ئائىلە قۇرۇش بىلەن بىرلەشتۈردى. پىلانلىق تۇغۇت مۇلازىملىق خىزمىتىنى ئەترapىلىق قانات يايدۇردى. ياشلار ئارىسىدا كېچىكىپ توي قىلىپ، كېچىكىپ پەرزەنت كۆرۈش، ئاز تۇغۇپ سۈپەتلىك تەربىيەلەش تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇپ، ھەممە كىشىنىڭ پىلانلىق تۇغۇت ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈردى.

ـ كەنت پىلانلىق تۇغۇت جەمئىيىتى ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، پىلانلىق تۇغۇتنا «ئۇچىنى بىرلەشتۈرۈش»نىڭ مەقسىتى، ئەھمىيىتى، تەلىپىنى كەڭ تۇردە تەشۋىق قىلىپ، ئامىنىڭ بۇنىڭغا بولغان تونۇشىنى ئۆستۈردى. نامرات ئائىلىلەرنىڭ پىلانلىق تۇغۇتقا رىئايە قىلىش تەربىيىسىنى كۈچەيتتى. بۇ ئارقىلىق كەنتتىكى 17 نامرات ئائىلىنىڭ ھەممىسى پىلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويدى. كەنت پىلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويغان نامرات ئائىلىلەرنىڭ پەرزەنتلىرىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش، بالدۇراق نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈن يېتەرلىك مەبلەغ سېلىپ، گىلەم كارخانىسى، سەي ـ كۆكتات بازىسى ، باغۇەنچىلىك،باقمىچىلىق قاتارلىق كىرىمى ياخشى كەسىپلەرنى يولغا قويۇپ، نامرات ئائىلىلەردىكى ئەمگەك كۈچلىرىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى ھەمدە نامرات ئائىلىلەرگە ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى يولغا قويۇپ مەجبۇرىيەت ئەمگەك ۋەزىپىسىنى كەچۈرۈم قىلىش، پەرزەنتلىرىنىڭ ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپتە ئوقۇش خراجىتىنى كەنت كوللېكتىپى ئۈستىگە ئېلىش قاتارلىق تەدبىرلەرنى يولغا قويدى.

ـ نۆۋەتا ئارقىلىق ئومۇمىي دائىرىنى يېتەكلەش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، ئاز تۇغۇپ تېز بېيغانلار بىلەن كۆپ تۇغۇپ نامراتلىقتىن قۇتۇلالمىغان ئائىلىلەرنى تەسىرات سۆزلەشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، ئامىنى جانلىق تەربىيگە ئىگە قىلدى. بۇ كەنتتىكى ھەمراھانىنىڭ 1993ـ يىلىغىچە سەككىز بالا تۇغۇپ ئائىلە ئىقتسادىنى يۈكسەلدۈرەلمەي ۋاقانالىقنى ، 29 ياشلىق باھارگۈلنىڭ پىلانلىق تۇغۇت سىياستى بويىچە تاز پەرزەنتلىك بولۇپ، تۇغۇتنىن توختىغان تۆت يىلدا تېرىشچ ئىشلەپ ئائىلىسىنىڭ يىللىق كىرىمىنى 8000 يۈەنگە، مۇقىم مۇلكىنى 30 مىڭ يۈەندىن كۆپرەككە يەتكۈزۈپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيغانلىقنى ئاما ئارىسدا تەشۋىق قىلدى. كەنت پارتىيە ياچېيكسى يەنە كەنت ئاھاللىرى ئىچىدە پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى كوللېكتىپنى سۆيۈش تەربىيسى، مەدەنىيەتلىك ئائىلە، بەشتە ياخشى ئائىلە قۇرۇش مۇسابقە پائالىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلدى، ھازىرغا قەدەر كەنت بويىچە 75 «مەدەنىيەتلىك ئائىلە»، 100 «بەشتە ياخشى ئائىلە» مەيدانغا كەلدى. بۇلتۇر بۇ كەنتنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ساپ كىرىمى 811 يۈەنگە يەتتى. كەنت پارتىيە ياچېيكسى ناھىيە، ۋىلايەت، ئاپتونوم رايون بويىچە «ئاشلىق، پاختا ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ» بولۇپ باھالانىپ تەقدىرلەندى.

خوتەن مەمۇرىي مەھكىمە يېقىندا بۇ كەنتتە ۋىلايەت بويىچە تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئېچىپ، بۇ كەنتنىڭ پىلانلىق تۇغۇتنا «ئۇچىنى بىرلەشتۈرۈش» تەجرىبىسىنى ۋىلايەت بويىچە كېڭەيتىشنى ئوتتۇرىغا قويدى.

بۇيان، ناھىيىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن كۆپرەك تۆھپە قوشۇش يولىدا ئىزدەندى،تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى، كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ پەن ـ تېخنىكىغا تايىنىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىش جەھەتتىكى روھىغا كۆچلۈك مەدەت ۋە ئىلھام بەردى. بۇ ناھىيىدە دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار بىردىن ئائىلىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنى ھۆددىگە ئالغاندى، غەيرەت ئىمىن ناھىيىلىك يېتىم بالىلار پاراۋانلىق مەركىزىدىكى 89 يېتىم بالىغا مېھر ـ شەپقەت يەتكۈزۈشتىن ئىبارەت ئاساسىي تىلىك قىلىپ، خاسىيەتلىك ئىشنى ئۇستىگە ئالدى، ئۇنىڭ بۇ روھى ھەممەيلەننى تەسىرلەندۈردى. شۇنىڭدىن ئېتىبارەن غەيرەت ئىمىن ناھىيىلىك يېتىم بالىلار پاراۋانلىق مەركىزىدىكى يېتىم بالىلارغا چوقۇنۇر مۇھەببەت باغلاپ، ئۇلارنى ئۆزىنىڭ پەرزەنتىدەك كۆردى، ئۇ، ناھىيە مەركىزىدە بولسىلا، كۇنىگە بىر قېتىم بۇ يەرگە كېلىپ تەربىيچىلەر ھەم يېتىم بالىلار بىلەن كۆرۈشۇپ، سىردىشىپ، ئەھۋال ئىگىلىدى، قىينىچىلىقلىرىنى ھەل قىلىپ بەردى. ئۇ يەنە تاجىنسا ۋە ئىمنجان ئىسمىلىك ئىككى يېتىم بالىنى رەسمىي بالىچىلاپ بېقىۋېلىپ، ئۇلارنىڭ بارلىق چقىملىرىنى ئۆز ئۇستىگە ئالدى.

غەيرەت ئىمىن پاراۋانلىق مەركىزىدىكى بالىلارنىڭ تۇرمۇش شارائىتىنى ياخشىلاش، ئۇلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇرۇش ئۈچۈن ئۆز بىنىدىن 1340 يۈەن چقىرىپ بەس ـ بەستە ماددىي بۇيۇم ئىئانە قىلدى، ناھىيىلىك يېتىم بالىلار پاراۋانلىق مەركىزىنىڭ ئۆڭى ـ ئىمارەت، بىنا قۇرۇلۇشىنى قايتىدىن بېكىلاپ سالماقچى بولغاندا، ناھىيىلىك پاختا زاۋۇتى سېمونت زاۋۇتى، نېفىت شىركىتى، سۇ ئېلېكتر ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلار قىزغىنلىق بىلەن 11 تونىنا سېمونت ئىئانە قىلدى، يېتىم بالىلار پاراۋانلىق مەركىزىگە ئىئانە قىلىنغان تورلۇك ماددىي بۇيۇملارنىڭ قىممىتى 140 مىڭ يۈەندىن ئاشتى، غەيرەت ئىمىن ئىئانە قىلغان پۇل 3500 يۈەنگە يەتتى. ئۇنىڭ قىزى قەلبىنۇر مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىدا ۋاقتلىق ئىشلىگەن مەرگىلدە ئۇنىڭغا 660 يۈەن مۇكاپات بېرىلگەنىدى، ئۇ بۇ مۇكاپات پۇلىنىڭ ھەممىسىنى دادىسى ئارقىلىق لوپ ناھىيىلىك يېتىم بالىلار پاراۋانلىق مەركىزىگە ئىئانە قىلدى.

غەيرەت ئىمىن ئۇرۇمچى ۋە ئىقتساد تەرەققىي تاپقان بىر قىسىم ئۆلكە، شەھەرلەرگە بارغاندا بۇ ناھىيىدىكى يېتىم بالىلارنىڭ ئەھۋالىنى سۆزلەپ جەمئىيەتتىكى بىر قىسىم تالىيجاناب كىشىلەرنىڭ قوللىشىنى قولغا كەلتۈردى. بۇلتۇر 12 ـ ئاينىڭ ئاخىرىدا «شياڭگاڭ چاڭيۈن گۈرۈھى شىركىتى» بۇ ناھىيىدىكى يېتىم بالىلار پاراۋانلىق مەركىزىگە 85 مىڭ 600 يۈەن، ئۇرۇمچى داشىزى سودا ساريىي، ئۇرۇمچى لى جەنفىڭ كېيىم لايىھەلەش، تىكىش مەكتىپى 1376 يۈەن نەق پۇل ۋە 128 قۇر كېيىم ـ كېچەك ئىئانە قىلدى.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك 26ـ باشلانغۇچ مەكتەپ يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا چەت ـ ياقا، نامرات رايونلاردىكى ئوقۇغۇچىلارغا ئىللىقلىق يەتكۈزۈش، كىتاب تەقدىم قىلىش پائالىيىتىنى تەشكىللەپ، قىينىچىلىقى بار ئوقۇغۇچىلارنىڭ تىرىشىپ ئۆگىنىش قىزغىنلىقىغا ئىلھام بەردى.

سۈرەتتە: ئوقۇغۇچىلار كىتاب تەقدىم قىلماقتا.

مامۇت بارات فوتوسى

مەركىزىي كومىتېت بىرلىك سەپ بۆلۈمى پارتىيە سىرتىدىكى مۇتەخەسسىسلەر نەزەريىە تەتقىقات كۇرسى ئاچتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى ۋە قۇرۇلۇش ئاكادېمىيىسىنىڭ 20 دىن ئارتۇق ئاكادېمىكى 7-ئاينىڭ 9-كۈنى ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى بىرلىك سەپ بۆلۈمى ئاچقان تۇنجى قارارلىق پارتىيە سىرتىدىكى مۇتەخەسسىسلەر نەزەريىە تەتقىقات كۇرسىنىڭ كۇرسانتى بولۇپ قالدى.

كۇرس ئېچىش پائالىيىتىگە مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيېۋەنجاڭلىرىدىن لى جيېچۇڭ، ۋۇجېپىڭ، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋەن گوچۈەن، تەيۋەن دېموكراتىك ئاپتونومىيە ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەئىسى چاڑېمىن قاتناشتى.

مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ دائىمىي ئىشلارغا مەسئۇل مۇئاۋىن باشلىقى جېڭ بېيجيەن تەتقىقات كۇرسىنىڭ كۇرسانتلىرىغا «تارىخىي چوڭ بۇرۇلۇش ۋە نەزەريە بىلەن قوراللىنىش» دېگەن تېمىدا كونسۇلتاتسىيە دوكلاتى بەردى.

جۇڭگو تەنتەربىيە ۋەكىللەر ئۆمىكى ئاتلانتاغا يولۇڭ كەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 15-ئىيۇل تېلېگراممىسى. دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، جۇڭگو تەنتەربىيە ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى ۋۇشاۋرۇڭ بۈگۈن بۇ يەردە مۇنداق دېدى: «جۇڭگو تەنتەربىيە ئەزىمەتلىرى ئەلا نەتىجىلەر بىلەن ۋەتەن، خەلقىنىڭ ئۈمىدىگە جاۋاب قايتۇرۇش ئۈچۈن، 26-نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنتەربىيە مۇسابىقىسىدە كۆتۈرەڭگۈ روھ بىلەن جان تىكىپ ئېلىشىشقا ئەل باغلىدى».

ۋۇشاۋرۇڭ بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن جۇڭگو تەنتەربىيە ۋەكىللەر ئۆمىكىنى باشلاپ پۇتۇن دۇنيا كۆز تىكىۋاتقان 26-نۆۋەتلىك يازلىق ئولىمپىك تەنتەربىيە مۇسابىقىسىگە قاتنىشىش ئۈچۈن بېيجىڭدىن ئاتلانتاغا يولۇڭ كەتتى. ۋەكىللەر ئۆمىكى تەركىبىدە ئۆمەك خادىملىرى ۋە قارىغا ئېتىش، ئاياللار ۋالىبول كوماندىسى، تىكتاك توپ، ئايال ماھىرلار، رۇداۋچە چېلىشىش قاتارلىق 14 تۈردىكى ۋەكىللەر كوماندىسىدىن 249 كىشى بار.

← سۈرەتتە: تىكتاك توپ تەنھەرىكەتچىسى چياۋخۇك ئۇزىنىڭقا كەلگەن رۇك گاۋناك بىلەن خوشلاشماقتا.

← سۈرەتتە: گىمناستىكا كوماندىسىنىڭ ئەزالىرى ئايروپىلانغا چىقماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مالىيە خىزمىتىدە يېڭى ۋەزىيەت يارىتايلى

(بېشى 1 - بەتتە)

1. باج ئېلىش خىزمىتىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش، باج ئېلىش ۋە باشقۇرۇشنى چىڭ تۇتۇش لازىم. باج يىغىش ۋەزىپىسىدە مەمۇرىي باشلىقلار ۋە باج ئىدارىسىنىڭ باشلىقى مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى داۋاملىق يولغا قويۇش، «قانۇن بويىچە باج يىغىش، ئېلىشقا تېگىشلىك باجنى تولۇق ئېلىش، يوشۇرماسلىق، ئارتۇق باج ئېنغماسلىق» پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇش كېرەك، ھوقۇق دائىرىسىدىن ھالقىپ باج كېمەيتىشكە، قالايمىقان كەچۈرۈم قىلىۋېتىشكە ۋە باجنى كېمەيتىش، كەچۈرۈم قىلىش جەھەتتە قالايمىقان يوچۇق ئېچىشقا رۇخسەت قىلىنمايدۇ. باج ئېلىش، باشقۇرۇش ئىسلاھاتىنى پائال، پۇختا ئېلىپ بېرىش، دۆلەتنىڭ باج ئېلىش دائىرىسىنى تەڭشەش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىلىرىنى قەتئىي ئىجرا قىلىپ، باج ئېلىش، باشقۇرۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش كېرەك. كارخانا تاپاۋەت بېجى، شەخس تاپاۋەت بېجى، تىجارەت بېجى، مەبلەغ سېلىش يۆنىلىشىنى تەڭشەش بېجى، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق بېجى ئېلىش ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش كېرەك. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك مالىيە، باج تارماقلىرى قەتئىي نىيەتكە كېلىپ، يەرلىك مالىيە كىرىمىنى ئۆتكەن يىلنىڭ بېشىدىكى خام چوتتىكىدىن 400 مىليون يۈەن ئاشۇرۇپ كىرىم قىلىشنى قولغا كەلتۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ مالىيىسى قىيىن بولۇشتەك ھالەتنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشى كېرەك.

ئۇچۇن ئاساس سېلىش كېرەك. بۇ قېتىمقى ئېنىقلاش، تەكشۈرۈش خىزمىتى ئاياغلاشقاندىن كېيىن، جايلار، تارماقلار ئاپتونوم رايونىنىڭ تەلىپى بويىچە خام چوت سىرتىدىكى بىر قىسىم مەبلەغنى خام چوت ئىچىگە كىرگۈزۈپ، خام چوتتىكى يوچۇقلارنى ئېتىپ، خام چوت ئىچىدىكى مەبلەغ جىددىي بولۇش زىددىيىتىنى پەسەيتىشى كېرەك.

3. كارخانىلارنىڭ زىيانىنى پايدىغا ئايلاندۇرۇشنى، مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇش كېرەك. مالىيە كىرىمىنى ئاشۇرۇشنىڭ ئاچقۇچى يەنىلا باج مەنبەسىنى يېتىلدۇرۇشتە، شۇنىڭ ئۈچۈن، مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشى- مالىيە كىرىمىنى ئاشۇرۇشتىكى ئىنتايىن مۇھىم ئۇل خاراكتېرلىك خىزمەت، ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كارخانىلارنىڭ پايدىسى ئازلاپ، زىيان تارتىش دائىرىسى كېڭىيىپ، زىيان سوممىسى كۆپەيپ كەتتى، كارخانىلارنىڭ يۈكى ئېغىر، باج سېلىقى بېسىمى ناھايىتى زور. شۇنىڭ ئۈچۈن، كارخانىلارنىڭ زىيانىنى پايدىغا ئايلاندۇرۇش خىزمىتىنى تازا كۈچەپ ياخشى تۇتۇش كېرەك. جايلار «ئۇزۇقلۇق ئاشلىق»، «قوشۇمچە يېمەكلىك قۇرۇلۇشى»نى تۇتقانغا ئوخشاش زىيانىنى پايدىغا ئايلاندۇرۇش مەسئۇلىيىتىنى ھەقىقىي زىممىسىگە ئېلىشى كېرەك. شۇ جايىنىڭ ئەھۋالىغا قاراپ ئىش كۆرۈپ، ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىپ، ئۇنۇمى ياخشى، بازىرى بار، قىسقا ۋاقىت ئىچىدە يۈەن بولۇش ئۆلچىمى ئىجرا قىلىنىدۇ. يېغىن راسخوتى يىلنىڭ بېشىدا نورمىلىق ھۆددە قىلىنىدۇ، ئېشىپ كەتكەن قىسمىنى تولۇقلاپ بەرمەسلىك، ئېشىنغان قىسمىنى ئۆزى باشقۇرۇش چارىسى يولغا قويۇلىدۇ. 3. ھۆكۈمەت تېلېفونلىرىنى باشقۇرۇش كۈچەيتىلىدۇ، ئۆيلەردىكى ھۆكۈمەت پۇلىغا ئورنىتىلغان تېلېفونلارغىمۇ قاتتىق تەكشۈرۈپ تەستىقلاش تۈزۈمى ئورنىتىلىدۇ ۋە راسخوتى قاتتىق تىزگىنلىنىدۇ. ج خ، خەۋپسىزلىك، ئوت ئۆچۈرۈش قاتارلىق تارماقلارغا خىزمەتنىڭ ئالاھىدە ئېھتىياجى نەزمرگە ئېلىنىپ، قاتتىق تەستىقلاپ تەكشۈرۈش ئارقىلىق ئاز ساندا كۆچمە تېلېفون سەپلەپ بەرگەندىن سىرت، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ۋە مالىيىدىن راسخوت بېرىلىدىغان كەسپىي ئورۇنلارغا كۆچمە تېلېفون سەپلەپ بېرىشكە بىردەك رۇخسەت قىلىنمايدۇ. 4. ھەر خىل شەكىلدىكى چەت ئەلگە چىقىش پائالىيەتلىرىنى قاتتىق تىزگىنلەش، ئەمەلىي ئېھتىياجى بولمىغان باشقا جايلارغا ئېكسكۇرسىيەگە، تەكشۈرۈشكە، ئۆگىنىشكە بېرىشنى يېكى ئۆز سىستېمىسىدىكى ئورۇنلار ئارا ماسلاشتۇرۇش پائالىيەتلىرىنى قەتئىي ئەمەلدىن قالدۇرۇش، كاماندىروپكا خىراجىتىنى قاتتىق تىزگىنلەش كېرەك. پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، كەسپىي ئورۇنلاردىكى مۇئاۋىن باشقارما دەرىجىلىكتىن تۆۋەن كادىرلار كاماندىروپكىغا چىققاندا كەسپىي راسخوتنىڭ يېتىشمەسلىك ئەھۋالىنى ھەل قىلىشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك مالىيە تارماقلىرى كىرىمنى ئاشۇرۇش-چىقىمنى تېجەش جەھەتتە كونكرېت خىزمەت ۋەزىپىسىنى بېۋاستە ئۈستىگە ئېلىشى، جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىش ئەنئەنىسىنى باشلامچىلىق بىلەن جارى قىلدۇرۇپ، مالىيە كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشى ۋە ئېچكى قىسىمدىكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، مالىيە خىزمىتىنى ئىجادىي قانات يايدۇرۇپ، مەردانىلىك بىلەن پۇل جۇغلىشى، مالىيە ئىشلىرىنى باشقۇرۇشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلار، تارماقلار مالىيە تارماقلىرىنىڭ خىزمىتىگە پائال مەدەت بېرىشى، ئۇنىڭغا ماسلىشىشى كېرەك. ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش، ئىقتىسادىي تەپتىش، ئەدلىيە تارماقلىرى مالىيە تارماقلىرىغا زىچ ماسلىشىپ، قانۇننى ئىجرا قىلىش سالمىقىنى ئاشۇرۇشى، تەتۈرلۈك قىلىپ ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغان، ئىسراپچىلىق قىلغان، بۇزغان - چاچقان ئورۇنلار ۋە شەخسلەرنى قاتتىق تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشى، بەتخەجلىك قىلىشتەك ناچار ئىستىل ۋە قىلمىشلارنى قەتئىي توسۇپ، مالىيە ئىنتىزامىنى قوغدىشى كېرەك؛ مالىيە ئىنتىزامىنى نەمۇنىلىك ئىجرا قىلغان ئورۇن ۋە شەخسلەرنى تەقدىرلەش، ئاز پۇل خەجلەپ كۆپ ئىش، ياخشى ئىش قىلىشتەك ئىجادىي خىزمەت ئىشلەش روھىنى تەشەببۇس قىلىش، تەجرىبە سېپىتىنى جانلاندۇرۇش كېرەك، بولۇپمۇ

2. خام چوت سرتىدىكى مەبلەغنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئاپتونوم رايونىمىز خام چوت ئىچى-سىرتىدىكى مەبلىغىدىن ھەر تەرەپلىمە پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش لازىم. ھازىر بىر جەھەتتىن، مالىيە مەبلىغىنى تەڭشەش ئىنتايىن جىددىي بولۇۋاتىدۇ، جايلار، تارماقلارنىڭ نورمال چىقىمغا كاپالەتلىك قىلىشىمۇ تەس بولۇۋاتىدۇ، يەنە بىر جەھەتتىن، خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغ ئۈزلۈكسىز كۆپەيمەي كېتىۋاتىدۇ، بۇلتۇر ئاپتونوم رايونىمىز خام چوت سىرتىدىكى مەبلىغى 3 مىليارد 200 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتتى. شۇنى كۆرۈش كېرەككى، خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغ خام چوت مەبلىغىنىڭ كەم قىسمىنى تولۇقلاش، تۇرلۇك ئىشلارنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئىجابىي رول ئويناۋاتىدۇ. لېكىن شۇنىڭغا سەل قاراشقا بولمايدۇكى، خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى باشقۇرۇش جەھەتتىكى قائىدە-تۈزۈملەرنى ئورنىتىش تولىمۇ يېتەرسىز، بەزى جايلار ۋە ئورۇنلار خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى قاراپ تۇرۇپ ئۆزىنىڭ قىلۇپلىپ، مالىيە نازارەتچىلىكىدىن چەتنەپ كەتتى، ئىسراپچىلىق، بەتخەجلىك قايتا-قايتا چەكلەنگەن بولسىمۇ يەنە بېسىقمىدى. بۇ نورمال مالىيە تەرتىپىگە ئېغىر دەرىجىدە توسقۇنلۇق قىلىپ، خەلق ئاممىسىنىڭ كۆچلۈك نارازىلىقىنى قوزغىدى. ھازىر مەملىكەت بويىچە خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى ئېنىقلاش-تەكشۈرۈش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلۇۋاتىدۇ، مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى ئېنىقلاش، تەكشۈرۈشنى بۇ يىللىق چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلدى. ئاپتونوم رايونىمىزدا خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى ئېنىقلاش-تەكشۈرۈش خىزمىتىنىڭ ھازىرقى تەرەققىياتى خېلى ئوڭۇشلۇق بولۇۋاتىدۇ، لېكىن نۇرغۇن جايلار، ئورۇنلارنىڭ بۇ خىزمەتكە بولغان تونۇشى مۇجمەل، ئىجرا قىلىشى كۆچلۈك بولمايۋاتىدۇ. شۇنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىش كېرەككى، خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغ ـ مالىيە خاراكتېرلىك مەبلەغ، ھەر قايسى ئورۇنلار دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ سىياسەت، بەلگىلىمىلىرىنى كەم ـ كۆتسىز قەتئىي ئىجرا قىلىشى، خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغ كىرىم مەنبەسىنىڭ نورمال بولغان ـ بولمىغانلىقىنى، ئىشلىتىشنىڭ بەلگىلىمىگە ئۇيغۇن بولغان ـ بولمىغانلىقىنى ۋە بۇنىڭدىن كېيىن باشقۇرۇشنى قانداق كۈچەيتىش لازىملىقىنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، ئۆزى تەكشۈرۈپ، ئۆزى تۈزىتىشى، نۇقتىلىق تەكشۈرۈلگەن قانۇن-ئىنتىزامغا خىلاپ مەسىلىلەرنى ئالاقىدار بەلگىلىمىلەر بويىچە قاتتىق بىر تەرەپ قىلىشى كېرەك. ھازىر مالىيىنى مۇقەرىرلەشتۈرۈشنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى ئاساسىي قىلغان ھالدا، تۈزۈم تۈزىمىنى كۈچەيتىپ، مەمۇرىي، كەسپىي خاراكتېرلىك ھەق ئېلىش تۈرلىرىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش ئۆتكىلىنى ۋە ۋېكسىل باشقۇرۇش مەنبەسىنى قاتتىق ئىگىلەپ، ھەق ئېلىش ۋە فوند باشقۇرۇش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، كېيىنكى قەدەمدە خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى باشقۇرۇشنى قېلىپلاشتۇرۇش

3. غوربىگىل كۇن ئۆتكۈزۈش ئىدىيىسىنى مەھكەم تۇرغۇزۇپ، تۇرلۇك مالىيە چىقىملىرىنى قاتتىق تىزگىنلەش لازىم

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى قايتا-قايتا مۇزاكىرە قىلىپ، بىر قاتار كۈچلۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، مالىيە چىقىمىنى تىزگىنلەش سالمىقىنى ئاشۇرۇشنى قارار قىلدى. 1. ئىجتىمائىي گۈرۈھلارنىڭ سېتىۋېلىش كۈچىنى تىزگىنلەش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، پىكاپ سېتىۋېلىشنى نۇقتىلىق تىزگىنلەش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ھازىردىن باشلاپ كەسپىي ئورۇنلارنىڭ زۆرۈر پىكاپلارنى يىغىلاش، سېتىۋېلىش ئىشىنى تەكشۈرۈپ، تەستىقلاشنى چىڭىتىشى كېرەك، پىكاپ سېتىۋېلىنغان «سانتانا» دىن ئاشۇرۈۋېتىشكە رۇخسەت قىلىنمايدۇ. ئىش ھەققىنى تارقىتىشقا كاپالەتلىك قىلالمايۋاتقان ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيىلەر شۇنىڭدەك زىيان تارتىۋاتقان كارخانىلارنىڭ بۇ يىل ۋە كېلەر يىلى يىغىدىن پىكاپ سېتىۋېلىشىغا بىردەك رۇخسەت قىلىنمايدۇ. پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ ھازىرقى بار پىكاپلىرىنى ئەستايىدىل ئېنىقلاش كېرەك، ئومۇمەن ئۆلچەمدىن ۋە شتاتتىن ئېشىپ كەتكەن قاتناش ۋاستىلىرىنى بىردەك ئىشلىتىشكە بولمايدۇ، ئۇنى بەلگىلىمە بويىچە بىر تەرەپ قىلىش كېرەك. ھۆكۈمەت پىكاپلىرىغا شەخسىلەرنىڭ پىكاپلىرىنىڭ نومۇرىنى ئېسىپ ئىشلىتىشتەك ئىنتىزامغا خىلاپ قىلمىشلارنى قەتئىي چەكلەش كېرەك. 2. يېغىن چىقىمىنى زور كۆچ بىلەن قىسىش، ھەر خىل يېغىنلارنى ئېچىشنى قاتتىق تىزگىنلەش كېرەك. بۇنىڭدىن كېيىن، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئورۇنلار ئادەتتىكى ئەھۋالدا ھەر يىلى بىر قېتىملا خىزمەت يىغىنى ئاچسا بولىدۇ، جايلار، تارماقلار ھەر خىل يىغىنلارنى ئاچماقچى بولسا، ئورۇننى، مېھمانخانىنى بەلگىلەش تۈزۈمى يولغا قويۇلىدۇ، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك يىغىنلاردا ھەر كىشىنىڭ كۈنلۈك ياتاق راسخوتى 60 يۈەن، تاماق راسخوتى 40 يۈەن بولىدۇ، ۋىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىك يىغىنلاردا ھەر كىشىنىڭ كۈنلۈك ياتاق راسخوتى 50 يۈەن، تاماق راسخوتى 30 يۈەن، ناھىيە، شەھەر دەرىجىلىك يىغىنلاردا ھەر كىشىنىڭ كۈنلۈك ياتاق راسخوتى 40 يۈەن، تاماق راسخوتى 30 يۈەن بولىدۇ. ئۈچ كۈندىن ئارتۇق يىغىن ئېچىشقا قاتتىق كونترول قىلىنىدۇ. 3. ئورۇنلارنىڭ ئىشخانا ئىشلىتىشىنى قاتتىق تىزگىنلەش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك مالىيە، باج تارماقلىرى كارخانىلارنىڭ تەرەققىياتىغا، باج مەنبەلىرىنى يېتىلدۈرۈشىگە پائال تەشەببۇسكارلىق بىلەن كۆڭۈل بۆلۈشى، مەدەت بېرىشى كېرەك. ئالاقىدار تارماقلار ئاساسلىق ئىشلەپچىقىرىش ھەرىكىتىدىكى بىر قىسىم مەبلەغ مەسىلىلىرىنى ماسلاشتۇرۇپ ھەل قىلىشقا پائال ياردەم بېرىشى، كارخانىلارنىڭ تېخنىكا ئۆزگەرتىش مەبلىغى ۋە يېڭى مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىش مەبلىغىنى تەرتىپلەپ، كارخانىلارنىڭ تەرەققىيات زاپاس كۈچى ۋە پايدا-باج يارىتىش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇشى كېرەك.

4. رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، مالىيە ئىنتىزامىنى چىڭىتىپ، ئاپتونوم رايونىمىز كىرىمنى ئاشۇرۇش-چىقىمنى تېجەش تەدبىرلىرىنىڭ جايى-جايىدا ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈشىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش لازىم

جايلار، تارماقلار، ئورۇنلار ئاپتونوم رايونىمىز مالىيە ئىنتىزامىنى چىڭىتىش، كىرىمنى ئاشۇرۇش - چىقىمنى تېجەش خىزمىتىنى كۈچەيتىش تەدبىرلىرىنى سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇشى، ئەمەلىيلەشتۈرۈشى كېرەك. رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش كېرەك، ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر كىرىمنى ئاشۇرۇش-چىقىمنى تېجەش خىزمىتىنى چوقۇم ھازىرقى مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ 1-قول رەھبەرلىرى ئۆزى تۈتۈشى، مەسئۇل رەھبەرلەر كونكرېت تۈتۈشى، نىشانىنى بېكىتىپ، تەلەپ قويۇپ، سۈرئەتنى تەكشۈرۈپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى تۈتۈشى كېرەك. ئاپتونوم رايون بويىچە قېينىچىلىقى بار 69 ناھىيە (شەھەر) ئاپتونوم رايون ئوبلاست، ۋىلايەتلەرنىڭ نورمىلىق قوشۇپ بېرىدىغان پۇلىنى يېڭىباشتىن تەكشۈرۈپ بېكىتكەن ئەھۋال ئاستىدا، ھاكىم (شەھەر باشلىقى) خادىملارنىڭ ئىش ھەققىگە، ئەلۋەتتە ھۆكۈمەت راسخوتىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش مەسئۇلىيەت تۇرۇمىنى يولغا قويۇشى، كىرىمنى ئاشۇرۇشنى پائال ئۈيۈشتۇرۇپ، قۇرۇلۇش ۋە قىلىش، توغرا كەيپىياتنى جانلاندۇرۇش كېرەك، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار ئاپتونوم رايونىنىڭ بەلگىلىمىسىنى باشلامچىلىق بىلەن ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئىجرا قىلىپ، بارلىق كادىرلار ۋە ئىشچى-خىزمەتچىلەرگە شەخسىي تەمىناتقا ۋە ماددىي مەنپەئەتكە چېتىلىدىغان چىقىمنى تېجەشكە دائىر تەدبىرلەرگە توغرا مۇئامىلە قىلىش توغرىسىدا تەربىيە بېرىپ ۋە ئۈلارنى يېتەكلەپ، كىرىمنى ئاشۇرۇش-چىقىمنى تېجەشكە تېگىشلىك تۆھپە قوشۇشى كېرەك. جايلار، تارماقلار، بارلىق كادىرلار، ئىشچى-خىزمەتچىلەر شۇنى تونۇشى كېرەككى، بىزنىڭ كىرىمنى ئاشۇرۇش-چىقىمنى تېجەش خىزمىتىنى كۈچەيتىش تۇرغىرىسىدا قوللانغان بىر قاتار تەدبىرلىرىمىز ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئۈچۈن تېخمۇ ياخشى خىزمەت قىلىشنى مەقسەت قىلىدۇ. چېقىم تەلىپى قاندۇرۇلمىغانلىقىنى باھانە قىلىپ، قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلارنى قىلماي نورمال خىزمەتنى ئاقسىتىپ قويۇشقا بولمايدۇ. جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، قانچىكى قىيىن بولسا، شۇنچە ئەمەلىي ئىشلەش، قانچىكى جاپالىق بولسا، شۇنچە جاسارەت بىلەن كۈرەش قىلىش كېرەك، تۇرلۇك راسخوتلار جىددىي بولغاندا سىناققا بەرداشلىق بېرىش، ئاپتونوم رايونىنىڭ دەردىگە دەرمان بولۇپ، جاپاغا چىداپ ئېگىلىك يارىتىشتىن ئىبارەت تارىخىي مەسئۇلىيەتنى بىرلىكتە ئۈستىگە ئېلىش كېرەك.

ئاخىرىدا، جايلار، تارماقلارنىڭ بۇ قېتىمقى تەلەپنى يىغىندىن كېيىن، يىغىن روھىنى دەرھال قاتلامۇ قاتلام يەتكۈزۈپ، ئاممىنى سەپەرۋەر قىلىپ، ئەستايىدىل ئورۇنلاشتۇرۇپ، مالىيە ئىنتىزامىنى چىڭىتىش، كىرىمنى ئاشۇرۇش-چىقىمنى تېجەش خىزمىتىنى كۈچەيتىش، تەدبىرلىرىنى ھەقىقىي ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، تىرىشىپ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مالىيە خىزمىتىدە يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

* * * * * * * * * *

ئېلانلار

ئاپتونوم رايونلۇق ئالىي مائارىپ بويىچە ئۆزلۈكىدىن ئۆگەنگەنلەردىن ئىمتىھان ئېلىشقا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتىدىن بېرىلگەن 1301867- نومۇرلۇق خېلىل ئىبراھىم نامىدىكى ئوقۇش پۈتتۈرۈش گۇۋاھنامىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

* * * * * * * *

قاغىلىق ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسىدىن بېرىلگەن ئابلا ئاۋلا نامىدىكى سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى بىلەن مېيىپلىك كىنىشكىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

* * * * * * * *

ئاقسۇ كونىشەھەر تۆمۈرئىشك - رام زاۋۇتىنىڭ دۆلەت باج ئىدارىسىدىن بېرىلگەن بىر توپ (0214900- 0214851) نومۇرلۇقچە بولغان (40 نەچچە بېتى تولدۇرۇلغان، قالغىنى تولدۇرۇلمىغان) تالوننى يوقاتتىم. ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 22-30 بولىدۇ.ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

چېرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇشتا پارتىيىنىڭ ئىدىيىۋى قوراللىرىنى كۈچەيتىشكە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك

نۇرىمان ئابدۇكېرىم

پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتەيلى

چېرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇشتا، ئالدى بىلەن پارتىيىنىڭ ئىدىيىۋى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. بۇ، نۆۋەتتىكى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش قەدىمىنى تېزلىتىشنىڭ ئېھتىياجى.

باش شۇجى جياڭ زېمىن مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ 5-ئومۇمىي يىغىنىدا قىلغان سۆزىدە، پارتىيىنىڭ ئىدىيىۋى-سىياسىي قۇرۇلۇشىغا يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىش لازىملىقىنى، رەھبەرىي كادىرلار ئالدى بىلەن شۇغۇللىنىش، ئۇمۇمىنىڭ پۈتۈن ئىشلىتىپ، شەخسىي ئىمتىيازلار ئۈچۈن ئىشلەش، ئىدىيىۋى ساپاسىنى ئۆستۈرۈشتە، ئەڭ ئاساسلىقى، دۇنيا قاراش ۋە كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى مەسىلىسىنى ياخشى ھەل قىلىش كېرەكلىكىنى، رەھبەرىي كادىرلار ئۆزى ئۈلگە بولۇپ ھەم پاك-ئىنتىزامچان بولۇشى، ھەم پارتىيە ئىنتىزامى، دۆلەت قانۇنىنىڭ ئىناۋەتىنى قوغدىشى زۆرۈرلۈكىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت ئۇلۇغ ئەھمىيەت داۋامىدا، پارتىيە ئەزالىرى ۋە رەھبەرىي كادىرلار ئىگىلىكنى جانلاندۇرۇش، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، جەمئىيەت تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت تارىخىي ۋەزىپىنى زىممىسىگە ئېلىپ، جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش، تىرىشچان -ئىقتىسادچىل بولۇش ئىستىلىنى تۇرغۇزدى، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىنى تېخىمۇ ئايدىنلاشتۇرۇپ، پارتىيە، خەلق بەرگەن ھوقۇقنى توغرا ئىشلىتىپ، پارتىيە، خەلقنىڭ چاكىرىغا خاس خىسلەتنى نامايان قىلدى. لېكىن بەزى ئاز ساندىكى رەھبىرىي كادىرلار ئاز-سىدا جىددىي ھەل قىلىشقا تېگىشلىك مەسىلىلەرمۇ كۆرۈلدى: گەۋدىلىك بولغىنى بىر قىسىم پارتىيە ئەزالىرى ھوشيارلىقىنى بوشاشتۇرۇپ قويۇپ، ئىدىيە ئۆزگەرتىشكە سەل قارىدى، بەزى جايلار ۋە بەزى ئورۇنلاردىكى پارتىيە تەشكىلاتلىرى پارتىيىنى باشقۇرۇشتا قاتتىق بولماسلىق، ئىدىيىۋى-سىياسىي تەربىيىگە سەل قاراش سەۋەبىلىك، بەزى رەھبىرىي كادىرلار، پارتىيە ئەزالىرى ئاز-سىدا بيۇروكراتلىق، مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلىشتەك ناچار كەيپىياتلار باش كۆتۈرۈپ قالدى، ھەتتا بەزى رەھبىرىي كادىرلار، پارتىيە ئەزالىرى پارتىيە ئىنتىزامى، دۆلەت قانۇنىغا خىلاپ قىلمىشلارنى سادىر قىلدى. ئۇنىڭدىن باشقا يەنە، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدىكى پارتىيە ئەزالىرى ۋە رەھبىرىي كادىرلار-دا سودا بىلەن شۇغۇللىنىش، ئومۇمنىڭ پۇلىنى ئىشلىتىپ، شەخسىي ئاپاۋەت قىلىش، ئومۇمغا زىيان سېلىش ھېسابىغا ئۆزى پايدا ئېلىش، سۆزى بىلەن ھەرىكىتى بىردەك بولماسلىقتەك پارتىيىنىڭ ئىدىيىۋى قۇرۇلۇشىغا زىت قىلمىشلار مەۋجۇت بولماقتا. بۇ خىل خاھىش ۋە قىلمىشلارنىڭ تەسىرى ئىنتايىن يامان بولۇپ، ئۇنىڭ ئالدى بىلىنمىسا، پارتىيىنىڭ ئامما ئىچىدىكى ئىناۋىتى تۆكۈلىدۇ.

جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش يولىدىكى ئۇلۇغ ئىشىغا رەھبەرلىك قىلىدىغان ۋە ئۇلارنى ئىنتىپاقلاشتۇرىدىغان ئۇلۇغ كۈچ. ئۇلۇغ تارىخىي ۋەزىپىنى ئۈستىگە ئالغان مۇشۇنداق ئۇلۇغ پارتىيە ئىدىيىۋى قۇرۇلۇش جەھەتتە ساقلانغان ئىللەتلەرنى، پارتىيە ئەزالىرى ۋە رەھبىرىي كادىرلار ئارىسىدىكى چېرىكلىشىشنى ھۆججەتلەرنى ۋاقتىدا كۆرۈش ياكى ئاڭلاش

غۇلجا شەھەرلىك ئاشلىق ئىدارىسى پارتكومى پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدا «خالىس تۆھپە قوشۇش، ئۇنۇم يارىتىش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، بۇ پائالىيەتتە بارلىققا

كەلپىن ناھىيىسى پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشتا تۆت جەھەتتە ئۆزگىرىش ھاسىل قىلدى

كەلپىن ناھىيىسى پارتىيەنىڭ ئاساسىي قائىلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى تۇتۇش داۋامىدا پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشتا تۆت جەھەتتە ئۆزگىرىش ھاسىل قىلدى.

بىرىنچى، پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشتا ئورگانلاردىنلا ئەزا قوبۇل قىلىش خاھىشىغا خاتىمە بېرىلىپ، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1- سېپىدىن پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىلدى. ئىلگىرى بەزى پارتىيە تەشكىلاتلىرى پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشتا ئورگانلاردىنلا قوبۇل قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1- سېپىدىكىلەردىن قوبۇل قىلىشقا دېگەندەك ئېتىبار بەرمىگەنىدى. ناھىيىلىك پارتكوم ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىدىن پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشتا، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئۆلچىمىدە چىڭ تۇرۇش ئاساسىدا ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1- سېپىدىن پارتىيىگە كۆپرەك ئەزا قوبۇل قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشتىكى يالاڭچىلىق، ئەمۇنلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇشنى تەلەپ قىلدى. 1995-يىلدىن بۇيان بۇ ناھىيىدە پارتىيىگە يېڭىدىن 107 ئەزا قوبۇل قىلىندى. بۇ، 1994-يىلدىكىدىن 33.8 % كۆپ. ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1- سېپىدىن قوبۇل قىلىنغانلار 68 كىشى بولۇپ، يېڭىدىن پارتىيىگە قوبۇل قىلىنغانلار ئومۇمىي سانىنىڭ 63.6 پىرسەنتىنى تەشكىل قىلىدۇ. يېزا ئىگىلىكىنىڭ 1-سېپىدىن قوبۇل قىلىنغانلار 42.2 پىرسەنتىنى تەشكىل قىلىدۇ. 35 ياشتىن تۆۋەنلەر 83 بولۇپ، 77.6 پىرسەنتىنى تەشكىل قىلىدۇ.

ئىككىنچى، پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشتا كۆتۈپ تۇرۇش ھالىنى پائال تەربىيىلەپ قوبۇل قىلىشقا ئۆزگەرتىلدى. سوتسىيال-لىستىك بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا كىشىلەرنىڭ قىممەت قارىشىنىڭ ئۆزگىرىشىگە ئەگىشىپ، قىسمەن ياشلارنىڭ سىياسىي كۆز قارىشى سۇسلىشىپ كەتتى، ھەتتا قىسمەن پارتىيە تەشكىلاتلىرى ياشلارنىڭ پىشىپ يېتىلىشىنى كۈتۈپ تۇردى. نەتىجىدە، ياش، قابىلىيەتلىك ياشلار پارتىيە ئىشكىنىڭ سىرتىدا ئۇزاققىچە قالدۇرۇلدى. بۇنىڭ بىلەن، ياشلار پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ بېتەكلىشى ۋە تەربىيىلەپ يېتىشتۇرۇشىگە ئىگە بولالماي، پارتىيە تەشكىلاتلىرى بىلەن يېقىنلىشالمىدى. ئىدارىلەردە، بولۇپمۇ ئاساسىي قاتلاملاردا ھېلىمۇ ياش پارتىيە ئەزالىرى ئاز. بۇ ئەھۋاللارغا قارىتا، كەلپىن ناھىيىسىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىدە ياشلارنى يېتەكلەش ۋە تەربىيىلەپ يېتىشتۇرۇشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ياشلارنىڭ سىياسىي جەھەتتىن ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىشى ۋە تەرەققىي قىلىشى ئۈچۈن ياخشى شارائىت يارىتىپ بەردى. 1995-يىلدىن بۇيان، ناھىيە بويىچە پارتىيىگە كىرىشكە ئىلتىماس يازغانلار 369 كىشى بولۇپ، يېزا-قىشلاقلاردىكى 30 ياشتىن تۆۋەن ياشلار 50.1 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. يېقىنقى ئىككى يىلدا پارتىيىگە كىرگەن 301 كىشى

قاراش خاھىشى ئەر-ئاياللارغا تەڭ ئېتىبار بېرىشكە ئۆزگەرتىلدى. ئايال پارتىيە ئەزالىرىنىڭ رولىغا سەل قاراش ۋە ئايال پارتىيە ئەزالىرى ئاز بولۇش ئەھۋالىنى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىدا مەلۇم دەرىجىدە ساقلىنىپ كېلىۋاتقان مەسىلە. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، كەلپىن ناھىيىسىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىدە ئۆلچەم بويىچە قوبۇل قىلىش، سۈپەتكە كاپالەتلىك قىلىش شەرتى ئاستىدا ئاياللاردىن پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش ۋە ئايال پارتىيە ئەزالىرىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئاساسىي قائىلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىدا ئايال پارتىيە ئەزالىرى ئاز بولۇش ئەھۋالىنى تىرىشىپ ئۆزگەرتىپ، «ئۇچتە باراۋەر بولۇش، ئۇچتە ئالدىن ئېتىبار بېرىش» پرىنسىپىنى ئىزچىللاشتۇردى. 1995-يىلدىن بۇيان، ناھىيە بويىچە پارتىيىگە كىرىشنى ئىلتىماس قىلغان ئايالار 123 كە يېتىپ، 1994-يىلدىكىدىن 48.7 % كۆپ بولدى.

تۆتىنچى، پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشتا، كۆرسەتكۈچ بېكىتىپ، نىسبەت بويىچە قوبۇل قىلىش ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۇرۇپ شەرت ھازىرلىغانلارنى قوبۇل قىلىشقا ئۆزگەرتىلدى. بەزى پارتىيە تەشكىلاتلىرى پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشتا، پىتەكچى خاراكتېرلىك پىلان - كۆرسەتكۈچنى تەشكىلات تارماقلىرى چۈشۈرۈپ بەرگەن «سان» دەپ قاراپ، شەرت ھازىرلىغانلارنىڭ قانچە بولۇشىدىن قەتئىينەزەر بەلگىلىك سان چۈشۈرۈپ بەرگەن. بۇنىڭ بىلەن، بىر قىسىم ئاكتىپ ياشلار پارتىيىگە كىرىش شەرتلىرىنى ھازىرلىغان بولسىمۇ، سان چەكلىمىسى تۈپەيلىدىن ئۆزاققىچە پارتىيىگە كىرەلمىگەن. يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان بۇ ناھىيىدىكى ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى يۇقىرىنقىدەك تەجرىبە - ساۋاقلارنى يەكۈنلەپ، پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشتا، پارتىيە ئىزامانمىسىدىكى پرىنسىپ-بەلگىلىمىلەر بويىچە بىرسىنىڭ شەرتى پىشىپ يېتىلسە، بىرىنى قوبۇل قىلىشتا چىڭ تۇرۇش بىلەن بىللە، تەربىيىلەنگەن ۋاقتىنىڭ ئۇزۇن-قىسقىلىقىغا قاراپ تۇرماي،

دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان پارتىيە ئەزالىرىنى پارتىيىنىڭ تەشكىلىي تۈرمۇشىنى ئۇنىكۈزۈشكە ئويدۇرۇش كېرەك

قاھار ئابدۇللا

دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان ۋە خىزمەتتىن

دەم ئېلىشقا، پىنسىيگە چىققان ۋە خىزمەتتىن چېكىنگەن پارتىيە ئەزالىرىنى پارتىيىنىڭ تەشكىلىي تۈرمۇشىنى ئۇنتۇزۇشكە ئۈيۇشتۇرۇش ئۇلارنى خىزمەت ئورنىدىن ئايرىلغاندىن كېيىنمۇ باشلامچىلىق، نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى شۇ ئورۇندىن دەم ئېلىشقا، پىنسىيگە چىققان ۋە خىزمەتتىن چېكىنگەن پارتىيە ئەزالىرىنى پارتىيىنىڭ تەشكىلىي تۈرمۇشى ئۇنتۇزۇشكە قاتناشتۇرۇشى لازىم. شەرت-شارائىتى يار بەرگەن ئورۇنلاردا كونكرېت ئەھۋالغا قاراپ پارتىيە گۇرۇپپىسى ياكى پارتىيە ياچېيكىسى قۇرۇپ، دەم ئېلىشقا، پىنسىيگە چىققان پىشقەدەم پارتىيە ئەزالىرىنى پارتىيىنىڭ تەشكىلىي تۈرمۇشىنى ئۇنتۇزۇشكە تەشكىللىسە بولىدۇ؛ ئىلگىرى كەنت پارتىيە ياچېيكا-گۇرۇپپىلىرىنىڭ باشقۇرۇشىغا ئۇنتۇزۇپ بېرىلگەن دەم ئېلىشقا، پىنسىيگە چىققان پارتىيىلىك كادىرلار يەنىلا كەنتلەردىكى پارتىيە ياچېيكا-گۇرۇپپىلىرىدا پارتىيىنىڭ تەشكىلىي تۈرمۇشىنى ئۇنتۇزۇسە بولىدۇ.

دەم ئېلىشقا، پىنسىيگە چىققان پارتىيە ئەزالىرى كۆپرەك جاي ۋە ئورۇنلاردا ئۇلارنى ھۆججەتلەرنى ۋاقتىدا كۆرۈش ياكى ئاڭلاش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش ئۈچۈن ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى كونكرېت ئەھۋالغا قاراپ بىر قىسىم ھۆججەتلەرنى ئۇلارغا مۇۋاپىق تۇردە كۆپەيتىپ قالدۇرۇشى، ئۇنى مەخسۇس ئادەم ساقلىشى لازىم.

ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى دەم ئېلىشقا، پىنسىيگە چىققان ۋە خىزمەتتىن چېكىنگەن پارتىيە ئەزالىرىنى تەشكىلىي تۈرمۇش ۋە ئىجتىمائىي پائالىيەتلەرگە ئۈيۇشتۇرغاندا ئۇلارنىڭ سالامەتلىك ئەھۋالىنى كۆزدە تۇتۇشى، پائالىيەتلەرنى مۇۋاپىق ئۈيۇشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ جىسمانىي ۋە زېھنىي يۈكىنى ئېغىرلاشتۇرۇۋەتمەسلىكى لازىم؛ ئۇلارغا ھەر يىلى پارتىيە قۇرۇلغان خاتىرە كۇنلىرىنىڭ ئالدىدا پارتىيىنىڭ مېھىر-شەپقىتىنى يەتكۈزۈشى، ئۇلاردىن ھال-ئەھۋال سوراپ تۇرۇشى ۋە پارتىيە ئەزاسلىق سالاھىيىتىنى ئەسلىتىپ تۇرۇشى لازىم. شۇنداق قىلغاندىلا، ھەم دەم ئېلىشقا، پىنسىيگە چىققان پىشقەدەم پارتىيە ئەزالىرىنىڭ خىزمەتتىن ئايرىلغاندىن كېيىنكى ھاياتىنى مەنىلىك ئۇنتۇزۇشىگە، ھەم پارتىيە ئەزاسلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇشىغا ئىمكانىيەت يارىتىپ بەرگىلى بولىدۇ.

پىزا ئىگىلىك 3-شى 51-تۈمەن 20 - لىيەن پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى بارات ھېيت پارتىيە ئەزالىرى ۋە لىيەن ئىشچى-خىزمەتچىلىرىنى كېڭەز تەرىشقا رىغبەتلەندۇرۇپ، ئودا زىيان تارتىپ كەلگەن لىيەننى پايدا ئېلىشقا ئۇنۇمگە ئېرىشتۈرگەنلىكى، كىشى ېشىغا توغرا كەلگەن كىرىمنى 2000 يۈەندىن ئاشۇرۇپ، لىيەننى تۆمەن بويىچە ئالدىن بېيىغان لىيەنگە ئايلاندۇردى. بۇ لىيەن تۆمەن بويىچە «ئىلغار ئورۇن»، بارات ھېيت «مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى» بولدى.

سۈرەتتە: بارات ھېيت (سولدا) كېڭەزلىكتە.

لى شاگجۇن فوتوسى

توڭھە قوشۇش، ئۇنۇم يارىتىش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، بۇ پائالىيەتتە بارلىققا كەلگەن ئىككى ئىلغار پارتىيە ياچېيكىسى، 12 مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسىنى تەقدىرلىدى.

سۈرەتتە: مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزالىرى تەقدىرلەنمەكتە.

كامال جامال فوتوسى

ئىككى يىلدا پارتىيىنىڭ كىرگەن 301 كىشى ئىچىدە دېھقان، چارۋىچىلار 34.2 پىرسەنتنى ئىگىلەيدۇ.

ئۇچىنچى، پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشتا ئەرلەرگىلا ئەھمىيەت بېرىپ، ئاياللارغا سەل ۋاقتىنىڭ ئۆزۈن-قىسقىلىقىغا قاراپ تۇرماي، پارتىيىگە كىرىش شەرتلىرىنى تولۇق ھازىرلىغانلا بولسا، پارتىيىگە قوبۇل قىلىپ، يېڭى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ سان-سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلدى.

تۇرسۇن قۇربان

كەنت پارتىيە ياچېيكىلىرى كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى ئاشۇرۇشتا ئۆزىنىڭ پادرولۇق رولىنى جارى قىلدۇرۇشى لازىم

مەتقاسىم تۇرسۇن

كەنت پارتىيە ياچېيكىلىرى - پارتىيىنىڭ يېزا ئاساسىي قاتلاملاردىكى ئەڭ ئاساسلىق تەشكىلىي ئاپپاراتى، پارتىيىنىڭ خەلق ئامىمسى بىلەن ئالاقە قىلىشدىكى كۆۋرۈك.

كەنت پارتىيە ياچېيكىلىرى كەنتلەرنىڭ سىياسىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىدىكى رەھبەرلىك يادروسى بولۇپلا قالماستىن، كەنتنىڭ ئىقتىسادىنى ئاشۇرۇشتىمۇ ئاساسلىق پېتەكچى. كەنت كوللېكتىپ ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىي قىلىش-قالالماسلىقى، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تېز سۈرئەتتە ھاللىق سەۋىيگە يېتىش-يېتەلمەسلىكى، كەنتلەرنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ماس قەدەمدە ئىلگىرى سۈرۈلۈش-سۈرۈلمەسلىكى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ كۆچلۈك ياكى ئاجىز بولۇشىغا بېۋاستە مۇناسىۋەتلىك.

كەنتلەرنىڭ ھازىرقى ھالىتىدىن قارىغاندا، خېلى كۆپ ساندىكى كەنتلەر جاپالىق ئىزدىنىپ، كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى خېلى تەرەققىي قىلدۇرغان بولسىمۇ، بىر قىسىم كەنتلەرنىڭ كوللېكتىپ ئىقتىسادىي كۆچى يەنىلا ئاجىز. ئۇلارنىڭ كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى ئاشۇرۇشتا ئۆز ئەۋزەللىكلىرىگە ئۇستۇنلۇكنى جارى قىلدۇرۇشى پېتەرسىز بولماقتا. بەزى كەنتلەردە ئىسرافچىلىق، بوزۇرۇپ-چېچىش ئەھۋاللىرى ئېغىر بولۇپ، خەلقنىڭ قان-تەرى بەدىلىگە كەلگەن جۇغلانمىنى توزۇتۇۋېتىش مەسىللىرى مەۋجۇت. شۇنىڭ ئۈچۈن، كەنت پارتىيە ياچېيكىلىرى كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش، باشقۇرۇش جەھەتتە ئۆزىنىڭ يادرولۇق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى لازىم: 1. كەنتلەر ئۆزىنىڭ ئەۋزەل شارائىتى ھەم بايلىق ئۇستۇنلۇكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى ئاشۇرۇشى لازىم. كەنتلەرنىڭ مۇتلەق كۆپى خېلى مول يەر بايلىقى، ئورمان بايلىقى، خام ئىشيا بايلىقى ئەۋزەللىكىگە ئىگە بولۇپ، ئۇلار تېرىشىدىغانلا، ئىزدىنىدىغانلا بولسا، ئەۋزەل شارائىت ھەم بايلىق ئۇستۇنلۇكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، كەنت ئىقتىسادىنى تېز سۈرئەتتە تەرەققىي قىلدۇرالايدۇ. بۇنىڭدىكى ئاچقۇچ كەنت پارتىيە ياچېيكىلىرى بەنزىلىرىنىڭ تەدبىر بەلگىلەش ۋە ئۇنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە بولغان پېتەكچىلىكىنىڭ كۈچلۈك بولۇش-بولماسلىقىغا باغلىق. شۇنىڭ ئۈچۈن، كەنت پارتىيە ياچېيكىلىرى ئۆزلىرىنىڭ سىياسىي يادرولۇق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ياچېيكىدىكى بىر بەن ئادەمنىڭ ئەقىل - پاراسىتى ھەم ئىجادچانلىق روھىنى ئۇرغۇتۇپ، ھەم جارى قىلدۇرۇپ، پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئامىللاردىن تولۇق پايدىلىنىپ، ئېچىشقا بولىدىغان يوشۇرۇن بايلىق مەنبەلىرىنى تولۇق ئېچىپ، كەنت ئىقتىسادىنى تېز سۈرئەتتە راۋاجلاندۇرۇشى لازىم. ئۇنىڭدىن باشقا، كەنتلەر يەنە چارۋامال بېقىش، ئارتۇق يەرلەردىن پايدىلىنىش شارائىتىغا ئىگە. مۇشۇنداق قىلغاندىلا كەنت ئىقتىسادىنى ئاشۇرۇپ، يوشۇرۇن بايلىقنى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تېزدىن نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، ھاللىق سەۋىيگە يېتىشىدىكى مۇستەھكەم ئۇل تۈۋرۈككە ئايلاندۇرغىلى بولىدۇ.

2. كەنت پارتىيە ياچېيكىلىرى كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى باشقۇرۇشقا بولغان نازارەتچىلىك ھەم رەھبەرلىكنى كۈچەيتىشى لازىم. كەنت كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى توپلاش، ئىقتىسادىنى تېز سۈرئەتتە تەرەققىي قىلدۇرۇش بىلەن بىللە، چىقىمنى تىزگىنلەپ، ئىقتىسادىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش لازىم. جۇغلانمىنى توپلاش يوللىرى، تەدبىرلىرى كۆچلۈك بولۇپ، باشقۇرۇش، نازارەت قىلىش، كونترول قىلىش كۈچلۈك بولمىسا، ئىقتىسادنى تەرەققىي قىلدۇرمىغان بىلەن باراۋەر. شۇنداق بولغانلىقى ئۈچۈن، كەنت پارتىيە ياچېيكىلىرى مەبلەغنى جۇغلاش بىلەن نامۇۋاپىق، قالايمىقان چىقىمنى كونترول قىلىشنى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈپ، مالىيە كىرىم چىقىمنى باشقۇرغۇچى، تەستىقلىغۇچى خادىملارغا بولغان نازارەتچىلىك ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، مالىيە چىقىمنى كونترول قىلىشتا كوللېكتىپ مۇزاكىرە قىلىپ، كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى مۇقىم ئاشۇرۇشنىڭ ئۇنۇملۇك تەدبىرى.

3. ئىسراپچىلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، كەنتلەرنىڭ مۇقىم مۇلكىگە بولغان باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش لازىم. كوللېكتىپ مۇلكىنى باشقۇرۇش جەھەتتە، كىشىلەرنىڭ مەسئۇلىيەتچانلىق تۇيغۇسى شەخسىي مۇلۇكلەرنى باشقۇرۇش، ئاسراشقا قارىغاندا ئاجىز ھەم يۇزەكى بولىدۇ. شۇڭا، كەنت پارتىيە ياچېيكىلىرى كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى ئاشۇرۇشتا ئىسراپچىلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، مۇقىم مۇلۇككە بولغان باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشى، پارتىيە ئەزالىرى ۋە ئاممىنىڭ كوللېكتىپ مۇلكىنى ئاسراشىنى ئۇلارنىڭ ئاڭلىق ھەرىكىتىگە ئايلاندۇرۇشى لازىم. ئەگەر بۇ قۇرۇق شوئارغا ئايلىنىپ قالسا، كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى ئاشۇرۇش دېگەندىن سۆز ئاچقىلى بولمايدۇ.

4. كەنت پارتىيە ياچېيكىلىرى كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى ئاشۇرۇشتا چېرىكلىك ھادىسلىرى ۋە ئۆز نەپسىگە چوغ تارتىش ئىللەتلىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىشى لازىم. چېرىكلىك ھادىسلىرى خېلى كۆپ ساندىكى كەنتلەردە ھېلىمۇ ئازدۇر- كۆپتۇر ساقلىنىپ كەلمەكتە. كوللېكتىپ ھېسابىغا مېھمان چاقىرىش، سوۋغات تەقدىم قىلىش، تەقدىرلەش، خىزمەت خۇلاسىسى چىقىرىش قاتارلىق تۈرلۈك شەكىللەر ئارقىلىق كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى خالىغانچە يەپ- ئىچىدىغان، بوزۇرۇپ - چاچىدىغان ئەھۋاللار ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە مەۋجۇت. شۇنىڭ ئۈچۈن، كەنت پارتىيە ياچېيكىلىرى ئۆز بەنزىسىنىڭ پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي كۈچەيتىشى، تۈرلۈك چېرىكلىشىش ھادىسلىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىشى ۋە ئۇنى قاتتىق چەكلىشى لازىم. بۇلارنىڭ ھەممىسى كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى ئاشۇرۇشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

5. كەنت پارتىيە ياچېيكىلىرى كەنتلەردىكى مالىيە باشقۇرغۇچى خادىملارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، ئۇلارغا مالىيە باشقۇرۇش قائىدىسى، پارتىيە ئىنتىزامى تەربىيسى، قانۇن - تۈزۈم تەربىيسىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ مالىيە باشقۇرۇش سەۋىيسىنى ئۆستۈرۈشى لازىم. بۇ، كەنت كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى ئاشۇرۇشتا كەم بولسا بولمايدىغان مۇھىم تەدبىرلەرنىڭ بىرى. كەنت پارتىيە ياچېيكىلىرى چوقۇم مالىيە باشقۇرغۇچى خادىملارنى ياخشى تاللاش، تەربىيىلەشنى چىڭ تۇتۇپ، ئۇلارغا بولغان باشقۇرۇش ھەم نازارەتچىلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتىشى لازىم. ئۇلارنىڭ پارتىيە ئىنتىزامى ۋە مالىيە ئىنتىزامى ئېڭىنى ھەقىقىي ئۆستۈرگەندىلا، كوللېكتىپ ئىقتىسادىنىڭ چېچىلىپ كېتىشىدىن ساقلانغىلى بولىدۇ.

تامغىنى **تۇردى قادىر** نازىرى ئىشلىگەن

لى پېڭ ب د ت نىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 15-ئىيۇل تېلېگراممىسى. كوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن جەڭشى مېھمانخانىسىدا ب د ت نىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى، ب دت مۇھتىت پىلانلاش مەھكىمىسىنىڭ ئېجرائىيە مۇدىرى ئېلزابىت دوۋدېسۈنل بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: ب د ت يەر شارىنىڭ مۇھىت ئاسراش ئىشلىرىدا مۇھىم ماسلاشتۇرۇش ۋە پىتەكچىلىك قىلىش رولىنى ئويناندى، جۈڭگو ھۆكۈمىتى مۇھىت مەھكىمىسىنى داۋاملىق كۈچلۈك قوللايدۇ.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: جۈڭگو مۇھىت ئاسراش خىزمىتىگە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلدى، كەلگۈسى 15 يىللىق مۇھىت ئاسراش نىشانىنى ئوتتۇرىغا قويدى ھەم بۇ نىشاندىكى ۋەزىپىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ تەدبىر ۋە قەدەملىرى باسقۇچلىرىنى تۈزۈپ چىقتى، ئىزچىل تەرەققىيات ستراتېگىيەسىنى ئۈزلۈكسىز ئىلگىرى سۈردى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: جۈڭگو بىلەن ب د ت مۇھىت مەھكىمىسى ئوتتۇرىسىدا ياخشى ۋە قويۇق ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى بار. جۈڭگو ھۆكۈمىتى مۇھىت مەھكىمىسىنىڭ يەر شارىنىڭ مۇھىت ۋە تەرەققىيات ساھەسىدىكى سۆزلىشىش ۋە ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرۈش، تەرەققىي قىلمۇاتقان دۆلەتلەرنىڭ مۇھىت ئەھۋالىنى ياخشىلىشىغا يار-دەم بېرىش جەھەتتە كۆرسەتكەن ئىجابىي تىرىشچانلىقىنى مەدھىيىلەيدۇ.

دوۋدېسۈنل بۈگۈن بۇ يەردە ئېچىلغان جۈڭگونىڭ 4-قېتىملىق مەملىكەتلىك مۇھىت ئاسراش يىغىنىغا قاتنىشىش ئۈچۈن ئالاھىدە بېيجىڭغا كەلگەنىدى.

دوۋدېسۈنل مۇنداق دېدى: جۈڭگو ھۆكۈمىتى مۇھىت ئاسراش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بەردى ھەم بۇ جەھەتتە نۇرغۇن تىرىشچانلىقلارنى كۆرسەتتى، ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ئىجابىي باھاسىغا ئېرىشتى. ب د ت مۇھىت مەھكىمىسى جۈڭگو بىلەن بولغان ھەمكارلىقنى داۋاملىق كۈچەيتىشنى ئۈمىد قىلىدۇ.

ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ باش كاتىپى مەجىد مۇنداق دېدى:
نېتانياخۇ ئوت بىلەن ئوينىشۋاتىدۇ، ئوت ئاخىرى ئۇنىڭ ئۆزىگە تۇتىشىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە خەۋىرى. ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ باش كاتىپى مەجىد يېقىندا بۇ يەردە مۇنۇلارنى تەكتىلىدى: ئىسرائىلىيە ئۆزى ئىشغال قىلىۋالغان ئەرەب زېمىنلىرىدىن قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كەتسىلا، ئوتتۇرا شەرقتە تادىل ۋە ئومۇمىيۈزلۈك تىنچلىقنى ئەمەلگە ئاشۇرغىلى بولىدۇ.

مەجىد ئۆزى ئۇتكۈزگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: ئەرەب دۆلەتلىرى ئىسرائىلىيىدىن سۈرىيىنىڭ گولان ئېگىزلىكى، لۇبنانىڭ جەنۇبىي قىسمى ۋە پەلەستىن زېمىنلىرىدىن قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىشنى تەلەپ قىلىشتا چىڭ تۇرۇشى كېرەك. ئىسرائىلىيە ئۆزىنىڭ ئىشغالىيەت سىياسىتىدىن ۋاز كېچىپ، ئەرەب دۆلەتلىرى بىلەن ئوتتۇرىدا ئادىل ۋە ئىشەنچلىك تىنچلىق كېلىشىمى ئىمزالىشى كېرەك.

مەجىد ئۆزىنىڭ ئىسرائىلىيە ئىچىدىكى ئىشەنچلىك مەنبەلەرگە ئاساسلانغانلىقىنى ئېيتىپ، ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ ئىچكى سىياسىتىدە ئۆزگىرىش بولۇۋاتقانلىقىنى، ئىسرائىلىيە ئىچىدە ئىككى خىل كۈچ ئوتتۇرىسىدا كەسكىن كۈرەش قوزغالغانلىقىنى، بۇ كۈرەشنىڭ ئاقىۋىتى ئىسرائىلىيە ئىچىدىكى كۈچلەرنىڭ كۈچ سېلىشتۇرۇشىغا باغلىق بولىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

مەجىد يەنە ئىسرائىلىيە ئىچىدىكى ئىلغار كۈچلەرنىڭ ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن ئېلىپ بارغان كۈرىشىنى ئالقىشلايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

مەجىد ئىسرائىلىيە باشلىقى نېتانياخۇنىڭ ئىسرائىلىيە ئىچىدىكى ئىلغار كۈچلەرنىڭ ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن ئېلىپ بارغان كۈرىشىنى ئالقىشلايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

مەجىد ئىسرائىلىيە باشلىقى نېتانياخۇنىڭ ئىسرائىلىيە ئىچىدىكى ئىلغار كۈچلەرنىڭ ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن ئېلىپ بارغان كۈرىشىنى ئالقىشلايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

مەجىد ئىسرائىلىيە باشلىقى نېتانياخۇنىڭ ئىسرائىلىيە ئىچىدىكى ئىلغار كۈچلەرنىڭ ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن ئېلىپ بارغان كۈرىشىنى ئالقىشلايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئەراپات مۇبارەك بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 14-ئىيۇل تېلېگراممىسى. پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئاپپاراتى (ئاپتونوم ھۆكۈمىتى) نىڭ رەئىسى ئەراپات بۈگۈن ئىيروپىلان بىلەن گازادىن قاھىرەنىڭ شەرقىدىن 60 كىلومېتر يىراقلىقتىكى مىسر بىلبىس ھاۋا ئارمىيە بازىسىغا بېرىپ، مىسر زۇڭتۇڭى مۇبارەك بىلەن ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانياخۇنىڭ ئاپىرىكىدا زىيارەتتە بولغان مەزگىلىدە قوللانغان قاتتىق مەيدانىنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىگە كۆرسىتىدىغان تەسىرى ۋە نېتانياخۇنىڭ پات ئارىدا مىسردا زىيارەتتە بولىدىغانلىقىغا دائىر ئىشلار توغرىسىدا سۆھبەتلەشتى.

ئەراپات سۆھبەت ئايالغىلاشقاندىن كېيىن مۇخبىرلارغا سۆھبەت بايان قىلىپ، مەن مۇبارەك زۇڭتۇڭ بىلەن ئوتتۇرا شەرق ۋەزىيىتىنىڭ ئەڭ يېڭى يۈزلىنىشى ھەمدە تىنچلىق مۇساپىسىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈش قاتارلىق مەسىلىلەر ئۈستىدە مۇزاكىرىلەشتىم دېدى، ئەمما ئۇ سۆھبەتنىڭ تەپسىلاتىنى ئاشكارىلىمىدى.

بۇ يەردىكى كۆزەتكۈچىلەر شۇنىڭغا دىققەت قىلدىكى، ئەراپات نېتانياخۇنىڭ ھۇشۇ ئاينىڭ 18-كۈنى مىسرنى تۇنجى قېتىم زىيارەت قىلىشىدىن بۇرۇن مۇبارەك بىلەن ئىككى تەرەپنىڭ ئىسرائىلىيە يېڭى ھۆكۈمىتىنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىگە قوللانغان قاتتىق سىياسىتىگە تاقابىل تۇرۇش مەيدانىنى ماسلاشتۇرۇش مەقسىتىدە سۆھبەتلەشكەن. شۇڭا نېتانياخۇنىڭ ئاپىرىكىدا زىيارەتتە بولغان مەزگىلىدە قىلغان قاتتىق سۆزى بۇ قېتىمقى مىسر-پەلەستىن رەھبەرلىرىنىڭ سۆھبىتىدىكى ئاساسىي مۇزاكىرە تېمىسى بولدى.

ئامېرىكا، فرانسىيە قاتارلىق بەش دۆلەت لۇئاننىڭ جەنۇبىي قىسمىدا ئۇرۇش توختىتىشقا نازارەتچىلىك قىلىش كومىتېتى قۇرۇش توغرىسىدا كېلىشىم ھاسىل قىلدى

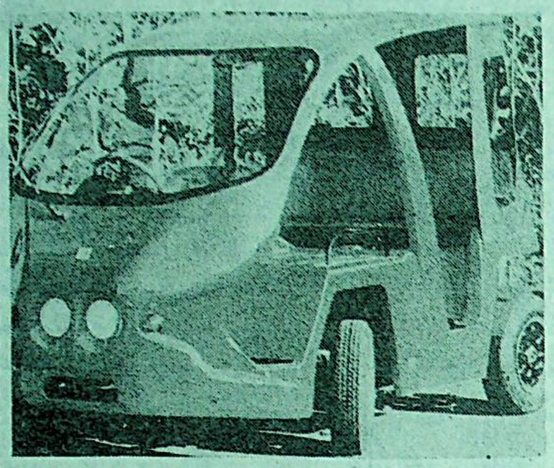
شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيرۇت، 14-ئىيۇل تېلېگراممىسى. لۇئان «ئەلچىلەر» گېزىتىنىڭ بۈگۈنكى خەۋىرىگە قارىغاندا، ئامېرىكا، فرانسىيە، سۈرىيە، لۇئان ۋە ئىسرائىلىيەدىن ئىبارەت بەش دۆلەت ۋەكىللىرى مۇشۇ ئاينىڭ 12-كۈنى ۋاشىنگتوندا لۇئاننىڭ جەنۇبىي قىسمىدا ئۇرۇش توختىتىشقا نازارەتچىلىك قىلىش كومىتېتىنى قۇرۇش توغرىسىدا كېلىشىم ھاسىل قىلغان.

كېلىشىمنىڭ مەزمۇنى توققۇز نۇقتىغا بۆلۈنىدۇ. كېلىشىمدە مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: كومىتېت قۇرۇشتا بۇ يىل 4-ئايدا لۇئان بىلەن ئىسرائىلىيە ھاسىل قىلغان لۇئاننىڭ جەنۇبىي قىسمىدا ئۇرۇش توختىتىش كېلىشىمى ئاساس قىلىندى. كومىتېت يۇقىرىدىكى بەش دۆلەتتىن كەلگەن يۇقىرى دەرىجىلىك كوماندىرلاردىن تەركىب تاپىدۇ، ئۇنىڭغا فرانسىيە بىلەن ئامېرىكىنىڭ ۋەكىللىرى ھەر بەش ئايدا نۆۋەتلىشىپ رەھبەرلىك قىلىدۇ. بۇنىڭدىن باشقا، بۇ كومىتېت ب د ت نىڭ لۇئاندا تۇرۇشلۇق تىنچلىق ساقلاش قىسمىلىرىنىڭ باش شتابى تۇرۇشلۇق جاي ناگورادا قەرەللىك يىغىن ئېچىپ تۇرىدۇ.

ئىسرائىلىيە 5-ئايدا ئومۇمىي سايلام ئۆتكۈزگەنلىكى ھەم يۇقىرىدىكى بەش دۆلەتنىڭ ئۇرۇش توختىتىش كومىتېتىنى قۇرۇش توغرىسىدىكى قارىشى ئوخشاش بولمىغانلىقتىن كومىتېت تەشكىل قىلىش خىزمىتىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈلمەي كەلگەنىدى.

دۇنيا پەن - تېخنىكا يېڭىلىقلىرى

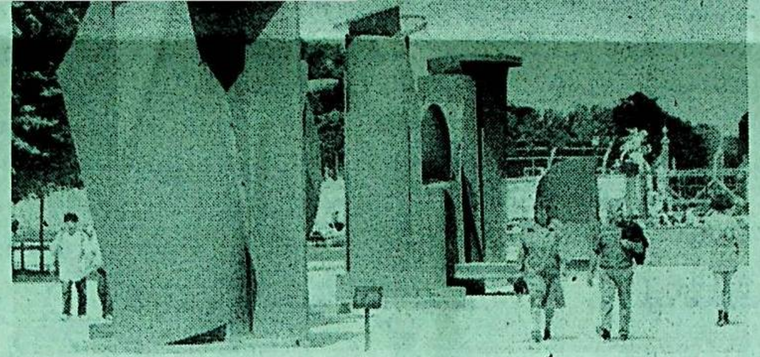
● ئەنگلىيە بىلەن ھىندىستان شېرىكچىلىكىدىكى كارخانا فېرىز-ناش پىرلىس ئاپتوموبىل شىركىتى يېقىندا ئائىلىدە ئىشلىتىلىدىغان تۆت ئورۇندۇقلۇق پىكاپ ئىشلەپ چىقاردى. بۇ ئاپتوموبىل بۇلغىنىش پەيدا قىلماسلىق، ئەپچىل، ئەرزان ۋە ئاۋازى تۆۋەن بولۇشتەك ئالاھىدىلىكلەرگە ئىگە.

● 6-ئاينىڭ 17-كۈنى ياپونىيە غەرب تومۇر يول شىركىتى ئۆزلەشتۈرۈپ ئىشلىگەن يېڭى تېپتىكى يېڭى غول لىنىيىلىك، ئوق شەكىللىك پويىز سىناق قىلىنغاندىن كېيىن يېڭى دابەن ۋوگزالىغا كىرىمەكتە. (شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

«دەمەشق خاتىرىنامىسى»گە ئىمزا قويغان دۆلەتلەرنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى يىغىنى ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئەبۇزەبى، 13-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ماسكات خەۋىرى: «دەمەشق خاتىرىنامىسى»گە ئىمزا قويغان سەككىز دۆلەتنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىر (ۋەزىر)لىرى مۇشۇ ئاينىڭ 13-كۈنى كەچتە ئۇمانىنىڭ پايتەختى ماسكاتتا يىغىن ئېچىپ، ئوتتۇرا شەرقنىڭ تىنچلىق مۇساپىسى ھەم پارىس قولتۇقى رايونىنىڭ بىخەتەرلىكى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداش قاتارلىق مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدى.

ئۇمان دىپلوماتىيە ۋەزىرى ئاراۋې نىنىڭ شەرقىي قىسمىدىكى زېھلان شەھىرى ئەتراپىدا يۈز بەرگەن پارتلاش ۋەقەسىنى ۋە بەھرەينده يېقىندا يۈز بەرگەن بۇزغۇنچىلىق خاراكتېرلىك تېررورلۇق ھەرىكەتنى كۈچلۈك ئەيىبلىدى. ئۇ «دەمەشق خاتىرىنامىسى»گە ئىمزا قويغان بارلىق دۆلەتلەرنىڭ تېرىشىپ ھەمكارلىشىپ، كوللېكتىپنىك كۈچىگە تايىنىپ، تېررورلۇق ھەرىكەتلەرگە تاقابىل تۇرۇپ، بۇ رايونىنىڭ بىخەتەرلىكى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداپ، ھەرقايسى ئەللەرنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي گۈللىنىشىنى

ئەنگلىيەنىڭ بىر ئەسىرگە يېقىن ۋاقىتتىن بۇيانقى ھەيكەلتىراشلىق ئىجادىيىتى تەرەققىياتىنىڭ مۇساپىسىنى ئەكس ئەتتۇرىدىغان «ئەنگلىيەنىڭ 100 يىللىق ھەيكەلتىراشلىق كۆرگەزمىسى» يېقىندا پارىژدىكى تېلېل باغچىسىدا كۆرگەزمە قىلىندى. سۈرەتتە: ئانتونى كارو بۇ قېتىمقى كۆرگەزمە ئۈچۈن ئالاھىدە ئىجاد قىلغان بىر گۈرۈپپا داتلاشمايدىغان پولاتتىن ئىشلەنگەن رېئالىزمدىن ھالقىغان ھەيكەللەر.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

چىلى ۋە ئوتتۇرا ئامېرىكا قىتئەسى دۆلەتلىرىنىڭ باشلىقلار يىغىنى ئايانغلاشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سان-خوسې خەۋىرى. چىلى ۋە ئوتتۇرا ئامېرىكا قىتئەسى دۆلەتلىرىنىڭ باشلىقلار يىغىنى مۇشۇ ئايىنىڭ 12-كۈنى كەچتە كوستارىكانىڭ پايتەختى سان-خوسېدا ئايغلاشتى. يىغىنغا قاتناشقان ھەر قايسى دۆلەت رەھبەرلىرى سودىنى كېڭەيتىش ۋە بىرلىشىپ زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىككە زەربە بېرىش قاتارلىق مەسىلىلەردە بىردەك تونۇش ھاسىل قىلدى.

يىغىن ئايانغلاشقاندا ئېلان قىلىنغان قوشما باياناتتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: بىر كۈنلۈك يىغىندا ھەرقايسى دۆلەت باشلىقلىرى ئىككى تەرەپلىك مۇناسىۋەتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنىڭ يېڭى ئۇسۇل ۋە يوللىرىنى مۇزاكىرە قىلدى ھەم ئىككى تەرەپنىڭ ئەركىن سودا كېلىشىمى ئىمزالاش مۇمكىنچىلىكىنى تەھلىل قىلدى. زۇڭتۇڭلار سىياسىي جەھەتتىن سۆزلىشىش ۋە كېڭىشىش يولى بەرپا قىلىشقا بىردەك قوشۇلدى، شۇنداقلا ئىككى رايوننىڭ سودا بېرىش-كېلىشىدە يوشۇرۇن كۈچ ناھايىتى زور، دەپ كۆرسەتتى.

باياناتتا مۇنداق دېيىلدى: زۇڭتۇڭلار زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىكى خەلقئارالىق خاراكتېرگە ئىگە. ئۇ دېموكراتىك سىياسىي گەۋدىنى باشقۇرۇشقا ۋە مۇقىملاشتۇرۇشقا بۇ ئاستىلىك تەھدىت سالماقتا، دەپ قارىدى. شۇڭا ئۇلار خەلقئارالىق ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى سېتىش، چېكىش ۋە قانۇنغا خىلاپ ھالدا يۆتكەپ سېتىش ھەرىكەتلىرىگە زەربە بېرىشنى قارار قىلدى.

يىغىنغا قاتناشقان زۇڭتۇڭلار بۇ قېتىمقى يىغىن ئوتتۇرا ئامېرىكا قىتئەسى بىلەن چېلىنىڭ بىر گەۋدىلىشىش مۇساپىسىنى بويلاپ داۋاملىق ئالغا ئىلگىرىلەيدىغان سىياسىي ئارزۇسىنى تولۇق ئىپادىلىدى، دەپ ھېسابلىدى.

بۇ قېتىمقى يىغىنغا چىلى، كوستارىكا، سالۋادور، ھوندۇراس ۋە گۋاتېمالانىڭ زۇڭتۇڭلىرى ھەمدە نىكاراگۇئانىڭ مۇئاۋىن زۇڭتۇڭى قاتناشتى.

پەلەستىن كومىتېتى بايانات ئېلان قىلىپ، نېتانىياخۇنىڭ قاتتىق مەيدانىنى تەنقىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم خەۋىرى. پەلەستىن كومىتېتىنىڭ رەئىسى ئەبۇ ئاللا يېقىندا شەرقىي يېرۇسالېمدا بايانات ئېلان قىلىپ، ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانىياخۇنىڭ پەلەستىن - ئىسرائىلىيە مۇناسىۋىتىگە كەسكىن مەيدان تۇتقانلىقىنى تەنقىد قىلدى.

ئەبۇ ئاللا مۇنداق دېدى: نېتانىياخۇنىڭ ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولغان مەزگىلدە قىلغان سۆزى كىشىنى ئۈمىدسىزلەندۈردى. نېتانىياخۇ مۇشۇ ئايىنىڭ 9-كۈنى ۋاشىنگتوندا ئىسرائىلىيە يەھۇدىيلار مەھەللىسىنى داۋاملىق قوزغىدى ھەم ب دت خەۋىپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئىسرائىلىيىدىن ئىشغال قىلىۋاتقان ئەرەب دۆلەتلىرى زېمىنلىرىدىن قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىشىنى تەلەپ قىلىشتا چېكىنىدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانىياخۇ ئىسرائىلىيە قىسمەن ئەرەب زېمىنىنى ئىشغال قىلىپ تۇرغان ئەھۋالدىمۇ ئوتتۇرا شەرقنىڭ تىنچلىق مۇساپىسىنى داۋاملاشتۇرغىلى بولىدۇ، دەپ قارىسا، خاتالىق ئۆتكۈزگەن بولىدۇ».

نېتانىياخۇ: ئىسرائىلىيە گولان ئىشغال قىلىۋالغان ئەرەب زېمىنىدىن قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىشنى تەلەپ قىلغان 242-نومۇرلۇق قارارنى قوبۇل قىلىشنى رەت قىلدۇ، دەپ ئېنىق ئىپادە بىلدۈرگەنىدى.

ئەبۇ ئاللا مۇنداق دېدى: نېتانىياخۇنىڭ «خەتەرلىك»، ئۇ يېڭى تىنچلىق ئۇقۇمى - «خەۋىپسىزلىك ئاساسىدا تىنچلىقتا ئىگە بولۇش»نى ئوتتۇرىغا قويغان بولسىمۇ، لېكىن ئوتتۇرا شەرقنىڭ تىنچلىق مۇساپىسىگە ئالاقىدار ھەر قايسى تەرەپ «زېمىن بەدىلىگە تىنچلىقتا ئېرىشىش» پرىنسىپىغا رىئايە قىلىشى كېرەك.

ئىسرائىلىيە زۇڭتۇڭى سۇرىيە بىلەن سۆزلىشىشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 14-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە زۇڭتۇڭى ۋېتسمان بۈگۈن سۇرىيە زۇڭتۇڭى ئاسادنىڭ تېخىمۇ زور جانلىقلىقنى ئىپادىلەپ، ئىسرائىلىيە بىلەن سۆزلىشىشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى مۇراجىئەت قىلدى.

ۋېتسمان گولان-ئېگىزلىكىدىكى ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرىنىڭ مۇداپىئە لىنىيىسىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە سۇرىيە بىلەن تىنچلىقنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئىنتايىن مۇھىم، دەپ تەكىتلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئەرەب دۆلەتلىرى نېتانىياخۇنىڭ زۇڭلىلىقتا سايلانغانلىقىغا «پاسسىپ» ئىنكاس بىلدۈردى، بۇ مېنى ئەندىشىگە سالدى.

ۋېتسمان مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىسرائىلىيە بىلەن مىسىر ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنىڭ ھازىرقى ئەھۋالى ئىككى تەرەپنىڭ شەرتنامە تۈزۈشكەن چاغدىكى ئۈمىدى بىلەن ماس كەلمەيدۇ، شۇڭا بۇنى چوڭقۇر ئويلىنىشقا ئەرزىيدۇ.

ئوتتۇرا شەرق ۋەزىيىتى

روسىيە قوشۇنلىرى بىلەن چېچنىيە ھۆكۈمەتكە قارشى قوراللىق كۈچلىرى توقۇنۇشۇپ قالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 9-ئىيۇل خەۋىرى. روسىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ چېچنىيىدە تۇرۇشلۇق قوشۇنلىرى مۇشۇ ئايىنىڭ 9-كۈنى چېچنىيە ھۆكۈمەتكە قارشى قوراللىق كۈچلىرى بىلەن كەسكىن توقۇنۇشۇپ قالدى.

روسىيە ئاخبارات ئاگېنتلىقى - ت ئا س س نىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، بۇ قېتىمقى جەڭ مۇشۇ ئايىنىڭ 9-كۈنى سەھەردە ئۇلۇس - مالتان رايونىدىكى بىر كەنتتە باشلانغان، جەڭ ھازىر ئايالغاشتى. جەڭدە روسىيىنىڭ ئۇچ ئەسكىرى ئۆلدى، چېچنىيە ھۆكۈمەتكە قارشى قوراللىق كۈچلىرىنىڭ يارىلىنىش، ئۆلۈش ئەھۋالى ئېنىق ئەمەس. ئۇقۇشمىچە، بۇ قېتىمقى جەڭ بىر نەچچە روسىيە ئەسكىرىنىڭ جەستى تېپىلغانلىقىدىن پارتلىغان. ئىككى تەرەپنىڭ كېلىشىمگە ئاساسەن، بۇ ئەسكەرلەر بېقىنقى مەزگىلدە روسىيە قوشۇنلىرىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىلىشى كېرەك ئىدى.

روسىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ زۇڭتۇڭى يېلتسىن شۇ كۈنى روسىيە زۇڭلىسى چېرنومبلكىن بىلەن چېچنىيە رايوننىڭ يېڭى ۋەزىيىتىنى مۇزاكىرە قىلدى. يېلتسىن چېچنىيە كرىزىسىنى تىنچ يول بىلەن ھەل قىلىش پىلانىنى داۋاملىق ئىجرا قىلىشنى تەكىتلىدى.

4- نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك باسمىچىلىق ماددىي ئەشيالىرى يەرمەنكىسى شىنجاڭدىكى نەشرىيات - باسمىچىلىق ساھەسىدىكى دوستلار بىلەن بىللە شەرەپ قۇچىدۇ

كوللېكتىپ باسمىچىلىق كەسىپنىڭ زور ھەيۋىسى

ماددىي ئەشيالار تۈرلىرى بويىچە كاتتا مەركە

1996-يىل 7-ئاينىڭ 24-كۈنىدىن 26-كۈنگىچە شىنجاڭ نەشرىيات-باسمىچىلىق گۈرۇھى شىركىتى ئۈتكۈزگەن 4-نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك باسمىچىلىق ماددىي ئەشيالىرى يەرمەنكىسى ئۇرۇمچى شەھىرىدە داغدۇغىلىق ئۆتكۈزۈلدى. بۇ قېتىمقى يەرمەنكىگە مەملىكىتىمىزدىكى 40 تىن ئارتۇق باسمىچىلىق ماشىنىلىرى زاۋۇتىنىڭ ئەڭ يېڭى باسمىچىلىق ماشىنىلىرى، ئىش بېجىرىشى زامانىۋى ئەڭ يېڭى باسمىچىلىق ئۇسكۇنىلىرى قويۇلدى.

ھەر ساھەدىكى دوستلارنىڭ قەدەم تەشرىپ قىلىشىنى قارشى ئالىمىز.

يەرمەنكە ئورنى: ئۇرۇمچى شەھىرى گۈيجۇ يولى 61-نومۇر (ئۇرۇمچى شەھىرى پەن-تېخنىكا كوچىسى)

ئالاقىلەشكۈچى: لى من، ئاشىيەن

تېلېفون نومۇرى: 2810736، 2833931، 2810737، 2833182

نادىرىس: ئۇرۇمچى شەھىرى، يائزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇل، پارچە باھاسى: 18 پۇل (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: CN 65 — 0002 /Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى　(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 18 - كۈنى (پەيشەنبە)　(بۇ سان ئالتە بەت)

جۇڭگونىڭ نەشرىياتچىلىق مۇۋەپپەقىيەتلىرى كۆرگەزمىسى بېيجىڭدا ئېچىلدى

باش شۇجى شىنجاڭ كۆرگەزمە بۆلۈمىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز يالڭ لياڭ خەۋىر قىلدۇ: كۆلىمى زور بولغان جۇڭگونىڭ نەشرىياتچىلىق مۇۋەپپەقىيەتلىرى كۆرگەزمىسى 7-ئاينىڭ 13-كۈنى بېيجىڭ كۆرگەزمىخانىسىدا ئېچىلدى. ئېكسكۇرسىيىچىلەر شىنجاڭ كۆرگەزمە بۆلۈمىنى قىزغىن ئېكسكۇرسىيە قىلدى. شىنجاڭنىڭ ئالتە خىل پىزىقتىكى كىتاب، قەرەللىك ژۇرنال، مۇكىلۇق ئېسىل مىللىي مۇزىكىلىرى، رەڭگارەڭ تەبىئەت مەنزىرىلىرى مۇجەسسەملەنگەن سىنائالغۇ لېنتىسى، مىللەتلەرنىڭ قويۇق مىللىي تۇسكە ئىگە ئۆرپ-ئادەتلىرى، چېگرا رايونىنىڭ قىزغىنلىق ئالاھىدىلىكى ئېكسكۇرسىيىچىلەرنى جەلپ قىلدى.

7-ئاينىڭ 15-كۈنى كەچ سائەت سەككىزدە جياڭ زېمىن، لىۋخۇاچاڭ، زۇجياخۇا، لىي جىيچيۇك، تۆمۈر داۋامەت قاتارلىق رەھبەرلەر شىنجاڭ كۆرگەزمە بۆلۈمىگە كەلدى، باش شۇجى جياڭ زېمىن بىر قازاقچە رەسىملىك كىتابنى قىزىقسىپ ۋاراقلاپ كۆرۈپ ئەتراپىدىكى بولداشلارغا مۇنداق دېدى: شىنجاڭدا «سۆيۈملۈك ئەنىرگۈل» دېيدىغان قازاقچە ناخشا بار، ئۇ ناھايىتى يېقىملىق، جاۋدەن قاتارلىق مۇنەۋۋەر سەنئەتكارلار شىنجاڭنىڭ مىللىي مەدەنىيىتىنى ئۆگەنگەن.

چۈشەندۈرگۈچى نۇرىيە باش شۇجى جياڭ زېمىنغا شىنجاڭدا نەشر قىلىنغان ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە، موڭغۇلچە، قىرغىزچە، شىبەچە پىزىقتىكى كىتابلارنى تونۇشتۇرغاندا، باش شۇجى جياڭ زېمىن ئىنتايىن خۇشال بولدى. ئۇ يەنە ئۇيغۇرچە «تۇركىي تىللار دىۋانى» ۋە شىبە پىزىقىدىكى «قىزىل راۋاقتىكى چۈش»نى تەپسىلىي كۆردى.

شىنجاڭ كۆرگەزمە بۆلۈمىدىكى يولداشلار باش شۇجى جياڭ زېمىن قاتارلىق مەركەز رەھبەرلىرىگە شىنجاڭ ئۇن-سن نەشرىياتى نەشر قىلغان «12 مۇقام»نىڭ قاپلىق ئۇنتالىغۇ لېنتىسى، «يىپەك يولى ناخشىسى» ۋە «غەربىي دىيار مۇزىكىلىرى»نى ھەدىيە قىلدى.

پىزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسىنى كۆچەيتىپ، پىزا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، پىزا ئىقتىسادىنى ۋە جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرەيلى

- خېنەندە پىزا ئىگىلىكى ۋە پىزا خىزمىتىنى تەكشۈرگەندە سۆزلەنگەن سۆز

(1996 - يىل 6 - ئاينىڭ 4 - كۈنى)

جياڭ زېمىن

بۇ قېتىم خېنەنگە كېلىپ ئاساسەن پىزا ئىگىلىكى ۋە پىزا خىزمىتىنى كۆزدىن كۆچۈردۇم. يول بويى خېنەن پىزىلىرىدا يۈز بەرگەن نۇرغۇن يېڭى ئۆزگىرىشلەرنى كۆردۇم، يازلىق ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش مەنزىرىسى مېنى تولىمۇ خۇشال قىلدى. بۇ يىل دېھقانچىلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش - پىزا ئىگىلىك سېپىدىكىلەرنىڭ مەركىزىي ۋەزىپىسى. بۇلتۇر پىزا ئىگىلىكىدە ھوسۇل ئومۇمىيۈزلۈك ئاشتى، بۇ يىل يەنە ياخشى ھوسۇل ئېلىنسا، پىزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى بىلەن تەمىنلەش ۋە دېھقانلارنىڭ كىرىمى تېخىمۇ ئاشىدۇ، پۇل پاخاللىقىنى تىزگىنلەش نىشانىغا يېتىشكە تېخىمۇ پايدىلىق شارائىت يارىتىلىدۇ. ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشى ئومۇمىيلىققا مۇناسىۋەتلىك ئىش، يولداشلار بۇنىڭغا چوقۇم باشتىن ئاخىر يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشى لازىم. ھازىر يازلىق يېغىم خىزمىتىنى ئىستايىدىل ياخشى ئىشلەپ، ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئالىدىغان مەزگىل، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئېڭىر تېرىلغۇسىنى چېكىۋەتمەي، كۆزلۈك ئاشلىق تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە كۆپەيتىپ، كۆزلۈك زىرائەتلەرنىڭ پەرۋىشىنى ياخشى تۇتۇپ، دېھقانچىلىقتىن يىللىق ھوسۇلنى تېخىمۇ كۆپ ئېلىش لازىم.

تۆۋەندە مەن پىزا ئىگىلىكى ۋە پىزا خىزمىتىنى كۆچەيتىش توغرىسىدا ئازراق سۆزلىمەكچىمەن.

1. پىزا ئىگىلىكىنى، بولۇپمۇ ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى باشتىن ئاخىر ناھايىتى چىڭ تۇتۇش لازىم

مەركەز يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان پىزا ئىگىلىكىنى پۈتكۈل ئىقتىسادىي خىزمەتنىڭ ئالدىغا قويۇپ، قاتارلىق تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ئاساسىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، پىزا ئىگىلىكىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى ياخشىلىنىپ، ئىشلەپچىقىرىش كۈچى ئۈزلۈكسىز ئاشتى. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۈستۈن ھالدا ئىسراپچىلىق ۋە ئىسراپچىلىققا ئامراق ئىدىيە ئاساسىي جەھەتتە ئۆزگەرتىلىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈم ئاشتى. بۇ ئىنتايىن قىممەتلىك. بىز ئۇنى ھەرگىز ساقلاپ قېلىشىمىز كېرەك. ئەمما، ئومۇمىي ئەھۋالدىن قارىغاندا، پىزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسى ھېلىمۇ ئاجىز. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۈستۈن ھالدا ئىسراپچىلىق ۋە ئىسراپچىلىققا ئامراق ئىدىيە ئاساسىي جەھەتتە ئۆزگەرتىلىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈم ئاشقان بولسىمۇ، ئىشلەپچىقىرىش كۈچى ئومۇمىي جەھەتتىن ئېيتقاندا، ھېلىمۇ ئاجىز ھالەتتە تۇرماقتا. ئىشلەپچىقىرىش كۈچىنىڭ ئاجىز بولۇشى ئەڭ ئالدى بىلەن ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمىنىڭ تۆۋەنلىكىدە ئىپادىلىنىدۇ. ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمىنىڭ تۆۋەنلىكى ئەڭ ئالدى بىلەن ئەمگەك ئۈنۈمىنىڭ تۆۋەنلىكىدە ئىپادىلىنىدۇ. ئەمگەك ئۈنۈمىنىڭ تۆۋەنلىكى ئەڭ ئالدى بىلەن ئەمگەك ئۈنۈمىنىڭ ئاساسىي ئىپادىسى بولغان ئەمگەك مەھسۇلدارلىقىنىڭ تۆۋەنلىكىدە ئىپادىلىنىدۇ. ئەمگەك مەھسۇلدارلىقى تۆۋەن بولغانلىقتىن، ئىشلەپچىقىرىش كۈچىنىڭ ئاجىز بولۇشى ئەڭ ئالدى بىلەن ئەمگەك مەھسۇلدارلىقىنىڭ تۆۋەنلىكىدە ئىپادىلىنىدۇ. ئەمگەك مەھسۇلدارلىقى تۆۋەن بولغانلىقتىن، ئىشلەپچىقىرىش كۈچىنىڭ ئاجىز بولۇشى ئەڭ ئالدى بىلەن ئەمگەك ئۈنۈمىنىڭ تۆۋەنلىكىدە ئىپادىلىنىدۇ. ئەمگەك ئۈنۈمىنىڭ تۆۋەنلىكى ئەڭ ئالدى بىلەن ئەمگەك ئۈنۈمىنىڭ ئاساسىي ئىپادىسى بولغان

مەركەز يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان يېزا ئىگىلىكىنى پۈتكۈل ئىقتىسادىي خىزمەتنىڭ ئالدىغا قويۇشنى قايتا-قايتا تەكتلەپ كەلدى. مەنمۇ بۇ بىر نەچچە يىلدا بۇ مەسىلىنى قايتا - قايتا تەكتىلدىم. مەركەزنىڭ يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئالاھىدە مۇھىملىقىنى تەكتلەشتە، ئېلىمىزدە نوپۇس كۆپ، يەر ئاز بولۇشتەك دۆلەت ئەھۋالى، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي مۇقىملىقى، تەرەققىياتىنى ساقلاپ قېلىشتەك ئومۇميۈزلۈك تەلىپى ئاساس قىلىنغان، شۇنداقلا ئېلىمىزنىڭ خەلقئارا رىقابەت داۋامىدا مۇستەقىل، ئۆزىگە تۆزى خوجا بولۇش ئورنىنى ساقلاپ قېلىش ۋە ئۇنى كۆچەيتىشتەك ستراتېگىيىلىك تەلەپ نەزەرگە ئېلىنغان.

دۆلىتىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىيات سۈرئىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان داۋاملىق تېز بولدى، غەيرىي يېزا ئىگىلىك كەسىپلىرىنىڭ سالمىقى تېز ئۆستى. ئېلىمىز ھازىر سانائەتلىشىش ۋە تېز راۋاجلىنىش باسقۇچىدا تۇرۇۋاتىدۇ. چەت ئەللەرنىڭ ئەھۋالىدىن مەلۇمكى، بۇ باسقۇچتا يېزا ئىگىلىكىگە سەل قاراش ئەھۋالى ئاسان كۆرۈلىدۇ. تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر مۇشۇ تەرەققىيات باسقۇچىنى بېشىدىن ئۆتكۈزگەنده، ئۇلاردا مۇنداق ئىككى ئەھۋال بولغان: بىرى، سانائەتلىشىش تېز بولغاندا، يېزا ئىگىلىكىدە چېكىنىش بولۇپ، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى ئاساسەن يولدىن قالدى. يەنە بىرى، سانائەتلىشىش ئىلگىرى سۈرۈلگەندە، يېزا ئىگىلىكى ئاستا-ئاستا ئاجىزلىشىپ، ئاخىرى ئېغىر كرىزىس كېلىپ چىقىپ، ئىقتىسادىي تەرەققىيات توختاپ قالدى. بۇ ئىككى خىل ئەھۋال ئىچىدە بىرىنچىسى ئەڭ ئېغىر ئاقىۋەت بولۇپ، ئۇ ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا ئەڭ چوڭ زىيان سالىدۇ. ئەمما ئىككىنچىسى ئەڭ ئېغىر خەتەر بولۇپ، ئۇ ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا ئەڭ چوڭ زىيان سالىدۇ. ئەمما ئىككىنچىسى ئەڭ ئېغىر خەتەر بولۇپ، ئۇ ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا ئەڭ چوڭ خەتەر ئېلىپ كېلىدۇ. ئۇ ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئۇزاق مۇددەت توختاپ قېلىشقا ئېلىپ بار

ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىمىزنى جارى قىلدۇرۇپ، دۆلەتكە كۆپلەپ ئاشلىق سېتىپ بېرەيلى

ئالاقاغا، بوزاق يېزىسىدىكى دېھقانلار دۆلەتكە بەس - بەسته يازلىق ئاشلىق سېتىپ بەرمەكته

ئالاقاغا يېزىسىدا: كۈچا ناھىيىسىنىڭ ئالاقاغا يېزىسىدىكى دېھقانلار بۇ يىل 42 مىڭ 500 مو يەرگە بۇغداي تېرىغاندى. ئۇلار ھەر مو يەرگە يېتەرلىك مەھەللىۋى ئوغۇت تۆكۈپ ۋە 50 - 60 كىلوگرام خىمىيىۋى ئوغۇت بىلەن ئوغۇتلاپ ۋە مەھسۇلات ئاشۇرۇش گۆھىرى، ئوت - چۆپ يوقىتىش دورىسى چېچىش قاتارلىق تېخنىكا تەدبىرلىرىنى قوللىنىپ ياخشى پەرۋىش قىلغانلىقتىن، بۇغدايلار ئومۇمىيۈزلۈك ئوخشىدى. يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى مول ھوسۇلنى مول پېتى يىغىۋېلىشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، دېھقانلارنى ئۈدۈللۇق پىشقان بۇغدايلارنى ئۈدۈللۇق ئورۇپ، خامانىنى ۋاقتىدا ئېلىشقا پېتەكلىدى. ئاشلىق پونكىتىدىكى خادىملار ئاشلىق سېتىۋېلىش - سېتىپ بېرىش ئاشلىق توختامى تۈزگەندە، 4500 دىن ئارتۇق دېھقان ئائىلىسىنىڭ ئاشلىقىنى ۋاقتىدا سېتىۋېلىشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، تەييارلىق خىزمەتلىرىنى پۈختا ئىشلىدى. چايخانا، ناۋايخانا، دەم ئېلىش ئۆيى، ھارۋا توختىتىش ئورنى ھازىرلاپ، دېھقانلار ئۈچۈن قولايلىق يارىتىپ بەردى. ئاشلىق سېتىۋالغۇچى خادىملار ئىش ۋاقتىنى ئۇزارتىپ، دېھقانلار قايسى ۋاقىتتا كەلسە، ئۇلارنىڭ ئاشلىقىنى ۋاقتىدا سېتىۋېلىشقا كاپالەتلىك قىلدى. نەتىجىدە، بۇ يېزىدىكى دېھقانلار 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنىگىچە دۆلەتكە 792 مىڭ 744 كىلوگرام ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنىڭ 50 پىرسەنتىنى ئورۇندىغان بولدى.

ئەبەيدۇللا مەخمۇت: خوتەن ناھىيىسى بوزاق يېزىلىق پارتكوم ۋەخەلق ھۆكۈمىتى يېزىنىڭ بۇ يىل 760 تونىنا يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى تولۇق ئورۇندىغاندا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، بالدۇر ھەرىكەتكە كېلىپ، ۋەزىپىنى ھەر بىر ئائىلىگىچە ئەملىيلەشتۈردى ھەمدە تەشۋىقاتنى ياخشى قىلىپ، دېھقانلارنىڭ بۇ جەھەتتىكى تونۇشىنى ئايدىڭلاشتۇردى. يېزىلىق ئاشلىق پونكىتىدىكى خادىملار ئامبارلارنى تازىلاپ ۋە دېزىنفېكسىيە قىلغاندىن باشقا، تۆرلۈك تەييارلىق خىزمەتلىرىنى پۈختا ئىشلەپ، دېھقانلارغا قولايلىق يارىتىپ بەردى. ئاشلىقنىڭ پېڭى باھاسىنى ئامما ئاشكارا قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. بۇنىڭ بىلەن، دېھقانلار 7 - ئاينىڭ 4- كۈنىگە قەدەر دۆلەتكە 546 تونىنا يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، ئۆزلىرىنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى ئىپادىلىدى.

سەدىقۇللا ئەخمەت

يېڭىسار ناھىيىسىدە «يازنىڭ ئۈچ ئىشى» ياخشى داۋام قىلماقتا

يېڭىسار ناھىيىسىدىكى ھەر دەرىجىلىك كادىرلار، ــ دەپ خەۋەر قىلىدۇ ئىختىيارى مۇخبىرىمىز ۋاھاپ ناسىر ــ «يازنىڭ ئۈچ ئىشى»نىڭ ياخشى قىلىنىشىغا ئەملىي يېتەكچىلىك قىلماقتا.

بۇ ناھىيىدە بۇ يىل 130 مىڭ مو بۇغداي ئومۇمىيۈزلۈك ئوخشاپ، ھەممە يېرىنى مول ھوسۇل خوشاللىقى قاپلىدى. بۇنداق ياخشى ۋەزىيەتتە ناھىيىدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبىرى كادىرلار 1- سەپكە بېرىپ، ھەممە ئىشتا ئامما بىلەن بىللە بولدى. بۇنىڭ بىلەن «يازنىڭ ئۈچ ئىشى»نىڭ سۈرئىتى تېز، سۈپىتى ياخشى بولدى. 6- ئاينىڭ 15 - كۈنىگىچە ناھىيە بويىچە 130 مىڭ مو كېچىۋزىنىڭ تۆۋىنى ئېلىپ بولۇپ، 120 مىڭ مو پاختا ئېتىزىنىڭ 80 پىرسەنتىدىن كۆپرەكىنى چاپتى. ئاشلىق ئېلىش ئىشىمۇ ئالدىراشمايلا ئېلىپ بېرىلماقتا. ئاشلىق ئېلىش ئىشىغا ئەڭ كۆپ ئادەم ئەۋەتكەن يەرلەردىن بىرى بولغان ئاقئۆستەڭ يېزىسىدا ھازىر 1000 دىن ئارتۇق ئادەم ئاشلىق ئېلىش ئىشىغا قاتناشماقتا. ئاشلىق ئېلىش ئىشىغا قاتناشقان ئادەملەرنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك ئاشلىق ئېلىش ئىشىنى ئىشلەپچىقىرىش ئىشى بىلەن ئوخشاش مۇھىم ئىش دەپ قارىماقتا.

قاغىلىق ناھىيىسىدىكى دېھقانلار دۆلەتكە 1 مىليون 500 مىڭ كىلوگرامدىن ئارتۇق يازلىق ئاشلىق سېتىپ بەردى

سۈرەتلىك خەۋەر

قاغىلىق ناھىيىسىدە بۇ يىل تارىختا ئاز كۆرۈلىدىغان بوران، يامغۇر، كەلكۈن ئاپىتى يۈز بېرىپ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىغا تەسىر يەتكەندى. ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى دېھقانلارنى زىرائەتلەرنىڭ پەرۋىشىنى كۈچەيتىپ، ئاپەت ئۇستىدىن غەلبە قىلىشقا يېتەكلىدى. دېھقانلار پەيتنى چىڭ تۇتۇپ ئوتاش، سۇغىرىش، ئوغۇتلاشنى ئىلمىي ئۇسۇلدا ئېلىپ بارغانلىقتىن، بۇ يىل بۇغداي ياخشى ئوخشىدى. ناھىيىدىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلار ئاپىتونوم رايوننىڭ ئاشلىق خىزمىتى توغرىسىدىكى يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، دۆلەتنىڭ ئاشلىق سېتىۋېلىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىلىرىنى تەشۋىق قىلىش بىلەن بىللە، 140 خادىمنى ئاشلىقنى گۇۋاھلىنامىنىڭ بۇيىلقى ئاشلىق سېتىۋېلىش ئۆلچىمى بويىچە سېتىۋېلىشنى نازارەت قىلىشقا 16 ئاشلىق سېتىۋېلىش نۇقتىسىغا ئەۋەتتى. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلارنىڭ دۆلەتكە ئاشلىق سېتىپ بېرىش قىزغىنلىقى يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ، 7 - ئاينىڭ 5- كۈنىگىچە دۆلەتكە 1 مىليون 500 مىڭ كىلوگرامدىن كۆپرەك ئاشلىق سېتىپ بەردى. بۇناھىيىدە ئاشلىق سېتىپ بېرىش جەددىي داۋام قىلماقتا.

ئاپتونوم رايوندىن خوتەن ناھىيىسىگە سىستېمىلار بويىچە يار - يۆلەك بولىدىغان ئوچ ئورۇننىڭ مەسئۇللىرى بۇ يىللىق قورۇلۇش تۈرلىرىنى بېكىتىپ، خوتەن ناھىيىسىگە ئەمەلىي ئىش قىلىپ بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايوننىڭ خوتەن ئوللايتىگە سىستېمىلار بويىچە يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى يېغىنى ئايا غلىششى بىلەنلا خوتەن ناھىيىسىگە سىستېمىلار بويىچە يار - يۆلەك بولدىغان ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى، سەھىيە نازارىتى، ئورۇمچى تۆمۈرىيول ئىدارىسى قاتارلىق ئوچ ئورۇننىڭ مەسئۇللىرى 6 - ئاينىڭ ئوتتۇرىدا خوتەن ناھىيىسىگە كېلىپ تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، سىستېمىلار بويىچە نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش تۈرلىرىنى بېكىتىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ ھېيىتىشنىڭ تەدبىرلىرى ئۈستىدە ئورتاق كېڭەشتى.

خوتەن ناھىيىسىنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى ئون چوڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش تەرەققىيات ئوبدانلىرىنىڭ 50 پىرسەنتى سىستېمىلار بويىچە يار - يۆلەك بولدىغان ئورۇنلارنىڭ يارىدىمى بىلەن يولغا قويۇلۇشقا باشلىدى. ئورۇمچى تۆمۈرىيول ئىدارىسى قاتارلىق ئوچ ئورۇن ئوتكەن يىلى خوتەن ناھىيىسىنى 13 مىليون 660 مىڭ يۈەنلىك تەرەققىيات مەبلىغى بىلەن تەمىنلەپ، ئۇلارغا 2 مىليون 300 مىڭ يۈەن قىممىتىدە مەبلەغ ۋە ماددىي بۇيۇم ئىئانە قىلغانىدى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى بۇ ناھىيىگە كۆمۈر، سۇ، توپراق بايلىقىنى ئېچىش، ياڭاقلىق بازىسى قۇرۇش ئۈچۈن 13 مىليون 120 مىڭ يۈەنلىك نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش قەرز پۇلى بەردى. ئورۇمچى تۆمۈرىيول ئىدارىسى ئاجراتقان 6 مىليون يۈەن قەرز پۇلىمۇ ئارقا - ئارقىدىن ئەمەلىيلەشتى.

تەكشۈرۈش جەريانىدا، خوتەن ناھىيىسىگە سىستېمىلار بويىچە يار - يۆلەك بولىدىغان ئوچ ئورۇن ۋە خوتەن ناھىيىسىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرىدىن تەركىب تاپقان خوتەن ناھىيىسىنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى ماسلاشتۇرۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇلدى. ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى خوتەن ناھىيىسىنىڭ تاغلىق رايون ماتېرىيال ئىشلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشىغا200 مىڭ يۈەن ئىئانە قىلدى. ئورۇمچى تۆمۈرىيول ئىدارىسى 10 مىڭ پارچىدىن ئارتۇق پەن - تېخنىكا كىتابلىرىنى يېزىلارنىڭ مەدەنىيەت قورۇلۇشىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن ئىئانە قىلدى ھەمدە بۇ ناھىيىگە ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ 20 ئوقۇتقۇچىسىنى ھەقسىز تەربىيىلەپ بېرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

«نېفىت گۈلى» سودا ساربىي «ئەلا مۇلازىملىق ئېيى پائالىيىتى» نى قانات يايدۇرۇپ ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى

ئىختىيارى مۇخبىرىمىز ئېلى ياقۇپ خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ نېفىت سېيگىر ئىقتىسادىي تەرەققىيات شىركىتىنىڭ «نېفىت گۈلى» سودا ساربىي «ئەلا مۇلازىملىق ئېيى پائالىيىتى» نى قانات يايدۇرۇپ ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

«نېفىت گۈلى» سودا ساربىي بۆلتۇر 12 - ئايدىن باشلاپ ئىسسىم كارتوچكىسى ئېسىپ مۇلازىملىق قىلىش تۈزۈمىنى يولغا قويغانىدى. بۇ سودا ساربىي شۇنىڭدىن باشلاپ مۇلازىملىق پوزىتسىيىسىنى ياخشىلاش مەزمۇن قىلىنغان ماھارەت يېتىلدۈرۈش ۋە ئەلا مۇلازىملىق قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، سودا ساراي خادىملىرىنىڭ كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈردى. ئۇلار يەنە مەدەنىيەتلىك تىجارەت قىلىش، ساراينىڭ مۇلازىملىق ئىقتىسادىي ئۇنۇمىنى كۆرۈنەرلىك ئۆسۈپ تىجارەت كىرىمى بۆلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن بىر ھەسسە ئاشتى.

ساربىسا ئالماشتۇرۇپ بېرىش ياكى قايتۇرۇۋېلىش، ئاۋار تازىلىقى پاكىز بولۇش، يەرمەنكە ئاۋارلار ئەۋرىشكىلىرى تولۇقا بولۇش مەزمۇن قىلىنغان مۇلازىملىق ئەھدىنامىسىنى تۈزۈپ، بۇنى ھەر بىر مۇلازىمغىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. بۇنىڭ بىلەن بۇ ساراينىڭ مۇلازىملىق ئىقتىسادىي ئۇنۇمى كۆرۈنەرلىك ئۆسۈپ تىجارەت كىرىمى بۆلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن بىر ھەسسە ئاشتى.

كۆمۈر كانلىرىدىكى بىخەتەرلىك خىزمىتىنىڭ مۇھىملىقى ۋە تەخىرسىزلىكى توغرىسىدا ئويلىغانلىرىم

سىراجىدىن سالتار

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان كۆمۈر ئومۇمىي زاپىسى 1 ترىليون 600 ملىيارد تونىنا بولۇپ، مەملىكىتىمىز كۆمۈر زاپىسىنىڭ 30 پىرسەنتىنى ئىگىلەپ، مەملىكەت بويىچە 1- ئورۇندا تۇرىدۇ. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، كۆمۈر كانلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى زور دەرىجىدە ياخشىلاندى، ئىشچىلارنىڭ ساپاسى، بىخەتەر مەشغۇلات قىلىش سەۋىيىسى ئۆستى،

تېز، سۇپىتى ياخشى بولدى. 6-ئاينىڭ ئاخىرىدىن بۇرۇن 130 مىڭ مو يەردىكى بۇغداي ئورۇلۇپ، ئەنجىبى خامانغا ۋاقتىدا توشۇۋېلىنغاندىن باشقا، 50 مىڭ مودىن ئارتۇق بۇغداينىڭ ئارىسىغا كىرىشتۇرۇپ تېرىغان قوناقنىڭ ھەر موسىغا 15 كىلوگرامدىن 130 مىڭ مو كېۋەزنىڭ تۇۋىگە ئومۇمىيۈزلۈك قوشۇمچە ئوغۇت بېرىلدى، 100 مىڭ مو كېۋەز سۇغىرىلدى، 93 مىڭ 600 مو كېۋەزگە بوغۇم قىسقارتىش دورىسى چېچىلدى، 92 مىڭ 500 مو كېۋەزگە يوپۇرماق گۆھىرى چېچىلدى.

سۈرەتتە: قاغىلىق ناھىيە غوجىئېرىق يېزىسىدىكى دېھقانلار دۆلەتكە ئاشلىق سېتىپ بەرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **جۇرئەت نىزامىدىن** فوتوسى، خەۋىرى

سامپۇل يېزىسىدا 3264 ئائىلىلىك دېھقان، چارۋىچى ئىبغىل - قوتانلىرىنى ئۆزگەرتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئوبۇلھەسەن ئەيسا** خەۋەر قىلىدۇ: لوپ ناھىيىسىنىڭ سامپۇل يېزىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، دېھقانچىلىق ئارقىلىق چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش، چارۋىچىلىق ئارقىلىق دېھقانچىلىقنى ئىلگىرى سۈرۈش يۈزلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى ئىبغىل - قوتانلىرىنى ياخشىلاپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋا مال بېقىشقا يېتەكلىگەنلىكتىن، 3264 ئائىلىلىك دېھقان، چارۋىچىنىڭ ئىبغىل - قوتانلىرى ئۆزگەرتىلدى. بۇ، يېزا بويىچە ئومۇمىي ئىبغىل - قوتانىنىڭ 80 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ.

بۇ يېزا يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، دېھقانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىقنى ماس قەدەمدە تەرەققىي قىلدۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ كەلگەن بولسىمۇ، لېكىن، ئىبغىل-قوتانلار ئۆلچەمگە توشمىغانلىقتىن، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋا مال بېقىپ چارۋىچىلىقنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئاشۇرۇشى مەلۇم دەرىجىدە چەكلىمىگە ئۇچراپ كەلگەنىدى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئىبغىل - قوتانلارنى ياخشىلاپ ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋا مال بېقىشنى ئومۇملاشتۇرۇش ئىشنى چارۋىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ مۇھىم تەدبىرى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، باسقۇچلۇق ھالدا كەنت، مەھەللىلەرگە پىلان - كۆرسەتكۈچلەرنى چۈشۈردى ھەمدە 30 تۈياقتىن ئارتۇق چارۋا مېلى بار ئائىلىلەرنىڭ ئىبغىل - قوتانلىرىنى ئۆزگەرتىشنى نۇقتىلىق ھالدا چىڭ تۇتتى. نەتىجىدە، بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئۆلچەملىك قىلىپ ئۆزگەرتىلگەن ئىبغىل-قوتان 864 كە يېتىپ، چارۋا مالالارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا بېقىش كاپالەتكە ئىگە قىلىندى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **راخمانجان رۇسۇل** خەۋەر قىلىدۇ: پەيزاۋات ناھىيىسى ئوتلاقلارنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇپ، ئوتلاقتىن پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈرگەنلىكتىن، بۇ ناھىيىنىڭ چارۋىچىلىقى تېز يۇكسەلدى. بۇ يىل ئىلىنغان تۆلنىڭ 90% تىن كۆپرەكى قاتارغا قوشۇلدى.

بۇ ناھىيە ئالدى بىلەن

ساۋۇخۇ چارۋىچىلىق فېرمىسى ئۆچكىدىن زور ئىقتىسادىي قىممەت يارىتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **زىياپ زەيدىن** خەۋەر قىلىدۇ: كۇچا ناھىيىسىنىڭ ساۋۇخۇ چارۋىچىلىق فېرمىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاق تۆتلىق ئۆچكە يېتىشتۇرۇش، ئۆچكە نەسلىنى ياخشىلاشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، سىرتتىن 200 تۇياقتىن ئارتۇق ئەلا سۈپەتلىك تېكە يۆتكەپ كېلىپ، ئۆچكە نەسلىنى ئۆزگەرتتى. ھازىربۇ فېرمىدا بېقىلۋاتقان ئۆچكە 15 مىڭ تۇياقتىن كۆپرەككە يېتىپ، ئومۇمىي چارۋا مالنىڭ 44 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. ئۆچكىلەرنىڭ 95 پىرسەنتى ئاق رەڭلىك ئۆچكىگە ئۆزگەرتىلپ بولدى. ئۆچكە نەسلىنىڭ ياخشىلىنىشىغا ئەگىشىپ، تۆت مقدارى ۋە سۈپىتى كۆزۈنەرلىك ئۆستى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا بۇ فېرما 10 مىڭ تۇياق ئۆچكىدىن 1800 كىلوگرام سۈپەتلىك تۆت تارتىۋالدى. تارتىۋىلىنغان تۆتنىڭ 95 پىرسەنتى 1 - ۋە 2 - دەرىجىلىك ئۆلچەمگە يەتتى. ھەر بىر ئۆچكىدىن ئىلىنغان ئوتتۇرىچە تۆت 173 گرامغا يېتىپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن 23 گرام ئاشتى. يېقىندا، بۇ فېرما تۆت باھاسى ئۆتكەن يىلدىكىدىن 50% تىن كۆپرەك چۈشۈپ كەتكەن ئەھۋال ئاستىدىمۇ ئۆچكە تۆتنى ۋە چۈپرىدىنلا 344 مىڭ 800 يۈەن كىرىم قىلدى. بۇ، ھەر بىر ئىشچى - خىزمەتچىگە 363 يۈەندىن كۆپرەكتىن توغرا كەلدى.

پەيزاۋات ناھىيىسىدە تۆللەرنىڭ 90% تىن كۆپرەكى قاتارغا قوشۇلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **راخمانجان رۇسۇل** خەۋەر قىلىدۇ: پەيزاۋات ناھىيىسى ئوتلاقلارنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇپ، ئوتلاقتىن پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈرگەنلىكتىن، بۇ ناھىيىنىڭ چارۋىچىلىقى تېز يۇكسەلدى. بۇ يىل ئىلىنغان تۆلنىڭ 90% تىن كۆپرەكى قاتارغا قوشۇلدى.

بۇ ناھىيە ئالدى بىلەن رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، بىر مۇنچا ھاكىم باشچىلىقىدا يەتتە كىشىلىك «ئوتلاق باشقۇرۇشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى» قۇرۇلدى ھەمدە چارۋىچىلىق ئىدارىسى ۋە ئوتلاقچىلىق پونكىتىغا مەخسۇس كەسپىي پۈتتۈرگەن ياش، ئىقتىدارلىق خادىم سەپلىدى. «ئوتلاق قانۇنى»نى تەشۋىق قىلىشنى كۈچەيتىپ، ھەر يىلنىڭ 4 - ئېيىنى مەخسۇس تەشۋىقات ئېيى قىلىپ بېكىتتى. تۇرلۇك تەشۋىقات ۋاستىلىرىدىن ئۇنۇملۇك پايدىلىنىپ، ھەر بىر ئائىلە، ھەر بىر كىشىنى «ئوتلاق قانۇنى»دىن تولۇق خەۋەردار قىلدى. ناھىيىلىك ئوتلاقچىلىق پونكىتى ئوتلاقلارغا قارىتا تىزىملاش كارتوچكىسى تۇرغۇزۇپ، سۈنئىي ئوتلاق بىنا قىلىش، ئوتلاقلارنى قاشالاشتۇرۇپ باشقۇرۇش، ۋاقتىدا سۇغىرىش، ئوتلاقلارنىڭ بىر قىسمىنى كوللېكتىپقا، شەخسكە ھۆددىگە بېرىش، جامائەت گۇۋاھلىقىدىن ئۆتكۈزۈش قاتارلىق ئۇسۇللارنى قوللاندى. 1990 - يىلىدىن ھازىرغىچە 117 مىڭ 550 يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ يېڭىدىن 614 مىڭ مودىن كۆپرەك ئوتلاق بىناقىلىندى. ئۆتكەن يىلدىن بۇ يىل 5 - ئايغىچە تەبىئىي ئوتلاققا بۇزغۇنچىلىق قىلغان ئۇچ ئورۇندىن 2900 يۈەن جەرىمانە، 9112 يۈەن ئوت - چۆپ يېپىنچىسىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ھەققى ئالدى. بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىغان 312 مويە رىنىڭ يېپىنچىسى ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى. ئوتلاقتىن پايدىلىنىش ئۇنۇمى ئۆسكەنلىكتىن، بۇ يىل 169 مىڭ 312 تۇياق تۆل ئىلىنىپ، قاتارغا قوشۇلۇش نسبىتى كۆرۈنەرلىك ئاشتى.

چاقلىق ناھىيىسىنىڭ ئوتام يېزا ئۆرپان مەھەللىسى ئۆز جايىنىڭ ئوت - چۆپ مول بولۇشتەك ئەۋزەل شارائىتىدىن پايدىلىنىپ، دېھقانلارنى چارۋىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىشقا يېتەكلەپ، ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلدى. ھازىر بۇ مەھەللىدە چارۋىچىلىق بىلەن قوشۇمچە شۇغۇللانغان ئائىلە 34 كە يېتىپ، مۇشۇ ئۆردىنلا قىلغان كىشى ېشى كىرىمى 500 يۈەندىن ئاشتى.

سۈرەتتە: كەنت ئەترايىدا بېقىلۋاتقان قويلار.

ئۆردى ھاشىم فوتوسى

زور دەرىجىدە ياخشىلاندى، ئىشچىلارنىڭ ساپاسى، بېخەتەر مەشغۇلات قىلىش سەۋىيىسى ئۆستى، ئىقتىسادىي ئۈنۈمۈ مۇناسىپ يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. ئەمما، شۇنىمۇ كۆرۈشىمىز كېرەككى، بۇ ئۇسكۇنە، تېخنىكا جەھەتلەردە بىز ئىچكى ئۆلكىلەردىن كۆپ ئارقىدا قالدۇق. شۇڭا، كانلارنىڭ تەرەققىيات قەدىمى ئاستا بولماقتا، بولۇپمۇ بەزى ئىشلەپچىقىرىش رايونلىرىدىكى يوشۇرۇن ئىپتىلەر، خەتەرلىك ئامىللار خۇددى ئەزرائىلدەك ئىشچىلارنىڭ ھاياتىغا تەھدىت سالماقتا، دۆلەت مۇلكىگە خەۋپ يەتكۈزمەكتە.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كۆمۈر كانلار قانداق قىلغاندا كۆمۈر زاپاسنىڭ مۇلۇقى قاتارلىق ئەۋزەللىكلەردىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىپ، بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا كارخانىلارنى ھاياتىي كۈچكە ئىگە قىلالايدۇ؟

ئالدى بىلەن بېخەتەرلىككە ھەقىقىي كاپالەت قىلىش لازىم. بۇنىڭ ئۈچۈن:

1. «بېخەتەرلىك بىرىنچى، ئالدىنى ئېلىش ئاساس» پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، قائىدىگە خىلاپ مەشغۇلات قىلىش، قائىدىگە خىلاپ قوماندانلىق قىلىش، ئەمگەك ئىنتىزامىغا خىلاپلىق قىلىشنى قاتتىق توسۇپ، «بىرنى شامالىلىتىپ، ئۈچىنچى ئالدىنى ئېلىش» (كان قۇدۇقلىرىنى شامالىلىتىش، گازنىڭ ئالدىنى ئېلىش، كۆمۈر توزىنىڭ، ئوتنىڭ ئالدىنى ئېلىش) تا چىڭ تۇرۇپ بېخەتەرلىك ئىشلەپچىقىرىشنى تۇرۇملەشتۇرۇش، ئامىلىشتۇرۇش، دائىملاشتۇرۇش لازىم. «بېخەتەر بولمىسا ئىشنى توختىتىش، بېخەتەر بولغاندىلا ئاندىن ئىشلەش» تەلىپىنى ئورۇنداپ، ئىشلەپچىقىرىش رايونلىرىدا بېخەتەر مۇھىت يارىتىش لازىم.

2. تېخنىكىلىق باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، بېخەتەرلىك ئېسلىھەلىرىنى يېڭىلاش لازىم. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئاز بىر قىسىم كۆمۈر كانلىرىنىڭ زامانىۋىلىشىش قەدىمى تېز بولسىمۇ، خېلى كۆپ كانلاردا كونا، ئىپتىدائىي قېزىش ئۇسۇلى قوللىنىلماقتا. بۇ ئەھۋال بېخەتەرلىك خىزمىتى ئۈچۈن توسالغۇ بولۇپلا قالماي، كاننىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىگمۇ بېۋاستە تەسىر يەتكۈزمەكتە. ئەگەر يەنە داۋاملىق مەبلەغ سېلىپ، ئەسلىھەلەرنى يېڭىلىمىساق، بېخەتەرلىكتىنمۇ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمدىنمۇ سۆز ئاچقىلى بولمايدۇ. شۇڭا، كانلاردا ئومۇمىي جەھەتتىن قېلىپلاشقان، ئۆلچەملەشكەن باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش، تېخنىكىلىق باشقۇرۇشنى بېخەتەرلىك خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى سۈپىتىدە تۇتۇش لازىم.

بۇنىڭ ئۈچۈن مەبلەغ ئاجرىتىپ، تېخنىكا تايانچلىرىنى كۆپلەپ تەربىيەلەش ۋە مەشغۇلات ئۇسكۇنە - ئەسلىھەلىرىنى يېڭىلاش، ئۆزگەرتىش لازىم. بۇنىڭدا يەنىلا مۇھىمى، خادىملارنى بېخەتەرلىك بىلىملىرى بويىچە ئومۇمىيۈزلۈك تەربىيەلەش، نىشانلىق تەربىيەلەش، ئىشتىن توختىتىپ تەربىيەلەش قاتارلىق بىرقانچە تۈرلەردىن پايدىلىنىش. پەقەت بېخەتەرلىك بويىچە نەزەرىيەۋى، ئەمەلىي بىلىمگە ئىگە بولغاندىلا، ئاندىن يوشۇرۇن ئاپەتلەرنى بايقىيالايدىغان، بىر تەرەپ قىلالايدىغان سەۋىيىگە يەتكىلى بولىدۇ.

3. سۈپەتنى ئۆلچەملەشتۇرۇش بىلەن بېخەتەرلىكنى ئايرىۋەتمەسلىك لازىم. كانلاردا سۈپەت ئۆتكىلى مۇھىم ھالقا سۈپىتىدە تۇتۇلىدۇ، مۇكاپات - جازا ناھايىتى ئېنىق ئايرىلىدۇ. ھېنىكچە، بېخەتەرلىكتىمۇ مۇكاپات - جازا بەلگىلىمىسى قەتئىي ئىجرا قىلىنىشى لازىم. 1996 - يىل 2-ئاينىڭ 2- كۈنى ئۇرۇمچى ۋېيخۇلياڭ كۆمۈر كېنىدا تاسمىلىق تارتىش ماشىنىسىنىڭ تاسمىسى ئۈزۈلۈپ كېتىش ئېھتىمالى بارلىقىنى بايقىغان ئىشچى دەرھال دوكلات قىلغان. شۇنىڭ بىلەن خەتەرنىڭ ئالدى ئېلىنىپ، كان 5 مىليون يۈەن زىياندىن ساقلىنىپ قالغان. كان رەھبەرلىكى ۋەقەدىن كېيىن شۇ ئىشچىنى 500 يۈەن بىلەن مۇكاپاتلىغان. مانا مۇشۇنداق چارىنى ھەممە كانلار قوللانسا بولىدۇ.

4. ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە مۇددەت بويىچە «كونىنى ئەسلەپ، يېڭى ئۆچۈن خىزمەت قىلدۇرۇش» تەربىيىسى بېرىش لازىم. باشقا ئۆلكىلەردىكى كانلار ئىش ئورنى مەشغۇلات قائىدىسىگە خىلاپلىق قىلغان، بېخەتەرلىككە سەل قارىغان، قائىدىگە خىلاپ يېتەكچىلىك قىلغانلىق سەۋەبىدىن كېلىپ چىققان ئېغىر ئاقىۋەتلەرنى ئەسلەش مەقسەت قىلىنغان نۇقتىلىق سۆزلەش يىغىنى ئۇيۇشتۇرۇپ، كان خادىملىرىغا ساۋاق قوبۇل قىلىش پۇرسىتى يارىتىپ بەرگەن. ئۆۋەتتە، ئاپتونوم رايونىمىزدا بۇ خىزمەت ئىشلەنمىدى مىشۇڭا، بىخوتلىششتىن كېلىپ چىققان قانلىق ۋەقەلەر ئىشچىلارنىڭ بىسىدىن كۆتۈرۈلۈپ كېتىپ، بەزى كانلاردا ئاشۇنداق ۋەقەلەر قايتىلانىدى، بېخەتەرلىككە كاپالەتلىك قىلىشتا تەجرىبە - ساۋاقلارنى يەكۈنلەش، كېڭىك دائىرىدە ئۆتكەن ئىشلارنى ئەسلەش، چوڭ دائىرىدە تەجرىبە ئالماشتۇرۇش زۆرۈر.

قاغلىق ناھىيىسىدە يەرلەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش كۈچەيتىلىپ، پۇقرالارنىڭ يەرگە بولغان ئىگىدارچىلىق ھوقۇقى قوغدالدى

يەرۋەتىرەقەسىيات

ئۆز مۇخبىرىمىز **جۇرئەت نىزامىدىن، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابدۇللا قۇربان** خەۋىر قىلىدۇ: قاغلىق ناھىيىسى بۇ يىلنىڭ بېشىدىن باشلاپ «يەر باشقۇرۇش قانۇنى»نى يەنمۇ ئىزچىللاشتۇرۇش ئۈچۈن، تەشكىلىي ئاپپاراتلارنى ئومۇميۈزلۈك تەرتىپكە سېلىپ، يەرلەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى.

ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى يەر باشقۇرۇش تەشكىلىي ئاپپاراتلىرىنى تەرتىپكە سېلىپ، يېزىلاردىكى يەر باشقۇرۇش خادىملىرىنى 54كە كۆپەيتتى. 305 كىشىنتە يەر باشقۇرۇش تەشۋىقات نۇقتىسى قۇرۇپ، خىزمەتنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالمىغان خادىملارنى ئالماشتۇردى. يېزىلاردا 105 قېتىم تەشۋىقات ئېلىپ بېرىپ، 250 مىڭ ئادەم (قېتىم)نى «يەر باشقۇرۇش قانۇنى»دىن خەۋەردار قىلدى. بۇ ناھىيىدىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلار يەنە 50 قېتىم كۇرس ئېچىپ، يەر باشقۇرۇش خادىملىرىنى تەربىيىلىدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە بىر قەدەر مۇكەممەل بولغان ئۈچ دەرىجىلىك يەر باشقۇرۇش تەشكىلىي ئاپپاراتلىرى تۈرغۇزۇلۇپ، يەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش، ئارخىپلاش تىزىملاش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك ئۇنۇم قولغا كەلتۈرۈلدى. پۇقرالارنىڭ يەرگە بولغان ئىگىدارچىلىق ھوقۇقى ھەققىي تۇرغا قويۇلدى. چىقىم-قىلىش پىلانى ئىجرادىكى يەردىن 135مو يەر تېجەپ قېلىندى، ئىسراپ قىلىۋېتىلگەن، بۇزۇلغان 27 مىڭ مو يەر ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى ۋە ئارخىپلاشتۇرۇلدى. قانۇنسىز ئىگىلىۋېلىنغان 310 مو يەر قايتۇرۇۋېلىندى.

بورتالادا بازار تەرتىبى ياخشىلىنىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتى قوغدالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇخېلىل مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: بورتالا ئوبلاستىدىكى ھەر دەرىجىلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ۋە ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى بازارغا بولغان نازارەتچىلىك، تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىپ، يالغان، ساختا تاۋارلارنى ياساش، سېتىش قىلمىشلىرىغا قاتتىق زەربە بېرىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

بۇ يىل 1 - ئايدىن 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر بۇ ئوبلاستتىكى ھەر دەرىجىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورۇنلىرى ۋە ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى «ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنى»قا تارلىق ئالاقىدار قانۇنلارنى تەشۋىق قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، يالغان، ساختا تاۋارلارنى ئىشلەپچىقىرىش، سېتىش قىلمىشلىرىغا قاتتىق زەربە بېرىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

بۇ يىل 1 - ئايدىن 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر بۇ ئوبلاستتىكى ھەر دەرىجىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورۇنلىرى ۋە ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى ئومۇميۈزلۈك تەرتىپكە سېلىپ، يەرلەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى.

ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى يەر باشقۇرۇش تەشكىلىي ئاپپاراتلىرىنى تەرتىپكە سېلىپ، يېزىلاردىكى يەر باشقۇرۇش خادىملىرىنى 54كە كۆپەيتتى. 305 كىشىنتە يەر باشقۇرۇش تەشۋىقات نۇقتىسى قۇرۇپ، خىزمەتنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالمىغان خادىملارنى ئالماشتۇردى. يېزىلاردا 105 قېتىم تەشۋىقات ئېلىپ بېرىپ، 250 مىڭ ئادەم (قېتىم)نى «يەر باشقۇرۇش قانۇنى»دىن خەۋەردار قىلدى. بۇ ناھىيىدىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلار يەنە 50 قېتىم كۇرس ئېچىپ، يەر باشقۇرۇش خادىملىرىنى تەربىيىلىدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە بىر قەدەر مۇكەممەل بولغان ئۈچ دەرىجىلىك يەر باشقۇرۇش تەشكىلىي ئاپپاراتلىرى تۈرغۇزۇلۇپ، يەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش، ئارخىپلاش تىزىملاش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك ئۇنۇم قولغا كەلتۈرۈلدى. پۇقرالارنىڭ يەرگە بولغان ئىگىدارچىلىق ھوقۇقى ھەققىي تۇرغا قويۇلدى. چىقىم-قىلىش پىلانى ئىجرادىكى يەردىن 135مو يەر تېجەپ قېلىندى، ئىسراپ قىلىۋېتىلگەن، بۇزۇلغان 27 مىڭ مو يەر ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى ۋە ئارخىپلاشتۇرۇلدى. قانۇنسىز ئىگىلىۋېلىنغان 310 مو يەر قايتۇرۇۋېلىندى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇخېلىل مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: بورتالا ئوبلاستىدىكى ھەر دەرىجىلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ۋە ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى بازارغا بولغان نازارەتچىلىك، تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىپ، يالغان، ساختا تاۋارلارنى ياساش، سېتىش قىلمىشلىرىغا قاتتىق زەربە بېرىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

بۇ يىل 1 - ئايدىن 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر بۇ ئوبلاستتىكى ھەر دەرىجىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورۇنلىرى ۋە ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى «ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنى»قا تارلىق ئالاقىدار قانۇنلارنى تەشۋىق قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، يالغان، ساختا تاۋارلارنى ئىشلەپچىقىرىش، سېتىش قىلمىشلىرىغا قاتتىق زەربە بېرىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇن ئېڭى ۋە ئۆزىنى قوغداش ئېڭى ئۆستۈرۈلدى. قەرەللىك تەكشۈرۈش تارقىلىق ساختا، ناچار تاۋارلارنى ئىشلىگەن ۋە ساتقانلارغا قاتتىق زەربە بېرىلدى. پاختا بازىرى، بىناكارلىق بازىرى، ئېلان بازىرى، ئاپتوموبىل سودا بازىرى قاتارلىق بازارلارغا بولغان ئېنىقلاش، تەرتىپكە سېلىشنى كۈچەيتتى. 220 مىڭ يۈەن قىممەتدىكى 270 نەچچە خىل ساختا، ناچار تاۋار، ساختا تاۋار ماركىسى، ئوراش - قاچىلاش بۇيۇملىرىنى يىغىپ كۆيدۈرۈپ، ئىستېمالچىلارنىڭ ماختىشىغا سازاۋەر بولدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئىستېمالچىلارنىڭ ئەرز - شىكايەت-

ئۇرۇمچى شەھىرىدە مۇنەۋۋەر ياش كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىلدى

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى ياش كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ، كۆرۈنەرلىك ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى مۇنەۋۋەر ياش كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈش خىزمىتىنى ئۇقۇشلۇق ئېلىپ بېرىش ئۈچۈن، ئالدى بىلەن بەلگىلىك مەدەنىيەت سەۋىيىسىگە ئىگە، قابىلىيەتلىك، مۇنەۋۋەر ياش كادىرلارنى بايقاشقا ئەھمىيەت بەردى. يېقىنقى ئۇچ يىلدىن بۇيان بۇ شەھەر ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلاردا ئىشلەۋاتقان 242 مۇنەۋۋەر ياش كادىرنى شەھەرگە قاراشلىق ھەرقايسى يېزا - بازار، مەھەللە ئىش بېجىرىش باشقارمىسى ۋە بىر قىسىم كارخانىلارغا چېنىقتۇرۇش، 55 نەپەر ياش كادىرنى ئېچكى ئۆلكىلەرگە ئۆگىنىش ۋە چېنىقتۇرۇش ئەۋەتتى ھەمدە شۇلارنىڭ ئىچىدىن ئەڭ مۇنەۋۋەرلىرىنى تاللاپ ئۆستۈرۈش خىزمىتىنى ئۆگۈشلۇق ئېلىپ بېرىش ئۈچۈن، ئالدى بىلەن بەلگىلىك مەدەنىيەت سەۋىيىسىگە ئىگە، قابىلىيەتلىك، مۇنەۋۋەر ياش كادىرلارنى بايقاشقا ئەھمىيەت بەردى. يېقىنقى ئۇچ يىلدىن بۇيان بۇ شەھەر ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلاردا ئىشلەۋاتقان 242 مۇنەۋۋەر ياش كادىرنى شەھەرگە قاراشلىق ھەرقايسى يېزا - بازار، مەھەللە ئىش بېجىرىش باشقارمىسى ۋە بىر قىسىم كارخانىلارغا چېنىقتۇرۇش، 55 نەپەر ياش كادىرنى ئېچكى ئۆلكىلەرگە ئۆگىنىش ۋە چېنىقتۇرۇش ئەۋەتتى ھەمدە شۇلارنىڭ ئىچىدىن ئەڭ مۇنەۋۋەرلىرىنى تاللاپ ئۆستۈرۈش خىزمىتىنى ئۆگۈشلۇق ئېلىپ بېرىش ئۈچۈن، ئالدى بىلەن بەلگىلىك مەدەنىيەت سەۋىيىسىگە ئىگە، قابىلىيەتلىك، مۇنەۋۋەر ياش كادىرلارنى بايقاشقا ئەھمىيەت بەردى. يېقىنقى ئۇچ يىلدىن بۇيان بۇ شەھەر ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلاردا ئىشلەۋاتقان 242 مۇنەۋۋەر ياش كادىرنى شەھەرگە قاراشلىق ھەرقايسى يېزا - بازار، مەھەللە ئىش بېجىرىش باشقارمىسى ۋە بىر قىسىم كارخانىلارغا چېنىقتۇرۇش، 55 نەپەر ياش كادىرنى ئېچكى ئۆلكىلەرگە ئۆگىنىش ۋە چېنىقتۇرۇش ئەۋەتتى ھەمدە شۇلارنىڭ ئىچىدىن ئەڭ مۇنەۋۋەرلىرىنى تاللاپ، ناھىيە دەرىجىلىك رەھبەرلىك ئورۇنلىرىغا تولۇقلىدى.

ھازىر ئۇرۇمچى شەھىرىگە قاراشلىق يەتتە رايون، بىر ناھىيىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىك بەنزىسىدىكىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە يېشى 42.5 ياش بولۇپ، ئالدىنقى يىللاردىكىگە قارىغاندا بىر نەچچە ياش كىچىكلىدى. بۇنىڭ ئىچىدە 40 ياشتىن تۆۋەن رەھبىرىي كادىرلار 32% نى، 35 ياشتىن تۆۋەنلىرى 10.3% نى ئىگىلىدى.

گۈلى ئەھمەت

كۇچا ناھىيىسىدە يېزا - بازارلىق شىپاخانىلارنىڭ داۋالاش شارائىتى ياخشىلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىر **مۇختار ئابدۇقادىر** خەۋەر قىلىدۇ: كۇچا ناھىيىسى تۆت يىلدىن بۇيان، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئۆز جايىدا داۋالىنىشىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش ئۈچۈن، داۋالاش خادىملىرىنىڭ كەسپىي سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش ۋە شىپاخانا قۇرۇلۇشلىرىنى يېگىلاشقا ئەھمىيەت بېرىپ، يېزا- بازارلىق شىپاخانىلارنىڭ داۋالاش شارائىتىنى كۆرۈنەرلىك ياخشىلىدى.

ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئاساسىي قاتلاملاردا داۋالاش خادىملىرى كەمچىل، تەبىبىي خادىملارنىڭ داۋالاش سەۋىيىسى تۆۋەن، داۋالاش شارائىتى ناچار بولۇشتەك ئەھۋالغا ئاساسەن، 1992 - يىلدىن باشلاپ ئالاقىدار تارماقلارنىڭ قوللىشى ئارقىسىدا تەبىبىي خادىملارنى پلانلىق تەربىيىلەش ۋە كەسپىي سەۋىيىسى بىر قەدەر يۇقىرى خادىملارنى ھەرقايسى يېزا - بازارلارغا بېرىپ خىزمەت قىلىشقا سەپەرۋەر قىلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، يېزا- بازار شىپاخانىلىرىنىڭ خەتەرلىك ئېلىنىشى قوللىن

تەشۋىق قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، تۇرلۈك تەشۋىقات ماتېرىيل لىدىن 27 مىڭ پارچە تارقاتتى. 5000 ئادەم (قېتىم)گە مەسلىھەت بەردى. بۇ ئارقىلىق قانۇنىي ئىگىلەر، تىجارەتچىلەر، ئىشەنچلىك ئەرز - شىكايەت بىستىمالچىلارنىڭ ئەرز - شىكايەتلىرىدىن 211نى قانۇن بويىچە ھەل قىلىپ، ھەر مىللەت بىستىمالچىلار ئىنى 110 مىڭ يۇەنلىك ئىقتىسادىي زىيانلارنى ساقلاپ قالدى.

كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش ۋە ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىگە ئاكتىپ قاتنىشىپ، شەھەر مۇھىتىنى ياخشىلاش ئۈچۈن تۆھپە قوشتى. بۇ ئىدارە ئۇدا ئۈچ يىل ئۇرۇمچى شەھىرى بويىچە، ئۇدا ئىككى يىل ئاپتونوم رايون بويىچە «مەدەنىيەتلىك ئىلغار ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: پوچتا خادىملىرى يول ياسىماقتا.

زىيىۋۇللا ئابلىز فوتوسى

دوسلاتما توپ مەركىزىنىڭ ئۇيۇشتۇرۇشى بىلەن، پىقىندا ھەرقايسى ئاخبارات ئورۇنلىرىنىڭ تەنتەربىيە خەۋەرلىرىگە مەسئۇل مۇخبىرلىرىنىڭ دوسلاتما توپ مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى.

ئادەتتە تەنتەربىيە تەشۋىقاتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان مۇخبىرلار بۇ قېتىم ئۆزلىرى بىۋاسىتە مۇسابىقىگە قاتنىشىپ، ئومۇمىي خەلق ساغلاملىق پائالىيىتىگە ئاكتىپ ماسلاشتى.

بۇ كىچىككىنە ناھىيىنىڭ تارقاق جايلاشقان يېزا- بازار، مەيدانلىرىدا بەزى ھاللاردا كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان ئاجايىپ ۋەقەلەر يۈز بېرىپ تۇرىدۇ. ۋەقە سادىر قىلغۇچىلار ھەر خىل جىنايى مەقسەتتىكى كىشىلەر بولغاچقا، ئۇلارنىڭ قولىدىن تۇرلۈك رەزىللىك - ئەسكىلىكلەر كېلىدۇ. ئەنە شۇنداق كىشىلەرگە تاقابىل تۇرۇپ، جەمئىيەتنىڭ تىنچلىقى ۋە خەلقنىڭ خاتىرجەملىكىنى جان تىكىپ قوغداۋاتقان قەيسەر، پىداكار خەلق ساقچىلىرىنىڭ ئىچىدە ماھىر رازۋېتچىك جەڭچىسى ئالاھىدە تىلغا ئېلىپ ئۆتۈشكە ئەرزىيدۇ.

قازاق يېگىتى جەڭچى 1988 - يىلى شىنجاڭ خەلق ساقچى مەكتىپىنى ئەلا نەتىجە بىلەن پۈتتۈرۈپ، ئانا يۇرتى - ئارىشاڭ ناھىيىسگە قايتىپ كەلگەندىن كېيىن، ناھىيىلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى جىنايى ئىشلار رازۋېتكا ئەترىتىگە تەقسىم قىلىندى. ئۇ شۇنىڭدىن تارتىپ بارلىقىنى چېگرا رايونىنىڭ مۇقىملىقى ۋە ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تىنچ، خاتىرجەملىكى ئۈچۈن بېغىشلاپ، كىشىلەرنىڭ قەلبىدە چوڭقۇر ئورۇن ئالدى.

1989 - يىلى 21 - ئىيۇن ئۇ بىر قاتلىلىق ئەنزىسىنى رازۋېتكا قىلىپ پاش قىلىش ۋەزىپىسىنى تاپشۇرۇۋالدى. بۇرتالا شەھىرى شياۋيېڭپەن بازىرى 2 - چارۋىچىلىق كەنتىنىڭ بىر مالچىسى سايرام يايلىقىغا مال كۆچۈرۈپ مېڭىپ، ئارىشاڭ ناھىيىسى تەۋەسىدىكى ئورتاقاي دەريا بويىغا كەلگەندە جىنايەتچىلەر تەرىپىدىن پىچاق تىقىپ ئۆلتۈرۈلگەنىدى. قاتىل مالچىنى ئۆلتۈرۈۋېتىپلا قالماي، ئۇنىڭ بەش قوينى بۆلاپ كەتكەنىدى. خىزمەتكە قاتناشقىنىغا ئەمدىلا بىر يىل بولغان جەڭچىنىڭ بۇ بىپايان دالىدا قانارغا كېلىپ رازۋېتكا ئەترىتىدىكى بىر نەچچە خادىم بىلەن بىللە قاتىلنىڭ ئۆيىگە بۆسۈپ كىرگىنىدە، بازار ئۆيىدە خاتىرجەم ئۇخلاۋاتاتتى. ئۇ قاتىلنىڭ ياستۇقىنىڭ تېگىدىن بىردانە پىچاقنى تاپتى ۋە ئۇنى سوراق قىلدى. سوراق جەريانىدا بازار پولاتتەك پاكىتلار ئالدىدا جىنايىتىنى ئائىلاج ئىقرار قىلدى.

1992 - يىلى سېنتەبىر، بىر قىسىم قانۇنسىز ئۇنسۇرلار ئىلى رايونى تەۋەسىدىن ئارىشاڭ ناھىيىسىنىڭ جەنۇبىي ۋە غەربىي شىمالىدىكى چېگرا بويىدىكى تاغلارغا كېلىپ، قىممەتلىك ياۋايى ھايۋانلارنى ئوۋلاشتەك جىنايى قىلمىشلارنى سادىر قىلدى. ئۇلار يەنە يايلاقلاردىكى ھەر مىللەت چارۋىچىلىرىنىڭ مال - چارۋىلىرىنى ئوغرىلاپ، پاراكەندىچىلىك سالدى. بۇ ئەھۋالدىن خەۋەر تاپقان جەڭچى تەشەببۇسكارلىق بىلەن بۇ ئەنزىنى قوبۇل قىلدى. ئۇ رازۋېتكا ئەترىتىدىكى بىر نەچچە كادىر، ساقچى بىلەن بىللە ئېگىز - پەس، خەتەرلىك تاغ يوللىرىنى بېسىپ ئەنزە يۈز بەرگەن ئورۇنلارغا بېرىپ ئەنزە ئەھۋالىنى تەكشۈردى. دەسلەپكى قەدەمدە گۇمانلىق، دەپ جەزملەشتۈرۈلگەن سايلا ئىسىملىك يوچۇن كىشىنى تۇتۇپ سوراق قىلدى. سوراق نەتىجىسىدە سايلانىك ئەشۇ جىنايەتچىلەرنىڭ بىرى ئىكەنلىكى ئېنىقلاندى ھەمدە سايلا پاش قىلغان ئەھۋاللارغا ئاساسەن تېز ھەرىكەتلىنىپ غۇلجا، قورغاس قاتارلىق جايلارغا بېرىپ تەكشۈرۈش ئېلىپ بارىدى. قايتا- قايتا سۈرۈشتۈرۈش، ئېنىقلاش ئارقىلىق قىسقىغىنە يەتتە كۈن ئىچىدە بۇ ئەنزىنى پاش قىلدى. جىنايەت سادىر قىلغان 32 كىشىنىڭ ھەممىسىنى تۇتۇپ، ئوغرىلاپ كېتىپ بىر تەرەپ قىلىشقا قابىل رازۋېتچىكنى قوبۇشقا توغرا كېلەتتى. بۇ ئىشقا جەڭچى ئىقتىدارلىق بولسىمۇ، ئۇنىڭ دەم ئېلىش ۋاقتىغا توغرا كەلگەنلىكى، ئۇنىڭ ئۇستىگە تويغا قوپقانلىقى سەۋەبلىك رەھبەرلىكىنىڭ بېشى قاتتى. بۇ ئەھۋالدىن خەۋەر تاپقان جەڭچى تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئەنزىنى تاپشۇرۇۋالدى. ئۇ ئۆزىنىڭ توي قىلدەنغانلىقىنى ئۇنتۇغان ھالدا ئەنزە پاش قىلىشقا ئاتلاندى. ئۇزۇن ئۆتمەي ئۇ بۇ ئەنزىنى پاش قىلدى. نەتىجىدە تويى بىر ئاي كېچىكتى. ئۇنىڭ بۇ خىل روھى ھەر مىللەت كادىر، ساقچىلىرىنى قاتتىق تەسىرلەندۈردى.

جەڭچىنىڭ كۆپ ۋاقتى ئاساسەن ئاساسىي قاتلامدا، چەت- ياقا جايلاردا ئەنزە پاش قىلىش بىلەن ئۆتەتتى. قەيەردە ئەنزە يۈز بەرسە، ئۇ شۇ يەردە ھازىر بولۇپ، خەلقنىڭ قەلبىدىكى «تىنچلىق ئەلچىسى»گە ئايلاندى. ئۆتكەن يىلى ئەتىياز پەسلىدە قانات يايدۇرۇلغان جىنايى ھەرىكەتلەرگە قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىدە ئۇ ئىلگىرى- ئاخىر ئارىشاڭ ناھىيىسىگە قاراشلىق خارىۋۇخ بازىرىدا يۈز بەرگەن قىممىتى 90 مىڭ يۇەنگە يېتىدىغان تىۋىت ئوغرىلاش ئەنزىسى، ئەنگىلىك يېزىسىدا يۈز بەرگەن زەھەرلەندۇرۇش ئەنزىسى، كۆكتوقاي چارۋىچىلىق فېرمىسىدا يۈز بەرگەن 14 تۈياق قوي ئوغرىلاش ئەنزىسى قاتارلىق 20گە يېقىن چوڭ ئەنزىنى پاش قىلىپ دۆلەت مەنپەئىتى ۋە خەلق ئامانلىقى ئۈچۈن ئۆزىنىڭ ھايات- ماللىقىنى خەتەرگە تىككەن ئۈلگىلىك ئىشلارنى قىلىپ، ئۆزىنىڭ ئىسمىنى ئۇزۇن يىللىق ئەنزىگە قارشى كۈرەش تارىخىغا ئالتۇن ھەرپلەر بىلەن يازدۇرغان ئەلچىمىز ئىدى.

چېگرا رايوندىكى ماھىر رازۋېتچىك

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز تۇرسۇن ئىمىن ئۇختىيارنىڭ مۇخبىرىمىز ئابدۇرېشىت ئابلىز

كۆكتوقاي چارۋىچىلىق فېرمىسىدا يۈز بەرگەن 14 تۈياق قوي ئوغرىلاش ئەنزىسى قاتارلىق 20گە يېقىن چوڭ ئەنزىنى پاش قىلىپ دۆلەت مەنپەئىتى ۋە خەلق ئامانلىقى ئۈچۈن ئۆزىنىڭ ھايات- ماللىقىنى خەتەرگە تىككەن ئۈلگىلىك ئىشلارنى قىلىپ، ئۆزىنىڭ ئىسمىنى ئۇزۇن يىللىق ئەنزىگە قارشى كۈرەش تارىخىغا ئالتۇن ھەرپلەر بىلەن يازدۇرغان ئەلچىمىز ئىدى.

ئاممىسىنىڭ ھاياتى، مال - مۈلكىنى قوغداپ قالدى. بۇ يىلنىڭ 1 - پەسلىدە ئۇ يەنە 17 چوڭ، مۇھىم ئەنزىنى پاش قىلدى.

جەڭسىنىڭ قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلىرى يالغۇز ئەنزە پاش قىلىش بىلەنلا چەكلىنىپ قالمىدى. ئۇ ئىدارىدىكى ھەر مىللەت ئىتتىپاق ئەزالىرى ۋە ياشلارنى يېتەكلەپ لېي فېڭدىن ئۆگىنىپ يېگى ئىستىل تىكلەش، ياش زەربىدارلاردىن بولۇپ خەلق ئۈچۈن خالىس تۆھپە قوشۇش- پائالىيەتلىرىگە ئاكتىپ قاتناشتى. 1992- يىلى ناھىيە بازىرى كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغاندا ئىتتىپاق ئەزالىرى ۋە ياشلارغا باشلامچىلىق قىلىپ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشنىڭ 1- سەپىگە ئاتلىنىپ، خەلق ئاممىسىنىڭ ھاياتى ۋە مال- مۈلكىنى قوتقۇزۇپ قىزغىن مەدھىيىلەشكە ئېرىشتى. ئەترەتتىكى خىزمەتداشلىرىنى كەسپىي جەھەتتە يېتەكلەپ، ئۇلارنىڭ رازۋېتكا قىلىش ماھارىتىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن پائال ياردەم بەردى. شۇڭا ئىدارە ئىتتىپاق ياچېيكىسى ئوبلاستلىق ئىتتىپاق كومىتېتى تەرىپىدىن «لېي فېڭدىن ئۆگىنىشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ» بولۇپ باھالاندى. ئۇنىڭ ئۆزىمۇ ھەر يىلى ئىدارە تەرىپىدىن «ئىلغار خىزمەتچى»، 1993- يىلى يەنە ناھىيە بويىچە بەش مۇنەۋۋەر ياشنىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى. شۇ يىلى يەنە ناھىيىلىك باش ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى تەرىپىدىن «ئىلغار ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى ئەزاسى» بولۇپ باھالاندى ۋە ئوبلاستلىق 5 - نۆۋەتلىك ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى قۇرۇلتېيىغا قاتناشتى. ئىدارە تەرىپىدىن ئۈچ قېتىم ئالاھىدە تەقدىرلەشكە، ئىككى قېتىم ئالاھىدە مۇكاپاتقا ئېرىشتى، ئۆتكەن يىلى شەرەپ بىلەن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە ئەزا بولدى. بۇ يىل 1 - ئايدا يەنە ناھىيىلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى جىنايى ئىشلار رازۋېتكا ئەترىتىنىڭ باشلىقلىقىغا ئۆستۇرۇلدى.

يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسىنى كۆچەيتىپ، يېزا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، يېزا ئىقتىسادىنى ۋە جەمئىيەتنىڭ ئومۇميۈزلۈك تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرەيلى

(بېشى 1 - بەتتە)

يېزىلارنىڭ باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى توغرىسىدا. مەسئۇلانقا بىرلەشتۇرۇپ ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىش ئاساس قىلىنغان مەسئۇلىيەت تۈزۈمى ۋە بىر تۇتاش باشقۇرۇشمۇ، تارقاق باشقۇرۇشمۇ بولغان قوش قاتلاملىق ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى مۇقەملاشتۇرۇش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش - پارتىيىنىڭ يېزىلارغا قارىتان تۈپ سىياسىتى، ئۇنىڭدا ئۆزگەچە چىك تۇرۇش لازىم. دېھقانلار ھۆددىگە ئېلىپ باشقۇرۇش بىلەن كوللېكتىپ بىر تۇتاش باشقۇرۇشنى بىرلەشتۈرۈپ ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىش ئاساس قىلىنغان مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ۋە بىر تۇتاش باشقۇرۇشمۇ بولغان، تارقاق باشقۇرۇشمۇ بولغان قوش قاتلاملىق باشقۇرۇش تۈزۈلمىسنى ئۆزگەرتىپ مۇقەملاشتۇرۇشتا چىك تۇرۇشمىز، ئۇنى ئەملىيەت داۋاملىق ئۆزلۈكسىز مۇكەممەللەشتۈرۈشىمىز ۋە ئۆستۈرۈشىمىز لازىم.

يېزىلارنىڭ بازار سىستېمىسى قۇرۇلۇشى توغرىسىدا. ھازىر يېزىلارنىڭ بازار سىستېمىسى ئانچە مۇكەممەل ئەمەس، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى ۋە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش - سېتىش ئوتتۇرىسىدىكى ئالاقە دېگەندەك راۋاج ئەمەس، ئوبوروت ھالقىلىرى كۆپ، ئارىلىقتا ئېقىپ كېتىدىغىنى كۆپ، ئىشلەپ چىقارغۇچىلار بىلەن ئىستېمالچىلارغا تېگىدىغان پايدا ئاز. بازارنىڭ تەڭشىش ئىقتىدارى ناچار، بەزى يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى ېيسلىپ قالىدىغان ۋە قىس بولىدىغان ئەھۋاللار دائىم كۆرۈلۈۋاتىدۇ. بەزى جايلار قىسمەن مەنپەئەتنى دەپ بازارنى خالىغانچە قامال قىلىپ، بەزى يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىش- سېتىش جېكىنى قوزغاپ، بازارنىڭ مۇقىمسىزلىقىنى كەلتۈرۈپ چقاردى. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلار نېمە قىلارىنى بىلەلمەي قالدى. بۇنداق مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشتا يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى ۋە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ ئوبوروت

تەبىئىيكى زور. مۇھىم سەجىل تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنى بەلگىلىدۇق، تېرىلغۇ يەرنى، سۇنى تېجەپ ئىشلىتىشنى بۇ ستراتېگىيىنى ئىرچىللاشتۇرۇش يۆكسەكلىكىدە تۇرۇپ تونۇشىمىز لازىم. زاۋۇت قۇرغاندا، ئۆي سالغاندا يەرنى تېجەپ ئىشلىتىشكە ئەھمىيەت بېرىشىمىز لازىم. ئەۋلادلارنى ئويلىشىمىز، ھەربىر غېرىچ يەرنىمۇ قەدىرلىشىمىز كېرەك، «بىرمۇ غېرىچ يەرنىمۇ ئەۋلادلارنىڭ تېرىشىغا قالدۇرۇشىمىز لازىم»، يېزا - بازار كارخانىلىرىنى ھەرقانچە تەرەققىي قىلدۇرۇشقا توغرا كەلگەندىمۇ، تېرىلغۇ يەرنى ساقلاپ قېلىشىمىز، ئۇنى ياخشى تېرىشىمىز لازىم. سۇ مەنبەلىرىنىمۇ بىر تۇتاش پىلانلاپ، ئىلمىي باشقۇرۇپ، تېجەپ ئىشلىتىشىمىز لازىم.

ئومۇمىي جەھەتتىن قارىغاندا، ھازىر ئېلىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكى يەنىلا قوپال، يېرىك ئىگىلىك ھالىتىدە تۇرماقتا، بىر تەرەپتىن، كىشى ېيشىغا توغرا كېلىدىغان بايلىق مەنبەسى ناھايىتى جەددىي بولسا، يەنە بىر تەرەپتىن، بايلىق مەنبەلىرى ئىسراپچىلىقى يەنىلا ناھايىتى ئېغىر بولماقتا. ئالايلۇق، سۇغىرىشقا ئىشلىتىلىدىغان سۇ، خىمىيۇى ئوغۇت قاتارلىق جەھەتلەردە بۇ مەسىلە مەۋجۇت. سۇغىرىشقا ئىشلىتىلىدىغان سۇدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش نىسبىتى % 40 كە يەتمەيدۇ، خىمىيۇى ئوغۇتتىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش نىسبىتى ئارانلا % 30، بۇ تەرەققي قىلغان دۆلەتلەرنىڭكىدىن خېلىلا تۆۋەن، ئەگەر يۇقىرى سەرپىيات، تۆۋەن ئۈنۈملۈك بۇنداق ئىشلەپچىقىرىش شەكلىنى ئۆزگەرتمىسەك، بايلىق مەنبەلىرىنى ئېچىشقا ئىلتىنىش ئىشىنى داۋاملاشتۇرالمايمىز. بۇ مەسىلىدە بىز ستراتېگىيىلىك نەزەر ۋە تەخىرسىزلىك تۇيغۇسىدا بولۇشىمىز كېرەك.

يېزا ئىگىلىكىنى يۆكسەلدۈرۈش شەكلىنى ئۆزگەرتىشنى ئىشقا ئاشۇرۇشتىكى ئەڭ مۇھىم ھالقا - يېزا ئىگىلىكىنى پەن - ماارىپقا تايىنىپ گۈلەندۈرۈشنى چىك تۇتۇپ، يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتىنى پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىغا تايىنىش ۋە دېھقانلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئىزغا سېلىپ، پەن - تېخنىكىنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى يۆكسەلدۈرۈشتىكى تۆھپە قوشۇش سالمقىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈش لازىم. بۇ ئىشتا ئالدى بىلەن پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنى كېڭەيتىشنى چىك تۇتۇش كېرەك. دۆلىتىمىز ھەر يىلى نۇرغۇن يېزا ئىگىلىك پەن تەتقىقاتى نەتىجىلىرىگە ئېرىشۋاتىدۇ. لېكىن بۇنىڭ ئىچىدە ئىشلەپچىقىرىشتا ھەقىقىي رول ئويناۋاتقىنى ئانچە كۆپ ئەمەس، بۇ نەتىجىلەرنىڭ كۆپىنچىسى تەجرىبىخانا يېكى تەجرىبە ئېتىزلىرىدا قېپقېلىۋاتىدۇ. بۇنداق ئەھۋالنىڭ يۈز بېرىشىگە ئاساسەن تۆۋەندىكىدەك ئىككى مەسىلە سەۋەب بولغان: بىرى، يېزا ئىگىلىك تېخنىكىلىرىنى كېڭەيتىش سىستېمىسى مۇكەممەل ئەمەس؛ يەنە بىرى، دېھقانلارنىڭ پەن - مەدەنىيەت ساپاسى بىر قەدەر تۆۋەن. بۇ ئىككى مەسىلىنى يېخىش ھەل قىلىش ئۈچۈن، كۆپ خىل شەكىل قوللىنىپ، يېزا ئىگىلىك پەن- تېخنىكا خادىملىرىنى يېزىلارغا ېيرىپ تېخنىكا تەقىقاتى ۋە تېخنىكا كېڭەيتىش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇشقا ئىلھاملاندۇرۇش ۋە ئۇلارنىڭ خىزمىتىنى قوللاش كېرەك. شۇنىڭ بىلەلە، ئىشنى يېزا ماارىپ قۇرۇلمىسىنى ئىسلاھ قىلىش ۋە تەڭشەشتىن باشلاپ، باشلانغۇچ، ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسىپ - تېخنىكا مەكتەپلىرىنى كۆپەيتىپ، يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن جىددىي ئېھتىياجلىق تۆۋەن، ئوتتۇرا دەرىجىلىك تېخنىكا ئىختىساس ئىگىلىرى ۋە ئىگىلىك باشقۇرغۇچى ئىختىساس ئىگىلىرىنى كۆپلەپ يېتىشتۇرۇش، دېھقانلارغا قارىتىلغان ئەسقاتىدىغان تېخنىكا تەربىيىسىنى كۆچەيتىش كېرەك. يېزا ئىگىلىكىنى

دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەت، ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار چوقۇم سەگەك بولۇشى، چوقۇم بايرىقى روشەن، ئىرادىسى مۇستەھكەم ھالدا دېھقانلارغا بولغان تەشۋىقىي تەربىيە خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ ياخشى - يامانىنى، گۈزەللىك بىلەن رەزىللىكنى، ئىلغارلىق بىلەن قالاقلىقنى، مەدەنىيەت بىلەن نادانلىقنىڭ چەك - چېگرىسىنى ئېنىق ئايرىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈشكە ياردەم بېرىش، مەھۇرىي، قانۇن - تۈزۈم ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ، تۇرلۇك ناتوغرا كەيپىياتلارنى قەتئىي توسۇپ، يېزىلاردا مەدەنىيەتلىك، ساغلام، ئالغا بېسىشقا ئىنتىلىدىغان ياخشى ئىجتىمائىي كەيپىياتنى شەكىللەندۈرۈش كېرەك.

2. ھازىر ئېلىمىز بېرىلمۇاتقان قانتنق زەربە بېرىش كۈرىشىگە بىرلەشتۈرۈپ، يېزىلارنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقىنى ساقلاش خىزمىتىنى زور كۈچ بىلەن تەرتىپكە سېلىش ۋە تۈزۈش كېرەك. قانتنق زەربە بېرىش كۈرىشىنى قانات يايدۇرۇش- پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ زور ئورۇنلاشتۇرۇشى، ئاممىنىڭ كۆچلۈك ئارزۇسى، جەمئىيەت ئامانلىقىنى زور كۈچ بىلەن تەرتىپكە سالماق ۋە تۈزىمسەك، تۇرلۇك ئېغىر جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە قانتنق زەربە بېرىمسەك، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى ساقلاپ قالغىلى، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئوكۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلغىلى بولىمايدۇ. خەلق ئاممىسى قانتنق زەربە بېرىش ھەرىكىتىگە ئاپىرىن ئوقۇماقتا. بۇ كۈرەشنى چوقۇم ئاخىرغىچە داۋاملاشتۇرۇش كېرەك. يېزىلاردىكى لۇكچەكلەر، كەنتلەردىكى يول توسۇپ ئەسكىلىك قىلىدىغان باندىتلار، بۇلاڭچىلىق، ئوغرىلىق قىلمۇاتقان جىنايەتچىلەر گۇرۇھلىرىغا قانتنق زەربە بېرىپ، يېزىلارنىڭ ئىجتىمائىي ۋەزىيىتىنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداپ، دېھقانلارنىڭ خاتىرجەم تىرىكچىلىك قىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. شەھەرلەر بىلەن يېزىلاردىكى قانتنق زەربە بېرىش كۈرىشىنى بىرلەشتۈرۈش، يېزىلاردىكى كۆچمە نوپۇسنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، يېزىلاردا جەمئىيەت ئامانلىقىنى ئۈنۈمۈرسال تۈزەشنى كۈچەيتىش كېرەك. ج خ، ئەدلىيە قوشۇنى قۇرۇلۇشى ھەم يېزا ئاساسىي قاتلام ئامانلىق ساقلاش تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، بۇ قوشۇننىڭ پاكلىقىنى ساقلاش، جەڭگىۋارلىقىنى ئۆستۈرۈش كېرەك.

3. دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ھەققىي يېنىكلىتىپ، ئۇلار بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى ياخشى بىر تەرەپ قىلىش كېرەك. ھازىر بەزى رايونلاردا دېھقانلارنىڭ سېلىقى زىيادە ئېغىر بولۇپ كېتىش مەسىلىسى پارتىيىنىڭ دېھقانلار بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىگە تەسىر كۆرسىتىدىغان، يېزا ۋەزىيىتىنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر كۆرسىتىدىغان چوڭ مەسىلىگە ئايلاندى. دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى خالىغانچە ئېغىرلاشتۇرىتىش مەركەز قايتا - قايتا تەكتلىگەن دېھقانلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق- مەنپەئىتىنى قوغداش، دېھقانلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاش روھىغا خىلاپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىش ياكى ئېغىرلاشتۇرىتىش ھەرگىز پۇلنى ئاز ئېلىش ياكى كۆپ ئېلىش مەسلىسى ئەمەس، ئەكسىچە، دېھقانلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوغداش ياكى ئۈنىڭغا سوغۇق سۇ سېپىش مەسلىسى، يېزا ئىشلەپچىقىرىش كۆچلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈش ياكى ئۈنىڭغا توسقۇنلۇق قىلىش مەسلىسى، دېھقانلارنىڭ ئىشەنچىسى ۋە ھىمايىسىنى كۆچەيتىش ياكى يوقىتىش مەسلىسى. دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىش مەسلىسىنى مانا مۇشۇنداق سىياسىي يۆكسەكلىكتە تۇرۇپ تونۇش، پارتىيەمىزنىڭ مۇددىئاسى ۋە يېزا ھاكىمىيىتىنىڭ مۇقىملىقى يۆكسەكلىكىدە تۇرۇپ تونۇش كېرەك. دېھقانلارنىڭ

تارماقلىرى تۆۋەنگە خالىغانچە ۋەزىپە چۈشۈرۈش، سېلىق چېچىش قانارلىق مەسىلىلەرنى تېخىمۇ ياخشى ھەل قىلىش كېرەك. ھەر خىل نامدىكى ئۈلچەمگە يەتكۈزۈش، دەرىجە ئۈرلىتىش ھەرىكەتلىرىنى قەتئىي ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ ئەملىي سېلىقنى دۆلەت بەلگىلىگەن نورما ئىچىدە ھەقىقىي تىزگىنلەش كېرەك.

4. يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، كوللېكتىپنىڭ ئىقتىسادىي ئەملي كۈچىنى زورايتىش كېرەك. يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشى - پارتىيە قۇرۇلۇشى ۋە ھاكىمىيەت قۇرۇلۇشىدىكى زور ئۈل قۇرۇلۇشى. ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى ئاجىز، چېچىلاڭغۇ بولسا، ئىقتىسادنى يۆكەلدۈرۈش ئۈياقتا تۇرسۇن، پارتىيىنىڭ دېھقانلار ئامىمسى ئارىسىدىكى ئۈلى ئاجىزلاپ ۋە تەۋرەپ، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئومۇميىلىقىغا تەسىر يېتىدۇ. يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئورونلاشتۇرۇشى ۋە تەلىپى بويىچە ئومۇمۇزلۈك، ئۇزاقنچە چىك تۇتۇش كېرەك. مۇھىمى «بەشتە ياخشى» بولۇش تەلىپى بويىچە كەنت دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى چىك تۇتۇش كېرەك. جايلارنىڭ ئەملىيىتىدىن قارىغاندا، ئاچقۇچلۇقى مۇنداق ئىككى ئىشنى قىلىش: بىرى، «ئادەم ئىش بېجىرىش»، يەنە بىرى، «پۇلغا تايىنىپ ئىش بېجىرىش»، «ئادەم ئىش بېجىرىش» دېگىنىمىز، كەنت پارتىيە ياچېيكىسى بىلەن كەنت ئاھالىلەر كومىتېتى بەنزە قۇرۇلۇشنى ياخشى قىلىش، بولۇپمۇ كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسىنى ياخشى سەپلەش كېرەك، دېگەنلىك، سىياسىي جەھەتتە كۆچلۈك، پاك - دىيانەتلىك، ئادىل، قابىلىيەتلىك، پارتىيە ئەزالىرى ۋە ئامما ھەقىقىي ھىمايە قىلىدىغان ئادەمنى رەھبەرلىك بەنزىسىگە سايلاش كېرەك. يېزا، كەنتتىكى پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلارغا بولغان تەربىيىنى كۆچەيتىپ، ئۇلارنى نەزەرىيە، ئۆگىنىش، پارتىيە نىزامنامىسىنى ئۆگىنىشكە تەشكىللەپ، ئۇلارنىڭ ئىدىيە، سىياسىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈش كېرەك. مۇنەۋۋەر ياش ئاكتىپلار ئارىسىدىن پارتىيە ئەزالىرىنى يېتىشتۈرۈش ۋە راۋاجلاندۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش كېرەك. مانا بۇ، بىزنىڭ ئىشلىرىمىزنى يېزىلاردا داۋاملاشتۇرىدىغان ئادەم بولۇش- بولماسلىققا مۇناسىۋەتلىك زور مەسىلە. «پۇلغا تايىنىپ ئىش بېجىرىش» دېگىنىمىز، كەنت دەرىجىلىك كوللېكتىپ ئىقتىسادىنىڭ مەلۇم ئەملي كۈچى بولۇشى كېرەك، دېگەنلىك، كوللېكتىپ ئىقتىسادىنىڭ كۈچى بولماسا، كەنت دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتى ماددىي شەرت - شارائىت جەھەتتە ئاممىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇشىغا مۇلازىملىق قىلالمايدۇ. ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنىڭ ئۈيۈشۇشچانلىقى، چاقىرىق كۈچى ۋە جەڭگىۋارلىقىنى جارى قىلدۇرۇشمۇ قىيىنغا چوشىدۇ. ھېنگچە، بۇنىڭ چارىسى يېزا ئىگىلىكىنى چىك تۇتۇش بىلەن بىللە يېزا - بازار كارخانىلىرىنى، بولۇپمۇ كوللېكتىپ كارخانىلارنى زور كۈچ بىلە راۋاجلاندۇرۇش كېرەك. يېزا - بازار كارخانىلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش- يېزا قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ئېنىقاندا، بىر ئىنقلابىي ئىسلاھات، ئۇ چوقتۇر ئەھمىيەتكە ئىگە، يېزا - بازار كارخانىلىرىنى جانلاندۇرغاندىلا، يېزىلاردىكى ئارتۇق ئەمگەك كۈچىنى ئورۇنلاشتۇرغىلى، دېھقانلارنى بېيىتىش مەسلىسىنى ھەل قىلغىلى بولىدۇ؛ ساناقتە ئاز قىلىق يېزا-ئىگىلىكىنى تولۇقلىغىلى، يېزا ئىگىلىكىگە

ئىشلىنىدىغان ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ ئوبوروت تۆزۈلمىسىنى يەنمۇ ئىلاھ قىلىپ، بازار سستېمىسى قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش، تەمىنات-سودا كوپېراتىپىنىڭ تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى تېزلىتىش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، يېزا ئىگىلىكىدىكى ئىجتىمائىيلاشقان مۇلازىملىق سستېمىسىنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، سودا، سانائەت، يېزا ئىگىلىكى بىر گەۋدىلەشتۈرۈلگەن كەسىپلەشكەن ئىگىلىك باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى راۋاجلاندۇرۇپ، دېھقانلارنى ھەر خىل يېڭىچە بىرلىشىش ۋە ھەمكارلىشىشقا يېتەكلەپ، دېھقان ئائىلىلىرى بىلەن بازارنى تۇتاشتۇرىدىغان ھەر خىل زۇرۇر ۋاستىچىلىق تەشكىلاتلىرىنى پەيدىنپەي قۇرۇپ چىقىش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇش لازىم. دېھقانلارنى بازارغا يۈزلىنىشكە يېتەكلەش، يېزىلاردىكى بازار سستېمىسى ۋە مۇلازىملىق سستېمىسىنى بەرپا قىلىشنى كۈچەيتىش داۋاملا ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەر مۇھىم رەھبەرلىك مەسئۇلىيىتىنى ئۈستىگە ئېلىشى، بولۇپمۇ ناھىيىلىك پارتكوم ۋە ناھىيىلىك ھۆكۈمەت يېزىلارغا بىۋاسىتە يۈزلىنىپ يېتەكچىلىك قىلىشى ۋە تەشكىللەش رولىنى مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن ياخشى جارى قىلدۇرۇشى لازىم.

دۆلەتنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى قوللاش ۋە قوغداش سستېمىسىنى قۇرۇش توغرىسىدا. بىز يېزا ئىگىلىك مەسئۇلاتلىرىنى سېتىۋالىدىغان ئەڭ تۆۋەن قوغداش باھاسىنى، ئاشلىقنى مەخسۇس زاپاس ساقلاش ۋە خېيم - خەتەر فوندى تۈزۈمىنى دەسلەپكى قەدەمدە ئورناتتۇق. بۇ تۈزۈملەر يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاشلىق بىلەن تەمىنلەشنى مۇقىملاشتۇرۇش، دېھقانلار ۋە ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداش قاتارلىق جەھەتتە مۇئەييەن رول ئويناندى. لېكىن مالىيە كۈچى چەكلىك بولغانلىقتىن، تۈزۈلمە تېخى تولۇق راۋاجلىنىپ كەتمىدى، ئومۇمىي جەھەتتىن قارىغاندا، يېزا ئىگىلىكىنى قوللاش، قوغداش سستېمىسى تېخى ساغلام ئەمەس، قوللاش، قوغداش سالمىقىنمۇ يېتەرلىك ئەمەس. ئۇزۇلۇكسىز ئۈزدىنىش ئارقىلىق جۇغلىغۇچە يېزا ئىگىلىكىنى كۈچلۈك قوللايدىغان ۋە قوغدايدىغان سستېمىنى پەيدىنپەي قۇرۇپ چىقىپ، ئۇنى تۈزۈملەشتۈرۈش، قانۇنلاشتۇرۇش لازىم.

قىسقىسى، يېزىلارنىڭ ئىقتىسادىي تۈزۈلمىسى ۋە ھەرىكەت مېخانىزمىنىڭ سوتسىيالستىك بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش تەلىپىگە مۇۋاپىق كەلمەيدىغان نۇرغۇن جايلىرى بار. شۇڭا تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشنى كۈچەيتىش، ئەملىي تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەش ئىياسىدا، يېزا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش خىزمىتىنى داۋاملىق ياخشى تۇتۇش لازىم.

ـ نېمە ئۈچۈن يېزا ئىگىلىكىنى يۈكسەلدۈرۈشنىڭ ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىش تەكتلىنىدۇ؟ بۇنىمۇ دۆلتىمىزنىڭ ئەھۋالى بەلگىلەيدۇ. دۆلتىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىك تەبىئىي بايلىقى نىسپىي كەمچىل، ئوتتۇرىچە تېرىلغۇ يېر دۇنيانىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىنىڭ ئاران ئۈچتىن بىر قىسمىغا توغرا كېلىدۇ. ئوتتۇرىچە سۇ بايلىقى مىقدارى دۇنيانىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىنىڭ ئاران ئوتتىن بىر قىسمىغا توغرا كېلىدۇ. نوپۇس يەنە كۆپىيىۋاتىدۇ، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىغا بولغان تەلەپ ئۈزلۈكسىز ئېشىۋاتىدۇ، ئېشىۋاتقان بۇ تەلەپنى نېمىگە تايىنىپ قاندۇرۇش كېرەك؟ يېزا ئىگىلىكىگە سېلىنىدىغان سېلىنمىنى كۆپەيتىش كېرەك، لېكىن يېڭى بايلىق مەنبەلىرىنى، بولۇپمۇ تەبىئىي بايلىق مەنبەلىرىنى كەڭ كۆلەمدە كۆپەيتىشكە سېلىنما سېلىش، روشەنكى، رېئاللىق ئەمەس. بۇنىڭ ئۈچ چىقىش يولى - بايلىقتىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈپ، يېزا ئىگىلىك سېلىنمىسىدىكى پەن - تېخنىكا تەركىبىنى، يېزا ئىگىلىك ئەمگەكچىلىرىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشتە، مانا بۇ يېزا ئىگىلىكىنى يۈكسەلدۈرۈش ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىش لازىم، دېگەنلىك.

بۇ يەردە شۇنى ئالاھىدە تەكتلەپ ئۆتمەكچىمەنكى، ھەر دەرىجىلىك رەھبېرىي يولداشلاردا يەرنى، سۇنى تېجەپ ئىشلىتىشكە ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدىغان كۆچلۈك ئاڭ بولۇشى كېرەك. بۇ ئىككى ئىش يېزا ئىگىلىكىگە چېتىلىدىغان ئۆپ مەسىلە، ئىنسانىيەتنىڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇشى ئاساسى. بۇنىڭ دۆلتىمىز ئۈچۈن ئەھمىيىتى

3. يېزا ئىقتىسادى بىلەن ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى ماسلاشتۇرۇپ راۋاجلاندۇرۇش كېرەك

ئىقتىساد بىلەن جەمئىيەتنىڭ ماس قەدەمدە راۋاجلىنىشىنى ساقلاش، تىنچ، ئىنتىپاق، مەدەنىيەتلىك ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىش - ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىشنىڭ مۇقەررەر تەلىپى. ئېلىمىز نوپۇسىنىڭ 80 پىرسەنتى يېزىدا، يېزىلارنىڭ ئىجتىمائىي ئەھۋالىنىڭ قانداق بولۇشى دۆلتىمىزنىڭ ۋە جەمئىيىتىمىزنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن زور تەسىر كۆرسىتىدۇ. ئومۇمىي جەھەتتىن قارىغاندا، ھازىر ئېلىمىز يېزىلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ئەزىزىيىتى ياخشى، يېزىلارنىڭ ئىجتىمائىي ئەزىزىيىتى مۇقىم، لېكىن سەل قاراشقا بولمايدىغان بىر قىسىم مەسىلىلەرمۇ مەۋجۇت، بەزى جايلاردا ئەمەلىي خىزمەتتە «بىر قول قاتتىق، بىر قول يۇمشاق» بولۇش، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىش، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا سەل قاراش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا ئەھمىيەت بېرىش، ئىجتىمائىي تەرەققىياتقا سەل قاراش مەسىلىسى مەۋجۇت. بەزى جايلاردا ئىجتىمائىي كەيپىيات ياخشى ئەمەس، ئامانلىق ساقلاش ئاجىز، ئامەنا بىخەتەرلىك تۇيغۇسى كەمچىل، بۇ مەسىلىلەر ھەل قىلىنماسا، ئىجتىمائىي مۇقىملىققا ئېغىر دەرىجىدە تەسىر يېتىدۇ، يېزا ئىقتىسادىنىڭ راۋاجلىنىشىمۇ قىينىغا چۈشىدۇ. يېزىلاردا ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتە ئىقتىسادىي كىرىم جەھەتتە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشلا تەلەپ قىلىنىپ قالماستىن، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭمۇ مەلۇم سەۋىيىگە يېتىشى تەلەپ قىلىنىدۇ. شۇڭا يېزا خىزمىتىدە «ئىككى قولدا توتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» ئاڭجىنىدا چوقۇم چىڭ تۇرۇپ، يېزىلاردىكى سوتسىيالستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش قۇرۇلۇشى، دېموكراتىيە - قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى ۋە ئاساسىي قانۇنلارنى تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، يېزا ئىقتىسادى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ ماسلىشىپ راۋاجلىنىشىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. ھازىر بۇ جەھەتتە تۆۋەندىكى بىر نەچچە تۈرلۈك ئىشنى ياخشى ئىشلەش كېرەك.

1. دېھقانلارغا بولغان ئىدىيىۋى - سىياسىي تەربىيىنى كۈچەيتىپ، يېزا ئىدىيە، مەدەنىيەت بازىسىنى ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزم ۋە سوتسىيالىزم ئىدىيىسى بىلەن ئىگىلەش كېرەك. بۇ - يېزىلاردا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتىكى تۈپ خاراكتېرلىك ۋەزىپە. دېھقانلارغا جانلىق، ئۈلار ياقتۇرىدىغان شەكىللەر ئارقىلىق ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق ۋە سوتسىيالىزم تەربىيىسى، جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىش تەربىيىسى بېرىپ، دېھقانلار ئارىسىدا سوتسىيالستىك بازار ئىگىلىكى بىلىملىرى، پەننىي بىلىملەر ۋە قانۇن بىلىملىرىنى تەرىشچە تەشۋىق قىلىپ، دېھقانلارنىڭ جۇغلوچە سوتسىيالىزم قۇرۇلۇش يولىدا ھېگىش ئېتىقادىنى چىڭىتىپ، ئۇلارنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ساپاسى ۋە پەن - مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈش كېرەك. مۇشۇ خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىگەندە، دېھقانلارنى تۈرلۈك ناتوغرا ئىجتىمائىي كەيپىياتلارنى ئاڭلىق، ئۇنۇملۇك توسۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلغىلى بولىدۇ. شۇنى كۆرۈشىمىز كېرەككى، بەزى يېزا رايونلىرىدا قالاق، ئەخمىقانە ئىشلار، جۇملىدىن فېئودال خۇراپىيلىق، فېئودال دىنىي ھەرىكەتلەر قايتا باش كۆتۈرۈپ قالدى. بۇ مەسىلىگە نىسبەتەن ھەر

(بېشى 1 - بەتتە)

بۇ يىلقى ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىنىڭ سودىگەر چاقىرىش، كۆرگەزمە قىلىش خىزمىتى بالدۇر ئىشلەندى، ھەرىكەت تېز بولدى. ھازىرغا قەدەر ئۇرۇمچى يەرمەنكىسى 18 مىڭ پارچە تەكلىپنامە تارقاتتى. دەسلەپكى مەلۇماتلارغا قارىغاندا، 7-ئاينىڭ 15- كۈنىگە قەدەر 17 دۆلەت ۋە رايوندىن 155 چەت ئەللىك سودىگەر يەرمەنكىگە قاتنىشىش ئۈچۈن تىزىمغا ئالدۇرغان. بۇلتۇرقىغا سېلىشتۇرغاندا، 35 كىشى كۆپەيگەن. چەت ئەل كارخانىلىرى زاكاز قىلىپ بەش يايما ئورنىنى سېتىۋالدى، بۇلار ئاساسلىقى تۈركىيە، پولشا، روسىيە قاتارلىق دۆلەتلەر. بۇنىڭدىن باشقا پاكىستان، ياپونىيە، سىنگاپور قاتارلىق دۆلەتلەردىن يەرمەنكىگە قاتنىشىدىغان ئورۇنلار ئاكتېپ ئۇچرىشىپ، خىزمەتلەر ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈۋاتىدۇ. يەرمەنكە يەنە چېگرا بويىدىكى دۆلەتلەرنىڭ جۇغلىغۇدىكى ئىقتىساد مەسلىھەتچىلىرى، دۆلتىمىزنىڭ چېگرا بويىدىكى دۆلەتلەردە تۈرۈشلۇق ئىقتىساد مەسلىھەتچىلىرى، چېگرا بويىدىكى دۆلەتلەرنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى ۋە ئۆلكە دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرى بولۇپ جەمئىي 32 كىشىنى تەكلىپ قىلدى. ھازىر مەملىكەت ئىچىدىكى كارخانىلار 582 يايما ئورنىغا خېرىدار بولدى. بۇنىڭ 312 سىگە ئاپتونوم رايون ئىچىدىكى كارخانىلار، 60 گە بىڭتۈەن كارخانىلىرى، ئاپتونوم رايونىمىزدىن باشقا 20 ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، شەھەردىكى كارخانىلار 210 يايما ئورنىغا خېرىدار بولدى.

بۇ قېتىمقى يەرمەنكىگە شىنجاڭنىڭ ئۇستۇنلۇكىنى گەۋدىلەندۈرۈش يۈزىسىدىن بىر تۈركۈم چەت ئەل مەبلىغىدىن پايدىلىنىش ۋە سىرتتىن كىرگۈزۈش - ئىچكى قىسىمدا بىرلىشىش بويىچە ئىقتىساد- تېخنىكا ھەمكارلىقى تۈرى سودا ئۈمىكى قۇرۇلدى، بۇلار 65 يايما ئورنىنى ئىگىلىدى. ئاپتونوم رايونىمىز تۆر ئامبىرىدىن چەت ئەل سودىگەرلىرىنىڭ مەبلىغىنى كىرگۈزىدىغان 60 تۈرنى تاللۇبلىپ، 1996-يىللىق ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىنىڭ ئاپتونوم رايون ئېلان قىلىدىغان تۆرى قىلدى. بۇ قېتىم ئېلان قىلىنغان تۆرلەردە دۆلەت، ئاپتونوم رايونلىق كەسىپ يۆنىلىشىگە ھۆرمەت قىلىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قۇرۇلۇشى ۋە كارخانىلارنىڭ تېخنىكا ئۆزگەرتىشى جەدىدىي ئېھتىياجلىق بولغان ھەم شەرت- شارائىتى بىر قەدەر ياخشى بولغان تۆرلەر ئالدىن ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇنىڭغا كىرگۈزۈلىدىغان چەت ئەل مەبلىغى ئومۇمىي سوممىسى 1 مىليارد 223 مىليون دوللارغا يەتتى.

بۇ يىل «ئاز بولۇش، ساز بولۇش، ئاقىدىغان بولۇش، مەشغۇلاتچانلىقى كۈچلۈك بولۇش» پرىنسىپى بويىچە ھەر دەرىجىلىك پىلان كومىتېتلىرى رەسمىي تۆر تۇرغۇزۇش ئاساسىدا مەملىكەت ئىچىدە ئىقتىساد- تېخنىكا ھەمكارلىقى تۇرىدىن 86 نى بېكىتتى، بۇلار دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، قاتناش- ئېنېرگىيە، خىمىيە سانائىتى، تىببىي دورىگەرلىك، پىنسك سانائىتى، يېمەكلىكلەر قاتارلىق سەككىز چوڭ تۈرگە ئايرىلدى. ئاپتونوم رايون ئىچىدىكى بىرلەشمە ئىقتىساد- تېخنىكا ھەمكارلىق تۆرلىرى چەت ئەللەر بىلەن كېڭىشىش سالمىقىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق تاشقى سودا- ئىقتىساد ھەمكارلىق ئىشخانىسى ۋە يەرمەنكە كەسىپى ئىشلار ئىشخانىسىنىڭ باشلامچىلىقىدا ئىچكى قىسمدا بىرلىشىش بويىچە ئىقتىساد- تېخنىكا تۆرى سودا ئۈمىكى قۇرۇلدى، بۇلار 65 يايما ئورنىنى ئىگىلىدى.

ئارتۇق ئەمگەك كۈچىنى ئورۇنلاشتۇرغىلى، دېھقانلارنى بېيىتىش مەسىلىسىنى ھەل قىلغىلى بولىدۇ؛ سانائەت تارقىلىق يېزا-ئىگىلىكىنى تولۇقلىغىلى، يېزا ئىگىلىكىگە سېلىنمىنى ئاشۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكىنى زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرگىلى بولىدۇ؛ كوللېكتىپ ئىقتىسادىنىڭ كۈچىنى زورايتقىلى، يېزا ئاساسىي قاتلام پارتىيە، ھۆكۈمەت تەشكىلاتلىرىنى مۇستەھكەملىگىلى، دېھقانلارنىڭ ئورتاق بېيىش يولىنى كېڭەيتكىلى بولىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 15 - ئىيۇل تېلېگراممىسى.

ئاپتونوم رايونىمىز تۆر ئامبىرىدىن چەت ئەل سودىگەرلىرىنىڭ مەبلىغىنى كىرگۈزىدىغان 60 تۈرنى تاللۇبلىپ، 1996-يىللىق ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىنىڭ ئاپتونوم رايون ئېلان قىلىدىغان تۆرى قىلدى. بۇ قېتىم ئېلان قىلىنغان تۆرلەردە دۆلەت، ئاپتونوم رايونلىق كەسىپ يۆنىلىشىگە ھۆرمەت قىلىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قۇرۇلۇشى ۋە كارخانىلارنىڭ تېخنىكا ئۆزگەرتىشى جەدىدىي ئېھتىياجلىق بولغان ھەم شەرت- شارائىتى بىر قەدەر ياخشى بولغان تۆرلەر ئالدىن ئورۇنلاشتۇرۇلدى، بۇلار ئاساسلىقى تۈركىيە، پولشا، روسىيە قاتارلىق دۆلەتلەر. بۇنىڭدىن باشقا پاكىستان، ياپونىيە، سىنگاپور قاتارلىق دۆلەتلەردىن يەرمەنكىگە قاتنىشىدىغان ئورۇنلار ئاكتېپ ئۇچرىشىپ، خىزمەتلەر ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈۋاتىدۇ. يەرمەنكە يەنە چېگرا بويىدىكى دۆلەتلەرنىڭ جۇغلىغۇدىكى ئىقتىساد مەسلىھەتچىلىرى، چېگرا بويىدىكى دۆلەتلەرنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى ۋە ئۆلكە دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرى بولۇپ جەمئىي 32 كىشىنى تەكلىپ قىلدى. ھازىر مەملىكەت ئىچىدىكى كارخانىلار 582 يايما ئورنىغا خېرىدار بولدى. بۇنىڭ 312 سىگە ئاپتونوم رايون ئىچىدىكى كارخانىلار، 60 گە بىڭتۈەن كارخانىلىرى، ئاپتونوم رايونىمىزدىن باشقا 20 ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، شەھەردىكى كارخانىلار 210 يايما ئورنىغا خېرىدار بولدى.

بۇ قېتىمقى يەرمەنكىگە شىنجاڭنىڭ ئۇستۇنلۇكىنى گەۋدىلەندۈرۈش يۈزىسىدىن بىر تۈركۈم چەت ئەل مەبلىغىدىن پايدىلىنىش ۋە سىرتتىن كىرگۈزۈش - ئىچكى قىسمدا بىرلىشىش بويىچە ئىقتىساد- تېخنىكا تۆرى سودا ئۈمىكى قۇرۇلدى، بۇلار 65 يايما ئورنىنى ئىگىلىدى.

لى دۆڭخۇي ئاپتونوم رايونلۇق تاشقى ئىقتىساد- سودا نازارىتى ۋە يەرمەنكىگە ئالاقىدار تارماقلارنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن مۇنداق دېدى: ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىنى ياخشى ئۆتكۈزۈشنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشنى يەنمۇ ئۈستۈرۈش لازىم. ھازىر شىنجاڭ كەڭ كۆلەمدە ئېچىش، تېز راۋاجلاندۇرۇشنىڭ ياخشى پۇرسىتىگە دۇچ كەلدى، مەركەز «كېيىن كەلگەنلەرنىڭ تۆرگە چىقىشىدا شىنجاڭغا قاراش» كېرەك» دېگەننى ئوتتۇرىغا قويدى ھەم ئوتتۇرا، غەربىي قىسمغا ئېتىبار بېرىش سىياستىنى تۈزۈپ چىقتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە باش شۇجى جياڭ زېمىن ياۋروپا، ئاسىيادىكى ئالتە دۆلەتتە مۇۋەپپەقىيەتلىك زىيارەتتە بولدى، بۇلارنىڭ ھەممىسى بۇ نۆۋەتلىك ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۆتكۈزۈشكە ئاساس سالدى. ئالاقىدار تارماقلارنىڭ قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، بارلىق كۈچ بىلەن ئاتلىنىپ، 1996-يىللىق ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىنىڭ تۇرلۇك ئۆزىپىلىرىنى يۇقىرى ئۆلچەم بويىچە سۈپەتلىك ئورۇنداپ، بۇ نۆۋەتلىك ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىنى ئېچىپ ياخشى ئۆتكۈزۈشنى ئۈمىد قىلىمەن. لى دۆڭخۇي ئاخىردا ئالاقىدار تارماقلارنىڭ كېيىنكى قەدەمدىكى خىزمەتلىرى توغرىسىدا كونكرېت تەلەپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى.

* * * * * * * *

ئېلانلار

ئەركىن نىياز نامىدىكى 6501000702- نومۇرلۇق شوپۇرلۇق كىنىشكىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

* * * * *

ئۇرۇمچى شەھەر «غالىبىيەت» يولى پەيچۇسوسىدىن «جەنۇبىي شىنخۇا» يولى 51-نومۇرلۇق قورۇدىكى قەمبەرنسا قادىرغا بېرىلگەن نوپۇس دەپتەر ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى بۇلۇتلۇق بولۇپ، كېچىسى ئازراق يامغۇر ياغىدۇ. تېمپېراتۇرا ℃ 20 — ℃ 27 بولىدۇ. تۆت بال شامال چىقىدۇ.

مالىيە بىلەن ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ دىئالېكتىك مۇناسىۋىتى توغرىسىدا

ئابدۇللا ئەھمەت

مالىيە تارىخىي كاتېگورىيە، شۇنداقلا تەقسىمات كاتېگورىيىسى بولۇپ، ئۇ دۆلەتنى ئىجتىمائىي شەرت، ئۇشۇقچە مەھسۇلاتلارنى ئىقتىسادىي شەرت قىلغان هالدا ئىجتىمائىي ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا ئەگىشىپ تەرەققىي قىلىدۇ. سوتسىيالىستىك دۆلەت مالىيىسىمۇ بۇنىڭدىن مۇستەسنا ئەمەس. مالىيە تەقسىماتىنىڭ مەقسىتى هەممىدىن ئاۋۋال دۆلەت فۇنكسىيىسىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئېهتىياجىغا كاپالەتلىك قىلىشتىن ئىبارەت.

مالىيە بىلەن ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ مۇناسىۋىتى كەڭ مەندىن ئېيتقاندا، مالىيە بىلەن ئىشلەپچىقىرىش ئالماشتۇرۇش، ئىستېمال هالقىلىرى ئوتتۇرىسىدىكى، شۇنىڭدەك مالىيە تەقسىماتى بىلەن باشقا تەقسىمات شەكىللىرى ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئادەتتە ئىجتىمائىي تەكرار ئىشلەپچىقىرىش جەريانىدىكى ئىشلەپچىقىرىش، تەقسىمات، ئالماشتۇرۇش، ئىستېمالنىڭ ئومۇمىي گەۋدىسى ئىقتىساد دەپ ئاتالغانلىقتىن، مالىيە بىلەن ئىقتىسادي تەرەققىياتنىڭ مۇناسىۋىتى ئەھمىيەتتە ئىقتىسادي پائالىيەت پۈتۈنلۈكى بىلەن مالىيە تەقسىماتى قىسمىللىكى ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى كۆرسىتىدۇ. ماركسىنىڭ ئىجتىمائىي تەكرار ئىشلەپچىقىرىش جەريانىدىكى هالقىلارنىڭ دىئالېكتىك بىرلىكى توغرىسىدىكى قائىدىسىگە ئاساسلانغاندا، مالىيە بىلەن ئىقتىسادي تەرەققىياتنىڭ مۇناسىۋىتىنى ئىقتىسادي تەرەققىيات مالىينى بەلگىلەيدۇ، مالىيە ئىقتىسادي تەرەققىياتقا ئەكس تەسىر كۆرسىتىدۇ، دەپ يەكۈنچاقلاشقا بولىدۇ.

ئىقتىسادي تەرەققىياتنىڭ مالىينى بەلگىلىشى تۆۋەندىكى تەرەپلەردە ئىپادىلىنىدۇ:

(1) ئىقتىسادي تەرەققىياتنىڭ كۆلەمى مالىيە كىرىمىنىڭ كۆلەمىنى بەلگىلەيدۇ. بۇ ئادەتتە، مالىيە كىرىمىنىڭ مىللىي دارامەتتە ئىگىلىگەن نىسبىتى مۇقىم بولغان شارائىتتا، مالىيە تەقسىماتى كۆلەمىنىڭ ئىقتىسادنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ مۇناسىپ هالدا كېڭىيىشىنى كۆرسىتىدۇ، يەنى ئىشلەپچىقىرىش تەرەققىي قىلىدۇ، ئايلىنىش كېڭىيىدۇ، ئىقتىساد گۈللىنىدۇ، مالىيە مەنبەسى مول، مالىيە كەڭتاشا بولىدۇ. (2) ئىقتىسادي ئۈنۈم مالىيە تەقسىماتىنىڭ ئېشىش سۈرئىتىنى بەلگىلەيدۇ. مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇپ كىرىمنى كۆپەيتىپ چىقىمنى تېجەش خەلق ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇپ، مالىيە كىرىمىنى ئاشۇرۇشنىڭ تۈپ يولى. ئىقتىسادي تەرەققىيات سۈرئىتى ۋە مالىيە كىرىمىنىڭ مىللىي دارامەتتە ئىگىلىگەن نىسبىتى ئاساسەن مۇقىم بولغان شارائىتتا، ئىقتىسادي ئۈنۈمنىڭ يۇقىرى-تۆۋەن بولۇشى مالىيە كىرىمىنىڭ ئېشىش سۈرئىتىنى بەلگىلەيدۇ. (3) ئىقتىسادي قۇرۇلما مالىيە تەقسىماتى قۇرۇلمىسىنى بەلگىلەيدۇ. ئىقتىسادي قۇرۇلما دېگىنىمىز خەلق ئىگىلىكىنىڭ هەر قايسى تارماقلىرى، هەر قايسى رايونلار، هەر خىل ئىقتىسادي تەركىبلەر، هەر قايسى ئىقتىسادي تەشكىلاتلار ۋە تەكرار ئىشلەپچىقىرىشنىڭ هەر قايسى تەرەپلىرىنىڭ نىسبىتىنىڭ هاسىل بولۇشى ۋە ئۇلارنىڭ ئۆزئارا مۇناسىۋىتىنى كۆرسىتىدۇ. ئۇ ئىشلەپچىقىرىش كۇچلىرىنىڭ قۇرۇلمىسى ۋە ئىشلەپچىقىرىش مۇناسىۋەتلىرىنىڭ قۇرۇلمىسىدىن ئىبارەت ئىككى تەرەپتىكى مەزمۇننى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى قۇرۇلمىسىنىڭ مالىيە تەقسىمات قۇرۇلمىسىنى بەلگىلىشى ئاساسلىقى يېزا ئىگىلىكى، يېنىك سانائەت ۋە ئېغىر سانائەتتىن ئىبارەت ئۈچ تارماقنىڭ نىسبەت مۇناسىۋىتى ئارقىلىق گەۋدىلىنىدۇ. بۇ ئۈچىنىڭ نىسبەت مۇناسىۋىتى مالىيە تەقسىماتى قۇرۇلمىسىنى بەلگىلەيدۇ، ئىشلەپچىقىرىش مۇناسىۋەتلىرى قۇرۇلمىسىنىڭ مالىيە تەقسىماتى قۇرۇلمىسىنى بەلگىلىشى ئاساسلىقى هەر خىل ئىقتىسادي تەركىبلەرنىڭ خەلق ئىگىلىكىدىكى ئورنى بولۇپ ئىپادىلىنىدۇ، ئۇ مالىيە كىرىمىنىڭ مەنبە قۇرۇلمىسىنى بەلگىلەيدۇ. (4) ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ماددىي ئەشيا تۈرۈلمىسى مالىيە كىرىم - چىقىمنىڭ تۈرۈلمىسىنى بەلگىلەيدۇ. ئىجتىمائىي ماددىي ۋاستىلەرنى ئىشلەپچىقىرىش تارماقلىرى يارانقان ئىجتىمائىي مەھسۇلاتلار مىليونلىغان خىلغا يېتىدۇ، لېكىن ئۇلارنى ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بىلەن ئىستېمال ۋاستىلىرىدىن ئىبارەت ئىككى بۆلۈنمىگە يىغىنچاقلاشقا بولىدۇ.

مالىيىنىڭ ئىقتىسادي تەرەققىياتقا بولغان ئەكس تەسىرى تۆۋەندىكى تەرەپلەردە ئىپادىلىنىدۇ:

(1) مالىيە مەبلىغىنىڭ ئىشلىتىلىش كۆلىمى ئىقتىسادي قۇرۇلۇشنىڭ تەرەققىيات كۆلىمىگە تەسىر كۆرسىتىدۇ. ئېلىمىز ئىقتىسادي قۇرۇلۇشىنىڭ مەبلەغ مەنبەسى كۆپ خىل بولسىمۇ، لېكىن مالىيە تەقسىماتى ئاساسلىق بىر يول هېسابلىنىدۇ. 1957- يىلدىن بۇيان، دۆلەت مالىيە خام چوتىدىن هەر يىلى كۆپ مىقداردا مەبلەغ ئاجرىتىلىپ ئىقتىسادي قۇرۇلۇش ئىشلىرىغا ئىشلىتىلىپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن بىر قەدەر پۇختا ماددىي ئاساس سېلىندى. ستاتىستىكىغا ئاساسلانغاندا، 1979- يىلدىن 1988- يىلغىچە دۆلەت مالىيىسىدىن يېزا ئىگىلىكى، ئېنېرگىيە، قاتناش، ئىلىم - پەن، مائارىپقا، بۇاستە ئىشلىتىلگەن مەبلەغ تەخمىنەن 600 مىليارد يۈەن ئەتراپىدا بولۇپ، ئوخشاش مەزگىلدىكى مالىيە چىقىمىنىڭ % 40 ئۇيۇچۇرىسىنى ئىگىلىگەن، بۇنىڭ بىلەن دۆلەتنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلىرىنىڭ ئېهتىياجىغا كاپالەتلىك قىلىنىپ، خەلق ئىگىلىكىنىڭ تەڭكەش تەرەققىي قىلىشى ئىلگىرى سۈرۈلگەن. (2) مالىيە تەقسىماتىنىڭ ئۇنۇمى ئىقتىسادي تەرەققىياتنىڭ سۈرئىتىنىڭ تەسىر كۆرسىتىدۇ. پارتىيە 11- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3- ئومۇمىي يىغىنىدىن ئىلگىرىكى هەر قايسى مەزگىللەردىكى مالىيە تەقسىماتىدا ئاساسىي قۇرۇلۇش كۆلىمى چوڭ، سېلىنغان مەبلەغ نىسبىتى نامۇۋاپىق، پىششىقلاپ ئىشلەش سانائىتى كۆپ، ئېنېرگىيە، قاتناش سانائىتى ئاز بولغاچقا، خەلق ئىگىلىكىنىڭ نىسبىتى بۇزۇلغانىدى. 3- ئومۇمىي يىغىندىن كېيىن، دۆلەت مەبلەغ سېلىش سىياسىتىدە بۇرۇلۇش هاسىل قىلىپ، ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنغان مەبلەغ نىسبىتىنى كۆپەيتكەنلىكتىن، كارخانىلارنىڭ تېخنىكا ئۆزگەرتىش قەدىمى تېزلىتىلدى. (3) مالىيە تەقسىماتى قۇرۇلمىسى ئىقتىسادي قۇرۇلمىغا تەسىر كۆرسىتىدۇ. مالىيە تەقسىماتى قۇرۇلمىسىنىڭ مەركىزىي مەزمۇنى مالىيە كىرىمى قۇرۇلمىسى ۋە مالىيە چىقىمى قۇرۇلمىسىدۇر. مالىيە كىرىمى قۇرۇلمىسى ئاساسلىقى باج، پايدا، قوشۇمچە ياردەم، زايوم قاتارلىق ئىقتىسادي پائالىيەتلەر ئارقىلىق ئوخشاش بولمىغان ئىقتىسادي تەركىبلەر، تارماقلار، رايونلار، كەسىپلەر، مەھسۇلاتلارنىڭ كىرىمىگە قارىتا تەڭشەش ئېلىپ بېرىپ، ئىجتىمائىي ئىقتىسادي قۇرۇلما، تارماقلار قۇرۇلمىسى، رايونلارنىڭ جايلىشىش قۇرۇلمىسى، كەسىپ قۇرۇلمىسى ۋە مەھسۇلات قۇرۇلمىلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ۋە ئۇلارنى چەكلەپ تۇرۇش يولى بىلەن پۈتكۈل خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئومۇمىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى ئىقتىسادي قۇرۇلمىلارنىڭ ۋۇجۇدقا كېلىشى ۋە تەرەققىي قىلىشىنى تەڭشەيدۇ. (4) مالىيە تەقسىماتى خەلق تۇرمۇشىغا تەسىر كۆرسىتىدۇ. ئېلىمىز مالىيە تەقسىماتىدا پېتەكچى ئورۇندا تۇرۇپ، جۇغلانما بىلەن ئىستېمال ئوتتۇرىسىدىكى نىسبەت مۇناسىۋىتىنى چەكلەپ تۇرىدۇ. مالىيە تەقسىماتىنىڭ ئەقلىگە مۇۋاپىق بولۇشى- بولماسلىقى، ئىشلىتىشىنىڭ مۇۋاپىق بولۇشى- بولماسلىقى خەلق تۇرمۇشى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك. شۇڭا مىللىي دارامەتنىڭ قانچىلىكىنى جۇغلانمىغا، قانچىلىكىنى ئىستېمالغا ئىشلىتىشنى بىر تۇتاش پىلانلاش لازىم. ئۇنىڭ بىرىگە ئېتىبار بېرىپ، يەنە بىرىگە سەل قاراشقا بولمايدۇ.

مالىيە تەقسىماتىنىڭ خەلق تۇرمۇشىغا كۆرسىتىدىغان تەسىرى بىرى، ئەمگەكچىلەرنىڭ شەخسى كىرىمى بىلەن دۆلەتنىڭ مالىيە كىرىمىنىڭ مۇناسىۋىتىدە، يەنە بىرى، جۇغلانما بىلەن ئىستېمالنىڭ مۇناسىۋىتىدە گەۋدىلىنىدۇ. شۇڭا ئىشلەپچىقىرىش راۋاجلانغان، كىرىم ئاشقان شارائىتتا ئەمگەكچىلەرنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنىڭ مۇناسىپ هالدا ئۆسۈشىگە كاپالەتلىك قىلىش لازىم.

بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا، مالىيە بىلەن ئىقتىسادنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا تونۇپ،مالىيىنىڭ ئىقتىسادي تەرەققىيات جەريانىدىكى رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش لازىم.

بىرىنچى، مالىيىنىڭ ئىجتىمائىي مەھسۇلاتلارنى ئادىل تەقسىم قىلىش رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇش لازىم. ئادىل تەقسىم قىلىش دۆلەت، كارخانا ۋە شەخس ئوتتۇرىسىدىكى تەقسىمات مۇناسىۋىتىنى تەڭشەش ئارقىلىق كىرىمنى ئادىل، مۇۋاپىق تەقسىم قىلىش ئىناننى ئىشقا ئاشۇرۇشنى كۆرسىتىدۇ. سوتسىيالىستىك تاۋار ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىگە قارىتا ئومۇمىي مۇلۇكچىلىك ۋە بازار ئىگىلىكىنى تاۋارلىق ئىقتىسادي قۇرۇلمىلارنىڭ ۋۇجۇدقا كېلىشى ۋە تەرەققىي قىلىشىنى تەڭشەيدۇ. (4) مالىيە تەقسىماتى خەلق تۇرمۇشىغا تەسىر كۆرسىتىدۇ. ئېلىمىز مالىيە تەقسىماتىدا پېتەكچى ئورۇندا تۇرۇپ، جۇغلانما بىلەن ئىستېمال ئوتتۇرىسىدىكى نىسبەت مۇناسىۋىتىنى چەكلەپ تۇرىدۇ. مالىيە تەقسىماتىنىڭ ئەقلىگە مۇۋاپىق بولۇشى- بولماسلىقى، مالىيە بىلەن ئىقتىسادنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا تونۇپ،مالىيىنىڭ ئىقتىسادي تەرەققىيات جەريانىدىكى رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش لازىم.

بىرىنچى، مالىيىنىڭ ئىجتىمائىي مەھسۇلاتلارنى ئادىل تەقسىم قىلىش رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇش لازىم. ئادىل تەقسىم قىلىش دۆلەت، كارخانا ۋە شەخس ئوتتۇرىسىدىكى تەقسىمات مۇناسىۋىتىنى تەڭشەش ئارقىلىق كىرىمنى ئادىل، مۇۋاپىق تەقسىم قىلىش ئىناننى ئىشقا ئاشۇرۇش، جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىي مەنپەئىتىنى چەكلەپ تۇرىدۇ. مالىيە تەقسىماتىنىڭ ئەقلىگە مۇۋاپىق بولۇشى- بولماسلىقى مۇقىملاشتۇرۇش ئىقتىسادنىڭ ئىشلىتىلىش ئۈنۈمىگە بىۋاسىتە تەسىر كۆرسىتىدۇ. مالىيە تەقسىماتى ئىقتىسادي قۇرۇلمىلارنىڭ ۋۇجۇدقا كېلىشى ۋە تەرەققىي قىلىشىنى تەڭشەيدۇ. (4) مالىيە تەقسىماتى خەلق تۇرمۇشىغا تەسىر كۆرسىتىدۇ. ئېلىمىز مالىيە تەقسىماتىدا پېتەكچى ئورۇندا تۇرۇپ، جۇغلانما بىلەن ئىستېمال ئوتتۇرىسىدىكى نىسبەت مۇناسىۋىتىنى چەكلەپ تۇرىدۇ. مالىيە تەقسىماتىنىڭ ئەقلىگە مۇۋاپىق بولۇشى- بولماسلىقى، مالىيە بىلەن ئىقتىسادنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا تونۇپ،مالىيىنىڭ ئىقتىسادي تەرەققىيات جەريانىدىكى رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش لازىم.

ئىككىنچى، مالىيىنىڭ بايلىقلارنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇش رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇش لازىم. ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش، مال باھاسىنى مۇقىملاشتۇرۇش، كىرىم - چىقىمنى تەڭپۇڭلاشتۇرۇش دېگەندەك ھەممىسى ئىقتىسادنى مۇقىملاشتۇرۇشقا كىرىدۇ. لېكىن ئىقتىسادنى مۇقىملاشتۇرۇش ئىقتىسادنىڭ ئېشىشىنى كېرەك قىلمىغانلىق ئەمەس، مۇقىملاشتۇرۇش بىلەن ئاشۇرۇش بىر - بىرىنى تولۇقلايدۇ، بىز ئېيتىۋاتقان ئىقتىسادنى مۇقىملاشتۇرۇش جەمئىيەت هالەتتىكى مۇقىملاشتۇرۇش ئەمەس، بەلكى ئىقتىسادنىڭ مۇۋاپىق سۈرئەتتە ئېشىشى جەريانىدىكى مۇقىملاشتۇرۇش، يەنى هەربىر كەلتىك هالەتتىكى مۇقىملاشتۇرۇشتۇر. شۇڭا بىز ئىقتىسادنىڭ ئۆدا، مۇقىم ۋە تەڭكەش راۋاجلىنىشىنى ساقلىشىمىز لازىم.

ئىككىنچى تۈرۈلىسى يولغا قويۇلغانلىقتىن، ئادىل تەقسىم قىلىش ئەمگەكنىڭ قاراپ تەقسىم قىلىش پرىنسىپىدا، ئەمگەكچىلەر ئۈچۈن باراۋەر تەقسىم قىلىش پرىنسىپى ۋە كارخانىلار ئۈچۈن باراۋەر رىقابەتلىشىش پۈرسىتى يارىتىپ بېرىش پرىنسىپىدا گەۋدىلىنىدۇ.

ئىككىنچى، مالىيىنىڭ بايلىقلارنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇش رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇش لازىم. ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش، كىرىم - چىقىمنى تەڭپۇڭلاشتۇرۇش دېگەندەك ھەممىسى ئىقتىسادنى مۇقىملاشتۇرۇشقا كىرىدۇ. لېكىن ئىقتىسادنى مۇقىملاشتۇرۇش ئىقتىسادنىڭ ئېشىشىنى كېرەك قىلمىغانلىق ئەمەس، مۇقىملاشتۇرۇش بىلەن ئاشۇرۇش بىر - بىرىنى تولۇقلايدۇ، بىز ئېيتىۋاتقان ئىقتىسادنى مۇقىملاشتۇرۇش جەمئىيەت هالەتتىكى مۇقىملاشتۇرۇش ئەمەس، بەلكى ئىقتىسادنىڭ مۇۋاپىق سۈرئەتتە ئېشىشى جەريانىدىكى مۇقىملاشتۇرۇش، يەنى هەربىر كەلتىك هالەتتىكى مۇقىملاشتۇرۇشتۇر. شۇڭا بىز ئىقتىسادنىڭ ئۆدا، مۇقىم ۋە تەڭكەش راۋاجلىنىشىنى ساقلىشىمىز لازىم.

مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئومۇمىي خەلقنىڭ ئىشى

ۋاڭ رۇڭلەي

جاھىجياكالىق روھىدىن ئۆگىنەيلى

ئامېرىكا مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئىتىك قۇرۇلۇشنىڭ غەلبىسى خەلق ئامېرىكىسىنىڭ قىزغىن قاتناشقانلىقىدىن ئايرىلالمايدۇ، ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇشنى خەلق ئامېرىكىغا تاپىنىپ تۇرىپ بارىمىز؛ ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇشنىڭ ئاساسىي گەۋدىسى - خەلق ئامېرىكىسى. مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا بىرىنچىدىن، ئامېرىكا ئىشىنىش كېرەك بۇ چىقىش نۇقتا مەسىلىسى. ئامېرىكا ئىشەنمىگەندە، ھەتتا ئامېرىكىنىڭ ئىجادچانلىقىدىن ۋە تەشەببۇسكارلىقىدىن قورقۇپ، تەنها ئىش كۆرگەندە بىرەر ئىشنى

ئاممىنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا جەلپ قىلىپ كەلگەن دائىرىدە قاتناشتۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئاممىنىڭ ئىشىغا ئايلاندۇرۇش، جۇشقۇن ھاياتىي كۆچكە ئىگە قىلىش ـ جاڭجياگاڭنىڭ مۇھىم تەجرىبىلىرىدىن بىرى. مۇبادا بىز «1 ـ قىسىم» باشلىقلارنىڭ «ئىككى قولدا تۇتۇش»ى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئاچقۇچى دېسەك، ئاممىنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا جەلپ قىلىپ كەلگەن دائىرىدە قاتناشتۇرۇش مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسى بولىدۇ. بۇ تەجرىبە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئۇزاقتىچە قانات يايدۇرۇپ، ئۇنى پەيدىنپەي تۇزۇملىشىش، قېلىپلىشىش، سىستېمىلىشىش ئىزغا سېلىشنىڭ تۈپ كاپالىتى.

نېمە ئۈچۈن ئاممىنى جەلب قىلىپ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا كەلگەن دائىردە قاتناشتۇرىمىز؟

بىرىنچىدىن، ئۇ پارتىيىمىزنىڭ ئاممىۋى لۇشىيەنىنىڭ تەلىپى. ماركسىزمنىڭ ماتېرىيالىزملىق تارىخىي قارىشى بويىچە قارىغاندا، خەلق ئاممىسى تارىخنىڭ ياراتقۇچىلىرى. يولداش ماۋزېدۇڭ «خەلق، پەقەت خەلقلا دۇنيا تارىخىنى يارىتىدىغان ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ بولالايدۇ» دەپ كۆرسەتكەنىدى. جەلق ئاممىسى ماددىي مەدەنىيەتنى يارىتقۇچىلار بولۇپلا قالماستىن، مەنىۋى مەدەنىيەتنىمۇ يارىتقۇچىلاردۇر. تارىختا نەزەر سالساق، خەلق ئاممىسىنىڭ رايىدىكى مايىللىق ۋە قارشىلىق جەمئىيەتنىڭ تارىخىي تەرەققىياتىدا يېتەكچى رول ئويناپىدىغان ئامىل ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالالايمىز. بۇ دۇنيانىڭ ھەممە يېرىگە باب كېلىدىغان يىمىرىلمەس ھەقىقەت. دەل مۇشۇنداق بولغىنى ئۈچۈن، پارتىيىمىز باشتىن ئاخىر «ھەممىدە خەلقنى كۆزلەش، ھەممە ئىشتا ئاممىغا تايىنىش، ئاممىدىن ئېلىپ ئاممىغا قايتۇرۇش» تىن ئىبارەت ئاممىۋى لۇشىيەندە چىڭ تۇردى. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا چوقۇم ئاممىۋى لۇشىيەندە چىڭ تۇرۇش كېرەك، بولمىسا ئىشلىرىمىزدا غەلبە قازىنالمايمىز.

ئىككىنچىدىن، ئۇ ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇش تەجرىبىلىرىدىن چىقىرىلغان ئىلمىي يەكۈن. جۇڭگونىڭ دېموكراتىك ئىنقىلابى، سوتسىيالىستىك ئىنقىلابى ۋە سوتسىيالىستىك گەۋدىسى ـ خەلق ئاممىسى. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىي گەۋدىسىمۇ خەلق ئاممىسى. بۇ ئەملىيەتتە ئىسپاتلانغان، شۇنداقلا داۋاملىق ئىسپاتلىنىۋاتقان مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبە. كىمكى بۇ تەجرىبىگە ئەھمىيەت بەرمەيدىكەن، ئۇ چوقۇم مەغلۇب بولىدۇ.

ئۇچىنچىدىن، ئۇنى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مەقسىتى ۋە ۋەزىپىسى بەلگىلىگەن. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يېتەكچى فاكتورى توغرىسىدىكى قارارىدا: «سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ تۈپ ۋەزىپىسى سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئېھتىياجىغا لايىقلىشىپ غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزامچان سوتسىيالىستىك پۇقرالارنى يېتىشتۇرۇپ، پۈتكۈل جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ساپاسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش قۇرۇق گەپ بولۇپ قالدۇ. شۇڭا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش يالغۇز پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىلا ۋەزىپىسى ئەمەس، ئىدىيە، مەدەنىيەت، ماۋارىپ تارماقلىرىنىلا ئىشمۇ ئەمەس، بەلكى ھەر قايسى سەپ ۋە بارلىق تارماقلارنىڭ، شۇنداقلا پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن ئارمىيە ۋە ھەر مىللەت ئىشچى، دېھقانلار، زىيالىيلار ۋە باشقا بارلىق ئەمگەكچىلەر، ۋەتەنپەرۋەر كىشىلەرنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك ئورتاق ۋەزىپىسى.

بىز ئاممىنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا جەلپ قىلىپ كەلگەن دائىردە قاتناشتۇرۇشنىڭ قائىدىسىنى چۈشەنگەندىن كېيىن ئاممىنى قاندىق قاتناشتۇرۇش مەسىلىسىگە جاۋاب بېرەلەيمىز، بۇنىڭ ئۈچۈن:

قورقۇپ، تەنھا ئىش كۆرگەندە بىرەر ئىشنى ۋۇجۇدقا چىقارغىلى پولايدۇ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئوڭۇشلۇق ئىلىپ بارغىلىمۇ بولمايدۇ.

ئىككىنچىدىن، پۈت ـ قولنى چۈشەپ قويماي ئامما ئارىسىغا چۆكۈش كېرەك. بۇ ئەمەلىيەتشتۇرۇش مەسىلىسى. لېنىن: «خەلقنىڭ ھاياتىي كۈچىكە تولغان ئىجادىيەت بۇلقىغا چۆمگەن كىشىلا غەلبە قازىنالايدۇ» دېگەنىدى. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىمۇ مانا مۇشۇنداق قىلىش كېرەك. ھازىر بۈيرۇقۇازلىق قىلىدىغان ھۆججەت چۈشۈرۈش بىلەنلا بولدى قىلىدىغان، ئەمەلىي ئىشلىمەيدىغان خىزمەت ئىستىلىنى چوقۇم توگىتىش كېرەك، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم چاقىرىق قىلغانلىكى ئۈچۈن ئامما ئارىسىغا بېرىپ ئەمەلىيەتشتۇرۇش كېرەك. مۇشۇنداق قىلغاندىلا ئاممىنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئاكتىپ قاتنىشىشقا جەلب قىلالايمىز.

ئۈچىنچىدىن، ئاممىغا تەشۋىق قىلىش ئاممىنى تەربىيەلەش، تەشكىللەش، ئاممىنىڭ ئېڭىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش كېرەك. بۇ يادرولۇق مەسىلە. لېنىن ئىلگىرى: «بىر دۆلەتنىڭ كۆچى ئاممىنىڭ ئېڭىغا باغلىق. ئامما ھەممىدىن خەۋەردار بولۇپ ھەممىگە ھۆكۈم قىلالايدىغان، شۇنداقلا ھەممە ئىشقا ئاكتىپ قاتناشقاندىلا دۆلەت قۇدرەت تاپىدۇ»دەپ كۆرسەتكەنىدى.

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ كۆچمۇ ئاممىنىڭ ئېڭىغا باغلىق. ئاممىنى ئويغىنالمىغاندىلا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ھمايە قىلىدۇ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا پائال قاتنىشىدۇ. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئۆز ئىشىدەك دائىم تۇتىدۇ. ئاممىدىن ئايرىلماي، ئامما بىلەن زىچ ئالاقە باغلاش، ئۆزىنى ئاممىدىن تۆۋەن تۇتۇپ ئاممىنىڭ ئالدىدا مېڭىپ، ئاممىنى يېتەكلەش، ئامما بىلەن ئىچقويۇن - تاشقويۇن بولۇش، ئاممىنىڭ ئىشەنچى قوللىشى ۋە قاتنىشىشىنى قولغا كەلتۈرۈش- مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ چىڭ تۇتۇشنىڭ ئاساسىي ئۇسۇلى.

مىركامل ئابلىمىت (ت)

پۇل مۇئامىلە قانۇنلىرىنى ئۆگىنەيلى، تەشۋىق قىلايلى، ئىزچىللاشتۇرايلى

«جۇڭگو خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ سودا بانكىسى قانۇنى»غا دائىر سوئال - جاۋابلار

21ـ سوئال: سودا بانكىسى خادىملىرىغا قايسى جەھەتلەردە چەك قويۇلىدۇ؟

جاۋاب: سودا بانكىسى خادىملىرى قانۇن، مەمۇرىي نىزام ۋە باشقا كەسىپ باشقۇرۇش بەلگىلىمىلىرىگە رىئايە قىلىشى، تۆۋەندىكى قىلمىشلارنى سادىر قىلماسلىقى لازىم:

(1) خىزمەتتىكى قولايلىقتىن پايدىلىنىپ پارا تەلەپ قىلىش، ئىلىش ياكى دۆلەتنىڭ بەلگىلىمىسىگە خىلاپلىق قىلىپ، ھەر خىل نامىلار بىلەن شەرىنكانە ۋە رەسمىيەت ھەققى ئىلىش؛

(2) خىزمەتتىكى قولايلىقتىن پايدىلىنىپ، ئۆز بانكىسىنىڭ مۇئامىلىدارلىرىنىڭ مەبلىغىنى خيانەت قىلىش، ئىشلىتىۋېلىش، ئوگلىۋېلىش؛

(3) بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ تۇغقانلىرى، دوستلىرىغا شەخسىي غەرەز بىلەن قەرز پۇل بېرىش ياكى كېپىل بولۇش؛

(4) باشقا ئىقتىسادىي تەشكىلاتلاردا قوشۇمچە ۋەزىپە ئۆتەش؛

(5) قانۇن، مەمۇرىي نىزام ۋە كەسىپ باشقۇرۇش بەلگىلىمىسىگە خىلاپ باشقا قىلمىشلار؛

(6) سودا بانكىسى خادىملىرىنىڭ ۋەزىپە ئۆتەۋاتقاندا ئۆزى بىلىدىغان دۆلەت مەخپىيىتىنى ۋە سودا مەخپىيىتىنى ئاشكارىلىشىغا يول قويۇلمايدۇ.

22 ـ سوئال: سودا بانكىسى مالىيە بوغالتىرلىق تۈزۈمىنى قانداق يولغا قويىدۇ؟

جاۋاب: (1) سودا بانكىسى قانۇن ۋە دۆلەت تەرىپىدىن بىرلىككە كەلتۈرۈلگەن بوغالتىرلىق تۈزۈمى، جۇڭگو خەلق بانكىسىنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسى بويىچە ئۆز بانكىسىنىڭ مالىيە - بوغالتىرلىق تۈزۈمىنى ئورنىتىدۇ ۋە مۇكەممەللەشتۈرىدۇ.

(2) دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسى بويىچە ئۆزىنىڭ كەسىپى ھەرىكىتى، مالىيە ئەھۋالىنى ئەينەن خاتىرىلەيدۇ ۋە ئومۇمىيۈزلۈك ئەكس ئەتتۈرىدۇ، يىللىق مالىيە دوكلاتىنى تۈزىدۇ، جۇڭگو خەلق بانكىسى ۋە مالىيە تارمىقىغا بوغالتىرلىق مەلۇمات جەدۋىلىنى ۋاقتىدا يوللايدۇ. سودا بانكىسىنىڭ قانۇندا بەلگىلەنگەن بوغالتىرلىق ھېسابات دەپتىرىدىن باشقا ئايرىم ھېسابات دەپتىرى تۇرغۇزۇشىغا يول قويۇلمايدۇ.

(3) ھەر بىر بوغالتىرلىق يىلى ئاخىرلىشىپ ئۇچ ئاي ئىچىدە، جۇڭگو خەلق بانكىسىنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە ئالدىنقى بىر يىللىق ھېسابات نەتىجىسى ۋە ئىقتىسادىي تەپتىشلىك دوكلاتىنى ئىلان قىلىدۇ.

(4) دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسى بويىچە ئورۇپ قالغان ھېسابات سوممىسىنى ئاجرىتىپ، ئورۇپ قالغان ھېسابنى ھېسابتىن كۆتۈرۈۋېتىدۇ.

23 ـ سوئال: سودا بانكىسىنىڭ بوغالتىرلىق يىلى قانداق بولىدۇ؟

جاۋاب: سودا بانكىسىنىڭ بوغالتىرلىق يىلى مىلادى 1ـ ئاينىڭ 1ـ كۈنىدىن 12ـ ئاينىڭ 31ـ كۈنىگىچە بولىدۇ.

24 ـ سوئال: سودا بانكىسىنىڭ نازارەت قىلىش ـ باشقۇرۇش تۈزۈمى قانداق؟

جاۋاب: (1) سودا بانكىسى جۇڭگو خەلق بانكىسىنىڭ بەلگىلىمىسىگە ئاساسەن ئۆز بانكىسىنىڭ كەسىپ قائىدىسىنى تۈزۈپ چىقىدۇ، ئۆز بانكىسىنىڭ كەسىپ باشقۇرۇش، نەق پۇل باشقۇرۇش، بىخەتەرلىك ۋە ئالدىنى ئېلىش تۈزۈمىنى ئورنىتىدۇ، مۇكەممەللەشتۈرىدۇ. (2) ئۆز بانكىسىنىڭ ئامانەت پۇل، قەرز پۇل، راسچوت، ئورۇپ قالغان ھېساب قاتارلىق ئەھۋاللىرىنى تەپتىش قىلىش، تەكشۈرۈش تۈزۈمىنى ئورنىتىدۇ، مۇكەممەللەشتۈرىدۇ، ئۆزىنىڭ شۆبە، تارماق ئاپپاراتىنى دائىم تەپتىش قىلىدۇ، نازارەت قىلىدۇ. (3) ئاكتىپ ـ پاسسىپ جەدۋىلى، پايدا ـ زىيان جەدۋىلى، باشقا مالىيە بوغالتىرلىق جەدۋىلى ۋە ماتېرىيالارنى جۇڭگو خەلق بانكىسىغا قەرەللىك يوللايدۇ. (4) جۇڭگو خەلق بانكىسى بۇ قانۇننىڭ 3ـ ، 4ـ ، 5ـ بابلىرىدىكى بەلگىلىمىگە بىنائەن سودا بانكىسىنىڭ ئامانەت پۇل، قەرز پۇل، راسچوت ۋە تۆتۈپ قالغان ھېساب قاتارلىقلارنى ھەر ۋاقىت تەكشۈرۈپ تۇرىدۇ، نازارەت قىلىدۇ. سودا بانكىسى جۇڭگو خەلق بانكىسىنىڭ تەلىپى بويىچە مالىيە بوغالتىرلىق ماتېرىيالىرى، كەسىپى توختام ۋە تىجارەت باشقۇرۇشقا مۇناسىۋەتلىك باشقا ئۇچۇرلارنى يەتكۈزۈپ بېرىدۇ. (5) سودا بانكىسى ئىقتىسادىي تەپتىش ئورگىنىنىڭ تەپتىشلىكى ۋە نازارەتچىلىكىنى قانۇن بويىچە قوبۇل قىلىدۇ.

25 ـ سوئال: سودا بانكىسى قانداق ئەھۋالدا ئۆتكۈزۈۋېلىنىدۇ؟

جاۋاب: سودا بانكىسىدا كرىدىت كرىزىسى كۆرۈلۈپ ياكى كۆرۈلۈش ئېھتىمالى بولۇپ، پۇل ئامانەت قويغۇچىلارنىڭ مەنپەئىتىگە ئېغىر تەسىر يەتكەندە، جۇڭگو خەلق بانكىسى شۇ سودا بانكىسىنى ئۆتكۈزۈۋالسا بولىدۇ.

26 ـ سوئال: جۇڭگو خەلق بانكىسىنىڭ سودا بانكىسىنى ئۆتكۈزۈۋېلىش قارارىنىڭ مەزمۇنى قانداق؟

جاۋاب: سودا بانكىسىنى ئۆتكۈزۈۋېلىش قارارىغا تۆۋەندىكى مەزمۇنلار ئېنىق يېزىلىشى كېرەك: (1) ئۆتكۈزۈۋېلىنىدىغان سودا بانكىسىنىڭ نامى؛ (2) ئۆتكۈزۈۋېلىش سەۋەبى؛ (3) ئۆتكۈزۈۋالغۇچى تەشكىلات؛ (4) ئۆتكۈزۈۋېلىش مۇددىتى.

(داۋامى بار)

چېڭ چېچىن جەنۇبىي تىنچ ئوكيان رايونىدىكى دۆلەتلەرگە زىيارەتكە كەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 15- ئىيۇل تېلېگراممىسى. پاپۇئا يېڭى گۋېنىيسى ژۇڭتۇڭى جۇلىيس چېڭ، فىجى ھۆكۈمىتى، غەربىي ساموئا ھۆكۈمىتى ۋە شەرقىي- جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى دائىمىي كومىتېتىنىڭ رەئىسى، ھندونېزىيە دېپلوماتىيە مىنىستىرى ئاداتاسىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن ژۇڭلىسى، قوشۇمچە دېپلوماتىيە مىنىستىرى چېڭ چېچىن بۈگۈن پاپۇئا يېڭى گۋېنىيسى، فىجى ۋە غەربىي ساموئادا رەسمىي زىيارەتتە بولۇش ھەمدە ھندونېزىيىنىڭ جاكارتا شەھىردە ئۆتكۈزۈلىدىغان 3- نۆۋەتلىك شەرقىي- جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى رايون مۇنبىرىنىڭ دېپلوماتىيە مىنىستىرلىرى يىغىنىغا ھەمدە ئۇنىڭ ئارقىسىدىنلا ئۆتكۈزۈلىدىغان شەرقىي -جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى بىلەن سۆزلەشكۈچى دۆلەتلەر يىغىنىغا قاتنىشىدۇ.

«دەمەشق خىتابنامىسى»گە ئىمزا قويغان دۆلەتلەر يەر بەدىلگە تىنچلىققا ئېرىشىش پرىنسىپىدا چىڭ تۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئەبۇ- زەبى، 14- ئىيۇل تېلېگراممىسى. ماسكات خەۋىرى: «دەمەشق خىتابنامىسى»گە ئىمزا قويغان دۆلەتلەرنىڭ 13- سانلىق دېپلوماتىيە مىنىستىرلىرى يىغىنى بۈگۈن ئوماننىڭ پايتەختى ماسكاتتا بېپىلدى. يىغىن ئاخىرىدا ئۇلان قىلىنغان ئاخباراتتا مۇنۇلار تەكىتلەندى: ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ 242-، 338-، 425- نومۇرلۇق قارارلىرى ۋە يەر بەدىلگە تىنچلىققا ئېرىشىش پرىنسىپى ئاساسىدا ئىسرائىلىيە بىلەن بولغان تىنچلىق سۆھبىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈشكە بولىدۇ.

ئاخباراتتا مۇنداق دېيىلگەن: يىغىنغا قاتناشقان سەككىز دۆلەت دېپلوماتىيە مىنىستىرلىرى ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانىياخۇنىڭ يېقىندا ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولغان مەزگىلدە بايان قىلغان سۆھبىتىدە ئەرەبلەرنىڭ زېمىنىنى ئىشغال قىلىۋېلىشتىن، يېرۇسالېمنى ئىسرائىلىيىنىڭ پايتەختى قىلىش مەيدانىدىن ۋاز كەچمەيدىغانلىقىنى بىلدۈرگەنلىكىدىن قاتتىق خاتىرجەمسىزلەندى.

ئاخباراتتا مۇنداق دەپ قارالدى: ئىسرائىلىيىنىڭ بۇ مەسىلىدىكى جاھىلانە مەيدانى يەر بەدىلگە تىنچلىققا ئېرىشىش پرىنسىپى بىلەن خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرىغا خىلاپ، بۇ تەرەققىي قىلىۋاتقان ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق جەريانىنى ۋەيران قىلىدۇ خالاس ھەم بۇ رايوننى ېڭىباشتىن ئۇزاق مۇددەتلىك مالمانچىلىققا قالدۇرىدۇ.

ئاخباراتتا ئاگاھلاندۇرۇپ مۇنداق دېيىلدى: ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتى ئۆزىنىڭ مەيدانىنى ئۆزگەرتمەيدىغان بولسا، ئەرەب دۆلەتلىرى تىنچلىق جەريانىدا ئىسرائىلىيىگە قارىتا قوللىنىدىغان پوزىتسىيىسىنى يېڭىباشتىن ئويلىشىپ كۆرۈشكە مەجبۇر بولىدۇ، بۇنىڭدىن كېلىپ چىققان ئاقىۋەتنى ئىسرائىلىيە ئۈستىگە ئالىدۇ.

ئاخباراتتا يەنە مۇنۇلار مۇراجىئەت قىلىندى: يەلەستىن خەلقىنىڭ ئۆز تەقدىرىنى ئۆزى بەلگىلەش ھوقۇقىنى ھەم ئۆز زېمىنىدا مۇستەقىل دۆلەت قۇرۇش ھوقۇقىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بارلىق قانۇنىي ھوقۇقىنى يولغا قويۇشىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئىسرائىلىيە ئىشغال قىلىۋالغان يەلەستىن زېمىنىدا يېڭى يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى توختىتىشى ھەم گولان ئېگىزلىكى، لۋاننىڭ جەنۇبىي قىسمى ۋە يېرۇسالېمنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بارلىق يەلەستىن زېمىنىدىن قوشۇنلىرىنى پۈتۈنلەي شەرتسىز ئېلىپ كېتىشى كېرەك.

«دەمەشق خىتابنامىسى»گە ئىمزا قويغان مىسىر، سۇرىيە، سەئۇدى ئەرەبىستانى، كۇۋەيت، ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكى، ئۇمان، بەھرەين، قاتارنىڭ دېپلوماتىيە مىنىستىرلىرى (ۋەزىرلىرى) ياكى دېپلوماتىيىگە مەسئۇل دۆلەت ئىشلىرى مىنىستىرلىرى بۇ قېتىمقى ئىككى كۈنلۈك يىغىنغا قاتناشتى. «دەمەشق خىتابنامىسى»نى پارس قولتۇقى ئۇرۇشى ئاياغلاشقاندىن كېيىن، 1991- يىل 3- ئايدا يۇقىرىدىكى سەككىز دۆلەت سۇرىيىنىڭ پايتەختى دەمەشقتە ئىمزالغان، خىتابنامىنىڭ مەقسىتى پارس قولتۇقى رايونىنىڭ خەۋپسىزلىكىنى قوغداش ۋە ئىمزا قويغان دۆلەتلەرنىڭ ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىشتىن ئىبارەت.

ئاسىيا تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتىنىڭ مىنىستر دەرىجىلىكلەر يىغىنى يېڭى زېلاندىيىدە ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كرايستچېرچ (يېڭى زېلاندىيە)، 15- ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئىككى كۈن داۋام قىلغان ئاسىيا، تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتىنىڭ مىنىستر دەرىجىلىكلەر ئالاھىدە يىغىنى بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن يېڭى زېلاندىيىنىڭ جەنۇبىي ئارىلىدىكى ئەڭ چوڭ شەھەر كرايستچېرچتا ئېچىلدى.

يىغىنغا ئاسىيا، تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتىغا مەسئۇل يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدار ۋە ۋەكىل قاتناشتى. بۇ قېتىمقى يىغىنىنىڭ ئاساسلىق كۈنتەرتىپى ئاسىيا، تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتىنىڭ بۇ يىل 12- ئايدا سىنگاپوردا ئۆتكۈزۈلىدىغان دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ تۇنجى قېتىملىق مىنىستىر دەرىجىلىكلەر يىغىنىدا قانداق مەيدان قوللىنىش لازىملىقىنى مۇھاكىمە قىلىش، ئۇرۇگۋاي تۈرىشىش كېلىشىمىنى ئىجرا قىلىش قاتارلىقلار ئىكەن.

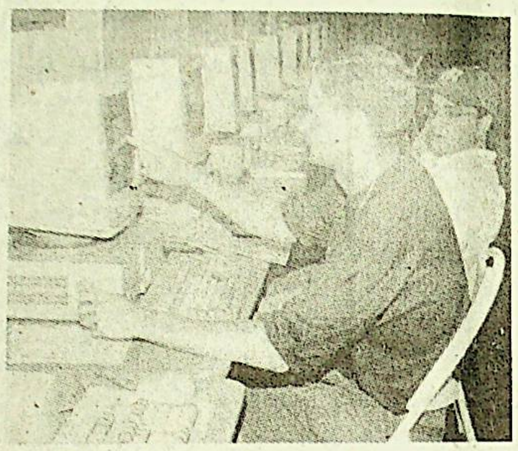
تانزانىيە خەلقىارا جەمئىيىتىنىڭ رۇاندا ۋە بۇرۇندى قاچقۇنلىرىغا ياردەم بېرىشىنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، داسالام (تانزانىيە)، 15- ئىيۇل تېلېگراممىسى. تانزانىيە ھۆكۈمىتى 15- ئىيۇل داسالامدا ئېلان قىلغان بىر بايانىدا خەلقىارا جەمئىيەتنىڭ رۇاندا ۋە بۇرۇندى قاچقۇنلىرىغا ياردەم بېرىشىنى تەلەپ قىلدى.

بايانىدا ئېيتىلىشىچە، ھازىر تانزانىيەدە 500 مىڭدىن ئارتۇق رۇاندا قاچقۇنى بار بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئىچىدە ئاچارچىلىق ۋە كېسەل كېسىلىدىن ئۆلگەنلەر كۈندىن- كۈنگە كۆپەيمەكتە. بايانچى تانزانىيە ھۆكۈمىتى ئۇلارنى ئورۇنلاشتۇرۇش ئۈچۈن ئۆزىنىڭ ئىمكانىيىتىنى ئاخىرغىچە ئىشلەتكەنلىكىنى، ئەمما ئۇلارنىڭ سانى ئۈزلۈكسىز كۆپەيگەچكە، ئۇلارغا ياردەم بېرىش ئىشىنىڭ ئېغىر بېسىمغا دۇچ كېلىۋاتقانلىقىنى بىلدۈرگەن.

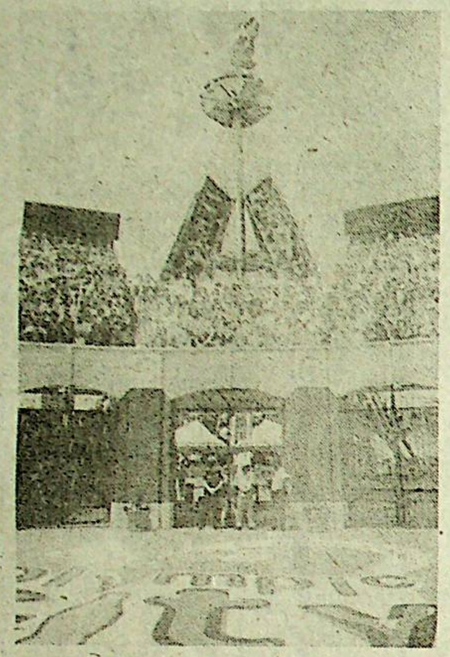
ئاتلانتا ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ھارپىسىدا

ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە ياردەم بەرگەن ئورۇنلارنىڭ بىرى ئامېرىكا كوكا- كولا شىركىتى كوكا-كولو ئىچىملىكى دۇنياغا كەلگەن جاي شۇنداقلا 26- نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلىدىغان جاي - ئاتلانتا شەھىرىدە كولىمى 12 ئىنگلىز موسى كېلىدىغان، كۆكۈل ئېچىش، تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىنى ئۆتكۈزۈش ۋە سەنئەت ماھارىتى كۆرسىتىشنى ئۆز ئىچىگە ئالغان كوگا-كولو ئولىمپىك شەھىرى سالدى.

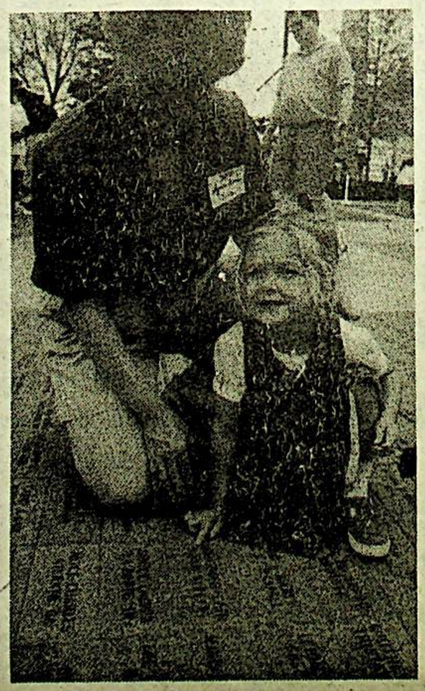
ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ يېقىنلىشىشىغانىگشىپ، مۇخبىرلار ئاتلانتىغا كېلىشكە باشلىدى.

سۇرەتتە: مۇخبىرلار ئاخبارات مەركىزىدە ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە دائىر ماتېرىياللارنى كۆرمەكتە.

7- ئاينىڭ 13- كۈنى 26- نۆۋەتلىك ئولىمپىك مۇسابىقىسىگە ئاتاپ ياسالغان «ئولىمپىك ھەرىكىتىنىڭ 100 يىللىقى باغچىسى» سايالىھەتچىلەرگە ئېچىۋېتىلدى.

سۇرەتتە: ئىككى ياشتىن ئاشقان بۇ كىچىك قىزچاق ئۆزىنىڭ ئىسمى ئۇيۇلغان خاتىرە خىشنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ «باغچىدا مېنىڭمۇ بىر پارچە خىشىم بار» دېدى. شەھەر ئاھالىلىرى 35 دوللار چىقارسىلا، ئۆزىنىڭ ئىسمى ئۇيۇلغان بىر پارچە خىشنى باغچىغا يانقۇزالايدۇ،

ھازىرغىچە 325 مىڭ پارچە ئىسىم ئۇيۇلغان خىش باغچىغا يانقۇزۇلدى.

26- نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە بېتىپ كېلىشكەنگشىپ، ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ بەلگىسى چۈشۈرۈلگەن مايكىلار ئاتلانتىدا مودا بولۇپ قالدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

يىغىنغا ئاسىيا، تىنچ ئوكيان ئقتىسادي ھەمكارلىق تەشكىلاتىغا ئەزا 18 دۆلەتنىن كەلگەن 300 دىن ئارتۇق سودا ئىشلىرىغا قاتارلىقلاردىن ئىبارەت.

روسىيە بىلەن ئامېرىكىنىڭ دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىرى سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 14-ئىيۇل تېلېگراممىسى. روسىيىنىڭ مۇۋەققەت دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى كولېسنىكوۋ داجيالڭ مۇشۇ ئاينىڭ 14-كۈنى موسكۋاغا زىيارەتكە كەلگەن ئامېرىكا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى پېري بىلەن سۆھبەت ئۆتكۈزۈپ، ئىككى تەرەپنىڭ ھەربىي، سىياسىي ساھەدىكى ھەمكارلىقى، خەلقئارا بىخەتەرلىك، يادرو قوراللىرىنى كېڭەيتىش مەسىلىسى ۋە بىر قىسىم رايون مەسىلىسىنى مۇزاكىرە قىلدى.

خەلقئارا بېزىقلىق تېلېگراف ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، ئىككى تەرەپ روسىيە، ئامېرىكا ھەمكارلىقىنى «باراۋەرلىك ۋە مەنپەئەتتە تەڭ بولۇش» ئاساسىدا تۇرغۇزۇپ، ئۆزئارا يەتكۈزۈلدىغان مەنپەئەتنىڭ بىردەك بولۇشىنىلا كۆزدە تۇتماي، ئىككى تەرەپ ئوتتۇرىسىدىكى ئىختىلابنىمۇ كۆزدە تۇتۇش كېرەك، بۇنداق ئىختىلابنى ھەل قىلىش ئوسۇلى ئىككى تەرەپنىڭ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن بولۇشى كېرەك، دەپ تەكتلىگەن.

ئامېرىكا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى ئامېرىكىنىڭ مۇئاۋىن ژۇگتوڭى گورل باشچىلىقىدىكى ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ ئەزاسى سۈپىتى بىلەن موسكۋاغا كەلگەنىدى.

ئامېرىكىنىڭ دۆلەت خەۋپسىزلىكى بويىچە مەسلىھەتچىسى لېككېر ۋېيتنامدىكى زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېنېي، 14-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئامېرىكىنىڭ دۆلەت خەۋپسىزلىكى بويىچە مەسلىھەتچىسى لېككېر بۈگۈن ۋېيتنامدىكى ئۈچ كۈنلۈك زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇردى. زىيارەت مەزگىلىدە ئۇ ۋېيتنام رەھبەرلىرى بىلەن ئىككى تەرەپ مۇناسىۋىتى ھەم ئىككى تەرەپ ئورتاق كۆڭۈل بولۇۋاتقان رايون مەسىلىلىرى ۋە خەلقئارا مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدى.

ۋېيتنام لېككېرنىڭ ئاسىيا سەپىرىدىكى 3-بېكەت، ئۇنىڭ ۋېيتنامغا قىلغان سەپىرى ۋېيتنام-ئامېرىكا مۇناسىۋىتى نورمالالاشقانلىقىنىڭ بىر يىللىقىغا توغرا كەلدى.

يېقىنقى كۈندىن بۇيان، 2-دۇنيا ئۇرۇشى مەزگىلىدە «ھال سوـرىنۇچى ئايالالار» بولغان بىر قىسىم ئايالالار دۈڭجىڭدىكى ياپونىيە دىپلوماتىيە تاشقى ئىشلار ۋازارىتى ئالدىدا نامايىش قىلىپ، ياپونىيە ھۆكۈمىتىنىڭ خۇسۇسىيلار فوندىدىن ئۆزلىرىگە تۆلەم بەرمەكچى بولغانلىقىغا نارازىلىق بىلدۈردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئانزانىيە خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ رۇاندا ۋە بۇرۇندى مۇساپىرلىرى مەسلىسىنى تېزرەك ھەل قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دارېسسالام، 14-ئىيۇل تېلېگراممىسى. بۈ يەردىكى ئاخبارات ۋاستىلىرىنىڭ بۈگۈنكى خەۋىرىگە قارىغاندا، تانزانىيە زۇڭلىسى سۇمايىر مۇشۇ ئاينىڭ 13-كۈنى خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ پائال تەدبىر قوللىنىپ، رۇاندا ۋە بۇرۇندى مۇسلىپىرلىرى مەسلىسىنى تېزدىن ھەل قىلىشنىڭ ئۇنۇملۇك چارىسىنى تېپىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

سۇمايىر تانزانىيىنىڭ دودوما رايونىدا ب د ت نىڭ مۇساپىرلار ئىشلىرى بويىچە يۇقىرى دەرىجىلىك ۋالىسى ئىش بېجىرىش ئورنىنىڭ بۇ دۆلەتتە تۇرۇشلۇق پەۋقۇلئاددە ئەلچىسى دېسارونىچ بىلەن كۆرۈشكەندە يۇقىرىقى مۇراجىئەتنى چىقاردى.

سۇمايىر مۇنداق دېدى: تانزانىيە ھازىر رۇاندا ۋە بۇرۇنددىن كەلگەن 800 مىڭ مۇساپىر پاناھلىنىدىغان ئورۇنغا ئايلاندى. ئۇ مۇنداق دېدى: مۇساپىرلار دولقۇنى دۆلتىمىزگە نۇرغۇن مەسىلە ۋە قىينچىلىق ئېلىپ كەلگەنلىكىنى نەزەردە تۇتۇپ، مۇساپىرلارنىڭ تېخىمۇ كۆپلەپ ئېقىپ كىرىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، تانزانىيە يۇقىرىقى ئىككى دۆلەت بىلەن بولغان چېگرىسىنى تاقۇۋېتىشكە مەجبۇر بولدى.

ئۇ: خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ رۇاندا ۋە بۇرۇندى مۇساپىرلىرى مەسلىسىنى باشلامچىلىق بىلەن تىرىشىپ ھەل قىلىدىغان ۋاقتى بولۇپ قالدى، دەپ تەكتلىدى.

ئىسرائىلىيە پەلەستىنلىك پائالىيەتچىلەردىن 50 ئادەمنى قولغا ئالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالىم، 14-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە رادىئوسىنىڭ بۈگۈنكى ئاگلىتىشىغا قارىغاندا، ئىسرائىلىيە خەۋپسىزلىك تارماقلىرى ئىشوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقى بىلەن گازا رايونىدا پەلەستىننى ئازاد قىلىش خەلق فرونتىنىڭ 50 ئەزاسىنى قولغا ئالغان.

ئىسرائىلىيە خەۋپسىزلىك تارماقلىرى بۇ تەشكىلاتنىڭ ئەزالىرىنى ئىسرائىلىيىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىدىكى ئىسرائىلىيە ئاھالىلىرىگە قارىتىلغان بىر قاتار ئوققا تۇتۇش ۋەقەسىگە قاتناشتى، دەپ گۇمان قىلدى. ئۇلارنىڭ باشلىرىدا ئىسرائىلىيىلىك بىر ئەر-خوتۇن ھېبروندىن 30 كىلومېتر يىراقلىقتىكى بەدشېمىش يېزىدا ئاپتوموبىلدا ئېتىپ ئۆلتۈرۈلگەن. ساقچى تەرەپ نەق مەيدانىنى تەكشۈرگەندىن كېيىن بۇ ۋەقەنى پەلەستىننى ئازاد قىلىش خەلق فرونتىنىڭ بىر تېررورلۇق تەشكىلاتى بىلەن مۇناسىۋەتلىك دېگەنىدى.

خەۋەرگە قارىغاندا، بۇنىڭدىن ئىلگىرى ئىسرائىلىيە ساقچىلىرى بۇ فرونتىنىڭ باشقا 30 ئەزاسىنى، ئىسلام قارشىلىق كۈرسىتىش ھەرىكىتى (خاماس) نىڭ ۋە ئىسلام غازاتچىلىرى تەشكىلاتىنىڭ تەخمىنەن 300 ئەزاسىنى قولغا ئالغان.

چىلى ۋە ئوتتۇرا ئامېرىكا قىتئەسى دۆلەتلىرى ئامېرىكىنىڭ سانفېلىنىڭ ئۆزىسىنى بىكار قىلغانلىقىدىن خاتىرجەمسىزلەندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سان-خوسې، 13-ئىيۇل تېلېگراممىسى. چىلى ۋە ئوتتۇرا ئامېرىكا قىتئەسى دۆلەتلىرى باشلىقلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 12-كۈنى بايانات ئېلان قىلىپ، ئامېرىكىنىڭ كولۇمبىيە زۇڭتۇڭى ئېينىستو سانفېلىنىڭ ئامېرىكىغا كىرىش ۋىزىسىنى بىكار قىلغانلىقىدىن خاتىرجەمسىزلەنگەنلىكىنى بىلدۈردى.

بۇ بايانات چىلى، كوستارىكا، سالۋادور، گۋاتېمالا ۋە ھوندۇراسنىڭ زۇڭتۇڭلىرى ھەم نىكاراگۇئا مۇئاۋىن زۇڭتۇڭى سان-خوسېدا ئۆتكۈزگەن باشلىقلار يىغىنىدا ئېلان قىلىنىدى.

ئالتە دۆلەتنىڭ باشلىقلىرى بايانىتا باشقا دۆلەتنىڭ ئىچكى ئىشىغا ئارىلاشماسلىق ۋە باشقا دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىغا ھۆرمەت قىلىش خەلقئارا قانۇننىڭ ئاساسىي پرىنسىپى، دەپ تەكتلىدى. ئۇلار ئامېرىكىدىن «كولومبىيىنىڭ دېموكراتىك ئاساسىي قانۇن ئۆزگۈلمەسلىگە ھۆرمەت قىلىش»نى تەلەپ قىلدى. بايانىتا مۇنداق دەپ قارالدى: ئامېرىكىنىڭ ئۇسۇلى دۆلەتلەر ئارىسىدىكى ئۆز ئارا چۈشىنىشكە پايدىسىز، ئامېرىكا كولومبىيە بىلەن سۆزلىشىش ئارقىلىق ئىككى تەرەپنىڭ نۆۋەتتىكى ئىختىلابىنى تۈگىتىشى كېرەك.

پراۋىشچ سېربىلارنىڭ ئاخىرقى نىشانى ئۇستىدە توختالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېلگراد، 13-ئىيۇل تېلېگراممىسى. بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنا سېربىلىرىنىڭ مۇۋەققەت زۇڭتۇڭى پراۋىشچ بۈگۈن يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقىنىڭ نۇۋەتتىكى ۋەزىيىتىگە سۆھبەت بايان قىلىپ مۇنداق دېدى: 9-ئايدا ئۆتكۈزۈلىدىغان بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنا ئومۇمىي سايلىمى سېربىلار دۆلىتىگە مۇئەييەن مۇستەقىللىق ئېلىپ كېلىدۇ. ئەمما سېربىلارنىڭ ئاخىرقى نىشانى بارلىق سېربىنى بىر دۆلەتتە ياشايدىغان قىلىشتىن ئىبارەت.

پراۋىشچ مۇنداق دېدى: دېتون كېلىشىمىنىڭ ئەڭ زور ئەھمىيىتى شۇكى، ئۇ بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنىغا تىنچلىق ئېلىپ كېلىپلا قالماي، سېربىلار گەۋدىسىنىڭ دۆلەت خاراكتېرىنى مۇئەييەنلەشتۈردى.

ئۇ مۇنداق دېدى: بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنادىكى مىللەتلەر تىنچلىققا موھتاج. دىپلوماتىيە ۋاستىسى ئارقىلىق ھەل قىلغىلى بولمايدىغان ھېچقانداق مەسىلە يوق، بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنىنى بۆلۈنۈپ كەتتى، بۇمۇ رېئاللىق.

پراۋىشچ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنا ئىتتىپاقى سېربىلار ئەمەلىي گەۋدىسىگە مۇئەييەن پايدا، ھەممىدىن ئاۋۋال ئىقتىسادىي پايدا ئېلىپ كېلىدۇ. ئەمما سېربىلار ئۆزلىرىنى ئىززەتسىزگۈچ ئۈمىد قىلغان بىر مەنبەلەشكەن، پارچىلىۋېتىشكە بولمايدىغان بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنىغا سۆرەپ كىرىشكە يول قويمايدۇ. ئۇنداق بولمايدىكەن، سېربىلار ناھايىتى تېزلا 2-ئورۇندا تۇرىدىغان پۇقرالىغا ئايلىنىپ قالىدۇ، خورۇاتلارمۇ ئوخشاش تەقدىرگە دۇچار بولىدۇ. يەنە ئون نەچچە يىل ئۆتكەندىن كېيىن، بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنادا سېربىلار مەۋجۇد بولمايدۇ.

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، يانگزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپارانى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇلۇك، پارچە باھاسى: 18 پۇلۇك (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: Z/ 0002 ــ CN 65

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى　（ۋەكالەت نومۇرى: 1 ــ 57）

1996 ـ يىل 7 ـ ئاينىڭ 19 ـ كۈنى (جۈمە)　(بۇ سان ئالتە بەت)

ۋاڭ لېچۈەن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ قانۇنچىلىق بويىچە لېكسىيە ئاڭلاش يىغىندا تەكتلەپ مۇنداق دېدى:

تۇرلۇك ئىشلارنى قانۇنچىلىق ئىزغا سېلىش لازىم

ئاپتونوم رايوندىكى چوڭ بەنزىلەرنىڭ رەھبەرلىرى لېكسىيە ئاڭلاشقا قاتناشتى

نۆۋز مۇخبىرلىرىمىز نۇربىيە ئىمامنىياز، مېھرىگۈل تۇردى خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن مۇشۇ ئاينىڭ 17-كۈنى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ قانۇنچىلىق بويىچە لېكسىيە ئاڭلاش يىغىندا تەكتلەپ مۇنداق دېدى: تۇرلۇك ئىشلارنى قانۇنچىلىق ئىزغا سېلىش كېرەك.

ئاپتونوم رايونلۇق ستاتىستىكا ئىدارىسى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىللىق ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىنى نەزەردە تۇتۇپ، تەكلىپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى

ئىقتىسادىي ھەرىكەتتىكى گەۋدىلىك مەسىلىلەرنى نۇقتىلىق ھەل قىلىش كېرەك

نۆۋز مۇخبىرىمىز جاۋيۇي خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق ستاتىستىكا ئىدارىسىنىڭ باياناتچىسى 7-ئاينىڭ 16-كۈنى تۇنۇگۈنلۈكەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئالدىنقى يېرىم يىلدا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكىدە ئىقتىسادنىڭ مۇقىم ئېشىش ۋەزىيىتى ساقلاپ قېلىندى. لېكىن سانائەت، تاشقى سودا، مال بىھاسى جەھەتتە بەزى گەۋدىلىك مەسىلىلەر ساقلاندى، كېيىنكى بىاسقۇچلۇق ماكرولۇق تەڭشەش- تىزگىنلەشنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى ئالدىنقى يېرىم يىللىق ئىقتىسادىي ھەرىكەتتە ئوتتۇرىغا چىققان گەۋدىلىك مەسىلىلەرنى تېز ھەل قىلىشقا قويۇشنى تەۋسىيە قىلىمىز.

ئاپتونوم رايونلۇق ستاتىستىكا ئىدارىسىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىللىق ئىقتىسادىي ۋەزىيىتى ئۈستىدىكى تەھلىلىدىن قارىغاندا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىللىق ئىقتىسادى مۇقىم ئاشقان. ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى 30 مىليارد يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 6.6% پەرتاپىدا ئاشقان، ئېشىش ھەجمى توت پوئىنت تۆۋەنلىگەن. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىيىتى كىشىنى خۇشال قىلىدۇ. يازلىق ئاشلىقنىن مول ھوسۇل ئېلىش مۇقىملىشىپ قالغان، چارۋىچىلىقتا سىجىل ئېشىش بولغان، ئاساسلىق چارۋىچىلىق مەھسۇلاتلىرى كۆرسەتكۈچلىرىنىڭ ھەممىسى ئاشقان. يېزا-بازار كارخانىلىرى مۇقىم راۋاجلانغان، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى يېزا-بازار كارخانىلىرىنىڭ 1- ئايدىن 6-ئايغىچە بولغان تىجارەت كىرىمى 6 مىليار 892 مىليون يۈەن بولۇپ، سېلىشتۇرما ئېشىش نىسبىتى 34.6%، ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 5 مىليارد 607 مىليون يۈەن (تۆرگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلاندى) بولۇپ، سېلىشتۇرما ئېشىش نىسبىتى 20.3% بولغان. ئەملىي تاپشۇرۇۋالغان باج 220 مىليون يۈەن بولۇپ، سېلىشتۇرما نىسبىتى 15.8% چوشكەن، باجدىن كېيىنكى ساپ پايدىسى 408 مىليون يۈەن بولۇپ، سېلىشتۇرما نىسبىتى 23.4% ئاشقان. دېھقانلارنىڭ دەمىايىسى كۆرۈنەرلىك ئاشقان، ئولارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقى ئوسكەن. ستاتىستىكا ئىدارىسىنىڭ ئارلاپ تەكشۈرۈشكە قارىغاندا، 1-ئايدىن 6-ئايغىچە دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش خراجىتىگە ئىشلەتكەن ئوتتۇرىچە پۇلى 510.03 يۈەن بولۇپ، ئالدىنقى يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 59.9% ئاشقان. دېھقان ئائىلىلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش خاراكتېرلىك مۇقىم مۇلۇككە سالغان مەبلىغى 894 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1.15 ھەسسە ئاشقان.

سانائەت ئىشلەپچىقىرىشى ئاشقان. ئالدىنقى يېرىم يىلدا ئاپتونوم رايون بويىچە ئورۇندالغان سانائەتتە ئاشقان قوشۇمچە قىممەت 11مىليارد 111 مىليون يۈەن بولۇپ، ئالدىنقى يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 2.2% ئاشقان. ئەمما مەملىكەتنىكىدىن 11 پوئىنت تۆۋەن بولغان. سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىدا ئېغىر سانائەتنىڭ ئېشىش

（ئاخىرى 4 ـ بەتتە）

قەشقەر ۋىلايىتىدە «يازنىڭ ئۇچ ئىشى» تېز ھەم سۈپەتلىك ئېلىپ بېرىلماقتا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز توختاھاجى تۇرسۇن، نۆۋز مۇخبىرىمىز خۇدابەردى ئابدۇللا خەۋەر قىلىدۇ: رەھبەرلىك كۈچەيتىلىپ، ھەممە تەك سەپەرۋەر قونۇق تېرىۋېلىندى، يەنە 500 مىڭ موغا يېقىن ئېگىز ئورنىغا يەرلىك ئوغۇت چېچىلىپ، ئوسا قىلىنىپ، قونۇق تېرىشقا تەقلىپ قويۇلدى؛ 2 مىليون 700 مىڭ مو جېچىلدى.

بۇ يىل قەشقەر ۋىلايىتىدە تەبىئىي ئاپەت تۆپەيلىدىن يېغىم-تېرىم ئىشلىرى ئون كۈندىن 15

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى نەزەرىيە خىزمىتى يېغىنى ئوتكۈزۈلدى

ئابلەت ئابدۇرېشت ياپونىيەگە ئويۇن قويۇشقا باردىغان جۇڭگو شىنجاڭ ئۆسمۈرلەر دوستلۇق سەنئەت ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشتى

نۆۋز مۇخبىرىمىز مېھرىنىاي ياقۇپ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 23 نەپەر ئۆسمۈردىن تەشكىللەنگەن جۇڭگو شىنجاڭ ئۆسمۈرلەر دوستلۇق سەنئەت ئۆمىكى ياپونىيە ياپونىيە ئۆسمۈرلىرى ئارىسىدا نامايان قىلىشنى، ئولارنىڭ شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئومىدىنى يەردە قويماي، كۆرۈشۈشتە ئابلەت ئابدۇرېشت بۇ ئوممەكنىڭ دوستلۇق ئەلچىسى سۈپىتىدە ياپونىيەگە بېرىپ، شىنجاڭنىڭ ئوبرازىنى ياپونىيە ئۆسمۈرلىرى ئارىسىدا نامايان قىلىشنى، ئولارنىڭ شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئومىدىنى يەردە قويماي، تۇرلۇك ۋەزىپىلەرنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇندىاپ كېلىشنى ئومىد قىلدى ۋە ئولارغا ئاق يول تىلىدى.

كۆرۈشۈش ئاخىرلاشقاندىن كېيىن رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشت بۇ ئۆمەكتىكىلەر بىلەن خاتىرە سۈرىتكە چۈشتى.

ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقتا مۇناسىۋەتلىك، قارارنامىلىقى بىر قەدەر كۆچلۈك بولغان يەرلىك قانۇن-نىزاملارنى تۈزۈشنى چىڭ تۇتۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تۇرلۇك ئىشلىرىنى قانۇنچىلىق ئىزغا سېلىشىمىز لازىم.

ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دەپ تەكتىلىدى: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەھۋالىيىتىنى چىقىش قىلغان ھالدا قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇشقا بىرلەشتۇرۇپ، يېزىلار، كارخانىلار، ئورگانلار، مەكتەپلەر ۋە تارماق، كەسىپلەر بويىچە قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش خىزمىتىنى ئاكتىپ قانات يايدۇرۇشىمىز كېرەك. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇشنىڭ مۇھىم ئوبيېكتى. قانۇن- تۈزۈم بويىچە ئىش كۆرۈشنى بىلمەيدىغان رەھبىرىي كادىرلارنى ياخشى رەھبىرىي كادىر دېيىشكە بولمايدۇ. ئولار ھەر مىللەت خەلق ئاممىسىنى يېتەكلەپ، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ئۇستىگە ئالالمايدۇ. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار، بولۇپمۇ يۇقىرى، ئوتتۇرا دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار باشلامچىلىق بىلەن قانۇننى ئۆگىنىپ، قانۇن ۋاستىسى ئارقىلىق ئىقتىساد، جەمئىيەت ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ماھارىتىنى ياخشى پىتىلدۇرۇشى كېرەك، جەمئىيەتنە قانۇن ئۆگىنىش، قانۇنغا رىئايە قىلىش، قانۇننى ئىشلىتىش، قانۇن بويىچە ئىش كۆرۈشتەك ياخشى كەيپىياتنى شەكىللەندۈرۈشى كېرەك.

ئۇ ئاخىردا ھەر دەرىجىلىك كادىرلار ۋە ھەر مىللەت خەلق ئاممىسىنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ رەھبەرلىكىدە ئەملىي ئىشلەپ، سوتسىيالىستىك قانۇن- تۈزۈم دۆلىتى قۇرۇش نىشانىغا يېتىش ئۈچۈن تىرىشىپ كۆرەش قىلىشنى ئومىد قىلدى.

لېكسىيە ئاڭلاش يىغىنىنى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرغانىدى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى، ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەش، ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ۋە بىكتۇنىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرىدىن ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشت، ھامىدىن نىياز، جاڭ ۋېنيۇ، جۇشېڭتاۋ، ئەسقەت كەرىمباي، ۋاڭ چۈەنيۇ قاتارلىقلار قاتناشتى.

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى قانۇنچىلىق كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، جۇڭگو ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسى قانۇنشۇناسلىق ئورنىنىڭ سابق باشلىقى، تەتقىقاتچى ۋاڭ جيافۇ «دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىپ، سوتسىيالىستىك قانۇن-تۈزۈم دۆلتى قۇرۇپ چىقىشقا دائىر نەزەريىۋى ۋە ئەملىي مەسىلىلەر» دېگەن تېمىدا لېكسىيە سۆزلىدى.

ۋاڭ لېچۈەن لېكسىيە ئاياغلاشقاندىن كېيىن مۇھىم سۆز قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: يولداش ۋاڭ جيافۇ بىزگە قانۇندىن ئىنتايىن ياخشى دەرس ئۆتۈپ بەردى. بۇ بىزنىڭ سوتسىيالىستىك قانۇن-تۈزۈم قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشىمىزنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، قانۇن ئېڭىمىز ۋە قانۇن-تۈزۈم كۆز قارىشىمىزنى ئۆستۈرۈشكە پايدىلىق.

ئۇ مۇنداق دېدى: پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ توغرا رەھبەرلىكىدە، دۆلىتىمىزنىڭ قانۇن-تۈزۈم قۇرۇلۇشىدا زور ئىلگىرىلەش بولدى. ئەمما بىز شۇنى سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشىمىز كېرەككى، قانۇن- تۈزۈم قۇرۇلۇشىنىڭ ھازىرقى ئەھۋالىنى سوتسىيالىستىك قانۇن- تۈزۈم قۇرۇلۇشىنىڭ تەلىپى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ تەلىپى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، پەرق يەنىلا ئىنتايىن چوڭ. شۇڭا بىز قانۇن-تۈزۈم قۇرۇلۇشىغا يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، قانۇن- تۈزۈم قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىگە ماس كېلىدىغان قانۇن- تۈزۈم سىستېمىسىنى بارلىققا كەلتۈرۈشىمىز ۋە قانۇن- تۈزۈمنى قەتئىي ئىجرا قىلىپ، ئۇنى جەمئىيەت ئامانلىقىنى قوغداشنىڭ كۈچلۈك قورالىغا ئايلاندۇرۇشىمىز كېرەك.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى يەرلىك قانۇن تۈرغۇزۇش خىزمىتى زور تەرەققىياتقا ئېرىشىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىدا مۇھىم رول ئويناندى. بۇنىڭدىن كېيىن يەرلىك قانۇن تۈرغۇزۇش خىزمىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، دۆلەت قانۇنىنىڭ تەپسىلىي پرىنسىپلىرىنى تېخىمۇ ياخشى ئىزچىللاشتۇرۇپ، دۆلەتنىڭ تۈرلۈك قانۇنلىرىنى ئاپتونوم رايونىمىزدا ئومۇمىيۈزلۈك ئومۇملاشتۇرۇشنى كاپالەتكە ئىگە قىلىشىمىز لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىللە، مىللىي رايونلارنىڭ يەرلىك ئىقتىساد ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ئېھتىياجىنى چىقىش قىلغان ھالدا

تۈرسۇن، ئۆز مۇخبىرىمىز خۇدابەردى ئابدۇللا خەۋەر قىلىدۇ: رەھبەرلىك كۆچەيتىلىپ، ھەممە تەك سەپەرۋەر قىلىنغانلىقتىن، قەشقەر ۋىلايىتىدە «يازنىك ئۇچ ئىشى» ھەم تېز، ھەم سۈپەتلىك ئېلىپ بېرىلماقتا. ۋىلايەت بويىچە 7-ئاينىك باشلىرىنچە 1 مىليون 300 مىك مو بۇغداي ئورۇلۇپ خاماتلاشتۇرۇلدى؛ مارالبېشى، مەكىت، پەيزاۋات، يەكەن، يوپۇرغا، يېڭىسار ناھىيىلىرىدە ئورما ئاخىرلاشتى؛ 500 مىك مو ئېگىز ئورنىغا كەنجى ئورنىغا يەرلىك ئوغۇت چېچىلىپ، ئوسا قىلىنىپ، قوناق تېرىشقا تەقلەپ قويۇلدى؛ 2 مىليون 700 مىك مو يەردىكى كېۋەزگە چۆنەك ئېلىنىپ، ماشىنا بىلەن ئوغۇت بېرىلدى، 1 مىليون مو يەردىكى كېۋەز سۈغىرىلدى، 2 مىليون 800 مىك مو يەردىكى كېۋەزگە ماشىنا بىلەن ئىككى قېتىم يوپۇرماق گۆھىرى چېچىلىپ، ئىككى قېتىم كولتىۋاتسىيە قىلىندى؛ 2 مىليون مو كېۋەزگە ماشىنا بىلەن زىياندىش ھاشاراتلارنىك ئالدىنى ئېلىش دورىسى

بېيجىڭدا 12 مۇقام ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز سۈچۈەنگۈي خەۋەر قىلىدۇ: جۇڭگو ئۇيغۇر 12 مۇقام ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى مۇشۇ ئاينىك 16-كۈنى بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى.

12 مۇقام تەتقىقات جەمئىيىتىنىك باشلىقى تۆمۈر داۋامەت 12 مۇقامنى تەتقى قىلىش، ئۇنىڭغا ۋارىسلىق قىلىش، راۋاجلاندۇرۇش، ئۇنى ئۆستۇرۇش توغرىسىدا مۇھىم سۆز قىلدى.

12 مۇقام - ئۇيغۇر خەلقىنىڭ ئەقىل-پاراسىتىنىڭ جەۋھىرى، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ سەنئەت خەزىنىسىدىكى گۆھەر. ئۇنىڭدا ئەدەبىيات، تارىخ، مۇزىكا، ئۇسسۇل ۋە تۈرمۇش ئادىتى بىر گەۋدىلەشتۇرۇلگەن، ئۇ مۇزىكا سەنئىتى تىلى ئارقىلىق پۈتكۈل ئۇيغۇر خەلقىنىڭ تۇرمۇشىنىڭ ھەرقايسى تەرەپلىرىنى ئىپادىلەپ بېرىدىغان چوڭ تېپىكى سەنئەت قامۇسى.

ھەر بىر مۇقام ئۇچ چوڭ قىسمدىن تەشكىللەنگەن، 12 مۇقامدا جەمئىي 360 ئاھاڭ، 3400 مىسرا شېئىر بولۇپ، ئۇنى 24 سائەتتە ئورۇندىغىلى بولىدۇ.

ئۇيغۇر 12 مۇقامى 2000 يىلدىن كۆپرەك تارىخقا ئىگە. پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ غەمخورلۇقىدا 50-يىللاردىن باشلاپلا 12 مۇقامنى توپلاش، رەتلەش، تەتقى قىلىش، نەشر قىلىش خىزمىتى ئىشلەنگەندى. شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىدىكى ئالاقىدار تارماقلار، دۆلەت ئىچى- سىرتىدىكى مۇتەخەسسىلەر ۋە 12 مۇقام تەتقىقات جەمئىيىتى، ئۇيغۇر كلاسسىك ئەدەبىيات تەتقىقات جەمئىيىتىدىكى مۇتەخەسسىس، ئالىملار نۇرغۇن ئۇنۇملۇك ۋە نەتىجىلىك خىزمەتلەرنى ئىشلىدى. بولۇپمۇ كىشنى خۇشاللاندۇرىدىغىنى شۇكى، بۇ قېتىمقى مۇھاكىمە يىغىنىدا 12 مۇقامنىڭ قايتىدىن بايقالغان «شادىيانە»، «ئابوچەشمە»، «مۇستەھزات» قاتارلىق ئۇچ گۆھىرى ئېلان قىلىندى. ئۇ 12 مۇقام تەتقىقاتىنى يېڭى ماتېرىيال بىلەن تەمىنلەپ، 12 مۇقامنى تېخىمۇ تولۇقلىدى.

جەنۇبىي شىنجاڭدا كەلكۇن كېلىپ، تۆمۈرىول ترانسپورتى ئۈزۈلۈپ قالدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرلىرىمىز جاڭ جاچى، جاڭ خۇڭجى خەۋەر قىلىدۇ: جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىولىنىڭ تۈرپاندىن كورلىغىچە بولغان بۆلىكىدە ئۈلۈغ كەلكۇن كېلىپ، مۇشۇ ئاينىك 18- كۈنى ئەتىگەن سائەت سەككىز يېرىمدا تۆمۈرىول ترانسپورتى ئۈزۈلۈپ قالدى. ئۈرۈمچى تۆمۈرىول ئىدارىسىنىڭ كادىر، ئىشچى-خىزمەتچىلىرى خەتەردىن قۇتقۇزۇپ، تۆمۈرىول ترانسپورتىنى قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئۈچۈن تىرىشماقتا.

مۇشۇ ئاينىك 17- كۈنى كېچىدىن 18- كۈنى سەھەرگىچە كۆپ يىللاردىن بۇيان كەم كۆرۈلۈدىغان قاتتىق يامغۇر يېغىپ، پەۋقۇلئاددە ئۈلۈغ كەلكۇن كەلدى، تەڭرىتاغ جىلغىسىدىكى جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىولىنىڭ 130 نەچچە كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتىكى تۆمۈرىول لىنىيىسىنىڭ 19 جايىدىكى يول ئۈلى ۋە كۆۋرۈك، سۇڭگۇچلەر ۋەيران بولدى ، ئۇچ جاينىك يول ئۈلى ۋەيران بولۇپ رېلىس ئېسىلىپ قالدى. تۆمۈرىول قاتنىشى ئۈزۈلۈپ قالدى، ئۇچ قېتىملىق يولۇچىلار پويىزى ۋە ئالتە قېتىملىق يۈك پويىزى ئوتتۇرا يولدا توسۇلۇپ قالدى. باشقا يولۇچى، يۈك پويىزلىرى قاتناشنى توختىتىشقا مەجبۇر بولدى.

تاغ كەلكۇنى شىددەتلىك بولغانلىقتىن، تۆمۈرىول ئېغىر زىيانغا ئۇچرىدى، ئۇنىڭ ئۇستىگە يەر ئۈزۈلۈشى خەتەرلىك، خەتەردىن قوتقۇزۇش، رېمونت قىلىپ ئەسلىگە كەلتۈرۈشنىڭ قىينلىق دەرىجىسى چوڭ بولغانلىقتىن، ئەڭ تېز بولغاندىمۇ 48 سائەتتىن كېيىن قاتناشنىڭ ئەسلىگە كېلىدىغانلىقى مۇلچەرلەنمەكتە. ھازىر جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىولى ۋاقتىلىق باشقۇرۇش باشقارمىسىنىڭ خەتەردىن قوتقۇزۇش قوشۇنى نەق مەيدانغا يېرىپ خەتەردىن قوتقۇزماقتا، ئۈرۈمچى تۆمۈرىول ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى تېي چۈنلىن مۇشۇ ئاينىك 18- كۈنى چۈشتىن كېيىن خەتەردىن قوتقۇزۇشقا قوماندانلىق قىلىش گۇرۇپپىسىنى باشلاپ نەق مەيدانغا يېرىپ، كەلكۇنگە تاقابىل تۇرۇپ، خەتەردىن قوتقۇزۇشقا قوماندانلىق قىلدى. كەلكۇنگە تاقابىل تۇرۇش، خەتەردىن قوتقۇزۇش پويىزلىرى كەلكۇنگە تاقابىل تۇردىغان ئادەم ۋە يول ماتېرىياللىرىنى خەتەردىن قوتقۇزۇش نەق مەيدانغا جىددىي توشۇماقتا. شۇنىڭ بىلەن بىللە، تۆمۈرىول بويىدىكى ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى توسۇلۇپ قالغان پويىزدىكى 2000 دىن ئارتۇق يولۇچىدىن قىزغىن ھال سوراپ، ئۇلارغا يېمەكلىك ۋە قاينامسۇ، دورا يەنكۇزۇپ بەردى، يولۇچىلار ساق - سالامەت تورماقتا. بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى ۋە تارىم چارلاش - ئېچىش قوماندانلىق شتابىمۇ خەتەردىن قوتقۇزۇشقا قاتنىشىش ئۈچۈن ئادەم ۋە ماشىنا - ئۇسكۇنىلەرنى نەق مەيدانغا يۆتكىمەكتە.

23 - تۆمن - مەيدان 6 - ئايدىن بۇيان دېھقانچىلىق ماشىنىسى ۋە ئادەم كۆچمە ئاجرىتىپ، 11 مىك مو قىزىلچىنىك سۈلياۋ يوپۇقىنى ئېلىۋېتىش مۇسابىقىسىنى قانات يايدۇردى.

سۈرەتتە: دېھقانلار مەشغۇلات ئۇستىدە.

شىبى جيامۇلىن فوتوسى

گۇما ناھىيىسىنىڭ مۇجى، قوشتاغ يېزىلىرىدا كەلكۇن ئاپىتى يۈز بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابدۇلئەھەت ئالىم خەۋەر قىلىدۇ: گۇما ناھىيىسىنىڭ مۇجى، قوشتاغ يېزىلىرىدا بېقىندا كەلكۇن ئاپىتى يۈز بەردى. دەسلەپكى تەكشۈرۈشكە قارىغاندا، بۇ ئىككى يېزىدىن ئۇچتىدىغان ئۈستەڭنى يار ئېلىپ كېتىپ، بىر سېمونت كۆۋرۈكنى ئېقىتىپ كەتكەن، 30 دىن ئارتۇق ئائىلە كەلكۇندە قاپسىلىپ قالغان، 200 مو بۇغداي، 150 مو كېۋەز ئوخشاش شىمىغان دەرىجىدە نابۇت بولغان، 800 مېتر ئورمان بەلىبەغدىكى 2000 تۇپ كۆچەتنى كەلكۇن ئېقىتىپ كەتكەن. بۇ قېتىمقى كەلكۇن بۇ يېزىلارغا 2 مىليون يۈەن بۇاستە ئىقتسادىي زىيان كەلتۈرگەن.

ئاپەت يۈز بەرگەندىن كېيىن ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئامما پائال قوزغاپ، 10 مىڭدىن كۆپرەك ئەمگەك كۈچى، 1119 ھارۋا، 20 دىن كۆپرەك تراكتورنى ئىشقا سېلىپ، كەلكۇنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتنىڭ زىيىنىنى ئازايتىش جېڭىگە ئاتلاندۇردى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى نەزەرىيە خىزمىتى يېغىنى ئۆتكۈزۈپ

نەزەرىيە خىزمىتىنىڭ كېيىنكى يېرىم يىللىق ۋەزىپىلىرىنى ئورۇنلاشتۇردى

ئۆز مۇخبىرىمىز فېي يېڭمىن خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى 7-ئاينىك 17-كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق نەزەرىيە خىزمىتى يېغىنى ئۆتكۈزۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىللىق نەزەرىيە خىزمىتىنى يەكۈنلىدى، كېيىنكى يېرىم يىللىق نەزەرىيە تەربىيىسى، نەزەرىيە تەتقىقاتى، نەزەرىيە تەشۋىقاتى خىزمىتىنىڭ ۋەزىپىلىرىنى مۇھاكىمە قىلدى ۋە ئورۇنلاشتۇردى.

يىغىندا مۇنۇلار ئوتتۇرىغا قويۇلدى: بۇ يىلنىڭ كېيىنكى يېرىمدا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كادىرلارنىڭ نەزەرىيە تەربىيىسى تەسەۋۋۇرى مۇنداق بولىدۇ: دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنى چوڭقۇر ئۆگىنىش ۋە تەتقىق قىلىش جەھەتتە داۋاملىق كۈچ سەرپ قىلىنىدۇ. ئۆگىنىشتە رەھبەرلىك كادىرلارنىڭ سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشى، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، ئەسىر ھالقىيدىغان ستراتېگىيىلىك تەرەققىيات نىشانىغا يېتىش توغرىسىدىكى مەزمۇنلار مۇھىم نۇقتا قىلىنىدۇ، ئۆگىنىش مەركەزنىك 7-نومۇرلۇق ھۆججىتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم خىزمەت يىغىنىنىڭ روھىنى چوڭقۇر ئىگىلەش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇش بىلەن زىچ بىرلەشتۇرۇلدۇ.

يىغىندا نەزەرىيە تەتقىقاتىدا ماركسىزم- لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى يېتەكچى قىلىش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتتىكى زور مەسىلىلەرنى ئاساس قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى تەتقىقاتىنى يېڭىچە ئۇقۇرلاشتۇرۇش، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىنى يۈكسەلدۈرۈش ئېنىق بېكىتىلدى.

يىغىندا كېيىنكى يېرىم يىللىق نەزەرىيە تەشۋىقاتىنىڭ ئومۇمىي تەلىپى ئوتتۇرىغا قويۇلدى: دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى يېتەكچى قىلىشتا داۋاملىق چىڭ تۇرۇپ، 9- بەش يىللىق پىلان ۋە 2010- يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانىنى چوڭقۇر تەشۋىق قىلىش، يولداش جياڭ زېمىننىڭ «سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىكى بىر نەچچە زور مۇناسىۋەتنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش توغرىسىدا» دېگەن سۆزى ۋە «رەھبەرىي كادىرلار سىياسىيغا چوقۇم ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك» دېگەن سۆزنىڭ روھىنى چوڭقۇر تەشۋىق قىلىش، مەركەزنىك 7-نومۇرلۇق ھۆججىتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم خىزمەت يىغىنىنىڭ روھىنى چوڭقۇر تەشۋىق قىلىش، كادىرلارنىڭ ئىدىيىسىنى پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى، ئاساسىي لۇشىيەنى، ئاساسىي فاكىجىنى ئاساسىدا بىرلىككە كەلتۈرۈش، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم خىزمەت يىغىنىنىڭ روھى ئاساسىدا بىرلىككە كەلتۈرۈش كېرەك.

يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ئابدۇرېھىم رەجەپ خوجىلاسە سۆزى قىلدى.

«ئاق ئالتۇن» قەدرىگە يەتكەن مەكىت دېھقانلىرى

مەۋلان سابىت (ئۇر مۇخبىرىمىز)

مەكىت ناھىيىسى يەكەن دەريالىق بىلەن تىزناپ دەريالىرىنىڭ چۆكۈندە تۈزلەڭلىكىدە جايلاشقان، ئومۇمىي تېرىلغۇ يېرى كۆلىمى 530 مىڭ مو بولۇپ، كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 3.4 مودىن توغرا كېلىدۇ. 1986 - يىلى بۇ ناھىيە يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن سۈپەتلىك پاختا بازىسى قىلىپ بېكىتىلگەندىن بۇيان، دېھقانلار تۆخۈپىلەپ تېرىغچىلىق قىلىش ئارقىلىق كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى ئۆستۈرۈشتە رېكورت يارىتتى. بولۇپمۇ 1990 - يىلدىن باشلاپ كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى ئۇدا ئالتە يىل 100 كىلوگرام (ساپ پاختا) دىن ئاشۇردى. بۇلتۇر بۇ ناھىيىدە ئېغىر تەبىئىي ئاپەت يۈز بەرگەن بولسىمۇ، 280 مىڭ مو يەردىكى كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 1994- يىلىدىكىدىن 30 مىڭ دەن ئاشتى.

80 - يىللارنىڭ باشلىرى يەرلەر مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈلۈپ، ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىلگەندە، مەكىت دېھقانلىرىنىڭ بېشى تازا قاتمىدى. يەر ئىگىز - پەس، سۇ قىس بولغاچقا، دېھقانلار ئۆزلىرىگە تەۋەللۇق يەرگە ئاشلىق زىرائەتلىرىدىن باشقىنى تېرىشنى خالىمايتتى، تۇيراق قوساغىغۇ تۇيراق بولغاچقا نەملىكنى ساقلىيالمايتتى. شۇڭا كېۋەز تېرىغان دېھقانلار بىر مو يەردە ئاران 5000 - 6000 تۈپكىچە مايسا ساقلاپ، 17 كىلوگرام ئۇلۇچەملىك خىمىيىۋى ئوغۇت بىلەن ئوغۇتلىسمۇ، كۆپ بولغاندا 40 - 45 كىلوگرام پاختا يىغىۋالاتتى. سېلىنمىنى كۆپەيتىشكە دېھقانلارنىڭ قۇربى تازا يەتمەيتتى، قانداق قىلىش كېرەك؟ دېھقانلار چارە-ئامال ئىزدەۋاتقان يەتتە ئايتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ سابىق مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى. ئۇلارنىڭ مو يەردىكى سىناقتا قوساغىغۇ تۇيراقنىڭ نەملىكىنى ساقلىشى قېنىن، مايسىنىڭ پىتىلىشى ئاستا بولۇش قاتارلىق مەسىللەر بىراقلا ھەل قىلىنىپ، كېۋەزنى بالدۇر ئۇندۇرۇش، بالدۇر ئېچىلدۇرۇش، يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. شۇڭا ئۇلار سۇلياۋ يوپۇق بىپىپ تېرىشنى كەڭ كۆلەمدە ئومۇملاشتۇردى. ھازىر ناھىيە بويىچە 280 مىڭ مو كېۋەزنىڭ ھەممىسى سۇلياۋ يوپۇق بىپىپ تېرىلىدىغان بولدى. بۇ ناھىيە 80 - يىللارنىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن باشلاپ تېرىغچىلىق قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش ۋاقتىنا چىلگە قوناقنى ئېڭىز ئورنىغا تېرىشنى سىناق قىلىپ، كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمىنى 70 مىڭ مو كۆپەيتتى. دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇل تۇرنىگە بىرلەشتۈرۈپ، يەر ئېچىپ بۇغداي تېرىپ، ئاشلىققا كاپالەتلىك قىلدى.

ئۇلارنىڭ ئون يىلدىن بۇيان ئاساسلىق ئومۇملاشتۇرغان يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسى خىمىيىۋى ئوغۇت مىقدارىنى ئاشۇرۇپ دەل ۋاقتىدا ئىشلىتىش، تېرىغچىلىقنى سۇلياۋ يوپۇقلاشتۇرۇش، ئالماشتۇرۇپ تېرىش، كېۋەز شاخىنى ئېتىزغا ئاغدۇرۇۋېتىش، سورتلۇق ئۇرۇقلۇق يېڭىلاش، كېۋەزنى زىچ تېرىپ پاكار ئۆستۈرۈش، بالدۇر ئېچىلدۇرۇش، خىمىيىۋى ئوسۇل ئارقىلىق ئۆسۈشنى تىزگىنلەش، زىيانداش ھاشارات ۋە كېسەللىكنىڭ ئومۇملاشتۇرۇپ ئالدىنى ئېلىش ۋە يوقىتىشتىن ئىبارەت.

مەكىت دېھقانلىرى تۇيراق ئۇنۇملىرىنى ئاشۇرۇشنى مول ھوسۇل ئېلىشنىڭ كاپالىتى دەپ قارىدى، يانتاق يەرلەرنى تېرىلغۇ يەر قىلىپ ئىشلىتىش ئۈچۈن ئېتىز قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى. 1990 - يىلدىن باشلاپ ئۇلار يەرنى ئېتىز قۇرۇلۇشىغا ئالغاندا ئاساسلىقى ئېگىز يەرلەرنى ئېتىز قۇرۇلۇشىغا ئالدى. ئېتىز قۇرۇلۇشىغا ئېلىنغان يەرلەرنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك ئېتىز قۇرۇلۇشىدىن كېيىن ئۇلارنىڭ ھوسۇلى ئۆسۈپ، ئېتىز قۇرۇلۇشىغا ئېلىنغان يەرلەرنىڭ ھوسۇلى ئېتىز قۇرۇلۇشىغا ئېلىنمىغان يەرلەرنىڭ ھوسۇلىدىن ئېشىپ كەتتى. ئۇلار ئېتىز قۇرۇلۇشىغا ئېلىنغان يەرلەرنىڭ ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشتا ئاساسلىقى ئۈچ خىل ئۇسۇلنى قوللاندى. بىرىنچى خىل ئۇسۇل ئېتىز قۇرۇلۇشىغا ئېلىنغان يەرلەرنى ئۇزۇن مۇددەت ئۆزگەرتمەي ئىشلىتىش ئۇسۇلى بولۇپ، بۇ خىل ئۇسۇل بويىچە ئېتىز قۇرۇلۇشىغا ئېلىنغان يەرلەرنى ئۇزۇن مۇددەت ئۆزگەرتمەي ئىشلىتىش ئۈچۈن

قۇربى تارتا يەتمەيتتى، قانداق قىلسۇن كېرەك؟ دېھقانلار چارە-ئامال ئىزدەشكە باشلىدى. ئۇلار ئاخىرى ئۆزلىرى ئولتۇراقلاشقان يەرنى رايونلۇق پارتكومنىڭ سابىق كاتىپى، ھازىرقى ناھىيەلىك باشلىقى ئابدۇللا ھەمرا ئەپەندىگە ئېيتىپ، ئۇنىڭ ياردىمىگە ئېرىشىپ، ئۆزلىرى ئولتۇراقلاشقان يەرنى ئۆزلىرىگە ئاجرىتىپ بېرىشنى ئۆتۈنگەن. ئابدۇللا ھەمرا ئەپەندى بۇ ئىشنى ئۆز زىممىسىگە ئېلىپ، ئۇلارنى ئۆز ئورنىغا قايتۇرۇپ، ئۇلارغا ئۆي سېلىشقا ياردەم بەرگەن. ئەمما ئۇلار ئۆي سېلىشقا باشلىغاندا، ئۇلارنىڭ ئۆي سېلىشىغا ئەڭ كۆپ ياردەم بەرگەن كىشى ئابدۇللا ھەمرا ئەپەندى ئىدى. ئۇ ئۆزىنىڭ ئۆيىنى سېلىشتىن ئىلگىرى ئۇلارنىڭ ئۆي سېلىشىغا ياردەم بەرگەن

ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى ئوقۇتۇش بىلەن پەن تەتقىقاتىنى بىرلەشتۈرۈپ، كۆرۈنەرلىك ئۇنۇمگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇرېشىت ئابدۇللا** خەۋىر قىلدىۋ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى ئوقۇتۇش بىلەن پەن تەتقىقاتىنى زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئوقۇتقۇچى، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى جارى قىلدۇرۇپ، كۆرۈنەرلىك ئۇنۇمنى قولغا كەلتۈردى.

بۇ مەكتەپ ئىككى يىلدىن بۇيان «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى پارتىيە مەكتەپلىرى خىزمىتى توغرىسىدىكى ۋاقىتلىق نىزامنامىسى»نى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ۋىلايەت، نازارەت دەرىجىلىك ۋە ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ بىلىم ئاشۇرۇش سىنىپىدىن ئالتە قارار ئاچتى. ئوقتۇرا ياش ۋە ياش كادىرلارنى يېتىشتۈرۈش، بىلىم ئاشۇرۇش ۋە تۇرلۇك مۇھاكىمە سىنىپلىرىدىن 11 قارار ئېچىپ، جەمئىي 485 ئوختاسلىق خادىمنى تەربىيىلىدى. ھازىر بۇ مەكتەپتە تولۇق كۇرس، ئالىي تېخنىكۇم ئوقۇش تارىخى بويىچە ماتېرىيال ئارقىلىق ئوقۇشقا قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچىلار 17 مىڭ 873 كە يەتتى. ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارنى پەن تەتقىقات بىلەن شۇغۇللىنىشقا يېتەكلىدى. ئىككى يىل ئىچىدە مەكتەپ بويىچە ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارنىڭ پەن تەتقىقات نەتىجىسى 300 تۇرگە يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىلمىي ماقالە 217 پارچىغا، نەزەرىيە ماقالىسى 54 پارچىغا، مەخسۇس تەتقىقات ماتېرىيالى سەككىز پارچىغا، مەخسۇس ئەسەر، تەكشۈرۈش دوكلاتى 19 پارچىغا يەتتى. ئۇلار يەنە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك تېمىلارنى تەتقىق قىلىش ۋە يېڭى تېمىلارنى ئىلتىماس قىلىش خىزمىتىنى پائال تەشكىللىدى. بۇلتۇر ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى 31 پارچە ئىلمىي ماقالىنى ئاپتونوم رايونلىق ئىچى-سىرتىدىكى تۇرلۇك ئىلمىي يىغىنلارغا قاتناشتۇردى. بىر پارچە ئىلمىي ماقالىنى مەركىزىي پارتىيە مەكتىپى بىلەن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بىرلىكتە ئۈيۇشتۇرغان «ياپون باسقۇنچىلىرىغا ۋە دۇنيا فاشىزمىغا قارشى ئۇرۇش غەلىبىسىنىڭ 50 يىللىقىنى خاتىرىلەش نەزەرىيىۋى مۇھاكىمە يىغىنى»غا قاتناشتۇردى. مەكتەپ «پەن تەتقىقات نەتىجىلىرىنى مۇكاپاتلاش توغرىسىدىكى سىناق چارىسى»، «4-نۆۋەتلىك مۇنەۋۋەر پەن تەتقىقات نەتىجىلىرىنى مۇكاپاتلاشنى تەشكىللەش چارىسى» قاتارلىقلارنى تۈزۈپ چىقتى. ئىككى يىلدا 57 پارچە تەتقىقات نەتىجىسىنى باھالاپ، ئاپتورلىرىغا شەرەپ گۇۋاھنامىسى ۋە مۇكاپات بۇيۇمى تارقىتىپ بەردى.

پىشقەدەم كادىرلار شاھمات مۇسابىقىسگە قاتناشتى

ئاپتونوم رايونلۇق ياشانغانلار تەتەربىيە جەمئىيىتى بىلەن شاھماتچىلار جەمئىيىتى ئومۇمىي خەلق ساغلاملىق پائالىيىتىگە ئاكتىپ ماسلىشىش ئۈچۈن، يېقىندا پىشقەدەم يولداشلارنىڭ شاھمات مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى.

مۇسابىقىگە ئۈرۈمچى رايونىدىكى ھەرقايسى ئىدارە، ئورگان، مەكتەپ، كارخانىلاردىن كەلگەن 20 گە يېقىن پىشقەدەم يولداش قاتناشتى. بۇلارنىڭ ئىچىدە ئۈزۈن يىل شاھمات تەتقاتى بىلەن شۇغۇللانغان پىشقەدەملەر، يازغۇچىلار، تەرجىمانلار، ئوقۇتقۇچىلار بار. ئۇلار ھەر بىر مەيدان مۇسابىقىنى ئەستايىدىل ئويناپ، يۇقىرى سەۋىيىسىنى نامايان قىلدى. 13 ئايلانما، 91 مەيدان جەدۋىلى بېلىشىش ئارقىلىق، ئاخىرىدا داۋۇت ھەسەن، خەمىت ماخمۇت ۋە ئابدۇرۇسۇللار 1 - لىكتىن 3 - لىككە چە دەرىجىگە ئېرىشتى.

دايىم قادىر

بايىنغولىن ئوبلاستىدا 65 دېلوغا چېتىشلىق 141 جىنايەتچىگە ھۆكۈم ئېلان قىلىندى

بەش جىنايەتچى ئېتىلدى

6-ئاينىڭ 14-كۈنى بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى ئوبلاستقا قاراشلىق ئالتە ناھىيە، بىر شەھەردىكى خەلق سوت مەھكىمىلىرى بىلەن بىرگە ھۆكۈم ئېلان قىلىش يىغىنى ئېچىپ، 65 دېلوغا چېتىشلىق 141 جىنايەتچى ئۈستىدىن ھۆكۈم ئېلان قىلدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئېغىر جىنايەت سادىر قىلغان بەش جىنايەتچى جازا مەيدانىغا يالاپ ئېلىپ بېرىلىپ ئېتىپ تاشلاندى.

ئوغرى جىنايەتچى سەي چاۋخۇي بىلەن چېن چىگيۈەن 1994-يىلى 6-ئايدىن 1995-يىلى 7-ئايغىچە بۇگۇر ناھىيىسى، 31-تۈەن ۋە كورلا شەھىرىنىڭ تاشدەن قاتارلىق جايلىرىدا ئىشخانىلارنىڭ قىلىپ، 81 مىڭ 900 يۈەن قىممىتىدە مال - مۈلۈك ئوغرىلىغان. ئوغرى جىنايەتچى ئاجي 1995-يىلى 7-، 8-ئايلاردا ئىككى قېتىم ئوغرىلىق قىلىش جەريانىدا 27 ئات ئوغرىلىغان، بۇنىڭ قىممىتى 67 مىڭ 700 يۈەنگە يەتكەن. قەستەن ئادەم ئۆلتۈرگەن جىنايەتچى شەمشى 1995-يىل 8-ئاينىڭ 15-كۈنى ئۆز كەنتىدە ھاراق ئىچىپ مەس بولغاندىن كېيىن يېنىدىن قاتاللىق قورالى چىقىرىپ، بىر ئادەمنى ئۆلتۈرۈۋەتكەن، بىر ئادەمنى يارىلاندۇرغان، ئوچ ئادەمنى ئوغرىلىغان، ئوغرى جىنايەتچى تۇردى قۇربان 1992-يىلى 4-ئايدىن 1994-يىلى 11-ئاينىڭ باشقىلار بىلەن بىرلىشىپ بۇگۇر ناھىيىسىدە كۆپ قېتىم ئوغرىلىق قىلىش، 81 مىڭ 900 يۈەن قىممىتىدە مال - مۈلۈك ئوغرىلىغان. ئوغرى جىنايەتچى ئاجي 1995-يىلى 7-، 8-ئايلاردا ئىككى قېتىم ئوغرىلىق قىلىش جەريانىدا 27 ئات ئوغرىلىغان، بۇنىڭ قىممىتى 67 مىڭ 700 يۈەنگە يەتكەن. قەستەن ئادەم ئۆلتۈرگەن جىنايەتچى شەمشى 1995-يىل 8-ئاينىڭ 15-كۈنى ئۆز كەنتىدە ھاراق ئىچىپ مەس بولغاندىن كېيىن يېنىدىن قاتاللىق قورالى چىقىرىپ، بىر ئادەمنى ئۆلتۈرۈۋەتكەن، بىر ئادەمنى يارىلاندۇرغان، ئوچ ئادەمنى ئوغرىلىغان، ئوغرى جىنايەتچى تۇردى قۇربان 1992-يىلى 4-ئايدىن 1994-يىلى 11-ئاينىڭ باشقىلار بىلەن بىرلىشىپ بۇگۇر ناھىيىسىدە كۆپ قېتىم ئوغرىلىق

بايىاۋاندىكى يېشىل ئابىدە

- قۇمۇل ئوبلايەتلىك سىفەن مەكتىپىنىڭ گەمگەك تېخنىكا پراكتىكا مەركىزى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز **مېھرىئاي ياقۇپ**، پراكتىكانت مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋاھىت نىياز**

قۇمۇل ئوبلايىتىنىڭ شەرقىي قىسمىدىكى بولۇڭتوغراق بېزىسى بىلەن ساقا دېھقانچىلىق مەيدانى تۇتاشقان جايدا بىر پارچە بوستانلىق ياشناپ تۇرىدۇ. مانا بۇ قۇمۇل ئوبلايەتلىك سىفەن مەكتىپى ئەمگەك تېخنىكا پراكتىكا مەركىزىنىڭ باغۋەنچىلىك، باقمىچىلىق بازىسى.

دەسلەپتە بۇ بازا جايلاشقان ئورۇننىڭ تەبىئىي مۇھىتى ئىنتايىن ناچار ئىدى. ئېدىرلىقلار، قۇم بارخانلىرى ئۆزئارا گىرەلىشىپ كەتكەن بولۇپ، پەقەت نەچچە تۇپ سۇۋادان تېرەكلا كۆچلۈك ئاپتاپ ۋە بوران - چاپقۇنلار ئىچىدە ياشىرىپ تۇراتتى. 1992-يىلى كۆزدە مەكتەپ پارتكومىنىڭ مۇزاكىرە قىلىشى، ئوبلايەتلىك مائارىپ باشقارمىسى قاتارلىق مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ تەستىقلىشى بىلەن ئوبلايەتلىك سىفەن مەكتىپىنىڭ ئەمگەك تېخنىكا پراكتىكا مەركىزى مۇشۇ قاقاسلىقتا رەسمىي قۇرۇلدى. بۇ ئورۇنغا مەسئۇل خادىملار ئالدى بىلەن بىرىم ئايدىن كۆپرەك ۋاقىت ئىچىدە تۇپراقنىڭ سۇپىتىنى ئانالىز قىلىپ، باغۋەنچىلىك، ئورمانچىلىق ئىشلىرىنى يولغا قويۇش پىلانىنى تۈزۈپ چىقتى ھەمدە تۇرلۇك قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، يەرنى مۇنبەتلەشتۇرۇشكە تىرىشتى. شۇ يىلى بۇ يەرگە 80 مىڭ تۇپتىن كۆپرەك دەرەخ كۆچىتى، 30 مىڭ تۇپتىن كۆپرەك جىگدە كۆچىتى، 2000 تۇپتىن كۆپرەك ئۇزۇم تېلى، 1000 تۇپتىن كۆپرەك ئۈزۈك كۆچىتى تىكتى. بۇنىڭ بىلەن قۇم - بوران ئاپىتىنى ئونۇملۇك تىزگىنلەشكە ۋە مەكتەپ مۇھىتىنى ياخشىلاشقا ئاساس سېلىندى. پراكتىكا مەركىزىدىكىلەر يەنە بازار ئېھتىياجىنىڭ يۈزلىنىشى ئۇستىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، قۇمۇل شەھىرىدىكى گۈشىنىڭ كۆپ مىقداردا سىرتتىن يۆتكەپ كېلىنىۋاتقانلىقىنى ئىگىلىگەندىن كېيىن باغۋەنچىلىك، ئورمانچىلىقتىن پايدىلىنىپ، پراكتىكا بازىسىنىڭ شەرقىي تەرىپىدە باقمىچىلىقنى يولغا قويدى. ئۇلار ئالدى بىلەن ئۇچ مو كېلىدىغان كۆل چېپىپ، تەجرىبە قىلىپ ېيلىق باقتى. ھەمدە كالا، قوي باقمىچىلىقىنى تەرەققىي قىلدۇردى. ئۇلار يەنە 18 مۇتەخەسسىس ۋە تېخنىك خادىمنى بۇ بازىنىڭ قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىشقا تەكلىپ قىلدى. بۇنىڭ بىلەن 1995-يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر باغۋەنچىلىك، ئورمانچىلىق، باقمىچىلىق تەك قەدەمدە تەرەققىي قىلىپ، قوتاندىكى ھەر خىل چارۋىلار 8426 تۆياقتا، بېلىق كۆلىنىڭ كۆلىمى 360 موغا يەتكۈزۈلدى.

تۆت يىل تىرىشچانلىق كۆرسىتىش، جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ ئىگىلىك تىكلەش نەتىجىسىدە ھەر خىل مۇئەسسەسلىرى تولۇق بولغان ئۇنۇمۇبرسال دېھقانچىلىق مەيدانى ۋە ئوقۇغۇچىلارنى ئەمگەك تېخنىكا پراكتىكىسىغا ئورۇنلاشتۇرالايدىغان ئۇنۇمۇبرسال پراكتىكا بازىسى بارلىققا كېلىپ ۋەتەرەققىي قىلىپ، ئۇنىڭ ئومۇمىي كۆلىمى 13 مىڭ 400 موغا، تېرىلغۇ يەرمەيدانى 2300 موغا، ئىشچىلىرى 120 گە يەتتى ھەمدە دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلىرى ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىي قىلدى. 11 ماشىنىلاشقان قۇدۇقى، 12 كىلومېتردىن ئارتۇق سۇ سىڭمەس ئۇستىگى، بىر توپا ئىتتىرىش ماشىنىسى، ھەر خىل چوڭ-كىچىك تراكتورلىرى ۋە قاتناش ئاپتوموبىللىرى بار يۇرۇشلەشكەن بازىغا ئايلاندى. ھازىر بۇ بازىنىڭ مۇقىم مۇلكى 15 مىليون 300 مىڭ يۈەنگە يەتتى ۋە 1995-يىلى 406 مىڭ يۈەن ساپ پايدا يارىتتى.

ھازىر بۇ ئۇنۇمۇبرسال ئەمگەك پراكتىكا بازىسى تەلىم-تەربىيە بىلەن ئەمگەكنى، ئىشلەپچىقىرىش بىلەن پراكتىكىنى، نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى ئۇزئارا تەسىر كۆرسىتىدىغان ياخشى سۈپەتلىك ئايلىنىش مېخانىزمىغا ئىگە بولدى. ئۇز مەكتىپىنىڭ، ئۆز جايىنىڭ شارائىتىغا يارىشا ئىش كۆرۈپ، زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەن بۇ بازا كۆپ قېتىم ئاپتونوم رايونلىق ۋە قۇمۇل ئوبلايەتلىك مائارىپ باشقارمىسىنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى.

قاراملىق قىلغانلىقنىڭ ئاقىۋىتى

ئىجتىمائىي خىزمەتلەر

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئاۋۇت داۋۇت** خەۋىر قىلدىۋ: بۇگۇر ناھىيىسىنىڭ تېرەكبازار يېزىلىق 2-كۆمۈر كېنىدا قائىدىگە خىلاپ مەشغۇلات قىلىنغانلىقتىن بەش ئادەم كاربون چالا ئوكسىدى بىلەن زەھەرلىنىپ ھاياتىدىن ئايرىلدى.

بۇ يىل 6-ئاينىڭ 15-كۈنى بۇگۇر ناھىيىسىنىڭ تېرەكبازار يېزىلىق كۆمۈر قۇدۇقىنى ھۆددىگە ئالغان خي شىگۈەن كۆپرەك پايدا ئېلىش مەقسىتىدە بىخەتەرلىك ئەسلىھەلىرى تولۇق بولمىغان شارائىتتا، كۆمۈر قېزىش ئىجازەتنامىسىنى ئالماي ھەم كان رەھبەرلىكىنىڭ قوشۇلۇشىدىن ئۆتكۈزمەي، ئۆز بېشىمچىلىق بىلەن 1994-يىلى ئاقىۋىتىلىگەن قۇدۇقتا ئىشلەۋاتقان ئىشلەتكۈچى ئىشلەتكۈچى ئىشلەتكۈچى

6-ئايدىن 1995-يىلى 7-ئايغىچە بۇگۈر ناھىيىسى، 31-تۈمەن ۋە كورلا شەھىرىنىڭ تاشدەن قاتارلىق جايلىرىدا ئىشخانىلارنىڭ ئىشكىنى، بىخەتەرلىك ئىشكاپىنى چېقىپ، قىممىتى نەچچە يۈز مىڭ يۈەندىن ئاشىدىغان مال - مۈلۈك ۋە نەق پۇل ئوغرىلىغان. بۇنىڭ ئىچىدە سەي چاۋخۇي توققۇز قېتىم ئوغرىلىق قىلىپ، 100 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مال - مۈلۈك ئوغرىلىغان، چېن چىڭيۈەن بەش قېتىم ئوغرىلىق

قاتتىلىق ئەنزىسى بىر كۈندىلا پاش قىلىندى

6-ئاينىڭ 10-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن سائەت ئوندا كورلا شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ دېلو مەلۇم قىلىش ئورنى بايىنغولىن ئوبلاستلىق ئاشلىق، مايى ماشىنا ساناشتى باش شىركىتىنىڭ دىرېكتورى جاۋ شىچاڭنىڭ ئۆز ئىشخانىسىدا باشقىلار تەرىپىدىن ئۆلتۈرۈلگەنلىكى توغرىسىدىكى دېلونى تاپشۇرۇۋېلىپ، دەرھال كادىر، ساقچىلارنى نەق مەيدانىنى تەكشۈرۈشكە ئەۋەتتى ھەمدە پۈتۈن شەھەر ۋە ئەتراپتىكى ناھىيىلەردە تەكشۈرۈشنى باشلىۋەتتى.

شۇ كۈنى كەچ سائەت سەككىزدە قاراشەھەر ناھىيىسىگە تەكشۈرۈشكە بارغان ساقچىلار تېخنىي مېھمانخانىسىنى تەكشۈرگەندە 10-چىسلا ئەتىگەندە ياتاقتا ئورۇنلاشقان تۆت خۇنەنلىكنىڭ ھەربىكتىنىڭ گۇمانلىق ئىكەنلىكىنى بايقىدى. ساقچىلار بۇ تۆتەيلەننى سوراق قىلىش جەريانىدا ئۇلارنىڭ يېنىدىن

ئەتتۇرتكە، قۇمۇرغۇچ قاتارلىق ئەسۋابلار چىقتى. ئۇلارنىڭ ئىچىدە ئىككىسىنىڭ سايامەت ئايغىنىڭ تېگىدىكى سىزىقلار نەق مەيداندىكى ئايغ ئىزى بىلەن ئوخشاش چىقتى. تېخىمۇ ئىلگىرىلەپ تەكشۈرۈش جەريانىدا بۇ تۆت ئادەمنىڭ دەل جاۋ شىچاڭنى ئۆلتۈرگەن قاتىل ئىكەنلىكى ئىسپاتلاندى. بۇنىڭ بىلەن بىر كۈن ئىچىدىلا بۇ دېلو پاش قىلىندى.

جاڭ شىن، لى شجۇن قاتارلىق تۆت جىنايەتچى 6-ئاينىڭ 10-كۈنى ئەتىگەندە مەزكۇر شىركەتكە ئوغرىلىققا كىرىپ، 2-قەۋەتتىكى جىگلى ئىشخانىسىدا ئادەم بارلىقىنى بايقاپ قالغان ھەمدە ئىشخانىغا باستۇرۇپ كىرىپ جاۋ شىچاڭنى ئۆلتۈرۈۋېتىپ، تاكسىغا ئولتۇرۇپ، قاراشەھەر ناھىيىسگە قېچىپ كەتكەن.

لى شۇسن

غۇلجا شەھەرلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىگە بىرلەشتۈرۈپ، ھەر مىللەت ئامما ئىدارىسىدا قانۇن تەشۋىقاتىنى كۈچەيتىپ، تۈرلۈك جىنايى ئىشلار ھەربىكەتلىرىنىڭ يۈز بېرىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى.

سۈرەتتە: بۇ ئىدارىدىكى خادىملار كوچىلارغا چىقىپ قانۇن تەشۋىقاتى ئېلىپ بارماقتا.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

«شىنجاڭ ھىلال ئاي ئوتتۇرا مەكتىپى» ئوقۇغۇچىلارغا بولغان گۈزەللىك تەربىيىسىنى كۈچەيتىش بىلەن بىللە، ئۇلارنىڭ قانۇن-تۈزۈم كۆز قارىشىنى ئۆستۇرۇش ئۈچۈن، يېقىندا ئېتىبتكا ۋە قانۇن-تۈزۈم تەربىيسى بويىچە ماقالە ئوقۇش، رەسىم سىزىش، ھۆسن خەت يېزىش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى.

سۈرەتتە: رەسىم سىزىش ۋە ھۆسن خەت يېزىش مەيدانىدىن كۆرۈنۈش.

ئابدۇرېھىم توختى فوتوسى

سايباغ رايونى ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئاممىنى قوزغاپ، «100 كۈنلۈك قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى»دە ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **نۇرىيە ئىمامنىياز**، پراكتىكانت مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋاھىلى ھەسەن** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ سايباغ رايونى «100 كۈنلۈك قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى» باشلانغاندىن بۇيان، ئاممىنى ھەربىكەتلەندۈرۈپ، مۇقىملىقنى قوغداش تەدبىرلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى.

سايباغ رايونى مەركەز، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇناسىۋەتلىك يوليورۇقلىرىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئېغىر جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىپ، مۇقىملىقنى قوغداش خىزمىتىنى چوڭ ئىشلار قاتارىدا چىڭ تۇتتى. «قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى» باشلانغاندىن بۇيان، بۇ رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەرنىڭ 1-قول رەھبەرلىرى بۇ خىزمەتكە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، ئەتراپلىق ئورۇنلاشتۇردى. سىياسىي-قانۇن تارماقلىرىنىڭ قاتناش قورالى ۋە مالىيە جەھەتتىكى قېينىچىلىقنى ۋاقتىدا ھەل قىلىپ بەردى. تەشۋىقات خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ «قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى»نىڭ تەسىرىنى كېڭەيتتى. كادىرلار ۋە ئاممىنى 40 مىڭ ئادەم (قېتىم) زەھەرلىك چېكىملىكنى مەنئى قىلىش كۈرگەزمىسى كۆرۈشكە ئۇيۇشتۇردى. رايون تەۋەسىدە «100 كۈن قاتتىق زەربە بېرىش، 100 كۈن تەشۋىقات ئېلىپ بېرىش، 100 كۈن ھال سوراش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، قاتتىق زەربە بېرىش بويىچە خەلق ئۈرۈشى قوزغىدى. بۇنىڭ بىلەن ھەرخىل جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىلىپ جەمئىيەت ئامانلىقى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى. 6-ئاينىڭ 20-كۈنگىچە سايباغ رايونىدىكى ج خ ئورۇنلىرى ھەر خىل جىنايى ئىشلار دېلوسىدىن 788 نى پاش قىلىپ، 2 مىليون 730 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى زاكۇ مال ۋە زاكۇ پۇلنى قولغا چۈشۈردى. تەپتىش، سوت مەھكىمىلىرى چوڭ، مۇھىم ئەنزىلەردىكى جىنايەتچىلەرنى ئەيىبلەش، سوت قىلىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ دېلولارنىڭ ۋاقتىدا، تېز، ئادىل بىر تەرەپ قىلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

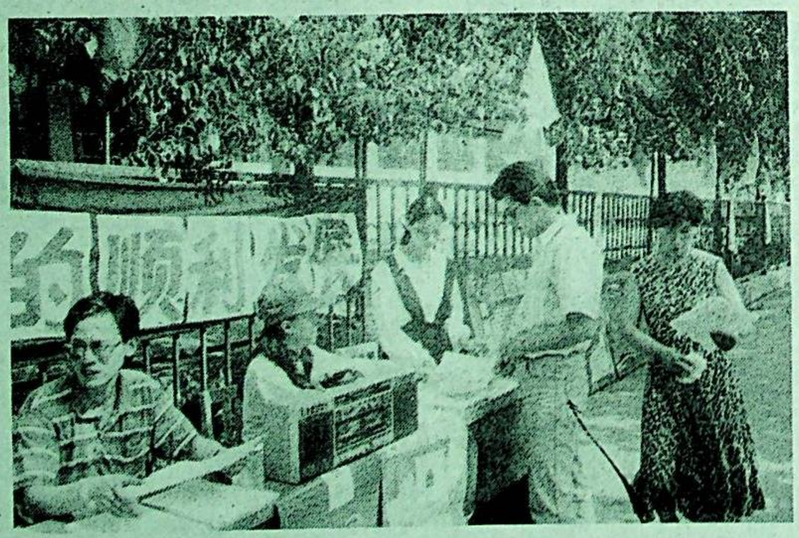
ئاسماندا تور، يەردە قاپقان

يالغۇز ياغاچ كەنتىدە 50 كە يېقىن ئادەم بېمەكلىكتىن زەھەرلەندى

يېقىندا چاپچال شەپە ئاپتونوم ناھىيىسىنىڭ قوغۇنچى يېزا يالغۇز ياغاچ كەنتىدە كېسەل بولغان كالىنىڭ گۆشىنى ئىستېمال قىلغانلىق سەۋەبىدىن 50 كە يېقىن ئادەم ئوخشىمىغان دەرىجىدە زەھەرلەندى.

ئىگىلىنىشچە، بۇ كەنتتىكى دېھقان ئەسەمباي ئاغرىپ قالغان كالىنى يېقىن ئەتراپتىكى 69-تۈمەن 12-لىيەنلىك مال دوختۇرلۇق پونكىتىغا ئاپىرىپ داۋالاتقان بولسىمۇ، كالا ساقايمىغان، شۇنىڭ بىلەن ئۇ كارانتىن قىلغۇچى خادىملارنىڭ تەكشۈرۈشىدىن ئۆتكۈزمەيلا كالىنى سويۇپ، گۆشىنىڭ ئۈستىگە سۇلياۋ يېپىپ ئۆيىدە بىر كېچە-كۈندۈز ساقلىغان. كېيىن قولۇم-قوشنىلىرىغا ئەرزان باھادا سېتىپ بەرگەن. ئۇزاق ئۆتمەيلا بۇ كالا گۆشىنى ئىستېمال قىلغۇچىلاردا ئىچى سۇرۇش، قۇسۇش، ئۈشتىماسى تۇتۇلۇش قاتارلىق زەھەرلىنىش ئالامەتلىرى كۆرۈلگەن ھەمدە ماغدۇرسىزلىنىپ يېقىلغانلارمۇ بولغان. ئەسەمباي ئائىلىسىدىلا تۆت كىشى زەھەرلەنگەن. ۋەقە يۈز بەرگەندىن كېيىن ناھىيىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتتىكى ئالاقدار رەھبەرلەر بۇ ئىشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، ناھىيىلىك دوختۇرخانا، كېسەللىكلەرنىك ئالدىنى ئېلىش پونكىتىدىكى تىببىي خادىملارنى جەددىي قۇتقۇزۇشقا ئەۋەتكەن. قۇتقۇزۇش ۋاقتىدا بولغانلىقتىن ھازىر زەھەرلەنگۈچىلەر خەۋپىتىن ئاساسىي جەھەتتىن قۇتۇلۇپ، سالامەتلىكى تەدرىجىي ئەسلىگە كېلىشكە باشلىغان.

دولقۇن جامال

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «كارتوگرافىيە نىزامنامىسى» ئېلان قىلىنغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن يېقىندا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەرقايسى ئۆلچەش-لايىھىلەش ئورۇنلىرى مول مەزمۇنلۇق تەشۋىقات پائالىيىتى ئېلىپ باردى.

سۈرەتتە: ئاپتونوم رايونلۇق تاشيول لايىھىلەش - پىلانلاش ئىدارىسىدىكى خادىملار «كارتوگرافىيە نىزامنامىسى» توغرىسىدا تەشۋىقات ئېلىپ بارماقتا. **زۇلپىيە ھېيىت** فوتوسى

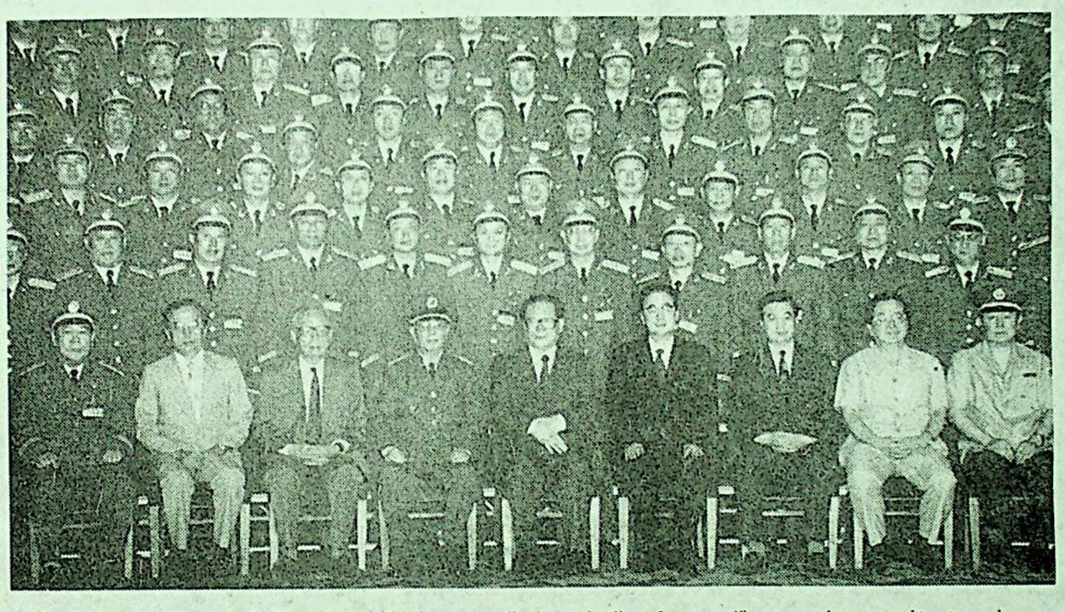
جياڭ زېمىن قوراللىق ساقچى قىسىملىرى پارتكومىنىڭ كېڭەيتىلگەن يىغىنىغا قاتناشقان ۋەكىللەر بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 17 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گووۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لىيۇخۇاچىڭ، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىسى خۇجىنتاۋ بۈگۈن بېيجىڭدا قوراللىق ساقچى قىسىملىرى پارتكومىنىڭ كېڭەيتىلگەن يىغىنىغا قاتناشقان ۋەكىللەر بىلەن كۆرۈشتى.

كۆرۈشۈشكە مەركىزىي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىسى، مەركىزىي كومىتېت سىياسىي - قانۇن كومىتېتىنىڭ شۇجىسى رېن جېيەنشىن قاتناشتى.

يىغىندا دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسى ۋە يېڭى دەۋردىكى ئارمىيە قۇرۇش ئىدىيىسىنى يېتەكچى قىلىپ، يولداش جياڭ زېمىننىڭ سىياسىيغائەھمىيەت بېرىش توغرىسىدىكى مۇھىم يولىورۇقى ۋە «1 - ئىيۇل» داقىلغان مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، قوراللىق ساقچى قىسىملىرىدىكى يۇقىرى، ئوتتۇرا دەرىجىلىك كادىرلارنى تەربىيىلەش، باشقۇرۇشنى يەنمۇ كۈچەيتىش مەسىلىسى مۇزاكىرە قىلىندى. قوراللىق ساقچى قىسمىنىڭ سىياسىي كومىسسارى شۇي يۈگچىڭ، قوماندانى ياڭ گويچاڭ يىغىندا سۆز قىلىپ، قوراللىق ساقچى قىسىملىرىدىكى يۇقىرى، ئوتتۇرا دەرىجىلىك كادىرلار قوشۇنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ھەر دەرىجىلىك پارتكوملارنىڭ ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىننىڭ سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش توغرىسىدىكى تەلىپىنى چوقۇم، ھەقىقىي ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە، ئەمەلىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىشقا قارىتىشنى تەلەپ قىلدى.

كۆرۈشۈشكە مەركىزىي كومىتېت ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى سىڭ چېڭخۇڭ، مەركىزىي كومىتېت سىياسىي - قانۇن كومىتېتىنىڭ باش كاتىپى سۇ خۇەيدې، ج خ مىنىستىرى تاۋسجۇي قاتارلىقلار قاتناشتى.

پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرىدىن جياڭ زېمىن، لى پېڭ، لىيۇ خۇاچىڭ، خۇ جىنتاۋ قاتارلىقلار 7 - ئاينىڭ 17 - كۈنى بېيجىڭدا سارىيدا قوراللىق ساقچى قىسىم پارتكومىنىڭ كېڭەيتىلگەن يىغىنىغا قاتناشقان ۋەكىللەر بىلەن كۆرۈشتى. شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جياڭ زېمىن قاتارلىق رەھبەرلەر مەملىكەتلىك 9 - قېتىملىق مۇھاپىزەت خىزمىتى يىغىنىغا قاتناشقان ۋەكىللەر بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 17 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گووۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لىيۇخۇاچىڭ، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىسى خۇجىنتاۋ بۈگۈن «خەلق» سارىيدا مەملىكەتلىك 9 - قېتىملىق مۇھاپىزەت خىزمىتى يىغىنىغا قاتناشقان ۋەكىللەر بىلەن سەمىمىي كۆرۈشتى.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىسى، مەركىزىي كومىتېت سىياسىي - قانۇن كومىتېتىنىڭ شۇجىسى رېن جېيەنشىن كۆرۈشۈشكە قاتناشتى.

بۈگۈن ئىياغلاشقان مەملىكەتلىك 9 - قېتىملىق مۇھاپىزەت خىزمىتى يىغىنىدا سۆز قىلغان پارتكوملار، ھۆكۈمەتلەر مۇھاپىزەت خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكىنى ھەقىقىي كۈچەيتىشى لازىم. بارلىق مۇھاپىزەتچى خادىملار روھىنى ئورغۇتۇپ، جاسارەت بىلەن ئالغا ئىلگىرىلەپ، جەمئىيەتنىڭ ئۇزاقتىچە مۇقىم بولۇشىنى قوغداپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىپ، يېڭى تۆھپە قوشۇشى لازىم.

ج خ مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى تاۋسجۇي يىغىن ئىياغلىشىش ئالدىدا خۇلاسە سۆز قىلدى. جايلاردىكى ج خ ئورگانلىرى ۋە ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى يىغىن مەزگىلىدە مۇھاپىزەت خىزمىتى دۇچ كېلىۋاتقان ۋەزىيەتنى ئەستايىدىل تەھلىل قىلىپ، مۇھاپىزەت خىزمىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاش تەدبىرلىرىنى مۇھاكىمە قىلدى.

ئارمىيە بويىچە مۇھاپىزەت خىزمىتى يىغىنىمۇ بىرلا ۋاقىتتا بېيجىڭدا ئېچىلدى.

* * *

پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرىدىن جياڭ زېمىن، لى پېڭ، لىيۇ خۇاچىڭ، خۇ جىنتاۋ قاتارلىقلار 7 - ئاينىڭ 17 - كۈنى بېيجىڭدا سارىيدا مەملىكەتلىك 9 - قېتىملىق مۇھاپىزەت خىزمىتى يىغىنىغا قاتناشقان ۋەكىللەر بىلەن سەمىمىي كۆرۈشتى.

دېڭ مىڭلياڭ، چېن گۇەنيۇنىڭ ئىش- پائالىيەتلىرىنى دوكلات قىلىش يىغىنى بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. پايتەختتىكى ھەرقايسى ساھەدىكى زاتلاردىن مىڭدىن ئارتۇق كىشى 7 - ئاينىڭ 10 - كۈنى بىر يەرگە جەم بولۇپ، مەملىكەتلىك ج خ سىستېمىسى بويىچە 2 - دەرىجىلىك قەھرىمان - نەمۇنىچى «خەلق بىخەتەرلىكىنىڭ ياش مۇھاپىزەتچىسى» دېگەن گۇۋاھنامىنى بەردى. خەلق ئاۋنىتاسىيە باش ئىدارىسى پۈتۈن سىستېما بويىچە دېڭ مىڭلياڭنىڭ ئۆگىنىشىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدىكى قارارنى جاكارلىدى.

بۇ قېتىمقى دوكلات يىغىنىنى مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى، خەلق ئاۋنىتاسىيىسى باش ئىدارىسى، ج خ مىنىستىرلىكى ۋە كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى بىرلىكتە ئۆتكۈزدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا پارتىيەمىزنىڭ جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىنى قانداق ئىمكانىيەتكە ئۆزلەشتۈرۈش، غايە، تۆھپە قوشۇشنى قانداق تەكتلەش كېرەك؟ لېي فېڭ روھىنى يەنمۇ ئەۋج ئالدۇرۇپ، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئەنئەنىۋى گۈزەل ئەخلاقىنى قانداق جارى قىلدۇرۇش كېرەك؟ بۇ سوئاللارغا شىنجېن شەھىرى لوخۇ رايونى شاتۇ جياۋ بازىرىدىن پېنسىيىگە چىققان ئىشچى چېن گۇەنيۇ ئەمەلىي ھەرىكىتى بىلەن جاۋاب بەردى. ئۇنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرىدىن دوكلات بېرىش يىغىنى بۈگۈن بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى.

چېن گۇەنيۇ - پېنسىيىگە چىققان ئادەتتىكى ئىشچى. ئۇ ئۆزىنى دېڭىزدىكى بىر تامچە سۇغا، قۇملۇقتىكى بىر تال قۇمغا ئوخشىتىپ، ئۆزىنىڭ بارلىق مېھنەت - مۇھەببىتىنى كىشىلەرگە بېغىشلىغان. 60 - يىللاردىن 90 - يىللارغىچە بولغان 30 يىلدا ئىزچىل تۇرمە لېي فېڭدىن ئۆگىنىپ، ياخشى ئىش قىلىپ، نۇرغۇن كىشىلەرگە غەمخورلۇق قىلغان، ياردەم بەرگەن.

مەملىكەتلىك ئايالار بىرلەشمىسىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، شۇجىچۇنىڭ 1 - شۇجىسى خۇالىڭ چىزاۋ دوكلات بېرىش يىغىنىدا سۆز قىلىپ، چېن گۇەنيۇنىڭ 30 يىلنى بىر كۈندەك ئۆتكۈزۈپ، لېي فېڭدىن ئۆگىنىپ ياخشى ئىش قىلىشنى قەتئىي داۋاملاشتۇرغان، باشقىلارغا ياردەم بېرىشنى ئۆز خۇشاللىقى دەپ بىلىپ، خالىسانە تۆھپە قوشقان روھىنى يۈكسەك دەرىجىدە مەدھىيىلىدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: چېن گۇەنيۇ ئېتىقادى مۇستەھكەم كوممۇنىستىك ئەزاسى، ئۈلگىلىك ھايات يولىدا خالىسانە تۆھپە قوشۇپ، گويا بىر تال شام بولۇپ يېنىپ، ئۆزى كۆيۈپ نۇر چىقىرىپ باشقىلارنى يورۇتتى. بۈگۈنكى دوكلات يىغىنىنى مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى، مەركەزگە بىۋاستە قاراشلىق ئورگانلار خىزمەتى كومىتېتى، مەركىزىي كومىتېت دۆلەت ئورگانلىرى خىزمەتى كومىتېتى، مەملىكەتلىك ئايالار بىرلەشمىسى، مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، ئازادلىق ئارمىيە باش سىياسىي بۆسى، گۇاڭدۇڭ ئۆلكىلىك كومىتېتى، بېيجىڭ شەھەرلىك پارتكوم بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرغان.

(بېشى 1 - بەتتە)

ۋەزىيىتى ياخشى بولغان. ئەمما يېنىك سانائەت داۋاملىق چۇشكەن؛ دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ قوشۇمچە قىممىتىنىڭ ئېشىشى بىر قەدەر تېز بولغان، باشقا ئىقتىساد تىپىدىكى غەيرىي دۆلەت ئىلكىدىكى ئىقتىسادنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش كېرەك. پايدىسى ياخشى، ئىستىقبالى بار دۆلەت كارخانىلىرىغا پۈتۈن كۈچ بىلەن مەدەت بېرىش كېرەك، مۇلكى قەرزىگە چىقىشايدىغان، بار دۆلەت كارخانىلىرىغا پۈتۈن كۈچ بىلەن مەدەت بېرىش كېرەك، مۇلكى قەرزىگە چىقىشايدىغان،

خۇ جىنتاۋ قاتارلىقلار 7 - ئاينىڭ 17 - كۈنى «خەلق» سارىيىدا 9 - قېتىملىق مەملىكەتلىك مۇھاپىزەت خىزمىتى يىغىنىغا قاتناشقان ۋەكىللەر بىلەن كۆرۈشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

بۈگۈن ئايا‌غلاشقان مەملىكەتلىك 9 - قېتىملىق مۇھاپىزەت خىزمىتى يىغىنىدا رېن جېيەنشىن سۆز قىلدى. ئۇ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەنگە ۋەكالىتەن، مۇھاپىزەت خىزمىتىنىڭ 1 - سېپىدە كۆرەش قىلىۋاتقان ج خ خەلق ساقچىلىرى، قوراللىق ساقچى قىسىم ۋەزىپە ئىجرا قىلىش قىسىملىرى ۋە ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ كوماندىر - جەڭچىلىرىدىن سەمىمىي ھال سورىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: مۇھاپىزەت خىزمىتىنىڭ ۋەزىپىسى مۇشەققەتلىك ھەم ئېغىر، ھەر دەرىجىلىك مۇھاپىزەت تارماقلىرى مۇھاپىزەت خىزمىتىنىڭ ئالاھىدە ۋەزىپىسىنى ئېنىق تونۇپ، قاتتىق تەلەپ قويۇپ، قاتتىق باشقۇرۇپ، پارتىيىگە، ۋەتەنگە، خەلققە سادىق مۇھاپىزەت قوشۇنى قۇرۇپ چىقىشى لازىم. مۇھاپىزەت خىزمىتىنى يەنمۇ قاتتىق ئورۇنلاشتۇرۇپ، بىخەتەرلىك تەدبىرلىرىنى ئەملىيلەشتۈرۈپ، ھەر قانداق سەۋەنلىكنىڭ يۈز بېرىشىگە يول قويماسلىق لازىم. ھەر دەرىجىلىك

جۇڭگو تەنتەربىيە ۋەكىللەر ئۆمىكى ئاتلانتادا قارشى ئېلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئاتلانتا، 15 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. 26 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتنىشىدىغان جۇڭگو تەنتەربىيە ۋەكىللەر ئۆمىكى باشلىقى ۋۇ شاۋزۇنىڭ يېتەكچىلىكىدە بۈگۈن چۈش سائەت 11 دىن 35 مىنۇت (7- ئاينىڭ 15- كۈنى بېيجىڭ ۋاقتى كەچ سائەت 23 تىن 35 مىنۇت) ئۆتكەندە مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن ئاتلانتاغا باردى.

جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى ۋۇشاۋزۇ، مۇئاۋىن ئۆمەك باشلىقلىرىدىن يۈەن ۋېيمىن، شۇ يەنشېڭ، نى فۇرۇڭ قاتارلىقلار ئايرودرومىدىكى ئۈچ قەۋەت بىنانىڭ ئۆتۈشمە يولىغا يېتىپ كەلگەندە، بۈگۈن ئەتىگەندە ئاتلانتاغا بارغان جۇڭگونىڭ ئامېرىكىدا تۇرۇشلۇق ئالاھىدە تولۇق ھوقۇقلۇق باش ئەلچىسى لى داۋيۇ ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى، جۇڭگونىڭ ھىيۇستولدا تۇرۇشلۇق باش كونسۇلى چېۋ شېڭيۈن، ئامېرىكىدىكى مەملىكەتلىك جۇڭگولۇقلار جەمئىيىتى ئاتلانتا شۆبىسىنىڭ رەئىسى لى شيۈلەن خانىم ئۇلارنىڭ ئالدىغا چىقىپ، ئۇلار بىلەن بىر - بىرلەپ قول ئېلىشىپ كۆرۈشتى. جۇڭگونىڭ ھىيۇستولدىكى باش كونسۇلخانىسىدىكى بىر جۈپ ئوغۇل - قىز ۋۇشاۋزۇ قاتارلىق كىشىلەرگە گۈل تۇتتى.

لى شيۈلەن: جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكى بۇ قېتىم قانچە ئالتۇن مېدال ئالالايدۇ؟ دەپ سورىدى.

ۋۇ شاۋزۇ: جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكى تىرىشچە كۆرەش قىلىدۇ، نىشانى 2 - گۇرۇھنىڭ ئالدىغا ئۆتۈش، دەپ جاۋاب بەردى.

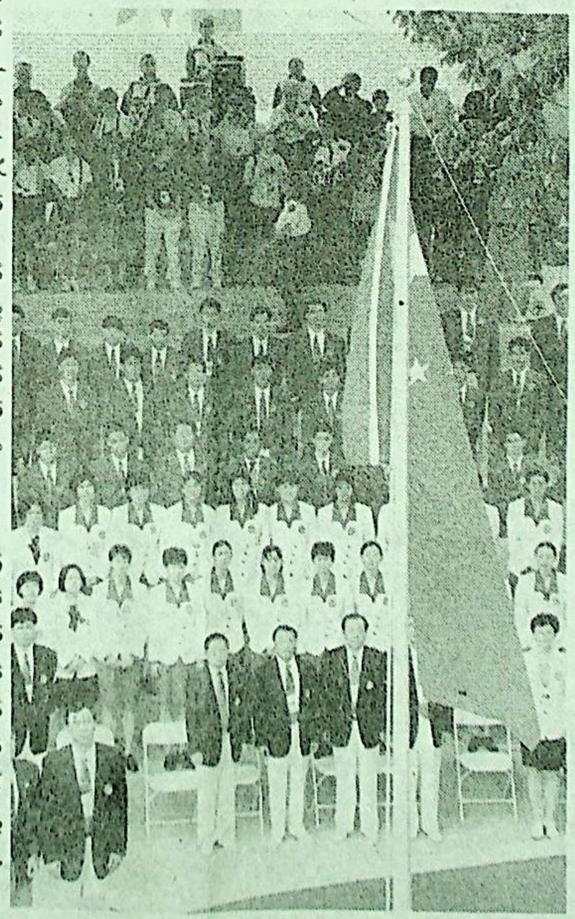
ئامېرىكا «ئۇچ بۇرجەك» ئاۋىئاتسىيە شىركىتى ۋەكىللەر ئۆمىكى ۋۇشاۋزۇغا بۇ شىركەت ئىشلىگەن بىر شىلەپە ۋە بىر ئايروپىلان مودېلىنى ھەدىيە قىلدى. ۋۇ شاۋزۇ خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلدى.

بۈگۈن بۇ يەرگە جۇڭگو تەنتەربىيە ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ جەمئىي 249 ئەزاسى كەلدى، ئۇلارنىڭ ئىچىدە ئۆمەك خادىملىرىدىن باشقا، ئوقيا‌ئېتىش كوماندىسى، ئايالار ۋاسكېتبول كوماندىسى، تىكتاك توپ كوماندىسى، پەي توپ كوماندىسى، ئايالار قول توپ كوماندىسى، پىنىك ئاتلېتىكا كوماندىسى، رۇداۋچە چېلىشىش كوماندىسى قاتارلىق 14 كوماندىدىكى 108 تەنھەرىكەتچىمۇ بار، تەنھەرىكەتچىلەر ئىچىدە يەنە دېك يا‌پىك، ۋالك تاۋ، كۇك لىكخۇي، لىۋ گولياك، خەبېيا، يې جيەنپىك قاتارلىق داڭلىق ماھىرلار مۇ بار.

جۇڭگو تەنتەربىيە ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ گىمناستىكا، سۇ ئۇزۇش، ئېغىرلىق كۆتۈرۈش، قارىغا ئېتىش، ئەرلەر ۋاسكېتبول، ئايالار دۇمۇلاتما توپىي، ئايالار پۇتبول كوماندىسى قاتارلىق كوماندىلىرى مەشق قىلىش ۋە مۇسابىقىگە قاتنىشىش ئۈچۈن مۇددەتتىن بۇرۇن ئامېرىكىغا ھېرىپ بولغانىدى.

ئېلىمىزنىڭ تۇنجى قېتىم تەشكىللەنگەن ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسگە مەدەت بەرگۈچىلەر ئەترىتى يولغا چىقتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 17 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگو تەنتەربىيە تارىخىدا تۇنجى قېتىم باشلامچى بولۇپ تەشكىللەنگەن ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسگە مەدەت بەرگۈچىلەر ئەترىتى 14 كىشى 7 - ئاينىڭ 16 - كۈنى ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسگە قاتنىشىدىغان جۇڭگو ئەزىمەتلىرىگە مەدەت بېرىش ئۈچۈن بېيجىڭدىن ئامېرىكىدىكى ئاتلانتاغا يولغا كەتتى.

«جۇڭگو (ۋۇلىياڭيې) مەدەت بەرگۈچىلەر ئەترىتى» دەپ ئاتالغان بۇ ئەترەتنى سېچۈەن ئۆلكىسىنىڭ يېبىك ۋۇلىياڭيې ھاراق زاۋۇتىنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىلىرى تەشكىللەگەن، زاۋۇت رەھبەرلىرىنىڭ قوللىشىغا ئېرىشكەن.

ئۇقۇشىمىزچە، بۇ ئەترەت بىر يىلدىن كۆپرەك پۈختا تەييارلىق قىلىپ، ئۆزلىرىنىڭ ئەترەت بايرىقى، ئەترەت بەلگىسى ۋە غەلىبىنى قۇتلۇقلاش بۈيۈملىرىنى ھازىرلىغان.

* * *

سۈرەتتە: 26 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنتەربىيە مۇسابىقىسگە قاتنىشىدىغان جۇڭگو ئەزىمەتلىرىگە مەدەت بېرىش ئۈچۈن بېيجىڭدىن ئامېرىكىدىكى ئاتلانتاغا يولغا كەتكەن جۇڭگو (ۋۇلىياڭيې) مەدەت بەرگۈچىلەر ئەترىتىنىڭ ئەزالىرى.

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا ℃ 20 — ℃ 29 بولىدۇ. ئۇچ بال شامال چىقىدۇ.

ياشى ئاپتورلارغا ئائىداق كۆڭۈل بۆلۈش ئوغرىسىدا ئويلىغانلىرىم

مۇھەممەتجان راشىدىن

يولداش ئۇمىدجان قاسىمنىڭ بۇلتۇر «شىنجاڭ گېزىتى» 12 - ئاينىڭ 2 - كۈنىدىكى «گۈلشەن» بېتىكە ئېسىلغان «ئىختىساسلىق ياش ئەدەبىلەرنى يېتىشتۈرۈشنىڭ زۆرۈرلۈكى توغرىسىدا» دېگەن ماقالىسى جەددىي بىر ئىجتىمائىي مەسىلىنى ئوتتۇرىغا قويغانلىقى،مەسىلىلەرنى ھەققانىي تۇردە ئىنكاس قىلغانلىقى بىلەن مېنى ئۆزىگە ئالاھىدە جەلپ قىلدى. ماقالىدە، ياش ئەدەبىلەرنىڭ يېتىلىشىگە پاسسىپ تەسىر كۆرسىتىۋاتقان ئوبيېكتىپ ۋە سۇبيېكتىپ جەھەتتىكى قاتمالليقلار ئورۇنلۇق تىلغا ئېلىنغان؛ ئېھتىمالى بولغان قەلەمكەشلەر ئۆزۈكچىلىكى توغرا مۇلچەر قىلىنغان؛ بىزنىڭ ئىزسىزدا ناھايىتى قابىل، تەربىيە كۆرگەن بىر تۇركۈم ياش كۆچلەر ئۆسۈپ يېتىلمەي تۇرۇپ، ئۈيغۇر ئەدەبىياتىنىڭ كېيىنكى كۈنلەردىكى كرىزىسىدىن خالى بولۇشنىڭ تەسلىكى تەكتلەنگەن. بۇ ناھايىتى توغرا.

بىز ياش ئەدەبىلەرنىڭ، ھەۋەسكارلارنىڭ زۆرۈرلۈكىنىلا تىلغا ئېلىپ قالماي، ئۇلارنى قانداق يېتىشتۈرۈش ئۈسۈلى ھەققىدىمۇ باش قاتۇرۇشىمىز كېرەك. ئۇمىدجان قاسىمى ماقالىسىدە بۇ جەھەتتە نەچچە ئون يىللاردىن بۇيان ئىشلەنگەن خىزمەتلەرنى ئورۇنلۇق ھالدا يېغىنچاقلىغان، مەن بۇلارنى تەكتلىمەيمەن. مېنىڭچە، ياش ئەدەبىلەرنى يېتىشتۈرۈشتە مۇنداق تۆت ھەمكارلىق بولۇشى كېرەك:

1. ھەر دەرىجىلىك ئەدەبىيات - سەنئەت تەشكىلاتلىرى ھەرقانداق پائالىيىتىدە ياشلارنى دىققەت - نەزىرىدىن چەتتە قويماسلىقى كېرەك. ياش ھەۋەسكارلارنىڭ كۆڭۈل ئىستەكلىرىدىن ئېنىقاندا، ئۇلار ئۇچۇن بۇ تەشكىلاتلارنىمۇ كۈچلۈكرەك جەلپكار سورۇن، ئۇلاردىنمۇ قەدىردان ياشاناش يوق، بىزنىڭمۇ ياش ۋاقتىمىزدا ئەدەبىيات - سەنئەت بىرلەشمىلىرى، گېزىت - ژۇرنال تەھرىر بۆلۈملىرى ۋە ئۇ يەردە ئىشلەيدىغان مۇھەررىرلەر باشقىچە مۇقەددەس جاي، ئالامەت بىر ھۇرمەت ئېگىسى سۈپىتىدە كۆز ئالدىمىزدا نامايان بولاتتى. دەرۋەقە ھازىرمۇ شۇنداق، بۇنداق ئەھۋالدا تەلپۈنگەننى تەربىيىلىمەسمۇ؟ ئۇلارغا باشپاناھ بولمىساق، قانداقمۇ ئۇلارغا قۇچاق ئاچقان بولالايمىز؟! ابزدە 1982 - يىلىدىن تارتىپ ئىلى، خوتەن، قاراماي، ئۇرۇمچى، تۇرپان، كورلا قاتارلىق جايلاردا بىر نەچچە قېتىم ئەدەبىيات مۇھاكىمە يىغىنلىرى، ئالاقىدار كاتتا تەھرىرلەرنى بىلەن ئۇچرىشىپ، ئۇلارغا قارىتا توغرا چۈشەنچە، يېڭى تونۇش ھاسىل قىلدىۇ، شۇنىڭ بىلەن ئورۇنسىز ئاغرىنىشلاردىن ساقلىنىدىغان بولدۇ، نەزەر دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، بىلىمىنى چوڭقۇرلاشتۇردۇ، قىسقىسى، تەجرىبىسىزلىك، تەمتىرەش ھالىتىدىن قۇتۇلۇپ بىر داغدام يولغا چىققاندەك بولۇپ قالدۇ. ئەمما بەزى جايلاردا ئەدەبىيات-سەنئەت قورۇلتايلىرى ئۆز قەرىلىدە ئېچىلمايلا قالماستىن، كۆرس، سۆھبەت، زىيارەت قاتارلىق پائالىيەتلەرمۇ ئۈيۈشتۇرۇلمىغاچقا، ياش كۆچلەرنى بايقاش، ئۈيۈشتۇرۇش، تەربىيىلەپ يېتىشتۈرۈش ئىشلىرى تاشلىنىپ قالدى.

نەشرىيات ئورۇنلىرىمۇ ياش ئاپتورلارغا ئۆزلىرىنى تونۇشتۇرۇش ئىمكانىيىتىنى يارىتىپ بېرىشى كېرەك. گەرچە ئۇلارنىڭ ئەسەرلىرى تېخى يېتىلىش باسقۇچىدا تۇرۇۋاتسىمۇ، بۇنداق ئەسەرلەرنىڭ ياشلار ئارىسىدا يەنىلا بەلگىلىك بازىرى بار. يېقىندا شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى ئىلدىكى ئاپتورلار بىلەن ئاچقان سۆھبەت يىغىندا بەزى ياشلارنىڭ، نەشرىيات ياش ئاپتورلار ئەسەرلىرىنى نەشر قىلىپ بەرسە، تارقىتىشنى ئۆز ئۈستىگە ئېلىشقا ئىشەنچلىك كاپالەت بەرگەنلىكى بۇنىڭ دەلىلى.

2. ئوبزورچىلىرىمىز ياش ئاپتورلارغىمۇ ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك. بەزى ياشلار تەجرىبىسىزلىكى ۋە قىزىققانلىقى تۈپەيلى تېزلا مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشقا ئالدىرايدۇ، ئاسانلا ئۆز-ئۆزىدىن قانائەتلىنىپ ئۆز نۇقسانلىرىنى ئاسانلىقچە ئېتىراپ قىلغۇسى كەلمەيدىغان بولۇپ قالدۇ. ئۆزىنى مۇئەييەنلەشتۈرۈشمۇ بەزىدە چەكتىن ئېشىپرەك كېتىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۆز ئەسەرلىرىنىڭ ئېلان قىلىنمىغانلىقىنى تەھرىرلەردىن كۆرىدۇ، باشقىلارنىڭ ئەتەي نەزەرگە ئالمايۋاتقانلىقى دەپ قارايدۇ ۋە ئۇلاردا قېيىداش، ئۇمىدسىزلىنىش ۋە بىر ئىزدا توختاپ قېلىش كەيپىياتلىرى تۇغۇلىدۇ. بۇ ئىجادىيەتكە پايدىسىز. بۇنداق كەيپىياتنىڭ دوختۇرى - ئوبزورچىلار، شۇڭا ئۇلار بايقىلىۋاتقان ياش كۆچلەرنىڭ ئىجادىيەت نەتىجىلىرىنى ۋاقتىدا باھالاپ مۇئەييەنلەشتۈرۈپ يېتىشسىزلىكلىرىنى كۆرسىتىپ تۇرۇشلىرى

چۈنكى، پىشقەدەم ۋە ئوتتۇرا ياشلىق ئەدەبلەر بېزىقچىلىق بىلىملىرىنىلا ئەمەس، ئۇزاق مەزگىللىك بىۋاستە ئىجادىيەت تەجرىبىلىرىگىمۇ ئىگە، ئىجادىيەتنىڭ سىرى بار دېيىلسە، ئۇنى ئەنە شۇلار بىلىدۇ، ئېپى بار دېيىلسە، يۇنىمۇ شۇلار بىلىدۇ. ئۇلارنىڭ ئادەتتىكى تىل- ئەدەبىيات ئوقۇنۇچىلىرىدىن ئىبارەت، تەھرىرلەردىن، ئوبزورچىلاردىن پەرق ئۇستۇنلۇكى ئەنە شۇ يەردە. دېمەك، ئۇلار بىرەر ئەسەرنىڭ ۋايىغا يەتمىگەنلىكىنى ھېس قىلىش بىلەنلا قالماي، ئۇنىڭدا قانداق خاتالىقلارنىڭ بارلىقىنى ئېنىق بىلىدۇ، ھەتتا ئۇنى تۈزىتەلەيدۇ، بەرەلەيدۇ، ھەتتا كەملىكىنىمۇ ئېيتىپ بېرىدۇ. ئەمما ئۇلار ئەسەرنى ئاپتورنىڭ ئورنىدا تۇرۇپ ئويلىمايدۇ، ئاپتورنىڭ ئورنىغا ئۆزىنى قويۇپ ئويلىمايدۇ. ئۇلار ئەسەرنى ئاپتورنىڭ ئورنىدا تۇرۇپ ئويلىمىغاچقا، ئاپتورنىڭ ئىجادىيەت ئىقتىدارىنى ئۆز ئىقتىدارى بىلەن ئۆلچەپ، ئۇنىڭدىن ئۆزى ئىستىگەن نەرسىنى تەلەپ قىلىدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇلار ئاپتورنىڭ ئەسەرنى يېزىش جەريانىدىكى ئەقلىي ئەمگەك، روھىي ئەمگەك ۋە جىسمانىي ئەمگەكلىرىنى ھېس قىلىپ يېتەلمەيدۇ.

خوتەن، قاراماي، ئۇرۇمچى، تۇرپان، كورلا قاتارلىق جايلاردا بىر نەچچە قېتىم ئەدەبىيات مۇھاكىمە يىغىنلىرى، ئالاقدار كاتتا ئۇچرىشىشلار بولۇپ ئوتتى. مۇشۇلارنىڭ ھەممىسىدىلا دېگۈدەك ياش ئاپتورلارنىڭ جەلپ قىلىنىشى ئاز بولدى. 1985- يىلىدىن 1995- يىلغىچە بولغان ئون يىل ئىچىدە زور بىر تۈركۈم ياش قەلەمكەشلەر بايقالغان بولسىمۇ، ئۇلارنىڭ يۇقىرىقىدەك سوروئلاردىكى نىسبىتى تېخىمۇ تۆۋەنلەپ كەتتى. بولتۇر 10- ئاينىڭ ئوتتۇرىسىدا ئۇرۇمچىدە ئېچىلغان ئاپتونوم رايونلۇق يازغۇچىلار جەمئىيىتىنىڭ 5- قۇرۇلتىيىغا ئوبزورچى كىرىمجان ئابدۇرېھىم قاتارلىق بىر - ئىككىلا ياش قاتناشتى، بۇ ھەقتىكى پىكىرلەرگە «خراجەت پېتىشمەيدۇ»، «سان ئاز» دېگەندەك كونا باھانە- سەۋەبلەر كۆرسىتىلدى.

ياش قەلەمكەشلەرنىڭ ئالاقدار قۇرۇلتايلارغا، چوڭ مۇھاكىمە سوروئلىرىغا، سايا ھەت، ئېكسكۇرسىيىلەرگە، مەخسۇس سۆھبەتلەرگە ئىشتىراك قىلىشى - ئۇلارغا نىسبەتەن بىر قېتىملىق قىممەتلىك كۆرس، ئۇ، ئەدەبىيات - سەنئەت تەشكىلاتلىرىنىڭ ئۇستازلىق شان - شەرىپى بىلەن تېخىمۇ يۇكسەك ئىناۋەتلىك مۇنبەر ھېسابلىنىدۇ. بۇ خىل سورۇن ۋە ئۇچرىشىشلاردا ياشلار چوڭلاردىن تۇرمۇش دەرسى ۋە ئىجادىيەت تەجرىبىسى ئاڭلايدۇ، قەلەمداش، دوستلىرىنى كۆپەيتىپ، ئۆزئارا ھەمكارلىقنىڭ ئاساسىنى تىكلەيدۇ، پىكىر ئالماشتۇرىدۇ. گېزىت- ژۇرنال بايقىلىۋاتقان ياش كۆچلەرنىڭ ئىجادىيەت نەتىجىلىرىنى ۋاقتىدا باھالاپ مۇئەييەنلەشتۈ- رۈپ پېتىشسىزلىكلىرىنى كۆرسىتىپ تۇرۇشلىرى لازىم. لېكىن ئۇلارنىڭ ئەسەرلىرى ئۇستىدىكى ئوبزورلار ئىلمىي، ئايىل قىلارلىق بولۇشى كېرەك. شۇنداق قىلغاندىلا، يېزىلغان ئوبزورلار ياش كۆچەتلەر ئۈچۈن پەرۋىشكارلىق رولىنى ئوينىيالايدۇ.

3. پىشقەدەم ۋە ئوتتۇرا ياشلىق ئەدىبلەر ياش قەلەمكەشلەرنى تەربىيىلەشنىڭ غېمىدە بولۇشى كېرەك. ياش قەلەمكەشلەرنىڭ ياشانغان ۋە ئوتتۇرا ياش ئەدىبلەر بىلەن تونۇشقىسى، ئۇلارنىڭ ئىجادىيەت تەجرىبىلىرىدىن تارتىپ، خۇسۇسىي سەرگۈزەشتىلىرىگىچە بىلگۈسى، ئۆز ئەسەرلىرىنى ئۇلارغا كۆرسەتكۈسى كېلىدۇ؛ ئۇلارنىڭ ئىزلىرىدىن ماڭسا، بەختلىك ياشىشى مۇمكىنمۇ؟! سەن ئىختىيارسىز ئۇيقىغا غەرق بولۇپ چۈش كۆرىدۇڭ. چۈشۈگدە جۇپ قاناتلىق بولۇپ، بېپايان ئاسماندابەھۇزۇر، ئەركىن پەرۋاز قىلىۋاتقىدەكسەن...

ئەمما شېرىن چۈشۈڭ بۇزۇلدى، كۆزۈڭنى ئېچىپ، ئۆزۈڭنى چاقىرىۋاتقان دادامنى كۆردۈڭ.

- خۇڭ خۇڭ، مەن بىر سۆگەك كېسەللىكلىرى مۇتەخەسسىسنىڭ خەۋىرىنى ئاڭلىدىم، سېنى ئاپىرىپ كۆرسىتىپ باقساق قانداق؟ - دېدى دادامڭ.

- نۇرغۇن چوڭ دوختۇرلارغا كۆرۈنۈپ دۇق، ئۇلارمۇ داۋالىيالمىغان تۇرسا، ئۇ داۋالىيالارمۇ؟

- ناۋادا داۋالىيالايدىغان بولسىچۇ؟ كېسەل بولغاندىكىن، كۆرۈنۈپ باقمىدىغان گەپ، سەن ماقۇل بولدۇڭ.

ماشىنا كونا بىر بىنانىڭ ئالدىدا توختىدى، دادامڭ سېنى يۆلەپ 3 - قەۋەتكە ئېلىپ چىقىپ، ئوڭ قول تەرەپتىكى ئۆينىڭ قوڭغۇرقىنى باستى. ئىشكىنى ياشانغان بىر كىشى ئاچتى.

- مەن خۇڭ خۇڭنى ئېلىپ كەلدىم، - دېدى دادامڭ.

- قېنى، قېنى، ئىچكىرى كىرىڭلار، - دېدى ياشانغان كىشى مۇلايىملىق بىلەن.

مېھمانخانىغا كىرىپ ئولتۇرا - ئولتۇرمايلا، سەن:

- بوۋا، پۇتۇمنى كۆرۈپ باقسىڭىز؟ - دېدىڭ.

بوۋاي كۆلۈپ بىر ئىشكنى كۆرسىتىپ:

- دوختۇر ماۋۇ ئۆيدە، - دېدى.

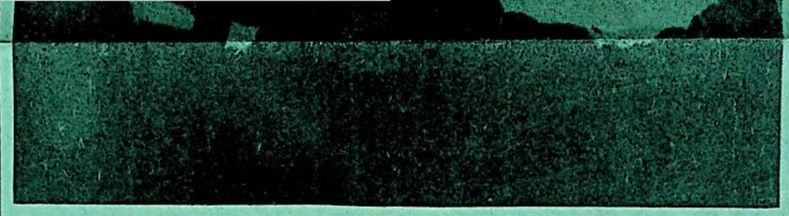
ئاتاڭ سېنى ھېلىقى ئۆيگە ئەكىرىپ قويۇپ چىقىپ كەتتى. سەن كارىۋاتتىكى ئايالنى كۆرۈپ ھەيرانۇھەس بولۇپ قالدىڭ. ئۇنىڭ پۇت - قوللىرى كېسىۋېتىلگەن بولۇپ، يېلاندەك تۇگۈلۈپ، قەلەمنى ئاغزىدا چىشلەپ بىر نەرسە يېزىۋاتاتتى، يېنىدا سەن بىزار بولغان كىتابمۇ تۇراتتى. ئۇ سېنى كۆرۈپ، ئاغزىدىكى قەلەمنى قويدى.

- سىز بۇ كىتابنى ياقتۇرامسىز؟ - دېدىڭ كىتابنى ئىما قىلىپ.

- ئۇنى مەن يازغان، - ئايالنىڭ يۈزىدە كۈلكە ئويناندى.

سەن ھەيرانلىقتا يېقىلىپ چۈشكىلى تاس قالدىڭ.

- دادىڭنىڭ ئېيتىشىچە، سىز بىر پۇتىڭىزدىن

كەلدىم تېما. ئىزدەپ ياخشى ئەسەرگە،
سۆيۈپ سۆيگەن بۇ خارابە شەھەرگە.
ئابلىز غوجامنىياز فوتوسى

بەختسىز

(ھېكايە)

ماشىنىڭ

كەلگەن ۋە زېھنىكىشلىك ئۆي ئىچى ئادەمنىڭ نەپسى بوغۇلغىدەك دەرىجىدە جىمجىت ئىدى. گۈگۈم پەيتىدىكى قۇياشنىڭ ئۆزۈن تىلى ئۆستۈڭگە يېپىلغان پاختىلىق يوتقانىنى يالايتتى. نۇرسىز كۆزلىرىڭ دېرىزە سىرتىدىكى قاخشال دەرەخ شېخىدىكى تىترەۋاتقان كۆل رەڭ قۇشقاچقا تىكىلگەنىدى. سەن يۈرەك باغرىڭغا تولۇپ كەتكەن دەرد - ئەلەمنى بىرەر ئادەمگە تۆكۈشنى تولىمۇ ئارزۇ قىلاتتىڭ. لېكىن دەرد تۆككۈدەك كىمىڭ بار؟ ئاتا - ئاناڭ ئىشقا كەتكەن، ئاچاڭ، ئىنىڭ مەكتەپكە كەتكەن. ئۇلار ئاش - تاماقنىمۇ ئالدىڭغا ئالدىراپ - تېنەپلا ئەكىلىپ بېرىدىغان تۇرسا. سەن ئۆزۈڭنى ئىللىق ئائىلىدە تۇرۇۋاتقاندەك ئەمەس، بەلكى مۇزدەك گۆردە يەككە - يېگانە ئولتۇرۇپ ھاياتلىقنىڭ زەھەر- ئوغسىنى يۇتۇۋاتقاندەك ھېس قىلىسەن.

سەن ئۆلۈڭ - كېچىك تىنىپ ئۆرۈلدۇڭ- دە، كارىۋات بېشى تەرەپكە قويۇلغان توپۇچكا ئۈستىدىكى كىتابنى كۆرۈپ قالدىڭ. بۇ كىتابنى تونۇگۈن سەن دادامغا «زېھنىكىپ كەتتىم، كىتاب بولسىمۇ ئوقۇغاچ ياتاي» دەپ تۇرۇۋالغاندا، دادامڭ ئەكېلىپ قويغانىدى. سەن كىتابنى قولۇڭغا ئېلىپ مۇقاۋىسىغا قارىپلا ئەرۋايىك ئۆچۈپ، ئورنىغا قويۇپ قويدۇڭ. سەن بۇ كىتابنىڭ «سەن مەندىن بەختيار ياشاۋاتسەن» دېگەن ماۋزۇسىدىلا بىزار بولدۇڭ. سەن ئۆيدىن ۋە قوشنىلاردىن نەپرەتلىنەتتىڭ. بۇ كىتابنىڭ ئاپتورىدىن تېخىمۇ بىزار بولدۇڭ. ئۇنى يالغاندىن ئاھ ئۇرۇپ

كەڭ ۋە زېھنىكىشلىك ئۆي ئىچى ئادەمنىڭ نەپسى بوغۇلغىدەك دەرىجىدە جىمجىت ئىدى. گۈگۈم پەيتىدىكى قۇياشنىڭ ئۆزۈن تىلى ئۆستۈڭگە يېپىلغان پاختىلىق يوتقانىنى يالايتتى. نۇرسىز كۆزلىرىڭ دېرىزە سىرتىدىكى قاخشال دەرەخ شېخىدىكى تىترەۋاتقان كۆل رەڭ قۇشقاچقا تىكىلگەنىدى. سەن يۈرەك باغرىڭغا تولۇپ كەتكەن دەرد - ئەلەمنى بىرەر ئادەمگە تۆكۈشنى تولىمۇ ئارزۇ قىلاتتىڭ. لېكىن دەرد تۆككۈدەك كىمىڭ بار؟ ئاتا - ئاناڭ ئىشقا كەتكەن، ئاچاڭ، ئىنىڭ مەكتەپكە كەتكەن. ئۇلار ئاش - تاماقنىمۇ ئالدىڭغا ئالدىراپ - تېنەپلا ئەكىلىپ بېرىدىغان تۇرسا. سەن ئۆزۈڭنى ئىللىق ئائىلىدە تۇرۇۋاتقاندەك ئەمەس، بەلكى مۇزدەك گۆردە يەككە - يېگانە ئولتۇرۇپ ھاياتلىقنىڭ زەھەر- ئوغسىنى يۇتۇۋاتقاندەك ھېس قىلىسەن.

سەن ئۆلۈڭ - كېچىك تىنىپ ئۆرۈلدۇڭ- دە، كارىۋات بېشى تەرەپكە قويۇلغان توپۇچكا ئۈستىدىكى كىتابنى كۆرۈپ قالدىڭ. بۇ كىتابنى تونۇگۈن سەن دادامغا «زېھنىكىپ كەتتىم، كىتاب بولسىمۇ ئوقۇغاچ ياتاي» دەپ تۇرۇۋالغاندا، دادامڭ ئەكېلىپ قويغانىدى. سەن كىتابنى قولۇڭغا ئېلىپ مۇقاۋىسىغا قارىپلا ئەرۋايىك ئۆچۈپ، ئورنىغا قويۇپ قويدۇڭ. سەن بۇ كىتابنىڭ «سەن مەندىن بەختيار ياشاۋاتسەن» دېگەن ماۋزۇسىدىلا بىزار بولدۇڭ. سەن ئۆيدىن ۋە قوشنىلاردىن نەپرەتلىنەتتىڭ. بۇ كىتابنىڭ ئاپتورىدىن تېخىمۇ بىزار بولدۇڭ. ئۇنى يالغاندىن ئاھ ئۇرۇپ

ئۇستۇسۇزلۇقنى قاندۇرۇپ تۇرۇشىمىز، يېقىندىكىلەر بىلەن سۆھبەتلىشىپ، يېراقتىكىلەر بىلەن خەت ئېلىشىپ تۇرۇشىمىز لازىم. بۇ ئەدەبىيات زېمىنىدىكى بىر خىل تارقاق كۆرۈنۈشنىڭ ئالغا دەرس ئاچقان يەرگە بارغان نانغا ئوخشايدۇ. ياش ھەۋەسكارلارنىڭ ئۇنىڭدىن ئالىدىغان ھۆزۈر ۋە تەربىيىسىنى ھېچكىم ئۇلارنىڭ ئۆزىدەك تەسەۋۋۇر قىلالمايدۇ.

4. مەسلىنىڭ ئاچقۇچى يەنىلا ياش ھەۋەسكارلارنىڭ ئۆزىنىڭ تىرىشچانلىقىدا. بۇ بارلىق تۇگۈنلەرنىڭ تۆگۈنى. ئەدەبىيات تارىخىدا، يازغۇچى، شائىر بولسۇن دېگەن بىرەر ھەۋەسكارنى ئۇنىڭ ئۆز تىرىشچانلىقىدىن سىرت بىرەر يازغۇچى، شائىرنىڭ پېتىشتۇرۇپ چىققان تەجرىبىسى ھېچقانداق يەردە مەۋجۇت بولغان ئەمەس، ئەدەبىي ئىجادىيەت ھەرگىز ياغاچچىلىق ياكى تۆمۈرچىلىككە ئوخشايدىغان ئۇنداق ئايرىلىپ قالغاچقا، ئۆزىگىزنى بەختسىز ھېسابلايدىكەنسىز. ئۇمىدسىزلىنىپ، جاندىن تويۇپ، ئۆخلىتىش دورىسى يېپ، تومۇرىگىزنى كېسىپ، ھاياتىگىزنى ئاخىرلاشتۇرماقچى بولۇپسىز، سىز ئۆزىگىزنى بەختسىز دېسىگىز، ئەمەلىيەتتە سىزدىن بەختسىز ئادەملەرمۇ بار. يەقەت بەزىلەر بەختسىزلىكنى پېشانىسىگە يېزىۋالىدۇ، بەزىلەر ئۇنى كۆڭلىدىلا بىلىدۇ؛ بەزىلەر بەختسىزلىكنى سىرتماق قىلىپ بوينىغا سېلىۋالىدۇ، بەزىلەر ئۇنى يەنچىپ چەيلەيدۇ؛ بەزىلەر بەختسىزلىكنىڭ قۇربانى بولۇپ كېتىدۇ، بەزىلەر بەختسىزلىك ئىچىدىكى بەختلىككە ئايلىنىدۇ...

ئۇنىڭ سۆزلىرى خۇددى سۇزۇك بۇلاق سۈيىدەك سېنىڭ قاغجىراق قەلب ئېتىزىڭغا ئېقىپ كىردى. سېنىڭ يۈزۈڭ ئۇللىدە قىزاردى.

ئاخىردا ئۇ ساڭا ئىمزاسىنى قويۇپ بىر كىتاب تەقدىم قىلدى. كىتابنىڭ ئىچكى مۇقاۋىسىغا مۇنۇلار يېزىلغانىدى: بىر ئادەمنىڭ بەختسىز ياكى بەختلىكلىكىنىڭ ئۆلچىمى ئۇنىڭ يەتتە ئەزاسىنىڭ ساق ياكى ساقىم ئەمەسلىكى ئەمەس، بەلكى ئۇنىڭ بىرەر ئىشقا يارىمىغانلىقىدۇر. كىشى دۇنياغا پەقەت بىرلا قېتىم كېلىدۇ، ئەگەر ساپمۇساق بىر ئادەم ھېچقانداق ئىشقا يارىمسا، بۇ ئەڭ چوڭ بەختسىزلىك بولىدۇ!

سەن ئۆيۈڭگە قايتىپ بۇ كىتابنى كۆڭۈل قويۇپ ياخشى ئوقۇماقچى بولدۇڭ.

ئەنۋەر مەخمۇت تەرجىمىسى

ئۇمۇمەن، ئىجادىيەت مۇساپىسىنىڭ مۇشكۈللۈكى ئۇچۇن پۈتكۈل بىر ئۆمۈرنى سېلىپ بېرىشكەمۇ توغرا كېلىدۇ. مۇشەققەتلىك بۇ ئەمگەك ئىجادىيەت بىلىملىرىنى ئىگىلەش، ئۆزۈلدۈرمەي مەشق قىلىش، نۇرغۇن كىتاب ئوقۇش قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئۇنىڭغا بوران- چاپقۇنلۇق تارىخىي مۇھىتتا ۋە مۇرەككەپ ئىجتىمائىي مۇھىتتا پائالىيەت ئېلىپ بېرىشنى قوشقاندا، ئۇنىڭ بەزىدە ئىنتايىن نازۇك ئىلمىي ئەمگەك، خەتەرلىك كەسىپ بولۇپ قالىدىغانلىقىنىمۇ تىلغا ئالماي بولمايدۇ. شۇڭا مەشھۇر چاقچاقچىمىز ھېسام قۇربان «سول» چىل لۇشيەن مەزگىلىدىكى قاباھەتلىك ئىشلارنى، ئۇ چاغدىكى ئەدىبلەرنى ئەسكە ئېلىپ: «شائىر دېگەنمۇ ئاجايىپ خەق ئىكەن، بىر شېئىرى ياخشى بولسا، ئۇلارغا ئونبەش كوي بېرىدىكەن، يامان بولسا، ئونبەش يىل سولاپ قويىدىكەن!» دەپ چاقچاق قىلىدۇ.

مەن يۇقىرىدا ياش ئەدەبىيات ھەۋەسكارلىرىنىڭ پېتىلىشىگە ئالاقدار زۆرۈر ئامىللارنىڭ بىر نەچچىسى ئۇستىدە توختالدىم. بۇنىڭدىن مەقسەت ئۇلارنى تەربىيىسىز قالدۇرماسلىق، چۈنكى، ئۆزى ئۆسكەن كۆچەت بىلەن ئالاھىدە تەربىيىلەنگەن كۆچەتنىڭ، تاشلىنىپ قالغان باغ بىلەن پەرۋىش تاپقان باغنىڭ ئۇستىقبالىدا ئاسمان - زېمىن پەرق بولىدۇ. شۇڭا بىز تەربىيىلىگۈچىلەر، پەرۋىشكارلار سۈپىتىدە، ياش ئەدىبلەرنى، ياش ئاپتور ۋە ھەۋەسكارلارنى دائىم ئەستىن چىقارماسلىقىمىز لازىم.

ئۇنچىلىك

△ بۇگۈنكى مېھنەت ئەتىنىڭ راھىتى.

△ ھورۇنلۇق بەختسىزلىكنىڭ ئالامىتى.

△ ئىلىم، ھۇنەر ئۆگەنمىگەن كىشى، بىچارىلىككە رازى بولغان كىشىدۇر.

△ پەرزەنتلەردىن ھۆرمەت تەلەپ قىلغۇچى - ئاۋۋال ئۆزى ئاتا - ئانىسىغا قانداق قىلغانلىقىنى كۆز ئالدىغا كەلتۈرسۇن.

△ ئاتا - ئانىنىڭ قەرزى - پەرزەنتلەرنىڭ مال - دۇنيالىق قىلىپ قويۇش ئەمەس، ئىلىملىك، ھۇنەرلىك قىلىپ قويۇش.

گېزىم ئەيسا تەييارلىغان

تەپەككۇر جەۋھەرلىرى

△ شەخسىيەتچىلەر ئۆزىنىڭ نام - ئاتاقىغا، ئۇنچىدالىق كىشىلەر ۋەتەنىنىڭ ئىشلىرىغا كۆڭۈل بۆلىدۇ.

△ ۋەتەن زۇلمەتكە دۇچ كەلگەندە كۆكرەك كېرىپ چىقالايدىغان بول!

△ گۈزەل تاغ - دەريالارنى ئىلكىمىزگە ئېلىپ، مىليونلىغان خەلقنى خوجايىن قىلايلى.

△ ئىلىم - پەننىڭ دۆلەت چېگرىسى يوق. چۈنكى ئۇ پۈتۈن ئىنسانىيەتنىڭ ھايىلىقى، دۇنيانى يورۇتىدىغان مەشئەل. لېكىن ئالىملار ۋەتەنگە مەنسۇپ.

△ بىز - پولشىلىقلارنىڭ ۋەتەن قوللۇقىغا يۇزلىنىش ئالدىدا تۇرغانداۋ ۋەتەندىن ئايرىلىشقا ھەققىمىز يوق.

ئەدھەم ئابدۇمىجىت تەييارلىغان

خەلقئارا ئولىمپىك كومىتېتىنىڭ 105- سانلىق يىغىنى ئېچىلدى

سامارانچ روھلاندۇرۇش دوربىسىنى ئىشلەتكەنلەرگە ئاگاھلاندۇرۇش بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئاتلانتا، 14-ئىيۇل تېلېگراممىسى. خەلقئارا ئولىمپىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى سامارانچ بۈگۈن روھلاندۇرۇش دوربىسى ئىشلىتىپ مۇسابىقە نەتىجىسىنى ئۆستۈرۈشكە پىتىنغان ماھىرلارغا مۇنداق دەپ ئاگاھلاندۇرۇش بەردى: چەكلەنگەن دورىلارنى ئىشلىتىش جىسمانىي ۋە مەنىۋى جەھەتتە ھالاكەتكە ئېلىپ بارىدۇ.

بۇ، سامارانچ بۈگۈن بۇ يەردە ئېچىلغان خەلقئارا ئولىمپىك كومىتېتىنىڭ 105-سانلىق يىغىندا ئالاھىدە تەكتلىگەن بىر نۇقتا.

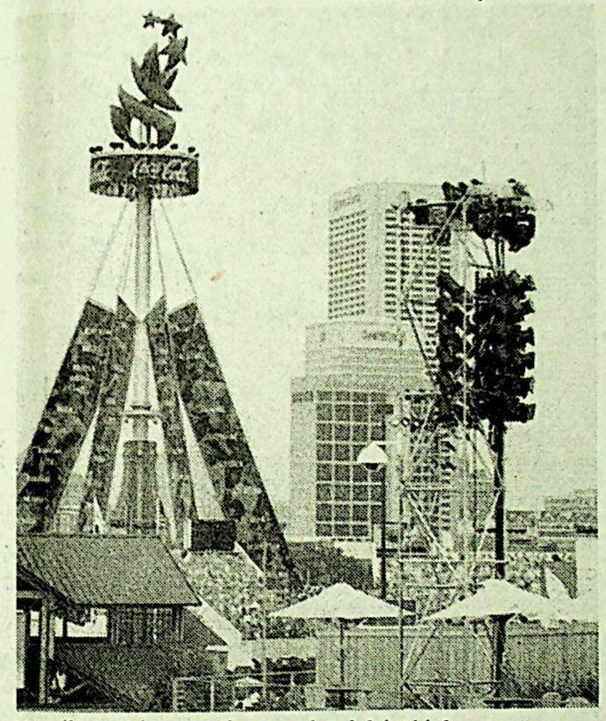
سامارانچ مۇنداق دېدى: ئولىمپىك ھەرىكىتى روھلاندۇرۇش دوربىسى ئىشلىتىشكە بۇرۇنقىدەكلا باشلامچىلىق بىلەن كۆرەش قىلىدۇ.

ئۇ ئاگاھلاندۇرۇپ مۇنداق دېدى: «روھلاندۇرۇش دوربىسىنى ئىشلىتىش تەنتەربىيە ساھەسىدىكى قاراڭغۇلۇق، چەكلەنگەن دورىلارنى ئىشلىتىش ئارقىلىق مۇسابىقە سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشكە پىتىنغان ماھىرلار ئۆزگەرمەس پرىنسىپلارغا خىلاپلىق قىلدى».

ئۇ مۇنداق دېدى: «ئەگەر مۇھىمى شۆكى، ئۇ ماھىرلارنىڭ سالامەتلىكىگە زور دەرىجىدە زىيان يەتكۈزمەكتە، سالامەتلىك ماھىرلار ئۈچۈن ئەڭ قىممەتلىك نەرسە. روھلاندۇرۇش دوربىسى ئىشلىتىش ماھىرلاردا جىسمانىي، روھىي جەھەتتە ئۆزگەرتكىلى بولمايدىغان ئۆزگىرىش ھاسىل قىلىدۇ ھەتتا ئۇلارنى جىسمانىي ۋە مەنىۋى جەھەتتە ھالاك قىلىدۇ.

سامارانچ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: روھلاندۇرۇش دوربىسى ئىشلىتىشنى توغرىتىش ئۈچۈن، خىلاپلىق قىلغانلارنى قاتتىق جازالاپلا قالماستىن، يەلكى كەڭ دائىرىلىك تەربىيىگە تايىنىش، يەنى ماھىرلار ۋە ئامما بۇ «خەۋپلىك ئالدامچىلىقنىڭ ئەپتى-بەشىرىسى»نى چۈشەندۈرۈش لازىم.

سامارانچ شۇنىڭ بىلەن بىللە ئولىمپىك ھەرىكىتىنىڭ ئىنتىپاقلىقىغا زىيان يەتكۈزىدىغان ئۇرۇنۇشلارغىمۇ ئاگاھلاندۇرۇش بەردى.

سۈرەتتە: ئاتلانتا ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ 100 يىللىقى»غا ئاتاپ سېلىنغان باغچا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

برازىلىيە دېڭىز ئارمىيىسى مىنىستىرى جۇڭگو دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ سىلىگى بىلەن كۆرۈشتى

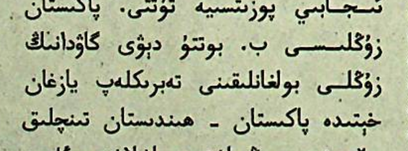
شىنخۇا ئاگېنتلىقى، برازىلىيە، 15-ئىيۇل تېلېگراممىسى. برازىلىيە دېڭىز ئارمىيىسى مىنىستىرى موۋرو پېرېرا شاڭجياڭ مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى بۇ يەردە زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ سىلىگى جاڭ لىيەنجۇڭ شاڭجياڭ بىلەن كۆرۈشتى. مېھمانلار بىلەن ساھىبخانا ئىككى دۆلەت دېڭىز ئارمىيىلىرىنىڭ ئالاقىسى ۋە ھەمكارلىقىنى يەنمۇ كۈچەيتىشنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

كۆرۈشۈشتە پېرېرا شاڭجياڭ بىلەن جاڭ لىيەنجۇڭ شاڭجياڭ ئىككى دۆلەت دېڭىز ئارمىيىلىرىنىڭ تارىخىنى ۋە ھازىرقى ئەھۋالىنى ئۆزئارا تونۇشتۇردى.

جاڭ لىيەنجۇڭ مۇنداق دېدى: مەن بۇ قېتىمقى زىيارەتنىڭ جۇڭگو - برازىلىيە دۆلەتلىرىنىڭ ۋە ئىككى دۆلەت دېڭىز ئارمىيىلىرىنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ يەنمۇ تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشىنى ئۈمىد قىلىمەن. ئۇ يەنە پېرېرا شاڭجياڭنى جۇڭگودا زىيارەتتە بولۇشقا تەكلىپ قىلدى.

پېرېرا جاڭ لىيەنجۇڭنىڭ برازىلىيىدە زىيارەتتە بولغانلىقىنى قارشى ئالدى. ئۇ مۇنداق دېدى: كېلەر يىلى ئۆزۈم جۇڭگوغا زىيارەتكە بارغىنىمدىن سىرت برازىلىيە دېڭىز ئارمىيىسى جۇڭگودا زىيارەتتە بولۇشقا مەشق پاراخوتى ئەۋەتىدۇ.

ھىندىستان يېڭى ھۆكۈمىتى قوشنىلار بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى تىرىشىپ ياخشىلىدى

دېۋى گاۋدا ژۇڭلىلىقىدىكى ھىندىستان يېڭى ھۆكۈمىتى بۇ يىل 6 - ئاينىڭ 1- كۈنى، ھاكىمىيەت يۇرگۈزگەندىن بۇيان، سابىق ھۆكۈمەتنىڭ دىپلوماتىيە سىياسىتىنى داۋاملىق يۇرگۈزىدىغانلىقىنى، قوشنا دۆلەتلەر، بولۇپمۇ جەنۇبىي ئاسىيادىكى باشقا دۆلەتلەر بىلەن بولغان دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋەتنى نۇقتىلىق ياخشىلايدىغانلىقى ۋە كۆچەيتىدىغانلىقىنى كۆپ قېتىم تەكتلىدى.

ھىندىستان بىلەن پاكىستان تارىختىن قېپقالغان كەشمىر تالاش - تارتىشى قاتارلىق مەسىلىلەر تۆپەيلىدىن ئۆزاق مەزگىل ئېپلىشەلمەي كەلدى، نورمال ئىناق قوشنىدارچىلىق مۇناسىۋىتى ئورنىتالمىدى، ئىككى تەرەپنىڭ ئىقتىساد-سودا مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىمۇ ئاستا بولدى. ھىندىستان يېڭى ھۆكۈمىتى تەختكە چىققاندىن كېيىن، ھىندىستان، پاكىستان مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاشقا ئىجابىي پوزىتسىيە تۇتتى. پاكىستان ژۇڭلىسى ب. بوتتو دېۋى گاۋدانىڭ ژۇڭلى بولغانلىقىنى تەبرىكلەپ يازغان خېتىدە پاكىستان - ھىندىستان تىنچلىق سۆھبىتىنى يېڭىباشتىن باشلاشنى ئۈمىد قىلدى. شۇنىڭدىن كېيىن دېۋى گاۋدا ب. بوتتوغا چاۋاب خەت يېزىپ، 1994-يىلى 1 - ئايدا ئۈزۈلۈپ قالغان ئىككى دۆلەتنىڭ دىپلوماتىيە كاتىپى دەرىجىلىك كۆپ پاكىستان مۇخبىرلىرىنى ھىندىستاننى زىيارەت قىلىشقا تەكلىپ قىلدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ھىندىستان ھۆكۈمىتى يەنە بېنگال بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى پائال تۇردە ياخشىلىدى ۋە كۈچەيتتى. 7 - ئاينىڭ 6- كۈنى ھىندىستان دىپلوماتىيە ئىشلىرى كاتىپى سالمان ھەيدەر زۇڭلىنىڭ پەۋقۇلئاددە ئەلچىسى سۈپىتىدە مەخسۇس داككاغا بېرىپ، شېيخ خاسىنانىڭ زۇڭلى بولغانلىقىنى تەبرىكلىدى ھەمدە دېۋى گاۋدانىڭ خاسىناغا يازغان خېتىنى تاپشۇردى. ئىككى تەرەپ ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى تالاش - تارتىشلارنى ئىمكان قەدەر قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ھەل قىلىشقا قوشۇلدى.

نېپال، سىرىلانكا، بوتان قاتارلىق قوشنا دۆلەتلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى كۈچەيتىشمۇ ھىندىستان يېڭى ھۆكۈمىتىنىڭ كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈلدى.

سىرىلانكا دىپلوماتىيە مىنىستىرى را. قادىر جامال 6 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا ھىندىستاندا زىيارەتتە بولغاندا، ئىككى تەرەپ ئىككى تەرەپنىڭ ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىش قاتارلىق مەسىلىلەردە ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلدى. ھىندىستان يېڭى ھۆكۈمىتى سىرىلانكا ھۆكۈمىتىنى قوللايدىغانلىقىنى، سىرىلانكىنىڭ ئىچكى ئىشىغا ئارىلاشمايدىغانلىقىنى ئېنىق بىلدۈردى. ھىندىستان دىپلوماتىيە مىنىستىرى يېقىندا يەنە بوتاندا زىيارەتتە بولۇپ، بۇ دۆلەتنىڭ رەھبەرلىرى بىلەن ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىش قاتارلىق

قازاقىستان كوممۇنىستىك پارتىيىسى 10 - ئايدا قۇرۇلتاي ئۆتكۈزۈشنى قارار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئالمۇتا، 15 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. قازاقىستان كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتى بىلەن مەركىزىي رېۋىزىيە كومىتېتى قازاقىستان كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ بۇ يىل 10 - ئاينىڭ 12 - كۈنى قەرەللىك قۇرۇلتاي چاقىرىپ، قازاقىستان كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ كېيىنكى قەدەملىك ھەرىكەت پىلانىنى بېكىتىشنى ھەم پارتىيە نىزامنامىسى بىلەن پارتىيە پروگراممىسىغا تۈزىتىش كىرگۈزۈشنى قارار قىلدى.

قىلدى: 10 - ئاينىڭ 12 - كۈنى ئوتكۈزۈلىدىغان قۇرۇلتايدا قۇرۇلتايغا قاتناشقان ۋەكىللەر قازاقىستان كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتى بىلەن مەركىزىي رېۋىزىيە كومىتېتىنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى ئاڭلايدۇ، پارتىيە نىزامنامىسى بىلەن پارتىيە پروگراممىسىغا تۈزىتىش كىرگۈزىدۇ، پارتىيىنىڭ ئىقتىسادىي پروگراممىسىنى بېكىتىدۇ ھەم قازاقىستان كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ يېڭى مەركىزىي كومىتېت ئەزالىرىنى سايلايدۇ.

ئامېرىكىنىڭ سابىق يۇگوسلاۋىيە ھەربىسى بويىچە پەۋقۇلئاددە ئەلچىسى سابىق يۇگوسلاۋىيە رايونىغا قايتا بارىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 14-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئامېرىكا گوۋۇيۈەننىڭ بايانىتچىسى بوئېنس مۇشۇ ئاينىڭ 14-كۈنى مۇنۇلارنى جاكارلىدى: ئامېرىكا زۇڭتۇڭىنىڭ سابىق يۇگوسلاۋىيە مەسىلىسى بويىچە پەۋقۇلئاددە ئەلچىسى خولبروئوك كېلەر ھەپتىدە سابىق يۇگوسلاۋىيە رايونىغا قايتا بېرىپ، سېربىيە، بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنا ۋە كروۋدىيە رەھبەرلىرىنى ئۆزلىرىنىڭ «بوسنىيە- گېرتسېگوۋىنا تىنچلىق كېلىشىمى»دە بەرگەن ۋەدىسىنى چىڭ تۇرۇپ، بۇ بايانىتچى مۇنداق دېدى: خولبروئوك سابىق يۇگوسلاۋىيە رايونىدىن قايتقاندىن كېيىن، ئامېرىكا دۆلەت كاتىپى كرىستوفقا ئامېرىكىنىڭ سابىق يۇگوسلاۋىيە تىنچلىق مۇساپىسىدە يەنمۇ ھەرىكەت قوللىنىشى توغرىسىدا تەكلىپ بېرىدۇ.

«نيۇ-يورك ۋاقتى» گېزىتى مۇشۇ ئاينىڭ 14-كۈنى ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرىنىڭ سۆزىنى نەقىل كەلتۈرۈپ مۇنداق دېدى: خولبروئوكنىڭ سابىق يۇگوسلاۋىيە رايونىغا قايتا بېرىشتىكى

پروگراممىسىغا تۆۋەندىكىلەر كىرگۈزۈلدى.

قازاقستان ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ بۈگۈنكى خەۋىرىگە قارىغاندا، قازاقستان كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئومۇمىي يىغىنى ئۆتكەن شەنبە كۈنى ئالمۇتىدا ئۆتكۈزۈلگەن، يىغىندا قازاقستان كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 1 - شۇجىسى ئابدۇلكەن بەرگەن خىزمەت دوكلاتى ئاڭلاپ ئۆتۈلگەن، قازاقستاننىڭ ھازىرقى ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالى مۇزاكىرە قىلىنغان ھەم پارتىيە نىزامنامىسى ۋە پارتىيە پروگراممىسىغا تۆۋەندىكىلەر كىرگۈزۈش توغرىسىدا پىكىر بېرىلگەن.

ئومۇمىي يىغىن مۇنۇلارنى قارار قىلدى.

قازاقستان كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ بىرىنچى كاتىپى دەرىجىلىك دىپلوماتىيە ۋەكىلى ھەمدىستان - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا كېڭىشمدۇ.

ھىندىستان يېڭى ھۆكۈمىتى ھىندىستان - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ ياخشىلانغانلىقىغا ئىجابىي باھا بەردى.

ھىندىستان دىپلوماتىيە مىنىستىرى گوجىلار مۇنداق دېدى: «ئۆتكەنكى ئىككى يىلدا ھىندىستان - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنى زور دەرىجىدە ياخشىلاندى، ئىككى دۆلەتنىڭ يۇقىرى قاتلام رەھبەرلىرىنىڭ ئۆز ئارا زىيارىتى ئۆزۈلمىدى، بۇ يىل يۇقىرى قاتلامدا كىلەرنىڭ ئۆزئارا زىيارىتى يەنە كۆپەيدى.» ئۇ ھىندىستان - جۇڭگو مۇناسىۋىتى يەنىمۇ ياخشىلىنىدۇ ۋە كۆچەيدۇ، دەپ ھېسابلىدى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

ئەراپات مىسردا قىسقا مۇددەت زىيارەتتە بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 15 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىنىڭ رەئىسى ئەراپات بۈگۈن مىسردىكى قىسقا مۇددەتلىك زىيارىتىنى ئىياغلاشتۇرۇپ، گازاغا قايتتى.

ئەراپات مۇشۇ ئاينىڭ 14 - كۈنى مىسر زۇڭتۇڭى مۇبارەك بىلەن قاھىرەنىڭ 50 كىلومېتر شەرقىي جەنۇبىدىكى بىلبېيس ھاۋا ئارمىيە بازىسىدا سۆھبەتلەشتى.

سۆھبەتتىن كېيىن ئەراپات ئاخبارات ساھەسىدىكىلەرگە مۇنداق دېدى: مەن مۇبارەك بىلەن ئوتتۇرا شەرق رايونى ۋەزىيىتىنىڭ يېڭى تەرەققىياتى ھەم يېڭى ۋەزىيەتنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىغا كۆرسىتىدىغان تەسىرى قاتارلىق مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدىم. بىراق ئۇ سۆھبەتنىڭ تەپسىلىي مەزمۇنىنى ئاشكارىلىمىدى.

ئەنگلىيە ۋەلىئەھد چارلىس ۋە خانىش دىئانىنانىڭ ئادۇوكاتى يېقىندا ۋەلىئەھد بىلەن خانىشنىڭ 8 - ئاينىڭ 28 - كۈنى رەسمىي نىكاھتىن ئاجرىشىدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

سۈرەتتە: دىئانا قىز دوستى بىلەن مۇشۇ ئاينىڭ 12 - كۈنى مۇخبىرلارغا ئىنكاھتىن ئاجرىشىشنى جاكارلىغاندىن كېيىن ماشىنا بىلەن لوندوندىكى كىنەز مېھمانخانىسىدىن يۇرۇپ كەتتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

نېتانىياخۇ: ئامېرىكىدىكى سەپىرىم ناھايىتى مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالىم، 14-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانىياخۇ بۈگۈن كەچتە مۇنداق دېدى: ئامېرىكىدىكى تۇنجى قېتىملىق رەسمىي زىيارىتىم «ناھايىتى مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى. مەن زىيارەت مەزگىلىدە ئامېرىكا رەھبەرلىرى بىلەن كۆپ خىل كېلىشىم ھاسىل قىلدىم».

نېتانىياخۇ ئىسرائىلىيەگە قايتىپ كەلگەندىن كېيىن ئايرودرومدا ئۆتكۈزگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: بۇ قېتىم ئامېرىكىغا قىلغان بەش كۈنلۈك سەپىرىم ئامېرىكا رەھبەرلىرى بىلەن «كەڭ چۈشىنىش» ھاسىل قىلىشىمغا پايدىلىق بولدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولغان مەزگىلدە، ئىسرائىلىيە بىلەن ئامېرىكا ئىسرائىلىيىنىڭ قىتئەلەر ئارا زەمبىرەك ئوقىسمان ئۆچىدىغان باشقۇرۇلىدىغان بومبىغا قارشى سىستېمىنى ۋە باشقۇرۇلىدىغان بومبىغا قارشى لازېر نۇرلۇق سىستېمىنى راۋاجلاندۇرۇش، تېررورلۇق ھەرىكەتلىرىگە بىرلىكتە زەربە بېرىش، ئىسرائىلىيىنىڭ يوقاپ كەتكەن ئەسكەرلىرىنى ئىزدەش بىرلەشمە خىزمەت گۇرۇپپىسى قۇرۇش قاتارلىق جەھەتلەردە مۇھىم كېلىشىم ھاسىل قىلدى.

مىسرغا قىلىدىغان زىيارىتى توغرىسىدا نېتانىياخۇ: مىسر ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىدا مۇھىم رول ئويناۋاتىدۇ، دەپ كۆرسەتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: مەن مىسردىكى ئالىكساندرىيىدە مىسر زۇڭتۇڭى مۇبارەك بىلەن ئۇچراشقاندا، ئۇنى ئىسرائىلىيىدە زىيارەتتە بولۇشقا تەكلىپ قىلىمەن.

ئىسرائىلىيە يەھۇدىلىرىنىڭ پەلەستىن زېمىنىدا يەھۇدىلار مەھەللىرىنى كېڭەيتىپ قۇرۇشنى مۇزاكىرە قىلغانلىقى توغرىسىدا نېتانىياخۇ مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيە بىلەن ئامېرىكا ئوتتۇرىسىدا مەھەللىرنى كېڭەيتىپ قۇرۇشنىڭ زۆرۈرىيىتى بار. يوقلۇقى مەسىلىسىدە ئىختىلاپ يوق. بىراق ئۇ: بۇ ھەقتە قارار چىقىرىدىغىنى ھەر قانداق تاشقى ئاپپارات ئەمەس بەلكى ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتى، دېدى.

شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ ئايروپىلانلىرى بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا سېربلار كونترول‌لۇقىدىكى رايونىنىڭ ھاۋا بوشلۇقىدا ئەگىپ ئۇچۇپ خاتىرجەمسىزلىك پەيدا قىلدى

ئۇئانكو: بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادىكى سېربلار شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ قىسملىرىدىن ئۆچ ئالدۇ، دەپ ئاگاھلاندۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېلگراد، 15 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ ئىككى ئايروپىلانى مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى چۈشتىن كېيىن بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا سېربلار كونترول‌لۇقىدىكى دوبوي شەھرىنىڭ ھاۋا بوشلۇقىدا يېرىم سائەت پەس ئۇچۇپ، شۇ جايدىكى يەرلىك ئاھالىنى خاتىرجەمسىزلەندۈردى.

خەۋەرگە قارىغاندا، بۇ ئىككى ئايروپىلان دوبوينىڭ ھاۋا بوشلۇقىدا كۆپ قېتىم شوڭغۇغان ۋە ئۇزاق ۋاقىت ئەگىپ ئۇچقاندىن كېيىن، شەھەرنىڭ كەيپىياتى ئىنتايىن يامانلىشىپ كەتكەن.

شۇ جايدىكى خەلق مۇداپىئە تەشكىلاتى: شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ ئايروپىلانلىرى پەس ئەگىپ ئۇچقاندا ئادەم بەدىنىگە زىيانلىق بىر خىل ماددىنى چېچىۋەتتى، دېدى. خەۋەرگە قارىغاندا، بۇنداق ئەھۋال ئۆتكەندىمۇ يۈز بەرگەن، بىراق شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى قىسملىرى بۇنىڭ ئۈز ئايروپىلانلىرىنىڭ ئۇچۇشى بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئىكەنلىكىنى ئىنكار قىلغان.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سارايېۋو، 15 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ب د ت نىڭ بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنادا تۇرۇشلۇق ئەلچىلەر ئۆمكىنىڭ بايانىاتچىسى ئۇئانكو مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى مۇنداق دېدى: كارادىچ قاتارلىق سېرب رەھبەرلىرى قولغا ئېلىنىدىغان بولسا، سېرب تەرەپ شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى قىسملىرى بىلەن ب د ت خەلقئارا ساقچىلىرىدىن ئۆچ ئېلىشى مۇمكىن.

ئۇئانكونىڭ ئاشكارىلاپ قويۇشىچە، سېرب ساقچىلىرىنىڭ بىر مەسئۇلى: «مەن شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى كۆپ دۆلەت قىسملىرىنىڭ كارادىچ بىلەن مۇرادىچنى قولغا ئېلىنىدىغان ئېلىش تەلىم - تەربىيىسى ئېلىپ بېرىۋاتقانلىقىنى بىلمەن» دېگەن. ئۇئانكو بۇ ساقچى مەسئۇلىنىڭ سۆزىدىن نەقىل كەلتۈرۈپ مۇنداق دېدى: كارادىچ بىلەن مۇرادىچ قولغا ئېلىنىدىغان بولسا، «سېرب خەلقى قوزغىلىپ، شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ قىسملىرى بىلەن قارشىلىشىدۇ».

ئۇئانكو مۇنداق دېدى: ب د ت نىڭ خەلقئارا ساقچىلىرى سېربلارنىڭ تەھدىتىگە ئۇچىرىدى، ئۆتكەن جۈمە كۈنى ب د ت ساقچى قىسملىرىنىڭ بىر ئاپتوموبىلى سېرب رايونىدا پارتلىتىۋېتىلدى، ب د ت بۇنى سېربلار قىلدى دەپ گۇمان قىلدى.

خەۋەرگە قارىغاندا، غەرب دۆلەتلىرى كارادىچ باشچىلىقىدىكى سېرب «قانتتىق قول گۇرۇھى»نىڭ دېتون كېلىشىمىنىڭ يولغا قويۇلۇشىغا توسقۇنلۇق قىلىۋاتقانلىقىنى ئۆگىتىش ئۈچۈن ئالاھىدە قىسمىنى ئىشقا سېلىش ئارقىلىق كارادىچنى قولغا ئېلىش ئۇستىدە غۇلغۇلا قىلىۋېتىپتۇ.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، يانگزىجيانگ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

1996 - يىل
ئىيۇل
20
شەنبە

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z
(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

新疆日报
（维文）

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن يېغىن ئېچىپ كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش‌خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈلاشتۇردى

رەئىس جياڭ زېمىن ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار، ھۆكۈمەتلەردىن كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش، خەتەردىن قۇتقۇزۇشنى ھازىرقى مۇھىم ۋەزىپە قىلىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 19 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى يېغىن ئېچىپ، دۆلەت كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش-قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش باش قوماندانلىق شتابىنىڭ ھازىرقى كەلكۈن ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتىنى ئاڭلىدى، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىنى مۇزاكىرە قىلدى ۋە ئورونلاشتۇردى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى جياڭ زېمىن يېغىنغا رياسەتچىلىك قىلدى ۋە مۇھىم سۆز قىلدى، يېغىنغا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جۇرۇڭجى قاتناشتى.

جياڭ زېمىن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى گوۋۇيۈەنگە ۋەكالىتەن، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش، خەتەردىن قۇتقۇزۇشنىڭ بىرىنچى سېپىدە كۆرەش قىلىۋاتقان كادىرلار، ئامما، خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى ۋە قوراللىق ساقچى قىسمىنىڭ كوماندىر- جەڭچىلىرىدىن سەمىمىي ھال سورىدى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھازىر ئېلىمىزنىڭ كۆپ قىسىم رايونلىرى كەلكۈن مەزگىلىگە كىردى، بەزى رايونلارنىڭ كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش ۋەزىيىتى جىددىي، ۋەزىپىسى ئېغىر. كومىتېتنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جۇرۇڭجى قاتناشتى.

جياڭ زېمىن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى گوۋۇيۈەنگە ۋەكالىتەن، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش، خەتەردىن قۇتقۇزۇشنىڭ بىرىنچى سېپىدە كۆرەش قىلىۋاتقان كادىرلار، ئامما، خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى ۋە قوراللىق ساقچى قىسمىنىڭ كوماندىر- جەڭچىلىرىدىن سەمىمىي ھال سورىدى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھازىر ئېلىمىزنىڭ كۆپ قىسىم رايونلىرى كەلكۈن مەزگىلىگە كىردى، بەزى رايونلارنىڭ كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش ۋەزىيىتى جىددىي، ۋەزىپىسى ئېغىر. چاڭجياڭ، خۇاڭخې، جۇجياڭ، خۇەيخې، خەيخې، سۇڭخۇاجاڭ، لياۋخې قاتارلىق چوڭ دەريالار ۋە ئۇلارنىڭ ۋادىلىرىدىكى رايونلارنى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىش كېرەك. بۇ رايونلار يۇكسەك دەرىجىدە ھوشيار بولۇپ، ھەر ۋاقىت تەييار تۇرۇپ، كۆچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، چوڭ دەريالاردا زىيان كۆرۈلمەسلىككە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

جياڭ زېمىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: كەلكۈندىن نۇقتىلىق مۇداپىئە كۆرىدىغان ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ پارتكوملىرى، خەلق ھۆكۈمەتلىرى كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشنى ھازىرقى مۇھىم ۋەزىپە قىلىپ، مەۋقەنى ئۆلۈغ كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈشكە قويۇپ، ئۇنىڭغا يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشى، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىشى، ئەتراپلىق ئورونلاشتۇرۇشى، بىر تۇتاش قوماندانلىق قىلىشى، مەسئۇلىيەتنى ئايدىڭلاشتۇرۇشى كېرەك، ئالاقىدار تارماقلار كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا كېرەكلىك ماددىي ئەشيالار بىلەن تەمىنلەشكە كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى كادىرلار ۋە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاممىنى ئېتەكلەپ كەلكۈن ئۇستىدىن غەلبە قىلىپ، خەلقنىڭ ھاياتي ۋە مال - مۈلكىنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغدىشى، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ نورمال ئېلىپ بېرىلىشىغا تىرىشىپ كاپالەتلىك قىلىشى، يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن تىرىشىشى كېرەك. ئاپەت بولغان رايونلار ئاممىنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشى ئورونلاشتۇرۇشى، ئىشلەپچىقىرىش ئارقىلىق ئۆزىنى ئۆزى قۇتقۇزۇشنى ياخشى ئېلىپ بېرىشى، تەبىئىي ئاپەت كەلتۈرۈپ چىقارغان زىيانىنى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىدە ئازايتىشى كېرەك، جياڭ زېمىن كەلكۈندىن نۇقتىلىق مۇداپىئە كۆرۈندىغان ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارداكى پارتىيە، ھۆكۈمەت، ھەربىي، خەلقتىن بىردەك

بۇز يەر ئاچقۇچىلارنىڭ ئەۋلادلىرى ئۈچۈن

چەرچەن ناھىيىسىدە سۇ، توپىراقتىن پايدىلىنىشنىڭ يوشۇرۇن كۈچى زور، چاۋالدۇڭ يېزا ئىگىلىكىدىن ئۇنۇمبرسال پايدىلىنىش رايونى 1 مىليون مو يەرنى ئېچىشنى پلانلىغانىدى. بۇ يەرنىڭ سۈيى مول، توپىرىقى مۇنبەت بولغاچقا، نۇرغۇن بوز يەر ئاچقۇچىنى جەلپ قىلدى. كىشىنى خوشاللاندۇرىدىغىنى شۇكى، مىڭلىغان بوز يەر ئاچقۇچىلار قوشۇنى ئېچىدە 1993-يىلى گەنسۇ رادىئو-تېلېۋىزىيە داشۆسىنى پوتىۇرۇپ ئۆز ئىختىيارىي بىلەن بۇ يەرگە كەلگەن گۇمەن دېڭىن بوز يەر ئاچقۇچىلارنىڭ ئەۋلادلىرى ئۈچۈن مەكتەپ قۇردى.

شىخۇ پۈۋا زاۋۇتى سۈپەت ئارقىلىق بازار ئېچىش، رونىق تېپىش يولىدا مېڭىپ، رىقابەتتە ئۇستۇنلۇكنى ئىگىلىدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ئىسمائىل مۇھەممەت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم، مەۋلان سابىت خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون بويىچە 2-دەرىجىلىك كارخانا - شىخۇ پۈۋا زاۋۇتى كارخانىنىڭ ئېچكى قىسمىدىكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، «سۈپەت ئارقىلىق بازار ئېچىش، رونىق تېپىش» يولىدا مېڭىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پۈۋا بازارلىرىدىكى كەسكىن رىقابەتتە ئۈستۇنلۇكنى ئىگىلىدى. ئۇن يىل جاپالىق تىرىشچ ناھىيە ئىگىلىكىنىڭ ئۆزۈرۈكىگە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېنىك سانائەت كارخانىلىرى ئېچىدىكى يۇلتۇزغا ئايلاندى.

بۇ زاۋۇت 1986-يىلى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشكەندىن بۇيان، «كارخانا باشقۇرۇشتا بازارنى، تىجارەتتە ئۇنۇمنى، رىقابەتتە سۈپەتنى مەركەز قىلىش»تىن ئىبارەت ئاساسىي مەۋقەنى چىقىش قىلىپ، «داڭدار مەھسۇلات ئارقىلىق داڭدار كارخانا قۇرۇش»يولىغا ماڭدى. ئىسلاھات سالمىقىنى زورايتىپ، ئىلگىرىكى باشقۇرۇش ۋە تىجارەت ھوقۇقى بىر ياكى بىر نەچچە كىشىگە مەركەزلىشىپ قالىدىغان ھالەتنى ئۆزگەرتىپ، ئۇمۇمىي جەھەتتىن بىر تۇتاش باشقۇرۇش، تارماقلار مۇستەقىل تىجارەت قىلىش تۈزۈمىنى ئورناتتى، شارائىتى پىشىپ يېتىلگەن سېخلارنى تارماق زاۋۇتقا ئۆزگەرتىپ، ئۇلارغا ئېنىق ۋەزىپە بەلگىلەپ، رىقابەت مېخانىزمىنى كۈچەيتتى، بۇنىڭ بىلەن تارماق زاۋۇتلار تىجارەت ۋە ئۇنۇم قارىشىنى ئۈستۈرۈپ، ئىشلەپچىقىرىش سەرپىياتىنى زور دەرىجىدە تۆۋەنلەتتى. ئۆتكەن يىلى زاۋۇت بويىچە تېجەپ قېلىنغان تەننەرخ 1 مىليون 470 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتتى.

بۇ زاۋۇت «سۈپەتنى بىرىنچى ئورۇنغا قويۇش» تىن ئىبارەت كارخانىنىڭ ھايات-ماماتى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك چاقىرىققا ئاۋاز قوشۇپ، ئىلغار باشقۇرۇش ئۇسۇلى ۋە يېڭى پەن-تېخنىكا ئارقىلىق مەھسۇلات سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلدى. ئۇن يىلدا 10 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ ئاجرىتىپ، ئىككى قېتىم يېڭى تېخنىكا كىرگۈزدى ۋە تېخنىكا يېڭىلىدى، 103 قاتار كۇرس ئېچىپ، ئىشچىلارنى تېخنىكا جەھەتتىن تەربىيىلىدى، 36 تېخنىكىنى ئالىي مەكتەپلەردە بىلىم ئاشۇرۇشقا ئەۋەتتى، 48 كىشىنى مەملىكەت ئىچىدىكى چوڭ پۈۋا زاۋۇتلارغا قىسقا مۇددەتلىك ئۆگىنىشكە ئەۋەتتى، دۆلەت ئىچى-سىرتىدىكى سۈپەت باشقۇرۇش مۇتەخەسسىسلىرىدىن 21 نى تەكلىپ قىلىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرگە دەرس سۆزلەتتى. سۈپەت ئۆلچىمىنى ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ماڭاشى ۋە مۇكاپات پۇلى بىلەن بىرلەشتۈرۈش ئارقىلىق ئۇلارنىڭ سۈپەت ئېگى ۋە ئىلا سۈپەتلىك مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىش قىزغىنلىقىنى يۇقىرى كۆتۈردى، شۇڭا بۇ زاۋۇتنىڭ مەھسۇلاتلىرىنىڭ لاياقەتلىك بولۇش نىسبىتى ئىزچىل تۆرده % 100 بولدى.

جانلىق باشقۇرۇش ۋە ئىلا سۈپەت بۇ زاۋۇتنى ھاياتي كۈچكە ئىگە قىلدى. بۇ زاۋۇت ئۇن يىلدا جەمئىي 34 مىليون 190 مىڭ يۈەن ساپ پايدا ياراتتى، دۆلەتكە 55 مىليون 180 مىڭ يۈەن پايدا-باج تاپشۇردى. زاۋۇتنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى 1986-يىلىدىكى 5000 تونىدىن 50 مىڭ تونىغا، مۇقىم مۇلكى 80 مىليون يۈەنگە يەتتى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى بەش ئېيىدا 16 مىڭ تونىنا پۈۋا ئىشلەپ چىقىرىپ، دۆلەتكە 4 مىليون 500 مىڭ يۈەن پايدا-باج تاپشۇردى. بۇ زاۋۇت ئىشلەپ چىقارغان سۈپەتلىك «شىخۇ پۈۋىسى» قازاقستان، ئۆزبېكستان، قىرغىزستان، موڭغۇلىيە قاتارلىق دۆلەتلەردە شۆھرەت قازاندى، يىللىق ئېكسپورت سوممىسى 16 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتتى. بۇ زاۋۇت مەملىكەت بويىچە يېمەكلىك سانائىتىدىكى «سۈپەت ئارقىلىق ئۇنۇمنى ئۆستۈرگەن ئىلغار كارخانا»، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە «100 كۆچلۈك سانائەت كارخانىسىنىڭ بىرى» قاتارلىق نامىلارغا ئېرىشتى، مەھسۇلاتلىرىمۇ مەملىكەت ئىچى ۋە خەلقئارادا كۆپ قېتىم «ئەلا سۈپەتلىك مەھسۇلات» بولۇپ باھالاندى.

ۋاڭ خۇەييۇي ئەسقاتىدىغان ئېلېكترون ئۇچۇر تېخنىكىسىنى ئۇمۇملاشتۇرۇش، ئەنئەنىۋى تايانچ كەسىپلەرنى ئۆزگەرتىش قەدىمىنى تېزلىتىشنى تەكتىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ شېلك خەۋەر قىلىدۇ: ئېلېكترون ئۇچۇر تېخنىكىسىنى زور كۈچ بىلەن قوللىنىپ، ئەنئەنىۋى كەسىپنى ئۆزگەرتىشنىڭ كۈنىمى ۋە سالمىقىنى ئۇمۇملاشتۇرۇش، تىپلىكتىرون ئۇچۇر تېخنىكىسىنى ئۇمۇملاشتۇرۇش، ئىشلىتىش ئاپپاراتلىرى ئۇمۇمىيۈزلۈك قۇرۇلدى. ئاپتونوم رايونىمىز ئۆز ئالدىغا يارىغان ئىستانداغان ئەنئەنىۋى 300 تۈردىن ئاشىق كومپيۇتېرنى ئۇمۇملاشتۇرۇش، ئىشلىتىش ئاپپاراتلىرى ئۇمۇمىيۈزلۈك قۇرۇلدى.

سۈرەتتە: چەرچەن ناھيىسنى تەكشۈرۈپ، تەنقىد قىلىۋاتقان رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت (سولدىن 2-كىشى)، چەرچەن ناھيىسنىك ھاكىمى قۇربان ئابدۇللا (ئوڭدىن 2-كىشى) گۈمن دېچىننىك (ئوڭدىن 1-كىشى) ئوقۇتۇش ئەھۋالىنى ئىگىلىمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن يەن خەۋىرى، فوتوسى

قەشقەر ئۇلايىتىدە كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتى ياخشى ئىشلەنمەكتە

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز توختاھاجى تۇرسۇن خەۋىر قىلىدۇ: 3-ئاينىڭ ئاخىرىدىن بۇيان، قەشقەر ئۇلايىتىدىكى ناھىيە (شەھەر)، يېزا-بازارلار كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىنى پۈختا ئىشلىمەكتە.

يەكەن ناھىيىسى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنى تەرتىپكە سېلىش بىلەن بىللە ھەر بىر گۇرۇپپا ئەزاسىغا كونكرېت ۋەزىپە بەلگىلىدى؛ ناھىيىلىك سۇ-ئېلېكتر ئىشلىرى ئىدارىسى ۋە يېزا-بازارلار 150 نەپەرگە يېقىن مەسئۇل كادىر ۋە تېخنىكىنى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىگە يېتەكچىلىك قىلىشقا ئەۋەتتى. 5-ئاينىڭ ئاخىرىدىن 6-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغچە ناھىيە بويىچە 63 ئورۇنغا يېڭىدىن 57 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش دامبىسى، 7100 دانە ياغاچ بۇقا ياسلىپ، يار ئېلىپ كېتىش ئېھتىمالى بار نۇقتىلار مۇستەھكەملەندى.

قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسى ئىككى ئايغا يېقىن ۋاقىت ئىچىدە 700 مىڭ يۈەن مەبلەغ چىقىم قىلىپ، 170 مىڭ ئادەم ئىش كۈنى، يېتەرلىك ئاپتوموبىل، تراكتور، ئۇلاغ ھارۋىسى ئىشلىتىپ، يەتتە ئورۇندىكى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش نۇقتىسىنى رېمونت قىلدى، كۈتۈلمىگەن ئەھۋاللارنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن ئون تونىنا سىم تەييارلاپ قويدى.

پوسكام ناھىيىسىنىڭ ئاختام يېزىسى ساۋاقلارغا ئاساسەن، يەكەن دەريالىسىنىڭ ئاختام يېزا تەۋەسىدىكى قىسمىدا ئېگىزلىكى ئۈچ مېتر، كەڭلىكى يەتتە مېتر دامبا ياسىدى، 75 ئورۇنغا ياغاچتىن ئۇرۇندا ياسىدى. يەنە 20 مىڭ كۇب مېتر تاش تەييارلاپ، جىددىي ئەھۋال يۈز بەرگەندە ئىشلىتىشكە تەخلەپ قويدى.

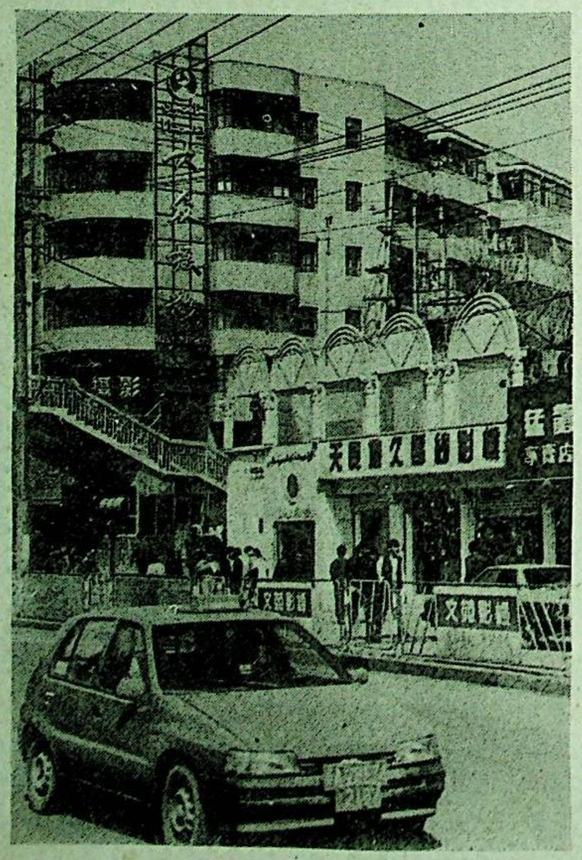
مەسئۇللىرى باشلامچىلىق يېلەن سىياسىي، كەسپىي ئۆگىنىشنى يولغا قويۇپ، خىزمەتچىلەرنى يۇقىرىنىڭ ئالاقىدار ھۆججەتلىرى بىلەن پوچتا-تېلېگراف قانۇن - نىزاملىرىنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، مۇلازىملارنىڭ يېڭى خىزمەت ئىستىلى تەلەپ، سۈپەتلىك مۇلازىملىق قىلىش ئالقىلقىنى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونىمىز گروزىيە بىلەن ئىككى تۇرلۇك ئىقتىساد-سودا، سایاھەت مۇددىئانامىسى ھاسىل قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ چى خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىز 7-ئاينىڭ 18-كۈنى گروزىيە جۇمھۇرىيىتى بىلەن ئىككى تۇرلۇك ئىقتىساد-سودا، سایاھەت مۇددىئانامىسى ھاسىل قىلدى.

ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لى دۆخوي بىلەن گروزىيىنىڭ سودا-تاشقى ئالاقە مىنىستىرى كونستانتىن زاراداستانىشۋىل بۇ يىل ئىچىدە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ گروزىيىنىڭ تبىلىس، باتۇمى شەھەرلىرىدە تاۋار يەرمەنكىسى ئۆتكۈزۈش ۋە كىچىك تىپتىكى دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى، يېنىك سانائەت مەھسۇلاتلىرى ھەمكارلىقىنى يولغا قويۇش مۇددىئانامىسى ھاسىل قىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق سایاھەت ئىدارىسىنىڭ باشلىقى نەيىم ياسىن بىلەن گروزىيە دۆلەت سایاھەت ئىدارىسىنىڭ باشلىقى كونستانتىن سارىيا ئىككى تەرەپنىڭ سایاھەتچىلىك كەسپىنى ئىمكان قەدەر بالدۇراق راۋاجلاندۇرۇش كېلىشىمى ئىمزالدى.

ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ «بېيجىڭ» يولىدا يېقىنقى يىللاردىن بۇيان چوڭ-كىچىك سۈرەتخانىلار ئارقا - ئارقىدىن ئېچىلىپ، ھەر مىللەت خېرىدارلىرىنىڭ ئېھتىياجىنى قاندۇرماقتا.

سۈرەتتە: ئامېرىكىلىق بىر سۈرەتخانىدىن بىر كۆرۈنۈش.

ئۆز مۇخبىرىمىز غەيرەت مەمتىمىن فوتوسى

تۇرپان ئۇلايەتلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى

يېڭى خىزمەت ئىستىلى تىكلەپ، سۈپەتلىك مۇلازىملىق قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي ئۈنۈمنى ئۆستۈردى

ئۆز مۇخبىرىمىز كېرەم ئەزىز خەۋىر قىلىدۇ: تۇرپان ئۇلايەتلىك پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسى ئوپتىكىلىق كابېل قۇرۇلۇشى ئىشقا كىرىشتۇرۇلگەن ياخشى پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئىدارە بويىچە يېڭى خىزمەت ئىستىلى تىكلەپ، سۈپەتلىك مۇلازىملىق قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

بۇ ئىدارە قېرىنداش ئورۇنلارنىڭ تەجرىبىسىنى ئۆگىنىپ، باشقۇرۇش مېخانىزمىنى كۈچەيتىش بىلەن بىللە، بۇ پائالىيەتكە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ئىشخانا تەسىس قىلدى ھەم ئىدارىدىن تارتىپ ئاساسىي قاتلام پونكىتلارغىچە يېڭى خىزمەت ئىستىلى تىكلەپ، سۈپەتلىك مۇلازىملىق قىلىش بويىچە دائىرە، كەسىپ، تۈرلەرنى ئاساس قىلىپ ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچنى ھۆددىگە بەردى، سوتسىيالىستىك ئەمگەك مۇسابىقىسى پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، مۇھىم نۇقتىنى ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈشكە قارىتى. تىجارەت ئورۇنلىرىدا ئېلېكترونلۇق ھېسابلاش ماشىنىسىنى ئىشلىتىپ، پۇل تاپشۇرۇۋېلىش قېيىن بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلدى. ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت تۈرۈمىدە نومۇر قويۇش تۈرۈمى ئورنىتىپ، مۇلازىملارنىڭ مەدەنىيەتلىك مۇلازىملىق قىلىش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. جۇملىدىن ۋىلايەتلىك، ناھىيىلىك پوچتا-تېلېگراف تىجارەت ئورۇنلىرىنىڭ كومپيۇتېرنى ئومۇملاشتۇرۇش، ئىشلىتىش ئاپپاراتلىرى ئومۇمىيۈزلۈك قۇرۇلدى. ئاپتونوم رايونىمىز ئۆز ئالدىغا يارانقان ئەسقاتىدىغان نەتىجە 300 تۇردىن ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە 110 نەچچە تۈر مىنىستىرلىك، ئۆلكە دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەرەققىيات مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. لېكىن ئاپتونوم رايونىمىز بىلەن مەملىكەتنىك ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىكى پەرق زورايماقتا، بۇنداق بولۇشتىكى سەۋەب كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي ئونۇمى، مەبلەغ، پايدا-باج نىسپىي تۆۋەنلەپ، بىر قىسىم كارخانىلاردا زىيان كۆپەيدى. شۇڭا مەملىكەتنىك تەرەققىيات سەۋىيىسىگە يېتىشۈلىش ئۈچۈن ئەسقاتىدىغان ئېلېكترون ئۇچۇر تېخنىكىسىنى زور كۈچ بىلەن ئومۇملاشتۇرۇش، ئەنئەنىۋى كەسىپلەرنى ئۆزگەرتىش كۆلەمىنى ۋە سالمىقىنى ئاشۇرۇش، بولۇپمۇ يېزا ئىگىلىكى، ئىقتىسات-خىزمەت سانائىتى قاتارلىق ئۇل كەسىپ ۋە تايانچ كەسىپلەرنىڭ ئېلېكترون ئۇچۇر قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش لازىم.

پوچتا - تېلېگراف ساھەسىدە ئۆتكەن 30 يىل

سۈرەتلىك خەۋەر

خوشۇت ناھىيىسى كونىشەھەر پوچتىخانىسى تارماق ئىدارىسىنىڭ باشلىقى تۆخان سايىت 30 يىلدىن بۇيان خىزمەت ئورنىدا ئۈن - تىنسىز جاپالىق ئىشلەپ، خىزمەتتە، ئىتتىپاقلىقتا ئۆلكە بولۇپ، ياشلارنى ئىدىيە، كەسىپ جەھەتتىن يېتەكلەپ، تەشكىل ۋە يولداشلارنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشىپ كەلمەكتە.

ئۇ ئىلگىرى كۆپ قېتىم ئوبلاست، ناھىيە بويىچە ئىلغار خىزمەتچى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار شەخس، ناھىيە بويىچە «8-مارت» قىزىلبايراقدارى بولۇپ تەقدىرلەنگەن. 1985-يىلىدىن بۇيان ھەر يىلى ئىدارە بويىچە ئىلغار خىزمەتچى بولۇپ باھالىنىپ كەلمەكتە.

سۈرەتتە: تۆخان سايىت خىزمەت ئۇستىدە.

ئابلىز ئوسمان خەۋىرى، فوتوسى

«يازنىڭ ئۇچ ئىشى» نى ياخشى ئىشلەپ، يىللىق ئاشلىق هوسۇلىغا كاپالەتلىك قىلايلى

كورلا شەھىرىدە يازلىق ئاشلىقتىن مول هوسۇل ئېلىندى

ئۇختۇرنامىز يازدىن مۇخبىرىمىز غوپۇر قاسىمنىڭ خەۋىرى قىلىشىچە، 9-بەش يىللىق پىلانىنىڭ تۇنجى يىلىدا كورلا شەھىرى يازلىق ئاشلىقتىن مول هوسۇل ئالغان. بۇغداينىڭ ئومۇمىي هوسۇلى 27 مىليون 7500 كىلوگرامغا، مو بېشى هوسۇلى 325 كىلوگرامغا يېتىپ، 1995-يىلىدىكىدىن ئايرىم-ئايرىم هالدا بەش پىرسەنتتىن كۆپرەك ئاشقان.

بۇ شەھەردە يازلىق ئاشلىق ئومۇمىي ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىش پىلانىنىڭ 54% نى كۆپرەك كىنى ئىگىلەيدىكەن. شەھەرلىك پارتكوم، خەلق هۆكۈمىتى ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىش پىلانىنى ئورۇندىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئەتىيازلىق تېرىلغۇغا بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، بۇغداي تېرىلغۇ كۆلىمىگە هەقىقىي كاپالەتلىك قىلغان. دېھقانلار پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ تېز، سۈپەتلىك تېرىغان، كادىرلار ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت تۇزۇمى ئورنىتىلىپ، هەر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ مەسئۇلىيىتى ئايدىڭلاشتۇرۇلغان. بەش بەنزە رەھبەرلىرى دائىرىلەرگە بۆلۈنۈپ، نۆۋەتمۇ تۇرۇپ، كۆرۈلگەن مەسىلىلەرنى نەق مەيدانىدا هەل قىلغان. مۇناسىۋەتلىك تارماقلار خىمىيىۋى ئوغۇت قاتارلىقلارنى دېھقانلارنىڭ قولىغا ۋاقتىدا يەتكۈزگەن، دېھقانلار سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، قوشۇمچە ئوغۇتلاش، سۇغىرىش، زىياندىن ساقلاش ھاشاراتلاردىن مۇداپىئە كۆرۈش، يوقتىش قاتارلىق ئىشلارنى كۆچەيتكەن.

كۇچا ناهىيىسىدە «يازنىڭ ئۇچ ئىشى» جىددىي ئېلىپ بېرىلماقتا

– كۇچا ناهىيىسى، – دەپ خەۋەر قىلىدۇ ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز. **ئەبەيدۇللا مەھمۇد**- كادىرلار ۋە دېھقانلارنى ئومۇمىيۈزلۈك سەپەرۋەر قىلىپ، «يازنىڭ ئۇچ ئىشى» نى جىددىي ئېلىپ بارماقتا. بۇ ناهىيە رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى باشتىن-ئاخىر بوشاشماي چىڭ تۇتتى. ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمىنى مۇقىملاشتۇرۇپ، بىرلىك هوسۇلىنى يىلمۇ يىل ئاشۇرۇپ، بۇغدايدىن ئۇدا مول هوسۇل ئالدى. بۇ يىل ئەتىيازدىكى تېمپېراتۇرىنىڭ نورمالسىزلىقى، قىشتا قار ياغماي، سوغۇقنىڭ قاتتىق بولۇشى تۇپەيلىدىن، كېيىنرەك تېرىلغان بىر قىسىم بۇغدايىنىڭ يىلتىزى ئۇششۇپ كېتىپ، مايسىلارنىڭ كۆكلىشى، شاخلىنىشى كۆڭدىكىدەك بولمىدى. ناهىيىلىك پارتكوم، خەلق هۆكۈمىتى دىققەت-ئېتىبارىنى بۇغداي پەرۋىشىگە قارىتتى، مايسا ئەھۋالىغا قاراپ، دەرىجىگە ئايرىپ، ئاجىز مايسىلارنى سۇغىرىشتىن بۇرۇن، ئىككى قېتىمدىن ئۇچ قېتىمغىچە ئوغۇتلىدى، بۇنىڭ بىلەن مايسىلار غوللۇقى، تەكشى ئۆسۈپ، توق دان ئالدى. بۇغداي پىشىشتىن بۇرۇن، «يازنىڭ ئۇچ ئىشى» غا ئەتراپلىق، پۈختا تەييارلىق كۆرۈلۈپ، ئورۇش، توشۇش، ئېگىز ئورنىغا قوناق تېرىش جىددىي ئېلىپ بېرىلدى. هەرقايسى ئىدارە، ئورگان، بۆلۈم، ئىشخانىلار بىر تۇركۈم كادىر ئاجرىتىپ، نۆۋەتتىكى «يازنىڭ ئۇچ ئىشى» غا ئاكتىپ ياردەم بەردى. بۇ يىل ناهىيە بويىچە تېرىلىدىغان 230 مىڭ مو ئېگىز ئورنى قوناق تېرىلغۇسى ئۈچۈن كېتىدىغان 160 تونناغا يېقىن سۈلياۋ يوپۇق، 9600 تونلا خىمىيىۋى ئوغۇت، 56 تونلا ئورۇقلۇق ئالدىن تەييارلاندى. بۇنىڭ بىلەن 6-ئاينىڭ 22-كۈنىگە قەدەر ناهىيە بويىچە 85 مىڭ مو يەردىكى بالدۇر پىشار بۇغداي ئورۇلۇپ، 55 مىڭ 700 مو يەرگە سۈلياۋ يوپۇق يېپىلىپ، ئېگىز قونىقى تېرىلدى، 116 مىڭ 955 مو يەر ئوسا قىلىندى. هەر مو يەرگە ئۇچ – بەش كۇب ھېترغىچە ئورگانىك ئوغۇت، 40 كىلوگرامدىن خىمىيىۋى ئوغۇت بېرىلىپ تراكتور بىلەن ئاغدۇرۇلدى. دېھقانلار دەسلەپ قىلىپ دۆلەتكە 3 مىليون كىلوگرام غەللە-پاراق تاپشۇرۇدى.

يەرلىك بۇيۇملار ۋە ساياھەت بۇيۇملىرى ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش توغرىسىدا

مۇھەممەتتۇنۇن ئىسمائىل

ئىسلاهات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيان، قەشقەر ۋىلايىتىدە يەرلىك بۇيۇملار ۋە ساياھەت بۇيۇملىرىنى ئىشلەپچىقىرىش باشلاھچى كەسىپ سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇلدى، يەرلىك بۇيۇملار ۋە ساياھەت بۇيۇملىرىنى ئىشلەپ چىقىرىدىغان كارخانىلار 1980-يىلدىكى 12 دىن 1996-يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا 53 كە كۆپەيدى. ئۇلار هازىر 500 خىل مەھسۇلات ئىشلەپ چىقىرالايدۇ. بۇ كارخانىلارنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 55 مىليون يۈەنگە يېتىپ، ئەسلىدىكى 2 مىليون 700 مىڭ يۈەندىن زور دەرىجىدە ئاشتى. قەشقەر راۋابى، چىمەن دوپپا، فارفۇر قاچا، مېهراب شەكىللىك ئىشكاپ، نەقىشلىك دىۋان، نەقىشلىق پەرداز ئەينىكى، يېڭسار پىچقى، ئەتلەس قاتارلىق مەھسۇلاتلار مەملىكەت بويىچە ئاز سانلىق مىللەتلەر ساياھەت بۇيۇملىرىنى باھالاش يېغىندا ئەلا سۈپەتلىك مەھسۇلات بولۇپ باھالىنىپ، دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى، بېنىك سانائەت مىنىستىرلىكى، دۆلەت ساياھەت ئىدارىسىنىڭ مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. يېڭسار پىچقى بېيجىڭدا ئېچىلغان خەلقئارا هۈنەر-سەنئەت مەھسۇلاتلىرىنى كۆرگەزمە قىلىپ سېتىش يېغىندا «ئالتۇن ئات» مۇكاپاتىغا، توققۇز خىل مەھسۇلات «ئالتۇن مېدال»غا ئېرىشتى. قەشقەر شەھىرى 300 دىن ئارتۇق ئۆمەكتىكى 40 مىڭدىن ئارتۇق جۇڭگو ۋە چەت ئەللىك ساياھەتچىلەرنى كۈتۈۋېلىپ، ساياھەت بۇيۇملىرىنىڭ ئىستېمال قىلىنىشى بويىچە «ئالتۇن ئەجدىها» مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. قەشقەر شەھەردىكى يەرلىك بۇيۇملار ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسىدىن توققۇزىنىڭ يىللىق ئومۇمىي كىرىمى 5 مىليون يۈەندىن، مۇقىم مۇلۇك قىممىتى 10 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتتى...

گەرچە يۇقىرىقىدەك نەتىجىلەر قولغا كەلگەن بولسىمۇ، ئەمما شەھەرىمىزنىڭ يەرلىك بۇيۇملار ۋە ساياھەت بۇيۇملىرى ئىشلەپچىقىرىش تەرەققىياتىغا توسالغۇ بولۇۋاتقان بەزى مەسىلىلەر بار. بۇلار، ئاساسلىقى، مەھسۇلاتلارنىڭ تۈرى كۆپ، سانى ئاز، قول مەشغۇلاتى كۆپ، سۈرئىتى ئاستا، كارخانىنىڭ چەكلەش ئىقتىدارى تۆۋەن، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ناچار بولۇشتا ئىپادىلەنمەكتە. بۇلاردىن باشقا، هۈنەر-سەنئەتتە ئىجادىي ۋارىسلىق قىلىش كەم، دوراش كۆپ، ئۇزاق مۇددەتلىك پىلان ئاز بولماقتا.

چېگرا ئېغىزلىرى ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيان، يەرلىك بۇيۇملار خەلقئارا بازارغا كىردى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، پاكىستان قاتارلىق دۆلەتلەرنىڭ يەرلىك بۇيۇملىرىمۇ بىزنىڭ بازارلىرىمىزغا كىرىپ، بىزنىڭ مەھسۇلاتلىرىمىزغا چەتكە قېقىش، شاللۇپتىش تەھدىتى پەيدا قىلدى.

قانداق قىلغاندا، يەرلىك بۇيۇملار بازىرىنى چىڭ ئىگىلەپ، ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرگىلى بولىدۇ؟

1. مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار، باشقۇرغۇچىلار، ئىشچى-خىزمەتچىلەر «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ شەھەر-بازارلاردىكى كوللېكتىپ مۇلۇكچىلىك تۈزۈمىدىكى كارخانىلار نىزامى»نى ياخشى ئۆگىنىشى لازىم.

2. مەبلەغ هەل قىلىش زۆرۈر. گوۋۇيۈەن، دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق هۆكۈمىتىنىڭ مۇناسىۋەتلىك سىياسەت، بەلگىلىمىلىرىنى قەشقەر ۋىلايىتىدە ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، تېخنىكا مەبلىغى، ئۇسۇلمىز قەرز مەبلىغى قاتارلىق هەر خىل مەبلەغلەرنى جايىغا نەقلەشتۇرۇش مۇهىم. ئۇنىڭدىن باشقا، پاي هەسسەرلىق كارخانىلارنى قۇرۇش، دۆلەت، كوللېكتىپ، شەخسلەر هەمكارلىشىپ مەبلەغ سېلىش، خەلق باشقۇرۇشىدىكى كارخانىلارنى قۇرۇش، شېرىكلىشىپ كارخانا قۇرۇش، ۋەيران بولغان كارخانىلارنى سېتىش، ئىجارىگە بېرىش؛ مۇلۇك باشقۇرۇش هوقۇقىنى ساقلاپ قېلىش ئاساسىدا كارخانىلارنىڭ ئىش ئورنى، يېرى، مۇلكىنى شەخسلەرگە ئۆتۈنۈپ بېرىش؛ يېرىمىنى ئۆتۈنۈپ بېرىپ، بىر قىسمىنى كۆچنى توپلاپ جانلاندۇرۇش قاتارلىق ئۇسۇللارمۇ مەبلەغ توپلاشنىڭ ئۇنۇملۇك يولى.

3. ئېهتىياجغا ماس كېلىدىغان بازار سىستېمىسى بەرپا قىلىش كېرەك. ئېهتىياج كۆچلۈك بولغان كۇندىلىك يەرلىك بۇيۇملار ۋە ساياھەت بۇيۇملىرى بازىرى سىستېمىسىنى شەكىللەندۇرۇشتە يوشۇرۇن كۆچنى قېزىشقا ماهىر بولۇش لازىم. مىللىيلار ئېهتىياجلىق مەھسۇلاتلار سودا بازىرى، كەشتە بۇيۇملار، نەپىس ئۆي جاهازلىرى، كىيىم-كېچەك ۋە سانائەت بۇيۇملىرى شەھەرچىسى قاتارلىق بازارلارنى مەركەزلىك قۇرۇپ چىقىپ، قەشقەرنى ناهىيە، شەھەر، ۋىلايەت، ئىچكى ئۆلكە، چەت ئەللەرگە يەرلىك بۇيۇملىرىنى توپ، پارچە سېتىلىدىغان بازارغا ئايلاندۇرۇش لازىم.

4. هۈنەر-سەنئەت تېخنىكىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈشىمىز لازىم. هازىر قەشقەر ۋىلايىتىدە يەرلىك بۇيۇملارنى، ساياھەت بۇيۇملىرىنى تەنقىد قىلىش ئورنى يوق، يەرلىك بۇيۇملارنى ئىشلەپچىقىرىش گۈرۈپپىسى، ئىشخانىسى يوق. مېنىڭچە، ئالدى بىلەن، هۈنەر-سەنئەت تېخنىكىسىنى مۇكەممەللەشتۈرىدىغان، بېيىتىدىغان ئاپپارات بولۇشى، بۇ خىل بۇيۇملارنىڭ تەكتىنى تەكشۈرۈش، پىششىقلاش ئارقىلىق ئەلا سۈپەتلىك مەھسۇلات دەرىجىسىگە كۆتۈرۈش خىزمىتىنى جانلاندۇرۇشتا مۇئەييەن پىلان بولۇشى لازىم. بۇ خىل مەھسۇلاتلارغا دەۋر ئالاهىدىلىكى، قەدىمكى ئۇرنەكلەر، نۇسخىلار بويىچە ئارخىپ تۈرغۇزۇش ئارقىلىق ئەۋلادلارغا مىراس قالدۇرۇش، تەرەققىيات ئۆچۈن يول راسلاپ بېرىش لازىم.

5. بازار ئېچىش سەل قارىغىلى بولمايدىغان هالقا، كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى يەرلىك بۇيۇم ئىشلەپ چىقىرىدىغان كارخانىلارغا نىسبەتەن ئېيتقاندا، بازار ئىشلەپچىقىرىش بىلەن ئوخشاشلا مۇهىم. ئەگەر بۇ خىل بۇيۇملار بازار تاپالمىسا، تەرەققىياتتىن سۆز ئېچىش مۇمكىن ئەمەس. قانداق قىلغاندا بازارنى كەڭ دائىرىدە ئاچقىلى بولىدۇ؟ بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا پەن-تېخنىكا رىقابىتى، ئىختىساسلىقلار رىقابىتى، ئۇچۇر، خام ئەشيا رىقابىتى ناهايىتى كەسكىن ئىپادىلىنىدۇ. شۇڭا يەرلىك بۇيۇملار، ساياھەت بۇيۇملىرى بازىرىنى ئىگىلەشتە، ئېچىشتا چوقۇم رىقابەت ئىقتىدارىغا ئىگە كارخانىچىلارنى سەپلەش، يېتىشتۈرۈش لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىللە، بازارنى چۇشىنىدىغان، ئىنكاسى تېز زور بىر تۈركۈم مال ساتقۇچىلارنى يېتىشتۈرۈشنىمۇ نەزەردىن ساقىت قىلماسلىقىمىز لازىم.

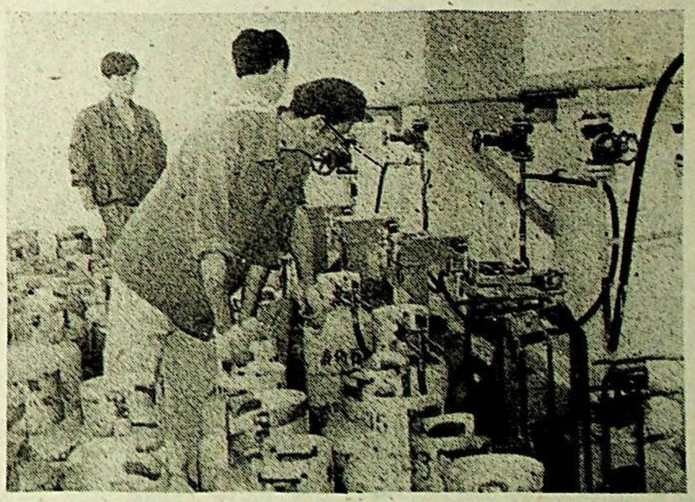
6. هۆددىگەرلەرنى تاللاش مەسىلىسى. هەر قانداق ئىش، كەسىپنى هەققىي كەسىپ ئەهلى ئىشلىگەندە ياكى ئىشلەشكە پېتەكچىلىك قىلغاندىلا، بەلگىلىك نەتىجە هاسىل قىلغىلى بولىدۇ. نۆۋەتتە ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە قاغىلىق يېنىك سانائەت ئىدارىسى دادىللىق بىلەن بىر يىلدا 2 مىليون يۈەن مەبلەغ توپلاپ، تۆت يىنا سېلىپ، ئۇزۇنىنىڭ قىياپىتىنى ئۆزگەرتتى، كارخانىلاردا «چوڭ باشقۇرۇش»، «كىچىك ھۆددىگە بېرىش» ئىسلاهاتى

پۇرچاقچى پېزىسى نامرات ئائىلىلەرنى غەمدىن خالاس قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەخمەتنىياز ياقۇپ** خەۋەر قىلدۇ: قاراقاش ناھىيە پۇرچاقچى پېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، بۇلتۇر ئائىلە ساپ كىرىمى 300 يۈەنكە يەتمىگەن 1080 نامرات ئائىلىنىڭ 58 مىڭ 931 يۈەن دېھقانچىلىق بېجى، 12 مىڭ 458 يۈەن چارۇچىلىق بېجى، 12 مىڭ 708 يۈەن ئالاھىدە مەھسۇلاتلار بېجى قاتارلىق ئۇچ خىل باج ۋەزىپىسىنى كەچۈرۈم قىلدى، ئۇنىڭدىن باشقا يەنە بۇلتۇر ئائىلە ساپ كىرىمى 301 يۈەندىن 500 يۈەنگىچە بولغان 1053 نامرات ئائىلىنىڭ 16 مىڭ 916 يۈەن باج پۇلىنى، يېزا بويىچە نامرات ئائىلىلەر تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك باج ۋەزىپىسىدىن جەمئىي 101 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك باج پۇلىنى كەچۈرۈم قىلدى.

قاغىلىق ناھىيىسىدىكى دېھقانلار 400 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك سۇغۇرتا پۇلىدىن بەھرىمەن بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **بارات ئەمەت، سىدىق تۇردىلار** خەۋەر قىلىدۇ: قاغىلىق ناھىيىسى 3-ئاينىڭ 29-كۈنىدىن 4-ئاينىڭ 7-كۈنىگىچە ئېغىر دەرىجىدە قار-يامغۇر ئاپىتىگە ئۇچرىغان، خەلقنىڭ ھاياتي ۋە مال-مۈلكىگە زور زىيان يەتكەنىدى. ئاپەت يۈز بەرگەندىن كېيىن ئۇلايەتلىك ۋە ناھىيىلىك سۇغۇرتا شىركەتلىرى 12 كۈننىڭ ئىچىدە يېزىلارغا ئەۋەتىپ، ئاپەت ئەھۋالىنى تەپسىلي ئىگىلىدى ھەمدە ئاپەتكە ئۇچرىغان دېھقانلاردىن خەۋپسىزلىك سۇغۇرتىسىغا قاتناشقان 7980 ئائىلىگە 6 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە جەمئىي 406 مىڭ 881 يۈەن سۇغۇرتا تۆلەم پۇلى بېرىپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان دېھقان، چارۇچىلارنى غەمدىن خالاس قىلدى.

ئىلى يۈك توقۇمىچىلىق زاۋۇتى يېقىندا 1 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىش ئارقىلىق گاز بىلەن تەمىنلەش پونكىتى-قۇرۇپ، زاۋۇتتىكى 1000 دىن ئارتۇق ئائىلىنىڭ گاز بىلەن تەمىنلىنىشى قېيىن بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلدى.

سۈرەتتە: پونكىتتىكىلەر گاز تۇتقۇچلىرىغا گاز قاچىلىماقتا.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

خارىۋۇخ كەنتىدە باقمىچىلىققا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىلمەكتە

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن،** ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئابدۇكېرىم**نىڭ خەۋەر قىلىشىچە، ئارىشاڭ ناھىيىسىنىڭ خارىۋۇخ بازىرى خارىۋۇخ كەنتى باقمىچىلىققا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەرگەن، بۇ كەنت بۇلتۇردىن باشلاپ، باقمىچىلىقنى كىچىك دائىرىلەر بويىچە سىناق قىلىپ، ئۇلگە كۆرسەتكەن ۋە ئۆزگىچە تەجرىبە يارىتقان. شۇنىڭدىن كېيىن بۇ تەجرىبىنى كېڭەيتىپ، ھەممە ئائىلە قورۇ-قوتان سېلىپ چارۋا بېقىشنى تەشەببۇس قىلغان، مۇناسىپ ئېتىبار بېرىش تەدبىرلىرىنى تۈزگەن. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئىشنى قورۇ - قوتان قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاشتىن باشلاپ، سۇلياۋ يوپۇقلۇق قوتاندا چارۋامال بېقىشنى يولغا قويغان. ئۇلار قورۇ- قوتان قۇرۇلۇشىنى بىر تۇتاش پىلانلاپ، بىر تۇتاش ئىشلەپ، سۇلياۋ يوپۇقلۇق قوتان سالغۇچى ھەربىر ئائىلىگە 500 يۈەندىن قوشۇمچە ياردەم پۇلى بەرگەن، قوتانغا ئىشلىتىلىدىغان پىششىق خىشنىڭ ھەر بىرى ئۈچۈن ئىككى پۇڭدىن ھەقنى كام ئالغان. بېقىۋاتقان قويى 50 تۇياقتىن، كالىسى 15تىن ئاشقانلارغا باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىسى ئۆلچىمىگە توشقانلار قاتاردا مۇئامىلە قىلىپ، ئۇلارغا بەش مودىن 15 موغىچە يەم - خەشەك بېرى ئاجرىتىپ بەرگەن. بۇنىڭ بىلەن بۇ يىل 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر، بۇ كەنتتە ئۆلچەمگە يەتكەن باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرى 180گە، بېقىلىۋاتقان چارۋامال 3213 تۇياققا يەتكەن. يۇقىرى ئۆلچەملىك سۇلياۋ يوپۇقلۇق قوتاندىن 169ى سېلىنغان.

كۇچا ناھىيىلىك دېھقانچىلىق ماشىنلىرى ياساش - رېمونت قىلىش زاۋۇتى 170 مىڭ يۈەن پايدا يارىتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىمىت ئەبەيدۇللا** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون بويىچە دېھقانچىلىق ماشىنلىرى ياساش - رېمونت قىلىش سىستېمىسىدىكى «ئون ياخشى كارخانا»نىڭ بىرى بولۇپ باھالانغان كۇچا ناھىيىلىك دېھقانچىلىق ماشىنلىرى ياساش - رېمونت قىلىش زاۋۇتى دېھقانلار ئېھتىياجلىق كېۋەز تېرىش ماشىنىسى ياساپ، 170 مىڭ يۈەن پايدا يارىتتى.

كۇچا ناھىيىسى بۇ يىل 370 مىڭ مو يەرگە كېۋەز تېرىشنى پىلانلىغانىدى. بۇ زاۋۇت بۇ خىل ئېھتىياجنى چىقىش قىلىپ، دېھقانلارنىڭ ئېھتىياجىنى كۆزدە تۇتۇپ، ئۇلار ئۈچۈن ئەلا مۇلازىملىق قىلدى. تېخنىك خادىملارنى دېھقانلارنىڭ ئىشىك ئالدىغچە ئەۋەتىپ، ئۇلارغا كېۋەز تېرىش ماشىنىسى ئىشلەپ چىقىرىپ 170 مىڭ يۈەن ساپ پايدا يارىتتى.

غۇلجا ناھىيىسىنىڭ دادامتۇ يېزا نوغايىتۇ كەنتىدىكى دېھقانلار بېقىنقى يىللاردىن بۇيان بىنەم-دۆڭلەردىن پايدىلىنىپ 500 مودىن ئارتۇق مېۋىلىك باغ بىنا قىلدى.

سۈرەتتە: باغۋەنلەر بىنەملىكتە بىنا قىلىنغان باغدا مېۋىلەرنى كۆرمەكتە.

كامال جامال فوتوسى

قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسىنىڭ لەگگەر يېزىسى بۇ يىل كەلكۈن سۈيى كۆپ بولۇشتەك ئەۋزەل پۇرسەتنى غەنىمەت بىلىپ، ئېگىز ئورۇنغا تېرىلىدىغان شالنىڭ كۆلىمىنى كېڭەيتىپ، شالدىن ھوسۇل ئېلىشنىڭ ئاساسىنى سېلىۋالدى.

سۈرەتتە: 5 - كەنت شىكى شالچىلار مايسا ئېتىزىدا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئۆركەش** چاپىار فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى قوشۇن قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە ئەھمىيەت بەرمەكتە

يەرۈەسرەقىيات

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى قوشۇن قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، يەر باشقۇرۇش خادىملىرىنىڭ سىياسىي ۋە كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈردى.

بۈلتۈردىن بۇيان ھەر دەرىجىلىك يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى سىياسىي ئۆگىنىش ۋە كەسپىي ئۆگىنىشنى كۈچەيتىپ، يەر باشقۇرۇش خادىملىرىنى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسى ۋە مۇناسىۋەتلىك ھوججەت، ماتېرىياللارنى ئۆگىنىشكە ئۈيۇشتۇرۇپ، يەر باشقۇرۇش خادىملىرىنىڭ پارتىيىنىڭ لۇشەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئىجرا قىلىش ئاڭلىلىقىنى ئۆستۈردى، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، پاك-دىيانەتلىك بولۇش جەھەتتە تۈرلۈك قائىدە- تۈزۈملەرنى ئورناتتى. كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش بويىچە مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالدى، يولداش كۈك يىلى كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىمنى 979 يۈەنگە يەتكۈزدى.

ئارا مەھەللە كەنتى پارتىيە ياچېيكىسىدىكى بىر بەن ئادەمنىڭ دادىل يېتەكلىشى ئارقىسىدا كەنت ئىلگىرىكى نامراتلىق قالپىقىنى چۈرۈپ تاشلاپ، يېزا بويىچە ئالدىنقى ئورۇندا تۇرۇدىغان كەنتلەرنىڭ بىرى بولۇپ قالدى. بۇ ياچېيكا يېقىندا يېزا، ناھىيە بويىچە ئىلغار پارتىيە ياچېيكىسى ۋە ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلار قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ تەقدىرلەندى.

بۇ ياچېيكا ئۈزلۈكسىز جەڭگىۋار قورغانلىق رولىنى ياخشى جارى قىلدۇردى

ئۈز مۇخبىرىمىز **مېھرىگۈل تۇردى** خەۋەر قىلدۇ: توقسۇ ناھىيىسى پەيشەنبە بازار يېزىسىنىڭ ئارا مەھەللە كەنتى كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ جەڭگىۋار قورغانلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، يېزا ئىقتىسادىنى ئۈزلۈكسىز زورايتتى.

ئارا مەھەللە كەنتىدە 414 ئائىلە، 1776 نوپۇس، 4998 مو ئېرىنلىغۇ يەر بار، 1994- يىلىغا قەدەر بۇ كەنت پارتىيە ياچېيكىسىدىكىلەر سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ يېڭى ۋەزىيىتىگە ماسلىشالمىغانلىقتىن، پالەچ ھالغا چۈشۈپ قالغانىدى. 1994- يىلىنىڭ بېشىدا ناھىيىلىك ۋە يېزىلىق پارتكوم بۇ كەنتنى ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى تەرتىپكە سېلىشتىكى نۇقتىلىق كەنتلەرنىڭ بىرى قىلىپ بېكىتتى. «بەشتە ياخشى» ئۆلچىمى بويىچە كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنى يادرو قىلغان ھالدا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلارنى نۇقتىلىق تەرتىپكە سالدى. ئۈزۈن يىل ئاساسىي قاتلامدا ئىشلىگەن ، مول خىزمەت تەجرىبىسىگە ئىگە كىشىلەرنى كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىلىقىغا تەيىنلىدى. قايتا تەرتىپكە سېلىنغاندىن كېيىنكى بىر بەن كىشى قايتا- قايتا مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق ئارامەھەللە كەنتىنىڭ تېخىچە نامرات پېتى تۇرۇپ قېلىشدىكى توپ سەۋەبىنىڭ كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ ئىسلاھات ئېڭىنىڭ ئۆزۈنلىكى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ نەمۇنىلىك، باشلامچىلىق رولىنىڭ تولۇق جارى قىلدۇرۇلمىغانلىقى، دېھقانچىلىقتىلا تايىنىپ، 2-، 3- كەسىپنى راۋاجلاندۇرۇشقا سەل قارىغانلىقى، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، ...

قارا قاش ناھىيىسى «ئىقتىسادىي گەۋدە» قۇرۇپ، «ئۇچ پىشقەدەم»لەرنىڭ تۇرمۇشىنى كاپالەتكە ئىگە قىلدى

قارا قاش ناھىيىسى «ئىقتىسادىي گەۋدە» قۇرۇپ، «پىشقەدەم پارتىيە ئەزالىرى، پىشقەدەم نەمۇنىچىلار، پىشقەدەم كادىرلار» دىن ئىبارەت «ئۇچ پىشقەدەم»لەرنىڭ تۇرمۇش شارائىتىنى ياخشىلىدى.

بۇ ناھىيە تۆت يىلدىن بۇيان «ياڭاق بازىسى» قۇرۇپ، ياشانغانلارنى بېقىش فوندى تەسىس قىلغانىدى. بۇ بازا كوللېكتىپ يارەدەم بېرىش، ئەقىل كۆرسىتىش، بىرلىكتە پىلانلاش، ھەممە كىشى كۆڭۈل بۆلۈش ئارقىسىدا ئۆزىنىڭ ھاياتىي كۈچىنى ناماياں قىلدى. ئۆتكەن يىلنىڭ ئاخىرىغىچە ئۇلار «ئىقتىسادىي گەۋدە» ئارقىلىق 2 مىليون 700 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىپ، 900 دىن ئارتۇق «ئۇچ پىشقەدەم»-لەرنىڭ تۇرمۇشىنى ئورۇنلاشتۇرغانىدى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ناھىيىلىك پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى ناھىيە بويىچە 361 كەنتنىڭ ھەر بىرىدە «ئۇچ پىشقەدەم»لەر ئۈچۈن ئاز دېگەندە 50 تۈپتىن ياڭاق كۆچىتى بولۇش نىشانىنى ئونتۇرىغا قويدى. نەتىجىدە «ئۇچ پىشقەدەم»لەر ئۈچۈن ناھىيە بويىچە 43 مىڭ 596 تۈپ ياڭاق كۆچىتى تىكىلىپ، ياشاقۇش كۆچەتچىلىكىدىكى ...

قۇرۇلۇشتا «ئۇمىد قۇرۇلۇشى»غا ئىئانە قىلىنغان پۇل 1 مىليون يۈەندىن ئاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەبەيدۇللا مۇھەممەتنىياز** خەۋەر قىلدۇ: باينغولىن مۇڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدا «ئۇمىد قۇرۇلۇشى» يولغا قويۇلغاندىن كېيىن، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى، ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرى ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ قوللىشىغا ئېرىشتى. 1992- يىلىدىن بۇيان «ئۇمىد قۇرۇلۇشى»غا ئىئانە قىلىنغان پۇل 1 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتتى.

«ئۇمىد قۇرۇلۇشى» يولغا قويۇلغان دەسلەپكى يىلى بۇ پائالىيەتنىڭ دائىرىسى ئىتتىپاق ئەزالىرى، ياشلار بىلەنلا چەكلىنىپ قېلىپ، تەسىرى ئانچە چوڭ بولمىغانىدى. ئوبلاستلىق ئىتتىپاق كومىتېتى ھەر مىللەت ياشلىرى ئارىسىدا «بىر تال تاماكىنى ئاز چېكىپ، بىر تال مۇز چوكىسىنى ئاز يەپ، ‹ئۇمىد قۇرۇلۇشى›غا يارەدەم بېرىش» شوئارىنى ئونتۇرىغا قويغاندىن كېيىن، 1993- يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە بۇ پائالىيەتكە قاتناشقان ياشلار، ئۆسمۈرلەر 13 مىڭ 600 گە يەتتى. 1993- ۋە 1994- يىلى ئوبلاستلىق ئىتتىپاق كومىتېتى ئاپتونوم رايونلۇق ياشلار، ئۆسمۈرلەر تەرەققىيات فوندى جەمئىيىتىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن ئىككى قېتىم «ئىللىقلىق يەتكۈزۈش مۇكاپاتلىق چېكى» تارقىتىپ 300 مىڭ يۈەنلىك مۇكاپاتلىق چېكى ساتتى.

ئوبلاستلىق پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدىكى رەھبىري كادىرلار «ئۇمىد قۇرۇلۇشى»غا يارەدەم بېرىش پائالىيىتىدە باشلامچى بولدى. بەش چوڭ بەنزىدىكى 458 كادىر ۋە دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان كادىرلار «ئۇمىد قۇرۇلۇشى» ئۈچۈن 25 مىڭ 591 يۈەن ئىئانە قىلدى. يېزا- بازارلاردىكى كارخانىچىلار 50 مىڭ يۈەن، ئوبلاستلىق دۆلەت باج ئىشلىرى ئىدارىسى 10 مىڭ يۈەن ئىئانە قىلدى. تارىم نېفىتلىكى قوماندانلىق شتابى ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ «ئۇمىد قۇرۇلۇشى» ئىشخانىسى كورلا شەھرىنىڭ تېكىچى يېزىسى، بۆگۈر ناھىيىسىنىڭ قارباغ يېزىسىدىكى ئىككى مەكتەپكە 350 مىڭ يۈەن ئىئانە قىلىپ، 200 نامرات ئوقۇغۇچىنىڭ ئوقۇشىنى ھەل قىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق ياشلار، ئۆسمۈرلەر تەرەققىيات فوندى جەمئىيىتىنىڭ باينغولىن ئوبلاستلىق «ئۇمىد قۇرۇلۇشى»غا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى بىلەن چەرچەن ناھىيىسى بىرلىشىپ 450 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ «چەرچەن ئۇمىد باشلانغۇچ مەكتىپى» قۇرۇپ، چەرچەن ناھىيىسىنىڭ ئۈچ چارۋىچىلىق يېزىسىدىكى ئوقۇش يېشىغا ئوشقان 310 بالىنىڭ ئوقۇش مەسلىسىنى ھەل قىلدى.

ئوبلاستلىق ۋە ناھىيە (شەھەر)لىك «ئۇمىد قۇرۇلۇشى»غا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىلىرى «ئۇمىد قۇرۇلۇشى» مەبلىغى ئۈچۈن ئايىرىم ھېسابات ئېچىپ، «ھېسابات ئېنىق بولۇش، رەسمىيەتلەر تولۇق بولۇش، تۈرلۈك تىزىملاش جەدۋەللىرى ئوچۇق بولۇش»نى ئىشقا ئاشۇرۇدى. ئۈچ يىلدىن بۇيان ئىلگىرى- ئاخىر بولۇپ «يارەدەمگە ئېرىشكەن ئوقۇغۇچىنى تىزىملاش جەدۋىلى» ، «قوتقۇزۇش لايىھىسى»، «ئىللىقلىق يەتكۈزۈش مۇكاپاتلىق چېك تارقىتىش ھېسابات جەدۋىلى» قاتارلىقلارنى تۈزدى، مەبلەغ باشقۇرۇشتا ئاپتونوم رايونلۇق ياشلار، ئۆسمۈرلەر تەرەققىيات فوندى جەمئىيىتىنىڭ مەبلەغ باشقۇرۇش تەلىپىگە قاتتىق ئەمەل قىلىپ، «ئۇمىد قۇرۇلۇشى» مەبلىغىنى ئوقۇشتىن توختاپ قالغان، قىيىنچىلىقى بار ئوقۇغۇچىلارنىڭ قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلۇۋېلىش ئۈچۈن ئىشلەتتى.

قىزىلسۇ ئوبلاستى 2-باسقۇچلۇق قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىدە كۈرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئوبۇل** خەۋەر قىلدۇ: قىزىلسۇ ئوبلاستىدىكى ج خ كادىر- ساقچىلىرى 6-ئاينىڭ 18-كۈنى ئاتوش شەھرىنى مۇھىم نۇقتا قىلغان ھالدا پۈتۈن ئوبلاست دائىرىسىدە زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى ياساش، سېتىش قىلمىشلىرىغا قاتتىق زەربە بېرىش مۇھىم نۇقتا قىلىنغان 2-باسقۇچلۇق قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى ياخشى ئىلىپ بېرىپ، زور نەتىجىنى قولغا كەلتۈردى.

بۇ قېتىمقى قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىگە ئوبلاست ساقچى ئىدارىسى ۋە ئاتوش شەھەرلىك ساقچى ئىدارىسىدىن تاللانغان 105 كىشىدىن تەشكىللەنگەن 3 ئىشلەپچىقىرىش گۇرۇپپىسى قاتناشتى. ئۇلار ئالدى بىلەن ئاتوش شەھىرىنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، ئاساسلىق ئەھۋال ۋە ئۇچۇرلارنى ئىگىلەپ، ئاندىن ئىشلەپچىقىرىش گۇرۇپپىلىرىنى ئىككى يۆنىلىشتە ئىشقا سالدى. بىر گۇرۇپپا ئاتوش شەھىرىدىكى ئۇششاق ساتقۇچىلار ۋە ئىستېمالچىلارنى تەكشۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئىستېمال قىلىۋاتقان چېكىملىكلىرىنىڭ مەنبەسىنى ئىگىلىدى. يەنە بىر گۇرۇپپا ئاتوش شەھىرىدىكى چېكىملىك ساتىدىغان ئورۇنلارنى تەكشۈرۈپ، ئۇلارنىڭ چېكىملىك مەنبەسىنى ئىگىلىدى. ئۈچىنچى گۇرۇپپا ئاتوش شەھىرىدىكى چېكىملىك ساتقۇچىلار ۋە ئىستېمالچىلارنى تەكشۈرۈپ، ئۇلارنىڭ چېكىملىك مەنبەسىنى ئىگىلىدى. ئۈچ گۇرۇپپا ئىگىلىگەن ئەھۋال ۋە ئۇچۇرلارغا ئاساسەن، ئاتوش شەھىرىدىكى چېكىملىك ساتقۇچىلار ۋە ئىستېمالچىلارنىڭ ھەممىسى يەر باشقۇرۇش خادىملىرىنىڭ ھەممىسى يەر باشقۇرۇش كەسپى بويىچە ئالىي ۋە ئوتتۇرا تېخنىكۇمدىن يۇقىرى سەۋىيىگە يەتتى.

رابىيە ئابدۇرېيىم

فەنسىندىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، تەرىشچە ئۆگىنىش، ئىجتىھات بىلەن ئىشلەش، ئۆزىنى خالىسانە بېغىشلاش روھىنى جارى قىلدۇرۇشنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىپ، يەر باشقۇرۇش خادىملىرىنىڭ خەلقنىڭ چاكىرى بولۇش ئېڭىنى ئۆستۈردى. كورلا شەھەرلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى يەر باشقۇرۇش خادىملىرىنى كەسپىي جەھەتتىن تەربىيىلەش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ، ھەر خىل شەكىللەرنى قوللىنىپ، قوشۇننىڭ ساپاسىنى تەرىشچە ئۆستۈردى. بۇ ئىدارىدىكى يەر باشقۇرۇش خادىملىرىنىڭ ھەممىسى يەر باشقۇرۇش كەسپى بويىچە ئالىي ۋە ئوتتۇرا تېخنىكۇمدىن يۇقىرى سەۋىيىگە يەتتى.

رابىيە ئابدۇرېيىم

توڵۆق جاری قىلدۇرۇلمىغانلىقى، دېھقانچىلىقتىلا تايىنىپ، 2-، 3- كەسىپنى راۋاجلاندۇرۇشقا سەل قارىغانلىقى، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقنى پەن- تېخنىكىغا تايىنىپ گۈللەندۇرۇشكە ئەھمىيەت بەرمىگەنلىكىدە ئىكەنلىكىنى چوڭقۇر ھېس قىلدى.

ئۇلار ئالدى بىلەن پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ ۋە بۇنىڭ ئۈچۈن پارتىيە ئەزالىرىنى تەربىيىلەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى. كەنت پارتىيە ياچېيكىسى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ باشلامچىلىق، نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇشتا، پارتىيە ئەزالىرىغا بولغان سىياسىي- ئىدىيىۋى تەربىيىنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشىنى ئۆستۈرۈپ، ئۇنى ياچېيكىنىڭ مۇھىم ئىشى قاتارىدا چىڭ تۇتتى. بىر يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان 16 قارار تۈرلۈك شەكىلدىكى پارتىيە ئەزالىرىنى تەربىيىلەش كۇرسى ئاچتى. كۇرسقا قاتناشقانلار 688 ئادەم (قېتىم)گە يەتتى. ئۇزۇن مۇددەت تەربىيىلەنگەن، ئەمما پارتىيە ئەزالىقىغا تەرەققىي قىلدۇرۇلمىغان سەككىز مۇنەۋۋەر ياشنى پارتىيىگە، 30 مۇنەۋۋەر ياشنى ياشلار ئىتتىپاقىغا قوبۇل قىلدى.

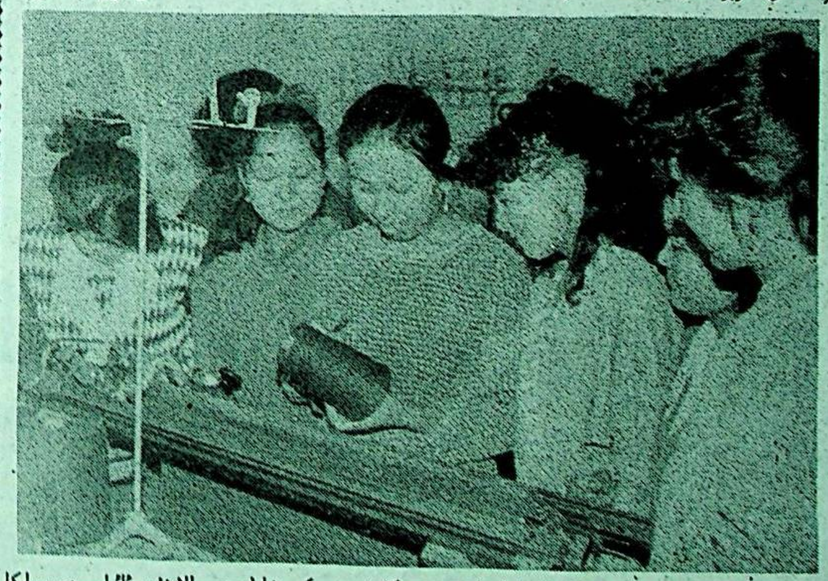
بۇ ياچېيكىدىكى بىر بەن كىشى ئىقتىسادىي تەرەققىيات پىكىر يولىنى ئېنىق تۇرغۇزۇپ، ئامما ئىرادىسىغا چوڭقۇر چۆكۈپ، ئۇزلىرى باشلامچىلىق بىلەن دېھقانلارنىڭ 2-، 3- كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىشقا پائال پېتەكلىدى، ھازىر كەنت بويىچە ھەر خىل قوشۇمچە كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئائىلىلەر 217 گە يېتىپ، ئومۇمىي ئائىلىنىڭ 50% تىن كۆپرەكنى ئىگىلىدى. بۇ كەنت 1994- يىلقىدا 3000 توپتىن ئارتۇق كەندىر چۇشۇرۇلدى، 3000 توپتىن ئارتۇق كەندىر بىر تەرەپ قىلىندى. زەھەرلىك چېكىملىك چېكىشكە ئىشلىتىلىدىغان سايمان ۋە 16 مىڭ يۈەن قىممىتىدە زالۇ پۇل، زالۇ مال قولغا چۈشۈرۈلدى. باسقۇنچىلىق قىلغان جىنايەتچىدىن بىرنى، ئىپپەت- نومۇسىنى سانغان تۆت ئايال ۋە تۆت نەپەر ئالدامچى تۇتۇلدى.

ئامال كۆمۈركان رايونىدا پەۋقۇلئاددە زور كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەردى

6- ئاينىڭ 29- كۈنى چۈشتىن كېيىن سائەت بەشتە چاپچال شىبە ئاپتونوم ناھىيىسىنىڭ ئامال كۆمۈرکان زايونىغا پەۋقۇلئاددە زور كەلكۈن كېلىپ تۆت ئادەم، 76 تۈياق چارۋامال تۆلدى، بىر پوچتا- تېلېگراف ئورنى ۋەيران بولدى، 1143 مو كۆلەمدىكى ھەر خىل زىرائەت بىلەن 40 مو مېۋىلىك باغنى سۇ بېسىپ كەتتى. 2.5 كىلومېتر سۇ سىڭمەس تۆسەنگە، ئىككى بىتون كۆۋرۈك، ئىككى كىلومېتر يول ۋەيران بولدى، بەش كۆمۈرکان ئىشلەپچىقىرىشتىن توختاپ قالدى. بۇ قېتىمقى كەلكۈن ئاپىتى 1 مىليون 634 مىڭ يۈەن بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان كەلتۈرۈپ چقاردى.

ئاپەت يۈز بەرگەندىن كېيىن ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئاپەت رايونىغا ۋاقتىدا ئادەم ئەۋەتىپ قۇتقۇزۇش خىزمىتىگە قوماندانلىق قىلدى، ئاپەتكە ئۇچرىغان ئامىمىدىن ھال سورىدى. ھازىر كان رايونىنىڭ تەرتىپى ئومۇميۈزلۈك ئەسلىگە كەلدى.

دولقۇن جامال

غۇلجا شەھەر ناشكۆۋرۈك يېزا جىگدىلىك كەنت 4- گۇرۇپپىسىدىكى شاراپەت مولاخۇن ئائىلىسىدە پوپايكا توقۇش كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىپ، 80 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ يەتتە دانە توقۇش ماشىنىسى سېتىۋالدى ھەمدە كەنتتىكى 11 دېھقان قىزلىرىنى شاگىرتلىققا تېلىپ ئۇچ ئايدا 700 دانە پوپايكا توقۇپ ساتتى.

سۈرەتتە: شاراپەت (ئوتتۇرىدا) شاگىرتلىرىغا يېپ ئۆلاش ۋە ئوراش تېخنىكىسىنى ئۆگەتمەكتە.

كامال جامال فوتوسى

يېقىندا ئۇرۇمچى شەھەرلىك 24 - باشلانغۇچ مەكتەپ 4- يىللىق 2- سىنىپ پىئونېرلار ئوتتۇرا ئەترىتى «ئىلىم - پەننى تېرىشچان ئۆگىنەيلى» دېگەن تېمىدا ماقالە ئوقۇش پائالىيىتى ئېلىپ باردى. پائالىيەتتە پىئونېرلار «مەن ئىلىم - پەننى سۆيىمەن»، «كۆز ۋە ئۆگىنىش» دېگەن تېمىلاردىكى ماقالىلەرنى ئوقۇدى.

سۈرەتتە: ئەترەت پائالىيىتىدىن كۆرۈنۈش.

ئايتۇرسۇن مۆمىن فوتوسى

ئىجتىمائىي سۈغۇرتا بىلەن سودا سۈغۇرتىسىنىڭ پەرقى

جاپپار كېرەم

مۇھەررىردىن: *كىشىلەرنىڭ سۈغۇرتا كەسپىنىڭ ئەھمىيىتىگە بولغان تونۇشىنى ئۆستۈرۈش ھەم ئۇلارغا بېيگىدىن يولغا قويۇلغان سۈغۇرتا تۈرلىرىنى تونۇشتۇرۇش، سۈغۇرتىغا قاتنىشىش، مال - مۈلۈكلەرنى سۈغۇرتلىتىش، سۈغۇرتا تۆلىمىنى قانداق تەلەپ قىلىش ئۈستۈللىرى توغرىسىدا خالىس مەسلىھەت بېرىش مەقسىتىدە «سۈغۇرتا مەسلىھەتچىسى» دېگەن بۇ ستونىنى ئاچتۇق. بۇ ستونغا سۈغۇرتا كەسپىگە دائىر ساۋاتلار، ئاممىنىڭ سۈغۇرتىغا دائىر مەسىللەر توغرىسىدا سورىغان سوئاللىرىغا جاۋاب ۋە سۈغۇرتىنىڭ ئەھمىيىتى، ئىقتىسادىي تولۇقلىغۇچىلىق رولى توغرىسىدىكى ئىخچام ماقالىلەر بېرىلىدۇ. سۈغۇرتا خىزمىتىنى ئىشلەۋاتقان يولداشلارنىڭ بۇ ھەقتە ماقالە بېزىپ ئەۋەتىشىنى سورايمىز.*

ئىجتىمائىي سۈغۇرتا بىلەن سودا سۈغۇرتىسى قۇتقۇزۇش، خېيىم- خەتەرنى ئۈستىگە ئېلىش، خەلق ئاممىسىنىڭ مەنپەئىتىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش، ئىقتىسادنىڭ گۈللىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەھەتتە ئوخشاشلىققا ئىگە بولسىمۇ، خاراكتېر جەھەتتىن روشەن پەرقلىنىدۇ.

1. بۇ ئىككى خىل سۈغۇرتا پرىنسىپ جەھەتتىن ئوخشىمايدۇ. ئىجتىمائىي سۈغۇرتا دۆلەت مەجبۇرىي يولغا قويىدىغان ئىجتىمائىي كاپالەتلەندۈرۈش تۈزۈمى بولۇپ، بەلگىلەنگەن دائىرىدىكى ئەمگەكچىلەر كارخانا ئورۇنلىرىنى ئاساس قىلىپ چوقۇم قاتنىشىشى شەرت. سودا سۈغۇرتىسىدا سۈغۇرتىغاقاتنىشىش-يا-كى-قاتناشماسلىق سۈغۇرتىغا قاتناشقۇچىنىڭ ئۆز ئىختىيارلىقىدا بولىدۇ.

2. سۈغۇرتا خراجىتىنىڭ كېلىش مەنبەسى ئوخشىمايدۇ. ئىجتىمائىي سۈغۇرتا خراجىتى مۇنداق بەش خىل يول بىلەن كېلىدۇ: 1) كارخانىلار شۇ كارخانىدىكى بارلىق ئىشچى- خىزمەتچىلەر ئومۇمىي ئىش ھەققىنىڭ 0.6% تىن بىر پىرسەنتكىچە تاپشۇرىدىغان سۈغۇرتا خراجىتى. 2) ئەمگەكچىلەر ئۆزلىرىنىڭ ئۆلچەملىك ئىش ھەققىنىڭ ئۇچ پىرسەنتى بويىچە تاسادىپىي ھادىسىلەرتۈپەيلىدىن كېلىپ چىققان زىيانلارغا ئىقتىسادىي تولۇقلىما (ئىقتىسادىي تۆلەم) بېرىدىغان بىر خىل تۈزۈم. شۇڭا بۇ ئىككى خىل سۈغۇرتا ئوخشاشلىققا ئىگە بولسىمۇ، خاراكتېر جەھەتتىن روشەن پەرقلىنىدۇ.

1. بۇ ئىككى خىل سۈغۇرتا پرىنسىپ جەھەتتىن ئوخشىمايدۇ. ئىجتىمائىي سۈغۇرتا دۆلەت مەجبۇرىي يولغا قويىدىغان ئىجتىمائىي كاپالەتلەندۈرۈش تۈزۈمى بولۇپ، بەلگىلەنگەن دائىرىدىكى ئەمگەكچىلەر كارخانا ئورۇنلىرىنى ئاساس قىلىپ چوقۇم قاتنىشىشى شەرت. سودا سۈغۇرتىسىدا سۈغۇرتىغاقاتنىشىش-يا-كى-قاتناشماسلىق سۈغۇرتىغا قاتناشقۇچىنىڭ ئۆز ئىختىيارلىقىدا بولىدۇ.

2. سۈغۇرتا خراجىتىنىڭ كېلىش مەنبەسى ئوخشىمايدۇ. ئىجتىمائىي سۈغۇرتا خراجىتى مۇنداق بەش خىل يول بىلەن كېلىدۇ: 1) كارخانىلار شۇ كارخانىدىكى بارلىق ئىشچى- خىزمەتچىلەر ئومۇمىي ئىش ھەققىنىڭ 0.6% تىن بىر پىرسەنتكىچە تاپشۇرىدىغان سۈغۇرتا خراجىتى. 2) ئەمگەكچىلەر ئۆزلىرىنىڭ ئۆلچەملىك ئىش ھەققىنىڭ ئۈچ پىرسەنتى بويىچە تاپشۇرىدىغان سۈغۇرتا خراجىتى. 3) دۆلەت مالىيىسىنىڭ ئىجتىمائىي سۈغۇرتا تولۇقلىمىسى. 4) ئىجتىمائىي سۈغۇرتا فوندىنىڭ ئۆسۈمى. 5) كىشىلەرنىڭ سۈغۇرتىغا قىلغان يارىدەمى قاتارلىقلاردىن ئىبارەت. بۇنىڭدىن باشقا دۆلەت ئىجتىمائىي سۈغۇرتىغا بولغان ئەڭ ئاخىرقى مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئالىدۇ. ئىجتىمائىي سۈغۇرتىنى باشقۇرۇش ئاپپاراتى زىيان تارتسا، دۆلەت مالىيىسىدىن مەبلەغ ئاجرىتىپ، زىيانىنى تولۇقلاپ بېرىدۇ.

سودا سۈغۇرتىسىنىڭ خراجىتى پەقەت بىر خىل يول بىلەن يەنى سۈغۇرتىغا قاتناشقۇچىلاردىن كېلىدۇ، سۈغۇرتا شىركىتى مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان، پايدا - زىيانغا ئۆزى مەسئۇل بولىدىغان كارخانا بولۇپ، ئىقتىسادىي مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويىدۇ. زىيان تارتسا دۆلەت مالىيىسىدىن تولۇقلىما بېرىلمەيدۇ.

3. ھوقۇق - مەجبۇرىيىتىنىڭ باراۋەر مۇناسىۋىتى ئوخشىمايدۇ. ئىجتىمائىي سۈغۇرتىدا ئەمگەكچىلەر چوقۇم جەمئىيەت ئۈچۈن ئەمگەك قىلىپ، تۆھپە قوشۇش مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلغاندىن كېيىن، ئىجتىمائىي سۈغۇرتا تەمىناتىدىن بەھرىمەن بولۇش ھوقۇقىنى تەكتىلەيدۇ. بۇنىڭدا ھوقۇق بىلەن مەجبۇرىيەت ئاساسەن بىردەك بولىدۇ. سودا سۈغۇرتىسىدا سۈغۇرتىغا قاتناشقۇچىلار تاپشۇرغان سۈغۇرتا خراجىتىنىڭ ئاز - كۆپلۈكىگە قاراپ بەھرىمەن بولىدىغان سۈغۇرتا سوممىسىنىڭ مىقدارى بەلگىلىنىدۇ. ھوقۇق بىلەن مەجبۇرىيەتنىڭ باراۋەرلىك ئىپادىسى ئاساسلىقى «كۆپ تاپشۇرغانلار كۆپ بەھرىمەن بولۇش، ئاز تاپشۇرغانلار ئاز بەھرىمەن بولۇش» پرىنسىپى بويىچە بولىدۇ.

4. باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئوخشىمايدۇ. ئىجتىمائىي سۈغۇرتىغا مەركەز ۋە يەرلىك ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى مەركەزلىك رەھبەرلىك قىلىدۇ. ئىجتىمائىي سۈغۇرتىغا مەخسۇس ئاپپارات مەسئۇل بولۇپ باشقۇرىدۇ. سۈغۇرتا تەمىناتى ئۆلچىمى ئاساسەن بىردەك بولۇپ، مەمۇرىي رەھبەرلىك تۈزۈلمىسىگە كىرىدۇ. سودا سۈغۇرتىسىنىڭ ئاپپاراتى - سۈغۇرتا شىركىتى مۇستەقىل تىجارەت قىلىدىغان ئىقتىسادىي گەۋدە بولۇپ، پۇل مۇئامىلىسى تۈزۈلمىسىگە مەنسۇپ، ئۇ پەقەت ئىقتىسادىي زىيانىنى تولۇقلاپ بېرىشكىلا مەسئۇل بولۇپ، قالغان ئىجتىمائىي مۇلازىملىق بىلەن كارى بولمايدۇ.

5. كاپالەتلەندۈرۈش دەرىجىسى ئوخشىمايدۇ. ئىجتىمائىي سۈغۇرتىدا ئەمگەك ئىقتىدارىنى يوقاتقان ئەمگەكچىلەرنىڭ ئاساسىي تۇرمۇش ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش كاپالەتكە ئىگە قىلىش ئۆلچەم قىلىنىدۇ، كاپالەتلەندۈرۈش سەۋىيىسى ئەمگەكچىلەرنىڭ ئەسلىدە بار بولغان تۇرمۇش سەۋىيىسى بىلەن جەمئىيەتنىڭ ئوتتۇرىچە ئىستېمال سەۋىيىسى قاتارلىق ئامىللارغا ئاساسەن بېكىتىلىدۇ ھەم ئىشلەپچىقىرىشنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ ئۆزلۈكسىز يۇقىرى كۆتۈرۈلىدۇ. سودا سۈغۇرتىسىنىڭ بولسا سۈغۇرتىغا قاتناشقۇچىلارنىڭ تاپشۇرغان سۈغۇرتا ھەققىگە قاراپ بېكىتىلىدۇ.

سۈغۇرتا مەسلىھەتچىسى

جياڭ زېمىن 4 - قېتىملىق مەملىكەتلىك مۇھىت ئاسراش سۆھبەت يىغىنىدا مۇنداق دېدى:

سىجىل تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇشنى باشتىن ئاخىر چوڭ ئىش سۈپىتىدە تۇتۇش لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ج.ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن 4-قېتىملىق مەملىكەتلىك مۇھىت ئاسراش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا سىجىل تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنى ئىزچىللاشتۇرۇشنى ۋە يولغا قويۇشنى باشتىن ئاخىر چوڭ ئىش سۈپىتىدە تۇتۇش لازىم. ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇشتا نوپۇس، مۇھىت، بايلىق مەنبەسىنى بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشنى نەزەرگە ئېلىش كېرەك. ھازىرقى تەرەققىياتنىلا ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇپ قالماستىن، كېيىنكى ئەۋلادلارنىمۇ ئويلاش، كەلگۈسىدىكى تەرەققىيات ئۈچۈن تېخىمۇ ياخشى شارائىت يارىتىش كېرەك.

سۆھبەت يىغىنىغا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گوۋۈيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ رىياسەتلىك قىلدى.

سۆھبەت يىغىنىغا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گوۋۈيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جۇرۇڭجى ۋە دېڭ گۈەنگېن، زۇ جياخۇا، ۋاڭ بىڭچېەن، سۇڭ جېەن، چېەن جىگىيىڭ قاتارلىق رەھبەرلەر قاتناشتى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: دۆلىتىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىنى ئاساس قىلىپ، سىجىل تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇشتا بىز تۆۋەندىكى خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىشىمىز لازىم. 1) سۇ، يەر، ئېنېرگىيە، ماتېرىيال، ئاشلىق ۋە باشقا ھەر خىل بايلىقلارنى تېجەپ ئىشلەتكەن چىققان تۇرۇشىڭ كېرەك. بىزا ئىگىلىكىدە يۇقىرى ھوسۇللۇق، سۈپەتلىك، ئۇنۇملۇك، تۆۋەن سەرپىيات يولغا مېڭىش، سانائەتتە سۈپەتنى، تۆۋەن سەرپىياتنى، پايدىنى تەكتلەش. 3 - كەسىپ بىلەن 1-، 2 - كەسىپنى ماسلاشتۇرۇپ راۋاجلاندۇرۇش لازىم. 2) نوپۇسنىڭ كۆپىيىشىنى داۋاملىق تىزگىنلەپ، نوپۇسنىڭ ساپاسىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئۆستۈرۈش لازىم. 3) ئىستېمال قۇرۇلمىسىنى مۇۋاپىقلاشتۇرۇپ، ئىستېمال شەكلىنى مۇھىتنى ۋە بايلىقنى قوغداشقا پايدىلىق بولىدىغان قىلىش كېرەك. ئىشلەپچىقىرىش كۆچلىرىنىڭ تەرەققىيات سەۋىيىسىدىن چەتنەپ، بايلىقنى ئىسراپ قىلىۋېتىدىغان يۇقىرى ئىستېمال بىلەن شۇغۇللىنىشقا ھەرگىز بولمايدۇ. 4) مۇھىت ئاسراشنى كۆچەيتىش جەھەتتىكى تەشۋىقات - تەربىيىنى كۆچەيتىش، كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ئاڭلىق قوغداش ئېڭىنى كۆچەيتىش لازىم. 5) بەزى جايلاردىكى بايلىققا بۇزغۇنچىلىق قىلىش، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى يامانلاشتۇرۇۋېتىش ئەھۋاللىرىنى قەتئىي چەكلەش لازىم.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: بەزى يولداشلار مۇھىت ئاسراش خىزمىتىگە سەل قاراۋاتىدۇ، ئالدى بىلەن ئىقتىسادنى ئۇسۇللىنى تۇيۇتسىز تۇزگەرتىش، پەن-تېخنىكا، مائارىپقا تايىنىپ دۆلەتنى گۈللەندۈرۈش ستراتېگىيىسى ۋە سىجىل تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇش لازىم. بۈلار بىزنىڭ تەرەققىيات داۋامىدا ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ياخشى ئاسرىشىمىزنىڭ ئىشەنچلىك كاپالىتى، دەپ ئېنىق ئوتتۇرىغا قويۇلدى. تارىخىي تەجرىبىلەر بىزگە شۇنى ئۇقتۇردىكى، مۇھىتنىڭ بىخەتەرلىكىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، بۈلغايدىغان ماددىلارنى قويۇپ بېرىش ئومۇمىي مىقدارىنى تىزگىنلەش لازىم. 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئېلىمىزنىڭ ئىقتىسادىنى يىلىغا سەككىز پىرسەنت ئۆپچۆرىسىدە ئاشۇرۇش پىلانلاندى. 2000- يىلىغا بارغاندا مۇھىتنىڭ بۈلغىنىشى ۋە ئېكولوگىيىنىڭ بۇزغۇنچىلىقىقا ئۇچرىشىنىڭ ئېغىرلىشىپ كېتىش ئەھۋالىنى ئاساسىي جەھەتتىن تىزگىنلەشنى قولغا كەلتۈرۈش، بىر قىسىم شەھەرلەر ۋە رايونلارنىڭ مۇھىت سۇپىتىنى ياخشىلاشنى مۇھىت ئاسراش نىشانى قىلىپ بەلگىلىدۇق، نۆۋەتتە ئالدى بىلەن شەھەر، يېزىلارنىڭ مۇھىتنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش لازىم. لېكىن ئەڭ ئاساسلىقى، ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ۋە ئىقتىسادنى يۇكسەلدۈرۈش ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىشكە تايىنىپ، سۈرئەت بىلەن ئۇنۇمنى ئورگانىك ھالدا بىرلەشتۈرۈپ، مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىدىكى بۇلغانغان ماددىلارنى قويۇپ بېرىش مىقدارىنى ۋە بايلىق، ئېكولوگىيىسىنىڭ خوراش مىقدارىنى تۆۋەنلىتىش لازىم.

جياڭ زېمىن تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ئېلىمىزنىڭ مۇھىت ئاسراش خىزمىتىدە خېلى زور ئىلگىرىلەش بولدى. بىز ھەم قولغا كەلگەن نەتىجىلەرنى مۇئەييەنلەشتۈرۈشىمىز، ھەم ئېلىمىزنىڭ ھازىرقى مۇھىت ۋەزىيىتىنىڭ جىددىي بولۇۋاتقانلىقىنىمۇ سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشىمىز كېرەك. شەھەر مۇھىتىنىڭ بۇلغىنىشى يەنىلا ئېغىر، ئۇنىڭ ئۈستىگە يېزا رايونلىرىغا كېڭىيىپ، ئېكولوگىيىنىڭ بۇزغۇنچىلىقىقا ئۇچراش دائىرىسى كېڭىيىپ كېتىۋاتىدۇ. شۇنى تونۇشىمىز كېرەككى، مۇھىتنى ئاسرىغانلىق ماھىيەتتە ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئاسرىغانلىق، بۇ جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى داۋاملىق كۈچەيتىش لازىم. 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە مۇھىتنى تۈزەشكە دائىر بەزى قۇرۇلۇشلارنى نۆۋەتلىق ئورۇنلاشتۇرۇپ، نۆۋەتلىق رايونلاردىكى ئېغىرلار ۋە جايلاردىكى گەۋدىلىك مۇھىت مەسىللىرىنى ھەل قىلىپ، بەزى شەھەر ۋە رايونلارنىڭ مۇھىتنىڭ ياخشىلىنىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش لازىم.

مەركەزدىكى ئورگانلار ۋە ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بۆلۈنمە قاراشلىق شەھەرلەردىكى پارتىيە تەشكىلاتلىرى جياڭ زېمىننىڭ سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگەنىدى

كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، تارىخىي بۇرچنى ئۇستىمىزگە ئېلىشىمىز لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. "يېقىنقى كۆنلەردىن بۇيان، مەركىزىي كومىتېت، دۆلەت ئورگانلىرى پارتكۇرۇپېلىرى، ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بۆلۈنمە قاراشلىق شەھەرلەردىكى پارتكومىلار باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن سۆھبەت يىغىنىدا سۆزلىگەن مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگەنىدى ۋە ئىزچىللاشتۇردى. بۇ جەريانىدا پارتكومدىكىلەر مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: يولداش جياڭ زېمىننىڭ سۆزىدە يېڭى ۋەزىيەتتە پارتىيىنىڭ كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنىڭ ۋە مۇھىم ئەھمىيىتى چوڭقۇر شەرھلەنگەن، ھازىرقى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدە كادىرلار خىزمىتىنى كۈچەيتىشنىڭ ۋە ياخشىلاشنىڭ يۆنىلىشى كۆرسىتىپ بېرىلگەن. ئۇلار: يۇكسەك سىياسىي مەسئۇلىيەتچانلىق ۋە بۈرچ تۇيغۇسى بىلەن يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنىنى قۇرۇپ چىقىشتىن ئىبارەت ستراتېگىيىلىك ۋەزىپىنى ياخشى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغ تارىخىي ۋەزىپىنى تېخىمۇ ياخشى زىممىمىزگە ئالمىز، دېيىشتى.

مەركەزگە بۇاستە قاراشلىق ئورگانلار خىزمەت كومىتېتى 6 - ئاينىڭ 24 - كۈنى ئوتتۇرۇش چىقىرىپ، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى، پارتىيىلىك كادىرلاردىن يولداش جياڭ زېمىننىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش يىغىنىدا قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشنى ھەم سۆزدىكى تەلەپ بويىچە پارتىيە قۇرۇلۇشى ۋە كادىرلار قوشۇنىنىڭ قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىشنى تەلەپ قىلدى. مەركەزگە بۇاستە قاراشلىق ئورگانلاردىكى ھەرقايسى ئورۇنلار پائال ھەرىكەتكە كېلىپ، ئۆگىنىشنى ئورۇنلاشتۇردى. ئۆگىنىش ئارقىلىق پارتىيىلىك كادىرلار يولداش جياڭ زېمىننىڭ سۆزى يېڭى ۋەزىيەتتە كادىرلار خىزمىتىگە يۆنىلىش كۆرسىتىپ بېرىپلا قالماستىن، كادىرلارنىڭ، ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بۆلۈنمە قاراشلىق شەھەرلەردىكى پارتكومىلار باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن سۆھبەت يىغىنىدا قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگەنىدە ۋە ئىزچىللاشتۇردى. بۇ جەريانىدا پارتكومدىكىلەر مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: يولداش جياڭ زېمىننىڭ سۆزىدە يېڭى ۋەزىيەتتە پارتىيىنىڭ كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنىڭ ۋە مۇھىم ئەھمىيىتى چوڭقۇر شەرھلەنگەن، ھازىرقى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدە كادىرلار خىزمىتىنى كۈچەيتىشنىڭ ۋە ياخشىلاشنىڭ يۆنىلىشى كۆرسىتىپ بېرىلگەن. ئۇلار: يۇكسەك سىياسىي مەسئۇلىيەتچانلىق ۋە بۇرچ تۇيغۇسى بىلەن يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنىنى قۇرۇپ چىقىشتىن ئىبارەت ستراتېگىيىلىك ۋەزىپىنى ياخشى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغ تارىخىي ۋەزىپىنى تېخىمۇ ياخشى زىممىمىزگە ئالمىز، دېيىشتى.

مەركەزگە بۇاستە قاراشلىق ئورگانلار خىزمەت كومىتېتى 6 - ئاينىڭ 24 - كۈنى ئوتتۇرۇش چىقىرىپ، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى، پارتىيىلىك كادىرلاردىن يولداش جياڭ زېمىننىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش يىغىنىدا قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگەنىدى ۋە ئىزچىللاشتۇردى. بۇ جەريانىدا پارتكومدىكىلەر مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: يولداش جياڭ زېمىننىڭ سۆزىدە يېڭى ۋەزىيەتتە پارتىيىنىڭ كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنىڭ ۋە مۇھىم ئەھمىيىتى چوڭقۇر شەرھلەنگەن، ھازىرقى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدە كادىرلار خىزمىتىنى كۈچەيتىشنىڭ ۋە ياخشىلاشنىڭ يۆنىلىشى كۆرسىتىپ بېرىلگەن. ئۇلار: يۇكسەك سىياسىي مەسئۇلىيەتچانلىق ۋە بۇرچ تۇيغۇسى بىلەن يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنىنى قۇرۇپ چىقىشتىن ئىبارەت ستراتېگىيىلىك ۋەزىپىنى ياخشى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغ تارىخىي ۋەزىپىنى تېخىمۇ ياخشى زىممىمىزگە ئالمىز، دېيىشتى.

يېتىشتۇرۇش، ئۆستۈرۈش تەجرىبىلىرىنى ۋاقتىدا يەكۈنلەش ۋە كېڭەيتىش كېرەك؛ ئۆز قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۇتۇپ، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنىڭ سالمىقىنى زورايتىپ، ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۇرۇپ، كادىرلارنى يېتىشتۇرۇش، ئۆستۇرۇش پىلانىنى تۈزۈپ چىقىش لازىم.

بېيجىڭ، شاڭخەي، تيەنجىن شەھەرلىرىدىكى رەھبەرلەر يولداش جياڭ زېمىننىڭ سۆزىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگەنگەن، ئۆزلەشتۇرگەندىن كېيىن مۇنۇلارنى بىلدۈردى: يولداش جياڭ زېمىننىڭ سۆزى ھەر دەرىجىلىك پارتكوملارنىڭ كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتىكى تەخىرسىزلىك ۋە مەسئۇلىيەتچانلىق تۇيغۇسىنى كۈچەيتتى. نۆۋەتتە رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ ئىدىيىۋى، سىياسىي قۇرۇلۇشىنى، پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى، پارتىيىنىڭ خەلق ئامىسى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىش لازىم.

لياۋنىڭ، فۇجيەن، گۇاڭدۇڭ، شىنجاڭ، شەندۇڭ قاتارلىق ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلار ئۆزلىرىنىڭ ئەمەلىيىتىگە ئاساسەن كادىرلار قوشۇنىنىڭ ھازىرقى ھالىتىنى ۋە كادىرلار خىزمىتىنىڭ ھازىرقى ئەھۋالىنى ئەستايىدىل تەھلىل قىلىپ، كادىرلار خىزمىتىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى تەلەپلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىدىكىلەر ئۆز رايونىنىڭ ئالاھىدىلىكىگە بىرلەشتۈرۈپ مۇنۇلارنى تەكتلىدى: رەھبىرى كادىرلار چوقۇم سىياسىي جەھەتتە چىڭ بولۇشى، خالىس تۆھپە قوشۇشى، جان - دىلى بىلەن خەلق ئۈچۈن ئىشلەش روھىغا ئىگە بولۇشى لازىم. شۇنداق بولغاندىلا، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشنىڭ مۇھىم ۋەزىپىسىنى ئۇستىگە ئالالايدۇ.

خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى، ئازادلىق ئارمىيە باش سىياسىي بۆلۈمى ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ

«1 - ئاۋغۇست» مەزگىلىدە ئىككىنچى ھىمايە قىلىش خىزمىتىنى پۈتكۈ

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: بەزى يولداشلار مۇھىت ئاسراش خىزمىتىنىڭ سەل قاراۋاتىدۇ، ئالدى بىلەن ئىقتىسادنى يۇكسەلدۈرۈش كېرەك، مۇھىت ئاسراشنى ۋاقتىنچە تۆتىنىساقمۇ بولىدۇ، دەپ قاراۋاتىدۇ، بۇنداق قاراش توغرا ئەمەس، شۇنداقلا زىيانلىق. دۇنيا تەرەققىياتىدىكى بىر ئاچچىق ساۋاق شۇكى، ئىقتىسادىي تەرەققىي تاپقان نۇرغۇن دۆلەت بايلىقنى ئېغىر دەرىجىدە ئىسراپ قىلىۋېتىش ۋە «ئالدىدا بۇلغاپ كېيىن تۈزەش» يولىغا ماڭدى. نەتىجىدە دۇنيانىڭ بايلىقى ۋە ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ئېغىر زىيانغا ئۇچراتتى. بىز بۇنداق يولغا ماڭساق ھەرگىز بولمايدۇ. بىز ئىقتىسادنى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى كەسىپ قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاش ۋە ئىقتىسادنى، ئىجتىمائىي ئىشلارنى، مۇھىتنى ماسلاشتۇرۇش ئاساسىدا راۋاجلاندۇرۇشىمىز لازىم.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: نوپۇسنىڭ كۆپپىيىشىنى تىزگىنلەش ۋە ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ئاسراش - پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقى ئۈزلۇكسىز چىڭ تۇرۇشقا تېگىشلىك تۆپ دۆلەت سىياسىتى. پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 5- ئومۇمىي يىغىنىدا ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ۋە ئىقتىسادنى يۇكسەلدۈرۈش لازىم.

جياڭ زېمىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھەر دەرىجىلىك پارتكومىلار ۋە ھۆكۈمەتلەر مۇھىت ئاسراش مەسلىسىنى مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە قويۇشى، ھەر يىلى مۇھىت ئاسراش خىزمىتى توغرىسىدىكى دوكلاتنى ئاڭلاپ تۈرۈشى، كۆرۈلگەن مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا تەتقىق قىلىشى ۋە ھەل قىلىشى ھەم بۇنى بىر تۈزۈمگە ئايلاندۇرۇشى لازىم. جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ ئۇمۇمىي مەنپەئىتىنى ۋە كەلگۈسى مەنپەئىتىنى قوغداشنى ئاساس قىلىپ، مۇھىت ئاسراش ئۆتكىلىنى قاتتىق ئىگىلەش لازىم. پەن - تېخنىكا، مائارىپقا تايىنىپ دۆلەتنى گۈللەندۇرۈش ستراتېگىيىسى ۋە سىجىل تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنى زىچ بىرلەشتۈرۈش لازىم. مۇھىت ئاسراش جەھەتتىكى نۇرغۇن مەسىلىلەرنى پەن- تېخنىكا تەرەققىياتىغا، كىشىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە تايىنىپ ھەل قىلىشقا توغرا كېلىدۇ. ھەر دەرىجىلىك رەھبىري كادىرلارنىڭ نەتىجىسىنى ئۆلچەشكە مۇھىت ئاسراش مەزمۇنىنىمۇ كىرگۈزۈش كېرەك.

«1 - ئاۋغۇست» مەزگىلىدە ئىككىنچى ھېمايە قىلىش خىزمىتىنى پۈختا قانات يايدۇرۇشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى ۋە ئازادلىق ئارمىيە باش سىياسىي بۆسى يېقىندا ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، جايلاردىن، قىسىملار- دىن «1 - ئاۋغۇست» مەزگىلىدە ھەر خىل پائالىيەتلەرنى ئۆتكۈزۈپ، ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەت، ئارمىيە بىلەن خەلق ئوتتۇرا- ئىتتىپاقلىشىپ، بىر - بىرىنى قوللايدىغان ياخشى ۋەزىيەتنى يەنمۇ مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا تۆۋەندىكى بىر قانچە خىزمەتنى ياخشى ئىشلەش تەلەپ قىلىندى:

1. قىزىل ئارمىيىنىڭ ئوزۇن سەپەردە غەلىبە قىلغانلىقىنىڭ 60 يىللىقىنى خاتىرىلەش پائالىيىتىگە بىرلەشتۇرۇپ، ئىككىنچى ھېمايە قىلىش توغرىسىدىكى تەشۋىقات - تەربىيىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش لازىم. جايلار ۋە قىسىملار كۆپ خىل شەكىلدە خاتىرىلەش پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇرۇپ، ماۋزېدۇڭ، دېڭ شياۋپىڭ، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى ئوچ ئەۋلاد پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ، ئارمىيە بىلەن خەلقنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى ئىدىيىسىنى ئۆگىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئىككىنچى ھېمايە قىلىش خىزمىتىنىڭ ئىنقىلاب غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرۈش ۋە دۆلەتنى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇ- شىدىكى مۇھىم ئەھمىيىتىنى تولۇق تونۇپ، يېقىنقى يىللاردىن بۇيانقى ئىككىنچى ھېمايە قىلىش خىزمىتىنىڭ چوڭ ياخشى ۋەزىيىتىنى پائال تەشۋىق قىلىش، ۋەتەننى سۆيۈش، ئارمىيىنى ھېمايە قىلىش، ھۆكۈمەتنى ھېمايە قىلىش، خەلقنى سۆيىدىغان، خەلق ئارمىيىنى ھېمايە قىلىدىغان ياخشى كەيپىياتنى شەكىللەندۈرۈپ، قىسمەتكىلەرنىڭ ئىككىنى ھېمايە قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئاكتىللىقىنى كۈچەيتىش كېرەك.

2. ئىدېئولوگىيە ئەخلاق ۋە مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، ئارمىيە بىلەن خەلق بىرلىكتە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى چوڭقۇر، پۈختا قانات يايدۇرۇش لازىم. ئارمىيە - خەلق بىرلىكتە مەدەنىيەتلىك ئورۇن قۇرۇش پائالىيىتى پىلانى ۋە تەدبىرىنى تۈزۈپ چىقىپ، تەجرىبىلەرنى ئىستايىدىل يەكۈنلەپ، ياخشى تېپلارنى تەقدىرلەپ، ئارمىيە بىلەن خەلق بىرلىكتە مەدەنىيەتلىك ئورۇن قۇرۇش پائالىيىتىنى ئۇنۇملۇك قانات يايدۇرۇش كېرەك. بۇ پائالىيەتتە قىسمىلار ئۆز جايىنىڭ شارائىتىغا يارىشا ئىش كۆرۈپ، ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىشى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئۆلگە كۆرسىتىش رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى لازىم.

3. ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىش، ئىككىنچى ھېمايە قىلىش خىزمىتىنىڭ ئاساسىي قاتلاملاردا ئەمەلىيلىشىشىنى ھەقىقىي ياخشى ئۆتۈشى لازىم. يەرلىك ئورۇنلار دۆلەت مۇداپىئەسى تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇشى، قىسمىلارنىڭ تەلىم - تەربىيە مەشقىنى قوللىشى، ھەربىي ئەسلىھەلەرنى قوغداش، ۋە نەپەقە بېرىش، ئورۇنلاشتۇرۇش سىياسەتلىرىنىڭ ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈش ئەھۋالىنى بىر قېتىم تەكشۈرۈپ، ساقلىنىۋاتقان مەسىلەلەرنى ھەقىقىي ھەل قىلىشى لازىم. قىسمىلار كوماندىر- جەڭچىلەرنىڭ سىياسەتنى، قائىدە - نىزاملارنى ۋە قانۇننى، ئاممىۋى ئىنتىزامنى ئۈنجا قىلىش ئەھۋالىنى تەھلىل قىلىشى ۋە تەكشۈرۈشى، ئاجىز ھالقىلارنى تېپىپ، ياخشىلاش تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ چىقىشى لازىم. «1 - ئاۋغۇست»نىڭ ئالدى - كەينىدە قىسمىلار نىسپى مەركەز- لەشكەن ھالدا خالىسانە ئەمگەككە قاتنىشىپ، ئۆزى تۇرۇۋاتقان جايلارغا بىر - ئىككى تەسىرلىك ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىشى كېرەك.

4. ئارمىيە - خەلق بىرلەشمە ئىتتىپاقلىشىپ، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرغاقچىلىققا قارشى تۇرۇش خىزمىتىنى پۈتۈن كۈچى بىلەن ياخشى ئىشلىشى لازىم. قىسمىلار خېيىم- خەتەردىن ۋە ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا قاتنىشىشنى ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىش، خەلقنى سۆيۈشتىكى ئەڭ ئەمەلىي ھەرىكىتى قىلىپ، كوماندىر - جەڭچىلەرگە باتۇرلۇق بىلەن ئىلىشىش، ئۈزۈلدۈرمەي جەڭ قىلىش، قۇربان بېرىشتىن قورقماسلىق، قەيەردە خەۋپ بولسا شۇ يەرگە بېرىش، شۇ يەردە كۆرەش قىلىش توغرىسىدا تەربىيە بېرىش لازىم. ئاپەت يۈز بەرگەن رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر قىسمىلارغا ياردەملىشىپ، خېيىم - خەتەردىن ۋە ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا كاپالەتلىك قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشى، ئىنقىلابىي قۇربانلار ئائىلە تاۋابىئاتلىرى قاتارلىق نەپەقە بېرىش ئوبېيكتلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلۈشى لازىم.

(بېشى 1 - بەتتە)

ئۇستۇردى. نەتىجىدە تۇرپان شەھەرلىك پوچتا-تېلېگراف تىجارەت ئورنى ئابونتلار ئۈچۈن مەخسۇس خىزمەت قىلىش پوكىيى تەسىس قىلىپ، ئابونتلارنىڭ سورىغان مەسىلىلەرگە جاۋاب بەردى، 220 نەچچە ساۋاتسىز ئابونتقا خەت يېزىپ بەردى ھەم ئۇلارنىڭ سىرتتىن كەلگەن خەتلىرىنى ئوقۇپ بېرىپ، ئۇرۇق - تۇغقانلىرىنىڭ ئىشلىرىدىن خەۋەرلەندۈردى؛ ئۇلار يېپ-يېڭىنە تەبىارلاپ، پوسۇلكا ئەۋەتكۈچىلەرنىڭ پوسۇلكىلىرىنى تەكشۈرۈپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ مىننەتدارلىقىغا ئېرىشتى.

جياڭسۇ ئۆلكىسىنىڭ شۇيجۇ شەھەرلىك پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ پېنسىيىگە چىققان خادىمى بىر پەرزەنتىنىڭ تۇرپاندا تۇرۇۋاتقانلىقىنى سوراپ ئېنىقلاپ، ئۇچ يىلغىچە ئۇنىڭغا خەت ئەۋەتىپمۇ ئالاقىلىشالمىغاندى. كېيىن بۇ كىشى تۇرپان ۋىلايەتلىك پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسىغا قارىتا يازغان خېتىدە ئۆز پەرزەنتىنى تېپىپ بېرىشنى ھاۋالە قىلغانىكەن. ئىداره مەسئۇللىرى بۇ خەتكە جىددىي قاراپ، ئۇنى تېپىشقا ئىدارە ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى لیۇفۇچۈڭ بىلەن مەمۇرىي تەپتىش بۆلۈمىنىڭ باشلىقى غوپۇر نۇجۇپنى ئاجراتتى.

بۇ ئىككىيلەن ئۇنىڭ ئادرېسىنى ئىككى كۈن مەھەللىمۇ مەھەللە، ئۆيمۇ ئۆي ئىزدەپ يۈرۈپ سوراپ تاپقاندىن كېيىن، ئۇنىڭغا شۇيجۇدىكى ئاتا-ئانىسىنىڭ ئەھۋالىنى يەتكۈزۈپ، ھەر ئىككى تەرەپنى خاتىرجەم قىلدى.

بۇ ئىدارىنىڭ تېلېفون قويۇش گۇرۇپپىسىدىكىلەر بۇلتۇر 8-ئايدا ئىككى كۈن ئىچىدە بىر كارخانىغا قاراشلىق فلىي شىركىتىنىڭ ئىشخانىلىرىغا تېلېفون قويۇش ۋەزىپىسىنى ئاياغلاشتۇرغاندى. شىركەتنىڭ جىگلىسى ئۇلارغا مىننەتدارلىق بىلدۈرۈش يۈزىسىدىن ئاشخانىدا بىر شىرەلىك تاماق

جياڭسۇ ئۆلكىسىنىڭ شۇيجۇ شەھەرلىك پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ پېنسىيىگە چىققان خادىمى بىر پەرزەنتىنىڭ تۇرپاندا تۇرۇۋاتقانلىقىنى سوراپ ئېنىقلاپ، ئۇچ يىلغىچە ئۇنىڭغا خەت ئەۋەتىپمۇ ئالاقىلىشالمىغاندى. كېيىن بۇ كىشى تۇرپان ۋىلايەتلىك پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسىغا قارىتا يازغان خېتىدە ئۆز پەرزەنتىنى تېپىپ بېرىشنى ھاۋالە قىلغانىكەن. ئىداره مەسئۇللىرى بۇ خەتكە جىددىي قاراپ، ئۇنى تېپىشقا ئىدارە ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى لیۇفۇچۈڭ بىلەن مەمۇرىي تەپتىش بۆلۈمىنىڭ باشلىقى غوپۇر نۇجۇپنى ئاجراتتى.

بۇ ئىككىيلەن ئۇنىڭ ئادرېسىنى ئىككى كۈن مەھەللىمۇ مەھەللە، ئۆيمۇ ئۆي ئىزدەپ يۈرۈپ سوراپ تاپقاندىن كېيىن، ئۇنىڭغا شۇيجۇدىكى ئاتا-ئانىسىنىڭ ئەھۋالىنى يەتكۈزۈپ، ھەر ئىككى تەرەپنى خاتىرجەم قىلدى.

بۇ ئىدارىنىڭ تېلېفون قويۇش گۇرۇپپىسىدىكىلەر بۇلتۇر 8-ئايدا ئىككى كۈن ئىچىدە بىر كارخانىغا قاراشلىق فلىي شىركىتىنىڭ ئىشخانىلىرىغا تېلېفون قويۇش ۋەزىپىسىنى ئاياغلاشتۇرغاندى. شىركەتنىڭ جىگلىسى ئۇلارغا مىننەتدارلىق بىلدۈرۈش يۈزىسىدىن ئاشخانىدا بىر شىرەلىك تاماق

ئېلان

مېھرۇللا راخمان: مەھكىمىمىز ئابدۇرېھىم سوپۇرنىڭ سىزنىڭ ئۇستىڭىزدىن 160 مىڭ يۈەن قەرز پۇلىنى ئۆسۈمى بىلەن ئېلىپ بېرىشنى تەلەپ قىلغان دېلونى قانۇن بويىچە كېڭەشمە سوت ئۇيۇشتۇرۇپ، سىرتىڭىزدىن ئوچۇق سوت قىلىپ، ئېنىقلانغان پاكىتقا ئاساسەن، 160 مىڭ يۈەن قەرزنىڭ ئۆسۈمى بىلەن باشقا چىقىملار بولۇپ جەمئىي 235 مىڭ 535.9 يۈەننى قايتۇرۇشىڭىزغا ھۆكۈم ئېلان قىلدى.

مېھرۇللا راخمان: سىزنىڭ تۇرار جايىڭىز ئېنىق بولمىغاچقا، ھۆكۈمنامىنى يەتكۈزۈش مۇمكىن بولماي مەھكىمىمىزنىڭ (1996) 301 - نومۇرلۇق ھەق تەلەپ ھۆكۈمنامىسىنى ئېلان چىقىرىش ئارقىلىق يەتكۈزدۇق. ئېلان چىقىرىلغان كۈندىن باشلاپ 60 كۈن ئۆتسە ھۆكۈمنامە يەتكۈزۈلگەن ھېسابلىنىدۇ. ھۆكۈمگە قايىل بولمىسىڭىز ئېلانىنىڭ سۈرۈكى توشقان كۈنىنىڭ ئەتىسىدىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە نارازىلىق ئەرزىدىن ئالتە نۇسخا يېزىپ، مەھكىمىمىز ئارقىلىق ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىگە بەرسىڭىز بولىدۇ.

كۇچا ناھىيىلىك خەلق سوت مەھكىمىسى

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزدىن كېچىگىچە ھاۋا بۇلۇتلۇق بولۇپ، ئازراق يامغۇر يېغىدۇ. تېمپېراتۇرا ℃ 20 – ℃ 25 بولىدۇ. توت بال شامال چىقىدۇ.

ئەدەبىيات گۈلزارى

پارچىلار

توقسۇن ئابدۇرېشىت

ئېتىقاد، غايىنى قەلبىڭ سەن بايراق،
ئىلىم-پەن، ھېكمەتتىن راسلىغىن ياراق؛
ئاتالانساڭ ئىرادە بىلەن سەپەرگە،
بىلىنمەس مەنزىللەر ساڭا بەك ئۇزاق.

* * *

ئۇستازغا ئۇمىدتە باقار سەبىي كۆز،
ئۇستازغا ئىشىنەر شاگىرت يۈزدە يۇز،
«موللامنىڭ قىلغىنىنى قىلما» دەيدۇ ئەل،
بولمىسا ئۇستازدا توغرا ھەرىكەت، سۆز.

* * *

ئانامدەك قەدىرلىك ئۆز ئانا تىلىم،
ئۇندا بار بىلگەنگە ئالەمچە بىلىم.
كىم يەتمەي قەدىرىگە بۇزۇپ سۆزلىسە،
خارلانغاندەك بولۇپ ئۆرتىلەر دىلىم.

* * *

تاسقارىكەن ھەممىنى ۋاقىت غەلۋىرى،
دېمىگىن كەتكەننىڭ بولماس خەۋىرى.
ئۆتسىمۇ ئاردىدىن نەچچە مىڭ يىللار،
چاقنارىكەن ئىنسانىنىڭ ئىجاد جەۋھىرى.

* * *

مەرد-مەردان خىسلىتى - «ئۆزۈم»دىن كېچىش،
ئەل-ۋەتەن بەختىچۈن داغدام يول ئېچىش.
نامەرد تەبىئىتى ئۆز غېمىنى يەپ،
ئۆزگىنىڭ ئېشىغا قوم-توپا چېچىش.

* * *

يول ئېچىش ھىممەت بىلەن ئادەملىكىڭ،
پاك ئەخلاق-زىننەت بىلەن ئادەملىكىڭ.
بول پەخىس! لېكىن كېبىر قاپقىنىدىن،
بۇلغىنار مىننەت بىلەن ئادەملىكىڭ.

* * *

ئوقۇنقۇچى بار بىلىمدە، ساپادا،
ئەۋلاد ئۆچۈن ئۆتەر كۈنى جاپادا.

يېڭى كۆيلەر يارىتىلماقتا...

تاپسىە ئىدرىس

شاھتاتار ①
شاھقا لايىق سۈپىتىڭ،
جاھاندىكى تۆستە،
ئەجدادلارنىڭ شادلىقى، دەردى،
تالاي ئەسىر قوچاقلىرىدا،
سىڭىپ كەتكەن تىرناپ بويىغا.
گۈزەل كۆيگە ئايلانغان،
قېتىلىپ
ئۇنىڭ مۇڭلۇق شاۋقۇنلىرىغا.
بەش ئەسىر مۇقەددەم،
تۇغقان ئىدىڭ يېگانە قۇياش
خىسلىتىڭدىن ھېرىپ سەن بەرداش،
پىتىشتۇرگەن پەرىگە ئوخشاش.
لېۋى ئوتلۇق ساھىبجامالىڭ،
تارىسىنى چېكىپ ساتارىڭ،
ئوت كۆيدۈرۈپ شاھنىڭ قەلبىدە،
جور بولۇپ ئەلنىڭ كۆيىگە،
ئاھ، يوقلىش ئالدىدا تۇرغان،

لېكىن يولتۇز كەبى نۇر چاچقان،
مىللىتىمىز روھى كۆيىنى،
ھەممە قەلب تۆرىگە چانقان،
ئۇنى قىلغان مۇكەممەل داستان.
شاھتاتار،
سەن قەدىمنى ساقلاپ باغرىڭدا،
چاقنىدىڭ،
مۇقاملارنىڭ تىنىقلىرىدا.
يېڭى ئەسىر بوسۇغىسىدا،
بايقالغاندا تارىخىڭ،
خۇشاللىقتىن ئاقتى كۆز يېشىڭ،
كۆرگىن،
سەن يارانقان،
سەن تارانقان مۇقاملار
نۇر تارانتى يەنە قايتىدىن
سەن سۆيگەن شو ئوغۇل- قىزىڭغا...

---

① شاھتاتار - ئاماننىساخاننىڭ ئەسلى يۇرتى.

ساۋاقداشلارغا

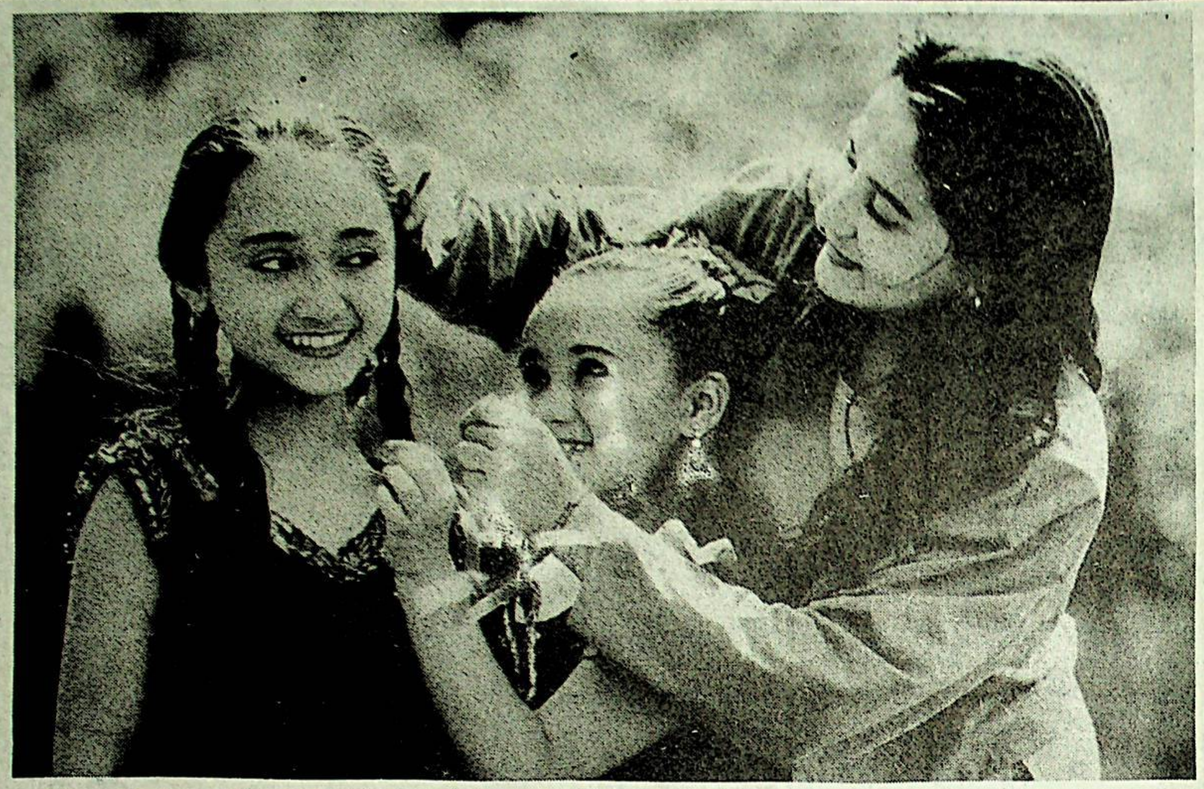
ئابدۇرېھىم مۇھەممەت

1

ئانا-ئانىمىز خالتا ئەۋەتسە،
ئىچى ئوقۇغان يېرىقى سېنىلا،
ئىچىدە ئاز-تولا ئاشلىق بار،
ئىچىدە ئاز-تولا ئۇن بار.
ئانا-ئانىمىز خالتا ئەۋەتسە،
ئىچى ئوقۇغان يېرىقى سېنىلا،
ئىچىدە ئاز-تولا ئاشلىق بار،
ئىچىدە ئاز-تولا ئۇن بار.

2

ئانا-ئانىمىز خالتا ئەۋەتسە،
ئىچى ئوقۇغان يېرىقى سېنىلا،
ئىچىدە ئاز-تولا ئاشلىق بار،
ئىچىدە ئاز-تولا ئۇن بار.
ئانا-ئانىمىز خالتا ئەۋەتسە،
ئىچى ئوقۇغان يېرىقى سېنىلا،
ئىچىدە ئاز-تولا ئاشلىق بار،
ئىچىدە ئاز-تولا ئۇن بار.

كۆيۈمچان ئانا، ئوماق قىزلار

غەيرەت مەمتىمىن فوتوسى

گەپ توشۇش

(ھېكايە)

تۇرسۇن يۈسۈپ

بىر سىنىپتىكى ساۋاقداشلارنىڭ بەزىلىرىنىڭ ئىچ سىرىنى زادىلا بىلگىلى بولمايتتى. سىنىپ مەسئۇلى نۇرنىسا مۇئەللىم بۇ سىرنى پىششىق ئۇچۇن جىق باش قاتۇردى. مەخمۇت بىلەن زۇنۇننى ئېلىپ ئېيتساق، ئۇلار يېقىندىن بۇيان بىر-بىرى بىلەن چېقىشالمايدىغان بولۇپ قالغانىدى. بىر قېتىملىق تېكتاك توپ مۇسابىقىسىدە قېرىشقاندەك ئىككىسى ئوينايدىغان بولۇپ قالدى. تېكتاك توپ دېسە جېنىنى بېرىدىغان مەخمۇت زۇنۇن بىلەن ئوينايدىغانلىقىنى ئۇقۇپ قولىدىكى پالاقنى تاشلاپ كېتىپ قالدى. نۇرنىسا مۇئەللىم كەينىدىن بېرىپ نۇرغۇن ياخشى گەپلەرنى قىلىپمۇ قايتۇرۇپ كېلەلمىدى. مۇئەللىم مەخمۇت بىلەن زۇنۇننىڭ بىر-بىرىگە ماي تارتىشىپ، قېيىداپ يۈرگەنلىكىنى بىلسىمۇ، ئەمما بۇنىڭدىكى سەۋەبنىڭ نېمىلىكىنى ئۇقمايتتى.

رەقىبلەرنىڭ يولى تار بولىدۇ دېگەندەك، بۇگۈن ئۆتكۈزۈلىدىغان پۈتبول مۇسابىقىسىدە، مەخمۇت بىلەن زۇنۇن يەنە بىر گۇرۇپپىغا بۆلۈنۈپ قالدى. بۇنىڭدىن نارازى بولغان مەخمۇت سەپكە قوشۇلماي چەتكە چىقىۋالدى، تەنتەربىيە مۇئەللىمى ئۇنى چاقىرىۋىدى، ئۇ، ئۇلارنىڭ ئۆزىگە ئەمەس، بەلكى ئۆزىگە ئاتالغان ئىكەنلىكىنى ھېس قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئالدىغا كەلمىدى. ئۇ ئۆزىنى ئۇلارنىڭ ئىچىدىن ئايرىۋالغان ئىدى.

ئۇزلىرىنىڭ يېنىدا تۇرغان ساۋاقدىشىنىڭ قولىلىقىغا باغاقچىدىن كۆرۈۋالغانلىرىنى پىچىرلىدى. ئۇ يېنىدىكىسىگە، يېنىدىكىسى يەنە يېنىدىكىسىگە...، ئەڭ ئاخىرقى ساۋاقداش ئاڭلىغان سۆزىنى قەغەزگە يېزىپ تەربىيىچىگە بەردى. تەربىيىچى ئالدى بىلەن بىرىنچى گۇرۇپپىدىن كەلگەن خەتنى ئوقۇدى:

- «ئايشەم دوستىنى يالغانچى دەپ تىللىدى.»

قالغان ئىككى گۇرۇپپىدىكىلەر تەڭلا ئايشەمگە قارىدى. بىرىنچى گۇرۇپپىدىكىلەر يەرگە قارىشىپ قالدى. ئايشەمنىڭ يۈزى شەپلەردەك قىزىرىپ كەتتى.

تەربىيىچى ئىككىنچى گۇرۇپپىدىن كەلگەن خەتنى ئوقۇدى:

- «قارلىق تاغدا ئەتىرگۈللەر ئېچىلىپ كەتتى.»

كۈلكىلىكقۇ ھارام تاماق بىر نادان،
دەپ يۇرسە «يوق ئوقۇنقۇچى قاتاردا».

* * *

ئاق كۆڭۈللەر بولدى ئۇلپەت-يار ماڭا،
ساختىلاردىن كەلدى كۇلپەت-ئازماڭا.
ھايات گويا پەلەك قۇرغان ئىلەڭگۈچ،
ئېگىز-پەسلىك قىسمەت تەڭلا بار ماڭا.

* * *

ياشلىقىم ئۇچتى كۆزۈمدىن بى ئىختىيار،
قالدۇرۇپ ئۆمرۈمگە چاغلىق ئىقتىدار.
ياشىسام قالغان ھاياتنى تەر تۆكۈپ،
ئەلگە نەپ- ئەجرىملا بار، مەن بەختيار.

* * *

ئېگىز، كۆركەم بىنالارنى كۆتۈرەر ئۇل،
كارۋانلارنى مەنزىلگە يەتكۈزەر يول.
ئۇل-مەرىپەت، يول- ئىزدىنىش ئويلان تازا،
ئۇنىڭسىز نى كۆچىنۈگۈلەر بوپ كېتەر قۇل.

ساۋاقداشلار ئارىسىدا كۈلكە كۆتۈرۈلدى. تەربىيىچى ساۋاقداشلارغا:

- ساۋاقداشلار، ھەممىمىز كۆرۈپ تۇرۇپ تىمىز، گەپ توشۇش، يالغان سۆزلەش مانا مۇشۇنداق بىمەنىلىكنى، خاتا چۈشەنچىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. قارىغۇلار، يۇقىرىقى ئۇچ جۈملە پىچىرلاپ يەتكۈزۈلۈش نەتىجىسىدە ئۆزگىرىپ، كۆڭۈلنى غەش قىلىدىغان گەپلەرگە ئايلىنىپ قالغان. ساۋاقداشلار، ئارقىلاردا گەپ توشۇشقا ئامراق، ئەپقاچىنى گەپلەرگە ئىشىنىدىغانلار بارمۇ-يوق؟ قايتقاندىن كېيىن ئوبدان ئويلىنىپ بېقىڭلار.

مەكتەپتىن قويۇپ بېرىلگەندە، مەخمۇت يول بويى ھېلىقى گەپ توشۇش ئويۇنى بىلەن تەربىيىچىسىنىڭ سۆزىنى ئويلاپ ماڭدى.

كەچلىك تاماق ۋاقتىدا، مەخمۇت تاماق يەۋېتىپ، ئادىتى بويىچە مەكتەپتىكى بىر كۇنلۇك ئىشنى يېپىدىن يىگىنىسىگچە سۆزلەپ كەتتى. زۇنۇن مۇئەللىمكە: «مەخمۇت تەتىل تاپشۇرۇقىنى باشقىلاردىن كۆچۈرۈپتۇ» دەپ چېقىشتۇرۇپتۇ.

- مۇئەللىمىڭ تەنقىد قىلدىمۇ؟

- ياق.

- ئۇنداق بولسا، قانداق ئۇقتۇڭ؟

- سەمەتتىن، ئانىنىم ئايشەمگە دەپتىكەن، ئايشەم سەمەتكە دەپتۇ، سەمەت ماڭا دېدى.

- ئانىسىمۇ باشقىلاردىن ئاڭلىغان بولغىيتتى، ھەقاچان؟

- ياق، - دېدى مەخمۇت قەتئىيلىك بىلەن- دەرس باشلانغان كۇنى، ئانىنىم مۇئەللىمكە تاپشۇرۇق دەپتىرىنى ئەكىرىپ بەرگىنى كىرگەندە، زۇنۇننىڭ مۇئەللىمگە مېنىڭ ئىسمىنى ئاتاپ ئاشۇنداق گەپلەرنى دەۋاتقانلىقىنى ئاڭلاپتىكەن.

- ھەي ئەخمەق بالا، زۇنۇننىڭ مۇئەللىمگە نېمە دېگىنىنى ئېنىق بىلمەي تۇرۇپ، ئانىنىمنىڭ گېپىگە شۇنچە ئىشىنىپ كەتتىڭما؟ يەنە كېلىپ گەپ ئانىنىمدىن ئايشەمگە، ئايشەمدىن سەمەتكە، سەمەتتىن ساڭا يەتكۈچە گەپكە قانات- قۇيرۇق چىقىپ قالاتتىمۇ؟ بۇنىڭ گەپ توشۇپ ئارازچىلىق پەيدا قىلىش ئىكەنلىكىنى

1

بىز ئوقۇغان يورۇق سىنىپلار،
تۇرغاندىمۇ ئاۋۋالقىدەك ئاق؟
پارتىراق شۇ پارتا- ئۇستەللەر،
تۇرغانمىدۇ رەتلىك ئاشۇنداق.

بىز يېزىشقان ئەسلەش سۆزلىرى،
تۇرار كۆلۈپ ئالبومدا تېخى.
ھەر پۈچۈركا گويا بىر قەلب،
مېھرىمىزدەك تۇرماقتا سەبىي.

گاھ مۆگلىنىپ، گاھى شادلىنىپ،
شۇ ئىختىلەرنى ئوقۇپ كېتىمەن.
سېغىنىشتا قاراپ رەسىمگە،
كۆزۈڭلارنى نوقۇپ كېتىمەن.

2

بىر ياتاقتا سەككىز ساۋاقداش،
مىسالى بىر تۇغقاندەك ئىدۇق.
ئاتا-ئانىمىز خالتا ئەۋەتسە،
يېتىشچە ھەممە تەڭ يەيتتۇق.

ئۆنتى بەش يىل تارتماي خىجالەت،
يا پۇلدا، يا ناندا، ھوپۇندا.
قوللار ئوچۇق - بېرىشكە كۆنگەن،
«ياق»، «يوق» دېيىش كەم بۇ ئورۇندا.

3

چېچىڭلارغا سانجىلدىمۇ ئاق،
ئوغۇل دوستلار، كەپسىز قەدىردان.
قورۇقلارمۇ چوشكەندۇ قىزلار،
ئانا بولۇپ بەلكىم مېھرىبان.

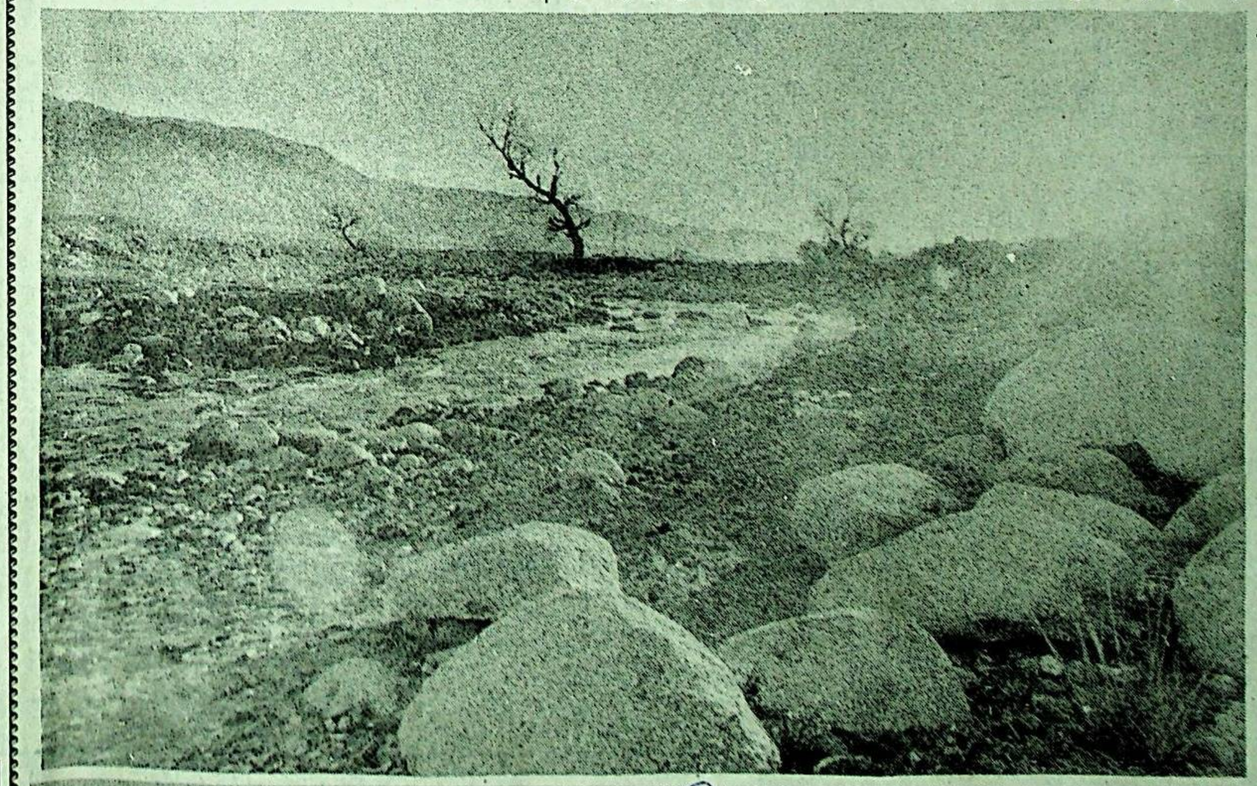
چىرايلاردىن قەسەتنى شۇندىق،
كۆرگۈم كېلەر تىڭشاپ بايانات.
ئاسمانلاردىن قارسام دەيمەن
ئاھ سىلەرگە، يار بولسا قانات...

رۇبائىيلار

پەيزۇللا ئىساقجان (ئۆزبېك)

قەلىمىم قورالدۇر، ئۇستازىم كىتاب،
قىلىمەن ھەمىشە بۇ ھەقتە خىتاب.
كىتابسىز ئۆچمىدۇ ھايات مەشئىلىم،
ئۇنىڭسىز گويا كى بولىمەن بىتاپ.

كىتابسىز يېتىشمەس ھېچبىر مۇئەللىم،
كىتابسىز بولالماس ھېچ كىشى ئالىم.
كىتابنى سۆيمىگەن مەڭگۈ خار بولۇر،
كىتابسىز ئەمەلدار بولغۇسى زالىم.

جىرا سۈيى — ئۆركەش جاپپار فوتوسى

ئەدەبىيات گۈلزارى

ئەتتەبىيە مۇئەللىمى ئۇنى چاقىرۇۋىدى، ئۇ، قورسىقىم ئاغرۇۋاتىدۇ، دەپ تۇرۇۋالدى. مەخمۇتنىڭ چىرايىدىن بىر ئىشنى سەزگەن مۇئەللىم:

- ئۇنداقتا، سەن قارشى گۈرۈپپىغا قاتناشقىن، قورسىقىڭ ساقىيىپ قالسا ئەجەب ئەمەس، - دېۋىدى، مەخمۇت ئويلىنىپ تۇرماستىنلا:

- ماقۇل! - دەۋەتتى. باشقا بالىلار پاراققىدە كۈلۈشۈپ كەتتى. كۈلكە ئارىسىدا بىرسىنىڭ:

- مۇئەللىمنىڭ دىئاگنوزى دوختۇرنىڭكىدىنمۇ توغرا ئىكەن!- دېگەن چاقچىقى ئاڭلاندى.

بىر قېتىملىق پىئونېرلار پائالىيىتىدە «گەپ توشۇش ئويۇنى» ئويناندى. بۇ ئويۇننى ئەترەت تەربىيەچىسى تاپقانىكەن، تەربىيەچى بالىلارنى ئۈچ گۇرۇپپىغا بۆلۈپ، قاتار قىلدى، ئاندىن قولىغا ئۈچ دانە باغاقچىنى ئېلىپ، ساۋاقداشلارغا بۇ ئويۇننىڭ قائىدە- تەرتىپىنى چۈشەندۈردى. ئارقىدىن ھەر بىر گۇرۇپپىنىڭ بېشىدا تۇرغان بالىغا باغاقچىلاردىكى خەتلەرنى ئايرىم-ئايرىم كۆرسەتتى-دە، پۈشتەكنى چالدى. باغاقچىدىكى خەتلەرنى كۆرۈۋالغان ئۈچ ساۋاقداش ئۇنى ئاڭلاپ باشقا گۇرۇپپىدىكىلەر تازا كۈلۈشتى.

تەربىيەچى ئاخىرقى خەتنى قولىغا ئالدى، بۇ ئۈچىنچى گۇرۇپپىنىڭ ئىدى. بۇ خەتنىڭ كۆرۈپ تەربىيەچىنىڭ قوشۇمىسى تۇرۇلدى ۋە ئۇنلۈك ئوقۇدى:

- «مەخمۇت بىلەن زۇنۇن ئۇرۇشۇپ قالدى.»

ساۋاقداشلارنىڭ كۆزى ئۇ ئىككىسىگە تىكىلدى. مەخمۇت بىلەن زۇنۇن بىر-بىرىگە ھۇرپىيىپ قارىشىپ قويدى.

- سىلەر دەپ بېقىڭلارچۇ، - دېدى تەربىيەچى ئۈچ گۇرۇپپىنىڭ بېشىدا تۇرغان ئۈچ ساۋاقداشىنى ئالدىغا چاقىرىپ،- سىلەر يەتكۈزگەن سۆزدىن قايسىڭلارنىڭ توغرا؟

- توغرا ئەمەس!- تەڭلا جاۋاب بېرىشتى ئۇلار.

- ئۇنداق بولسا توغرىسىنى دەپ بېقىڭلار.

- «ئايشەم دوستلىرى بىلەن ئەپ ئۆتىدۇ».

- «قارلىق تاغدا قار لەيلىسى ئېچىلىپ كەتتى».

- «مەخمۇت بىلەن زۇنۇن ئەپلىشىپ قالدى»، - دېيىشتى ئۇلار ئارقا-ئارقىدىن.

لاي قورچاق

زايىر ئابدۇراخمان

بوۋام دەيدۇ ئەسلىدە
لايدىن بىنا بولغان بىز.
ھەممىتىدىن تۇپراقنىڭ،
كۆچ- قۇۋۋەتكە تولغان بىز.

ئويناپ بۇگۈن مەن لايدىن
ياساپ قويدۇم بىر مومايى.
چېچى ئاپئاق، چىشى يوق،
دىلى يۇمشاق، خۇش چىرايى.

كۆنگە قاخلاپ قويسام گەر
ئۇنىڭغا جان كىرەرمۇ؟
ئاي تۇغقاندا كېلىپ ئۇ
چۆچەك ئېيتىپ بېرەرمۇ...؟!

باللار ئۇچۇن

ئۇششى يېپىدىن يىگىنىسىگچە سۆزلەپ كەتتى.

بۇنى ئاڭلاغان ئانىسى كۈلۈپ تۇرۇپ:

- تەربىيەچىلار تازا تەدبىرلىككەن. ئاڭلىسام، سىلەرنىڭ سىنىپتا ئېپقاچتى گەپلەرگە ئۇششۇپ ئازارلىشىپ قالغانلار خېلى بارمىش، سەن بىلەن زۇنۇنمۇ شۇلاردىنكەنسىلەر، شۇنداقمۇ؟- دېدى.

- ئۇنداق ئەمەس، - دېدى مەخمۇت ئالدىراپ ئۆزىنى ئاقلاپ، - بۇ ئىشتا پۈتۈنلەي زۇنۇن ئەيىبلىك.

- قانداقسىگە؟

- ئۆزىڭىز بىلىسىز، ئالدىنقى مەۋسۇمدا ماتېماتىكا دەرسىدىكى نەتىجەم تۆۋەن ئىدى. تەتىلدە سىزنىڭ ياردىمىڭىز بىلەن دەرسلەرنى ئەستايىدىل تەكرارلاپ، تەتىل تاپشۇرۇقۇمنىمۇ مۇستەقىل ئىشلەپ، ئۆگىنىشتە ئالدىنقى قاتاردىكى ئوقۇغۇچىلاردىن بولغانىدىم، ئەمما ئۇششى يېپىدىن يىگىنىسىگچە سۆزلەپ كەتتى.

بۇنى ئاڭلاغان ئانىسى كۈلۈپ تۇرۇپ:

- تەربىيەچىلار تازا تەدبىرلىككەن. ئاڭلىسام، سىلەرنىڭ سىنىپتا ئېپقاچتى گەپلەرگە ئۇششۇپ ئازارلىشىپ قالغانلار خېلى بارمىش، سەن بىلەن زۇنۇنمۇ شۇلاردىنكەنسىلەر، شۇنداقمۇ؟- دېدى.

- ئۇنداق ئەمەس، - دېدى مەخمۇت ئالدىراپ ئۆزىنى ئاقلاپ، - بۇ ئىشتا پۈتۈنلەي زۇنۇن ئەيىبلىك.

- قانداقسىگە؟

- ئۆزىڭىز بىلىسىز، ئالدىنقى مەۋسۇمدا ماتېماتىكا دەرسىدىكى نەتىجەم تۆۋەن ئىدى. تەتىلدە سىزنىڭ ياردىمىڭىز بىلەن دەرسلەرنى ئەستايىدىل تەكرارلاپ، تەتىل تاپشۇرۇقۇمنىمۇ مۇستەقىل ئىشلەپ، ئۆگىنىشتە ئالدىنقى قاتاردىكى ئوقۇغۇچىلاردىن بولغانىدىم، ئەمما ئازارچىلىق پەيدا قىلىش ئۈچۈنلا بىلمەيدىغىما؟- دېدى مەخمۇتنىڭ ئانىسى.

ئەتتىسى ئەتىگەندە، مەخمۇت مەكتەپكە بېرىپلا مۇئەللىمگە زۇنۇن بىلەن ئۆزى ئوتتۇرىسىدىكى خاپىچىلىقنىڭ سەۋەبىنى دېدى. مۇئەللىم مەخمۇتقا:

- زۇنۇن سېنىڭ ئەتىل مەزگىلىدە ئارقىدا قالغان دەرسلەرنى پۈختا تەكرار قىلىپ، ئۆگىنىشتە ناھايىتى تېز ئىلگىرىلىگەنلىكىنى، ئەتىل تاپشۇرۇقلىرىنىمۇ مۇستەقىل، تولۇق، ئوغرا ئىشلەگەنلىكىنى، ئۇنىڭدىن سىرت قېرى-ئىناجىز كىشىلەرگە كۆپ قېتىم يارىدەم قىلغىنىڭنى دېگەندى، - دېدى ۋە مەخمۇتقا بىر مۇنچە تەربىيە بەردى. مەخمۇت ئۆزىنىڭ ئېپقاچتى گەپلەرگە ئىشىنىپ زۇنۇندىن ئورۇنسىز رەنجىپ يۈرگىنىدىن تولىمۇ خىجىل بولۇپ، بېشىنى سالغان ھالدا سىنىپقا قاراپ ماڭدى.

ئىككى شائىر

ئابدۇكېرىم ھاپىز

باللىقنىڭ چۈشلىرى

گۈزەل شۇنچە بەك گۈزەل،
باللىقنىڭ چۈشلىرى.
قاناتلىق بوپ قاپتىمەن
چۈشۈمدە بىر ئاخشىمى...

سىلكىپ بىر جۈپ قولۇمنى،
ئۇچقۇدەكمەن ئاسماندا.
يۇلتۇز قۇچاق ئاچقۇدەك
مەن بۇلۇتتىن ئاشقاندا...

مارجان ياساپ يۇلتۇزدىن،
قايتقۇدەكمەن ھۇجرامغا.
بەرگۈدەكمەن مەن ئۇنى
ئۆزۈم ئامراق سىڭلىمغا...

لەگلەك

شامال چىق، شامال چىق،
غۇر-غۇر شامال چىق.
لەگلەك سېنى ئۇچۇراي،
چىق لەگلىكىم، ئۈگز چىق!

قويۇۋېتەي يېپىڭنى،
ئۆرلەپ ئۈگز ئۇچۇپ كەت؛
قونۇپ ئۇچار تەخسىگە،
كەڭ ئالەمنى قۇچۇپ كەت!...

سۇزۇك سۇ

ئابلەت سەلەي

ھەي سۇزۇك سۇ، سۇزۇك سۇ،
شىلدىر- شىلدىر ئاقسەن.
بولغاچقا سەن تىنىمسىز،
شۇڭا ماڭا ياقسەن.

ھەي سۇزۇك سۇ، سۇزۇك سۇ،
نېمانچە تېز ئاقسەن؟
گەپلىرىمگە سەن قاچان،
قۇلاق سېلىپ باقسەن؟!

بويلاپ ماڭدىم ئېرىقنى،
قېنى قاچان ھارسەن.
ئۈقتىپ دېسەم- دېمىسەم،
ئۈتىزلىققا بارسەن.

باخ-باخ ئۈتىپ تۇپراقنى،
ئاستا سىڭىپ كېتىسەن.
بىخ سۈرگەندە زىرائەت،
مۇرادىڭغا يېتىسەن.

ئەدەبىيات گۈلزارى

غالىي سۇدانىنىڭ ب.د.ت.نىڭ قۇتقۇزۇش ھەرىكىتىگە ھەمكارلىشىش پوزىتسىيىسى تۇنۇشلۇق ئۇچرىشىش ئۇيۇشتۇرۇلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 15 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ب د ت نىڭ باش كاتىپى غالى مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى بايانات ئېلان قىلىپ، يېقىندىن بۇيان سۇدانىنىڭ جەنۇبىدىكى ئىنسانپەرۋەرلىك ۋەزىيىتىنىڭ يامانلىشىپ كېتىۋاتقانلىقىغا كۆڭۈل بۆلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى، سۇدان ھۆكۈمىتىنىڭ «سۇدان ھاياتلىق رىشتىسى ھەرىكىتى» بىلەن داۋاملىق ھەمكارلىشىپ، ئۇ جايدىكى خەلقىلەرگە ياردەم بېرىشنى ئۈمىد قىلدى.

باياناتتا باش كاتىپنىڭ بۇگۈن ئەتىگەن سۇدان ھۆكۈمىتىنىڭ «سۇدان ھاياتلىق رىشتىسى ھەرىكىتى»نىڭ 7 - ئايدا سۇدانىنىڭ جەنۇبىي قىسمىغا ئىنسانپەرۋەرلىك ماددىي ئەشيالارنى يەتكۈزۈپ بېرىشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە قوشۇلغانلىقىدىن خۇشاللىق بىلەن خەۋەر تاپقانلىقى ئېيتىلدى، بىراق مۇنداق دەپ تەكىتلەندى: كەلگۈسى بىرقانچە ئايدا سۇدان ھۆكۈمىتى ئايروپىلانىنىڭ قۇتقۇزۇش ئەشيالىرىنى يەتكۈزۈپ بېرىشىگە داۋاملىق رۇخسەت قىلىشى ئىنتايىن مۇھىم ئاچقۇچ.

«سۇدان ھاياتلىق رىشتىسى ھەرىكىتى» دۇنيا ئاشلىق - پىلان مەھكىمىسى بىلەن ب د ت تەرەققىيات پىلان مەھكىمىسىگە تەۋە بولۇپ، 1989 - يىلى قۇرۇلغان، ۋەزىپىسى بىتەرەپ، ئادىل ۋە ئېنىق بولۇش پرىنسىپى ئاساستىدا سۇدانغا ئىنسانپەرۋەرلىك ياردىمى بېرىشتىن ئىبارەت.

ماندېلا فرانسىيىنىڭ جەنۇبىي ئافرىقىنىڭ قايتا قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىشىغا ياردەم بېرىشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پارىژ، 15 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. فرانسىيىدە دۆلەت ئىشلىرى زىيارەتچىسى بولۇۋاتقان جەنۇبىي ئافرىقا زۇڭتۇڭى ماندېلا مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى فرانسىيە كارخانىچىلىرىنىڭ بۇ دۆلەتتىكى «ئىرقىي كەمسىتىش ئېلىپ كەلگەن ئاسارەت»تىن قۇتۇلۇشقا ياردەم بېرىش ئۈچۈن، جەنۇبىي ئافرىقىنىڭ قايتا قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىشىغا ئاكتىپ قاتنىشىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

ماندېلا فرانسىيە زۇڭتۇڭى شىراك ئېلىپ سارىيىدا ئۈزى ئۇچۇن ئۆتكۈزگەن قارشى ئېلىش چوشلۇقىدا زىياپىتىدە بۇ مۇراجىئەتنى چىقاردى. ئۇ سۆزىدە مۇنداق دېدى: «سىياسىي جەھەتتىكى ئەركىنلىك كەڭ جامائەتچىلىكنىڭ تۈرمۇشىنى ئۆستۈرۈش ئارقىلىق قوللاشقا موھتاج، سىياسىي جەھەتتە ئەركىنلىككە ئىگە بولۇش ئىجتىمائىي ئازادلىقتا گەۋدىلىنىشى كېرەك»، چەت ئەل مەبلەغ سالغۇچىلىرىنى قارشى ئېلىش ئۈچۈن «جەنۇبىي ئافرىقا ئىشكىنى ئېچىۋەتتى» ھەم «ئىگىلىكىنى جانلاندۇرۇش ئۈچۈن ياخشى مۇھىت ھازىرلىدى».

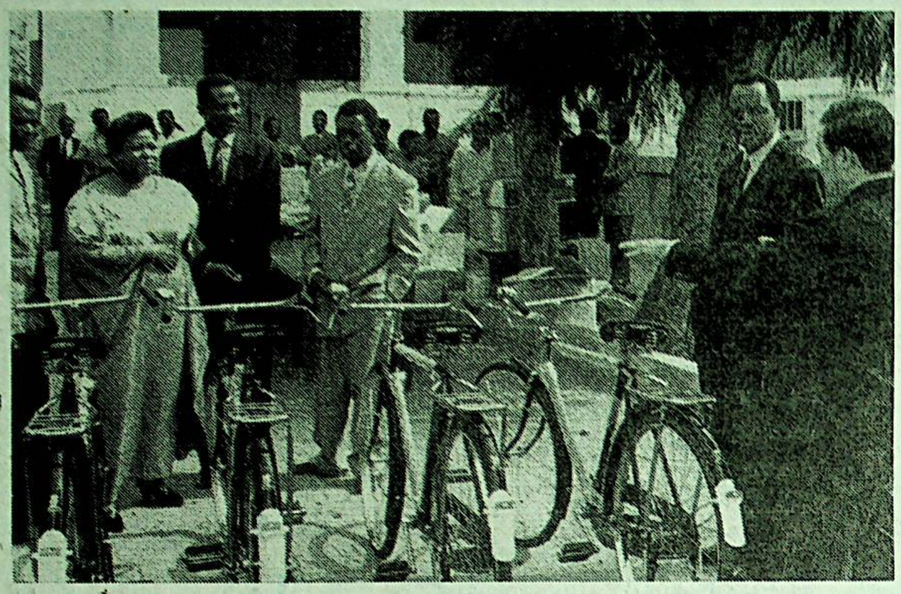
ماندېلا جەنۇبىي ئافرىقىنىڭ قايتا قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىشىدا فرانسىيىنىڭ مۇھىم بىر شېرىك ئىكەنلىكىنى ئېيتتى.

شىراك قارشى ئېلىش يۇزىسىدىن سۆز قىلغاندا مۇنۇلارنى بىلدۈردى: فرانسىيە ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش ئىشلىرىدا جەنۇبىي ئافرىقا تەرىپىتە تۇرىدۇ، فرانسىيىنىڭ مەبلەغ سالغۇچىلىرى بۇ دۆلەتكە بەس - بەستە بېرىشى كېرەك، ئۇ مۇنۇلارنى جاكارلىدى: فرانسىيىنىڭ بىر مۇھىم سانائەت گۈرۇھى ھۆكۈمەت ھاۋالىسى بىلەن تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، فرانسىيىنىڭ قانداق قىلىپ جەنۇبىي ئافرىقا بىلەن بولغان ئىقتىسادىي ئالماشتۇرۇشنى كۆچەيتىشنىڭ ئۇنۇملۇك چارىسىنى ئوتتۇرىغا قويماقچى.

7 - ئاينىڭ 15 - كۈنى پىدائىيلار ئاتالاتا كوچىلىرىغا چىقىپ، ئۆتكەن - كەچكەنلەرگە ئولپەك تەقسىم قىلىۋاتقان مۇساپىقىسى مەزگىلىدە قاتناشقۇچىلارنى تىزگىنلىمەسلىققا دائىر ئەھۋاللارنى تونۇشتۇردى. پىدائىيلار كوچىلارنى چارلاش ۋە كىشىلەرگە شەھەر ئەھۋالىنى تونۇشتۇرۇش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان. ئۇلار قىزغىن، ئەتراپلىق مۇلازىملىق قىلغاچقا، كىشىلەر تەرىپىدىن «شەھەر رايونى باش ئەلچىسى» دەپ تەرىپلەندى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ توگو ھۆكۈمىتىگە ھەدىيە قىلغان بىر تۇركۈم ماددىي ئەشيالارنى تۇنۇكۈنۈپ بېرىش - تۇنۇكۈنۈپلىش مۇراسىمى يېقىندا توگونىڭ پايتەختى لومېدا تۇنۇكۈنۈلدى. بۇ ماددىي ئەشيالار 20 كومپيۇتېر، ئون لازېر نۇرلۇق خەت بېسىش ماشىنىسى، 100 دانە ۋېلىسىپىت قاتارلىقلارنى تۇز ئىچىگە ئالدۇ.

سۈرەتتە: جۇڭگونىڭ توگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى سۇڭ كۈنشەن توگولۇق دوستلارغا جۇڭگونىڭ داڭلىق ۋەلىسىپىتلىرىنى تونۇشتۇرماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

كۇبا زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىرىنى تۇتۇش خىزمىتىدە نەتىجە قازاندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ھاۋانا، 14 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. كۇبا ھۆكۈمىتە تەرەپنىڭ بۇگۈن ئېلان قىلغان ماتېرىيالغا قارىغاندا، كۇبا زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىرىنى تۇتۇش تارماقلىرى ئۆتكەن بەش يىلدا جەمئىي 20 نەچچە تونىنا ھەر خىل زەھەرلىك چېكىملىكنى قولغا چۇشۇرگەن ھەم مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىن بىر نەچچە ئون زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىسىنى قولغا ئالغان.

بۇ ماتېرىيالدا مۇنداق كۆرسىتىلدى: خەلقئارادا زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىكى كۆندىن كۈنگە ئەۋج ئېلىۋاتقانلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ، كۇبا ساقچى تەرەپ ۋە ئالاقىدار تارماقلار بەش يىلدىن بۇيان مەملىكەت دائىرىسىدە ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ 24 قېتىم كەڭ كۆلەملىك زەھەرلىك چېكىملىكنى تازىلاش ھەرىكىتى ئېلىپ بېرىپ، دېڭىز، ئايرودروم ۋە پرىستانلاردىكى زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىكى جىنايى ھەرىكەتلىرىگە نۇقتىلىق زەربە بەردى. بۇ ھەرىكەتلەردە كۇبا ساقچى تەرەپ ۋە زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىرىنى تۇتۇش تارماقلىرى زور مىقداردىكى زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى قولغا چۇشۇردى ھەمدە 40 نەپەر خەلقئارا زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىسى ۋە توققۇز نەپەر كۇبالىق زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىسىنى تۇتتى.

ئىسرائىلىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى ئەراپات بىلەن پات ئاررىدا ئۇچرىشىدىغانلىقىنى ئېيتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 15 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى لېۋى بۇگۈن بۇ يەردە ئىسرائىلىيە تەرەپنىڭ پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق تۈزگىنى (ئاپتونوم ھۆكۈمىتى)نىڭ رەئىسى ئەراپات بىلەن پات ئاررىدا ئۇچرىشىش تۇچۇن تەييارلىق قىلىۋاتقانلىقىنى ئاشكارىلاپ قويدى.

لېۋى ئىئوردانىيەنىڭ ئىسرائىلىيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى رېپايى بىلەن كۆرۈشۈشتىن ئىلگىرى ئاخبارات ساھەسىدە كىلەرگە يۇقىرىدىكى ئىپادىنى بىلدۈردى. لېۋى مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: ئۇچرىشىش پات ئاررىدا ئېلىپ بېرىلىدىغان بولسىمۇ لېكىن ئۇچرىشىشنىڭ مەزمۇنى ۋە راھكىسى تېخى تەكشۈرۈپ بېكىتىلمىدى.

پەلەستىنلىك ئەمەلدار پەلەستىن ئىسرائىلىيە تىنچلىق جەريانى مەسلىسى توغرىسىدا ئەستايىدىل سۆھبەتلىشىشنى ئىسلىگە زۆرۈرلۈكىنى بىلدۈرگەنىدى. بىراق نېتانىياخۇ نۆۋەتتە بۇنداق پىلان يوقلىقىنى، مۇنداق پەيتتە، قانداق شارائىتتا ئەراپات بىلەن ئۇچرىشىدىغانلىقىنمۇ ئېيتمىغان.

خەۋەرگە قارىغاندا، پەلەستىن ئاپتونوم ھۆكۈمىتى ئىسرائىلىيىنىڭ پەلەستىن - ئىسرائىلىيە تىنچلىق كېلىشىمىگە خىلاپلىق قىلغان ھەرىكىتىنىڭ تىزىملىكىنى رەتلەۋېتىپتۇ ھەم پۈتۈن دۇنياغا ئېلان قىلىدىكەن. بۇنىڭدىن ئىلگىرى نېتانىياخۇ مۇشۇ ئاينىڭ 8 - كۈندىن 14 - كۈنگىچە ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولغان مەزگىللەردە پەلەستىن تەرەپنىڭ ئىسرائىلىيە - پەلەستىنىنىڭ ئالاقىدار كېلىشىملىرىگە خىلاپلىق قىلغانلىقىغا دائىر بىر تىزىملىكىنى ئامېرىكا ھۆكۈمىتىگە بەرگەن، ئۇنىڭ مەزمۇنى پېرۇسالېم ئاھالىلىرىگە پەلەستىنىنىڭ پاسپورتىنى تارقىتىش، گازادىكى ئايرودرومىدىكى يولۇچىلارنى يېغىش - ئورۇنلاشتۇرۇش ھوقۇقىنى ئىسرائىلىيىگە قايتۇرۇپ بېرىش قاتارلىقلار ئىكەن.

ئۇجرا قىلىش پرىنسىپى»، «بۇ پرىنسىپلار روشەن، ئېنىق، لۇڭان بۇ پرىنسىپلارغا ئەمەل قىلدۇ».

ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانياخۇ ئۆتكەن ھەپتىدە ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولغاندا «مۇناق دېگەندى: ئىسرائىلىيە بىلەن سۇرىيىنىڭ تىنچلىق سۆھبىتىنى قايتا باشلىشى «سۇرىيىنى ئالالا پارتىيىسى قوراللىق كۈچلىرىنى قورالسىزلاندۇرۇشقا قايىل قىلىش»نى مەقسەت قىلىدۇ.

بۇئىز مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: ئىسرائىلىيە نىڭ مەيدانى مادرىد تىنچلىق يىغىندا بەلگىلەنگەن پرىنسىپلار بىلەن ئوخشاش بولىدىغان بولسا، لۇڭان تىنچلىق سۆھبىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى خالايدۇ.

فلىپپىننىڭ جەنۇبىي قىسمىدىكى رايونلارنىڭ تىنچلىق تەرەققىياتىدا ئىلگىرىلەش بولدى

يېقىندا فلىپپىننىڭ جەنۇبىدىكى مىندانائو ئارىلىدىكى ھۆكۈمەت قوراللىق كۈچلىرى بىلەن 24 يىل قارشىلىشىپ كەلگەن موررو مىللىي ئازادلىق فرونتى ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيە بىلەن ئىنتىپاق تۈزۈپ، مىندانائو ئاپتونوم رايونىنىڭ يەرلىك سايلىمغا بىرلىكتە قاتنىشىشنى قارار قىلدى، ئىككى تەرەپ «فلىپپىننىڭ جەنۇبىي قىسمىدا تىنچلىق ۋە تەرەققىيات مۇدىرىيىتى»نى قۇرۇپ، مىندانائو رايونىنىڭ تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتىنى نازارەت قىلىشقا قوشۇلدى.

بۇ يەردىكى كۆزەتكۈچىلەر مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: بۇ زور ئۆزگىرىش ھۆكۈمەت بىلەن موررو فرونتىنىڭ ئاخىرقى ھېسابتا تىنچلىق كېلىشىمى ھاسىل قىلىشى ئۈچۈن ئاساس سالدى.

فلىپپىن ھۆكۈمىتى بىلەن موررو فرونتى ئوتتۇرىسىدىكى تىنچلىق سۆھبىتى ئۈچ يىل داۋام قىلدى،ئىككى تەرەپنىڭ يېقىنقى بىر قېتىملىق سۆھبىتە قولغا كەلتۈرگەن زور ئىلگىرىلىشى تىنچلىق جەريانىنى تېزلەتتى. 6-ئاينىڭ 21 - كۈنىدىن 23 - كۈنىگىچە ھۆكۈمەت ۋەموررو فرونتىنىڭ ۋەكىللىرى داۋاۋدا ئوتتۇرىگەن سۆھبەتتە كېلىشىم ھاسىل قىلىپ، موررو فرونتىنىڭ رەئىسى مىسۇئارى رەھبەرلىكىدىكى «فلىپپىننىڭ جەنۇبىدىكى تىنچلىق ۋە تەرەققىيات مۇدىرىيىتى»نى مىنداناۋ رايونىنىڭ تىنچلىق ۋە تەرەققىياتىغا مەسئۇل قىلىشقا ھەم 14 ئۆلكە، ئون شەھەرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان مىنداناۋ ئاپتونوم رايونىنىڭ ئوتتۇرىچى ئورگىنى قىلىشقا قوشۇلدى.

ئۇنىڭدىن كېيىن فلىپپىننى ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىسى بىلەن موررو مىللىي ئازادلىق فرونتى مۇشۇ ئاينىڭ 12 - كۈنى يەنە كېلىشىم ھاسىل قىلىپ ئىنتىپاق تۈزۈپ، 9 - ئايدىكى «مۇسۇلمان مىنداناۋ ئاپتونوم رايونى»نىڭ سايلىمغا بىرلىكتە قاتنىشىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ 1-، 2 - قول باشلىقلىرىنى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارلامېنتىنىڭ 21 ئەزاسىنى سايلاشقا قوشۇلدى. موررو فرونتىنىڭ رەئىسى مىسۇئارى ئىنتىپاقنىڭ نامزاتى سۈپىتىدە «مۇسۇلمان مىنداناۋ ئاپتونوم رايونى»نىڭ باشلىقلىقىغا تالىشىش سايلىمغا قاتنىشىدىغان بولدى. بۇ مەزگۈر فرونتىنىڭ ھۆكۈمەتكە قارشى قوراللىق ھەرىكەتلەردىن ۋاز كېچىپ، مەركىزىي ھۆكۈمەتنىڭ رەھبەرلىكىنى قوبۇل قىلىدىغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ. مىسۇئارى بىلەن رامۇس زۇڭتۇڭ يېقىندا مىنداناۋ ئارىلىدىكى تىنچلىق تەرەققىياتى ئاخىرقى باسقۇچقا كىردى، دېدى.

ۋەھالەنكى، تەھلىلچىلەر مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: رامۇس ھۆكۈمىتىنىڭ فلىپپىننىڭ جەنۇبىي قىسمىدا ئاخىرقى ھېسابتا تىنچلىقنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشى يەنىلا بەزى قىينىچىلىقلارغا دۇچ كەلدى. بىرىنچىدىن، «فلىپپىننىڭ جەنۇبىي قىسمىدىكى تىنچلىق ۋە تەرەققىيات مۇدىرىيىتى» مىنداناۋ رايونىدىكى خرىستىيان دىنغا ئېتقاد قىلىدىغان ئاھالىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك قارشى تۇرۇشىغا ئۇچرىدى.

ئىككىنچىدىن، ھۆكۈمەتنىڭ قوللىشى ئازقىسىدا مىسۇئارىنىڭ «فلىپپىننىڭ جەنۇبىي قىسمىدىكى تىنچلىق ۋە تەرەققىيات مۇدىرىيىتى»نىڭ رەئىسى ۋە «مۇسۇلمان مىنداناۋ ئاپتونوم رايونى»نىڭ باشلىقلىقىدىن ئىبارەت ئىككى مۇھىم ئورۇنغا ئىگە بولۇشى ئېھتىمالغا ناھايىتى يېقىن. بىراق دۆلەت مەجلىسىدىكى بەزى پارلامېنت ئەزالىرى نازارەت ئورگىنى بىلەن ئىجرائىيە ئورگىنىغا بىرلا ئادەمنىڭ رەھبەرلىك قىلىشىنىڭ قانۇنىي ئاساسى يوق دەپ ھېسابلىدى، بەزىلەر ھەتتا ئالىي سوت مەھكىمىسىنىڭ ھۆكۈمەتنىڭ بۇ ئۇسۇلىنىڭ ئاساسىي قانۇنىغا خىلاپ بولغانلىقىغا ھۆكۈم قىلىشىنى تەلەپ قىلدى.

ئۇنىڭدىن باشقا ھۆكۈمەت بىلەن موررو فرونتى ئوتتۇرىسىدا ئاپتونوم رايونلۇق ساقچى قىسىملىرىنى قۇرۇش ھەم موررو فرونتى خادىملىرىنىڭ ھۆكۈمەت قوشۇنىغا قاتنىشىشى قاتارلىق ئاچقۇچلۇق مەسىلىلەردە يەنە زور ئىختىلاپ مەۋجۇد بولغاچقا ئىككى تەرەپنىڭ 7 - ئاينىڭ باشلىرىدا جاكارتىدا ئوتتۇرىلىدىغان 4- قېتىملىق تىنچلىق سۆھبىتى يەنە كېچىكتۈرۈلدى. سۆھبەتنىڭ قايسى ۋاقىتتا باشلىنىشىنى، تىنچلىق كېلىشىمىنى ھاسىل قىلىش - قىلالماسلىقنى ھازىر مۇلچەرلەش قىيىن.

ياپونىيەدە 33 باشلانغۇچ مەكتەپتە يېمەكلىكتىن زەھەرلىنىش ۋەقەسى يۈز بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۇڭجىڭ، 14 - ئىيۇل تېلېگراممىسى، ياپونىيەنىڭ دائېن فۇجيې شەھىرىدە يېقىندا 33 باشلانغۇچ مەكتەپتە يېمەكلىكتىن زەھەرلىنىش ۋەقەسى يۈز بېرىپ، جەمئىي 318 ئوقۇغۇچىدا تولغاق بولۇش، زەھەرلىنىش كېسەللىكلىرى كۆرۈلدى.

بۇ يەردىكى گېزىتلەرنىڭ بۇگۈنكى خەۋىرىگە قارىغاندا، بۇ قېتىمقى يېمەكلىكتىن زەھەرلىنىش ۋەقەسى كوللېكتىپ تەمىنلىگەن يېمەكلىكلەردىكى كېسەللىك باكتېرىيىسىنىڭ بۇلغىشى بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئىكەن. بۇنىڭدىن بىر ئاي ئىلگىرى ياپونىيەنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا كېسەللىك پەيدا قىلدىغان چوڭ ئۇچەي تاياقچە باكتېرىيىسى «0-157» تارقالدى، تەخمىنەن 1600 دىن ئارتۇق كىشى بۇنداق كېسەللىك باكتېرىيىسى بىلەن بۇلغانغان يېمەكلىكلەرنى يەپ زەھەرلەندى. ھازىر شۇ جايدىكى ئالاقىدار تارماقلار يەنە باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ يېمەكلىكتىن زەھەرلەنگەن كېسەللىك باكتېرىيىسىنىڭ «0-157» ئىكەنلىكى ياكى ئەمەسلىكىنى تېخى ئېنىقلىيالمىدى.

خەۋەرگە قارىغاندا، باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئېغىر زەھەرلەنگەن 40 ئوقۇغۇچىسى دوختۇرخانىدا داۋالىنىۋېتىپتۇ.

گازانىڭ جەنۇبىي قىسمىدىكى نېچارىم يەھۇدىيلار مەھەللىسىنىڭ بىر ئاساسلىق كوچىسى سەككىز ئاي قامال قىلىنغاندىن كېيىن، مۇشۇ ئاينىڭ 14 - كۈنى ئېچىۋېتىلدى. بۇ كوچا بۇلتۇر 11 - ئايدا پارتلاش ۋەقەسى يۈز بەرگەندىن كېيىن، ئىسرائىلىيە تەرىپىدىن قامال قىلىنغان.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئامېرىكا ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىغا تۆتقان مەيدانىنى ئۆزگەرتمەيدىغانلىقىنى توغرىسىدا ۋەدە بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 15 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئامېرىكا ۋەزىرى كلىنتون بۈگۈن ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ رەھبەرلىرىگە ئامېرىكىنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىغا تۆتقان مەيدانىنىڭ ئۆزگەرمەيدىغانلىقى توغرىسىدا ۋەدە بەردى.

كلىنتون يۇقىرىقى ۋەدىنى پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىنىڭ رەئىسى ئەراپات، ئىئوردانىيە پادىشاھى ھۈسەين ۋە لۇڭان ۋەزىرلىرىنىڭ ھېراۋلارغا ئەۋەتكەن خېتىدە بەردى.

كلىنتون مۇنداق دېدى: ئامېرىكا ئۆزىنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىغا تۆتقان مەيدانىنى ئۆزگەرتمىدى، ئامېرىكا تىنچلىق تەرەققىياتىنى داۋاملىق قوللايدۇ، تىنچلىق تەرەققىياتىغا ئاساس بولغان پرىنسىپلاردا چىڭ تۇرىدۇ.

كلىنتون ئامېرىكا ھازىرقى باسقۇچتا پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ تىنچلىق سۆھبىتىنى ئالدى بىلەن قوللايدۇ، دېدى. ئۇ يەنە ئامېرىكىنىڭ پەلەستىنلىكلەرنىڭ ھوقۇقىنى قوللايدىغانلىقىنى تەكىتلىدى.

كلىنتون لۇڭان بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ تىنچلىق سۆھبىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن سۈرىيە بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ تىنچلىق سۆھبىتىدە ئىلگىرىلەش بولۇشىنى ئۈمىد قىلدى.

يۇگوسلاۋىيە بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا سېرب رەھبەرلىرىنى ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېلگراد، 15 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. يۇگوسلاۋىيە دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكى مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى بايانات ئېلان قىلىپ مۇنداق كۆرسەتتى: بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا سېرب رەھبەرلىرىنىڭ بورچىكو خەلقئارا كېسىم كومىتېتىنىڭ ئىجرائىيە رەئىسىنى تەينىلەشنى رەت قىلغانلىقى «بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا تىنچلىق تەرەققىياتىغا توسقۇنلۇق قىلغانلىق»، «سېرب خەلقىنىڭ تەقدىرىگە ئىنتايىن مەسئۇلىيەتسىزلىك پوزىتسىيىسى تۇتقانلىق».

دېتون كېلىشىمىدىكى بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن، تالاش-تارتىش بولۇۋاتقان بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنانىڭ شىمالىدىكى بورچىكو رايونىنىڭ چېگرىسىنى ئايرىش مەسىلىسىنى خەلقئارا كېسىم ئارقىلىق ھەل قىلىش كېرەك. خەلقئارا كېسىم كومىتېتى ئۈچ ئەپەر ئەزادىن تەركىب تاپقان، بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا سېرب ئەمەلىي كەۋدىسى بىلەن مۇسۇلمان - خورۋاتلار فېدېراتسىيىسى بىردىن ئەزا تەيىنلىدى. ئۇچىنچى ئەزانى يەنى ئىجرائىيە رەئىسىنى ئىككى تەرەپ بىردەك كېڭىشىش شەكلى ئارقىلىق بىرلىشىپ تەيىنلىشى كېرەك ئىدى. بىراق سېرب تەرەپ كېلىشمىدە بەلگىلەنگەن ئاخىرقى ۋاقىت يەنى مۇشۇ ئاينىڭ 14 - كۈنىگىچە ئىجرائىيە رەئىسىنى تەيىنلەشنى رەت قىلىپ، ھاسىل قىلغان كېلىشىمنى بۇزۇپ، خەلقئارا كېسىم كومىتېتىنى خىزمەتلەرنى قانات يايدۇرۇشقا ئامالسىز قالدۇردى.

يۇگوسلاۋىيە دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ بايانىدا مۇنداق دېيىلدى: بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا سېرب رەھبەرلىرىنىڭ بۇ قىلىقى سېرب خەلقىنىڭ مەنپەئىتىگە «ئىنتايىن زىيانلىق» ئۇ بۇ رايونىنىڭ تىنچلىقىغا «مۇلچەرلىگۈسىز ئاقىۋەت»كە ئېلىپ كېلىدۇ. بايانات يۇگوسلاۋىيىنىڭ پالەي رەھبەرلىرىنىڭ بۇ قىلىقىدىن «ئىنتايىن ئەندىشە قىلىدىغان» لىقى ھەم ئۇنى «ئەڭ قاتتىق ئەيىبلەيدىغان» لىقى بىلدۈرۈلدى.

شىنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

新疆日报

نومۇرى: Z / 0002 — CN 65

(维文)

(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

1996 - يىل

ئىيۇل

26

جۈمە

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى 2 - سانلىق ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزدى

ئۆز مۇخبىرىمىز جۈتۈك خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 22 - سانلىق يىغىنى 7 - ئاينىڭ 25 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى 2 - ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزدى. يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ماسۇنلياڭ رىياسەتچىلىك قىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق ئەدلىيە نازارىتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى تۆك فۇلىن ۋە ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى لىيۇ ياۋخۇا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تاپشۇرۇقى بويىچە يىغىنغا ئاپتونوم رايونىمىزدا 2 - بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش پىلانىنى يولغا قويۇش ۋە 3 - بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئومۇمىي پىلانى توغرىسىدا دوكلات، ئاپتونوم رايونىمىزدا قانۇنغا ئاساسلانغان ھالدا ئىجتىمائىي ئەخلاق ۋە مەدەنىيەت ساقلاش توغرىسىدا دوكلات بەردى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

مېھمان - مۇھەببەت

— فۇكاڭ خەلقىنىڭ كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش كۈرىشى توغرىسىدا ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ياڭ فەن، چېن شۇيدۇڭ

7 - ئاينىڭ 20 - كۈنى فۇكاڭدىكى «قىزىلتاغ» سۇ ئامبىرى بۆسۈلۈپ، ئۇچ مېتر ئېگىزلىكتىكى كەلكۈن فۇكاڭ شەھىرىگە شىددەت بىلەن بېسىپ كىردى. ھەش - پەش دېگۈچە ئۆيلەر ئۆرۈلدى، سۇ، توك ئۈزۈلۈپ قالدى. ئېتىزلارنى سۇ بېسىپ كەتتى، تاشيول قاتنىشى ئۈزۈلۈپ قالدى ...

ئۇشتۇمتۇت يۈز بەرگەن كەلكۈن ئاپىتىدە فۇكاڭ شەھەرلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋە شەھەر باشلىقىدىن تارتىپ ئاددىي دېھقانغىچە ھەممە كىشى بىردەك ئىتتىپاقلىشىپ، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش، يۇرت-ماكانىنى قايتا گۈللەندۈرۈشكە ئالىنىپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ زېمىرمارشىنى ياڭرىتتى.

زۇ شۇجىنى كەلكۈن ئېقىتىپ كەتكىلى تاسلا قالدى

فۇكاڭ شەھەرلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى زۇچۇن 7 - ئاينىڭ 20 - كۈنى ئەتىگەندە كەلكۈننىڭ زەربىسىگە ئەڭ بۇرۇن ئۇچرىغان زىنجۇمەنزى بازىرىغا كەلگەندى. ئۇ كەلكۈن ئىچىدە ئاپەتكە ئۇچرىغان ئامما بىلەن بولۇپ كېتىپ، شىددەتلىك ئېقىن ئېقىتىپ كېلىۋاتقان ئۇزۇن، يوغان لىمنىك كۆكرىكىگە ئۇدۇل كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرمەي قالدى. زۇ شۇجى دەرھال سۇغا چۆكۈش بىلەن تەڭ ئاغزىغا لاي سۇ كىرىپ كەتتى، بەختكە يارىشا يېنىدا تۇرغۇزۇپ قويغان تېلېفون سىمىنى چىڭ تۇتۇۋالغان ھالدا ئۆزىنى ئېقىن سۈيىدىن ئېلىپ چىقتى. ئۇ ئەتراپىغا قارىغىنىدا، ئۆيلىرى ئېقىن سۈيىگە چۆمۈلۈپ كەتكەن، ئۆيلىرى ئېقىن سۈيىدىن ساقلانغان كىشىلەر ئۆيلىرىنىڭ ئۈستىگە چىقىۋالغان، ئۇلار ئۆزىنى كۆرۈپ ئۇنىڭغا قول پۈلاڭلىتىپ ياردەم سورىماقتا ئىدى. زۇ شۇجى ئۆزىنىڭ ئەتراپىدىكى ئەھۋالنى تېلېفون ئارقىلىق ئۆلكە پارتكومىغا دوكلات قىلىپ بولغاندىن كېيىن، ئۆزىنى ئېقىن سۈيىدىن ئېلىپ چىقىۋاتقان ئادەملەرگە ياردەم بېرىشكە ئالدىراپ كەتتى.

ئۇ ئۆزىنى ئېقىن سۈيىدىن ئېلىپ چىققاندىن كېيىن، ئۆزىنىڭ ئۆيىنى ئېقىن سۈيى قاپلىغانلىقىنى كۆرۈپ، ئۆيىدىكى ئەسۋابلارنىڭ ھەممىسىنىڭ سۇغا چىلانغانلىقىنى بىلسىمۇ، ئەمما ئۆزىنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ئامان-ئېسەن ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ئۇلارنىڭ ئېقىن سۈيىدىن ساقلىنىپ قالغانلىقىغا ئىشەنچ قىلغاندىن كېيىن، ئۇ ئۆزىنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرنى ئىزدەشتىن بۇرۇن ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاممىنى قۇتقۇزۇشنى ئەڭ مۇھىم ۋەزىپە قىلىپ بەلگىلىدى.

ئۇ ئېقىن سۈيىدىن ئېلىپ چىققان ئادەملەرنى ئورۇنلاشتۇرۇپ بولغاندىن كېيىن، ئۆزىنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرنى ئىزدەشكە ئالدىرىماي، ئەكسىچە ئۆزىنىڭ ئۆيىدىكى ئەسۋابلارنى ئېقىن سۈيىدىن ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن ئۆيىگە قايتىپ كەلدى. ئۇ ئۆيىگە قايتىپ كەلگەندە، ئۆيىنىڭ ئىچى-تېشى لاي سۇ بىلەن تولغان بولۇپ، ئۆيىدىكى ئەسۋابلارنىڭ ھەممىسى سۇغا چىلانغان ئىدى. ئۇ ئۆيىدىكى ئەسۋابلارنى ئېقىن سۈيىدىن ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن ئۆيىدىكى ئەسۋابلارنى ئۆيىنىڭ ئۈستىگە ئېلىپ چىقىشقا باشلىدى. ئۇ ئۆيىدىكى ئەسۋابلارنى ئۆيىنىڭ ئۈستىگە ئېلىپ چىقىۋاتقاندا، ئۆيىنىڭ ئۈستىدە ياردەم سورىغان ئادەملەرنى كۆرۈپ، ئۇلارنىڭ ئالدىغا بېرىپ ئۇلارغا ياردەم بەرد

تۇرغان شەھەرلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسىنىڭ مۇخبىرى سۈن گوفۇ ئۇنى دەرھال تارتىۋالدى. شۇنىڭ بىلەن زۇ شۇجى ئامان قالدى.

7 -ئاينىڭ 23 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى تۆت كېچە - كۈندۈز كۆز يۇممىغان زۇچۇن زىيارەتسىزنى قوبۇل قىلغاندا مۇنۇ بىر جۈملە سۆزنى قايتا - قايتا تەكىتلىدى: كەلكۈن ھەرقانچە شىددەتلىك بولسىمۇ، ئۇنىڭ پارتىيە

سۇرۇشتۇرسەك، ئۇ ئىككى كۈنگىچە پاسكىنا سۇ ئىچىدە يۈرگەچكە، پاسكىنا سۇ ئۇنىڭ تېرىسىگە رېئاكسىيە بېرىپتۇ.

كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەرگەندىن كېيىن بىر قىسىم كەلكۈن سۈيى تۇرۇبا يولى ئارقىلىق پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى بىناسىنىڭ 1 - قەۋىتىدىكى ئاپپارات ئۆيىگە كىرىپ كەتتى. ئاپپارات ئۆيىدىكى 27 ئاككۇمۇلياتورنى دەرھال 2 - قەۋەتكە

ئاپەت رايونىدىن كەلگەن خەۋەر

جىياۋجىزى سۇ ئامبىرى، فېڭشۇ سۇ ئامبىرى، خۇڭگۇ سۇ ئامبىرى قاتارلىق ئەھۋالدا تۇرۇش. يېزا ئىگىلىك 2-، 4 - شىسى، سانائەت

كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەرگەندىن كېيىن بىگتۈەننىڭ ھەربىي ئىشلار بۆلۈمى كەلكۈنگە قارشى تۇرۇش- ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش قوماندانلىق شتابى قۇرۇپ،

7 - ئاينىڭ 23 - كۈنى چۈشتىن كېيىن بىگتۈەننىڭ 5000 دىن ئارتۇق خەلق ئەسكىرى 72 ۋەزىپە ئۆتەش نۆۋىتىدا كەلكۈنگە قارشى تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش كۈرىشىگە قاتناشتى.

بىر جۈملىلىك خەۋەرلەر

☆ يېڭى تېپتىكى ئوتتا كۆيمەس قۇرۇلۇش ماتېرىيالى ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدا كېڭەيتىلىشكە باشلىدى.

لى خۇچىڭ

☆ بۈيىل 9 - ئاينىڭ 24 - كۈندىن 30 - كۈنگىچە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ شەھەر، بازارلىرىدىكى ئىش كۈتۈپ تۇرغان ئەمگەكچىلەر ئارىلاپ تەكشۈرۈلمەكچى.

ۋاڭ جۈي

☆ بېيجىڭدا ئوتكۈزۈلۈۋاتقان جۇڭگو نەشرىيات مۇۋەپپەقىيەتلىرى كۆرگەزمىسىدە شىنجاڭ ئۆمىكى بۇ كۆرگەزمىنىڭ مۇنەۋۋەر تەشكىللەش مۇكاپاتى ۋە مۇنەۋۋەر لايىھەلەش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

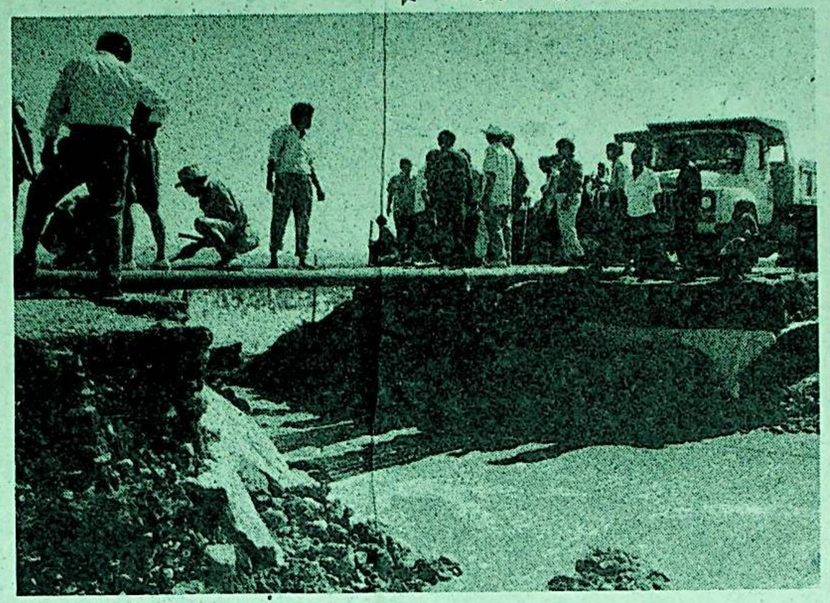
شىك ۋېن

☆ مۇشۇ ئاينىڭ 19 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بىر قىسىم نازارەت دەرىجىلىك كادىرلار مەشھۇر قانۇنشۇناس ۋاڭ جاۋنىڭ قانۇن توغرىسىدا سۆزلىگەن لېكسىيىسىنى ئاڭلىدى.

خەن ئەيمەن

☆ جۇڭگو يېزا ئىگىلىك بانكىسى ئاقسۇ ۋىلايەتلىك شۆبىسى ۋە ۋىلايەتلىك يېزا ئىگىلىك سىستېمىسىدىكىلەر 7 - ئاينىڭ 17 - كۈنگىچە 26 مىليون 971 مىڭ يۈەن تەييارلاپ، دېھقانلارغا ئاق ھۈججەت بېرىلمەسلىككە كاپالەتلىك قىلدى.

تاڭ شىگەي

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت كورىيىلىك مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ جيۇڭ خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت 7 - ئاينىڭ 24 - كۈنى شىنجاڭ «خەلق» سارىيىنىڭ قەشقەر زالىدا كورىيە - جۇڭگو دوستلۇق، ھەمكارلىق جەمئىيىتىنىڭ جۇڭگودا زىيارەتتە بولۇش ئۆمىكىدىكى 15 كىشى بىلەن كۆرۈشتى.

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت زىيارەت ئۆمىكىدىكىلەرنى قارشى ئالدى، كورىيە كارخانىچىلىرىنىڭ شىنجاڭغا كېلىپ مەبلەغ سېلىشىنى قىزغىن قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى دەللىقان مامىقان كۆرۈشۈشتە بىللە بولدى.

جەنۇبىي شىنجاڭغا باردىغان ياندىشما تاشيول راۋانلاشتۇرۇلدى

ج خ نازارەتى، قاتناش نازارەتى ئاپتوموبىللارنىڭ مېڭىش ۋاقتى توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش چىقاردى

ئۆز مۇخبىرىمىز شىن گو، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز لى چۈن خەۋىر قىلىدۇ: قاتناش تارماقلىرىدىكى ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ كېچە - كۈندۈز جاپالىق ئىشلىشى ئارقىلىق جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ ھەرقايسى جايلىرىغا باردىغان ياندىشما تاشيول راۋانلاشتۇرۇلدى، يۇنىڭ بىلەن ئۆزۈلۈپ قالغىنىغا ئالتە كۈن بولغان جەنۇبىي شىنجاڭ قاتنىشى 7 - ئاينىڭ 25 - كۈندىن باشلاپ ئەسلىگە كەلدى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى غوپۇر ئابدۇللا 7 - ئاينىڭ 23 - كۈنى قاتناش نازارەتى تاشيول ئىدارىسىگە كېلىپ، كەلكۈن بۇزۇۋاتقان تاشيوللارنىڭ ياسلىش ئەھۋالىنى ئىگىلىدى: ئۇرۇمچىدىن ئۈشۈرغول ۋە توقسۇنغا باردىغان «2915»، «2903»نومۇرلۇق ئۆلكە يولىنىڭ بۇزۇلۇشى بىر قەدەر يېنىك ئىدى، قاتناش نازارىتىنىڭ رەھبەرلىرى دەرھال نەق مەيدانغا بېرىپ تەكشۈرۈپ، جىددىي رېمونت قىلىشنى ئورۇنلاشتۇردى، ھازىر جەنۇبىي شىنجاڭغا باردىغان بۇ ياندىشما تاشيولدا قاتناش راۋانلاشتۇرۇلدى.

بۇ يول دېگىز يۈزىدىن 3000 مېتر ئېگىزلىكتىكى داۋاننى توغرىسىغا كېسىپ ئۆتىدۇ، يول ئېگىز، تىك، ئەگرى - توقاي بولغاچقا، چوڭ يۈك ئاپتوموبىللىرى داۋانغا چىقىشتا يول تالىشىپ، قىستاڭچىلىقتا قاپسىلىپ قالغان، مۇخبىر بۇ يەردىن ئۆتۈۋېتىپ، 100 گە يېقىن ئاپتوموبىلنىڭ قاپسىلىپ تۇرغانلىقىنى كۆردى.

مۇئاۋىن رەئىس غوپۇر ئابدۇللا ئاخبارات ۋاستىلىرىنىڭ بۇ ياندىشما يولىنى قوغداشقا ھەممە تەرەپنىڭ ئەھمىيەت بېرىشىنى مۇراجىئەت

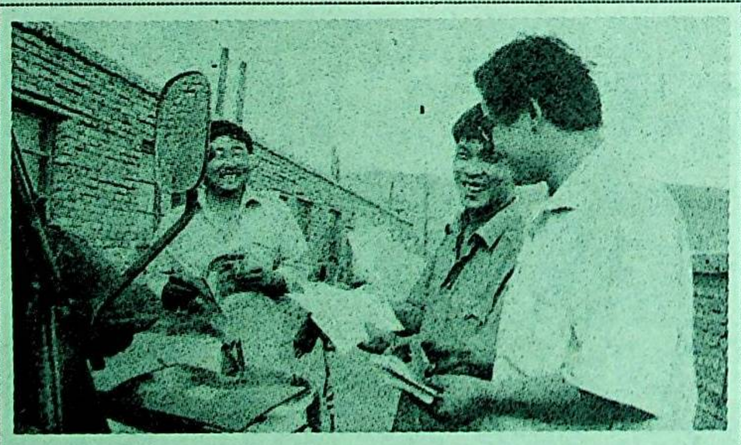
يەرلىك باج سىستېمىسى بويىچە باج قانۇنىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈش باشلاندى

ئۆز مۇخبىرىمىز فاڭ يۈنجېڭ خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق يەرلىك باج ئىدارىسى 7- ئاينىڭ 10 - كۈنى ئەۋەتكەن باج قانۇنىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈش خىزمىتى گۇرۇپپىسى شىمالىي شىنجاڭ رايونىغا بېرىپ، باج قانۇنىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈشكە باشلىدى.

بۇ قېتىمقى تەكشۈرۈشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى- باجنى كېمەيتىش، باجنى كەچۈرۈم قىلىشنى قاتتىق تىزگىنلەش. تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى جايلار تۇزگەن باج سىياسىتىنى ۋە ئۇنى ئىجرا قىلىش داۋامىدا كۆرۈلگەن باجنى ئۆز مەيلىچە كېمەيتۈۋېتىش، باجنى كەچۈرۈم قىلۇۋېتىش، باج ئېلىشنى كېچىكتۈرۈش قاتارلىق مەسىلىلەرنى تەكشۈردى. ئومۇمەن ھوقۇقى چېكىدىن ھالقىغان ئىشلارنى دەرھال تۇزەيدۇ ھەم ئالاقدار مەسئۇل خادىملارنى قاتتىق بىر تەرەپ قىلىدۇ.

تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى دۆلەت بېجى ۋە يەرلىك باج ئىلىش، باشقۇرۇش دائىرىسىنى تەڭشەيدۇ. باج تىزىملاش خىزمىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك ياخشى ئىشلەپ، زور كۈچ سەرپ قىلىپ يەككە تىجارەتچى قاتارلىق ئومۇمىي مۇلۇكچىلىك ئىگىلىكىدە بولىغان تىجارەتچىلەردىن يەرلىك باج ئىلىش، باشقۇرۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتىدۇ.

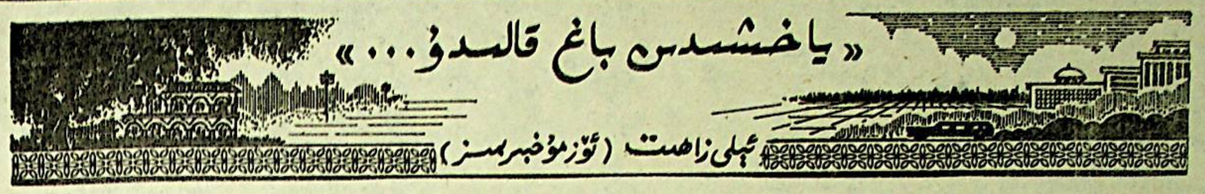
تاپشۇرۇلمىغان باجنى يېغىشنى چىڭ تۇتىدۇ. تاپشۇرۇلمىغان باج مەسلىسىدە ئۇنى ئەستايىدىل تۇرگە ئالىرىپ، رەتكە تۇرغۇزۇپ، ئىچكىرىلەپ تەپسىلىي تەتقىق قىلىپ، تاپشۇرۇلمىغان باجنى ئېنىقلاش سالمىقىنى ھەققىي ئاشۇرۇپ، تاپشۇرۇلمىغان باجنى كېچىكتۈرگەنلىك ھەققى ۋە جەرىمانە ئىلىش تۇزۇمىدە چىڭ تۇرۇپ، تاپشۇرۇلمىغان باج كۆلىمى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈرۈلدى. بۇ قېتىمقى قانۇنىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈش ئىككى ئاي داۋاملىشىدۇ.

ئۇرۇمچى ناھىيىلىك پوچتا ئىدارىسىنىڭ داۋانچىڭ تارماق ئىدارىسى تۇرۇبان - ئۇرۇمچى - داخۇاڭشەن ئالىي دەرىجىلىك تاشيولىنى ياساشقا قاتنىشۇاتقان ئورۇنلار ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلدى.

سىۋرەتتە: خۇيزۇ پوچتالىيون ماشىناڭياڭ (ئوگدا) يول ياسىغۇچىلار ئورۇشلۇق جايغا كېلىپ، گېزىت-ژۇرنال ۋە خەت-چەك تارقاتماقتا.

سۇلۇك يۈەن فوتوسى

شەنبە كۈنى ئىدى، بىز قۇمۇل ۋىلايەتلىك رادىئو-تېلېۋىزىيە ئىدارىسىنىڭ باشلىقى كېرىم راخمانىنىڭ دەۋەت قىلىشى ۋە يول باشلىشى بىلەن قۇمۇل شەھرى بالۋانتوڭ پېزىسى خاڭگۇڭ كەنتىدىكى بىر باغنى ھۆددىگە ئالغان ئەھمەت ئاشۇرنى زىيارەت قىلىشقا باردۇق.

سوقما تام بىلەن قورشالغان، كۆز يەتكۈسز چوڭ باغنىڭ غەربتىكى دەرۋازىسىدىن كىرىشىمىزگىلا ئاجايىپ خۇشبۇي پۇراققا تولغان ئارامبەخش سالقىن شامال پىكاپنىڭ دېرىزىسىدىن كىرىشكە باشلىدى. بىز ئېچكىرىلەپ 70 - 80 مېتردەك مېڭىپ ئېچى- سىرتى ئاقارتىلغان رەتلىك بىر قاتار ئۆينىڭ ئالدىغا بېرىپ، ماشىنىدىن چۈشكەندە، قۇمۇل ۋالىي مەھكىمىسىنىڭ ۋالىيسى، ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئابدۇراخمان كېرىم، ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ ئەزاسى، تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى يۈسۈپ ياقۇپ قاتارلىقلار ئەھمەت ئاشۇر ئىككىمىزنى ئىسسىق كۈلۈمسىرەپ قارشى ئالدى.

ئاپتاپنا چىرايلى سەل قاردىغان بولسىمۇ يىگىتلىك سۆلىتىنى يوقاتمىغان، پاكىز ئاق كۆينەك، ئاق شىلەپە كىيگەن، چىرايىدىن كۆلكە يېغىپ تۇرىدىغان 50 ياش چامىسىدىكى گەۋدىلىك بىر كىشى بىلەن قىزغىن پاراڭلىشىپ تۇراتتى. ئابدۇراخمان ۋالىي بىز بىلەن سالامىلىشىپ بولۇپ:

- مانا بۇ كىشى مۇشۇ باغنىڭ ھۆددىگىرى، پالۋانتوردىكى يېگى «پالۋان»ئەھمەت ئاشۇر بولىدۇ، - دېدى قىزغىچىلىق قىلىپ.

- مەن تۇرۇك ئوقۇمىغان ئادەم، جىق نەرسە سۆزلەپ بېرەلمەيمەن. ھەرقايسىلىرى ياخشى كەپلا، ھېنىڭ قىلغانلىرىم مانا مۇشۇ يەردە تۇرۇپتۇ، ئۆزلىرى كۆرۈشسىلە، - دېدى ئەھمەت ئاشۇر ۋە ۋالىيغا قاراپ كۈلۈمسىرەپ قويدى.

- مىڭ ئاڭلىغاندىن بىر كۆرگەن ئەلا، ئالدى بىلەن قىلغانلىرىڭنى بىر كۆرسەت، سېنىڭ گېپىڭمۇ شۇ چاغدا چىقىدۇ، - دېدى ۋالىي.

ئەھمەت ئاشۇر بىزنى ئالدى بىلەن پاكارلاشتۇرۇش، زىچلاشتۇرۇشتىن ئىبارەت يېگى تېخنىكىنى قوللىنىپ يېڭىدىن بەرپا قىلغان كۆچەتلىككە باشلىدى ۋە بۇ باغنىڭ بىنا قىلىنىش، ئۆزىنگە ھۆددىگە بېرىلىش جەريانىنى قىسقىچە سۆزلەپ بەردى.

بۇ باغ ئۆز ۋاقتىدىكى گۈشچى ئەزالىرىنىڭ ئۆزۈن يىللىق قان تەرى بەدىلىگە، باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ يۇقىرى سىنىپ ئوقۇغۇچىلىرى بىلەن تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ ئوقۇغۇچىلىرى ئىبارەت «كىچىك ئورمانچىلار» ئەترىتى ئەزالىرى تەرىپىدىن ئىبارەت 1994 - يىلى قۇمۇل ۋىلايەتلىك ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ۋە ئاھالە ئارىسىدا ئېلىپ بېرىلغان «كۆچەت تىكىپ يېشىل ئورمان بەرپا قىلىش» پائالىيىتىگە ئاساسەن بەرپا قىلىنغان ئورمان بولۇپ، ئومۇمىي يۈزى 1000 مو كېلىدىكەن. ئۇ يەردىكى باغنى قوغداش ۋە ئاسراش ئىشلىرىنى ئەھمەت ئاشۇر ئۆز ئۈستىگە ئالغان ئىكەن.

ئەھمەت ئاشۇر بۇ يىل 50 ياشتىن ھالقىغان بولسىمۇ بېشىدىن نۇرغۇن ئىسسىق- سوغۇقلار ئۆتكەن، تۇرمۇشتىك ئاچچىق - چۈچۈكلىرىنىڭ تەمىنى خېلى تېتىغان، ئەڭ مۇھىمى پارتىيىنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش سىياسىتىنىڭ ئىلھامى بىلەن ئەسلىدىكى شوپۈرلۇق خىزمىتىدىن ياش تۇرۇپلا ئىستېپا بېرىپ چىقۇپلىپ، ئۆزىنى بازار قانىمىغا بەك نېپىز ئىكەن. ئەھمەت 1998 - يىلغىچە بۇ يەرنىڭ توپىسىنى ئالماشتۇرۇپ بولماقچى ئىكەنلىكىنى ئېيتقاندا، ۋالىي گەپ قىستۇرۇپ:

- ئېيتقانلىرىڭدىن ۋە مۇئىلىك دەرەخلەرنىڭ ئۆسۈش ئەھۋالىدىن قارىغاندا، بېغىڭنىڭ جەنۇبىغا بەك كۆچەپ كەتمەي،ئالدى بىلەن توپىسى قىلىنراق شىمال تەرىپكە كۆچۈرەك مەبلەغ سالغىن، سەندە غەيرەتمۇ، ئىلمىيلىكمۇ بولسۇن، چوڭ ئىشقا بەل باغلاپسەن، زېيان تارتىپ قالمىغىن، تېخنىكا كۆچۈڭ يېتىشمىگەندە بىزگە ئېيت، مۇناسىۋەتلىك مۇتەخەسسىسلەرنى يارەملەشتۈرەيلى- دېدى.

- رەھمەت ساڭا ۋالىي، مۇشۇ گېپىڭنىڭ ئۆزى ماڭا كۈچ بېغىشلىدى. شىمال تەرەپتىن 200 مو يەرنىڭ مۇئىسىنى 1998 - يىلىغىچە چوقۇم يېڭى تېخنىكا بويىچە ئۆزگەرتىپ بولىمەن، - دېدى ئەھمەت ئاشۇر (ئۇلارنىڭ «سەن» لىشىپ سۆزلەشكىنىدىن،خېلى يېقىن دوستلاردىن ئىكەنلىكىنى، ۋالىينىڭمۇ ئامىباب شەخس ئىكەنلىكىنى ئۇ.

- ئەھمەت ئۇستام، سۇ مەسلىسىنى قانداق ھەل قىلدىڭىز؟ دەپ سوردىم مەن.

- بۇ باغنى ئوگشاشنىڭ مۇھىم ئامىلى سۇ. مەن ئۆزۈم ترانسپور ماتور سېتىۋېلىپ مەخسۇس سىم تارتىپ قۇدۇق قازدۇردۇم، ھازىر خالىغان چاغدا سۇغىرالايدىغان بولدۇم. باغ ھېنىڭ قولۇمغا ئوتوشتىن بۇرۇن، باغنىڭ ئىچى ئۇي - دۆڭ بولۇپ، بەزى جايلىرىغا سۇ چىقمىغانلىقتىن، 20 يىلغا يېقىن سۇ ئىچەلمىگەن، مەن باغنىڭ ئوي - دۆڭىنى تۈزلەپ تەكشىلدىم، ھازىر باغنىڭ ھەممە يېرىگە سۇ چىقالايدىغان بولدى.

- بۇنچىۋالا كۆپ ئىشقا قانداق پېتىشەلىگەنسىز؟- دېدىم مەن.

- ھازىر ئېيىغا 500 يۇەندىن ئىش ھەققى بېرىپ ئون ئىشچى ئىشلىتىۋاتىمەن، ئۇلارغا باغ ئىچىگە 13 ئېغىز يېڭى ئۇي سېلىپ بەردىم، مەن باغنىڭ قانۇنىي ئىگىسى، ئۇلارمۇ خوجايىن، باغدىن كىرگەن كىرىمگە قاراپ ئۇلارغا مۇۋاپىق مۇكاپات بېرىمەن، شۇڭا ئۇلار كۆيۈنۈپ ئىشلەۋاتىدۇ.

ئەھمەت ئاشۇر بىزنى باغنىڭ جەنۇبىي قىسمىغا باشلاپ باردى. ئەھمەلىيەتتە بۇ باغ ئوتتۇردا پاسىل تېمى بار ئىككى باغ بولۇپ، شىمالىي باغ، جەنۇبىي باغ دېيىشكە بولاتتى. جەنۇبىي باغنىڭ يېرى شېغىللىق، توپا قاتلىمى بەك نېپىز ئىكەن. ئەھمەت 1998 - يىلغىچە بۇ يەرنىڭ توپىسىنى ئالماشتۇرۇپ بولماقچى ئىكەنلىكىنى ئېيتقاندا، ۋالىي گەپ قىستۇرۇپ:

- ئېيتقانلىرىڭدىن ۋە مۇئىلىك دەرەخلەرنىڭ ئۆسۈش ئەھۋالىدىن قارىغاندا، بېغىڭنىڭ جەنۇبىغا بەك كۆچەپ كەتمەي،ئالدى بىلەن توپىسى قىلىنراق شىمال تەرىپكە كۆچۈرەك مەبلەغ سالغىن، سەندە غەيرەتمۇ، ئىلمىيلىكمۇ بولسۇن، چوڭ ئىشقا بەل باغلاپسەن، زېيان تارتىپ قالمىغىن، تېخنىكا كۆچۈڭ يېتىشمىگەندە بىزگە ئېيت، مۇناسىۋەتلىك مۇتەخەسسىسلەرنى يارەملەشتۈرەيلى- دېدى.

- رەھمەت ساڭا ۋالىي، مۇشۇ گېپىڭنىڭ ئۆزى ماڭا كۈچ بېغىشلىدى. شىمال تەرەپتىن 200 مو يەرنىڭ مۇئىسىنى 1998 - يىل

يۇقىرى سىنىپ ئوقۇغۇچىلىرى بىلەن تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىدىن ئىبارەت «كېچىك بۇرژۇئازىيالىرى»نىڭ ئىدىيىسىنى كېچىكتىرىش ئۈچۈن» مەقسەت قىلىنغان خالىس ئەمگەككە قاتناشتۇرۇلۇشى نەتىجىسىدە، 1963 - يىلى چۆرىسىدىكى سوقما قورۇق تېمى پۈتۈپ، ئېچىگە كۆچەت قويۇلۇپ، بىر باغ تۈسكە كىرگەندى. ئەپسۇسكى، شۇنچە قان-تەر سىڭدۈرۈلگەن بۇ باغ سۈنۈك قىسلىقى، توپا قاتلىمىنىڭ تېيىزلىقى تۈپەيلىدىن، ئەڭ مۇھىمى «سەن سالا، مەن سالا، ئاتقا ئوتنى كىم سالا» دېگەندەك مەسئۇلىيەتسىزلىك روھىي ھالىتى ئومۇميۈزلۈك ئەۋج ئالغان، سىياسەت سەۋەنلىكى ئارقىسىدا كىشىلەردە كوللېكتىپنىڭ ئىشغا جانپىدالىق كۆرسىتىش روھى سۇسلاشقان، كوللېكتىپنى ئۆز ئالدىغا دەپ بىلدىغان دەسلەپكى جاغلاردىكى قىزغىنلىق يوقالغان، «ھەر كىم ئۆز غېمى» گە چۈشكەن مەزگىلدە، پۈتۈنلەي پەرۋىشسىز قالغانلىقتىن، خاكگۈلۈقلار بۇ باغدىن ئەجرىگە لايىق نەپ ئېلىپ باقمىدى. ئالما، ئۆرۈكلەر ئۈلاقسىز قالدى، ئۇلار خۇددى سارالاڭ خوتۇننىڭ چېچىدەك غۇجەكلىشىپ، يابوي تارتىپ ئاينەمىدى، يا ئېغىزغا ئېتىغۇدەك مېۋە بېرىپ باقمىدى، ئىقتىسادىي كىرىم ھەققىدە سۆز ئېچىشقۇ ھەرگىز مۇمكىن ئەمەس ئىدى. شۇڭا سىياسەت ئوڭشىلىپ دېھقانلارغا يەرلەر ھۆددىگە بېرىلگەندىن كېيىنمۇ بۇ باغنى ئوڭشاپ، ئۇنىڭدىن ئىقتىسادىي كىرىم قىلىشقا كۆزى يېتىدىغان بىرەر ئەزمەت ئوتتۇرىغا چىقمىدى. كەنت رەھبەرلىرى ئادەم بەلگىلەپ باققا قارىتقان بولسىمۇ، لېكىن بۇ باغ بارغانسېرى خارابلىشىپ، 1993 - يىلغا كەلگەندە پۈتۈنلەي قۇرۇپ كېتىش گىردابىغا كېلىپ قالدى.

ئاللىقاچان مۇنداق ھالغا چۈشۈپ قالغان چوڭ كۆلەملىك بىر باغنى ھۆددىگە ئېلىپ، ئۇنىڭدىن نەپ ئېلىش ئۈچۈن غەيرەت - شىجائەت، ئەقىل - پاراسەتنىڭ بولۇشىلا كۆپايە قىلمايتتى. ئەڭ مۇھىمى ئۇنىڭغا مەبلەغ سېلىپ سۇ مەسلىسىنى ھەل قىلىش، تۇپراقنى ياخشىلاش، يېڭى تېخنىكىلارنى كىرگۈزۈپ مېۋە سورتىنى ئۆزگەرتىش كېرەك ئىدى. ۋەھالەنكى بۇنچىۋالا چوڭ ئىشنى ۋۇجۇدقا چىقىرىشقا سېلىنما قىلغۇدەك مەبلەغ قويۇپ، باغۇمنچىلىكتىن ئىبارەت بۇ جاپالىق يولنى تاللىدى ۋە 1994 - يىلى قانۇنلۇقنى توختام تۈزۈش ئارقىلىق 400 مو يەردىكى بۇ باغنى يىلغا كەنتكە 15 مىڭ يۈەن تاپشۇرۇش شەرتى بىلەن 15 يىللىق ھۆددىگە ئالدى.

ئۇ بىرگە پاكارلاشتۇرۇش، زىچلاشتۇرۇش، تېخنىكىسىنى قوللىنىپ يېڭىدىن بەرپا قىلغان كۆچەتزارلىقىنى كۆرستۈبتىپ مۇنۇلارنى سۆزلەپ بەردى:

- بۇ يىل مۇشۇ تېخنىكا تەلىپى بويىچە داڭشەن ناھىيىسى، چەت ئەلدىن كىرگۈزۈلگەن ئالىي سورتلۇق ئالما كۆچىتى بولۇپ، جەمئىي 45 مو يەرگە 5000 تۈپ كۆچەت تىكتىم، بۇلارنى تىكىشتىن بۇرۇن كولانغان ئۇرەكنىڭ ھەر بىرىگە سىرتتىن ئۇنۇملۇك توپا ئەكىلىپ ئۇنىڭغا قوي قىنى ئارىلاشتۇرۇپ تولدۇرۇپ ئاندىن تىكتۇق، ھازىرقى ئەھۋالدىن قارىغاندا، بۇ كۆچەتلەرنىڭ 95% تىن كۆپرەكى ئەي بولدى.

ئەمەت ئاشۇر ئۆزى ئېيتقاندەك «تۈزۈك ئوقۇمغان» كىشى بولسىمۇ، لېكىن ئۇنىڭ پەن-تېخنىكىنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشى، ئىلىم-پەننىڭ بىرىنچى ئىشلەپچىقىرىش كۈچى ئىكەنلىكىنى بىلىپ يەتكەنلىكى مەندە چوڭقۇر تەسىرات قالدۇردى.

- مەن بۇ باغنى يېڭى تېخنىكا تەلىپى بويىچە ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، گەنسۇ ئۆلكىسىدىكى مەلۇم ئالىي مەكتەپتىن ئىككى نەپەر ئورمانچىلىق مۇتەخەسسىسنى تەكلىپ قىلدىم ھەمدە ئۇلارغا تۇتام بويىچە ھەق بېرىۋاتىمەن، بۇلارنىڭ بىلىدىغىنى ناھايىتى كۆپ ئىكەن، تېخنىكا جەھەتتە مەن بۇلارنىڭ پىكرىنى ئاساس قىلىۋاتىمەن ھەم ئۇلاردىن كۆڭۈل قويۇپ ئۆگىنىۋاتىمەن، - دېدى يۇمۇندىن توغرا كەلدى.

مۇختەر ئابدۇللا

△ يوپۇرغا ناھىيىسىدىكى ئاخۇنلۇق يېزىسى 6 - ئاينىك 22 - كۇنىگىچە دۆلەتكە 150 مىڭ جىڭ ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، ۋەزىپىنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئورۇنداپ بولدى.

مۇھەممەت باست

△ مارالبېشى ناھىيىسىنىڭ چوڭقۇرچاق يېزىسىدا 6 - ئاينىك 10 - كۇنىدىن 25 - كۇنىگىچە ئالدىن بېيىغان 3102 ئائىلىلىك دېھقان سودا كوپېراتىپىدىن 31 مىڭ يۇەندىن كۆپرەك پاي چېكى سېتىۋالدى.

ئەنۋەرجان سەمەر

△ پاي ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى بۇ يىللىق يازلىق ئاشلىق ۋە ياغلىق دان سېتىۋېلىشقا 28 مىليون يۇەندىن كۆپرەك مەبلەغ ئاجرىتتى.

ھەسەن ئابدۇۋۇھلى، ئەركىنجان ھەسەن

قەشقەر ئۇلايىتىدىكى يېنىك سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىللىق ئىقتىسادىي ئەھۋالى ياخشى بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئىمام مۇھەممەت،**

رېشىت مامۇتلار خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر ئۇلايىتىدىكى108 يېنىك سانائەت كارخانىسىنىڭ بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمدا ئورۇندىغان سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 37 مىليون يۇەنگە، باج - پايدىسى 830 مىڭ يۇەنگە يېتىپ، 1995 - يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 16.87% ، 16.24% ئاشتى.

قەشقەر ئۇلايەتلىك پارتكوم ۋە مۇناسىۋەتلىك تارماقلار بۇ يىل كىرىشى بىلەن يېنىك سانائەت كارخانىلىرىغا بولغان باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى، ئۇنىڭغا يىللىق خىزمەتلەرنى ئەستايىدىل خۇلاسىلەپ، تەجرىبىلەرنى يەكۈنلىدى، مۇكاپات - جازانى نەقلەشتۈردى، ھەرقايسى يېنىك سانائەت كارخانىلىرى بىلەن ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچنى نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالدى. يېنىك سانائەتنىڭ مەسئۇل تارماقلار يەنە تۆۋەندىكىدەك خىزمەتلەرنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلىدى.

1. پارتىيە خىزمىتى جانلاندۇرۇلدى. پارتىيەئەزالىرى ۋە رەھبىرى كادىرلارنىڭ تۇرمۇش يېغىنى ۋاقتى - قەرەلدە ئۆتكۈزۈلۈپ، «ئۈچ يېغىن، بىر دەرس» تۇرۇمى ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىنتىزامغا ئاڭلىق رىئايە قىلىش، قانۇنغا بويسۇنۇش، پاك - دىيانەتلىك بولۇش قاتارلىقلاردىكى ئاۋانگارتلىق رولى گەۋدىلەندۈرۈلدى.

2. بەزى ئاجىز رەھبەرلىك بەنزىلەر تەرتىپكە سېلىندى. مۇناسىۋەتلىك تارماقلار ئىشچىلارنىڭ ئەندىشىسىنى توگىتىش ئۈچۈن، يىل بېشىدا بەزى كارخانىلارنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسىنى تەكشۈرۈپ تەرتىپكە سالدى، قەشقەر شەھىرى، قاغىلىق، كونشەھەر، يەكەن ۋە يوپۇرغا ناھىيىلىك 2 - يېنىك سانائەت ئىدارىلىرىنى يېنىك سانائەت ئىدارىسىگە ئۆزگەرتتى، قالغان ئون ناھىيە (شەھەر)لىك قول سانائەت بىرلەشمىسىنى يېنىك سانائەت كوللېكتىپ ئىگىلىك بىرلەشمىسى قىلىپ ئۆزگەرتىپ، كەسىپلەر بويىچە باشقۇرۇشنى ئومۇملاشتۇردى.

نەتىجىدە، يېرىم يىلدىلا ئۇنۇم يارىتىلىپ، يېنىك سانائەت كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىيات ئىزىغا چۈشكەنلىكى ئىسپاتلاندى.

△ لوپ ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى پىلە غوزىسى سېتىۋېلىشنى يېتەرلىك مەبلەغ بىلەن تەمىنلىگەنلىكتىن، 6 - ئاينىڭ ئوتتۇرىغىچە ناھىيە بويىچە 83 مىڭ 490 كىلوگرام پىلە غوزىسى سېتىۋېلىنىپ، دېھقانلارنىڭ قولىغا 843 مىڭ يۇەندىن كۆپرەك نەق پۇل تارقىتىپ بېرىلدى.

تۇرغۇن تاشتۆمۈر

△ چىرا ناھىيىلىك يەرلىك باج ئىدارىسى 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 90 مىڭ 714 يۇەن دۆلەت كارخانىلىرى تاپاۋەت بېجى يىغىۋېلىپ، يىللىق ۋەزىپىنى پېرىم يىل بۇرۇن 20 مىڭ 714 يۇەن ئاشۇرغاندىن باشقا، يەنە 1 مىليون 240 مىڭ يۇەندىن كۆپرەك سودا - سانائەت بېجى يىغىۋېلىپ، يىللىق پىلانىنىڭ 53.9 پىرسەنتىنى ئورۇنداپ بولدى.

مەتسالى مەتنۇرى

△ ئاۋات ناھىيە غورۇچۆل يېزىلىق ئامانەت - قەرز كوپېراتىپى 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 2 مىليون 787 مىڭ يۇەن ئامانەت پۇل توپلىدى ھەم دېھقان، چارۋىچىلارغا 2 مىليون 150 مىڭ يۇەن قەرز پۇل تارقاتتى. بۇ ئۆتكەن بىر يىلدا تارقىتىلغان ئومۇمىي قەرز پۇلدىن 1 مىليون يۇەن كۆپ.

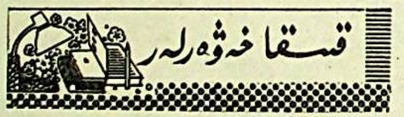
ھادى دانى

△ يېڭسار ناھىيە ساغان يېزىسىنىڭ لەگگەر 4 - كەنتىدىكى 43 ئايال بىرلىشىپ، بۇ يىل 3 - ئايدىن 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 2500 دانە ئاق دوپپا تىكىپ سېتىپ 30 مىڭ يۇەن كىرىم قىلدى.

ئابدۇۋاسىت ئەخەت، مەمەت ئىلى مامۇت

△ 7 - ئاينىڭ 5 - كۇنىگىچە قاغىلىق ناھىيە جايتېرەك يېزىسىدىكى دېھقانلارنىڭ ئامانەت قويغان پۇلى 9 مىليون 413 مىڭ يۇەنگە يېتىپ، بۇ يېزىدىكى 4645 ئائىلىنىڭ ھەربىرىگە 2026

ئۇزۇنلۇقى 60 - يىللاردىكى 1321 كىلومېتردىن ھازىر 1001 كىلومېترغا چۈشۈپ قالغان، دەريانىڭ تۆۋەن ئېقىنىدىكى 300 كىلومېترغا يېقىن يېشىل كاربىدورغا 20 يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان، بىر تامچىمۇ سۇ كەلمىگەن. يەر ئاستى سۇيى ئەسلىدىكى 50 - 60 سانتىمېتردىن ھازىر 16 مېتر چوڭقۇرلۇقتا تۆۋەنلەپ كەتكەن، ساقلىنىپ قالغان توغراقلارنىڭ ئۈچتىن بىر قىسمى قۇرۇپ كەتكەن. ئۈچتىن ئىككى قىسىم توغراقلارنىڭ 80 پىرسەنتى كاۋاكلىششقا باشلىغان. بۇنىڭ بىلەن يېشىل كاربىدور ئومۇمىي كۆلىمى 200 مىڭ موغا چۈشۈپ قالغان.

400 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتىكى يېشىل كاربىدورنى قاپلاپ شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى 36 - تۈەنىنىڭ كەڭلىكى ئون مېتر، چوڭقۇرلۇقى 0.6 مېتر لىق ئوستىگىنى 15 مىنۇت ئىچىدىلا ئاقما قۇم بىلەن تەپ - تەكشى كۆمۈۋېتتى. 34 - ، 35 - تۈەن - مەيدانلارنىڭ 50 مىڭ مودىن كۆپرەك كېۋەز مايسىلىرى قۇم ئاستىدا قالدى. بۇ ۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 35 مىليون يۇەنگە يەتتى.

خۇشال بولۇشقا ئەرزىيدىغىنى شۇكى، يېشىل كاربىدورنىڭ ۋەتىنىمىز خەرىتىسىدىن ئۆچۈپ كېتىش خەۋپى دۆلىتىمىز ئىچى ۋە سىرتىدىكى مۇناسىۋەتلىك مۇتەخەسسىسلەر-نىڭ ۋە ئۇقۇمۇشلۇق زاتلارنىڭ دىققەت ئېتىبارىنى قوزغىدى. بولۇپمۇ 1985 - يىلىدىن بۇيان مەملىكەتلىك ۋە ئاپتونوم رايونلۇق سىياسى كېڭەش يىغىنلىرىدا ئەزالار تارىم دەرياسىنى قوغداش، يېشىل كاربىدورنى قوغقۇزۇپ قېلىشنى ئىزچىل مۇراجىئەت قىلىپ كەلدى. سۆچىلىق مىنىستىرلىكى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى، دۇنيا بانكىسىنىڭ شىنجاڭغا سالغان مەبلەغ تۇرلىرى بىلەن ماسلاشتۇرۇپ، تارىم دەرياسىنى ئوگشاشنىڭ ئالدىنقى مەزگىللىك تەييارلىق خىزمىتى بولغان «تارىم دەرياسىنىڭ مۇھىتىنى قوغداش تۇرى»نى بەلگىلىدى. ھازىر يېشىل كاربىدورنى قوغقۇزۇشنىڭ تۇرلۇك تەدبىرلىرى پائال تۇزۇلمەكتە. ناۋادا بۇ تەدبىرلەر يولغا قويۇلۇپ ئەمەلىيلەشسە يېشىل كاربىدورنىڭ قوغقۇزۇپ قېلىنىشىدا ئۇمىد زور.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى تەشكىللىگەن مەدەنىيەت خىزمەت ئۆمىكى ئالتاي ۋىلايىتىدىكى دېھقان، چارۋىچىلارغا مەنىۋى ئوزۇق يەتكۈزدى

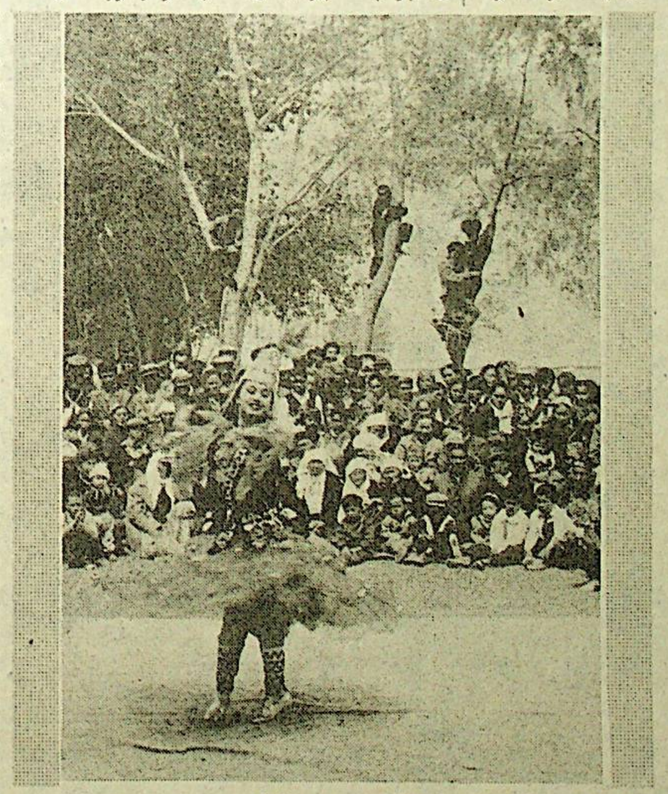
ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ياقۇپ پەتتۇللا** خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى تەشكىللىگەن مەدەنىيەت خىزمەت ئۆمكى ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ چەت، نامرات رايونلىرىدىكى يېزا - قىشلاقلارغا، چېگرا مۇداپىئە قوغداش پونكتلىرىغا بېرىپ، دېھقان، چارۋىچىلار، ئوقۇتقۇچى ئەسكەرلەرگە مەنىۋى ئوزۇق يەتكۈزدى.

ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت نازارىتى، ناخشا - ئۇسسۇل ئۆمكى، شىنخۇا كىتابخانىسى، كىنو فىلىم تارقىتىش- قويۇش شركىتى قاتارلىق ئورۇنلاردىن كەلگەن 42 كىشىدىن تەركىب تاپقان بۇ ئۆمەك ئويۇن قويۇش ئەترىتى، كىتاب ھەدىيە قىلىش ئەترىتى، كىنو قويۇش ئەترىتىدىن ئىبارەت ئۈچ كەسپىي ئەترەتكە بۆلۈنۈپ تەشكىللىنىپ، بۇ يىل 5 - ئاينىك 23 - كۈنىدىن 6 - ئاينىك 13 - كۈنگىچە ئالتاي ۋىلايىتىدە 3000 كىلومېتردىن ئارتۇق يول يۈرۈپ، ئويۇن قويۇش، كىتاب ھەدىيە قىلىش، كىنو قويۇش پائالىيەتلىرىنى ئېلىپ باردى.

پائالىيەت جەريانىدا ئويۇن قويۇش ئەترىتى 21 يېزا ۋە چارۋىچىلىق مەيدانىدا 26 مەيدان ئويۇن قويدى. ئويۇن كۆرگۈچى تاماشىبىنلار 60 مىڭ ئادەم قېتىمدىن ئاشتى. كىتاب ھەدىيە قىلىش ئەترىتى مەدەنىيەت ئۆيلىرى، مەكتەپلەر، چېگرا مۇداپىئە قوغداش پونكتلىرى قاتارلىق 40 نەچچە ئورۇنغا 2 مىليون 215 مىڭ 800 يۇەن قىممىتىدىكى 10 مىڭ 647 پارچە كىتابنى ھەدىيە قىلدى. بۇ كىتابلار يېزا ئىگىلىكى، چارۋىچىلىق، مەدەنىيەت ماتارىپ، پەن - تېخنىكا، ئەدەبىيات - سەنئەتكە ئائىت مەزمۇنلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ كىتابلارنى شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى، شىنجاڭ ياشلار - ئوسمۇرلەر نەشرىياتى، شىنجاڭ پەن- تېخنىكا نەشرىياتى، شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت نەشرىياتى، ئاپتونوم رايونلۇق شىنخۇا كىتابخانىسى ۋە ئۇرۇمچى شەھەرلىك شىنخۇا كىتابخانىسى قاتارلىق ئالتە ئورۇن ھەقسىز تەمىن ئەتكەن.

كىنو قويۇش ئەترىتىدىكى خادىملار ئادەم ئاز، قاتناش قولايسىز، مۇساپە يىراق بولغان ئەھۋالدىمۇ جاپالىغا چىداپ، قېينىچىلىقلارغا بەرداشلىق بېرىپ، كېچە - كېچىلەپ يول يۈرۈپ يېزا - قىشلاقلاردا ئون نەچچە مەيدان كىنو قويۇپ، 12 مىڭ ئادەم -قېتىمدىن ئارتۇق تاماشىبىننى كۆتۈۋالدى.

بۇ قېتىمقى پائالىيەتتە ئۆمەك ئەزالىرى ئىسسىقتىن، بوراندىن- يامغۇردىن قورقماي يېزا - قىشلاقلارغا مەدەنىيەت تارقىتىشتىن ئىبارەت بۇ شەرەپلىك ۋەزىپىنى ئوتتەك قىزغىنلىق، يۈكسەك مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن ئورۇندىدى. سەنئەت نومۇرلىرىنى ھوزۇرلىنىپ كۆرگەن دېھقان، چارۋىچىلار كۆزلىرىگە ئىسسىق ياش ئالغان ھالدا سەھنىگە چىقىپ «ياشسۇن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى» دەپ شوئار توۋلاشتى.

سۈرەتتە: ئارتىسلار يايلاقتا ئويۇن قويماقتا.

پولات ئابدۇكېرىم فوتوسى

مۇھەررىردىن: كېزىتنىڭ ئوقۇشچانلىقىنى ئاشۇرۇش، ئاممىباباقىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش، مۇشتېرىلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت پائالىيىتى ۋە كۇندىلىك تۇرمۇشىدا دائىم يولۇققىنغان مەسىلىلەرنىڭ ئىلمىي يوسۇندا ياردەم بېرىش مەقسىتىدە «مەدەنىيەت ۋە تۇرمۇش»ناملىق مەخسۇس بەت تەسىس قىلدۇق. جۈمە كۈنى چىقىدىغان قەرەلسىز بۇ بېتىمىزگە تۇرمۇشقا ئائىت ساۋاتى ۋە بىلىم خاراكتېرلىك، ئۇچۇر خاراكتېرلىك ماقالىلەر، «قوش دەم ئىلىش كۈنى»نى قانداق ئۆتكۈزۈش ھەققىدىكى مەسلىھەت ۋە مۇلاھىزە ماقالىلىرى، مەدەنىيەت- سەنئەت، كىنو - تېلېۋىزىيە ئۇچۇرلىرى، قىزىقارلىق ۋەقەلەر، يۇمۇر، لەتىپىلەر بېرىلىدۇ. بېتىمىزنىڭ سەھىپىلىرى ھەرخىل بولۇپ، مۇشتېرىلارغا مول مەدەنىيەت ۋە تۇرمۇش بىلىمى بېرەلەيدۇ. ھەر مىللەت مۇشتېرىلىرىنىڭ بۇ بېتىمىزنى يېقىندىن قوللاپ، ماقالە ئەۋەتىشىنى قىزغىن قارشى ئالىمىز.

ئون يىلدا پۈتمەگەن كۈتۈپخانا

1986 - يىلى 7 - ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق كۈتۈپخانا قۇرۇلۇشى باشلاندى، ھازىرغىچە پۈتمىگەن بۇ قۇرۇلۇش يىلدىن يىلغا كىشىلەرنىڭ قىزىق پاراڭ تېمىسغا ئايلىنىپ قالدى. ئۇرۇمچى «يەر شارى» رېستورانى بىلەن بىر تام ئارقىلىق ئايرىلىپ تۇرىدىغان بۇ كۈتۈپخانا ئەسلىدىكى پىلان بويىچە ئۈچ يىلدا پۈتۈشى كېرەك ئىدى. ئەمما بۇ قۇرۇلۇش ئون يىل داۋاملىشىپ، جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى ساھەلەرنىڭ دىققىتىنى تارتماقتا. بۇ يىل 3 - ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 4 -يىغىنىغا قاتناشقان بىر ۋەكىل مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇشى ئاران سەككىز يىل داۋاملاشقانىدى، ئەمما بىزنىڭ بۇ كۈتۈپخانىمىز ئون يىلغىچمۇ پۈتمىدى. قېرىندىشى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلاردىكى بەزىلەر «شىنجاڭلىقلارغا ھاراق بولسلا بولدى، ئۇلار كىتابقا ئانچە قىزىقمايدۇ» دەپ مازاق قىلىشماقتا. نېمە سەۋەبتىن ئاپتونوم رايونلۇق كۈتۈپخانا بۇگۈنگە قەدەر پۈتمەيدۇ؟ بىز بۇ مەسىلە ئۈستىدە ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت نازارىتىنىڭ نازىرى مۇھەممەت زۇنۇن بىلەن پاراڭلاشتۇق. ئۇ بىزگە: «ئاساسلىق مەسىلە خراجەت پۈتۈنلەي ئەمەلىيلەشمىدى، ھازىر يەنە 3 مىليون يۇەن كەملىك قىلىۋاتىدۇ، ئەسلىدە بۇ قۇرۇلۇش ئۆتكەن يىلى ئاپتونوم رايوننىڭ 40 يىللىق تويىغا سوۋغا قىلىنىدىغان نۇقتىلىق تۇر ئىدى» دېدى.

بىز ئاپتونوم رايونلۇق كۈتۈپخانىدىكى مۇناسىۋەتلىك كىشىلەرنىڭ ئېغىزىدىن مۇنۇلارنى ئىگىلدۇق: ئاپتونوم رايونلۇق كۈتۈپخانا قۇرۇلۇشىغا 1982 - يىلى تەييارلىق قىلىنىپ، 1984 - يىلى ئالدىنقى باسقۇچلۇق تەييارلىق خىزمەتلىرىنى تۈگىتىش، 1986 - يىلى ئىش باشلاش بەلگىلەنگەنىدى. ئەينى چاغدا ئاپتونوم رايوننىڭ رەھبەرلىرى مۇنداق دەپ قارىغان: ئاپتونوم رايونىمىزدا مۇكەممەل بىر كۈتۈپخانا بولۇشى كېرەك. بۇ كۈتۈپخانا پۈتكەندىن كېيىن مۇنداق بىر ئۆلچەمگە يېتىش يەنى 90 - يىللاردا قالاق ھېسابلانمايدىغان كۈتۈپخانىلار قاتاردا تۇرۇش، پىلاندىكى كۆلىمى 25 مىڭ كۈادرات مېتر بولۇش، قۇرۇلۇشقا 22 مىليون يۇەن مەبلەغ سېلىش، 3 مىليون كىتاب ساقلىيالايدىغان بولۇش، 2500 ئورۇندۇق بولۇش نىشانغا يېتىش بەلگىلەنگەن. كۈتۈلمىگەندە 1988 - يىلدىكى پۈتۈن مەملىكەت بويىچە ئاساسىي قۇرۇلۇش تۇرلىرىنى قىسقارتىشتا، بۇ قۇرۇلۇش ئاپتونوم رايونىمىز تەرىپىدىن كېچىكتۈرۈپ سېلىنىدىغان قۇرۇلۇش تۇرى قاتارىغا كىرگۈزۈلۈپ، خراجەت يىلدىن يىلغا قىسقارتىۋېتىلدى. توختاپ - توختاپ قۇرۇلۇش قىلىش ئارقىسىدا بىر كۈادرات مېتىرلىق بېتونىنىڭ باھاسى 200 نەچچە يۈەندىن ھازىرقى 1000 يۈەندىن كۆپرەككە ئۆسۈپ كەتتى. قىرائەتخانا بىناسىمۇ يەتتە يىلدا ئاران پۈتتى. ھازىرغىچە 30 مىليون 340 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىندى، يەنە 3 مىليون يۇەن خراجەت تولۇقلاپ بېرىلسە، ئاندىن بارلىق قۇرۇلۇشنى تۈگەتكىلى بولىدىكەن. ئەمما بۇ يىل ئاپتونوم رايونلۇق پلان يغىنىدا ئاپتونوم رايونلۇق كۈتۈپخانا قۇرۇلۇشىغا پەقەت 920 مىڭ يۇەن ئاجرىتىلدى. 1988- يىلى بۇ كۈتۈپخانا كېچىكتۈرۈپ سېلىنىدىغان قۇرۇلۇشلار قاتارىغا كىرگۈزۈلگەندىن كېيىن، نۇرغۇن بىنا بۇ كۈتۈپخانا ئەتراپىدا قەد كۆتۈردى. مەركىزىي شەھەر بولغان ئۇرۇمچىدە كارOK خانىلار لا 400 نەچچىگە يېتىدۇ. ئەمما بۇ كۈتۈپخانا ئورنىدىن تۇرالمايۋاتىدۇ. پۈتۈن شىنجاڭدىكى 84 ناھىيە، شەھەرنىڭ 43 دە تېخى كۈتۈپخانا سېلىنمىدى. بۇ ئەھۋال شەك- شۇبھىسىزكى بىزنى مۇھىم بىر مەدەنىيەت تەربىيسى بازىسىدىن ئايرىپ قويدى.

بىز ئۆگىنىۋاتقان جاڭجىياگاڭنىڭ ئىنتايىن مۇھىم بىر تەجرىبىسى بار، ئۇ بولسىمۇ مەدەنىيەت ئاساسىي مۇئەسسەسلىرى قۇرۇلۇشىغا مەبلەغ سېلىش. ئۇلار بىلەن سېلىشتۇرغاندا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەدەنىيەت ئاساسىي مۇئەسسەسلەر قۇرۇلۇشىغا مەبلەغ سېلىشقا بولغان تونۇشىدا ئىنتايىن چوڭ پەرق بار.

ئوسما قويۇش

ئۆركەش جاپپار فوتوسى

ئاياللار يازلىق كىسىم كىيگەندە دىققەت قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلار

تۇرمۇشىڭىزغا مەسلىھەت

مەدەنىيەتسىزلىك ۋە چاكىنىلىق، مەيلى قانداق بولمىسۇن ئاياللار كۆڭلەك كىيگەندە ئىشتىنىنى باشقىلار پۈتتا پاپياق بار - يوقلۇقىنى بىلەلمىگەندەك دەرىجىدە سوزۇق ئەت رەڭ پاپياق كىيىشى كېرەك.

ئىلانىنىڭ شېھرىي كۆچىگە سەل قارىماسلىق لازىم

ئىلى ياسىن

يېقىندا تۇغقان يوقلاش ئۈچۈن جەنۇبىي شىنجاڭغا بارغانىدىم. بۇ جەريانداا دوست - بۇرادەرلەرنىڭ ئۆيلىرىدە مېھمان بولۇۋاتىپ، مۇنداق بىر ئىشقا ھەيران بولدۇم: تۇرمۇش سەۋىيىسى ئادەتتىكىدەك كىشىلەرمۇ مېھمانلارنى كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن يەشكىلەپ «جيەنلىباۋ» ئېچىلمىكىنى سېتىۋېلىپ ساقلايدىكەن. ھاراق - تاماكا دۇكانلىرىدىمۇ «جيەنلىباۋ» ئېچىلمىكىنىڭ مال مەنبەسى تولۇق ئىكەن، سورۇنلاردا كىشىلەر «جيەنلىباۋ» ئېچىلمىكىنى خۇددى شىنجاڭ پۈتۈسىنى ئېچكەندەك بەخۇدۇك ھالدا ئىستېمال قىلىدىكەن.

ئۇلار شۇنچە بايمۇ؟ ياق، ھەرگىز ئۇنداق ئەمەس، بۇنىڭدىكى ئاساسلىق سەۋەب - مەھسۇلاتنىڭ سۈپىتى ياخشى بولغاندىن سىرت، ئۇنىڭ جەلپ قىلىش كۈچىنىڭ يۇقىرى بولغانلىقىدا. مۇنداقچە ئېيتقاندا، مۇشۇ ئېچىلمىكىنى ئىلان قىلىش ئۈچۈن خەجلەنگەن پۇلنىڭ كۆپلۈكىدە.

مەن بۇ رېئاللىقتىن شۇنى ھېس قىلدىمكى، بۈگۈنكى ئېلېكترون - ئۇچۇر دەۋرىدە ياشاۋاتقان شىنجاڭلىقلارنىڭ كاللىسىمۇ ئىلان - ئۇچۇر ئېڭى شەكىللەنگەن. ئۇلار ئۇچۇرغا ئەھمىيەت بېرىدىغان، ئۇچۇرلىرى لايىق تاپقان ئۇچۇرلارنى دەرھال قوبۇل قىلىپ، تۇرمۇش ئەھۋالىنى سىگنالدۇرىدىغان ھالەتكە يەتكەن. بۇ ھال بەزىلەرنىڭ: «شىنجاڭلىقلار ئۇچۇرغا ئەھمىيەت بەرمەيدۇ. ئۇلاردا ئىلان ئېڭى يوق، مىللىي تىل - يېزىقتا ئىلان بەرگەنلىك بىكار پۇل خەجلىگەنلىك» دېيىدىغان قاراشلىرىغا تولۇق رەددىيە بېرەلەيدۇ.

يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، بازارلار ئاۋاتلىشىپ، تاۋار رىقابىتى كۈنسېرى كەسكىنلەشتى. ئىلان - ئۇچۇر كەسپى 4 - كەسىپكە ئايلىنىپ، كىشىلەر تۇرمۇشىغا سىڭىپ كىردى. شىنجاڭلىقلارمۇ كۈندىلىك خىزمەت، تۇرمۇش داۋامىدا تۇرلۈك تەشۋىقات ۋاستىلىرى ئارقىلىق ئىلان - ئۇچۇرلارنى قوبۇل قىلىدىغان، ئۇزلىرى لايىق تاپقانلىرىنى تۇرمۇش ئېتىياجىغا ئايلاندۇرىدىغان ئادەتكە ئىگە بولدى. مەيلى قانداق بولسۇن ئايالار كۆڭلەك كىيگەندە ئۈشتىنى باشقىلارغا كۆرسەتمەسلىكى، تىزنىڭ ئۈستىنى بۆتەك بىلەن تولۇق يېپىپ، ئەدەبلىك ئولتۇرۇشى لازىم.

4. كىيىم - كېچەكلىرىنىڭ سىرتىمىغا دەققەت قىلىشى كېرەك. كىيىم - كېچەك سىرتىمىسىنىڭ بۆچىلىپ قىلىپ، ئوڭايسىز ئەھۋالغا چۈشۈپ قېلىشتىن ساقلىنىش ئۈچۈن، ئايالار ھەر قانچە ئالدىراش بولسىمۇ كىيىمىنىڭ سىرتىمىسىنى تولۇق بۆتۈشى، سىرتىمدا چاتاق كۆرۈلسىلا دەرھال ئالماشتۇرۇشى ياكى ئۈنداق كىيىمنى كىيمەسلىكى، بەك تار سىرتىملىق كىيىملەرنىمۇ كىيمەسلىكى كېرەك.

5. پاپياقا ئالاھىدە بۆتىبار بېرىش كېرەك. كالتە يوپكا كىيگەندە ئۈزۈن پاپياق بىلەن يوپكا ئارىسىدا يوتىنىڭ مەلۇم قىسمىنىڭ ئوچۇق قېلىشىدىن ياكى پاپياق رېزىنكىسىنىڭ كۆرۈنۈپ قېلىشىدىن ساقلىنىش، ئەڭ ياخشىسى ئىشتانپاپياق كىيىش كېرەك. يازدا پاپياق رەڭگى تېرىگە قانچە يېقىن بولسا شۇنچە ياخشى. ئەڭ ياخشىسى باشقىلار پۇتىنا پاپياق بار - يوقلۇقىنى بىلەلمىگەندەك دەرىجىدە سۈزۈك ئەت رەڭ پاپياق كىيىشى كېرەك. يېرتىق ياكى يامالغان پاپياقلارنى كىيمەسلىك كېرەك.

ماتېرىيالدىن

غەيرەت مەمتىمىن فوتوسى

تۇرمۇشىڭىزغا مەسلىھەت

1. ئۇخلاش كىيىمى بىلەن تالاغا چىقماسلىق كېرەك. كىيىم - كېچەك تۇرلىرىنىڭ كۆپىيىشىگە ئەگىشىپ، ئۇخلاش كىيىملىرىنىڭ تۇرلىرىمۇ كۆپەيىپ، پاسونىمۇ كۆپ خىللاشتى. لېكىن ئۇخلاش كىيىمى قانچىلىك چىرايلىق، سالقىن بولمىسۇن، ئۇ يەنىلا ئۇخلاش كىيىمى. بەزى ئايالار ئاۋارىچىلىقتىن قېچىپ ياكى راھەت ھېس قىلىپ، ئۇخلاش كىيىمى بىلەن تالا - تۈزلەرگە چىقىدۇ. ھەتتا بازارغا كېتىپ قالىدۇ. بۇنداق قىلىش كىشىلەرگە مەدەنىيەتسىزلىك تۇيغۇسى بېرىپ قويىدۇ. شۇڭا ئايالار ئۇخلاش كىيىمى بىلەن سىرتقا چىقماسلىقى كېرەك. ئۇخلاش كىيىمى بىلەن قازان بېشىغا بېرىشقا تېخىمۇ بولمايدۇ.

2. كۆڭلەك كىيىپ ۋېلىسىپىت مىنمەسلىك كېرەك. ئايالار كەڭ بۆتەك كۆڭلەك بىلەن ۋېلىسىپىت مىنگەندە كۆڭلەك بۆتىكىنىڭ ۋېلىسىپىت چاقىغا يۆگىشىپ قېلىشىدىن ئېھتىيات قىلىپ، بۆتەكنىڭ ئۈچىنى رول بىلەن قوشۇپ تۇتۇۋالىدۇ. بۇنداق قىلغاندا يوتا ئېچىلىپ قېلىشى ھەتتا كالتە ئىشتان كۆرۈنۈپ قېلىشى مۇمكىن. تار كۆڭلەك كىيگەندە ۋېلىسىپىت مىنىش تېخىمۇ بىئەپ. شۇڭا ئەڭ ياخشىسى ئايالار كۆڭلەك كىيىپ ۋېلىسىپىت مىنمەسلىكى كېرەك.

3. كۆڭلەك كىيگەندە ئولتۇرۇپ - قوپۇشقا دەققەت قىلىش كېرەك. تار بۆتەك كۆڭلەك كىيگەندە خالىغانچە زۇڭزىيىپ ئولتۇرماسلىقى كېرەك. بەزى ئايالار كەڭ بۆتەك كۆڭلەك كىيگەندە بۆتەكنىڭ تۆۋىنى كېتىشىدىن ئېھتىيات قىلىپ، بۆتەكنى يىغۋالىدۇ. ھەتتا يېزىلاردا بەزى ئايالار كۆڭلەك بۆتىكىنى پۈتۈنلا قايرۇۋېتىپ، كالتە ئىشتان بىلەن ئولتۇرىدۇ. بۇ تولىمۇ تەرتىپسىز.»

مېنىڭچە، دېگەك ئېپەندى ناھايىتى توغرا ئويلىغان، تاۋارلارنىنى سېتىپ چىقىرىش ھالقىسىدا شىنجاڭدىكى 10 مىليوندىن ئارتۇق ئاز سانلىق مىللەت ئىستېمالچىلىرىنى نەزەردىن ساقىت قىلمۇەتمەيدۇ. شۇڭا بۇ ئىلان تەشۋىقاتى ئارقىلىق ئاز سانلىق مىللەت ئىستېمالچىلىرىنى ئۆز مەھسۇلاتلىرىغا جەلپ قىلىپ، كارخانىنىڭ ئىقتىسادىي ئۇنۇمىنى يۇقىرى كۆتۈرگەن.

بازار خۇددى جەڭگاھقا ئوخشايدۇ. ئۇنىڭدا رىقابەت ناھايىتى كۈچلۈك، رىقابەتچىلەرمۇ كۆپ بولىدۇ. رىقابەتتە ئۈزۈپ چىقىش ئۈچۈن، كارخانىچىلاردا بازاردا پۈت دەسسەپ تۇرالايدىغان مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىشتىن ئىبارەت تالانت بولغاندىن باشقا يەنە پۈرسەتنى پۇختا ئىگىلەپ، مەھسۇلاتلىرىنى ئىستېمالچىلارغا يۈزلەندۈرەلەيدىغان بازار ئېڭى بولۇشى كېرەك. بۈنىڭدا ئىلان تەشۋىقاتى مۇھىم ئورۇن تۇتىدۇ.

ئەلا سۈپەتلىك مەھسۇلاتلار بولۇپ، سېتىش ھالقىسى چىڭ تۇتۇلمىسا، كارخانا قەرزگە بوغۇلىدۇ، شۇنىڭ ئۈچۈن، رىقابەتتە ئۈزۈپ چىقىش نىيىتىگە كەلگەن ھەر قانداق كارخانىچى ئىلان تەشۋىقاتىنىڭ رولىغا ھەرگىز سەل قارىماسلىقى لازىم.

بۇ نۇقتىغا تولۇق ئەھمىيەت بەرگەچكە ئىلان ئاگلىتىلىپ، ئۈزۈن ئۆتمەيلا، مەھسۇلاتلىرى بازار تاپتى. بۇنداق مىساللاردىن خېلى كۆپ كۆرسىتىش مۇمكىن.

ئېچكىرى ئۆلكىلەر، دېگىز بويىدىكى رايونلار كارخانىلىرىنىڭ تاۋارلىرى ھازىر شىنجاڭ بازارلىرىدا ئاساسىي سالماقنى ئىگىلەيدۇ. ئۇنداقتا، ئۇلارنىڭ مىللىي تىل - يېزىقتىكى ئىلانلارنىڭ ئۇنۇمىگە بولغان كۆزقارىشى قانداق؟

«جۇڭگىيە» ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى گۇرۇھى شىركىتىنىڭ شىنجاڭدىكى باش ۋەكالەتچىسى دېگەن ئېپەندى ماڭا مۇنداق دېدى: «مەن شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسىدا، ئۇيغۇر تىلىدا ئىلان بېرىش ئۈچۈن ھەر يىلى 60 مىڭ يۈەن ئەتراپىدا پۇل خەجلەيمەن. مەن بۇ پۇلنى خەجلىگىنىمدىن، جۇملىدىن ئۇيغۇر تىلىدىكى ئىلاننىڭ ئۇنۇمىدىن ناھايىتى رازى. بىزنىڭ سېتىش بۆلۈمىمىزگە ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرىنى سېتىۋېلىش ئۈچۈن كېلىدىغانلارنىڭ كۆپىنچىسى ئاز سانلىق مىللەت كىشىلىرى، ئۇلار رادىئودىن ئىلاننى ئاڭلاپ بىزنى ئىزدەپ كەلگەن. بىزمۇ مەھسۇلاتىمىزنىڭ سۈپەتلىكلىكى، باھاسىنىڭ مۇۋاپىقلىقى ھەم ئەلا مۇلازىمىتىمىز بىلەن ئۇلارنى رازى قىلىشقا تىرىشىمىز.»

مەدەنىيەت ۋە تۇرمۇش

ئۆركەش جاپپار فوتوسى

ئۆزىگىزنى ئوزۇقلۇق ئارقىلىق داۋالاشنى ئۆگىنىۋېلىڭ

بىر دوختۇر ئاغينىنەم مەندىن: «سىز 50 ياشتىن 60 ياشقىچە بولغان ئون يىل ئىچىدە بىر-ئىر قېتىمىمۇ دوختۇرخانىدىن دورا سېتىۋالمىدىگىز، ئارىلاپ كېسەل بولۇپ قالسىگىزمۇ ناھايىتى تېزلا ساقىيىسىز، قاچانلا قارىسا ئىككى مەڭگىگىز قېپقىزىل، روھىي ھالىتىگىز تېتىك تۇرىسىز، بۈنىڭدا قانداق سىر بار؟» دەپ سورىغانىدى، مەن كۇلۇپ كېتىپ: «بۈنىڭدا ھېچقانداق سىر يوق. مەن كېسەل بولسام دورا ئارقىلىق ئەمەس بەلكى ئوزۇقلۇق ئارقىلىق ئوزۇمنى داۋالايمەن» دېدىم. ئوزۇقلۇقنىڭ ئادەم بەدىنىگە ئوزۇقلۇق يەتكۈزۈش رولىدىن باشقا يەنە كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە داۋالاش رولىمۇ بار. شۇڭا ئوزۇقلىنىشىمىنى ئوزلۇكسىز تەڭشەپ، شۇ ئارقىلىق ئوزۇمنى كۈتىمەن. بىر مەزگىل گېلىم ئىشلىپ ئاغرىدى. جۇڭگوچە داۋالايدىغان بىر دوختۇر ئاغينەم ماڭا ئاغچىدىن كۆپرەك يەپ بېرىشىمنى ئېيتتى. ئۇنىڭ كېپى بويىچە ئىككى كۈن ئاغچە يەپ، ئىككى كۈن ئاغچە شورپىسى ئىچتىم. ئوزۇمنى ناھايىتى ياخشى بولدى. ئاغچىنىڭ خۇسۇسىيىتى مۇتتەدىل ئىكەن.

ھازىر كىشىلەر راك كېسىلىگە دۇچار بولۇپ قېلىشتىن بەك قورقىدۇ. ئەمەلىيەتتە خام ساماق، ئاق تۇرۇپ، يېسۈلەك، پەمىدۇر، كاۋا، نوقۇت، ئازغان تېپىگە كىرىدىغان مېۋىلەر، مەسلەن، قارا ئۆرۈك، شاپتۇل، ئالما، ئالۇچا، ئۆرۈكلەرنىڭ راك كېسىلىگە قارشى تۇرۇش ئۈ ئالدىنى ئېلىش رولى بار.

يېقىندا مەن گېزىتتىن «ئوزۇقلىنىش ئارقىلىق داۋالىنىش» نامىلق بىر ماقالىنى كۆرۈپ كۆچۈرۈۋالغانىدىم. بۇنى ئىلمىي ئوسۇلدا ئوزۇقلىنىش ئارقىلىق داۋالىنىشقا قىزىقىدىغان كىتابخانلارغا تەقدىم قىلىمەن.

تاماقتىن كېيىن نەشپۈت يېسە بەلغەمنى بوشىتىدۇ، سۈگېپىيازنى قاينىتىپ ئىچسە زۇكامنى ساقايتىدۇ، دېگىز پالىكى (خەيدەي) نىڭ تەركىبىدە يود ماددىسى بار، ئۇ قاننىڭ ئۈيۈپ قېلىشىدىن ساقلايدۇ، ماشىنىڭ زەھەر قايتۇرۇش ئۈنۈمى يۇقىرى، پەمىدۇر، قاننى تولۇقلاپ چىرايىنى گۈزەللەشتۈرىدۇ، ياڭاق ئۆپكىنى قوۋۇتەلەپ، چاچنى قويۇقلاتىدۇ، تەرخەمەك ئورۇقلاتىدۇ، ساماق ئۈچەي، ئاشقازان يالۇغنا شپا بولىدۇ، كۆك كاۋا ئىششقىنى ياندۇرۇپ سۈيدۈكنى راۋانلاشتۇرىدۇ، يېسۈلەك سۈيدۈكنى راۋانلاشتۇرۇپ، زەھەرنى قايتۇرىدۇ، پىدىگەن يەلنى ھەيدەپ، قاننى راۋانلاشتۇرىدۇ، ئاپپلسىن پوستىنى قاينىتىپ ئىچسە، ئىشتەينى ئېچىپ، بەلغەمنى بوشىتىدۇ، پۇڭا خولېستېرىننى تۆۋەنلىتىدۇ، تۇخۇم مېڭىنى قوۋۇتەلەيدۇ، ھەسەل ئۆپكىنى نەمدەپ، ئۇمۇرنى ئۇزارتىدۇ، ئاق مور بەدەننى ساغلاملاشتۇرۇپ، قېرىشنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ.

ماتېرىيالدىن

جۇڭگو مۇخبىرلار جەمئىيىتى جياڭ زېمىننىڭ «1 - ئىيۇل»دا قىلغان سۆزىنى ئۆگىنىش بويىچە سۆھبەت ېېغىنى ئۆتكۈزدى

ئاخبارات قىشۇنىنىڭ سىياسىي، كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈش كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 24 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگو مۇخبىرلار جەمئىيىتى بۈگۈن مەملىكەتلىك ئاخبارات مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن بىر قىسىم ئاپتورلارنىڭ سۆھبەت يىغىنىنى ئۆتكۈزدى. يۇغىن قاتناشچىلىرى يولداش جياڭ زېمىننىڭ «1 - ئىيۇل»دا قىلغان سۆزىنى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇش، ئاخبارات قىشۇنىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش توغرىسىدىكى تەسراتلىرىنى كەڭ كۆشاده بايان قىلدى.

يىغىن قاتناشچىلىرى مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: جياڭ زېمىننىڭ سۆزى روشەن دەۋر ئالاھىدىلىكىگە ۋە زور ستراتېگىيىلىك ئەھمىيەتكە ئىگە، ئۇ پۈتۈن پارتىيە، جۇملىدىن ئاخبارات سېپى ئالدىغا ئومۇمىيلىققا مۇناسىۋەتلىك، كېچىكتۈرگىلى بولمايدىغان بىر مۇھىم ۋەزىپىنى قويدى. «خەلق گېزىتى» ئىدارىسىدىن يۇي نىك تەسراتىنى سۆزلەپ مۇنداق دېدى: ئەسر ھالقىدىغان ئۆلۈغۋار نىشانغا ېېتىش، پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ بولۇپمۇ پارتىيىلىك كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش تارىخنىڭ مۇقەررەر تەلىپى بولۇپ قالدى. پارتىيە خىزمىتىنىڭ تەركىبىي قىسمى بولغان ئاخبارات ئىشلىرى زېمىمسكە ئالغان ۋەزىپىمۇ ئوخشاشلا مۇشۇنىڭغا مۇناسىپ يۇقىرى ساپالىق ئاخباراتچىلار قىشۇنى بولۇشنى تەلەپ قىلىدۇ.

يۇقىرى ساپا قەيەردىن كېلىدۇ؟ جياڭ زېمىننىڭ ياش كادىرلارغا قىلغان «قېتىرقىنىپ ئۆگىنىش، تىرىشىپ ئىشلەش، ئىجاد قىلىشقا جۇرئەت قىلىش، ئاڭلىق تۆھپە قىشۇش» دېگەن سۆزى نۇرغۇن ياش ئاخباراتچىنى ئەستايىدىل ئويلىنىشقا رىغبەتلەندۈردى. بۇ يىل جۇڭگو ئاخبارات مۇكاپاتى بويىچە ئالاھىدە مۇكاپاتقا ئېرىشكەن «رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئۆلگىسى - كۈك فەنسىن» دېگەن ماقالىنىڭ ئاپتورى، شىنخۇا ئاگېنتلىقىنىڭ مۇخبىرى خې پىڭ بۇ تۆت تەلەپ ياش كادىرلارنىڭ ساغلام ئۆسۈپ ېېتىلىشىگە ئېنىق يۆنىلىش كۆرسىتىپ بەردى، دېدى. ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: ھازىر كۆپلىگەن ياش كادىر ئاخبارات سېپىگە قوشۇلماقتا، ئۇلار جۇشقۇن، ھاياتىي كۈچكە ئىگە. لېكىن ئۇلارنىڭ سىياسىي، كەسپىي ساپاسىنى پارتىيە ۋە خەلقنىڭ ئۈمىدى، ئۇلار زىممىسكە ئالغان تارىخىي ۋەزىپە بىلەن سېلىشتۇرغاندا پەرق ناھايىتى زور. شۇڭا ئۆگىنىشنى كۈچەيتىش ئالاھىدە ئەھمىيەتكە ئىگە. ئۇلار چوقۇم ماركسىزم لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى، كۆڭۈل قويۇپ پۇختا ئۆگىنىشى، پارتىيىنىڭ ئاخبارات خىزمىتىدىكى ئېسىل ئەنئەنىسىنى، ھەر خىل يېڭى بىلىملەرنى ئۆگىنىشى كېرەك. شۇنداق قىلغاندىلا، مەركەز تەلەپ قىلغان «سىياسىي جەھەتتە كۆچلۈك، كەسپىتە پىششىق، ئىستىلدا دۇرۇس» بولۇش ئۆلچىمىگە يەتكىلى، دەۋر بىزگە يۈكلىگەن ۋەزىپىنى تېخىمۇ ياخشى ئادا قىلغىلى بولىدۇ.

ئاتاقلىق پىشقەدەم ئاخباراتچى، جۇڭگو مۇخبىرلار جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى ۋۇ لىڭشى مۇنداق دېدى: ئاخبارات خىزمىتىدە سىياسىي ساپا بىلەن كەسپىي سەۋىيىنى بىر-بىرىدىن ئايرىۋېتىشكە بولمايدۇ، پارتىيەمىزنىڭ ئاخباراتچىلار قوشۇنى ئەزەلدىنلا ئېسىل، شەرەپلىك ئەنئەنىگە ئىگە، ئۇ ئۇرۇش يىللىرىدا بولسۇن ياكى تىنچ مەزگىلدە بولسۇن، پارتىيە ۋە خەلقنىڭ ئىشلىرىغا سادىق بولۇپ كەلدى. پارتىيىنىڭ لۇشيەن، فاڭجېنلىرى بىلەن ئاڭلىق ھالدا بىردەكلىكنى ساقلاپ، دۆلەت، خەلقنىڭ تەقدىرىگە كۆڭۈل بۆلۈپ، ئاممىنىڭ ساداسىنى ئەكس ئەتتۈردى، بۇ ئىستىلنى ساقلاپ قېلىش ۋە جارى قىلدۇرۇش كېرەك.

مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى شۇي گۇاڭچۇن ئاخىردا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: ئاخبارات قوشۇنىنىڭ ساپاسىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئۆستۈرۈشتە سىياسىينى، پارتىيەئىلكىنى تەكتلەش ئەڭ مۇھىم. بۇ پارتىيىنىڭ ئاخبارات خىزمىتىگە قويغان ماھىيەتلىك تەلىپى، شۇنداقلا قوشۇنىمىزنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشتىكى يادرولۇق ئامىل. شۇي گۇاڭچۇن ئاخبارات قوشۇنىنىڭ ھازىرقى ئەھۋالىنى نەزەردە تۇتۇپ مۇنداق دېدى: نەزەرىيە جەھەتتە، ئېتىقاد جەھەتتە قەتئىي بولۇشنى، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىنى ئالاھىدە تەشەببۇس قىلىش كېرەك، شۇنىڭ بىلەن بىللە، تەشۋىقات ئىنتىزامغا رىئايە قىلىش، «ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، ھەققەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش» ئىدىيىۋى لۇشيەنىدە چىڭ تۇرۇش، قوشۇنىمىزدىكى ھەر بىر كىشىنى ئەخلاقىي، ئەقلىي جەھەتتە ئومۇمىيۈزلۈك يېتىشىپ، ئىلىمىزنىڭ ئاخبارات ئىشلىرىنى ئۈزلۈكسىز ئالغا سلجىتىدىغان قىلىش كېرەك.

مېھىر - مۇھەببەت

(بېشى 1 - بەتتە)

مۇداپىئەلىنىش پونكتىنىڭ كېسەكتىن سېلىنغان بىر ھاجەتخانىسى بار ئىدى، كەلكۈندە بۇ ھاجەتخانا ئۆرۈلۈپ كەتكەچكە گەندە كەلكۈن سۈيىگە قوشۇلۇپ كەتكەندى، نۇرغۇن كىشى كەلكۈن ئىچىدە ئۆزاق تۇرغاچقا بەدىنىگە قىزىل مۇدۇرچەك چىقىپ كەتتى.

داۋامىدىكى تۇرغۇن تەسرلىك كۆرۈنۈشنى لېنىنغا ئېلىۋالدى.

ياڭ شىنىڭ جەستى سامان ئارىسىدىن تېپىلدى.

بازار بېزىسىنىڭ تۆگۈك كەنتىدىكى 34 ياشلىق دېھقان ياڭ شى بويى 1.80 مېتر كېلىدىغان قاۋۇل يىگىت ئىدى. كەلكۈن

تۇرمۇشنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇش 1 - دەرىجىلىك چوڭ ئىش ئىدى. شەھەرلىك پارتكوم، شەھەرلىك ھۆكۈمەت بۆلۈمىنى جىددىي ئورۇنلاشتۇردى. ئىدارىسى بارلارنىڭ مەسلىسىنى ئۆز ئىدارىسى ھەل قىلىدىغان، ئىدارىسى يوقلارنىڭ مەسلىسىنى ئاھالىلەر كومىتېتى بىر تەرەپ قىلىدىغان بولدى، ئاپەتكە

جۇڭگو كوماندىسى بىر ئالتۇن مېدال، بىر كۈمۈش مېدالغا ئېرىشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئاتلانتا، 23 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگو پالۋانى جەن شۇيگاڭ 26 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ بۈگۈن ئۆتكۈزۈلگەن 70 كىلوگراملىقلار بويىچە ېېغىرلىق كۆتۈرۈش مۇسابىقىسىدە 162.5 كىلوگرامنى دەس كۆتۈرۈش، 195 كىلوگرامنى تېنىپ كۆتۈرۈش ۋە 357.5 كىلوگراملىق ئومۇمىي نەتىجە بىلەن مۇشۇ دەرىجىلىكلەرنىڭ ئوچ تۇردىكى مۇسابىقىسىدە دۇنيا رېكوردىنى يېڭىلاپ، ئالتۇن مېدالغا ئېرىشتى.

جەن شۇيگاڭ ئوچ تۇر بويىچە دۇنيا رېكوردىنى ساقلاپ كەلگەن چاۋشيەنلىك جىن مىڭنەن قاتارلىق كۆچلۈك رەقىبىنى يېڭىپ غەلبە قىلدى. خەلقارا ئېغىرلىق كۆتۈرۈش بىرلەشمە جەمئىيىتىنىڭ بايانىاتچىسى بوسكوۋىچ ئېيتقاندەك: جەن شۇيگاڭ «ئەمەلىي كۈچى ئارقىلىق ئۆزىنىڭ مۇشۇ دەرىجىلىكلەر ئىچىدە دۇنيا بويىچە ئەڭ مۇنەۋۋەر تەنھەرىكەتچى ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى».

بۈگۈن ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ 4 - كۈنى. ئېغىرلىق كۆتۈرۈش، سۇ ئۇزۇش، قارىغا ئېتىش، قىلىچۇازلىق، گىمناستىكا، رۇداۋچە چېلىشىش ۋە قەدىمچە چېلىشىش قاتارلىق چوڭ تۈرلەردە جەمئىي 17 ئالتۇن مېدال تارقىتىلدى. جۇڭگو ماھىرلىرى بىر ئالتۇن مېدال، بىر كۈمۈش مېدالغا ئېرىشىپ، ئالتۇن مېدال تاختىسىدا 4 - ئورۇننى ساقلاپ قالدى.

دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتى، مەملىكەتلىك تەنتەربىيە باش جەمئىيىتى، جۇڭگو ئولىمپىك كومىتېتى تېلېگراممىا ئەۋەتىپ، جەن شۇيگاڭنىڭ چېمپىيون بولغانلىقىنى تەبرىكلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئاتلانتا، 23 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتى، مەملىكەتلىك تەنتەربىيە باش جەمئىيىتى، جۇڭگو ئولىمپىك كومىتېتى بۈگۈن جۇڭگو تەنتەربىيە ۋەكىللەر ئۆمىكىگە تەبرىك تېلېگراممىسى ئەۋەتىپ، ئېلىمىز ماھىرى جەن شۇيگاڭنىڭ بۈگۈن ئۆتكۈزۈلگەن ئەرلەرنىڭ ېېغىرلىق كۆتۈرۈش مۇسابىقىسىنىڭ 70 كىلوگرام دەرىجىلىكلەر بويىچە مۇسابىقىسىدە دۇنيا رېكورتىنى بۇزۇپ تاشلاپ، چېمپىيون بولغانلىقىنى تەبرىكلىدى.

تەبرىك تېلېگراممىسىدا مۇنداق دېيىلدى: 26 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە ئېلىمىزنىڭ ېېغىرلىق كۆتۈرۈش ئەزىمەتلىرىنىڭ ئارقا - ئارقىدىن زەپەر قۇچقانلىقى ئېلىمىزنىڭ ېېغىرلىق كۆتۈرۈش تەنھەرىكىتى سەۋىيىسىنىڭ زور دەرىجىدە ئۆسكەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ، بىز سىلەرنى قىزغىن تەبرىكلەيمىز ۋە سىلەردىن سەممىي ھال سورايمىز.

تەبرىك تېلېگراممىسىنىڭ ئاخىرىدا مۇنداق دېيىلدى: جۇڭگو كوماندىسىدىن لېۋ لىمىن ئايالارنىڭ 100 مېتردا كېپىنەكچىلەپ سۇ ئۇزۇش مۇسابىقىسىدە بىر كۈمۈش مېدال ئالدى.

ئاغرىق ئازابى ۋە ئالتۇن مېدال ئالالماسلىقتەك قوش زەربىگە ئۇچرىغان مەرگەن ۋاڭ يىفۇ بۈگۈن 7 - لىك سالاھىيىتى بىلەن ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىگە قاتنىشىپ، ئاخىردا 659.3 ھالقا ئومۇمىي نەتىجە بىلەن 6 - لىككە ئېرىشتى.

جۇڭگو ئايالار پۈتبول كوماندىسى بۈگۈن 1 : 5 نەتىجە بىلەن شىمالىي ياۋروپادىكى كۈچلۈك كوماندا - دانىيە كوماندىسىنى يېڭىپ، 2 - گۇرۇپپا مۇسابىقىسىدە غەلبە قىلىپ، ئالدىنقى تۆت كۈچلۈك كوماندا قاتارىدىن ئورۇن ئالدى.

7 - ئاينىڭ 23 - كۈنى، 26 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ

كەلكۈن ئىچىدە ئۇزاق تۇرغاچقا بەدىنىگە قىزىل مۇدۇرچەك چىقىپ كەتتى.

زىنچۇمنزى بازىرىنىڭ تەشۋىقات خادىمى ۋۇشىگۈڭ شىددەتلىك كەلكۈن ئىچىدە ھاياتىنىڭ خەۋپىگە ئۇچرىشىغا قارىماي، يەتتە كىشىنى قۇتقۇزۇپ چىقتى، لېكىن ئۆزىنىڭ ئاتا-ئانىسىنىڭ يەرلىرى سۇ ئاستىدا قالدى، سىگلىسىنىڭ ئۆيى ئۆرۈلۈپ چۈشكەن بولسىمۇ، ئۇلارغا قاراشقا چولىسى تەگمىدى.

فۇكاڭ شەھەرلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسىنىڭ سىنئالىغۇ مۇخبىرى سۈن گوفۇ 7 - ئاينىڭ 19 - كۈنى كەچ سائەت ئونىدا زىنچۇمنزىگە كەلگەنلىكىدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن ئالتايغا بارىدىغان ئايتوبۇسقا چۈشۈپ شۇ كۈنى كەچ سائەت 12دە يامغۇرغا قارىماي نەق مەيدانغا يېتىپ كەلدى. ئۇ بىر كېچە - كۈندۈز سۇ ئىچىدە يۈرۈپ كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش

(بېشى 1 - بەتتە)

تۇڭ فۇلىن دوكلاتىدا مۇنداق دېدى: 1991- يىلىدىن باشلاپ ئايتونوم رايون بويىچە 1 - بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش تەربىيىسى قانات يايدۇرۇلدى. بەش يىلدىن بۇيان، ئايتونوم رايونىمىزنىڭ قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىدە ھەرقايسى رايونلار ۋە ھەرقايسى ئالاقىدار تارماقلارنىڭ زىچ ماسلىشىشى، ئايتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ كەڭ كۆلەمدە قاتنىشىپ، ئىلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقتىن ئىبارەت ئومۇمىيەتنى زىچ چۆرىدەپ، مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، ئۆگىنىش بىلەن ئىشلىتىشنى بىرلەشتۈرۈشى ئارقىلىق كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى. ستاتىستىكىغا قارىغاندا، ئايتونوم رايون بويىچە 10 مىليون 310 مىڭدىن ئارتۇق كىشى قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئۆگىنىشىگە قاتناشقان، ئۇلار قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش

ئۇبيېكتلىرىنىڭ 90% تىن كۆپرەكىنى ئىگىلەيدۇ.

لېۋياۋخۇا دوكلاتىدا مۇنداق دېدى: ئايتونوم رايونىمىزدا 4 - ئاينىڭ ئاخىرىدىن 7 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە قاتتىق زەربە بېرىش كۆرىشى قانات يايدۇرۇلدى. 4 - ئاينىڭ 20 - كۈنىدىن 7 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگىچە خاراكتېرى قەبىھ، تەسىرى زور بولغان بىر تۈركۈم دېلولار ئارقا - ئارقىدىن پاش قىلىندى، جەمئىيەتكە ئېغىر دەرىجىدە زىيان يەتكۈزگەن جىنايەتچىلەر گۇرۇھى بىتچىت قىلىندى، جىنايىتى ئېغىر، قاچقۇن جىنايەتچىلەر تۇتۇلدى، قاتتىق زەربە بېرىش ئارقىلىق چوڭ - چوڭ جىنايى ئىشلار دېلولىرىنىڭ ئۆزلۈكسىز كۆپىيىپ كېتىشى تىزگىنلەندى، جەمئىيەت ئامانلىقى تەرتىپى كۆندىن كۆنگە مۇقىملاشتى.

يېغىنغا ئايتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ھامىدىن نىياز، مۇئاۋىن مۇدىرلىرىدىن شې فۇپىڭ، يۈسۈپ مۇھەممىدى، تۆرباير، ماسۇنلياڭ، خوجىخان ھاكىموۋ، ئامىنە غاپپار، قادىس، سۇي گۇەنخۇا، باش كاتىپ مەھەممەت ئىسمائىل قاتناشتى.

ئايتونوم رايونلۇق يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى ئابدۇرېھىم قادىر، ئايتونوم رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ باش تەپتىشى مەھەممەت يۈسۈپ، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ماھمۇتقاسىم يېغىنغا سىرتتىن قاتناشتى.

*****

ئېلان

ئۈرۈمچى شەھىرى «غەربىي شىمال» يولى ئاھالىلەر بىناسىدا ئولتۇرۇشلۇق ئابلىز روزى: سىزنىڭ ئۇستىڭىزدىن ئۈرۈمچى شەھەر «قىزىلتاغ» سودا سارىيى ئۆي دەۋاسى قىلىپ مەھكىمىمىزگە ئەرز سۇندى. ئېلان بېرىلگەن كۈندىن ئېتىبارەن 60 كۈن مۆھلەت ئىچىدە مەھكىمىمىزگە ياكى ئۆزىڭىز ئۈرۈشلۇق جايدىكى خەلق سوت مەھكىمىسىگە بېرىپ ئۆز پىكرىڭىزنى بەرمىسىڭىز، ھۆكۈم ئارقىلىق سىرتىڭىزدىن بىر تەرەپ قىلىمىز.

ئۈرۈمچى شەھەر سايباغ رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى

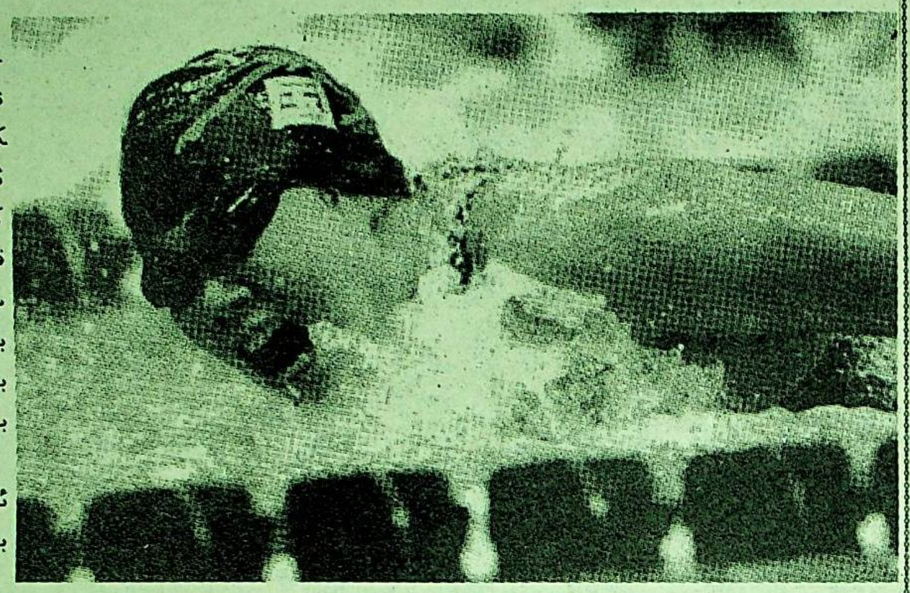
ئۈرۈمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ئازراق يامغۇر يېغىپ كېيىن بۇلۇتلۇق بولۇپ، كېچىسى بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا ℃ 16 - ℃ 25 بولىدۇ. تۆت بال شامال چىقىدۇ.

تەبرىك تېلېگراممىسىنىڭ ئاخىرىدا مۇنداق دېيىلدى: جۇڭگونىڭ بارلىق تېرېنبرلىرى، تەنھەرىكەتچىلىرىنىڭ قەيسەرلىك بىلەن ئېلىشىش، بۆسۈشكە، يېڭىشكە جۇرئەت قىلىش روھىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇپ، يەنە ياخشى نەتىجىگە ئېرىشىشنى ئۈمىد قىلىمىز.

7 - ئاينىڭ 23 - كۈنى، 26 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ئەرلەرنىڭ 70 كىلوگراملىقلار دەرىجىسى بويىچە ئېغىرلىق كۆتۈرۈش مۇسابىقىسىدە جۇڭگو ماھىرى جەن شۇيگاڭ 357.5 كىلوگراملىق ئومۇمىي نەتىجە بىلەن ئالتۇن مېدالغا ئېرىشىپ، دۇنيا رېكوردىنى يېڭىلىدى.

سۈرەتتە: جەن شۇيگاڭ مۇكاپات سۇپىسىدا. شىنخۇا ئاگېنتلىقى

*****

7 - ئاينىڭ 23 - كۈنى، جۇڭگو ماھىرى لىيۇ لىمىن 26- نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ئايالارنىڭ 100 مېتر غا كېپىنەكچىلەپ سۇ ئۈزۈش ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسىدە 59 سېكۇنت 14 دەقىقە نەتىجە بىلەن جۇڭگو كوماندىسىغا يەنە بىر كۈمۈش مېدال ئېلىپ بەردى.

سۈرەتتە: لىيۇ لىمىن ئاخىرقى نۇقتىغا پۇتۇن كۈچى بىلەن ئۈزمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

خەلقئارا ئولىمپىك تەنتەربىيە كومىتېتى ئاتلانتا تەشكىلىي كومىتېتىغا

ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدىكى قالايمىقان ئەھۋالغا خاتىمە بېرىش بۇيرۇقى چۈشۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئاتلانتا خەۋىرى. خەلقئارا ئولىمپىك تەنتەربىيە كومىتېتى ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتناشقان ۋەكىللەر ئۆمەكلىرىنىڭ بۇ نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنى تەشكىللەش خىزمىتىنىڭ قالايمىقان بولغانلىقىدىن ئاغرىنغانلىقىنى نەزەردە تۇتۇپ، 7-ئاينىڭ 22-كۈنى جەددىي يېغىن ئېچىپ، ئاتلانتا تەشكىلىي كومىتېتىغا چەكلىك مۇددەت ئىچىدە بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىشنى بۇيرۇدى.

بىر نەچچە كۈندىن بۇيان، ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنى زىيارەت قىلغان مۇخبىرلار ئارقا-ئارقىدىن خەۋەر يېزىپ، تەشكىللەش خىزمىتى، قاتناشقا قوماندانلىق قىلىش قالايمىقان بولۇپ كەتتى، خەۋەرلىشىش، ئالاقىلىشىش راۋان ئەمەس، دەپ تەنقىد قىلدى. تەشكىلىي كومىتېت ئاچقان ئۆمەك باشلىقلىرى يېغىندا ھەرقايسى ئەللەرنىڭ تەنتەربىيە ئەمەلدارلىرى بۇ قالايمىقانچىلىقلاردىن ئاغرىنىپ، نۇرغۇن پىكىر قىلدى.

خەلقئارا ئولىمپىك تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى دېڭ. پوۋېند بۇ نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ تەشكىلىي خىزمىتىگە مەسئۇل بولغانىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: قاتناش مەسلىسىنى چوقۇم ھەل قىلىش كېرەك. ئىلگىرى ئىشنىڭ مۇنچىلا مۇرەككەپ بولۇپ كېتىشىنى ھېچكىم خىيالىغا كەلتۈرمىگەن. ھازىر ھەممەيلەن بۇ مەسىلىنىڭ مۇھىملىقىنى تونۇپ يەتتى.

خەلقئارا ئولىمپىك تەنتەربىيە كومىتېتى قوللىنىش زۆرۈر بولغان تەدبىرلەرنى كونكرېت ئوتتۇرىغا قويدى. مەسلەن: ئۇلار مۇخبىرلارنىڭ ئىشلىشگە قولايلىق يارىتىش ئۈچۈن، تەشكىلىي كومىتېتنىڭ نۆۋەتچى ئايتوموبىللارنى ئاساسلىق ئاخبارات مەركىزىنىڭ ئىشكى ئالدىدا توختىتىشقا كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى. ھازىر ئايتوموبىللارنىڭ ھەممىسى ئاخبارات مەركىزىدىن 1.6 كىلومېتر يىراقلىقتىكى جايدا توختاۋاتىدۇ. ئاتلانتانىڭ كرانىڭ داشۆسىدە تۇرۇپ مۇخبىرلىق قىلۇاتقان مۇخبىرلارنىڭ چوڭ-كىچىك سومكىلىرىنى كۆتۈرۈشۈپ بىر مۇنچە يول يۈرۈشكە توغرا كېلىۋاتىدۇ.

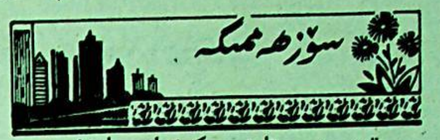
خەلقئارا ئولىمپىك تەنتەربىيە كومىتېتى يەنە كومپيۇتېردا پات-پات كۆرۈلۈپ تۇرۇۋاتقان چاتاقلارنى ئوڭشاش چارىسىنى مۇزاكىرە قىلىش ئۈچۈن، ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنى پۈتۈن يۈرۈش كومپيۇتېر ئۇسكونىسى بىلەن تەمىنلىگەن «IBM» نىڭ زۇڭسەيى لۇيىس. گېلىستىنانى چاقىرتىپ كەلدى.

ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى خەۋەرلىرى

Atlanta 1996

ئەدىبلەرنىڭ ئىجتىمائىي مەسئۇلىيىتى

غالىپ خوجائابدۇل

قەدىمدىن تارتىپ كىشىلەر يازغۇچى-شائىرلارنى ئىپتىخارلىق بىلەن تەرىپلىشىپ كەلمەكتە. چۈنكى يازغۇچى- شائىرلار ئىجتىمائىي تۇرمۇشنىڭ ھەرقايسى تەرەپلىرىنى ئەسەرلىرىدە ئىپادىلەپ، ئۆزىنىڭ تېگىشلىك مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلىدۇ. خەلق كۆلسە تەڭ كۆلىدۇ، خەلق يىغلىسا تەڭ يىغلايدۇ. خەلقنىڭ ئېتىقاد، غايە ۋە تۇرمۇشىغا توغرا يول كۆرسىتىپ بېرىشكە، ھەر خىل مەنىۋى ئېھتىياجىنى قاندۇرۇشقا تىرىشىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن كىشىلەر ھەر قايسى تارىخىي دەۋرلەردە يازغۇچى - شائىرلارنى قەدىرلەپ، مەدەنىيەت تارىخىنىڭ ئۆچمەس سەھىپىلىرىدىن ئورۇن بېرىپ كەلدى. ۋەھالەنكى ھەقىقىي «يازغۇچى ياكى شائىر» دېگەن بۇ نامنىڭ زادى قانداق كىشىلەرگە بېرىلىدىغانلىقىنى چۈشىنىدىغانلار ئانچە كۆپ ئەمەس. نۇرغۇن كىشىلەر يازغۇچى - شائىرلارنىڭ سالاھىيىتىگە باھا بەرگەندە، مەلۇم بىر كىشى بىرنەچچە پارچە ئەدەبىي ئەسەر ئېلان قىلغان بولسا، بىر نەچچە كىتاب يازغان بولسا ياكى يازغۇچىلار جەمئىيىتىگە ئەزا بولغان بولسلا ئۇنى «يازغۇچى - شائىر» دەپ تونۇپ كەلدى. مېنىڭچە ھەقىقىي «يازغۇچى - شائىر»لىق سالاھىيىتىگە ئېرىشىمەك ئۇنداق ئاسان ئىش ئەمەس. مەلۇم بىر كىشى ئۆزىنىڭ ئىسىم كارتوچكىسىغا «يازغۇچى، شائىر» دېگەن سۆزنى باستۇرۇۋالسلا بۇ نامغا ئېرىشكەن بولمايدۇ. «يازغۇچى - شائىر» دېگەن بۇ نام ئۆزىنى كۆرسىتىش، كۆز-كۆز قىلىشتىن كەلمەيدۇ، بەلكى ئۇنىڭغا ۋە ئۇ سەگەك كاللىنىڭ تىنىمسىز ئەمگىكىدىن، ساپ تەر ۋە يۈرەك قېنىنى بەدىلىگە يازتىلدىغان ئىجادىيەت مېۋىسىدىن كېلىدۇ. شۇڭا ئالاھىدە ئىپادىلىيەلمىسە شۇ كىشى بۇ نامغا ئېرىشىپ ھۇرمەتلىنىدۇ.

رېئال تۇرمۇشتا نۇرغۇن كىشىلەر «يازغۇچى- شائىر» دېگەن نامغا شان-شەرەپ نۇقتىسىدىن مۇئامىلە قىلىدۇ. مېنىڭچە، ھەقىقىي ئەدىب ئۆزىنىڭ يازغۇچى - شائىرلىق سالاھىيىتىنى شان-شەرەپ، مەيدىسىدە پارقىراپ تۇرىدىغان ئوردېن دەپ ھېسابلىمايدۇ، بەلكى ئۇنى بىر خىل مەسئۇلىيەت ھېسابلايدۇ. ئىجادىيەت جەريانىدا ئۆزىنىڭ ئىجتىمائىي مەسئۇلىيىتىنى ھەر ۋاقىت ئېسىدە چىڭ تۇتىدۇ. ئۇلارنىڭ ئەسەرلىرى خۇددى ئۇلارنىڭ يۈكسەك مەسئۇلىيەتچانلىق روھىغا ئوخشاش كەسكىن ۋە روشەن-دۇر.

ئەدەبىياتنى تارىخىي نۇقتىدىن كۆزىتكەندە، ئۇ قانداقتۇر مەلۇم بىر ئەدەب ياكى مەلۇم بىر كىتابخانىنىڭ شەخسىي مۇلكى ئەمەس، بەلكى ئۇ خەلققە مەنسۇپ بولۇپ، تۇرمۇشنىڭ، تارىخنىڭ ئەينىكىدۇر. بۇ نۇقتا ئەدەبلەرنىڭ ئىجتىمائىي مەسئۇلىيىتىنىڭ تېخىمۇ ئېغىر ئىكەنلىكىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ. ھەر قانداق بىر يازغۇچى - شائىر ئىجادىيەت ھاياتىدا كىتابخانىلارنىڭ ھۇرمىتىگە، ئېتىراپ قىلىشىغا ئېرىشىنى ئۈيلايدىكەن، ئۆزىدە ئىجتىمائىي مەسئۇلىيەت ئېڭىنى يېتىلدۇرۇشى زۆرۈر. چۈنكى ئەدەبىي ئەسەر ساختا پېرسوناژ، ساختا ۋەقە ۋە ساختا ھېسسىياتلارنىڭ توقۇلمىسى ئەمەس، بەلكى رېئال ھاياتنىڭ بەدىئىي كارتىنىسىدۇر. ھەرقانداق ئەسەر ئىجاد قىلىنىش بىلەن ئىستېمال قىلىنىش ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەت ئارقىلىق ھەقىقىي بەدىئىي ئەسەرگە ئايلىنىدۇ. كىتابخانىلارنىڭ زوقلىنىش ئېھتىياجىنى قاندۇرالمىغان ئەسەرنى بەدىئىي ئەسەر دېگىلى بولمايدۇ. كىشىلەر پسىخىكىلىك ۋە ئېستېتىك تەلەپلىرىنى ئەدەبىي ئەسەر ئارقىلىق قاندۇرىدۇ ھەمدە ئېتىقاد، غايە ۋە كەلگۈسى توغرىسىدىكى چۈشەنچە-سىنى، ئىجتىمائىي تۇرمۇشنىڭ ئەدەبىيات تەرەققىي قىلىپ ئىسلاھات دەۋرىگە كەلگەندە، كىشىلەر ھەر خىل مەدەنىيەتلەرنىڭ ئۆچرىشىش مۇھىتىغا دۇچ كەلدى. بۇنىڭ بىلەن ھەر بىر ئادەمنىڭ ئۆزىگە، جەمئىيەتكە ۋە پۈتكۈل ئىنسانىيەتكە بولغان تونۇشى يېڭىلاندى. بۇ يېڭىلىقلارنىڭ تەسىرىدە، كىشىلەرنىڭ ئەدەبىياتقا بولغان تەلىپى ئۆتكەن دەۋرلەرگە قارىغاندا تېخىمۇ يۇقىرىلاشقا باشلىدى. ئىلگىرى كىشىلەرنىڭ ئەدەبىياتقا قويغان تەلىپى، ئەدەبىيات ئارقىلىق ئاممىنى ئىلھاملاندۇرۇش، كىشىلىك تۇرمۇش ۋە جەمئىيەتتە ساقلىنىۋاتقان بەزى ئىللەتلەرنى تەنقىد قىلىش بىلەنلا چەكلەنگەنىدى. ھازىر ئۇنىڭغا ئەدەبىيات ئارقىلىق خەلقنىڭ روھىنى ئۆزگەرتىش، ئادەمنىڭ ئەتراپلىق تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، پسىخىك ئاڭنى تەربىيىلەش، ھېسسىياتنى ئىزھار قىلىش ۋە ئېستېتىك خۇشاللىق، ھۇزۇر بەخش ئېتىش، كونا بەدىئىي ئۇسۇللارنى يېڭىلاش قاتارلىق مەزمۇنلار قوشۇلدى. بۈلار ئەدەبلەرنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى ئىجادىيەت پائالىيىتىدە ئۆزىنىڭ ئىجتىمائىي مەسئۇلىيىتىنى تېخىمۇ ئېغىر ھېس قىلىشىغا سەۋەب بولدى.

ئاقتۇرسا كىم تەرىنى، بىلەر شۇ دان قەدرىنى.

ئۆركەش جاپپار فوتوسى

كىنو ئىجادىيىتىنىڭ ۋەزىپىسى

شاۋمۇجۇن

كىنو ئىجادىيىتىنىڭ ۋەزىپىسى نېمە؟ كىنونى تەھلىل قىلىپ، تاماشىبىنلارغا يول كۆرسىتىپ، ياخشىسىنى مۇئەييەنلەشتۈرۈپ، يامىنىنى تەنقىدلەپ، تاماشىبىنلارنىڭ كىنودىن ھوزۇرلىنىش سەۋىيىسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشتىن ئىبارەت. لېكىن يەنە بەزىلەر كىنو ئىجادىيىتىگە ئاددىيەتكە چەتكەچىلىك قىلىشتىن ئىبارەت ئېغىر يۈكنىمۇ ئارتىپ قويىدى. بۇنىڭ بىلەن كىنو ئىجادىيەتچىلىرى ۋە تاماشىبىنلاردىنمۇ يۇقىرى تۇرىدىغان سەلتەنەتلىك ئورۇنغا چىقىپ قالدى. دەل مۇشۇ «مەرتىۋە» جۇڭگونىڭ كىنو ئىجادىيىتىنى چەكلەشكە ئېلىپ بارغان ئاساسلىق سەۋەبلىرىدىن بىرى بولۇپ قالدى. كىنوچىلىق گېزىت، ژۇرناللىرىدا كىنو ئىجادىيىتى توغرىسىدا بىرمۇنچە ماقالىلەر ئېلان قىلىنىپ، كىنو ئىجادىيىتىنىڭ ئىلگىرى سۈرۈلۈشىگە ئاكتىپ تۈرتكە بولغان ئىدى. لېكىن كېيىنكى مەزگىللەردە كىنو ئىجادىيىتىنىڭ ئىلگىرى سۈرۈلۈشىگە ئاكتىپ تۈرتكە بولۇش ئورنىغا، ئەكسىچە كىنو ئىجادىيىتىنىڭ ئىلگىرى سۈرۈلۈشىگە توسقۇنلۇق قىلىدىغان ئامىلغا ئايلىنىپ قالدى. كىنو ئىجادىيىتىنىڭ ئىلگىرى سۈرۈلۈشىگە توسقۇنلۇق قىلىدىغان ئامىللار ئاساسلىقى مۇنداق بىر نەچچە نۇقتىدا ئىپادىلىنىدۇ:

1. كىنو ئىجادىيىتىنىڭ ئىلگىرى سۈرۈلۈشىگە توسقۇنلۇق قىلىدىغان ئامىللارنىڭ بىرى، كىنو ئىجادىيىتىنىڭ ئۆزىدە مەۋجۇت بولغان مەسىلىلەردۇر. كىنو ئىجادىيىتىنىڭ ئۆزىدە مەۋجۇت بولغان مەسىلىلەر ئاساسلىقى مۇنداق بىر نەچچە نۇقتىدا ئىپادىلىنىدۇ:

(1) كىنو ئىجادىيىتىنىڭ ئىدىيە ساپاسى تۆۋەن بولۇپ، ئىدىيە ساپاسىنىڭ تۆۋەنلىكى كىنو ئىجادىيىتىنىڭ ئىلگىرى سۈرۈلۈشىگە توسقۇنلۇق قىلىدىغان ئەڭ مۇھىم ئامىل بولۇپ قالدى. ئىدىيە ساپاسىنىڭ تۆۋەنلىكى كىنو ئىجادىيىتىنىڭ ئىلگىرى سۈرۈلۈشىگە توسقۇنلۇق قىلىدىغان ئامىللارنىڭ ئىچىدە ئەڭ ئېغىر

ئەمگەكتىن، ساپ تەر ۋە يۈرەك قېنى بەدىلىگە يازىتىلىدىغان ئىجادىيەت مېۋىسىدىن كېلىدۇ. شۇڭا ئالاھىدە ئىجادىيەت ئىقتىدارى بولمىغان، ئەدەبىياتنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا تۆھپە قوشالمىغان، كىتابخانلار ۋە جەمئىيەت ئالدىدا تېگىشلىك مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلالمىغان كىشىلەرنى ھەقىقىي مەنىسى بىلەن يازغۇچى ياكى شائىر دېيىشكە بولمايدۇ. چۈنكى «يازغۇچى - شائىر» دېگەن بۇ نام ئەمەلىيەتتە ئىجتىمائىيلاشقان سۆز بولۇپ، كىمكى ئۆز خەلقى ۋە جەمئىيەت ئالدىدا ئۆزىنىڭ يۈكسەك مەسئۇلىيەتچانلىقىنى ئارقىلىق قانداۋرىدۇ ھەمدە ئېتىقاد، غايە ۋە كەلگۈسى توغرىسىدىكى چۈشەنچىسىنى، ئىجتىمائىي تۇرمۇشنىڭ ھەقىقەتلىرىگە بولغان تونۇشىنى ئەدەبىي ئەسەر ئارقىلىق چوڭقۇرلاشتۇرىدۇ ۋە بەيىتىدۇ. بۇ نۇقتا ئەدەبىي ئەسەرنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە تۆرتكىلىك رول ئويناىدىغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ. ۋەھالەنكى بۇ يازغۇچى - شائىرلارنىڭ مەدەنىيەت ساپاسىنىڭ يۇقىرى بولۇشىنى تەلەپ قىلىدۇ. مۇبادا يازغۇچى - شائىرنىڭ مەدەنىيەت ساپاسى تۆۋەن بولسا يۇقىرىقى تەلەپلەرنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالمايدۇ.

684 - سان

تامغىنى **تۇردى قادىر نازىرى** ئىشلىگەن

شېئىرىي ھېسسىيات توغرىسىدا

مۇھەممەتتۇرسۇن ھەسەن

شېئىر قىزغىن ھېسسىيات بىلەن چوڭقۇر تەپەككۇرنىڭ مەھسۇلى. ۋايىغا يەتكەن ھېسسىيات ۋە تاۋلانغان پىكىر دۇردانىلىرىدىن پۈتكەن شېئىر گۈزەل ۋە تاتلىق بولىدۇ. شېئىر تەپەككۇر بىلەن ھېسسىياتنىڭ، شۇنداقلا مەزمۇن بىلەن شەكىلنىڭ بىرلىكى. تەپەككۇر بىلەن ھېسسىيات شېئىرنىڭ سۈبېكتىپلىقىغا قارىتىلغان، شەكىل بىلەن مەزمۇن شېئىرنىڭ ئوبېكتىپ تاشقى ئامىلى. شېئىردا ئىپادىلەنگەن ھېسسىيات شائىر تەپەككۇرىنىڭ تاشقى شەكلى. گۈزەل ئىچكى ھېسسىيات بولمىسا گۈزەل تاشقى شەكىل بولمايدۇ. شېئىرىي گۈزەللىك ھېسسىياتنىڭ گۈزەل بولۇشىنى ئالدىنقى شەرت قىلىدۇ. ھېسسىيات ئادەتتىكى تىل بىلەن ئىپادىلەش، نەزەرىيە جەھەتتىن چۈشەندۈرۈش تەس بولغان نازۇك ھېسسىي پائالىيەت بولۇپ، چوڭقۇر ئىپادىلەش كۆچىگە ئىگە. ھېسسىيات شائىردىمۇ، زوقلانغۇچىدىمۇ بولىدۇ. لېكىن شائىردىكى ھېسسىيات مەلۇم شەكىلگە كىرگەن ھەم سىستېمىلاشقان ھېسسىيات. ئۇ چېچىلاڭغۇ ھالەتتىكى ھېسسىي پىكىرنى قەدەممۇ قەدەم چوڭقۇرلاشقان ھېسسىيات قاتلىمى ئارقىلىق مۇكەممەل شەكىلگە ئىگە قىلىدۇ. شائىر ھېسسىياتى مانا مۇشۇ ئالاھىدىلىكى بىلەن زوقلانغۇچىنىڭ ھېسسىياتىدىن پەرقلىنىدۇ.

شېئىرنىڭ مەيدانغا كېلىش شەكلى ھېسسىيات، ھېسسىياتنىڭ ئىپادىلىنىش شەكلى ئوبرازدۇر. شېئىردىكى ھېسسىيات ئەدەبىياتنىڭ باشقا ژانىرلىرىدا ئىپادىلىنىدىغان ھېسسىياتقا قارىغاندا قويۇق ۋە كۈچلۈك بولىدۇ. ھېسسىيات كۆپ قاتلاملىق مۇرەككەپلىككە ئىگە. ئادەم گەرچە ھېسسىياتقا باي بولسىمۇ تىل ۋە شېئىرىي تەپەككۇر چەكلىمىسى تۈپەيلىدىن بىر شېئىردا ھېسسىياتنىڭ مەلۇم قىسمىلا ئىپادىلىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە بولالايدۇ. شېئىرىي ھېسسىياتنىڭ مەنبەسى رېئاللىق. ئەگەر شائىر رېئاللىقنى كۆزىتىشكە ماھىر بولسا چاقماق تېزلىكىدە ئۆتۈپ كېتىدىغان لىرىك ھېسسىياتلارنى تۇتۇۋالالايدۇ، دائىم كۆرۈپ تۇرغان ئادەتتىكى شەيئى ۋە ھادىسىلەر ئىچىدىنمۇ يېڭى تۇيغۇلارنى سېزىۋالالايدۇ. ھېسسىيات دەريا دولقۇنلىرىدەك بىر كۆتۈرۈلۈپ، بىر پەسىيىپ تۇرىدۇ. شائىر مەلۇم شەيئى ياكى ھادىسىدىن تەسىرلەنگەندە يالت - يۈلت پەيدا بولغان شېئىرىي پىكىر شائىرنىڭ تۇيغۇسىنى يالقۇنلىتىدۇ. نەتىجىدە، شېئىر مەيدانغا كېلىدۇ.

شېئىردا ھېسسىياتنىڭ بولۇشى ناھايىتى مۇھىم. مۇنداقچە ئېيتقاندا، ھېسسىياتسىز شېئىر مەۋجۇت بولۇپ تۇرالمايدۇ. نەزەرىيىچىلەرنىڭ ھېسسىيات شېئىرنىڭ جېنى دېيىشىنىڭ سەۋەبىمۇ مۇشۇ يەردە.

تەپەككۇر جەۋھەرلىرى

△ خۇشامەتچىلىك - شۆھرەتپەرەسلەرنىڭ خەجلەيدىغان ساختا پۇلىدۇر.

-لارو شۆبك

△ تەخسىكەشلىك - جنايەت ئوتىغا چېچىلغان ياغ.

- شېكسپىر

△ ھېزى بولغىنكى، كاللاڭ باشقىلارنىڭ سەھنىسىگە ئايلىنىپ قالمىسۇن.

-شۆپىنخائۇر

△ ئۇمىد - بەختسىزلىكنىڭ ئىككىنچى جېنى.

-گيوتى

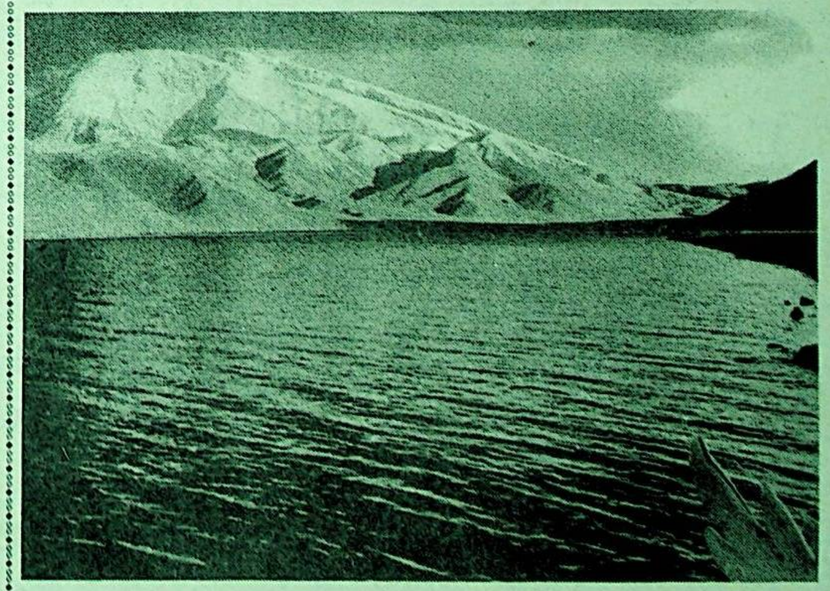
△ ئۇمىد - يامغۇرلۇق تۇندە باققان شەپەق.

-گيوتى

△ مۇۋەپپەقىيەتنى ئارزۇ قىلساڭ ئىرادە دوستۇڭ، تەجرىبە مەسلىھەتچىڭ، ئېھتىيات قېرىندىشىڭ، ئۇمىد قاراۋۇلۇڭ بولسۇن.

-ئېدىسون

ئەھمەدجان تاشتۆمۈر توپلىغان

مۇز تاغدىكى كۆل

تۇردى فوتوسى

كىتابخانلىرىمىزنى خاپا قىلىپ قويىدى، تېگى-تەكتىگە يەتكىلى بولمايدىغان ئانالىز، تەھلىل كىتابخانلىرىمىزنى قاچۇرۇۋەتتى. نەتىجىدە، كىنو ئىشلىرىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىشى كېرەك. بۇ جەھەتتە چەت ئەللەردىن ئۆگىنىشنىڭ زۆرۈرىيىتى بار. ئىجادىيەتكە ئۆتۈپ كېتىدىغان لىرىك ھېسسىياتلارنى تۇتۇۋالالايدۇ، دائىم كۆرۈپ تۇرغان ئادەتتىكى شەيئى ۋە ھادىسىلەر ئىچىدىنمۇ يېڭى تۇيغۇلارنى سېزىۋالالايدۇ. ھېسسىيات دەريا دولقۇنلىرىدەك بىر كۆتۈرۈلۈپ، بىر پەسىيىپ تۇرىدۇ. شائىر مەلۇم شەيئى ياكى ھادىسىدىن تەسىرلەنگەندە يالت - يۈلت پەيدا بولغان شېئىرىي پىكىر شائىرنىڭ تۇيغۇسىنى يالقۇنلىتىدۇ. نەتىجىدە، شېئىر مەيدانغا كېلىدۇ.

شېئىردا ھېسسىياتنىڭ بولۇشى ناھايىتى مۇھىم. مۇنداقچە ئېيتقاندا، ھېسسىياتسىز شېئىر مەۋجۇت بولۇپ تۇرالمايدۇ. نەزەرىيىچىلەرنىڭ ھېسسىيات شېئىرنىڭ جېنى دېيىشىنىڭ سەۋەبىمۇ مۇشۇ يەردە.

بىرىدىن پۇتۇنلەي ئايرىۋېتىلگەن بولۇپ، كىنو توغرىسىدىكى ئوبزورلار كۆندىلىك گېزىتلەرگە بېرىلىدۇ. ھەم تېلېۋىزوردا ئاڭلىتىلىدۇ، لېكىن مۇنداق ئوبزورلار ئىنتايىن ئاممىباب بولىدۇ.

بىزدە كىنو ئوبزورى بىلەن كىنو تەتقىقاتىنىڭ چېگرىسى چەت ئەللەرنىڭكىدەك ئۇنچىۋالا ئېنىق ئەمەس. بىز كىنو توغرىسىدىكى ئاممىباپ گېزىت، ژۇرناللاردا ئەسلىدە ئىلمىي ژۇرنالالارغا بېرىشكە تېگىشلىك گىچماچ ماقالىلەرنى ياكى ھۆججەتلەرگە ئوخشاپ كېتىدىغان بىتەكچى ۋە سىياسەت خاراكتېرلىك كىنو ئوبزورلىرىنى كۆرۈپ قالىمىز. ئاممىباب، چۈشىنىشلىك كۆرسەتمە خاراكتېرلىك كىنو ئوبزورلىرىنى بولسا ئېلان تۈسىنى ئالغان تۆۋەن دەرىجىلىك ماقالىلەر قاتارىغا كىرگۈزۈۋېتىمىز، شۇڭا ھازىر «كىنو ئوبزورىنىڭ مەقسىتى خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش» دېگەن قاراشنى قوبۇل قىلىدىغانلار ئازيىپ كەتتى. «تېگىز شاختا ئېسىلىش»، «ئۇستازلىق قىلىش»، «چالا-بۇلا بىلىمنى كۆز - كۆز قىلىش» كىنو ئوبزورچىلىقىمىزنىڭ ئالاھىدىلىكى بولۇپ قالدى. بۇنىڭ ئەجەللىك يېرى شۇكى، بۇنداق كىنو ئوبزورلىرىنى كىتابخانلار ئوقۇمايدۇ.

كىنو ئوبزورچىلىقىنى گۈللەندۈرىمىز دەيدىكەنمىز، ئاۋۋال ئوبزورچىلار روھىي ھالىتىنى تەگشىشى، ئۆز ئورنىنى تېپىشى ۋە ۋەزىپىسىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىشى كېرەك. بۇ جەھەتتە چەت ئەللەردىن ئۆگىنىشنىڭ زۆرۈرىيىتى بار. ئوبزورچىلىق ئىشلىرى ئۈچۈن بىر كىشىلىك تۆھپە قوشمەن دەيدىكەنسىز، ئاۋۋال «تاماشىبىنلار ئۈچۈن خىزمەت قىلىش» ئىدىيىسىنى تۇرغۇزۇشىمىز، «كىنونىڭ ياخشى تەشۋىقاتچىسى بولۇش» ئېڭىنى كۈچەيتىشىمىز كېرەك. شۇنداق دېيىش كېرەككى، سىزنىڭ ۋەزىپىڭىز تاماشىبىنلارغا بېتەكچىلىك قىلىش ئەمەس، تاماشىبىنلارنىڭ «ئۇستازى» بولۇش ئەمەس، كىنو ئىشلىگۈچى ۋە كىنو سەنئەتكارلىرىنىڭ بېتەكچىسى بولۇشمۇ ئەمەس، بەلكى تاماشىبىنلارغا تەكلىپ بېرىش، يول باشلىغۇچى بولۇش. سىزنىڭ ئورنىڭىز تاماشىبىنلار كىنو ئىشلىگۈچىلەر، سەنئەتكارلارنىڭ كۆيۈنىدە. سىز يەقەت ئوستىكە ئالالمايدۇ. ئوبزوچى ياخشى كىنونى پەرقلەندۈرەلىسىلا، يامانىمۇ كىنونى مەدھىيىلىمىسلا لايىقىدا ئوبزورچى بولىدۇ، مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلغان بولىدۇ.

ئۇزاقتىن بۇيان، كىشىلەر كىنو ئوبزورچىلىرىغا ئۈلارنىڭ قولىدىن كەلمەيدىغان، شۇنداقلا ئادەمنى بىزار قىلىدىغان «ئۇستاز»لىق ۋەزىپىسىنى ئارتىپ كەلدى. بۇ بەلكىم بىزنىڭ كاللىمىزغا چوڭقۇر ئورناپ كەتكەن كىنونى پەقەتلا تەربىيەلەش قورالى قىلىدىغان قاراش بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولسا كېرەك. كىنو كۆرۈشتىكى مەقسەت تەربىيىلىنىش بولغاندىكىن، كىنو ئىشلىگۈچى ۋە كىنونى ساھەسىدە بىلگىلىك ماقالىلەردىن ئۇستۇن تۇرىدۇ، ئۇلارنىڭ ئۇستازى بولۇپ قالىدۇ. نۆۋەتتە كىنوچىلىق ساھەسىدە بازار ئىگىلىكىگە قاراپ يۆزلىنىۋاتىدۇ، شۇڭا يۇقىرىقىدەك كونا قاراشلارنى ئۆزگەرتمەسلىك بولمايدۇ. بۇلاردىن باشقا، بازارغا يۆزلەنگەن كىنوغا نىسبەتەن تەشۋىق قىلىشنى كۆچەيتىشمۇ مۇھىم بىر مەسىلە بولۇپ قالدى. لېكىن ھازىر بەزى كىشىلەر كىنو تەشۋىقاتىنى خاتا دەپ قاراۋاتىدۇ. بۇمۇ ئەمەلىيەتتە كونا قاراشلارنىڭ تەسىرىدىن ئىبارەت. بۈگۈنكى كۈندە جۇڭگو كىنولىرى «خان قىزى»لىق ئورنىدىن چۈشتى، بازىرى كاسات «قېرى قىز»لار ماگدامدا بىر ئۇچراپ تۇرىدىغان بولۇپ قالدى. مۇشۇنداق ئەھۋالدا ئاق - قارىنى پەرق ئەتمەي، تەشۋىق قىلىشقا قارشى تۇرۇش توغرا ئەمەس.

يۇقىرىقى قاراشلىرىمنىڭ ھېچقانداق بېيگى يېرى يوق، بۇلار چەت ئەللەردە ئاللىقاچان شەكىللىنىپ بولغان. ھېنىڭچە مۇنداق بىر نۇقتىدا چەت ئەلدىن ئۆگىنىپ ئولتۇرۇشنىڭ ھاجىتى يوق، ئۇ بولسىمۇ ئوبزورچىلارنىڭ كىنو ئىشلىگۈچىلەر ۋە كىنو ئىجادىيەتچىلىرى بىلەن مۇناسىۋەت باغلىشىغا قارشى تۇرماسلىق كېرەك، چۈنكى ئوبزورچى كىنو ئىشلىگۈچىلەر ۋە ئىجادىيەتچىلەرنىڭ ئەھۋالىنى ۋە جايا - مۇشەققىتىنى كۆپرەك ئىگىلىگەندە، ئوبزورنى ئەمەلىيەتكە تېخىمۇ يېقىنلاشتۇرۇپ يازالايدۇ. بۇنداق مۇناسىۋەتنىڭ ھەقلىق مۇلازىمەتكە ئايلىنىپ قېلىش - قالماسلىقى ئوبزورچىنىڭ كىشىلىك پەزىلىتىگە باغلىق، گۇمان پەيدا بولۇپ قالارمىكىن دەپ «تاۋۇز يېيىشتىن قېچىش» ئەقلىگە ئانچە مۇۋاپىق بولمىسا كېرەك.

ھىركامىل ئابلىمىت تەرجىمىسى

جياڭ زېمىن جاگېنغا تېلېگراممۇ ئەۋەتىپ، گۈئىنانادىكى ئاپەتكە ئۈچرىغان خەلقتىن ھال سورىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 24-ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن يېقىندا گۈئىنانا جۇمھۇرىيىتىنىڭ زۇڭتۇڭى چېدى جاگېنغا تېلېگراممۇ ئەۋەتىپ، جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقىگە ۋەكالىتەن، سۇ ئاپىتىگە ئۈچرىغان گۈئىنانا خەلقىگە چوڭقۇر ھېسداشلىق قىلدىغانلىقىنى ۋە ئۇلاردىن ھال سورايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئۇنىڭدىن باشقا، جۇڭگو ھۆكۈمىتى گۈئىنانا ھۆكۈمىتىگە 400 مىڭ يۈەن خەلق پۇلى قىممىتىدە ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ماددىي ئەشياسى بەردى.

چىەن چىچېن كامبودژا، كانادا دېپلوماتىيە منىستىرلىرى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جاكارتا، 23-ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگو گوۋۋيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دېپلوماتىيە منىستىرى چىەن چىچېن بۈگۈن بۇ يەردە كامبودژا دېپلوماتىيە - خەلقئارا ھەمكارلىق ئىشلىرى ۋەزىرى ۋېن خو بىلەن كۆرۈشكەندە: كامبودژا جۇڭگونىڭ دوست قوشنىسى، كامبودژا بىلەن بولغان دوستلۇق-ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرۇش جۇڭگونىڭ ئۇزاق مەزگىللىك سىياسىتى، دەپ تەكتلىدى.

چىەن چىچېن مۇنداق دېدى: جۇڭگو-كامبودژا دوستلۇقى ئۇزاق تارىخقا ئىگە بولۇپ، ۋاقىتنىڭ سىنىقىدىن ئۆتكەن. دۆلىتىمىزنىڭ بىر قانچە ئەۋلاد رەھبەرلىرى ۋە پادىشاھ سىخانوكنىڭ ئورتاق كۆكۈل بۆلۈشى ئارقىسىدا، ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇقى ھەرقايسى تارىخىي مەزگىللەردە ياخشى تەرەققىي قىلدى. ئۇئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىساد-سودا ھەمكارلىقى ھەم ھەر جەھەتتىكى ھېرىش-كېلىشىنى يەنمۇ كېڭەيتىش ۋە كۈچەيتىشنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ۋېن خو مۇنداق دېدى: كامبودژا ھۆكۈمىتى جۇڭگونىڭ كامبودژىنىڭ تىنچلىق تەرەققىياتى ۋە ئۆز يۇرتىنى قوللىغانلىقىغا رەھمەت ئېيتىدۇ، كامبودژا بىلەن جۇڭگو ئوتتۇرىسىدا پەۋقۇلئاددە دوستلۇق مۇناسىۋەت بار، كامبودژا بۇنداق دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى داۋاملىق مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇشنى ئۈمىد قىلىدۇ.

ۋېن خو: كامبودژا ھۆكۈمىتى بىر جۇڭگو سىياسىتىدە داۋاملىق چىڭ تۇرىدۇ، تەيۋەن بىلەن ھېچقانداق ھۆكۈمەت مۇناسىۋىتى ئورناتمايدۇ، دەپ تەكتلىدى. چىەن چىچېن بۇنى مەدھىيىلىدى.

چىەن چىچېن بۈگۈن يەنە كانادا دېپلوماتىيە ۋەزىرى ئاكبۇۋس بىلەن كۆرۈشتى. ئىككى دۆلەت منىستىرلىرى ئىككى تەرەپ مۇناسىۋىتى ھەمدە ئورتاق كۆكۈل بۆلىدىغان رايون مەسىلىلىرى، خەلقئارا مەسىلىلەر ئۈستىدە پىكىرلەشتى.

چىەن ئېچېن شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى ۋە سۆھبەت ئۇلىپەتلىرى يىغىندا ھەمكارلىقنى كېڭەيتىشنى تەكتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جاكارتا، 24-ئىيۇل تېلېگراممىسى. شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى ۋە سۆھبەت ئۇلىپەتلىرى يىغىنى بۈگۈن بۇ يەردە ئېچىلدى، يىغىنغا ھىندونېزىيىنىڭ دېپلوماتىيە منىستىرى ئاراتاس رىياسەتچىلىك قىلدى. جۇڭگونىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دېپلوماتىيە منىستىرى چىەن چىچېن يىغىندا سۆز قىلىپ، ئاسىيا دۆلەتلىرىنىڭ ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىشنى كېڭەيتىشى، سۆزلىشىش ۋە ھەمكارلىقنى كېڭەيتىشنى تەكتلىدى.

چىەن چىچېن مۇنداق دېدى: شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى رايونىمىزدىكى ئىنتايىن جانلىق تەشكىلات بولۇپ، ئۆرۈلگان 30 يىلغا يېقىن ۋاقىتتىن بۇيان كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرگە ئېرىشتى، رايون تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغدايدىغان، رايونلارنىڭ ئىقتىسادىي ھەمكارلىقى ۋە ئورتاق تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان مۇھىم كۈچ بولۇپ قالدى. شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى سۆھبەت ئۇلىپەتلىرىنى قوبۇل قىلىش شەكلى ئارقىلىق ئەتراپىدىكى ھەم رايون سىرتىدىكى دۆلەتلەر بىلەن سىياسىي، ئىقتىسادىي جەھەتتە ئۆزگىچە شەكىلنى يارىتىلى. بۇ قېتىم جۇڭگو، ھىندىستان ۋە روسىيىلەرنىڭ شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ سۆھبەت ئۇلىپەتلىرى بىلەن ئېلىپ بارغان كۆپ تەرەپلىمە سۆھبەتلىرىدە ئاسىيا ئىقتىسادىنىڭ باش كۆتۈرۈشىدىن باشقىسى بولمىسا كېرەك. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان جۇڭگو ۋە شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرىدە كۆچلۈك ئېشىش ۋەزىيىتى بارلىققا كېلىپلا قالماستىن، ھىندىچىنى دۆلەتلىرى ۋە جەنۇبىي ئاسىيامۇ يېڭى ئېشىش نۆۋىتىنى بولماقتا. يەر شارىنىڭ تۆتتىن بىر قىسىم زېمىنىغا ۋە نوپۇسىنىڭ ئىككىدىن بىر قىسمىغا ئىگە بۇ قەدىمكى چوڭ قۇرۇقلۇق يېڭى ھاياتىي كۈچىنى نامايان قىلماقتا، ئۇ ئەسىر ھالقىيدىغان ئاسىيا، تىنچ ئوكيان ۋە يەر شارى ئىقتىسادىغا تېخىمۇ كەڭ بازار ۋە تېخىمۇ كۆپ تەرەققىيات پۇرسىتىنى ئېلىپ كېلىدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئاسىيا گۈللىنىش ۋە تەرەققىي قىلىشقا يۈزلىنىۋاتقان پەيتتە، شەك-شۈبھىسىزكى، خىلمۇ خىل خىرىسقا، مۇستەھكەم تىنچلىقنى قانداق قىلىپ ساقلاپ قېلىش، تەڭپۇڭ ئېشىشنى قانداق ئەملىگە ئاشۇرۇش، سىجىل تەرەققىياتقا قانداق قىلىپ كاپالەتلىك قىلىش قاتارلىقلارغا دۇچ كېلىدۇ. بۇ يېڭى، كونا، قېيىن مەسىلىلەر ئالدىدا ئاسىيا دۆلەتلىرى ئېنىق يول تاللىۋالدى، ئۇ ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىشنى زورايتىش، سۆزلىشىش ۋە ھەمكارلىقنى كېڭەيتىشتىن ئىبارەت. چىەن چىچېن جۇڭگونىڭ ئاسىيا ئىتتىپاقىنىڭ سۆھبەت ئۇلىپەتلىرى بىلەن ئېلىپ بارغان كۆپ تەرەپلىمە سۆھبەتلىرىدە ئاسىيا ئىقتىسادىنىڭ ئۈمىدلىك كەلگۈسى ۋە ئاسىيا ئىقتىسادىنىڭ ئالدىدىكى مۇھىم ۋەزىپىلەر ھەققىدە پىكىر ئالماشتۇرۇپ، ئىتتىپاق ۋە سۆھبەت ئۇلىپەتلىرى ئارىسىدا ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنى كېڭەيتىشنى تەكتلىدى.

چىن خۇاسۇن غالىغا خەت يېزىپ، نىكاراگۇئا قاتارلىق دۆلەتلەرنىڭ جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشقانلىقىغا قارشى تۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 23-ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق ۋەكىلى چىن خۇاسۇن بۈگۈن ب د ت نىڭ باش كاتىپى غالىغا خەت ئەۋەتىپ، تەيۋەن دائىرىلىرىنى نىكاراگۇئا قاتارلىق ئاز ساندىكى دۆلەتلەرنى كۆشكۈرتۈپ، تەيۋەننىڭ ب د ت دىكى «ۋەكىللىك ھوقۇقى» مەسىلىسىنى يەنە 51-نۆۋەتلىك ب د ت يىغىنىنىڭ قارالمىسىغا كىرگۈزۈشكە ئۇرۇنغانلىقى توغرىسىدا جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ مەيدانىنى جەددىي شەرھلىدى.

چىن خۇاسۇن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: نىكاراگۇئا قاتارلىق دۆلەتلەرنىڭ ب د ت غا سۇنغان تەكلىپ لايىھىسىدە ئاق، قارا ئاستىن-ئۈستۈن قىلۇېتىلگەن، پاكىت بۇرمىلانغان بولۇپ، «ئىككى جۇڭگو» ياكى «بىر جۇڭگو، بىر تەيۋەن» پەيدا قىلىشقا ئۇچۇق-ئاشكارا ئۇرۇنۇلغان، بۇ جۇڭگونىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىغا ئېغىر دەرىجىدە دەخلى-تەرۇز قىلغانلىق، جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا قوپاللىق بىلەن ئارىلاشقانلىق شۇنداقلا ب د ت نىڭ نىزامنامىسىنى، ب د ت يىغىنىنىڭ 2758-نومۇرلۇق قارارىنى قەستەن ئاياغ-ئاستى قىلغانلىق. جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى بۇنى قاتتىق ئەيىبلەيدۇ ھەم نىكاراگۇئا قاتارلىق ئىنتايىن ئاز ساندىكى دۆلەتلەردىن خاتا قىلمىشىنى دەرھال تۈزىتىشنى قاتتىق تەلەپ قىلىدۇ.

چىن خۇاسۇن خېتىدە مۇنۇلارنى تەكتلىدى: تەيۋەن مەسىلىسى جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشى، تەيۋەن مەسىلىسىنى جۇڭگولۇقلارنىڭ ئۆزى ھەل قىلىدۇ. ھەر قانداق چەت ئەل كۈچلىرىنىڭ ئارىلىشىشى جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشقانلىق بولىدۇ، جۇڭگو خەلقى بۇنىڭغا قەتئىي قارشى تۇرىدۇ.

چىن خۇاسۇن يەنە جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ «تىنچ يول بىلەن بىرلىككە كېلىش، بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» قائىدىسىنى شەرھلىدى.

كولومبىيە زۇڭتۇڭى ئامېرىكىنىڭ كولومبىيىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشقانلىقىنى ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بوگوتا، 21 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. كولومبىيە زۇڭتۇڭى سانفېل مۇشۇ ئاينىڭ 20 - كۈنى بۇ يەردە مۇنداق كۆرسەتتى: ئامېرىكا ئىقتىسادىي جەھەتتىن جازالاش، تەھدىت سېلىش ۋاستىلىرىنى قوللىنىپ، كولومبىيىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماقتا.

سانفېل كولومبىيىنىڭ يېڭى بىر نۆۋەتلىك پارلامېنتىنىڭ تۇنجى يىغىنىدا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: يېقىندا مەن ھەم ھۆكۈمىتىم ئامېرىكا قوللانغان كىشىنى چۆچۈتىدىغان چۆكۈرۈش خاراكتېرىدىكى تەدبىر ۋە قارارنىڭ زىيانكەشلىكىگە ئۇچرىغۇچى بولۇپ قالدۇق. بۇ سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشىدىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان ئىش.

سانفېل ئامېرىكىنىڭ بۇ ئۇسۇلىنى پۈتۈنلەي كولومبىيىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىش ھەرىكىتى دەپ ھېسابلىدى.

ئۇ ئامېرىكىنىڭ خەلقئارادا كولومبىيىنى يېتىم قالدۇرۇش يولىدىكى ئۇرۇنۇشىنى تارمار قىلىش ئۈچۈن، خەلقئارا ئەدلىيە ئورگىنىغا ئەرز قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

جۇڭگو، ياپونىيە مەبلەغ سېلىشنى ئىلگىرى سۈرۈش كومىتېتى، ياپونىيە، جۇڭگو مەبلەغ سېلىشنى ئىلگىرى سۈرۈش ئورگىنىنىڭ 6-سانلىق بىرلەشمە يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 23-كۈنى دۇگجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى.

يىغىندا جۇڭگونىڭ «تاشقى پىرېۋوت تۈزۈمى ئىسلاھاتى»، «باج سىستېمىسى ئىسلاھاتى»، «ئىنتىزامى ئىسلاھاتى»، «ئىقتىسادىي زاكونچىلىق ئىسلاھاتى» قاتارلىق ئىسلاھات تەدبىرلىرى ھەققىدە ئومۇمىي چۈشەنچە بېرىلدى.

ئىسرائىلىيە پەلەستىن

شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دوڵەتلىرى ئىتتىپاقىدىكى دوڵەتلەرنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى يىغىنى ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جاكارتا، 21 ـ ئىيۇل تېلېگراممىسى. 29 ـ نۆۋەتلىك شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دوڵەتلىرى ئىتتىپاقىدىكى دوڵەتلەرنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى يىغىنى ئىككى كۈن داۋام قىلىپ بۈگۈن بۇ يەردە يېپىلدى. يىغىندا شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دوڵەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ سىياسىي ۋە خەۋپسىزلىك ھەمكارلىقى، ئىقتىسادىي ھەمكارلىقى ھەم شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دوڵەتلىرى ئىتتىپاقىدىكى يەتتە دۆلەت ئورتاق كۆزگۈل بۆلۈۋاتقان رايون مەسىللىرى ۋە خەلقئارا مەسىلىلەرگە دائىر قوشما ئاخبارات ئېلان قىلىندى.

سىياسىي ۋە خەۋپسىزلىك ھەمكارلىقى توغرىسىدا ئاخبارات مۇنداق دېيىلدى: دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دوڵەتلىرى ئىتتىپاقى ئاسىيا، تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداش يولىدا بارغانسېرى مۇھىم رول ئويناماقتا، ئۇ سۆھبەت ئۇلىغەتلىرى بىلەن رايون خەۋپسىزلىكى مەسىلىسىدە تېخىمۇ قويۇق ھەمكارلىشىش كېرەك، دەپ قاراشتى.

شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دوڵەتلىرى ئىتتىپاقىدىكى دوڵەتلەرنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى جۇڭگو، ھىندىستان ۋە روسىيىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دوڵەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ يېقىن ئىككى دوڵەتلەرنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى يىغىن ئۆتكۈزۈش ئۇسۇلى ۋە ۋاقتى توغرىسىدا پىكىر ئالماشتۇردى.

شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دوڵەتلىرى ئىتتىپاقىدىكى دوڵەتلەرنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى يىغىنى ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جاكارتا، 23 ـ ئىيۇل تېلېگراممىسى. شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دوڵەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ 3 ـ نۆۋەتلىك رايون مۇنبىرى يىغىنى بۈگۈن جاكارتىدىكى يىغىن مەركىزىدە ئېچىلدى. شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دوڵەتلىرى ئىتتىپاقىغا ئەزا يەتتە دۆلەت، شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دوڵەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ ئون سۆھبەت ئۇلىغىتى ۋە شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دوڵەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ تۆت كۆزەتكۈچىسىدىن كەلگەن 21 نەپەر مىنىستر بۇ قېتىمقى يىغىنغا قاتناشتى.

جۇڭگو گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چېن چىچىن جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمكىنى باشلاپ بۇ قېتىمقى يىغىنغا قاتناشتى، بۇ جۇڭگونىڭ يىغىنغا شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دوڵەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ سۆھبەت ئۇلىغىتى سالاھىيىتى بىلەن تۇنجى قېتىم قاتنىشىشى.

بۇ نۆۋەتلىك يىغىننىڭ رەئىسى، ھىندونېزىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى ئەلى ئاراتاس يىغىننىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىغا رياسەتچىلىك قىلدى ۋە ئېچىش نۇتقى سۆزلىدى.

ئاراتاس مۇنداق دېدى: شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دوڵەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ بۇلتۇرقى 2 ـ نۆۋەتلىك رايون مۇنبىرى يىغىنىدىن بۇيان، ئاسىيا ـ تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ ۋەزىيىتى نىسپىي تىنچ ۋە مۇقىم بولدى، شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا رايونىنىڭ ئىقتىسادىمۇ تېز راۋاجلاندى.

ئۇ مۇنداق دېدى: مۇھىت نىسپىي تىنچ بولغاچقا، ئاسىيا ـ تىنچ ئوكيان رايونىدىكى دوڵەتلەر كۆچىنى يېغىپ، ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇردى.

شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دوڵەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ رايون مۇنبىرىنىڭ تەرەققىياتى توغرىسىدا ئاراتاس مۇنداق دېدى: مىنىستىرلار بۇ مۇنبەرنىڭ ئۇچ باسقۇچلۇق تەرەققىياتىنى بېسىپ ئۆتۈشكە بىرەك قوشۇلدى. بۇ ئۇچ باسقۇچ مۇنداق: بىرىنچى، ئىشەنچ تۇرغۇزۇش تەدبىرلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈش؛ ئىككىنچى، ئالدىنى ئېلىش خاراكتېرلىك دىپلوماتىيە مېخانىزمىنى راۋاجلاندۇرۇش؛ ئۈچىنچى، توقۇنۇشنى ھەل قىلىشنىڭ يوللىرىنى مۇزاكىرە قىلىش. ئۇ شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دوڵەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ رايون مۇنبىرىدە ھازىر 1 ـ باسقۇچلۇق پائالىيەتلەر مەركەزلىك ھالدا ئېلىپ بېرىلىدۇ، دەپ كۆرسەتتى.

ئۇ يىغىنغا قاتناشقان بارلىق دوڵەتلەر سەممىي، ئىشىنىش ۋە دوستانە روھ بويىچە بۇ رايونىنىڭ مەسلىسىنى مۇزاكىرە قىلىدىغانلا بولسا، شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دوڵەتلىرى ئىتتىپاقى رايون مۇنبىرىنىڭ ئاسىيا ـ تىنچ ئوكيان رايونىدىكى ھەرقايسى دوڵەت خەلقلىرىنى ئىناق ئۆتۈش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىدىغان رايون تەرتىپىنى تۇرغۇزۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن چوقۇم تۆھپە قوشالايدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئۆزئارا ھۆرمەت ۋە ئۆزئارا مەنپەئەتنى ئاساس قىلغان ھالدا ئىقتىسادىي ھەمكارلىقىمىزنى ئىلگىرى سۈرۈش

ئىسرائىلىيە پەلەستىن ئاپتونوم رايونىغا قاراتقان قامالنى يوشاتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 23 ـ ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە ھەربىي دائىرىلىرى ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرىنىڭ بۈگۈن ئەتىگەندىن باشلاپ ئىتتوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىدىكى پەلەستىن ئاپتونوم رايونىغا قاراتقان قامالنى بوشاتقانلىقىنى جاكارلىدى.

ئىسرائىلىيە پەلەستىن ساقچىلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 21 ـ كۈنى كەچتە قولغا ئېلىنغان ئىسرائىلىيە پۇقرالىرىنى قويۇپ بەرگەندىن كېيىن يۇقىرىدىكى قارارنى چىقاردى.

ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتى مۇشۇ ئاينىڭ 21 ـ كۈنىدىن باشلاپ پەلەستىن ئاپتونوم رايونىغا قاراتقان بەش ئاي داۋاملاشقان قامالنى بوشاشتۇرماقچى ئىدى، بىراق پەلەستىن ساقچى دائىرىلىرى شەرقىي يېرۇسالېمدا بىر ئىسرائىلىيە پۇقرالىرىنى قولغا ئالغانلىقى ئۈچۈن، بۇ قارارنىڭ يولغا قويۇلۇشى كېچىكىپ كەتتى.

بۇ قارارغا ئاساسەن، ئىسرائىلىيە بۈگۈندىن باشلاپ پەلەستىنلىك 10 مىڭدىن ئارتۇق ئىشچىنىڭ ئىشوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقى ۋە گازا رايونلىرىدىن ئىسرائىلىيىگە كىرىپ ئىشلىشىگە رۇخسەت قىلىدۇ ھەم پەلەستىن مالىيە مىنىستىرلىقى ئىسرائىلىيىگە كىرىشكە قويۇلغان چەكلىمىنى بوشىتىدۇ.

كرايىشنىك غەربىنىڭ بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنادىكى سېربلارغا بېسىم ئىشلىتىشكە قارشى چىقتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېلگراد، 21 ـ ئىيۇل تېلېگراممىسى. بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنا سېرب پارلامېنتىنىڭ رەئىسى كرايشنىك بۈگۈن بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنا سېربىيە دېموكراتلار پارتىيىسى بىلەن بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنا سېرب رەھبەرلىرىنىڭ سېربلارغا قارشى تۇرىدىغان ۋە دېتون كېلىشىمگە خىلاپ كېلىدىغان ھەرقانداق قارارغا قارشى تۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

كرايىشنىك يېقىندا غەرب دوڵەتلىرىنىڭ سېربلارغا بارغانسېرى كۆپ بېسىم ئىشلىتىۋاتقانلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ بۇ سۆزنى قىلدى. ئۇ ئۇچىياك رايوندا سېرب قىسىملىرىنىڭ يىللىق خاتىرە پائالىيىتىگە قاتناشقاندا مۇنداق دېدى: يېقىندىن بۇيان دۇنيادا سېربلارغا ھەر كۈنى بېسىم ئىشلىتىلىپ ۋە تەھدىت سېلىنىپ كېلىۋاتىدۇ. بۇنداق قىلىشتىن مەقسەت بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنادىكى «سېربىيە جۇمھۇرىيىتى»نى يوقىتىش ھەم بىر مەنبەلىك بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنا فېدېراتسىيىسىنى قۇرۇش.

كرايىشنىك سۆزىدە مۇنداق كۆرسەتتى: دېتون كېلىشمىدە بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنا مۇسۇلمانلار ـ خورۋاتلار فېدېراتسىيىسى بىلەن بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنا «سېربىيە جۇمھۇرىيىتى» ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەت ئېنىق بەلگىلەنگەن. سېربىيە دېموكراتلار پارتىيىسى «سېربىيە جۇمھۇرىيىتى»نى قوغدايدۇ.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 ـ نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇل، پارچە باھاسى: 18 پۇل (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: Z/ 0002 ــ CN 65

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى　（ۋەكالەت نومۇرى: 1 ــ 57）

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 27 - كۈنى (شەنبە)　（بۇ سان ئالتە بەت）

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ئىشلىرى نازارىتى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى سىياسىي بۆسى بىرلىكتە ئۇقتۇرۇش چىقاردى

«1 ـ ئاۋغۇست» مەزگىلىدە ئىككىنچى ھمايە قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش لازىم

ئۈرۈمچى خەۋىرىمىز. بۈ يىل 8 - ئاينىڭ 1- كۈنى ـ جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 69 يىللىقى. شۇ مۇناسىۋەت بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ئىشلىرى نازارىتى، شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىياسىي بۆسى بىرلەشمە ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، «1 - ئاۋغۇست» مەزگىلىدە ئارمىينى ھمايە قىلىش، ئۇلارنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش، ھۆكۈمەتنى ھمايە قىلىش، خەلقنى سۆيۈش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: ئومۇمىي خەلقە دۆلەت مۇداپىئەسى تەربىيسى ۋە ئىككىنچى ھمايە قىلىش تەربىيسىنى داۋاملىق ئىستايىدىل ياخشى ئېلىپ بېرىپ، ھەر مىللەت ھەربىي ۋە خەلقنىڭ دۆلەت مۇداپىئە قارشى ۋە ئارمىينى ھمايە قىلىش، ئۇلارنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش، ھۆكۈمەتنى ھمايە قىلىش، خەلقنى سۆيۈش ئائىلىلىقىنى يەنمۇ ئۆستۈرۈش لازىم. ئىككىنچى ھمايە قىلىش خىزمىتىدە دۇچ كەلگەن يېڭى ئەھۋال ۋە دۆلەت مۇداپىئەسى تەربىيسىدە كۆرۈلگەن يېڭى مەسىلىلەرنى يۇكسەك سىياسىي مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن ئەستايىدىل تەتقىق قىلىپ، خىلمۇخىل شەكىللەرنى قوللىنىپ، تەربىيە پائالىيىتىنى جانلىق قانات يايدۇرۇپ، ياشلار - ئۆسمۈرلەرگە بولغان دۆلەت مۇداپىئەسى تەربىيسىنى كۈچەيتىش لازىم. قىسىملار كوماندىر - جەڭچىلەرگە ئارمىيىمىزنىڭ مەقسىتىنى ئەستە تۇتۇپ، ھۆكۈمەتنى ھمايە قىلىش، خەلقنى سۆيۈش شەرەپلىك ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇش توغرىسىدا تەربىيە بېرىشى لازىم.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: ئىككىنچى ھمايە قىلىشتا ئەمۇنە ناھىيە (شەھەر) بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى داۋاملىق قانات يايدۇرۇش لازىم. ئارمىيە بىلەن يەرلىك زىچ ھەمكارلىشىپ، ئىككىنچى ھمايە قىلىشتا ئەمۇنە شەھەر (ناھىيە) بەرپا قىلىش پائالىيىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتىشى، ئىككىنچى ھمايە قىلىش، مەدەنىيەتلىك ئورۇن قۇرۇش خىزمىتىنى مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە قويۇپ، ئىككىنچى ھمايە قىلىش خىزمىتىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشى لازىم.

（ئاخىرى 4 - بەتتە）

ئاپتونوم رايون جىددىي تېلېفون يىغىنى ئاچتى

ھەرساھە، كەسىپلەرنى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش كۆرىشىگە ئاتلىنىشقا تەشكىللەش لازىم

ئۈرۈمچى خەۋىرىمىز **چېن جيەن** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون 7 - ئاينىڭ 25 - كۈنى چۈشتىن كېيىن كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش توغرىسىدا جىددىي تېلېفون يىغىنى ئاچتى. يىغىندا ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشت جايلاردىن دەرھال ھەربىرىنى كېلىپ، ئامىنى ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش - ئۆزىنى قوتقۇزۇشقا قوزغاشنى، ھەر ساھە، كەسىپلەرنى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش كۆرىشىگە ئاتلىنىشقا تەشكىللەشنى، كەلكۈن زىيان سالغان قۇرۇلۇشلارنى ئومۇمىيۈزلۈك جىددىي رېمونت قىلىپ، بۇ يىل دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن ئومۇمىيۈزلۈك مول ھوسۇل ئېلىشنى تەلەپ قىلدى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ يۈنچۈەن رياسەتچىلىك قىلدى.

يىغىندا ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ خېك ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بىر قىسىم ئۆلايەت، ئوبلاست، شەھەرلىرىدە يېقىندا يۈز بەرگەن پەۋقۇلئاددە كەلكۈن ئاپەتلىرىنى ئۆز زىيان ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى.

7 - ئاينىڭ 17- كۈندىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بەزى جايلىرىدا ئۇدا قاتتىق يامغۇر يېغدى. بۇ ئاپتونوم رايونىمىز تارىخىدا ئاز كۆرۈلگەن قاتتىق ھۆل - يېغىن، بۇ يامغۇردا تېيانشاننىڭ جەنۇبى ۋە شىمالدىكى 14 دەريا ئېقىنى ۋە جلغىدا پەۋقۇلئاددە چوڭ كەلكۈن ھاسىل بولۇپ، تېيانشاننىڭ شىمالدىكى ئون نەچچە چوڭ، ئوتتۇرا سۇ ئامبىرىنىڭ سۈيىنى ئۆلغايتۇۋەتتى؛ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇھىم قاتناش تۇتۇنى ـ لەنجۇ - شىنجاڭ تۆمۈريولى، جەنۇبىي، شىمالىي شىنجاڭ تۆمۈريولى، «216»، «217»، «218»، «312»، «314» دۆلەت تاشيولى ۋە غول تاشيوللاردا قاتناش پۈتۈنلەي ئۈزۈلۈپ قالدى. يەتتە ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەردىكى 20 نەچچە ناھىيە، شەھەر ئېغىر ئاپەتكە ئۇچرىدى، 1 مىليون موغا يېقىن ئېتىز سۇ ئاستىدا قالدى. 300 مىڭدىن ئارتۇق ئادەم ئاپەتكە ئۇچرىدى. تولۇقسىز مەلۇماتقا قارىغاندا، تۆت سۇ ئامبىرىنىڭ دامبىسى بۆسۈلگەن، 33 ئۆستەڭنىڭ قېشى بۆزۈلغان، 282 كۆۋرۈك - سۇڭگۇچ ۋەيران بولغان، 247 كىلومېتر ئۆستەڭ ۋەيران بولغان، 88 كىلومېتر ئۈزۈنلۇقتىكى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش توسمىسى كاردىن چىققان، ئۇچ سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى ئىشتىن توختىغان، 41 كۆۋرۈك بۆزۈلغان، 24 مىڭ تۈياقتىن ئارتۇق چارۋا ئۆلگەن، 37 مىڭ ئېغىز ئۆيگە سۇ كىرىپ كەتكەن، 7111 ئېغىز ئۆي ئۈرۈلۈپ چۈشكەن.

ئاپەت يۈز بەرگەندىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشت دەرھال نەق مەيدانلارغا بېرىپ، ئاپەت ئەھۋالىنى ئىگىلەپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاممىدىن ھال سوردى. ئاپتونوم رايوننىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ۋە بىكىتۈەن رەھبەرلىرى بايىنغولىن مۇڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى، سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى، تۇرپان، قۇمۇل ۋىلايەتلىرىگە، بىكىتۈەننىڭ يېزا ئىگىلىك 6-، 8 - شىلىرىغا بېرىپ، نەق مەيداندا كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش كۆرىشىگە قوماندانلىق قىلدى. جايلاردىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىمۇ شۇ يەردىكى ھەربىي، خەلق بىلەن بىرلىكتە نۇرغۇن ئادەم كۆچى، ماددىي كۈچ تەشكىللەپ، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش- خەتەردىن قۇتقۇزۇشقا قاتناشتى.

ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشت جايلاردا تۇرۇشلۇق ئارمىيە، قوراللىق ساقچى قىسىملىرىنىڭ ھەر مىللەت خەلق بىلەن ئىنتىپاقلىشىپ كۆرەش قىلىپ، ئون نەچچە چوڭ، ئوتتۇرا سۇ ئامبىرىنى ۋە شەھەرنى قوغداپ قالغانلىقىنى يۇكسەك دەرىجىدە مەدھىيىلىدى. ئۇ يەنە مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: ھازىر كەلكۈن مەزگىلى تېخى ئايالغاشمىدى، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەر ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش، مول ھوسۇل ئېلىش ئىدىيىسىنى باشتىن ئاخىر مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، يۈز بېرىش ئېھتىمالى بولغان ھەر خىل چوڭ تەبىئىي ئاپەتلەرگە ئىدىيە، تەشكىلىي، مەبلەغ، ماددىي ئەشيا قاتارلىق جەھەتلەردىن تولۇق تەييارلىق كۆرۈشنى ياخشى ئىشلىشى لازىم. كەلكۈن زىيان سالغان قۇرۇلۇشلارنى پۈتۈن كۈچ بىلەن تېزدىن ئەسلىگە كەلتۈرۈش، كەلكۈن ئۈتۈپ كەتكەندىن كېيىن كۆرۈلىدىغان قۇرغاقچىلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش لازىم. جايلار بىر تەرەپتىن، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش، ئىشلەپچىقىرىش ئارقىلىق ئۆزىنى قۇتقۇزۇشنى تەشكىللەشنى ئۈتۈشى؛ يەنە بىر تەرەپتىن، قۇرغانچىلىققا تاقابىل تۇرۇش كۆرىشىنى ئۈتۈپ، سۇغىرىشقا، مول ھوسۇلغا كاپالەتلىك قىلىشى لازىم. جايلار «بىر تاختا شاھمات» ئىدىيىسىنى تۇرغۇزۇپ، ئىنتىپاقلىشىپ، ھەمكارلىشىپ ئاپەت

（ئاخىرى 4 - بەتتە）

شىنجاڭ ھەربىي رايونى مەلۇم ساپيورلار ئۈندىدىكى 320 كوماندىر - جەڭچى 7 - ئاينىڭ 20 - كۈنى چۈشتىن كېيىن سائەت ئىككىدە ئۇلانباي كەلكۈن باشلاش ئۆستەڭىگە كېلىپ خەتەردىن قۇتقۇزۇشقا قاتناشتى. ئالتە سائەتتىن ئارتۇق كۆرەش قىلىش ئارقىلىق ئۆستەڭنىڭ قېشىنى 100 مېتردىن كۆپرەك يەرگىچە مۇستەھكەملەپ، كەلكۈننى تىزگىنلىدى.

سۇي جيەنچياڭ فوتوسى

ھەممىمىز قىزغىنلىق بىلەن دۆلەتكە ئاشلىق سېتىپ بېرەيلى

قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى دېھقانلار دۆلەتكە بەس - بەستە ئاشلىق سېتىپ بەرمەكتە

ئۈرۈمچى خەۋىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل**، پراكتىكانت مۇخبىر **ئابدۇۋۇھلى ھەسەن** خەۋەر قىلىدۇ: قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى دېھقانلار دۆلەتكە ئاشلىق سېتىشنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئاشلىق سېتىش ئىشىغا ئاكتىپ قاتناشماقتا. 1996 - يىلى ئوبلاست دۆلەتكە ئاشلىق سېتىش ۋەزىپىسىنى ئورۇنلاپ بولغاندىن سىرت، يەنە 10 مىليون كىلوگرام ئاشلىق سېتىپ بېرىشكە ۋەدە بەردى.

ئوبلاست ئاشلىق سېتىش ئىشىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن، ئوبلاست، ناھىيە، يېزا ئىگىلىك ئىدارىلىرى ۋە ئاشلىق سېتىۋېلىش ئورۇنلىرى ئاشلىق سېتىش ئىشىغا مەسئۇل بولغان رەھبەرلەرنى تەيىنلەپ، ئاشلىق سېتىش ئىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن ئالاھىدە گۇرۇپپا تەشكىل قىلدى. ئوبلاست ئاشلىق سېتىش ئىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، ئوبلاست، ناھىيە، يېزا ئىگىلىك ئىدارىلىرى ۋە ئاشلىق سېتىۋېلىش ئورۇنلىرى ئاشلىق سېتىش ئىشىغا مەسئۇل بولغان رەھبەرلەرنى تەيىنلەپ، ئاشلىق سېتىش ئىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن ئالاھىدە گۇرۇپپا تەشكىل قىلدى. ئوبلاست ئاشلىق سېتىش ئىشىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن، ئوبلاست، ناھىيە، يېزا ئىگىلىك ئىدارىلىرى ۋە ئاشلىق سېتىۋېلىش ئورۇنلىرى ئاشلىق سېتىش ئىشىغا مەسئۇل بولغان رەھبەرلەرنى تەيىنلەپ، ئاشلىق سېتىش ئىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن ئالاھىدە گۇرۇپپا تەشكىل قىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ئىككى يىغىنىنى بىرلەشتۈرۈپ ئېچىپ، «5 - ئىيۇل» تېلېفون يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇردى

ئۈچپۇ، «5 - ئىيۇل» تېلېفون يېغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مېھرىئاي ياقۇپ** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ئايىرىم - ئايرىم ئاچماقچى بولغان ئىككى يېغىننى بىرلەشتۈرۈپ ئېچىپ، ئاپتونوم رايون 7 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ئاچقان كىرىمنى ئاشۇرۇش - چىقىمنى تېجەش تېلېفون يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇردى.

ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ بىر مەسئۇلى مۇخبىرغا مۇنداق دېدى: بىز ئىككى يىغىننى بىرلەشتۈرۈپ ئېچىش ئارقىلىق بىر قېتىملىق يىغىنىنىڭ چىقىمنى تېجەپ قالدۇق. بىز تېجەپ قالغان بۇ پۇلنى كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغان ئالاھىدە قىينىچىلىقى بار كارخانىلارغا ياردەم قىلماقچىمىز، بىز ئىككى يىغىنغا قاتنىشىدىغان ئاساسىي قاتلام ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى كادىرلىرىنى بىرلا قېتىم يىغىپ، ئۇلارنىڭ خىزمەت ۋاقتىنىمۇ تېجەپ قالدۇق. بۇ ئىشىمىز ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى كادىرلىرىنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى.

يەكەن ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى «شىركەت قانۇنى»، «ئىقتىسادىي توختام قانۇنى» قاتارلىق قانۇنلارنى ئۆگىنىپ، خىزمەتتە قانۇننى ئىجرا قىلىش، قانۇننى ئۆلچەم قىلىش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈردى.

سۈرەتتە: سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خادىملىرى ئۆگىنىش ئۇستىدە.

نۇردۇن ئابدۇسەمەت فوتوسى

خوتەن ئۇلايىتىدىكى يەتتە يېزا - بازار دۆلەتكە يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن**نىڭ تېلېفون خەۋىرى. خوتەن ئۇلايىتىنىڭ لوپ ناھىيىسىدىكى چارباغ، كېرىيە ناھىيىسىدىكى شەنبەبازار قاتارلىق يەتتە يېزا - بازار 7- ئاينىڭ 16 - كۈنگىچە دۆلەتكە 4 مىليون 980 مىڭ كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، ۋەزىپىنى 86 مىڭ كىلوگرام ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ، ئۇلايەت بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى. كېرىيە ناھىيىسىنىڭ شەنبەبازىرى 400 مىڭ كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىغاندىن كېيىن دۆلەتكە يەنە كېلىشىم باھادا 80 مىڭ كىلوگرام بۇغداي سېتىپ بەردى.

ئۇشلىدى. ئېچكى قىسمىدىكى باشقۇرۇشنى ۋە كەسپىي ئىستىل قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، پرىيومچىلارنىڭ ئاشلىق سېتىۋېلىش جەريانىدا ئادىمىگەرچىلىك قىلىپ دۆلەت ۋە دېھقانلارغا زىيان سالىدىغان ئەھۋاللارنىڭ ئالدىنى ئالدى ھەم دېھقان نازارەتچىلەرنى ئاشلىق سېتىۋېلىشقا سېتىۋېلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلدى. ئوبلاست بويىچە ئاشلىق سېتىۋېلىش ئۆتكىلىرى دېھقانلارغا ئاق ھۆججەت بەرمىدى. ئاشلىق سېتىۋېلىش خادىملىرى دېھقانلارغا ئەتراپلىق مۇلازىملىق قىلىپ، ئۇلارنى ساقلىتىپ قويمىدى.

پراكتىكانت مۇخبىر **ئابدۇۋەلى ھەسەن** خەۋەر قىلىدۇ: قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى ھەر دەرىجىلىك ئاشلىق تارماقلىرى بۇ يىللىق يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىگەنلىكتىن، دېھقانلار دۆلەتكە بەس-بەستە ئاشلىق سېتىپ بەرمەكتە. 7 - ئاينىڭ 20 - كۈنىگىچە ئوبلاست بويىچە سېتىۋېلىنغان يازلىق ئاشلىق 718 مىڭ 900 كىلوگرامغا يەتتى.

بۇ يىل بۇ ئوبلاستتا تېمپېراتۇرا تۆۋەن، ھۆل - يېغىن كۆپ بولغانلىقتىن، بۇغداينىڭ پىشىش مەزگىلى كېچىكىپ كەتتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە، ھۆل - يېغىن بۇغدايىنى ۋاقتىدا ئورۇش، ئامبارلاشتۇرۇش خىزمىتىگە قىينىچىلىق تۇغدۇردى. مۇشۇنداق ئەھۋالدا ھەر دەرىجىلىك ئاشلىق سېتىۋېلىش خادىملىرى ۋە دېھقانلار بىرلىكتە تىرىشىپ، ئاپەتنى ئازايتىش تەدبىرلىرىنى ئاكتىپ قوللىنىپ، ئاپەتنىڭ زىيىنىنى ئازايتىپ، ھەر دەرىجىلىك ئاشلىق سېتىۋېلىش ئورگانلىرىنىڭ ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئالدىغا چىقىرىپ ئورۇنلىدى.

«قۇمۇل روھى» قەلبىمىزنى ئىللىتتى

ھەرقانداق ئادەم جەددىي پەيتتە ئېرىشكەن غەمخورلۇقنى مەڭگۈ ئۇنتۇمايدۇ.

مەن 1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 19 - كۈنى 25 ساۋاقدىشىم بىلەن بىللە، لەنجۇدىن ئانا يۇرتۇم شىنجاڭغا قاراپ يولغا چىقتىم. ئويلىمىغان يەردىن 20 - ئىيۇل كەچتە يۇيمىن ۋوگزالىغا كەلگەندە، پويىز باشلىقى تۇمۇرىولنىڭ ئالدىنقى بۆلۈكىنى كەلكۈن بۇزۇۋەتكەنلىكتىن، پويىزنىڭ شاڭخەيگە قايتىشقا مەجبۇر بولغانلىقىنى، چۈشۈپ قالىدىغانلارنىڭ مۇشۇ ۋوگزالدا چۈشۈپ قېلىشىنى ئۇقتۇردى. بىز پويىزدىن چۈشۈپ قېلىپ، قالغان سەپەرنى ئاپتوبۇستا داۋاملاشتۇرايلى، دېگەن پىكىرگە كەلدۇق.

20 نەچچە سائەت ئىزدەش، سۈرۈشتۈرۈش ئارقىلىق 21 - ئىيۇل كەچتە 53- قېتىملىق ۋە 243 - قېتىملىق پويىزلاردىن چۈشۈپ قالغان 44 ئوقۇغۇچى ۋە ئالتە يولۇچى يۈيمىندىن ئاپتوبۇس بىلەن يولغا چىقىپ، 22- ئىيۇل ئەتىگەن سائەت بەشتە قۇمۇلغا يېتىپ كەلدۇق، بۇ چاغدا كۆپ ساندىكى ئوقۇغۇچىنىڭ پۇلى قالمىغاندى. ئەمدى قانداق قىلغۇلۇق؟ كۇنمىزنى قانداق ئۆتكۈزىمىز؟ ئۇرۇمچىگە قانداق كېتىمىز؟ بۇ ھالقىلىق پەيتتە بىزنىڭ قىينىچىلىقتا قالغانلىقىمىزنى ئۇققان بىركەت خادىملىرى ۋە ساقچى تاغلار بىزگە ئىسسىق نان ۋە چاي ئەكىلىپ بەردى، يەنە ئازراق تاماق راسخوتى ئاجرىتىپ بەردى. ئەھۋالىمىزدىن خەۋەر تاپقان قۇمۇل ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ مۇئاۋىن ۋالىيسى توختىخان ئاچا، باش كاتىپى تۇردى ئاكا ۋە مائارىپ سىستېمىسىدىكى بىر قىسىم رەھبەرلەر ئاپتوبۇس بىكىتىگە كېلىپ، بىزدىن قىزغىن ۋە سەمىمىي ھال سوردى. بىر قانچە كۈنلۈك سەپەردە ھېرىپ ھالدىن كەتكەن ئوقۇغۇچىلار ھاياجىنىنى باسالمايلا كۆزلىرىگە ئىختىيارسىز ھالدا ئىسسىق ياش ئېلىشتى. بىللە كەلگەن سەپەرداشلار، ساۋاقداشلار رەھبەرلەر ئېلىپ كەلگەن بىر مىنىبۇس ۋە ئىككى پىكاپقا چىقىپ، ۋىلايەتلىك مېھمانخانىغا كەلدۇق. قۇمۇلدىكى ياتاق، تامىقىمىز، ھەتتا ئۇرۇمچىگە كېلىشتىكى قاتناش مەسلىمىز پۈتۈنلەي ھەقسىز ئورۇنلاشتۇرۇلدى، ئوقۇغۇچىلار بىر تەرەپتىن، ئازادە ياتاقلاردا بەھۇزۇر ئارام ئېلىپ، ئۆزلىرىنى ئىللىق ئائىلىسىگە كېلىپ قالغاندەك ھېس قىلسا، يەنە بىر تەرەپتىن، ئۆزلىرىنى ئاتا - ئانىسىنىڭ ئىللىق قوچىقىدا تۇرۇۋاتقان سەبىي بالىلاردەك بەختلىك ھېس قىلىشتى. بەزىلەر «قۇمۇللۇقلارنىڭ قەلبى خۇددى ھاۋا ئانىغا ئوخشاش ئىللىق ئىكەن» دەپىشتى.

23 - ئىيۇل چۈشتىن بۇرۇن بىز يولغا چىقىشتىن ئىلگىرى رەھبەرلەر يەنە سەپەر ئۈستىدە بېيىشىمىز ئۈچۈن تاماق تەييارلاپ بەردى. شۇنداق قىلىپ بىز 28 سائەتلىك ھاياتىمىزنى قۇمۇللۇقلارنىڭ ياردىمىدە خاتىرجەم ۋە كۆڭۈللۈك ئۆتكۈزۈپ، 24 - ئىيۇل ئەتىگەن سائەت ئالتە يېرىمدا ئۇرۇمچىگە ساق-سالامەت يېتىپ كەلدۇق.

بۇ بىر قانچە كۈنلۈك ھاياتىمىزدا بىزگە ئەڭ قاتتىق تەسىر قىلغىنى «قۇمۇل روھى»، قۇمۇلدىكى رەھبەرلەر ۋە خەلقنىڭ بىزگە قىلغان غەمخورلۇقى بولدى. مەن ساۋاقداشلارغا ۋەكالىتەن مۇئاۋىن ۋالىي توختىخان ئاچىغا، باش كاتىپ ئوردى ئاكىغا، مائارىپ سىستېمىسىدىكى رەھبەرلەرگە، قۇمۇل ئۇزۇن يوللۇق ئاپتوبۇس بېكىتىدىكى خادىملارغا ۋە ساقچى تاغلارغا، بىزگە ياردەم قولىنى سۇنغان بارلىق قۇمۇللۇقلارغا چىن قەلبىمدىن چوڭقۇر مىننەتدارلىق بىلدۈرىمەن.

ياشسۇن قۇمۇل روھى!

غەربىي شىمال مىللەتلەر شۆيۈمنى خەنزۇ تىلى فاكۇلتېتى 94 - يىللىق 1 - سىنىپ ئوقۇغۇچىسى

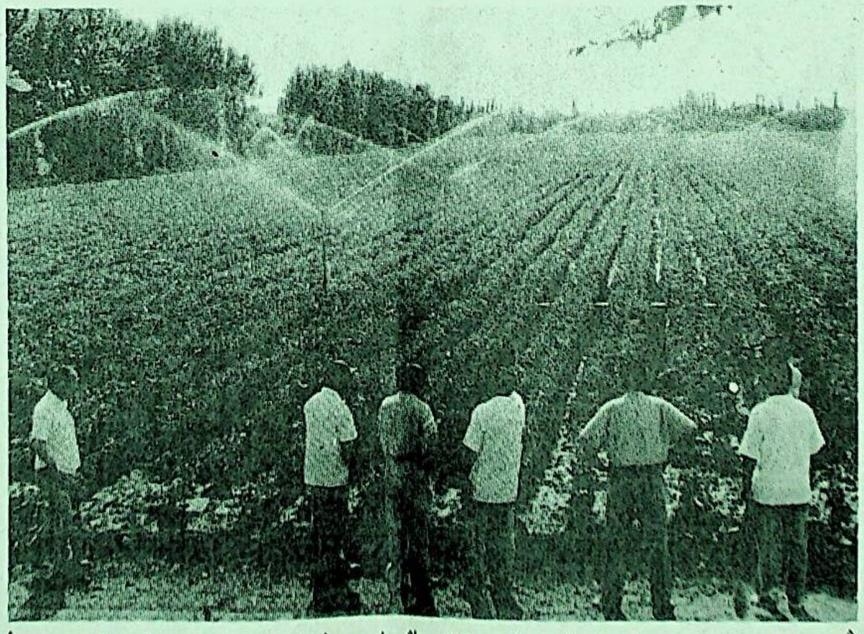
دىلمۇرات ئابلىز

ئۈرۈمچىدە «170» تېلېفون ئارقىلىق تېلېفون ھەققىنى سۈيلەش سىستېمىسى ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **زىبىبۇللا ئابلىز** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى شەھىرىدە «170» تېلېفون ئارقىلىق تېلېفون ھەققىنى سۈيلەش سىستېمىسى ئىشقا كىرىشتۈرۈلۈپ، تېلېفون ئابونتلىرىنىڭ تېلېفون ھەققىنى سۈرۈشتۈرۈشىگە قولايلىق يارىتىپ بېرىلدى.

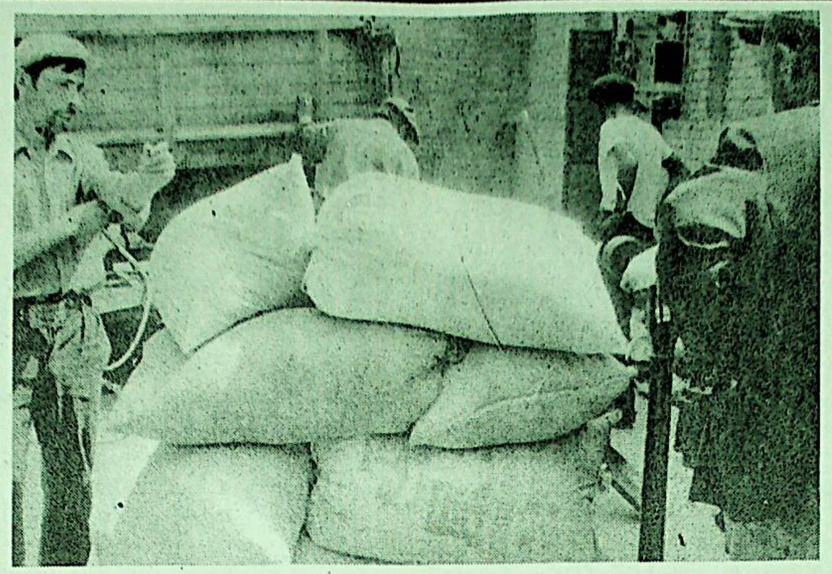
شەھەرلىك تېلېگراف ئىدارىسى تېلېفون قويغۇچىلار كۆپەيگەن ئەھۋالنى نەزەردە تۇتۇپ، «170» تېلېفون ئارقىلىق تېلېفون ھەققىنى سۈرۈشتۈرۈش سىستېمىسىنى ئۇرنىتاتتى ۋە رەسمىي ئىشلەتتى. ئەمدى ئابونتلار تېلېفون تۇرۇپكىسىنى قولىغا ئېلىپ، «170» رەقەمنى بېسىپ تېلېگراف خادىمىنىڭ كۆرسەتمىسى بويىچە ئىش كۆرسىلا، ئۆزى سۈرۈشتۈرمەكچى بولغان تېلېفون، فوتو تېلېگرافنىڭ ئايلىق، ئالتە ئايلىق ھەققىنى سوراپ بىلۈۋالالايدۇ. بۇ سىستېما تېلېفون ھەققى تاپشۇرۇشنى ئاپتوماتىك سۈيلەش ئىقتىدارىغا ئىگە بولۇپ، تېلېفون ھەققىنى تاپشۇرمىغان ئابونتلارغا ئاپتوماتىك تېلېفون بېرىپ، ئۇلارنى تېلېفون ھەققىنى تاپشۇرۇۋېتىشكە ئۇندەيدۇ.

125 - تۈمەن - مەيدان بۇ يىل 2 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 2300 مو كېۋەزلىكنە تۈنجى قېتىم پۈركۈپ سۈغىرىش پېڭى تېخنىكىسىنى قوللاندى.

لى شۆچىك فوتوسى

كۇچا ناھىيىسىدە يازلىق ئاشلىقنىن مول ھوسۇل ئېلىش مۇقىملاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ئەخمەتنىڭ** خەۋىر قىلىشچە، كۇچا ناھىيىسى بۇ يىل ھەر خىل تەبىئىي ئاپەت ئۇستىدىن غەلبە قىلغان، يازلىق ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش مۇقىملاشقان.

بۇ يىل ئەتىيازدىن بۇيان بۇ ناھىيىدە تېمپېراتۇرا تۆۋەن بولغان، بوران، مۆلدۈر قاتارلىق ئاپەتلەر يېزا ئىگىلىكىگە ئېغىر تەھدىت سالغان، ھەتتا بىر قىسىم زىرائەتلەرنى نابوت قىلغان. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت تارماقلىرى كادىرلار ۋە ئاممىنى «ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، ئۆزىنى ئۆزى قۇتقۇزۇش» قا سەپەرۋەر قىلغان، بەش بەنزىدىكى ئاساسلىق مەسئۇل كادىرلارغا يېزىلارنى ھۆددىگە بەرگەن . يېزا مەسئۇللىرى ۋە كۆپ ساندىكى يېزا كادىرلىرىمۇ نۆۋەتتىدا تۇرۇپ ئاممىنى پىتەكلەپ بۇغداي پەرۋىشىنى كۈچەيتكەن. ناھىيە بويىچە ھەر بىرمو بۇغدايغا 10- 20 كىلوگرامغىچە خىمىيىۋى ئوغۇت بېرىلىپ، ۋاقتىدا سۇغىرىلغان، خىمىيىلىك ئۇسۇل بىلەن ئوت - چۆپ يۇقتىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەنگەن. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە تېرىلغان 290 مىڭ مو كۆزگى بۇغداي ياخشى ئوخشىغان. نۇسخا ئېلىپ تەكشۈرۈشكە قارىغاندا، يازلىق ئاشلىق ھوسۇلى زور ھەجمىدە ئاشىدىغانلىقى مۇقىملاشقان.

تارىم يېزىسى دۆلەتكە يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مەخمۇت ئەخمەت** خەۋىر قىلىدۇ: دېھقانچىلىقتىن ئۈدا مول ھوسۇل ئېلىپ كېلىۋاتقان شايار ناھىيىسىنىڭ تارىم يېزىسىدىكى مول ھوسۇل شادلىقىغا چۆمگەن دېھقانلار ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، دۆلەتكە بەس - بەستە يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، بۇ يىللىق يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىدى.

بۇ يىل بۇ يېزا قۇرغاقچىلىق ئاپىتى يۈز بېرىپ، 8000 مو بۇغداي زىيانغا ئۇچرىغان ئەھۋال ئاستىدىمۇ، پەرۋىشنى كۈچەيتىپ، مول ھوسۇلغا كاپالەتلىك قىلدى. ئورما باشلىنىشى بىلەنلا كادىرلار ۋە ئاممىنى مول ھوسۇلنى مول پېتى يىغىۋېلىشقا سەپەرۋەر قىلدى. ئۇلار بىر تەرەپتىن، تېز ئورۇپ، ئەنجىلەرنى خامانلارغا يۆتكەپ ئېڭىز قونىقى تېرىشنى چېڭ تۇتسا، يەنە بىر تەرەپتىن، دۆلەتنىڭ ئاشلىق سېتىۋېلىشتىكى يېڭى سىياسەت، بەلگىلىمىلىرىنى كەڭ تۈرده تەشۋىق قىلىپ، دېھقانلارنىڭ دۆلەتكە ئاشلىق سېتىپ بېرىش ئاكتىپلىقىنى قوغدىدى. نەتىجىدە قىسقا ۋاقىت ئىچىدە يېزا بويىچە دېھقانلار دۆلەتكە 525 مىڭ كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، ناھىيە بويىچە يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىدى. بۇ يىلقى ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىگەنلىكتىن، 7- ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغا قەدەر 550 تونىنا بۇغداي سېتىۋالدى.

سۆزەتتە: دېھقانلار ئاشلىق ساتماقتا.

ئابدۇجېلىل تۇرسۇن فوتوسى

چوڭقۇرچاق يېزىسىدىكى دېھقانلار دۆلەتكە 675 مىڭ كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىپ بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەنۋەرجان سەمەر** خەۋىر قىلىدۇ: مارالبېشى ناھىيىسىنىڭ چوڭقۇرچاق يېزىسىدىكى دېھقانلار ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، دۆلەتكە بەس- بەستە يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، يىللىق يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئورۇنداپ بولدى.

يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتىنى سان- سۈپەتكە كاپالەتلىك قىلغان ھالدا ياخشى ئورۇنداش ئۈچۈن، ئاشلىق سېتىۋېلىشنىڭ تۈرلۈك تەبىيارلىق خىزمەتلىرىنى ياخشى ئىشلىدى. ئاشلىق سېتىۋېلىش پىلان - كۆرسەتكۈچلىرىنى كەنت ۋە ئائىلىلەرگىچە ئەملىيلەشتۈرۈپ، رەھبەرلىكىنى قاتلاموغا قاتلام كۈچەيتتى. دېھقانلارغا دۆلەتنىڭ يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىلىرىنى كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئاشلىق سېتىۋېلىشقا قىزغىنلىقىنى ئاشۇردى. ئاشلىق سېتىۋېلىشقا كېتەرلىك مەبلەغنى بالدۇر ھەل قىلىپ، دېھقانلارغا ئاق ھۇججەت بەرمەي، نەق پۇل بېرىشكە كاپالەتلىك قىلدى. ئاشلىق پونكىتىدا ھارۋا، ئۇلاغ ساقلاش ئورنى، دەم ئېلىش ئورنى، چاي بىلەن تەمىنلەش ئورنى قۇرغاندىن باشقا، پرىيومدا ئادىل، گىردا توغرا بولۇپ، دېھقانلارنى رازى قىلدى. نەتىجىدە بۇ يىزىدىكى 5200 ئائىلىلىك دېھقان 18 كۈن ئىچىدە 26 مىڭ مو يەردىكى كۆزگى بۇغدايىنى مول پېتى يىغىۋېلىپ، دۆلەتكە 675 مىڭ كىلوگرام سۈپەتلىك بۇغداي سېتىپ بېرىپ، بۇ يىللىق يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن بۇرۇن تولۇق ئورۇنداپ بولدى.

تۇرپان ۋىلايىتىدىكى يەرلىك باج سىستېمىسى ئالدىنقى يېرىم يىللىق سودا- سانائەت باج ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئورۇنداپ بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سېتىۋالدى ھامۇت** خەۋىر قىلىدۇ: تۇرپان ۋىلايىتىدىكى يەرلىك باج سىستېمىسى باج قانۇنى تەشۋىقاتىنى كۈچەيتىش بىلەن بىرگە، قوشۇن قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، باج خادىملىرىنىڭ باج قانۇنى بويىچە باج يىغىش ئاكتىپلىقىنى قوزغاپ، ئالدىنقى يېرىم يىللىق باج يىغىش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن ئون كۈن بۇرۇن ئورۇنداپ بولدى.

تۇرپان ۋىلايىتىدىكى يەرلىك باج سىستېمىسى بۇ يىل خادىملار ئاز، باج يىغىش دائىرىسى تارقاق، قاتناش قوراللىرى كەمچىل بولغان ئەھۋالدىمۇ، قىينچىلىقلارنى يېڭىپ، كىرىم مەنبەلىرىنى پائال ئېچىپ، قانۇن بويىچە باج يىغىشتا چېڭ تۇردى، باج كادىرلىرىغا بولغان ئىدىيۋى - سىياسىي تەربىيىنى كۈچەيتىپ، باج كادىرلىرىنى ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك بولۇشقا يېتەكلىدى. باج ئوبيېكتلىرى ئارىسىدا يەرلىك باجنىڭ يەرلىك ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغانلىقىنى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، ئۇلارنىڭ باج تاپشۇرۇش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. نەتىجىدە يەرلىك باج خىزمىتىدە قانۇن - ئىنتىزامغا رىئايە قىلىدىغان، قانۇن بويىچە باج تاپشۇرىدىغان، باج ئورگانلىرىنىڭ باج يىغىشىغا ھەمكارلىشىدىغان ياخشى كەيپىيات بارلىققا كېلىپ، 6- ئاينىڭ 20- كۈنىگە قەدەر 53 مىليون 386 مىڭ يۈەن باج يىغىۋېلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە سودا- سانائەت باج كىرىمى 50 مىليون 254 مىڭ يۈەن بولۇپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 17.2 % ئاشتى.

ئىلى ئوبلاستلىق سودا- سانائەت بانكىسىنىڭ تىجارەت بۇلۇمى پۇل ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **قاھار ئىشان** خەۋىر قىلىدۇ: ئىلى ئوبلاستلىق سودا- سانائەت بانكىسىنىڭ تىجارەت بۇلۇمى 6- ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر يىللىق ھەر خىل پۇل ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى 23 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، ۋەزىپىنى يېرىم يىل بۇرۇن % 23.7 ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ بولدى. بۇ ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 4 مىليون يۈەن كۆپ.

بۇ بۇلۇم بازار رىقابىتى كۈچلۈك بولغان ئەھۋال ئاستىدا، «بانكا باشلىقى مەسئۇل بولۇش، كۆپ دوست تۆتۈش، ھەر تەرەپلىمىلىك مۇلازىملىق قىلىش» تەك ئامانەت پۇل جەلپ قىلىش فاكتورىنى چېڭ تۇرۇپ، جىنەن شەھەرلىك سودا- سانائەت بانكىسىدىن ئۆگىنىش، مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىشنى مەركەز قىلغان ئەلا سۈپەتلىك مەدەنىيەتلىك مۇلازىملىق قىلىش يىلى پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ئۇنىڭدىن باشقا يەنە، نەق مەيدانغا بېرىپ مۇلازىملىق قىلىش، تىجارەت ۋاقتىنى ئۇزارتىش، تەشۋىقاتنى كۈچەيتىش، خىزمەت مۇھىتىنى گۈزەللەشتۈرۈش ۋە مۇھىت تازىلىقىغا ئەھمىيەت بېرىش، «مودەن» كرېدىت كارتىسى ئارقىلىق ئىش ھەققى تارقىتىش، يەرلىك باج تۆرلىرىنى بانكا ئارقىلىق تاپشۇرۇش، قاتناش خراجەتلىرىنى ۋە قاتناش قائىدە- نىزاملىرىغا خىلاپ ھەرىكەتلەرگە سېلىنغان جەرىمانىلەرنى بانكا ئارقىلىق تاپشۇرۇش قاتارلىق ۋاستىچىلىك كەسىپلەرنى يولغا قويۇپ، ياخشى ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.

ئۆرۈمچى كان ئىشلىرى ئىدارىسىگە قاراشلىق لىيۇداۋان كۆمۈركېنى كۆپ خىل ئىگىلىك باش شىركىتى مېتال بۇيۇملار زاۋۇتى كېسىش سېخىنىڭ ئىشچىسى مەرھۇمنىسا

باينىغولىن ئوبلاستلىق نېفىت سودا مۇلازىملىق باش شىركىتى نېفىتلىك ئۈچۈن ئەلا مۇلازىملىق قىلماقتا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئۈمەرجان مۇھەممەت** خەۋىر قىلىدۇ: شىركەت نامىنى ئۆزگەرتىپ، نېفىتلىككە مۇلازىملىق قىلىش ئارقىلىق كارخانىنى

بۇغداي كېچىكىپ پىشقان، ئورما مەزگىلىدە ھۆل- يېغىن كۆپ بولغان بولسىمۇ، ئورما ۋە ئېگىز ئورنى تېرىلغۇسى تېز ھەم سۈپەتلىك ئېلىپ بېرىلدى. شەھەر بويىچە تېرىلغان 83 مىڭ 100 مو بۇغداي 7- ئاينىڭ 12- كۈنىگىچە پاكىز يىغىۋېلىندى، 55 مىڭ مو ئېگىز ئورنىغا قوناق بىلەن پۇرچاق كىرىشتۇرۇپ تېرىلىپ، پىلانلىك 91 پىرسەنتىدىن كۆپرەكى ئورۇندىلىپ بولدى.

بۇ يىل كورلىدا تېمپېراتۇرا نورمال بولماي بۇغداي ئۆتكەن يىلىدىكىدىن بىر ھەپتە كېيىن پىشتى، ئورما باشلانغاندىن كېيىنمۇ 7- ئاينىڭ 4-، 5- كۈنلىرى داۋاملىق يامغۇر يېغىپ، ئورما ۋە ئېگىز ئورنى تېرىلغۇسىغا ئېغىر تەسىر يەتكۈزدى. دېھقانچىلىقتىن ئۇدا 17 يىل مول ھوسۇل ئالغان بۇ شەھەردىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر 9- بەش يىللىق پىلانلىك 1- يىلى يېزا ئىگىلىكىدە يېڭى بوسۇش ھاسىل قىلىش ئۈچۈن، بۇ يىلقى يازلىق يېغىم ۋە ئېگىز ئورنى تېرىلغۇسىنى مۇھىم خىزمەت قاتاردا چىڭ تۇتتى، پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار ۋە ئاممىنى قەتئىي ئىرادىگە كېلىپ، پۇرسەتنى قولدىن بەرمەي بۇغدايىنى جەددىي يىغىپ، ئېگىز ئورنى تېرىلغۇ سۈرئىتىنى تېزلىتىشكە يېتەكلىدى. يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى تارماقلىرى يەتتە كومبايىن، 44 بۇغداي ئورۇش ماشىنىسى، 55 دان ئايرىش ماشىنىسىنى يازلىق يېغىمغا قاتناشتۇردى. شەھەرلىك پارتكوم، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ۋە ئىشلەپچىقىرىش بىرلىكلىرى ئىلگىرى-كېيىن بولۇپ 3 قېتىم يىغىن چاقىرىپ، بۇغداي ئورۇش ئىشىنى ئورۇنلاشتۇرۇش ۋە ئىشلەپچىقىرىش بىرلىكلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇنلاشقا ئۈندىدى.

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممەت** خەۋەر قىلدۇ: بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق نېفىت سودا مۇلازىملىق باش شىركىتى تارىم نېفتلىكىنى چارلاش، ئېچىش پۈرسىتىدىن پايدىلىنىپ، نېفتلىك ئۇچۇن ئەلا ۋە سستېمىلىق مۇلازىملىق قىلىپ، ئوبلاستنىڭ تەرەققىياتىغا تۆھپە قوشماقتا.

بۇ شىركەت ئەسلى كۆكتات، يېمەكلىك تىجارىتى بىلەنلا شۇغۇللىنىدىغان شىركەت بولۇپ، ئۇزاقتىنچە ئىقتىسادىي ئۈنۈمى تۆۋەن بولۇپ كەلگەنىدى. 1990- يىلى تارىم نېفتلىكىنى چارلاش، ئېچىش قۇرۇلۇشى باشلانغاندىن كېيىن، شىركەت بۇ پايدىلىق پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، شىركەت نامىنى ئۆزگەرتىپ، نېفتلىككە مۇلازىملىق قىلىش ئارقىلىق كارخانىنى رونىاق تاپقۇزۇش يولىغا ماڭدى. ئۇلار بىر تەرەپتىن، ئىقتىدارلىق ياش كادىرلارنى رەھبەرلىك ئورۇنلىرىغا قويۇپ، ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ياخشىلىسا، يەنە بىر تەرەپتىن، نېفتلىك ئۇچۇن مۇلازىملىق قىلىدىغان شۆبە شىركەتلىرىنى قۇرۇپ، نېفتلىككە كېرەكلىك ماددىي ئەشيالار بىلەن تەمىنلەش قاتارلىق كۆپ خىل مۇلازىملىق ئاساس قىلىنغان بىر پۈتۈن ئىقتىسادىي گەۋدىنى شەكىللەندۇردى. بۇ جەريانداا ئۇلار ئاپتونوم رايوننىڭ ئىچى، سىرتىدىكى ئون نەچچە سېتىش ئورنى ۋە باقمىچىلىق ئورنى بىلەن مال سېتىۋېلىش كېلىشىمى ئىمزالاپ، ئۇلار بىلەن مۇقىم كەسىپىي ئالاقە ئورناتتى. ئۇلار يەنە قەيەردە نېفت قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىلسا، شۇ يەردە مۇلازىملىق قىلىشنى ئىشقا ئاشۇردى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمدا ئۇلار 2000 نېفىت ئىشچىسىدىن ھال سورىدى، تارىم ۋەيەنجى قاتارلىق جايلاردىكى 67 نېفت بۇرغىلاش ئەترىتى ئۇچۇن ئەلا، سستېمىلىق مۇلازىملىق قىلدى. بۇ يىل شىركەت يەنە ئۇچ يۇلتۇزلۇق مېھمانخانا ۋە ئۇنۇۋېرسال سودا ساربىي سالدى. ھازىر بۇ شىركەت بەش شۆبە شىركىتى بار، مۇلازىملىق، سودا بىر گەۋدىلەشكەن خىلى نامى بار كارخانا بولۇپ قالدى.

ئۆمەرجان مۇھەممەت خەۋەر قىلدۇ: بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق نېفت سودا مۇلازىملىق باش شىركىتى تارىم نېفتلىكىنى چارلاش، ئېچىش پۈرسىتىدىن پايدىلىنىپ، نېفتلىك ئۇچۇن ئەلا ۋە سستېمىلىق مۇلازىملىق قىلىپ، ئوبلاستنىڭ تەرەققىياتىغا تۆھپە قوشماقتا.

بۇ شىركەت ئەسلى كۆكتات، يېمەكلىك تىجارىتى بىلەنلا شۇغۇللىنىدىغان شىركەت بولۇپ، ئۇزاقتىنچە ئىقتىسادىي ئۈنۈمى تۆۋەن بولۇپ كەلگەنىدى. 1990- يىلى تارىم نېفتلىكىنى چارلاش، ئېچىش قۇرۇلۇشى باشلانغاندىن كېيىن، شىركەت بۇ پايدىلىق پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، نېفتلىكىنى ئاساسىي ئىشلەپچىقىرىش ئورنى قىلىپ، ئۇنىڭغا ئاساسلىنىپ ئىقتىسادىي قۇرۇلمىسىنى ئۆزگەرتىشكە كۈچ چىقاردى. 1994- يىلى بۇ شىركەت ئىشلەپچىقارغان نېفت مەھسۇلاتى 1000 توننا، ئىشلەپچىقارغان تەبىئىي گاز 1 مىليون كۇب مېتىر، ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1 مىليارد يۈەن بولدى. شىركەت ئىشلەپچىقارغان نېفت مەھسۇلاتى 1995- يىلى 1500 توننا، تەبىئىي گاز 2 مىليون كۇب مېتىر، ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1 مىليارد 500 مىليون يۈەن بولدى. 1996- يىلى بۇ شىركەت ئىشلەپچىقارغان نېفت مەھسۇلاتى 2000 توننا، تەبىئىي گاز 3 مىليون كۇب مېتىر، ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 2 مىليارد يۈەن بولدى. 1997- يىلى بۇ شىركەت ئىشلەپچىقارغان نېفت مەھسۇلاتى 2500 توننا، تەبىئىي گاز 4 مىليون كۇب مېتىر، ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 2 مىليارد 500 مىليون يۈەن بولدى. 1998- يىلى بۇ شىركەت ئىشلەپچىقارغان نېفت مەھسۇلاتى 3000 توننا، تەبىئىي گاز 5 مىليون كۇب مېتىر، ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 3 مىليارد يۈەن بولدى. 1999- يىلى بۇ شىركەت ئىشلەپچىقارغان نېفت مەھسۇلاتى 3500 توننا، تەبىئىي گاز 6 مىليون كۇب مېتىر، ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 3 مىليارد 500 مىليون يۈەن بولدى. 2000- يىلى بۇ شىركەت ئىشلەپچىقارغان نېفت مەھسۇلاتى 4000 توننا، تەبىئىي گاز 7 مىليون كۇب مېتىر، ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 4 مىليارد يۈەن بولدى.

ئاتچان يېزىسىدا چارۋا مالنىڭ تاۋارلىشىش نىسبىتى يۇقىرى بولماقتا

ئاتچان يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، چارۋىچىلىققا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، چارۋىچىلىقنى يۇكسەلدۈرۈشنى دېھقان، چارۋىچىلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈشتىكى تۆۋرۈك كەسىپلەر قاتاردا چىڭ تۇتتى. دېھقان، چارۋىچىلارنى بوردىقچىلىق بىلەن پائال شۇغۇللىنىشقا يېتەكلىدى. «پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ، چارۋىچىلىقنى يۇكسەلدۈرۈش» ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇپ، كونا ئەندىزىلەرنى بۇزۇپ تاشلىدى. چارۋىچىلارنى ئېغىل - قوتان ئۆزگەرتىشكە تەشكىللەپ، بىر قانچە ئائىلىلەردە زامانىۋى ئېغىل - قوتان يېلىنىڭ ھېشىدىن ھازىرغا قەدەر 676 ئېغىل - قوتان ياسالدى. 34 مىڭ تۇياق تۆل ئېلىنىپ، تۆللەرنىڭ قاتارغا قوشۇلۇش نىسبىتى 96% كە يەتتى. چارۋا مال 92 مىڭ 500 تۇياققا يېتىپ، ھەر بىر نوپۇسقا 14 تۇياقتىن توغرا كەلدى. تاۋارغا ئايلاندۇرۇلغان چارۋا مال 17 مىڭ تۇياقتىن ئاشتى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مەتتوختىمۇ ھەممەت سىدىق** خەۋەر قىلدۇ: كېرىيە ناھىيىسىنىڭ ئاتچان يېزىسى ئۆز ئورنىنىڭ چارۋىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا باب كېلىشتەك ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇپ، چارۋىچىلىققا بولغان باشقۇرۇش ۋە نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىپ، بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمدا چارۋىچىلىقتىن ئوبدان نەپ ئالدى.

*****

غولجا ناھىيە ئويناز يۇزى يېزا يېگىمەھەللە كەنتىدە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بوردىقچىلىق كەسىپىي ئائىلىسى تېز كۆپەيدى. ھازىر بۇ كەنتتە بۇ خىل ئائىلە 230 غا يېتىپ، ئۇلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 20 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سۈرەتتە: بوردىقچى ياقۇپ ھاجى قويلىرىغا يەم بەرمەكتە.

ئابدۇجىلىل تۇرسۇن فوتوسى

مارالبېشى ناھىيىلىك دورا شىركىتى بازارغا يۇزلىنىپ، زىيان تارتىش ھالىتىنى ئۆزگەرتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **يۈسۈپ مەمتىلى** خەۋەر قىلدۇ: مارالبېشى ناھىيىلىك دورا شىركىتى كارخانىنىڭ تىجارەت ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىپ، بازارغا يۇزلىنىپ، ئۇزاق مۇددەت زىيان تارتىپ كېلىۋاتقان كارخانىنى پايدا ئېلىشقا ئۆزگەرتتى.

1994- يىلى بۇ شىركەتنىڭ رەھبەرلىك ئالپاراتى قايتا تەڭشەلگەندىن كېيىن، ئالدى بىلەن ئىشچى- خىزمەتچىلەرگە بولغان ئىدىيىۋى - سىياسىي تەربىيە، قانۇن- تۈزۈم تەربىيىسى، كەسىپ ئەخلاقى تەربىيىسىنى كۈچەيتتى. كارخانىنىڭ ئىچكى قىسمىدا بىر يۇرۇش قائىدە- تۈزۈملەرنى ئورناتتى، مال كىرگۈزۈش، سېتىش، مۇلازىملىق جەھەتلەردە ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيىتى تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ماگىزىن، بوتكا، يايما ۋە ئادەم بېشىغىچە ۋەزىپە بېكىتىپ، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. ئۇلار يەنە «دورا باشقۇرۇش قانۇنى»نى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ناچار، ساختا، يالغان دورا كىرگۈزۈشنى چەكلەپ، ناچار، يالغان، ساختا دورا، ئوسكىنە بولماسلىقا كاپالەتلىك قىلدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ شىركەتنىڭ تىجارىتى رونىاق تېپىپ ئوبوروتى جانلاندى. بۇ يىل 1 - ئايدىن 7 - ئايغىچە 2 مىليون 750 مىڭ يۈەنلىك دورا، ئوسكىنە سېتىپ، 24 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك ساپ پايدىغا ئېرىشىپ، زىيان تارتىشتىن پايدا ئېلىشقا يۈزلەندى.

قىسقا خەۋەرلەر

△ كۆچا ناھىيىلىك يەرلىك باج ئىدارىسىگە قاراشلىق ئالاقاغا يېزىلىق باج پونكىتى 6- ئاينىڭ 30- كۈنىگىچە 156 مىڭ يۈەن باج يېغىپ، يىللىق باج يېغىش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن ئالتە ئاي بۇرۇن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

ئابلىمىت ئەبەيدۇللا

△ قاغىلىق ناھىيىلىك تەمىنات - سودا كوپېراتىپى ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق مەنپەئىتىنى قوغداپ، بىر قېتىمدىلا 130 مىڭ يۈەنلىك ۋاقتى ئوتۇپ كەتكەن، سۈپىتى بۇزۇلغان يېمەك- ئىچمەكنى كۆيدۈرۈۋەتتى.

لۇمىڭ

△ يېقىندا تۇرپان ۋىلايىتىدە قانۇنسىز يوللار ئارقىلىق كىرگەن 200 ساندۇق تاماكا بايقىلىپ بىر تەرەپ قىلىندى.

ئەنۋەرغوجى غوجىخەمەت

△ ئاپتونوم رايون بويىچە دۆلەت باج سستېمىسىدىكى ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ ئوقۇشنىش كۇرسى يېقىندا سانجى شەھرىدە ئاياغلاشتى.

ئامىنە ئابدۇرېشىت

△ يېقىندا خوتەن ۋىلايەتلىك ۋە قاراقاش ناھىيىلىك ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئىشخانىسى، قاراقاش ناھىيىلىك 2- يېنىك سانائەت ئىدارىسى بېيتىش نۆقتىسى قىلىنغان قويچى يېزا لوخان كەنتىگە بىر چوڭ تراكتور كوزۇپى، 250 كىلوگرام ئۇن، 250 كىلوگرام خىمىيۋى ئوغۇت قاتارلىق 14 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى ماددىي بۇيۇملارنى ياردەم قىلدى.

ئازادگۈل توختىمۇھەممەت جاپپار ئۆمەر

△ مارالبېشى ناھىيىسىنىڭ ئاۋات بازىرىدا 89 ئائىلىلىك دېھقان، چارۋىچى بوردىقچىلىق، تۆمۈرچىلىك، بورا توقۇش، باقالچىلىق ۋە رەۋەندىچىلىك قاتارلىق كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىپ 7 - ئاينىڭ بېشىغىچە بولغان بېرىم يىل ۋاقىت ئىچىدە 85 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك كىرىم قىلدى. بۇ مۇشۇ كەسىپ بىلەن شۇغۇللانغۇچى ھەر بىر ئائىلىگە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 960 يۈەندىن توغرا كەلدى.

ئابلىمىت يۈسۈپ

△ 6- ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر كۆچا ناھىيىلىك قۇرۇلۇش بانكىسى كۈنا شەھەر ئامانەت پونكىتى ئامانەت ئومۇمىي سوممىسىنى 1 مىليون 30 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، يىللىق ۋەزىپىنى ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ بولدى.

مۇئمىنە مۇھەممەت

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى قىزىل كرېست جەمئىيەتلىرى مېھر-شەپقەت يەتكۈزۈپ خالىس تۆھپە قوشۇش روھىنى ياخشى جارى قىلدۇرماقتا

ئۇيغۇرچە مۇخبىرىمىز **مېھرىگۈل تۇردى**، پراكتىكانت مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋايىت نىياز**

خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى قىزىل كرېست جەمئىيەتلىرى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ رەھبەرلىكى، ئالاقىدار تارماقلارنىڭ قوللىشى ئاستىدا خىلمۇخىل شەكىللەر ئارقىلىق مېھر-شەپقەت يەتكۈزۈش پائالىيەتلىرىنى ئۇزلۇكسىز قانات يايدۇرۇپ، خالىس تۆھپە قوشۇش رولىنى پائال جارى قىلدۇرماقتا.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى قىزىل كرېست جەمئىيەتلىرى «نەدە ئاپەت يۈز بەرسە، شۇ يەردە قىزىل كرېست جەمئىيىتى بار بولۇش» روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاپەتنىن قۇتقۇزۇش، ئىنسانپەرۋەرلىك ياردىمى بېرىش خىزمەتلىرىنى ئۇزلۇكسىز ياخشى ئىشلىدى. بۇ يىل پەيزاۋات ناھىيىسىنىڭ غولتوغراق يېزىسىدا يەر تەۋرەش ئاپىتى يۈز بەرگەندە شۇ جايدىكى قىزىل كرېست جەمئىيەتلىرى باشقا ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىللە ئاپەت يۈز بەرگەن جايغا بېرىپ داۋالاش، قۇتقۇزۇش ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللاندى ۋە ئۇلارغا 10 مىڭ يۈەنلىك ماددىي بۇيۇم ياردەم قىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق قىزىل كرېست جەمئىيىتى 20 مىڭ يۈەن، ئۇرۇمچى شەھەرلىك قىزىل كرېست جەمئىيىتى 150 مىڭ يۈەن قىممەتلىك دورا ۋە باشقا كېرەكلىك بۇيۇملارنى ياردەم قىلدى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ باشقا جايلىرىدىكى قىزىل كرېست جەمئىيەتلىرى نامرات رايونلارغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن 138 قىزىل كرېست داۋالاش ئەترىتى ئەۋەتىپ، 2905 ئادەمنى ھەقسىز داۋالىدى ۋە ئۇلارغا 280 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك ئىنسانە توپلاپ بېرىپ، قىزىل كرېست جەمئىيىتىنىڭ ئىنسانپەرۋەرلىك روھىنى گەۋدىلەندۈردى. ئۇرۇمچى، شىخەنزە قاتارلىق جايلاردىكى قىزىل كرېست جەمئىيەتلىرى ئۆز جايىدىكى سۇغۇرتا شىركەتلىرى بىلەن بىرلىشىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ كېسەلخانىدا يېتىپ داۋالىنىش سۇغۇرتىسىنى يولغا قويدى. بۇنىڭغا 200 مىڭغا يېقىن ئوقۇغۇچى قاتناشتى. ئۇرۇمچى شەھەرلىك قىزىل كرېست جەمئىيىتى ئاغرىپ قالغان 436 ئوقۇغۇچىغا داۋالىنىش سۇغۇرتا پۇلى بەردى. بۇ ئىش قىزىل كرېست جەمئىيەتلىرىنىڭ ئىنسانپەرۋەرلىك، مېھر-شەپقەت يەتكۈزۈش روھىنى نامايان قىلدى.

قاغىلىق ناھىيىسى پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش قەدىمىنى تېزلەتمەكتە

ئۇيغۇر مۇخبىرىمىز **جۇرئەت نىزامىدىن** خەۋەر قىلىدۇ: قاغىلىق ناھىيىسى پەن-تېخنىكا خادىملىرىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، پەن-تېخنىكا ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش قەدىمىنى تېزلەتمەكتە.

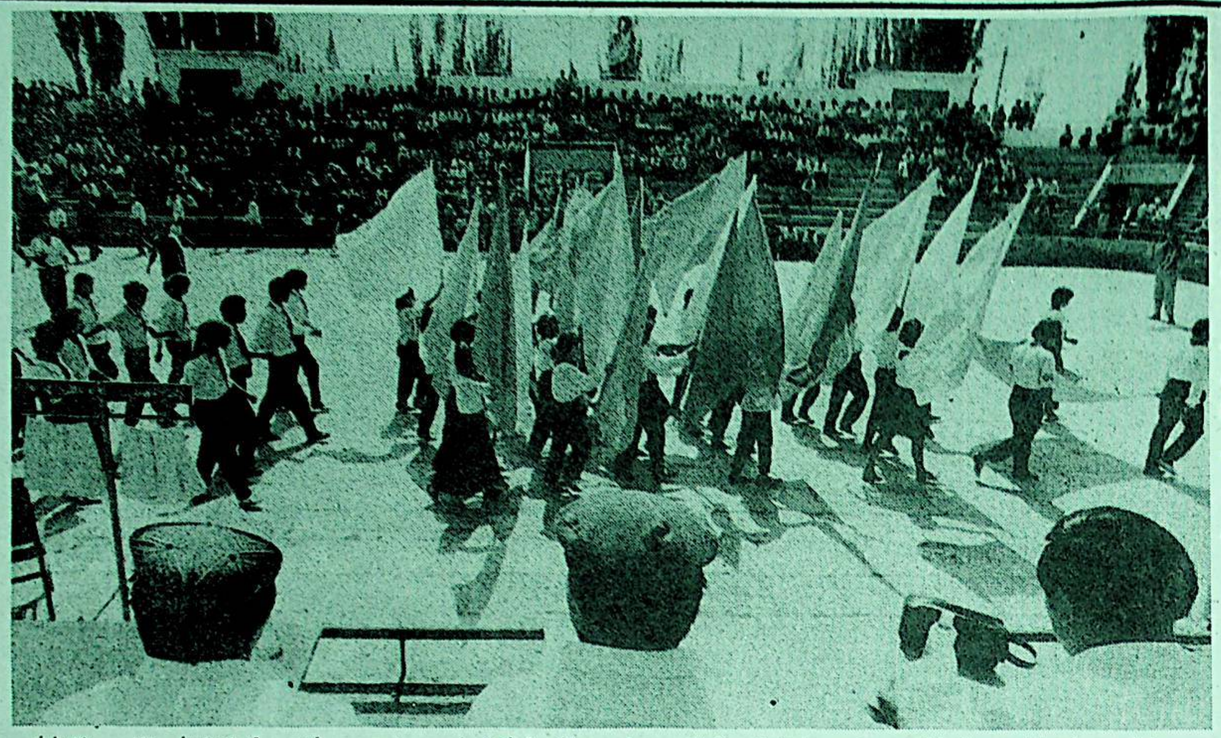
ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى پەن-تېخنىكا خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، ئۇنى مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزدى. دېھقانلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا تېخنىكىغا تايىنىش، پەن-تېخنىكىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا يۈزلەندۈرۈش» فاكتورىنى تۇزۇپ چىقتى. تۇرلۇك ئىتبار بېرىش سىياسەتلىرىنى يولغا قويۇپ، پەن-تېخنىكا خادىملىرىنى ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1- سېپىگە بېرىشقا رىغبەتلەندۈردى. ھەرقايسى يېزا-كەنتلەردە پەن-تېخنىكا بويىچە باشقۇرۇش سىستېمىسى، مۇلازىملىق سىستېمىسى ۋە تەربىيەلەش سىستېمىسى بەرپا قىلدى. 1993-يىلدىن ھازىرغا قەدەر ناھىيىدە پەن-تېخنىكىغا مەسئۇل مۇئاۋىن ھاكىم، يېزىدا پەن-تېخنىكىغا مەسئۇل مۇئاۋىن يېزا باشلىقى، كەنتتە پەن-تېخنىكىغا مەسئۇل كەنت باشلىقى بولۇش ئومۇمىيۈزلۈك ئىشقا ئاشۇرۇلدى. ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش مۇلازىملىق پونكىتىدىن 25 ى قۇرۇلدى. 1995-يىلدىن باشلاپ پەن-تېخنىكا ھۆددىگەرلىك تۈزۈمى يولغا قويۇلۇپ، ناھىيە بويىچە جەمئىي 5000 دىن ئارتۇق پەن-تېخنىكا تايانچلىرى پەن-تېخنىكا ھۆددىگەرلىكىگە قاتناشتى.

بۇ ناھىيە يەنە ھالقىلىق پەيتلەردە بىر تەرەپقىلىق قىلىشقا يېتەكلەپ، ناھىيىنىڭ ئىقتىسادىيتەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن «ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتا پەن-تېخنىكىغا تايىنىش، پەن-تېخنىكىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا يۈزلەندۈرۈش» فاكتورىنى تۇزۇپ چىقتى. تۇرلۇك ئىتبار بېرىش سىياسەتلىرىنى يولغا قويۇپ، پەن-تېخنىكا خادىملىرىنى ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1- سېپىگە بېرىشقا رىغبەتلەندۈردى. ھەرقايسى يېزا-كەنتلەردە پەن-تېخنىكا بويىچە باشقۇرۇش سىستېمىسى، مۇلازىملىق سىستېمىسى ۋە تەربىيەلەش سىستېمىسى بەرپا قىلدى. 1993-يىلدىن ھازىرغا قەدەر ناھىيىدە پەن-تېخنىكىغا مەسئۇل مۇئاۋىن ھاكىم، يېزىدا پەن-تېخنىكىغا مەسئۇل مۇئاۋىن يېزا باشلىقى، كەنتتە پەن-تېخنىكىغا مەسئۇل كەنت باشلىقى بولۇش ئومۇمىيۈزلۈك ئىشقا ئاشۇرۇلدى. ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش مۇلازىملىق پونكىتىدىن 25 ى قۇرۇلدى. 1995-يىلدىن باشلاپ پەن-تېخنىكا ھۆددىگەرلىك تۈزۈمى يولغا قويۇلۇپ، ناھىيە بويىچە جەمئىي 5000 دىن ئارتۇق پەن-تېخنىكا تايانچلىرى پەن-تېخنىكا ھۆددىگەرلىكىگە قاتناشتى.

پىچان ناھىيىسى ساختا، ناچار تاۋارلارنى ئىشلەپچىقىرىش، سېتىش قىلمىشلىرىغا ۋەزىپە بېرىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغدىدى

پىچان ناھىيىسى بازارلارنى تەكشۈرۈش ۋە نازارەت قىلىشنى كۈچەيتىپ، ساختا، ناچار تاۋارلارنى ئىشلەپچىقىرىش، سېتىش قىلمىشلىرىغا قاتتىق زەربە بېرىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق-مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

پىچان يىللاردىن بۇيان پىچان ناھىيىسىدىكى بىر قىسىم تىجارەتچىلەر ئارىسىدا پايدىنى كۆزلەپ ساختا، ناچار تاۋارلارنى بازارغا سېلىپ، ئىستېمالچىلارنى زىيانغا ئۇچرىتىدىغان ئەھۋاللار كۆپىيىپ قالغانىدى. بۇ خىل ئەھۋالغا قارىتا پىچان ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى «ھەممە ماگىزىنلاردا ساختا، ناچار تاۋار بولماسلىق» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، تەشۋىقات ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق-مەنپەئىتىنى قوغدىدى قانۇنى»، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ بېمەكلىك تازىلىقى قانۇنى» قاتارلىق قانۇنلارنى تەشۋىق قىلىپ، ئاممىنىڭ بۇ ھەقتىكى چۈشەنچىسىنى چوڭقۇرلاشتۇردى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ناھىيىگە قاراشلىق كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى سودا ماگىزىنلىرى ۋە يەككە، خۇسۇسىي تىجارەتچىلەر ئاچقان دۇكانلارنى بىر نەچچە قېتىم ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈپ، 13 مىڭ 475 يۈەن قىممىتىدىكى ۋاقتى ئۆتكەن سوغۇق ئىچىملىك، 3345 يۈەن

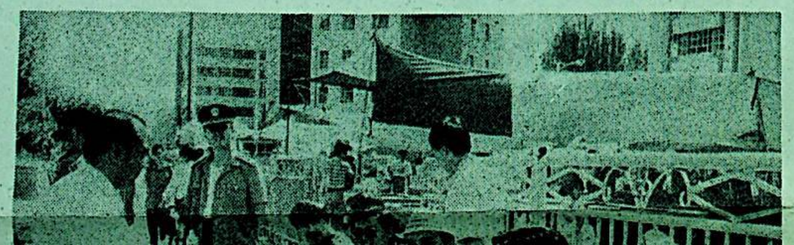
مارالبېشى ناھىيىلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى بىلەن يەككە ئەمگەكچىلەر جەمئىيىتى بىرلىشىپ ئۇيۇشتۇرغان تۇنجى نۆۋەتلىك «يەككە ئەمگەكچىلەر لوتۇقىسى»نى تالىشىش ۋاسكېتبول مۇسابىقىسى 7-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن 3-كۈنگىچە مارالبېشى ناھىيىسىدە ئۆتكۈزۈلدى.
سۈرەتتە: مۇسابىقىنىڭ باشلىنىش مۇراسىمىدىن كۆرۈنۈش. ئۇيغۇر مۇخبىرىمىز **ئۆركەش جاپپار** فوتوسى

توقسۇ ناھىيىسى كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، تېرىلغۇ يەرلەرنى قوغدىماقتا

يېزا ئۆھدىسى

ئۇيغۇر مۇخبىرىمىز **نىياز ساتتار** خەۋەر قىلىدۇ: توقسۇ ناھىيىسى ئالمىقانچىلىك يەرنىمۇ قەدىرلەپ ئۆنىدىن مۇۋاپىق پايدىلىنىش ئارقىلىق يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتىنى يەنىمۇ تېزلىتىش ئۈچۈن، كۆچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، تېرىلغۇ يەرلەرنى قوغدىماقتا.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ھەر خىل سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن تېرىلغۇ يەرلەرنىڭ ئازلاپ كېتىپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئىچكى قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش، ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلغۇ كۆلىمىنى كېڭەيتىش ۋە تېرىقچىلىق پىلانىنى ئورۇنداشقا مەلۇم توسالغۇ بولۇشتەك ئەھۋالغا ئاساسەن، تېرىلغۇ يەرلەرنى قوغداش خىزمىتىنى ناھىيە ۋە يېزا، بازارلارنىڭ كۈندىلىك مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، رەھبەرلىكى قاتلاممۇقاتلام كۈچەيتتى. كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان تېرىلغۇ يەر ۋە ئومۇمىي تېرىلغۇ يەرنىڭ كۆپىيىش ۋە ئازىيىشىنى ھەر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ خىزمەت نەتىجىسىنى سىناشنىڭ مۇھىم ئۆلچىمى قىلدى.

ناھىيە بىلەن يېزىلار، يېزىلار بىلەن كەنتلەر تېرىلغۇ يەرلەرنى قوغداش بويىچە نىشانلىق مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، دەرىجىمۇدەرىجە تۇتۇش ئارقىلىق تېرىلغۇ يەرلەرنى قوغداش تەدبىرلىرىنى ھەر بىر پارچە ئېتىزلارغىچە، مەسئۇلىيەتنى كونكرېتنى ئادەمگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. بولۇپمۇ ئۇچ خىل قۇرۇلۇشقا ئىشلىتىدىغان يەرلەرنى قوغداش بىلەن تۇرلۇك قۇرۇلۇشلارغا يەر ئىشلىتىشنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلدى. بىنەم، تاشلاندۇق يەرلەردىن پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، ئەسلى بار تېرىلغۇ يەرگە مېۋىلىك باغ، ئورمان، ئوتلاق بىنا قىلىشنى ئۇنۇملۇك چەكلىدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە ھەر خىل تەشۋىقات ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ، شەھەر، يېزىلاردا «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ يەر باشقۇرۇش

ئاقسۇ شەھىرىدىكى يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى يەر «باشقۇرۇش قانۇنى» ئېلان قىلىنغانلىقىنىڭ ئون يىللىقى مۇناسىۋىتى بىلەن كوچىلارغا چىقىپ تەشۋىقات پائالىيىتى ئېلىپ بېرىپ، يەر باشقۇرۇشقا دائىر 20 مىڭ نۇسخا تەشۋىقات ۋەرەقىلىرىنى ئاممىغا تارقاتتى.

سۈرەتتە: يەر باشقۇرۇش خادىملىرى ئامما سورىغان سوئاللارغا جاۋاب بەرمەكتە.

ئەركىنجان سەمەت فوتوسى

خىل تەشۋىقات ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ، شەھەر، يېزىلاردا «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ يەر باشقۇرۇش قانۇنى»، «يېزا ئىگىلىك قانۇنى» ۋە «ئاساسىي دېھقانچىلىق ئېتىزلىرىنى مۇھاپىزەت قىلىش نىزامى»نى داغدۇغىلىق تەشۋىق قىلىپ، كىشىلەر-نىڭ تېرىلغۇ يەرلەرنى قوغداش ئاڭلىلىقىنى ئۆستۈردى. بۇ جەريانىدا تېرىلغۇ يەرلەرگە بۇزغۇنچىلىق قىلىش دېلوسىنى ئۆز ۋاقتىدا تەكشۈرۈپ، كەسكىن بىر تەرەپ قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە تېرىلغۇ يەرلەرنى قوغداش خىزمىتى قانۇن ئىزغا سېلىنىپ، ھەممە ئادەم يەرنى ئاسرايدىغان ياخشى كەيپىيات شەكىللەندى.

بورتالا شەھەرلىك ئىستېمالچىلار جەمئىيتى ئىستېمالچىلارنىڭ ئەرزلىرىنى ئوبدان بىر تەرەپ قىلىپ، ئۇلارنى غەم - قايغۇدىن خالاس قىلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن** خەۋەر قىلدىۋ: بورتالا شەھەرلىك ئىستېمالچىلار جەمئىيتى ھەر مىللەت ئىستېمالچىلىرىنىڭ ئەرزلىرىنى ئوبدان بىر تەرەپ قىلىپ ئۇلارنى غەم - قايغۇدىن خالاس قىلدى.

ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنى ھوقۇق مەنپەئىتىنى قوغداش ئۈچۈن، بورتالا شەھەرلىك ئىستېمالچىلار جەمئىيتى مۇلازىملىق سۈپىتىنى تۇستۇرۇپ بۇ خىزمەتكە ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىدۇ. ئىستېمالچىلارنىڭ ئەرزىنى قوبۇل قىلىش داۋامىدا ھەربىر ئەرزنىڭ جاۋابى بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇردى. ئەمەلىيەتنى ئاساس، قانۇننى تۇلچەم قىلىپ، ئادىل، مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلدى. «ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق، مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنى» ئېلان قىلىنغاندىن بۇيان بۇ جەمئىيەت ئىستېمالچىلارنىڭ 388 پارچە ئەرزىنى قوبۇل قىلىپ، ئەستايىدىل بىر تەرەپ قىلىپ، ئىستېمالچىلارنى 199 مىڭ 200 يۈەن ئىقتىسادىي زىياندىن ساقلاپ قالدى. بۇنىڭ ئىچىدە چىندىل يېزىسىدىكى بىر دېھقاننىڭ 6700 يۈەنلىك ياغ تارتىش ماشىنىسى، شياۋېگېمەن بازىرىدىكى بىر دېھقاننىڭ 78 مىڭ يۈەنلىك دېھقانچىلىق ماشىنىسى سېتىۋېلىش داۋامىدىكى سۈپەت مەسلىسى توغرىسىدا ئىنكاس قىلىپ يازغان ئەرزى، بۇ يىل 5 - ئايدا دالتو بازىرىدىكى دېھقانلارنىڭ چېرىپ كەتكەن كېۋەز ئۇرۇقى سېتىۋېلىپ زىيان تارتقانلىق ھەققىدىكى مۇھىم ئەرزلەرنى ئۆز ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلىپ، ئىقتىسادىي زىيانىنى تۆلىتىپ بېرىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى دېلولارنىڭ بېجىرىلىش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، قانۇنىنىڭ ئادىل ئىجرا قىلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، يېقىندا مەخسۇس خادىم تەشكىللەپ ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى ئىككى دەرىجىلىك سوت مەھكىمىلىرىدە سوت قىلىپ تاماملانغان ئۆسمۈرلەرنىڭ جىنايى ئىشلار دېلولىرى ئۈستىدە تەكشۈرۈپ باھالاش ئېلىپ باردى.

سۈرەتتە: تەكشۈرۈش خادىملىرى دېلولارنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرمەكتە. **ماموت بارات** فوتوسى

تىل ئۆگىنىشتە كېپىنەكنى دورىماستىن ئىشچان بال ھەرىسىنى ئۇلگە قىلىش لازىم

تاھىرجان مۇھەممەت

«شاختىن - شاختا قونۇش - قابىلىيەتسىزلىكىنىڭ بەلگىسى.»

- ھ. بالزاك

كېپىنەك تىلغا ئېلىنسىلا كىشىلەر ھامان ئۇنىڭ گۈلزارلىقتا شاختىن-شاختا قونۇپ ئەركىن پەرۋاز قىلىپ يۈرگەن مەستخۇش ھالىتىنى كۆز ئالدىغا كەلتۈرىدۇ. كېپىنەك ھەرقانچە گۈزەل، ھەرقانچە جلۋىگەر بولسىمۇ، پىكرى ئوچۇق، سەزگۈر. شۇڭا كىشىلەر ئۇنى «ئويۇنقېپى ئەركە بالا» غا تەمسىل قىلىدۇ. چۈنكى كېپىنەك بىردەم بۇ گۈلگە قونسا، بىردەم ئۇ گۈلنىڭ ئەتراپىدا پەرۋاز قىلىدۇ. بال ھەرىسى ئۇنداق ئەمەس. بال ھەرىسى ئۆزى تاللىغان دائىرىدىكى تۇز يولدا ھارماي -تالماي، ئېغىشماي قاتناپ يۈرۈپ تىنىمى يارغۇدەك تىلتلىق بال ئىشلەپ چىقىرىدۇ...

ھايۋاناتلار دۇنياسىغا مەنسۇپ بولغان بۇ ئىككى خىل ھاشاراتنىڭ تۇرمۇش ئادىتىنى ئادەملەرنىڭ ئۆگىنىش، خىزمەت ئۇسۇلىغا تەتبىقلاشقا بولىدۇ. ئېيتايلۇق، ئېلىمىزدە پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3- ئۇمۇمىي يىغىنى بىلەن تەڭ ياشلانغان ئىلىم-پەن باھارىدىن كېيىنكى قىسقا بىر مەزگىل ئىچىدە، ئارىمىزدىن تىنىم ئۆگىنىش، ھۈنەر- كەسىپ ئىگىلىك جەھەتلەردە بەئەينى ئىلىم گۈلزارلىقىدىكى رەڭدار كېپىنەككە ئوخشاش شاختىن-شاختا قونۇپ يۈرىدىغان ياشلارمۇ ئاز ئەمەس، ئۇلار بۇگۈن بۇ كەسىپكە ھەۋەس قىلسا، ئەتە ئۇ ھۈنەرگە ئىنتىلىدۇ، بۇ ئايدا ئىنگلىز تىلى ئۆگىنىشنى پىلانلىسا، كېلەر ئايدا رۇس تىلى ياكى ياپون تىلى ئۆگىنىشكە كىرىشىدۇ ۋە ياكى ئۇنىمۇ، بۇنىمۇ تەڭ باشلاپ «بەش قولنى بىراقلا ئېغىزغا سالماقچى» بولىدۇ. ئەمەلىيەتتە ئۇلار بۇ تاغدىن ئۇ تاغنى ئېگىز كۆرىدۇ، بۇ يايلاقتىن ئۇ يايلاقنى چوڭ كۆرىدۇ-دە، مەلۇم بىر تىلنى ئىزچىل ئۆگىنىپ، ئۇنىڭ مۇتەخەسسىس بولالمايدۇ ياكى مۇقىم بىر كەسىپنىڭ بېشىنى چىڭ تۇتۇپ، ئۇنىڭ ئەھلىگە ئايلىنالمايدۇ. ئۇلار بىردەملىك قىزغىنلىق ياكى «قاتاردىن قالماسلىق» ئىستىكى بىلەن بىرەر كەسىپنى تاللىغان ياكى مەلۇم بىر چەت ئەل تىلىنى ئۆگىنىشكە كىرىشكەن بولسىمۇ، ئازراق قىيىنچىلىق ياكى بىرەر ئوڭۇشسىزلىققا دۇچ كەلسە، چىدام ۋە غەيرەت بىلەن ئۇنى يەڭمەستىن، ئاسانلا بەل قويۇۋېتىدۇ. ئىش مۇشۇ قېلىپتا داۋاملىشىۋېرىپ، ۋاقىت يورغىلاپ ئۆتۈۋېرىدۇ، ھېچقانداق نەتىجە چىقمىرالمايۋ ئاخىرقى ھېسابتا پۇشايمانىنى ئالغىلى قاچا تاپالماي قالىدۇ.

مەيلى تىل ئۆگىنىشتە بولسۇن، ياكى كەسىپ تاللاشتا بولسۇن قەتئىي ئىرادىگە ئىگە بولۇش، ئۆزىگە ئىشىنىش، ئىزچىل ئىزدىنىش، ئۆزىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن ئەڭ مۇھىم شەرت. ئۇنداق بولمىغاندا، ئىشتىن ۋاز كېچىپ، ئىشتىن قېچىپ يۈرگەن كىشىلەر ئەتراپىمىزدا ئاز ئەمەس. ئۇلار ئۆزىنى ئۆستۈرۈش پۇرسىتىنى قولدىن بېرىپ قويۇپ، ئاخىرى ھاياتلىقىنىڭ ئەڭ قىممەتلىك ۋاقىتلىرىنى بىكار ئۆتكۈزۈپ قويغانلىقىنى ھېس قىلىدۇ. ئۇلار ئۆزىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن ئەڭ مۇھىم شەرت. ئۇنداق بولمىغاندا، ئىشتىن ۋاز كېچىپ، ئىشتىن قېچىپ يۈرگەن كىشىلەر ئەتراپىمىزدا ئاز ئەمەس. ئۇلار ئۆزىنى ئۆستۈرۈش پۇرسىتىنى قولدىن بېرىپ قويۇپ، ئاخىرى ھاياتلىقىنىڭ ئەڭ قىممەتلىك ۋاقىتلىرىنى بىكار ئۆتكۈزۈپ قويغانلىقىنى ھېس قىلىدۇ.

ئاياللار ئۆزىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن ئەڭ مۇھىم شەرت. ئۇنداق بولمىغاندا، ئىشتىن ۋاز كېچىپ، ئىشتىن قېچىپ يۈرگەن كىشىلەر ئەتراپىمىزدا ئاز ئەمەس. ئۇلار ئۆزىنى ئۆستۈرۈش پۇرسىتىنى قولدىن بېرىپ قويۇپ، ئاخىرى ھاياتلىقىنىڭ ئەڭ قىممەتلىك ۋاقىتلىرىنى بىكار ئۆتكۈزۈپ قويغانلىقىنى ھېس قىلىدۇ.

جياڭ چۈنيۈن باش شۇجى جياڭ زېمىن ۋە لى پېڭ زۇڭلىنىڭ تاپشۇرۇقى بويىچە خۇبېيدىكى كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇۋاتقان ھەربىي ۋە خەلقتىن ھال سوراشقا ھەم كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش - خەتەردىن قۇتقۇزۇش كۆرىشىگە يېتەكچىلىك قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋۇخەن خەۋىرى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن ۋەزىلىسى، دۆلەت كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش باش قوماندانلىق شتابىنىڭ باش قوماندانى جياڭ چۈنيۈن باش شۇجى جياڭ زېمىن ۋە لى پېڭ زۇڭلىنىڭ تاپشۇرۇقى بويىچە 7 - ئاينىڭ 21 - كۈنىدىن 23 - كۈنىگىچە خۇبېيدا ئاپەت ئەھۋالىنى داۋاملىق كۆزدىن كۆچۈردى، ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلق ۋە كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا قاتناشقان كادىرلار، ئاما، خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ كوماندىر - جەڭچىلىرى، قوراللىق ساقچى قىسمىنىڭ كوماندىر - جەڭچىلىرى، ج خ كادىر - ساقچىلىرىدىن ھال سوردى، ئۇلارنى غەيرەت ئۇستىگە غەيرەت قىلىپ، كەلكۈن ئاپىتىگە قارشى قەتئىي بوشاشماي جاپالىق كۈرەش قىلىپ، زور كەلكۈن ئۇستىدىن ئۇزۇل - كېسىل غەلبە قىلىپ، چوڭ ئومۇميلىققا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن تۇھپە قوشۇشقا ئىلھاملاندۇردى.

جياڭ چۈنيۈن 7 - ئاينىڭ 22 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى ج ك پ خۇبېي ئۆلكىلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى جياجىجېي ۋە ئۆلكە باشلىقى جياڭ جيۇپىڭنىڭ ھەمراھلىقىدا خۇڭخۇ شەھىرىنىڭ كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش - خەتەردىن قۇتقۇزۇش 1 - سېپىگە بېرىپ، ئاپەت ئەھۋالىنى كۆزدىن كۆچۈردى، ھەربىي ۋە خەلقتىن ھال سوردى. جياڭ چۈنيۈن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى خۇڭخۇ شەھىرى لوشەن بازىرىنىڭ جۇجيازۇي ئېغىزىغا، لوشەن، لاۋجېيى قاتارلىق چاڭجياڭ دەريالىق توسمىسىنىڭ بىر نەچچە خەتەرلىك بۆلۈكىگە بېرىپ، بۇ يەرلەردە سۇ ئۇرنىنىڭ ئۆرلەپ كەتكەنلىكىنى كۆرۈپ، نەق مەيدانىدا خەتەردىن قۇتقۇزۇشقا يېتەكچىلىك قىلۋاتقان مۇتەخەسسىسلەردىن خەۋىرىنى سەۋەبى ۋە خەۋپىتىن قۇتقۇزۇش تەدبىرلىرىنى تەپسىلىي سورىدى، يەرلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىگە چاڭجياڭ دەريالىق توسمىسىدا كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈشنى يەنمۇ كۈچەيتىشنى، خەۋپ-خەتەرنى ئىمكانىيەتىنىڭ بارىچە تېزرەك تۇگىتىشنى، ھەرگىز چاتاق چىقىرىپ قويماسلىقنى قايتا- قايتا تاپىلىدى. جياڭ چۈنيۈن مۇنداق دېدى؛ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ھەربىي، خەلق بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ چاڭجياڭ دەريالىسىدىكى پەۋقۇلئاددە زور كەلكۈن ئۇستىدىن غەلبە قىلدى، ۋۇخەننى، چاڭجياڭ دەريالىسى چوڭ توسمىسىنى جياڭخەن تۇزلەڭلىكىدىكى چوڭ ئاشلىق كانىنى ساقلاپ قالدى، بۇنىڭ ئەھمىيىتى زور.

جياڭ چۈنيۈن مۈشۈ ئاينىڭ 23 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى خۇبېي ئۆلكىلىك پارتكوم، ئۆلكىلىك خەلق ھۆكۈمىتى ئاچقان كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتى بويىچە رادىئو - تېلېۋىزىيە يىغىنىغا قاتناشتى ۋە مۇھىم سۆز قىلدى. ئۇ خۇبېي ئۆلكىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئېغىر كەلكۈن ئاپىتىدە خەۋپ - خەتەردىن قۇرقماي، توغرا تەدبىر بەلگىلەپ، بىردەك ئىنتىپاقلىشىپ، پۈتۈن ئۆلكىدىكى ھەربىي، خەلقنى يېتەكلەپ، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش- ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش كۆرىشىگە پۈتۈن كۈچى بىلەن ئاتلىنىپ دەسلەپكى غەلبىنى قولغا كەلتۈرگەنلىكىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى. ئۇ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەنگە ۋەكالىتەن پۈتۈن ئۆلكىدىكى ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاممىدىن سەممىي ھال سوردى، بۇ قېتىمقى كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش كۆرىشىدە كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشقان كادىرلار، ئاما، خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ كوماندىر- جەڭچىلىرى، قوراللىق ساقچى قىسمىنىڭ كوماندىر - جەڭچىلىرى، ج خ كادىر - ساقچىلىرى ۋە خەلق ئەسكەرلىرىگە سەممىي ھۆرمەت بىلدۈردى.

جياڭ چۈنيۈن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىشلەپچىقىرىش ئارقىلىق ئۆزىنى قۇتقۇزۇشنى ئاساس قىلىش، دۆلەتنىڭ يار - يۆلەك بولۇشىنى قوشۇمچە قىلىش فاكتىنىدا چىڭ تۇرۇپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقنىڭ تۇرمۇشىنى ھەقىقىي ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇش كېرەك، ھازىر ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقنىڭ يېمەك - ئىچمەك، كىيىم- كېچەك، تۇرالغۇ ئۆي، داۋالىنىش قاتارلىق جەھەتلەردىكى مەسىلىلىرىنى ياخشى ھەل قىلىش كېرەك. كەلكۈن پەسەيگەندىن كېيىن، ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقنى ئۆيلىرىنى رېمونت قىلىشقا، يۇرتىنى قايتا قۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلىش ۋە ئۇلارغا ياردەم بېرىش كېرەك. ئۇ مۇنداق دېدى: خۇبېي ئۆلكىلىك پارتكوم، ئۆلكىلىك خەلق ھۆكۈمىتى ئاپەت بولغان رايونلارنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدا سۇنى دەرھال چىقىرىۋېتىش، زىرائەت پەرۋىشىنى كۈچەيتىش، تېز يېغىۋېلىش، تېز تېرىشنى يولغا قويۇپ، ئاپەت بولغان رايونلارنىڭ زىبىننى ئاپەت بولمىغان رايونلار تولدۇرۇش، چىلگە شالنىڭ زىبىننى كەنجى شال بىلەن تولدۇرۇش، ئاساسلىق ئاشلىقنىڭ ئورنىنى قارا ئاشلىق بىلەن تولدۇرۇش، تېرىقچىلىقنىڭ زىبىننى باقمىچىلىق بىلەن تولدۇرۇش، يېزا ئىگىلىكىنىڭ زىبىننى سانائەت، قوشۇمچە كەسىپ بىلەن تولدۇرۇشنى ئوتتۇرىغا قويۇپتۇ. بۇ ئۇسۇل ناھايىتى ياخشى بولۇپتۇ. بۇنداق قىلىش خۇبېيغىلا ئەمەس، پۈتۈن مەملىكەتتىكى كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغان باشقا رايونلارغىمۇ باپ كېلىدۇ، ئېغىر ئاپەت بولغان يىلدىمۇ يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىشنى قولغا كەلتۈرۈش كېرەك.

مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش ئورگىنىنىڭ رەھبەرلىرى ۋە پارتىيىلىك كادىرلار جياڭ زېمىننىڭ سۆزىنى ئۆگەندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 24 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. يېقىنقى كۈنلەردىن بۇيان، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش ئورگىنىنىڭ رەھبەرلىرى ۋە پارتىيىلىك كادىرلار باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش سۆھبىتى يىغىندا قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئىستايىدىل ئۆگەندى. ئۆگىنىشتە كۆپچىلىك بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇشنى تەكتلىگەنلىكى يېڭى ۋەزىيەتتە پارتىيە قۇرۇلۇشىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈشتە، ھازىر ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدە رەھبەرلىك بەنزىلىرى ۋە كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاشتا ئىنتايىن مۇھىم رېئال ئەھمىيەتكە ئە چوڭقۇر تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە.

ماۋزۇ خەۋىرلەر

△ جياڭ زېمىننىڭ «ئىشەنچنى چىڭىتىپ، رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، ئەھمىيەتلىشتۇرۇشنى چاك تۆتۈپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتەيلى» دېگەن سۆزى ئايرىم كىتابچە قىلىپ نەشر قىلىندى

△ گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جۇرۇڭجى پاك، يۇقىرى ئۇنۇمگە ئىگە، زامانىۋى باشقۇرۇش بىلىمگە ئە ئىلغار تېخنىكا ۋاستىسىگە ئىگە باج قوشۇنىنى قۇرۇپ چىقىش لازىم، دەپ تەكتلىدى

△ قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكى يېزا - بازار قۇرۇلۇش سۆبىتىنى ئۆستۇرۇش تەدبىرلىرىنى قوللانىدى

△ جۇڭگودا ئون چوڭ كۆزگە كۆرۈنگەن تەپتىش ئەمەلدارىنى باھالاش- سايلاش پائالىيىتى باشلانىدى

△ «‹مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى›نىڭ قىسقىچە تارىخى» دېگەن كىتاب نەشر قىلىندى

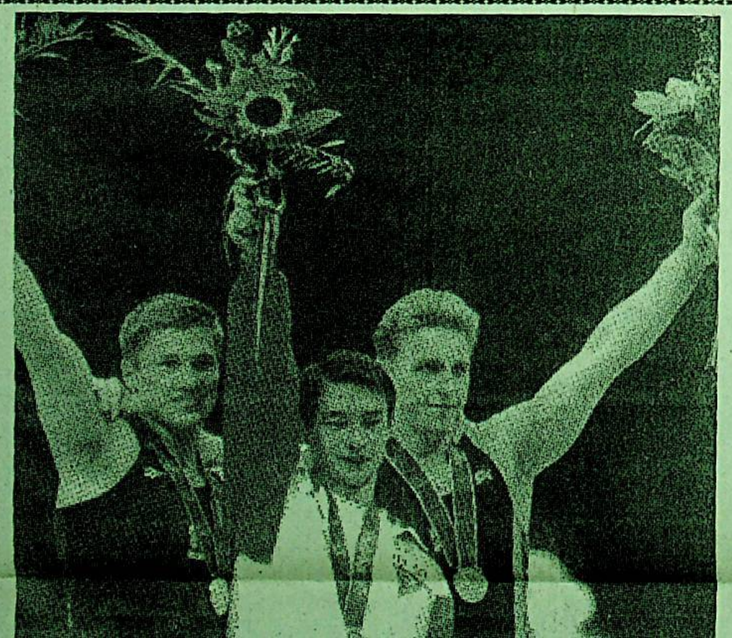
△ ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى ھۆججەت تەقسىمات ئىشخانىسى قاتارلىق ئورۇنلار يولداش جۇدې ۋاپات بولغانلىقىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلىدى

△ 100 نەچچە كشى بېيجىڭ داشۆسىدە سۆھبەت ئۆتكۈزۈپ، ۋېن يىدۇ قۇربان بولغانلىقىنىڭ 50 يىللىقىنى خاتىرىلىدى

△ مەملىكەت بويىچە يېزا ئىگىلىكىنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش چارىسى ئېلان قىلىندى، بۇنى جايلاردىكى يېزا ئىگىلىكىنى تەكشۈرۈشكە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىلىرى ئومۇميۈزلۈك ئۇنچىلالاشتۇرىدۇ

△ دۆلەت قۇرۇلۇش منىستىرلىكى، دۆلەت سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى يېقىندا بىرلىكتە ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، قۇرۇلۇش قىلىشتا بازارنى مونوپول قىلۋېلىش، ھۆددىدە بېرىلگەن قۇرۇلۇشنى بۆلۈشۈۋېلىشنى قاتتىق چەكلەشنى تەلەپ قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

لى شياۋشۇاڭ ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ شەخسلەرنىڭ ئومۇمىي تۇرده ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسىده چېمپىيون بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئاتلانتا، 24 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئېلىمىز ماھىرى لى شياۋشۇاڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن بۇ يەردە ئۆتكۈزۈلگەن 26 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ شەخسلەرنىڭ ئومۇمىي تۇرده ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسىنىڭ ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسىده 58.423 نومۇر بىلەن ئالتۇن مېدالغا ئېرىشتى.

جۇڭگو ئاياللار ۋالبول كوماندىسى ئامېرىكا ئاياللار ۋالبول كوماندىسىنى يەڭدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئاتلانتا، 24 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگو ئاياللار ۋالبول كوماندىسى بۈگۈن ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ئاياللار ۋالبول گۇرۇپپا مۇسابىقىسىده 3 : 1 نەتىجە بىلەن ساھىبخانا دۆلەت ئامېرىكا ئاياللار ۋالبول كوماندىسىنى

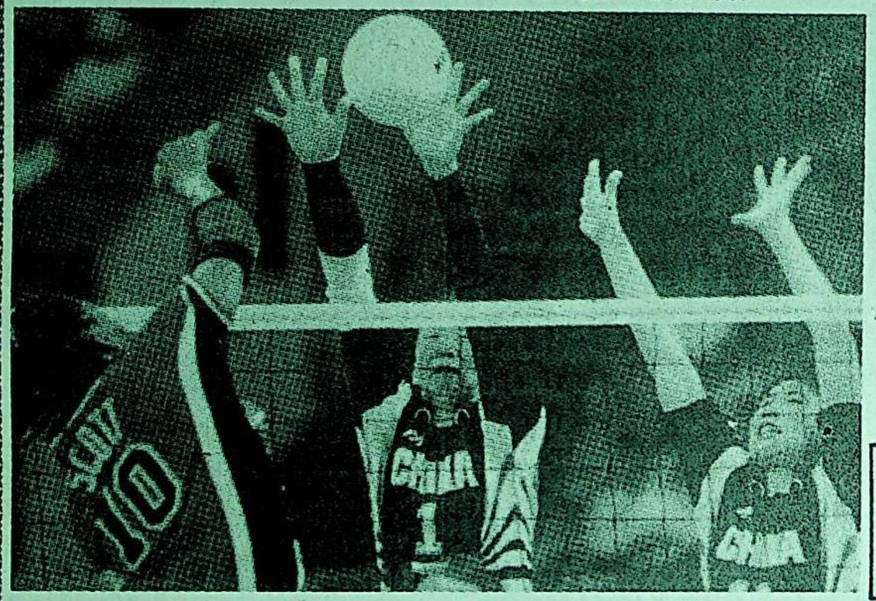
نيۇماۋشېك خىزمەت گۇرۇپپىسىنى باشلاپ خۇنەنگە بېرىپ، ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا يېتەكچىلىك قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، چاڭشا خەۋىرى. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ ھاۋالىسى بويىچە سۆچىلىق مىنىستىرى، دۆلەت كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش باش قوماندانلىق شتابىنىڭ باش قوماندانى نيۇماۋشېك خىزمەت گۇرۇپپىسى 7- ئاينىڭ 19- كۈنى چۈشتىن بۇرۇن قەيۇشنى، 2- قېتىملىق پەۋقۇلئاددە كەلكۈننىڭ ھۇجۇمىغا تاقابىل تۇرۇشنى تاپىلىدى.

جۇڭگو ماھىرى لى شياۋشۇاڭ 7 - ئاينىك 24 - كۈنى 26 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ئەرلەرنىڭ شەخسلەر بويىچە ئومۇمىي تۇردە ماھارەت كۆرسىتىش ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسىدە 58.423 نومۇر بىلەن ئالتۇن مېدالغا ئېرىشتى. روسىيە ماھىرى نېمۇۋ (ئوگدا)بىلەن بىلورۇسىيە ماھىرى شېربو كۈمۈش مېدال ۋە مس مېدالغا ئېرىشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

26 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ 7 - ئاينىك 24- كۈنى ئۆتكۈزۈلگەن ئايالار ۋالىبول گۇرۇپپا مۇسابىقىسىدە جۇڭگو ئايالار ۋالىبول كوماندىسى بىرگە قارشى ئۈچ نەتىجە بىلەن ساھىبخانا ئامېرىكا كوماندىسىنى يېڭىپ، ئۈچ مەيدان مۇسابىقىنىڭ ھەممىسىدە غەلبە قىلدى.

سۈرەتتە: لەن ياۋبن ھۇجۇمچىنىڭ توپىنى توسماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى خەۋەرلىرى

Atlanta 1996

دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتى، مەملىكەتلىك تەنتەربىيە باش جەمئىيىتى، جۇڭگو ئولىمپىك كومىتېتى تېلېگراممىسىنى ئەۋەتىپ، لى شياۋشۇاڭنىڭ چېمپىيون بولغانلىقىنى تەبرىكلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئاتلانتا، 24 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتى، مەملىكەتلىك تەنتەربىيە باش جەمئىيىتى، جۇڭگو ئولىمپىك كومىتېتى بۈگۈن جۇڭگو تەنتەربىيە ۋەكىللەر ئۆمىكىگە تەبرىك تېلېگراممىسى ئەۋەتىپ، ئىلمىز ماھىرى لى شياۋشۇاڭنىڭ ئەرلەرنىڭ ئومۇمىي تۇردە ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسىدە ئالتۇن مېدالغا ئېرىشكەنلىكىنى تەبرىكلىدى.

جۇڭگو ئەرلەر ۋاسكېتبول كوماندىسى ئارگېنتىنا ئەرلەر ۋاسكېتبول كوماندىسىنى يەڭدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئاتلانتا، 24 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگو ئەرلەر ۋاسكېتبول كوماندىسى بۈگۈن ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ئەرلەر ۋاسكېتبول گۇرۇپپا مۇسابىقىسىدە 77: 87 نومۇر بىلەن ئارگېنتىنا كوماندىسىنى يېڭىپ، كۆچلۈك سەككز كوماندا قاتارىغا كىرىش ئۈچۈن يول ھازىرلىدى.

كوماندىسى بۈگۈن ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ئايالار ۋالىبول گۇرۇپپا مۇسابىقىسىدە 1 : 3 نەتىجە بىلەن ساھىبخانا دۆلەت ئامېرىكا ئايالار ۋالىبول كوماندىسىنى يېڭىپ، ئۈچ مەيدان مۇسابىقىنىڭ ھەممىسىدە غەلبە قىلدى.

ھەر ساھە، كەسىپلەرنى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش كۆرىشىگە ئاتلىنىشقا تەشكىللەش لازىم

(بېشى 1 - بەتتە)

يۈزبەرگەن رايونلارنىڭ سۈبۈرۈۋەتكەن قۇرۇلۇشلارنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشىگە پائال مەدەت بېرىشى ۋە ياردەم بېرىشى، ئاپەتنىڭ زىيىنىنى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈرۈشى لازىم.

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشت مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: جايلار ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، چاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، كۈنتۈپ تۇرمۇي، تايىنىۋالماي، ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، ئۆزىنى ئۆزى قۇتقۇزۇشى، ئۆرلۈك چارە-تەدبىرلەرنى قوللىنىپ ئىشلەپچىقىرىشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشى، يۈرت - ماكانىنى قايتىدىن گۈللەندۈرۈشى لازىم. ھازىر جايلار «يازنىك ئۈچ ئىشى» مەركەز قىلىنغان دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى چىڭ تۇتۇپ شىرىنسىمول ھوسۇل ئېلىش ئارقىلىق زىيانىنى تولدۇرۇشى، يازلىق ئاشلىقنى يىغىۋېلىشنى ۋەكىزلۈك قىلىپ ئالته‌بەرىۋىشىنى ياخشى تۇتۇشى لازىم. ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلار ئېغىر ئاپەت يۈز بەرگەن يىلدىمۇ ھوسۇلنى كېمەيتمەسلىكى، ئاپەت يۈز بەرمىگەن رايونلار ھوسۇلنى ئاشۇرۇشى لازىم.

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشت مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى جايلار سىياسىي ئىنتىزامچانلىقنى كۈچەيتىپ، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىنىڭ كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش بويىچە ئىشلەتكۈچىلىك تەشكىلىي ئىشلىرىنى مەسئۇلىيەت تۇرۇمىنى ئۈرنىشىغا لازىم ۋاقىلايەت ئوبلاست، شەھەر ناھىيەۋى ئالاقىدار تارماقلار كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇشتا باشلىقلار مەسئۇل بولۇش تۇرۇمىنى يولغا قويۇشى، ئاساسىي رەھبەرلەر 1 - سەپكە ئېرىپ، جىددىي، قىيىن، خەتەرلىك، مۇھىم مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلىشى، مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلغانلارنى جىددىي تەكشۈرۈپ قاتتىق بىر تەرەپ قىلىشى لازىم.

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشت يەنە مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: تۆمۈرىيول، ئاشيول، پوچتا - تېلېگراف، ئېلېكتر ئېنېرگىيىسى قاتارلىق تارماقلار پارتكوم، ھۆكۈمەتنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە مۇئەسسەسلەرنى تېز رېھىونت قىلىپ، نورمال خىزمەتنى بالدۇراق ئەسلىگە كەلتۈرۈشى، ھەر دەرىجىلىك مالىيە، كرېدىت، پىزا ئىگىلىك مەددىي ئەشيالىرى بىلەن تەمىنلەش تارماقلىرى ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلارغا سالىدىغان دەسمايىنى كۆپەيتىشى؛ سۇغۇرتا تارماقلىرى ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلارنىڭ زىيىنىنى تېزدىن تولۇق ئېرىشى، نەپىت، ئېلېكتر ئېنېرگىيە تارماقلىرى ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇشقا لازىملىق مايى، توك بىلەن تەمىنلەشكە كاپالەتلىك قىلىشى، مېتېئورولوگىيە ۋە كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش تارماقلىرى كۆرۈنىش، ئالدىن مەلۇمات بېرىشنى داۋاملىق ياخشى ئىشلىشى، سەھىيە، يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش تارماقلىرى يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنى تەكشۈرۈش ۋە ئۇنىڭدىن مۇداپىئە كۆرۈش ۋە ئۇنى تۇغدىتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشى؛ خەلق ئىشلىرى تارماقلىرى قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشى لازىم، ج خ تارماقلىرى جەمئىيەت ئامانلىقىنى كۈچەيتىپ، نورمال ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش تەرتىپى ۋە جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى ساقلىشى لازىم.

ئۇقۇشمىچە، تېلېفون يىغىندىن كېيىن يېزا ئىگىلىك سىستېمىسى ۋە ئالاقىدار تارماقلار بىر تۇركۈم خىزمەت گۇرۇپپىلىرىنى تەشكىللەپ، ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلارغا ئەۋەتىپ، ئامېرىكا ئىشلەپچىقىرىشى ئەسلىگە كەلتۈرۈشىگە ياردەم بەرمەكچى بولغان.

يېغىنغا ئاپتونوم رايوننىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىدىن، ئىشلەپچىقىرىش-قۇرۇلۇش بىكىتۈەننىڭ رەھبەرلىرىدىن جالۇ ۋېنيۇ، يۈسۈپ مۇھەممىدى، لى دۆخۇي، ئىبراھىم روزى، چېن جۈڭ قاتارلىقلار قاتناشتى.

(بېشى 1 - بەتتە)

ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەكتىلەندى: ئىككىنى ھمايە قىلىش خىزمىتىنىڭ مۇھىم ئۇقتۇنىنى ئاساسىي قاتلامغا قارىتىپ، چىڭ تۇتۇپ ئەملىيلەشتۈرۈش لازىم. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر نەپقە ئويىكتلىرىغا نەپقە بېرىش، قوشۇمچە ياردەم بېرىش، مەجبۇرىيەت ئۈتەۋاتقان ھەربىيلەرنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنىڭ ئەملىيلەشتۈرۈلگەن - ئەملىيلەشتۈرۈلمىگەنلىكىنى نۇقتىلىق تەكشۈرۈپ تۇرۇشى، ھەربىي مۇئەسسەسلەرنى قوغداش، قىسملارنىڭ ئۇرۇش تەييارلىقى، تەلىم - تەربىيە مەشقى، قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىشدىكى ئەملىي قىيىنچىلىقلارنى ھەل قىلىشقا ياردەم بېرىشى ۋە ئارقا سەپكە كاپالەتلىك قىلىش خىزمەتلىرىنىڭ ئەملىيلەشتۈرۈلگەن-ئەملىيلەشتۈرۈلمىگەنلىكىنى نۇقتىلىق تەكشۈرۈپ تۇرۇشى لازىم؛ قىسملار ئامىسۇي ئىنتىزامنى ئىجرا قىلىش، ئۆزى تۇرۇشلۇق جايىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ۋە ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىشنى قوللاش ئەھۋالىنى نۇقتىلىق تەكشۈرۈپ، سېزىلگەن مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلىشى لازىم.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: ئارمىينى ھمايە قىلىش - ھال سوراش پائالىيىتى ۋە ھەربىيلەر بىلەن خەلقنىڭ بىرلەشمە دوستلۇق پائالىيىتىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش لازىم. بايرام مەزگىللىرى ھەر دەرىجىلىك يەرلىك ھۆكۈمەتلەر ھال سوراش ئۆمىكى (گۇرۇپپىسى) تەشكىللەپ، شۇ جايدا تۇرۇشلۇق ئارمىيە، چېكرا مۇداپىئە قارا ۋۇلخانىسى ۋە ئاساسىي قاتلامدىكى كوماندىر - جەڭچىلەردىن ھال سورىشى لازىم. جايلاردا تۇرۇشلۇق قىسملار شۇ يەردىكى ئاما بىلەن بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىش پائالىيىتى ۋە ھەربىي، خەلق سۆھبەت يىغىنلىرىنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئېچىپ، ئۆزئارا چۈشىنىشنى ۋە دوستلۇقنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشى لازىم. ئىككى تەرەپ ھال سوراش پائالىيىتى ۋە بىرلەشمە دوستلۇق پائالىيىتىدە تىرىشچان، ئۇقتسادچىل بولۇشى، ئىسراپچىلىققا قارشى تۇرۇشى لازىم.

ئەدەبىيات گۈلزارى

تۇن تۇنۇشلىرى

تۇسمانجان ساۋۇت

1

سۆيگۈگە سۆيگۈمەن باغرىمدا مۇز يوق،
سەبىيگە سەبىيمەن نۇردەك پارلىغان.
كۆي بەرسەڭ كۆڭلۈمگە جىنىم تەسەددۇق،
شەنىگە ئەقدەم مەڭگۈ ئارمغان① .
خۇيۇڭنى خۇي تۇچۇن ۋەكىل سايلىدۇق،
(قالمىدى بىرمۇ باغ ئىزدەپ بارمغان.)
قەدىرىپ يۇرىمەن خۇشبۇيىڭنى گۈل،
ھەم ئېسىل كۆلكەڭنى سۆيۈملۈك دىلدار.
كۆزلىرىم تۇنلەردە يۇلتۇزدۇر پۇتكۈل،
شەپلەر بېرىدۇ، بۇلجۇتماي بىدار.
«قۇرام تاش كۆلمەكتە ئىگەم سەنمۇ كۈل
تىلىگەن بەختلەر كۆرسەتتى دىدار.»
تەشەككۈر سىلەرگە ئەي پەرىشتىلەر،
يولۇمدا يورۇقلۇق تۆكتۈڭلار ئەجەپ.
باغلىدىم سىلەرگە ئالتۇن رىشتىلەر،
ھەربىرى بىر ئالتۇن ئالەمگەنغۇ دەپ.
ئالتۇننى تاۋلايدۇ ھامان كۈشتىلەر②
(ئالتۇندەك بولۇشنى نېسىپ قىل يارەب!)
قۇلاقتىن قۇيۇلغاچ يۇرەكلەرگە بال،
ئۇنلەردىن مەن يەنە ئالدىم كۆپ ھايات.
ئىزغىرىن سايلەر تىترىدى غال-غال،
قالتىس بىر ھەيرەتكە قالدى بۇ ھايات،
بىر تۇيۇش بولسىمۇ ئىزگۈلۈك دەرھال،
ياراتتى پەرۋازدا ئۇپرىماس قانات.

2

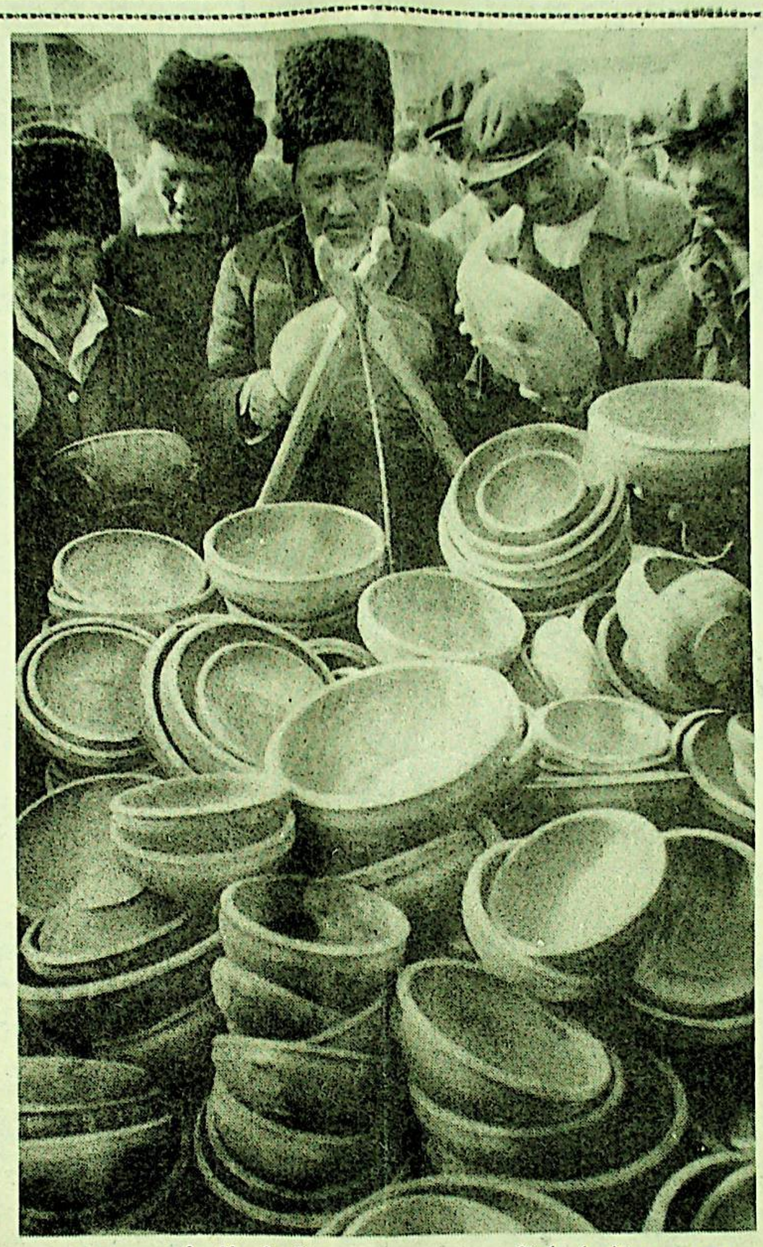
دېرىزەمنى چېكىپ قالدى ئاي بۇگۈن ئاخشام،
مەندىن ئاڭا نېمە كېرەك، قانداق بىر ساداً؟
زۇغۇلاردىك كۆزى بىلەن ساماغا باقسام،
ئوت يۇلتۇزلار يېغىلىشىپ بويتۇ بىر پادا.
بىراقلاردىن ئاڭلانماقتا ئونتۇلغان ناخشام،
دىل يايرايدۇ يايرىماسلىق بولغاندا ئادا.
پەرىشتىلەر ئۆتۈشمەكتە ئالدىمدىن رەڭدار
قاناتلىرى تىگەر تامغا، ھاۋاغا، جانغا.
ئەن سالمەن ھەر بىرىگە بول دەپ تەشرىيدار،
ئوي سالمەن ئويلىرىغا تول دەپ جاھانغا.
سۆيگۈ بۇغان كەڭلىكلەردە مەن بار، روھىم بار،
يىلتىز ئىرۇر چۈنكى قۇياش ئەزەلدىن قانغا!
تۇرتۇپ چىقار تاملىرىمدىن خۇش بۇي ئارچىلار،
ئۆزۈمسىمان بۇيۇكلەرگە توقۇشۇپ داستان.
يايرىقىدىن تەپچىرەيدۇ كەۋسەر تامچىلار،
ھەر بىرسىدە چاراقلايدۇ بىر بىللۇر ئاسمان.
چوققىدىكى قارغالداقلار④ چۈشسە ئېتەككە،
دېرىزەمنى چېكىپ قالدى ئاي بۇگۈن ئاخشام،
قالدى بەلكىم خۇي-پەيلىمنى بۇ قېتىم بىلىپ.
باسقۇن قىلغان ھوشلىرىمنى پىلىنجاپ ئىلھام
يول بەرمىگەن جاندارلارنى تىغدا تىلىپ.
ئەي ئىزگۈلۈك سېنىڭ ئۇچۇن قۇلۇمدا زەرقان،
يۇرىكىمنى ئىشكىگە قويىمەن ئىلىپ!

3

مەخمەلدەك قىرغاقتا يۇرسەن يالغۇز،
ئاي بىلەن يۇلتۇزدىن مېنى سورايسەن.
گۈپۈلدەپ پۇرايمەن تەنلىرىم يالپۇز،
قاراڭغۇ سەزگۈنى نۇرغا ئورايسەن.
مۆجىزە كەڭلىكلەر ئالار ئېسىڭنى،
ۋە يەنە خىيالغا چۆكۈپ كېتىسەن.
ئالەمدەك ۋەزنى بار رەڭدار ھېسسىڭنى،
چۈشۈگدە كۆتۈرۈپ ماڭا يېتىسەن.
مەن ئىگىپ تۇرمەن ھېشمنى بەلكىم،
تۆكۈلەر كۆزۈمدىن كۆزۈڭگە ھەسرەت.
تىلەيسەن شۇ چاغدا ئويقۇنىڭ تەركىن،
كېتىمەن ئەيشىڭدىن خىلىلا پەسلەپ.
كىمگىدۇر سۆزلەيسەن چۈشۈڭنى جورۇپ،
ھېرەر دەپ ياخشى ۋە يېڭى بىر تەبىر.
(قالسىمۇ كۆڭۈللەر بىر ھازا يورۇپ،
غايىپنى سۆزلىمەك گۇناھى كەبىر.)
ئاساندا نەي چالار تۇرنىلار گاھى
قالسەن خىيالدا قولۇڭنى بۇلغاپ.
دەيسەندە نەدىكىن ئانا دەرگاھى،
كېتىدۇ قەلبىڭنى سېغىنىش چۈلغاپ.
... سۆيگۈلۈك تۇيغۇلار قاينام ۋە قىيان
ھەممىنى كۆيدۈرەر، يارىتار يەنە.
ئالەمدە ھېچكىمنى يېگەلمەس ھىجران
ئاشۇنداق تۇيغۇلار قىلسا تەلتەنە.

4

مەنمۇ بار، سەنمۇ بار تېخى ئۆلمىدۇق،
يېتىشمەس ۋە لېكىن ماختاشقا ھېممەت.
ئەقىلنى سەزگۈدىن تېخى بۆلمىدۇق،
مەن ئەرزان، سەن ئەرزان ئۆزگىلەر قىممەت.
ئىممىنى ئاتايسەن يېرگىنىپ تۇرۇپ،
ۋەزنىمنى ساماڭ دەپ بىلمىسەن پەقەت.
مۇنچاقنى داڭلايسەن تىنماي دەم ئۇرۇپ،
كۆزۈمنى سۆزكۈسەن ياغدۇرۇپ لەنەت.
مەن يازغان سەترلەر ياقمايدۇ ساڭا،
ھەجەپ سېپتا ياسىلىپتۇ .
نۇردۇن ئابدۇ سەمەت فوتوسى

ئالتاي تەسراتلىرى

تەلئەت ناسر

بۇركۈت

كىم غوجىسى تاغ- تاشنىڭ دەپ، توۋلىسام،
ساداً كەلدى «كىم... كىم...» دەپ، تاغ ئىچىدىن.
ئەكسىساداً ئۆچمەي تۇرۇپ، بىر بۇركۈت
ئۇچۇپ ئۆتتى ھەيۋەتتە باش ئۇستۈمدىن.

قاناتلىرى بۇلۇتلارنى توزىتىپ،
سالدى ئاي، ھاي كەڭ سامانى لەرزىگە.
تاشلىرىڭدىن بۆرتۇپ چىققان كۆھەرلەر،
مېنى قانچە تارتسىمۇ ئۆز مەيلىگە.
تەئرىمەيمەن چۈشمەس ئاڭا كۆز قىرىم،
ئالتايلىقلار بار قەلبىمدىك تەختىدە.

سايرا بۇلبۇل

سايرا بۇلبۇل كۆيلىرىڭنى تارانتىن،
ئىلھاملىرىم گۈل بەرگىدەك تىترىسۇن.
غۇنچىلارغا تەشنا نازلىق ئۇيغۇدۇم،
ئۇيقۇسىدا ئۇلار ئۇچۇن ئۇيغۇدۇم.

ئەدەبىيات گۈلزارى

شېئىر ۋە پارچىلار

جىلىلى

تەئرىمەيدۇ ئۆلمىز

مۇقىملىقتا گۈللىنەر ئالەم،
مۇقىملىقتا سۆيگۈ مۇجەسسەم.
سېلىندۇ بەختكە ئاساس،
سۆيگۈ بىلەن پۇختا- مۇستەھكەم.

بولسا ئەگەر نەدە مۇقىملىق،
شۇ يەرنى ئۆز ئالەم دېگۈلۈك.
مۇقىملىقنى بۇزسا كىمكى،
ئۇنى قانداق ئادەم دېگۈلۈك؟

مۇقىملىققا موھتاج بۇ دۇنيا،
بىرگە كېرەك تىنچلىق- ئامانلىق.
يول قويمايمىز ھەممىمىز بىردەك،
شۇم نىيەتلەر قىلسا يامانلىق.

ئىناقلىقتىن قۇردۇق ئىستىھكام،
تەئرىمەيدۇ ئۆلمىز بىزنىڭ.
تۇرار مەڭگۈ خۇش پۇراق چېچىپ،
بەخت- ئىقبال گۈلىمىز بىزنىڭ.

بىرلىك ئەلا ھەممىدىن ماڭا

بىر ماقال بار بىزدە ھېكمەتلىك،
«ئىش - ئۆملۈكتە، كۈچ - بىرلىكتە» دەپ.
مەن ياشايمەن ئايرىلماي توپتىن،
ھەر ئىشىمدا ئەل غېمىنى يەپ.

ئۆملۈك بىلەن بىرلىك قوشكېزەك،
ئۆملۈك بىلەن يايرايدۇ جەنىم.
بىرلىك بىلەن قۇدرىتىم ئېشىپ،
ۋۇجۇدۇمدا ئۇرغۇيدۇ قېنىم.

ېغىشلىغاچ ئۆملۈك ۋە بىرلىك،
مەڭگۈلۈك پاك مۇھەببەت ماڭا؛
جەلە -چېلىشىڭ قايناملىرىدا،
كار قىلالماس مۇشەققەت ماڭا.

ھەممىدىن بەك ئەلا ۋە ئەزىز،
ئۆملۈك بىلەن بىرلىك مەن ئۇچۇن.
چىن يۇرەكتىن سۆيۈپ مەن ئۇنى،
جان تىكىمەن ئەل-ۋەتەن ئۇچۇن.

پارچىلار

گۈزەللىك ھاياتنىڭ كۆركى - زىننىتى،
يارانقان ئۇنى چىن ئىنسان مېھنىتى.
گۈزەللىك ئۇچۇن تەر تۆكمىگەنلەرنىڭ،
نە بولسۇن دۇنيادا قەدىر- قىممىتى.

× ×

بەزىلەر كۆچتۇڭگۇر كېلىدۇ قەۋەت،
ۋە لېكىن قولىدىن ئىش كەلمەس پەقەت،
يارىلار دۇنيادا نى-نى مۆجىزە،
كۆچ بىلەن بىرلەشسە ئەقىل- پاراسەت.

× ×

بىباھا گۆھەردۇر ئىلىم ۋە ھۇنەر،
ئۆگەنگىن سەن ئۇنى، بولغىن مۇنەۋۋەر.
تەر تۆكۈپ بىر ئۆمۈر ئىجاد يولىدا
قۇچقىن ئەل- ۋەتەنچۇن يۈكسەك شان- زەپەر.

× ×

بولماق تەس ھاياتتا نۇقسانسىز ئادەم.
ھايۋانغا ئوخشايدۇ ھاياسىز ئادەم.
بولسا كىم ئەخلاقلىق، پاك- دىيانەتلىك،
سانىلار ئۇ تەھقىق باھاسىز ئادەم.

× ×

بۇرادەر، قارا سىنما ھەقىقەتكە،
بىرلىمە ئويۇن، ئىشرەت، پاراغەتكە.
ئۆچۈرمە ئادالەتنىڭ مەشئىلىنى،
قالمايمەن دېسەڭ يامان ئاقىۋەتكە.

× ×

ياخشىغا يانتاياق بولماق ئۇلۇغ ئىش،
يامانغا كۆز - قۇلاق بولماق ئۇلۇغ ئىش.
ۋەتەنگە ئەبەدكە نۇسرەت يافدۇرۇپ،
ئەل ئۇچۇن نۇر چىراغ بولماق ئۇلۇغ ئىش.

× ×

بەئەينى ھەيكەلدۇر تىلەكسىز ئادەم،
قورقۇنچاق كېلىدۇ يۈرەكسىز ئادەم.
كىمكى تىلەكسىز، يۈرەكسىز بولسا،
ئەل ئۇنى ھېسابلار كېرەكسىز ئادەم.

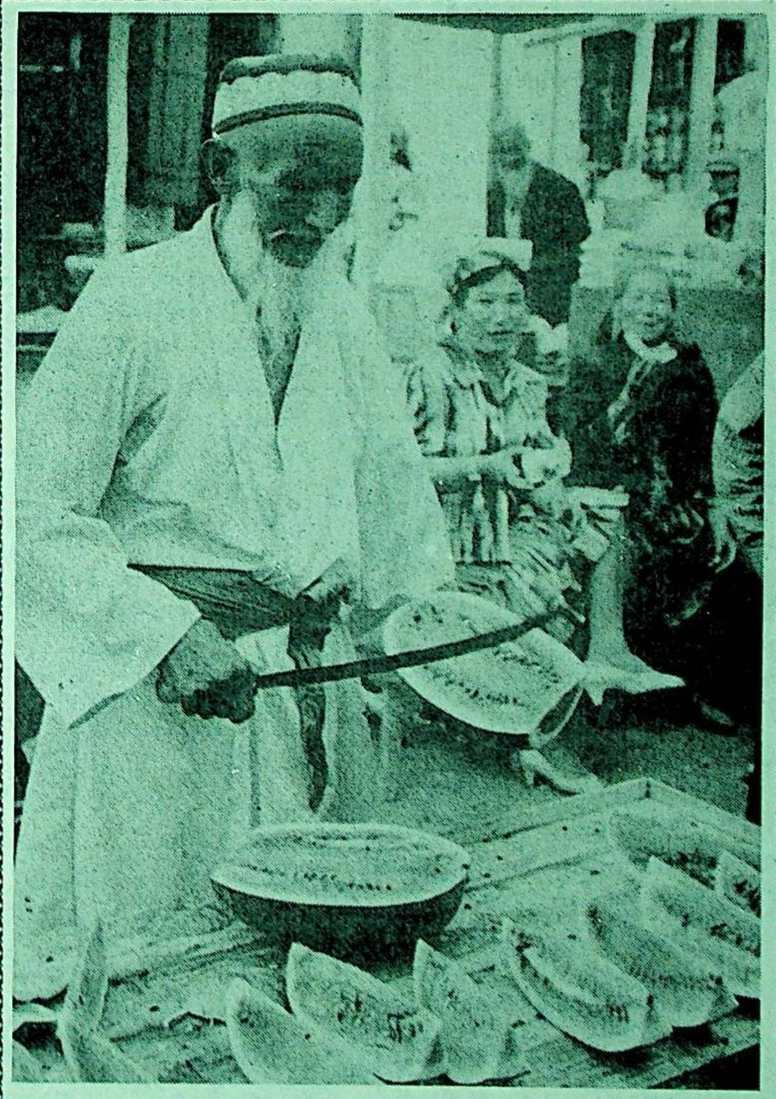
× ×

بۇرادەر، ئامما بىلەن بىرىكلەشمە،
بەدنىيەت ئادەم بىلەن شېرىكلەشمە.
ئىقبالىم مەڭگۈ پارلاق بولسۇن دېسەڭ،
پاك بولغىن، ئىبسىگدە تۆت چىرىكلەشمە.

... غا

ياپرىقىدىن تەپچىرەيدۇ كەۋسەر تامچىلار،
ھەر بىرسىدە چاراقلايدۇ بىر بىللۇر ئاسمان.
ئۆڭكەلەرگە بىر قولىدا مېڭبىر قامچىلار،
تاغدەك ئېغىر مەنالارنى باغرىغا باسقان!
يولدا تاشلار جاۋاھىرغا ئايلىنار شۇندا
تاپىسىدىن ئۆتەر يەل بوپ ياۋنىك ئەفسۇنى.
ئوغۇز سۈتتەك جاھان پەيدا بېڭىدىن بۇندا،
ھەممىمزنىك تىلىكىنى، مەڭگۈ مەپتۇنى.
قىشقىر ماڭغان نىيەتلەرنىك مەنزىلى گۈندا،
بىزنى تاۋلار تاغ-داۋانىنىك بوران چاپقۇنى.
چۆمۈلمەن ئۈيغۇلارغا ئۆمرۈمدە ھەر كۈن،
ئوخشاپ قالار ئەزىز كۆكۈل ئاپاق چېچەككە.
بولسا دەيمەن ئاق شوللار ھەمىشە كەلكۈن،
زەھەر تىللار يۆگۈلۈپ شۇ تۆمۈر پىچەككە
يېشىلمىسە، تىل تىغىدىن ساق تۇرسا ئەلكۈن③

① سۆڭەت② ئوتقا سېلىش③ خەلق④ قارىلىسى

تېتىمسا پۇل بەرمە ... مۇھەممەت سابىت فوتوسى

... غا

نەمەت ناسىر

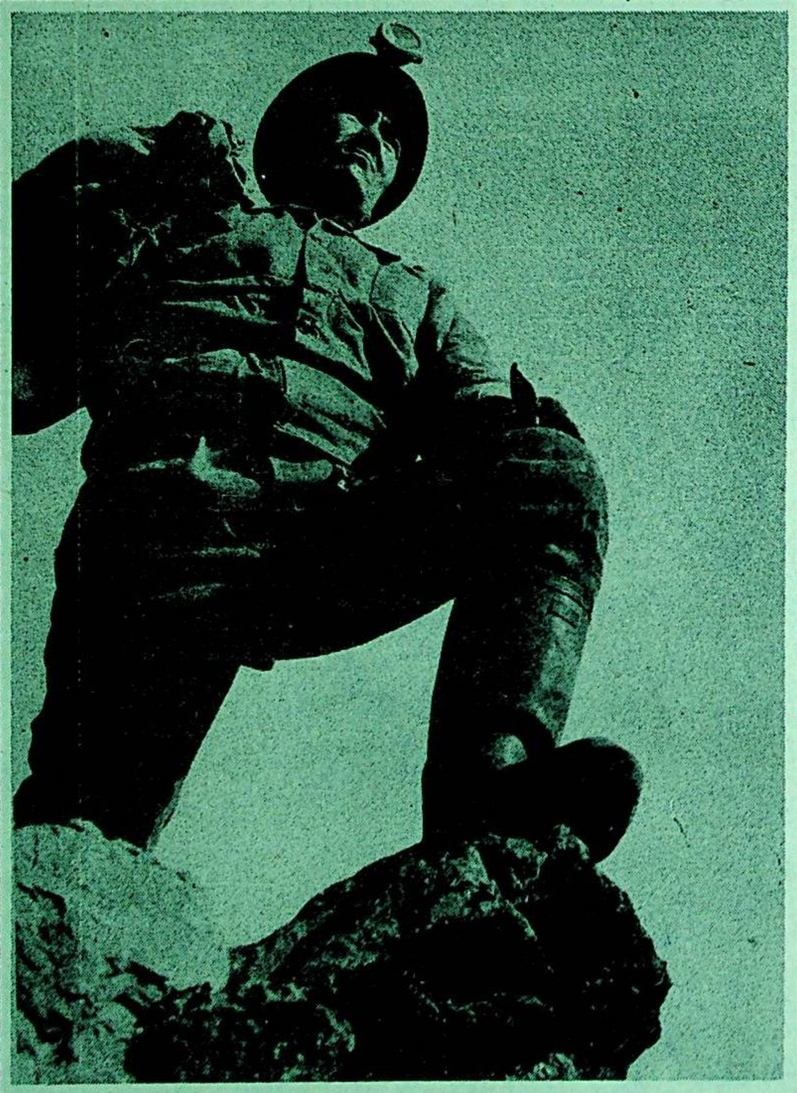
شەرەپ قۇچسام قىلغان ئىشىمدا،
پۇچۇلاندىك تالاي كۈن ۋە تۈن.
سايىدەكلا يۇردۇك قېشىمدا،
ئاق، قارا دەپ چىقارماستىن ئۈن.

قاراپ باقسام كۆڭلۈك بىئارام،
يۈتۈۋالغان ئادەمدەك ئاداپ.
چىرايىڭمۇ سەرىق زەپىرەك،
ئۆزۈڭمۇ خوپ كېتىپسەن ياداپ.

بەرىلمىگىن ھەسەتكە ئۇنچە،
ھەسەت دېمەك مېتىدۇر بىلسەك.
ھەسەت بىلەن ئۇلپەتلەشكەنىك،
قەلبى مەڭگۈ زىددىدۇر بىلسەك.

دەۋىتىم شۇ قەددىڭنى رۇسلاپ،
قارا كۆككە، يۇلتۇز بىساناق.
بىر-بىرىگە جىلۋىلىك بېقىپ،
تۇرۇپتىغۇ شۇنچە ئۆم- ئىناق.

ئېيتىپ قويماي، پەرۋايىم پەلەك،
ماڭا قىلغان ھەسىتىك ئۇچۇن.
توغرىسى بىز ئۆتەيلى ئىناق،
ئېنىمىزنى يۇتۇنلەش ئۇچۇن!

تاغ ئۈستىدە تاغدەك قامەت ئابلىز غوجامنىياز فوتوسى

قاتلىرى بولۇتلارنى تۇرتىپ،
سالدى ئاي، ھاي كەك سامانى لەرزىگە.
كۈن چاقسىمۇ كۆزلىرىمنى، تىكىلىپ
قېتىپ قالدىم پەرۋازىنىك پەيزىگە.

چوققىلارنىك تاجىكەن، دەپ تەلمۈرسەم،
تاغنى تاشلاپ ئوخچىدى كۆك قەرىگە.
سىلكىگەندە قانتىنى ھەر قېتىم،
بولدى ئاسمان - يەر كەلگەندەك لەرزىگە.

كۆزلىرىدىن چاقنىغاندا ئۇمىدىم،
تومۇرلاردا بولدى قېنى ئاققاندەك.
پاتماي تەڭگە خۇشاللىقىم سۆيۈندىم،
گويا ئۇندىن ياشلىقىمنى تاپقاندەك.

شاماللارغا شاۋقۇن بەرگەن پەيلىرى،
ئەپ چىقاركەن يالقۇننى كۆك قەرىگە.
قەيسەرلىكى ئىرادەمنى تاش قىلىپ،
ئايلاندۇردى قەلبىمنى نەيزىگە.

ئالتۇن دىيار

چوققىلاردەك قىرلاپ بادام بۆكۈمنى،
بايۇەتچىدەك سېنى دەسسەپ يۇرىمەن.
جىلۋىلەنسەك ئالتۇن پەتنۇس يۇزىدەك
گۈللىرىڭنى لەتىل، ياقۇت كۆزىمەن.

شاھزادىسى بولدۇم ئالتۇن ئوردىنىك،
قەدەملىرىم ئىز سالغاندا باغرىڭغا.
ئىللىقلىقىك قوچقاندا ھېس- تۇيغۇمنى،
ياتسىراشنى ئۈيات بىلدىم ئالدىڭدا.

قېرىندىشىم ئۆتۈپتۇ بىر زامانلار،
گۈل باغرىڭنى قىلىپ يۇرت- ماكانى.
بۇگۈن كېلىپ قوچقىڭدا يايرىشىم،
ساڭا بولغان ئامراقلىقىنىك داۋامى.

جۇشقۇن ئېقىپ شاۋقۇنلىغان سۇلىرىك،
ئۇنلىرىمنى ئايلاندۇردى ناخشىغا.
سادىغىسى بولسۇن ياڭراق كۈيلىرىم،
سەندە ئۆسۈپ، سېنى سۆيگەن بارچىغا.

تۇپراقلىرىك زەر سۈمۈرۈپ قۇياشتىن،
خەزىنىڭە ئايلىنىپتۇ تاغلىرىك.
تۇنلىرىدە يۇلتۇزلارغا يار بولۇپ،
ئاي، قۇياشتەك ئۆتىدىكەن چاغلىرىك.

كۆڭلىرىڭدىن بولدۇم ئاققان بۇلاق،
ئۇلۇغ تاغلار ئىلھامىرىم گۈل بەرگەندەك تەنتىرسۇن.
ئۇنچىلارغا تەشنا نازلىق ۋۇجۇدۇم،
پىغانىڭنىك زىل ئەۋجىدە تىتىلسۇن!

بىردە ئۆزۈم، بىردە ئۆزۈم ئەمەسمەن،
خەيالىڭدىن ھوشۇم قاچقان سەرىگەدە.
بىردە قايغۇ، بىردە شادلىق ئاۋارە،
شامۇ سەھەر ساڭا باققان چېھرىمدە.

سايرا بۇلبۇل ناۋالىرىك يۇرەككە،
قىزىلگۈلنىك تىكىنىدەك قادالسۇن.
تاش ئەمەسمەن مۇڭنى بىلمەس، يا ياغاچ،
يۇرىكىمدە يېڭى ھېسلار يارالسۇن!

يايلاق ھىجرانى

كۈي - كۈيلىدىم مەخمەل يايلاق باغرىدا،
ئاۋازىمنى جاراڭلاتقىن كۆك ئاسمان.
چىمەنلەردە ئۇسسۇل ئويناپ قانمىدىم،
بېيتىمنى ئېلىپ قالغىن بۇك ئورمان.

خىياللىرىم قاچماق بولۇپ يۇلقىنار،
تۇمانلارنى غىدىقلىغان چوققىغا.
تىپىرلايدۇ يۇرىكىمدە ئارمانلار،
قاندۇرماستىن مېنى شېرىن ئۇيقۇغا.

باتۇر كۆكتىن تاشقا ئۇرغان خەنجەردەك،
شارقىراتمىلار ۋۇجۇدۇمنى ياشنىتار.
گۈلدار زېمىن تاراتقان خۇش پۇراقلار،
يۇرىكىمگە سادا بېرىپ ئاھلىتار.

تاشتىن تاشقا سەكرەپ قاچقان زىلال سۇ،
كۆز تىككەنگە قايرىلىپمۇ باقمايسەن.
نېچۇن مۇڭلۇق خىيال باسقان يۈزۈمگە،
ئەندىكتۇرۇپ مارجىنىڭنى چاچمايسەن.

بولماسمىدى رەڭدار گۈللەر، گىياھلار،
ئاشقىلاردەك شۇرلاشساق، سىرداشساق.
ناز-كەرەشمە، خۇلقلارنى چىقىرىپ،
بەزەن يېنىپ، بەزەن ئۆچۈپ قېيداشساق.

كەتتىم بۇگۈن، خۇش قال گۈزەل يايلىقىم،
يۇرىكىمنىك سىرلىرىنى ئېلىپ قال.
ئۆزگەن گۈلدەك قايتتىم تىنجىق شەھەرگە،
ھىجرانىمدا سەنمۇ بىللە يېنىپ قال!

ئەدەبىيات گۈلزارى

جۇڭگونىڭ ئالەم بوشلۇقى پەن-تېخنىكىسى جەھەتتە قولغا كەلتۈرگەن مۇۋەپپەقىيەتلىرى خەلقئارادىكى كەسپىداشلارنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېرمنهام، 21-ئىيۇل تېلېگراممىسى. بۈگۈن ئاخىرلاشقان ئالەم بوشلۇقى تەتقىقات كومىتېتىنىڭ 31-نۆۋەتلىك يىغىندا جۇڭگونىڭ ئالەم بوشلۇقى پەن-تېخنىكىسى تەرەققىياتىدا قولغا كەلتۈرگەن مۇۋەپپەقىيەتلىرى خەلقئارادىكى كەسپىداشلارنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى.

ئالەم بوشلۇقى تەتقىقات كومىتېتىنىڭ جۈڭگو مەملىكەتلىك كومىتېتى يىغىندا 1994-يىلدىن 1996-يىلغىچە بولغان ئالەم بوشلۇقىدىكى ئىلمىي پائالىيەتلەر توغرىسىدا دوكلات ئېلان قىلغاندا مۇنداق دېدى: ئۆتكەن ئىككى يىلدا جۇڭگو قۇياش-يەر شارى فىزىكىسى تەتقىقاتى، ئالەم بوشلۇقىدا ئىلمىي تەكشۈرۈش، ئالەم بوشلۇقىدا يىراقتىن سېزىش، ئالەم بوشلۇقىدىكى هايانلىق ئىلمى ۋە تارتىش كۈچى ئاجىز بولغان مۇھىتتىكى ماتېرىيال ئىلمى تەتقىقاتى ساھەلىرىدە خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەرگە ئېرىشتى.

بۇ دوكلاتنا مۇنداق دېيىلگەن: ئالەم بوشلۇقى فىزىكىسى ساھەسىدە جۇڭگو پەن-تېخنىكا داشۇسى، بېيجىڭ داشۇسى، ئالەم شىياۋزۇ ئالەم بوشلۇقى تەتقىقات كومىتېتىنىڭ جۇڭگو مەملىكەتلىك كومىتېتىغا ۋەكالىتەن، يىغىندا مەخسۇس تېمىدا دوكلات بەردى. دوكلاتتا جۇڭگونىڭ ئالىي مەكتەپلەر، رادىئو-تېلېۋىزىيە داشۇلىرىدە ئالەم بوشلۇقى ئىلمىي مائارىپىنى قانات يايدۇرۇش ھەم كىتاب، ژۇرنال، رەسىمەتخانىلاردىن پايدىلىنىپ ئالەم بوشلۇقى ئىلمى ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش جەھەتتە قولغا كەلتۈرگەن مۇۋەپپەقىيەتلىرى تونۇشتۇرۇلدى.

بوشلۇقى ئىلمى ۋە ئەمەلىي تەتقىقات مەركىزى قاتارلىق پەن تەتقىقات ئورگانلىرى ئۆتكەن ئىككى يىلدا 100 پارچىدىن ئارتۇق ئىلمىي ماقالە ئېلان قىلدى ھەم سانلىق قىممەت تەقلىدىي ۋە نەزەرىيە، مودېل تەتقىقاتى ساھەسىدە يېڭى قاراشلارنى ئوتتۇرىغا قويدى. جۇڭگو ئالىملىرى يەنە «ئەمەلىيەت - 4» ئىلمىي سۈنئىي ھەمراھنى مۇۋەپپەقىيەتلىك تەتقىق قىلىپ ياسىدى، بۇ سۈنئىي ھەمراھ جۇڭگونىڭ تۇنجى چوڭ ئېللىپس ئوربىتا مۇھىتىنى تەكشۈرۈش سۈنئىي ھەمراھى. ئۇنىڭغا ئالتە تەكشۈرۈش ئەسۋابى ئورنىتىلغان بولۇپ، ئۇلار يەر شارى ھەم ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى ئالەم بوشلۇقىنىڭ مۇھىتىنى تەكشۈرەلەيدۇ.

بۇ قېتىمقى يىغىنىنىڭ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر ئالەم بوشلۇقىنى راۋاجلاندۇرۇش مەخسۇس تېما كومىتېتى جۇڭگونى ئالەم بوشلۇقى ئىلمىي تەرىبىسىگە ئالاقدار بولغان ئەۋالارنى تونۇشتۇرۇپ بېرىشكە ئالاھىدە تەكلىپ قىلدى. بېيجىڭ داشۇسىنىڭ پروفېسسورى

ئەنگلىيە تەبىئەت، تارىخ مۇزېيىنىڭ يەر شارى زالى يېقىندا سىرتقا رەسمىي ئېچىۋېتىلدى. بۇ مۇزېي ئاز ئۇچرايدىغان تاشقا ئايلانغان جىسىم، مېتېئورلار ۋە مودېل كۆرگەزمە قىلىش ھەم يېڭى تېخنىكىنى قوللىنىپ تەقلىدىي يەر تەۋرىتىش، يانار تاغلار پارتلىتىش ئارقىلىق تاماشىبىنلارنى يەر شارىنىڭ سىرتىنى چۈشىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. سۈرەتتە: دىئامېترى 11 مېتر كېلىدىغان كىرىش ئېغىزى، مىس، تۆمۈر، سىنك قاتارلىق ماتېرىياللاردىن ياسالغان يەر شارى مودېلى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگو ياۋروپا پارلامېنتىنىڭ «تەيۋەننىڭ خەلقئارا تەشكىلاتتىكى رولى توغرىسىدا»دېگەن قارار لايىھىسىنى ماقۇللىغانلىقىدىن قاتتىق غەزەپلەندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 23-ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگو بۈگۈن ياۋروپا پارلامېنتىنىڭ «تەيۋەننىڭ خەلقئارا تەشكىلاتتىكى رولى توغرىسىدا» دېگەن قارار لايىھىسىنى ماقۇللىغانلىقىدىن قاتتىق غەزەپلەندى.

جۇڭگو دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ بايانات‌چىسى بۈ يەردە مۇنداق كۆرسەتتى: يېقىندا ئاز سانداىكى پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ كۆشكۆرتۈشى بىلەن ياۋروپا پارلامېنتى جەددىي قارار لايىھىسى شەكلىنى قوللىنىپ بۇ قارار لايىھىسىنى ماقۇللىدى. بۇ قارار لايىھىسىدە چەت ئەل كۈچلىرىنىڭ ئارىلىشىشىغا يول قويۇلمايدۇ. ياۋروپا پارلامېنتىنىڭ بۇ ئەزالىرى جۇڭگوغا قارشى ئويۇن ئويناندى، ئۇلار تەيۋەننى مەلۇم خەلقئارا تەشكىلاتقا سۆرەپ كىرىش ئارقىلىق تەيۋەننى «ب د ت غا قايتۇرۇپ كېلىش» مەقسىتىگە يەتمەكچى بولدى، بۇنداق ئۇرۇنۇش تارىخىي ئېقىمغا، خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ئارزۇسىغا خىلاپ، بۇ تامامەن بىھۇدە ئاۋارىچىلىك.

ئۇ ياۋروپا پارلامېنتىدىن خەلقئارا مۇناسىۋەتتىكى توپ مىزانىغا پىسەنت

ئامېرىكا غالىبنىڭ داۋاملىق ۋەزىپە ئۆتىشگە يەنە توسقۇنلۇق قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 22-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئامېرىكا ھۆكۈمىتى بۈگۈن داۋاملىق ۋەزىپە ئۆتەش ئۇچۇن تىرىشچانلىق ب د ت نىڭ باش كاتىپى غالىنى يەنىمۇ ئېلگىرىلىگەن ھالدا بېسىم ئىشلەتتى، غالىنىڭ سايلام رىقابىتى پائالىيەتلىرىنى ئېلىپ بېرىشىغا يار-مەدەت سالدى.

ئامېرىكىنىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق ۋەكىللەر باشقارمىسىنىڭ بايانات‌چىسى جامۇس روبىن بۈگۈن ئاخبارات ساھەسىدىكىلەرگە: ئامېرىكا ب د ت ئەمەلدارلىرى ۋە خىزمەتچىلىرىنىڭ غالىنىڭ داۋاملىق ۋەزىپە ئۆتەش سايلام رىقابىتى پائالىيىتىگە قاتناشقانلىقىغا دائىر بېتەرلىك دەلىل-ئىسپاتلارغا ئىگە بولدى، دېدى، ئۇلارنى

ئەزەربەيجان زۇڭلىسى ۋەزىپىسىدىن ئىستېپا بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 22 - ئىيۇل خەۋىرى: ئەزەربەيجان زۇڭتۇڭى ئەلىيېۋ راشىزادىنى مۇۋەققەت زۇڭلىلىق ۋەزىپىسىگە تەينىلىگەن.

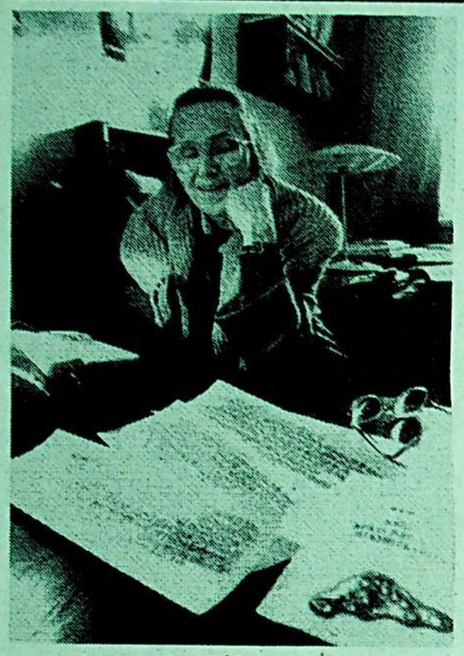
باش ۋەزىر چياۋبېن ۋۇيى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۇڭجىك، 23-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ياپونىيە باش ۋەزىرى چياۋبېن لۇڭتەيلاك بۈگۈن چۈشتىن كېيىن باش ۋەزىر مەھكىمىسىدە جۇڭگو تاشقى سودا-ئىقتىسادىي ھەمكارلىق مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى ۋۇيى بىلەن كۆرۈشكەندە ياپونىيىنىڭ بۇنىڭدىن كېيىن جۇڭگونى دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا كىرگۈزۈش ئۈچۈن داۋاملىق تىرىشىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

مىنىستر ۋۇيى چياۋبېننىڭ لىئوندا ئۆتكۈزۈلگەن يەتتە دۆلەت باشلىقلىرى يىغىنى قاتارلىق خەلقئارا سورۇنلاردا جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا كىرىشىنى قوللىغانلىقىغا رەھمەت ئېيتتى ھەمدە بۇ يىل 10-ئايدا ياپونىيىدە ئۆتكۈزۈلىدىغان جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا كىرىشى توغرىسىدىكى خەلقئارا مۇھاكىمە يىغىنىنىڭ جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا كىرىشى توغرىسىدىكى سۆھبەت مۇساپىسىنى ئىلگىرى سۈرۈشنى ئۈمىد قىلدى.

«باش كاتىپ ئۇچۇن ئالاھىدە خىزمەت» قىلماسلىققا ئاگاھلاندۇردى.

مۇخبىر ئۇنىڭدىن ئامېرىكىنىڭ غالىنىڭ داۋاملىق ۋەزىپە ئۆتەشكە ماقۇل بولۇش-بولماسلىقى ياكى ۋەزىپە ئۆتەش ۋاقتىنى قىسقارتىشقا ماقۇل بولۇش-بولماسلىقىنى سورىغاندا، بۇ بايانات‌چى مۇنداق دېدى: ئامېرىكىنىڭ غالىنىڭ داۋاملىق ۋەزىپە ئۆتىشىگە قەتئىي قارشى تۇرۇش مەيدانىنى «ئۆزگەرتكىلى بولمايدۇ».

يېقىندا رۇس ئالىمى ئېلىنتا فىئودوروۋا 30 نەچچە يىل تەتقىق قىلىش ئارقىلىق نەچچە يۈز يىل ئىلگىرىكى بىر خىل بەلگىلىك يېزىقنى يەشتى. 19 - ئەسىرنىڭ كېيىنكى‌يېرىمىدا بىر ئېكسپېدىتسىيىچى بولنىيە مەدەنىيىتى خاتىرىلەنگەن بىر قاتچە يافاچ تاختايىنى تىنچ ئوكيان رايونىدىن روسىيىگە ئېلىپ كەلگەندى. بۇ يافاچ تاختاي ئەسلىيەتە 16 - ئەسىردىن 17-ئەسىرلەرگە تەئەللۇق پوتۇك بولۇپ، ئۇنىڭدا 100 نەچچە يىلدا ئۇنىڭ مەنىسىنى ھېچكىم يېشەلمىگەن.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئامېرىكا بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنا سېرىبلىرىنىڭ سابىق رەھبەرلىرىدىن پالەيدىن كېتىشىنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 22-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئامېرىكا بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنا سېرىبلىرىنىڭ سابىق رەھبەرلىرى كارادىچ بىلەن مۇرادىچنى بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنا سېرىبلىرىنىڭ مەركىزى پالەيدىن كېتىشكە مەجبۇرلىماقچى بولدى.

ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ سابىق يۇگوسلاۋىيە مەسىلىسىنى ياراشتۇرغۇچى پەۋقۇلئاددە ئەلچىسى خولبروئوك مۇشۇ ئاينىڭ 22-كۈنى سېرىبىيە جۇمھۇرىيىتىنىڭ زۇڭتۇڭى ملوشېۋىچ بىلەن بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنا سېرىبلىرىنىڭ سابىق رەھبەرلىرى كارادىچ بىلەن مۇرادىچقا ماسلىشىپ ئالاقدار ئىشلارنى بىر تەرەپ قىلىشنىڭ ئالدىنقى قېتىم ئۇچۇن، ئامېرىكىنىڭ ياۋروپا ئىشلىرىغا مەسئۇل يارەمچى دۆلەت كاتىپى جونسۇن

خولبروئوك مۇنداق دېدى: ئامېرىكا بوسنىيە- گېرتسېگوۋىنا سېرىبلىرىنىڭ سابىق رەھبەرلىرىنىڭ ئىستىقبالى ۋە تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك مەسىلىلەردە پرىنسىپسىز مۇرەسسە قىلمايدۇ، ئامېرىكىنىڭ ئاخىرقى مەقسىتى ئۇلارنى گائاگادىكى خەلقئارا سوتنىڭ سوتلىشىغا تاپشۇرۇپ بېرىش.

كارادىچنىڭ بارلىق ۋەزىپىلىرىدىن ئىستېپا بېرىشىنى ئورۇنلاشتۇرۇش ئۈچۇن ئالدىنقى ھەپتىدە سابىق يۇگوسلاۋىيە رايونىغا بارغان ئامېرىكىنىڭ بۇپەۋقۇلئاددە ئەلچىسى يەنە تەھدىت سېلىپ مۇنداق دېدى: كارادىچ بىلەن مۇرادىچ پالەيدىن كەتمىسە ھەم خەلقئارا ئۇرۇش جىنايەتچىلىرى سوتىغا بېرىپ ئۆزىنى ھەلۋەم قىلمىسا، ئامېرىكا ھەم

مۇناسىۋەتنىڭ تۆپ مەزمۇنىغا پەسەنت قىلماي جۈڭگو - ياۋروپا دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىگە قەستەن بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان مۇنداق ۋەقەنىڭ قايتا يۈز بېرىشىنى ھەققىي تۇرمۇ كۆچلۈك تەدبىر قوللىنىپ چەكلىشنى تەلەپ قىلدى.

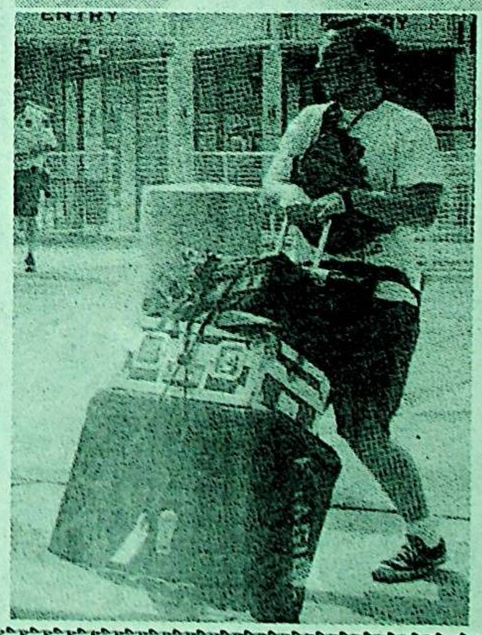
رامۇس پۇقرالارنىڭ مېنداناۋۇدىكى تىنچلىق تەرەققىياتىنى قوللىشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، مانىلا، 22-ئىيۇل **تېلېگراممىسى.** فىلىپپىن زۇڭتۇنى رامۇس بۈگۈن بۇ يەرده دۆلەت خېتى ئېلان قىلىپ، پۇقرالارنىڭ ھۆكۈمەت بىقىنىدا مورو مىللىي ئازادلىق فرونتى بىلەن ھاسىل قىلغان تىنچلىق كېلىشىمىنى قوللاپ، فىلىپپىنىنىڭ جەنۇبىي قىسمىدا تىنچلىقنى بالدۇراق ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا تۇرتكە بولۇشنى مۇراجىئەت قىلدى.

رامۇس مۇنداق دېدى: ھۆكۈمەتنىڭ ئۆتكەن ئايدا مورو فرونتى بىلەن ھاسىل قىلغان كېلىشىمى مېنداناۋۇ ئارىلى مەسلىسىنىڭ ھەل قىلىنىشىغا ئۈمىد ئېلىپ كەلدى. بىراق، دۆلەت مەجلىسىدىن فىلىپپىنىنىڭ جەنۇبىي قىسمىدىكى ئالاقىدار رايونلارغىچە بىر مۇنچە كىشى .كېلىشمىگە قارشى پوزىتسىيە تۇتتى.

رامۇس مۇنداق دېدى: ھۆكۈمەت ھەرخىل قوللاش ۋە قارشى تۇرۇش پىكىرلىرىنى ئاڭلىدى، بىراق، ئاخىرقى ھېسابتا، مېنداناۋۇ ئارىلى مەسلىسىنى قانداق ھەل قىلىشنى يەنىلا زۇڭتۇڭ بەلگىلەيدۇ. ئۇ ھۆكۈمەت بىلەن مورو فرونتى ئوتتۇرىسىدا 27 يىل داۋام قىلغان قوراللىق توقۇنۇشنى بالدۇراق ئاخىرلاشتۇرۇش ئۈچۈن، ھەر ساھەدىكى ئەربابلارنىڭ «فىلىپپىنىنىڭ جەنۇبىي قىسمىدا تىنچلىقنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا پۈرسەت يارىتىپ بېرىش»نى ئۈمىد قىلدى.

ئۇزۇقلىنىش قىيىن، يول يۈرۈشمۇ قىيىن بولماقتا

26 - نۆۋەتلىك ئوبلىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئوتكۈزۈلۈۋاتقان ئاتلانتا شەھىرىدە يول يۈرۈش، ئوزۇقلىنىش ناھايىتى قىيىن بولماقتا. شۇڭا ھەر قايسى دۆلەت تەنھەرىكەتچىلىرى ۋە مۇخبىرلار تەس كۈنگە قالدى.

سۈرەتتە: بىر فوتو سۈرەت مۇخبىرى بارلىق لاگا-لۇقلىرىنى سۆرەپ ئالدىراشلىق بىلەن چېلىشىش زالىغا كېتىۋاتىدۇ. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

ئىيۇل خەۋىرى: ئەزەربەيجان زۇڭتۇڭى ئەلىيېۋ مۇشۇ ئاينىڭ 19 - كۈنى ئىچكى كابىنېتنىڭ كېڭەيتىلگەن يىغىندا ھۆكۈمەت زۇڭلىسى گۇلىيېۋنىڭ ۋەزىپىسىدىن ئىستېپا بېرىش ئىلتىماسىغا ماقۇل بولدى ھەم ئىچكى كابىنېتنىڭ سەككىز ئەزاسىنى ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلىدى.

خەلقئارا بېزىقلىق تېلېگراف ئاگېنتلىقىنىڭ بۈگۈنكى خەۋىرىگە قارىغاندا، گۇلىيېۋ «سالامەتلىك ئەھۋالى سەۋەبى»دىن ۋەزىپىسىدىن ئىستېپا بېرىشنى ئىلتىماس قىلغان. ئەلىيېۋ ئۇنىڭ ۋەزىپىسىدىن ئىستېپا بېرىش توغرىسىدىكى ئىلتىماسىنى قوبۇل قىلغاندىن كېيىن، ئىچكى كابىنېتنىڭ 1 - مۇئاۋىن زۇڭلىسى

مۇبارەك ئىسرائىلىيىنى «يەر بەدىلىگە تىنچلىقا ئېرىشىش» پرىنسىپىغا سەل قارىماسلىق كېرەك، دەپ ئاگاھلاندۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 24 - ئىيۇل **تېلېگراممىسى.** مىسر زۇڭتۇڭى مۇبارەك ئاگاھلاندۇرۇپ مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانىياخۇ كونكرېت تەدبىر قوللىنىپ، پەلەستىنلىكلەر بىلەن سۆرىلىكلەرنى مەنزۇن قىلىدىغان «يەر بەدىلىگە تىنچلىقا ئېرىشىش» پرىنسىپى ئاساسىدا كېلىشىم ھاسىل قىلمايدىغان بولسا، ئۇنىڭ ئاقىۋىتىنى تەسەۋۋۇر قىلغىلى بولمايدۇ، ئوتتۇرا شەرقنىڭ ۋەزىيىتى ئىنتايىن خەتەرلىك بولۇپ كېتىدۇ.

مۇبارەك قاھىرەدە ئامېرىكا «ۋاشىنگتون پوچتىسى» گېزىتىنىڭ مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا بۇ سۆزنى قىلدى. مىسىردىكى چوڭ گېزىتلەرنىڭ ھەممىسى بۇ سۆزنى ا - بەتكە باسىتى. مۇبارەك مۇنداق دېدى: نېتانىياخۇ ئالدى بىلەن خەۋپسىزلىكنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىلا ئويلايدىغان بولسا، ھەقىقەتكە يېتەلمەيدۇ.

بۇرۇندى زۇڭتۇڭى ئامېرىكا باش ئەلچىخانىسىغا ھېرىپ پاناھلاندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بۇجۇمبۇرا، 24 - ئىيۇل **تېلېگراممىسى.** بۇرۇندى زۇڭتۇڭى، خوتۇلاردىن بولغان ئىنتىبانتونگانىيە بۇگۈن «بىخەتەرلىك سەۋەبى تۈپەيلىدىن» ئامېرىكىنىڭ بۇرۇندىدىكى باش ئەلچىخانىسىغا ھېرىپ پاناھلاندى.

ئىنتىبانتونگانىيە مۇشۇ ئاينىڭ 23 - كۈنى بۇرگېنداناداۋا خوتۇلارنىڭ ھەربىي تەشكىلاتى تەرىپىدىن ئوتلۇرۇلگەن 300 دىن ئارتۇق تۇتقۇنىڭ دەپنە مۇراسىمىغا قاتناشقاندا، ئېتىراز بىلدۈرگۈچىلەر ئۇنىڭغا تاش ئېتىپ ھۇجۇم قىلغاندى. ئۇ پايتەختكە قايتىپ كەلگەندىن كېيىن، تۇتقۇن پارتىيىسى ئۇنى ئاسىيلىق قىلىش جىنايىتى ئوتكۈزدى، دەپ ئەيىبلىدى ھەمدە ئۇنىڭغا ئىشەنمەس بولدى. شۇنىڭدىن كېيىنلا ئىنتىبانتونگانىيە ھۆكۈمىتى ئۇنىڭ ئورنىغا باشقا بىرسىنى تەيىنلىگەن.

بۇ قېتىمقى ئىچكى كابىنېت يىغىنىدا ئەلىيېۋ يەنە «خىزمەتتە ئېغىر سەۋەنلىك سادىر قىلغان ۋە ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ كۆمىچىگە چوغ تارتقان» دېگەننى باھانە قىلىپ، يۇقىرى دەرىجىلىك سەككىز ئەمەلدارنى ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلىدى. بۇ ئەمەلدارلار مۇئاۋىن زۇڭلى، قوشۇمچە ئىقتىساد مىنىستىرى سادىكوۋ، تۆمۈرىيول ئىدارىسىنىڭ باشلىقى نادىرلى، تاشيول قاتناش مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى ئاسرانوۋ، دۆلەت ئىلكىدىكى مال - مۈلۈكنى باشقۇرۇش كومىتېتىنىڭ رەئىسى ئاگىزووۋ قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

ئامېرىكا كارادىچنى قولغا ئېلىش ھەرىكىتىگە قاتناشمايدىغانلىقىنى تەكتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 21-ئىيۇل **تېلېگراممىسى.** ئامېرىكىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭتۇڭى گورل بۈگۈن ئامېرىكىنىڭ بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنادا تىنچلىق كېلىشىمىنى ئىجرا قىلىشقا قاتنىشىۋاتقان 20 مىڭ كىشىلىك قىسمىغا بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا سېرب رەھبىرى كارادىچنى قولغا ئېلىش ھەرىكىتىگە بىۋاسىتە قاتنىشىش ۋەزىپىسى بېرىلمەيدىغانلىقىنى تەكتلىدى.

گورل ئامېرىكا كولومبىيە رادىئو شىركىتىنىڭ تېلېۋىزىيە مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى: ئامېرىكا ئامېرىكا قوشۇنى بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنادا «مەلۇم شەخسنى ئۆيىمۇئۆي ئاقتۇرۇۋ قولغا ئېلىش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالماسلىقى كېرەك» دەپ قارايدۇ، چۈنكى مۇنداق قىلىش ۋەزىپىنى ئورۇندىغاشقا قىيىنچىلىق كەلتۈرۈپلا قالماستىن، «ئىنتايىن زور خەۋپكە دۇچار قىلىدۇ».

گورل مۇنداق ھېسابلىدى: ئالدىنقى ھەپتىدە بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنا سېرب رەھبەرلىرىنىڭ كارادىچنىڭ بارلىق سىياسىي ھوقۇقىدىن ۋاز كېچىشكە قوشۇلغانلىغا بايانات دېتون كېلىشىمىنى ھەققىي يولغا قويۇشنىڭ مۇھىم قەدىمى، خەلقئارا جەمئىيەت ئالدى بىلەن تىرىشىپ بۇ بايانىاتنىڭ ئەمەلىيلىشىشىگە كاپالەتلىك قىلىپ، بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنا ئومۇمىي سايلىمىنىڭ ۋاقتىدا ئوتكۈزۈلۈشىنى تەمىن ئېتىشى كېرەك.

1994 - يىل 8 - ئاينىڭ 3-كۈنى بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا سېرب پارلامېنتىنىڭ 80 ئەزاسى پالەيگە يېقىن بىر زاۋۇتتا بەش دۆلەت ئالاقىلىشىش گۇرۇپپىسىنىڭ تىنچلىق پىلانىنى قوبۇل قىلىشنى رەت قىلدى.

سۈرەتتە: كارادىچ (ئوڭدا) يېغىن مەيدانىدا مۇخبىرغا مۇنداق دېدى: «بىز قىلىشقا تېگىشلىك نۇقتىلارنىڭ قىلدۇق، باشقىلارنىڭ قانداق ئىنكاس قايتۇرۇشى ئۇلارنىڭ ئىشى». ئەتسىلا يۇگوسلاۋىيە بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنا سېربلىرىنى جازالىغۇچىلار قاتارىغا قوشۇلدى.

«خەلق گېزىتى»جەن

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، يانگزىجياڭ كوچىسى ا - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200. ؛ بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش

نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z

(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى

新疆日报

（维文）

（بۇ سان تۆت بەت）

1996 - يىل

ئىيۇل

28

يەكشەنبە

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ 22 - يىغىنى يېپىلدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **مېھرىئاي ياقۇپ، مېھرىگۈل تۇردى** خەۋەر قىلىدۇ: مۇشۇ ئاينىڭ 26 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ 22 - يىغىنى يېپىلدى. يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ھامىدىن نىياز رياسەتچىلىك قىلدى.

يىغىندا «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ دەريا باشقۇرۇش نىزامى»، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇھىت ئاسراش نىزامى» ماقۇللاندى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى يولغا قويۇش توغرىسىدىكى قارارى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ قانۇنچىلىق تەشۋىق-تەربىيىسىنىڭ 3 - بەش يىللىق پىلانىنى ئەستايىدىل يولغا قويۇش توغرىسىدىكى قارارى قاراپ چىقىپ ماقۇللاندى. يىغىندا يەنە كادىرلارنى ۋەزىپىگە تەينىلەش، ۋەزىپىدىن قالدۇرۇش ئىشلىرى ماقۇللاندى.

ھامىدىن نىياز يىغىنىڭ ئاخىرىدا ئاپتونوم رايونىمىزدا «مەمۇرىي جازا قانۇنى»نى يولغا قويۇش توغرىسىدا مۇھىم سۆز قىلىپ، مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۇ قېتىمقى يىغىندا ماقۇللانغان جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ مەمۇرىي جازا قانۇنى يولغا قويۇش توغرىسىدا مۇھىم سۆز قىلىپ، مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۇ قېتىمقى يىغىندا ماقۇللانغان جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ مەمۇرىي جازا قانۇنى يولغا قويۇش توغرىسىدىكى قارار - نىزام خاراكتېرلىك مۇھىم قارار. مەمۇرىي جازا قانۇنىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك، توغرا يولغا قويۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش - ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىدىكى جىددىي ۋەزىپە، شۇنداقلا ھەردەمرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ۋە ئۇنىڭ تارماقلىرىنىڭ مۇھىم بۇرچى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر مەمۇرىي جازا قانۇنىنى ئۆگىنىش ۋە تەشۋىق قىلىشنى 3 - بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش پىلانىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىپ، بۇ قانۇنىنى پىلانلىق، قەدەم باسقۇچلۇق ۋە مەركەزلىك ھالدا ئۆگىنىش ۋە تەشۋىق قىلىشنى كۈچەيتىپ، مەمۇرىي جازا قانۇنىنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتى ۋە مۇھىم مەزمۇنىنى چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈپ، مەمۇرىي جازا قانۇنىنى يولغا قويۇشقا ئۇيغۇن كەلمەيدىغان قارا-ئىشلارنى ئۆزگەرتىپ، مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈشى كېرەك.

ئۇ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: مەمۇرىي جازا قانۇنىدا: مەمۇرىي جازا قانۇن، مەمۇرىي نىزام، يەرلىك نىزام ۋە قائىدىلەردىلا بەلگىلىنىدۇ، قېلىپلاشقان باشقا ھۆججەتلەردە مەمۇرىي جازا بەلگىلەشكە بولمايدۇ، دەپ بەلگىلەنگەن. ھەر دەرىجىلىك مەمۇرىي ئورگانلار ئۆز ئورگىنى، ئۆز قارىمىقى چىقارغان قېلىپلاشقان ھۆججەتلەرنى مۇشۇ تەلەپ بويىچە چىڭ تۇتۇپ ئېنىقلاپ، تەلەپكە ئۇيغۇن كەلمەيدىغانلىرىنى دەرھال بىكار قىلىشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

شىنجاڭنى ئېچىش بويىچە 1996 - يىللىق خەلقئارا ئاممىۋى مۇناسىۋەت ئىقتىساد - سودا يەرمەنكىسى ئۇرۇمچىدە ئۆتكۈزۈلۈشكە باشلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەۋلان سابىت** خەۋەر قىلىدۇ: جۇڭگو خەلقئارا ئاممىۋى مۇناسىۋەت جەمئىيىتى، شىنجاڭ خەلقارا ئاممىۋى مۇناسىۋەت جەمئىيىتى، شىنجاڭ خەلقارا ۋە دۆلەت ئىچى ئاممىۋى مۇناسىۋەت جەمئىيىتى برلىكتە ئۇيۇشتۇرغان شىنجاڭنى ئېچىش بويىچە 1996 - يىللىق خەلقئارا ئاممىۋى مۇناسىۋەت ئىقتىساد - سودا يەرمەنكىسى 7 - ئاينىڭ 26 - كۈنىدىن باشلاپ ئۇرۇمچىدە ئۆتكۈزۈلۈشكە باشلىدى. بۇ يەرمەنكىگە 13 دۆلەت ۋە رايون، مەملىكەت ئىچىدىكى 30 ئۆلكە ۋە ئاپتونوم رايوندىن ئادەم قاتناشتى. يەرمەنكە ئالتە كۈن داۋام قىلدى.

بۇ قېتىمقى خەلقئارا ئاممىۋى مۇناسىۋەت ئىقتىساد - سودا يەرمەنكىسى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى رەھبەرلىرىنىڭ ئەھمىيەت بېرىشى ۋە مەدەت بېرىشىگە ئېرىشتى. بۇ، ئىجتىمائىي تەشكىلات نامىدا ئۇيۇشتۇرۇلغان چوڭ پائالىيەتنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزدا تۇنجى قېتىم ئۆتكۈزۈلۈشى.

يەرمەنكىگە ئاپتونوم رايون رەھبەرلىردىن ئابلەت ئابدۇرېشىت، قەدىرباي، ۋالىڭ خۇمنيۇ قاتارلىقلار قاتناشتى، ئابلەت ئابدۇرېشىت سۆز قىلدى.

بۇ يەرمەنكە ئاممىۋى مۇناسىۋەت تەتقىقاتى، ئىقتىساد - سودا كېڭىشى، سودىگەر چاقىرىشتىن ئىبارەت ئۈچ مەزمۇننى بىر گەۋدە قىلغان، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىلاھات، ئىشكنى سرتقا ئېچىۋېتىش جەھەتتىكى قولغا كەلتۈرگەن مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى مەملىكەت ئىچى ۋە سرتىغا تونۇشتۇرىدىغان بىر قېتىملىق شىنجاڭنى دۇنياغا تونۇتۇش سورۇنى، شۇنداقلا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاممىۋى مۇناسىۋەت ساھەسىدە خىزمەت قىلمۇاتقان خادىملارنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانىنى ئەملەگە ئاشۇرۇش ۋە ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار پىلانىنى ئورۇنداش ئۈچۈن ئاپتونوم رايونىمىزغا سودىگەر چاقىرىش، مەبلەغ كىرگۈزۈش مەقسىتىدە ئۇيۇشتۇرغان كاتتا يىغىلىش ھېسابلىنىدۇ.

جۇڭگو خەلقئارا ئاممىۋى مۇناسىۋەت ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ باشلىقى سەي زېمىن، مۇئاۋىن باشلىقى رېن جىڭدي، شېنجېن خەلقئارا ئامىسۇى مۇناسىۋەت ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ باشلىقى جۇ چۈنشېن قاتارلىقلار يەرمەنكىگە تەكلىپ بىلەن قاتناشتى ھەم سۆز قىلدى.

ئۇرتالا ئوبلاستىدىكى سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا چاكار بولۇش ئېڭىنى پىشىلدۇرۇپ، ياخشى ئوبراز تىكلىدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: بورتالا ئوبلاستىدىكى سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى يۇقىرى ساپالىق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش قوشۇننىي پىتىلدۇرۇش نىشان قىلىنغان «سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش قوشۇننىڭ ئوبرازىنى يارىتىش يىلى» پائالىيىتىنى ئايدۇرۇش جەريانىدا ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا چاكار بولۇش ئېڭىنى پىتىلدۇرۇپ، ياخشى ئوبراز تىكلىدى.

بورتالا ئوبلاستلىق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئومۇمىيۈزلۈك قانات يايدۇرۇلغان «ئادىل سودىنى قوغداش، قانۇننى ئىجرا قىلىش يىلى» ۋە «سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش قوشۇننىڭ ئوبرازىنى يارىتىش يىلى» پائالىيىتىنى يولغا قويۇش جەريانىدا جاڭجياگاڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا تۇرلۇك قائىدە - تۈزۈم تەربىيىسىنى يولغا قويۇپ، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خادىملىرىنى خالىس تۆھپە قوشۇش، تەمە قىلماسلىق، كىشىلىك ھاياتىنىڭ قىممىتىنى تونۇپ يېتىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. ئامىمدىن ئېلىش، ئاممىغا قايتۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىلىنى قۇرۇلۇشنىڭ پۈتكۈل جەريانىغا سىڭدۈرۈپ، خالىس تۆھپە قوشۇش كۈنىدە ئاممىغا ياخشى ئىشلارنى قىلىپ بەردى. بۇ يىل 1- ئايدىن باشلاپ ھازىرغىچە ئوبلاستتىكى ھەر دەرىجىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى «شەنبىلىك خالىس تۆھپە قوشۇش كۈنى» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، 1 - ئايدا تۇرمۇشتا قىيىنچىلىقى بار، ئىگە - چاقسىز، مېيىپ كىشىلەرنىڭ ئائىلىسىگە بېرىپ، ئۇلارغا مېھرى-شەپقەت يەتكۈزدى، 3 - ئايدا لېي فېڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، 12 قېتىم ياخشى ئىش قىلدى، 3047 ئادەم (قېتىم) خالىس مۇلازىملىق قىلىپ، 5000 يۈەن پايدىنى ئاممىغا ئۆتۈنۈپ بەردى. 4 - ئايدا مەجبۇرىي كۆچەت تىكىش پائالىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ سىستېما بويىچە 2000 توپتىن كۆپرەك كۆچەت تىكتى. 5 - ئايدا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش بىلەن بىللە يېزا، كەنت باشلانغۇچ مەكتەپلىرىگە 2300 يۈەن پۇل ۋە بۇيۇم ئىئانە قىلدى . بۇنىڭ بىلەن سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ ئاممىا ئارىسىدىكى ئوبرازى تېخىمۇ روشەنلەشتى، قائىدە - تۈزۈم مۇككەممەل بولغان، ئۆز - ئۆزىنى چەكلەيدىغان، پاك - دىيانەتلىك بولغان ئوبراز تىكلەندى. بورتالا ئوبلاستلىق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى 3 - ئايدىن باشلاپ بارلىق ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ خىزمەت فورمىسى بىلەن ئىشقا چىقىشنى ، يۇرۇش - تۇرۇشى دۇرۇس بولۇشنى تۈزۈملەشتۈرۈپ، پۈتۈن سىستېمىدىكىلەرنىڭ كېيىم - كېچەكى رەتلىك بولۇش، يۇرۇش-تۇرۇشى سالاپەتلىك بولۇش ، روھى كۆتۈرەڭگۈ بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. «ئىككى يىل» پائالىيىتى يولغا قويۇلغان قىسقىغىنە بەش ئاي ئىچىدە بورتالا ئوبلاستىدىكى سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ خىزمەت ئۇنۇمى تېز ئۆستى، خادىملارنىڭ ئىدىيەسىدە ئېنىق ئۆزگىرىش بولدى. بۇنىڭ بىلەن كۆچەيتىلدى، سىستېما بويىچە 608 ئادەم (قېتىم) مېھمانغا بېرىش ، 12 مىڭ 508 يۈەن قىممىتىدىكى پۇل ۋە مالنى قوبۇل قىلىش رەت قىلىندى.

شىنجاڭ ئىلمە توقۇلما زاۋۇتى ئىلغار ئۇسكۇنە ۋە يېڭى تېخنىكىلارنى كىرگۈزۈپ، سۈپىتى، تېخنىكا تەركىبى، قوشۇمچە قىممىتى يۇقىرى مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپ چىقاردى، بۇ يىل 7 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگە قەدەر 20 مىليون يۇەندىن كۆپرەك مەھسۇلات

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسى تەبىئي سۇ يوزى بايلىقى ئۇستۇنلۇكىنى تاۋار ئۇستۇنلۇكىگە ئايلاندۇرۇش ئۈچۈن ئۆردە كچىلىك كەسپىنى راۋاجلاندۇردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئۆمەر** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسى مول-سۇيوزى بايلىقى ئۇستۇنلۇكىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىپ، ئۆردەك باقمچىلىقىنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇردى. بۇ يىلىك ئالدىنقى پىرىمىدا خەلق ھۆكۈمىتى تەبىئي بايلىق ئۇستۇنلۇكىنى تاۋار ئۇستۇنلۇكىگە ئايلاندۇرۇش قەدىمىنى تېزلىتىپ، ناھىيە ئىقتىسادىنى ئۈنۈملۈك، تېز سۈرئەتلىك تەرەققىيات يولىغا يېتەكلەش ئۈچۈن

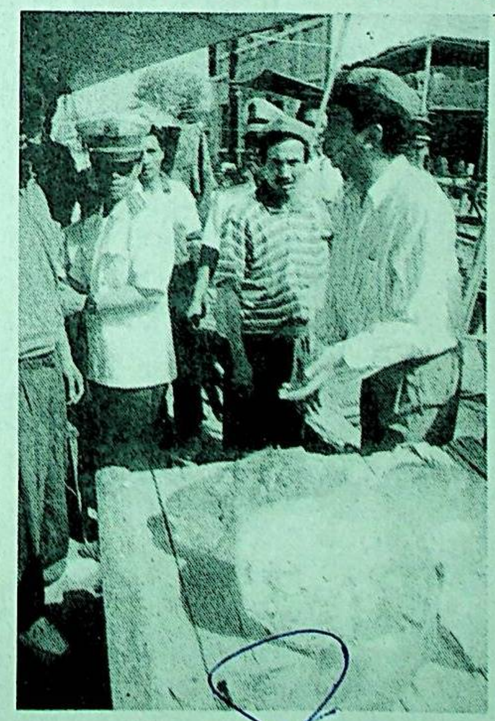

ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ۋە مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئېچىپ

سەككىز قېتىملىق قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش قىلمىشنىڭ بىر تەرەپ قىلىنىش ئەھۋالىنى ئېلان قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ۋە مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى مۇشۇ ئايىنىڭ 23 - كۈنى چۈشتىن كېيىن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئېچىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ۋە تەپتىش تارماقلىرى بىقىنقى بىر مەزگىل ئىچىدە تەكشۈرۈپ ئېنىقلىغان سەككىز قېتىملىق قانۇن-ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش قىلمىشنىڭ بىر تەرەپ قىلىنىش ئەھۋالىنى ئېلان قىلدى.

بۇ سەككىز قېتىملىق قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش قىلمىشى تۆۋەندىكىلەردىن ئىبارەت: 1. ئۇرۇمچى شەھىرى شۇيموگۇ رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ باش تەپتىشى ۋېڭ چېنجياڭ 1995-يىلى 7 - ئايدا مۇشۇ مەھكىمىنىڭ مەلۇم بىر خىزمەتچىسى پاختا ئەكەسچىلىكى بىلەن شۇغۇللانغان شىركەتكە قويغان 450 مىڭ يۈەن جەريمانە پۇلىنى ئايرىم ھېسابات قىلىنىڭ بىلىپ تۇرۇپ قىلۇق، ئۇنى توسماي، ئەكسىچە بۇ پۇل بىلەن مەھكىمىنىڭ قەرزىنى قايتۇرغان، 1995 - يىلى 7 - ئايدا ئۇ يەنە 200 مىڭ يۈەن جەريمانە پۇلغا ئۆز مەيلىچە تەستىق سېلىپ، بۇ پۇلغا مەھكىمە ئۆچۈن ئىككى يۈرۈش ئۆي سېتىۋالغان، 1995-يىلى 3 - ئايدا ۋېڭ چېنجيانىڭ ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ باشقىلاردىن 203 مىڭ يۈەن يارىدەم پۇلى ئېلىپ ئۇنىڭغا پىكاپ سېتىۋالغان. ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ۋېڭ چېنجيانىڭغا پارتىيە ئىچىدە قاتتىق ئاگاھلاندۇرۇش جازاسى بەردى. 2. قەشقەر

قاراقاش ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۈيىل يازدا بالدۇر تۇتۇش قىلىپ، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتتى.

سۈرەتتە: يۇناھىيدىكى سودا-سانائەت، سەھىيە، ج خ، شەھەر قۇرۇلۇشى تارماقلىرى بىرلىكتە ھەربىرىكەتكە كېلىپ، يەككە تىجارەتچىلەر بازاردا سېتىۋاتقان تەبىئىي مۇزلارنى مۇسادىرە قىلماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز لى پېيفېڭ فوتوسى

ۋىلايەتلىك خەلق ئىشلىرى باشقارمىسى پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى، مۇئاۋىن باشقارما باشلىقى فەن بىڭچې باشقارما پارتكۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى، باشقارما باشلىقى ئىبراھىم مەھەممەت (كېسەل سەۋەبتىن ئۆلگەن)، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى مۇئاۋىن باشقارما باشلىقى ئىمىنجان مەھەممەت قاتارلىق ئۈچ كىشى 1994-

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئۇرۇمچى شەھەرلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسى 16 قۇرۇلۇش كارخانىسى بىلەن پاك-دىيانەتلىك بولۇش كېلىشىمى ئىمزالدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇكېرىم سىپىتىياز** خەۋەر قىلدۇ: ئۇرۇمچى شەھەرلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ، ئىقتىسادىي جىنايەت دېلولىرىنىڭ يۈز بېرىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى.

بۇ مەھكىمە قۇرۇلۇش تۈرلىرىنى ھۆددىگە ئېلىش، قۇرۇلۇش قىلىش جەريانىدا يۈز بېرىش ئېھتىمالى بولغان ئىقتىسادىي جىنايەت دېلولىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىش مەقسىتىدە يىل بېشىدىن باشلاپ مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار بىلەن ئىككى كېلىشىمگە تەڭ ئىمزا قويۇش، يەنى قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە ئېلىش كېلىشىمى بىلەن پاك-دىيانەتلىك بولۇش كېلىشىمگە تەڭ ئىمزا قويۇش تەدبىرىنى يولغا قويغانىدى. بۇ تەدبىر يولغا قويۇلغاندىن كېيىن، نۇرغۇن ئورۇنلار ئۆزلۈكىدىن بۇ مەھكىمىگە كېلىپ، ئۇلارنىڭ نازارەتچىلىكىدە قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە ئېلىش كېلىشىمى بىلەن پاك- دىيانەتلىك بولۇش كېلىشىمگە تەڭ ئىمزا قويدى. بۇنىڭ بىلەن قۇرۇلۇش توختامىنى ئىجرا قىلىش جەريانىدا كۆرۈلۈش ئېھتىمالى بولغان چىرىكلىشىش ھادىسىلىرىنىڭ ئالدى ئېلىندى. ھازىرغا قەدەر بۇ مەھكىمە ئۇرۇمچى شەھىرىدە توقۇز تۇرلۇك چوڭ قۇرۇلۇش تۈرىنى ھۆددىگە ئالغان 16 قۇرۇلۇش كارخانىسى بىلەن پاك-دىيانەتلىك بولۇش كېلىشىمى ئىمزالدى.

تاڭگولا تېغىدىكى تۆھپىكار ئوغلان

ـ كەسپىنى قەدىرلەپ ئىگىلىك يارانقان مېتېئورولوگىيە خادىمى چېن جىنشۇي توغرىسىدا

جەزىمانە پۇلىنى ئايرىم ھېسابلاتقا قوندۇرۇۋالغانلىقىنى بىلىپ تۇرۇقلۇق، ئۇنى توسماي، ئەكسىچە بۇ پۇل بىلەن مەھكىمىنىڭ قەرزىنى قايتۇرغان، 1995 - يىلى 7 - ئايدا ئۇ يەنە 200 مىڭ يۈەن جەريمانە پۇلغا ئۆز مەيلىچە تەستىق سېلىپ، بۇ پۇلغا مەھكىمە ئۆچۈن ئىككى يۈرۈش ئۆي سېتىۋالغان، 1995-يىلى 3 - ئايدا فېڭ چېنجيانىڭ ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ باشقىلاردىن 203 مىڭ يۈەن يارىدەم پۇلى ئېلىپ ئۇنىڭغا پىكاپ سېتىۋالغان. ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى فېڭ چېنجيانىڭغا پارتىيە ئىچىدە قاتتىق ئاگاھلاندۇرۇش جازاسى بەردى. 2. قەشقەر

جەجيانىڭ ئۆلكىسىدە تۇغۇلۇپ ئۆسكەن چېن جىنشۇي 22 يېشىدىن 61 يېشىغىچە شىزاڭ ئېگىزلىكىدە 33 يىل ئىشلەپ، بارلىقىنى ۋەتەنىنىڭ مېتېئورولوگىيە ئىشلىرىغا بېغىشلىدى.

چېڭخەي - شىزاڭ ئېگىزلىكىنىڭ ھاۋا كىلىماتى خەلقارانىڭ مېتېئورولوگىيە ساھەسىدىكىلەر دىققەت قىلىدىغان ۋە تەتقىق قىلىدىغان مۇھىم نۇقتا بولۇپ كەلگەن بولسىمۇ، لېكىن مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە شىزاڭنىڭ مېتېئورولوگىيە ئىلمى بىر بوشلۇق ئىدى.

چېن جىنشۇي 1965 - يىلى 9 - ئايدا شىزاڭنىڭ شىمالىدىكى تاڭگولا تېغىنىڭ ئەندو دېگەن يېرىگە يېڭىدىن مېتېئورولوگىيە پونكتى قۇرۇش ئۈچۈن بارىدى.

پونكىت ئورنى ناھىيە بازىرىنىڭ كەينىدىكى تاغ باغرىدىن تاللاندى، بۇ يەرگە ئادەمزات ئاياغ بېسىپ باقمىغانىدى، چېن جىنشۇي بىلەن ئىشبىشى تېك جيەنمىن ئىككى چېدىر تىكىپ ئۇنى ھەم ئۆي، ھەم ئىشخانا قىلدى. ئەندو دېگىز يۈزىدىن ئېگىز بولۇپ، ئوكسىگېن مىقدارى دېڭىز يۈزىدىكى ئوكسىگېن مىقدارىنىڭ 60 پىرسەنتىگە يەتمەيتتى. ئۇلار بىر نەچچە خەلق ئىشچىسىنىڭ ياردىمىدە تەسەۋۋۇر قىلىش تەس بولغان قېينىچىلىقلارنى يېڭىپ، دېڭىز يۈزىدىن 4802 مېتر ئېگىزلىكتىكى ئەندو مېتېئورولوگىيە پونكىتىنى پۈتتۈردى. بۇ، ھازىر يەر شارىدىكى ئەڭ ئېگىز مېتېئورولوگىيە پونكىتى بولۇپ، دۇنيا مېتېئورولوگىيە تارىخىدىكى بوشلۇقنى تولدۇرۇپ، «دۇنيا بويىچە 1 - مېتېئورولوگىيە پونكىتى» دېگەن نامغا ئېرىشتى، دۇنيا مېتېئورولوگىيە تەشكىلاتىنىڭ بىر ئەمەلدارى: ئەندو مېتېئورولوگىيە پونكىتى - جۇڭگولۇقلارنىڭ دۇنياغا قوشقان تۆھپىسى، دېدى.

مېتېئورولوگىيە پونكىتى قۇرۇلغاندىن كېيىن چېن جىنشۇي مۇشۇ يەردە قالدى.

بۇ، پىنھان دۇنيا بولۇپ، ئۇنداق - كەچكەنلەر بولمىسا، بەزىدە چېن جىنشۇي بىلەن بىر نەچچە كۈنگىچە سۆزلىشىدىغان ئادەم چىقمايتتى، بۇ يەردە بېڭى كۆكتات يوق ئىدى، سۇ قاينىمايتتى، تاماق پىشمايتتى. قاقاس تاغدا بىرەر تۇپ دەرەخنىمۇ كۆرگىلى بولمايتتى. قىشتىكى ئۇزاق تۈنلەردە ئېغىزدىن چىققان ھور يونتان بېشىدا مۇز بولۇپ قاتاتتى. ئەتىسى ئورۇندىن تۇرغاندا يونتان - كۆرپە كارىۋات تاختىسى بىلەن بىللە مۇز بولۇپ قېتىپ قالاتتى.

بىر يىلدىن كېيىن تەشكىل چېن جىنشۇيگە بىر يارەمچى - ئايالى لیۇ شاۋيۇننى ئەۋەتتى.

1967 - يىلىنىڭ بېشىدا ئايالى لیۇ شايۇن تۇنجى بالىسغا ھاملىدار بولغاندا، چېن جىنشۇي يېزىغا چۈشۈپ كەتكەن بولۇپ، مېتېئورولوگىيە پونكىتىدا لیۇ شاۋيۇن ئۆزى يالغۇز قالغانىدى. بىر كۈنى ئۇ پەستىن سۈنى ئېلىپ چىقىپ چىدىرغا كىرگەندە ماغدۇرسىزلىنىپ، ئوچاق يېنىغا يىقىلىپ چۈشتى، ئىككى ئايلىق بولغان بالىسى بويىدىن ئاجراپ كەتتى.

بىر ئايدىن كېيىن، چېن جىنشۇي شىزاڭنىڭ شىمالىدىكى چارۋىچىلىق رايونىدىن مېتېئورولوگىيە پونكىتىغا قايتىپ كەلگەندە لیۇ شاۋيۇن يىغلاپ تۇرۇپ: «سىز 33 ياشقا كىرگەندە تاپقان بالىڭىزنى ساقلاپ قالالمىدىم...» دېدى، چېن جىنشۇي ئەلەمنى ئىچىگە يۇتۇپ ئايالىغا: «بىز دۇنيادىكى ئەڭ ئېگىز مېتېئورولوگىيە پونكىتىنى تاللاپ كەلگەنىكەنمىز، باشقىلارغا قارىغاندا تېخىمۇ كۆپ ئازابقا بەرداشلىق بېرىشىمىز كېرەك» دەپ تەسەللى بەردى.

ئەندو مېتېئورولوگىيە پونكىتىغا 1970 - يىللىدىن كېيىن كەينى - كەينىدىن يېڭى يولداشلار كەلدى. ھەر بىر يېڭى يولداش كەلگەندە چېن جىنشۇي ئۇنىڭ بىلەن مۇڭدىشىپ، بۇ يەرنىڭ شارائىتى ناھايىتى جاپالىق، لېكىن بۇ يەردىكى خىزمەتلەر بىزگە ئېھتىياجلىق. بىز ئۇنىڭدىن - بۇنىڭدىن

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

يىل 7 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگە قەدەر 20 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەھسۇلات قىممىتى يارىتىپ، 1 مىليون يۈەندىن كۆپرەك پايدا - باج يارىتىدى. بۇ، ئۇنىڭدىن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 150 % كۆپ.

ئۆز مۇخبىرىمىز **تېەن چى** فوتوسى

كونىشەھەرناھىيىسى مول سودىزىنى بايلىقى ئۇستۇنلۇكىدىن ئۇنۇملۇك پايدىلىنىپ، ئۇردەك باقمچىلىقىنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇردى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا ناھىيە بويىچە سېتىپ چىقىرىلغان ئۇردەك 25 مىڭدىن، ئۇردەك تۇخۇمى 400 مىڭدىن ئاشتى.

بۇ ناھىيىنىڭ سۇ يۇزى بايلىقى ئىنتايىن مول بولۇپ، ناھىيە بويىچە شالچىلىق رايونلىرىدىكى ئۇردەك بېقىشقا بولىدىغان سۇ يۈزى كۆلىمى 18 مىڭ موغا، سۈنئىي ئۇسۇلدا قېزىلغان بېلىق كۆلىنىڭ كۆلىمى 4500 موغا يېتىدۇ. ئۇنىڭدىن يىلدىن باشلاپ ناھىيىلىك پارتكوم، تاۋار ئۇستۇنلۇكىگە ئايلاندۇرۇش قەدىمىنى تېزلىتىپ، ناھىيە ئىقتىسادىنى ئۇنۇملۇك، تېز سۈرئەتلىك تەرەققىيات يولىغا يېتەكلەش ئۈچۈن، 2 مىليون يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، بېيجىڭ، فۇجيەن قاتارلىق جايلاردىن نەسىللىك ئۇردەك، ئۇردەك تۇخۇمى ۋە تېخنىك خادىملارنى كېرگۈزۈپ، ناھىيىدە ئۇردەك فېرمىسى، بىرىكمە يەم - خەشەك زاۋۇتى قۇردى. بىر يىلغا يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە بۇ فېرما بازارنى كۆپ مىقدارداا ئۇردەك، ئۇردەك تۇخۇمى بىلەن تەمىنلىگەندىن سرت، ھازىر بېقىلۋاتقان نەسىللىك ئۇردەكنى 3200گە يەتكۈزۈپ، ناھىيىنىڭ ئۇردەكچىلىك كەسپىنى راۋاجلاندۇرۇشقا پۈختا ئاساس سېلىپ بەردى. بۇنىڭغا ئاساسەن، ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يېقىندا ناھىيە بويىچە شالچىلىق رايونلىرىدا بېقىلىدىغان گۆش ئۇردەكنى سانىنى 60 مىڭغا، تۇخۇم ئۇردەكنى 100 مىڭغا، ئۇردەكچىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنى 15 مىليون 300 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈش پلانىنى تۇزۇپ، ئۇنى مەخسۇس تۈر قىلىپ بېكىتتى. ۋەزىپىنى شالچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىدىغان يېزا، بازار، مەيدان، كەسپىي ئالىلىرگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى.

كېۋەز پەرۋىشىنى كۈچەيتىپ، پاختا ئىشلەپچىقىرىشنى ئىلگىرى سۈرەيلى

قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى كېۋەز پەرۋىشىنى كۈچەيتىپ، ئاپەتنىڭ زىيىنىنى ئەڭ تۆۋەن چەككە چۈشۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سابىرجان سېيىت** خەۋىر قىلىدۇ: قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى بۇ يىل ئەتىيازدىن بۇيان يۇز بەرگەن تۇرلۇك تەبىئىي ئاپەتلەرگە تاقابىل تۇرۇپ، كېۋەز پەرۋىشىنى كۈچەيتىپ، ئاپەتنىڭ زىيىنىنى ئەڭ تۆۋەن چەككە چۈشۈردى.

بۇ يىل ئەتىيازدىن بۇيان يۇز بەرگەن يامغۇر، مۆلدۈر ۋە بوران ئاپەتلىرى بۇ ناھىيىنىڭ 6500 مودىن كۆپرەك كېۋەز مايسىنى ئوخشىمىغان دەرىجىدە زىيانغا ئۇچراتقاندى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى كادىرلار ۋە ئاممىنى ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتنىڭ زىيىنىنى ئەڭ تۆۋەن چەككە چۈشۈرۈشكە چاقىردى. تېخنىكلارنى ئاساسي قاتلامغا ئەۋەتىپ، كېۋەز پەرۋىشىگە تېخنىكا جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلدۇردى. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلار ھەربىرىگە كېلىپ 7 - ئاينىڭ ئوتتۇرىغىچە كېۋەز مايسىلىرىغا ئومۇمىيۈزلۈك تۆت قېتىم زىياندىن ھاشاراتلارنى يوقىتىش دورىسى چاچتى، تۆت قېتىم ئوتندى، بىر قېتىم سۇغاردى، ھەر مو كېۋەزگە ئون كىلوگرامدىن خىمىيۋى ئوغۇت بەردى، كېۋەز مايسىلىرىنىڭ ئۆچىنى يۇزدى. ئوڭدىن باشقا، زىيانداش ھاشاراتلارنى ئونۇملۇك ئۇسۇللارنى قوللىنىپ ۋاقتىدا يوقىتىپ، غوزا قۇرتىنىڭ يامراپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى. ھازىر بۇ ناھىيىنىڭ كېۋەز مايسىلىرى تەكشى ۋە بولۇق ئۆسۈپ، غوزىلاشقا باشلىدى.

تېرىم يېزىسىدا كېۋەزنى چۆنەكلەپ سۇغىرىشنىڭ ئۈنۈمى كۆرۈلمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سادىر ساۋىر** خەۋىر قىلىدۇ: يوپۇرغا ناھىيىسىنىڭ تېرىم يېزىسى بۇ يىلمۇ كېۋەزدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، دېھقانلارنى ئىلگىرىكى ئەنئەنىۋى سۇغىرىش ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا چۆنەكلەپ سۇغىرىش تېخنىكىسىنى قوللىنىشقا يېتەكلىدى. نەتىجىدە بۇ يېزىدىكى كادىرلار ۋە دېھقانلار جەددىي ھەرىكەتكە كېلىپ بۇ يىل 6 - ئاينىڭ بېشىدىن 25 - كۈنگىچە يېزا بويىچە 19 مىڭ 500 مو كۆلەمدىكى سالا ئېتىزغا تېرىلغان كېۋەزنىڭ تۈۋىگە ماشنا ئارقىلىق خىمىيىۋى ئوغۇت بېرىشكە بىرلەشتۈرۈپ چۆنەك ئاچتى ھەمدە تۇپراق شارائىتىغا ئاساسەن نىپىز سۇغىرىش تېخنىكىسىنى قوللاندى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يېزىدا سۇ يېتىش مەسلىك مەسلىسى ئونۇملۇك ھەل قىلىنىپلا قالماي، كېۋەز مايسىلىرىنىڭ غۇلىغا زورلاپ كېتىشىنىڭ ئالدى ئېلىندى. ھازىر بۇ يېزىدا تېرىلغان كېۋەز تەكشى ئۆسۈپ، مول ھوسۇلدىن دېرەك بەرمەكتە.

ئاختام يېزىسىدا كېۋەزنىڭ غوزىلاش مەزگىلىدىكى پەرۋىشى چېنىقۇلىماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن راخمان** خەۋىر قىلىدۇ: پوسكام ناھىيىسىنىڭ ئاختام يېزىسى بۇ يىلمۇ كېۋەزدىن مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن ئاممىنى پۈرسەتنى چاملاپ تۇتۇپ كېۋەزنىڭ غوزىلاش مەزگىلىدىكى پەرۋىشىنى چېنىقتۇرماقتا. بۇ يېزىدا 3000 مۇ پۇل بىلەن مۇكاپاتلىنىدىغان 400 ئادەم (قېتىم)دىن ئارتۇق كىشىنى كېۋەز پەرۋىشى مەزگىلىدە يېزا ئىگىلىك ماشىنا-سايمانلىرىنى باشقۇرۇش، زىياندىش ھاشاراتلارنى يوقىتىش قاتارلىق بىلىملەر بىلەن بويىچە بەش قېتىم باھالاپ سىلىشتۇرۇش ئېلىپ بېرىپ، تۆت كەنتتە نەق مەيدان يىغىنى ئېچىپ، كېۋەز پەرۋىشىدىكى ئىلغار تەجرىبىلەرنى كېڭەيتتى، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلدى، كېۋەز پەرۋىشىنى ياخشى ئىشلىگەن قولتۇقىغېرىق قاتارلىق تۆت كەنتنى 3000 يۇەن پۇل بىلەن مۇكاپاتلىدى. 400 ئادەم (قېتىم)دىن ئارتۇق كىشىنى كېۋەز پەرۋىشى مەزگىلىدە يېزا ئىگىلىك ماشىنا-سايمانلىرىنى باشقۇرۇش، زىياندىش ھاشاراتلارنى يوقىتىش قاتارلىق بىلىملەر بىلەن

قۇمۇل ۋىلايىتى سۇ قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بەردى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **يۇنۇس سادىق** خەۋىر قىلىدۇ: قۇمۇل ۋىلايىتى تۇرلۇك يوللار بىلەن سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، ئېنىز ئاي ئىچىدە 9 مىليون 199 مىڭ ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى بىلەن ئىزچىل شۇغۇللىنىپ، يېزا ئىگىلىكىنى يۇكسەلدۈرۈشكە پۈختا ئاساس سالدى.

بۇ ۋىلايەت بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئۆز ئورنىنىڭ ئەھلى ئەھۋالغا ئاساسەن، دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر ئاز - ئازدىن چىقىرىش، يېزا، كەنتلەردە سۇ قۇرۇلۇشى نۆقتىسى بولۇش، ھەممە كىشى سۇ قۇرۇلۇشىغا قاتنىشىشنى چاقىرىق قىلىپ، سۇ قۇرۇلۇشىنى ئۆزۈلدۈرمەي ئېلىپ بارىدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يىل بەش بىلەن سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، ئېنىز ئاي ئىچىدە 9 مىليون 199 مىڭ ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى بىلەن ئىزچىل شۇغۇللىنىپ، يېزا ئىگىلىكىنى يۇكسەلدۈرۈشكە پۈختا ئاساس سالدى.

بۇ ۋىلايەت بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئۆز ئورنىنىڭ ئەھلى ئەھۋالغا ئاساسەن، دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر ئاز - ئازدىن چىقىرىش، يېزا، كەنتلەردە سۇ قۇرۇلۇشى نۆقتىسى بولۇش، ھەممە كىشى سۇ قۇرۇلۇشىغا قاتنىشىشنى چاقىرىق قىلىپ، سۇ قۇرۇلۇشىنى ئۆزۈلدۈرمەي ئېلىپ بارىدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يىل بەش بىلەن سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، ئېنىز ئاي ئىچىدە 9 مىليون 199 مىڭ ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى بىلەن ئىزچىل شۇغۇللىنىپ، يېزا ئىگىلىكىنى يۇكسەلدۈرۈشكە پۈختا ئاساس سالدى. يۇەن پۇل، 347 مىڭ ئادەم ئىش كۈنى سەرپ قىلىپ، 302 مىڭ كۇب مېتر توپا يۆتكەپ، 126 كىلومېتر ئۆزۈنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئېرىق ياساپ، 22 قۇدۇق كولاپ، 530 كىلومېتر ئۆزۈنلۇقتا ئېرىق چېپىپ، 420 سۇ پومپىسى، 270 ترانسپورماتورنى رېمونت قىلدى. 11 كارىزنىڭ 201 كىلومېتر ئۆزۈنلۇقتىكى بۆلۈكىنىڭ لېينى تازلاپ، سۇ مەنبەسىنى كۆپەيتتى.

يېڭىئاۋات يېزىسىدا سۇنىڭ سۈپىتى ياخشىلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ئۆمەر ئابدىنىڭ** خەۋىر تېپىشچە، خوتەن ناھىيىسىنىڭ يېڭىئاۋات يېزىسى ئىچىدىغان سۇنىڭ سۈپىتىنى ياخشىلاش ۋە كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، كۆرۈنەرلىك ئۇنۇم ھاسىل قىلغان.

بۇ يېزا يېزا باشلىقى باشچىلىقىدىكى ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش ۋە كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، بۇ خىزمەتكە بىر تەجرىبىلىك مۇئاۋىن يېزا باشلىقىنى مەسئۇل قىلغان ھەمدە «يېڭىئاۋات يېزىسىنىڭ سۇيىنى ياخشىلاش ۋە كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئومۇمىي پىلانى»نى تۈزگەن ھەمدە ئۆتكەن يىلنىڭ بېشىدىن باشلاپ كادىرلار ۋە ئاممىنى مەبلەغ توپلاشقا سەپەرۋەر قىلىپ، 347 مىڭ 853 يۇەن مەبلەغ توپلىغان. نەتىجىدە ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش ۋە كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتى مۇستەھكەم تەشكىلىي كاپالەتكە ھەم ئىقتىسادىي كاپالەتكە ئىگە قىلىنىپ، ئۆتكەن يىلى 4 - ئايدىن بۇ يىل 7- ئاينىڭ بېشىغىچە يېزا بويىچە قېزىش پىلانلانغان ئۆت ئورۇندىدىكى سۇ مۇنارى قۇرۇلۇشى تاماملانغان. 65 كىلومېتر ئۆزۈنلۇقتىكى غول تۇرۇبا، 85 كىلومېتر ئۆزۈنلۇقتىكى يەر ئاستى تارماق تۇرۇبا يولى يۇرۇشلەشتۈرۈلۈپ، 14 مىڭ 580 دېھقان، چارۋىچى، 29 مىڭ 756 تۇياق چارۋا مال پاكىز سۇ ئىچىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىنغان.

ئوتتۇرا تۈزلەڭلىك يول قۇرۇلۇشى شىركىتى نىيە ناھىيىسى بىلەن يەر ھۆددىگە ئېلىش توختامى ئىمزالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **قاھار** خەۋىر قىلىدۇ: ئوتتۇرا تۈزلەڭلىك نېفت - ئەبئىي گاز باش شىركىتىنىڭ يول قۇرۇلۇشى شىركىتى نىيە ناھىيىسى بىلەن يەر ھۆددىگە ئېلىش بويىچە 20 يىللىق مۇددەتلىك توختام ئىمزالدى.

ئوتتۇرا تۈزلەڭلىك نېفت-ئەبئىي گاز باش شىركىتىنىڭ نىيە ناھىيىسى دائىرىسىدە نېفت قېزىپ چىقىرىش تەكشۈرۈش ئېلىپ ھۆددىگە ئېلىش - بېرىش توختامنامىسىنى رەسمىي ئىمزالدى. توختامنىڭ مۇددىتى 20 يىل بولۇپ، ئۇنىڭدا: نىيە ناھىيىسى ناھىيە بازىرى بىلەن روكيا يېزىسى ئارىلىقىدىن نېفتلىك ئاھالىلەر ئولتۇراق رايونى، زاۋۇت ئاساسىي مۇئەسسەسە قۇرۇلۇش رايونى ئۈچۈن ھەقسىز 40 مو يەر ئاجرىتىپ بېرىدۇ، شىركەت تاجىما كەنت

دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئىچىدىغان سۈيىنى ياخشىلاش يولىدا

يەكەن ناھىيىسى 1988 - يىلىدىن باشلاپ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئىچىدىغان سۇ شارائىتىنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىنى باشلىغانىدى. بۇ قۇرۇلۇشقا ب د ت باللار فوند ئەشكىلاتى ۋە دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز تۇرى مەبلىغىدىن پايدىلىنىپ ۋە ناھىيىلىك سەپەرۋەر قىلىش ئارقىلىق ھازىرغىچە جەمئىي 8 مىليون 880 مىڭ يۇەن مەبلەغ سەرپ قىلىندى. ئەتىجىدە 415 كۆز باسما قۇدۇق، 16 كۆز ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلىپ، توققۇز ئورۇندا سۇ مۇنارىسى ياسىلىپ ۋە سۇ بىلەن تەمىنلەش پونكىتى قۇرۇلۇپ، 150 مىڭ نوپۇس، 462 مىڭ تۇياق چارۋا مالنىڭ ئىچىدىغان سۇ شارائىتى ياخشىلاندى.

سۆرەتتە: ئالتۇنتوم رايونلۇق پارتكومنىڭ دائىمي ھەيئەت ئەزاسى ئابدۇرېھىم ھامىد نەق مەيداندا خىزمەتلەرنى تەكشۈرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **تۇردى مەتنياز**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نۇردۇن ئابدۇسەمەت** فوتوسى خەۋىرى،

سۆرەتلىك خەۋەر

تېكەس ناھىيىسى تاشيول ياساشقا ئەھمىيەت بەرمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئىلياس تاھىر** خەۋىر قىلىدۇ: تېكەس ناھىيىسى يول ياساپ قاتناشنى راۋاجلاندۇرۇشنى ناھىيە ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى مۇھىم كاپالەت دەپ قارىماقتا. ھەر يىلى ناھىيىدىكى ئىدارە - ئورگان خادىملىرى ۋە ئاھالە ئومۇمىيۈزلۈك ھالدا ئىشقا سېلىنىپ، ھەر يىلى كىلومېتر ئاساسلىق يېزا يولىنى تاسفالتلاشتۇرۇپ بولۇش پىلانىنى تۈزۈپ، 6 - ئاينىڭ بېشىدىلا ئەڭ ئاۋۋال ئاسفالتلاشتۇرۇلىدىغان 2939 كىلومېتىرلىق قىسمى ئۈچۈن 500 مىڭ يۇەن مەبلەغ ئاجرىتتى. ھەر كۈنى ناھىيىدىكى ئىدارە - ئورگان

قاراقاش ناهيىسىنىڭ كۆيا پىزىسىدا بۇ يىل تېرىلغان 14 مىڭ 500 مو يەردىكى كېۋەز ياخشى ئۆسمەكتە.

سۈرەتتە: دېھقانلار كېۋەز مايسىلرىنىڭ تۆۋىنى بوشاتماقتا.

ئابلىمىت ماموت فوتوسى

ئۇ چارۋىچىلىققا تايىنىپ بېيىدى

ـ ئاپتونوم رايون بويىچە ئەمگەك نەمۇنىچىسى موللىنىياز توختىنىياز توغرىسىدا

ھەسەن ئابدۇۋەلى

پارتىيىنىڭ ئىلھامات، ئېچىۋېتىش سىياسىتى يولغا قويۇلغاندىن بۇيان باي ناھىيىسىنىڭ گۈزەل، مۇنبەت زېمىنىدا بىر تۈركۈم بېيىش ماھىرلىرى مەيدانغا كەلدى. ياتۇر يېزىلىق چارۋىچىلىق مەيدانىنىڭ باشلىقى موللىنىياز توختىنىياز ئاشۇنداقلارنىڭ بىرى.

موللىنىياز توختىنىيازنىڭ ئائىلىسى ئەۋلادمۇ ئەۋلاد چارۋا بېقىپ ھايات كۆچۈرۈپ كەلگەن نامرات ئائىلە ئىدى. ئائىلە قېينىچىلىقى تۇپەيلىدىن ئۇ ئاران باشلانغۇچ مەكتەپكىچە ئوقۇيالىغانىدى. موللىنىياز توختىنىياز ئاتا ـ ئانىسىغا ئەگىشىپ بىر مەزگىل چارۋا باقتى. بۇران ـ چاپقۇنلۇق بۇ جەريان كىچىككىنە موللىنىياز توختىنىيازنى چىنىقتۇرۇپ، ئۇنىڭدا كىچىكىدىنلا جاپا ـ مۇشەققەتنى يېڭىش ئىرادىسىنى يېتىلدۈردى. پارتىيىنىڭ يېزا ئىقتىسادىي سىياسىتى موللىنىيازغا ھالال ئىشلەپ بېيىشنىڭ يولىنى كۆرسەتىپ بەردى. 1980 ـ يىلى ئۇ يېزا رەھبەرلىكى ۋە مەيدان پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ قوللىشى بىلەن ئوتتۇرىغا چىقىپ، مەيداننىڭ 350 تۈياقتىن ئارتۇق چارۋاھىلىنى بېقىشنى ھۆددىگە ئالدى. ئۇ قويلارنى ئەتىگەن چىقىرىپ، كەچ قايتۇرۇپ كوللېكتىپنىڭ قويلىرىنى بەجانىدىل جان كۆيدۈرۈپ باقتى، قويلار كۆنسېرى سېمىرىشكە باشلىدى. بىراق 1983 ـ يىلىغا كەلگەندە باي ناھىيىسىدە قۇرغاقچىلىق يۈز بېرىپ يايلاقتىكى ئوت ـ چۆپلەر قۇرۇپ كەتتى، بۇ چاغدا ئۇ ۋە ئۇنىڭ دادىسى بىئارام بولدى. بىر كۈنى ئۇ دادىسى بىلەن قوي بېقىۋېتىپ، ئىلگىرى كىشىلەر بېرىپ باقمىغان تاغ ئارىسىدىكى بىر ياخشى ئوتلاقنى ئوچرىتىپ قالدى. ئەسلىدە بۇ يەردە بۆرە كۆپ بولۇپ، كىشىلەر ئۇ يەرگە بېرىشقا جۈرئەت قىلالمايتتى ھەم يايلاق يولى ناچار ئىدى. بىراق موللىنىياز ئائىلىسىنىڭ توسۇشىغا قارىماي، تۆرمۇش لازىمەتلىكلىرىنى ئېلىپ، قوي، ئۆچكىلەرنى بۇ «خەتەرلىك يايلاققا» ئاپىرىپ باقتى. بۇ جەريانىدا موللىنىياز توختىنىياز بوران، يامغۇر ھەم بۆرىلەرنىڭ تەھدىتىگە ئۇچرىدى. بىراق ئۇ بۇنىڭلىق بىلەن قورقۇپ قالمىدى. ئۇ بوران، يامغۇرغا بەرداشلىق بەردى، چىل بۆرىلەر بىلەن جان تىكىپ ئېلىشتى، قويلارنى توپۇندۇرۇپ باقتى. نەتىجىدە قويلار يىلدىن يىلغا كۆپەيدى. كېيىنچە ئۇ چارۋىچىلىقتىن كۆپرەك ئىقتىسادىي ئۇنۇم يارىتىش ئۈچۈن قوي، ئۆچكىلەرنىڭ نەسلىنى ياخشىلاش، گۆش، تۇتىنى ئاشۇرۇشنىڭ مۇھىملىقىنى، بۇنىڭ ئۈچۈن پەن ـ تېخنىكىغا تايىنىپ ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋا بېقىش لازىمىلىقىنى تونۇپ يەتتى. ئۇ تەشەببۇسكارلىق بىلەن ناھىيە ۋەيىزىدا ئېچىلغان چارۋىچىلىق پەن ـ تېخنىكا كۇرسىدا ئوقۇدى ھەم باقمىچىلىققا دائىر كىتابلارنى ئوقۇپ بۇ جەھەتتە بىلىم ئاشۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئۇ مەبلەغ سېلىپ ئېغىل ـ قوتانلارنى پۈختا رېمونت قىلىپ، قويلارنى ئىسسىق بېقىپ، تۆللەرنىڭ قىش، ئەتىيازدىن بىخەتەر ئوتلاشقا، تولۇق ئەي بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى، ھەر يىلى بالدۇر تۇتۇش تۆللەش مەزگىلىدە قوتاندىن كېچە ـ كۈندۈز ئايرىلمىدى، ھەر يىلى 3000 يۇەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ سوت پاراشوكى، تۇخۇم، شېكەر قاتارلىقلارنى سېتىۋېلىپ ئاجىز چارۋىلارغا ئېچكۈزدى. نەتىجىدە، ھەر يىلى تۆللەرنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتى ٪ 99كە يەتتى. ھازىر قوي، ئۆچكە 1000 تۇياقتىن كۆپرەككە يېتىپ، 1991ـ يىلىدىكىدىن 700 تۇياق ئاشتى. ئۆچكە تۇتى ئوتتۇرىچە 380 گرامغا يەتتى. مولللىنياز ئائىلىسىنىڭ ئۆتكەن يىللىق كىرىمى 150 مىڭ يۇەندىن كۆپرەككە يېتىپ، ساپ كىرىمى 100 مىڭ يۇەندىن ئاشتى، ئائىلىسىدىكى كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن يىللىق ساپ كىرىمى 14 مىڭ يۇەنگە يەتتى. 1995 ـ يىلى ئۇنىڭ ئائىلىسى 300 كىلوگرامدىن ئارتۇق تۇخۇت سېتىپ، تۇتىتىنلا 120 مىڭ يۇەن ئەتراپىدا كىرىم قىلىپ، ساپ پايدىنى 70 مىڭ يۇەنگە يەتكۈزدى. ئۇ ھازىرغا قەدەر ھۆددىگەرلىك توختامىدىكى بەلگىلىمە بويىچە دۆلەتكە 70 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق پايدا ـ باج تاپشۇردى، كوللېكتىپقا 250 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق ئىقتىسادىي ئۇنۇم يارىتىپ بەردى. موللىنىياز توختىنىيازنىڭ پەن ـ تېخنىكىغا تايىنىپ قوي، ئۆچكىلەرنىڭ نەسلىنى ياخشىلاپ زور ئىقتىسادىي ئۇنۇم يارىتىشتىكى ئىلغار ئىش ـ پائالىيەتلىرى يېزا، ناھىيە ۋە ۋىلايەتتىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەرنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى.

موللىنىياز توختىنىياز بېيىغاندا كوللېكتىپنى ۋە نامراتلارغا ياردەم بېرىشنى ئۇنتۇپ قالمىدى. بىر قانچە يىللاردىن بۇيان، يايلاق يوللىرىنى رېمونت قىلىش، ئۆستەڭلەرگە كۆۋرۈك سېلىش ۋە يايلاق شارائىتىنى ياخشىلاشقا 12 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق پۇل ياردەم قىلدى، نامرات ئائىلىلەر، مېيىپلەر، مائارىپ ئىشلىرى، ئېچىدىغان سۇنى ياخشىلاش ۋە ئاپەتكە ئۇچرىغان رايونلاردىكى خەلقلە قىلغان ياردەمى 15 مىڭ يۇەندىن ئېشىپ كەتتى. ئۇنىڭ پەن ـ تېخنىكىغا تايىنىپ ھالال ئەمگىكى بىلەن بېيىغانلىق ۋە بېيىغاندا كوللېكتىپ ۋە يۇرتداشلىرىنى ئۇنتۇپ قالماسلىقىغا ياخشى ئىشلىرى دېھقان، چارۋىچىلار ئارىسىدا ئېغىزدىن ئېغىزغا كۆچۈپ يۈرمەكتە. يۇقىرىدىكى نەتىجىلىرى بىلەن موللىنىياز توختىنىياز مەيدان، يېزا، ناھىيە تەرىپىدىن 26 قېتىم «بېيىش ئۇلگىسى» دەپ تەقدىرلەندى.

1995 ـ يىلى 10 ـ ئايدا ئاپتونوم رايون قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىق چوڭ مەرىكىسىگە قاتناشتى. ئۇ ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن «ئەمگەك نەمۇنىچىسى» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشىپ، مېدال، شەرەپ گۇۋاھنامىسى ئالدى ۋە 1000 يۇەن پۇل بىلەن مۇكاپاتلاندى.

پېچان ناھىيىسىدە يېزا تاشيوللىرىنىڭ سۈپىتى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى

ئۇز مۇخبىرىمىز **سائتار رېھىپ** خەۋەر قىلدىۇ: پېچان ناھىيىسى يېزا تاشيول قۇرۇلۇشىنى پىلانلىق، نىشانلىق، قەدەم ـ باسقۇچلۇق ئېلىپ بېرىپ، يېزا، كەنتلەرنىڭ يوللىرىنى تۇتاشتۇرۇپ ۋە سۈپىتىنى ياخشىلاپ، يېزىلارنىڭ ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا پۇختا ئاساس سالدى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ ناھىيە يېزا، كەنت تاشيوللىرىنى ياساشنى ئىگىلىكىنى يۇكسەلدۈرۈشتىكى مۇھىم ئىش سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى. يول ياساشنى ھەر يىلى خەلق ئاممىسىغا قىلىپ بېرىدىغان ياخشى ئىش قاتارىغا قويۇپ، 500 مىڭ يۇەندىن 1 مىليون مۇنگىچە مەبلەغ ئاجرىتىشقا كاپالەتلىك قىلدى. ھەر يىلى 20 مىڭگلىكتىن ياخشىلاپ زور ئىقتىسادىي ئۇنۇم يارىتىشتىكى ئىلغار ئىش ـ پائالىيەتلىرى يېزا، ناھىيە ۋە ۋىلايەتتىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەرنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى.

موللىنىياز توختىنىياز بېيىغاندا كوللېكتىپنى ۋە نامراتلارغا ياردەم بېرىشنى ئۇنتۇپ قالمىدى. بىر قانچە يىللاردىن بۇيان، يايلاق يوللىرىنى رېمونت قىلىش، ئۆستەڭلەرگە كۆۋرۈك سېلىش ۋە يايلاق شارائىتىنى ياخشىلاشقا 12 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق پۇل ياردەم قىلدى، نامرات ئائىلىلەر، مېيىپلەر، مائارىپ ئىشلىرى، ئېچىدىغان سۇنى ياخشىلاش ۋە ئاپەتكە ئۇچرىغان رايونلاردىكى خەلقلە قىلغان ياردەمى 15 مىڭ يۇەندىن ئېشىپ كەتتى. ئۇنىڭ پەن ـ تېخنىكىغا تايىنىپ ھالال ئەمگىكى بىلەن بېيىغانلىق ۋە بېيىغاندا كوللېكتىپ ۋە يۇرتداشلىرىنى ئۇنتۇپ قالماسلىقىغا ياخشى ئىشلىرى دېھقان، چارۋىچىلار ئارىسىدا ئېغىزدىن ئېغىزغا كۆچۈپ يۈرمەكتە. يۇقىرىدىكى نەتىجىلىرى بىلەن موللىنىياز توختىنىياز مەيدان، يېزا، ناھىيە تەرىپىدىن 26 قېتىم «بېيىش ئۇلگىسى» دەپ تەقدىرلەندى.

1995 ـ يىلى 10 ـ ئايدا ئاپتونوم رايون قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىق چوڭ مەرىكىسىگە قاتناشتى. ئۇ ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن «ئەمگەك نەمۇنىچىسى» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشىپ، مېدال، شەرەپ گۇۋاھنامىسى ئالدى ۋە 1000 يۇەن پۇل بىلەن مۇكاپاتلاندى.

قىسقاچە ۋەرلەر

△ قاراقاش ناھىيە قويچى يېزلىق يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى باشقۇرۇش پونكتى دېھقانلار ئۈچۈن ئەلا مۇلازىملىق قىلغانلىقتىن، يېزا ئىگىلىك ماشىنىسى سېتىۋالغۇچى ئائىلە يىلغا 14٪ لىك سۈرئەت بىلەن ئاشتى.

خەبەر تارى

△ جىك ناھىيە ئاقچى دېھقانچىلىق مەيدانى 400 دىن كۆپرەك پارتىيە ئەزاسى ۋە ياشىنى تەشكىللەپ، 650 مېتر ئۇزۇنلۇقتىكى دەريا توسمىسىنى مۇستەھكەملەپ، مىڭدىن ئارتۇق ئىش كۈنى سەرپ قىلىپ، ئەسلىدە بار بولغان يوللارنى ئاسراش بىلەن بىرگە، 40 كىلومېتر ئەتراپىدا يول ياساش پىلانىنى ئورۇندىدى. نەتىجىدە يېزا، كەنت تاشيولىنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 610 كىلومېترغا، ئاسفالتلاشتۇرۇلۇش نىسبىتى ٪ 63.9 كە يەتتى. ئەڭ چەت ـ يىراق يېزا ـ قىشلاقلاردىكى يۇكسەلدۈرۈشتىكى مۇھىم ئىش سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى. يول ياساشنى ھەر يىلى خەلق ئاممىسىغا قىلىپ بېرىدىغان ياخشى ئىش قاتارىغا قويۇپ، 500 مىڭ يۇەندىن 1 مىليون يۇە

قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، ھەربىي- خەلق ئىتتىپاقلىقىدا يېڭى سەھىپە ئېچىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **قابدۇشۈكۈر قاۋۇل** خەۋىر قىلدىۋ: قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يېقىندا ئاتوش شەھرىدىكى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ھەربىي- خەلق ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنە شەھەر دەپ نام بەردى. بۈنىڭ بىلەن بۇ ئوبلاستنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى،ھەربىي- خەلق ئىتتىپاقلىقىدا يېڭى سەھىپە ئېچىلىپ، ئوبلاستقا قاراشلىق ھەممە ناھىيە، شەھەر شەرەپ بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، ھەربىي- خەلق ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنە ناھىيە (شەھەر) لەر قاتاردىن ئورۇن ئالدى.

1986 - يىلدىن بۇيان، بولۇپمۇ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ چوڭقۇرلىشىشغا ئەگىشىپ، ئوبلاستتىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر قوش نەمۇنە ناھىيە (شەھەر) بەرپا قىلىش خىزمىتىنى مۇقىملىقى ساقلاش، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى چوڭ ئىش قاتاردا بوشاشماي چىڭ تۇتتى. مىللەتلەرنىڭ باراۋەرلىكى، ئىتتىپاقلىقى ھەربىي- خەلق ئىتتىپاقلىقى ۋە مىللەتلەرنىڭ ئورتاق گۈللىنىشىنى مۇھىم نىشان قىلىپ، ماركسىزملىق مىللەت قارىشى ۋە پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتى توغرىسىدىكى تەربىيىنى ھەر يىلى 5 - ئايدىكى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيە ئېيى پائالىيىتىنىڭ ئاساسلىق مەزمۇنى قىلىپ، بۇ ھەقتىكى خىزمەتلەرنى قاراتمىلقى بولغان ھالدا ياخشى ئىشلىدى. ئوبلاستتىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ھەربىي - خەلق ئىتتىپاقلىقى بويىچە نەمۇنە ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى پۈختا قانات يايدۇرغانلىقتىن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، ھەربىي- خەلق ئىتتىپاقلىقى بويىچە زور بىرتۈركۈم ياخشى ئادەم، ياخشى ئىشلار ۋە نەمۇنلىك ئورۇنلار مەيدانغا كەلدى. پەقەت ئاتوش شەھىرىدىلا بۇ يىل 5 - ئايغىچە 231 ئورۇن شەھەر تەرىپىدىن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنە ئورۇن دېگەن نامغا ئېرىشتى. بۇ شەھەرگە قاراشلىق ئىدارە-ئورگانلارنىڭ 93 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. ئارمىيە (ساقچى) -خەلق بىرلىكتە بەرپا قىلغان مەدەنىيەتلىك ئورۇن 23 كە يەتتى. ئاتوش شەھىرى بويىچە مەيدانغا كەلگەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەرەققىياتىدىكى 101 ئىلغار كوللېكتىپ، 269 ئىلغار شەخستىن 22 ئىلغار كوللېكتىپ، 82 ئىلغار شەخس ئوبلاست بويىچە، سەككىز ئىلغار شەخس ئاپتونوم رايون بويىچە، بەش ئىلغار شەخس مەملىكەت بويىچە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار شەخس بولۇپ تەقدىرلەندى. ئوبلاست ۋە ناھىيە (شەھەر)لەر بۇ تېپلارنىڭ تەجرىبىسى ۋە ئىش - پائالىيەتلىرىنى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، ھەربىيلەر خەلقنى سۆيىدىغان، خەلق ھەربىيلەرنى ھىمايە قىلىدىغان ئىجتىمائىي كەيپىياتنى بارغانسېرى قويۇقلاشتۇردى. نەتىجىدە ئۇلۇغچات، ئاقچى، ئاقتۇ ناھىيىلىرى ۋە ئاتوش شەھىرى ئارقا- ئارقىدىن قوش نەمۇنە ناھىيە (شەھەر) لەر قاتاردىن ئورۇن ئالدى.

بۇ ئوبلاستنىڭ تىنچ، ئىتتىپاق بولغان سىياسىي ۋەزىيىتىنى- يەنمۇ مۇستەھكەملەپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە تۆرتكىلىك رول ئويناندى. ھازىر ئاتوش شەھىرىدە مەدەنىيەتلىك ئورۇن 87 گە، مەدەنىيەتلىك كەنت 38 گە، مەدەنىيەتلىك يېزا ئىككىگە، ئون يۇلتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە 6010 غا يەتتى.

ھەرقايسى تەرەپلەر ئورتاق ماسلىشىپ، خىزمەتلەر پىلانلىق ھەم نىشانلىق ئېلىپ بېرىلغانلىقتىن بۇ ئوبلاستنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، ھەربىي- خەلق ئىتتىپاقلىقى خىزمىتى يېڭى بىر پەللىگە كۆتۈرۈلدى.

بورتالا شەھەرلىك 7 - ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلارغا بولغان ئىدىيە، ئەخلاق تەربىيىسىنى كۈچەيتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇخېلىل مۇھەممەت** خەۋىر قىلدىۋ:بورتالا شەھەرلىك 7 - ئوتتۇرا مەكتىپى ئوقۇغۇچىلارغا بولغان ئىدىيە، ئەخلاق تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، بىرتۈركۈم يارامليق ئىزباسارلارنى يېتىشتۈرمەكتە.

بۇ مەكتەپ ئالدى بىلەن ئوقۇغۇچىلارغا بولغان ئىدىيە، ئېخلاق تەربىيىسىنى ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزىم، سوتسىيالىزم تەربىيىسى بىلەن باھالاندى. بۇ مەكتەپ يەنە ئىدىيە، ئەخلاق تەربىيىسى ئەملىيەت بىلەن زىچ بىرلەشتۈردى. ھەر يىلى 9 - ئايدا ئوقۇغۇچىلارنى يېزىلارغا چۈشۈرۈپ ئىجتىمائىي ئەمگەك بىلەن چىنقتۇردى.

ئىدىيە، ئەخلاق تەربىيىسىنىڭ چوڭقۇرلىشىشىغا ئەگىشىپ مەكتەپ بويىچە ئوقۇنۇچى - ئوقۇغۇچىلارنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزم، سوتسىيالىزم ئېڭى ۋە ئەخلاقىي سەۋىيىسى ئۈزلۈكسىز يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ، ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا ئۆزئارا ياردەملىشىش، ئۆزئارا مېھرىبانلىق قىلىش، ئۆزئارا ھۆرمەتلەش، ئۆزئارا ئىتتىپاق بولۇش، ئۆزئارا ئىشەنچ قىلىش ئەخلاقىي ئادەت ھاسىل بولدى. ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا ئۆزئارا ياردەملىشىش، ئۆزئارا مېھرىبانلىق

كوللېكتىۋىزىم، سوتسىيالىزم تەرىبىسى بىلەن بىرلەشتۈرىدى. مەكتەپ رەھبەرلىكى 1994 - ۋە 1995- يىللىق ئوقۇش مەۋسۇمىدە ئوقۇغۇچىلارغا دۆلەت ئەھمىيەتلىك تەرىبىسى، قانۇن - تۈزۈم تەربىيسى بەردى. ئىنقىلابىي ناخشا ئېيتىش، پارتىيىنى، ۋەتەننى، ئارمىينى سۆيۈش پائالىيىتىگە قاتناشقان ئوقۇغۇچىلار 1275ئادەم (قېتىم) غا يەتتى. 32 قېتىم لېكسىيە سۆزلەندى. ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا 1303 پارچە كىتاب ئوقۇلۇپ، 1858 پارچە تېمىرات ماقالىسى، 1570 پارچە جاۋاب ماقالىسى يېزىلدى.

ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيسى بىلەن قانۇن- تۈزۈم تەربىيسى بىرلەشتۈرۈلۈپ، ئوقۇتقۇچى- ئوقۇغۇچىلارنىڭ دۆلەت، خەلقنىڭ ئىززەت - ھۆرمىتى ۋە ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداشقا بولغان تونۇشى ئۆستۈرۈلدى.مەكتەپ بويىچە 99 % ئوقۇغۇچى قانۇن بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇشتا لايىقەتلىك تۆلچىمىگە يەتتى. 81 % ئوقۇغۇچى ئەخلاق تۆلچىمىگە يەتتى. 27 سىنىپ كوللېكتىپى ئىلغار سىنىپ كوللېكتىپى بولۇپ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك، ئىنقىلابىي ئەنئەنە، ئىلغار سىنىپ كوللېكتىپى بولۇش ئېڭىنى كۈچەيتىش ئارقىلىق ئوقۇغۇچىلارنىڭ

جۇڭگو شىئەن ئىختىساس ئىگىلىرى بازىرى ئېچىلدى

لى پېڭ زۇڭلى بېغىشلىما يېزىپ تەبرىكلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شىئەن، 24 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگو شىئەن ئىختىساس ئىگىلىرى بازىرى بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى شەنشى سانائەت كۆرگەزمىخانىسىدا داغدۇغىلىق ئېچىلدى. بۇ ئىختىساس ئىگىلىرى بازىرىنىڭ قۇرۇلغانلىقى ئېلىمىزدە رايون خاراكتېرلىك ئىختىساس ئىگىلىرى بازىرىنىڭ مۇكەممەللىشىۋاتقانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ. لى پېڭ زۇڭلى بۇ بازارغا «شىئەن ئىختىساس ئىگىلىرى بازىرىنى غەربىي شىمالنىڭ ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇڭلار» دەپ بېغىشلىما يېزىپ بەردى.

جۇڭگو شىئەن ئىختىساس ئىگىلىرى بازىرىنى دۆلەت كادىرلار مىنىستىرلىكى، شەنشى ئۆلكىلىك خەلق ھۆكۈمىتى، شىئەن شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى بىرلىكتە قۇرغان، ئۇ شېئىياڭ، تيەنجىن، شاڭخەي، گۇاڭجۇ، ۋۇخەن، چېڭدۇ قاتارلىق ئالتە رايون خاراكتېرلىك ئىختىساس ئىگىلىرى بازىرى ئېچىلغاندىن كېيىنكى دۆلەت دەرىجىلىك 7 - رايون خاراكتېرلىك ئىختىساس ئىگىلىرى بازىرى. ئۇ ئەندىزىسى يېڭى، رايون خاراكتېرى كۈچلۈك، ئۈچۈرلىرى تورغا قوشۇلۇشتەك ئۇستۇنلۇكى بىلەن ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايوندىكى ئىختىساس ئىگىلىرى بايلىقىدىن پايدىلىنىشنى ئىلگىرى سۈرۈپ، غەربىي شىمال رايونىنىڭ ئىقتىسادىنىڭ گۈللىنىشىگە تۈرتكە بولىدۇ.

دۆلەت كادىرلار مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى جاڭ شۆجۇڭ مۇنداق دېدى: رايون خاراكتېرلىك ئىختىساس ئىگىلىرى بازىرى ئېلىمىز ئىختىساس ئىگىلىرى بازارلىرىنىڭ تايانچىسى ۋە باشلامچىسى بولۇپ، مەملىكەت بويىچە ئىختىساس ئىگىلىرى بازار سىستېمىسىنىڭ تەرەققىياتىنى ۋە مۇكەممەللىشىشنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم رول ئوينايدۇ. ھازىر ئېلىمىزدە رايون خاراكتېرلىك ئىختىساس ئىگىلىرى بازىرىنىڭ قۇرۇلمىسى شەكىللىنىپ بولدى. بۇنىڭدىن كېيىنكى ئاساسلىق خىزمەتلەر تۆرلۈك باشقۇرۇش تۈزۈملىرىنى ئورنىتىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش، رايون خاراكتېرلىك ئىختىساس ئىگىلىرى بازارلىرىنىڭ تەسىر كۆرسىتىش رولىنى جارى قىلدۇرۇش، مۇلازىملىق ساھەسىنى كېڭەيتىش، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش، ئۈچۈر بىرلەشمە تورىنى كۈچەيتىش، مەملىكەت بويىچە بىرلىككە كەلگەن، ئېچىۋېتىلگگەن، رىقابەتمۇ بولغان، تەرتىپلىك ئىختىساس ئىگىلىرى بازىرىنىڭ شەكىللىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 22 - يىغىنى يېپىلدى

(بېشى 1 - بەتتە)

خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئېنىقلاش خىزمىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، قانۇن ئىجرا قىلغۇچى مەمۇرىي ئاپپاراتلارنى ئىچكى جەھەتتىن تەرتىپكە سېلىپ ۋە قانۇن ئىجرا قىلغۇچى قوشۇن قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، قانۇن ئىجرا قىلغۇچى مەمۇرىي ئاپپاراتىنى قانۇن ئىجرا قىلىش ئاساسى، ۋەزىپىسى ۋە مەسئۇلىيەت دائىرىسىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، قانۇننى دېيانەتلىنىك، ئۇنۇملۇك ئىجرا قىلغۇچى قوشۇننى تىرىشىپ بەرپا قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش خىزمىتىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشى كېرەك.

ئۇ يەنە مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى ۋە ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى پائال ھەرىكەتكە كېلىپ، مەمۇرىي جازا قانۇنى ھەققىدىكى تەشۋىق، تەربىيىنى كەڭ، چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، ئۇنى يولغا قويۇشنىڭ تەييارلىق خىزمەتلىرىنى ياخشى ئىشلەپ، مەمۇرىي جازا قانۇنىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزدا ئەتراپلىق ئىجرا قىلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، مۇشۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ، 3 - بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش پىلانى ۋە تۈرلۈك ئىشلارنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي كومىتېتلىرى ۋە ئىجتىمائىي ئىشلىرىنى پەيدىنپەي قانۇنچىلىق ئىزغا سېلىش كېرەك.

يېغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىرىدىن شې فۇپىڭ، يۈسۈپ مۇھەممەدى، تۆربايىر، ماسۇنلياڭ، غوجىخان ھاكىموف، ئامىنە غاپپار، قادىس، سۇي گۇاڭخۇا ۋە باش كاتىپ مۇھەممەت ئىسمائىل قاتناشتى.

ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى ئابدۇرېھىم قادىر، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىنىڭ باش تەپتىشى مۇھەممەت يۈسۈپ، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ماھنۇر قاسىم يېغىنغا سىرتتىن قاتناشتى.

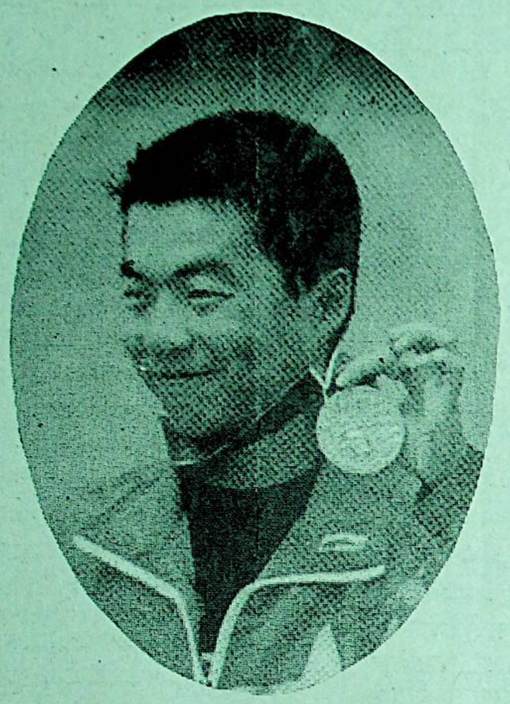
تاڭگولا تېغىدىكى تۆھپىكار ئوغلان

(بېشى 1 - بەتتە)

زارلىنىپ كەتمەي، ھەرىكەتكە كېلىپ ئۇنى ئۆزگەرتىشىمىز لازىم» دېدى. ئۇ كۆپچىلىككە يۇقىرى بوران چىقىدۇ، شامالنىڭ يۇقىرى يېللاردىن 90- يىللارغىچە كۆپ قېتىم «مەملىكەت بويىچە ئىلغار ھېتېئورولوگىيە پونكىتى» بولۇپ باھالاندى.

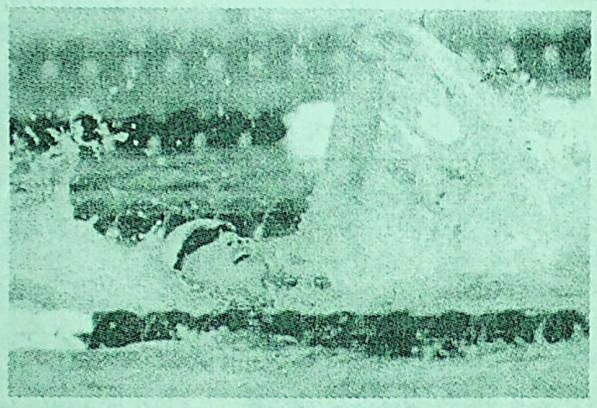
كۆزىتىش ۋاقتىمۇ بولۇپ قالغانىدى، چېن تولدۇرۇلدى. ئەگەر مەنمۇ، سەنمۇ كېتىمىز دېسەك، «دۇنيادىكى بۇ تۈنجى ھېتېئورولوگىيە پونكىتى» مەۋجۇت بولامدۇ - يوق؟ بىز پارتىيە چاڭدۇ ھېتېئورولوگىيە ئىستانسىسى - يېڭى جۇڭگونىڭ شىزاڭدا قۇرغان تۇنجى ھېتېئورولوگىيە ئىستانسىسى ئىدى. چېن

مىس مېدالغا ئېرىشكەن ماھىرلىرىمىز

جۇڭگو ئايالار سۇ ئۇزۇش كوماندىسى 100 × 4 مېتىرغا كۇچ ئۇلاپ ئالىتىنچى ئۇزۇش مۇسابىقىسىدە مىس مېدالغا ئېرىشتى.

لىن لى ئايالارنىڭ شەخسىلەر بويىچە 200 مېتىرغا ئالىتىنچى ئۇزۇش مۇسابىقىسىدە مىس مېدالغا ئېرىشتى.

قارىغا ئېتىش تەنھەرىكەتچىمىز جاڭ بىك ئەرلەرنىڭ كۆپ يۆنىلىشلىك قوش ئۇچار تەخسە ئېتىش مۇسابىقىسىدە مىس مېدالغا ئېرىشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئۆلىمپىك تەنھەرىكىتى مۇسابىقىسىگە قاتناشقان ئەزىمەتلىرىمىزگە كۆڭۈل بۆلمەكتە

شىنخۇا ئاگېنتلىقى ، ئاتلانتا ، 24- ئىيۇل تېلېگراممىسى. 26 - نۆۋەتلىك ئۆلىمپىك تەنھەرىكىتى مۇسابىقىسى باشلانغان تۆت كۈندىن بۇيان ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ، گوۋۈيۈەن ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقى تەنتەربىيە ئەزىمەتلىرىمىزگە ناھايىتى كۆڭۈل بۆلدى . بۇ، جۇڭگو ئەزىمەتلىرىگە ناھايىتى زور ئىلھام بولدى. جۇڭگو ئەزىمەتلىرى ھەر قېتىم چېمپىيونلۇققا ئېرىشكەن ۋە دۇنيا رېكورتىنى بۆزغاندا مەركەز رەھبەرلىرى ، دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتى ۋە شۇ تەنھەرىكەتچى تۇرۇشلۇق ئۇلاكە، شەھەر ، ناھىيىلەرنىڭ پارتىيە ، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ۋە خەلق ئامىمىسى دەرھال تەبرىك تېلېگراممىسى ئەۋەتتى ، ئۇلارنى غەيرەت ئاتا قىلىپ ، تېخىمۇ ياخشى نەتىجىلەرگە ئېرىشىشكە ئىلھاملاندۇردى. چەت ئەللەردىكى جۇڭگو مۇھاجىرلىرى، چەت ئەللەردە ئوقۇۋاتقان جۇڭگولۇق ئوقۇغۇچىلارمۇ تەنتەربىيە ئەزىمەتلىرىمىزگە ھەممە تەرەپتىن غەمخورلۇق قىلماقتا.

ئۆلىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى خەۋەرلىرى
Atlanta 1996

زارلىنىپ كەتمەي، ھەرئەكتە كېلىپ تۇنى تۆزگەرتىشمىز لازىم» دېدى. ئۇ كۆپچىلىككە باشلامچىلىق قىلىپ تاش ئېلىپ كېلىپ ئۆي سالدى. 1972- يىلى 8 - ئايدا بۇ يەردە يەتتە ئېغىز تاش ئۆي قەد كۆتۈردى.

چېن جنشۇي تۆت يىل ئولتۇرغان چېدىر ۋە ئۇچ يىل ئولتۇرغان گەمە بىلەن خوشلىشىپ كۆپچىلىك بىلەن بىرلىكتە يېڭى ئۆيگە كۆچۈپ كردى.

مېتېئورولوگىيە پونكىتىدىكىلەر ئېچىدىغان سۇ يېراق بۇلغانلىقتىن، چېن جنشۇي ۋە ئۇنىڭ سەپداشلىرى 1978 - يىلى 5 - ئايدا مېتېئورولوگىيە پونكىتى ئەتراپىدىكى تاغ باغرىدا قۇدۇق كولىدى، قۇدۇقنىڭ سۈيى سۈزۈك ھەم تاتلىق بولۇپ، بۇ قۇدۇق ئىگىلىك يارانقۇچىلارنىڭ تەر ئاققۇزۇش بەدىلىگە بارلىققا كەلگەن.

تاغگولا تېغىغا ېرىپ باققان كىشىلەر: ئەندوما، تاغگولا تېغىدا خىزمەتنى داۋاملاشتۇرالمىغان كىشىنى پىداكارلىق كۆرسەتكەن، تۆھپە قوشقان، دېپ ھېسابلىسا بولىدۇ، دېيىشىدۇ، چېن جنشۇي ئەنە شۇنداق شارائىتى ناچار بولغان «دۆنيادىكى 1 - مېتېئورولوگىيە پونكىتى»دا ئۇدا 16 يىل ئىشلىدى!

ئەندۇ مېتېئورولوگىيە پونكىتى 60 -

(بېشى 1 - بەتتە)

يىلى 5 - ئايدا 243 مىك يۆمن ئايەتتىن قۇتقۇزۇش مەبلىغىگە باشقا تۆرلەنىك مەبلىغىنى قوشۇپ 397 مىك يۆمنگە پىكاپ سېتىۋالغان، قەشقەر ئۇلايەتلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى قارار چىقىرىپ، فەن بىگچىگە پارتىيە ئېچىدە قاتتىق ئاگاھلاندۇرۇش جازاسى بېرىپ، ئۇنىڭ پارتىيە ئېچى - سىرتىدىكى ۋەزىپىسىنى ئېلىپ تاشلىدى، ئىمىنخان مەھەمەتەكە پارتىيە ئېچىدە قاتتىق ئاگاھلاندۇرۇش جازاسى بەردى.

3. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خاگجۇدىكى ساناتورىيىسىنىڭ باشلىقى، پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۆجىسى جۇ شىنجياڭ 1988 - يىلى 2 - ئايدىن 1994 - يىلى 5 - ئايغىچە ساناتورىيىنىڭ بىناسىنى سالدۇرۇش مەزگىلىدە خىزمەتتىكى قولايلىقتىن پايدىلىنىپ، 16 قېتىمدا 120 مىك يۆمن پارا ئالغان، ئومۇمىنىڭ 6800 يۆمن پۇلىغا خىيانەت قىلغان، قانۇن ئورگانلىرى ئۇنىڭغا قانۇن بويىچە مۇددەتلىك 13 يىللىق قاماق جازاسى بېرىپ، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئىككى يىل مەھرۇم قىلدى. 4. جۇڭگو خەلق سۇغۇرتا شىركىتى تارباغاتاي ۋىلايەتلىك تارماق شىركىتى پارتكومۇرۇپىسىنىڭ مۇئاۋىن شۆجىسى، شىركەتنىڭ مۇئاۋىن جىڭلىسى ۋاڭ مىڭچاك، پارتكومۇرۇپىسىنىڭ ئەزاسى، شىركەتنىڭ مۇئاۋىن جىڭلىسى لى لىۋيى، پارتكومۇرۇپىسىنىڭ ئەزاسى، ئىنتىزام تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى رېن شياۋۋۇ قاتارلىقلار 1996 - يىلى 3 - ئايدا خىزمەت مۇناسىۋىتى بىلەن ئاساسىي قاتلامغا بارغاندا ئومۇمىنىڭ 7036 يۆمن پۇلىنى خەجلەپ، تانسىخاندا تانسا ئويناغان، ئاپتونوم رايونلۇق شۆبە سۇغۇرتا شىركىتى ئۇلارغا ئايرىم - ئايرىم ھالدا مەمۇرىي ئىنتىزام جازاسى بەردى. 5. ئاپتونوم رايونلۇق سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى بازار باشقارمىسىغا قاراشلىق چېگرىدىن چىقىرىلىدىغان ئاۋارلارغا كىنىشكا بېجىرىش ئىشخانىسىنىڭ كادىرى ۋاڭ سەيشا خىزمەتتىكى قولايلىقتىن پايدىلىنىپ، 1993- يىلىدىن 1995 - يىلى 12 - ئايغىچە 17 ئورۇندىن 400 مىك يۆمن پارا ئالغان، بۇ دېلو قانۇن - ئورۇنلىرى تەرىپىدىن جىددىي تەكشۈرۈلمەكتە. 6. قىزىلسۇ ئوبلاستلىق تاشقى ئىشلار ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى يۈنۈس 1992 - يىلىدىن باشلاپ ۋاڭ مىڭچاك، پارتكومۇرۇپىسىنىڭ ئەزاسى، شىركەتنىڭ مۇئاۋىن جىڭلىسى لى لىۋيى، پارتكومۇرۇپىسىنىڭ ئەزاسى، ئىنتىزام تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى رېن شياۋۋۇ قاتارلىقلار 1996 - يىلى 3 - ئايدا خىزمەت مۇناسىۋىتى بىلەن ئاساسىي قاتلامغا بارغاندا ئومۇمىنىڭ 7036 يۆمن پۇلىنى خەجلەپ، تانسىخاندا تانسا ئويناغان، ئاپتونوم رايونلۇق شۆبە سۇغۇرتا شىركىتى ئۇلارغا ئايرىم - ئايرىم ھالدا مەمۇرىي ئىنتىزام جازاسى بەردى. 5. ئاپتونوم رايونلۇق سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى بازار باشقارمىسىغا قاراشلىق چېگرىدىن چىقىرىلىدىغان ئاۋارلارغا كىنىشكا بېجىرىش ئىشخانىسىنىڭ كادىرى ۋاڭ سەيشا خىزمەتتىكى قولايلىقتىن پايدىلىنىپ، 1993- يىلىدىن 1995 - يىلى 12 - ئايغىچە 17 ئورۇندىن 400 مىك يۆمن پارا ئالغان، بۇ دېلو قانۇن - ئورۇنلىرى تەرىپىدىن جىددىي تەكشۈرۈلمەكتە. 6. قىزىلسۇ ئوبلاستلىق تاشقى ئىشلار ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى يۈنۈس 1992 - يىلىدىن باشلاپ «مەمۇرىي بويىچە ئىنتايىن مېتېئورولوگىيە پونكىتى» بولۇپ باھالاندى.

چېن جنشۇي مۇنداق دەيدۇ: مېتېئورولوگىيە كۆزىتىش خادىملىرىنىڭ خىزمىتى ئاددىي ، مۇھىتى ناچار، تۇرمۇشى چاپالىق، شىزاگدا تېخىمۇ چاپالىق. لېكىن بۇ خىزمەتكە، دۆلەت، خەلق ئېھتىياجلىق. مىليونلىغان كىشىلەرنىڭ مېتېئورولوگىيىگە بولغان ئېھتىياجىنى چۈشەنگەندىلا، خىزمەت ھەرقانچە چاپالىق بولسىمۇ ئۆز ئىختىيارلىقى بىلەن ئىشلەپ كەتكىلى بولىدۇ.

ھەر بىر مېتېئورولوگىيە سانلىق مەلۇماتىنى توغرا، خاتاسىز كۆزىتىپ خاتىرىلەش - مېتېئورولوگىيە خادىملىرىنىڭ مەسئۇلىيىتى، ئۆزاق يىللار سانلىق مەلۇماتلارنىڭ بىرمۇرسىنىڭ چۈشۈپ قالماسلىقىغا، خاتاسىز بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىنسا، بۇ قالتىس نەتىجە ھېسابلىنىدۇ. چېن جنشۇي 1976 - يىلىدىن 1977- يىلىغىچە ئۇدا 188 قېتىم نۆۋەتچىلىك قىلىپ، ھەر قېتىم نۆۋەتچىلىك قىلغاندا ھەر بىر سوتكىدا تۆت قېتىم كۆزىتىپ، شۇنچە كۆپ سانلىق مەلۇماتنىڭ بىرمۇرسىنمۇ خاتا خاتىرىلەپ قويمىدى.

ئەندونىڭ تەبىئىي شارائىتى ئىنتايىن ناچار، يىللىق ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرىسى 3- ℃، بىر يىلنىڭ 200 نەچچە كۈنىدە سەككىز بالدىن يۇقىرى بوران چىقىدۇ، شامالنىڭ يۇقىرى سۈرئىتى 40 مېتر سېكۇنىتتىن ئاشىدۇ. قارا بوران چىققاندا كۆندۈزى ئۆي شام بىلەن يورۇتىلىدۇ، كۆزىتىپ خاتىرىلەشتە قول چىرىغى ئىشلىتىلىدۇ.

چېن جنشۇي ھەر قېتىم قاتتىق بوران چىققاندا ھەر سائەتتە بىر قېتىم كۆزىتىش مەيدانغا بېرىپ، خاتىرىلەش ئەسۋابى ۋە تېمپېراتۇرا - نەملىك كۆرسەتكۈچ ئەسۋابى قاتارلىق ئەسۋابلاردىكى ئەھۋاللارنى تەكشۈرۈپ كەلدى. مېتېئورولوگىيە ھادىسىلىرىدىكى ئۆزگىرىشلەرنى، جۈملىدىن سائەت نەچچىدىن نەچچە مىنۇت ئۆتكەندە بوران چىقتى، قار يېغىشقا باشلىدى، سائەت نەچچىدىن نەچچە مىنۇت ئۆتكەندە بوران، قار توختىدى دېگەندەك ئەھۋاللارنى ۋاقتىدا خاتىرىلەپ ماڭدى ،كۈنىگە 13 - 14 سائەتتىن ئىشلىدى.

1973 - يىلى 2 - ئاينىڭ مەلۇم بىر كۈنى، ئەندودا كەم كۆرۈلىدىغان قارا بوران چىقتى، ئەھۋال جىددىي بولۇپ، مېتېئورولوگىيە پونكىتىدىكى ئالتە يولداش مەسلىھەتلىشۋالغاندەك دېجورنىلىك ئىشخانىسىغا يۈگۈرۈشۈپ كىرىشتى. بۇ چاغدا سىرتنى گۈگۈم باسقان بولۇپ، شامال سۈرئىتى 40 مېتر سېكۇنىتتىن ئاشىدۇ. قارا بوران چىققاندا كۈندۈزى ئۆي شام بىلەن يورۇتىلىدۇ، كۆزىتىپ خاتىرىلەشتە قول چىرىغى ئىشلىتىلىدۇ.

چېن جنشۇي ھەر قېتىم قاتتىق بوران چىققاندا ھەر سائەتتە بىر قېتىم كۆزىتىش مەيدانغا بېرىپ، خاتىرىلەش ئەسۋابى ۋە تېمپېراتۇرا - نەملىك كۆرسەتكۈچ ئەسۋابلاردىكى ئەھۋاللارنى تەكشۈرۈپ كەلدى. مېتېئورولوگىيە ھادىسىلىرىدىكى ئۆزگىرىشلەرنى، جۈملىدىن سائەت نەچچىدىن نەچچە مىنۇت ئۆتكەندە بوران چىقتى، قار يېغىشقا باشلىدى، سائەت نەچچىدىن نەچچە مىنۇت ئۆتكەندە بوران، قار توختىدى دېگەندەك ئەھۋاللارنى ۋاقتىدا خاتىرىلەپ ماڭدى ،كۈنىگە 13 - 14 سائەتتىن ئىشلىدى.

1973 - يىلى 2 - ئاينىڭ مەلۇم بىر كۈنى، ئەندودا كەم كۆرۈلىدىغان قارا بوران چىقتى، ئەھۋال جىددىي بولۇپ، مېتېئورولوگىيە پونكىتىدىكى ئالتە يولداش مەسلىھەتلىشۋالغاندەك دېجورنىلىك ئىشخانىسىغا يۈگۈرۈشۈپ كىرىشتى. بۇ چاغدا سىرتنى گۈگۈم باسقان بولۇپ، شامال سۈرئىتى 40 مېتر سېكۇنىتتىن ئاشىدۇ. قارا بوران چىققاندا كۆندۈزى ئۆي شام بىلەن يورۇتىلىدۇ، كۆزىتىپ خاتىرىلەشتە قول چىرىغى ئىشلىتىلىدۇ.

چېن جنشۇي ھەر قېتىم قاتتىق بوران چىققاندا ھەر سائەتتە بىر قېتىم كۆزىتىش مەيدانغا بېرىپ، خاتىرىلەش ئەسۋابى ۋە تېمپېراتۇرا - نەملىك كۆرسەتكۈچ ئەسۋابلاردىكى ئەھۋاللارنى تەكشۈرۈپ كەلدى. مېتېئورولوگىيە ھادىسىلىرىدىكى ئۆزگىرىشلەرنى، جۈملىدىن سائەت نەچچىدىن نەچچە مىنۇت ئۆتكەندە بوران چىقتى، قار يېغىشقا باشلىدى، سائەت نەچچىدىن نەچچە مىنۇت ئۆتكەندە بوران، قار توختىدى دېگەندەك ئەھۋاللارنى ۋاقتىدا خاتىرىلەپ ماڭدى ،كۈنىگە 13 - 14 سائەتتىن ئىشلىدى.

1973 - يىلى 2 - ئاينىڭ مەلۇم بىر كۈنى، ئەندودا كەم كۆرۈلىدىغان قارا بوران چىقتى، ئەھۋال جىددىي بولۇپ، مېتېئورولوگىيە پونكىتىدىكى ئالتە يولداش مەسلىھەتلىشۋالغاندەك دېجورنىلىك ئىشخانىسىغا يۈگۈرۈشۈپ كىرىشتى. بۇ چاغدا سىرتنى گۈگۈم باسقان بولۇپ، شامال سۈرئىتى 40 مېتر سېكۇنىتتىن ئاشىدۇ. قارا بوران چىققاندا كۆندۈزى ئۆي شام بىلەن يورۇتىلىدۇ، كۆزىتىپ خاتىرىلەشتە قول چىرىغى ئىشلىتىلىدۇ.

چېن جنشۇي ھەر قېتىم قاتتىق بوران چىققاندا ھەر سائەتتە بىر قېتىم كۆزىتىش مەيدانغا بېرىپ، خاتىرىلەش ئەسۋابى ۋە تېمپېراتۇرا - نەملىك كۆرسەتكۈچ ئەسۋابلاردىكى ئەھۋاللارنى تەكشۈرۈپ كەلدى. مېتېئورولوگىيە ھادىسىلىرىدىكى ئۆزگىرىشلەرنى، جۈملىدىن سائەت نەچچىدىن نەچچە مىنۇت ئۆتكەندە بوران چىقتى، قار يېغىشقا باشلىدى، سائەت نەچچىدىن نەچچە مىنۇت ئۆتكەندە بوران، قار توختىدى دېگەندەك ئەھۋاللارنى ۋاقتىدا خاتىرىلەپ ماڭدى ،كۈنىگە 13 - 14 سائەتتىن ئىشلىدى.

1973 - يىلى 2 - ئاينىڭ مەلۇم بىر كۈنى، ئەندودا كەم كۆرۈلىدىغان قارا بوران چىقتى، ئەھۋال جىددىي بولۇپ، مېتېئورولوگىيە پونكىتىدىكى ئالتە يولداش مەسلىھەتلىشۋالغاندەك دېجورنىلىك ئىشخانىسىغا يۈگۈرۈشۈپ كىرىشتى. بۇ چاغدا سىرتنى گۈگۈم باسقان بولۇپ،

كۆزىتىش ۋاقتىمۇ بولۇپ قالغاندى، چېن جنشۇي: «مەن باراي!» دەپلا يۆگۈرۈپ ئۆلچەش مەيدانىغا باردى، قاتتىق بوران قۇم-شېغىللارنى چېن جنشۇينىڭ يۈزىگە ئۇرۇدى، ئۇ دەلدەڭشىپ تۇرالماي قالسىمۇ، ئەسۋابتىن «ئاپتوماتىك خاتىرىلەنگەن قەغەز»نى ئېلىپ قوينىغا سېلىپ تايىتپ كەلدى.

1974 - يىلى قاتتىق سوغۇق بولغان بىر كۈنى، ئون نەچچە بال قاتتىق بوران چىقىپ، خادا ېېشىدىكى شامال ئۆلچەش ئەسۋابىدىن كاشىلا چىقتى. بىر قېتىملىق كۆزىتىشكە دەخلى يەتكۈزۈلسە، بىر قېتىملىق ۋەقە سادىر بولغان ھېسابلىناتتى، ئۇنى مەڭگۈ تولدۇرغىلى بولمايتتى. چېن جنشۇي ئۆيدىن يۈگۈرۈپ چىقىپ، ئون نەچچە مېتر ئېگىز خادىغا ياماشتى. ئادەتتە بۇ خادىغا چىقىش ناھايىتى تەس ئىدى، چېن جنشۇي بوراندا خادىدىن يېقىلىپ چۈشۈشكە تاش قالسىمۇ، ئاخىرى ئاز - ئازدىن سىلجىپ ئۆرلەپ ئەسۋابنى رېمونت قىلىپ، ۋەقە سادىر بولۇشىنىڭ ئالدىنى ئالدى. بۇنداق مىسالار ناھايىتى كۆپ .

مېتېئورولوگىيە ساھەسىدىكى ئەربابلار مۇنداق دەيدۇ : چىڭخەي - شىزاڭ ئېگىزلىكى بىلەن جەنۇبىي قۇتۇپ ، شىمالىي قۇتۇپ - يەر شارىنىڭ «ئۈچ قۇتۇبى»، بۇ قۇتۇپ رايونلىرىنىڭ مېتېئورولوگىيە كۆزىتىش سانلىق مەلۇماتلىرى يەر شارى ھاۋا كىلىماتىنىڭ سىرىنى ئېچىشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە . ئەندو مېتېئورولوگىيە پونكىتى «ئېگىز قۇتۇپ » دەپ ئاتىلىدىغان چىڭخەي - شىزاڭ ئېگىزلىكىدىكى ئەڭ ئېگىز مېتېئورولوگىيە نۇقتىسى بولۇپ ، بۇ يەرنىڭ ھاۋارايى توغرىسىدىكى ئەمەلىي سانلىق مەلۇماتى يەر شارىنىڭ ئوتتۇرا ، ئۈزاق مەزگىللىك مېتېئورولوگىيىسىدىن ئالدىن مەلۇمات بېرىش، مېتېئورولوگىيە ئىلمىي تەتقىقاتىدا ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە . شۇڭا ئەندو مېتېئورولوگىيە پونكىتى قۇرۇلغان كۈندىن ئېتىبارەن ، پۈتۈن دۇنيادىكى مېتېئورولوگىيە خادىملىرى ئۇنىڭغا كۆز تىكىپ كەلدى.

جۇڭگونىڭ مېتېئورولوگىيە پەن - تېخنىكا خادىملىرى بۇ مېتېئورولوگىيە پونكىتى ئۈچۈن غايەت زور قۇربان بەردى ھەم قىممەتلىك ماتېرىياللارنى ئالدى.

مېتېئورولوگىيە پونكىتى تەرەققىي قىلىپ، بارا - بارا ئادەم كۆپەيدى. چېن جنشۇي «ئۆزۈم پونكىت باشلىقى ھەم پارتىيە ئەزاسى بولغانلىقىم ئۈچۈن ، باشلامچىلىق رول ئوينىشىم كېرەك» دەپ ئويلىدى ۋە شۇنداق ئىشلىدى.

ئۇ ئىشداشلىرىغا: ئىگىلىك يارىتىش تەس، ئۇنىسى قوغدىماق تېخىمۇ تەس، بۇ جاينىڭ مېتېئورولوگىيە ئىشلىرىدىكى بوشلۇقنى تەسلىكتە ئۆزىنى لاساغا مىك نەچچە كىلومېتر يىراقلىقتىكى چاڭدۇغا - شىزاڭنىڭ ئەڭ شەرقىدىكى رايونغا ئەۋەتتى .

پونكىتى» مەۋجۇت بولامدۇ - يوق ؟ بىز پارتىيە ۋە خەلق ئىشلىرىدا ھەرگىز بوشلۇق قالدۇرماسلىقىمىز لازىم ، دەپ تەبىيە بېرىپ تۇردى. ئۇنىڭ باشلامچىلىقىدا سەپداشلىرى مۇقىم ئىشلەپ ، خىزمەتنى ئىلگىرى سۈردى. ئەمما شىزاگدا 20 نەچچە يىل كۆرمىش قىلىپ، كۆپ خىل ئېگىزلىك كېسەللىكلەرنىگە گىرىپتار بولغان چېن جنشۇي 1981- يىلى ئۈز يۈرتى— جېجيانگ ئۆلكىسىنىڭ لىنئەن ناھىيىسىگە يۆتكىلىپ كەتتى. لېكىن ئۇزاق ئۆتمەي شىزاڭنىڭ ئۇنىڭغا ھاجىتى چۈشتى

شىزاڭ ئاپتونوم رايونلۇق مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى ئىختىساسلىق كىشىلەرنى قوبۇل قىلىش ئۈچۈن ، گېزىت- ژۇرناللاردا تەكلىپ قىلىش ئىلانى بەرگەن، ئەمما بىر يىلدىن كۆپرەك ۋاقىت ئۆتكەن بولسىمۇ ، باردىغان ئادەم چىقمای، بۇنداق ئادەملەرنى ئىلگىرى شىزاگدا ئىشلىگەن ئىچكى جايلاردىكى يولداشلاردىن تېپىش زۆرۈرىيىتى تۇغۇلغان ، چېن جنشۇي ئۇلار ئويلاشقان 1 - نامزات بولغاندى .

شىزاڭ ئاپتونوم رايونلۇق مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىنىڭ بىر رەھبىرى 1988 - يىلى 8- ئايدا لىنئەن ناھىيىسىگە باردى . چېن جنشۇينى تەكلىپ قىلغىلى بولارمۇ ؟ بۇ ھەقتە ئۇنىڭ كۆڭلىدە سان يوق ئىدى. چۈنكى ئۇلار بىر نەچچە ئاي ئىلگىرى خاگجۇغا بارغاندا، جېجيانگ ئۆلكىلىك مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىدىكىلەرنىڭ: «چېن جنشۇي شىزاگدا 25 يىل ئىشلىدى ، ياشقىمۇ چوڭ بولۇپ قالدى. ئۇنىڭ ئۇستىگە ئەمدىلا رەھبەرلىك ۋەزىپىسىگە تەينىلەندى ، يەنە شىزاگغا بار دېيىشكە كۆڭلىمز ئۇنمايدۇ» دېگەنلىكىنى ئاڭلىغانىدى

شىزاڭ ئاپتونوم رايونلۇق مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىنىڭ رەھبىرى بىر مۇنچە سۆزلەرنى قىلغاندىن كېيىن ، چېن جنشۇينىڭ كۆڭلى يۇمشاپ قالدى . كەسىپ، ئائىلە ، دۇنيانىڭ ئۆزگىسى، چاڭجياڭ دەرياسىنىڭ جەنۇبىدىكى سۇ يۈرتى دېگەنلەر ئېچىدە ، ئۇنىڭ قەلب تارازىسى ۋەتەننىڭ ئېھتىياجىغا مايىل بولدى. ئۇ: شىزاڭ — مېنىڭ 2 - يۇرتۇم، شىزاگدا مېنىڭ كەسىپىم بار، شىزاگنىڭ زېمىنى ۋە خەلقى مېنى بەكمۇ يېتىشتۇردى ، شىزاگغا ئېھتىياجلىقكەنمەن ، مەنمۇ شىزاگدىن ئايرىلىپ كېتەلمەيمەن ، دېدى.

دۆلەت بايرىمى ئۆتۈپ ، چېن جنشۇي شىزاڭ ئاپتونوم رايونلۇق مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ماشىنىلۇڭنىڭ ئىشخانىسىدا پەيدا بولدى . چېن جنشۇي ئۆزىنى مەلۇم قىلغىلى كەلگەندى . تەشكىل ئۇنى لاساغا مىك نەچچە كىلومېتر يىراقلىقتىكى چاڭدۇغا - شىزاڭنىڭ ئەڭ شەرقىدىكى رايونغا ئەۋەتتى .

مېتېئورولوگىيە پونكىتى» مەۋجۇت بولامدۇ - يوق ؟ بىز پارتىيە ۋە خەلق ئىشلىرىدا ھەرگىز بوشلۇق قالدۇرماسلىقىمىز لازىم ، دەپ تەبىيە بېرىپ تۇردى. ئۇنىڭ باشلامچىلىقىدا سەپداشلىرى مۇقىم ئىشلەپ ، خىزمەتنى ئىلگىرى سۈردى. ئەمما شىزاگدا 20 نەچچە يىل كۆرمىش قىلىپ، كۆپ خىل ئېگىزلىك كېسەللىكلەرنىگە گىرىپتار بولغان چېن جنشۇي 1981- يىلى ئۈز يۈرتى— جېجيانگ ئۆلكىسىنىڭ لىنئەن ناھىيىسىگە يۆتكىلىپ كەتتى. لېكىن ئۇزاق ئۆتمەي شىزاگدا ئىشلىگەن ئىچكى جايلاردىكى يولداشلاردىن تېپىش زۆرۈرىيىتى تۇغۇلغان ، چېن جنشۇي ئۇلار ئويلاشقان 1 - نامزات بولغاندى .

شىزاڭ ئاپتونوم رايونلۇق مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىنىڭ بىر رەھبىرى 1988 - يىلى 8- ئايدا لىنئەن ناھىيىسىگە باردى . چېن جنشۇينى تەكلىپ قىلغىلى بولارمۇ ؟ بۇ ھەقتە ئۇنىڭ كۆڭلىدە سان يوق ئىدى. چۈنكى ئۇلار بىر نەچچە ئاي ئىلگىرى خاگجۇغا بارغاندا، جېجيانگ ئۆلكىلىك مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىدىكىلەرنىڭ: «چېن جنشۇي شىزاگدا 25 يىل ئىشلىدى ، ياشقىمۇ چوڭ بولۇپ قالدى. ئۇنىڭ ئۇستىگە ئەمدىلا رەھبەرلىك ۋەزىپىسىگە تەينىلەندى ، يەنە شىزاگغا بار دېيىشكە كۆڭلىمز ئۇنمايدۇ» دېگەنلىكىنى ئاڭلىغانىدى

شىزاڭ ئاپتونوم رايونلۇق مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىنىڭ رەھبىرى بىر مۇنچە سۆزلەرنى قىلغاندىن كېيىن ، چېن جنشۇينىڭ كۆڭلى يۇمشاپ قالدى . كەسىپ، ئائىلە ، دۇنيانىڭ ئۆزگىسى، چاڭجياڭ دەرياسىنىڭ جەنۇبىدىكى سۇ يۈرتى دېگەنلەر ئېچىدە ، ئۇنىڭ قەلب تارازىسى ۋەتەننىڭ ئېھتىياجىغا مايىل بولدى. ئۇ: شىزاڭ — مېنىڭ 2 - يۇرتۇم، شىزاگدا مېنىڭ كەسىپىم بار، شىزاگنىڭ زېمىنى ۋە خەلقى مېنى بەكمۇ يېتىشتۇردى ، شىزاگغا ئېھتىياجلىقكەنمەن ، مەنمۇ شىزاگدىن ئايرىلىپ كېتەلمەيمەن ، دېدى.

دۆلەت بايرىمى ئۆتۈپ ، چېن جنشۇي شىزاڭ ئاپتونوم رايونلۇق مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ماشىنىلۇڭنىڭ ئىشخانىسىدا پەيدا بولدى . چېن جنشۇي ئۆزىنى مەلۇم قىلغىلى كەلگەندى . تەشكىل ئۇنى لاساغا مىك نەچچە كىلومېتر يىراقلىقتىكى چاڭدۇغا - شىزاڭنىڭ ئەڭ شەرقىدىكى رايونغا ئەۋەتتى .

مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىنىڭ بىر رەھبىرى بىر مۇنچە سۆزلەرنى قىلغاندىن كېيىن ، چېن جنشۇينىڭ كۆڭلى يۇمشاپ قالدى . كەسىپ، ئائىلە ، دۇنيانىڭ ئۆزگىسى، چاڭجياڭ دەرياسىنىڭ جەنۇبىدىكى سۇ يۈرتى دېگەنلەر ئېچىدە ، ئۇنىڭ قەلب تارازىسى ۋەتەننىڭ ئېھتىياجىغا مايىل بولدى. ئۇ: شىزاڭ — مېنىڭ 2 - يۇرتۇم، شىزاگدا مېنىڭ كەسىپىم بار، شىزاگنىڭ زېمىنى ۋە خەلقى مېنى بەكمۇ يېتىشتۇردى ، شىزاگغا ئېھتىياجلىقكەنمەن ، مەنمۇ شىزاگدىن ئايرىلىپ كېتەلمەيمەن ، دېدى.

دۆلەت بايرىمى ئۆتۈپ ، چېن جنشۇي شىزاڭ ئاپتونوم رايونلۇق مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ماشىنىلۇڭنىڭ ئىشخانىسىدا پەيدا بولدى . چېن جنشۇي ئۆزىنى مەلۇم قىلغىلى كەلگەندى . تەشكىل ئۇنى لاساغا مىك نەچچە كىلومېتر يىراقلىقتىكى چاڭدۇغا - شىزاڭنىڭ ئەڭ شەرقىدىكى رايونغا ئەۋەتتى .

مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىنىڭ بىر رەھبىرى بىر مۇنچە سۆزلەرنى قىلغاندىن كېيىن ، چېن جنشۇينىڭ كۆڭلى يۇمشاپ قالدى . كەسىپ، ئائىلە ، دۇنيانىڭ ئۆزگىسى، چاڭجياڭ دەرياسىنىڭ جەنۇبىدىكى سۇ يۈرتى دېگەنلەر ئېچىدە ، ئۇنىڭ قەلب تارازىسى ۋەتەننىڭ ئېھتىياجىغا مايىل بولدى. ئۇ: شىزاڭ — مېنىڭ 2 - يۇرتۇم، شىزاگدا مېنىڭ كەسىپىم بار، شىزاگنىڭ زېمىنى ۋە خەلقى مېنى بەكمۇ يېتىشتۇردى ، شىزاگغا ئېھتىياجلىقكەنمەن ، مەنمۇ شىزاگدىن ئايرىلىپ كېتەلمەيمەن ، دېدى.

دۆلەت بايرىمى ئۆتۈپ ، چېن جنشۇي شىزاڭ ئاپتونوم رايونلۇق مېتېئورولوگىيە ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ماشىنىلۇڭنىڭ ئىشخانىسىدا پەيدا بولدى . چېن جنشۇي ئۆزىنى مەلۇم قىلغىلى كەلگەندى . تەشكىل ئۇنى لاساغا مىك نەچچە كىلومېتر يىراقلىقتىكى چاڭدۇغا - شىزاڭنىڭ ئەڭ شەرقىدىكى رايونغا ئەۋەتتى .

1993 - يىلى 2 - ئايدا چاڭدۇ ۋىلايەتلىك مېتېئورولوگىيە ئىستانسىسىنىڭ زاڭگۇ باشلىقى سىرىن دۇنجۇ ئۆزى ۋە باشقا ئىستانسا رەھبەرلىرىنىڭ ئەمدىلا رەھبەرلىك ئورنىغا چىققانلىقىنى ، ئىستانسىدىكى خىزمەتلەرنىڭ كۆپلىگىنى ئويلىشىپ ، يۇقىرى دەرىجىلىك تەشكىلدىن :«چېن جنشۇينىڭ يەنە بىر قېتىم شىزاگغا كېلىپ ئىشلىشى»نى تەلەپ قىلدى . شىزاگغا يارىدەم بېرىش ۋەزىپىسىنى ئەمدىلا ئايالغاشتۇرۇپ لىنئەن ناھىيىسىگە قايتىپ كەلگەن چېن جنشۇي يەنە بىر قېتىم چاڭدۇ ۋىلايەتلىك مېتېئورولوگىيە ئىستانسىسىغا كېلىپ، ئىستانسا پارتكومىنىڭ شۇجىلىقىنى ئۇستىگە ئالدى .

1995 - يىلى چېن جنشۇي 3 - قېتىم شىزاگغا بارىدى . ئۇ ئاپتونوم رايونلۇق مېتېئورولوگىيە ئىدارىسى پارتكومۇرۇپىسىغا خەت يېزىپ ، ئۆز كۆڭلىنى مۇنداق دەپ ئىزھار قىلدى :

«مەن ئۆمرۇمدە شىزاگغا ئۈچ قېتىم كېلىپ، شىزاگدا 33 يىل ئىشلىدىم، ھازىر سالامەتلىكىم يار بەرمەيدىغان بولۇپ قالدى. ئاگلىشمىچە،ئىدارە مېنى يەنە شىزاگنىڭ شىمالغا ئەۋەتمەكچى بولۇۋاتىتۇ ، مەنمۇ بېرىشنى خالايمەن ، ئۇ جاي مېنىڭ كونا يۇرتۇم ...»

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش
نومۇرى: Z / 0002 — CN 65
（ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57）

1996 - يىل
ئىيۇل
29
دۈشەنبە

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى （بۇ سان ئالتە بەت）

باش شۇجى جياڭ زېمىن تاڭشەننى كۆزدىن كۆچۈرگەندە مۇنداق دېدى:

يېڭى تاڭشەن سوتسيالىزمنىڭ ئەۋزەللىكىنى تولۇق نامايان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تاڭشەن، 27 - ئىيۇل خەۋىرى. تاڭشەندە يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشنىڭ ۋە يېڭى تاڭشەن قۇرۇلغانلىقىنىڭ 20 يىللىقى خاتىرىلىنىۋاتقان كۈنلەردە، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن مۇشۇ ئاينىڭ 26 - كۈنى تاڭشەندە خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈردى. ئۇ بۇ ھەقتىكى دوكلاتنى ئاڭلىغاندىن كېيىن مۇنداق دېدى: تاڭشەننىڭ يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشتىكى تىللاردا داستان بولغۇدەك ئىش-پائالىيەتلىرى، يېڭى تاڭشەننىڭ تېز قەد كۆتۈرۈشى ۋە تاڭشەن خەلقىنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە قۇرۇلۇش داۋامىدا قولغا كەلتۈرگەن كۆرۈنەرلىك مۇۋەپپەقىيەتلىرى كىشىلەرگە جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيەسىنىڭ رەھبەرلىكىدە، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلق بىر نىيەتتە ئىنتىپاقلىشىپ، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىپ، سوتسيالىزم تۈزۈمىنىڭ ئەۋزەللىكىنى تولۇق جارى قىلدۇرسا، ھەرقانداق قىيىنچىلىق ۋە خەتەر - خەتىرنى يەڭگىلى بولىدىغانلىقىنى، دۇنيادا ھەرقانداق مۆجىزىنى ياراتقىلى بولىدىغانلىقىدىن ئىبارەت تارىخىي ھەقىقەتنى يەنە بىر قېتىم نامايان قىلىپ بەردى.

يولداش جياڭ زېمىن مۇشۇ ئاينىڭ 26- كۈنى چۈشتىن بۇرۇن مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ ۋەننىيەن، خېبەي ئۆلكىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى چېڭ ۋېيگاۋ، ئۆلكە باشلىقى يې لىيەنسۇڭ، ھېيجىڭ ھەربىي رايونىنىڭ قوماندانى لى لەيجۇ ۋە تاڭشەن شەھىرى رەھبەرلىرىنىڭ ھەمراھلىقىدا، ئالدى بىلەن شەھەر مەركىزىي رايونىغا جايلاشقان تاڭشەن يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش خاتىرە مۇنارىسى ئالدىغا گۈل سېۋەتى قويدى، ئۇنىڭدىن كېيىن تاڭشەن يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش خاتىرە سارىيىنى تېكسكۇرىيە قىلدى، جياڭ زېمىن يەر تەۋرەشتە قازا تاپقان قېرىنداشلار ۋە يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇشتا باتۇرلۇق بىلەن پىداكارلىق كۆرسەتكەن قۇربانلارغا چوڭقۇر تەزىيە بىلدۈردى، يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش داۋامىدا غايەت زور تۆھپە قوشقان ئىشچىلار، دېھقانلار، ئازادلىق ئارمىيىنىڭ كومانداندىر - جەڭچىلىرى ۋە كادىرلارغا ئالىي ئېھتىرام بىلدۈردى، شۇنداقلار تاڭشەن خەلقىنىڭ 20 نەچچە يىلدىن بۇيان يېڭى تاڭشەن قۇرۇش ۋە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش داۋامىدا قولغا كەلتۈرگەن ئۇلۇغ مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى چىن قەلبىدىن تەبرىكلىدى.

يولداش جياڭ زېمىن «سالامەتلىكنى ئەسلىكە كەلتۈرۈش كەنتى» گە كېلىپ، يەر تەۋرەشتە بەختكە قارشى پالەچ بولۇپ قالغان مېيپىلەرنى يوقلىدى. چاقلىق ئورۇندۇققا ئولتۇرغان سالامەتلىكنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش كەنتىنىڭ 20 نەچچە ئائىلىلىك ئاھالىسى كەنت ئېغىزىغا يىغىلىپ، باش شۇجى جياڭ زېمىننى قىزغىن ئالقىش ياڭرىتىپ قارشى ئالدى. جياڭ زېمىن ئۇلارنى ئىتتىپاقلىشىشقا، ئۆزئارا ياردەملىشىشكە، مېيىپلىك ئۇستىدىن غەلبە قىلىشقا، ئۆرمۈشتا غالىپلاردىن بولۇشقا رىغبەتلەندۈردى، شۇنداقلا ھەر بىر ئائىلىلىك كەنت ئاھالىسىگە سالامەتلىكنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئەسۋابى تەقدىم قىلدى.

جياڭ زېمىن خېبەي ئۆلكىسى ۋە تاڭشەن شەھىرىنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن مۇنداق دېدى: بۇنىڭدىن 20 يىل ئىلگىرى يۇز بەرگەن ئېغىر يەر تەۋرىش تاڭشەندەك 100 يىللىق تارىختا ۋە 1 مىليون ئاھالىگە ئوگە شەھەرنى يالليقى خاراباللىككە ئايلاندۇرۇپ، تاقابىل تۇرغىلى بولمايدىغان، جۇڭگو ۋە چەت ئەللەرنى جۆچۈتكەن ئېغىر تەبىئىي ئاپەت ئىدى، 20 يىل ئۆتۈپ كەتتى، تاڭشەن يۇقىلىپ كەتمەستىن، بەلكى تېخىمۇ راۋاجلاندى ،تېخىمۇ گۈللەندى، ھازىر يېڭى تاڭشەن كۆچلۈك تەرەققىيات ۋەزىيىتى ئارقىلىق ۋەتىنىمىزنىڭ زېمىنىدا مەزمۇت قەد كۆتۈرۈپ تۇرماقتا. قەھرىمان تاڭشەن خەلقى جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ ئىگىلىك يارىتىپ،قەيسەرلىك بىلەن ئېلىشىپ، ئۆز يۇرتىنى قايتىدىن گۈللەندۈرۈپ، غايەت زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. （ئاخىرى 4 - بەتتە）

ئىجتىمائىي مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى ئارقىلىق ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش

- ماناس ناھىيىسىنىڭ مەدەنىيەت خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇش ئارقىلىق ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى يۈكسەلدۈرگەنلىكى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم

ماناس ناھىيىسى ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تەڭ تۇتۇش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش قەدىمىنى تېزلىتىش بىلەن بىللە، چېگرا مەدەنىيەت كارىدورى قۇرۇلۇشى باشلانغان مەدەنىيەتتە ئىلغار ناھىيە بولۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ناھىيىنىڭ ئىجتىمائىي مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلەتتى، يېڭىلىق يارىتىپ ھەرقايسى جەھەتتە زور ئۆزگىرىش قىلدى. ناھىيە مەملىكەت بويىچە چېگرا مەدەنىيەت كارىدورى قۇرۇلۇشىدا نەتىجىسى گەۋدىلىك ئۇيغۇر، لوتوبى بازارلىق مەدەنىيەت پونكتى مەملىكەت بويىچە ئىلغار مەدەنىيەت پونكتى ۋە مەدەنىيەت ئارقىلىق مەدەنىيەت ساھەسىنى بېقىشتىكى ئىلغار ئۇرۇن، ناھىيە 1994 - يىلى مەملىكەت بويىچە پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ سۈچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى ئۇلگە كۆرسىتىش ناھىيىسى، 1992 - يىلدىن 1995- يىلغىچە يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن نۆۋەتتا قۇرۇپ تەكشۈرۈش بويىچە ئىلغار ئۇرۇن دېگەن شەرەپلەرگە ئېرىشتى. ماناس ناھىيىسىنىڭ يۇقىرىقى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەنلىكىنى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بەرگەنلىكىدىن ئايرىپ قارىغىلى بولمايدۇ. تۆۋەندە ماناس ناھىيىسىنىڭ بۇ ھەقتىكى بەزى تېپىك تەجرىبىلىرىنى تونۇشتۇرۇپ ئۆتۈمىز:

- تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، تەدبىرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئىجتىمائىي مەدەنىيەت خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش. پارتىيە 14 - قۇرۇلتىيىدىن بۇيان ماناس ناھىيىسىنىڭ ئىقتىسادى تېز تەرەققىي قىلىپ، ئۇنىۋېرسال ئەمەلىي كۈچى زور دەرىجىدە ئاشتى، مالىيە كىرىمى 36 مىليون 880 مىڭ يۈەنگە، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىم 3098 يۈەنگە يېتىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى. ماناس ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش- تەرەققىيات سۈرئىتىنى تېخىمۇ تېزلىتىشنىڭ مۇھىم يولى، شۇڭا بىرى، مەبلەغ سېلىپ مۇھىتىنى ياخشىلاش، يەنە بىرى، ئاھالىنىڭ 80 پىرسەنتىنى تەشكىل قىلىدىغان دېھقانلارنىڭ مەدەنىيەت ساپاسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش لازىم، بۇنىڭ ئۈچۈن ئىجتىمائىي مەدەنىيەت ئىشلىرىنى چىڭ تۇتۇش زۆرۈر، دەپ قارىدى ۋە مەدەنىيەت خىزمىتىنىڭ كۈندىلىك ئىشلار تەرتىپىگە كىرگۈزدى. ئۇلار ناھىيە، يېزا (بازار) لاردا مەدەنىيەت خىزمىتىنى تەڭ تۇتىدىغان رەھبەرلىك سىستېمىسىنى شەكىللەندۈرۈش بىلەن بىللە، چېگرا مەدەنىيەت كارىدورى قۇرۇلۇشىغا داير پىلان، تەدبىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى ۋە شۇنىڭغا مۇناسىپ ھالدا

بېقىندا يەكەن ناھىيىسى چاربېغ يېزىلىق پارتكومىنىڭ شۇجىسى ھۈسەين يۈسۈپ شەرەپ بىلەن مەملىكەتلىك مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمىتى خادىمى دېگەن نامغا

بىكتۇەن كەلكۇندىن مۇداپىئە كۆرۈش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى ياخشى ئورۇنلاشتۇردى

ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلارغا ياردەم قىلىنغان ماددىي ئەشيالار توشۇلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز كۇاڭ جيەن خەۋىر قىلىدۇ: بىكتۇەن پارتكومى 7 - ئاينىڭ 25 - كۈنى چۈشتىن كېيىن جددىي يىغىن ئېچىپ، كەلكۇندىن مۇداپىئە كۆرۈش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئورۇنلاشتۇردى.

يىغىندا بىكتۇەن كەلكۇنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش قوماندانلىق شتابى بىكتۇەننىڭ نۆۋەتتىكى كەلكۇنگە ئىقتىدارىنى زورايتىش، ئادەم كۈچىگە تايىنىپ سۇنى بۆلۈپ ئېقىتىپ، جددىي ئەھۋالدا سۇنى قويۇۋېتىدىغان زاپاس ئېغىز ھازىرلاپ، سۇ ئامبىرىنىڭ ئاساسىي دامبىسى ۋە ئامبار ئەترايى، تۆۋەن ئېقىندىكى خەلق ئاممىسىنىڭ بىخەتەرلىكىگە ھەقلىق كاپالەتلىك قىلىش كېرەك، كەلكۇن بۇزۇۋەتكەن قۇرۇلۇشلارنى رېمونت قىلىش، ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاممىنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇش، يۇرسەتنى چىڭ تارماقلىرى ۋە ئورۇنلىرى كەلكۇنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا ماسلىشىپ، كەلكۇنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشنىڭ كېرەكلىك ماددىي ئەشيالارنى ئاپەت رايونىغا يۆتكەۋېتىپتۇ.

بىكتۇەن ماددىي ئەشيا تارماقلىرى 7- ئاينىڭ 23 - كۈنى يېزا ئىگىلىك 6 - شىسى داخۇاڭشەن كۆمۈر كېنىنىڭ ئېغىر ئاپەتكە ئۇچرىغانلىقىدىن، ئۇ يەردە مىڭدىن

سۈرەتتە: ناھىيە رەھبەرلىرى ھۈسەين يۈسۈپكە مۇكاپات بۇيۇمى بەرمەكتە.

نۇردۇن ئابدۇسەمەت فوتوسى

كارىدورى قۇرۇلۇشىغا دائىر پىلان، تەدبىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويىدى ۋە شۇنىڭغا مۇناسىپ ھالدا «ئىجتىمائىي مەدەنىيەتتە ئىلغار ناھىيە بولۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا پىكر»نى تارقىتىپ، مەدەنىيەت خىزمىتىنى پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىنىڭ مەسئۇلىيىتە تۇرۇمى،

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

يۇسۇپ ئەيسا ئاپتونوم رايونلۇق ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى خىزمىتى يىغىندا مۇنداق دەپ تەكتلىدى:

ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىگە تايىنىپ، دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈش لازىم

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز مېھرىئاي ياقۇپ، مېھرىگۈل تۇردى خەۋىر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى يۇسۇپ ئەيسا 7 - ئاينىڭ 26 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ ئومۇمىي تەسەۋۋۇرىنى ئىزچىللاشتۇرۇش مۇھاكىمە يىغىنى ۋە خىزمەت يىغىندا مۇنداق دەپ تەكتلىدى: ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ ۋە ئۇلارغا تايىنىپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈش لازىم.

يۇسۇپ ئەيسا مۇنداق دېدى: ھەر دەرىجىلىك ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئومۇملۇقىنى ئاساس قىلىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ ۋە سەپەرۋەر قىلىپ، زامانىۋى كارخانا تۈزۈمى بەرپا قىلىش سىنىقىغا پائال قاتنىشىپ كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىشكە پائال تۈرتكە بولۇپ، ئىچكى باشقۇرۇشنى ياخشىلاپ، ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتىش لازىم.

يۇسۇپ ئەيسا مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: ھەر دەرىجىلىك ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرى خىزمەتچىلەر ئاممىسىغا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ زىيان تارتىش دائىرىسىنىڭ كەڭ بولۇۋاتقانلىقى، ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنىڭ تۆۋەن يۇلۇشى قاتارلىق قىيىنچىلىقلارنى كارخانا مېخانىزمى مەسلىسى، تاشقى مۇھىت مەسلىسى ۋە تارىختىن قېپقالغان مەسىلىلەر كەلتۈرۈپ چىقارغانلىقىنى، زىيانىنى تۆگىتىپ پايدىنى ئاشۇرۇش، قىيىن ئەھۋالدىن قۇتۇلۇشنىڭ تۈپ چىقىش يولى ئىسلاھات ئېلىپ بېرىشتا ئىكەنلىكىنى، ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىشىدا، ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشتە ئىكەنلىكىنى ئېنىق تونۇش توغرىسىدا تەربىيە بېرىش ۋە يېتەكلەش لازىم.

لەنجۇ - شىنجاڭ تۆمۈريولىدا قاتناش ئەسلىگە كەلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرلىرىمىز جياچى، يۈڭگاك، خۇك چى، ئۆز مۇخبىرىمىز خۇاك جىيەنجاك خەۋىر قىلدۇ: كەلكۈن ھۆجۇمىغا ئۇچراپ 180 نەچچە سائەت قاتناش ئۈزۈلۈپ قالغان لەنجۇ - شىنجاڭ تۆمۈريولىدا ئۇرۇمچى تۆمۈريول ئىدارىسى، شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملار، قوراللىق ساقچى قىسىم كومانداىر - جەڭچىلىرى ۋە تۇرپان - قۇمۇل ئېھتىلكى، ئۇرۇمچى ئېھتىياتى - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى، شىنجاڭ تۆز - خىمىيە سانائىتى زاۋۇتىدىكى ھەر مىللەت ھەربىي ۋە خەلقنىڭ يەتتە كېچە - كۈندۈز تىرىشىپ كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، خەتەردىن قۇتقۇزۇشى نەتىجىسىدە، 7 - ئاينىڭ 27 - كۈنى سائەت 23تىن 58 مىنۇت ئۆتكەندە نورمال قاتناش ئەسلىگە كەلدى.

7 - ئاينىڭ 20 - كۈنىدىن ئېتىبارەن، لەنجۇ - شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ تۇرپاندىن ئۇرۇمچىگىچە بولغان قىسمى كەلكۈننىڭ ھۆجۇمىغا ئۇچراپ، 34 يېرى ئۈزۈلۈپ كەتكەچكە، مۇشۇ ئاينىڭ 20 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن سائەت ئوندا قاتناش ئۈزۈلۈپ قالغانىدى.

ئاپەت يۈز بەرگەندىن كېيىن، ئۇرۇمچى تۆمۈريول ئىدارىسى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى ئاستىدا ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى دەرھال خەتەردىن قۇتقۇزۇشقا تەشكىللەپ، بۈزۈلغان يوللار ۋە مۇئەسسەسلىرىنى جىددىي رېمونت قىلدى. تۆمۈريول مېنىستىرلىكىنىڭ ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ رەھبەرلىرى بىۋاستە ئۇرۇمچى تۆمۈريول ئىدارىسىگە بېرىپ، لەنجۇ - شىنجاڭ تۆمۈريولىنى تېزدىن ياساپ ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە پىتەكچىلىك قىلدى، شۇنداقلا يەرلىكنى ۋە شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملارنى، قوراللىق ساقچى قىسىم كومانداىر - جەڭچىلىرىنى ۋە ھەر مىللەت ئامما-سىنى تۆمۈريولدا كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش، خەتەردىن قۇتقۇزۇش ئىشىغا ئەڭ زور دەرىجىدە يارداەم بېرىشكە پائال تەشكىللىدى.

بىر جۈملىلىك خەۋەرلەر

- ئاپتونوم رايونىمىزدا 2 - ئەۋلاد ئاق نۇرلۇق لامپۇچكا ئىشلەپ چىقىرىلدى.
- شىخەنزە شەھىرىدە قاتناش ھادىسىلىرىنى بېكىتىش مەركىزى قۇرۇلدى.
- مەملىكەتلىك بىر ناملىرىنى ئارخىپلاشتۇرۇپ باشقۇرۇش ۋە بىر نامى ئۇچۇر سىستېمىسىنىڭ تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئۇرۇمچىدە ئوتكۈزۈلدى.
- تۇرپان ۋىلايىتىدە بۇغدايدىن مول ھوسۇل ئېلىندى.
- شىخو ناھىيىسى جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۇزمش بويىچە ئىلغار ناھىيە بولۇپ باھالاندى.

دۆلەت ترانسپورت كارخانىلىرى قاپسلىپ قالغان يولۇچىلارنى يۆتكەشتە تايانچلىق رولىنى جارى قىلدۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز لى چۈن خەۋىر قىلدۇ: 70 -، 54 - ۋە 114 - قېتىملىق پويىزلاردىكى 10 مىڭغا يېقىن يولۇچى 7 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئۇرۇمچىگە بىخەتەر ئېلىپ كېلىندى. بۇ تۆمۈريول تارماقلىرىنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتىنىڭ زور كۈچ بىلەن ياردەم قىلىشى ئارقىسىدا تۆمۈريولدىن تاشيولغا، تاشيولدىن تۆمۈريولغا يۆتكەش تەدبىرىنى قوللانغانلىقىنىڭ نەتىجىسى. 7 - ئاينىڭ 17-كۈنى لەنجۇ - شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ داۋانچېڭ بۆلۈكىدىكى خۇگۇ بېيائخې كۆۋرۈكىنى كەلكۈن ئېقىتىپ كېتىپ، قاتناش ئۈزۈلۈپ قالغاندىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى دەرھال تەدبىر قوللىنىپ، تاشيول بىلەن تۆمۈريولنىڭ زىچ ھەمكارلىشىپ، قاپسلىپ قالغان يولۇچىلارنى يۆتكەش خىزمىتىگە كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، تۆمۈريول مىنىستىرلىكىمۇ ئىچكى ئۆلكىلەردىن ئۇرۇمچىگە قاتنايدىغان پويىزلارنىڭمۇ داۋاملىق نورمال قاتنىشىنى ئۇرۇنلاشتۇردى. تاشيول، تۆمۈريول تارماقلىرىنىڭ كېڭىشىش ئارقىلىق بېيائخې پويىز ئىستانسىسىنىڭ جەنۇبىدا قاپسلىپ قالغان يولۇچىلارنى ئاپتوبۇس بىلەن يەنخۇ ۋە ئەرشىلدەن پويىز ئىستانسىسىغا يۆتكەش قارار قىلىنىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق يولۇچى توشۇش ترانسپورت شىركىتى ۋە ئاقسۇ، ئىلى قاتارلىق جايلارنىڭ ئۇرۇمچىدىكى ترانسپورت كارخانىلىرى ئۈقتۇرۇشنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن ھېچقانداق شەرت قويماي، دەرھال يولۇچىلارنى يۆتكەشكە قاتنىشىپ، دۆلەت ترانسپورت كارخانىلىرىنىڭ تايانچلىق رولىنى جارى قىلدۇردى.

ئاپتونوم رايونلۇق يولۇچى توشۇش شىركىتى 7 - ئاينىڭ 23 - كۈنى سەھەردە 35 ئاپتوبۇس ئاجراتتى، شىركەت رەھبەرلىرى بۇ ئاپتوبۇسلار بىلەن بىرلىكتە بېيائخې، ئەرشىلدەن ئارىلىقىدا قاتنىدى. شۇ كۈنى كەلگەن پويىزلاردا ۋاگون ئاز بولغانلىقتىن بۇ شىركەت 900دىن كۆپرەك يولۇچىنى بېيائخېدىن ئۇرۇمچى جەنۇبىي پويىز ئىستانسىسىغا يۆتكەپ كەلدى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى قاتناش تارماقلىرى 7 - ئاينىڭ 22-كۈنىدىن 25 - كۈنگىچە 85 ئاپتوبۇس تەشكىللەپ، 22 مىڭدىن كۆپرەك يولۇچىنى يۆتكىدى. قاتناش نازارىتى بۇخىزمەتنى لەنجۇ-شىنجاڭ تۆمۈريولىدا قاتناش ئەسلىگە كەلگىچە داۋاملاشتۇرماقچى.

* * *

سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى، سانجى شەھىرى ۋە سانجى ھەربىي رايونىنىڭ رەھبەرلىرى ئاپەت يۈز بەرگەن جايلارغا بىرىپ ئاپەت ئەھۋالىنى ئىگىلەپ، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا قوماندانلىق قىلدى.

ۋاڭ چېڭ فوتوسى

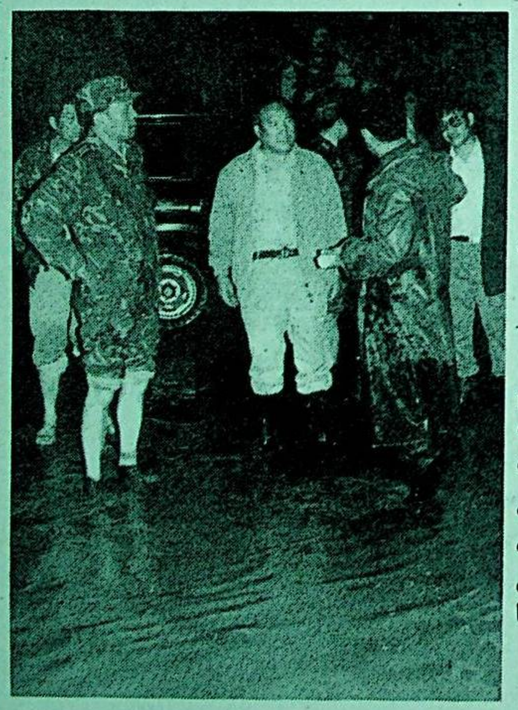
ئاپەت رايونىدىن كەلگەن خەۋەرلەر

شىنى داخۋاگشەن كۆمۈر كېنىسىك ئېغىر ئاپەتكە ئۇچرىغانلىقىدىن، ئۇ يەردە مىڭدىن كۆپرەك كىشىنىڭ ماكانسىز قالغانلىقىدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن، بېرزىنت، چېدىر قاتارلىق ماددىي ئەشيالارنى 7 - ئاينىڭ 24 - كۈنى چۈشتىن كېيىن كۆمۈركانغا يەتكۈزۈپ بەرگەن. بىكتۇمەن قاتناش ئىدارىسى، يېزا ئىگىلىك 6 - شىنىمۇ بۇ كۆمۈر كانغا توپا كولاش ماشىنىسى ۋە سالياركا يارداەم قىلغان.

يېزا ئىگىلىك 8 - شىنى نەق مەيدانغا تاغار، سۈلياۋ تاغار، سىم ۋە پولات تور قاتارلىقلارنى جىددىي يەتكۈزۈپ بەرگەن، ھەم ئىدارىلەردىن 1000دىن كۆپرەك ئاپتومويىل، 10 مىڭدىن كۆپرەك كىشىنى سەپەرۋەر قىلىپ، ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇشنىڭ 1 - سېپىگە ئەۋەتكەن.

بىكتۇمەن سودا ئىدارىسى بىلەن سانائەت 1 - شىنى 7 - ئاينىڭ 23 - كۈنى چۈشتىن كېيىن نەنسەن كان رايونىدىكى ئېغىر ئاپەتكە ئۇچرىغان بىكتۇمەن 8 - قۇرۇلۇش شىركىتىگە 40 تونىنا ئاشلىق يەتكۈزۈپ بەرگەن. بىكتۇمەن قۇرۇلۇش ئىدارىسى، سەھىيە ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى 7 - ئاينىڭ 24 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا ئىشانە قىلىنغان پۇل ۋە تىببىي دورىلارنى بىكتۇمەن 8 - قۇرۇلۇش شىركىتى ئىستانسىسىغا يۆتكەپ كەلدى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى قاتناش تارماقلىرى 7 - ئاينىڭ 22-كۈنىدىن 25 - كۈنگىچە 85 ئاپتوبۇس تەشكىللەپ، 22 مىڭدىن كۆپرەك يولۇچىنى يۆتكىدى. قاتناش نازارىتى بۇخىزمەتنى لەنجۇ-شىنجاڭ تۆمۈريولىدا قاتناش ئەسلىگە كەلگىچە داۋاملاشتۇرماقچى.

* * *

سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى، سانجى شەھىرى ۋە سانجى ھەربىي رايونىنىڭ رەھبەرلىرى ئاپەت يۈز بەرگەن جايلارغا بىرىپ ئاپەت ئەھۋالىنى ئىگىلەپ، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا قوماندانلىق قىلدى.

ۋاڭ چېڭ فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىزدا گۆشى، يۇڭى، تۈتۈنى كۆپ چارۋا مال يېتىشتۇرۇش تۈرى يولغا قويۇلدى

ئۈرۈمچى ئىسا ئاساسى ناملىق مۇكاپاتلىق ماشىنا

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پەن-تېخنىكا كومىتېتى بىلەن چارۋىچىلىق نازارىتى بىرلىشىپ 9- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە نۇقتىلىق يولغا قويىدىغان پەن- تېخنىكا كېڭەيتىش توري - گۆشى، يۇڭى، تۈتۈنى كۆپ 6 مليون تۇياقتىن كۆپرەك چارۋا مال يېتىشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈگۈشلۇق يولغا قويۇلۇشقا باشلىدى.

بۇ تۈر ئاساسلىقى خوتەن، ئاقسۇ، ئالتاي، سانجى، تارباغاتاي، بورتالا قاتارلىق ئالتە ۋىلايەت ۋە ئوبلاستتا يولغا قويۇلدۇ. ئۇنىڭ يىل ئىچىدە 2 مليون تۇياق ئىنچىكە يۈگلۈق قوي، 2 مليون تۇياقتىن كۆپرەك گۆش قويى، 1 مليون تۇياق تۈتلىك ئۆچكە، 1 مليون تۇياقتىن كۆپرەك خوتەن يېرىم يېرىك يۇڭلۇق قويى شالغوتلاشتۇرۇلۇپ ئاسلى ياخشىلىنىدۇ. بۇ تۈرنى ئۈگۈشلۇق يولغا قويۇش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق چارۋىچىلىق نازارىتى نۇقتا قىلىپ بېكىتكەن ھەر قايسى رايونلار بىلەن ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى ئورناتتى. ھەر قايسى ۋىلايەت، ئوبلاستلار يەرلىك مالبىيدىن 1 مليون 200 مىڭ يۇەن مەبلەغ ئاجرىتىپ نەسىللىك قوچقار، تېكە كىرگۈزۈپ، گۆشى، يۇڭى، تۈتۈنى ئېلىنىدىغان چارۋا مالالارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاش خىزمىتىنى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇردى. ئېغىل - قوتان، سۇ، ئوت-چۆپ ۋە يەم - خەشەك بازا قۇرۇلۇشى چىڭ تۈتۈپ ئىشلەنمەكتە.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **بۇنياز قادىر** خەۋەر قىلىدۇ: يەكەن ناھىيىسىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ يۇكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشى، چارۋىچىلىق تارماقلىرىنىڭ چارۋىچىلىق كەسپىي ئالىملىرىنى شاخ - شۇمبا بىلەن كالا بېقىشقا يېتەكلىشى ئارقىسىدا، بۇ ناھىيىنىڭ شاخ - شۇمبا بىلەن كالا بېقىش تۈرىدە ئۇنۇم كۆرۈلۈشكە باشلىدى.

بۇ ناھىيە 1995- يىلى دۆلەتنىڭ شاخ - شۇمبا بىلەن كالا بېقىش تۈرىنىڭ كىرگۈزۈلگەنىدى. شۇنىڭدىن بۇيان ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ تۈرنىڭ سىناق خىزمىتىنى نەتىجىلىك ئىشلەشنى كالېچىلىقنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇش ئارقىلىق دېھقانلارنى بېيىشقا يېتەكلەشنىڭ مۇھىم تەدبىرى دەپ قاراپ، بۇ تۈرنى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىگە ھەققىي تۈردە ئەھمىيەت بەردى. شاخ- شۇمبا بىلەن كالا بېقىش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش مەخسۇس گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، بۇ خىزمەتنى كۈچلۈك تەشكىلىي ئاساسقا ئىگە قىلدى. بۇ تۈر بويىچە ئۇرۇنلاشتۇرۇلغان تەدبىرلەرنىڭ ئەمەلىيلىشىش ئەھۋالىنى قەرەللىك تەكشۈرۈپ تۇردى. ناھىيىلىك چارۋىچىلىق ئىدارىسى كەسپىي خادىملارنى ئاساسىي قاتلاملارغا ئەۋەتىپ سىناق نۇقتىسى قىلىپ بېكىتكەن يېزا- بازار ۋە چارۋىچىلىق كەسپىي ئالىملىرىنىڭ بۇ تۈرگە قاتنىشىش قىزغىنلىقىنى قوزغاش بىلەن بىللە، ئۇلارنىڭ نەسىللىك كالا سېتىۋېلىش، ئېغىل قوتانلىرىنى ئۆلچەمگە يەتكۈزۈش، ئوت- چۆپ، شاخ - شۇمبىلارنى پىششىقلاش قاتارلىق ئەمەلىي مەشغۇلاتلىرىغا كەسپىي جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىشنى كۈچەيتتى. ناھىيە بويىچە ئۆتكەن يىلدىن يېقىنقىچە شاخ- شۇمبا بىلەن كالا بېقىش تۈرىگە يېتىشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈگۈشلۇق يولغا قويۇلۇشقا باشلىدى.

بۇ تۈر ئاساسلىقى خوتەن، ئاقسۇ، ئالتاي، سانجى، تارباغاتاي، بورتالا قاتارلىق ئالتە ۋىلايەت ۋە ئوبلاستتا يولغا قويۇلدۇ. ئۇنىڭ يىل ئىچىدە 2 مليون تۇياق ئىنچىكە يۈگلۈق قوي، 2 مليون تۇياقتىن كۆپرەك گۆش قويى، 1 مليون تۇياق تۈتلىك ئۆچكە، 1 مليون تۇياقتىن كۆپرەك خوتەن يېرىم يېرىك يۇڭلۇق قويى شالغوتلاشتۇرۇلۇپ ئاسلى ياخشىلىنىدۇ. بۇ تۈرنى ئۈگۈشلۇق يولغا قويۇش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق چارۋىچىلىق نازارىتى نۇقتا قىلىپ بېكىتكەن ھەر قايسى رايونلار بىلەن ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى ئورناتتى. ھەر قايسى ۋىلايەت، ئوبلاستلار يەرلىك مالبىيدىن 1 مليون 200 مىڭ يۇەن مەبلەغ ئاجرىتىپ نەسىللىك قوچقار، تېكە كىرگۈزۈپ، گۆشى، يۇڭى، تۈتۈنى ئېلىنىدىغان چارۋا مالالارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاش خىزمىتىنى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇردى. ئېغىل - قوتان، سۇ، ئوت-چۆپ ۋە يەم - خەشەك بازا قۇرۇلۇشى چىڭ تۈتۈپ ئىشلەنمەكتە.

يەكەن ناھىيىسىنىڭ شاخ- شۇمبا بىلەن كالا بېقىش تۈرىدە ئۇنۇم كۆرۈلۈشكە باشلىدى

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دۆلەت باج تارماقلىرىنىڭ باج يىغىش، باشقۇرۇش خىزمىتى ئىسلاھاتى ئوگۈشلۇق ئېلىپ بېرىلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز **رەخمىتۇللا ئابلا** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دۆلەت باج تارماقلىرىنىڭ باج يىغىش، باشقۇرۇش خىزمىتى ئىسلاھاتى ئوگۈشلۇق ئېلىپ بېرىلماقتا. ھازىرغىچە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 70 ناھىيە (شەھەر)لىك دۆلەت باج ئىدارىسى باج يىغىش، باشقۇرۇش بويىچە سىناق نۇقتىسى قاتارىغا كىرگۈزۈلدى.

باج يىغىش، باشقۇرۇش بويىچە سىناق نۇقتىسى قىلىنغان ناھىيە، شەھەرلەردىكى باج تاپشۇرغۇچىلار ئاپتونوم رايونىمىزدىكى باج تاپشۇرغۇچىلار ئومۇمىي سانىنىڭ 84 پىرسەنتىنى، ئۇلار تاپشۇرغان باج ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ باج ئومۇمىي كىرىمىنىڭ 78 پىرسەنتىنى، شەھەر، بازارلارنىڭ باج كىرىمىنىڭ 92.3 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. باج يىغىش مۇلازىملىق نۇقتىسىدىن 76 سى قۇرۇلدى، بۇ، قۇرۇلۇشقا تېگىشلىك باج يىغىش نۇقتىلىرىنىڭ 63.3 پىرسەنتىنى تەشكىل قىلدى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دۆلەت باج تارماقلىرىنىڭ باج يىغىش، باشقۇرۇش خىزمىتى ئىسلاھاتى 1995- يىلىنىڭ بېشىدا باشلانغان بولۇپ، مەبلەغ قىس ئەسلىمە يېتىشمەسلىك، تېخنىكا كۆچى ئاجىز بولغان ئەھۋال ئاستىدا، ھەر دەرىجىلىك دۆلەت باج تارماقلىرى، ئالاقىدار ئورۇنلارنىڭ يۆكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشى، ھەر مىللەت باج كادىرلىرىنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى، باج يىغىش، باشقۇرۇش خىزمىتى ئىسلاھاتى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ خىزمەتلەرنى كەڭ، چوڭقۇر قانات يايدۇرۇشى نەتىجىسىدە بۇ خىزمەتتە كۆرۈنەرلىك ئىلگىرىلەش بولدى. ئۇلار باسقۇچلار بويىچە ئىلگىرىلەش، ئالدى بىلەن سىناق قىلىپ ئاندىن كېڭەيتىش، ئالدى بىلەن شەھەردە، كېيىن يېزىدا، ئالدى بىلەن كارخانىدا، ئاندىن يەككە تىجارەتچىلەر ئارىسىدا يولغا قويۇش تۈزۈملىرىنى تۈزۈپ يولغا قويدى. 1995- يىلىنىڭ بېشىدا، ئاپتونوم رايونىمىز باج يىغىش، باشقۇرۇش خىزمىتى ئىسلاھاتىدا، شارائىتى بىر قەدەر ياخشراق بولغان ئۈرۈمچى ، شىخەنزە، قارامای، كۇيتۇڭ، سانجى، تۇرپان، ئاقسۇ قاتارلىق جايلاردىكى 28 ناھىيە (شەھەر)نى سىناق نۇقتىسى قىلىپ بېكىتكەنىدى. ھازىرغا قەدەر بۇ 28 ناھىيە، شەھەردىكى باج ئىدارىلىرى باج يىغىش، باشقۇرۇش مەشغۇلاتىنى كومپيۇتېر ئارقىلىق ئېلىپ بېرىشنى ئىشقا ئاشۇردى.

ئاپتونوم رايونلۇق دۆلەت باج ئىدارىسى بۇ يىل يەنە باج مەنبەسى كەڭ، ئاساسى بىر قەدەر ياخشى بولغان 42 ناھىيە، شەھەرلىك باج ئىدارىسىنى ئىككىنچى تۈركۈمدىكى باج يىغىش ، باشقۇرۇش خىزمىتى ئىسلاھاتىدىكى سىناق نۇقتىسى قىلىپ بەلگىلىدى. نۆۋەتتە ئۇلار بۇ خىزمەتنى ئۇنۇملۇك قانات يايدۇرماقتا.

ئىلى يۇڭ توقۇمچىلىق 3- زاۋۇتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئىچكى قىسمدا ھۆددىگە بېرىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ئىشلەپچىقىرىشنى زور دەرىجىدە يۇكسەلدۈردى. نەتىجىدە، بۇ يىل 7- ئايغىچە 800 مىڭ مېتر يۇڭ رەخت توقۇپ، 2 مليون يۇەندىن ئارتۇق باج- پايدا يارىتتى.

سۈرەتتە: توقۇش سېخىدىكى ئىشچىلار مەشغۇلات ئۇستىدە.

تۇرسۇنمەھەممەت ئوسمان فوتوسى

ئوقۇتۇش بىناسى قۇرۇلۇشى ئاشكارا خېرىدار چاقىرىپ ھۆددىگە بېرىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **پولات ئامانيار** خەۋەر قىلىدۇ: قۇرۇلۇش سۇپىتى، قۇرۇلۇش ۋاقتى ۋە قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئۇرۇنلىنىڭ ھوقۇق- مەنپەئىتىنى ھەقىقىي كاپالەتكە ئىگە قىلىش ئۈچۈن، يېقىندا تېكەس ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى تۇنجى قېتىم ناھىيىلىك 5- باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش بىناسى ئاشكارا خېرىدار چاقىرىپ ھۆددىگە بەردى. بۇ قېتىمقى ئاشكارا خېرىدار چاقىرىپ ھۆددىگە بېرىشكە قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇن بىلەن مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى ۋە ناھىپىدىكى 1-، 2- قۇرۇلۇش شىركىتى، قۇرۇلۇش - قۇراشتۇرۇش باش شىركىتى، ناھىيىلىك شەھەر قۇرۇلۇشى ئىدارىسى قاتارمىقىدىكى شەھەر قۇرۇلۇشى باش شىركىتى ھالەتكە خاتىمە بېرىش ئۈچۈن ناھىيىدە قۇرۇلۇشلارنى ئاشكارا خېرىدار چاقىرىپ ھۆددىگە بېرىشكە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇردى ۋە تۇنجى قەدەمدە ناھىيىلىك 5- باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش بىناسىنى ئاشكارا خېرىدار چاقىرىپ ھۆددىگە بەردى. بۇ قېتىمقى ئاشكارا خېرىدار چاقىرىپ ھۆددىگە بېرىشكە قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇن بىلەن مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى ۋە ناھىپىدىكى 1-، 2- قۇرۇلۇش شىركىتى، قۇرۇلۇش - قۇراشتۇرۇش باش شىركىتى، ناھىيىلىك شەھەر قۇرۇلۇشى ئىدارىسى قاتارمىقىدىكى شەھەر قۇرۇلۇشى باش شىركىتى

غۇلجا ناھىيە جېلىلىيۇزى بازىرىنىڭ دۆڭمەھەللە كەنتىدىكى ماشىنىچى تۇرغان ئوسمان 1991- يىلىدىن ھازىرغىچە 800 گە يېقىن شاگىرت يېتىشتۈردى. ھازىر بۇ شاگىرتلارنىڭ بىر قىسمىنىڭ ئايلىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 500 يۇەندىن ئاشتى.

سۈرەتتە: ئۇ كۇرسانتلارغا كىيىم كېسىش تېخنىكىسىنى ئۆگەتمەكتە.

ئابدۇۋەلى ئەخمەدى فوتوسى

بېڭسار ناھىيىلىك سودا ـ باناڭات مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى «ئىككى يىل» پائالىيىتىدە ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى

يېڭسار ناھىيلىك سودا ـ سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى «ئىككى يىل» پائالىيىتىدە ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشت**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلەت ئەھەت** خەۋەر قىلدۇ: يېڭسار ناھىيلىك سودا ـ سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى رەھبەرلىكى ئۆزىنى تەتقىقاتقا «ئادىل سودىنى قوغداش، قانۇن ئىجرا قىلىش يىلى»، «سودا ـ سانائەت ئوبرازىنى تۇرغۇزۇش يىلى»دىن ئىبارەت «ئىككى يىل» پائالىيىتىنى داغدۇغىلىق ھەم يۇختا ئېلىپ بېرىپ ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

يېڭسار ناھىيلىك سودا ـ سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى رەھبەرلىكى يۇقىرى ساپالىق، بازار ئىگىلىكى تەرەققىياتىنىڭ ئېھتىياجىغا ماسلىشالايدىغان سودا ـ سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش قوشۇنىنى بارلىققا كەلتۈرۈپ، قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئۈچۈن تېخىمۇ ياخشى خىزمەت قىلىش ئۈچۈن، «ئىككى يىل» پائالىيىتىنى تۇرلۇك خىزمەتلەرنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ئاچقۇچى قىلدى. مەسئۇلىيەتنى تولۇق ئادا قىلىش، مۇلازىملىق ئېڭىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈش، بازارلاردا ئادىل سودا رىقابىتىنى يولغا قويۇش، ساختا، ناچار تاۋارلارنى چەكلەش كۈرىشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، كەڭ ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىدى. ھەر قايسى پونكىت، بۆلۈملەر بىلەن تۆھپە يارىتىش مەسئۇلىيىتە توختامى تۈزدى. 14 ماددىلىق «فورمىنى رەتلىك كېيىش، تاشقى قىياپەت ئوبراز تىكلەش ئۆلچىمى»نى تۈزۈپ چىقىپ، ئەمەلىيلىشىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ئەترىتى قۇرۇپ، خادىملارغا بولغان نازارەتچىلىكنى كۈچەيتتى. ئۇش ېېجىرىش تۈزۈملىرىنى ئاشكارىلاپ قايناق بازار نۇقتىلىرىغا «ئۇش بېجىرىش تۈزۈمى سەھنىسى ياسىدى. ھەر مىللەت ئامېمىسنىك نازارىتىنى قوبۇل قىلىپ، ئوبرازىنى خۇنۇكلەشتۈرىدىغان ناچار ئىستىل، خاھىشلارنى قاتتىق چەكلەش ۋە ئۇنۇملۈك ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن جامائەت سورۇنلىرى، بازارلارغا پىكىر ئېلىش ساندۇقى ئورنىتىپ، خادىملارنىڭ خىزمەت قولايلىقلىدىن پايدىلىنىپ باشقىلارنى قاقتى ـ سوقتى قىلمىشىنى نازارەت قىلدى. بۇنىڭ بىلەن كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى بىخ ھالىتىدە يوقىتىپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى.

قانۇن ـ تۈزۈم تەشۋىقاتىنى كۈچەيتىپ، سودا ـ سانائەتچىلەر ۋە ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇن كۆز قارىشىنى يۇقىرى كۆتۈردى. ساختا ، ناچار تاۋارلارنى كۆرگەزمە قىلىپ، ئامما جانلىق تەربىيە بەردى. «لېي فېڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتى ئېيى» ، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئېيى» مەزگىلىدە بازار كۈنى «قانۇن تەشۋىقات مۇلازىملىق ئورنى» نۇقتىلىرىنى قۇرۇپ، ئامما ئىمگە 2000 پارچە تەشۋىقات ماتېرىيالى تارقاتتى. ۋە ئۇلارنىڭ سوراقلىرىغا جاۋاب بېرىپ، ئامما ئىمنىڭ قانۇن بويىچە ئۆز مەنپەئىتىنى قوغداش ئېڭىنى ئۆستۈردى. يەككە ئەمگەكچىلەر جەمئىيىتى 1 ـ ئايدىن 6 ـ ئاينىڭ 10 ـ كۈنىگىچە 54 قېتىم يەككە سودا ـ سانائەتچىلەرنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، 7380 ئادەم (قېتىم) نى تەربىيىلەپ، ئۇلارنى قانۇنلۇق تىجارەت قىلىشقا يېتەكلىدى. ئادىل سودىنى قوغداپ، ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداشتا ئادىل بولدى. ھازىرغىچە 130 تىن ئارتۇق دۆلەت، كوللېكتىپ، يەككە، خوسۇسىي تىجارەت ئورۇنلىرىنى تەكشۈرۈپ 23 مىڭ 154 يۈەن قىممەتتىكى ساختا، ناچار، سۈپىتى ئۆزگەرگەن تاۋارنى كۆيدۈردى. قانۇنسىز قۇرۇلغان خۇسۇسىي ئىگىلىكتىكى سوپون پاراشوكى زاۋۇتىدىن بىرنى ئېنىقلاپ پېچەتلىدى. قانۇنسىز ئۇغۇت تىجارىتى قىلغانلارنى تەكشۈرۈپ 132 تونىنا لايىقەتسىز خىمىيۇي ئوغۇت، 800 تونىنچە يەتكۈزدى.

ئابدۇۋاھىد ئەخمىدى فوتوسى

كىلوگرام سۈلياۋ يوپۇقنى قولغا چۈشۈرۈپ، دېھقانلارنى 234 مىڭ 688 يۈەندىن ئارتۇق زىياندىن ساقلاپ قالدى.

بۇ ئىدارە يەنە «قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى»گە ماسلىشىپ، ئالاقدار ئورۇنلار بىلەن بىرلىكتە 5 ـ ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا جەمئىي 150 تىن ئارتۇق كىنو ـ تېياتىرخانا، كۆڭۈل ئېچىش سورۇنلىرى، سىنئالغۇ قويۇش ئورۇنىنى تەكشۈرۈپ، قانۇنسىز نەشر قىلغان سىنئالغۇ لېنتىلىرى، مەزمۇنى ساغلام بولمىغان ئۇنئالغۇ لېنتىلىرى ۋە خۇراپاتلىق تەرغىب قىلىنغان كىتابلارنى يىغىۋېلىپ، مەدەنىيەت بازارلىرىنى ساغلام تەرەققىي قىلدۇرۇشقا سالدى.

قۇرۇلۇشى ئىدارىسى قارىمىقىدىكى شەھەر قۇرۇلۇشى باش شىركىتى قاتارلىق تۆت شىركەتنىڭ قانۇنىي ۋەكىللىرى قاتناشتى. شىركەتلەر ئۆزلىرىنىڭ خېرىدار بولۇش ئامىلىنى يازما ماتېرىيال شەكلىدە رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىغا تاپشۇردى. گۇرۇپپا ئەزالىرىنىڭ تۇرلەر بويىچە نومۇر قويۇپ باھالاپ چىقىشى نەتىجىسىدە، ناھىيلىك شەھەر قۇرۇلۇشى ئىدارىسى قارىمىقىدىكى شەھەر قۇرۇلۇشى باش شىركىتى 97.428 نومۇر بىلەن ئۇستۇن ئۆكىنى ئىگىلەپ، بۇ ھۆددىگەرلىك توختامى ناھىيلىك جامائەت گۇۋاھلىقى ئورنىنىڭ گۇۋاھلىق بېجىرىشى بىلەن رەسمىي قانۇنىي كۈچكە ئىگە بولدى.

ئورۇنغا ھۆددىگە بېرىلەتتى. بۇنىڭ بىلەن قۇرۇلۇش ۋاقتى ئۇزىراپ كېتىش، قۇرۇلۇش سۈپىتى ئۆلچەمگە توشماسلىق، قۇرۇلۇش مەبلىغىدىن پىلاندىكىدىن ئېشىپ كېتىشتەك ئەھۋاللار كېلىپ چىقىپ، قۇرۇلۇش لۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇنىنىڭ مەنپەئىتىگە زىيان يېتەتتى. تېكەس ناھىيىسى بۇ خىل

مايتاغ نېفت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ نېفت ئايرىش زاۋۇتى ئالدىنقى يېرىم يىللىق نېفت پىششىقلاشتا يېڭى سەۋىيە ياراتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ناسرجان مەھمەت** خەۋەر قىلدۇ: مايتاغ نېفت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ نېفت ئايرىش زاۋۇتى 1996 ـ يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا 1 مىليون 277 مىڭ تونىنا نېفت پىششىقلاپ ئىشلەپ، زاۋۇت تارىخىدا كۆرۈلۈپ باقمىغان يۇقىرى سەۋىيە ياراتتى.

نېفت ئايرىش زاۋۇتى بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا كۆپ قېتىم ئېلىكتر لىنىيىلىرى بۆلغىنىشتىن چاقناش، خام نېفت يەتكۈزۈپ بېرىش لىنىيىلىرى سوغۇقتىن توڭلاپ قېلىش، ئايرىلىدىغان خام نېفتنىڭ تەركىبى مۇرەككەپ بولۇشتەك قىينچىلىق ئالدىدا كۆچىنى رىھبونت قىلىش، ئۆزگەرتىپ ياساش، ماسلاشتۇرۇش، پىششىقلاپ ئىشلەش مىقدارىنى ئاشۇرۇشقا قارىتىپ، كۇندىلىك نېفت پىششىقلاپ ئىشلەش مىقدارىنى 9500 تونىنىدىن 10 مىڭ تونىنغىچە يەتكۈزدى. ئىشلەپچىقىرىش تىن توختىتماستىن بىر يىلدىن ئاشقان ھىدروگېن قوشۇپ قايتا تەرتىپكە سېلىش ۋە يېڭى قۇرۇلغان ئارومات كاربون ھىدرات ئاجرىتىش قۇرۇلمىسىنى ئىشقا كىرىشتۈرۈپ؛ ئىچكى قىسمىدىكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئاممىۋى خاراكتېرلىك پىكىر ـ تەكلىپ بېرىش ۋە كونا ئۇسكۇنىلەرنى رىھبونت قىلىپ يېڭىسى ئورنىدا ئىشلىتىش، ئۇنۇمنى ئاشۇرۇپ چىقىمنى ئازايتىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى، شۇنىڭدەك بازارنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن يۇقىرى ئىقتىسادىي ئۇنۇمگە ئىگە پولىپروپىلىن، تاشيول ئاسفالتى ئىشلەپ چىقىرىپ، نېفت ئايرىش قۇرۇلمىلىرىنى ئىشلەپچىقىرىشتىن 35 كۈن توختىتىپ چوڭ تەكشۈرۈپ رىھبونت قىلغان ئەھۋالدىمۇ بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 46 مىڭ تونىنا نېفتنى ئارتۇق پىششىقلاپ ئىشلىدى.

غۇلجا شەھەرلىك سودا ـ سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ئاممىغا بولغان تەشۋىق ـ تەربىيىنى كۈچەيتىش بىلەن بىللە، بازارلاردا ئايلىنىپ يۈرۈپ يالغان، ساختا، ناچار تاۋارلارنى تەكشۈرۈش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

سۈرەتتە: ئىدارىدىكىلەر سايىيوي يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى بازىرىدا تىجارەتچىلەردىن ئەھۋال ئىگىلىمەكتە.

ئەدىھەم ئابدۇمىجىت فوتوسى

قىسقاخەۋەرلەر

△ خوشۇت ناھىيىسىدە بۇ يىل ئېلىنغان 53 مىڭ 165 تۆلدىن 51 مىڭ 800 ى قاتارغا قوشۇلۇپ، تۆلەرنىڭ قاتارغا قوشۇلۇش نىسبىتى 92.9 % كە يەتتى.

ئابلىز ئوسمان

△ كۆچا ناھىيىسى 12 سۇ مۇنارى ياساپ، 14 مىڭ 738 باسما قۇدۇق قېزىپ ۋە 300 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇتۇرۇبىسى ياتقۇزۇپ، 190 مىڭ 314 دېھقان، چارۋىچىنى پاكىز سۇ ئېچىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى.

ئىبراھىم ئابىت

△ يېڭسار ناھىيىسىنىڭ توپلۇق يېزىسىدا يەتتە دېھقان مىنۇبۇس سېتىۋېلىپ، يولۇچى توشۇش كەسپى بىلەن شۇغۇللاندى.

ھەسەن ئەھمەت

△ قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى بۇ يىلقى دېھقانچىلىق مەشغۇلاتىدا ئالاھىدە تۆھپە ياراتقان 44 نەپەر يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى شوپۇرىنى مۇكاپاتلىدى.

سابىرجان سىيىت

△ قاراقاش ناھىيىسى قويچى يېزىسىنىڭ زېۋاكەنتىدىكى دېھقانلار يېقىندا 3200 تۇپ تۇجمىنى ئۇلاپ سورىتىنى ياخشىلدى.

تۇرانىياز مەجنۇر

△ گۇما ناھىيىلىك چارۋىچىلىق ئىدارىسى 80 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، سانجۇ، كىلياك، پىشنا يېزىسىغا چارۋامال ئۇرۇقلاندۇرۇش پونكىتى سېلىپ، بۇ چەت رايونلارنىڭ چارۋامال نەسلىنى ياخشىلاش خىزمىتىگە ئوڭايلىق يارىتىپ بەردى.

ئابدۇلئەھەت ئالىم

△ خوتەن ناھىيىسىنىڭ بوزاق يېزىسىدىكى دېھقانلار بۇ يىل دۆلەتكە 74 تونىنىدىن كۆپرەك پىلە غوزىسى سېتىپ بېرىپ، 814 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى. بۇ ھەربىر پىلكار ئائىلىسىگە 2300 يۈەندىن توغرا كېلىدۇ.

سدىقۇللا ئەخمەت

△ باي ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ كانجى تىجارەت پونكىتى بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى بەش يىرىم ئېيىدا يىللىق ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنىڭ 84 پىرسەنتىنى ئورۇندىدى.

ھەسەن ئابدۇۋەلى

△ يېڭسار ناھىيىسىنىڭ ساغان يېزا 12 ـ كەنتىدىكى دېھقان مەجنۇرئاخون 1986 ـ يىلىدىن بۇيان 780 مو قوم تېزگىنلەش ئورمىنى بىنا قىلىپ، 1300 مو دائىرىدىكى قومنى تېزگىنلىدى.

ۋاھاپ ناسىر

ئوت ئۆچۈرۈش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، ئىقتىسادنىڭ تەرەققىياتىغا ماسلىشايلى
شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى ئوچ دەرىجىلىك ئوت ئۆچۈرۈش، نازارەت قىلىش ئاپپاراتى قۇردى

پىقىندا ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتى بىلەن بىڭتۇەن شتات كومىتېتىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش- قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى ج خ ئىدارىسى، ھەرقايسى شلاردىكى ج خ باشقارمىسى، ھەرقايسى بوزىەر ئۆزلەشتۈرۈش رايونلىرىدىكى ج خ ئىدارىلىرىدە ئايرىم - ئايرىم ھالدا ئوت ئۆچۈرۈش باشقارمىسى، بولۇمى،ئىشخانىسى تەسىس قىلدى. بۇنىڭ بىلەن شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش- قۇرۇلۇش بىڭتۇەنىدە ھازىرغىچە بۇنداق ئوت ئۆچۈرۈش ، نازارەت قىلىش ئاپپاراتى بولماسلىق تارىخىغا خاتىمە بېرىلىپ، بىڭتۇەننىڭ ئوت ئۆچۈرۈش خىزمىتىنى كۈچەيتىشكە ئاساس سېلىندى.

شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى مەملىكىتىمىزدىكى بىردىنبىر قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى بولۇپ، شىنجاڭنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى قوغداش ۋە شىنجاڭ ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتىدا مۇھىم رول ئويناپ كەلدى. 1984- يىلى بىڭتۇەن ئىسلىگە كەلتۈرۈلگەندىن كېيىن تا ھازىرغىچە ئوت ئۆچۈرۈش، نازارەت قىلىش ئاپپاراتى تەسىس قىلىنمىغانىدى. بۇنىڭ بىلەن كۈندىلىك خىزمەتتە ئوت ئۆچۈرۈش، نازارەت قىلىش خىزمىتى ئاجىزلاپ، بىڭتۇەن سىستېمىسىدا ئوت ئاپىتى ئەڭ گەۋدىلىك مەسىلە بولۇپ قالدى، بولۇپمۇ 1990 - يىللىدىن بۇيان ھەر يىلى بىڭتۇەندە يۈز بەرگەن ئوت ئاپىتى ۋە ئوت ئاپىتىدىن كېلىپ چىققان زىيان ئاپتونوم رايون بويىچە يۈز بەرگەن ئوت ئاپىتى ئومۇمي سانىنىڭ 20 پرسەنتىدىن كۆپرەكىنى ئىگىلەپ كەلدى، شۇنداقلا يىلدىن يىلغا كۆچەيىپ بېرىشتەك كەسكىن ۋەزىيەت شەكىللەندى. شۇنىڭ ئۈچۈن بىڭتۇەننىڭ ئوت ئۆچۈرۈش، نازارەت قىلىش ئاپپاراتىنى قۇرۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، 1989- يىلىدىن باشلاپ ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتى، ئوت ئۆچۈرۈش ئىدارىسى ئېغىزچە ۋە يېزىقچە شەكىلدە «بىڭتۇەندە ئوت ئۆچۈرۈش، نازارەت قىلىش ئاپپاراتى قۇرۇش» پىكرىنى كۆپ قېتىم بەردى. يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان بىڭتۇەن پارتكومى بىلەن مۇناسىۋەتلىك تارماقلار بىڭتۇەن ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىيات ئېھتىياجى ۋە ج خ نازارىتىنىڭ پىكرىگە ئاساسەن بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىش لايىھىسى ئۈستىدە پائال ئىزدەندى.ئۆتكەن يىلى بىڭتۇەن ئوت ئۆچۈرۈش ، نازارەت قىلىش كادىرلىرىنى ۋاقتىنچە بىڭتۇەننىڭ ج خ ئورگانلىرىدىن يۆتكەش، شۇنداقلا بىڭتۇەن شتات كومىتېتى شتاتنى كۆپەيتىپ بېرىش ئۈچۈن مەركىزىي شتات كومىتېتىغا ئىلتىماس قىلىشنى قارار قىلدى.

بىڭتۇەن ھەرقايسى بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈش رايوندىكى ج خ ئىدارىسىنىڭ ئامانلىق ساقلاش ئىشلىرىنى باشقۇرۇش دائىرىسىنى ھەر دەرىجىلىك ئوت ئۆچۈرۈش ، نازارەت قىلىش ئاپپاراتلىرىنىڭ دائىرىسى قىلىپ، باشقۇرۇش ئوبيېكتىنى ھەرقايسى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئۇمان - مەيدانى قىلىپ بېكىتتى. ھەرقايسى شلاردىكى ج خ باشقارمىسى ۋە بوزىەر ئۆزلەشتۈرۈش رايونلىرىدىكى ج خ ئىدارىلىرى ئوبلاست،ۋىلايەت،شەھەر ۋە ناھىيىلىك ج خ ئوت ئۆچۈرۈش ، نازارەت قىلىش ئاپپاراتلىرىنىڭ ھوقۇقىغا تەڭ ھوقۇقنى يۈرگۈزىدۇ، مەسئۇلىيىتى ۋە ۋەزىپىسىمۇ ئوخشاش بولىدۇ. بىڭتۇەن ۋە ھەر قايسى شلار تۈرۈشلۇق شەھەرلەرنىڭ پىلانى دائىرىسىدىكى ئورگانلار، كارخانا، كەسىپي ئورۇنلارنىڭ ئوت ئۆچۈرۈش، نازارەت قىلىش خىزمىتىنى يەرلىكنىڭ باشقۇرۇش پرىنسىپى بويىچە، يەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ ج خ ئوت ئۆچۈرۈش، نازارەت قىلىش ئاپپاراتلىرى باشقۇرىدۇ.

خوۋرۇڭشىك

«ئەتنى قوغداش» ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە قوبۇل قىلىندۇ

بۇ يىل «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ قۇرامىغا يەتمىگەنلەرنى قوغداش قانۇنى» ئىلان قىلىنغىنىغا بەش يىل بولدى. «قۇرامىغا يەتمىگەنلەرنى قوغداش قانۇنى»نى يەنمۇ ئىزچىللاشتۇرۇش، ياش - ئۆسمۈرلەرنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىش مۇھىتىنى يەنمۇ ياخشىلاش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتى قانۇن كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى، ماۋارىپ كومىتېتى ۋە ئەدلىيە نازارىتى قاتارلىق بەش ئورۇندىن تەشكىللەنگەن ئاپتونوم رايونلۇق «ئەتنى قوغداش» تەشكىلىي كومىتېتى بىلەن گېزىتىمىزنىڭ ئۇيغۇر مەخسۇس بەتلەر بۆلۈمى بىرلىكتە 6 - ئاينىڭ 20 - كۈندىن 11 - ئاينىڭ 30 - كۈنگىچە گېزىتىمىزدە «ئەتنى قوغداش»ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتى ئېلىپ بارىدۇ.

قوبۇل قىلىنىدىغان ماقالىلەردە چوقۇم «قۇرامىغا يەتمىگەنلەرنى قوغداش قانۇنى»نى ئىزچىللاشتۇرۇش جەريانىدا مەيدانغا كەلگەن ياخشى ئادەملەر يېزىلغان بولۇشى ياكى قۇرامىغا يەتمىگەنلەرنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنگە دەخلى - تەرۇز قىلىنغان ئىش-ھەرىكەتلەر پاش قىلىنغان بولۇشى ۋە ياكى قۇرامىغا يەتمىگەنلەرنىڭ ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىشىگە تەسىر كۆرسىتىدىغان ھەر خىل ئىجتىمائىي مەسىلىلەر تەتقىق قىلىنغان بولۇشى كېرەك.

قوبۇل قىلىنىدىغان ماقالىلەر ئاخباراتنىڭ ھەر خىل ژانىرلىردا يېزىلىشى، ھەققىي ئىش يېزىلىشى، تىلى راۋان، جۈملىلىرى چۈشىنىشلىك بولۇشى لازىم.ماقالىگە «ئەتنى قوغداش» ناملىق قوبۇل قىلىنىدىغان مۇكاپاتلىق ماقالە دەپ ئەسكەرتىپ قويۇلۇشى، ماقالىلەر چوقۇم، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ تەكشۈرۈشىدىن ئۆتكەن بولۇشى كېرەك. يىل ئاخىرىدا قوبۇل قىلىنغان ماقالىلەر باھالاش ھەيئىتى تەرىپىدىن ئۈچ دەرىجە بويىچە باھالىنىپ، مۇكاپات ۋە شەرەپ گۈۋاھنامىسى تارقىتىپ بېرىلىدۇ.

ئاپتونوم رايونلۇق «ئەتنى قوغداش» تەشكىلىي كومىتېتى
«شىنجاڭ گېزىتى» ئۇيغۇر مەخسۇس بەتلەر بۆلۈمى
پوچتا نومۇرى: 830051

بورتالا ئوبلاستىدا جىنايەتچىلەرنىڭ ھەيۋىسى يەرگە ئۇرۇلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن** خەۋەر قىلىدۇ: «100 كۈنلۈك قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى» باشلانغاندىن بۇيان بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى ج خ ئورۇنلىرى جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىپ، ئۇلارنىڭ ھەيۋىسىنى يەرگە ئۇردى.

بۇ ئوبلاستتىكى ھەر دەرىجىلىك ج خ ئورۇنلىرى ۋە سىياسىي قانۇن تارماقلىرى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ يولىورۇقىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى پائال قانات يايدۇردى. ھەر مىللەت خەلق ئامىمىغا تايىنىپ تەكشۈرۈپ ئېنىقلاش، جىنايەتچىلەرنى قوغلاپ تۇتۇش بويىچە يۇقىرى دولقۇن قوزغىدى. قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى باشلىنىپ 6 - ئاينىڭ باشلىرىغىچە بولغان 40 نەچچە كۈن ئىچىدە ئۇلار تۇرلۇك جىنايى ئىشلار ئەنزىلىرىدىن 205 پارچىنى پاش قىلدى. بۇنىڭ ئىچىدىكى مۇھىم، ئالاھىدە ئەنزىلەر 42 گە يەتتى. جىنايەتچىلەر شايكىلىرىدىن 19 نى بىتچەت قىلىپ، 224 جىنايەتچىنى، 207 مىڭ 431 يۈەن قىممىتىدىكى زاڭ مال ۋە زاڭ پۇلىنى قولغا چۈشۈردى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە يەنە مېھمانخانا ۋە باشقا ئورۇنلاردىن بولۇپ جەمئىي 699 ئورۇننى تەكشۈرۈپ تەرتىپكە سالدى. قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى ئارقىلىق تۇرلۇك جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىنىڭ ھەيۋىسىنى يەرگە ئۇرۇپ، جەمئىيەت ئامانلىقىنى ۋە تىنچ- ئىتتىپاق بولغان سىياسىي ۋەزىيەتنى ئاكتىپ قوغدىدى.

قانۇنچىلىق تەشۋىقات - تەربىيىسى بىلەن قانۇنچىلىق ئەمەلىيىتىنى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، سوتسىيالىستىك قانۇن - تۈزۈملۈك دۆلەت قۇرۇش قەدىمىنى تېزلىتەيلى

سەمەت دۇگايلى

ئەكس ئەتتۈرىدىغان قانۇن پرىنسىپلىرى ئىقتىسادىي پائالىيەتلەرنىڭ تەرەققىياتى ۋە ماھىيەتلىك تەلىپىدە گەۋدىلىنىشى كېرەك. شۇڭا سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش شارائىتىدا ئېلىمىزنىڭ قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى چوقۇم مۇناسىپ رەۋىشتە بىر يېڭى تەرەققىيات باسقۇچىغا كىرىشى لازىم.

پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، پارتىيىمىز يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ قانۇنچىلىق ئىدىيىسىنى ئىنچىكىلىكىدە قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى باشتىن ئاخىر تەكتلەپ كەلدى. قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنىڭ پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئاساسىي فائىدىسى، نىشانى ۋە ۋەزىپىسى سۆيىنىدە بۇنچىۋالا پارتىيە ۋە ئۇنىڭ خەلقىنىڭ ئىرادىسىنى ئىپادىلەيدىغان، ئۇلارنىڭ ئورتاق ئىرادىسىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان قانۇن پرىنسىپلىرى ئىقتىسادىي پائالىيەتلەرنىڭ تەرەققىياتى ۋە ماھىيەتلىك تەلىپىدە گەۋدىلىنىشى كېرەك. شۇڭا سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش شارائىتىدا ئېلىمىزنىڭ قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى چوقۇم مۇناسىپ رەۋىشتە بىر يېڭى تەرەققىيات باسقۇچىغا كىرىشى لازىم.

پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، پارتىيىمىز يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى ئىدىيىسىنى ئىنچىكىلىكىدە قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى باشتىن ئاخىر تەكتلەپ كەلدى. قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنىڭ پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئاساسىي فائىدىسى، نىشانى ۋە ۋەزىپىسى سۆيىنىدە بۇنچىۋالا پارتىيە ۋە ئۇنىڭ خەلقىنىڭ ئىرادىسىنى ئىپادىلەيدىغان، ئۇلارنىڭ ئورتاق ئىرادىسىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان قانۇن پرىنسىپلىرى ئىقتىسادىي پائالىيەتلەرنىڭ تەرەققىياتى ۋە ماھىيەتلىك تەلىپىدە گەۋدىلىنىشى كېرەك. شۇڭا سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش شارائىتىدا ئېلىمىزنىڭ قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى چوقۇم مۇناسىپ رەۋىشتە بىر يېڭى تەرەققىيات باسقۇچىغا كىرىشى لازىم.

قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسىنى كۆرسىتىپ بەرگەن. قىسقىسى، بۇ فائىدىنى قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى كۆچەيتىشتە ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىدا قانۇن تۈرغۇزۇش ئاساسىي ئورۇندا تۇرىدۇ. پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى ئىدىيىسى ئەسايىدىل ئەملىيلىشىپ، قانۇن تۈرغۇزۇش خىزمىتىدە ئىنتايىن زور تەرەققىياتلار بارلىققا كەلدى. مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى، گوۋۇيۈەن، يەرلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتلىرى ھەر تۈرلۈك قانۇن، نىزام ۋە ئەسكەرتىش قاتارلىق ھۆججەتلەرنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىجرا قىلىشقا تاقتىق بولۇش، قانۇنغا خىلاپ قىلمىشلارنى چوقۇم سۈرۈشتۈرۈش مۇھىم ئورۇنغا قويۇلغان، سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىقتا قانۇن تۈرغۇزۇش ئاساس بولسا، قانۇننى ئىجرا قىلىش ئاچقۇچ ھېسابلىنىدۇ.

بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنىڭ رامكىسىنى ئاساسەن شەكىللەندۈرۈپ، قانۇن، نىزاملار ئارقىلىق سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى يېتەكلەش، ئۇنىڭغا تۈرتكە بولۇش ۋە ئۇنىڭغا كاپالەتلىك قىلىش نىشانىنى ئۈستۈا ئاشۇرالايمىز.

قانۇنچىلىق تەشۋىقات - تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇشنىڭ مەقسىتى قانۇنغا ئەمەل قىلىشنى ئاكلىقلاشتۇرۇش. قانۇنغا ئەمەل قىلىشنى ئۈستا ئاشۇرۇش ئۈچۈن قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلىش كېرەك. يولداش دېڭ شياۋپىڭ ئوتتۇرىغا قويغان قانۇنچىلىق فائىدىسىدا: قانۇن بولغانىكەن چوقۇم ئەمەل قىلىش، قانۇننى ئىجرا قىلىشتا قاتتىق بولۇش، قانۇنغا خىلاپ قىلمىشلارنى چوقۇم سۈرۈشتۈرۈش مۇھىم ئورۇنغا قويۇلغان، سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىقتا قانۇن تۈرغۇزۇش ئاساس بولسا، قانۇننى ئىجرا قىلىش ئاچقۇچ ھېسابلىنىدۇ.

قەشقەر دەريا بۆيىدا باشقارمىسى ئوتتۇرا قاتلام رەھبىرى كادىرلار توتۇنى قۇرۇلۇشنى چىڭ تۇتۇپ، ياخشى ئۇيۇشقا ئېرىشتى

قەشقەر دەريا بۆيىدا باشقارمىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئەسىر ھالقىدىغان بىر تۈركۈم ئوتتۇرا قاتلام رەھبىرى كادىرلارنى تەربىيىلەش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ، كادىرلارنى «تۆتىلەشتۈرۈش»نىڭ شەرتىنى ھازىرلىغان بىر تۈركۈم قابىلىيەتلىك مۇئەۋۋەر ياش كادىرلار قوشۇننىڭ بەرپا قىلدى.

ئوتتۇرا قاتلام رەھبىرى كادىرلارنىڭ نەزەرىيەۋە كەسپىي سەۋىيىسىنى ئۆزلۈكسىز ئۆستۈرۈشكە يارەدەم بېرىش ئۈچۈن نىشانلىق ھالدا بۆلۈم دەرىجىلىك 11 كادىرنى تاللاپ ھەر دەرىجىلىك مەكتەپلەرگە ئوقۇشقا، بىلىم ئاشۇرۇشقا ئەۋەتتى. كادىرلارنى سىناپ - تەكشۈرۈش تۈزۈمىدە باشتىن ئاياغ ئۆتكۈزۈپ، ئۇلارنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق، ئىقتىدار، خىزمەت ئىشلىرىدا ئىلگىرى سۈرۈش ئىقتىدارىنى ئىزچىل ياخشىلاپ، ئۇلارنىڭ ئىلمىي ساۋاتىنى ئۆستۈرۈپ، ئۇلارنى ئىلغار ئۆرنەك قىلىپ، ئوتتۇرا قاتلام رەھبىرى كادىرلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئىلمىي باشقۇرۇش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈشكە ئىلھام بەردى.

شەرتىنى ھازىرلىغان بىر تۈركۈم قابىلىيەتلىك مۇنەۋۋەر ياش كادىرلار قوشۇننىڭ بەرپا قىلدى.

بۈ باشقارما 1992 - يىلىدىن باشلاپ ھەر مىللەت رەھبىرلىرى كادىرلىرى ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلىرى ئاساسدا ئىدىيە - ئىستىل قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشقا بىرلەشتۈرۈپ ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى ياپائالىيىتى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى، قانۇننى ئۇمۇملاشتۇرۇش تەربىيىسى ياپائالىيەتلىك ئۇنۇملۇك ياپائالىيەتلەرنى ئېلىپ بارىدى، ھەربىر ئادەمدە شەخسىيەتسىز تۆھپە قوشۇش ئېڭىنى يېتىلدۇرۇشكە ئەھمىيەت بېرىپ، بىر تۈركۈم ياش، ئەخلاقلىق ھەم قابىلىيەتلىك مۇنەۋۋەر كادىرلارنى بايقاپ ۋە ئۇلارنى ئۆستۈرۈش ئۆتكىلىنى چاك ئىگىلەپ، زاپاس كادىرلارنى تەربىيەلەش - باشقۇرۇش خىزمىتىنى پارتكومنىك مۇھىم ئىشلار كۇنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ ئىشلىدى. ناچارلىرىنى شاللاش، ئەلالىرىنى تاللاش، ياخشىلىرىنىلا ئىشقا قويۇش پرىنسىپى بويىچە دەسلەپكى قەدەمدە بۆلۈم دەرىجىلىك زاپاس كادىرلاردىن 18 نى تاللاپ بېكىتتى.ئەسىر ھالقىيدىغان

كادىرلارنى سىناپ - تەكشۈرۈش تۈزۈمىدە باشتىن ئاخىر چاك تۇرۇپ، ھەر يىلى بىر قېتىم دېموكراتىك تۇرمۇش يېغىنى چاقىرىپ ئوتتۇرا قاتلام رەھبىرىي كادىرلىرىنى سىناپ - تەكشۈرۈپ، تەگىشىشكە تېگىشلىكلىرىنى ۋاقتىدا تەگىشىدى. كادىرلار ئارىسىدا ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ 27 ئادەم- قېتىم ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك- دىيانەتلىك بولۇپ، كەسپىي ئەخلاققا رىئايە قىلىش توختاممىسى ئىمزالاپ، خىزمەت ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ نەپ ئېلىش ۋە بيۇروكراتلىق قىلىشقا ئوخشاش چېرىكلىشىش ھادىسلىرىنىڭ ئالدىنى ئالدى.

بۇ باشقارما يەنە كادىرلار ئىچىدىن پارتىيەگە ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ھازىرغا قەدەر ئالتە كادىرنى پارتىيە قوينىغا كىرگۈزدى.

قاسمجان ناسىر

«فوتو سۈرەت قوللانمىسى» ناملىق كتاب نەشرىدىن چىقتى

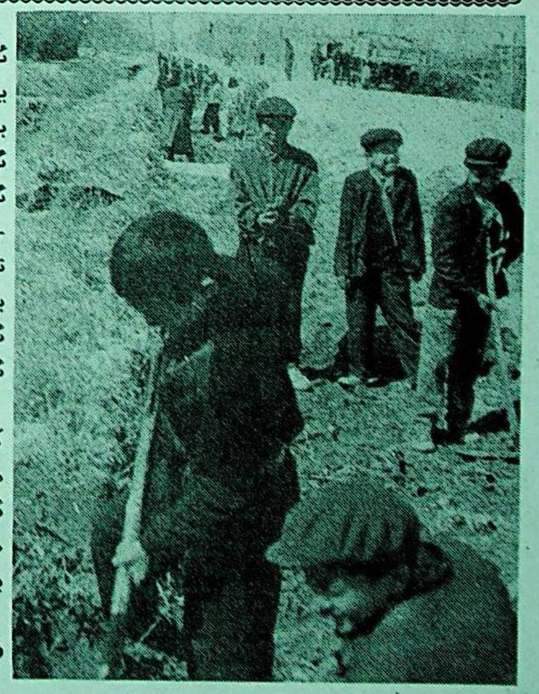
يېڭى كىتاب خەۋىرى

«فوتو سۈرەت قوللانمىسى» ناملىق كتاب يېقىندا شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت، فوتو سۈرەت نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى.

بۇ كىتابقا فوتوگرافىيە تارىخى، فوتو ئاپپاراتىنىڭ تۈر - خىللىرى، ئىشلىتىش ئۇسۇللىرى، سۈرەتكە تارتىشنىڭ قائىدە - پرىنسىپلىرى، فوتو ئاپپاراتىنىڭ قۇرۇلمىسى، لېنتا، سۈرەت قەغىزى، دورا ۋە دورا تەگىشىش ئۇسۇللىرى، رەڭلىك، رەڭسىز سۈرەتكە تارتىش - يۇيۇش تېخنىكىسى، نۇر ۋە رەڭ ھەققىدىكى ئاۋاتلار، قارانغۇ ئۆي مەشغۇلاتى ۋە ئۇنىڭغا لازىملىق سايمانلار قاتارلىق مەزمۇنلار كىرگۈزۈلگەن.

بۇ كتاب ئاخبارات كەسپىگە قىزغىنلىغانلارنىڭ فوتوگرافىيە بىلىملىرىنى ئېگىلىۋېلىشىغا ياردەم بېرىدۇ.

ئايگۈل كېرەم

قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ چەت ، يېراق يېزاقىشلاقلىرىدىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر ئوقۇغۇچىلارنى ئەخلاقىي، ئەقلىي ۋە جىسمانىي جەھەتتىن ئەتراپلىق تەربىيەلەشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئەمگەك قىزغىنلىقىنى ئاشۇردى.

سۈرەتتە: ئوبلاستلىق كۆچەتخانا باشلانغۇچ مەكتەپىدىكى ئوقۇغۇچىلار ئۆز بېرىنىڭ ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىغا ياردەم بەرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇ شۈكۈر قاۋۇل** فوتوسى

قۇرۇلۇشىي دائىمي كومىتېتلىرى ھەر تۈرلۈك قانۇن، نىزام ۋە يەرلىك نىزاملارنى تۈزۈش قەدىمىنى تېزلىتىپ، ئىقتىسادي قانۇن، نىزاملارنى تۈزۈشنى مەركەزي خىزمەت قىلىپ تۇتۇپ، ئاساسي قانۇننى يادرو قىلغان قانۇن سىستېمىسىنى ئاساسەن شەكىللەندۈردى. ئېلىمىزنىڭ قانۇن تۈزۈش سۇرۇنىنىڭ تېزلىكى، قانۇن تۈرغۇزۇش كۆلىمىنىڭ زورلىقى، تۈزۈلگەن قانۇنلارنىڭ ھەزمۇننىڭ كەڭلىكى نۇقتىسىدىن قارىغاندا، دۇنيادىكى ھەرقايسى دۆلەتلەرنىڭ قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى تارىخىدىمۇ بۇنداق سۇرئەت، بۇنداق كۆلەم ۋە بۇنداق كەڭ دائىرىلىك ھەزمۇن بۇنداق قىسقا مۇددەت ئىچىدە مەيدانغا چىقىپ باققان ئەمەس. بۇ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ قانۇنچىلىق ئىدىيىسىنىڭ دەسلەپكى قەدەمدىكى ئىزچىللاشتۇرۇلۇشىنىڭ مول ھۆسۈسى. لېكىن شۇنىمۇ كۆرۈش كېرەككى، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ قانۇنچىلىق ئىدىيىسىنىڭ جەۋھىرى بولغان قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنىڭ فاكتېرىنى تامامەن، ئۆزۈل - كېسىل ئەمەلىيلەشتۇرۇش ئۈچۈن يەنە داۋاملىق تىرىشىشقا توغرا كېلىدۇ. يەنى، ئېلىمىزنىڭ قانۇن تۈرغۇزۇش خىزمىتى تېخى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىنىشنىڭ ئېھتىياجىدىن تولۇق چىقىپ كېتەلمىگىنى يوق. بۈرۈن تۈزۈلگەن قانۇن، نىزاملارنىڭ خېلى بىر قىسمى ئاساسىي جەھەتتىن ئىلاھات، ئېچىۋېتىش نەتىجىلىرىنى مۇنەييەنلەشتۈرۈپ، ئىلاھات ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنى قوغداش ۋە داۋاملاشتۇرۇش رولىنى ئويناندى. يەنى ئىلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى قانۇن بويىچە قوغدالدى دېيەلمىسەكمۇ، ئىلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى تاماھەن قانۇن بويىچە ئېلىپ بېرىلدى، دەپ كەتكىلى بولمايدۇ. دېمەك، ئىلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە بازار ئىگىلىكى قانۇن ئارقىلىق يېتەكلەندى. قانۇن ئارقىلىق قېلىپلاشتۇرۇلدى، دەپ يەكۈن چىقىرىشتىن خېلى يىراق تۇرماقتا. شۇنىڭ ئۈچۈن، بىز يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ قانۇنچىلىق ئىدىيىسىنى ئۆگىنىشنى چىڭ تۇتۇپ ۋە ئىلاھات روھىنى چوڭقۇر تۈزلەشتۈرۈپ، قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى تارىخىدىمۇ بۇنداق سۇرئەت، بۇنداق كۆلەم ۋە بۇنداق كەڭ دائىرىلىك ھەزمۇننىڭ قىسقا مۇددەت ئىچىدە مەيدانغا چىقىپ باققان ئەمەس. بۇ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنىڭ ماھىيىتى، مەزمۇنى بىلەن قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى ئىلاھاتنى ئىزچىللاشتۇرۇشنىڭ كاپالىتىگە ئىگە بولدى. لېكىن بەزى جايلار ۋە قىسمەن ئورۇنلار ئىقتىسادي قۇرۇلۇشى بىلەن قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنىڭ مۇناسىۋىتىنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئۇنداق ياكى بۇنداق ئېغىشلاردىن خالى بولالمىدى. بەزى كادىرلار قانۇننى پۈت - قولنى چۆشەپ قويدى، دەپ قاراپ، قانۇن بولغاندىن بولمىغىنى ياخشى ئىكەن، مەھۇرىي بۇيرۇق بىلەن ئىش قىلغاندا مەسىلە ئاسانراق ھەل بولاتتى، دەپ تونۇماقتا. مۇشۇنداق تونۇش مەلۇم سالماقتا ئىگە بولغانلىقتىن، ئەمەلىي خىزمەتلەردە قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى بىلەن ئىقتىسادي قۇرۇلۇش تەڭ تۇتۇلمايدىغان، بەزىدە ھەتتا بىرسى چاك، بىرسى بوش تۇتۇلىدىغان ئەھۋاللار پات - پات يۈز بېرىپ، ئۇمۇمىي دائىرىلىك خىزمەتلەرنىڭ پۈختا قانات يېيىشىغا تەسىر كۆرسەتمەكتە. شۇنىمۇ كۆرسىتىپ ئۆتۈش مۇھىمكى، ئىقتىسادي خىزمەتلەرنى قاتتىق ۋەزىپە، ئۇنۇمى دەرھال كۆرۈلىدۇ، قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى يۇمشاق ۋەزىپە، ھۆسنى تەسنە پىشىدۇ، دېگەندەك بىر تەرەپلىملىك ئىدىيۇى قاراش ماھىيەتتە تۇغمىنى دەپ تۇغدىرىش قورۇق قېلىشقا ئېلىپ بارىدۇ. يەنى، قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىدەك مۇنتىزم كاپالەت بولمىسا، ئىقتىسادي قۇرۇلۇشنىڭ تەرتىپلىك، تېز، ئۇنۇملۇك ئېلىپ بېرىلىشى مۇمكىن ئەمەس. بىز يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ قانۇنچىلىق ئىدىيىسىنى ئۆگەنگەندە، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنىڭ ماھىيىتى، مەزمۇنى بىلەن قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشنىڭ زۆرۈرلۈكى ۋە تەخىرسىزلىكىنى ئورگانىك باغلىنىشقا ئېگە ئىكەنلىكىنى، ئىككى تەرەپنىڭ بىر - بىرىنى تەقەززا قىلىدىغانلىقىنى چوقۇم چۈشىنەلەيمىز. مۇشۇ مەنىدىن ئېيتقاندا، كۆز ئالدىمىزدىكى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىللىك قانۇنچىلىق ئەمەلىيتى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ۋە مۇئىيەن مۇساپىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن ھەم قىلىشتا ئېلىپ بارىدىغان ئاساسىي تەلەپنى ئوتتۇرىغا قويغان ھەم تەلەپلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، بۇ خىزمەتنىڭ يېنەكچى ئىدىيىسى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسىنى تۆپ قىبلىنامە قىلىپ، قانۇنچىلىق تەشۋىقات - تەربىيە بىلەن قانۇن - تۈزۈم ئەمەلىيىتىنى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈشتە ھەر دەرىجىلىك قانۇنىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئوگرانلىرى ۋە كەسپىي باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ ئاكتىپلىقىنى جارى قىلدۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، پۈقرالارنىڭ ئاساسىي قانۇن قارىشى ۋە قانۇن ئېڭىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈپ، تۈرلۈك ئىشلارنى قانۇن بويىچە تۈزمىشى ئومۇمىيۈزلۈك يۆكەلدۈرۈپ، سوتسىيالىستىك قانۇن - تۈزۈملۇق دۆلەت مۇساپىسىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت، دەپ كۆرسەتتى.

ئېلىمىزدە قانۇنچىلىق تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىنىڭ ئېلىپ بېرىلغىنىغا ئون يىل بولدى. بۇ ئون يىل جەريانىدا قانۇن بىلىملىرىنىڭ كەڭ دائىرىدە ئومۇملاشتۇرۇلۇشى، پۈقرالارنىڭ قانۇن ئېڭىنىڭ كۈرۈنەرلىك تۆسۈشى ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە - قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنىڭ مۇساپىسىگە تۈرتكە بولدى، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغدىدى، ئىقتىسادي قۇرۇلۇش ۋە تۈرلۈك ئىشلارنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى. پۈقرالارنىڭ قانۇنچىلىق قارىشىنى يەنىمۇ كۆچەيتىپ، ئېلىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتىنى ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010- يىلىغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانىنىڭ ئىشقا ئاشۇرۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئالدىنقى ئىككى بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتى ئاساسدا، 3 - بەش يىللىق قانۇنچىلىق تەشۋىقات - تەربىيىسىنى تېخىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئىستايىن زۆرۈر.

قانۇنچىلىق تەشۋىقات - تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، قانۇنچىلىق ئەمەلىيىتىنىمۇ چىڭ تۇتۇشىمىز ئۈچۈن، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە ۋە قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى ئىدىيىسىنى چوقۇر ئۆگىنىشىمىز، پۈختا ئۆزلەشتۈرۈشكە كۈچ سەرپ قىلىشىمىز لازىم.

مۇشۇ ئەسرىنىڭ ئاخىرىدا سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى دەسلەپكى قەدەمدە بەرپا قىلىش پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ يېڭى دەۋرىدىكى ئەڭ ئۇلۇغ تارىخىي ۋەزىپىسى. يېڭى ئىقتىسادي تۈزۈلمە بەرپا قىلىش قانۇنلارنىڭ يېتەكلىشىگە، قېلىپلاشتۇرۇشىغا ۋە ئۇنىڭ كاپالىتىگە، شۇنداقلا چەكلىشكە موھتاج. سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىقنى مۇكەممەللەشتۈرۈش سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشنىڭ ئايرىۋەتكىلى بولمايدىغان مۇھىم تەركىبىي قىسمى، شۇنداقلا سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تەرەققىياتىنىڭ جەددىي تەلىپى.

قانۇنچىلىق ھەر قانداق بىر ئۇسۇتقورۇلمىغا ئوخشاشلا ئۆزى بىلەن مۇناسىپ كېلىدىغان ئىقتىسادي مۇناسىۋەتلەر ئىچىدە چوقۇر، يىلتىز تارتىدۇ. ماركسىزملىق قاراشقا ئاساسلانغاندا، ئىقتىسادي پائالىيەتلەر ھامان ئۆز تەرەققىياتى ئۈچۈن يول ئىزدەپ تاپىدۇ، ھالبۇكى ئىقتىسادي مۇناسىۋەتلەر بولسا ئۆز نۆۋىدە قانۇن پرىنسىپلىرى ئارقىلىق ئەكس ئېتىدۇ. شۇنىڭغا ئوخشاشلا، قانۇن پائالىيەتلىرى ئىقتىسادي پائالىيەتلەر بىلەن ئۆزئارا ماسلاشقان بولىدۇ. ئەمەلىي ئىقتىسادي مۇناسىۋەتلەرنى

قانۇننى ئىجرا قىلىش خىزمىتىنى ياخشىلاش ۋە كۈچەيتىشتە ئالدى بىلەن قانۇنچىلىق تەربىيىسىنى كۈچەيتىش، يۇقىرىدىن تۆۋەنگە قەدەر پۈتكۈل جەمئىيەتتە قانۇنچىلىق قارىشى ۋە قانۇنچىلىق ئېڭىنى ئۆستۈرۈش كېرەك. بۇ مەقسەتكە يېتىشنىڭ مۇھىم يولى قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش تەربىيىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك قانات يايدۇرۇش، قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش تەربىيىسىنى سالمىقىنى ئۆزلۈكسىز كۈچەيتىش، قاتلاملىرىنى ئۆزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇش، دائىرىسىنى ئۆزلۈكسىز كېڭەيتىش لازىم.

قانۇنچىلىق تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇشنىڭ ئالدىنقى باسقۇچى تەبىئىيكى قانۇننى ياخشى تەشۋىق قىلىشتا. ھەربىر قانۇن، نىزام ماقۇللانىشى بىلەنلا ئۇنى گېزىت - ژۇرناللاردا ئېلان قىلىپ قويۇپلا بولدى قىلماي، ئۇنى كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلدۇرغان داغدۇغلىق ھەرىكەت قوزغاپ، ھەممەيلەننى ئۇنىڭدىن خەۋەردار قىلىش كېرەك. ئۇنىڭدىن باشقا قانۇن ئىجرا قىلغۇچى مەمۇرىي تارماقلار ئۆزىگە تەۋە خادىملارنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇشى، خىزمەت ئورنىدا نۇقتىلىق تەربىيىلىشى، شۇ تارقىلىق ئۇلارنىڭ قانۇن ئېڭىنى ۋە قانۇنچىلىق قارىشىنى ئۆستۈرۈپلا قالماي، مۇھىمى قانۇننى ئىجرا قىلىش ئېڭىنى ۋە قانۇننى ئىجرا قىلىش كەسپىي ساپاسىنىمۇ يۇقىرى كۆتۈرۈشى لازىم.

قانۇنچىلىق ئەمەلىيىتىدىكى يەنە بىر مۇھىم ھالقا ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ قانۇن ئېڭى ۋە قانۇنچىلىق كۆز قارىشىنى ئۆستۈرۈشتىن ئىبارەت. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ باشلاپچىلىق بىلەن قانۇن ئۆگىنىشى، باشلاپچىلىق بىلەن قانۇنغا ئەمەل قىلىشى، باشلاپچىلىق بىلەن قانۇن ئارقىلىق باشقۇرۇش سەنئىتىنى ئىگىلىشى مۇھىم. بۇنداق قىلىش خەلق ئامىسى ۋە پۈتكۈل جەمئىيەتكە قانۇن ئۆگىنىش، قانۇننى بۇلۇش، قانۇنغا ئەمەل قىلىش بىلەن ئەمەل قىلىش، قانۇننى ئاكلىق ئىجرا قىلىش ئۈلگىسىنى تىكلەپ، قانۇن - تۈزۈملۇق دۆلەت قۇرۇشتا قۇدرەتلىك رول ئويناپىدۇ. 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 2 - يىغىنىدا، ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋە ئۇلارنىڭ دائىمي كومىتېتلىرى رەھبىرىي كادىرلارنى سايلىغان ۋە ياكى تەيىنلىگەن چاغدا، سايلىنىدىغان ياكى تەيىنلىنىدىغان كادىرلارنىڭ قانۇن بىلىملىرىنى قانچىلىك ئىگىلەنگەنلىكى ھەمدە قانۇننى ئىستايىدىل ئىجرا قىلىشىنىڭ قانچىلىك دەرىجىدە ئىكەنلىكىنى شۇ كادىرنى ئۆلچەشنىڭ ۋە ئەرىپىسىنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالىغان - چىقالمىغانلىقىنىڭ بىر شەرتى سۈپىتىدە قاراشنى ئوتتۇرىغا قويغانىدى. بۇ يەنىلا يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ قانۇنچىلىق ئىدىيىسىنى گەۋدىلەندۈرۈپ بەردى، شۇنداقلا ئۇ بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارغا قويۇلغان يېڭى بىر تەلەپ بولۇپ قالدى.

ئومۇمەن، قانۇنچىلىق تەشۋىقات - تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇش جەريانى، ماھىيەتتە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ قانۇنچىلىق ئىدىيىسىنى ئۆگىنىش جەريانىدۇر. بۇ جەريان قانچە پۈختا، ئوڭۇشلۇق بېسىپ ئۆتۈلسە، سوتسىيالىستىك قانۇن - تۈزۈملۇق دۆلەت قۇرۇش مۇساپىسى شۇنچە تېزلىشىدۇ.

قانۇن ـ قالقان

لى تېپىيىك مۇنداق دېدى:

سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىگە دائىر قانۇن سىستېمىسى قۇرۇلۇشنى تېزلىتىش كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خاربىن خەۋىرى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بىيۇروسىنىڭ ئەزاسى، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، قوشۇمچە دۆلەت تۇرۇلمە ئىسلاھاتى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى لى تېپىيىك يېقىندا بۇ يەردە ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك تۇرۇلمە ئىسلاھاتى خىزمىتى سۆھبەت يىغىندا مۇنداق دېدى: سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىگە دائىر قانۇن سىستېمىسى قۇرۇلۇشنى تېزلىتىپ، ئىككى تۈپ بۇرۇلۇشنىڭ ئوڭۇشلۇق ئىشقا ئاشۇرۇلۇشىغا قانۇن ئارقىلىق يېتەكچىلىك قىلىش، تۇرتكە بولۇش ۋە كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

لى تېپىيىك مۇنداق دېدى: پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنى مۇشۇ ئەسرىنىڭ ئاخىرلىرىدا سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىگە باپ كېلىدىغان قانۇن سىستېمىسىنى بەرپا قىلىش ۋەزىپىسىنى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويىدى. دۆلەتنى قانۇن ئارقىلىق ئىدارە قىلىش، سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق دۆلىتى قۇرۇش - ئېلىمىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىدىغان مۇھىم فاكتور، ئېلىمىز ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ئوبيېكتىپ تەلىپى، ئىسلاھاتنى تېزلىتىش، سىجىل تەرەققىياتنى ساقلاپ قېلىش، ئۇزاققىچە ئەمەن بولۇشنىڭ تۈپ كاپالىتى. پىشىپ يېتىلگەن بازار ئىگىلىكى مۇقەررەر ھالدا مۇكەممەل قانۇن - تۈزۈم بولۇشنى تەلەپ قىلىدۇ. قانۇن سىستېمىسى بەرپا قىلىشتا بازار ئىگىلىكىنىڭ يېڭى تەرتىپىنى ئورنىتىش كېرەك.

لى تېپىيىك مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش - بولداش دېڭ شىياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇش نەزەريىسىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى. شۇڭا بولداش دېڭ شىياۋپىڭنىڭ قانۇنچىلىق ئىدىيىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك، سىستېمىلىق ئۆگىنىش كېرەك. ئۇ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىگە دائىر قانۇن سىستېمىسىنى بەرپا قىلىشنىڭ تۈپ مەقسىتى- ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىش ۋە راۋاجلاندۇرۇش. شۇڭا بىز ھەم ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە ئىشلەپچىقىرىش مۇناسىۋىتىنى ئىسلاھ قىلىشقا لايىقلىشىپ، قانۇن- تۈزۈمنى ئۈزلۈكسىز تەكشەپ تۇرۇشىمىز، ھەم قانۇنىي ۋاستىلەر ئارقىلىق ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى قوغدىشىمىز، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى ئۈچۈن خىزمەت قىلىشىمىز، سوتسىيالىستىك ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى ئىقتسادنى قوغدىشىمىز ۋە راۋاجلاندۇرۇشىمىز كېرەك.

لى تېپىيىك تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىگە دائىر قانۇن سىستېمىسىنى بەرپا قىلىش - ئۇزاق مۇددەتلىك مۇرەككەپ ۋەزىپە. بۇنىڭدا قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلىش، قانۇنغا تايىنىش، قانۇنغا خىلاپلىق قىلغانلارنى جەزمەن سۈرۈشتۈرۈشنى ھەققىي ئىشقا ئاشۇرۇپ، قانۇننىڭ نوپۇزىنى قوغداش كېرەك. «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش»تا چىڭ تۇرۇپ، چىرىكلىشىش ئەھۋاللىرىنىڭ پەيدا بولۇشى ۋە يامراپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش كېرەك.

يازلىق تەتىل پېتىپ كېلىشى بىلەن شىنجاڭ ساۋمن ناھىيىسى نېۋجۇمەنزى چارۋىچىلىق مەيدانى مەكتىپىدە بېڭىدىن قۇرۇلغان «دومبىرا» كۈرسى ئوقۇغۇچىلار ۋە ئالىم باشلىقلىرىنىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

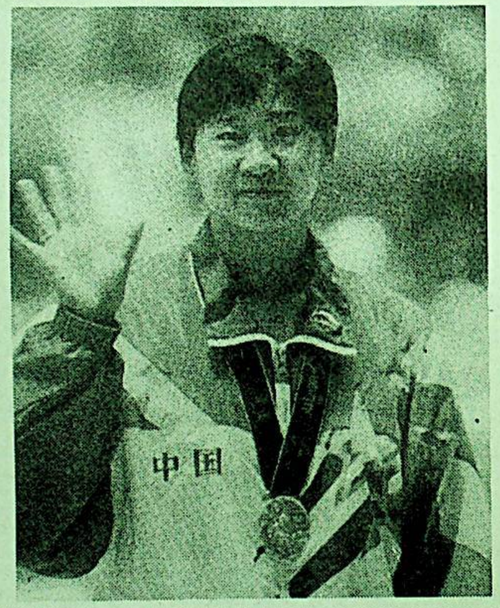
پىك پېيىۋن مۇنداق دېدى:

يېزىلارنىڭ ھەمكارلىشىپ داۋالىنىش ئىشلىرىنى پائال، پۇختا، ساغلام راۋاجلاندۇرۇش كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جېڭجۇ خەۋىرى. نوپۇسىنىڭ ئون پىرسەنتىگىمۇ يەتمەيدۇ. قىلىپ قويىمىز دەپ ئەنسىرەۋاتىدۇ. شۇنى

← جۇڭگونىڭ قارىغا ئېتىش تەنھەرىكەتچىسى يالك لىك ۋە شاۋجۇن 7- ئاينىك 26- كۈنى ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ئەرلەرنىڭ ئون مېترلىق ھەرىكاتچان نىشانغا تەككۈزۈش مۇسابىقىسىدە ئايرىم ھالدا 685.8 ۋە 679.8 ھالقىلىق نەتىجە بىلەن ئالتۇن مېدال ۋە كۈمۈش مېدالغا ئېرىشتى. سۈرەتتە: يالك لىك (ئوڭدا) ۋە شاۋجۇن مېدال ئېلىش سەھنىسىدە.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى (فوتو تېلېگراف)

← جۇڭگو ماھىرى لې جىنيى 7- ئاينىك 26- كۈنى 26- نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ئايالارنىڭ 50 مېترغا ئەركىن ئۇزۇش ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسىدە 24 سېكۇنت توققۇز دەققىلىك نەتىجە بىلەن كۈمۈش مېدالغا ئېرىشتى.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى (فوتو تېلېگراف)

فۇمىڭشيا پەشتاقتىن سۈغا سەكرەش مۇسابىقىسىدە ئالتۇن مېدالغا ئېرىشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئاتلانتا، 27 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ئايالارنىڭ پەشتاقتىن سۈغا سەكرىش بويىچە چېمپىيونى فۇمىڭشيا تۆت يىل ئۆتكەندىن كېيىن يەنە شانلىق نەتىجە يارىتىپ، 521.58 نومۇر بىلەن ئاتلانتا ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ سۈغا سەكرەش مۇسابىقىسىدە 1 - ئالتۇن مېدالغا ئېرىشتى.

بۇگۈن كەچتە ئۆتكۈزۈلگەن ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىدە فۇمىڭشيا سەپدىشى گوجىڭجىك ماھارىتىنى تولۇق جارى قىلدۇرالمىغان ئەھۋال ئاستىدا، بارلىق تۇساقلارنى تۇگىتىپ، بەش ئەركىن تاللاش ھەرىكىتىنى سالماقلىق بىلەن ئورۇندىاپ، خېلى زور ئۈستۈنلۈك بىلەن چېمپىيونلار مېدال ئېلىش سەھنىسىگە چىقتى.

ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ پۈتۈن كۈنلۈك ئومۇمىي ئەھۋالى

ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈرۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئاتلانتا، 27- ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئاتلانتا شەھەر مەركىزىدىكى ئولىمپىك باغچىسىدا بۈگۈن سەھەردە پارتلاش ۋەقەسى يۈز بەرگەن بولسىمۇ، ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ھەرقايسى مەيدان - سارايلىرىدىكى مۇسابىقىلەر بۈگۈن يەنىلا ئۆز ۋاقتىدا ئۆتكۈزۈلدى. پەشتاقتىن سۈغا سەكرەش ماھىرى فۇمىڭشيا جۇڭگو ئايالالارنىڭ 10 مېتر ئېگىز تەبيارلىق مۇسابىقىسىدە ئۆتكەلدىن ئۆتۈپ، 8 - ئاينىك 2 - كۈنىدىكى ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسىگە قاتنىشىدىغان بولدى.

باشقا تۈرلەردىكى مۇسابىقىلەردە، جۇڭگو ئايالالار قورغان توپ كوماندىسى ئامېرىكا كوماندىسىدىن بېگىلىپ، 3:2 نەتىجە بىلەن مەغلۇب بولغان بولسىمۇ، لېكىن بۇ ئولارنىڭ مېدال ئېلىشتا 4 - بولۇش جېڭىگە تەسىر يېتىپ كېلىشىگە تەسىر يېتىپ كېلىشىگە تەسىر يېتىپ كېلىش

ئولىمپىك باغچىسىدا پارتلاش ۋەقەسى يۈز بەردى

جۇڭگو تەلتەرىبە ۋەكىللەر گۇمىكىدىن بىرمۇ كىشى پارىلانمىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئاتلانتا، 27 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. بۈگۈن سەھەر سائەت 1 دىن 15 مىنۇتچە ئۆتكەندە ئاتلانتا ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئاساسىي ئاخبارات مەركىزىنىڭ يېنىدىكى ئولىمپىك باغچىسىدا پارتلاش ۋەقەسى يۈز بەردى. ئۇقۇشۇشمىزچە، سائەت ئىككى يېرىمغىچە تۆت كىشى ئۆلگەن، تەخمىنەن 200 كىشى يارىلانغان.

پارتلاش، ئولىمپىك باغچىسى ئادەم بىلەن لىق تولغان ۋاقىتتا يۈز بەردى، ئولىمپىك باغچىسىنىڭ ئاق چېدىر سەھنىسىدە بىر بومبا ئۇشتۇمتوت پارتلىدى، باغچىدىكى ئادەملەر تەرەپ - تەرەپكە قاچتى، 40 - 50 ساقچى ئاپتوموبىلى تېزدىن يېتىپ كەلدى، يۈزدەك ساقچى ۋە ئامانلىق قوغدىغۇچى خادىم دەرھال پارتلاش يۈز بەرگەن نەق مەيدانىنى قورشىدى.

ئۇقۇشمىزچە، پارتلاش يۈز بەرگەندە، ئولىمپىك باغچىسىدا ئاز دېگەندە 50 مىڭ ئادەم بار ئىكەن، پارتلاش ۋاقتىلىق قۇرغان چېدىر سەھنىسىدە يۈز بەرگەن، ئۇ چاغدا نۇرغۇن تاماشىبىن ئويۇن كۆرۈۋاتقانىكەن.

جۇڭگو تەلتەرىبىيە ۋەكىللەر ئۆمىكى شتابى ئەمەلدارىنىڭ ئاشكارىلىشىچە، بۇ قېتىمقى پارتلاشتا جۇڭگو تەلتەرىبىيە ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ بارلىق ئەزالىرىدىن بىرسىمۇ يارىلانمىغان.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئاتلانتا، 27- ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئاتلانتا ئولىمپىك باغچىسىدا پارتلاش ۋەقەسى يۈز بەرگەن بولسىمۇ، 26- ئۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى داۋاملاشتۇرۇلدى، مۇشۇ ئاينىڭ 27 - كۈنى بارلىق مۇسابىقىلەر كۆنتەرتىپ بويىچە ئادەتتىكىدەك باشلاندى، نۆۋەتچى ئاپتوموبىللار ئادەتتىكىدەك قاتنىدى.

بۇ، خەلقئارا ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ۋە ئاتلانتا ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى تەشكىلىي ھەيئىتى بۇگۈن سەھەردە بىرلىشىپ ئۆتكۈزگەن ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىدا جاكارلانغان ئۇچ قارارنىڭ بىرى.

خەلقئارا ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ باشقا ئىككى تۈرلۈك قارارى پارتلاش ۋەقەسىدە قازا تاپقانلارغا تەزىيە بىلدۈرۈش، شۇنداقلا مۇسابىقە باشلىنىشتىن ئىلگىرى ئۇلارغا تەزىيە بىلدۈرۈش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈش، بارلىق قازا تاپقۇچىلارغا ئولىمپىكنىڭ بەش ھالقىلىق بايرىقىنى يېرىم چۈشۈرۈپ تەزىيە بىلدۈرۈش.

قىلىپ قويىمىز دەپ ئەنسىرەۋاتىدۇ. شۇنى كۆرۈشىمىز كېرەككى، ھەمكارلىشىپ داۋالىنىش - پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۈيۈەننىڭ ھەل قىلغۇچ تەدبىرى، دېھقانلارنىڭ سېلىقنى يېنىكلىتىشمۇ - پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۈيۈەننىڭ ھەل قىلغۇچ تەدبىرى، بىز بۇ ئىككىسىنى بىر - بىرىگە قارىمۇ قارشى قىلىپ قويماي، تېخىمۇ ياخشى بىرلىككە كەلتۈرۈشىمىز كېرەك. ھەمكارلىشىپ داۋالىنىش ماھىيەتتە خەلقتىن ئېلىپ، خەلققە ئىشلىتىش دېگەنلىك. ھەمكارلىشىپ داۋالىنىشنى ياخشى يولغا قويۇشتا ئىختىيارىي بولۇش، مۇۋاپىق بولۇش، مەنپەئەت ئېلىش پرىنسىپىغا ئەمەل قىلىش كېرەك. دېھقانلاردا ئۆزىنىڭ سالامەتلىكىگە كاپالەتلىك قىلىش ئېڭى ۋە ئۆزئارا ھەمكارلىشىش ئېڭىنى كۈچەيتىش، دېھقانلارنى سالامەتلىكى ئۈچۈن ئۆز ئىختىيارلىقى بىلەن مەبلەغ سېلىشقا، ھەمكارلىشىپ داۋالىنىشقا پائال قاتنىشىشقا يېتەكلەش، بۇيرۇق بىلەن مەجبۇرلىماسلىق كېرەك. مەبلەغ توپلاش چوقۇم مۇۋاپىق بولۇشى كېرەك. بۇنىڭدا شۇ يەرنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات سەۋىيىسى ۋە دېھقانلارنىڭ كۆتۈرۈش ئىقتىدارىنى تولۇق نەزەردە تۇتۇش، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئىلمىي باشقۇرۇش، دېموكراتىك نازارەت قىلىشنى يولغا قويۇپ، ھەمكارلىشىپ داۋالىنىش مەبلەغنى ياخشى باشقۇرۇپ، ياخشى ئىشلىتىپ، دېھقانلارنى ھەقىقىي نەپكە ئىگە قىلىش كېرەك.

(بېشى 1 - بەتتە)

جياڭ زېمىن مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: جۇڭخۇا مىللەتلىرى ۋە جۇڭگو خەلقى غايەت زور ئۈيۇشقاقلىققا ۋە ئىجادچانلىققا ئىگە، مۇشۇنداق ئۈيۇشقاقلىق ۋە ئىجادچانلىق بولسلا بىز ئالغا بېسىش داۋامىدا ھەر خىل قاتتىق سىناقلارغا بەرداشلىك بېرەلەيمىز، جۇملىدىن ئېغىر قېينىچلىق ۋە غايەت زور ئاپەتنىڭ سىنىقىغا بەرداشلىق بېرەلەيمىز، باشتىن - ئاخىر ئۆز تەقدىرىمىزنى قولىمىزدا تۇتۇپ، ئۆزلۈكسىز گۈزەل تۇرمۇش يارىتالايمىز. يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش- ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ۋە ئېغىر تاقىشەن قۇرۇش داۋامىدا، كادىرلار ۋە ئامما‌ئىنىڭ ۋۇجۇدىدا ئالىيجاناب روھىي كۈچ تولۇق نامايان بولدى، ئۇ بولسىمۇ ئومۇم ئۈچۈن ئۆزىنى ئۇنتۇش، قىيىن كۈنلەردە بىللە ئۆتۈش، ئىگىلمەي - سۈنمای باتۇرانە ئالغا ئىلگىرىلەشتەك يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش روھى. بۇنداق روھ تاڭشەن خەلقىنىڭ قىممەتلىك بايلىقى بولۇپ قالماستىن، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭمۇ قىممەتلىك بايلىقى.

كۆزدىن كۆچۈرۈشكە يەنە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە گوۋۈيۈەننىڭ ئالاقىدار تارماقلىرىنىڭ مەسئۇللىرىدىن يولداش زېمىن چىڭخۇا، چېن جىنخۇا، ۋالۇ جۇڭيۈي، خۇجىيى، تاڭ ۋېنشېك، چېن جائېلېي، يۈشكۈي قاتارلىقلار ھەمراھ بولدى.

(بېشى 1 - بەتتە)

نىشانلىق باشقۇرۇشنىڭ مۇھىم مەزمۇنلىرىنىڭ بىرى قىلدى. يېزا - بازارلارمۇ مەدەنىيەت خىزمىتى نەتىجىسىنى مۇكاپات بىلەن باغلىدى، لوتۇيى، بۈۋۇسا، لىۋخۇدى، باۋجادىيەن قاتارلىق يېزا - بازارلار مەدەنىيەت ئۆيى قۇرۇلۇشىدا نەتىجىسى گەۋدىلىك كەنت كادىرلىرىنى مۇكاپاتلاشنى يولغا قويدى. بۇنىڭ بىلەن مەدەنىيەت خىزمىتىگە سەل قاراش، نوقۇل ھالدا ئىقتسادىي خىزمەتنىلا تۇتۇش خاھىشى تۇزىتىلدى. ناھىيە يەنە مەدەنىيەت خراجىتى، مەدەنىيەت مەركىزى قۇرۇلۇشى مەبلىغى، كۇتۇپخانا، تەنھەرىكەت مەيدانى ياساش، مەدەنىيەت پونكىتلىرىنىڭ شتاتى قاتارلىق مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ، كۇتۇپخانا، مۇزىيى قۇرۇلۇشىغا 1 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى، مەدەنىيەت پونكىتلىرىدىكى ئالتە كادىرنى رەسمىيلەشتۇرۇپ، تۇرمۇش تەمىناتىنى ياخشىلاپ؛ مەدەنىيەت خادىملىرى قوشۇنىنى مۇقىملاشتۇردى.

— ئەمەلىي ئىشلەپ، مەدەنىيەت مۇئەسسەسلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش مەدەنىيەت بازىغا موھتاج. مەدەنىيەت بازىسى ئىجتىمائىي مەدەنىيەت خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇشنىڭ تۈپ شەرتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، مەدەنىيەت ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ مۇھىم ئالامتى. بۇ ناھىيە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان 9 مىليون 380 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ناھىيە بازىرىدا مەدەنىيەت يۇرتى، كۇتۇپخانا، مۇزىيى، يېزا - بازارلاردا 13 مەدەنىيەت پونكىتى، 198 مەدەنىيەت ئۆيى قۇرۇپ ناھىيە، يېزا، كەنتلەردە ئۇچ دەرىجىلىك مەدەنىيەت تورى شەكىللەندۈردى. بۇلتۇر ئورۇنلاشتۇرۇلۇشى مۇۋاپىق بولۇش، نۇقتا بىلەن دائىرىنى بىرلەشتۇرۇش پرىنسىپىغا ئاساسەن، مۇھىم نۇقتىغا يېتەكچىلىك قىلىپ، تەدرىجىي ئەملىيلەشتۇرۇپ، لىۋخۇدى، لوتويى، باۋجادىيەن، بۈۋۇسا، تاشرقايقاتارلىق يېزا - بازارلاردا كۆلىمى 1000 كۋادرات مېتردىن ئاشىدىغان ئالتە مەدەنىيەت مەركىزى قۇردى، بۇلارنىڭ ئالدىغا 500 مىڭ يۈەن، كەينىگە 50 - 60 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. يېزا - بازار، مەيدانلار 970 مىڭ يۈەن خەجلەپ مەدەنىيەت پونكىتى، مەدەنىيەت ئۆيلىرىنىڭ تېلېۋىزور، سىن ئالغۇ، تىكتاك توپ، پەي توپ، شاھمات، بىلىيارت، ۋاسكىتبول قاتارلىق مەنقۇلاتلىرىنى تولۇقلىدى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ ناھىيە مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا 20 مىليون 50 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، مەدەنىيەت پائالىيەتلىرىنى جانلاندۇرۇشنىڭ پۇختا ماددىي ئاساسىنى يارىتتى.

— ئالاھىدىلىكىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، مەدەنىيەت پائالىيەت بىلەن ئىقتسادىي پائالىيەتنى بىرلەشتۈرۈپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يېڭى بالداقتا كۆتۈرۈش. بۇ ناھىيە مەدەنىي تۇرمۇش مەزمۇنىنى بېيىتىشتا ئۆز جايىنىڭ ئالاھىدىلىكىنى ئاساس قىلدى. 1984- يىلىدىن بۇيان ج خ، پۇل مۇئاملىسى، ئاشلىق، ساناۋات - قاتناش، مەدەنىيەت، سەھىيە، پوچتا- تېلېگراف، يېزا - بازاردىن ئىبارەت سەككىز سىستېمىغا قاراشلىق 60 نەچچە ئورۇن ماناس لوڭقىسىنى تالىشىش بويىچە 34 قېتىم ناخشا مۇسابىقىسى ئۆيۈشتۈرۈپ، 260 مىڭ ئادەم (قېتىم) جەلپ قىلدى.

دېھقانلار مەدەنىيەت ئۆيىلىرىدە كىتاب ئوقۇپ، گېزىت كۆرۈپ، مەدەنىيەت ئۆگىنىپ، تىكتاك توپ ئويناپ، مەنىۋى تۇرمۇشنى جانلاندۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، باشقۇرۇش بىلەن يۆلەشنى بىرلەشتۈرۈش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، تىجارەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. خىزمەت داۋامىدا ئۇلارنىڭ پىكىر- تەلەپلىرىنى كەمتەرلىك بىلەن ئاڭلاپ، دەردىگە دەرمان بولۇپ، غېمىنى تۇگەتتى. ھازىر بۇ ناھىيەدىكى مەدەنىيەت بازىرى ئون نەچچىدىن 264كە يېتىپ، گۈللەپ - ياشناش ۋەزىيىتى مەيدانغا كەلدى.

ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى خەۋەرلىرى

100 Atlanta 1996

شەرەپلىك 83:98 نەتىجە بىلەن برازىلىيە كوماندىسىنى ئۇتتۇرۇپ قويغاچقا، سەككىز كۇچلۇك كوماندا قاتارىغا ئۆتتۇش تەقدىرى باشقىلار تەرىپىدىن بەلگىلىنىدىغان بولدى، يەنى ئۇلارنىڭ ھېدال ئېلىشتا 4 - بولۇش جېڭىگە تەسىر يەتكۈزمىدى. جۇڭگو ئايالار ۋاسكىتبول كوماندىسىمۇ 83:98 نەتىجە بىلەن برازىلىيە كوماندىسىغا ئۇتتۇرۇپ قويغاچقا، سەككىز كۇچلۇك كوماندا قاتارىغا ئۆتتۇش تەقدىرى باشقىلار تەرىپىدىن بەلگىلىنىدىغان بولدى، يەنى ھەغلۇب بولغان بولسىمۇ، لېكىن بۇ ئۇلارنىڭ ھېدال ئېلىشتا 4 - بولۇش جېڭىگە تەسىر يەتكۈزمىدى. جۇڭگو ئايالار ۋاسكىتبول كوماندىسىمۇ 83:98 نەتىجە بىلەن برازىلىيە كوماندىسىغا ئۇتتۇرۇپ قويغاچقا، سەككىز كۇچلۇك كوماندا قاتارىغا ئۆتتۇش تەقدىرى باشقىلار تەرىپىدىن بەلگىلىنىدىغان بولدى، يەنى پۈتۈنلەي ئۆتكەلدىن ئۆتتى. ئايالار تىكتاك توپ جۇپ ئويناش يېرىم ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسىدە، جۇڭگو ماھىرلىرى دېڭ يايىڭ بىلەن چياۋخۇڭ ۋە لىۋژېي بىلەن چاۋيۈنپىڭ كۇرىيىنىڭ ئىككى جۇپ ماھىرىنى يېڭىپ، ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىگە قاتناشىدىغان بولدى.

بۈگۈندىن 100 يىل ئىلگىرى تارىم ئويمانلىقىدا بولۇاسمۇ بار ئىدى، ھازىرچۇ؟ يولۇاس غايىپ بولۇپلا قالماي، باشقا ياۋايى ھايۋانلارمۇ قۇنقۇزۇشقا موھتاج بولماقتا

ياۋايى ھايۋانلار قوغداشقا موھتاج

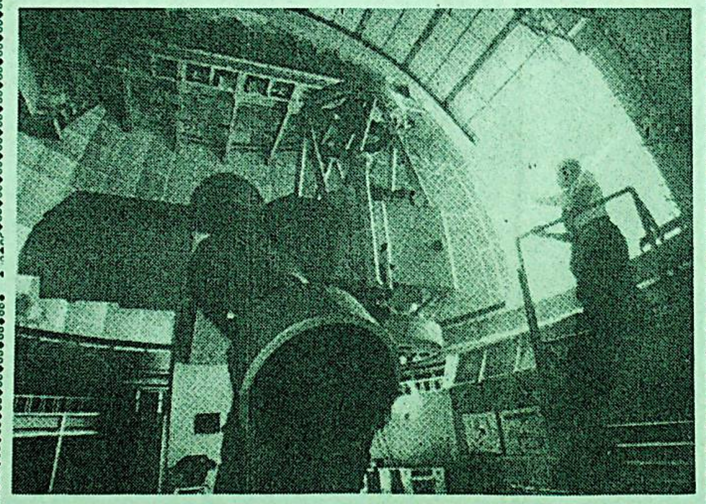
ئەي گويالك

ياۋايى ھايۋانلار ئىنسانلارنىڭ دوستى، ئۇلار ئىنسانىيەت تەرەققىياتىدا ئىنسانلار بىلەن بىللە ياشاپ كەلدى. ئىنسانلار ئۇلاردىن پايدىلاندى، ياۋايى ھايۋانلار تاريختا ئىنسانىيەت ئۇچۇن ئۆچمەس تۆھپىلەرنى قوشتى.

لېكىن نوپۇسنىڭ كۆپىيىشى ۋە ئىقتىسادىي پائالىيەتنىڭ جانلىنىشىغا ئەگىشىپ، ياۋايى ھايۋانلارنىڭ ياشاش دائىرىسى تاريىپ كەتتى، تۇرمۇ ئازيىپ كەتتى، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنى مىسالغا ئالساق، بۈگۈندىن 100 يىل ئىلگىرى تارىم ئويمانلىقىدىكى يولۋاس «ۋولگا دەرياسى بويىدىكى توڭمەس بۆرىلەردەك كۆپ ئىدى!» (روسىيىلىك ئېكسپېدىتسىيىچى پرژېۋالسكىي خاتىرىسىدىن). 1930-يىلدىن ئىلگىرى بۇ يەردىن يولۋاس تۇتۇلغاندى، لېكىن پىقىنقى نەچچە ئون يىلدىن بۇيان بۇ يەردىكى يولۋاسلار ئىز - دېرەكسىز غايىپ بولدى. بۆكەن مۇڭگۈزى يەرلىك دورىلارنىڭ مۇھىم تەركىبى، مۆلچەرلىنىشچە، 1940-يىلىنىڭ ئالدى-كەينىدە شىنجاڭدا 250 مىڭ بۆكەن بار ئىكەن. لېكىن 50 - يىللاردىن كېيىن سانى تېز ئازيىپ كەتكەن، 1981-يىلى بۆرتالا دورا شىركىتى بىر قالغان. بۇ سان ئون يىل ئىلگىرىكى سانىنىڭ ئوندىن بىر قىسمىغا توغرا كېلىدۇ. بۈگۈندىن 20 يىل ئىلگىرى غاز بويۇن بۆكەن لوپنۇر كۆلى بويىدا، چۆللۈكلەردە ئەكسىچە، ئۇۋچىلار كولىغان ئورەك ۋە ئوق جەزلىرىنى ئۇچراتتىم. بۇ ئەھۋال ھازىر بوستانلىقلارنىڭ ئەتراپىدىكى رايونلار ۋە تاشيول بويلىردا ئۇچراپ تۇراتتى. ھازىر بوستانلىقنىڭ ئەتراپىدىكى 100 كىلومېتر دائىرە ئىچىدىمۇ ئۇچراتقىلى بولمايدىغان بولۇپ قالدى، چۆللۈكنىڭ 200-300 كىلومېتر ئىچكىرىسىدىمۇ كەمدىن - كەم ئۇچرايدۇ.

بۇ رايوندىكى ياۋايى ھايۋانلارنىڭ سانىنىڭ تېز ئازيىپ كېتىشىگە ئوغرىلىقچە ئوۋلاش سەۋەب بولماقتا. ياۋا تۆگە بىلەن غاز بويۇن بۆكەن مەملىكىتىمىز قوغدايدىغان، ئوۋلاشنى چەكلىگەن ھايۋانلار بولسىمۇ، قانۇنسىز ئۇنسۇرلار دۆلەت قانۇنىغا پىسەنت قىلماي، غالجىرلارچە ئوۋلماقتا. باشقۇرۇش ئورۇنلىرىنىڭ قۇدرىتى يەتمىگەچكە، ئۇلارغا تاقابىل تۇرالمايۋاتىدۇ، يەرلىك دېھقان ۋە كان ئىشچىلىرىنىڭ ئىنكاسىغا قارىغاندا، توقسۇن، تۇرپان، پىچان، ھەتتا ئۇرۇمچى قاتارلىق جايلاردىكى كىشىلەر دائىم كېچىك ماشىنا بىلەن كېلىپ، ئوۋ ئوۋلاپ كېتىدىكەن. قاشبۇلاق دېگەن يەردە 1995-يىلى 4-ئايدا بەش بۆكەن ئۇچراتقانىدىم، 1996-يىلى 4-ئايدا بارغىنىمدا بىرنىمۇ ئۇچرىتالمىدىم، ئەكسىچە، ئوۋچىلار كولىغان ئورەك ۋە ئوق جەزلىرىنى ئۇچراتتىم. بۇ ئەھۋال ھېنى بەكمۇ ئېچىندۇردى. ئەگەر ھازىر بوستانلىقنىڭ ئەتراپىدىكى 100 كىلومېتر دائىرە ئىچىدىمۇ ئۇچراتقىلى بولمايدىغان بولۇپ قالدى، چۆللۈكنىڭ 200-300 كىلومېتر ئىچكىرىسىدىمۇ كەمدىن - كەم ئۇچرايدۇ.

بۇ رايوندىكى ياۋايى ھايۋانلارنىڭ سانىنىڭ تېز ئازيىپ كېتىشىگە ئوغرىلىقچە ئوۋلاش سەۋەب بولماقتا. ياۋا تۆگە بىلەن غاز بويۇن بۆكەن مەملىكىتىمىز قوغدايدىغان، ئوۋلاشنى چەكلىگەن ھايۋانلار بولسىمۇ، قانۇنسىز ئۇنسۇرلار دۆلەت قانۇنىغا پىسەنت قىلماي، غالجىرلارچە ئوۋلماقتا. باشقۇرۇش ئورۇنلىرىنىڭ قۇدرىتى يەتمىگەچكە، ئۇلارغا تاقابىل تۇرالمايۋاتىدۇ، يەرلىك دېھقان ۋە كان ئىشچىلىرىنىڭ ئىنكاسىغا قارىغاندا، توقسۇن، تۇرپان، پىچان، ھەتتا ئۇرۇمچى قاتارلىق جايلاردىكى كىشىلەر دائىم كېچىك ماشىنا بىلەن كېلىپ، ئوۋ

جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيسى بېيجىڭ رەسەتخانىسىنىڭ «شىلۇك» كۆزىتىش پونكتى قۇرۇلغىنىغا 28 يىل بولدى. ھازىر بۇ پونكت ئىلمىزدىكى ئاسمان جىسىملىرىنى فىزىكىلىق، ئوپتىكىلىق كۆزىتىشتىكى ئەڭ چوڭ بازا بولۇپ قالدى. بۇ پونكتتا 2.16، 1.26 ھېتر كالىبرلىق بەش تېلىسكوپ ۋە 90/ 60 سانتىمېتىرلىق تېلىسكوپتىن تەركىب تاپقان CCD كۆپ خىل رەڭلىك نۇر ئۆلچەش سستېمىسى بار. 1994-يىلدىن بۇيان ئىلمىزنىڭ ئاستىرونومىيە ئالىملىرى بۇ يەردىكى ئىلغار كۆزىتىش سايمانلىرى ۋە ۋاسىتىلىرىدىن پايدىلىنىپ، ھەرخىلچان 147 پلانېتا سستېمىسىنى بايقىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى

تەشنەك گۈلىدىكى ئاق توزان كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە تۇگىتىش

كالىي دېھدرو فوسفات ۋە ئۇنى ئىشلىتىش ئۇسۇلى

ياسىن بەكرى

كالىي دېھدرو فوسفات (لىنسۇمن ئەرچىگىيا) ئاق رەڭلىك پاراشوك بولۇپ، ئاجىز نەم تارتىش خۇسۇسىيىتىگە ئىگە، سۇدا ئاسان ئېرىيدۇ. ئۇنىڭ تەركىبىدە 35% فوسفور (V) ئوكسىد، 25% كالىي ئوكسىد بار بولۇپ، ئۇنى پىنشىباۋ، سوجېنئەن (بوغۇم قىسقارتىش دورىسى) قاتارلىق كۆپ خىل دورىلار بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ ئىشلىتىشكە بولىدۇ. ئۇ زىرائەتلەردىكى ھەر خىل ئوزۇقلۇقلارنى تولۇقلاپ، زىرائەتلەرنى كۆچلەندۇرۇپ، مايسىنىڭ ساغلام ئۆسۈشىگە كاپالەتلىك قىلىدۇ. ئۇنىڭ ئاشلىق مەھسۇلاتىنى ئاشۇرۇش ئۇنۇمى 10% - 20% كە، كېۋەز قاتارلىق ئىقتىسادىي زىرائەتلەرنىڭ مەھسۇلاتىنى ئاشۇرۇش ئۇنۇمى 15% - 25% كە، كۆكتات ۋە قوغۇن، تاۋۇز مەھسۇلاتىنى ئاشۇرۇش ئۇنۇمى 25% - 35% كە يېتىدۇ.

ئىشلىتىش ئۇسۇلى: كېۋەز مايسا مەزگىلىدە 100 - 150 گرام، غۇنچىلاش مەزگىلىدە 150 - 200 گرام، غوزا تۇتۇش مەزگىلىدە 200 - 250 گرامنى 40 - 60 كىلوگرام سۇغا تەكشى ئارىلاشتۇرۇپ، ھەر سەككىز - ئون كۈندە بىر قېتىمدىن جەمئىي تۆت-بەش قېتىم پۈركۈش كېرەك. بۇغدايىنىڭ ئەتىيازدا غول تارتىش مەزگىلىدىن سۇت پىشىش مەزگىلىگىچە 150 - 200 گرام كالىي دېھدرو فوسفاتنى 40 - 50 كىلوگرام سۇغا ئارىلاشتۇرۇپ، ھەر ھەپتىدە بىر قېتىمدىن ئىككى - ئۈچ قېتىم پۈركۈش كېرەك. ئېڭىز ئورنىغا تېرىلغان قوناق ئۇسۇشنىڭ ئوتتۇرا مەزگىلىدە يەنى 8-ئاينىڭ باشلىرىدىن 9-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە 150 - 200 گرام كالىي دېھدرو فوسفاتنى 40 - 50 كىلوگرام سۇغا ئارىلاشتۇرۇپ، ئىككى قېتىم پۈركۈش كېرەك. قوغۇن، تاۋۇز، كۆكتات قاتارلىقلارغىمۇ يۇقىرىدىكى ئۇلچەم بويىچە مۇۋاپىق ئىشلىتىش كېرەك.

بۇ دورىنى چېچىشتا ھاۋا رايىغا دىققەت قىلىش كېرەك. دورا چېچىلىپ ئالتە سائەتكىچە يامغۇر يېغىپ قالسا قايتا چېچىش كېرەك. تېمپېراتۇرا بەك يۇقىرى بولغان ياكى شەبنەم قۇرۇمغان پەيتلەردە چاچماسلىق كېرەك. دورا چېچىشتىن ئاۋۋال ئانا ئېرىتمە تەييارلاپ، ئۇنى دورىنىڭ يېپىشقاقلىقىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن، ئىككى گرامدىن تۆت گرام سوپۇن پاراشوكى ئارىلاشتۇرۇش كېرەك.

ئائىلىدە ئىشلىتىلىدىغان توك ئوچاقنى بىخەتەر ئىشلىتىش

كارخانا، ئىشكاپلارنىڭ ئاستىغا قويۇلسا، قالدۇق ئىسسىقلىق يېنىشچان ماددىلارنى كۆيدۈرىدۇ. شۇڭا توك ئوچاقنى ئىشلەتكەندە بىخەتەرلىككە ئالاھىدە دىققەت قىلىپ، ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەدبىرلىرىنى قوللىنىش كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن:

(1) توك ئوچاقنى ئىشلەتكەندە ئەتراپىغا ئوڭاي يانىدىغان ماددىلارنى قويماسلىق، بولۇپمۇ ئاستىغا ياغاچ تاختايلارنى قويماسلىق، كىيىملەرنى توك ئوچاققا قاقلاپ قۇرۇتماسلىق كېرەك.

(2) توك ئوچاق توك مەنبەسىگە ئولانغاندا چوقۇم بىر ئادەم مەسئۇل بولۇپ قاراش، توك توختاپ قالسا، ياكى ئىشلىتىپ بولغاندىن كېيىن شىتېپسېلنى ئۆچۈرۈپ قويۇش كېرەك. ئۇنداق قىلمىسا، توك قايتا ئۇلانغاندا ئوچاق بىردىنلا قىزىپ كېتىپ، ئوت چىقىرىشى مۇمكىن.

(3) توك ئوچاقنى ئىشلەتكەندە ئۇنىڭ ئۈستىگە ئوت ئۆچۈرۈش ئۈسكۈنىسى قويۇلسا، ئوت ئۆچۈرۈش ئۈسكۈنىسىنىڭ ئىشلىتىلىشىگە ئاسان بولىدۇ.

(4) توك ئوچاقنى ئىشلەتكەندە ئۇنىڭ ئۈستىگە ئوت ئۆچۈرۈش ئۈسكۈنىسى قويۇلسا، ئوت ئۆچۈرۈش ئۈسكۈنىسىنىڭ ئىشلىتىلىشىگە ئاسان بولىدۇ.

(4) توك ئوچاقنى ئىشلەتكەندە ئۇنىڭ ئۈستىگە ئوت ئۆچۈرۈش ئۈسكۈنىسى قويۇلسا، ئوت ئۆچۈرۈش ئۈسكۈنىسىنىڭ ئىشلىتىلىشىگە ئاسان بولىدۇ.

ئاستا خاراكتېرلىك ئاشقازان يالۇغى كېسەللىكىگە گىرىپتار بولغانلار بەمەلگە دىققەت قىلىشى كېرەك؟

نۇرانىيە ئابدۇرۇھىم

ئاستا خاراكتېرلىك ئاشقازان يالۇغى ئاشقازان دىۋارىنىڭ قايتا زەخملىنىشىدىن كېلىپ چىققان كېسەللىك بولۇپ، ئادەتتە يۇزە ئاشقازان يالۇغى، قورۇلۇش خاراكتېرلىك ئاشقازان يالۇغى دەپ قىسقارتىلىدۇ. ئاستا خاراكتېرلىك ئاشقازان يالۇغى ئاشقازان ئاچقىنى ئاز ئىشلەپچىقارغان ياكى ئاشقازان شىرىسىنىڭ ئاز بولۇشى سەۋەبلىك ئاشقازان ئىچىدىكى ئاشقازان شىرىسىنىڭ ھەزىم قىلىش كۈچى ئاشقازان دىۋارىنى ھەزىم قىلىپ، ئاشقازان دىۋارىدا يارا پەيدا قىلىدۇ. ئاشقازان يالۇغى كېسىلىنىڭ ئاساسلىق سەۋەبلىرى تۆۋەندىكىچە:

1) ئاشقازان يالۇغى كېسىلىنىڭ ئىرسىيەت بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئىكەنلىكى ئىسپاتلانغان. ئاشقازان يالۇغى كېسىلىگە گىرىپتار بولغانلار) ئىشقارلىق خۇسۇسىيىتى يۇقىرى يېمەكلىكلەرنى يەنى پېشىل يوپۇرماقلىق كۆكتات، سودا قوشۇلغان پىرەنىك قاتارلىقلارنى يېيىشى كېرەك.

2) روھىي كەيپىياتنىڭ ئاشقازان يالۇغى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى ئىنتايىن زىچ. غەم - قايغۇ، جىددىيلىشىش ئاشقازان مۇسكۇللىرىنى قىسقارتىپ، قىل قان تومۇرلارنىڭ تارتىشىشىدىن ئاشقازانىنىڭ ئۆزىنى قوغداش، ئەسلىگە كېلىش رولى ئۆۋەنلەپ، ئاشقازان كىسلاتاسى كۆپىيىپ كېتىدۇ. شۇڭا قەيسەر كىشىلەر ئاشقازان يالۇغى كېسىلىگە گىرىپتار بولمايدۇ.

3) بۆرۈن، ئېغىز، كېكىرتەكلەردە ئاستا خاراكتېرلىك يالۇغلىنىشلار بولسا چوقۇم داۋالىنىش كېرەك. چۈنكى ئاغزىدىكى بەزى باكتېرىيەلەر ئاشقازان يالۇغى كېسىلىنىڭ پەيدا بولۇشىدا مۇھىم رول ئوينايدۇ.

4) ئاشقازان يالۇغى كېسىلىگە گىرىپتار بولغانلار ئاشقازان يالۇغى كېسىلىنىڭ ئاساسلىق ئالامەتلىرى بولغان قورساق ئاغرىقى، قورساق كېرىلىش، ئاچقىنى ئاز ئىشلەپچىقارغان ياكى ئاشقازان شىرىسىنىڭ ھەزىم قىلىش كۈچى ئاشقازان دىۋارىنى ھەزىم قىلىپ، ئاشقازان دىۋارىدا يارا پەيدا قىلىدۇ. ئاشقازان يالۇغى كېسىلىنىڭ ئاساسلىق سەۋەبلىرى تۆۋەندىكىچە:

1) ئاشقازان يالۇغى كېسىلىنىڭ ئىرسىيەت بىلەن مۇناسىۋىتى بار. ئاشقازان يالۇغى كېسىلىگە گىرىپتار بولغانلار) ئىشقارلىق خۇسۇسىيىتى يۇقىرى يېمەكلىكلەرنى يەنى پېشىل يوپۇرماقلىق كۆكتات، سودا قوشۇلغان پىرەنىك قاتارلىقلارنى يېيىشى كېرەك.

9) بۆرۈن، ئېغىز، كېكىرتەكلەردە ئاستا خاراكتېرلىك يالۇغلىنىشلار بولسا چوقۇم داۋالىنىش كېرەك. چۈنكى ئاغزىدىكى بەزى باكتېرىيەلەر ئاشقازان يالۇغى كېسىلىنىڭ پەيدا بولۇشىدا مۇھىم رول ئوينايدۇ.

قورۇلۇش خاراكتېرلىك ئاشقازان يالىلۇغى ۋە قېلىنلاش خاراكتېرلىك ئاشقازان ياللۇغدىن ئىبارەت ئوچ تۇرگە بۆلۈنىدۇ. ئاشقازان ياللۇغدا ئاشقازان ئورنى ئارامسىزلىنىش، كۆپۈش، كېكىرىش، كۆڭلى ئېلىشىش، ئاشقازىنى ئاغرىش، بەزى كېسەللەر ئورۇقلاش، قان بازلىق، ئىچى سۇرۇش، ئاچچىقسۇ ياندۇرۇش قاتارلىق ئالامەتلەر كۆرۈلىدۇ. شۇنىڭغا دققەت قىلىش كېرەككى، قورۇلۇش خاراكتېرلىك ئاشقازان ياللۇغىنىڭ ئاشقازان راكىغا ئايلىنىش ئېھتىمالى كۆپەيگە بولىدۇ. شۇڭا يۇقىرىقى ئالامەتلەر كۆرۈلسە ۋاقتىدا دوختۇرغا تەكشۈرتۈش كېرەك.

ئاستا خاراكتېرلىك ئاشقازان ياللۇغىغا گىرىپتار بولغانلار تۆۋەندىكىلەرگە دققەت قىلىشى كېرەك.

1) بۇ كېسەللىكنىڭ سەۋەبلىرى مۇرەككەپ، كېسەللىك تارىخى ئۇزاق بولغاچقا، بۇگۈنگە قەدەر ئۇنۇملۇك داۋالاش ئۇسۇلى تېپىلغىنى يوق. شۇڭا بۇ كېسەللىككە گىرىپتار بولغۇچىلار كۆپ تەرەپتىن ئىزدىنىش كېرەك.

ھازىر تەرەققىي قىلغان دۆلەتلەردە ئەمگەكچىلەرنىڭ بىرىمى دېگۈدەك ئۇستەل ئالدىدا ئولتۇرۇپ خىزمەت قىلىدۇ. پۈتۈن كۈنلەپ مىدىر قىلماي ئولتۇرۇش سالامەتلىككە زىيانلىق. بىئولوگىيە ئالىملىرىنىڭ قارىشىچە، 20 مىنۇت ئولتۇرغاندىن كېيىن ئون مىنۇت ئۆرە تۇرۇش كېرەك ئىكەن، بىر خىل پاسوندا ئولتۇرۇۋەرگەندە بەدەنىنىڭ شەكلى ئۆزگىرىپ كېتىدىكەن.

گېرمانىيەدىكى بىر شىركەت ھەم ئولتۇرۇپ ھەم ئۆرە تۇرۇپ خىزمەت قىلغىلى بولىدىغان، ئۈستىلى ئېگىز-پەس قىلىپ ياسالغان ئورۇندۇقلارنى ئىشلەپچىقىرىپ، ئاشقازان كېسەللىرىگە كۆپىيىپ كېتىدۇ. شۇڭا قورساقنى كەڭ تۇتۇپ، كۆڭۈل ئازادىلىكىنى قولغا كەلتۈرۈش كېرەك.

3) تاماكا چەكمەسلىك، ھاراق ئىچمەسلىك، شۇنداقلا قەھۋە ۋە قېنىق چاي ئىچمەسلىك كېرەك.

4) سۆيۈق-سەلكە تاماقلارنى، ئاسان ھەزىم بولىدىغان تاماقلارنى يېيىش، ئاچچىق-چۈچۈك، سوغۇق، قىزىق، قاتتىق يېمەكلىكلەرنى يېمەسلىك كېرەك.

5) ھەزىم قىلىشقا پايدىلىق بولسۇن ئۈچۈن تاماقلارنى بەكرەك چايناپ يېيىش كېرەك.

6) تاماقنى ۋاقتىدا يېيىش، بەك كۆپ يېمەسلىك كېرەك.

7) قورۇلۇش خاراكتېرلىك ئاشقازان ياللۇغىنىڭ ئاشقازان كىسلاتاسىنى ئاجرىتىشى ئاز بولغاچقا، ئېچىتىلغان سۈت، شورپا قاتارلىق كىسلاتالىققا مايىل يېمەكلىكلەرنى يېيىش كېرەك.

8) ئاشقازان كىسلاتاسى ئارتۇق كىشىلەر (ئاچچىق سۇ ياندۇرىدىغان، ئۇۋۇلنىپ، ئاشقازان كىسلاتاسى كۆپىيىپ كېتىدۇ. شۇڭا قورساقنى كەڭ تۇتۇپ، كۆڭۈل ئازادىلىكىنى قولغا كەلتۈرۈش كېرەك.

3) تاماكا چەكمەسلىك، ھاراق ئىچمەسلىك، شۇنداقلا قەھۋە ۋە قېنىق چاي ئىچمەسلىك كېرەك.

4) سۆيۈق-سەلكە تاماقلارنى، ئاسان ھەزىم بولىدىغان تاماقلارنى يېيىش، ئاچچىق-چۈچۈك، سوغۇق، قىزىق، قاتتىق يېمەكلىكلەرنى يېمەسلىك كېرەك.

5) ھەزىم قىلىشقا پايدىلىق بولسۇن ئۈچۈن تاماقلارنى بەكرەك چايناپ يېيىش كېرەك.

6) تاماقنى ۋاقتىدا يېيىش، بەك كۆپ يېمەسلىك كېرەك.

7) قورۇلۇش خاراكتېرلىك ئاشقازان ياللۇغىنىڭ ئاشقازان كىسلاتاسىنى ئاجرىتىشى ئاز بولغاچقا، ئېچىتىلغان سۈت، شورپا قاتارلىق كىسلاتالىققا مايىل يېمەكلىكلەرنى يېيىش كېرەك.

8) ئاشقازان كىسلاتاسى ئارتۇق كىشىلەر (ئاچچىق سۇ ياندۇرىدىغان،

ئۆگزىلىكى ئۆزگىرىدىغان ئىش ئۇسۇلى

ھازىر تەرەققىي قىلغان دۆلەتلەردە ئەمگەكچىلەرنىڭ بىرىمى دېگۈدەك ئۇستەل ئالدىدا ئولتۇرۇپ خىزمەت قىلىدۇ. پۈتۈن كۈنلەپ مىدىر قىلماي ئولتۇرۇش سالامەتلىككە زىيانلىق. بىئولوگىيە ئالىملىرىنىڭ قارىشىچە، 20 مىنۇت ئولتۇرغاندىن كېيىن ئون مىنۇت ئۆرە تۇرۇش كېرەك ئىكەن، بىر خىل پاسوندا ئولتۇرۇۋەرگەندە بەدەنىنىڭ شەكلى ئۆزگىرىپ كېتىدىكەن.

گېرمانىيەدىكى بىر شىركەت ھەم ئولتۇرۇپ ھەم ئۆرە تۇرۇپ خىزمەت قىلغىلى بولىدىغان، ئۈستىلى ئېگىز-پەس قىلىپ ياسالغان ئورۇندۇقلارنى ئىشلەپچىقىرىپ، ئاشقازان كېسەللىرىگە كۆپىيىپ كېتىدۇ. شۇڭا قورساقنى كەڭ تۇتۇپ، كۆڭۈل ئازادىلىكىنى قولغا كەلتۈرۈش كېرەك.

3) تاماكا چەكمەسلىك، ھاراق ئىچمەسلىك، شۇنداقلا قەھۋە ۋە قېنىق چاي ئىچمەسلىك كېرەك.

4) سۆيۈق-سەلكە تاماقلارنى، ئاسان ھەزىم بولىدىغان تاماقلارنى يېيىش، ئاچچىق-چۈچۈك، سوغۇق، قىزىق، قاتتىق يېمەكلىكلەرنى يېمەسلىك كېرەك.

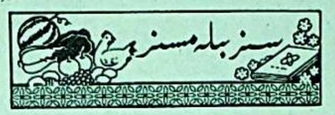
5) ھەزىم قىلىشقا پايدىلىق بولسۇن ئۈچۈن تاماقلارنى بەكرەك چايناپ يېيىش كېرەك.

6) تاماقنى ۋاقتىدا يېيىش، بەك كۆپ يېمەسلىك كېرەك.

7) قورۇلۇش خاراكتېرلىك ئاشقازان ياللۇغىنىڭ ئاشقازان كىسلاتاسىنى ئاجرىتىشى ئاز بولغاچقا، ئېچىتىلغان سۈت، شورپا قاتارلىق كىسلاتالىققا مايىل يېمەكلىكلەرنى يېيىش كېرەك.

8) ئاشقازان كىسلاتاسى ئارتۇق كىشىلەر (ئاچچىق سۇ ياندۇرىدىغان،

ئاجايىپ كۆللەر

كىسلاتالىق كۆل: ئىتالىيىنىڭ سېتسىلىيە ئارىلىدا بىر كۆل بار، بۇ كۆلنىڭ سۇيى ئىنتايىن كۆچلۈك چىرىتكۈچى كىسلاتادىن ئىبارەت. بۇ خىل كىسلاتالىق سۇ ھەر قانداق جانلىقنى ئۆلتۈرەلەيدۇ.

تۇزلۇق كۆل: چىڭخەي ئۆلكە سىنىڭ سەيدەم ئويمانلىقىدىكى تۇز كۆلىنىڭ تۇز زاپىسى تەخمىنەن 60 مىليارد تونىنا كېلىدۇ. ئۇنى ماتېرىيال قىلىش ئارقىلىق يەر شارى بىلەن ئاي شارى ئوتتۇرىسىدا قېلىنلىقى ئالتە مېتر، كەڭلىكى 12 مېتر كېلىدىغان «تۇز كۆۋرۈك» سېلىشقا بولىدۇ.

قاياناق كۆل: ئامېرىكا قىتئەسى كارايىب دېڭىزىدىكى دومىنىكا ئارىلىدا ئۇزۇنلۇقى 90 مېتر، كەڭلىكى 60 مېتر كېلىدىغان بىر كۆل بار، بۇ كۆل قازاندا قاينىۋاتقان سۇدەك قايناپ تۇرىدۇ.

شورلۇق كۆل: خېنەن ئۆلكىسى تۇڭبەي ناھىيىسىدىكى خۇەيخې دەريا سىنىڭ باشلىمىدا دۇنيادا ئاز ئۇچرايدىغان «شورلۇق كۆل» بار. ئۇنىڭ شورلۇق كۆلىمى 13 كۋادرات كىلومېتر كېلىدۇ. ساپ شور زاپىسى 120 مىليون تونناغا يېقىن كۆرۈنىدۇ.

قارا كۆل: لاتىن ئامېرىكىسى قىتئەسىدىكى تىرىندات ئارىلىدا بىر «قارا كۆل» بار. بۇ كۆلنىڭ سۇيى قاپقارا كۆرۈنىدۇ. بۇ، كۆل تېگىدىكى نېفىت، تەبىئىي گاز بىلەن لاي-لاتقىلارنىڭ ئارىلىشىشىدىن بولغان.

غايىۋانە كۆل: ئاۋسترالىيەدىكى كانبېررا بىلەن سىدنى شەھىرىنىڭ ئارىلىقىدا گىئورگى كۆلى دەپ ئاتالىدىغان بىر كۆل بار. بۇ غەلىتە كۆل 1920-يىلى بايقالغاندىن تارتىپ 1990-يىلغىچە ئالتە قېتىم غايىپ بولۇپ قايتا پەيدا بولغان. ئۇنىڭ سەۋەبى تا بۈگۈنگىچە ئېنىقلانمىغان.

ئاگات كۆلى: ئىچكى موڭغۇلدىكى بايانتور ئايمىقى بىلەن ئالاشەن ئايمىقى چېگرىلىنىدىغان جايدا قۇرۇپ قالغان بىر كۆل بار. كۆلنىڭ كۆلىمى تەخمىنەن ئالتە كۋادرات كىلومېتر كېلىدۇ. كۆلنىڭ تېگى تەكشى بولۇپ، ئازراقمۇ لاي-تۇپراق يوق. كۆل تېگىنى ئاچ سېرىق، ھال رەڭلىك ئاگات ۋە پېشىل قاشتېشى قاپلىغان. ئۇلارنىڭ چوڭى مۇشتۇمدەك، كىچىكى پۈرچاقتەك كېلىدۇ. ئۇلار قۇياش نۇرىدا جۇلالىنىپ تۇرىدۇ.

پەرھات غوجنىياز تەرجىمىسى

بوينىك ئۆسۈشىگە تەسىر كۆرسىتىدىغان ئامىللار

ئاتا-ئانىلارنىڭ ھەمىسى بالىسىنىڭ بوينىكى ئېگىز، تېنىنىڭ ساغلام بولۇشىنى ئارزۇ قىلىدۇ. بوينىكى ئېگىز بولۇشى ئىرسىيەت ئامىلىدىن باشقا يەنە تۆۋەندىكى ئامىللار بىلەنمۇ مۇناسىۋەتلىك.

بوي ئېگىزلىكى ۋە ئوزۇقلۇق: بوينىكى ئېگىز بولۇشى سۆڭەكنىڭ ئۆسۈشىگە باغلىق. سۆڭەكنىكى ئۆسۈشى يېتەرلىك ئوزۇقلۇققا ۋە ئۆسۈشىنى تەگشەپ تۇرغۇچى ماددىلارغا باغلىق. يېقىنقى 50 يىلدىن بۇيان ئىنسانلارنىكى ئوتتۇرىچە ئېگىزلىكى تەدرىجىي ئۆسۈش ھالىتىدە بولدى. بۇ ئوزۇقلۇق قۇرۇلمىسىنىڭ ياخشىلانغانلىقى بىلەن ئىنتايىن زىچ مۇناسىۋەتلىك.

بوي ئېگىزلىكى ۋە پەسىل: تىبېبىي ئىلىم مۇتەخەسسىسلىرىنىڭ نەچچە ئون مىڭ قېتىملىق كىلىنىكىلىق تەكشۈرۈشىگە قارىغاندا، 5-ئاي بوينىكى ئۆسۈشى ئەڭ تېز بولىدىغان ئاي بولۇپ، ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 2.73 سانتىمېتر ئۆسىدىكەن. بىراق باشقا ئايلاردا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 1.3 سانتىمېتر ئۆسىدىكەن. ئۆسۈش ئەڭ تۆسا بولىدىغان ئاي 10-ئاي بولۇپ، ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 0.84 سانتىمېتر ئۆسىدىكەن. بۇنىڭدىكى سەۋەب شۇكى، 5-ئاي ئادەم بەدىنىدىكى ھۆجەيرىلەرنىڭ بۆلۈنۈشى ئىنتايىن تېز بولىدىغان مەزگىل بولۇپ ھېسابلىنىدىكەن. شۇڭا بۇ ئايدا باللارنى خۇشال - خۇرام يۈرۈشكە، مۇۋاپىق ئوزۇقلاندۇرۇشقا، تۇرلۇك پائالىيەتلەر بىلەن شۇغۇللاندۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىش بالىلارنىڭ ئۆسۈشىنى تېزلىتىدىغان مۇھىم ئامىل ھېسابلىنىدۇ.

بوي ئېگىزلىكى ۋە ئۇيقۇ: كېچىدە ئۆستۇرۇش ھورمۇنلىرىنىڭ ئاجرىلىپ چىقىشى كۈندۈزگە قارىغاندا بىر ھەسسە كۆپ بولىدۇ. شۇڭا ئاتا-ئانىلار بالىلارنىڭ يېتەرلىك ئۇخلىشىغا تۇختاپ قالسا، ياكى ئىشلىتىپ بولغاندىن كېيىن شتېپسىلنى چىقىرىۋېتىش كېرەك.

(3) تۇك ئۇچاقنىڭ تۇك سەرپىياتى چوڭ بولغاچقا، تۇك مەنبەسى لىنىيىسى، شتېپسىل، روزېتكىلاردا زىيادە تۇك بولۇشتىن ساقلىنىش ئۈچۈن، كەسمە يۈزىنىڭ چوڭ-كىچىكلىكى مۇۋاپىق، ئىزولياتورسى ياخشى بولغان ئوتكۈزگۈچ سىم ۋە مۇۋاپىق روزېتكا، شتېپسىل ئىشلىتىش لازىم.

(4) تۇك ئۇچاقنى ئىشلىتىپ بولغاندىن كېيىن، ئۇنى سوۋۇتۇپ، ئاندىن مۇۋاپىق جايغا قويۇش كېرەك.

تامغىنى **مۇختەر ئەپەندى** ئىشلىگەن

چىەن چىچىن جاكارتىدا مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جاكارتا، 24 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگو كوۋۇيۇەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دېپلوماتىيە مىنىستىرى چىەن چىچىن بۈگۈن بۇ يەردە ئۆتكۈزگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: جۇڭگو بۇنىڭدىن كېيىن رايونلار بىلەن بولغان سۆزلىشىش ۋە ھەمكارلىشىشقا داۋاملىق ئاكتىپ قاتنىشىدۇ ھەم ئاسىيا، تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ ئۇزاق مۇددەت مۇقىم بولۇشىغا ئىقتىسادىنىڭ گۈللىنىشىگە كاپالەتلىك قىلىشتا ئىجابىي رول ئويناپدۇ.

چىەن چىچىن مۇنداق دېدى: جۇڭگو بۇ قېتىم ئۇمۇمىيۈزلۈك سۆزلەشكۈچى دۆلەت بولۇش سۈپىتى بىلەن شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىدىكى سۆزلەشكۈچى دۆلەتلەر يىغىنىغا ۋە شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى رايون مۇنبىرى يىغىنىغا قاتنىشىدۇ ھەم شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ يىغىنىغا ۋە شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىدىكى دۆلەتلەر يىغىنىغا ۋە شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىدىكى ئون دۆلەت جۇڭگونىڭ مۇھىم قوشنىسى بولۇپ، ھەمىسى ئۇ مۇنداق دېدى: شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىدىكى دۆلەتلەر دېپلوماتىيە مىنىستىرلىرى يىغىنىنىڭ پائالىيەتلىرى ئاسىيا، تىنچ ئوكيانىدىكى دۆلەتلەرنىڭ يەر شارى ۋە رايونلار ئوتتۇرىسىدىكى ئورغۇن مەسىلىلەرنى پىكىر ئالماشتۇرۇپ تورۇش مۇھىم پايدىلىق پۇرسەت يارىتىپ بەردى.

چىەن چىچىن مۇخبىرنىڭ جۇڭگو بىلەن شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىيات ئىستىقبالى توغرىسىدىكى سوئالىغا جاۋاب بەرگەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك سۆزلەشكۈچى دۆلىتى بولغانلىقى ئىككى تەرەپ ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ يېڭى پەللىگە قەدەم قويغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ، ئىككى تەرەپنىڭ ھەرقايسى ساھەلەردە ئومۇمىيۈزلۈك ھەمكارلىقنى قانات يايدۇرۇشى ئۈچۈن يېڭى پۇرسەت يارىتىپ بەردى.

ئۇ مۇنداق دېدى: «بۈگۈنكى شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىدىكى يەتتە دۆلەت ۋە كەلگۈسىدىكى شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىدىكى ئون دۆلەت جۇڭگونىڭ مۇھىم قوشنىسى بولۇپ، ھەمىسى تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر، بىزنىڭ ئارىمىزدا ئورتاق تونۇش ۋە ئورتاق مەنپەئەت بار».

چىەن چىچىن مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: جۇڭگو بىلەن شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى بۇنىڭدىن كېيىن ئۆزلىرىنىڭ يىراق كەلگۈسى تەرەققىيات نىشانىنى ئەملگە ئاشۇرۇش جەريانىدا بىر- بىرىنى قوللىشى ۋە ماسلىشىشى زۆرۈر. گۇللەنگەن، مۇقىم، ىپىپبگى شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيانىڭ 21 - ئەسىردە بارلىققا كېلىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن.

چىەن چىچىن مۇخبىرنىڭ جۇڭگونىڭ كېلەر يىلى شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى رايون مۇنبىرىنىڭ ئىشەنچ ھاسىل قىلىش تەدبىرى يىغىنى ئۆتكۈزۈشىنى ئۈستىگە ئېلىشتىكى ئاساسىي ئويى نېمە؟ دېگەن سوئالغا جاۋاب بەرگەندە مۇنداق دېدى: شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ رايون مۇنبىرى رايونىمىزنىڭ خەۋپسىزلىكى ۋە ھەمكارلىقى ئۈستىدىكى يېڭى ئۇزدىنىش بولۇپ، يېڭى خەۋپسىزلىك كۆز قارىشىغا ۋەكىللىك قىلىدۇ. جۇڭگو مۇنبەرنىڭ نۇرغۇن ئەزالىرى بىلەن سىياسىي جەھەتتە كەڭ كۆلەمدە سۆزلەشتى ۋە ھەربىي جەھەتتە بىرىش - كېلىش قىلدى. مۇنبەرنىڭ بەزى ئەزالىرى مۇنبەرنىڭ ھەر خىل يىغىنلىرىنى ئۆتكۈزدى، جۇڭگو بىلەن فىلىپپىن كېلەر يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا بېيجىڭدا ئىشەنچ ھاسىل قىلىش تەدبىرلىرىنى بەلگىلەش يىغىنىنى ئۆتكۈزىدۇ، ئۇ جۇڭگونىڭ خەۋپسىزلىك مەسىلىسى توغرىسىدا تۇنجى قېتىم ھۆكۈمەت تەرىپىنىڭ كۆپ تەرىپلىك خەقئارا يىغىن ئۆتكۈزۈشى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. يىغىننىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇشى شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى رايون مۇنبىرىنىڭ تەرەققىياتىغا تۆھپە قوشقانلىق بولىدۇ، ئۇنىڭ ئۈستىگە، جۇڭگو بىلەن فىلىپپىن ھەم جۇڭگو بىلەن شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ باشقا ئەزالىرى ئوتتۇرىسىدىكى چوڭىشىش ۋە ئىشەنچىنى كۈچەيتىشكە پايدىلىق.

جۇڭگو ئۈستىكە ئېلىپ ياسىغان يەمەنىڭ ساناديكى «22 - ماي كوچىسى»دا يېقىندا قاتناش باشلاندى. بۇ چوڭ كوچىنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 1.6 كىلومېتر، كەڭلىكى 40 مېتر بولۇپ، ئېلىمىز يەمەنگە ياساپ بەرگەن سانادىن خوتايداغا بارىدىغان تاشيولدىن قالسلا 2 - چوڭ ئازادە كوچا.

سۈرەتتە: يەمەن زۇڭتۇڭگى سالىخ (ئالدىنقى رەت ئوڭدىن 2 - كىشى) چوڭ كوچىدا قاتناش باشلانغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن لېنتا كەسمەكتە. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

جۇڭگو ۋەكىلى ب د ت نى كىشىلىك ھوقۇق ئورگىنىنى ئىسلاھ قىلىشقا دەۋەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 23 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمى تورۇشلۇق مۇئاۋىن ۋەكىلى ۋاڭ شۇشىەن مۇشۇ ئاينىڭ 23 - كۈنى ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي مەدەنىيەتنىڭ ماھىيەتلىك يىغىنىدا كىشىلىك ھوقۇق كومىتېتى ھەم ب د ت نىڭ باشقا كىشىلىك ھوقۇق ئورگانلىرىنى ھازىر دۇچ كېلىۋاتقان مەسىلىلەر ئۈستىدە چوڭقۇر پىكىر يۈگۈرۈپ، زۆرۈر بولغان ئىسلاھاتلارنى ئېلىپ بېرىپ، شۇ ئارقىلىق ب د ت نىڭ بۇنىڭدىن كېيىن كىشىلىك ھوقۇق ساھەسىدىكى خىزمەتلەرنى ئۈگۈشلۈق قانات يايدۇرۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشقا دەۋەت قىلدى.

ۋاڭ شۇشىەن مۇنداق كۆرسەتتى: كىشىلىك ھوقۇق بىر پۈتۈن گەۋدە، كىشىلىك ھوقۇقنىڭ ھەر خىل تۈرلىرى ئوخشاشلا مۇھىم. بىراق ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي ۋە مەدەنىيەت ھوقۇقى 52 - نۆۋەتلىك كىشىلىك ھوقۇق يىغىنىدا پۈقرالار ھوقۇق ۋە سىياسىي ھوقۇقتا ئوخشاش ئېتىبارغا ئېرىشەلمىدى، كىشىلىك ھوقۇق كومىتېتى ماقۇللىغان 114 تۈرلۈك قارار ۋە بەلگىلىمىدە ئالتە، يەتتە قارار ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي ۋە مەدەنىيەت ھوقۇقى بىلەن مۇناسىۋەتلىك. يەنە بىر تەرەپتىن، بەزى دۆلەتلەر «سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشى تەسەۋۋۇرىغا يېپىشۇبلىۋاتىدۇ، ئۇلار ئۆزلىرىنى كىشىلىك ھوقۇق سودىسى ئورنىغا قويۇپ، باشقا دۆلەتلەرنى ئۆزىنىڭ ھېقىندىسى دەپ قارىۋاتىدۇ، تەرەققىي قىلىۋاتقان

ماۋزۇ خەۋەرلەر

△ چىەن چىچىن يېڭى زېلاندىيەنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى بىلەن كۆرۈشتى

△ چىەن چىچىن ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ رەئىسى، ئىرلاندىيەنىڭ دېپلوماتىيە مىنىستىرى سىبرېنگ بىلەن كۆرۈشتى

△ چىەن چىچىن ئاۋسترالىيەنىڭ دېپلوماتىيە مىنىستىرى بىلەن كۆرۈشتى

△ چىەن چىچىن فىلىپپىننىڭ دېپلوماتىيە مىنىستىرى شىياسون بىلەن كۆرۈشتى

△ چىەن چىچىن كورىيە دېپلوماتىيە مىنىستىرى بىلەن كۆرۈشتى.

△ چىەن چىچىن روسىيە دېپلوماتىيە مىنىستىرى پرىماكوۋ بىلەن كۆرۈشتى

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى تاشقى ئىشلار كومىتېتى ياۋروپا پارلامېنتىنىڭ قارار لايىھىسىنى ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 25 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى تاشقى ئىشلار كومىتېتى مۇشۇ ئاينىڭ 24- كۈنى بايانات ئېلان قىلىپ، ياۋروپا پارلامېنتىنىڭ ئاتالمىش «تەيۋەننىڭ خەلقئارا تەشكىلاتتىكى رولى توغرىسىدا» دېگەن قارار لايىھىسىنى ماقۇللىدى.

بايانات مۇنداق كۆرسەتتى: ئاتالمىش «تەيۋەننىڭ خەلقئارا تەشكىلاتتىكى رولى توغرىسىدا» دېگەن قارار لايىھىسى خەلقئارادىكى جۇڭگوغا قارشى بەزى كۈچلەر بىلەن ئۇزۇنئارا ھەمنەپەس بولۇپ، تەيۋەننى مەلۇم خەلقئارا تەشكىلاتقا سۆرەپ كىرىش ئارقىلىق تەيۋەننىڭ «پېڭباشتىن ب د ت غا قايتا كىرىشى» ئۈچۈن يەل بېرىپ، تەيۋەن دائىرىلىرىنىڭ «ئىككى جۇڭگو»، «بىر جۇڭگو، بىر تەيۋەن»پەيدا قىلىشىنى ئوچۇق- ئاشكارا قوللاشقا ئۇرۇندى. بۇ جۇڭگونىڭ ئېچكى ئىشلىرىغا قوپاللىق بىلەن ئارىلاشقانلىق ۋە ب د ت نىزامنامىسىدىكى پرىنسىپلارنى قەستەن ئاياغ - ئاستى قىلغانلىق. بىز خەلقئارا مۇناسىۋەت ئاساسىي مىزانىنى ئاشكارا مەنسىتمەيدىغان بۇنداق قىلمىشتىن قاتتىق غەزەپلىنىمىز ۋە ئۇنىڭغا كۈچلۈك ئېتىراز بىلدۈرىمىز.

بايانات مۇنداق دەپ تەكىتلەندى: تەيۋەن جۇڭگو زېمىنىنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى. تەيۋەنگە ئالاقىدار بارلىق ئىشلار جۇڭگونىڭ ئېچكى ئىشى، ھەرقانداق چەت ئەل ھۆكۈمەتلىرى، پارلامېنتلىرى ياكى كۈچلىرىنىڭ ئارىلىشىشى ھوقۇقى يوق. ياۋروپا پارلامېنتىدىكى ئايرىم كىشىلەر قولىنى بەك ئۇزۇن سوزۇۋېتىپ، ئۇلارنىڭ خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ئارزۇسىغا خىلاپ كېلىدىغان، ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەر ھۆكۈمەتلىرىنىڭ جۇڭگوغا قارىتان سىياستىگە خىلاپ كىلىدىغان مۇنداق قەبىھ ھەرىكىتىنىڭ نەتىجىگە ئېرىشىشى مۇمكىن ئەمەس.

ئەڭ ئاپات 7 - ئاينىڭ 23 - كۈنى ئىسرائىلىيە دېپلوماتىيە مىنىستىرى ۋەلى بىلەن ئىسرائىلىيە بىلەن گازا تۇتۇشدىغان

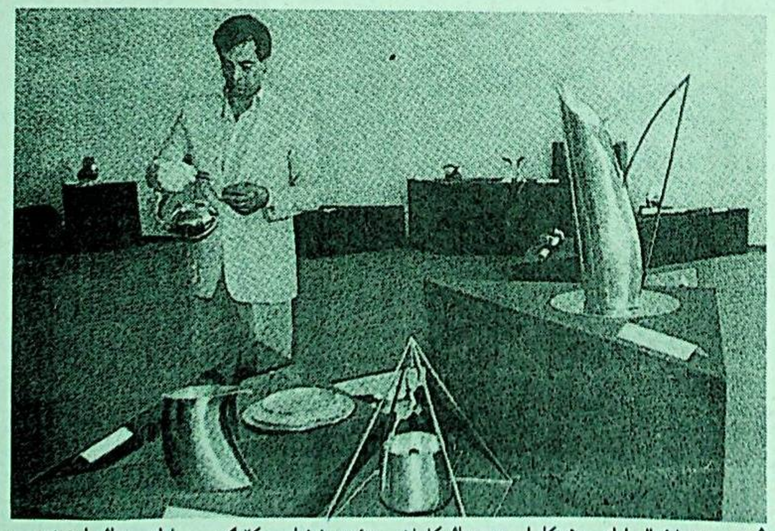
يېقىندا چىلىدىكى مايۇر داشۆسى، چىلى ـ جۇڭگو مەدەنىيەت جەمئىيىتى بىلەن جۇڭگونىڭ چىلىدىكى باش ئەلچىخانىسى سانتىياگودا جۇڭگو سۈرەتلەر كۆرگەزمىسى ئاچتى. كۆرگەزمىنىڭ «جۇڭگونىڭ كىشىلىك ھوقۇق كاپالىتى»، «جۇڭگونىڭ ئۇرۇپ-ئادەت مەدەنىيىتى» قاتارلىق مەزمۇنلىرى چىلىلىك ئېكسكۇرسىيىچىلەرنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگو، مالايسىيا دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنگە يۇقىرى باھا بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جاكارتا، 24-ئىيۇل تېلېگراممىسى. بۈ يەردە شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى سۆھبەت ئۇيۇشتۇرغۇچى دۆلەت بولغانلىقىدىن ئىنايىن خوشال بولدى. ئۇ ئىككى تەرەپنىڭ دائىملىق كېڭىشىپ تۇرۇشىنى ۋە ئوبدان ھەمكارلىشىشنى ئۈمىد قىلدى.

باداۋىي مالايسىيا بىلەن جۇڭگونىڭ بۈنگىدىن كېيىن شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيادۆلەتلىرى ئىتتىپاقى رايون مۇنبىرى ھەمدە باشقا رايون ۋە خەلقئارا تەشكىلاتلار بىلەن بولغان ھەمكارلىقنى يەنمۇ كۈچەيتىشنى ئۈمىد قىلدى.

يېقىندا ئىنالبىلىك سەنئەتكار ل. دېسىنىڭ كۈمۈش سەنئەت بۇيۇملىرى كۆرگەزمىسى فرانسىيىنىڭ پارىژ شەھىردە ئۆتكۈزۈلۈپ، كىشىلەردە زور قىزىقىش پەيدا قىلدى.

سۈرەتتە: دېسنې ئۆزى ياسىغان بۇيۇملارنى تاماشىبىنلارغا كۆرسەتمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

مسىر ئىسرائىلىيىنىڭ قاتتىق مەيدانىنى يۇمشاتقانلىقىنى قارشى ئالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 22 ـ ئىيۇل تېلېگراممىسى. مسىر دىپلوماتىيە مىنىستىرى مۇسا بۇگۈن مۇنۇلارنى بىلدۈردى: ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېيتانياخۇنىڭ ئۆتكەن ھەپتىدە مسىردا زىيارەتتە بولغاندا كۆرسەتكەن قىياپىتى ئۆتكەنكىگە ئوخشىمىدى، بۇ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە پايدىلىق.

نېيتانياخۇ مسىردا زىيارەتتە بولغان مەزگىلدە مۇنۇلارنى بىلدۈردى: ئىسرائىلىيە پەلەستىن تەرەپ بىلەن ئىمزالانغان كېلىشىمگە ئەمەل قىلدۇ، پەلەستىن- ئىسرائىلىيە ۋە سۈرىيە- ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتىنى مۇمكىنقەدەر تېز ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى خالايدۇ. ئۇ شۇنىڭ بىلەن بىللە، مادرىد ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق يىغىنى رامكىسىنىڭ ئەرەب - ئىسرائىلىيە سۆھبىتىنىڭ ئاساسى ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلدى.

مۇسا مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيە زۇڭلىسىنىڭ مسىردا ئېلىپ بارغان مۇزاكىرىسىدە ئىسرائىلىيىنىڭ ھەرقايسى تەرەپلەر بىلەن بولغان سۆھبىتىنى بولۇپمۇ پەلەستىن تەرەپ بىلەن بولغان سۆھبىتىنىڭ ئىلگىرىلەش ھاسىل قىلىشى ئۈچۈن ئىشك ئېچىپ بەردى. ئۇ مۇنداق كۆرسەتتى: تىنچلىق تەرەققىياتىنى باشتىن باشلىماستىن توختاپ قالغان يېرىدىن باشلاش كېرەك.

ب د ت نىڭ بايانات‌چىسى ئامېرىكىنىڭ ب د ت خادىملىرىغا قىلغان ھۇجۇمىغا رەددىيە بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 23 ـ ئىيۇل تېلېگراممىسى. ب د ت باش كاتىپىنىڭ بايانات‌چىسى سلۇانافوتا بۈگۈن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا ئامېرىكىنىڭ ب د ت نىڭ خادىملىرىغا قىلغان ھۇجۇمىغا قاتتىق رەددىيە بەردى.

«نيۇ - يورك ۋاقتى» گېزىتىنىڭ بۈگۈنكى خەۋىرىدە مۇنداق دېيىلگەن: ئامېرىكا ب د ت مەبلىغىنىڭ باش كاتىپ غالىنىڭ داۋاملىق سايلىنىشىغا ئىشلىتىلىپ كېتىشىدىن ئەنسىرىدى، ب د ت ياكى ب د ت نىڭ خىزمەتچىلىرى ب د ت نىڭ راسخوتىدىن پايدىلىنىپ، غالىنىڭ داۋاملىق سايلىنىشىغا ياردەم بېرىدىغان بولسا، كلىنتون ھۆكۈمىتى ھەرىكەت قوللىنىدۇ.

فوئا ئەنگلىيە ب ب س رادىئو ئىستانسىسى مۇخبىرىنىڭ سوئالىغا جاۋاب بەرگەندە مۇنداق دېدى: ب د ت نىڭ خىزمەتچىلىرى ئىنتايىن قىيىن ئەھۋال ئاستىدا ب د ت نىڭ نورمال ئىشلىشى ئۈچۈن تىرىشىپ خىزمەت قىلماقتا، يۇقىرىقى ئەيىبلەش بىمەنىلىك ۋە نومۇسسىزلىق.

فوئا مۇنداق دېدى: غالى ب د ت نىڭ ھەممە خادىملىرىدىن خىزمەتىنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇپ سايلام مەسىلىسىنى ب د ت غائىزا دۆلەتلەرنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا تاپشۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

بالقان رايوندا ھەربىي مانېۋر كۆپىيىپ كەتتى

ئومۇمىي بايان

7 ـ ئاي كىرگەندىن بۇيان بالقان رايوندا ھەربىي مانېۋر كۆپىيىپ كەتتى. بالقاندىكى شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى بىلەن تىنچلىق ئۇلىپەتچىلىك مۇناسىۋىتى بار دۆلەتلەر ۋە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىدىكى دۆلەتلەر بەش قېتىم چوڭ تېپتىكى بىرلەشمە ھەربىي مانېۋر ئوتكۈزدى.

مۇشۇ ئاينىڭ 8 ـ كۈنىدىن 12 ـ كۈنىگىچە بۇلغارىيىنىڭ شىمالىدا شەرتلىك بەلگىسى «ھەمكارلىشىش ئىرادىسى 96» بولغان توقۇز دۆلەتنىڭ بىرلەشمە ھەربىي مانېۋرى ئوتكۈزۈلدى، مۇشۇ ئاينىڭ 15 ـ كۈنىدىن 20 ـ كۈنىگىچە ئالبانىيىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىدىكى تاغلىق رايوندا شەرتلىك بەلگىسى «تىنچ تاغ بۇركىتى 96» بولغان سەككىز دۆلەتنىڭ بىرلەشمە ھەربىي مانېۋرى ئوتكۈزۈلدى؛ مۇشۇ ئاينىڭ 20ـ كۈنىدىن 26 ـ كۈنىگىچە ۋېنگرىيىنىڭ شەرقىدە شەرتلىك بەلگىسى «ھەمكارلىشىش پۇرستى 96» بولغان 16 دۆلەت ھاۋا ئارمىيىسىنىڭ بىرلەشمە ھەربىي مانېۋرى ئوتكۈزۈلدى؛ مۇشۇ ئاينىڭ 22 ـ كۈنىدىن 27ـ كۈنىگىچە رۇمىنىيىنىڭ قارا دېڭىزدىكى پورتى كونستانچادا 11 دۆلەت قاتناشقان كەڭ كۆلەملىك دېڭىز ئارمىيە بىرلەشمە مانېۋرى ئوتكۈزۈلدى؛ ئۇنىڭدىن كېيىن ماكىدونىيىنىڭ پايتەختى سكوپىيەنغا يېقىن جايدا شەرتلىك بەلگىسى «قوناقلىغوچى 96» بولغان توقۇز دۆلەتنىڭ بىرلەشمە ھەربىي مانېۋرى ئوتكۈزۈلدى.

بالقان رايوندىكى شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى بىلەن تىنچلىق ئۇلىپەتچىلىكى بولغان دۆلەتلەرنىڭ بىر ئاي ئىچىدىلا شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىدىكى دۆلەتلەر بىلەن بەش قېتىم كەڭ كۆلەملىك بىرلەشمە ھەربىي مانېۋر ئوتكۈزگەنلىكى خەلقئارا جامائەتچىلىكنىڭ دىققەت ئېتىبارىنى قوزغىدى.

بۇ ھەربىي مانېۋرلارنىڭ كۆپىنچىسىدە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ تىنچلىق ساقلاش ھەرىكىتىگە تەقلىد قىلىش مەزمۇن، تىنچلىق ئۇلىپەتچىلىكى بار دۆلەتلەرنىڭ تىنچلىق ساقلاش قىسمىلىرىنى تەربىيىلەش مەقسەت قىلىندى. بۇ يىل 9 ـ ئاينىڭ 14 ـ كۈنى بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنانىڭ تىنچلىق ساقلاش قىسمىلىرىنىڭ تەركىبىدىكى ئامېرىكا ئارمىيە قىسمىلىرى بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنانىڭ تىنچلىق ساقلاش قىسمىلىرىنى تەربىيىلەش پائالىيىتىنى ئاخىرلاشتۇرىدۇ. شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ تىنچلىق ساقلاش قىسمىلىرىنىڭ تۇرۇشى ياكى كېتىشىنى سودىيسى ئورنىغا قويۇپ، باشقا دۆلەتلەرنى ئۆزئىنىك بېقىندىسى دەپ قاراۋاتىدۇ، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ كىشىلىك ھوقۇق ئەھۋالىنى ئۆكتەملىك بىلەن ئەيىبلەۋاتىدۇ، ئۆز دۆلىتىدىكى ياكى ئۆز گۇرۇھىغا تەۋە دۆلەتلەردىكى كىشىلىك ھوقۇقتا دەخلى - تەرۇز قىلىنىپ، ئىسلاھ قىلىپ، تېخىمۇ كۆپ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنى كىشىلىك ھوقۇق كومىتېتىغا قويۇل قىلىپ، ب د ت كىشىلىك ھوقۇق ئورگىنىنىڭ خىزمەتلىرىنى مۇۋاپىقلاشتۇرۇش ھەم دېموكراتىيىلەشتۈرۈش كېرەك.

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

CN 65 — 0002 /Z نومۇرى:

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 30 - كۈنى (سەيشەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

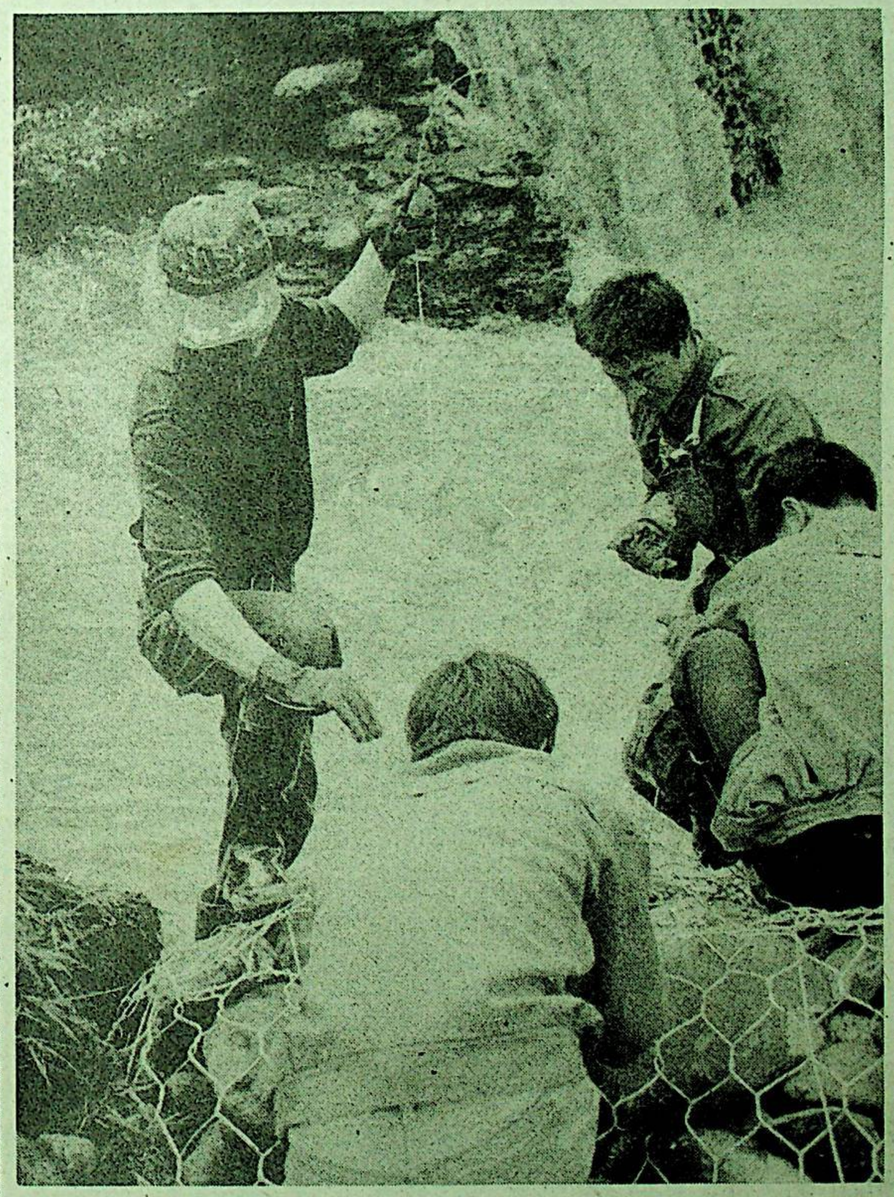
ئاپتونوم رايون تۆمۈريولدىكى كۆۋرۈك ياساش قوشۇنىدىن ھال سوردى

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن جيەن خەۋەر قىلدۇ: 7 - ئاينىڭ 20 - كۈنى كەلكۇن بۇزۇۋەتكەن لەنجۇ - شىنجاڭ تۆمۈريولى لىنىيىسىدىكى بەيياغدىي كۆۋرۈكى ئورۇمچى تۆمۈريول ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ زور كۈچ بىلەن رېمونت قىلىشى ئارقىلىق 7 - ئاينىڭ 27 - كۈنى سائەت 18دە غەلىبىلىك تۇتاشتۇرۇلدى. لەنجۇ - شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ تۆۋەنكى ئومۇمىي لىنىيىسىدە شۇ كۈنى سائەت 23 تىن 58 مىنۇت ئۆتكەندە ۋاقتىلىق قاتناش ئەسلىگە كەلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى 7 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ئورۇمچى تۆمۈريول ئىدارىسىگە ھال سوراش خېتى ئەۋەتىپ، يول ياساشنىڭ ۱ - سېپىدە كۆرىنىۋاتقان تۆمۈريول، بىكتۇمەن، يەرلىك ئورۇنلارنىڭ كادىرلىرى، ئىشچى-خىزمەتچىلىرى، ئازادلىق ئارمىيە، قوراللىق ساقچى قىسمىنىڭ كوماندىر - جەڭچىلىرىدىن سەممىي ھال سوردى ھەم ئورۇمچى تۆمۈريول ئىدارىسىنىڭ غەيرەت ئۇستىگە غەيرەت قىلىپ، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنى بالدۇراق ياساپ، كەلكۇنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرۈشتە يەنە يېڭى تۆھپە يارىتىشىنى ئۈمىد قىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئاپتونوم رايونلۇق مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ يۈنچۈەن 7 - ئاينىڭ 28 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى بەيياغدىي كۆۋرۈكىگە بېرىپ، كادىرلار، ئىشچى - خىزمەتچىلەردىن ھال سوردى.

جاڭ يۈنچۈەن كۆۋرۈك ياساشقا قاتناشقان كادىرلار، ئىشچى-خىزمەتچىلەر بىلەن سەممىي قول ئېلىشىپ كۆرۈشتى، ئۇلارنىڭ سەككىز كېچە - كۈندۈز جاپالىق كۆرەش قىلىپ، بەيياغدىي كۆۋرۈكىنى ياساش خىزمىتىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇندىغاپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىقتىسادىي چوڭ تۆمۈرىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشقانلىقىنى يۇكسەك دەرىجىدە مەدھىيىلىدى.

7 - ئاينىڭ 27 - كۈنى ئۇرۇمچى - خۇشيا تاشيولىنىڭ شياۋبەي كۆۋرۈكى خەتەر ئىچىدە قالغاندا، خۇشيا تاشيول ئۇچاستىكسىدىكى يول ئاسراش ئىشچىلىرى كۆۋرۈكنى كېچە - كۈندۈز ياساپ بىخەتەرلىككە كاپالەتلىك قىلدى.

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز سۇي خې فوتوسى

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت مۇنداق دەپ كۆرسەتتى:

ئارمىيە كەلكۇنگە تاقابىل تۇرۇش - خەتەردىن قۇتقۇزۇشتا خىزمەت كۆرسەتتى

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن جيەن خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت مۇشۇ ئاينىڭ 27 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئۆزىنىڭ ئىشخانىسىدا شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيە قىسمىنىڭ باشلىقى فاڭ دېيەنرۇڭ بىلەن قىزغىن قول ئېلىشىپ كۆرۈشۇپ، شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيىسىنىڭ كەلكۇنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش كۆرسەتكەن خىزمىتىنى يۇكسەك دەرىجىدە مەدھىيىلىدى.

7 - ئاينىڭ 20 - كۈندىن ھازىرغىچە شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ قۇرۇقلۇق، ھاۋا ئارمىيە قىسمى 80 قېتىمدىن كۆپرەك تىك ئۇچار ئايروپىلان چىقىرىپ، بالغۇنتاي، ئالغوي پېزىللىرىدىكى ئاپەتكە ئۇچرىغان رايون ۋە تۆمۈريول لىنىيىسى بويلىرىدىكى ئىستانسا، نۇقتىلارغا ھاۋادىن 20 توننادىن ئارتۇق ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ماددىي ئەشياسى، دورا، يېمەكلىك يەتكۈزۈپ بەردى.

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ قۇرۇقلۇق، ھاۋا ئارمىيە قىسمى ۋە شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيىسىنىڭ كەلكۇنگە تاقابىل تۇرۇش - خەتەردىن قۇتقۇزۇشقا قوشقان تۆھپىسىنى يۇكسەك دەرىجىدە مەدھىيىلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىم تاشيول، تۆمۈريول پۇتۇنلەي ئۈزۈلۈپ قالغان ئەھۋالدا سىلەر پۈتۈن كۈچ بىلەن ئاتلىنىپ، خەلق ئارمىيىسىنىڭ خەلقنى سۆيۈش شەرەپلىك ئەنئەنىسىنى تولۇق جارى قىلدۇرىدىنگلار. مەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ئاپەت يۈز بەرگەن رايوندىكى خەلقتە ۋەكالىتەن سىلەرگە رەھمەت ئېيتىمەن، «۱ - ئاۋغۇست» ئارمىيە بايرىمى يېتىپ كېلىش ئالدىدا تۇرماقتا، مەن سىلەرنىڭ ھەم سىلەر ئارقىلىق بارلىق كوماندىر - جەڭچىلەرنىڭ بايرىمىنى تەبرىكلەيمەن.

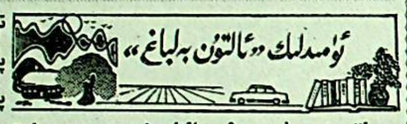
قىسىم باشلىقى فاڭ دېيەنرۇڭ يەنە شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيە ئورگىنىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەرنىڭ 50 مىڭ يۈەن ئىئانە پۇلىنى رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت، مۇئاۋىن رەئىس جاڭ خېڭغا تاپشۇردى.

بىر جۈملىلىك خەۋەرلەر

● پىچان - ئۇرۇمچى تەبىئىي گاز تۇرۇبا يولىنىڭ يالقۇنتاغىنىڭ يۇقىرى تېمپېراتۇرىلىق بۆلىكىدە 7- ئاينىڭ 23 - كۈنى بېسىم سىناش سىنىقى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئېلىپ بېرىلىپ، 9 - ئايدا پۈتۈن لىنىيىنى تۇتاشتۇرۇش ئۇچۇن پۇختا ئاساس سېلىندى.

● شىنجاڭ گۆھەر - قاشتېشى جەمئىيىتى ۋە ئۇنچە - مەرۋايىت، قاشتېشى سودا جەمئىيىتى بىرلىكتە ئۇيغۇرىستان 1996 - يىللىق شىنجاڭ ئۇنچە- مەرۋايىت زىبۇزىننەت بۇيۇملىرى يەرمەنكىسى 7 - ئاينىڭ 20 - كۈنى ئۇرۇمچىدىكى شىنجاڭ خەلقارا كۆرگەزمە مەركىزىدە ئېچىلدى.

داخىيەنزى بازىرى پاختىچىلىقنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، دېھقانلارنى ئىككى يىلدا 27 مىليون يۈەندىن كۆپرەك نەپكە ئىگە قىلدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ئىسمائىل مۇھەممەت، ئۆستۇرۇش قاتارلىق جەھەتلەردە جاپالىق ئىزدىنىپ، ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. 1994 - يىلى بازار بويىچە 85 مىڭ مو كېۋەزدىن ئومۇمىيۈزلۈك مول ھوسۇل ئېلىنىپ، 1993- يىلدىكىگە سېلىشتۇرغاندا، ساپ پاختىنىڭ مو بېشى ھوسۇلى يەتتە كىلوگرام، ئومۇمىي ھوسۇلى 1500 تونىنا ئاشتى. بۇ تۇردە دېھقانلار ئىگە بولغان بۇاستە نەپكە ئىگە بولدى.

بورتالا ئوبلاستى 1994 - يىلى پاختىنىڭ بىرلىكە ھوسۇلنى ئاشۇرۇش بويىچە ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىش،تەتقىقات تېمىسىنى داخىيەنزى بازىرىدا ئېلىپ بېرىشنى ئوتتۇرىغا قويغاندى. بازارلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇنداق يېخشى پۇرسەتنى غەنىيمەت بىلىپ، دېھقانلارنى ئومۇمىيۈزلۈك سەپەرۋەرلىككە كەلتۈرۈپ، تەتقىقات تېمىسى گۇرۇپپىسىغا يېقىندىن ماسلاشتى. سۇلياۋ يوپۇق، خىمىيىۋى ئوغۇت، دېھقانچىلىق دورىلىرى قاتارلىقلارنى ۋاقتىدا تەخلەپ، تەتقىقات تېمىسىنىڭ ئوكۇشلۇق ۋە مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

ئىككى يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان ئوبلاستىنىڭ دېھقانچىلىق، ھاۋارايى قاتارلىق تارماقلىرىدىكى مۇتەخەسسىس ۋە تېخنىك خادىملاردىن تەشكىللەنگەن بۇ تەتقىقات گۇرۇپپىسىدىكىلەر ساپ پاختىنىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى ئاشۇرۇش، ئۇزۇنىنى ياخشىلاش، ئۇزۇنىنى ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ئىسمائىل مۇھەممەت، ئۆستۇرۇش قاتارلىق جەھەتلەردە جاپالىق ئىزدىنىپ، ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. 1994 - يىلى بازار بويىچە 85 مىڭ مو كېۋەزدىن ئومۇمىيۈزلۈك مول ھوسۇل ئېلىنىپ، 1993- يىلدىكىگە سېلىشتۇرغاندا، ساپ پاختىنىڭ مو بېشى ھوسۇلى يەتتە كىلوگرام، ئومۇمىي ھوسۇلى 1500 تونىنا ئاشتى. بۇ تۇردە دېھقانلار ئىگە بولغان بۇاستە نەپكە ئىگە بولدى. بۇ يىل بازارلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى تەتقىقات تېمىسى گۇرۇپپىسىدىكى تېخنىك خادىملار بىلەن بىرلىكتە بازار بويىچە 75 مىڭ مو كېۋەز تېرىش پىلانىنى پۇتۇنلەي ئەمەلىيلەشتۇرۇپ بولدى. ھازىر، ئۇلار پاختىنىڭ مو بېشى ھوسۇلىنى 90 كىلوگرامغا، ئومۇمىي ھوسۇلىنى 7000 تونىنا يەتكۈزۈپ، دېھقانلارنى 3 - 6 مىليون يۈەن ئەتراپىدا ئىقتىسادىي كىرىمگە ئىگە قىلىش ئۇچۇن تىرىشماقتا.

خۇشيا تاشيول ئۇچاستىكسسىدىكى يول ئاسراش ئىشچىلىرى كۆۋرۈكنى كېچە - كۈندۈز ياساپ بىخەتەرلىككە كاپالەتلىك قىلدى.

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز سۈيى خې فوتوسى

قىلدۇرىدىگلار. مەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ئاپەت يۈز بەرگەن رايوندىكى خەلقنە ۋەكالىتەن سىلەرگە رەھمەت

شىنجاڭ خەلقىغا كۆرگەزمە مەركىزىدە ئېچىلدى.

تارماقلىرىدىكى مۇتەخەسسىس ۋە ئېخنىك ئىقتىسادىي كىرىمىگە ئىگە قىلىش ئۈچۈن خادىملاردىن نەشكىللەنگەن بۇ تەتقىقات تىرىشماقتا.

ئاپتونوم رايونىمىزدا تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەنمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەت نىياز خەۋەر قىلىدۇ: «ئالقانچىلىك يەرنىمۇ ئىنتايىن قەدىرلەش ۋە ئۇنىڭدىن مۇۋاپىق پايدىلىنىش، تېرىلغۇ يەرلەرنى مەقسەتلىك تۇرغۇزۇپ مۇھاپىزەت قىلىش» كىشىلەر قەلبىدىن چوڭقۇر ئورۇن ئالغاچقا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يەر باشقۇرۇش ئىشلىرى پائال ئىلگىرى سۈرۈلدى.

1995 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 20 ناھىيە (شەھەر)دە تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش رايونىنى ئايرىپ بېكىتىش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلغاندى. شۇنىڭدىن بۇيان يېڭىدىن كۆپەيگەن مۇھاپىزەت قىلىش رايونىنىڭ كۆلىمى 6 مىليون 300 مىڭ موغا، مۇھاپىزەت قىلىنىدىغان كۆلەم 8 مىليون 490 مىڭ موغا يېتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش رايونىنى ئايرىپ بېكىتىش خىزمىتى تامامىلاندى. بۇلتۇر يىل ئاخىرىغىچە بېكىتۈلگەن تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش رايونىنىڭ كۆلىمى 3 مىليون 563 مىڭ موغا يېتىپ، 36 تۇمەن-مەيدانىنىڭ تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش رايونىنى ئايرىپ بېكىتىش خىزمىتى تامامىلاندى.

ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇرسال تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىشخانىسى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق پىلان كومىتېتىنىڭ دۇنيا بانكىسى ئىشخانىسى بىرلىكتە جايلارنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن يەر ئېچىپ پايدىلىنىشنى ئىز قوغلاپ باشقۇرۇش خىزمىتىنى قانات يايدۇردى. بۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىغان 10 مىڭ مو يەرنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش پىلانى ئورۇندالدى. دۆلەتلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئىشلىتىلمەيدىغان بوش قالغان 4549 مو يەر ئېنىقلاندى، بۇ يەرلەرگە قارىتا قايتۇرۇۋېلىش، تەڭشەپ ئىشلىتىش، چەكلىك مۇددەت ئىچىدە قورۇلۇشنى باشلاش، تېرىغچىلىق قىلىشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش تەدبىرى قوللىنىلدى.

دۆلەت كۆمۈر سانائىتى مىنىستىرلىكى ئۈچۈرغول كۆمۈركېنىغا ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا ئىشلىتىش ئۈچۈن 1 مىليون يۈەن ئاجراتتى

ئۆز مۇخبىرىمىز جىن چۈەن خەۋەر قىلىدۇ: پەۋقۇلئاددە زور كەلكۈننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىغان ئۇرۇمچى شەھىرى نەسەن كان رايونى ئۈچۈرغول كۆمۈركېنى دۆلەت كۆمۈر سانائىتى مىنىستىرلىكىنىڭ 1 مىليون يۈەن قۇتقۇزۇش پۇلىغا تەۋەسىدە 7 - ئاينىڭ 18 - كۈنىدىن 20 - كۈنىگىچە ئومۇمىيۈزلۈك قاتتىق يامغۇر يېغىپ، ئۈچۈرغول كۆمۈركېنى ئېغىر كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىدى، تۆمۈرىيول، تاشيول، خەۋەرلىشىش، سۇ بىلەن تەمىنلەش مۇئەسسەسلىرى ۋەيران بولدى، بىر قىسىم جايلاردا توك بىلەن تەمىنلەش ئۈزۈلۈپ قالدى.

ئاپتونوم رايونلۇق كۆمۈر سانائىتى نازارىتى ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشىنى ئورۇنلاشتۇرۇشقا ئىشلىتىش ئۈچۈن 7 - ئاينىڭ 22- كۈنى ئاپەت بولغان رايونغا 100 مىڭ يۈەن ئاجراتقاندى.

چاقلىق ناھىيىسى پەۋقۇلئاددە ئېغىر كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز تەلئەت ياسىن، رېشىتجان ئوسمانلىنىڭ تېلىفون خەۋىرى. چاقلىق ناھىيىسى 7 - ئاينىڭ 26 - كۈنى 100 يىلدىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان پەۋقۇلئاددە ئېغىر كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىدى. «315» دۆلەت تاشيولىدىكى چاقلىق دەريالىق چوڭ كۆۋرۈكىنى كەلكۈن ئېقىتىپ كەتتى، بىر قىسىم پوچتا - تېلېگراف، خەۋەرلىشىش لىنىيىلىرىنىڭ ۋە يۇقىرى بېسىملىق توك يوللىرىنىڭ ستولبىلىرى ئۆرۈلۈپ چۈشتى، بىر قىسىم يېزىلارغا ۋە تاغلىق رايونلارغا باردىغان تاشيوللاردا قاتناش ئۈزۈلۈپ قالدى، چاقلىق دەريالىق كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش توسمىسىنىڭ 8900 مېتر قىسمىنى، ئىككى يېزا، بىر بازارغا سۇ باشلاش ئۆستىڭىنىڭ 2300 مېتر قىسمىنى ۋە ناھىيىلىك سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسىغا سۇ باشلاش ئۆستىڭى توسمىسىنىڭ بىر قىسمىنى كەلكۈن ئېلىپ كەتتى. 220 مو كېۋەز، قوناق، كۆكتاتلىق، 76 ئائىلە، ناھىيىلىك تاشپاختا يېپ ئېگىرىش-رەخت توقۇش زاۋۇتى قاتارلىق بىر قىسىم زاۋۇتلار كەلكۈننىڭ بۇزغۇنچىلىقىغا ئۇچرىدى، 700 تۇياق چارۋا ئۆلدى. بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 18 مىليون 252 مىڭ 600 يۈەنگە يەتتى.

ئاپەت يۈز بەرگەندىن كېيىن، ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى دەرھال تەدبىر قوللىنىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ۋە دېھقان، چارۋىچىلارنى ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ ئۆزىنى قۇتقۇزۇشقا تەشكىللىدى. يەنجى قاتارلىق ناھىيىلەردە كەلكۈن ئاپىتى ئەھۋالىنى ئىگىلەۋاتقان ئاپتونوم رايونلىك مۇئاۋىن رەئىسى لى دۆخوي چاقلىق ناھىيىسىدە كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەرگەنلىكىدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن، 7 - ئاينىڭ 27 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئوبلاست رەھبەرلىرىنىڭ ھەمراھلىقىدا چاقلىق ناھىيىسىدە بىر قىسىم يېزىلارنىڭ ئاپەتكە ئۇچرىغان ئەھۋالىنى ئىگىلىدى ۋە ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاممىدىن سەمىمىي ھال سورىدى. ئوبلاست رەھبەرلىرى يەنە 1 - تۇركۈمدە 50 تونىنا سېمونت، 5000 تاغار، 400 كىلوگرام سىم قاتارلىق ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش بۇيۇملىرىنى ئېلىپ كەلدى.

كەلكۈن سەۋەبىدىن قاتناش ئۈزۈلۈپ، نۇرغۇن يولۇچى توقسۇندا توسۇلۇپ قالغاندا بۇ ناھىيىنىڭ بازىرىدىكى ھەر مىللەت خەلقى يولۇچىلارنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئالدى.

سۈرەتتە: توقسۇن ناھاللىرى يولۇچىلارنى چاي بىلەن تەمىنلىمەكتە.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئۆمەرجان قادىر فوتوسى

قەشقەر ئۇلايىتىنىڭ بېلىقچىلىقى مۇقىم تەرەققىي قىلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇللا ئابدۇرېشىت خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر ئۇلايىتىدە يەن - تېخنىكا ئارقىلىق بېلىقچىلىقنى يۇكسەلدۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىلگەنلىكتىن، ئۇلايەتتىكى بېلىقچىلىقى مۇقىم تەرەققىي قىلماقتا.

قەشقەر ئۇلايىتىنىڭ مەكىت، مارالبېشى، پەيزاۋات ناھىيىلىرى بېلىق بېقىشقا بولىدىغان سۇ يۈزى كۆلىمى چوڭ بولۇشتەك ئۇستۇنلۇكى ۋە «بېلىق كاۋېپى»نىڭ ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىچىگە سىرتىدا داڭلىق بولۇش ئالاھىدىلىكىدىن پايدىلىنىپ، بېلىقچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش قەدىمىنى تېزلەتتى.

تۇرپان ئۇلايىتىدىكى ھەر ساھە ئامما ھەركەتكە كېلىپ، دېھقانلارنىڭ غوزا قۇرتىنى يوقىتىشىغا ياردەم بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز سائىتار رېۋېپ خەۋەر قىلىدۇ: مۇخبىر 7 - ئاينىڭ 7 - كۈنىدىن 9 - كۈنىگىچە تۇرپان شەھىرىدە مۇنداق ئەھۋالنى كۆردى: بۇ شەھەردە تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرگەن نەچچە مىڭ ئوقۇغۇچى ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانىغا قاتناشقان بولسىمۇ، ئىمتىھان مەيدانى ئالدىغا توپلانغان ئاتا-ئانىلار ئىلگىرىكى يىللاردىكىدەك كۆپ بولمىدى. شەھەردىكى نۇرغۇن كادىر، ئىشچى - خىزمەتچى پەرزەنتلىرىنى ئىمتىھان مەيدانىغا ئۇزىتىپ قويۇپلا، يېزىلارغا غوزا قۇرتى يوقىتىشقا يۈرۈپ كەتتى.

بۇ يىل تۇرپان ئۇلايىتىدە 330 مىڭ مودىن ئارتۇق يەرگە كېۋەز تېرىلغاندى. 6- ئاينىڭ ئاخىرىغا كەلگەندە كۆزلەرده غوزا قۇرتى پەيدا بولۇپ ۋە تېز كېڭىيىپ، دېھقانلارنى ئەندىشگە سالدى. ئۇلايەت بويىچە غوزا قۇرتى پەيدا بولغان كېۋەزلىك 200 مىڭ موغا يەتتى. ئۇلايەتلىك پارتكوم، ھۆكۈمەت جىددىي يىغىن ئېچىپ، ھەر ساھە، ھەر كەسىپتىكىلەرنى غوزا قۇرتى يوقىتىشقا سەپەرۋەر قىلغاندى، 7 - ئاينىڭ 5 - كۈنىگىچە غوزا قۇرتى يوقىتىشقا قاتناشقان كادىر ۋە دۆلەت خىزمەتچىسى 40 نەچچە مىڭ ئادەم (قېتىم)گە يەتتى. ھازىر ئۇلايەت بويىچە غوزا قۇرتى يوقىتىش جېڭى جىددىي ئېلىپ بېرىلماقتا.

ئىلى ۋىلايىتىدە ئاشلىقنىڭ مول هوسۇل ئېلىش مۇقىملاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئېلىياس تاھىر، نۇرىدۇن** خەۋىر قىلىدۇ: بۇ يىل ئىلى ۋىلايىتى يامغۇر كۆپ، تېمپېراتۇرا تۆۋەن بولۇشتەك تەبىئىي ئاپەت ئۇستىدىن غەلبە قىلدى. يازلىق ئاشلىقنىڭ ئومۇمىي هوسۇلى 550 مىليون كىلوگرامغا يېتىدىغانلىقى مۆلچەرلەندى.

بۇ يىل ئەتىياز ئىلى ۋىلايىتىدە تېمپېراتۇرا تۆۋەن بولۇپ، يامغۇر كۆپ ياغدى. بۇ يازلىق زىرائەتلەرنىڭ ئۆسۈشىگە تەسىر يەتكۈزدى. ۋىلايەت، ناھىيە، شەھەرلەر جىددىي تەدبىر قوللىنىپ، دېھقانلارنى يازلىق زىرائەت پەرۋىشىنى ياخشى ئىشلەشكە سەپەرۋەر قىلدى. مۇناسىۋەتلىك تارماقلارمۇ يېتەرلىك خىمىيىۋى ئوغۇت، دېھقانچىلىق دورىسى قاتارلىق دېھقانچىلىققا كېرەكلىك مادديي ئىشىالارنى يۆتكەپ كېلىپ، دېھقانلارنىڭ قولىغا يەتكۈزۈپ بەردى. ستاتىستىكا قىلىنىشچە، بۇ يىل ئىلى ۋىلايىتى بويىچە تېرىلغان بۇغداي كۆلىمى 1 مىليون 919 مىڭ مو بولۇپ، بۇلتۇرقىدىن 38 مىڭ 900 مو ئارتۇق تېرىلغان.

گۈما ناھىيىسى يازلىق ئاشلىقنىڭ مول هوسۇل ئالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ھېيىت** خەۋىر قىلىدۇ: گۈما ناھىيىسى بۇ يىل يازلىق ئاشلىقنىڭ يەنە مول هوسۇل ئالدى. 139 مىڭ مو كۆزگى بۇغدايىنىڭ ئومۇمىي هوسۇلى 42 مىليون 120 مىڭ كىلوگرامغا يېتىپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن 2 مىليون 120 مىڭ كىلوگرام، يەنى % 5.4 ئاشتى. بىرلىك هوسۇلى 303 كىلوگرامغا يېتىپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن ئون كىلوگرام ئاشتى.

گۈما ناھىيىسى يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئىچكى قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، 139 مىڭ مو يەرگە يۇقىرى هوسۇللۇق، ئەلا سورتلۇق «تاڭسەن-8180» ۋە «جىمەي - 5418» كۆزگى بۇغداي سورتىنى تېرىپ، پۈتۈن كۆچىنى بىرلىك هوسۇلنى ئاشۇرۇشقا قارىتىپ بېتىپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن ئون كىلوگرام ئاشتى.

گۈما ناھىيىسى يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئىچكى قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، 139 مىڭ مو يەرگە يۇقىرى هوسۇللۇق، ئەلا سورتلۇق «تاڭسەن-8180» ۋە «جىمەي - 5418» كۆزگى بۇغداي سورتىنى تېرىپ، پۈتۈن كۆچىنى بىرلىك هوسۇلنى ئاشۇرۇشقا قارىتىپ بېتىپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن 2 مىليون 120 مىڭ كىلوگرام، يەنى % 5.4 ئاشتى. بىرلىك هوسۇلى 303 كىلوگرامغا يېتىپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن ئون كىلوگرام ئاشتى.

ئۇچقات يېزىلىق ئاشلىق پونكتى ھەدىگەندىلا 28 مىڭ كىلوگرام ئاشلىق سېتىۋالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئېزىزكېۋىر** خەۋىر قىلىدۇ: توقسۇ ناھىيە ئۇچقات يېزىلىق ئاشلىق پونكتى ئاشلىق سېتىش بېرىش - سېتىۋېلىشنىڭ تۇرلۈك تەييارلىقلىرىنى بالدۇر، پۇختا، ئەتراپلىق ئىشلەپ، يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىشنى باشلۇۋەتتى.

بۇ پونكىت بۇ يىل بالدۇر ھەربىرىگە كېلىپ، 14 كەنت، بىر مەيدان، 54 مەھەللىدىكى 3000دىن ئارتۇق دېھقان ئائىلىسى بىلەن دۆلەتكە 1 مىليون 33 مىڭ 300 كىلوگرام بۇغداي، 245 مىڭ 800 كىلوگرام قوناق سېتىپ بېرىش - سېتىۋېلىش توختامى ئىمزالاپ، بۇ ئائىلىلەرگە كىنىشكا تارقىتىپ بەردى. ئاشلىق سېتىۋېلىش تەييارلىقىنى پۇختا ئىشلەپ، بىر چوڭ ئامبارىدىكى ئاشلىقلارنى تېزدىن يۆتكەپ، ئىشىك، تام، رام، تورۇسلارنى پاكىز تازىلاپ، دېزىنفېكسىيە قىلدى. نۇقتىلىق ئورۇنلارغا قۇشقاچ، چاشقان يوقىتىش سايمىنى قويدى. ئاشلىق جىڭلاش قاتارلىق سايمانلارنى تەكشۈرۈپ، كەملىرىنى تولۇقلىدى. ئۇلاغ - هارۋا تۇرىدىغان جايىنى دائىرىگە ئېلىپ، مەخسۇس ئادەم قويدى.دېھقانلارنىڭ قولىغا نەق پۇل بېرىش ئۇچۇن يېتەرلىك پۇل ھازىرلىدى. بىر قوغداش - بىخەتەرلىك ئۆيى تەسىس قىلىپ، ئۇنىڭغىمۇ خادىم ئاجراتتى. نەتىجىدە، بۇ پونكتىنىڭ ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتى ئوڭۇشلۇق داۋام قىلماقتا.

يەكەن ناھىيىسى بۇ يىل 1 مىليون 100 مىڭ دەن پاختا ئىشلەپچىقىرىش پىلانىنى ھەققىي ئورۇندىشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۇچۇن 650 مىڭ مو يەردىكى كېۋەزنىڭ نۆۋەتتىكى پەرۋىشىنى چىڭ تۇتماقتا.

سۇرەتتە: كېۋەزلىككە ماشىنا ئارقىلىق خىمىيىۋى ئوغۇت بېرىلمەكتە.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نۇردۇن ئابدۇسەمەت** فوتوسى

ئىنچىرىق يېزىسى، ئۇچۇن مىللىي يېزىسى، ئونيارىيوزى يېزىسىردا «يازنىك ئوڭ ئىشى» چىك تۇتۇلماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نىياز ساتتار** خەۋىر قىلىدۇ: توقسۇ ناھىيىسىنىڭ ئىنچىرىق يېزىسى «يازنىك ئوڭ ئىشى»نى چىك تۇتۇپ، بۇ يىل ئەھۋاللارنىڭ ئالدىنى ئالدى . ئۇنىڭدىن باشقا، يېزا مەسئۇللىرى ئۆزلىرى مەسئۇل بولغان دائىرىلەرنىڭ «يازنىك ئوڭ ئىشى»نى ياخشى ئىشلەپ، 800 مو ئېگىز ئورنىغا قوناق، ئايتاپىيەرەس، تېرىق قاتارلىق زىرائەتلەرنى تېرىپ بولدى.

ئۇنىڭدىن باشقا، يېزا مەسئۇللىرى ئۆزلىرى مەسئۇل بولغان دائىرىلەرنىڭ «يازنىك ئوڭ ئىشى»نى چىك تۇتۇپ، بۇ يىل 2 - قېتىم سۇغۇرۇپ، 800 مو ئېگىز ئورنىغا قوناق، ئايتاپىيەرەس، تېرىق قاتارلىق زىرائەتلەرنى تېرىپ بولدى.

ئايتاپىيەرەس، تېرىق، سۇچىيار قاتارلىق زىرائەت، 20 كۆكتاتلار تېرىلدى ۋە كۆچۇرۇلدى، 31 مىڭ 514 مو قوناق مايىسى تاقىلىنىپ، ھەرموسىغا 16 كىلوگرامدىن خىمىيىۋى ئوغۇت بېرىلدى، ئۇزۇملەرگە ئاڭلىق رىئايە قىلىش، ھەر مىللەت يولۇچىلىرى ئۇچۇن جان -دىل بىلەن خىزمەت قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى.

بۇ باش بېكەت كۆزنەكلىك رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇش، بىكەتنىڭ ئوبرازىنى يەنمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇش، بىكەتنى يولۇچىلارنىڭ ئائىلىسىگە ئايلاندۇرۇش، بۇ ئارقىلىق بىكەتنىڭ ئوبرازىنى يەنمۇ ياخشىلاش ئۇچۇن يولۇچىلارغا مېھىر- شەپقەت يەتكۈزۈش، ئۇلارغا ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىش، ئۇڭايلىق يارىتىپ بېرىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. بۇنىڭ بىلەن ئىشچى- خىزمەتچىلەر ئارىسىدا يولۇچىلارغا قىزغىن مۇلازىملىق قىلىدىغان، ئۇلارغا ياخشى ئىش قىلىپ بېرىدىغان، ئۇلارنىڭ ئۇنتۇلۇپ قالغان نەرسىلىرىنى ئۆز قولىغا ۋاقتىدا يەتكۈزۈپ بېرىدىغان كەيپىيات ئومۇملاشتى، باش بېكەت مېھمانخانىسىنىڭ ئىشچىسى بۇخەلجەم ئىلگىرى- كېيىن بولۇپ، مېھمانخانىدا يەڭگىپ قالغان ئۇچ ئايالغا تۇغۇت ئانىسى بولۇپ، ئۇلارنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئېلىپ، سالامەتلىكى ياخشىلانغاندىن كېيىن ئۇزۇملەرگە ئاڭلىق رىئايە قىلىش، ھەر مىللەت يولۇچىلىرى ئۇچۇن جان -دىل بىلەن خىزمەت قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى.

بۇ باش بېكەت كۆزنەكلىك رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇش، بىكەتنىڭ ئوبرازىنى يەنمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇش، بىكەتنى يولۇچىلارنىڭ ئائىلىسىگە ئايلاندۇرۇش، بۇ ئارقىلىق بىكەتنىڭ ئوبرازىنى يەنمۇ ياخشىلاش ئۇچۇن يولۇچىلارغا مېھىر- شەپقەت يەتكۈزۈش، ئۇلارغا ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىش، ئۇڭايلىق يارىتىپ بېرىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. بۇنىڭ بىلەن ئىشچى- خىزمەتچىلەر ئارىسىدا يولۇچىلارغا قىزغىن مۇلازىملىق قىلىدىغان، ئۇلارغا ياخشى ئىش قىلىپ بېرىدىغان، ئۇلارنىڭ ئۇنتۇلۇپ قالغان نەرسىلىرىنى ئۆز قولىغا ۋاقتىدا يەتكۈزۈپ بېرىدىغان كەيپىيات ئومۇملاشتى، باش بېكەت مېھمانخانىسىنىڭ ئىشچىسى بۇخەلجەم ئىلگىرى- كېيىن بولۇپ، مېھمانخانىدا يەڭگىپ قالغان ئۇچ ئايالغا تۇغۇت ئانىسى بولۇپ، ئۇلارنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئېلىپ، سالامەتلىكى ياخشىلانغاندىن كېيىن ئۆزلىرىگە ئاتاپ ئېلىپ بارغان ئىدى.

غۇلجا شەھەرلىك سېمونت زاۋۇتى تىجارەت دائىرىسىنى كېڭەيتىپ ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلدى. بۇ زاۋۇت بېتون نو، بېتون تاختا ياساپ سېتىپ، يىل بېشىدىن ھازىرغا قەدەر 250 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق ساپ كىرىم قىلدى.

سۇرەتتە: سېتىلغان بېتون نولار ماشىنىغا قاچىلانماقتا.

كامال جامال فوتوسى

خوتەن ۋىلايەتلىك ترانسپورت بازارلىرىنى باشقۇرۇش باش پونكتى ئاساسىي قاتلاملارغا بېرىپ ئىش بېجىرىپ، شوپۇرلار ئۇچۇن قولايلىق يارىتىپ بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **قاسىم تۇرسۇننىياز** خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن ۋىلايەتلىك ترانسپورت بازارلىرىنى باشقۇرۇش باش پونكتى ناھىيىلەرگە بېرىپ ئىش بېجىرىپ، ئاپتوموبىل شوپۇرلىرى ئۇچۇن ياخشى مۇلازىملىق قىلماقتا.

ئىلگىرى ئاپتوموبىللارغا تىجارەت كىنىشكىسى ئېلىش، 2- دەرىجىلىك ئاسراشنى يىللىق تەكشۈرتۇش ئۇچۇن يەتتە ناھىيە، شەھەردىكى كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر ۋىلايەتلىك ترانسپورت بازارلىرىنى باشقۇرۇش باش پونكتىغا كېلىپ رەسمىيەت بېجىرگەچكە، ئۇلار ئىقتسادىي جەھەتتىن زىيانغا ئۇچراپلا قالماي، ۋاقىت جەھەتتىنمۇ زىيانغا ئۇچرايتتى. ھەتتا خوتەندىن 317 كىلومېتر يىراقلىقتىكى نىيە ناھىيىسىدىكى ئاپتوموبىل ئىگىلىرىمۇ خوتەنگە كېلىپ رەسمىيەت بېجىرەتتى، ئارىلىق يىراق بولۇش تۈپەيلىدىن بىر قىسىم ئاپتوموبىللارنىڭ رەسمىيەتلىرى بېجىرىلمەيمۇ قالاتتى. بۇ يىل ۋىلايەتلىك ترانسپورت بازارلىرىنى باشقۇرۇش باش پونكتى بۇ خىل ئەھۋالنى ئۆزگەرتىپ، شوپۇرلارغا قولايلىق يارىتىپ بېرىش ئۇچۇن، ئىشخانىدىن چىقىپ ئاساس قاتلامدا ئىش بېجىردى ھەمدە ۋىلايەتكە يىراق بولغان ئالتە ناھىيىدە تەكشۈرۈش، رەسمىيەت بېجىرىش كۇنىنى ئېنىق بېكىتتى. خادىملارمۇ ناھىيىلەرگە ۋاقتىدا يېتىپ بېرىپ، ئاپتوموبىللارنىڭ تېخنىكىلىق ھالىتىنى تەكشۈرۈپ، لايىقەتلىكلەرگە نەق مەيداندا ترانسپورت تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىشقا روخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى بېجىرىپ بەردى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇنىسايىم ئۇلۇغ** خەۋىر قىلىدۇ: قەشقەر ۋىلايەتلىك يولۇچى توشۇش باش پونكتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئىشچى- خىزمەتچىلەر ئارىسىدا لېي فېڭدىن، كۆك قەنسېندىن، قەھرىمان- ئەمۇنچىلاردىن ئۆگىنىش، كەسىپ ئەخلاقىغا، قانۇن- تۈزۈم ئېڭىغا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، ئىشلەپچىقىرىش ۋە مۇلازىمەت سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز يۇقىرى كۆتۈرۈپ كەلدى. ئۇ ئاساسلىقى تۆۋەندىكى ئىشلارنى قىلدى:

ئاپتوموبىل ئىگىلىرىنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشىش ئۈچۈن، ئۇلار ئۈچۈن ئەڭ ئاددىي ۋە ئەڭ ئاسان ئۇسۇلنى قوللىنىپ، ئۇلارنىڭ ئىشىنى ئەڭ تېزلىكتە پۈتكۈزۈپ بېرىش ئۈچۈن، ئىشچى- خىزمەتچىلەر ئارىسىدا «ئىشەنچ، ئىشتىياق، ئۈنۈم» ناملىق ئىلمىي مۇھاكىمە پائالىيىتى ئېلىپ بېرىلدى. ئىشچى- خىزمەتچىلەر ئۆزلىرىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى ئاساس قىلىپ، ئىشلەپچىقىرىش ۋە مۇلازىمەت سەۋىيىسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشنىڭ ئۈنۈملۈك چارە- تەدبىرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇ

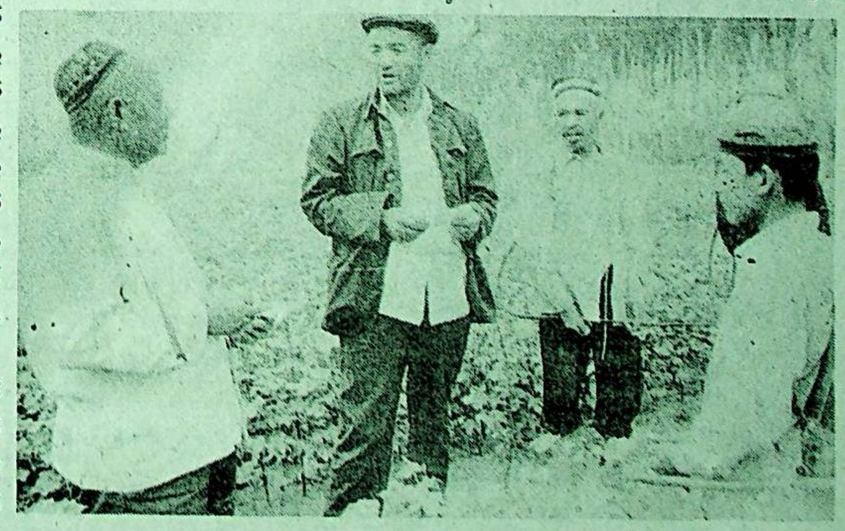
قىلدۇ: توقسۇ ناھىيىسىنىڭ ئىچكىرىق يېزىسى «يازنىڭ ئۈچ ئىشى»نى چىڭ تۇتۇپ، بۇ يىل يېزا ئىگىلىكىدىن ئومۇمىيۈزلۈك مول ھوسۇل ئېلىشقا ئاساس يارىتتى.

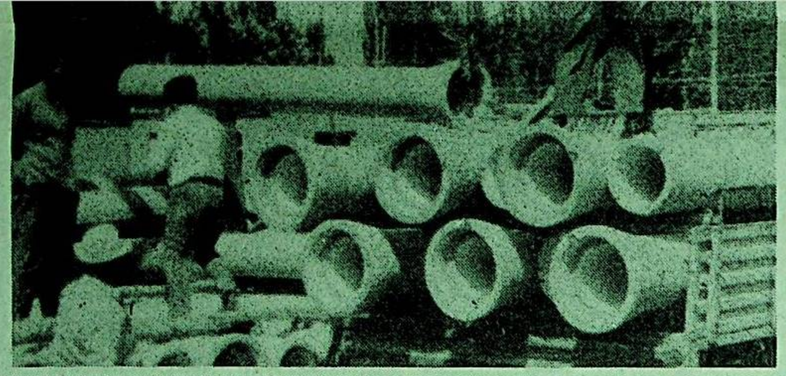
يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ھاۋارايىنىڭ نورمالسىز بولۇشى تۈپەيلىدىن يازلىق يېغىم - تېرىم بىر ھەپتە كېچىكىپ كەتكەن ئەھۋالغا ئاساسەن، مۇھىم نۇقتىنى «يازنىڭ ئۈچ ئىشى»غا قارىتتى. بۇ يىل 8000 مو سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ قوناق تېرىش يېڭى تېخنىكىسىنى پائال ئومۇملاشتۇرۇش ئۈچۈن، كەڭ ۋە تار ئەنلىك يوپۇق يېپىپ تېرىلىدىغان ئېگىز ئورنى قونىقى كۆلمىنى ئۆلچەم بويىچە تېرىش ۋە باھالاپ تاپشۇرۇۋېلىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ مەسئۇلىيەت چاللىقىنى كۈچەيتتى. ھەر بىر كەنتنە بەش كىشىدىن تەركىب تاپقان مەھەللىۋى ۋە خىمىيىۋى ئوغۇتنىڭ ئېتىز لايغىچە ئەملىيلىششىنى نازارەت قىلىش گۇرۇپپىلىرىنى قۇرۇپ، سېلىنمىغا ھەققىي كاپالەتلىك قىلدى. يازلىق يېغىم - تېرىم جەريانىدا بەشتە بىر تۇتاش بولۇش ۋە ئالتىنى بېكىتىشنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىشقا ئاشۇرۇپ، سۈپەتكە سەل قارايدىغان

كېرىيە ناھىيىسىدىكى لايسۇ ئۇرۇقچىلىق مەيدانى ئەلا سورتلۇق، يۇقىرى ئۈنۈملۈك ئۇرۇقلارنى كېڭەيتىشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، يېڭى سورتلارنى پائال كېڭەيتىپ، ناھىيىنىڭ ئەلا سورتلۇق ئۇرۇقلۇقتا بولغان ئېھتىياجىنى قاندۇردى.

سۈرەتتە: ئۇرۇقچىلىق مەيدانىنىڭ مەسئۇلى (سولدىن 2 - كىشى) دېھقانلار بىلەن بۇ يىل تېرىغان يېڭى سورتلۇق كۆزەنىڭ ئۆسۈش ئەھۋالى توغرىسىدا سۆھبەتلەشمەكتە.

ئوبۇلقاسىم مەتنىياز، مۇختار توختى فوتوسى

بارون خارمودوندىكى ئۆزگىرىش

(زىيارەت خاتىرىسى)

ئۆمەرجان مۇھەممەت (ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز)

خېجىك ناھىيىسىنىڭ بارون خارمودون يېزىسىنىڭ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلار تەرىپىدىن كۆپ قېتىم تەقدىرلىنىپ كەلگەنلىكى مەنده بۇ يېزىنى زىيارەت قىلىش ئىستىكى پەيدا قىلدى.

بۇ يىل 6 - ئاينىڭ ئاخىرى مەن خېجىك ناھىيىسىنىڭ بارون خارمودون يېزىلىق ھۆكۈمەت ئورگىنىغا باردىم. مېنى يېزا باشلىقى ئابلىكىم ھېيت قىزغىن كۈتۈۋالدى. مەن ئۇنىڭ باشلىشى بىلەن چىرايلىق ياسالغان زالغا كىردىم. زالنىڭ تاملىرىغا ئېسىپ قويۇلغان لەۋھە، تەقدىرنامىلەر كۆزنى چاقنىتىپ تۇراتتى.

- يېزاگلارنىڭ قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىسى خېلى زور ئىكەن، - دېدىم مەن ئابلىكىم ھېيتنى بۇ يېزىدا يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بارلىققا كەلگەن ئۆزگىرىشلەرنى سۆزلىتىش مەقسىتىده.

يېزا باشلىقى ئابلىكىم ھېيتنىڭ تونۇشتۇرۇشچە، بۇ يېزا پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، بولۇپمۇ يېقىنقى ئۈچ يىل مابەينىده، يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى پارتىيىنىڭ يېزىلارغا قاراتقان ئىقتىسادىي سىياسەتلىرىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، تەبىئىي ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇپ، پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ «ئىككىده يۇقىرى، بىرده ئەلا» يېزا ئىگىلىكىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇشقا، تاۋار ئىگىلىكىنى جانلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بەرگەن. بۇنىڭ بىلەن دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ جاسارەت بىلەن ئىشلەپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، ھاللىق سەۋبىيىگە يۇرۇش قىلىش ئاكتىپلىقى يۇقىرى كۆتۈرۈلگەن.

بۇ يىزىدا 20 مىڭ 64 نوپۇس، 7031 نەپەر ئەمگەكچى، 56 مىڭ مو يەر بار ئىكەن. 1993- يىلىدىن بۇيان، يېزا رەھبەرلىكى يېزا ئىگىلىك قۇرۇلمىسىنى بازارغا قاراپ تەڭشەپ، دېھقانلارنى ئاشلىقنى ئاساس قىلغان ھالدا كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئائىلە ئىقتىسادىنى ياخشىلاشقا يېتەكلىگەن، بۇلتۇر يېزا بويىچە ئاشلىقنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 19 مىليون 630 مىڭ 789 كىلوگرامغا يېتىپ، 1992- يىلىدىكىدىن 485.55 كىلوگرام كۆپ، 36 % ، بىرلىك ھوسۇلى 1992- يىلىدىكىدىن 67.4 % ، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە كىرىم 1719 يۈەنگە يېتىپ، 1992- يىلىدىكىدىن 135 يۈەن ئاشقان. دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنىڭ ئۆسۈشىگە ئەگىشىپ، كۆپلىگەن دېھقانلار يېڭى، ئازادە ئۆيلەرنى سېلىۋالغان. ھازىر يېزا بويىچە 195 ئائىلىلىك دېھقان ھەر خىل تېپتىكى ئاپتوموبىل، 314 ئائىلىلىك دېھقان تراكتور، 378 ئائىلىلىك دېھقان موتسكلىت سېتىۋاپتۇ. نۇرغۇن ئائىلىلەردە رەڭلىك تېلېۋىزور، توڭلاتقۇ، كىرئالغۇ قاتارلىق ئائىلە سايمانلىرى ئومۇملىشىپتۇ.

بۇ نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن بۇ يېزا ئالدى بىلەن ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشنى چىڭ تۇتۇپ، ئۇچ يىلدا 1 مىليون 30 مىڭ يۇەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، 21 مىڭ ئىش كۈنى سەرپ قىلىپ، 45 مىڭ كۇب مېتر توپا - تاش يۆتكەپ، 22 ئورۇندا يېڭىدىن يۇرۇشلەشكەن سۇ مۇ ئېگىز ئورنىغا قوناق، ئاپتاپپەرمس، تېرىق قاتارلىق زىرائەتلەرنى تېرىپ بولدى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋەلى ئەخمىدى** خەۋىر قىلدۇ: بۇ يىلمۇ يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن، غولجا ناھىيىسىنىڭ ئونيارىۋزى يېزىسى 6- ئاينىڭ بېشىدا بۇلۇڭكەي كەنتىده «يازنىڭ ئۈچ ئىشى» نى ياخشى قىلىش بويىچە سەپەرۋەرلىك يېغىنى ئېچىپ، يەتته كەنت، 49 مەھەللە باشلىقى بىلەن ھۆددىگەرلىك توختامى تۈزدى ۋە ئىندارە، ئورگانلاردىن 37 كادىر ئاجرىتىپ، كەنتلەرگە ئەۋەتتى. ئۇلار يازلىق يېغىم - تېرىم باشلىنىشتىن بۇرۇن، دېھقانچىلىق ماشىنا- سايمانلىرىنى بىر قېتىم ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈپ، يېزا بويىچە 193 چوڭ - كىچىك تراكتور، 185 چاتما سايمان، 95 سوقا - سېيالكا، 47 بۇغداي ئورۇش ماشىنىسى، 201 دان ئايرىش ماشىنىسىنى رېمونت قىلدۇردى. نەتىجىده ، 7 - ئاينىڭ 18 - كۈنىگە قەدەر يېزا بويىچە 28 مىڭ 500 مو كۆزگى بۇغداي ئورمىسى سۈپەتلىك ئاخىرلاشتى. 1280 مو ئېگىز ئورنىغا 980 تراكتور مەھەللىۋى ئوغۇت تۆكۈلۈپ، قوناق، سېرىق پۇرچاق، مو ئېگىز ئورنىغا قوناق، ئاپتاپپەرمس، تېرىق قاتارلىق زىرائەتلەرنى تېرىپ بولدى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋەلى ئەخمىدى** خەۋىر قىلدۇ: بۇ يىلمۇ يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن، غولجا ناھىيىسىنىڭ ئونيارىۋزى يېزىسى 6- ئاينىڭ بېشىدا بۇلۇڭكەي كەنتىده «يازنىڭ ئۈچ ئىشى» نى ياخشى قىلىش بويىچە سەپەرۋەرلىك يېغىنى ئېچىپ، يەتته كەنت، 49 مەھەللە باشلىقى بىلەن ھۆددىگەرلىك توختامى تۈزدى ۋە ئىندارە، ئورگانلاردىن 37 كادىر ئاجرىتىپ، كەنتلەرگە ئەۋەتتى. ئۇلار يازلىق يېغىم - تېرىم باشلىنىشتىن بۇرۇن، دېھقانچىلىق ماشىنا- سايمانلىرىنى بىر قېتىم ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈپ، يېزا بويىچە 193 چوڭ - كىچىك تراكتور، 185 چاتما سايمان، 95 سوقا - سېيالكا، 47 بۇغداي ئورۇش ماشىنىسى، 201 دان ئايرىش ماشىنىسىنى رېمونت قىلدۇردى. نەتىجىده ، 7 - ئاينىڭ 18 - كۈنىگە قەدەر يېزا بويىچە 28 مىڭ 500 مو كۆزگى بۇغداي ئورمىسى سۈپەتلىك ئاخىرلاشتى. 1280 مو ئېگىز ئورنىغا 980 تراكتور مەھەللىۋى ئوغۇت تۆكۈلۈپ، قوناق، سېرىق پۇرچاق،

پەيزاۋات ناھىيىسىده 15 مىڭ مو يەر ئارتۇق سۇغىرىلىدىغان بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىبراھىم** خەۋەر قىلدۇ: پەيزاۋات ناھىيىسى سۇ سىكىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، سۇدىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش مەقسىتىده 355 كىلومېتر ئۆستەڭنى سۇ سىڭىمەيدىغان قىلىپ ئۆزگەرتىشنى پىلانلاپ، ھەر قايسى يېزىلار بىلەن توختامنامە ئىمزالدى. بۇ ئىشقا بىر مۇئاۋىن ھاكىم مەسئۇل قىلىنىپ، رەھبەرلىك كۈچەيتىلدى. ناھىيىلىك سۇ ئىدارىسى 30 نەپەر تېخنىكنى ھەر قايسى يېزىلارغا تېخنىكا جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىشقا ئەۋەتتى. سۇ سىڭىمەس ئۆستەڭ ياساش قۇرۇلۇشىنى تۈنجى بولۇپ باشلىغان مشا، قىزىلبۇيى، شاپتۇل قاتارلىق ئالتە يېزا بۇ يىل ئورما باشلىنىشنىڭ ئالدىدىكى ئون نەچچە كۈندە 300 مىڭ ئادەم ئىش كۈنى، 96 مىڭ تراكتور، ھارۋا ئىش كۈنى سەرپ قىلىپ، 47 كىلومېتر ئۆزۈنلۇقتىكى يەتته ئۆستەڭنى قايتا چېپىپ، سۇ سىڭىمەس ئۆستەڭ قىلىپ ياسىدى، بۇنىڭ بىلەن 15 مىڭ مو يەرنى ئارتۇق سۇغىرىش ئىمكانىيىتى يارىتىلدى.

مايىسىسى تاقىلىنىپ، ھەرموسىغا 16 كىلوگرامدىن خىمىيىۋى ئوغۇت بېرىلدى، قوناق تۇۋى ئىككى قېتىم بوشتىلىپ، ئوتى ئوتالدى، بىر قېتىم سۇغىرىلدى، 21 مىڭ موسى ئىككى قېتىم سۇغىرىلدى. تۇپراق شارائىتىغا ئاساسەن سۇغىرىش قېتىم سانى، سۇغىرىش ۋاقتى بېكىتىلىپ، قوناق مايىسلىرىنىڭ ئۆسۈشى تەگشەلدى. مايىسى ئاجىز 4800 مو قوناقتا ئون كىلوگرامدىن خىمىيىۋى ئوغۇت ئارتۇق بېرىلدى.

قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىپ، 28 ئورۇندىكى سۇ ئەسلىھەلىرىنى رېمونت قىپتۇ، 21 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا ئىككى ئېرىق چېپىپ، 54 مىڭ مو يەرنى تۇزلەپتۇ، توققۇز كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭىمەيدىغان ئۆستەڭ، سەككىز كۆۋرۈك ياساپتۇ، 200 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىپ 9000 مو تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزنى يۇقىرى ھوسۇللۇق ئېتىزغا ئۆزگەرتىپتۇ، 550 مو بوز يەر ئېچىپ تېرىلغۇ يەر كۆلمىنى كېڭەيتىپتۇ. 30 كىشىدىن تەركىب تاپقان بىزا پەن - تېخنىكا ئىلمىي جەمئىيىتى قۇرۇپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا دېھقانچىلىق، باغۋەنچىلىك بىلەن شۇغۇللىنىشنىڭ يېڭى تېخنىكا، ئىلغار تەجرىبىلىرىنى كېڭەيتىپتۇ. بۇ يېزا يەنە يېزا- بازار كارخانلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشنى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ بېيىش قەدىمىنى تېزلىتىشنىڭ ئاساسلىق ئامىللىرىدىن بىرى دەپ قاراپ، ئاممىنى رىغبەتلەندۈرۈش، ئۇچۇر يەتكۈزۈش ئۇسۇللىرىنى قوللىنىپ، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنىڭ تاۋار ئىگىلىكى بىلەن شۇغۇللىنىشىغا يېشىل چىراغ يېقىپ بېرىپتۇ. ھازىر بۇ يېزىدا كوللېكتىپ ۋە بىرلەشمە گەۋدىلەر، يەككە كارخانىلار 336 گە، ئۇلارنىڭ ئۆتكەن يىللىق ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 7 مىليون يۇەنگە يېتىپ، 1992 - يىلىدىكىدىن 120 % ئۈشپ، يۇقىرىغا 800 مىڭ يۇەن باج- پايدا تاپشۇرۇپتۇ.

مەن ئۇنىڭ تونۇشتۇرۇشىدىن ئالتۇن دىيار باغرىدىكى بۇ خىسلەتلىك ماكاننىڭ كەلگۈسىنىڭ تېخىمۇ گۈزەل بولىدىغانلىقىنى كۆز ئالدىمغا كەلتۈرۈپ، مەمنۇنلۇق بىلەن زىيارىتىمنى ئاخىرلاشتۇردۇم.

ئاتۇشتىكى سېخىي قوللار

ئاتۇش خەلقىنىڭ ئەمەلىي ھەرىكىتى بىلەن ماتارىپقا ياردەم بەرگەنلىكى توغرىسىدا

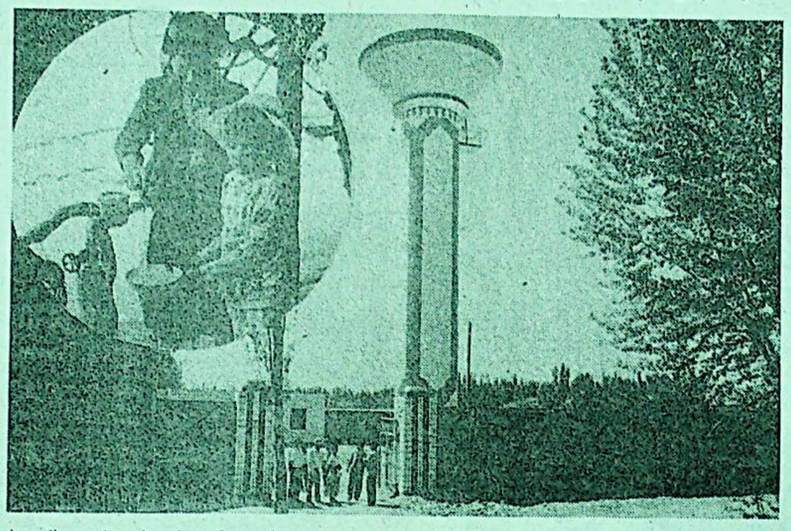
نۇر مۇخبىرىمىز قابدۇشۇكۇر قاۋۇل

پۈتكۈل جەمئىيەت ماتارىپنى قوللايلى

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش ئاساسىدا سودا، باغۋەنچىلىك، باقمىچىلىق كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىپ بېيىش يولىنى تاپتى. بىرقىسىم سودىگەرلەر رايون، دۆلەت ئاتلاپ سودا قىلىش جەريانىدا تەرەققىي قىلمۇاتقان ئىچكىرى ئۆلكە، ئاپتونوم رايون ۋەچەت ئەللەرنىڭ ماتارىپىنى كۆرۈپ، ئۇنى نۇر يۇرتىنىڭ ماتارىپ تەرەققىياتىغا سىلىشتۇردى ۋە پەرقىنىڭ زور ئىكەنلىكىنى ھېس قىلىشتى. شۇڭا نۇر يۇرتىنىڭ ماتارىپىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا تېگىشلىك تۆھپە قوشۇش ئىرادىسىگە كېلىپ ماتارىپ ئىشلىرى ئۈچۈن ئارقىدىن سېخىي قوللىرىنى سۇنۇشتى.

سۇنتاغ يېزا مەشھەت كەنتىدىكى ھاباخان ئابلىمىت 1987 - يىلى تۇنجى بولۇپ مەشھەت باشلانغۇچ مەكتىپىگە 40 مىڭ يۇەن ئىئانە قىلىپ ئىشخانا بىناسى سالدۇرۇپ بەردى. ئۇنىڭدىن كېيىن سەئۇدى ئەرەبستانىدا تۇرۇشلۇق مۇھاجىر ئابلەت ھاجىم ئانا يۇرتى سۇنتاغ يېزىسى ئۈچۈن 1 مىليون يۇەندىن ئارتۇق پۇل چىقىرىپ شەھەرگە بىر ئوتتۇرا مەكتەپ سالدۇرۇپ بەردى. ئازاق يېزىسىنىڭ ئىشتاچى كەنتىدىكى كېرىمھاجى قاتارلىق بەش نەپەر يەككە تىجارەتچى 180 مىڭ يۇەن چىقىرىپ شەھەرگە يەنە بىر ئوتتۇرا مەكتەپ سالدۇرۇپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن ماتارىپنى قوللاش، ماتارىپقا ياردەم بېرىش ھەرقايسى يېزا، كەنتلەردىكى ئالدىن بېيىغان يەككە تىجارەتچى ۋە دېھقانلارنىڭ يۇرت، ماكانى ئۈچۈن قىلىپ بېرىشكە تېگىشلىك مۇھىم ئىشلىرىنىڭ بىرىگە ئايلاندى. سۇنتاغ يېزىسىنىڭ ياقىباغ كەنتىدىكى دېھقانلار قۇلانچى باشلانغۇچ مەكتىپى ئۈچۈن 20 مىڭ يۇەن، ئۇستۇن ئاتۇش يېزىسىنىڭ دىخانلا كەنتىدىكى دېھقانلار ۋە كادىرلار دىخانلا باشلانغۇچ مەكتىپى ئۈچۈن 54 مىڭ يۇەن ئىئانە قىلدى. شەھەر بويىچە ماتارىپ ئۈچۈن 10 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق پۇل ئىئانە قىلغانلار 30 غا، 5000 يۇەنگىچە پۇل ئىئانە قىلغانلار 200 كىشىگە يەتتى. مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى سەيپىدىن ئەزىزىنىڭ تايلاندتىكى دوستى چېن چۇەنشاڭ ئەپەندى سەيپىدىن ئەزىزىنىڭ دادىسى تاش ئاخۇنۇم ئۆز ۋاقتىدىكى ئاقارتىش ھەرىكىتىدە ئۆز يۇرتىدىكى ۋاقۋاق كەنتىگە قۇرۇپ بەرگەن مەكتەپ قۇرۇلۇشىنى كېڭەيتىش ئۈچۈن 500 مىڭ يۇەن خەلق پۇلى ئىئانە قىلدى. ئون يىلدىن بۇيان ئۇلار ئاتۇشنىڭ ماتارىپ ئىشلىرىغا ئىئانە قىلغان پۇل 3 مىليون يۇەنگە يەتتى.

ماتارىپ ئۈچۈن ئىئانە قىلىنغان بۇ پۇللار ئاتۇش ماتارىپىنىڭ تەرەققىياتىنى كۆرۈنەرلىك ئىلگىرى سۈردى. يېڭى مەكتەپ، يېڭى سىنىپلار كۆپلەپ سېلىندى ياكى رېمونت قىلىندى. ئاتۇش شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىمۇ ماتارىپ ئىشلىرىغا ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلۈپ، ماتارىپ خادىملىرى ۋە ماتارىپنى قوللىغۇچىلارغا كۆچلۈك مەدەت ۋە ئىلھام بەردى. يۇقىرىدىن كۆپلەپ مەبلەغ ھەل قىلىپ، ماتارىپنىڭ ئاساسىي ئەسلىھەلىرىنى مۇستەھكەملىدى ۋە سۈپىتىنى ياخشىلىدى. بۇ يىلغا كەلگەندە شەھەر بويىچە باشلانغۇچ مەكتەپ 83 كە، ئوتتۇرا مەكتەپ 15 كە، ئېلېكترلەشكەن ئوقۇتۇشنى يولغا قويغان مەكتەپ تۆتكە يەتتى. ھەممە مەكتەپتە دۆلەت بەلگىلىگەن ئۆلچەمدىكى ئوقۇتۇش، تەجرىبە سايمانلىرى بار بولدى. ئوقۇتقۇچى سانى 2700 گە، ئالىي ۋە ئوتتۇرا دەرىجىلىك ئۇنۇۋان ئالغانلار 386 گە يەتتى. بۇنى ئىلگىرىكى بىلەن سېلىشتۇرغاندا سان ۋە سۈپەت جەھەتتە زور دەرىجىدە ئاشتى. ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانىغا قاتنىشىش نىسبىتى ئالدىنقى قاتاردا تۇردى. ئۆز يۇرتىدىكى بۇ نەتىجە ۋە ئۆزگىرىشلەرنى كۆرگەن ھەر مىللەت خەلقى ماتارىپ ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن سېخىيلىك بىلەن ياردەم قولىنى سۇنغان ئاشۇ كىشىلەرگە چىن كۆڭلىدىن رەھمەت ئېيتىدۇ.

ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ پىلال يېزىسى دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر مەبلەغ سېلىش ئۈسۈلى بىلەن سالدۇرغان سۇ مۇنارى بۇ يىل 6 - ئاينىڭ 25 - كۈنىدىن ئېتىبارەن سۇ تارقىتىشقا باشلىدى. ئائىلىلەرگە تۇرۇبا تارتىش قۇرۇلۇشى تولۇق تاماملانسا بۇ مۇنار بىلەن 4000 ئادەم ۋە 4500 توياق چارۋا مالنىڭ ئىچىملىك سۇيىنى ھەل قىلغىلى بولىدۇ.

سۈرەتتە: سۇ مۇنارى ۋە ئائىلىلەرگە تارتىلغان سۇ تورۇبىسى. ئۆز مۇخبىرىمىز ئۆركەش جاپپار فوتوسى

قۇمۇل شەھرى تەزكىرە تۈزۈش ۋە خەلق ئەدەبىياتلىرىنى توپلاشنا كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ساپاەتكۈل ئەمەت خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، قۇمۇل شەھرىنىڭ تەزكىرە تۈزۈش ۋە خەلق ئەدەبىياتلىرىنى توپلاش خىزمىتى شەھەرلىك پارتكومنىڭ ئەھمىيەت بېرىشى، كەسپىي خادىملارنىڭ جاپالىق تىرىشىشى ئارقىسىدا كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرگە ئېرىشتى.

1990 - يىلى نەشر قىلىنغان «قۇمۇل ناھىيە تەزكىرىسى» يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدا رەسمىي نەشر قىلىنغان تۇنجى تەزكىرە بولۇپ، ئۇنىڭ خەنزۇچە نەشرى 1990 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن 3 - نۆۋەتلىك ئىجتىمائىي پەنلەر مۇنەۋۋەر ئەسەرلىرىنى باھالاش پائالىيىتىدە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 1993 - يىلى 9 - ئايدا مەملىكەت بويىچە تۇنجى قېتىم ئۆتكۈزۈلگەن يېڭى تۈزۈلگەن تەزكىرە ئەسەرلىرىنى باھالاپ سېلىشتۇرۇشتا 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

1992 - يىلى نەشر قىلىنغان «قۇمۇل ناھىيە تەزكىرىسى»نىڭ ئۇيغۇرچە نەشرى شىنجاڭدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەر يېزىقىدىكى تۇنجى تەزكىرە، شۇنداقلا مەملىكىتىمىزدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەر يېزىقىدا نەشر قىلىنغان تۇنجى تەزكىرە بولۇپ، بۇ ئەسەر 1995 - يىلى 11 - ئايدا ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن يەرلىك تەزكىرىلەرنى تۈزۈش خىزمىتىنى خۇلاسىلەپ مۇكاپاتلاش پائالىيىتىدە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

1993 - يىلى نەشر قىلىنغان «جۇڭگو خەلق چۆچەكلىرى شىنجاڭ تومى قۇمۇل شەھەر خەلق چۆچەكلىرى» ۋە «جۇڭگو خەلق قوشاقلىرى شىنجاڭ تومى قۇمۇل شەھەر خەلق قوشاقلىرى» نىڭ خەنزۇچە نەشرى 1995 - يىلى ئايرىم - ئايرىم ھالدا «شىمالىي جۇڭگو خەلق ئەدەبىياتى مۇكاپاتى» بويىچە 1 - دەرىجىلىك ۋە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، ئۈيغۇرچە نەشرى 2 - دەرىجىلىك ۋە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. بۇ ئىلمىي نەتىجىلەرگە ئاساسەن، قۇمۇل شەھەرلىك خەلق ئەدەبىياتىنى توپلاش ئىشخانىسى ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن «خەلق ئەدەبىياتى توپلىمى»نى تەھرىرلەش بويىچە «ئىلغار ئورۇن» سەككىز كىشى «ئىلغار خىزمەتچى» ئىككى كىشى مەملىكەت بويىچە «خەلق ئەدەبىياتىنى توپلاشتىكى ئىلغار خىزمەتچى» بولۇپ باھالاندى.

«قۇمۇل ناھىيە تەزكىرىسى»نى تۈزۈش ۋە نەشر قىلىش ئىشىنى تاماملاش ئۈچۈن، قۇمۇل شەھەرلىك پارتكوم ئىلگىرى كېيىن بولۇپ 300 مىڭ يۇەنگە يېقىن مەبلەغ ئاجراتتى. 1995 - يىلى شەھەر مالىيىسى ناھايىتى قىيىن بولۇۋاتقان ئەھۋال ئاستىدىمۇ شەھەرلىك پارتكوم «قۇمۇل شەھرىنىڭ تەشكىلات تارىخى»نى تۈزۈش ۋە نەشر قىلىش ئۈچۈن 70 مىڭ يۇەن مەبلەغ ئاجراتتى. بۇ يىل يەنە «قۇمۇل شەھرىنىڭ چوڭ ئىشلار خاتىرىسى»نى نەشر قىلىش ئۈچۈن 25 مىڭ يۇەن، «قۇمۇل شەھەر تەزكىرىسى»نى تۈزۈش ئۈچۈن 27 مىڭ يۇەن ئاجرىتىپ بەردى.

ئېغىز كېسەللىكلىرى دوختۇرى - مەھەممەت ئىمىن

ئىدرىس تىلەپ

يېشىمنىڭ چوڭىيىشىغا ئەگىشىپ، چىشىمغا كېسەل تەگدى، چىشلىرىم بوشاپ شالاڭلاپ، چىش ئەتراپىدىكى گۆشلەر ئىششىپ، تەتۈرىگە قېچىپ، مەزمۇت چىشلىرىم ئاغرىپ «ئوماچقىمۇ ئوتتەس» بولۇپ قالدى. خېلى چوڭ دوختۇرخانىلارغا بېرىپ، داڭلىق دوختۇرلارغا كۆرۈندۈم. دوختۇرلار 12 چىشىمنى تارتىۋېتىدىغان چىشلار قاتارىغا كىرگۈزدى. ھەممەيلەن خوددى چىش تۇۋىنى بىرقۇر تازىلاپ دورا بىلەن يۇيدى، ئاندىن چىش يۇزىدىكى داغلار، ئارىلىقتىكى كىرلارنى قىرىپ ئارىلىقنى ئۇنۇمى ياخشى، دېگەندەك. مەنمۇ ئەمەلىيەت داۋامىدا بۇنى ھېس قىلغان. بۇ قېتىم مەھەممەت ئىمىن دوختۇرنىڭ بۇ ئۇسسۇلنى ئىشلىتىپ چىشىمنى تارتىۋېتىدىغانلىقىنى ئاڭلىغاندا، ئۇنىڭ بۇ ئۇسسۇلنى ئىشلىتىپ چىشىمنى تارتىۋېتىشتىن ئەنسىرەپ، ئۇنىڭ ئاغرىق ھېس قىلمايدىغان ئۇسسۇلنى ئىشلىتىشىنى ئۈمىد قىلدىم. ئۇ ماڭا ئۇنداق ئۇسسۇل يوقلۇقىنى، ئۇنىڭ ئاغرىق ھېس قىلىدىغانلىقىنى ئېيتتى. ئۇ ماڭا چىشىمنى تارتىۋېتىشتىن بۇرۇن ئاغرىقنى ھېس قىلمايدىغان دورا ئىشلىتىپ ئاندىن چىشىمنى تارتىۋېتىدىغانلىقىنى ئېيتتى. بۇ ئۇسسۇل بويىچە ئۇ ماڭا بىر قانچە قېتىم دورا ئىشلىتىپ چىشىمنى تارتىۋەتتى. ئۇ يەنە تارتىۋېتىدىغان چىشلار ئۇستىدە توختىلىپ ئۇچ خىل چىشنى چوقۇم تارتىۋېتىش كېرەكلىكىنى سۆزلىدى: بىرى، تۇۋىگە داۋاملىق چىقىدىغان چىش، بۇنى مەھەممەت ئىمىن دوختۇرنىڭ بۇ ئۇسسۇلنى ئىشلىتىپ چىشىمنى تارتىۋەتكەندە ئۇسسىمە پەيدا قىلمايدۇ، يەنە بىرى، رەڭگى ئۆزگىرىپ يىلتىز بولسا بۇرنى تولۇقلاپ تۇرۇش كېرەك.

ئۇ يەنە تارتىۋېتىدىغان چىشلار ئۇستىدە توختىلىپ ئۇچ خىل چىشنى چوقۇم تارتىۋېتىش كېرەكلىكىنى سۆزلىدى: بىرى، تۇۋىگە داۋاملىق چىقىدىغان چىش، بۇنى تارتىۋەتمىگەندە ئۇسسە پەيدا قىلىدۇ، يەنە بىرى، رەڭگى ئۆزگىرىپ يىلتىز بولسا بۇرنى تولۇقلاپ تۇرۇش كېرەك.

پېرىم ياھادا تېلېفون ھەققى ئېلىش بەلگىلىمىسىگە ئەمەل قىلىش كېرەك

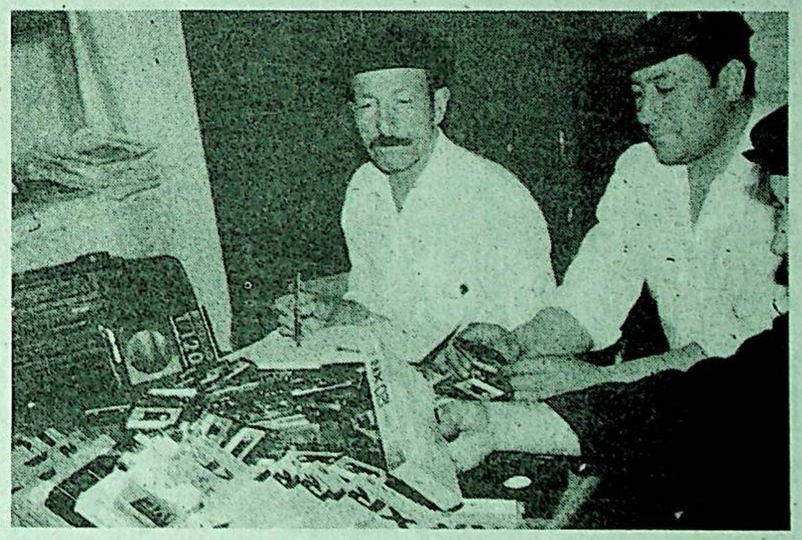
ئەمەل قىلىش كېرەك

ئازارەتە كۆزنىكى

كوچىلاردىكى ئاممۇي تېلېفون بوتكىلىرىمۇ دۆلەتنىڭ تېلېفون ھەققى تېلىش ئۆلچىمىگە ئەمەل قىلىشى كېرەك. لېكىن، بىر قىسىم تېلېفون ئىگىلىرى بۇ بەلگىلىمىگە ئەمەل قىلماي، ھېيت، بايرام، دەم تېلىش كۈنلىرى ۋە ھەر كۈنى كەچ سائەت پېيجىڭ ۋاقتى 11 دىن ئەتىسى سەھەر يەتتىگىچە بولغان ئارىلىقتا ئۆزۈن يوللۇق تېلېفون ئۈرسا، تېلېفون ھەققى يېرىم باھا بويىچە تېلىنىدۇ، دېيىلگەن.

ئائىلە تېلېفونلىرىدىنمۇ يۇقىرىقى ۋاقىت ئىچىدە ئوخشاشلا يېرىم باھادا ھەق تېلىنىدۇ. يېرىم باھادا ھەق تېلىش ۋاقتى كەلگەن ھامان تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ ئاپتوماتىك ھېسابلاش سىستېمىسى يېرىم باھادا ھەق تېلىش دەرىجىسگە تەڭشىلىدۇ. ۋاقىت توشقاندا يەنە ئاپتوماتىك ھالدا پۈتۈن باھادا ھەق تېلىش دەرىجىسگە تەڭشىلىدۇ.

زىبىۋۇللا ئابلىز

قاغلىق ناھىيىلىك مەدەنىيەت ئىدارىسى مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇش ئورنى نۆۋەتتىكى قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىگە ئاكتىپ ماسلىشىپ، ئادەم ئاز، باشقۇرۇش دائىرىسى كەڭ بولۇشتەك قىينچىلىقلارنى يېڭىپ، مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇش، تەكشۈرۈش، تەرتىپكە سېلىش، ئارخىپلاشتۇرۇش قاتارلىق خىزمەتلەرنى چاك تۇتۇپ ئىشلەپ، مەدەنىيەت بازارلىرىدىكى جىنايى ئىشلار جنايەتلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىپ، پۈتۈن ناھىيىنىڭ مەدەنىيەت بازارلىرىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈردى. قانۇنسىز نەشر قىلىنغان، كۆپەيتىلگەن 15 مىڭ 120 قاپ ئۇن-سىن لېنتىسىنى يىغىۋالدى ھەمدە بەلگىلىمە بويىچە قاتتىق بىرتەرەپ قىلدى. يالىڭاچ ۋە يېرىم يالىڭاچ سۈرەتلىك 100 قاپ قارت، 2100 كالېندار ۋە رەسىمنى يىغىۋالدى.

سۈرەتتە: خادىملار ئۇن-سىن لېنتىلىرىنى تەكشۈرمەكتە.

ئۇز مۇخبىرىمىز ئابدۇللا ئابدۇرېشت، فوتوسى

سۈرەتتە: مەھەممەت ئىمىن دوختۇر ئاغرىقلار بىلەن سۆھبەتلەشمەكتە.

ئابدۇۋايىت نىياز فوتوسى

كىرگۈزدى. ھەممەيلەن خودىدى پۇتۇشۇۋالغاندەك: «بۇ چىشلارنى تارتۇۋېتىپ، يالغان چىش سالساق بولغىدەك» دېيىشتى.

مەن چىشلىرىمنىڭ ھەممىسىنى تارتقۇزۇۋېتىشنى خالمايتتىم. شۇڭا تارتماي داۋالىغلى بولىدۇ، دەيدىغان بىرەر دوختۇرنى تېپىش قارارىغا كەلدىم.

دەل مۇشۇ ۋاقىتتا تېلېۋىزوردىن ئۇرۇمچى دۆڭكۆۋرۈكتە دۇكان ئاچقان چىن دوختۇرى مەھەممەت ئىمىن تۇرسۇننى تونۇشتۇرغان مەخسۇس خەۋەر فىلمىنى كۆرۈپ قالدىم. كەسپداشلىرىمۇ بۇ دوختۇرنى ئالاھىدە تونۇشتۇردى، شۇڭا مەن بۇ دوختۇرنى ئىزدەپ باقماقچى بولدۇم.

دۆڭكۆۋرۈكتىكى بىر خالتا كوچىنىڭ ئىچكىرىسىگە جايلاشقان 20 نەچچە كۇادرات مېترلىق ئۆي ئىچىگە كىرسەم ئون نەچچە ئادەم قاتارلىشىپ ئولتۇرۇپتۇ. مەھەممەت ئىمىن دوختۇر بىر قىز ئوقۇغۇچىنىڭ چىشىنى زاماسكىلىغلى تۇرۇپتۇ. مەن بۇ «ئىتتىك بازار»نى كۆرۈپ، كۆڭلۈمدە باشقا كۈنى كېلىشنى نىشانلاپ ئارقامغا يېنىشىمغا، دوختۇر «جىنىدەك تۇرۇپ تۇرسلا» دەپ توسۇۋالدى. مەشغۇلاتىنى ئاخىرلاشتۇرۇپ بولۇپ مېنىڭ چىشلىرىمنى بىرقۇر كۆرۈپ باقىدىغان بولدى.

سافادا ئولتۇرغىنىمدا، دوختۇر قوللىرىنى پاكىز يۇيۇۋېتىپ، چىشلىرىمنى بىر - بىرلەپ تۇتۇپ، لىگىشتىپ كۆرۈپ: «بۇ كېسەلنى خەنزۇچە ياجو بىك ياكى ياجويەن دەيدۇ، بىز چىش گۆشى ئىششىقى ياكى چىش ئەتراپى يالىلۇغلىنىش كېسىلى دەيمىز، بۇ چىشلارنى دورا بىلەن چايقاپ تازىلاپ داۋالاپ، نۇر بىلەن بىر - بىرلەپ چىگىتمىز» دېدى. «داۋالاپ، چىگىتمىز» دېگەن گەپنى ئاڭلاپ ئۈمىدلەندىم. دوختۇر بىلەن جۈمە كۈنى كۆرۈشۈشنى پۈتۈشۈپ كېتىپ قالدىم.

جۈمە كۈنى دوختۇر چىشىمنى داۋالاشقا كىرىشتى. ئۇ ئالدى بىلەن چېتىپ، چاك چىشلار بىلەن كىرىشتۇرۇپ چىگىتىپ، زاماسكىلاپ، ئاندىن نۇر بىلەن چىگىتىش تېخنىكىسىنى بىر خىل يېڭىلىق دېيىشكە بولاتتى. دوختۇر ماڭا ئۆزىنىك 2 - دوختۇرخانىدا مەخسۇس ئوقۇپ بىلىم ئاشۇرغانلىقىنى، ئەمەلىيەت داۋامىدا ئىزدىنىپ يېڭىلىق يارىتقانلىقىنى، نۇرغۇن پۇل خەجلەپ زامانىۋى داۋالاش ئۇسكۇنىلىرىنى سېتىۋالغانلىقىنى، داۋالاپ ساقايتقىلى بولىدىغانلىكى چىشنى ھەرگىز تارتقۇزماسلىق لازىملىقىنى سۆزلەپ بەردى. ئارقىدىن تەجرىبىسىنى بىر نەچچە نۇقتىدا تونۇشتۇردى:

1. چىش ئەتراپى ياللۇغلىنىپ، شالاڭلاپ بوشاپ كەتكەن چىشلارنى تارتماي، نۇر بىلەن چىگىتىپ داۋالاشقا بولىدۇ..

2. دىئابىت كېسىلى بولغانلارنىڭ چىشلىرى بوشاپ، ياللۇغلىنىپ كېتىدۇ، بۇنى تارتمايمىز، چىگىتساق بولىدۇ.

3. يۇرەك كېسىلى بارلار، ھامىلدار ئاياللارنىڭ چىشىنى تارتمايمىز.

4. ئوغرى چىشنىڭ يىلتىزى ئۇزۇن، قان تومۇرلىرى كۆز - قۇلاقتا تۇتىشىدۇ. بۇنى تارتماي قىرىپ تۇزەش كېرەك.

5. چىش مىلكى ياللۇغلىنىپ تولا قانايدۇ، چىشلار لىگىشىپ قالىدۇ، بۇنى ئۈچ تۇرگە بۆلىمىز، 3 - تۇرگە يەتمىگەن چىشنى تارتمايمىز.

6. ئۆتكۈر چىش يىلتىزى يىلىك ياللۇغى بولغان چىش داۋاملىق كېچىدە ئاغرىيدۇ. بۇنداق چىش ئۆسۈۋاتقاندەك، بىر ئەمەس، ئىككى - ئۈچ چىش تارتقۇزماسلىق لازىملىقىنى سۆزلەپ بەردى. ئارقىدىن تەجرىبىسىنى بىر نەچچە نۇقتىدا تونۇشتۇردى:

ئۆلگەن چىش، بۇنى تارتىۋەتمىسە ئېچىشىپ ئاغرىيدۇ، يەنە بىرى، ئەك ئاخىردا ئېزىق چىش ئاستىغا چىقىپ ئارتۇق چىشنى تارتىۋېتىش كېرەك.

ئاخىردا ئۇ مۇنداق دېدى:

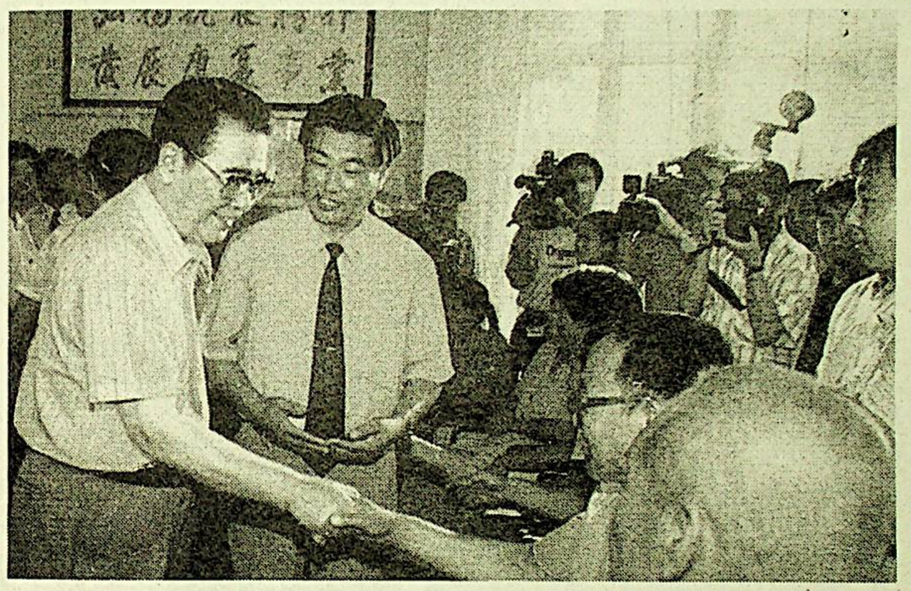
- بۇنىك ئۆزى بىر بىلىم،قېرىنداشلىرىمنىك چىش ھەققىدە بىلىملىرىدىن خەۋىردار بولۇشىنى تولىمۇ ئارزۇ قىلاتتىم، نۇرغۇن ئەرسىلەرنى يازغىم بار ئىدى، قولۇم بىسىق، ئىشىم كۆپ بولغاچقا ۋاقىت چىقىرالمىدىم. مەن ئادەتتە ئوقۇغۇچىلارنى داۋالسام پۇل ئالمايمەن، چىش سالسام ماتېرىيال ھەققىنىلا ئالىمەن، ئەدەبىيات - سەنئەت خادىملىرىنى، ئوقۇتقۇچىلارنى، ئاخباراتچىلارنى داۋالسام يېرىم ھەق ئالىمەن، چۈنكى ئۇلار كىشىلەرنى مەنىۋى ئوزۇق بىلەن تەمىنلەيدۇ، كېسەل كىشىلەرنى روھىي جەھەتتىن داۋالايدۇ. بىز ھەر خىل سەپتە ئىشلىسەكمۇ كەسپىمىز بىر، ئۇ بولسىمۇ كېسەلنى داۋالاپ، ئادەمنى ئاغرىتىق ئازابىدىن قوتۇلدۇرۇش.

مۇھەممەت ئىمىن دوختۇرنىك ئىنسانپەرۋەرلىك روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، كەسپىي ئەخلاققا ئەمەل قىلىپ كىشىلەرنى داۋالىشى، بولۇپمۇ ئوقۇغۇچىلارنى ھەقسىز داۋالىشى مېنى قاتتىق تەسىرلەندۈردى. ئۇنىك خوتەنىدىكى يۇرتداشلىرىنىك ئېچىدىغان سۆيىنى ياخشىلاش، كېسەللىكنىك ئالدىنى ئېلىش ئىشىغا بىراقلا 40 مىڭ يۈەن پۇل ئىئانە قىلغانلىقىنى ئاڭلاپ، ئۇنىك ئىنسانپەرۋەرلىك روھىغا ئاپىرىن ئوقۇدۇم.

مەن پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنىڭ نۇرى ئاستىدا "خەنزۇ دوخۇرلارنىڭ ئارتۇقچىلىقىنى، زامانىۋى تېخنىكا بىلىملىرىنى كەمتەرلىك بىلەن ئۆگىنىپ، ئۆگىنىش ئاساسىدا يېڭىلىق يارىتىپ، چىش كېسەللىكلىرىنى داۋالاشتا بۆسۈش ھاسىل قىلغان مۇھەممەت ئىمىن دوختۇردەك دوختۇرلارنىڭ كۆپلەپ يېتىشىپ چىقىشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

تاڭشەندىكى ھەرقايسى ساھەلەر يىغىلىش ئۆتكۈزۈپ، تاڭشەندىكى يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش كۈرىشىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلىدى

لى پېڭ خاتىرىلەش يىغىنىغا قاتنىشىپ سۆز قىلدى ۋە تاڭشەندە خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈردى

7- ئاينىڭ 28- كۈنى ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەن زوڭلىسى لى پېڭ تاڭشەندە خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە پالەچ كېسەللىكلىرى دوختۇرخانىسىغا بېرىپ، يەر تەۋرەشتە يارىلىنىپ پالەچ بولغانلارنى يوقلىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تاڭشەن، 28-ئىيۇل خەۋىرى. بۈگۈن تاڭشەندە يەر تەۋرىگەنلىكىنىڭ 20 يىللىق خاتىرە كۈنى. تاڭشەن شەھىرىدىكى كادىرلار ۋە ئامما بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن داغدۇغىلىق يىغىن ئۆتكۈزۈپ، تاڭشەندىكى يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش-ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش كۈرىشىنىڭ 20 يىللىقىنى خاتىرىلىدى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەن زوڭلىسى لى پېڭ خاتىرىلەش يىغىنىغا قاتناشتى ۋە سۆز قىلدى. ئۇ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەنگە ۋەكالىتەن، ئەينى يىلدىكى يەر تەۋرەشتە قازا قىلغان قېرىنداشلارغا چوڭقۇر تەزىيە بىلدۈردى، قەھرىمان تاڭشەن خەلقىگە ئالىي ئېھتىرام بىلدۈردى.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىرىدىن دېڭ گۇەنگېن، لى تېيېيىڭ، ۋۇباڭگو، چې خاۋتېيەن، سۇڭ جېيەن قاتارلىق كىشىلەرمۇ خاتىرىلەش يىغىنىغا قاتناشتى.

لى پېڭ سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: ئۆتكەن 20 يىل ـ تاڭشەن خەلقى تارىختا بىرگى سەھىپە ياراتقان 20 يىل، ئېغىر تەبىئىي ئاپەت ئالدىدا تاڭشەندىكى كادىرلار ۋە ئامما پىداكارلىق كۆرسىتىپ جاپالىق كۈنلەردە بىللە بولۇپ، قەيسەرلىك بىلەن ئالغا ئىلگىرىلەپ، قىيىنچىلىقنى يېڭىپ، يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش كۈرىشىنىڭ غەلبىسىنى قولغا كەلتۈرۈپ، خارابلىكتە ئۈستىدە يېيىگى تاڭشەننى قۇرۇپ، ئىنسانىيەتنىڭ تەبىئىي ئاپەتكە قارشى كۈرىشى تارىخىدا مۆجىزە يارىتتى.

دەپ تەكىتلىدى: جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش توپ مەقسىتىدە چىڭ تۇرۇپ، ئاممىنىڭ مەنپەئىتىنى بارلىق خىزمەتلىرىمىزنىڭ چىقىش نۇقتىسى ۋە ئاساسى قىلىشىمىز لازىم. شۇنداق قىلالىساق ھەممە ئىشنا غەلبە قىلالايمىز.

لى پېڭ ئاخىردا مۇنداق دېدى: پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن شۇنىڭغا ئىشىنىدۇكى، تاڭشەندىكى ھەر دەرىجىلىك كادىرلار، كومپارتىيە ئەزالىرى ۋە خەلق ئاممىسى ئەينى يىللاردىكى يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش روھى ۋە غەيرىتىنى چوقۇم جارى قىلدۇرۇپ، تاڭشەننى تېخىمۇ ئاۋات، تېخىمۇ گۈزەل قىلىپ قۇرۇپ چىقالايدۇ. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەننىڭ يېتەكچىلىكىدە، يولداش جىاڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، بىر نىيەتتە ئۈيۈشۈپ، جاسارەت بىلەن كۆچىنىپ ئىشلەپ، جاپالىق ئىگىلىك يارىتىپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇلۇغ ئىشلىرىنى ئۈزلۈكسىز يۆكسەلدۈرەيلى.

ج ك پ خېبېي ئۆلكىلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى چىڭ ۋېيگاۋ سۆز قىلىپ، خېبېي ئۆلكىلىك پارتكوم، ئۆلكىلىك خەلق ھۆكۈمىتى ۋە پۈتۈن ئۆلكە خەلقىگە ۋەكالىتەن، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن، مەركەزدىكى تارماقلار، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەربىي ۋە خەلقتە چىن قەلبىدىن رەھمەت ئېيتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: ۋەيران بولغان تەرىشىپ يېتىشۈبلىشى ۋە ئۇنىڭدىن ئېشىپ كېتىشى، بازار ئېھتىياجىغا قاراپ مەھسۇلاتنىڭ خىللىرىنى كۆپەيتىشى، مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتى ۋە دەرىجىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈشى كېرەك. مەلۇم نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەن كارخانىلار شۇنىڭدەك تېخنىكا ئۆزگەرتىش جەھەتتە باشلىنىش نۇقتىسى بىر قەدەر يۇقىرى بولغان كارخانىلارمۇ قانائەتلىنىپ قالماسلىقى، بوشىشىپ كەتمەسلىكى كېرەك. تېخنىكىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ چېكى بولمايدۇ. ئۈزلۈكسىز ئالغا باسقاندىلا، خەلقارا ۋە ئىچكى بازارنىڭ سىناقلىرىغا بەرداشلىق بېرگىلى بولىدۇ.

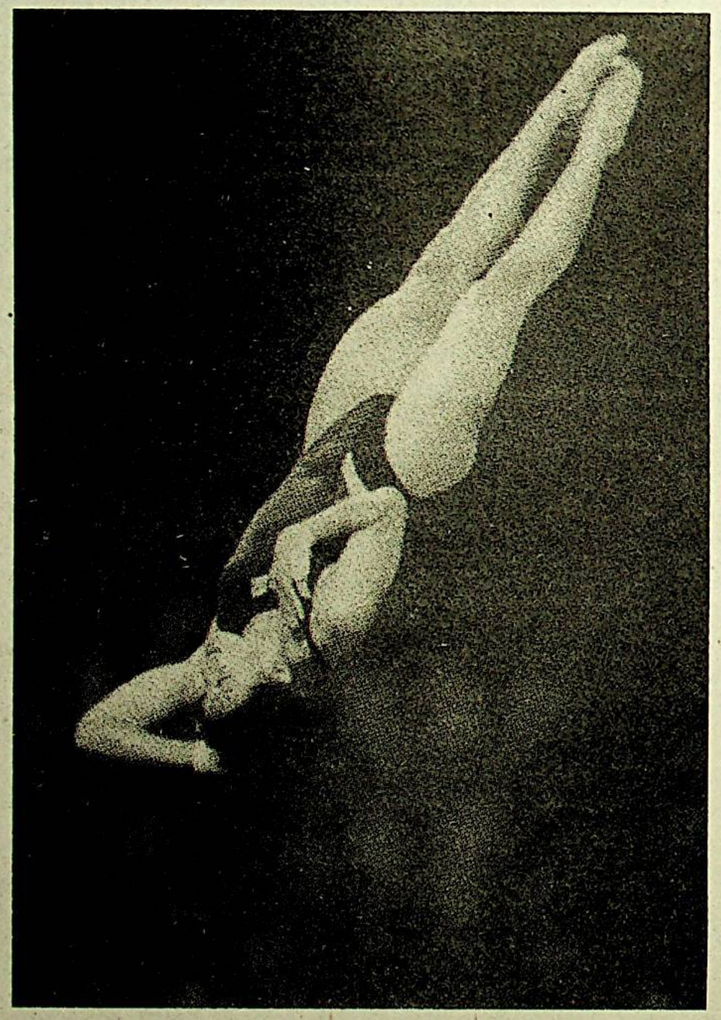
چىياۋشى لياۋنىڭدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى:

ئىدىيىنى تېخىمۇ ئازاد قىلىش، ئىسلاھاتنى تېخىمۇ چىڭ تۇتۇش كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شېنياڭ خەۋىرى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتېيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ۋېيېۋەنجاڭى چياۋشى يېقىندا لياۋنىڭدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ئىدىيىنى يەنىمۇ ئازاد قىلىپ، ھەقىقىي تۇتۇپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، ئۇستۇنلۇكنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، قېينىچىلىقلارنى تىرىشىپ يېڭىپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتنى زور كۈچ بىلەن چوڭقۇرلاشتۇرۇش، كونا سانائەت بازىلىرىنى ئۆزگەرتىشنى كۈچەيتىش، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق ئورنىنى مۇستەھكەملەپ، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ تېخىمۇ زور نەتىجىسىنى قولغا كەلتۈرۈش كېرەك.

چىياۋشى كۆزدىن كۆچۈرۈش مەزگىلىدە ئۆلكىلىك پارتكوم، ئۆلكىلىك خەلق قۇرۇلتېيى، ئۆلكىلىك خەلق ھۆكۈمىتى شۇنىڭدەك شېنياڭ شەھىرى، دالىيەن شەھىرىنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى ئاڭلىدى؛ شېنياڭ ئېغىر تېپتىكى ماشىنىسازلىق زاۋۇتى، كابېل زاۋۇتى، ئېلېكتر ماتور زاۋۇتى ۋە شەرقىي شىمال باش دورا زاۋۇتى، ئەنشەن پولات-تۆمۈر گۈرۈھى شىركىتى، دالىيەن يېگى كېمىسازلىق زاۋۇتى، دالىيەن «يۇنچېڭ» تاختايى چەكلىك شىركىتى، جۇڭگو «خۇالۇ»- «سۇڭشيا» سىنئالغۇ چەكلىك شىركىتى، دايا‌ۋەن پورتى، دالىيەن ئىقتىساد-تېخنىكا تەرەققىيات رايونى ۋە رايون تەۋەسىدىكى دۆڭتاۋ چەكلىك شىركىتىنى كۆزدىن كۆچۈردى، يەنە خۇشى كەنتىگە بېرىپ، دېھقان ئائىلىلىرىنى يوقلىدى، باغلارنى كۆردى.

چىياۋشى دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات ئەھۋالىغا ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلدى. ئۇ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ئىدىيىنى تېخىمۇ ئازاد قىلىش، ئىسلاھاتنى تېخىمۇ چىڭ تۇتۇش كېرەك. كارخانا ئىسلاھاتى — ئىنتايىن جىددىي ۋەزىپە، ۋاقىت

7- ئاينىڭ 27- كۈنى 26- نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ئاياللارنىڭ پەشتاقتىن سۇغا سەكرەش ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسىدە جۇڭگو ماھىرى فۇمىڭشيا 521.58 نومۇر بىلەن يەنە چېمپىيون بولدى.

نومۇر بىلەن يەنە چېمپىيون بولدى.

جۇڭگو ماھىرلىرى ساۋمەيدانىمىز (سولدا) بىلەن جاڭ شيۇيۈن 7-ئاينىڭ 27-كۈنى رانىل كۆلىدە ئۆتكۈزۈلگەن ئايالارنىڭ جۈپ كىشىلىك قوش پالاقلىق قېيىق ھەيدەش ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسىدە ئالتە مىنۇت 55 سېكۇنت 33 دەققە نەتىجە بىلەن كۈمۈش مېدالغا ئېرىشتى.

جۇڭگو ماھىرى دېڭ يانمەي بىلەن چياۋ خۇڭ 7-ئاينىڭ 27-كۈنى ئۆتكۈزۈلگەن ئايالارنىڭ تىكتاك توپ تۈرىدە جۈپ ئويناش بويىچە يېرىم ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسىدە بىرگە قارشى ئۇچ نەتىجە بىلەن كورىيە ماھىرلىرىنى يېڭىپ، ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىگە قاتنىشىش سالاھىيىتىگە ئېرىشتى. لېۋۇيې بىلەن چياۋيۇنپېڭمۇ ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىگە قاتنىشىش سالاھىيىتىگە ئېرىشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى

ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى خەۋەرلىرى

Atlanta 1996

خەلقنە چىن قەلبىدىن رەھمەت ئېيتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: ۋەيران قىلىش خاراكتېرىدىكى يەر تەۋرەش ئاپىتىدە تاكشەن خەلقىنىڭ ھاياتى ۋە مال-مۇلكى ئېغىر زىيانغا ئۇچرىغان بولسىمۇ، قەھرىمان تاكشەن خەلقى جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىپ، ھاياتى، ئىسسىق قېنى ۋە ئەجرى ئارقىلىق پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەربىي، خەلق بىلەن بىرلىكتە ئومۇم ئۈچۈن ئۆزىنى ئۇنتۇش، قىيىن كۈنلەردە بىللە بولۇش، قەيسەرلىك بىلەن ئالغا ئىلگىرىلەش روھىنى بارلىققا كەلتۈردى. بۇ قىممەتلىك مەنىۋى بايلىق، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ «مىللەت روھى».

چىڭ ۋېيگاۋ مۇنداق دېدى: بىز بۈگۈنكى كۈندە يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش كۈرىشىنىڭ 20 يىللىقىنى داغدۇغىلىق خاتىرلىگەن چېغىمىزدا، سوتسىيالىستىك تۈزۈمىنى، ئۇلۇغ جۇڭگو كومموئىستىك پارتىيىسىنى مەدھىيىلەپ، جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ تارىخىي تۆھپىسىنى ئەسلەپ، جۇڭگو كومموئىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكى بولمىغان بولسا، سوتسىيالىستىك تۈزۈمنىڭ بولمايدىغانلىقىنى، بۈگۈنكى يېڭى تاكشەننىڭ بولمايدىغانلىقىنى، تاكشەن خەلقىنىڭ بەختلىك تۇرمۇشىنىڭمۇ بولمايدىغانلىقىنى تولۇق تونۇشىمىز لازىم.

خاتىرلەش يىغىنىغا خېبېي ئۆلكىسىنىڭ باشلىقى يې لىيەنسۇڭ رىياسەتچىلىك قىلدى. مەركەزدىكى دۆلەت ئورگانلىرىنىڭ ئالاقدار تارماقلىرىنىڭ مەسئۇللىرى، ئالاقدار ئۆلكە، شەھەرلەر ۋە قىسىملارنىڭ مەسئۇللىرى، ب د ت نىڭ ئالاقدار تەرەپلىرىنىڭ ئەمەلدارلىرى خاتىرلەش يىغىنىغا قاتناشتى.

لى پېڭ زۇڭلى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى 7-ئاينىڭ 27-كۈنى تاكشەنگە كەلدى. ئۇ پويىزدىن چۈشۈپلا ئورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى كۆزدىن كۆچۈرۈپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئائىلىلىرىنى زىيارەت قىلىپ، تاكشەن شەھەر ئاھالىسىنىڭ خىزمىتە ۋە تۇرمۇش ئەھۋالىنى ئىگىلىدى. چۈشتىن كېيىن ئۇ تاكشەندىكى فارفور بۇيۇملار زاۋۇتى ۋە چوڭ تېپتىكى ئوت ئېلېكتر ئىستانسىسىنى كۆزدىن كۆچۈردى. لى پېڭ تاكشەندە 20 يىلدىن بۇيان يۈز بەرگەن غايەت زور ئۆزگىرىشلەرنى كۆرۈپ چىن كۆڭلىدىن خۇشال بولدى. ئۇ تاكشەن خەلقىنىڭ يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش-ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش كۈرىشىدە ئىپادىلىگەن روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، تاكشەننى تېخىمۇ ئاۋات، تېخىمۇ گۈزەل قىلىپ قۇرۇپ چىقىشنى ئۈمىد قىلدى.

ئۇقتۇرۇش

«312» دۆلەت تاشيولىنىڭ خۇگۇ بۆلۈكىدىكى كەلكۈن بۇزۇۋەتكەن يولنى ۋاقتىدا جىددىي رېمونت قىلىش ۋە ئەسلىگە كەلتۈرۈش، قاتناشنى راۋانلاشتۇرۇش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قوشۇلۇشى بىلەن خۇگۇ يولىدا قاتناشنى ئىدارە قىلىش قارار قىلىندى. كونكرېت ئىدارە قىلىش ۋاقتى (بېيجىڭ ۋاقتى)نىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى تۆۋەندىكىچە:

7:00 - 13:00 كېچە تاشيول جىددىي رېمونت قىلىنىدۇ.

13:00 - 18:00گىچە تۇرۇپاندىن ئۇرۇمچىگە قاتناۋدىغان ئاپتوبوللار قويۇۋېتىلىدۇ.

18:00 - 23:00 كېچە تاشيول جىددىي رېمونت قىلىنىدۇ.

23:00 - 7:00گىچە ئۇرۇمچىدىن قاتناۋدىغان ئاپتوموبوللار قويۇۋېتىلىدۇ.

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 29 - كۈنىدىن تاشيولنىڭ نورمالالىقى ئەسلىگە كەلگىچە يۇقىرىدىكى ۋاقىتقا قاتتىق رىئايە قىلىشنى ئۈمىد قىلىمىز.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول قۇرۇلۇشىغا قوماندانلىق قىلىش شتابى

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 28 - كۈنى

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا ℃ 21 - ℃ 34 بولىدۇ. ئۇچ بال شامال چىقىدۇ.

ئېلانلار

ئۇرۇمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ تاشقى ئىشلار باشقارمىسىدىن ئۆزبېكستانغا تۇغقان يوقلاش ئۈچۈن بېرىشقا بېرىلگەن 141421162-نومۇرلۇق پاتېگۇل داۋۇت نامىدىكى پاسپورتنى يوقاتتىم.

* * *

ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارەتچىسىنىڭ تاشقى ئىشلار باشقارمىسىدىن قىرغىزستانغا بېرىشقا بېرىلگەن 140887879-نومۇرلۇق ئايتۇرە ئابلىمىت نامىدىكى پاسپورتنى يوقاتتىم.

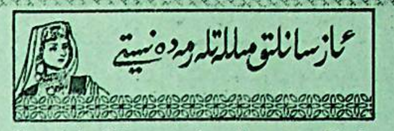
* * *

ئۇرۇمچى شەھەر خوتەنگەي پەيچۇسوسىدىن ساييباغ رايون خوتەنگەي 3-كوچا 3-قورۇدا ئولتۇرۇشلۇق تۇرسۇن مامۇتقا بېرىلگەن ئىككى كىشىلىك نوپۇس دەپتەر بىلەن ساييباغ رايونلۇق ئۆي باشقۇرۇش ئىدارىسىدىن بېرىلگەن 54-نومۇرلۇق ئۆي كىنىشكىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

تارىخىي مىراسلارنى قوغدۇۋېلىپ، مىللىي مەدەنىيەتنى جارى قىلدۇرايلى

— جۇڭگودىكى ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ تارىخىي ئەسەرلىرىنى رەتلەش ئىشىنىڭ ئۇن يىللىقىغا لەۋزەر

جاۋ چۈەندۇلە

ئازسانلىق مىللەتلەر مەدەنىيىتى

ئىككىنچى قېتىملىق مەملىكەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر تارىخىي ئەسەرلىرى خىزمىتى يىغىنى بۇ يىل 5 - ئايدا بېيجىڭدا ئېچىلدى. بۇ قېتىملىق يىغىننىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسى 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ تارىخىي ئەسەرلەر بايلىقىنى تەكشۈرۈپ، «مەملىكىتىمىزدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەر تارىخىي ئەسەرلىرىنىڭ مۇندەرىجىسى» نى تۈزۈپ چىقىشتىن ئىبارەت. بۇ مەملىكىتىمىزنىڭ مەدەنىيەت تارىخىدىكى ئۇلۇغ قۇرۇلۇش. جۇڭگونىڭ ئەنئەنىۋى مەدەنىيەت خەزىنىسىنگە نەزەر سالساق، 56 مىللەت ئەقىل - پاراسىتىنىڭ يارلاق نامايەندىسىنى كۆرەلەيمىز.

كىتابنى، ئادەمنى، پەننى قوغدۇۋېلىش

مەملىكىتىمىزدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ قەدىمكى ئەسەرلىرى كۆپلىكى، مەزمۇنىنىڭ موللۇقى بىلەن دۇنيادا تۆزگىچە ئورۇندا تۇرىدۇ. 1984 - يىلىدىكى تولۇقسىز مەلۇماتلارغا قارىغاندا، مەملىكەتنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا ساقلىنىۋاتقان يېزۇ يېزىقىدىكى قەدىمكى نەسىر 10 مىڭدىن ئاشىدىكەن، زادۇۇ يېزىقىدىكى قەدىمكى ئەسىر ئون نەچچە مىڭ خىل ئىكەن، موڭغۇل يېزىقىدىكى قەدىمكى ئەسىر 1500 خىلدىن ئاشىدىكەن، مانجۇ يېزىقىدىكى قەدىمكى ئەسەرلەرنىڭ ئىچىدە ئارخىپ قىلىپ ساقلىنىۋاتقىنى 1 مىليون 500 مىڭ پارچىدىن كۆپكەن... ئەگەر 55 مىللەتنىڭ قەدىمكى ئەسەرلىرىنى قوشقاندا بۇنى ھېسابلاپ چىقىشمۇ تەس. بۇ ئەسەرلەرنىڭ مەزمۇنى كەڭ بولۇپ، ئۇلار سىياسەت، پەلسەپە، قانۇن، تارىخ، دىن، ھەربىي ئىشلار، ئەدەبىيات - سەنئەت، تىل - يېزىق، جۇغراپىيە، ئاستىرونومىيە، ماتېماتىكا، دورىگەرلىك، ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسى قاتارلىق ساھەلەرنى تۆز ئىچىگە ئېلىپ، جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىگە مىللەتلەرنىڭ تارىخىي مىراسلىرىنى ۋاقتىدا قوغۇزۇۋېلىش، قېزىش، توپلاش ئۇچۇن، 1986 - يىلىدىن 1995 - يىلغىچە دۆلەت ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ قەدىمكى ئەسەرلىرىنى رەتلەپ نەشر قىلىش توغرىسىدا 7 - بەش يىللىق ۋە 8 - بەش يىللىق پىلان تۈزدى. «كىتابنى، ئادەمنى، پەننى قوغۇزۇش» پرىنسىپىغا ئاساسەن ئاۋۋال قوغۇزۇش، توپلاش، ئاندىن مۇندەرىجىگە ئايرىش، ئاخىرىدا رەتلەپ نەشىردىن چىقىرىش باسقۇچى بويىچە مەملىكەت دائىرىسىدە خىزمەتلەرنى قانات يايدۇردى.

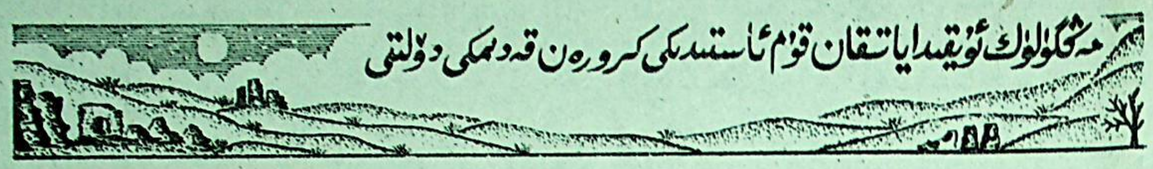
ئون يىلدىن بۇيان ھەرقايسى ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، مەركەزگە قاراشلىق شەھەرلەردىكى قەدىمكى ئەسەرلەر خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان زور بىر تۈركۈم خادىم تاغ ئېشىپ، سۇ كېچىپ يېزا - قىشلاقلارغا بېرىپ ئاماما ۋە خەلق ئەدەبىلىرىنى زىيارەت قىلىپ، تۈرلۈك قىممەتلىك قەدىمكى ئەسەرلىرىنى رەتلەپ نەشر قىلىش تۇغرىسىدا 7 - بەش يىللىق ۋە 8 - بەش يىللىق پىلان تۈزدى. مۇنداق خىزمەتلەرنىڭ ئىلگىرى سۈرۈلۈشىدە ئاز سانلىق مىللەت قەدىمكى ئەسەرلەرنىڭ 110 مىڭ خىل ئاز سانلىق مىللەت قەدىمكى ئەسىرى رەتلەندى، 40 نەچچە مىللەتنىڭ 3000 دىن ئارتۇق قەدىمكى ئەسىرى نەشر قىلىندى. بۇ ئەسەرلەر ئىچىدە «گېسار پادىشاھنىڭ تەرجىمھالى»، «جاڭغىر داستانى»، «ماناس داستانى» قاتارلىقلار بار. بۇلاردىن باشقا، بېيجىڭدا نەشر قىلىنغان «مەملىكەتلىك مانجۇ يېزىقىدىكى كىتابلار مۇندەرىجىسى»، گۇاڭشىدا نەشر قىلىنغان «قەدىمكى جۇاڭزۇ لۇغىتى»، ئۈچكى موڭغۇلدا نەشر قىلىنغان «موڭغۇل ئەدەبىي ئەسەرلىرى توپلىمى»، شىزاڭدا نەشر قىلىنغان «شىزاڭنىڭ يەرلىك مۇھىم تارىخىي ماتېرىياللىرىدىن تاللانما»، شىنجاڭدا نەشر قىلىنغان «قۇتادغۇبلىك» قاتارلىقلارمۇ بار. بۇلار ئېلىمىزنىڭ ئىلىم ساھەسىدە زىلزىلە پەيدا قىلىپ، دۇنيانىڭ دىققىتىنى تارتتى.

قەدىمكى ئەسەرلەرنى رەتلەش تەس، ئۇنىڭ كۆلىمىمۇ كەڭ، ئۇ ماھارەت ۋە ئىجادىي قاراشنىڭ بولۇشىنى، بىلىم ۋە ئۇچۇرنىڭ مول بولۇشىنى، قويۇق مىللىي ئالاھىدىلىكنىڭ گەۋدىلەندۇرۇلۇشىنى تەلەپ قىلىدۇ. بۇ قەدىمكى ئەسەرلەرنىڭ نەشر قىلىنىشى، مەملىكىتىمىزدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەر قەدىمكى ئەسەرلىرىنى رەتلەش،تەتقىق قىلىش قوشۇنى ۋە نەشرىيات ساھەسىنىڭ ئۇنىۋېرسال بىلىمىنى، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ قەدىمكى ئەسەرلىرىنى رەتلەش، نەشر قىلىش سىستېمىسىنىڭ دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەنگەنلىكىنى ئەكس ئەتتۇرىدۇ.

يېڭى پەننىڭ ئۆز باسارلىرى يېتىشمەكتە

ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ قەدىمكى ئەسەرلىرىنى قوغۇزۇش ۋە رەتلەش- نەشر قىلىش ئىشلىرى ئىلىم ساھەسىدە ئۆزىگە خاس بىر قاتار يېڭى پەنلەرنى ۋۇجۇدقا كەلتۈردى. ئۇيغۇر تىلى، ياپونىيە تىلى، كورىيە تىلى، موڭغۇل تىلى، مانجۇ تىلى، تىبەت تىلى، ۋېيتنام تىلى، ئىندونېزىيە تىلى، ئەرەب تىلى، ئىران تىلى، ھىندى تىلى، ئىتالىيە تىلى، ئىسپانىيە تىلى، پورتۇگالىيە تىلى، رۇس تىلى، گېرمانىيە تىلى، فىرانسىيە تىلى، ئىنگلىز تىلى قاتارلىق تىللارنىڭ ئۆگىنىلىشى ۋە تەتقىقاتى ئىلگىرى سۈرۈلدى. ئۇيغۇر تىلى، ياپونىيە تىلى، كورىيە تىلى، موڭغۇل تىلى، مانجۇ تىلى، تىبەت تىلى، ۋېيتنام تىلى، ئىندونېزىيە تىلى، ئەرەب تىلى، ئىران تىلى، ھىندى تىلى، ئىتالىيە تىلى، ئىسپانىيە تىلى، پورتۇگالىيە تىلى، رۇس تىلى، گېرمانىيە تىلى، فىرانسىيە تىلى، ئىنگلىز تىلى قاتارلىق تىللارنىڭ ئۆگىنىلىشى ۋە تەتقىقاتى ئىلگىرى سۈرۈلدى. ئۇيغۇر تىلى، ياپونىيە تىلى، كورىيە تىلى، موڭغۇل تىلى، مانجۇ تىلى، تىبەت تىلى، ۋېيتنام تىلى، ئىندونېزىيە تىلى، ئەرەب تىلى، ئىران تىلى، ھىندى تىلى، ئىتالىيە تىلى، ئىسپانىيە تىلى، پورتۇگالىيە تىلى، رۇس تىلى، گېرمانىيە تىلى، فىرانسىيە تىلى، ئىنگلىز تىلى قاتارلىق تىللارنىڭ ئۆگىنىلىشى ۋە تەتقىقاتى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

مەڭگۈلۈك ئۇيقىدا ياتقان قۇرام ئاستىدىكى كرورەن قەدىمكى دۆلتى

مەملىكىتىمىزدىكى تەكلىماكان قوملۇقىنىڭ شەرقىدىكى بىپايان كۆچمە قوملۇقتا بۇنىڭدىن 1000 نەچچە يىل ئىلگىرىكى سىرلىق قەدىمكى قەلئە كۆمۈلۈپ ياتماقتا. گەرچە ئاردىدىن 1000 يىل ئۆتكەن بولسىمۇ، شەھەر كارىدورىنى پەرق ئەتكىلى، بۇددا مۇنارى، مۇقەددەس قەسرلەرنىڭ خارابىلىرىنى ھېلىھەم كۆرگىلى بولىدۇ. مانا بۇ تۆت- بەش مىڭ يىل بۇرۇن ئۆزىنىڭ پارلاق مەدەنىيىتى، گۈللەنگەن ئىقتىسادى ۋە قۇدرەتلىك دۆلەت كۈچى ئارقىلىق دۇنياغا داڭقى چىقارغان كرورەن قەدىمكى قەلئەسىنىڭ خارابىسى.

ئۇنداقتا كۆلىمى زور، قۇرۇلۇشى ئېسىل بۇ قەدىمكى شەھەر كىيىنكى ۋاقىتلاردا قانداق قىلىپ يوقىلىپ كەتكەن؟ بۇ ھازىرغىچە يەنىلا بىر سىر بولۇپ كەلمەكتە.

كرورەن قەدىمكى دۆلتىنىڭ خارابىسىنى ئەڭ دەسلەپ 1900- يىلى شۋېتسىيىلىك جۇغراپىيە ئالىمى سۋېن ھېدىن لوپنور كۆلىگە كېلىپ ئېكسپېدىتسىيە قىلغاندا بايقىغان. بۇ تارىخىي سىرنى ئېچىش ئۈچۈن بىر ئەسىردىن بۇيان گېرمانىيىلىك ستەيىن، جۇڭگولۇق خۇاڭ ۋېنبىي قاتارلىق ئېكسپېدىتسىيىچىلەر، ئالمىلار ئارقا - ئارقىدىن بۇ يەرگە كەلگەن. ئۇلار ئۆزلىرى ئىگىلىگەن ماتېرىياللارنى ئاساس قىلىپ، كرورەننىڭ يوقىلىشى توغرىسىدا خىلمۇ خىل پەرەزلەرنى ئوتتۇرىغا قويغان. شۇنىڭ بىلەن «يېپەك يولىنىڭ ئۆزگىرىشى»، «يات مىللەتلەرنىڭ تاجاۋۇز قىلىشى» ۋە «دەريا ئېقىنىنىڭ ئۆزگىرىشى» دېگەندەك قاراشلار بارلىققا كەلگەن. ئالدىنقى ئىككى خىل قاراش كىشىنى قايىل قىلالمايدۇ. كېيىنكى قاراشنىڭ مەلۇم ئاساسى بار. لېكىن دەريا ئېقىنى قانداق «ئۆزگەرگەن»، نېمە ئۈچۈن «ئۆزگەرگەن؟» بۇلار تىلغا ئېلىنمىغان.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان شىنجاڭ مېتېئورولوگىيە پەن تەتقىقات خادىملىرى كۆپ قېتىم ئەمەلىي تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، نۇرغۇن ھۆججەت ۋە تارىخىي پاكىتلارغا ئاساسەن «كىلىمات ئۆزگىرىشى» دېگەن قاراشنى ئوتتۇرىغا قويغان.

ئۇلار كرورەن دۆلتىنىڭ گۈللەنگەن ۋاقتى تەخمىنەن مىلادىدىن ئىلگىرىكى 1 - ئەسىردىن مىلادى 3 - ئەسىرگىچە بولغان نەچچە يۈز يىل، دەپ قارىغان. بۇ جاغدا كرورەن دۆلتىنىڭ زېمىنى كەڭ، نوپۇسى كۆپ ئىدى. بۇ مەزگىلگە ئائىت قېزىپ چىقىلغان تاۋۇتلارنىڭ كۆپىي بىرلا ياغاچتىن ئويۇپ ياسالغان بولۇپ، دىئامېترى 70- سانتىمېتردىن 100 سانتىمېترغىچە كېلىدىكەن. قوشۇپ كۆمۈلگەن بۇيۇملار ئىچىدە پالاق (كېمە پالقى)، بېلىق سۆڭىكى، بېلىق سېۋىتى قاتارلىقلار بار ئىكەن. كرورەن قەدىمكى قەلئەسى خارابىسىدا دىئامېترى تەخمىنەن 60 - 70 سانتىمېتر، ئۇزۇنلۇقى 8 - 15 سانتىمېترغىچە بولغان توغراقلار تېپىلغان. قەدىمكى ئۆستەڭنىڭ ئىككى يېنىدا ئاھاللەرنىڭ ئولتۇراق جايى ۋە تېرىقچىلىقى، باقمىچىلىق خارابىلىرى بار ئىكەن. بۇ پاكىتلار ئەينى ۋاقىتتىكى كرورەننىڭ كىلماتى ھۆل، سۇيى ئەلۋەك ئىكەنلىكىنى، بېلىقچىلىق ئىشلىرىنىڭ تەرەققىي تاپقانلىقىنى، دېھقانچىلىق ۋە چارۋىچىلىقنىڭمۇ بارلىقىنى چۈشەندۈرىدۇ. ھۆججەتلەردە يەنە ئەينى ۋاقىتتا كرورەندە يازدا كەلكۇن كېلىپ، 500 دىن ئارتۇق ئادەمنىڭ تومىما ياسىغانلىقى خاتىرىلەنگەن. ئۇ چاغدا سۇ ئىنشائاتلىرىنى باشقۇرۇندىغان «سۇ ۋازارىتى»، «كۆۋرۈك كۆزەتچىسى»، «كۆۋرۈكچى»لەر بولغان، سۇ بېجى تۆزۈمىمۇ بارلىققا كەلگەن. بۇ ئەينى ۋاقىتتا سۇنىڭ مول، سۇ باشقۇرۇش ئىشلىرىنىڭ مۇكەممەل ئىكەنلىكىنى چۈشەندۈرىدۇ. مىلادى 3 - ، 6 - ئەسىرلەردە كرورەننىڭ كىلىماتى تەدرىجىي سوغۇق نەملىكتىن ئىسسىپ، قۇرغاقلىشىپ كەتكەن، ھۆل - يېغىن مىقدارى، دەريا سۇيى ئازىيىپ، سۇ جىددىيلىكى كېلىپ چىققان. كرورەننىڭ غەربىدىكى قەدىمكى نىيەدىن قېزىۋېلىنغان ھۆججەتلەرگە قارىغاندا، ئەينى ۋاقىتتا سۇ جىددىي بولغانلىقتىن، توسمىلارغا پېچەت بەلگىسى ئورنىتىلغان، ئۇنىڭغا قالايمىقان چېقىلىشقا يول قويۇلمىغان. پادىشاھ سۇ بېرىپ تېرىقچىلىق قىلىنغان خاتىرىلەرمۇ بار. ئۇ چاغدا يەنە ئوغرىلىقچە دەرەخ كەسكۈچىلەرنى جازالايدىغان قانۇنمۇ بارلىققا كەلگەن. خەلق ئىچىدە سۇ قاچىلايدىغان ئىدىشلارنىڭ بولۇشى ئەينى ۋاقىتتىكى ھاۋانىڭ قۇرغاقلىقىنى چۈشەندۈرىدۇ. شۇ چاغلاردا سۇ قىس بولغاچقا، دەل - دەرەخلەرمۇ بارا - بارا ئازىيىپ كەتكەن. يەرنى بوران يالاپ، قۇم كۆچۈش ئەھۋالى كېلىپ چىققان. 1979 - يىلى يەنە ئەشۇ دەۋرگە مەنسۇپ بولغان مومىيالار قەبرىستانلىقى قېزىلغان. بۇ شۇ چاغلاردىكى كىلىماتنىڭ قۇرغاقلىشىپ كەتكەنلىكىنى ئىسپاتلايدۇ. كرورەن گىياھىنامىسى زېمىنىنا ئايلانغانلىقتىن، كرورەنلىكلەر كۆچۈپ تارقىلىپ كېتىشكە مەجبۇر بولغان، شۇنىڭ بىلەن قەدىمكى

قاتارلىق ساھەلەرنى تۆز ئىچىگە ئېلىپ، جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىگە چېتىلىدۇ.

لېكىن تارىخىي سەۋەبلەر ۋە ئالاھىدە ئىجتىمائىي شارائىت تۈپەيلىدىن، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نۇرغۇن قەدىمكى ئېسىل ئەسەرلىرى تۆۋرۈك مۇددەت كۆمۈلۈپ قالدى، يەنە نۇرغۇن قىممەتلىك ئەسەرلەر بۆزغۇنچىلىققا تۇچرىدى، بەزىلىرى خەلق ئارىسىغا تارقىلىپ كەتتى ياكى يوقىلىپ كەتتى، بەزىلىرىنىڭ پەقەت نامىلا قالدى، بولۇپمۇ بۇ ئەسەرلەردىن خەۋەردار كىشىلەر ياشىنىپ قالغانلىقى ياكى ۋاپات بولغانلىقى سەۋەبلىك بۇ ئەسەرلەر يوقىلىپ كېتىش گىردابىغا بېرىپ قالدى. ئاز سانلىق

يېقىندا تارىم ئويمانلىقىدا ئىنسانلار قەدىمى تەگمىگەن 280 مىڭ مو تەبىئىي توغرا قىلق بايقالدى. مۇناسىۋەتلىك ئالىملارنىڭ تەتقىق قىلىشىچە، بۇ قەدىمكى توغرا قىلقتىكى بىر قىسىم توغرا قىلارغا 1000 نەچچە يىل بولغان.

سۈرەتتە: ئېگىزلىكى 21 مېتر 72 سانتىمېتر، غولىنىڭ ئايلانمىسى 4 مېتر 17 سانتىمېتر كېلىدىغان 1120 يىللىق توغراق.

ئابدۇراخمان قاسىم فوتوسى

ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ قەدىمكى ئەسەرلىرىنى قوغدۇرۇش ۋە رەتلەش-تارىخشۇناسلىق، ھۈججەتشۇناسلىق، مىللەتشۇناسلىق، تىلشۇناسلىق ھەم ئارخېئولوگىيە پەنلىرىگە چېتىلىدىغان يېڭى ئارىلىق پەن. ئۇ ھەرقايسى پەنلەرنى بىلىدىغان مەخسۇس ئىختىساسلىق خادىملارغا موھتاج. 1986 - يىلىدىن 1988 - يىلىغىچە مەملىكەت بويىچە ئاز سانلىق مىللەتلەر قەدىمكى ئەسەرلىرى كۆرسى ئېچىلىپ، جايلارغا بىر تۈركۈم ئاز سانلىق مىللەتلەر قەدىمكى ئەسىرلىرىنى رەتلەش خادىملىرى تەربىيىلەپ بېرىلدى، بۇلارنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى جايلاردىكى تايانچىلاردىن بولۇپ قالدى. 1993 - يىلى مەركىزىي مىللەتلەر داشۆسى تۇنجى قارار ئاز سانلىق مىللەتلەر قەدىمكى ئەسەرلىرى كەسپى بويىچە تولۇق كۇرس سىنىپى ئاچتى. كېلەر يىلى بۇ داشۆ ئاز سانلىق مىللەتلەر قەدىمكى ئەسەرلىرى كەسپىنى دۆلەتنىڭ ئىجتىمائىي پەن ئاساس پەنلىرى ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەش پىلانىغا كىرگۈزىدۇ ۋە پەن تەتقىقات بازىسى بەرپا قىلىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە، جايلارمۇ ھەر خىل كۇرسلارنى ئېچىپ ئەخلاقلىق، بىلىملىك ئاز سانلىق مىللەتلەر قەدىمكى ئەسەرلىرى كەسپىي قوشۇننىنى ۋۇجۇدقا چىقىرىش ئۈچۈن پۇختا ئاساس سالىدۇ.

جۇڭگودىكى ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ قەدىمكى ئەسەرلىرىنى رەتلەش خىزمىتى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويۇلغان ئون يىلدىن بۇيان ئالەمشۇمۇل نەتىجە يارىتىلدى. لېكىن ئالدىمىزدىكى بۇ خەزىنە تارىخىي بوران - چاپقۇنلاردا ۋەيران بولغان خەزىنە سۈپىتىدە تۇرماقتا، بۇنى قۇتقۇزۇشقا مەبلەغ، ئادەم كېرەك. بۇ جاپالىق ۋە ئۇزاق مۇددەتلىك خىزمەت، شۇنداقلا جۇڭخۇا مىللەتلىرىگە بەخت يارىتىدىغان ئۇلۇغ ئىش.

مىركامىل ئابلىمىت (ت)

فرانسىيەدىكى نامراتلار مەدەنىيىتى

فرانسىيەنىڭ شەھەر ئەتراپىدا نامراتلار كۆپ بولۇپ، ئۇلارنىڭ كۆپ قىسمى كۆچمەنلەر. 90 - يىللاردىن باشلاپ بۇ نامراتلار رايونىدا فرانسىيەنىڭ ئەسلىدىكى نەپس مەدەنىيىتىنىڭ ئورنىنى قوپال ئەمما كىشىلەردە ئىشەنچ پەيدا قىلىدىغان، كىشىلەرنى غەيرەتلايدىغان بىر خىل مەدەنىيەت ئىگىلىدى.

فرانسىيە مەدەنىيىتى ئۆزىنىڭ مول مەزمۇنى، نەپسلىكى بىلەن داڭلىق ئىدى. فرانسىيە مەيلى سەنئەت، ئەدەبىيات، كلاسسىك مۇزىكا جەھەتتە بولسۇن ياكى كىنو- كېچەك، يىمەك - ئىچمەك جەھەتتە بولسۇن، دۇنياغا مەشھۇر ئىدى. لېكىن ھازىر فرانسىيەنىڭ زامانىۋى مەدەنىيىتى تۇرغۇن ھالەتكە چۈشۈپ قېلىپ، ئەسلىدە پارىژدىكى ئالىي بىلىم يۇرتلىرىدىن كېلىدىغان مەدەنىيەت شەھەر ئەتراپىدىكى نامراتلار رايونىدىن كېلىدىغان بولۇپ قالدى.

رىك پارىژنىڭ شىمالىدىكى نامراتلار رايونىدا تۇرىدۇ، ئۇ ئىتالىيان ۋە ئىسپان كۆچمەنلىرىنىڭ ئەۋلادى. رىك كىرىمى تۆۋەنلەرگە ھۆكۈمەت قۇرۇپ بەرگەن تۇرالغۇدا تۇرىدۇ. ئۇ يەردىكى ئاھالىلەرنىڭ كۆپىنچىسى سەرتتىن كەلگەن كۆچمەنلەر. ئۇلار پىچاق ۋە مىلتىق ئېلىپ يۈرۈيدۇ. رىكنىڭ ئېيتىشچە، ئۇنىڭ دوستلىرىنىڭ يېرىمى دېگۈدەك تۇرمىدە ئۆكەن.

رىك ئەسلىدە مەخسۇس رۇك ئۇسۇلى ئۆينايدىغان ئۇسۇلچى ئىدى، ھازىر بولسا رېستوراندا ناخشا ئېيتىدىغان ناخشىچى. مۇزىكا توغرىسىدا پاراڭ بولسا رىكنىڭ كۆزلىرى ئويناپ كېتىدۇ. ئۇ فرانسىيەلىك ئاق تەنلىك بولسىمۇ، ياماپكىلىق نامراتلار ناخشىسىنى بىمالال ئېيتىدۇ. ئۇ مۇنداق دەيدۇ: «نامراتلار رايونى ماڭا كۈچ بېرىدۇ، مېنى ئىلھاملاندۇرىدۇ. ئەگەر مەن پارىژ شەھەر رايونىدا تۇرغان بولسام بۇنداق ھېسسىياتچان بولالمىغان، نېمىنى يوقتىپ، نېمىنى يارىتىش ئۈستىدە ئويلىنالمىغان بولاتتىم». بۇنداق شەھەر ئەتراپى مەدەنىيىتى ئەرەب، ئامېرىكا، كارايىپ دېڭىزى، ئافرىقا مەدەنىيىتى بىلەن فرانسىيە مەدەنىيىتىنىڭ يۇغۇرلۇشىدىن شەكىللەنگەن كۆپ ئىرقلىق مەدەنىيەت ھېسابلىنىدۇ. بۇنداق مەدەنىيەت فرانسىيەدىكى ياشلارنىڭ گەپ- سۆزلىرىگە، كىيىنىشىگە، ناخشا ئېيتىش، ئۇسسۇل ئويناشلىرىغا ۋە ئۇلارنىڭ ئۆزلىرىگە بەرگەن باھاسىغا تەسىر كۆرسەتمەكتە. لىئوندىكى شەرەب نامراتلار رايونىدا چوڭ بولغان يازغۇچى بېگا: «شەھەر ئەتراپى مەدەنىيىتى تازا مودا بولۇۋاتىدۇ»، دەيدۇ. ئۇزۇل سەنئەت لايىھىلىگۈچى كۇيا مۇنداق دەيدۇ: «شەھەر ئەتراپىدىكى نامراتلار رايونىدا تۇغۇلۇپ ئۆسكەن يېڭى بىر ئەۋلاد يېڭى بىر خىل مەدەنىيەتنى ياراتماقتا. ئۇلار فرانسىيە مەدەنىيىتىنىڭ ئورنىنى ئالدى. نامراتلا مەدەنىيىتى پارىژ مەدەنىيىتىگە قارىغاندا تېخىمۇ ھازىرقى زامان تۇسىگە ئىگە، بۇ ئۇنىڭ گۈللىنىشىدىكى سەۋەب بولسا كېرەك».

فرانسىيەنىڭ ئىلگىرىكى نەپىس مەدەنىيىتى ھازىر چەتكە قېقىلىپ قالدى. ھازىر رىك « MC قۇياش ئېنېرگىيىسى» ۋە «ئىرقىي ئىتتىپاق» دېگەنگە ئوخشاش ناخشىچىلار ۋە مۇزىكا ئۆمەكلىرىنىڭ ناخشا- مۇزىكىلىرى فرانسىيەدىكى ئامېرىكا مۇزىكىلىرىنىڭ ئالدى بولۇپ قالدى. فرانسىيەلىك زېڭىسسور كاسىيوۋىن شەھەر ئەتراپىدىكى نامرات رايونلاردىكى ياش - ئۆسمۈرلەرنىڭ تۇرمۇشى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن كىنو ــ «نەپرەت»نى ئىشلەپ، ئۆتكەن يىلى كىنو كۆرگەزمىسىدە ئەڭ ياخشى رېژىسسور مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

فرانسىيەنىڭ شەھەر ئەتراپى مەدەنىيىتى ئەمەلىيەتتە يەر شارى خاراكتېرلىك مەدەنىيەت بولۇپ قالدى. ئۇ نيۇ - يورکنىڭ شىمالى، يامايكىنىڭ شەرقى، لوس - ئانژېلېسنىڭ ئوتتۇرا جەنۇبى، لوندوننىڭ غەربى ۋە داككا، ئالجىرىيەگە تارقالغان، ئۇ ئافرىقا كۆچمەنلىرى مەدەنىيىتى بىلەن ئېلېكترونلۇق ۋاستىلەرنىڭ بىرلىشىشىنىڭ نەتىجىسى.

26 ياشقا كىرگەن ئافرىقلىق كۆچمەنلەرنىڭ ئەۋلادى، فرانسىيە ئارتىسى ۋىد فاگنو ئۆزىنى ياخشى دەۋردە ياشاۋاتقان ئامەتلىك كىشى ھېسابلايدۇ. ئۇ: «فرانسىيە مەدەنىيىتى ئىلگىرى دىرىژور تاينىقىغا تايىناتتى، بالىت بىلەن چەكلىنەتتى، ئېرىمچىكتەك تېنىقسىز ئىدى، ئەمدى بۇ سەھنىگە بىز چىقتۇق»، دەيدۇ.

م. ئابلىمىت (ت)

كەلگۈسى دۇنيادىكى سەككىز چوڭ قۇرۇلۇش

△ **جۇڭگونىڭ سەنشيا قۇرۇلۇشى.** 16 يىلدىن كېيىن يەنى 2012 - يىلى جۇڭگو چاڭجياڭ دەرياسىنىڭ سەنشيا توسمىسىنى قۇرۇپ چىقىدۇ، بۇ قۇرۇلۇشقا 11 مىليارد دوللار مەبلەغ سەرپ قىلىنىدۇ. توك چىقىرىش مىقدارى 17 مىڭ 680 مېگاۋات بولۇپ، دۇنيا بويىچە ئەڭ چوڭ سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى بولۇپ قالدۇ.

△ **شياڭگاڭدىكى جىنما كۆۋرۈكى.** بۇ كۆۋرۈك ماۋەن دېڭىز بوغۇزى ئۈستىگە سېلىنىپ، شياڭگاڭ بېڭى ئايرودرومى بىلەن تۇتىشىدۇ. 950 مىليون دوللار مەبلەغ سەرپ قىلىنىدۇ. بۇ كۆۋرۈكنىڭ ئۇزۇنلۇقى 2160 مېتر بولۇپ، دۇنيا بويىچە ئەڭ چوڭ ئاسما كۆۋرۈك بولۇپ قالدۇ.

△ **ياپونىيەدىكى دېڭىز ئۈستى كۆۋرۈكى.** مېڭشى دېڭىز بوغۇزى كۆۋرۈكى ياپونىيەنىڭ ئىچكى دېڭىزى ئۈستىگە سېلىنىدىغان كۆۋرۈك بولۇپ، ياپونىيەنىڭ كوبې ئارىلى بىلەن تەنلۇ ئارىلىنى تۇتاشتۇرىدۇ. كۆۋرۈكنىڭ ئۇزۇنلۇقى 3190 مېتر بولۇپ، 1999 - يىلى پۈتىدۇ.

△ **لۇئىيەدىكى غايەت زور سۇنئىي دەريا.** بۇ دەريانىڭ 25 مىليارد دوللار مەبلەغ سەرپ قىلىنىدۇ. مۇلچەرلىنىشىچە، بۇ دەريا 2002- يىلى پۈتىدۇ. ھەر كۈنى 5 مىليون كۇب مېتر سۇزۇك سۇ مۇشۇ دەريا ئارقىلىق لۇئىيەنىڭ جەنۇبىدىكى شىمالدىكى قۇرغاق رايونغا يەتكۈزۈلىدۇ.

△ **مالايسىيادىكى ئاسمان - پەلەك بىنا.** بۇ بىنا كۇئالالامپور شەھىرىنىڭ مەركىزىگە جايلاشقان بولۇپ، 1996 - يىلى پۈتىدۇ. ئۇنىڭ ئېگىزلىكى 450 مېتر بولۇپ، دۇنيا بويىچە ئەڭ ئېگىز ھېسابلىنىدىغان چىكاگو شەھىرىدىكى سېلىس بىناسىدىنمۇ يەتتە مېتر ئېگىز بولىدۇ.

△ **ھىندىستانداكى نارمادا توسمىلىرى.** ئۇ 30 چوڭ توسما ۋە 3000 دىن ئارتۇق كىچىك توسمىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ توسمىلار نارمادا دەرياسى سۈيىنىڭ يۇنلىشىنى ئۆزگەرتىدۇ. 40 تارماق ئېقىنىنىڭ ھەممىسى سۇغرىش قانلىغا كىرىدۇ ھەمدە 3000 مېگاۋات توك چىقىرىدۇ.

△ **«باي تۇركىيە» سۇ قۇرۇلۇشى.** بۇ قۇرۇلۇشقا 32 مىليارد دوللار مەبلەغ سەرپ قىلىنىدۇ. بۇ قۇرۇلۇش 22 توسما ۋە 19 سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئۇنىڭ بىلەن 1 مىليون 700 مىڭ گېكتار يەرنى سۇغارغىلى بولىدۇ. بۇ قۇرۇلۇش 2005- يىلى پۈتىدۇ.

△ **كانادادىكى غايەت زور دېڭىز ئۈستى نېفت ئېلىش سۇپىسى.** بۇ سۇپىنىڭ ئېغىرلىقى 1 مىليون 200 مىڭ تونناغا يېتىدۇ. 5000 ئىشچى بىرلا ۋاقىتتا ئۇنىڭ ئۈستىدە مەشغۇلات ئېلىپ بارالايدۇ. ئۇنىڭدىن 1997- يىلى نېفت ئېلىنىدۇ.

تۇرسۇنجان ئابدۇللا (ت)

تامغىنى **مۇختەر ئەپەندى** ئىشلىگەن
642 - سان

دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانات‌چىسى ئاز ساندىكى دۆلەت‌لەرنىڭ ب د ت غا تەيۋەننىڭ ب د ت دىكى «ۋەكىللىك ھوقۇقى» مەسىلىسى دېگەن بىر نېمىنى ئوتتۇرىغا قويغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن سۆھبەت بايان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 24 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانات‌چىسى سۇي تيەنكەي بۈگۈن ئاز ساندىكى دۆلەت‌لەرنىڭ ب د ت غا تەيۋەننىڭ ب د ت دىكى «ۋەكىللىك ھوقۇقى» مەسىلىسى دېگەن بىر نېمىنى ئوتتۇرىغا قويغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن سۆھبەت بايان قىلىپ، جۇڭگونىڭ ھەرقانداق دۆلەتنىڭ ب د ت نىزامنامىسىنىڭ روھىغا خىلاپلىق قىلىپ جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىشىغا قەتئىي قارشى تۇرىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى.

سۇي تيەنكەي مۇنداق دېدى: بېقىندا نىكاراگۇئا قاتارلىق ئاز ساندىكى دۆلەت‌لەر ب د ت نىڭ باش كاتىپخانا خەت بېرىپ، تارىخنى كۆزگە ئىلماي، تەيۋەننىڭ ب د ت دىكى «ۋەكىللىك ھوقۇقى» دېگەن مەسىلىنى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ «ب د ت نىزامنامىسى» نىڭ مەقسىتى ۋە پرىنسىپلىرىنى قەستەن ئايىغ ئاستى قىلىش، جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا قوپاللىق بىلەن ئارىلىشىشتەك ئېغىر ۋەقە، جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى بۇنى قاتتىق ئەيىبلەيدۇ. تەيۋەن مەسىلىسى جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشى، بىز ھەرقانداق دۆلەتنىڭ ب د ت نىزامنامىسىنىڭ روھىغا خىلاپلىق قىلىپ، جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىشىغا قەتئىي قارشى تۇرىمىز.

ئۇ مۇنداق دېدى: ب د ت ئىگىلىك ھوقۇقلۇق دۆلەت‌لەردىن تەركىب تاپقان ھۆكۈمەت‌لەر ئارا خەلقئارا تەشكىلات، ئىگىلىك ھوقۇقلۇق دۆلەت‌لەرلا ئۇنىڭغا ئەزا بولالايدۇ. تەيۋەن قەدىمدىن بۇيان جۇڭگو زېمىنىنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى. جۇڭگونىڭ بىر ئۆلكىسى بولغان تەيۋەننىڭ ھەرقانداق شەكىل بىلەن ب د ت غا قاتنىشىدىغان ھېچقانداق سالاھىيىتى يوق.

ئۇ مۇنداق دېدى: بۇنىڭدىن 25 يىل ئىلگىرى 26 - نۆۋەتلىك ب د ت يىغىنى كۆپ ئاۋاز بىلەن چوقۇم تارىخنى ئەھمىيەتكە ئىگە 2758 - نومۇرلۇق قارارنى ماقۇللىغانىدى. بۇ قارارىدا جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ب د ت دىكى بارلىق قانۇنىي ھوقۇقى ئەسلىگە كەلتۈرۈلۈپ، شۇ ئارقىلىق جۇڭگونىڭ ب د ت دىكى ۋەكىللىك ھوقۇقى مەسىلىسى ئادىل، ئۇزۇل - كېسىل ھەل قىلىنىپلا قالماستىن، ئاز ساندىكى دۆلەت‌لەرنىڭ ب د ت دا «ئىككى جۇڭگو» ياكى «بىر جۇڭگو، بىر تەيۋەن» پەيدا قىلىش يولىدىكى سۇيىقەستى مەغلۇب قىلىنغان.

بايانات‌چى مۇنداق دېدى: بىز شۇنىڭغا قەتئىي ئىشىنىمىزكى، دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى، زېمىن پۈتۈنلۈكىنى قوغداش ۋە ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت ھەققانىي ئىشلار داۋاملا بىز ھەرقايسى ئەللەر ھۆكۈمەت‌لىرى ۋە خەلقلىرىنىڭ ھەم ب د ت نىڭ چۈشىنىشىگە ۋە قوللىشىغا داۋاملىق ئېرىشىمىز، تەيۋەنلىك قېرىنداشلارنىڭ مەنپەئىتىنى جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ پۈتكۈل مەنپەئىتى بىلەن قارىمۇ قارشى قىلىپ قويىدىغان ھەرقانداق سۇيىقەست جەزمەن مەغلۇب بولىدۇ.

ھىندونېزىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى تەيۋەن مەسىلىسىنى شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەت‌لىرى ئىنتىپاقىنىڭ قارالمىسىغا كىرگۈزۈشكە بولمايدۇ، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جاكارتا، 25 - يېپىلغاندىن كېيىن ئۆتكۈزۈلگەن شەرقىي

جۇڭگو ۋەكىلى «خەمىيۇى قوراللارنى چەكلەش ئەھدىنامىسى»نىڭ بالدۇرراق كۈچكە ئىگە بولۇشىنى ئۈمىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، گاتاگا خەۋىرى. خەمىيۇى قوراللارنى چەكلەش تەشكىلاتى تەبيارلىق كۆرۈش كومىتېتىنىڭ 14 - سانلىق يىغىنىغا قاتناشقان جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى خۇاڭ يۈ مۇشۇ ئاينىڭ 24 - كۈنى يىغىندا سۆز قىلىپ، ئالاقىدار دۆلەت‌لەرنىڭ ئەمەلىي ھەرىكەت قوللىنىپ، قەدەمنى تېزلىتىپ، «خەمىيۇى قوراللارنى چەكلەش ئەھدىنامىسى»نىڭ بالدۇرراق كۈچكە ئىگە بولۇشىغا، ئومۇمىيۈزلۈك، ئۇنۇملۇك يولغا قويۇلۇشىغا پايدىلىق شەرت - شارائىت ھازىرلىشىنى ئۈمىد قىلدى.

خۇاڭ يۈ مۇنداق كۆرسەتتى: جۇڭگو خەلق ئۇرمۇشىغا كېرەكلىك بۈيۈملارنى ئىشلەپ چىقىرىدىغان خەمىيە سانائىتى جەھەتتە چوڭ دۆلەت، ئۇنىڭ زېمىنىدا چەت ئەل تاشلاپ كەتكەن بىر مۇنچە خەمىيۇى قوراللار بار، ئەھدىنامىنى ئىجرا قىلىش خىزمىتى خېلى مۇشكۈل. جۇڭگو ھۆكۈمىتى ئەھدىنامىنى تەستەلاش، ئىجرا قىلىشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدۇ. ئالاقىدار تارماقلار بىر مۇنچە تەبيارلىق خىزمەت‌لەرنى ئىشلىدى ھەم كۆرۈنەرلىك ئىلگىرىلەشكە ئېرىشتى. قېينىچىلىقلار كۆپ بولسىمۇ، جۇڭگو خىزمەت‌لەرنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، «ئەھدىنامە»نى بالدۇرراق جۇڭگونىڭ قانۇن چىقىرىش ئورگىنى خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ قاراپ چىقىپ تەستىقلىشىغا سۇنىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە، جۇڭگو ھەمكارلىشىش ۋە ئەمەلىي ئىش قىلىش روھى بويىچە سۆھبەتكە قاتنىشىپ، تەبيارلىق كۆرۈش كومىتېتىنىڭ خىزمىتىنى ئورۇنداش ئۈچۈن ئۆز تۆھپىسىنى قوشىدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: بىز خەمىيۇى قوراللارغا ئىگە بولغانلىقىنى جاكارلىغان ئىككى دۆلەتنىڭ ئەھدىنامىنى قاچان تەستىقلايدىغانلىقى توغرىسىدا ھازىرغىچە ئېنىق ۋەدە بەرمىگەنلىكىگە، ئۇنىڭ ئۇستىگە ئىككى تەرەپنىڭ خەمىيۇى قوراللارنى كۆيدۈرۈپ تاشلاش كېلىشىمىنىڭ ئىجرا قىلىنىش ئىستىقبالىنىڭمۇ خۇنۇك ئىكەنلىكىگە دىققەت قىلماقتىمىز. بىز ئۇلارنىڭ ئەھدىنامىنى تەستەقلىمىغانلىقى تۆپەيلىدىن، ئەھدىنامىنىڭ ھەربىي تەبيارلىقلارنى ھەققىي قىسقارتىش شەرتنامىسى بولماستىن، خەمىيۇى قوراللارنىڭ كېڭەيىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئالىدىغان شەرتنامە بولۇپ قېلىپ ئەسلى ئەھمىيىتىنى يوقىتىپ قويۇشىنى كۆرۈشنى خالىمايمىز.

غالىب ھەم غەرب دۆلەت‌لىرىنىڭ رەھبەرلىرى ئاتالانتادا يۇز بەرگەن پارتلاش ۋەقەسىنى ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 27 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ب د ت نىڭ باش كاتىپى غالى بۈگۈن ئەتلىگەندە ئاتلانتادىكى ئولىمپىك باغچىسىدا يۇز بەرگەن پارتلاش ۋەقەسىنى ئەيىبلىدى.

ئۇنىڭ بۇ يەردە ئېلان قىلغان پايانات‌تا مۇنداق دېيىلدى: ئولىمپىك روھىغا قارىتىلغان كىشىنى يىرگەندۈرىدىغان بۇنداق بۇزغۇنچىلىق پۈتۈن دۇنيانىڭ ئەيىبلىشىگە تۇچرىشى كېرەك، ئولىمپىك ھەرىكىتى بارلىققا كەلتۈرگەن شاد- خۇراملىق ۋە قېرىنداشلارچە مۇھەببانلىق تارىخىدىكى يۇزسىزلىرىنىڭ ھەرىكىتى تۆپەيلى يوقاپ كەتمەيدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28 - ئىيۇل ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتناشقان بارلىق تەنھەرىكەتچىلەرنىڭ «سىناقنى باشتىن كۆچۈرۈپ، ئولىمپىك روھىنى جارى قىلدۇرىدىغان، زۇرايتىدىغان» لىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

گرېتسىيە ھۆكۈمىتىنىڭ بايانات‌چىسى شۇ كۈنى سۆھبەت بايان قىلىپ، پارتلاش، ھۇجۇم قىلىش ۋەقەسىنىڭ بىگۇناھ ئادەملەرنىڭ يارلىنىشى، ئۆلۈپ كېتىشىگە سەۋەبچى بولغانلىقىنى، ئولىمپىكنىڭ گۈزەل ئارزۇسىغا زىيان يەتكۈزگەنلىكىنى قاتتىق ئەيىبلىدى.

گېرمانىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ زۇڭلىسى كول ۋە دىپلوماتىيە مىنىستىرى كىنكېل 7 - ئاينىڭ 27 -

دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانات‌چىسى مۇخبىرلارنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 24 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانات‌چىسى بۈگۈن مۇخبىرلارنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەرگەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو جۇڭگو بىلەن ياپونىيە ئوتتۇرىسىدا دىياۋيۈي ئارىلى مەسىلىسىدە ساقلىنىۋاتقان تالاش - تارتىشنى دوستانە كېڭىشىش ئارقىلىق ھەل قىلىشنى تەشەببۇس قىلىپ كەلدى.

بىر مۇخبىر ياپونىيە تاشقى ئىشلار ۋەزىرى يېقىندا ئاشكارا ھالدا دىياۋيۈي ئارىلى ياپونىيىنىڭ زېمىنى دېدى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى بۇنىڭغا قانداق باھا بېرىدۇ؟ دەپ سورىدى.

بايانات‌چى مۇنداق دەپ جاۋاب بەردى: دىياۋيۈي ئارىلى ۋە ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى ئاراللار ئەزەلدىن جۇڭگونىڭ زېمىنى. تارىختىن بولسۇن ياكى خەلقئارا قانۇندىن قارىغاندا بولسۇن جۇڭگو تەرەپنىڭ بۇ مەيدانى مۇنازىرە تەلەپ قىلمايدۇ. جۇڭگو، ياپونىيە تەرەپلەرنىڭ ئوتتۇرىسىدا بۇ مەسىلىدە تالاش - تارتىشنىڭ مەۋجۇت بولۇشى ئۈيىبكت پاكىت، بىز دوستانە كېڭىشىش ئارقىلىق ھەل قىلىشنى تەشەببۇس قىلىپ كەلدۇق ھەم بۇنىڭدىن ئىلگىرى ئىككى تەرەپنىڭ ئۆزىنى تۇتۇۋېلىشىنى، ھەرقاندای بىرتەرەپنىڭ چاتاق چىقارماسلىقىنى ئۈمىد قىلدۇق.

بىر مۇخبىر مۇنداق دەپ سورىدى: تەيۋەندىكى ئالاقىدار ئەرباب ئىككى قىرغاقنىڭ دىياۋيۈي ئارىلىنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىنى قوغداش مەسىلىسىدە ھەمكارلىشىپ، بىردەك ئىنتىپاقلىشىپ چەت ئەل كۈچلىرىنىڭ تاجاۋۇز قىلىپ كىرىشىگە تاقابىل تۇرۇشنى مۇراجىئەت قىلدى، سىز بۇنىڭغا قانداق ئىنكاس بىلدۈرسىز؟

بايانات‌چى مۇنداق دەپ جاۋاب بەردى: بىز تەيۋەندىكى ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ ۋە جاماەتچىلىكنىڭ دىياۋيۈي ئارىلى مەسىلىسىگە بەرگەن ئىنكاسىنى دىققەت قىلىۋاتىمىز، بىزنىڭ دىياۋيۈي ئارىلى مەسىلىسىگە تۇتقان مەيدانىمىز ئېنىق، ئىزچىل. بۇ مەيدانىمىز تەيۋەنلىك قېرىنداشلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بارلىق جۇڭگو خەلقىنىڭ مەنپەئىتىگە ۋەكىللىك قىلىدۇ.

ياپونىيە ئوڭ قاناتلىرى دىياۋيۈي تاقىم ئارىلىدىكى مەلۇم ئارالدا مايماك ئورناتقانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانات‌چىسى سۆھبەت بايان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، خەۋىرى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانات‌چىسى سۇي تيەنكەي 18-ئىيۇلدىكى مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇخبىرلارغا جۇڭگو ھۆكۈمىتى ياپونىيىدىكى بىر قىسىم ئوڭ قاناتلارنىڭ دىياۋيۈي تاقىم ئارىلىدىكى مەلۇم ئارالدا مايماك ئورناتقانلىقى ۋەقەسىگە «جىددىي كۆڭۈل بۆلىدىغانلىقى»نى بىلدۈردى، دېدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: دىياۋيۈي ئارىلى قاتارلىق ئارالار قەدىمدىن تارتىپلا جۇڭگونىڭ زېمىنى بولۇپ كەلگەن. ياپونىيىدىكى بىر قىسىم كىشىلەر ئۆز ئالدىغا ئارالدا مۇئەسسەسە قۇرۇشى جۇڭگو زېمىنىنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىغا ئېغىر دەرىجىدە دەخلى - تەرۇز قىلغانلىق، بىز بۇنىڭغا جىددىي دىققەت قىلىدىغانلىقىمىزنى بىلدۈرىمىز، شۇنداقلا ياپونىيە ھۆكۈمىتىنىڭ دەرھال ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ، بۇنىڭدىن كېلىپ چىققان يامان تەسىرنى يوقىتىشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جاكارتا، 25 ـ ئىيۇل تېلېگراممىسى. 29 ـ نۆۋەتلىك شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىدىكى دۆلەتلەر دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى يىغىنىنىڭ رەئىسى، ھىندونېزىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى ئەلى ئاراتاس بۈگۈن بۇ يەردە مۇنۇلارنى بىلدۈردى: شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى تەۋەن مەسىلىسى جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئېچكى ئىشى، دەپ قارايدۇ، شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى بۇ مەسىلىنى ئۆزئارا ھەرقانداق قارالمىسقا ھەرگىز كىرگۈزمەيدۇ.

ئاراتاس شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى بىلەن سۆزلەشكۈچى دۆلەتلەر يىغىنى ئىگىلىدى. بۇ سانلىق مەلۇماتلار جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي كۆچىنى تولۇق كۆرسىتىپ بېرىدۇ، جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي ئاساسىي جەھەتتىن ساغلام.

شى يۇ جۇڭگو، ئىنگلىيە مۇناسىۋىتى توغرىسىدا مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ئىككى تەرەپنىڭ يۈقىرى قاتلاملىرىنىڭ ئۆزئارا زىيارەتلىرى كۆپ بولغانلىقتىن «جۇڭگو ـ ئەنگلىيە مۇناسىۋىتى ياخشىلىنىشقا قاراپ يۈزلەنمەكتە. شۇڭا «ھازىر ئەنگلىيىنىڭ جۇڭگو بىلەن تىجارەت قىلىدىغان ياخشى پەيتى».

ئەنگلىيە ئەمەلدارى جۇڭگو دۇنيا سودىسىدا مۇھىم رول ئوينىماقتا، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لوندون خەۋىرى. ئەنگلىيىنىڭ جۇڭگودىكى ئەلچىخانىسىنىڭ سىياسىي ئىشلار مەسلىھەتچىسى شى يۇ مۇشۇ ئاينىڭ 24ـ كۈنى بۇ يەردە مۇنداق دېدى: «جۇڭگونىڭ قۇدرەتلىك ئىقتىسادىي كۆچى ۋە غايەت زور بازار يوشۇرۇن كۆچىگە ئاساسلانغاندا جۇڭگو دۇنيا سودىسىدا بارغانسېرى مۇھىم رول ئوينىماقتا.»

شى يۇ ئەنگلىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى بىلەن ئەنگلىيە سانائەت بىرلەشمىسى بىرلىشىپ ئۇيۇشتۇرغان «ئەنگلىيىنىڭ ئاسىيا، تىنچ ئوكيان رايونىدىكى سودا پۇرسىتى» مۇھاكىمە يىغىنىدا يۇقىرىدىكى سۆزنى قىلغان.

شى يۇ جۇڭگونىڭ 1979 ـ يىلى ئىسلاھات ئېلىپ بارغان، ئىشكنى ئېچىۋەتكەندىن بۇيانقى ئىقتىسادىي نەتىجىلىرى ئۈستىدە توختالغاندا مۇنداق دېدى: 1953 ـ يىلدىن 1978 ـ يىلغىچە بولغان 25 يىلدا جۇڭگو ئىقتىسادىنىڭ ئوتتۇرىچە يىللىق ئېشىش نىسبىتى 6.5 % بولغاندى، 1979 ـ يىلدىن بۇيان ئىقتىسادىنىڭ ئوتتۇرىچە ئېشىش نىسبىتى 9.5 % بولدى. 1995 ـ يىلى جۇڭگو ئېكسپورتىنىڭ ئومۇمىي سوممىسى 143 مىليارد 700 مىليون دوللارغا يېتىپ، ئېچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنىڭ تەخمىنەن 21.7 % نى ئىگىلىدى. چەت ئەل مەبلەغ سالغان كارخانىلارنىڭ ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسى 46 مىليارد 600 مىليون دوللارغا يېتىپ، ئومۇمىي ئېكسپورت سوممىسىنىڭ تەخمىنەن ئۇچتىن بىر قىسمىنى

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ فرانسىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى دېسارىد مۇشۇ ئاينىڭ 24 ـ كۈنى مىسردا تەكتلەپ مۇنداق دېدى: ئوتتۇرا شەرقنىڭ تىنچلىق تەرەققىياتىدا كىشىنى ئىلھاملاندۇرىدىغان ئالامەتلەر كۆرۈلدى، ئەمما تىنچلىق تەرەققىياتىنىڭ يولى يەنىلا ئۇزۇن ھەم ئەگرى ـ توقاي بولدۇ.

△ بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنادىكى سېربلار ھۆكۈمىتىنىڭ زۇڭلىسى كلىچكوۋىچ مۇشۇ ئاينىڭ 24ـ كۈنى سېربېرنېتسادا سۆز قىلىپ بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنادىكى سېربلار بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنانى قايتا بىرلىككە كەلتۈرۈشكە قەتئىي قارشى تۇرىدۇ، دېدى.

△ سۇمالىدىكى ئىككى ئەلگە چوڭ قوراللىق گۇرۇھ پايتەخت مۇگادىشونىڭ جەنۇبىي قىسمىدىكى مەدەنە رايونىنىڭ كونترولىغا ھوقۇقىنى تالىشىش ئۈچۈن، مۇشۇ ئاينىڭ 24 ـ كۈنى يەنە بىر ـ بىرىنى توپقا تۇتتى، ئاز دېگەندىمۇ 18 كىشى ئۆلدى، 36 كىشى يارىلاندى.

△ بىرمىنىڭ بىر يولۇچىلار ئايروپىلانى مۇشۇ ئاينىڭ 24 ـ كۈنى چۈشتىن بۇرۇن بىرمىنىڭ جەنۇبىي قىسمىدىكى ھېرگۈي ئايرودرومىغا قونغاندا چاتاق چىقتى، ئايروپىلاندىكى سەككىز كىشى ئۆلدى، 11 كىشى يارىلاندى.

△ بۇرۇندى زۇڭلىسى ئېندوۋايا مۇشۇ ئاينىڭ 27 ـ كۈنى دۆلەت رادىئو ئىستانسىسىدا ئىستېپا بەرگەنلىكىنى رەسمىي جاكارلىدى. ئۇ بۇرۇنددا قان ئاقمىغان ھەربىي ئۆزگىرىش يۈز بېرىپ، بۇيويا ۋاقتىلىق زۇڭتۇڭلۇققا تەيىنلىنىپ 24 سائەتتىن كېيىن ئىستېپا بەرگەنلىكىنى رەسمىي جاكارلىغانىدى.

△ ئىسپانىيە ئىېرىيە ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ بىر «10 ـ DC» بەلگىلىك يولۇچىلار ئايروپىلانى مۇشۇ ئاينىڭ 26 ـ كۈنى مادرىدتىن كۇبانىڭ ھاۋانا شەھرىگە قاراپ كېتىۋاتقاندا بىر نەپەر ئايروپىلان بۇلغۇچى تەرىپىدىن ئامېرىكىغا ئېلىپ كېتىلدى.

△ كورىيەدە7 ـ ئاينىڭ 26 ـ كۈنى تاغ گۇمۇرۇلۇپ چۈشۈپ، ئىككى ھەربىي لاگېر بېسۇېلىنىپ 20 ھەربىي ئۇلگەدىن كېيىن، مۇشۇ ئاينىڭ 27 ـ كۈنى سەھەردە شۇنىڭغا ئوخشاش ۋەقە يەنە ئىككى قېتىم يۈز بېرىپ، ئاز دېگەندە 21 كىشى ئۆلدى، 20 نەچچە كىشى يارىلاندى، ئون نەچچە كىشى يوقاپ كەتتى.

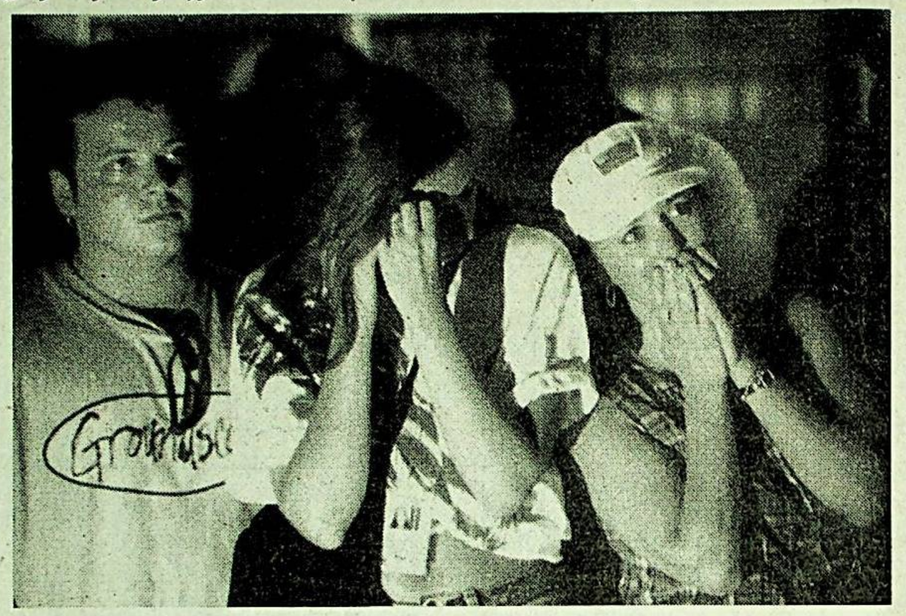
△ تۇركىيە توغرا يول پارتىيىسىنىڭ 5 ـ قۇرۇلتىيى مۇشۇ ئاينىڭ 21 ـ كۈنى ئەنقەرەدە ئېچىلدى، تۇركىيىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چىللەر بۇ پارتىيىنىڭ داھىيلىقىغا يەنە بىر قېتىم سايلاندى.

چىللەر ئاۋاز بېرىش سايلىمىدا 1208 ئاۋازنىڭ 1095 نىڭە ئېرىشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

7 ـ ئاينىڭ 27 ـ كۈنى سەھەر ۋاقتى سائەت بىردىن 15 مىنۇت ئۆتكەندە ئاتلانتا ئولىمپىك باغچىسىدا پارتلاش ۋەقەسى يۈز بېرىپ، 200 دەك كىشى يارىلاندى. پارتلاش بولۇپ ئۇزاق ئۆتمەي، ئولىمپىك باغچىسى يېنىدىكى كوچىدا بۇاستە كۆرىستىلۇاتقان تېلېۋىزىيە نومۇرىنى كۆرۈۋاتقان ئاتلانتا شەھەر خەلقى ئۆكسۈپ يىغلاپ كەتتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28 ـ ئىيۇل خەۋىرى. ئاگېنتلىقىمىز مۇخبىرىنىڭ يىغىندا خەۋىرى: ئامېرىكىنىڭ ئاتلانتا ئولىمپىك باغچىسىدا 7 ـ ئاينىڭ 27 ـ كۈنى ئەتىگەندە پارتلاش ۋەقەسى يۈز بېرىپ، ئاز دېگەندە ئىككى ئادەم ئۆلدى، 110 ئادەم يارىلاندى. ۋەقە يۈز بەرگەندىن كېيىن غەرب ئەللىرى ئارقا ـ ئارقىدىن ئېپادىنى بىلدۈرۈپ، بۇ تېررورلۇق قىلمىشنى قاتتىق ئەيىبلىدى.

فرانسىيە زۇڭتۇڭى شىراك 7 ـ ئاينىڭ 27 ـ كۈنى خەلقئارا ئولىمپىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى سامارانچقا تېلېگراممىا ئەۋەتىپ مۇنداق دېدى: فرانسىيە ئولىمپىك ھەرىكىتىگە قارشىلىغان بۇنداق تۆۋىقسىز ھۇجۇم قىلىش قىلمىشىغا قاتتىق رەددىيە بېرىدۇ. ئۇ بۇ نۆۋەتلىك دېدى.

بۇرۇنددا ھەربىي ئۆزگىرىش يۈز بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كىنشاسا، 26 ـ ئىيۇل تېلېگراممىسى. بۇجۇمبۇرا خەۋىرى. بۇرۇندى دۆلەت رادىئو ئىستانسىسىنىڭ ئاڭلىتىشىغا قارىغاندا، بۇرۇنددىكى تۇشلار تەرىپىدىن كونترول قىلىنغان ھەربىي تەرەپ بۇگۈن ئۆزىنىڭ ھازىرقى زۇڭتۇڭى، خۇتۇلاردىن بولغان ئىنتىبانتونگانىيىنى ئېلىپ تاشلىغانلىقىنى ھەمدە سابىق زۇڭتۇڭ، تۇشلاردىن بولغان پىېر بۇيويانى يېڭى زۇڭتۇڭلۇققا تەيىنلىگەنلىكىنى جاكارلىغان.

رادىئو ئىستانسىسى تۇشلار كونتروللۇقىدىكى ھەربىي تەرەپ باياناتچىسىنىڭ سۆزىنى نەقىل كەلتۈرۈپ مۇنداق دېدى: ھەربىي تەرەپ پارلامېنتنى تارقىتىۋېتىپ، پۈتۈن مەملىكەتتە كېچىدە يۈرۈشنى مەنئى قىلدى ھەمدە ئايرودروم ۋە چېگرىنى تاقىۋەتتى.

ئىنتىبانتونگانىيە مۇشۇ ئاينىڭ 23ـ كۈنى كەچتە ئامېرىكىنىڭ بۇرۇنددىكى باش ئەلچىخانىسىغا قېچىپ بېرىپ پاناھلاندى. خەۋەر لەردە ئېيتىلىشىچە، ئۇ ھازىرغىچە ئامېرىكا باش ئەلچىخانىسىدا يوشۇرۇنۇپ تۇرۇۋاتىپتۇ.

شاھابدىن بېنگال زۇڭتۇڭلۇقىغا سايلاندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، داككا خەۋىرى. بېنگالنىڭ سابىق باش سوتچىسى شاھابدىن ئەخمەد مۇشۇ ئاينىڭ 23 ـ كۈنى رەقىب بولمىغان ئەھۋال ئاستىدا بېنگالنىڭ يېڭى زۇڭتۇڭلۇقىغا سايلاندى، ئۇ بۇ يىل 10 ـ ئاينىڭ 8 ـ كۈنى ۋەزىپە ئۆتەش مۇددىتى توشىدىغان ھازىرقى زۇڭتۇڭ ئابدۇراخمان بېسۋاسنىڭ ئورنىغا چىقىدۇ.

شاھابدىن بۇ يىل 69 ياش بولۇپ، 35 يىل ئەدلىيە خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان. 1990 ـ يىلى بېنگالنىڭ سابىق زۇڭتۇڭى ئېرشادنىڭ ھەربىي ھاكىمىيىتى ئۆكتەچى پارتىيە ۋە خەلقنىڭ كۈچلۈك قارشىلىق كۆرسىتىشى بىلەن ئىستېپا بېرىشكە مەجبۇر بولغاندىن كېيىن بېنگالدىكى پارتىيىلەرنىڭ ھەممىسى بىردەك سالاھىيەتلىك باش سودىيە شاھابدىننى مۇۋەققەت زۇڭتۇڭلۇققا كۆرسەتكەن، ئۇ 1991 ـ يىلدىكى 5ـ نۆۋەتلىك پارلامېنت سايلىمىغا مۇۋەپپەقىيەتلىك رەھبەرلىك قىلغانىدى.

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، يانزىجياڭ كوچىسى 1 ـ نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇل، پارچە باھاسى: 18 پۇل (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش
نومۇرى: Z / 0002 — CN 65
（ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57）

1996 - يىل
ئىيۇل
31
چارشەنبە

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى （بۇ سان ئالتە بەت）

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ نىشانلىق ئوقۇتۇش بويىچە مۇكاپاتلىق دەرس ئۆتۈش پائالىيىتىدە نەتىجىگە ئېرىشكەنلەر مۇكاپاتلاندى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇنەۋۋەر ئابدۇرېشىت خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق ماارىپ كومىتېتى مۇشۇ ئاينىڭ 28-كۈنى ئاپتونوم رايون بويىچە خۇلاسلەش يىغىنى ئېچىپ، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ نىشانلىق ئوقۇتۇش بويىچە مۇكاپاتلىق دەرس ئۆتۈش پائالىيىتىدە نەتىجىگە ئېرىشكەنلەرنى مۇكاپاتلىدى.

ئاپتونوم رايونىمىزدا نىشانلىق ئوقۇتۇش 94- 95-يىللىق ئوقۇتۇش يىلىدىن باشلاپ ئومۇميۈزلۈك يولغا قويۇلغان. بۇ قېتىمقى يىغىندا ئىككى يىلدىن بۇيانقى نىشانلىق ئوقۇتۇش تەتقىقاتىدا قولغا كەلتۈرۈلگەن تەجرىبىلەر يەكۈنلەندى. يىغىن جەريانىدا ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە، شەھەرلەر تاللاپ ئۆتكەن ئوقۇتقۇچىلار باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ماتېماتىكا، خەنزۇ تىلى، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ ماتېماتىكا، خەنزۇ تىلى، سىياسەت، فىزىكا، خىمىيە قاتارلىق يەتتە دەرسىدىن 13 ئورۇندا ئوچۇق دەرس ئۆتۈپ ماھارەت كۆرسەتتى. ئاخىرىدا 125 ئوقۇتقۇچى 1-لىكتىن 3-لىككىچە ئېرىشىپ مۇكاپاتلاندى، 80 نەچچە ئوقۇتقۇچى ئىلھاملاندۇرۇش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

ھەمنەپەس، تەقدىرداش، قەلبداش بولايلى

ئاپتونوم رايونلۇق ھال سوراش ئۆمىكى شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسمىلاردىن سەممىي ھال سورىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مەھەممەتئىمىن ئوبۇل خەۋەر قىلدۇ: 7 - ئاينىڭ 30 - كۈنى جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 69 يىللىق خاتىرە كۈنى ھارپىسىدا، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت باشچىلىقىدىكى ئاپتونوم رايونلۇق ھال سوراش ئۆمىكى شىنجاڭنىڭ ھەربىي رايونى، شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيىسى ۋە قوراللىق ساقچى قىسىملار شىنجاڭ زۇڭدۇيەندىكى كوماندىر-جەڭچىلەردىن ھال سورىدى.

ئابلەت ئابدۇرېشىت ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ۋە شىنجاڭدىكى 16 مىليون ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ۋەكالىتەن، شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملاردىكى بارلىق كوماندىر - جەڭچىلەر، قوراللىق ساقچى قىسىم كوماندىر - جەڭچىلىرىدىن سەممىي ھال سورىدى ۋە ئۇلارغا ئالىي ئېھتىرام بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملاردىكى كوماندىر - جەڭچىلەر ۋە قوراللىق ساقچى قىسىم كوماندىر - جەڭچىلىرى ئارمىيىمىزنىڭ مەقسەتىنى ئېسىدە چىڭ تۇتۇپ، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى خىزمەت قىلىشنى قىسىملار خىزمىتىنىڭ تۈپ چېقىش نۇقتىسى ۋە مەۋقەسى قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەرەققىياتى، ئالغا ئىلگىرىلىشى ئۈچۈن غايەت زور تۆھپە قوشۇپ، ئۆچمەس نەتىجىلەرنى ياراتتى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىياسىي ۋەزىيىتى مۇقىم، ئىقتىسادى راۋاجلانماقتا، جەمئىيەت ئالغا ئىلگىرىلىمەكتە، چېگرا مۇداپىئەسى مۇستەھكەم، مىللەتلەر ئىتتىپاق، مانا بۇ چوڭ ياخشى ۋەزىيەتكە خەلق ئارمىيىسىنىڭ پىداكارلىق كۆرسىتىشى سەۋەبكەن.

سۈرەتتە: ئاپتونوم رايونلۇق ھال سوراش ئۆمىكى شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيىسىنىڭ قىسىملىرىدىن ھال سورىماقتا.
ئۆز مۇخبىرىمىز سۇي خي فوتوسى

ئۇ مۇنداق دېدى: خەلق ئارمىيىسى مەيلى ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش، جىنايەتچىلەرگە زەربە بېرىشتە بولسۇن ياكى ئىقتىسادىي (ئاخىرى 4 - بەتتە)

تەجرىبىلەرنى ئالماشتۇرۇپ، ھەمكارلىق تونۇرىسىدا ئىزدىنىش

مەملىكەتلىك 9- نۆۋەتلىك بەش ئاپتونوم رايون پارتىيە گېزىتى باش مۇھەررلىرىنىڭ يىغىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئاياغلاشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز خۇاڭ يۈەنسەي خەۋەر قىلدۇ: مەملىكەتلىك 9-نۆۋەتلىك بەش ئاپتونوم رايون پارتىيە گېزىتى باش مۇھەررلىرىنىڭ يىغىنى 7-ئاينىڭ 19-كۈنىدىن 27-كۈنگىچە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدا ئۆتكۈزۈلدى.

يىغىن قاتناشچىلىرى يىغىن مەزگىلىدە ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ گېزىت تەشۋىقاتىنى ياخشى ئېلىپ بېرىشتىن ئىبارەت ئاساسىي تېمىنى مەركەز قىلىپ، قىزغىن مۇزاكىرە قىلدى. ھەرقايسى گېزىتلەر «مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ئومۇميۈزلۈك، دەل، بايرىقى روشەن ھالدا قارشى تۇرۇش، جەمئىيەت مۇقىملىقىنى قوغداش»، «توغرا يۆنىلىشتە چىڭ تۇرۇش، قوشۇن قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۇتۇش»، «گېزىتنى يەرلىك ئالاھىدىلىككە ۋە مىللىي ئالاھىدىلىككە ئىگە قىلىپ چىقىرىش» قاتارلىق جەھەتلەردىكى تەجرىبىلەرنى نۇقتىلىق ئالماشتۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، بۇنىڭدىن كېيىن بەش ئاپتونوم رايون پارتىيە گېزىتىنىڭ ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىش، مەسلەن: باشقا جايلارنى زىيارەت قىلىشقا تەشكىللەش، ماقالە ئالماشتۇرۇشنى كۈچەيتىش قاتارلىقلار ئۇستىدە ئىزدەندى.

يىغىنغا قاتناشقان ۋەكىللەر باينغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدا پىزا-قىشلاقلارنى، پىزا-بازار كارخانىلىرىنى، بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈش تۈمەن-مەيدانلىرىنى، نېفت بازىسىنى كۆزدىن كۆچۈردى، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ زىچ ئىنتىپاقلىشىش، تەرەققىياتنى تېزلىتىشكە بولغان تەقەززالىق تۇيغۇسى ئۇلاردا چوڭقۇر تەسىرات قالدۇردى.

يىغىن مەزگىلىدە بەش ئاپتونوم رايوننىڭ 1995-يىللىق مىللىي پىزىقتىكى ياخشى ماقالىلىرى تاللاپ چىقىلىپ، ئون ماقالە 1-دەرىجىلىك، 22 ماقالە 2-دەرىجىلىك، 31 ماقالە 3-دەرىجىلىك باھالىنىپ مۇكاپاتلاشقا كۆرسىتىلدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئۈيغۇر، قازاق، موڭغۇل، زاكزۇ قاتارلىق ئاز سانلىق مىللەتلەر پىزىقىدىكى 23 ماقالە بار. گېزىتىمىزنىڭ ئۈيغۇرچە، قازاقچە، موڭغۇلچە، خەنزۇچە پىزىقتىكى 15 ماقالىسى مۇكاپاتقا ئېرىشتى، بۇنىڭ ئىچىدە ئىككى پارچە ماقالە 1-دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، بەش پارچە ماقالە 2-دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، سەككىز پارچە ماقالە 3-دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

«شىنجاڭ گېزىتى» ئۈيغۇشتۇرغان بۇ قېتىمقى مەملىكەتلىك بەش ئاپتونوم رايون پارتىيە گېزىتى باش مۇھەررلىرىنىڭ يىغىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئاياغلاشتى.

ئاپتونوم رايونلۇق «مەدەنىيەتلىك ياشلار كوللېكتىپى»نى نازارەت قىلىش كومىتېتى قۇرۇلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىگۈل تۇردى خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق «مەدەنىيەتلىك ياشلار كوللېكتىپى»نى كومىتېتى، پىلان كومىتېتى، ج خ نازارەتى، قۇرۇلۇش نازارەتى، تۆرۈمچى تۆمۈريول ئىدارىسى، سەھىيە نازارەتى، ياشلار كوللېكتىپى»نى نازارەت قىلىش كومىتېتى ئىجتىمائىي كۆچلەرنى سەپەرۋەر قىلىپ، ئاپتونوم رايونلۇق «مەدەنىيەتلىك

ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى غوپۇر ئابدۇللا «312» دۆلەت تاشيولىنىڭ خۇگۇ بۆلۈكىنى ياساۋاتقان ئىشچىلاردىن ھال سورىدى ۋە لەۋ مەيدانىدا ئىش بېجىردى

ياساۋاتقان ئىشچىلاردىن ھال سوراش

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئايتىللا ئالىم خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىس غوپۇر ئابدۇللا 7-ئاينىڭ 26-كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتىنىڭ نازىرى يۈنۈس يۈسۈپ قاتارلىق كىشلەرتىنىڭ ھەمراھلىقىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن، «312» دۆلەت تاشيولىنىڭ خۇگۇ بۆلۈكىدىكى كەلكۈن بۇزۇلمىغان جايلارنى ياساۋاتقان ئىشچىلاردىن سەمىمىي ھال سورىدى ۋە توقسۇن ناھىيىسىگە بېرىپ، نەق مەيدانىدا ئىش بېجىردى.

غوپۇر ئابدۇللا «312» دۆلەت تاشيولىنىڭ خۇگۇ بۆلۈكىدىكى بۇزۇلغان جايلارنى ياساۋاتقان تۆمۈرىيول مىنىستىرلىكى 1-قۇرۇلۇش ئىدارىسىنىڭ 1-، 5- قۇرۇلۇش باشقارمىلىرىدىكى ئىشچىلاردىن ھال سورىغاندا مۇنداق دېدى: خۇگۇ بۆلۈكى «312» دۆلەت تاشيولىنىڭ ئەڭ مۇھىم بۆلۈكى بولۇپ، بۇ بۆلەكتە قاتناشنىڭ راۋان بولۇشى - بولماسلىقى پۈتكۈل جەنۇبىي شىنجاڭ ۋە شەرقىي شىنجاڭنىڭ ئۇرۇمچى شەھىرى بىلەن بولغان قاتناش ئالاقىسىگە تەسىر يەتكۈزۈپلا قالماي، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغمۇ تەسىر كۆرسىتىدۇ. سىلەر بۇ قېتىمقى كەلكۈندە ئېغىر زىيانغا ئۇچرىغان بولساڭلارمۇ، ئۆزۈڭلارنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول ياساشتىن ئىبارەت ئېغىر ۋەزىپەڭلەرنى قايسىپ قويۇپ، بۇ بۆلەكتىكى ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش، بۇزۇلغان تاشيوللارنى ياساشقا پائال قاتناشىپ، بۇ بۆلەكتە قاتناشنىڭ تېزدىن ئەسلىگە كېلىشىگە كاپالەتلىك قىلىپ، شىنجاڭ خەلقى ئۈچۈن ناھايىتى زور ياخشى ئىش قىلىپ بەردىڭلار، مەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى، شۇنداقلا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىگە ۋەكالىتەن سىلەرگە رەھمەت ئېيتىمەن.

چۈشتىن كېيىن غوپۇر ئابدۇللا توقسۇن ناھىيىسىگە بارىدى ھەم بۇ قېتىمقى كەلكۈن ئېقىتىپ كەتكەن، جەنۇب بىلەن شىمالنى تۇتاشتۇرۇپ تۇرىدىغان مۇھىم كۆۋرۈك - جەنۇبىي كۆۋرۈكنىڭ ئورنىغا كېلىپ، قاتناش نازارىتىنىڭ رەھبەرلىرى ۋە قۇرۇلۇش قىلغۇچى ئورۇنلارغا تېزدىن تۇتۇش قىلىپ، سۇپەتكە كاپالەتلىك قىلغان ھالدا 1997-يىل 1-ئاينىڭ 1-كۈندىن ئىلگىرى جەنۇبىي كۆۋرۈكنى قايتا سېلىپ پۈتكۈزۈشنى ئورۇنلاشتۇردى.

«218» دۆلەت تاشيولىنىڭ بالغۇنتاي - خېجىڭ بۆلۈكىدە قاتناش ئەسلىگە كەلدى

«314» دۆلەت تاشيولىنىڭ گەنگۇ بۆلۈكىنى كەلكۈن بېسىپ كەتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز لى چۈن خەۋىر قىلىدۇ: 7-ئاينىڭ 28-كۈنى سائەت 17دە قاتناش، قوراللىق ساقچى قىسىم ۋە بىكىتۈمەن سانائەت 1-شىسىدىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر ۋە قوراللىق ساقچى قىسىم كومانداىر-جەڭچىلىرىنىڭ ئۈن كېچە-كۈندۈز پىداكارانە كۆرەش قىلىشى ئارقىسىدا، كەلكۈن بۇزۇۋەتكەن «218» دۆلەت تاشيولى لىنىيىسىنىڭ بالغۇنتاي - خېجىڭ بۆلۈكى تۇتاشتۇرۇلدى. ھازىر، ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلارغا ياردەم بېرىلگەن ماددىي ئەشيالار توشۇلماقتا.

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز خې يۇڭگو، لياۋشىۋېن خەۋىر قىلىدۇ: 7-ئاينىڭ 27-كۈنى «314» دۆلەت تاشيولىنىڭ گەنگۇ بۆلۈكىدىكى تاغ قاپتىلىدىن لانتا-شېغىللىق كەلكۈن كەلدى.

ئالدىنقى بىر نەچچە كۈندە گەنگۇ بولۈكىدىكى يېڭى تاشيول كەلكۈندە بۇزغۇنچىلىققا ئۇچراپ، قاتناش ئۈزۈلۈپ قالغانلىقتىن، قاتناش ۋاستىلىرى گەنگۇدىكى كونا تاشيولدا قاتنىغاندى. 7-ئاينىڭ 27-كۈنى چۈشتىن كېيىن سائەت تۆت ئەتراپىدا تۆيۈقسىز كەلگەن پەۋقۇلئاددە زور كەلكۈن لانتا-شېغىللارنى سۆرەپ، ئۇرۇمچى تەرەپكە كېتىۋاتقان ئاپتوموبىللارغا يوپۇرۇلۇپ كەلدى. ھەش - پەش دېگۈچە نەچچە ئون ئاپتوموبىل لانتا - شېغىللىق كەلكۈن ئېچىدە قالدى، نەچچە يۈز ئاپتوموبىل توسۇلۇپ قالدى، بىر مۇنچە ئادەم ئۆلدى.

* * *

«312» دۆلەت تاشيولىنىڭ كەلكۈن بۇزۇۋەتكەن خۇگۇ بۆلۈكىدە كېچە-كۈندۈز جىددىي رېمونت قىلىش ئارقىلىق 7-ئاينىڭ 25-كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى سائەت ئوندا قاتناش ئەسلىگە كېلىپ، بۇ يەرگە قاپسىلىپ قالغان بىر نەچچە يۈز ئاپتوموبىل خەۋپىتىن قۇتۇلدى.

لى گەنچلىك فوتوسى

ئاپەت رايونىدىن كەلگەن خەۋەرلەر

مەملىكەتلىك 4- نۆۋەتلىك مەتبەئە ماددىي ئەشيالىرى يەرمەنكىسى ئۇرۇمچىدە ئېچىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز رەخمىتۇللا ئابلا، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئەخمەتتوختى تۇرسۇن خەۋىر قىلىدۇ: مەملىكەتلىك 4-نۆۋەتلىك مەتبەئە ماددىي ئەشيالىرى يەرمەنكىسى 7-ئاينىڭ 24-كۈندىن باشلاپ ئۇرۇمچىدە ئۆتكۈزۈلۈشكە باشلىدى.

مەملىكەتلىك مەتبەئە ماددىي ئەشيالىرى يەرمەنكىسى ھەر ئىككى يىلدا بىر قېتىم ئۆتكۈزۈلىدۇ. ئۇ مەملىكتىمىزنىڭ مەتبەئە ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى نامايان قىلىدىغان، مەتبەئە ساھەسىدىكىلەر ئۆزئارا ئۆگىنىدىغان، تەجرىبە ئالماشتۇرىدىغان، مال سېتىۋالىدىغان، مال زاكاز قىلىدىغان سورۇن. مەملىكەتلىك مەتبەئە ماددىي ئەشيالىرى يەرمەنكىسى ھازىرغىچە تۆت قېتىم ئېچىلدى. تۆت قېتىملىق يەرمەنكىنىڭ ھەممىسى ئاپتونوم رايونىمىزدا ئېچىلدى. بۇ يەرمەنكىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزدا ئېچىلىشى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەتبەئە ماشىنا-ئۇسكۇنىلىرىنىڭ يېڭىلىنىشى، بۇ جەھەتتىكى تېخنىكا تەرەققىياتىنىڭ تېزلىششىدە تۇرتكىلىك رول ئويناندى. بۇ قېتىمقى يەرمەنكىدە مەملىكتىمىزدىكى 50 نەچچە كارخانىنىڭ مەھسۇلاتلىرى قويۇلدى.

«تۇنخې» پېيى بۇگۈن شاڭخەيدە بازارغا سېلىنىدۇ

ئۆز مۇخبىرىمىز جاۋ يۇي خەۋىر قىلىدۇ: شىنجاڭ «تۇنخې» پاي چەكلىك شىركىتىنىڭ 17 مىليون 500 مىڭ A دەرىجىلىك پېيى 7-ئاينىڭ 31-كۈنى شاڭخەيدە بازارغا سېلىنىپ ئوبوروت قىلىنىدۇ. بۇ «جۇڭخې»، «بەيخۇاسۇن» پېيى تارقىتىلغاندىن كېيىن شىنجاڭدىكى 3-پاي چەكلىك شىركىتى شاڭخەيدە بازارغا سالغان پاي.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئەسقەت كەرىمباي 7-ئاينىڭ 29-كۈنى شاڭخەيدە «تۇنخې» پېيىنى بازارغا سېلىش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئاكسىيە بازىرىدىن ئىبارەت بۇ يېڭى ۋاستە ئارقىلىق شىنجاڭ بىلەن شاڭخەي ئارىسىدىكى ئۇزاق مۇددەتلىك دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىدۇ ۋە مۇستەھكەملىنىدۇ. بۇ شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا تېخمۇ چوڭقۇر تەسىر كۆرسىتىدۇ.

نېفىت چارلاش 275 - ئەترىتى مۇلازىملىق سۇپىتىنى ئۆستۈرۈپ، بازار رىقابىتىدە ئۇستۇنلۇككە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئېلى ياقۇپ خەۋىر قىلىدۇ: گېئولوگىيىلىك نېفىت چارلاپ تەكشۈرۈش بازىرىدا رىقابەت كەسكىن بولۇۋاتقان ئەھۋالدا نېفىت چارلاش 275 - ئەترىتى مۇلازىملىق سۇپىتىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈپ، كەسكىن بازار رىقابىتىدە ئۇستۇنلۇككە ئېرىشتى.

شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى گېئولوگىيىلىك چارلاش باشقارمىسىنىڭ يەر شارى گېئوفىزىكىلىق چارلاپ تەكشۈرۈش 275 - ئەترىتى رەھبەرلىرى يىل بېشىدىن باشلاپلا ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە بولغان رىقابەت ئېڭى، ئۇنۇم ئېڭى تەربىيىسى ۋە ئىلغار مۇلازىملىق ئارقىلىق ئۇستۇنلۇكنى قولغا كەلتۈرۈش تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ رىقابەتكە بولغان ئىدىيىۋى تەييارلىقىنى كۈچەيتتى. بۇ يىل ئۈچ ئايغا يەتمىگەن قىسقىغىنە ۋاقىت ئىچىدە بۇ ئەترەتتىكىلەر شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى تاپشۇرغان ئىچكى چارلاش بازىرىدىكى ماناس كۆلى شەرقىي يانتۇلۇق ئىككى ستېرىئولۇق كەسمە يۈزدە يەر تەۋرىتىپ گېئولوگىيىلىك سان - سىفىر توپلاپ ماتېرىيال ئېلىش - چارلاش كۆرسەتكۈچىدە 132 كىلومېتر دائىرىدە 2642 پاي يەر تەۋرىتىش توپى ئېتىپ، ئوخشاش مىقداردىكى چارلاش خاتىرىسى ئېلىش رېكورتىنى بۇزۇپ تاشلاپ، قويۇق نېفىت ئېلىش زاپاسىنى ئېنىقلاش ۋەزىپىسىنى غەلىبىلىك تاماملىدى. بۇ ئەترەتتىكىلەر بۇ يىل 6 - ئايدا يەنە تارىم ئويمانلىقىنىڭ خوتەن دەريالىق چارلاش رايونى بۆلۈكىدە يەر تەۋرىتىش توپى ئېتىپ، ئوخشاش مىقداردىكى چارلاش خاتىرىسىنى قولغا كەلتۈردى. نېفىت ۋە نېفىت گازى زاپاسىنى ئېنىقلاش تۈرىدە خېرىدارلىققا تاللاندى.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيىسىنىڭ 3 - بەش يىللىق پىلانىنى ئەستايىدىل يولغا قويۇش توغرىسىدىكى قارارى

(1996 - يىل 7 - ئاينىك 26 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى 22 - يىغىندا ماقۇللاندى)

ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 22 - يىغىنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيىسىنىڭ 2 - بەش يىللىق پىلانىنى يولغا قويۇش ئەھۋالى ۋە قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيىسىنى يولغا قويۇشنىڭ 3 - بەش يىللىق پىلانى توغرىسىدىكى دوكلاتنى ئاڭلاپ ئۆتتى ۋە قاراپ چىقتى. يىغىن مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ھەر قايسى تەرەپلەرنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا، ئاپتونوم رايونىنىڭ قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيىسىنىڭ 2 - بەش يىللىق پىلانىدا بېكىتىلگەن ۋەزىپىلەر ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇندىلىپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى. قانۇن ساۋاتلىرى كەڭ دائىرىدە ئومۇملاشتۇرۇلۇپ، ھەر مىللەت پۇقرالىرىنىڭ قانۇن ئېڭى روشەن ھالدا ئۆستۈرۈلدى، شۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە ۋە قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى ئىلگىرى سۈرۈلدى، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقى قوغدالدى، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى كاپالەتكە ئىگە بولدى. يىغىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھازىردىن باشلاپ كېلەر ئەسىرنىڭ ئالدىنقى ئون يىلىغىچە بولغان مەزگىل ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئىشلىرىدا ئىلگىرىكىگە ۋارىسلىق قىلىپ، كېيىنكىلەرگە يول ئاچىدىغان مۇھىم مەزگىل. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈشنىڭ ئېھتىياجىغا ماسلىشىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانى ھەم 2010 - يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشان پروگراممىسىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، ياخشى قانۇنچىلىق مۇھىتىنىڭ كاپالىتى بولۇشى شەرت. شۇڭا، ھەر مىللەت پۇقرالىرى ئارىسىدا قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيە خىزمىتىنى كۈچەيتىش سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تەرەققىياتىنىڭ ئېچىكى تەلىپى، سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە ۋە قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم ھالقىسى، پۇقرالارنىڭ ئومۇمىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنىڭ ئوبيېكتىپ ئېھتىياجى، ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىپ، دۆلىتىمىزنىڭ ئامانلىقىنى ئۇزاققىچە ساقلاشتىكى مۇھىم تەدبىر. شۇڭا، ئۇنى كادىرلار، بولۇپمۇ ئوتتۇرا، يۇقىرى دەرىجىلىك كادىرلار قانۇننى باشلامچىلىق بىلەن ئۆگىنىپ ۋە تەتبىقلاپ، قانۇن ئۆگىنىش، تەتبىقلاش ۋە ئۇنىڭغا رىئايە قىلىشتا باشلامچى بولۇپ، تەدبىر بەلگىلەش ۋە باشقۇرۇش خىزمىتىنى قانۇن بويىچە ئىشلىشى كېرەك. رەھبىرلىي كادىرلار قانۇن ئۆگىنىش مەسئۇلىيىتە تۇيغۇسى ۋە ئۇلارنى تەكشۈرۈپ سىناش تۇيغۇسىنى يولغا قويۇپ، قانۇن ساپاسىنى ھازىرلىغان - ھازىرلىمىغان، قانۇن بويىچە ئىش كۆرۈشتە چىك تۇرغان - تۇرمىغانلىقىنى ئۇلارنى سىناش ۋە ئىشقا قويۇشنىڭ مۇھىم بىر مەزمۇنى قىلىش كېرەك. ئەدلىيە خادىملىرى ۋە مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلغۇچىلار ئۆز خىزمىتى بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولغان قانۇن، نىزاملارنى پىششىق ئىگىلەپ ۋە تەتبىقلاپ، ئۆزىنىڭ قانۇن ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، مەسئۇلىيىتىنى قانۇن بويىچە ئادا قىلىپ، قانۇن ئىجرا قىلىش مەسئۇلىيىتە تۇيغۇسى ۋە دېلونى خاتا ھېجىرىش مەسئۇلىيىتىنى سۈرۈشتۈرۈش تۇيغۇسىنى يولغا قويۇش ئارقىلىق، ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك - دىيانەتلىك بولۇشى، مەمۇرىي ئىشلارنى قانۇن بويىچە يۈرگۈزۈشى، ئەدلىيە ئىشلىرىنى ئادىل ئىشلىشى، قانۇنغا ئەمەل قىلىشى، قانۇننى ئىجرا قىلىشتا قەتئىي بولۇشى، قانۇنغا خىلاپلىق قىلغانلارنى سۈرۈشتۈرۈشى كېرەك. كارخانا باشقۇرغۇچىلار سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىگە زىچ مۇناسىۋەتلىك بولغان قانۇن، نىزاملارنى نۇقتىلىق ئىگىلەپ، قانۇن بويىچە ئىگىلىك باشقۇرۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، ئىگىلىك ۋە باشقۇرۇش خىزمىتىنى قەتئىي تۇردە قانۇن بويىچە ئىشلىشى، بازار تەرتىپىگە ئاڭلىق رىئايە قىلىشى، ئومۇمنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىشى لازىم. ياش - ئۆسمۈرلەر زۆرۈر قانۇن بىلىملىرىنى ئىگىلىشى، ئالىي، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر قانۇنچىلىق تەربىيىسىنى ئوقۇغۇچىلارنىڭ زۆرۈر دەرسى قىلىشى، ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلار جەمئىيەتتىكى ياش- ئۆسمۈرلەرگە بولغان قانۇن ساۋاتلىرى تەربىيىسىنى چىڭ تۇتۇپ، ئۇلارنىڭ قانۇنچىلىق ئېڭىنى ئۆستۈرۈشى كېرەك.

3. قانۇننى ئۆگىنىش بىلەن تەتبىقلاشنى بىرلەشتۈرۈش كېرەك. قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيىسىنى قانۇنچىلىق ئەمەلىيتى بىلەن، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات بىلەن بىرلەشتۈرۈپ چىك تۇرۇپ، تۇرلۇك ئىشلارنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىشنى ئومۇميۈزلۈك ئىلگىرى سۈرۈش ئۆز ئورنىنىڭ ئەمەلىيتىگە بىرلەشتۈرۈپ، قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش خىزمىتىنى مۇھىم ئورۇنغا قويۇپ، سالماقنى ئاشۇرۇپ، سەۋىيىنى ئۆستۈرۈشى كېرەك. دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ كەنت، يېزا، ناھىيە، شەھەر، رايون ۋە كەسىپلەر، تارماقلارنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش خىزمىتىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك.

4. رەھبەرلىكنى ھەقىقىي تۇردە كۈچەيتىش كېرەك. قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيىسىنىڭ 3 - بەش يىللىق پىلانىنى يولغا قويۇش پۈتۈن جەمئىيەتنىڭ ئورتاق مەسئۇلىيىتى، ئۇنى پۈتۈن جەمئىيەتتىكى كۈچلەرنى سەپەرۋەر قىلىپ ئورۇنداش كېرەك. بارلىق يەرلىك دۆلەت ئورگانلىرى، پارتىيەلەر ۋە ئىجتىمائىي تەشكىلاتلار، كارخانا، كەسىپى ئورۇنلار ئۆز سىستېمىسى، ئۆز ئورنىدىكى پۇقرالارغا قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيىسىنى ئەستايىدىل ئىلىپ بېرىشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيە خىزمىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيىسىنى ئىلىپ بېرىشنى ئۆز ۋەزىپىسىگە ئايلاندۇرۇپ، ئۇنى ئورنىنىڭ ئەمەلىيتىگە بىرلەشتۈرۈپ، قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش خىزمىتىنى مۇھىم ئورۇنغا قويۇپ، سالماقنى ئاشۇرۇپ، سەۋىيىنى ئۆستۈرۈشى كېرەك. دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ كەنت، يېزا، ناھىيە، شەھەر، رايون ۋە كەسىپلەر، تارماقلارنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش خىزمىتىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك.

4. رەھبەرلىكنى ھەقىقىي تۇردە كۈچەيتىش كېرەك. قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيىسىنىڭ 3 - بەش يىللىق پىلانىنى يولغا قويۇش پۈتۈن جەمئىيەتنىڭ ئورتاق مەسئۇلىيىتى، ئۇنى پۈتۈن جەمئىيەتتىكى كۈچلەرنى سەپەرۋەر قىلىپ ئورۇنداش كېرەك. بارلىق يەرلىك دۆلەت ئورگانلىرى، پارتىيەلەر ۋە ئىجتىمائىي تەشكىلاتلار، كارخانا، كەسىپى ئورۇنلار ئۆز سىستېمىسى، ئۆز ئورنىدىكى پۇقرالارغا قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيىسىنى ئەستايىدىل ئىلىپ بېرىشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيە خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى ھەقىقىي تۇردە كۈچەيتىپ، بۇ خىزمەتنى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە دېموكراتىيە- قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى قىلىپ، ھەقىقىي تۇردە مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيىسى خىزمەت ئاپپاراتىنى قۇرۇپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيىسى خراجىتى قاتارلىق مەسلىلەرنى ئوبدان ھەل قىلىش كېرەك. تەشۋىقات، مەدەنىيەت، ئاخبارات، نەشرىيات، رادىئو، كىنو، تېلېۋىزىيە قاتارلىق تارماقلار ۋە باشقا ئالاقىدار تارماقلار زىچ ماسلىشىپ، ئورتاق ھەمكارلىشىپ، تەشۋىقات، جامائەت پىكرى ۋە تۇرلۇك كونكرېت خىزمەتلەرنى ئوبدان ئىشلىشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى مەسئۇلىيىتىنى ئەستايىدىل ئادا قىلىپ، پلاننىنىڭ ۋە بۇ قارارنىڭ يولغا قويۇلۇشىغا بولغان نازارەتچىلىكىنى كۈچەيتىپ، قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ۋە قانۇنلارنى ئىجرا قىلىش خىزمىتىنى تەكشۈرۈشنى پىلانلىق تەشكىللەپ، قانۇنغا ئېغىر ھالدا خىلاپلىق قىلىش قىلمىشلىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشقا ھەيدەكچىلىك قىلىپ، قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيە خىزمىتىنىڭ چوڭقۇر قاتلاملىق يېيىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيىسى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ۋەزىپىگە تەينىلگەن، ۋەزىپىسىدىن قالدۇرغانلارنىڭ ئىسىملىكى

(1996 - يىل 7 - ئاينىك 26 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 22 - يىغىندا ماقۇللاندى)

1

روزى ئىسمائىلنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئەدلىيە نازارىتىنىڭ نازىرلىقىغا تەينىلەش قارار قىلىندى.

2

تېمن جىخەي شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ماتارىپ - پەن- مەدەنىيەت- سەھىيە كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىقىغا؛

جياۋ جىگشىن شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى مالىيە - ئىقتىساد كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىقىغا؛

ياڭ گۇاڭياۋ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى خوتەن ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىقىغا؛

ئابدۇكېرىم سەلەي شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى قەشقەر ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىقىغا؛

تېمن ۋېيگو شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى قەشقەر ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىقىغا تەينىلەندى؛

چىن دېماۋ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ماتارىپ- پەن - مەدەنىيەت- سەھىيە كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىق قالدۇرۇلدى.

3

خەن دېچاڭ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا، سوت ھەيئىتىنىڭ ئەزالىقىغا تەينىلەندى.

4

يۇنۇس يۈسۈپنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىسى خوتەن شۆبىسىنىڭ باش تەپتىشلىكىگە تەينىلەش قارار قىلىندى؛ ئۇنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىسى خوتەن شۆبىسىنىڭ مۇئاۋىن باش تەپتىشلىك ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇش قارار قىلىندى؛

ئىبراھىم ئابدۇگۇل، گاۋجۇنشياڭ (ئايال)، شىن جيەنجۇن، مېڭ كەي، گاۋشىڭجوڭلار شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ تەپتىشلىكىگە؛

جيۇ زۇگچۇەن شىنجاڭ ئۇرۇمچى ناجياخۇ رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن باش تەپتىشلىكىگە، تەپتىش ھەيئىتىنىڭ ئەزالىقىغا؛

ئابلىمىت مەخمۇت، جياڭ چيۇشلار شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئاقسۇ شۆبىسىنىڭ مۇئاۋىن باش تەپتىشلىكىگە، تەپتىش ھەيئىتىنىڭ ئەزالىقىغا؛

ئابلەي روزى، خې گوخۇالار شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئاقسۇ شۆبىسى تەپتىش ھەيئىتىنىڭ ئەزالىقىغا؛

ۋاڭ شىسەي، ماموت مەمتىمن شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئاقسۇ شۆبىسىنىڭ تەپتىشلىكىگە تەينىلەندى.

مەخمۇت مەمەت، شى يوشنلار شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئاقسۇ شۆبىسىنىڭ مۇئاۋىن باش تەپتىشلىكىدىن، تەپتىش ھەيئىتىنىڭ ئەزالىقىدىن قالدۇرۇلدى.

خۇالۇ لىۋفا شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئاقسۇ شۆبىسىنىڭ تەپتىشلىكىدىن قالدۇرۇلدى.

نىيازخان ماموت (ئايال) شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تۇرپان شۆبىسىنىڭ تەپتىشلىكىدىن قالدۇرۇلدى.

جياڭ بىڭ شىنجاڭ ئۇرۇمچى ناجياخۇ رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ تەپتىشلىكىدىن

نسلاهات، تەرەققیات ۋە مۇقىملىقنىڭ مۇناسىۋىتىنى تونۇغرا بىر تەرەپ قىلىپ، دۆلىتىمىزنىڭ ئامانلىقىنى ئۇزاقتىچە ساقلاشتىكى مۇھىم تەدبىر. شۇڭا، ئۇنى داۋاملىق ئىلىپ بېرىپ، دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش ئۈچۈن پۈختا ئاساس سېلىش كېرەك. يېغىن ئاپتونوم رايونلىق قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيىسىنىڭ 3 - بەش يىللىق پىلانىغا قوشۇلۇپ، ئۇنى ئەستايىدىل يولغا قويۇشنى تەلەپ قىلدى.

1. يېتەكچى ئىدىيىنى ئايدىڭلاشتۇرۇش كېرەك. قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيىسىنىڭ 3 - بەش يىللىق پىلانىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى مۇنداق: يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇش نەزەريىسىنى تۆپ يېتەكچى قىلىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەنىدە چىڭ تۇرۇپ، پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەت خىزمەتچىلىرىنىڭ ئومۇملۇقىنى زىچ چۆرىدىگەن ھالدا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، ھەر مىللەت پۇقرالىرىنى ئاساسىي قانۇن، نېگىزلىك قانۇنلار ۋە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىگە ئائىت قانۇنلارنى چوڭقۇر ئۆگىنىشكە داۋاملىق تەشكىللەپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت پۇقرالىرىنىڭ قانۇن ئېڭىنى ۋە قانۇنچىلىق قارىشىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈپ، ھەر دەرىجىلىك رەھبىرى كادىرلارنىڭ مەمۇرىيەت ۋە باشقۇرۇش خىزمىتىنى قانۇن بويىچە يۈرگۈزۈش سەۋىيىسى ۋە ئىقتىدارىنى ئۈزلۈكسىز ئاشۇرۇپ، كەڭ كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ قانۇن ساپاسىنى سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئېھتىياجىغا ماسلاشتۇرۇپ، ئۇلارنى ئاساسىي قانۇن ۋە قانۇنلارنىڭ نوپۇزىنى ئاڭلىق قوغداش، قانۇن قوراللىرىنى پايدىلىنىپ مىللىي بۆلگۈنچىلىك، قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەت ۋە قانۇنغا خىلاپ جىنايى ھەرىكەتلەرگە قارشى قەتئىي كۈرەش قىلىش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، تۈرلۈك ئىشلارنىڭ قانۇن بويىچە ئېلىپ بېرىلىشىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىلگىرى سۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش سۈرئىتىنى تېزلىتىپ، ئاپتونوم رايونلىق 9 - بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010 - يىلىغىچە بولغان كەلگۈسى نىشان پروگراممىسىنىڭ ئوڭۇشلۇق يولغا قويۇلۇشى ئۈچۈن ياخشى قانۇنچىلىق مۇھىتى يارىتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي جەھەتلەردە مۇقىم تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش.

2. تەربىيىنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى گەۋدىلەندۈرۈش كېرەك. ناھىيە، باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرى كادىرلار، ئەدلىيە خادىملىرى، مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلغۇچىلار، ياش- ئۆسمۈرلەر قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيىسىنىڭ 3 - بەش يىللىق پىلانىنىڭ نۇقتىلىق ئوبيېكتلىرى ناھىيە، باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي قىممەتلىك ماتېرىيالنى تەھلىل قىلىش، قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيە خىزمىتىنىڭ چوڭقۇر قانات يېيىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ قانۇنچىلىق تەشۋىق - تەربىيىسى 3 - بەش يىللىق پىلانىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇندىلىشى ئۈچۈن تىرىشىشى كېرەك.

نىياز خان مامۇت (ئايال) شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تۆرىپان شۆبىسىنىڭ تەپتىشلىكىدىن قالدۇرۇلدى.

جياڭ بىڭ شىنجاڭ ئۇرۇمچى باجيا خۇ رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ تەپتىشلىكىدىن قالدۇرۇلدى.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ مەمۇرىي جازا قانۇنى»نى يولغا قويۇش توغرىسىدىكى قارارى

(1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 26 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 22 - يىغىندا ماقۇللاندى)

8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 4 - يىغىندا ماقۇللانغان «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ مەمۇرىي جازا قانۇنى» (تۆۋەندە قىسقارتىلىپ مەمۇرىي جازا قانۇنى دېيىلىدۇ) 1996 - يىل 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ. بۇ دۆلىتىمىزنىڭ قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىدىكى بىر زور ئىش، شۇنداقلا سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتىكى مۇھىم بىر قەدەم، بۇ مەمۇرىي ئىشلارنىڭ مەمۇرىي ئىشلارنى ئۇنۇملۇك ھالدا قانۇن بويىچە يۈرگۈزۈشنى قېلىپلاشتۇرۇش، مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتىنى ياخشىلاش، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، جەمئىيەت تەرتىپى ۋە ئومۇمنىڭ مەنپەئىتىنى، پۇقرالار، قانۇنىي ئىگىلەر ۋە باشقا تەشكىلاتلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم رول ئوينايدۇ. مەمۇرىي جازا قانۇنىنى يولغا قويۇشنىڭ تەييارلىق خىزمەتلىرىنى ھەقىقىي تۇرىدە ياخشى ئىشلەپ، مەمۇرىي جازا قانۇنىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزدا ئومۇمىيۈزلۈك، توغرا يولغا قويۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، تۆۋەندىكىدەك قارار چىقىرىلدى:

1. ئۆگىنىشكە ئىستايىدىل تەشكىللەپ، مەمۇرىي جازا قانۇنىنى يولغا قويۇشنىڭ زور ئەھمىيىتىنى تولۇق تونۇش كېرەك. ھەر دەرىجىلىكخەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى (ۋىلايەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى خىزمەت كومىتېتلىرى، يېزىلىق، بازارلىق خەلق قۇرۇلتىيى ھەيئەت رياسەتلىرى)، خەلق ھۆكۈمەتلىرى (ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمىلەر) ۋە باشقا ئورگان، تەشكىلاتلار مەمۇرىي جازا قانۇنىنى يولغا قويۇشنىڭ مۇھىم خىزمەت سۈپىتىدە بولغان تونۇشنى «دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش، سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق دۆلىتى بەرپا قىلىش» يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ ئۆستۈرۈپ، مەمۇرىي جازا قانۇنىنى يولغا قويۇشنى مۇھىم خىزمەت سۈپىتىدە كۈندىلىك ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، ئۇنۇملۇق تەدبىر قوللىنىپ، چىڭ تۇتۇپ ياخشى ئىشلىشى كېرەك. ئاپتونوم رايون بويىچە مەمۇرىي جازا قانۇنىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش پائالىيىتىنى پلانلىق، قەدەم - باسقۇچلۇق ھالدا قانات يايدۇرۇپ، ھەر مىللەت كادىرلىرى، ئىشچى - خىزمەتچىلىرى ۋە كەڭ خەلق ئاممىسىنى مەمۇرىي جازا قانۇنىنى پىشىق بىلىپ، ئۇنىڭ روھىي ماھىيىتىنى چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈپ، قانۇن بويىچە ئىش قىلىش ۋە قانۇنغا رىئايە قىلىش ئاڭلىقلىقىنى ئۆزلۈكسىز ئۆستۈرۈش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى، خەلق ھۆكۈمەتلىرى ۋە رەھبىرى كادىرلار باشلامچىلىق بىلەن ئۆگىنىشى، باشلامچىلىق بىلەن تەشۋىق قىلىشى ۋە باشلامچىلىق بىلەن قانۇن بويىچە ئىش كۆرۈشى كېرەك. ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ھەر دەرىجىلىك ئىدىلىيە مەمۇرىيىتى، ئاخبارات، تەشۋىقات ۋە رادىئو - تېلېۋىزىيە قاتارلىق ئورۇنلار جانلىق، ئۇنۇملۇك شەكىللەرنى قوللىنىپ، مەمۇرىي جازا قانۇنى ھەققىدىكى تەشۋىق - تەربىيىنى كۈچەيتىشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئاپتونوم رايون بويىچە قانۇن ئىجرا قىلغۇچى مەمۇرىي خادىملارنى تەربىيىلەشنى چىڭ تۇتۇشى كېرەك. 3 - بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىگە ئاساسلىنىپ، مەمۇرىي جازا قانۇنىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش ئىشىنى چوڭقۇر، ئۈزلۈكسىز ئېلىپ بېرىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە قانۇن ئۆگىنىدىغان، قانۇننى بىلىدىغان، قانۇنغا رىئايە قىلىدىغان ۋە خەلق ئاممىسى ئۆزىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئەتىنى قانۇن بويىچە قوغدايدىغان جامائەت پىكرى مۇھىتىنى ۋە قانۇنچىلىق مۇھىتىنى شەكىللەندۈرۈش كېرەك.

2. يەرلىك نىزاملار، ھۆكۈمەت چىقارغان قائىدىلەر ۋە باشقا قېلىپلاشقان مۇججەتلەرنى ئېنىقلاش - تۈزىتىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ياخشى ئىشلەش كېرەك. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ئورۇمچى شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى، خەلق ھۆكۈمىتى مەمۇرىي جازا قانۇنىنىڭ بەلگىلىمىلىرى بويىچە، ئۆز مەمۇرىي رايونىنىڭ يەرلىك نىزاملىرى، مەمۇرىي قائىدىلىرىنى تېزدىن ئومۇمىيۈزلۈك ئېنىقلاپ چىقىشى كېرەك. ئومۇمەن يەرلىك نىزام ۋە قائىدىلەرنىڭ مەمۇرىي جازا ھەققىدىكى بەلگىلىمىلىرىدىن مەمۇرىي جازا قانۇنىدىكى بەلگىلىمىلەرگە ئۇيغۇن كەلمەيدىغانلىرىنى چىڭ تۇتۇپ تۈزىتىش ياكى بىكار قىلىش كېرەك. يەرلىك نىزام ۋە قائىدىلەرنى ئېنىقلاش - تۈزىتىش خىزمىتىنى 1997 - يىل 12 - ئاينىڭ 31 - كۈنىدىن بۇرۇن تاماملاش كېرەك. بۇنىڭدىن ئىلگىرى، ئېنىقلانمىغان، تۈزىتىلمىگەن نىزام ۋە قائىدىلەر داۋاملىق كۈچكە ئىگە.

يەرلىك نىزام ۋە قائىدىلەردىن باشقا، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ئۇنىڭغا قاراشلىق تارماقلار، ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمىلەر، ئوبلاستلىق (شەھەرلىك)، ناھىيىلىك (شەھەرلىك)، يېزىلىق(بازارلىق) خەلق ھۆكۈمەتلىرى چىقارغان قېلىپلاشقان ھۆججەتلەردە مەمۇرىي جازا بەلگىلەشكە بولمايدۇ، مەمۇرىي جازا بەلگىلەنگەنلىرىنى 1996 - يىل 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ ئەمەلدىن قالدۇرۇش كېرەك. پۈتۈن ئاپتونوم رايوندىكى يېزا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى (ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمىلەر) يۇقىرىقى تەلەپلەر بويىچە، ئۆز ئورگىنى، ئۆز تارمىقى چىقارغان قېلىپلاشقان ھۆججەتلەرنى ئېنىقلاشنى چىڭ تۇتۇشى، تەلەپكە ئۇيغۇن بولمىغانلىرىنى ئۆزى ھۆججەت چىقىرىپ بىكار قىلىشى كېرەك.

3. قانۇن ئىجرا قىلغۇچى مەمۇرىي ئىپپارات ۋە خادىملارنى قانۇن بويىچە ئېنىقلاش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى (ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمىلەر) ۋە ئۇنىڭ تارماقلىرى مەمۇرىي جازا قانۇنىدىكى مەمۇرىي جازانى يولغا قويغۇچى ئورگان ھەققىدىكى بەلگىلىمە بويىچە، ھازىرقى قانۇن ئىجرا قىلغۇچى تۈرلۈك مەمۇرىي ئىپپاراتلارنى چىڭ تۇتۇپ ئېنىقلاپ، قانۇندا بەلگىلەنگەن سالاھىيەتكە ئۇيغۇن قىلمەيدىغان قانۇن ئىجرا قىلغۇچى تەشكىلاتلارنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش كېرەك. بۇنىڭدىن كېيىن، ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ئۇنىڭ ئورگانلىرى مەمۇرىي جازانى يولغا قويۇشنى ئىدارە قىلىش ۋە ئورگانلارنى تەسىس قىلىش ئىپپارات نامىدىن بىرىدىغانلىرى بولسا، مەمۇرىي جازانى شۇ مەمۇرىي ئورگان نامىدىن بىرىدىغان قىلىپ ئۆزگەرتىش كېرەك؛ قائىدە ۋە باشقا قېلىپلاشقان ھۆججەتلەردە مەمۇرىي ئورگان بولمىغان تەشكىلاتلارغا مەمۇرىي جازا بېرىش ھوقۇقى بېرىلگەن بولسا، بىكار قىلىنىشى ياكى يەرلىك نىزامدا ھوقۇق بېرىلىشى كېرەك؛ قانۇن، نىزام ۋە قائىدىلەردە بەلگىلىمە چىقىرىلمىغان، مەمۇرىي ئورگان مەمۇرىي جازا بېرىشنى ئۆز ئالدىغا بەزى تەشكىلاتلارغا ھاۋالە قىلغان بولسا، مەمۇرىي جازا بېرىش ھوقۇقىنى قايتۇرۇۋېلىشى كېرەك؛ ھاۋالە قىلىش ھەققىتەن زۆرۈر بولسا، قانۇندا بەلگىلەنگەن تەرتىپ بويىچە يەرلىك نىزام ياكى قائىدىلەردە بەلگىلىمە چىقىرىلسا بولىدۇ. قانۇن ئىجرا قىلغۇچى مەمۇرىي خادىملارنىڭ سالاھىيىتى، كىنىشكىسى ۋە فورمىسىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش كېرەك. قانۇن ئىجرا قىلغۇچى مەمۇرىي ئىپپاراتلار ۋە خادىملارنى ئېنىقلاش خىزمىتىنى پرىنسىپ جەھەتتە 1996- يىل 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن ئىلگىرى ئورۇنداپ بولۇش كېرەك؛ قائىدىلەردە بەزى تەشكىلاتلارغا مەمۇرىي جازا بېرىش ھوقۇقى بېرىلگەن ئەھۋالنى ئېنىقلاش 1997 - يىل 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنىدىن ئىلگىرى ئورۇندىلىپ بولسا بولىدۇ.

4. نازارەتچىلىك خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، قانۇن ئىجرا قىلىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى (ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمىلەر) مەمۇرىي جازا نازارەتچىلىك تۈزۈمىنى تورغۇزۇپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، مەمۇرىي جازا خىزمىتىنى نازارەت قىلىش ۋە تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىپ، مەمۇرىي جازانى قانۇنغا خىلاپ ھالدا بېرىش قىلمىشىنى ۋاقتىدا تۈزىتىش، مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش ھەرىكىتىنىڭ قانۇنلۇق - تەرتىپلىك بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى، مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش خىزمىتىنى ئۈزلۈكسىز ياخشىلىشى، مەمۇرىي قانۇن ئىجرا قىلىش سەۋىيىسىنى ھەقىقىي ئۆستۈرۈشى كېرەك. مەمۇرىي جازا قانۇنىنى يولغا قويۇش پۈرسىتىدىن پايدىلىنىپ، قانۇن ئىجرا قىلغۇچى خادىملارغا قارىتا قانۇنچىلىق تەربىيىسى ۋە كەسىپىي ئەخلاق تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ خىزمەت مەسئۇلىيەتچانلىقى ۋە قانۇن بويىچە ئىش كۆرۈش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈرۈش كېرەك. قانۇننى ئۇنۇملۇك، دىيانەتلىك ئىجرا قىلغۇچىلار قوشۇنى قۇرۇشنى مەمۇرىي جازا قانۇنىنى يولغا قويۇش، مەمۇرىي ئىشلارنى قانۇن بويىچە يۈرگۈزۈش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشتىكى ئاچقۇچلۇق خىزمەت سۈپىتىدە تۇتۇپ، چوقۇم ئۇنۇم ھاسىل قىلىش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى (ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمىلەر) ۋە ئالاقىدار تارماقلار ئادەم كۈچى، ماددىي كۈچ، مالىيە كۈچى قاتارلىق جەھەتلەردە تەدبىر قوللىنىپ، مەمۇرىي جازا قانۇنىنى يولغا قويۇشتىكى تۈرلۈك خىزمەتلەرنىڭ بالدۇراق ئەمەلىيلىشىشى ۋە پۈختا قانات يايدۇرۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى لازىم.

ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى مەمۇرىي جازا قانۇنىنىڭ يولغا قويۇلۇشىنى نازارەتچىلىك خىزمىتىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىپ، ھۆكۈمەتنىڭ پائال سەپەرۋەر قىلىپ، ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇنلاشتۇرۇپ، مەمۇرىي جازا قانۇنىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش ۋە ئۇنىڭ ئىجرا قىلىنىشىغا ۋاقتىدا تۈزىتىش كىرگۈزۈپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، مەمۇرىي جازا قانۇنىنى يولغا قويۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى لازىم.

بورتالا ئوبلاستىدىكى يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى يەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى

يەر ۋە تەرەققىيات

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غېنى ھاجىيوپ** خەۋىر قىلىدۇ: بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى «بىر سۆڭ يەرنىمۇ قەدىرلەش ۋە ئونىڭدىن پايدىلىنىش، تېرلىغۇ يەرلەرنى ھەقىقىي تۇرده قوغداش»تىن ئىبارەت دۆلەتنىڭ تۆپ سىياسىتىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، يەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشتا كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى.

بۇ ئوبلاستتىكى ھەر دەرىجىلىك يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ يەر باشقۇرۇش قانۇنى» ئېلان قىلىنىپ يولغا قويۇلغان ئون يىلدىن بۇيان، قانۇن بويىچە يەر باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئاپتونوم ئوبلاستنىڭ يەر باشقۇرۇش ئىشلىرىدا يېڭى ۋەزىيەت ياراتتى. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش بىلەن تېرىلغۇ يەرلەرنى قوغداشنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىپ، دۆلەتنىڭ تۆپ يەر سىياسىتىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇردى. ئاپتونوم ئوبلاستنىڭ يەر بايلىقى ۋە نوپۇسنىڭ ئېشىش ئەھۋالىغا ئاساسەن، يېزا ئىگىلىكى ۋە تۇرلۇك غەيرىي يېزا ئىگىلىكىگە ئىشلىتىلىدىغان يەرلەرنى مۇۋاپىق تەڭشەپ، ئاساسلىق دېھقانچىلىق ئېتىزلىرىنى قوغداش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى. 1986 - يىلىدىن بۇيان يېڭىدىن كېڭەيتىلگەن تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنى 120 مىڭ مو ۋەغا يەتكۈزۈپ، يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتىنىڭ زاپاس كۈچىنى ئاشۇردى. 610 مىڭ مو يۇقىرى ھوسۇللۇق، مۇقىم مەھسۇلاتلىق ئېتىزنى ئۇنۇملۇك قوغدىدى. يەر ئىشلىتىش تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى ئاكتىپ ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئۈچۈن تېرشىپ مۇلازىملىق قىلدى. 1993- يىلىدىن باشلاپ يەرلەرنى ھەقلىق ئىشلىتىشنىڭ يولغا قويۇپ، كۆلىمى 6059 مو كېلىدىغان 198 پارچە يەرنىڭ ھەقلىق ئىشلىتىش رەسمىيىتىنى بېجىردى.

بۇ ئوبلاستتىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمەتلىرى «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» ۋە مەركىزىي كومىتېت، گوۋۇيۈەن ھەمدە ئاپتونوم رايونىنىڭ يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى يولىورۇقلىرىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، يەر باشقۇرۇش ئاپپاراتلىرى قۇرۇلۇشىنى ئۇزلۇكسىز مۇكەممەللەشتۈردى. ھازىرغا قەدەر ھەر دەرىجلىك يەر باشقۇرۇش ئاپپاراتلىرىدىن 28 نى تەسىس قىلىپ، 118 نەپەر يەر باشقۇرۇش خادىمىنى سەپلىدى. بۇ ئوبلاست يەنە يەر باشقۇرۇش خىزمەتدىكى ئۇل كەسپىلەرنى ئومۇمىيۈزلۈك كۈچەيتىپ، يەر بايلىقىنى ئىنچىكە تەكشۈرۈش خىزمىتىنى يۇقىرى تۆلچەمدە ئورۇندىدى. يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى شەھەر- بازارلاردىكى يەرلەرنىڭ دەرىجىسىنى بېكىتىش، يېزىلاردىكى يەرلەرنى دەسلەپكى قەدەمدە تىزىملاپ كىنىشكا تارقىتىش، يەر تەشۇقاتى- تەربىيىسى، يەرلەرنى ئۇنۇمىرسال پىلانلاش قاتارلىق خىزمەتلەردە بۆسۈش خاراكتېرلىك ئىلگىرىلەشلەرنى قولغا كەلتۈرۈپ، ھەر دەرىجلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ ماكرولۇق تەدبىر بەلگىلىشىنى ا- قول ماتېريال بىلەن تەمىن ئەتتى.

قىزىلسۇ ئوبلاستى پارتىيە ئەزالىرىنى ئېلېكترونلۇق ئوقۇتۇش ۋاستىسىدىن پايدىلىنىپ تەربىيەلەپ، ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۇكۇر قاۋۇل** خەۋىر قىلىدۇ: ئىلگىرى پارتىيە ئەزالىرىنى ئادەتتىكى ئۇسۇل بويىچە تەربىيەلەشنى ئاساس قىلىپ كەلگەن قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى ھازىر ئېلېكترونلۇق ئوقۇتۇش ۋاستىسىدىن پايدىلىنىپ تەربىيەلەشنى يولغا قويۇپ، ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

بۇ ئوبلاستتىكى ھەر دەرىجلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ا- سېپىدىكى پارتىيە ئەزالىرىنى ئېلېكترونلۇق ئوقۇتۇش ۋاستىسىدىن پايدىلىنىپ تەربىيەلەشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئېلېكترونلۇق ئوقۇتۇش ئۇسكۇنىلىرىنى سېتىۋالدى. ھازىر ئوبلاست بويىچە 37 يېزا - بازار ۋە زاۋۇت - كانلارنىڭ كۆپ قىسمىدا ۋە بىر قىسىم مەھەللىلەردە پارتىيە ئەزالىرىنى ئېلېكترونلۇق ئوقۇتۇش ۋاستىسىدىن پايدىلىنىپ تەربىيەلەش شارائىتى ھازىرلاندى. بۇنىڭغا ئاساسەن ئوبلاستلىق پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ ئېلېكترونلۇق ۋاستىسىدىن پايدىلىنىپتەربىيەلەش مەركىزى يېقىندا بىر تۈركۈم ئۇيغۇر، خەنزۇ تىللىرىدىكى پارتىيە ئەزالىرىنى تەربىيەلەش سىنىئالغۇ فىلملىرىنى كىرگۈزۈپ، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنى يېڭى دەۋردىكى پارتىيە قۇرۇلۇشغا دائىر ئوقۇتۇش ماتېريالى بىلەن تەمىنلىدى.

بۇنىڭ بىلەن يېزا - بازار، زاۋۇت - كارخانىلار پارتىيە ئەزالىرىنى پارتىيە قۇرۇلۇشغا دائىر سىنىئالغۇ فىلملىرىنى كۆرۈش ۋە ئۇنى ئۆزىنىڭ ئىدىيە ۋە ھەرىكىتىگە سېلىشتۇرۇپ مۇزاكىرە قىلىشقا تەشكىللەپ، پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ئىدىيىۋى قۇرۇلۇشى ۋە تەشكىلي قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى. پارتىيە قۇرۇلۇشىغا نلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش ھارپىسىدا ئوبلاستلىق پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى ئېلېكترونلۇق ۋاستىلەردىن پايدىلىنىپ ئوقۇتۇش مەركىزى بىلەن قىزىلسۇ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى برلىكتە لېنتىغا ئېلىپ ئىشلىگەن فىلىم «زامانىمىزنىڭ ئاۋانگارتلىرى»نى ئوڭدا كۆرسەتتى. بۇ خىل تەربىيەلەش ئۇسۇلى ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ا- سېپىدىكى پارتىيە ئەزالىرى ۋە ئامما‌نىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

تالىپ ھاجى ئەھمىيەتلىك ئىشلارغا يۆرەكلىك پۇل خەجلەپ، خەلق ئاممىسىنىڭ ھۆرمىتىگە ئېرىشتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئوبۇل** خەۋىر قىلىدۇ: پارتىيىنىڭ خەلقنى بەيتۇش سىياسىتىنىڭ ئىلھامىدا، ھالال مېھنىتى ئارقىلىق بەيغان ئانۇش شەھرىگە قاراشلىق ئازاق يېزىسىنىڭ يۇقىرى ئىشتاچى كەنتىدىكى يەككە تىجارەتچى تالىپ ھاجى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، يۇرتىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاپ، يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش؛ يۇرتىنى ۋە يۇرت خەلقىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ، بېيىش يولىغا يېتەكلەش؛ جامائەت ئەسلىھەلىرىنى يېڭىلاپ، يۇرتىنىڭ قىياپىتىنى ياخشىلاش؛ مىللەتنىڭ مائارىپ ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇپ، خەلقنىڭ مەدەنىيەت ساپاسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش قاتارلىق ئەھمىيەتلىك ئىشلار ئۈچۈن يۈرەكلىك پۇل خەجلەپ، خەلق ئاممىسىنىڭ يۇكسەك ھۆرمىتىگە ئېرىشتى.

ئالى كۆكۈل كىشىلەر پىشكەزدا

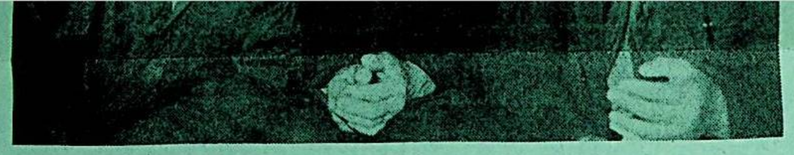
يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، تالىپ ھاجى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىر چاغدا، ئاكا - ئۇكىلىرىنى يېتەكلەپ رايون ئاتالاپ، دۆلەت ھالقىپ قانۇنلۇق سودا ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللاندى. ئاكا - ئۇكىلار بىر ياقىدىن باش، بىر يەڭدىن قول چىقىرىپ، ئۆزئارا ئىشىنىپ، ئادىل- سەممىي ئىش قىلدى. ھەربىرى ھەرقايسى شەھەر، ھەرقايسى دۆلەتلەردە تۇرۇپ ئۇچۇر ئىگىلەپ، مال يەتكۈزۈپ، مەملىكەتنىڭ ھەرقايسى جايلىرى ۋە ئوتتۇرا ئاسىيا شەرقىي يېۋروپا دۆلەتلىرىدە تىجارەت ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئۆزىنىڭ ئىقتىسادىي كۈچىنى ئاشۇرۇ

توقسۇ ناھىيىلىك ج خ قاتناش ساقچى چوڭ ئەترىتى جەنەن قاتناش ساقچىلىرىدىن ئۆگىنىش داۋامىدا ئون دانە خەلق ئۇچۇن مۇلازىملىق قىلىپ، ئاممىغا قولايلىق يارىتىش ساندۇقىنى ياستىپ، ناھىيەدىكى ئاساسلىق كوچا ئېغىزلىرىغا قويدى. ئۇلار ياخشى خەلق ساقچىسى ئوبرازىنى يارىتىپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: ۋەزىپە ئىجرا قىلىۋاتقان قاتناش ساقچىلىرى يولدىن ئۆتكەن ئاما ئۇچۇن مۇلازىملىق قىلماقتا.

رەن جەن فوتوسى

قىزىلسۇ ئوبلاستلىق پارتكوم بىرلىك سەپ بۇلۇمى، ئوبلاستلىق دىنىي ئىشلار ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلار مەركەزنىڭ مۇھىم يولبورۇقىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرى ۋە دىنىي پائالىيەتلەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. دىنىي زاتلارنى مەركەزنىڭ ئالاقىدار يولبورۇقلىرىنى ئۆگىنىش ۋە مۇزاكىرە قىلىشقا تەشكىللەپ، ئۇلارنىڭ قانۇن - تۈزۈمگە رىئايە قىلىش ئاڭلىلىقىنى ئۆستۈردى.

سۈرەتتە: دىنىي زاتلار ئۆگىنىشتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل** خەۋىرى ۋە فوتوسى

بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدا ئاممىۋى مەدەنىيەت ئىشلىرى تېز تەرەققىي قىلماقتا

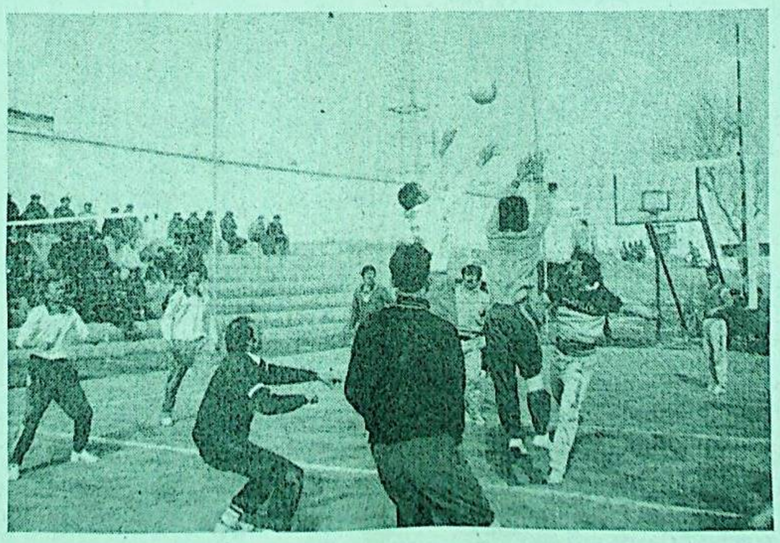
ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممەت** خەۋەر قىلدۇ: بايىنغولىن ئوبلاستلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە مەدەنىيەت ئىدارىسى شەھەر، يېزىلاردىكى ئاممىنىڭ مەنىۋى تۇرمۇش ئېھتىياجىنى كۆزدە تۇتۇپ، شەھەر، بازارلاردا ئاممىۋى مەدەنىيەت سورۇنلىرىنى تولۇقلاش، يېگىدىن قۇرۇش ۋە ئۇنى ياخشى يولغا قويۇش خىزمىتىگە بولغان يېتەكچىلىكنى كۈچەيتتى. نەتىجىدە بىر نەچچە يىل ئىچىدىلا ئوبلاست بويىچە مەدەنىيەت تورلىرى شەكىللىنىپ، ئاممىنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشى كۆرۈنەرلىك جانلاندى، ھازىر ئوبلاست بويىچە يېزا مەدەنىيەت پونكتى 74 كە، كەنت مەدەنىيەت ئۆيى 293 كە، مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى قوغداش نۇقتىسى 45 كە يەتتى.

ئوبلاستلىق مەدەنىيەت ئىدارىسى رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ ئىستىل، ئىدىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش بىلەن بىللە، كادىر، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى تەشكىللەپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى پائالىيىتىگە ئاكتىپ قاتناشتۇردى. بۇلتۇر 3 - ئايدا ئۆز تەۋەلىكىدىكى ئورۇنلار بىلەن «مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى مەسئۇلىيەتنامىسى» ئىمزالاپ، ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت تۇرۇمىنى يولغا قويۇپ، خىزمەت ۋەزىپىسىنى ھەر بىر ئادەمگىچە ئەمەلىيلەشتۇردى. خىزمەت گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، ناھىيە (شەھەر) لەردىكى 76 مەدەنىيەت يۇرتى، مەدەنىيەت پونكتى ۋە مەدەنىيەت ئۆيى، مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى قوغداش ئورنى قاتارلىقلارنىڭ خىزمىتىنى تەكشۈرۈشكە ئەۋەتىپ، كۆرۈلگەن مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلدى. ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر) لەرمۇ يېزا- بازارلار مەبلەغ توپلاش بىلەن دۆلەت مەبلەغ توپلاشنى بىرلەشتۈرۈپ، كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىش ئارقىلىق ئۆزىنى ئۆزى تەمىنلەپ، مەدەنىيەت ئىشلىرىنى تولۇقلاش، مەجبۇرىي ئەمگەك، قوشۇمچە كىرىم بىلەن مەدەنىيەت ئىشلىرىنى جانلاندۇرۇش قاتارلىق كۆپ خىل چارە - تەدبىرلەر ئارقىلىق ئاممىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلەتتى. بۇنىڭ بىلەن ھازىرغىچە ناھىيە (شەھەر) لەردىكى مەدەنىيەت يۇرتلىرىنىڭ 95 پىرسەنتى يېگى بىنالارغا كۆچۈرۈلۈپ، مەدەنىيەت پونكتى، مەدەنىيەت ئۆيلىرى «خادىم، راسخوت، پائالىيەت ۋە سورۇن»نى ئەمەلىيلەشتۇرۇش ئىشقا ئاشۇرۇلدى.

بۇنىڭدىن باشقا يەنە مىللەتلەرنىڭ قەدىمكى ئۇسسۇل سەنئىتىنى توپلاش، رەتلەش ۋە تەزكىرە يېزىش ئىشلىرىمۇ تېز راۋاجلاندى. موڭغۇل خەلق ئەنئەنىۋى ئۇسسۇلىدىن ئون نەچچىسى، ئۇيغۇر مىللىي ئۇسسۇلىدىن يەتتىسىنىڭ ھەربىرىگە لېنتىغا ئېلىندى ۋە ئۇسسۇل ھەربىرىنىڭ چۈشەنچە بېرىلىپ، رەتلەپ چىقىلدى. موڭغۇل، ئۇيغۇر، خۇيزۇ خەلق ناخشىلىرى رەتلىنىپ، ئىككى توپلام نەشر قىلىندى. بۇلتۇر ئوبلاست بويىچە ئۇيۇشتۇرۇلغان «كىرورەن مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى» كۆرگەزمىسى ئىچكىرىدىكى بەش ئۆلكىنىڭ 20 نەچچە شەھىردە كۆرگەزمە قىلىندى. ئوبلاستلىق سەنئەت ئۆمىكى ئاپتونوم رايونلۇق ئىچى، سىرتىدا 312 مەيدان ئويۇن قويغاندىن باشقا، ئوبلاستلىق رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسى بىلەن بىرلىشىپ، چوڭ تېپتىكى بەدىئىي فىلىم «ئانا يۇرت ملودىيىسى»نى ئىشلەپ چىقتى، «مۇڭلانغان بۇلاق» نامىلق كىنونىڭ ئىشلىنىشىگە قاتناشتى. «ھەممە خەلق تەنتەنە قىلىش» نامىلق ئۇسسۇلنى ئىجاد قىلىپ ۋە ئوينىپ، ئاپتونوم رايون قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىق مەرىكىسىگە سوۋغات قىلدى.

لوپ ناھىيىسى «ئۇچ پىشقەدەم»لەرنىڭ تۇرمۇشنى ئورۇنلاشتۇرۇشنىڭ ئۇنۇملۇك يولىنى تاپتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن تاشتۇمۇر** خەۋەر قىلدۇ: پىشقەدەم ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى، پىشقەدەم پارتىيە ئەزالىرى، پىشقەدەم ئەمگەك نەمۇنچىلىرىنى ئاخىرقى ئۆمرىنى خاتىرجەم ئۆتكۈزۈش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش ئۇچۇن، لوپ ناھىيىسى «ياشانغانلارنى بېقىش ئورمىنى» بىنا قىلىش ئارقىلىق «ئۇچ پىشقەدەم»لەرنىڭ تۇرمۇشىنى ئورۇنلاشتۇرۇشنىڭ ئۇنۇملۇك يولىنى تاپتى.

مەملىكەت بويىچە ئاممىۋى تەنتەربىيە خىزمىتىدىكى ئىلغار ناھىيە يەكەن ناھىيىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تەن ساغلاملىقىنى يەنىمۇ يۇقىرى كۆتۈرۈش ئۇچۇن تۈرلۈك تەنتەربىيە مۇسابىقىلىرىنى قانات يايدۇردى.

سۈرەتتە: ۋاسكېتبول مۇسابىقىسىدىن كۆرۈنۈش.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نۇردۇن ئابدۇسەمەت** فوتوسى

بۇ ناھىيىدە «ئۇچ پىشقەدەم»لەردىن 901 كىشى بولۇپ، بېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى خىزمىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، «ئۇچ پىشقەدەم»لەر خىزمىتىنى مۇھىم ئىشلار قاتارىغا كىرگۈزۈپ چىكى تۇتتى. ناھىيىلىك پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى مەخسۇس كۇچ تەشكىللەپ، يېزىلاردىكى پىشقەدەم ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى، پارتىيە ئەزالىرى، پىشقەدەم ئەمگەك نەمۇنچىلىرىنى تىزىملاپ ئارخىپ تۈرغۇزۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش بىلەن بىللە، ئۇلارنىڭ تۇرمۇشنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇش توغرىسىدا مۇناسىپ بەلگىلىمە تۈزۈپ تارقاتتى. ھەرقايسى يېزا - بازارلىق پارتكوملارمۇ ئىجرا قىلىش تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ، «ئۇچ پىشقەدەم»لەرنىڭ مەجبۇرىي ئەمگەك ۋەزىپىسىنى كەچۈرۈم قىلىش، بىر مودىن ئىككى موغا قەدەر تەمىنات يېرى ھەل قىلىپ بېرىش، خىزمەت ۋەزىپىسى ۋە ستاژىغا قاراپ، 150 يۇەندىن 400 يۇەنگە قەدەر تۇرمۇش ياردەم پۇلى بېرىش قاتارلىق ئۇسۇللارنى قوللىنىپ، ئۇلارنى ئاخىرقى ئۆمرىنى خاتىرجەم ئۆتكۈزۈش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. كەنتلەرنىڭ كوللېكتىپ مالىيىسىدىن 560 مىڭ يۇەندىن كۆپرەك مەبلەغ چىقىرىپ، 566 كىشىنى ياشانغاندا بېقىلىش سۇغۇرتىسىغا قاتناشتۇرۇپ، ئۇلارنى تۇرمۇش ياردەم پۇلىدىن بەھرىمەن قىلدى. بىراق يەنە بىر قىسىم كەنتلەر كوللېكتىپ ئىقتىسادىنىڭ ئاجىزلىقى تۈپەيلىدىن كوللېكتىپ مالىيىسىدىن مەبلەغ چىقىرالماي، «ئۇچ پىشقەدەم»لەرنى ياشانغاندا بېقىلىش سۇغۇرتىسىغا قاتناشتۇرالمىدى. بۇنىڭغا ئاساسەن، ناھىيىلىك پارتكوم يىللاردىن بۇيانقى تەجرىبە - ساۋاقلارنى يەكۈنلىگەن ئاساستا، «ئۇچ پىشقەدەم»لەرنىڭ تۇرمۇشنى ئۇزاق مۇددەت ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇشنىڭ يوللىرى ئوستىدە ئەتراپلىق ئىزدىنىپ، «پىشقەدەملەرنى بېقىش ئورمىنى» بىنا قىلىشتىن ئىبارەت ئۇنۇملۇك يولنى تاللىدى ھەمدە بۇ يىلدىن باشلاپ ئۇچ يىل ئىچىدە كەنتلەرنى بىرلىك قىلغان ھالدا 45 مىڭ تۇپ ياڭاق كۆچىتى تىكىپ، ئۇنى «ياشانغانلارنى بېقىش ئورمىنى» قىلىپ، كوللېكتىپ نامىدا بىر تۇتاش پايدىلىنىشنى بەلگىلىدى. بۇ يىل ناھىيە بويىچە 15 مىڭ تۇپ ياڭاق كۆچىتى تىكىلدى.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتىنىڭ باياناتى

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 29 - كۈنى

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 29 - كۈنى جۇڭگو بىر قېتىم مۇۋەپپەقىيەتلىك يادرو سىنىقى ئېلىپ باردى. جۇڭخۇا-خەلق جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتى شۇنى داغدۇغىلىق جاكارلايدۇكى، جۇڭگو 1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 30 - كۈنىدىن باشلاپ يادرو سىنىقىنى ۋاقتىنچە توختىتىدۇ. جۇڭگونىڭ بۇ مۇھىم قارارنى چىقارغانلىقى ھەم يادرو قورالى يوق دۆلەتلەرنىڭ تەلىپىگە ئاۋاز قوشقانلىق، ھەم يادرو ھەربىي تەييارلىقلارنى قىسقارتىشنى ئىلگىرى سۈرۈشتە قوللانغان بىر تۈرلۈك ئەمەلىي ھەرىكەت.

جۇڭگو 1964 - يىل 10 - ئاينىڭ 16 - كۈنى تۇنجى قېتىم يادرو سىنىقى ئېلىپ بارغاندىن بۇيان، 30 نەچچە يىل تىرىشچانلىق كۆرسىتىش ئارقىلىق مۇستەقىل ۋە ئۆزىنىڭ يادرو قورالىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى ئالاھىدە تارىخىي شارائىتتا ئېلىپ بارغانلىقى ئۈچۈن، جۇڭگو ھۆكۈمىتى ئالاھىدە ھەيران قالدى. بىيگى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن ئۇرۇش تەھدىتىگە جۇملىدىن يادرو قوراللىرىنىڭ تەھدىتىگە ئۇچرىدى. جۇڭگو مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇش، تەرەققىي قىلىش ئۈچۈن يادرو قوراللىرىنى راۋاجلاندۇرۇش يولىنى تاللىۋېلىشقا مەجبۇر بولدى. بىز يادرو قوراللىرىنى باشقىلارغا تەھدىت سېلىش ئۈچۈن ئەمەس، مۇداپىئەلىنىشنى كۆزدە تۇتۇپ، ئۆزىمىزنى قوغداش، دۆلەتنىڭ مۇستەقىللىكى، ئېگىلمىك ھوقۇقى ۋە زېمىن پۈتۈنلۈكىنى قوغداش، خەلقنىڭ تىنچ، خاتىرجەم تۇرمۇشىنى قوغداش ئۈچۈن تەقتق قىلدۇق ۋە راۋاجلاندۇرۇدۇق. جۇڭگونىڭ يادرو قورالىنى راۋاجلاندۇرۇشى دۇنيانىڭ تىنچلىقىنى قوغداش، يادرو پوپوزىسى ۋە يادرو تەھدىتىنى بۇزۇپ تاشلاش، يادرو ئۇرۇشىدىن ساقلىنىش، ئاخىردا يادرو قوراللىرىنى يوقىتىشنى مەقسەت قىلىدۇ.

جۇڭگو يادرو قورالىغا ئېگە بولغان تۇنجى كۈنىدىن باشلاپ ھەرقانداق ۋاقىتتا، ھەرقانداق ئەھۋالدا يادرو قوراللىنى ئالدى بىلەن ئىشلەتمەيدىغانلىقىنى داغدۇغىلىق جاكارلىغان. جۇڭگو يەنە يادرو قورالى يوق دۆلەت ۋە رايونغا يادرو قورالى ئىشلەتمەسلىك ھەيدىغانلىقىنى ۋە يادرو قوزالى ئارقىلىق تەھدىت سالمايدىغانلىقىنى توغرىسىدىمۇ شەرتسىز ۋەدە بەرگەن. جۇڭگو دۇنيادىكى مۇشۇنداق ۋەدە بەرگەن ۋە ئۇنىڭغا ئەمەل قىلغان بىردىنبىر يادرو قورالغا ئېگە دۆلەت. جۇڭگو ئۆز تەۋەلىكىدىن باشقا جايلارغا ئەزەلدىن يادرو قورالى ئورۇنلاشتۇرغان ئەمەس، شۇنداقلا باشقا دۆلەتلەرگە يادرو قورالى ئىشلەتكەن ياكى يادرو قورالى ئارقىلىق تەھدىت سالغانمۇ ئەمەس.

جۇڭگو تىنچلىقپەرۋەر دۆلەت، دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداشتىكى مۇھىم كۈچ. جۇڭگو يادرو ھەربىي تەييارلىقلىرىنى ئۆزۈل - كېسىل قىسقارتىش نىشانىغا يېتىشتە يادرو قورالى سىنىقىنى ئومۇمىيۈزلۈك چەكلەشنى ياقلايدۇ. جۇڭگو جەنۇبە يادرو سىنىقىنى ئومۇمىيۈزلۈك چەكلەش شەرتنامىسى سۆھبىتىگە ئاكتىپ قاتنىشىپ، بۇ يىل ئېچىدە بىردەك كېڭىشىش ئارقىلىق ئىدىل، مۇۋاپىق، تەكشۈرۈشكە بولىدىغان، ئومۇمىيۈزلۈك قاتناشقان ۋە مەجبۇرىي كۈچكە ئىگە بولغان شەرتنامە تۈزۈشكە تىرىشىدۇ. جۇڭگو خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ باشقا ئەزالىرى بىلەن بىرلىكتە مۇشۇ جەھەتتە داۋاملىق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشنى خالايدۇ.

يادرو سىنىقىنى توختىتىش يادرو ھەربىي تەيياراللىرىنى قىسقارتىشنىڭ مۇھىم بىر باسقۇچى. جۇڭگو ھۆكۈمىتى ئىنسانىيەتكە تەھدىت بولۇۋاتقان يادرو ئۇرۇشى خەۋپىنى مەڭگۈ تۈگىتىش، يەر شارى دائىرىسىدە مەڭگۈلۈك تىنچلىق ۋە ئومۇمىيۈزلۈك بىخەتەرلىكنى ئىشقا ئاشۇرۇشنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن، دۇنيادىكى ھەرقايسى دۆلەت، بولۇپمۇ يادرو قورالى بار دۆلەتلەرگە تۆۋەندىكىلەرنى مۇراجىئەت قىلىدۇ:

1. يادرو چوڭ دۆلەتلىرى يادرو تەھدىتى سىياسىتىدىن ۋاز كېچىشى كېرەك. غايەت زور يادرو قورالى ئامبىرىغا ئېگە دۆلەتلەر يادرو قوراللىرىنى داۋاملىق زور دەرىجىدە قىسقارتىشى كېرەك.

2. يادرو قورالى بار دۆلەتلەر ھەرقانداق ۋاقىتتا، ھەرقانداق ئەھۋالدا يادرو قورالىنى ئۆزۈل - كېسىل ئىشلەتمەسلىك مەجبۇرىيىتىنى زىممىسىگە ئېلىشى، يادرو قورالى يوق دۆلەت ۋە رايونلارغا يادرو قورالى ئىشلەتمەيدىغانلىقى ياكى يادرو قورالى ئارقىلىق تەھدىت سالمايدىغانلىقى توغرىسىدا ۋەدە بېرىشى ھەم مۇشۇ ھەقتە بالدۇراق خەلقئارا قانۇن ھۆججىتى تۈزۈشى كېرەك.

3. چەت ئەللەرگە يادرو قورالى ئورۇنلاشتۇرغان دۆلەتلەر چەت ئەللەردىكى يادرو قوراللىرىنى دۆلىتىگە قايتۇرۇپ كېتىشى كېرەك. يادرو قورالى بار دۆلەتلەر يادرو قوراللىدىن خالى رايون قۇرۇش تەشەببۇسىنى قوللاش توغرىسىدا ۋەدە بېرىشى، يادرو قوراللىدىن خالى رايوننىڭ ئورنىغا ھۆرمەت قىلىشى ۋە مۇناسىپ مەجبۇرىيەتنى زىممىسىگە ئېلىشى كېرەك.

4. ھەرقايسى دۆلەت ئالەم بوشلۇقى، قورال-يارىغ سىستېمىسى ۋە ستراتېگىيىلىك بىخەتەرلىك، مۇقىملىقتا زىيان سالىدىغان باشقۇرۇلىدىغان بومبا مۇداپىئە سىستېمىسىنى راۋاجلاندۇرماسلىقى ۋە ئورۇنلاشتۇرماسلىقى كېرەك.

5. ھەرقايسى دۆلەت يادرو قوراللىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك چەكلەش ۋە ئۆزۈل - كېسىل يوقىتىش خەلقئارا ئەھدىنامىسى تۈزۈش توغرىسىدا سۆھبەت ئۆتكۈزۈشى كېرەك.

يادرو قوراللىرىدىن خالى دۇنيا قۇرۇش، ھەرقايسى دۆلەتنىڭ تىنچلىق، بىخەتەرلىك، مۇقىملىق ۋە گۈللىنىشىنى ئورتاق بەھرىمەن بولۇشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش - دۇنيا ئەللىرى خەلقلىرىنىڭ كۈچلۈك ئارزۇسى. بىز يادرو ئۇرۇشىنىڭ مەڭگۈ يوز بەرمەسلىكىنى چىن قەلبىمىزدىن ئۈمىد قىلىمىز. شۇنىڭغا چۈشەنمىزكى، دۇنيادىكى تىنچلىقپەرۋەر دۆلەت ۋە خەلقلەر ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسەتسىلا، يادرو ئۇرۇشىدىن ساقلانغىلى بولىدۇ، ئىنسانىيەت 20 - ئەسىردە يادرو قورالىنى ياسىغانىكەن، ئۇ 21 - ئەسىردە يادرو قورالىنى ئۆزۈل - كېسىل يوقىتىشقىمۇ تامامەن قادىر. جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى دۇنيادىكى ھەرقايسى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرى ۋە خەلقلىرى بىلەن بىرلىكتە بۇ ئالىيجاناب نىشانغا يېتىش ئۈچۈن تىرىشىپ كۈرەش قىلىشنى خالايدۇ!

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 29 - ئىيۇل تېلېگرامىسى)

ھەمنەپەس، تەقدىرداش، قەلبداش بولايلى

ئولىمپىك تەنتەربىيە مۇسابىقىسى خەۋەرلىرى

Atlanta 1996

● دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتى، مەملىكەتلىك تەنتەربىيە باش جەمئىيىتى، جۇڭگو ئولىمپىك جەمئىيىتى جۇڭگو تەنتەربىيە ۋەكىللەر ئۆسكىنە تەبرىك تېلېگرامىسى ئەۋەتتىپ، ۋاڭ جۇنشيانىڭ 26 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ يېنىك ئاتلېتىكا تۈرىدىكى ئاياللارنىڭ 5000 مېترغا يۈگۈرۈش مۇسابىقىسىدە ئالتۇن مېدالغا ئېرىشكەنلىكىنى تەبرىكلىدى.

● ئاياللارنىڭ 10 كىلومېترغا يورغىلاپ مېڭىش مۇسابىقىسىدە ۋاڭ يەن مس مېدالغا ئېرىشتى.

● جۇڭگو ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ۋەكىللەر ئۆسكىنىڭ تۇنجى تۈركۈم ئەزالىرى 29 - ئىيۇل دۆلىتىمىزگە قايتىپ كەلدى.

● شىنخۇا ئاگېنتلىقى شياڭگاڭ شۆبىسىنىڭ باشلىقى جۇنەن تېلېگرامىسى ئەۋەتتىپ، شياڭگاڭ ماھىرى لى لىشەننىڭ چېمپىيون بولغانلىقىنى تەبرىكلىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگو ئاياللار پۇتبول كوماندىسى ئامېرىكىنىڭ مىنامى شەھىرىدە ئېلىگەك قارشى ئۇچ نەتىجە بىلەن برازىلىيە كوماندىسىنى يېڭىپ، ئاتلانتا ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ئاياللار پۇتبول ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسىگە قاتنىشىش سالاھىيىتىگە ئېرىشتى.

سۈرەتتە: برازىلىيىنىڭ ئېلىكى تەنھەرىكەتچىسى جۇڭگو كوماندىسىنىڭ ئوتتۇرا مەيدان تەنھەرىكەتچىسى جاۋلىخۇڭنى توسماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

شىنجاڭنىڭ 11 موتسكلىت ماھىرى 1995 - يىلى
«ۋاڭجياڭ - WJ 250» تىپلىق موتسكلىت بىلەن تەكلىماكان قۇملۇقىغا كىرىپ، تارىم ئويمانلىقىنى تۇنجى قېتىم مۇۋەپپەقىيەتلىك ئايلىنىپ چىقتى
ماتورى كۈچلۈك، ئېقتىدارى ئىشەنچلىك «ۋاڭجياڭ - WJ 250» ماركىلىق موتسكلىت سىز بىلەن بىللە يېڭى مۆجىزىلەرنى يارىتالايدۇ

بىر جۈملىنىڭ خەۋرلىرى

△ ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى لى رۇيخۇمەن يېقىندا چىڭخەيدە خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە تەكتلەپ مۇنداق دېدى: ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش، تۇرمۇشنى ياخشىلاش، ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتىش، مۇقىملىقنى قوغداش - ئۇلۇمزنىڭ غەربىي قىسمىدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئالدىغا قويۇلغان تۇپ ۋەزىپە.

△ ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۈيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جياڭ چۈنيۈن تەكتلەپ مۇنداق دېدى: كەلكۈندىن مۇداپىئە كۈرۈش - كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش سالمىقىنى يەنمۇ زورايتىپ، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا كۈرىشىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك غەلبىسىنى قولغا كەلتۈرۈش لازىم.

△ خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى بىلەن مالىيە مىنىستىرلىكى بىرلىكتە ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا 142 مىليون يۈەن پۇل ئاجراتتى.

△ ئۇلۇمزنىڭ ئەنخۇي، گۈيجۇ، جەجياڭ، جياڭشى، خۇنەن، خۇبەي، گۇاڭشى قاتارلىق ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلىرىدا ئېغىر سۇ ئاپىتى بولغاندىن كېيىن، جۇڭگو قىزىل كرېست باش جەمئىيىتى دەرھال ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا ئاتلىنىپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان رايونلارنى 11 مىليون 653 مىڭ يۈەن پۇل ۋە ماددىي ئەشيا بىلەن تەمىنلىدى.

△ ئىچكى سودا مىنىستىرلىكى ماددىي ئەشيا ئاھەسىدە زىيان تارتىشنىڭ كۆپىيىپ كېتىشىنى توسۇشنى تەلەپ قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ھەمنەپەس، تەقدىرداش، قەلبداش بولايلى

(بېشى 1 - بەتتە)

قۇرۇلۇشتا بولسۇن جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش، خالىس پىداكارلىق كۆرسىتىش، قۇربان بېرىشتىن قورقماسلىق شەرەپلىك ئەنئەنىسىنى ساقلاپ ۋە جارى قىلدۇرۇپ، يەرلىكنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا كۈچلۈك كاپالەتلىك قىلىپ ۋە ياردەم بېرىپ، يېڭى دەۋردە خەلق ئارمىيىسى خەلق ئۈچۈن ئىشلەشتەك شانلىق سەھىپە يارىتىش. يېقىندا كەلكۈن ئاپىتى يۈز بېرىپ، ئەڭ قىيىن ئەھۋالغا دۇچ كەلگەندە، يەنىلا خەلق ئارمىيىسى خەلق ئاممىسىنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشت ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلاردىكى ھەر مىللەت خەلق ئاممىسىغا ۋەكالىتەن خەلق ئارمىيىسىنىڭ زور كۈچ بىلەن‌يارەم بەرگەنلىكىگە ۋە پىداكارلىق روھىنى جارى قىلدۇرغانلىقىغا چوڭقۇر مىننەتدارلىق بىلدۈردى.

ئابلەت ئابدۇرېشت ئاخىردا مۇنداق دېدى: يېڭى تارىخىي شارائىتتا ئىككىنى ھىمايە قىلىش خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلىشىمىز لازىم. يېڭى ۋەزىيەتتە ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ، ھەربىيلەر بىلەن خەلقنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى‌كۈچەيتىشنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتىگە بولغان تونۇشنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ھەر مىللەت ھەربىي، خەلقنىڭ دۆلەت مۇداپىئە قارىشى ۋە ئارمىينى ھىمايە قىلىش ۋە ئۇلارنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش، ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىش، خەلقنى سۆيۈش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈرۈپ، ئاپتونوم رايون بويىچە «ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغانسېرى، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەنسېرى ئىككىنى ھىمايە قىلىش خىزمىتىنى شۇنچە ياخشى ئىشلەش؛ بازار ئىگىلىكى قانچىكى راۋاجلانغانسېرى ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەت، ھەربىي بىلەن خەلقنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى شۇنچە كۈچەيتىش» كەبى چىياتنى بارلىققا كەلتۈرۈپ، «ھەمنەپەس، تەقدىرداش، قەلبداش» بولغان يېڭى تىپتىكى ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەت، ھەربىي بىلەن خەلق مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ مۇستەھكەملىشىمىز ۋە راۋاجلاندۇرۇشىمىز لازىم. لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن سىلىگۈەنى، قوشۇمچە شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىلىگۈەنى فۇبىگياۋ، شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيىسى قىسىملىرىنىڭ باشلىقى فاڭ دېيەرۇڭ، قوراللىق ساقچى قىسىملار شىنجاڭ زۇڭدۇيىنىڭ باشلىقى خۇيلار ئايرىم-ئايرىم سۆز قىلدى. ئۇلار مۇنداق دېدى: ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ، ھەربىي بىلەن خەلقنىڭ ۋە مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش - بارلىق خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەشنىڭ ئالدىنقى شەرتى ۋە كاپالىتى. ھاياتىي قوشۇنلۇق ۋە زەربىدار قوشۇنلۇق روھىمىزنى تىرىشچ جارى قىلدۇرۇپ، ئاپتونوم رايوننىڭ نۆۋەتلىق قۇرۇلۇشلىرىغا داۋاملىق ياردەم بېرىپ ۋە خەتەردىن، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا پائال قاتنىشىپ، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىگە ئەمەلىي ھەرىكىتىمىز بىلەن بەخت يارىتىپ، دۆلەت ۋە ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ھاياتى، مال - مۈلكىنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغدايمىز. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەت، ھەربىي بىلەن خەلق ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش بويىچە تۇرلۇك ئەمەلىي خىزمەتلەرنى ھەقىقىي ياخشى ئىشلەپ، ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ، ھەربىي بىلەن خەلقنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى ۋە مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى تىرىشچ يېڭى تەرەققىياتقا ئېرىشتۇرىمىز.

ھال سوراش پائالىيىتىگە جاڭ ۋېنيۈ، جۇشېڭتاۋ، لى فېڭزى، يۈسۈپ ئەيسا قاتارلىق ئاپتونوم رايونىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ئىشلىرى نازارىتىنىڭ رەھبەرلىرى قاتناشتى.

* * * * *

ئېلان

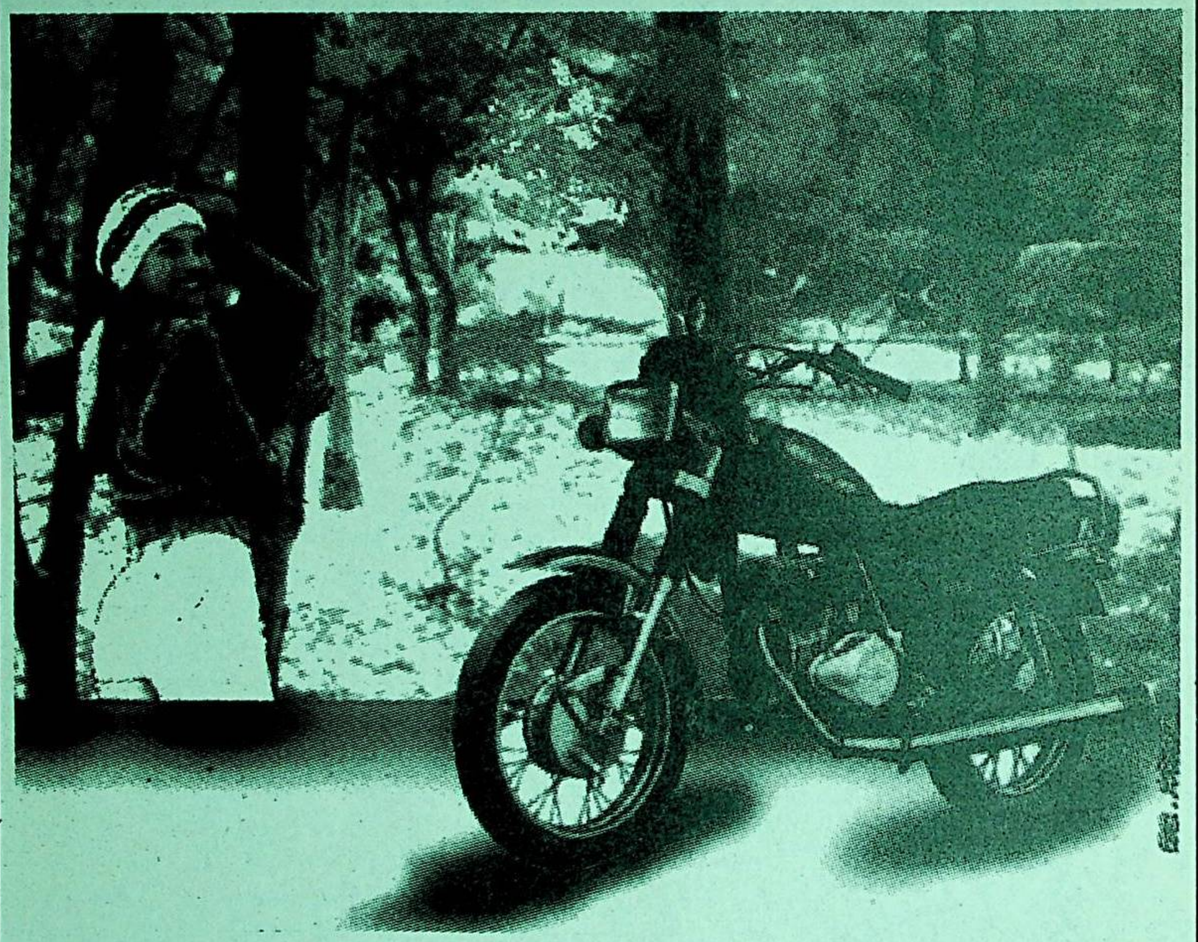
ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىدىن پاكىستانغا بېرىشقا بېرىلگەن 141418130- نومۇرلۇق تۇرسۇن ھاجى مەھەممەت نامىدىكى، 141418131 - نومۇرلۇق پاشا ئابدۇغوپۇر نامىدىكى پاسپورتنى يوقاتتۇق.

ھوتسكلىت سىز بىلەن بىللە يېڭى مۆجىزىلەرنى يارىتالايدۇ

- ماتورنىڭ ئىقتىدارى ياخشى، بەش خوتلۇق، ماتورى كۈچلۈك، ماي سەرپىياتى تۆۋەن.
- سىرتقى كۆرۈنۈشى يېڭىچە لايىھىلەنگەن، كۆركەم.
- ياساشتا يېڭىچە ھۇنەر - سەنئەت قوللىنىلغان. يۈرۈشى بىخەتەر ھەم سىلىق.
- زاپچاسلارنىڭ ھەممىباپلىقى ياخشى، رېمونت قىلىش ئوڭاي.

«ۋاڭجياڭ - WJ250» تىپلىق ھوتسكلىت قۇملۇق، چۆللىنى كېسىپ ئۆتەلەيدۇ، تەبىئەتنىڭ رەھىمسىز خىرىسىغا بەرداشلىق بېرەلەيدۇ. ئۇ سىزنىڭ ئىشەنچلىك ھەمراھىڭىز بولۇپ، ئېھتىياجىڭىزنى قاندۇرالايدۇ، سىز بىلەن بىللە كىشىلىك ھاياتنىڭ يېڭى مۆجىزىلىرىنى يارىتالايدۇ!

ئىقتىدارى: 11.8 kw **سۈرئىتى:** 120km/h **ماي سەرپىياتى:** 2.21 /100: km

ياسىغان ئورۇن: جۇڭگو قورال - يارىغ سانائىتى باش شىركىتى چۇڭچىڭ «ۋاڭجياڭ» ماشىنسازلىق باش زاۋۇتى

تېلېفون نومۇرى: 7862365 - 0811 فوتو تېلېگراف نومۇرى: 7861783- 0811

خېرىدارلار خەت ساندۇقى: چۇڭچىڭ 16 - نومۇر، پوچتا نومۇرى:630071

شىنجاڭدىكى ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان ساتۇچى، رېمونت قىلغۇچى ئورۇنلار:

شىنجاڭ پوچتا - تېلېگراف ھوتسكلىت تىجارەت شىركىتى

ئۇرۇمچى شەھىرى شىمالىي ساي يولى 43 - نومۇر

تېلېفون نومۇرى: 4843698 - 0991

ئالاقىلەشكۈچى: لى جىنپىڭ

شىنجاڭ ماشىنسازلىق ئېلېكترون ئۈسكۈنىلىرى باش شىركىتىنىڭ ھوتسكلىت شىركىتى

ئۇرۇمچى شەھىرى «خېيلۇڭجياڭ» يولى 21 - نومۇر

تېلېفون نومۇرى: 5855770 - 0991، ئالاقىلەشكۈچى: ۋاڭ جىنكې

شىنجاڭ ھوتسكلىت تىجارەت شىركىتى

ئۇرۇمچى شەھىرى «ياڭزىجياڭ» يولى 40 - نومۇر

تېلېفون نومۇرى: 5812313 - 0991، ئالاقىلەشكۈچى: جاڭ جيەن

ئۇرۇمچى شەھەرلىك «خۇڭدا» ھوتسكلىت تىجارەت شىركىتى

ئۇرۇمچى شەھىرى شەرقىي قاراماي يولى 37 - نومۇر

تېلېفون نومۇرى: 4848064 - 0991، ئالاقىلەشكۈچى: ماشياۋبىڭ

شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ۋەكىلى: خۇاڭ يۈيفې

تېلېفون نومۇرى: 4818153 - 0991

چاقىرغۇ نومۇرى: 5318 - 5826666

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا ℃ 22- ℃ 34 بولىدۇ. ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

هاللىق سەۋىبىگە يېتىشكە يۈرۈش قىلىش يولىدا

– قۇمۇل شەھرىگە قاراشلىق شەھەر ئەتراپى يېزا يۆجىن كەنتى پارتىيە ياچېيكىسى توغرىسىدا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **يۈسۈپ ئەمەت**

يۆجىن كەنتى قۇمۇل شەھرىنىڭ شىمالىي تەرىپىگە جايلاشقان بولۇپ، شەھەرنىڭ مۇھىم كۆكتات ئىشلەپچىقىرىش بازىلىرىنىڭ بىرى. يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، كەنت پارتىيە ياچېيكىسى كەنت كومىتېتى بىلەن زىچ ھەمكارلىشىپ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىشتا چىڭ تۇرۇپ، كەنتنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى. 1995- يىلى كەنتنىڭ ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 5 مىليون 410 مىڭ يۈەنگە، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە كىرىمى 2138 يۈەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىنكىدىن 214 يۈەن كۆپەيدى. شۇ يىلى كەنت پارتىيە ياچېيكىسى قۇمۇل ۋىلايىتى ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە «هاللىق سەۋىبىگە يېتىشكە يۈرۈش قىلىشتىكى قىزىل بايراقدار پارتىيە ياچېيكىسى» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشىپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا قۇمۇل ۋىلايىتىدىكى يېزا، كەنت پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ ئۈلگىسىگە، بىر يارقىن بايراقتا ئايلاندى.

قۇمۇل شەھرىگە قاراشلىق شەھەر ئەتراپى يېزا پارتكومى 1994 - يىلى قۇمۇل ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ «ئاۋانگارتلار قورۇلۇشى» تەلىپىگە ئاساسەن، ئىشنى پارتىيە ياچېيكا شۇجىسىنى ياخشى تاللاشتىن باشلاپ، يۆجىن كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ بەنزىسىنى تەرتىپكە سېلىپ مەلۇم مەدەنىيەت سەۋىيىسىگە ئىگە، ئىگىلىك باشقۇرۇشىنى يىلدىنغان، ئاممىنى بېيىشقا يېتەكلىيەلەيدىغان ئۈچ يولداشنى كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ ھەيئەتلىكىگە قويىدى.

كۆپچىلىكنى ئورتاق بېيىش يولىغا يېتەكلەش ئۈچۈن، كەنت پارتىيە ياچېيكىسى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى يېتەكچى، «ئاۋانگارتلار قورۇلۇشى»نى تايانچ، ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇشنى مەركەز، يېزا ئىگىلىكىنى مۇقىملاشتۇرۇشنى ئاساس قىلىپ، كۆكتات ئىشلەپچىقىرىشنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش ئاساسىدا، يېزا- بازار كارخانىلىرى ۋە 2-، 3- كەسىپنى پائال مۇرەسسە قاتارلىق ئون نەچچە تەشكىلىي ئاپپاراتنى تەرتىپكە سېلىپ مۇكەممەللەشتۈردى. شۇ ئارقىلىق كەنتنىڭ تۇرلۇك خىزمەتلىرى تۇرۇملىشىش، قېلىپلىشىش يولىغا سېلىندى.

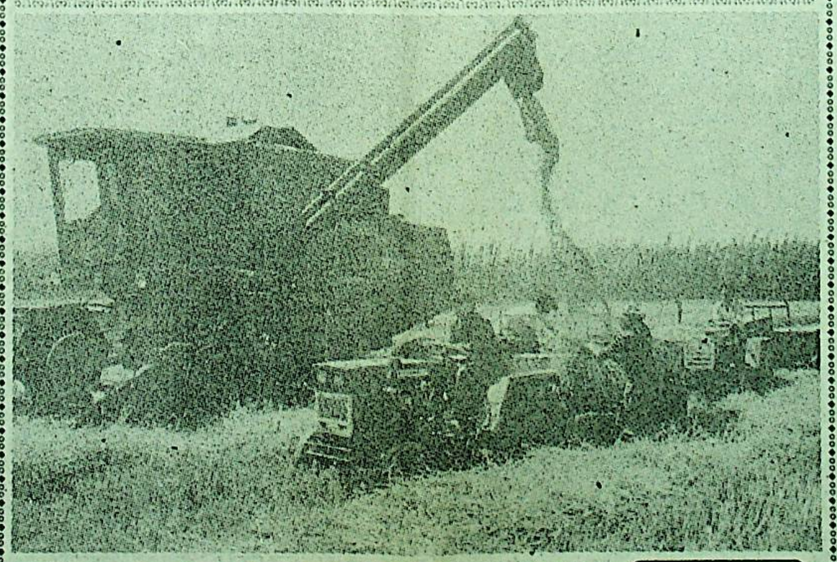
يۆجىن كەنتى شەھەر ئەتراپىغا جايلاشقان بولۇپ، تۇمۇرىيول ۋە نېفتلىككە يېقىن. كەنت پارتىيە ياچېيكىسى مۇشۇ ئەۋزەللىكنى چىڭ تۇتۇپ، «شەھەرگە، تۇمۇرىيول ۋە نېفتلىككە تايىنىش، تېخنىكا كىرگۈزۈپ كۆكاتچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش، ئىختىساس ئىگىلىرى كىرگۈزۈپ كارخانىلارنى روناق تاپقۇزۇش» تىن ئىبارەت «ئۈچكە تايىنىش، ئىككىنى كىرگۈزۈش» تەسەۋۋۇرىنى ئوتتۇرىغا قويدى.

يۆجىن كەنتىدە ھەر بىر كىشىگە توغرا كېلىدىغان تېرىلغۇ يەر بىرموغمۇ يەتمەيتتى. شۇڭا، ئۇلار ھوسۇل ئاشۇرۇش جەھەتتە كۆپ باش قاتۇردى. شەندۇڭ ئۆلكىسىدىن قوياش نۇرىدىن پايدىلىنىپ ئېنېرگىيە تېجەش پارنىكى تېخنىكىسىنى كىرگۈزدى. ھەر يىلى كەنتتە بىر قانچە قارار ئەسقاتىدىغان تېخنىكا بىلەن تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىپ، كۆكاتچىلارغا دېھقانچىلىق دورىلىرىنى ئىشلىتىش ئۇسۇلى، كۆكاتاتا كۆرۈلىدىغان كېسەللىك - زىياندىاش ھاشاراتلارنى يوقىتىش ئۇسۇللىرىنى ئۆگىتىدۇ. ھازىر كەنت بويىچە 1374 قوياش نۇرىدىن پايدىلىنىپ ئېنېرگىيە تېجەش پارنىكى ياسالدى، 2007 چوڭ، كىچىك لاپاس ياسالدى. سۈلياۋ يوپۇق ئىشلىتىش نىسبىتى % 98 تىن كۆپرەككە يېتىپ، بازارنى ھەر يىلى 6000 توننىدىن كۆپرەك كۆكتات بىلەن تەمىنلىدى، ئۇلار يەنە يېزا ئىقتىسادىدىكى ھەمكارلىق تەسكىلاتلىرىنى قۇرۇپ، كۆكتات بىلەن بىۋاستە تەمىنلەش نۇقتىسى، توپ تارقىتىش نۇقتىسى ۋە پارچە سېتىش نۇقتىلىرىنى تەسىس قىلىپ، دېھقانلارنىڭ ئىشلەپ چىقارغان كۆكتاتلىرىنى سېتىشىغا تېخنىكا ئىگىلىگەن ئەمگەكچىلەر % 90 كە يەتتى.

بۇلتۇردىن بۇيان، كەنتتە ئامانلىق ساقلاش ئەترىتى قۇرۇلۇپ، 24 سائەتلىك دىجورنىلىك يولغا قويۇلدى، ھەق تەلەپ ماجىرالرنى كېلىشتۇرۇش نىسبىتى % 100كە يەتتى. كەنتتە ئۇدا بەش يىل جىنايى ئىشلار دېلوسى سادىر بولماسلىقتەك ياخشى ۋەزىيەت يارىتىلىپ، كەنت كۆپ قېتىم شەھەر ۋە يېزا بويىچە جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن بولدى.

بازار ئىگىلىكى تۇرۇلمىسىنىڭ ئورنىتىلىشى ۋە مۇكەممەللىشىشىگە ئەگىشىپ، دېھقانلارنىڭ ۋاقتىدا ئۇچۇر ئىگىلەپ، بازار ئىگىلىكىگە يۇزلىنىشىگە قولايلىق يارىتىش ئۈچۈن، كەنت 380 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ كەنتتىكى 100 گە يېقىن ئائىلىگە پروگراممىلىق تېلېفون ئورنىتىپ بەردى. ھازىر بۇ كەنت قۇمۇل ۋىلايىتى بويىچە تېلېفون ئومۇملاشقان تۇنجى كەنت بولۇپ قالدى.

ئارمىتالارنىڭ يولىباشچىسى

سياسىغا ئەھمىيەت بېرىش پارتىيەمىزنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسى

ئىمىنقارى قەيۇم

كادىرلار چوقۇم سياسىغا ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك. بۈ، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيەمىزنىڭ 3-ئەۋلاد رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ مۇھىم يوليورۇقى، شۇنداقلا رەھبىرى كادىرلارغا قويغان سياسىي تەلىپى. سياسىغا ئەھمىيەت بېرىش پارتىيەمىزنىڭ ھايات ۋە ھاياتى كۈچىنىڭ مۇھىم ئاساسى، پارتىيەمىزنىڭ ئۇزاق يىللاردىن بېرى داۋاملاشتۇرۇپ كېلىۋاتقان ئېسىل ئەنئەنىسى.

يولداش ماۋزېدۇڭ يادرولۇقىدىكى پارتىيەمىزنىڭ 1- ئەۋلاد رەھبەرلىك كوللېكتىپى يەنىمۇ دەۋرىدە «مۇستەھكەم توغرا سياسىي يۆنىلىش تۇرغۇزۇش»نى ئوتتۇرىغا قويغان. كېيىن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە يولداش ماۋزېدۇڭ سياسىي-ئىدىيۋى خىزمەتكە سەل قاراش، توغرا سياسىي يۆنىلىشنى يوقىتىپ قويۇشنى ئىنتايىن خەتەرلىك، دەپ تەكىتلىگەن. ئۇزاق مۇددەتلىك ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇش جەريانىدا پارتىيەمىز توغرا سياسىي يۆنىلىشتە چىڭ تۇرۇپ، ئېسىل ئەنئەنە ۋە ئىستىل شەكىللەندۈردى. يۇكسەك كومۇنىزملىق غايە ۋە نىشاندا چىڭ تۇرۇش، ماركسىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى پارتىيەمىزنىڭ تۇرلۇك خىزمەتلىرىگە يېتەكچى قىلىش، پارتىيەمىزنىڭ توغرا لۇشيەن، فاڭجېن، سياسەتلىرىدە چىك تۇرۇش، جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، نەزەريىنى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈش، تەنقىد ۋە ئۆز - ئۆزىنى تەنقىدنى قانات يايدۇرۇش ئىستىلى پارتىيەمىزنىڭ ھەرقايسى دەۋرلەردىكى خىزمەت ۋە ۋەزىپىلىرى بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈلگەن. ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇش مەزگىلىدە، پارتىيەمىز ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى بىرلىك سەپتە يۈكسەك سىياسىي ھەزىرلىكنى سالاھىيەتلىك قوشۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇشنىڭ غەلبىسىنى قولغا كەلتۈرۈشنىڭ ئىدىيۋى ئاساسى قىلغان.

يولداش دېڭ شياۋپىڭ يادرولۇقىدىكى پارتىيەمىزنىڭ 2- ئەۋلاد رەھبەرلىك كوللېكتىپى پارتىيەمىزنىڭ سياسىغا ئەھمىيەت بېرىش ئەنئەنىسىنى ئىزچىل قىلدۇردى. ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يېڭى باشلانغاندا، ئاز بىر قىسىم كىشىلەرنىڭ سياسىنى كېرەك قىلماسلىق خاھىشىغا قارتا، يولداش دېڭ شياۋپىڭ بايرىقى روشەن، مەيدانى مۇستەھكەم ھالدا پارتىيە رەھبەرلىكىدە چىڭ تۇرۇشنى، جۈڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇش يولىدا چىڭ تۇرۇشنى، ماركسىزم، لېنىنزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىدە چىڭ تۇرۇشنى تەكىتلىدى. 1985-يىلى يولداش دېڭ شياۋپىڭ جۈڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ مەملىكەتلىك ۋەكىللەر يىغىندا كادىرلارنىڭ ماركسىزم، لېنىنزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى ئۆگىنىشىنىڭ زۆرۈرلۈكىنى تەكىتلەپ، كادىرلار ماركسىزمنىڭ ئاساسىي نەزەريىسىنى ئۆگەنگەندىلا، بارغانسېرى مۇرەككەپلىشىپ بېرىۋاتقان كۆرۈشلەردە نىشاندىن ئادىشىپ قېلىشتىن ساقلىنالايدۇ، دەپ كۆرسەتتى. 80-يىللارنىڭ ئوتتۇرا ۋە كېيىنكى مەزگىللىردە پارتىيە ئىچىدىكى ئىدىيۋى-سىياسىي قۇرۇلۇشقا ئېغىر دەرىجىدە سەل قاراش، بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈش خاھىشىنىڭ يامراپ كېتىشىگە سەل قاراشتەك جىددىي مەسىلىگە قارىتا، يولداش دېڭ شياۋپىڭ بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈشكە قارشى تۇرۇشنى ئۇزاققىچە تۇتۇشنى كۆپ قېتىم تەكىتلىدى. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۈڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇش نەزەريىسى نۇقتا»دىن ئىبارەت ئاساسىي لۇشيەننى ئوتتۇرىغا قويۇپ، سياسىي يۆنىلىشنى ئېنىق كۆرسەتتى.

يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيەمىزنىڭ 3- ئەۋلاد رەھبەرلىك كوللېكتىپى سياسىغا ئەھمىيەت بېرىشنى ئىزچىل تەكىتلەپ، پۈتۈن پارتىيىنى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۈڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇش نەزەريىسى بىلەن قورالاندۇرۇپ، پارتىيە بىلەن خەلق ئاممىسىنىڭ مۇناسىۋىتىنى زىچ باغلاشنى، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى، چىرىكلىشىشكە قارشى كۈرەشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتتى. يېقىندا رەھبىرى كادىرلار سياسىغا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك، دەپ ئېنىق ئوتتۇرىغا قويۇپ، پارتىيەمىزنىڭ 1-، 2-ئەۋلاد رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ سياسىغا ئەھمىيەت بېرىشتىكى ئېسىل ئەنئەنىسىگە ۋارىسلىق قىلدى ھەم بۇ ئېسىل ئەنئەنىنى كەڭ تۈردە جارى قىلدۇردى.

پۈتكۈل پارتىيە قۇرۇلۇشى تارىخىدا پارتىيەمىز باشتىن ئاخىر توغرا سياسىي يۆنىلىشتە چىڭ تۇرۇپ، ئىدىيە قۇرۇلۇشىنى پارتىيە قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم ئاساسى قىلىپ، ۋەزىيەت ۋە ۋەزىپىنىڭ تەلىپى بويىچە پارتىيە ئىنتزامىنى چىڭىتىپ، ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇش جەريانىدا ئۆزىنى ئۆزلۈكسىز راۋاجلاندۇرۇپ ۋە زورايتىپ، 1 مىليارد 200 مىليون ئاھالىگە ئىگەچىلىك دۆلەتتە ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىگە ئايلاندى. پۈتۈن پارتىيىنى ماركسىزم، لېنىنزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى بىلەن قورالاندۇرۇپ، پۈتۈن پارتىيىنىڭ سياسىي ساپاسى، ئىدىيۋى ساپاسى ۋە نەزەريىۋى ساپاسىنى ئۆستۈردى. پارتىيەمىز سياسىغا ئىزچىل ئەھمىيەت بەرگەچكە، پارتىيە ئەزالىرى مۇستەھكەم كومۇنىستىك ئېتىقادقا، قاتتىق تەشكىلىي ئىنتزام ئېڭىغا ئىگە بولۇپ، ھەرقانداق مۇشكۈل شارائىتلاردا سەگەكلىك بىلەن كىم ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى ئېنىق تونۇپ، باشتىن ئاخىرى جۈشقۇن كۆرەش ئىرادىسى، كۆچلۈك ئۇيۇشقاقلىق كۈچى ۋە جەڭگىۋارلىق كۈچىنى ساقلاپ كەلدى. پارتىيەمىز روشەن سياسىي يۆنىلىش، سياسىي پرىنسىپ، سىياسىي مەيدانغا ئىگە بولغاچقا، ئەمەلىي خىزمەتلەردە باشتىن ئاخىرى جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، جان-دىلى بىلەن خەلق مەنپەئىتىنى كۆزلىگەچكە، خەلق ئاممىسىنىڭ يۈكسەك دەرىجىدە قوللىشىغا ۋە

سۆزەتلىك خەۋەر

يېقىندا «ئاپتونوم رايون بويىچە هاللىق سەۋىيىگە يېتىشكە يۆرۈش قىلىشتىكى ئۇلۇغ يېزا» ـ ئاقسۇ شەھىرىگە قارىشلىق قارىتال يېزىسىغا بارغىنىمىدا، بۇ يېزىدا بۇغداي ئورۇلۇپ بولۇپ، ئېكىز قونۇقى جەددىي تېرىلىۋاتاتتى، ياپ- يېشىل كېۋەز لىكلەر مول هوسۇلدىن دېرەك بېرىپ تۇراتتى. بۇ يېزىدىكى هەر مىللەت دېهقانلىرى بۇ مەنزىرىنى يېزىلىق پارتكومنىڭ يېزا خەلقىنى هاللىق سەۋىيىگە يېتىشكە يۆرۈش قىلىشقا يېتەكلىگەنلىكىنىڭ نەتىجىسى، دېدى.

قارىتال يېزىلىق پارتكوم ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى، ئۇنىڭ قارمىقىدا سەككىز پارتىيە باش ياچېيكىسى، 38 كەنت پارتىيە ياچېيكىسى، 814 پارتىيە ئەزاسى بار؛ دېهقان پارتىيە ئەزالىرى ئومۇمىي پارتىيە ئەزالىرىنىڭ 84.5 پىرسەنتىنى تەشكىل قىلىدۇ. يېزىلىق پارتكوم «پارتىيە قۇرۇلۇشىنى تۇتۇش، ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش، كەسىپ قۇرۇلمىسىنى تەگشەش، پاختىنى ئاشۇرۇش، كارخانىلارنى گۈللەندۈرۈش، هاللىق سەۋىيىگە يېتىشكە يۆرۈش قىلىش »تىن ئىبارەت تەرەققىيات تەسەۋۋۇرىنى ئوتتۇرىغا قويىدى. پارتىيە ئەزالىرى ئامما بىلەن ئالاقە ئورنىتىش ئارقىلىق ئىشلەپچىقىرىش،ئىگىلىك باشقۇرۇش، تېخنىكىلىق يېتەكچىلىك، ئۇچۇر ھۆلازىملىقى، 2-، 3- كەسىپنى راۋاجلاندۇرۇش جەھەتلەردە نەمۇنىلىك، باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇردى. ھۆلتۇر يېزا بويىچە كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە كىرىم 1765 يۈەنگە يەتتى. هازىر، «بېيىلى دېسەك پارتىيە ياچېيكىسىنى ئىزدە» دېگەن گەپ دېهقانلارنىڭ ئورتاق تونۇشىغا ئايلاندى.

يۇقىرىدا: يېزا بويىچە 1700 چوڭ، ئوتتۇرا تىپلىق دېهقانچىلىق ماشىنىسى بار بولۇپ، دېهقانچىلىق مەشغۇلاتى ئاساسىي جەھەتتىن ماشىنىلاشتى.

ئوتتۇرىدا: بۇ يېزىنىڭ بوستان كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى مەھەممەت رۇستەم (سولدا) يەتتە نامرات ئائىلىنى هۆددىگە ئېلىپ، ئۇلارغا 15 مىڭ يۈەن پۇل ياردەم قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىنى راۋاجلاندۇرۇشىغا مەدەت بەردى.

تۆۋەندە: يېزا 350 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ يېزا بويىچە پروگراممىلىق تېلېفون ئورناتتى. بۇ يېزىدىكى بوردا قچىلىق كەسپىي ئائىلىنى قۇربان نىيازنىڭ قىزى تېلېفون ئارقىلىق سودىلاشماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ياۋشۇنشېك** خەۋىرى، فوتوسى

نەپەر مۇنەۋۋەر ياشنى پارتىيىمىز قوبۇل قىلدى.

هازىر بۇ كەنتتىكى 35 نەپەر پارتىيە ئەزاسى ئىچىدە يېشى 35 تىن تۆۋەن، تولۇقسىز ئوتتۇرىدىن يۇقىرى مەدەنىيەت سەۋىيىسىگە ئىگە پارتىيە ئەزالىرى 30.5 % نى تەشكىل قىلىدۇ. كەنت پارتىيە ياچېيكىسى «ئاۋانگارتلار قۇرۇلۇشى»غا بىرلەشتۇرۇپ، پارتىيە ئەزالىرى بىلەن نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالىدى. كەنت پارتىيە ياچېيكا شۇجىسى بىلەن كەنت ئاھالىلەر كومىتېتى مۇدىرىنىڭ ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى بېكىتتى، شۇنىڭدەك، ئىنتېتاق ياچېيكىسى، خەلق ئەسكەرلىرى، ئايالار بىرلەشمىسى، ئىقتىسادىي هەمكارلىق تەشكىلاتى، ئامانلىق ساقلاش ۋە ئۇچۇن خىزمەت قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، جان-دىلى بىلەن خەلق مەنپەئىتىنى كۆزلىگەچكە، خەلق ئامما سىنىڭ يۈكسەك دەرىجىدە قوللىشىغا ۋە هۆرمىتىگە ئېرىشىپ كەلدى.

«پارتىيە ئەزالىرى پارتىيە ئەزاسىغا خاس لاياقەتكە ئىگە بولۇشى كېرەك»

«پارتىيە ئەزالىرى پارتىيە ئەزاسىغا خاس لاياقەتكە ئىگە بولۇشى كېرەك». بۇ، شىنجاڭ هەربىي رايونى مەلۇم توپچىلار لۇيى سىياسىي بۆلۈم مۇدىرىنىڭ بۆلۈمدىكى پارتىيە ئەزالىرىغا قويغان تەلىپى. 6- ئاينىڭ ئاخىرىغىچە بۇ لۇيدىكى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىستىلىدا زور ياخشىلىنىش بولدى. خوددى جەڭچىلەر ئېيتقاندەك «پارتىيە ئەزالىرى ئۆز ئورنىنى تاپسىلا، ئۆزلىرىنىڭ ئوبرازىنى تىكلىيەلەيدىغان بولدى.»

5- ئاينىڭ ئاخىرى لۇي سىياسىي بۆلۈمى يۇقىرىنىڭ يولىورۇقى ۋە ئاساسىي قاتلام لېيەندۇيلەردىكى پارتىيە ئەزالىرى قوشۇنىنىڭ ئەھۋالىغا ئاساسەن، خىزمەت گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ لېيەندۇيدە تۇرۇپ، بىر ئاي تەرتىپكە سالدى. تەرتىپكە سېلىش داۋامىدا، ئۇلار پارتىيە ئەزالىرىغا پارتىيىگە كىرگەندە بەرگەن قەسەمنى ئەسلەتتى هەم ئۇلارنى پارتىيىنىڭ خاراكتېرى، ئاساسىي مەقسىتى، كۆرەش نىشانى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئۆلچىمى ۋە پارتىيىنىڭ ئىچكى تۇرمۇش مىزانى توغرىسىدا ئەستايىدىل ئۆگىنىشكە تەشكىللىدى. پارتىيە ئەزالىرىغا «نېمە ئۈچۈن پارتىيىگە كىردىڭىز؟ نېمە ئىشلارنى قىلدىڭىز؟»دېگەن سوئالنى قويۇپ، لېيەندۇيدىكى «شتات سىرتىدىكى پارتىيە ئەزاسى» ۋە «ئالاهىدە پارتىيە ئەزاسى» بولۇۋېلىش قىلمىشلىرىنى قاتتىق تەنقىد قىلدى. پارتىيە ئەزالىرىنى ئۆز - ئۆزىنى تەكشۈرۈشكە بۇيرىدى، ئاممىنى خىزمەت، ئىستىل، ئىنتىزام، تۇرمۇش جەھەتلەردە پارتىيە ئەزالىرىدا ساقلانغان نۇقسانلارنى تېپىشقا سەپەرۋەر قىلدى. تەرتىپكە سېلىش، تەربىيە بېرىش ئارقىلىق بىر قىسىم پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىدىيىۋى ئېڭى، خىزمەت ئىستىلى جەھەتتە بۇرۇلۇش بولدى. تەرتىپكە سېلىش، تەربىيىلەشتىن كېيىن 18- لېيەندىكى بىر پىدائىي جەڭچى مۇنداق دېدى: «ئىلگىرى مەن ئۆزۈمنى پىشقەدەم يولداش، پارتىيە ئەزاسى دەپلا قارىساق، مەجبۇرىيىتىمنى تولۇق تونۇپ يېتەلمەيدىغىنىمەن، ئۆزۈمگە قاتتىق تەلەپ قويالماپتىكەنمەن، شۇڭا، ئۆزۈمدە بۇنچۇالا كۆپ يېتەرسىزلىك يوق، دەپ ئويلاپتىكەنمەن».

تەرتىپكە سېلىش داۋامىدا خىزمەت گۇرۇپپىسى يېتەكچىلىكىنى كۈچەيتىپ، پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدىن كادىر، پىدائىي جەڭچى، جەڭچى بولۇپ ئالتە نەپەر پارتىيە ئەزاسىنى ئۇلۇغ قىلىپ تىكلىدى. پارتىيە ئەزالىرىنى «باشقىلار نېمە قىلىپتۇ؟ مەن نېمە قىلدىم؟ باشقىلار قانداق قىلىپتۇ؟ مەن قانداق قىلدىم؟ ئامما باشقىلارغا قانداق باها بېرىپتۇ؟ ماڭا قانداق باها بېرىپتۇ؟ دېگەن مەزمۇنلاردا مۇنازىرىگە ئۆيۈشتۇرۇپ، پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدا كۆچلۈك سېلىشتۇرما شەكىللەندۈردى. بۇنىڭ بىلەن، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ رىقابەت ئېڭى كۈچەيدى، ئۇلار ئۇلۇغلىنى ئۆلچەم قىلىپ، ئىلغار پارتىيە ئەزاسى بولۇشقا تىرىشىدىغان بولدى.

13- لېيەندىكى پىدائىي جەڭچى جۇچۇاڭپىڭ پىدائىي جەڭچى بولۇشتىن ئىلگىرى لېيەندۇي قۇرۇلۇشىغا كۆپ تۆھپە قوشقانىدى. ئۇ لېيەندە قىلىپقالغاندىن كېيىن ئۇنىڭدا قانائەتلىنىش كەيپىياتى پەيدا بولدى، كېيىن ئايالى لېيەندۇيگە كېلىپ بەلگىلەنگەن مۇددەتتىن ئارتۇق تۇردى. لېيەندۇي ئۇنى تەنقىدلىسە، ئۇ قوبۇل قىلالماي، لېيەندۇي ماڭا غەمخورلۇق قىلمىدى، دەپ ئاغرىنىپ يۇردى.

تەرتىپكە سېلىش، تەربىيىلەش ۋە ئۇلگىلەرگە سېلىشتۇرۇش ئارقىلىق ئۇ ئۆزىنى تەكشۈرگەندە مۇنداق دېدى: «بۇرۇن لېيەندۇيدىن تەلەپ قىلىشنىلا بىلىپ، پارتىيە ئەزاسى ئىكەنلىكىمنى ئۇنتۇپ قاپتىمەن، لېيەندۇي ئۇچۇن قانچىلىك ئىش قىلىپ بەرگىنىمنى ئويلاپ باقماپتىمەن.» شۇنىڭدىن كېيىن، ئۇنىڭدا ياخشىلىنىش بولۇپ، ئۆزىگە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئۆلچىمى بويىچە قاتتىق تەلەپ قويۇپ لالقالماي، يەنە لېيەندۇيگە تەكلىپ، پىكىر بېرىپ، لېيەن كادىرلارغا يارەملىشىپ نۇرغۇن خىزمەت ئىشلىدى.

لۇرۇڭئەن، ۋاڭ شياڭمىن

چې خاۋتيەن فىلىپپىن دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 29 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، قوشۇمچە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى شائېجياڭ چې خاۋتيەن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن دياۋيۈتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا فىلىپپىن دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى رىناتو دېبلىيا بىلەن سۆھبەتلەشكەندە جۇڭگو شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىدىكى ھەرقايسى ئەللەر بىلەن ئۇزاق مۇددەت، مۇقىم بولغان ئىناق، قوشنىدارچىلىق، دوستلۇق مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدۇ، دەپ تەكتلىدى.

چې خاۋتيەن مۇنداق دېدى: «جۇڭگو ھۆكۈمىتى مىنىستر دېبلىيانىڭ جۇڭگودىكى زىيارىتىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدۇ، بۇ قېتىمقى زىيارەتنىڭ ئۇزۇرا چۈشىنىشنى كۈچەيتىش ۋە ئىككى دۆلەت ئارمىيىلىرى مۇناسىۋىتىنىڭ يەنمۇ راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن جەزمەن تۆھپە قوشالايدۇ. ئۇ ئىككى دۆلەتنىڭ مۇداپىئە ئىشلىرى تارماقلىرى بىلەن ئارمىيە رەھبەرلىرىنىڭ نورمال بۇاسىتە ئۇچرىشىشى ۋە ئالاقىسىنى داۋاملىق ساقلاپ، ئىككى دۆلەت ئارمىيىلىرىنىڭ دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشىنى ئۈمىد قىلدى.

چې خاۋتيەن جۇڭگونىڭ دۆلەت مۇداپىئە سىياسىتى ۋە ئارمىيە قۇرۇلۇشى ئەھۋالىنى تونۇشتۇرغاندا مۇنداق دېدى: جۇڭگو تەرەققىي قىلۋاتقان سوتسىيالىستىك دۆلەت، ئىجتىمائىي تۈزۈمنىڭ خاراكتېرى ۋە دۆلەتنىڭ بىخەتەرلىك مەنپەئىتى جۇڭگونىڭ دۆلەت مۇداپىئە سىياسىتىنىڭ مۇداپىئە خاراكتېرىنى بەلگىلىگەن. جۇڭگو ئاكتىپ مۇداپىئە لىنىيىسى ستراتېگىيىلىك فائېجېنىنى يولغا قويىدۇ، زومىگەرلىك قىلمايدۇ، سىرتقا قارىتا تاجاۋۇزچىلىق، كېڭەيمىچىلىك قىلمايدۇ، ھەرقانداق دۆلەت بىلەن ھەربىي ئىتتىپاق ئورناتمايدۇ، چەت ئەللەردە قوشۇن تۇرغۇزمايدۇ ۋە ھەربىي بازا قۇرمايدۇ. ھازىر غەربتىكى بەزى دۆلەتلەر «جۇڭگو تەھدىتى نەزەريىسى» دېگەن بىر نېمىنى تارقاتتى، جۇڭگونىڭ ئىقتىسادى گۈللەنىسە ھەربىي تەھدىت سالىدۇ، دېدى؛ بۇنىڭ قىلچە ئاساسى يوق، بۇنىڭدا يامان غەرەز بار.

دېبلىيا مۇنداق دېدى: فىلىپپىن ھۆكۈمىتىمۇ بۇ قېتىم فىلىپپىن دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرىنىڭ جۇڭگودىكى تارىخىي ئەھمىيەتلىك زىيارىتىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت بەرمەكتە. ئۇ مۇنداق دېدى: رايونلار تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداش ئۈچۈن، بۇ قېتىم جۇڭگودىكى زىيارىتىمىنىڭ مەقسىتى ئىككى دۆلەتنىڭ مۇداپىئە ئىشلىرى تارماقلىرى بىلەن ئارمىيىلىرى ئوتتۇرىسىدا تېخىمۇ ياخشى مۇناسىۋەت ئورنىتىش. ئۇ جۇڭگونىڭ شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ رايون مۇنبىرىگە ئاكتىپ قاتناشقانلىقىنى مەدھىيىلىدى.

سۆھبەتتىن ئىلگىرى چې خاۋتيەن مۇزراسىمغا رياسەتچىلىك قىلىپ، دېبلىيا ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى قارشى ئالدى.

خەلقئارا ئەمگەكچىلەر تەشكىلاتى دۇنيادىكى ئايالالارنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىش ئەھۋالى توغرىسىدا دوكلات ئېلان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جەنۇبىي، 28 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. خەلقئارا ئەمگەكچىلەر تەشكىلاتى 7 - ئاينىڭ 28 - كۈنى بۇ يەردە دۇنيادىكى ئايالالارنىڭ ئەمگەك ۋە ئىشقا ئورۇنلىشىش ئەھۋالى توغرىسىدا دوكلات ئېلان قىلىپ، ھازىر دۇنيادا ئەر - ئايالالارنىڭ ئوخشاش ئىشقا ئوخشاش ھەق بەرمەسلىك ئەھۋالى بارغانسېرى ئېغىر بولماقتا، دەپ كۆرسەتتى.

دوكلاتتا تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر بىلەن تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئەر - ئايالالارنىڭ ئوخشاش ئىشنىغا ئوخشاش ھەق بەرمەيدىغانلىقىغا دائىر سانلىق مەلۇماتلار مىسال كەلتۈرۈلگەندىن كېيىن مۇنداق كۆرسىتىلدى: سانائەتلەشكەن دۆلەتلەردە بولسۇن ياكى تەرەققىي قىلۋاتقان دۆلەتلەردە بولسۇن ئايال ئەمگەكچىلەرنىڭ ۋاقتى ئەرلەردىن ئۇزۇن، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئالغان ھەققىمۇ ئەرلەردىن كۆپ ئاز، ھازىر نۇرغۇن ئايالالار ئىشلەپچىقىرىش كۈچى ئاجىز، ئېغىر، ئەمگەك ۋاقتى ئۇزاق ۋە ئىش ھەققى تۆۋەن خىزمەت بىلەن شۇغۇللانماقتا.

ئايالالارنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي پائالىيەتلەردىكى ئورنىنى ئۆستۈرۈپ، ئەر - ئايالالارنىڭ مائارىپ ۋە ئەمگەك ھوقۇقىدىن تەڭ باراۋەر بەھرىمەن بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن خەلقئارا ئەمگەكچىلەر تەشكىلاتىنىڭ دوكلاتىدا ھەرقايسى ئەللەرنىڭ ئەر - ئايالالارنىڭ ئوخشاش ئىشنىغا ئوخشاش ھەق بېرىش پرىنسىپىنى ئەستايىدىل، ئىزچىل ئىجرا قىلىپ، كەسىپ تاللاش مەسلىسىدىكى جىنسىي كەمسىتىشنى توگىتىپ، ئايالالارنىڭ ئەمگەك شارائىتىنى ياخشىلىشىغا ۋە ئۇلارنىڭ سالامەتلىكىنى ئاسراشقا كۆڭۈل بۆلۈشى ئۈمىد قىلىندى.

ئۈران «بىر جۇڭگو» سىياسىتىدە چىڭ تۇرىدىغانلىقىنى تەكتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تېھران، 28 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئۈرانىڭ پارلامېنت باشلىقى نۇرى ۋە دېپلوماتىيە مىنىستىرى ۋىلاياتى 7 - ئاينىڭ 27 - كۈنى بۇ يەردە ئايرىم - ئايرىم ھالدا جۇڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى تاشقى ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى جو چىجېن بىلەن كۆرۈشكەندە ئۈرانىڭ «بىر جۇڭگو» سىياسىتىدە چىڭ تۇرىدىغانلىقىنى تەكتلىدى.

نۇرى ئۈران پارلامېنتى بىلەن جۇڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتېيىنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ يەنمۇ راۋاجلىنىشىنى ئۈمىد قىلدى.

ۋىلاياتى مۇنۇلارنى تەكتلىدى: ئۈران «بىر جۇڭگو» سىياسىتىدە بۇرۇنقىدەكلا چىڭ تۇرىدۇ، جۇڭگو ئۈرانىڭ ب د ت ۋە بارلىق خەلقئارا تەشكىلاتلاردا «بىر جۇڭگو» مەيدانىدا چىڭ تۇرىدىغانلىقىغا تولۇق ئىشەنسە بولىدۇ.

ئامېرىكا كېڭەش پالاتاسى بىرمىنى جازالاش توغرىسىدا قانۇن لايىھىسى ماقۇللىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون خەۋىرى. ئامېرىكا كېڭەش پالاتاسى مۇشۇ ئاينىڭ 26 - كۈنى بىرمىنى غەربچە دېموكراتىيىنى يولغا قويۇشقا مەجبۇرلاش مەقسىتىدە، ئۇنى جازالاش توغرىسىدا قانۇن لايىھىسى ماقۇللىدى.

يەتتە ئاۋازغا قارشى 93 ئاۋاز بىلەن ماقۇللانغان بۇ قانۇن لايىھىسىدە مۇنداق دېيىلگەن: ھازىرقى بىرما ھۆكۈمىتىنى ھەرقانداق قەرز پۇل بىلەن تەمىنلىشنى توسايدىغان قىلىمىز.

ئامېرىكا گوۋۇيۈەننىڭ بايانىتچىسى مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىندا بۇ جازالاش پىلانى ئۇستىدە توختالغاندا مۇنداق دېدى: تۈزىتىش كىرگۈزۈش لايىھىسى بىرما دائىرلىرىگە بېسىم ئىشلىتىپ، ئۇنى غەربچە ئۇسۇلدىكى دېموكراتىيىنى يولغا قويۇشقا مەجبۇرلاش ئۈچۈن لايىھىلەنگەن.

ئىران «بىر جۇڭگو» سىياسىتىدە چىڭ تۇرىدىغانلىقىنى تەكتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تېھران، 28 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئۈرانىڭ پارلامېنت باشلىقى نۇرى ۋە دېپلوماتىيە مىنىستىرى ۋىلاياتى 7 - ئاينىڭ 27 - كۈنى بۇ يەردە ئايرىم - ئايرىم ھالدا جۇڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى تاشقى ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى جو چىجېن بىلەن كۆرۈشكەندە ئۈرانىڭ «بىر جۇڭگو» سىياسىتىدە چىڭ تۇرىدىغانلىقىنى تەكتلىدى.

نۇرى ئۈران پارلامېنتى بىلەن جۇڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ يەنمۇ راۋاجلىنىشىنى ئۈمىد قىلدى.

ۋىلاياتى مۇنۇلارنى تەكتلىدى: ئۈران «بىر جۇڭگو» سىياسىتىدە بۇرۇنقىدەكلا چىڭ تۇرىدۇ، جۇڭگو ئۈرانىڭ ب د ت ۋە بارلىق خەلقئارا تەشكىلاتلاردا «بىر جۇڭگو» مەيدانىدا چىڭ تۇرىدىغانلىقىغا تولۇق ئىشەنسە بولىدۇ.

چاۋشيەن «ئەمگەك خەۋەرلىرى گېزىتى» ئۈنۈزور ئېلان قىلىپ، پايونىيىنىڭ «تۆت تەرەپ سۆھبىتى» ئۆتكۈزۈش تەكلىپىگە ئارىلاشقانلىقنى ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پېكىن، خەۋىرى. چاۋشيەن «ئەمگەك خەۋەرلىرى گېزىتى» مۇشۇ ئاينىڭ 29 - كۈنى ئۈنۈزور ئېلان قىلىپ، پايونىيە داۋىرلىرىنىڭ ئۆتكۈزۈلمەكچى بولغان «تۆت تەرەپ سۆھبىتى»نىڭ ئىشلىرىغا ئارىلاشقانلىقنى ئەيىبلەپ، بۇ خاۋشيەنىڭ ئىچكى ئىشىغا ئارىلاشقانلىق، دەپ ئەيىبلىدى.

شۇنداق ئەسكەرتە قىلىمزكى، ئۇ ئالدى بىلەن ئۇزۇنىڭ ئۇرۇش جىنايەتچىلىرىنى ھېساب بېرىش ئۈچۈن ئۇزى قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلارنى قىلىپ، دۇنيا خەلقلىرىنىڭ ئىشەنچىسىگە ئىگە بولۇشى كېرەك. ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون بۇ يىل 4-

گۈنباينىڭ ئافرىقىدا «گېنولوگىيە جەھەتتە مۆجىزىگە ئىگە دۆلەت» دېگەن گۈزەل نامى بار. بۇ يەردىكى قىزىلما بايلىقلار زاپاسى كۆشنى ھەيران قالدۇرىدۇ.

سۈرەتتە: جۇڭگو مۇتەخەسسىسلىرىنىڭ 1995- يىل 5 - ئايدا فىگىبا تۆمۈر كېنى رايونىنى كۆزدىن كۆچۈرۈۋاتقانلىقىدىن بىر كۆرۈنۈش. شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئەراپات ئىسرائىلىيە دېپلوماتىيە مىنىستىرى بىلەن تۇنجى قېتىملىق پەلەستىن، ئىسرائىلىيە يۇقىرى دەرىجىلىكلەر سۆھبىتى ئۆتكۈزدى

نېتانىياخۇ ئەراپات بىلەن ھازىرچە كۆرۈشۈش ئويۇم يوق، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالىم، خەۋىرى. پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىنىڭ رەئىسى ئەراپات ئىسرائىلىيە دېپلوماتىيە مىنىستىرى لېۋى بىلەن مۇشۇ ئاينىڭ 23 - كۈنى ئىسرائىلىيە يېڭى ھۆكۈمىتى قۇرۇلغاندىن بۇيانقى تۇنجى قېتىملىق پەلەستىن- ئىسرائىلىيە يۇقىرى دەرىجىلىكلەر سۆھبىتى ئۆتكۈزدى. ئىككى تەرەپ تىنچلىق تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، داۋاملىق ئۇچرىشىپ تۇرۇشقا قوشۇلدى.

لېۋى بىلەن ئەراپات ئىسرائىلىيە بىلەن گازانىڭ چېگرىداش يېرىدىكى ئېلىس تەكشۈرۈش پونكتىنىڭ پەلەستىن تەرىپىدە 90 مىنۇت سۆھبەتلەشتى.

لېۋى سۆھبەتتىن كېيىن، ئاخبارات ساھەسىدىكىلەرگە بۇ قېتىمقى سۆھبەت «ئەركىن ۋە سەمىمىي» كەيپىياتتا ئۆتتى، دېدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئىككى تەرەپ پەلەستىن - ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتىگە چېتىلىدىغان بارلىق «نازۇك مەسىلىلەر»نى مۇزاكىرە قىلىش ئۈچۈن، كەلگۈسىدە بىر ئاشكارا سۆزلىشىش يولى بەرپا قىلىشقا بىردەك قوشۇلدى.

ئەراپات بۇ قېتىمقى سۆھبەتنىڭ «ئىجابىي ۋەمول نەتىجىلىك» بولغانلىقىنى، ئىككى تەرەپنىڭ مۇشۇنداق كەيپىيات ئاستىدا ھەرقايسى قاتلامدىكىلەرنىڭ ئۇچرىشىشىنى ئاقلاپ قىلىشقا قوشۇلغانلىقىنى ئېيتتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالىم، خەۋىرى. ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانىياخۇ مۇشۇ ئاينىڭ 23 - كۈنى دېپلوماتىيە مىنىستىرى لېۋىنىڭ پەلەستىن ئاپتونوم ھۆكۈمىتىنىڭ رەئىسى ئەراپات بىلەن قىلغان سۆھبىتىنى ماختىدى، ئەمما شۇنىڭ بىلەن بىللە ئۆزىنىڭ ئەراپات بىلەن ھازىرچە كۆرۈشۈش ئويىنىڭ يوقلۇقىنى بىلدۈردى.

نېتانىياخۇ مۇنداق دېدى: لىكود ھۆكۈمىتىنىڭ سىياسىتى ئالدىنقى نۆۋەتلىك ھۆكۈمەتنىڭ سىياسىتىگە سەل - پەل ئوخشىمايدۇ، يەنى مۇستەقبل پەلەستىن دۆلىتى قۇرۇشقا قارشى تۇرىدۇ، ئەمما بۇ مەيدان پەلەستىنلىكلەر بىلەن سۆھبەت ئۆتكۈزۈشكە تەسىر كۆرسەتمەيدۇ.

ئەراپات ئىسرائىلىيىنىڭ ئىشوزدان دەريانسىنىڭ غەربىي

دائىرىلىرىنىڭ ئۆتكۈزۈلمەكچى بولغان «تۆت تەرەپ سۆھبىتى»نىڭ ئىشلىرىغا ئارىلاشقانلىقىنى ئەيىبلەپ، بۇ چاۋشيەننىڭ ئىچكى ئىشىغا ئارىلاشقانلىق، دەپ ھېسابلىدى.

ئوبزوردا مۇنداق دېيىلدى: ياپونىيە «تۆت تەرەپ سۆھبىتى»دىكى ھەرقانداق بىر تەرەپ بولمىسمۇ، لېكىن ئۇ بۇ «سۆھبەت» ئۈچۈن تەرەپ - تەرەپكە چېپىپ يۈردى. ئۇنىڭ غەرىزى شۇكى، ياپونىيىنىڭ «چاۋشيەن يېرىم ئارىلىنىڭ تىنچلىقىغا كۆڭۈل بۆلگەنلىكى»نى ھەمدە ئۇزۇننىڭ «يېرىم ئارالدا تىنچلىقنى ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈش ئىقتىدارىغا ئىگە» ئىكەنلىكىنى نامايان قىلىش ئارقىلىق، ياپونىيىنىڭ ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىدە دائىمىي ئەزا دۆلەت ئورنىغا ئىگە بولۇشقا شەرت - شارائىت ھازىرلاشتىن ئىبارەت.

ئوبزوردا مۇنداق كۆرسىتىلدى: ياپونىيىنىڭ بۇ ھەرىكىتى بەھۇدە ئاۋارىچىلىك. بىز ياپونىيىگە دۇنيا خەلقلىرىنىڭ ئىشەنچىسىگە ئىگە بولۇشى كېرەك. ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون بۇ يىل 4- ئايدا كورىيىدە زىيارەتتە بولغاندا، چاۋشيەن، كورىيە، جۇڭگو، ئامېرىكا قاتناشقان چاۋشيەن يېرىم ئارلى مەسىلىسى بويىچە «تۆت تەرەپ سۆھبىتى» ئۆتكۈزۈش توغرىسىدا تەكلىپ بەرگەنىدى. بۇنىڭغا قارىتا چاۋشيەن دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ بايانىاتچىسى 5 - ئاينىڭ 7 - كۈنى تەكلىپنى قوبۇل قىلىش - قىلماسلىق ھەم سۆھبەتكە قاتنىشىش - قاتناشماسلىقنى چاۋشيەن ئۆز ئالدىغا قارار قىلىدۇ، دەپ ئېنىق ئىپادە بىلدۈردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئامېرىكا، كورىيەدىن بۇ تەكلىپنىڭ ھەققىي مەقسىتى ئۇستىدە ئىزاھات بېرىپ، چاۋشيەن تەرەپكە تاللاش ئىمكانىيىتى بېرىشنى تەلەپ قىلدى.

ئامېرىكىنىڭ پەۋقۇلئاددە ئەلچىسى ئوتتۇرا شەرقىنىڭ تىنچلىق تەرەققىياتىدا يېقىنقى مەزگىلدە بۆسۈش بولمايدۇ، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 26 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئامېرىكىنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق سۆھبىتىنىڭ پەۋقۇلئاددە ماسلاشتۇرغۇچىسى روس بۇگۈن چۈشتىن كېيىن بۇ يەردە مۇنداق دېدى: ئوتتۇرا شەرقىنىڭ تىنچلىق تەرەققىياتىدا يېقىنقى مەزگىلدە بۆسۈش بولمايدۇ.

ئىسرائىلىيە تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، روس ئىسرائىلىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى لېۋى بىلەن سۆھبەتلەشكەندىن كېيىن بۇ سۆزنى قىلغان.

ئۇ مۇنداق دېگەن: ئوتتۇرا شەرقىنىڭ تىنچلىق تەرەققىياتى «ئۇزاق مۇساپە»، ھەرقانداق كىشىدە ئوتتۇرا شەرقىنىڭ تىنچلىق تەرەققىياتىدا «پات ئارىدا بۆسۈش بولىدۇ» دېگەن خىيال بولماسلىقى كېرەك. ئەمما ئۇ يەنە مۇنداق دېگەن: شۇنداق بولسىمۇ، لېكىن مەن ئوتتۇرا شەرقتە تىنچلىقنى ئىشقا ئاشۇرۇشقا تولۇق ئۈمىد باغلايمەن.

7 - ئاينىڭ 24 - كۈنى تەكشۈرگۈچى خادىملار نيۇ- يورك شەرقىي قىسمىدىكى دېڭىز رايونىدا چاتاق چىققان ئايروپىلاننىڭ قارا قۇتىسىنى تاپتى.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ب د ت مۇساپىرلار مەھكىمىسى بۇرۇندىدىن رۋاندا مۇساپىرلىرىنى مەجبۇرىي قايتۇرۇشنى توختىتىشنى تەلەپ قىلدى
غالى خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ تەدبىر قوللىنىپ، بۇرۇندىدىكى زوراۋانلىقنىڭ ئەۋج ئېلىشىنى تىزگىنلىشىنى تەۋسىيە قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جەنۋە خەۋىرى. ب د ت مۇساپىرلار ئىشلىرى بويىچە يۇقىرى دەرىجىلىك ۋاللىنىڭ ئىش ھېجىرىش ئورنى (مۇساپىرلار مەھكىمىسى) مۇشۇ ئاينىڭ 23 - كۈنى بۇ يەردە 'بۇرۇندى دائىرىلىرىدىن رۋاندا مۇساپىرلىرىنى مەجبۇرىي قايتۇرۇشنى دەرھال توختىتىشنى قاتتىق تەلەپ قىلدى ھەمدە «ئاساسلىق كىشىلىك ھوقۇق ۋە خەلقئارا مۇساپىرلار ئەھدىنامىسىنى قوپاللىق بىلەن ئايغا- ئاستى قىلدى»، دەپ كۆرسەتتى.

مۇساپىرلار مەھكىمىسىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ۋالىيسى شۇفاك جىگزى بۇرۇندى زۇڭتۇڭى ئېندىباينتونگانياغا خەت ئەۋەتىپ، خارلاشقا ئۇچرىغان مۇساپىرلارنىڭ ۋە مۇساپىرلار مەھكىمىسىنىڭ خىزمەتچىلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىگە قاتتىق دىققەت قىلۋاتقانلىقىنى بىلدۈردى.

ب د ت مۇساپىرلار مەھكىمىسىنىڭ بايانىاتچىسى 23- ئىيۇل بۇ يەردە مۇنداق دېدى: ئۆتكەن ھەپتىنىڭ ئاخىرلىرىدا بۇرۇندىنىڭ كېتاگابوگىنداناردىكى تۇسى مۇساپىرلىرى لاگېرىدا قىرغىنچىلىق ۋەقەسى يۈز بەرگەندىن كېيىن، بۇرۇندى قوشۇنلىرى رۋاندا چېگرىسىغا يېقىن شىمالىي قىسمىدىكى ئىككى مۇساپىرلار لاگېرىنى دەرھال تاقۇۋېتىپ، مۇساپىرلار مەھكىمىسى خىزمەتچىلىرىنىڭ مۇساپىرلار لاگېرىغا كىرىشىنى رەت قىلدى ھەمدە بىر نەچچە مىڭ رۋاندا مۇساپىرىنى رۋاندىغا مەجبۇرىي قايتۇردى. ب د ت مۇساپىرلار مەھكىمىسى ۋە باشقا خەلقئارا ئىنسانپەرۋەرلىك ئورگانلىرى بۇنداق ھەرىكەتكە ئېتىراز بلدۇرگەن بولسىمۇ، لېكىن بۇرۇندى قوشۇنلىرى ھازىر رۋاندا مۇساپىرلىرىنى يەنىلا مەجبۇرىي قايتۇرماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت خەۋىرى. ب د ت نىڭ باش كاتىپى غالى مۇشۇ ئاينىڭ 23- كۈنى خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ مۇشۇ ئايلىق رەئىسى، فرانسىيە باش ئەلچىسى دېيارماغا خەت يېزىپ، خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ تېز ۋە ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، بۇرۇندىدىكى زوراۋانلىقنىڭ ئەۋج ئېلىشىنى تىزگىنلىشىنى تەۋسىيە قىلدى.

غالى خېتىدە مۇنداق دېدى: ئۆتكەن ھەپتىنىڭ ئاخىرلىرىدا بۇرۇندىنىڭ كېتاگابوگىنداناردىكى تۇسى مۇساپىرلىرى لاگېرىدا قىرغىنچىلىق يۈز بەرگەندىن كېيىن، بۇرۇندىنىڭ ۋەزىيىتى تېز يامانلاشتى. تۇسلار كونترول قىلغۇچى ھۆكۈمەت بىلەن خوتۇلارنىڭ ھۆكۈمەتكە قارشى قوراللىق كۈچلىرى بىر - بىرىنى قاتتىل، دەپ ئەيىبلەشتى.

شۇنىڭ بىلەن بىللە، بۇرۇندى ھۆكۈمىتى ئۆزىنىڭ شىمالىي قىسىم رايونلىرىدىكى رۋاندالىق خوتۇ مۇساپىرلىرىنى چېگرىدىن قوغلاپ چىقىرىشنى باشلىۋەتتى. ب د ت ئىگىلىگەن ئاخبارلارغا ئېيتىلىشىچە، ھازىر 3000 مۇساپىر رۋاندىغا ھەيدەپئىتىلگەن، 4000 كىشى تاغلىق رايونلارغا قېچىپ كەتكەن، 12 مىڭدىن كۆپرەك كىشى بىر پۈتبول مەيدانىغا قامىلىپ، چېگرىدىن چىقىرىۋېتىشنى كۈتۈپ تۇرۇۋېتىپتۇ.

غالى مۇنداق دېدى: بۇ ۋەزىيەتنى كۆزدە تۇتۇپ، خەلقئارا جەمئىيەت ئۇنۇملۈك تەدبىر قوللىنىپ، زوراۋانلىقنىڭ ئەۋج ئېلىشىنى دەرھال تىزگىنلەپ، ئوتتۇرا ئافرىقىنىڭ داخۇ رايونىدا يەنە بىر مەيدان بالايى ئاپەتنىڭ يۈز بېرىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشى كېرەك. ھەر ۋاقىت يۈز بېرىش ئېھتىمالى بولغان كرىزىسقا تاقابىل تۇرۇش ئۈچۈن، خەلقئارا جەمئىيەت يەنە كۆپ دۆلەت قىسملىرىنى تەشكىللەشنى چىڭ تۇتۇشى كېرەك.

ئەراپات ئىسرائىلىينىڭ ئىئوردان دەريياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىنى قامال قىلغانلىقىنى تەنقىدلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 27 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە رادىئوسىنىڭ ئاگلىتىشىغا قارىغاندا، پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنى (ئاپتونوم ھۆكۈمەت)نىڭ رەئىسى ئەراپات مۇشۇ ئاينىڭ 26 - كۈنى ئىسرائىلىيە دائىرىلىرىنىڭ ئىئوردان دەريياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىنى يەنە بىر قېتىم پۈتۈنلەي قامال قىلغانلىقىنى تەنقىدلىگەن.

ئەراپات گازادا مۇخبىرلارغا مۇنداق دېگەن: ئىسرائىلىيىنىڭ ئىئوردان دەريياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىنى يەنە بىر قېتىم قامال قىلغانلىقى پەلەستىن - ئىسرائىلىيە كېلىشىمىگە خىلاپ، ئۇلتۇرۇلدى، بىر كىشى ئېغىر يارىلاندۇرۇلدى.

ئىسرائىلىيە دائىرىلىرىنىڭ بۇنداق قىلىدىغان ھوقۇقى يوق.

مۇشۇ ئاينىڭ 26 - كۈنى سەھەردە بىر قېتىملىق قوراللىق ھۇجۇم قىلىش ۋەقەسى يۈز بەرگەندىن كېيىن، ئىسرائىلىيە ھەربىي تەرەپ ئىسرائىلىيە ئىئوردان دەريياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىنى «پۈتۈنلەي قامال قىلدى»، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئىسرائىلىيە قوشۇنى ھېبرون رايونىدا كېچىدە يورۇشنى مەنئى قىلدى. بۇ قېتىمقى ھۇجۇم قىلىش ۋەقەسىدە ئىككى ئىسرائىلىيىلىك ئۇلتۇرۇلدى، بىر كىشى ئېغىر يارىلاندۇرۇلدى.

ئافرىقا دۆلەتلىرى ۋە تەشكىلاتلىرى بۇرۇندىدا ھەربىي ئۆزگىرىش يۈز بەرگەنلىكىگە داۋاملىق ئىنكاس قايتۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئاگېنتلىقىمىزنىڭ ئافرىقىدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرلىرىنىڭ خەۋىرلىرىگە قارىغاندا، ئافرىقا دۆلەتلىرى ۋە تەشكىلاتلىرى بۈگۈن بۇرۇندىدا مۇشۇ ئاينىڭ 25 - كۈنى يۈز بەرگەن ھەربىي ئۆزگىرىشنى ئەيىبلەيدىغانلىقى ۋە ئۇنىڭدىن ئېپۇسلانغانلىقنى بىلدۈرگەن.

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ باش كاتىپى سالىم مۇشۇ ئاينىڭ 27 - كۈنى ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى بۇرۇندى ھەربىي تەرەپ تەينلىگەن ۋاقتلىق زۇڭتۇڭ، تۇشلاردىن بولغان بۇيويانى ئېتراپ قىلمايدۇ، ئۇنداق قىلمىسا، قەبىلىلەر توقۇنۇشى قىينچىلىقىدىن قۇتۇلالمايۋاتقان بۇ دۆلەتنە ئومۇميۈزلۈك ئۇرۇش يۈز بېرىدۇ، دېدى.

كېنىيە زۇڭتۇڭى مويى مۇشۇ ئاينىڭ 27 - كۈنى بايانات ئېلان قىلىپ، بۇرۇندىدىكى ھەربىي ئۆزگىرىشنى ئەيىبلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ھەربىي ئۆزگىرىش بۇ دۆلەتنىڭ ۋەزىيىتىنى يەنمۇ يامانلاشتۇرىدۇ ھەم قەبىلىلەرنىڭ يارىشىش تەرەققىياتىنى چېكىندۈرىدۇ. ئۇ كېنىيىنىڭ ب د ت نىڭ بۇرۇندىنىڭ ئىچكى مەسىلىسىنى دېموكراتىك ئۇسۇل ئارقىلىق ھەل قىلىش پرىنسىپىنى ۋە مەيداننى قوللايدىغانلىقىنى بلدۈردى.

زامبىيە مۇشۇ ئاينىڭ 27 - كۈنى بايانات ئېلان قىلىپ، بۇرۇندىدىكى بۈيويا پىكى ھۆكۈمىتىنى ئېتىراپ قىلمايدىغانلىقىنى بلدۈردى.

مۇزامبىك بۇرۇندىدىكى ھەربىي ئۆزگىرىشتىن ئەپسۇسلانغانلىقىنى بلدۈردى.

ئافرىقا دۆلەتلىرىنىڭ رەھبەرلىرى ھازىر بۇرۇندى ۋەزىيىتى ئۈستىدە كېڭەشمەكتە.

بۇرۇندىنىڭ ۋاقتلىق زۇڭتۇڭى چەتنىڭ ئارىلىششىغا قارشى تۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، نايروبى، 29 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. بۈگۈن بۇ يەردە تاپشۇرۇۋېلىنغان خەۋەرگە قارىغاندا، 7- ئاينىڭ 25 - كۈندىكى سىياسىي ئۆزگىرىشتىن كېيىن تەختكە چىققان بۇرۇندىنىڭ ۋاقتلىق زۇڭتۇڭى بۈيويا 7- ئاينىڭ 28 - كۈنى چەتنىڭ ئارىلىششىغا قارشى تۇرىدىغانلىقىنى تەكىتلىگەن ھەم ئۇنىڭچى خاراكتېرلىك مىللىي ئىتتىپاقلىق ھۆكۈمىتى قۇرىدىغانلىقىنى بلدۈرگەن.

بۈيويا بۈجۇمبۇرادا ئۇنىڭۇلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يېغىندا مۇنداق دېدى: كەلگۈسىدىكى ئۇنىڭچى ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسى كەڭ ، ئۇ قەبىلىلەر بىسرائىلىيە دائىرىلىرىنىڭ بۇنداق قىلىدىغان ھوقۇقى يوق.

مۇشۇ ئاينىڭ 26 - كۈنى سەھەردە بىر قېتىملىق قوراللىق ھۇجۇم قىلىش ۋەقەسى يۈز بەرگەندىن كېيىن، ئىسرائىلىيە ھەربىي تەرەپ ئىسرائىلىيە ئىئوردان دەريياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىنى «پۈتۈنلەي قامال قىلدى»، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئىسرائىلىيە قوشۇنى ھېبرون رايونىدا كېچىدە يورۇشنى مەنئى قىلدى. بۇ قېتىمقى ھۇجۇم قىلىش ۋەقەسىدە ئىككى ئىسرائىلىيىلىك ئۇلتۇرۇلدى، بىر كىشى ئېغىر يارىلاندۇرۇلدى.

ئافرىقا دۆلەتلىرى ۋە تەشكىلاتلىرى بۇرۇندىدا ھەربىي ئۆزگىرىش يۈز بەرگەنلىكىگە داۋاملىق ئىنكاس قايتۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئاگېنتلىقىمىزنىڭ ئافرىقىدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرلىرىنىڭ خەۋىرلىرىگە قارىغاندا، ئافرىقا دۆلەتلىرى ۋە تەشكىلاتلىرى بۈگۈن بۇرۇندىدا مۇشۇ ئاينىڭ 25 - كۈنى يۈز بەرگەن ھەربىي ئۆزگىرىشنى ئەيىبلەيدىغانلىقى ۋە ئۇنىڭدىن ئېپۇسلانغانلىقىنى بلدۈرگەن.

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ باش كاتىپى سالىم مۇشۇ ئاينىڭ 27 - كۈنى ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى بۇرۇندى ھەربىي تەرەپ تەينلىگەن ۋاقتلىق زۇڭتۇڭ، تۇشلاردىن بولغان بۇيويانى ئېتراپ قىلمايدۇ، ئۇنداق قىلمىسا، قەبىلىلەر توقۇنۇشى قىينچىلىقىدىن قۇتۇلالمايۋاتقان بۇ دۆلەتنە ئومۇميۈزلۈك ئۇرۇش يۈز بېرىدۇ، دېدى.

بۇرۇندىنىڭ ۋاقتلىق زۇڭتۇڭى چەتنىڭ ئارىلىششىغا قارشى تۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، نايروبى، 29 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. بۈگۈن بۇ يەردە تاپشۇرۇۋېلىنغان خەۋەرگە قارىغاندا، 7- ئاينىڭ 25 - كۈندىكى سىياسىي ئۆزگىرىشتىن كېيىن تەختكە چىققان بۇرۇندىنىڭ ۋاقتلىق زۇڭتۇڭى بۈيويا 7- ئاينىڭ 28 - كۈنى چەتنىڭ ئارىلىششىغا قارشى تۇرىدىغانلىقىنى تەكىتلىگەن ھەم ئۇنىڭچى خاراكتېرلىك مىللىي ئىتتىپاقلىق ھۆكۈمىتى قۇرىدىغانلىقىنى بلدۈرگەن.

بۈيويا بۈجۇمبۇرادا ئۇنىڭۇلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يېغىندا مۇنداق دېدى: كەلگۈسىدىكى ئۇنىڭچى ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسى كەڭ ، ئۇ قەبىلىلەر

تارقىتىش: ئۇرۇمچى شەھىرى، يائۇنجياك كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: Z/ 0002 ــ CN 65

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 ــ 57)

1996 - يىل 8 - ئاينىڭ 3 - كۈنى (شەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

نيۇماۋشىڭ فۇكالڭ، قۇتۇبىددىكى كەلكۇن بۇزۇۋۇەتكەن قۇرۇلۇشلارنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە تەكتلەپ مۇنداق دېدى:

كەلكۇندىن مۇداپىئە كۆرۈش - قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇشنى تەڭ تۇتۇشتا چىڭ تۇرۇش كېرەك

ئۆز مۇخبىرىمىز **چېن يەن** خەۋىر قىلىدۇ: دۆلەت كەلكۇندىن مۇداپىئە كۆرۈش - قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش باش قوماندانلىق شتابىنىڭ مۇئاۋىن باش قوماندانى، سۆچىلىق مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى نيۇماۋشىڭ فۇكالڭ ۋە قۇتۇبىدا كەلكۇننىڭ بۇزغۇنچىلىقىغا ئۇچرىغان قۇرۇلۇشلارنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە تەكتلەپ مۇنداق دېدى: پۈتكۈل جەمئىيەتتە سۇدىن ئەندىشە قىلىش ئېڭىنى كۈچەيتىپ، كەلكۇندىن مۇداپىئە كۆرۈشنىمۇ، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇشنىمۇ چىڭ تۇتۇش كېرەك.

نيۇماۋشىڭ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت، مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ خېڭلارنىڭ ھەمراھلىقىدا 8 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئېغىر كەلكۇن ئاپىتىگە ئۇچرىغان فۇكالڭ شەھىرى، قۇتۇبى ناھىيىسىگە كېلىپ كەلكۇننىڭ بۇزغۇنچىلىقىغا ئۇچرىغان قۇرۇلۇشلارنى كۆزدىن كۆچۈردى. ئاپەتكە ئۇچرىغان رايوندىكى ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىدىن ھال سورىدى.

نيۇماۋشىڭ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى فۇكالڭ شەھىرى بازار بېزىسى تۆگۈڭ كەنتىنىڭ 5 - مەھەللىسىدىكى دېھقان تۇردىنىڭ كەلكۇن ۋەيران قىلىۋەتكەن قورۇسى ئالدىغا كېلىپ، ئۇنىڭ كەلكۇن كېلىشتىن ئىلگىرى غەللە- پاراق تاپشۇرۇپ بولغانلىقىدىن، ئۆزىگە ئېلىپ قالغان ئاشلىقنى كەلكۇن ئېقىتىپ كەتكەچكە ھازىر قۇتقۇزۇش ئاشلىقى بىلەن جان بېقىۋاتقانلىقىدىن خەۋەر تېپىپ، ئۇنىڭغا ھال سوراش بۇيۇملىرى ۋە ئىككى خالتا ئۇن بەردى. تۇردى ئېسەدەپ يىغلاپ تۇرۇپ مىنىستر نيۇماۋشىڭنىڭ قولىنى چىڭ تۇتۇپ: «پارتىيىمىز ۋە ھۆكۈمىتىمىز بولسلا بىز ھەرقانداق قىيىنچىلىقتىن قورقمايمىز» دېدى. شىمگو چارۋىچىلىق فېرمىسىدىكى قازاق چارۋىچى بىر ئېگىزلىكتە سۆلياۋ كەپە ياساپ ئولتۇرغانىكەن. چېكىن، جايدارقان نيۇماۋشىڭ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىغا كەلكۇننىڭ ئۆزلىرىنىڭ 21 مو يېرىنى، ئون ئېغىز ئۆيىنى ۋەيران قىلىۋەتكەنلىكىنى ئېيتىپ بەردى. نيۇماۋشىڭ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى ئولاردىن بىگىدەك نەرسىلىرىڭلار بارمۇ؟ تۇرمۇشىڭلاردا يەنە قانداق قىيىنچىلىقلار بار دەپ سورىدى. جايدارقان: «قىيىنچىلىقىمىز بار؟ لېكىن ئۇنى يەنە ئۆزىمىز بېڭەلەيمىز» دېدى.

نيۇماۋشىڭ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى كەلكۇننىڭ ئېغىر بۇزغۇنچىلىقىغا ئۇچرىغان فۇكالڭ خۇڭسەن سۇ ئامبىرى، قۇتۇبىددىكى جەجىبا سۇ بۆلۈش تۆگۈن قۇرۇلۇشى، قۇتۇبى دەريا سۇ كۆۋرۈكىگە كېلىپ ئاپەت ئەھۋالىنى تەكشۈردى. نيۇماۋشىڭ خۇڭسەن سۇ ئامبىرىدا كەلكۇندىن مۇداپىئەلىنىش ئەسلىھەلىرىنىڭ يوقلۇقىنى كۆرۈپ مۇنداق دېدى: تەبىئەت قانۇنىيىتىگە خىلاپ بۇنداق سۇ قۇرۇلۇشىنى بۇنىڭدىن كېيىن ياساشقا بولمايدۇ. ئىلگىرى بىز ھەر تەرەپتىكى شەرت - شارائىتىنىڭ چەكلىمىسىگە ئۇچرىغانلىقىمىز ئۈچۈن قانلىق بەدەل

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

كەلكۇنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش سېپىدىكى پەرزەنت ئەسكەرلەر

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **لىيۇفېڭ، جېڭ يۈي،** ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **كالڭ گېڭ**

100 يىلدىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان كەلكۇن ئۆيلەرنى، ئېتىز - ئېرىقلارنى، يوللارنى ۋەيران قىلدى. مۇشۇنداق ھالقىلىق پەيتتە شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملاردىكى پەرزەنت ئەسكەرلەر سەپەرۋەرلىككە كەلدى.

ئۇلار ئۆركەشلەپ ئېقىۋاتقان كەلكۇن ئىچىدە قول تۇتۇشۇپ، مۇرە تىرىشىپ پولات سېپىل ھاسىل قىلدى. ھەيۋەتلىك كەلكۇنگە تاقابىل تۇرۇش - خەتەردىن قۇتقۇزۇش كۈرىشىدە نۇرلۇق قىزىل يۇلتۇز شددەتلىك ئېقىندا چاقنىدى، ئارمىيىمىزنىڭ قەيسەر روھى كىشىلەر قەلبىدىن ئورۇن ئالدى ...

ئازادلىق ئارمىيە جەڭچىلىرى كەلدى!

7 - ئاينىڭ 20 - كۈنى چۈشتىن كېيىن، كەلكۇن فۇكالڭ شەھىرىگە ئۇشتۇمتوت بېسىپ كەلدى. ھەش - پەش دېگۈچە گۈزەل فۇكالڭ شەھىرى دېڭىزغا ئايلاندى.

شۇ چاغدا فۇكالدا تۇرۇشلۇق قىزىل ئارمىيە مەلۇم قىسمىنىڭ تەشۋىقات كادىرى شۇي شياڭ 32 جەڭچىنى بېتەكلەپ شەھەرلىك ئىشچى - خىزمەتچىلەر مەكتىپىدە كومپيۇتېر ئۆگىنىۋاتاتتى، ئۇ كوچىدىكى ۋاراڭ - چۇرۇڭنى ئاڭلاپ بىنادىن پەسكە قارىدى. ھەممە يەرنى كەلكۇن بېسىپ كەتكەنىدى. ئۇ «يامان بولدى، كەلكۇن كەپتۇ، تېز چىقىپ ئادەم قۇتقۇزايلى!» دەپ ۋارقىرىدى، دەل شۇ ۋاقتىتا قىسىم باشلىقى جاۋچىڭشاڭمۇ 550 كوماندىر - جەڭچىنى باشلاپ يېتىپ كەلدى.

- ئازادلىق ئارمىيە جەڭچىلىرى كەلدى، قىزىل ئارمىيە جەڭچىلىرى كەلدى! - كىشىلەر «نىجادكار»لارغا قاراپ ۋارقىراشتى.

شۇددەت بىلەن ئاققان كەلكۇن نەچچە تونىنا ئېغىرلىقتىكى ئەخلەت ساندۇقىنىمۇ دولىلىتىپ ئېقىتىپ كېتىۋاتاتتى. جەڭچىلەر قول تۇتۇشۇپ، ئۆرۈلۈپ كېتەي يۇتۇپ كەتتى، جەڭچىلەر ئۇنى قاشقا ئېلىپ چىققاندا ئۇ كۆز يۇمغانىدى. 1 - بەننىڭ باشلىقى ياۋفېڭ يول بويىدىكى ئۆرۈلۈپ چۈشەي دەپ قالغان ئائىلە سايمانلىرى دۆكىنىدىن يوغان تاغار يۇدۇڭالغان بىر سودىگەرنى قۇتۇلدۇرۇپ چىقتى. بۇ جەنۇبىي جۇڭگولۇق سودىگەر تاغىردىن بىر سېقىم پۇلنى چىقىرىپ «ئازادلىق ئارمىيە، رەھمەت سىزگە!» دەپ ياۋفېڭغا سۇندى، ياۋفېڭ ئۇنىڭغا كۆز قىرىنى سېلىپمۇ قويمىدى، ئادەم قۇتقۇزۇشقا ئالتلىنىپ كەتتى.

«تۇرغان جايىنى يۇرتىمىز دەپ بىلمىز، خەلقنى ئاتا-ئانىمىزدەك كۆرىمىز» دېگەن سۆزلەر يېزىلغان پىلاكات بۇ قىسمىنىڭ تېمىغا ئېسىلغانىدى، شۇنداقلا بۇ سۆز ھەربىر كوماندىر - جەڭچىنىڭ قەلبىدىن چوڭقۇر ئورۇن ئالغانىدى.

(ئاخىرى 4- بەتتە)

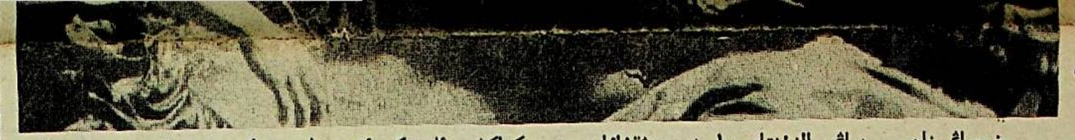

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولىنى جىددىي رېمونت قىلىش بىرلەشمە جېڭى باشلاندى

ئۆز مۇخبىرىمىز **خۇالڭ جىيەنجياڭ،** ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ۋۇخەينەن** خەۋىر قىلىدۇ: جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولىدا كېلىۋاتقان تاقابىل تۇرۇش- ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا قوماندانلىق قىلىش شتابى 8-ئاينىڭ 1-كۈنى سەھەر سائەت نۆلدە ئاچقان تېلېفون يىغىندا مۇنۇلار جاكارلاندى: مەملىكەتنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كەلكۇنگە تاقابىل تۇرۇش- خەتەردىن قۇتقۇزۇش بىرلەشمە جېڭىگە قاتنىشىش ئۈچۈن كەلگەن 10 مىڭ بىرلەشمە جەڭ خېجىڭ بىلەن ئېۋرغول ئارىلىقىدا ئېلىپ بېرىلدۇ.

100 يىلدىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان پەۋقۇلئاددە زور كەلكۇن جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولىنىڭ 350 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتىكى بۆلۈكىنىڭ 113 يېرىنى خەتەرلىك ئەھۋالغا چۈشۈرۈپ قويدى ۋە 94 يېرىنى ئۆزۈۋەتتى.

7-ئاينىڭ 28-كۈنى ئاپتونوم رايون ۋە تۆمۈرىيول مىنىستىرلىكىنىڭ تەلىپى بويىچە، تۆمۈرىيول مىنىستىرلىكىنىڭ باش

خېجىك ناھىيىسىنىڭ بالغۇنتاي زايونى پەۋقۇلئاددە زور كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغاندىن كېيىن، شۇ يەردە تۇرۇشلۇق ئازادلىق ئارمىيە مەلۇم قىسمىنىڭ كوماندىر - جەڭچىلىرى ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، ئاممىنى خەتەردىن قۇتقۇزۇپ خەلق ئاممىسىنىڭ ماختىشىغا ئېرىشتى.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ۋاڭ يىڭجې** فوتوسى

ـ ئازادلىق ئارمىيە تاغلار، بوۋام ئۆي ئىچىدە قالدى!ـ دەپ يىغلاپ تۇرۇپ تووۇلدى تام ئۈستىگە چىقىۋالغان بىر كىچىك بالا. جەڭچى ۋاڭ جۈن بىلەن جاڭ دۆڭلياڭ ئۆيگە كىردى، ئۇلار ئۆيدىكى سۇنىڭ كارىۋات يۇزى بىلەن

7ـئاينىڭ 28ـكۈنى ئاپتونوم رايون ۋە تۆمۈريول مىنىستىرلىكىنىڭ تەلىپى بويىچە، تۆمۈريول مىنىستىرلىكىنىڭ باش ئورۇنلاشتۇرغۇچىسى لىۋجىجۈن باش قوماندانلىقىدىكى جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىدا كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، خەتەردىن قۇتقۇزۇش باش قوماندانلىق شتابى قۇرۇلدى، خېجىك ۋە ئېۋرغولدا قوماندانلىق شۆبىسى قۇرۇلدى.

ـ ئازادلىق ئارمىيە تاغلار، بوۋام ئۆي ئىچىدە قالدى!ـ دەپ يىغلاپ تۇرۇپ تووۇلدى تام ئۈستىگە چىقىۋالغان بىر كىچىك بالا. جەڭچى ۋاڭ جۈن بىلەن جاڭ دۆڭلياڭ ئۆيگە كىردى، ئۇلار ئۆيدىكى سۇنىڭ كارىۋات يۈزى بىلەن

مەملىكىتىمىزدىكى 20 تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ «تەڭرىتاغ يۇلۇڭ توقۇمىچىلىق لوڭقىسى»نى تالىشىش بويىچە «بۇگۈنكى شىنجاڭ» تېمىسىدىكى بىرلەشمە مۇخبىرلىق پائالىيىتى باشلاندى

قېيۇم باھاۋۇدۇن، مىجەت ناسىر قاتارلىقلار ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىغا قاتناشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل** خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ چەت ئەل پروگراممىلىرى مەركىزى، ئاپتونوم رايونلۇق رادىئو - تېلېۋىزىيە نازارىتى ئۇيغۇشتۇرغان، شىنجاڭ ئىقتىساد تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى مەسئۇل بولغان «تەڭرىتاغ يۇلۇ توقۇمىچىلىق لوڭقىسى»نى تالىشىش بويىچە «بۈگۈنكى شىنجاڭ»تېمىسىدا مەملىكىتىمىزدىكى 20 تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ بىرلەشمە مۇخبىرلىق پائالىيىتى 8 ـ ئاينىڭ 1 ـ كۈنى رەسمىي باشلاندى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى مىجەت ناسىر، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى لى كاڭنىڭ قاتارلىق ئالاقىدار ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرى بۇ پائالىيەتنىڭ باشلىنىشى مۇناسىۋىتى بىلەن ئۇتۇكۇزۇلگەن ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىغا قاتناشتى.

يىغىندا قېيۇم باھاۋۇدۇن بۇ قېتىمقى مۇخبىرلىق پائالىيىتىگە قاتنىشىش ئۈچۈن مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، شەندۇڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، ھېيجىك تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، گۇاڭدۇڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى قاتارلىق 20 تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىدىن كەلگەن مۇخبىرلارغا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى ۋە «بۈگۈنكى شىنجاڭ»تېمىسىدا مۇخبىرلىق پائالىيىتىگە قاتنىشىدىغان بارلىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرىدىن بۇ قېتىمقى پائالىيەت ئارقىلىق شىنجاڭنى پۈتۈن مەملىكەت ۋە دۇنياغا يەنمۇ ئەتراپلىق تونۇشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

«بۈگۈنكى شىنجاڭ» تېمىسىدىكى مۇخبىرلىق پائالىيىتىگە قاتنىشىدىغان 20 تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ زىيارەت ئومكى 8ـ ئاينىڭ 2 ـ كۈنىدىن باشلاپ گۇرۇپپىلارغا بۆلۈنۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەرقايسى جايلىرى ۋە ھەرقايسى ساھەلىرىنى ئەتراپلىق زىيارەت قىلدۇ. 15 كۈن داۋاملىشىدىغان بۇ پائالىيەتتە تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرى بىردىن 15 مىنۇتلۇق تېلېۋىزىيە مەخسۇس فىلىمى ئىشلەپ، 1 ـ ئۆكتەبرنىڭ ئالدى-كەينىدە «بۈگۈنكى شىنجاڭ» ناملىق پروگراممىدا ئارقا - ئارقىدىن كۆرسىتىدۇ. مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى مۇنەۋۋەر ئەسەرلەرنى باھالاپ چىقىپ، تاللانغان فىلىملەرنى مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىدا كۆرسىتىدۇ. بۇ قېتىمقى پائالىيەتكە شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» يۇلۇ توقۇمىچىلىق پاي ھەسسىدارلىق شىركىتى ئىقتىسادىي جەھەتتە ياردەم بەردى. جۈملىدىن تىنچ ئوكيان سۈغۇرتا شىركىتىنىڭ شىنجاڭ شۆبىسى 60 مۇخبىرنى ئومۇمىي تۆلەم سوممىسى 6 مىليون يۈەنلىك جىسمانىي سۈغۇرتىغا ھەقسىز قاتناشتۇردى.

«مۇقام ئەجدادلىرى» كۆپ تۈرده مۇكاپاتقا ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ۋەن يۈلۇڭ** خەۋەر قىلدۇ: شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت ئىدارىسى ۋە شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت ساھەسىدىكى خادىملار ئارىسىدا ئېلىپ بېرىلغان «مۇقام ئەجدادلىرى» ئۇيغۇر ئاۋازلىق ئۆسمىلىرى تاللاش پائالىيىتى ئاخىرلاشتى. 1 ـ ئايدىن 20 ـ ئاينىڭ ئاخىرىغىچە داۋاملاشقان بۇ پائالىيەتكە ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت ساھەسىدىكى 1000 دىن ئارتۇق خادىم قاتناشتى. ئۇلار ئۆزى ئەڭ ياخشى كۆرىدىغان 1 ـ 2 مۇقام ئۆسمىسىنى ئورۇنلىدى. ئاخىرقى تاللاشتا 21 پارچە ئۆسمە ئالدى-كەينىدىن ئورۇنلىنىپ، ئۇلارنىڭ ئاۋازى، ئىپادىلەش ماھارىتى ۋە ئورۇنلاشتۇرۇش ئەھۋالى ھەققىدە ھەيئەت ئەزالىرى ۋە ئاممىۋى ساقچىلار ئىچىدىن تاللانغان 33 ئادەم ھۆكۈم چىقاردى. ئاخىرقى تاللاشتا ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت ساھەسىدىكى خادىملاردىن ئىبارەت

جايلاردا كېۋەز پەرۋىشى ياخشى ئىشلەنمەكتە

گۇما ناھىيىسىدە : بۇ يىل ئەتىيازدا بۇ ناھىيىنىڭ ھاۋا كىلىماتىدا پەيدا بولغان بىنورمال ئۆزگىرىش ناھىيە بويىچە تېرىلغان 187 مىڭ مو كېۋەزلىكتە زىيانداش ھاشارات پەيدا قىلىپ، كېۋەز مايسىلرىنى ئوخشىمىغان دەرىجىدە زىيانغا ئۇچراتتى. ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ ئىشقا جددىي قارأپ، 4 - ئاينىڭ ئاخرى ناھىيە بويىچە توپ قىلىپ ئېچىپ، ھەرقايسى يېزا - بازار، مەيدانلارنى كېۋەزنى ياخشى پەرۋىش قىلىشقا سەپەرۋەر قىلدى. تېخنىك ۋە كادىر- لاردىن بولۇپ 100 نەدەمنى ئون يېزا- بازارغا ئەۋەتىپ، كېۋەز پەرۋىشىگە يېتەكچىلىك قىلدۇردى. ئالاقىدار ئورۇنلار دېھقانچىلىق دورىلىرىنى تېز كەلتۈرۈپ، دېھقانلارنى ۋاقتىدا تەمىنلىدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە 84 مىڭ 189 مو يەردىكى كېۋەز مايىسىنىڭ تۆۋى ئون 15 - سانتىمېتر چوڭقۇرلۇقتا بوشىتىلىپ، ئوتى ئوتالدى، 83 مىڭ 993 مو كېۋەزنىڭ 520 مو كېۋەزگە كېسەللىك ۋە زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ئالدىنى ئېلىش دورىسى، 33 مىڭ 827 مو كېۋەزگە ئۆسۈشىنى تىزگىنلەش دورىسى چېچىلدى.

مۇھەممەت ھېيت ئۇجمە يېزىسىدا : ئاقتۇ ناھىيىسى ئۇجمە يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئۆز جايىنىڭ ئەۋزەل شارائىتىدىن پايدىلىنىپ، پاختىچىلىقنى دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى كۆپەيتىپ، ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىشتىكى نۇقتىلىق تۇر قاتارىغا كىرگۈزدى. ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمىگە كاپالەتلىك قىلىش بىلەن بىللە، كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمىنى مۇۋاپىق كېڭەيتتى. يېزا مەسئۇللىرى بىلەن ئورگان كادىرلىرى كەنتلەرنى ھۆددىگە ئېلىپ، كېۋەز ھوسۇلى بويىچە ئالىلىلەر بىلەن توختام ئىمزالاپ، كېۋەز پەرۋىشىگە بولغان پىتەكچىلىكنى كۈچەيتتى. مايىسىغا ئىككى قېتىم ئۆسۈشىنى تىزگىنلەش دورىسى، ئۈچ قېتىم يوپۇرماق گۆھىرى چېچىلدى، 21 مىڭ مودىن كۆپرەك كېۋەز ئوغۇتلىنىپ، سۇغىرىلدى.

كۆرەش قاسىم يېڭىئاۋات يېزىسىدا : خوتەن ناھىيىسىنىڭ يېڭىئاۋات يېزىسى، ـ دەپ خەۋەر قىلدۇ ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز مۇھەممەت تۆمۇر ئابدىن، ـ ئىلگىرىكى تەجرىبە - ساۋاقلارنى يەكۈنلەپ، كېۋەزنىڭ ھالقىلىق پەرۋىشىنى چىڭ تۇتۇپ، دېھقانلارنى كېۋەز پەرۋىشىنى تەلەپ بويىچە ياخشى ئىشلەشكە سەپەرۋەر قىلدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يېزىدىكى دېھقانلار كېۋەزنىڭ غوزلاش مەزگىلى يېتىپ كېلىشى بىلەنلا پەيتنى چىڭ تۇتۇپ، كېۋەزنىڭ تۆۋىنى بوشاتتى، ۋاقتىدا تەدبىر قوللىنىپ ھاشاراتلارنىڭ زىيىنىنىڭ ئالدىنى ئالدى، 3400 مو كېۋەزگە ئۈچ قېتىم ئۆسۈشىنى تىزگىنلەش دورىسى ۋە يوپۇرماق گۆھىرى چېچىپ، ھارام شاخلىرىنى پۈتىدى، ھەمدە ھەر

گۇما ناھىيىسىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىللىق ئىقتىسادىي ئۇنۇمى كۆرۈنەرلىك ئاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **مۇھەممەت ھېيت** خەۋەر قىلىدۇ: گۇما ناھىيىسى يېزا - بازار كارخانىلىرىغا مەبلەغ، تېخنىكا، ئۇچۇر جەھەتتە يار - يۆلەك بولغاچقا، بۇ ناھىيىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىللىق ئىقتىسادىي ئۇنۇمى كۆرۈنەرلىك ئاشتى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، گۇما ناھىيىسى يېزا - بازار كارخانىلىرى ئىسلاھاتنىنى يەنمۇ چوڭقۇرلاشتۇردى. كارخانىلارنىڭ بايلىق ئۇستۇنلۇكىنى تاۋار ئۇستۇنلۇكىگە ئايلاندۇرۇش، مەھسۇلاتنىڭ سۈپىتى، ئۇنۇمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، بازار رىقابەتتىدە ئۇستۇنلۇكنى ئىگىلەش يوللىرى ئۇستىدە ئىزدەندى. كارخانىلارنى مەبلەغ، تېخنىكا جەھەتتە قوللىدى، ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت تۇزۇمىنى يەنمۇ مۇكەممەللەشتۈردى، تۇرلۇك ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۈزۈپ يولغا قويدى، قابىلىيەتلىك خادىملارنى باشقۇرۇش ئورۇنلىرىغا ئۆستۈردى، ناھىيىدىكى كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنى ئوتتۇرا، كىچىك تېپتىكى كارخانىلارنى ھۆددىگە ئېلىشقا ئىلھاملاندۇردى. بۇ كارخانىلارمۇ ناھىيىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا يېقىندىن ماسلىشىپ، تېخنىكا يېڭىلاشنى، بازار ئۇچۇرىغا ئەھمىيەت بېرىشنى، بازارغا قاراپ مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىشنى چىڭ تۇتتى، سۈپەت، ئۇنۇم، مۇكاپاتنى ئىش ھەققى بىلەن باغلاپ ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مەسئۇلىيەت تۇيغۇسىنى كۈچەيتتى، ئىشلەپچىقىرىش قىزغىنلىقىنى ئاشۇردى. بۇنىڭ بىلەن كارخانىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش سۈرئىتى تېز، ئۇنۇمى يۇقىرى بولدى، مەھسۇلات سۈپىتى ئۆستى. بۇ كارخانىلارنىڭ بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدىكى ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 6 مىليون 970 مىڭ يۈەنگە، ساپ پايدىسى 670 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن كۆرۈنەرلىك ئاشتى.

قەشقەر شەھىرىدە مەخسۇس تۇر بويىچە تۇزەش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ئىمام مۇھەممەت، رېشىت ماموت** خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر شەھەرلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى مەخسۇس تۇر بويىچە تۇزەش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، 171 خىل تاۋارنى تەكشۈرۈپ، بىر تەرەپ قىلدى.

بۇ ئىدارە بۇ يىل مەخسۇس تۇر بويىچە ئۈچ قېتىم تۇزەش پائالىيىتى ئېلىپ بارىدى. ئۇلار تۇزەش جەريانىدا قانۇنسىز ئېلىپ - ساتقان 959 تونىنا خىمىيۋى ئوغۇتنى قولغا چۈشۈردى، سېتىلۇاتقان تاۋارلارنى ئەستايىدىللىق بىلەن تەكشۈرۈپ، 13 مىڭ 492 كىشىلىك ناچار ئاياغ، «قىزىل پۇرچاق» ماركىلىق 36 ساختا كۆڭلەك، 534 قۇتا ساختا گىرىم بۇيۇمى، ساختا مال ياسايدىغان 210 كىلوگرام ماتېرىيال، ئىككى يۈرۈش ساختا مال ياساش ئەسۋابى، 5000 دانە ساختا، ناچار قەلەم، 130 بوتۇلكا ساختا كونسېرۋا قاتارلىقلارنى تەكشۈرۈپ قولغا چۈشۈرۈپ، ئىستېمالچىلارنى زور ئىقتىسادىي زىياندىن ساقلاپ قالدى، 453 مىڭ يۈەنلىك ساختا، ناچار تاۋارنى نەق مەيداندا كۆيدۈرۈۋەتتى. ئۇلار يەنە سېرىق مەزمۇندىكى قانۇنسىز نەشرىي بۇيۇملىرى ئىشلەشكە زەربە بېرىشنى قانات يايدۇرۇپ، شەھەر بويىچە 24 سىنتالغۇ قويۇش نۇقتىسى، 45 سىنتالغۇ لېنتىسى سېتىش ئورنى، 27 كىتاب - ژۇرنال سېتىش يايمىسىنى تەكشۈرۈپ، قانۇنسىز تىجارەت قىلغانلارنى بەگىلمە بويىچە بىر تەرەپ قىلدى.

بۇ سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ئىستېمالچىلار جەمئىيىتى بىلەن بىرلىكتە ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى، ئىستېمالچىلارغا مەسلىھەت بېرىش مۇلازىملىق ئورۇنلىرىنى كۆپەيتتى، «ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنى»نى كەڭ دائىرىدە تەشۋىق قىلدى.

* * * * *

يەكەن ناھىيىلىك سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ ئىككىنچى پونكىتى تىجارەت چىلەرگە بولغان قانۇن

بۇ پونكىت يېرىم يىللىق باشقۇرۇش ھەققى يىغىش ۋەزىپىسىنى 65 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **كۆرەش ھاشىم** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقتۇ ناھىيە بازىرى سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ بۇلۇشنى، مەدەنىيەتلىك سۆزلەرنى ئىشلىتىشنى، تۇرلۇك ئۇچۇر يەتكۈزۈپ بېرىشنى

چوڭقۇرلۇقتا بوشتىلىپ، ئوتى ئوتالدى، 83 مىڭ 993 مو كېۋەزنىڭ ھەر موسىغا تۆت تونناددن مەھەللۇى ئوغۇت، 30 كىلوگرامدىن خميىۋى ئوغۇت بېرىلدى، 84 مىڭ 242 مو كېۋەز بىر قېتىم سۇغىرىلدى، 48 مىڭ ئىمزالاپ، كېۋەز پەرۋىشگە بولغان يېتەكچىلىكنى كۈچەيتتى. نەتىجىدە، 21 مىڭ مودىن كۆپرەك كېۋەزنىڭ ئوتى ئوتىلىپ، ئىككى قېتىم كۈلتىۋاتسىيە قىلىندى، 20 مىڭ 900 مودىن كۆپرەك كېۋەز دورىسى ۋە يوپۇرماق گۆھىرى چېچىپ، ھارام شاخلىرىنى پۈتىدى، ھەمدە ھەر مو كېۋەزگە 15 كىلوگرامدىن 20 كىلوگرامغىچە خميىۋى ئوغۇت بېرىپ، كېۋەزنىڭ كۆڭۈلدىكىدەك غوزىلىشىغا شارائىت يارىتتى.

«نەڭگرىتاغ»ناشيول ئۇچاستكىسى ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرنىڭ پەرزەنتلىرى ئۇچۇن ئەمەلىي ئىش قىلىپ بەردى

ناشيول ئۇچاستكىسى ئاملىق مۇداپىئە ئىشى ماقالاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئەخمەت قادىر خەۋەر قىلدۇ: ئاقسۇ ناشيول ئۇچاستكىسغا قاراشلىق كۇچا «نەڭگرىتاغ» ناشيول ئۇچاستكىسى ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرنىڭ ئوقۇش يېشىدىكى پەرزەنتلىرى ئۇچۇن ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىپ، ئاتا- ئانىلارنى ۋە باللارنى خاتىرجەم قىلدى.

«نەڭگرىتاغ» ناشيول ئۇچاستكىسى كۇچا ناھىيە بازىرىددىن سەككىز كىلومېتر يىراقلىقتا بولۇپ، يېقىن ئەتراپتا مەكتەپ بولمىغانلىقتىن، باللار ناھىيە بازىرىغا بېرىپ ئوقۇيتتى. ئۇچاستكا باللارنىڭ مەكتەپكە بېرىپ-كېلىش، چۈشلۈك دەم ئېلىش جەھەتتىكى قىينىچىلىقىنى ھەل قىلىش ئۇچۇن يېقىندا باللارغا مەخسۇس بىر ئاپتوبۇس ئاجراتتى. ھەمدە ناھىيە بازىرىدا ئالتە ئېغىزلىق ئۆي تەييارلاپ باللارنىڭ چۈشتە تاماق يېيىش، دەم ئېلىشىغا ئوڭايلىق يارىتىپ بەردى، باللارنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئېلىش ئۇچۇن مەخسۇس ئۇچ ئادەم بەگلىدى. باللارغا يەنە چۈشلۈك تاماق يارىدەم پۇلى قوشۇپ بېرىشنى قارار قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بازىرىدىكى باشلانغۇچ، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپتە ئوقۇۋاتقان 37 بالا تۇرمۇشتا، ئەگىلىش، ئۆگىنىشتە ئالاھىدە قىيىنچىلىققا دۇچ كەلمەكتە. ئۇلارنىڭ ئاتا- ئانىلىرىمۇ ئۇچاستكىنىڭ كەلگۈسى ئەۋلادلارغا كۆڭۈل بۆلگەنلىكىنى كۆرۈپ ئىنتايىن خۇشاللاندى.

يول باش ئۇچاستكىسىغا قاراشلىق كۇچا «تەڭگرىتاغ» ناشيول ئۇچاستكىسى ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرنىڭ ئوقۇش يېشىدىكى پەرزەنتلىرى ئۇچۇن ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىپ، ئاتا- ئانىلارنى ۋە باللارنى خاتىرجەم قىلدى.

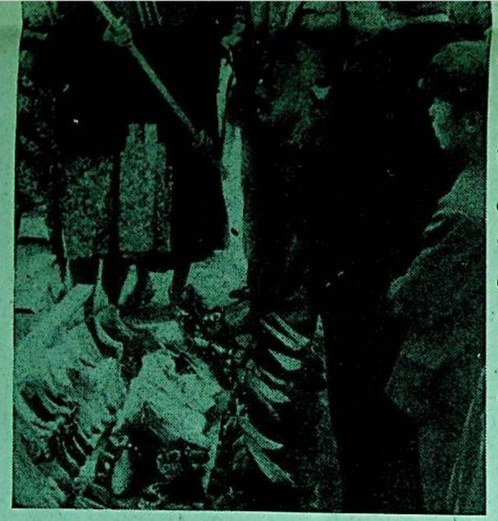
«نەڭگرىتاغ» ناشيول ئۇچاستكىسى كۇچا ناھىيە بازىرىددىن سەككىز كىلومېتر يىراقلىقتا بولۇپ، يېقىن ئەتراپتا مەكتەپ بولمىغانلىقتىن، باللار ناھىيە بازىرىغا بېرىپ ئوقۇيتتى. ئۇچاستكا باللارنىڭ مەكتەپكە بېرىپ-كېلىش، چۈشلۈك دەم ئېلىش جەھەتتىكى قىينىچىلىقىنى ھەل قىلىش ئۇچۇن يېقىندا باللارغا مەخسۇس بىر ئاپتوبۇس ئاجراتتى. ھەمدە ناھىيە بازىرىدا ئالتە ئېغىزلىق ئۆي تەييارلاپ باللارنىڭ چۈشتە تاماق يېيىش، دەم ئېلىشىغا ئوڭايلىق يارىتىپ بەردى، باللارنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئېلىش ئۇچۇن مەخسۇس ئۇچ ئادەم بەگلىدى. باللارغا يەنە چۈشلۈك تاماق يارىدەم پۇلى قوشۇپ بېرىشنى قارار قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بازىرىدىكى باشلانغۇچ، تولۇقسىز ئوتتۇرا

مارالبېشى ناشيول ئۇچاستكىسى ئىنتىپاق ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى ئەكبەر ئابدۇرېشت ئىنتىپاق ئەزالىرى ۋە ياشلارنى تۇرلۇك پائالىيەتلەرگە ئۇيۇشتۇرۇش، ئۇلارنىڭ خىزمەت، ئۇگىنىش ۋە ياشقا جەھەتلەردە ياشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇشتا ئۆزى ئۈلگە بولۇپ، گەۋدىلىك نەتىجە ياراتقانلىقتىن، قەشقەر ناشيول ئۇچاستكىسى، قاتناش نازارىتى تەرىپىدىن مۇنەۋۋەر ئىنتىپاق ئەزاسى بولۇپ باھالىنىپ مۇكاپاتلاندى.

سۆرەتتە: ئەكبەر ئابدۇرېشت ئۇچاستكا ۋە ياش ئۇچاستكا رەھبەرلىرىگە ئىنتىپاق ئەزالىرى، ياشلارنىڭ خىزمەت، ئۇگىنىش ئەھۋالىنى دوكلات قىلماقتا.

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ئوبۇلقاسىم، يۇسۇپجان ھۆسەين** فوتوسى

چى پونكتى تىجارەتچىلەرگە قانۇن تەشۋىقاتى تەرىبىيسى بەرمەكتە.

ھېسامدىن ھاجى فوتوسى

دالىدا قالدۇرۇلغان ئىزلار

ئىمام مۇھەممەت، رېشت ماموت

قەشقەر ۋىلايەتلىك ئوتلاقچىلىق پونكتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، كومپارتىيە ئەزاسى ئابلىمىت ئابلىز ھايات مۇساپىسىدە ئۆزىنىڭ سۆيگۈ - مۇھەببىتىنى ۋەتەن، خەلقىنىڭ پەن تەتقىقات ئىشلىرىغا بېغىشلاپ، مىننەتسىز تەر تۆكۈپ چۆل، دەشتى - باياۋانلاردا ئىز قالدۇرۇپ كېلىۋاتقان ياش تۆھپىكارلارنىڭ بىرى.

ئابلىمىت ئابلىز ئوتلاقچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان 15 يىلدىن بۇيان، ئۆز كەسپىنى قىزغىن سۆيۈپ، تىرىشىپ ئۆگىنىپ، كەسپىي سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈردى. ئۇ 1981 - يىلدىن 1986- يىلغىچە دۆلەتنىڭ (615) نۆقتىلىق پەن تەتقىقات تۈرى- «قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ ئوتلاق بايلىقىنى تەكشۈرۈش» كە قاتنىشىپ ۋىلايەت بويىچە تاغلىق رايونلاردىكى 20 مىليون مودىن ئارتۇق ئوتلاقلاردا، تۈزلەڭلىكتىكى چۆل - جەزىرىلەردە بوران - چاپقۇن، قار، يامغۇرلارغا پەرۋا قىلماي دالا يۈرۈشى قىلىپ، پامىر ئېگىزلىكىنى، كوشىلۇن تېغىنىڭ غەربىي قىسمىنى ۋە تەكلىماكان قۇملۇقىنى كېسىپ ئۆتۈپ، تەكشۈرۈش ئىلىپ باردى. بۇ جەريانىدا ئۇ 15 مىڭدىن ئارتۇق، 9000 خىلدىن كۆپرەك ئۆسۈملۈك ئەۋرىشكىسىنى يىغىپ، ھەرقايسى ناھىيىلەرنىڭ ئوتلاق ئۆسۈملۈكلىرى تۈزۈۋ چىقتى ھەمدە كۆپچىلىك بىلەن بىللە ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر) لەرنىڭ ئوتلاق ئوتلىرى خەرىتىسى، ئوتلاق دەرىجىسىنى باھالاش خەرىتىسى ۋە ئوتلاقتىن پايدىلىنىش خەرىتىسىنى سىزىپ چىقتى. بۇلار 1994 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى تەرىپىدىن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈلۈپلىندى.

1988 - يىلى ئوتلاقلاردىكى چىكەتكە، چاشقان ئاپىتىدىن ئالدىن مەلۇمات بېرىش پونكتى قۇرۇلغاندا، ئابلىمىت بۇ پونكتقا مەسئۇل قىلىندى. ئۇ پونكتتىكى خادىملارغا بېتەكچىلىك قىلىپ، ئاساسىي قاتلاملارغا بېرىپ، كۆلىمى 280 مىڭ مودىن 350 مىڭ موغىچە بولغان ئوتلاقتىكى چېكەتكە، چاشقان ئاپىتىگە قارىتا كەڭ كۆلەملىك تەكشۈرۈش ئىلىپ بارىدى. ئۇلار بۇ جەريانىدا ھەر خىل چىكەتكە، چاشقان ئەۋرىشكىسىدىن 684نى يىغىۋالدى. ئاپەت يۈز بەرگەندە ئەھۋالنى ئالاقىدار تۇرۇنلارغا ۋاقتىدا مەلۇم قىلدى. ئۇنىڭ تېخنىكا جەھەتتىن بېتەكچىلىك قىلىشى ئارقىسىدا، 1 مىليون 250 مىڭ مو ئوتلاقتىكى چېكەتكە، چاشقان ئاپىتىنىڭ ئالدى ئالدىنىپ، ئالدىنى ئالىش ئۇنۇمدارلىقى % 83 تىن % 94 كە يەتتى. ئابلىمىت ئابلىز يەنە 1992- يىلى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 7- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى چارۋىچىلىقتىكى نۆقتىلىق پەن تەتقىقات تۈرى بولغان «قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ ئوتلاقلىرىدىكى ئۆسۈملۈكنى ئىگىلىگۈچى چاشقان ئاپىتى تارقالغان رايونلارنى ئايرىش» پەن تەتقىقات تېمىسىنى ئۇرۇنداشنى ئۇستىگە ئالدى. ئۇ تەكشۈرۈش رايونىمىزنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى تەرىپىدىن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈلۈپلىندى.

1988 - يىلى ئوتلاقلاردىكى چىكەتكە، چاشقان ئاپىتىدىن ئالدىن مەلۇمات بېرىش پونكتى قۇرۇلغاندا، ئابلىمىت بۇ پونكتقا مەسئۇل قىلىندى. ئۇ پونكتتىكى خادىملارغا بېتەكچىلىك قىلىپ، ئاساسىي قاتلاملارغا بېرىپ، كۆلىمى 280 مىڭ مودىن 350 مىڭ موغىچە بولغان ئوتلاقتىكى چېكەتكە، چاشقان ئاپىتىگە قارىتا كەڭ كۆلەملىك تەكشۈرۈش ئىلىپ باردى. ئۇلار بۇ جەريانىدا ھەر خىل چىكەتكە، چاشقان ئەۋرىشكىسىدىن 684نى يىغىۋالدى. ئاپەت يۈز بەرگەندە ئەھۋالنى ئالاقىدار رايونىمىزنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى تەرىپىدىن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈلۈپلىندى. 1988 - يىلى ئوتلاقلاردىكى چىكەتكە، چاشقان ئاپىتىدىن ئالدىن مەلۇمات بېرىش پونكتى قۇرۇلغاندا، ئابلىمىت بۇ پونكتقا مەسئۇل قىلىندى. ئۇ پونكتتىكى خادىملارغا بېتەكچىلىك قىلىپ، ئاساسىي قاتلاملارغا بېرىپ، كۆلىمى 280 مىڭ مودىن 350 مىڭ موغىچە بولغان ئوتلاقتىكى چېكەتكە، چاشقان ئاپىتىگە قارىتا كەڭ كۆلەملىك تەكشۈرۈش ئىلىپ باردى. ئۇلار بۇ جەريانىدا ھەر خىل چىكەتكە، چاشقان ئەۋرىشكىسىدىن 684نى يىغىۋالدى. ئاپەت يۈز بەرگەندە ئەھۋالنى ئالاقىدار رايونىمىزنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى تەرىپىدىن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈلۈپلىندى.

قىيىن كۈنلەردىكى غەمخورلۇق

ئۆز مۇخبىرىمىز رىزۋانگۈل ئابلەت

ياخشى كىشىلەر يېنىڭىزدا

قاتتىق يامغۇردىن كېيىنكى كەلكۈندە قاتناش ئۈزۈلۈپ قېلىپ ئۇرۇمچىدىن ھەر قايسى جايلارغا يولغا چىقالمىغىلى ھەپتە بولغان ئالتى مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكۇم ئوقۇغۇچىلىرى قاتناشنىڭ 26-ئىيۇل ئەسلىگە كېلىدىغانلىقىنى ئاڭلاپ ئىنتايىن خوش بولۇپ كېتىشتى.

كەچلىك تاماق ۋاقتىدا 20 ـ 30 دەك ئوقۇغۇچى يېغىۋاتقان سىم-سىم يامغۇرغا قارىماي بۇ بىر ھەپتىدىن بۇيان ئۆزلىرىگە تۇرمۇش جەھەتتە غەمخورلۇق قىلغان يەككە تىجارەتچى مۇھەممەتئىمىن تۇرسۇن ئاكا بىلەن خوتەن ۋىلايىتىنىڭ مۇئاۋىن ۋالىيسى ئابدۇللا مەخسۇت ئاكىنى ئاشخانىنىڭ ئالدىدا ئورنىۋېلىشتى، ئۇلار پۇل يېغىش قىلىپ ئالغان خاتىرە بۇيۇمى بىلەن ئىككى دەستە گۈلنى بۇ ئىككىيلەنگە تۇتۇپ ئۇلارغا چىن كۆڭلىدىن رەھمەت ئېيتتى...

كەلكۈن ئاپىتى تۇيۇقسىز 18-ئىيۇلدىن باشلاپ جەنۇبىي ۋە شىمالىي شىنجاڭغا ماڭدىغان قاتناش ئۈزۈلۈپ قالدى. يازلىق تەتىلدە ئاتا-ئانىلىرى بىلەن جەم بولۇشقا ئالدىراپ تۇرغان خوتەن، قەشقەر ۋە ئاقسۇلۇق بىر توپ ئوقۇغۇچىلار خوتەننىڭ ئۇرۇمچىدە تۇرۇشلۇق ئىش بېجىرىش ئورنىدا ماڭالماي تۇرۇپ قالدى. ياتاقلار توشۇپ كەتكەنىدى. 20-ئىيۇل چۈشتىن كېيىن ياتاق ۋە تاماق پۇلىغا ئېھتىياجلىق قىينىلىپ قالغان ئوقۇغۇچىلار نېمە قىلارىنى بىلمەي يۇرگىنىدە خىزمەت بىلەن ئۇرۇمچىگە كەلگەن خوتەننىڭ مۇئاۋىن ۋالىيسى ئابدۇللا مەخسۇت بىلەن ئۇچرىشىپ قالدى. ئەھۋالنى ئۇققان ئابدۇللا مەخسۇت دەرھال ئىش بېجىرىش ئورنىنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن سۆزلىشىپ، ئىش بېجىرىش ئورنىنىڭ يېغىن زالى بىلەن بىر ئىسكىلاتنى تاجرىتىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ياتقىنى ھەل قىلىپ بەردى.

ئىككى كۈن ئۆتۈپ كەتتى. ئابدۇللا مەخسۇت ھەر كۈنى ئىشى تۈگىشى بىلەنلا قايتىپ كېلىپ بۇ ئوقۇغۇچىلار بىلەن بىللە ۋالىيغا ئەھۋالنى ئېيتتى.

چاتاق بوپتۇ. ئۇلاردا قانچىلىك پۇل بولسۇن؟ ئابدۇللا مەخسۇت تىت-تىت بولۇپ كەتتى. ئەتىسى نەدىن بولمىسۇن قەرزگە پۇل تېپىپ باللارنىڭ تاماق مەسلىسىنى ھەل قىلماقچى بولدى.

ـ مانا مەن ئۇلارغا ئاتا بولاي ـ دېدى ئابدۇللا مەخسۇتنى يوقلاپ كەلگەن دۆكۈۋۇرۈك ئېغىز بوشلۇقى كېسەللىكلىرى شىپاخانىسىنىڭ دوختۇرى، يەككە تىجارەتچى مۇھەممەتئىمىن تۇرسۇن گەپ ئارىلىقىدا ئىپادە بىلدۇرۇپ.

مۇھەممەتئىمىن تۇرسۇن ئەتىسلا خوتەننىڭ ئۇرۇمچىدىكى ئىش بېجىرىش ئورنىنىڭ كوللېكتىپ ئاشخانىسىغا كىرىپ، 2000 يۈەن پۇلنى ئاشخانىنىڭ زاپخوزىغا تۇنقۇزۇپ تۇرۇپ:

ـ قانچىلىك پۇل كەتسە مەيلى، قاتناش ئەسلىگە كېلىپ ئەڭ ئاخىرقى بىر ئوقۇغۇچى يولغا چىقىپ بولغىچە ئوقۇغۇچىلار مۇشۇ ئاشخانىدىن تاماق يېسۇن، دېدى.

ئىش بېجىرىش ئورنىنىڭ ئاشخانىسىمۇ مۇھەممەتئىمىن تۇرسۇنىنىڭ بۇ ئالىيجاناب روھىدىن تەسىرلىنىپ، ئەڭ تۆۋەن تەننەرخ بويىچە ئەڭ ياخشى تاماق قىلىپ پايدا ئالماي ئوقۇغۇچىلارغا ھەقسىز مۇلازىملىق قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئىچكىرىدىن يۇرتقا قايتۇۋاتىپ قۇمۇلدا توسۇلۇپ قالغان ئوقۇغۇچىلارمۇ ئارقا - ئارقىدىن بۇ يەرگە يېتىپ كېلىشكە باشلىدى. 130 غا يېقىن ئوقۇغۇچى ھەر كۈنى بۇ ئاشخانىدا ئۈچ ۋاخ تاماق يېدى.

كەچلىك تاماقتىن كېيىن مۇھەممەتئىمىن تۇرسۇن ئاشخانىنىڭ زاپخوزىغا يەنە 1000 يۈەن پۇلنى تۇنقۇزدى ۋە:

ـ يول ئېچىلىپتۇ، ئەتىدىن باشلاپ ئوقۇغۇچىلار يولغا چىقىشقا باشلايدۇ. ماڭالماي قالغان ئوقۇغۇچىلار بۇ يەردە قانچىلىك ئوزاق تۇرۇپ قېلىشىدىن قەتئىينەزەر، تاماق پۇلىنى مەن كۆتۈرىمەن ـ دېدى.

ئوقۇغۇچىلار تەسىرلەنگەن ھالدا مەنىلىك قىلىپ:

ـ پۇلنى مەن مۇشۇ ئۇپراپ كەتكەن تىرناقلىرىم بىلەن تاپقان، سىلەر ياخشى ئوقۇپ ۋەتەنگە، خەلقە ياراملىق ئادەم بولۇپ چىقساڭلار سىلەردىن، خەجلىگەن شۇ پۇلۇمدىن رازى بولىمەن، ياخشى ئوقۇڭلار. يۇرتۇڭلارغا بارغاندا ئاتا - ئاناڭلارغا مەندىن سالام ئېيتىڭلار، سىلەرگە ئاق يول بولسۇن ـ دېدى.

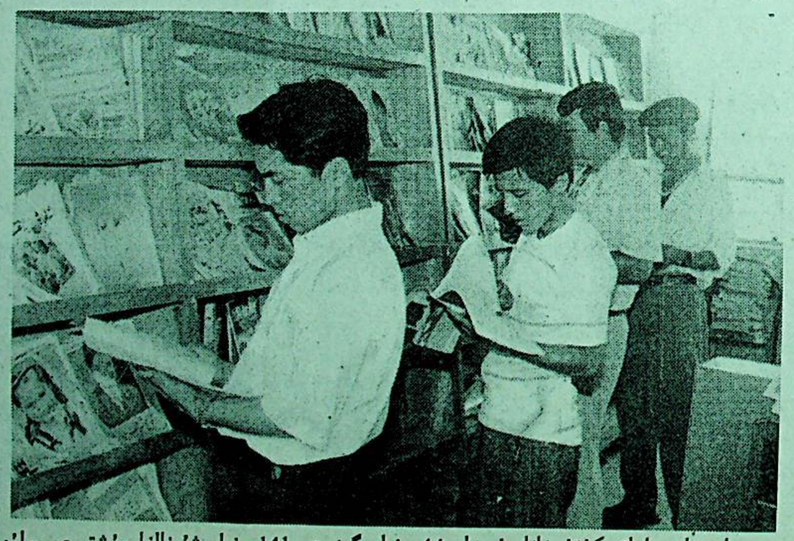
غۇلجا ناھىيە دادامتۇ يېزا نوغايتۇ كەنت باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ ئالىي دەرىجىلىك ئوقۇتقۇچىسى نۇرىمان كۆپ يىللاردىن بۇيان مەكتەپ بويىچە دەرس ئۆزلەشتۇرۇش نسبىتىنى ئالدىنقى قاتارغا يەتكۈزۈپ، ھەر يىلى «مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچى» بولۇپ مۇكاپاتلاندى.

سۈرەتتە: نۇرىمان ئوقۇغۇچىلارغا قىيىن نۇقتىلارنى چۈشەندۈرمەكتە. كامال جامال فوتوسى

گۈچۈك ناھىيىسىدىكى مەسچىت قاتارلىق دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرى ئۆزىنى بېقىش يولىدا مېڭىپ، ئاممىنىڭ سېلىقىنى يەڭگىللەتمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابلىمىت قۇربان خەۋەر قىلىدۇ: گۈچۈك ناھىيىسىدىكى ھەر قايسى دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرى تۇرلۇك ئۇسۇللاردىن پايدىلىنىپ كىرىم يوللىرىنى كەڭ ئېچىپ، ئۆزىنى ئۆزى بېقىش ئارقىلىق دىنغا ئېتىقات قىلىدىغان ئاممىنىڭ سېلىقىنى يەڭگىللەتمەكتە.

بۇنىڭدىن بىرقانچە يىل ئىلگىرى بۇ ناھىيىدىكى ھەرقايسى دىنىي سورۇنلار دىنىي پائالىيەتلەرنى ئېلىپ بېرىشتا ئائىلىلەرگە سېلىق سېلىپ، كىشىلەرنىڭ خالىسانە ئىئانە قىلىشىغا تاينىپ كەلگەنلىكتىن، نامرات دېھقانلار ۋە كەمبەغەل ئاھالىلەرگە بەزىبىر قېينىچىلىقلارنى كەلتۈرگەنىدى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى دىنىي سورۇنلارنى باشقۇرۇشقا بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى كىرىم يوللىرىنى كەڭ ئېچىپ، ئۆزىنى ئۆزى بېقىشقا يېتەكلەپ، ئاممىنىڭ ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يۈكىنى يەڭگىللەتتى. ناھىيە بازىرىدىكى غەربىي چوڭ مەسچىت ئىككى يىلدىن بۇيان 80 كالىنى بوردىاق سېتىپ، 30 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك ساپ كىرىم قىلدى. ئۇيغۇر چوڭ مەسچىتى بىلەن دۆڭمېن مەسچىتى مەسچىتكە تەۋە بوش ئۆيلەرنى ئىجارىگە بېرىش ئارقىلىق ھەر يىلى 10 مىڭ يۈەندىن ئوشۇقراق كىرىم قىلدى. يېزا-كەنتلەردىكى مەسچىتلەرمۇ مۇئىلىك كۆچەت يېتىشتۇرۇش، كۆچەت تىكىپ ئورمان بەرپا قىلىش ئارقىلىق كىرىمنى كۆپەيتتى. ئويمان كاناز 1-كەنت مەسچىتى 10 مىڭ تۇپتىن ئوشۇقراق ھەر خىل مۇئىلىك كۆچەتنى ئۇلاپ يېتىشتۇرۇش ئارقىلىق 15 مىڭ يۈەن ساپ كىرىم قىلدى. دىنىي سورۇنلار ئۆز يېرىنىڭ تەبىئىي ئەۋزەللىكلىرىدىن پايدىلىنىپ، ھەر خىل كەسىپلەر بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئۆزىنى ئۆزى باقالايدىغان ۋە ئىقتىسادىي جەھەتتىن ئېشىنالايدىغان بولغانلىقتىن، ئاممىغا سېلىق چاچمىدىغان ئەھۋالدا ئۆزگەردى. ھازىر مەسچىتلەر نامراتلارغا يار-يۆلەك بولالايدىغان بولدى. ناھىيە بازىرىدىكى ئۇيغۇر چوڭ مەسچىتى، دۆڭمېن مەسچىتى، غەربىي چوڭ مەسچىت قاتارلىق مەسچىتلەر ھەر يىلى مەلۇم مىقداردا پۇل ئاجرىتىپ، نامرات ئائىلىلەرگە ياردەم قىلدى. بۇددا دىنى ئىبادەتخانىسى، ئەرتۇڭ كەنتىدىكى كاتولىك دىنى چىركاۋى قاتارلىقلار تۇرمۇش قېينىچىلىقى سەۋەبىدىن ئوقۇشتىن توختاپ قالغان ئوقۇغۇچىلارغا پۇل ئىئانە قىلىپ، ئولارنىڭ ئوقۇشىنى داۋاملاشتۇرۇشىغا ياردەم قىلدى. شەھەر ئىچىدىكى خرىستىئان دىنى چىركاۋى بېيجىڭ يىل ھارپىسىدا ئۆز دىنىغا ئىشەنگۈچىلەرنى پاپىياق، پېتەك، لۆڭگە، ئەتىر سوپۇن ئىئانە قىلىشقا ھەرىكەتلەندۈرۈپ، ئازادلىق ئارمىيە جەڭچىلىرىدىن ھال سورىدى. چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى مەسچىتلەرمۇ دىنىي زاتلارنى نامرات چارۋىچىلارغا ئىقتىسادىي جەھەتتىن ياردەم بېرىشكە سەپەرۋەر قىلىپ، ئىئانە توپلاپ، نامرات چارۋىچىلارغا ئەمەلىي ئىشلارنى قىلىپ بەردى.

پىچان ناھىيىلىك كۆتۈپخانا بۇ يىل 44 خىل گېزىت، 141 خىل ژۇرنالغا مۇشتېرى بولۇپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ گېزىت-ژۇرنال كۆرۈشىگە قولايلىق شارائىت يارىتىپ بەردى.

سۈرەتتە: ياشلار بۇ كۈتۈپخانىدا گېزىت- ژۇرنال كۆرمەكتە.

ئاۋات ناھىيىسىنىڭ يېزىلاردىكى ياشانغانلارنى بېقىش ئىجتىمائىي سۇغۇرتا خىزمىتىنى ئۇنۇم كۆرۈلدى

يېزىلاردىكى ياشانغانلارنى بېقىش ئىجتىمائىي سۇغۇرتا خىزمىتىنى ئاۋات ۋىلايىتى بويىچە سىناق نۇقتىسى قىلىنغان ئاۋات ناھىيىسىنىڭ بۇ خىزمەتتىكى نەتىجىسى گەۋدىلىك بولدى. بۇ يىلنىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە ناھىيە بويىچە سىناق قىلىنغان بەش يېزا، 28 كەنتتە 4375 ياشانغان كىشى يېزىلاردىكى ياشانغانلارنى بېقىش ئىجتىمائىي سۇغۇرتىسىغا قاتنىشىپ، ئومۇمىي ئوبيېكتنىڭ 95 پىرسەنتىنى ئىگىلدى.

ئاۋات ناھىيىسى بۇ خىزمەتنى ئەتراپلىق قانات يايدۇرۇش ئۈچۈن، مەخسۇس رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، يېزىلاردىكى ياشانغانلارنى بېقىش ئىجتىمائىي سۇغۇرتا تۈزۈمىنى يولغا قويۇش لايىھىسى ۋە چارىسىنى تۈزۈپ چىقتى. ھەر قايسى يېزىلاردىمۇ رەھبەرلىك گۇرۇپپىلىرىنى قۇرۇپ تاپىلاتالارنى تولۇقلىدى. ئورۇن بىرلىكتە باشقۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇردى.

ناھىيە بۇ خىزمەتتە ئەھمىيلىك ئۇنۇمنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن، ناھىيە بويىچە ئىككى قارار تەربىيلەش كۇرسى ئېچىپ، 115 كىشىنى تەربىيلىدى. رادىئو-تېلېۋىزىيىدە 86 قېتىم تەشۋىق قىلدى. 22 مىڭ پارچە تەشۋىقات ۋەرىقى تارقاتتى. يۇنىك بىلەن دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ بۇ خىل سۇغۇرتىغا قاتنىشىش ئېڭى كۈرۈنەرلىك ئۆستى.

ئاۋات ناھىيىسىنىڭ بۇ تەجرىبىسىنى پۈتۈن ۋىلايەتكە كېڭەيتىش ئۈچۈن، ئاقسۇ ۋىلايەتلىك پارتكوم بىلەن مەمۇرىي مەھكىمە 7-ئاينىڭ 10-كۈنىدىن 11-كۈنىگىچە بۇ ناھىيىدە ۋىلايەت بويىچە يېزىلاردا ياشانغانلارنى بېقىش ئىجتىمائىي سۇغۇرتا تۈزۈمىنى يولغا قويۇش توغرىسىدا نەق مەيدان يىغىنى ئاچتى. يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ئىشلىرى نازارىتىنىڭ

مەخسۇت ھەر كۈنى ئىشى-تۇگىشى-بىلەنلا قايتىپ كېلىپ بۇ ئوقۇغۇچىلار بىلەن بىللە بولدى.

— ئابدۇللا ئاكا تاماق يەيدىغان پۇلىمىز قالمىدى...

كۆزلىرىگە ياش ئالغان ئىككى قىز ئوقۇغۇچى سۆزلىرىنى ئاڭلىغان ئاتا-ئانىلار ئۆزلىرىنى تۇتۇۋالالمىدى.

ئوقۇغۇچىلار تەسىرلەنگەن ھالدا رەھبەرلىك گۇرۇپپىلىرىنى قورۇپ ئايلىنىپ تولۇقلىدى. سۆغۇرتا فوندى يېغىش، باشقۇرۇش ۋە كەسپىي خادىملارنىڭ خىزمەت مەسئۇلىيىتىگە ئائىت قائىدە-تۈزۈملەرنى ئورناتتى، سۆغۇرتىغا قاتناشقانلارغا ئايرىم-ئايرىم ئارخىپ تۇرغۇزۇش، سۆغۇرتا پۇلىنى كەنت، يېزا، ناھىيەدىن ئىبارەت ئۈچ دەرىجىلىك

سۆغۇرتا تۈزۈمىنى يولغا قويۇش توغرىسىدا نەق مەيدان يېغىنى ئاچتى. يېغىنغا ئايتونوم رايونلۇق خەلق ئىشلىرى نازارىتىنىڭ رەھبەرلىرىمۇ قاتناشتى.

ئابدۇسالام ئابلىز

سۆرەتتە: ياشلار بۇ كۈتۈپخانىدا گېزىت- ژۇرنال كۆرمەكتە.

ماموت بارات فوتوسى

تەشۋىقات-تەربىيە سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىش لازىم

مىنەۋۋەر نىياز

يەر ۋە تەرەققىيات

تەشۋىقات - ئاچقۇچ، تەلىم-تەربىيە - ئاساس. تۇرلۇك خىزمەتلەرنى قانات يايدۇرۇشتا تەشۋىقات، تەربىيىنىڭ رولى ناھايىتى چوڭ. يەر باشقۇرۇش خىزمىتى قانۇن ئىزىغا سېلىنغان ئون يىلدىن بۇيان، تېرلىغۇ يەرلەرنى ئاسراش، يەردىن مۇۋاپىق پايدىلىنىش ۋە يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش جەھەتتىمۇ تەشۋىقات-تەربىيە خىزمىتىنىڭ رولى ناھايىتى چوڭ بولدى.

ئېلىمىزدە «يەر كۇنى» تەشۋىقات پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلغان بىرقانچە يىلدىن بۇيان، تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتى «يەر ۋە دۆلەت ئەھۋالى»، «يەر ۋە ئىسلاھات»، «يەر ۋە ئىقتىساد»، «يەر ۋە بازار»، «يەر ۋە قانۇن-تۈزۈم» تېمىلىرىنى ئاساس قىلغان ھالدا قانات يايدۇرۇلۇپ، يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ روشەنلىك دەرىجىسى ۋە تەسىرچانلىقى ئاشتى.

يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ تەرەققىيات قەدىمىنى نۆۋەتتىكى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىنىڭ ئېھتىياجىغا تېخىمۇ ئويغۇنلاشتۇرۇش ئۈچۈن، تەشۋىقات - تەربىيىنىڭ سالمىقىنى يەنىمۇ ئاشۇرۇش زۆرۈر. بۇ جەھەتتە مۇنداق بىرقانچە نۇقتىنى چىڭ تۇتۇش كېرەك:

1. تەشۋىقات - تەربىيىنى قەدەم - باسقۇچلۇق ھالدا قانات يايدۇرۇش لازىم.

يەر باشقۇرۇش كەسپى يېڭىدىن راۋاجلىنىۋاتقان، سىياسەتچانلىقى كۈچلۈك، چېتىشلىق دائىرىسى كەڭ كەسىپ. ئەنئەنىۋى كونا كۆز قاراشلارنىڭ تەسىرى تۈپەيلىدىن بىرقىسىم كىشىلەرنىڭ دۆلەتنىڭ يەر سىياسىتىگە بولغان تونۇشى ئومۇمىيۈزلۈك يۇقىرى كۆتۈرۈلمىگەچكە، ئۇلار يەرلەرنىڭ ھەقسىز، مۇددەتسىز ئىشلىتىلىشتىن، ھەقلىق، مۇددەتلىك ئىشلىتىلىشكە يۇزلەنگەنلىكىنى تولۇق چۈشىنىپ كېتەلمەيۋاتىدۇ. خەلق ئامېرىكا دۆلەتنىڭ يەر ئەھۋالى ۋە يەر سىياستىگە بولغان تونۇشىنى يەنىمۇ ئۈستۈرۈپ، يەردىن ئىبارەت بۇ ھاياتلىق مەنبەيىمىزنى ياخشى ئاسراپ ۋە ئۇنىڭدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىپ، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، تەشۋىقات- تەربىيە خىزمىتىنى قەدەم - باسقۇچلۇق ھالدا داۋاملىق ئىلىپ بېرىش لازىم. ھەر يىللىق تەشۋىقات پائالىيىتى ئىلىپ بېرىلغاندا، تەشۋىقات كۆلىمىنى كېڭەيتىپ، تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىنىڭ تەسىرىنى ئاشۇرۇش لازىم.

2. تەشۋىقات - تەربىيە مەزمۇنىنى ئومۇملاشتۇرۇش بىلەن بىللە، قارا تىملىقىنى ئاشۇرۇش كېرەك.

يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ دائىرىسى كەڭ، مەزمۇنى مول، ئۇنىڭدا دۆلەتنىڭ يەر ئەھۋالى، دۆلەت سىياسىتى، قانۇن - تۈزۈم قاتارلىقلارنىڭ ھەممىسى خۇددى بىر تىزمىدىكى مارجانغا ئوخشاش ئىنىق گەۋدىلىنىدۇ. بۇ، يەر باشقۇرۇش تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىنىڭ كۆپ تەرەپلىملىك، تەشۋىقات ئوبيېكتلىرىنىڭ كەڭ دائىرىلىك ئىكەنلىكىنى كۆرسىتىدۇ. جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى قاتلاملىرىدىكى كىشىلەر، ھەتتا ئوقۇغۇچىلارمۇ تەشۋىقات ئوبيېكتى ئىچىگە كىرىدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە ھەر بىر ئوبيېكتنىڭ جەمئىيەتتە تۇتقان ئورنى ۋە رولى ئوخشاش بولمىغاچقا، ئۇلارنىڭ يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە قوشقان تۆھپىسى ۋە ئۇنىڭغا كۆرسىتىدىغان تەسىرىمۇ ئوخشاش بولمايدۇ. شۇڭلاشقا تەشۋىقات- تەربىيە خىزمىتىنى قاراتىملىقى بولغان ھالدا ئىلىپ بېرىش ناھايىتى مۇھىم. بولۇپمۇ قارار قىلىش ھوقۇقى بولغان ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارغا، چەت ئەل مەلۇمگەك تاينىپ ياكى ئۆز مەبلىغى بىلەن كەڭ كۆلەمدە يەر ئىگىلەپ، ئۆي، مۇلۇك تەرەققىيات كەسپى بىلەن شۇغۇللانغۇچى گۇرۇھلارغا، چوڭ تېپتىكى زاۋۇت، كان، كارخانا قۇرۇش ئۈچۈن يەر ئىگىلەش پىلانلىرىنى تۈزۈۋاتقانلارغا، ھوقۇقى ياكى دەسمايىسىگە تايىنىپ ئۆزلىرىگە ھەشمەتلىك ئۆي - ئىمارەت سالدۇرماقچى بولۇۋاتقانلارغا بولغان تەشۋىقاتنى كۈچەيتىش لازىم.

يەنە بىر تەرەپتىن، يەر باشقۇرۇش خىزمىتى قەدەم-باسقۇچ بويىچە ئىلىپ بېرىلىدىغان خىزمەت بولغاچقا، ئىقتىسادىي تەرەققىيات قەدەمىنىڭ تېزلىشىشىگە ئەگىشىپ يېڭى خىزمەت تۈرلىرى ئۈزلۈكسىز بارلىققا كېلىدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە ھەر بىر ئوبيېكتنىڭ ئۆچىگە كىرىدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە ھەر بىر ئوبيېكتنىڭ جەمئىيەتتە تۇتقان ئورنى ۋە رولى ئوخشاش بولمىغاچقا، ئۇلارنىڭ يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە قوشقان تۆھپىسى ۋە ئۇنىڭغا كۆرسىتىدىغان تەسىرىمۇ ئوخشاش بولمايدۇ. شۇڭلاشقا تەشۋىقات- تەربىيە خىزمىتىنى قاراتىملىقى بولغان ھالدا ئىلىپ بېرىش ناھايىتى مۇھىم. بولۇپمۇ قارار قىلىش ھوقۇقى بولغان ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارغا، چەت ئەل مەلۇمگەك تاينىپ ياكى ئۆز مەبلىغى بىلەن كەڭ كۆلەمدە يەر ئىگىلەپ، ئۆي، مۇلۇك تەرەققىيات كەسپى بىلەن شۇغۇللانغۇچى گۇرۇھلارغا، چوڭ تېپتىكى زاۋۇت، كان، كارخانا قۇرۇش ئۈچۈن يەر ئىگىلەش پىلانلىرىنى تۈزۈۋاتقانلارغا، ھوقۇقى ياكى دەسمايىسىگە تايىنىپ ئۆزلىرىگە ھەشمەتلىك ئۆي - ئىمارەت سالدۇرماقچى بولۇۋاتقانلارغا بولغان تەشۋىقاتنى كۈچەيتىش لازىم.

يەنە بىر تەرەپتىن، يەر باشقۇرۇش خىزمىتى قەدەم-باسقۇچ بويىچە ئىلىپ بېرىلىدىغان خىزمەت بولغاچقا، ئىقتىسادىي تەرەققىيات قەدەمىنىڭ تېزلىشىشىگە ئەگىشىپ يېڭى خىزمەت تۈرلىرى ئۈزلۈكسىز بارلىققا كېلىدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە ھەر بىر ئوبيېكتنىڭ جەمئىيەتتە تۇتقان ئورنى ۋە رولى ئوخشاش بولمىغاچقا، ئۇلارنىڭ يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە قوشقان تۆھپىسى ۋە ئۇنىڭغا كۆرسىتىدىغان تەسىرىمۇ ئوخشاش بولمايدۇ. شۇڭلاشقا تەشۋىقات- تەربىيە خىزمىتىنى قاراتىملىقى بولغان ھالدا ئىلىپ بېرىش ناھايىتى مۇھىم. بولۇپمۇ قارار قىلىش ھوقۇقى بولغان ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارغا، چەت ئەل مەلۇمگەك تاينىپ ياكى ئۆز مەبلىغى بىلەن كەڭ كۆلەمدە يەر ئىگىلەپ، ئۆي، مۇلۇك تەرەققىيات كەسپى بىلەن شۇغۇللانغۇچى گۇرۇھلارغا، چوڭ تېپتىكى زاۋۇت، كان، كارخانا قۇرۇش ئۈچۈن يەر ئىگىلەش پىلانلىرىنى تۈزۈۋاتقانلارغا، ھوقۇقى ياكى دەسمايىسىگە تايىنىپ ئۆزلىرىگە ھەشمەتلىك ئۆي - ئىمارەت سالدۇرماقچى بولۇۋاتقانلارغا بولغان تەشۋىقاتنى كۈچەيتىش لازىم.

تەكشۈرۈپ مۇھاپىزەت قىلىش، بۇزۇلغان يەرلەرنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش، بوزيەر ئېچىشنى باشقۇرۇش، يەر باشقۇرۇش خادىملىرىنى ئىش ئورنىدا تەربىيىلەش، يەرلەرگە ئارخىپ تۈرغۇزۇش، ئاساسلىق قوغدىلىدىغان دېھقانچىلىق ئېتىزلىرىنىڭ مۇھاپىزەت رايونلىرىنى ئايرىش، يوشۇرۇن يەر بازارلىرىنى ئېنىقلاپ تەرتىپكە سېلىش، يەر باھاسىنى باھالاش قاتارلىق بىر قاتار مەزمۇنلار بويىچە قەدەم - باسقۇچلۇق ھالدا ئىشلەندى ھەم ئىشلىنىۋاتىدۇ. بۇنىڭدىن كېيىن يەنە نۇرغۇن يېڭى خىزمەت تۈرلىرى بارلىققا كېلىدۇ. شۇڭا تەشۋىقات- تەربىيە خىزمىتىنى يېڭىدىن يولغا قويۇلىدىغان خىزمەتنىڭ نىشانى، ۋەزىپىسى، ئىشلىنىش تېخنىكا تەرتىپى بويىچە ئېلىپ بېرىش، چوقۇم مەركىزىي نۇقتىنى چۆرىدىگەن ھالدا ھەر بىر تۈردىكى خىزمەتلەرنىڭ ئىشلىتىشگە بولغان تونۇشنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، بىر تەرەپلىملىك قاراشلارنى ۋاقتىدا تۇگىتىپ، ئىدىيە جەھەتتىكى توسالغۇلارنى ۋاقتىدا تۈزىتىش لازىم.

3. تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىنى كۆپ خىل شەكىل ئارقىلىق ئېلىپ بېرىش لازىم. تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىنى قانات يايدۇرغاندا مەزمۇننىڭ رەڭدار بولۇشىغا، شەكىلنىڭ كۆپ خىل بولۇشىغا ئېتىبار بېرىپلا قالماي، بەلكى ئۇنىڭ ئۈنۈمدارلىقىنى ئۆستۈرۈشكىمۇ ئالاھىدە ئېتىبار بېرىش لازىم. بۇنىڭدا ھەرقايسى جايلار ئۆز يېرىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرۈپ، رادىئو - تېلېۋىزىيە، گېزىت- ژۇرنال، قارا دوسكا، تام گېزىتى، تەشۋىقات ماشىنىسى، لوزۇنكا، تەشۋىقات ۋەرىقى، مەسلىھەت بېرىش مۇلازىملىق پونكتى قاتارلىق تەشۋىقات ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ، زور ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىشى كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىنى مەكتەپلەرگىچە قانات يايدۇرۇپ، ياش، ئۆسمۈرلەردە چەكلىك بولغان بۇ ھاياتلىق مەنبەيىمىزگە بولغان مەسئۇلىيەتچانلىق تۇيغۇسىنى كېچىكمەي باشلاپ يېتىلدۇرۇشىمىز لازىم.

يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئىستىقبالى پارلاق. لېكىن ۋەزىپە ئېغىر، مۇساپە يىراق. يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ تەرەققىيات قەدەمىنى تېخىمۇ تېزلىتىپ، ئەۋلادلارغا بەخت يارىتىش ئۈچۈن، تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىنى يەنىمۇ كۈچەيتىشىمىز لازىم.

جەنۇبىي تەيشەن پۈتبول كومانداسى بىلەن شىنجاڭ كومانداسى دوستلۇق مۇسابىقىسى ئۆتكۈزىدۇ

ھەپتىلىك مۇھىم تەتقىقات خەۋەرلىرى

بۇلتۇر مەملىكەتلىك «پۈتبولچىلار جەمئىيىتى كومىتېتى» مۇسابىقىسىدە چېمپىيونلۇققا ئېرىشكەن شەندۇڭ ئۇلكىسىنىڭ جەنۇبىي تەيشەن كومانداسى بىلەن شىنجاڭ بىرلەشمە كومانداسى 8-ئاينىڭ 7-كۈنى ئۈرۈمچىدىكى نەنھەن تەنتەربىيە مەيدانىدا بىر مەيدان مۇسابىقە ئۆتكۈزىدۇ.

جەنۇبىي تەيشەن كومانداسى مەملىكەت بويىچە ئەڭ يۇقىرى سەۋىيىلىك كومانداسىلارنىڭ بىرى. بۇ كومانداننىڭ 10-نومۇرلۇق ماھىرى سۇ ماۋجېن دۆلەت كومانداسىنىڭ ئاساسلىق ھۇجۇمچىسى. شىنجاڭ پۈتبول كومانداسىنىڭ تارقىلىپ كېتىشى سەۋەبلىك ئايتونوم رايونلۇق پۈتبولچىلار جەمئىيىتى شىنجاڭدىكى سەۋىيىسى بىر قەدەر ياخشى بولغان بىرقانچە كومانداسىنى ئىچىدىن كۆزگە كۆرۈنگەن تەنھەرىكەتچىلاپ، شىنجاڭ بىرلەشمە كومانداسى تەشكىل قىلىپ، مۇسابىقىگە قاتناشتۇرىدۇ. شىنجاڭ كومانداسىنىڭ بۇنداق يۇقىرى سەۋىيىلىك كومانداسىلار بىلەن مۇسابىقە ئېلىپ بېرىشى تەنھەرىكەتچىلىرىمىزنىڭ تېخنىكا، تاكتىكا سەۋىيىسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشىگە پايدىلىق.

ئىلھام ئىمىن

شىنجاڭدىن مەملىكەتلىك B دەرىجىلىكلەر پۈتبول مۇسابىقىسىگە قاتنىشىشقا بارغان ئىككى كوماندا ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىگە قاتنىشىش سالاھىيىتىگە ئېرىشەلمىدى

ئايتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن تاللاش مۇسابىقىسىدە 1-ۋە 2-لىككە ئېرىشكەن نېفت «ئۇمىد» كومانداسى بىلەن غۇلجا كومانداسى يېقىندا چېڭدۇدا ئۆتكۈزۈلگەن 1996-يىللىق مەملىكەتلىك B دەرىجىلىكلەر پۈتبول بىرلەشمە مۇسابىقىسىنىڭ غەربىي شىمال، غەربىي جەنۇب رايونى 2-باسقۇچلۇق مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ، ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىگە قاتنىشىش سالاھىيىتىگە ئېرىشەلمىدى.

مۇسابىقىگە قاتناشقان 12 كوماندا ئىككى گۇرۇپپىغا بۆلۈنۈپ، ئايلانما شەكىلدە مۇسابىقىلەشتى. غۇلجا كومانداسى كېچىك گۇرۇپپىدىلا شاللىنىپ قالدى. «ئۇمىد» كومانداسى بەش مەيدان مۇسابىقىدە توت مەيدان يېڭىش، بىر مەيدان تەڭ چىقىشتەك ئەلا نەتىجە بىلەن كېچىك گۇرۇپپا بويىچە 1-بولدى. لېكىن كېچىك گۇرۇپپىدىن چىققاندىن كېيىن، ئۇدا ئىككى مەيدان ئۇتتۇرۇپ قويۇپ، 10-ئايدىكى ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىگە قاتنىشىش سالاھىيىتىگە ئېرىشەلمىدى.

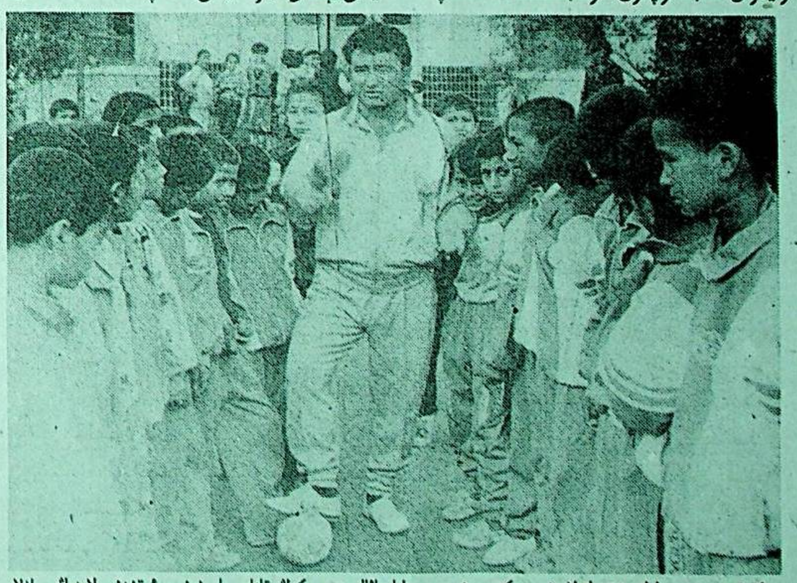
ئىلھام ئىمىن

مارادونا جۇڭگوغا كەلدى

ئارگېنتىنانىڭ داڭلىق توپ چولپىنى مارادونا ئۆزى توپ تېپىۋاتقان ئارگېنتىنانىڭ بوكا ياشلار كومانداسى بىلەن بىللە جۇڭگوغا كېلىپ، بېيجىڭ گوئەن كومانداسى بىلەن بىر مەيدان دوستلۇق مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى.

مارادونا 80-يىللارنىڭ باشلىرىدىلا دۇنيادا شۆھرەت قازانغان. 1986-يىلى ئۇ ئارگېنتىنا دۆلەت كومانداسىنى باشلاپ، دۇنيا لوگىسى پۈتبول مۇسابىقىسىدە چېمپىيونلۇققا ئېرىشكەن. كېيىن ئىتالىيىنىڭ نابلىس كومانداسىدا توپ تېپىپ، ئوتتۇراھال سەۋىيىگە ئىگە بۇ كومانداننى ئۇدا ئىككى قېتىم ئىتالىيە A دەرىجىلىك بىرلەشمە مۇسابىقىسىنىڭ چېمپىيونلۇققا ئېرىشتۇرگەن، گەرچە ئۇ ھازىر 35 ياشقا كىرىپ قالغان بولسىمۇ، يەنىلا پۈتبول مەيدانىدا ئۆز كارامىتىنى كۆرسەتمەكتە.

7-ئاينىڭ 24-كۈنىدىكى مۇسابىقىدە ئارگېنتىنانىڭ بوكا ياشلار كومانداسى كومانداسى باشلىقى مارادونانىڭ يېنەكچىلىكىدە بىرگە قارشى ئىككى نەتىجە بىلەن بېيجىڭ گوئەن كومانداسىنى يەڭدى.

ئۈرۈمچى شەھەرلىك 20-باشلانغۇچ مەكتەپ 2-دەرسخانا پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىشىگە ئەھمىيەت بەردى. بۇ مەكتەپنىڭ پۈتبول كوماندىسى 1993-يىلىدىن بۇيان ئۈرۈمچى شەھىرى بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ پۈتبول مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ 1-لىكنى قولدىن بەرمىدى.

سۆرەتتە: ئوقۇتقۇچى ئوقۇغۇچىلارغا پۈتبول تېخنىكىسىنى سۆزلەپ بەرمەكتە. فاتىخ شەرىف فوتوسى

مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى، باش سىياسىي بۇ قانارلىق ئورۇنلار بىرلىكتە دوكلات يىغىنى ئۆتكۈزدى

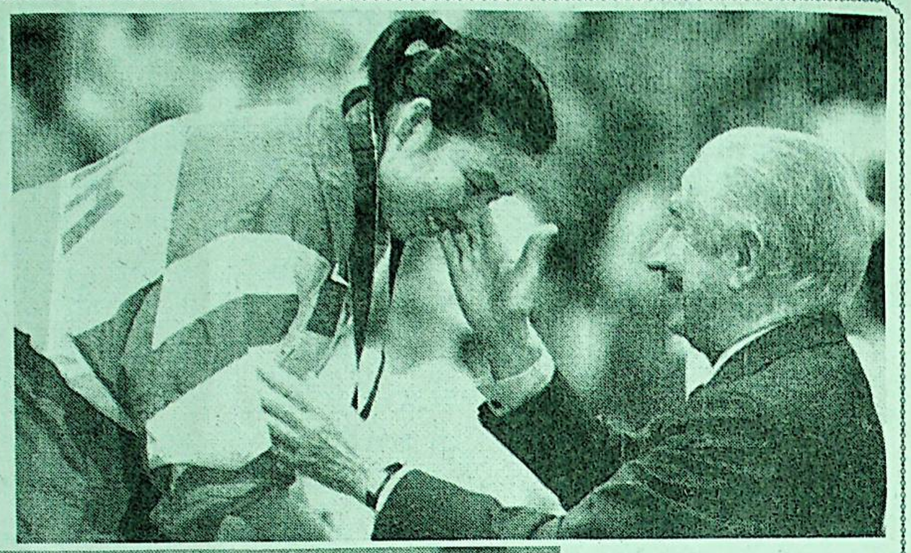
لوچۈەنجۇڭ ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ۋەتەننى سۆيۈش، ئارمىينى همايە قىلىش - ئىش - پائالىيەتلىرى كىشىلەرنى چوڭقۇر تەسىرلەندۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. «ۋەتەننى سۆيۈش، ئارمىينى همايە قىلىش بويىچە نەمۇنىلىك ئائىلە» لوچۈەنجۇڭ ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ئىش-پائالىيەتلىرى توغرىسىدىكى دوكلات يىغىنى 7 - ئاينىڭ 31- كۈنى «خەلق» سارىيىدا ئۆتكۈزۈلدى. لوچۈەنجۇڭ ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ «ۋەتەننى قەلبىدە تۇتۇپ، دۆلەتكە تۆھپە قوشۇش»تەك تەسىرلىك ئىش - پائالىيەتلىرى يىغىنغا قاتناشقان مەركەزگە بۇاستە قاراشلىق ئورگان كادىرلىرى، قورۇقلۇق، دېڭىز، ھاۋا ئارمىيىسىدىكى كوماندىر-جەڭچىلەر، قوراللىق ساقچى قىسىم كوماندىر - جەڭچىلىرىدە كۆچلۈك ئىنكاس قوزغىدى.

دوكلات يىغىنىنى مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى، مەركىزىي كومىتېتقا بۇاستە قاراشلىق ئورگانلار خىزمەت كومىتېتى، مەركەزدىكى دۆلەت ئورگانلىرى خىزمەت كومىتېتى، خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى، ئازادلىق ئارمىيە باش سىياسىي بۆسى، خېبېي ئۆلكىلىك پارتكوم بىرلىكتە ئۆتكۈزدى. دوكلات يىغىندىن ئىلگىرى مەركىزىي مەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى چى خاۋتېيەن قاتارلىق رەھبەرلەر دوكلات ئۆمىكىنىڭ ئەزالىرى بىلەن كۆرۈشتى ھەم گوۋۈيۈەنگە ۋە مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىغا ۋەكالىتەن لوچۈەنجۇڭ ئائىلىسىدىكىلەردىن ھال سورىدى ۋە ئۇلارغا رەھمەت ئېيتتى. چى خاۋتېيەن مۇنداق دېدى: ئائىلىگىلەر يېڭى دەۋردە ۋەتەننى سۆيۈش، ئارمىينى همايە قىلىش، خالىس تۆھپە قوشۇشتىكى نەمۇنىلىك ئائىلە، سىلەر دۆلەتكە، ئارمىيىگە ناھايىتى زور تۆھپە قوشتۇڭلار. سىلەر ھەققانىيەتنى ياقلاپ، دۆلەتكە ھەمدەم بولۇپ، ئالىيجاناب غايە ۋە ئۆزىنى قۇربان قىلىش روھىنى ئىپادىلىدىڭلار. سىلەرنىڭ ئىلغار ئىش - پائالىيەتلىرىڭلار جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ تىنىم تاپماي ئۆزىنى قۇدرەت تاپقۇزىدىغان، جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىدىغان، خالىس تۆھپە قوشىدىغان ئەنئەنىۋى گۈزەل ئەخلاقىنى گەۋدىلەندۈردى. ھەربىيلەر ئائىلىسىنىڭ ئېغىر يۈكتىن قاچمايدىغان، ئومۇميلىققا ئېتىبار بېرىدىغان ئالىيجاناب پەزىلىتىنى ئىپادىلىدى. ئائىلىگىلەر ھەربىيلەر ئائىلىسىنىڭ مۇنەۋۋەر ۋەكىلى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئىلغار تېپى، مەملىكەتتىكى ھەربىيلەر ۋە خەلقنىڭ ئۆگىنىش ئۈلگىسى. ئۇ پۈتۈن مەملىكەتنىڭ، ئارمىينىڭ بۇ ئائىلىدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى زور كۈچ بىلەن قانات يايدۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

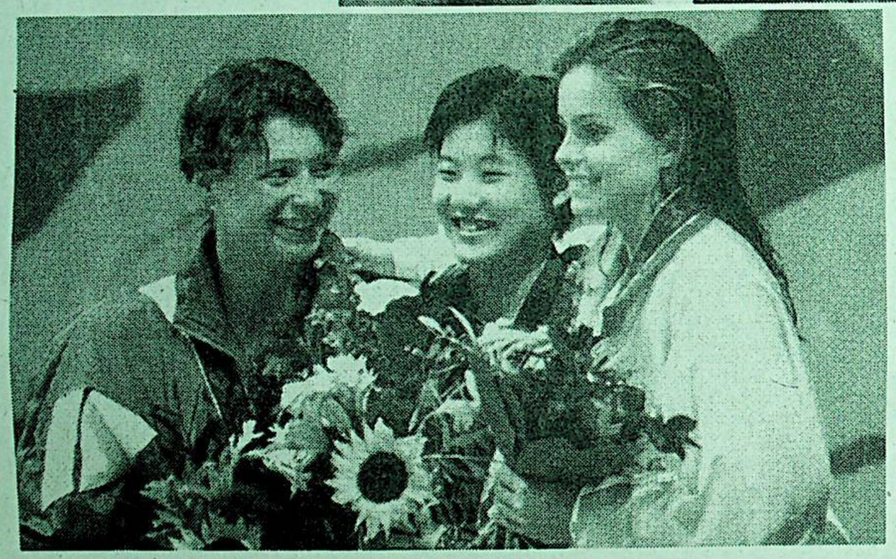
لوچۈەنجۇڭ ئائىلىسى - خېبېي ئۆلكىسى جاڭبېيشەن ناھىيىسى دەنجىڭخې يېزىسىنىڭ شياۋشۇيچۈەن كەنتىدىكى ئادەتتىكى دېھقان ئائىلىسى. لوچۈەنجۇڭ ۋە ئايالى ئائىلىسى قېيىن ئەھۋالدا تۇرغاندىمۇ ئىككى ئوغلىنى ئارقا-ئارقىدىن ھەربىي سەپكە قاتناشتۇردى. ئىككى ئوغلى ۋەتەن ئۈچۈن يارىلىنىپ مېيىپ بولغاندىن كېيىنمۇ ئادالەتنى ياقلاپ يەنە دۆلەتنىڭ غېمىنى يېدى. ئىككى كېلىنى ئۆزلىرىنىڭ سەممىي، ساپ مۇھەببىتىنى لوچۈەنجۇڭ ئائىلىسىدىكى مېيىپ ھەربىيلەرگە بېغىشلىدى. پۈتۈن ئائىلىدىكىلەر بىرلىكتە «ۋەتەننى قەلبىتە تۇتۇپ، دۆلەتكە تۆھپە قوشۇش» مارشىنى يېگىراتتى. خېبېي ئۆلكىلىك پارتكوم، ئۆلكىلىك خەلق ھۆكۈمىتى، ئۆلكىلىك ھەربىي رايون بىرلىكتە لوچۈەنجۇڭ ئائىلىسىدىكىلەرگە: «ۋەتەننى سۆيۈش، ئارمىينى همايە قىلىش بويىچە نەمۇنىلىك ئائىلە» دەپ شەرەپلىك نام بەردى.

دوكلات يىغىندا جاڭجىياكۇ شەھىرىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ۋاڭ جىيەنشيۇڭ، لوچۈەنجۇڭ، لوچۈەنجۇڭنىڭ 2 - ئوغلى، «مىنا تازىلاش قەھرىمانى» لوشىن، كېلىنى چىن سۈئەي، قىزى لويىڭجۇنلەر ئۆزلىرىنىڭ ۋەتەننى سۆيۈش، ئارمىينى همايە قىلىشقا دائىر ئىش - پائالىيەتلىرى ۋە تەسىراتلىرىنى تونۇشتۇردى.

جۇڭگو ماھىرى دېك ياپىنىڭ 7- ئاينىڭ 31 - كۈنى 26 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقەسىنىڭ تىكتاك توپ تۈرى بويىچە ئايالارنىڭ يەككە ئويناش ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسىدە بەش مەيدان ئويناپ ئىككىگە قارشى ئۈچ نەتىجە بىلەن جۇڭگو تەيپەي ماھىرى چېن جىننى يېڭىپ چېمپىيون بولدى.

سۈرەتتە: خەلقئارا ئولىمپىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى سامارانچ دېك ياپىنغا مېدال بەرمەكتە.

جۇڭگو ماھىرى فۇمىڭشيا 26 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ئايالارنىڭ ئۈچ مېترلىق تاختايىدىن سۈغا سەكرەش ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسىدە نۇرغۇن رەقىبلىرىنى يېڭىپ چېمپىيون بولدى.

سۈرەتتە: فۇمىڭشيا (ئوتتۇرىدا) مۇكاپات سۈپىسىدا.

جۇڭگونىڭ ئوقيا ئېتىش ماھىرى خې يىڭ 26 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ئايالارنىڭ ئوقيا ئېتىش ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسىدە كۈمۈش مېدالغا ئېرىشتى.

كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش سېپىدىكى پەرزەنت ئەسكەرلەر

(بېشى 1 - بەتتە)

9 - ئىيۇن 2 - پەينىك باشلىقى مىرشات 2 - پەيدىكى بارلىق جەڭچىنى باشلاپ بازار يېزىسىنىڭ جېڭبى كەنتىگە كەلگەندە، بىر كىچىك بالىنىڭ: «مومامنى تېز قۇتقۇزۇڭلار!» دېگەن ئاۋازىنى ئاڭلاپ سېپىلى» ھاسىل قىلدى.

كەلكۈن «ئادەم سېپىلى»غا بېسىپ كەلگەندى، «ئادەم سېپىلى» گويا پولاتتىن ياسالغان چوڭ توسمىدەك ھەيۋەت بىلەن قەد كۆتۈرۈپ تۇردى، شىددەتلىك ئېقىن ئۈنى مىدىرلىتالـ

7 - ئاينىڭ 18 - كۈنى بايىنبۇلاققا كەلكۈن كېلىپ مايتاغ - كۆچا تاشيولىنىڭ نۇرغۇن يېرىنى ئۆزۈۋەتتى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى مەلۇم خەۋەرلىشىش باش پونكىتى 3 -

تېز قۇتقۇزۇڭلار!» دېگەن ئاۋازنىڭ ئاڭلاپ شۇ تەرەپكە ماڭدى. بۇ يەردە 70 نەچچە ياشلىق بىر مومای قورۇ ئىچىدىكى كۆمۈر دۆۋىسى ئۈستىدە ئولتۇراتتى. سۇ ئۇنىڭ تىزىدىن ئاشقانىدى. ئەمۋال ناھايىتى خەتەرلىك ئىدى، مىرشات ئىككىلەنمەيلا مومای تەرەپكە ئۇزۇپ بېرىپ، كۆكرەككە كېلىدىغان سۇ ئىچىدە مومايىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ سەپداشلىرىغا سۇنۇپ بەردى.

ئازادلىق ئارمىيە پولات سپېل بولۇشقا مۇناسىپ!

رەھمسز كەلكۇن قۇتۇبى دەرياسى توسمىسىنمۇ ساق قويمىدى. 7 - ئاينىڭ 19 - ۋە 20 - كۈنلىرى قۇتۇبى دەرياسىنىڭ 500 مېتر كېلىدىغان توسمىسنى كەلكۇن بۇزۇۋەتتى. دەرياغا سېلىنغان كۆۋرۈكنىڭ كۆپ قىسمى ئولتۇرۇشۇپ كەتتى. كەلكۇن بازارنىڭ يېرىمنى بېسىپ كەتتى، ئۆيلەر ئۆرۈلۈپ چۈشتى، مۇنبەت ئېتىزلار سۇ ئاستىدا قالدى، سانجى ئوبلاستلىق كەلكۇندىن مۇداپىئە كۆرۈش قوماندانلىق شتابى مەلۇم قىزىل ئارمىيە شىسى زىننت توپچىلار تۈەنىدىن جىددىي ياردەم تەلەپ قىلغانىدى. بۇ تۈەننىڭ سىياسىي كومىسسارى يۈي تېشىڭ 500 دىن كۆپرەك كومانداىر - جەڭچىنى باشلاپ دەريا قىرىنىڭ بۆسۈلۈپ كەتكەن يېرىگە يېتىپ كەلدى.

كەلكۇن سۈيى قاينام ياساپ شىددەت بىلەن ئېقىۋاتاتتى. كىران بىلەن ئون نەچچە پارچە بېتون تاختا بۆسۈلگەن جايغا قويۇلغان بولسىمۇ، شىددەتلىك كەلكۇن سۈيى بېتونىنى ھەش - پەش دېگۈچە ئېقىتىپ كەتتى. بۆسۈلگەن ئېغىزنى تۇسۇش چارىلىرىنىڭ ھېچقايسىسى كارغا كەلمىدى. بۆسۈلگەن ئېغىز بارغانسېرى چوڭايغىلى تۇردى...

«يولداشلار، بۇ ياققا كېلىڭلار!» دېگەن جاراڭلىق ئاۋاز بىلەن تەڭ تۇمەن رەھبەرلىرى ۋە پارتىيىلىك كادىرلار شىددەتلىك ئېقىنغا سەكرەپ چۈشتى. ھەش - پەش دېگۈچە 200 نەچچە كومانداىر - جەڭچى ۋە قوراللىق ساقچى قىسىم جەڭچىسى سۇغا سەكرەپ چۈشۈپ قول تۇتۇشۇپ يىمىرىلمەس «ئادەم

شىددەتلىك ئېقىن ئۈنى مىدىرلىتالمىدى.

نۇرلۇق قىزىل يۇلتۇز شىددەتلىك ئېقىندا نۇر چاچتى ...

ئاردىدىن ئىككى كېچە - كۈندۈز ئۆتۈپ كەتتى، دەريانىڭ بۆسۈلگەن ئېغىزىغا شېغىل قاچىلانغان 20 مىڭ تاغار، بىر نەچچە يۈز پارچە بېتون تاختا ۋە ئېچىگە تاش قاچىلانغان نەچچە يۈز باداڭ قويۇلدى. ئۇزۇنلۇقى 500 مېتر، كەڭلىكى ئون مېتر، ئېگىزلىكى ئالتە مېتر كېلىدىغان چوڭ دامبا قۇتۇبى دەرياسىدا قايتا قەد كۆتۈردى.

قىسقىغىنە بىر نەچچە كۈندە 20 مىڭ كومانداىز - جەڭچى تېيانشاننىڭ جەنۇبىي ۋە شىمالىي قىسمىدا نەچچە ئون كىلومېتر كېلىدىغان دەريا قېشى ۋە چوڭ - چوڭ دامبىلارنى ياسىدى. بۇنىڭ بىلەن ئاپەتكە ئۇچرىغان ئون نەچچە ناھىيە - شەھەر ساقلاپ قېلىندى، خەلقنىڭ ھايات ۋە مال - مۈلكى قوغداپ قېلىندى.

قۇتۇبى ناھىيىلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى فېك خەيمىڭ 7- ئاينىڭ 30 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى ھال سوراش ئۈچۈن باشلاپ گازارمىغا كېلىپ «كەلكۇنگە تاقابىل تۇرۇپ، خەلقنى خەتەردىن قۇتقۇزۇپ خىزمەت كۆرسەتتىڭلار» دېگەن سۆزلەر يېزىلغان لەۋھەنى سىياسىي كومىسسار يۈي تېشىڭغا تەقدىم قىلدى. فېك خەيمىڭ كۆزىگە لىققىدە ياش ئېلىپ «ئازادلىق ئارمىيە يۈرتىمىز ۋە خەلقىمىزنى قوغداپ قالدى، مەن پۈتۈن ناھىيە خەلقىگە ۋەكالىتەن سىلەرگە رەھمەت ئېيتىمەن!» دېدى.

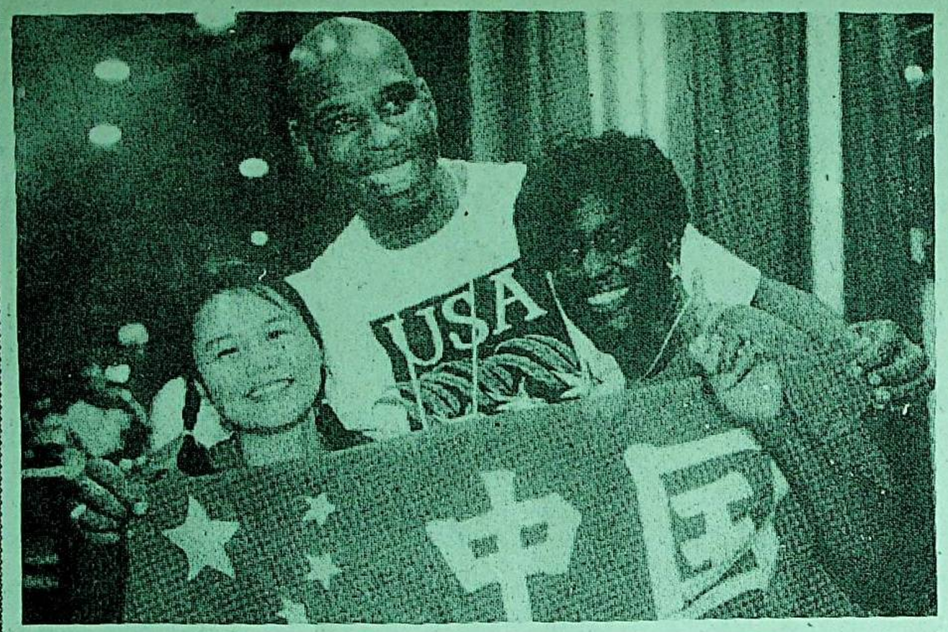
بىزنى ئازادلىق ئارمىيە ئىسسىق قېنى ۋە ھاياتى بىلەن قوغداپ قالدى

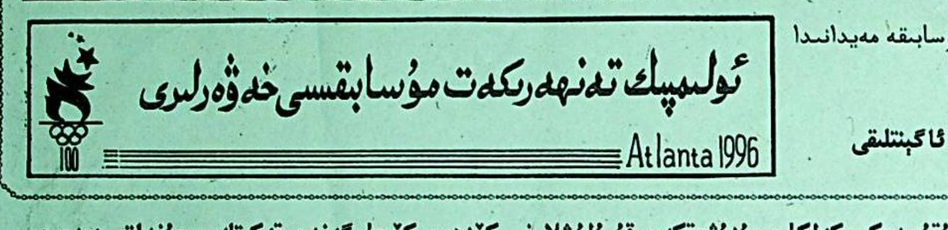
رەھمسز كەلكۇندە خەلق ئۆزىنىڭ ھاياتى ۋە مال - مۈلكىنى ئازادلىق ئارمىيىنىڭ ئىسسىق قېنى ۋە ھاياتى بىلەن قوغداپ قالغانلىقىنى ئۇنتۇپ قالمايدۇ.

ئامېرىكىلىق دوست روجى ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى 7- ئاينىڭ 31 - كۈنى پىكاپ بىلەن توۋ سائەت يول يۈرۈپ ئاتلانتاغا كېلىپ تىكتاك توپ ماھىرى ۋاڭ تاۋنىڭ مۇسابىقىسىنى كۆردى. ئۇلار ۋاڭ تاۋنىڭ يۈرەكلىك ھۈجۇمغا ئۇتۇش روھىنى تولىمۇ ياقتۇرىدۇ.

سۈرەتتە: روجى ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى جۇڭگولۇق بىر قىز بىلەن مۇسابىقە مەيدانىدا ۋاڭ تاۋغا مەدەت بەرمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

نيۇماۋشىك فۇكاك، قۇتۇبىدىكى كەلكۇن بۇزۇۋەتكەن قۇرۇلۇشلارنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە تەكتلەپ مۇنداق دېدى:

كەلكۇندىن مۇداپىئە كۆرۈش - قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇشنى تەڭ تۇتۇشتا چىڭ تۇرۇش كېرەك

(بېشى 1 - بەتتە)

تۆلىدۇق. شۇنجاڭدا ئۇزاقتىن بۇيان قۇرغانچىلىق بولۇپ، سۇ يېتىشمەي كەلگەن، شۇڭا كادىرلاردىن تارتىپ ئاممىغىچە كەلكۇندىن مۇداپىئەلىنىش ئېگىز كۆچلۈك ئەمەس، ئۇلاردا كەلكۇندىن مۇداپىئەلىنىشتە يېتەرلىك ئىدىيەۋى تەييارلىق يوق، بىر قىسىم مەڭگۈلۈك قۇرۇلۇشلار دەريا ئېقىنلىرىنى ئىگىلىۋالغان. كۆپ يىللاردىن بۇيان قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش ئىدىيىسى ناھايىتى مۇستەھكەم يىلتىز تارتىپ كەتكەن. مادداىي تەييارلىقمۇ يېتەرلىك بولغان، ئەمما كەلكۇندىن مۇداپىئەلىنىش - كەلكۇنگە تاقابىل تۇرۇش ئېگىز ۋە ۋاستىسى نىسپىي ئاجىز بولغان. نيۇماۋشىك تەكتلەپ مۇنداق دېدى: بىر تەرەپتىن، ئاممىغا رەھبەرلىك قىلىپ كەلكۇنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇپ يۇرت-ماكانىمىزنى قايتا گۈللەندۈرۈشىمىز؛ يەنە بىر تەرەپتىن، تەجرىبە - ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، كەلكۇن ئاپىتىنىڭ كېلىپ چىقىش سەۋەبلىرىنى تەھلىل قىلىپ، بۇنىڭدىن كېيىن يەنە زىيان كېلىپ چىقىشىدىن ساقلىنىشىمىز كېرەك. پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ سۇدىن ئەندىشە قىلىش ئېڭىنى چوقۇم كۈچەيتىپ، كەلكۇندىن مۇداپىئە كۆرۈشنىمۇ، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇشنىمۇ چىڭ تۇتۇشىمىز كېرەك. ھازىر دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى كۆزلۈك تېرىقچىلىق، سۇغىرىش مەزگىلىگە كىردى. ئاددىي ئەسلىھەلەرنى رېمونت قىلىشنى چىڭ تۇتۇپ، قۇرغاقچىلىقتىن ساقلىنىشىمىز كېرەك. چوڭ، ئوتتۇرا سۇ ئىنشائاتى مۇئەسسەسىلىرى قۇرۇلۇشىدا ئۇرۇننى قايتا تاللاش، بىر تۇتاش پىلانلاش، ھەر جەھەتتىكى ئامىللارنى نەزەردە تۇتۇش كېرەك. كەلكۇن بۇزۇۋەتكەن قۇرۇلۇشلارنى قايتا سېلىشتا ساۋاقلارنى قوبۇل قىلىپ، قۇرۇلۇشنىڭ ئۆلچىمى ۋە سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، قۇرۇلۇشنىڭ كەلكۇندىن مۇداپىئەلىنىش، كەلكۇنگە بەرداشلىق بېرىش ئىقتىدارىنى كۆچەيتىپ، خەلقنىڭ ھايات ۋە مال - مۈلكىنىڭ بىخەتەرلىكىگە ھەققىي كاپالەتلىك قىلىشىمىز كېرەك.

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ئازراق يامغۇر ياغىدۇ، كېيىن ئوتتۇراھال يامغۇر ياغىدۇ. كېچىسى ھاۋا بۇلۇتلۇق بولۇپ، كېيىن ئېچىلىدۇ. تېمپېراتۇرا 18 ℃ — 29 ℃ بولىدۇ. تۆت بال شامال چىقىدۇ.

ئۇنتۇلمايدۇ بىز ئېيتقان كۆيلەر

قىلى زاھىت

بەللەرنى باغلاپ مەزمۇت كەمەردە،
قىلاتتۇق مەشق كۈندە سەھەردە.
مۇردە مىلتىق، دۈمبىمزدە يۈك،
تاغلار سىلكىنەر ئىدى قەدەمدە.

ماشرەڭ شۇ كېيىم يارىشاتتى زەپ،
ھەيۋەتلىك بىر تاغ ئىدى بىزنىڭ سەپ.
ئۆتۈسەك كوچىدىن توۋلىشىپ ئوران،
زوقلىناتتى ئەل «سۈرلۈك قوشۇن» دەپ.

مەرتنى مەيداندا سىنىشاتتۇق بىز،
مۇشكۈل، خەتەرنى تالىشاتتۇق بىز.
ۋەتەن يولىدا ئۆزۈمىزنى ھەم،
ئوتقا، دېڭىزغا ئېتىشاتتۇق بىز.

يۈرەكلەر ئىدى يالقۇنلۇق گۈلخان،
دىلدا پەۋەستى ساپ، ساددا ئارمان.
ئۆزگە ئىستەكلەر يات ئىدى، پەقەت،
سۆيىنەتتۇق بىز ئەل بولسا ئامان.

بىزلەر ساقلىغان ئالتۇن تاغلارنى،
بىزلەر يارىتقان گۈزەل باغلارنى.
ئۆتكۈزۈپ بەردۇق ئەۋلادقا بۇگۈن،
قورالغا قوشۇپ ياشلىق چاغلارنى.

ئەجەپ مەنىلىك ئىدى شۇ كۈنلەر،
ئۆتتى ئالمىشىپ كۈن بىلەنتۈنلەر.
قىرو قاپلىدى ئاخىر باشلارنى،
ئۇنتۇلماس ئەمما بىز ئېيتقان كۆيلەر!

جەڭچىلەر

ئۆمەر ئىسمائىل

ئەسسالام، جۇڭخۇا ئىلىنىڭ ئىپتىخارى جەڭچىلەر،
ھۆر ۋەتەننىڭ تۈۋرۈكى ھەم كۈچ ـ مادارى جەڭچىلەر،
خەلقىمىزنىڭ چىن مەدەتكار غەمكۈزارى جەڭچىلەر،
ئەل بىلەن بىر تەن-قېرىنداش، پاسىبانى جەڭچىلەر،
ھەمنەپەس، تەقدىردىشى ھەم مېھرىبانى جەڭچىلەر.

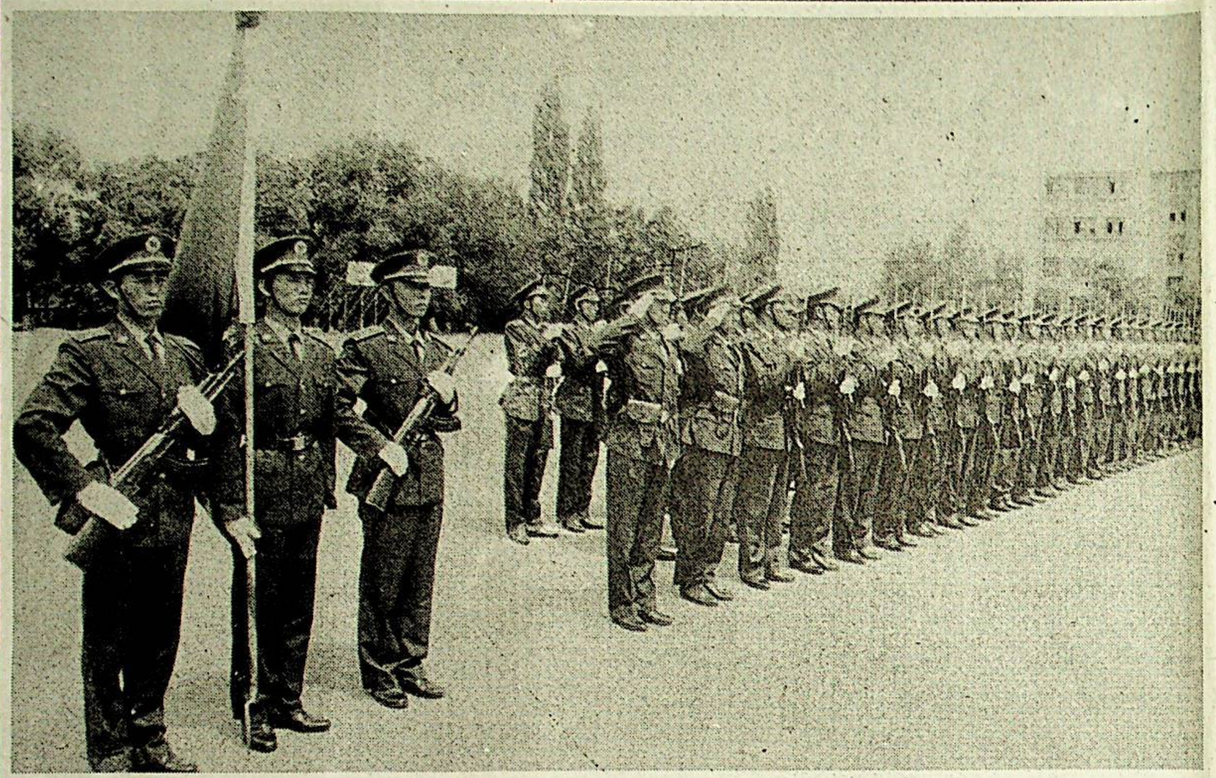
ئاھ ئۇرۇپ زۇلمەت ئىچىدە ئېڭىرىغاندا بارچە جان،
قوزغىلىپ ھەيۋەت بىلەن جەڭگە چۈشتۈڭلار شۇ ئان،
ھەق-ئادالەت خەنجىرىنى ئوينىتىپ ئاتلاپ داۋان،
ئاتتى تاڭ، كەتتى جاھالەت، بولدى دىللار شادىمان،
بارىكاللا، خەلقىمىزنىڭ پەھلىۋانى جەڭچىلەر.

يايرىغاندا بارچە مىللەت بەھىساب شادلىق ئارا،
چارلىدىڭلار كېچە-كۈندۈز ئوخلىماي تاغۇ-دالا،
قوتراپ ياۋلار ئەگەر قىلماق بولۇپ دىلنى يارا،
چىقىرىپ رەسۋاسىنى بېرىپ كەلدىڭلار جازا،
بار سىلەر مەڭگۈ ئامان ۋەتەن دىيارى، جەڭچىلەر.

بولسا ئاپەت يۈرت ئىچىدە شۇ ھامان تەييار بولۇپ،
قوناقۇزۇپ ئەلنى خەتەردىن چارچىماس تۇلپار بولۇپ،
جان پىدا قىلغاچ سىلەر خەلقىمدە غەيرەت جوش ئۇرۇپ،
يۈرتنى گۈللەرگە پۈركەپ قايتىدىن چىقتى قورۇپ،
مېھر- شەپقەتنىڭ گويا پوتمەس بۇلاقى جەڭچىلەر.

بار سىلەردە ئەل - ۋەتەنگە چىن ۋاپادار چوغ يۈرەك،
دىلدا يالقۇنلاپ يېنىپ تۇرغاچ شېرىن ئارزۇ-تىلەك،
قىلمىدى كار پوستا تۇرغاندا شۇنىرغان، جۇت، دېمەك،
تالمىدى مىلتىق تۇتۇپ چېنىقىپ قانقان بىلەك،
ئۆلگىمىز سەن سىپىمىزنىڭ زەربىدارى جەڭچىلەر.

شان قوچۇپ ئۆرلەڭلەر ئالغا، توختىماي ئات چاپتۇرۇپ،
ياشىنىڭلار ئەلنى شادلىق كەۋسىرىگە قاندۇرۇپ،
نۇر چېچىڭلار خىسلىتىڭلاردىن چىراغلار ياندۇرۇپ،
مەدھىيە ئېيتار خەلق ئالقىش-تەشەككۈر ياغدۇرۇپ،
ئاپىرىن، ئەلنىڭ يېڭىلمەس قەھرىمانى جەڭچىلەر.

جەڭگىۋار سەپ

ئۆركەش جاپپار فوتوسى

ئارمىيەم

ئوبۇلقاسىم مەتنىياز

شۆھرىتىڭ ئالەمگە مەشھۇر پەھلىۋانىم ئارمىيەم،
ھۇرۇمەتەننىڭ تۈۋرۈكى سەن، پاسبانىم ئارمىيەم.

جان تىكىپ قىلدىڭ كۈرەش ئۆرتەپ زۇلۇمنىڭ تەختىنى،
ئاتتى تاڭ، ئاچتى قۇچاق نۇرلۇق باھارىم ئارمىيەم.

سەن بىلەن كۈلدى ئىلىمنىڭ دەشت، چۆل، سەھرالىرى،
نۇرغا چۆمدى شۇنچە پارلاق، كەڭ دىيارىم ئارمىيەم.

قورقمىدىڭ مۇشكۈل-جاپادىن ھېچقاچان جەڭلەر ئارا،
شان قۇچۇپ كەلدىڭ كۈرەشتە ئىپتىخارىم ئارمىيەم.

بەختىمىزنى قوغدىغاچ سەن، ھەر ۋاقىت ھوشيار بولۇپ،
تائەبەدكە تىنچ-ئامان خەلقىم، زامانىم ئارمىيەم.

ئاشىدۇ جەزمەن ئەمەلگە شۇ ئۇلۇغۋار غايىمىز،
چۈنكى سەن شانلىق سەپەردە، زەربىدارىم ئارمىيەم.

يەنمۇ ئۆرلە پەلەككە نەۋقىران شۇڭقار بولۇپ،
پارتىيەگە ئەگىشىپ زىچ قەھرىمانىم ئارمىيەم.

چەك تارتىش

(ھېكايە)

ئايلىمخان غوپۇر

ئەل يىلتىزى مەزگىلى. ساي مەھەللىسىنىڭ شىمال تەرىپىدىكى ئەنجان تاملىق كىچىككىنە ھويلىسى بار ئاددىي ئىككى ئېغىزلىق ئۆي جىمجىت قاراڭغۇلۇقتا سۈرلۈك چوقچىيىپ كۆرۈنەتتى. ئۆينىڭ شەرق تەرىپىدىكى چوڭراق بىر ئېغىزلىقى خۇددى سىرتتەكلا قاپقاراڭغۇ بولۇپ، غەرب تەرەپتىكى تاشقىرىقى ئۆيدە چىن چىراغ پىلىلداپ ئاددىي سەرەنجامالانغىنى غۇۋا يورۇتۇپ تۇراتتى. ئۇزاق يىل سىلىنغانلىقتىن كاڭگا مەھكەم چاپلىنىپ كەتكەن كونا گېزىتلەرنىڭ ئۈستىدىن ئۆينىڭ ئىچىگە ئاز-تولا يورۇقلۇق چۈشۈپ تۇراتتى.

ئۆينىڭ ئوتتۇرىسىدا ئۇزۇن بويلۇق، ئاق ساقاللىق بىر ئاقساقال ئولتۇراتتى. ئۇ ئۆزىنىڭ ئۇزۇن ئۆتمۈشىنى ئويلاپ، ئۆزىگە ئۆزى ئىچ ئاغرىتىپ ئولتۇراتتى. ئۇ ئۆزىنىڭ ئۆتمۈشىنى ئويلىغاندا، ئۆزىنىڭ ئۆتمۈشتە ئىشلىگەن ئىشلىر

ـ نۇ دېگەن چىدىماسلارنىڭ تاپقان گېپى، خوتۇن، بىرمۇ تال چەك سېتىۋالغانغىلا مۇكاپات چىقىپ قالىدىغان ئىش يوق. ئون نەچچىنى ھەتتا يۈز نەچچىنى قورقماي سېتىۋالسلا چوقۇم مۇكاپات چىقارمىش، ـ نۇ، ئايالىنىڭ ئالاقزادىلىكى بىلەن تىكىلگەن كۆزلىرىگە قاراپ خىرىلداپ كۈلدى، ـ قورقما خوتۇن، مەن ئۇنچە نەلەيسىز ئەمەس، ئانچە كۆپ پۇل خەجلىمەيلا بىرمۇ تراكتور ياكى موتسىكلىتلىق ياكى بىر نەچچە مىڭ يۇەنلىك بولۇپ قېلىشىغا ئىشەنچىم كامىل. مۇشۇ قېتىم چوگراق مۇكاپات چىقسا، مەنمۇ كەمبەغەل دېگەن قالپاقنى چۆرۈپ تاشلاپ «ھېزىمباي» بوپكەتسەم، ساڭىمۇ ئابروي ئەمەسمۇ؟ شۇڭا كاجلىق قىلماي، ماقۇل دە.

ـ سىلى دېگەندەك تەلەي كېلىپ ئاز پۇلغا شۇنچىلىك ئەرسە چىقسىغۇ مەيلى، ئەگەر ھېچنىمە چىقماي قالسا، ئاران بالالىقتا تېرىپ ساقان ئاشۇ پاختىنىڭ پۇلىنى سورۇۋەتمەيلى، دېمىسنا. بۇ پۇلنىڭ بېشىدا ئوت كۆيىدۇ مۇشۇ تاپتا. دېھقانچىلىق بېجى، سۇ ھەقى ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش باج ـ سېلىقلارنى تۆلىسەك، ئەتىيازدا ئامانەت قەرز كوپېراتسىيدىن ئالغان قەرزلەرنى تۆسۈمى بىلەن قايتۇرساق، قولىمىزغا ھېچقانچە بىر نېمە ئاشمايدۇ. قۇسىغىغۇ يەردىن يىغىۋالغان ئازغىنە ئېشىمىز يىل ئاخىرىغا ئاران يېتىدۇ، قالغىنىغا ئەركىن بازاردىن ئاشنى پۇلغا سېتىۋالمىدىغان گەپ. ئۇنىڭدىن باشقا...

ـ ئاغزىڭنى ئۇششۇتمە! ـ ۋاقىرىدى ھېزىمباخۇن بىردىنلا غەزەپتىن كۆكۈرۈپ، ـ نېمانداق «چقمىسا، چقمىسا» دەۋېرىسەن؟ ئاشۇ ھەسەن قىساۋازدەك ئوشۇق ئېشىپ، توخۇ سوقۇشتۇرۇپ، ئت تالاشتۇرۇپ يۈرىدىغان ھارام تامالقا چېغىدا نەچچە كوي خەجلەپلا بىر موتسىكلىتلىق بولۇپ قالدى. يەنە ھېلىقى كىمنىك مورىسىدىن ئس چقسا ئوڭنىك ئۆيىگە كىرىپ قورساق تويغۇزۇپ يۈرىدىغان ئەھمەت كاسكىمۇ ئوننەچچە تال تۇخۇمنى كۆتۈرۈپ بازارغا پىيادە بېرىپ، ھەش-پەش دېگۈچە 5000 كويغا ئىگە بولۇپ قالدىغۇ؟... مەن يا ھارامغا ئارىلاشمىسام، بىرمۇرسكەيامانلىق قىلمىسام، دىلىمدا زەررىچە كىر بولمىسا، ئاشۇلارغا چىققان مۇكاپات ماڭا چىقمامدىكەن؟ ھىم... بولدى گەپ بىر، ساڭا شۇنداقلا بىر مەسلىھەت سېلىپ باققىنىم، بولمىسا پۇل دېگەن ھېنىك يانچۇقۇمدا، ئۆزۈم كېتىۋېرسەمۇ بولۇۋېرىدىغۇ. بولدى، ئەتە سەھەر ھېگىپ كېتىمەن. كەچتە ئوبدانراق تاماق ئېتىپ قويارسەن.

ئېرىنىڭ ئەلپازىدىن تۆگۈلۈپ كەتكەن ئايال، لام-جىم دېمەي ئورۇن سېلىشقا تۇتۇندى.

ئەتىسى سەھەر ئورنىدىن تۇرغان ھېزىمباخۇن قاچانلاردىدۇر تاشلىۋەتكەن بامدات نامزىنى ناھايىتى بېرىلىپ ئوقۇدى. ناشتا قىلىپ بولۇپ، «بىسمىللا» دەپ ئوك پوتنىي ئېلىپ بوسۇغىدىن ئاتلاپ ھويلىغا چىقتى. ئايالى ئاشخانا ئۆيىدىن يۆگۈرۈپ چىقىپ «ئىسرىق بو!

ـ سەۋرچان بولۇڭ ئاكا، ھەممە ھالاۋەتنىڭ ئالدىدا ئازراق جاپاسى بولمىدۇغۇ؟ يەقمەت سېتىۋېلىشتىن قورقمىسىڭلا چوقۇم مۇكاپات چىقىدۇ، ـ دېدى قىز يەنە بايىقى مۇلايىم ئاۋازدا، ـ بولمىسا ماۋۇ قولۇمدىكى ئېشىپ قالغان ئوتنى ئوتۇز دانە چەكنى بىراقلا سېتىۋېلىڭ، بايامدىن بىرى بۇ قاپتىن ھېچقانداق مۇكاپات چىقمىدى، شۇڭا قالغانلىرىنىڭ ئېچىدىن بىرمۇ نەرسە چىقىپ قېلىشى مۇمكىن.

ئۇ، قىزنىڭ گېپىدىن ئۈمىدلەنگەن بولسىمۇ، سەل ئارىسالدى بولۇپ تۇرۇۋېدى، بىر ئايالىنىڭ «خېنىم، ئاشۇ قالغان چەكنى مەن سېتىۋالاي» دېگەن ئاۋازىنى ئاڭلىدى ۋە ئارقىدىنلا قولتۇقىدىن چىقىپ قىزغا تەڭلەنگەن بىر تۇتام پۇلنى كۆرۈپ دەرھال قىزنىڭ قولىدىكى قاپىنى تارتىۋالدى-دە، يانچۇقىنى كولاپ تېگىشلىك پۇلنى تۆلىۋەتتى. ئۇ شۇ يەردىلا زۇكۇنيېپ ئولتۇرۇپ، قاپىنى ئالدىغا قويۇپ ئالدىرماي بىر-بىرلەپ يىرتىشقا باشلىدى... «ئېسىت!» دېدى ئۇ، ئاخىرقى چەكنى يىرتىپ تاشلىۋەتكەندىن كېيىن ئەلەم بىلەن خىرقىراپ. ۋە ئەلەڭلەپ ئەتراپىغا قارىدى. دەل شۇ پەيتتە «بۇرادەر» دېگەن ئاۋاز بىلەن تەڭ بىر قول ئوڭنىڭ مۇرىسىنى پەپىلدى، ئۇ دەرھال بېشىنى كۆتۈرۈپ ئۈچ ئاغرىتىۋاتقان تەلەيپۇزدا سۆزلەۋاتقان ئۆز دەمەتلىك، كادىر سۈپەت بىرمەيلەننى كۆردى:

ـ چەكنى بۇنداق بىر يەردىنلا تارتىۋەرمەك. چەك سېتىۋاتقان بۇ بىرلا ئادەم بولمىغاندىن كېيىن، ئەتراپتىكى باشقىلارنىڭمۇ ئالدىدىن سېتىۋېلىپ تەلەي سىناپ باقمامسىز؟ ئەھۋالغا قاراپ ئش كۆرگەن ياخشى ئەمەسمۇ؟

بۇ گەپنى ئاڭلاپ ئۇ ئاستا ئورنىدىن تۇردى، كۆڭلىنى چوقۇم بىرمۇ چوڭ مۇكاپاتقا ئېرىشىپ قىلىش ۋەسۋەسى ئىگىلەپ ئۇنى ھاياجانغا سالاتتى.

ئۇ خۇددى يەلكىسىگە مىڭ پاتمان ئېغىرلىقتىكى يۈكنى ئارتىۋالغاندەك «ئۇھ» دېگىنىچە بىردەم ئېرىلىپ ئولتۇردى. ھېڭسى قاينام، پۈت-قولىدا جان قالماي، چىرايى ئۆڭكىنىڭكىدەك تاتىرىپ كەتكەندى. «قانداق ئش بولۇپ كەتتى؟» دەيتتى ئۇ كالپۇكنى مىدىرلاتقىمۇ ماغدۇرى يەتمەي، جۆيلىگەندەك غودۇراپ.

دېمىسمۇ، بۇ بىچارە دېھقانغا ھەقىقەتەن ئەلەم بولۇۋاتاتتى. «بەتلەي سۈغا چىقسا، ئاللاكودىن يار كەتتى» دېگەندەك، ئۇ، ھەر خىل ئادەملەرنىڭ كۆرسەتكەن تۇرلۈك ئەقىل-تەجرىبىلىرىگە ئاساسەن ئويلىنىپ-بۇيلىنىپ يۈگۈرۈپ ئون نەچچە يەردىن ئۆزىمۇ سەزمىگەن ھالدا نۇرغۇن چەك سېتىۋالدى. بىراق ھېچنىمە چىقمىدى. «ھېچنىمە چىقمىدى» دېسەكمۇ تازا مۈڭىپىق بولماس، ئارىلىقتا بىر دانە يۈز يۈيىدىغان داس ۋە بىر قاپ «ئەپەندى» ماركىلىق سوپۇن پاراشوكى چىقتى. لېكىن ئۇنىڭ خەجلىگەن پۇلىغا سېلىشتۇرغاندا ئۇ قىزغا زەردە قىلدى:

ـ ئۇ خۇددى ھەيكەلدەك بايىقى ئورۇندا جىمجىت ئولتۇراتتى... قاپاقلا سولانغان نەچچە مىڭ ھەرخىل قالايمىقان غوگۇلدىغان ئاۋازنىڭ ئوخشاپ كېتىدىغان شاۋقۇن-سۈرەلەر، ھەر قېتىم مۇكاپات چىققاندا پاراسلاپ ئېتىلىپ ئۇلاق پەردىسىنى ۋىڭىلدىتىۋېتىدىغان پوچاقىزا ئاۋازى ئۇنىڭغا خۇددى نەچچە قات يەرخىك ئاستىدىن ياكى ئاسمانىنىڭ يىراق بوشلۇقىدىن كېلىۋاتقاندەك تۇيۇلاتتى.

ئۇنىڭ ئېغىر لاشقان قەددىنى تەستە رۇسلاپ ئاستا ئورنىدىن تۇردى ـ دە، دەلدەڭشىگىنىچە نىشانسىزلا ئالدىغا قاراپ ماڭدى. شۇ ئارىلىقتا ئۇنىڭ ئالدىغا ئىككى قولدا ئىككى قاپ چەك كۆتۈرۈۋالغان 17ـ18 ياشلاردىكى ئورۇقتەنە بىر ئوغۇل بالا كەلدى:ـ ئاكا، تەلىيىڭىزنى سىناپ بېقىڭ. ئەتىگەندىن بېرى ھېنىڭ قولۇمدىن چەك تارتقانلارنىڭ بەرسىگە تراكتور، بىرسىگە موتسىكلىت، ئىككىسىگە تېلېۋىزور، تۆتىگە ۋېلىسىپىت چىقتى. شۇنىڭغا قارىغاندا، مەن باشقىلارغا تەلەي ئاتا قىلغۇچى بوپتىمەن. قېنى، مۇنۇ بىر قاپىنى پۈتۈن سېتىۋېلىڭ، چوقۇم مۇكاپات چىقىدۇ.

ئۇ بالىغا قاراپ قاتتىق ھومايدى. بالا قورقۇمسىراپ كەينىگە بىر نەچچە قەدەم داجىدى ـ دە، قايتىقىدۇر كېتىپ قالدى.

ـ مۇكاپات چقارمىش، تېخى. ھۇ... لەنىتىلەر، كىمنىڭ ئالدايسەن؟ مۇكاپات چىقسا ئاۋۋال ئۆزۈڭ بىر تارتىپ باقە قېنى! ـ دېدى ئۇ، خىرقىراپ.

ئۆيۈقسىز ئۇنىڭ قۇرسىقى غولدۇرلىغاندەك بولدى ۋە ئۆزىنىڭ كولاشتۇرۇۋېدى، تاراقلاپ تۇرغان يوزى يۇمىلىك پۇلدىن ئىككىسى چىقتى. باشقا يانچۇقلىرىنى ئاختۇرۇپ

ـ ھەرھال ئۆلمىگەن ۋېلىسىپىتلاردىن چىقىپ قالسىمۇ مەيلىتتىغۇ؟...

ئۇ خۇددى ھەيكەلدەك بايىقى ئورۇندا جىمجىت ئولتۇراتتى... قاپاقلا سولانغان نەچچە مىڭ ھەرخىل قالايمىقان غوگۇلدىغان ئاۋازنىڭ ئوخشاپ كېتىدىغان شاۋقۇن-سۈرەلەر، ھەر قېتىم مۇكاپات چىققاندا پاراسلاپ ئېتىلىپ ئۇلاق پەردىسىنى ۋىڭىلدىتىۋېتىدىغان پوچاقىزا ئاۋازى ئۇنىڭغا خۇددى نەچچە قات يەرخىك ئاستىدىن ياكى ئاسمانىنىڭ يىراق بوشلۇقىدىن كېلىۋاتقاندەك تۇيۇلاتتى.

ئۇنىڭ ئېغىر لاشقان قەددىنى تەستە رۇسلاپ ئاستا ئورنىدىن تۇردى ـ دە، دەلدەڭشىگىنىچە نىشانسىزلا ئالدىغا قاراپ ماڭدى. شۇ ئارىلىقتا ئۇنىڭ ئالدىغا ئىككى قولدا ئىككى قاپ چەك كۆتۈرۈۋالغان 17ـ18 ياشلاردىكى ئورۇقتەنە بىر ئوغۇل بالا كەلدى:ـ ئاكا، تەلىيىڭىزنى سىناپ بېقىڭ. ئەتىگەندىن بېرى ھېنىڭ قولۇمدىن چەك تارتقانلارنىڭ بەرسىگە تراكتور، بىرسىگە موتسىكلىت، ئىككىسىگە تېلېۋىزور، تۆتىگە ۋېلىسىپىت چىقتى. شۇنىڭغا قارىغاندا، مەن باشقىلارغا تەلەي ئاتا قىلغۇچى بوپتىمەن. قېنى، مۇنۇ بىر قاپىنى پۈتۈن سېتىۋېلىڭ، چوقۇم مۇكاپات چىقىدۇ.

ئۇ بالىغا قاراپ قاتتىق ھومايدى. بالا قورقۇمسىراپ كەينىگە بىر نەچچە قەدەم داجىدى ـ دە، قايتىقىدۇر كېتىپ قالدى.

ـ مۇكاپات چقارمىش، تېخى. ھۇ... لەنىتىلەر، كىمنىڭ ئالدايسەن؟ مۇكاپات چىقسا ئاۋۋال ئۆزۈڭ بىر تارتىپ باقە قېنى! ـ دېدى ئۇ، خىرقىراپ.

ئۆيۈقسىز ئۇنىڭ قۇرسىقى غولدۇرلىغاندەك بولدى ۋە ئۆزىنىڭ كولاشتۇرۇۋېدى، تاراقلاپ تۇرغان يوزى يۇمىلىك پۇلدىن ئىككىسى چىقتى. باشقا يانچۇقلىرىنى ئاختۇرۇپ

ـ ھەنمۇ يىرتىشىپ بېرەيمۇ ئاكا، دېدى زۇكۇنيېپ ئولتۇرۇۋېتىپ.

ـ بولدى ماڭ، نېرى بار، سېتىۋالغان ئادەم ئۆزۈم يىرتىشنى بىلىمەن، ـ ئۇ، بالىنى كەتكۈزۈۋەتتى-دە، شۇ يەردىلا بەدەشقان قورۇپ ئولتۇرۇپ بىردىن يىرتىشقا باشلىدى. 1، 2، 3...7...15...20، ئۇ يىرتقانچە جەدىيلىشىشكە، جەدىيلەشكەنسېرى ھودۇقۇشقا باشلىدى. مانا، قاپىنىڭ ئېچىدىكى چەكلەر بارغانسېرى ئازايماقتا، ئۇنىڭ چىرايى سارغىيىپ، كۆزلىرى چەكچىيىپ چانىقىدىن چىقىپ كېتىدىغاندەك پولتايىدى. ھېڭسى ۋىڭىلداپ، قولاقلىرى غوگۇلداشقا باشلىدى، ـ يا رەببىم!ـ دېدى ئۇ، قولىغا ئالغان ئەڭ ئاخىرقى چەكنى ئېگىز كۆتۈرگىنىچە ئاسمانغا قاراپ ناله قىلىپ، ـ ئاق كۆڭۈل، مۇسۇلمان بەندەڭمەن، رەھىم قىل، ئى خۇدا! ئۇششاق باللىرىمغا ئېچىڭ ئاغرىسۇن! ـ ئۇ كۆزلىرىدىن يېپى ئۈزۈلگەن مارجاندەك دومىلاپ چۈشۈۋاتقان ياشلىرىنى يېڭى بىلەن سۈرتۈۋېتىپ، قولىدىكى چەكنى تىنىغىنىمۇ چىقارماي، كۆزلىرىنى چەكچەيتكىنىچە ئاستا يىرتىشقا باشلىدى... «ئاھ، خۇدا!» ئۇنىڭ يۈرىكى سوقۇشتىن توختاپ، چەكچەيگەن كۆزلىرى يىرتىلغان چەكتىكى «رەھمەت» دېگەن خەتكە نەپرەت بىلەن تىكىلگىنىچە قېتىپ قالدى، ئۇنىڭ تېنى مۈزدەك سېمونت يولغا ئاستا-ئاستا قېيسايدى...

سۇرىيىنىڭ ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىسىنىڭ رەھبىرى سۇرىيە - جۇڭگو دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى مەدھىيىلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، مەدەشق، 29-ئىيۇل تېلېگراممىسى. سۇرىيىنىڭ ھاكىمىيەت بېشىدىكى ئەرەب گۇللەندۈرۈش سوتسىيالىستلار پارتىيىسى رايون رەھبەرلىك ئورگىنىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى سۇلايمان كاداخ بۈگۈن بۇ يەردە سۇرىيە - جۇڭگو دوستلۇق مۇناسىۋىتىگە يۇقىرى باھا بەردى ھەم جۇڭگونىڭ سۇرىيىگە ياردەم بەرگەنلىكىگە ۋە ئۇنى قوللىغانلىقىغا مىننەتدارلىق بىلدۈردى.

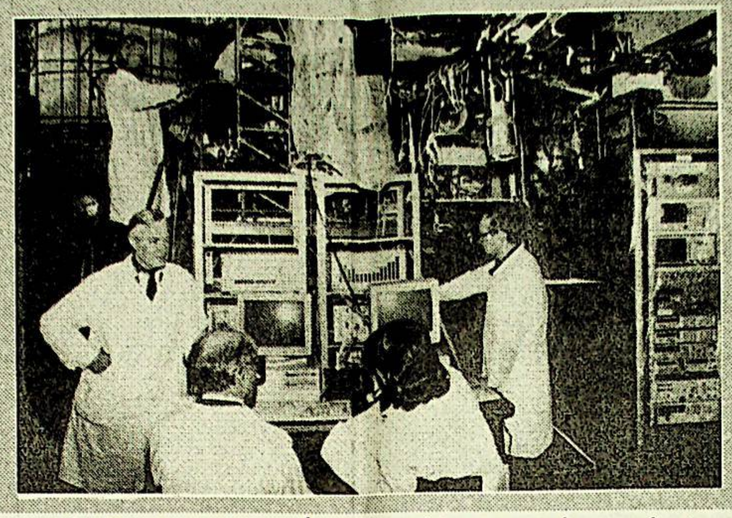
كاداخ مۇنداق دېدى: سۇرىيە سۇرىيە بىلەن جۇڭگو ئوتتۇرىسىدىكى دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇپ، ھەرقايسى ساھەلەردىكىدوستانە ھېرىش-كېلىشىلەرنى كۆچەيتىپ، سۇرىيە - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشنى سەمىمىي ئۈمىد قىلىدۇ. ئۇ سۇرىيە بىلەن جۇڭگو ئوتتۇرىسىدىكى ئىقتىساد، سودا ئالاقىسى كۇنساناپ كۆچەيمەكتە، ھەمكارلىشىش ساھەسى ئۈزلۈكسىز كېڭەيمەكتە، دېدى.

خەلقئارا تېررورلۇققا قارشى يەنمۇ پارتۇدا ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پارىژ، 30 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. غەربتىكى يەتتە دۆلەت گۇرۇھى ھەم روسىيە قاتناشقان تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش بويىچە مىنستىر دەرىجىلىكلەر يىغىنى بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن پارىژدا ئېچىلدى. يىغىن قاتناشچىلىرى خەلقئارا تېررورلۇق ھەرىكەتلىرىگە زەربە بېرىشتە قوللىنىشقا تېگىشلىك كونكرېت تەدبىرلەر ۋە خەلقئارا ھەمكارلىق ھەم ماسلاشتۇرۇشنى كۈچەيتىش توغرىسىدا كېڭىشىدۇ.

بۇ قېتىمقى يىغىن ئۆتكەن ئاينىڭ ئاخىرىدا فرانسىيىنىڭ لىئۇن شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن يەتتە دۆلەت گۇرۇھى باشلىقلىرى يىغىنىنىڭ قارارى بويىچە چاقىرىلدى. فرانسىيە دىپلوماتىيە مىنستىرى دسارىد 7 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ئاخبارات ساھەسىدىكىلەرگە مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى يىغىندا ئالاقىدار مۇتەخەسسىسلەر ئوتتۇرىغا قويغان تېررورلۇق ھەرىكەتلىرىگە زەربە بېرىشكە دائىر 25 كونكرېت تەدبىر، جۈملىدىن تېررورلۇق ھەرىكەتلىرى بىلەن شۇغۇللانغان ياكى ئۇنى قوللىغان تەشكىلاتلارنى نازارەت قىلىش، تېررورچىلارنىڭ كومپيۇتېر تورلىرىدىن پايدىلىنىپ پائالىيەت ئېلىپ بېرىشىنى تىزگىنلەش ۋە تېررورچى ئۇنسۇرلارنى ئوتكۈزۈپ بېرىش جەريانىنى تېزلىتىش قاتارلىقلار مۇزاكىرە قىلىنىدۇ.

بىر كۈن داۋام قىلغان بۇ يىغىنغا ئەنگلىيە، فرانسىيە، گېرمانىيە، ياپونىيە، ئىتالىيە، كانادا، روسىيە قاتارلىق يەتتە دۆلەتنىڭ دىپلوماتىيە مىنستىرلىرى ۋە ئېچكى ئىشلار مىنستىرلىرى قاتناشتى، ئامېرىكا دۆلەت كاتىپى كرىستوف ۋاشىنگتوندا مىسىر ژۇگسلاۋىيە مۇبارەكنى كۈتۈۋالماقچا، ئۇنىڭ ئورنىغا ئامېرىكىغا ۋەكالىتەن ئەدلىيە مىنستىرى رېنو بىلەن مۇئاۋىن دۆلەت كاتىپى تارنوۋلار يىغىنغا قاتناشتى. يىغىن مەخپىي ئۆتكۈزۈلدى.

يېقىندا روسىيە مارسنى تەنقىد قىلىش پىلانىنى ئۆزدى ھەم مەخسۇس ئالەم كېمىسى- «مارس 96»نى تەنقىد قىلىپ ياسىدى. بۇ ئۇچار كېمە بۇ يىل 11 - ئايدا قويۇپ بېرىلىدۇ، 1997 - يىلى 9 - ئايدا مارس ئوربىتىسىغا بېرىپ، مارسنىڭ سۈنئىي ھەمراھى بولىدىغانلىقى مۆلچەرلەندى، ئۇنىڭدىن كېيىن كېچىك تېپتىكى ئىككى ئاپتوماتىك ئايغا چىقىش بۆلۈمچىسى مارسنىڭ يۈزىگە يەتكۈزۈپ بېرىلىدۇ.

سۈرەتتە: روسىيە پەن - تېخنىكا خادىملىرى ئۇچار كېمىنى قۇراشتۇرۇش سېخىدا «مارس 96» دىكى ئەسۋاب - ئۈسكۈنىلەرنى تەكشۈرمەكتە. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

روسىيە زۇگلىسى مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىنىڭ ھەمكارلىششىنى كۈچەيتىشنى تەكتىلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 29 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. روسىيە زۇگلىسى چېرنومېلكىن بۈگۈن مۇنداق دېدى: روسىيە مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىدىكى باشقا دۆلەتلەرنى ئۆزئىنىڭ «ھاياتىغا مۇناسىۋەتلىك مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە رايون»، دەپ قارايدۇ، ئەمەلىي ئىش قىلىش ئاساسىدا ئۇلار بىلەن ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى ئورنىتىشنى تەشەببۇس قىلىدۇ.

بۇ يەردىكى ئاخبارات ۋاستىسىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، روسىيىنىڭ مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىدىكى دۆلەتلەردە تۇرۇشلۇق ئەلچىلىرىنىڭ يىغىنى بۈگۈن موسكۋادا ئېچىلغان. چېرنومېلكىن يىغىنغا قاتناشقان ھەم سۆز قىلغان. ئۇ مۇنداق دېگەن: روسىيە ئۆزئىنىڭ جۇغراپىيىلىك سىياسىي ئورنى، ئىقتىسادىي يوشۇرۇن كۈچى ۋە ھەربىي ئەمەلىي كۈچى ئارقىلىق ئوبيېكتىپ جەھەتتە مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىنىڭ تارتىش كۈچى مەيدانى بولۇپ قالدى. ئۇ مۇنداق كۆرسەتكەن: روسىيىنىڭ مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسى دائىرىسى ئېچىدە كۆزلىمىدىغىنى «ئىقتىسادىي مەنپەئەتلا ئەمەس، بەلكى ئۇزاق مۇددەتلىك ھەربىي، سىياسىي مەنپەئەت».

روسىيە دىپلوماتىيە مىنستىرى پرىماكوۋ يىغىندا سۆز قىلغاندا مۇنۇلارنى تەكتىلىدى: مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىدىكى دۆلەتلەر بىلەن مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش روسىيىنىڭ تاشقى سىياسىتىدە ئاساسىي ئەھمىيەتكە ئىگە. ئۇ ئەلچىلەردىن ئۆزئىدىكى ئۇچ ئاساسىي نىشانغا تىرىشىپ يېتىشنى تەلەپ قىلدى: بىرىنچى، بىر گۇرۇپلاشتۇرۇش جەريانىنى بارلىق ئىمكانىيەتلەر بىلەن كۈچەيتىش؛ ئىككىنچى، مۇقىملىقنى كۈچەيتىش، رايونلار توقۇنۇشىنى ھەل قىلىش ھەم روسىيە بىلەن مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىدىكى باشقا دۆلەتلەرنىڭ خەۋىپسىزلىكىنى مۇستەھكەملەش؛ ئۈچىنچى، مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىدىكى باشقا دۆلەتلەردە ئولتۇراقلاشقان قالغان رۇسلارنىڭ ئىنسانىيەرۋەرلىك مەسىلىسىنى ھەمكارلىشىش ۋە بىر گۇرۇپلاشتۇرۇش مېخانىزمى ئارقىلىق ھەل قىلىش.

ئەرەب دۆلەتلىردە ئاشلىق ۋەزىيىتى جىددىي بولماقتا

ئەرەب يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات تەشكىلاتىنىڭ يېقىندا بېرلىگەن دوكلاتىدا ئاگاھلاندۇرۇپ مۇنداق دېيىلگەن: ھازىر ئەرەب دۆلەتلىردە ئاشلىق ۋەزىيىتى ئىنتايىن جىددىي بولۇپ، كرىزىس گىردابىغا بېرىپ قالدى. ئەرەب دۆلەتلىرى ئۆتكەن بىر نەچچە يىلدا زور تىرىشچانلىق كۆرسەتكەن بولسىمۇ، لېكىن ئاساسلىق ئاشلىق يېتىشمەسلىك ئەھۋالى يەنىلا ئىنتايىن ئېغىر بولۇۋاتىدۇ. بۇنىڭ ئىچىدە ھەرخىل دانلىق زىرائەت ھوسۇلىنىڭ ئومۇمىي مىقدارى يىلدا تەخمىنەن 30 مىليون تونىنىدىن كۆپرەك كەم بولۇۋاتىدۇ. سوت مەھسۇلاتلىرى، يېمەكلىككە ئىشلىتىلىدىغان زىرائەت يېغى، شېكەر ۋە چارۋىچىلىق مەھسۇلاتلىرىمۇ ئېغىردەرىجىدە يېتىشمەيۋاتىدۇ.

ئەرەب يېزا ئىگىلىك تەشكىلاتى مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ ئاشلىقىقا كاپالەتلىك قىلىش جەھەتتە دۇچ كەلگەن ئەڭ ئاساسلىق مەسىلە ۋە توسالغۇ شۇكى، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ تەرەققىياتى تەڭپۇڭ ئەمەس. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشقا كەتكەن خراجەت كۆپەيدى، سۇ مەنبەسى كەمچىل، توپراق شورلىشىپ، يەر ئاستى سۈيىنىڭ تەركىبىدىكى تۇزنىڭ مىقدارى ئېشىپ كەتتى.

ئەرەب يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتى تەشكىلاتى ئاشلىق كەمچىل بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن ئەرەب دۆلەتلىردىن تېرىلغۇ يەرلەرنىڭ كۆلىمىنى تېرىشچە كېڭەيتىشنى، ئاھاللەرنى ھازىر بار بولغان سۇ مەنبەلىردىن توغرا پايدىلىنىشقا بېتەكلەپ، كېسەللىك ۋە ھاشارات زىيانداشلىقىغا تاقابىل تۇرىدىغان يۇقىرى ھوسۇللۇق سورتلۇق ئۇرۇقلارنى تەتقىق قىلىش ۋە كېڭەيتىپ ئىشلىتىشنى؛ شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئاساسلىق بولمىغان تاۋارلارغا بېرىلىدىغان قوشۇمچە ياردەم پۇلىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى، ئىستېمال ئەندىزىسىنى ئۆزگەرتىپ، يۇقىرى ئىستېمال خاراكتېرىدىكى يېمەكلىكلەردىن تامۇزنا بېجىنى كۆپەيتىپ ئىلىشنى تەلەپ قىلدى.

يېزا ئىگىلىكىگە مەبلەغ سېلىشقا رىغبەتلەندۈرۈش جەھەتتە، ئەرەب يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتى تەشكىلاتى ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ يېزا ئىگىلىك مۇئەسسەسىلىرى قۇرۇلۇشىنى كۆچەيتىپ، بانكا، تامۇزنا جەھەتتە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشقا زۆرۈر قولايلىق يارىتىپ بېرىپ، يېزا ئىگىلىكىگە مەبلەغ سېلىش مۇھىتىنى يەنمۇ ياخشىلىشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

بۇ تەشكىلات يەنە ئەرەب دۆلەتلىردىن يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىش جەھەتتە ساقلانغان مەسىلىلەرنى تېز ھەل قىلىشنى ھەم ئەرەب دۆلەتلىرى ئارا ھەمكارلىقنى قانات يايدۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

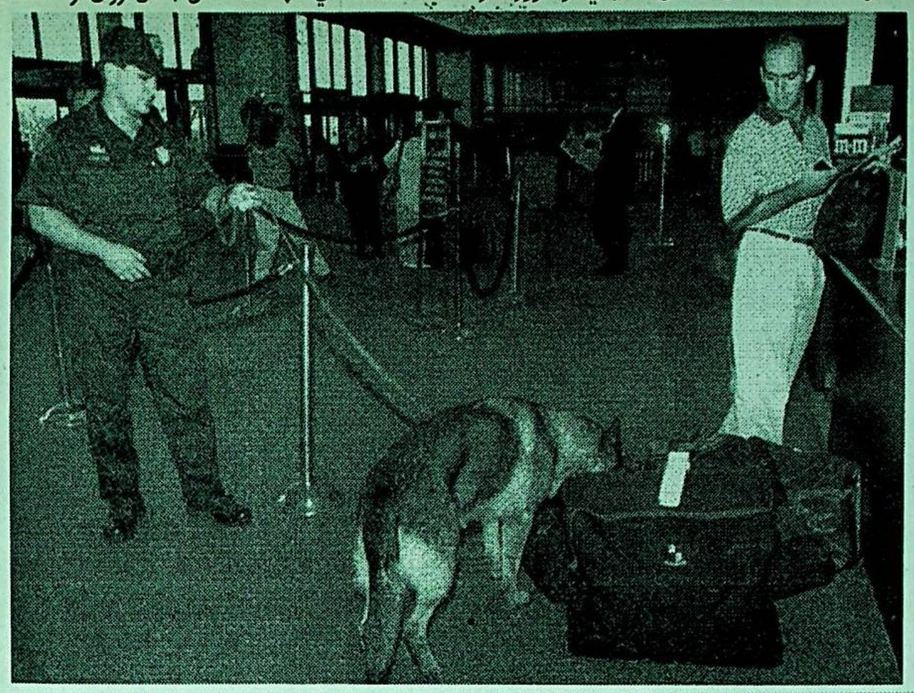
ئەرەب يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتى تەشكىلاتى مۇنداق كۆرسەتتى: يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن يېگىدىن سۇ بايلىقى تېپىش، دېھقانچىلىق سۇغىرىش ئىشلىرىدىكى بىھۇدە ئىسراپچىلىقنى ئازايتىش، دېھقانلارنى ھازىر بار بولغان سۇ مەنبەلىرىدىن توغرا پايدىلىنىشقا يېتەكلەش، دېھقانلارنىڭ يېزا ئىگىلىكىدە ھوسۇلنى ئاشۇرۇشىغا ياردەم بېرىش ئارقىلىق ئەرەب دۆلەتلىرىدە ئاشلىق كەمچىل بولۇش

سۇرىيە زۇگلىسى ئاساد ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ باش كاتىپى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دەمەشق، 29 - بەدىلىگە تەنچىلىققا تېرىشىش» پرىنسىپىدا

هەربىر كىشىگە زەربە بېرىشكە دائىر 25

«ئىقتىسادىي مەنپەئەتلا ئەمەس، بەلكى ئۆزاق مۇددەتلىك قاتناشتى، يېغىن مەخپىي ئۆتكۈزۈلدۇ.

يېقىندا ئامېرىكا ماسسا چۈسېتىس شتاتىدىكى ساقچىلار پارتلىغۇچ بومبا تەكشۈرىدىغان ئاپپاراتىنى يېتىلەپ بوستون رېگان خەلقئارا ئايرودرومىدا يولۇچىلارنىڭ يۈك - تاقلىرىنى تەكشۈردى. يەرشارى ئاۋئاتسىيە شىركىتىنىڭ 800 قېتىملىق نۆۋەتچى ئايروپىلاندا پارتلاش يۈز بەرگەندىن كېيىن، كلىنتون 7 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئاۋئاتسىيە بىخەتەرلىكىنى كۈچەيتىشكە دائىر تەدبىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويغاندى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

بۈرۈندىنىڭ ۋاقتىلىق ۋۇجۇنۇڭى قوشنا دۆلەتلەرنىڭ رەھبەرلىرى بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كىنشاسا، 30 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. بۈرۈندىنىڭ ۋاقتىلىق ۋۇجۇنۇڭى بۈيويا بۇگۈن قوشنا دۆلەتلەردىن بولغان ئۆگاندا ۋە تانزانىيەگە بېرىپ، ئۆگاندا ۋۇجۇنۇڭى مۇسبۇبنى ۋە تانزانىيىنىڭ سابىق زۇجۇنۇڭى نېيېرېرې بىلەن سۆھبەتلەشتى.

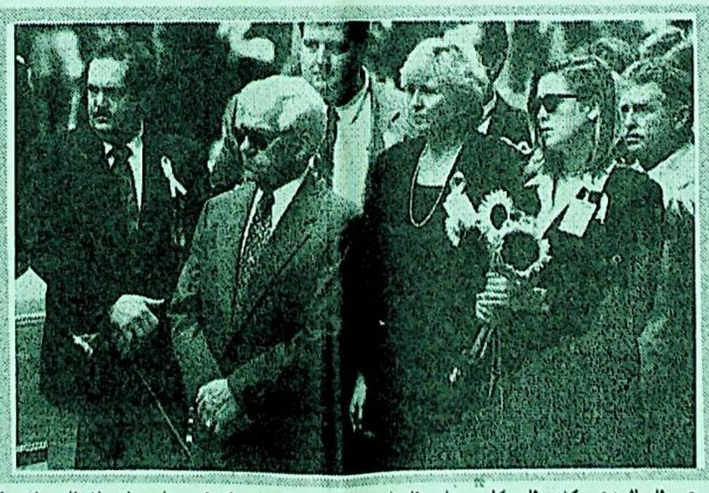
خەۋەرلەرگە قارىغاندا، بۈيويانىڭ مۇسبۇبنى ۋە نېيېرېرى بىلەن قىلغان سۆھبەتلىرىنىڭ مەزمۇنى سىرتقا ئاشكارىلانمىغان.

ب د ت نىڭ ئانگولادا تۇرۇشلۇق تىنچلىق ساقلىغۇچى ئەسكەرلىرى مىناغا دەسسەپلەپ يارىلاندى ۋە ئۆلۈپ كەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لۇئاندا، 29 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئانگولا دۆلەت ئاگېنتلىقىنىڭ بۈگۈنكى خەۋىرىگە قارىغاندا، ب د ت نىڭ ئانگولادا تۇرۇشلۇق تىنچلىق ساقلاش قىسملىرىدىكى زىمبابۋېلىك ئەسكەرلەر 7 - ئاينىڭ 21 - كۈنى ئانگولانىڭ شەرقىي قىسمىدىكى جەنۇبىي رونتا ئۆلكىسىنىڭ مەركىزىي شەھىرى شورىنىڭ ئەتراپىدا مىناغا دەسسەپلەپ ئىككىسى كىشى ئۆلگەن، تۆت كىشى يارىلانغان.

خەۋەردە مۇنداق دېيىلگەن: يۇقىرىدىكى ئەسكەرلەر ئاپتوموبىل بىلەن ۋەزىپە ئىجرا قىلىۋاتقاندا مىناغا دەسسىگەن. يارىلانغان خادىملار تىنچلىق ساقلاش قىسمىنىڭ لۇئاندانىڭ شەھەر ئەتراپى رايونىدىكى دوختۇرخانىغا قۇتقۇزۇش ئۇچۇن ئېلىپ بېرىلغان.

بۇ ئىككى ئاي ئىچىدە ب د ت تىنچلىق ساقلاش قىسملىرى خادىملىرىنىڭ 2 - قېتىم مىناغا دەسسەپلىشى. ئالدىنقى قېتىمقى مىناغا دەسسەپلىش ۋەقەسىدە ئۈچ كىشى يارىلانغاندى.

7 - ئاينىڭ 24 - كۈنى ئامېرىكا يەر شارى ئاۋئاتسىيە شىركىتىنىڭ ھادىسىگە ئۇچرىغان يولۇچىلار ئايروپىلاندىكى قازا قىلغان بىر قىسىم كىشىلەرنىڭ دەپنە مۇراسىمى ئېۋا - يوركتا ئۆتكۈزۈلدى.

سۈرەتتە: قازا ناپاقالاردىن بىرى چىمچۇسىنىڭ ئۇرۇق - تۇققانلىرى ئۇنىڭ تاۋۇتىنى ساپاتىرىك چېركاۋىغا ئېلىپ كىرمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادا تۇرۇشلۇق قىسمى گۇمانلىق ئىككى جىنايەتچىنى تۇتۇپ قالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سارايېۋو، 29 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادا تۇرۇشلۇق قىسمى 7 - ئاينىڭ 29 - كۈنى مۇنداق دېدى: شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ قىسملىرى يېقىندا شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ چارلىغۇچىلار ئەترىتىگە ھۇجۇم قىلدى، دەپ قارالغان گۇمانلىق ئىككى جىنايەتچىنى تۇتۇپ قالدى.

شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ بايانات‌ىدا مۇنداق دېيىلدى: شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ بىر چارلىغۇچىلار ئەترىتى 7 - ئاينىڭ 27 - كۈنى بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا سېربلىرىنىڭ كونترول‌لۇقىدىكى ۋىسوكىنىڭ يېنىدا بىر قوراللىق ئەسكەرنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىدى، فرانسىيەلىك بىر ئەسكەر يارىلاندى. 7 - ئاينىڭ 28 - كۈنى شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى ئىككى لىيەننى ئىشقا سېلىپ، بۇ رايوننى ئاقتۇرۇپ، ئاخىرى بىر بىنادىن يۇرۇش - تۇرۇشى گۇمانلىق ئالتە كىشىنى قولغا ئالدى ھەم 30 نەچچە قورال ۋە 1000 پايدىن ئارتۇق ئوقنى قولغا چۈشۈردى.

شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ قىسمى ئالتە كىشىنى سوراق قىلغاندىن كېيىن، تۆت كىشىنى قويۇپ بەردى، ئەمما ھەربىي فورما كىيگەن ئىككى كىشىنى داۋاملىق تۇتۇپ قالدى ھەم ئۇلارنى يەرلىك دائىرىلەرنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا تاپشۇرۇپ بەرمەكچى بولدى.

1994 - يىلى 2 - ئايدا دۇنيانى چۆچۈتكەن بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا ئۇرۇسى مەزگىلدە بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا سېرب قوشۇنلىرىنىڭ باش سلىگى ملادىچ سارايېۋو يېنىدىكى تاغدا شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى يالغۇز قوبۇل قىلدى. ئۇ مۇخبىرغا «بوسنىيە- گېرتسېگوۋىنا سۇمالى ئەمەس! شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ قوشۇنلىرى بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادا قانچىلىغان تاغنىڭ بارلىقىنى، قانچىلىغان ئورمانلىقنىڭ ئۇلارنى كۈتۈپ تۇرۇۋاتقانلىقىنى كېلىپ كۆرۈپ باقسۇن!...» دېدى.

ئۇ بۇ سۆزنى قىلغاندا ئۇ يۇزى قىزىرىپ ، غەزەپ بىلەن جوزىغا ئۇردى.

«خەلق» گېزىتى مۇخبىرى **خۇشچىن** فوتوسى

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z
（ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57）

1996 - يىل
ئاۋغۇست
4
يەكشەنبە

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى （بۇ سان توت بەت）

نيۇماۋشيك بىگتۇەن ۋە ئۇرۇمچىدە ئاپەت ئەھۋالىنى ئىگىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن يەن خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشت، مۇئاۋىن رەئىس جاڭ خېڭنىڭ ھەمراھلىقىدا، 8- ئاينىڭ 2- كۈنى دۆلەت كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش - قوزغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش باش قوماندانلىق شتابىنىڭ مۇئاۋىن باش قوماندانى، سۇ ئىشلىرى مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى نيۇماۋشيك ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىگتۇەنى ۋە ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى ھەر مىللەت كادىر ۋە ئامما سوردى.

نيۇماۋشيك ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى 8- ئاينىڭ 2- كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىگتۇەنى قوماندانلىق شتابىغا كېلىپ، جىن يۈنخۇي، ۋاڭ چۈەنيۈنىڭ ئىشلەپچىقىرىش- قۇرۇلۇش بىگتۇەنىنىڭ كەلكۈن ئاپىتى تۇغرىسىدىكى دوكلاتىنى ئاڭلىدى. بۇ قېتىمقى كەلكۈن ئاپىتىدە، بىگتۇەننىڭ سەككىز يېزا ئىگىلىك شىسى جەمئىي 63 دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تۇمەن- مەيدانى، 45 زاۋۇت، كان، كارخانىسى ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە زىيانغا ئۇچرىدى. سۇ قۇرۇلۇشى مۇئەسسەسلىرى، يېزا ئىگىلىك 6- شى، 8- شىنىڭ سۇ ئامبىرى كەينى - كەينىدىن خەتەرلىك ئەھۋالغا دۇچ كېلىپ زىيان ئەڭ ئېغىر بولدى. كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش- خەتەردىن قۇتقۇزۇش داۋامىدا، بىگتۇەن بىلەن يەرلىك ئىتتىپاقلىشىپ، بىرلىكتە كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش مارشىنى ياڭرىتتى.

مىنىستر نيۇماۋشيك ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىگتۇەنى رەھبەرلىرىنىڭ باشتىن - ئاخىر كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش- ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ئا- سىپىدە ئامما بىلەن بىرلىكتە كۈرەش قىلىش خىزمەت ئىستىلىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى، بىگتۇەندىكى بارلىق ئىشچى- خىزمەتچىلەرگە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گۇۋۇيۇەننىڭ سالمىنى يەكتۈزدى، شۇنداقلا ئىمكانىيەت يار بەرگەن شارائىتتا، بىگتۇەننىڭ كەلكۈن ئاپىتى، بىگتۇەننىڭ كەلكۈن بۇزۇۋاتقان سۇ قۇرۇلۇشلىرىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش خىزمىتىگە مەدەت بېرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. نيۇماۋشيك يەنە يەرلىك بىلەن بىگتۇەننىڭ بۇ قېتىمقى كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش- خەتەردىن قۇتقۇزۇشتا ئومۇملۇققا ئېتىبار بېرىپ، ئۆزئارا ياردەملىشىپ، بىرلىكتە تىرىشىپ، داخەيزى، شياۋخەيزى سۇ ئامبارلىرىنىڭ توسمىسىنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغداپ قالغانلىقىنى مەدھىيىلىدى.

نيۇماۋشيك ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى ئۇرۇمچى شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋۇدۇنفۇ، شەھەر باشلىقى مەتىمىن زاكىرنىڭ ھەمراھلىقىدا، خۇاڭ يەنچى، ئۇلانباي سۇ ئامبرىنىڭ توسمىسى ۋە ئۇرۇمچى ناھىيىسى يۇگخېك يېزىسى داشگو ئۆستىگى بېشىغا بارىدى. نيۇماۋشيك ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى يۇگخېك يېزىسىدىكى داشگو ئۆستېگىنىڭ بېشىغا بارغاندا، ئۆستەگنى راۋانلاشتۇرۇۋاتقان ئامما سىمىنى ھال سوردى.

مىنىستر نيۇماۋشيك ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى ھەربىي، خەلقنىڭ بىرلىكتە تىرىشىپ كۈرەش قىلىپ، ئۇلانبايى سۇ ئامبرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغداپ، ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى 1 مىليون خەلقنىڭ ھاياتى، مال - مۈلۈكىنى زىيانغا ئۇچراتمىغانلىقىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى.

ئېغىر ئاپەتكە ئۇچرىغان نەسەن كان رايونى، «ئالغا» پولات زاۋۇتىنى ھەققىي قوغدىغان ئۇرۇمچى ناھىيىسىدىكى كادىر ۋە ئامما سوردى. بۇ قېتىمقى كەلكۈن ئاپىتىدە ئاشكارىلانغان كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈشتىكى يوشۇرۇن ھالقىلار ۋە كەلكۈن بۇزۇۋاتقان قۇرۇلۇشلانى رېمونت قىلىپ ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە كېتەرلىك مەبلەغ توغرىسىدا منىستر نيۇماۋشيك مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: سۇ بايلىق مەنبەلىرىنى بىر تۇتاش باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، سۇنى بىر باش باشقۇرۇش، كۆپ باش تىزگىنلەش لازىم. ھېخانىزمنى تېزدىن راۋانلاشتۇرۇپ، قاراشنى ئۆزگەرتىپ، سۇ ئارقىلىق سۆچىلىقنى بېقىش، سۇ ئامبرىنى ئارقىلىق سۇ ئامبرىنى بېقىش لازىم.

نيۇ ماۋشيك ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاپەت ئەھۋالى توغرىسىدكى دوكلاتنى ئاڭلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن يەن خەۋەر قىلدۇ: نيۇ ماۋشيك ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى 8- ئاينىڭ 3- كۈنى يەنئەن مېھمانخانىسىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پەۋقۇلئاددە زور كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغانلىق ئەھۋالى ۋە كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش، خەتەردىن قوتقۇزۇش ئەھۋالى توغرىسىدكى دوكلاتنى ئاڭلىدى ھەمدە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەربىي ، خەلقنى ئۆزئارا ياردەمگە تاينىپ ئىش كۆرۈپ، كۈتۈپ تۇرماي تاينسۇالماي، بىردەك ئىنتىپاقلىشىپ ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، ئۆزىنى قوتقۇزۇپ، يۇرتنى قايتا گۈللەندۈرۈشكە رىغبەتلەندۈردى.

ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشت ، ھامىدىن نىياز ، جاڭ ۋېنيۈ، ۋاڭ چۈەنيۈ، جىن يۈنخۇي، ئابدۇرېھىم ھامىد، جاڭ يۈنچۈەن، ۋۇدۇگفۇ، شيې فۇفىك، لى دۆگخۇي، جاڭ خىك، يۈسۈپ ئەيسا، ئىبراھىم روزى، فاڭ دىگخۇا، خۇجاۋجاڭ، جۇي شىنخۇا، خۇيى قاتارلىق ئاپتونوم رايونىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە مەسئۇللىرى، ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىگتۇەننىڭ مەسئۇللىرى ۋە ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى دوكلات قىلىش يىغىنىغا قاتناشتى.

تۆنۈگۈنكى دوكلات قىلىش يىغىنىغا ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشت رياسەتچىلىك قىلدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ خىك ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن نيۇ ماۋشيك ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىغا ئاپەت ئەھۋالىنى دوكلات قىلدى.

7- ئاينىڭ 16- كۈندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدا كەڭ دائىرىدە قانتىق ھۆل- يېغىن بولدى. ھۆل- يېغىن دائىرىسى كەڭ، داۋاملىشىش ۋاقتى ئۇزاق بولغانلىقتىن ، 100 يىلدىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان پەۋقۇلئاددە زور كەلكۈن ئاپىتى يۈز بېرىپ، ئون ۋىلايەت ، ئوبلاست، شەھەر، 32 ناھىيە (شەھەر)، 186 يېزا (بازار) بىر قانچە يۈز كەنتنى ئېغىر زىيانغا ئۇچراتتى. 1 مىليوندىن ئارتۇق ئادەم ئاپەتكە ئۇچرىدى، بىر قانچە ئون مىڭ ئادەم كەلكۈندە قاپسىلىپ قالدى. ئاساسلىق تۆمۈرىيول ، تاشيول، ناھىيە - يېزا تاشيوللىرىنىڭ بىر مۇنچىلىغان جايلىرىنى كەلكۈن بۇزۇۋەتتى، ئالاقىلىشىش مۇئەسسەسلىرىنى ئېغىر دەرىجىدە ۋەيران قىلدى، سۇ قۇرۇلۇشلىرى ۋە كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش مۇئەسسەسلىرى ناھايىتى زور بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى، 2 مىليون مودىن ئارتۇق دېھقانچىلىق ئېتىزى ئاپەتكە ئۇچرىدى، بىر قىسىم ئاھالىلەرنىڭ ئولتۇراق ئۆيلىرى، زاۋۇت، كان، كارخانىلارنى سۇ بېسىۋالدى، زىيان بىر قانچە مىليارد يۈەنگە يەتتى. بۇ تارىختا مىسلى كۆرۈلمىگەن.

مىنىستر نيۇماۋشيك ئاپەت ئەھۋالى توغرىسىدكى دوكلاتنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ئالدى بىلەن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۇەنگە ۋەكالىتەن ئاپەت يۈز بەرگەن رايوندىكى ھەر مىللەت خەلق ئامما-سىدىن ۋە كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ خەتەردىن قۇتقۇزۇشقا قاتناشقان كادىرلار ۋە ئامما-سىدىن، خەلق ئازادلىق ئارمىيەسىدىن، قوراللىق ساقچى قىسىم كوماندىر- جەڭچىلىرىدىن، ج.خ كادىر- ساقچىلىرىدىن، زاپاس كوماندىر- جەڭچىلەردىن سەمىمىي ھال سورايدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىنىڭ باشتىن - ئاخىر كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش - خەتەردىن قۇتقۇزۇشنىڭ ۋە ئاپەت ئەھۋالىنى تولۇق ئاڭلىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ھۆكۈمىتى ئاپەت ئەھۋالىنى ئومۇملاشتۇرۇشتا ئىنتايىن ياخشى ئىش قىلدى، ئاپەت ئەھۋالىنى ئومۇملاشتۇرۇشتا ئىنتايىن ئەستايىدىل بول

جۇڭگو نېفت-تەبىئي گاز باش شىركىتى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشتا ئەملي ئىش قىلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇنەۋۋەر ئابدۇرېشت** خەۋەر قىلدۇ: جۇڭگو نېفت-تەبىئي گاز باش شىركىتى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇشتا نامرات ئۇرۇنلارغا نۇرغۇن ئەملي ئىش قىلىپ بېرىپ، بۇ ئۇرۇنلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش قەدىمىنى تېزلىتىشكە ياردەم بەردى.

بۇ شىركەت 1994-يىلدىن بۇيان 1 مىليون 875 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، نىلقا، تولى، بۇرۇلتوقاي، مورى، بارىكۆل ناھىيىلىرىدە نېفت تۇمىد باشلانغۇچ مەكتەپلىرىنى قۇرۇپ ، 2442 ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىسىنىڭ ئوقۇش شارائىتىنى ياخشىلاپ بەردى، ئۇلارغا ئىككى كومپيۇتېر، 100 مىڭ يۈەن مائارىپنى تەرەققىي قىلدۇرۇش راسخوتى ئاجرىتىپ بەردى. 1995-يىلدىن 1996-يىلى 7-ئايغىچە 400 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، ئۆزلىرى نوقتىلىق يار-يۆلەك بولىدىغان بۇ بەش ناھىيىدىكى ناھىيە دەرىجىلىك كادىرلارنى تۆت قارار كۆرس ئېچىپ تەربىيىلىدى. 4 مىليون 770 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ تولى، بۇرۇلتوقاي ناھىيىلىرىدىن 66 نەپەر ئوقۇتقۇچى ۋە سېستىرانى مائارىپ شۆيۈەنلىرىدە ۋە تىببىي مەكتەپلەردە ئوقۇتتى.

جۇڭگو نېفت - تەبىئي گاز باش شىركىتى موري قازاق ئاپتونوم ناھىيىسىدىن بارىكۆل قازاق ئاپتونوم ناھىيىسىگىچە بولغان 58 كىلومېتىرلىق تاشيول قۇرۇلۇشىغا 5 مىليون يۈەن مەبلەغ سالدى. بۇ تاشيول قۇرۇلۇشى بۇ يىل 9-ئايدا پۈتۈپ قاتناش باشلىنىدۇ. باش شىركەت يەنە 6 مىليون 300 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ تولى ناھىيىسىنىڭ دولان سۇئامبىرى قۇرۇلۇشىغا ياردەم بەردى. جۇڭگو نېفت - تەبىئي گاز باش شىركىتى 1994-يىلدىن ھازىرغىچە بۇ بەش نامرات ناھىيىگە 18 مىليون يۈەن سەرپ قىلدى.

بۇشىركەت نامرات ناھىيىلەرگە مادديي جەھەتتىن ياردەم بېرىپلا قالماستىن، ئۇلارغا ئىختىساس ئىگىلىرى بىلەنمۇ ياردەم بەردى. ئۇلار ئۆتكەن نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش بويىچە ۋەزىپە بىلەن تۆۋەنگە چۈشكەن 14 كادىر 7-ئاينىڭ 23-كۈنى نىلقا، بۇرۇلتوقاي، تولى، موري ۋە بارىكۆل ناھىيىلىرىگە يۇرۇپ كەتتى.

كىتاب تارقىتىشتىكى ئاجىز ھالقىلارنى توغىتىپ، كىتاب تارقىتىشنا تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ ئەتكىلەندى.

بۇ قېتىمقى يەغىنغا ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 34 كىتابخانىدىن (ئاز سانلىق مىللەت بېزىقتىكى كىتابلارنى تارقىتىشنى ئاساس قىلغان) كەلگەن 40 نەچچە كىشى قاتناشتى.

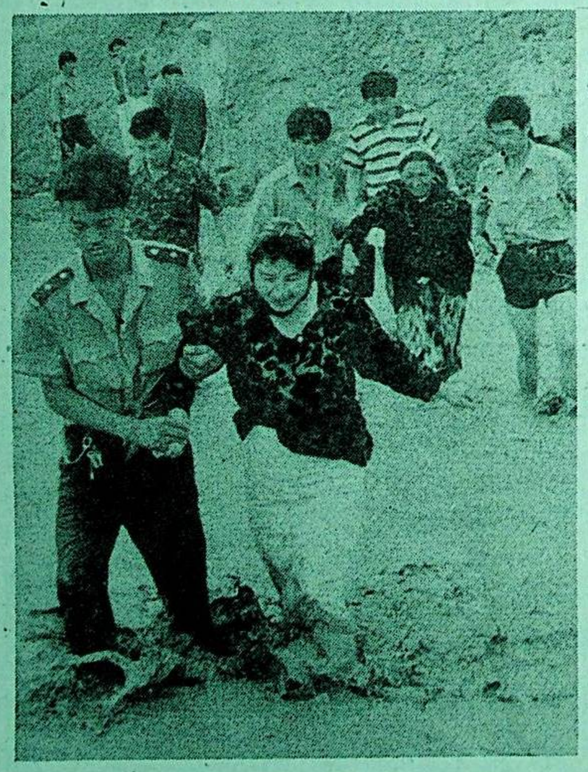
يەغىن قاتناشچىلىرى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيانقى كىتاب تارقىتىش جەھەتتىكى ئىلغار ئادەتلىرى، يېزىلارغا كىتاب تارقىتىش خىزمىتىنىڭ ئەھۋالىنى تەھلىل قىلدى. ئۇلار مۇنداق قارىدى: بېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كىتاب تارقىتىش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك ئىلگىرىلەش بولدى.

1985-يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە سېتىلغان كىتاب ئومۇمىي سومىسى 62 مىليون ئىدى، 1995-يىلى 380 مىليون يۈەنگە يەتتى. 1985-يىلى يېزىلارغا تارقىتىلغان كىتاب سومىسى 6 مىليون يۈەن بولغانىدى، 1995-يىلى 14 مىليون يۈەنگە يەتتى.

بورتالا ئوبلاستىنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىللىق سانائەت مەھسۇلات قىممىتى مۇقىم ئاشتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **توغرسۇن ئىمىن** خەۋەر قىلدۇ: كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ياخشىلاپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش چىڭ تۇتۇلغانلىقتىن، بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىلدىكى سانائەت مەھسۇلات قىممىتى مۇقىم ئاشتى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان بورتالا ئوبلاستى سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىغا بولغان يېتەكچىلىكنى كۈچەيتىپ، كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ياخشىلاپ، تۇرلۇك ئىسلاھات تەدبىرلىرىنى يولغا قويىدى، تېخنىكا يېڭىلاشنى چىڭ تۇتۇپ، سۈپەت ۋە ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىپ، سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ بازارلاردىكى رىقابەت ئىقتىدارىنى ئاشۇردى. بۇنىڭ بىلەن ئالدىنقى يېرىم يىلدا يېزا ۋە يېزا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى سانائەتنىڭ ئورۇندالغان مەھسۇلات قىممىتى 111 مىليون 200 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن % 7.83 ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 60 مىليون 390 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن % 12.92 ئاشتى. كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى سانائەت كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 50 مىليون 220 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن % 1.15 ئاشتى. ئالدىنقى يېرىم يىلدا ئېغىر سانائەتتە 24 مىليون 570 مىڭ يۈەن مەھسۇلات قىممىتى يارىتىلىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن % 34.78، يېنىك سانائەتتە 86 مىليون 630 مىڭ يۈەن مەھسۇلات قىممىتى يارىتىلىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن % 2.04 ئاشتى. تەكشۈرۈپ باھالانغان 17 خىل ئاساسلىق مەھسۇلات ئىچىدە، ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن كۆپەيگىنى 13 خىل بولۇپ، كۆپىيىش نىسبىتى % 76.5 كە يېتىشتەك ياخشى نەتىجە يارىتىلدى.

توقسۇن ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسى 100 دىن ئارتۇق كادىر-ساقچىنى ئاجرىتىپ يولۇچىلار-نىڭ دەريادىن ئۆتۈشىگە كېچە-كۈندۈز خالىسانە ياردەم بېرىپ، خەلق ساقچىسى خەلقنى سۆيۈشتەك ئالىيجاناب روھىنى نامايان قىلدى.

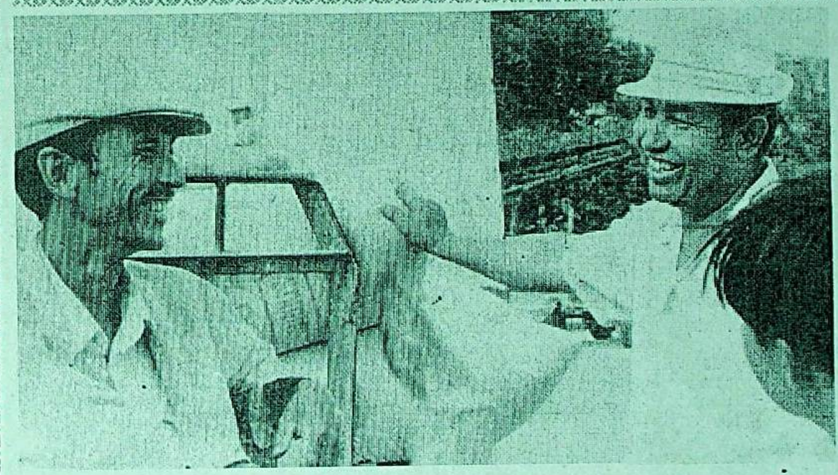
سۈرەتتە: ج خ كادىر-ساقچىلىرى خېيىم-خەتەرگە قارىماي يولۇچىلارنى بىخەتەر ئورۇنغا يۆتكىمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **سۇي خي** فوتوسى

دېھقانلارنىڭ ماختىشىغا ئېرىشكەن ئاشلىق پونكتى

- ساۋەن ناھىيىسىنىڭ يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىشىغا دائىر كۆرۈنۈشلەر

سۈرەتلىك خەۋەر

ساۋەن ناھىيىلىك ئاشلىق تارماقلىرى بۇ يىل يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىشتا دېھقانلارغا ئاشخانا، دەم ئېلىش ئۆيى، ئۆتكەمە، غەلۋىر، مەيدان، ئاشلىق ، ياغلىق داننىڭ دەرىجە باھاسىنى يېزىش جەدۋىلى قاتارلىقلارنى ھازىرلاپ بېرىپ، ئاشلىق سېتىشقا كەلگەن دېھقانلار ئۈچۈن ياخشى مۇلازىملىق قىلدى. بىز ئاشلىق سېتىشقا كەلگەن دېھقانلارنى زىيارەت قىلغىنىمىزدا، دېھقانلار ئاشلىق تارماقلىرىنىڭ مۇلازىملىقىنى ماختاپ كېتىشتى.

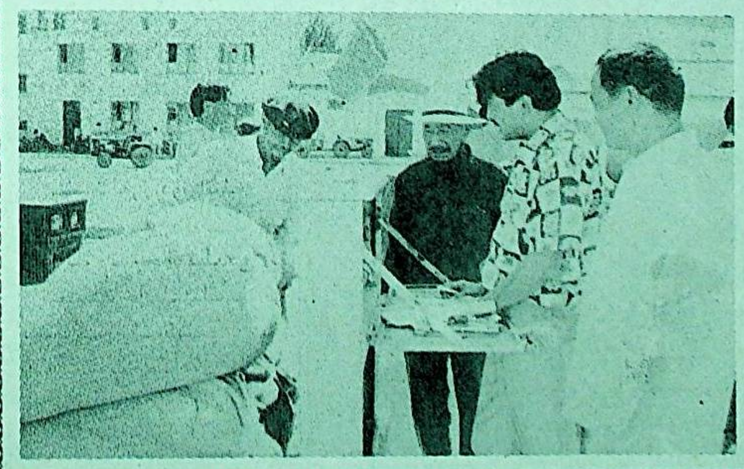

سۈرەتتە: بازارلىق ئاشلىق پونكتىنىڭ باشلىقى سىدىقجان سېلىم (ئوڭدا) «ئاشلىق تاپشۇرۇشقا كەلگەن دېھقانلارنىڭ ئاشلىقىنى كەلگەن ھامان سېتىۋالىمىز، دېھقانلارنى تەكرار ماڭدۇرمايمىز» دېدى.

سۈرەتتە: دېھقانلار بۇغداي سۈپىتىنى تەكشۈرگۈچىنىڭ تەكشۈرۈش نەتىجىسىدىن نارازى بولسا، تەكشۈرگۈچى دېھقان رازى بولغانغا قەدەر قايتا-قايتا تەكشۈرۈپ بېرىدىكەن.

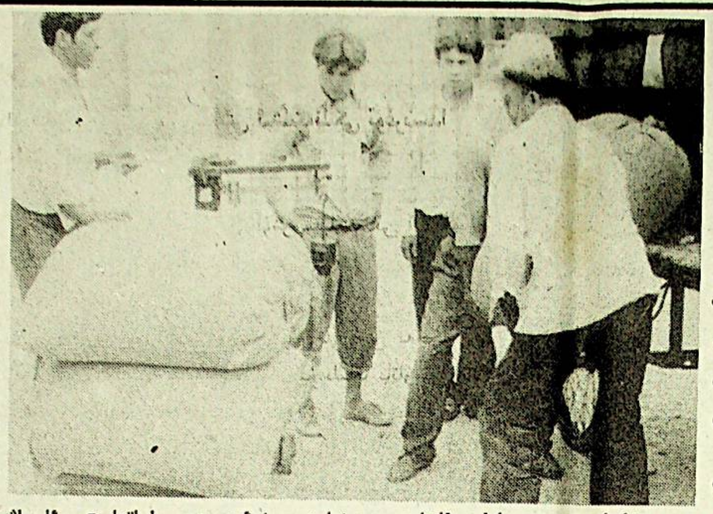
سۈرەتتە: ھەرقايسى يېزىلار ئاشلىق پونكتىغا بىردىن ئىككىگىچە دېھقانلار ۋەكىلى ئەۋەتكەن، ئۇلار دېھقانلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدايدىغان «نازارەتچى»لەر.

ئۆز مۇخبىرىمىز **د. زورگتاي** خەۋىرى ۋە فوتوسى

ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىمىزنى جارى قىلدۇرۇپ، دۆلەتكە كۆپلەپ ئاشلىق سېتىپ بېرەيلى

جايلاردا ئاشلىق سېتىپ بېرىش قىزغىنلىقى يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈرۈلمەكتە

غۇلجا شەھىرىدە يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش سۇرۇنتى تېز بولماقتا. 7 - ئاينىڭ 22 - كۈنىگىچە شەھەر بويىچە 1680 تونىنا بۇغداي سېتىۋېلىنىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن بىر ھەسسە ئاشتى، سۈپىتىمۇ 100 % كە يەتتى.

سۈرەتتە: دېھقانلار ئاشلىق سېتىپ بەرمەكتە.

كامال جامال فوتوسى

بەشبۇرنى يېزىسىدا:

ئاۋات ناھىيىسى بەشبۇرنى يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى ئىنچىكىلىك بىلەن ئورۇنلاشتۇرۇپ، دېھقانلارنى ئاكتىپلىق بىلەن دۆلەتكە يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىشكە سەپەرۋەر قىلدى. يېزىلىق ئاشلىق پونكىتىمۇ بۇ يىللىق يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتىنىڭ تۈرلۈك تەييارلىقلىرىنى بالدۇر پۈختا ئىشلىدى. ئاشلىق سېتىۋېلىش مەبلىغىنى ۋاقتىدا ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئاق ھۆججەت بەرمەسلىككە كاپالەتلىك قىلدى. ئەلا مۇلازىملىقىنى قانات يايدۇرۇپ، خىزمەت ۋاقتىنى ئۇزارتىپ جىددا ئادىل بولۇپ، دېھقانلارنىڭ ئىشەنچىسىنى قولغا كەلتۈردى. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلارنىڭ ئاشلىق سېتىپ بېرىش قىزغىنلىقى تېخىمۇ ئېشىپ، 7 - ئاينىڭ 18 - كۈنىگىچە دۆلەتكە 2 مىليون 230 مىڭ كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىپ بەردى. بۇ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 24 % كۆپ.

ئەخمەتجان دولقۇن چودا يېزىسىدا: گۇما ناھىيىسى چودا يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بالدۇر ھەربىكەتكە كېلىپ، دېھقانلارنى دۆلەتكە ئاكتىپلىق بىلەن يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىشكە سەپەرۋەر قىلدى. ئاشلىق پونكىتى تۈرلۈك تەييارلىق خىزمەتلەرنى پۈختا ئىشلىدى ھەمدە يېڭى ئاشلىق باھاسىنى ھەققانىي ئىجرا قىلىپ، باھادا، جىڭدا ئادىل بولۇپ، ئاق ھۆججەت بەرمەدى. خىزمەت ۋاقتىنى ئۇزارتىپ ئاشلىق سېتىپ بېرىدىغان دېھقانلارغا قولايلىق يارىتىپ بەردى. نەتىجىدە، بۇ يېزىدىكى دېھقانلار 7 - ئاينىڭ 13 - كۈنىگە قەدەر دۆلەتكە 179 مىڭ 925 كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىپ بەردى.

ئىدرىس توختىباقى ئالاغىر يېزىسىدا: مارالبېشى ناھىيىسىنىڭ ئالاغىر يېزىسىدىكى دېھقانلار كەنجى قوناقنى تېرىپ بولۇپلا، خامان تېپىشكە تۇتۇش قىلىپ 6 - ئاينىڭ 24 - كۈنى ئاشلىق سېتىپ بېرىشكە باشلىدى. ئاشلىق پونكىتى تۈرلۈك تەييارلىق خىزمەتلەرنى پۈختا ئىشلەپ، 16 تېخنىك ئاجرىتىپ، ئۇلارنىڭ ئىش ئورنىنى مۇقىملاشتۇردى. مۇلازىملىقنى ياخشىلاپ، دېھقانلارغا ئاق ھۆججەت بەرمىدى. بۇنىڭ بىلەن مول ھوسۇل شاتلىقىغا چۆمگەن دېھقانلار 7 - ئاينىڭ 15 - كۈنىگە قەدەر دۆلەتكە 965 مىڭ 460 كىلوگرام ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، يىللىق ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

ئوسمانجان بارات مۇھەممەت مەسۇم

تۇيۇلدى يېزىسىدىكى ئاپەتكە ئۇچرىغان دېھقانلار ئۆز - ئۆزىنى قۇتقازماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئامان گايىت خەۋەر قىلدى: شايار ناھىيىسىدىكى توپيولدى يېزىسىنىڭ قىسمەن كەنتىدە 6 - ئاينىڭ 15 - كۈنى ئېغىر مۆلدۈر ئاپىتى يۈز بېرىپ، 7182 مو كېۋەز، 1275 مو بۇغداي، 227 مو قوناق، 216 مو باغ، كۆكتات، قىچا قاتارلىق زىرائەتلەرنىڭ 70 % تىن كۆپرەكى زىيانغا ئۇچرىدى. ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى جىددىي تەدبىر قوللىنىپ، ھەممەيلەننى ئاپەت يۈز بەرگەن جايلاردىكى خەلققە ياردەم بېرىشكە، ئاپەتكە ئۇچرىغان دېھقان، چارۋىچىلارنى ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ تەكرار ئىشلەپچىقىرىش ئارقىلىق ئاپەتنىڭ زىيىنىنى ئەڭ تۆۋەن چەككە چۈشۈرۈپ ئۆز - ئۆزىنى قۇتقۇزۇشقا سەپەرۋەر قىلدى ھەمدە ئاپەتكە ئۇچرىغان بەش كەنتتىكى 522 ئائىلىگە يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات مەبلىغىدىن 991 مىڭ 230 يۈەن تۆلەم پۇلى ئاجرىتىپ، دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋاسىتىلىرىنى سېتىۋېلىشىغا شارائىت يارىتىپ بەردى. نەتىجىدە، دېھقانلار غەيرىتىنى ئاشۇرۇپ، يەنىتىنى چىڭ تۇتۇپ، نابۇت بولغان زىرائەتلەرنىڭ ئورنىغا كەنجى قوناق تېرىپ، زىيانىنى ئورنىنى تولدۇرۇشقا ئاساس سالدى.

خەلق ئىشلىرى ئىدارىسى 105 مىڭ يۈەن ئاپەتنى قۇتقۇزۇش خراجىتى ئاجرىتىپ 57 مىڭ 172 كىلوگرام بۇغداي، 27 مىڭ 273 كىلوگرام قوناق ھەل قىلىپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان 3100 ئاھالىنىڭ تۇرمۇشىنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئۇلارغا پارتىيىنىڭ مېھىر - شەپقىتىنى يەتكۈزدى.

توقاي سۇ ئامبىرى تەھدىتتىن قوتۇلدۇرۇۋېلىندى

19 - ئىيۇن كەلكۇن ئاپىتى يۈز بېرىپ ئانۇش شەھىرىنىڭ توقاي سۇ ئامبىرى ئېغىر تەھدىت ئاستىدا قالدى. بۇ ۋاقىتنا ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلار بۇ ئىشقا جىددىي قاراپ ئەڭ مەيدانغا يېتىپ كەلدى. توقاي سۇ ئامبىرىدىن سۇ تېشىپ كەتسە، كاتايلاق يېزىسىدىكى 14 مىڭ نوپۇس، 24 مىڭ مودىن ئارتۇق تېرىلغۇ يەر، 30 نەچچە مىڭ تۇياقتىن ئارتۇق چارۋا- مال ھەمدە يېزاۋات ناھىيىسىنىڭ قىزىلسۇ، گۈللۈك يېزىلىرىغا ئېغىر دەرىجىدە زىيان سالاتتى. شۇڭلاشقا ئالاقىدار تارماقلار جىددىي تەدبىر قوللىنىپ، توقاي سۇ ئامبىرىنىڭ مۇداپىئە ئېغىزىنى ئېچىۋېتىپ، 300 كۇب مېتر - سېكۇنت تېزلىكتىكى كەلكۈننىڭ ئامبارغا سېلىۋاتقان تەھدىتىنى توسقانتى. بۇنىڭ بىلەن كىشىلەرنىڭ كۆڭلى ئارامغا چۈشكەن بولسىمۇ، ئامبارنىڭ مۇداپىئە ئېغىزى تەرىپىنى كەلكۈن ئېغىر دەرىجىدە ئەھدىت ئاستىدا قالدى. بۇ ۋاقىتنا ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلار بۇ ئىشقا جىددىي قاراپ ئەڭ مەيدانغا يېتىپ كەلدى. توقاي سۇ ئامبىرىدىن سۇ تېشىپ كەتسە، كاتايلاق يېزىسىدىكى 14 مىڭ نوپۇس، 24 مىڭ مودىن ئارتۇق تېرىلغۇ يەر، 30 نەچچە مىڭ تۇياقتىن ئارتۇق چارۋا- مال ھەمدە يېزاۋات ناھىيىسىنىڭ قىزىلسۇ، گۈللۈك يېزىلىرىغا ئېغىر دەرىجىدە زىيان سالاتتى. شۇڭلاشقا ئالاقىدار تارماقلار جىددىي تەدبىر قوللىنىپ، توقاي سۇ ئامبىرىنىڭ مۇداپىئە ئېغىزىنى ئېچىۋېتىپ، 300 كۇب مېتر - سېكۇنت تېزلىكتىكى كەلكۈننىڭ ئامبارغا سېلىۋاتقان تەھدىتىنى توسقانتى. بۇنىڭ بىلەن كىشىلەرنىڭ كۆڭلى ئارامغا چۈشكەن بولسىمۇ، ئامبارنىڭ مۇداپىئە ئېغىزى تەرىپىنى كەلكۈن ئېغىر دەرىجىدە ئەھدىت ئاستىدا قالدى. بۇ ۋاقىتنا ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلار بۇ ئىشقا جىددىي قاراپ ئەڭ مەيدانغا يېتىپ كەلدى. توقاي سۇ ئامبىرىدىن سۇ تېشىپ كەتسە، كاتايلاق يېزىسىدىكى 14 مىڭ نوپۇس، 24 مىڭ مودىن ئارتۇق تېرىلغۇ يەر، 30 نەچچە مىڭ تۇياقتىن ئارتۇق چارۋا- مال ھەمدە يېزاۋات ناھىيىسىنىڭ قىزىلسۇ، گۈللۈك يېزىلىرىغا ئېغىر دەرىجىدە زىيان سالاتتى. شۇڭلاشقا ئالاقىدار تارماقلار جىددىي تەدبىر قوللىنىپ، توقاي سۇ ئامبىرىنىڭ مۇداپىئە ئېغىزىنى ئېچىۋېتىپ، 300 كۇب مېتر - سېكۇنت تېزلىكتىكى كەلكۈننىڭ ئامبارغا سېلىۋاتقان تەھدىتىنى توسقانتى. بۇنىڭ بىلەن كىشىلەرنىڭ كۆڭلى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابدۇللا ئىمىنجان

يېڭىشەھەر رايونلۇق سودا سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش شۇبە ئىدارىسى سۈبىنى ناچار ماي سېتىش دېلوسىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز پەتتار ئابدۇللا خەۋەر قىلدى: ئۇرۇمچى شەھەر يېڭىشەھەر رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ئىستېمال ساھەسىدىكى سۈبىنى ناچار ماي سېتىش دېلوسىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى.

قاچىلاش پونكىتى ئۇنى ماي باكىغا قاچىلىغاندا، ئۇ باكتىكى 8000 كىلوگرام سۈبىنى تىلك مايمۇ بولغىنىپ، ئۇلارغا زور زىيان بولغان.

بۇ دېلوسىنى تەكشۈرگۈچىلەر مۇناسىۋەتلىك تېخنىكلار بىلەن بىرلىكتە بۇ مايىنىڭ تەركىبىنى تەكشۈرگەندە ئۇنىڭ سۈپىتىنىڭ ناچارلىقى ئېنىقلاندى. يېڭىشەھەر رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى دېلونى ئاساسلىق مەسئۇل ئورۇن - ئىستېمال ساھەسىدىكى سۈبىنى ناچار ماي سېتىش دېلوسىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى.

قاچىلاش پونكىتى ئۇنى ماي باكىغا قاچىلىغاندا، ئۇ باكتىكى 8000 كىلوگرام سۈبىنى تىلك مايمۇ بولغىنىپ، ئۇلارغا زور زىيان بولغان.

بۇ دېلوسىنى تەكشۈرگۈچىلەر مۇناسىۋەتلىك تېخنىكلار بىلەن بىرلىكتە بۇ مايىنىڭ تەركىبىنى تەكشۈرگەندە ئۇنىڭ سۈبىنى ناچار ماي ئېنىقلاندى. يېڭىشەھەر رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى دېلونى ئاساسلىق مەسئۇل ئورۇن - ئىستېمال ساھەسىدىكى سۈبىنى ناچار ماي سېتىش دېلوسىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى.

تاۋار ئۆي سېلىش ۋە سېتىش توغرىسىدا يېڭى بەلگىلىمە چىقىرىلدى

سىياسەت ئوچۇرلىرى

دۆلەت پىلان كومىتېتى، قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكى ۋە قۇرۇلۇش بانكىسى يېقىندا تاۋار ئۆي سېلىش ۋە ئۆي سېتىش توغرىسىدا بەلگىلىمە چىقاردى: 1. تاۋار ئۆي دۆلەتنىڭ مۇقىم مۇلۇككە مەبلەغ سېلىش پىلانىغا كىرگۈزۈلۈپ، مەملىكەت بويىچە مەبلەغ سېلىشتا ئايرىم باشقۇرۇلدۇ. 2. قۇرۇلۇش كۆلىمى 200 مىڭ كۋادرات مېتردىن ئاشىدىغان كىچىك مەھەللە رايون قۇرۇلۇشىنى قىلىش، سېتىش پىلانىنى تارماقلار تەستىقلايدۇ، شىركەتلەرنىڭ پىلان سىرتىدا تاۋار ئۆي سېتىشىغا ۋە ھاياتىغا سېتىشىغا بولمايدۇ. 3. تاۋار ئۆينىڭ باھاسىنى مال باھا تارماقلىرى پىلان كومىتېتى، قۇرۇلۇش كومىتېتى قاتارلىق تارماقلار بىلەن باش قوشۇپ تۈزۈپ چىقىدۇ، سېتىش باھاسى بەلگىلەنگەن باھادىن يۇقىرى بولۇپ كەتسە بولمايدۇ. 4. قۇرۇلۇش مەبلىغى بىرەك قۇرۇلۇش بانكىسىغا ئامانەت قويۇلىدۇ، بىر تۇتاش باشقۇرۇلدۇ. باشقا بانكىلارنىڭ قۇرۇلۇش كەسپىنى بېجىرىشىگە بولمايدۇ. 5. دۆلەت ئۆي - جاي مۇلۇك خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى ئۆي - جاي مۇلۇك بازىرى سىستېمىسىنى يېتىلدۇرۇش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇشقا، كۆلەملىك ئۆي - جاي مۇلۇك بازىرىنى قېلىپلاشتۇرۇشقا قويىدۇ، يېقىنقى مەزگىلدە يۇقىرى ئۆلچەملىك مېھمانخانا، كاتتا ياتاق بىناسى، كاتتا داچا ۋە ئارامگاھ ياساش قۇرۇلۇشلىرىنى قىلىش پرىنسىپ جەھەتتىن تەستەلانمايدۇ.

دۆلەت كارخانىلارغا يەنە تۆت ھوقۇق بېرىدۇ

دۆلەت تۈرلۈمە ئىسلاھاتى تارماقلىرىنىڭ ئاشكارلىشىدىن قارىغاندا، دۆلەت بۇ يىل كارخانىلارغا تۆت ھوقۇق بېرىدىكەن. بۇ تۆت ھوقۇق تۆۋەندىكىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ: كارخانىلار ئۆز كارخانىسىدىكى مۇئاۋىن زاۋۇت باشلىقى دەرىجىلىك ئوتتۇرا قاتلامدىن تۆۋەن مەمۇرىي باشقۇرۇش خادىملىرىنى، تېخنىكا خادىملىرىنى ئىشقا قويۇش ۋە باشقۇرۇشنى تامامەن ئۆز ئالدىغا ۋەزىپىگە تەينىلىسە ۋە باشقۇرسا بولىدۇ؛ كارخانىلار دۆلەتنىڭ بىر تۇتاش بەلگىلىمىسى بويىچە باھالاپ بېكىتىلگەن كەسىپ تېخنىكا ئوقۇتۇغىنا ئىگە خادىملارنىڭ تەمىناتى ۋە ۋەزىپىسىنى ئۆز ئالدىغا بېكىتسە بولىدۇ؛ كارخانىلار جەمئىيەتنىڭ تېخنىكا خادىملىرى ۋە باشقۇرۇش خادىملىرىنى ئاشكارا تەكلىپ قىلسا بولىدۇ؛ كارخانىلار ئۆز كارخانىسىنىڭ ئىچكى ئاپپاراتلىرىنى تەسىس قىلسا، تەڭشىسە، ئەمەلدىن قالدۇرسا، شتاتىنى بەلگىلىسە بولىدۇ.

كېيىنكى يېرىم يىلدا پوچتا ھەققى تەڭشىلىدۇ

جۇڭگو پوچتا - تېلېگراف مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى يالغ شيەنزۇنىڭ ئاشكارلىشىچە، جۇڭگودا بۇ يىلنىڭ كېيىنكى يېرىم يىلىدا خەلقئارا تېلېفون - تېلېگراف خەۋەرلىشىش ھەققى، جۇملىدىن شياڭگاڭ، ئاۋمىن رايونلىرىنىڭ تېلېگراف خەۋەرلىشىش ھەققى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن تەخمىنەن 20 % تۆۋەنلىتىلىدىكەن، بۇنداق بولغاندا پوچتا تېلېگراف مىنىستىرلىكىنىڭ تېلېفون - تېلېگراف خەۋەرلىشىشتىن قىلىدىغان كىرىمى يىلىغا نەچچە يۈن مىليارد يۈەن ئازىيىپ كېتىدىكەن. يەنە بىر جەھەتتە پوچتا - تېلېگراف

يېڭىشەھەر رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ ئىقتىساد تەكشۈرۈش بۆلۈمى يېقىندا سۈپىتى ناچار ماينى سېتىپ، باشقىلارغا ئىقتىسادىي زىيان سېلىش دېلوسىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى.

تەكشۈرۈشتىن قارىغاندا، ئۇرۇمچى تۆمۈر يول ئىدارىسىنىڭ شىمالىي ئۆگزال ماي باكلىرىنى تازىلاش، رېمونت قىلىش ئۇچاستىكىسى ماي باكلىرىنى تازىلاش جەريانىدا ماي باكلىرىنىڭ ئاستىغا يېغلىپ قالغان مايلارنى ماي باكلىرىنى يۇيغان كېرەكسىز مايلار بىلەن قوشۇپ يېغۇبلىپ، ئۇنى بىر دېھقانغا 702 يۈەنگە ساتقان. بۇ ئۇچاستىكا يەنە ئاشۇنداق ناچار مايدىن 9630 كىلوگرامنى بىر شىركەتكە 12 مىڭ 519 يۈەنگە ساتقان. بۇ شىركەت ئۇ مايىنى بىر ماي قاچىلاش پونكىتىغا يۆتكەپ بەرگەن، ماي مالىيسىگە تاپشۇرۇلدى.

قىسقاخەۋەرلەر

△ مارالبېشى ناھىيە ئاۋات بازار 9-كەنتتىكى ھاشىم يۇسۇپ 1993-يىلدىن بۇيان، كىگىزچىلىك بىلەن شۇغۇللىنىپ ساپ پايدىسىنى 28 مىڭ 600 يۈەنگە يەتكۈزدى.

ئابلىمىت يۈسۈپ

△ ئۇرۇمچى شەھەرلىك سوت داۋاسانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ يېڭىشەھەر رايونلۇق شۆبە ئىدارىسى يېقىندا ئاممانى تەمىنلىگەن يىپ ئۈچىغا ئاساسەن، ئۇرۇمچى نېفت يېڭى يېزىسىدىكى شىنجاڭ «ئالتۇن بايراق» چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى ئامبىرىدىن 41 مىڭ يۈەن قىممەتلىدىكى ۋاقتى ئۆتكەن يېمەكلىكنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى.

پەتتار ئۇيغۇللا

△ يېقىندا ئىلى ۋىلايىتىدە 880 مىڭ يۈەن قىممەتلىدىكى ۋاقتى ئۆتكەن دېھقانچىلىق دورىسى، سۇپەتسىز ئۇرۇقلۇق قاتارلىقلار تەكشۈرۈپ قولغا چۈشۈرۈلدى.

ئەدىھەم ئابدۇمىجىت، تۇردى ھەيدەر

مىليارد يۈەن ئازىيىپ كېتىدىكەن. يەنە بىر جەھەتتە پوچتا - تېلېگراف مىنىستىرلىكى بۇ يىل پوچتا ھەققىنى مەقسەتلىك ھالدا ئۆستۈرىدۇ، ئۆستۈرۈش ھەجمى % 30 تىن ئېشىشى مۇمكىن.

تېكەس ناھىيە قاراداالا چارۋىچىلىق فېرمىسىغا قاراشلىق دېھقانچىلىق 3 - ئەترىتىدە تۇرۇشلۇق تومۇن چىك (خۇيزۇ) يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇغا بېقىش كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئائىلە كىرىمىنى ياخشىلاپ، فېرمىدىكى ئالدىن بېيىغانلار قاتارىدىن تۇرۇن ئالدى.

سۈرەتتە: ئۇ بېقىۋاتقان بۇغىسى بىلەن بىللە.

پولات ئامانيار فوتوسى

قەشقەر شەھىرىدە ئىقتىسادىي توختام باشقۇرۇش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ئىمام مۇھەممەت، رېشىت مامۇت** خەۋىر قىلدۇ. قەشقەر شەھىرىدە ئالدىنقى يېرىم يىلدا ئىقتىسادىي توختاملارنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى.

بۇ يىل قەشقەر شەھىرىدە ئىقتىسادىي توختاملارنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش سالمقى ئاشۇرۇلدى. شەھەردىكى كارخانىلاردا ئىقتىسادىي توختام تۈرى تورى شەكىللىنىپ، توختام باشقۇرۇشقا مەخسۇس ئادەم قويۇلدى. 50 نەچچە كارخانىدا بۇ خىل توختامى 30 پارچە، ئىجارە توختامى ئون پارچە، ھۆددە توختامى ئون پارچە بولۇپ، بۇنىڭدىن كىرىم قىلىنغان توختام سومىسى 100 مىليون يۈەنگە يەتتى.

توختامى ۋە ئالقە تجارەت كارخانىسىنىڭ سېتىۋېلىش توختامى تەكشۈرۈلدى. شەھەردىكى كارخانىلار ئارىسىدا «ئىقتىسادىي توختام قانۇنى» قاتارلىق قانۇن - نىزاملار ئون نەچچە قېتىم تەشۋىق قىلىندى. ئىقتىسادىي توختام تۇغرىسىدا تۆت قېتىم دەرس ئۆتۈلۈپ، توختاملاشقۇچىلارنىڭ توختامغا ئەھەل قىلىش ئاڭلىلىقى ئۆستۈرۈلدى. توختامغا گۇۋاھلىق بېرىش خىزمىتىمۇ ياخشى ئىشلىنىپ، قانۇن بويىچە جەمئىي 50 پارچە توختامغا گۇۋاھلىق بېرىلدى. بۇنىڭدىن بىناكارلىق - قۇرۇلۇش كارخانىسىنىڭ 40 پارچە بىناكارلىق قۇرۇلۇش

ئوتلاقلارنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش لازىم

مۇسا ھوشۇر

ئوتلاقلارنى ئىگىلەپ قۇرۇلۇش قىلىدىغان ئەھۋاللار بىر قەدەر ئېغىر بولۇۋاتىدۇ. (قانۇنلۇق ھالدىكى يېزا، كەنت، دېھقان، چارۋىچىلارنى ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى بۇنىڭ سىرتىدا). دۆلەت زور كۆچ بىلەن يەر باشقۇرۇش قانۇنىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى يەرلەرنىڭ بۆزغۇنچىلىققا ئۇچرىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىۋاتقان بولسىمۇ، «ئاققۇن» لارنىڭ بۆزغۇنچىلىقىنى توسۇش تەسكە چۈشۈۋاتىدۇ. 3. ئوتلاقلارنى قوغداشتا رەسمىيەتچىلىك قىلىش باش كۆتۈرۈپ قالدى. دۆلەتنىڭ ئوتلاق قانۇنى ئېلان قىلىنغاندىن بۇيان، جايلار كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلىش ئارقىلىق ئوتلاق قانۇننىڭ ئىزچىللاشتۇرۇلۇشىنى ئىگىلىرى سۈردى. قانۇننى ئىجرا قىلغۇچى ئاپپاراتلارنى قۇرۇپ مۇكەممەللەشتۈردى. خادىملارنى تولۇقلىدى. ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر) لەر ئۆزئىگە بىرىلگەن ئاپتونومىيە ھوقۇقى بويىچە ئۆز ئالاھىدىلىكىنى جارى قىلدۇردى. بۇنداق قىلىش ئۆز نۆۋىتىدە خېلى زور رول ئوينىدى.

بىراق يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، كۆپلىگەن جايلارغا ئۇرنىتىلغان تەشۋىقات تاختايلىرى ئوخشىمىغان دەرىجىدە بۇزۇلۇپ خەتلىرى ئۆچۈپ كەتكەن. بۇ خىل ھالەت كىشىلەرگە ئوتلاق قانۇنى تەشۋىقاتىنىڭ بوشىشىپ قالغانلىقىنى ھېس قىلدۇردى. چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى ئوتلاق قوغدىغۇچى، ئوتلاق قانۇننىنى ئىزچىللاشتۇرغۇچى ناھىيە (شەھەر) لىرىدە ئوتلاقنى نازارەت قىلىش پونكىتلىرى ئارقا - ئارقىدىن قۇرۇلۇپ، ئوتلاق جەدىۋەل ماجىرالرىنى قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلدىغان سىستېما شەكىللەندى. بىراق، ئوتلاق قانۇننىنى ئىجرا قىلىشتا ھېلىمۇ بەزى مەسىلىلەر ساقلانماقتا:

1. قەبرىستانلىقلار ئوتلاقنى ئىگىلەۋاتىدۇ. ئوتلاق-چارۋىچىلىقنى يۈكسەلدۇرۇشنىڭ ماددىي ئاساسى. شۇڭا ئوتلاقنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ، ئەگەر ئوتلاق پېرىنى باشقا ئىشلارغا ئىشلىتىشكە توغرا كەلسە، ئۇ ھالدا ئىشلىتىلىدىغان ئىشنىڭ مۇھىم ياكى مۇھىم ئەمەسلىكىنى ئانالىز قىلىش ئارقىلىق ئوتلاق باشقۇرۇش ئورۇنلىرىنىڭ تەستىقىنى ئېلىش كېرەك. كۆزىتىشكە ئاساسلانغاندا، شىمالىي شىنجاڭ ۋە شەرقىي شىنجاڭنىڭ ئوتلاقلىرىدا، ئىقتىسادىي ئونۇمى بىر قەدەر يۇقىرى بولغان ئورمان، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا بېزا - كەنتلەرگە يېراق قەبرىستانلىقلار پەيدا بولۇشقا باشلىغان. ۋاپات بولغانلارنى دەپنە قىلىش تارىختىن بۇيان بولۇپ كېلىۋاتقان ئادەت، بۇنى ھەرقايسى ۋىلايەت، ناھىيە، (شەھەرلەر) دىكى دىنىي ئىشلار جەمئىيەتلىرى دەپنە قىلىش ئورنىنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئورۇن بەلگىلەپ بېرىدۇ.

2. شەخسىي قۇرۇلۇشلار ئوتلاقنى ئىگىلەۋاتىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزدا شەخسلەر ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئالتە تجارەت كارخانىسىنىڭ سېتىۋېلىش توختامى تەكشۈرۈلدى. شەھەردىكى كارخانىلار ئارىسىدا «ئىقتىسادىي توختام قانۇنى» قاتارلىق قانۇن - نىزاملار ئون نەچچە قېتىم تەشۋىق قىلىندى. ئىقتىسادىي توختام تۇغرىسىدا تۆت قېتىم دەرس ئۆتۈلۈپ، توختاملاشقۇچىلارنىڭ توختامغا ئەھەل قىلىش ئاڭلىلىقى ئۆستۈرۈلدى. توختامغا گۇۋاھلىق بېرىش خىزمىتىمۇ ياخشى ئىشلىنىپ، قانۇن بويىچە جەمئىي 50 پارچە توختامغا گۇۋاھلىق بېرىلدى. بۇنىڭدىن بىناكارلىق - قۇرۇلۇش كارخانىسىنىڭ 40 پارچە بىناكارلىق قۇرۇلۇش ناھىيە (شەھەر) لىرىدە ئوتلاقنى نازارەت قىلىش پونكىتلىرى ئارقا - ئارقىدىن قۇرۇلۇپ، ئوتلاق جەدىۋەل ماجىرالرىنى قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلىدىغان سىستېما شەكىللەندى. بىراق، ئوتلاق قانۇننىنى ئىجرا قىلىشتا ھېلىمۇ بەزى مەسىلىلەر ساقلانماقتا:

1. قەبرىستانلىقلار ئوتلاقنى ئىگىلەۋاتىدۇ. ئوتلاق-چارۋىچىلىقنى يۈكسەلدۇرۇشنىڭ ماددىي ئاساسى. شۇڭا ئوتلاقنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ، ئەگەر ئوتلاق پېرىنى باشقا ئىشلارغا ئىشلىتىشكە توغرا كەلسە، ئۇ ھالدا ئىشلىتىلىدىغان ئىشنىڭ مۇھىم ياكى مۇھىم ئەمەسلىكىنى ئانالىز قىلىش ئارقىلىق ئوتلاق باشقۇرۇش ئورۇنلىرىنىڭ تەستىقىنى ئېلىش كېرەك. كۆزىتىشكە ئاساسلانغاندا، شىمالىي شىنجاڭ ۋە شەرقىي شىنجاڭنىڭ ئوتلاقلىرىدا، ئىقتىسادىي ئونۇمى بىر قەدەر يۇقىرى بولغان ئورمان، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا يېزا - كەنتلەرگە يېراق قەبرىستانلىقلار پەيدا بولۇشقا باشلىغان. ۋاپات بولغانلارنى دەپنە قىلىش تارىختىن بۇيان بولۇپ كېلىۋاتقان ئادەت، بۇنى ھەرقايسى ۋىلايەت، ناھىيە، (شەھەرلەر) دىكى دىنىي ئىشلار جەمئىيەتلىرى دەپنە قىلىش ئورنىنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئورۇن بەلگىلەپ بېرىدۇ.

2. شەخسىي قۇرۇلۇشلار ئوتلاقنى ئىگىلەۋاتىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزدا شەخسلەر ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئالتە تجارەت كارخانىسىنىڭ سېتىۋېلىش توختامى تەكشۈرۈلدى. شەھەردىكى كارخانىلار ئارىسىدا «ئىقتىسادىي توختام قانۇنى» قاتارلىق قانۇن - نىزاملار ئون نەچچە قېتىم تەشۋىق قىلىندى. ئىقتىسادىي توختام تۇغرىسىدا تۆت قېتىم دەرس ئۆتۈلۈپ، توختاملاشقۇچىلارنىڭ توختامغا ئەھەل قىلىش ئاڭلىلىقى ئۆستۈرۈلدى. توختامغا گۇۋاھلىق بېرىش خىزمىتىمۇ ياخشى ئىشلىنىپ، قانۇن بويىچە جەمئىي 50 پارچە توختامغا گۇۋاھلىق بېرىلدى. بۇنىڭدىن بىناكارلىق - قۇرۇلۇش كارخانىسىنىڭ 40 پارچە بىناكارلىق قۇرۇلۇش

ئىلگىرى ئوتلاقنى ئىگىلەپ ئۆي سالغان، ئېتىز ئېچىۋالغان ئائىلىلەرنىڭ ئوتلاقنى قايتۇرۇپ بېرىشى ئاسان ئەمەس. ئۇلار ئوتلاقنى قايتۇرۇپ بېرىشنى خالىمايدۇ. ئوتلاقنى ئىگىلەپ ئۆي سالغان، ئېتىز ئېچىۋالغان ئائىلىلەرنىڭ ئوتلاقنى قايتۇرۇپ بېرىشى ئاسان ئەمەس. ئۇلار ئوتلاقنى قايتۇرۇپ بېرىشنى خالىمايدۇ. ئۇلارنىڭ ئوتلاقنى ئىگىلەش ھادىسىسى ئۇزۇن يىللىق تارىخىي سەۋەبلەرگە ئىگە بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئوتلاقنى ئىگىلەش ئۈچۈن ئۆزىگە خاس سەۋەبلىرى بار. ئۇلار ئوتلاقنى ئىگىلەپ ئۆي سالغان، ئېتىز ئېچىۋالغان ئائىلىلەرنىڭ ئوتلاقنى قايتۇرۇپ بېرىشى ئاسان ئەمەس. ئۇلار ئوتلاقنى قايتۇرۇپ بېرىشنى خالىمايدۇ. ئوتلاقنى ئىگىلەپ ئۆي سالغان، ئېتىز ئېچىۋالغان ئائىلىلەرنىڭ ئوتلاقنى قايتۇرۇپ بېرىشى ئاسان ئەمەس. ئۇلار ئوتلاقنى قايتۇرۇپ بېرىشنى خالىمايدۇ. ئوتلاقنى ئىگىلەپ ئۆي سالغان، ئېتىز ئېچىۋالغان ئائىلىلەرنىڭ ئوتلاقنى قايتۇرۇپ بېرىشى ئاسان ئەمەس. ئۇلار ئوتلاقنى قايتۇرۇپ بېرىشنى خالىمايدۇ.

ئۇلارنىڭ ئوتلاقنى ئىگىلەش ھادىسىسى ئۇزۇن يىللىق تارىخىي سەۋەبلەرگە ئىگە بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئوتلاقنى ئىگىلەش ئۈچۈن ئۆزىگە خاس سەۋەبلىرى بار. ئۇلار

مەكگو ئۈزۈلمەس رىشتە

- تۈرپان شەھرى بىلەن تۈرپاندا تۇرۇشلۇق قىسىملارنىڭ «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىگەنلىكى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ساتتار رېپورتاژى

قىلدى. يەرلىك ئورۇنلار بىلەن قىسىملاردىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ئۆزئارا زىچ ماسلىشىپ، ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەت، ھەربىي بىلەن خەلق ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى، ۋەزىيەت تەربىيىسى، سوتسىيالىزم تەربىيىسى ۋە ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى يادرو قىلىنغان دۆلەت مۇداپىئەسى تەربىيىسىنى بوشاشتۇرماي ئېلىپ بارىدى. گېزىت- ژۇرنال، رادىئو - تېلېۋىزىيە، قارا تاختا گېزىتى، تەشۋىقات ماشىنىسى قاتارلىقلاردىن پايدىلىنىپ، تەشۋىقاتنى ئۇزۇلدۇرمەي ئېلىپ بارىدى. لېكسىيە سۆزلەش، زېھىن سىناش مۇسابىقىسى، بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىنى ئۇيۇشتۇرۇپ، تەشۋىقات- تەربىيىنى چوڭقۇرلاشتۇردى. دۆلەت مۇداپىئەسى تەربىيىنى كۈچەيتىپ، جەمئىيەتنىڭ كۈچەيتىپ، جەمئىيەتنىڭ مۇقىم بولۇشى ۋە تۈرلۈك ئىشلارنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ.

تۈرپان شەھىرىدىكى 240 مىڭدىن ئارتۇق ھەر مىللەت خەلقى ۋە بۇ يەردە تۇرۇشلۇق قىسىملاردىكى كوماندىر - جەڭچىلەر ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەرنىڭ توغرا يېتەكچىلىكىدە «ئىككىنى ھىمايە قىلىش»تىن ئىبارەت شەرەپلىك ئەنئەنىنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇپ، ئۆزئارا دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى ئۆزلۈكسىز مۇستەھكەملىدى. كۆپ يىللاردىن بۇيان قىسىم ۋە يەرلىكتىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىگە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، بۇ خىزمەتكە يېتەكچىلىك قىلىدىغان مەخسۇس ئايپاراتلارنى تەسىس قىلىپ ۋە بۇنىڭغا ئائىت مۇناسىپ قائىدە - تۈزۈملەرنى تۈزۈپ، «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىنى ئۈتۈقلۇق قانات يايدۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەت، ھەربىيلەر بىلەن خەلقنىڭ مۇناسىۋىتى ۋە ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشىنى ئۆستۈردى ۋە ئۇلارنىڭ دۆلەت مۇداپىئە قارىشىنى كۈچەيتتى. بۇنىڭ بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىشىپ بىرلىكتە ئالغا باسىدىغان، ھەربىي ۋە خەلق بىرلىكتە قوش نەمۇنىلىك ئورۇن بەرپا قىلىشقا، سوتسىيالىستىك

بېرىپ، قۇرۇلۇش مەبلىغىدىن 500 مىڭ يۈەن تېجەپ بەردى. ھەربىي دوختۇرخانا يەرلىك ئامما‌نىڭ كېسىلىنى كۆرۈش، داۋالاش بىلەن بىرگە قىينىچىلىقى بار ئۇن نەچچە كىشىنىڭ 50 نەچچە مىڭ يۈەنلىك ياتاق ۋە داۋالىنىش ھەققىنى كەچۈرۈم قىلدى. يار بېزا دوختۇرخانىسىغا 5000 يۈەن پۇل ۋە داۋالاش ئۈسكۈنلىرىنى ياردەم قىلدى.

يەرلىكتىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەر ۋە ھەر مىللەت ئاممىسى قىسىملارنى قىزغىن قوللاپ، قۇرۇلۇش ئىشلىرىغا ئاكتىپ ياردەم بەردى. ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتلىرىدىن 520 كىشىنىڭ نوپۇسىنى ئورۇنلاشتۇرۇپ بەردى ۋە ئۇلارنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش، پەرزەنتلىرىنى مەكتەپكە قوبۇل قىلىش ئىشلىرىنى ياخشى ئىشلىدى. يەر، سۇ، توك ھەل قىلىپ بەردى. ئاشلىق، ماي ۋە قوشۇمچە يېمەكلىكلەر بىلەن تەمىنلەشتە ئالاھىدە ئېتىبار بەردى. گاز بىلەن تەمىنلەشنى ياخشىلىدى ۋە يېرىم باھادا ھەق ئالدى. ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنىڭ بازىسى قىلىنغان ئىمارەتتىكە ئورۇنلىرى، سايا‌ھەت نۇقتىلىرىغا ھەربىيلەرنى ھەقسىز كىرگۈزدى. قىسمەنمۇ يەرلىكتىمۇ ئىشلىيەلەيدىغان ئىختىساسلىق خادىملارنى تەربىيىلەشكە ئەھمىيەت بېرىپ، 1000 دىن ئارتۇق تۇرلۇك كەسپىي خادىمنى يېتىشتۇرۇپ بەردى. بۇلتۇر مالىيىدە قېينىچىلىق ئېغىر بولۇۋاتقان ئەۋالدىمۇ، ئىككى قېتىمدا 365 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، خەلق قوراللىق قىسىملىرىنىڭ قۇرۇلۇش ئىشلىرىغا ياردەم بەردى. بۈيىل 3 - ئايدا جەنۇبىي شىنجاڭ نۇركاپىل قۇرۇلۇشى باشلانغاندا پەرزەنت ئەسكەرلەرنى داغدۇغىلىق قارشى ئېلىش، ئۇزىتىش بىلەن بىرگە، ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلار ۋە ھەر مىللەت ئاممىسى 150 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى تۇرلۇك ماددىي بۇيۇملار بىلەن كوماندىر - جەڭچىلەردىن ھال سورىدى ھەمدە ئۇلارنىڭ 5000 قۇر كىيىمنى يۇيۇپ، 1000 قۇر كىيىمنى ياماپ، 400 دىن ئارتۇق كىشىنىڭ چېچىنى ئېلىپ قويدى. 300 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ ئۇن زاۋۇتىنىڭ ئۇسكۇنىلىرىنى يېڭىلاپ، قىسمىلارنى تەمىنلەيدىغان ئۇننىڭ سۈپىتىنى يۇقىرى كۆتۈردى ۋە تەمىنلەشتە ئېتىبار بەردى.

- سىياسەت، قانۇن - نىزاملارنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، يار - يۆلەك بولۇش، نەپقە بېرىش ۋە ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى.

يەرلىكتىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەر ھازىر قىسمىدا ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان ۋە قىسمىدىن چېكىنگەن ھەربىيلەرنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلۈشنى قىسىم قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىشتىكى مۇھىم خىزمەت سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى. نەپقە بېرىش ئۆلچىمىنى ئۆستۈردى. ھەربىي سەپتىن قايتقانلار، ئىنقىلابىي قۇربانلار ئائىلە تاۋابىئاتلىرى، مېيىپ ھەربىيلەرنى قەرەللىك مۇقىم نەپقە پۇلى ۋە ۋاقتلىق قوشۇمچە ياردەمدىن بەھرىمەن قىلدى. ھازىر ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان يېڭى ھەربىيلەرگە بېرىلىدىغان ئېتىبار بېرىش سوممىسىنى يىلىغا 1000 يۈەندىن بېرىدىغان قىلىپ بېكىتتى. كەسىپ ئالماشتۇرغان 60 نەچچە كىشىنى مۇۋاپىق ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى. يار - يۆلەك بولۇش، نەپقە بېرىش ۋە ئورۇنلاشتۇرۇش ئىشلىرى بۇرۇنقىدىن زور دەرىجىدە ياخشىلاندى.

تۈرپان ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، رېئوزىيە ئورگانلىرى قانۇن، ئىنتىزامغا خىلاپ دېلولارنى تەكشۈرۈش، بىر تەرەپ قىلىش سالمىقىنى ئاشۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ھېكىم** خەۋەر قىلدى: تۈرپان ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، رېئوزىيە ئورگانلىرى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، رەھبىرى كادىرلارنىڭ پاك - ئىنتىزامچان بولۇش، كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىرگە، قانۇن- ئىنتىزامغا خىلاپ دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، بۆسۈش خاراكتېرلىك ئىلگىرىلەشنى قولغا كەلتۈردى.

ۋىلايەتتىكى ھەر دەرىجلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، رېئوزىيە ئورگانلىرى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۆرىشىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش توغرىسىدىكى بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشىنى ۋە تەلىپىگە ئاساسەن، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۆرىشىدە رەھبىرى كادىرلارنىڭ ھۆكۈمەت ئىشدا پاك- ئىنتىزامچان بولۇش، كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىنى مۇھىم ئورۇنغا قويۇپ، تەشۋىقات- تەربىيىنى كۈچەيتىپ، كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ بۇ خىزمەتنىڭ ئەھمىيىتىگە بولغان تونۇشىنى ئۆستۈردى. ھەر خىل ئۇسۇل- چارىلەرنى قوللىنىپ، كەڭ ئاممىنىڭ چىرىكلەشكەنلەرنى پاش قىلىش، مەلۇم قىلىشىغا ھەر جەھەتتىن قولايلىق يارىتىپ بەردى. نۇقتىلىق ئورۇنلار بىلەن مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتتى. قانۇن- ئىنتىزامغا خىلاپ دېلولارنى تەكشۈرۈش، بىر تەرەپ قىلىشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، تەكشۈرۈش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغان كادىرلارنى قانۇن بويىچە قاتتىق جازالىدى. 1 - ئايدىن 6 - ئايغىچە ۋىلايەت بويىچە جەمئىي 46 قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش دېلوسى بىر تەرەپ قىلىندى. بۇ دېلولارغا چېتىشلىق 29 نەپەر كادىرغا ئايرىم - ئايرىم ھالدا پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزام جازاسى بېرىلدى.

بورتالا ئوبلاستىدىكى جامائەت خەۋپسىزلىك تارماقلىرى قاتتىق زەربە بېرىش كۆرىشى داۋامىدا مول نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى

ئاسماندا تور يەردە قاپقان

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەد نىيازى**نىڭ مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلاردىن ئىگىلىشىچە، بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى جامائەت خەۋپسىزلىكى تارماقلىرى ئورمانچىلىق ساھەسىگە بۇزغۇنچىلىق قىلغان بىر تۈركۈم جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىپ مول نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەن.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان بورتالا ئوبلاستىنىڭ ئورمانچىلىق جامائەت خەۋپسىزلىك تارماقلىرىدىكى كادىر، ساقچىلار قاتتىق زەربە بېرىش كۆرىشى جەريانىدا ھوشيارلىقنى ئۆستۈرۈپ، ئورمانچىلىق ئىشلىرىغا بۇزغۇنچىلىق قىلغان تۈرلۈك جىنايى ئىشلار دېلولىرىدىن 41 نى پاش قىلدى. بۇنىڭ ئىچىدە مۇھىم، پەۋقۇلئاددە جىنايى ئىشلار دېلولىرىدىن يەتتە، ياۋايى ھايۋانلارنى قويۇش دېلوسىدىن بەشى بار. ج خ تارماقلىرى قاتتىق زەربە بېرىش كۆرىشى داۋامىدا ئاساسەن تەمىنلىگەن تۈرلۈك يېمە ئۇچىغا ئاساسەن يۇقىرىدىكى دېلولارغا چېتىشلىق 54 جىنايەتچىنى قولغا چۈشۈردى. ئۇلار جىنايەتچىلەر گۇرۇھىنى تارمار قىلدى. ئۇلار دۆلەتنىڭ 1- دەرىجىلىك قوغدىلىدىغان ياۋايى ھايۋىنى - ياۋا ئۆچكىدىن 21 نى، سۇلەيسۇندىن بىرنى، ئۇلارىدىن ئالتىنى، قىزىل تۇلكىدىن بىرنى قانۇنسىز ئوۋلىغان. ج خ تارماقلىرى بۇ جىنايەتچىلەر قانۇنغا خىلاپ ھالدا ساقلىغان ئۇچ ئۇۇ ملىتقىنى قولغا چۈشۈرۈپ، دۆلەتنى 100 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك ئىقتىسادىي زىيانداردىن ساقلاپ قالدى. ھازىر ئوبلاستلىق ئورمانچىلىق جامائەت خەۋپسىزلىكى تارماقلىرى جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە داۋاملىق قاتتىق زەربە بېرىش كۆرىشىنى كۈچەيتىپ، ئىشلار ئاساسىدا ئىگىلەنگەن ئۇچۇرلارغا ئاساسەن ئىشلارنى ئىزچىل تەكشۈرۈ

خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى ئۇرۇمچى قوزغىلاڭ ئارمىيە شۆبىسىنى مەكتەپ تەشكىللىگەن ھۆرمەت قاراۋۇلىنىڭ ھەربىي مەشق ۋە ھەربىي ئىنتىزامىنى چىڭ تۇتۇپ، ئوفىتسېر ئوقۇغۇچىلارنىڭ جەڭگىۋار قىياپىتىنى ناماياں قىلدى.

سۈرەتتە: ھۆرمەت قاراۋۇلى مەشقتە. ئۆز مۇخبىرىمىز **ئۆركەش جاپپار** فوتوسى

بۇ يەردىمۇ مەرىپەت سۆيەر كىشلەر بار

تۇرسۇنئۇھەمەت مەمتىلى

ئاق كۆڭۈل كىشلەر يېنىگىردا

سەن ئەلنى ئۇلۇغلىساڭ، ئەلمۇ سېنى ئۇلۇغلايدۇ. يېگىتنىڭ ھۆرمىتى ئۇنىڭ قانچىلىك پۇل تاپقانلىقى بىلەن ئەمەس، بەلكى تاپقان پۇلنى ئەھمىيەتلىك ئىشلارغا سەرپ قىلغانلىقى بىلەن كۆتۈرۈلىدۇ.

ـ كۆندىلىك خاتىرەمدىن

بۇ يىل 5 ـ ئاينىڭ مەلۇم بىر كۈنى، «سانتانا» ماركىلىق قىزىل رەڭلىك پىكاپ يېزا ئىگىلىك 4ـ شى كۆكدالا مىللىي ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ ئوقۇتۇش بىناسى ئالدىغا كېلىپ توختىدى. پىكاپتىن غالىپجان ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى چۈشۈپ، بىز بىلەن قىزغىن كۆرۈشتى. بىز بىرلىكتە مۇدىر ئىشخانىسىغا كىردۇق. غالىپجان مەكتەپ مۇدىرى ئابلىمىت بىلەن كۆرۈشكەندىن كېيىن تەمكىن ھالدا: «مەكتىپىڭلاردىكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئىقتىسادىي قىينىچىلىقى خېلىلا بار ئىكەن، بۇ مەۋسۇمدە 12 ئوقۇغۇچى ئىقتىسادىي قىينىچىلىق سەۋەبىدىن مەكتەپتىن چېكىنىپتۇ. بۇ 12 ئوقۇغۇچىنىڭ مەكتەپ قوينىغا قايتىپ كېلىشى ئۈچۈن ئاز بولسىمۇ بۇ 3000 يۈەننى خىراجەت قىلارسىلەر» دېدى ــ دە، سومكىسىدىن 3000 يۈەن نەق پۇلنى ئىلىپ، مۇدىرغا ئۇزاتتى. بىز ھەممىمىز ھاياجانلاندۇق. چۈنكى بىزنىڭ ئانا يۇرتىمىز ـ كۆكدالادا ئۇ تۇنجى بولۇپ مىللىي ماتارىنى قوللاپ، ھالال تەرى بەدىلىگە كەلگەن 3000 يۈەننى ئۆز ئىختىيارلىقى بىلەن مەكتەپكە ئىئانە قىلىۋاتاتتى.

قورغاس چېگرا ئېغىزى سودا بازىرى ئېچىۋېتىلگەن تۇنجى يىلدىن بېرى كۆكدالالىقلار ئۆز ئورنىنىڭ بۇ ئېغىزغا يېقىن بولۇشىدەك ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، سودا ـ سېتىق بىلەن شۇغۇللىنىپ، بېيىش يولىنى تاپتى، غالىپجانمۇ ئۆزىگە تەئەللۇق 25 مو تېرىلغۇ يەرنى ئاق تاشلىماي، ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىپ، دۆلەتكە كۆپلەپ ئاشلىق سېتىپ بېرىش بىلەن بىرگە، پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، سودا ـ سېتىق بىلەن شۇغۇللىنىپ روناق تاپتى. غالىپجان بېيىغاندا باشقىلارنى ئۇنتۇپ قالمىدى. ئىككى يىلدىن بۇيان ئۆزى تۇرۇشلۇق لېيەندىكى قىينىچىلىقى بار ئائىلىلەر ۋە لېيەن مىللىي باشلانغۇچ مەكتىپىگە 20 تونىنا كۆمۈر چۈشۈرۈپ بەردى. قىينىچىلىقى بار ئوقۇغۇچىلارغا 2000 يۈەن قىممىتىدە دەپتەر، قەلەم ۋە كىيىم ـ كېچەك ئېلىپ بەردى. بۈلتۇر «4 ـ ماي» ياشلار بايرىمى ھارپىسىدا بىكتۇەن بىلەن يەرلىكنىڭ ئىنتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش مەقسىتىدە، ئۆز يېنىدىن 15 مىڭ يۈەن چىقىرىپ، ياشلارغا «كۆكدالا ـ سۈيدۇڭ ياشلار ۋالبول دوستلۇق تەكلىپ مۇسابىقىسى»نى ئۇيۇشتۇرۇپ بەردى. 12ـ لېيەندىكى ئىگە ـ چاقسىز ياش ئابلەتجان ئۆيلەنمەكچى بولغاندا، 500 يۈەن يارەم قىلىش بىلەن بىرگەتوي كۈنى كېچىك ماشىنىسىنى ھەقسىز ئىشلىتىشكە بەردى.

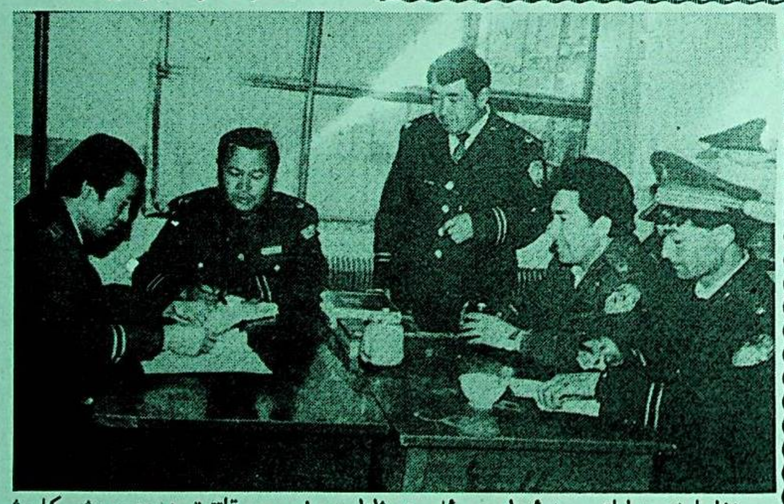
بۇلتۇر ئۆز لېيەندىكى بىر نەچچە ياشنىڭ لاغايلاپ ۋاقتىنى بىھۇدە ئۆتكۈزۈۋاتقانلىقىنى كۆرگەن غالىپجان بۇ ياشلارنى تەشكىللەپ، يېنىدىن 20 مىڭ يۈەن ئۆسۈمسىز قەرز بېرىپ، ئۇلارنى تىجارەت يولىغا سالغانىدى. ھازىر بۇ ياشلارنىڭ ھەرقايىسىسى ئۆز ئالدىغا دەسمايىسى بار تىجارەتچىلەردىن بولۇپ قالدى. 12 ـ لېيەننىڭ ئىشچىسى ئابدۇكېرىمنىڭ ئايالى سەككىز يىلدىن بېرى ئورۇن تۇتۇپ يېتىپ قالغان بولۇپ، ئائىلە قىينىچىلىقى ئېغىر ئىدى، ئابدۇكېرىم بىر تەرەپتىن ئېغىز ئىشلىرىنى قىلسا، يەنە بىر تەرەپتىن ئوششاق-چۈششەك تىجارەت قىلىپ، ئايالىنى داۋالىتىۋاتقان بولسىمۇ دەسمايىسى ئاز بولغاچقا روناق تاپالمىغانىدى. غالىپجان ئۇنىڭغا تەشەببۇسكارلىق بىلەن 10 مىڭ يۈەن ئۆسۈمسىز قەرز بەردى. بۇ پۇلنىڭ بەركىتى بىلەن ئابدۇكېرىم ھاللىنىپ قالدى.

بۇ يىل ئەتىيازدا مەلۇم بىر ياش باشقىلار تەرىپىدىن زەخمىلەندۈرۈلۈپ، ھاياتى خەتەر ئىچىدە قالغانىدى. غالىپجان ماشىنىسى بىلەن كېچىلەپ 80 كىلومېتر يول يۈرۈپ، ئاغرىقنى ئىلى «دوستلۇق» دوختۇرخانىسىغا ئاپىرىپ قويدى. دوختۇرلارنىڭ جددىي قۇتقۇزۇشى نەتىجىسىدە بۇ ياشنىڭ ھاياتى خەتەردىن قۇتۇلدى.

قىزىلسۇ ئوبلاستىدا زەھەرلىك چېكىملىك جىنايەتچىلىرىگە زەربە بېرىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل** خەتلىدۇ: قىزىلسۇ قىرغىزئاپتونوم ئوبلاستىدىكى ج خ ئورۇنلىرى 6 ـ ئاي كىرگەندىن بۇيان كۈچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ، زەھەرلىك چېكىملىك جىنايەتچىلىرىنى ئاساس قىلغان ھالدا تۇرلۇك جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە قاتتىق زەربە بەردى.

قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى باشلىنىشتىن ئىلگىرى ئوبلاست ۋە ناھىيە(شەھەر)لەر ئالدىنقى باسقۇچلۇق خىزمەتلەرنى خۇلاسلەپ، بۇ قېتىمقى قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى ئەتراپلىق ئورۇنلاشتۇردى. ج خ ئورۇنلىرى ئاممىنى سەپەرۋەر قىلىش، ھەر تەرەپلىمە تەكشۈرۈش ئارقىلىق زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى ياسىغان، چەككەن، ساتقانلارنى دەسلەپكى قەدەمدە ئېنىقلاپ چىقتى ۋە بۇ ئاساستا بىر تۇتاش ھەرىكەت ئېلىپ بېرىپ، زەھەرلىك چېكىملىك ساتىدىغان گۇرۇھتىن بىرنى، زەھەرلىك چېكىملىك چېكىدىغان گۇرۇھتىن بىرنى پاش قىلدى. 19.25 كىلوگرام نەشە، توققۇز كىلوگرام يېرىم ئىشلەنگەن نەشىنى مۇسادىرە قىلدى. ئوغرىلىقچە تېرىلغان كەندىر مايسىلىرىنى يۇلۇپ تاشلىدى. 16 مىڭ يۇەن قىممىتىدىكى زاڭ مالنى مۇسادىرە قىلدى. ئۇنىڭدىن باشقا ئالدامچىلىق قىلغان، ئېسىپەت ـ نومۇسسىز سانتان، باسقۇنچىلىق قىلغان بىر تۈركۈم جىنايەتچىلەرنى قولغا چۈشۈردى.

غۇلجا شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى ئۇچ دەرۋازا پەيچۇسوسى قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى داۋامىدا زور بىر تۈركۈم جىنايى ئىشلار ئەنزىلىرىنى بىر تەرەپ قىلىپ، 40 مىڭ يۇەن قىممىتىدىكى زاڭ مالنى قايتۇرۇۋېلىپ، ئۆز ئىگىلىرىگە تاپشۇرۇپ بەردى.

سۈرەتتە: كادىر، ساقچىلار ئىگىلىرىگە قايتۇرۇلۇش ئالدىدا تۇرغان زاڭ مالىلارنى تىزىملىماقتا.

ئابدۇراخمان توختى فوتوسى

جىنايەتچىلىرىگە داۋاملىق قاتتىق زەربە بەرمەكتە.

ئۇيغۇرچە ئاخبارات يەكشەنبە، دۈشەنبە، چارشەنبە، پەيشەنبە، جۈمە كۈنلىرى نەشر قىلىنىدۇ.

ئۇيغۇرچە ئاخبارات ئىدارىسى ئىشلەتكەن ئۇيغۇر يېزىقى ئۆلچەملىك ئۇيغۇر يېزىقى بولۇپ، ئۇنىڭ ئاساسىي قائىدىلىرى ئۇيغۇر تىلى ئىملا قائىدىلىرى (1982-يىل نەشرى) دىكى بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن تۈزۈلگەن.

ئۇيغۇرچە ئاخبارات ئىدارىسى ئىشلەتكەن ئۇيغۇر يېزىقى ئۆلچەملىك ئۇيغۇر يېزىقى بولۇپ، ئۇنىڭ ئاساسىي قائىدىلىرى ئۇيغۇر تىلى ئىملا قائىدىلىرى (1982-يىل نەشرى) دىكى بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن تۈزۈلگەن.

ئۇيغۇرچە ئاخبارات يەكشەنبە، دۈشەنبە، چارشەنبە، پەيشەنبە، جۈمە كۈنلىرى نەشر قىلىنىدۇ.

«كېچىكتۈرۈشكە بولمايدۇ» دېگەن سۆزنىڭ مەنىسىنى چوڭقۇر تونۇش لازىم

— يولداش جيالڭ زېمىننىڭ «تىرىشىپ يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرايلى» دېگەن تېمىدىكى مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىش، ئىرچىللاشتۇرۇش توغرىسىدا

«خەلق گېزىتى»نىڭ ئوبزورچى ماقالىسى

يولداش جيالڭ زېمىن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن سۆھبەت يىغىنىدا «تىرىشىپ يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنىنى قۇرايلى» دېگەن تېمىدا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: «كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشنىڭ زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىش، كادىرلارنىڭ، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش - پۈتۈن پارتىيىنىڭ ئالدىغا قويۇلغان كېچىكتۈرۈشكە بولمايدىغان مۇھىم ۋەزىپە» بولۇپ قالدى. جيالڭ زېمىن سۆزىدە يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇشنىڭ ئىنتايىن مۇھىملىقىنى ۋە ئاساسىي تەلىپىنى شەرھلىدى ھەم كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنىڭ مۇھىم يولىنى ئېنىق كۆرسىتىپ بەردى. بۇ سۆزدە پارتىيە قۇرۇلۇشىدا ھەل قىلغۇچ ئەھمىيەتكە ئىگە، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئومۇمىيلىقىدا ھەل قىلغۇچ ئەھمىيەتكە ئىگە بولغان چوڭ-چوڭ مەسىلىلەر ئوتتۇرىغا قويۇلدى، پۈتۈن پارتىيەدىكى يولداشلار ئۇنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشى، چوڭقۇر ئۇزلەشتۈرۈۋېلىشى، قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇشى كېرەك.

كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش - جەددىي ۋە مۇشكۈل ۋەزىپە، ئۇنى كېچىكتۈرۈشكە بولمايدۇ، ئۇنى قەتئىي بوشاشماي چىڭ تۇتۇش كېرەك؛ شەخسلەرنىڭ تەرىبىلىنىشىگىلا تايىنىشقا بولمايدۇ، تەشكىلنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇش كېرەك، مۇھاكىمە قىلىپ قويۇشقىلا بولمايدۇ، بەلكى ئۇنىڭ قاراتمىلىقى بولۇشى كېرەك. كېچىكتۈرۈشكە بولمايدىغان بۇ مۇھىم ۋەزىپىنى ياخشى ئورۇندىتىش ئۈچۈن، ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە رەھبىرىي كادىرلار تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، بىر تۇتاش پىلانلىشى، ئەمەلىي ئونۇمگە ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك.

نېمە ئۈچۈن كادىرلارنىڭ، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى پۈتۈن پارتىيەنىڭ ئالدىغا قويۇلغان «كېچىكتۈرۈشكە بولمايدىغان مۇھىم ۋەزىپە» دەيمىز؟ بۇنىڭ سەۋەبى: بىرىنچىدىن، پارتىيىمىز جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ گۈللىنىش تارىخىدا مىسلى كۆرۈلمىگەن ئۇلۇغ ۋەزىپە - پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىگە رەھبەرلىك قىلىپ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، ئۇلۇغ جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ گۈللىنىشىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنى تەلەپ قىلماقتا. مۇقەررەر ھالدا تەسىر يەتكۈزۈپ، ئۇلۇغ ۋەزىپىنى ئورۇندىشىغا ئېغىر توسالغۇ بولۇپ قالىدۇ. «كېچىكتۈرۈشكە بولمايدۇ» دېگەن سۆزدە مەسىلىنىڭ ئېغىرلىقى، جىددىيلىكى، مۇشكۈللۈكى گەۋدىلەندۈرۈلگەن ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ بۇ مەسىلىگە يۇكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بەرگەنلىكى ۋە بۇ مەسىلىنى ياخشى ھەل قىلىش ئىرادىسى گەۋدىلەندۈرۈلگەن.

ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار يولداش جيالڭ زېمىننىڭ تەلىپى بويىچە تېز ھەرىكەتكە كېلىپ، يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇشنى مەخسۇس تېمىلار بويىچە مۇزاكىرە قىلىشى، پىلان تۈزۈشى ، ئورۇنلاشتۇرۇشى كېرەك. پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 4-ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە مەسىلە توغرىسىدا قارارى»نى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، كادىرلارنى ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بىلەن قورالاندۇرۇش جەھەتتە، كادىرلارنى ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇشنىڭ 1-سېپىگە بېرىپ چىنىقىپ تۆھپە يارىتىشقا تەشكىللەش جەھەتتە، مۇنەۋۋەر، ياش-كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈش، شۇنىڭدەك رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىش جەھەتتە نۇرغۇن قىممەتلىك تەجرىبىلەرنى توپلىدى. بىز جيالڭ زېمىننىڭ سۆزىنىڭ روھىنى يېتەكچى قىلىپ، بۇ تەجرىبىلەرنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، ئۇزاق مۇددەتلىك پىلان تۈزۈپ، كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش خىزمىتىنى يەنمۇ ئىلگىرىلەپ قېلىپلاشتۇرۇپ، تۈزۈملەشتۈرۈپ، ئۇنى پارتىيە قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت چوڭقۇر ئەھمىيەتكە ئىگە بۇ ئۇلۇغ ۋەزىپىنى ئورۇنداشتا تېخىمۇ گەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇپ، ئۇنىڭ رولىنى تېخىمۇ زور دەرىجىدە جارى قىلدۇرۇشىمىز كېرەك.

پارتىيە ئەزالىرى قوشۇننىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنىڭ ئاچقۇچى - رەھبىرىي كادىرلارنىڭ، بولۇپمۇ ئاساسلىق رەھبىرىي كادىرلارنىڭ، يۇقىرى دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنىڭ ئاچقۇچى ئىكەنلىكىنى ئەستىن چىقارماسلىقى، ئۇلارنىڭ ئۆگىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئىدىيىسىنى يېڭىلاپ، ئۇلارنىڭ ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئىجادىي ھەرىكەت قىلىشىغا ياخشى شارائىت يارىتىپ بېرىشى كېرەك. رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشنى، بولۇپمۇ ئىدىيە، سىياسىي قۇرۇلۇشنى ھەقىقىي ياخشى تۇتۇپ، رەھبەرلىك بەنزىلىرىنى جەڭگىۋارلىققا، ئۈيۈشۇش كۈچىگە ئىگە كۈچلۈك رەھبەرلىك كوللېكتىپى قىلىپ قۇرۇپ چىقىش كېرەك.

يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇشتا كادىرلارنىڭ ئىدىيە، سىياسىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، رەھبىرىي كادىرلارنىڭ چوقۇم سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشنى تەكىتلىشىمىز كېرەك. ئۆتكەن بىر مەزگىلدە، بەزى جايلار ۋە تارماقلاردىكى بەزى يولداشلار ئارىسىدا سىياسىينى تەكىتلەشكە ئەھمىيەت بەرمەسلىك ھەتتا سىياسىيغا سەل قاراش مەسىللىرى ساقلاندى، ئىدىيىۋى - سىياسىي قۇرۇلۇش ئاجىزلاپ كەتتى، ئىدىيە، سىياسىي ساپا تۆۋەنلەپ كەتتى. ھازىر، كادىرلار قوشۇنىدا ساقلىنىۋاتقان ھەر خىل پاسسىپلىق، چىرىكلىشىش ئەھۋاللىرىنىڭ تۈپ مەنبەسىنى سۈرۈشتۈرگەندە، سىياسىينى چۈشەنمەسلىك، سىياسىيغا ئەھمىيەت بەرمەسلىك، كاللىسىدا ماركسىزم، سوتسىيالىزمدىن ئىبارەت سىياسىينىڭ كەم بولغانلىقى بۇنىڭ تۈپ سەۋەبى. شۇڭا كادىرلارنىڭ سىياسىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش خىزمىتىدە 1-ئورۇنغا قويۇش كېرەك. ھەر خىل شەكىللەرنى قوللىنىپ، ئىدىيە، سىياسىي ساپا توغرىسىدىكى تەربىيىنى كۈچەيتىش، كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشتە مۇھىم رول ئويناپىدۇ. ئىدىيىۋى تەربىيىنىڭ قۇدرىتىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، ئۇنى باشقا جەھەتتىكى خىزمەتلەر بىلەن ياخشى ماسلاشتۇرۇش كېرەك. مەسىلەن: كادىرلارنى ئۆستۈرۈش، ئىشقا قويۇشمۇ كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشتە كۈچلۈك بېتەكچىلىككە ئىگە. ئۆستۈرۈلگەن كادىر ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك، ئەمەلىي نەتىجىسى گەۋدىلىك بولسا، ئامما ئۇنى ھمايە قىلىدۇ-دە، تېخىمۇ كۆپ كادىرنىڭ ئۆزىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئاكتىپلىقىنى قوزغايدۇ، ئۆستۈرۈلگەن كادىرنىڭ ئەخلاقى، قابىلىيىتى يېتەرسىز، سىياسىي جەھەتتىكى نەتىجىسى ئادەتتىكىچە، ئەخلاقى ناچار بولسا، كادىرلارنىڭ ئاكتىپلىقىغا زەربە بولىدۇ، خاتا يۆنىلىش پەيدا بولىدۇ. بۇ كادىرلارنىڭ ساپاسىنى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقى خاتىرىلىنىۋاتقان پەيتتە، پارتىيە نىزامنامىسىنى ئۆگىنىش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزامغا دائىر نىزام تەربىيىسى پائالىيىتى پۈتۈن پارتىيىدە ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇلدى. بۇ مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، ئاساسلىق دەرسلىكى قىلدى.

بۇ قېتىمقى تەربىيە پائالىيىتىنىڭ مەقسىتى پارتىيىلىك كادىرلارنى، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنى يېڭى ۋەزىيەتتە پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزامغا دائىر نىزاملارنىڭ مەزمۇنىنى يەنمۇ چۈشىنىش ۋە ئىگىلەش، ئۆزلىرىنىڭ نەمۇنىلىك ھەرىكىتى ئارقىلىق قانۇن - ئىنتىزامغا رىئايە قىلىش ئاڭلىلىقىنى

خەلق ئىشلىرى منىستىرلىكى ۋە باش سىياسىي بۆلۈچۈەنجۈك ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ نەمۇنىلىك ئىش - پائالىيەتلىرىنى تەقدىرلەشنى قارار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. خەلق ئىشلىرى منىستىرلىكى، ئازادلىق ئارمىيە باش سىياسىي بۆسى يېقىندا لوچۈەنجۈك ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ۋەتەننى سۆيۈش، ئارمىينى ھمايە قىلىش نەمۇنىلىك ئىش - پائالىيەتلىرىنى تەقدىرلەش توغرىسىدا قارار چىقاردى. تەقدىرلەش يىغىنى 7 - ئاينىڭ 31 - كۈنى «خەلق»سارىيىدا ئۆتكۈزۈلدى، يىغىندا باش سىياسىي بۆنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى جۇزىيۇ خەلق ئىشلىرى منىستىرلىكى، باش سىياسىي بۆنىڭ «لوچۈەنجۈك ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ۋەتەننى سۆيۈش، ئارمىينى ھمايە قىلىش نەمۇنىلىك ئىش - پائالىيەتلىرىنى تەقدىرلەش توغرىسىدا قارار»نى ئوقۇپ ئۆتتى. خەلق ئىشلىرى منىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن منىستىرى ياڭ يەنيك لوچۈەنجۈك ئائىلىسىگە شەرەپ گۈۋاھنامىسىنى بەردى.

خەلق ئىشلىرى منىستىرلىكى ۋە باش سىياسىي بۆنىڭ قارارىدا مۇنداق دېيىلدى: لوچۈەنجۈك ئائىلىسىدىكىلەر ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلىۋاتقان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەن ۋە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى راۋاجلاندۇرۇلۇۋاتقان يېڭى ۋەزىيەتتە بارلىققا كەلگەن ۋەتەننى سۆيۈش، ئارمىينى ھمايە قىلىشتىكى نەمۇنىلىك ئىلىم. ئۇلارنىڭ ئىلغار ئىش-پائالىيەتلىرى خەلق ئاممىسىنىڭ پارتىيىنى، ۋەتەننى، ئازادلىق ئارمىيىنى قىزغىن سۆيىدىغان سەممىي ھېسسىياتىنى تولۇق ئەكس ئەتتۈردى؛ جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش، خالىس تۆھپە قوشۇشتەك ئەنئەنىۋى گۈزەل ئەخلاقىنى؛ ھەربىيلەر ئائىلىسىنىڭ يۇكسەك ئۈزەل ئەخلاقىنى؛ ھەربىي خەلقىنىڭ پارتىيىنىڭ رەھبەرلىكىدە ھەمنەپەس، تەقدىرداش ۋە قەلبداش بولۇشتەك چوڭقۇر مۇھەببىتىنى گەۋدىلەندۈردى. ئۇلار يېڭى دەۋردىكى مىڭلىغان - ئونمىڭلىغان ھەربىيلەر ئائىلىلىرىنىڭ مۇنەۋۋەر ۋەكىلى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قورۇلۇشنىڭ ئىلغار تىپى.

قارارىدا پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەربىي، خەلق ئارمىسىدا لوچۈەنجۈك ئائىلىسىدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى زور كۆچ بىلەن قانات يايدۇرۇش چاقىرىق قىلىندى.

پۈتۈن پارتىيىدە پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزامغا دائىر نىزاملارنى ئۆگىنىش دولقۇنى قوزغالدى

پارتیمىز جۆكخوا مىللەتلەرنىڭ كۆللىنىش تارىخىدا مسلى كۆرۈلمىگەن ئۇلۇغۋار ۋەزىپە - پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىگە رەھبەرلىك قىلىپ ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىش ئۈچۈن كۈرەش قىلىش ۋەزىپىسىگە دۈچ كەلدى، بۇ ۋەزىپە ئىنتايىن زور، ئىنتايىن مۈشكۈل، ئىنتايىن ئېغىر، ئۇ پارتىيەمىزدىن ئۆزىنىڭ رەھبەرلىك سەۋبىسى ۋە ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش سەۋبىسىنى زور دەرىجىدە ئۆستۈرۈشنى تەلەپ قىلىدۇ. ئىككىنچىدىن، ئومۇمىي جەھەتتىن قارىغاندا پارتىيەمىز بۇ ئۇلۇغ ئىشقا رەھبەرلىك قىلىش ۋەزىپىسىنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالايدۇ، مۇشۇ ئىشنى قىلىشقا تازا مۇناسىپ؛ لېكىن شۇنىمۇ كۆرۈشىمىز كېرەككى، پارتىيەمىزنىڭ كادىرلار قوشۇنىدا خېلى بىر قىسىم يولداشلارنىڭ ساپاسى، بولۇپمۇ ئىدىيە-سىياسىي ساپاسى يېڭى ۋەزىيەت، يېڭى ۋەزىپىلەرنىڭ تەلىپىگە ھەقىقەتەن ئۈيغۇن كەلمەيدۇ، بۇ ئىشقا يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بەرمىسەك، ئۇنى چىڭ تۇتۇپ ھەل قىلمىساق، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئومۇمىيلىقىغا

تۆۋەندىكىلەر ئىچىدىن بىرى بولۇشى كېرەك . شۇنىڭ بىلەن بىللە، پۈتكۈل بولۇشى، ئۇلارنىڭ ئاچقۇچى - رەھبەرلىي كادىرلارنىڭ بولۇپمۇ ئاساسلىق رەھبەرلىي كادىرلارنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك رەھبەرلىي كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشتە. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەرنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى ماۋزېدۇڭ، دېڭ شياۋپىڭنىڭ كومپارتىيە ئەزالىرى ۋە پارتىيەنىڭ كادىرلىرى توغرىسىدىكى مۇھىم بايانلىرىنى باشلامچىلىق بىلەن يېڭىشى ئۆگىنىش، پارتىيە نىزامنامىسىدە كومپارتىيە ئەزالىرى ۋە پارتىيەنىڭ كادىرلىرىغا قويۇلغان تەلەپلىرىنى باشلامچىلىق بىلەن ياخشى ئۆگىنىش، يولداش جيالۇ زېمىن ئوتتۇرىغا قويغان رەھبەرلىك كادىرلار ھازىرلاشقا تېگىشلىك بەش ئاساسىي سىياسىي، كەسپىي ساپانى باشلامچىلىق بىلەن ياخشى ئۆگىنىش، ئۆزلىرىنىڭ سىياسىي ساپاسى، ئىدىيىۋى ساپاسى، ئىنتىزام ساپاسى، ئىستىل ساپاسى، كەسىپ ساپاسى قاتارلىقلارنى ئۆستۈرۈش جەھەتتە قاتتىق كۈچ سەرپ قىلىپ، ئۇلگە كۆرسىتىشى ۋە ياخشى باشلامچىلاردىن

زامانۇي پەن - تېخنىكا شىزالۇ ئىقتىسادنىڭ يۈكسىلىشىگە تۈرتكە بولماقتا

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لاسا خەۋىرى. زالۇڭ مىللىتى ساپاسىنىڭ ئۆزلۈكسىز ئۆسۈشى، پەن- تېخنىكا بىلىملىرىنىڭ ئومۇملاشتۇرۇلۇشى ۋە قوللىنىلىشى بىلەن شىزالۇنىڭ ئىقتىسادى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان پەن- تېخنىكىغا تايىنىپ يۈكسەلمەكتە.

ھازىر شىزالۇدا دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، ئورمانچىلىق، قاتناش، ئېلېكتر كۈچى، ئېنېرگىيە، ئېگىزلىكتىكى جانلىقلار، ئېگىزلىك ھاۋارايى قاتارلىق مۇكەممەل پەن سىستېمىسى بارلىققا كەلدى. زالۇڭلار بىلەن خەنزۇلار بىرلەشكەن پەن- تېخنىكا قوشۇنى زورىيىپ ، ئادەمى 26 مىڭغا يەتتى. ئۇلارنىڭ نۇرغۇن پەن تەتقىقات نەتىجىسى ئاپتونوم رايون ئومۇمىي ئاھالىسىنىڭ بەشتىن تۆت قىسمىدىن كۆپرەكى تۇرمۇش كەچۈرىدىغان يېزا- قىشلاقلاردا كەڭ قوللىنىلماقتا.

دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق- شىزالۇ ئىقتىسادىنىڭ ئاساسى. شۇڭا پەن- تېخنىكا تەرەققىياتى كۆرۈنەرلىك كۈچەيتىلدى. 8- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە شىزالۇدا يېڭىدىن قۇرۇلغان، كېڭەيتىپ قۇرۇلغان ۋىلايەت، ناھىيە دەرىجىلىك دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش پونكىتى 75 كە، تەربىيىلەنگەن دېھقان، چارۋىچى ۋە ئاساسىي قاتلام تېخنىك خادىم 1 مىليون 600 مىڭ ئادەم (قېتىم)غا يەتتى، ئاپتونوم رايون بويىچە دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىدە بولىدىغان كېسەللىك، ھاشارات ئاپىتىنى ھەر تەرەپلىمە تۇتۇش، تىزگىنلەش كۆلىمى 2 مىليون مودىن كۆپرەككە يەتتى، ئاساسلىق ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشلىدىغان رايونلاردا تۆت ئۇرۇقلۇق پىششىقلاپ ئىشلەش ئاۋۇتى قۇرۇلۇپ، ئۇزاقتىن بۇيان داۋاملىشىپ كەلگەن «ئۇزۇقلۇق ئاشلىقنى ئۇرۇقلۇق ئورنىدا ئىشلىتىش» ئەئادەم كۆچىدىلىكەن ئۇرۇقلۇق تاللاشتەك قالاق ھالەت ئۆزگەرتىلدى. بولتۇر شىزالۇدا يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدىن 7- يىلمۇ مول ھوسۇل ئېلىنىپ،ئومۇمىي ھوسۇل 710 مىڭ تونناغا يەتتى، چارۋاماللار بۆلتۇرقى 9 مىليون 740 مىڭ تۇياقتىن 23 مىليون تۇياققا يەتتى، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىدا پەن- تېخنىكا تەركىبىنى 20 % تىن كۆپرەككە يەتتى.

زامانىۋى پەن- تېخنىكا شىزالۇنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىدا بارغانسېرى كەڭ دائىرىدە قوللىنىلدى. ئېنېرگىيە قۇرۇلۇشى جەھەتتىن ئېيتقاندا، زالۇڭ تېخنىك خادىملار بىلەن خەنزۇ تېخنىك خادىملار ئىلىمىزنىڭ يەر ئىسسىقلىقى تەتقىقاتى ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش جەھەتتە بىر قاتار بوشلۇقنى تولدۇردى. يەر ئىسسىقلىقىدىن پايدىلىنىپ توك ھاسىل قىلىپ، ئىلىمىز بويىچە ئەڭ چوڭ بولغان ئومۇمىي سىغىمچانلىقى 20 مىڭ كىلوۋاتتىن ئاشىدىغان يەر ئىسىقلىقى ئېلېكتر ئىستانسىسى قۇردى، ئۇنىڭ يىللىق توك تارقىتىش مىقدارى لاسانىڭ توك تورىدىكى توك مىقدارىنىڭ % 40 تىن كۆپرەكىنى ئىگىلەيدۇ. ئۇچ دەريانىڭ ئوتتۇرا قىسمىدىكى ئېقىندا 150 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان «قۇياش نۇرى پىلانى» يولغا قويۇلۇپ، قۇياش ئېنېرگىيىسىدىن پايدىلىنىش تېزلىتىلدى. قۇرۇلۇش تېخنىك خادىملىرى يەنە ئىنتايىن ناچار تەبىئىي مۇھىتتا قېيىنچىلىقنى يېڭىپ، نورغۇن تېخنىكا قېيىن ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىپ، دۇنيا بويىچە دېگىز يۈزىدىن ئەڭ ئېگىز جايدا ياڭدا ئايرودرومىنى قۇردى، مۇزەككەپ گېئولوگىيىلىك بەلباغقىچە ئۇزارتىلغان چىگخەي- شىزالۇ تاشيولىنىڭ مۇز، توپا قاتلىمىنى تۇزەش ۋە چىگخەي- شىزالۇ تاشيولىنى ئۆزگەرتىپ ياساشنى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ باردى. ئىلغار خەۋەرلىشىش تېخنىكىسى قوللىنىلىپ، شىزالۇنىڭ ھەممە ناھىيىلىرىدە پروگراممىلىق تېلېفون ئورنىتىلدى، % 97 ناھىيە پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئۆزۈن يوللۇق تېلېفون تورىغا كىردى، بۇنىڭ بىلەن شىزالۇ بىلەن دۇنيانىڭ ئارىلىقى قىسقاردى.

يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، قۇرۇلۇش تېخنىك خادىملىرى تېز ئۆسۈپ يېتىلىشىگە ئەگىشىپ، شىزالۇدا كارخانىلارنىڭ تېخنىكا ئۆزگەرتىش ۋە بايلىقنى مەھسۇلات ئۆستۈنلۈكىگە ئايلاندۇرۇش قەدىمى تېزلىتىلدى.

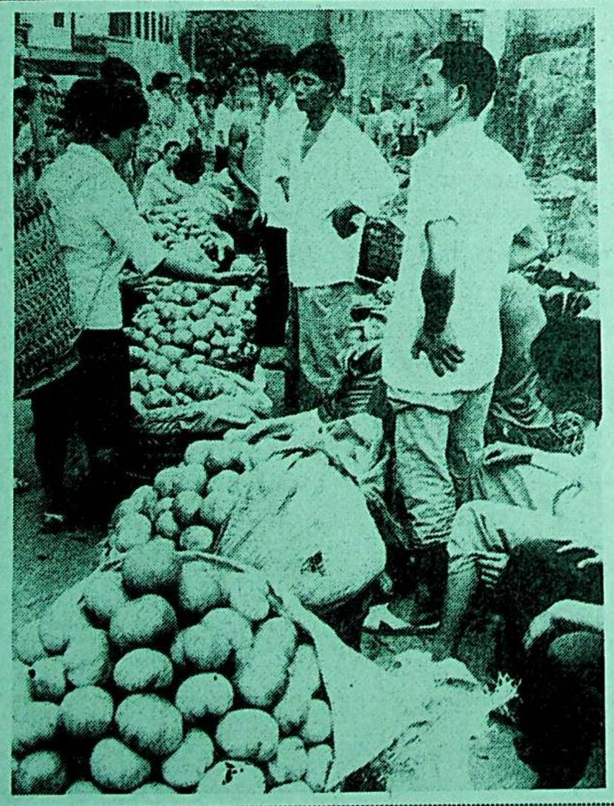
ماۋزۇ خەۋەرلەر

△ **مەملىكەت بويىچە پارتىيە مەكتىپى سىستېمىسى بويىچە ئەسىر ھالقىيدىغان تەرەققىيات ستراتېگىيىسى ۋە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى نەزەريە-مۇھاكىمە يىغىنى دالىيەندە ئاياغلاشتى.**

△ **تۈنجى تۈركۈمدىكى زاپاس ئوفىتسېرلارنىڭ ئۇنۇقان باھالاش خىزمىتى ئاخىرلاشتى.**

△ **ئېلىمىزدە تىجارەت باشلىغان چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانا 120 مىڭدىن ئېشىپ كەتتى.**

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

بۇ يىل چۈگچىك شەھىرى چاگشۇ ناھىيىسىنىڭ يېزىلىرىدىكى دېھقانلار پەن- تېخنىكىغا تايىنىپ پەمىدۇر تېرىپ مول- ھوسۇل ئالدى.

سۈرەتتە: دېھقانلار ئۈزۈلگەن قۇرغان پەمىدۇرنى توپ سېتىش بازىرى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

شنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: Z / 0002 — CN 65

(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

新疆日报

（维文）

«شنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى　(بۇ سان ئالتە بەت)

1996 - يىل

ئاۋغۇست

5

دۈشەنبە

نيۇماۋشيك شنجاڭ هەربي رايونىغا قاراشلىق قىسىملاردىن هال سوردى

ئۆز مۇخبىرىمىز سۇي خي فوتوسى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز كالك يى، ئۆز مۇخبىرىمىز چېن يەن خەۋەر قىلدۇ: دۆلەت كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش - قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش باش قوماندانلىق شتابىنىڭ مۇئاۋىن باش قوماندانى، سۇچىلىق منىستىرى نيۇماۋشيك ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى 8 - ئاينىڭ 3 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشت، جاڭ خېك قاتارلىق ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىنىڭ ھەمرالىقىدا، ئۇرۇمچىدە تۇرۇشلۇق مەلۇم قىسمغا كېلىپ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەنگە ۋەكالىتەن شنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش كۆرۈشىگە قاتناشقان قىسىملاردىن سەممىي ھال سوردى. شنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ فۇبىگياۋ، جۇيۈگشۇن، قۇربان ئەرشىدىن، روزى ھوشۇر، ياۋتېيشيەن قاتارلىق رەھبەرلىرى كوماندىر - جەڭچىلەرنى باشلاپ ئۇلارنى قىزغىن قارشى ئالدى.

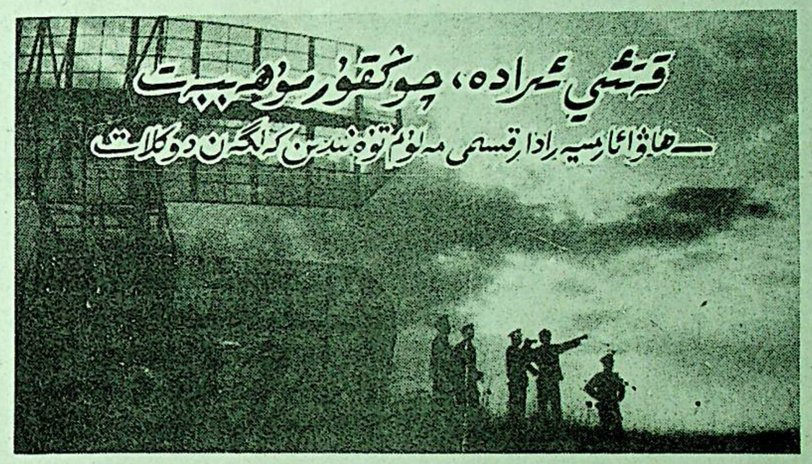
نيۇماۋشيك پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەنىڭ شنجاڭ ھەربىي رايونىغا قاراشلىق قىسىملاردىكى كوماندىر - جەڭچىلەرگە يوللىغان سالىمنى يەتكۈزدى، شنجاڭ ھەربىي رايونىغا قاراشلىق قىسىملارنىڭ بۇقېتىمقى كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش جەريانىدا ئىشلىگەن خىزمەتلىرىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى، كوماندىر - جەڭچىلەرنىڭ كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش جەريانىدا ئىپادىلىگەن خەلق مەنپەئىتىنى قوغداشتەك سىياسىي ئېڭىغا ۋە باتۇر، قەيسەر، جەڭگىۋار ئىستىلىغا يۇقىرى باھا بەردى. ئۇ مۇنداق دېدى: «سىلەر خەلقنىڭ پەرزەنت ئەسكەرلىرى، ۋەتەننىڭ پولات قورغانى بولۇشقا مۇناسىپ، سىلەر پارتىيە ئۇچۇن شان-شەرەپ كەلتۈردىڭلار، خەلق ئۇچۇن يېڭى خىزمەت كۆرسەتتىڭلار.»

لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى، قوشۇمچە شنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىياسىي كومىسسارى جۇيۈگشۇن سۆز قىلىپ، شنجاڭ ھەربىي رايونىغا قاراشلىق قىسىملاردىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوملاردىن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ غەمخورلۇقىنى ئەستە چىڭ تۇتۇپ، سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشتەك يۈكسەكلىكتە تۇرۇپ، خەتەردىن، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشنىڭ تۇرلۇك تەيارلىق خىزمەتلىرىنى تىرىشىپ ياخشى ئىشلەپ، قىسىملارنى ئاپەت كېلىش بىلەنلا جەڭگە ئاتلىنالايدىغان قىلىش توغرىسىدا تەربىيە بېرىشنى تەلەپ قىلدى.

خوتەن ئۆلايىتىنىڭ پوچتا - تېلېگراف ئالاقىسى زامانىۋىلىشىشقا قاراپ يۈزلەنمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن خەۋەر قىلدۇ: خوتەن ئۆلايىتى 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە پوچتا-تېلېگراف ئالاقىسىنى پۈتۈنلەي زامانىۋىلاشتۇرۇش، تېلېفون كوممۇتاتورىنىڭ سىغىمچانلىقى 16 مىڭ 300 توچكىغا يېتىپ تېلېفون ئالاقىسى راۋاناشتى. شەھەر ئورنىتىلغان تېلېفون 5431 گە يېتىپ، ئومۇمىي تېلېفونىنىڭ 56.4 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. ھازىرغا قەدەر ۋىلايەت بويىچە ئۆچ سۆنئىي ھەمراھ سىم يولى تۇتاشتۇرۇلدى، خوتەن سۆنئىي ھەمراھ ئالاقە يۈزى پونكىتى پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى. قەشقەردىن خوتەنگىچە مىكرو دولقۇنلۇق ئالاقىلىشىش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. خوتەندىن نىيەچە بولغان 327.8 كىلومېتىرلىق ئوپتىكىلىق كابېل يىلدىن بۇيان خوتەن ۋىلايىتىنىڭ پوچتا- تېلېگراف ئالاقىسى تېز تەرەققىي قىلدى. بۇ يىل تېلېفون كوممۇتاتورىنىڭ سىغىمچانلىقى 16 مىڭ 300 توچكىغا يېتىپ تېلېفون ئالاقىسى راۋاناشتى. شەھەر ئورنىتالغان تېلېفون 5431 گە يېتىپ، ئومۇمىي تېلېفونىنىڭ 56.4 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. ھازىرغا قەدەر ۋىلايەت بويىچە ئۆچ سۆنئىي ھەمراھ سىم يولى تۇتاشتۇرۇلدى، خوتەن سۆنئىي ھەمراھ ئالاقە يۈزى پونكىتى پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى. قەشقەردىن خوتەنگىچە مىكرو دولقۇنلۇق ئالاقىلىشىش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. خوتەندىن نىيەچە بولغان 327.8 كىلومېتىرلىق ئوپتىكىلىق كابېل

قەشقەر ئەترادە، چوڭقۇر مۇھەببەت

ـــ ھاۋا ئارمىيە رادىئو قىسمى مەلۇم تۆھپىكار كۇلگۇن دوكلات

قىسمدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرلىرىمىز خۇشاۋيۇ، دوك جۇيكۇەن، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تاۋخۇيلىن

شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيىسى مەلۇم قىسمىنىڭ رادىئو تۆھنى ئۇزاق يىللاردىن بۇيان قاراقۇرۇم تېغىنىڭ شىمالىي ئېتىكىدە، تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ گىرۋىكىدە كۆرەش قىلىپ كەلگەن. جۇڭگو بىلەن ھىندىستان ئوتتۇرىسىدىكى ئۆزىمىزنى قوغداپ قايتۇرما زەربە بېرىش ئۇرۇشى ھارپىسىدا كۈنلۈن ئېتىكىدە بارلىققا كەلگەن بۇ قەھرىمان تۆمۈر كۆپ يىللاردىن بۇيان كۆز يەتكۈسىز چۆل- باياۋاندا ھاۋادا رازۋېتكا قىلىش، رادار ئاخباراتىغا كاپالەتلىك قىلىش قاتارلىق ئۇزۇنلىرنى كۆرۈنەرلىك ئورۇنداپ، قىسمىنىڭ مۇنتىزىملىشىش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن زور تۆھپە قوشتى.

چېگرىنى قوغداش جاپالىق ئىش، لېكىن ئۇنى قوغدايدىغان ئادەم بولۇشى كېرەك

رادار تۆمنى تۇرۇشلۇق جايدا يىل بويى بوران چىقىپ، قۇم ئۈچۈپ تۇرىدۇ، ھاۋاسى قۇرغاق، سۇ، مادداي ئەشيا كەمچىل، يۇقۇملۇق كېسەللىك ئېغىر، قاتناش قولايسىز، رادار قىسمىنىڭ جەڭچىلىرى مۇشۇنداق جاپالىق، ناچار تەبئىي مۇھىتتا قەيسەرلىك بىلەن تىرىشىپ ئىشلەپ، بارلىقنى چېگرىنى قوغداشقا، گۈللەندۈرۈشكە بېغىشلىدى.

تۆمن رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ ئەزالىرى ئىچىدە چېگرا رايوندا ئىشلىگىنىگە 20 يىلدىن ئاشقانلار ئۈچتىن بىر قىسمىنى ئىگىلەيدۇ. تۆمنجاڭ، سىياسىي كومىسسارىنىڭ چېگرا رايوندا كۆرەش قىلغىنىغا 25 يىل بولۇپ قالدى.

تۆمنجاڭ جاڭ فۇلۇك مۇھاجىرلار يېزىسى - چۆمنجۇ شەھىرىدىن كەلگەن، ئۇنىڭ يۇزىدىكى سەپكۈنگە ئوخشاش قارا داغلار ئۇنىڭ قارا قۇرۇم تېغىغا تۆت قېتىم چىققان شانلىق تارىخىنىڭ يالدامسى. ئۇ چېگرا رايوننىڭ ناچار مۇھىتى بىلەن يۈرتىدىكى زامانىۋى تۇرمۇش ئوتتۇرىسىدىكى غايەت زور پەرقنى ناھايىتى ئوبدان بىلىدۇ، شۇنداق بولسىمۇ، ئۇ قەلبىدە «چېگرىنى قوغداش جاپالىق ئىش، لېكىن ئۇنى قوغدايدىغان ئادەم بولۇش كېرەك» دېگەن ئەقىدىنى باشتىن ئايىغ ساقلاپ كەلدى.

سىياسىي كومىسسارى جۇداۋخۇانىڭ ئايالى ئەنخۇي ئۆلكىسىنىڭ خېفېي شەھىرىدە بولۇپ، كېسەلچان ئىدى، ئۈچ ئەۋلاد كىشى 14 كۋادرات مېتىرلىق ئۆيدە تۇراتتى، تۇرمۇشى ئىنتايىن جاپالىق ئىدى. ئۇ ئائىلىسىدىكى قىيىنچىلىقىنى چوڭقۇر چۈشىنەتتى، شۇنداق بولسىمۇ بارلىقنى چېگرا رايونغا بېغىشلاپ، كۆپ يىللاردىن بۇيان بىر كۈنمۇ روخسەت سوراپ باقمىدى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

شنجاڭ نېفىت تىرانسپورت شىركىتى موري ناھىيىسىدىكى نامرات

شنجاڭ نېفت ترانسپورت شىركىتى موري ناھىيىسىدىكى نامرات كارخانىغا ياردەم بەرگەنلىكتىن

شىنلۇ شىركىتىنىڭ قىياپىتى بېكىلاندى

ئۈز مۇخبىرىمىز لىۋفېڭ خەۋىر قىلىدۇ: شىنجاڭ نېفت ترانسپورت شىركىتىنىڭ سىتېمىلار بويىچە نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇشى ئارقىسىدا موري قازاق ئاپتونوم ناھىيىلىك سابىق پۈرچاق يېمەكلىكلىرى شىركىتى نامراتلىقتىن بىراقلا قوتۇلۇپ ، زىيانىنى تۇگىتىپ پايدا ئالدى. موري قازاق ئاپتونوم ناھىيىلىك سابىق پۈرچاق يېمەكلىكلىرى شىركىتى 1984- يىلى پۇل قەرز ئېلىش ئارقىلىق قۇرۇلغان ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىدىكى كارخانا ئىدى. بۇ كارخانا ئۈز يىرىدىن كۆپ چىقىدىغان سۇيەنتلىك ئاق پۈرچاقنى خام ئەشيا قىلىپ، پىنتوزا ۋە كراخمال ئىشلەپ چىقىراتتى. شىركەت بايلىق ئۇستۇنلۇكىگە ئىگە بولسىمۇ، لېكىن مەبلەغ يېتىشمەسلىك، باشقۇرۇش قوپال بولۇش تۈپەيلىدىن مەھسۇلات مىقدارى بىر ئىزدا توختاپ قېلىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى تۆۋەنلەپ كەتكەن. 1994- يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە جەمئىي 1 مىليون 36 مىڭ يۈەن زىيان تارتىپ، 5 مىليون 590 مىڭ يۈەن قەرزدار بولۇپ قېلىپ، قىيىن ئەھۋالغا چۈشۈپ قالغانىدى.

شىنجاڭ نېفت ترانسپورت شىركىتى 1995- يىلى 5- ئايدا بۇ كارخانىنى تەكشۈرۈپ تەنقىق قىلىپ، 2 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، بۇ كارخانىنى شېرىكچىلىك تۈزۈمىدىكى شىنلۇ چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى قىلىپ ئۆزگەرتىپ چىقتى ھەم بەش مۇنەۋۋەر كادىرنى بۇ شىركەتتىنىڭ كادىر، مالىيە، تەمىنلەش - سېتىش جەھەتتىكى باشقۇرۇش خىزمىتىگە قاتنىشىشقا ئەۋەتتى. نەتىجىدە بۇ شىركەت زامانىۋى پاي تۈزۈمىدىكى كارخانا بويىچە خىزمەتلەرنى قانات يايدۇرۇپ، مۇدىرىيەت رەھبەرلىكىدىكى باش دىرېكتور مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى ئورنىتىپ، مۇكاپات پۇلى، ئىش ھەققىنى ئىقتىسادىي ئۇنۇم بىلەن بىرلەشتۈردى. يولغا قويۇشقا بولىدىغان تۈرلۈك قائىدە- تۈزۈملەرنى تۈزۈپ چىقىپ كارخانىنىڭ ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇردى.

بۇ شىركەت بۇلتۇر 391 مىڭ يۈەن پايدا يارىتتى. 1995- يىلى ھەر بىر كىشىگە توغرا كەلگەن ئايلىق ئىش ھەققىمۇ كۈرۈنەرلىك ئاشتى.

«بېلىق» بەرگەندىن «قارماق» بەرگەن ياخشى

قىسقا ئوبزور

شىنجاڭ نېفت ترانسپورت شىركىتى موري قازاق ئاپتونوم ناھىيىلىك سابىق پۈرچاق يېمەكلىكلىرى شىركىتىگە سىستېما بويىچە يار- يۆلەك بولغاندا، زىيان تارتقان بۇ نامرات ئورۇننى شىركەت قىلىپ ئۆزگەرتىپ قۇرۇپ، ئۇنىڭ «قان ئىشلەش ئىقتىدارى»نى ئاشۇرغان يەنى بۇ شىركەتكە «بېلىق بەرگەندىن كۆرە قارماق بېرىپ، ئۇلارنى بېلىقنى ئۆزى تۇتۇپ يېيىش ئىمكانىيىتى» گە ئىگە قىلغان. بۇ ئۇسۇلنى ئەينەك قىلىشقا ئەرزىيدۇ.

نەچچە يىللاردىن بۇيانقى سىستېملار بويىچە نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش ئەمەلىيىتى ئىسپاتلىدىكى، نامراتلارغا پۇل ۋە ماددىي بۇيۇم بىلەن ياردەم قىلغاندا مەلۇم ئۇنۇمى كۆرۈلسىمۇ، لېكىن نامرات ئورۇنلارنىڭ ئىختىساس ئىگىسى ۋە ئىگىلىك باشقۇرۇش جەھەتتىكى ئاجىزلىقىنى ئۆزگەرتكىلى بولمايدۇ، «بېلىق» نامراتلارنىڭ قورسىقىنى بىر مەھەل تويغۇزغىنى بىلەن، ئۇزۇل- كېسىل، مەڭگۈ تويغۇزۇپ كېتەلمەيدۇ. نامراتلارغا «قارماق توتقۇزۇش» بىر قەدەر ئۇنۇمۇك ئۇسۇل. بۇ ئۇسۇلنى قوللانغاندا، نامرات رايوندىكىلەر« بېلىق تۇتۇش» كويىدا بولىدۇ، ئىزدىنىدۇ، تىرىشىدۇ، يۇقىرىدىن «بېلىق » بېرىشنى تەمە قىلىش ئىدىيىسىمۇ ئۆزگىرىدۇ. سۇبېكتىپ ھەرىكەتلەندۇرگۈچ كۈچ ئىشقا سېلىنىدۇ-دە، نامراتلارنىڭ ئۆزكۈچىگە تايىنىپ بېيىش يولىغا مېڭىشى ئۇچۇن يېڭى يول ئاچقىلى بولىدۇ.

ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدا 1 مىليوندىن ئارتۇق ئاھالە نامراتلىق ئىلكىدە تۇرماقتا. سىستېما بويىچە نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇۋاتقان ئورۇنلار يار- يۆلەك بولۇش ئۇسۇلى ئۈستىدە ئىزدىنىپ، «بېلىق بەرگەنىنىڭ ئورنىغا قارماق بېرىش» تەك يېڭى ئۇسۇللارنى قوللانسا، يار - يۆلەك بولۇش ئۇنۇمىنى ئۆستۈرگىلى بولىدۇ، بىز سىستېما، ئورۇنلارنىڭ نېفت ترانسپورت شىركىتىنىڭ ئۇسۇلى ۋە باشقا ئۇنۇملۇك ئۇسۇللارنى سىناپ كۆرۈشىنى، نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش قەدىمىنىڭ تېز، ئۇنۇمىنىڭ تېخىمۇ ياخشى بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

ئالدىن بېيىغان بىر نەچچە يەككە تىجارەتچى ئۇرۇمچى شەھرىنىڭ «ئىتتىپاق» يولىدا مىللىي ئالاھىدىلىككە ئىگە نەپىس، كۆركەم ئولتۇراق ئۆيلەرنى سالدى. بۇ قۇرۇلۇشلار ئۆزىگە ماس ئالاھىدىلىكى بىلەن شەھەر ھۆسنىگە ھۆسن قوشتى.

ئۈز مۇخبىرىمىز غەيرەت مەمتىمىن فوتوسى

بىر جۈملىلىك خەۋەرلەر

● 7 - ئاينىڭ 26 - كۈنىدىن 28- كېچىگىچە بارىكۆل قازاق ئاپتونوم ناھىيىسىدە ئىككى قېتىم تەيۇقسىز قاتتىق يامغۇر يېغىپ، ناھىيە مەركىزىدىكى ئالتە رايوندا 200 نەچچە ئېغىز ئۆي ئۇرۇلۇپ چۈشتى.

ئابدۇۋاھىت ئىساق، ئايشەم ياقۇپ

● بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئىلاستىنىڭ بالغۇنتاي رايونىدا 7 - ئاينىڭ 29 - كۈنى نوك بىلەن تەمىنلەش ئەسلىگە كەلدى.

جاڭ چىڭلىك

● ئۇرۇمچى شەھىرى «جۇ يىڭ» يولى ستېرىئولۇق كۆۋرۈكىنىڭ ئاساسىي كۆۋرۈكى 7 - ئاينىڭ 30 - كۈنى پۈتۈپ، قاتناش باشلاندى.

خۇاڭ جيەجاڭ

● ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ئاپتونوم رايونلۇق ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى ۋە ئىنتېرنېت رايونلۇق مەدەنىيەت نازارىتى بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرغان قانۇنسىز نەشىر بۇيۇملىرى چەكلەش پائالىيىتى يولغا قويۇلۇشقا باشلىدى.

گاۋيەنمىڭ

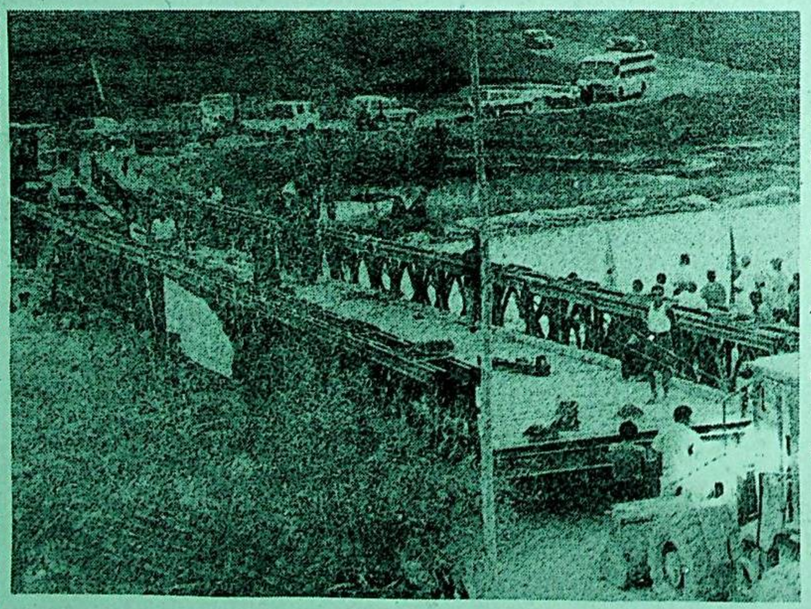
توقسۇندىكى ۋاقتلىق چوڭ كۆۋرۈك پۈتۈپ، قاتناش ئەسلىگە كەلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز گۇلبەھرىم قېيۇم، مەخسۇت ھۇسەن خەۋىر قىلىدۇ: توقسۇن ناھىيىسىدە 7 - ئاينىڭ 19 - ، 20 - كۈنلىرىدىكى ئۇلۇغ كەلكۇن جەنۇبىي ۋە شىمالىي شىنجاڭنىڭ توتاشتۇرىدىغان «314» دۆلەت تاشيولىدىكى ئىككى چوڭ كۆۋرۈكنى بۇزۇۋەتتى. بۇنىڭ بىلەن جەنۇبىي ۋە شىمالىي شىنجاڭنىڭ، توقسۇن ناھىيە سىنىڭ، داخىيەن، تۇرپان، قۇمۇل ھەم ئىچكى ئۇلكىلەرگە قاتناشايدىغان يول ئۈزۈپ قالدى. ئاپتونوم رايونلۇق قاپسلىپ يولۇچى توقسۇنغا رايونلۇق قاتناش نازارىتى، ئاپتونوم رايونلۇق يول - كۆۋرۈك تاشيول ئوچاستىكىسى ۋە توقسۇن تاشيول ئوچاستىكىسى، كورلا قۇرۇلۇش شىركىتى، 4000 دىن ئارتۇق ئاپتوموبىل، 10 مىڭغا يېقىن كۈندۈز جاپالىق ئىشلەپ، 8- ئاينىڭ 1 - كۈنى ۋاقتلىق كۆۋرۈكنى قۇراشتۇرۇپ، شىنجاڭ ۋاقتى سائەت سەككىز يېرىمدا قاتناشنى ئەسلىگە كەلتۈردى. بۇ قېتىمقى كۆۋرۈك قۇرۇلۇشىغا ئالاقىدار ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرى نەق مەيدانىدا تۇرۇپ قوماندانلىق قىلدى.

«216» دۆلەت يولىنىڭ خۇشيا بۆلۈكىدە قاتناش ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى

ئۈز مۇخبىرىمىز جۇ كېتۈك خەۋەر قىلىدۇ: 7 - ئاينىڭ 31 - كۈنى كەچ سائەت سەككىزدە «216» دۆلەت يولىنىڭ K756 + 700 بۆلۈكىدىكى كەلكۇن بۇزۇۋەتكەن يول بۆلۈكىدە ئۇزۇنلۇقى 27 مېتر، كەڭلىكى 4.2 مېتر كېلىدىغان تۆمۈر كۆۋرۈك سېلىندى. بۇنىڭ بىلەن «216» دۆلەت يولىنىڭ خۇشيا بۆلۈكى ئومۇمىيۈزلۈك تۈتاشتۇرۇلۇپ، قاتناش ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى.

ئاپەت رايونىدىن كەلگەن خەۋەرلەر

سۈرەتتە: كۆۋرۈك قۇرۇلۇشىدىن كۆرۈنۈش. لى گەنچىڭ فوتوسى

خوتەن ئولايىتى 8- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە پوچتا-تېلېگراف ئالاقىسىگە سېلىنىدىغان مەبلەغنى يىلمۇ يىل كۆپەيتىپ، پوچتا - تېلېگراف ئالاقىسىنى زامانىۋىلاشتۇرۇپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋەزىيىتىگە ئويغۇنلاشتۇردى. ئۇنىڭ بىلەن ئاخىرىغىچە پوچتا-تېلېگراف ئالاقىسىگە سېلىنغان مەبلەغ 100 مىليون يۈەندىن ئېشىپ، 1985- يىلىدىكىدىن 5.3 ھەسسە كۆپەيدى. 1995- يىللا سېلىنغان مەبلەغ 24 مىليون 400 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتتى. پوچتا- تېلېگراف ئالاقىسىنىڭ زامانىۋىلىشىشىغا ئىگىشىپ، پوچتا- تېلېگراف كرىسى تېز كۆپەيدى. 1995- يىلى پوچتا- تېلېگراف ئومۇمىي كرىسى 17 مىليون 353 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، يىللىق پىلان % 106 ئاشۇرۇپ ئورۇندىلىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن% 40.1 ئاشتى، بۇ يىل 5- ئايغىچە ئومۇمىي كرىم 9 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئۇنىڭ بىلەن ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن % 43 ئاشتى.

8- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە، بولۇپمۇ ئۇنىڭ كىرىشتۇرۇلدى. قەشقەردىن خوتەنگىچە مىكرو دولقۇنلۇق ئالاقىلىشىش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. خوتەندىن نىيىغچە بولغان 327.8 كىلومېترلىق ئۇپتىكىلىق كابېل قۇرۇلۇشى پۈتتى. يېڭىدىن 34 ئورۇندىكى پوچتا پونكىتى پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۇرۇلدى. ئولايەت ۋە يەتتە ناھىيە، بىر شەھەرنىڭ شەھەر ئىچى تېلېفونى ئاپتوماتلاشتۇرۇلۇپ، مەھەللىكەتنىڭ ئالاقىلىشىش تورىغا كىرگۈزۈلدى. يېقىندا چاقىرغۇ ئىستانسىسىمۇ پۈتۈن مەھەللىكەتنىڭ ئاپتوماتىك تورىغا كىرگۈزۈلدى. تېلېگرامىمۇ مەھەللىكەتنىڭ ئاپتوماتىك تېلېگرامىغا يەتكۈزۈش تورىغا كىرگۈزۈلدى. 1994- يىلى 26 مىليون 160 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 7000 توچكىلىق شەھەر ئىچى تېلېفون قۇرۇلۇشى ۋە شەھەر ئىچى تېلېفونىنى كومپيۇتانورلاشتۇرۇپ ئۆزگەرتىش خىزمىتى ئىشلەندى. خوتەن ئولايەتلىك پوچتا- تېلېگراف ئىدارىسى يەنە خوتەندىن مەملىكەت ئىچىدىكى چوڭ، ئوتتۇرا شەھەرلەرگە ئالاھىدە تېز يەتكۈزۈش كەسپىنى يولغا قويدى. سەككىزىيازا، بازارلىنىڭ يېزا تېلېفونىنى پروگراممىلىق تېلېفونغا ئۆزگەرتتى.

ئەقىل ياشتا ئەمەس، ياشتا

بۈگۈنكى مۇخبىرىمىز (ئۆز مۇخبىرىمىز)

- سىزمۇ تېخى تاشپول ئىشچىسى بولماقچىمۇ؟

- ھەئە.

- بۇ ئىشقا چىدىماسسىزمكىن، چۆل-جەزىرىدە ئىشلەيدىغان گەپ.

- بۇنى بىلىمەن، چۆلدە ئىشلىسەممۇ مەيلى.

- ئۇكام بۇ قىزبالا قىلىدىغان ئىش ئەمەس.

- ئوغۇللار قىلغان ئىشنى مەن قىلسام بولمامدىكەن؟!

بۇ چاغ ئىشتىن چۈشۈشكە ئازلا ۋاقىت قالغان مەزگىل ئىدى. شۇڭا ئۇچاستكا باشلىقى:

- سىز ھازىرچە قايتىپ تۇرۇڭ، - دېگىنىچە دېتېر - قەلەملىرىنى يېغىشتۇرۇشقا باشلىدى.

ئەتىسى ئۇچاستكا باشلىقى ئىشخانا ئالدىدا بىرنەچچى بولۇپ تونۇساخاننى ئۇچرىتتى، ئۇنىڭ غۇۋزۇندە ئاچچىقى كەلدى:

- بۇ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىدىغان يەر ئەمەس، - دېدى ئۇچاستكا باشلىقى قاتتىق تەلەپپۇزدا، - ئىشچى قوبۇل قىلىدىغان يەر، تاشپول دېگەندە پوت-قولىنىڭ كۆچى بار ئەركەك ئىشلەيدۇ.

بۇ سۆزدىن خودىدى ئانارنىڭ دانسىدەك قىزىرىپ كەتكەن تۇنساخان كۆزىنگە لىققىدە ياش ئالدى ۋە ئىشخانىنىڭ ئىشكىنى قاتتىق يېپىپ چىقىپ كەتتى.

- جۇغى مۇشتۇمدەك بۇ شۇمتەكنىڭ خېلى ئاچچىغى بار ئىكەن - ھە، - دېدى ئۇچاستكا باشلىقى تۇنساخاننىڭ ئارقىسىدىن قاراپ قالغان ئۇچاستكا ئىشچىلىرىغا قاراپ.

ئۇنتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرگەندە بەرگەن دىپلومنى قايتا قولىغا ئالدى...

تۇنساخان ئاخىرى تاشپول ئىشچىسى بولدى. خۇشاللىقتىن ئۇنىڭ بېشى كۆككە يەتتى. ئۇ قوبۇل قىلىنغان تاشپول ئاسراش ئۇچاستكىسى تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ قىرغىقىغا جايلاشقان نېيە ناھىيىسىنىڭ سەل چېتىدىرەك يېرىدە ئىدى. يار كۆنلىرى بۇ يەردە تېمپېراتۇرا 40 گرادۇستىن ئېشىپ زېمىن تونۇردەك قىزىپ كەتسە، قىش كۈنلىرى سوغۇق دەستىدىن تۇرۇپ بولمايتتى. ئەتىيازدا ئايدا نەچچە قېتىم چېقىپ تۇرىدىغان بوران كۆزنى ئاچقۇزمايتتى. مۇشۇنداق جاپالىق شارائىتتا تۇنساخان كونا ئىشچىلار بىلەن بىللە بىركۈنمۇ ئىشتىن قالماي ئىشلىدى. بىر كۈنى ھاۋا بەك ئىسسىپ كەتتى، ئىش ئۇرنىدا دالدا بولغۇدەك بىرمۇر توپ دەرەخمۇ يوق ئىدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە تۇنساخاننىڭ قورسىقى ئاغرىپ تۇراتتى، ئۇنىڭ گۇرىچەك تۇتقىدەك مادارى قالمىغانىدى. تۇنساخاننىڭ بۇ ئەھۋالىنى كۆرگەن داۋەن باشلىقى ئۇنى بىر نەچچە كۈن دەم ئېلىشقا دەۋەت قىلدى، لېكىن ئۇ ئەتىسى ئەتىگەندە يەنە ئىشقا كەلدى. ئەمگەك بارا-بارا ئۇنى چىنىقتۇردى.

ھەش-پەش دېگۈچە ئاردىدىن ئالتە يىل ئۆتۈپ كەتتى. بۇ جەريانىدا تۇنساخان تۇنجا قېتىم ئىلغار ئىشلەپ چىقارغۇچى، بەش قېتىم ئىلغار ئۈيۇشما ئەزاسى بولۇپ باھالىنىپ، ئۇچاستكا ۋە باش ئۇچاستكىنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى.

1987-يىلى خوتەن تاشپول باش ئۇچاستكىسى ئۇنى بۇيا تاشپول ئۇچاستكىسىنىڭ باش توما داۋەنگە يۆتكىدى، ئۇنى ئىشچىلار ئۈيۇشما گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى ۋە داۋەننىڭ ستاتىستىكا خىزمىتىگە مەسئۇل قىلدى. تۇنساخان بۇ داۋەنگە كەلگەندىن كېيىن، داۋەننىڭ تەشكىلىي تۈزۈمىنى كۈچەيتىپ ئىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشته تۇرمۇچە قوشتى، ئىشلەشكە تېرىشچان، پىلانلىق سۈپىتىگە باھالاندى. بۇيا تاشپول ئۇچاستكا پارتىيە ياچېيكىسى تۇنساخاننىڭ ياش بولۇشىغا قارىماي خىزمەتتە دادىل، تەشكىللەش ئىقتىدارىنىڭ ئالاھىدە ئىكەنلىكىنى نەزەردە تۇتۇپ، 1988-يىلى ئۇنى يەنە بۇيا تاشپول ئۇچاستكىسىنىڭ نۆل كىلومېتر داۋەننىڭ ستاتىستكىسىنىڭ خىزمىتىنى تۇتۇشقا ۋە داۋەن باشلىقىغا يارەملىشىشكە ئەۋەتتى. نۆل كىلومېتر داۋەنى يۈرۈكچاش دەريالىق بويىغا، يەنى بۇيا كۆمۈر كېنى يولىنىڭ ئېغىزىدىكى 29-، ۋە 63-نومۇرلۇق يول لىنىيىسىنىڭ نۆل كىلومېترىغا جايلاشقان بولۇپ، بۇ داۋەنده 26 نەپەر ئايال ئىشچى بار ئىدى. بۇ يولنى ياز كۈنلىرى كەلگەن كەلكۈن لانقىلار ئېقىتىپ كېلىپ بۇزۇۋەتسە، بەزىدە تاغدىن گۈمۈرۈلۈپ چۈشكەن تاشلار بۇزۇۋەتتى. خىزمەت شارائىتى ناچار بولغانلىقتىن، ئىشچىلار بۇ خىل جاپالىق خىزمەتكە بەرداشلىق بېرەلمەي، تۇرلۇك سەۋەبلەرنى كۆرسىتىپ ئىشقا تولۇق قاتناشمايتتى. بەزى ئىشچىلار ئامال تېپىپ باشقا ئىشقا ئالمىشىپ كېتىشنى ئويلاپ، داۋەننىڭ ئىشغا ئانچە كۆڭۈل بۆلمەيتتى. شۇڭا بۇ داۋەننىڭ ئىشلىرى يۈرۈشمەي ۋەزىپىسىنى ئورۇندالمىغاچقا، ھەر يىلى باشقا داۋەنلەرنىڭ ئارقىسىدا قالاتتى. تۇنساخان بۇ داۋەنگە كەلگەندىن كېيىن، ئۆزىنىڭ ستاتىستكا خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىگەندىن سىرت، ھەر كۈنى ئىشچىلار بىلەن بىللە ئىشقا بېرىپ، بىللە قايتتى. ئىشتىن چۈشكەندە ئىشچىلار بىلەن سىردىشىپ ئۇلارنىڭ پىكىر-تەلەپلىرىنى ئاڭلىدى. «قانداق قىلغاندا يول ئاسراش ئۇنۇمىنى ئۆستۇرگىلى بولىدۇ» دېگەن تېمىدا دەرس ئۆتۈپ، ئۇلارنىڭ كەسپىي سەۋىيىسىنى ئۆستۇردى. ئۇچاستكا باشلىقىنىڭ پىكرىنى ئالغاندىن كېيىن، داۋەنده تۇراقسىز ماتاش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، كۆپ ئىشلىگەنلەرگە كۆپ ھەق بېرىش، ئاز ئىشلىگەنلەرگە ئاز ھەق بېرىش پرىنسىپىنى ئىزچىللاشتۇردى ۋە مۇكاپاتلاش - جازالاش تەدبىرىنى يولغا قويدى. شۇڭا ئىشچىلارنىڭ ئاكتىپلىقى تۇرغۇپ، ئۇلار ئاربىسدا كۆپ ئىشلىگەنلەرگە تېرىشچانلىق، يولىنىڭ سۈپىتىگە ئېتىبار بېرىش ئىدىيىسى شەكىللەندى. ئۇنىڭ نەتىجىسىدە داۋەننىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمى ئۈزلۈكسىز ئۆسۈپ باردى. 1988-يىلى داۋەن ئىشلەپچىقارغان ئۇچاستكا ئۈنۈمى 1987-يىلىدىكىدىن 1.5 ھەسسە ئاشتى. 1989-يىلى داۋەن ئىشلەپچىقارغان ئۇچاستكا ئۈنۈمى 1988-يىلىدىكىدىن 1.5 ھەسسە ئاشتى. 1990-يىلى داۋەن ئىشلەپچىقارغان ئۇچاستكا ئۈنۈمى 1989-يىلىدىكىدىن 1.5 ھەسسە ئاشتى. 1991-يىلى داۋەن ئىشلەپچىقارغان ئۇچاستكا ئۈنۈمى 1990-يىلىدىكىدىن 1.5 ھەسسە ئاشتى. 1992-يىلى داۋەن ئىشلەپچىقارغان ئۇچاستكا ئۈنۈمى 1991-يىلىدىكىدىن 1.5 ھەسسە ئاشتى. 1993-يىلى داۋەن ئىشلەپچىقارغان ئۇچاستكا ئۈنۈمى 1992-يىلىدىكىدىن 1.5 ھەسسە ئاشتى. 1994-يىلى داۋەن ئىشلەپچىقارغان ئۇچاستكا ئۈنۈمى 1993-يىلىدىكىدىن 1.5 ھەسسە ئاشتى. 1995-يىلى داۋەن ئىشلەپچىقارغان ئۇچاستكا ئۈنۈمى 1994-يىلىدىكىدىن 1.5 ھەسسە ئاشتى.

ئەتراپىدا ئېچىشقا بولىدىغان بىكار يەرلەرنىڭ كۆپلۈكىنى كۆرۈپ، ئىشچىلارنى ئۆز كۆچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈپ، داۋەننىڭ شارائىتىنى ياخشىلاشقا سەپەرۋەر قىلدى ھەمدە ئۆزى باشلامچى بولۇپ، ئىشنىڭ ئېغىرىنى قىلىپ باشلامچىلىق قىلدى. تۇنساخاننىڭ يېتەكلىشى ئارقىسىدا ئىشچىلار بوش ۋاقىتلاردىن پايدىلىنىپ يەر ئېچىپ، 1500 توپ مېۋىسىز كۆچەت، 2500 توپ مېۋىلىك كۆچەت تىكتى. تۆت پۈدەك يەرگە گۈل تېرىپ داۋەنىن مۇھىتىنى گۈزەللەشتۈردى. سۇغۇرىش، پەرۋىش قىلىش ئىشلىرى چىڭ تۇتۇلغانلىقتىن، كۆچەتلەرنىڭ تۇتۇش نىسبىتى 95 % كە يېتىپ، ئىلگىرىكى قاقاسلىق ھازىر بۇك - باراقسانلىققا ئايلاندى.

تۇنساخان داۋەن گۇرۇپپا باشلىقىغا تەكلىپ بېرىپ ۋەتۇنگىغا يارەملىشىپ داۋەنده «ئىشچىلار ئائىلىسى»، «ياشلار ئائىلىسى»، كۈتۈپخاناقۇرۇپ ۋە 1200 پارچىدىن ئارتۇق كىتاب-ژۇرنال، تەنتەربىيە ئەسلىھەلىرىنى سېتىۋېلىپ، ئىشچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى. ئىشچىلار ئارىسىدا يەنە كىتاب ئوقۇش، لېكسىيە سۆزلەش، يول ئاسراش كەسپى بويىچە زېھىن سىناش پائالىيەتلىرىنى ئۆتكۈزۈپ، داۋەنده مەدەنىي پائالىيەتنى جانلاندۇردى.

تۇنساخان بۇ داۋەنگە كەلگەندىن بۇيان داۋەننىڭ باشقۇرۇش تۈزۈمى، ماشىنا - مېخانىزم باشقۇرۇش تۈزۈمى، جەمئىيەت ئامانلىقىنى باشقۇرۇش تۈزۈمى، ماتېرىيال باشقۇرۇش تۈزۈمى، ئائىلىكلەرنى باشقۇرۇش تۈزۈمى قاتارلىق قائىدە-تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، داۋەنده يېڭىچە كەيپىيات يارىتىلىشقا ھەسسە قوشتى. بۇ داۋەن 1988-يىلدىن 1994-يىلىغىچە ئۇچاستكا ۋە باش ئۇچاستكا تەرىپىدىن ئۈچ قېتىم «ئىلغار كوللېكتىپ»، ئالتە قېتىم «ئىشچىلار ئۈيۇشما خىزمىتىدىكى ئىلغار بەن-گۇرۇپپا»، ئۈچ قېتىم «ئىلغار ئىنتىپاق گۇرۇپپىسى» بولۇپ باھالاندى. تۇنساخان ئىشچىلار ئاغرىپ قالغاندا ياكى تاسادىپىي ئەھۋال تۈپەيلىدىن ئىشقا چىقالمىغاندا، ئۇلارنىڭ ئورنىدا 1840 سائەت ھەقسىز ئىشلىدى، ۋەزىپىسىنى ئورۇندىيالمىغان ئىشچىلارغا 2800 ئادەم (قېتىم) ياردەم بېرىپ، ئىشچىلارنىڭ ۋە داۋەننىڭ يول ئاسراش ۋەزىپىسىنىڭ ۋاقتىدا ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى. تۇنساخان يۇقىرىقىدەك ئەجىرى تارقىلىق 1988-يىلىدىن بۇيان ئۇچاستكا ۋە باش ئۇچاستكا بويىچە سەككىز قېتىم ئەجىر مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

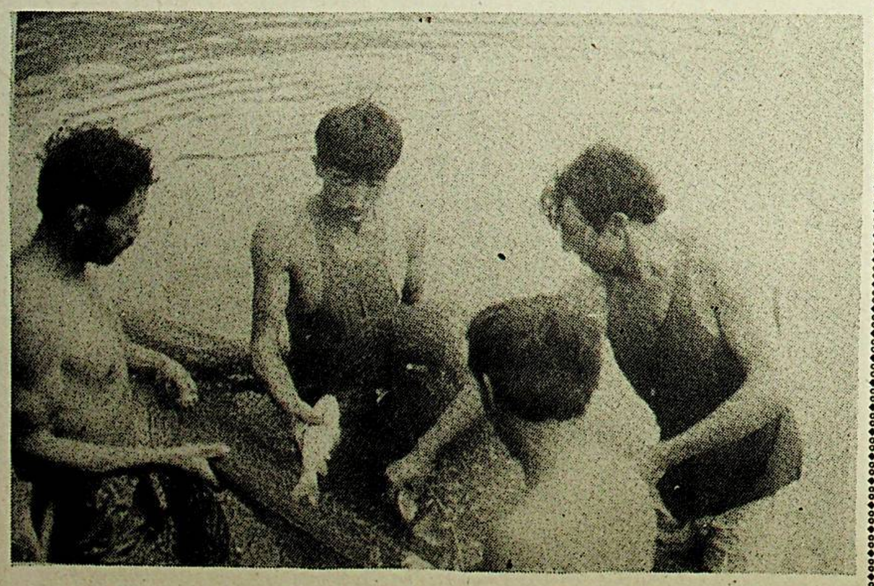
رەھبەرلىك ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، قۇمۇل ۋىلايىتىنىڭ چارۋا مېلى ئاپەت بولغان يىلدىمۇ كۆپەيدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **يۇنۇس سادىق** خەۋەر قىلدۇ: قۇمۇل ۋىلايىتى ئۇنۇملۈك تەدبىر قوللىنىپ، چارۋىچىلىققا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتكەنلىكتىن، ۋىلايەتنىڭ چارۋا مېلى ئاپەت بولغان يىلدىمۇ كۆرۈنەرلىك كۆپەيدى.

بۇ ۋىلايەتتە بۇلتۇر قىش ۋە بۇ يىل ئەتىياز ھاۋارايى نورمال بولماي، بوران، شۆرغان كۆپ چىقتى، قىشلاقلاردا قۇرغاقچىلىق ئېغىر بولدى. بۇ ئەھۋالغا قارىتا ھەر دەرىجىلىك چارۋىچىلىق تارماقلىرى زىچ ھەمكارلىشىپ ئادەم كۈچى، ماددىي كۈچ ئۈيۇشتۇرۇپ، چارۋىچىلىقنى ئاساس قىلىدىغان يېزا-قىشلاقلارغا ئەۋەتىپ چارۋا ماللارنىڭ قىش ۋە ئەتىيازدىن بىخەتەر ئۆتۈشى ئەيىارلىقنى بالدۇر ۋە پۈختا ئىشلىدى. ئەتىيازلىق تۆل ئېلىش مەزگىلىدە تېخنىكلار قوتانلارغا بېرىپ چارۋىچىلىقنىڭ برىنچى سېپىدە تۇرۇپ ئىشلىدى. شۇنىڭ بىلەن بۇلتۇر يىل ئاخىرىدىكى 1 ملىيون 34 مىڭ تۆياق چارۋا مال قىش ۋە ئەتىيازدىن بىخەتەر ئۆتتى، تۆل ئېلىشمۇ ئوڭۇشلۇق بولدى، بۇ يىل ئېلىنغان تۆلنىڭ 96.34 پىرسەنتى يەنى 450 مىڭ 700 تۆل قاتارغا قوشۇلدى.

بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمدا غۇلجا ناھىيىسىدە كۆش بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 50 % ئاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەتجان ئەيسا** خەۋەر قىلدۇ: غۇلجا ناھىيىسى چارۋىچىلىقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئوتلاق چارۋىچىلىقى بىلەن دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى ماس ھالدا راۋاجلاندۇردى. ئالدىنقى يېرىم يىلدا ناھىيە بويىچە ئومۇمىي چارۋا مال 900 مىڭ 890 تۇياقتا يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 3.52 % ئاشتى. تۆللەرنىڭ ئۆلۈش نىسبىتى بۇلتۇرقىدىن 43 % تۆۋەنلىدى. چارۋا مالالار ياخشى بېقىلغاچقا، ئوبدان ئەت ئالدى. 6-ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئىشلەپ چىقىرىلغان گۆش بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 50.7 % ئېشىپلا قالماي، كالا سۈتى ۋە قوي يۇڭىمۇ ئايرىم-ئايرىم ھالدا بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 3.9 %، 20.3 % ئاشتى.

قەشقەر ۋىلايىتىدە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بېلىق باققۇچى ئائىلىلەرنى مەبلەغ ۋە پەن - تېخنىكا جەھەتتىن قوللاشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىلگەنلىكتىن، ۋىلايەت بويىچە بېلىق باققۇچى

قارا‌پ، ـ خېلى جىگىرى بارده‌ك كۆرۈنـ
دۇ...

ئۇچاستىكا باشلىقى تۇنساخانىنىك تولۇقسز

جايلاردا «يازنىك ئۇچ ئىشى» ياخشى قىلىنماقتا

ئېكساق كەنتىدە: ئاتۇش شەھرىنىك ئۇستۇن ئاتۇش يېزىسى ئېكساق كەنتىدە 3755 مو بۇغداي پۇتۇنلەي ئورۇلۇپ، خامانغا توشۇلۇپ بولدى. ئېگىز ئورنىغا سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ قوناق تېرىش يېگى تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش پىلانى ھەرقايسى ئائىلىلەرگە ئەمەلىيلەشتۇرۇلۇپ، 197 مو ئېگىز ئورنى قونىقى تېرىلىپ، پىلاندىكىدىن ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. 550 مو كۆمىسقوناق بىر قېتىمدىن ئىككى قېتىمغىچە كولتىۋاتسىيە قىلىندى، ھەر موغا 15 كىلوگرامدىن خىمىيىۋى ئوغۇت بېرىلدى، ئومۇمىيۈزلۈك بىر قېتىم سۇغىرىلدى.

مەيدىللا مۇھەممەت

باي بازىرىدا: بۇ يىل باي ناھىيىسىنىك باي بازىردا «كۆيتۇك-1» قاتارلىق ئەلا سورتلۇق بۇغداي تېرىلغان بولۇپ، ئوبدان پەرۋىش قىلىنغانلىقتىن، راسا ئوخشىدى. 7-ئاي كىرىش بىلەنلا كادىرلار ۋە دېھقانلار ئورمىنى باشلاپ، بازار بويىچە تېرىلغان 3983 مو بۇغدايىنى ئون نەچچە كۇندىلا ئورۇپ بولدى، خامان تېپىش سۇرئىتىنى تېزلىتىپ، دۆلەتكە 35 مىڭ 400 كىلوگرامدىن ئارتۇق بۇغداي سېتىپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئېگىز تېرىلغۇسىنى چىڭ تۇتۇپ، 434 مو ئېگىز ئورنىغا قوناق تېرىپ، پىلانىنى تولۇق ئورۇندىغاندىن باشقا، يەنە كۆكتات قاتارلىقلارنى تېرىدى. 2300 مو قوناق، 200 مودىن ئارتۇق كېۋەزنىك نۆۋەتتىكى پەرۋىشىنى ئومۇمىيۈزلۈك قولدىن چىقاردى.

ھەسەن ئابدۇۋەلى

دېھقان تۇردى روزى بىر يېرىم مو يەرگە تاۋۇز تېرىپ 3300 يۈەن كىرىم قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تەۋەككۈل ئەمەت** خەۋەر قىلدۇ: قەشقەر كونىشەھەر ناھىيە يېڭىئۆستەڭ يېزا 5-كەنتتىكى دېھقان تۇردى روزى بىر يېرىم مو يەرگە تاۋۇز تېرىپ ئۇنىڭدىن 3300 يۈەن كىرىم قىلدى.

تۇردى روزى بۇ يىل ئەتىيازدا بىر يېرىم مو يەرگە يازلىق تاۋۇز تېرىغانىدى، ئۇ ئەھەللىۋى ئوغۇت بىلەن يېتەرلىك ئوغۇتلاپ، ئىككى قېتىم يوپۇرماق گۆھىرى چېچىپ، پەرۋىشنى ياخشى قىلغانلىقتىن، تاۋۇزلار ئوبدان ئوخشىدى. ئۇ 7-ئاينىڭ ئوتتۇرىغىچە تاۋۇز سېتىپ 3300 يۈەن كىرىم قىلدى، تۇردى روزى ھازىر تاۋۇز ئورنىنى كۆزلۈك كۆكتات تېرىشقا تەقلەپ قويدى.

باي ناھىيىلىك ھاراق زاۋۇتى
ئىچكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، 1 مىليون 529 مىڭ يۈەنلىك مەھسۇلات ئىشلەپ چىقاردى

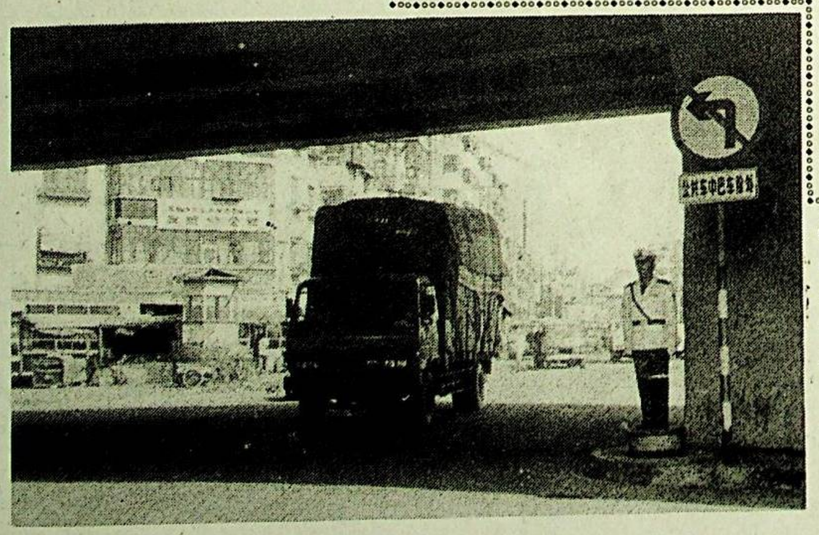
ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھەسەن ئابدۇۋەلى** خەۋەر قىلدۇ: باي ناھىيىلىك ھاراق زاۋۇتى كارخانا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، قائىدە-تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، بىخەتەرلىك ئىشلەپچىقىرىشقا ئەھمىيەت بېرگەنلىكتىن، 1-ئايدىن 7-ئاينىڭ 7-تۈتقۇرىغىچە 1 مىليون 529 مىڭ يۈەنلىك مەھسۇلات ئىشلەپ چىقاردى.

بۇ زاۋۇت يىلنىڭ باشىدىلا ئىشچى-خىزمەتچىلەرگە بولغان ئىدىيۋى-سىياسىي تەربىيە، كەسپىي ئەخلاق تەربىيىسى ۋە بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش تەربىيىسىنى نۇقتىلىق ئېلىپ بارىدى ھەم قائىدە-تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈردى. ھاراق، ئاچچىقمۇ ئىشلەپچىقىرىش پىلان-كۆرسەتكۈچلىرىنى ھەر بىر سېخ، بەن-گۇرۇپپىلارغىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. مۇكاپاتلاش-جازالاش تۈزۈمىنى ئايمۇئاي ئىجرا قىلدى. بىخەتەرلىك ئەسلىمەلىرىنى تولۇقلىدى. سېخ مۇدىرلىرى بىلەن بىخەتەرلىك مەسئۇلىيەتنامىسى تۈزۈپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ بىخەتەرلىك ئېڭىنى ئۆستۈردى. ئەلا سۈپەتلىك مۇلازىملىق قىلىپ «سۈپەت بىرىنچى، خېرىدار بىرىنچى، ئىناۋەت بىرىنچى» نى ئالدىنقى ئورۇنغا قويدى. مۇناسىۋەتلىك كىشىلەرنى ھاراق، ئاچچىقسۇنى باھالاشقا تەكلىپ قىلىپ، ئۇلارنىڭ پىكىر-تەكلىپلىرىنى قوبۇل قىلدى. بۇ زاۋۇت نۇقتىلىق ئېلىپ بارغان ئاچچىقسۇنىڭ سۈپىتىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىگەنلىكتىن، ئىشلەپ چىقىرىلغان «قارا سۇ ئالىي ھارىقى» قاتارلىق ئاق ھاراقلار ھەم ئىسلانغان ئالىي دەرىجىلىك ئاچچىقسۇلار خېرىدارلىق مەھسۇلاتقا ئايلاندى. ئۇلارنىڭ مەھسۇلاتلىرى ناھىيە تەۋەسىدە سېتىلىپ قالماستىن، يەنە باشقا جايلاردىمۇ تالىشىپ سېتىۋالىدىغان مەھسۇلاتقا ئايلاندى. نەتىجىدە 1-ئايدىن 7-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە بۇ زاۋۇتتا ئىشلەپ چىقىرىلغان ھاراق 298 توننىغا، ئاچچىقسۇ 80 توننىغا، ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليون 529 مىڭ 651 يۈەنگە يېتىپ، مەھسۇلات مقدارى، مەھسۇلات قىممىتى، كىرىم ۋە باج-پايدا جەھەتلەردە ئومۇمىيۈزلۈك ئېشىشتەك ياخشى ۋەزىيەت بارلىققا كەلدى.

ئىقتىسادىي ئۈنۈمى تۆۋەنلەپ كەتكەن زاۋۇت بىلەن بىرلەشتۈرۈلگەن جىمسار ناھىيىلىك قەغەز زاۋۇتىنىڭ ئۈنۈمى يەنىلا ياخشى بولماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئادالەت ھەمدۇل** خەۋەر قىلدۇ: جىمسار ناھىيىلىك قەغەز زاۋۇتى ئىقتىسادىي ئۈنۈمى تۆۋەنلەپ كەتكەن سەگىرتاش قەغەز زاۋۇتى بىلەن بىرلەشتۈرۈۋېتىلگەن بىر يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان، تۇرلۇك ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچلەرنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

ناھىيىلىك قەغەز زاۋۇتى يەرلىكتىكى باج - پايدىسى يۇقىرى كارخانا بولۇپ، يېزا-بازار كارخانىلىرى ئىچىدە ئالدىنقى ئورۇندا تۇرىدۇ. بۇ زاۋۇت 1995-يىلى 4-ئايدا دۆلەت ئىلكىدىكى ئىقتىسادىي ئۈنۈمى تۆۋەنلەپ كەتكەن سەگىرتاش قەغەز زاۋۇتى بىلەن بىرلەشتۈرۈۋېتىلگەندىن، شۇنىڭدىن بۇيان بۇ زاۋۇت خېيىم-خەتەر رەنىسى تۇرۇمىنى يولغا قويۇپ، زاۋۇت باشلىقى، سېخ مۇدىرى ۋە 1- سەپنە ئىشلەيدىغان ئىشچىلارنىڭ مائاشى، مۇكاپات پۇلىنى ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمى بىلەن باغلىدى. نەتىجىدە شۇ يىلى بۇ زاۋۇت 3 مىليون 610 مىڭ يۈەن مەھسۇلات قىممىتى، 330 مىڭ يۈەن باج-پايدا يارىتىپ، ناھىيىدىن چوشۇرۇپ بەرگەن كۆرسەتكۈچنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى. بۇ يىل بۇ زاۋۇت يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا تۇرلۇك قائىدە-تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، مال سانتۇچىلارغا سېتىلغان مالنىڭ نىسبىتى بويىچە مائاش بېرىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، مال سانتۇچى خادىملارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. ئالدىنقى يېرىم يىلدا ئىشلەپ چىقارغان 1500 توننا ئالىي دەرىجىلىك چىداملىق قەغەز ۋە ئادەتتىكى قەغەزلەرنىڭ لايىقەتلىك نىسبىتى% 100 كە يەتتى، ئۇ ئاپتونوم رايونىمىزدا بازىرى ئىنتاك مەھسۇلات بولۇپ قالدى. زاۋۇت بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمدا 2 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەھسۇلات قىممىتى، 220 مىڭ يۈەن باج-پايدا يارىتىپ، ۋەزىپىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى. زاۋۇت يېقىندا سانجى ئوبلاستى تەربىدىن «ئىككىدە كۆچلۈك» كارخانا دېگەن نامغا ئېرىشتى.

گۈما ناھىيىسىنىك زاڭگۈي يېزىسى «8-مارت كۆمۈش گۈل لوگقىسى» مۇسابىقە پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئايالالارنىك پەن-تېخنىكا ساپاسىنى ئۆستۈردى.

سۈرەتتە: ناھىيە، يېزا مەسئۇللىرى تېخنىك ئايالالارنىك كېۋەز مايسىلرىنى ئىلمىي ئۇسۇلدا پەرۋىش قىلىش تەجرىبىسىنى يەكۈنلىمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** فوتوسى

قاتناش ھاسىسى يۇز بېرىشنىك ئالدىنى ئېلىش ۋە ئازايتىش ئۈچۈن ئۈرۈمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىنىك قاتناش ساقچى ئەترىتى 1996-يىل 6-ئاينىڭ 25-ئۈنىدىن باشلاپ شەھەر ئىچىدىكى قاتناش ھادىسىسى كۆپ يۇز بېرىدىغان نوقتىلارغا قارانچۇق ساقچى مودېلى قويدى. ئۈرۈمچى شەھەر مەلىكتىسىز بويىچە قارانچۇق ساقچى مودېلى قويغان تۇنجى شەھەر بولۇپ قالدى.

سۈرەتتە: غەربىي شىمال يول ئېغىزىغا قويۇلغان قارانچۇق ساقچى مودېلىدىن كۆرۈنۈش.

ئۆز خەبىرىمىز **تۇرغۇنجان مەخمۇت** فوتوسى

△ چاقلىق تاشيول ئۇچاستىكىسىنىك چوڭ كۆۋرۈك داۋابەندىكى ئۇچ مىللەتتىن تەركىب تاپقان 30 ئىشچى بىر نىيەتتە ئىنتىپاقلىشىپ، يول سۈپىتىنى ياخشىلاشتا ئورتاق تىرىشقانلىقتىن، ئالدىنقى يېرىم يىللىق خىزمەتلەرنى سېلىشتۇرۇپ باھالاشتا بۇ داۋابەن ئىلغار داۋابەن بولۇپ باھالاندى.

ھۆرنسا مەمەت

△ قاراماي نېفىت ئىلىش 2-زاۋۇتىدا 951 ئىشچى-خىزمەتچى ئائىلىسىگە تېلېفون ئورنىتىلدى.

تۇرسۇن ياقۇپ

△ شىنجاڭ تاشيول باشقۇرۇش ئىدارىسى تاشيول ساھەسىنى تەشۋىق قىلىشتا نەتىجىسى گەۋدىلىك بولغان ئەخمەت ئەختەم، ھەببىبۇللا ئابدۇللا قاتارلىق 15 ئىختىيارىي مۇخبىرنى مۇكاپاتلىدى.

نازىگۈل شېراي

△ يېزا ئىگىلىك 3-شى 52 -تۈمەن توقۇمچىلىق زاۋۇتى 6-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە يىللىق ۋەزىپىنىك 66 پىرسەنتىنى ئورۇنداپ بولدى.

مەمتىمن يۈسۈپ

△ كېرىيە ناشيول ئۇچاستىكىسى يول سۈپىتىنى ئۆستۇرۇشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا 1329 كۋادرات مېتر يول يۈزىنى ئوگشىدى، 286 مىڭ 434 كۋادرات مېتر يول ياقىسىنى رەتلىدى، 3847 كۇب مېتر توپا قېزىپ، يول ئۇلىنى كۆتۈردى، 12 مىڭ 208 كۋادرات مېتر يان ئېرىق قازدى ۋە تازىلىدى.

خەيرىنسا مەتتوختى

«ئەڭ قاتتىق نارازىلىق» ئالددا...

ئاپتونوم رايون بويىچە «ئون ياخشى يەر باشقۇرۇش خادىمى»نىڭ بىرى، خوتەن شەھەرلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ئابدۇرېھىم نۇرى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز يۈسۈپ ئوسمان

يەر ئۈچۈن جېدەل

1995 - يىلى 9 - ئاينىڭ مەلۇم بىر كۈنى ئىدى، ئىشتىن قايتقان ئابدۇرېھىم نۇرى ئۆيىگە كىرىشىگىلا ئايالى «ئەڭ قاتتىق نارازىلىق» دەپ پىزىلغان بىر نامىسز كونۋېرتنى ئۇنىڭغا بەردى. ئابدۇرېھىم نۇرى بۇنىڭغا جىددىي قاراپ، دەرھال كونۋېرتنى ئاچتى. ئويلىمىغان يەردىن كونۋېرتنىڭ ئىچىدىن «نارازىلىق خېتى» ئەمەس بەلكى تۆت داھىينىڭ رەسمىي بار ئىككى باغلام پۇل چىقتى. بۇنىڭ تېگىنى چوشەنگەن ئابدۇرېھىم نۇرى ئەتىسى ئىدارىگە بېرىپ، ئەھۋالنى مۇئاۋىن ئىدارە باشلىقىغا مەلۇم قىلدى ھەم سۆزۈشتە قىلىش ئارقىلىق «ئەڭ قاتتىق نارازىلىق» بىلدۇرگەن نامەلۇم كىشىنى تاپتى. ئەسلىدە بۇ كىشىنىڭ 16 يىلدىن بۇيان ھەل بولماي كەلگەن يەر دەۋاسى بار ئىدى. بۇلتۇر 8 - ئايدا خوتەن شەھەرلىك سوت مەھكىمىسى بۇ دەۋا تۇغرىسىدا سوت ئاچقاندا، خوتەن شەھەرلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ئابدۇرېھىم نۇرى ھەققانىيەتنى ياقلاپ، پاكىت، داۋالى سۆزلەپ، 16 يىلغا سوزۇلغان بۇ يەر دەۋاسىنىڭ يەر قانۇنى بويىچە ئادىل بىر تەرەپ قىلىنىشىغا كۈچ سەرپ قىلغانىدى. ئۇ كىشى بۇنىڭغا رەھمەت ئېيتىش يۈزىسىدىن ئابدۇرېھىم نۇرىنىڭ پاك - دىيانەتلىكىنى بىلگەچكە، سوۋغات بېرىشكە ئامال قىلالماي، «ئەڭ قاتتىق نارازىلىق» ئۈسۈلى بىلەن كۆڭلىنى ئىزھار قىلغانىدى. 3 - كۈنى ئابدۇرېھىم نۇرى ئىدارىنىڭ بىر مۇئاۋىن باشلىقى بىلەن بۇ كىشىنى چاقىرتىپ، يەر دەۋاسىنى يەر قانۇنى بويىچە ئادىل بىر تەرەپ قىلىش يەر باشقۇرۇش كادىرلىرىنىڭ ئۆتەشكە تېگىشلىك مەجبۇرىيىتى ئىكەنلىكىنى، بۇنىڭغا كۆڭۈل ئىزھار قىلىشنىڭ ھاجىتى يوقلۇقىنى ئېيتىپ، 2000 يۈەننى ئۇنىڭغا قايتۇرۇپ بەردى.

ئابدۇرېھىم نۇرى خىزمەتكە قاتناشقان 32 يىلدىن بۇيان خوتەن شەھىرىدىكى لاسكۇي بازىرىنىڭ ئارخۇل، باشلاسكۇي كەنتلىرىدە قارار كۆرس ئېچىپ، 600 دىن كۆپرەك ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ۋە ئاممىنى يەر باشقۇرۇش بىلىملىرى بويىچە تەربىيىلەپ، تايانچ كۆچلەرنى يېتىشتۈردى. يەر باشقۇرۇش قانۇنىنى ئۇنىڭالغۇ لېنتىسىگە ئېلىپ ۋە كۆچۈرۈپ كۆپەيتىپ، ئاخبارات ۋاستىلىرى ئارقىلىق ئاممىغا تەشۋىق قىلدى. 64 تەشۋىقات دوسكىسى ياسىتىپ، شەھەرنىڭ ئادەم كۆپ، ئاۋات كوچىلىرىغا ئورناتتى. يەر باشقۇرۇش، ئىشلىتىش بىلىملىرى بويىچە ئىككى قېتىم زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈپ، 15 مىڭ پارچە تەشۋىقات ۋەرەقسى تارقاتتى. بۇنىڭ بىلەن ئاممىنىڭ يەرنى قەدىرلەش، ئاسراش، يەردىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش ئاڭلىلىقىغا ئۆسۈپ،قالايمىقان يەر ئىشلىتىش، قالايمىقان يەر ئىگىلەش ھادىسىلىرىنى تىزگىنلەشتە كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى.

يەر باشقۇرۇش خىزمىتى سىياسەتچانلىقى كۈچلۈك، چېتىشلىق دائىرىسى كەڭ خىزمەت. شۇڭا ئابدۇرېھىم نۇرى پاكلىق قۇرۇلۇشنى چىڭ تۇتتى. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق، ۋىلايەتلىك ، شەھەرلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرىنىڭ مۇناسىۋەتلىك ھۆججەتلىرىنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇردى. ئالدى بىلەن ئۆزى ئىش بېجىرىشتە پاك- دىيانەتلىك بولۇپ، بەزى كادىرلارنىڭ قانۇنغا خىلاپ يەر ئېگىلىشىگە يول قويمىدى. بۇ جەريانىدا باشقىلار سوۋغات قىلغان 10 مىڭ يۈەن نەق پۇل، 8000 يۈەن قىممەتلىك گىلەم، ئالىي دەرىجىلىك رەخت، ئالىي دەرىجىلىك ئايال ھاراق، تاماكا قاتارلىق سوۋغات بويۇملىرىنى كەسكىن رەت قىلىپ، كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىسىل خىسلىتىنى نامايان قىلدى. ئەل - ئاغىنىلىرى، ئۇرۇق - تۇغقانلىرى قالايمىقان يەر ئىگىلەش، ئېتىبار تېرىلغۇ يەرلەرنى ئاسراش راسخوتى يېغۇبلىندى. ھوقۇقىدىن ھالقىپ يەر تەستىقلاش، قانۇنسز يەر تەستىقلاش ھادىسىلىرىگە خاتىمە بېرىلىپ، بىر قەلەم (شەھەر باشلىقى تەستىقى) بىلەن يەر تەستىقلاش ئىشقا ئاشۇرۇلدى.

ئابدۇرېھىم نۇرى تۆت يىلدىن بۇيان 11 ئائىلىنىڭ ھۆكۈمەت ھەل قىلىشقا تېگىشلىك 18 مىڭ 600 يۈەن تۆلەم پۇلىنى ئىدارە مالىيىسىدىن ھەل قىلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ خاتىرجەم ماكانلىشۇبلىشى ئۈچۈن شارائىت يارىتىپ بەردى. ئىدارە مالىيىسىدىن 687 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ شەھەرگە قاراشلىق ئۈچ يېزا، بىر بازار دېھقانلىرىنىڭ 8700 مو بوز يەر ئېچىپ تېرىلغۇ كۆلىمىنى كېڭەيتىشگە مەدەت بەردى. 400 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 884 كۆادرات مېتر كېلىدىغان ئىككى قەۋەتلىك يەتتە ئائىلىلىك ئولتۇراق ئۆي سېلىپ ئىدارىدىكى ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ ئولتۇراق ئۆي شارائىتىنى ياخشىلاپ بەردى. ئەمما ئۆزى يېزىدىكى كونا ئۆيىدە ئولتۇرۇۋەردى. ئابدۇرېھىم نۇرى خىزمەتتىكى ئەمەلىي نەتىجىلىرىگە ئاساسەن 1989 - يىلدىن ھازىرغىچە ئاپتونوم رايونلۇق دېھقانچىلىق نازارىتى تەرىپىدىن ئۈچ قېتىم «مۇنەۋۋەر يېزا ئىگىلىك خادىمى» ، ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى تەرىپىدىن بىر قېتىم «بۇغداي ئۇرۇقىنى يېگىلاشتىكى ئىلغار خىزمەتچى» ، ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا كومىتېتى تەرىپىدىن ئىككى قېتىم «ئېنېرگىيە تېجەشتىكى ئىلغار شەخس» ، ئاپتونوم رايونلۇق يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى تەرىپىدىن ئۈچ خىل قۇرۇلۇشقا يەر ئىشلىتىش، يەرلەرنى تەكشۈرۈش، تىزىملاش، خەرىتىلەشتۇرۇش، يەر ماجىرالرىنى بىر تەرەپ قىلىشتىكى «ئىلغار خىزمەتچى» ، «ئون ياخشى يەر باشقۇرۇش خادىمىنىڭ بىرى» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى.

ئۇنۇملۇق تەشۋىقات

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز زۇنۇن باقى خەۋەر قىلدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بىر قىسىم ئورۇن ۋە شەخسلەر كۆپلەپ پايدا ئېلىش مەقسىتىدە قانۇنسز ئون- سن بۇيۇملىرىنى ئىشلەش نۇقتىلىرى ۋە توپ تارقىتىش ئورۇنلىرىدىن قانۇنسز ئون - سن بۇيۇملىرىنى سېتىۋېلىپ، ئونى تۆمۈرىول، تاشيول، ئايروپىلان ياكى پوچتا ئارقىلىق مەملىكىتىمىزنىڭ جۇملىدىن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەرقايسى جايلىرىغا توشۇپ، ئون - سن بۇيۇملىرىنى تارقىتىدىغان قانۇنلۇق يول ۋە ئون - سن بازىرىنىڭ نورمال تەرتىپىگە ئېغىر تەسىر يەتكۈزمەكتە. ئون - سن بازىرىنى باشقۇرۇشنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، ئەقلىي مۇلۇك ھوقۇقىنى قوغداش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئوچۇن، يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت نازارىتى، ئۇرۇمچى تۆمۈرىول ئىدارىسى، ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتى، ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى، خەلق ئاۋاتلاشتۇرۇش ئۇرۇمچى باشقۇرۇش ئىدارىسى قاتارلىق بەش نازارەت، ئىدارە مەركەزدىكى بەش مىنىستىرلىك، ئىدارىنىڭ «ئون - سن بۇيۇملىرىنى توشۇش ۋە يەتكۈزۈپ بېرىشنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش»نى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى ئالاقىدار تارماقلارغا تارقىتىپ، ئىستايىدىل ئىجرا قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: كۆپ مىقداردىكى ئون - سن بۇيۇملىرىنى ئوگزال، ئاپتوموبىل بېكىتى، ئايرودروم ۋە پوچتا ئارقىلىق ئۆلكە (ئاپتونوم رايون) ئاتلاپ توشۇشقا تاپشۇرىدىغان، پوچتىدىن ئەۋەتىدىغانلار جەزمەن مەدەنىيەت مىنىستىرلىكىنىڭ تەستىقىنى ئالغان ئون - سن بۇيۇملىرىنى توپ تارقىتىش باش ئورۇنلىرى بولۇشى؛ ئۆلكە (ئاپتونوم رايون) ئىچىدە توشۇشقا تاپشۇرىدىغان، پوچتىدىن ئەۋەتىدىغان ھەمدە ئونى تاپشۇرۇۋالىدىغانلار جەزمەن ئۆزلىرى تۇرۇشلۇق ئۆلكە (ئاپتونوم رايون)نىڭ ئون - سن بۇيۇملىرىنى مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ تەستىقىنى ئالغان ئون- سن بۇيۇملىرىنى توپ تارقىتىش ئورۇنلىرى بولۇشى شەرت. باشقا ئورۇنلارنىڭ ئون - سن بۇيۇملىرىنى توشۇشقا تاپشۇرۇش، پوچتىدىن ئەۋەتىش ئىشلىرىنى بېجىرىشكە بولمايدۇ؛ كۆپ مىقداردىكى ئون - سن بۇيۇملىرىنى توشۇشقا تاپشۇرۇش ياكى پوچتىدىن ئەۋەتىدىغان ھەر قايسى ئورۇن جەزمەن «ئون - سن بۇيۇملىرىنى توپ تارقىتىش تىجارىتى ئىجازەتنامىسى»نى ھەمدە ئۆزى تۇرۇشلۇق ئۆلكە (ئاپتونوم رايون)، ۋىلايەت (شەھەر)نىڭ ئون - سن بازىرىنى باشقۇرۇشقا مەسئۇل مەمۇرىي تارماقى بەرگەن تەستىقى ئىسپات خېتىنى ئېلىپ كېلىپ، توشۇشقا تاپشۇرۇش، ئەۋەتىش ياكى تاپشۇرۇۋېلىش رەسمىيىتىنى بېجىرىشى شەرت؛ ئون - سن بۇيۇملىرىنى پوسۇلكا ياكى تېز يەتكۈزۈلىدىغان كىچىك خالتا قىلىپ پوچتىدىن ئەۋەتىشتە، ئەۋەتكۈچى كىشى جەزمەن ئون - سن بازىرىنى باشقۇرۇشقا مەسئۇل ناھىيىدىن يۇقىرى ئون - سن بۇيۇملىرىنى مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقى بەرگەن تەستىقى ئىسپاتىنى كۆرسىتىشى كېرەك.

ئۇقتۇرۇشنىڭ ئاخىرىدا، جايلاردىكى ئون - سن بازىرىنى باشقۇرۇشقا مەسئۇل تارماقلاردىن توشۇشقا تاپشۇرىدىغان ياكى پوچتىدىن ئەۋەتىدىغان ئون - سن بۇيۇملىرىنىڭ ئىسپات ھۆججەتلەرنى ئەستايىدىل تەكشۈرۈش، بەلگىلەنگەن شەرتلەرگە ئوخشىغان كېلىدىغانلارنىلا تەستىقى ئىسپات بېرىش؛ ئوگزال، ئاپتوموبىل بېكىتى، ئايرودروم، پوچتا ئىدارىلىرىدىن مال ئەۋەتكۈچى ياكى مال تاپشۇرۇۋالغۇچىنىڭ ئالاقىدار تەستىقى ھۆججەتلىرى ۋە ئون- سن بۇيۇملىرى نومۇرلىرىنىڭ نامى، مىقدارىنى بەلگىلىمە بويىچە قاتتىق تەكشۈرۈش، ئون - سن بۇيۇملىرىنى توشۇشقا تاپشۇرۇش ياكى پوچتىدىن ئەۋەتىش، مالنى تەكشۈرۈش، تاپشۇرۇپ بېرىش ھالقىلىرىنى باشقۇرۇشنى ھەققىي كۈچەيتىش، قانۇنسز ئون - سن بۇيۇملىرى بايقالغان ھامان دەرھال توختۇپ قېلىش ھەمدە شۇ جايدىكى ئون - سن بازىرىنى باشقۇرۇشقا مەسئۇل تارماقنىڭ تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشىغا مەلۇم قىلىش تەلەپ قىلىندى.

ئون - سن بۇيۇملىرىنى توشۇش ۋە يەتكۈزۈپ بېرىشنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش توغرىسىدا بەلگىلىمە چىقىرىلدى

قاغلىق ناھىيىسىدىكى ھەر دەرىجىلىك ئىتىپاق تەشكىلاتلىرى ئىتىپاق ئەزالىرىنى جەمئىيەت ئوچۇن خالىس توھپە قوشۇشقا يېتەكلىدى

قاغلىق ناھىيىسىدىكى ھەر دەرىجىلىك ئىتىپاق تەشكىلاتلىرى ئۆز قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش بىلەن بىللە ئىتتىپاق ئەزالىرىنى مول مەنپەئەتلۇق پائالىيەتلەرگە تەشكىللەپ، ئۇلارنى جەمئىيەت ئوچۇن خالىس توھپە قوشۇشقا يېتەكلىدى.

بۇ يىل كېرەگىدىن بۇيان بۇ ناھىيىدىكى ھەر دەرىجىلىك ئىتىپاق تەشكىلاتلىرى ناھىيىلىك ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، باش ياچىيكلارنى كەسپىي جەھەتتىن يېتەكلەش، تەشكىلىي جەھەتتىن تەرتىپكە سېلىشنى چىڭ تۇتتى. ناھىيىلىك ئىتتىپاق كومىتېتى ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىگە ماسلىشىپ، ئاساسىي قاتلام ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سالدى. يېشى ئېشىپ كەتكەن، خىزمەتتىكى ھۆددىسىدىن چىقالمىغان بىر قىسىم ئىتتىپاق كادىرلىرىنى ۋەزىپىدىن قالدۇردى. ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرىنىڭ پائالىيەتلىرىنى جانلاندۇرۇپ، ئىتتىپاق ئەزالىرىنىڭ جەمئىيەت ئوچۇن خالىس توھپە قوشۇش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. بۇنىڭ بىلەن ئىتتىپاق ئەزالىرى بىلەن تەشكىلىنىڭ مۇناسىۋىنى ئۈزۈلۈپ قېلىشتەك ھالەت ئۆزگىرىپ، ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرىنىڭ جەڭگىۋارلىقى ئاشتى. ھەرقايسى يېزا - بازارلىق ئىتتىپاق كومىتېتلىرى «ياش پىدائىيلار مۇلازىملىق ئەترىتى»لىرىنى قۇرۇپ، 25 كە يېقىن ياشنى قاتناشتۇرۇپ، جەمئىيەت ئامانلىقىغا تېگىشلىك توھپە قوشتى. ئۇلار يەنە توھپە قوشۇش روھىنى ئىپادىلەپ يېزا، كەنتلەردە ئۆسۈملۈك ئاسراش ۋە ھېۋىلىك كۆچەتلەرنى ئۇلاش، سورتىنى ياخشىلاش، ياشانغانلار ساناتوريىسىگە ياردەم بېرىش قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۈستىگە ئالدى. بۇ يىل ناھىيە بويىچە 33 مىڭدىن ئارتۇق ئىتتىپاق ئەزاسى ۋە ياش 189 مو يەرگە كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش ۋەزىپىسىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى. ئۇلار ھازىر يۇرۇشلەشكەن ئېنىز- ئېرىق سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشىغا خالىس توھپە قوشماقتا.

يىلدىن بۇيان خوتەن شەھىرىدىكى لاسكۇي بازىرىنىڭ ئارغۇل، باشلاسكۇي كەنتلىرىدە سەككىز يىلدىن كۆپرەك كەنت پارتىيە ياچەيكسى، ئۇچاستكا پارتىيە گۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى، 1985 - يىلى شەھەرلىك يېزا ئىگىلىك ئىدارىسى پارتىيە گۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى، مۇئاۋىن ئىداره باشلىقى بولدى. ئۇ قايسى خىزمەتكە قويۇلسا، شۇ خىزمەتنى بىجانىدىل ئىشلەپ ئۇنۇم ھاسىل قىلدى. ئۇنىڭ خىزمەتتىكى ئەمەلىي نەتىجىلىرىگە ئاساسەن 1991 - يىلى شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئۇنى شەھەرلىك يېزا باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، ئىداره پارتىيە گۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىلىقىغا تەينىلىدى. بۇ مەزگىلده ئۇ تېرىلغۇ يەرنىڭ ئازىيىشى، نوپۇسنىڭ كۆندىن كۈنگە كۆپىيىشى، شەخسىلەرنىڭ ئولتۇراق ئۈي سېلىش دولقۇنىنىڭ ئەۋجىگە چىقىشى سەۋەبىدىن يەرلەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش، قوغداش- ئاسراش ۋە ئۇنىڭدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىشتا نۇرغۇن قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كەلدى. بۇ قىيىنچىلىقلارنى يېڭىش ئۈچۈن سىياسىي، كەسپىي ئۆگىنىش تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئىدارىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ يەر باشقۇرۇش قانۇنى» ۋە «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ يەر باشقۇرۇش قانۇنىنى يولغا قويۇش چارىسى» قاتارلىقلارنى ئۆگىنىشكە تەشكىللەپ، ئۇلارنىڭ سىياسىي، كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈردى. بەش يىلدىن بۇيان 16

ئاتاۇش شەھرىگە قاراشلىق سۇنتاغ يېزىسىنىڭ مەشئەت كەنتىدە ئىچىدىغان سۇنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى پۈتۈپ، تۇرۇبا سۇيى دېھقان ئائىلىلىرىگە كىردى.

سۈرەتتە: تۇرۇبا سۇيىنىڭ ئېغىلىك شارائىتىدىن سۆيۈنگەن بۇ ئائىلە كىر يۇماقتا.

نىجات سابىت فوتوسى

يىلدىن بۇيان خوتەن شەھىرىدىكى لاسكۇي بازىرىنىڭ ئارغۇل، باشلاسكۇي كەنتلىرىدە سەككىز يىلدىن كۆپرەك كەنت پارتىيە ياچەيكسى، ئۇچاستكا پارتىيە گۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى، 1985 - يىلى شەھەرلىك يېزا ئىگىلىك ئىدارىسى پارتىيە گۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى، مۇئاۋىن ئىداره باشلىقى بولدى. ئۇ قايسى خىزمەتكە قويۇلسا، شۇ خىزمەتنى بىجانىدىل ئىشلەپ ئۇنۇم ھاسىل قىلدى. ئۇنىڭ خىزمەتتىكى ئەمەلىي نەتىجىلىرىگە ئاساسەن 1991 - يىلى شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئۇنى شەھەرلىك يېزا باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، ئىداره پارتىيە گۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىلىقىغا تەينىلىدى. بۇ مەزگىلده ئۇ تېرىلغۇ يەرنىڭ ئازىيىشى، نوپۇسنىڭ كۆندىن كۈنگە كۆپىيىشى، شەخسىلەرنىڭ ئولتۇراق ئۈي سېلىش دولقۇنىنىڭ ئەۋجىگە چىقىشى سەۋەبىدىن يەرلەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش، قوغداش- ئاسراش ۋە ئۇنىڭدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىشتا نۇرغۇن قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كەلدى. بۇ قىيىنچىلىقلارنى يېڭىش ئۈچۈن سىياسىي، كەسپىي ئۆگىنىش تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئىدارىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ يەر باشقۇرۇش قانۇنى» ۋە «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ يەر باشقۇرۇش قانۇنىنى يولغا قويۇش چارىسى» قاتارلىقلارنى ئۆگىنىشكە تەشكىللەپ، ئۇلارنىڭ سىياسىي، كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈردى. بەش يىلدىن بۇيان 16 قېتىم شەھەر - بازارلارنىڭ ئولتۇراق ئۈي قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىپ ۋە ئۇنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئولتۇراق ئۈي ئىسلاھاتىغا قاتنىشىدۇ ۋە ئۇنىڭغا يېتەكچىلىك قىلدۇ.

گۇۋۇيۈەننىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقى دۆلەتلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىنى كۆرسىتىدۇ. 8- نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 1- سانلىق يىغىندا تەستىقلانغان گۇۋۇيۈەننىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقى دۆلەتلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى گۇۋۇيۈەنگە قاراشلىق ئورگانلارنىڭ ئىسلاھات لايىھىسىگە ئاساسەن، دۆلەتلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى گۇۋۇيۈەنگە قاراشلىق ئورگانلارنىڭ ئىسلاھات لايىھىسىگە ئاساسەن، بۈاسىته قاراشلىق ئورگان بولۇش سۈپىتى بىلەن، پۈتۈن مەملىكەت يەرلىرىنى، شەھەر- يېزا يەر ئىشلىرىنى بىر تۇتاش باشقۇرۇشقا مەسئۇل بولىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، گۇۋۇيۈەننىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقى گۇۋۇيۈەننىڭ پۈتۈن مەملىكەتتىكى ئۈي - يەر مۇلۇك ئىشلىرىنى باشقۇرۇشقا مەسئۇل بولۇپ، ئۇ پۈتۈن مەملىكەت يەرلىرىنى ئىپلىپ ئىشلىتىش، ئاجرىتىپ بېرىش، سېتىپ بېرىش، قۇرۇلۇشقا ئىشلىتىدىغان يەرلەرنى بىر تۇتاش تەكشۈرۈش، ئىپلىپ ئىشلىتىش، ئاجرىتىپ بېرىشكە مەسئۇل بولىدۇ، ئۇ يەنە گۇۋۇيۈەن تەستىقلايدىغان قۇرۇلۇشقا ئىشلىتىدىغان يەرلەرنى تەكشۈرۈش، تەستىقلاشقا يوللاش،مەلۇم قىلىش ئىشلىرىنى بېجىرىدۇ. يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىنى سېتىپ بېرىشكە تەشكىللەش، ماسلاشتۇرۇش، تەكشۈرۈش، تەستىقلاشقا يوللاش ۋەسېتىپ بېرىش لايىھىسىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە، ھەر تۈرلۈك قۇرۇلۇشلارغا يەر ئىشلىتىش نورما كۆرسەتكۈچىنى تۈزۈشكە مەسئۇل بولىدۇ، يەر بازارلىرىنى باشقۇرىدۇ، مۇناسىۋەتلىك تارماقلار بىلەن بىللە يەر بازارلىرىنى باشقۇرۇش توغرىسىدكى قانۇن - نىزام ۋە قائىدىلەرنى تۈزۈپ چىقىپ، يەر بازارلىرىنى قېلىپلاشتۇرۇپ، يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىنى ئۆتۈنۈپ بېرىش، ئىجارىگە بېرىش، رەسمىگە قويۇش قاتارلىقلارنى ھوقۇق دائىرىسى بويىچە باشقۇرۇش ۋە نازارەت قىلىپ تەكشۈرۈشكە مەسئۇل بولىدۇ. مالىيە ۋە باج تارماقلىرى بىلەن ھەمكارلىشىپ يەر بېجىنى يىغىش ۋە باشقۇرۇش خىزمەتلىرىنى ئىشلەيدۇ.

«شەھەر ئۈي - يەر مۇلكىنى باشقۇرۇش قانۇنى»نى ئۆگىنىشتىن سوئال - جاۋاپلار

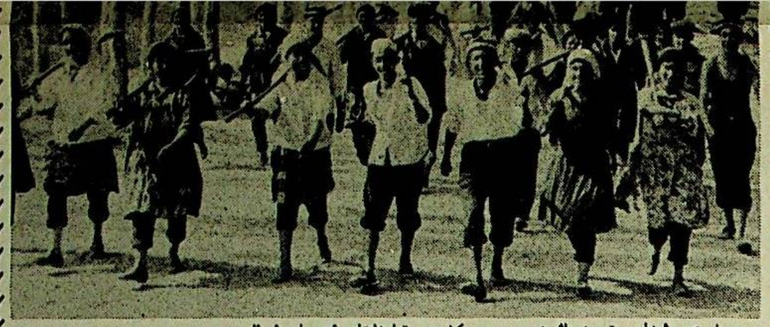
قانۇن مەسلىھەتچىسى

سوئال: «شەھەر ئۈي - يەر مۇلكىنى باشقۇرۇش قانۇنى»دا ئۈي - يەر مۇلۇك باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى قانداق بېكىتىلگەن؟

جاۋاب: «شەھەر ئۈي - يەر مۇلكىنى باشقۇرۇش قانۇنى»نىڭ 6 - ماددىسىغا ئاساسەن، گۇۋۇيۈەننىڭ قۇرۇلۇش ئىشلىرىنى باشقۇرۇش تارمىقى، يەر باشقۇرۇش تارمىقى گۇۋۇيۈەن ئايرىپ بەرگەن خىزمەت ھوقۇقى بويىچە ئۆز مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلىپ، يېقىندىن ماسلىشىپ، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئۈي- يەر مۇلكىنى باشقۇرىدۇ. ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ئۈي باشقۇرۇش، يەر باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ ئاپپاراتلىرىنى تەسىس قىلىشنى ۋە ئولارنىڭ خىزمەت ھوقۇقىنى ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق ۋە بۈاسىتە قاراشلىق شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى بېكىتىدۇ.

گۇۋۇيۈەننىڭ قۇرۇلۇش ئىشلىرىنى باشقۇرۇش تارمىقى- قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكىنى كۆرسىتىدۇ. 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 1 - سانلىق يىغىندا تەستىقلانغان گۇۋۇيۈەنگە قاراشلىق ئورگانلارنىڭ ئىسلاھات لايىھىسىگە ئاساسەن، گۇۋۇيۈەن قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكىنى ساقلاپ قالدى ھەمدە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ئۈي - يەر مۇلۇكلىرىنى باشقۇرۇش مەجبۇرىيىتىنى يۈكلىدى. گۇۋۇيۈەننىڭ قۇرۇلۇش ئىشلىرىنى ئاساسلىق باشقۇرغۇچى تارمىقى بولسا گۇۋۇيۈەننىڭ پۈتۈن مەملىكەتتىكى ئۈي - يەر مۇلۇك خىزمىتىنى باشقۇرىدىغان فۇنكسىيىلىك تارماقلىرىنىڭ بىرىدۇر. ئۇ ئۈي- يەر مۇلۇك كەسپىنى كەسپىي جەھەتتىن باشقۇرۇشقا مەسئۇل بولىدۇ. شەھەر - بازارلاردىكى يەرلەرنىڭ ئىشلىتىش ھوقۇقىنى ھەقلىق ئۆتۈنۈپ بېرىشكە، ئۈي - يەر مۇلۇك تەرەققىياتى بىلەن شوغۇللىنىشقا، ئۈي - يەر مۇلۇكلەرنى تاۋارلاشتۇرۇشقا، ئۈي - يەر مۇلۇك بازىرىنى قېلىپلاشتۇرۇشقا يېتەكچىلىك قىلدۇ، شەھەر - بازارلارنىڭ ئولتۇراق ئۈي قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىپ ۋە ئۇنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئولتۇراق ئۈي ئىسلاھاتىغا قاتنىشىدۇ ۋە ئۇنىڭغا يېتەكچىلىك قىلدۇ.

گۇۋۇيۈەننىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقى دۆلەتلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىنى كۆرسىتىدۇ. 8- نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 1- سانلىق يىغىندا تەستىقلانغان گۇۋۇيۈەننىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقى دۆلەتلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى گۇۋۇيۈەنگە قاراشلىق ئورگانلارنىڭ ئىسلاھات لايىھىسىگە ئاساسەن، گۇۋۇيۈەننىڭ قۇرۇلۇش ئىشلىرىنى باشقۇرۇش تارمىقى، يەر باشقۇرۇش تارمىقى گۇۋۇيۈەن ئايرىپ بەرگەن خىزمەت ھوقۇقى بويىچە ئۆز مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلىپ، يېقىندىن ماسلىشىپ، پۈتۈن مەملىكەت يەرلىرىنى، شەھەر- يېزا يەر ئىشلىرىنى بىر تۇتاش باشقۇرۇشقا مەسئۇل بولىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، گۇۋۇيۈەننىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقى گۇۋۇيۈەننىڭ پۈتۈن مەملىكەتتىكى ئۈي - يەر مۇلۇك ئىشلىرىنى باشقۇرۇشقا مەسئۇل بولىدۇ، ئۇ يەنە گۇۋۇيۈەن تەستىقلايدىغان قۇرۇلۇشقا ئىشلىتىدىغان يەرلەرنى تەكشۈرۈش، تەستىقلاشقا يوللاش،مەلۇم قىلىش ئىشلىرىنى بېجىرىدۇ. يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىنى سېتىپ بېرىشكە تەشكىللەش، ماسلاشتۇرۇش، تەكشۈرۈش، تەستىقلاشقا يوللاش ۋەسېتىپ بېرىش لايىھىسىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە، ھەر تۈرلۈك قۇرۇلۇشلارغا يەر ئىشلىتىش نورما كۆرسەتكۈچىنى تۈزۈشكە مەسئۇل بولىدۇ، يەر بازارلىرىنى باشقۇرىدۇ، مۇناسىۋەتلىك تارماقلار بىلەن بىللە يەر بازارلىرىنى باشقۇرۇش توغرىسىدكى قانۇن - نىزام ۋە قائىدىلەرنى تۈزۈپ چىقىپ، يەر بازارلىرىنى قېلىپلاشتۇرۇپ، يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىنى ئۆتۈنۈپ بېرىش، ئىجارىگە بېرىش، رەسمىگە قويۇش قاتارلىقلارنى ھوقۇق دائىرىسى بويىچە باشقۇرۇش ۋە نازارەت قىلىپ تەكشۈرۈشكە مەسئۇل بولىدۇ. مالىيە ۋە باج تارماقلىرى بىلەن ھەمكارلىشىپ يەر بېجىنى يىغىش ۋە باشقۇرۇش خىزمەتلىرىنى ئىشلەيدۇ.

سۈرەتتە: ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ۱ - سېپىدە كۆرۈش قىلىۋاتقان ئىتتىپاق ئەزالىرى.

ئۆز مۇخبىرىمىز **جۇرئەت نىزامىدىن**، ئىختىيارى مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا قۇربان** خەۋىرى، فوتوسى

قەشقەر شەھەرلىك يەككە ئەمگەكچىلەر جەمئىيىتى ئوقۇشسىز قالغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئوقۇش خراجىتىنى ھەل قىلىپ بەردى

قەشقەر شەھەرلىك يەككە ئەمگەكچىلەر جەمئىيىتى ئائىلىسىنىڭ نامراتلىقى تۈپەيلىدىن ئوقۇشسىز قالغان ۋە ئوقۇشسىز قېلىش ئالدىدا تۇرغان ئۆسمۈر بالىلارنى يارەمگە ئىگە قىلىش ئۈچۈن، بىر قىسىم ئىلغار يەككە سودا - سانائەتچىلەرنى سەپەرۋەر قىلىپ، 12 مىڭ يۈەن ئىئانە پۇلى توپلاپ، 30 نەپەر ئوقۇشسىز قالغان ئۆسمۈرنىڭ بەش يىللىق ئوقۇش خراجىتىنى بىر يولىلا ھەل قىلىپ بەردى .

بۇ يىل قەشقەر شەھىرى بويىچە 500 نەپەر ئوقۇشسىز قالغان ئۆسمۈرگە ياردەم بېرىش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلغاندىن كېيىن، شەھەرلىك يەككە ئەمگەكچىلەر جەمئىيىتى ئوقۇشسىز قالغان ئۆسمۈرلەرگە ياردەم بېرىش پائالىيىتىگە يېقىندىن ماسلىشىپ ۋە قوللاپ، بىر قىسىم ئىلىم - مەرىپەتنى سۆيىدىغان، مىللىي مائارىپىنىڭ تەرەققىياتىغا كۆڭۈل بۆلىدىغان سودا - سانائەتچىلەرنى سەپەرۋەر قىلىپ، ئۇلارنى ئوقۇشسىز قالغان بالىلارنىڭ قايتا مەكتەپكە كىرىشىگە ياردەم قولىنى سۇنۇشقا ئۇيۇشتۇرغاندى. يەككە سودا - سانائەتچىلەر بۇ پائالىيەتكە قىزغىن ئاۋاز قوشۇپ، 21 نەپەر ئۆسمۈرنىڭ بەش يىللىق ئوقۇش خراجىتىنى ھەل قىلىش بىلەن بىرگە شۇ ئۆسمۈرلەرنىڭ ئائىلىسىگىمۇ ياردەم بېرىشنى ئۆز زىممىسىگە ئالدى. شەھەرلىك «ئۈمىد قۇرۇلۇشى» رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى بۇ يەككە تىجارەتچىلەرگە «ئۈمىد قۇرۇلۇشى» ياردەم كارتۇچكىسى يېزىپ بەردى ۋە ئولارنىڭ ئالىيجاناب خىسلىتىگە مەدھىيە ئوقۇدى.

ئابلەت ئوسمان

ھازىرقى زامان پوچتا ئالاقە ئىشلىرى تەرەققىياتىنىڭ ئېھتىياجىغا ئۇيغۇنلىشالايدىغان كادىرلار قوشۇننىنى يېتىشتۇرۇپ چىقىش ئۈچۈن، ئۇرۇمچى شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسى ئۇيۇشتۇرغان پوچتا كادىرلىرىنىڭ كومپيۇتېر ئۆگىنىش كۇرسى يېقىندا ئېچىلدى. پوچتا سىستېمىسى بويىچە تۇنجى قېتىم ئېچىلغان بۇ كۇرسقا 60 كىشى قاتناشتى. كۇرس ئىككى ئاي داۋاملىشىدۇ.

سۈرەتتە: كۇرسانتلار دەرس ئاڭلىماقتا.

زىيىۋۇللا ئابلىز فوتوسى

رۇجياخۇا تېپەنجىندە خىرمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى:

ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇشتا بازار ئېھتىياجىغا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تېپەنجەن خەۋىرى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن ۋۇجىياخۇا يىغىندا تېپەنجىندە خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇشتا ئالدى بىلەن بازار ئېھتىياجىنى تەڭقىق قىلىش كېرەك، دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھات سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، تېزدىن بازارغا ماسلىشىشى، تېخنىكا تەرەققىياتى ۋە مەھسۇلاتلارنى يېڭىلاش قاتارلىق تەدبىرلەر ئارقىلىق تىرىشىپ بازار ئېچىشى كېرەك.

يولداش زۇجياخۇا 7-ئاينىڭ 21-كۈندىن 24-كۈنگىچە تېپەنجەن شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى گاۋدېجەن، شەھەر باشلىقى جاڭ لىچاڭنىڭ ھەمراھلىقىدا تېپەنجەن ئېچىدىن يانىدىغان دۆڭگاتېل زاۋۇتى، كىچىك تېپتىكى ئاپتوموبىل زاۋۇتى، تېپەنجەن پولات تۇرۇبا شىركىتى قاتارلىق كارخانىلار شۇنىڭدەك تېپەنجەن پورتى ۋە تېپەنجەن ئىقتىساد-تېخنىكا تەرەققىيات رايونىنى كۆزدىن كۆچۈردى. دۆلەت كارخانىلىرىدىكى كادىرلار، ئىشچى-خىزمەتچىلەر بىلەن پاراڭلاشتى. تېپەنجەن شەھىرىنىڭ رەھبەرلىرى بىلەن ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش مەسىلىسى توغرىسىدا سۆھبەتلەشتى، تېپەنجەن شەھىرىنىڭ خىزمىتى ۋە تەرەققىيات تەسەۋۋۇرىنى مۇئەييەنلەشتۈردى.

يولداش زۇجياخۇا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇشتا كۈچ سەرپ قىلىپ بازارنى تەڭقى قىلىشىمىز، بازار ئېچىشىمىز، بازار ئېھتىياجىغا ئۈيغۇنلىشىشىمىز كېرەك. جايلار كەسىپ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەشنى، كارخانىلار تەشكىلىي قۇرۇلمىنى تەڭشەشنى، بازاردىن ئىبارەت مەركەزنى چۆرىدىگەن ھالدا قانات يايدۇرۇشى كېرەك؛ كارخانىلار مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىش، تېخنىكا ئۆزگەرتىش قاتارلىق خىزمەتلەردە ھەر ۋاقىت بازارنى كۆڭلىگە پۈكۈشى كېرەك؛ بىر قۇرۇلۇش تۈرىنى يولغا قويۇش - قويماسلىق، قايسى ۋاقىتتا يولغا قويۇش، ئۇنى قانداق ئۇسۇل بىلەن قۇرۇپ چىقىشتىمۇ بازارنىڭ ئېھتىياجىنى تولۇق نەزەرگە ئېلىش كېرەك؛ ئەمەلىي ئەھۋالنى ئاساس قىلىش، كۆلەم بىلەن ئۈنۈمنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش كېرەك.

زۇجياخۇا كارخانىلارنىڭ زىيانىنى تۆگىتىش مەسىلىسى توغرىسىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: كارخانىلارنىڭ زىيان تارتىش ئەھۋالىنى ئوڭشاش «ئىككى تۆپ بۇرۇلۇش» نى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى مۇناسىۋەتلىك چوڭ مەسىلە، شۇڭا ئۇنى زور كۈچ سەرپ قىلىپ ھەل قىلىش كېرەك. كارخانىلارنىڭ زىيان تارتىشى رەھبەرلىك بەنزىسى مەسىلىسى، بازار ئېھتىياجىغا ئۈيغۇنلىشىش، بازارلىق مەھسۇلاتلار كەمچىل بولۇش، باشقۇرۇش بوش بولۇش، تېخنىكا قالاق بولۇش، ئىجتىمائىي سېلىق زىيادە ئېغىر بولۇش قاتارلىق مەسىلىلەرگە چېتىلىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، ئۇنى ھەل قىلىشتا ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىش، ئىسلاھ قىلىش، ئۆزگەرتىش، ئۆزگەرتىپ تەشكىللەش ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش قاتارلىق چارىلەرنى قوللىنىش كېرەك.

لى پىڭ 30 - نۆۋەتلىك خەلقئارا گېئولوگىيە يىغىنىغا قاتناشقان جۇڭگولۇق، چەت ئەللىك مەشھۇر زاتلار بىلەن كۆرۈشتى

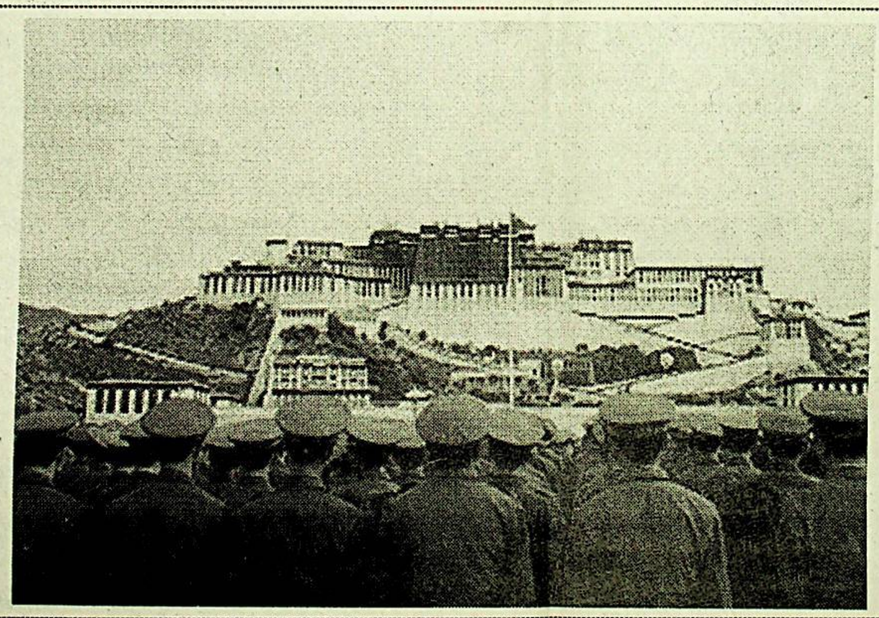
شىنخۇا ئاگېنتلىقى بېيجىڭ، 4 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پىڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا 30 - نۆۋەتلىك خەلقئارا گېئولوگىيە يىغىنىغا قاتناشقان جۇڭگولۇق، چەت ئەللىك مەشھۇر گېئولوگىيە ئالىملىرى، خەلقئارا تەشكىلاتلارنىڭ مەسئۇللىرى ۋە ھۆكۈمەتلەرنىڭ ئەمەلدارلىرى بىلەن كۆرۈشتى. لى پىڭ جۇڭگولۇق، چەت ئەللىك گېئولوگلارنىڭ ئىلمىي نەتىجىلەرنى كەڭ دائىرىدە ئالماشتۇرۇشنى، ھەمكارلىشىشنى قارشى ئالدى ھەم ھەرقايسى ئەللەردىن كەلگەن زاتلارنىڭ جۇڭگوغا كېلىش پۇرسىتىدىن پايدىلىنىپ جۇڭگونى چۈشىنىشى ئىلگىرى سۈرۈشنى ئۈمىد قىلدى.

مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمى، مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى قاتارلىق ئورۇنلار يولداش تەن يەنىڭ ئىش-پائالىيەتلىرىنى ئۆگىنىش بويىچە سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمى، مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى، مەركەزگە بىۋاسىتە قاراشلىق ئورگانلار خىزمەت كومىتېتى، مەركەزدىكى دۆلەت ئورگانلىرى خىزمەت كومىتېتى، ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى، ج ك پ بېيجىڭ شەھەرلىك كومىتېتى، ج ك پ لياۋنىڭ ئۆلكىلىك كومىتېتى 7-ئاينىڭ 30-كۈنى بىرلىكتە بېيجىڭدا تەن يەنىڭ ئىش-پائالىيەتلىرىنى ئۆگىنىش بويىچە سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزدى.

يىغىندا كۆپچىلىك مۇنداق دېدى: تەن يەن پىكرى دەۋرىدىكى خەلق سوتچىسى، ئۇنىڭ روھىدا جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 69 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن 8-ئاينىڭ 1-كۈنى شىزاڭ ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرى ۋە ھەر مىللەت ئاممىسىدىن بولۇپ 10 مىڭغا يېقىن كىشى بۇدالا سارىيىنىڭ ئالدىدىكى مەيدانغا «بايراق چىقىرىش، دۆلەت شېئىرى ئوقۇش» پائالىيىتى ئۆتكۈزدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

قەتئىي ئىرادە، چوڭقۇر مۇھەببەت

(بېشى 1 - بەتتە)

ئۇلاردىن باشقا چېگرا رايوندا تۇھپە قوشۇۋاتقان نۇرغۇن پىشقەدەم چېگرا مۇداپىئە جەڭچىسى بار، ئۇلار جۇشقۇن روھ، ئۆزىنى ئونتۇپ ئىشلەشتەك غەيرەت ۋە قەتئىي ئېتىقادى بىلەن پۈتۈن تۇەندىكى كومانداىر- جەڭچىلەرنىڭ جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش، چېگرا رايونىنى قوغداش قىزغىنلىقىغا ئىلھام بېرىپ كەلدى. تۇمۇر بويىچە يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە چېگرا رايوندا خاتىرجەم ئىشلەش، پائال يۇقىرى شياۋ ياڭجۇڭ «ئۆتكۈر كۆز» پېتىلدۇرۇش ئۈچۈن بارلىق كۆزىتىش پۇرسەتلىرىدىن پايدىلىنىپ ، ماھارىتىنى پېتىلدۇردى. بۇلتۇر 6- ئاينىڭ مەلۇم بىر كۈنى چېگرا مۇداپىئە ماددىي ئەشيالىرىنى ئېلىپ ماڭغان مەلۇم ئاۋتۇناتسىيە قىسمىنىڭ بىر تىك ئۈچار ئايروپىلانى شىزاڭدىن شىنجاڭغا قايتىش سەپىردە نىشاندىن ئادىشىپ قالدۇ، شياۋ ياڭجۇڭ رادار باشقۇرۇش سۇپىسىدا ئايروپىلاننىڭ يۆنىلىشىگە يېقىندىن دىققەت قىلدۇ. يەر ئۇستىدىكى ئىزدىگۈچى خادىملار ئولتۇراقلاشقان يېزا- كەنتلەردە رادار تۈمىنىڭ لېيەن ۋە پونكتلىرى بار. تۇمەن رەھبەرلىرى شۇنى سەگەكلىك بىلەن تونۇپ يەتتىكى، بۇ يەردە ھەربىيلەر بىلەن خەلقنىڭ ئىتتىپاقلىقى ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ياخشىلاش ھەمىنى بېسىپ چۈشىدىغان ئومۇمىيلىق بولۇپلا قالماستىن، ئۇرۇش تەييارلىقى مەشىق ۋەزىپىسىنى ئورۇندىاش، تۇرمۇش كاپالەت مەسىلىسىنى ھەل قىلىشنىڭ ئەڭ مۇھىم ئىجتىمائىي شەرتى، ئۇزاق يىللاردىن بۇيان، تۇمەن پارتكومى كومانداىر- جەڭچىلەرگە پارتىيىنىڭ

مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى مۇئەۋۋەر ئەسكەرلەرگە جياڭ زېمىن نامىنى يېزىپ بەرگەن مېدال تارقىتىشنى قارار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 1-ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. مەركىزىي مۇئەۋۋەر ئەسكەرلەرگە مېدال تارقىتىشنى قارار قىلغانلىقى تېخمۇ كۆپ «غايىلىك،

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجاڭ، 1-ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن پۈتۈن ئارمىيىدە بۇ يىلدىن باشلاپ مۇنەۋۋەر ئەسكەرلەرگە مېدال تارقىتىلىدۇ. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن «مۇنەۋۋەر ئەسكەر» مېدالىنىڭ نامىنى بېرىپ بەردى.

مۇنەۋۋەر ئەسكەر مېدالى مىستىن ياسالغان بولۇپ، ئالتۇن ھەل بېرىلگەن. يولداش جياڭ زېمىن بېرىپ بەرگەن «مۇنەۋۋەر ئەسكەر» دېگەن خەتلەر سېرىق ھەلدە قىنىق قىزىل تەگلىكتىكى رامكىغا ئويۇلغان. مېدالنىڭ نۇسخىسى بەش شوتار، قارغاي يوپۇرمىقى ۋە نۇردىن تەشكىل قىلىنغان بولۇپ، مۇنەۋۋەر ئەسكەرلەرنىڭ خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىدىن ئىبارەت بۇ چوڭ مەكتەپتە ئارقا-ئارقىدىن ساغلام ئۇرۇپ بېتىلۇۋاتقانلىغا سىمۋول قىلىنغان.

مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇنەۋۋەر ئەسكەرلەرگە مېدال تارقىتىشنى قارار قىلغانلىقى تېخىمۇ كۆپ «غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزامچان» ئىنقىلابىي ھەربىيلەرنى تەربىيلەش ۋە يېتىشتۇرۇش، كوماندىر- جەڭچىلەرنىڭ ئاساسىي قاتلامدا خاتىرجەم ئىشلەش، ئاساسىي قاتلامنى گۈللەندۈرۈش ئاكتىپلىقىنى تېخىمۇ ئىشقا سېلىپ، قىسىملارنىڭ جەلپ قىلىش كۈچى ۋە ئۇيۇشۇش كۈچىنى يەنمۇ ئاشۇرۇش، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن ئوتتۇرىغا قويغان «سىياسىي جەھەتتە لاياقەتلىك بولۇش، ھەربىي ئىشلاردا پىشقان بولۇش، ئىستىلدا ياخشى بولۇش، ئىنتىزامدا قاتتىق بولۇش، كۈچلۈك كاپالەتلىك قىلىش» ئۇمۇمىي تەلىپىنى يۇقىرى ئۆلچەمدە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئارمىيىنىڭ ساپا قۇرۇلۇشىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىپ، يېڭى تارىخىي شارائىتتا پارتىيە ۋە خەلق ئارمىيىمىزگە تاپشۇرغان ۋەزىپىلەرنى غەلبىلىك ئورۇندىشقا ھەققىي كاپالەتلىك قىلىشنى مەقسەت قىلىدۇ.

گۇۋۇيۈەن ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى شۇي چىڭ مۇنداق دېدى:

دۆلەت يولى ۋە ئۆلكە يولىدا «ئۈچ قالايمىقان» كۆرۈلمىگەن 1 - تۈركۈمدىكى ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايونلارنىڭ ئىسملىكى 9-ئايدا ئۆز قەرىلىدە ئېلان قىلىنىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دالىەن خەۋىرى. مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، گوۋۇيۈەن ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى شۇي چىڭ يېقىندا لياۋنىڭ ئۆلكىسىنىڭ پارتكومى ئورۇنداش ئەزالىرى ۋە ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى بىلەن «ئۈچ قالايمىقان»نى تۈزىتىش توغرىسىدىكى دوكلاتنى ئاڭلىدى ۋە كېيىنكى يېرىم يىللىق مەملىكەت بويىچە تاشيوللاردىكى «ئۈچ قالايمىقان»نى تۈزىتىش توغرىسىدىكى تەلەپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى.

شۇي چىڭ مۇنداق دېدى: مەملىكەت بويىچە تاشيوللاردا «ئۈچ قالايمىقان»نى تۈزىتىش خىزمىتى ئۇدا ئىككى يىل ئىشلەندى. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن تاشيوللارنىڭ دېكى قالايمىقان ھالەتنى تۈگىتىش خىزمىتىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى. جايلار، تارماقلار بۇ خىزمەتنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلىدى.

شۇي چىڭ كېيىنكى يېرىم يىللىق مەملىكەت بويىچە تاشيوللاردا «ئۈچ قالايمىقان»نى تۈزىتىش توغرىسىدىكى تەلەپنى ئوتتۇرىغا قويۇپ مۇنداق دېدى: تاشيوللاردا «ئۈچ قالايمىقان»نى تۈزەشتە ئالدى بىلەن ئىدىيۇي تونۇش مەسىلىسىنى ياخشى ھەل قىلىش لازىم. باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش توغرىسىدىكى يوليورۇقىنىڭ روھىغا ئەمەل قىلىپ، ئومۇميلىق قاراشنى تۇرغۇزۇپ، تۈزەش خىزمىتىنى سىياسىي ۋەزىپە سۈپىتىدە تۇتۇش، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تەرتىپىنى قوغداش، ئوبوروتنى جانلاندۇرۇش يۈكسەكلىكىگە كۆتۈرۈپ تونۇش كېرەك. بۇ يىل مەركەز بېكىتكەن دۆلەت يولى، ئۆلكە يولىدا ئاساسىي جەھەتتىن «ئۈچ قالايمىقان» بولماسلىق نىشانىغا يېتىشكە ئۈزۈل-كېسىل كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. جايلار، تارماقلار تۈزەش خىزمىتىدە ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنى نەزەردە تۇتۇپ، ئونۇملۇق تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، بۇ خىزمەتنى چىڭ تۇتۇپ ياخشى تۈگىتىشى كېرەك. گۇۋۇيۈەندىكى رەھبەرلەرنىڭ تەلىپى بويىچە دۆلەت يولى، ئۆلكە يولىدا ئاساسىي جەھەتتىن «ئۈچ قالايمىقان» بولمىغان 1- تۈركۈمدىكى ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايونلارنىڭ ئىسملىكى 9-ئايدا ئۆز قەرىلىدە ئېلان قىلىنىدۇ.

شۇي چىڭ ئوتتۇرىغا قويغان ئوتتۇرا يېقىنقى خىزمەت نىشانى: ئاساسىي قاتلامنى گۈللەندۈرۈش، ئاكتىپلىقنى تېخىمۇ ئىشقا سېلىپ، قىسىملارنىڭ جەلپ قىلىش كۈچى ۋە ئۇيۇشۇش كۈچىنى يەنمۇ ئاشۇرۇش، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن ئوتتۇرىغا قويغان «سىياسىي جەھەتتە لاياقەتلىك بولۇش، ھەربىي ئىشلاردا پىشقان بولۇش، ئىستىلدا ياخشى بولۇش، ئىنتىزامدا قاتتىق بولۇش، كۈچلۈك كاپالەتلىك قىلىش» ئۇمۇمىي تەلىپىنى يۇقىرى ئۆلچەمدە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئارمىيىنىڭ ساپا قۇرۇلۇشىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىپ، يېڭى تارىخىي شارائىتتا پارتىيە ۋە خەلق ئارمىيىمىزگە تاپشۇرغان ۋەزىپىلەرنى غەلبىلىك ئورۇندىشقا ھەققىي كاپالەتلىك قىلىشنى مەقسەت قىلىدۇ.

ئۇ ۋەقەلەرنى ئىنكاس قىلغان خەۋەرلەرگە قارىغاندا، ئۆتكەن يىلى 12-ئاينىڭ 31-كۈنى ئەتىگەن سائەت 7 دىن 8 گىچە بولغان ۋاقىت ئارىلىقىدا، ئۈرۈمچى شەھىرى ئىچىدە ئۈچ جايدا ئۈچ قېتىم پارتلاش ۋەقەسى يۈز بەرگەن. بىرىنچى قېتىم پارتلاش ۋەقەسى ئۈرۈمچى شەھىرى ئىچىدىكى ئاۋات رايونىدىكى بىر ئاپتوبۇس بېكىتىدە يۈز بەرگەن بولۇپ، بۇ ۋەقەدە 3 كىشى ئۆلگەن، 4 كىشى يارىلانغان. ئىككىنچى قېتىم پارتلاش ۋەقەسى ئۈرۈمچى شەھىرى ئىچىدىكى ئاۋات رايونىدىكى بىر ئاپتوبۇس بېكىتىدە يۈز بەرگەن بولۇپ، بۇ ۋەقەدە 1 كىشى ئۆلگەن، 2 كىشى يارىلانغان. ئۈچىنچى قېتىم پارتلاش ۋەقەسى ئۈرۈمچى شەھىرى ئىچىدىكى ئاۋات رايونىدىكى بىر ئاپتوبۇس بېكىتىدە يۈز بەرگەن بولۇپ، بۇ ۋەقەدە 1 كىشى ئۆلگەن، 1 كىشى يارىلانغان.

ئۈرۈمچى رايونلۇق ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا ℃ 18 - ℃ 30 بولىدۇ. ئۈچ باش شامال چىقىدۇ.

گېنىفوندىن ئالغان تەسراتىم

فالك قۇدې

1995 - يىلى كۈزدە مەن پارىژنىڭ شەھەر ئەتراپىغا جايلاشقان دۇنياغا داڭلىق بىئوتېببي تەتقىقات ئاپپاراتى- گېنىفوننى زىيارەت قىلىپ، چوڭقۇر تەسراتقا ئىگە بولدۇم. كەڭ كىتابخانلار بىلەن ئورتاقلىشىش مەقسىتىدە تەسراتىمنى سۆزلەپ ئۆتەمەكچىمەن.

گېنىفون گېن (gene)ۋە فون (thon)دەپ ئىككى قىسىمغا بۆلىنىدۇ. بۇنىڭدىكى فون تەتقىربىيدىكى مارافون سۆزىنىڭ كېيىنكى قىسمى. گېنىفوننىڭ مۇنداق ئىككى مەنىسى بار: بىرى، بۇ ئاپپاراتنىڭ گېن جەھەتتىكى تەتقىقات بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلىقىنى بىلدۈرىدۇ؛ يەنە بىرى، گېن تەتقىقاتىنىڭ جاپالىق ۋە ئۇزاق مۇددەتلىك ئىكەنلىكىنى، ئۇنى تەتقىربىيدىكى مارافونچە يۈگۈرۈشتەك داۋاملاشتۇرغاندىلا، مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشقا بولىدىغانلىقىنى بىلدۈرىدۇ.

ھازىرقى زامان بىئو تېببي تەتقىقاتى چوڭقۇرلىشىپ، گېنىنى تەتقىق قىلىش سەۋىيىسىگە يەتتى. لېكىن ھازىر ئالىملارنىڭ گېنىنى چۈشىنىشى تېخىمۇ ئەرزەك. بۇ ئاساسەن مۇنداق ئىككى تەرەپتە ئىپادىلىنىدۇ: بىرى، ئادەم ھۈجەيرىسىدىكى 100 مىڭ ئاقسىل گېنىنىڭ خرومۇسومىدا قانداق رەتكە تۇرغۇزۇلىدىغانلىقى ئانچە ئېنىق ئەمەس، ئىنسانلارنىڭ گېن گۇرۇپپىسىنىڭ تەشكىللىنىش شەكلى ۋە ئۇچۇر يەتكۈزگەن چاغدىكى ئىرسىيەت تىلىنمۇ چۈشىنىشى چوڭقۇر ئەمەس؛ يەنە بىرى، نۇرغۇن چوڭ- چوڭ كېسەللىكنىڭ گېن جەھەتتىكى كەمتۈكلۈكى ۋە ئۇلارنىڭ قانۇنىيىتى تېخى ئايدىڭ ئەمەس. مانا بۇلار ھازىر يولغا قويۇلغان ئەڭ ئۇلۇغ ئىلىم - پەن پىلانى- «ئىنسانلارنىڭ گېن گۇرۇپپىسى پىلانى»دىكى ئۆتكەلگە ھۈجۇم قىلىدىغان مۇھىم نىشان بولۇپ قالدى. بۇ پىلان 1990 - يىلى ئىجرا قىلىنىشقا باشلىدى. ئۇ 15 يىل داۋاملىشىدۇ. بۇنىڭغا 3 مىليارد دوللار سەرپ قىلىنىدۇ. شۇنداقلا دۇنيا بويىچە ھەمكارلىشىش توري ئارقىلىق ئېلىپ بېرىلىدۇ. گېنىفون ئەشۇ تەشكىلاتلارنىڭ مۇھىم شېرىكى. گېنىفوندا 127 تەتقىقاتچى ۋە تېخنىك بولۇپ، يىللىق خراجىتى 80 مىليون دوللار. بۇ پۈتۈنلەي 86 - 95 پىرسەنتى تېلېۋىزور ئارقىلىق ئىنائە تورىلاشتىن كېلىدۇ. تېلېۋىزور ئىنائە تورىلاش پائالىيىتى يىلدا بىر قېتىم ئېلىپ بېرىلىدۇ. بۇ پائالىيەت بىر ئاي داۋاملىشىدۇ. بۇ جەريانىدا گېنىغا مۇناسىۋەتلىك بىلىملەر، ئىنسانلارنىڭ گېن گۇرۇپپىسىدىكى ئۆزگىرىشلەر ھەققىدە ئىلمىي دوكلات ئاڭلىتىلىدۇ. ئاندىن ئالىملار ئۆز تەتقىقات نەتىجىلىرىنى ئېلان قىلىدۇ. ئۇلار بىر نەچچە يۈز خىل كېسەللىكلەر ئۈستىدە ئۇنۇملۇك ئىزدەندى. ھازىر بۇ ئاپپاراتقا 12 مىڭ DNA ئەۋرىشكىسىنى (بىر ئادەمگە بىردىن توغرا كېلىدۇ) توپلىدى. بۇلارنىڭ كۆپ قىسمى ئائىلە سستېمىسىغا چېتىشلىق ئەۋرىشكە، ئۇنى ئىرسىيەتشۇناسلىق تەتقىقاتىدا پايدىلىنىشقا بولىدۇ. تېخىمۇ قىممەتلىك يېرى شۇكى، ئۇلار ھەر بىر DNA ئەۋرىشكىسىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان بىر مەگگۇلۇك ھۈجەيرە سستېمىسىنى بەرپا قىلىپ، ئۇنى مۇناسىۋەتلىك تەتقىقاتتا پايدىلىنىدۇ. مەلۇماتلارغا قارىغاندا ھازىر 5600 خىلدىن ئارتۇق ئىرسىيەت كېسەللىكى بار ئىكەن، تېببي ئالىملار بۇلارنىڭ ئاز ساندىكىلىرىنلا بىلدىكەن. شۇڭا ئالدىمزدىكى ۋەزىپە مۇشكۇل. فرانسىيە ياۋروپادىكى چوڭ دۆلەت، لېكىن ئۇنىڭ زېمىنى ۋە نوپۇسى چەكلىك. شۇڭا گېنىفوننىڭ تەتقىقات ئېھتىياجىنى قاندۇرالمايدۇ. نۆۋەتتە جۇڭگو بىلەن فرانسىيىنىڭ بۇ جەھەتتە ھەمكارلىشىش ئىستىقبالى بار، گېنىفوندىكى كەسپداشلار جۇڭگو بىلەن ھەمكارلىشىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇلار جۇڭگونىڭ نوپۇسى كۆپ، كېسەللىك تۈرىمۇ كۆپ، كېسەللەرمۇ كۆپ، بۇ ھەمكارلىشىپ تەتقىقات ئېلىپ بېرىشتىكى ياخشى بايلىق، ھەمكارلىشىش ئارقىلىق ئىنسانلارنىڭ سالامەتلىك ئىشلىرى ئۈچۈن تېخىمۇ كۆپ تۆھپە قوشقىلى بولىدۇ، دەپ قارىماقتا.

رىسالەت ھەمدۇل(ت)

زەمبۇرۇغلۇق يىلتىز ۋە زەمبۇرۇغ ئوغۇتى

غالىپ توختى

زەمبۇرۇغلۇق يىلتىز ئۆسۈملۈكلەرنىڭ يىلتىزى بىلەن زەمبۇرۇغلاردىن شەكىللەنگەن ئازوتنى توراقلاشتۇرغۇچى بىرىكمە تەنچە: يىلتىز توقۇلۇنىنى شەكىللەندۈرىدىغان زەمبۇرۇغلار ئۆسۈملۈكنىڭ يىلتىز قىسمىغا كىرگەندىن كېيىن، بىر قىسىم ماددىلارنى ئاجرىتىپ چىقىرىدۇ. بۇنىڭ بىلەن يىلتىز تۈكچىلىرىنىڭ نەپىز پوستلۇق ھۈجەيرىلىرى غدىدىلىنىپ، تېزلىكتە يىلتىز توقۇلۇنىنى ھاسىل قىلدۇ. يىلتىز توقۇلۇندىكى زەمبۇرۇغلار ئۆسۈملۈك تەمىنلىگەن ئوزۇقلۇقتا تايىنىپ ياشاش بىلەن بىللە، ھاۋادىكى ئازوت گازىنى يىلتىزدا توراقلاشتۇرۇپ، ئۇنى ئۆسۈملۈكنىڭ شۇمۇرۇۋۇپلىشىغا بېرىدۇ. شۇڭا يىلتىز توقۇلۇنى كىچىك تېپتىكى ئازوت ئوغۇتى زاۋۇتىغا ئوخشايدۇ. ئۇ يىلتىزنىڭ ئوزۇقلۇق شۇمۇرىدىغان يۈزىنى كېڭەيتىپ، يىلتىزنىڭ شۇمۇرۇش ۋە كېسەللىككە قارشى تۇرۇش ئىقتىدارىنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، ئۆسۈملۈكنىڭ ئۆسۈشىنى تېزلەشتۈردۇ.

زەمبۇرۇغلۇق يىلتىز زەمبۇرۇغ يېپچىلىرىنىڭ يىلتىزى سستېمىسىدىكى ئۆسۈش ئەھۋالىغا ئاساسەن سرتىدا ئۆسىدىغان يىلتىز ۋە ئىچىدە ئۆسىدىغان يىلتىزدىن ئىبارەت ئىككى خىلغا ئايرىلىدۇ. سرتىدا ئۆسىدىغان زەمبۇرۇغلۇق يىلتىزنىڭ زەمبۇرۇغ يېپچىلىرى يىلتىزنىڭ يۈزىدە بىر قەۋەت قىلىن يىلتىز قاپچۇقىنى شەكىللەندۈرىدۇ. زەمبۇرۇغ يېپچىلىرى يىلتىزنىڭ سرتقى قوۋزاق ھۈجەيرىلىرى ئارىسىغا كىرىدۇ. سرتىدا ئۆسىدىغان زەمبۇرۇغلۇق يىلتىز ئاساسەن قۇرۇلمىسى جەھەتتە ئاددىي بولۇپ، ئاساسەن: قوغۇن، تاۋۇزلارنى زەمبۇرۇغ يىلتىزى بار زىرائەتلەر بىلەن نۆۋەتلەشتۈرۈپ تېرىش ئارقىلىق ھوسۇلنى ئاشۇرغان. زەمبۇرۇغ بار ئورمان توپىسىدا كۆچەت، گۈل - گىياھ، كۆكتات ئۆستۈرگەن، زىرائەت تېرىيدىغان يەرگە ئېھتىياجى ئۆستۈرگەن.

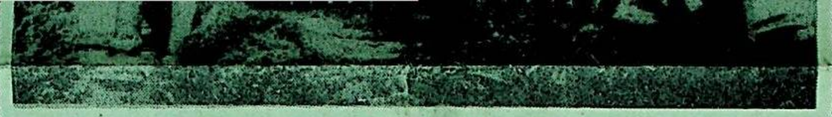
يېقىنقى يىللاردىن بۇيان پەن تەتقىقات خادىملىرى سۈنئىي ئوسۇلدا ئۆستۈرۈلگەن ئازوتنى توراقلاشتۇرغۇچى زەمبۇرۇغلاردىن زەمبۇرۇغلۇق ئوغۇت ياساپ، ئۇنىڭغا ئوزۇقنى چىلاپ ياكى ئارىلاشتۇرۇپ تېرىغان. زەمبۇرۇغلۇق ئوغۇت شۇ يىللىق ھوسۇلنى ئاشۇرۇپلا قالماستىن، تېرىك زەمبۇرۇغ تەنچىسى توپراقتا داۋاملىق كۆپەيگەن. دېمەك، بىر يىل ئىشلىتىلگەن زەمبۇرۇغ ئوغۇتى كۆپ يىل ئۈنۈم بەرگەن. زەمبۇرۇغلۇق يىلتىز ھاسىل قىلىدىغان زىرائەتلەر ئاساسىي جەھەتتىن خميسۇى ئوغۇتقا ئېھتىياجلىق بولمايدۇ.

ئۆزلۇكىدىن ئوزۇقلىنىش تېپىدىكى گۈڭگۇرت ئوكسىد تاياقچە باكتېرىيىسى فوسفور رودىسى ئونتۇقى ۋە كۆمۈرداشقىلى (كۆمۈرنىڭ ئارىسىدىن چىقىدىغان تاش)دىكى فوسفورنى ئاكتىپلاشتۇرۇپ، ئۆسۈملۈك پايدىلىنالايدىغان ھالەتكە كەلتۈرۈپ بېرىدۇ. ئەگەر ئۇ سۈنئىي ئوسۇلدا ئۆستۈرۈلسە، فوسفورلۇق باكتېرىيە ئوغۇتى ئىشلەپ چىقارغىلى بولىدۇ. گۈڭگۇرت تاياقچە باكتېرىيىسى گۈڭگۇرت ئونتۇقى بىلەن ئارىلاشتۇرۇلۇپ، شورلۇق يەرگە چېچىلسا، شورلۇق يەرنى ياخشىلاپ، ئۆسۈملۈكنىڭ ئۆسۈشىنى تېزلىتىدۇ ۋە پايدىلىق ھورمونلارنى ئاجرىتىپ چىقىرىدۇ.

يېقىندا جۇڭگو ئورمانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيەسىدىكى تەتقىقاتچىلار ئۆسۈملۈكلەردە زەمبۇرۇغلۇق يىلتىز پەيدا قىلىدىغان Pt زەمبۇرۇغلۇق يىلتىز ھاسىل قىلىش دورىسىنى تەنقىق قىلىپ ياساپ چىقتى. بۇ دورا ئۆسۈملۈكنىڭ قىسقا ۋاقىت ئىچىدە زەمبۇرۇغلۇق يىلتىز ھاسىل قىلىشىنى قوزغىتىدۇ. ئۇلارنىڭ ئارقىلىق زەمبۇرۇغلۇق يىلتىز ھاسىل قىلىنغان، Pt دورىسى ئارقىلىق زەمبۇرۇغلۇق يىلتىز ھاسىل قىلىنغان كۆچەت ئارقىلىق ئورمان بىنا قىلىنسا، كۆچەتلەرنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتى بىلەن ئەي بولغانلارنىڭ ساقلىنىپ قېلىش نىسبىتى 46% ~ 5.5% ئاشقان. يىلتىز بوغۇزنىڭ دىئامېتىرى بىلەن ياغاچ ھەجمى كۆرسەتكۈچى ئايرىم - ئايرىم ھالدا 56% ~ 13% ۋە 61.7% ~ 25.5% ئاشقان. زەمبۇرۇغ ئوغۇتىنىڭ ئالاھىدە ئونۇمى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ دىققىتىنى قوزغىماقتا. ئىلمىزنىڭ زەمبۇرۇغ ئوغۇتىنى ئىشلەپچىقىرىش تەرەققىياتى تېز بولماقتا.

ئاشقازان كاۋىكى، ئاشقازان يالليۇغى ۋە ئاشقازان راكى

ئاشقازان ئادەم تېنىدىكى مۇھىم ھەزىم قىلىش ئورگىنى دوختۇرلارنىڭ ئاشقازان كېسىلىگە گرىپىار

يېقىندا فوجۇ شەھىرى گۈشەن مەنزىرىلىك رايونىنىڭ قاينام ئارشاڭ ئىبادەتخانىسى ھويلىسىدىكى 1000 يىللىق «تۆمۈر دەرەخ» يەنە چېچەكلەپ، مەملىكەت ئىچى ـ سىرتىدىكى سايياھەتچىلەرنى قىزىقتۇردى.

سۈرەتتە: چېچەكلىگەن «تۆمۈر دەرەخ» لەر.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى

تۇراز جايلاردىكى ئوت ئاپىتى خەۋپى

تۇرار جايلاردىكى ئوت ئاپىتىنىڭ يۈز بېرىشىدىن ساقلىنىشتا تۆۋەندىكى تەرىپلەرگە دىققەت قىلىش كېرەك:

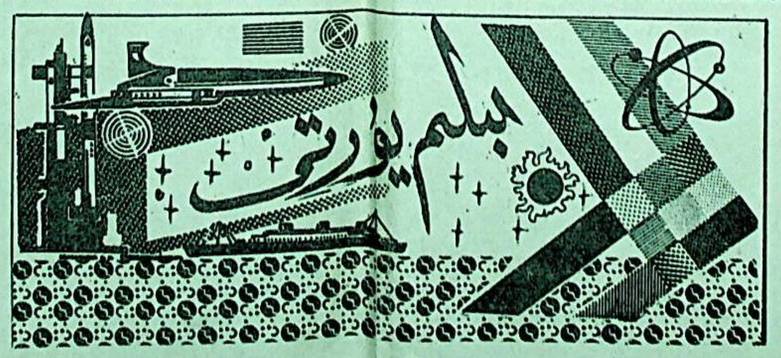
ھەر خىل چىراغلارنى قۇراشتۇرغاندا يىغما ئىسقىلىق پەيدا قىلدۇرماسلىق، يېنىشچان مادداللار بىلەن ئوچراشتۇرماسلىق كېرەك. كۆيۈش تېمپېراتۇرىسى 200 تىن تۆۋەن بولغان قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىنى ئىشلەتكەندە، چوقۇم مۇۋاپىق بىخەتەرلىك ئارىلىقى قالدۇرۇش ياكى يالقۇن مەنبەسى ئەتراپىغا ئوتنا چىداملىق تاختا ئورنىتىش كېرەك. يالتىراق چىراغ رېئاكتورىغا ئالاھىدە دىققەت قىلىش لازىم.

تېلېۋىزورنى ئىشلەتكەندە يۈز بېرىدىغان ئوت كېتىشنىڭ سەۋەبى قىسقا تۇتۇشۇپ قېلىش ۋە ئىسسىقلىقنىڭ يىغىلىپ قېلىشىدىن بولىدۇ. تېلېۋىزورنى ئىشلەتكەندە كۆرۈنەرلىك ئىسسىقلىق پەيدا قىلدۇ. بۇ خىل ئىسسىقلىق تولۇق تارقىلالمىسا تېلېۋىزورنىڭ ئۆمرىنى قىسقارتىدۇ. شۇڭا تېلېۋىزورنى ئوراپ قويغاندا تولۇق ھاۋالاندۇرۇش ۋە ھاۋانى تارقىتىۋېتىشكە ئالاھىدە دىققەت قىلىش لازىم. رەڭلىك تېلېۋىزوردا ئوت كېتىش خەۋپى بىر قەدەر چوڭ، چۈنكى ئۇنىڭ توك سەرپىياتى رەڭسىز تېلېۋىزورنىڭ ئىككى ھەسسىچىلىك كېلىدۇ.

بارلىق رەختەلرنىڭ ھەممىسى يېنىشچان كېلىدۇ. كىيىم ـ كېچەكلەر كۆيگەندە كۆپىنچە ئەھۋالدا بەدەننىڭ ئېغىر ھالدا كۆيۈپ يارىلىنىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. تۆۋەن تېمپېراتۇردا كۆيگەندە، رەختەلەردە زەھەرلىك ئىس گازى پەيدا بولىدۇ. يېنىك ۋە نېپىز رەختەلرنىڭ ھەممىسى يېنىشچان بولۇپ، كۆيۈپ كېتىشى ئاساسەن رەختەلرنىڭ زىچلىقى، قېلىنلىقى ۋە رەتلىنىشى بىلەن مۇناسىۋەتلىك. رەختەلرنىڭ كۆيۈشىگە تەسىر كۆرسىتىدىغان يەنە بىر ئامىل قويۇلۇش شەكلى بولۇپ، تۆز ئېسىلغان دېرىزە پەردىلىرى، بېزەش بۇيۇملىرى ۋە تام گېلىمگە ناھايىتى تېزلا ئوت كېتىدۇ. ئۇنىڭ ئەكسىچە پولغا سېلىنغان پالازنىڭ خەتىرى بىر قەدەر كىچىك بولىدۇ. شۇڭا ئادەتتە ئوت تۆچۈرگۈچ تەييارلاپ قويۇش، توك يولى ۋە ئېلېكتر ئەسۋابلىرىغا ئوت كەتكەندە ئوت ئۆچۈرگۈچ بىلەن تۆچۈرۈش لازىم. ئوت ئاپىتىنى بۇرۇنراق سېزىۋېلىش ئۈچۈن ئائىلىلەردە ئىشلىتىدىغان ئىس سېزىش ئەسۋابىنى ئورنىتىش زۆرۈر.

تۇرالغۇ جايلاردا يېقىلغۇ ئىشىندىلىرىنى ھەم ۋە كۆيمەس، ئىسسىقلىقتىن بېرىلمايدىغان قاچىلاردا ساقلاش لازىم. خەتەر پەيدا قىلىش ئېھتىمالى بولغان كېرەكسىز سۇلارنى مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلغاندىن كېيىن، ئاندىن سۇ يولىدىن چىقىرىۋېتىش كېرەك. ئا. ب

تۇرىدىكى يېنىشچان سۇيۇقلۇقلارنى يەر ئاستى سۇ يولىغا چىقىرىشقا بولمايدۇ. مايغا چىلىنىپ قالغان ياكى ياغلىشىپ قالغان تالالىق ماتېرىياللار، ھەرە كېپىكى، كېپەك ياكى شۇنىڭغا ئوخشاش نەرسىلەر بىلەن مايلارنى تازىلىغاندا، ئىشلىتىپ بولغاندىن كېيىن چوقۇم كۆيدۈرۈۋېتىش لازىم. يېنىشچان قاتتىق ماددىلارنى پەلەمپەي، كاربىدورلارغا قويمىسلىق لازىم. كۆيۈش خەۋپى بولغان ماددىلار ۋە سۇيۇقلۇقلارنى پەقەت ئوت ئاپىتىدىن، يېرىلىشتىن ساقلىنىدىغان، ئالاھىدە بەلگىسى بولغان قاچىلار ئىچىگە ۋە ئېتىۋېتىلگەن ئۆي ئىچىگە قويۇشقا بولىدۇ.

تېۋلېن نېمە ئۈچۈن ئۇزاقمۇ سوغا چوكۇپ تۇرالايدۇ ۋە سوغۇقتا بەرداشلىق بېرەلەيدۇ؟

تېۋلېن نېمە ئۈچۈن ئۆمۈر بويى يەر شارىنىڭ ئىككى سوغۇق قۇتۇپىدا ياشايدۇ؟ شۇنداقلا نېمە ئۈچۈن سۇ ئۇزۇش ۋە سوغا چۆكۈشكە ماھىر؟ ئۇنىڭ بەدىنىدە زادى قانداق ئىلمىي سىر بار؟

ھەر بىر كىشۇناسلارنىڭ تەكشۈرۈشىگە قارىغاندا، تېۋلېن سائىتىگە 20 ـ 30 كىلومېتر، ئەڭ تېز بولغاندا 37 كىلومېتر ئۇزاقلاشقان بولىدۇ. بۇ جەريانداغى ئوتتۇرىچە سۈرئىتى 600 مېتر/مىنۇت بولىدۇ. دۇنيا بويىچە ئېلىنغان سانلىق مەلۇماتلار شۇنى كۆرسىتىدۇكى، ئەر تېۋلېن ئايالىغا قارىغاندا 70 مىنۇت كۆپ سۇدا تۇرالايدىكەن. چۆكۈش چوڭقۇرلۇق

سىنگاپور گېزىتى باش ماقاله ئىلان قىلىپ، چاۋېنىزمنىڭ جىنگو ئىبادەتخانىسىغا بېرىپ تاۋاپ قىلغانلىقىنى تەنقىد قىلدى

چاۋشيەن مەركىزىي ئاخبارات ئاگېنتلىقى چاۋېنىزمنىڭ «جىنگو ئىبادەتخانىسى»نى تاۋاپ قىلغانلىقى ئاسىيا خەلقىنىڭ قىلىنغان ھاقارەت دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سىنگاپور، 31 - ئىيۇل خەۋىرى: سىنگاپور «بىرلەشمە ئەتكەنلىك» گېزىتى بۈگۈن باش ماقاله ئىلان قىلىپ مۇنداق كۆرسەتتى: ياپونىيە باش ۋەزىرى چاۋېنزى لۇگىتيلاگ 7 - ئاينىڭ 29 - كۈنى باش ۋەزىرلىك سالاھىيىتى بىلەن جىنگۇ ئىبادەتخانىسىنى تاۋاپ قىلدى، «دۇگىتياۋېگجى قاتارلىق ئۇرۇش جىنايەتچىلىرىگە تاۋاپ قىلدى»، «بۇ بۈنگدىن كېيىن ياپونىيىنىڭ تېخىمۇ خەتەرلىك يولغا مېڭىشى مۇمكىنلىكىدىن دېرەك بەرمەكتە».

باش ماقالىدە مۇنداق دېيىلدى: 1985 - يىلى جۇگزىنگىنىڭ تاۋاب قىلىش ۋەقەسىدىن كېيىن، ياپونىيىنىڭ ئىچى ۋە سىرتىدا ئىچكى كابىنېت ئەزالىرىنىڭ جىنگو ئىبادەتخانىسىغا بېرىپ تاۋاب قىلغانلىقىنى «ياپونىيىدىكى ئىنتايىن ئوگچىل كۆچەلەرنىڭ باش كۆتۈرۈش دەرىجىسىگە ھۆكۈم قىلىدىغان بىر ئۆلچەم دەپ قارالغانىدى».

باش ماقالىدە مۇنداق كۆرسىتىلدى: «چاۋېنىزمنىڭ ئاشكارا ھالدا باش ۋەزىرلىك سالاھىيىتى بىلەن جىنگو ئىبادەتخانىسىغا بېرىپ تاۋاب قىلغانلىقى ياپونىيىنىڭ قايسى تەرەپكە قاراپ ئۆزگىرىۋاتقانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ؟ بۇ بارلىق دۆلەتلەر، بولۇپمۇ ئاسىيا، تىنچ ئوكيان رايونىدىكى دۆلەتلەر پۈتۈن زېھنىي بىلەن دىققەت قىلىشقا ئەرزىيدىغان مەسىلە».

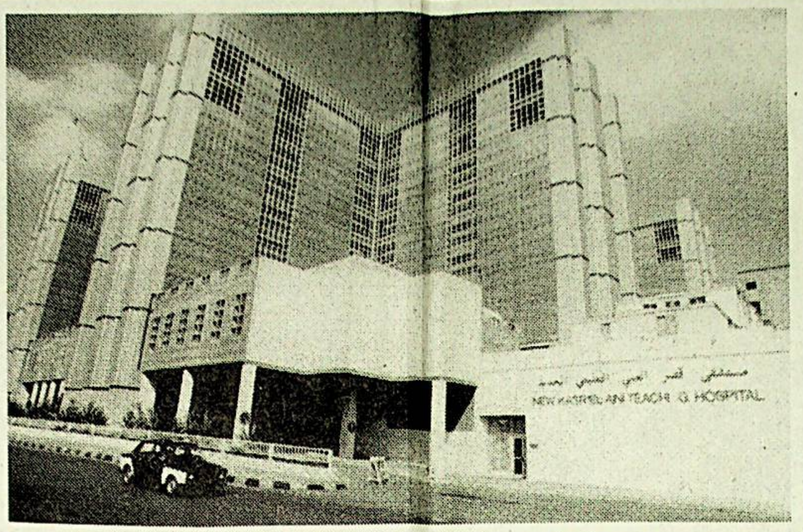
باش ماقالىدە مۇنداق كۆرسىتىلدى: چاۋېنىزمنىڭ جىنگو ئىبادەتخانىسىغا بېرىپ ئاشكارا تاۋاب قىلغانلىقى ئۇنىڭ «ئاسىيادىكى قوشنا دۆلەتلەرنىڭ ئىنكاسىغا ۋە ئاسىيا خەلقىنىڭ ھېسسىياتىغا پىسەنت قىلمايدىغان» لىقىنى كۆرسەتتى، بۇ بۈنگدىن كېيىن ياپونىيىنىڭ تېخىمۇ خەتەرلىك يولدا مېڭىش مۇمكىنچىلىكىدىن دېرەك بەرمەكتە».

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پېكىن، 30 - ئىيۇل خەۋىرى: چاۋشيەن مەركىزىي ئاخبارات ئاگېنتلىقى بۈگۈن كەچتە بۇ يەردە مۇنداق كۆرسەتتى: ياپونىيە جاھانگىرلىكى پاجىئەلىك مەغلۇبىيەتكە ئۇچرىغان يېرىم ئەسىردىن كۆپرەك ۋاقىتتىن كېيىنكى بۈگۈنكى كۈندە ياپونىيە ھۆكۈمىتىنىڭ ھوقۇقدارلىرىنىڭ يەنە بىر قېتىم «جىنگۇ ئىبادەتخانىسى»غا بېرىپ مىلىتارىزمنىڭ ئۆلگەن روھىغا تاۋاب قىلغانلىقى «چاۋشيەن خەلقى بىلەن ئاسىيا دۆلەتلىرى خەلقىنى ئۇچۇن چىدىغىلى بولمايدىغان ھاقارەت».

چاۋشيەن مەركىزىي ئاخبارات ئاگېنتلىقى بۈ سۆزنى ياپونىيە باش ۋەزىرى چاۋېنزى لۇگىتەيلاگنىڭ 7- ئاينىڭ 29 - كۈنى «جىنگو ئىبادەتخانىسى»غا بېرىپ تاۋاب قىلغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن مۇلاھىزە ئېلان قىلغاندا دېدى.

مۇلاھىزىدە مۇنداق دېيىلدۇ: چاۋېنزنىڭ «ھۆكۈمەت ئىشىدىن سىرتقى ۋاقىت»تىن پايدىلانغانلىقىنى ھەم ئۆزىنى باش ۋەزىر قىلىپ كۆرسەتمەي، بەلكى «شەخسىي سالاھىيەت» بىلەن تاۋاب قىلىشقا بارغانلىقىنى ئېيتقان بولسىمۇ، لېكىن «بۇ ياپونىيە ئەكسىيەتچىلىرىنىڭ ملىتارىزمنى تىرىلدۈرۈشكە ۋە قايتا تاجاۋۇز قىلىش قارا نىيىتىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا ئۇرۇنۇش يولىدىكى خەۋپلىك سىياسىي مەقسىتىنى ھەرگىز يوشۇرالمايدۇ».

مۇلاھىزىدە مۇنداق دېيىلدى: «بۇيۇك شەرقىي ئاسىيا ئورتاق گۈللىنىش چەمبىرىكى» كونا چۈشىنى قايتا كۆرۈش ئۈچۈن، ياپونىيىدىكى ئۇرۇشخۇمار كۈچلەر ئۆتمۈشكە ئېتىبار بىلەن قارىماي ۋە ئۇنىڭدىن ھېساب بەرمەي قالماستىن، بەلكى يەنە ملىتارىزمنىڭ ئۆلگەن روھىغا تاۋاب قىلدى. چاۋشيەن خەلقى ۋە ئاسىيا دۆلەتلىرى خەلقىنىڭ ئۇلارنىڭ ھەربىر ھەرىكىتىگە يېقىندىن دىققەت قىلماقتا.

سۈرەتتە: مسرنىڭ پايتەختى قاھىرەدە يېڭىدىن سېلىنغان كاسىرئەينى دوختۇرخانىسى، بۇ دوختۇرخانا 84مىڭ كۋادرات مېتر بولۇپ، بۇنىڭغا جەمئىي 750 مليون مسر فوندى (تەخمىنەن 230 مليون دوللار) مەبلەغ سېلىنغان، ئۇ مسىردىكى كۆلىمى ئەڭ چوڭ، ئۈسكۈنىلىرى ئەڭ ئىلغار دوختۇرخانا. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

ئىسلام كېڭىشى تەشكىلاتىنىڭ بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا گۈرۈپپىسى جەنۇبىدە يېغىن ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جەنۇبە، 31 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئىسلام كېڭىشى تەشكىلاتىنىڭ بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا مەسلىسى بويىچە ئالاقىلىشىش گۈرۈپپىسى 7 - ئاينىڭ 31 - كۈنى جەنۇبىدە مىنىستىر دەرىجىلىكلەر يېغىنى ئۆتكۈزۈپ، بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا ھۆكۈمىتىنى قوللايدىغانلىقىنى تەكىتلىدى، بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا تىنچلىق كېلىشىمنى قاتتىق يولغا قويۇشنى مۇراجىئەت قىلدى.

يىغىندىن كېيىن ئېلان قىلىنغان باياناتتا مۇنداق دېيىلدى: ئىسلام كېڭىشى تەشكىلاتى بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا ھۆكۈمىتىگە ھەربىي جەھەتتىن ياردەم بېرىدىغانلىقىنى، بولۇپمۇ بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا مۇسۇلمان - خورۋاتلار فېدېراتسىيىسىنىڭ ئارمىيە قۇرۇشىغا ياردەم بېرىپ، ئۇنى ئۆزىنى قوغداش ئىقتىدارىغا ئىگە قىلىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى.

باياناتتا مۇنداق دېيىلدى: بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا سايلىمى 9 -ئاينىڭ 14 - كۈنى ئۆتكۈزۈلىدۇ، خادىملارنىڭ ئەركىن يۆتكىلىشى، بولۇپمۇ مۇساپىرلارنىڭ ئۆز يۇرتلىرىغا ئەركىن قايتىشى سايلام بىلەن يارىشىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ زۆرۈر شەرتى. بايانات مۇستالىنىڭ ۋەزىيىتىدىن ئەندىشە قىلىدىغانلىقى بىلدۈرۈلدى، كرودىيە ھۆكۈمىتىدىن بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنادىكى خورۋاتلار قۇرغان «خورسگ - بوسنىيە - كرودىيە جۇمھۇرىيىتى»نى پۈتۈن كۈچى بىلەن تارقىتىۋېتىش تەلەپ قىلىندى.

بايانات يەنە خەلقارا جەمئىيەتنىڭ بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنانى قايتا قۇرۇشقا ياردەم بېرىش توغرىسىدىكى ۋەدىسىنى دەرھال ئەمەلدە كۆرسىتىشى مۇراجىئەت قىلىندى، ئىسلام كېڭىشى تەشكىلاتىغا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنانى قايتا قۇرۇش خىزمىتىگە پائال قاتنىشىشى تەكىتلەندى. يىغىندا بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنانىڭ ئىقتىسادىنى، بولۇپمۇ ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىلارنىڭ ئەسلىگە كېلىشىنى قوللاشقا ئىشلىتىش ئۈچۈن فوندى تەسىس قىلىش قارار قىلىندى.

پرازىدېنت بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنانى قايتا بىرلىككە كەلتۈرۈشكە قارشى تۇرىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى

«يادرو خەۋپسىزلىك ئەھدىنامىسى» بۇ يىل كۆچكە ئىگە بولدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋىنا، 29 -ئىيۇل تېلېگراممىسى. خەلقارا ئاتوم ئېنېرگىيىسى ئورگىنىنىڭ باش ئىشى بېجىرگۈچىسى بولكېس 7 - ئاينىڭ 29 -كۈنى «يادرو خەۋپسىزلىكى ئەھدىنامىسى»نىڭ بۈيىل 10 - ئاينىڭ 24- كۈنى رەسمىي كۆچكە ئىگە بولىدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

بولكېس بىر ئاخباراتتا مۇنداق دېدى: ھازىر 25 دۆلەت «يادرو خەۋپسىزلىك ئەھدىنامىسى»نىڭ تەستىقنامىسىنى تاپشۇردى. ئەھدىنامىدە بۇ ئەھدىنامىنىڭ 22 پارچە تەستىقنامىسى تاپشۇرۇۋېلىنغان كۈندىن باشلاپ90 كۈندىن كېيىن كۆچكە ئىگە بولىدىغانلىقى بەلگىلەنگەن. بولكېس مۇنداق كۆرسەتتى: ئەھدىنامىنىڭ كۆچكە ئىگە بولۇشى «ھەقىقىي خەلقارا يادرو خەۋپسىزلىكىگە قارا تاشلانغان مۇھىم قەدەم».

1994 - يىل 9 - ئايدا جۇڭگونى ئۆز ئىچىگە ئالغان 40 دۆلەت 38 - نۆۋەتلىك خەلقارا ئاتوم ئېنېرگىيىسى ئورگىنى يىغىنىدا «يادرو خەۋپسىزلىك ئەھدىنامىسى»نى ئىمزالىغانىدى. جۇڭگونىڭ خەلقارا ئاتوم ئېنېرگىيىسى ئورگىنىدا تۇرۇشلۇق ۋەكىلى بۈيىل 4-ئاينىڭ 9- كۈنى ئورگاننىڭ باش ئىشى بېجىرگۈچىسى بولكېسقا جۇڭگونىڭ تەستىقنامىسىنى تاپشۇردى. جۇڭگو تەستىقنامىنى تاپشۇرغان 18- دۆلەت.

يەمەن زۇڭتۇڭى ئەراپات بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سانا خەۋىرى. يەمەن زۇڭتۇڭى سالىخ 7 - ئاينىڭ 29 - كۈنى كەچتە زىيارەتكە كەلگەن پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىنىڭ رەئىسى ئەراپات بىلەن كۆرۈشتى، ئىككى تەرەپ ئوتتۇرا شەرق رايونىدا ئومۇمىيۈزلۈك، ئادىل تىنچلىقنى كۆزلەش ئىرادىسىنى ئىپادىلىدى.

كۆرۈشۈشتە سالىخ ئەراپات بىلەن پەلەستىن ۋەزىيىتى، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق جەريانىنىڭ يېڭى تەرەققىياتى ھەم ئەرەب مىللەتلىرى ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلىلەر توغرىسىدا پىكىر ئالماشتۇرۇشتى، ئىككى تەرەپ ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈپ، ئوتتۇرا شەرق رايونىدا ئومۇمىيۈزلۈك، ئادىل تىنچلىقنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئىقتىدارىغا ئىگە، دەپ كۆرسەتتى.

رۇمىنىيە، ئەنگلىيە ھەربىي ھەمكارلىق ھۆججىتى ئىمزالىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بۇخارېست، 29- ئىيۇل تېلېگراممىسى. رۇمىنىيە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى تىنكا بىلەن ئەنگلىيە دۆلەت مۇداپىئە ۋەزىرى پوتىنلۇ 7 - ئاينىڭ 29 - كۈنى بۇخارېستتا رۇمىنىيە بىلەن ئەنگلىيىنىڭ ئەنگلىيە ئارمىيىسىنىڭ رۇمىنىيىدە تەلىم - تەربىيە ئېلىپ بېرىشى، رۇمىنىيە بىلەن ئەنگلىيىنىڭ ھەربىي ھەمكارلىقى ۋە ھەربىي سانائەت ئىشلەپچىقىرىش ھەمكارلىقىغا ئالاقىدار ئۇچ چۈشىنىش ئەسلەتمىسىگە ئىمزا قويدى.

رۇمىنىيە زۇڭتۇڭى ئىلىيېسكۇ شۇ كۈنى توسالغۇ پەيدا قىلماسلىقنى، شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىغا كىرىشنى ئىلتىماس قىلغان دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدا ئىناقسىزلىق پەيدا قىلماسلىقنى تەلەپ قىلدى.

تىنكا رۇمىنىيە ئاخبارات ۋاستىسىگە سۆھبەت بايان قىلغاندا مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ كېڭىيىشى كەمستىش خاراكتېرىدە بولماسلىقى، شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىغا كىرىشنى ئىلتىماس قىلغان بارلىق دۆلەتلەرنىڭ تەلىپى قاندۇرۇلۇشى كېرەك. ئۇ ئوتتۇرا ياۋروپا، شەرقىي

مۇمكىنچىلىكىدىن دېرەك بەرمەكتە».

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پېكىڭ، 30 ـ ئىيۇل خەۋىرى: چاۋشيەن مەركىزىي ئاخبارات قىلدى. چاۋشيەن خەلقى ۋە ئاسىيا دۆلەتلىرى خەلقلىرى ئۇلارنىڭ ھەربىر ھەرىكىتىگە يېقىندىن دىققەت قىلماقتا.

كۇۋەيت خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئىراقنى گەسىرلەرنى قويۇپ بېرىشكە مەجبۇرلىشىنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كۇۋەيت، 29 ـ ئىيۇل تېلېگراممىسى. كۇۋەيت ھۆكۈمىتى بۈگۈن خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئىراققا داۋاملىق بېسىم ئىشلىتىپ، ئۇنى قاماقتا تۇرۇۋاتقان كۇۋەيتلىك 600دىن كۆپرەك ئەسىرنى مۇمكىنقەدەر تېز قويۇپ بېرىشكە مەجبۇرلاشنى مۇراجىئەت قىلدى.

كۇۋەيت ئىچكى كابىنېتى ھەر ھەپتىدە ئۆتكۈزىدىغان قەرەللىك يىغىندىن كېيىن بايانات ئېلان قىلىپ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: خەلقئارا جەمئىيەت ئىراق دائىرىلىرىگە داۋاملىق بېسىم ئىشلىتىپ، ئۇنى خەلقئارا قانۇنىغا ئەمەل قىلىشقا تۇرۇۋاتقان كۇۋەيتلىك 600دىن كۆپرەك ئەسىرنى مۇمكىنقەدەر تېز قويۇپ بېرىشكە مەجبۇرلاشنى مۇراجىئەت قىلدى.

كۇۋەيت ئىچكى كابىنېتى ھەر ھەپتىدە بايانات ئېلان قىلىپ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئىراق دائىرىلىرىگە داۋاملىق بېسىم ئىشلىتىپ، ئۇنى خەلقئارا قانۇنىغا ئەمەل قىلىشقا ياردەم بېرىش ئۈچۈن جەنۇبىي ئافرىقىدىن بىر پەۋقۇلئاددە ئەلچى ئەۋەتىشنى تەلەپ قىلدى.

△ ئامېرىكا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى پېرى سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ رەھبىرى بىلەن سەئۇدى ئەرەبىستاندا تۇرۇۋاتقان ئامېرىكا قوشۇنلىرىنىڭ كۆچۈش مەسىلىسىنى مۇزاكىرە قىلىشقا تەييارلىق قىلىش ئۈچۈن 7 ـ ئاينىڭ 30 ـ كۈنى سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ غەربىدىكى پورت شەھرى جەددەگە كەلدى.

△ پەلەستىن كومىتېتى 7ـ ئاينىڭ 30ـكۈنى ئىسرائىلىيىنىڭ ئىئوردان دەريياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىدىكى يەھۇدىيلار مەھەللىسىنى كېڭەيتىپ قۇرۇشنى پىلانلىغانلىقىغا دىققەت قىلدى. بۇنداق قىلىش ئوتتۇرا شەرقنىڭ تىنچلىق تەرەققىياتىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىدۇ، دەپ ھېسابلىدى.

△ روسىيە زۇڭتۇڭى پېلتسىن 7 ـ ئاينىڭ 29 ـ كۈنى خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ كاتىپى لېبدىنىڭ نى. مېخايىلوۋنى خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپلىقىغا تەينىلەش تەكلىپىگە قوشۇلدى.

△ ئىئوردانىيە باش ۋەزىرى كابارىت 7 ـ ئاينىڭ 29 ـ كۈنى بۇ يەرده زىيارەتكە كەلگەن پەلەستىن ئازادلىق تەشكىلاتى سىياسىي بۆسىنىڭ مۇدىرى كادۇم بىلەن كۆرۈشتى. ئىككى تەرەپ ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلىلەر، بولۇپمۇ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىنىڭ ئەڭ يېڭى يۆزلىنىشى ئۈستىدە پىكىر ئالماشتۇردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ تانزانىيىنىڭ دىپلوماتىيە ۋە خەلقئارا ھەمكارلىق مىنىستىرلىكى 7 ـ ئاينىڭ 30ـ كۈنى مۇنۇلارنى جاكارلىدى: بۇرۇندى ۋەزىيىتى توغرىسىدىكى ئوتتۇرا ئافرىقا ۋە شەرقىي ئافرىقا دۆلەتلىرى باشلىقلىرى يىغىنى 7 ـ ئاينىڭ 31 ـ كۈنى تانزانىيىنىڭ شىمالىدىكى ئارۇشا شەھرىدە ئوتتكۈزۈلىدۇ، تەييارلىق خىزمەتلىرى ئاخىرلاشتى.

△ جەنۇبىي ئافرىقا زۇڭتۇڭى ماندېلا 7 ـ ئاينىڭ 30 ـ كۈنى مۇنداق دېدى: جەنۇبىي قىسىم ئافرىقا دۆلەتلىرىنىڭ رەھبەرلىرى بۇرۇندىدىكى ئىچكى توقۇنۇشنى ھەل قىلىشقا ياردەم بېرىش ئۈچۈن جەنۇبىي ئافرىقىدىن بىر پەۋقۇلئاددە ئەلچى ئەۋەتىشنى تەلەپ قىلدى.

△ ئامېرىكا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى پېرى سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ رەھبىرى بىلەن سەئۇدى ئەرەبىستاندا تۇرۇۋاتقان ئامېرىكا قوشۇنلىرىنىڭ كۆچۈش مەسىلىسىنى مۇزاكىرە قىلىشقا تەييارلىق قىلىش ئۈچۈن 7 ـ ئاينىڭ 30 ـ كۈنى سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ غەربىدىكى پورت شەھرى جەددەگە كەلدى.

پراۋشىچ بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنانى قايتا بىرلىككە كەلتۈرۈشكە قارشى تۇرىدىغانلىقىنى ئەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېلگراد، 30 ـ ئىيۇل تېلېگراممىسى. بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنا سېربلىرىنىڭ مۇۋەققەت زۇڭتۇڭى پراۋشىچ 7ـ ئاينىڭ 30 ـ كۈنى بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنادىكى سېربلارنىڭ مۇسۇلمانلار ـ خورۋاتلار فېدېراتسىيسى بىلەن يېڭىباشتىن بىرلىشىشكە قەتئىي قارشى تۇرىدىغانلىقىنى ئەكىتلىدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنادىكى سېربلارنىڭ گەۋدىسىنى مۇسۇلمانلار ـ خورۋاتلار فېدېراتسىيىسىگە قوشۇۋېتىش يولدىكى ھەرقانداق ئۇرۇنۇشنىڭ ھەممىسى «سېرب خەلقىنى يېڭىباشتىن نەسلى قۇرۇپ كېتىش تەھدىتىگە دۇچار قىلىدۇ».

پراۋشىچ مۇنداق دېدى: مۇسۇلمانلار ـ خورۋاتلار فېدېراتسىيسى بىلەن يېڭىباشتىن بىرلىشىش توغرىسىدىكى تەشەببۇسنى باشقىلار مەجبۇرىي تاڭغان، ئۇنىڭ مەقسىتى سېرب خەلقىنىڭ مىللىي ھېسسىياتىنى ئاجىزلاشتۇرۇش، مىللىي مەنپەئىتىنى مۇھىم بىلدىغان ھەرقانداق سېرب پارتىيىسى بۇنداق تەشەببۇسنى قوللىيالمايدۇ.

ئۇ سېربلارنى مىللىي بىرلىك سەپنى كۈچەيتىشكە چاقىردى ھەم مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: سېربلار 9 ـ ئايدىكى ئومۇمىي سايلامدا غەلبە قىلسىلا، بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنا «سېربىيە جۇمھۇرىيىتى»نىڭ دۆلەت خاراكتېرى ئېتىراپ قىلىنىدۇ.

جەددىي كەيپىيات ئاتلانتانى قاپلىدى.ئاتلانتا شەھرىنىڭ ئىچى ۋە سىرتىدا ساقچىلار يۈكسەك ھوشيارلىق بىلەن كۆتۈلمىگەن ۋەقەلەرنىڭ قايتا يۈز بېرىشىنىڭ ئالدىنى ئالماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنادىكى سېربلار زۇڭلىسى سېربلارنىڭ بېسىمغا يول قويمايدىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېلگراد، 31 ـ ئىيۇل تېلېگراممىسى. بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنادىكى سېربلار زۇڭلىسى كىلىچكوۋىچ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: بوسنىيە ـگېرتسېگوۋىنادىكى سېربلار بېسىمغا يول قويمايدۇ، بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنا بىلەن قايتا بىرلىششكە قەتئىي قارشى تۇرىدۇ.

كىلىچكوۋىچ بۇ مەيداننىڭ 7 ـ ئاينىڭ 29ـ كۈنى كنايروۋنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە تەكىتلىدى.

كىلىچكوۋىچ مۇنداق دېدى: «ھەرقايسى تەرەپلەر بىزگە سىياسىي بېسىم ئىشلەتمەكتە. ئۇنىڭ مەقسىتى دېتون كېلىشىمگە تۆزىتىش كىرگۈزۈپ، بىزنى بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنا بىلەن بىرلىشىپ، بىرلىككە كەلگەن ئىنتىپاق ھەمكارلىقىغا ئالاقدار ئۇچ چوشنىش ئەسلەتمىسگە ئىمزا قويىدى.

رۇمىنىيە زۇڭتۇڭى ئىلىيېسكۇ شۇ كۈنى پوتېنلۇ بىلەن كۆرۈشتى ھەم ئۇنىڭغا رۇمىنىيىنىڭ شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرقە كېڭىيىشگە بولغان كۆز قارىشىنى ۋە رۇمىنىيىنىڭ شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىغا كىرىشتىكى جەددىي تەلپىنى شەرھلىدى. ئىلىيېسكۇ ئوتتۇرا ياۋروپا، شەرقىي ياۋروپا دۆلەتلىرىدىن شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىغا كىرىش مەسلىسىدە سۆزلىدى.

لىبېرىيەدىكى ئاساسلىق ئۇرۇش قىلۇاتقان تەرەپلەر قورالسىزلاندۇرۇلدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لاگوس، 30 ـ ئىيۇل تېلېگراممىسى. بۈيەردە تاپشۇرۇۋېلىنغان خەۋەرگە قارىغاندا، لىبېرىيەدە دېموكراتىيىنى قولغا كەلتۈرۈش بىرلەشمە ئازادلىق ھەرىكىتى K مەزھىپىنىڭ رەھبىرى كىلوما مۇشۇ ئاينىڭ 29 ـ كۈنى ئەبۇگادا: لىبېرىيەدە تىنچلىقنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، مەن ئارمىيەمنى شەرتسىز تارقىتىۋەتمەكچى بولدۇم، دېدى.

كىلوما غەربىي ئافرىقا دۆلەتلىرى ئىقتىسادىي ئورتاق گەۋدىسىنىڭ 19ـ قېتىملىق يىغىنى يېپىلغاندىن كېيىن بايانات ئېلان قىلىپ مۇنداق دېدى: غەربىي ئافرىقا دۆلەتلىرىنىڭ تىنچلىق ساقلاش قىسملىرى ئەسكەر قىسقارتىش توغرىسىدا قارار چىقارسا، مەن قوشۇنۇمنى قۇرۇشقا مەجبۇرلاشتىن ئىبارەت، بۇ ھەرگىز مۇمكىن ئەمەس»

ئۇ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنا «سېربىيە جۇمھۇرىيىتى» بۇنىڭدىن كېيىنمۇ بېسىمغا يول قويمايدۇ، چۈنكى سېرب خەلقىنىڭ مەنپەئىتى مەسلىسىدە ئەڭ تۆۋەن دائىرىدە يول قويۇش سېرب خەلقىنىڭ ئىززەت ـ ھۇرمىتىگە زىيان يەتكۈزگەنلىك بولىدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: بورچىكو سېربلارنىڭ شەھىرى، سېرب زېمىنىنىڭ بۈيەردە ئىككىگە بۆلۈنۈشىگە يول قويۇلمايدۇ،بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنادىكى سېربلار «سېربىيە جۇمھۇرىيىتى»نى قەتئىي قوغدايدۇ.

بۇرۇندىنىڭ ۋاقتلىق زۇڭتۇڭى يېڭى زۇڭلى تەينىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، نايروبى، 31 ـ ئىيۇل تېلېگراممىسى. بۇرۇندى دۆلەت رادىئوسىنىڭ بۈگۈنكى خەۋىرىگە قارىغاندا 7ـ ئاينىڭ 25 ـ كۈنىدىكى ھەربىي سىياسىي ئۆزگىرىشتە تەختكە چىققان بۇرۇندىنىڭ ۋاقتلىق زۇڭتۇڭى بۇيويا بۈگۈن خۇتۇلاردىن بولغان پاسكال فېرمان ئېنتىمىرانى زۇڭلىلىققا تەينىلىگەن.

بۇرۇندىدىكى خۇتۇلار بىلەن تۇسلار ئوتتۇرىسىدا ئۇزۇن مۇددەت توقۇنۇش بولدى. 7 ـ ئاينىڭ 25 ـ كۈنى تۇسلار كونترولىدىكى قىسىملار ھۆكۈمەت قوشۇنلىرى سىياسىي ئۆزگىرىش قوزغاپ، خۇتۇلاردىن بولغان ئېندىبانتونكانىيا زۇڭتۇڭىنى ئاغدۇرۇپ تاشلىدى ھەم سابىق زۇڭتۇڭ، تۇسلاردىن بولغان بۇيويانى ۋاقتلىق زۇڭتۇڭلۇققا سايلىدى. سابىق زۇڭلى ئېندۇۋايا 7 ـ ئاينىڭ 26 ـ كۈنى ۋەزىپىسىدىن ئىستېپا بەردى. ھازىر بۇرۇندىنىڭ ۋاقتلىق ھۆكۈمىتى تېخى خەلقئارانىڭ ئېتىراپ قىلىشىغا ئېرىشەلمىدى.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، يانژىجياڭ كوچىسى 1 ـ نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 3459769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇل، پارچە باھاسى: 18 پۇل (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)